Bundel - Raad openbaar Wijchen van 28 mei 2026

1 Opening
Vragenhalfuurtje: 3 minuten
Voor de fracties: 8 minuten
Voor het de college: 15 minuten

2 Vaststellen agenda

3 Vragenhalfuur

4 Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en concept verslag openbare en niet openbare vergadering 16 april & besluitenlijst 21 mei
- 2026-04-16 Concept Verslag openbaar deel besloten raadsvergadering
- 2026-04-16 Conceptnotulen Gem. Wijchen
- 2026-04-16_Raad openbaar Wijchen_Besluitenlijst
- 2026-05-21_Raad openbaar Wijchen_Besluitenlijst

5 Afdoening terkennisnamelijst
Onderstaande stukken worden niet inhoudelijk behandeld
- 2026-5-28_Ingekomen stukken raad

5.a 344512 Informatienota Antwoord op de schriftelijke vraag van de PvdA Wijchen inzake aannamestop en samenwerking met opvang
- Dossier 7731 voorblad
- 344512 Informatienota Antwoord op de schriftelijke vraag van de PvdA Wijchen inzake aannamestop en samenwerking met opvang
- bijlage 1. Schriftelijke vraag PvdA - Aannamestop Wijchense scholen en samenwerking met opvang - vraag

5.b 341939 Informatienota Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026
- Dossier 7765 voorblad
- 341939 Informatienota Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026

5.c 334206 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2
- Dossier 7766 voorblad
- 334206 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2
- Bijlage 1: Schriftelijke vraag K8W - Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2

5.d 344593 Informatienota CO2-prestatieladder: audit behaald en vervolgacties 2026
- Dossier 7734 voorblad
- Bijlage 1 - CO2-verslag Gemeente Wijchen - 14042026
- 344593 Informatienota CO2-prestatieladder: audit behaald en vervolgacties 2026

5.e 346765 informatienota Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio
- Dossier 7789 voorblad
- 346765 informatienota Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio
- Woonbehoefteonderzoek_2025_GroeneMetropoolregio

5.f 350254 Informatienota 1e Rapportage Wijchen maart 2026
- Dossier 7819 voorblad
- 350254 Informatienota 1e Rapportage Wijchen maart 2026
- Bijlage 1: 1e Rapportage 2026 Wijchen maart

5.g 348329 Informatienota Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027
- Dossier 7815 voorblad
- 348329 Informatienota Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027

Bijlage 1 Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025_def
Bijlage 2 Uitvoeringsprogramma gemeente Wijchen 2026 - 2027_def
Bijlage 3 Infographic Jaarverslag Energietransitie
Bijlage 4 348329 Beslisnota Jaarverslag energietransitie 2025 en uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027

5.h 326395 Informatienota Uitvoeringsagenda Blauwe Motor-Groene Mantel
Dossier 7304 voorblad
Bijlage 1 uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied
Bijlage 2 flyer versterken groen-blauw raamwerk
326395 Informatienota Uitvoeringsagenda Blauwe Motor-Groene Mantel

5.i 332746 Informatienota vooroverlegplan 'Het Kabinet'
Dossier 7842 voorblad
Bijlage 1 - Advies Adviescommissie Omgevingskwaliteit d.d. 1 april 2026
332746 Informatienota vooroverlegplan 'Het Kabinet'

5.j 337783 Informatienota Fietsstraat Leemweg - Acaciastraat - Lindenstraat
Dossier 7833 voorblad
337783 Informatienota Fietsstraat Leemweg - Acaciastraat - Lindenstraat

5.k 338911 Informatienota Aanpak kruispunt Randweg Noord - Schoenaker
Dossier 7834 voorblad
338911 Informatienota Aanpak kruispunt Randweg Noord - Schoenaker
Bijlage 1 - verkeerskundig onderzoek
Bijlage 2 - Intensiteiten
Bijlage 3 - COCON-berekeningen
Bijlage 4 - Schetsontwerp
Bijlage 5 - Kostennota

5.l 344054 Informatienota uitvoeringsagenda actualisatie Woonzorgvisie
Dossier 7841 voorblad
344054 Informatienota uitvoeringsagenda actualisatie Woonzorgvisie
21042026_Uitvoeringsagenda Wozo Wijchen

5.m 347110 Informatienota Jaarverslag interne klachtbehandeling Wijchen 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Dossier 7828 voorblad
347110 Informatienota Jaarverslag interne klachtbehandeling Wijchen 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Bijlage 1 - Jaarverslag klachten 2025 Wijchen
Bijlage 2 - Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025

5.n 347968 Informatienota Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025
Dossier 7824 voorblad
347968 Informatienota Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025
Jaarverslag Wijchen 2025

5.o 350662 Informatienota Algemeen Maatschappelijk werk Wijchen
Dossier 7878 voorblad
350662 Informatienota Algemeen Maatschappelijk werk Wijchen

5.p 350679 informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: (Schriftelijke) vraag over stroomstoringen Wijchen
Dossier 7895 voorblad
Bijlage 1 - Schriftelijke vraag VVD - stroomstoringen Wijchen incident of structureel - vraag
350679 informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: (Schriftelijke) vraag over stroomstoringen Wijchen

6 Hamerstukken
De stukken onder dit agendapunt zijn hamerstukken. Op hamerstukken kunt u niet inspreken.

6.a 327731 Beslisnota Nota Verbonden Partijen
Dossier 7409 voorblad
327731 Beslisnota Nota Verbonden Partijen
Bijlage 1 - Nota Verbonden Partijen 2025

6.b 340138 Beslisnota Verlenen budgetsubsidie jaarlijkse gemeentelijke bijdrage Stichting Centrum Management Wijchen
Dossier 7732 voorblad
340138 Beslisnota Verlenen budgetsubsidie jaarlijkse gemeentelijke bijdrage Stichting Centrum Management Wijchen

6.c 345034 Beslisnota Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2026
Dossier 7730 voorblad
345034 Beslisnota Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2026
Beschikking subsidie Kans en Kleur 2026
Subsidieaanvraag Ondersteunende activiteiten 2026 (brief + subsidieopbouw)
Jaarplan combinatiefunctionarissen cultuur, muziek en sport 25-26

6.d 281264 Beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen
Dossier 7728 voorblad
281264 Beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen
2026-03-03 Zienswijzenota Meleveldsestraat 2
920153.014 Verbeelding V12032026 Meleveldsestraat 2
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Ruimtelijke motivatie Meleveldsestraat 2
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen toelichting

6.f 308507 Beslisnota TAM-omgevingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg
Dossier 7587 voorblad
308507 Beslisnota TAM-omgevingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Motivering
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Plankaart
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Bijlagen bij motivering

6.g 312897 Beslisnota vaststellen omgevingsplan Lagestraat 20 te Niftrik
Dossier 7809 voorblad
Nota van zienswijzen en wijzigingen
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 1 Stedenbouwkundig ontwerp
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 2 Bodemonderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 3 Akoestisch onderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 4 Geuronderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 5 Onderzoek externe veiligheid
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 6 Waterhuishoudkundig onderzoek en waterparagraaf
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 7 Quickscan Flora en Fauna
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 8 Voortoets stikstofdepositie
312897 Beslisnota vaststellen omgevingsplan Lagestraat 20 te Niftrik
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 9 Archeologisch onderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 10 Selectiebesluit
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 11 Participatieverslag
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 12 Nota van zienswijzen en wijzigingen
Bijlagen bij de regels_Bijlage 1 Sloopkaart
Bijlagen bij de regels_Bijlage 2 Landschappelijke inpassing
Bijlagen bij de regels_Bijlage 3 Beeldkwaliteitsplan
Bijlagen bij de regels_Bijlage 4 Akoestisch onderzoek
Bijlagen bij de regels_Bijlage 5 Cultuurhistorische waarderingskaart
Bijlagen bij de regels_Bijlage 6 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik_vastgesteld
v_TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik_vastgesteld_7 april 2026

6.i 088803 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Dossier 7877 voorblad
Bijlage 1_Toelichting en regels bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Bijlage 2_Verbeelding bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Bijlage 3_Bijlagen bij de toelichting
Bijlage 4_Bijlagen bij de regels
088803 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen

6.j 328662 Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet 2026
Dossier 7859 voorblad
Bijlage 1: Aanvraagformulier Uitgebreid VU 2025 Wijchen
328662 Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet 2026

6.k 356378 Beslisnota raad aanwijzen vertegenwoordigers in bestuur GR-en, commissies en vennootschappen
Dossier 7935 voorblad
Aanwijzen vertegenwoordigers in AB GR-en commissies en vennootschappen
356378 Beslisnota raad aanwijzen vertegenwoordigers in bestuur GR-en, commissies en vennootschappen

7 Mededelingen

8.a 335734 Beslisnota Benoemen leden commissies en (plaatsvervangend) voorzitters 28-05-2026
Dossier 7985 voorblad
Beslisnota Benoemen leden commissies en (plaatsvervangend) voorzitters 28-05-2026

8.b 361563 Beslisnota Benoemen commissieleden 28 mei
Dossier 7946 voorblad
361563 Beslisnota Benoemen commissieleden 28 mei

9 Bespreekstukken
De stukken onder dit agendapunt zijn bespreekstukken. Op bespreekstukken kunt u inspreken. Wilt u inspreken? Neem dan contact op met de griffie van de gemeente Wijchen. De griffie is bereikbaar via het e-mail adres griffie@wijchen.nl en via telefoonnummer 088 432 72 03.

9.1 Bespreken coalitieakkoord
Coalitieakkoord Wijchen 2026-2030

9.2 319018 Beslisnota Dierenwelzijnbeleid
Dossier 7592 voorblad
319018 Beslisnota Dierenwelzijnbeleid
Beleidsnotitie Dieren Wijchen - Nieuw

9.3 333008 Beslisnota Herziening Kindregeling Wijchen
Dossier 7762 voorblad
333008 Beslisnota Herziening Kindregeling Wijchen
260226 brief Advies Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen
Bijage 1 - Advies Herziening uitvoering kindregeling Wijchen
Brief college reactie op advies Herziening Kindregeling Wijchen

10 Stemmingen

10.a 260297 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Dossier 7768 voorblad
260297 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 1: Motivering en regels TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 2: Verbeelding TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 1 Bodemonderzoek
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 2 Akoestisch onderzoek
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 3 Geuronderzoek

Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 4 Digitale watertoets
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 5 Quickscan Flora en Fauna
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 1 Schetsontwerp
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 2 Cultuurhistorische waarderingskaart
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

10.b 305020 beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij'
Dossier 7736 voorblad
305020 beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij'
2026-03-18 Zienswijzenota Herreweg 3, Balgoij
2026-02-10 Herreweg 3 Ano
fVerbeelding Herreweg 9 april 2026
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Regels
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen regels
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Toelichting Herreweg 3, Balgoij
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen toelichting
00403.024_Bijlage 1 Geurberekening voorgrond tbv bezwaar Balgoij_West
c00403.024_Bijlage 2_Situatieschets
00403.024_Bijlage 3_Ondertekende_Omgevingsdialoog Herreweg 3 Balgoij_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 4 Reactie op Omgevingsdialoog_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 5_Grondgebruiksovereenkomst m.b.t. spuitzonering_ondertekend_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 6_AERIUS berekening gebruiks-, sloop- en bouwfase
00403.024_Bijlage 7 Toelichting Gebruiks-, bouw- en sloopfase AERIUS berekening
00403.024_Bijlage 8_ 250304 Ecologische Quickscan Herreweg 3 Balgoij BE-1258
c00403.024_Bijlage 9 Landschappelijke inpassing
c00403.024_Bijlage 10 Notitie landschappelijke inpassing

11 Sluiting

CONCEPT – OPENBARE DEEL BESLOTEN VERGADERING

Verslag van de besloten raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 16 april 2026 om 19.30 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
CDA	Dhr. H.J.G. Bijmans
	Mevr. A.M. Gooiker-Loeffen
	Mevr. B.E.M. Schouten
D66 Wijchen	Mevr. J.E.M. Janssen
	Dhr. M.J.H. Lukkezen
Emilia	Dhr. P.P. Verbeeten
Hart voor Wijchen	Dhr. D.L.W. Herms
	Dhr. L.J.P.G. Herms
	Mevr. E.L. van Tilburg
	Dhr. J.A.G. Vrolijks
Kernachtig Wijchen	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst
	Mevr. J.M. Driessen-Slingerland
	Dhr. J.M.T. Evers
	Dhr. G.W.R. Gerrits
	Mevr. H.J. Janssen
	Dhr. J.T.G. Kersten
	Dhr. T.R.D. Klinkhamer
	Mevr. R. Loermans
	Dhr. M.A.J. Verharen
PRO Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers
	Dhr. P.R. Oomen
	Mevr. M.G.A. van de Rakt
	Mevr. S. Smeets
VVD	Mevr. A.M. van Dam
	Mevr. A.C.M. Peters-Vroom
	Dhr. R.A.J. Schraven
Raadsgriffier	Mevr. R.B. Waumans
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst
	Mevr. A.M. van Dam
	Dhr. G.W.R. Gerrits
	Mevr. B.E.M. Schouten

---

1. Opening in openbaarheid

De voorzitter
Dames en heren, hartelijk welkom bij deze vergadering. En ik open deze vergadering in openbaarheid en u gaat straks besluiten of deze vergadering wordt voortgezet in beslotenheid. De fractie van GroenLinks/Pvda heeft aangegeven verder te gaan onder de naam PRO Wijchen en vanaf nu zullen we deze naam gebruiken. Ik denk dat ze misschien nog wel iets coulant zijn voor vanavond maar het zit in ons hoofd.
We werken met de volgende spreektijd: fracties 4 minuten en het college 15 minuten.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter

Kunt u instemmen met de agenda?

3. Besluit tot het houden van een besloten raadsvergadering

De voorzitter
Het college heeft de beslisnota wensen & bedenkingen bouwproject en de informatienota leegstandsbeheer onder geheimhouding aan u voorgelegd. Deze stukken kunnen alleen besproken worden in een besloten vergadering. Een toelichting van het college is in dit geval niet nodig, u heeft de stukken ontvangen en die bevatten de door het college verstrekte informatie.
Het proces is als volgt: Als voorzitter zal ik de deuren laten sluiten en u stemt daarna met de rode en de groene kaarten of u de deuren gesloten wenst te houden of dat u de deuren wenst te openen. Is dit duidelijk? Dan zijn de deuren nu gesloten.

BESLOTEN GEDEELTE RAADSVERGADERING

9. Sluiting
We hebben zojuist met elkaar gesproken en besloten dat t.a.v. de wensen en bedenkingen bouwproject het besprokene, de ingediende stukken en het verslag van deze vergadering geheim blijven. T.a.v. de informatienota leegstandsbeheer het besprokene, de ingediende stukken en het verslag van deze vergadering geheim blijven tot het moment dat een vergunningsaanvraag in behandeling wordt genomen.
Dat geschiedt op basis van artikel 23 van de Gemeentewet. Hartelijk dank voor uw bijdrage en ik sluit deze vergadering.

CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 16 april 2026 om 20.30 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
CDA	Dhr. H.J.G. Bijmans Mevr. A.M. Gooiker-Loeffen Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. P.P.A. Wanders
D66 Wijchen	Mevr. J.E.M. Janssen Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter) Dhr. G. Reichgelt
Emilia	Dhr. P.P. Verbeeten (fractievoorzitter) Dhr. L.J.N. Joost Dhr. H.A. Dolk
Hart voor Wijchen	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms Mevr. E.L. van Tilburg Dhr. J.A.G. Vrolijks Mevr. R.B. Roekalea Dhr. P.M. Van 't Schip
Kernachtig Wijchen	Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Mevr. H.J. Janssen Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen Mevr. R.H.J. Kuipers Mevr. J.C.A. Rietveld
PRO Wijchen	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter) Dhr. P.R. Oomen Mevr. M.G.A. van de Rakt Mevr. S. Smeets
VVD	Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter) Dhr. R.A.J. Schraven Dhr. E.H.M. ten Buren
Raadsgriffier	Mevr. R. Waumans
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Publiek	XXX

1. Opening en bezinning
De voorzitter, burgemeester mevrouw Helmer-Englebert, opent de vergadering om 22.00 uur en heet alle aanwezigen, inclusief raadsleden, collegeleden en het publiek op de tribune of thuis via de uitzending hartelijk welkom bij deze openbare raadsvergadering. Ze bedankt iedereen voor hun geduld vanwege de latere start van de vergadering. De voorzitter vraagt de raadsleden even stil te staan bij het feit dat dit de eerste raadsvergadering is in deze nieuwe samenstelling na de installatie.

De voorzitter informeert het publiek dat momenteel 26 raadsleden aan tafel zitten en dat op 28 mei 2026 nog een raadslid wordt benoemd. Daarnaast zijn er 11 nieuw te noemen commissieleden aanwezig. Ze deelt mee dat de fractie van GroenLinks/PvdA aangeeft verder te gaan onder de naam PRO Wijchen en dat deze naam vanaf nu wordt gebruikt.

2. Vaststellen agenda
De voorzitter vraagt of de raad kan instemmen met de voorliggende agenda. Er wordt geen bezwaar of wijzigingsvoorstel ingebracht, waardoor de raad instemt met de agenda en deze ongewijzigd wordt vastgesteld.

3. Vragenhalfuur
De voorzitter deelt mee dat er geen vragen zijn aangekondigd door de raadsleden.

4. Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en concept verslag
De voorzitter merkt op dat er geen verzoek tot wijziging is ingediend door de raadsleden. Hierdoor worden de lijst besluiten, de toezeggingenlijst en het conceptverslag ongewijzigd vastgesteld door de raad.

5. Afdoening terkennisnamelijst
De voorzitter geeft aan dat de brieven die bij dit agendapunt genoemd staan door de raad ter kennisname worden aangenomen. Er worden geen aanvullende opmerkingen of discussies gevoerd over de stukken op de terkennisnamelijst.

6. Mededelingen
De voorzitter constateert dat er geen mededelingen zijn vanuit de raadsleden. Ook vanuit het college zijn geen mededelingen tot de raad gekomen.

7. Benoeming commissieleden
De voorzitter meldt dat de raadsleden op 1 april 2026 zijn geïnstalleerd en vanwege het vele werk dat zij te verzetten hebben, krijgen zij steun van commissieleden. De commissieleden worden niet gekozen, maar voorgedragen door de fracties. Zij leggen de eed af of spreken de belofte uit, afhankelijk van hun keuze. De voorzitter kondigt aan de tekst van de eed en belofte voor te lezen. De commissieleden antwoorden bij het afleggen van de eed met: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig". Bij het afleggen van de belofte antwoorden de commissieleden met: "Dat verklaar en beloof ik". De eed en belofte worden in het midden van de raad afgelegd; de commissieleden worden uitgenodigd in de binnenring van de raadstafel te komen staan. De voorzitter verzoekt iedereen die dat kan om te gaan staan, ook op de publieke tribune.
De voorzitter begint met het afnemen van de eed en leest de volledige tekst van de eed voor, waarin wordt verklaard dat geen gift of gunst is gegeven of beloofd en dat men getrouw is aan de Grondwet, de wetten nakomt en de plichten als commissielid naar eer en geweten vervult.
De eed wordt afgelegd door de voorgedragen commissieleden van het CDA:
mevrouw C.E. Hoogteijling, mevrouw M.P. Joosse–de Visser en de heer P.P.A. Wanders.

Vervolgens gaat de voorzitter over op het afnemen van de belofte en leest de volledige tekst

van de belofte voor, inhoudelijk gelijk aan de eed maar in beloftevorm. De belofte wordt afgelegd door de commissieleden van Kernachtig Wijchen: mevrouw R.H.J. Kuipers en mevrouw J.C.A. Rietveld. Voor Hart voor Wijchen leggen mevrouw R.B. Roekalea en de heer P.M. Van ’t Schip de belofte af. Voor de VVD legt de heer E.H.M. ten Buren de belofte af. Voor D66 legt de heer G. Reichgelt de belofte af. Voor Emilia leggen de heer H.A. Dolk en de heer L.J.N. Joost de belofte af.

Na afloop bedankt de voorzitter de commissieleden en verwijst naar een klein cadeautje dat klaarligt. De voorzitter spreekt de wens uit dat de commissieleden hun werk doen “als duizend bloemen die bloeien”, als metafoor voor hun inzet en bijdrage.

8. Stemmingen
De voorzitter geeft aan dat er geen verzoek is geweest vanuit de raad om over een stuk te stemmen. Hierdoor wordt dit agendapunt zonder stemming afgesloten.

9. Sluiting
De voorzitter bedankt de raadsondersteuner Ida Ostendorp van harte voor haar inzet, ondersteuning en werkzaamheden om de raad goed haar werk te laten doen. Zij wenst mevrouw Ostendorp veel plezier op de reis die zij gaat maken en alle goeds voor de toekomst. De voorzitter geeft aan dat de zojuist benoemde commissieleden in de foyer gefeliciteerd kunnen worden en sluit de vergadering om 22.30 uur.

Besluitenlijst Raad openbaar Wijchen

Datum	16-04-2026
Tijd	22.00 - 22.30 uur
Locatie	Wijchen, Kasteel
Voorzitter	R. Helmer - Englebert
Aanwezigen	Hans Bijmans, Twan van Bronkhorst, Titus Burgers, Anouk van Dam, Annemarie Driessen - Slingerland, Jan Evers, Geert Gerrits, Annemarie Gooiker-Loeffen, Leo Herms, Dave Herms, Helga Janssen, Jasmijn Janssen, Joost Kersten, Tim Klinkhamer, Renate Loermans, Maikel Lukkezen, Pepijn Oomen, Alice Peters, Marieke van de Rakt, Bea Schouten, Rick Schraven, Suzanne Smeets, Ellen van Tilburg - Suy, Pim Verbeeten, Martijn Verharen en John Vrolijks
Afwezigen	-

1	**Opening** De voorzitter opent de vergadering.
2	**Vaststellen agenda** De raad stelt de agenda vast.
3	**Vragenhalfuur** Er zijn geen vragen.
4	**Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en concept verslag** Geen van de raadsleden heeft een verzoek tot wijziging ingediend. Daarmee zijn de documenten ongewijzigd door de raad vastgesteld. *Bijlagen:* 2026-03-31_Raad openbaar Wijchen_Besluitenlijst 2026-03-31 Conceptnotulen Gem. Wijchen ORV 2026-04-01 Conceptnotulen Gem. Wijchen ORV
5	**Afdoening terkennisnamelijst**

De nota's die bij dit agendapunt genoemd staan worden ter kennisname door de raad aangenomen.

Bijlagen:

Ingekomen_brieven (Wijchen) 16 april 2026

6 Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

7 351005 Beslisnota benoemen commissieleden

Bijlagen:

Dossier 7829 voorblad.pdf

351005 Beslisnota benoemen commissieleden

Besluit (Aangenomen):

De gemeenteraad besluit:
Te benoemen tot commissielid zijnde niet-raadslid van de gemeenteraad van Wijchen:

- Mevrouw M.P. Joosse-De Visser voor CDA Wijchen
- Mevrouw C.E. Hoogteijling voor CDA Wijchen
- De heer P.P.A. Wanders voor CDA Wijchen
- De heer G. Reichgelt voor D66 Wijchen
- De heer L.J.N. Joost voor Emilia
- De heer H.A. Dolk voor Emilia
- Mevrouw R.B. Roekalea voor Hart voor Wijchen
- De heer P.M. van 't Schip voor Hart voor Wijchen
- Mevrouw R.H.J. Kuipers voor Kernachtig Wijchen
- Mevrouw J.C.A. Rietveld voor Kernachtig Wijchen
- De heer E.H.M. Ten Buren voor de VVD

8 Stemmingen

Er vinden geen stemmingen plaats.

9 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur.

Besluitenlijst Raad openbaar Wijchen

Datum	21-05-2026
Tijd	21:15 - 22:15
Locatie	Wijchen, Kasteel
Voorzitter	R. Helmer-Englebert
Griffier	Renée Waumans
Aanwezigen	Hans Bijmans, Twan van Bronkhorst, Titus Burgers, Anouk van Dam, Annemarie Driessen - Slingerland, Jan Evers, Geert Gerrits, Annemarie Gooiker-Loeffen, Henk-Jan Grobbe, Leo Herms, Dave Herms, Helga Janssen, Jasmijn Janssen, Joost Kersten, Tim Klinkhamer, Renate Loermans, Maikel Lukkezen, Pepijn Oomen, Alice Peters-Vroom, Marieke van de Rakt, Bea Schouten, Suzanne Smeets, Ellen van Tilburg - Suy, Pim Verbeeten, Martijn Verharen, John Vrolijks.
Aanwezig vanaf agendapunt 7	Ted ten Buren, Karin Hoogteijling, Rianne Kuipers, Youri Merkus, Jolene Rietveld
Afwezigen	Rick Schraven

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Hamerstukken**
3.a	**355539 Beslisnota Benoemen leden commissie onderzoek geloofsbrieven** De Gemeenteraad besluit: Ingevolge artikel 4 van het "Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissie en de andere werkzaamheden van de raad van Wijchen", een commissie onderzoek geloofsbrieven in te stellen. 1. In de commissie onderzoek geloofsbrieven de volgende raadsleden te benoemen: a. De heer D.L.W. Herms b. Mevrouw R. Loermans c. Mevrouw M.G.A. van de Rakt

3.b 347333 Beslisnota vaststellingsovereenkomst - GEHEIM

4 Installatie Dhr. Grobbe (Kernachtig Wijchen)

Henk Jan Grobbe wordt benoemd tot raadslid.

5 Aanbieden coalitieakkoord

Het Coalitieakkoord Wijchen 2026-2030 wordt aangeboden aan de raad.

6 356323 Beslisnota benoeming wethouders

De Gemeenteraad besluit:
1. Te benoemen tot wethouder van de gemeente Wijchen met de daarbij vermelde tijdbestedingsnorm:
a. De heer A.A.A.M. van Bronkhorst (1.0fte)
22 stemmen voor, 4 tegen
b. Mevrouw A.M. van Dam (1.0fte)
26 stemmen voor, 0 tegen
c. De heer G.W.R. Gerrits (1.0fte)
25 stemmen voor, 1 tegen
d. De heer P.R. Oomen (1.0fte)
26 stemmen voor, 0 tegen

6.a Afscheid wethouder Schouten

Er wordt afscheid genomen van wethouder Schouten.

7 355527 Beslisnota Toelating raadsleden

De Gemeenteraad besluit:
Voorgesteld besluit de Gemeenteraad besluit:
De navolgende benoemden als lid van de raad toe te laten:
1. De heer E.H.M. ten Buren
2. Mevrouw C.E. Hoogteijling
3. Mevrouw R.H.J. Kuipers
4. De heer Y.J.T.M. Merkus
5. Mevrouw J.C.A. Rietveld

8 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur.

Nummer	Datum	Afzender	Titel	Afdoening
26.361540	26-05-2026	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Raadsinformatiebrief ontvlechting gezamenlijk bedrijfsvoering GGD en VRGZ	college
26.361535	26-05-2026	Stichting Kastelen Buitenplaatsen Landgoederen	vitale betekenis en waardevolle zeggingskracht van kastelen, historische buitenplaatsen en landgoederen	college
26.361520	26-05-2026	Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin	Belang van het (eigen) informele netwerk rond kinderen en gezinnen	college
26.361500	26-05-2026	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Steun voor brief van minister van Asiel en Migratie	college
26.357319	22-05-2026	Entrea Lindenhout	Felicitaties voor raadsleden en introductie Entrea Lindenhout	college
26.337611	22-05-2026	Inwoner Wijchen	Wijziging status agendapunt 6.h.	college
26.1456281	19-05-2026	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	Lbr. 26/013 - Begrotingsadvies 2027-2030	college

26.356644	19-05-2026	Expertisecentrum Kind en Scheiding	Preventieve aanpak scheiding en jeugd	college
26.356572	19-05-2026	Nederlandse Vereniging Omwonende Windturbines	Update Windenergie	college
26.355483	19-05-2026	Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen	Aandacht voor pleegzorgd in gemeenten	college
26.355854 & 26.355857	13-05-2026	Regio Rijk van Nijmegen	Aanbiedingsbrief MGR factsheets Q1	college
26.355503	12-05-2026	B. Schouten	Ontslagbrief raadslid Schouten	
26.354277	07-05-2026	Kennis- en Adviescentrum Dierplagen	Plaagdieren als bestuurlijk signaal van de leefomgeving	College
26.354184	04-05-2026	De Huisdokter	Brief huisartsen Wijchen aan coalitieonderhandelaars	College
26.354183	04-05-2026	GIDSnetwerk Foundation	Doet uw gemeente mee aan pilot aan Deltaplan Gezonde relaties en mentale gezondheid?	College
26.354182	04-05-2026	VeiligheidNL	Inbreng VeiligheidNL voor het coalitieakkoord in uw gemeente	College
26.354172	04-05-2026	Stichting Urgente Noden Nederland	Gemeenten spelen sleutelrol bij	College

			ondersteuning van werkende inwoners met geldnood	
26.354174	04-05-2026	BVO DRAN	Voorlopige Jaarstukken 2025 BVO DRAN	College
26.352741	24-04-2026	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	Kwartaalbericht Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	college
26.351458	20-04-2026	Vereniging van Nederlandse Gemeenten	W: Lbr. 26/010 - Nieuwe werkwijze Eerder aanvragen in planproces woningbouw & onderwijshuisvesting	College
26.1438191	15-04-2026	Provincie Gelderland	Begrotingscirculaire 2027	College

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7731
Extern Zaak ID	Z/26/344512
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.a
Titel	344512 Informatienota Antwoord op de schriftelijke vraag van de PvdA Wijchen inzake aannamestop en samenwerking met opvang
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P4 Onderwijs
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
344512 Informatienota Antwoord op de schriftelijke vraag van de PvdA Wijchen inzake aannamestop en samenwerking met opvang
bijlage 1. Schriftelijke vraag PvdA - Aannamestop Wijchense scholen en samenwerking met opvang - vraag

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	24 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de informatienota ter kennisneming aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: 344512

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen PvdA: Aannamestop Wijchense scholen en samenwerking met opvang

Collegedatum: 24 maart 2026

Kernboodschap
In Wijchen is sprake van een relatief hoge schooldichtheid, waardoor ouders doorgaans keuze hebben uit meerdere basisscholen. Plaatsing op een specifieke school is echter afhankelijk van de beschikbare capaciteit van het schoolgebouw en wordt bepaald door het schoolbestuur. Tegelijkertijd is de organisatie van buitenschoolse opvang geen gemeentelijke onderwijstaak en maken schoolbesturen en kinderopvangorganisaties hierover zelf afspraken. De gemeente is hierin geen partij, maar kan desgewenst een gesprek tussen betrokken partijen faciliteren.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing.

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

Onderwerp 1 Aannamestop basisscholen

1. Betekent de mogelijke aannamestop dat kinderen niet meer met vriendjes/vriendinnetjes uit de buurt naar school kunnen?
In de kern Wijchen is de schooldichtheid relatief hoog. Dat betekent dat ouders in hun woonomgeving kunnen kiezen uit meerdere basisscholen. Tegelijkertijd bestaat er geen absoluut recht op plaatsing op de school van eerste voorkeur. De beschikbare capaciteit blijft leidend. Wanneer op een school de capaciteit volledig benut is, kan het schoolbestuur geen nieuwe leerlingen plaatsen. Ouders worden dan geïnformeerd over andere nabijgelegen scholen waar wel plek is.

2. In hoeverre is het college bekend met bovengenoemde aannamestop? En is dit bij meer scholen het geval?
Met Kans & Kleur is afgesproken dat de bestaande onderwijsplekken zo optimaal mogelijk worden benut. Hierover voeren we periodiek overleg om de bestaande capaciteit zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de behoefte.
De capaciteit van De Trinoom en De Viersprong is op dit moment volledig benut. Het schoolbestuur kan daarom tijdelijk geen nieuwe leerlingen plaatsen op deze locaties.
Voor De Buizerd is een dergelijk beeld niet herkenbaar.

3. Wat betekent deze aannamestop voor mogelijke (tijdelijke) uitbreiding van de scholen?
Het uitgangspunt is dat we niet bouwen voor leegstand op andere scholen in de gemeente. Ook lege leslokalen brengen kosten met zich mee. Onderwijsgeld van scholen gaat dan naar energie, onderhoud en beheer van leegstaande lokalen in plaats van naar het onderwijs in de klas.
Voor tijdelijke huisvesting geldt wettelijk dat er ten minste vier aaneengesloten schooljaren sprake moet zijn van een capaciteitstekort. De huidige prognoses voor deze scholen laten een dergelijk tekort niet zien.

4. In hoeverre kan een aannamestop ervoor zorgen dat kinderen niet dichtbij naar school kunnen en de hele gemeente door moeten, terwijl er een school dichterbij is?
Zie het antwoord op vraag 1.

5. Wat voor invloed heeft een aannamestop op de ontwikkelingen uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP)?
De bezetting op De Trinoom en De Viersprong heeft geen direct effect op het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Zie ook het antwoord op vraag 3.

6. Wat is de beleidsopvatting van het college over hoe belangrijk het is dat er een school dichtbij is?
In de voorgaande vragen zijn de relevante uitgangspunten al zijn toegelicht. Deze uitgangspunten zijn vastgelegd in de Wet op het Primair Onderwijs en het Integraal Huisvestingsplan. We zetten ze hieronder kort en puntsgewijs nog een keer op een rij.

- De beschikbare capaciteit van schoolgebouwen is leidend voor plaatsing van leerlingen. Het schoolbestuur beslist over toelating en kan geen leerlingen plaatsen als capaciteit volledig benut is.
- Er bestaat geen absoluut recht op plaatsing op de school van eerste voorkeur. Ouders kunnen voorkeuren aangeven, maar capaciteit bepaalt de uiteindelijke plaatsing.
- Scholen verwijzen ouders naar andere nabijgelegen basisscholen waar nog plek is. Het systeem werkt dus gebiedsgericht, met spreiding over beschikbare capaciteit.
- Er wordt niet gebouwd voor leegstand elders in de gemeente. Lege lokalen kosten de basisscholen geld, waardoor er minder geld beschikbaar is voor het onderwijs.
- Uitbreiding of tijdelijke huisvesting wordt alleen overwogen wanneer er gedurende minimaal vier aaneengesloten schooljaren sprake is van een aantoonbaar capaciteitstekort.

Onderwerp 2 Samenwerking scholen en opvang

7. In hoeverre herkent het college het signaal dat de samenwerking tussen scholen en opvang niet optimaal verloopt?
De organisatie van buitenschoolse opvang (BSO) valt onder de verantwoordelijkheid van kinderopvangorganisaties en niet onder de gemeentelijke onderwijstaak. Het college heeft een bericht ontvangen van een kinderopvangorganisatie die een samenwerking wil aangaan. De gemeente is geen partij bij de afspraken tussen het schoolbestuur en kinderopvangorganisaties over ruimtegebruik en samenwerking.

8. Wat kan de gemeente hierin betekenen? En pakt de gemeente deze rol op?
Het college vindt goede lokale samenwerking tussen onderwijs en opvang waardevol, maar heeft hierin geen formele taak of bevoegdheid. Het schoolbestuur is eigenaar en

beheerder van schoolgebouwen en bepaalt zelf met welke opvangpartners zij samenwerken. Kans & Kleur werkt met een preferente partner.
De gemeente kan op verzoek een gesprek organiseren in een neutrale, faciliterende rol. Het initiatief daarvoor ligt bij de betrokken organisaties.

9. Hoe ziet het college de rol van de gemeente in deze samenwerking?
Zie antwoord op vraag 8.

De Gemeenteraad van Wijchen

Aannamestop Wijchense scholen en samenwerking met opvang

Schriftelijke vraag van de PvdA Wijchen

Ingediend: 6 maart 2026

Aanleiding:

De fractie van PvdA Wijchen heeft vernomen dat er drie scholen binnen de gemeente Wijchen zijn die een aannamestop hanteren. Deze scholen zijn: De Trinoom, De Viersprong en De Buizerd. Dit zijn scholen die in het centrum of oosten van de gemeente liggen.

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Gezien het bovenstaande, en ook de woningbouwontwikkelingen op onder andere de Huurlingsedam, heeft de fractie van PvdA Wijchen onderstaande vragen.

Verder zijn er signalen binnengekomen dat het efficiënt benutten van schoollokalen voor onderwijs en opvang (o.a. BSO) niet goed verloopt. Dit terwijl het gebruik van kindcentra een gewenste ontwikkeling is, waarbij onderwijs en opvang goed worden gecombineerd. Ook hierover heeft de fractie onderstaande vragen.

Vragen:

- Betekent de mogelijke aannamestop dat kinderen niet meer met vriendjes/vriendinnetjes uit de buurt naar school kunnen?
- In hoeverre is het college bekend met bovengenoemde aannamestop? En is dit bij meer scholen het geval?
- Wat betekent deze aannamestop voor mogelijke (tijdelijke) uitbreiding van de scholen?
- In hoeverre kan een aannamestop ervoor zorgen dat kinderen niet dichtbij naar school kunnen en de hele gemeente door moeten? Dit terwijl er een school dichterbij is?

- Wat voor invloed heeft een aannamestop op de ontwikkelingen uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP)?
- Wat is de beleidsopvatting van het college over hoe belangrijk het is dat er een school dichtbij is?

Vragen betreffende samenwerking scholen en opvang:

- In hoeverre herkent het college bovengenoemd signaal dat de samenwerking tussen scholen en opvang niet optimaal verloopt?
- Wat kan de gemeente hierin betekenen? En pakt de gemeente deze rol op?
- Hoe ziet het college de rol van de gemeente in deze samenwerking?

Namens de fractie PvdA Wijchen,
Youri Merkus

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7765
Extern Zaak ID	Z/26/341939
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.b
Titel	341939 Informatienota Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
341939 Informatienota Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	31 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Toelichting

De jaarwisseling is in Wijchen relatief rustig verlopen. Er is minimale inzet van politie en brandweer geweest. De vuurwerkschade in de openbare ruimte blijft een aandachtspunt vooral met betrekking tot het aantal afvalbakken. Wel zien we hierin een afname ten opzichte van vorig jaar. Er zijn een paar klachten binnengekomen over de overlast van illegaal vuurwerk. Het afsteken van illegaal vuurwerk is ook de hoofdzakelijke oorzaak van de schades.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de informatienota ter kennisneming aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/341939

Informatienota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Verloop jaarwisseling en (vuurwerk)schade openbare ruimte 2025-2026

Collegedatum 31 maart 2026

Kernboodschap
De jaarwisseling is in Wijchen relatief rustig verlopen. Er is minimale inzet van politie en brandweer geweest. De vuurwerkschade in de openbare ruimte blijft een aandachtspunt vooral met betrekking tot het aantal afvalbakken. Wel zien we hierin een afname ten opzichte van vorig jaar. Er zijn een paar klachten binnengekomen over de overlast van illegaal vuurwerk. Het afsteken van illegaal vuurwerk is ook de hoofdzakelijke oorzaak van de schades.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Toelichting
De door vandalisme veroorzaakte financiële schade aan wegmeubilair tijdens de jaarwisseling was dit jaar lager dan vorig jaar. Het aantal vernielde gemeentelijke objecten is verminderd ten opzichte van vorig jaar. We zien dat met name dat de vernielingen door het afsteken van illegale vuurwerk komt. De schade voor dit jaar bedraagt € 16.040,-.

Tabel 1: Schade in Wijchen per object.

Locatie	**Aantal**	**Object**
Wijchen	1	Straatkolk
Wijchen	1	Boom
Wijchen	1	Paaltje
Wijchen	9	Borden
Wijchen	27	Vuilnisbakken

Tabel 2: Schadebedrag in Wijchen per wijk.

Schadebedrag per wijk						
Wijk	Schade 2025	Schade 2024	Schade 2023	Schade 2022	Schade 2021	Schade 2020
Noord	€ 4.160,00	€ 7.270,00	€ 3.800,00	€ 6.050,00	€ 4.115,00	€ 9.460,00
Zuid	€ 7.330,00	€ 10.170,00	€ 1.500,00	€ 800,00	€ 6.020,00	€ 4.124,00
Centrum	€ 1.900,00	€ 5.900,00	€ 3.100,00	€ 1.650,00	€ 6.060,00	€ 7.486,00
Buitengebied	€ 2.650,00	€ 2.000,00	€ 1.550,00	€ -	€ 1.560,00	€ -
Totaal	€ 16.040,00	€ 25.340,00	€ 9.950,00	€ 8.500,00	€ 17.755,00	€ 21.070,00

Tabel 3: Totale schade in Wijchen.

Centrum		
3 afvalbakken (€500,00 p/st)	€ 1500,-	
5 verkeerborden binnen bebouwde kom (gemiddeld €80,-)	€ 400,- +	
	€ 1900,-	€ 1.900,-
Zuid		
9 afvalbakken (€500,00 p/st)	€ 4500,-	
1 straat kolk (inclusief plaatsen €750,00)	€ 750,-	
1 beugel van afvalbak €160,00 p/st)	€ 160,-	
1 boom met brandschade (verwijderen en vervangen)	€ 1600,-	
4 verkeerbord binnen bebouwde kom gemiddeld €80,-)	€ 320,- +	
	€ 5730,-	€ 7.330,-
Noord		
8 afvalbakken (€500,00 p/st)	€ 4000,-	
1 Zoutbak	€ 160,- +	
	€ 4160,-	€ 4.160,-
Buitengebied		
1 beugel van afvalbak	€ 150,-	
5 afvalbakken (€500,00 p/st)	€ 2500,-	€ 2.650,- +
	Totaal Schade	**€16.040,--**

(Vuurwerk)schade 2025-2026

Door de sneeuwval en de inzet van de wijkmedewerkers in de strooidiensten konden wij pas later een inventarisatie maken wat de aangerichte (vuurwerk)vernielingen. Ondanks de zorgvuldigheid van de inventarisatie is schade aan onder andere kolken op een later moment zichtbaar.

Ook dit jaar zijn de binnenbakken weer verwijderd uit de afvalbakken en zijn de inworp openingen afgesloten. Desondanks zijn er toch zevenentwintig bakken vernield. Het blijkt dat het afsluiten van de inworp-opening niet meer een afdoende maatregel is om schade te beperken. Het simpel plaatsen van illegaal vuurwerk op de bakken is al voldoende om een gehele bak op te blazen.

Voor het herstel van vandalisme in de openbare ruimte zijn in de begroting geen middelen gereserveerd. De herstel- en vervangingskosten komen ten laste van de reguliere onderhoudsbudgetten. Bij de voorjaarsnota 2026 wordt de exacte hoogte van de kosten gemeld.

Beeld openbare orde en veiligheid

Het beeld van de openbare orde en veiligheid is bepaald aan de hand van informatie vanuit de brandweer, politie en de ambtelijke inzet van de werkgroep 'jaarwisseling'. Via de BuitenBeter-app zijn rondom de jaarwisseling 85 meldingen van overlast geregistreerd. Het merendeel van de meldingen betrof geluidsoverlast.

Beeld brandweer

Vanuit de brandweer zijn er afgelopen jaarwisseling zes inzetten geweest in Wijchen. Dit waren allemaal buitenbrandjes, waarbij er een scooter was betrokken. Alles is prima verlopen en de eenheden zijn nergens vervelend bejegend of met agressie geconfronteerd.

Beeld politie

Vanuit de politie in Wijchen was het algehele beeld tijdens de jaarwisseling in Wijchen dat het rustig en beheersbaar was. Er waren bij de politie 7 meldingen bekend van vuurwerkoverlast. Verder waren er kleine brandjes die mogelijk te maken hadden met het afsteken van vuurwerk. Op 31 december zijn 5 M-meldingen, die te maken hadden met illegaal vuurwerk, geregistreerd waar de politieacties voor heeft uitgezet, zoals een huisbezoeking.

Ambtelijke Werkgroep 'Jaarwisseling'

Ambtelijk is naar aanleiding van vorig jaar een werkgroep 'jaarwisseling' opgezet. Voor de jaarwisseling van 2025-2026 kwam een bredere aanpak op het gebied van preventie, voorlichting en bestuurlijke aanpak op het gebied van vuurwerk en overlast. Ook werd samen met de veiligheidspartners gekeken naar het uitbreiden van maatregelen. Dit vergde een voorbereiding vanaf maart 2025. Belangrijk is om te vermelden dat we hebben ingezet op vele acties die te maken hebben met:

- preventie (het verwijderen van brandbaar materiaal op straat);
- voorlichting (van jeugd via een oliebollenactie, Halt op scholen);
- maatregelen voor jeugd (kluiscontroles, oudejaarsactiviteit, nieuwsbrief)
- controles (garageboxen opslag van vuurwerk),
- surveillance (politie en boa's hebben wijken gecontroleerd op opslag van vuurwerk of brandbare materialen)
- inzet van een politiedrone op 17, 27 en 30 december in Wijchen;
- preventieve aanpak Zuiderdreef;
- Meld Misdaad Anoniem-Campagne;
- bestuurlijke aanpak (beleidsregels bestuurlijke aanpak vuurwerk, en mandaat politie gebiedsontzegging)
- communicatie (via de website, toegankelijker meldingen kunnen doen);

Ambtelijk heeft de gemeente Wijchen dit jaar meer inzet gepleegd dan voorheen om de jaarwisseling beter te laten verlopen.

Gevolgen
We gaan de vorige jaarwisseling 2025-2026 evalueren op 2 april. Met de komende jaarwisseling zal een landelijk verbod op vuurwerk worden ingezet. We verwachten dat dit meer vergt van onze handhaving. De jaarwisseling wordt steeds onrustiger. Dit vraagt meer afstemming met partners, intensivering van de ambtelijke inzet, en leren van de evaluatie.

Communicatie
Via (social)media en op de website besteden we aandacht aan deze jaarlijks terugkerende problematiek. Via onze infoborden langs de doorgaande wegen, via de lokale media en ook social media vragen hier dan aandacht voor.

Geheimhouding:
N.v.t.

Advies
N.v.t.

Bijlage
Informatienota gemeenteraad jaarwisseling en vuurwerkschade

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7766
Extern Zaak ID	Z/26/334206
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.c
Titel	334206 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
334206 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2
Bijlage 1: Schriftelijke vraag K8W - Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	31 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**
Stukken Agendacommissie Wijchen	26 juni 2026

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de informatienota ter kennisneming aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: 334206

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Goed afval scheiden loont voor alle Wijchenaren deel 2

Collegedatum: 31 maart 2026

Kernboodschap
Alleen de wooneenheden in de complexen die aangewezen zijn door het college betalen een vast bedrag voor het aanbieden van hun restafval. Deze regeling is nooit herzien of gewijzigd de afgelopen jaren. Zoals eerder toegezegd evalueren we de regeling dit jaar zodat gewenste aanpassingen doorgevoerd kunnen worden voor vaststelling van de tarieven van 2027.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
06-12-2012	Raadsbesluit 12AZ225; verordening reinigingsheffing. Hierin is de werkwijze van woon-zorgcomplex tarief voor het eerst vastgesteld, waarbij de bevoegdheid voor aanwijzen woon-zorgcomplexen bij het college is gelegd.

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. **Waarom betalen een aantal van de huisaansluitingen een vast bedrag en waarom betalen een aantal huisaansluitingen een bedrag per aanbieding?**

In principe betalen alle huisaansluiting op basis van hun aanbiedgedrag. Enkel de complexen die onder het woon-zorgcomplex tarief (WOZOCO) vallen vormen hier een uitzondering op. In 2012 heeft de raad ingestemd met het in leven roepen van de WOZOCO regeling. Hierbij is vastgesteld dat het aanwijzen van complexen een college bevoegdheid is. Als een complex is aangewezen vallen alle wooneenheden onder deze regeling.

2. **Waarom is er in 2017/2018 bij het onderzoek omgekeerd inzamelen niet gekeken naar de vaste tarieven restafval voor woon-zorgcomplexen?**

In de voorbereiding rondom omgekeerd inzamelen is de WOZOCO regeling heroverwogen. Voorbereidingen waren genomen om te stoppen met de regeling. Omdat invoering van omgekeerd inzamelen niet heeft plaatsgevonden is de regeling in standgehouden.

3. **Waarom is bij de invoering van GFT voor hoogbouw en het terugbrengen van de in-zamelfrequentie voor restafval niet gekeken naar de tarieven voor woonzorg-complexen?**

Vanaf 2020 kunnen bewoners van hoogbouw complexen (toen bijna 1800 adressen) in Wijchen gebruik maken van een gft cocon. Tot 2020 konden deze bewoners hun gft afval niet scheiden. En werden hiervoor gecompenseerd met een korting op het variabel tarief van de afvalstoffenheffing. Bij de uitrol van de gft cocons is deze korting vervallen.
Er is toen niet onderkend dat dit ook effect zou kunnen hebben op de hoogte van het WOZOCO-tarief.

De invoering van 1x4 weken inzameling restafval had alleen betrekking op adressen die een eigen container hebben voor restafval en niet op adressen die hun restafval naar een ondergrondse container brengen. Het was niet logisch om naar het WOZOCO-tarief te kijken op dat moment.

4. **Verwacht men een afname van het restafval door de verruiming van de PMD-hergebruik stroom?**

Bij de voorbereiding van de wijziging van het systeem is door de partijen gezamenlijk de inschatting gemaakt dat de hoeveelheid PMD/Plastic+ met 3-4% zou stijging door de aanpassingen. Als deze stroom eerder in het restafval aangeboden werd en nu wel gescheiden wordt aangeboden zou dit inderdaad kunnen zorgen voor een verlaging van de hoeveelheid restafval. In 2025 hebben wij 31 kilo PMD/Plastic+ per inwoner ingezameld in Wijchen. Op basis van deze inschatting zou de hoeveelheid restafval met ongeveer een kilo per inwoner per jaar kunnen afnemen.

De gemeenteraad van Wijchen

Goed afval scheiden loont voor **alle** Wijchenaren deel 2

Schriftelijke vraag van de fractie van Kernachtig Wijchen
Ingediend op 27 februari 2026.

Aanleiding:

De beantwoording van de schriftelijke vragen, informatienota 334206, zijn voor ons aanleiding voor een aantal schriftelijke vragen.

Het is onduidelijk of de appartementen in de genoemde complexen ook allemaal als woonzorgappartement worden gezien. Ook is er niet aangegeven waarom en hoeveel huisaansluitingen een vast bedrag voor het restafval betalen en waarom en hoeveel huisaansluitingen per aanbieding op de ondergrondse restafvalcontainer betalen.

In de informatienota staat dat de berekening van het vaste bedrag voor woon-zorgcomplexen via een aanwijsbesluit in 2013 is vastgesteld. In de afgelopen 13 jaar zijn er diverse systeemwijzigingen geweest en in 2017/2018 is het beleid opnieuw bekeken (omgekeerd inzamelen).

In 2020 is het voor alle hoogbouwcomplexen de gft-inzameling ingevoerd met als resultaat dat het restafval sterk afnam. Daardoor werd in 2022 de frequentie van de restafvalzameling verlaagd van 2-wekelijks naar 4-wekelijks.

Eind 2022 startte in Wijchen de campagne “weet wat je achterlaat” met 1 kilozakjes en dit zal ook een beperkte invloed hebben gehad op de aangeboden hoeveelheid restafval.

Per 1 januari 2026 is de PMD-inzameling verruimd met o.a. koffiecapsules en huishoudelijke spuitbussen waardoor waarschijnlijk de hoeveelheid afval verder zal afnemen.

Vragen:

- Waarom betalen een aantal van de huisaansluitingen een vast bedrag en waarom betalen een aantal huisaansluitingen een bedrag per aanbieding?
- Waarom is er in 2017/2018 bij het onderzoek omgekeerd inzamelen niet gekeken naar de vaste tarieven restafval voor woon-zorgcomplexen?
- Waarom is bij de invoering van GFT voor hoogbouw en het terugbrengen van de inzamelfrequentie voor restafval niet gekeken naar de tarieven voor woonzorg-complexen?
- Verwacht men een afname van het restafval door de verruiming van de PMD-hergebruik stroom?

Namens de fractie van Kernachtig Wijchen.
Martijn Verharen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7734
Extern Zaak ID	Z/26/344593
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.d
Titel	344593 Informatienota CO2-prestatieladder: audit behaald en vervolgacties 2026
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
Bijlage 1 - CO2-verslag Gemeente Wijchen - 14042026
344593 Informatienota CO2-prestatieladder: audit behaald en vervolgacties 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	14 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Toelichting

We hebben de audit van de CO2 prestatieladder behaald. Deze informatienota beschrijft welke voortgang de gemeente geboekt heeft het afgelopen jaar, en welke vervolgstappen we nemen om de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie voort te zetten.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De informatienota ter kennisname aan te nemen

CO_2-Prestatieladder

Verslag rapportagejaar 2024

Organisatie: Gemeente Wijchen
Contactpersoon: Ruben Jetten

Adviseur: Ivar Retel
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 14 april 2026
Versie: 2.0

Inhoudsopgave

1 Samenvatting in één pagina 4

2 Inleiding van de CO_2-Prestatieladder 5

3 Directiebeoordeling 6

3.1 Doelstelling 6
3.1.1 Waarom hebben we een directiebeoordeling? 6
3.1.2 Voor welk niveau gaat de gemeente Wijchen? 6

3.2 Bepalingen 6
3.2.1 Actuele organizational boundary 6
3.2.2 Referentiejaar 6
3.2.3 Plan van aanpak en reductiedoelstellingen 6
3.2.4 Actieve projecten met gunningvoordeel 8

3.3 Prestaties 8
3.3.1 CO_2-emissies 8
3.3.2 Voortgang CO_2-uitstoot 10
3.3.3 Energieverbruik 10
3.3.4 Voortgang energieverbruik 11
3.3.5 Transparantie 11
3.3.6 Participatie 11

3.4 Sufficiëntie en doeltreffendheid van middelen 12

3.5 Status van acties uit voorgaande directiebeoordelingen 13

3.6 Bevindingen uit de interne audit 13

3.7 Bevindingen uit voorgaande externe audits 13

3.8 Kansen voor verbetering 14

3.9 Output van de directie 14

3.10 Budgetten en investeringen 14

4 Leeswijzer 16

5 Beschrijving van de organisatie 17

5.1 Introductie 17

5.2 Verantwoordelijke namens gemeente Wijchen 17

5.3 Organizational boundary 17

5.4 Organisatiegrootte 18
5.4.1 Groottebepaling 18
5.4.2 Vrijstelling van normeisen 18

5.5 Projecten met gunningvoordeel 18

6 Rapportage van de CO_2-emissie-inventaris 19

6.1 Rapportage volgens ISO 14064-1 19

6.2 Referentiejaar en rapportagejaar 19
6.2.1 Significante veranderingen en herberekeningen 19

6.3 Kwantificeringsmethoden 20

6.3.1 Veranderingen van kwantificeringsmethoden 20
6.4 CO_2-emissie berekeningen 20
6.4.1 CO_2-emissies 20
6.4.2 Uitsluiting van overige GHG-emissies 21
6.5 Verbranding van biomassa en GHG-verwijderingen 21
6.6 Onzekerheden en impact 21
6.7 Verificatie 21

7 Voortgang en ambitiebepaling 22

7.1 Ambitie 22
7.1.1 Vergelijking met sectorgenoten 22
7.1.2 SKAO maatregellijst 22
7.2 CO_2-reductiedoelstellingen en voortgang 22
7.2.1 Voortgang op hoofddoelstelling en tussentijdse doelstellingen 22
7.2.2 Voortgang op doelstellingen per scope 24
7.3 Energiebeoordeling 25
7.3.1 Doelstellingen energieverbruik 25
7.3.2 Voortgang energieverbruik 26
7.3.3 Identificatie grootste energiestromen 26
7.3.4 Analyse gasverbruik 27
7.3.5 Analyse elektriciteitsverbruik 28
7.3.6 Conclusies en aanbevelingen 30
7.4 Conclusie ambitiebepaling 31

..... 32

8 Bijlage A – Vaststelling Organizational Boundary 33

8.1 Introductie 33
8.2 Verantwoordelijke namens gemeente Wijchen 33
8.3 Verdieping organisatie 33
8.3.1 Bestuur 33
8.3.2 Vastgoed 33
8.3.3 Wagenpark en materieel 34
8.3.4 Openbare verlichting 34
8.3.5 Gemalen, pompen en overige aansluitingen 34
8.4 Gemeenschappelijke regeling 34
8.5 Organizational boundary 35
8.6 Organisatiegrootte 35

1 Samenvatting in één pagina

Wat is de CO_2-prestatieladder?

De CO_2-prestatieladder is een tool die de uitstoot van CO_2 en het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie inzichtelijk maakt. Dat is belangrijk, omdat we als organisatie zo gericht maatregelen kunnen nemen om te verduurzamen.
Die verduurzaming geven we samen vorm met onze collega's, vakgenoten, inwoners, bedrijven en regionale partners. Zij worden op meerdere manieren bij deze maatregelen betrokken. Denk hierbij aan campagnes zoals 'Pak je Moment', structurele communicatie via onze nieuwsbrieven, en doordat we deelnemen aan regio-overleggen, bijvoorbeeld vanuit de Groene Metropoolregio.

Naar welke emissiestromen kijken we?

De gemeente Wijchen certificeert zich op niveau 3 op de CO_2-prestatieladder. Dat betekent dat we kijken naar de directe uitstoot die wij als gemeente veroorzaken.
Om de uitstoot te bepalen, onderzoeken we verschillende emissiestromen. Deze zijn gebundeld in zogenoemde 'scopes'. 'Scope 1' kijkt naar aardgas- en brandstofverbruik. 'Scope 2' omvat ons elektriciteitsverbruik en de scope 'Business Travel' betreft de zakelijke reisbewegingen.

Wat is onze ambitie?

Als gemeente Wijchen willen we in 2027 **-37% minder CO_2 uitstoten**, en **-23% minder energie verbruiken** dan in 2022. Dat is een verdriedubbeling van onze oorspronkelijke ambitie. We kunnen onze ambitie verhogen doordat we de aankomende jaren versneld reductiemaatregelen kunnen doorvoeren.

Waar staan we nu?

In 2024 hebben we 16% minder CO_2 uitgestoten, en 13% minder energie verbruikt dan in 2022. Onze CO_2-uitstoot bedraagt in 2024 675,8 ton. Dat komt voornamelijk door de verbranding van aardgas. Dat is nodig om onze gebouwen warm te houden, en om het zwembadwater in 'de Meerval' op temperatuur te brengen.

Ons elektriciteitsverbruik levert geen CO_2-uitstoot op. Dat komt doordat we volledig groene stroom inkopen. Samen met regiogemeenten zetten we daar voor de toekomst op in. Wel draagt elektriciteitsverbruik sterk bij aan het energieverbruik van de gemeente. Denk hierbij aan de elektriciteit die nodig is voor openbare verlichting, en het gebruik van riolering en gemalen. Daarom moeten we hier alsnog maatregelen op nemen.

Welke maatregelen moeten we nog nemen?

We zijn goed op weg om onze doelstellingen te behalen. Het is wel belangrijk dat ongeveer de helft van de reductie die we behaald hebben komt door de afstoot van het oude gemeentekantoor. We moeten dus ook op andere terreinen inzetten om onze uitstoot te verminderen. Dat gaan we als volgt doen:

- We gaan over op 100% biodiesel. Dat heeft een lagere uitstoot dan de gemengde diesel die we nu gebruiken.
- We verbeteren de klimaatinstellingen van onze gebouwen. Zo onderzoeken we of we het gemeentehuis van Wijchen aardgasvrij kunnen maken door nieuwe warmtepompen te plaatsen.
- We zetten steeds meer verlichting om naar Ledlampen. Die zijn een stuk energiezuiniger.
- We vervangen de gereedschappen op de gemeentewerf door elektrische alternatieven. Dat bespaart veel brandstof.
- We verminderen de zakelijke reisbewegingen door te onderzoeken hoe we hybride werken nog meer kunnen promoten.

Met bovenstaande maatregelen verwachten we dat we onze ambities voor 2027 moeten kunnen verwezenlijken. We blijven regelmatig evalueren met onze collega's en partners in het vakgebied. Zo proberen we zo veel mogelijk kansen te pakken om te verduurzamen!

2 Inleiding van de CO_2-Prestatieladder

De CO_2-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO_2-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie. Het systeem kan toegepast worden binnen de bedrijfsvoering, in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO_2-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties om interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming te structureren, en om duurzaamheidsverslaggeving gericht op CO_2-reductie op te zetten. Daarmee benadrukt de CO_2-prestatieladder het maatschappelijke belang van duurzaamheid, en biedt het kansen om interne en externe belanghebbenden te inspireren. De CO_2-prestatieladder biedt organisaties de mogelijkheid zich te onderscheiden ten opzichte van concurrenten, kosten te besparen en te voldoen aan wetgeving. Certificeren op de CO_2-Prestatieladder kan daarnaast voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers.

De CO_2-Prestatieladder kent vijf niveaus. Niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie. Vanaf niveau vier en vijf kijkt de ladder ook naar rol die de organisatie in de keten speelt. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normeisen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

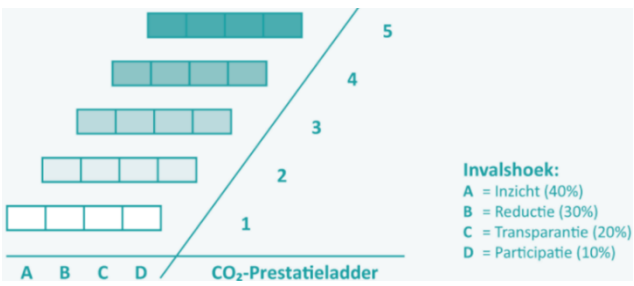
A. Inzicht – Deze invalshoek gaat over het inzicht in de (in)directe CO_2 uitstoot die de organisatie veroorzaakt. Dat vergroot het bewustzijn van de eigen CO_2-prestatie, de risico's en de kansen op besparing. Daarmee kan de organisatie effectieve doelstellingen en maatregelen formuleren om de CO_2-uitstoot te reduceren. Bovendien wordt hiermee duidelijk waar de communicatie en samenwerking in de CO_2-reductie zich op zou moeten richten. De ladder stimuleert organisaties om steeds diepgaander, breder en efficiënter inzicht te krijgen in de emissie-inventaris, en de kwaliteit hiervan.

B. Reductie – Deze invalshoek creëert kansen om het energieverbruik en CO_2-uitstoot terug te dringen. Het systeem bevordert samenwerking, om gezamenlijk de efficiëntste opties voor reductie in de organisatie en/of de keten te kiezen. De ladder stimuleert organisaties om de effectiviteit van de gekozen maatregelen steeds verder te verbeteren. Daarbij helpt de ladder om ambitieuze doelen vast te stellen, en de voortgang hierop aan te tonen.

C. Transparantie – Deze invalshoek draait om het creëren van interne en externe betrokkenheid. Intern stimuleert transparantie de creativiteit van medewerkers. Extern geeft transparantie organisaties de kans om elkaars inzet, ambities en vorderingen te raadplegen. Organisaties kunnen elkaar hierop aanspreken, en elkaar aanmoedigen. De CO_2-prestatieladder moedigt organisaties aan om de diepgang en verspreiding van de communicatie steeds verder te verbeteren. Daarnaast nodigt de ladder uit om de inbreng van interne en externe belanghebbenden mee te nemen.

D. Participatie – Deze invalshoek nodigt organisaties uit om te investeren in samenwerking, eigen kennis te delen en waar mogelijk gebruik te maken van kennis van buitenaf. De ladder stimuleert organisaties om doorlopend deel te nemen aan nuttige initiatieven, en om de kennis vanuit deze initiatieven in de organisatie toe te passen.

Om te bepalen hoe de voortgang in alle invalshoeken vordert, bepaalt een externe erkende certificerende instantie het niveau op de CO_2-Prestatieladder. Bij deze certificering krijgen bovenstaande invalshoeken ieder een eigen weging, zie Figuur 1 (SKAO, 2020)[1].

Figuur 1 Weging van verschillende invalshoeken bij certificering door externe erkende instantie.

[1] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*

3 Directiebeoordeling

3.1 Doelstelling

3.1.1 Waarom hebben we een directiebeoordeling?

De directiebeoordeling van de CO_2-Prestatieladder vindt jaarlijks plaats. Dat gebeurt om de continue geschiktheid, sufficiëntie, doeltreffendheid en afstemming met de strategische richting van de organisatie te borgen. Deze beoordeling is onderdeel van de Plan-Do-Check-Act cyclus, die ten grondslag ligt aan de CO_2-Prestatieladder.

3.1.2 Voor welk niveau gaat de gemeente Wijchen?

De gemeente Wijchen richt zich in 2025 op het behouden van niveau 3 van de CO_2-Prestatieladder. Voor deze certificering volgen we de eisen die in omschreven staan in Handboek CO2-Prestatieladder versie 3.1 (SKAO, 2020). Op dit niveau kijken we dus nog naar de emissies vanuit de interne organisatie.

Vanaf aankomend jaar gaat de gemeente Wijchen zich voorbereiden op certificering volgens het recent uitgebrachte nieuwe handboek, versie 4.0 (SKAO, 2025)[2]. In dit nieuwe handboek worden organisaties verplicht om de emissies vanuit de keten te onderzoeken, zoals dat nu bij certificeringen op trede 4 en 5 gebeurt. Voor de gemeente Wijchen betekent dit dat de scope aankomend jaar uitgebreid gaat worden.

3.2 Bepalingen

3.2.1 Actuele organizational boundary

De gemeente Wijchen actualiseert jaarlijks haar *organizational boundary*. In deze *organizational boundary* staat omschreven van welke bedrijfsonderdelen de CO_2-emissies meegenomen worden. De term komt voort uit het Handboek 3.1 van de Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO, 2020)[3]. In dit verslag refereren we hieraan met de term 'boundary'.

De boundary is opgesteld volgens de eisen van het Greenhouse Gas Protocol, zoals beschreven in Hoofdstuk 4 van het Handboek CO2-Prestatieladder versie 3.1 (SKAO, 2020)[3]. In paragraaf 4.3 van dit verslag is een toelichting opgenomen over de actuele boundary van gemeente Wijchen. Daaruit komt naar voren dat er in 2024 geen wijzigingen zijn geweest in de boundary.

Alle volgende paragrafen in dit hoofdstuk betreffen de organisatie zoals in paragraaf 4.3 omschreven is.

3.2.2 Referentiejaar

Om de reductiedoelstellingen te bepalen en de CO_2-uitstoot te monitoren, hanteert de CO_2-prestatieladder een referentiejaar. Voor de gemeente Wijchen geldt het jaar 2022 als referentiejaar.

Dit verslag betreft rapportagejaar 2024. Alle volgende paragrafen in dit hoofdstuk betreffen het rapportagejaar, zoals hier vermeld is.

3.2.3 Plan van aanpak en reductiedoelstellingen

In 2023 heeft de gemeente Wijchen bepaald om in 2027 12% minder CO_2 uit te stoten dan in het referentiejaar 2022. Ieder half jaar berekent de gemeente hoeveel CO_2 er in de verschillende emissiestromen ontstaat. Deze emissiestromen zijn gebundeld in drie verschillende 'scopes' (=invalshoeken).

Dit zijn de scopes die meegenomen worden voor certificering op trede 3 van de CO_2-prestatieladder:

---

[2] SKAO (2025), *Handboek CO_2-prestatieladder 4.0 – Trede 1*
[3] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*

- In 'Scope 1' wordt gekeken naar de uitstoot door aardgas- en brandstofverbruik
- In 'Scope 2' wordt gekeken naar de uitstoot door elektriciteitsverbruik
- In de scope 'Business travel' wordt gekeken naar de uitstoot door zakelijke reisbewegingen

Door de emissies in deze scopes halfjaarlijks te evalueren, worden kansen voor het reduceren van de CO_2-uitstoot inzichtelijk. Hiervoor wordt de Plan-Do-Check-Act-cyclus ingezet. Deze cyclus vormt de basis voor een doorlopende evaluatie, waarmee bepaald wordt welke maatregelen effectief zijn om de CO_2-uitstoot te verminderen. Deze maatregelen staan in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden Gemeente Wijchen".

Op basis van recente ontwikkelingen, heeft de gemeente Wijchen laten zien dat de ambitie voor CO_2-reductie naar boven bijgesteld kan worden. Bepaalde reductiemaatregelen kunnen namelijk versneld doorgevoerd worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het overstappen op 100% biodiesel, en de gestegen regionale inkoop van groen gas. Door deze maatregelen, verwacht de gemeente Wijchen extra CO_2 te kunnen besparen. Daarom is er een nieuwe doelstelling geformuleerd.

De gemeente Wijchen heeft de vernieuwde ambitie om in 2027 **37% minder CO_2** uit te stoten dan in het referentiejaar 2022.

In Tabel 1 staan de belangrijkste doelstellingen weergegeven die de gemeente Wijchen heeft vastgelegd. De tabel toont ook de voortgang die op deze doelstellingen gemaakt is in het rapportagejaar 2024.

Tabel 1 Belangrijkste CO_2-reductiedoelstellingen en voortgang die op deze doelstellingen gemaakt is

HOOFDDOELSTELLING	
Gemeente Wijchen wil in 2027 37% minder CO_2 uitstoten ten opzichte van 2022. *Voortgang in rapportagejaar: 16% CO_2-reductie*	
TUSSENTIJDSE DOELSTELLINGEN	
2024	9% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2025	18% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2026	28% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2027	37% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
DOELSTELLINGEN PER SCOPE	
Scope 1	**37% CO_2-reductie in 2027 ten opzichte van 2022** *Voortgang in rapportagejaar: 15% CO_2-reductie*
Scope 2	**Behoud inkoop van 100% groene stroom** *Voortgang in rapportagejaar: Aanbesteding loopt tot 2028, onderhandelingen gestart voor aanbesteding tot 2033*
Business travel	**5% CO_2-reductie in 2027 ten opzichte van 2022** *Voortgang in rapportagejaar: 25% CO_2-reductie*
Alternatieve brandstoffen	**Gebruik 100% biodiesel (HVO100) in 2027** *Voortgang rapportagejaar: Aanbesteding rond voor 100% biodiesel (HVO100) in 2025*

Daarnaast heeft de gemeente Wijchen nog aanvullende doelstellingen geformuleerd om het energieverbruik terug te dringen. De verwachte versnelling in de reductiemaatregelen brengt het energieverbruik namelijk ook naar beneden.

De gemeente Wijchen stelt zich als doel om in 2027 **23% minder energie** te verbruiken ten opzichte van 2022.

Om bovenstaande doelstelling te behalen, heeft de gemeente ook tussentijdse doelstellingen geformuleerd. Deze staan, met de hoofddoelstelling, weergegeven in Tabel 2.

Tabel 2 Hoofddoelstelling en tussentijdse doelstellingen om energieverbruik te verminderen

HOOFDDOELSTELLING	
Gemeente Wijchen wil in 2027 23% minder energie verbruiken ten opzichte van 2022. *Voortgang in rapportagejaar: 13% reductie energieverbruik*	
TUSSENTIJDSE DOELSTELLINGEN	
2024	6% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2025	12% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2026	18% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2027	23% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022

3.2.4 Actieve projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van de organisatie, waarbij de CO_2-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht.

Met deze definitie in het achterhoofd, liepen er voor de gemeente Wijchen in het rapportagejaar geen projecten met gunningvoordeel.

3.3 Prestaties

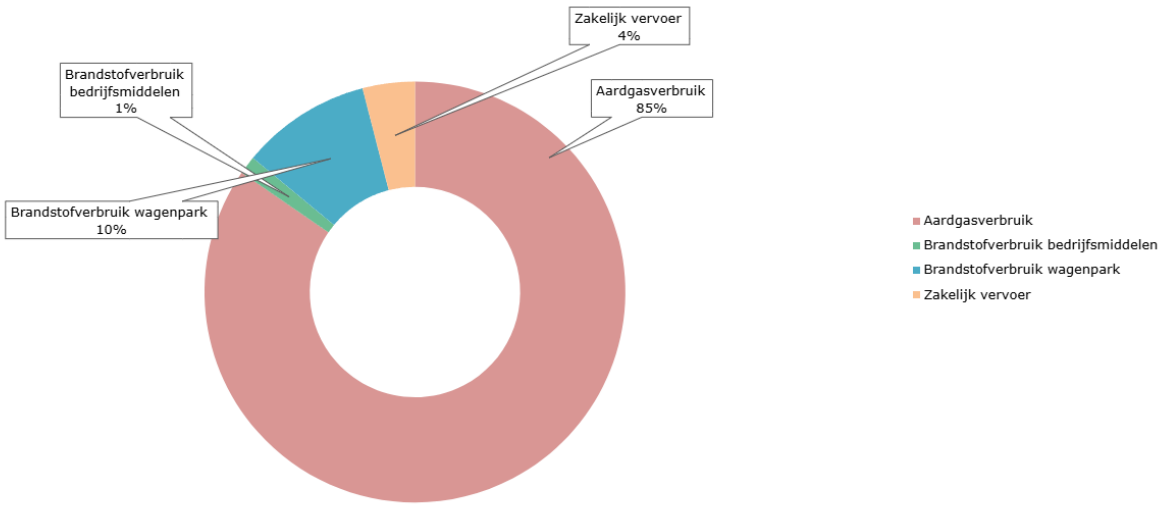
3.3.1 CO_2-emissies

Voor het rapportagejaar heeft de gemeente Wijchen per emissiestroom het verbruik en de bijbehorende CO_2-emissies bepaald. Deze gegevens zijn gebundeld in Tabel 3, te vinden op de volgende pagina. De emissiestromen zijn gebundeld onder de ‘scopes’, die toegelicht zijn in paragraaf 2.2.3 van dit verslag.

Tabel 3 Overzicht van de CO_2-emissies van de gemeente Wijchen per scope in 2024

CO2-emissies Gemeente Wijchen				2024 Heel jaar	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO2)	
Aardgasverbruik	267.616	m^3	2.134	571,1	88%
Groengas (Gemiddeld)	8.562	m^3	723	6,2	1%
Brandstofverbruik - aspen	2.614	liter	2.821	7,4	1%
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	963	liter	2.608	2,5	0%
Brandstofverbruik - HVO50	32.152	liter	1.908	61,3	9%
Propaan	921	liter	1.725	1,6	0%
			Totaal scope 1	**650,1**	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO_2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO_2)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	536	-	0%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	2.053.197	kWh	0	-	0%
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	10.844	kWh	0	-	0%
			Totaal scope 2	**-**	
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO_2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO_2)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (type onb	15.703	km	193	3,03	12%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer (type vervoer onb	5.018	km	20	0,1	0%
Zakelijk vervoer - trein (type onbekend)	0	km	3	-	0%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (diesel)	7.874	km	180	1,4	6%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (benzine)	95.315	km	204	19,4	76%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (hybride)	5.608	km	124	0,7	3%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (elektrisc	9.052	km	109	1	4%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (fiets en l	1.851	km	0	-	0%
			Totaal business travel	**25,7**	
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				**675,8**	

De emissies uit bovenstaande tabel zijn in Figuur 2 samengebracht, te vinden op de volgende pagina. Daaruit is op te maken dat aardgasverbruik (vanuit grijs en groen gas) met 85% het gros van de CO_2-emissies vertegenwoordigt. Het brandstofverbruik van het wagenpark (HVO50 en CNG) volgt met 10%. Ten slotte is 4% van de emissies afkomstig uit zakelijke reisbewegingen, en 1% uit het brandstofverbruik van bedrijfsmiddelen (Aspen en propaan).

Figuur 2 Procentuele bijdrage van verschillende emissiestromen aan de totale CO_2-uitstoot in 2024

3.3.2 Voortgang CO_2-uitstoot

De CO_2-uitstoot van de gemeente Wijchen is in het rapportagejaar 2024 met 16% afgenomen ten opzichte van het referentiejaar 2022. Dit staat aangegeven in Tabel 4.

Alhoewel de gemeente reeds een aanzienlijke reductie behaald heeft, is het belangrijk om op te merken dat een deel van deze reductie komt door de sloop van het oude gemeentekantoor. De sloop van dit gebouw vertegenwoordigt ongeveer de helft van de totale CO_2-reductie die behaald is.

Het blijft belangrijk om ambitieuze reductiemaatregelen te nemen. De gemeente Wijchen verwacht dit aankomende jaren zeker te kunnen doen. In de periode 2025-2027 kunnen bepaalde reductiemaatregelen namelijk versneld doorgevoerd worden. Door deze versnelling verwacht de gemeente Wijchen dat het mogelijk is om in 2027 37% minder CO_2 uit te stoten ten opzichte van het referentiejaar 2022.

In paragraaf 6.2 staat de voortgang van de CO_2-uitstoot verder uitgewerkt.

Tabel 4 Ontwikkeling van de CO_2-uitstoot ten opzichte van referentiejaar 2022

ONTWIKKELING CO_2 UITSTOOT			
Uitstoot	**2022**	**2023**	**2024**
Absolute uitstoot (ton CO2)	801,1	732,5	675,8
Relatieve voortgang (%)	100%	-9%	-16%

3.3.3 Energieverbruik

De duurzaamheid van een organisatie laat zich niet alleen meten door hoeveel CO_2 uitgestoten wordt. Het is ook belangrijk om mee te nemen hoeveel energie er verbruikt wordt. Dit wordt berekend door het verbruik van de energiedrager te vermenigvuldigen met een conversiefactor.

Het energieverbruik voor het rapportagejaar 2024 staat weergegeven in Tabel 5. Daarin valt op dat aardgasverbruik (groen en grijs gas) het grootste deel van het verbruik vertegenwoordigt, met gezamenlijk 50%. Andere grote stromen zijn groene stroom (42%) en gemengde biodiesel (HVO50, 6%).

Tabel 5 Energieverbruik in rapportagejaar 2024

OVERZICHT ENERGIEVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2024					
Energiedrager	**Aantal**	**Eenheid**	**Conversiefactor** (GJ per eenheid)	**Verbruik** (GJ)	**Procent** (%)
Aardgas	267.616	m^3	0,03165	8.470,0	**48,6%**
Groengas (Gemiddeld)	8.562	m^3	0,03165	271,0	**1,6%**
Brandstof - Aspen	2.614	liter	0,03292	86,0	**0,5%**
Brandstof - CNG	963	liter	0,03800	36,6	**0,2%**
Brandstof - HVO50	32.152	liter	0,03472	1.116,4	**6,4%**
Propaan	921	liter	0,02310	21,3	**0,1%**
Elektriciteit - groene stroom	2.053.197	kWh	0,00360	7.391,5	**42,4%**
Elektriciteit - wagens groen	10.844	kWh	0,00360	39,0	**0,2%**
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK				**17.431,9**	**100%**

3.3.4 Voortgang energieverbruik

Tabel 6 geeft de ontwikkeling van het energieverbruik weer tussen 2022 en 2024. Daaruit valt op te maken dat het energieverbruik in rapportagejaar 2024 13% lager ligt dan in 2022.

Tabel 6 Voortgang van het energieverbruik ten opzichte van referentiejaar 2022.

ONTWIKKELING ENERGIEVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2022-2024			
Type energiedrager	**2022**	**2023**	**2024**
Aardgasverbruik	10.582,2	9.508,4	8.470,0
Groengas (Gemiddeld)	-	241,0	271,0
Brandstofverbruik - aspen	66,7	65,7	86,0
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	47,9	36,6	36,6
Brandstofverbruik - HVO50	1.109,6	966,4	1.116,4
Propaan	-	22,4	21,3
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	8.137,1	8.357,0	7.391,5
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	-	53,7	39,0
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK	**19.943,5**	**19.251,1**	**17.431,9**
Relatieve voortgang t.o.v. 2022	100%	-3%	-13%

Het is wel belangrijk om in acht te nemen dat deze reductie grotendeels te verklaren valt door de sloop van het oude gemeentekantoor. Als het oude gemeentekantoor niet wordt meegerekend, dan zou de reductie praktisch op nul uitkomen.

Toch zullen meerdere reductiemaatregelen in de periode 2025-2027 versneld doorgevoerd gaan worden. Daarmee verwacht de gemeente Wijchen toch dat het mogelijk moet zijn om het energieverbruik in 2027 met 23% te verminderen.

3.3.5 Transparantie

De gemeente Wijchen communiceert halfjaarlijks intern en extern over de CO_2-footprint, de voortgang van het plan van aanpak en de reductiedoelstellingen. In de interne communicatie is er speciaal aandacht voor de individuele bijdrage die medewerkers kunnen leveren aan de reductie-initiatieven. De interne en externe communicatie volgt de richtlijnen vanuit het communicatieplan voor de CO_2-prestatieladder.

Daarnaast draagt de gemeente Wijchen zorg voor het actualiseren van de gegevens op de website van de SKAO. Ten slotte zorgt de gemeente ervoor dat alle verplichte publicaties voor certificering op trede 3 vindbaar zijn op de eigen website.

3.3.6 Participatie

De gemeente Wijchen neemt actief deel aan regionale initiatieven om de CO_2-uitstoot en het energieverbruik te reduceren.

3.3.6.1 Ambtelijk & Bestuurlijk Platform Circulaire Regio (APCR & BPCR)

De Ambtelijke en Bestuurlijke Platforms Circulaire Regio omvatten meerdere initiatieven om met sector- en ketenpartners CO_2-reductie en duurzaamheid te stimuleren. Denk hierbij onder meer aan:

- Deelname aan de Regionale Energiestrategie (RES) Arnhem-Nijmegen, om in samenspraak met buurtgemeenten tot een robuust en toekomstbestendig energiesysteem te komen.
- Deelname aan het programma circulair en conceptueel bouwen, om de bouwsector te verduurzamen.
- Deelname aan de buurtaanpak van Liander, om netcongestie tegen te gaan.

Via deelname aan het APCR en BPCR beschikt de gemeente Wijchen over actieve platforms om kennis uit te wisselen en innovatie te bevorderen. Vanwege deze meerwaarde, zou de gemeente Wijchen ook aan deze initiatieven deelnemen zonder stimulans vanuit de CO_2-prestatieladder.

De gemeente Wijchen draagt jaarlijks €30.000 bij om deel te nemen aan de platforms voor de circulaire regio. De deelname aan deze platforms vormt daarbij een vast onderdeel van het takenpakket van meerdere medewerkers van beide gemeenten. De gezamenlijke ureninvestering bedraagt ongeveer 4 uur per week. Voor de gemeente Wijchen zou deze bijdrage dan ongeveer 2/3*4=2,67 uur betreffen. Dit komt neer op een jaarlijkse ureninvestering van zo'n 122 uur.

3.3.6.2 Gedragscampagne 'Pak je Moment'

De gemeente Wijchen is ook betrokken bij andere initiatieven op het gebied van participatie. De gedragscampagne 'Pak je Moment' is er hier een van.

Met de gedragscampagne wil de gemeente Wijchen inwoners stimuleren om energie te besparen. De campagne richt zich erop om bij alledaagse beslissingen je 'moment te pakken' en voor een duurzame optie te kiezen.

De gemeente Wijchen organiseert deze campagne vanuit de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). De gemeente draagt jaarlijks €40.000 bij aan deze campagne. Bovendien vraagt de campagne om continue ambtelijke inzet. De verschillende betrokken medewerkers besteden hier gemiddeld 5 uur per week aan. Voor de gemeente Wijchen zou deze bijdrage dan ongeveer 2/3*5=1,67 uur betreffen. Dit komt neer op een investering van ruim 153 uur per jaar.

3.3.6.3 Klimaatweek

Ten slotte doet de Werkorganisatie Druten Wijchen mee aan de jaarlijkse Klimaatweek. Deze campagne wordt via de Rijksoverheid georganiseerd. De gemeente Wijchen draagt hier, via de WDW, aan bij. Voor dit initiatief zet de gemeente Wijchen jaarlijks een communicatieplan op, waarmee het duurzaamheidsbewustzijn van haar medewerkers groter wordt. Bovendien zoekt de gemeente voor dit initiatief de samenwerking op met duurzame Wijchense ondernemers en actieve inwoners.

De deelname aan Klimaatweek vraagt jaarlijks om 30 uur ambtelijke inzet. Voor de gemeente Wijchen bedraagt de investering dan 2/3*30=20 uur per jaar. De gemeente Wijchen draagt jaarlijks €4.000 bij aan dit initiatief.

3.4 Sufficiëntie en doeltreffendheid van middelen

Om de sufficiëntie van de CO_2-reductieaanpak te evalueren, heeft de gemeente Wijchen haar CO_2-reductiesysteem laten evalueren door adviesbureau 'De Duurzame Adviseurs' uit Amersfoort. Dit adviesbureau heeft hiervoor een interne audit uitgevoerd. Hierin zijn de verschillende reductiedoelstellingen van de gemeente geëvalueerd, alsmede de voortgang die op deze doelstellingen gemaakt is. Het adviesbureau concludeert uit deze evaluatie dat er geen noodzaak is om het CO_2-managementsysteem, de doelstellingen, maatregelen of deelname aan initiatieven te wijzigen.

Verder heeft het adviesbureau de doeltreffendheid van de aanpak van de gemeente Wijchen geëvalueerd. Daaruit komt naar voren dat het in kaart brengen van de emissiestromen het inzicht in de CO_2 uitstoot en het energieverbruik vergroot. Door dit inzicht kan de gemeente gericht maatregelen nemen om de uitstoot en het energieverbruik te verminderen. Bovendien helpt de interne communicatie over deze reductiemaatregelen om het duurzaamheids-bewustzijn van medewerkers te vergroten. Daarmee draagt certificering op de CO_2-prestatieladder bij aan het verwezenlijken van de gemeentelijke duurzaamheidsambities.

De realisatie van de gewenste CO_2-reductie vraagt om een combinatie van structurele en tijdelijke middelen. Structurele middelen omvatten onder meer vaste formatieplaatsen. Tijdelijke middelen omvatten subsidiegelden, die betrokken binnen de organisatie onder andere op projectmatige basis aan kunnen vragen bij de verstrekkende instanties.

3.5 Status van acties uit voorgaande directiebeoordelingen

Uit voorgaande directiebeoordelingen zijn de volgende kansen voor verbetering naar voren gekomen:

- In 2025 stelt de gemeente Wijchen een duurzaam vastgoedportefeuille op. Dit helpt de gemeente om in kaart te brengen hoe en op welk moment de gemeente haar vastgoed kan verduurzamen.
- De gemeente Wijchen blijft inzetten op het vergroten van het duurzaamheidsbewustzijn. Het intranet Wendi kan daarin nog meer benut worden. De gemeente Wijchen stelt een communicatieplan op, waarbij wethouders en MT-leden berichten plaatsen op Wendi.

Hierop zijn de volgende acties genomen:

- Er is sinds februari 2025 gemiddeld eens per twee weken afstemming geweest met de adviseurs van team Vastgoed. Daarin werden verduurzamings- en reductiemaatregelen besproken.
- Team Vastgoed heeft de duurzame vastgoedportefeuille in concept klaar. Daarin staat opgenomen welke maatregelen de gemeente in welk tijdsbestek gaat doorvoeren om het vastgoed te verduurzamen.
- In samenwerking met team Communicatie heeft de gemeente een communicatiekalender opgesteld voor berichten over CO_2-reductie. Hierin staan verschillende communicatiemomenten opgenomen met de managers en de wethouders. Team Communicatie heeft, met inachtneming van de richtlijnen voor interne communicatie, voorgesteld om enkel managers en betrokken medewerkers berichten op het intranet te laten posten. Sinds de laatste audit is er gemiddeld eens per twee weken een bericht gepost over de CO_2 prestatieladder, waarbij managers gemiddeld eens per drie maanden een bericht hebben geplaatst.

3.6 Bevindingen uit de interne audit

De interne audit is uitgevoerd op 27 augustus 2025 door Ivar Retel. Hij is werkzaam als CO_2-adviseur bij het adviesbureau 'De Duurzame Adviseurs'. De auditee was Ruben Jetten, beleidsmedewerker bij team Energietransitie.

Uit deze interne audit kwamen geen noodzakelijke verbeteringen naar voren. Er zijn wel enkele tips meegegeven. Dit zijn:

- De gemeente Wijchen heeft al volledig groene elektriciteit. Om dit te blijven waarborgen voor de toekomst, formuleert de gemeente een doelstelling voor het behouden van de inkoop van 100% groene stroom.
- De gemeente Wijchen formuleert tussentijdse doelstellingen, waarmee per jaar duidelijk wordt hoeveel de CO_2-uitstoot en het energieverbruik verminderd moeten zijn
- De gemeente Wijchen maakt inzichtelijk hoeveel de zonnepanelen in eigen beheer opwekken. Zo kan er beter gemonitord worden waar opslag met accu's kansrijk is.
- De gemeente Wijchen omschrijft kwalitatief hoe het verbruik van biodiesel bepaald wordt in het tabblad 'Dataverzameling' van het Excel bestand 'Acties, planning en verantwoordelijken Gemeente Wijchen'.
- De gemeente Wijchen actualiseert de sector- en keteninitiatieven waaraan zij deelneemt op de website van SKAO.

Deze tips zijn inmiddels verwerkt, conform de vereisten. De verificatie van de CO_2-emissie-inventaris zal plaatsvinden tijdens de externe audit op 20 en 21 oktober 2025.

3.7 Bevindingen uit voorgaande externe audits

Externe auditoren hebben tijdens eerdere audits aandachtspunten meegegeven aan de gemeente Wijchen. Het ging hierbij om de volgende zaken:

- Neem het propaanverbruik mee in de emissie-inventaris
- Draag zorg voor het tijdig opstellen van de halfjaarlijkse CO_2-voetprint.

In het afgelopen jaar zijn de volgende corrigerende maatregelen hierop genomen:

- Het propaanverbruik is nu een eigen emissiestroom in de emissie-inventaris van de gemeente. Hiervoor zijn, voor zover mogelijk, de beschikbare inkoopfacturen voor propaan gebruikt.

- De halfjaarlijkse footprints voor 2024 en 2025 zijn tijdig opgesteld en beschikbaar gemaakt via de gemeentelijke websites voor externen. Ook zijn deze footprints via verschillende vormen van interne communicatie onder de aandacht gebracht. Denk hierbij aan berichten op het intranet, maar ook posters en lunchlezingen voor collega's.

3.8 Kansen voor verbetering

Naar aanleiding van deze evaluatie, heeft de gemeente Wijchen meerdere kansen voor verbetering geïdentificeerd. Deze kansen leiden tot de volgende acties voor komend jaar:

- Er zijn onzekerheden over de kwaliteit van de meetdata. Om de kwaliteit te verbeteren, actualiseert de gemeente Wijchen alle meters. In overleg met Team Vastgoed vervangt de gemeente waar mogelijk verouderde meters door geijkte, moderne varianten.
- Verder onderzoeken accountmanagers van het meetbedrijf voor de gemeente (Kenter) eventuele afwijkingen in meetdata. Hierover rapporteren ze richting de gemeente op maandelijkse basis. Zodra er verbetermogelijkheden worden gevonden, worden deze in overleg doorgevoerd.
- De gemeente gaat begin 2026 over op een nieuw personeelssysteem om beter inzicht te krijgen in de vervoersbewegingen. Mogelijk gaat dit gepaard met een herziening van de reiskostenregeling. Als de regeling aangepast wordt, dan zouden medewerkers waarschijnlijk hun reisbewegingen nauwkeuriger moeten declareren. Dat verkleint de afhankelijkheid van extrapolaties.

3.9 Output van de directie

Vanuit mijn verantwoordelijkheid als gemeentesecretaris onderschrijf ik de uitgangspunten van de CO_2-prestatieladder. Het is goed om als gemeentelijke overheid op dit vlak een voorbeeldfunctie te vervullen. Ik onderschrijf het belang om CO_2 en energie te besparen. Zo kunnen we bij het uitvoeren van onze gemeentelijke taken rekening houden met het brede welzijn van onze omgeving. Klimaatbewuste keuzes maken staat daarbij centraal.

De CO_2-prestatieladder geeft ons inzicht in waar we nu staan als gemeente. Dit inzicht stelt het bestuur in staat om gerichter doelstellingen te stellen, en dit op basis van kwalitatief betere informatie te doen.

De afgelopen jaren is klimaatbewustzijn verder toegenomen in de gemeentelijke organisatie. Echter is hier nog wel ruimte voor verbetering. Het optimaliseren van onze communicatie vormt in dat proces een belangrijke stap.

Met de maatregelen die we tot nu toe doorgevoerd hebben, besparen we CO_2. We verwachten ook nog veel winst te kunnen behalen door het versneld introduceren van reductiemaatregelen. Daardoor kunnen we onze doelstellingen voor 2027 naar boven bijstellen. Dat is een mooie ontwikkeling.

Het blijft belangrijk om de reductiemaatregelen regelmatig onder de loep te nemen. Daaruit ontstaan nieuwe initiatieven en verbeteringen voor bestaande initiatieven. Waar nodig en nog niet voorzien kunnen projectleiders bij het college en/of de gemeenteraad hiervoor op projectmatige basis extra middelen aanvragen.

Ik verwacht dat we met de bestaande en nog uit te voeren maatregelen de vernieuwde doelstellingen voor 2027 kunnen realiseren.

3.10 Budgetten en investeringen

Als directie hebben we budgetten beschikbaar gesteld voor het reduceren van onze CO_2-uitstoot. Deze budgetten zijn onder meer voor het uitvoeren van het plan van aanpak, het behouden van onze certificering, en onze deelname aan regionale initiatieven.

Voor het onderhoud van de CO_2-prestatieladder zijn de volgende kosten begroot:

- €1.180 Contributie SKAO
- €2.835 Kosten certificering
- €12.260 Externe ondersteuning
- €15.000 Initiatieven
- 1592,4 uur 2/3e van jaarlijkse uren (ambtelijke capaciteit) voor initiatieven

Het doorvoeren van reductiemaatregelen zal in sommige gevallen leiden tot kostenbesparingen. Waar mogelijk worden deze bespaarde middelen weer ingezet om nieuwe initiatieven voor reductie mogelijk te maken.

Ondertekening

Kenmerk: Directiebeoordeling 2025

Datum: ……

Versie: 2.0

……
Janne Hendrix, Gemeentesecretaris

4 Leeswijzer

Het dossier van het CO_2-managementsysteem bestaat uit verschillende documenten. In deze leeswijzer wordt toegelicht welk doel ieder document dient.

CO_2-prestatieladder verslag
Dit verslag omvat verschillende onderwerpen om het CO_2-managementsysteem uit te leggen, en de belangrijkste constateringen rondom CO_2-reductie toe te lichten. Het verslag bestaat uit een zestal hoofdstukken en één bijlage:

1. Introductie van de CO_2-Prestatieladder
2. Directiebeoordeling
3. Leeswijzer
4. Beschrijving van de organisatie
5. Rapportage van de CO_2-emissie-inventaris
6. Voortgang en ambitiebepaling

Bijlage A – Vaststelling Organizational Boundary Gemeente Wijchen

CO_2-dashboard
Het "CO_2-dashboard gemeente Wijchen" bevat de verschillende CO_2-emissies en energieverbruiken. In dit Excelbestand zijn de emissies per scope geclusterd. Zo wordt er onderscheid gemaakt tussen emissies binnen scope 1 (brandstoffen), scope 2 (elektriciteit) en business travel (zakelijke reisbewegingen). In het tabblad "Data" worden de brongegevens ingevoerd. Daar worden ze gekoppeld aan de juiste CO_2-emissiefactoren van dat jaar vanuit het tabblad "Input keuzevariabelen".

Acties, planning en verantwoordelijkheden
Om het CO_2-managementsysteem te onderhouden, heeft de gemeente Wijchen een stuurcyclus en actieplan opgesteld. Deze onderwerpen zijn gebundeld in het Exceldocument "Acties, planning en verantwoordelijken gemeente Wijchen". In dit document staan verder de interne en externe belanghebbenden opgesomd. Tevens is een checklist opgenomen om aan de communicatie-eisen te voldoen. Daarnaast omvat het document de dataverzamelingsprocedure om de emissiestromen te bepalen, het plan van aanpak voor CO_2-reductiemaatregelen, en de berekening van de CO_2-reductiedoelstellingen.

5 Beschrijving van de organisatie

5.1 Introductie

De gemeente zorgt voor een goede dienstverlening voor haar inwoners. Thema's die hieronder vallen zijn burgerzaken, veiligheid, economische zaken, werkgelegenheid, zorg, integratie, onderwijs, volkshuisvesting, milieubeheer, cultuur en sport.

De gemeente Wijchen heeft medewerkers in dienst via verschillende dienstverbanden en aanstellingen. In totaal had de gemeente op 31 december 2024 voor ongeveer 350 FTE medewerkers in dienst. Hierbij gaat het om medewerkers die in direct dienstverband werkzaam zijn, en om medewerkers die via de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) voor de gemeente Wijchen werkzaam zijn. Specifiek is de uitsplitsing als volgt:

- Medewerkers in direct dienstverband, vaste aanstelling: 9,78 FTE
- Medewerkers in direct dienstverband, tijdelijke aanstelling: 0,89 FTE
- Medewerkers via de WDW (2/3 van totaal), vaste aanstelling: 303,31 FTE
- Medewerkers via de WDW (2/3 van totaal), tijdelijke aanstelling: 36,09 FTE

Het is de missie van de WDW om het wonen, werken en ondernemen voor de inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties zo prettig mogelijk te maken. Dat wil de gemeente nu en in de toekomst blijven doen. Daarom vinden de gemeente Wijchen en de WDW het belangrijk om toe te werken naar een klimaatneutrale toekomst in 2050, in lijn met de landelijke regelgeving. Dit betekent dat er netto géén CO_2 uitgestoten wordt.

De gemeenten Wijchen en Druten trekken in de WDW samen op om de ambitie van klimaatneutraliteit te verwezenlijken. Om die ambitie te halen, heeft de gemeenteraad van Wijchen voorgesteld om te onderzoeken welke hulpmiddelen hiervoor ingezet kunnen worden. De CO_2-prestatieladder is hierbij als een goed instrument naar voren gekomen. In het kader van harmonieus beleid, heeft de gemeenteraad van Druten ook ingestemd met het werken vanuit de CO_2-prestatieladder. Om dit mogelijk te maken is in binnen team Energietransitie formatie toegekend aan dit project. De domeinmanager Bedrijfsvoering is vanuit de WDW ambtelijk opdrachtgever voor dit project.

5.2 Verantwoordelijke namens gemeente Wijchen

Ruben Jetten is de intern verantwoordelijke voor het beheren van de CO_2-Prestatieladder. Hij draagt de verantwoordelijkheid om taken uit te zetten, verantwoordelijkheden toe te wijzen en te rapporteren aan het management. René Borgardijn is vertegenwoordiger namens het managementteam van de WDW.

In de toekomst kunnen deze taken mogelijk door andere vertegenwoordigers vervuld worden.

5.3 Organizational boundary

De organizational boundary is opgesteld volgens de eisen van Handboek CO_2-prestatieladder 3.1, hoofdstuk 4 (SKAO, 2020)[4]. Specifiek is gebruik gemaakt van het 'GHG-protocol H3 methode, controle benadering'. Daarbij is de bijlage bij de Praktische Gids CO_2-prestatieladder voor overheden (SKAO, 2019)[5] ingezet als ondersteuning in de uitwerking van de boundary.

De gemeente Wijchen heeft volgens bovengenoemde eisen bepaald waar het operationele invloed uitoefent. Op basis van dit protocol heeft de gemeente eerst een longlist opgesteld van organisaties waar het mee verbonden is. Door analyse van de statuten en regelementen is hieruit een shortlist naar voren gekomen met de organisaties waar de gemeente Wijchen operationele invloed heeft. De volledige uitwerking van deze lijsten, inclusief bronvermelding, is opgenomen in het Excel bestand 'Boundary check Wijchen'.

De organizational boundary, zoals deze op het certificaat wordt vermeld, is als volgt:

[4] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*
[5] SKAO (2019), *Praktische gids CO_2-prestatieladder voor overheden*

Gemeente Wijchen
Werklocaties

- Gemeentehuis: Kasteellaan 27, 6602DB Wijchen
- Gemeentewerf: Kamerlingh Onnesstraat 13, 6603AX Wijchen
- MFA 't Mozaiek: Campuslaan 6, 6602HX, Wijchen

Bestaande uit de volgende materiële bezittingen die in eigendom zijn van de organisatie:
- Vastgoed;
- Wagenpark en materieel;
- Openbare verlichting;
- Riolen, pompen en gemalen;

Bestaande uit de volgende verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen:
- Werkorganisatie Druten Wijchen (65% aandeel)
- De Meerval Wijchen B.V. (100% aandeel)

De vaststelling van de organizational boundary is te vinden in Bijlage A van dit verslag.

5.4 Organisatiegrootte

5.4.1 Groottebepaling

De CO_2-Prestatieladder maakt onderscheid tussen kleine, middelgrote en grote organisaties. Afhankelijk van CO_2-uitstoot binnen de vastgestelde organizational boundary, valt een organisatie binnen een van deze drie categorieën. De eisen voor deze categorieën staan in Tabel 7. Er is een onderscheid tussen organisaties die 'diensten' leveren, en organisaties die 'werken of leveringen' leveren. Dit is conform Richtlijn 2014/24/EU.

Tabel 7 Omschrijvingen voor de categorisatie van 'kleine', 'middelgrote' en 'grote' organisaties

	DIENSTEN	WERKEN/LEVERINGEN
Kleine organisatie (K)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO_2-uitstoot *van de kantoren en bedrijfsruimten* bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, **en** de totale CO_2-uitstoot *van alle bouwplaatsen en productielocaties* bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie (M)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO_2-uitstoot *van de kantoren en bedrijfsruimten* bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, **en** de totale CO_2-uitstoot *van alle bouwplaatsen en productielocaties* bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie (G)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Overig

De gemeente Wijchen behoort tot de organisaties die 'diensten' leveren. De gemeente had in 2024 een CO_2-uitstoot van 675,8 ton. Dit staat in het document "CO_2-dashboard gemeente Wijchen". Hiermee valt de gemeente Wijchen in de categorie 'middelgrote organisatie'.

5.4.2 Vrijstelling van normeisen

Bij certificering op niveau 3 van de CO_2-prestatieladder geldt geen vrijstelling van normeisen.

5.5 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van de organisatie, waarbij de CO_2-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht. Volgens deze definitie liepen er voor de gemeente Wijchen in het rapportagejaar 2024 geen projecten met gunningvoordeel.

6 Rapportage van de CO_2-emissie-inventaris

6.1 Rapportage volgens ISO 14064-1

De gemeente Wijchen heeft haar CO_2-emissie-inventarisrapportage opgesteld volgens de eisen van ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. In onderstaande kruistabel (Tabel 8) staan de verschillende onderdelen van deze ISO-standaard weergegeven, alsmede hoe deze onderdelen vermeld zijn in dit verslag.

Tabel 8 Overzicht van de vermelding van verschillende onderdelen van de ISO 14064-1 standaard

ISO 14064-1 §9.3.1	BESCHRIJVING	VERMELDING
A	Description of the reporting organization	Verslag, H4
B	Person or entity responsible for the report	Verslag, §4.2
C	Reporting period covered	Verslag, §5.2
D, E	Documentation of organizational and reporting boundaries, including criteria to define significant emissions	Verslag, §4.3
F	Direct GHG emissions	CO_2-dashboard, tabblad "CO_2-emissie-inventaris", totaal scope 1 en Verslag, §5.4.1
G	Treatment of biogenic CO_2 emissions and removals	Verslag, §5.5
H	GHG removals	Verslag, §5.5
I	Exclusion of sources or sinks	Verslag, §5.4.2
J	Indirect GHG emissions	CO_2-dashboard, tabblad "CO_2-emissie-inventaris", totaal scope 2 en business travel, en Verslag, §5.4.1
K	Base year	Verslag, §5.2
L	Changes and recalculations	Verslag, §5.2.1
M	Quantification approaches	Verslag, §5.3
N	Changes to methodologies	Verslag, §5.3.1
O, T	Emission or removal factors used	Verslag, §5.3
P, Q	Uncertainties	Acties, planning en verantwoordelijkheden, tabblad "dataverzameling", en Verslag, §5.6
R	Statement in accordance with ISO 14064-1	Verslag, §5.1
S	Verification	Verslag, §5.7

6.2 Referentiejaar en rapportagejaar

Het jaar 2022 dient als referentiejaar voor de CO_2-reductiedoelstellingen en het monitoren van de CO_2-uitstoot. Dit rapport betreft rapportagejaar 2024. Alle volgende paragrafen in dit hoofdstuk betreffen het rapportagejaar zoals hier vermeld en de organisatie zoals omschreven in Hoofdstuk 4 van dit CO_2-verslag.

6.2.1 Significante veranderingen en herberekeningen

Er zijn geen wijzigingen geweest in de keuze van het referentiejaar. Ook zijn de berekeningen van de CO_2-emissies van het referentiejaar en de daaropvolgende jaren onveranderd.

6.3 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO_2-uitstoot is gebruik gemaakt van een Excelmodel dat afkomstig is van het adviesbureau 'De Duurzame Adviseurs'. In dit model worden alle energieverbruiken omgerekend naar CO_2-emissies. De bronnen van de energieverbruiken staan in het Excel document van de CO_2-emissie-inventaris van de organisatie.

Voor de emissiefactoren wordt gebruik gemaakt van de website www.co2emissiefactoren.nl. Dit gebruik staat omschreven in handboek 3.1 van de CO_2-Prestatieladder (SKAO, 2020)[6], en op www.co2emissiefactoren.nl. Deze emissiefactoren zijn op nationaal niveau bepaald. Dat maakt ze zeer geschikt om CO_2-emissies te bepalen voor activiteiten die broeikasgassen voortbrengen. De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van handboek 3.1 en daaropvolgende handboeken van de CO_2-Prestatieladder.

Er zijn geen verwijderingsfactoren van toepassing.

6.3.1 Veranderingen van kwantificeringsmethoden

Er zijn geen wijzigingen geweest in de gehanteerde kwantificeringsmethoden.

6.4 CO_2-emissie berekeningen

6.4.1 CO_2-emissies

In Tabel 9 staan de verbruiken en CO_2-emissies voor de scopes 1, 2 en business travel.

Tabel 9 Overzicht van de CO_2-emissies van de gemeente Wijchen per scope in 2024

CO2-emissies Gemeente Wijchen				**2024 Heel jaar**	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO2)	
Aardgasverbruik	267.616	m^3	2.134	571,1	88%
Groengas (Gemiddeld)	8.562	m^3	723	6,2	1%
Brandstofverbruik - aspen	2.614	liter	2.821	7,4	1%
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	963	liter	2.608	2,5	0%
Brandstofverbruik - HVO50	32.152	liter	1.908	61,3	9%
Propaan	921	liter	1.725	1,6	0%
			Totaal scope 1	**650,1**	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO_2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO_2)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	536	-	0%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	2.053.197	kWh	0	-	0%
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	10.844	kWh	0	-	0%
			Totaal scope 2	**-**	
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	**AANTAL**	**EENHEID**	**CONVERSIEFACTOR** (g CO_2 per eenheid)	**UITSTOOT** (ton CO_2)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (type onb	15.703	km	193	3,03	12%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer (type vervoer onk	5.018	km	20	0,1	0%
Zakelijk vervoer - trein (type onbekend)	0	km	3	-	0%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (diesel)	7.874	km	180	1,4	6%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (benzine)	95.315	km	204	19,4	76%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (hybride)	5.608	km	124	0,7	3%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (elektrisc	9.052	km	109	1	4%
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers (fiets en l	1.851	km	0	-	0%
			Totaal business travel	**25,7**	
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL				**675,8**	

[6] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*

6.4.2 Uitsluiting van overige GHG-emissies

In Handboek 3.1 van de CO_2-Prestatieladder (SKAO, 2020) is de rapportage van de emissies van overige broeikasgassen nog niet verplicht[7]. In de CO_2-emissie-inventaris wordt dus niet berekend hoeveel CO_2-equivalenten uitgestoten worden door broeikasgassen zoals CH_4, N_2O, HFC's, PFC's en SF_6. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants) en smeermiddelen. Daarom worden ook deze stoffen uitgesloten van de CO_2-emissie-inventaris.

6.5 Verbranding van biomassa en GHG-verwijderingen

Er vond geen verbranding van biomassa plaats. Daarnaast traden er geen verwijderingen van broeikasgassen (GHG-verwijderingen) op. Ook heeft er geen compensatie plaatsgevonden.

6.6 Onzekerheden en impact

Onzekerheden en de impact van deze onzekerheden zijn omschreven in het Excel document "Acties, planning en verantwoordelijkheden", op het tabblad "Dataverzameling".

6.7 Verificatie

De gemeente Wijchen heeft ervoor gekozen om de emissie-inventaris niet apart te laten verifiëren door een extern bureau. De CO_2-emissie-inventaris zal daarom tijdens de externe audit geverifieerd worden. De externe auditor voert hiervoor een steekproef uit.

[7] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*

7 Voortgang en ambitiebepaling

7.1 Ambitie

De CO_2-prestatieladder stimuleert organisaties om reductiedoelstellingen te formuleren die zowel ambitieus als realistisch zijn. De gemeente Wijchen vergelijkt haar aanpak daarom met sectorgenoten. Bovendien vult de organisatie de maatregelenlijst van SKAO in. Zo kan de gemeente Wijchen nagaan hoe ambitieus en realistisch haar doelstellingen en maatregelen zijn.

7.1.1 Vergelijking met sectorgenoten

- **Sectorgenoot 1 | Gemeente Veenendaal**
  CO_2-footprint in referentiejaar 2019: 3618,2 ton CO_2
  Doelstelling scope 1, 2 en business travel: 40% reductie in 2028 ten opzichte van referentiejaar 2019
  Meest significante maatregelen in het plan van aanpak:
  - Vergroten gebruik groene stroom
  - Verduurzamen wagenpark (overgang op elektriciteit en HVO100)
  - Omzetten verlichting naar Ledlampen

- **Sectorgenoot 2 | Gemeente Barneveld**
  CO_2-footprint in referentiejaar: 6239 ton CO_2
  Doelstelling scope 1, 2 en business travel: 55% reductie in 2030 ten opzichte van 2015
  Meest significante maatregelen in het plan van aanpak:
  - Groene, lokaal geproduceerde energie inkopen
  - Verduurzamen vastgoed
  - Verduurzamen wagenpark

7.1.2 SKAO maatregellijst

Vanuit de SKAO maatregellijst blijkt dat de organisatie al vrij vooruitstrevend is in het inkopen van elektriciteit. De gemeente Wijchen koopt deze energie volledig groen in. Er zijn echter nog voldoende maatregelen die genomen kunnen worden om het aardgas- en brandstofverbruik te verminderen. Daarnaast kan de gemeente nog meer doen om het energieverbruik te reduceren.

7.2 CO_2-reductiedoelstellingen en voortgang

De gemeente Wijchen voert op verschillende vlakken reductiemaatregelen uit. Deze zijn te vinden in het Exceldocument "Acties, planning en verantwoordelijkheden". Deze maatregelen vloeien voort uit hoofd- en subdoelstellingen. Ieder half jaar evalueert de gemeente Wijchen de voortgang op deze hoofd- en subdoelstellingen.

7.2.1 Voortgang op hoofddoelstelling en tussentijdse doelstellingen

De gemeente Wijchen verwacht in de periode 2025-2027 versneld reductiemaatregelen door te kunnen voeren. Daardoor heeft de gemeente een vernieuwde hoofddoelstelling geformuleerd, zie Tabel 10. Deze doelstelling is absoluut.

Tabel 10 Hoofddoelstelling CO_2-reductie van de gemeente Wijchen

HOOFDDOELSTELLING
Gemeente Wijchen wil in 2027 37% minder CO_2 uitstoten ten opzichte van 2022.
Voortgang in rapportagejaar: 16% reductie

Om de hoofddoelstelling te kunnen behalen, heeft de gemeente Wijchen ook enkele tussentijdse doelstellingen geformuleerd. Daarmee kan stapsgewijs gemonitord worden hoe de CO_2-reductie van de gemeente vordert. Deze tussentijdse doelstellingen zijn opgenomen in Tabel 11.

Tabel 11 Tussentijdse doelstellingen om de CO_2-uitstoot stapsgewijs terug te brengen

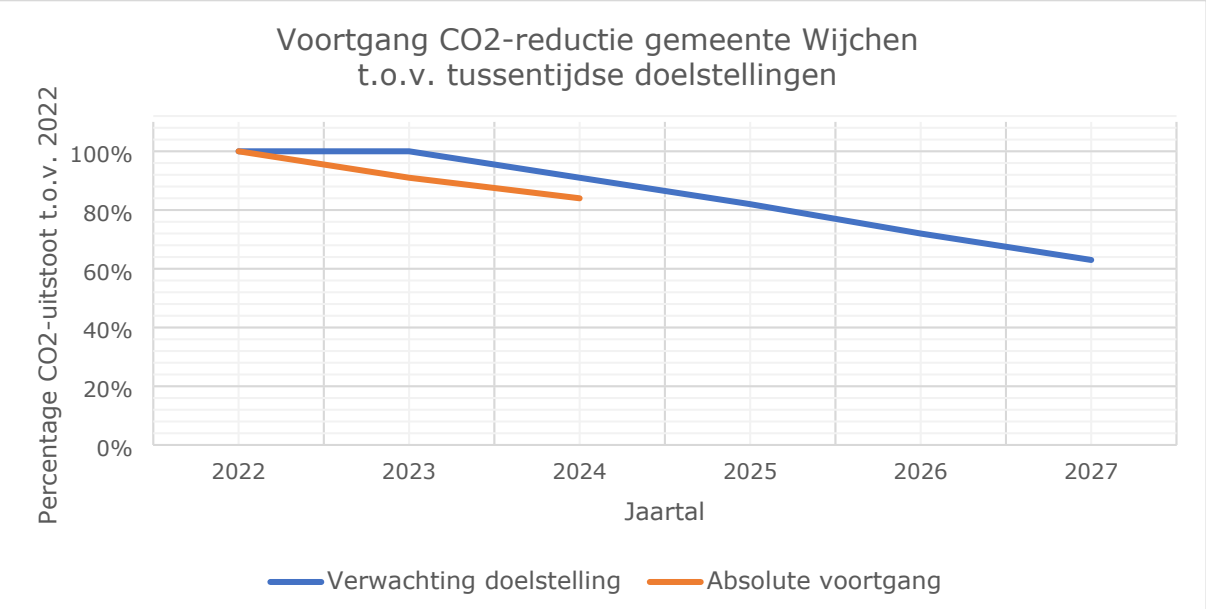
TUSSENTIJDSE DOELSTELLINGEN	
2024	9% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2025	18% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2026	28% CO_2-reductie ten opzichte van 2022
2027	37% CO_2-reductie ten opzichte van 2022

In Tabel 12 staat weergegeven hoe de CO_2-uitstoot van de gemeente Wijchen zich sinds 2022 ontwikkeld heeft. Dit is afgezet tegen de doelstellingen die hierboven genoemd zijn.

Tabel 12 Ontwikkeling van de CO_2 uitstoot ten opzichte van referentiejaar 2022

ONTWIKKELING CO_2 UITSTOOT						
Uitstoot	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Absolute uitstoot (ton CO2)	801,1	732,5	675,8	(n.n.b.)	(n.n.b.)	(n.n.b.)
Relatieve voortgang (%)	100%	-9%	-16%	-	-	-
Doelstelling (%)	100%	-0%	-9%	-18%	-28%	-37%

In Figuur 3 staat weergegeven hoe de CO_2-uitstoot van de gemeente Wijchen zich tussen 2022 en 2024 ontwikkeld heeft. Dit staat weergegeven in de oranje lijn. Deze ontwikkeling is afgezet tegen de doelstelling, weergegeven in de blauwe lijn.

Figuur 3 Ontwikkeling van de CO_2-uitstoot van de gemeente Wijchen (oranje lijn) ten opzichte van de doelstelling (blauwe lijn)

Uit bovenstaande figuur valt op te maken dat de CO_2-uitstoot tussen 2022 en 2024 met 16% is afgenomen. Dat komt onder meer door de sloop van het oude gemeentekantoor, verbeteringen in de klimaatinstellingen, en een afname in de zakelijke reisbewegingen.

Toch heeft de gemeente Wijchen nog werk te verzetten voordat de doelstelling van -37% CO_2-reductie in 2027 behaald kan worden. Gelukkig kunnen er meerdere reductiemaatregelen in de periode 2025-2027 versneld doorgevoerd worden. Zo kan de CO_2-uitstoot verder omlaag gebracht worden. De gemeente verwacht dit onder meer te gaan doen door versneld over te gaan op 100% biodiesel, de inkoop van groen gas structureel te vergroten, en een groot deel van het materieel op de gemeentewerf te elektrificeren. Daarnaast liggen er concrete plannen voor de installatie van nieuwe warmtepompen in het gemeentehuis.

De specifieke maatregelen per scope staan uitgewerkt in paragraaf 6.2.2.

De genoemde maatregelen zullen de CO_2-uitstoot aanzienlijk doen dalen. De gemeente Wijchen heeft daarom haar oorspronkelijke doelstelling van 12% CO_2-reductie verhoogd naar 37% reductie in 2027. Modelleringen schatten het theoretisch reductiepotentieel zelfs op 42%.

Met deze verdriedubbeling van de ambitie toont de gemeente Wijchen een grote ambitie om te verduurzamen.

7.2.2 Voortgang op doelstellingen per scope

De gemeente Wijchen heeft meerdere subdoelstellingen geformuleerd. Deze subdoelstellingen zijn weergegeven in Tabel 13. Ze vormen de leidraad voor concrete reductiemaatregelen voor specifieke emissiestromen.

Tabel 13 Overzicht van de reductiedoelstellingen per scope

DOELSTELLINGEN PER SCOPE	
Scope 1	**37% reductie in 2027 ten opzichte van 2022** *Voortgang in rapportagejaar: 15% reductie*
Scope 2	**Behoud inkoop van 100% groene stroom** *Voortgang in rapportagejaar: Aanbesteding loopt tot 2028, onderhandelingen gestart voor aanbesteding tot 2033*
Business travel	**5% reductie in 2027 ten opzichte van 2022** *Voortgang in rapportagejaar: 25% reductie*
Alternatieve brandstoffen	**Gebruik 100% biodiesel (HVO100) in 2027** *Voortgang rapportagejaar: Aanbesteding rond voor 100% biodiesel (HVO100) in 2025*

In scope 1 (aardgas en brandstofverbruik) wil de gemeente 37% reductie realiseren in 2027. Daarvoor zet de gemeente verschillende maatregelen in. Een belangrijke maatregel is de ontwikkeling van een routekaart voor de verduurzaming van het vastgoed. Deze routekaart omvat een gedetailleerde planning die zicht geeft op de verschillende maatregelen die in het vastgoed doorgevoerd gaan worden. Daarbij worden zoveel mogelijk 'natuurlijke' momenten gebruikt voor verduurzaming. Zodra componenten van een gebouw vervangen dienen te worden, worden mogelijkheden bekeken om zo duurzaam mogelijke alternatieven te implementeren. Dat maakt het verduurzamingsproces kostenefficiënter.

Verder gaat de gemeente Wijchen in de periode 2025-2027 versneld over op 100% biodiesel, en wordt de inkoop van groen gas structureel vergroot. Ook zijn verschillende medewerkers actief om de klimaatinstellingen van gebouwen te verbeteren. Bovendien loopt er een actief onderzoek naar het aardgasvrij maken van het gemeentehuis met behulp van warmtepompen. Met pakket aan maatregelen verwacht de gemeente Wijchen de uitstoot binnen scope 1 aanzienlijk te verminderen.

In scope 2 (elektriciteitsverbruik) is geen reductie mogelijk. De gemeente koopt inmiddels al haar elektriciteit groen in via een regionale aanbesteding. De gemeente Wijchen is wel actief betrokken bij de regionale onderhandelingen om dit stroomcontract tot minimaal 2033 te verlengen. Bovendien wil de gemeente Wijchen haar elektriciteitsverbruik verminderen. Dat getuigt ook van duurzaamheid. De maatregelen die hiervoor genomen worden staan uitgewerkt in paragraaf 6.3.

Ten slotte wil de gemeente Wijchen de uitstoot vanuit de scope 'business travel' (zakelijke reisbewegingen) reduceren. Hiervoor staat team P&O binnen de gemeente aan de lat. Via team P&O zal de huidige regeling rondom hybride werken geëvalueerd worden. Een mogelijk resultaat uit deze evaluatie is een herijking van de reiskostenregeling, waarmee bijvoorbeeld het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer gestimuleerd gaat worden. Met deze maatregelen wordt een CO_2-reductie van 5% verwacht binnen deze scope.

7.3 Energiebeoordeling

De gemeente Wijchen wil niet enkel haar CO_2-uitstoot verminderen, maar ook haar energieverbruik terugdringen. Daarvoor heeft de gemeente een energiebeoordeling opgesteld, volgens de ISO 50001 standaard. De energiebeoordeling geeft inzicht in de stromen die samen voor minimaal 80% bijdragen aan het energieverbruik van de organisatie. Zo kunnen er gericht maatregelen genomen worden om specifieke processen, activiteiten of gebouwonderdelen te verduurzamen. Bovendien kunnen deze maatregelen nog tot aanvullende CO_2-reductie leiden.

De energiebeoordeling is gebaseerd op de berekeningen van het verbruik, die afkomstig zijn uit het Excel document "CO_2-dashboard gemeente Wijchen".

7.3.1 Doelstellingen energieverbruik

De gemeente Wijchen heeft een nieuwe ambitie geformuleerd om haar energieverbruik te verminderen. Deze ambitie is weergegeven in Tabel 14. De ambitie komt voort uit het tempo waarmee reductiemaatregelen versneld doorgevoerd kunnen worden tussen 2025 en 2027.

Tabel 14 Hoofddoelstelling vermindering energieverbruik

HOOFDDOELSTELLING
Gemeente Wijchen wil in 2027 23% minder energie verbruiken ten opzichte van 2022. *Voortgang in rapportagejaar: 13% reductie energieverbruik*

Om de voortgang op de vermindering van het energieverbruik goed te kunnen monitoren, heeft de gemeente Wijchen ook tussentijdse doelstellingen geformuleerd. Deze staan weergegeven in Tabel 15.

Tabel 15 Tussentijdse doelstellingen vermindering energieverbruik

TUSSENTIJDSE DOELSTELLINGEN	
2024	6% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2025	12% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2026	18% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022
2027	23% reductie energieverbruik ten opzichte van 2022

7.3.2 Voortgang energieverbruik

In Tabel 16 is het energieverbruik van de gemeente Wijchen in 2024 weergegeven. Hierin zijn scope 1 en scope 2 meegenomen. Er kon geen verbruik voor business travel bepaald worden.

Tabel 16 Overzicht van het energieverbruik van de gemeente Wijchen in 2024

OVERZICHT ENERGIEVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2024					
Energiedrager	**Aantal**	**Eenheid**	**Conversiefactor** (GJ per eenheid)	**Verbruik** (GJ)	**Procent** (%)
Aardgas	267.616	m^3	0,03165	8.470,0	**48,6%**
Groengas (Gemiddeld)	8.562	m^3	0,03165	271,0	**1,6%**
Brandstof - Aspen	2.614	liter	0,03292	86,0	**0,5%**
Brandstof - CNG	963	liter	0,03800	36,6	**0,2%**
Brandstof - HVO50	32.152	liter	0,03472	1.116,4	**6,4%**
Propaan	921	liter	0,02310	21,3	**0,1%**
Elektriciteit - groene stroom	2.053.197	kWh	0,00360	7.391,5	**42,4%**
Elektriciteit - wagens groen	10.844	kWh	0,00360	39,0	**0,2%**
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK				**17.431,9**	**100%**

Tabel 17 geeft de ontwikkeling van het energieverbruik weer tussen 2022 en 2024. Daaruit valt op te maken dat het energieverbruik in rapportagejaar 2024 13% lager ligt dan in 2022.

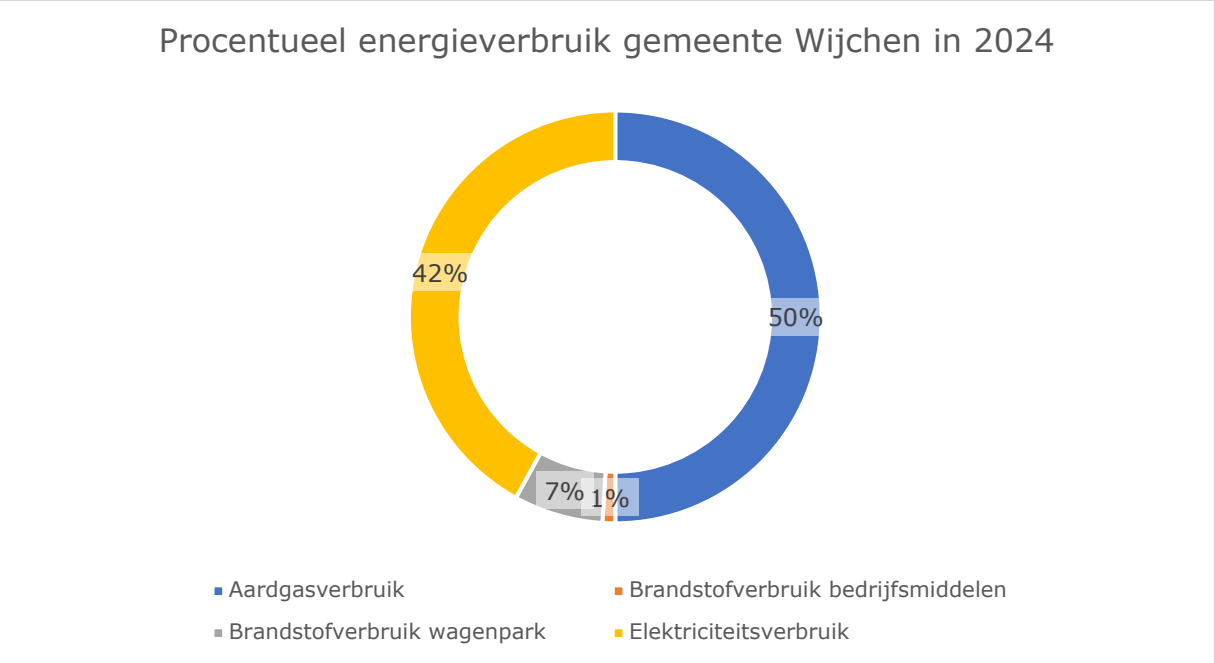
Tabel 17 Voortgang van het energieverbruik ten opzichte van referentiejaar 2022.

ONTWIKKELING ENERGIEVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2022-2024			
Type energiedrager	**2022**	**2023**	**2024**
Aardgasverbruik	10.582,2	9.508,4	8.470,0
Groengas (Gemiddeld)	-	241,0	271,0
Brandstofverbruik - aspen	66,7	65,7	86,0
Brandstofverbruik wagenpark - CNG	47,9	36,6	36,6
Brandstofverbruik - HVO50	1.109,6	966,4	1.116,4
Propaan	-	22,4	21,3
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	8.137,1	8.357,0	7.391,5
Elektriciteitsverbruik - wagens groen	-	53,7	39,0
TOTAAL ENERGIEVERBRUIK	**19.943,5**	**19.251,1**	**17.431,9**
Relatieve voortgang t.o.v. 2022	100%	-3%	-13%

7.3.3 Identificatie grootste energiestromen

In Figuur 4, te vinden op de volgende pagina, staan de grootste verbruiksstromen van de gemeente in 2024 weergegeven. Uit deze figuur valt op te maken dat het aardgasverbruik ruim 50% van het energieverbruik vertegenwoordigt. Dit verbruik valt toe te schrijven aan het verwarmen van het vastgoed en het op temperatuur brengen van het zwembadwater. Een precieze uitsplitsing van het aardgasverbruik is opgenomen in paragraaf 6.3.4.

Naast aardgas, vormt het verbruik van elektriciteit met 42% een substantieel deel van het energieverbruik van de gemeente Wijchen. Het elektriciteitsverbruik is in paragraaf 6.3.5 verder uitgesplitst. Ten slotte dragen het brandstofverbruik van het wagenpark (7%) en het brandstofverbruik door bedrijfsmiddelen (1%) bij aan het energieverbruik van de gemeente.

Figuur 4 Procentueel energieverbruik van de gemeente Wijchen in 2024

7.3.4 Analyse gasverbruik

Tabel 18 geeft de ontwikkeling van het aardgasverbruik tussen 2022 en 2024 weer.

Aangezien het aardgasverbruik sterk van het weer afhangt, is voor ieder jaar ook het verbruik per graaddag berekend[8]. Het aantal graaddagen per jaar vertegenwoordigt hoeveel dagen de gemiddelde etmaaltemperatuur onder de 18,0 °C ligt. Des te lager het aantal graaddagen ligt per jaar, des te zachter dat jaar was. Door het verbruik per graaddag te berekenen, corrigeer je de eventuele invloed die een zachter jaar heeft op het aardgasverbruik.

Tabel 18 Ontwikkeling van het aardgasverbruik van de gemeente Wijchen tussen 2022 en 2024

OVERZICHT AARDGASVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2022-2024			
GEBOUW	**2022**	**2023**	**2024**
Zwembad 'De Meerval'	230.678	199.244	215.021
Kasteel	5.106	6.760	7.715
Huis van de gemeente	30.488	17.033	30.797
Gemeentewerf	6.351	8.815	8.579
CC 't Mozaïek	3.850	3.837	3.904
Gemeentekantoor (oud)	56.062	63.241	0
TOTAAL VERBRUIK (m³)	**332.535**	**298.930**	**262.112**
Aantal graaddagen	**2512**	**2438**	**2437**
VERBRUIK PER GRAADDAG (m³)	**132,4**	**122,6**	**107,6**

[8] Geraadpleegd: https://www.mindergas.nl/degree_days_calculation (21 augustus 2025)

Uit deze tabel valt op te maken dat het totale aardgasverbruik sinds 2022 aanzienlijk gedaald is. Dat geldt zowel voor het absolute verbruik (totaal verbruik) als het relatieve gebruik (verbruik per graaddag). Deze daling valt voor een deel te verklaren vanuit de afstoot van het oude gemeentekantoor. Dit pand werd in 2024 gesloopt. Aangezien de elektra- en gasaansluitingen wel behouden zijn gebleven en de gemeente hier nog steeds energierekeningen voor betaalt, valt het voormalige pand nog binnen de boundary.

Veel panden laten geringe fluctuaties zien in het gasverbruik. Het gemeentehuis van Wijchen valt hierin echter op doordat er een grote stijging van het gasverbruik heeft plaatsgevonden tussen 2023 en 2024. Mogelijk ligt dit aan probleem in de dataverzamelingsprocedure. De gemeente werkt samen met meetbedrijf Kenter om deze afwijking te onderzoeken.

Ondanks het feit dat het totale aardgasverbruik is afgenomen tussen 2022 en 2024, blijft het verbruik van aardgas verantwoordelijk voor meer dan de helft van het totale energieverbruik van de organisatie. Daarom neemt de gemeente Wijchen gericht maatregelen om het aardgasverbruik te verminderen. Dit doet ze bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe warmtepompen, en door bedrijfsprocessen te elektrificeren. Bovendien helpt de overgang op groen gas ook om het energieverbruik vanuit aardgas te reduceren. Daardoor verwacht de gemeente Wijchen dat het energieverbruik de aankomende jaren verder zal afnemen.

7.3.5 Analyse elektriciteitsverbruik

In 2024 heeft de gemeente Wijchen 2.046.730 kWh aan elektriciteit gebruikt. Dit vertegenwoordigt 42% van het energieverbruik. Deze stroom is volledig groen ingekocht vanuit een regionale aanbesteding. Bovendien beschikken meerdere panden binnen de organizational boundary over zonnepanelen. Daarmee wordt gedeeltelijk zelf stroom opgewekt.

Tabel 19 beschrijft het elektriciteitsverbruik van de gemeente Wijchen in 2024.

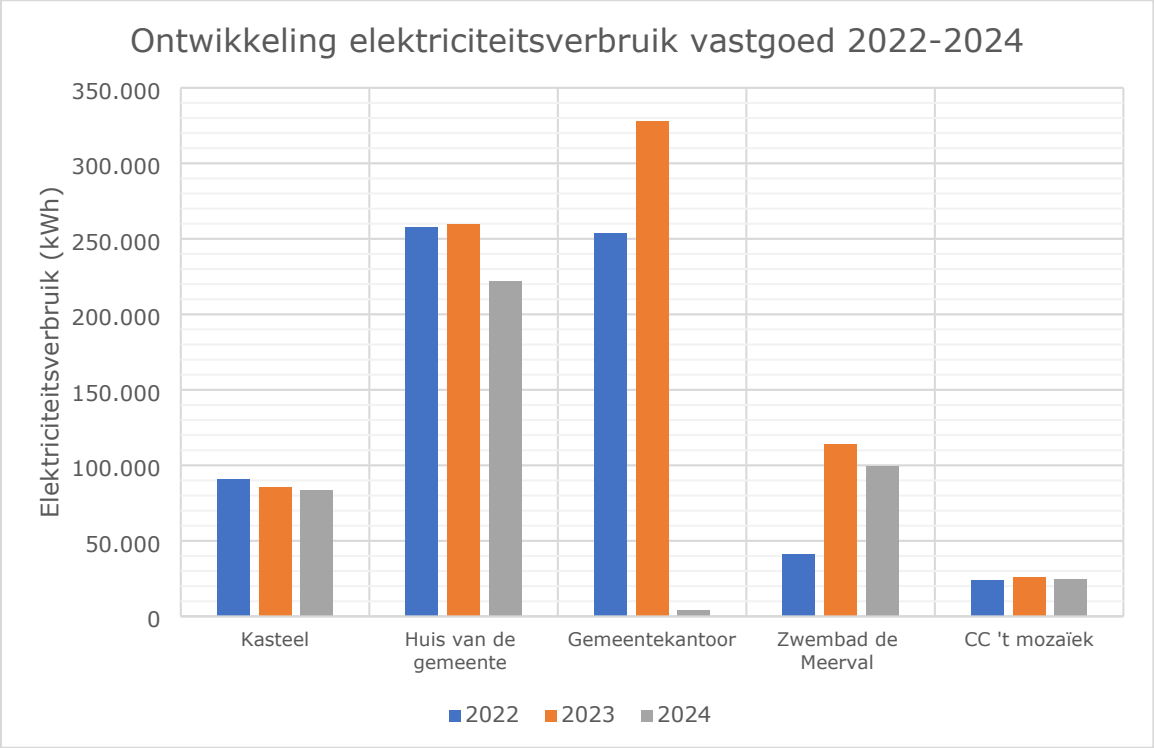
Tabel 19 Elektriciteitsverbruik gemeente Wijchen in 2024

OVERZICHT ELEKTRICITEITSVERBRUIK GEMEENTE WIJCHEN 2024		
TYPE	**VERBRUIK (kWh)**	**PERCENTAGE (%)**
Vastgoed		
Huis van de gemeente	222.195	10,3%
Zwembad 'De Meerval'	99.767	4,6%
Kasteel	83.838	3,9%
CC 't Mozaïek	24.506	1,1%
Gemeentekantoor (oud)	3.888	0,2%
Gemeentewerf	-112.091	-
Cluster		
Openbare verlichting	1.002.733	46,5%
Riool/gemaal	320.755	14,9%
Evenementenkasten	119.981	5,6%
DRIP	49.115	2,3%
Overig	232.044	10,8%
TOTAAL	**2.046.730**	**100%**

Uit deze tabel valt op te maken dat openbare verlichting met 46,5% het meest bijdraagt aan het elektriciteitsverbruik. Hierna volgen riolen en gemalen (14,9%), overige aansluitingen (10,8%) en het huis van de gemeente (10,3%) als grootste verbruikers van elektriciteit. De overige panden en clusters dragen minder dan 10% bij aan het elektriciteitsverbruik.

De gemeentewerf valt op met een negatief verbruik. Dit komt doordat er veel zonnepanelen geïnstalleerd zijn op het dak van de gemeentewerf. Deze leveren aanzienlijk meer terug dan er op jaarbasis verbruikt wordt door de gemeentewerf.

In Figuur 6 staat weergegeven hoe het elektriciteitsverbruik van het vastgoed zich ontwikkeld heeft sinds 2022. De gemeentewerf is hierin niet opgenomen, omdat meetgegevens van voor 2024 ontbreken.

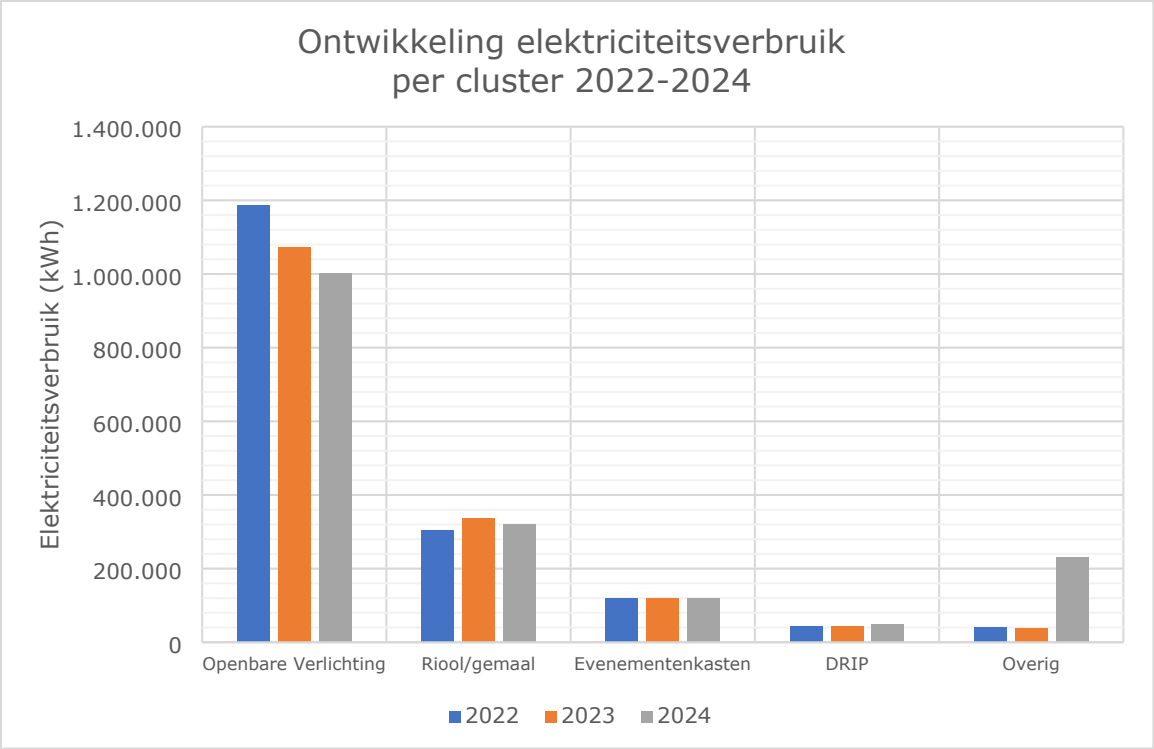

Figuur 5 Ontwikkeling van het elektriciteitsverbruik van het vastgoed in de periode 2022-2024

Uit deze figuur valt op te maken dat het elektriciteitsverbruik in 2024 bij alle panden gelijk gebleven of licht gedaald is ten opzichte van 2023. Het oude gemeentekantoor is gesloopt, waardoor het elektriciteitsverbruik hier volledig weggevallen is. In de andere panden kan de verlaging van het energieverbruik verklaard worden door een divers pakket aan maatregelen. Zo wordt er voor de verlichting steeds meer gebruik gemaakt van Ledlampen, en liggen er concrete plannen om de aankomende jaren volledig over te stappen op Ledlampen. Daarnaast wordt er ingezet op bewustwordingscampagnes om medewerkers minder energie te laten verbruiken.

Het elektriciteitsverbruik kan de aankomende jaren wel mogelijk in sommige panden gaan stijgen, doordat deze panden van het aardgas afgaan. Hiervoor zullen stapsgewijs warmtepompen geïntroduceerd worden, bijvoorbeeld voor het gemeentehuis in Wijchen. Met het afstappen van het aardgas zal het elektriciteitsverbruik dus toenemen. Doordat de elektriciteit die de gemeente Wijchen inkoopt volledig groen is, zal de CO_2-uitstoot wel aanzienlijk afnemen.

Er werd niet alleen in het vastgoed elektriciteit verbruikt, maar ook in verschillende zogenoemde ‘clusters’. Denk hierbij aan openbare verlichting en riolering. In Figuur 7, te vinden op de volgende pagina, staat uitgesplitst hoe het elektriciteitsverbruik zich per cluster ontwikkeld heeft sinds 2022.

Figuur 6 Ontwikkeling van het elektriciteitsverbruik per cluster in de periode 2022-2024

Uit bovenstaande figuur valt op te maken dat openbare verlichting in de periode 2022-2024 steevast het sterkst bijdroeg aan het gemeentelijke elektriciteitsverbruik. Sinds 2022 is die bijdrage wel wat afgenomen. Dit komt onder meer doordat armaturen bij reparaties vervangen worden door energiezuinige Ledlampen. Daarnaast ontwikkelt de gemeente Wijchen een plan om de openbare verlichting volledig te laten draaien op Ledlampen. Bovendien lopen er onderzoeken om de verlichting via een slim managementsysteem aan te sturen, waardoor beter ingespeeld kan worden op de hoeveelheid beschikbaar daglicht. De verwachting is dat het verbruik door deze initiatieven nog verder zal dalen aankomende jaren.

Bij de overige clusters is het elektriciteitsverbruik licht gestegen of gelijk gebleven tussen 2022 en 2024. De gemeente blijft in gesprek met de teams die verantwoordelijk zijn voor deze clusters om te zoeken naar reductiemogelijkheden, waarmee dit verbruik de aankomende jaren verlaagd kan worden.

7.3.6 Conclusies en aanbevelingen

Met het uitwerken van de energiebeoordeling heeft de Gemeente Wijchen een goed beeld van de belangrijkste energiestromen van de organisatie. Daardoor kunnen gericht maatregelen genomen worden om het verbruik van aardgas en elektriciteit de aankomende jaren verder te reduceren.

De belangrijkste maatregelen en aanbevelingen zijn:

- Vergroten inkoop van groen gas
- Onderzoek naar installatie nieuwe warmtepompen gemeentehuis
- Elektrificeren apparatuur gemeentewerven
- Overgang op 100% biodiesel
- Ontwikkeling routekaart verduurzaming vastgoed
- Verbeteren klimaatinstellingen gebouwen
- Verlichting in gebouwen volledig naar Ledlampen omzetten
- Openbare verlichting stapsgewijs omzetten naar Ledlampen, inclusief onderzoek naar slim managementsysteem

Met deze maatregelen wil de gemeente Wijchen haar ambitie verwezenlijken om in 2027 23% minder energie te verbruiken dan in het referentiejaar 2022.

7.4 Conclusie ambitiebepaling

De gemeente Wijchen heeft in de voortgangsbepaling geconcludeerd dat haar reductiedoelstellingen vernieuwd konden worden. Deze nieuwe doelstellingen zijn voldoende ambitieus in vergelijking met andere gemeenten. Verder lopen er momenteel nog meerdere inventarisaties naar verdere projecten om de CO_2-uitstoot en het energieverbruik te reduceren. Waar mogelijk onderzoeken we of we onze ambities dankzij zulke initiatieven bij kunnen stellen.

Bijlage A
CO_2-Prestatieladder
Vaststelling Organizational Boundary

Organisatie: Gemeente Wijchen
Contactpersoon: Ruben Jetten

Adviseur: Ivar Retel
Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 25 september 2025
Versie: 1.0

8 Bijlage A – Vaststelling Organizational Boundary

8.1 Introductie

De gemeente zorgt voor een goede dienstverlening voor haar inwoners. Thema's die hieronder vallen zijn burgerzaken, veiligheid, economische zaken, werkgelegenheid, zorg, integratie, onderwijs, volkshuisvesting, milieubeheer, cultuur en sport.

De gemeente Wijchen heeft medewerkers in dienst via verschillende dienstverbanden en aanstellingen. In totaal had de gemeente op 31 december 2024 voor ongeveer 350 FTE medewerkers in dienst. Hierbij gaat het om medewerkers die in direct dienstverband werkzaam zijn, en om medewerkers die via de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) voor de gemeente Wijchen werkzaam zijn. Specifiek is de uitsplitsing als volgt:

- Medewerkers in direct dienstverband, vaste aanstelling: 9,78 FTE
- Medewerkers in direct dienstverband, tijdelijke aanstelling: 0,89 FTE
- Medewerkers via de WDW (2/3 van totaal), vaste aanstelling: 303,31 FTE
- Medewerkers via de WDW (2/3 van totaal), tijdelijke aanstelling: 36,09 FTE

Het is de missie van de WDW om het wonen, werken en ondernemen voor de inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties zo prettig mogelijk te maken. Dat wil de gemeente nu en in de toekomst blijven doen. Daarom vinden de gemeente Wijchen en de WDW het belangrijk om toe te werken naar een klimaatneutrale toekomst in 2050, in lijn met de landelijke regelgeving. Dit betekent dat er netto géén CO_2 uitgestoten wordt.

De gemeenten Wijchen en Druten trekken in de WDW samen op om de ambitie van klimaatneutraliteit te verwezenlijken. Om die ambitie te halen, heeft de gemeenteraad van Wijchen voorgesteld om te onderzoeken welke hulpmiddelen hiervoor ingezet kunnen worden. De CO_2-prestatieladder is hierbij als een goed instrument naar voren gekomen. In het kader van harmonieus beleid, heeft de gemeenteraad van Druten ook ingestemd met het werken vanuit de CO_2-prestatieladder. Om dit mogelijk te maken is in binnen team Energietransitie formatie toegekend aan dit project. De domeinmanager Bedrijfsvoering is vanuit de WDW ambtelijk opdrachtgever voor dit project.

8.2 Verantwoordelijke namens gemeente Wijchen

Ruben Jetten is de intern verantwoordelijke voor het beheren van de CO_2-Prestatieladder. Hij draagt de verantwoordelijkheid om taken uit te zetten, verantwoordelijkheden toe te wijzen en te rapporteren aan het management. René Borgardijn is vertegenwoordiger namens het managementteam van de WDW.

In de toekomst kunnen deze taken mogelijk door andere vertegenwoordigers vervuld worden.

8.3 Verdieping organisatie

Deze paragraaf omschrijft hoe de organisatie is opgebouwd, en welke activiteiten in (delen van) de organisatie plaatsvinden die CO_2 uitstoten.

8.3.1 Bestuur

Het bestuur van de gemeente Wijchen wordt door drie partijen gevormd. Het gaat hierbij om het college van Burgemeester en Wethouders (B&W), de gemeenteraad en de burgemeester. Het college van B&W draagt zorg voor het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college van B&W legt verantwoording af aan de gemeenteraad. De gemeenteraad vertegenwoordigt inwoners, stelt op hoofdlijnen beleid vast en controleert het college van B&W. De burgemeester is, ten slotte, voorzitter van het college van B&W en de gemeenteraad.

8.3.2 Vastgoed

De gemeente is eigenaar van een groot aantal gebouwen. De gebouwen die de gemeente beheert zijn terug te vinden in een vastgoedoverzicht in Excel ("Wijchen – Vastgoed"). De gemeente verhuurt een groot deel van haar gebouwen aan externen. Slechts zes gebouwen worden door de gemeente rechtstreeks beheerd. In deze gebouwen wordt energie verbruikt, bijvoorbeeld door de verbranding van aardgas voor warmte of de inzet van elektra voor koeling.

Energieverbruik heeft effect op de CO_2-uitstoot van de gemeente. Hieronder staat weergegeven welke eisen worden meegenomen om te bepalen of de CO_2-uitstoot binnen de scope valt van de organisatie. Deze eisen zijn ook van toepassing op het vastgoed dat de gemeente beheert of huurt via dochterbedrijven of organisaties waar zij een belang van meer dan 20% in heeft.

1. De gemeente is eigenaar of huurder van het gebouw.
2. De gemeente betaalt de energierekeningen van het pand, en belast deze rekeningen niet (aantoonbaar) door aan externe partijen.
3. Bij eigenaarschap van het gebouw: De gemeente heeft het gebouw opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Daarmee is de gemeente Wijchen verantwoordelijk voor de verduurzaming van het vastgoed.

Wanneer de energierekening (aantoonbaar) betaald wordt door (externe) huurders, dan worden deze emissies niet meegenomen in de CO_2-footprints van de gemeente.

Jaarlijks evalueert de gemeente Wijchen welk gemeentelijk vastgoed wordt meegenomen in de CO_2-footprints. Eventuele wijzigingen hierin worden verwerkt in de CO_2-footprints.

8.3.3 Wagenpark en materieel

De gemeente maakt gebruik van een wagenpark en verscheidene soorten materieel. Denk hierbij aan de elektrische dienstauto's voor de handhavers, en kettingzagen voor het groenonderhoud. De inzet van het wagenpark en het materiaal is van invloed op de gemeentelijke CO_2-uitstoot. Daarom worden het brandstof- en energieverbruik van het wagenpark en het materiaal meegenomen in de CO_2-footprints. De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor het reduceren van de CO_2-uitstoot vanuit deze emissiestromen.

Jaarlijks evalueert de gemeente Wijchen hoe het wagenpark en materieel verandert. Eventuele wijzigingen hierin worden verwerkt in de CO_2-footprints.

Voor het wagenpark en materieel en het bijbehorende brandstofverbruik van de verbonden partijen (binnen de boundary) gelden dezelfde uitgangspunten.

8.3.4 Openbare verlichting

De gemeente is eigenaar van de openbare verlichting. Daar valt de straatverlichting onder, maar ook de verkeerslichten en de abri's. Voor al deze verlichting betaalt de gemeente de energiekosten. Daarom wordt het elektraverbruik van deze verlichting wordt meegenomen in de CO_2-footprints. Hiermee is de gemeente ook verantwoordelijk voor het reduceren van het energieverbruik en de CO_2-uitstoot die vanuit openbare verlichting ontstaat.

8.3.5 Gemalen, pompen en overige aansluitingen

De gemeente is eigenaar van de riolen, pompen en gemalen om het afvalwater in te zamelen. Daarnaast beheert de gemeente verschillende stroomkasten, die onder andere ingezet worden om evenementen van elektriciteit te kunnen voorzien. Voor al deze aansluitingen betaalt de gemeente in principe de energiekosten. Mogelijk gaan bepaalde energiekosten in de toekomst doorbelast worden. Denk hierbij aan de stroomkosten voor de marktkooplieden op de weekmarkt. Dit is echter voor nu nog niet het geval. Daarom worden al deze aansluitingen meegenomen in de CO_2-footprints. Daarmee is de gemeente ook verantwoordelijk voor het reduceren van het energieverbruik en de CO_2-uitstoot vanuit deze aansluitingen.

8.4 Gemeenschappelijke regeling

De gemeente Wijchen zit in één gemeenschappelijke regeling, waarin ze een belang heeft van meer dan 20%. Dit betreft de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW). Dit is de ambtelijke werkorganisatie die de gemeenten Druten en Wijchen bedient.

De WDW heeft een eigen bestuur. Dit bestuur bestaat uit de burgemeesters en wethouders financiën van beide gemeenten. Het bestuur wordt ondersteund door het managementteam

(MT). Het MT bestaat uit vijf domeinmanagers, en de gemeentesecretarissen van de gemeenten Druten en Wijchen.

In 2024 bestond het bestuur van de WDW uit burgemeester Sigrid Sengers (Druten), burgemeester Renske Helmer-Englebert (Wijchen), wethouder Willy Brink (Druten) en wethouder Geert Gerrits (Wijchen).

8.5 Organizational boundary

De organizational boundary is opgesteld volgens de eisen van Handboek CO_2-prestatieladder 3.1, hoofdstuk 4 (SKAO, 2020)[9]. Specifiek is gebruik gemaakt van het 'GHG-protocol H3 methode, controle benadering'. Daarbij is de bijlage bij de Praktische Gids CO_2-prestatieladder voor overheden (SKAO, 2019)[10] ingezet als ondersteuning in de uitwerking van de boundary.

De gemeente Wijchen heeft volgens bovengenoemde eisen bepaald waar het operationele invloed uitoefent. Op basis van dit protocol heeft de gemeente eerst een longlist opgesteld van organisaties waar het mee verbonden is. Door analyse van de statuten en regelementen is hieruit een shortlist naar voren gekomen met de organisaties waar de gemeente Wijchen operationele invloed heeft. De volledige uitwerking van deze lijsten, inclusief bronvermelding, is opgenomen in het Excel bestand 'Boundary check Wijchen'.

De organizational boundary, zoals deze op het certificaat wordt vermeld, is als volgt:

Gemeente Wijchen
Werklocaties

- Gemeentehuis: Kasteellaan 27, 6602DB Wijchen
- Gemeentewerf: Kamerlingh Onnesstraat 13, 6603AX Wijchen
- MFA 't Mozaiek: Campuslaan 6, 6602HX, Wijchen

Bestaande uit de volgende materiële bezittingen die in eigendom zijn van de organisatie:
- Vastgoed;
- Wagenpark en materieel;
- Openbare verlichting;
- Riolen, pompen en gemalen;

Bestaande uit de volgende verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen:
- Werkorganisatie Druten Wijchen (65% aandeel)
- De Meerval Wijchen B.V. (100% aandeel)

8.6 Organisatiegrootte

De CO_2-Prestatieladder maakt onderscheid tussen kleine, middelgrote en grote organisaties. Afhankelijk van CO_2-uitstoot binnen de vastgestelde organizational boundary, valt een organisatie binnen een van deze drie categorieën. De eisen voor deze categorieën staan in Tabel 20. Er is een onderscheid tussen organisaties die 'diensten' leveren, er organisaties die 'werken of leveringen' leveren. Dit is conform Richtlijn 2014/24/EU.

[9] SKAO (2020), *Handboek CO_2-prestatieladder 3.1*
[10] SKAO (2019), *Praktische gids CO_2-prestatieladder voor overheden*

Tabel 20 Omschrijvingen voor de categorisatie van 'kleine', 'middelgrote' en 'grote' organisaties

	DIENSTEN	WERKEN/LEVERINGEN
Kleine organisatie (K)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO_2-uitstoot *van de kantoren en bedrijfsruimten* bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, **en** de totale CO_2-uitstoot *van alle bouwplaatsen en productielocaties* bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie (M)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar.	Totale CO_2-uitstoot *van de kantoren en bedrijfsruimten* bedraagt maximaal (≤) 2.500 ton per jaar, **en** de totale CO_2-uitstoot *van alle bouwplaatsen en productielocaties* bedraagt maximaal (≤) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie (G)	Totale CO_2-uitstoot bedraagt meer dan (>) 2.500 ton per jaar.	Overig

De gemeente Wijchen behoort tot de organisaties die 'diensten' leveren. De gemeente had in 2024 een CO_2-uitstoot van 639,5 ton. Dit staat in het document "CO_2-dashboard gemeente Wijchen". Hiermee valt de gemeente Wijchen in de categorie 'middelgrote organisatie'.

Bovenstaand geeft een duidelijk kader voor gemeente Wijchen om een succesvol CO_2-managementsysteem in te richten volgens de eisen van de CO_2-prestatieladder handboek 3.1. Ondergetekende geeft akkoord op de analyse en de gestelde kaders waarbinnen de gemeente haar CO_2-managementsysteem gaat inrichten.

Ondertekening

Kenmerk: Vaststellen organizational boundary
Datum: 25 september 2025
Versie: 1.0

Handtekening

Openbaar Zaaknummer: Z/26/344593

Informatienota voor de gemeenteraad

Onderwerp: CO_2-prestatieladder: audit behaald en vervolgacties 2026

Collegedatum: 14 april 2026

Kernboodschap

De gemeente Wijchen heeft een positieve beoordeling behaald op de audit van de CO_2-prestatieladder. Daarmee is de gemeente tot en met maart 2027 gecertificeerd op de CO2-prestatieladder.

De CO_2-prestatieladder brengt de emissiestromen en energieverbruiken van de gemeentelijke organisatie in kaart. Daardoor kan de gemeente bepalen waar kansen en mogelijkheden liggen om de uitstoot en het verbruik te reduceren.

Dankzij het versneld toepassen van reductiemaatregelen, ligt de gemeente op koers om in 2027 -37% minder CO_2 uit te stoten en -23% minder energie te verbruiken ten opzichte van 2022.

In 2026 gaat de gemeente Wijchen zich certificeren op een vernieuwd en strenger handboek van eisen. Er wordt een nieuw plan van aanpak opgesteld om ook na 2027 duidelijke stappen te zetten in de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
24 mei 2022	Gemeenteraad besluit kennis te nemen van de informatienota 'Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal' (Z/22/072380)
30 maart 2023	Gemeenteraad besluit kennis te nemen van informatienota over implementatie CO_2-prestatieladder (Z/23/107072)
26 september 2024	Gemeenteraad besluit kennis te nemen van informatienota 'Gemeente Wijchen ontvangt CO_2-prestatieladder certificaat' (Z/24/243491)
6 mei 2025	Gemeenteraad stelt de Lokale Energiestrategie Wijchen vast en neemt kennis van het bijbehorend uitvoeringsprogramma (Z/23/133830)
29 januari 2026	Gemeenteraad besluit kennis te nemen van informatienota over verduurzaming gemeentelijk vastgoed (Z/25/324129)
5 maart 2026	Gemeenteraad besluit kennis te nemen van informatienota 'Beantwoording schriftelijke vragen GroenLinks Wijchen over CO_2-prestatieladder' (Z/25/329369)

Toelichting

In 2022 heeft de gemeente Wijchen de certificering op de CO_2-prestatieladder opgestart, nadat de informatienota 'Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal' ter kennisname was aangenomen. Dit past binnen Spoor 5: 'Energieneutrale en fossielvrije toekomst' binnen het Strategisch Kompas Wijchen 2035.

De gemeente Wijchen is gecertificeerd op trede 3 van de CO_2-prestatieladder. Dat betekent dat de gemeente kijkt naar de uitstoot en het energieverbruik vanuit de eigen organisatie. In de CO_2 prestatieladder wordt daarin rekening gehouden met drie verschillende 'scopes'. Deze scopes zijn:

- Scope 1 - Uitstoot door aardgasverbruik
- Scope 2 – Uitstoot door elektriciteitsverbruik
- Scope BT – Uitstoot door zakelijk verkeer (business travel).

In 2022 heeft de gemeente de CO_2-uitstoot en het energieverbruik bepaald van de volgende gebouwen:

- Huis van de Gemeente, Kasteellaan 27 Wijchen
- Kasteel Wijchen, Kasteellaan 9 Wijchen
- Gemeentewerf, Kamerlingh Onnesstraat 13 Wijchen
- Zwembad de Meerval B.V., Meerdreef 6 Wijchen
- MFA 't Mozaïek, Campuslaan 6, Wijchen
- Voormalig gemeentekantoor, Kasteellaan 22 Wijchen

En van de volgende bedrijfsactiviteiten:

- Wagenpark en materieel in eigen beheer
- Openbare verlichting
- Riolen, pompen en gemalen
- Zakelijke reisbewegingen van medewerkers

Team Energietransitie verzamelt ieder half jaar de emissie- en verbruiksgegevens voor bovenstaande gebouwen en bedrijfsactiviteiten. Daarna toetst het team welke voortgang er geboekt wordt op het reduceren van deze emissiestromen en energieverbruiken. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met een vertegenwoordiging van team Beheer Gemeentelijk Vastgoed, team Ruimtelijk Beheer en team Personeel en Organisatie. Samen bepalen deze teams welke reductiemaatregelen kansrijk zijn, en spannen ze zich in om de uitstoot stapsgewijs naar beneden te brengen.

Jaarlijks controleert een externe auditor de voortgang die de gemeente boekt door het gebruik van de CO_2-prestatieladder. De auditor kijkt daarbij naar de volgende punten:

- Dataverzameling en kwaliteit van de gegevens over emissies en energieverbruik
- Reductiemaatregelen en voortgang op reductie
- Communicatie richting medewerkers en externen
- Deelname aan regionale initiatieven om te verduurzamen

In januari 2026 heeft de externe auditor bovenstaande punten gecontroleerd voor de gemeente Wijchen. Begin maart 2026 heeft de gemeente Wijchen het nieuws ontvangen dat de audit met een **positief resultaat** is beoordeeld.

De gemeente Wijchen heeft tussen 2022 en 2024 de CO_2-uitstoot weten terug te dringen. Dit staat weergegeven in Tabel 1 (Ontwikkeling CO_2-uitstoot) en Tabel 2 (Verdeling CO_2-uitstoot in 2024) op de volgende pagina.

Tabel 1 Ontwikkeling CO_2-uitstoot t.o.v. referentiejaar 2022

ONTWIKKELING CO_2 UITSTOOT			
Uitstoot	**2022**	**2023**	**2024**
Absolute uitstoot (ton CO_2)	801,1	732,5	675,8
Relatieve voortgang t.o.v. 2022 (%)	100%	-9%	-16%

Tabel 2 Verdeling CO_2-uitstoot in 2024

VERDELING CO_2 UITSTOOT IN 2024		
Type	**Uitstoot (ton)**	**Percentage (%)**
Aardgasverbruik	577,28	85%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen	8,96	4%
Brandstofverbruik wagenpark	63,86	10%
Zakelijk vervoer	25,67	1%

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat de gemeente Wijchen tussen 2022 en 2024 de CO_2-uitstoot met -16% heeft kunnen verminderen. Dat komt doordat bepaalde maatregelen (versneld) doorgevoerd konden worden:

- De klimaatinstellingen van onze gebouwen zijn verbeterd
- Het materieel in de buitendienst is geëlektrificeerd, of draait op 100% biodiesel. De biodiesel is afkomstig uit reststromen, en heeft daardoor een veel lagere CO_2-emissie dan normale diesel.
- De inkoop van elektriciteit is 100% gecertificeerd groen. De elektriciteit is afkomstig van Nederlandse zon- of windparken.
- Het aardgas wordt gefaseerd vervangen door groen gas. Dat is afkomstig uit reststromen, en heeft daardoor een veel lagere CO_2-emissie dan normaal aardgas.

De ontwikkelingen van alle CO_2-emissies per scope worden gecommuniceerd op de website van de gemeenten Wijchen. Per half jaar is de zogenoemde emissie-inventaris te raadplegen via: https://www.wijchen.nl/op-weg-naar-minder-co2

Ook heeft de gemeente Wijchen tussen 2022 en 2024 het energieverbruik weten te verminderen. Dat blijkt uit Tabel 3 (Ontwikkeling energieverbruik) en Tabel 4 (verdeling energieverbruik in 2024).

Tabel 3 Ontwikkeling energieverbruik t.o.v. referentiejaar 2022

ONTWIKKELING ENERGIEVERBRUIK			
Uitstoot	**2022**	**2023**	**2024**
Absolute energieverbruik (GJ)	19.943,5	19.251,1	17.431,9
Relatieve voortgang t.o.v. 2022 (%)	100%	-3%	-13%

Tabel 4 Overzicht van het energieverbruik van de gemeente Wijchen in 2024

VERDELING ENERGIEVERBRUIK IN 2024		
Type	**Verbruik (GJ)**	**Percentage (%)**
Aardgasverbruik	8.741,0	50%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen	107,3	1%
Brandstofverbruik wagenpark	1.153,0	7%
Zakelijk vervoer	7.430,5	42%

Uit bovenstaande tabellen blijkt dat de gemeente Wijchen sinds 2022 het energieverbruik met -13% heeft weten te verminderen. Dat komt doordat de gemeente verschillende maatregelen (versneld) heeft weten door te voeren:

- De klimaatinstellingen en regeltechniek van installaties in gebouwen zijn verbeterd.
- De openbare ruimte en onze gebouwen worden voor een steeds groter deel met Ledlampen verlicht. Ook wordt er gewerkt aan een integraal verlichtingsplan voor de gemeente Wijchen.
- De gemeente investeert via 'Pak jouw Moment' actief in een gedragscampagne om inwoners en medewerkers slimme tips te bieden om te verduurzamen.

De precieze ontwikkelen van het energieverbruik per scope worden gecommuniceerd in het CO_2-verslag van de gemeente Wijchen. Dit verslag is bijgevoegd als 'Bijlage 1' bij deze informatienota.

De auditor heeft de behaalde reducties, de communicatie richting medewerkers en inwoners en de deelname aan regionale initiatieven positief beoordeeld. Daardoor is de gemeente tot en met maart 2027 gecertificeerd op de CO_2-prestatieladder.

Om toe te werken naar een energie- en klimaatneutrale gemeentelijke organisatie, gaat de gemeente ook komend jaar door met de CO_2-prestatieladder. Er komt een nieuw, aangescherpt handboek van eisen waar de gemeente aan moet voldoen. De CO_2-prestatieladder stimuleert het gebruik van de PDCA-cyclus om periodiek de voortgang op deze nieuwe eisen te monitoren, zodat er in de nabije toekomst weer verdere reducties behaald kunnen worden.

De gemeente Wijchen zal in de komende tijd in ieder geval op de volgende punten inzetten:

- Er komt een onderzoek naar het aardgasvrij maken van het gemeentehuis door all-electric warmtepompen te plaatsen. Dat kan het aardgasverbruik van de gemeentelijke organisatie aanzienlijk doen verminderen.
- MFA 't Mozaïek wordt gerenoveerd en energiezuiniger gemaakt.
- Er wordt geïnvesteerd in betere meters en meetapparatuur om het stroomverbruik beter te monitoren. Zo kunnen we gerichter reductiemaatregelen nemen.
- Alle gemeentelijke gebouwen worden opgenomen in een duurzame meerjarenonderhoudsplanning (MJOP). Op natuurlijke momenten worden gebouwdelen verduurzaamd om het energieverbruik te laten dalen.

Gevolgen

De gemeente Wijchen gaat in ieder geval de aankomende drie jaar door met certificering op de CO_2-prestatieladder. Om dit mogelijk te maken, zijn er verschillende kosten waar rekening mee gehouden moet worden:

- Advisering - €8.500 / jaar
- Audit - €3.500 / jaar
- Deelname aan Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen (SKAO) - € 1.500 / jaar
- Overige kosten (o.a. door indexering) - €1.500 / jaar

De kosten bedragen in totaal €15.000 / jaar. Deze kosten worden gedekt vanuit het budget voor Energietransitie.

Communicatie

Inwoners en medewerkers worden via de gemeentelijke website ingelicht over de maatregelen die de gemeente uitvoert, en de voortgang die de gemeente geboekt heeft. Deze informatie wordt ontsloten via de webpagina 'Op weg naar minder CO_2'.

Daarnaast organiseert team Energietransitie 3-4 keer per jaar een stuurgroep overleg met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging om de voortgang en aanpak te bespreken.

Verder blijft de gemeente actief in de deelname aan eigen en regionale initiatieven. Denk hierbij aan de gedragscampagne 'Pak jouw Moment', de landelijke Klimaatweek en het Ambtelijk en Bestuurlijk platform 'Circulaire Regio' vanuit de Groene Metropoolregio.

Uitvoering of Vervolgstappen

Team Energietransitie start in april 2026 met de voorbereidingen voor de certificering op het nieuwe handboek. De verschillende emissiestromen en energieverbruiken worden in kaart gebracht. Het doel is om in december 2026 een positief resultaat te behalen op de eerstvolgende audit.

Geheimhouding

Niet van toepassing

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7789
Extern Zaak ID	Z/26/346765
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.e
Titel	346765 informatienota Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
346765 informatienota Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio
Woonbehoefteonderzoek_2025_GroeneMetropoolregio

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad Informatiebijeenkomst openbaar Wijchen	21 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit de informatienota ter kennisneming aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/346765

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio

Collegedatum: 7 april 2026

Kernboodschap
Het woonbehoefteonderzoek 2025 van de Groene Metropoolregio laat zien wat de woonbehoefte in de regio is. Dat doet het onderzoek voor de hele regio, voor de subregio's (Nijmegen e.o., Arnhem e.o. en de Liemers) en voor elke gemeente. Het geeft ook adviezen over de verschillende woonopgaven.
Het onderzoek laat geen grote veranderingen zien ten opzichte van het vorige onderzoek van 3 jaar geleden. De vraag naar woningen is wel toegenomen en wat groter dan 3 jaar geleden. Onze regio blijft dus een aantrekkelijke plek om te wonen.
De behoefte aan betaalbare woningen blijft groot. Dit past bij de regionale afspraken dat twee derde van de nieuwe woningen betaalbaar moet zijn, waarvan 30% sociale huur. Voor Wijchen zien we dat de afspraken uit de Woondeal goed aansluiten bij de vraag naar woningen, zowel in aantallen als in de verdeling betaalbare en dure woningen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
20 april 2023	Informatienota Woonbehoefteonderzoek 2022 Groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen (Z/23/112321)

Toelichting
Het woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio geeft inzicht in de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte op regionaal, subregionaal en lokaal niveau en geeft aanbevelingen over verschillende woonopgaven die hier uit voortkomen. In deze nota informeren we u over de belangrijkste uitkomsten. Het rapport is als bijlage toegevoegd.

Periodiek doen we onderzoek
In onze regio doen we elke 3 jaar woonbehoefteonderzoek. Dit gebeurt op het moment dat de uitkomsten van het WoonOnderzoek Nederland (WoON) bekend zijn. Het rapport is opgesteld door het bureau Companen, in opdracht van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) met een begeleidende projectgroep waarin gemeenten, de provincie Gelderland, WoonKr8 (het regionaal samenwerkingsverband van woningcorporaties) en de GMR zijn vertegenwoordigd. Bij de opstelling van het rapport is gebruik gemaakt van diverse databronnen en zijn bijeenkomsten georganiseerd voor marktpartijen, overheden en woningcorporaties. De methodologie wordt in het onderzoek toegelicht.

Uitkomsten
Het onderzoek geeft een behoefte in de GMR van 2025 tot 2050 van bijna 70.000 woningen of andere vormen van (tijdelijke) huisvesting. Het gaat om ruim 56.000 woningen en zo'n 11.000 tot 14.000 andere vormen van (tijdelijke) huisvesting.

Voor de periode 2025 tot en met 2034 komt de behoefte uit op bijna 40.000 extra woningen. Inclusief compensatie voor verwachte sloop komt deze uit op bijna 44.000 woningen. Daarmee ligt de behoefte vrijwel in lijn met de afspraken in de Woondeal (circa 45.000 woningen).
Het onderzoek geeft daarnaast een aanvullende vraag aan van 7.300 tot bijna 10.000 tijdelijke plekken voor arbeidsmigranten, van 1.800 plekken voor (dreigend) dak- en thuisloze mensen en een behoefte van zo'n 400 woonwagenstandplaatsen in de regio. In Nijmegen is ook een aanvullende vraag van 2.400 eenheden voor studenten.

Na 2035 blijft er behoefte aan extra woningen. Deze behoefte vlakt echter wel wat af. In de periode tot 2040 gaat het om bijna 8.000 extra woningen in de regio, in de tien jaar daarna aan nog eens ruim 9.000 woningen.
Het grootste deel van de behoefte komt voort uit de verwachte huishoudensgroei. Deze raming valt hoger uit dan bij de vorige prognose, vooral door een groei van het aantal buitenlandse vestigers, maar ook door een toename van het aantal vestigers uit de rest van Nederland. Daarnaast is het woningtekort toegenomen: van 5,1% van de woningvoorraad (2022) naar 5,5% in 2025.
De woningbehoefte tot en met 2034 in de subregio's Arnhem en Nijmegen is van vergelijkbare omvang (ruim 17.000 woningen in de periode 2025 tot en met 2034). In De Liemers is deze met 4.000 woningen in aantallen kleiner.
De woningbehoefte naar prijs-, en huur- en koopklassen tot en met 2034 is als volgt verdeeld:

- Sociale huur 30%
- Middenhuur 2%
- Goedkope koop 22%
- Betaalbare koop 15%
- Vrije sectorhuur 1%
- Dure koop 30%

Daarmee is het aandeel "betaalbaar" (sociale huur, middenhuur, goedkope en betaalbare koop) 69%. Het aandeel behoefte aan appartementen of nultredenwoningen is 54% en aan eengezinswoningen 46%.
Het onderzoek gaat dieper in op verschillende ontwikkelingen zoals: groei door buitenlandse vestigers, meer behoefte aan appartementen, de groeiende vraag naar sociale huurappartementen, een beperkte opgave voor middenhuur en de groeiende vraag naar geclusterde woonvormen voor ouderen.
Er is ook sprake van een groeiende behoefte aan huisvesting voor aandachtsgroepen. Het gaat om mensen die om uiteenlopende redenen niet zelfstandig in staat zijn passende woonruimte te vinden. Vaak speelt een zorg- of kwetsbaarheidsachtergrond een rol, zoals bij mensen met psychische problematiek, jongeren die uitstromen uit jeugdzorg, of mensen die uit een beschermde woonomgeving komen. Soms gaat het juist om huishoudens met een zeer specifieke woningvraag, bijvoorbeeld vanwege fysieke beperkingen of een noodzaak tot begeleiding aan huis.

Uitkomsten voor Wijchen
De lokale uitkomsten, waaronder die voor Wijchen, kunt u vinden via deze link. De link staat ook op pagina 3 van het rapport.

Specifiek voor gemeente Wijchen zien we voor de periode 2025-2034 een behoefte aan 2.315 extra woningen. De huidige woningbouwplannen in Wijchen, zoals Wijchen West, voorzien in deze behoefte. De behoefte is daarmee vrijwel in lijn met de afspraken die Wijchen in de Woondeal voor deze periode heeft gemaakt, zo'n 2.600 woningen.
Kwalitatief gezien, de woningbehoefte naar prijs-, en huur- en koopklassen, wijkt Wijchen niet af van de verdeling in de hele regio, zoals hierboven beschreven. Deze

percentages liggen daarnaast grotendeels in lijn met het Wijchense woonbeleid waarin wordt ingezet op twee derde betaalbare woningen en minimaal 30% sociale huur. Verder zien we ook in Wijchen dat de behoefte aan grondgebonden woningen en aan appartementen vrijwel met elkaar in evenwicht zijn.

Gevolgen
Er zijn geen directe gevolgen. Het woonbehoefteonderzoek laat namelijk geen grote veranderingen zien ten opzichte van het vorige onderzoek.

Communicatie
Communicatie over en verspreiding van het onderzoek vindt plaats vanuit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het woonbehoefteonderzoek geeft inzicht in de actuele vraag en vormt hiermee belangrijke input voor beleid en advisering bij woningbouwprojecten.
De uitkomsten van dit onderzoek gebruiken we bij actualisatie van regionale afspraken en lokaal beleid zoals de opstelling van een volkshuisvestingsprogramma. Dit programma komt, na besluitvorming door het Rijk over de Wet versterking regie volkshuisvesting, in plaats van lokale woon- en woonzorgvisies. Het onderzoek vormt ook belangrijke input voor beleid en advisering bij woningbouwprojecten

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlage:
1- Woonbehoefteonderzoek 2025 Groene Metropoolregio

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

COMPANEN ADVIES VOOR WONINGMARKT EN LEEFOMGEVING

WOONBEHOEFTEONDERZOEK

2025

COLOFON

Publicatie
Februari 2026

Opdrachtgever
Groene Metropoolregio
Arnhem-Nijmegen

Bureau
Companen

Auteurs
Jeroen Lijzenga
Pim Tiggeloven
Laurens van Dongen

Projectnummer
2202.125/G

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3
1.1 Aanleiding en vraagstelling 3
1.2 Vraagstelling 4
1.3 Leeswijzer 4

2 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIEZEN 5

3 HUIDIGE WONINGMARKTSITUATIE 11
3.1 Woningvoorraad 11
3.2 Ontwikkeling van de bevolking 13
3.3 Verhuisbewegingen 16
3.4 Betaalbaarheid en beschikbaarheid 18

4 ONTWIKKELING VAN DE REGIONALE WONINGBEHOEFTE 21
4.1 Huishoudensontwikkeling 22
4.2 Woningtekort 24
4.3 Kwantitatieve woningbehoefte 25
4.4 Vergelijking met de afspraken 26
4.5 Kwalitatieve woningbehoefte 28
4.6 Vergelijking met de planvoorraad 33
4.7 Doorkijk naar de periode 2035 tot 2040 en verder 34
4.8 Vraag naar bijzondere woonvormen 34

5 BETAALBAARHEID EN SOCIALE HUUR 36
5.1 Behoefte aan sociale huurwoningen 36
5.2 Positie van starters en middeninkomens 39

6 WONINGVRAAG SPECIFIEKE AANDACHTSGROEPEN 40
6.1 Ouderen 40
6.2 Mensen die uitstromen uit een instelling 41
6.3 (Dreigend) daklozen 42
6.4 Arbeidsmigranten 43
6.5 Studenten in Nijmegen 43
6.6 Statushouders 45
6.7 Woonwagenstandplaatsen 46

BIJLAGE 1
ACCENTEN IN DE BEHOEFTERAMING 48

BIJLAGE 2
NADERE TOELICHTING OP DE METHODOLOGIE 50

BEKIJK DE DIGITOEGANKELIJKE SAMENVATTING

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en vraagstelling

In de Groene Metropoolregio werken de gezamenlijke overheden samen aan een beter functionerende woningmarkt. Om vinger aan de pols te houden voor de juiste woning, op de juiste plek, op het juiste moment, voeren zij periodiek een regionaal woonbehoefteonderzoek uit. Dit gebeurt steeds na het beschikbaar komen van de actuele WoON-gegevens. In de uitwerking van het woonbehoefteonderzoek werkt de regio nauw samen met de in Woonkr8 georganiseerde woningcorporaties en betrokken marktpartijen.

De actualisatie van het woonbehoefteonderzoek komt op een belangrijk moment. De woondeal tussen de regio, de provincie en het Rijk is recent geactualiseerd. Het onderzoek biedt de mogelijkheid om scherp na te gaan hoe de gemaakte afspraken aansluiten bij de ontwikkeling van de woningbehoefte in de regio en de drie subregio's.

Naast de (sub)regionale uitwerking is ook uitwerking op lokaal niveau een must. Immers de uitwerking van het woonbeleid en vertaling hiervan naar ruimtelijke plannen gebeurt op dat niveau. Goed zicht op de lokale situatie is noodzakelijk, temeer daar discussies over fair share in sociale huur zowel lokale als regionale afwegingen vraagt. Een goede onderzoeksmatige basis helpt om de discussie hierover te voeren aan de hand van feiten.

Companen heeft het regionale woonbehoefteonderzoek uitgevoerd. Zij heeft dit onderzoek opgepakt in samenspraak met een werkgroep met een afvaardiging uit de drie subregio's en een afvaardiging namens de provincie. Daarnaast zijn uitkomsten getoetst en verdiept in samenspraak met alle gemeenten, corporaties, marktpartijen en provincie.

Lokale uitkomsten zijn hier beschikbaar in de vorm van handzame factsheets.

1.2 Vraagstelling

Met het onderzoek wil de regio actuele inzichten krijgen in de woningbehoefte en geadviseerd worden over de aanpak van de opgaven. In het bijzonder is er aandacht voor betaalbaarheid van de huur- en de koopsector.

In dit onderzoek wordt inzicht geboden in:
- de huidige situatie op de regionale en subregionale woningmarkt;
- de opgaven op de woningmarkt naar huur en koop, naar zowel prijsklassen als woningtypes;
- speciale aandacht voor de woningbehoefte in het licht van de woondeal;
- de woonvraag van de aandachtsgroepen in het kader van de voorgestelde Wet versterking regie op de volkshuisvesting;
- resultaten op korte termijn (tot 2030), middellange termijn (tot 2035) en op de lange termijn (tot 2040 met een doorkijk naar 2050).

1.3 Leeswijzer

We belichten in deze rapportage verschillende onderwerpen die van belang zijn voor de regionale woningmarktontwikkelingen. Het gaat dan om de huidige situatie op de woningmarkt, de groei van de woningbehoefte, samenstelling van de woningbehoefte, behoefte aan sociale huur, kansen voor middengroepen en de omvang en samenstelling van de woonbehoefte in het licht van de woondealafspraken en de woonbehoefte van specifieke aandachtsgroepen. Deze onderwerpen zijn in deze rapportage successievelijk beschreven. Waar relevant om verschillen binnen de regio en de subregio's te duiden, wordt ingezoomd op uitkomsten per gemeente. De uitwerking per gemeente is zoals aangegeven, vormgegeven in factsheets. In de bijlage van het onderzoek beschrijven we de gekozen aanpak.

2 SAMENVATTING, CONCLUSIES EN ADVIEZEN

1 Grotere huishoudensgroei verwacht

De woningbehoefte in de Groene Metropoolregio komt voor de periode 2025 tot en met 2034 uit op 43.700 woningen. Dat is inclusief een compensatie van voorgenomen sloop (4.000 woningen). Daarmee ligt de behoefte vrijwel in lijn met de afspraken in de Woondeal (45.040 woningen). Het verschil is ruim 1.000 woningen.

Het advies is om vol in te blijven zetten op realisatie van de Woondealambitie, ook omdat de geraamde behoefte de afgelopen jaren bij iedere actualisatie hoger is komen te liggen.

Het grootste deel van deze behoefte komt voort uit de verwachte huishoudensgroei (+26.850 huishoudens). Deze raming valt hoger uit dan bij de vorige prognose, vooral door een groei van het aantal buitenlandse vestigers, maar ook door een toename van het aantal vestigers uit de rest van Nederland. Een andere factor in de woningbehoefte is het bestaande woningtekort dat ingelopen moet worden (12.850 woningen). Ook hierin is een toename ten opzichte van het vorige onderzoek te zien; van 5,1% van de woningvoorraad (2022) naar 5,5% in 2025. Vooral in de subregio Nijmegen is het woningtekort toegenomen.

De woningbehoefte in de subregio's Arnhem en Nijmegen is van vergelijkbare omvang (ruim 17.000 woningen in de periode 2025 tot en met 2034). De woningbehoefte in De Liemers is met 4.000 woningen in aantallen kleiner.

Het advies is toch om vast te houden aan de beoogde woningbouwlocaties in De Liemers. Woningbouw in deze subregio kan de druk op de woningmarkt in de andere subregio's (in de eerste plaats de subregio Arnhem) deels wegnemen.

Na 2035 blijft er woningbehoefte in de regio en in de drie subregio's. De behoefte aan extra woningen vlakt op basis van de huishoudensprognose echter wel wat af. In de periode tot 2040 is er op basis van de prognose een behoefte aan bijna 8.000 extra woningen in de regio, in de tien jaar daarna aan nog eens ruim 9.000 woningen. Nieuwbouw is niet de enige manier om te voorzien in de extra woningbehoefte.

Blijf inzetten op mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad beter te benutten, door het transformeren van niet-woongebouwen naar woningen, het indien mogelijk optoppen van gebouwen en door het splitsen van grotere woningen in meerdere kleine woningen.

2 Regio groeide vooral door buitenlandse vestigers

De afgelopen jaren is het aantal inwoners in de Groene Metropoolregio verder toegenomen. Deze groei kwam niet door natuurlijke bevolkingsgroei. Al enkele jaren overlijden er meer mensen in de regio dan er geboren worden. De groei wordt vooral veroorzaakt door migratie. De grootste factor daarin zijn vestigers vanuit het buitenland. Vooral het aantal buitenlandse vestigers van buiten Europa is de laatste jaren sterk toegenomen (deels vluchtelingen, deels arbeidsmigranten). Daarnaast is er een positief binnenlands migratiesaldo. Het grote aandeel buitenlandse instromers in de bevolkingsgroei maakt de groei in de toekomst ook wat minder goed voorspelbaar. De buitenlandse instroom wordt in belangrijke mate bepaald door brandhaarden in de wereld en het landelijke beleid ten aanzien van de instroom van buitenlandse werknemers en studenten. Dat zijn factoren die snel kunnen veranderen en waarop de regio nauwelijks of geen invloed heeft.

Blijf deze ontwikkeling nauwgezet monitoren.

Arnhem en Nijmegen trekken veel jonge, kleine huishoudens van buiten de regio aan. Beide gemeenten hebben hoger onderwijs en trekken jonge mensen die voor de studie naar de steden komen. Een deel van deze mensen blijft na de studie in de stad wonen.

Zorg dat jonge mensen in de steden een betaalbare (studenten)woning kunnen vinden en na hun studie kunnen doorstromen naar een betaalbare eerste zelfstandige woning.

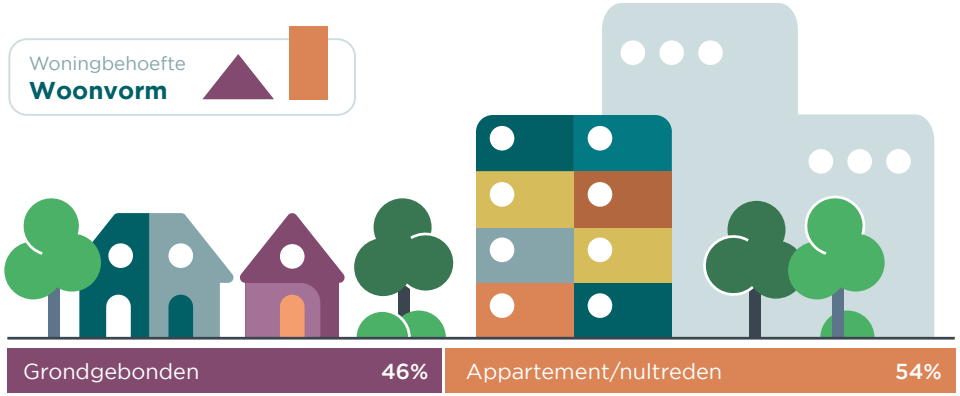
In een volgende levensfase vinden zij vaak een ruimere woning in een van de omliggende gemeenten; de stedelijke roltrap, waar de hele regio van profiteert. Ook de gemeenten aan de noord en noordwestkant van de regio (met name Renkum en Rheden) trekken relatief veel jonge kleine huishoudens aan.

De toestroom van gezinnen van buiten de regio is veel gelijkmatiger verdeeld over de regiogemeenten, hoewel ook bij deze groep naar verhouding veel huishoudens een plek vinden aan de noord en noordwestrand van de regio.

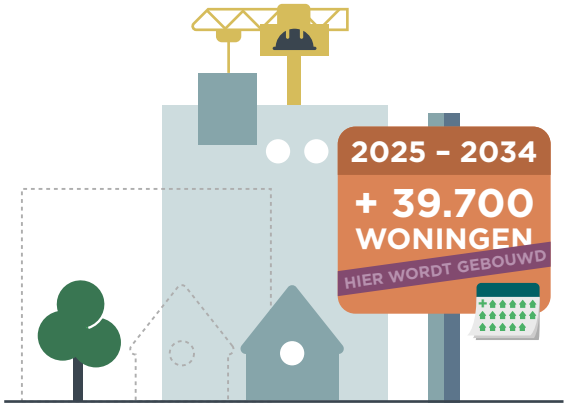
3 Meer behoefte aan appartementen

Een belangrijk deel van de huishoudensgroei wordt veroorzaakt door het toenemend aantal eenpersoons- en tweepersoonshuishoudens. Dat was ook al het geval bij het vorige onderzoek, maar hun aandeel neemt verder toe. Daarbij gaat het om oudere huishoudens (de vergrijzing zet verder door de komende jaren), maar zeker ook jongeren die de woningmarkt betreden. Dit heeft gevolgen voor de kwalitatieve woningvraag.

Met name onder jongeren zien we een sterkere oriëntatie op appartementen dan in het verleden het geval was (zowel in de huur als betaalbare koop). Die vraag manifesteert zich overigens wel vooral in de twee steden (Arnhem en Nijmegen), waar ongeveer twee derde van de jongeren op zoek is naar een appartement. In andere gemeenten gaat ongeveer 70% van de vraag van jongeren uit naar een grondgebonden woning. Hoewel veel van deze jongeren de voorkeur geven aan een grondgebonden woning, neigt een steeds groter deel naar een appartement als betaalbaar alternatief voor de relatief dure grondgebonden woning. Uit gesprekken met jongeren blijkt ook dat meer jongeren bereid zijn te starten in een appartement, als er perspectief is om na een paar jaar de stap te zetten naar de gewenste grondgebonden woning. Dit beeld werd bij de presentatie van de resultaten tijdens de Tempotafel ook herkend.

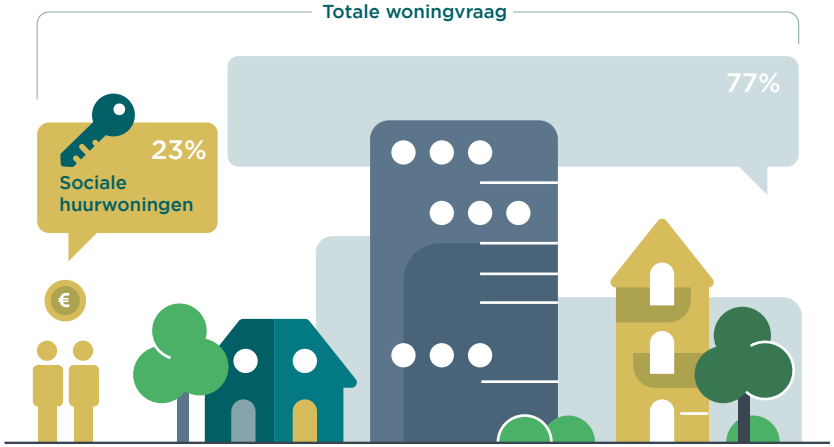
Er is daarnaast ook een toename van de vraag naar duurdere koopappartementen vanaf € 289.000 te zien, waarbij een flink deel van de vraag appartementen met een prijs vanaf € 405.000 betreft. Deze vraag is vooral afkomstig van ouderen die vanuit een grondgebonden koopwoning willen doorstromen naar een nultredenwoning. Waar bij jongeren een scherp onderscheid te zien is tussen stad en ommeland qua oriëntatie op appartementen, is dat onderscheid bij ouderen minder groot. In de steden geeft 83% van de verhuisgeneigde ouderen de voorkeur aan een appartement. In de minst stedelijke gemeenten ligt dat percentage op 61%.

4 Vraag grondgebonden koop afgenomen; uitzondering goedkope segment

Er is nog steeds veel behoefte aan grondgebonden koopwoningen. De vraag naar duurdere grondgebonden koop (> € 405.000) is en blijft een van de meest gewilde marktsegmenten in de regio, vooral gelet op de woonkwaliteit die daarbij hoort (ruimte, zowel in als rondom de woning). Maar de behoefte aan dit segment is wel iets afgenomen ten opzichte van het vorige onderzoek. Dat geldt ook voor de prijsklasse daar net onder (€ 289.000 - € 405.000). Hierin klinken vooral de aankomende demografische trends door; een toename van één- en tweepersoonshuishoudens waardoor de vraag naar ruime grondgebonden koopwoningen in de loop van de periode 2025 tot en met 2034 wat zal afnemen.

Een uitzondering hierop vormt het segment van de goedkope grondgebonden koop (< € 289.000). De vraag naar dit segment is verder toegenomen. Tegelijkertijd blijft de realisatie van dit segment een groot aandachtspunt. De bouwkosten zijn de afgelopen jaren verder gestegen. Aan de andere kant worden de mogelijkheden om op een industriële manier efficiënt betaalbare woningen te realiseren (modulaire bouw), steeds groter. Wel is het belangrijk dat starters (de belangrijkste doelgroep voor goedkope koop) een reële prijs-kwaliteitverhouding voor ogen hebben. Het eerlijke verhaal is dat een grondgebonden nieuwbouwwoning in het betaalbare segment kleiner in omvang zal zijn dan de woningen die 20 tot 30 jaar geleden in dit prijssegment werden gebouwd.

5 Veel vraag naar sociale huurappartementen

In de periode 2025 tot en met 2034 is er behoefte aan bijna 12.000 sociale huurwoningen; 30% van de totale woningbehoefte in de Groene Metropoolregio. Daarmee ligt het aandeel sociale huur in de totale woningbehoefte redelijk in lijn met het vorige onderzoek (29%). De behoefte ligt ook in lijn met de Woondealafspraken en het Wetsvoorstel versterking regie op de volkshuisvesting. De behoefte aan sociale huur is niet in alle gemeenten even groot. De fair share afspraken borgen de solidariteit binnen de regio op dit punt.

De vraag in de sociale huur is het grootst naar appartementen. Ongeveer 23% van de totale woningbehoefte in de regio gaat uit naar sociale huurappartementen. Deze behoefte is deels afkomstig van jongeren, deels van ouderen die een nultredenwoning zoeken. Verreweg het grootste deel van de vraag naar sociale huurwoningen heeft betrekking op het huurprijssegment tot de eerste aftoppingsgrens (€ 683, prijspeil 2025). De behoefte aan sociale huurwoningen naar huurprijsklasse is afgeleid aan de hand van de indeling van de vraag naar de product-markt-combinaties van de Woonstandaard van Aedes. Omdat de vraag veelal afkomstig is van kleine huishoudens (1 of 2 personen), horen daar volgens de Woonstandaard huurprijzen bij in de huurprijsklasse tot de eerste aftoppingsgrens.De vraag naar grondgebonden woningen in de sociale huursector is veel kleiner dan de vraag naar appartementen, maar wel aanzienlijk toegenomen ten opzichte van het vorige onderzoek. De behoefte aan dit woningtype is met name in de Liemers goed te zien.

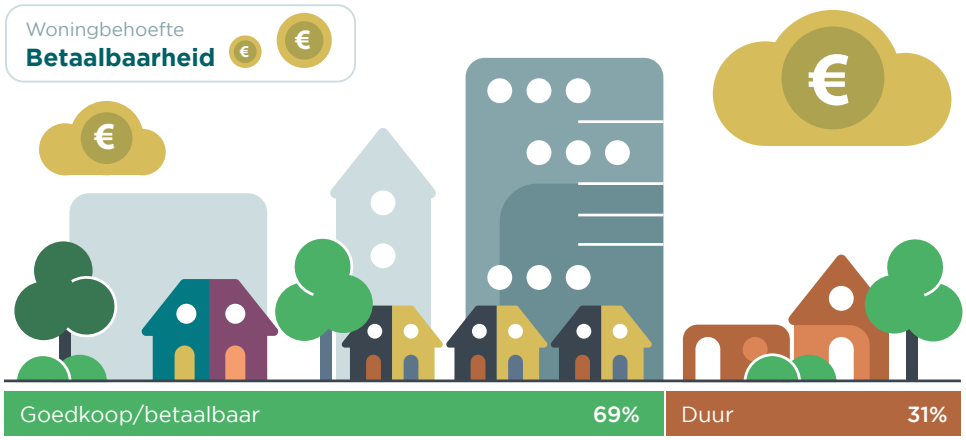
6 Middenhuur

Er geldt voor de periode 2025 tot en met 2034 een beperkte opgave voor uitbreiding van het aantal middeldure huurwoningen. Net als in het verleden wordt middenhuur vooral als een substituut gezien door huishoudens die een voorkeur hebben voor een koopwoning, maar hierin geen betaalbaar aanbod vinden. Er is behoefte aan ruim 2.000 appartementen in het middenhuursegment, 2% van de totale woningvraag in deze periode. In de steden is de vraag in belangrijke mate afkomstig van starters en jonge kleine huishoudens en in mindere mate van senioren. In de kleinere gemeenten worden deze woningen naar verhouding het meest gevraagd door oudere huishoudens die een nultredenwoning willen.

Voeg appartementen in de middenhuur met name toe in de stedelijke en centrum-dorpse woonmilieus binnen de regio.

De vraag naar grondgebonden woningen in de middenhuur is beperkt. Veel huishoudens die deze woningen betrekken, hadden liever een betaalbare koopwoning willen kopen.

Zet in op het toevoegen van de afgesproken aantallen betaalbare grondgebonden koopwoningen.

Als het niet lukt om voldoende betaalbare koopwoningen toe te voegen, zijn grondgebonden woningen in de middenhuur wel degelijk een belangrijk segment. Tegelijk zien we dat deze woningen door beleggers momenteel veel op de markt gebracht worden en daarmee voorzien in een deel van de vraag naar goedkopere koopwoningen.

7 Veel vraag naar woonvormen ouderen

De komende jaren zal het aantal oudere huishoudens verder toenemen. Anno 2025 is 26% van alle huishoudens in de Groene Metropoolregio 65 jaar of ouder. In 2050 zal dat aandeel zijn toegenomen naar 32%. Deze vergrijzing manifesteert zich met name in de subregio's Arnhem en De Liemers. De subregio Nijmegen vergrijst nauwelijks door de grote instroom aan jonge huishoudens.
Een groot deel van de ouderen blijft steeds langer vitaal en kan daardoor ook langer in een reguliere zelfstandige woning blijven wonen. Veel ouderen stellen de verhuizing naar een woning die speciaal geschikt is en waar men eventueel op termijn zorg kan ontvangen uit. Men is gehecht aan de huidige woning en woonomgeving, men heeft het sociale netwerk in de buurt en men heeft doorgaans lage woonlasten. Een verhuizing is dan vaak geen aantrekkelijk vooruitzicht als het vanwege de gezondheid nog niet hoeft. Maar hoe ouder men wordt, hoe groter de kans dat de gezondheidssituatie wel verandert en er een zorgvraag ontstaat. Ook deze ouderen met een matige tot zware zorgvraag zullen in de toekomst zoveel mogelijk zelfstandig blijven wonen. Maar daarvoor is een aangepaste woonvorm noodzakelijk. Op landelijk niveau wordt hiervoor een onderscheid gemaakt in drie typen ouderenwoningen: nultredenwoningen, geclusterde woonvormen en zorggeschikte woningen. De komende jaren is er vooral behoefte aan meer nultredenwoningen in de regio (+8.600 woningen in de periode 2022 tot en met 2031). Daarnaast is er behoefte aan 5.900 geclusterde woningen, waarvan 2.240 zorggeschikt. Deze behoefte ligt redelijk in lijn met de afspraken die hierover binnen de regio gemaakt zijn (Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen).

Bij het toevoegen van geclusterde woningen en geclusterde zorggeschikte woningen hoort ook een passende zorginfrastructuur. Het gaat bijvoorbeeld om nabijheid van een ontmoetingsplek, een sociaal netwerk van mensen waarop men terug kan vallen en bereikbaarheid van eerstelijnszorg. Blijf hier scherp op.

8 Huisvesting aandachtsgroepen

De aankomende Wet versterking regie op de Volkshuisvesting bepaalt dat iedere gemeente in haar Volkshuisvestingsprogramma de huisvestingsopgave voor de landelijke aandachtsgroepen weergeeft. Dit zijn doelgroepen die om verschillende redenen (vaak vanwege een zorg- of kwetsbare achtergrond, soms vanwege een zeer specifieke woningvraag) moeite hebben om zelfstandig aan passende woonruimte te komen. De meest kwetsbare aandachtsgroepen komen bovendien in aanmerking voor urgentie. De regio geeft in het Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen invulling aan het faciliteren van huisvesting voor de diverse aandachtsgroepen.

Drie grootste aandachtsgroepen
Aantal nieuwe woningen per jaar, 2022 - 2031

- Een belangrijk deel van deze urgente groepen zijn mensen die vanuit een beschermde woningomgeving uitstromen naar een reguliere (vaak zelfstandige) woning. De verwachting is dat er in de periode 2022 tot en met 2031 jaarlijks behoefte is aan ongeveer 1.750 woningen voor de uitstroom van mensen vanuit een instelling. Hieronder vallen mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, mensen die uitstromen uit Beschermd Wonen, Jeugdhulp met verblijf, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang. Deze mensen hebben doorgaans behoefte aan goedkope, kleinere corporatie-woningen. Daarnaast valt onder de genoemde 1.750 woningen per jaar de woonbehoefte van sociaal en medisch urgenten en mantelzorgurgenten.
- Daarnaast is er een groep mensen die geen woning heeft of hun woning op korte termijn dreigt te verliezen. Deze groep (dreigend) daklozen heeft met spoed een (andere) woning nodig. De omvang van deze groep bedraagt op dit moment naar schatting 1.850 personen, waaronder ook kinderen.
- Er is op dit moment een tekort van 1.600 studentenwoningen in Nijmegen. Dit tekort loopt op tot 2.400 woningen in het studiejaar ’32-’33. Er zijn plannen voor het toevoegen van 1.600 studentenwoningen. De gemeente en SSH& gaan ervan uit dat de overige 800 benodigde woningen door marktpartijen worden toegevoegd.
- Voor de huisvesting van statushouders zijn de komende periode naar schatting jaarlijks 400 tot 700 woningen nodig. Dit zijn in de praktijk vooral corporatiewoningen.
- Daarnaast is er veel behoefte aan goed short stay en mid stay plekken voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De behoefte aan short stay plekken valt in de bandbreedte van 5.400 tot 7.300 plekken, de behoefte aan mid stay plekken in de bandbreedte van 1.900 tot 2.600 plekken. Dit is de behoefte voor de periode tot 2030. Het betreft geen vraag naar zelfstandige woonruimte maar een vraag naar kwalitatief volwaardige tijdelijke woonplekken.
- Er is behoefte aan ongeveer 400 woonwagenstandplaatsen in de regio. Dit aantal moet als een ondergrens worden gezien, omdat gemeenten op verschillende manieren de behoefte onderzocht hebben. Niet alle gemeenten hebben naar de mogelijke behoefte van spijtoptanten (die verhuisd zijn naar een stenen woning) en van uit de gemeente vertrokken woonwagenbewoners die willen terugkeren gekeken.

De vraag van veel specifieke aandachtsgroepen als statushouders, mensen met een beperking en mensen die uitstromen uit Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en de Jeugdzorg is vaak een vraag naar een sociale huurwoning.

Zorg voor voldoende beschikbare betaalbare woningen. Uitbreiding van deze voorraad is een mogelijkheid om hierin te voorzien. Het Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen biedt hiervoor de kaders. Blijf monitoren of de afspraken nog bij de vraagontwikkeling passen.

3 HUIDIGE WONINGMARKTSITUATIE

HOOFDUITKOMSTEN

- 30% van de woningen in de regio zijn corporatiewoningen. Ook op subregionaal niveau is dit het geval. Er zijn echter grote verschillen tussen gemeenten.
- De helft van de koopwoningen in de regio heeft een WOZ-waarde boven de landelijke betaalbaarheidsgrens van € 405.000 (prijspeil 2025).
- De bevolking van de Groene Metropoolregio is de afgelopen jaren structureel gegroeid. De instroom van mensen uit het buitenland is daarin de belangrijkste factor. De instroom van inwoners van buiten Europa is de laatste jaren aanmerkelijk toegenomen.
- De steden Arnhem en Nijmegen trekken nog steeds veel huishoudens van buiten de regio, met name kleine, jonge huishoudens. Een deel van hen vindt later een plek in de omliggende gemeenten.
- Er is sprake van een grote schaarste in de koopsector. De woningprijzen zijn blijven stijgen, woningen staan kort te koop en potentiële woningkopers hebben erg weinig keus. In Nijmegen is de druk het hoogst.
- Ook in de sociale huursector is de druk verder opgelopen en ook hier is de druk in Nijmegen het hoogst.

3.1 Woningvoorraad

Op regionaal en subregionaal niveau 30% corporatiewoningen, aandeel verschilt sterk per gemeente

Er staan bijna 350.000 woningen in de Groene Metropoolregio. Van deze woningen is 30% eigendom van een woningcorporatie. Op regioniveau ligt dit aandeel dus in lijn met de landelijke lijn om te streven naar 30% sociale huurwoningen op de woningvoorraad.

Tabel 3.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Woningvoorraad naar eigendom, 2025

	Aantal	%
Huur corporatie	104.500	30%
Huur particulier	45.600	13%
Koop	196.300	57%
Totaal	**346.400**	**100%**

Bron: WOZ-registratie gemeenten

Ook op subregionaal niveau ligt het aandeel corporatiewoningen rond de 30%. De verschillen tussen gemeenten zijn echter aanzienlijk.

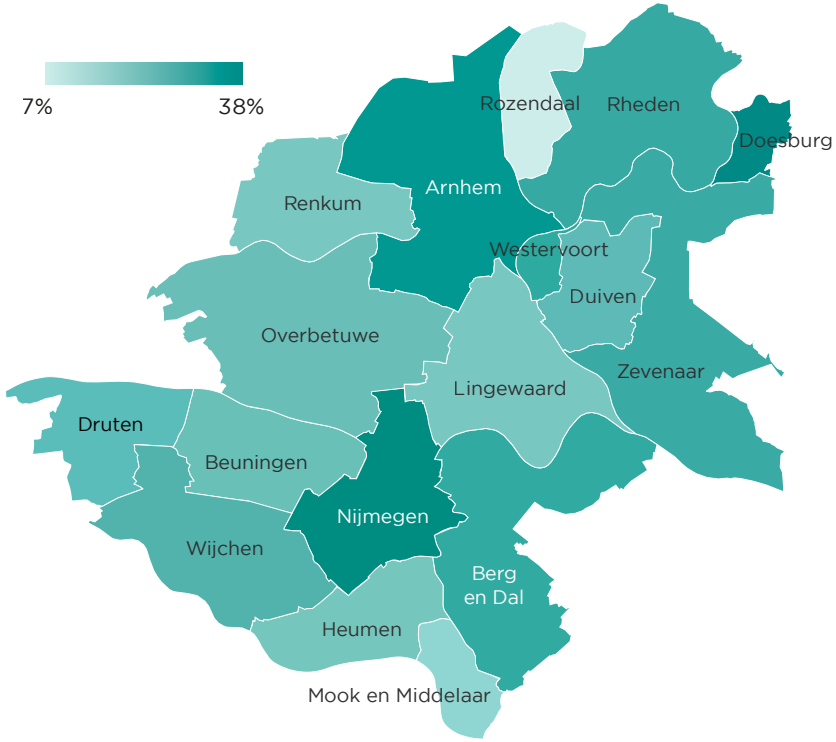
- Binnen de subregio Arnhem hebben alleen de gemeenten Arnhem en Rheden een aandeel gereguleerde corporatiehuur van 30% of hoger, in de andere gemeenten is dat aanmerkelijk lager, rond de 20%.
- In de Liemers is het aandeel corporatiewoningen meer gelijk verdeeld, waarbij Doesburg een aandeel corporatiewoningen heeft dat veel hoger ligt dan gemiddeld (38%) en Duiven iets achter blijft bij het gemiddelde (26%).

- In de subregio Nijmegen bepaalt de gemeente Nijmegen in belangrijke mate het subregionale gemiddelde (37%). Berg en Dal (29%) en Wijchen (26%) komen in de buurt van de 30% sociale huur, in de andere gemeenten is het aandeel een stuk lager.

Verreweg de meeste corporatiewoningen hebben een huur tot de sociale huurgrens van € 900 (prijspeil 2025). Een beperkt deel valt in het middenhuursegment.

Bijna 15% van de woningvoorraad is in eigendom van particuliere verhuurders. Bijna 60% van de woningen in de regio zijn koopwoningen. In de Liemers is het aandeel koopwoningen hoger dan in de andere twee subregio's.

Figuur 3.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aandeel corporatiewoningen met een gereguleerde huur (sociale huur + middenhuur), 2024

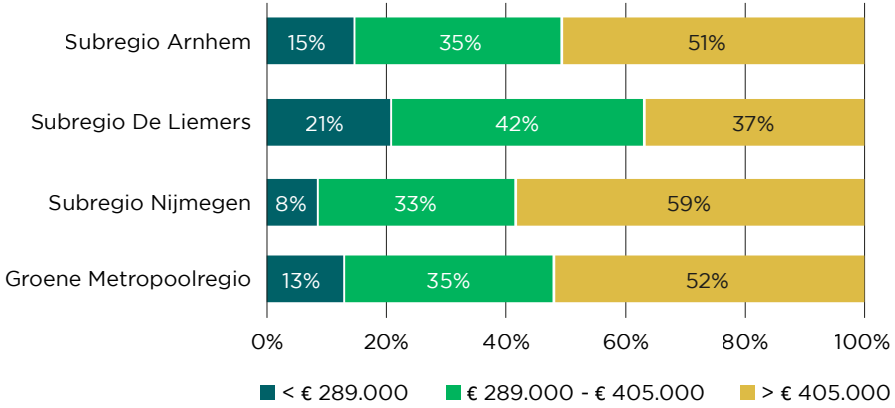

Bron: Gemeentelijke WOZ-registraties en VHE-bestanden corporaties

Helft koopwoningvoorraad heeft WOZ-waarde boven betaalbaarheidsgrens

Van de koopwoningen in de regio heeft de helft een WOZ-waarde die boven de landelijke betaalbaarheidsgrens van € 405.000 ligt. De WOZ-waarde ligt in de huidige markt over het algemeen lager dan de verkoopwaarde van woningen. Minder dan 15% van de koopwoningen heeft een WOZ-waarde onder de grens voor sociale koop (€ 289.000). Ruim een derde van de koopwoningen heeft een WOZ-waarde tussen € 289.000 en € 405.000.

Figuur 3.2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Koopvoorraad naar prijsniveau

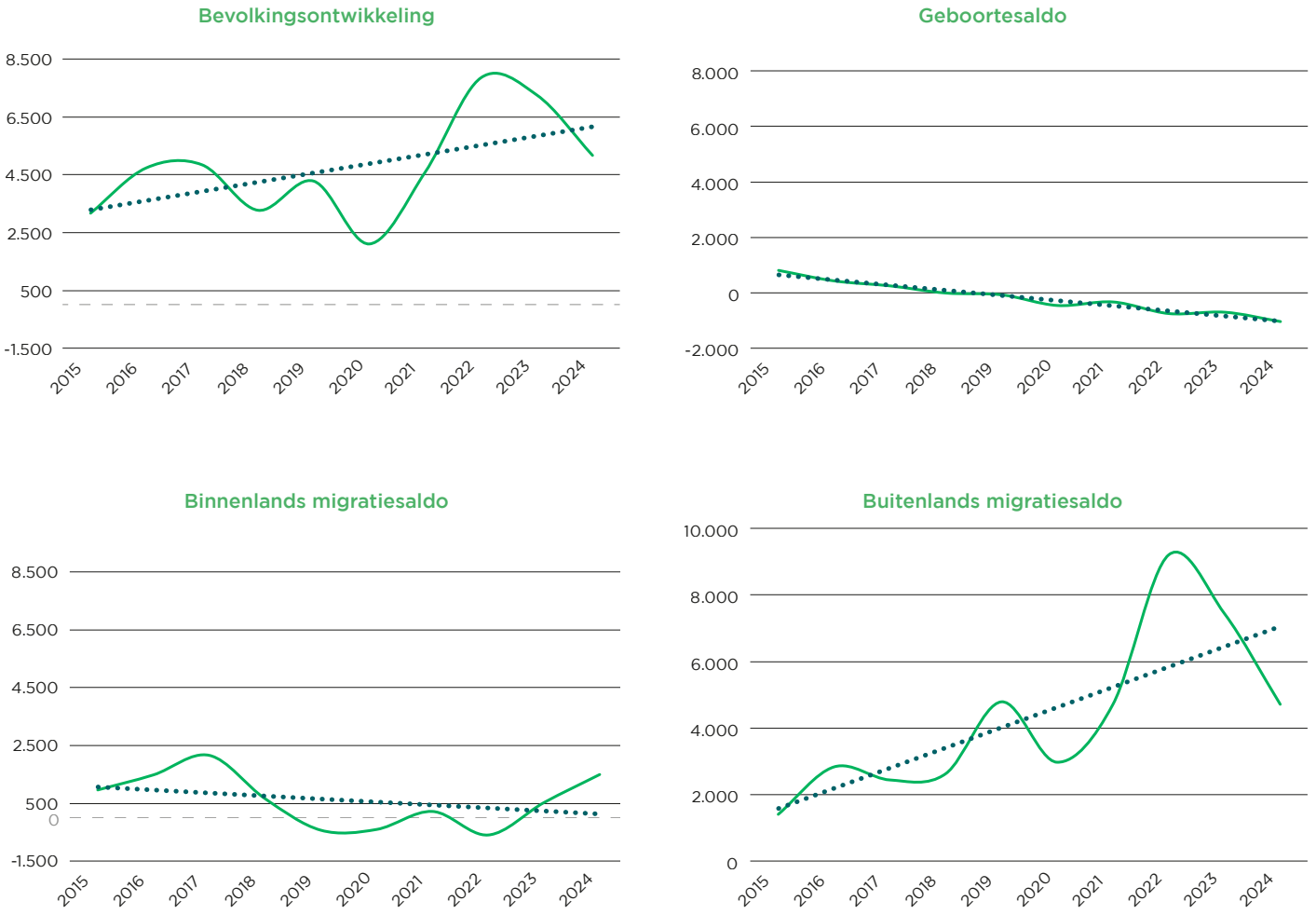

Bron: Gemeentelijke WOZ-registraties

- De koopvoorraad in de subregio Nijmegen heeft gemiddeld een hogere WOZ-waarde dan in de andere twee subregio's. In de subregio Nijmegen heeft bijna 60% van de koopwoningen een WOZ-waarde boven € 405.000 en minder dan 10% een WOZ-waarde onder € 289.000.
- In De Liemers is de waarde van koopwoningen gemiddeld juist lager dan in de andere twee subregio's.
- In de subregio Arnhem ligt de gemiddelde WOZ-waarde van koopwoningen redelijk in lijn met het regionale gemiddelde.

3.2 Ontwikkeling van de bevolking

Figuur 3.3 Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen. Bevolkingsontwikkeling naar achtergronden, 2015 - 2024

Bron: CBS

Regio groeit door instroom uit het buitenland

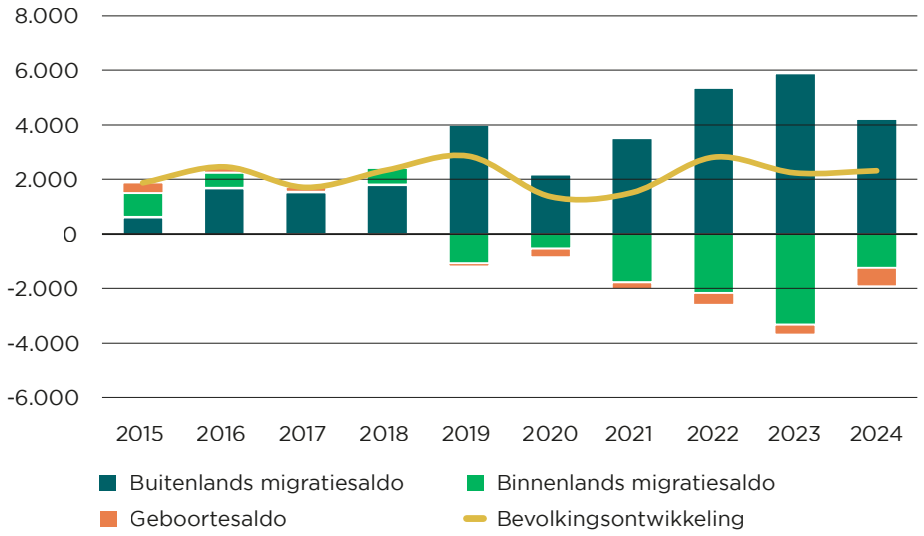
De bevolking van de Groene Metropoolregio neemt jaarlijks toe. De afgelopen tien jaar was elk jaar sprake van bevolkingsgroei. Deze groei komt niet door natuurlijke aanwas. Er overlijden sinds enkele jaren meer mensen dan er geboren worden in de regio. De groei is het gevolg van een positief migratiesaldo. Het binnenlandse migratiesaldo was de afgelopen tijd in de meeste jaren licht positief. Maar het is vooral het buitenlandse migratiesaldo dat zorgt voor de bevolkingsgroei in de regio. Dit saldo is de afgelopen tien jaar steeds positief. Hoewel de omvang van de groei per jaar wisselt, is de jaarlijkse groei gemiddeld stijgende; steeds meer mensen vinden vanuit het buitenland hun weg naar de gemeenten in de Groene Metropoolregio. Deze buitenlandse groei bestaat deels uit vluchtelingen die in Nederland een veilige plek vinden en deels uit buitenlandse werknemers. Ter referentie: in 2021 was het buitenlandse migratiesaldo in de regio + 4.700 en bedroeg de taakstelling 1.100. In 2024 was dit + 4.700 respectievelijk 1.600. Het merendeel van de vestigers betreft dus mensen die vanwege werk naar de regio komen. 2022 en 2023 zijn minder representatief vanwege de grote instroom van ontheemden uit Oekraïne. Dit zijn mensen die wel in de grafiek met het migratiesaldo staan, maar geen status hebben gekregen.

Bevolkingsontwikkeling in de subregio's

De omvang en de achtergronden van de bevolkingsontwikkeling verschillen per subregio.

Subregio Arnhem: veel instroom uit het buitenland, binnenlands vertrekoverschot

Figuur 3.4 Subregio Arnhem. Demografische ontwikkeling naar achtergronden, 2015 - 2024

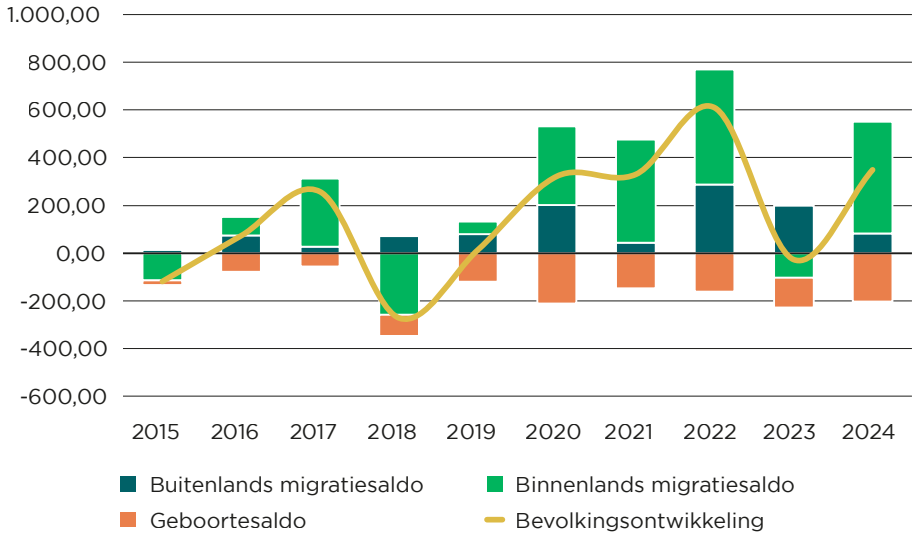

Bron: CBS

- De subregio Arnhem groeit vooral door instroom van mensen uit het buitenland.
- Het geboortesaldo is licht negatief.
- Het binnenlandse migratiesaldo is de laatste jaren negatief; er vertrekken per saldo meer inwoners naar gemeenten buiten de regio dan er zich vestigen uit deze gemeenten.
- In de subregio Arnhem speelt dat veel mensen uit het buitenland instromen in het AZC. Als zij een status krijgen en verhuizen naar een andere gemeente, wordt dat geteld als binnenlandse migratie. Dit verklaart een deel van de hoge instroom uit het buitenland en uitstroom naar andere Nederlandse gemeenten.
- Het hoge buitenlandse migratiesaldo in 2022 en 2023 hangt mede samen met de komst van ontheemden uit Oekraïne.

Subregio De Liemers: binnenlands vestigingsoverschot, negatief geboortesaldo

Figuur 3.5 Subregio De Liemers. Demografische ontwikkeling naar achtergronden, 2015 - 2024

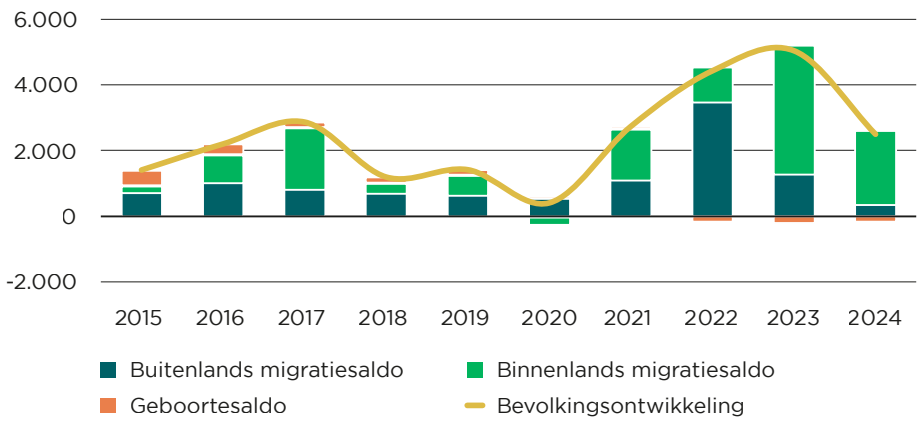

Bron: CBS

- De Liemers heeft van de drie subregio's naar verhouding het hoogste sterfteoverschot. Dit is al een aantal jaren het geval. De Liemers is meer vergrijsd dan de subregio Arnhem en de subregio Nijmegen.
- De Liemers kent een naar verhouding hoog binnenlands migratiesaldo. Veel inwoners van buiten de regio vinden een woonplek in De Liemers.

Subregio Nijmegen: veel instroom uit binnenland én buitenland

Figuur 3.6 Subregio Nijmegen. Demografische ontwikkeling naar achtergronden, 2015 – 2024

Bron: CBS

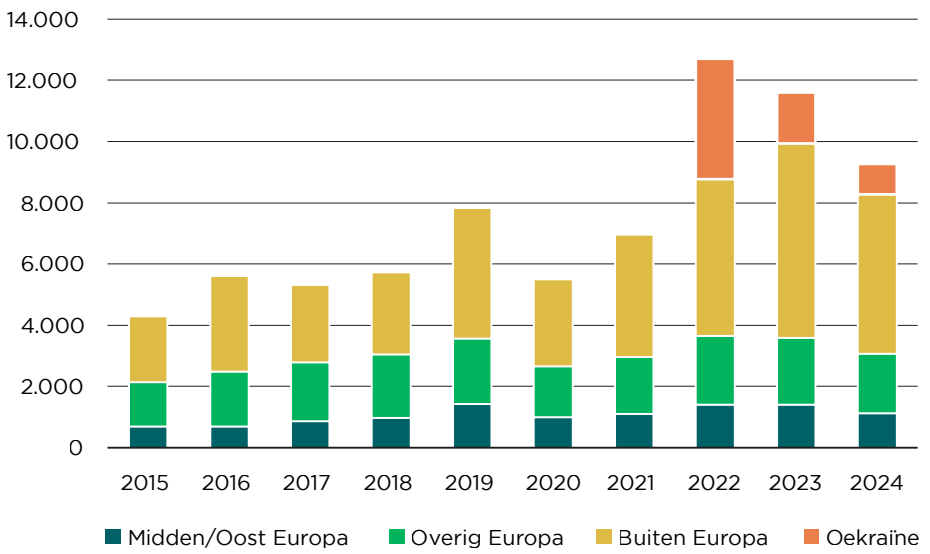
- Nijmegen heeft een naar verhouding jonge bevolking. Geboorte en sterfte zijn in evenwicht.
- Zowel de binnenlandse als de buitenlandse migratie in de subregio is per saldo positief.

Buitenlandse instroom

De Groene Metropoolregio heeft een sterk positief buitenlands migratiesaldo. Ook de drie subregio's hebben een positief buitenlands migratiesaldo. De omvang en samenstelling van de buitenlandse migratie is de afgelopen jaren veranderd.

Steeds meer instroom van buiten Europa

Figuur 3.7 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Buitenlandse instroom naar herkomst, 2015 - 2024

Bron: CBS

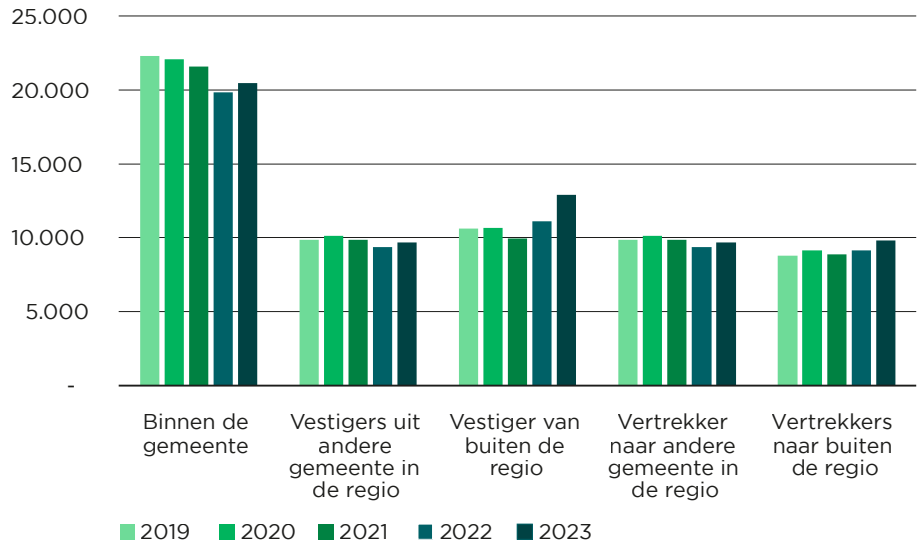
- Buitenlandse instroom uit Midden en Oost-Europa ligt al een aantal jaar redelijk op hetzelfde niveau. Dat geldt ook voor de instroom uit overig Europa. Deze instroom bestaat doorgaans uit mensen die vanwege werk voor kortere of langere tijd naar de regio komen.
- De afgelopen jaren is de instroom van buiten Europa fors toegenomen. Deels betreft ook dit instroom vanwege werk, maar deels ook betreft het vluchtelingen die naar Nederland komen. In de data is dit onderscheid overigens niet te maken.
- In 2022 en in mindere mate 2023 kwamen veel ontheemden uit Oekraïne naar de regio.

3.3 Verhuisbewegingen

Veruit de meeste huishoudens verhuizen binnen de eigen gemeente; meer vestigers van buiten de regio

Het aantal huishoudens in de Groene Metropoolregio dat binnen de eigen gemeente verhuist, is de afgelopen jaren afgenomen. Dit hangt samen met de krappe woningmarkt. Huishoudens hebben minder mogelijkheden om te verhuizen.

Figuur 3.8 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Verhuisbewegingen naar herkomst (huishoudens), 2019 – 2023.

Bron: CBS

Ondanks de krappe woningmarkt, nam de laatste jaren het aantal huishoudens dat zich van buiten de regio vestigden toe. Ook het aantal vertrekkende huishoudens nam overigens toe, maar dit waren er minder dan de vestigers.

Arnhem en Nijmegen trekken veel vestigers van buiten de regio

Figuur 3.9 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Binnenlandse vestigers naar relatieve grootte van de verhuisstroom, 2017 - 2023

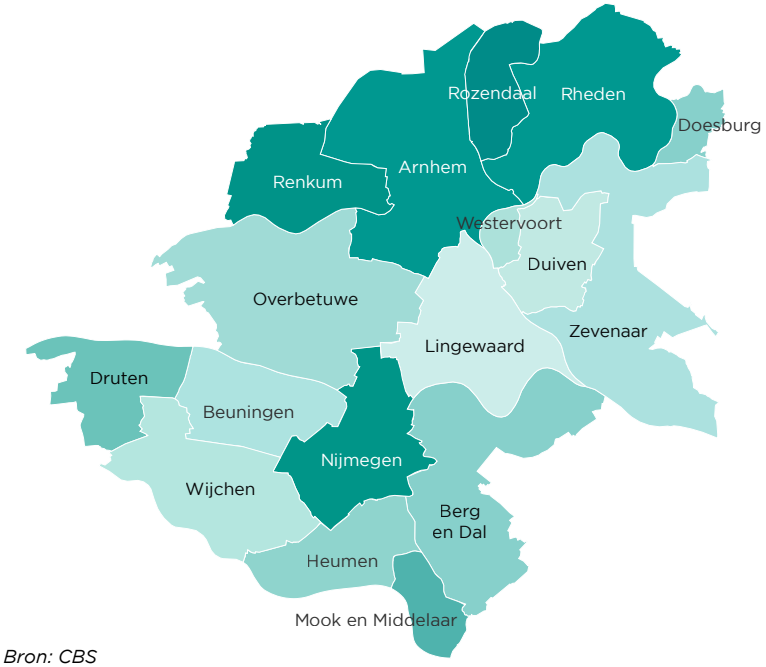
Bron: CBS

- Arnhem en in nog sterkere mate Nijmegen, trekken naar verhouding (gerelateerd aan de bevolkingsomvang) veel vestigers van buiten de regio.
- De noordwestkant van de regio trekt naar verhouding meer vestigers van buiten de regio dan de zuidoostkant.
- Een deel van de vestigers komt uit de Randstad, waar de druk op de woningmarkt in Nederland het hoogst is. Toegenomen mogelijkheden om op afstand

te werken hebben gemaakt dat over grotere afstanden wordt verhuisd. Dat betekent niet dat op grote schaal vanuit de Randstad naar de randen van het land wordt verhuisd. Eerder is sprake van een olievlek; de regio's rond de Randstad merken dat de druk oploopt, wat leidt tot meer verhuizingen naar de regio's die daar weer aan grenzen. Een analyse in opdracht van de provincies Gelderland en Overijssel[1] van de verhuisbewegingen van het westen van het land richting het oosten bevestigt dit beeld. De regio's binnen Gelderland die de meeste instroom hebben van vestigers uit de Randstad, zijn de regio's Rivierenland en Foodvalley, die grenzen aan Randstadprovincies. In de Groene Metropoolregio is het aandeel vestigers dat rechtstreeks uit de Randstad komt veel kleiner. Wel neemt dit aandeel door de jaren wat toe.

Stedelijke roltrap Arnhem en Nijmegen

Figuur 3.10 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Binnenlandse vestigers – kleine huishoudens tot 35 jaar, naar relatieve grootte van de verhuisstroom, 2017 - 2023

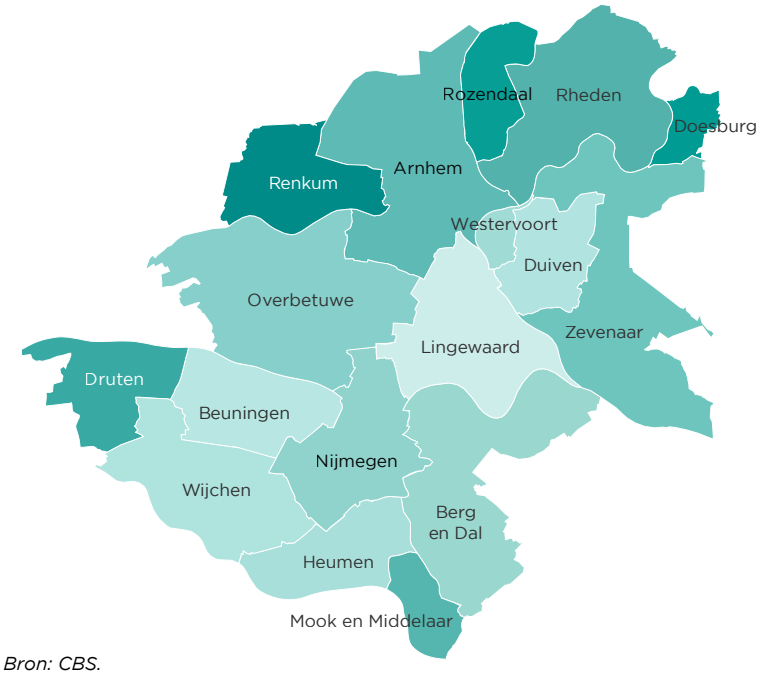
Bron: CBS

[1] *Komen en Gaan, inzicht in verhuisbewegingen – Rigo, 2025*

- Arnhem en Nijmegen trekken veel jonge, kleine huishoudens van buiten de regio aan. Beide gemeenten hebben hoger onderwijs en trekken jonge mensen die voor de studie naar de steden komen. Een deel van deze mensen blijft na de studie in de stad wonen. In een volgende levensfase vinden zij vaak een ruimere woning in een van de omliggende gemeenten. Dit principe wordt de stedelijke roltrap genoemd.
- Naast Arnhem en Nijmegen trekken gemeenten aan de noordwestkant van de regio naar verhouding veel jonge kleine huishoudens aan. Het betreft de gemeenten Renkum, Rheden en Rozendaal. Bij deze laatste gemeente moet worden aangetekend dat het om een relatief hoge instroom gaat, maar om kleine aantallen.

Toestroom gezinnen gelijkmatiger verdeeld over de regio

Figuur 3.11 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Binnenlandse vestigers - gezinnen, naar relatieve grootte van de verhuisstroom, 2017 - 2023

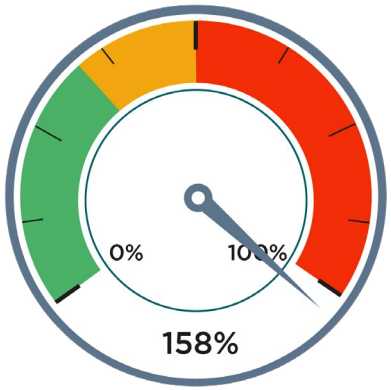

Bron: CBS.

- De toestroom van gezinnen van buiten de regio is veel gelijkmatiger verdeeld over de regiogemeenten, hoewel ook bij deze groep naar verhouding veel huishoudens een plek vinden aan de noordwestrand van de regio.
- Gemeenten als Renkum, Druten, Rozendaal, Doesburg en Mook en Middelaar trekken naar verhouding de meeste gezinnen.
- Het centraal binnen de regio gelegen Lingewaard, trekt naar verhouding de minste gezinnen van buiten de regio.

3.4 Betaalbaarheid en beschikbaarheid

Koopsector

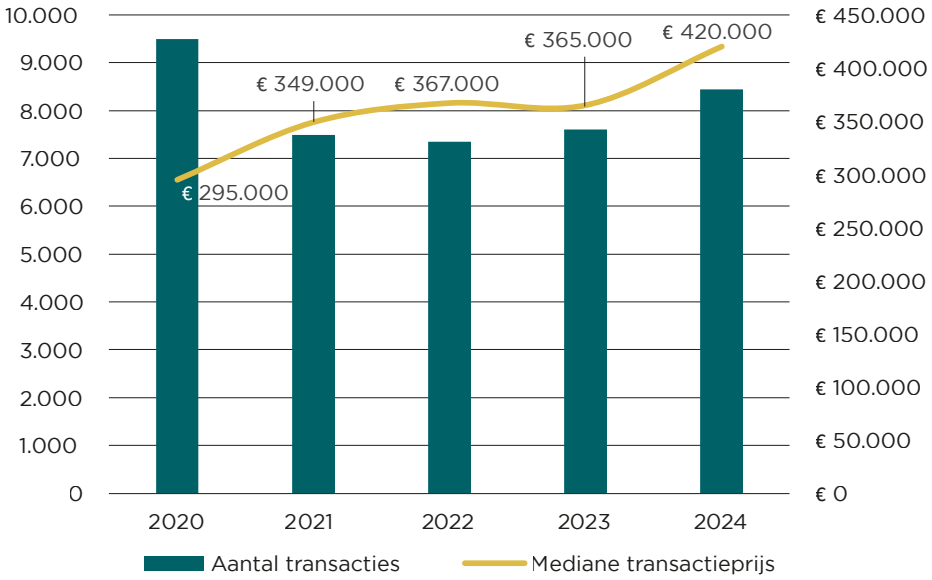

Zeer overspannen koopmarkt: weinig keus voor kopers

De koopmarkt in de Groene Metropoolregio is al langer zeer krap. De verhouding tussen vraag en aanbod is zeer uit balans. De marktratio van de NVM, de verhouding tussen het aantal verkopen in een periode en het aanbod aan het eind van die periode, staat zwaar in het rood. In 2024 was deze marktratio bijna 160%. Ook in de jaren daarvoor was al sprake van een veel te hoge marktratio. Dit betekent dat de voorraad koopwoningen dat op de markt is steeds verder opdroogt. Er is structureel te weinig aanbod in verhouding met het aantal potentiële woningkopers, waardoor er zeer weinig keus is. De marktratio was in 2024 het hoogst in de gemeenten Beuningen, Nijmegen en Doesburg.

Koopwoningen in vijf jaar 40% duurder geworden

Figuur 3.12 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aantal transacties en gemiddelde transactieprijs koopwoningen, 2020 - 2024

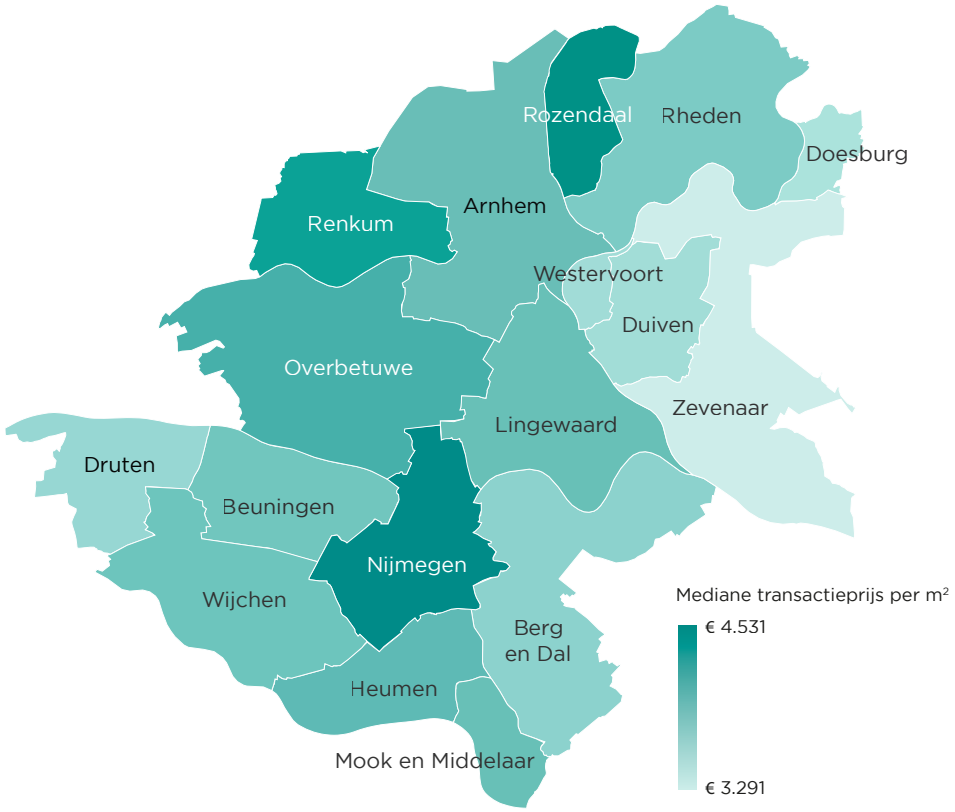
Bron: NVM.

- De gemiddelde transactieprijs van koopwoningen nam in de afgelopen vijf jaar toe van € 295.000 in 2020 tot € 420.000 in 2024. Dat is een toename met meer dan 40%.
- Het gemiddelde aantal transacties nam tussen 2020 en 2022 gestaag af. In 2023 en 2024 was weer sprake van een stijging van het gemiddelde aantal transacties.

Koopwoning naar verhouding in Nijmegen het duurst

De prijs van een woning wordt in belangrijke mate bepaald door de grootte van de woning. De duurste woningen zijn vaak grote woningen. Door de prijs van een woning uit te drukken in een prijs per m², ontstaat een beeld van de relatieve koopprijzen.

Figuur 3.13 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Mediane transactieprijs per m² koopwoningen, 2024

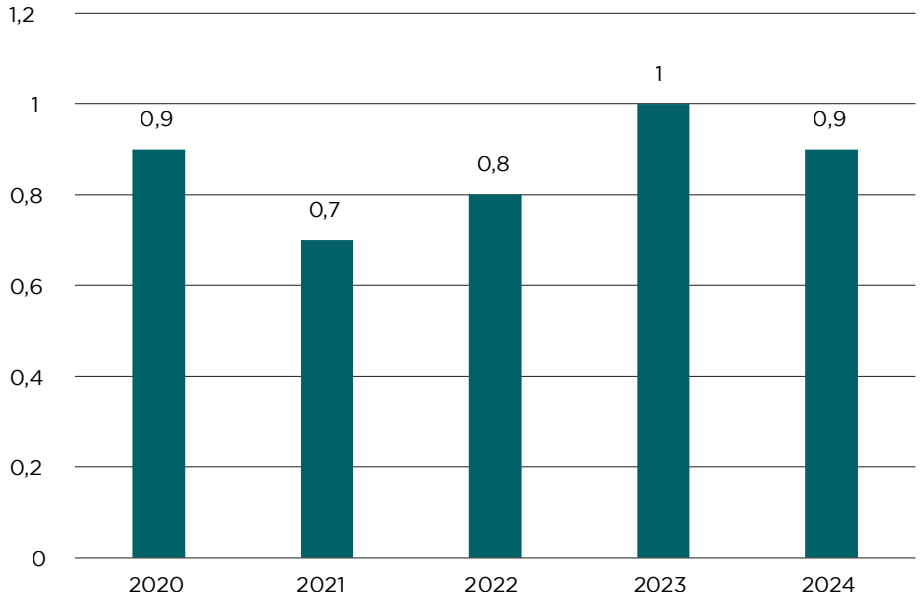

Bron: NVM.

- Koopwoningen in de gemeente Nijmegen zijn naar verhouding, gecorrigeerd voor woninggrootte, het duurst in de regio. In Nijmegen betaalde een woningkoper in 2024 gemiddeld meer dan € 4.500 per m². In Zevenaar, relatief gezien de goedkoopste gemeente voor woningkopers in de regio, was dit zo'n € 3.300 per m².
- Andere relatief dure gemeenten zijn Rozendaal, Renkum, Overbetuwe en Heumen.

Gemiddeld stond een woning minder dan een maand te koop

Figuur 3.14 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Mediane verkooptijd koopwoningen in maanden, 2020 - 2024

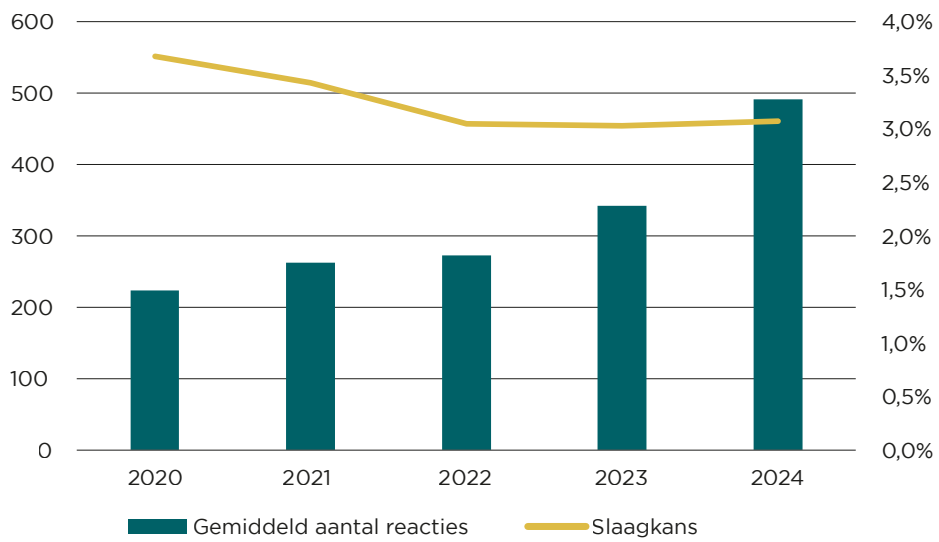
Bron: NVM.

- Een koopwoning stond in de Groene Metropoolregio in 2025 gemiddeld minder dan een maand te koop.
- De gemiddelde verkooptijd ligt al een aantal jaren op dit lage niveau.

Sociale huursector

Druk in de sociale huursector opgelopen

Figuur 3.15 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Gemiddeld aantal reacties op aangeboden corporatiewoningen en gemiddelde slaagkans, 2020 - 2024

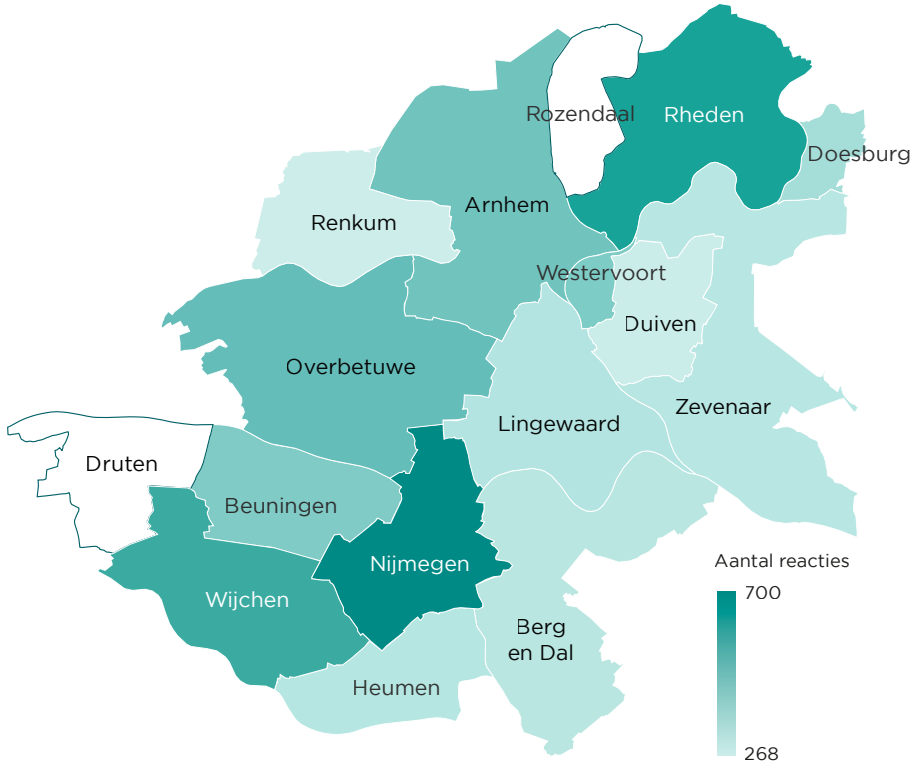

Bron: Woningcorporaties.

- Het gemiddelde aantal reacties op aangeboden corporatiewoningen is de afgelopen jaren aanmerkelijk opgelopen, van rond 200 reacties in 2020 naar bijna 500 reacties in 2024. Actief woningzoekenden reageren gemiddeld vaker op aangeboden woningen.
- De gemiddelde slaagkans, de verhouding tussen het aantal woningen dat een nieuwe huurder kreeg en het aantal actief woningzoekenden, is tussen 2020 en 2022 gedaald en sindsdien stabiel, maar laag. De gemiddelde slaagkans is 3%, wat betekent dat in dat jaar van de 100 actief woningzoekenden, er drie in slaagden een corporatiewoning te bemachtigen.

Gemiddeld aantal reacties op corporatiewoningen het hoogst in Nijmegen

Figuur 3.16 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Gemiddeld aantal reacties op aangeboden corporatiewoningen, 2024

Bron: Woningcorporaties.

- In de gemeente Nijmegen werd in 2024 gemiddeld 700 keer gereageerd op een aangeboden corporatiewoning.
- Ook in Rheden en Wijchen werd naar verhouding veel gereageerd op aangeboden woningen.
- In Duiven en Renkum was de druk op sociale huurwoningen, afgelezen aan het aantal reacties op aangeboden woningen, naar verhouding tot andere regiogemeenten, minder groot. Maar ook in deze gemeenten werd 200 tot 300 keer gereageerd op een aangeboden corporatiewoning.

4 ONTWIKKELING VAN DE REGIONALE WONINGBEHOEFTE

HOOFDUITKOMSTEN

- De woningbehoefte in de regio is de afgelopen jaren weer aanmerkelijk toegenomen. De nieuwe Gelderse Primos-prognose laat een grotere huishoudensgroei zien dan bij de vorige prognose in 2022 werd aangenomen. In de periode tot 2040 komen er in de regio volgens de nieuwe prognose 34.300 huishoudens bij, waarvan 24.700 huishoudens in de periode tot 2035.
- Ook het woningtekort in de regio is de afgelopen jaren verder toegenomen, van 5,1% van de woningvoorraad in 2022 naar 5,5% van de woningvoorraad nu.
- Om in de woningbehoefte te voorzien die voortkomt uit de huishoudensgroei en het inlopen van het woningtekort zijn tot 2035 39.700 woningen in de regio nodig.
- Tussen 2035 en 2040 groeit de woningbehoefte in de regio met nog eens ruim 7.800.

De kwalitatieve woningbehoefte in deze periode is als volgt verdeeld naar eigendom, betaalbaarheid en woonvorm:

Eigendom	Aandeel
Sociale huur	30%
Middenhuur	2%
Vrije sectorhuur	1%
Goedkope koop	22%
Betaalbare koop	15%
Dure koop	30%

Betaalbaarheid	Aandeel
Goedkoop/betaalbaar	69%
Duur	31%

Woonvorm	Aandeel
Grondgebonden	46%
Appartement/nultreden	54%

- De planvoorraad voor de periode tot en met 2034 voorziet in 137% van de woningbehoefte in deze periode en is daarmee voldoende om ook vertraging en planuitval te kunnen opvangen. De harde planvoorraad is echter veel kleiner. Het concretiseren van voldoende plannen om tempo te kunnen houden in de woningrealisatie is een blijvend aandachtspunt.

4.1 Huishoudensontwikkeling

Nieuwste Primos-prognose laat grotere huishoudensgroei zien

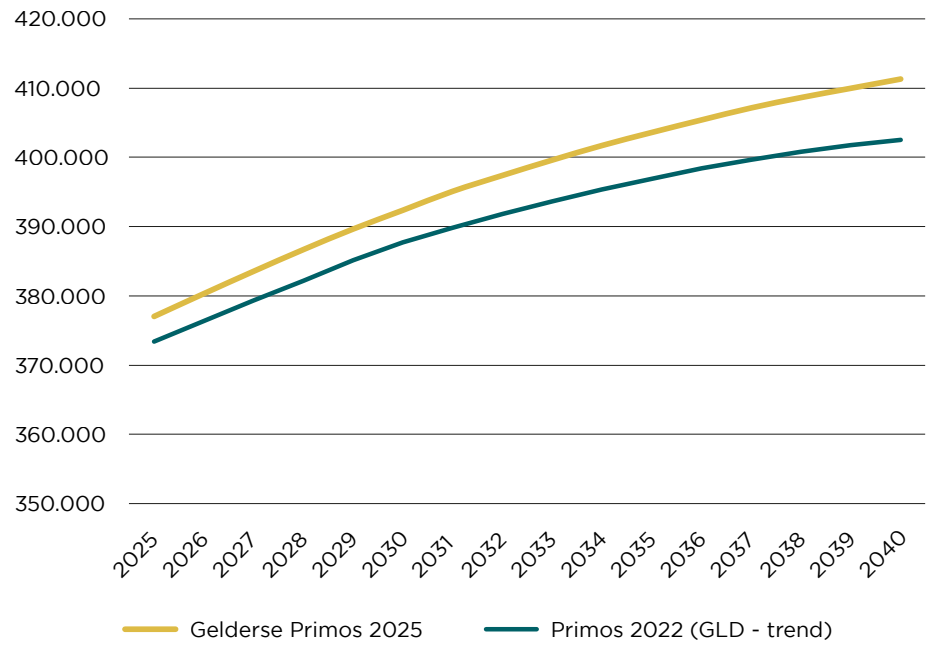
Recent is de nieuwe Primos-prognose 2025 beschikbaar gekomen. De provincie Gelderland heeft zoals gebruikelijk een Gelderse variant van de prognose opgesteld. Deze Gelderse variant van Primos 2025 vormt de basis voor het bepalen van de woningbehoefte voor de komende jaren in de provincie.
De nieuwe huishoudensprognose laat voor de Groene Metropoolregio een hogere huishoudensontwikkeling zien dan de vorige versie van de prognose uit 2022. Op dit moment ligt het aantal huishoudens in de regio al ruim boven de prognose van 2022 en de afstand tussen de vorige prognose en de nieuwe actuele prognose neemt naar de toekomst verder toe.

Uitgangspunten nieuwe versie Primosprognose

De nieuwe Primosprognose kent een aantal uitgangspunten die van invloed zijn op de raming van de bevolkings- en huishoudensontwikkeling. Ten opzichte van eerdere prognoses is de buitenlandse migratie belangrijker geworden in de bevolkingsontwikkeling. Ook is een sterkere doorwerking zichtbaar van de woningbouwverwachtingen op basis van nationaal beleid (Nota Ruimte/Novex-locaties) en zien we meer doorwerking van verhuisstromen naar middelgrote steden en de randen van het land. Voor de Groene Metropoolregio betekent dit een grotere huishoudensgroei dan in de vorige Gelderse Variant van Primos werd voorzien.

Belangrijk om op te merken is dat de woondealafspraken die recent zijn herijkt, niet zijn gebaseerd op deze laatste actuele Gelderse prognose, maar op voor gaande landelijke versies van de Primos prognose. Hoewel de Gelderse variant van Primos 2025 voor de Groene Metropoolregio hoger uitkomt dan de vorige Gelderse variant van Primos (2022) is de geprognosticeerde huishoudensgroei wat lager dan de landelijke Primos 2024 voor de regio liet zien.

Figuur 4.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Huishoudensprognose 2025 - 2040

Bron: Primosprognose 2022 en 2025, Gelderse Variant.

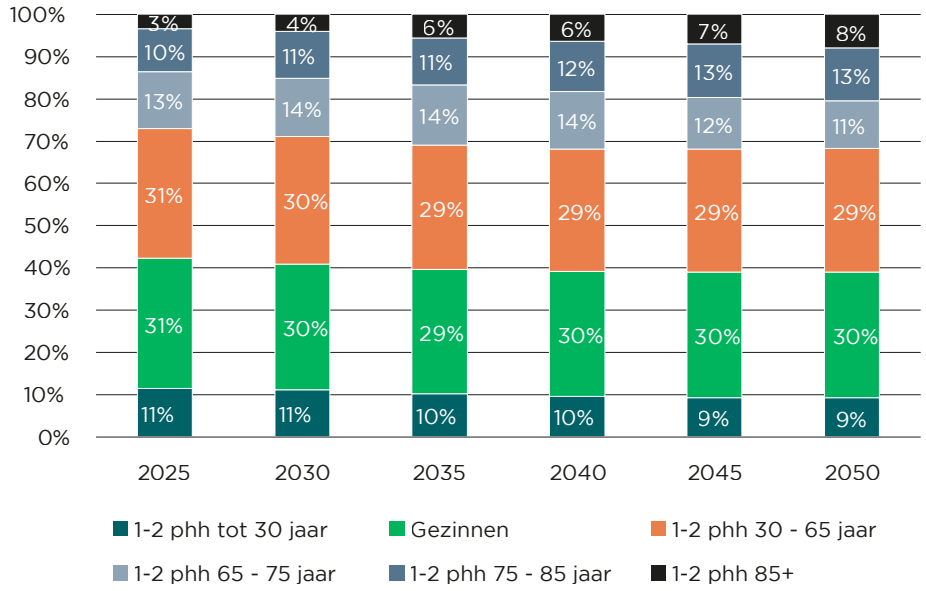
- De huishoudensgroei in 2040 zal op basis van de nieuwste Gelderse variant van de Primosprognose in 2040 ongeveer 8.900 huishoudens hoger uitkomen dan met Primos 2022 werd geraamd.
- Volgens de nieuwe prognose wonen er in 2040 411.300 huishoudens in de regio. Dat is een huishoudensgroei met 34.300 huishoudens in de periode 2025 - 2040. In de komende 10 jaar groeit de regio volgens de nieuwe prognose met 24.700 huishoudens.

Vergrijzing in subregio's Arnhem en De Liemers, niet in subregio Nijmegen

- In de subregio Arnhem neemt in de periode tot 2040 het aantal huishoudens in de leeftijd van 75 jaar en ouder toe van 13% naar 18%. Dat is een toename met bijna 40%. Het aantal huishoudens in de leeftijd van 85 jaar en ouder

verdubbelt zelfs. In 2050 is 21% van de huishoudens een 75+ huishouden. Ten opzichte van 2025 is in deze periode sprake van bijna een verdriedubbeling van het aandeel huishoudens van 85 jaar of ouder.
- De andere leeftijdsgroepen nemen naar verhouding wat in omvang af, maar redelijk gelijk gespreid over de groepen.

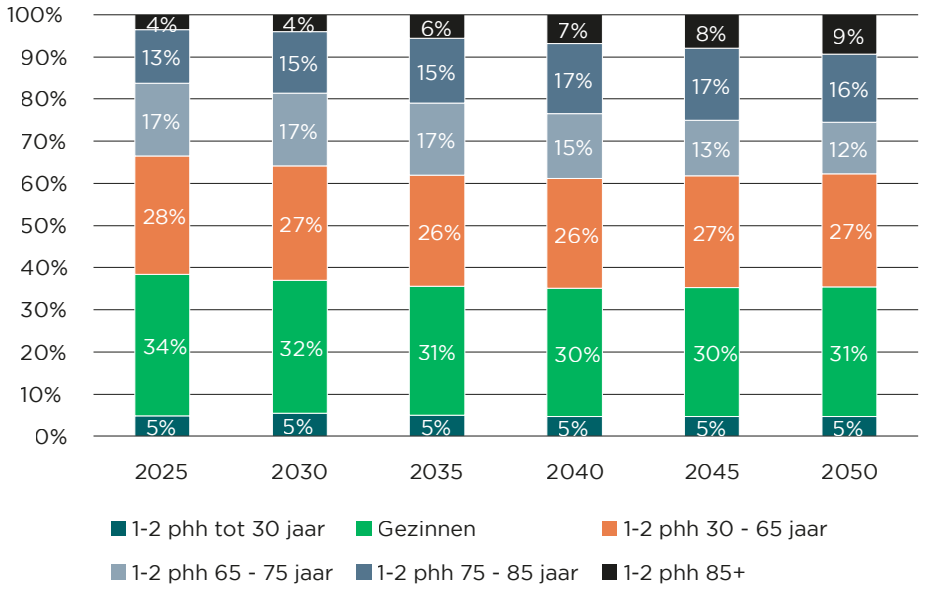
Figuur 4.2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Huishoudensontwikkeling subregio Arnhem naar leeftijd en samenstelling, 2025 - 2050

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant.

In hoofdstuk 6 wordt specifiek stilgestaan bij de behoefte aan wonen met zorg van oudere huishoudens.

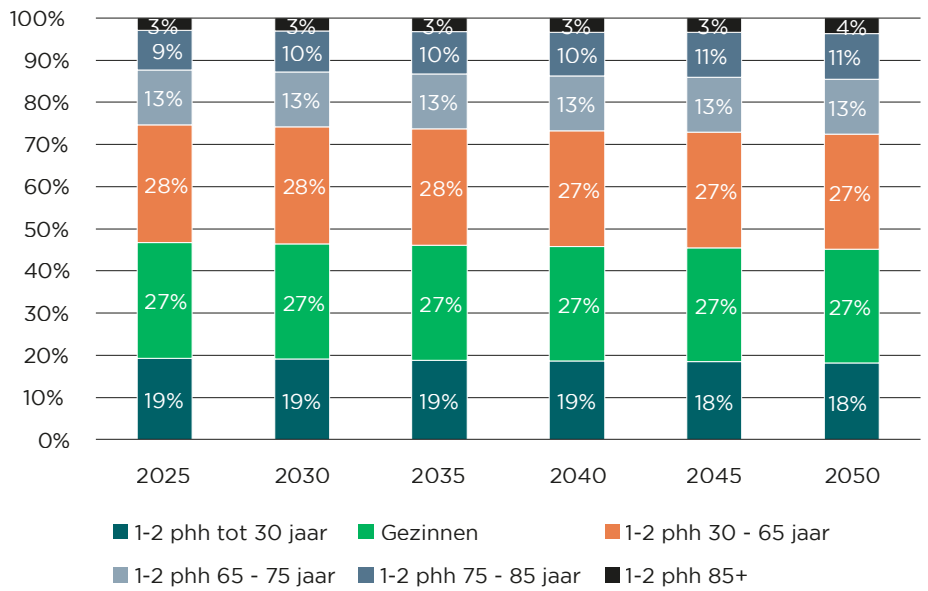
Figuur 4.3 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Huishoudensontwikkeling subregio De Liemers naar leeftijd en samenstelling, 2025 - 2050

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant.

- De bevolking van De Liemers is op dit moment gemiddeld al ouder dan in de andere twee subregio's. 17% van de huishoudens is 75 jaar of ouder. In 2040 zal dit aandeel volgens de nieuwe prognose zijn toegenomen tot 24% en in 2050 tot 25%. Vanaf 2040 is volgens de prognose dus één op de vier huishoudens in De Liemers 75 jaar of ouder.
- Het aandeel 85+ huishoudens neemt toe van 4% naar 7% in 2040 en 9% in 2050. Dan is bijna één op de tien huishoudens in De Liemers 85 jaar of ouder.

Figuur 4.4 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Huishoudensontwikkeling subregio Nijmegen naar leeftijd en samenstelling, 2025 - 2050

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant.

- In tegenstelling tot de andere twee subregio's vergrijst de subregio Nijmegen volgens de nieuw prognose nauwelijks. Dit hangt samen met het feit dat de subregio Nijmegen veel meer jonge huishoudens heeft dan de subregio's Arnhem en De Liemers en er in Nijmegen ook meer jonge mensen instromen.
- De huishoudensopbouw naar samenstelling en leeftijd verandert in Nijmegen nauwelijks in de komende jaren. De groep huishoudens in de leeftijd van 75 jaar of ouder groeit met één procentpunt in de periode tot 2040. Het aandeel jonge kleine huishoudens en het aandeel gezinnen blijven in deze periode gelijk.

4.2 Woningtekort

Woningtekort toegenomen, verschillen tussen subregio's groter geworden

De druk op de woningmarkt is hoog. De komende jaren komen er veel huishoudens bij die een woning vragen in de regio. Daarnaast is er op dit moment al sprake van een woningtekort. Het woningtekort in de Groene Metropoolregio hoort bij de hoogste van Nederland en is vergelijkbaar met het tekort in de Randstadregio's. Het tekort is sinds het vorige regionale woningmarktonderzoek ook verder opgelopen.

Op dit moment is in de Groene Metropoolregio sprake van een woningtekort van 5,5% van de woningvoorraad. Ten tijde van het vorige onderzoek was het tekort 5,1% van de voorraad.

Tabel 4.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Ontwikkeling woningtekort, naar subregio en totaal, 2022 – 2025

	Woningtekort 2025	Woningtekort 2022
Subregio Arnhem	5,1%	5,4%
Subregio De Liemers	2,8%	2,1%
Subregio Nijmegen	6,8%	5,8%
Groene Metropoolregio	**5,5%**	**5,1%**

Bron: Primos prognose Gelderse Variant.

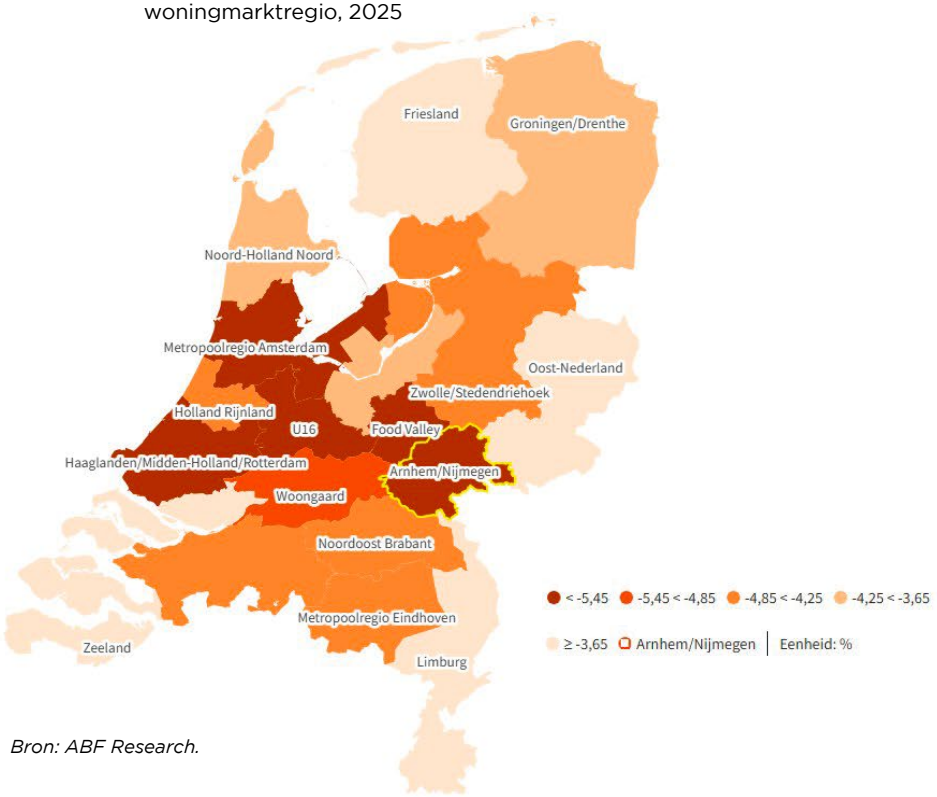
De verschillen tussen de subregio's zijn groter geworden.

- In de subregio Nijmegen is het tekort verder opgelopen, van 5,8% van de woningvoorraad in 2022 naar 6,8% nu.
- In de subregio Arnhem is het tekort juist wat afgenomen. In 2022 was het tekort in de subregio Arnhem 5,4% van de woningvoorraad, nu 5,1%. Dat is overigens nog steeds een zeer hoog woningtekort in vergelijking met veel andere gebieden in Nederland.
- In De Liemers nam het woningtekort toe van 2,1% in 2022 naar 2,8% nu. Hierbij moet worden aangetekend dat sinds het vorige onderzoek de samenstelling van de regio is veranderd, de gemeente Montferland is overgegaan naar de regio Achterhoek.

Spreiding van de druk binnen de subregio's

Binnen de regio zijn de woningtekorten in de twee steden aanmerkelijk groter dan in de kleinere gemeenten. De woningmarkt functioneert echter niet op gemeentelijk niveau maar op subregionaal en regionaal niveau. De grote druk in de steden heeft effect op de woningvraag in de omliggende gemeenten. Dat is de reden waarom het woningtekort in dit onderzoek op subregionaal niveau wordt gebruikt. De Liemers heeft als enige subregio geen stad. Het berekende woningtekort in deze subregio ligt daarom meer in lijn met dat in de kleinere gemeenten in de andere twee subregio's. In de Liemers wordt door de nabijheid van Arnhem in de praktijk echter wel degelijk een hoge marktdruk ervaren, zoals ook in de andere subregio's de tekorten in de steden zorgen voor meer druk in de kleinere gemeenten.

Figuur 4.5 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Woningtekort per woningmarktregio, 2025

Bron: ABF Research.

4.3 Kwantitatieve woningbehoefte

De woningbehoefte in de komende jaren komt voort uit de geprognosticeerde huishoudensontwikkeling en uit het terugdringen van het woningtekort naar een 'gezond' niveau. We gaan bij het berekenen van de kwantitatieve woningbehoefte uit van de huishoudensgroei en het inlopen van het woningtekort naar 2% in de periode tot 2035.

Tabel 4.2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwantitatieve (netto) woningbehoefte naar subregio en totaal, 2025 - 2034

	Huishoudensgroei 2025 - 2034	Woningtekort	Netto woningbehoefte
Subregio Arnhem	12.800	5.000	17.800
Subregio De Liemers	3.650	350	4.000
Subregio Nijmegen	10.400	7.500	17.900
Groene Metropoolregio	**26.850**	**12.850**	**39.700**

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, ABF Research, bewerking Companen.

- In de periode tot 2035 zijn er in de Groene Metropoolregio ongeveer 39.700 extra woningen nodig. Deze woningvraag kan worden ingevuld door nieuwbouw en door transformaties binnen de bestaande voorraad door deze beter te benutten. Denk aan woningsplitsen, transformeren van niet woningen naar woningen en optoppen op bestaande (woon)gebouwen.
- De extra woningbehoefte komt voort uit de huishoudensgroei met 26.850 huishoudens en 12.850 woningen die nodig zijn om het woningtekort grotendeels in te lopen.
- De groei van de woningbehoefte hangt samen met de toestroom van huishoudens naar de regio en met de huishoudensverdunning, de toename van het aantal kleine huishoudens. In de toestroom van huishoudens is, zoals in paragraaf 3.2 behandeld, per saldo de buitenlandse migratie een belangrijke factor. Dat maakt de groei wat minder goed voorspelbaar. De buitenlandse instroom wordt in belangrijke mate bepaald door brandhaarden in de wereld en het landelijke beleid ten aanzien van de instroom van buitenlandse werknemers en studenten. Dat zijn factoren die snel kunnen veranderen en waarop de regio nauwelijks of geen invloed heeft.

Tabel 4.3 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwantitatieve woningbehoefte naar gemeente, subregio en totaal, per periode, 2025 – 2049

	2025 - 2029	2030 - 2034	2035 - 2039	2040 - 2049
Arnhem	6.550	4.620	2.815	3.820
Lingewaard	1.320	855	545	375
Overbetuwe	935	900	325	440
Renkum	540	350	140	295
Rheden	985	760	135	145
Rozendaal	0	10	50	-35
Subregio Arnhem	*10.330*	*7.495*	*4.010*	*5.040*
Doesburg	170	50	10	-35
Duiven	745	410	315	310
Westervoort	350	255	195	225
Zevenaar	1.025	1.005	525	540
Subregio De Liemers	*2.290*	*1.720*	*1.045*	*1.040*
Berg en Dal	665	630	160	220
Beuningen	455	765	470	355
Druten	520	550	180	330
Heumen	400	325	135	135
Mook en Middelaar	300	165	105	25
Nijmegen	5.620	5.110	1.505	1.655
Wijchen	1.370	945	205	285
Subregio Nijmegen	*9.330*	*8.490*	*2.760*	*3.005*
Groene metropoolregio	**21.950**	**17.705**	**7.815**	**9.085**

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, ABF Research, bewerking Companen.

Op regioniveau ligt de kwantitatieve woningbehoefte in lijn met de uitkomsten van het vorige onderzoek. Op gemeenteniveau kunnen uitkomsten afwijken. Dit hangt samen met uitgangspunten van de nieuwe Primos prognose (zie ook het kader hierover in paragraaf 4.1) en in verschuivingen in de binnenlandse en buitenlandse migratie in de prognose. De woningmarkt functioneert in belangrijke mate op regionaal niveau, in een grote regio als de Groene Metropoolregio op het niveau van de subregio's. Huishoudens die zich van buiten een (sub)regio vestigen en geen binding hebben met een specifieke woonplaats in de (sub)regio, kiezen vooral voor een woonmilieu niet zozeer voor een specifieke gemeente. Zij doen dat primair op basis van de prijs-kwaliteitverhouding van de woning, het aanwezige voorzieningenniveau en de bereikbaarheid van de woonplek.

4.4 Vergelijking met de afspraken

Woondealafspraken in lijn met de geraamde woningbehoefte

De kwantitatieve woningbehoefte voor de periode 2025 tot en met 2034 ligt redelijk in lijn met de geactualiseerde woondealafspraken voor deze periode. De woondealafspraken hebben betrekking op bruto aantallen. Om de netto woningbehoefte te kunnen vergelijken met de bruto afspraken, rekenen we met de te verwachten onttrekkingen aan de woningvoorraad. Als woningen aan de voorraad worden onttrokken, moeten deze worden gecompenseerd. Er moeten dan meer woningen worden toegevoegd dan de netto behoefte. De verwachting op basis van de trendmatige ontwikkeling is dat er in de periode tot 2034 in de regio ongeveer 4.000 zullen worden gesloopt (bron: ABF Research). Om deze sloop te compenseren, moeten daarom 4.000 woningen extra worden toegevoegd om in de netto woningbehoefte te kunnen voorzien. De bruto woningbehoefte komt daarmee op 43.700 woningen. Dit is iets lager dan de woondealafspraak voor het toevoegen van bruto 45.000 woningen, maar het verschil is niet groot.

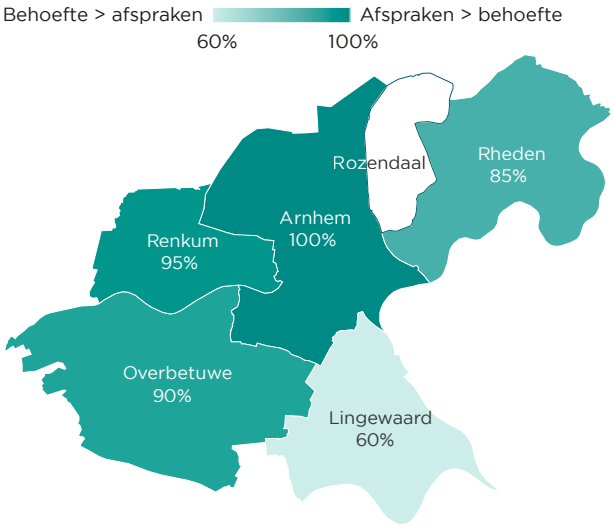
Tabel 4.4 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vergelijking woningbehoefte en woondealafspraken, naar subregio en totaal, 2025 – 2034

	Woning-behoefte (netto)	Sloop (trendmatig)	Woning-behoefte (bruto)	Woondeal-afspraken (bruto)	Verschil behoefte - afspraken
Subregio Arnhem	17.800	2.000	19.800	18.300	1.700
Subregio De Liemers	4.000	300	4.300	4.400	0
Subregio Nijmegen	17.900	1.700	19.600	22.300	-2.700
Groene Metropoolregio	**39.700**	**4.000**	**43.700**	**45.000**	**-1.300**

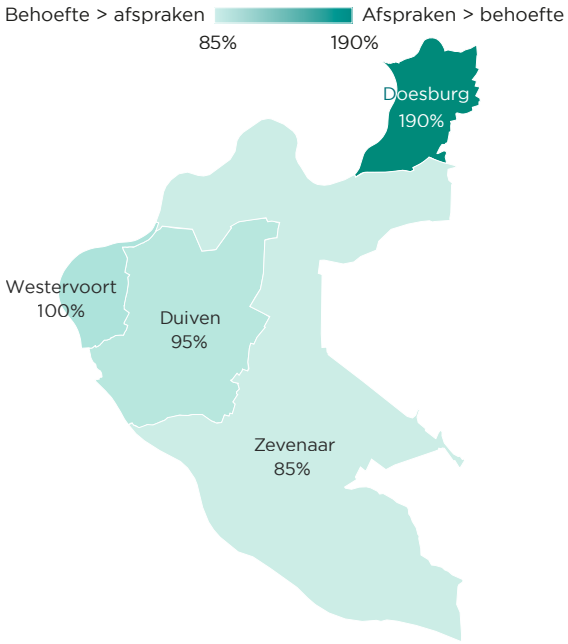
Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, ABF Research, Addendum regionale woondeal Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, bewerking Companen.

Figuur 4.6
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aandeel woondealafspraak op de geraamde woningbehoefte (bruto), 2025 - 2034

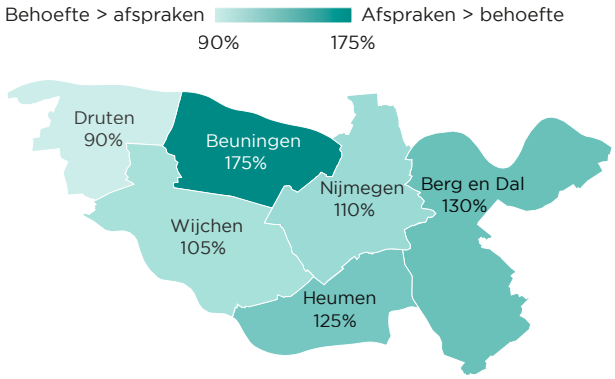
Subregio Arnhem

Subregio De Liemers

Subregio Nijmegen

Bron: Addendum regionale woondeal Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Primos 2025 Gelderse Variant, bewerking Companen.

Wel zijn er verschillen tussen de subregio's.

- In de subregio's Nijmegen en De Liemers zijn de afspraken voldoende om in de geraamde kwantitatieve woningbehoefte te voorzien.
- In de subregio Arnhem is er ruimte om meer woningen toe te voegen dan in de geactualiseerde woondeal is afgesproken.

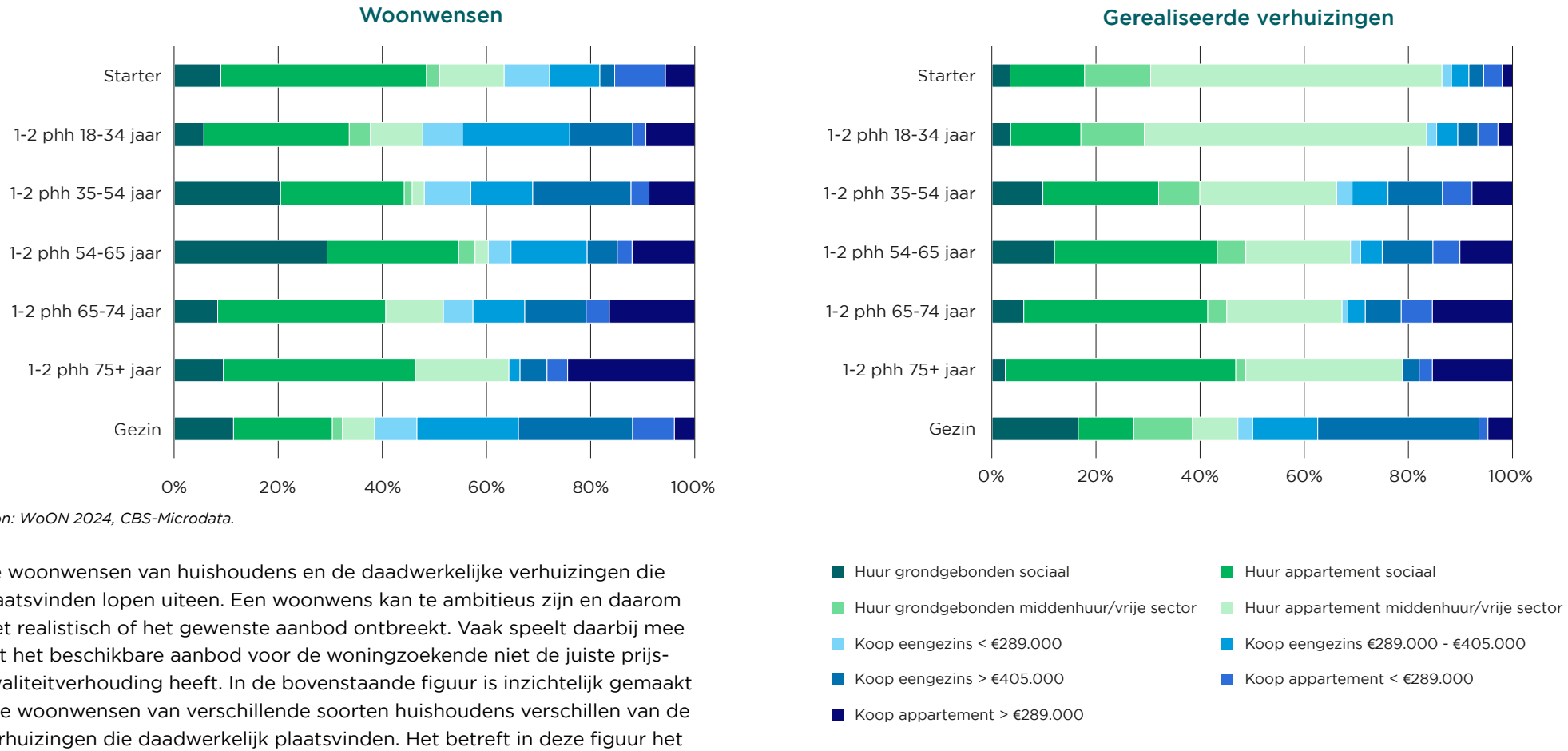
In de meeste gemeenten liggen de kwantitatieve woningbehoefte en de geactualiseerde woondealafspraken behoorlijk in lijn. Er zijn enkele uitzonderingen.

- In de gemeente Lingewaard is de geraamde woningbehoefte voor de komende tien jaar aanmerkelijk hoger dan de woondealafspraken die voor deze gemeente zijn gemaakt. De afspraken voorzien in 60% van de geraamde woningbehoefte.
- In Beuningen en Doesburg zijn de gemaakt afspraken juist veel hoger dan de trendmatige ontwikkeling van de woningbehoefte. Deze gemeenten kunnen daarmee bijdragen aan het verlagen van de druk in andere gemeenten in de regio.

4.5 Kwalitatieve woningbehoefte

Wens en realiteit

Figuur 4.7 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Woonwensen en gerealiseerde verhuizingen huishoudens naar leeftijd en samenstelling, stedelijk profiel 2024

Bron: WoON 2024, CBS-Microdata.

De woonwensen van huishoudens en de daadwerkelijke verhuizingen die plaatsvinden lopen uiteen. Een woonwens kan te ambitieus zijn en daarom niet realistisch of het gewenste aanbod ontbreekt. Vaak speelt daarbij mee dat het beschikbare aanbod voor de woningzoekende niet de juiste prijs-kwaliteitverhouding heeft. In de bovenstaande figuur is inzichtelijk gemaakt hoe woonwensen van verschillende soorten huishoudens verschillen van de verhuizingen die daadwerkelijk plaatsvinden. Het betreft in deze figuur het stedelijke profiel dat van toepassing is op de gemeenten Arnhem en Nijmegen.

- In de huursector is de wens vaak een sociale huurwoning te vinden. In de stedelijke context is dit vaak een appartement. In de praktijk betrekken huishoudens veel vaker een woning met een middelhuur of een dure huur.
- Huishoudens slagen er minder vaak in een woning te kopen dan zij zouden willen. In realiteit verhuizen mensen met een koopwens vaak naar een huurwoning met een middenhuur of een dure huur.
- De verschillen zijn bij jonge en kleine huishoudens groter dan bij gezinnen en ouderen, hoewel bij ouderen de koopwens ook groter is dan men in de praktijk realiseert.

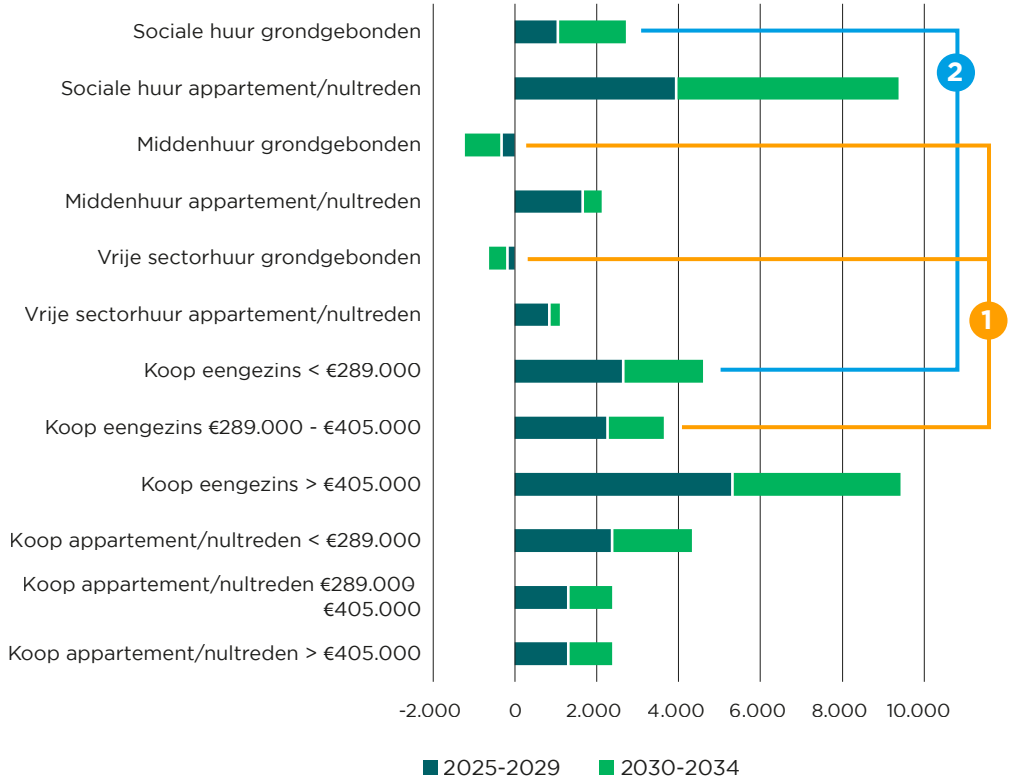
In de minder stedelijke gemeenten is eenzelfde beeld zichtbaar (figuur niet opgenomen), zij het dat hier de nadruk vaker ligt op grondgebonden woningen.

- Huishoudens slagen er minder vaak dan zij zouden willen in om een woning te kopen. Er is veel behoefte aan een goedkope of betaalbare koopwoning. In de praktijk verhuizen veel huishoudens naar de middeldure of dure huurwoning.
- Bij jonge en kleine huishoudens zijn de verschillen tussen verhuiswens en gerealiseerde verhuizingen het grootst. Gezinnen slagen er vaker dan andere groepen in hun kwalitatieve verhuiswensen te realiseren.
- Oudere huishoudens zouden vaker een appartement willen kopen dan zij in werkelijkheid doen. Vaak hangt dit samen met gebrek aan aanbod en de prijs-kwaliteitverhouding van het beschikbare aanbod.

Per saldo heeft 69% van de vraag aan woningen die de komende jaren door nieuwbouw of transformatie aan de voorraad zouden moeten worden toegevoegd betrekking op goedkope en betaalbare woningen. Dit zijn sociale huurwoningen, middenhuurwoningen en goedkope en betaalbare koopwoningen. De vraag naar sociale huurwoningen betreft 30% van de extra benodigde woningen.

In de huidige afspraken wordt uitgegaan van het toevoegen van 66% woningen in het betaalbare segment. Ten opzichte van deze afspraken is de behoefte aan betaalbare woningen dus iets toegenomen. Dit onderstreept het belang van het toevoegen van voldoende woningen in dit segment, zowel in de huursector als in de koopsector.

Figuur 4.8 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwalitatieve woningbehoefte naar eigendom, woonvorm en prijssegment, 2025 – 2029 en 2030 - 2034

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, WoON 2024, CBS-Microdata, bewerking Companen.

1. Deze situatie doet zich voor als er voldoende goedkoop en betaalbaar aanbod wordt toegevoegd in de koopsector. Als dat niet het geval is blijft er (extra) vraag naar huurwoningen in de middenhuur en de vrije huursector.

2. Een deel van de vraag naar goedkope koopwoningen is afkomstig van huishoudens die zouden willen doorstromen vanuit een sociale huurwoning. Als deze woningen niet beschikbaar zijn, legt dit extra druk op de sociale huursector.

Sociale huursector: appartementen, maar ook grondgebonden woningen

In de sociale huursector ligt het accent bij de woningen die moeten worden toegevoegd op appartementen en grondgebonden nultredenwoningen voor ouderen. Toch is er ook een behoorlijke vraag naar extra grondgebonden woningen in de sociale huursector. Deze vraag is vooral afkomstig van kleine, jongere huishoudens en gezinnen.

Middenhuur/vrije sectorhuur: appartementen

De middenhuur en vrije sectorhuur is voor veel huishoudens niet het segment waar men zich in eerste instantie op zou richten. Vaak gaat de voorkeur eerder uit naar een sociale huurwoning maar verdient men teveel, of naar een koopwoning maar verdient men (nog) te weinig. In de praktijk worden deze woningen echter veel betrokken. Ze vormen een belangrijk segment op de woningmarkt voor mensen die snel een woning nodig hebben en mensen die een eerste stap zetten voordat zij hun werkelijke woonwensen kunnen vervullen. Appartementen in de middenhuur en de vrije sectorhuur zijn vaak aantrekkelijk voor mensen die flexibiliteit zoeken of ontzorgd willen worden. Hier is de komende jaren vraag naar extra woningen. Grondgebonden woningen in de middenhuur en dure huur zijn vaak een substituut voor een betaalbare koopwoning die moeilijk te vinden is. Als voldoende betaalbare koopwoningen worden toegevoegd, ontstaat in deze huursector meer aanbod dan er vraag is. Hierbij moet worden aangetekend dat door de maatregelen die zijn genomen om het opkopen van woningen voor verhuur minder aantrekkelijk te maken (verhogen overdrachtsbelasting, opkoopbescherming, fiscale maatregelen box 3, Wet betaalbare huur), veel kleinere beleggers er nu voor kiezen hun woningen te verkopen. Daarmee komen ook weer meer betaalbare koopwoningen op de markt.Twee derde van de vraag naar middeldure en vrije sectorhuurwoningen heeft betrekking op de middenhuur.

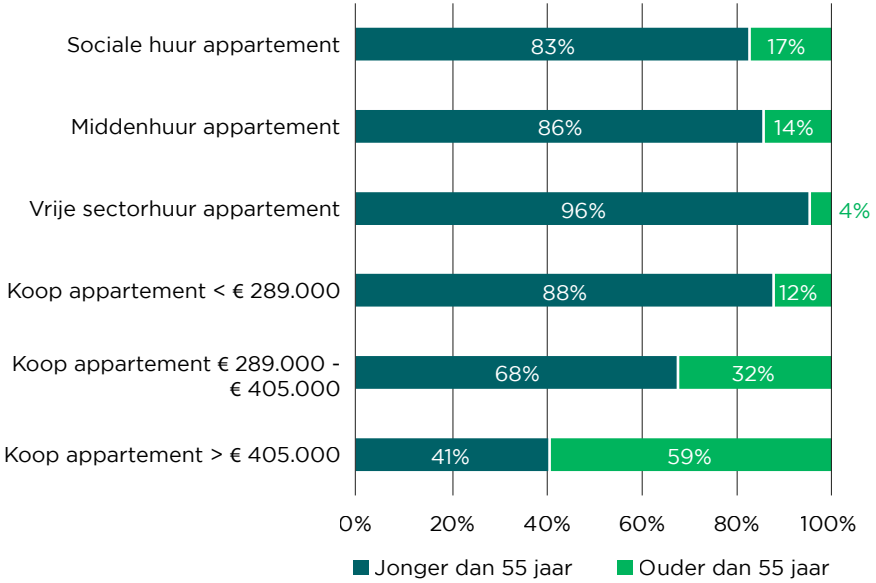
Koopsector: vraag naar goedkope en betaalbare woningen maar ook naar dure grondgebonden woningen

In de koopsector is er zoals aangegeven veel vraag naar goedkope en betaalbare woningen, maar er is ook een substantiële extra vraag naar grondgebonden koopwoningen in het dure segment (vanaf de betaalbaarheidsgrens van € 405.000; prijspeil 2025). De grootste vraag is er naar grondgebonden woningen. In de appartementensfeer is er veel vraag naar goedkope en betaalbare koopappartementen, maar ook een extra vraag naar bijna 2.500 dure koopappartementen.

Appartementenvraag is vaak een vraag van jongeren

Een belangrijk deel van de woningbehoefte bestaat uit appartementen. In een vergrijzende samenleving is de gedachte snel dat dit een vraag is van ouderen die een nultredenwoning nodig hebben. Ten dele klopt dit beeld, maar de meeste vraag naar appartementen is afkomstig van jongere huishoudens. Jongeren kiezen vaker dan in het verleden voor een appartement. De achtergrond is dat in de huidige woningmarkt een grondgebonden woning vaak (nog) onbereikbaar is. Jongeren verhuizen ook veel vaker dan ouderen, wat bijdraagt aan hun hoge aandeel in de appartementenvraag.

Figuur 4.9 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Leeftijd huishoudens met een appartementenvraag, 2024

Bron: WoON 2024, CBS-Microdata, bewerking Companen.

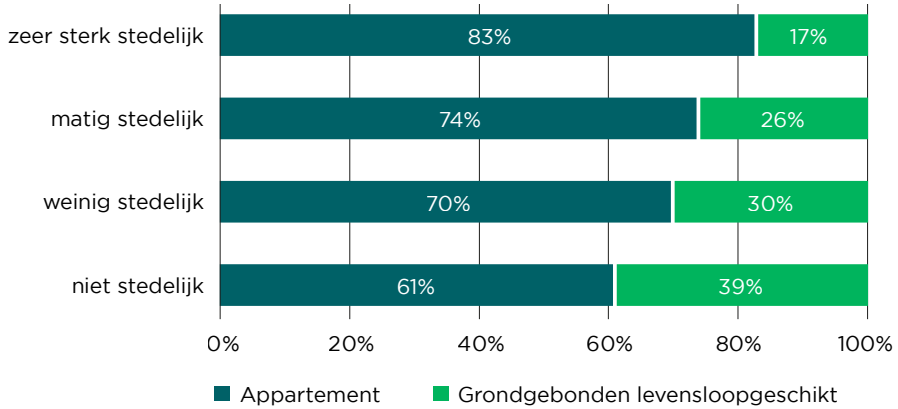
- 80% tot 90% van de vraag naar huurappartementen is een vraag van huishoudens in de leeftijd tot 55 jaar. Dit is zowel in de sociale huursector als in de middenhuur/vrije sectorhuur het geval.
- De vraag naar goedkope koopappartementen is grotendeels een vraag van jongere huishoudens.

- De vraag naar duurdere koopappartementen is veel vaker een vraag van oudere huishoudens. Als jongere huishoudens deze appartementen wensen, is dat vaak in de steden. Oudere huishoudens kiezen er vaker dan in het verleden voor ook op hogere leeftijd nog een woning te kopen. In het dure segment vanaf € 405.000 is de vraag van ouderen dominant.

Vraag naar grondgebonden seniorenwoningen

Oudere huishoudens verhuizen doorgaans naar een nultredenwoning, omdat zij te maken krijgen met een achteruitgang in de gezondheid of hier op anticiperen. Dat kan een appartement zijn, of een grondgebonden nultredenwoning, bijvoorbeeld een patiobungalow of vergelijkbaar. Het WoON 2024 geeft inzicht in hoe de vraag naar nultredenwoningen voor ouderen is verdeeld naar appartementen en grondgebonden woningen.

Figuur 4.10 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwalitatieve woningvraag van ouderen (65+), naar stedelijkheid van de gemeente, 2024

Bron: WoON 2024.

- De verhouding tussen appartementen en grondgebonden woningen voor ouderen verschilt naarmate de stedelijkheid van gemeenten. In meer stedelijke gemeenten is het aandeel appartementen binnen de vraag naar nultredenwoningen voor ouderen groter dan in minder stedelijke gemeenten.
- Ook in minder stedelijke gemeenten is de vraag van ouderen echter vaker een vraag naar een appartement dan naar een grondgebonden nultredenwoning.

In (zeer) sterk stedelijke gebieden is de verhouding appartementen versus grondgebonden nultredenwoningen ongeveer 80% - 15%, in minder stedelijke gebieden beslaat de vraag naar appartementen ongeveer twee derde tot driekwart van de vraag van ouderen.

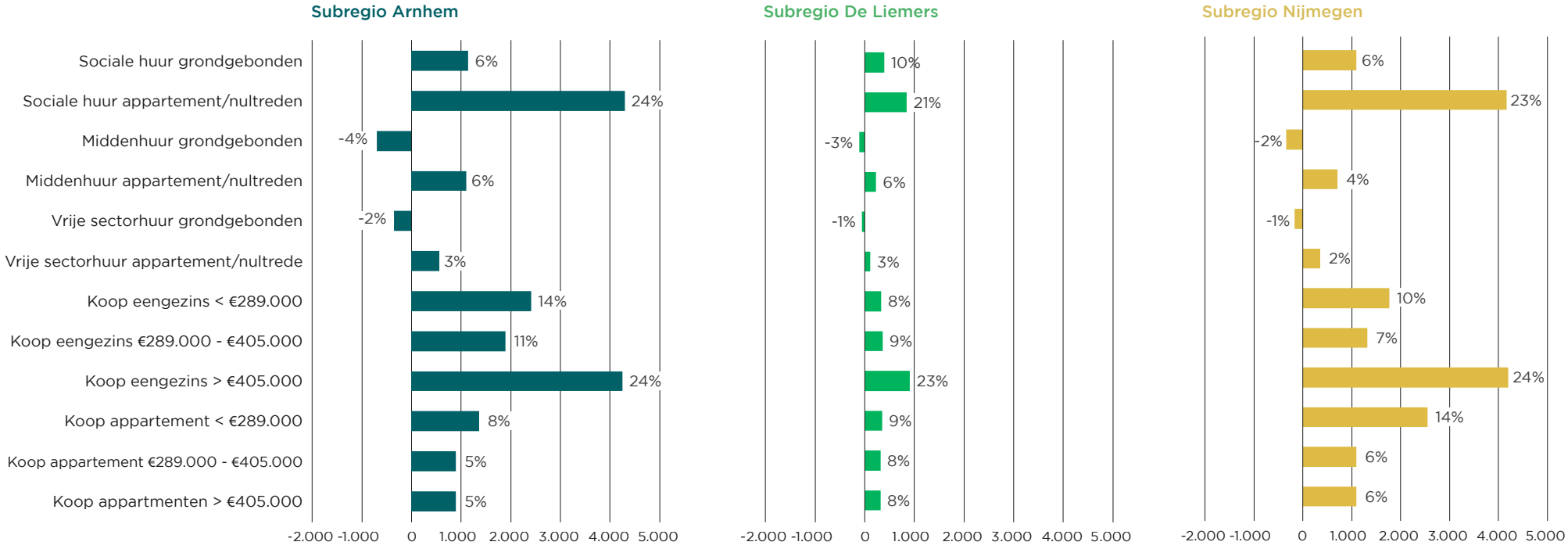
Verschillen ten opzichte van het vorige onderzoek

Het beeld van de kwalitatieve woningbehoefte ligt in lijn met het beeld dat uit het vorige onderzoek in 2022 naar voren kwam. Er zijn op een aantal punten verschillen.

- De vraag naar grondgebonden sociale huurwoningen is groter dan uit het vorige onderzoek bleek. Meer mensen doen een beroep op een sociale huurwoning en doordat minder mensen kunnen doorstromen naar een woning in de middenhuur of een koopwoning, komen er minder woningen vrij. Ook ten tijde van het vorige onderzoek was de vraag naar grondgebonden sociale huurwoningen al groter dan uit het onderzoek dáárvoor bleek.
- Het potentiële overschot aan grondgebonden huurwoningen in de middenhuur en de vrije sectorhuur is nog iets toegenomen ten opzichte van het vorige onderzoek. Woningzoekenden geven de voorkeur aan een betaalbare koopwoning.
- De vraag naar goedkope grondgebonden koopwoningen is nog wat verder toegenomen.
- In de middeldure en dure koop is een verschuiving zichtbaar van grondgebonden woningen naar koopappartementen. De vraag naar middeldure en dure koopappartementen is aanmerkelijk gestegen ten opzichte van het vorige onderzoek. Dit hangt mede samen met het ouder worden van de babyboom generatie.

Vraag en aanbod per subregio

Figuur 4.11 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwalitatieve woningbehoefte naar eigendom, woonvorm en prijssegment, 2025 - 2034

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, WoON 2024, CBS-Microdata, bewerking Companen.

Op subregionaal niveau zijn vergelijkbare patronen zichtbaar in de woningbehoefte voor de komende periode. Verschillen tussen de regio's:

- In de subregio Arnhem is er naar verhouding meer vraag naar goedkope en betaalbare grondgebonden woningen dan in de beide andere subregio's.
- In De Liemers is in de huursector de vraag naar grondgebonden woningen naar verhouding groter dan in de beide andere subregio's. Ook is in De Liemers de vraag naar koopappartementen naar verhouding hoger.
- In de subregio Nijmegen is er naar verhouding meer vraag naar goedkope koopappartementen, een vraag die in belangrijke mate afkomstig is van jonge huishoudens die een woning willen kopen in een stedelijk woonmilieu.

4.6 Vergelijking met de planvoorraad

De regionale woningmarktmonitor geeft op basis van de provinciale planmonitor inzicht in de woningbouwplannen van gemeenten in de regio naar planstatus. Het betreft de stand van zaken aan het begin van 2025.

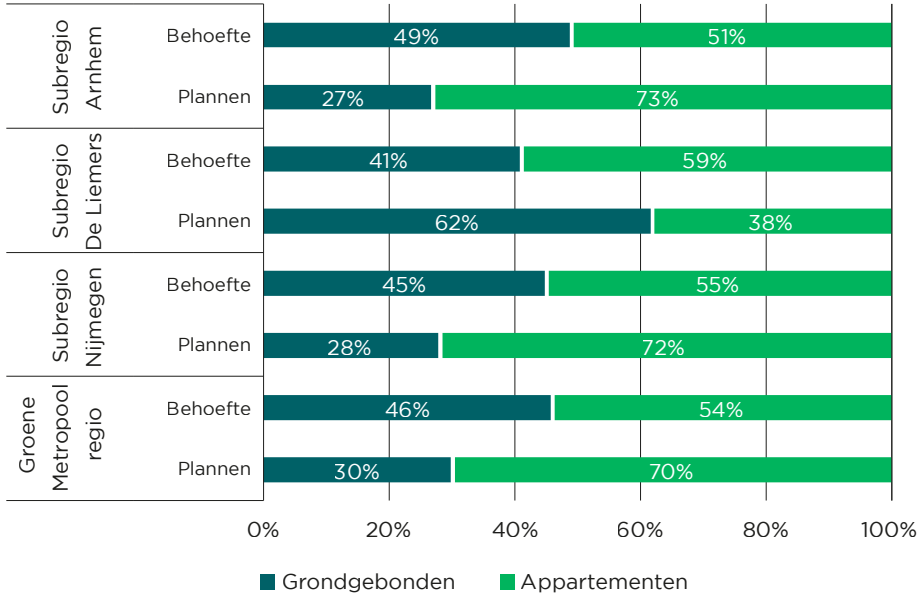
Tabel 4.5 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vergelijking woningbehoefte en planvoorraad, naar subregio en totaal, 2025 – 2034

	Woning-behoefte (netto)	Woondeal-afspraken (bruto)	Harde plan-voorraad	Totale plan-voorraad	Planvoor-raad t.o.v. behoefte
Subregio Arnhem	17.800	18.300	6.200	21.000	118%
Subregio De Liemers	4.000	4.400	900	5.400	135%
Subregio Nijmegen	17.900	22.300	14.900	25.500	142%
Groene Metropoolregio	**39.700**	**45.000**	**22.000**	**52.000**	**131%**

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, ABF Research, Addendum regionale woondeal Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provinciale planmonitor Gelderland, bewerking Companen.

Begin 2025 bestond de planvoorraad op regionaal niveau uit plannen voor 52.000 woningen, zo'n 130% van de netto woningbehoefte en zo'n 115% van de bruto woningbehoefte. Een vuistregel is dat de planvoorraad 130% van de woningbehoefte moet zijn, om vertraging en planuitval op te kunnen vangen. De planvoorraad in de regio ligt in deze orde van grootte, zij het dat er uitgaande van de vuistregel van 130% wat te weinig plannen zijn om ook de onttrekking van woningen door sloop of samenvoeging te compenseren. De harde planvoorraad is aanmerkelijk kleiner dan de totale planvoorraad. Er zijn harde plannen voor het realiseren van zo'n 22.000 woningen in de periode tot en met 2034. Het concretiseren van voldoende plannen om tempo te kunnen houden in de woningrealisatie is een blijvend aandachtspunt.

Figuur 4.12 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vergelijking kwalitatieve woningbehoefte en planvoorraad naar woonvorm[2], 2025 - 2034

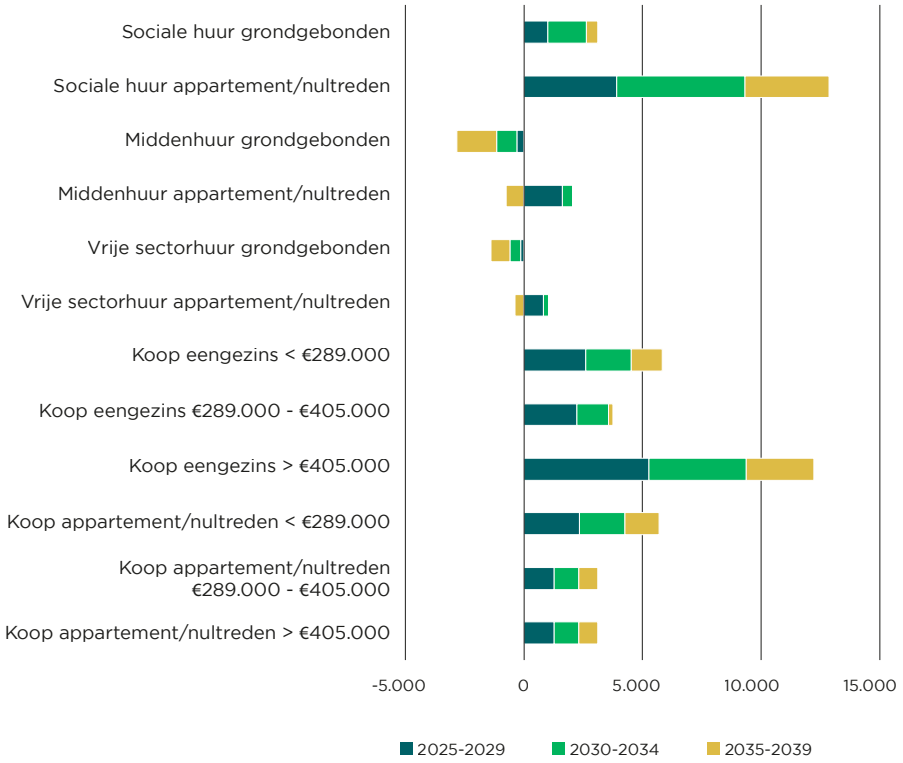
Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, WoON 2024, CBS-Microdata, provinciale planmonitor Gelderland, bewerking Companen.

- In de planvoorraad ligt een wat groter accent op appartementen dan in de raming van de kwalitatieve woningbehoefte. Ruim de helft van de kwalitatieve woningbehoefte in de regio is een vraag naar een appartement. De planvoorraad voor de periode 2025 – 2034 bestaat voor 70% uit plannen voor appartementen. Ook bij het vorige onderzoek was het aandeel appartementen op de planvoorraad wat groter dan de geraamde behoefte.
- In de subregio's Arnhem en Nijmegen zijn meer appartementen gepland dan uit de geraamde behoefte blijkt. In De Liemers is dit beeld omgekeerd, hier zijn ten opzichte van de geraamde behoefte juist relatief weinig appartementen gepland.

[2] *In de gepresenteerde vergelijking zijn plannen waarvan onbekend is of het om grondgebonden woningen of appartementen gaat buiten beschouwing gelaten. Voor de periode 2025 – 2034 is van 7% van de plannen onbekend om welke woonvorm het gaat.*

4.7 Doorkijk naar de periode 2035 tot 2040 en verder

Figuur 4.13 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Kwalitatieve woningbehoefte naar eigendom, woonvorm en prijssegment, 2025 - 2029 en 2030 - 2034

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, WoON 2024, CBS-Microdata, bewerking Companen.

Na 2035 groeit de woningbehoefte in de regio verder door, maar minder hard dan in de periode daarvoor. Tussen 2035 en 2040 groeit de woningbehoefte in de regio op basis van de nieuwste Gelderse variant van Primos met nog eens ruim 7.800. In alle drie de subregio's blijft het aantal huishoudens en daarmee de woningbehoefte groeien.

- De vraag naar appartementen in de sociale huursector blijft ook na 2035 groeien. In de middenhuur en vrije huursector ontstaat echter mogelijk vraaguitval. Dit beeld was ook in het vorige onderzoek zichtbaar.
- De vraag naar koopappartementen neemt wel verder toe tussen 2035 en 2040.
- Ook is er na 2035 nog een behoorlijke extra vraag naar grondgebonden woningen in het dure segment.

In de periode 2040 tot 2050 neemt het aantal huishoudens met nog ruim 9.000 toe.

4.8 Vraag naar bijzondere woonvormen

Companen heeft voor verschillende gemeenten en regio's onderzoek gedaan naar de behoefte aan alternatieve woonvormen. Op basis van ervaringen in andere gemeenten en regio's beschrijven we een aantal algemene trends:

- Uit enquêtes onder inwoners met verhuisplannen blijkt de laatste jaren doorgaans dat een aanzienlijk deel van de respondenten mogelijk interesse heeft in alternatieve woonvormen. Echter blijkt de groep die vervolgens serieuze interesse toont en bijvoorbeeld ook actief op zoek gaat naar deze woonvormen of zelf initiatief neemt om een dergelijke woonvorm te ontwikkelen een stuk kleiner.
- Jongeren en starters zijn doorgaans meer geïnteresseerd in alternatieve woonvormen dan huishoudens die verder in hun wooncarrière zijn, met uitzondering van senioren. Jongeren en starters hebben vaak interesse in concepten als zelfbouw, wonen in een verbouwd kantoor, school, kerk, klooster, etc., of een tiny house. De vraag van starters wordt in de huidige markt ook ingegeven door de wens om überhaupt een woning te vinden. Alternatieve woonvormen bieden dan naar hun inschatting een mogelijkheid. Toch constateren we in gesprekken met jonge mensen die willen starten op de woningmarkt dat de behoefte zich meer op een zelfstandige woning richt naarmate men al langer probeert een woning te vinden. Jonge mensen die inmiddels bijna 30 zijn, geven in dergelijke gesprekken aan niet meer als een student te willen leven in een onzelfstandige woonruimte of in een gedeelde woning, maar een 'echte start' te willen maken.
- Onder ouderen zien we in verschillende onderzoeken een interesse

in wonen met gemeenschappelijke voorzieningen. Zeker onder ouderen met een zorgvraag is relatief veel behoefte aan kleinschalige geclusterde woonzorgprojecten (zoals hofjesconcepten) waarin ook een gemeenschappelijke leefruimte beschikbaar is. Ouderen geven relatief vaak aan geïnteresseerd te zijn in woonconcepten waar zij met leeftijdgenoten en gelijkgestemden kunnen samenwonen. Dit betekent niet dat dit in brede zin de wens is, maar de wens is groter dan onder andere leeftijdsgroepen. Hoofdstuk 6 gaat nader in op de behoefte aan woonvormen voor ouderen, waaronder geclusterde woonvormen waarbij de mogelijkheid tot onderling contact doorgaans een uitgangspunt is.

- Onder gezinnen en kleine huishoudens tot 65 jaar richt vraag naar bijzondere woonconcepten zich vooral op zelfbouw of CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap; het samen met anderen ontwikkelen van woningen). Bij een klein deel van de huishoudens tot 65 jaar is er doorgaans belangstelling voor een meergeneratiewoning, waar kinderen voor ouders kunnen zorgen en grootouders op kleinkinderen kunnen passen.
- Het WoON 2024 geeft een nader inzicht in het aandeel woningzoekenden dat open staat voor collectieve bouwprojecten en het wonen in een gebouw met een voormalige niet-woonfunctie, zoals een kerk, school, kantoor of winkel. De belangstelling voor beide concepten is relatief beperkt. Van de huishoudens met een verhuiswens staat een kleine 5% open voor collectief particulier opdrachtgeverschap en minder dan 3% voor het wonen in een gebouw met een voormalige niet-woonfunctie.

5 BETAALBAARHEID EN SOCIALE HUUR

HOOFDUITKOMSTEN

- Er is in de periode 2025 tot en met 2034 behoefte aan 12.000 extra sociale huurwoningen in de regio. Dit is 30% van de totale woningbehoefte voor deze periode.
- In alle drie de subregio's ligt de behoefte aan sociale huurwoningen ongeveer op dit aandeel.
- Er is een vertaling gemaakt van de behoefte aan sociale huurwoningen naar de Woonstandaard van Netwerk Conceptueel Bouwen en Aedes.
- De positie van starters en middeninkomens op de koopmarkt is lastig. Voor mensen die niet hebben geprofiteerd van de waardestijging van een woning is het door de gestegen huizenprijzen lastiger geworden om een woning te kunnen kopen. Dat zijn (koop)starters, die geen overwaarde hebben opgebouwd in een koopwoning. Deze groep heeft doorgaans alleen mogelijkheden om een woning te kopen in het goedkope en betaalbare segment.

5.1 Behoefte aan sociale huurwoningen

Gemeenten en corporaties hebben een verantwoordelijkheid voor de huisvesting van groepen die hier op eigen gelegenheid niet toe in staat zijn. Zij zijn grotendeels aangewezen op sociale huurwoningen.

De behoefte aan sociale huur wordt deels bepaald op basis van de woonwensen die huishoudens hebben. Maar minstens zo belangrijk zijn de toewijzingseisen. Wettelijk is hierbij vastgelegd dat eenpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 49.699 en meerpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 54.847 tot de doelgroep van woningcorporaties behoren. Voor hen zijn sociale huurwoningen tot de liberalisatiegrens van € 900 (prijspeil 2025) bedoeld. Daarnaast mogen corporaties sinds 2022 7,5% van de vrijkomende woningen vrij toewijzen aan huishoudens die niet tot de corporatiedoelgroep behoren. Deze 7,5% mag verhoogd worden naar 15% als de corporatie hierover afspraken maakt met de gemeente en de huurdersorganisatie en dit vastlegt in prestatieafspraken.

Op grond van verschillende (on)zekere ontwikkelingen hebben we een inschatting gemaakt van de behoefteontwikkeling aan sociale huur vanuit de doelgroep van woningcorporaties. We richten ons hierbij op meetbare economische, demografische en maatschappelijke trends:

- effect van de huishoudensgroei;
- effect van veranderende bevolkingssamenstelling en veranderende huur-kooporiëntatie (generatie-effect);
- effect van de koopkrachtontwikkeling.

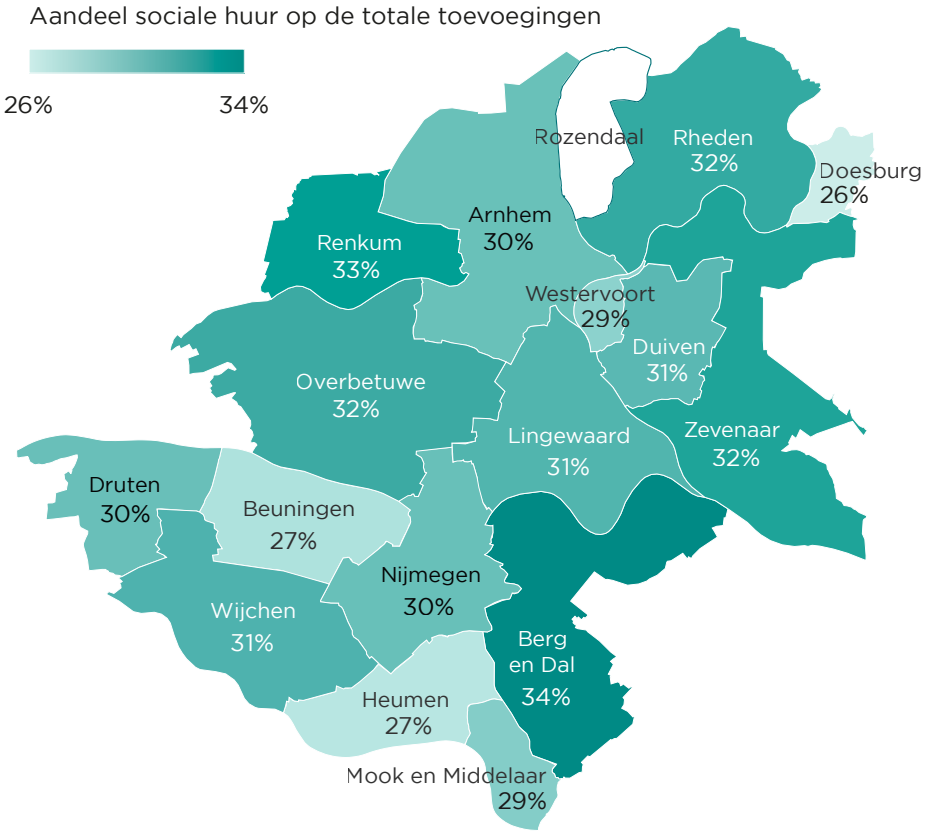
Tabel 5.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Behoefte aan sociale huurwoningen volgens twee economische scenario's, 2025 – 2034

	Economisch scenario laag		Woningbehoefte	
	Benodigde toevoegingen sociale huur	Aandeel op totale benodigde toevoegingen	Benodigde toevoegingen sociale huur	Aandeel op totale benodigde toevoegingen
Subregio Arnhem	5.500	31%	4.500	25%
Subregio De Liemers	1.200	31%	1.000	24%
Subregio Nijmegen	5.300	30%	4.500	25%
Groene Metropoolregio	**12.000**	**30%**	**10.000**	**25%**

Bron: Primos 2025 Gelderse variant, WoON 2024, CBS Microdata, bewerking Companen.

- We ramen de extra behoefte aan sociale huurwoningen van corporaties in de Groene Metropoolregio op (afgerond) 10.000 tot 12.000 in de periode tot en met 2034, afhankelijk van de economische ontwikkeling.
- Dit is de behoefte die is gebaseerd op een trendmatige ontwikkeling van de bevolking en economische scenario's van het Centraal Planbureau. Bij een boven trendmatige vraag kan de behoefte hoger zijn. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een hogere huishoudensgroei dan verwacht, of als bijvoorbeeld de taakstelling voor de huisvesting van statushouders sterk zou toenemen, zie ook hoofdstuk 6.
- De behoefte aan sociale huurwoningen bedraagt aan de bovenkant van de geraamde bandbreedte 30% van de totale woningbehoefte. Dat sluit aan bij landelijk beleid en de regionale woondeal. Wij raden aan te sturen op dit aandeel sociale huur op de woningproductie.
- Het aandeel van de behoefte aan sociale huurwoningen op de totale woningbehoefte ligt in alle drie de subregio's rond de 30%. Per gemeente zijn er wel (beperkte) verschillen.

Figuur 5.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aandeel behoefte sociale huur op de totale woningbehoefte, 2025 - 2034

Bron: Primos 2025 Gelderse variant, WoON 2024, CBS Microdata, bewerking Companen.

Op het niveau van de individuele gemeenten varieert het aandeel van de behoefte aan sociale huur op de totale woningbehoefte iets, maar ligt overal in de buurt van 30%. Sommige gemeenten zitten daar iets boven, sommige gemeenten zitten daar iets onder. Gemeenten met een lagere behoefte dan 30% zijn in de positie om bij te dragen in het terugdringen van het (sub)regionale tekort aan sociale huurwoningen.

Behoefte aan sociale huur naar Pmc's

De Woonstandaard is een praktisch hulpmiddel om de minimale kwaliteit en eigenschappen van veelvoorkomende woningtypen in de sociale nieuwbouw eenduidig te beschrijven. De Woonstandaard is ontwikkeld door het Netwerk Conceptueel Bouwen in samenwerking met Aedes en wordt gebruikt door corporaties, marktpartijen en toeleverende industrie. De laatste versie van de Woonstandaard (4.0) omvat 20 product-marktcombinaties (Pmc's), combinaties van woningtype en huurklasse of doelgroep.

Product markt combinaties (pmc)		Grond-gebonden	Gestapeld	Tijdelijk (Bbl)	Nultreden (Gestapeld of grond-gebonden)	Zorggeschikt wonen (Gestapeld of grond-gebonden)
	Kwaliteits-kortingsgrens	PMC 1	PMC 6	PMC 11	PMC 15 – Gestapeld	
	Eerste aftoppings-grens	PMC 2	PMC 7	PMC 12	PMC 16 – Gestapeld PMC 17 – Grondgebonden	PMC 19 – Individueel PMC 20 – Geclusterd
+	Tweede aftoppings-grens	PMC 3	PMC 8	PMC 13	PMC 17 – Grond-gebonden	PMC 19 – Individueel PMC 20 – Geclusterd
++	Sociale huurgrens	PMC 4	PMC 9	PMC 14	PMC 17 PMC 18 – Grondgebonden	PMC 19 – Individueel PMC 20 – Geclusterd
++	Gelibéraliseer-de huur (middenhuur en vrije sector)	PMC 5	PMC 10		PMC 18 – Grond-gebonden	PMC 19 – Individueel PMC 20 – Geclusterd

Pmc's 1 tot en met 5 hebben betrekking op grondgebonden woningen, pmc's 6 tot en met 10 op gestapelde woningen. Pmc's 11 tot en met 14 gaan over tijdelijke woningen, pmc's 15 tot en met 18 over nultredenwoningen en pmc's 19 en 20 over zorggeschikte woningen. De Woonstandaard.

We hebben op basis van het gevraagde woningtype en de doelgroep achter de vraag een vertaling gemaakt van de kwalitatieve woningbehoefte voor de sociale huursector zoals beschreven in het vorige hoofdstuk, naar de pmc's van de Woonstandaard.

Tabel 5.2 Groene Metropoolregio. Behoefte huurwoningen in indeling Woonstandaard 4.0, 2025 – 2034

PMC	hh-grootte	Huurprijsklasse	Woonvorm	Aantal	Aandeel
PMC 1	1	tot kwaliteitskortingsgrens	Ggb.	190	2%
PMC 2	2	tot eerste aftoppingsgrens	Ggb.	1.860	16%
PMC 3	3 of meer	tot tweede aftoppingsgrens	Ggb.	430	4%
PMC 4	3 of meer	tot sociale huurgrens	Ggb.	160	1%
PMC 5	3 of meer	middenhuur en vrije huursector	Ggb.	-190	-2%
PMC 6	1	tot kwaliteitskortingsgrens	Gestpld.	940	8%
PMC 7	2	tot eerste aftoppingsgrens	Gestpld.	7.780	66%
PMC 8	3 of meer	tot tweede aftoppingsgrens	Gestpld.	440	4%
PMC 9	3 of meer	tot sociale huurgrens	Gestpld.	160	1%
PMC 10	3 of meer	middenhuur en vrije huursector	Gestpld.	100	1%
Totaal				**11.870**	**100%**

Bron: Primos 2025 Gelderse variant, WoON 2024, CBS Microdata, Netwerk Conceptueel Bouwen, bewerking Companen.

Enkele kanttekeningen:

- We hebben de vertaling naar pmc's beperkt tot de eerste 10. De reden hiervoor is dat geen raming is gemaakt van de vraag naar tijdelijke woningen. Dit is doorgaans een woonvorm die wordt ingezet om het woningtekort voor specifieke groepen sneller het hoofd te kunnen bieden en geen primaire woonwens. Als tijdelijke woningen wordt ingezet, voorzien deze in een woningbehoefte die nu is ingerekend in de pmc's 1 tot en met 10.
- De vraag naar nultredenwoningen is een vraag die grotendeels moet worden ingevuld met appartementen en deels met grondgebonden woningen. De totale vraag naar nultredenwoningen voor ouderen wordt beschreven in hoofdstuk 6 en bedraagt voor de regio ongeveer 8.600 woningen. Dit zijn overigens niet allemaal sociale huurwoningen. De vraag naar nultredenwoningen, geclusterde woningen en zorggeschikte woningen is door bureau HHM en In.Fact.Research in opdracht van de provincie Gelderland onderzocht. In dit onderzoek is echter niet in beeld gebracht wat de inkomenspositie is van de huishoudens met een vraag naar deze woonvormen. Het is daarom niet mogelijk een uitsplitsing te maken naar de pmc's 15 tot en met 20. Waar het zelfstandige woningen betreft, overlapt de vraag met de aantallen die zijn toegedeeld aan de pmc's 1 tot en met 10.

- Een belangrijk deel van de vraag naar sociale huurwoningen in de regio is afkomstig van eenpersoonshuishoudens. In de indeling van de Woonstandaard krijgen al deze huishoudens een huur tot de kwaliteitskortingsgrens (pmc's 1 en 6). In de praktijk betalen veel eenpersoonshuishoudens een huur tussen de kwaliteitskortingsgrens en de eerste aftoppingsgrens, zonder dat dit tot problematische huurquotes[3] leidt. We hebben daarom een deel van de vraag in pmc's 1 en 6 in pmc's 2 en 7 laten vallen, op basis van de daadwerkelijke woonsituatie van eenpersoonshuishoudens zoals die blijkt uit het WoON 2024.

De vraag naar de verschillende pmc's in de sociale huursector per subregio, met de genoemde kanttekeningen, is als volgt:

Tabel 5.3 Groene Metropoolregio. Behoefte huurwoningen in indeling Woonstandaard 4.0, naar subregio's en totaal, 2025 – 2034

PMC	Subregio Arnhem	Subregio De Liemers	Subregio Nijmegen	Groene Metropoolregio
PMC 1	95	20	75	190
PMC 2	820	295	745	1.860
PMC 3	170	60	200	430
PMC 4	65	20	75	160
PMC 5	-110	-20	-60	-190
PMC 6	445	55	440	940
PMC 7	3.525	755	3.500	7.780
PMC 8	250	30	160	440
PMC 9	90	10	60	160
PMC 10	70	5	25	100
Totaal	**5.420**	**1.230**	**5.220**	**11.870**

Bron: Primos 2025 Gelderse variant, WoON 2024, CBS Microdata, Netwerk Conceptueel Bouwen, bewerking Companen.

5.2 Positie van starters en middeninkomens

De corporatiesector is gebonden aan strakke regels ten aanzien van inkomensgroepen die in aanmerking komen voor een corporatiewoning met een gereguleerde huur. Slechts een beperkt deel van de vrijkomende voorraad mag worden toegewezen aan huishoudens met een hoger inkomen. Een alternatief is dan een woning met een middenhuur (€ 900 tot € 1.184, prijspeil 2025). Zoals in het vorige hoofdstuk gaat de voorkeur van woningzoekenden eerder uit naar een goedkope of betaalbare koopwoning. Die woningen zijn er maar in beperkte mate.

Tabel 5.4 Maximale hypotheek bij verschillende jaarinkomens, 2025

Bruto jaarinkomen	Indicatie maximale hypotheek*
€ 45.000	€ 211.552
€ 50.000	€ 233.169
€ 55.000	€ 254.789
€ 60.000	€ 276.403
€ 65.000	€ 303.999
€ 70.000	€ 332.515
€ 75.000	€ 361.951
€ 80.000	€ 392.307

*Op basis van geen studieschuld en 3,57% 10 jaar vaste rente met NHG.
Bron: Rabobank.

Voor mensen die niet hebben geprofiteerd van de waardestijging van een woning is het lastiger geworden om een woning te kunnen kopen. Dat zijn (koop) starters, die geen overwaarde hebben opgebouwd in een koopwoning. Deze groep heeft doorgaans alleen mogelijkheden om een woning te kopen in het goedkope en betaalbare segment. Om een woning met een hypotheek van € 300.000 te kunnen kopen, is een jaarinkomen nodig van bijna € 65.000. Dat is bijna anderhalf keer het modale inkomen (prijspeil 2025). De goedkope koopvoorraad is daarmee net bereikbaar voor huishoudens met hoog middeninkomen. Het aanbod in deze prijscategorie is echter zeer beperkt. Voor een woning met een prijs op het niveau van de landelijke betaalbaarheidsgrens (€ 405.000) is een jaarinkomen nodig van € 85.000. Dat is bijna twee keer het modale inkomen. Veel huishoudens hebben twee inkomens nodig om een woning te kunnen kopen. Dit beperkt de mogelijkheden van eenpersoonshuishoudens aanzienlijk.

Koopwoningen met een prijs tot ongeveer € 300.000 zijn niet eenvoudig te realiseren in een kwaliteit die aansluit bij de woonwensen van potentiële kopers. Een substitutiemarkt voor dit segment zijn zoals beschreven woningen in het middenhuursegment.

[3] *De huurquote is het aandeel van het besteedbare inkomen dat aan de huur en eventuele servicekosten wordt betaald.*

6 WONINGVRAAG SPECIFIEKE AANDACHTSGROEPEN

HOOFDUITKOMSTEN

- De behoefte aan voor ouderen geschikte woningen is redelijk in lijn met de afspraken uit het Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen.
- Er is behoefte aan zo'n 8.600 nultredenwoningen en 5.900 geclusterde woningen, waarvan zo'n 2.250 zorggeschikt.
- Voor de huisvesting van mensen die uitstromen uit een instelling en urgent woningzoekenden met sociale of medische urgentie zijn tot 2030 jaarlijks 1.750 beschikbare woningen nodig.
- Er zijn in de regio op dit moment naar schatting ongeveer 1.850 (dreigend) daklozen die snel een woning nodig hebben.
- Er is de komende jaren behoefte aan 5.400 tot 7.300 short stay en 1.900 tot 2.600 mid stay plekken voor arbeidsmigranten.
- In Nijmegen zijn de komende jaren 2.400 extra studentenwoningen nodig.
- De komende jaren zijn er naar schatting jaarlijks 400 tot 700 woningen nodig voor de huisvesting van statushouders.

6.1 Ouderen

Behoefte voor ouderen geschikte woningen redelijk in lijn met afspraken

De provincie Gelderland heeft recent onderzoek laten uitvoeren naar de behoefte aan wonen en wonen met zorg voor aandachtsgroepen in de provincie. De gehanteerde indeling van de aandachtsgroepen sluit aan bij de indeling in het voorstel voor de Wet versterking regie op de volkshuisvesting[4]. Ouderen zijn een belangrijke aandachtsgroep, vanwege het grote en toenemende aantal oudere huishoudens in de regio en vanwege de specifieke combinaties van woningen en zorgaanbod dat nodig is voor de huisvesting van oudere huishoudens.

Tabel 6.1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Behoefte aan voor ouderen geschikte woningen en vergelijking met Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen, 2022 tot en met 2030

	Behoefte	Afsprakenkader
Nultreden	8.595	7.641
Geclusterd	5.900	5.495*
Waarvan zorggeschikt	2.240	1.855

* 3.640 geclusterd + 1.855 zorggeschikt.

Bron: Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, bureau HHM en In.Fact.Research, 2024; Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen GMR.

- Het onderzoek in opdracht van de provincie laat voor de Groene Metropoolregio voor de periode tot en met 2030 een behoefte zien aan bijna 8.600 nultreden-woningen voor ouderen. Dit zijn woningen die zowel intern als extern toegankelijk zijn zonder trappenlopen. Dit houdt in dat je de woningen kan bereiken zonder trap te lopen (extern toegankelijk) en dat keuken, badkamer, toilet en minimaal één slaapkamer zonder trappen te bereiken zijn (intern toegankelijk).

[4] *De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen maakt binnen de categorie nultredenwoningen nog een onderscheid naar nultredenwoningen en levensloopgeschikte woningen, die het Rijk niet maakt.*

- Daarnaast is er een behoefte aan 5.900 geclusterde woningen. Dit zijn ruimtelijk geclusterde wooneenheden (minimaal vijf) waar (overwegend) ouderen zelfstandig wonen mét een fysieke, gezamenlijke ruimte voor ontmoeting.
- Van deze geclusterde woningen moeten er volgens het onderzoek van de provincie 2.240 zorggeschikt zijn. Dit zijn woningen waar intensieve zorgverlening mogelijk is. De woningen zijn toegankelijk met een rolstoel en hebben voorzieningen waardoor verpleegzorg geboden kan worden.
- De geraamde behoefte ligt iets boven de afspraken die in het Regionale Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen zijn gemaakt over de huisvesting van ouderen, maar wijkt niet heel sterk af.

Het provinciale onderzoek maakt geen uitsplitsing naar de subregio's binnen de Groene Metropoolregio. Op basis van de spreiding van huishoudens in de leeftijd van 65 jaar of ouder over de regio is wel een toedeling te maken.

Tabel 6.2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Behoefte aan voor ouderen geschikte woningen, naar subregio's en totaal, 2022

	Nultreden	Geclusterd	Waarvan zorggeschikt
Subregio Arnhem e.o.	3.765	2.585	980
Subregio De Liemers	1.250	860	330
Subregio Nijmegen e.o.	3.580	2.455	930
Regio	**8.595**	**5.900**	**2.240**

Bron: Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, bureau HHM en In.Fact.Research, 2024; Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen GMR, bewerking Companen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de behoefte per gemeente.

6.2 Mensen die uitstromen uit een instelling

Jaarlijks tot 2030 1.750 woningen nodig voor opvang uitstroom en urgenten

Het provinciale onderzoek naar de behoefte naar wonen en wonen met zorg geeft ook inzicht in de uitstroom van mensen uit instellingen die een woning, al dan niet met zorg of begeleiding nodig hebben. Vaak betreft het goedkope, kleinere corporatiewoningen.

Tabel 6.3 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Jaarlijkse huisvestingsbehoefte aandachtsgroepen, 2022 - 2030.

Aandachtsgroepen	Huisvestingsbehoefte
Mensen met een verstandelijke beperking	
• Uitstroom	39
• Extra vraag geclusterd wonen	26
• Totaal	65
Mensen met een lichamelijke beperking	
• Extra vraag geclusterd wonen	2
Uitstroom Bescherm Wonen[1]	380
Uitstroom Jeugdhulp met verblijf	385
Uitstroom Maatschappelijke Opvang[2]	305
Uitstroom Vrouwenopvang[3]	50
Sociaal en medisch urgenten	527
Mantelzorgurgenten	36
Totaal regio	**1.750**

[1] Inclusief uitstroom klinische geestelijke gezondheidszorg.
[2] Inclusief uitstroom detentie en forensische zorg.
[3] Inclusief uitstappende sekswerkers.

Bron: HHM en In.Fact.Research, Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, 2024.

- De totale behoefte aan woningen voor mensen die uitstromen uit een instelling bedraagt volgens het provinciale onderzoek voor de periode 2022 – 2030 in de Groene Metropoolregio jaarlijks 1.750 woningen.
- De grootste woningvraag is er getalsmatig voor sociaal en medisch urgenten, mensen die uitstromen uit Jeugdhulp met verblijf, uit Beschermd Wonen en uit de Maatschappelijke Opvang.
- De geraamde aantallen zijn afgestemd met wat is opgenomen in het Regionale Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen.

Tabel 6.4 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Jaarlijkse huisvestingsbehoefte aandachtsgroepen tot 2022 - 2030, per subregio en totaal

Gemeenten	Huisvestingsbehoefte
Subregio Arnhem	775
De Liemers	215
Subregio Nijmegen	760
Regio	**1.750**

Bron: HHM en In.Fact.Research, Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, 2024, bewerking Companen.

- De vraag naar huisvesting voor aandachtsgroepen die uitstromen uit een instelling bedraagt voor de periode 2022 - 2030 in de subregio Arnhem jaarlijks 775 woningen, in De Liemers jaarlijks 215 woningen en in de subregio Nijmegen jaarlijks 760 woningen.
- In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de opgave per gemeente. Een nadere uitsplitsing naar de verschillende aandachtsgroepen is in het provinciale onderzoek alleen op regioniveau gegeven.

6.3 (Dreigend) daklozen

1.850 (dreigend) daklozen hebben met spoed een woning nodig

Er zijn mensen die zeer dringend een woning nodig hebben, omdat zij dakloos zijn of omdat zij dakloos dreigen te raken. Op veel plaatsen in het land worden zogenoemde ETHOS-tellingen gehouden. Gedurende een dag worden door de organisaties die betrokken zijn bij dak- en thuisloze mensen de situaties in beeld gebracht die bij deze organisaties bekend zijn. Een ETHOS-telling is daarom een momentopname van de situatie en geeft een beeld van de groep die op dat moment met spoed woonruimte nodig heeft. Bij een ETHOS-telling worden de volgende mensen/situaties geteld:

- in de openbare ruimte
- in noodopvang
- in tijdelijke opvang
- in een instelling
- in niet-conventionele woonruimte
- bij familie en vrienden
- dreigende huisuitzetting

In de regio Gelderland Zuid is in 2024 een ETHOS-telling gehouden. We gebruiken deze telling als basis voor een raming van het aantal (dreigend) daklozen in de Groene Metropoolregio en de subregio's. We doen dit door het gemiddelde aandeel (dreigend) daklozen dat is waargenomen op de totale bevolking in gemeenten waar geteld is te projecteren op gemeenten waar niet is geteld. We maken daarbij een onderscheid tussen de grote stad en de omliggende gemeenten. In gemeenten waar een waarneming was, is dit exacte aantal genomen.

Tabel 6.5 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aantal (dreigend) daklozen, per subregio en totaal, 2024

Deelgebieden	Daklozen
Subregio Arnhem e.o.	845
Subregio De Liemers	135
Subregio Nijmegen e.o.	875
Regio	**1.855**

Bron: Ethos telling Gelderland-Zuid 2024, bewerking Companen.

- Op basis van de beschreven werkwijze ramen we het aantal daklozen en dreigend daklozen in de regio op ruim 1.850. Voor deze mensen is op korte termijn een woning nodig. Doorgaans zal het een goedkope of betaalbare woning betreffen, in de huursector.
- In de subregio Arnhem bedraagt het geraamde aantal (dreigend) daklozen zo'n 850, in De Liemers een kleine 150 en in de subregio Nijmegen een kleine 900 personen.
- Omdat ook mensen in een instelling worden geteld waarvan bekend is dat zij dakloos dreigen te raken, is er sprake van enige overlap met het aantal uitstromers dat wordt geraamd in het onderzoek van HHM/In.Fact (zie paragraaf 6.2). In de ETHOS-telling maken mensen in een instelling een kleine 10% uit van de totale groep die is geteld. Dat betekent dat er een overlap zou kunnen zijn van een kleine 200 personen tussen beide onderzoeken.

6.4 Arbeidsmigranten

Grote behoefte aan short stay en mid stay plekken

In 2024 is in de Groene Metropoolregio onderzoek gedaan naar de huisvestingssituatie van arbeidsmigranten en de ontwikkeling van de behoefte aan short stay en mid stay faciliteiten in de komende jaren. Het gaat om een behoefte die in de praktijk geregeld wordt ingevuld in de reguliere woningvoorraad, waar het drukt op de mogelijkheden van reguliere woningzoekenden om een woning te vinden, op bedrijventerreinen, op vakantieparken en in panden die geen woonbestemming hebben. De geraamde behoefte is een behoefte aan kwalitatief goede plekken, bij voorkeur in de buurt van de plek waar de arbeidsmigranten ook werken.

Tabel 6.6 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Huisvestingbehoefte short stay en mid stay arbeidsmigranten, 2024 - 2030

	Short stay	Mid stay	Totaal
Subregio Arnhem e.o.	2.700 – 3.500	1.000 – 1.300	3.700 – 4.800
Subregio De Liemers	700 – 1.000	100 - 200	800 – 1.200
Subregio Nijmegen e.o.	2.000 – 2.800	800 – 1.100	2.800 – 3.900
Regio	**5.400 – 7.300**	**1.900 – 2.600**	**7.300 – 9.900**

Bron: Arbeidsmigranten in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Companen en Decisio, 2024.

- De bandbreedte in de vraag naar short stay en mid stay plekken in de periode 2024 – 2030 bedraagt in de Groene Metropoolregio 7.300 tot 9.900. De bandbreedte komt voort uit het verschil tussen een laag en een hoog scenario dat is uitgewerkt, afhankelijk van de economische ontwikkeling in de regio.
- De behoefte aan short stay plekken valt volgens de raming binnen de bandbreedte van 5.400 tot 7.300 plekken, de behoefte aan mid stay plekken in de bandbreedte van 1.900 tot 2.600 plekken.
- Het betreft geen vraag naar zelfstandige woonruimte maar zoals aangegeven een vraag naar kwalitatief volwaardige tijdelijke woonplekken. Het SNF-keurmerk is een goede norm hiervoor.

6.5 Studenten in Nijmegen

Op verzoek van de gemeente Nijmegen is de vraag naar studentenwoningen in Nijmegen in beeld gebracht.

Komende jaren behoefte aan 2.400 extra studentenwoningen in Nijmegen

De Landelijke Monitor Studentenhuisvesting van Kences geeft inzicht in de woonsituatie en de woonwensen van studenten in de Nederlandse studentensteden. In 2025 waren er 18.600 hbo- en wo-studenten woonachtig in Nijmegen. Van deze groep studeert 89% in Nijmegen zelf en woont 11% in Nijmegen, maar studeert ergens anders. Daarnaast studeren in Nijmegen 9.000 Mbo studenten.

Van de hbo- en wo-studenten in Nijmegen zijn 3.000 internationale studenten.

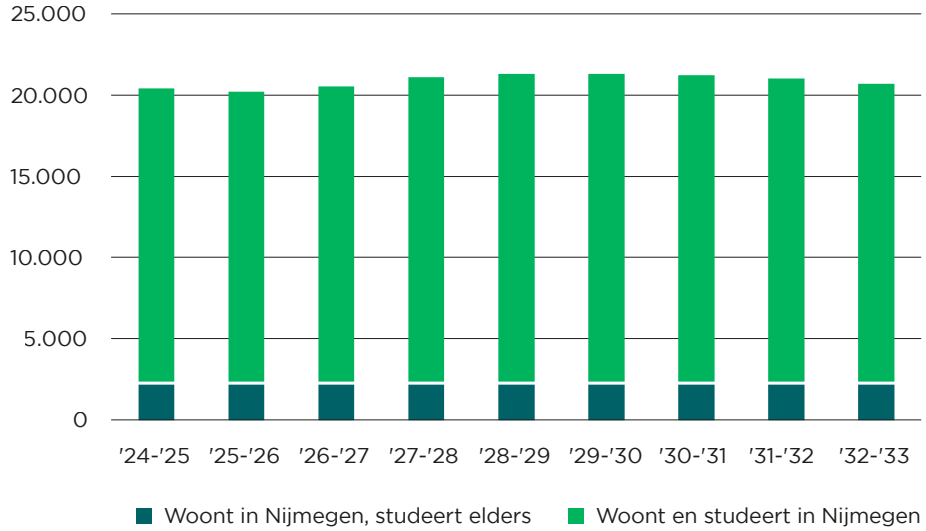
Tabel 6.7 Gemeente Nijmegen. Woonsituatie studerenden hbo en wo in Nijmegen, naar woongemeente en woonvorm, 2025

Woonsituatie	Aantal	%
Woont én studeert in Nijmegen	**16.600**	**89%**
• Woont op kamers (onzelfstandig)	11.500	61%
• Woont in éénkamerwoning (studio)	2.700	14%
• Woont in meerkamerwoning	2.400	13%
Woont in Nijmegen, studeert elders	**2.100**	**11%**
• Woont op kamers (onzelfstandig)	1.100	6%
• Woont in éénkamerwoning (studio)	400	2%
• Woont in meerkamerwoning	500	3%
Totaal in Nijmegen woonachtige studenten	**18.600**	**100%**

Bron: Kences monitor studentenhuisvesting, 2025.

- De groep studenten die in Nijmegen woont én studeert is 16.600 mensen groot. Van deze groep woont meer dan 60% op kamers. Samen met de groep studenten die in Nijmegen op kamers woont maar elders studeert, zijn er 12.600 uitwonende studenten in Nijmegen die op een kamer wonen. Het betreft ongeveer twee derde van alle uitwonende studenten in Nijmegen.
- Een veel kleiner deel van de studenten in Nijmegen woont in een studio (16%) of een meerkamerwoning (eveneens 16%; doorgaans betreft dit appartementen).

Figuur 6.1 Gemeente Nijmegen. Prognose woonvraag studenten hbo en wo (gewenste situatie) volgens het hoge vraag scenario, naar studielocatie, studiejaar '24-'25 tot '32-'33.

Bron: Kences.

- Op dit moment zijn er 18.100 studenten aan hbo en wo die in Nijmegen studeren en uitwonend zouden willen zijn in Nijmegen. Nog eens 2.200 studenten willen uitwonend zijn in Nijmegen en studeren elders. Samen zijn dit 20.300 studenten die uitwonend zouden willen zijn in Nijmegen.
- Dit aantal neemt licht toe naar 20.600 in het studiejaar '32-'33.
- Deze ontwikkeling is de ontwikkeling volgens het hoge vraag scenario van Kences. Dit scenario sluit in de beleving van studentenhuisvesters het beste aan bij de ontwikkeling die voor de komende tijd te verwachten is.
- Het betreft hier de totale vraag. Omdat er een tekort is aan studentenwoningen in Nijmegen, is de vervulde vraag lager.
- Het aantal internationale hbo- en wo-studenten in Nijmegen neemt volgens de prognose van Kences in de periode tot studiejaar '32-'33 af met zo'n 200, naar 2.800 studenten.

Naast de hbo- en wo-studenten, zijn er in studiejaar '32-'33 naar schatting zo'n 450 mbo-studenten uitwonend in Nijmegen.

Tabel 6.8 Gemeente Nijmegen.
Opgave studentenhuisvesting hbo en wo studiejaar '24-'25 tot '32-'33

	'24 - '25	'32 - '33
Aantal uitwonende studenten (vervulde vraag)	18.600	18.300
Gewenst aantal uitwonende studenten (totale vraag)	20.300	20.600
Aanbod studenten studentenhuisvesting	18.700	18.300
Tekort/opgave	**-1.600**	**-2.400***

* verschil door afronding.

Bron: Kences.

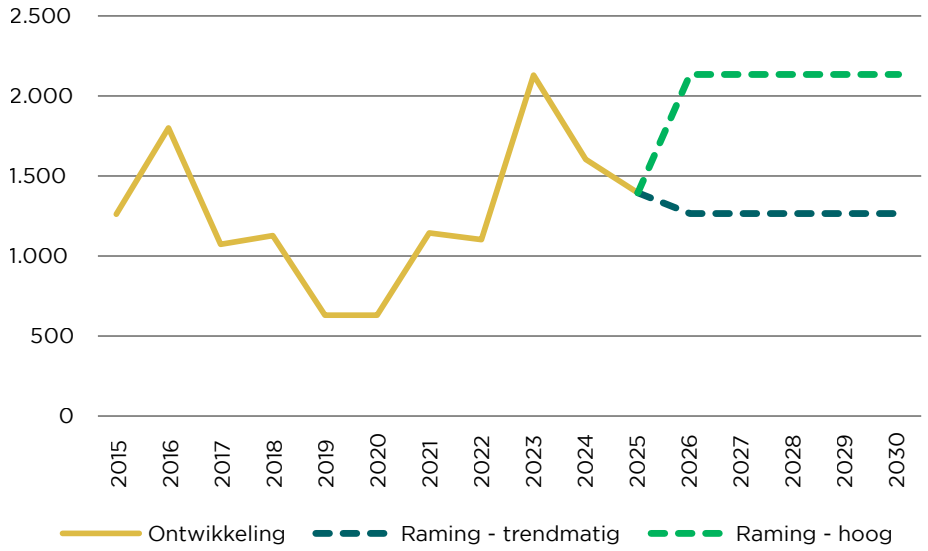
- Er is op dit moment een tekort aan 1.600 studentenwoningen in Nijmegen. Volgens de hoge vraag variant van de Kences prognose loopt dit aantal op tot een tekort van 2.400 in het studiejaar '32-'33.
- SSH& heeft voor Nijmegen plannen voor het toevoegen van 950 studentenwoningen in de periode tot 2030 en nog eens 650 woningen in de periode 2030 tot 2035. Bij elkaar betekent dit dat 1.600 woningen zullen worden toegevoegd, waarmee het huidige tekort per saldo wordt ingelopen.
- De opgave volgens de prognose bedraagt 2.400 woningen. SSH& en de gemeente Nijmegen gaan ervan uit dat de resterende 800 woningen door de particuliere markt worden ingevuld.
- Er is maar beperkt overlap tussen de Primos prognose, die gaat over zelfstandige huishoudens, en de prognose van de extra woningvraag van studenten. De vraag van studenten is daarom grotendeels een vraag boven op de geraamde reguliere woningbehoefte. Een vraag die vooral betrekking heeft op de corporatiesector.

6.6 Statushouders

Jaarlijks 400 tot 700 woningen voor statushouders nodig

De huisvesting van vergunninghouders is een specifiek aandachtspunt. Over het huisvesten van deze groep worden afspraken gemaakt met de woningcorporaties. Hoewel niet goed te voorspellen is hoe de omvang van deze doelgroep zich gaat ontwikkelen, kan wel een richting gegeven worden. Voor de kortere termijn is er zicht op de aantallen vergunninghouders die gemeenten moeten huisvesten. Om voor de komende jaren een bandbreedte te geven, kijken we naar de gemiddelde taakstelling van de afgelopen jaren en de hoogste piek in de afgelopen jaren (2023).

Figuur 6.2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Taakstelling huisvesting statushouders, historisch (2015 - 2025) en raming trendmatig en hoog (2026 - 2030)

Bron: Taakstelling huisvesting statushouders, Rijksoverheid, bewerking Companen.

- Op basis van de beschreven aannames varieert de taakstelling de komende jaren tussen 1.250 en 2.200 statushouders per jaar.

Tabel 6.9 Groene Metropoolregio. Benodigde woningen voor de huisvesting van statushouders, 2025 en 2026 e.v.

		2026 en verder	
	2025	Trendmatig	Hoog
Subregio Arnhem	190	180	310
Subregio De Liemers	60	50	90
Subregio Nijmegen	190	170	300
Regio	**440**	**400**	**710**

Bron: Rijksoverheid, woningcorporaties, bewerking Companen.

- Bij een trendmatige huisvestingsopgave zijn jaarlijks 400 woningen nodig. Dit betreft in grote mate corporatiewoningen. Bij het hoge scenario gaat het jaarlijks om 710 woningen.
- De hoge raming komt voor de komende jaren uit op zo'n 100 woningen per jaar méér dan ten tijde van het vorige onderzoek werd geraamd.
- De trendmatige ontwikkeling van de woningbehoefte is onderdeel van de geraamde woningbehoefte op basis van de Primos prognose. De plus ten opzichte hiervan in het hoge scenario komt boven op de geraamde ontwikkeling van de woningbehoefte.

6.7 Woonwagenstandplaatsen

Er is geen actueel, integraal, regionaal onderzoek naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen. De behoefte aan woonwagenstandplaatsen is daarom in beeld gebracht op basis van bestaande gemeentelijke onderzoeken. Er zijn gemeenten die (nog) geen onderzoek hebben verricht of alleen beschikken over onderzoek van enkele jaren geleden.[5] Waar gemeenten geen recent eigen onderzoek hebben, is een inschatting gemaakt op basis van de BRP. Dit betekent dat niet in elke gemeente de behoefte op gelijkwaardige manier in beeld is gebracht. We geven in de tekst zo goed mogelijk aan welke onzekerheden van toepassing zijn.

De totale behoefte aan woonwagenstandplaatsen bestaat, met de bovenstaande kanttekeningen, uit 360 tot 410 standplaatsen. De behoefte aan extra standplaatsen is het grootst in Nijmegen en Arnhem. Ook in Wijchen en Overbetuwe is sprake van een grote vraag.
Eerst kijken we naar de gemeenten die de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in beeld hebben gebracht op basis van een enquête of door het aanleggen van een wachtlijst. In deze gemeenten is goed inzichtelijk welk deel van de woonwagenbewoners daadwerkelijk op zoek is naar een standplaats.

Tabel 6.10 Groene Metropoolregio. Behoefte aan woonwagenstandplaatsen, per gemeente, 2025 op basis van wachtlijst/behoefte-onderzoek

Gemeente	Inwonende kinderen (18+)	Woonachtig in stenen woning	Woonachtig buiten gemeente	Onbekend	Behoefte Totaal
Arnhem[1]	?	?	?	98	98
Beuningen[2]	0	3	2		5
Druten[2]	0	0	2		2
Duiven[2]	4	6	8		18
Lingewaard[2]	?	?	?	14	14
Nijmegen[1]		45	25	8	78
Overbetuwe[2]	4	13	26		43
Rheden[2]	11	1	0		12
Wijchen[1]	6	21	26		53
Zevenaar[2]	8	13	0		21
Totaal	**33**	**102**	**89**	**128**	**352**

[1] Bron: Behoeftenonderzoek gemeente. [2] Bron: Actuele wachtlijst gemeente.

[5] *Van Heumen en Rozendaal hebben we geen gegevens ontvangen.*

Diverse gemeenten beschikken niet over een actuele wachtlijst of (recent) onderzoek naar standplaatsen. Voor deze gemeenten is een analyse gemaakt van de Basisregistratiepersonen (BRP). Op basis van leeftijd en huishoudenssamenstelling is een aanname gedaan in de verwachte behoefte aan standplaatsen. Hierbij hebben we een laag en hoog scenario aangehouden, omdat op basis van persoonskenmerken alleen geen absolute zekerheid kan worden verkregen of personen daadwerkelijk verhuisgeneigd zijn.

Tabel 6.11 Groene Metropoolregio. Behoefte aan woonwagenstandplaatsen, per gemeente, 2025 op basis van BRP-administratie.

Gemeente	Inwonende kinderen (18+) – laag scenario	Inwonende kinderen (18+) – hoog scenario
Berg en Dal	5	12
Duiven	0	4
Mook en Middelaar	1	1
Nijmegen	15	50
Renkum	1	3
Totaal	**22**	**70**

Bron: BRP gemeenten.

- Over het algemeen kan gesteld worden dat de behoefte van kinderen die inwonend zijn in een woonwagen de meeste urgente woonvraag is. Deze groep heeft immers nog geen eigen woonplek. Deze behoefte bestaat uit minimaal 50 tot 100 standplaatsen (op basis van een combinatie van tabel 6.10 en 6.11), maar zal in de praktijk wellicht groter zijn, omdat niet iedere gemeente dit onderscheid in de behoefte maakt.
- Een tweede groep vormen woonwagenbewoners die wel in de gemeente wonen, maar niet (meer) in een woonwagen, maar daar wel graag naar terug zouden willen keren. Deze behoefte bestaat uit minimaal 102 standplaatsen (op basis van tabel 6.10).
- Daarnaast is er nog een grote groep geïnteresseerde woonwagenbewoners die niet in de gemeente woont, maar wel familiebanden heeft met woonwagenbewoners en daarom graag een woonwagen in de gemeente wil betrekken (minimaal 89, op basis van tabel 6.10). In de praktijk is deze

groep zeer divers. Er zitten woonwagenbewoners bij met zeer sterke familieverbanden waardoor het zeer logisch is dat zij behoefte hebben aan een woonwagenstandplaats in een gemeente waar zij nu nog niet wonen. Maar er zijn ook woonwagenbewoners die (mede vanwege het beperkte aanbod aan standplaatsen) in verschillende gemeenten zich aanmelden op een wachtlijst, ook als zij daar geen of weinig familie hebben wonen. Daardoor is niet uit te sluiten dat er dubbelingen ontstaan in de behoefte. Die kans wordt groter op het moment dat een woonwagenlocatie zeer dicht bij de gemeentegrens aan ligt (bijvoorbeeld de woonwagenlocatie Nijmegen die op de grens met de gemeente Wijchen ligt).

Zeven van de 17 gemeenten hebben zicht op de omvang van de drie te onderscheiden doelgroepen binnen de woonwagenbewoners. Dat betekent niet dat er in de overige gemeenten geen vraag is van woonwagenbewoners die (1) vanuit een stenen woning willen verhuizen naar een woonwagen en/of (2) vanuit een andere gemeente willen vestigen op een woonwagenlocatie in de gemeente (omdat ze er bijvoorbeeld nauwe familiebanden hebben met de huidige bewoners). De kans is daarom groot dat de werkelijke behoefte aan woonwagenstandplaatsen groter is (zeker in gemeenten met alleen de BRP als bron).

Bij het bepalen van de opgave voor woonwagenstandplaatsen wordt niet alleen gekeken naar de behoefte, maar ook wie tot de doelgroep woonwagenbewoners behoort. Hierbij wordt doorgaans het afstammingsbeginsel toegepast; iemand komt in aanmerking voor een woonwagen als hij/zij zelf, de ouders of grootouders in een woonwagen hebben gewoond. Dit houdt dus in dat men in ieder geval tot een woonwagenfamilie moeten behoren, maar het kan dus zijn dat men zelf nog nooit in een woonwagen gewoond heeft.

De gemeentelijke opgave bestaat daarmee in ieder geval uit de doelgroep 1e en 2e graadsfamilieleden van de huidige bewoners van standplaatsen in de gemeente. Of een gemeente daarnaast ook een opgave woonwagenbewoners die niet tot de 1e of 2e graadsfamilie behoren én niet in de gemeente woonachtig zijn, is een afweging die de gemeente zelf kan maken.

Huidige aanbod en plannen voor uitbreiding

Op dit moment zijn er ruim 400 woonwagenstandplaatsen in de regio, verdeeld over ruim 50 locaties. Veel gemeenten hebben plannen voor uitbreiding van het aantal standplaatsen. In totaal gaat het om een netto uitbreiding van ongeveer 130 standplaatsen. Dit aantal is nog onvoldoende om te voorzien in de behoefte, zelfs als we ervan uitgaan dat er in de vorige tabel sprake is van enige dubbeling.

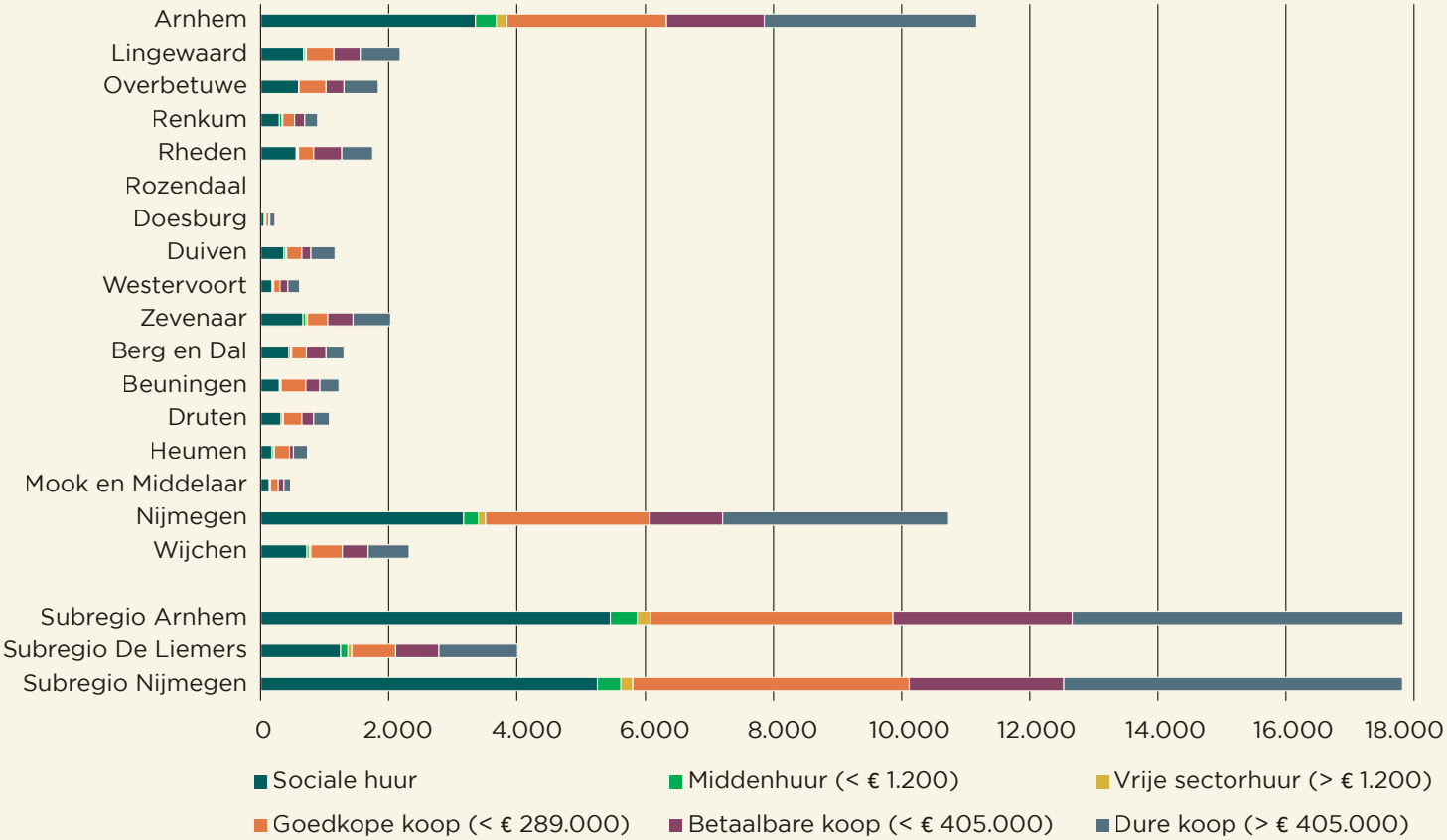
Tabel 6.12 Groene Metropoolregio. Huidig aanbod en plannen voor woonwagenstandplaatsen, per gemeente, subregio en totaal, 2025

Gemeente	Huidig aantal locaties	Huidig aantal standplaatsen	Plannen voor uitbreiding
Arnhem	15	124	26
Lingewaard	3	22	3
Overbetuwe	3	9	4 tot 6
Renkum	2	21	Onbekend
Rheden	9	24	12
Rozendaal	0	0	Onbekend
Subregio Arnhem	*32*	*200*	*45 tot 47*
Doesburg	2	8	0
Duiven	2	7	4 tot 6
Westervoort	1	8	0
Zevenaar	5	18	10 tot 15
Subregio Liemers	*10*	*41*	*14 tot 21*
Berg en Dal	2	18	12
Beuningen	1	17	0
Druten	1	2	0
Heumen	1	11	0
Mook en Middelaar	1	4	0
Nijmegen	5	107	32
Wijchen	1	13	20
Subregio Nijmegen	*12*	*172*	*64*
Totaal	**54**	**413**	**123 tot 130**

Bron: Gemeenten.

BIJLAGE 1
ACCENTEN IN DE BEHOEFTERAMING

Figuur 1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aanvullende woningbehoefte naar eigendom en prijsklasse, per gemeente en per subregio, 2025 - 2034

Bron: Primos 2025 Gelderse Variant, WoON 2024, CBS-Microdata, bewerking Companen.

Tabel 1 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Behoefte aan voor ouderen geschikte woningen, naar gemeenten en totaal, 2022

Gemeente	Nultreden	Geclusterd	Waarvan zorggeschikt
Arnhem	1.445	995	375
Berg en Dal	500	345	130
Beuningen	315	215	80
Doesburg	170	115	45
Druten	225	155	60
Duiven	290	200	75
Heumen	230	160	60
Lingewaard	615	425	160
Mook en Middelaar	125	85	35
Nijmegen	1.670	1.140	430
Overbetuwe	555	380	145
Renkum	495	340	130
Rheden	630	430	165
Rozendaal	25	15	5
Westervoort	185	130	50
Wijchen	515	355	135
Zevenaar	605	415	160
Groene Metropoolregio	**8.595**	**5.900**	**2.240**

Bron: Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, bureau HHM en In.Fact.Research, 2024; Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen GMR, bewerking Companen.

Tabel 2 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Jaarlijkse huisvestingsbehoefte aandachtsgroepen[6] tot 2022 - 2030, per gemeente en totaal

Gemeente	Huisvestingsbehoefte
Arnhem	380
Berg en Dal	80
Beuningen	60
Doesburg	25
Druten	45
Duiven	55
Heumen	40
Lingewaard	110
Mook en Middelaar	20
Nijmegen	420
Overbetuwe	110
Renkum	70
Rheden	100
Rozendaal	5
Westervoort	35
Wijchen	95
Zevenaar	100
Groene Metropoolregio	**1.750**

Bron: HHM en In.Fact.Research, Woonzorganalyse aandachtsgroepen Gelderland, 2024, bewerking Companen.

[6] *Mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een lichamelijke beperking, uitstroom Bescherm Wonen (inclusief uitstroom klinische geestelijke gezondheidszorg), uitstroom Jeugdhulp met verblijf, Uitstroom Maatschappelijke Opvang (inclusief uitstroom detentie en forensische zorg), Uitstroom Vrouwenopvang (inclusief uitstappende sekswerkers), Sociaal en medisch urgenten, Mantelzorgurgenten.*

Tabel 3 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Aantal (dreigend) daklozen, per gemeente en totaal, 2024

Gemeente	Huisvestingsbehoefte
Arnhem	590
Berg en Dal	110
Beuningen	10
Doesburg	15
Druten	10
Duiven	35
Heumen	40
Lingewaard	70
Mook en Middelaar	15
Nijmegen	660
Overbetuwe	70
Renkum	45
Rheden	65
Rozendaal	5
Westervoort	20
Wijchen	30
Zevenaar	65
Groene Metropoolregio	**1.855**

Bron: Ethos telling Gelderland-Zuid 2024, bewerking Companen.

BIJLAGE 2
NADERE TOELICHTING OP DE METHODOLOGIE

Kwalitatieve woningbehoefte

Vraag en aanbod van de volgende doelgroepen is opgenomen:

Starters	onzelfstandig wonenden (veelal inwonende kinderen) die een zelfstandige woning binnen de gemeente/regio betrekken en bij verhuizing geen woning achterlaten. Gaat ook om studenten die zelfstandig gaan wonen.
Doorstromers	zelfstandig wonende huishoudens die de komende vijf jaar een zelfstandige woning binnen de gemeente/regio betrekken.
Verlaters	huishoudens die door overlijden of vertrek een zelfstandige woning achterlaten.

Bij deze doorrekening baseren we ons op de volgende uitgangspunten:
- We nemen 1 januari 2025 als nulpunt voor de doorrekeningen.
- Voor de omvang van de woningbehoefte gaan we uit van de huishoudensgroei volgens de prognose Primos Gelderse variant 2025 van de Provincie Gelderland en de inloop van het woningtekort naar 2% tot en met 2034.
- De verhuisgeneigdheid per huishoudensgroep baseren we op het werkelijk aantal verhuizingen van verschillende huishoudens. Ook de achter te laten woningen baseren we op het feitelijk vrijkomend aanbod, geïndexeerd naar het huidige prijspeil van woningen.
- De woonvoorkeuren baseren we primair op WoON 2024.

Doordat de markt in de regio Arnhem-Nijmegen onder druk staat is bijna elk woningaanbod in trek bij woningzoekers. De huidige woningmarkt is in belangrijke mate een aanbiedersmarkt. Mensen verhuizen vaak niet naar de woning die exact aansluit bij hun wensen, maar vooral naar woningen die binnen hun mogelijkheden beschikbaar zijn. Verhuiswensen zijn in deze markt vaak ondergeschikt aan verhuismogelijkheden. Toch is juist in deze markt het beleidsmatig minder interessant om te zien wat mensen daadwerkelijk doen, maar vooral naar wat mensen willen: het accentueren van de vraag in een aanbiedersmarkt.

Het nationale woononderzoek WoON 2024 geeft hier inzicht in. Via dit grootschalige enquêteonderzoek zijn woonwensen in beeld gebracht. In grote lijnen biedt dit een beeld van de vraag. Toch zijn hierbij enkele nuanceringen te maken:
- Voor de sociale huur zien we dat het wettelijk systeem van toewijzingsnormen naar inkomen bepaalt wie hiervoor in aanmerking komt. Dit is een ‘systeemgedreven’ segment. De wens is meer secundair.
- Een deel van de verhuizingen komt niet voort vanuit een woonwens, maar vanuit een noodzaak. Te denken is aan een verhuizing als gevolg van echtscheiding, zorgsituatie of naar een tijdelijke (tussen)woning. In woonwensenonderzoek komt deze vraag niet of hoogstens zeer beperkt in beeld. Omdat die vraag in de praktijk wel aanwezig is, is het noodzakelijk dit wel in beeld te brengen. Dat kan door dit deel van de vraag te baseren op daadwerkelijke verhuizingen. In deze situatie gaat het vaak om verhuizingen naar vrije sector huurwoningen en/of naar woonzorgvormen. Daarom baseren we de vraag naar vrije sector huur voor een deel op feitelijke verhuizingen.
- Het enquêteonderzoek is uitgevoerd in 2023 en 2024. Sindsdien zijn de prijzen van woningen blijven stijgen. Om een reële inschatting van vraag en aanbod te kunnen maken hebben we daarom de prijsopbouw van het potentiële woningaanbod in de enquête geïndexeerd op de prijsontwikkeling op de woningmarkt. Aan de vraagkant is de koopkracht in dezelfde periode maar beperkt gegroeid. We nemen daarom aan dat dit minder effect heeft op de woningvraag.

Bij het ramen van de extra woningbehoefte is rekening gehouden met het vrijkomen van woningen door doorstroming, woningen die weer door een ander huishouden worden betrokken. De gepresenteerde aanvullende woningbehoefte naar eigendom, woonvorm en prijssegment is de behoefte die per saldo niet wordt ingevuld door vrijkomend aanbod.

Benodigde sociale huurvoorraad

De gemeenten en corporaties hebben een bijzondere verantwoordelijkheid om in huisvesting te voorzien van mensen die op basis van hun inkomen dit niet volledig zelfstandig kunnen. Wettelijk is vastgelegd dat eenpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 49.669 en meerpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 54.847 (prijspeil 2025) tot de doelgroep van de woningcorporaties behoren. Voor hen zijn sociale huurwoningen met een huurprijs tot € 900 bedoeld (prijspeil 2025). Huishoudens met een laag inkomen kunnen huurtoeslag krijgen. De inkomensgrenzen voor de huurtoeslag zijn in 2020 komen te vervallen en zijn vervangen voor een eigen bijdrage. Deze eigen bijdrage is hoger naarmate het inkomen hoger is. Als de eigen bijdrage hoger is dan de feitelijke huur dan krijgt een huishouden geen huurtoeslag meer. In het kader van het passend toewijzen van woningen door corporaties zijn er nog wel inkomensgrenzen. Deze zijn in 2025 als volgt:

- Eenpersoonshuishoudens tot de AOW-leeftijd: € 28.375
- Eenpersoonshuishoudens vanaf de AOW-leeftijd: € 27.775
- Meerpersoonshuishoudens tot de AOW-leeftijd: € 38.500
- Meerpersoonshuishoudens vanaf de AOW-leeftijd: € 37.350

Huishoudens in deze inkomensgroepen zijn aangewezen op de meest betaalbare sociale huurwoningen met een huurprijs tot de aftoppingsgrenzen: € 683 voor 1- en 2-persoonshuishoudens en € 732 voor 3- en meerpersoonshuishoudens. Om goed invulling te kunnen geven aan de huisvestingsopgave van deze doelgroepen, passend binnen de wettelijke kaders, hebben we de behoefte aan sociale huurwoningen in beeld gebracht. De toekomstige ontwikkeling van de behoefte aan sociale huurwoningen is afhankelijk van verschillende ontwikkelingen die niet altijd beïnvloedbaar zijn. Het is belangrijk om op te merken dat de gepresenteerde extra woningbehoefte de netto behoefte is. Als corporatiewoningen worden gesloopt of verkocht is sprake van een navenant hogere opgave. De netto behoefte aan sociale huurwoningen is in de rapportage vertaald naar pmc's volgens de Woonstandaard 4.0 van Aedes en het Netwerk Conceptueel Bouwen.

1 Gevolgen demografische trends voor sociale huur

De factor met de grootste invloed op de behoefte aan sociale huur is de verwachte huishoudensgroei. De groei van het aantal huishoudens spreidt zich demografisch over verschillende marktsegmenten.

2 Inlopen van het woningtekort

Voor de toekomstige woningbehoefte houden we naast de huishoudensgroei rekening met het inlopen van een bestaand woningtekort (naar 2% van de woningvoorraad). Het woningtekort heeft vooral betrekking op doelgroepen die een zelfstandige woning wensen maar daar nu niet of nauwelijks mogelijkheden toe hebben (vanwege gebrek aan woningaanbod of beperkte financiële mogelijkheden) en daardoor onzelfstandig wonen. Het gaat met name om starters op de woningmarkt en eenpersoonshuishoudens. Deze doelgroepen aan het begin van hun wooncarrière zijn, blijkend uit hun woonwens volgens WoON 2024, meer dan gemiddeld georiënteerd op een sociale huurwoning. Dit betekent dat een naar verhouding groot deel van het in te lopen woningtekort op basis van woonwensen terecht komt in de sociale huur.

3 Generatie-effect: ouderen verhuizen minder van koopwoning naar sociale huur

Een andere ontwikkeling die van invloed is op de behoefte aan sociale huur is het zogenaamde generatie-effect. Door beleid van de Rijksoverheid is jarenlang het kopen van woningen gestimuleerd. Hierdoor hebben generaties die na 1945 geboren zijn vaker een koopwoning dan de generaties van voor 1945. Juist die

laatste groep woont verhoudingsgewijs veel in een sociale huurwoning. De generatie geboren voor de Tweede Wereldoorlog zal de komende jaren steeds vaker uit hun woning gaan. De naoorlogse generatie (babyboom) vult dit slechts beperkt op door hun grotere oriëntatie op de koopsector. Hierdoor daalt de behoefte aan sociale huur tussen de generaties.

4 Verwachte koopkrachtontwikkeling en ontwikkeling tweedeling

De huishoudensgroei is de belangrijkste graadmeter voor de totale woningvraag. De koopkrachtontwikkeling geeft inzicht in welke inkomensgroepen binnen de totale huishoudensgroepen zullen toe- of afnemen. Een sterke positieve koopkrachtontwikkeling leidt tot een relatief kleine groei (of zelfs stagnatie) van de lage inkomensgroep. Bij een stagnatie van de koopkrachtontwikkeling (of zelfs afname) neemt de groep huishoudens met een laag inkomen juist toe (en de midden- en hogere inkomens juist veel minder). Echter laten economische ontwikkelingen zich niet één op één vertalen naar inkomensgroei bij de doelgroepen van de sociale huur. Veel belangrijker is in welke mate de economische tweedeling zich ontwikkelt. De koopkrachtontwikkeling in Nederland was de afgelopen jaren positief, lonen stegen harder dan de inflatie. In de corporatiesector is een echter een veel groter deel van de inwoners dan gemiddeld afhankelijk van een (bijstands-)uitkering of AOW/pensioen. De koopkracht van deze groepen steeg de afgelopen jaren aanmerkelijk minder hard dan van werkenden (CBS). De tweedeling tussen mensen die werken en mensen die afhankelijk zijn van een uitkering of pensioen is daardoor verder toegenomen. Daarbij is de werkloosheid, hoewel historisch gezien nog laag, aan het stijgen in Nederland. Ook de beschikbaarheid van vrijkomende woningen voor mensen die snel een sociale huurwoningen van een woningcorporatie nodig hebben is een aandachtspunt. Het gaat dan om statushouders, mensen die moeten uitstromen uit een instelling, mensen die dakloos zijn of dit dreigen te worden etc. We gaan daarom voor de behoefteontwikkeling vooralsnog uit van het lage scenario. Dit scenario sluit aan bij de afspraken die zijn gemaakt in de regionale woondeal met de provincie en de Rijksoverheid.

Behoefte aan woonwagenstandplaatsen

De verschillende gemeenten binnen de Groene Metropoolregio hanteren verschillende methoden om de behoefte aan woonwagenstandplaatsen bij te houden.

Behoefte op basis van wachtlijst of enquête

Diverse gemeenten houden een wachtlijst bij van woonwagenbewoners die behoefte hebben aan een standplaats (inclusief diverse kenmerken, zoals leeftijd, huishoudenssamenstelling, huidige woonsituatie, eventuele voorkeur voor een specifieke locatie). Zo'n wachtlijst vormt doorgaans de beste bron om de behoefte binnen een gemeente te bepalen, omdat het de actuele vraag weergeeft.

Sommige gemeenten hebben een enquête onder woonwagenbewoners gehouden. Zeker als zo'n enquête relatief recent is gehouden, geeft deze bron een goede weergave van de vraag. Is de enquête al enkele jaren geleden afgenomen, dan is dit als bron voor de behoefte minder betrouwbaar. Met deze bronnen is er vaak ook zicht op de eventuele behoefte van woonwagenbewoners die vanuit een andere gemeente zich in een gemeente willen vestigen. Omdat de verschillende enquetes niet gelijktijdig zijn afgenomen en er geen regionale wachtlijst bestaat, is het mogelijk dat er een dubbeling zit in de behoefte van woonwagenbewoners, afkomstig van andere gemeenten. Bijvoorbeeld doordat men zich op meerdere gemeenten oriënteert als het gaat om de toekomstige woonlocatie. Zeker als een woonwagenlocatie in de ene gemeente dichtbij een of meerdere woonwagenlocaties van de buurtgemeente zit, is er een zekere overlap in de vraag mogelijk. Dat geldt ook als er hechte familiebanden bestaan tussen bewoners van woonwagenlocaties in verschillende gemeenten.

De kenmerken per woonwagenlocatie (en daarmee ook de aantrekkingskracht op woonwagenbewoners van buiten de gemeente) verschilt echter sterk per locatie. Het is daardoor niet mogelijk om op uniforme wijze een aanname te doen in de eventuele overlap in de behoefte bij gemeenten.

Behoefte op basis van leeftijden huidige bewoners standplaatsen

Daarnaast zijn er diverse gemeenten waarbij we op basis van de BRP registratie een aanname hebben gedaan voor de te verwachte behoefte, door te kijken

naar de leeftijden van de huidige bewoners van woonwagenstandplaatsen. Op het moment dat iemand 18 jaar of ouder is en woont op een adres waar ook mensen wonen die minimaal 20 jaar ouder zijn, dan is dat een indicatie dat er thuiswonende kinderen zijn die mogelijk op zichzelf willen wonen. Als er meerdere 18-plussers bij oudere bewoners wonen, kan het gaan mogelijk om kinderen van dezelfde ouders gaan, maar ook om een inwonend stel. Daarom hebben we voor de gemeenten met BRP cijfers een bandbreedte voor de behoefte gehanteerd:

- Laag scenario: Alleen behoefte aan een standplaats als er inwonende 25-plussers in de woonwagen woonachtig zijn in combinatie met minimaal één ouder persoon (+ 20 jaar). Per twee 25-plussers is er behoefte aan één standplaats
- Hoog scenario: Behoefte aan een standplaats als inwonende kinderen 18 jaar of ouder zijn, in combinatie met minimaal één ouder persoon (+20 jaar). Per 18-plusser is er behoefte aan één standplaats.

Met een BRP analyse kan alleen een analyse van inwonende kinderen bij woonwagenstandplaatsen worden gemaakt. Er is dan nog geen zicht op een eventuele behoefte van woonwagenbewoners die in een reguliere (stenen) woning in de gemeente wonen en eventuele woonwagenbewoners die vanuit een andere gemeente zich willen vestigen in de gemeente. Het is aannemelijk dat de werkelijke behoefte in gemeenten met alleen een BRP-analyse hoger is dan nu in tabel 6.11 staat weergegeven.

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Post- en bezoekadres
Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem

Rijntoren – WTC Arnhem
(7e verdieping)

info@gmr.nl
www.gmr.nl

Companen

Bezoekadres
Tivolilaan 205
6824 BV Arnhem

Postadres
Postbus 1174
6801 BD Arnhem

info@companen.nl
026 351 25 32

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7819
Extern Zaak ID	Z/26/350254
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.f
Titel	350254 Informatienota 1e Rapportage Wijchen maart 2026
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
350254 Informatienota 1e Rapportage Wijchen maart 2026
Bijlage 1: 1e Rapportage 2026 Wijchen maart

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	14 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de Rapportage Wijchen maart 2026.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/350254

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: 1e Rapportage 2026 maart

Collegedatum: 14 april 2026

Kernboodschap
In de rapportage op hoofdlijnen gaan we eerst in op een aantal thema's binnen de exploitatie en geven we vervolgens inzicht in de projecten van grote omvang of politieke betekenis. We zijn nog in afronding van de jaarrekening en bezig met de 0-meting op de jeugdzorg en WMO, waarmee op de exploitatie op beperkte onderdelen afwijkingen worden gerapporteerd. In de Programmarapportage mei nemen we de actualisatie op de jeugdzorg en WMO op en verwerken we structurele gevolgen vanuit de jaarrekeninganalyse.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit**
6 nov 2025	Programmabegroting 2026

Toelichting
In deze rapportage beoordelen we de grote thema's op afwijkingen ten opzichte van de begroting. We zien binnen BUIG het aantal bijstandsuitkeringen hoger liggen, dan aangenomen in de begroting. Dat wordt echter volledig gecompenseerd door een hogere bijdrage vanuit het Rijk, dan aangenomen in de begroting. Ook de vangnet uitkering over het tekort in 2025 valt hoger uit dan aangenomen in de begroting 2026. In mei krijgen we nieuwe informatie over de hoogte van de rijksbijdrage en actualiseren we ook de aantallen in de bijstand. Op basis daarvan stellen we de begroting bij.

Voor Jeugd en WMO zijn we momenteel bezig met de nulmeting. Hierdoor kunnen we nog geen nieuwe verwachting voor 2026 afgeven. Dat nemen we mee in de Programmarapportage mei voor 2026 en Perspectiefnota voor 2027 en verder.

De projecten liggen over het algemeen op schema. Uit de actualisatie van de lopende grondexploitaties bij de jaarrekening komen, onder voorbehoud van de accountantscontrole die hier nog op moet plaatsvinden, geen grote bijstellingen. De verduurzaming bij het Mozaïek is nagenoeg afgerond.

Gevolgen
In de begroting houden we rekening met een resultaat van € 723k. Op dit moment zien we op de grote thema's de volgende bijstellingen op basis van de huidige inschatting waar we over geheel 2026 op uitkomen (jaareindeverwachting):

Bedragen x € 1.000	
Primitieve begroting 2026	**723**
Afwijkingen rapportage	
BUIG 2026	787
Compensatie vangnetregeling BUIG	253
Bijzondere bijstand	0
WMO	0
Jeugd	0
Vluchtelingen, Internationale	0
Overig	0
Huidige jaareindeverwachting	**1.763**

Bovenstaande jaareindeverwachting laat alleen de prognose zien op basis van de afwijkingen die nu bekend zijn op de grote thema's. Bij de Programmarapportage mei beoordelen we alle budgetten en nemen we de structurele afwijkingen mee uit de jaarrekening 2025.

Uitvoering of Vervolgstappen
Bij de Programmarapportage mei beoordelen we alle budgetten integraal, waarmee we de jaareindeverwachting verder kunnen concretiseren.

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Rapportage Maart 2026

P&C cyclus 2026:

Maart: Rapportage op hoofdlijnen ✓

Mei: Programmarapportage

Juli: Perspectiefnota en jaarrekening

September: Rapportage op hoofdlijnen

November: Programmarapportage en Begroting

December: Budgetoverhevelingen

Inhoudsopgave:

1. Inleiding 3
2. Totaalbeeld 2026 3
3. Thema's exploitatie 2026 4
   - 3.1 BUIG 4
   - 3.2 Bijzondere bijstand 5
   - 3.3 Jeugd 5
   - 3.4 Wmo 5
   - 3.5 Vluchtelingen arbeidsmigranten en huisvesting 5
   - 3.6 Bouwleges 7
   - 3.7 Klimaatmiddelen 7
   - 3.8 Overig 8
4. Projecten 9
   - 4.1 Wijchen West 9
   - 4.2 MFA Westwijzer 10
   - 4.3 Hart van Zuid 11
   - 4.4 Tussen kasteel en Wijchens Meer 12
   - 4.5 Verduurzaming Mozaïek 12
   - 4.6 Havenweg - Leemweg 13

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van maart 2026. We rapporteren de jaareindeverwachting ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Het doel van de rapportage is om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken voor het lopende jaar, met de financiën als uitgangspunt. De geactualiseerde begroting is daarbij leidend. In 2026 rapporteren we vier keer aan het college en de raad. Twee (Programma)rapportages zijn uitgebreider qua vorm en inhoud, waarin we alle budgetten integraal doornemen en ook de verantwoording op de beleidsvoornemens 2026 opnemen. In deze rapportage op hoofdlijnen gaan we eerst in op een aantal thema's binnen de exploitatie en geven we vervolgens inzicht in de projecten van grote omvang of politieke betekenis.

2. Totaalbeeld 2026

In de begroting houden we rekening met een resultaat van € 723k. Op dit moment zien we op de grote thema's de volgende bijstellingen op basis van de huidige inschatting waar we over geheel 2026 op uitkomen (jaareindeverwachting):

Bedragen x € 1.000	
Primitieve begroting 2026	**723**
Afwijkingen rapportage	
BUIG 2026	787
Compensatie vangnetregeling BUIG 2025	253
Bijzondere bijstand	0
WMO	0
Jeugd	0
Vluchtelingen, Internationale werknemers	0
Overig	0
Huidige jaareindeverwachting	**1.763**

Conclusie:

In deze rapportage beoordelen we de grote thema's op afwijkingen ten opzichte van de begroting. We zien binnen BUIG het aantal bijstandsuitkeringen hoger liggen, dan aangenomen in de begroting. Dat wordt echter volledig gecompenseerd door een hogere bijdrage vanuit het Rijk, dan aangenomen in de begroting. Ook de vangnet uitkering over het tekort 2025 valt hoger uit dan aangenomen in de begroting 2026. In mei krijgen we nieuwe informatie over de hoogte van de rijksbijdrage en actualiseren we ook de aantallen in de bijstand. Op basis daarvan stellen we de begroting bij.

Voor Jeugd en WMO zijn we momenteel bezig met de nulmeting. Hierdoor kunnen we nog geen nieuwe verwachting voor 2026 afgeven. Dat nemen we mee in de Programmarapportage mei voor 2026 en Perspectiefnota voor 2027 en verder.

De projecten liggen over het algemeen op schema. Uit de actualisatie van de lopende grondexploitaties bij de jaarrekening komen geen grote bijstellingen. Daarnaast zijn in januari besluiten genomen over Havenweg, Kraanvogel en Batenburg. De verduurzaming bij het Mozaïek is nagenoeg afgerond.

3. Thema's exploitatie 2026

3.1 BUIG

In de primitieve begroting van 2026 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 735 bijstandontvangers. We zijn gestart in 2026 met 746 bijstandsgerechtigden.
In 2025 zagen we het tekort op de rijksuitkering toenemen, waardoor we in aanmerking komen op de vangnetuitkering, waarmee het tekort gedempt kan worden. Een bestandsanalyse is onderdeel van de aanvraag van de Vangnetuitkering Participatiewet. Hierbij kijken we specifiek naar kansen om te komen tot schadelastbeperking op de uitkeringsuitgaven. Dit voorstel wordt aan de raad voorgelegd in Q2 van 2026.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
Er wordt vooralsnog uitgegaan van gemiddeld van 751 uitkeringsgerechtigden in 2026. Dat leidt tot een uitzetting van €674k**.** Bij de Perspectiefnota maken we opnieuw een eindejaar prognose met behulp van de voorhanden zijnde (bestands) ontwikkelingen.

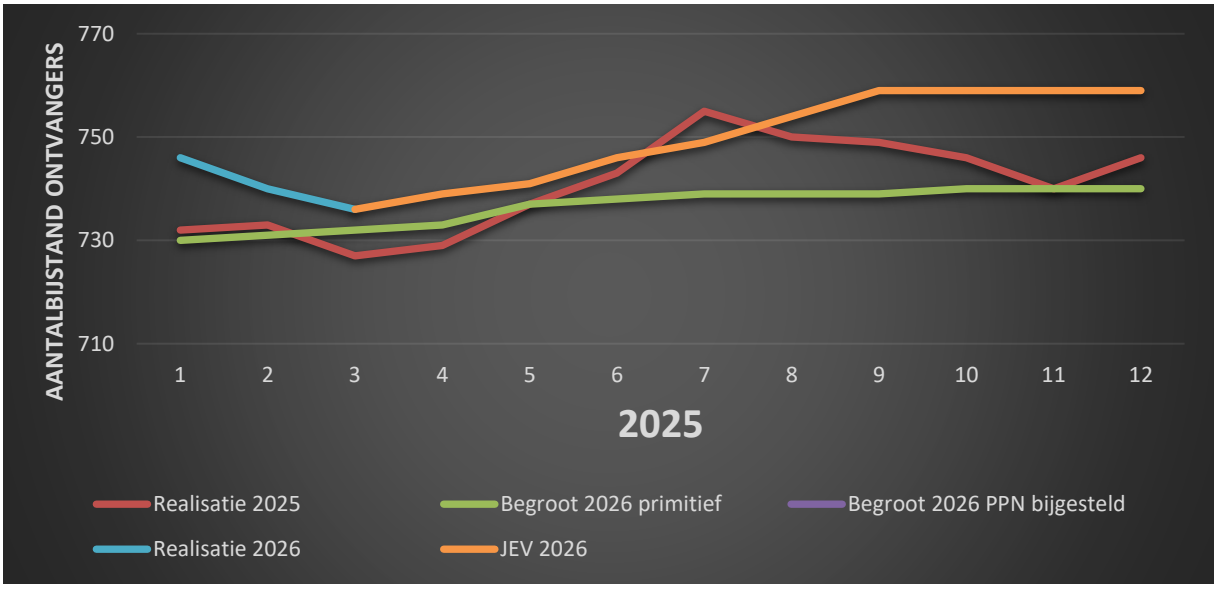
De voorlopige rijksbijdrage en verhaal uitkeringen zijn begroot op € 11.928k. In oktober heeft het Rijk voorlopige budgetten gepubliceerd. Wijchen komt daarin voordelig uit met € 1.461k**.** In mei publiceert het Rijk het voorlopig nader budget BUIG, waarna we de opbrengstenkant opnieuw zullen beoordelen.

In de begroting hebben we rekening gehouden met een vangnet uitkering over 2025 van € 1.193k. We gaan een aanvraag doen op basis van de jaarrekeningcijfers van € 1.446k, dit levert een voordeel op van € 253k.

Tabel BUIG 2026 inkomsten en uitgaven

x € 1000	Begroot primitief 2026	Verwachting 2026 maart Rapportage	Saldo
Opbrengsten	11.928	13.389	1.461
Kosten	14.646	15.319	-674
Totaal 2026	**-2.718**	**-1.930**	**787**
Opbrengsten Vangnet 2025	1.193	1.446	253
Totaal	**-1.525**	**-484**	**1.040**

Grafiek ontwikkeling bijstandsgerechtigden 2026

3.2 Bijzondere bijstand

De voorgaande jaren kenmerkten zich vooral door een stijging van de uitgaven aan incidentele kosten en de individuele inkomenstoeslag. Deze kosten konden we grotendeels toeschrijven aan aanvragen van statushouders.
In 2025 zagen we weer een toename van de uitgaven aan incidentele kosten van 18% t.o.v. 2024. Wat de uitgaven op deze budgetten in 2026 gaan doen is onzeker. Dat is ook mede afhankelijk van het aantal statushouders. De toekomst is onzeker, maar we willen de uitgaven beheersbaar houden. Daarom gaan we het komende jaar onderzoeken waarom bepaalde regelingen uitzettingen hebben en andere onderbesteding hebben. En hoe hierop te anticiperen. Wij komen hierop terug bij de Perspectiefnota.

De overige uitgaven vertonen geen bijzonderheden. Op dit moment verwachten we ook geen ontwikkelingen die directe aanzienlijke gevolgen hebben voor de overige budgetten bijzondere bijstand. Vooralsnog gaan we nog uit van de begroting.

3.3 Jeugd

Met de jaarlijkse Nulmeting verkrijgen we vroegtijdig integraal inzicht in de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. Hoofddoel is om te komen tot een geactualiseerde begroting. Momenteel wordt gewerkt aan de Nulmeting 2026. Naast de duiding van het jaarbeeld 2025, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2026 in mee, maken we cliënt- specifieke prognoses op de dure producten en maken we verdiepende analyses.

In de volgende P&C- rapportage 2026 (Programmarapportage mei) komen we met de resultaten van deze Nulmeting en bijbehorende actualisatie van de begroting Jeugd. Meerjarig verwerken we dat ook in de Perspectiefnota.

3.4 Wmo

Momenteel wordt voor de WMO de laatste hand gelegd aan de Nulmeting 2026. Naast de duiding van het jaarbeeld 2025, de verwachte vraag naar producten in 2026 (de Q) nemen we hier ook de definitieve tarieven 2026 (de P) in mee en maken we verdiepende analyses.

In de volgende P&C- rapportage 2026 (Programmarapportage mei) komen we met de resultaten van deze Nulmeting en bijbehorende actualisatie van de begroting WMO. Meerjarig verwerken we dat ook in de Perspectiefnota.

3.5 Vluchtelingen arbeidsmigranten en huisvesting

Continueren opvang ontheemden Oekraïne
Er is een vast team van locatie leiders en beveiliging beschikbaar op de locatie. Daarnaast hebben we maatschappelijk werkers beschikbaar in spreekuren en is er een mogelijkheid om een afspraak met vluchtelingenwerk Nederland te maken. De begeleiding is gericht op zo veel mogelijk zelfstandigheid en orde en rust in de voorziening. Voor overlast gevende ontheemden met psychische problematiek werken wij binnen het Rijk van Nijmegen samen met de locatie de nul-vleugel (opvang met zorg). Dit alles maakt dat de ontheemden op een passende wijze kunnen verblijven in de noodopvang. Samen met het Rijk van Nijmegen zijn we de opties aan het uitwerken voor na de RTB (Richtlijn Tijdelijke Bescherming). Dit zal een gefaseerde uitstroom worden vanuit de noodopvang terug naar huis of een andere vorm van tijdelijk verblijf. Voor nu hebben we het huurcontract met Talis verlengt tot einde RTB (maart 2027). Door een uitfasering van ontheemde naar locatie Graafseweg hebben we 2 appartementen en 2 studio’s kunnen teruggeven aan Talis. Vanaf 1 mei komen er in deze woningen reguliere starters sociale huur te wonen. De ontheemden betalen een eigen bijdrage voor de opvang. Het merendeel is aan het werk of gaat naar school. Een aantal kinderen ontvangen zorg met verblijf. Met het ministerie zijn we in overleg over de vergoeding van deze kosten tot nu toe betalen we dit uit de rijksbijdrage voor noodopvang.
Continueren TussenThuis
We hebben sinds september 2024 een TussenThuis voor 28 statushouders. Momenteel zijn we dit aan het uitfaseren. Dit omdat we voor dit jaar al voldoen aan de taakstelling met de huidige statushouders in het TussenThuis en de vele nareizigers die we plaatsen en verwachten. Een nieuwe instroom is daardoor niet wenselijk. De lege plekken in het TussenThuis worden ingezet voor Oekraïense Ontheemden uit de noodopvang Piusstraat. Deze verhuizing is vanaf 20 maart in gang gezet. We werken intensief samen met Talis voor doorstroom naar definitieve huisvesting en

met de locatieleiding van het tussenthuis voor sociale samenhang in het TussenThuis en de buurt.

Realiseren asielzoekerscentrum (azc)
We hebben vertraging opgelopen in de ontwikkeling door aanvullende flora en fauna onderzoeken in het gebied. Met name het compensatieplan voor de das vraagt meer tijd. We zijn aan het onderzoeken en uitwerken op welke wijze het azc kan worden gebouwd waarbij we de compensatie voor de das meenemen. Dit is nog in een uitzoek- en uitwerkfase. Zodra we verder zijn zullen we uw raad informeren. De leden van de klankbordgroepen zijn geïnformeerd over de vertraging en de reden waarom. We gaan weer in gesprek met de klankbordgroepen zodra we helderheid hebben over het vervolg. In de tussentijd houden we hen via de mail op de hoogte.

Het lokale beleidskader huisvesting internationale medewerkers
Het beleidskader Internationale Werknemers is vastgesteld door de gemeenteraad. Dit kader geeft duidelijkheid over welke vormen van huisvesting mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. Het beleidskader sluit aan bij het eerder opgestelde regionale beleidskader. De beleidsregels worden op korte termijn behandeld in het college. Hiermee kunnen we initiatieven gaan beoordelen en zijn de kaders, regels en voorwaarden voor de huisvesting van internationale medewerkers duidelijk.

Statushouders
In maart 2026 voldoen we aan de taakstelling statushouders voor eerste helft 2026, en waarschijnlijk ook de tweede helft 2026. Dit heeft te maken met een grote toestroom aan nareizigers waar gemeenten, ongeacht de realisatie van de reguliere taakstelling, een huisvestingsplicht heeft.
De regio rijk van Nijmegen heeft een brief naar het ministerie gestuurd over de gevolgen die het nieuwe beleid m.b.t. nareizigers voor ons als gemeente heeft. Tevens hebben we het COA een formele brief gestuurd met de vraag om in 2026 geen nieuwe koppelingen meer aan Wijchen te maken in het kader van de taakstelling.

Daarnaast zijn er extra projecten gestart om de integratie van statushouders te verbeteren en te versnellen, dit wordt in een beleidsplan verwerkt. In dit integratie-beleidsplan wordt de gehele keten, van asiel tot reguliere inwoner, beschreven. Als laatste blijft de aandacht voor inburgering én de weg naar werk hoog. We burgeren in op een zo hoog mogelijk niveau, passend bij het individu, en hebben aandacht voor de snelle weg naar werk. Voor wat dit laatste betreft is dit jaar de “Pilot Statushouders” gestart. Bij ruim 100 statushouders starten we na de ontzorgingsperiode, direct met plaatsingen op werk. Dit doen we gelijktijdig met de inburgering die op dat moment loopt. Een aantal Wijchense werkgevers heeft kenbaar gemaakt hier een voorbeeldrol in te willen pakken.

Regionale samenwerking vluchtelingen programma
Samen met het Rijk van Nijmegen hebben we een goede samenwerking en stemmen waar mogelijk onze werkwijze af en werken waar kan samen. Ook zijn we bezig met het inrichten van een regionaal expertiseteam. Dit wordt betaald uit de spreidingswetmiddelen die we vanuit het Rijk ontvangen. Verder werken we samen aan verschillende thema’s in werkgroepen. Denk aan de duurzame opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV) in de regio en uitwerking van veranderende beleidsregels zoals de inning van de eigen bijdrage voor ontheemden uit Oekraïne.

Exploitatieoverzicht vluchtelingenopvang

Exploitatieoverzicht x € 1000	Begroting totaal	Werkelijk t/m maart	JEV
Lokatieleiding/beveiliging	969	115	969
Huur	1.102	348	1.042
Uitvoeringskosten	211	0	250
Sociale ondersteuning en zorg	500	0	450
Leefgeld	125	0	125
Overige kosten	1.373	164	800
Totaal Kosten	**4.280**	**627**	**3.636**
Bijdrage Rijk	-3.828	-3.988	-3.458
Bijdrage deelnemer	-452	-100	-410
Totaal Baten	**-4.280**	**-4.088**	**-3.868**

Exploitatieoverzicht x € 1000	Begroting totaal	Werkelijk t/m maart	JEV
Totaal Exploitatie	**0**	**-3.461**	**-232**
Egalisatie met reserve	0	0	232
Saldo	**0**	**0**	**0**

3.6 Bouwleges

In de begroting 2026 gaan we uit van legesinkomsten voor bouwvergunningen ter hoogte van 1.235k. Tot en met maart is voor een bedrag van € 149k aan leges in rekening gebracht. In de actieve werkvoorraad zit voor € 238k aan verwachte leges. Of we de begrote inkomsten gaan halen in 2026 is afhankelijk van het moment waarop vergunningen worden aangevraagd op de grote projecten, zoals het AZC en Wijchen West. Mogelijk blijven we onder de raming en schuiven inkomsten door naar 2027. We monitoren dit in het verloop van het jaar en stellen de begroting bij waar nodig.

3.7 Klimaatmiddelen

De klimaatmiddelen besteden we voornamelijk aan de energietransitie. De kosten verdelen we over vier thema's: energietransitie overkoepelend, duurzame elektriciteit, duurzame warmte en ontzorging.

CDOKE en programmagelden

De klimaatmiddelen bestaan uit de gemeentelijke programmagelden en rijksgelden die we ontvangen via de regeling voor capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Daarnaast ontvangt de gemeente ook specifieke uitkeringen (SPUKS) om energiebesparende maatregelen bij inwoners te stimuleren.
Hieronder volgt per onderdeel van de klimaatmiddelen een toelichting op de verwachte uitgaven:

- Energietransitie overkoepelend: deze post bevat voornamelijk de inzet voor personeel, zowel vaste medewerkers als inhuur. Een andere grote kostenpost is de ondersteuning van bedrijven bij verduurzaming. Hiervoor is ook een subsidie van € 50.000 euro ontvangen. Vooralsnog is de verwachting dat we de begrote kosten zullen realiseren.
- Duurzame elektriciteit: op dit onderdeel verwachten we vooral juridische kosten rond opwekprojecten, zoals windpark Bijsterhuizen. Vooralsnog is de verwachting dat we de begrote kosten zullen realiseren.
- Duurzame warmte: dit betreft advies- en proceskosten voor de ontwikkeling van een warmtenet en ondersteuning voor warmte-initiatieven zoals in Batenburg. Vooralsnog zijn er vooral kosten gemaakt voor een second opinion op de haalbaarheidsstudie van het warmtenet. De verwachting is dat we de begrote kosten zullen realiseren.
- Ontzorging: hieronder vallen de kosten voor het energieloket, de coaches, de isolatieaanpak en het opstellen van het soortenmanagementplan. Mogelijk verschuift het opstellen van het soortenmanagementplan naar 2027, waardoor we dit jaar circa € 80.000 minder kosten zullen maken.

Tabel: Begroting en realisatie klimaatmiddelen per onderdeel

Thema	Begroot 2026	Verwachting 2026
Energietransitie	€ 1.015.000	€ 1.015.000
Duurzame elektriciteit	€ 33.000	€ 33.000
Duurzame warmte	€ 168.000	€ 168.000
Ontzorging	€ 480.000	€ 400.000
Totaal:	€ 1.696.000	€ 1.616.000

SPUK LAI en energiearmoede

Van het Rijk ontvangen we specifieke middelen voor het verduurzamen van woningen. Met de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI) ondersteunen we eigenaren en VVE's met slecht geïsoleerde woningen door middel van adviezen en subsidies. Met de SPUK Energiearmoede helpen we kwetsbare huishoudens.

Tabel: Overzicht middelen SPUK LAI en Energiearmoede

	Balans 31	Realisatie maart	Subsidieaanvragen
SPUK LAI	€ 3.448.748	€ 58.822	€ 52.800

SPUK Energiearmoede	€ 564.130		€ 72.000

Voor de SPUK LAI zijn in 2026 tot nu toe 53 isolatiesubsidies aangevraagd, waarvan er 20 zijn verleend. Daarnaast maken we kosten voor de inzet van het bureau dat huishoudens adviseert. Voor de 33 aanvragen die nog openstaan is een maximale reservering van € 52.800 nodig. De eerste tranche (van € 452 k) vervalt eind 2026. Hoewel extra activiteiten ontwikkelen, zullen we deze niet volledig benutten. Mogelijk kunnen we uitstel aanvragen, hierover zullen we u in een latere rapportage verder informeren.

De SPUK Energiearmoede zetten we in zodat woningeigenaren met een smalle beurs een hogere subsidie voor isolatiemaatregelen kunnen aanvragen. Er zijn tot nu toe 18 subsidies aangevraagd. De woningeigenaren krijgen eerst een energieadvies. Daarna kunnen we de subsidie verstrekken voor de maatregel. Op basis van de huidige aanvragen verwachten we € 72.000 aan subsidies te verstrekken. De resterende middelen kunnen we tot eind 2027 benutten. Hiervoor willen we aanvullende activiteiten ontwikkelen.

3.8 Overig

Munitax
Munitax voert voor ons de belastingoplegging uit. De aanslagen voor de verschillende belastingsoorten (OZB, afval, riool etc.) zijn tijdig verstuurd. Het aantal ingediende bezwaren lijkt dit jaar mee te vallen ten opzichte van voorgaande jaren. Na de piek in 2023 loopt aantal bezwaren weer terug. Daarmee is de verwachting dat we binnen budget kunnen blijven. Aandacht blijven we houden voor de continuïteit van bedrijfsvoering nu de overgang naar de BSR per 1 januari 2027 is ingezet. Vooralsnog zijn er geen signalen dat de continuïteit in het geding is. Verder lopen de projectgroepen t.a.v. de overgang op schema. Positieve besluitvorming door de deelnemende gemeenten BSR over de toetreding van de Munitax gemeenten heeft inmiddels ook plaatsgevonden, evenals een akkoord met de bonden t.a.v. het sociaal plan.

Structurele gevolgen jaarrekeninganalyse
Momenteel leggen we de laatste hand aan de jaarrekeninganalyse, zodat we medio april de accountantscontrole kunnen doorlopen. We zien in de voorlopige cijfers een behoorlijk positief resultaat. Structurele afwijkingen nemen we in de Perspectiefnota mee als bijstelling op de bestaande budgetten.

Plan van aanpak investeren in Diepvoorde, Huissteden, Hoogmeer en Estland
Het plan is gebaseerd op een integrale benadering van de wijk, waarin zowel fysieke als sociale opgaven worden meegenomen. We willen de volgende 3 projecten realiseren:
1. “Buiten-gewoon – plezier begint hier”: realisatie van een centrale ontmoetingsplek met voorzieningen voor buurtactiviteiten;
2. “Gewoon doen – ontmoeten in het groen”: vergroening en opknappen van de wijk, samen met bewoners;
3. “Samen maken we de wijk”: oprichting van een wijkorganisatie, ondersteund door een buurtverbinder die bewoners en organisaties verbindt.

Uitvoering van de geplande projecten wordt haalbaar geacht. Naast de lopende subsidie aanvraag lopen er met Talis gesprekken om te verkennen of extra maatregelen in Diepvoorde, Huissteden en Hoogmeer in de openbare ruimte mogelijk zijn met behulp van de inzet van het Woonfonds. We zijn bezig met opzetten van een projectgroep en een participatietraject voor de verschillende projecten in samenhang met het masterplan voorzieningenhart Hart van Zuid.

4. Projecten

In dit hoofdstuk worden enkel de grote projecten, of projecten met actuele financiële of bestuurlijke risico's toegelicht. Dit betreffen investeringsprojecten en voorbereidingskredieten op de majeure bouwgrondexploitaties.

Bij ieder project geven we een algemene toelichting, stand van zaken financieel en toelichting po de risico's. Voor de risico's hanteren we onderstaande indeling. Als iets aandacht behoeft of kritisch is, lichten we dat specifiek toe.

G	= Loopt
!	= Behoeft aandacht
x	= Kritisch

4.1 Wijchen West

Algemeen

Wijchen-West is een versnellingslocatie voor 1.300 woningen. De benodigde gronden zijn in bezit van de gemeente en de samenwerkende marktpartijen. Zomer 2023 is een anterieure overeenkomst getekend met de marktpartijen voor de ontwikkeling van het noordelijke deel, de Groene Geest. Hier kunnen 764 woningen worden gerealiseerd. In het zuidelijke deel, De Vormers, kunnen onder regie van de gemeente 536 woningen worden gerealiseerd. In oktober 2023 zijn door de gemeenteraad het Voorlopig Ontwerp Stedenbouwkundig Plan (VOSP) en de grondexploitatie vastgesteld. Hiermee is de start gegeven voor de verdere uitwerking van het project om tot de realisatie te komen.

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van december 2023 tot eind januari 2024 ter inzage gelegen, we hebben 10 zienswijzen ontvangen. Het bestemmingsplan is in de raadsvergadering van 22 mei 2025 vastgesteld. Het bestemmingsplan is op 23 december 2025 onherroepelijk geworden.
Gelijktijdig met de publicatie van het ontwerp bestemmingsplan is ook de ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd. Over de inzet van compensatiegronden ten behoeve van de ontheffing Wnb hebben we (ambtelijk) overeenstemming bereikt met de marktpartijen en BVOB. Op basis hiervan is de ontheffingsaanvraag aangepast. De ontheffing Wnb is eind januari 2026 on herroepelijk geworden

Momenteel werken we aan de uitwerking van de zone rondom het spoor (geluidsschermen, tunnel tussen noord en zuid, en verkeersmaatregelen rondom de spoorwegovergang Westerdreef), uitwerking van de schoollocatie en verkeersonderzoeken voor de hoofdontsluiting van het project. De verkeersonderzoeken voor de hoofdontsluiting doorlopen we samen met de provincie, omdat de aansluiting van het project voornamelijk plaatsvindt op provinciale wegen. de studiefase rondom alle spoormaatregelen verwachten we zomer 2026 af te ronden, waarna ProRail de verder uitwerking en realisatie op zicht neemt.

We zijn gestart met het uitwerken van het VOSP naar een DOSP. In het DOSP worden de ontwerpvragen en opmerkingen nader uitgewerkt en werken we ook het beeldkwaliteitsplan verder uit. Het DOSP zal na vaststelling door het college dienen als uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het inrichtingsplan en de woningen.

(x € 1.000)	Begroot eindsaldo	Verwachting eindsaldo	Verschil
Financiën	€ -3.310	€ -3.310	€ 0
Oplevering	Eind 2035	eind 2036	

De grondexploitatie voor Wijchen-West is eind oktober 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee is de gemeentelijke cofinanciering voor de reeds ontvangen WBI-subsidie geregeld. Naast cofinanciering door de gemeente heeft ook de provincie een bijdrage in de cofinanciering beschikt. Met de vaststelling van de grondexploitatie en VOSP is de start gegeven voor de verdere uitwerking van het project en het hiervoor benodigde budget beschikbaar gesteld. In eerdere stukken heeft een inhoudelijke toelichting plaatsgevonden op de grondexploitatieberekening zoals deze is opgesteld voor de WBI-subsidie, met een positief saldo van € 61k. Aangezien de presentatie van de cijfers voor de WBI-aanvraag afwijkt van de geldende regels (BBV) van de gemeente, heeft er een vertaalslag plaatsgevonden. Vanaf heden zullen we rapporteren op de BBV voorschriften. De kosten zijn geknipt

in een actieve grondexploitatie, een faciliterend deel en overige posten. Het betreft dus slechts een andere presentatiewijze. De grondexploitatie wordt jaarlijks geactualiseerd. Na verrekening van de overige posten resteert een positief projectsaldo van € 3,3 mln. Dit saldo is vooralsnog nodig om de gewogen risico's uit deze projectfase te kunnen afdekken. Voor een nadere detaillering verwijzen we u naar de nota MPG.

Risico's

Technische oplevering	G	
Financiën	!	De GREX is in oktober 2023 met een proefverkaveling vastgesteld en wordt jaarlijks geactualiseerd. De uitwerking vraagt nog steeds om rekenen en tekenen, dit zal gezamenlijk op gaan. Zodra de ontwerpen voor de infra maatregelen langs het spoor zijn uitgewerkt, maken we daarvoor ook ramingen, om deze te kunnen vergelijken met de GREX. De ministeries hebben positief besloten over ons subsidieaanvragen 4e tranche WBI (€ 3.623K excl. btw) en de MIRT-Versnelling (€ 3.900K excl. btw). Subsidiebeschikking van beiden is ontvangen. Voor de MIRT-Versnelling is een gewijzigde beschikking ontvangen, zodat we de gelden kunnen inzetten t.b.v. de oostelijk spoortunnel. Voor de WBI hebben we een gewijzigde beschikking ontvangen i.v.m. de vertraging die is opgelopen als gevolg van de bestemmingsplanprocedure en ontheffing Wb. Provincie heeft €1,3 mln cofinanciering toegekend voor de WBI-subsidie, die wordt gefaseerd uitbetaald. Er zijn nog veel onduidelijkheden en schuivende elementen die van invloed zijn op het resultaat van de gres, we denken hierbij onder andere aan: haalbaarheid woonprogramma (past het?), hogere kosten voor de tunnels en ontsluiting van het plan, hogere kosten voor natuurcompensatie, onder druk staande opbrengsten. Hiermee staat de grex onder druk en blijft het een uitdaging om de grex positief te houden. Naarmate het project vordert komt hierin meer duidelijkheid en neemt de onzekerheid van de getallen af.
Organisatie	G	
Tijd	!	Er zijn op dit moment nog veel afhankelijkheden van derden ten aanzien van de start van de werkzaamheden, te denken aan de uitwerking van de noordelijke ontsluiting en de uitwerking van spoorzone (ProRail). Deze procedures zullen voor een groot deel bepalen hoe snel we kunnen gaan bouwen. Ook de doorlooptijd van de aanleg van de nutsvoorzieningen (elektriciteit) is een aandachtspunt. Doorlooptijd voor nieuwe aanleg van het hoofdnet is momenteel 1 tot 1,5 jaar. Wat de eventuele consequenties zijn n.a.v. de berichtgeving van Tennet is nog niet duidelijk.
Informatie	G	

4.2 MFA Westwijzer

Het project MFA Westwijzer omvat het realiseren van vervangende nieuwbouw voor school, opvang, sport en wijkcentrum Wijchen West. De vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd op de zelfde plek waar MFA Westwijzer nu gehuisvest is, zowel het hoofdgebouw als de dependance. Tijdelijk zijn de leerlingen naar Kraaijenberg verhuist, zodat de huidige locatie gesloopt kan worden en het nieuwe gebouw kan worden gerealiseerd. In 2023 is, samen met de gebruikers en de gemeente een ruimtelijk, functioneel en technisch Programma van Eisen opgesteld. Op basis daarvan is een stichtingskostenraming opgesteld, zijn er financiële afspraken gemaakt met kinderopvang De Eerste Stap over de dekking/ investering voor het kinderopvangdeel. Begin 2024 is een ontwerpteam van architecten en adviseurs geselecteerd en de ontwerpfase doorlopen tot en met het een uitgewerkt bestek. Inmiddels is de aanbesteding afgerond met een gunstig resultaat binnen de geraamde budgetten. In de begroting is rekening gehouden met een investeringsbedrag van €13.750.000, waarvan circa € 3 miljoen bijgedragen wordt door Kans en Kleur en de Eerste Stap.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën	€ 10.750	€ 2.446	€ 10.750	€ 0
Oplevering	juli-26		juli-26	

Op basis van het kwaliteitsniveau, zoals omschreven in het Programma van Eisen, is een bouwkostenraming gemaakt en vervolgens vertaald in een stichtingskostenraming. De stichtingskostenraming bestaat uit afzonderlijke kosten posten, zoals grondkosten, bouwkosten, bijkomende kosten, Losse inventaris, directiekosten, reserveringen en startkosten. Deze zijn ook weer onderverdeeld in suppoosten. Tijdens de ontwerp- en realisatiefase worden de kosten per

post nauwlettend gevolgd, ter toetsing en financiële projectbeheersing. Aandachtspunt is het tijdschrijven (interne kosten), het nieuwe beleid dat alle interne kosten moeten worden doorbelast op het project is niet meegenomen bij het opstellen van het stichtingskostenbudget. Op basis van vastgestelde voorlopig ontwerp is een bouwkostenraming opgesteld, deze valt binnen het budget. In november is het definitief ontwerp vastgesteld, op basis van dit DO is een nieuwe raming gemaakt. Hierop is een second opinion uitgevoerd en beoordeeld als marktconform, zowel installatietechnisch als bouwkundig. Inmiddels is het technisch ontwerp vastgesteld. De omgevingsvergunning is verleend en de aanbesteding van uitvoerende partijen is afgerond met een gunstig resultaat binnen de begroting.

Risico's

Haalbaarheid	G	
Financiën	G	
Organisatie	G	
Tijd	G	
Informatie	G	
Kwaliteit	G	

4.3 Hart van Zuid

Algemeen

De raad heeft op 26 september 2019 ingestemd met een routekaart 'Toekomst Hart van Zuid'. In de routekaart worden '5 opgaven' voorgesteld voor een integrale wijkaanpak om Wijchen Zuid toekomstbestendig te maken. Een van de 5 opgaven is 'Vitaal en bruisend voorzieningenhart' waarbij we het wijkhart bij het Zuiderpoort met alle maatschappelijke voorzieningen, woningen, winkels, gezondheidzorg en buitenruimte toekomstbestendig willen maken. Voor deze fysieke opgave is apart op 26 september 2019 een aanvullend werkkrediet verleend om een verdiepingsslag te maken voor de gebiedsvisie met de shareholders Talis en eigenaar van Winkelcentrum Rialto. Voor deze verdiepingsslag is subsidie voor de procesbegeleiding ontvangen van de Provincie. Op 21 oktober 2021 heeft de raad de gebiedsvisie vastgesteld. Op 30 mei 2024 heeft de raad een aantal uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van het masterplan. Na een participatietraject heeft de raad op 25 september 2025 het Masterplan voor het Voorzieningenhart Hart van Zuid vastgesteld. In deze projectrapportage beperken we ons tot de opgave voor het voorzieningenhart.

	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën	€ 1.322	€ 1.009	€ 1.322	€ 0
Oplevering	4e kwartaal 2026		4e kwartaal 2026	

Indien de raad in latere fase opdracht verleent voor de fysieke herstructurering in het Voorzieningenhart zal er t.z.t. een grondexploitatie worden geopend waarin het voorbereidingskrediet wordt opgenomen.

Er worden samenwerkingsmogelijkheden onderzocht met externe partijen om gezamenlijk tot een kwalitatief optimale en financieel efficiënte transformatie te komen van het Voorzieningengebied. Voor de Masterplanfase is een werkkrediet van € 450.000 beschikbaar gesteld. Aanvullend is op 30 mei 2024 € 490.000 aanvullend krediet door de raad beschikbaar gesteld. Met het vaststellen van het Masterplan heeft de raad een (aanvullend) voorbereidingskrediet van € 382.000 vastgesteld voor de uitwerking van het Masterplan en opstellen van de grondexploitatie.

Risico's

Haalbaarheid	G	
Financiën	G	
Organisatie	G	
Tijd	G	
Informatie	G	
Kwaliteit	G	

4.4 Tussen kasteel en Wijchens Meer

Algemeen
Tussen kasteel en Wijchens Meer is een ontwikkelproject. Het gaat om een gebiedsontwikkeling in de Oostzijde van het centrum. Zoals de naam al doet vermoeden omslaat het project het gebied tussen het Wijchens Meer en het Kasteel. In het gebied zullen woningen en andere voorzieningen worden gerealiseerd. Daarnaast is er veel aandacht voor de openbare ruimte. De gemeente heeft de omgevingsvergunning verstrekt, hierop is beroep ingediend bij de rechtbank. Momenteel is deze in behandeling. Er is gestart met de bouwwerkzaamheden voor de toekomstige parkeergarage. Deze werkzaamheden verlopen volgens planning.

(x € 1.000)	Begroot eindsaldo	Verwachting eindsaldo	Verschil
Financiën	€ -161	€ -161	€ 0
Oplevering	eind 2030		eind 2030

De geactualiseerde grex per 1-1-2026 geeft een vergelijkbaar beeld ten opzichte van de vastgestelde Grex per 1-1-2025.
In het 2e kwartaal van 2025 zijn alle ramingen van de budgetten van de Openbare Ruimte geactualiseerd. Bij de concept jaarrekening 2025 is het project opnieuw doorgerekend, waarbij we aan het eind van het project op een klein positief eindresultaat verwachten uit te komen. Een gedetailleerde uitwerking van de opbouw van de kosten- en opbrengsten is opgenomen in de (vertrouwelijke) MPG, dit is een bijlage bij de jaarrekening 2025.

Risico's

Haalbaarheid	**G**	
Financiën	**G**	
Organisatie	**G**	
Tijd	**!**	Er is beroep ingediend op de omgevingsvergunning. Momenteel is deze in behandeling.
Informatie	**G**	

4.5 Verduurzaming Mozaïek

Algemeen
De gemeente heeft de oplevering van het werk op 5 februari formeel aanvaard. Aannemer BINX moest alleen nog de buitengevel van bouwdeel B afwerken (vorstverlet). BINX heeft op 26 februari 2026 het opleverdossier ingediend (As-built-gegevens). Sindsdien worden (verborgen) gebreken, klachten en restpunten afgewerkt. Onze adviseur Bouwnext controleert of BINX conform de Vraagspecificatie aan alle installatietechnische eisen heeft voldaan en levert een regelinstructie voor de eindgebruiker: Stichting 't Mozaïek. Team Beheer gemeentelijk vastgoed bereidt de asbestsanering voor van de kruipruimte onder bouwdeel A en B. Er volgt hiervoor een aparte kredietaanvraag, aangezien de resterende post Onvoorzien van het project onvoldoende in de te verwachten kosten kan voorzien. Basisschool Het Palet als tijdelijke huisvesting is op 27 maart 2026 definitief ontruimd. De afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD is verhuisd naar bouwdeel D van 't Mozaïek.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën	€ 7.754	€ 8.164	€ 7.754	€ 0
Oplevering	april-26		Opgeleverd	

Op 20 juni 2024 besloot de raad, vanwege een hoog uitgevallen aanbestedingsresultaat en dus voorzienbare overschrijding, het krediet op te hogen met € 1.073.619. Het verhoogde investeringskrediet bedraagt nu € 9.451.933. Hiervan wordt € 1.273.569 uit subsidies gedekt, € 328.610 uit het onderhoudsfonds, € 96.000 via bestaande btw-afspraak met de belastingdienst. De kapitaalslasten worden deels gedekt door vrijvallende huurbedragen aan de huidige GGD-locatie.

Risico's

Haalbaarheid	G	
Financiën	G	
Organisatie	G	
Tijd	G	
Informatie	G	
Kwaliteit	G	

4.6 Havenweg - Leemweg

Algemeen
De raad heeft op 29 januari 2026 ingestemd met de gebiedsvisie en grondexploitatie Havenweg - Leemweg. Met de aankoop van het terrein aan de Havenweg ontstond de kans om een maatschappelijke meerwaarde voor Wijchen te creëren. Door het verplaatsen en concentreren van de nabijgelegen sportverenigingen is de realisatie van een nieuw en toekomstbestendig sportpark mogelijk. Dat in combinatie met de realisatie van zo'n 300 nieuwe woningen op de vrijkomende locaties van de sport in het gebied.
In het gebied zitten vier sportverenigingen: de voetbalverenigingen sv AWC en sc Alverna, Atletiekvereniging Wijchen en tennisvereniging tpv Grootven. In de afgelopen periode is intensief gesproken en samengewerkt met deze vier verenigingen. Dit heeft geleid tot een breed gedragen plan om gezamenlijk te verhuizen naar de nieuwe locatie aan de Havenweg-Leemweg. Eén sportpark voor vier sportverenigingen. Zo kunnen de sportverenigingen zich, met behoud van de eigen identiteit, verder ontwikkelen in een toekomstbestendige accommodatie. Bovendien ontstaat er ruimte om ambities te realiseren en kansen te benutten door goede samenwerking. Gemeente en verenigingen hebben samengewerkt aan een ontwerp voor het sportpark en de bijbehorende gebouwen.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën Grex	€ -11.652	€ 260	-€ 11.652	€ 0
Investeringen sport	€ 15.582	€ 5	€ 15.582	€ 0
Oplevering	2031		2031	

De grondexploitatie voor het project Havenweg-Leemweg is door de raad vastgesteld op 26 januari 2026. De grondexploitatie betreft enkel de herontwikkeling naar woningbouw van drie vrijkomende sportterreinen. Deze grondexploitatie kent een aanzienlijk positief resultaat van ca. € 11,65 miljoen op Eindwaarde. Dit resultaat zal worden aangewend voor de investeringskosten van het nieuw te realiseren sportcomplex, velden plus gebouwen, voor de 4 in het gebied aanwezige sportverenigingen. Deze aanvullende investeringen bedragen ca. € 15,58 miljoen. Dit resulteert per saldo voor de integrale ontwikkeling in een negatief resultaat van ca. € 3,93 miljoen.

Risico's

Haalbaarheid	!	De vastgestelde exploitatie is gebaseerd op een gebiedsvisie welke nog verder dient te worden uitgewerkt naar een meer gedetailleerd definitief ontwerp. Hierbij zal dus gestuurd moeten worden op de vastgestelde financiële kaders. De gebiedsvisie is mede tot stand gekomen in goede samenspraak met de vier sportverenigingen. Het aan boord houden van deze verenigingen tijdens de uitwerking naar een definitief ontwerp en de te maken (financiële) afspraken met de verenigingen zal de nodige aandacht behoeven.
Financiën	!	De vastgestelde exploitatie is gebaseerd op een gebiedsvisie welke nog verder dient te worden uitgewerkt naar een meer gedetailleerd definitief ontwerp. Hierbij zal dus gestuurd moeten worden op de vastgestelde financiële kaders
Organisatie	G	
Tijd	G	
Informatie	G	
Kwaliteit	G	

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7815
Extern Zaak ID	Z/26/348329
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.g
Titel	348329 Informatienota Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
348329 Informatienota Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027
Bijlage 1 Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025_def
Bijlage 2 Uitvoeringsprogramma gemeente Wijchen 2026 - 2027_def
Bijlage 3 Infographic Jaarverslag Energietransitie
Bijlage 4 348329 Beslisnota Jaarverslag energietransitie 2025 en uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	14 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Toelichting

Met het vaststellen van de Lokale Energiestrategie Wijchen in juni 2025 is afgesproken jaarlijkse de voortgang te monitoren en evalueren en de aanpak bij te stellen. Daar geven we invulling aan met het Jaarverslag Energietransitie Wijchen en het Uitvoeringsprogramma Energietransitie Wijchen 2026 - 2027.

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: Z/26/348329

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag Energietransitie 2025 en Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027

Collegedatum: 14 april 2026

Kernboodschap
De gemeente Wijchen ligt op koers met de energietransitie. We verwachten de doelstelling van 39% minder CO_2-uitstoot in 2030 te behalen. Het totale energieverbruik in Wijchen is tussen 2019 en 2023 al met 16% gedaald. Er wordt inmiddels jaarlijks 187 TJ aan zonne-energie opgewekt, het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie is aanzienlijk gedaald en er zijn inmiddels 452 publieke laadpunten in Wijchen. Ook inwoners en ondernemers verduurzamen. We stimuleren en informeren hen op allerlei manieren. Wel is er versnelling nodig met het verduurzamen van woningen. Ook is er meer inzicht nodig in de mogelijke gevolgen van netcongestie. Om inwoners nog meer te ondersteunen en stimuleren bij het verduurzamen van woningen wordt de wijkgerichte aanpak versterkt. Om dit te bemensen wordt de formatie van de WDW uitgebreid.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
22-06-2023	Z/23/092883 Startnotitie Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma
24-10-2023	Z/23/133830 Routes voor de Lokale Energie Strategie Wijchen
23-04-2024	Z/24/237867 Overheveling van CDOKE-middelen ten behoeve van WDW formatie (collegebesluit)
26-06-2025	Z/23/133830 Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma (vaststelling LES door gemeenteraad)

Toelichting

In juni 2026 is de Lokale Energiestrategie Wijchen vastgesteld. Hierbij is ook afgesproken jaarlijks de voortgang te monitoren, evalueren en bijsturen en de gemeenteraad hierover te informeren. In het jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025 (Bijlage 1) vindt u de uitwerking hiervan. Het betreft een monitor van de activiteiten en resultaten, een evaluatie en een voorstel tot bijsturing. Om deze inzichtelijk weer te geven, bieden wij u ook een infographic aan (Bijlage 3). De voorgestelde bijsturing wordt uitgewerkt in projecten, capaciteit en middelen in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026 – 2027 (Bijlage 2).

Uit de evaluatie blijkt dat veel woningen nog niet goed geïsoleerd zijn. Ook worden de SPUK Lokale Aanpak Isolatie en de SPUK Energiearmoede nog onvoldoende benut. Daarom gaan we de wijkgerichte aanpak isolatie versterken.
Daarnaast is er meer inzicht nodig in de mogelijke beperkingen en handelingsperspectieven bij netcongestie.

Gevolgen

Het gewenste effect is dat nog meer inwoners hun woningen verduurzamen. Daardoor worden hun woningen comfortabeler, gebruiken ze minder energie en hebben ze een lagere energierekening. Daarnaast kunnen we beter anticiperen op de gevolgen van netcongestie.

Communicatie

Een samenvatting van het Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025 zal via de website en de digitale nieuwsbrief worden verspreid.

Uitvoering of Vervolgstappen

De uitvoering van de energietransitie is in volle gang. Na besluitvorming kunnen we de bijsturing verder vormgeven en de wijkaanpak verder versterken. In het tweede kwartaal van 2027 komen we bij u terug met een Jaarverslag 2026 en een Uitvoeringsprogramma 2027 – 2028.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Jaarverslag Energiestrategie Wijchen 2025

Samenvatting

De gemeente Wijchen werkt aan een toekomstbestendige energievoorziening waarin inwoners en bedrijven kunnen rekenen op betaalbare, betrouwbare en schone energie. In 2025 zijn goede stappen gezet richting de doelen voor 2030, maar de rapportage laat ook zien waar versnelling en bijsturing nodig is.

Het totale energieverbruik in Wijchen daalde tussen 2019 en 2023 met 16%. Vooral in woningen is de vermindering groot. Inwoners gingen – mede door corona en de energiecrisis - bewuster om met energie en verduurzaamden hun woningen. Wijchen ligt op koers voor de doelstelling van 39% CO2-reductie in 2030.

Tegelijkertijd groeit de vraag naar energie door nieuwbouw, nieuwe voorzieningen en nieuwe bedrijvigheid. De druk op het elektriciteitsnet vormt bovendien een groot risico voor verdere elektrificatie. De waarschuwing van Tennet dat de grenzen van het net voorlopig zijn bereikt, maakt dat ook het kleinverbruik zoals nieuwe woningen of het MKB, te maken kan krijgen met wachttijden. Dit maakt energiebesparing en lokale opwek urgenter dan ooit.

Energiebesparing woningen en aardgasvrij Wijchen
De energievraag van woningen daalde sterk, maar er zijn nog veel slecht geïsoleerde woningen. Er is een uitgebreid aanbod aan informatie, advies en lokale subsidies, maar dit wordt nog beperkt gebruikt. Om jaarlijks minstens 400 woningen te kunnen verduurzamen, moet het tempo omhoog. Hiervoor is een versterking van de wijkgerichte aanpak en bijbehorende communicatie nodig en de capaciteit om hier uitvoering aan te geven.

Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed
Bedrijventerreinen als Bijsterhuizen en Wijchen Oost zetten stappen om meer samen te werken op het gebied van energietransitie. Energieadviezen worden nog beperkt gebruikt. Die willen we beter inzetten. We blijven controleren op naleving van de Lijst Energiebesparende Maatregelen (EML) en gaan ook controleren op de label-C-verplichting voor kantoren.
De verduurzaming van gemeentelijke gebouwen verloopt goed en heeft een structurele plek gekregen in het meerjarenonderhoudsplan. De ambities voor de CO_2-prestatieladder hebben we – mede hierdoor – kunnen aanscherpen.

Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem
Windpark Bijsterhuizen was al eerder vergund. Vanwege bezwaren bij de Raad van State is de aanleg vertraagd. De locatiekeuze voor een tweede windpark is gepauzeerd totdat de locatie van het hoogspanningsstation duidelijk is. We liggen op koers met de opwek van zonne-energie. Ondertussen werken we (mee) aan batterijopslag, de opzet van een omgevingsfonds en de buurtaanpak van Liander.

Duurzame mobiliteit
Elektrisch vervoer blijft doorgroeien, net als het aantal laadpunten in onze gemeente. We ondersteunen dit met een nieuwe laadvisie. Daarnaast stimuleren we duurzaam vervoer, onder andere door belangrijke fietsverbindingen te onderzoeken en op termijn te versterken.

Participatie en communicatie
De energietransitie kan alleen slagen als alle betrokkenen van gemeente Wijchen hierin mee kunnen doen. Daarom is het noodzakelijk om inwoners, bedrijven en partners hierbij te blijven betrekken. Dat doen we met participatie en communicatie. Via onder andere sociale media, de gemeentelijke website, de inwonersnieuwsbrief, flyers en bijeenkomsten. De focus ligt op energiebesparing en we willen dit nog meer gebiedsgericht gaan aanpakken.

Middelen en organisatie
Nu we van de ontwikkeling van beleid voor de gebouwde omgeving steeds meer naar de uitvoering in wijken gaan, is er meer capaciteit nodig. Een deel van de rijksmiddelen voor personele capaciteit is nog niet benut. Deze middelen kunnen we daarom inzetten door een projectteam op te zetten dat inwoners actief ondersteunt bij woningisolatie en op termijn ook de warmtetransitie. Dit helpt ook om de beschikbare isolatiesubsidies bij onze inwoners te laten landen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 4
1. Inleiding 5
2. Ontwikkeling energieverbruik en -opwek 7
3. Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Wijchen 9
Inspanningen & Resultaten 2025 12
Bijsturing 2026 – 2027 13
4. Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 15
Inspanningen en resultaten 2025 15
Bijsturing 2026 - 2027 16
5. Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem 18
Inspanningen en resultaten 2025 19
Bijsturing 2026 – 2027 20
6. Duurzame mobiliteit 21
Inspanningen en resultaten 2025 22
Bijsturing 2026 – 2027 23
7. Participatie en communicatie 24
Inspanningen en resultaten 2025 24
Bijsturing 2026 – 2027 25
8. Capaciteit en middelen 26
Capaciteit 26
Middelen en realisatie 27
Bijsturing 2026 – 2027 28

1. Inleiding

In Wijchen werken we aan een duurzame toekomst. We willen dat er ook op de lange termijn betaalbare, betrouwbare en schone energie beschikbaar is voor onze inwoners en bedrijven. Ook geven we uitvoering aan het landelijke Klimaatakkoord. Daarom werken we aan de energietransitie.

De Lokale Energiestrategie (LES) Wijchen 2025 – 2030 omschrijft hoe we onze doelen voor 2030 willen bereiken. Dat doen we door minder energie te gebruiken, meer schone energie op te wekken en vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.

In deze rapportage lichten we de voortgang in 2025 toe. We omschrijven waar we staan ten opzichte van onze doelstellingen voor 2030, wat onze inspanningen waren en welke resultaten dit opleverde. Ook geven we aan waar we op koers liggen en waar bijsturing nodig is in 2026 en verder.

Energieprijzen en netcongestie
Bij de bijsturing houden we rekening met recente ontwikkelingen. De huidige oorlog in het Midden-Oosten toont – na de energiecrisis in 2021 – opnieuw aan dat de energierekening van onze inwoners en bedrijven sterk afhankelijk is van ontwikkelingen in het buitenland. Daarnaast heeft TenneT in februari 2026 een waarschuwing afgegeven dat de grenzen van het elektriciteitsnet in Flevoland, Gelderland en Utrecht zijn bereikt. Als het niet lukt om forse maatregelen te nemen, komt ook kleinverbruik, zoals nieuwbouw en nieuwe aansluitingen voor het midden- en kleinbedrijf, op een wachtlijst. Ook is er provinciale regelgeving voor netbewuste nieuwbouw op komst. Deze ontwikkelingen benadrukken het belang van het terugdringen van de energievraag en het lokaal opwekken en benutten van energie.

Trends opwek en energieverbruik
In hoofdstuk 2 omschrijven we hoe het nu staat met het energieverbruik en de opwek. We kijken naar de gemeente in zijn geheel en de verschillen per sector. Voor de LES zijn onze plannen doorgerekend met het Energie Transitie Model (ETM). Er waren toen data beschikbaar tot en met 2019. Inmiddels zijn er ook cijfers van 2023 beschikbaar. Deze cijfers en de inzichten die ze opleveren schetsen we in hoofdstuk 2. Hierbij merken we op dat de data en prognoses die we gebruiken inzicht geven in trends en ontwikkelingen, maar geen zekerheden. Waar er in de toekomst betere data beschikbaar komen, zullen we die benutten.

Voortgang per spoor
In de LES hebben we de energietransitie opgedeeld in verschillende sporen. Bij de sporen ‘Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Wijchen', ‘Verduurzaming bij bedrijven en maatschappelijk vastgoed’ en ‘Duurzame mobiliteit’ staat het terugbrengen van de energievraag centraal. Bij ‘Grootschalige en gebalanceerde

energieopwek’ gaat het erom duurzame energie op te wekken, maar ook te zorgen dat die benut kan worden waar deze nodig is. Communicatie en participatie is cruciaal om op de verschillende sporen voortgang te kunnen boeken en inwoners en bedrijven mee te kunnen nemen. De sporen kennen onderlinge verbanden en afhankelijkheden. Een paar voorbeelden:

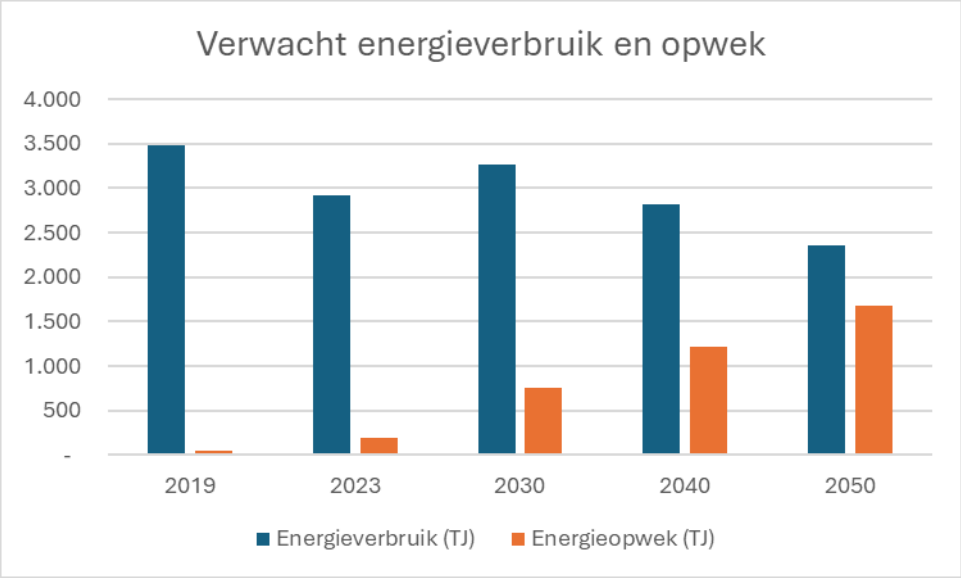
- Kunnen we een warmtenet realiseren, wat een relatief efficiënte methode is om woningen te verwarmen, dan is er minder opwek en minder verzwaring van het elektriciteitsnet nodig.
- Kunnen bedrijven energie besparen of onderling te delen, dan dragen ze bij aan een robuust energiesysteem.

De voortgang per onderdeel omschrijven we in de hoofdstukken 3 t/m 7. Het laatste hoofdstuk gaat over de capaciteit en de middelen.

2. Ontwikkeling energieverbruik en -opwek

De landelijke doelstelling is om in 2030 55% reductie van de CO_2-uitstoot te realiseren ten opzichte van 1990. Bij het opstellen van de Lokale Energiestrategie Wijchen hebben we geconstateerd dat dat voor Wijchen niet realistisch lijkt vanwege groei die we de komende jaren nog verwachten. In Wijchen zetten we daarom in op 39% CO_2-reductie.

De meest recente cijfers, die uit 2023, laten zien dat we op koers liggen om deze doelstelling te realiseren. Met name in de gebouwde omgeving zien we in 2023 een flinke afname van het energieverbruik ten opzichte van 2019. De dip in het energieverbruik rond de energiecrisis en rond corona heeft dus een blijvend effect en geeft ons een zetje mee. Tegelijkertijd zien we dat er nog veel moet gebeuren om woningen en bedrijven verder te verduurzamen en om het energiesysteem in balans te brengen.

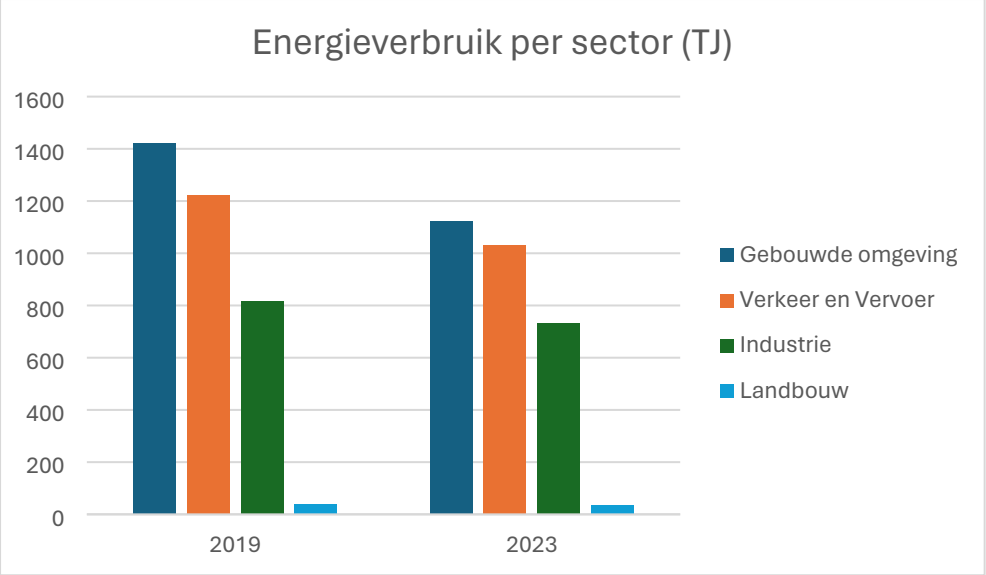

In bovenstaande grafiek zie je voor 2019 en 2023 het daadwerkelijke energieverbruik en de daadwerkelijke opwek volgens de regionale klimaatmonitor. De prognoses voor 2030 en 2050 zijn gemaakt met behulp van het Energietransitie Model. Het energieverbruik is al met 16% verlaagd tussen 2019 en 2023. Dit brengt de doelstelling voor 2030 verder binnen bereik. Het energieverbruik lag in 2023 zelfs lager dan onze doelstelling voor 2030. We verwachten echter wel nog een groei in onze gemeente richting 2030. Er komen namelijk nog circa 1600 nieuwe woningen en bijbehorende voorzieningen en vervoersbewegingen bij. Daarnaast wordt bedrijventerrein Bijsterhuizen nog uitgebreid. We moeten daarom nog energie besparen om de doelen voor 2030 te halen.

In 2019 bezat Wijchen nog geen grootschalige opwek. In 2021 is zonnepark Kampbroek aangelegd. In 2022 was dit zonnepark voor het eerste jaar volledig operationeel. Dit park voegt ongeveer 49 TJ toe aan de jaarlijkse duurzame energieproductie in Wijchen. In de periode tussen 2019 en 2023 is ook de opwek van zon op dak verdrievoudigd.

Hierdoor komt de totale productie van duurzame elektriciteit in 2023 op 187 TJ, een verviervoudiging van de 43 TJ die in 2019 opgewekt werd. Dit zien we samen terug in de grafiek bij het jaartal 2023. Als we dit tempo vasthouden, kunnen we de ambitie van 331 TJ duurzame opwek in 2030 LES realiseren. Dit vereist wel dat in 2030 zonnepark Bankhoef aangesloten en operationeel is, net als windpark Bijsterhuizen.

De grafiek op de volgende pagina toont de verdeling van de energievraag per sector in 2019 en 2023. Het energieverbruik van de gebouwde omgeving (woningen en utiliteit) is met 1.124 TJ in 2023 nog steeds het grootst. Hier plegen we ook de meeste inzet, omdat we hier als gemeente een regiefunctie hebben en veel inwoners extra ondersteuning nodig hebben. Verkeer en vervoer volgt met 1.033 TJ. Hier is onze invloed als gemeente beperkt, omdat elektrificatie hiervan met name afhankelijk is van ontwikkelingen buiten onze gemeente. Bovendien wordt hier ook verkeer over de rijkswegen meegeteld. De industrie volgt op een derde plek met 734 TJ. Ook is hier is onze invloed aanzienlijk kleiner dan in de gebouwde omgeving, maar we stimuleren en helpen bedrijven te verduurzamen waar dat bij ons beleid en bevoegdheden past. Ook controleren we de naleving van wettelijke verplichtingen en handhaven als dat noodzakelijk is. Op alle onderdelen zien we een flinke besparing tussen 2019 en 2023.

3. Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Wijchen

We willen dat onze inwoners in goed geïsoleerde, aardgasvrije, comfortabele woningen wonen, met een betaalbare energierekening. Dit doen we door inwoners te stimuleren isolatiemaatregelen te nemen en het aantal aardgasvrije woningen te vergroten door de regie te nemen op de warmtetransitie.

Meer isoleren

We zien dat de energievraag van woningen flink is afgenomen in de periode 2019 - 2023. Inwoners nemen maatregelen, schaffen warmtepompen of airco's aan en zetten de thermostaat een graadje lager. Tegelijkertijd constateren we dat zo'n 11.300 van de 18.800 woningen nog geen goed energielabel hebben. We hebben een breed aanbod aan informatie en advies ontwikkeld, maar zien dat lokale isolatiesubsidies nog beperkt worden benut.

Warmtenet vordert

De plannen voor het warmtenet zijn weer in een volgende fase. Het warmteprogramma in wording is nodig om meer inzicht te krijgen in de warmteoplossing per buurt of wijk en de benodigde maatregelen per woning. Netcongestie is een belangrijke factor bij het bepalen van welke warmteoplossing de voorkeur heeft én zorgt mogelijk voor vertraging bij nieuwbouw.

Onderstaande tabel geeft weer waar we staan ten opzichte van de doelen die we onszelf hebben gesteld in de LES. De linkerkolom geeft de doelen weer. De rechterkolom de voortgang in 2025. Soms zijn er geen cijfers voor 2025 beschikbaar, dan geven we de meest recente cijfers. De kleur geeft de voortgang aan: ‘groen’ is op schema, ‘geel’ iets vertraagd, ‘oranje’ versnelling nodig. De grafieken op de volgende pagina bieden nog een extra toelichting.

Doelstelling 2030	Doelbereik 2025
In 2030 is het energieverbruik van woningen met 5% afgenomen t.o.v. 2019 door isolatiemaatregelen.	Het energieverbruik van woningen was in 2024 763 TJ. Dat is een reductie van 20%.[1]
	In 2024 hadden 7.490 woningen energielabel B of hoger. Dat is 40 procent van de totale woningvoorraad.[2]

[1] Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), *Energieverbruik particuliere woningen (aardgas en elektriciteit)*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.
[2] Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), *EP-online energielabeldatabase*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.

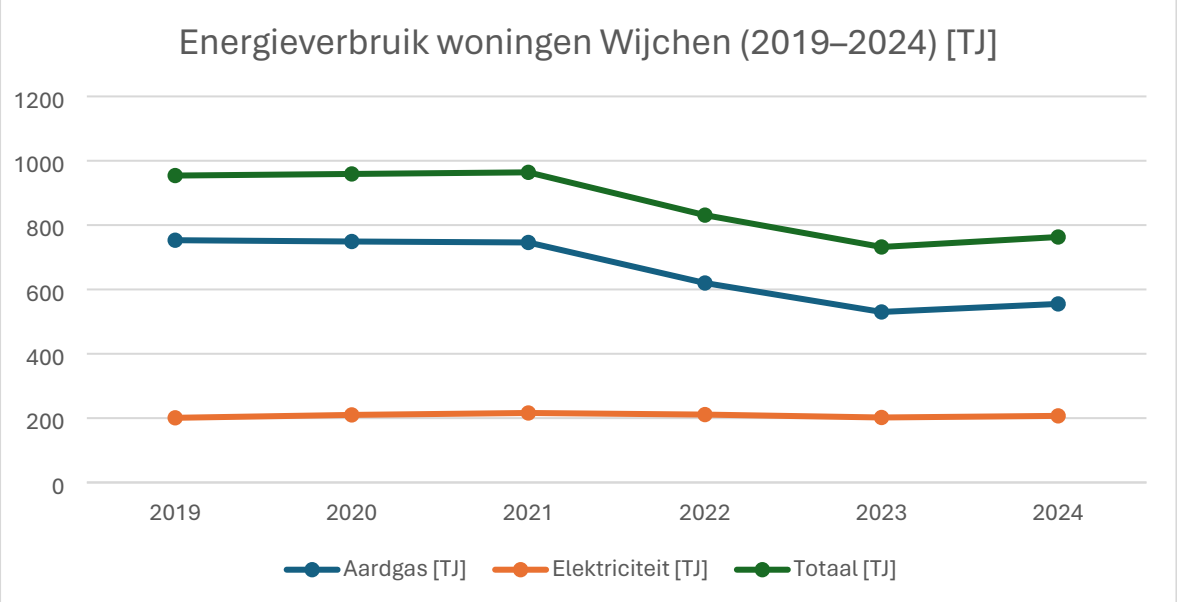
In 2030 worden 2300 woningen elektrisch verwarmd (waarvan 1.540 nieuwbouw).	Het aantal woningen met elektrische verwarming als hoofdverwarming was op 1 januari 2024 610. Dat is 3,3 %.[3]
In 2030 zijn 1000 woningen aangesloten op een warmtenet.	De onderzoeken zijn afgerond. De besluitvorming over het vervolg loopt vertraging op.

Daling energieverbruik

Het totale energieverbruik van woningen in Wijchen is in de periode 2019–2024 gedaald met 20%, van 954 TJ naar 763 TJ. Dit komt door een daling van het aardgasverbruik. Het elektriciteitsverbruik is ongeveer gelijk gebleven.

De grootste daling vond plaats tussen 2021 en 2022. Deze ontwikkeling hangt samen met de energiecrisis en de sterk gestegen gasprijzen. Huishoudens verminderden hun energiegebruik. Dit deden ze door de verwarming lager te zetten en isolatiemaatregelen te nemen. Ook is er een (beperkte) verschuiving richting elektrisch verwarmen.

In 2024 nam het energieverbruik weer licht toe. Dit kan betekenen dat – toen de energieprijzen weer stabiliseerden – mensen hun stookgedrag weer aanpasten.

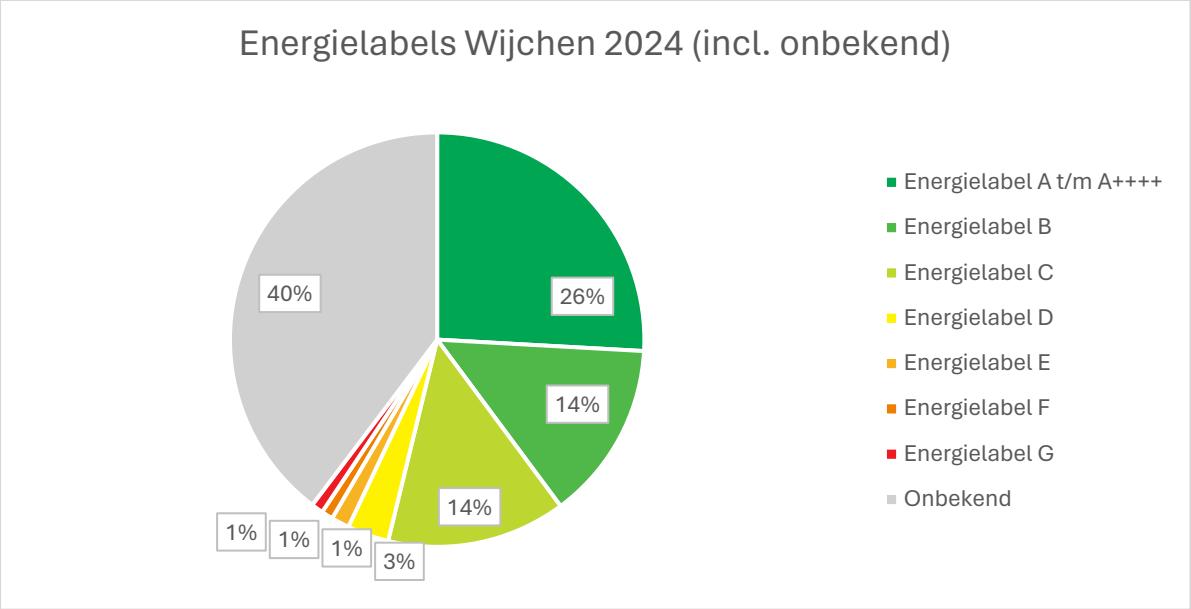
Energielabels

Het diagram op de volgende pagina toont de verdeling van energielabels. Een energielabel geeft informatie over de isolatie van de verschillende bouwdelen en de aanwezigheid van zonnepanelen en/of een warmtepomp. Een goed geïsoleerde woning heeft minimaal energielabel B. We zien dat 40 procent van de woningen hieraan voldoet. Wijchen kent veel nieuwbouw vanaf 1993 die dankzij de strengere bouweisen

[3] Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), *Hoofdverwarmingsinstallaties woningen*, via Klimaatmonitor, peildatum 2024.

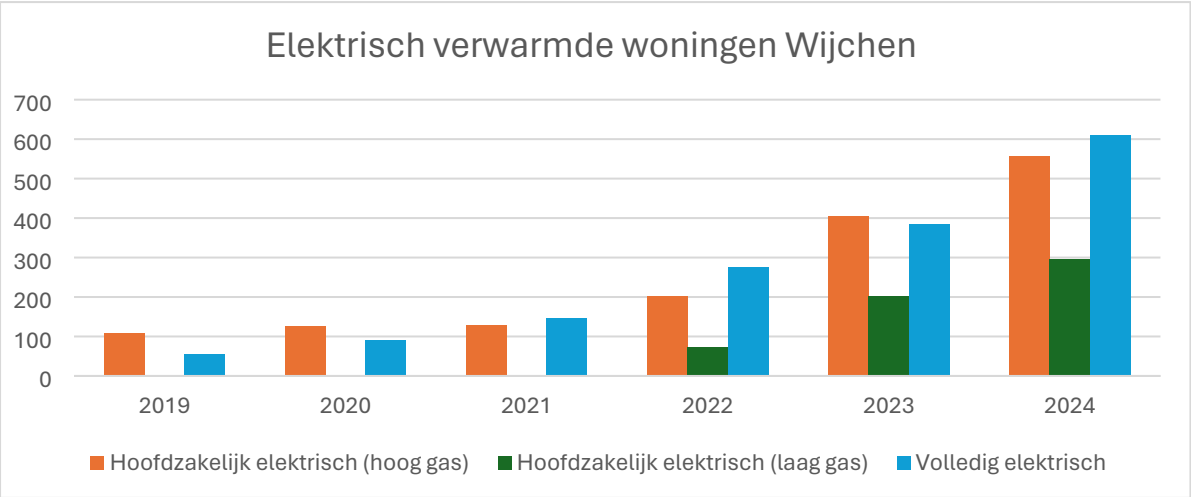
beter zijn geïsoleerd. Bij de ruim 12.900 woningen van vóór 1993 (tweederde van de woningvoorraad) zitten relatief veel woningen met een isolatieopgave.

Voor een groot deel van de woningen is het energielabel onbekend. We gaan er voor de zekerheid vanuit dat deze huizen nog beperkt geïsoleerd zijn. Als woningeigenaren namelijk wel isolatiemaatregelen nemen, is dat vaak aanleiding om een energielabel aan te vragen. Dit leidt tot de voorzichtige conclusie dat zo'n 7.500 woningen goed geïsoleerd zijn en 11.300 nog niet. Dat betekent dat er jaarlijks nog minstens 400 woningen geïsoleerd moeten worden richting 2030 en verder naar 2050. Op basis van de subsidies die dit jaar verstrekt zijn, schatten we in dat het tempo nu tientallen tot honderd woningen per jaar is.

Elektrisch verwarmen

In onderstaande grafiek geven de blauwe staven de woningen met volledig elektrische verwarming weer. In 2024 waren dat er in Wijchen 610. In 2030 willen we 2.300 woningen volledig elektrisch verwarmd hebben, waarvan 1.540 nieuwbouw (nog te bouwen). Met nog zo'n 150 bestaande woningen te gaan, liggen we goed op koers. De groene staven geven de woningen weer die wel een volledig elektrische warmtepomp hebben, maar nog gas gebruiken voor koken of warm water. De oranje categorie geeft de woningen met een hybride warmtepomp weer. Dit aantal stijgt ook aanzienlijk, wat ook een forse bijdrage levert aan de reductie van CO_2-emissies.

Inspanningen & Resultaten 2025

- 138 woningeigenaren ontvingen een isolatieadvies. Eind 2024 moest het adviesbureau dat we hiervoor hadden aangesteld de opdracht onverhoopt staken. Na een nieuwe aanbesteding kon adviesbureau Groene Groei najaar 2025 van start.
- We verleenden 52 isolatiesubsidies aan woningeigenaren. Er zijn nog voor ruim 500 huishoudens subsidies beschikbaar.
- We ontzorgen onze inwoners met het energieloket, energiecoaches en energieadviezen aan huis en isolatiesubsidies. Ook is de campagne ‘Pak jouw Moment’ gestart (zie ook onder ‘Participatie en Communicatie’).
- We ontwikkelden een speciale regeling voor inwoners met een smalle beurs. Zij ontvangen isolatieadvies en komen in aanmerking voor een hogere subsidie. Hiervoor meldden zich in 2025 21 huishoudens. Er zijn voor ruim 120 huishoudens subsidies beschikbaar.
- Voor VVE's organiseerden we twee informatiebijeenkomsten en ontwikkelden we een subsidieregeling.
- Voor monumenteigenaren ontwikkelden we ook een speciale subsidieregeling.
- 49 inwoners bezochten het energieloket voor advies.
- De energiecoaches van Energiecoöperatie Leur hielpen 119 inwoners. De inwoners beoordeelden deze dienst met een 8,1.
- Om diervriendelijk te kunnen isoleren, is het nodig een soortenmanagementplan op te stellen. Zo kunnen we goed rekening houden met de leefgebieden van onder andere vleermuizen en mussen. We hebben verschillende onderzoeksmethoden verkend in samenwerking met andere gemeentes in de regio. Daarnaast hebben we 10 vleermuiskasten geplaatst in onze gemeente om vleermuizen van alternatieve verblijfplaatsen te voorzien.
- Om inzichtelijk te krijgen in welke wijk welke warmteoplossing de voorkeur heeft, werken we aan een warmteprogramma. We hebben een routekaart voor het warmteprogramma opgesteld, die eind 2025 door de raad is aangenomen.

Hiermee kunnen we het warmteprogramma vorm gaan geven en een bronnenstrategie en de mogelijke warmte-oplossingen verder uitwerken.

- Voor de buurten in het noordelijke deel van de kern van Wijchen is onderzocht of een warmtenet op basis van warmte van de ARN haalbaar is. Dit is eind 2025 gedeeld met de raad die aanvullend onderzoek heeft gevraagd. Dit onderzoek wordt begin 2026 afgerond. De besluitvorming over het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst met Talis, ARN en het Gelders Warmte Infrabedrijf (GWIB) loopt hiermee vertraging op.

Bijsturing 2026 – 2027

Om alle woningen te kunnen verduurzamen is het nodig te versnellen naar minstens 400 woningen per jaar. Speciale aandacht gaat uit naar huishoudens met energiearmoede. Hoewel onze invloed op woningisolatie beperkt is – woningeigenaren beslissen hier zelf over – zien we verschillende mogelijkheden om onze aanpak te verbeteren en intensiveren. We gaan de communicatie over de isolatieaanpak versterken, zodat inwoners het aanbod beter weten te vinden. Daarnaast ontwikkelen we een gebiedsgerichte aanpak, waarbij we per wijk of buurt de verduurzaming van woningen aanjagen. Hierbij zoeken we samenhang met andere thema's die spelen in een wijk, haken we lokale netwerken aan en werken we doelgroepgericht.

Het warmteprogramma biedt het bredere perspectief en de context om weloverwogen besluiten te kunnen nemen over de voorkeurswarmteoplossing en planning per wijk. Hier geven we dus prioriteit aan én we richten de participatie in. Daarnaast maken we

de voorwaarden voor een warmtenet inzichtelijk en vervolgens werken we richting een samenwerkingsovereenkomst voor het warmtenet. Nu we voor de warmtetransitie steeds meer van beleid naar uitvoering bewegen, is het nodig extra capaciteit vrij te maken voor het meenemen en ondersteunen van inwoners.

We brengen daarnaast in kaart wat een mogelijke wachtlijst voor kleinverbruikers betekent voor woningbouw in onze gemeente en wat ervoor nodig is om netbewust bouwen tot realisatie te brengen.

4. Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Energiezekerheid is een belangrijke voorwaarde voor de toekomst van bedrijven. Daarom stimuleren en helpen we bedrijven de energievraag te verminderen. Ook faciliteren we onderlinge samenwerking waar dat helpt energievraag en –aanbod beter op elkaar af te stemmen. Daarnaast richt dit spoor zich op het terugdringen van het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie.

Doelstellingen 2030	Doelbereik 2025
Het energieverbruik van bestaande bedrijven is verlaagd.	Het geschatte energieverbruik van bedrijven in Wijchen was in 2023 734 TJ. Dat is 10% minder dan in 2019. [4]
Alle kantoorpanden hebben minimaal energielabel-C	Eind 2025 had 78% van de kantoorpanden label C of beter[5].
Voor bedrijventerreinen zijn de mogelijkheden op het gebied van samenwerking in de energietransitie verkend en waar kansrijk gerealiseerd.	Er zijn stappen gezet richting de realisatie van een Smart Energy Hub (SEH) op Bijsterhuizen. Daarnaast is er een inventarisatie opgezet voor energie-onderzoek op Wijchen-Oost om ook hier een SEH te realiseren.
In 2027 verbruikt de gemeentelijke organisatie 5% minder energie dan in 2022.	Volgens voorlopige cijfers gebruikte de gemeentelijke organisatie in 2025 17.550,3 GJ energie. Dat is een vermindering van 12% ten opzichte van 2022. Met deze besparing hebben we onze oorspronkelijke doelstelling om in 2027 5% minder energie te verbruiken al behaald. Daarom hebben we de ambitie aangescherpt, om in 2027 23% minder energie te verbruiken.

Inspanningen en resultaten 2025

- Voor bedrijventerrein Bijsterhuizen is in kaart gebracht wat de mogelijkheden zijn om energie te delen, om zo samen netcongestie het hoofd te bieden. Als vervolg hierop heeft een aantal bedrijven een start gemaakt met de ontwikkeling van een energiecoöperatie. De bedrijven geven vorm aan die samenwerking door in werkgroepsessies te kijken naar de gewenste vorm van samenwerking.

[4] Bron:: regionale klimaatmonitor.
[5] Bron: RVO desk Label C, stand van zaken per 1-1-2026

- Voor Wijchen Oost is er een project opgezet met parkmanagement en de bedrijvenvereniging om energie-onderzoek uit te voeren bij grootverbruikers. Dit is een voorbereidende stap op een inventarisatie of een SEH gewenst en mogelijk is.
- We gingen in gesprek met bedrijven op de Loonse Waard. Hier zitten namelijk enkele grootverbruikers van aardgas. We inventariseerden hun interesse in biogas en elektrificatie.
- Het Regionaal Energie Expertisecentrum voerde 7 adviesgesprekken met Wijchense ondernemers en voerde 2 energiescans uit.
- De stimuleringsregeling verduurzaming Zakelijk is in 2025 1 keer aangesproken. In totaal staat er nu € 650.000 aan leningen uit bij 9 bedrijven. Hiermee is 65% van het beschikbare geld uitgeleend.
- We informeerden de eigenaren van kantoorpanden over de Label-C verplichting en bereidden controles voor.
- De omgevingsdienst heeft 13 bedrijven gecontroleerd op naleving van de Erkende Maatregelenlijst. Daarnaast zijn er een energiebesparingsonderzoek, hercontroles en handhaving uitgevoerd. Daarnaast zijn er middelen vrij gemaakt en is een risico-gestuurde aanpak ontwikkeld voor controles in 2026. In de loop van 2026 volgt een update over de controles en de gerealiseerde energie- en CO_2-besparing.
- Er is op dit moment geen inzicht in de groei van zonnepanelen op bedrijfsdaken.
- Met de CO_2-prestatieladder hebben we weer meer inzicht gekregen in kansen om de uitstoot van onze organisatie te verminderen. Dankzij de inkoop van groen gas en elektriciteit en dankzij verduurzaming van ons eigen vastgoed, hebben we onze doelstellingen voor CO_2- en energiereductie kunnen aanscherpen.
- De verdere verduurzaming van ons vastgoed is opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan. (Hierover is de raad in januari 2026 geïnformeerd.)
- Er is onderzoek gestart naar het volledig aardgasvrij maken van het gemeentehuis, de plaatsing van accupakketten en verdere isolatie van het gebouw.
- Het Mozaïek werd gerenoveerd. Deze werkzaamheden zijn naar verwachting gereed in april 2026.

Bijsturing 2026 - 2027

We gaan door met het ondersteunen van samenwerkingen zoals op Wijchen Oost, en versterken de controle op naleving van de label-C-verplichting en de Lijst Energiebesparende Maatregelen. We gaan hercontroles uitvoeren bij bedrijven die eerder zijn gecontroleerd in het kader van de Lijst Energiebesparende Maatregelen en werken samen met de omgevingsdienst aan inzicht in de gerealiseerde energiebesparing hiervan. Van instrumenten als energieadviezen, energieloket en de

stimuleringslening evalueren we hoe we deze beter kunnen inzetten en passen ze waar nodig aan.

Netcongestie raakt steeds meer bedrijven. Zeker als er een aansluitstop komt voor kleinverbruik die het MKB kan raken. We zorgen dat we voorbereid zijn om bedrijven de juiste informatie te kunnen bieden.

Voor onze vijf grootste gebouwen (gemeentekantoor, Werf, Kasteel, Zwembad en ’t Mozaïek) hebben we de verduurzaming opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan. We gaan dit uitbreiden naar onze 19 andere gebouwen, vooral dorpshuizen. Daarnaast gaan we beleid ontwikkelen voor de ondersteuning van sportclubs bij verduurzaming.

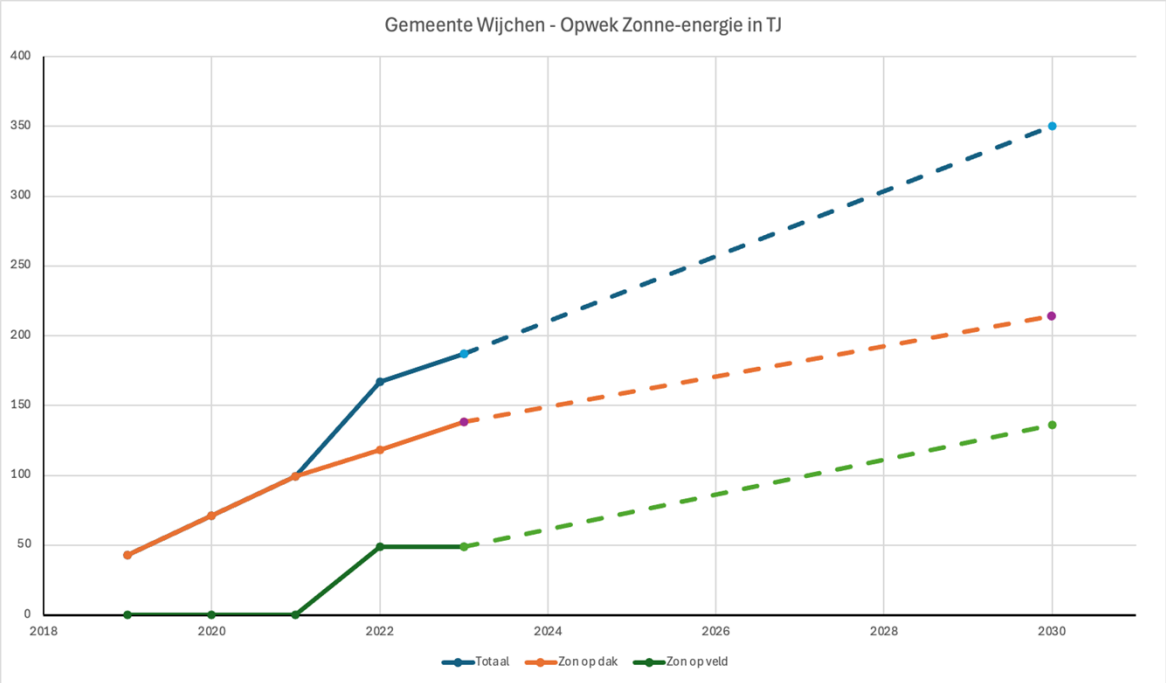
5. Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem

Hoe meer energie we lokaal opwekken, hoe minder afhankelijk onze inwoners en bedrijven zijn van externe energiebronnen en netcongestie. We werken daarom aan de opwek van meer duurzame energie, van verschillende bronnen. Daarnaast richten we ons erop lokaal opgewekte energie meer lokaal te benutten.

Vertraging tweede windpark

De locatiekeuze voor een tweede windpark is gepauzeerd totdat de locatie van het hoogspanningsstation duidelijk is. De opwek van zonnepanelen neemt gestaag toe. De vraag is wel of dit tempo doorzet. Netcongestie raakt zowel zon op daken als de realisatie van zonnepark Bankhoef. Ondertussen werken we (mee) aan batterijopslag, de opzet van een omgevingsfonds en de buurtaanpak van Liander.

Doelstellingen 2030	Doelbereik 2025
Er wordt een keuze gemaakt voor een locatie en een ontwikkelaar voor een tweede windpark.	De tenderprocedure is gepauzeerd.
We hebben inzichtelijk wat de mogelijkheden zijn in onze gemeente om duurzame energie lokaal te benutten.	Er is nog meer inzicht nodig in de mogelijkheden lokale energie lokaal te benutten.
We stimuleren de aanleg van meer zonnepanelen op daken met als doel 214 TJ opwek.	Tussen 2019 en 2023 is de totale opwek van zonnepanelen op daken van 43 TJ naar 138 TJ gegroeid. Hiermee liggen we op koers voor 214 TJ opwek in 2030. (Zie ook de grafiek op de volgende pagina.)

Inspanningen en resultaten 2025

- In de 'Visie Zon & Wind: op weg naar 2035' (2024) is besloten een tweede windpark in Wijchen te gaan realiseren. Het park wordt gekozen door middel van een maatschappelijke tenderprocedure. Tennet onderzoekt echter in twee van de drie zoekgebieden voor wind mogelijkheden voor de inpassing van een hoogspanningsstation. Daarom is de tenderprocedure gepauzeerd. De tenderprocedure wordt hervat als er meer duidelijkheid is over de locatie van het hoogspanningsstation.
- Windpark Bijsterhuizen is al eerder vergund. De Raad van State beoordeelt nu de bezwaren.
- We blijven in gesprek met zonnepark Bankhoef en Liander over de mogelijkheden voor een aansluiting om het park zo snel mogelijk te realiseren ondanks netcongestie. In 2025 heeft de gemeente principemedewerking verleend aan een batterij op Bankhoef om zo de kans op een tijdige aansluiting te vergroten.
- In 2025 zijn er stappen gezet in de oprichting van een beheerstichting voor het omgevingsfonds van zonnepark Kampbroek (bij Hernen). Een bestuur is gevormd en de statuten zijn opgesteld. Eind 2025 is de eigenaar van het zonnepark gevraagd de financiële bijdrage te storten. (Deze zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2026 volgen.)
- Eind 2025 hebben we met Liander een samenwerkingsovereenkomst gesloten ten behoeve van de “Buurtaanpak”: een proactieve methode om het laagspanningsnet van alle buurten in Wijchen toekomstvast te maken. Begin 2026 wordt er gestart met de plannen voor de volgende buurt in Wijchen.

- De Verrijking RES 1.0 is in 2025 vastgesteld. Begin 2026 is de RES 2.0 vastgesteld, het regionale doel van 1,62 TWh duurzame opwek blijft hierin gehandhaafd. Wijchen doet hierin haar afgesproken aandeel.

Foto: zonnepanelen op dak schuur boerderij, Henk Hulshof.

Bijsturing 2026 – 2027

De tender voor een windpark wordt weer opgepakt wanneer de locatie voor het hoogspanningsstation duidelijk is. De situatie op het elektriciteitsnet onderstreept het belang van een robuust energiesysteem en netbewust bouwen. We bereiden ons voor op de nieuwe provinciale regelgeving rondom netbewuste nieuwbouw. Daarnaast werken we aan meer inzicht in de maatschappelijke impact van netcongestie om van daaruit waar nodig projecten te ontwikkelen, bijvoorbeeld om lokaal opgewekte energie meer lokaal te kunnen benutten.

6. Duurzame mobiliteit

Meer lopen, fietsen en openbaar vervoer zorgen voor een schonere lucht en meer beweging voor onze inwoners. Bovendien hebben we met minder auto's meer ruimte voor groen, voorzieningen en woningen. We stimuleren de overstap naar elektrisch auto- en vrachtverkeer, omdat dat schoner en energiezuiniger is, en goedkoper in gebruik.

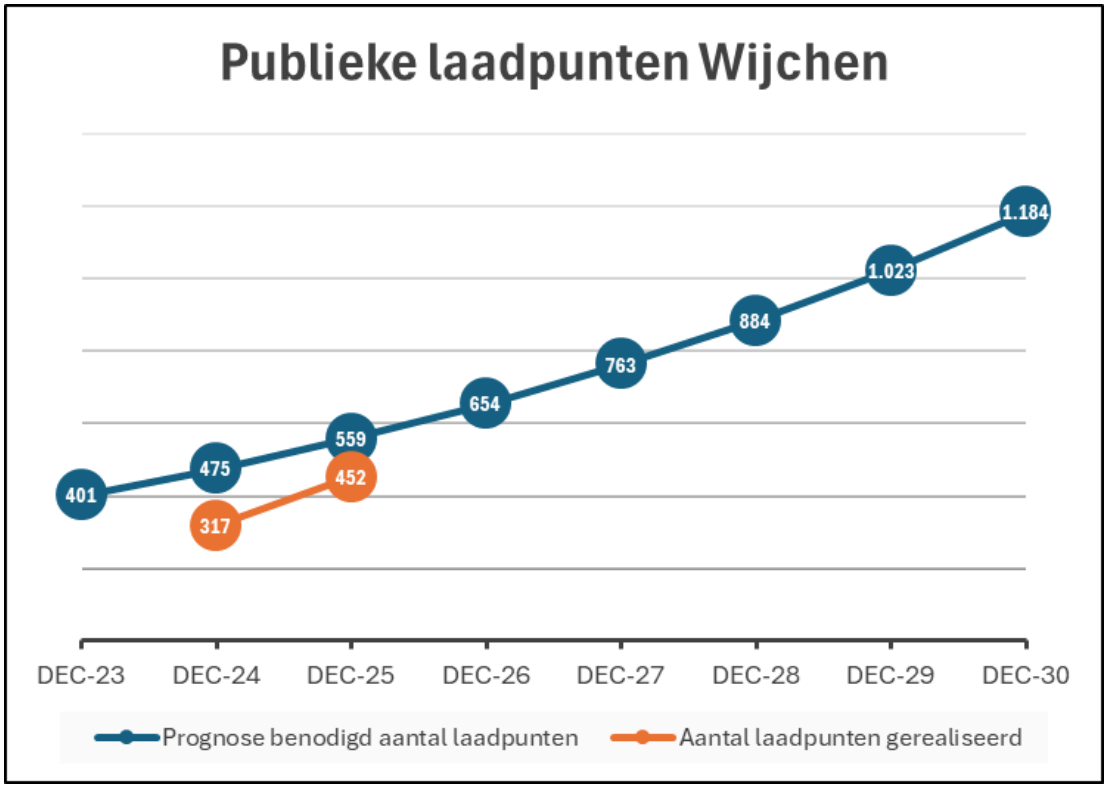
Nieuwe laadvisie
In 2025 jaar hebben we een nieuwe laadvisie en plaatsingsbeleid voor laadpalen opgesteld. We zien dat het aantal laadpalen het afgelopen jaar flink is gegroeid en er een inhaalslag is gemaakt. We blijven de vraag naar laadpalen en het aanbod ervan monitoren.

Monitoring in ontwikkeling
Voor de ontwikkeling van het autovervoer en duurzaam vervoer hebben we een monitoringsplan opgezet. Dit hangt nauw samen met het vernieuwen van ons mobiliteitsplan, waar we komend jaar mee aan de slag gaan. In het bijgewerkte mobiliteitsplan verduidelijken we onze doelstellingen en maken ze meetbaar om effectief te kunnen sturen en evalueren. Vervolgens vertalen we de doelstellingen naar een logische verzameling acties en maatregelen.

Onderstaande tabel geeft de voortgang weer. Omdat de monitoring nog in ontwikkeling is, kunnen we nog niet voor alle doelstellingen aangeven wat het doelbereik is. Dan kleurt de cel lichtblauw.

Doelstelling 2030	Doelbereik
Er is jaarlijks een afname van 0,3% in autovervoer.	De afname in autovervoer meten we aan de hand van het autoverkeer op de belangrijkste wegen binnen Wijchen. In 2025 hebben we een nulmeting gehouden op deze wegen.
Toename in duurzaam vervoer (fiets, ov en deelmobiliteit) t.o.v. toename inwonersaantallen.	De toename van duurzaam vervoer bepalen we door de hoeveelheid fietsers op de belangrijkste fietsverbindingen te meten. De afgelopen 2 jaar hebben we op veel van deze fietsverbindingen al 0-metingen gehouden. Sommige routes volgen later dit jaar. Ook monitoren we jaarlijks het aantal instappers bij belangrijke OV-haltes. Ook monitoren we het gebruik van de deelauto's in Wijchen en eventuele toekomstige vormen van deelmobiliteit.

Er zijn 1.184 publieke laadpunten en 15 snellaadpunten	Eind 2025 waren er 452 publieke laadpunten en 7 snellaadpunten. Het aantal publieke laadpunten loopt nog achter op het (verwachte) aantal benodigde laadpalen, maar in 2025 hebben we een flinke inhaalslag gemaakt.

Het aantal benodigde en gerealiseerde laadpunten tot 2030 [6]

Inspanningen en resultaten 2025

- We hebben een nieuwe laadvisie (vaststelling gemeenteraad 5 maart 2026) en bijbehorend plaatsingsbeleid (vaststelling college 17 maart 2026) opgesteld. De nieuwe versie bevat betere prognoses over het benodigd aantal laadpalen en behandelt nieuwe vraagstukken zoals snelladen, logistiek vervoer, laden op bedrijventerreinen, zero-emissiezones en netcongestie.
- We hebben we dit jaar het onderzoek naar de herijking van ons fietsnetwerk afgerond. De resultaten uit dit onderzoek gebruiken we voor het onderzoek naar de fietsroutes Wijchen – Druten en Wijchen – Beuningen, dat we dit jaar hebben opgestart. Met dit onderzoek naar deze belangrijke fietsverbindingen maken we fietsen veiliger en aantrekkelijker en stimuleren we fietsgebruik.

[6] Prognoses van ElaadNL

- Ons mobiliteitsplan bevatte een meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP) voor de periode 2021-2025. De meeste projecten hebben we volgens de planning uitgevoerd, waaronder veel projecten om fietsgebruik te stimuleren. De evaluatie van dit MUP is voorgelegd aan de raad. Deze evaluatie is de eerste stap richting het nieuwe mobiliteitsplan dat we komend jaar gaan opstellen.
- We hebben een monitoringsplan opgesteld voor fietsgebruik, OV-gebruik, elektrisch vervoer en deelmobiliteit.

Bijsturing 2026 – 2027

In 2026 stellen we een nieuw mobiliteitsplan op waarin we onze doelstellingen verduidelijken en hiervoor ook een passend monitoringsplan opstellen. Uit de evaluatie van het Mobiliteitsplan 2021-2025 concluderen we dat de huidige doelstellingen te globaal zijn geformuleerd en onvoldoende meetbaar zijn om effectief te kunnen sturen en evalueren. Vervolgens vertalen we de doelstellingen naar een logische verzameling acties en maatregelen.

Ook stellen we in 2026 de laadvisie en bijbehorend plaatsingsbeleid vast en verwachten we het onderzoek naar de fietsverbindingen Wijchen-Druten en Wijchen-Beuningen af te ronden. Vervolgens gaan we aan de slag met het realiseren van de gewenste infrastructurele aanpassingen op deze fietsroutes.

7. Participatie en communicatie

De energietransitie kan grote invloed hebben op onze inwoners. Vooral de aanpassingen van woningen zijn een grote opgave. Tegelijkertijd levert isolatie energiebesparing en daarmee lagere kosten op. Daarom vinden we het belangrijk een grote diversiteit aan inwoners te betrekken bij de energietransitie en besluitvorming hierover. Communicatie en participatie zijn altijd dienend aan de doelstellingen van de andere sporen. Daarom wordt hierover ook deels binnen die sporen gerapporteerd

Positieve boodschap

Met de campagne ‘Pak Jouw Moment’ en de Klimaatweek dragen we bij aan een positieve houding ten aanzien van energiebesparende maatregelen. Tegelijkertijd zien we dat de weg naar ons energieloket, energieadviezen en isolatiesubsidies nog niet genoeg gevonden wordt. Ook hebben we nog beperkt inzicht in de houding van inwoners ten opzichte van energiebesparende maatregelen.

Doelstellingen 2030	Doelbereik
Meer inwoners hebben een positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen.	Hierover zijn nog geen data beschikbaar. Deze moeten voortkomen uit de metingen voor de campagne ‘Pak jouw moment'. Daarnaast willen we in de toekomst het gemeentelijk inwonerspanel benutten.
Onze communicatie over energiestrategie is doelgroepgericht.	We hebben meer inzicht gekregen in sleutelfiguren en organisaties die specifieke doelgroepen kunnen bereiken.
Inwonersinitiatieven maken gebruik van de ondersteuningsmogelijkheden die de gemeente aanbiedt en benutten deze mogelijkheden waar relevant.	We ondersteunen de lokale werkgroep voor de organisatie van de klimaatweek en de werkgroep Energierijk zuid.

Inspanningen en resultaten 2025

- De campagne ‘Pak jouw moment’ is van start gegaan. We waren aanwezig bij verschillende lokale evenementen en activiteiten en organiseerden deze zelf ook. Hiermee bereikten we ongeveer 700 inwoners.
- We brachten in beeld hoe we specifieke doelgroepen kunnen bereiken en identificeerden en spraken 9 sleutelfiguren, 12 professionals, 8 organisaties en 15 vindplaatsen.
- Tijdens de klimaatweek in november organiseerden we 8 activiteiten om bewustwording over klimaatverandering en wat je hieraan kan doen te vergroten. Hiermee trokken we ongeveer 310 bezoekers. De activiteiten varieerden van het symbolisch hijsen van de klimaatweek-vlag tot aan een energiecafé of een laagdrempelig gesprek met inwoners met een migratieachtergrond.

De klimaatweek organiseerden we samen met lokale initiatieven en partners: klimaatburgemeester van Wijchen, energiecoöperatie ECL, medewerkers van Pak jouw moment en energiecoaches.

- We zetten gemeentelijke communicatiekanalen in om inwoners en ondernemers te informeren over de gemeentelijke activiteiten op het gebied van energietransitie en wat inwoners zelf kunnen doen. We plaatsten 20 berichten op Facebook, 18 op Instagram en 2 op LinkedIn. We verstuurden 8 berichten over energietransitie in de inwonersnieuwsbrieven. De landingspagina op de gemeentelijke website over energietransitie werd 673 keer bezocht.

Bijsturing 2026 – 2027

De focus van de communicatie zal komend jaar vooral liggen op energiebesparende maatregelen in de woning. Dit sluit nauw aan op de noodzaak om onze isolatieaanpak te versterken. Ook zullen we de communicatie en participatie meer gebiedsgericht (per wijk of buurt) inrichten, waarmee we de communicatie beter kunnen afstemmen op de verschillende doelgroepen in het betreffende gebied. Zo willen we de energiebesparing voor meer inwoners toegankelijk te maken.

8. Capaciteit en middelen

De middelen worden voornamelijk besteed aan de inzet van eigen personeel en aanvullende inhuur. Daarnaast zijn er advieskosten geweest, zoals bijvoorbeeld voor de uitvoering van de marktconsultatie en tender voor windenergie en de uitvoering van de campagne ‘Pak jouw Moment'. De onderbesteding van ruim € 500.000,- toont aan dat er nog ruimte is om extra activiteiten te ontwikkelen of extra personeel aan te nemen.

Capaciteit

De gemeentelijke activiteiten op het gebied van energietransitie worden uitgevoerd door team Energietransitie en diverse collega's uit andere teams, zoals Economische Zaken, Vastgoed, Juridische zaken, Gebiedsinrichting en communicatie. Tot 2025 vond de uitbreiding voornamelijk plaats op het gebied van inhoudelijke beleidsmedewerkers en communicatie. Met de groei van de opgave kwam er behoefte aan coördinatie en ondersteuning. In 2025 zijn daarom een programmaregisseur en een programmaondersteuner gestart. Ook kwam er nog meer inhoudelijke versterking, zoals een adviseur duurzame mobiliteit.

De formatie in loondienst voor Wijchen en Druten samen was in 2025 als volgt. Daarbij wordt 68 % gefinancierd door Wijchen.

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 1,5 FTE Regionale samenwerking: 0,3 FTE Participatie: 0,89 FTE Communicatie: 1 FTE Juridisch advies: 0,67 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 1,8 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,1 FTE	Grootschalige opwek: 1 FTE	Duurzame mobiliteit: 1 FTE
Warmte: 1,8 FTE	Energiemanagement en CO2-prestatieladder: 0,5 Gemeentelijk vastgoed: 0,61	Netcongestie: 0,7 FTE	
Totaal: 11,9 FTE			

Daarnaast hebben we extra tijdelijk personeel ingezet. Dat waren een projectleider Lokale Energiestrategie (0,6 FTE voor de WDW) en een projectleider duurzame bedrijven (0,5 FTE voor de WDW). Ook zien we dat duurzaamheid en energietransitie steeds meer

onderdeel worden van reguliere werkzaamheden van diverse collega's. Soms knelt dit wel, als het extra tijd kost.

Middelen en realisatie

De gemeente had in 2025 € 109.542,- gereserveerd voor Programma Duurzaamheid. Daarnaast ontvingen we van het Rijk € 1.404.678,- via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- energiebeleid (CDOKE). Ook ontvingen we specifieke uitkeringen voor isolatie en energiearmoede.

Onderstaande tabel toont dat er in 2025 € 982.472,- aan energietransitie is besteed. De resterende CDOKE-middelen gaan naar de balans. De resterende eigen middelen gaan naar de reserve duurzaamheid. De onderbesteding was € 531.747,-. Dit betekent dat er nog ruimte is om extra activiteiten te ontwikkelen.

	CDOKE	Programmagelden	**Totaal**
Beschikbaar 2025	€ 1.404.678	€ 109.542	€ 1.514.220
Realisatie 2025	€ 887.291	€ 95.181	€ 982.472
Resterend 2025	€ 517.386	€ 14.361	€ 531.747
Balans/reserve 31-12-2025	€ 1.300.759	€ 636.676	€ 1.937.435

Onderstaande tabel toont de realisatie per spoor:

	Realisatie 2025	**Toelichting**
Energietransitie overkoepelend (745.515)		
Formatie	€ 475.246	€ 339.234 aan loonkosten en € 136.012 aan inhuur.
Monitoring	€ 13.981	Doorrekeningen LES en opzetten monitor.
Diversen	€ 110.185	Groten kostenposten waren de gemeentelijke bijdrage aan de GMR en het project 'Leven met Water'. Daarnaast o.a. kosten voor de aanschaf van veilige kasten voor elektrisch materieel op de gemeentewerf en kosten voor communicatie.
Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten		
Ontzorging	€ 106.126	O.a. energieloket, energiecoaches, gedragscampagne 'Pak jouw moment', ondersteuning VVE's, compensatieopgave Soortenmanagementplan.
Warmte	€ 65.620	De inzet van procesregisseur warmte en de haalbaarheidsstudie voor het warmtenet.
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed		

Bedrijven en maatschappelijk vastgoed	€ 100.550	O. a. procesbegeleiding voor Smart Energy Hub Bijsterhuizen, energieadviezen voor ondernemers, bijdragen aan Stichting Fairtrade en werkzaamheden aan de CO2-prestatieladder.
Grootschalige opwek en een gebalanceerd energiesysteem		
Duurzame opwek	€ 100.324	Procesbegeleiding bij de tender wind. Juridische kosten rondom met name windpark Bijsterhuizen.
Duurzame mobiliteit		
Duurzame mobiliteit	€ 10.440	Onderzoek naar verbetering fietsnetwerk.
Totaal	**€ 982.472**	

SPUK Energiearmoede: Van het Rijk hebben we specifieke middelen ontvangen om inwoners die te kampen hebben met energiearmoede te ondersteunen. In 2025 zijn deze niet benut. Daarom staat er per 31 december 2025 nog € 564.130 op de balans. In 2025 is er een nieuwe subisidieregeling ontwikkeld voor huishoudens met een smalle beurs die eind 2025 is vastgesteld. (De eerste aanvragen kwamen begin 2026 binnen.)

SPUK LAI: Met deze specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie kunnen gemeenten een isolatieaanpak opzetten voor slecht geïsoleerde woningen. Dit jaar bestonden de kosten uit de uitkering van subsidies en de kosten die we maken voor het adviesbureau dat onze inwoners van energieadviezen voorziet.

	SPUK Energiearmoede	SPUK LAI
Balans 31-12-2024	€ 564.130	€ 2.348.042
Ontvangen 2025	€ 0	€ 1.108.008
Realisatie 2025	€ 0	€ 115.972
Balans 31-12-2025	€ 564.130	€ 3.340.077

Hoewel de adviezen en subsidieverstrekking op stoom komen, zien we dat er nog € 3,3 miljoen op de balans staat. Om deze middelen zo veel mogelijk bij onze inwoners te laten landen, is een flinke extra inspanning nodig.

Bijsturing 2026 – 2027

We zien dat er extra inzet nodig is in de wijken om de bestaande woningvoorraad te verduurzamen. Daarnaast zien we dat we de Rijksmiddelen onvoldoende benutten. Van de CDOKE, die bedoeld zijn voor het uitbreiden van personele capaciteit, bleef in 2025 ruim € 500.000,- onderbenut. Door een projectteam samen te stellen dat de wijken in

gaat, kunnen we de verduurzaming van woningen versnellen. Dit wordt verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma 2026-2027.

Uitvoeringsprogramma Energietransitie Wijchen 2026 - 2027

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Projecten per spoor 3
2.1 Spoor 1: Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen 3
2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 7
2.3 Spoor 3: Grootschalige en gebalanceerde opwek 10
2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit 12
2.5 Participatie en communicatie 14
3.Capaciteit en middelen 16
3.1 Middelen en begroting 16
3.2 Formatie 17

1. Inleiding

Juni 2025 is de Lokale Energiestrategie Wijchen vastgesteld. We evalueren jaarlijks de voortgang en dan stellen we ook het uitvoeringsprogramma bij. Dit uitvoeringsprogramma heeft de focus op 2026 en 2027.

2. Projecten per spoor

2.1 Spoor 1: Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen

Project	**Wijkaanpak isolatie**
Doel	Inwoners activeren tot het nemen van isolatiemaatregelen, wat bijdraagt aan energiebesparing en CO_2-reductie.
Beschrijving	In 2024 zijn we gestart we met een lokale, wijkgerichte aanpak. Dat betekent dat we 'wijk-voor-wijk' eigenaar-bewoners benaderen om ze te stimuleren te gaan isoleren en daarmee te besparen op hun energierekening. We bieden onafhankelijke maatwerkadviezen aan huis, inwoners krijgen via een digitale tool inzicht in mogelijke woningingrepen. Ook voor doe-het zelvers is het mogelijk om advies en (onder voorwaarden) subsidie te krijgen. Er is subsidie voor 546 woningen/isolatie-ingrepen in gemeente Wijchen.
Planning 2026	We ontwikkelen onze campagne 'Pak jouw Moment' in 2026 zodanig door dat al het aanbod vanuit de wijkaanpak isolatie voor inwoners in één oogopslag inzichtelijk wordt. Daarnaast gaan we de wijkaanpak verder doorontwikkelen naar een gebiedsgerichte aanpak (zie volgende project).
Planning 2027 en verder	We versterken de zichtbaarheid van onze aanpak in lokale media en online. Daarnaast organiseren we initiatieven om de wijkaanpak via bijeenkomsten en acties onder de aandacht te houden. Waar mogelijk vragen we verlenging of uitbreiding van de regeling aan.
Middelen en dekking	€ 3.340.077 (SPUK LAI).

Project	**Gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen**
Doel	De isolatiegraad vergroten en het aardgasverbruik van de woningvoorraad terugdringen met gerichte maatregelen, afgestemd op de kenmerken van het gebied.
Beschrijving	In de gemeente Wijchen zijn veel verschillende buurten en gebieden aanwezig. De kenmerken van de bebouwing variëren, bijvoorbeeld op bouwjaar en energielabel, maar ook op welke energiebronnen in de toekomst beschikbaar en geschikt zijn voor die bebouwing. Ook de sociaal-economische kenmerken van buurten verschillen. Daarom ontwikkelen we een gebiedsgerichte aanpak, die aansluit op de kenmerken van de wijk of buurt. Om dit mogelijk te maken, voeren we een uitgebreide data-analyse uit op technische, economische en sociale kenmerken, zoals percentage energiearmoede, woningtypen of sociale netwerken. Vanuit daar ontwikkelen we met inwoners een aanpak om verduurzaming in de betreffende wijk aan te jagen.

Planning 2026	We voeren de data-analyse van de verschillende gebieden in de gemeente Wijchen uit, en stellen een kader op om te bepalen welke maatregelen kansrijk zijn in deze gebieden. We selecteren een of twee startwijken die een groot potentieel voor verduurzaming hebben. Daarna starten we met het ontwikkelen van een aanpak.
Planning 2027 en verder	We gaan verder met de gebiedsgerichte aanpak, breiden deze uit naar andere kansrijke wijken en zetten extra structureel personeel hiervoor in.

Project	**Energiearmoede aanpak**
Doel	Inwoners met (risico op) energiearmoede extra ondersteunen.
Beschrijving	Energieklussers helpen inwoners energie te besparen door het toepassen van kleine energiebesparende maatregelen. Dit project is zowel gericht op huurders als eigenaar-bewoners.
Planning 2026	In 2026 hebben alle inwoners met een smalle beurs kennisgenomen van de gemeentelijke ondersteuning middels gerichte communicatie, en is het aantal aangevraagde subsidies gestegen ten opzichte van 2025. Daarnaast ontwikkelen we een proces om de kosten voor de uitvoer van isolatiemaatregelen vanuit de gemeente voor te schieten, zodat inwoners met een smalle beurs een lagere financiële druk ervaren.
Middelen en dekking	€564.130,- SPUK Energiearmoede

Project	**VvE-aanpak (onderdeel wijkaanpak)**
Doel	Eigenaar-bewoners in VvE’s helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Om VvE’s te ondersteunen, is er een duurzaamheidslening beschikbaar. Daarnaast bieden we procesbegeleiding, informatiebijeenkomsten en werken we aan een subsidieregeling. VvE’s kunnen ook terecht bij het Energieloket voor VvE’s in Nijmegen.
Planning 2026	We gaan verder met de ondersteuning van VVE's en evalueren hoe deze aanpak verloopt. We communiceren over het aanbod via nieuwsbrieven en bijeenkomsten.
Planning 2027 en verder	De eerste VvE's worden verduurzaamd. De communicatie richting VvE's wordt doorontwikkeld.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak en wordt daarmee ook gefinancierd vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie.

Project	**Monumenten aanpak (onderdeel wijkaanpak)**
Doel	Eigenaren van monumenten helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Verduurzaming van monumenten kan uitdagend zijn. In 2026 wordt de nieuwe monumentenaanpak vastgesteld door college en raad. Monumenteneigenaren worden geïnformeerd over hoe zij hun vastgoed kunnen verduurzamen.
Planning 2026	Na vaststelling van de monumentenaanpak, wordt er minimaal een bijeenkomst georganiseerd om monumenteigenaren te informeren

	over hoe zij hun vastgoed kunnen verduurzamen. Daarnaast ontwikkelen we gerichte communicatie om monumenteigenaren over de ondersteuning die de gemeente kan bieden te informeren. Daaronder valt onder meer de nieuwe subsidieregeling voor monumenteigenaren.
Planning 2027 en verder	Eerste stappen verduurzaming gezet.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak en wordt daarmee ook gefinancierd vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie.

Project	**SMP en compensatiemaatregelen**
Doel	Opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) en het uitvoeren van compensatiemaatregelen.
Beschrijving	In het kader van de landelijke aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (2024) is de gemeente voor de korte termijn verantwoordelijk voor het nemen van compensatiemaatregelen. Voor de (middel)lange termijn wordt er een SMP opgesteld. Op basis van dit SMP kan een gebiedsontheffing voor isolatiemaatregelen worden aangevraagd bij de provincie.
Planning 2026	Aanbesteding en opstart SMP in samenwerking met gemeentes Beuningen, Renkum en Druten.
Planning 2027 en verder	Opstellen SMP.
Middelen en dekking	Circa €180.000,- provinciale subsidie voor SMP. Aanvulling vanuit de CDOKE-middelen.

Project	**Energieloket**
Doel	Een compleet en toegankelijk loket voor inwoners.
Beschrijving	Via een digitaal loket op onze gemeentelijke website kunnen inwoners informatie vinden over energie en verschillende diensten die wij vanuit de gemeente bieden. Daarnaast is er – in samenwerking met het Rijk van Nijmegen – een fysiek loket dat 1 keer per week een halve dag open is in Wijchen. Inwoners kunnen hier terecht met allerlei vragen. De komende tijd onderzoeken we hoe het loket verder doorontwikkeld kan worden.
Planning 2026	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning samenwerking andere gemeentes).
Planning 2027 en verder	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning samenwerking andere gemeentes).

Project	**Energiecoaches**
Doel	Inwoners advies bieden over energiebesparing.
Beschrijving	Energiecoaches zijn vrijwilligers uit de gemeente Wijchen of Druten die inwoners advies geven over energiebesparing. We willen de rol van energiecoach doorontwikkelen tot die van ambassadeur van het gemeentelijke ontzorgingsaanbod. De energiecoach komt namelijk over de vloer bij inwoners, en kan vanuit die rol gemakkelijk doorverwijzen naar ander aanbod dat voor de inwoners interessant

	kan zijn. We onderzoeken daarbij of de energiecoach ook andere taken kan krijgen, bijvoorbeeld op het gebied van het installeren van kleine maatregelen in huis (zoals een 'energieklusser of –fixer').
Planning 2026	We werven nieuwe energiecoaches om onze groep vrijwilligers te vergroten. We leiden energiecoaches op om ambassadeursschap voor de gemeente te versterken. We onderzoeken in samenspraak met de energiecoöperatie of we roluitbreiding op het gebied van energieklussen mogelijk kunnen maken.
Planning 2027 en verder	Voortzetten inzet energiecoaches. We onderzoeken, in samenspraak met de energiecoöperatie, of we onze samenwerking met regiogemeenten in de werving en training van energiecoaches kunnen versterken.

Project	**Onderzoek naar warmtenet Wijchen**
Doel	Het verkennen van de mogelijkheden van een warmtenet in Wijchen.
Beschrijving	In 2021 heeft een quickscan inzichtelijk gemaakt dat een warmtenet op basis van warmte van de ARN kansrijk kan zijn. In samenspraak met de gemeenten Beuningen en Heumen is een vervolgstudie uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat in een eerste fase potentieel circa 6.300 woningen in de noordelijke wijken van Wijchen kunnen worden aangesloten. Daarnaast is er in Wijchen-Zuid eerder een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de kansrijkheid van een warmtenet in de buurten Diepvoorde/ Hart van Zuid. Beide verkenningen zijn verder gebracht in de haalbaarheidsstudie naar een warmtenet in Wijchen, op basis van warmte van de ARN. In september 2024 is hiertoe een intentieovereenkomst getekend met het GWIB, Talis en ARN. De verdiepende haalbaarheidsstudie die inmiddels is afgerond geeft inzicht in de technische en financiële haalbaarheid van een warmtenet in Wijchen. Binnen dit traject zijn ook onderzoeken uitgevoerd naar alternatieve bronnen en vergelijking van kosten en CO2 reductie voor alternatieve warmteoplossingen. We richten ons er nu op meer inzicht te krijgen in de randvoorwaarden voor een warmtenet. De volgende stap is het aan gaan van een Samenwerkingovereenkomst (SOK).
Planning 2026	• Voorwaarden warmtenet inzichtelijk • Voorbereiding SOK • Besluitvorming aangaan SOK
Planning 2027 en verder	• Oprichting warmtebedrijf • Voorbereiding voorlopig investeringsbesluit

Project	**Warmteprogramma opstellen**
Doel	Opstellen van een Warmteprogramma, dat duidelijkheid geeft over de voorkeursoplossing voor een alternatieve warmtevoorziening in wijken/gebieden.
Beschrijving	We stellen een warmteprogramma op. Hierin beschrijven we welke wijken/gebieden in de komende 10 jaar van het aardgas afgaan en op welke manier. We baseren het Warmteprogramma op een robuuste bronnenstrategie en een breed gedragen afwegingskader. Het programma stellen we op in nauw overleg met stakeholders als de

	woningcorporaties, Alliander en energiecoöperatie ECL. Ook inwoners en bedrijven worden betrokken. Ook houden we bij het opstellen van het Warmteprogramma rekening met netcongestie, de buurtaanpak met Liander en de invloed hiervan op het tijdspad.
Planning 2026	• Opstellen concept-warmteprogramma • Beoordeling planMER plicht
Planning 2027 en verder	• Opstellen ontwerp warmteprogramma en eind 2027 besluitvorming door college (en gemeenteraad) • Uitrol/uitvoering warmteprogramma.

2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Project	**Zakelijk Energieloket**
Doel	Bedrijven, organisaties en instellingen informeren over de mogelijkheden rondom verduurzaming.
Beschrijving	Het Zakelijk Energieloket is een digitaal informatieplatform voor bedrijven en organisaties uit verschillende sectoren. Men kan hier terecht voor informatie over duurzame maatregelen, financiering en lokale bedrijven die de maatregelen kunnen uitvoeren.
Planning 2026	We evalueren het gebruik van het Zakelijk Energieloket en kijken naar mogelijke alternatieven.
Planning 2027 en verder	Vervolg afhankelijk van evaluatie.

Project	**Regionaal Expertisecentrum Energie (REE)**
Doel	Bedrijven informeren over mogelijkheden voor verduurzaming.
Beschrijving	Bedrijven kunnen hier terecht voor meer informatie en adviesgesprekken over energievraagstukken en verduurzaming. Verder verstrekt het REE informatie over relevante subsidies en wet- en regelgeving. Ook kunnen bedrijven een energiescan aanvragen die inzicht geeft in hoe ze energie kunnen besparen.
Planning 2026	We evalueren het gebruik van het REE en onderzoeken hoe de samenwerking met het REE er in de toekomst uit moet zien.
Planning 2027 en verder	Vervolg afhankelijk van evaluatie.

Project	**Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk**
Doel	Bedrijven financiële mogelijkheid bieden voor het bekostigen van verduurzamingsmaatregelen.
Beschrijving	Deze regeling biedt bedrijven de mogelijkheid om een lening af te sluiten voor de verduurzaming van hun pand. Hiervoor komen verschillende energiebesparende maatregelen in aanmerking, zoals isolatie, zonnepanelen, een warmtepomp en het aanleggen van groene daken.
Planning 2026	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2027 en verder	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.

Middelen en dekking	Er is een bedrag van €1.000.000 gereserveerd voor de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk, nu nog € 350.000 beschikbaar. Tijdig via Perspectiefnota extra middelen aanvragen indien nodig.

Project	**Smart Energy hub Bijsterhuizen**
Doel	Met het initiatief wil het bedrijventerrein een grotere mate van energieleveringszekerheid krijgen en minder afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen.
Beschrijving	De insteek is om energie lokaal op te wekken, lokaal te verbruiken en om energie slim te balanceren. Op dit moment is in kaart gebracht hoe iedereen is aangesloten op de onderstations (metrokaart), en is bij 16 bedrijven het energieverbruik in kaart gebracht en wordt gekeken naar samenwerkingsvormen rondom energie.
Planning 2026	Vormgeving SEH door werkgroepsessies. Het initiatief hiervoor ligt bij de bedrijven, gemeente blijft aangehaakt. Gemeente streeft naar de oprichting van een energiecoöperatie in 2026.
Planning 2027 en verder	Nog onbekend.
Middelen en dekking	Subsidie toekomstbestendige bedrijventerreinen van provincie zo goed als op. Aanvraag EFRO via Klok loopt. Regiodeal (€ 50.000) is toegekend.

Project	**Energy Hub Wijchen-Oost**
Doel	De energy hub op bedrijventerrein Wijchen-Oost wil het terrein toekomstbestendiger maken door het opzetten / verbeteren van het organiserend vermogen op de bedrijventerreinen.
Beschrijving	Het initiatief beoogt 75 ondernemers aan tafel te krijgen om energiedata/informatie op te halen en de problemen met de energievoorziening op te lossen. Door dit onderzoek willen ze slimme energiesystemen realiseren op het bedrijventerrein waarmee gewerkt kan worden aan het voorkomen en/of verminderen van de effecten van netcongestie.
Planning 2026	Uitvoer van individuele energie-onderzoeken bij ondernemers op Wijchen-Oost. Daarna onderzoek doen naar de mogelijkheid tot samenwerking en oprichting SEH.
Middelen en dekking	Door gemeente Wijchen is een subsidie beschikbaar van €15.000,- en door Provincie Gelderland is een subsidie van maximaal €19.220,- beschikbaar gesteld.

Project	**Label-C verplichting**
Doel	Kantoorpanden die sinds 1 januari 2023 moeten voldoen aan de energielabel C verplichting uit het Bbl, hebben minimaal energielabel C. De ambitie is dat in 2026 80% van de label C-plichtige panden minimaal label C heeft.
Beschrijving	De gemeente is bevoegd gezag en moet uiteindelijk vaststellen of de label C verplichting voor een bepaald kantoor geldt en dat controleren en handhaven. De gemeente kiest voor een aanpak

	waarmee alle kantoren die nog niet voldoen eerst worden geïnformeerd (per brief en op de website) over de verplichting en bestaande hulp om te verduurzamen. Gemeente evalueert effect van deze brief. De gemeente werkt met de ODRN aan de vervolgstap: controleren en handhaven.
Planning 2026	Afstemming met omgevingsdienst en starten met controles.
Planning 2027 en verder	Afronden controles.

Project	**Handhaving Lijst Energiebesparende Maatregelen**
Doel	Bedrijven houden zich aan de energiebesparingsplicht
Beschrijving	De energiebesparingsplicht schrijft voor dat bedrijven energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd tot 5 jaar moeten nemen. In dit project controleert en stimuleert de ODGM bedrijven hiertoe.
Planning 2026	Gerichte risicogestuurde controles en opvolging (circa 27 controles). Aanvullend onderzoek naar de bereikte energiebesparing en CO2-reductie.
Planning 2027 en verder	Gerichte controles en opvolging.

Project	**Communicatie netcongestie**
Doel	Het informeren van het MKB over de mogelijke netcongestie vanaf zomer 2026.
Beschrijving	Onlangs waarschuwde TenneT dat op basis van een herberekening het elektriciteitsnet aan zijn grenzen zit. Hierdoor is het een reëele optie dat er ook netcongestie gaat gelden op kleine aansluitingen. Er is veel aandacht voor de gevolgen voor woningbouw, maar ook MKB-ondernemers worden hierdoor geraakt.
Planning 2026	Verzamelen informatie en voorbereiden dienstverlening in het geval dat er veel vragen komen. Mogelijkerwijs samenwerken met MKB Wijchen en indien nodig ook informatie-evenementen organiseren.

Project	**CO_2-Prestatieladder**
Doel	Monitoren van de CO_2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie, met als reductiedoel 37% CO_2-reductie in 2027 ten opzichte van 2022.
Beschrijving	De CO_2-prestatieladder is een managementinstrument om te sturen op CO_2-reductie. Onze organisatie wordt getoetst aan de hand van een handboek van eisen. Dat gaat na hoe goed onze dataverzameling is, welke reductiemaatregelen we nemen, hoe we hierover communiceren en hoe we optrekken met partners in de regio. Op basis van onze data bepalen we welke reductiemaatregelen we nemen. We zetten ons in om medewerkers en externen te informeren over onze voortgang en hoe zij kunnen bijdragen aan verduurzaming.
Planning 2026	We analyseren de CO_2-uitstoot en het energieverbruik van 2025 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2026. We maken de overstap naar het vernieuwde handboek van eisen, en laten ons certificeren op trede 1 van dit nieuwe handboek. Dat is wat uitgebreider dan de huidige

	certificering. We bepalen voor deze audit nieuwe doelstellingen om onze organisatie richting 2030 verder te verduurzamen.
Planning 2027	We analyseren de CO_2-uitstoot en het energieverbruik van 2026 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2027.

Project	**Verduurzaming gemeentelijk vastgoed**
Doel	Realiseren van doelstelling voor gemeentelijk vastgoed 95% CO_2-reductie in 2050.
Beschrijving	Het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed volgens 4 principes: 1. We verduurzamen ons gemeentelijk vastgoed op natuurlijke momenten 2. We maken onderscheid in prioriteit 3. We hanteren een logische volgorde in verduurzamingsmaatregelen 4. We houden rekening met de planning van het verzwaren van het elektriciteitsnet Zie hiervoor ook de informatienota aan de gemeenteraad van 25 november 2025
Planning 2026	In 2026 ligt de nadruk op verduurzaming van het Mozaïek, de gemeentewerf en het gemeentekantoor.
Planning 2027 en verder	Het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed is een continu proces waarbij we bovenstaande 4 principes volgen en de planning volgens het MJOP aanhouden.

2.3 Spoor 3: Grootschalige en gebalanceerde opwek

Project	**Windpark Bijsterhuizen**
Doel	Faciliteren dat Windpark Bijsterhuizen gerealiseerd kan worden.
Beschrijving	Vergunningsprocedure en realisatie van windpark Bijsterhuizen.
Planning 2026	2026 zal grotendeels bestaan uit het voeren van de juridische beroepsprocedure en het behandelen van deelvergunningen voor het project. Daarnaast dienen wij te waarborgen dat de gemaakte afspraken in de anterieure overeenkomst worden opgevolgd.
Planning 2027 en verder	Naar verwachting zullen het bestemmingsplan en de vergunningen in 2027 onherroepelijk worden en zullen de werkzaamheden met name bij openbare ruimte en beheer, vergunningverlening en toezicht liggen.

Project	**Tender tweede windpark**
Doel	Keuze maken voor een tweede windproject met de beste locatie en voorwaarden.
Beschrijving	Tenderprocedure opzetten samen met een extern adviesbureau.
Planning 2026	De tender is gepauzeerd totdat er voldoende duidelijkheid is over de locatie van het hoogspanningsstation en de impact daarvan.
Planning 2027 en verder	Het is nog niet duidelijk wanneer verdere stappen genomen kunnen worden.

Project	Zonnepark Bankhoef
Doel	Realiseren van zonnepark Bankhoef.
Beschrijving	Eerder is het project vergund, maar nog niet gerealiseerd. De gemeente denkt mee over de mogelijke aansluiting van het zonnepark.
Planning 2026	De gemeente Wijchen steunt Bankhoef bij hun aanvraag voor een batterij opslag bij het zonnepark. Dit moet de kansen op een netaansluiting vergroten.
Planning 2027	De ambitie is nog steeds dat Bankhoef in 2027 aangesloten kan worden. Of dit mogelijk gaat zijn blijft afhankelijk van de ontwikkelingen rondom netcongestie in de regio en lijkt niet waarschijnlijk.

Project	Buurtaanpak Liander
Doel	Toekomst vastmaken laagspanningsnet.
Beschrijving	De elektriciteitsvraag zal tot 2050 verdrievoudigen. Omdat alle wijken van voldoende stoom te voorzien moet het laagspanningsnet verzwaard worden. Dit betekent concreet een verdubbeling van middenspanningruimtes(MSRs) en bijbehorende bekabeling. Om dit effectief en planmatig aan te pakken werkt de gemeente Wijchen samen met Liander aan de buurtaanpak. Voor iedere buurt wordt een plan gemaakt om met een eenmalige ingreep het net toekomstvast te maken. Dit plan, inclusief alle locaties voor nieuwe MSRs wordt ruim een jaar van tevoren naar inwoners gecommuniceerd.
Planning 2026	Vaststellen Buurtrealisatieplan Saltshof, mogelijk selectie 3e buurt (afhankelijk prioritering Liander). Verdere uitwerking Nadere Overeenkomst (NOK).
Planning 2027	De ambitie is om 1 à 2 buurtrealisatieplannen per jaar vast te stellen, wij bewegen daarin mee met de prioritering van Liander.

Project	Hoogspanningsstation 380/150kV TenneT
Doel	Dit hoogspanningsstation draagt bij aan het landelijke belang om het elektriciteitsnet te ontlasten, in dit geval Noord-Brabant. Gemeentelijke inzet heeft het doel om de inpassing en meerwaarde in gemeente Wijchen en het participatietraject zo goed mogelijk te laten verlopen.
Beschrijving	Hoogspanningsstation 380/150kV TenneT Netbeheerder TenneT is voornemens om het elektriciteitsnet uit te breiden met een nieuw te realiseren 380/150kV station in Wijchen. Het station bedraagt zo'n 26 hectare, exclusief ruimtelijke inpassing eromheen, totaal ca 31ha. De exacte locatie is nog niet bekend. Primair zijn TenneT en het Ministerie van Klimaat en Groene Groei als bevoegd gezag verantwoordelijk. De gemeente en provincie zijn betrokken bij de ontwikkeling en vervolgstappen. Om te zorgen voor een optimale inpassing en maximale meerwaarde voor Wijchen wordt een Gebiedsvisie opgesteld. In 2025 is het Voornemen en participatieplan gepubliceerd.

Planning 2026	Integrale Effect Analyse (IEA) gereed; IEA is uitgebreid onderzoek naar de gevolgen van verschillende locaties en ontwerpen voor een nieuw hoogspanningsstation. Als gemeente geven we, samen met de provincie en de GMR, gebiedsgerichte input op deze IEA. Daarnaast stellen we een gebiedsvisie op, zodat in de uitwerkingsfase onze input meegenomen kan worden. Principe Besluit voorgenomen locatie.
Planning 2027 en verder	Planuitwerkingsfase.

Project	**Voorbereiding netbewust bouwen**
Doel	Betrokkenen, zowel intern als extern, tijdig en toereikend informeren over ontwikkelingen netbewuste woningbouw.
Beschrijving	De provinciale normen voor netbewust bouwen gaan mogelijk al over een jaar in. Dit kan gevolgen hebben op trajecten die nu lopen. Om vertraging te voorkomen nemen we betrokkenen hierin mee.
Planning 2026	Overzicht ontwikkelingen die mogelijk hun plannen moeten aanpassen om aan de nieuwe normen te voldoen. Op basis hiervan betrokkenen informeren en gesprek hierover aan gaan.
Planning 2027 en verder	Nieuwe regels gaan (waarschijnlijk) in.

Project	**Verkenning local4local**
Doel	Inzicht in mogelijkheden om lokaal opgewekte energie meer lokaal te benutten.
Beschrijving	Door netcongestie is het de komende jaren moeilijk tot onmogelijk nieuwe aansluitingen te krijgen of uit te breiden. Energie lokaal opwekken en lokaal gebruiken kan hiervoor een oplossing zijn, energie die je zelf opwekt en gebruikt hoeft immers het stroomnet niet op. In de praktijk zitten hier echter veel haken en ogen aan. Daarom doen we een onderzoek naar de mogelijkheden.
Planning 2026	Onderzoek mogelijkheden local4local.
Planning 2027 en verder	Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt een vervolgplanning gemaakt.

2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit

Project	**Meerjarig Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (MUP)**
Doel	Het MUP beschrijft wat we concreet gaan doen om het toekomstbeeld uit het Mobiliteitsplan waar te maken, waaronder de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit.
Beschrijving	Uitvoeren van de projecten in het MUP, met als doel om het gebruik van fiets en OV te stimuleren. Het MUP bevat bijvoorbeeld projecten voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur, OV-verbindingen, deelmobiliteit en het realiseren van laadinfrastructuur voor

	personenauto's. Voor actuele projecten en ontwikkelingen verwijzen we naar het MUP.
Planning 2025	Dit project is in 2025 afgerond en wordt opgevolgd door het nieuwe mobiliteitsplan.

Project	**Mobiliteitsplan**
Doel	Het opstellen van een mobiliteitsplan met concrete, heldere en meetbare doelstellingen op basis waarvan we keuzes in mobiliteit maken, effectief sturen op ontwikkelingen en de effecten evalueren.
Beschrijving	In dit mobiliteitsplan staan tactische en meetbare doelstellingen waar we de komende jaren naartoe willen werken. Deze doelstellingen komen voort uit de strategische doelstellingen van de mobiliteitsvisie. De doelstellingen zijn uitgewerkt tot concrete acties en maatregelen. Ook bevat dit mobiliteitsplan een monitoringsprogramma, waarin we onze voortgang richting de tactische doelstellingen bijhouden.
Planning 2026	Opstellen en vaststellen van het mobiliteitsplan
Planning 2027 en verder	De projecten uit het mobiliteitsplan uitvoeren en de effecten evalueren.

Project	**Actualiseren integrale laadvisie**
Doel	Het doel van de nieuwe laadvisie is om een netwerk van laadinfrastructuur te realiseren waarmee alle (potentiële) gebruikers van elektrische voertuigen op een passende laadoplossing kunnen rekenen. We verwachten dat hiervoor in 2030 ongeveer 1.184 publieke laadpunten en 15 snellaadpunten nodig zijn
Beschrijving	De huidige laadvisie is erg verouderd en geeft vooral kaders op het gebied van regulier laden van personenvervoer. De snelle ontwikkelingen rond elektrisch rijden vragen ons ook een visie (en bijbehorende maatregelen) te ontwikkelen op onderwerpen zoals snelladen, logistiek vervoer, laden op bedrijventerreinen, kabelgoten en slimme energiesystemen (zoals smart energy hubs).
Planning 2025	Opstellen laadvisie (Q3: Concept. Q4: definitief)
Planning 2026	Q1: De laadvisie is vastgesteld op 5 maart 2026 door de gemeenteraad. Het bijbehorende plaatsingsbeleid is op 17 maart vastgesteld door het college. De acties die hieruit volgen, nemen we op in het nieuwe mobiliteitsplan. Doel dec-2026: 654 publieke laadpunten
Planning 2027 en verder	Verder uitvoeren vervolgacties en voortgang monitoren. Doel dec-2027: 763 publieke laadpunten

Project	**Onderzoek fietsroutes Wijchen-Druten en Wijchen-Beuningen**
Doel	Met deze variantenstudie willen we de kwaliteit en het gebruik van de fietsroutes tussen Wijchen, Druten en Beuningen verbeteren. Het doel is om deze routes veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker te

	maken, zodat meer mensen de fiets verkiezen boven de auto voor woon-werkverkeer en recreatieve verplaatsingen.
Beschrijving	Deze variantenstudie richt zich op de fietsroutes Wijchen-Druten en Wijchen–Beuningen. Daarnaast heeft de studie oog voor de lokale verbindingen tussen omliggende dorpskernen en deze hoofdroutes. De daadwerkelijke realisatie (aanleg/bouw) valt buiten dit onderzoek: het gaat om onderzoek, analyse, planvorming, ontwerp en kostenraming.
Planning 2025	Uitvraag opgesteld en uitgezet
Planning 2026	Q1 '26: Adviesbureau gekozen die dit onderzoek uitvoert en startoverleg gehouden. We verwachten dat het onderzoek in september 2026 wordt afgerond

2.5 Participatie en communicatie

Project	**Gemeentebrede campagne**
Doel	Positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen creëren en mensen aanzetten tot treffen van maatregelen.
Beschrijving	De gemeente stimuleert Wijchenaren om zelf stappen te zetten richting een toekomst die aardgasvrij is. De publiekscampagne: 'Pak jouw moment' is in maart 2025 gestart. De campagne is gericht op gedragsverandering en mensen activeren om verduurzamingsmaatregelen te treffen.
Planning 2025	Uitrol campagne Pak jouw Moment.
Planning 2026	Uitrol campagne Pak jouw Moment. Evaluatie voor vervolg.
Evaluatiecriteria	Inwoners hebben meer inzicht in dingen die ze kunnen doen om energie te besparen op voor hen geschikte momenten.

Project	**Sociale kaart**
Doel	Stimuleren van inclusiviteit binnen de wijkaanpak door bereiken van specifieke doelgroepen.
Beschrijving	We brengen in beeld waar specifieke doelgroepen zich binnen de gemeente bevinden en welke sleutelfiguren mogelijk een rol kunnen spelen in het bereiken van deze specifieke doelgroepen. Ook vragen we sleutelfiguren mee te denken over onze communicatiemiddelen voor beter bereik en bij aanvang van het project om participatie te vergroten. Op termijn streven we naar betere bekendheid van de mogelijkheden die we aanbieden en het daadwerkelijk treffen van duurzaamheidsmaatregelen.
Planning 2026	We brengen sleutelfiguren en de professionals met elkaar in contact. We maken gebruik van hen netwerk en sluiten aan bij de activiteiten die al plaatsvinden. We betrekken sleutelfiguren en professionals zoals welzijnswerkers bij de gebiedsgerichte aanpak.

Project	**Klimaatweek en andere activiteiten om bewustwording onder inwoners te vergroten**

Doel	Bewustwording van klimaatverandering en wat inwoners zelf kunnen doen, vergroten
Beschrijving	We organiseren samen met de lokale initiatieven elk jaar in de klimaatweek activiteiten voor alle inwoners. De activiteiten zijn erop gericht om meer bewust te zijn van wat een inwoner zelf kan doen. Denk aan meer groen in je tuin tot aan een energiecafé. Praten over klimaat en energie zorgt voor meer bewustwording en uiteindelijk ook tot handelen. Daarnaast ondersteunen we initiatieven zoals energierijk zuid bij het organiseren van activiteiten voor inwoners rondom duurzaamheid het jaar rond.
Planning 2026	Klimaatweek evalueren en bijstellen. En initiatieven zoals energierijkzuid blijven ondersteunen en betrekken bij de gebiedsgerichte aanpak.
Planning 2027	Voortzetten project

Project	**Ondersteuning inwonersinitiatieven**
Doel	Ondersteunen van inwonersinitiatieven die in lijn zijn met onze doelstellingen.
Beschrijving	We zijn als gemeente ondersteunend en faciliterend aan inwonersinitiatieven. Het initiatief moet bestaan uit minimaal 3 personen. Maximaal verstrekken we 10.000 euro per initiatief.
Planning 2026	Ondersteuning van huidige initiatieven, zoals DuurzaamBatenburg en Energierijk Zuid voortzetten. En inzetten op het vormen van meedenkgroepen en initiatieven in de wijken waar we actief zijn (gebiedsgerichte aanpak).
Planning 2027 en verder	Aanpak bijstellen en voortzetten. Voortzetten project.

3.Capaciteit en middelen

Om uitvoering te geven aan de LES en dit uitvoeringsprogramma is het van belang dat er voldoende menskracht en financiële middelen beschikbaar zijn. Omdat er voorlopig voldoende middelen zijn en een tekort aan mensen, zetten we de middelen in om de formatie uit te breiden.

3.1 Middelen en begroting

De gemeente heeft voor 2026 en verder jaarlijks circa € 130.000,- gereserveerd voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast ontvangen we jaarlijks zo'n € 950.000,- via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- energiebeleid (CDOKE). Voor de periode tot en met 2030 heeft de minister aangegeven dat gemeenten in ieder geval kunnen rekenen op het bedrag dat zij ook in 2025 in de basisfinanciering hebben ontvangen (circa € 950.000,-). Eerder is afgesproken met de financiële toezichthouders dat gemeenten de middelen als structureel mogen beschouwen in de begroting.

Ook hebben we nog € 1.300.759,- CDOKE-gelden op de balans staan van voorgaande jaren, die we nog niet hebben besteed. Als we die resterende middelen over de periode 2026 - 2027 verdelen, leidt dit tot onderstaande middelen voor komende jaren:

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Programmagelden	€ 127.453	€ 130.261	€ 133.261	€ 136.218	€ 124.701
Verdeling resterende CDOKE voorgaande jaren (€ 1.300.759)	€ 247.827	€ 263.233	€ 263.233	€ 263.233	€ 263.233
Klimaatakkoord gelden (CDOKE)	€ 1.320.720	€ 950.000	€ 950.000	€ 950.000	€ 950.000
TOTAAL	**€ 1.696.000**	**€ 1.343.494**	**€ 1.346.494**	**€ 1.349.451**	**€ 1.337.934**

Begroting

In 2025 hebben we ruim € 500.000,- van de ontvangen CDOKE-middelen niet benut. De financiële ruimte die er nog is, gaan we in 2026 en 2027 vooral inzetten om de capaciteit uit te breiden, zodat we het verduurzamen van woningen kunnen versnellen. Daarnaast zullen we de komende jaren veel kosten maken voor het opstellen van een soortenmanagementplan. Dat is wettelijk verplicht om gebouwen diervriendelijk te kunnen isoleren. Deze kosten worden gedeeltelijk gesubsidieerd door de provincie. Op de volgende pagina volgt de begroting voor 2026.

	Realisatie 2025	Begroting 2026	Toelichting
Energietransitie overkoepelend			
Formatie	€ 475.246	€ 800.000	Toename door uitbreiding formatie, zie volgende paragraaf.
Monitoring	€ 13.981	€ 5.000	Monitoring LES en ontwikkeling infographic.
Diversen	€ 110.185	€ 73.000	Onder andere circulariteit, (onvoorziene) initiatieven uit de samenleving, bijdrage GMR.
Energiebesparing woningen en aardgasvrij Wijchen			
Ontzorging	€ 106.126	€ 480.000	O.a. energieloket, energiecoaches, Pak jouw moment, ondersteuning VVE's. Hoge kosten verwacht voor opstellen Soortenmanagementplan.
Warmte	€ 65.620	€ 168.000	O.a. extra communicatie en participatie rondom het warmtenet en opstellen warmteprogramma.
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed			
Bedrijven en maatschappelijk vastgoed	€ 100.550	€ 127.000	O.a. controles label-C-verplichting en Energiebesparende maatregelen, subsidies voor adviezen,begeleiding en audit CO2-prestatieladder.
Grootschalige opwek en een gebalanceerd energiesysteem			
Duurzame opwek en een robuust energiesysteem	€ 100.324	€ 43.000	Lagere kosten vanwege pauzeren tender wind. Wel o.a. juridische kosten bij opwekprojecten, maar ook eventuele kosten om meer inzicht te krijgen in het energiesysteem of projecten die daaruit voortkomen.
Duurzame mobiliteit			
Duurzame mobiliteit	€ 10.440	€ 0	Toekomstige kosten voor duurzame mobiliteit, komen voort uit het mobiliteitsplan.
Totaal	€ 982.472	€ 1.696.000	

3.2 Formatie

In 2025 werkten er binnen Werkorganisatie Druten Wijchen (13,6 FTE) aan de energietransitie. Daarvan was 10,2 FTE structurele formatie. De structurele formatie gaan we om twee redenen uitbreiden:

- Tijdelijke formatie structureel maken om mensen aan ons te binden (2,59 FTE). Het betreft hier uitbreidingen op het gebied van programmaondersteuning, communicatie, gemeentelijk vastgoed, CO2-prestatieladder en een beleidsadviseur ondergrondse infra.
- Meer uitvoeringskracht in de wijken realiseren (2,5 FTE). Het gaat hier om 1,5 FTE voor projectleiders die in wijken en buurten aan de slag gaan om de verduurzaming van woningen te versnellen, plus 1 FTE voor een medewerker om dit communicatief en administratief te ondersteunen.

Op de volgende pagina volgt een overzicht van de vaste formatie voor energietransitie binnen de WDW.

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 1,67 FTE Regionale samenwerking: 0,3 FTE Participatie: 0,89 FTE Communicatie: 2 FTE Juridisch advies: 0,8 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Wijchen	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 1,9 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,11 FTE	Grootschalige opwek en een gebalanceerd energiesysteem: 1,7 FTE	Duurzame mobiliteit: 1 FTE
Warmte: 1,83 FTE	Energiemanagement, CO2-prestatieladder en vastgoed: 1,1 FTE	Beleidsadviseur ondergrondse infra: 0,5 FTE	
Projectleiders: 1,5 FTE			
Totaal: 15,3 FTE			

De kosten hiervoor zijn € 1.244.040 (€ 399.337,- voor Druten en € 844.703,- voor Wijchen). Daarnaast werken we nog met tijdelijke inhuur, bijvoorbeeld een aanjager circulariteit en een projectleider duurzame bedrijven. Ook raken duurzaamheid en energietransitie een steeds vanzelfsprekender onderdeel van het werk van collega's van verschillende teams, zoals team vastgoed en team economische zaken.

Toekomst

De kosten voor de extra formatie kunnen we dekken vanuit de CDOKE-middelen. De komende jaren zullen we voor de energietransitie in de gebouwde omgeving steeds meer van beleid naar uitvoering gaan. Om dit voor alle wijken goed te begeleiden, zal er nog meer inzet – en daarmee middelen – nodig zijn. Veel Nederlandse gemeentes worstelen hiermee. Ook de Raad Openbaar Bestuur (ROB) heeft in 2024 berekend dat de gemeentes nog 40 procent meer middelen nodig hebben om de energietransitie goed te kunnen uitvoeren. De lobby richting het Rijk heeft tot nu toe nog geen uitbreiding van de middelen opgeleverd. Voor 2026 en 2027 levert dit nog geen problemen op, maar als we de aanpak in de wijken daarna nog verder willen intensiveren, loopt het spaak met de middelen.

Energietransitie Wijchen 2025

De gemeente Wijchen werkt aan een toekomstbestendige energievoorziening. Zo dragen we bij aan betaalbare, betrouwbare en schone energie voor inwoners en bedrijven. We zijn goed op weg om onze doelstellingen voor 2030* te realiseren.

Energiebesparing woningen

● **7.490**
van de
18.800 woningen
energielabel A of B

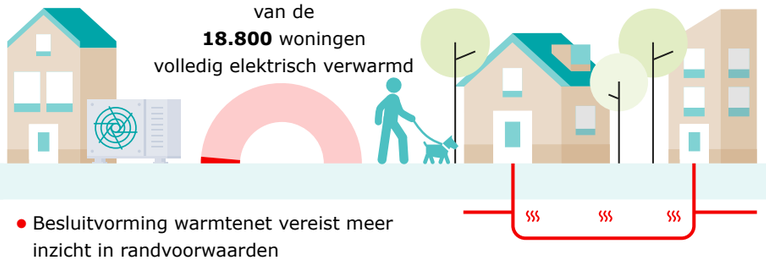
138
isolatie-adviezen

52
isolatie-subsidies

119
gesprekken met energiecoaches

Aanbeveling
Versterken wijkaanpak om verduurzaming aan te jagen.

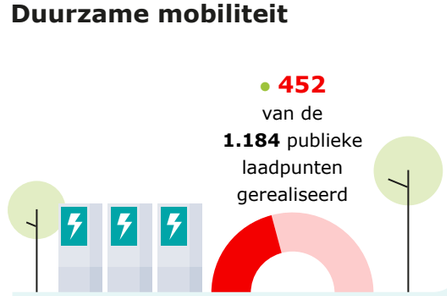
Aardgasvrij Wijchen

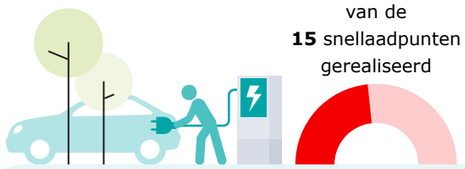
● **610**
van de
18.800 woningen
volledig elektrisch verwarmd

● Besluitvorming warmtenet vereist meer inzicht in randvoorwaarden

Duurzame mobiliteit

● **452**
van de
1.184 publieke laadpunten
gerealiseerd

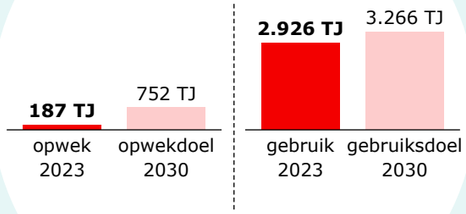

● **7**
van de
15 snellaadpunten
gerealiseerd

Komende jaren mogelijk vertraging laadpunten door netcongestie

310
deelnemers
deden mee met de klimaatweek

Opwek versus gebruik

Voortgang:
● goed
● versnelling nodig

Duurzame energieopwek en een gebalanceerd energiesysteem

● **49 TJ**
van **117 TJ**
zon op veld
gerealiseerd

● **138 TJ**
van **214 TJ**
zon op dak
gerealiseerd

● Zoektocht locatie tweede windpark gepauzeerd
Vertraging aansluiting zonnepark Bankhoef door netcongestie

610
inwoners
kregen energiebesparingstips via campagne
'Pak Jouw Moment'

Verduurzaming bedrijven

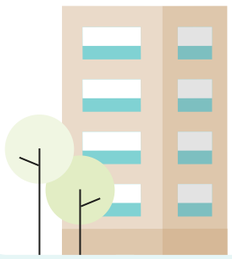
● **78%**
van de
kantoorpanden
energielabel C

● **-10%**
Energiegebruik industrie

Netcongestie beperkt bedrijven in uitbreiding en elektrificatie

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed

● **-12%**
Energiegebruik gemeentelijke organisatie

Verduurzaming cultureel centrum

Gemeente Wijchen

*De cijfers geven weer waar de gemeente staat ten opzichte van de doelstellingen in de Lokale Energiestrategie Wijchen 2025-2030. Waar mogelijk gebruiken we de laatste gegevens van 2025. Als die niet voorhanden zijn, gaat het om data uit 2024 of 2023. Kijk voor meer informatie over jaartallen en bronnen in Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/348329

Beslisnota voor het College van B&W

Onderwerp: Jaarverslag energietransitie 2025 en uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027

Collegedatum: 14 april 2026

Voorgesteld besluit
het College van B&W besluit:

1. Het Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025 (Bijlage 1) vast te stellen.
2. Het Uitvoeringsprogramma Energietransitie Wijchen 2026-2027 (Bijlage 2) vast te stellen.
3. Het Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025, het Uitvoeringsprogramma Energietransitie Wijchen 2026-2027, bijbehorende infographic (Bijlage 3) en de informatienota voor de gemeente (Bijlage 4) ter informatie aan te bieden aan de gemeenteraad.
4. In te stemmen met het structureel verhogen van de bijdrage aan de WDW met € 327.668, gedekt uit CDOKE-middelen.
5. Het bestuur van de WDW te verzoeken daarvoor 3,55 fte beschikbaar te stellen, ten behoeve van de energietransitie.

Aanleiding
In Wijchen werken we aan een duurzame toekomst. We willen dat er ook op de lange termijn betaalbare, betrouwbare en schone energie beschikbaar is voor onze inwoners en bedrijven. Daarnaast willen we klimaatverandering tegengaan. Daarom werken we aan de energietransitie.
De gemeenteraad heeft in juni 2025 de Lokale Energiestrategie (LES) vastgesteld. Deze omschrijft hoe we willen bereiken dat er in de gemeente in 2030 39% minder CO_2-uitstoot is dan in 1990. In de LES is ook afgesproken dat we jaarlijks monitoren, evalueren en bijsturen. In het Jaarverslag energietransitie Wijchen vindt u de uitwerking hiervan. Het betreft een monitor van de activiteiten en resultaten, een evaluatie en een voorstel tot bijsturing. De voorgestelde bijsturing wordt uitgewerkt in projecten, capaciteit en middelen in het Uitvoeringsprogramma Energietransitie 2026-2027.

Versterking wijkgerichte aanpak
De LES Wijchen is verdeeld in 4 sporen:
1. Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Wijchen,
2. Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed,
3. Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem en
4. Duurzame Mobiliteit.

Deze sporen worden ieder ondersteund met communicatie en participatie(activiteiten). Uit de het jaarverslag 2025 blijkt dat er de komende jaren vooral versterking nodig is op het spoor ‘Energiebesparing Woningen en Aardgasvrij Wijchen'. Hiermee willen we de verduurzaming van woningen versnellen.

Daarnaast vraagt de steeds nijpendere situatie rondom netcongestie meer inzicht in de robuustheid van het energiesysteem en handelingsperspectief daarop.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
22-06-2023	Z/23/092883 Startnotitie Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma
24-10-2023	Z/23/133830 Routes voor de Lokale Energie Strategie Wijchen
23-04-2024	Z/24/237867 Overheveling van CDOKE-middelen ten behoeve van WDW formatie (collegebesluit)
26-06-2025	Z/23/133830 Lokale Energiestrategie en Uitvoeringsprogramma (vaststelling LES door gemeenteraad)

Gewenst resultaat

We willen onze doelstellingen voor de energietransitie realiseren en in het bijzonder de verduurzaming van woningen versnellen. Dit vraagt een bijstelling van het uitvoeringsprogramma en het beschikbaar stellen van extra structurele formatie. Het gaat voor de WDW om het structureel maken van 2,59 FTE van de bestaande tijdelijke formatie en een toevoeging van 2,5 FTE voor de versterking van het verduurzamen van woningen.
In totaal gaat het om 5,09 FTE voor Druten en Wijchen samen. Voor Wijchen betekent dit een verhoging van de jaarlijkse bijdrage met € 327.668.
Door hier structurele formatie voor vrij te maken, borgen we de kennis intern en maken we minder kosten dan bij tijdelijke inhuur.

Argumenten

1.1 Het Jaarverslag Energietransitie Wijchen 2025 geeft inzicht in de voortgang en mogelijkheden tot bijsturing ten aanzien van onze doelstellingen op het gebied van energietransitie.
De opzet van de Lokale Energiestrategie is om jaarlijks te monitoren en bijsturen. Daar geven we op deze manier invulling aan.

2.1 Bijstelling van het uitvoeringsprogramma helpt ons in te spelen op nieuwe ontwikkelingen

4.1 Extra capaciteit is nodig om de gestelde doelen te halen
Het tempo van het verduurzamen van woningen ligt nog te laag en de subsidies vanuit het Rijk landen nog onvoldoende bij onze inwoners. Er is extra capaciteit nodig om te versnellen van tientallen naar honderden woningen per jaar. Het betreft een langdurige opgave en om die reden is het gewenst om structureel capaciteit toe te voegen. Hiermee

kunnen we kennis beter borgen en maken we minder kosten dan wanneer we met tijdelijke oplossingen werken.

4.2. Er zijn middelen beschikbaar
De CDOKE gelden die de gemeente jaarlijks ontvangt zijn bedoeld voor het vergroten en versterken van de capaciteit bij gemeenten zelf en het inhuren van externe expertise. (Zie voor meer informatie de paragraaf over 'financiële gevolgen'.)

Tegenargumenten en risico's

4.1 Het beleidsterrein is volop in beweging en mogelijk zal in toekomst wederom een aanvullende overheveling nodig zijn.
De opgave is groot en zal de komende jaren mogelijk nog meer capaciteit vragen. Op basis van de huidige inzichten is een inschatting gemaakt van de aanvullende capaciteit die in 2026 en 2027 op korte termijn nodig is. Omdat we niet alles kunnen voorzien, is het niet ondenkbaar dat dit in de toekomst opnieuw om een bijstelling vraagt.

4.2 Het slagen van de verduurzaming in de gebouwde omgeving is sterk afhankelijk van woningeigenaren.
Ook als we extra capaciteit inzetten, is het mogelijk dat het tempo dat woningen verduurzaamd worden onvoldoende versnelt. Dit is namelijk ook afhankelijk van de bereidheid en mogelijkheden van woningeigenaren. Door hier nog meer in te faciliteren en aan te jagen, kunnen we echter wel meer drempels wegnemen en versnelling creëren.

Financiële gevolgen

Voor de uitvoering van de energietransitie ontvangen we jaarlijks het rijk CDOKE-gelden. Deze gelden zijn vooralsnog tot en met 2027 toegekend maar mogen volgens toezegging van het Rijk wel als structureel worden gezien. Ze kunnen ook worden ingezet voor structurele formatie. Het Rijk heeft ook al middelen gereserveerd tot en met 2030 maar vanaf 2028 lopen we dus nog wel enig financieel risico.

Uit deze gelden wordt op dit moment voor de gemeente Wijchen 4,92 fte bekostigd voor een bedrag van € 517k. In deze beslisnota wordt voorgesteld om hier 3,55 fte aan toe te voegen voor een totaalbedrag van € 327k. Dit betekent dus voor de gemeente Wijchen een verhoging van € 517k naar € 844k.

Dit bedrag kan worden gedekt uit de CDOKE gelden, in 2026 ontvangt de gemeente Wijchen hiervoor een bedrag van € 1.321k. Daarnaast resteert er nog aan CDOKE-gelden over voorgaande jaren een bedrag van € 1.3 miljoen. Na besteding van de personele kosten is er dus nog voldoende ruimte om andere activiteiten te kunnen uitvoeren.

Communicatie

Een samenvatting van het Jaarverslag Energietransitie Wijchen zal via de website en de digitale nieuwsbrief beschikbaar worden gesteld.

Inwonersparticipatie

Inwoners worden op allerlei manieren betrokken bij de uitvoering van de energietransitie, zie het uitvoeringsprogramma. Het verschilt per project op welke trede van de participatieladder zij kunnen meedoen.

Uitvoering of Vervolgstappen
De uitvoering van de energietransitie is in volle gang. Na besluitvorming kunnen we de bijsturing verder vormgeven en de wijkaanpak verder versterken. In het tweede kwartaal van 2027 komen we bij u terug met een Jaarverslag 2026 en een Uitvoeringsprogramma 2027 – 2028.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel

Advies
Het voorstel is tot stand gekomen in overleg met vakinhoudelijke teams, team financiën, team communicatie, p&o en de domeinmanager fysieke leefomgeving.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7304
Extern Zaak ID	Z/25/326395
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.h
Titel	326395 Informatienota Uitvoeringsagenda Blauwe Motor-Groene Mantel
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§1 Overhead, algemene dekkingsmiddelen en overige baten en lasten
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
Bijlage 1 uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied
Bijlage 2 flyer versterken groen-blauw raamwerk
326395 Informatienota Uitvoeringsagenda Blauwe Motor-Groene Mantel

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	25 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	28 november 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

UITVOERINGSAGENDA **GROEN-BLAUW RAAMWERK EN LANDELIJK GEBIED**

ELST, SEPTEMBER 2025

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding en context	3
2.	Leeswijzer	5
3.	Overzicht regiobrede thema's	6
4.	Concretisering en actualisering acties gebieden	10
4.1.	Werken met een gebiedsaanpak	10
4.2.	Overzicht gebiedsaanpakken	11
5.	Organisatie	22
6.	Middelen: capaciteit en geld	23
6.1.	Middelen coördinator en afstemming	23
6.2.	Middelen voor de uitvoering	23
Bijlage 1:	Toelichting ruimtelijke trajecten en hoe deze zich tot de huidige uitvoeringsagenda verhouden	24
Bijlage 2:	Canvassen regiobrede thema's	26
Bijlage 3:	Canvassen gebiedsaanpakken	38

1. INLEIDING EN CONTEXT

WAT LIGT VOOR U?

Dit is de uitvoeringsagenda voor processen van het groen-blauw raamwerk en landelijk gebied van de Groene Metropoolregio. In deze uitvoeringsagenda geven we aan hoe we binnen de regionale samenwerking van de opgave Ontspannen regio van de Groene Metropoolregio, vormgeven aan de versterking van natuur, landschap, water en het landelijk gebied. Waar mogelijk combineren we deze versterking met andere ruimtevragers, zoals recreatie en toerisme, klimaatadaptatie, energietransitie etc. Dit als invulling van het "meer landschap" uit ons motto "Meer landschap, meer stad".

Deze uitvoeringsagenda is een product van de samenwerkende gemeenten in de Groene Metropoolregio en opgesteld in nauwe samenwerking met de provincie Gelderland en de betrokken waterschappen. Daarnaast zijn allerlei andere, niet-overheidspartners betrokken geweest bij de uitwerking van onderdelen van deze uitvoeringsagenda. Via verschillende bijeenkomsten, zowel over de uitvoeringsagenda als geheel als voor bepaalde onderdelen, is input en commitment opgehaald om samen aan de slag te gaan met het versterken van ons groen, blauw en landelijk gebied.

CONTEXT EN UITGANGSPUNTEN

Als Groene Metropoolregio werken we, samen met onze partners, aan "Meer landschap, meer stad". Zoals in onder andere de Regionale agenda 2025-2028 is verwoord, staan we voor de uitdaging om de groei van wonen, werken en mobiliteit zo te realiseren dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit.

De afgelopen jaren hebben we deze ambitie en de doelen die we daarbinnen hebben, vastgelegd in verschillende beleidsdocumenten, samen met provincie, waterschappen en rijk. Denk aan de Verstedelijkingsstrategie, het NOVEX-ontwikkelperspectief, het rapport Vervlochten regio dat verder is uitgewerkt in het regioarrangement "Meer landschap, meer stad", etc. Deze documenten zijn het uitgangspunt voor deze uitvoeringsagenda.

De verstedelijkingsstrategie en -afspraken, het regioarrangement en het NOVEX-ontwikkelperspectief zijn en worden nog verder uitgewerkt in de gebiedsprogramma's per deelgebied. In de gebiedsprogramma's wordt onderzocht en advies gegeven over hoe de verschillende functies (woningbouw, energie, landschap, etc.) in een gebied in balans een plek kunnen vinden. Er is een hele nauwe link tussen de gebiedsprogramma's en deze uitvoeringsagenda: de activiteiten in deze agenda die specifiek op de deelgebieden gericht zijn, vormen input voor de gebiedsprogramma's. Andersom gebruiken wij de gebiedsprogramma's als input voor deze uitvoeringsagenda. Deze samenhang is cruciaal, omdat we geen dingen dubbel willen doen, maar vooral omdat we alle ruimteclaims zo veel mogelijk in samenhang willen en moeten bekijken. Alleen dan kunnen we de juiste keuzes maken om onze regio in balans te laten groeien: meer landschap én meer stad. Naast deze trajecten vormt ook het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP, vastgesteld begin 2025) een belangrijk kader. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn immers nauw verweven met de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van landschap en leefomgeving. Het RMP geeft richting aan de mobiliteitsopgaven in de regio en sluit aan bij gebiedsgerichte processen, zoals de verkeersvisie Park Lingezegen en de mobiliteitsopgave Zuidflank. Zie bijlage 1 voor een nadere toelichting op de verschillende ruimtelijke trajecten die er lopen en de samenhang daarvan met deze uitvoeringsagenda.

Naast wat er in deze uitvoeringsagenda is opgenomen, bestaan er natuurlijk ook ander beleid en acties van onze partners in het landelijk gebied. Zo werkt de provincie Gelderland samen met andere partijen aan o.a. het afronden van de natuuropgave uit het Natuurpact, maatregelen

uit de natuurbeheerplannen N2000 (de Veluwe, Rijntakken en de Bruuk), de KRW-opgaven en de bossenstrategie. Ook wordt er binnen de provincie gewerkt aan de actualisatie van landbouwbeleid (bijv. Kadernota Agrifood) en zal de provincie na afschaffing van het Transitiefonds en het NPLG inspelen op nieuwe rijksontwikkelingen. Denk aan de Rijksbrief Ruimte voor Landbouw en Natuur, middelen voor ANB en ANLb, de agrarische stoppersregelingen gericht op ammoniakreductie, etc. Het programma VLGG krijgt als zodanig geen vervolg meer. De versnellingsaanpak Stikstof is de nieuwe Gelderse koers (2025). In dit kader wil GS de gebiedsprocessen op en rondom de Veluwe, Winterswijk en enkele gebiedsprocessen op of rondom Natura 2000 gebieden met stikstofopgave doorzetten. Dit geldt in ieder geval voor gebiedsprocessen in de Veluwezoomgemeenten, het Rijk van Nijmegen en de Gelderse Poort. De provincie ziet daarbij een focus op stikstofreductie natuurherstel en wateropgaven en vraagt het integrale gebiedsproces daarop in te richten plus aandacht voor kortetermijnmaatregelen. Partijen zijn in gesprek over wat de recente ontwikkelingen en gewenste focus betekent voor de inzet en organisatie van de verschillende gebiedsprocessen. Wat voor de provincie geldt, geldt ook voor de waterschappen en andere betrokkenen bij het groen, blauw en landelijk gebied: er zijn veel initiatieven, ideeën, ontwikkelingen en projecten om groen en blauw te versterken. Bij de verdere uitwerking van deze uitvoeringsagenda houden we rekening met en sluiten we waar mogelijk aan bij deze ontwikkelingen.

In deze agenda staat vooral beschreven welke acties we als overheden **gezamenlijk** willen oppakken in de regio, in samenwerking met onze partners die geen overheid zijn.

TIJDSPAD

Het tijdspad van de uitvoeringsagenda is in principe gelijk aan die van het regioarrangement, namelijk tot 2040. Echter kunnen we de uitvoeringsagenda op dit moment, gezien de opstartfase van de uitvoeringsagenda en ontwikkelingen op rijks- en provinciaal niveau, vaak alleen voorzien van acties voor de korte termijn. Daarnaast verschilt het tijdspad per thema en deelgebied. Verdere uitwerking van de programmering in de tijd, ook voor de lange termijn, is een belangrijk aandachtspunt in het vervolg. We evalueren jaarlijks de voortgang van deze agenda en stellen bij waar nodig, steeds in afstemming met de gebiedsprogramma's en alle ruimtelijke trajecten die er lopen. Waar we in deze agenda nog vooral eerste stappen zullen beschrijven om te komen tot uitvoering, zal in de loop van de tijd deze uitvoeringsagenda steeds concreter worden en steeds meer uitgewerkt worden in projectplannen voor projecten die leiden tot het versterken van het groen, blauw en landelijk gebied in de regio.

2. LEESWIJZER

We hebben deze uitvoeringsagenda ingedeeld aan de hand van vijf thema's die we voor de hele regio uitwerken en vijf gebiedsaanpakken voor de deelgebieden in onze regio.

De 5 regiobrede thema's zijn:
1. Ontwikkeling landbouw en voedsel
2. Recreatief uitloopgebied
3. Ruimte voor recreatie
4. Water en bodem sturend
5. Groen in stad en dorp

De 5 gebiedsaanpakken zijn:
1. Veluwezoom
2. De Liemers
3. Rijk van Nijmegen
4. Middengebied
5. Gelderse poort

Deze regiobrede thema's en gebiedsaanpakken zijn nauw met elkaar verbonden: wat we in de regiobrede thema's doen, gebruiken we in de gebiedsaanpakken en andersom. Bijvoorbeeld: de regiobrede uitwerking van water en bodem sturend kan gebruikt worden in de gebiedsaanpakken. Andersom wordt kennis over de ontwikkelingen in de gebiedsaanpakken meegenomen in onderzoeken zoals die voor ruimte voor recreatie. De regiobrede thema's zetten we uiteen in de tabel in hoofdstuk 3 en de gebiedsaanpakken in de tabel in hoofdstuk 4. Deze tabellen bieden een samenvattend overzicht van alle thema's en gebiedsaanpakken. Voor een meer uitgebreide uitleg over ieder thema en iedere gebiedsaanpak, zie de canvassen in bijlagen 2 en 3. We merken dat het een hele kunst is om alle betrokkenen goed geïnformeerd en aangehaakt te houden en om te zorgen dat de samenhang met allerlei andere trajecten goed is geborgd. In hoofdstuk 5 besteden we daarom bijzondere aandacht aan de organisatie, hoe we iedereen willen betrekken en hoe we de samenwerking en samenhang borgen met de gebiedsaanpakken, ook in relatie tot de gebiedsprogramma's. Hoofdstuk 6, tenslotte, gaat in op de benodigde middelen voor het groen-blauw raamwerk en de dekking hiervan, zowel in capaciteit als in geld.

3. OVERZICHT REGIOBREDE THEMA'S

De regiobrede thema's zijn uitgewerkt in de canvassen in bijlage 2. Hier beperken we ons tot een samenvatting per thema.

THEMA	VERLEDEN	HUIDIGE FASE EN ACTIVITEITEN	VERVOLG	TREKKER EN BETROKKENEN	PLANNING	KOSTEN HUIDIGE FASE EN FINANCIERING
ONTWIKKELING LANDBOUW EN VOEDSEL	Ambitiedocument Verhaallijnen.	Verkennen mogelijkheden om landbouwstructuur GMR in kaart te brengen. Opstarten verhaallijn 'Gezond en lekker leven' i.s.m. speerpunt Recreatie en toerisme. Inventarisatie en ophalen bestaande activiteiten en verhalen. Doorlopend: Bijhouden en inspelen op ontwikkelingen en behoeften gemeenten t.b.v. kennisdeling en samenwerking. Daarnaast wordt in de gebiedsaanpakken (hoofdstuk 4) gewerkt aan de doorontwikkeling van de landbouw.	Mogelijk (afhankelijk van eerste verkennende gesprekken): in kaart brengen landbouwstructuur GMR. Opstellen actieplan en programmateam voor 'Gezond en lekker leven'.	Verkennende gesprekken met NLTO en ZLTO, later ook andere betrokkenen. Gezond en lekker leven: ambtenaren recreatie en toerisme, kernteam groen-blauw raamwerk, maatschappelijke partijen betrokken bij korte ketens, ondernemers waaronder agrariërs, TVAN (N.B. in deze fase zijn de genoemde partners nog niet betrokken. Dit zal gebeuren na/tijdens de opstartfase van de verhaallijn), provincie, waterschappen, GMR.	Verkennende gesprekken: najaar 2025. Gezond en lekker leven: Q2-Q3 2025: start inventarisatie. Q3-Q4 2025: opstellen actieplan en programmateam.	In beeld brengen landbouwstructuur: t.z.t. de kosten te bepalen en de financiering afhankelijk van vervolg. Gezond en lekker leven: €40.000 voor huidige fase en vervolg. Financiering door provincie Gelderland en budget Ontspannen regio.
RECREATIEF UITLOOPGEBIED	n.v.t.	Analyse door Flux landschapsarchitecten naar recreatieve uitloopgebieden in Foodvalley en de GMR.	We maken een realisatiestrategie voor de uitloopgebieden in NOVEX verband.	VRO/BZK, Provincie, LVVN, Staatsbosbeheer, Waterschappen, Natuurmonumenten, Park Lingezegen, gemeenten, Foodvalley, GMR.	Q1-Q3 2025: analyse Flux. Q4 2025: voorleggen van de studie uitloopgebieden aan BO leefomgeving.	De huidige analyse wordt gefinancierd door de NOVEX-samenwerking. In de volgende fase wordt bekeken hoe de financiering voor de uitloopgebieden georganiseerd wordt.
RUIMTE VOOR RECREATIE	n.v.t.	Analyse van huidige situatie, toekomstige ontwikkelingen en kansen en knelpunten door Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd.	Vaststellen vervolgstappen.	Ambtenaren recreatie en toerisme, kernteam groen-blauw raamwerk, TVAN, provincie Gelderland, Bureau voor Ruimte en vrije tijd, diverse natuur- en recreatiebeheerders en andere kennishouders, GMR.	Q1-Q4 2025: analyse Q4 2025: vaststellen vervolgstappen.	De analyse wordt gefinancierd vanuit de Ontspannen regio.

WATER EN BODEM STUREND	2024: GMR 2120 door de WUR. 2024: Onderzoek en regiosessies door College van Rijksadviseurs, Deltares en H+N+S Landschapsarchitecten.	Werkgroep water en bodem sturend en sessies ter aanscherping en verrijking van bestaand onderzoek en advies.	We werken aan een uitwerking waarbij we o.a. signaleringskaarten gaan maken voor de gehele GMR. Naar aanleiding daarvan maken we een handelingsperspectief.	De waterschappen, Rijkswaterstaat, provincie, klimaatregio's, GMR (Groene Groei en Ontspannen Regio).	Q2-Q3 2025: twee sessies voor het aanscherpen en verrijken van het advies van het College van Rijksadviseurs en anderen. De planning volgt op basis van deze sessies.	De opgave Groene Groei financiert dit traject.
GROEN IN STAD EN DORP	n.v.t.	Er zijn contacten gelegd met o.a. Foodvalley en het Rijk over het programma Groen in en om de stad en basiskwaliteit natuur.	We breiden onze contacten met Foodvalley en het Rijk uit en kijken, of en zo ja, hoe we Groen in de stad en basiskwaliteit kunnen benutten en vertalen naar onze regio.	Foodvalley, rijkspartners (LVVN en VRO), gemeenten, GMR.	Q4 2025-Q2 2026.	Gefinancierd vanuit begroting Ontspannen regio (met name capaciteit).

Naast deze regiobrede thema's is de GMR ook een van de veertig pilotregio's van het Europese project Pathway2Resilience. Pathway2Resilience is een onderzoeks- en innovatieprogramma onder Horizon Europa. Het heeft als doel een innovatieve benadering te bevorderen voor het versterken van klimaatbestendigheid. Deze innovatieve benadering heet de Regional Resilience Journey en is de methodiek die gebruikt wordt. De bedoeling is om tijdens deze reis met stakeholders uit de regio een actieplan, investeringsplan en een innovatie agenda te vormen om te komen tot een klimaatresistente regio. Als GMR doen we dit samen met Stichting Soil Valley. We richten ons specifiek op klimaatadaptief bouwen vanwege de grote woningbouwopgave. De pilot wordt getrokken vanuit de opgave Circulaire Regio met input van de Ontspannen Regio.

4. CONCRETISERING EN ACTUALISERING ACTIES

4.1. WERKEN MET EEN GEBIEDSAANPAK

Voor wat betreft de gebiedsaanpakken, gebruiken we de Gelderse gebiedsaanpak van de provincie Gelderland. In elk gebied wordt deze systematiek op maat toegepast: het is een leidraad om goede afspraken met elkaar te maken, stappen te initiëren en ieders rol goed scherp te hebben en houden. De gebiedsaanpak geeft houvast en een gemeenschappelijke taal. Het biedt de mogelijkheid om een (potentiële) gebiedsontwikkeling op te knippen en per fase een plan en doel te bepalen die richtinggevend zijn. Tussen de fasen vinden heldere besluitmomenten (ambtelijk en bestuurlijk) plaats om projectfasen af te sluiten en expliciet te toetsen of alles in beeld is en de volgende fase gestart kan worden. Dit geeft ook de mogelijkheid om met alle partners de samenwerking te vieren en samen de volgende stap in te zetten.

De Gelderse gebiedsaanpak is niet een op zichzelf staand doel, maar een middel om onze gebiedsaanpakken verder te brengen. We zetten de gebiedsaanpak in op een manier die passend is bij de opgaven, ambities en identiteit in het gebied. Dit betekent dat we niet (altijd) een zware gebiedsontwikkeling inzetten, zoals vaak wordt verwacht bij (pré-)verkenningen, maar juist pragmatisch kijken hoe we toegevoegde waarde kunnen creëren en stappen naar uitvoering kunnen zetten. We hanteren dus een lerende aanpak, samen met alle partners.

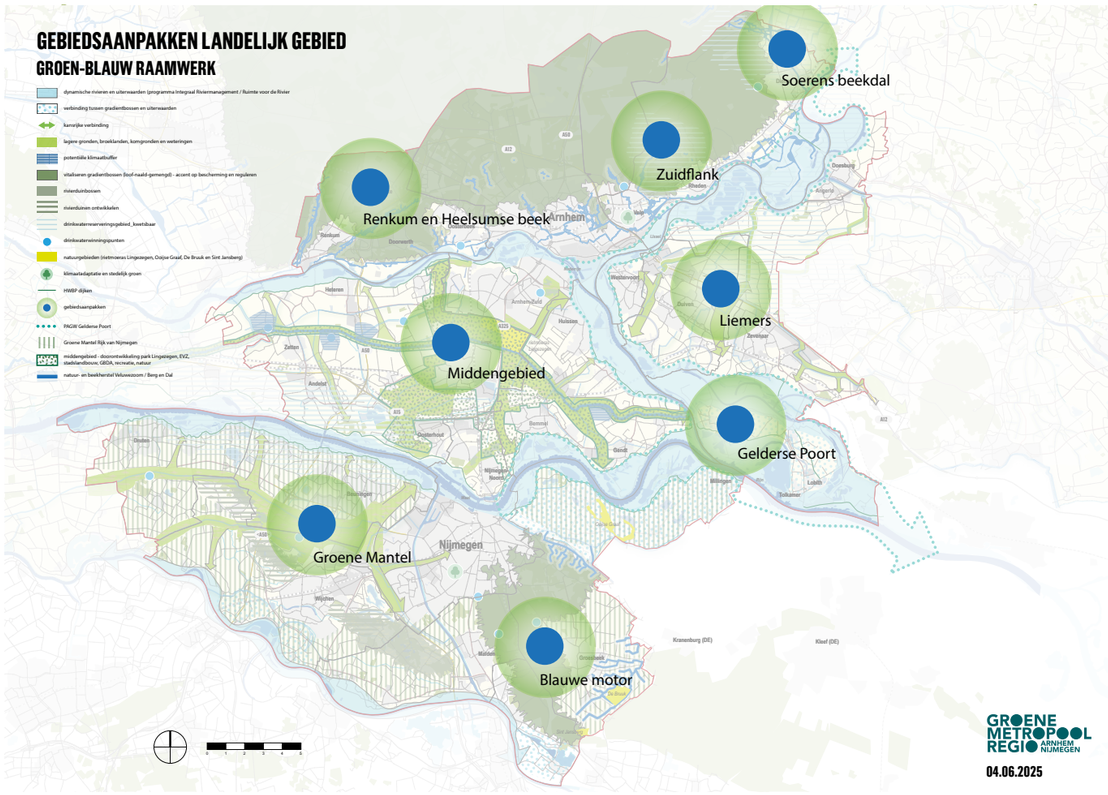
De verschillende fases in de gebiedsaanpak zijn door de provincie uitgebreid beschreven. Hier volstaan we met een illustratie van de fasen op de volgende pagina. De concretisering en actualisering van de acties in de gebieden, zoals hieronder beschreven, doen we aan de hand van deze systematiek.

4.2. OVERZICHT GEBIEDSAANPAKKEN

We richten ons op vijf gebieden: de Veluwezoom (Renkums en Heelsums beekdal, Zuidflank en Soerens beekdal), het Rijk van Nijmegen (Groene Mantel en Blauwe motor), de Liemers, het Middengebied en de Gelderse Poort.

In bijlage 3 zijn de gebiedsaanpakken in canvassen uitgewerkt. Hier beperken we ons tot een samenvatting per gebiedsaanpak.

GEBIEDSAANPAK	VERLEDEN	HUIDIGE FASE EN ACTIVITEITEN	VERVOLG	TREKKER EN BETROKKENEN	PLANNING	KOSTEN HUIDIGE FASE EN FINANCIERING
VELUWEZOOM ZUIDFLANK	Start-up sessie Q4 2024.	Oriëntatiefase: • Analyse van het natuur- en watersysteem en de bewoningsgeschiedenis. • Overzicht maken van huidige kennis, lopende projecten en beleid en kansen en knelpunten voor het vervolg. • Opzetten organisatie en plan van aanpak. • Aantrekken projectleider.	Go/no go voor pré-verkenning door bestuurders.	Gemeenten Rheden, Arnhem, Rozendaal, Renkum, waterschap Rijn en IJssel, waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, grondbezitters en maatschappelijke partijen, GMR.	Oriëntatiefase en bijbehorende activiteiten 6 maanden na start projectleider. Go/no go moment voor pré-verkenning na afronding oriëntatiefase. Afronding pré-verkenningsfase 2 jaar na de start van de projectleider.	Financiering huidige fase: gemeente Rheden en GMR. Voor afronding oriëntatiefase en evt. vervolg: 0,6 fte projectleider en procesgeld voor Zuidflank en Soerens beekdal wordt een SPUK-aanvraag bij de provincie ingediend van in totaal €635.000. Financiering door GMR en provincie (mogelijke inzet budget gebiedsprocessen).
SOERENS BEEKDAL	Start-up sessie en oriëntatiefase Q4 2024- Q1 2025.	Pré-verkenning: • Plan van aanpak. • Thema's natuur, water landschap en landbouw • Verkenning geschiedenis en landschapskwaliteiten. • Verkennende gesprekken met agrariërs.	Uitvoeren van plan van aanpak Pré-verkenning en toewerken naar een getekende intentieovereenkomst.	Gemeenten Rheden, Brummen, Waterschap Rijn en IJssel, provincie Gelderland, grondbezitters, agrariërs, maatschappelijke partijen, GMR.	Uitvoeren plan van aanpak pré-verkenning Q3-Q4 2025. Opstellen intentieovereenkomst Q4 2026. Go/no go moment voor verkenning eind Q4 2027.	Financiering huidige fase: gemeente Rheden en provincie Gelderland. Voor pré-verkenning en evt. vervolg: 0,6 fte projectleider en procesgeld voor Zuidflank en Soerens beekdal wordt een SPUK-aanvraag bij de provincie ingediend van in totaal €635.000. Financiering door GMR en provincie (mogelijke inzet budget gebiedsprocessen).

RENKUMS EN HEELSUMS BEEKDAL	Start pré-verkenning Q1 2024.	Pré-verkenning: Bureaustudie en sessies waarbij GMR en gemeenten input leveren over de inhoud en het proces.	Verkenning: indien van toepassing (afhankelijk van uitkomst pré-verkenning) beoogde start in Q4 2025.	Gemeenten Ede, Wageningen, Renkum, Arnhem, Rozendaal, waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, grootgrondbezitters en maatschappelijke partijen, GMR.	Beoogde beslissing en afronding pré-verkenning in Q4 2025.	Financiering huidige fase: provincie Gelderland.
HAVIKERWAARD, BEIMERWAARD, FRATERWAARD EN OLBURGERWAARD (HBFO)	Zie Gelderse poort.					
RIVIERKLIMAATPARK IJSSELPOORT (RKP)	Zie Gelderse poort.					

DE LIEMERS

HET BROEK	N.v.t.	Oriëntatiefase: • Verkenning gebiedsontwikkeling: Inventarisatie en advies over aanpak voor het vervolg, begeleid door bureau P2.	Go/no go voor pré-verkenning.	Gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar, waterschap Rijn en IJssel, provincie Gelderland, Liemerse Ambassade, GMR. Vervolg: agrariërs, grondeigenaren en bewoners.	Verkenning gebiedsontwikkeling tussen Q2 en Q4 van 2025.	Budget voor verkenning komt uit bestaande budgetten van de provincie en de regio. Voor de uitvoering zal een separaat budget moeten worden aangevraagd.
STEDELIJKE UITLOOPGEBIEDEN	Start-up sessie.	Oriëntatiefase: Verkenning gebiedsontwikkeling, o.a. op basis van de studie door Flux naar uitloopgebieden en sessie over het gebied rondom de A15 tussen Duiven-Zevenaa.r	Vervolg bepalen n.a.v. studie uitloopgebieden (groene scheggen).	Gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar, waterschap Rijn en IJssel, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, GMR.	Verkenningen gebiedsontwikkeling tussen Q2 en Q4 van 2025.	Het gebied Duiven-Westervoort is uitgewerkt en gefinancierd door de gemeenten. Voor de uitvoering zal een separaat budget moeten worden aangevraagd.
RIVIERKLIMAATPARK IJSSELPOORT (RKP)	Zie Gelderse poort.					
RIJNSTRANGEN	Zie Gelderse poort.					

RIJK VAN NIJMEGEN						
GROENE MANTEL ROND-OM NIJMEGEN (HIERNA: GROENE MANTEL)	Plan van aanpak (2024). Pré-verkenning: • Programma van eisen en financieringsstrategie. • Werkwijze voor uitvoering (incl. inventarisatie en start pilots en kennisbijeenkomsten).	Verkenning: Uitvoeringsprogramma incl. acties voor korte en lange termijn uitvoering.	Uitvoering projecten en implementeren beleid en beheer.	Gemeenten, waterschap Rivierenland, provincie Gelderland, ZLTO, Via Natura, Radboud Universiteit, Collectief Rivierenland, GMR.	Opdracht programma van eisen en financieringsstrategie: Q1-Q3 2025. Opdracht werkwijze: Q1-Q3 2025. Opstellen uitvoeringsprogramma: Q2-Q4 2025.	Beide opdrachten worden gefinancierd door de gemeenten. Voor de volgende fase wordt een aanvraag SPUK ingediend van ruim €500.000 bij de provincie).
HERSTEL BLAUWE MOTOR STUWWAL (HIERNA: BLAUWE MOTOR)	Voorafgaand proces Blauwe Motor.	Pré-verkenning: • Onderzoek naar de potentiële gebiedsontwikkeling. • Opstellen en ondertekenen intentieovereenkomst i.s.m. Groene Mantel.	Ondertekenen intentieovereenkomst en besluit over vervolg (invulling verkenningsfase). Werksessie met raden en presentatie advies en borging.	Provincie Gelderland, gemeenten Nijmegen, Berg en Dal en Heumen, Waterschap Rivierenland, GMR.	Ondertekenen intentieovereenkomst in Q2-Q3 2025.	De pré-verkenning wordt gefinancierd door de provincie Gelderland. Voor de volgende fase willen we financiering vanuit provincie inzetten (mogelijke inzet budget gebiedsprocessen).
RUIMTELIJK PERSPECTIEF DRUTEN-BEUNINGEN-WIJCHEN-NIJMEGEN	N.v.t.	Opstellen en uitwerken denkrichtingen ruimtelijk perspectief.		Gemeenten Nijmegen, Druten, Wijchen, Beuningen, provincie Gelderland, GMR, waterschap Rivierenland.	Opstellen ruimtelijk perspectief, werksessie raden en presentatie advies en borging tussen Q2 en Q4 2025.	Gefinancierd door gemeenten, Groene groeiregio en de provincie Gelderland.
MIDDENGEBIED						
Middengebied.	Start-up sessie Q4 2024.	Pré-verkenning: Ontwikkelen van een realisatieplan. Bouwen van een coalitie van overheden en maatschappelijke partners.	Verkenning naar middelen voor uitvoering.	Gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem en Nijmegen, Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland, Groene Metropoolregio (GMR), en diverse maatschappelijke partners en terreinbeheerders. Een projectteam met vertegenwoordigers van deze partners begeleidt het proces.	Start: juli 2025. Doorlooptijd: tot april 2026.	Totale kostenraming: €135.000. Projectleiding (0,2-0,3 fte) geleverd door GMR, via provinciebudget: €20.000 Bijdragen gemeenten Overbetuwe en Lingewaard, waterschap en provincie (ieder €10.000): €40.000. Bijdrage uit programma **Ontspannen Regio**: €75.000.
Uiterwaarden Huissen.	Zie Gelderse poort.					

GELDERSE POORT

Splitsingspuntengebied uitwerking RWS_ON/ Deltaprogramma.	Sessies in 2025.		Het Rijk moet beleidskeuzes maken om problemen in het rivierengebied aan te pakken. De1efase gebiedsuitwerking helpt om een beeld te krijgen van de impact van deze keuzes op het splitsingspuntengebied.	Rijkswaterstaat, Waterschap, Deltaprogramma Rijn, provincie Gelderland, gemeenten, GMR.	Q2 2025 – Q4 2025. Werksessie HBFO: 16 september 2025 PannerdenschKanaal: 30 september 2025. Rijnstrangen: 14 oktober 2025. Waalbochten: 24 september 2025. Werksessie toets beelden HBFO: 8 oktober 2025. PannerdenschKanaal: 28 oktober 2025. Rijnstrangen: 4 november 2025. Waalbochten: 15 oktober 2025. Opstellen concept Eindrapport: 10 december 2025. Rapportage opstellen eindconcept Eindrapport: 21 januari 2026.	Wordt gefinancierd door het Rijk.
Gelderse Poort aanvullend traject GMR.	Start-up sessie Q4 2025.	Oriëntatiefase.	Vanuit het perspectief van de regio maken we een visie op de Gelderse poort. Accent ligt op beleving, nature based solutions en ruimtelijke kwaliteit.	Rijkswaterstaat, Waterschap, Deltaprogramma Rijn, provincie Gelderland, gemeenten, GMR en Stakeholders (maatschappelijke organisaties SBB.	Q3 2025 - 2027.	Aanvraag voor financiering ihkv versnellingsgelden VLGG moet nog worden opgesteld.
Havikerwaard, Beimerwaard, Fraterwaard en Olburgerwaard (HBFO).	pm.	pm.	pm.	pm. GMR heeft hier (nog) geen rol in.	pm.	pm.

Rivierklimaatpark IJsselpoort (RKP).	pm.	Planuitwerkingsfase.	Planuitwerkingsfase en start uitvoering.	Gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort en Zevenaar, Natuurmonumenten, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en Rijkswaterstaat. GMR heeft hier (nog) geen rol in.	Oktober 2020 ondertekenen Samenwerkingsovereenkomst. 2022-2026 Planuitwerkingsfase. 2026 start uitvoering. 2027 KRW-werkzaamheden gereed. 2030 Overige werkzaamheden gereed.	De samenwerkings-partners financieren gezamenlijk het project.
Rijnstrangen en uiterwaarden Huissen.	n.v.t.	Verkennend traject van Rijkswaterstaat. Testcase bij de uiterwaarden bij Huissen over de samenwerking met alle partners (incl. GMR en gemeenten) voor een toekomstbestendige inrichting van het gebied.	Besluit opdracht gebiedsagenda.	Rijkswaterstaat, Waterschap, Deltaprogramma Rijn, provincie Gelderland, gemeenten, GMR.	Opstellen opdracht gebiedsagenda Q3 2025.	Beoogde financiering budget provincie (mogelijke inzet budget gebiedsprocessen).

5. ORGANISATIE

Op het niveau van de uitvoeringsagenda als geheel
Het bewaken van de voortgang en samenhang van deze uitvoeringsagenda, gebeurt binnen de opgave Ontspannen regio van de GMR. Dit in nauwe samenwerking met de andere opgaven, met name Groene Groeiregio, Verbonden regio (Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP), en Circulaire regio (waar klimaatadaptatie en energietransitie onderdeel van uit maken), gemeenten, provincie, waterschappen en andere partners.
De bestuurlijk opdrachtgever en het bestuurlijk opgaveteam Ontspannen regio, bewaken in nauwe afstemming en overleg met de bestuurlijk platforms van groen-blauw raamwerk, Groene groei (RO) en Circulaire regio de samenhang en voortgang van deze uitvoeringsagenda en stellen waar nodig bij.

Ambtelijk opdrachtgever is de opgavemanager Ontspannen regio. Opdrachtnemer is het kernteam groen-blauw raamwerk, onder leiding van de speerpuntcoördinatoren groen-blauw raamwerk. In het kernteam zitten vertegenwoordigers van de deelgebieden, de provincie, het waterschap Rivierenland en de GMR. Daarmee wordt de samenwerking met andere overheden dus ook direct vormgegeven.

Daar waar afstemming op bestuurlijk niveau met provincie en waterschappen over deze uitvoeringsagenda van belang is, gebruiken we het bestuurlijk overleg regioarrangement. Indien nodig kan vanuit hier opgeschaald worden naar NOVEX-niveau (samenwerking met regio's, provincie en Rijk).

Zowel op GMR-niveau als op het niveau van het BO regioarrangement en NOVEX geldt dat dit tafels zijn waarop wordt afgestemd, samenhang wordt bewaakt en keuzes worden voorbereid. Daadwerkelijke keuzes worden altijd gemaakt in de daartoe bevoegd gezagen, zijnde de colleges, raden, staten en besturen van de betrokken overheden en andere partners.

Op het niveau van thema's en aanpakken
De rol die het bestuurlijk opgaveteam en het kernteam heeft, is vooral een coördinerende en afstemmende rol voor het totaal van de uitvoeringsagenda. De daadwerkelijke uitvoering, dus het uitvoeren van de acties voor de gebiedsbrede thema's en gebiedsaanpakken, wordt per regiobreed thema en per gebiedsaanpak anders georganiseerd. Dit wordt apart voor elk thema en voor elk gebiedsaanpak beschreven in de opdrachten en plannen van aanpak die hiervoor zijn. Deze beschrijven we hier niet in detail.

Bij het uitwerken van de thema's en gebiedsaanpakken, zorgen we voor een goede afstemming met de gebiedsprogramma's die er per deelgebied zijn. De uitvoering en resultaten van de gebiedsbrede thema's en de gebiedsaanpakken worden ingebed in deze gebiedsprogramma's.
Coördinatie van en sturing op deze uitvoering valt daarmee binnen de organisatie van deze gebiedsprogramma's: de gebiedsteams en gebiedstrekkers (ambtelijk en bestuurlijk). Zo borgen we dat de uitvoering van deze uitvoeringsagenda goed wordt afgestemd met ruimtelijke ontwikkelingen in andere domeinen, zoals bijvoorbeeld, mobiliteit, wonen, economie en energietransitie.
In de canvassen en samenvattende tabellen in de vorige paragrafen, hebben we per gebiedsaanpak wel kort beschreven wie de trekker is en wie de belangrijkste betrokkenen zijn.

6. MIDDELEN: CAPACITEIT EN GELD

In de hoofdstukken 3 en 4 zijn de kosten en afgesproken financiering per regiobreed thema en gebiedsaanpak voor zover nu bekend, opgenomen. De belangrijkste inzet van gemeentelijke ambtenaren, namelijk hun inzet in de gebiedsaanpakken, blijkt erg moeilijk in te schatten. Dit verschilt sterk per gebiedsaanpak, maar ook per persoon en per gemeente. Op basis van een aantal ervaringscijfers, verwachten wij dat de gemiddelde tijdsbesteding neer zal komen op 2-4 uur per week voor één ambtenaar bij een bij de gebiedsaanpak betrokken gemeente. Dit is lang niet altijd "extra" werk. Vaak zijn gemeentelijk ambtenaren al bij deze aanpakken betroken (geweest) vanuit hun "reguliere" functie. Het blijft dus maatwerk. Het is daarom van belang dat iedere medewerker hier met zijn of haar leidinggevende goede afspraken over maakt.
Voor de korte termijn zijn de benodigde procesmiddelen al geborgd. Dit betekent dat de uitvoering in 2025 en 2026 kan plaatsvinden zonder dat er aanvullende financiële bijdragen van gemeenten nodig zijn. Voor deze periode volstaat de inwonerbijdrage aan de GMR, aangevuld met reeds door gemeenten voorgefinancierde middelen. Voor 2025 en 2026 is er dus geen extra geldelijke bijdrage bovenop deze bestaande afspraken nodig.

Naast de procesmiddelen voor de gebiedsbrede thema's en gebiedsaanpakken, zijn er middelen nodig voor de coördinatie en afstemming en voor de uitvoering. Hieronder gaan we nader hierop in.

6.1. MIDDELEN COÖRDINATOR EN AFSTEMMING

Voor coördinatie en afstemming is de volgende capaciteit beschikbaar:
- Speerpuntcoördinatoren: 1,4 fte geleverd door GMR (deels geleverd door GMR, deels tijdelijk voor een jaar door provincie (gestationeerd bij de GMR) vanaf 1 juni 2025
- Projectmedewerker: 1,0 fte geleverd door GMR
- Deelname aan kernteam door provincie, gemeenten en waterschap. 4-6 uur per maand per deelnemer

Daarnaast zijn er verschillende gemeentelijke en andere ambtenaren betrokken bij de ambtelijk platforms. Dit kost circa 1 uur per maand per persoon.

6.2. MIDDELEN VOOR DE UITVOERING

Hierboven zijn alleen de middelen voor de processen opgenomen. Grote zorg van alle betrokkenen is dat, zeker met het wegvallen van het transitiefonds, er onvoldoende middelen zullen zijn voor de uitvoering. De opgaven bevatten een orde van 300 miljoen (huidige schatting op basis van rapport Tauw, 2023) aan investeringen. Daarom gaan we gezamenlijk een financierings- en bekostigingsstrategie ontwikkelen. Deze strategie brengt de totale investeringsopgave, baten en risico's in beeld en verkent mogelijke dekkingsbronnen vanuit rijk, provincie, EU en publieke en private partijen. Ook worden instrumenten zoals fondsen, een grondbank, subsidies en cofinanciering betrokken.

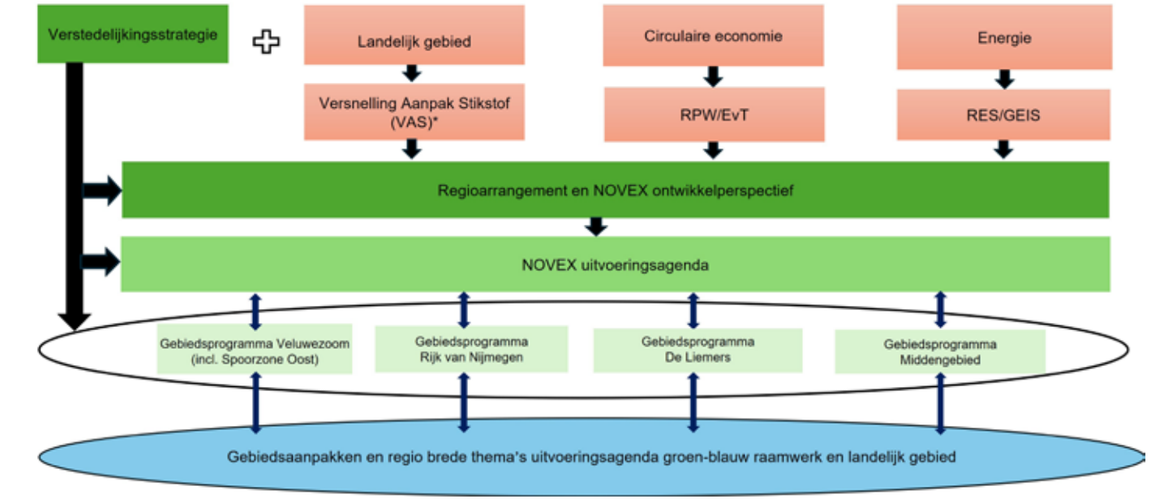
De strategie biedt daarmee een handelingsperspectief voor het organiseren van investeringen, zowel regiobreed als binnen de gebiedsaanpakken. In elk gebiedsproces wordt gekeken naar de verwachte kosten en financieringsmogelijkheden; aanvullend wordt op regionaal niveau gewerkt aan innovatieve constructies en koppelkansen met andere opgaven (zoals energie, klimaat en recreatie). De strategie wordt getoetst in twee gebiedsaanpakken en resulteert in een eindrapport met aanbevelingen en een voorstel voor portefeuilleopbouw. Deze verkenning wordt samen met de opgaven Groene Groei en Circulaire regio opgepakt en (mede) gefinancierd.

BIJLAGE 1:
TOELICHTING RUIMTELIJKE TRAJECTEN EN HOE DEZE ZICH TOT DE HUIDIGE UITVOERINGSAGENDA VERHOUDEN

In de regio lopen er verschillende ruimtelijke trajecten waartoe we ons met deze uitvoeringsagenda verhouden. De verstedelijkingsstrategie “Meer landschap, meer stad” vormt de basis waarop we werken. Daarin is afgesproken dat we als regio groeien in balans: Meer landschap, meer stad. Wonen, leefomgeving, mobiliteit en economie zijn hierin benoemd als belangrijke bouwstenen voor “groene groei”. De verstedelijkingsstrategie is later uitgebreid met de onderwerpen landelijk gebied en energie en het thema economie is verbreed naar circulaire economie. Die verschillende thema’s zijn uitgewerkt in verschillende meer sectorale beleidsdocumenten, zoals het Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG), dat inmiddels van tafel is, maar waarin wel veel inhoud is ontwikkeld. In het regioarrangement, gemaakt door waterschappen, provincie en samenwerkende gemeenten in de GMR, is deze uitbreiding opgenomen.
Het regioarrangement vormt op haar beurt weer input voor het ruimtelijk voorstel en het ruimtelijk arrangement, dat door de provincie wordt opgesteld. Hierin maken provincie en Rijk afspraken over belangrijke ruimtelijke vraagstukken.
De provincie Gelderland bouwt dit op vanuit de regioarrangementen van de regio’s. Ook in het NOVEX-ontwikkelperspectief komt dezelfde inhoud terug als in de verstedelijkingsstrategie en in het regioarrangement, maar dan op een hoger abstractieniveau. In het NOVEX-gebied Arnhem-Nijmegen Foodvalley werken we namelijk niet alleen met provincie en waterschappen in onze regio samen, maar ook met verschillende departementen van het Rijk, de regio Foodvalley en de provincie Utrecht. Het NOVEX-ontwikkelperspectief is uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

De gebiedsprogramma’s zijn een uitwerking van de verstedelijkingsstrategie en het regioarrangement op het niveau van de deelgebieden Veluwezoom (inclusief spoorzone Arnhem-Oost), Rijk van Nijmegen, De Liemers en het Middengebied. Hierin worden de uitgangspunten uit verstedelijkingsstrategie en regioarrangement vertaald naar de deelgebieden en verder uitgewerkt. Daarbij wordt niet alleen afgestemd met het regioarrangement, maar ook met de NOVEX-uitvoeringsagenda: dat wat deelgebied of regio-overstijgend is, wordt op de tafel van het regioarrangement of op de NOVEX-tafel gebracht.
Deze uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied is een uitwerking van één van de onderdelen van de gebiedsprogramma’s: de bouwsteen leefomgeving, die is verbreed en verrijkt in het groen-blauw raamwerk en landelijk gebied en als zodanig ook een plek heeft in het regioarrangement. Ook hierin zijn verbindingen te leggen met de NOVEX-tafel. Bijvoorbeeld het begrip “uitloopgebied” dat op de NOVEX-tafel wordt uitgewerkt.
Op de afbeelding op de volgende pagina hebben we de verschillende ruimtelijke trajecten verbeeld. Daarbij hebben we het ruimtelijk arrangement en het ruimtelijk voorstel buiten beschouwing gelaten, omdat we vanuit de regio hier wel input aan geven, maar niet rechtstreeks aan tafel zitten.

Regionale ruimtelijke trajecten: verschillende documenten, één inhoud

* Inclusief programma’s Natuur, Biodiversiteit, het regionaal Waterprogramma, Gelders Klimaatplan en de Kadernota Agrifood

BIJLAGE 2:
CANVASSEN REGIOBREDE THEMA'S

ONTWIKKELING LANDBOUW EN VOEDSEL

Een groot deel van de Groene Metropoolregio bestaat uit landbouwgebied, met daarin veel variatie. Denk aan veeteelt, laan- en fruitbomenteelt, en kleinschalige stadslandbouw. In de regio bevinden zich veel innovatieve en toonaangevende pioniers die werken aan de landbouwtransitie. Zij richten zich op uiteenlopende thema's, zoals groenblauwe dooradering (natuurvriendelijke water- en groenstructuren), korte voedselketens (tussen producent en consument), agroforestry (boslandbouw), bodemverbetering, biologische landbouw en zelfoogstmoestuinen. Veel van deze initiatieven hebben ook recreatieve of toeristische waarde.

We zien dan ook veel potentie voor verdere ontwikkeling en verduurzaming van de landbouw in de regio. Dit kan echter alleen als we vanaf het begin samen met agrariërs en andere betrokken partijen hieraan werken. Dat kan, want we zien in de regio veel enthousiasme en bereidheid om te werken aan een duurzame landbouwtoekomst. Tegelijkertijd ervaren deze partijen belemmeringen binnen het huidige economische en maatschappelijke systeem. Als Groene Metropoolregio willen we de samenwerking opzoeken met deze partijen om te onderzoeken wat we kunnen doen om deze belemmeringen weg te nemen en voedselproductie, natuur (inclusief stikstofreductie), water, bodem en klimaat hand in hand te laten gaan.

Daarbij hebben we ervoor gekozen om op regionaal niveau niet te werken aan en met een overkoepelende landbouw- en voedselstrategie of structureel overleg. Wel onderzoeken we mogelijkheden om samen met alle betrokkenen de landbouwstructuur van de Groene Metropoolregio goed in kaart te brengen. Ook sluiten we met het thema 'korte ketens' en een regionaal voedsellandschap aan bij het speerpunt Recreatie en Toerisme, met als centrale verhaallijn: 'Gezond en lekker leven'. Deze richt zich op het versterken van recreatieve mogelijkheden, gekoppeld aan het welzijn van inwoners. Denk aan lokaal en gezond voedsel, sport, spel en zingeving. Met deze verhaallijn zoeken we bewust de verbinding tussen verschillende beleidsdomeinen, en versterken we de samenwerking tussen de agrarische en recreatieve sector. Daarnaast kunnen we – waar nodig – gemeenten en andere partners, zoals de provincie, ondersteunen met kennisuitwisseling en samenwerking rondom lopende programma's en beleid voor het landelijk gebied. Daarbij is het uitgangspunt dat we gemeenten helpen hun rol in de landbouwtransitie goed te vervullen, door te zorgen voor voldoende kennis en capaciteit.

WAT GAAN WE DOEN?

Onderzoeken mogelijkheden om landbouwstructuur in kaart te brengen

- Onderzoeken van de mogelijkheden om de landbouwstructuur van de Groene Metropoolregio goed in kaart te brengen

Samen met, in eerste instantie, ZLTO en NLTO brengen we in kaart of en zo ja welke mogelijkheden er zijn om met alle betrokkenen de landbouwstructuur van de Groene Metropoolregio goed in kaart te brengen. Op basis hiervan kunnen we mogelijkheden voor verdere doorontwikkeling beter in beeld brengen.

Verhaallijn 'Gezond en lekker leven'

- Het inventariseren en ophalen van bestaande activiteiten en verhalen.

Met deze en de volgende actie leggen we de basis voor deze verhaallijn. We beginnen niet op nul; er zijn al initiatieven in de regio waar we op voortborduren. Het is belangrijk dat we de lessen leren die zijn opgedaan en we willen het netwerk binnen de regio versterken en uitbreiden. Daarin is bekendheid en inspiratie belangrijk.

- Het opstellen van een actieplan en programmateam.

Op basis van de inventarisatie kunnen we de vervolgacties bepalen en een programmaorganisatie opbouwen. In een actieplan werken we de volgende elementen uit:

- Toegankelijke recreatie voor iedereen in buitengebieden.
- Inspiratiesessie gastheerschap voor agrarische bedrijven en innovators Foodsector.
- Regio brede dekking en logische (digitale) verbindingen 'smaakmakers'.
- Pilot: concept en businessplan beleving streekiconen.

Met deze acties brengen we verschillende beleidsdomeinen bij elkaar, met name die voor natuur en landschap, voedsel, sport en beweging en recreatie en toerisme.

OVERIG

Bijhouden en inspelen op ontwikkelingen en behoeften gemeenten t.b.v. kennisdeling en samenwerking.

Wie doen er mee?

Onderzoeken mogelijkheden in kaart brengen landbouwstructuur
In eerste instantie voeren we gesprekken met NLTO en ZLTO, die hiervoor het initiatief hebben genomen. In een later stadium willen we ook andere betrokkenen bij voedsel en landbouw in de regio benaderen.

Verhaallijn 'Gezond en lekker leven'
Ambtenaren recreatie en toerisme, kernteam groen-blauw raamwerk, maatschappelijke partij- en betrokken bij korte ketens, ondernemers waaronder agrariërs, TVAN.
In deze fase zijn de genoemde partners nog niet betrokken. Dit gebeurt na de opstartfase van de verhaallijn.

Overig

Kernteam groen-blauw raamwerk, gemeenten, provincie, waterschap.

PLANNING

Onderzoeken mogelijkheden in kaart brengen landbouwstructuur

Activiteit	Periode
Eerste verkennende gesprekken met NLTO en ZLTO	Najaar 2025
Vervolg	Afhankelijk van eerste verkennende gesprekken

Verhaallijn ‘Gezond en lekker leven’

Activiteit	Periode
Start inventarisatie	Juni/Juli 2025
Opstellen actieplan en programmateam	Najaar 2025

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Onderzoeken mogelijkheden in kaart brengen landbouwstructuur
Financiering afhankelijk van de eerste verkennende gesprekken.

Verhaallijn ‘Gezond en lekker leven’
Voor deze verhaallijn is in deze fase 40.000 euro gereserveerd, met name als financiering voor het projectteam. Dit bedrag wordt gefinancierd vanuit de provincie Gelderland. Daarnaast wordt vanuit het budget van de Ontspannen regio een bijdrage geleverd aan de activiteiten.

Overig
Budget Ontspannen regio

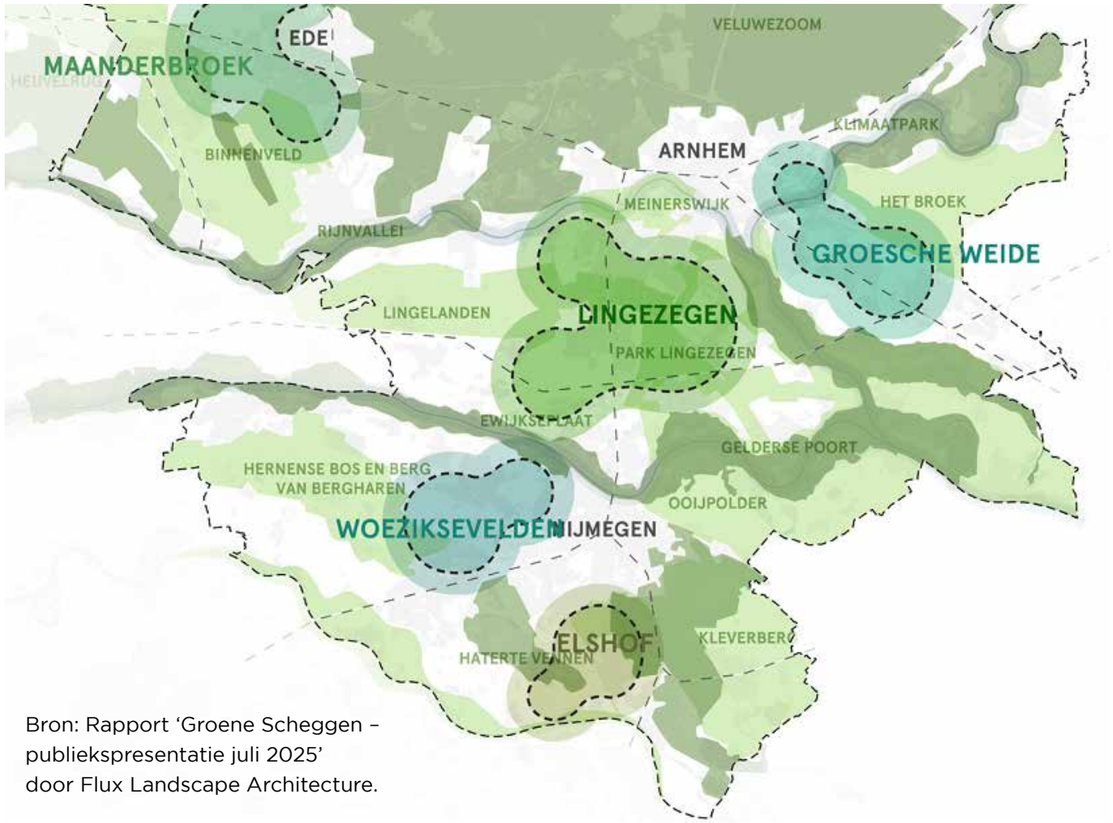

RECREATIEF UITLOOPGEBIED

In de Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley, die in middels is verbreed naar het NOVEX ontwikkelperspectief, is afgesproken dat we bij het realiseren van nieuwe woningen, ook voldoende ruimte maken voor groen om te recreëren. Daarbij is voor de woningbouwopgave van 100.000 woningen gerekend met 500 m2 recreatief uitloopgebied per woning. Hierbij is een verdeling opgenomen tussen de GMR en Regio Foodvalley van respectievelijk 60.000 woningen/3000ha uitloopgebied en 40.000 woningen/2000 ha uitloopgebied te realiseren tussen 2020 en 2040. Dit betekent dus dat ongeveer 3000ha uitloopgebied in de Groene Metropoolregio zou moeten landen.

Om invulling te geven aan deze afspraak, is in opdracht van de NOVEX samenwerking een concept ontwikkeld voor deze recreatieve uitloopgebieden. Kern hiervan is dat de uitloopgebieden ook wel Groene scheg genoemd, de verbinding leggen tussen de bestaande steden en dorpen met hun nieuwe woningbouwlocaties en de omringende landschappen. De zogenaamde groene scheggen zijn geen traditionele parken, maar bestaan uit een productief landschap met functies als landbouw, waterbeschikbaarheid, energie-opwek, een robuuster watersysteem, bestaande natuur, agrarisch natuurbeheer, groen-blauwe dooradering en recreatief medegebruik. Daarnaast is er een eerste duiding van gebieden waar de groene scheggen effectief zijn en gekoppeld kunnen worden aan de NOVEX opgave.
De verstedelijking vindt plaats in de as Wijchen-Nijmegen, Elst-Arnhem en bij Westervoort, Duiven en Zevenaar. In de westflank van Nijmegen, in de Overbetuwe en in de Liemers zijn daarom nieuwe uitloopgebieden gewenst om vanuit de verstedelijkingsopgave en de nieuwe bewoners voldoende recreatieruimte te creëren en de bestaande natuur te ontlasten. De nieuw te creëren uitloopgebieden zorgen ervoor dat de druk op de bestaande kwetsbare natuur in de regio wordt afgeleid. Dit geldt voor het Nationaal park Veluwezoom, de Hatertse Vennen en het stuwwalgebied bij Nijmegen. Hier is mede door de toenemende verstedelijking de druk te hoog.

ZOEKGEBIEDEN UITLOOPGEBIED

Bron: Rapport ‘Groene Scheggen – publiekspresentatie juli 2025’ door Flux Landscape Architecture.

WAT GAAN WE DOEN?

We maken een realisatiestrategie voor de uitloopgebieden in NOVEX verband. Daarin worden de mogelijke scheggen verder onderzocht en uitgewerkt: hoe en in welke mate dragen ze bij aan onze doelen, hoe haalbaar zijn ze, zijn er financieringsmogelijkheden en wat is in welk tempo het meest realistische om op te pakken?

WIE DOEN ER MEE?

VRO/BZK, Provincie, LVVN, SBB, Waterschappen, Natuurmonumenten, Gemeenten.

PLANNING

Voorleggen van de studie uitloopgebieden aan BO leefomgeving en BO-Mirt (najaar 2025).

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Dit wordt uitgezocht in de realisatiestrategie.

RUIMTE VOOR RECREATIE

De Groene Metropoolregio is een aantrekkelijke plek om te recreëren – voor zowel inwoners als bezoekers. Dit geldt voor dagjesmensen én voor mensen die langer in de regio verblijven. Vooral recreatie in de natuur (zoals wandelen, fietsen of varen) en het bezoeken van bijzondere culturele plekken (bijvoorbeeld landgoederen, de Romeinse Limes of locaties die herinneren aan de Tweede Wereldoorlog) zijn hierbij belangrijk.
De regio wil een fijne plek blijven om te wonen en te bezoeken. Daarom streven we naar goede en toegankelijke voorzieningen voor recreatie en toerisme. Deze voorzieningen moeten passen bij wat mensen zoeken én bijdragen aan het behoud en herstel van natuur, landschap en cultuurhistorie. Het genieten van groen en water draagt bovendien bij aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen.
Op veel plekken is er ruimte voor recreatie, maar op sommige locaties wordt het erg druk – wat nadelig is voor zowel mensen als natuur. Denk bijvoorbeeld aan de stuwwal bij Nijmegen, de Hatertse en Overasseltse vennen en de Posbank. We willen daarom zorgen voor voldoende aantrekkelijke recreatieplekken in de hele regio, zodat de drukte beter wordt verspreid en natuur zich kan herstellen. Dit wordt nog belangrijker naarmate er meer woningen worden gebouwd en het aantal inwoners toeneemt.

WAT GAAN WE DOEN?

Recreatie goed spreiden en combineren met natuur vraagt om actie. Daarom gaan we aan de slag met:

- Het versterken van de bestaande recreatieve infrastructuur, zoals fietsroutes en veerpontjes.
- Het beter benutten van Toeristische Overstappunten (TOP’s) om mensen op een duurzame manier naar recreatiegebieden te leiden.
- Het afstemmen met bestaande plannen voor recreatiespreiding, zoals het recreatiezoneringsplan voor de Veluwe en het Masterplan Veluwezoom.
- Samenwerking in lopende initiatieven, zoals bij de stuwwal bij Nijmegen en de vennen in de regio.

We werken hierbij samen met het speerpunt Recreatie en toerisme. Ons gezamenlijke doel is om, aanvullend op het groen-blauw raamwerk, een toekomstvisie te ontwikkelen voor groen-blauwe recreatie in de regio. Deze visie helpt gemeenten om goede keuzes te maken in de ruimtelijke inrichting van hun gebied.

Hoe pakken we dit aan?
De eerste stap is het uitvoeren van een analyse van de huidige en toekomstige situatie en de kansen en knelpunten voor recreatieve ontwikkelingen in de regio. Dit onderzoek kijkt naar:

- Welke recreatieve voorzieningen er zijn;
- Hoe intensief ze gebruikt worden;
- Wat de ecologische draagkracht van de gebieden is;
- Welke toekomstige ontwikkelingen invloed zullen hebben op de vraag naar recreatieve voorzieningen en waar kansen en knelpunten liggen voor verbetering of uitbreiding.

Deze analyse wordt in 2025 uitgevoerd. Daarbij worden natuurorganisaties, beheerders en andere betrokken partijen actief betrokken. De uitkomsten worden gepresenteerd in een rapport met kaarten. Deze vormen de basis voor een gezamenlijk toekomstbeeld én afspraken over beleid en ruimtelijke planning voor recreatie in het groen en blauw.

WIE DOEN ER MEE?

Ambtenaren recreatie en toerisme, kernteam groen-blauw raamwerk, TVAN, provincie Gelderland, Bureau voor Ruimte en vrije tijd, diverse natuur- en recreatiebeheerders en andere kennishouders.

PLANNING

Activiteit	Periode
Analyse door Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd	Januari-december 2025
Vaststellen volgende stappen	Eind 2025

HOE FINANCIEREN WE DIT?

De opdracht aan Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd wordt gefinancierd vanuit het budget van de Ontspannen Regio. Financiering voor de vervolgstappen is nader te bepalen.

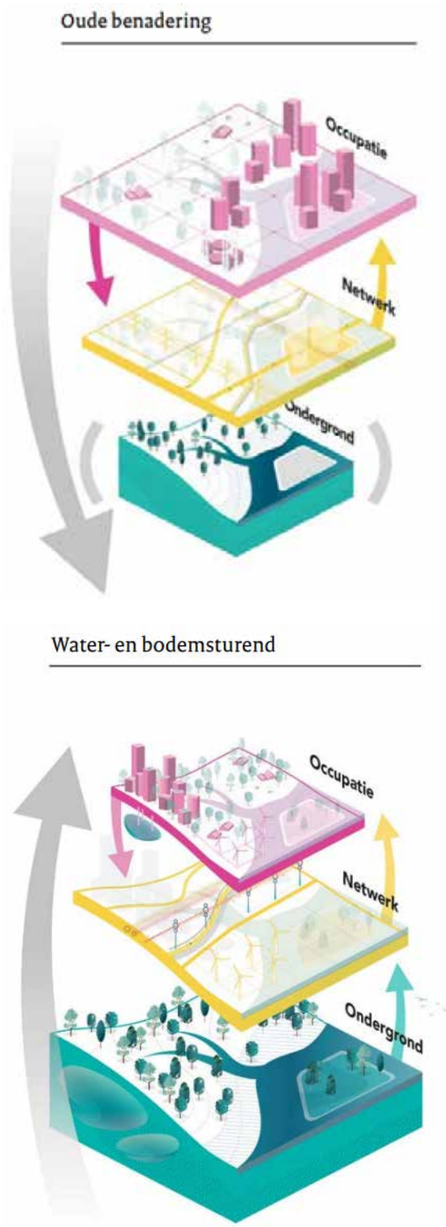
WATER EN BODEM STUREND

Een gezond water- en bodemsysteem is essentieel voor ons leven. Het vormt de basis voor natuur, schoon drinkwater, landbouw, economie én de manier waarop we ons land bouwen en inrichten. In Nederland – een klein, dichtbevolkt land – hebben we het landschap sterk aangepast aan onze behoeften. Dit heeft ons veel opgeleverd, maar we lopen nu tegen grenzen aan. Die problemen worden nog groter door klimaatverandering.

In de Groene Metropoolregio merken we dit onder andere aan verdroging en verzuring van de bodem op de stuwwallen. Daardoor gaat de kwaliteit van bossen en beekdalen achteruit. Ook in steden, dorpen en landbouwgebieden hebben we steeds vaker te maken met extreme weersomstandigheden zoals langdurige droogte, hittegolven en hevige regenval. Zelfs de grote rivieren, zoals die bij de Gelderse Poort, worden beïnvloed door hoe we het landschap hebben ingericht en door het veranderende klimaat. Dit kan grote gevolgen hebben voor de waterverdeling in Nederland en voor alles wat afhankelijk is van die rivieren – zowel in de natuur als in de samenleving.

Om ook in de toekomst te kunnen rekenen op een sterke natuur, een fijne leefomgeving en voldoende water, moeten we anders omgaan met water en bodem. In plaats van het landschap naar onze wensen te vormen, moeten we onze plannen en inrichting juist afstemmen op wat water en bodem aankunnen. Dit noemen we: water en bodem sturend.

We sluiten aan bij de koerswijziging die het kabinet in 2022 heeft ingezet. In een brief aan de Tweede Kamer heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een aantal uitgangspunten en keuzes beschreven die invulling geven aan het principe water en bodem sturend.
De Provincie Gelderland heeft dit landelijke beleid vertaald naar een eigen aanpak, met richtlijnen (gidsprincipes) die passen bij de provinciale situatie. Om dit principe ook op regionaal niveau te gebruiken, hebben wij het opgenomen als leidend uitgangspunt in het regioarrangement ‘Meer landschap, meer stad’ van de Groene Metropoolregio.

Bron: Praktijkgids Water en bodem sturend door College van Rijksadviseurs. Figuur van Polyfern landscape architects. https://www.collegevan-rijksadviseurs.nl/actueel/nieuws/2023/11/09/praktijkgids-water-en-bodem-sturend.

WAT GAAN WE DOEN?

De visie GMR 2120 heeft tot tien perspectieven geleid voor water en bodem sturend en de keuzes die daarbij gemaakt moeten worden voor een klimaatbestendige regio van de toekomst. In samenwerking met het College van Rijksadviseurs, Deltares en H+N+S Landschapsarchitecten zijn er twee regiosessies georganiseerd in april 2024, om water en bodem sturend gebiedsgericht in beeld te brengen. De resultaten van deze sessies zijn uitgewerkt in een rapport. Al deze producten vormen samen een basis, waarop we voort kunnen bouwen in het Groen-blauw raamwerk en de integrale gebiedsprogramma's: wat betekent water en bodem sturend voor de ruimtelijke keuzes die we moeten maken? Het advies van het College van Rijksadviseurs, Deltares en H+N+S Landschapsarchitecten scherpen we aan en verrijken we met andere lopende trajecten. Het beoogde resultaat is een signaleringskaart van de opgaven m.b.t. water en bodem sturend voor de regio. Daarnaast zorgen we ervoor dat we het netwerk onderhouden, zodat we goed aangehaakt blijven bij landelijke trajecten die ook betrekking hebben op water en bodem sturend en mogelijk kansen bieden voor de regio.

WIE DOEN ER MEE?

De Waterschappen, Rijkswaterstaat, de Provincie. De GMR trekt deze werkgroep.

PLANNING

Voor het aanscherpen en verrijken van het advies van het College van Rijksadviseurs, Deltares en H+N+S Landschapsarchitecten, organiseren we in Q2/Q3 van 2025 twee werksessies. De planning volgt op basis van die sessies.

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Het opstellen van het advies en uitwerking daarvan wordt gefinancierd door de opgave Groene Groeiregio.

GROEN IN STAD EN DORP

Het groen-blauw raamwerk stopt niet bij het buitengebied. Het strekt zich juist ook uit tot in steden en dorpen. Groene en waterrijke plekken in woonwijken, centra en op werkplekken zijn belangrijk voor de biodiversiteit en de leefbaarheid van stedelijke gebieden.

Groen is onmisbaar voor gezonde steden en dorpen, zeker nu de effecten van klimaatverandering steeds duidelijker worden. Denk aan verkoeling in hete zomers en opvang van regenwater bij zware buien. Dat kan gaan om kleine ingrepen zoals geveltuinen en wadi's, maar ook om grote stadsparken zoals het Sonsbeekpark in Arnhem. Zulke plekken versterken de identiteit van buurten, verbeteren de gezondheid van inwoners en bevorderen sociale samenhang. Voor de Groene Metropoolregio is het belangrijk dat de groene verbindingen vanuit de stad naar het buitengebied worden versterkt. Denk aan de Groene Wig in Arnhem en de Groene Corridor in Nijmegen – beide zijn essentieel voor toekomstige woningbouw.

Gelukkig gebeurt er al veel. Organisaties zoals Stichting Steenbreek en overheden zetten zich actief in voor vergroening en klimaatadaptatie. De provincie Gelderland heeft bijvoorbeeld een Actieplan Klimaatadaptatie, met als onderdeel de subsidieregeling 'Challenge Groene Icoonprojecten'.

Het Rijksprogramma 'Groen in en om de Stad' wil steden groener, gezonder en leefbaarder maken. Dit sluit goed aan bij de verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley (ANF) en het NOVEX-ontwikkelperspectief. Beide zetten in op een sterk landschap en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Ook de Groene Metropoolregio wil bijdragen aan deze vergroening, niet alleen op het platteland, maar juist ook in steden en dorpen. We onderzoeken hoe we kennis kunnen delen en elkaar kunnen inspireren om vergroening naar een hoger niveau te tillen.

WAT GAAN WE DOEN?

We onderzoeken de mogelijkheden om aan te sluiten bij het programma "Groen in en om de stad" en het initiatief voor Basiskwaliteit Natuur – zowel voor stedelijk als landelijk gebied – van

het Ministerie van LVVN. Daarbij kunnen we leren van de Regio Foodvalley, die al een pilot voor Basiskwaliteit natuur heeft lopen. Verschillende gemeenten in onze regio hebben al ervaring opgedaan met Basiskwaliteit Natuur, zoals de gemeente Renkum (bij Foodvalley) en de gemeente Berg en Dal. Als GMR gaan we onderzoeken of, en zo ja, hoe, we dit ook in onze regio kunnen toepassen.

Bron: 'MooiNL: Green and healthy living in cities' door FABRIcations.https://www.fabrications.nl/work/mooinl-green-and-healthy-living-in-cities?itemId=hm5wf4gp2un4bux6eflmbkx2byvp8m

WIE DOEN ER MEE?

We starten de inventarisatie met gemeenten en het Rijk. We zoeken gaandeweg welke partners we hier verder bij willen betrekken.

PLANNING

Volgt na de eerste verkenningen.

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Vooralsnog is naast capaciteit geen investering nodig voor dit thema.

BIJLAGE 3:
CANVASSEN GEBIEDSAANPAKKEN

DE VELUWEZOOM

De Veluwezoom heeft een sterk profiel met waardevolle natuur (o.a. Natura 2000), beek- en droogdalen, cultuurhistorie en recreatie, maar ook een grote verstedelijkingsopgave. Het vormt **de groene long van Gelderland** en speelt een belangrijke rol in natuurbehoud, waterbeheer en de regionale economie. Ook de Nederrijn en IJssel, met hun uiterwaarden, zijn belangrijk voor waterveiligheid, natuur en zoetwatervoorziening.

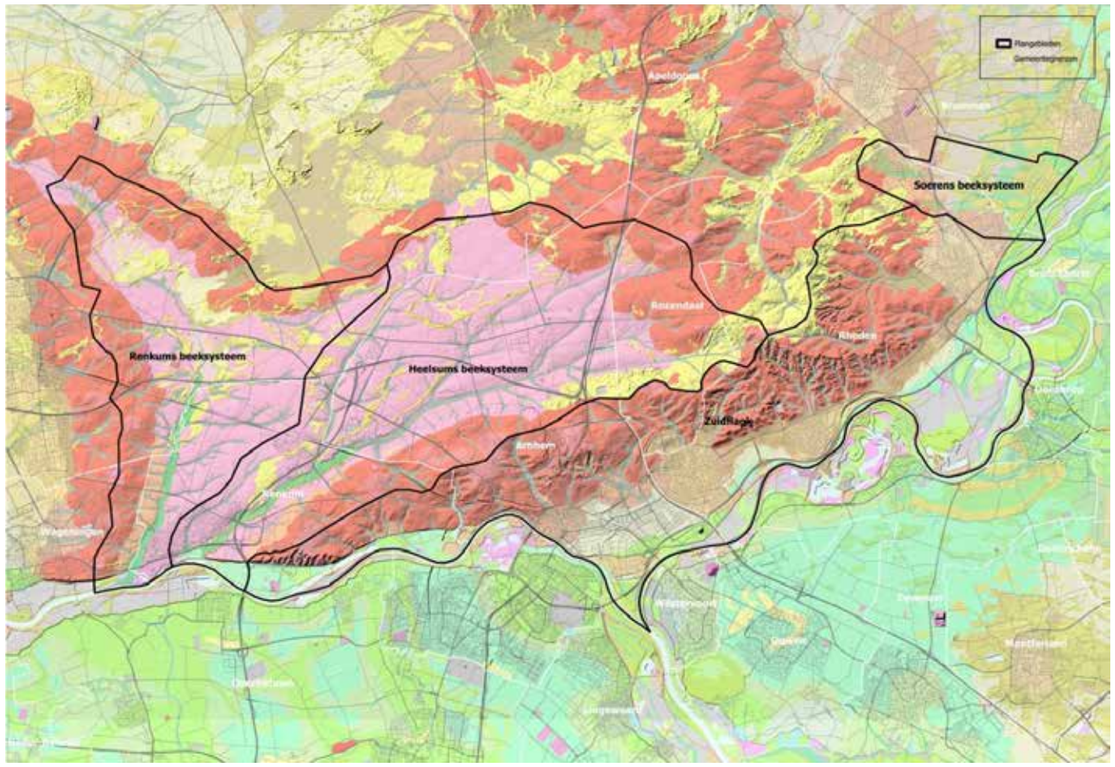
De grote uitdaging is **het versterken van natuur en waterbeheer**. Dit vraagt om:

- **Betere ecologische verbindingen** tussen natuurgebieden.
- **Een sterk bodem- en watersysteem**, waarin water en bodem leidend zijn.
- **Natuurinclusieve, toekomstbestendige landbouw en stikstofreductie** om de natuur te beschermen.
- **Klimaatadaptatie**, vooral tegen wateroverlast.
- **Aandacht voor behoud en versterking cultuurhistorie (de landgoederenzone van Gelders Arcadië) en een goede spreiding van recreatie**

Een integrale aanpak, waarbij recreatie en natuurherstel hand in hand gaan, is nodig. Ook de verbinding met de rivieren en initiatieven zoals het Rivierklimaatpark IJsselpoort dragen bij aan een samenhangend landschap.

Waar ligt de focus?
Binnen de **uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk** richten we ons op:

1. **Renkumse & Heelsumse beekdalen:** behoud van Natura 2000-doelen, tegengaan van droogte en reguleren van recreatie.
2. **Zuidflank:** behoud en versterking van het watersysteem, cultuurhistorie en verbinding tussen de Veluwe en de rivieren.
3. **Soerens beekdal:** een robuust watersysteem, een natuurinclusieve en toekomstbestendige landbouw en ecologische verbindingen tussen de Natura 2000 gebieden in een bijzonder cultuurlandschap.

WAT GAAN WE DOEN?

Pré-verkenning Renkums en Heelsums beekdal
We onderzoeken de belangrijkste uitdagingen in dit gebied, met focus op Natura 2000-doelen. Dit doen we via een bureaustudie waarin we bestaande kennis en gegevens verzamelen. We kijken naar:

- Het behalen van **Natura 2000-doelen**.
- De afronding van het **Gelders Natuur Netwerk (GNN)**.
- Het voldoen aan de **Kaderrichtlijn Water (KRW)**.
- Het verbeteren van de **groen-blauwe verbindingen**.

Daarnaast onderzoeken we of het initiatief **“Stromende Beken Verbinding”** van Stichting Renkums Beekdal kansen biedt om deze doelen te ondersteunen.

Oriëntatiefase Zuidflank
Voor de Zuidflank starten we met een brede analyse om inzicht te krijgen in de samenhang tussen het watersysteem, natuur en bewoning, vroeger en nu. Dit gebied loopt van **Doorwerth tot Dieren** en van de **stuwwal tot de uiterwaarden** van de Nederrijn en IJssel. We onderzoeken:

- De ondergrond en het watersysteem van beken en droogdalen.
- De bewoningsgeschiedenis en hoe deze samenhangt met het landschap en het watersysteem.
- De natuuropgaven en het **huidige natuurbeleid**.
- Lopende projecten, relevant beleid en bestaande kennis.
- Knelpunten, kansen en ambities in het gebied.

Op basis van deze inzichten besluiten we of een verdere gebiedsaanpak nuttig is voor **natuur, waterbeheer en klimaatadaptatie** in de Zuidflank. Bestuurders van betrokken partijen bepalen of we doorgaan met een pré-verkenning.

Pré-verkenning Soerens beekdal
Het Soerens Beekdal is een vervolg op een eer-

der gebiedsproces dat plaatsvond op initiatief van partijen in het gebied. Het betreft het hele stroomgebied van de Soerense Beek, deels in de gemeente Rheden en deels in de gemeente Brummen. We onderzoeken de volgende opgaven voor het gebied:

- Een **watersysteem** dat bestand is tegen toenemende weersextremen
- Een **natuurinclusief en toekomstbestendig** landbouwgebied
- Een rijke en veerkrachtige **natuur**
- Een **landschap** waarin bodem, water, natuur, cultuur en beleving optimaal op elkaar zijn afgestemd

WIE DOEN ER MEE?

Renkums en Heelsums beekdal

- Gemeenten: Ede, Wageningen, Renkum, Arnhem, Rozendaal, Renkum, Waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, GMR, grootgrondbezitters, zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, defensie.

Zuidflank

- Gemeenten: Renkum, Arnhem, Rozendaal en Rheden, Waterschap Rijn en IJssel, Waterschap Vallei en Veluwe provincie Gelderland, GMR, landgoedeigenaren en grootgrondbezitters, zoals Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap & Kasteelen.

Soerens beekdal

- Boeren, landgoedbeheerders, inwoners, gemeenten: Rheden en Brummen, Waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, GMR.

PLANNING

GEBIED	ACTIVITEIT	PERIODE
Renkums en Heelsums beekdal	• Voorkeursscenario's gebiedsontwikkeling. • Besluitvorming go/no go gebiedsontwikkeling.	Jan-jun 2025 Mei-jun 2025
Zuidflank	• Uitwerken feitenbeeld en bewoningsgeschiedenis wordt uitgevoerd H+N+S Landschapsarchitecten en Gelders Genootschap in samenwerking met gemeenten, provincie, waterschappen en betrokken partijen. • Opzetten organisatie, maken plan van aanpak voor geheel (incl. andere deelopdrachten), organiseren middelen hiervoor door GMR (trekker), gemeenten, provincie en waterschappen.	Sept 2025 April 2025
Soerens Beekdal	• Gesprekken met agrariërs om hun toekomstperspectief in het gebied te verkennen. • Onderzoek naar de gebiedsidentiteit als basis voor de ontwikkeling van het beekdal. • Maken plan van aanpak met alle partijen, organiseren middelen door GMR (trekker), gemeenten, provincie en waterschappen. • Uitvoering plan van aanpak, aanzet maken voor een integraal gebiedsplan, besluitvorming go/no go voor een verkenningsfase.	Dec 2024 – juli 2025 Dec 2024 – sept 2025 April 2025 Sept 2025- 2026/2027

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Renkums en Heelsums beekdal

- De préverkenning wordt gefinancierd vanuit SPUK gelden Provincie Gelderland.
- Gemeenten, provincie en waterschappen leveren capaciteit om bij te dragen aan de totstandkoming van het plan van aanpak en het proces.

Zuidflank

- De gemeente Rheden financiert de opdracht voor het feitenbeeld en de historische analyse.
- De GMR levert vanuit de bestaande capaciteit een projectleider voor de coördinatie rondom het maken van een plan van aanpak.
- Gemeenten, provincie en waterschappen leveren capaciteit om bij te dragen aan de totstandkoming van het plan van aanpak en aan het proces.

Soerens Beekdal

- De gemeente Rheden financiert (deels samen met de provincie Gelderland) de oriënterende gesprekken met de boeren en het onderzoek naar de gebiedsidentiteit.
- De GMR en de provincie hebben de begeleiding voor de start van de pre-verkenningsfase gefinancierd.
- De GMR en de gemeente Rheden hebben vanuit bestaande capaciteit een projectleider geleverd voor de opstart van de projecten en voor het maken van het plan van aanpak.
- Alle betrokken partijen leveren capaciteit voor het maken van het plan van aanpak en voor de bijdrage aan het proces.

DE LIEMERS

De Liemers is een streek met een aantrekkelijk en gevarieerd landschap dat door de eeuwen heen is gevormd door de invloed van de natuur, het water en de mens. Uiterwaarden, rijnstrangen, oeverwallen en open komgebieden kenmerken de verschillende landschappen in de Liemers. De afgelopen halve eeuw is het landschap sterk veranderd door onder meer verstedelijking, aanleg van grootschalige infrastructuur en rationalisatie van de landbouw. Ook de komende decennia staat De Liemers voor grote opgaven m.b.t. woningbouw, nieuwe infrastructuur, energietransitie en klimaatverandering.

Waarom is dit belangrijk?
We willen de geschiedenis en het unieke landschap van de Liemers behouden en versterken. Daarom is het belangrijk om een sterk groen-blauw raamwerk te maken. Dat is een netwerk van natuur en landschap (groen) en water (blauw) dat zorgt voor een gezonde, aantrekkelijke en leefbare omgeving en een balans tussen stad, natuur en landelijk gebied.

Belangrijke doelen
- Beter verbinden van natuurgebieden.
- Een sterk water- en bodemsysteem: water en bodem zijn leidend.
- Landbouw die goed is voor de natuur (natuurinclusief) en minder stikstof uitstoot.
- Aanpakken van wateroverlast en droogte (klimaatadaptatie).
- Versterken recreatieve mogelijkheden.

Waar ligt de focus?
We richten ons op vier gebieden:
1. Het Broek
Hier komen veel ruimtelijke plannen samen.
We onderzoeken:
  - o Welke plannen er zijn.
  - o Hoeveel ruimte ze innemen.
  - o Hoe we hierin keuzes maken.

2. Stedelijke uitloopgebieden
Gebieden tussen Duiven, Westervoort, Zevenaar en Didam. Hier kunnen mensen uit de steden straks wandelen, fietsen en ontspannen. Voor Duiven–Westervoort is al een goede visie gemaakt samen met bewoners.
3. Gelderse Poort (o.a. Rijnstrangen en Rivierklimaatpark IJsselpoort)
Zie aparte uitwerking in het canvas voor de Gelderse Poort.

WAT GAAN WE DOEN?

1. Het Broek
Belangrijke thema's:
- Toekomstbestendige landbouw.
- Versterken van natuur en water (groen-blauw raamwerk).
- Herstel van natuur en biodiversiteit en watersysteem.
- Betere recreatiemogelijkheden.

Hoe pakken we dit aan?
We schakelen een onafhankelijk bureau (P2) in om onderzoek te doen. Dit moet duidelijk maken of, en hoe, overheden samen aan de slag moeten in dit gebied. Het resultaat is een rapport dat helpt bij het nemen van beslissingen, zoals:
- Starten met een visie of verkenning.
- Of juist kiezen voor kleinere, aparte projecten.
- De acties bestaan uit het begeleiden van deze opdracht en het zorgen voor agendering van en besluitvorming over de resultaten van deze opdracht.

2. Stedelijke uitloopgebieden
We richten ons vooral op het gebied tussen Duiven en Zevenaar (met verbinding naar Westervoort). Dit gebied is 1.150 hectare groot en past binnen de ambitie om 3.000 hectare aan nieuwe recreatiegebieden te maken.

Vervolgstappen:
- Een duidelijke visie opstellen voor het gebied (ook voor de komende 10 jaar).
- Bepalen welke doelen voorrang krijgen: natuur (groen en water) of stedelijke uitbreiding.

WIE DOEN ER MEE?

Het Broek
Gemeenten, GMR, provincie, waterschap, Liemers Ambassade,
boeren en bewoners.
Gebruik van bestaande informatie is mogelijk.

Stedelijk uitloopgebied
Gemeenten, GMR, provincie, Rijkswaterstaat, waterschap. Ook grondeigenaren en bewoners.
Eerst kijken wat er al ligt (zoals plannen voor de A15), dan bepalen wat er mogelijk is.

PLANNING

GEBIED	ACTIVITEIT	PERIODE
Het Broek	• Verkenning van gebiedsontwikkeling	april – oktober 2025
Stedelijke uitloopgebieden	• Verkenning van gebiedsontwikkeling	april – oktober 2025

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Het Broek
- Voor de uitvoering is een apart budget nodig.
- De verkenning gebeurt samen met de provincie en regio en past binnen het bestaande budget.

Stedelijke uitloopgebieden
- Verkenning wordt nu betaald door de regio.
- Voor vervolgstappen is extra geld nodig.
- Mogelijk kunnen we gebruikmaken van geld voor droogtebestrijding.

RIJK VAN NIJMEGEN

In het Rijk van Nijmegen wordt gewerkt aan een toekomstbestendig landschap. Twee belangrijke programma's staan hierin centraal:

1. **De Groene Mantel** – gericht op een biodivers, klimaatrobuust en beleefbaar landschap met een toekomstbestendige landbouw en robuuste verbindingen tussen natuurgebieden
2. **De Blauwe Motor** – gericht op het herstellen van het bodem- en watersysteem op de stuwwal bij Nijmegen.

Wat willen we bereiken in dit gebied?
In het gebied willen we o.a. het volgende bereiken:
- Behoud en stimuleren van duurzame en natuurinclusieve landbouw.
- Betere verbindingen tussen natuurgebieden.
- Meer landschappelijke kwaliteit.
- Herstel van het bodem- en watersysteem.
- Aanpassing aan het veranderende klimaat.
- Verbeterde mogelijkheden voor recreatie.

De Blauwe Motor
De Blauwe Motor richt zich op het stuwwallenlandschap rondom Nijmegen, waaronder De Bruuk, Sint-Jansberg en het landgoederengebied bij Ubbergen en Beek.

De Blauwe Motor heeft als doel een toekomstbestendige ('klimaatrobuuste') Stuwwal in 2035 door een betere balans in het (grond)water- en bodemsysteem. Dit als basis voor vitaal bos, natuur, droog en veilig wonen, toekomstbestendige land- en tuinbouw, en een aantrekkelijk landschap om te recreëren. Partijen willen dit doel bereiken door o.a.:
- Verbeteren van waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid en uitvoeren klimaatadaptieve maatregelen.
- Het verminderen van stikstofbelasting op natuurgebieden.
- Aandacht voor hydrologie en ecologische samenhang.

De Groene Mantel
De Groene Mantel richt zich op het ondersteunen en opschalen van duurzame landbouwinitiatieven en landschapsontwikkeling in het buitengebied rondom Nijmegen. Dit gebied loopt van Millingen aan de Rijn in het oosten tot het land van Maas en Waal in het westen en omvat een grote diversiteit aan landschappen. De Groene Mantel heeft als doel een biodivers, klimaatrobuust en beleefbaar landschap voor 2035. De Partijen willen ook een gezonde en toekomstbestendige voedselvoorziening en robuuste verbindingen tussen natuurgebieden realiseren.
Partijen willen dit doel bereiken door:
- bij te dragen aan natuur, water, bodem en klimaat;
- toekomstperspectief te creëren voor agrariërs die werken aan bovenstaande thema's;
- de relatie tussen stad en landelijk gebied te versterken.

WAT GAAN WE DOEN?

De **Blauwe Motor** en de **Groene Mantel** zijn twee aparte programma's met ieder hun eigen achtergrond, doel en organisatie. Toch overlappen ze deels in het gebied en in inhoudelijke thema's zoals natuur, water en landbouw. Daarom werken alle betrokken partijen samen om deze programma's goed op elkaar af te stemmen.

Blauwe Motor: herstel van de stuwwal

De stuwwal bij Nijmegen kampt met problemen zoals uitdroging, erosie en verstoring van natuurlijke waterstromen (kwel). Om deze tegen te gaan, werken we aan:
- Minder grondwateronttrekking.
- Vasthouden en infiltreren van water.
- Klimaatbestendige maatregelen.
- Verbetering van natuurverbindingen rondom Natura 2000-gebieden.

In 2024 is onderzocht wat de belangen en rollen van alle betrokken partijen zijn. Ook is besproken wat er nodig is om samen verder te werken. In 2025 willen we een intentieovereenkomst afsluiten waarin de afspraken en inzet van elke partij worden vastgelegd. De Groene Metropoolregio blijft meewerken als coördinator, en zorgt ervoor dat de Blauwe Motor en Groene Mantel goed op elkaar aansluiten.

Groene Mantel: versterken van natuur en landbouw rond Nijmegen

De Groene Mantel biedt kansen om de balans te houden tussen verstedelijking en natuur. Het project verbindt stad en land, en ondersteunt boeren die bijdragen aan natuur, bodem en waterbeheer. Dit doen we onder andere door:
- Ecologische verbindingen aan te leggen tussen natuurgebieden.
- Duurzaam bodembeheer en watergebruik op landbouwgronden.
- Agrariërs te ondersteunen met o.a. subsidies, kennisverspreiding en maatwerk.

In september 2024 is er een **plan van aanpak** vastgesteld. Dit heeft geleid tot twee belangrijke acties in het voorjaar van 2025:
1. Een rapport met **gebiedsverhalen en een financieringsstrategie** – hierin staat wat de opgaven en voorstelbare maatregelen zijn en welke opties voor financiering en organisatie van het vervolg naar uitvoering mogelijk zijn.
2. Een advies over de **werkwijze voor uitvoering** – dit bevat een advies en aanzet tot uitvoering, met ruimte voor pilots, bijeenkomsten, kennisdeling en samenwerking tussen publieke en private partijen.

Ook verkennen we subsidiemogelijkheden, zoals uit het GLB (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid), om op korte termijn al maatregelen te kunnen uitvoeren.

Andere lopende initiatieven die samenhangen met de Groene Mantel:
- Samen van Meerwaarde: uitwerking visie/gebiedsbod ZLTO
  De lokale landbouworganisatie heeft een visie opgesteld voor een duurzamer landschap met betere lucht-, water- en bodemkwaliteit en meer biodiversiteit. Zij willen hieraan bijdragen, mits er voldoende ruimte en steun komt vanuit overheden. Deze visie wordt verder uitgewerkt in het gebied.
- Ruimtelijk perspectief Druten – Beuningen – Wijchen – Nijmegen

Het gaat hier om het gebied Woezikse veld dat uitloopt naar de Oeverwal en kom van Beuningen en het westelijke deel (ten westen van Wijchen) van het Rivierduinengebied Wijchen tot Woerd.

Voor het landschap tussen deze gemeenten wordt een visie ontwikkeld die antwoord geeft op de vraag: hoe combineren we natuur, woning-

bouw, energie en andere ruimteclaims? Hoewel dit niet direct onder het groen-blauw raamwerk valt, is er wel inhoudelijke samenhang.
• LESA Hatertse en Overasseltse Vennen

De Hatertse en Overasseltse Vennen kampen met de gevolgen van klimaatverandering. Via een Landschap Ecologische Systeem Analyse (LESA) willen we onderzoeken hoe het gebied weerbaarder gemaakt kan worden. Hierbij wordt gekeken naar waterhuishouding, natuurkwaliteit en landschap, met aandacht voor de effecten van droogte en extreme regenval. Er wordt gedacht aan maatregelen voor biodiversiteitsherstel, verhogen van het waterpeil en het stimuleren van een landschapspark voor recreatiespreiding.

WIE DOEN ER MEE?

Projectgroep Blauwe Motor:
Provincie Gelderland, gemeenten Nijmegen, Berg en Dal en Heumen, Waterschap Rivierenland, GMR.

Begeleidingsgroep Groene Mantel:
Gemeenten Nijmegen, Wijchen, Druten, Heumen, West Maas en Waal, Beuningen en Berg en Dal, waterschap Rivierenland, provincie Gelderland, ZLTO, Via Natura, Radboud Universiteit, Collectief Rivierenland, GMR.

Partijen anderzijds betrokken bij Blauwe Motor en Groene Mantel:
Natuur- en recreatiebelangenverenigingen, agrarische natuurverenigingen, terreinbeherende organisaties, waterbedrijf Vitens, de agrarische sector, de veiligheidsregio en kennisinstellingen.

PLANNING

GEBIED	ACTIVITEIT	PERIODE
Groene Mantel	• Opdrachten voor gebiedsverhalen en werkwijze Groene Mantel. • Opstellen uitvoeringsprogramma en starten pilots en projecten. • Verkennen financieringsmogelijkheden.	Januari -september 2025 2025-2026 Doorlopend
Blauwe Motor	• Opstellen uitvoeringsprogramma.	2025-2026
Groene Mantel/ Blauwe Motor	• Intentieovereenkomst Blauwe Motor en Groene Mantel.	2025
Ruimtelijk perspectief Druten-Beuningen-Wijchen-Nijmegen	• Opstellen en uitwerken denkrichtingen ruimtelijk perspectief.	2025

HOE FINANCIEREN WE DIT?

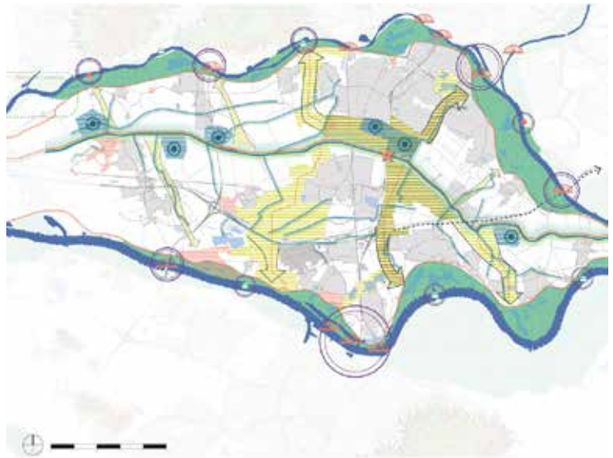
Groene Mantel
Voor de korte termijn nemen provincie Gelderland, gemeenten en de Groene Metropoolregio het voortouw in de financiering. Voor de jaren na 2025 is aanvullend budget nodig. Daarom wordt er een financieringsstrategie opgesteld voor het hele groen-blauw raamwerk en kijken we naar subsidiemogelijkheden, onder andere vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

MIDDENGEBIED

Het Middengebied vormt het hart van de Groene Metropoolregio. Het gebied ligt ingeklemd tussen Arnhem en Nijmegen en staat onder druk door verstedelijking, infrastructuur en andere ruimtevragers. Tegelijkertijd biedt deze centrale ligging unieke kansen voor het versterken van het landschap, het realiseren van recreatief uitloopgebied en het verbeteren van de ecologische samenhang.
Binnen het groen-blauw raamwerk vervult het Middengebied een sleutelrol als verbindingszone tussen stad en landschap. Het bestaande Park Lingezegen laat zien hoe landbouw, natuur, recreatie en stedelijke dynamiek elkaar kunnen versterken. De ambitie is om dit verder uit te bouwen en te verbinden met omliggende gebieden, onder andere via de groene scheggen die ontwikkeld zijn in het kader van NOVEX.

Bron: Rapport ‘Vervlochten regio’ Groenblauwe raamwerk metropoolregio Arnhem-Nijmegen door Feddes/Olthof Landschapsarchitecten.

Om deze potentie waar te maken, zetten we in op een gebiedsgerichte aanpak waarin bestaande projecten worden verbonden, versneld en ingebed in een gezamenlijk perspectief. Daarbij bouwen we aan een coalitie van overheden en niet-overheden.
De opdracht is nadrukkelijk gericht op het vergroten van de uitvoeringskracht, onder andere door het opstellen van een realisatieplan en het vormen van een uitvoeringsgerichte coalitie. Zo leggen we de basis voor concrete uitvoering zodra middelen beschikbaar komen en bereiden we het gebied voor op een toekomst waarin landschap en verstedelijking in balans groeien.

Wat gaat er gebeuren?
We zetten de eerste stap richting uitvoering door samen met partners een gedeeld toekomstbeeld en realisatieplan op te stellen. De lopende projecten worden geïnventariseerd en verbonden aan het toekomstbeeld. Een extern bureau ondersteunt het projectteam bij het opstellen van het realisatieplan. Via bijeenkomsten en gesprekken halen we input op bij partners en belanghebbenden. Tegelijkertijd wordt de uitvoeringscoalitie samengesteld, zodat vanaf 2026 gezamenlijk uitvoering voorbereid kan worden.

WAT GAAN WE DOEN?

We ontwikkelen een samenhangend en beeldend realisatieplan voor de groen-blauwe opgaven in het Middengebied. Dit plan geeft richting aan de uitvoering van een netwerk van landschapszones, uitloopgebieden en natuurversterking als onderdeel van het groen-blauw raamwerk. Daarbij benutten we bestaande plannen en projecten zoals omgevingsvisies, het concept Groene Scheggen, visies op Park Lingezegen en de landschapsontwikkelingsplannen van Overbetuwe en Lingewaard. Park Lingezegen gaat in het najaar van 2025 een actualisatie maken van de ‘Verkeersvisie Park Lingezegen’ uit 2017. In de uitvoeringsagenda GBRW zal dit worden meegenomen. Ook bouwen we een coalitie van overheden en maatschappelijke partners die samen de uitvoering ondersteunen.

WIE DOEN ER MEE?

Gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem en Nijmegen, Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland, Groene Metropoolregio (GMR), en diverse maatschappelijke partners en terrein-beheerders. Een projectteam met vertegenwoordigers van deze partners begeleidt het proces. Ook wordt expertise van externe bureaus ingezet voor inhoudelijke uitwerking en procesbegeleiding.

PLANNING

Start: juli 2025
Doorlooptijd: tot april 2026
Hoofdfasen:
- Zomer 2025: opstart projectteam en externe inhuur
- Najaar 2025: ophalen input, bijeenkomsten, inventarisatie projecten
- Winter 2025/2026: opstellen en afstemmen realisatieplan
- Voorjaar 2026: opleveren plan en opbouwen uitvoeringscoalitie

HOE FINANCIEREN WE DIT?

Totale kostenraming: €135.000
- Projectleiding (0,2-0,3 fte) geleverd door GMR, via provinciebudget: €20.000
- Bijdragen gemeenten Overbetuwe en Lingewaard, waterschap en provincie (ieder €10.000): €40.000Bijdrage uit programma Ontspannen Regio: €75.000

Inzet projectteam: ca. 2 uur/week per partner
Voor uitvoering van projecten wordt in een latere fase aanvullende financiering gezocht, mede op basis van de GMR-financieringsstrategie.

DE GELDERSE POORT

In de Gelderse Poort – het gebied rond de rivieren bij onder andere Nijmegen, Arnhem en de Rijnstrangen – wordt gewerkt aan het versterken, herstellen en uitbreiden van natuur. Dit gebeurt in het kader van het landelijke programma PAGW (Programma Aanpak Grote Wateren). Het doel is een gebied te ontwikkelen waarin natuur, waterkwaliteit, landbouw, economie en recreatie goed samen kunnen gaan.

Waarom is dit belangrijk?
De Gelderse Poort is een bijzonder natuurgebied waar grote rivieren samenkomen. Het is een kwetsbaar gebied dat last heeft van verdroging, verlies van biodiversiteit en steeds extremere weersomstandigheden, zoals overstromingen of droogte. Tegelijk is het een plek waar veel ruimteclaims samenkomen: landbouw, natuur, woningbouw, scheepvaart, zandwinning en recreatie. Daarom wordt in dit gebied gezocht naar slimme combinaties. Door natuurlijke processen meer ruimte te geven (zoals het laten overstromen van uiterwaarden bij hoog water of het verbinden van natuurgebieden), ontstaat een toekomstbestendig landschap dat beter bestand is tegen klimaatverandering.

Wat is de ambitie?
De ambitie is om in de Gelderse Poort vóór 2050 ongeveer **7.500 hectare** natuur te realiseren of te verbeteren. Dat gebeurt vooral in buitendijkse gebieden – plekken waar de rivieren vrij kunnen stromen – maar ook op sommige plekken binnen de dijken.
Er wordt gewerkt aan:
- het verbeteren van de waterkwaliteit.
- het vergroten van de biodiversiteit.
- het beter vasthouden van water in natte perioden.
- het verbinden van natuurgebieden, ook met het landbouwgebied.
- het versterken van de relatie tussen stad en land.

Welke gebieden horen bij de Gelderse Poort?
Onder de Gelderse Poort vallen onder andere:
- het Rijnstrangengebied
- de uiterwaarden bij Huissen
- het gebied tussen de Waal, Rijn en IJssel (de Rijntakken)
- het Rivierklimaatpark IJsselpoort
- verschillende deelgebieden zoals de Havikerwaard, Beimerwaard, Fraterwaard en Olburgerwaard

Een groot deel van deze gebieden is Natura 2000-gebied, wat betekent dat het beschermd is vanwege bijzondere planten en dieren. Sommige delen, zoals de Rijnstrangen, zijn belangrijk leefgebied voor bijvoorbeeld de kamsalamander of zeldzame stroomdalgraslanden.

WAT GAAN WE DOEN?

1. Rijnstrangen en uiterwaarden bij Huissen
Rijkswaterstaat is samen met andere overheden begonnen met een verkenning van dit gebied. Ze kijken hoe het gebied in de toekomst beter ingericht kan worden, met aandacht voor waterveiligheid, natuur en landbouw. De uiterwaarden bij Huissen worden gebruikt als proefgebied om te onderzoeken hoe de samenwerking tussen partijen het beste kan verlopen.

2. Rivierklimaatpark IJsselpoort
In dit gebied tussen Arnhem en Zevenaar wordt gewerkt aan een landschap dat klimaatextremen aankan. Denk aan uiterwaarden die kunnen overstromen bij hoog water, maar waar ook ruimte is voor:

- natuurontwikkeling
- bedrijven
- landbouw
- recreatie (zoals wandelen en fietsen)
- scheepvaart

De samenwerkingsovereenkomst voor dit project is al in 2020 ondertekend. Tussen 2022 en 2026 wordt het plan verder uitgewerkt. De uitvoering start in 2026 en moet in 2030 helemaal klaar zijn.

WIE DOEN ER MEE?

- Rijnstrangen en uiterwaarden Huissen: Rijkswaterstaat, Waterschap, Deltaprogramma Rijn, provincie Gelderland, gemeenten
- Rivierklimaatpark IJsselpoort is een samenwerking tussen Gemeenten Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort en Zevenaar, Natuurmonumenten, provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel en Rijkswaterstaat als uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

PLANNING

GEBIED	ACTIVITEIT	PERIODE	TOELICHTING
Rijnstrangen & Uiterwaarden Huissen.	• Verkenningsfase.	Lopend (besluit in 2026).	Verkenning door RWS en partners; Huissen is testcase
	• Besluitvorming (Deltaprogramma).	2026.	Rijk neemt besluit over vervolg.
	• Uitwerking & uitvoering.	Na 2026 (nog te plannen).	Afhankelijk van besluitvorming.
Rivierklimaatpark IJsselpoort.	• Samenwerkingsovereenkomst.	Oktober 2020	Ondertekening door partners.
	• Planuitwerking.	2022 – 202	Detailplannen worden gemaakt.
	• Start uitvoering.	202.	Begin uitvoering in het gebied.
	• KRW-werkzaamheden gereed.	2027	Maatregelen voor waterkwaliteit klaar.
	• Overige werkzaamheden gereed.	2030	Volledige afronding project.

GEBIED	ACTIVITEIT	PERIODE	TOELICHTING
PAGW – Gelderse.	• Uitvoeringsfase (3e tranche).	2030 – 2033	€20 miljoen rijksmiddelen beschikbaar voor uitvoering.
Poort brede uitvoering.	• Systeemingrepen & opschaling.	Tot en met 2050.	Langetermijndoel: 7.500 hectare natuurherstel.

HOE FINANCIEREN WE DIT?

- Voor de Gelderse Poort is via het landelijke programma PAGW €20 miljoen beschikbaar gesteld voor de periode 2030–2033.
- Daarnaast dragen andere partners zoals gemeenten, provincie en waterschappen bij aan de financiering van projecten, bijvoorbeeld het Rivierklimaatpark.
- Ook wordt gekeken naar andere subsidies, bijvoorbeeld uit het Verstedelijkingsprogramma (VLGG) of vanuit Europa.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@groenemetropoolregio.nl
www.groenemetropoolregio.nl

VERSTERKEN

GROEN-BLAUW RAAMWERK

1 ONTWIKKELING LANDBOUW EN VOEDSEL

- Hoe ziet de landbouw in onze regio er uit?
- Welke mogelijkheden zijn er voor ontwikkeling?
- Hoe kunnen we regelingen nog beter benutten?

2 RECREATIEF UITLOOP-GEBIED

- Wat verstaan we onder uitloopgebied?
- In welke gebieden in onze regio zijn hiervoor kansen?

3 RUIMTE VOOR RECREATIE

- Waar en hoe recreëren inwoners en bezoekers in onze regio, nu en in de toekomst?
- Waar is ruimte? Waar is het (te) druk?
- Waar liggen recreatie-mogelijkheden?

4 WATER EN BODEM STUREND

- Wat betekent water en bodem sturend concreet voor onze regio?

5 GROEN IN STAD EN DORP

- Kennis delen vergroening
- Vergroening naar een hoger niveau tillen

VERSTERKEN

GROEN-BLAUW RAAMWERK

Natuur- en beekherstel in de Renkumse, Heelsumse en Soerense beekdalen en in de tussenliggende zuidflank van de Veluwe

Perspectief voor de landbouw, het bestrijden van droogte en het creëren van uitloopgebied.

Landbouw en natuur: korte ketens, nieuwe teelten, groenblauwe dooradering, kruidenrijk grasland, water- en bodemverbetering en nieuwe verdienmodellen voor de landbouw

Kansen voor doorontwikkeling en versterking Park Lingezegen en Boven-Linge

Meewerken aan de grote wateropgaven van onze regio

Openbaar Zaaknummer: Z/25/326395

Informatienota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk

Collegedatum: 25 november 2025

Kernboodschap
Met deze brief informeren wij u over de vaststelling van de uitvoeringsagenda voor het groen-blauw raamwerk en het landelijk gebied, zoals opgesteld binnen de Groene Metropoolregio.

- Groen staat voor natuurkwaliteit, ecologie, biodiversiteit en leefomgevingskwaliteit zowel binnen als buiten de stad.

- Blauw verwijst naar hydrologie, waterbeheer, bodem en klimaatadaptatie, dus niet om natuur zelf maar om de fysieke systemen die het landschap sturen.

- Landelijk gebied betreft het functioneel ruimtegebruik en de ruimtelijke ordening buiten de stad: landbouw, landschap, natuur, recreatie, klimaatopgaven.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
24-09-2024	Z/24/265864 Plan van aanpak Groene Mantel
27-09-2023	Z/23/136457 Regioarrangement Meer Landschap, Meer Stad

Verstedelijkingsstrategie: Meer Landschap. Meer stad
De gemeenten in de Groene Metropoolregio werken samen met de provincie Gelderland en de betrokken waterschappen aan de verstedelijkingsstrategie met het motto: "Meer landschap. Meer stad."

- 'Meer landschap' staat voor het versterken van de groen-blauwe structuren in het landelijk gebied en de overgangszones.

- 'Meer stad' verwijst naar verdichting, stedelijke groei en de ontwikkeling van nieuwe woningen en werklocaties, waarbij deze groei altijd in samenhang moet plaatsvinden met de kwaliteit van natuur, landschap en water.

Het groen-blauwe raamwerk vormt hierbij de onderlegger: het ondersteunt ruimtelijke keuzes die stad en landschap in balans houden, zodat verstedelijking mogelijk is zonder onnodige aantasting van natuur-, landschaps- en watersystemen.

Beleidsmatige kaders

De uitvoeringsagenda voor het groen-blauwe raamwerk (GBRW) en het landelijk gebied is gebaseerd op twee beleidsmatige kaders, in de vorm van richtinggevende afspraken tussen overheden. Deze kaders geven richting aan de regionale samenwerking en gebiedsontwikkeling.
1. Het Regioarrangement
Dit is een interbestuurlijk programma en vormt een langjarige samenwerkingsafspraak tussen provincie, gemeenten en waterschappen. Het bouwt voort op bestaand beleid en agendeert waar bijstelling nodig is. Binnen dit bredere kader wordt het fysieke ruimtelijke beleid – zoals wonen, werken, landschap, mobiliteit en energie – in samenhang opgepakt. Voor het gebied Rijk van Nijmegen kunnen hierbinnen specifieke uitwerkingen plaatsvinden.
2. De Verstedelijkingsstrategie
Deze strategie is een regionale ruimtelijke visie die door gemeenteraden en provinciale staten is vastgesteld. Ze bevat ontwerpprincipes en keuzes voor woningbouw, landschap, mobiliteit en economie. Hoewel niet juridisch bindend, functioneert ze als beleidsmatig kader voor verdere uitwerking en besluitvorming.

Binnen deze kaders krijgt de gebiedsspecifieke uitwerking voor het Rijk van Nijmegen vorm. Voorbeelden hiervan zijn:

- Verdichting van stad en dorpen en intensiever ruimtegebruik;
- Versterking van groen-blauwe structuren en een scharnierfunctie tussen stad en ommeland;
- Verbetering van bereikbaarheid (mobiliteit, openbaar vervoer, fiets) in samenhang met woningbouw en landschapsontwikkeling.

Betrokkenheid van partners bij de uitvoeringsagenda
Bij de uitwerking van onderdelen van de uitvoeringsagenda zijn zowel overheden als niet-overheden actief betrokken geweest. Overheden zoals de provincie Gelderland en Waterschap Rivierenland leverden beleidsmatige en uitvoerende bijdragen.
Daarnaast zijn ook niet-overheden betrokken vanwege hun waardevolle gebiedskennis, netwerk en uitvoeringskracht. Dit betreft onder andere: ZLTO, als vertegenwoordiger van agrarische ondernemers in de regio; Via Natura, een netwerkorganisatie die zich inzet voor het versterken van natuur, landschap en leefomgeving in de gemeente Berg en Dal; Collectief Rivierenland, coördinator van agrarisch natuur- en landschapsbeheer in het Gelderse rivierengebied.
Deze samenwerking zorgt voor een breed gedragen uitvoeringsagenda, waarin lokale kennis en betrokkenheid centraal staan.

Wat staat er in de uitvoeringsagenda?
De agenda bevat zowel regiobrede thema's als gebiedsgerichte aanpakken:

Regiobrede thema's:
Ontwikkeling landbouw en voedsel
We willen toe naar landbouw en voedselproductie die zoveel mogelijk gecombineerd en in balans is met natuur (beheer, klimaatadaptatie en bodemverbetering. Ook willen we korte voedselketens versterken. Korte voedselketens zijn productieketens waarbij voedsel rechtstreeks van producent naar consument gaat, met zo min mogelijk tussenschakels. Dit zorgt voor verser voedsel, minder transport en een eerlijke prijs voor de boer. We verkennen met partners of en zo ja hoe we de landbouwstructuur van de

Groene Metropoolregio in beeld kunnen brengen en waar kansen liggen voor verdere ontwikkeling.
We starten met de verhaallijn "Gezond en lekker leven". Een verhaallijn is een vorm van storytelling: een samenhangend narratief dat initiatieven en verhalen bundelt en zichtbaar maakt. Het is geen klassieke campagne, maar een communicatief middel om bewustwording en samenwerking te stimuleren. De doelgroep bestaat uit gemeenten, inwoners, recreanten en partners in landbouw, recreatie en gezondheid. Ook ondersteunen we gemeenten met kennisdeling en samenwerking in lopende landbouw- en voedselprogramma's.

Recreatief uitloopgebied
In de verstedelijkingsstrategie hebben we afgesproken dat we zorgen voor voldoende woningen én voor voldoende groen en blauw om in te kunnen recreëren. We maken daarom een ontwikkelingsstrategie voor recreatieve uitloopgebieden, die we "groene scheggen" noemen: gebieden die steden verbinden met het omliggende landschap en zorgen voor voldoende recreatieruimte.
Een uitloopgebied is een groen-blauw landschap aan de rand van de stad waar bewoners naartoe kunnen 'uitlopen' om te ontspannen, bewegen of de natuur te beleven. Het biedt een alternatief voor drukbezochte natuurgebieden en draagt bij aan een gezonde leefomgeving.
Deze "groene scheggen" zijn geen traditionele parken, maar bestaan uit een productief landschap: landschappen die actief worden gebruikt voor functies zoals landbouw, wateropvang, energieopwekking en natuurbeheer. Ze combineren ecologische en economische functies en dragen bij aan een robuust en veerkrachtig landschap.
Daarnaast is er sprake van recreatief medegebruik: recreatie vindt plaats naast andere functies zoals agrarisch gebruik, natuurbeheer of waterbeheer. Dit betekent dat wandelaars, fietsers en andere recreanten het gebied delen met boeren, natuurbeheerders of waterbeheerders. Het vraagt om goede afstemming en inrichting zodat alle functies elkaar versterken in plaats van belemmeren.
Door deze gebieden te realiseren, verlichten we de druk op kwetsbare natuurgebieden, zoals de Veluwezoom, de Hatertse en Overasseltse vennen en de stuwwal bij Nijmegen.

Ruimte voor recreatie
We onderzoeken de huidige recreatieve voorzieningen en analyseren waar kansen en knelpunten liggen. Op basis daarvan versterken we de recreatieve infrastructuur, zoals fietsroutes, TOP's (toeristische overstappunten) en veerpontjes. Het doel is spreiding van bezoekers en het voorkomen van overbelasting van natuur. Op basis daarvan willen we samen met natuurorganisaties, recreatieaanbieders en gemeenten gaan werken aan een gezamenlijke visie op groen-blauwe recreatie.

Water en bodem sturend
We werken aan een uitwerking waarbij we onder andere signaleringskaarten gaan maken voor de gehele Groene Metropoolregio (GMR). Signaleringskaarten zijn kaarten die inzicht geven in kwetsbare of kansrijke gebieden op het gebied van water en bodem. Ze laten bijvoorbeeld zien waar sprake is van verdroging, wateroverlast, bodemdaling of een slechte bodemkwaliteit. Deze kaarten helpen om op regionaal niveau te bepalen waar actie nodig is.
Naar aanleiding van deze kaarten maken we een handelingsperspectief. Dit is een richtinggevend plan dat aangeeft welke maatregelen mogelijk en wenselijk zijn op basis van de signaleringskaarten. Het biedt concrete handvatten voor overheden en andere betrokken partijen om gebiedsgericht aan de slag te gaan. We doen dit samen met onder andere de waterschappen, de provincie en het College van Rijksadviseurs.

Groen in stad en dorp
Binnen de Groene Metropoolregio werken gemeenten, maatschappelijke organisaties, bewonersinitiatieven en andere betrokkenen samen aan het verbeteren van de kwaliteit en hoeveelheid groen in steden en dorpen.
We delen kennis en zoeken naar manieren om deze partijen onderling te inspireren om vergroening naar een hoger niveau te tillen. Dit doen we door het uitwisselen van ervaringen, het verzamelen van inspirerende voorbeelden en het ondersteunen van lokale initiatieven.
Zo stimuleren we een gezamenlijke aanpak van vergroening, met aandacht voor biodiversiteit, klimaatadaptatie en leefkwaliteit in zowel stedelijke als dorpse gebieden.

Gebiedsaanpakken:

- *Veluwezoom (beekdalen, Zuidflank, Soerens beekdal)* - De GMR ondersteunt de samenwerking tussen gemeenten, provincie, terreinbeheerders en waterschappen rond de Veluwezoom. De focus ligt op herstel en versterking van beekdalen (o.a. Soerens beekdal, de Zuidflank) en verbindingen naar omliggende landschappen. De positieve effecten van deze aanpak zoals natuurherstel, klimaatadaptatie en recreatieve kwaliteit gelden niet alleen voor de specifieke beekdalen, maar dragen bij aan de bredere landschappelijke en ecologische kwaliteit van de gehele Veluwezoom. Door het versterken van deze sleutelgebieden ontstaat een robuuster netwerk dat ook omliggende natuurgebieden en recreatieve routes ten goede komt.
- *De Liemers* (o.a. Het Broek, stedelijke uitloopgebieden) - De GMR coördineert de aanpak van groene en blauwe structuren in dit gebied, met bijzondere aandacht voor Het Broek en nieuwe uitloopgebieden. Samen met gemeenten, provincie en agrarische partners wordt gewerkt aan een aantrekkelijk landschap dat landbouw, natuur en recreatie verbindt. De GMR bewaakt de samenhang met de woningbouwopgave en de energietransitie.
- *Rijk van Nijmegen* (Groene mantel, Blauwe motor) - In dit gebied waar de gemeente Wijchen onder valt, richt de agenda zich op versterking van de *Groene mantel* en de *Blauwe motor* (water- en groenstructuren). De GMR ondersteunt de verbinding van stad en landschap en zorgt voor kennisdeling en integratie met regionale projecten. Het gebied speelt een sleutelrol in de balans tussen verstedelijking en behoud van de unieke stuwwal en uiterwaarden in het Rijk van Nijmegen..
- *Middengebied* (Park Lingezegen en verbindingen naar Rijn en Waal) - De GMR coördineert het proces rondom de verdere ontwikkeling van Park Lingezegen en de verbindingen naar Rijn en Waal. We zetten in op een gebiedsgerichte aanpak waarbij bestaande projecten worden verbonden, versneld en ingebed in een gezamenlijk perspectief. Daarbij bouwen we aan een coalitie van overheden en niet-overheden.
- *Gelderse Poort* (Rivierklimaatpark IJsselpoort, Rijnstrangen e.a.) - In het kader van het landelijk programma Aanpak Grote Wateren (PAGW) wordt gewerkt aan het versterken, herstellen en uitbreiden van natuur. We participeren in de verkenning van het gebied onder leiding van Rijkswaterstaat. De uiterwaarden bij Huissen worden gebruikt als proefgebied om te onderzoeken hoe de samenwerking tussen partijen het beste kan verlopen. We stellen als GMR een

samenwerkingsagenda op met gemeenten, provincie, waterschappen en Rijkswaterstaat.

De regiobrede thema's en gebiedsaanpakken zijn nauw met elkaar verbonden en vormen de kern van de uitvoeringsagenda. In deze agenda staat vooral beschreven welke acties we als overheden gezamenlijk willen oppakken in de regio, in samenwerking met onze maatschappelijke partners.

Samenhang met andere trajecten
De uitvoeringsagenda sluit aan bij de verstedelijkingsstrategie, de gebiedsprogramma's en het regioarrangement. Daarmee borgen we dat de groene en blauwe structuren volwaardig onderdeel zijn van de ruimtelijke ontwikkeling in onze regio.

Gevolgen
Proceskosten voor regiobrede thema's en gebiedsaanpakken zijn voor 2025 en 2026 gedekt uit bestaande middelen van gemeenten, provincie, waterschappen en programma Ontspannen regio.
Voor uitvoering van projecten is aanvullende financiering nodig. In de komende periode wordt een financieringsstrategie uitgewerkt, waarbij aansluiting wordt gezocht bij provincie, Rijk en innovatieve constructies. We denken daarbij bijvoorbeeld aan gelden die beschikbaar zijn voor klimaatadaptatie, stikstofreductie, water- en rivierbeheer.

Communicatie
De uitvoeringsagenda zet in op het versterken van bewustwording en samenwerking via bestaande communicatiekanalen van de betrokken overheden en maatschappelijke partners. Er wordt geen afzonderlijke communicatiecampagne gevoerd voor de vaststelling van de agenda. Wel wordt binnen de uitvoering gebruikgemaakt van communicatieve middelen zoals verhaallijnen, waaronder "Gezond en lekker leven", om initiatieven en verhalen rondom landbouw, voedsel, recreatie en gezondheid te bundelen en zichtbaar te maken. Daarnaast wordt ingezet op kennisdeling, het uitwisselen van inspirerende voorbeelden en het ondersteunen van lokale initiatieven, met als doel het stimuleren van betrokkenheid en samenwerking in de regio.

Uitvoering of vervolgstappen
De voortgang van de uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld. De resultaten worden ingebed in de gebiedsprogramma's en teruggekoppeld via het bestuurlijk platform groen-blauw raamwerk.

Bijlagen:
1. Uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied
2. Flyer versterken groen-blauw raamwerk

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7842
Extern Zaak ID	Z/25/332746
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.i
Titel	332746 Informatienota vooroverlegplan 'Het Kabinet'
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§9 Grondbeleid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
Bijlage 1 - Advies Adviescommissie Omgevingskwaliteit d.d. 1 april 2026
332746 Informatienota vooroverlegplan 'Het Kabinet'

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Wijchen

Advies gecombineerd

Betreft	**Commissieleden**	**Status**
Bouw appartementencomplex hoek Spoorstraat-Herenstraat	GS, FS, PvU, GvD, HvE, PS	Vooroverleg
Adres	**Datum Advies**	
Herenstraat 42-Spoorstraat 57 te Wijchen	01-04-2026	

Geacht College,

De Adviescommissie Omgevingskwaliteit Wijchen is gevraagd te adviseren inzake een verdere uitwerking van de ontwikkeling Spoorstraat – Herenstraat te Wijchen, ook bekend als Het Kabinet. In onderstaande brief licht de Adviescommissie Omgevingskwaliteit (Hierna: Commissie) haar oordeel over het recente plan toe.

Kaders
Het nieuwe omgevingsplan voor de herontwikkeling is vastgesteld op 26 juni 2025. Bij deze vaststelling heeft de gemeenteraad van de Gemeente Wijchen een amendement ingediend (amendement 2, Beslisnota 147889, *Bouw Nieuw in Oude Stijl*), waarin wordt verzocht de raad te informeren over de gedane aanpassingen aan het pand, alvorens de omgevingsvergunning verleend wordt. Specifiek wordt verzocht om hierbij rekening te houden met betere vertaling van het bestaande pand Spoorstraat-Herenstraat in cultuurhistorische stijl, kwaliteit en karakteristieke aspecten.

Traject
De ontwerpende architect is in overleg gegaan met stakeholders en heeft op verschillende punten het ontwerp aangepast. Deze wijzigingen zijn in de commissie en de mandaatcommissie cultuurhistorie (Dorpsbouwmeester + Adviseur Erfgoed) behandeld. Optimalisaties, het passend maken aan het omgevingsplan en een betere vertaling van het hoekpand en het dorpse karakter waren in deze besprekingen de belangrijke onderwerpen.

Bevindingen Commissie
De commissie ziet dat het meest recente ontwerp in vele opzichten sterker is dan het oorspronkelijke ontwerp en daarmee beter voldoet aan de opmerkingen die zijn gemaakt door college en raad.

- De insteek van het creëren van een aantal losse panden die zelfstandig ‘landen’ op de grond ondersteunt het dorpse karakter. Waar eerder de panden door een afwijkende en glazen plint de neiging had om stedelijk over te komen, heeft het huidige ontwerp robuuste volumes op de grond.
- De ‘losse’ panden wekken door de variatie in hoogte en draaiing een associatie op met iets wat organisch gegroeid is, zoals Spoorstraat ook organisch gegroeid is. Daarmee sluit het ontwerp aan op de manier hoe Wijchen zich ontwikkelt, zonder dat de voordelen van het ontwikkelen van een groot appartementencomplex teniet worden gedaan.
- De afbouw van de volumes richting de naastgelegen panden is in het nieuwe ontwerp helder. Gelijk aan deze afbouw in hoogte wordt ook een ander soort architectuur gekozen richting de naastgelegen panden, waardoor deze meer ondergeschikt zijn en meer aansluiten op de omgeving.
- Het hoekpand had in eerdere ontwerpen een referentie naar het bestaande volume. In het meest recente ontwerp is besloten om niet te veel aan te haken op letterlijke referenties (zoals het toevoegen van een afdak), maar meer de geest van de stoere, ingetogen Delftse baksteenarchitectuur met enige verfijning te benutten. Kenmerkend zijn de verticale geleding (die op verdieping twee afwijkend is gematerialiseerd om de schaal prettig

Zypendaalseweg 46 - 6814 CL Arnhem
Postbus 68 - 6800 AB Arnhem
026 4421742
info@geldersgenootschap.nl
BANK NL11 ABNA043802 5202
BIC ABNANL2A
BTW NL002620339B01
KVK 40119221

leesbaar te houden), het gebruik van rollagen en een prettige, roodbruine baksteen als referentie naar het oude pand.

Conclusie
De commissie concludeert dat de gedane ontwerpslag een verdere verfijning van het hoekpand en een verdere afstemming met de omgeving te weeg heeft gebracht. Hiermee is in de afgelopen maanden hard gewerkt aan het zo goed mogelijk aanpassen van het ontwerp binnen de al eerder vastgelegde kaders. Alhoewel de referenties naar het verleden niet voortkomen uit het letterlijk kopiëren van elementen van het bestaande gebouw, heeft het nieuwe hoekpand toch de verfijning en het prominente gezicht die de plek verdient. De commissie adviseert positief richting het college over het voorliggende ontwerp.

Namens de Adviescommissie Omgevingskwaliteit van de gemeente Wijchen,

Piet Zwinkels	Giel Sengers	Frebus van Slochteren
Voorzitter ACOK	*Dorpsbouwmeester*	*Adviseur Erfgoed*

Zypendaalseweg 46 - 6814 CL Arnhem
Postbus 68 - 6800 AB Arnhem
026 4421742
info@geldersgenootschap.nl
BANK NL11 ABNA043802 5202
BIC ABNANL2A
BTW NL002620339B01
KVK 40119221

Openbaar Zaaknummer: Z/25/332746

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vooroverlegplan 'Het Kabinet'

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap
De Adviescommissie Omgevingskwaliteit heeft een positief advies gegeven over het vooroverlegplan voor het appartementencomplex op de hoek van de Spoorstraat en de Herenstraat in Wijchen ('Het Kabinet'). Met dit advies kan worden gesteld dat het aangepaste plan tegemoet komt aan de toezegging van de portefeuillehouder in de commissievergadering.
Er is overleg geweest met omwonenden. Op basis van dit overleg zijn er aanpassingen gedaan in het ontwerp. Hierdoor zijn alle bezwaren van de omwonenden weggenomen. Zij hebben daarom hun beroepen tegen het bestemmingsplan Spoorstraat - Herenstraat ingetrokken. Dit plan is nu onherroepelijk.
Met deze informatienota voeren wij het amendement uit dat uw raad bij de vaststelling van het bestemmingsplan heeft aangenomen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
26 juni 2025	Vaststelling bestemmingsplan Spoorstraat - Herenstraat (Z/23/147889)

Toelichting
Het bestemmingsplan Spoorstraat - Herenstraat is besproken in de commissievergadering van 12 juni 2025. In deze vergadering heeft de portefeuillehouder toegezegd dat het college bij de verdere uitwerking van het plan aandacht besteedt aan de stijl, cultuurhistorische waarde en het karakter van het pand. Het college zet in op een verbetering van het plan, zodat het beter aansluit bij de huidige situatie dan de impressies die de raad nu heeft ontvangen.

Op 26 juni 2025 heeft uw raad het bestemmingsplan Spoorstraat - Herenstraat vastgesteld. Daarbij is het volgende amendement aangenomen:
'Aan de beslisnota wordt een extra beslispunt toegevoegd:
Alvorens het college onomkeerbare beslissingen neemt over het uiteindelijke uiterlijke ontwerp van het plan, informeert het college de raad over hoe de toezegging over een betere vertaling van het huidige pand in het plan met betrekking tot cultuurhistorische stijl, kwaliteit en karakteristieke aspecten is meegenomen.'

In de afgelopen maanden heeft de architect van de initiatiefnemer uitgebreid overleg gevoerd met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit en met omwonenden. In het overleg met de commissie ging het onder andere over optimalisaties, het passend maken van het plan aan het omgevingsplan, een betere vertaling van het hoekpand en het dorpse karakter. De gemaakte ontwerpslag heeft tot een verdere verfijning van het hoekpand en een verdere afstemming met de omgeving geleid. Hierdoor is een vooroverlegplan ontstaan dat in vele opzichten sterker is dan het oorspronkelijke ontwerp.

Onder andere haakt het nieuwe hoekpand niet te veel aan op letterlijke referenties van het huidige pand, maar is er ontworpen in de geest van de stoere, ingetogen Delftse baksteenarchitectuur met enkele verfijningen. Hierdoor krijgt dit pand toch de verfijning en het prominente gezicht die de plek verdient.
Met het positieve advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit kan worden gesteld dat het aangepaste plan tegemoet komt aan de toezegging van de portefeuillehouder in de commissievergadering.

Door het overleg met omwonenden en de aanpassingen die daarna in het plan zijn gedaan, zijn alle bezwaren weggenomen. De omwonenden hebben hun beroepen tegen het bestemmingsplan Spoorstraat - Herenstraat ingetrokken en dit plan is daardoor onherroepelijk geworden.

Het advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit is als bijlage bij deze informatienota gevoegd. Hieronder staan enkele afbeeldingen van het beoordeelde vooroverlegplan.

Zijde Spoorstraat

Hoek Spoorstraat - Herenstraat

Zijde Herenstraat

Gevolgen
Met het bouwplan wordt de locatie op de hoek van de Spoorstraat en de Herenstraat opnieuw ontwikkeld. Er komt een complex met 51 appartementen. Op deze plek staan nu enkele woningen en leegstaande bedrijfspanden.

Communicatie
De initiatiefnemer verzorgt de communicatie over het bouwplan.

Uitvoering of Vervolgstappen
Met het positieve advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit is het vooroverleg afgerond. De volgende stap is het indienen van de aanvraag om een omgevingsvergunning.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Bijlage
1. Advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit d.d. 1 april 2026

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7833
Extern Zaak ID	Z/26/337783
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.j
Titel	337783 Informatienota Fietsstraat Leemweg – Acaciastraat – Lindenstraat
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving – team Gebiedsinrichting
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
337783 Informatienota Fietsstraat Leemweg – Acaciastraat – Lindenstraat

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**
Raad openbaar Wijchen	9 juli 2026

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/337783

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Fietsstraat Leemweg - Acaciastraat - Lindenstraat

Collegedatum: 4 mei2026

Kernboodschap
De fietsstraat langs de Leemweg – Acaciastraat – Lindestraat is nader uitgewerkt. De nieuwe kosten voor de uitvoering is € 2.660.000. Hiermee is er een aanvullend investeringsbudget van €402.500 nodig. In 2025 is er een investeringsbudget van €2.257.500 beschikbaar gesteld. Hiervan is een deel via subsidies en bestaande middelen gedekt. Bij de uitwerking blijkt het plan duurder dan verwacht.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
28 maart 2024	Geamendeerd besluit tot het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet voor de hoogwaardige fietsroute Alverna-TKWM en nader onderzoeken van aanbevelingen voor route 2 en route 3 uit 'onderzoek hoogwaardige fietsroute Alverna – TKWM'. (Z/22/087045)
4 juli 2024	Perspectiefnota 2024. Beschikbaar stellen van €170.000 voorbereidingskrediet om de voorkeursvariant verder uit te werken tot en met de aanbesteding.
6 mei 2025	Informatienota Hoogwaardige fietsroutes Alverna – TKWM.
3 juli 2025	Perspectiefnota 2025. Beschikbaar stellen van €1.418.500 om de fietsstraat tussen Alverna en TKWM te realiseren.

Toelichting
In het onderzoek naar een hoogwaardige fietsroute tussen Alverna en Tussen Kasteel en Wijchens Meer (TKWM) zijn drie mogelijke routes onderzocht. De route via de Leemweg, Acaciastraat en Lindestraat kwam als voorkeur naar voren. Op 28 maart 2024 is besloten deze voorkeursroute verder uit te werken en de knelpunten van de andere routes nader te onderzoeken. Op 4 juli 2024 is €170.000 beschikbaar gemaakt om de route verder uit te werken tot en met de aanbesteding.

In 2025 is hiervoor al een investeringsbudget van €2.257.500 beschikbaar gemaakt voor de uitvoering. Hiervan is €365.000 gedekt uit het uitvoeringsprogramma Ibor. €474.000 komt van een rijkssubsidie. Het restant van het bedrag (€1.418.500) heeft de raad een investeringsbudget beschikbaar gemaakt.

Ondertussen is het werk aanbesteed, maar de opdracht nog niet definitief gegund. De inschrijf prijs is hoger dan het beschikbare budget. Dit heeft te maken met diverse prijsverhogende factoren. Wij informeren u hieronder over deze factoren.

<u>Reacties bewonersavond</u>
Naar aanleiding van de bewonersavond zijn er veel reacties gekomen over de locatie van de parkeerplaatsen langs de Leemweg tussen de Ringlaan en het Sint Jorispad. Om hierin

tegemoet te komen is het plan aangepast. Dit was nog niet verwerkt in de budgetaanvraag van juli 2025.

Inflatie
Door de huidige geopolitieke omstandigheden stijgen de olie- en gasprijzen. Dit heeft een enorm effect op de kosten voor asfalt. Niet alleen het product zelf, maar ook het aanbrengen wordt door de hogere prijzen duurder. De meeste machines werken nog op brandstoffen. Dit zorgt al voor een prijsstijging van ruim 10%. Het college gaat in gesprek met de aannemer over hoe een mogelijke toekomstige prijsdaling van olie en gas ook zou kunnen worden meegerekend.

Infiltratie-riool
Bij een reconstructie van een weg, koppelen we de weg af van het hemelwaterriool. Om wateroverlast en rioolbelasting te verminderen en het watersysteem klimaatbestendiger te maken. Bij voorkeur is dit d.m.v. afkoppelen van het hemelwaterriool en dit op de oppervlakte bergen. Met grondboringen en onderzoek blijkt nu dat dit op een paar locaties niet mogelijk is. Hierdoor moet er een infiltratieriool worden aangelegd. Dit is duurder dan afkoppelen via wadi's.

Financiële gevolgen
Bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is bij een de derde tranche Investeringsimpuls Verkeersveiligheid een subsidie verleend voor de fietsstraat van €474.000. Vanuit het Ibor is een bedrag van €365.000 beschikbaar voor de fietsstraat.

De investering bedraagt	€ 2.660.000
Dekking uit Ibor	€ 365.000
Rijkssubsidie	€ 474.000
Reeds beschikbare budget	€ 1.418.500
Benodigd aanvullend investeringsbudget	€ 402.500

Het benodigd aanvullend investeringsbudget van € 402.500 wordt ter integrale afweging aangevraagd bij de perspectiefnota 2026. De aanvullende kapitaallasten bedragen vanaf 2027 € 11.956. De afschrijvingstermijn bedraagt 68 jaar en het gehanteerde rentepercentage is 1,5%.

Uitvoering of Vervolgstappen
- definitieve gunning van het project (aanbesteding is al afgerond);
- Communicatie en afstemming met inwoners, bedrijven en scholen wordt opgestart;
- Start uitvoering volgt augustus 2026.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7834
Extern Zaak ID	Z/26/338911
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.k
Titel	338911 Informatienota Aanpak kruispunt Randweg Noord - Schoenaker
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
338911 Informatienota Aanpak kruispunt Randweg Noord - Schoenaker
Bijlage 1 - verkeerskundig onderzoek
Bijlage 2 - Intensiteiten
Bijlage 3 - COCON-berekeningen
Bijlage 4 - Schetsontwerp
Bijlage 5 - Kostennota

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**
Raad openbaar Wijchen	9 juli 2026

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/338911

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aanpak kruispunt Randweg Noord - Schoenaker

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap
Er is een variantenstudie uitgevoerd naar verschillende oplossingen voor het kruispunt Randweg Noord – Schoenaker. De studie is opgenomen als bijlage. Uit de studie blijkt dat de beste oplossing het maken van een kruispunt met verkeersregelinstallatie (in de volksmond 'stoplichten') is. Het voorbereidingskrediet wordt bij de perspectiefnota aangevraagd.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
3 juli 2025	Perspectiefnota 2025. Het beschikbaar stellen van € 30.000 voor een variantenstudie.

Toelichting
Door het kruispunt Randweg-Noord – Schoenaker om te vormen tot een VRI-kruispunt ontstaat er een herkenbaar en verkeerveilig kruispunt dat gebouwd is voor de toekomst. Een VRI-kruispunt is een kruispunt met verkeersregelinstallaties (in de volksmond 'stoplichten').

Het kruispunt Schoenaker - Randweg Noord in Wijchen is al langere tijd een probleem voor de doorstroming en de verkeersveiligheid. Sinds 2013 is er in het ochtend- en avond- spitsuur vaak sprake van files. Dit zorgt voor vertraging en een slechtere bereikbaarheid van de omgeving. Ook de verkeersveiligheid voor fietsers geeft steeds meer zorgen: sinds 2020 zijn er 14 geregistreerde ongevallen met fietsers op of vlak bij het kruispunt gebeurd.

Om de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de toekomst te verbeteren, is het nodig om te onderzoeken welke aanpassingen aan het kruispunt mogelijk zijn. In 2013 is al eerder onderzoek gedaan naar de inrichting van het kruispunt, maar toen is de veiligheid van fietsers niet apart bekeken. Inmiddels is dit kruispunt uitgegroeid tot een belangrijke schakel in het fietsnetwerk richting Bijsterhuizen en Beuningen.

Daarom is een variantenstudie uitgevoerd naar verschillende oplossingen voor het kruispunt Randweg Noord – Schoenaker, met speciale aandacht voor de veiligheid van fietsers. In deze studie is gekeken naar het kruispunt zelf, met als doel een veilige en toekomstbestendige oplossing te vinden voor alle weggebruikers. De studie is opgenomen als bijlage.

Financiële gevolgen

Het benodigde voorbereidingskrediet betreft € 136.000. Het krediet wordt ter integrale afweging aangevraagd bij de Perspectiefnota 2026. De kapitaallasten bedragen vanaf 2028 € 4.040. De afschrijvingstermijn bedraagt 68 jaar en het gehanteerde rentepercentage is 1,5%.

De kosten voor de aanpassing van het kruispunt worden op een later moment via een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd. De investeringskosten worden geraamd tussen € 1,1 miljoen en € 1,5 miljoen (zie bijlage 5), wat resulteert in jaarlijkse kapitaallasten van respectievelijk € 32.676 en € 44.558.

We nemen 1,5 miljoen op in het meerjareninvesteringsoverzicht.

Communicatie en inwonersparticipatie
Dit is nog niet van toepassing. Er is nog geen zicht op uitvoering.

Uitvoering of Vervolgstappen
Nadat de raad de benodigde middelen beschikbaar heeft gesteld, starten we met het bestek en de tekeningen. Het voorlopig ontwerp leggen we voor instemming voor aan het College. Daarna start een aanbesteding. Na een voorlopige gunning kan het juiste bedrag aangevraagd worden. Naar verwachting is dit bij de perspectiefnota van 2027.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

KRUISPUNT RANDWEG-NOORD - SCHOENAKER

VERKEERSKUNDIG ONDERZOEK, SCHETSONTWERP EN KOSTENRAMING

Opdrachtgever:	Gemeente Wijchen
Projectnr:	WIJ034
Datum:	9 februari 2026

KRUISPUNT RANDWEG-NOORD - SCHOENAKER

VERKEERSKUNDIG ONDERZOEK, SCHETSONTWERP EN KOSTENRAMING

Opdrachtgever:	Gemeente Wijchen
Projectnr:	WIJ034
Rapportnr:	2.0
Status:	Definitief
Datum:	9 februari 2026

Opsteller:
RBEE

Verificatie:
RKAS

Validatie:
RBEE

T 088 - 33 66 333
E info@kragten.nl

© 2026 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 4

2 VERKEERSKUNDIG ONDERZOEK 5
2.1 Voorrangskruispunt 6
2.2 Rotondevorm 7
2.3 Kruispunt met verkeerslichten (VRI-kruispunt) 8
2.4 Afhechten keuze kruispuntvorm 8

3 SCHETSONTWERP EN KOSTENRAMING 9
3.1 Onderbouwing schetsontwerp 9
3.2 Kostenraming 10

BIJLAGEN

B1 MANAGEMENT-SAMENVATTING

B2 INTENSITEITEN

B3 COCON-BEREKENINGEN

B4 SCHETSONTWERP VRI-KRUISPUNT

B5 KOSTENNOTA

TABELLEN

Tabel 1 Resultaat Kruispuntverkenner – voorrangskruispunt avondspits 6

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1 Scope kruispuntonderzoek Schoenaker – Randweg Noord in Wijchen 4
Afbeelding 2 Nummering afslagrichtingen 5
Afbeelding 3 Resultaten meerstrooks-rotondeverkenner 7
Afbeelding 4 Knierotonde met bypass noord-west 7
Afbeelding 5 Fietsoversteken samen met auto-richtingen 8
Afbeelding 6 Schetsontwerp VRI-kruispunt 9
Afbeelding 7 Resultaat SSK-kostenraming 10

1 INLEIDING

Het kruispunt Schoenaker – Randweg Noord in Wijchen vormt al geruime tijd een knelpunt op het gebied van doorstroming en verkeersveiligheid. Sinds 2013 wordt in beide spitsperioden structurele congestie waargenomen, wat leidt tot vertragingen en verminderde bereikbaarheid van de omgeving. Daarnaast is de verkeersveiligheid voor fietsers de afgelopen jaren een groeiende zorg: sinds 2020 hebben 14 geregistreerde ongevallen met fietsers op of nabij het kruispunt plaatsgevonden.

Om de toekomstige bereikbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen, is het noodzakelijk om te onderzoeken welke aanpassingen aan het kruispunt kunnen bijdragen aan een duurzame en veilige inrichting. Hoewel in 2013 reeds een onderzoek is uitgevoerd naar de inrichting van het kruispunt, is destijds de fietsveiligheid niet specifiek beschouwd.

De gemeente heeft Kragten verzocht een variantenstudie uit te voeren naar mogelijke oplossingsrichtingen voor het kruispunt Randweg Noord – Schoenaker, met extra aandacht voor de veiligheid van fietsers. Deze studie richt zich op het kruispunt zelf en de inleidende wegvakken, met als doel te komen tot een robuuste, veilige en toekomstbestendige oplossing voor alle verkeersdeelnemers. De globale scope van het project is weergegeven in de onderstaande afbeelding.

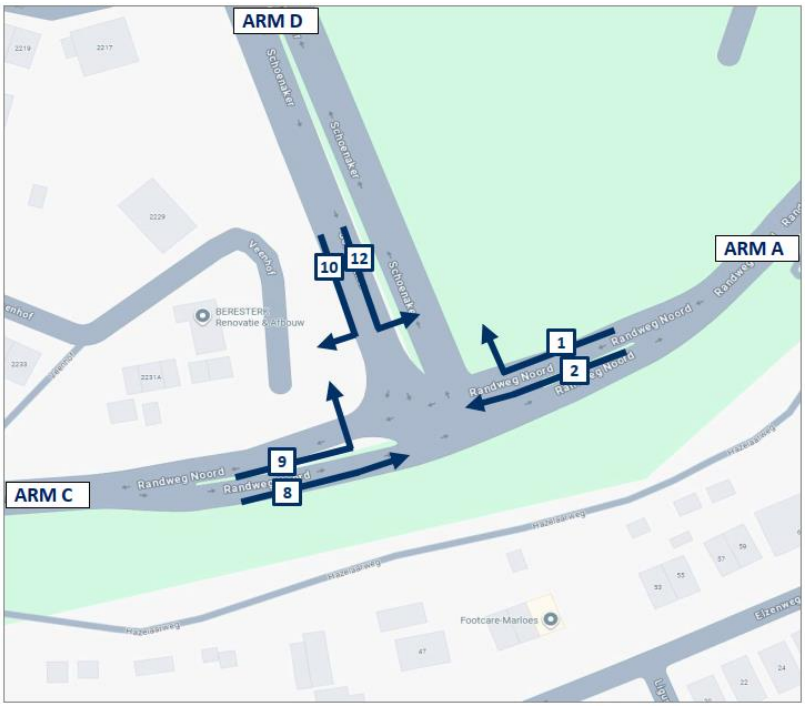

Afbeelding 1 Scope kruispuntonderzoek Schoenaker – Randweg Noord in Wijchen

2 VERKEERSKUNDIG ONDERZOEK

Om de toekomstige verkeerssituatie op het kruispunt Randweg Noord – Schoenaker inzichtelijk te maken, zijn de etmaalintensiteiten uit het Regionaal Verkeersmodel Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen (RVM-GMRA)[1] basisjaar 2024 vergeleken met verkeerstellingen van september 2025[2]. Aangezien de verkeersmodelgegevens structureel lager bleken te liggen dan de tellingen uit 2025, zijn de tellingen als basis aangehouden.

De tellingen zijn verhoogd met een autonome groei van 2% per jaar. Deze autonome groei houdt rekening met het verwachte algemene verkeersaanbod zonder dat er aanvullende beleidsmaatregelen of infrastructurele wijzigingen worden meegenomen. Daarbij is gewerkt met twee scenario's: 2025 (huidige situatie) en 2040 (langere termijn). De intensiteiten zijn per afslagrichting bekeken, zoals weergegeven in onderstaande afbeelding. Daarbij is de standaard nummering voor verkeerslichtregelingen aangehouden. De tabellen met intensiteiten zijn opgenomen in bijlage B2 bij deze rapportage.

Afbeelding 2 Nummering afslagrichtingen

De intensiteiten zijn vervolgens gebruikt om drie kruispuntvormen te toetsen:

1) Voorrangskruispunt
2) Rotonde – welke rotondevorm is benodigd voor voldoende capaciteit?
3) VRI-kruispunt

In de volgende paragrafen zijn de resultaten van de toetsen toegelicht.

[1] Kragten_RandwegNoord_13102025.pdf, ontvangen d.d. 13 oktober 2025
[2] Rapportage verkeerstellingen Wijchen - September 2025.pdf, ontvangen d.d. 7 oktober 2025

2.1 Voorrangskruispunt

Met behulp van de kruispuntverkenner is een toets uitgevoerd op een voorrangskruispunt. Het voorrangskruispunt voldoet niet. De wachttijd voor het verkeer vanuit de Schoenaker komt zowel in de ochtend- als in de avondspits in 2040 boven de acceptabele grens uit. Daarnaast wordt altijd gekeken naar de I/C-waarden: de verhouding tussen de intensiteit (hoe druk is het?) en de capaciteit (wat kan de tak aan?). Doorgaans wordt 0,80 daar gezien als een acceptabele waarde. Op verschillende takken is deze verhouding te hoog (> 0,80). In onderstaande afbeelding is het resultaat voor de avondspits weergegeven. Daarbij is voor de takken dezelfde nummering aangehouden als bij de afbeelding op de vorige pagina.

Tabel 1 Resultaat Kruispuntverkenner – voorrangskruispunt avondspits

Richting		95% wachtrij [meter]	Capaciteit [pae/uur]	Verliestijd [sec]	Intensiteit [pae/uur]	I/C waarde
8	West rechtdoor	4	1.800	3	316	0,18
9	West linksaf	113	386	101	366	0,95
10	Noord rechtsaf	62	777	26	617	0,79
12	Noord linksaf	435	136	1.856	270	1,99
2	Oost	59	1.260	16	979	0,78

2.2 Rotondevorm

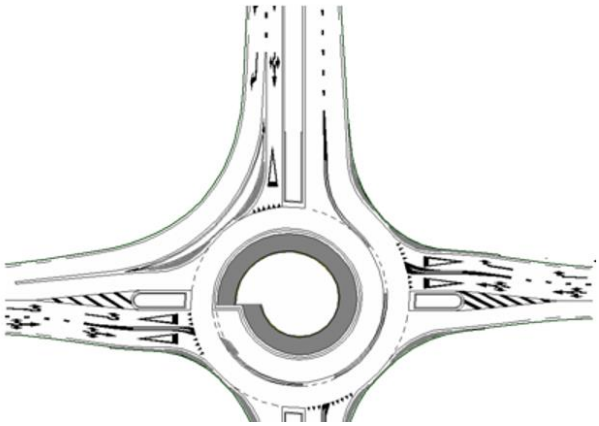
Met behulp van de Meerstrooks-rotondeverkenner is bekeken welke rotondevorm geschikt is om het toekomstige verkeer in 2040 af te wikkelen. In onderstaande afbeelding zijn de resultaten weergegeven. Zodra bij een rotondevorm 'OK' staat aangeduid, wil dat zeggen dat de vorm in 2040 voldoet.

Resultaten	Ochtendspits				Avondspits				VG ≤ 0,80 en	Invoer
	VG	ri.	Tgem	ri.	VG	ri.	Tgem	ri.	Tgem < 50 s/pae	
1str. rotonde	0,87	W	24,0	W	0,95	N	75,9	N		Reset
Passeerb. rotonde	0,83	W	16,9	W	0,56	W	6,8	W		
Partiële eirotonde |	0,90	W	30,6	W	0,90	O	33,9	O		
Partiële eirotonde --	0,52	N	6,5	N	0,97	N	137,7	N		
Partiële turborotonde |	0,90	WL	30,5	WL	0,65	WL	9,8	WL		
Partiële turborotonde --	0,42	OR	5,4	OR	0,78	OR	13,1	OR	OK	
Eirotonde |	0,90	W	30,6	W	0,90	O	33,9	O		
Eirotonde --	0,52	N	6,5	N	0,97	N	125,5	N		
Turborotonde |	0,90	WL	30,5	WL	0,65	WL	9,8	WL		
Turborotonde --	0,41	WR	4,9	WL	0,39	OR	6,3	NL	OK	
Knierotonde '-	0,44	WL	5,6	WL	0,57	NR	7,7	NR	OK	
Knierotonde ,-	0,90	WL	30,5	WL	0,83	OR	18,6	OR		
Knierotonde -,	0,82	WL	15,8	WL	0,56	WL	6,7	WL		
Knierotonde -'	0,41	WR	5,3	OL	0,47	OL	6,2	OL	OK	
Spiraalrotonde |	0,44	WM	5,6	WL	0,57	NR	7,7	NR	OK	
Spiraalrotonde --	0,42	WL	5,1	WL	0,41	OL	5,3	NL	OK	
Rotorrotonde	0,43	WL	5,3	WL	0,31	WL	4,5	WL	OK	
Specifieke 3-taks rotondes:										
Gestr. knie -'-	0,40	WL	4,8	WL	0,41	OR	6,3	NL	OK	
Gestr. knie I-	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Gestr. knie -,-	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Gestr. knie -I	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Sterrotonde -'-	0,26	WR	4,0	WL	0,26	OR	4,6	NL	OK	
Sterrotonde I-	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Sterrotonde -,-	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Sterrotonde -I	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		

Meerstrooksrotonde verkenner

Afbeelding 3 Resultaten meerstrooks-rotondeverkenner

Uit de berekeningen blijkt dat voor de situatie in 2040 alleen turborotondes voldoen. Daarbij zijn verschillende vormen mogelijk. Vanuit de hoofdstroom noordwest geredeneerd zou de knierotonde met bypass noordwest de meest logische vorm zijn. In onderstaande afbeelding is de rotondevorm schematisch weergegeven.

Afbeelding 4 Knierotonde met bypass noord-west

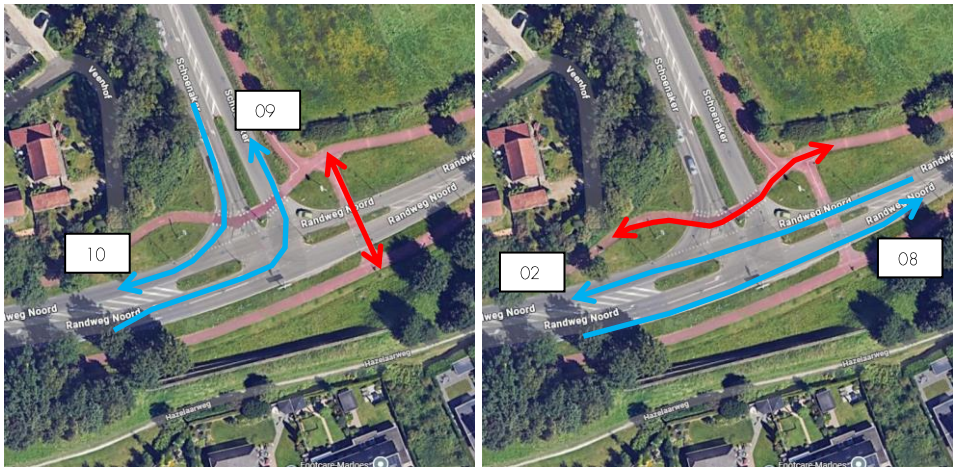
Bij het toepassen van een turborotonde is het verkeersveilig inpassen van de fietsoversteek een belangrijk aandachtspunt. Vanuit de CROW-richtlijn 'Turborotondes' verdient het de voorkeur om de fietsoversteken ongelijkvloers uit te voeren. Die voorkeur onderschrijven wij, zeker omdat het risico op zogenaamde afdekongevallen ter plaatse van het kruispunt anders groot is. Men spreekt in dit geval van een afdekongeval, als het zicht geblokkeerd wordt door een ander voertuig op de strook ernaast. Die afdekongevallen vormen in de huidige situatie ook al een belangrijk risico voor de fietsers.

2.3 Kruispunt met verkeerslichten (VRI-kruispunt)

Om inzicht te krijgen in het functioneren van een kruispunt met verkeerslichten (VRI), zijn COCON-berekeningen uitgevoerd. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Ontruimingstijden van 2,0 sec. Daarmee wordt de tijd tussen het ontruimen van een richting en het groen van de volgende richting bedoeld. De gekozen tijd is standaard en is voor dit kruispunt aan de ruime kant.
- De fietsrichtingen zijn niet los meegenomen in de berekening, maar beide fietsstromen kunnen meelopen met de parallelle verkeersstromen (zie afbeelding Afbeelding 5).
- De configuratie is zowel voor 2025 als voor 2040 doorgerekend. De conclusies zijn gericht op de doorrekening van het toekomstjaar 2040.

De conclusie is dat zowel in de ochtendspits als in de avondspits een kruispunt met verkeerslichten voldoende capaciteit heeft om het verkeer in 2040 af te wikkelen. Een cyclustijd van 90 seconden wordt voor een T-kruispunt in het algemeen als maximum duur aangehouden. Voor beide spitsperioden blijft de cyclustijd daar ruim onder. Voor opstellengtes wordt doorgaans gerekend met een kans dat de wachtrij langer is dan de beschikbare opstellengte. In de COCON-berekeningen zijn P=10% en P=5% te zien, waarbij een kleinere kans staat voor een grotere opstellengte (de kans is dan immers kleiner dat de wachtrij te groot groeit). In het schetsontwerp gaan wij uit van de grootste lengte (kans van te grote wachtrij P=5%). De avondspits is voor alle richtingen maatgevend, behalve voor richting 08 (Randweg Noord vanaf de Hoefsestraat richting Schoenaker), voor deze richting is de opstellengte van de ochtendspits aangehouden. De volledige COCON-berekeningen zijn terug te vinden in bijlage B2 bij deze rapportage.

Afbeelding 5 Fietsoversteken samen met auto-richtingen

2.4 Afhechten keuze kruispuntvorm

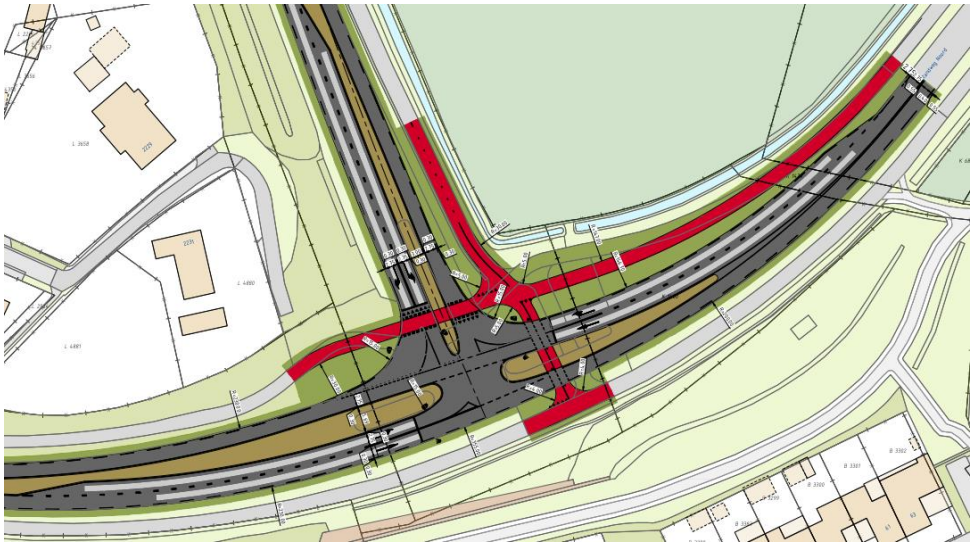
Vanuit de verkeersstudie is geconcludeerd dat een voorrangskruispunt niet voldoet. Daarnaast is geconcludeerd dat een turborotonde of VRI-kruispunt nodig is om ook met het oog op de toekomst voldoende capaciteit te creëren voor een goede verkeersafwikkeling.

Advies: Gezien de ruimtelijke en financiële impact van deze ongelijkvloerse oversteken en het feit dat een kruispunt met verkeerslichtregeling ook voldoende capaciteit heeft om het verkeer af te wikkelen is het advies om het VRI-kruispunt nader uit te werken tot schetsontwerp met kostenraming.

3 SCHETSONTWERP EN KOSTENRAMING

3.1 Onderbouwing schetsontwerp

Het schetsontwerp van het VRI-kruispunt is opgenomen in bijlage B3 bij deze rapportage. In onderstaande afbeelding is een uitsnede van het schetsontwerp weergegeven.

Afbeelding 6 Schetsontwerp VRI-kruispunt

Bij het ontwerp zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In het algemeen is de CROW-richtlijn ASVV 2021 toegepast. Het kruispunt voldoet aan die richtlijn.
- Bestaande kant-verharding is aangehouden. Daarmee blijven ook de huidige drie bogen in het wegverloop aan de zuidzijde gehandhaafd. Deze voldoen wel aan de richtlijnen.
- Op de oostelijke tak van het kruispunt is het profiel aan de noordzijde wat compacter gemaakt (uitgezet vanaf kant verharding). De extra opstelstrook voor rechtstaf is vanuit daar uitgezet naar het noorden toe.
- Opstellengtes ingepast conform resultaat COCON-berekeningen.
- Een alternatief van een fietspad in twee richtingen aan de zuidzijde is in het fietsnetwerk niet logisch, omdat daarmee een extra tweerichtingenoversteek nodig is bij de rotonde ten westen van het kruispunt. De fietsstructuur is daarom gehandhaafd conform huidige situatie, tweerichtingenoversteek van noord naar zuid en een eenrichtingoversteek van oost naar west.
- Voor de verkeerslichtregeling is uitgegaan van lage lichten aan masten (dus geen constructies over de weg, zogenaamde zweepmasten, benodigd).
- Als maatgevend voertuig is een trekker-oplegger gehanteerd. Daarop zijn de toegepaste boogstralen gebaseerd.
- Watercompensatie als gevolg van de extra verharding is in deze fase nog niet meegenomen.

Belangrijk aandachtspunt is dat de rechtsaffer aan de oostzijde van het kruispunt volledig in de bestemming 'natuur' komt te liggen. Voor de aanleg van de rechtsaffer is daarmee een wijziging aan het omgevingsplan (voorheen 'bestemmingsplanwijziging' nodig). Ook is aan de noordzijde een hogedruk-gasleiding gelegen.

3.2 Kostenraming

Van het schetsontwerp van het VRI-kruispunt is een SSK-kostenraming opgesteld, passend bij het uitwerkingsniveau van het schetsontwerp. De volledige kostennota met bijbehorende uitgangspunten is opgenomen als bijlage B4 bij deze rapportage. In onderstaande afbeelding is een samenvatting van de raming weergegeven.

Probabilistische resultaten

Simulatiedatum		1 december 2025
Simulatieaantal		10.000
Afhankelijkheid		Afhankelijk
Verdeling		Driehoek
Over- en onderschrijdingswaarde		5%
Probabilistische resultaten investeringskosten		
Deterministische investeringskosten exclusief BTW = modus (T_waarde)	€	1.266.828
Verschuiving investeringskosten exclusief BTW	€	13.549
Probabilistische investeringskosten exclusief BTW = gemiddelde (Mu_waarde)	**€**	**1.280.377**
Variatiecoëfficiënt investeringskosten		**13%**
Standaardafwijking investeringskosten	€	172.245
Scheefheid		0,27
Minimum waarde	€	824.907
Maximum waarde	€	1.893.637
5% onderschrijdingskans	€	1.009.979
Ondergrens 70% interval	**€**	**1.100.642**
50% overschrijdingskans	€	1.272.337
Bovengrens 70% interval	**€**	**1.462.805**
5% overschrijdingskans	€	1.579.752

Afbeelding 7 Resultaat SSK-kostenraming

De investeringskosten zijn zowel deterministisch als probabilistisch doorgerekend en zijn geschat op circa 1,3 M€ (bandbreedte tussen circa 1,1 M€ en 1,5 M€).

BIJLAGEN

B1 MANAGEMENT-SAMENVATTING

Aanleiding

Het kruispunt Schoenaker – Randweg Noord in Wijchen vormt al geruime tijd een knelpunt op het gebied van doorstroming en verkeersveiligheid. Sinds 2013 leidt het kruispunt in beide spitsperioden structureel tot vertragingen en verminderde bereikbaarheid van de omgeving. Daarnaast is de verkeersveiligheid voor fietsers de afgelopen jaren een groeiende zorg: sinds 2020 hebben 14 geregistreerde ongevallen met fietsers op of nabij het kruispunt plaatsgevonden.

De gemeente heeft Kragten verzocht een variantenstudie uit te voeren naar mogelijke oplossingsrichtingen voor het kruispunt Randweg Noord – Schoenaker, met extra aandacht voor de veiligheid van fietsers. Deze studie richt zich op het kruispunt zelf en de inleidende wegvakken, met als doel te komen tot een robuuste, veilige en toekomstbestendige oplossing voor alle verkeersdeelnemers.

Verkeersonderzoek en resultaten

Eerst is een verkeersonderzoek gedaan. Daarbij zijn telcijfers van het kruispunt vertaald en opgehoogd naar een toekomstsituatie in 2040. Vervolgens zijn drie kruispuntsvormen onderzocht.

Voorrangskruispunt
Met behulp van de Kruispuntverkenner is bepaald dat een voorrangskruispunt onvoldoende capaciteit heeft om het toekomstige verkeer af te wikkelen.

Rotonde
Vanuit een onderzoek met de meerstrooks-rotondeverkenner is gebleken dat alleen turborotondes voldoende capaciteit bieden om het toekomstige verkeer af te wikkelen.

Kruispunt met verkeerslichten (VRI)
Met behulp van COCON is bepaald dat een kruispunt met verkeerslichten voldoende capaciteit heeft om het verkeer af te wikkelen. Bij turborotondes schrijft de CROW-richtlijn voor dat fietsoversteken ongelijkvloers moeten worden uitgevoerd, dat wil zeggen: via fietstunnels. Wij onderschrijven dat, zeker omdat het risico op afdekongevallen ter plaatse van het kruispunt anders groot is.

Advies verkeersonderzoek

Gezien de ruimtelijke en financiële impact van de fietstunnels bij een turborotonde en het feit dat een kruispunt met verkeerslichtregeling ook voldoende capaciteit heeft om het verkeer af te wikkelen is het advies om het kruispunt uit te voeren met verkeerslichten.

Schetsontwerp en kostenraming

Van het kruispunt met verkeerslichten is een schetsontwerp opgesteld. Bij het schetsontwerp is de CROW-richtlijn ASVV 2021 toegepast. Het kruispunt voldoet aan die richtlijn. De fietsstructuur uit de huidige situatie is gehandhaafd en er is een extra rechtsaffer ingepast aan de oostzijde. Belangrijk aandachtspunt is dat die rechtsaffer volledig in de bestemming 'natuur' komt te liggen. Voor de aanleg van de rechtsaffer is daarmee een wijziging omgevingsplan nodig. Ook is aan de noordzijde een hogedruk-gasleiding gelegen.

De investeringskosten zijn via een SSK-kostenraming geraamd op circa 1,3 M€ (bandbreedte tussen circa 1,1 M€ en 1,5 M€).

PAE gedurende het drukste uur in de ochtendspits conform kruispunttellingen September 2025
bron: Rapportage verkeerstellingen Wijchen - September 2025.pdf, ontvangen d.d. 7 oktober 2025

Ochtendspits 7:45-8:45

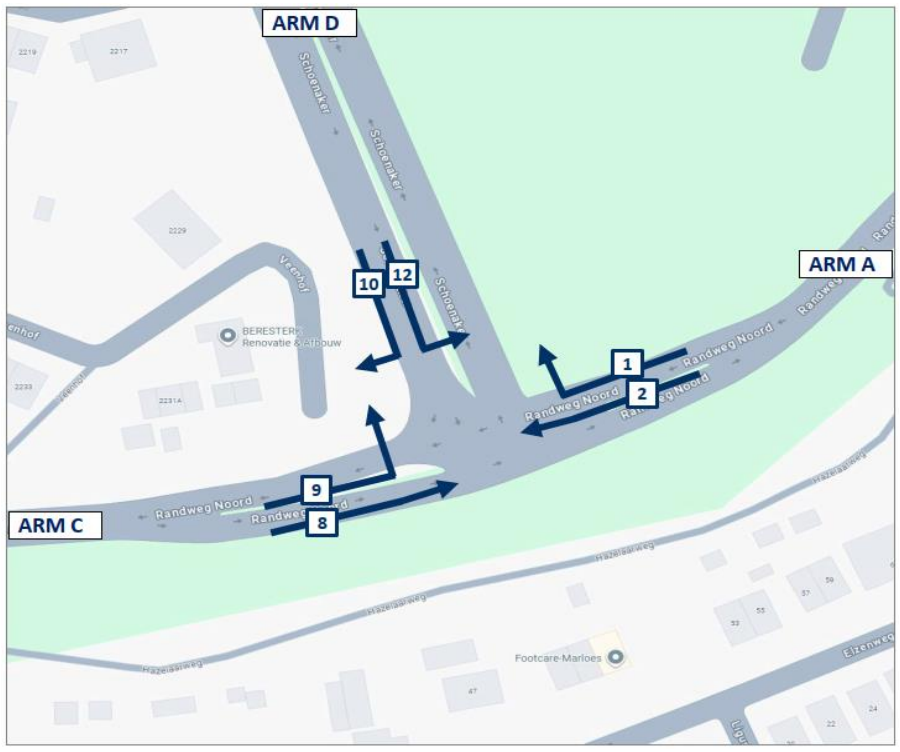
PAE verrekening:	Licht	Middel	Zwaar
	1	1,5	2,3

Arm A - Richting 1

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	148	0	0
Middel	8	0	0
Zwaar	7	0	0
Totaal	163	0	0

Arm A - Richting 2

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	148	0	0
Middel	16	0	0
Zwaar	2	0	0
Totaal	166	0	0

Arm C - Richting 8

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	361	0	0
Middel	12	0	0
Zwaar	3	0	0
Totaal	376	0	0

Arm C - Richting 9

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	337	0	0
Middel	11	0	0
Zwaar	9	0	0
Totaal	357	0	0

Arm D - Richting 10

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	180	0	0
Middel	13	0	0
Zwaar	6	0	0
Totaal	199	0	0

Arm D - Richting 12

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	206	0	0
Middel	4	0	0
Zwaar	7	0	0
Totaal	217	0	0

Langzaam verkeer
Ochtendspits 7:45-8:45

Ochtendspits	V	F/BR/SC	Totaal
Noord - Zuid	2	13	15
Oost - West	0	9	9

PAE gedurende het drukste uur in de avondspits conform kruispunttellingen September 2025
bron: Rapportage verkeerstellingen Wijchen - September 2025.pdf, ontvangen d.d. 7 oktober 2025

Avondspits 16:30-17:30

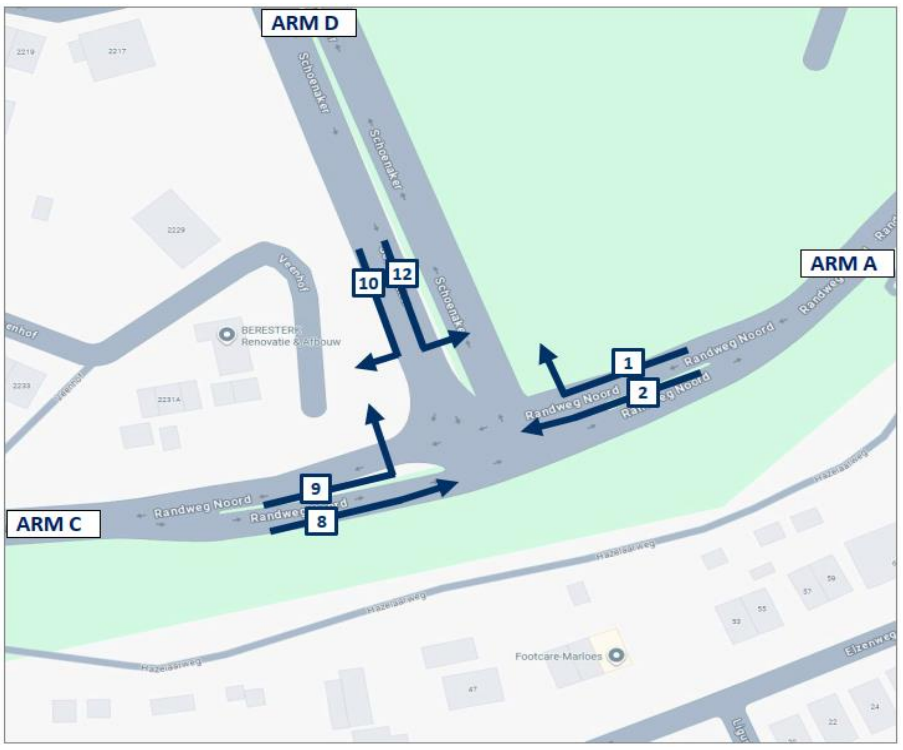
	Licht	Middel	Zwaar
PAE verrekening:	1	1,5	2,3

Arm A - Richting 1

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	322	0	0
Middel	9	0	0
Zwaar	6	0	0
Totaal	337	0	0

Arm A - Richting 2

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	347	0	0
Middel	21	0	0
Zwaar	0	0	0
Totaal	368	0	0

Arm C - Richting 8

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	207	0	0
Middel	17	0	0
Zwaar	1	0	0
Totaal	225	0	0

Arm C - Richting 9

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	257	0	0
Middel	10	0	0
Zwaar	0	0	0
Totaal	267	0	0

Arm D - Richting 10

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	434	0	0
Middel	13	0	0
Zwaar	2	0	0
Totaal	449	0	0

Arm D - Richting 12

Voertuig Categorie	Hoeveelheid voertoegbewegingen	PAE in 2025	PAE in 2040
Licht	172	0	0
Middel	7	0	0
Zwaar	8	0	0
Totaal	187	0	0

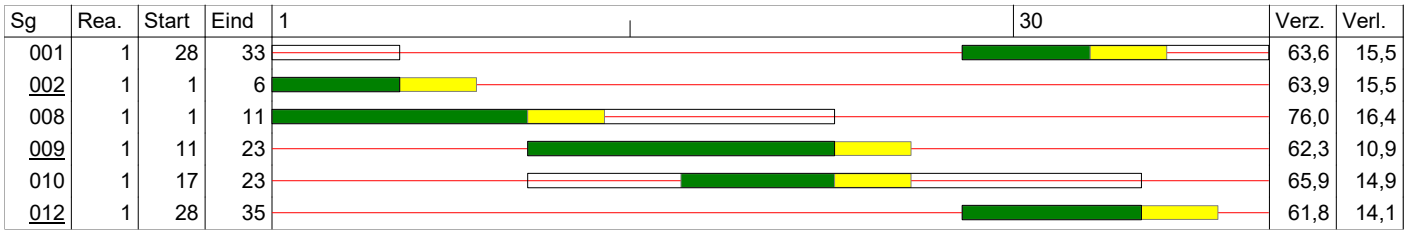
Langzaam verkeer
Avondspits 16:30-17:30

Avondspits	V	F/BR/SC	Totaal
Noord - Zuid	0	9	9
Oost - West	3	35	38

Kruispunt: Randweg Noord - Schoenaker
Vormgevingsvariant: Toekomst
Belastingsvariant: Ochtend 2025
Regelingsvariant: Basis

Fasendiagram

Cyclustijd 39 [sec]

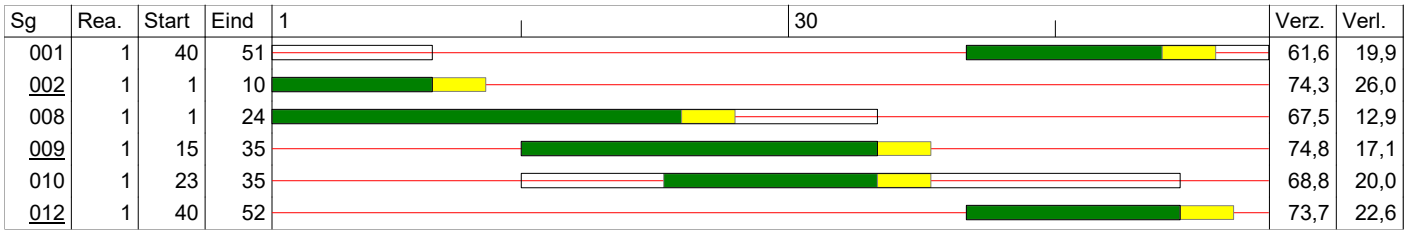
Evaluatie gegevens

Signaal-groep	Int.	Cap.	Eff. groen	Verz. graad	Gem. verl.tijd	Delay	Gem. stops	Gem.max. wachtrij	Overf. queue	Opstel cap.	Verw. overschr.	Benod. opst.cap. P=5[%]	Benod. opst.cap. P=10[%]
	[pae/u]	[pae/u]	[sec]	[%]	[sec]	[pae.u/u]	[pae/sec]	[pae]	[pae]	[m]	[/u]	[m]	[m]
001	176	1800	6	64	15,5	0,8	0,04	1,6	0,0	100	0	30	24
002	177	1800	6	64	15,5	0,8	0,04	1,6	0,0	100	0	30	24
008	386	1800	11	76	16,4	1,8	0,10	3,7	0,5	100	0	48	48
009	374	1800	13	62	10,9	1,1	0,08	2,8	0,0	100	0	42	36
010	213	1800	7	66	14,9	0,9	0,05	1,9	0,0	100	0	30	30
012	228	1800	8	62	14,1	0,9	0,05	2,0	0,0	100	0	30	30

Kruispunt: Randweg Noord - Schoenaker
Vormgevingsvariant: Toekomst
Belastingsvariant: Ochtend 2040
Regelingsvariant: Basis

Fasendiagram

Cyclustijd 56 [sec]

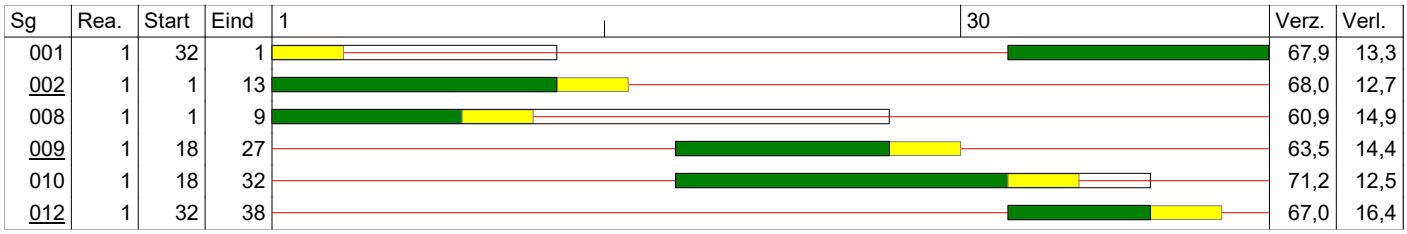
Evaluatie gegevens

Signaal-groep	Int.	Cap.	Eff. groen	Verz. graad	Gem. verl.tijd	Delay	Gem. stops	Gem.max. wachtrij	Overf. queue	Opstel cap.	Verw. overschr.	Benod. opst.cap. P=5[%]	Benod. opst.cap. P=10[%]
	[pae/u]	[pae/u]	[sec]	[%]	[sec]	[pae.u/u]	[pae/sec]	[pae]	[pae]	[m]	[/u]	[m]	[m]
001	238	1800	12	62	19,9	1,3	0,05	3,0	0,0	100	0	42	36
002	239	1800	10	74	26,0	1,7	0,06	3,5	0,4	100	0	42	42
008	521	1800	24	68	12,9	1,9	0,11	5,1	0,0	100	0	60	54
009	505	1800	21	75	17,1	2,4	0,12	5,8	0,4	100	0	66	60
010	288	1800	13	69	20,0	1,6	0,07	3,6	0,0	100	0	48	42
012	308	1800	13	74	22,6	1,9	0,08	4,2	0,3	100	0	48	42

Kruispunt: Randweg Noord - Schoenaker
Vormgevingsvariant: Toekomst
Belastingsvariant: Avond 2025
Regelingsvariant: Basis

Fasendiagram

Cyclustijd 42 [sec]

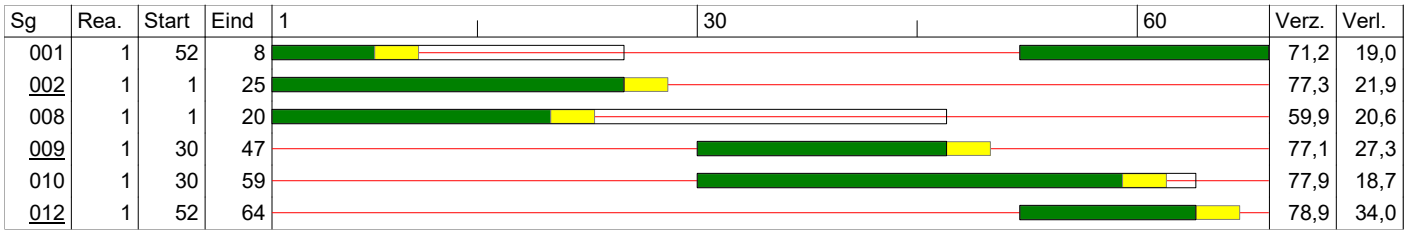
Evaluatie gegevens

Signaal-groep	Int.	Cap.	Eff. groen	Verz. graad	Gem. verl.tijd	Delay	Gem. stops	Gem.max. wachtrij	Overf. queue	Opstel cap.	Verw. overschr.	Benod. opst.cap. P=5[%]	Benod. opst.cap. P=10[%]
	[pae/u]	[pae/u]	[sec]	[%]	[sec]	[pae.u/u]	[pae/sec]	[pae]	[pae]	[m]	[/u]	[m]	[m]
001	349	1800	12	68	13,3	1,3	0,08	3,0	0,0	100	0	42	36
002	379	1800	13	68	12,7	1,3	0,08	3,2	0,0	100	0	42	42
008	235	1800	9	61	14,9	1,0	0,05	2,2	0,0	100	0	36	30
009	272	1800	10	64	14,4	1,1	0,06	2,5	0,0	100	0	36	36
010	458	1800	15	71	12,5	1,6	0,10	3,8	0,2	100	0	48	42
012	201	1800	7	67	16,4	0,9	0,05	2,0	0,0	100	0	30	30

Kruispunt: Randweg Noord - Schoenaker
Vormgevingsvariant: Toekomst
Belastingsvariant: Avond 2040
Regelingsvariant: Basis

Fasendiagram

Cyclustijd 68 [sec]

Evaluatie gegevens

Signaal-groep	Int.	Cap.	Eff. groen	Verz. graad	Gem. verl.tijd	Delay	Gem. stops	Gem.max. wachtrij	Overf. queue	Opstel cap.	Verw. overschr.	Benod. opst.cap. P=5[%]	Benod. opst.cap. P=10[%]
	[pae/u]	[pae/u]	[sec]	[%]	[sec]	[pae.u/u]	[pae/sec]	[pae]	[pae]	[m]	[/u]	[m]	[m]
001	471	1800	25	71	19,0	2,5	0,10	6,3	0,1	100	0	72	60
002	512	1800	25	77	21,9	3,1	0,12	7,4	0,5	100	0	78	72
008	317	1800	20	60	20,6	1,8	0,07	4,4	0,0	100	0	54	48
009	367	1800	18	77	27,3	2,8	0,09	6,1	0,6	100	0	72	66
010	618	1800	30	78	18,7	3,2	0,14	8,1	0,6	100	1	84	78
012	271	1800	13	79	34,0	2,6	0,08	5,1	0,7	100	0	60	54

Verklaring

- Rijbaan
- Fietspad
- Middengeleider
- Berm

Versie	Datum	Omschrijving	Opsteller	Par.	Verificatie	Par.	Validatie	Par.
0	24-11-2025		RKAS		TVW		RBEE	

Kruispuntonderzoek Schoenaker – Randweg Noord

Onderdeel
VRI Kruispunt

Opdrachtgever
Gemeente Wijchen

Fase
Schetsontwerp

Formaat
A1

Schaal
1: 500

Projectnummer
WIJ034

Tekeningnummer
2025-2555

Behorende bij doc. nr.

Roermond
Schoolstraat 8, 6040 BN Herten
Postbus 14, 6040 AA Roermond

's-Hertogenbosch
Hintham 152-E, 5246 AK Roermalen
Postbus 2309, 5202 CH 's-Hertogenbosch

088 - 3366333
info@kragten.nl
www.kragten.nl

P:\WIJ\WIJ034\3_Werk\Schoenaker\Schetsontwerp\Hoeksgedrift-Randweg\[WIJ034_VRI Kruispunt.dwg]

Verklaring

- Rijbaan
- Fietspad
- Middengeleider
- Berm

Verklaring KLIC

- Datatransport
- Gas lage druk
- Gas hoge druk
- Middenspanning
- Middenspanning 10 kV
- Laagspanning
- Riool vrijverval
- Riool onder druk
- Water
- Eis voorzorgsmaatregel

* Kabels- en leidingen zijn gevectoriseerde lijnen.
Deze kunnen enigszins afwijken van het originele bestand.

Versie	Datum	Omschrijving	Opsteller	Par.	Verificatie	Par.	Validatie	Par.
0	24-11-2025		RKAS		TVW		RBEE	

Kruispuntonderzoek Schoenaker – Randweg Noord

Onderdeel
VRI Kruispunt KLIC

Opdrachtgever
Gemeente Wijchen

Fase
Schetsontwerp

Projectnummer
WIJ034

Formaat
A1

Tekeningnummer
2025-2556

Schaal
1: 500

Behorende bij doc. nr.

Roermond
Schoolstraat 8, 6049 BN Herten
Postbus 14, 6040 AA Roermond

's-Hertogenbosch
Hintham 152-E, 5246 AK Rosmalen
Postbus 2309, 5202 CH 's-Hertogenbosch

088 - 3366333
info@kragten.nl
www.kragten.nl

m 0 10 20 30 40 50

P:\projecten\2025\3_projecten\Schoenaker\Stukken\wijc\Randweg\2025-2556_VRI Kruispunt_KLIC.dwg

KRUISPUNT RANDWEG NOORD - SCHOENAKER

KOSTENNOTA

Opdrachtgever:	Gemeente Wijchen
Projectnr:	WIJ034
Datum:	1 december 2025

KRUISPUNT RANDWEG NOORD - SCHOENAKER

KOSTENNOTA

Opdrachtgever:	Gemeente Wijchen
Projectnr:	WIJ034
Rapportnr:	2025-WIJ034-SSK-RAP-SO-01-Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker
Status:	Concept
Datum:	1 december 2025

Opsteller:
Rick Cleven

Verificatie:
Rob Corstjens

Validatie:
Robbert Beentjes

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© **2025** Kragten
Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

VERSIEBEHEER

Datum	Versie	Opsteller	Omschrijving
01-12-2025	01	Rick Cleven	SSK-raming kruispunt Randweg-Noord - Schoenaker

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel van dit ramingsdocument 5
1.3 Leeswijzer 5

2 SCOPE VAN HET PROJECT 6
2.1 Basisinformatie 6
2.2 Wijze bepaling hoeveelheden 6

3 UITGANGSPUNTEN KOSTENRAMING 7
3.1 Algemeen 7
3.2 Bouwkosten 7
3.2.1 Directe bouwkosten 7
3.2.2 Nader te detailleren bouwkosten 10
3.2.3 Indirecte bouwkosten 10
3.2.4 Niet benoemde objectrisico's bouwkosten 10
3.3 Engineeringskosten 10
3.4 Vastgoedkosten 11
3.5 Overige bijkomende kosten 11

4 RAMING VAN KOSTEN 12
4.1 Algemeen 12
4.2 Deterministische resultaten 12
4.3 Probabilistische resultaten 12

BIJLAGEN

B1 ONTWERP

B2 HOEVEELHEDEN

B3 PRIJZENBOEK

B4 KABELS EN LEIDINGEN

B5 SSK-RAMING

TABELLEN

Tabel 1 Indirecte bouwkosten 10

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1 Deterministische resultaten 12
Afbeelding 2 Probabilistische resultaten 1 van 3 12
Afbeelding 3 Probabilistische resultaten 2 van 3 13
Afbeelding 4 Probabilistische resultaten 3 van 3 13

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van Gemeente Wijchen heeft Kragten een schetsontwerp opgesteld, behorende bij de voorgenomen reconstructie van het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker.

Voorliggende kostenraming is van toepassing op het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker met de ontwerptekening, die terug te vinden is in bijlage 1.

1.2 Doel van dit ramingsdocument

De kostenraming behorende bij het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker is opgesteld conform de SSK-systematiek (SSK 2018-systematiek, CROW). De kostenraming heeft als doel het genereren van inzicht in de te verwachten investeringskosten. Daarnaast geeft de kostenraming tevens inzicht in risico's en onzekerheden. Deze inzichten bieden opdrachtgever de benodigde handvatten om keuzes (GO / NO GO) te maken voor het vervolgproces.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze ramingsrapportage wordt de scope van het project nader toegelicht. Achtereenvolgens is hierbij ingegaan op de aangeleverde informatie, de omvang van de kostenraming en de hoeveelheidsbepaling. Hoofdstuk 3 betreft de mogelijke uitsluitingen, uitgangspunten en aannamen voor de kostenraming. In hoofdstuk 4 is ingegaan op de raming van de kosten.

2 SCOPE VAN HET PROJECT

2.1 Basisinformatie

De kostenraming behorende bij het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker is opgesteld op basis van de volgende informatie:

- Ontwerptekening (bijlage 1).
    - Situatietekening kruispuntonderzoek Schoenaker – Randweg Noord – Schoenaker, VRI kruispunt met tekeningnummer: 2025-2555, d.d. 24 november 2025.
- Hoeveelheden (bijlage 2).
    - Hoeveelhedentekening amoveren van bestaande situatie
    - Hoeveelhedentekening toekomstige situatie
- Kabels en leidingen (bijlage 4).
    - Kaart kabels en leidingen Tekening kruispuntonderzoek Schoenaker - Randweg-Noord – Schoenaker, VRI kruispunt KLIC met tekeningnummer: 2025-2556, d.d. 24 november 2025.

2.2 Wijze bepaling hoeveelheden

Ten behoeve van de kostenraming zijn hoeveelheden bepaald vanuit de pdf bestanden behorende bij het schetsontwerp (bijlage 1).

Door hoeveelheden digitaal te bepalen zijn gegevens direct herleidbaar én verifieerbaar. Bijkomend voordeel van deze aanpak is dat zodra aspecten in het ontwerp gewijzigd worden (of nader worden gedetailleerd) dit direct zichtbaar is in de hoeveelheden.

Alle posten én eenheidsprijzen zijn genummerd; deze nummering komt vervolgens terug in de kostenraming, waardoor hoeveelheden ook herleidbaar worden.

3 UITGANGSPUNTEN KOSTENRAMING

3.1 Algemeen

In het voorliggende hoofdstuk wordt ingegaan op de uitgangspunten en randvoorwaarden bij het opstellen van de kostenraming. Met het helder beschrijven van uitgangspunten en randvoorwaarden moet worden voorkomen dat cijfers in het vervolg van het traject anders worden geïnterpreteerd dan voorliggende kostenraming beoogt. Bovendien bieden de uitgangspunten houvast bij het traceren van gehanteerde hoeveelheden c.q. prijzen in de kostenraming.

Onderstaand worden vervolgens alle andere uitgangspunten en aannamen ten aanzien van voorliggende kostenraming inzichtelijk gemaakt. Hierbij is gekozen voor een indeling op basis van kostencategorieën (bouwkosten - vastgoedkosten - engineeringskosten - bijkomende kosten en risico's) conform de CROW-systematiek.

3.2 Bouwkosten

3.2.1 Directe bouwkosten

Voor wat betreft de onderbouwing van eenheidsprijzen is gebruik gemaakt van het zogenaamde Basisbestand kostenkengetallen van Kragten. Dit document bevat eenheidsprijzen voor materiaal, materieel en arbeid en wordt geactualiseerd op basis van inflatie en ontwikkelingen in de markt. De kostenraming is bedrijfseconomisch van aard. Er wordt derhalve géén rekening gehouden met marktwerking. De onderbouwing van eenheidsprijzen wordt vastgelegd in een prijzenboek, op basis van de volgende input:

- Basisbestand kostenkengetallen, van Kragten (IBIS Infra), wordt door Kragten geactualiseerd, bijgewerkt en geïndexeerd
- Kostenkengetallen GWW-kosten
- Ervaringscijfers uit recente vergelijkbare projecten

Voor een overzicht van de, in voorliggende kostenraming, gehanteerde eenheidsprijzen wordt verwezen naar bijlage 3 van deze ramingsrapportage. De bouwkosten van elk object zijn opgebouwd vanuit de hoeveelheidsbepaling (paragraaf 2.2) en de voornoemde eenheidsprijzen.

Algemene uitgangspunten

Ten behoeve van de raming en objecten zijn de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten gehanteerd:

- Dit is een bedrijfseconomische raming, dat wil zeggen dat er geen rekening is gehouden met marktwerking.
- De kostenraming is opgesteld exclusief btw.

Uitsluitingen (buiten de scope van het project)

Ten behoeve van de raming en objecten maken de volgende kosten geen onderdeel uit van de kostenraming:

- Vastgoedkosten.
- Bouwwerken (slopen van bestaande bouwwerken).
- Planschades en nadeelcompensaties.
- Bodemverontreinigingen.
- BTW.
- Indexeringen (bijvoorbeeld: naar uitvoeringsjaar).
- Engineeringskosten van opdrachtgever.
- Instandhoudingskosten.
- Aanvullende Flora en Fauna (maatregelen op ecologische aspect).
- Niet gesprongen explosieven.
- Archeologie (bijvoorbeeld: archeologisch begeleiding).
- Reservering scopewijzigingen.
- Werkzaamheden aan bestaande kabels en leidingen en leggen van nieuwe kabels en leidingen.

Opbreekwerkzaamheden

Ten behoeve van de opbreekwerkzaamheden is rekening gehouden met:

- Rijbaan (asfaltverharding)
    - Momenteel zijn geen onderzoeken bekend over de kwaliteit van de vrijkomende asfaltverharding, hierdoor wordt ervan uitgegaan dat de vrijkomende asfaltverharding teerhoudend is en het totale asfaltpakket een dikte heeft van 200mm.
    - Momenteel zijn geen onderzoeken bekend over de kwaliteit van het vrijkomende funderingsmateriaal, hierdoor wordt ervan uitgegaan dat het vrijkomende funderingsmateriaal onder de achtergrondwaarde is en het totale funderingspakket een dikte heeft van 250mm.
- Fietspad (asfaltverharding)
    - Momenteel zijn geen onderzoeken bekend over de kwaliteit van de vrijkomende asfaltverharding, hierdoor wordt ervan uitgegaan dat de vrijkomende asfaltverharding teerhoudend is en het totale asfaltpakket een dikte heeft van 90mm.
    - Momenteel zijn geen onderzoeken bekend over de kwaliteit van het vrijkomende funderingsmateriaal, hierdoor wordt ervan uitgegaan dat het vrijkomende funderingsmateriaal onder de achtergrondwaarde is en het totale funderingspakket een dikte heeft van 200mm.

Advies opbreekwerkzaamheden

Gemeente Wijchen wordt geadviseerd om een verhardingsonderzoek te laten uitvoeren. Een verhardingsonderzoek kan uitsluitsel geven over de milieutechnische kwaliteit van de bestaande asfaltverharding en de aard en omvang van het funderingsmateriaal inclusief de bijbehorende kwaliteit van het funderingsmateriaal. Dit biedt mogelijkheid tot eventuele financiële besparing, indien onderzoeksresultaten gunstiger blijken te zijn dan de aannames. Verder kan er op basis van onderzoeksresultaten realistischer en nauwkeuriger worden geraamd.

Grondwerkzaamheden

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de bepaling van de eenheidsprijzen:

- Momenteel zijn geen onderzoeken bekend over de kwaliteit van de vrijkomende grond, hierdoor wordt ervan uitgegaan dat alle vrijkomende grond niet verontreinigd (bodemfunctieklasse 'industrie') is en kan niet hergebruikt worden binnen het projectgebied.

Advies grondwerkzaamheden

Gemeente Wijchen wordt geadviseerd om een bodemonderzoek (geotechnisch en civieltechnisch onderzoek) te laten uitvoeren. Een bodemonderzoek kan uitsluitsel geven over de milieutechnische en geotechnische kwaliteit van de vrijkomende grond. Dit biedt mogelijkheid tot eventuele financiële besparing, indien onderzoeksresultaten gunstiger blijken te zijn dan de aannames. Verder kan er op basis van onderzoeksresultaten realistischer en nauwkeuriger worden geraamd.

Rioolwerkzaamheden

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de bepaling van de eenheidsprijzen:

- Bovengrondse rioolwerkzaamheden
    - Bestaande kolken worden vervangen voor nieuwe kolken incl. hulpstukken en leiding werk.

Verhardingen

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de bepaling van de eenheidsprijzen:

- Opbouw verhardingsconstructie rijbaan (asfaltverharding)
    - Profileren van bestaande zandbed.
    - Menggranulaat met de dikte van 250mm.
    - Opbouw van asfaltverharding met totale dikte van 200mm
        - Onderlaag met een dikte van 60mm
        - Onderlaag met een dikte van 60mm
        - Tussenlaag met een dikte van 45mm
        - Deklaag met een dikte van 35mm
- Opbouw verhardingsconstructie fietspad (asfaltverharding)
    - Profileren van bestaande zandbed.
    - Menggranulaat met de dikte van 200mm.
    - Opbouw van asfaltverharding met totale dikte van 90mm
        - Onderlaag met een dikte van 55mm
        - Deklaag met een dikte van 35mm, kleur rood

Terreininrichting

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de bepaling van de eenheidsprijzen:

- Bestaande lichtmasten en ANWB-bewegwijzering worden verplaatst.
- Er is een stelpost opgenomen voor een VRI.

3.2.2 Nader te detailleren bouwkosten

Ten aanzien van bouwkosten is in de kostenraming rekening gehouden met een percentage van 10% voor nader te detailleren bouwkosten. Voor de bepaling van het percentage nader te detailleren bouwkosten is gekeken naar de financiële omvang, complexiteit van de werkzaamheden en abstractieniveau van het ontwerp. Bij nader te detailleren betreft het een reservering voor werkzaamheden die te verwachten zijn maar, nog niet specifiek zijn benoemd zoals bijvoorbeeld bebording, markeringen, aansluitingen op bestaande wegennet, op hoogte brengen van wegprofiel, etc.

3.2.3 Indirecte bouwkosten

Voor wat betreft de indirecte bouwkosten zijn de volgende percentages conform tabel 1 opgenomen in de kostenraming. Gezien de huidige marktomstandigheden zijn dit passende percentages voor dit project. Indirecte bouwkosten bestaan o.a. uit:

- Eenmalige kosten (keten, directievoorzieningen, nutsvoorzieningen bouwplaats, e.d.)
- Algemene bouwplaatskosten (gebruik van voorzieningen)
- Uitvoeringskosten (projectmanagement, werkbegeleiding, veiligheid, kwaliteitsborging, e.d.)
- Algemene kosten (directie, staf, inkoopbureau, werkvoorbereiding, calculatie, tenders, e.d.)
- Winst en risico aannemer

Tabel 1 Indirecte bouwkosten

Indirecte bouwkosten	
Eenmalige kosten (%)	3,00%
Algemene bouwplaatskosten (%)	2,00%
Uitvoeringskosten (%)	6,00%
Algemene kosten (%)	8,00%
Winst (%)	3,00%
Risico (%)	2,00%

3.2.4 Niet benoemde objectrisico's bouwkosten

Vanwege het abstractieniveau van de kostenraming is rekening gehouden met een percentage voor niet benoemde objectrisico's bouwkosten. Voor de bepaling van het percentage niet benoemde objectrisico's bouwkosten is gekeken naar de financiële omvang, complexiteit van de werkzaamheden en abstractieniveau van het ontwerp. Deze reservering betreft een onzekerheidsopslag voor onvoorziene zaken zoals hinder tijdens uitvoering, uitvoeringswijze is niet haalbaar, etc.

3.3 Engineeringskosten

Voor wat betreft de engineeringskosten is in de kostenraming een inschatting gemaakt van de te verwachten engineeringskosten. De engineeringskosten zijn procentueel in de kostenraming opgenomen. Voor de bepaling van het percentage engineeringskosten is gekeken naar de financiële omvang en complexiteit van het engineeringswerk. Deze engineeringskosten wordt onderverdeeld in de volgende projectfases:

- Voorbereiding
- Aanbesteding
- Toezicht

3.4 Vastgoedkosten

De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen bestaande eigendomsgrenzen van Gemeente Wijchen, hierdoor hoeven geen gronden van derden aangekocht te worden.

3.5 Overige bijkomende kosten

Voor wat betreft de overige bijkomende kosten zijn procentueel in de kostenraming opgenomen. Overige bijkomende kosten bestaan o.a. uit:

- Leges & heffingen en verzekeringskosten
- Verkeersmaatregelen incl. faseringskosten

Leges & heffingen en verzekeringskosten

Voor de post leges & heffingen en verzekeringskosten is een percentage opgenomen van 1,5% van de voorziene bouwkosten.

Verkeersmaatregelen inclusief fasering

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dienen omleidingsroutes te worden ingesteld. Hiermee wordt in elk geval een groot gedeelte van het doorgaande verkeer geweerd en veroorzaakt het geen extra files ter plaatse van de werkzaamheden. De verkeersmaatregelen en faseringskosten zijn meegenomen op basis van een percentage van de voorziene bouwkosten.

Advies verleggen van kabels en leidingen

Het wordt aanbevolen om in een vroeg stadium afstemming te zoeken met de nutsbedrijven om vast te stellen welke kabels en leidingen verlegd moeten worden en waar beschermende maatregelen noodzakelijk zijn. De nutsbedrijven kunnen tevens de bijbehorende kosten voor verleggingen, beschermingsmaatregelen en eventuele nieuwe kabels en leidingen vaststellen.

Specifieke aandacht is vereist voor de aanwezige hogedruk-gasleiding, aangezien hiervoor aanvullende veiligheidsvoorschriften en beschermingszones gelden die van invloed kunnen zijn op de technische uitvoering, planning en kosten.

4 RAMING VAN KOSTEN

4.1 Algemeen

Voorliggend hoofdstuk geeft inzicht in zowel de deterministische als probabilistische investeringskosten ten aanzien van het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker. De kostenraming is uitgewerkt conform het rekenmodel SSK 2018-systematiek uit de CROW-publicatie.

In de kostenraming is uitgegaan van het prijspeilniveau 1 juli 2025.

4.2 Deterministische resultaten

Onderstaande afbeelding (1) geeft een overzicht van de deterministische investeringskosten van het project Kruispunt Randweg Noord - Schoenaker per object, de investeringskosten bedragen circa € 1.270.000,00. Hierbij zijn eveneens engineeringskosten, vastgoedkosten en overige bijkomende kosten opgenomen.

Kostenoverzicht SSK2018 — *Rekenmodel SSK2018 versie 2.3.000*

	Directe kosten - benoemd	Directe kosten - nader te detailleren	Directe kosten	Indirecte kosten	Voorziene kosten	Risicoreservering	Totaal
Investeringskosten:							
Bouwkosten	€ 685.343	€ 68.534	€ 753.877	€ 195.058	€ 948.935	€ 94.893	€ 1.043.828
Engineeringskosten	€ 170.808	€ -	€ 170.808	€ -	€ 170.808	€ -	€ 170.808
Vastgoedkosten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige bijkomende kosten	€ 52.191	€ -	€ 52.191	€ -	€ 52.191	€ -	€ 52.191
Objectoverstijgende risico's (= niet meegenomen)					€ -	€ -	€ -
Verschuiving					€ -	€ -	€ -
Investeringskosten exclusief BTW	**€ 908.342**	**€ 68.534**	**€ 976.876**	**€ 195.058**	**€ 1.171.935**	**€ 94.893**	**€ 1.266.828**
BTW	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Investeringskosten exclusief BTW (reële kosten)	**€ 908.342**	**€ 68.534**	**€ 976.876**	**€ 195.058**	**€ 1.171.935**	**€ 94.893**	**€ 1.266.828**
Investeringskosten exclusief BTW (contante waarde), discontovoet van 1,6% en rekenhorizon van 5 jaar						€	*1.227.551*

Afbeelding 1 Deterministische resultaten

4.3 Probabilistische resultaten

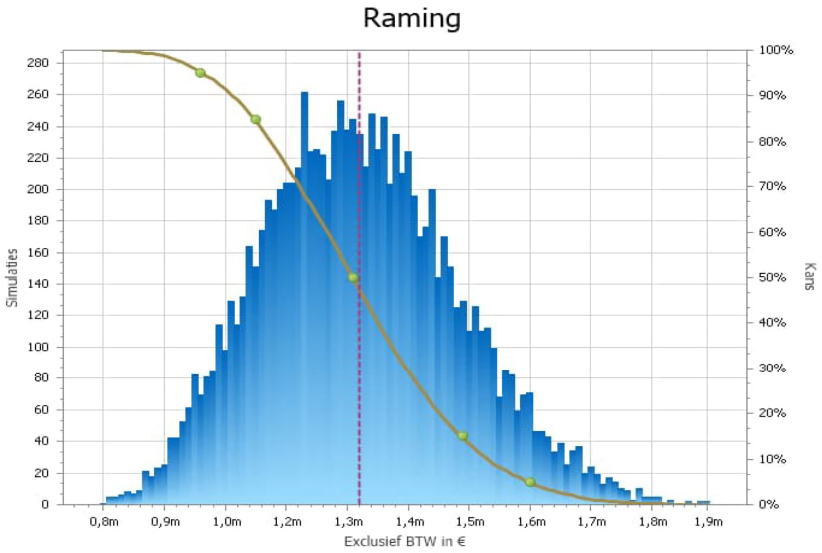
In onderstaande afbeelding (2 t/m 4) volgen de probabilistische resultaten van de SSK-raming. De probabilistische raming geeft de gemiddelde investeringskosten binnen een bandbreedte. Deze bandbreedte wordt bepaald door de aangegeven risicoreservering op basis van spreiding in prijs en hoeveelheden (L- en U-waarden). Het probabilistische resultaat bedraagt € 1.280.377,00 met een variatiecoëfficiënt van 13%, welke passende is bij de fase van het project.

Probabilistische resultaten

Simulatiedatum		1 december 2025
Simulatieaantal		10.000
Afhankelijkheid		Afhankelijk
Verdeling		Driehoek
Over- en onderschrijdingswaarde		5%
Probabilistische resultaten investeringskosten		
Deterministische investeringskosten exclusief BTW = modus (T_waarde)	€	1.266.828
Verschuiving investeringskosten exclusief BTW	€	13.549
Probabilistische investeringskosten exclusief BTW = gemiddelde (Mu_waarde)	**€**	**1.280.377**
Variatiecoëfficiënt investeringskosten		**13%**
Standaardafwijking investeringskosten	€	172.245
Scheefheid		0,27
Minimum waarde	€	824.907
Maximum waarde	€	1.893.637
5% onderschrijdingskans	€	1.009.979
Ondergrens 70% interval	**€**	**1.100.642**
50% overschrijdingskans	€	1.272.337
Bovengrens 70% interval	**€**	**1.462.805**
5% overschrijdingskans	€	1.579.752

Afbeelding 2 Probabilistische resultaten 1 van 3

De verwachte bandbreedte van de kostenraming bedraagt tussen de € 1.100.642,00 en € 1.462.805,00, gebruikmakende van de 70%-betrouwbaarheidsinterval (ondergrens 70% interval en bovengrens 70% interval) uit de probabilistische resultaten.

Afbeelding 3 Probabilistische resultaten 2 van 3

Leveren en aanbrengen van asfaltverharding rijbaan met dikte van 200mm excl. funderingsmateriaal, (object: Werkzaamheden, oorzaak: prijs)	30,3%
Opbreken en afvoeren van teerhoudende asfaltverharding rijbaan met dikte van 200mm excl. funderingsmateriaal , (object: Werkzaamheden, oorzaak: prijs)	26,2%
Engineeringskosten (voorbereidingskosten, aanbestedingskosten en toezichtkosten), (object: Werkzaamheden, oorzaak: hoeveelheid)	10,7%
Stelpost voor VRI, (object: Werkzaamheden, oorzaak: prijs)	7,0%
Nader te detailleren bouwkosten (%), (object: Werkzaamheden, oorzaak: hoeveelheid)	5,2%
Niet benoemd risico bouwkosten (%), (object: Werkzaamheden, oorzaak: hoeveelheid)	3,6%
Leveren en aanbrengen van asfaltverharding rijbaan met dikte van 200mm excl. funderingsmateriaal, (object: Werkzaar	3,2%
Algemene kosten (%), (object: Werkzaamheden, oorzaak: hoeveelheid)	3,0%
Overig	10,7%
Totaal	100,0%

Hierboven staan de risicobijdragen investeringskosten (kostenposten die de grootte van de standaardafwijking bepalen)

Afbeelding 4 Probabilistische resultaten 3 van 3

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7841
Extern Zaak ID	Z/26/344054
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.I
Titel	344054 Informatienota uitvoeringsagenda actualisatie Woonzorgvisie
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea);Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
344054 Informatienota uitvoeringsagenda actualisatie Woonzorgvisie
21042026_Uitvoeringsagenda Wozo Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/344054

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Uitvoeringsagenda woonzorgvisie 2025-2030

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap

In de woonvisie 2024-2028 staat dat we de woonzorgvisie vernieuwen. Zo sluit onze visie op wonen en zorg goed aan op het woonbeleid. De woonzorgvisie gaat vooral over de opgave rond wonen en zorg. U heeft op 27 november 2025 de Actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025-2030 vastgesteld. Met deze visie werken we verder aan een gemeente waar inwoners van alle leeftijden zo lang mogelijk prettig en zelfstandig kunnen wonen. Daarbij zorgen we voor passende ondersteuning en zorg dichtbij.
Bij de vaststelling van de woonzorgvisie zijn moties aangenomen en heeft het college van B en W toezeggingen gedaan. Op 21 april 2026 heeft het college van B en W de uitvoeringsagenda voor de woonzorgvisie vastgesteld. In deze uitvoeringsagenda zijn de moties en toezeggingen verwerkt.

De uitvoeringsagenda richt zich op deze thema's:

1. Samenwerking: versterken van de samenwerking met zorg- en welzijnspartijen en andere betrokkenen, zodat we de woonzorgvisie verder kunnen uitvoeren.
2. Doorstroming en bewust wonen: persoonlijke ondersteuning en gerichte informatie voor inwoners van 55 jaar en ouder om naar een passende woning te verhuizen en/of bijdragen aan langer zelfstandig thuis wonen.
3. Woonbehoefte: onderzoek naar woonwensen van inwoners van 55 jaar en ouder. We voeren een woonbehoefteonderzoek uit om per kern beter te begrijpen welke woningen en voorzieningen nodig zijn.

We versterken de samenwerking met zorg- en welzijnsorganisaties en andere betrokken partijen. Dit helpt bij de verdere uitvoering van de woonzorgvisie. Vanuit deze samenwerking maken we nieuwe gezamenlijke acties die aansluiten bij de huidige en toekomstige woon- en zorgbehoeften van onze inwoners.

De uitvoeringsagenda zorgt voor een betere doorstroming van senioren in huur- en koopwoningen. Doorstroming zorgt ervoor dat mensen verhuizen. Daardoor komen er meer woningen vrij. Zo krijgen ook starters meer kans om een woning te vinden. Ook informeren we inwoners beter over het belang van langer zelfstandig thuis wonen.

Het woonbehoefteonderzoek onder inwoners van 55 jaar en ouder laat per kern duidelijk zien welke woningen en voorzieningen nodig zijn. Zo weten we beter wat inwoners willen of nodig hebben, of zij nu willen verhuizen of juist in hun woning willen blijven wonen.

Eerdere besluiten **Datum**	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
13-11-2025	Toezegging 451Woonzorgbehoefte per kern en dorpen (bij beslisnota 9.1.311916)
13-11-2025	Toezegging 452 Doorkijk uitwerking uitvoeringsprogramma (bij beslisnota 9.1.311916)
13-11-2025	Toezegging 453 Stand van zaken woonzorgvisie (bij beslisnota 9.1.311916)
13-11-2025	Toezegging 454 Monitor delen woonzorgvisie delen met de raad (bij beslisnota 9.1.311916)
27-11-2025	Motie 657: Langer zelfstandig wonen op de toekomst voorbereid (bij beslisnota 9.1.311916)
27-11-2025	Motie 658: Verhuiscoach ook voor huiseigenaren (bij beslisnota 9.1.311916)
27-11-2025	Actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025 -2030 Samen wonen, samen leven, samen zorgen (Z/25/311916)
26-03-2024	Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028 Wonen in Wijchen (Z/23/147079)
19-10-2021	Woonzorgvisie Wijchen 2021 – 2025 (Z/21/063850)

Toelichting
Nu het college de uitvoeringsagenda heeft vastgesteld, kunnen we beginnen met het uitvoeren van de visie, de moties en de toezeggingen. Zoals afgesproken houden wij u op de hoogte van de uitvoering. Bij de begroting voor 2027 informeren wij u over mogelijke extra kosten voor de uitvoering. Deze kosten worden duidelijk nadat we hebben onderzocht hoe we de acties het beste kunnen uitvoeren.

Gevolgen
De uitvoeringsagenda richt zich op verschillende doelen:
- Verbetering van doorstroming van senioren in huur- en koopwoningen.
- Bewustwording van inwoners over langer zelfstandig thuis wonen door laagdrempelige en gerichte informatie en persoonlijke ondersteuning.
- Het woonbehoefteonderzoek onder inwoners van 55 jaar en ouder biedt duidelijk inzicht in de behoeften per kern.
- Betere en integrale samenwerking tussen welzijn- en zorgpartijen en woningcorporaties door structurele netwerkbijeenkomsten en een gezamenlijk gedragen agenda.

Communicatie
We informeren de partijen die een bijdrage hebben geleverd bij de tot stand komen van de Woonzorgvisie 2025-2030. Waar nodig en waar gewenst betrekken we hen bij de

uitvoering. Verder stemmen we de communicatieaanpak per actiepunt af op de betrokken stakeholders.

Uitvoering of Vervolgstappen
We stellen een projectleider aan die zorg gaat dragen voor de regie en coördinatie van de uit te voeren actiepunten.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Uitvoeringsagenda

woonzorgvisie 2026- 2030

Inleiding

Uitvoeringsagenda woonzorgvisie 'Samen wonen, samen leven, samen zorgen' 2026- 2030

De actualisatie Woonzorgvisie Wijchen 2025–2030 schetst een duidelijke koers: we bouwen verder aan een gemeente waar inwoners, jong en oud, zo lang mogelijk prettig en zelfstandig kunnen wonen, met de juiste ondersteuning dichtbij en waar nodig op maat. We zien dat de opgaven op het gebied van wonen, welzijn en zorg groot en met elkaar verbonden zijn. Tegelijkertijd zijn al veel ambities geborgd in bestaande beleidskaders. Omdat er al veel in gang is gezet, maken we een beknopte uitvoeringsagenda voor 2026- 2030. We richten ons in 2026 en 2027 op acties die het grootste verschil kunnen maken voor onze inwoners en geven daarmee uitvoering aan de moties en toezeggingen aan de gemeenteraad.

Daarnaast gaan we samen met onze samenwerkingspartners verdere acties ontwikkelen. We bewegen zo mee met nieuwe inzichten, signalen uit de praktijk en de veranderende behoeften van onze inwoners. We actualiseren, evalueren en monitoren, de agenda doorlopend. De gemeenteraad informeren we tweejaarlijks via een informatienota over de stand van zaken.

De uitvoeringsagenda vormt een praktische vertaling van de visie. Ze geeft richting en zet in op concrete stappen die bijdragen aan een vitaal, inclusief en zorgzaam Wijchen. Niet alles is in deze agenda opgenomen, er lopen binnen de gemeente ook andere trajecten die zich richten op wonen en zorg. Voorbeelden van dwarsverbanden zijn het Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen van de Groene Metropoolregio, IZA/ AZWA/ HLO en ontwikkelingen in het sociaal domein rondom de solide sociale basis en duurzaamheid. Het Regionaal Actieplan Dak- en Thuisloosheid wordt in 2026 uitgewerkt naar een Lokaal Uitvoeringsplan. Al deze processen kennen een eigen planning en agenda.

De agenda is opgebouwd volgens de titel van de woonzorgvisie Samen wonen, samen leven, samen zorgen. De acties zijn nauw met elkaar verweven:

- De acties worden afzonderlijk beschreven, maar het is duidelijk dat ze elkaar onderling versterken. In de uitvoering streven we er naar om de acties met elkaar te verbinden, optimaal op elkaar te laten aansluiten en waar mogelijk te integreren.
- Samenwerking en afstemming met onze stakeholders vormt een apart actiepunt. Vanuit deze samenwerking ontstaan in gezamenlijkheid nieuwe acties die bijdragen aan de verdere realisatie van de woonzorgvisie.

De woonzorgvisie 2025 – 2030 versus de woonvisie 2024 - 2028

De woonzorgvisie richt zich specifiek op de *combinatie van wonen en zorg*, met aandacht voor senioren, mensen met beperkingen en inwoners die (weer) zelfstandig gaan wonen maar ondersteuning nodig hebben. Ze beschrijft wat nodig is om langer zelfstandig wonen mogelijk te maken en welke knelpunten er zijn in het aanbod van wonen en zorg.
De woonvisie gaat over het *algemene woonbeleid*: hoe inwoners nu en in de toekomst prettig kunnen wonen, de ontwikkeling van de woningvoorraad en de leefomgeving, en hoe de gemeente daarop inzet. De focus ligt breder op alle inwoners, zonder zorgcomponent als uitgangspunt.

Wonen en zorg zijn geen gescheiden domeinen meer; zo vraagt het langer zelfstandig wonen van senioren om woningen die goed aansluiten op hun (toekomstige) zorgbehoefte. Daarom komen veel acties uit deze uitvoeringsagenda ook terug in de woonvisie, met name waar het de aandachtsgroep senioren betreft. Zo worden een wooncoach voor senioren, informatievoorziening over langer zelfstandig wonen en een onderzoek naar de woonbehoeften van inwoners van 55 jaar en ouder in zowel de woonzorgvisie als de woonvisie benoemd. Daarom verwijzen we bij de actiepunten ook naar de woonvisie.

Samen Zorgen

Actiepunt 1. Samenwerking met zorg- en welzijnspartners

Uit de woonvisie p. 45, ambitie 4, woonaanbod voor alle inwoners: Netwerk Wonen en Zorg Wijchen met gemeente, Talis, De Kernen, zorginstellingen en welzijnspartijen nieuw leven inblazen.

Doel	Verbetering van samenwerking met stakeholders zorg- en welzijn.
Planning	Start in Q2 2026, dan structureel de komende jaren
Stakeholders	Zorg- en welzijnspartijen
Acties	- Organiseren van structurele bestuurlijke netwerkbijeenkomsten - Invulling en vormgeving van : 'zorgzame buurten', in verbinding met de ontwikkelingen in Wijchen-Noord
Eindproduct	Breed gedragen bijeenkomsten met gezamenlijk gedragen acties en informatie-uitwisseling
Budget	€ 20.000
Regie	Gemeente initieert & faciliteert projectleider, sociaal domein, i.s.m. wonen

Toelichting actiepunt 1- Randvoorwaarden voor samenwerking met zorg- en welzijnspartners

De uitvoering van de woonzorgvisie is een doorlopend en dynamisch proces. Verschillende zorg- en welzijnspartijen, waaronder bijvoorbeeld de ZZG-groep, benaderen de gemeente nu al om gezamenlijk te verkennen hoe we uitvoering kunnen geven aan de woonzorgvisie. Deze organische manier van samenwerken vraagt om meer structurele borging en duidelijkheid voor alle betrokkenen. Goede samenwerking komt niet vanzelf tot stand – het vergt inzet, tijd en betrokkenheid van alle partners. De gemeente sluit actief aan bij kansen en mogelijkheden – we nemen initiatief waar nodig, maar ondersteunen ook partijen die zelf stappen zetten.

Daarom formuleren we de volgende randvoorwaarden:

1. *Partners als mede-eigenaar van de opgave*
   De woonzorgopgaven in de gemeente Wijchen kunnen niet tot stand komen zonder onze partners. Daarom streven we ernaar partijen nadrukkelijk te betrekken als mede-eigenaren. Er is sprake van gezamenlijk eigenaarschap.
   Dit maakt het mogelijk om kansen sneller op te pakken en complexere vraagstukken samen aan te pakken.

2. *Structurele netwerkbijeenkomsten*

Samenwerking binnen de woonzorgvisie kan alleen slagen wanneer alle partners elkaars rol en verantwoordelijkheid kennen en erkennen. De komende jaren blijven we vanuit de gemeente een proactieve en uitnodigende houding innemen. Om de samenwerking te versterken starten we in 2026 met terugkerende netwerkbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten bieden ruimte voor:

- het delen van ontwikkelingen, knelpunten en kansen;
- het leggen van verbindingen tussen domeinen (zorg, welzijn, wonen);
- het vormgeven van gezamenlijke agenda's en acties.
- we behouden vrije ruimte om flexibel te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Dit vormt de basis voor een duurzame samenwerking, waarin partners elkaar vroegtijdig weten te vinden.

3. Budget:

Voor het organiseren en versterken van de structurele netwerkbijeenkomsten reserveren we voor de komende vier jaar, jaarlijks een budget van € 5.000. Dit bedrag dekt de facilitaire kosten, zoals het uitnodigen van een inspirerende spreker of het organiseren van een gezamenlijk werkbezoek dat de samenwerking verdiept en nieuwe energie brengt in het netwerk.

Voor de uitvoering van actiepunten die uit de netwerkovereenkomst volgen, dragen we indien nodig gedeeltelijk financieel bij. Hiervoor kan t.z.t. een beroep worden gedaan op het budget voor de uitvoeringskosten Woonzorgvisie Wijchen.

Samen Wonen

Actiepunt 2 . Onderzoek fysiek en digitaal informatiepunt voor inwoners die vragen hebben over langer zelfstandig wonen of willen verhuizen naar een toekomstbestendige woning (motie 657/1)
Uit de Woonvisie ambitie 1- een toekomstbestendige woonvoorraad, p 32: maatregel - inzetten op aanpak Bewust Wonen in gemeente Wijchen

Doel	Laagdrempelig loket voor inwoners om deze tijdig te informeren over mogelijkheden om langer zelfstandig te wonen of passend te verhuizen — vóórdat een zorgvraag ontstaat.
Planning	Q2: start QuickScan Q3: onderzoek Q4: beslisnota 2027: realisatie
Stakeholders	Gemeente Wijchen (Sociaal Domein, adviseur participatie, toegang en beleid, Wonen, Communicatie)- Woningcorporatie Talis, Zorg- en welzijnspartners (MeerVoormekaar, ofwel MVM)- Ouderenorganisaties – makelaars -VVE's – huurdersbelangenorganisatie.
Acties	QuickScan = verkenning naar implementatie informatiepunten 1. Inventarisatie bestaande informatiekanalen (sociaal team, intake team fysiek domein, woningcorporaties, MVM, zorgpartijen, seniorenverenigingen, regionaal). 2. Verkenning voor een fysiek punt 3. Verkenning digitaal platform (laagdrempelig, koppeling met bestaande websites). 4. In beeld brengen financiële en personele consequenties. 5. Onderzoek naar: wie beheert, wie bemenst, wie onderhoudt de (digitale) informatie? 6. 2027 en verder: doorontwikkeling informatievoorziening.
Eindproduct	Eindproduct: college beslisnota met onderzoeksresultaten, inclusief implementatievoorstel voor pilot in 2027, raadsinformatiebrief.
Budget	De QuickScan naar een fysiek en digitaal informatiepunt valt onder de reguliere werkzaamheden en vraagt geen

	extra investering. De implementatie wel. De QuickScan geeft inzicht in het nodige budget.
Regie	Gemeente, projectleider, Wonen i.s.m. sociaal domein

Samen Wonen

Actiepunt 3. Uitvoeringsplan campagne Bewust ouder worden en wonen (motie 657/2)
Uit de Woonvisie ambitie 1- een toekomstbestendige woonvoorraad, p 32: maatregel - inzetten op aanpak Bewust Wonen in gemeente Wijchen .
Uit beleidsplan 'Samen voor een gezonde toekomst' 2025 – 2028.

Doel	Inwoners wonen langer zelfstandig thuis. Daarom maken we inwoners vanaf 55 jaar bewust van het belang om na te denken over hun woonsituatie en om hierover in gesprek te gaan met familie, vrienden en buren. Want, wanneer inwoners eerder bewust zijn van de mogelijkheden vergroten we de zelfregie én kunnen problemen later worden voorkomen. - Wat heb je nodig om langer zelfstandig thuis te wonen?
Planning	Inventarisatie aanbod andere lokale en regionale partijen Q2 Creëren content e.d. Q2 & Q3 Uitrollen campagne Q4, Q1 2027, daarna herhaling en actualisatie.
Stakeholders	Gemeente Wijchen (Sociaal Domein, Communicatie, Wonen, adviseur participatie) - Woningcorporatie Talis, makelaars, zorgpartijen, Welzijnspartners (MeerVoormekaar), dorpsraden, ouderenorganisaties, vrijwilligersnetwerken en wijkplatforms. Rijk/ provincie/ regio
Acties	1. Met stakeholders voorlichtingscampagne ontwikkelen en uitvoeren. Onderdelen van de campagne: Informatieve flyers, brochures en digitale content (website, video's). Informatieavonden in dorpshuizen, wijkcentra, over o.a. verhuizen/verkopen, aanpassingen, splitsen, financiering, zorgpunten enz. Organiseren van interactieve bijeenkomsten voor senioren in kernen en dorpen. Digitale informatieborden

	2. Aansluiting zoeken bij verspreiding van het materiaal via het sociaal team, Kringberaad en MeerVoormekaar (Welzijnsbezoeken van 75 jaar en ouder). 3. Koppelen aan actiepunten 1, 3 en 4
Eindproduct	Doorlopende herkenbare (dorps en kerngerichte) campagne die om het jaar geactualiseerd wordt.
Budget	Verzorgen informatieavonden, materialen, advertenties e.d. Jaar 1 € 10.000,- Jaar 2 € 7.000,- Jaar 3 € 5.000,- Jaar 4 € 5.000,-
Regie	Gemeente, projectleider, communicatie, sociaal domein i.s.m. Wonen

Samen Wonen en Samen Leven

Actiepunt 4. Woonbehoefteonderzoek per dorp en kern (toezegging 451)
Uit de Woonvisie p 38, ambitie 5, Leefbare kernen en buurten: investeren in de kwaliteit van de bestaande woningen en woonomgeving

Doel	1. Per kern en dorp een actueel, gedeeld beeld van woonbehoeften van inwoners van 55 jaar en ouder. Zodat we kleur kunnen geven aan de cijfers aan de woonzorgvisie en weten wat onze inwoners willen. 2. De rapportage geeft sturing en prioritering aan type/bouw woningen, woonvormen, de toewijzing hiervan, inzet van voorzieningen en spreiding van doelgroepen. 3. Het onderzoek draagt tevens bij aan de bewustwording bij het ouder worden zoals benoemd bij actiepunt 3.
Planning	Q1, Q2 2026
Stakeholders	Gemeente Wijchen (Sociaal Domein, Communicatie, Wonen) - Woningcorporatie Talis, Portaal, makelaars, zorgpartijen - ontwikkelaars
Acties	1. Analyse huidige woningmarkt en prognoses, per kern 2. Betrekken van afvaardiging stakeholders voor afstemmen van de vragenlijst. 3. Betrekken van MVM voor ondersteuning invullen enquête 4. Enquête inwoners 55 jaar en ouder - Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau RIGO
Eindproduct	Rapportage met profiel per dorp en kern, ter vaststelling door college en ter informatie naar de gemeenteraad.
Budget	€ 20.000,- woonbudget, programma 8
Regie	Team Wonen i.s.m. gebiedsontwikkeling, communicatie en sociaal domein

Samen Wonen

Actiepunt 5. Wooncoaches en doorstroming (motie 657)
Uit de Woonvisie Ambitie 4: Woonaanbod voor alle inwoners p. 36: Maatregel- Inzetten Doorstroomaanpak

Doel	Onderzoeken hoe wooncoaches (voorheen verhuiscoaches maar niet iedereen wil of kan verhuizen) kunnen worden ingezet om huiseigenaren en huurders van 55 jaar en ouder te ondersteunen van oriëntatie tot verhuizing, inclusief de mogelijkheid om vrijwilligers hiervoor op te leiden.
Planning	Q1/2 2026 Kennis en onderzoek Q2/3 2026 QuickScan inzet wooncoach Q3/4 2026 College beslisnota Vanaf 2027 Realisatie
Stakeholders	Gemeente Wijchen (Wonen, Sociaal Domein, Communicatie); Provincie Gelderland; Woningcorporaties, makelaars, VvE's, MvM
Acties	1. Ambtelijk aansluiten bij leergang Provincie beleid doorstroming en verhuiscoaches. 2. Quickscan structurele borging wooncoach: professionele coach, vrijwillige coaches. 3. MVE onderzoekt in 2026 inzet vrijwillige woonadviseurs. Koppelen aan actiepunten 2 en 3
Eindproduct	Beslisnota met voorkeursmodel (professionele functie wooncoach of vrijwillig), begroting en implementatiestappen.
Budget	2 en 3 Vallen onder reguliere werkzaamheden team Wonen. De QuickScan brengt de kosten voor inzet van een wooncoach in beeld.
Regie	Projectleider, soc. Domein i.s.m. Wonen

Financieel

Toezegging (452) stelt dat 'bij de bespreking van de begroting in 2026 het college de raad een doorkijk geeft naar de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma'.

- Uit de incidentele vergoeding van het rijk van € 105.000 voor de Wet versterking regie op de volkshuisvesting stellen we voor de uitvoering van de agenda woonzorgvisie € 60.000 beschikbaar.

- Uit het budget Spuk/Gala wordt € 30.000 beschikbaar gesteld. Te besteden in 2026 t.b.v. preventie en/of wonen en zorg.

- Het Woonbehoefte onderzoek (€ 20.000) wordt uit het reguliere budget van programma 8 Wonen betaald. Dit budget is in 2025 overgeheveld naar 2026 en hiervoor beschikbaar.

Bepaalde uitvoeringskosten zijn op dit moment nog niet bekend, zoals de inzet van een verhuiscoach en het realiseren van een fysiek en/of digitaal informatiepunt. De hiervoor benodigde middelen zullen we aanvragen in de komende perspectiefnota/begroting voor 2027. Ook de kosten die voortvloeien uit een samenwerkingsagenda met de zorg- en welzijnspartijen zijn nu nog niet in beeld.

1. Samenwerking	€ 20.000	WvrV
2. Informatiepunten	Onbekend, eerst QuickScan	Aanvraag bij perspectiefnota/begroting, na QuickScan
3. Bewust wonen, campagne	€ 27.000	WvrV
4. Woonwensenonderzoek 55+	€ 20.000	Pr 8, Wonen
5. Wooncoach	Onbekend, eerst QuickScan	Aanvraag bij perspectiefnota/begroting, na QuickScan
6. Inzet projectleider v.a. 1 april, 1 jaar 6 u per week	€ 30.000	Spuk/Gala
7. Onvoorzien	€ 8.000	WvrV
Totaal	**€ 105.000**	
Beschikbaar	**€ 105.000**	

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7828
Extern Zaak ID	Z/26/347110
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.m
Titel	347110 Informatienota Jaarverslag interne klachtbehandeling Wijchen 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering – team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	

Bijlagen
347110 Informatienota Jaarverslag interne klachtbehandeling Wijchen 2025 en jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025
Bijlage 1 – Jaarverslag klachten 2025 Wijchen
Bijlage 2 – Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/347110

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag "Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2025" en "Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025”

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap
Met deze informatienota informeren wij u over het Jaarverslag “Interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2025” en het “Jaarverslag Gemeentelijke ombudsman 2025”.

Uit het jaarverslag interne klachtbehandeling blijkt dat het aantal klachten is gestegen. Ten opzichte van 2024 zijn er in 2025 twaalf klachten meer ingediend en zijn er zeven klachten meer behandeld. Het voorgaande betekent dat men de klachtenprocedure beter dan in voorgaande jaren weet te vinden, wat echter niet heeft geleid tot een hele grote stijging in het aantal behandelde klachten. In 2025 zien we dat het aantal klachten over communicatie hetzelfde is gebleven en een toename van klachten over correcte afhandeling.

De Gemeentelijke ombudsman heeft aanbevelingen gedaan voor in haar jaarverslag. Dit zijn aanbevelingen die gelden voor alle zes deelnemende gemeenten en twee gemeenschappelijke regelingen waarbinnen de Gemeentelijke ombudsman werkzaam is. De gemeente Wijchen past de deze aanbevelingen van de Gemeentelijke ombudsman al geruime tijd toe.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing

Toelichting
Op grond van de ‘Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Wijchen’ en Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht brengen de klachtencoördinatoren jaarlijks een verslag uit met betrekking tot de interne klachtbehandeling over het afgelopen jaar. Het jaarverslag 2025 treft u in de bijlage aan.

Op grond van artikel 81u van de Gemeentewet zendt de Gemeentelijke ombudsman jaarlijks een verslag van haar werkzaamheden aan de raad. Ook dit jaarverslag treft u in de bijlage aan.

<u>Interne klachtenprocedure</u>
In 2025 zijn 46 klachten ontvangen waarvan zevenentwintig volgens de klachtenverordening zijn behandeld. Dit is verder te lezen in het interne jaarverslag in Hoofdstuk 5.

In het interne jaarverslag hebben de klachtencoördinatoren een conclusie getrokken. De volledige conclusie is te lezen in Hoofdstuk 7 van het jaarverslag. We zien dat het aantal klachten is gestegen. Ten opzichte van 2024 zijn er in 2025 twaalf klachten meer ingediend en zijn er zeven klachten meer behandeld.

Het voorgaande betekent dat men de klachtenprocedure beter dan in voorgaande jaren weet te vinden, wat echter niet heeft geleid tot een hele grote stijging in het aantal behandelde klachten. In 2025 zien we dat het aantal klachten over communicatie hetzelfde is gebleven en een toename van klachten over correcte afhandeling.

Het interne jaarverslag wordt ook binnen de organisatie gedeeld. Daarnaast wordt ook het Management Team verzocht het verslag bij medewerkers onder de aandacht te brengen. Op deze manier wordt een stuk bewustwording gecreëerd.

Externe klachtenprocedure (Gemeentelijke ombudsman)
In 2025 heeft de ombudsman negen meldingen ontvangen. Van deze negen meldingen zijn vier meldingen verwezen naar de klachtencoördinator voor interne behandeling. Dit staat verder uitgewerkt in het jaarverslag van de Gemeentelijke ombudsman.

De Gemeentelijke ombudsman heeft aanbevelingen gedaan in haar jaarverslag. Dit zijn aanbevelingen die gelden voor alle gemeenten waarbinnen de Gemeentelijke ombudsman werkzaam is. De Gemeentelijke ombudsman doet daartoe in Hoofdstuk 7 van haar jaarverslag diverse aanbevelingen over communicatie met inwoners, interne klachtbehandeling en de rol van de klachtencoördinator.

Aanbevelingen over communicatie met inwoners
De Gemeentelijke ombudsman geeft aan dat de overheid steeds meer moet afstemmen op de inwoners, zich moet richten op de vraag of besluiten recht doen aan de belangen van de inwoners en zich moet inzetten om te komen tot een goede verbinding met de inwoner. Dit vraagt van de medewerkers dat zij communicatief, empathisch en flexibel zijn. De Gemeentelijke ombudsman beveelt aan om medewerkers actief bewust te maken van hun uitvoerende overheidsrol en hen hierin te ondersteunen.

Aanbevelingen over interne klachtbehandeling
Daarnaast beveelt de Gemeentelijke ombudsman klachtencoördinatoren aan om klagers actief te informeren over de fase (informeel/formeel) waarin de interne klachtbehandeling zich bevindt en de klagers actief te informeren over de mogelijkheden in deze procedure.

Aanbevelingen over de rol van de klachtencoördinator
De Gemeentelijke ombudsman geeft hierbij aan dat de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinator en de Gemeentelijke ombudsman met regelmaat onder de aandacht moeten worden gebracht bij medewerkers en bestuurders. Dit zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt gezien.

Gevolgen
Voldoen aan de eis van jaarlijkse verslaglegging van alle klachten uit het voorafgaande kalenderjaar volgens de 'Verordening interne en externe klachtenbehandeling gemeente Wijchen en Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht.

Communicatie
De jaarverslagen zijn openbaar en worden geplaatst op de gemeentelijke website.
Ook intern worden deze verslagen gedeeld.

Uitvoering of Vervolgstappen
De gemeente Wijchen past de aanbevelingen van de Gemeentelijke ombudsman al geruime tijd toe. Door informatie op de website van de gemeente Wijchen en tijdens (telefonisch) contact door de klachtencoördinatoren zelf wordt de klachtenprocedure en

de rol van de Gemeentelijke ombudsman uitgelegd. De klachtencoördinatoren communiceren daarnaast regelmatig intern om het klachtenproces onder de aandacht te houden bij medewerkers en bestuurders. Dit blijven de klachtencoördinatoren ook doen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Jaarverslag

Interne klachtbehandeling

Gemeente Wijchen

2025

Redactie: Mevrouw N.L.M. Pol (klachtencoördinator)

Inhoudsopgave

1.	**Inleiding**	blz. 3
2.	**Samenvatting**	blz. 3
3.	**Het klachtrecht**	blz. 4
3.1	Waarom is het klachtrecht	blz. 4
3.2	Wie mag een klacht indienen	blz. 4
3.3	Over wie mogen zij klagen	blz. 4
3.4	Waarover mogen zij klagen	blz. 4
4.	**Hoe gaat de procedure in z'n werk?**	blz. 5
5.	**Aantal klachten gemeente Wijchen**	blz. 6
5.1	Aantal klachten per domein/bestuursorgaan	blz. 6
5.2	Aantal klachten per soort	blz. 7
5.3	Omschrijving van de klachten	blz. 8
5.4	Hoe hebben we de klachten behandeld?	blz. 9
6.	**De Gemeentelijke ombudsman**	blz. 10
7.	**Conclusie**	blz. 11

1. Inleiding

De gemeente Wijchen is er voor onze inwoners, bedrijven en organisaties. De gemeente doet er alles aan om haar dienstverlening zo goed mogelijk te laten verlopen. Ons doel is dat inwoners en ondernemers tevreden zijn met onze dienstverlening. Meestal lukt dat. Soms is dat niet zo. Als inwoners en ondernemers niet tevreden zijn, kunnen zij een klacht indienen. Hoe wij als gemeente klachten moeten behandelen, staat in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). De Verordening interne en externe klachtbehandeling gemeente Wijchen regelt vervolgens specifiek hoe wij als gemeente met klachten omgaan.

Alle klachten leggen wij vast. Elk jaar maken we een overzicht van de binnengekomen klachten bekend in een jaarverslag. Dat moet volgens de Awb. We gebruiken het jaarverslag ook om onze dienstverlening te verbeteren.

Voor u ligt het Jaarverslag interne klachtbehandeling gemeente Wijchen 2025. In dit jaarverslag vindt u hoeveel klachten we hebben ontvangen en over welke domeinen/bestuursorganen. Ook beschrijven we om welk type klacht het gaat en hoe de klacht is behandeld.

Druten, 13 april 2026
N.L.M. Pol, klachtencoördinator

2. Samenvatting

In 2025 hebben wij 46 klachten ontvangen, een stijging van twaalf klachten ten opzichte van de 34 klachten in 2024. Van deze 46 klachten vielen er zevenentwintig binnen het kader van onze klachtenverordening. Negen klachten viel buiten de reikwijdte van de klachtenverordening en drie klachten werden door de indiener ingetrokken. Zeven klachten zijn doorgestuurd naar derden.

Van de behandelde klachten zijn er tweeëntwintig op informele wijze opgelost. Vijf klachten vroegen om een formele behandeling, waarvan twee ongegrond zijn verklaard, twee gegrond zijn verklaard en één gedeeltelijk gegrond is verklaard.

Bij de behandeling van elke klacht hebben we nauw samengewerkt met de betrokken medewerkers. Deze gesprekken hebben geleid tot concrete verbeterafspraken. Een belangrijke rode draad blijft de professionele en actieve houding in het contact met onze inwoners.

De ervaringen van dit jaar onderstrepen opnieuw het belang van effectieve communicatie bij het voorkomen en oplossen van klachten. Als gemeente vervullen we een unieke rol: inwoners en ondernemers zijn voor veel zaken van ons afhankelijk. Dit brengt een bijzondere verantwoordelijkheid met zich mee. Van onze medewerkers en bestuurders wordt verwacht dat zij zich hier bewust van zijn en zich communicatief vaardig, empathisch en flexibel opstellen in hun contacten met inwoners en ondernemers.

Door actief in te zetten op deze vaardigheden en bewustwording binnen onze organisatie, werken we continu aan het verbeteren van onze dienstverlening en het vertrouwen van onze inwoners.

3. Het klachtrecht

Het klachtrecht is een essentieel onderdeel van onze democratische rechtsstaat. Iedereen kan een klacht indienen over gedragingen van een medewerker of bestuurder van onze gemeente. Deze gedragingen hoeven niet direct tegen de klager zelf gericht te zijn.

De wettelijke basis voor klachtbehandeling ligt in Hoofdstuk 9 van de Awb. Deze basis is aangevuld met de gemeentelijke Verordening interne en externe klachtbehandeling. Een klacht wordt altijd eerst intern behandeld. Is een klager niet tevreden over deze interne behandeling, dan staat de weg naar de Gemeentelijke ombudsman open.

3.1 Waarom is het klachtrecht er?

Het klachtrecht vervult drie belangrijke functies:

1. Genoegdoeningfunctie (voor de inwoner)
   Het klachtrecht kan voor de inwoner meehelpen bij het krijgen van genoegdoening voor onheuse bejegening door de overheid. Genoegdoening kan bestaan uit het aanbieden van excuses. Het kan ook verder gaan, zoals bijvoorbeeld het aanbieden van een bloemetje aan iemand die met een goede reden klaagt.

2. Legitimiteitfunctie
   Voor de overheid is het bieden van een zorgvuldige klachtprocedure te zien als bestuurlijke betamelijkheid. Daarmee wordt invulling gegeven aan fundamentele rechtsbeginselen. Het uitgangspunt van de 'dienende' overheid is daarbij een belangrijk beginsel. Inwoners ontlenen er het vertrouwen aan dat de overheid hen serieus neemt. Daardoor gaat van de klachtregeling een zekere legitimerende werking uit. De behandeling van een klacht kan leiden tot herstel van vertrouwen van de inwoner in de overheid.

3. Leerfunctie (voor de organisatie)
   Goed onderzoek naar de klachten heeft een belangrijk leereffect. Klachten leveren concrete en bruikbare informatie op over de kwaliteit van de dienstverlening. Daardoor kunnen fouten worden hersteld. Ook kunnen zwakke punten binnen de organisatie worden weggenomen of verbeterd.

3.2 Wie kan een klacht indienen?

Iedereen die met de gemeente Wijchen te maken heeft gehad, kan een klacht indienen. Dit geldt voor zowel particulieren als bedrijven en organisaties.

3.3 Over wie kan men klagen?

Klachten kunnen worden ingediend over gedragingen van de gemeenteraad, het college, de burgemeester, wethouders, de griffier, medewerkers van de Werkorganisatie Druten Wijchen en medewerkers van de griffie. Ook over medewerkers en personen die onder verantwoordelijkheid van de Werkorganisatie Druten Wijchen werken voor de gemeente Wijchen kan worden geklaagd.

3.4 Waarover kan men klagen?

Klachten kunnen gaan over gedraging van medewerkers of bestuurders van de gemeente Wijchen. Hierbij kan worden gedacht aan:

- onheuse behandeling wat betreft omgangsvormen en fatsoen;
- het uitblijven van (tijdige) reacties op brieven of e-mails;
- het niet verstrekken van gevraagde informatie;
- het niet nakomen van toezeggingen;
- onvoldoende bereidheid tot het herstellen van fouten;

- onzorgvuldige omgang met verstrekte gegevens en informatie.

Er kan niet geklaagd worden over:

- ongewenste situaties in de openbare ruimte, zoals kapotte straatverlichting, losse tegels of niet opgehaald vuilnis, hiervoor kan een melding gemaakt worden;
- de inhoud van een besluit, daar is de bezwaar- of beroepsprocedure voor;
- beleid en besluiten van het college of de raad om op een bepaalde manier invulling te geven aan publieke taken.

De klachtenregeling kan verder in principe niet worden gebruikt, als:

- de klacht al eerder via het klachtrecht is behandeld;
- de gedraging meer dan één jaar geleden heeft plaatsgevonden.

4. Hoe gaat de procedure in z'n werk?

Een klacht kan zowel mondeling als schriftelijk worden ingediend. Bij een mondelinge klacht wendt de klager zich vaak eerst tot de persoon waarover de klacht gaat. Wanneer dit gesprek niet tot tevredenheid leidt, kan contact worden opgenomen met de klachtencoördinatoren.

Wij streven ernaar om klachten eerst informeel op te lossen door middel van gesprekken tussen de klager en de betrokken persoon. In veel gevallen blijkt het aanbieden van excuses of een nadere toelichting door de medewerker voldoende voor de klager.

Wanneer een informele oplossing niet mogelijk blijkt, wordt de klacht formeel behandeld door de klachtbehandelaar. Samen met de klachtencoördinator gaat de klachtbehandelaar praten met de klager en met de persoon waarover geklaagd wordt. Van deze gesprekken worden beknopte verslagen gemaakt. Aan de hand van de gesprekken neemt de klachtbehandelaar een beslissing op de klacht. In de beslissing staan de resultaten van het onderzoek, de gemotiveerde beslissing op de klacht en de eventuele conclusies en/of aanbevelingen. De beslissing op de klacht wordt aan de klager en beklaagde verstuurd. Als de klager het nog niet eens is met de beslissing en behandeling van de klacht, dan kan de klager naar de Gemeentelijke ombudsman.

Alle klachten worden vertrouwelijk behandeld.

5 Aantal klachten gemeente Wijchen

In 2025 hebben wij 46 klachten ontvangen. Dit is een stijging van twaalf klachten ten opzichte van 2024, toen we 34 klachten ontvingen. Van deze 46 klachten hebben we er zevenentwintig volgens de klachtenverordening behandeld.

Negen klachten hebben we niet in behandeling genomen, omdat deze niet vielen onder de klachtenverordening. Drie klachten werden door de klager ingetrokken en zijn daarom ook niet behandeld. Zeven klachten zijn doorgestuurd naar derden voor verdere afhandeling. Deze negentien klachten worden verder niet in dit jaarverslag besproken.

Vorig jaar zijn er twintig klachten behandeld. In 2025 zijn er dus zeven klachten meer behandeld ten opzichte van het voorgaande jaar.

In dit jaarverslag worden alleen de door de klachtencoördinatoren behandelde klachten genoemd.

Van de zevenentwintig behandelde klachten hebben we tweeëntwintig klachten op een informele manier afgedaan. Vijf klachten werden afgedaan op de formele manier, volgens het klachtrecht van de Awb.

Tabel 1. Aantal klachten van de afgelopen verslagjaren:

Verslagjaar	Aantal ingediende klachten	Aantal ingetrokken klachten	Aantal klachten doorgestuurd naar derden	Aantal niet klacht-waardige klachten	Aantal behandelde klachten
2025	46	3	7	9	27
2024	34	0	2	12	20
2023	43	1	0	17	28
2022	45	0	6	8	31
2021	48	-	-	-	-
2020	39	-	-	-	-

Sinds 2022 wordt er in het jaarverslag meer onderscheid gemaakt tussen de ontvangen klachten en de behandelde klachten. Daarom is de tabel voor 2021 niet ingevuld.

In de volgende paragrafen wordt dieper ingegaan op de in behandeling genomen klachten. Er wordt een verdeling gemaakt per domein en in de soort klacht. Tot slot wordt ingegaan op de afdoening van de klachten. Per domein worden de binnengekomen klachten nog nader beschreven.

5.1. Aantal klachten per domein/bestuursorgaan

De Werkorganisatie Druten Wijchen is onderverdeeld in vijf domeinen. Hieronder verdelen we de klachten per domein. Ook kijken we naar de klachten die zijn behandeld over de bestuursorganen (gemeenteraad, college, wethouders, griffier).

Domein Bedrijfsvoering
Over dit domein zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Domein Fysieke Leefomgeving
Over dit domein zijn in 2025 vijf klachten binnengekomen. Twee klachten hiervan gingen over team Juridische advisering, één klacht ging over team Verkeer, één klacht ging over team Energietranisitie, één klacht had betrekking op team Grondzaken.

Domein Publiekszaken
Over dit domein zijn er in 2025 vijftien klachten behandeld. Een klacht hiervan ging zowel over Domein Publiekszaken als over Domein Sociale Leefomgeving. Negen klachten hadden betrekking op het Sociaal Team, vier klachten op team Inkomen en ondersteuning, één klacht op team Burgerzaken en één klacht op team Onderwijs.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten
Over dit domein zijn in 2025 vijf klachten binnengekomen. Deze klachten hadden betrekking op team Fysiek.

Domein Sociale Leefomgeving
Over dit domein is in 2025 één klacht binnengekomen. Deze klacht had betrekking op team Wmo, jeugd en gezondheid in combinatie met het Sociaal Team.

Domeinmanager
Over de (individuele) domeinmanagers zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Gemeenteraad
Over de gemeenteraad zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

College van burgemeester en wethouders
Over het college zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Burgemeester
Over de burgemeester zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Wethouder
Over individuele wethouders zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Griffier en medewerkers van de griffie
Hierover zijn in 2025 geen klachten binnengekomen.

Niet onder te verdelen
Twee klachten waren in 2025 niet onder te verdelen. Deze klachten waren niet toe te schrijven aan een bepaald domein of bestuursorgaan.

Tabel 2. Overzicht klachten per domein/bestuursorgaan in 2025

Afdeling	**2025**	**2024**	**2023**
Gemeenteraad	0	0	0
College	0	0	0
Wethouder	0	0	1
Burgemeester	0	0	0
Griffier	0	0	0
Domeinmanager	0	0	0
Domein Publiekszaken*	15	12	18
Domein Fysieke Leefomgeving	5	7	8
Domein Bedrijfsvoering	0	0	0
Domein Bestuur, Strategie en Projecten	5	0	2
Domein Sociale leefomgeving	1	1	2
Niet onder te verdelen	2	0	0
Totaal	**28**	**20**	**31**

** Eén klacht had zowel betrekking op domein Publiekszaken als domein Sociale Leefomgeving.*

5.2 Aantal klachten per soort

We verdelen de klachten in een aantal soorten. Per soort klacht geven we eerst een uitleg. Daarna volgen de aantallen per soort klacht (tabel 3). Sommige klachten vallen in meer groepen. Daardoor kan het aantal klachten in tabel 3 groter zijn dan het aantal dat we hebben behandeld (tabel 1).

1. Correcte afhandeling:
   Denk hierbij aan het niet volgen van procedures, lange wachttijden en trage afhandeling.

2. Communicatie:
   Denk aan onbehoorlijke, onfatsoenlijke of slechte communicatie.

3. Informatieverstrekking:
   Dit zijn klachten over het niet of niet op tijd geven van de gevraagde informatie. Ook vallen hier klachten onder die gaan over het geven van onjuiste informatie.

4. Beleidsklachten:
   Inwoners of ondernemers die het niet eens zijn met het beleid van de gemeente, kunnen daarover klagen, maar de klachten vallen niet onder de klachtenregeling. We schrijven de klachten wel op, maar ze worden niet behandeld.

5. Overig:
   Alle klachten die niet bij een van de soorten hierboven thuishoren.

*Tabel 3. Overzicht klachten per categorie**

Categorie klacht	2025	2024	2023
Correcte afhandeling	10	6	16
Communicatie	13	13	11
Informatieverstrekking	3	0	2
Beleidsklachten	0	0	0
Overig	2	1	1

* In 2025 vielen twee klachten in meerdere categorieën. In 2024 hadden alle klachten betrekking op één categorie en in 2023 vielen drie klachten in meerdere categorieën.

5.3 Omschrijving van de klachten

Hieronder een korte omschrijving van de klachten. We behandelen alle klachten vertrouwelijk. Daarom staan er geen namen in dit jaarverslag; niet van klagers en niet van medewerkers of bestuurders waarover geklaagd wordt. De onderstaande klachten zijn informeel behandeld, tenzij anders vermeld.

Domein fysieke leefomgeving

Over dit domein zijn vijf klachten behandeld. Deze klachten hadden allen betrekking op correcte afhandeling.

Domein Publiekszaken

Over dit domein zijn vijftien klachten behandeld. De verdeling was als volgt:

- Negen klachten hadden betrekking op het Sociaal Team
- Vier klachten hadden betrekking op team Inkomen en ondersteuning
- Eén klacht had betrekking op team Burgerzaken
- Eén klacht had betrekking op team Onderwijs

Qua categorie was de verdeling binnen dit domein:

- Drie klachten hadden betrekking op correcte afhandeling
- Negen klachten hadden betrekking op communicatie
- Drie klachten hadden betrekking op informatieverstrekking
- Twee klachten vielen in de categorie overig.

Klachten over het Sociaal Team zijn informeel opgepakt door de teamcoördinator van het Sociaal Team. In alle gevallen heeft contact plaatsgevonden tussen de klager en de teamcoördinator. De overige informele klachten zijn door middel van een nadere uitleg of het alsnog snel oppakken van het verzoek naar tevredenheid opgelost. Drie klachten over het Sociaal Team zijn in de formele procedure behandeld. Twee van deze klachten zijn ongegrond verklaard en één klacht is gedeeltelijk gegrond verklaard.

Domein Bestuur, Strategie en Projecten
Over dit domein zijn vijf klachten behandeld. Drie van deze klachten hadden betrekking op communicatie en twee op correcte afhandeling.

Domein Sociale Leefomgeving
Over dit domein is één klacht behandeld. Deze klacht had betrekking op communicatie.

5.4 Hoe hebben we de klachten behandeld?

Alle klachten die binnen de kaders van de klachtenverordening vallen, hebben we in behandeling genomen. We streven ernaar om klachten zoveel mogelijk informeel op te lossen.

In tabel 4 staat hoe we de klachten hebben afgehandeld.

Het valt op dat we ook dit jaar de meeste klachten informeel hebben kunnen afhandelen. Met een gesprek of nadere uitleg waren de meeste klagers tevreden. Van de 46 ontvangen klachten hebben we zevenentwintig klachten behandeld. Hiervan zijn er vijf formeel volgens het klachtrecht van de Awb behandeld. Van deze formele klachten zijn twee ongegrond verklaard, twee gegrond verklaard en één is gedeeltelijk gegrond verklaard.

Alle klachten zijn met de medewerkers waarover het ging besproken. Dat geldt ook voor de klachten die ongegrond waren of de klachten die we met een gesprek hebben opgelost.

Tabel 4. Overzicht resultaat van klachtbehandeling

Resultaat van klachtbehandeling	**2025**	**2024**	**2023**
Ongegrond	2	0	0
Gegrond	2	1	1
Deels gegrond/deels ongegrond	1	0	1
Niet in behandeling genomen	9	14	14
Ingetrokken	3	0	1
Anders afgedaan	22	16	26
Doorgestuurd naar derde partij	7	2	0
In behandeling	0	1	0
Totaal	**46**	**34**	**43**

Tabel 5. Overzicht klachtbehandeling

Uitkomst van klachtbehandeling	**2025**	**2024**	**2023**
Formeel	5	2	2
Informeel	22	18	26
Totaal	**27**	**20**	**28**

6. De Gemeentelijke ombudsman

Elke gemeente heeft de wettelijke verplichting een ombudsvoorziening in te stellen. Deze verplichting is vastgelegd in artikel 9:18 van de Awb en artikel 81p van de Gemeentewet. Voor de gemeente Wijchen vervult mevrouw mr. M.J. van Dasselaar de rol van Gemeentelijke ombudsman, met mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig als haar plaatsvervanger.

De Gemeentelijke ombudsman functioneert als onafhankelijke instantie en vormt een essentiële schakel in onze klachtenprocedure. Wanneer een klager niet tevreden is over de wijze waarop de gemeente de klacht heeft afgehandeld, staat de weg naar de Gemeentelijke ombudsman open voor een onafhankelijke beoordeling.

De Gemeentelijke ombudsman stelt jaarlijks een eigen verslag op waarin zij haar werkzaamheden en bevindingen documenteert. Dit verslag bieden wij u tegelijk met dit jaarverslag aan.

7. Conclusie

In 2025 is er een duidelijke toename te zien in het aantal ingediende klachten ten opzichte van 2024. Met 46 klachten ligt het aantal klachten twaalf hoger dan in 2024 en drie klachten hoger dan in 2023. Van deze 46 klachten zijn er zeventwintig in behandeling genomen, zeven klachten meer dan in 2024. Het voorgaande betekent dat men de klachtenprocedure beter dan in voorgaande jaren weet te vinden, wat echter niet heeft geleid tot een hele grote stijging in het aantal behandelde klachten.

Het is positief om te constateren dat tweeëntwintig van de zevenentwintig klachten via de informele weg zijn opgelost. Dit wijst op een constructieve houding van zowel onze medewerkers als de klagers zelf. De informele aanpak, waarbij we inzetten op gesprek en uitleg/excuses, blijkt effectief te zijn in het herstellen van vertrouwen en het vinden van oplossingen. In 2025 zien we dat het aantal klachten over communicatie hetzelfde is gebleven en een toename van klachten over correcte afhandeling.

Het domein Publiekszaken, en daarbinnen specifiek het Sociaal Team, blijft het meest kwetsbaar voor klachten. Dit is begrijpelijk gezien de intensieve contacten die dit team heeft met inwoners in vaak complexe situaties. De teamcoördinator van het Sociaal Teams speelt een belangrijke rol in het tijdig signaleren en oplossen van mogelijke klachten.

Voor 2026 blijven goede communicatie, professionele houding en het nakomen van afspraken de belangrijkste aandachtspunten. Elke klacht biedt ons de mogelijkheid om onze dienstverlening verder te verbeteren en het vertrouwen van onze inwoners in de gemeente Wijchen te versterken.

Dit jaarverslag wordt binnen de organisatie gedeeld om het bewustzijn rond klachtbehandeling te vergroten. Het Management Team wordt verzocht het verslag onder de aandacht te brengen van alle medewerkers. Deze terugkoppeling draagt bij aan een cultuur waarin leren van klachten centraal staat en waarin onze dienstverlening continu wordt verbeterd.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2025

Ombudsman van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-WerkBedrijf) en de GR Regio Arnhem-Nijmegen (De Groene Metropool)

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Jaarverslag 2025

Voorwoord
1. Inleiding
2. Taken en bevoegdheden
3. Werkwijze
4. Toetsingskader
5. Overige werkzaamheden
6. Klachten
   6.a Toelichting
7. Conclusies en aanbevelingen
   7.a Communicatie
   7.b Interne klachtbehandeling
   7.c De rol van de klachtencoördinator

Tot slot

Bijlagen:

1 Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente 2025
2 Verantwoording algemeen budget 2025

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Voorwoord

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2025 van de gemeentelijke ombudsman aan.

Het aantal klachten in 2025 (40) is 11 hoger dan in 2024. Klachten zijn doorgaans een signaal dat er iets niet goed gaat tussen de inwoner(s) en de gemeente. Veel klachten ontstaan door een gebrekkige of een minder gelukkige wijze van communicatie of door het uitblijven van communicatie. Er wordt bijvoorbeeld niet tijdig gereageerd op brieven, een gegeven antwoord is onjuist, onvolledig of voor de inwoner niet duidelijk, inwonerparticipatie verloopt niet naar wens of inwoners voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd.

De overheid moet niet alleen *rechtmatig* handelen, maar ook *behoorlijk*. Bij de behandeling van klachten wordt onderzocht of de overheid *behoorlijk* heeft gehandeld. Die behoorlijkheid wordt getoetst aan vier kernwaarden voor behoorlijk overheidshandelen en aan de bijbehorende behoorlijkheidsvereisten. Een behoorlijk handelende overheid heeft *goed contact met de inwoner, doet wat goed is voor de inwoner, werkt voor alle inwoners en is eerlijk*.

In de dagelijkse praktijk houdt behoorlijk handelen onder andere in dat de overheid bij besluitvorming voldoende rekening houdt met het perspectief van de inwoner, zich inzet om te komen tot een goede verbinding met de inwoner en reageert op een manier die past bij de behoefte van de inwoner.

Behoorlijk overheidshandelen vraagt om medewerkers die in hun contact met inwoners communicatief, empathisch en flexibel zijn. Gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de te verwachten financiële uitdagingen voor de gemeentelijke overheid, is het geen eenvoudige opgave om voldoende medewerkers te vinden en deze voldoende toe te rusten op hun taak. Investeren in een soepele communicatie met de inwoner, de inwoner tijdig en passend informeren loont echter. Het voorkomt frustratie en extra procedures, het levert tijdwinst op.

De zes gemeenten hebben inmiddels bijna allemaal een nieuwe participatieverordening op grond van de Wet versterking participatie op decentraal niveau. Deze verordening ziet op een vorm van inwonerparticipatie die bijdraagt aan het vergroten van de kennis over wat er bij de inwoners leeft en wat zij belangrijk vinden. Zo kan inwonerparticipatie plaatsvinden op een manier die past binnen het behoorlijk overheidshandelen en bijdragen aan het vergroten van het vertrouwen van inwoners in de democratie.

Graag vraag ik aandacht voor de inzet, betrokkenheid en de professionaliteit van de klachtencoördinatoren van de gemeenten, het WerkBedrijf en de GR Regio Arnhem-Nijmegen. De klachtencoördinatoren zorgen er in hun rol van coördinator voor dat veel klachten worden voorkomen, of in een vroeg stadium door de gemeente worden opgelost. Hun werk is van grote waarde voor het contact tussen de lokale overheden en de inwoners. De klachtencoördinatoren hebben uiteraard wel de hulp nodig van de medewerkers van de verschillende afdelingen/teams, wethouders en burgemeesters. Binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen lijkt bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure, de rol van de klachtencoördinator en die van de gemeentelijke ombudsman daarin, weleens wat achter te blijven. Ik pleit er daarom voor dat daar intern meer aandacht voor komt, zodat het streven naar behoorlijk overheidshandelen als een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt ervaren en er in gezamenlijkheid wordt gezocht naar maatwerk in dat handelen.

de Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

In dit jaarverslag treft u een overzicht van de werkzaamheden van de gemeentelijke ombudsman, een overzicht van het aantal klachten en een aantal aanbevelingen.

Mw. mr. M.J. van Dasselaar

Gemeentelijke ombudsman

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

1. Inleiding

De gemeente dient op grond van de wet te beschikken over een externe klachtvoorziening waar een inwoner terecht kan als hij niet tevreden is over de wijze waarop de gemeente zijn klacht heeft behandeld. De gemeente kan kiezen voor aansluiting bij de Nationale ombudsman of voor een eigen lokale ombudsvoorziening. De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, West Maas en Waal en Wijchen, de Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR-WerkBedrijf) en de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen (de Groene Metropool) hebben gekozen voor een eigen ombudsman.

De gemeenteraden en de MGR-WerkBedrijf hebben mevrouw mr. M.J. van Dasselaar met ingang van 1 januari 2025 voor een tweede periode van zes jaar herbenoemd als ombudsman. De GR Regio Arnhem-Nijmegen heeft ervoor gekozen mevrouw mr. M.J. van Dasselaar met ingang van 1 januari 2021 te benoemen als ombudsman. Mevrouw mr. L. Hellwig is als substituut ombudsman benoemd voor de zes gemeenten, en de MGR.

De ombudsman is onpartijdig en onafhankelijk en maakt geen deel uit van de bestuursorganen van de gemeente of de gemeenschappelijke regelingen. De ombudsman werkt zelfstandig, zonder personeel. Wanneer de ombudsman een klacht behandelt kan een beroep worden gedaan op ambtelijke ondersteuning of op een notulist.

De ombudsman is een laagdrempelige voorziening en is rechtstreeks bereikbaar via degemeentelijkeombudsman@gmail.com of via de klachtencoördinatoren van de gemeenten/de gemeenschappelijke regelingen.

De ombudsman is verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen van zijn werkzaamheden. Daartoe dient dit jaarverslag. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op de taken en bevoegdheden van de ombudsman, de werkzaamheden en ervaringen van het afgelopen kalenderjaar en wordt een overzicht gegeven van de meldingen en klachten die de ombudsman in 2025 heeft ontvangen. Daar waar in dit jaarverslag ‘gemeenten’ staat worden, tenzij anders vermeld, ook bedoeld de twee aangesloten gemeenschappelijke regelingen.

2. Taken en bevoegdheden

De ombudsman is bevoegd klachten in behandeling te nemen over hoe medewerkers en/of bestuurders van de gemeente zich tegenover inwoners gedragen, deze klachten te beoordelen en naar aanleiding daarvan aanbevelingen te doen. De ombudsman toetst de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidseisen (zie hieronder) en oordeelt of de gedragingen al dan niet behoorlijk zijn.

Een klacht moet in principe eerst bij de gemeente zelf worden ingediend, voordat de ombudsman in beeld komt. In de praktijk blijkt dat inwoners dit soms onprettig vinden, juist omdat ze geen vertrouwen hebben in de gemeente. De gemeente moet echter eerst de gelegenheid te krijgen om de klacht zelf op te lossen, voordat de klacht extern, door de ombudsman, wordt behandeld.

De ombudsman kan ook op eigen initiatief een onderzoek instellen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich heeft gedragen.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

De ombudsman is niet bevoegd om klachten over gemeentelijke regelgeving of gemeentelijk beleid in behandeling te nemen. Ook is de ombudsman in principe niet bevoegd klachten te behandelen wanneer sprake is van een gerechtelijke procedure of wanneer er beroep open staat tegen een gerechtelijke uitspraak en de klacht aan deze procedure raakt.

In de praktijk blijkt dat het voor inwoners niet altijd duidelijk is welke taken en bevoegdheden de ombudsman heeft en wat er met een klacht bereikt kan worden. Inwoners komen nogal eens bij de ombudsman terecht omdat ze zich niet gehoord voelen en ze een oplossing willen voor de inhoudelijke problemen waar ze tegenaan lopen. Bij elke klacht is het dan ook van belang om de inwoner te informeren over de taken en bevoegdheden van de ombudsman en eventuele onjuiste verwachtingen van burgers bij te stellen. Wanneer de ombudsman een klacht niet in behandeling kan nemen, verwijst hij de inwoner door naar instanties die de inwoner verder kunnen helpen.

3. Werkwijze

De meeste klachten bereiken de ombudsman rechtstreeks via het emailadres degemeentelijkeombudsman@gmail.com. De ombudsman ontvangt ook klachten via de klachtencoördinatoren en in een enkel geval via de Nationale ombudsman. Na ontvangst van een klacht neemt de ombudsman in principe telefonisch contact op met de klager. In dat eerste gesprek kan de klager de inhoud van de klacht (verder) verhelderen en licht de ombudsman zijn bevoegdheid nader toe. Uit de schriftelijke klacht (en het telefonisch contact) kan het volgende blijken.

- *De klacht is niet eerst intern behandeld.*

Wanneer de klacht niet eerst intern bij de gemeente is ingediend of daar niet is behandeld, stuurt de ombudsman de klacht (in overleg met de klager) voor interne behandeling door naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente.

- *De ombudsman is niet bevoegd om een onderzoek in te stellen.*

Wanneer de ombudsman niet bevoegd is om de klacht in behandeling te nemen, bijvoorbeeld omdat geen sprake is van een klacht over een gedraging, verwijst de ombudsman de klager naar een bevoegde instantie. De ombudsman kan, in overleg met de klager, de klacht ook zelf doorsturen naar een bevoegde instantie.

- *De ombudsman is niet verplicht om een onderzoek in te stellen.*

De ombudsman kan besluiten om geen onderzoek in te stellen, bijvoorbeeld wanneer een klacht naar het oordeel van de ombudsman kennelijk ongegrond is. De ombudsman is ook niet verplicht om een klacht in behandeling te nemen wanneer deze wordt ingediend later dan een jaar nadat de gemeente de interne klachtbehandeling heeft beëindigd.

- *De ombudsman is bevoegd een onderzoek in te stellen.*

Wanneer de klacht door de ombudsman kan worden behandeld, wordt er een afspraak gemaakt met de klager voor een hoorgesprek. De ombudsman voert daarna een hoorgesprek met de beklaagde. De ombudsman zal zich bij de behandeling van de klacht richten op het normaliseren van de verhoudingen tussen de klager en de gemeente en het herstellen van het vertrouwen. De ombudsman zal daarom altijd onderzoeken in hoeverre er ruimte is om in overleg tussen klager en beklaagde tot een voor beide partijen goede oplossing te komen. Lukt dat niet, dan zal de

ombudsman een verslag van bevindingen opstellen waarin de klacht en de standpunten van klager en beklaagde zijn weergegeven. Daarna maakt de ombudsman zijn rapport op met daarin de conclusies van het onderzoek en eventuele aanbevelingen voor het bestuursorgaan. Tegen de uitspraak van de ombudsman staat geen bezwaar of beroep open. Het rapport wordt, zonder vermelding van persoonlijke gegevens, openbaar gemaakt. Het rapport wordt, zonder vermelding van persoonlijke gegevens en ook overigens onherleidbaar naar personen, openbaar gemaakt.

4. Toetsingskader

Bij de beoordeling van een klacht toetst de ombudsman de gedragingen waarover wordt geklaagd aan de behoorlijkheidsvereisten zoals die door de Nationale ombudsman en gemeentelijke ombudsmannen gezamenlijk zijn opgesteld. De behoorlijkheidswijzer, waarin de behoorlijkheidsvereisten zijn opgenomen, is met ingang van 1 januari 2026 vernieuwd.

De behoorlijkheidsvereisten zijn ondergebracht onder vier nieuw geformuleerde kernwaarden waar overheidshandelen (en dus ook gemeentelijk handelen) aan moet voldoen. (zie ook: De vier kernwaarden | Nationale ombudsman)

A. DE OVERHEID HEEFT GOED CONTACT MET DE BURGER

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Luisteren naar burgers
- Burgers betrekken
- Goede voorbereiding
- Respectvol
- De-escalatie

B. DE OVERHEID ZET BURGERS CENTRAAL EN DOET WAT NODIG IS.

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Mensenrechten respecteren
- Maatwerk
- Evenredigheid
- Bijzondere zorg
- Coulante opstelling

C. DE OVERHEID WERKT VOOR ALLE BURGERS

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Regierol
- Goede informatieverstrekking
- Goede motivering
- Voortvarendheid
- Betrouwbaarheid
- Toegankelijkheid

D. DE OVERHEID IS EERLIJK

Bij deze kernwaarde horen de behoorlijkheidsvereisten:

- Eerlijke proceskansen
- Integriteit
- Onpartijdigheid
- Transparantie

5. Overige werkzaamheden

De ombudsman en de substituut ombudsman overleggen eenmaal per jaar over de algemene gang van zaken. Over inhoudelijke onderwerpen en lopende onderzoeken wordt telefonisch overlegd. Het contact met de substituut ombudsman is van grote waarde, zeker waar het gaat om het delen van kennis en ervaring. De ombudsman en de substituut ombudsman zijn lid van de Vereniging voor Klachtrecht.

De ombudsman onderhoudt contact met de Nationale ombudsman en neemt deel aan bijeenkomsten met andere lokale ombudsmannen.

Het contact met de gemeenten verloopt over het algemeen via de klachtencoördinatoren. Jaarlijks is er een overleg met alle klachtencoördinatoren, de ombudsman en de substituut ombudsman. De ombudsman heeft daarnaast regelmatig contact met de burgemeesters en heeft een jaarlijks overleg met twee gemeentesecretarissen. De ombudsman is bovendien altijd bereid om in gesprek te gaan met gemeenteraden en met afdelingen of teams om informatie te geven over de werkzaamheden.

6. Klachten

In 2025 heeft de ombudsman in totaal 40 klachten ontvangen, in 2024 waren dat er 29. Deze klachten kunnen worden onderverdeeld in:

1. Klachten die leiden tot een onderzoek en rapportage.

2. Klachten die zonder onderzoek en/of rapportage kunnen worden opgelost.

3. Klachten die leiden tot een verwijzing naar de klachtencoördinator.

4. Klachten die leiden tot een doorverwijzing naar een andere instantie.

5. Klachten die niet in behandeling worden genomen (bijvoorbeeld vanwege het verstrijken van termijnen of omdat er een bezwaar-/beroep mogelijk is of was).

6. Klachten die nog in behandeling zijn en waarvan het onderzoek loopt.

7. Klachten waarin door de ombudsman is bemiddeld.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van het aantal klachten dat aan de ombudsman is voorgelegd, onderverdeeld naar gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

	Berg en Dal		Beuningen		Druten		Heumen		West Maas en Waal		Wijchen		GR Regio A-N		MGR		Overig	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
1 Rapport								1				1						
2 Vereenvoudigd opgelost									1							1		1
3 Doorverwijzig intern	5	5	6		3	4	2	4		1		4						
4 Doorverwijzig extern	2	1		2	1					3	1	1			1			
5 Niet in behandeling genomen	2	2		1				1	1			2						
6 Onderzoek loopt	1	1		1								1				1		
7 Bemiddeling	1	1 (2024)													1	1		
Totaal per gemeente	11	9	6	4	4	4	2	6	2	4	2	9	0	0	2	3	0	1
Totaal 2024	**29**																	
Totaal 2025	**40**																	

6.a Toelichting

In 2025 heeft de ombudsman 40 klachten ontvangen. Dat zijn er 11 meer dan in 2024. De stijging is vooral te zien in de gemeente Wijchen. De klachten zijn echter zo divers dat er geen eenduidige reden kan worden gegeven voor de stijging van het aantal klachten.

In 2025 zijn twee rapporten uitgebracht. Twee klachten zijn opgelost door bemiddeling.

De meeste klagers zijn door de ombudsman verwezen naar de klachtencoördinator van de betreffende gemeente, omdat de interne klachtenprocedure niet is doorlopen. Klagers nemen rechtstreeks contact op met de ombudsman omdat zij geen vertrouwen hebben in de gemeente, vaak voelen ze zich niet serieus genomen. De ombudsman legt klagers in deze gevallen (meestal telefonisch) uit hoe de interne klachtenprocedure werkt, geeft uitleg over de rol van de klachtencoördinator en stuurt de klacht in de meeste gevallen, in overleg met de klager, door naar de klachtencoördinator.

De meeste klachten zijn snel en goed opgelost na doorverwijzing naar de klachtencoördinator van de desbetreffende gemeente of (M)GR. De klachtencoördinator neemt zelf contact op met de klager of zorgt ervoor dat de klacht bij de juiste medewerker terecht komt. Er wordt uitleg gegeven over besluiten of procedures en de vragen van de klager worden beantwoord. Veel klachten worden op deze wijze in het voortraject opgelost, zodat er geen formele klachtbehandeling nodig is en de klacht daarna dus niet meer terugkomt komt bij de ombudsman. Als er geen oplossing is gevonden kan de interne (formele) klachtenprocedure worden doorlopen. Wanneer de inwoner niet tevreden is na de behandeling van de klacht in de interne klachtenprocedure, kan de ombudsman de klacht behandelen.

Een enkele keer is doorverwezen naar een externe instantie zoals de Omgevingsdienst Groene Metropool, de Nationale Ombudsman of het Juridisch Loket. In een enkel geval is de klacht niet in behandeling genomen, bijvoorbeeld omdat de ombudsman niet bevoegd is, of omdat klagers niet meer reageren op verzoeken tot contact.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

7. Conclusies en aanbevelingen

De meeste klachten ontstaan in situaties waarin de inwoner sterk afhankelijk is van de gemeente. Het kan gaan om situaties rond inkomen, zorg en/of schuldhulpverlening of om situaties die grote impact hebben op de directe leefomgeving, bijvoorbeeld overlast door bomen, parkeer- of geluidsoverlast, maar ook wanneer in de buurt wordt gebouwd. Onvrede ontstaat als er door de gemeente in een inhoudelijke kwestie (rond inkomen of leefomgeving) onvoldoende, niet respectvol of niet tijdig wordt gecommuniceerd.

Soms lijken inwoners de klachtenprocedure te willen gebruiken als pressiemiddel in een inhoudelijke kwestie. De ombudsman neemt klachten doorgaans niet in behandeling wanneer een onderliggende inhoudelijke zaak nog in behandeling is en de klachten daarmee verband houden. De ombudsman neemt bovendien alleen klachten over gedragingen in behandeling en geen klachten die feitelijk zien op de inhoud van besluiten. Dit wordt door de ombudsman ook zo met klagers besproken.

De ombudsman constateert tegelijkertijd dat de communicatie richting de inwoner nog weleens te wensen over laat en dat inwoners niets horen van de gemeente over de stand van zaken van de aanvraag/behandeling. Klachten over niet of onvoldoende communiceren door de gemeente met de inwoner kunnen wel door de ombudsman in behandeling worden genomen. In ieder geval doet de ombudsman bij dergelijke klachten pogingen om helder te krijgen wat de stand van zaken is en om de gemeente te bewegen om hierover adequater te communiceren.

Geconcludeerd kan worden dat de meeste klachten ontstaan als gevolg van de wijze van communiceren met inwoners.

7.a Communicatie

Klachten gaan vaak over het gevoel niet serieus te zijn genomen. Klagers geven aan dat zij ondanks herhaalde verzoeken niet worden teruggebeld, dat op handhavingsverzoeken niet wordt gehandeld of dat procedures rond besluitvorming niet zorgvuldig zijn verlopen. Inwoners horen soms dagen of weken niets van de gemeente en in de tussentijd zitten zij zonder inkomen/zorg of met de ervaren overlast. Zo lopen de frustraties bij inwoners op.

De overheid moet een betrouwbare partner zijn voor inwoners en moet inwoners met respect behandelen. Een betrouwbare en respectvolle overheid komt gemaakte afspraken na, belt terug, reageert tijdig op brieven en neemt de inwoner serieus in zijn vragen en problemen.

Gemeenten hebben te maken met personeelswisselingen en personeelstekorten. Gezien de inhoudelijke en de financiële uitdagingen voor de gemeenten de komende jaren, zal de werkdruk naar verwachting verder stijgen. Dat zal in de praktijk betekenen dat inwoners langer zullen moeten wachten op een reactie van de gemeente, zeker als de inhoudelijke behandeling van een verzoek wat complexer is. Inwoners begrijpen vaak best dat er sprake is van werkdruk en kunnen over het algemeen geduld opbrengen, zolang zij maar tussentijds worden geïnformeerd over de stand van zaken. Tussentijds informeren kost bovendien minder tijd dan nieuwe brieven van inwoners te moeten beantwoorden en klachten over het gebrek aan voortgang/communicatie in behandeling te moeten nemen. Een snelle, duidelijke en adequate communicatie en het nakomen van gemaakte afspraken kan veel klachten voorkomen. Investeren in het contact met inwoners draagt bij aan de vermindering van de werkdruk en levert tijdwinst op.

Aanbevelingen:

- Houd contact met inwoners, juist als behandeling van verzoeken langer duurt.
- Communiceer en informeer helder en tijdig en kom gemaakte afspraken na.
- Neem inwoners serieus bij vragen en problemen, wees empathisch en flexibel.
- Wijs medewerkers er actief op dat zij in hun uitvoerende overheidsrol een betrouwbare partner moeten zijn voor de inwoners en ondersteun hen hierin.

7.b Interne klachtbehandeling

Tijdens de interne klachtbehandeling bij de gemeenten en (M)GR wordt meestal eerst geprobeerd om de klacht informeel op te lossen door middel van gesprekken met de klager. Als dat geen oplossing biedt, kan de klacht formeel worden behandeld. Ook in 2025 is er bij klagers onduidelijkheid geweest over het verschil tussen de informele en de formele interne klachtbehandeling. Wanneer klagers een klacht indienen bij de ombudsman na afloop van de informele fase, is de ombudsman in principe niet bevoegd de klacht in behandeling te nemen. Dat kan pas na afloop van de formele interne klachtbehandeling.

Aanbevelingen:

- Zorg dat klachtbehandelaars zich voldoende bewust zijn van het verschil tussen informele en formele klachtbehandeling.
- Informeer klagers tijdens de informele fase dat er *nog geen* sprake is van formele klachtbehandeling, maar van een poging om te komen tot een informele oplossing.
- Informeer klagers actief over de mogelijkheid om alsnog te vragen om een formele interne behandeling na afronding van de informele fase.

7.c De rol van de klachtencoördinator

De gemeentelijke ombudsman constateert dat de rol van de klachtencoördinator voor inwoners en in de werkorganisaties niet altijd duidelijk is. De klachtencoördinator neemt de klacht in en organiseert de klachtbehandeling. In de verordening klachtbehandeling van de gemeenten en M(GR) wordt bepaald wie inhoudelijk verantwoordelijk is voor de interne klachtbehandeling. De klachtencoördinator is dus niet degene die de klacht inhoudelijk behandelt. De gemeentelijke ombudsman pleit voor meer interne aandacht voor de klachtenprocedure en de rol van de klachtencoördinatoren en de gemeentelijke ombudsman daarin. Behoorlijk overheidsoptreden is een verantwoordelijkheid van alle betrokkenen binnen de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Meer interne bekendheid met de behoorlijkheidsvereisten en de klachtenregeling draagt bij aan transparant, respectvol, betrokken en betrouwbaar overheidsoptreden, waarin ruimte is voor maatwerk.

Aanbeveling:

- Breng de behoorlijkheidsvereisten, de klachtenprocedure, de rol van de klachtencoördinator en die van de gemeentelijke ombudsman met regelmaat onder de aandacht van medewerkers en bestuurders, zodat behoorlijk overheidsoptreden als een gezamenlijk verantwoordelijkheid wordt ervaren.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Tot slot

De ombudsman stelt met genoegen vast dat de gemeenten en de Gemeenschappelijke regelingen zich ervan bewust zijn dat een goede communicatie van groot belang is om klachten te voorkomen. In het algemeen is er daarom ook sprake van een vergaande bereidheid om in gesprek te gaan met inwoners en om met elkaar te komen tot goede oplossingen die passen bij de persoonlijke situatie van de inwoner. Het contact tussen de gemeentelijke ombudsman en de klachtencoördinatoren verloopt goed, de klachtencoördinatoren reageren snel en doortastend op klachten die de ombudsman terugverwijst, zijn oplossingsgericht en voorkomen daarmee dat conflicten hoger oplopen. Het zou mooi zijn als in alle lagen van de gemeentelijke organisatie het bewustzijn groeit dat een goede, snelle en op de inwoner afgestemde communicatie klachten kan voorkomen.

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 1

Geanonimiseerd overzicht klachten per gemeente/GR 2025

Berg en Dal	Vervoer
Berg en Dal	Vergunningverlening
Berg en Dal	Kredietbank
Berg en Dal	Handelen voormalige werkgever
Berg en Dal	Afhandeling melding
Berg en Dal	Klachtafhandeling
Berg en Dal	Handelen medewerker
Berg en Dal	Participatiewet
Berg en Dal	Grafrechten
Beuningen	Zorg over inwoner
Beuningen	Overlast in de buurt
Beuningen	Handelen bestuurder
Beuningen	Klachtafhandeling
Druten	Leerlingenvervoer
Druten	Handelen bestuurder
Druten	Overlast in de buurt
Druten	Handelen medewerker
Heumen	Klachtafhandeling
Heumen	Sociaal team
Heumen	AZC
Heumen	Termijn afhandelen aanvraag
Heumen	Overlast bomen
Heumen	Overlast bomen
onbekend	Participatiewet
Werkbedrijf	Privacy
Werkbedrijf	Handelen medewerker
Werkbedrijf	Handelen medewerker
West Maas en Waal	Ambtsdwang
West Maas en Waal	Omgevingstafel
West Maas en Waal	Overlast sportveld
West Maas en Waal	Niet doorsturen brief
Wijchen	Overlast buurt
Wijchen	Optreden politie
Wijchen	Participatiewet
Wijchen	Overlast buurt
Wijchen	Schuldhulpverlening
Wijchen	Overlast boom
Wijchen	Sociaal beleid
Wijchen	Handelen werkgever
Wijchen	Privacy

degemeentelijkeombudsman@gmail.com

Bijlage 2

Verantwoording algemeen budget 2025

Algemeen budget 2025

IN

Bijdragen algemene kosten		
	€ 330,- per gemeente (6)	1980
	€ 330,- per GR (2)	660
Bijdragen ambtelijke ondersteuning		
	€ 380,- per gemeente (5, behalve Berg en Dal)	1900
	€ 135,- Berg en Dal	135
	€ 135,- MGR	135
	€ 135,- De Groene Metropool	135
Totaal		***4945***

UIT

	Vereniging van Klachtrecht	350
	Ambtelijke ondersteuning	2305
	Overleggen, studiedagen, reiskosten, representaties etc	2290
Totaal		***4945***

Tarieven 2025

Rapport	930
Bemiddeling	515
Jaarverslag	90
Uurtarief	95

Bovenstaande tarieven werden in rekening gebracht ingeval van (de behandeling van) een klacht. De bedragen maken geen onderdeel uit van het algemeen budget.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7824
Extern Zaak ID	Z/26/347968
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.n
Titel	347968 Informatienota Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
347968 Informatienota Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025
Jaarverslag Wijchen 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	4 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/347968

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Jaarverslag bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025

Collegedatum: 4 mei 2026

Kernboodschap
Met deze informatienota informeren wij u over het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Wijchen over 2025. In dit jaarverslag staat hoe de commissie is samengesteld, hoe de commissie werkt, hoeveel bezwaarschriften in 2025 zijn ontvangen en welke bevindingen de commissie heeft gedaan. In 2025 zijn in totaal 102 bezwaarschriften ingediend en heeft de commissie 12 hoorzittingen gehouden. Per hoorzitting worden maximaal 4 verschillende bezwaarschriften behandeld, tenzij meerdere bezwaarschriften tegen hetzelfde besluit zijn gericht. Het jaarverslag laat ook zien welke soorten zaken aan de orde waren en hoe deze zijn afgehandeld. Daarnaast benoemt de commissie een aantal aandachtspunten. Deze gaan over besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen en over de onderbouwing van die besluiten.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
	Niet van toepassing.

Toelichting
De bezwaarschriftencommissie Wijchen is een externe en onafhankelijke commissie. Zij adviseert over bezwaarschriften tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. Daarna neemt het bevoegde bestuursorgaan een beslissing op bezwaar. De commissie werkt op basis van de Verordening bezwaarschriftencommissie Wijchen 2020. In het jaarverslag staat uitgelegd hoe de commissie is samengesteld en hoe zij werkt.

In 2025 bestond de commissie uit een voorzitter en vijf leden. Zaken worden tijdens hoorzittingen behandeld in wisselende samenstelling. Bij een hoorzitting zijn steeds één voorzitter en twee leden aanwezig. In 2025 hebben in totaal twaalf hoorzittingen plaatsgevonden.

In totaal zijn in 2025 102 bezwaarschriften ingediend. Volgens het jaarverslag waren daarvan er op 31 december 2025 29 ingetrokken, was in 48 zaken advies uitgebracht, waren 24 zaken nog in behandeling en is in 1 zaak een beslissing op bezwaar genomen zonder advies van de commissie. Dit laatste gebeurde omdat het college het bestreden besluit al wilde herroepen, daarmee volledig aan het bezwaar tegemoetkwam en bezwaarmaker de zaak graag snel wilde afronden.

De bezwaarschriften gingen over verschillende onderwerpen. Het grootste deel had betrekking op de fysieke leefomgeving. Daarnaast waren er zaken op het gebied van Wet

maatschappelijk ondersteuning 2015/Jeugd, werk en inkomen en overige onderwerpen, zoals subsidie, Wet open overheid en Wet basisregistratie personen. Daarmee geeft het jaarverslag een goed beeld van de aard van de bezwaarzaken in 2025.

De commissie noemt in het jaarverslag ook een aantal bevindingen. Bij besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen zag de commissie dat niet altijd duidelijk was gewerkt volgens de geldende beleidsregels. Ook was voor de commissie niet altijd duidelijk wat de juridische status was van de gebruikte documenten en hoe deze stukken zich tot elkaar verhielden. De commissie vindt het daarom belangrijk dat uitgangspunten duidelijk, actueel en consistent worden vastgelegd in beleid.

Het informeren van de raad over het jaarverslag past bij een open en zorgvuldige bestuursstijl. Het geeft inzicht in de werking van de bezwaarprocedure en in punten waar de gemeentelijke organisatie van kan leren. Dat sluit aan bij een betrouwbare overheid en een zorgvuldige behandeling van inwoners en andere belanghebbenden.

Gevolgen
De raad is met deze informatienota op de hoogte van de werkzaamheden van de bezwaarschriftencommissie in 2025 en van de belangrijkste bevindingen uit het jaarverslag.

Het jaarverslag kan aanleiding geven om binnen de organisatie aandacht te houden voor een zorgvuldige motivering van besluiten, voor duidelijke en consistente beleidsstukken en voor het tijdig afhandelen van bezwaarzaken. Het jaarverslag noemt deze punten nadrukkelijk.

Aan deze informatienota zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Communicatie
De raad wordt via deze informatienota geïnformeerd over het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025. Het rapport is hiermee openbaar. Verder wordt geen externe communicatie ingezet.

Wel worden de bevindingen uit het jaarverslag intern onder de aandacht gebracht bij de betrokken vakafdelingen, zodat zij deze kunnen meenemen in hun werkzaamheden.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na verzending van deze informatienota heeft de raad kennisgenomen van het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie Wijchen 2025.

De bevindingen uit het jaarverslag kunnen vervolgens ambtelijk worden besproken met de betrokken teams. Daarbij kan aandacht worden besteed aan de kwaliteit van de motivering van besluiten, de samenhang tussen beleidsdocumenten en het tijdig afhandelen van bezwaarzaken. Deze onderwerpen volgen rechtstreeks uit het jaarverslag.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Jaarverslag bezwaarschriftencommissie gemeente Wijchen 2025

Gemeente Wijchen

Inhoud

1. Inleiding 2
2. Algemeen 2
2.1 Instelling bezwaarschriftencommissie 2
2.2 Samenstelling bezwaarschiftencommissie 2
2.3 Secretariaat en ambtelijke ondersteuning 3
3. Hoorzittingen 3
4. Werkwijze 3
4.1 Ontvangst 3
4.2 Hoorzitting 4
4.3 Advisering 4
5. Behandelde bezwaarschriften 4
5.1 Totaal 5
5.3 Afwijken van advies commissie 7
6. Bevindingen over 2025 7
7. Tot slot 8

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen (hierna: de commissie) over het jaar 2025. In dit jaarverslag leest u eerst hoe de commissie is samengesteld en hoe zij werkt. Daarna volgt een overzicht van het aantal bezwaarschriften dat in 2025 is ingediend, de onderwerpen waarover deze gingen en de uitkomsten daarvan. Tot slot benoemt de commissie een aantal zaken die haar in het afgelopen jaar zijn opgevallen.

2. Algemeen

2.1 Instelling bezwaarschriftencommissie

De gemeenteraad (hierna: de raad), het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) en de burgemeester kunnen een commissie instellen voor de behandeling van bezwaarschriften. Dit volgt uit artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en artikel 84 van de Gemeentewet. In Wijchen is zo'n commissie ingesteld met de Verordening bezwaarschriftencommissie Wijchen 2020 (hierna: de Verordening). In deze Verordening staan de samenstelling, taken en werkwijze van de commissie.

De commissie is een externe en onafhankelijke commissie. Zij bereidt beslissingen op bezwaarschriften voor tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. De commissie brengt hierover advies uit aan het bestuursorgaan. Dat bestuursorgaan neemt daarna, na een heroverweging van het besluit, een beslissing op het bezwaar.

De commissie behandelt geen bezwaarschriften over besluiten die zijn genomen op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, bijbehorende regelgeving, gemeentelijke belastingverordeningen of de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor deze bezwaren geldt namelijk een andere procedure.

2.2 Samenstelling bezwaarschiftencommissie

In 2025 bestond de commissie uit:

- mr. drs. E.T.W.M. van Leeuwen (voorzitter)
- M. de Waal (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. M.H.A. van den Heuvel (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. S. van Cleef (lid en plaatsvervangend voorzitter)
- mr. M. Wasser (lid)
- mr. C.H. van Heel (lid)

De commissie behandelt zaken tijdens hoorzittingen in wisselende samenstelling. Bij een hoorzitting zijn steeds één voorzitter en twee leden aanwezig.

mr. drs. E.T.W.M. van Leeuwen en M. de Waal hebben per 31 december 2025 eervol ontslag gekregen als (plaatsvervangend) voorzitter en lid van de commissie. In 2026 heeft het college mr. S. van Cleef benoemd als nieuwe voorzitter van de commissie. Daarnaast is een vacature opengesteld voor twee nieuwe leden.

2.3 Secretariaat en ambtelijke ondersteuning

Het secretariaat ondersteunt de commissie bij haar werkzaamheden. Deze ondersteuning bestaat onder meer uit:

- het toetsen van bezwaarschriften aan de vereisten van de Awb
- het opvragen van dossiers
- het organiseren van hoorzittingen
- het verzorgen van contacten
- het voeren van correspondentie met partijen
- het verzorgen van de verslaglegging van de hoorzittingen
- het opstellen van conceptadviezen.

Als secretaris van de commissie is aangewezen:

- mr. M.M.K. Massop

Als plaatsvervangend secretarissen zijn aangewezen:

- mr. J.J.M.C. Hendriks-Voncken
- mr. drs. N.L.M. Pol
- mr. K. Huizing-Turk
- M.A. van Term

Het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie maakt als onderdeel van het domein Bedrijfsvoering deel uit van het team Algemeen juridische zaken.

3. Hoorzittingen

De commissie houdt normaal gesproken één keer per maand een hoorzitting. Deze zittingen worden vooraf ingepland in een vast jaarschema. Tijdens een hoorzitting behandelt de commissie maximaal vier bezwaarschriften, tenzij meerdere bezwaren gaan over hetzelfde besluit. De hoorzittingen vinden plaats op dinsdagavond vanaf 18.45 uur.

De hoorzittingen zijn in principe openbaar. Dat betekent dat anderen daarbij aanwezig mogen zijn. Hierop zijn uitzonderingen. Zo zijn hoorzittingen niet openbaar als het gaat om bezwaren op het gebied van het sociaal zekerheidsrecht. Ook kan de commissie besluiten dat een zitting niet openbaar is, bijvoorbeeld op verzoek van belanghebbenden. In 2025 hebben in totaal twaalf hoorzittingen plaatsgevonden.

4. Werkwijze

4.1 Ontvangst

Als een bezwaarschrift wordt ontvangen, beoordeelt de secretaris in overleg met de voorzitter of het bezwaar ontvankelijk is. Daarna stuurt het secretariaat een ontvangstbevestiging aan de indiener. In deze brief staat ook of er nog gebreken moeten worden hersteld en hoe de verdere procedure verloopt. Als er een derde-belanghebbende is, bijvoorbeeld een vergunninghouder tegen wiens vergunning bezwaar is gemaakt, dan krijgt deze ook bericht over het bezwaar.

Een kopie van het bezwaarschrift wordt ook gestuurd naar de behandelend vakafdeling. Soms leidt dit ertoe dat de vakafdeling het bezwaar informeel kan oplossen. Dat kan

bijvoorbeeld door het besluit te wijzigen of in te trekken, of door extra uitleg te geven over hoe het besluit tot stand is gekomen.

4.2 Hoorzitting

Als een bezwaar niet informeel kan worden opgelost, wordt een hoorzitting gepland. De indiener van het bezwaar, eventuele derde-belanghebbenden en het verwerend bestuursorgaan worden hiervoor uitgenodigd.

Ter voorbereiding op de hoorzitting ontvangen de commissieleden en alle belanghebbenden kopieën van de stukken die bij de zaak horen. Deze stukken worden aangeleverd door de vakafdeling. Ook stelt de vakafdeling een heroverwegingsnotitie op. Daarin reageert het bestuursorgaan op de bezwaren die zijn ingediend.

De hoorzitting is een belangrijk onderdeel van de bezwaarprocedure. Alleen in uitzonderlijke gevallen vindt geen hoorzitting plaats. Deze uitzonderingen staan in artikel 7:3 van de Awb. Dat kan bijvoorbeeld als een bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is. In dat geval is vooraf al duidelijk wat de uitkomst zal zijn, daar geen discussie over kan bestaan en dat een hoorzitting daar niets aan kan toevoegen. Ook hoeft geen hoorzitting plaats te vinden als belanghebbenden hebben aangegeven dat zij daarvan geen gebruik willen maken.

Tijdens de hoorzitting krijgen de indieners van het bezwaar de gelegenheid om hun bezwaar toe te lichten. Daarna mag het verwerend bestuursorgaan daarop reageren. Ook derde-belanghebbenden kunnen hun mening geven. Het bestuursorgaan wordt tijdens de hoorzitting meestal vertegenwoordigd door één of meer ambtenaren. De commissie kan aan alle partijen vragen stellen om de zaak goed te kunnen beoordelen. Van de hoorzitting wordt een verslag gemaakt.

4.3 Advisering

Na de hoorzitting bespreekt de commissie welk advies zij zal geven. De secretaris werkt dit advies uit. Nadat de commissie hiermee heeft ingestemd, wordt het advies ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

4.4 Beslissing op bezwaar

Daarna neemt het verwerend bestuursorgaan de beslissing op het bezwaar. Deze beslissing wordt samen met het advies van de commissie en het verslag van de hoorzitting gestuurd aan alle belanghebbenden.

Meestal neemt het bestuursorgaan het advies van de commissie over. In dat geval mag het bestuursorgaan voor de motivering verwijzen naar het advies. Soms wijkt het bestuursorgaan geheel of gedeeltelijk af van het advies. Dat mag, maar dan moet het bestuursorgaan goed uitleggen waarom het afwijkt.

5. Behandelde bezwaarschriften

Een deel van de bezwaarschriften die in 2024 zijn ontvangen, is in 2025 behandeld. De cijfers hieronder gaan alleen over de bezwaarschriften die in 2025 zijn ontvangen.

5.1 Totaal

In 2025 zijn in totaal 102 bezwaarschriften ingediend. Dit is te zien in tabel 1. De onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de stand van zaken op 31 december 2025.

De 102 bezwaarschriften zijn als volgt verdeeld:

Aantal ontvangen bezwaarschriften (tabel 1)	2025	2024	2023
Ingetrokken	29	33	40
Advies uitgebracht	48	42	30
Nog in behandeling	24	17	22
Beslissing op bezwaar zonder advies	1		
Totaal	102	96	96

Dat een bezwaarschrift nog in behandeling is, kan betekenen dat de vakafdeling nog onderzoekt of een informele oplossing mogelijk is. Het kan ook betekenen dat de commissie op 31 december 2025 nog geen advies had uitgebracht.

In één zaak is bij uitzondering een beslissing op bezwaar genomen zonder advies van de commissie. Het college was in deze zaak direct al van plan om het bestreden besluit te herroepen, waarmee volledig aan het bezwaar werd tegemoetgekomen. Omdat bezwaarmaker de zaak graag snel wilde afronden en er geen andere belanghebbenden waren, is gekozen voor een snelle afhandeling zonder advies van de commissie.

5.2 Onderverdeling per vakgebied

In de tabellen 3 tot en met 7 zijn de cijfers per onderwerp uiteengezet.

Onderwerpen (tabel 3)	2025	2024	2023
Wmo/Jeugd	18	22	23
Werk en inkomen	14	19	22
Fysieke leefomgeving	58	47	47
Overige (subsidie, Woo, BRP)	12	8	4
Totaal	102	96	96

Wmo/Jeugd (tabel 4)	2025	2024	2023
Advies: (deels) gegrond			
Advies: ongegrond	5	5	2
Advies: niet-ontvankelijk	1	3	3
Ingetrokken	9	9	11
Nog in behandeling	3	5	7
Totaal	18	22	23

Werk en inkomen (tabel 5)	2025	2024	2023
Advies: (deels) gegrond			
Advies: ongegrond	1	1	
Advies: niet-ontvankelijk	3	1	1
Ingetrokken	9	15	18
Nog in behandeling	1	2	3
Totaal	14	19	22

Fysieke leefomgeving (tabel 6)	2025	2024	2023
Advies: (deels) gegrond	26	9	2
Advies: ongegrond	5	8	8
Advies: niet-ontvankelijk	5	9	7
Ingetrokken	7	9	18
Nog in behandeling	14	12	12
Beslissing op bezwaar zonder advies	1		
Totaal	58	47	46

Overig (tabel 7)	2025	2024	2023
Advies: (deels) gegrond		1	
Advies: ongegrond	2	2	1
Advies: niet-ontvankelijk	1		
Ingetrokken	4	3	2
Nog in behandeling	5	3	2
Totaal	12	8	6

5.3 Afwijken van advies commissie

In paragraaf 4.4 staat dat het bestuursorgaan mag afwijken van het advies van de commissie. Als het dat doet, moet het wel extra goed uitleggen waarom. Van de 48 uitgebrachte adviezen is het bestuursorgaan in 26 zaken afgeweken van het advies bij de beslissing op bezwaar. Deze zaken gingen allemaal over bezwaren tegen het aanwijzen van gereserveerde parkeerplaatsen voor het opladen van elektrische voertuigen. De commissie achtte al deze bezwaarschriften gegrond, omdat het college geen onderzoek had gedaan naar de parkeerdruk, terwijl dit wel als toetsingscriterium is opgenomen in de beleidsregels. Het college heeft deze bezwaren toch ongegrond verklaard, omdat het voornemens was de parkeerdruk als beoordelingscriterium uit de beleidsregels te verwijderen. In hoofdstuk 6 wordt hier verder op ingegaan.

5.4 Beroep ingesteld

Van de 102 bezwaarschriften die de gemeente Wijchen in 2025 heeft ontvangen, is tegen 9 beslissing(en) op bezwaar beroep ingesteld. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat voor een deel van de bezwaarschriften op 31 december 2025 nog geen beslissing op bezwaar was genomen.

Tegen een wijziging van het Omgevingsplan Druten kan geen bezwaar worden gemaakt. Daartegen staat alleen rechtstreeks beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Tegen zulke besluiten wordt relatief vaak beroep ingesteld, maar komen dus niet terug in dit verslag.

6. Bevindingen over 2025

6.1 Aanwijzing parkeerplaatsen elektrische voertuigen

In het verslagjaar viel het de commissie op dat bij besluiten over gereserveerde parkeerplaatsen voor elektrische voertuigen niet altijd duidelijk was gewerkt volgens de geldende beleidsregels. Deze beleidsregels zijn voor het college juridisch bindend. Daarin staat onder meer dat straten met een hoge parkeerdruk bij voorkeur moeten worden ontzien. Toch zag de commissie in meerdere zaken dat laadpalen juist in zulke straten werden geplaatst, zonder dat uit de stukken bleek dat onderzoek was gedaan naar de parkeerdruk.

De commissie zag ook dat bij deze besluiten verschillende documenten werden gebruikt, namelijk de beleidsregels, de beleidsstrategie, de plankaart en de concessievoorwaarden. Voor de commissie was niet altijd duidelijk wat de juridische status van deze documenten was. Ook was niet duidelijk hoe deze stukken zich verhielden tot de beleidsregels. In de praktijk leek het erop dat de beleidsstrategie, de plankaart en de concessievoorwaarden soms werden gebruikt om af te wijken van de beleidsregels. Daardoor was de onderbouwing van besluiten niet altijd helder en consistent.

De commissie heeft begrip voor de noodzaak om een dekkend laadnetwerk te realiseren en kan ook geloven dat er over het algemeen een hoge parkeerdruk is. Juist daarom vindt zij het belangrijk dat de uitgangspunten die in de praktijk worden gebruikt, duidelijk, actueel en consistent worden vastgelegd in het beleid of dat het beleid wordt aangepast als criteria onwerkbaar zijn. Ook moet helder zijn welke status de verschillende beleidsdocumenten hebben bij de besluitvorming. De commissie heeft in dit verband begrepen dat het criterium van het vermijden van straten met hoge parkeerdruk in 2026 uit de beleidsregels zal worden gehaald.

7. Tot slot

De commissie spreekt opnieuw haar grote waardering uit voor de ambtelijke ondersteuning. Het secretariaat zorgt steeds voor een goede voorbereiding van de zittingen en voor een zorgvuldige uitwerking van de adviezen en verslagen.

Ook spreekt de commissie haar waardering uit voor het feit dat de vakafdeling in iedere zaak een heroverwegingsnotitie indient. Dit helpt de commissie om bezwaarschriften goed te behandelen, ook tijdens de hoorzitting. Daarnaast laat de gemeente hiermee zien dat zij serieus kijkt naar wat bezwaarmakers naar voren brengen. Dat kan bijdragen aan meer begrip en draagvlak voor de uiteindelijke beslissing op bezwaar

Wijchen, april 2026
Namens de bezwaarschriftencommissie Wijchen,

secretaris,
mr. M.M.K. Massop

voorzitter,
mr. S. van Cleef

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7878
Extern Zaak ID	Z/26/350662
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.o
Titel	350662 Informatienota Algemeen Maatschappelijk werk Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
350662 Informatienota Algemeen Maatschappelijk werk Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt deze informatienota ter kennisname aan.

Openbaar Zaaknummer: Z/26/350662

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Algemeen maatschappelijk werk Wijchen

Collegedatum: 12 mei 2026

Kernboodschap
De Hervormingsagenda Jeugd vraagt van gemeenten om uiterlijk in 2028 te beschikken over stevige sociale teams en een sterke sociale basis. Het college heeft hiervoor op 20 mei en 9 september 2025 het bestedingsplan 2026 vastgesteld. Als aanvulling op het bestedingsplan 2026 willen we in Wijchen algemeen maatschappelijk werk (AMW) in gaan zetten in de vorm van een pilot.

Met deze inzet versterken we de ondersteuning aan de voorkant van het sociaal domein. Inwoners krijgen sneller en laagdrempelig hulp bij psychosociale, financiële en maatschappelijke vragen. Dit helpt om problemen te stabiliseren, zwaardere zorg te voorkomen en de druk op Wmo-voorzieningen te verminderen. AMW werkt daarbij nauw samen met het Sociaal Team Wijchen en vormt een belangrijke schakel binnen de sociale basis.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
20-05-2025	Collegevoorstel Robuuste toegang (Z/25/299103)
09-09-2025	Collegevoorstel Stevige sociale teams en solide sociale basis (Z/25/313087)

Toelichting
Algemeen maatschappelijk werk kan een belangrijke rol vervullen in het vroegtijdig ondersteunen van inwoners met psychosociale en maatschappelijke vragen. Door deze ondersteuning laagdrempelig en dichtbij te organiseren, kunnen problemen vaak eerder worden opgepakt. Dit helpt om situaties te stabiliseren en te voorkomen dat zwaardere en langdurige zorg nodig is.

Ook op het gebied van geldzorgen heeft AMW een duidelijke meerwaarde. Inwoners krijgen ondersteuning bij het omgaan met financiële problemen, het verwerken van stressvolle situaties en het nemen van regie over hun eigen situatie. Tegelijk kan schuldhulpverlening in een paralleltraject werken aan het oplossen van schulden. De verwachting is dat trajecten hierdoor effectiever en korter worden en dat minder vaak beschermingsbewind nodig is.

De inzet van AMW is nadrukkelijk kortdurend. Waar Wmo-begeleiding in Wijchen nu gemiddeld 559 dagen duurt (522 dagen in 2024), laten ervaringen onder andere in Druten zien dat AMW vaak binnen circa 6 maanden afgerond kan worden, met een beperkt aantal contactmomenten. Hierdoor kan de instroom in langdurige Wmo-trajecten afnemen.

Voor de uitvoering wordt voorgesteld om de opdracht enkelvoudig onderhands te gunnen aan Sterker. Het college is bevoegd om gemotiveerd af te wijken van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze keuze is onderbouwd door drie samenhangende redenen.

- Ten eerste beschikt Sterker over aantoonbare expertise in algemeen maatschappelijk werk binnen sociale teams en is de organisatie al actief binnen het Sociaal Team Wijchen. Daarnaast heeft Sterker ruime ervaring in Druten en andere gemeenten in het Rijk van Nijmegen.
- Ten tweede is een goede aansluiting op bestaande werkprocessen essentieel. Omdat Sterker al onderdeel is van de lokale samenwerking, kunnen korte lijnen worden behouden en wordt extra inwerktijd of vertraging voorkomen.
- Ten derde gaat het om een tijdelijke pilot van één jaar (september 2026 tot en met augustus 2027). Gezien dit tijdelijke karakter is een enkelvoudige aanbesteding proportioneel en passend.

Gevolgen

- De ondersteuning aan inwoners wordt eerder en laagdrempeliger toegankelijk.
- Problemen bij inwoners worden in een vroeg stadium gesignaleerd en waar mogelijk gestabiliseerd.
- Er wordt toegewerkt naar het voorkomen of beperken van inzet van zwaardere en langdurige zorg.
- De instroom in Wmo-begeleidingstrajecten wordt waar mogelijk verminderd.
- Schuldhulpverleningstrajecten worden naar verwachting effectiever en beter doorlopen.
- De samenwerking tussen AMW en het Sociaal Team wordt versterkt, als onderdeel van een stevigere sociale basis.

Communicatie
In september 2026, bij de start van de pilot, zullen we zowel intern als extern communiceren over deze pilot via onze website en in netwerkoverleggen met ketenpartners.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling in de Perspectiefnota wordt opdracht verstrekt aan Sterker op basis van de offerte die zij hebben ingediend. Daarna start Sterker in september met algemeen maatschappelijk werk bij het Sociaal Team.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7895
Extern Zaak ID	Z/26/350679
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	5.p
Titel	350679 informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: (Schriftelijke) vraag over stroomstoringen Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
Bijlage 1 - Schriftelijke vraag VVD - stroomstoringen Wijchen incident of structureel - vraag
350679 informatienota Antwoord op schriftelijke vragen VVD: (Schriftelijke) vraag over stroomstoringen Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De raad neemt de informatienota ter kennisname aan.

De Gemeenteraad van Wijchen

Stroomstoringen in Wijchen: incidenten of structureel probleem?

Schriftelijke vraag van de Wijchense VVD
Ingediend: 13 april 2026

Aanleiding:
In de afgelopen periode hebben zich meerdere stroomstoringen voorgedaan binnen de gemeente Wijchen. Zo werd in de media op 16 maart 2026 melding gemaakt van een grote stroomstoring in Leur en Wijchen. Kort daarna volgde op 4 april 2026 berichtgeving over een grotere storing in Balgoij, Nederasselt en Wijchen, en op 7 april 2026 over een storing in de wijk Hoogmeer.

Deze reeks van storingen – verspreid over verschillende delen van Wijchen en in relatief korte tijd – roept de vraag op of hier nog sprake is van losse incidenten, of dat zich een structureel patroon begint af te tekenen.

Is hier nog sprake van toeval, of zien we hier aanleiding om de betrouwbaarheid van ons elektriciteitsnet nader te onderzoeken?

Tegelijkertijd staat de gemeente voor een forse woningbouwopgave, waaronder de ontwikkeling van Wijchen-West, en zijn er plannen voor een nieuw hoogspanningsstation in de regio Wijchen. Deze ontwikkelingen maken het van belang om goed inzicht te hebben in de betrouwbaarheid en toekomstbestendigheid van het elektriciteitsnet.

De Wijchense VVD vindt dat een betrouwbare energievoorziening een basisvoorziening is voor inwoners, ondernemers en toekomstige groei, en dat hier proactief op gestuurd moet worden.

Vragen:

1. Kan het college een overzicht geven van het aantal stroomstoringen in de gemeente Wijchen in de afgelopen 12 maanden, inclusief duur, omvang (aantal getroffen aansluitingen) en oorzaken? En ziet het college hierin een stijgende trend?

2. Welke concrete maatregelen worden, samen met de netbeheerder, genomen om de leveringszekerheid van elektriciteit in Wijchen te waarborgen, zowel op korte als lange termijn?

3. Hoe wordt bij de ontwikkeling van Wijchen-West, in samenhang met de komst van een hoogspanningsstation, geborgd dat het elektriciteitsnet voldoende capaciteit heeft en betrouwbaar blijft?

4. Op welke termijn verwacht het college dat deze maatregelen effect hebben?

Namens de fractie van de Wijchense VVD,

Rick Schraven
Raadslid

Openbaar Zaaknummer: 350679

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen VVD: (Schriftelijke) vraag over stroomstoringen Wijchen

Collegedatum: 12 mei 2026

Kernboodschap
De recente stroomstoringen in Wijchen waren opvallend maar zijn geen stijgende trend. Wel staat het stroomnet onder druk: er is te weinig ruimte voor nieuwe aansluitingen, en het net moet de komende jaren flink worden uitgebreid. Dat leidt tot meer geplande werkzaamheden in straten en wijken. Door goede samenwerking met Liander proberen we ervoor te zorgen dat inwoners hier zo min mogelijk overlast van hebben. Netcongestie op het hoogspanningsnet kan alleen buiten onze regio worden opgelost, maar waar we kunnen werken we mee aan oplossingen om de beschikbare ruimte op het net beter te benutten.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. **Kan het college een overzicht geven van het aantal stroomstoringen in de gemeente Wijchen in de afgelopen 12 maanden, inclusief duur, omvang (aantal getroffen aansluitingen) en oorzaken? En ziet het college hierin een stijgende trend?**

De afgelopen periode hebben meerdere stroomstoringen plaatsgevonden binnen onze gemeente. Liander houdt een openbaar overzicht bij van alle storingen. Een volledig overzicht van alle storingen in de afgelopen 12 maanden is bijgevoegd aan het eind van deze beantwoording. Hierin is te zien dat er in deze periode 25 storingen waren in Wijchen. Er is geen stijgende trend zichtbaar. De meeste storingen vielen in de wintermaanden. Een derde van de storingen werd veroorzaakt door graafschade door derden, dit ligt hiermee ook op het landelijk gemiddelde.

Landelijk is het aantal storingen lichtelijk toegenomen, deze worden met name verklaard door slijtage en toegenomen werkzaamheden in de grond. Met name (aangekondigde) onderbrekingen door geplande werkzaamheden zijn flink toegenomen, maar deze zijn nodig om het stroomnet uit te breiden. De beschikbaarheid van het Nederlandse stroomnet blijft 99,9%, en is hiermee een van de meest betrouwbare netten van Europa.

2. **Welke concrete maatregelen worden, samen met de netbeheerder, genomen om de leveringszekerheid van elektriciteit in Wijchen te waarborgen, zowel op korte als lange termijn?**

De leveringszekerheid van elektriciteit heeft tot recentelijk in Nederland nooit ter discussie gestaan. Op het moment is netcongestie (een tekort aan transportcapaciteit op het net) echter een groot probleem. Dit heeft echter geen gevolgen voor inwoners of bedrijven met een bestaande aansluiting: het beperkt enkel de uitgifte van nieuwe of grotere aansluitingen. Het stroomnet moet flink uitgebreid worden om de toekomstige vraag naar transportcapaciteit aan te kunnen.

In en rondom Wijchen lopen twee concrete projecten. Via project NuGelre legt Liander ongeveer 65 kilometer nieuwe kabel aan en worden 53 elektriciteitshuisjes vernieuwd of toegevoegd. Via de Buurtaanpak, waarover de gemeente Wijchen eind 2025 een samenwerkingsovereenkomst sloot met Liander, wordt het net wijk voor wijk vernieuwd. In totaal komen er ongeveer 150 extra elektriciteitshuisjes bij en gaat naar verwachting één op de drie straten een keer open. Inwoners worden hier ruim van tevoren over geïnformeerd.

Hiernaast heeft het onderstation bij Teersdijk zijn grenzen bereikt. Om dit op te lossen is een nieuw onderstation in de gemeente Beuningen nodig. Omdat hier nog geen definitieve locatie voor is gevonden, zal dit onderstation naar verwachting niet voor 2030 gereed zijn.

Op provinciaal niveau werken de provincie, TenneT en Liander samen aan meerdere maatregelen om slimmer met het stroomnet om te gaan en beter te prioriteren. We blijven in gesprek met Liander voor het versterken van het stroomnet.

3. **Hoe wordt bij de ontwikkeling van Wijchen-West, in samenhang met de komst van een hoogspanningsstation, geborgd dat het elektriciteitsnet voldoende capaciteit heeft en betrouwbaar blijft?**

Het geplande hoogspanningsstation staat los van Wijchen-West. Het station is bedoeld om het net in Noordoost-Brabant te ontlasten en heeft geen directe invloed op de stroomvoorziening van onze wijken. Wijchen zal op haar beurt ontlast moeten worden door andere ontwikkelingen op het hoogspanningsnet, waaronder een nieuw te bouwen hoogspanningsstation bij Utrecht. Dit duurt naar verwachting nog tot 2033. Tot dan is de ruimte op ons stroomnet beperkt.

Voor Wijchen-West geldt dat woningbouw prioriteit krijgt binnen de nieuwe landelijke regels van de ACM. De aansluiting van dit project staat daarmee voorlopig niet op het spel. Volledige garanties voor alle toekomstige woningbouw zijn echter niet te geven.

4. **Op welke termijn verwacht het college dat deze maatregelen effect hebben?**

Op korte termijn zorgen NuGelre en de Buurtaanpak voor verdere uitbreiding van het lokale stroomnet. Maar zolang het hoogspanningsnet vol zit zal de capaciteit beperkt blijven. Structureel meer capaciteit komt pas beschikbaar wanneer TenneT het hoogspanningsnet van het hele FGU-gebied (Flevoland, Gelderland Utrecht) heeft uitgebreid, naar verwachting rond 2033. Op korte termijn kijken de netbeheerders naar de inzet van flexibel vermogen en andere slimme oplossingen om toch meer ruimte op het bestaande net vrij te maken. Wij volgen deze ontwikkelingen en werken hier waar mogelijk aan mee.

Overzicht storingen Liander 29 april 2025 – 29 april 2026

Datum	Tijdstip	Postcode(s)	Oorzaak
30 april 2025	08:09u	6601, 6602, 6604	Graafwerkzaamheden
15 mei 2025	14:32u	6604	Storing
16 mei 2025	14:31u	6604	Storing
14 juni 2025	03:00u	6601, 6602	Graafwerkzaamheden
15 juni 2025	14:33u	6605	Storing
15 juni 2025	15:39u	6605	Storing
19 juni 2025	09:21u	6602	Graafwerkzaamheden
8 september 2025	11:08u	6601	Graafwerkzaamheden
9 september 2025	09:20u	6605	Storing
9 oktober 2025	10:51u	6602	Storing
16 oktober 2025	14:14u	6603	Storing
17 oktober 2025	11:00u	6601	Graafwerkzaamheden
30 oktober 2025	14:36u	6602	Storing
6 november 2025	11:32u	6604	Graafwerkzaamheden
20 november 2025	00:09u	6604	Storing
20 november 2025	14:26u	6604	Storing
20 november 2025	17:03u	6604	Storing
26 november 2025	09:54u	6603, 6613	Graafwerkzaamheden
21 december 2025	13:41u	6602, 6603, 6605, 6613	Storing
27 december 2025	07:37u	6602	Storing
27 december 2025	12:28u	6602	Storing
21 januari 2026	11:28u	6603	Graafwerkzaamheden
22 januari 2026	08:07u	6603	Graafwerkzaamheden
25 januari 2026	10:11u	6601	Storing
26 januari 2026	17:29u	6532, 6533, 6534, 6605	Storing

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7409
Extern Zaak ID	Z/25/327731
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.a
Titel	327731 Beslisnota Nota Verbonden Partijen
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
327731 Beslisnota Nota Verbonden Partijen
Bijlage 1 - Nota Verbonden Partijen 2025

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	9 december 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 december 2025
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. de Nota Verbonden Partijen 2025 en de volgende afspraken die hierin (bijlage 1) zijn opgenomen, vast te stellen:
I. Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast.
II. Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer wettelijke waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie.
III. Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college (bij een collegeregeling of gemengde regeling) of de burgemeester (bij een

burgemeestersregeling of gemengde regeling) een procesvoorstel voor aan de raad. In theorie kan dit ook de raad zijn, als de raad deelnemer wordt aan een gemeenschappelijke regeling (raadsregeling). In het procesvoorstel staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. Bij een raadsregeling is dit aan de raad zelf.
IV. Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever bij een collegeregeling. Betreft het een raads- of burgemeestersregeling, dan is de raad of burgemeester eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie treedt op als accounthouder.
V. Elke aan de gemeente Wijchen verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen.
VI. We evalueren elke verbonden partij eenmaal per raadsperiode. Hierin wordt ook een herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement meegenomen. De vorm van de evaluatie is afgestemd op het risicoprofiel. De evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad.
VII. Het college maakt bij het beëindigen van een relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent.
2. te bepalen dat deze Nota daags na bekendmaking in werking treedt.
3. de Nota verbonden Partijen Wijchen 2018, vastgesteld op 18 september 2018, in te trekken.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. de Nota Verbonden Partijen 2025 en de volgende afspraken die hierin (bijlage 1) zijn opgenomen, vast te stellen:
I. Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast.
II. Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer wettelijke waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie.
III. Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college (bij een collegeregeling of gemengde regeling) of de burgemeester (bij een burgemeestersregeling of gemengde regeling) een procesvoorstel voor aan de raad. In theorie kan dit ook de raad zijn, als de raad deelnemer wordt aan een

gemeenschappelijke regeling (raadsregeling). In het procesvoorstel staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. Bij een raadsregeling is dit aan de raad zelf.
IV. Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever bij een collegeregeling. Betreft het een raads- of burgemeestersregeling, dan is de raad of burgemeester eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie treedt op als accounthouder.
V. Elke aan de gemeente Wijchen verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen.
VI. We evalueren elke verbonden partij eenmaal per raadsperiode. Hierin wordt ook een herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement meegenomen. De vorm van de evaluatie is afgestemd op het risicoprofiel. De evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad.
VII. Het college maakt bij het beëindigen van een relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent.
2. te bepalen dat deze Nota daags na bekendmaking in werking treedt.
3. de Nota verbonden Partijen Wijchen 2018, vastgesteld op 18 september 2018, in te trekken.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/327731

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Nota Verbonden Partijen

Collegedatum: 9 december 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. de Nota Verbonden Partijen 2025 en de volgende afspraken die hierin (bijlage 1) zijn opgenomen, vast te stellen:
   I. Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast.
   II. Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer wettelijke waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie.
   III. Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college (bij een collegeregeling of gemengde regeling) of de burgemeester (bij een burgemeestersregeling of gemengde regeling) een procesvoorstel voor aan de raad. In theorie kan dit ook de raad zijn, als de raad deelnemer wordt aan een gemeenschappelijke regeling (raadsregeling). In het procesvoorstel staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. Bij een raadsregeling is dit aan de raad zelf.
   IV. Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever bij een collegeregeling. Betreft het een raads- of burgemeestersregeling, dan is de raad of burgemeester eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie treedt op als accounthouder.
   V. Elke aan de gemeente Wijchen verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen.
   VI. We evalueren elke verbonden partij eenmaal per raadsperiode. Hierin wordt ook een herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement meegenomen. De vorm van de evaluatie is afgestemd op het risicoprofiel. De evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad.
   VII. Het college maakt bij het beëindigen van een relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent.
2. te bepalen dat deze Nota daags na bekendmaking in werking treedt.
3. de Nota verbonden Partijen Wijchen 2018, vastgesteld op 18 september 2018, in te trekken.

Aanleiding
Gemeenten worden geconfronteerd met steeds complexere maatschappelijke opgaven, terwijl de beschikbare middelen onder druk staan en het takenpakket blijft groeien. Deze ontwikkelingen maken het voor individuele gemeenten moeilijker om alle taken zelfstandig uit te voeren. Landelijk is daarom een duidelijke trend zichtbaar waarin gemeenten samenwerken binnen verbonden partijen. Ook voor de gemeente Wijchen is

deze samenwerking noodzakelijk om lokale ambities te realiseren en het publieke belang te dienen.

De samenwerking met verbonden partijen brengt echter een grotere afstand tot de uitvoering met zich mee dan bij taken die in eigen beheer worden uitgevoerd. Dit maakt de sturing en het toezicht complexer, terwijl meer dan een derde van de gemeentelijke middelen via verbonden partijen wordt ingezet. Om deze reden is een nieuwe Nota Verbonden Partijen opgesteld. Deze geactualiseerde nota bevat heldere afspraken en toezichtarrangementen, zodat raad, college en ambtelijke organisatie effectief kunnen sturen en verantwoording kunnen afleggen. De nota levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van uw raad.

Het voorstel vloeit voort uit een interne evaluatie van de vorige Nota Verbonden Partijen, die op 29 november 2018 door uw raad is vastgesteld. Bij dat besluit is bepaald dat de nota per raadsperiode geëvalueerd dient te worden. Deze interne evaluatie heeft plaatsgevonden met betrokkenheid van de auditcommissie, de raadswerkgroep Verbonden Partijen en accounthouders van gemeenschappelijke regelingen. Op basis van de interne evaluatie is gekozen voor een meer praktische insteek en zijn landelijke ontwikkelingen sinds 2018 verwerkt in de voorliggende nota.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
29-11-2018	Besluit 18 7B 21660 Nota Verbonden Partijen

Gewenst resultaat
Met de nieuwe Nota Verbonden Partijen beogen we bij te dragen aan een effectievere en efficiëntere informatievoorziening en sturing op verbonden partijen, zodat de raad, het college en de ambtelijke organisatie hun verantwoordelijkheden op een consistente en professionele wijze kunnen invullen. Door een gemeente-brede, eenduidige en op de specifieke verbonden partij afgestemde werkwijze te hanteren, creëren we duidelijke kaders voor het aangaan, evalueren en beëindigen van samenwerkingsverbanden. Daarnaast zijn toezichtarrangementen ingericht die het mogelijk maken om op afstand effectief te sturen en te controleren. Hiermee wordt de raad in staat gesteld haar kaderstellende en controlerende rol optimaal te vervullen, zodat het publieke belang gewaarborgd blijft en de samenwerking met verbonden partijen bijdraagt aan het realiseren van onze lokale ambities.

Argumenten
1.1. *De Nota Verbonden Partijen versterkt grip op samenwerking door een integrale benadering*
De samenwerking met verbonden partijen kent meerdere fasen: oprichting, sturing,

evaluatie en beëindiging. Elke fase beïnvloedt de kwaliteit van de samenwerking en de mate van grip die de gemeente kan uitoefenen. Als een verbonden partij niet goed wordt ingericht bij oprichting, ontstaan later problemen in sturing en verantwoording. De nieuwe Nota Verbonden Partijen legt voor elke fase duidelijke kaders en werkwijzen vast, zodat de raad zich bewust is van keuzes en invloed in elke stap van de samenwerking.

1.2. *De Nota biedt duidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden.*
Het werken met verbonden partijen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van raad, college en ambtelijke organisatie. Zonder heldere afspraken bestaat het risico op versnippering en onduidelijkheid. De nota maakt inzichtelijk wie welke rol heeft en hoe informatievoorziening en sturing worden georganiseerd.

1.3. *De Nota blijft inzetten op toezichtarrangementen op maat*.
Verbonden partijen verschillen sterk in omvang, risico en maatschappelijke relevantie. Een uniforme aanpak zou leiden tot inefficiëntie en mogelijk onvoldoende grip op risicovolle verbonden partijen. De nota blijft voorzien in toezichtarrangementen die aansluiten bij het risicoprofiel van elke verbonden partij. Hoe hoger het risico, hoe intensiever de sturing en informatievoorziening. Dit zorgt voor doelmatige inzet van tijd en middelen en vergroot de effectiviteit van toezicht.

1.4. *De Nota bouwt voort op een bewezen basis.*
De nieuwe Nota Verbonden Partijen borduurt voort op de basis van de in 2018 vastgestelde nota. Uit de interne evaluatie bleek dat deze nota goed functioneerde, maar dat aanscherping nodig was. De nieuwe nota verwerkt aanbevelingen uit die evaluatie en introduceert verbeteringen in rollen, coördinatie en monitoring. Daarnaast wordt de evaluatiecyclus efficiënter door vierjaarlijkse herziening van risicoprofielen en toezichtarrangementen, terwijl jaarlijkse verantwoording via begroting en jaarrekening blijft geborgd. Hiermee ontstaat een toekomstbestendige werkwijze die aansluit bij landelijke ontwikkelingen.

Tegenargumenten en risico's

1.1. *Alleen een Nota Verbonden Partijen staat niet garant voor aandacht en betrokkenheid*.
Een beleidsnota op zichzelf brengt geen verandering teweeg. Het vaststellen van kaders en afspraken is noodzakelijk, maar onvoldoende als deze niet in de praktijk worden toegepast. De voorliggende nota biedt concrete aangrijpingspunten in de vorm van afspraken en toezichtarrangementen, maar deze moeten actief worden geïmplementeerd door raad, college en ambtelijke organisatie. Zonder opvolging blijft het bij intenties en niet bij daadwerkelijke verbetering van sturing en grip. Dit vraagt om blijvende aandacht, periodieke evaluatie en een cultuur waarin samenwerking met verbonden partijen structureel op de agenda staat.

1.2. *Volledige invloed is niet mogelijk door samenwerking met andere gemeenten*.
Verbonden partijen waarin meerdere gemeenten participeren, kennen een gedeelde verantwoordelijkheid. Gemeente Wijchen kan niet zelfstandig alle beslissingen beïnvloeden. Effectieve sturing vraagt daarom om afstemming en coalitievorming met

andere deelnemende gemeenten. Dit is een reëel aandachtspunt, maar vormt geen reden om eigen kaders achterwege te laten. Integendeel: door onze uitgangspunten helder vast te leggen in deze nota, kunnen wij zelfbewust en consistent het gesprek voeren met partners. Bovendien zijn afstemming en coalitievorming expliciet opgenomen in de instrumenten en toezichtarrangementen, zodat deze randvoorwaarde geborgd is.

Financiële gevolgen
De toepassing van de Nota Verbonden Partijen vraagt geen extra ambtelijke capaciteit ten opzichte van het bestaande beleid. Daarmee zijn er geen aanvullende financiële consequenties verbonden aan dit besluit.

Communicatie
De Nota Verbonden Partijen is toegelicht en besproken met de Raadswerkgroep Verbonden Partijen (klankbordgroep). Na vaststelling van de nieuwe Nota Verbonden Partijen door uw Raad wordt actief ingezet op interne en externe communicatie om de nieuwe werkwijze goed te implementeren. Binnen de organisatie gaan we in gesprek met de accounthouders om de afspraken en toezichtarrangementen concreet toe te passen in hun dagelijkse werkzaamheden.

Inwonersparticipatie
Voor het opstellen van de Nota Verbonden Partijen is geen inwonersparticipatie toegepast.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling van de Nota Verbonden Partijen door uw Raad worden de accounthouders van de verschillende verbonden partijen geïnformeerd over de nieuwe afspraken, zodat zij deze werkwijze kunnen toepassen en – indien nodig – de verbonden partijen hierover kunnen informeren. Daarnaast worden de interne werkprocessen aangepast en ingericht conform de nota. Dit omvat het herzien van de paragraaf Verbonden Partijen in de begroting en jaarrekening, zodat deze volledig aansluit bij de nieuwe kaders. Tevens wordt de Nota verbonden partijen bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad en gepubliceerd op overheid.nl.

Geheimhouding: Niet van toepassing.

Bijlagen:

Bijlage 1: Nota Verbonden Partijen 2025

Nota Verbonden Partijen 2025
Gemeente Wijchen

December 2025

Samenvatting

Verbonden partijen zijn organisaties die een publieke taak voor de gemeente uitvoeren en waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. In deze nota onderscheiden we 4 fasen:

1. Oprichten
2. Sturen
3. Evalueren
4. Beëindigen

Oprichten van een verbonden partij
We overwegen als gemeente een samenwerking met een verbonden partij, omdat we verwachten dat dit voordelen biedt op het gebied van efficiency, effectiviteit, bestuurskracht, risicospreiding of kennis. Bij de keuze voor een oprichting van een verbonden partij hebben we als gemeente maximaal invloed. Als we overwegen om een verbonden partij aan te gaan, volgen we een stappenplan, zodat we alle keuzes die we moeten maken zorgvuldig en in de goede volgorde afwegen. Zo richten we de verbonden partij op een manier in die past bij de taak. Het college legt het proces om te komen tot een keuze voor een verbonden partij en ieders rol in dat proces voor aan de raad.

Sturen van een verbonden partij
Verbonden partijen staan meer op afstand dan de eigen organisatie. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk dat we op de goede manier sturen. De sturing is complex. Dit komt onder meer door de afstand, het samenwerken met andere betrokken organisaties (andere gemeenten) en het feit dat we twee rollen hebben: eigenaar en opdrachtgever.

De raad heeft een kaderstellende en controlerende rol ten opzichte van het college. De taak van het college is om zicht te houden op de uitvoering, prestaties, kosten en risico's van de verbonden partij. De ambtelijke organisatie stelt het bestuur door informatie en advies in staat om op verbonden partijen te sturen. Ook onderhouden de ambtenaren contact met de verbonden partijen en hebben zij regionale afstemming over de verbonden partij met andere gemeenten.

Om grip te krijgen en te houden op verbonden partijen zijn veel verschillende instrumenten beschikbaar. Dit zijn instrumenten op het gebied van informatievoorziening en verantwoording. Onze verbonden partijen verschillen sterk van elkaar als het gaat om financiële en bestuurlijke risico's. Die verschillen vragen om maatwerk in de sturing. Hoe groter het risico, des te intensiever de sturing. Elke verbonden partij heeft een risicoprofiel en een daarop toegesneden 'toezichtarrangement': een pakket van sturingsinstrumenten die toegepast (kunnen) worden.

Evalueren van een verbonden partij
Middels de jaarrekening worden in de paragraaf verbonden partijen jaarlijks de prestaties en financiële resultaten van de verbonden partijen verantwoord en via de begroting worden in de paragraaf verbonden partijen de beleidsmatige en financiële verwachtingen aangegeven voor het komende jaar. Daarnaast kan de gemeente jaarlijks haar zienswijze uitbrengen op de concept-jaarrekening en ontwerpbegroting van de verbonden partij. Hierdoor is er goed zicht op de verbonden partij en of deze nog steeds voldoende bijdraagt aan de gemeentelijke doelstelling, of de doelstelling nog actueel is en of de verbonden partij naar behoren functioneert. Eens per vier jaar wordt elke Verbonden Partij geëvalueerd en krijgt de raad een advies over het risicoprofiel van de verbonden partij en het bijbehorende toezichtregime.

Beëindigen van een verbonden partij
Opheffing van een verbonden partij of beëindiging van deelname kan voortvloeien uit evaluatie van de verbonden partij. Ook zaken als het niet nakomen van afspraken, het veranderen of bereiken van de doelstelling kunnen leiden tot opheffing of beëindiging. Het is wettelijk verplicht bij de start van een

gemeenschappelijke regeling heldere afspraken over beëindiging vast te leggen. Bij beëindiging of opheffing van een verbonden partij geeft het college de raad inzicht in de impact hiervan.

Inhoudsopgave

Samenvatting 2

Voorwoord 5

1. Begrip Verbonden Partijen 6

2. Handelingskader 7

2.1 Inleiding 7

2.2 Oprichten 8

2.3 Sturen 10

2.3.1 Het belang en de complexiteit 10

2.3.2 De rollen 10

2.3.3 De context van de sturing 12

2.3.4 De instrumenten om te sturen 12

2.3.5 Toezichtarrangement: Sturing van verbonden partijen op basis van risicoprofiel 13

2.4 Evalueren 15

2.5 Beëindigen 16

Bijlage 1: Toelichting op de stappen bij het aangaan van een verbonden partij 18

Bijlage 2: Vormen van verbonden partijen 25

Bijlage 3: Beïnvloedingsinstrumenten 27

Bijlage 4: Toelichting op de risicoprofielen en toezichtarrangementen 32

Bijlage 5: Evaluatiekader verbonden partijen 35

Voorwoord

We zien landelijk steeds meer gemeenten min of meer gedwongen worden om in regionaal verband samen op te trekken in een verbonden partij. Dit komt door toename van het takenpakket, minder financiële middelen en de complexiteit waardoor maatschappelijke opgaven te groot of te complex worden om als individuele gemeente op te pakken. Lokaal gezien willen we als gemeente dingen bereiken voor de inwoners van de gemeente Wijchen. We willen dat ook onze verbonden partijen daaraan bijdragen. Gemeente en verbonden partij werken dus samen aan hetzelfde, publieke, belang. Maar bij verbonden partijen sturen we natuurlijk meer op afstand dan bij taken die we zelf uitvoeren. Daarnaast sturen we in de praktijk vaak samen met andere stakeholders. Hoe 'verbonden' voelen we ons als gemeente eigenlijk aan onze verbonden partijen?

Waarom deze nota?
Er is daadwerkelijk meer afstand tot verbonden partijen, en dat ervaren we ook vaak zo. Vanwege deze afstand zoeken we naar manieren om inzicht te krijgen in en grip te houden op de activiteiten en de afgesproken doelen. Een belangrijke drijfveer is daarnaast dat meer dan een derde van de gemeentelijke middelen via verbonden partijen wordt ingezet.

Heldere kaders
Om grip te krijgen en te houden, zijn dus heldere kaders nodig. Die zorgen ervoor dat we als gemeente niet alleen een goede afweging kunnen maken indien we met een verbonden partij in zee gaan, maar ook als we een verbonden partij willen evalueren of overwegen om de relatie te beëindigen. Tijdens de samenwerking zorgen de kaders er juist voor dat de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie aan de hand van passende sturingsinstrumenten grip krijgen en houden op de verbonden partijen.

De totstandkoming van de Nota Verbonden Partijen 2025
Dit beleid is tot stand gekomen na een interne evaluatie van de vorige Nota Verbonden Partijen. In de voorliggende Nota Verbonden Partijen is voor een meer praktische insteek gekozen dan in 2018, door het theoretisch kader los te koppelen van het overzicht van de verbonden partijen zelf. Ook is gebleken dat een jaarlijkse separate evaluatie per verbonden partij zeer tijdrovend is en geen doel op zich zou moeten zijn. Evaluatie is dan ook pas aan de orde als hierom gevraagd wordt of als de situatie van de verbonden partij hierom vraagt, bijvoorbeeld naar aanleiding van de verantwoording in de jaarrekening, kaderbrief of begroting. Met deze nieuwe Nota is gekozen om de beleids- en financiële resultaten per verbonden partij en beleidsvoornemens en financiële verplichtingen niet meer in de Nota zelf op te nemen, maar enkel op te nemen in de verplichte paragraaf "Verbonden Partijen" van de jaarrekening en begroting van de gemeente. Daarbij wordt deze paragraaf in overeenstemming gebracht met de uitgangspunten van deze Nota. Bij de interne evaluatie van de vorige Nota Verbonden Partijen zijn de accounthouders van alle gemeenschappelijke regelingen, het college, de auditcommissie en de raadswerkgroep Verbonden Partijen betrokken. Daarnaast zijn de landelijke ontwikkelingen die na 2018 hebben plaatsgevonden verwerkt in deze Nota.

Doel en vervolg
Het hoofddoel van deze nota is om beleidskaders voor grip en toezicht vast te stellen rondom de verbonden partijen. De kaders vindt u in deze nota in twee vormen: afspraken en toezichtarrangementen. Na vaststelling van deze nota gaan de raad, het college en de ambtelijke organisatie werken aan de hand van de afspraken en toezichtarrangementen.

1. Begrip Verbonden Partijen

Wat zijn verbonden partijen?
Een verbonden partij voert een publieke taak voor ons uit. Als gemeente hebben wij in een verbonden partij een bestuurlijk en financieel belang. Een verbonden partij kan de vorm hebben van een gemeenschappelijke regeling, een B.V., een N.V., een stichting, een vereniging of een coöperatie.

Bestuurlijk belang
Onder een bestuurlijk belang verstaan we dat we zeggenschap hebben. Die zeggenschap hebben we als gemeente, omdat we vertegenwoordigd zijn in het bestuur van de verbonden partij, of omdat we stemrecht hebben. Is er alleen sprake van een benoemingsrecht of een recht om iemand voor te dragen, dan is er géén sprake van een bestuurlijk belang.

Financieel belang
We hebben een financieel belang als we aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking stellen, waarvoor geldt:

1. dat dit niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat; of
2. waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen (jegens derden) niet nakomt.

Wanneer de gemeente geld geeft aan een organisatie die daarvan activiteiten bekostigt (subsidie), leidt dit niet tot een financieel belang. Indien wij als gemeente echter het grootste deel van de kosten betalen van een organisatie én er sprake is van een bestuurlijk belang, dan wordt aanbevolen[1] deze organisatie wel te beschouwen als verbonden partij. Als er geen geld beschikbaar wordt gesteld maar tegen betaling een tegenprestatie plaatsvindt (overheidsopdracht), is er geen financieel belang en is dit geen verbonden partij.

Onderscheid tussen collegeregeling en raadsregeling
De meest gebruikte vorm voor een verbonden partij is de gemeenschappelijk regeling, omdat die de meeste (wettelijke) waarborgen biedt voor een gemeente. Binnen de gemeenschappelijke regeling zijn ook een aantal smaken te onderscheiden, waarbij de meest gangbare vorm de “collegeregeling” betreft en daarna de “gemengde regeling”. Van de “raadsregeling” wordt in de praktijk weinig tot geen gebruik gemaakt. Toch noemen we deze vorm om het begrip “gemengde regeling” nader te duiden. De duiding van dit onderscheid is van belang om een beter inzicht te krijgen in de rollen tussen raad en college in deze nota.

Bij een collegeregeling wordt de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling door het college uit het midden van het college gekozen en worden er geen raadsbevoegdheden overgedragen aan de gemeenschappelijk regeling (denk bijvoorbeeld aan een subsidieverordening). Bij een raadsregeling, waarin de raad iemand uit zijn midden kiest, worden wel raadsbevoegdheden overgedragen. Bij een gemengde regeling worden zowel bevoegdheden van college als raad overgedragen. De raad kiest dan de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur uit het midden van het college of de raad.

[1] Door de Commissie BBV. Deze commissie heeft een wettelijke grondslag in het BBV en heeft als taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV.

2. Handelingskader

2.1 Inleiding

Deze nota volgt de volgende verschillende 'levensfasen' van een verbonden partij:

1. Oprichten
2. Sturen
3. Evalueren
4. Beëindigen

Elke fase bevat een aantal afspraken die richting geven aan ons handelen. Deze afspraken staan gemarkeerd in de tekst van de voorliggende nota en worden in de onderstaande tabel opgesomd ten behoeve van het overzicht.

Tabel 1: Overzicht van levensfasen verbonden partij en handelingskader.

Levensfase Verbonden Partij:	Handelingskader
1. Oprichten	**Afspraak 1:** Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast.
	Afspraak 2: Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer wettelijke waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie.
	Afspraak 3: Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college (bij een collegeregeling of gemengde regeling) of de burgemeester (bij een burgemeestersregeling of gemengde regeling) een procesvoorstel voor aan de raad. In theorie kan dit ook de raad zijn, als de raad deelnemer wordt aan een gemeenschappelijke regeling (raadsregeling). In het procesvoorstel staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. Bij een raadsregeling is dit aan de raad zelf.
2. Sturen	**Afspraak 4:** Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever bij een collegeregeling. Betreft het een raads- of burgemeestersregeling, dan is de raad of burgemeester eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie treedt op als accounthouder.
	Afspraak 5: Elke aan de gemeente Wijchen verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen.
3. Evalueren	**Afspraak 6:** We evalueren elke verbonden partij eenmaal per raadsperiode. Hierin wordt ook een herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement meegenomen. De vorm van de

	evaluatie is afgestemd op het risicoprofiel. De evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad.
4. Beëindigen	**Afspraak 7:** Het college maakt bij het beëindigen van een relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent.

2.2 Oprichten

In deze fase overwegen we om een samenwerking met een verbonden partij aan te gaan en richten we de samenwerking in. Deze fase biedt ons als gemeente maximale grip. We hebben hier immers volop beslissingsmacht. Als de samenwerking eenmaal is ingericht, kunnen we minder gemakkelijk terug. Met het oog op een goede toekomstige samenwerking is het daarom van belang om de juiste stappen te zetten en zorgvuldig de afwegingen te maken.

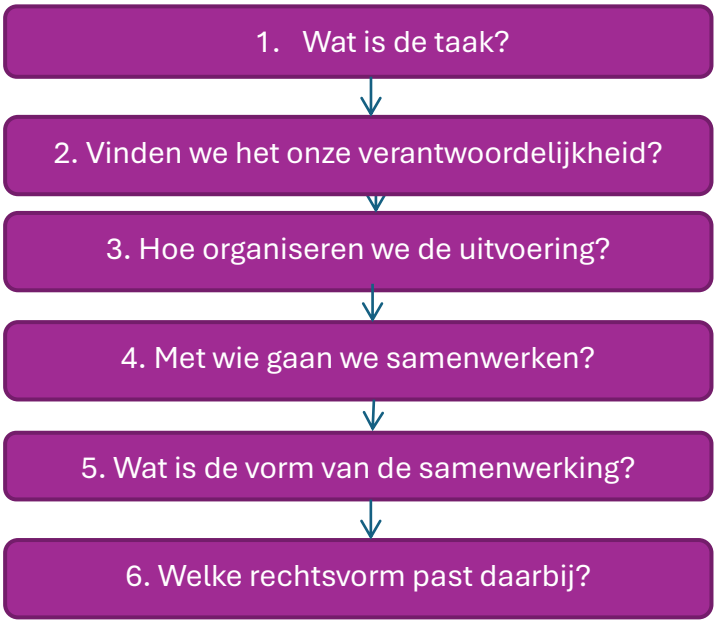
Afspraak 1: Als we ons verbinden aan een verbonden partij, doorlopen we het stappenplan en leggen we bij elke stap de overwegingen vast.

De aanleiding voor samenwerking

Soms is het samenwerken met een verbonden partij verplicht op basis van wetgeving. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ). Vaak kiest een gemeente echter ook vrijwillig voor deelname aan een verbonden partij. Redenen hiervoor zijn onder andere een grotere efficiency, meer kwaliteit en continuïteit. Ook kan risicospreiding een rol spelen. Daarnaast kan het aangaan van een verbonden partij een bewuste keuze zijn om invloed te houden, bijvoorbeeld omdat de activiteiten te kwetsbaar zijn om aan de markt over te laten of uit te besteden. Centraal staat telkens de vraag: *Is dit de best passende vorm om de publieke taak te realiseren?*

Stappenplan

Als we overwegen om een verbonden partij aan te gaan, is een aantal keuzes belangrijk. Het volgende stappenplan biedt hiervoor houvast:

7. Hoe zijn we vertegenwoordigd in het bestuur?

1: Een heldere analyse van het vakgebied en de aard van de taak is van belang om de samenwerking goed in te richten. We moeten immers weten waarom we eraan beginnen. Daar kunnen we later op teruggrijpen, bijvoorbeeld bij een evaluatie.

2: Zien we de taak niet als onze verantwoordelijkheid, dan plaatsen we de uitvoering, de verantwoordelijkheid en het belang buiten de organisatie (privatiseren) of stoppen we met de taak.

3: Als we ervoor kiezen om de taak uit te blijven voeren, hebben we de keuze tussen zelf doen, samenwerken of uitbesteden.

4: Als we gaan samenwerken, is de belangrijkste keuze die tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke samenwerking, of een combinatie ervan in een publiek-private samenwerking. Die keuze wordt mede bepaald door de 'aard van de taak'. Bepaalde overheidstaken mogen alleen worden uitgevoerd door de overheid zelf of een samenwerkingsverband van overheden.

5: Is de beste keuze publiekrechtelijke samenwerking, dan is de vraag in welke vorm deze gestalte moet krijgen. Wordt het een afstemming, een netwerkconstructie of een zelfstandige organisatie?

6: Bij deze keuze spelen onder andere transparantie en invloed een rol. Publiekrechtelijke samenwerking geeft meer (wettelijke) waarborgen voor democratische controle, verantwoording en transparantie dan privaatrechtelijke samenwerking en dus meer grip voor de gemeenteraad. Daarom heeft publiekrechtelijke samenwerking in principe de voorkeur.

Afspraak 2: Bij het aangaan van een verbonden partij heeft publiekrechtelijke samenwerking de voorkeur boven privaatrechtelijke samenwerking. Dit omdat publiekrechtelijke samenwerking meer wettelijke waarborgen biedt voor democratische controle, verantwoording en transparantie.

7: De laatste stap draait om de keuze hoe we als gemeente bestuurlijk vertegenwoordigd zijn in de verbonden partij.

Een uitgebreide toelichting op alle genoemde stappen is te vinden in bijlage 1.

Het besluitvormingsproces

Het college draagt zorg voor een zorgvuldig proces om te komen tot een gedegen besluit over de oprichting van een nieuwe verbonden partij. Omdat dit proces per situatie kan verschillen en ook afhankelijk is van de wensen in de regio, legt het college, per initiatief, voorafgaand een procesvoorstel ter kennisname aan de raad voor. Zo mogelijk is dit een gefaseerd besluitvormingsproces waarbij de raad wordt meegenomen in de onderzoeks- en inrichtingsfase. In het voorstel staat per fase welke informatie de raad ontvangt en welke besluitvorming wordt verwacht. In het geval van een burgermeesters- of raadsregeling heeft het college hierin geen formele rol.

Afspraak 3: Als we ons verbinden aan een verbonden partij legt het college (bij een collegeregeling of gemengde regeling) of de burgemeester (bij een burgemeestersregeling of gemengde regeling) een procesvoorstel voor aan de raad. In theorie kan dit ook de raad zijn, als de raad deelnemer wordt aan een

gemeenschappelijke regeling (raadsregeling). In het procesvoorstel staan de te zetten stappen en per stap de informatie en besluiten. Bij een raadsregeling is dit aan de raad zelf.

2.3 Sturen

2.3.1 Het belang en de complexiteit

Deelnemen in verbonden partijen levert financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is sturing op de verbonden partijen belangrijk. Tegelijk is de sturing op verbonden partijen vaak complex.

Complexe sturing
De complexiteit van sturing op verbonden partijen heeft te maken met:

- de verminderde invloed, omdat de afstand groter is;
- het feit dat de democratische legitimatie afkomstig is van de gezamenlijke raden;
- de balans tussen vertrouwen en controle;
- de afhankelijkheid van regionale partners en de verbonden partij zelf;
- de combinatie van de rol van (mede-) eigenaar en opdrachtgever.

Het doel van sturing
Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Om dit mogelijk te maken, moet de verbonden partij kansen en bedreigingen op tijd signaleren en hier door risicomanagement op sturen. Daarnaast moet zij rechtmatig opereren, adequaat reageren op nieuwe ontwikkelingen en transparant zijn in de informatievoorziening. Krijgt een verbonden partij dit niet voor elkaar, dan sturen we bij.

Bewuste keuzes
Om effectief te kunnen sturen op verbonden partijen moeten we als gemeente de juiste sturingsinstrumenten op de juiste manier toepassen, vanuit de juiste rol. We moeten dus bewuste keuzes maken in de sturing. Rekening houdend met de verminderde invloed, afhankelijkheid en dynamiek van het netwerk én de mogelijk tegengestelde belangen.

Actieve opstelling
Daarnaast kan een actieve opstelling de ervaren afstand tot de verbonden partij verkleinen en zo de "mindset" veranderen. Dit kan door de taak van de verbonden partij en de verbonden partij zelf te beschouwen als onderdeel van de gemeente. Zo halen we de sturing meer naar ons toe en is de partij werkelijk verbonden.

2.3.2 De rollen

Bij verbonden partijen zijn we als gemeente in veel gevallen zowel eigenaar als opdrachtgever. Vaak is dit ook nog eens samen met andere gemeenten.

Eigenaar
Als (mede-)eigenaar formuleren we kaders en houden we toezicht op de realisatie van de doelstellingen. De bedrijfsvoering moet gezond zijn. Zijn er ongeregeldheden binnen het samenwerkingsverband of ontstaan

er financiële of personele gevolgen, dan moet de eigenaar financieel bijspringen.[2] Het is belangrijk op deze rol voldoende sturing te hebben en houden. Het gaat hier niet om alleen het belang van gemeente Wijchen, maar ook het belang van alle deelnemers samen. We hebben samen baat bij een gezonde organisatie.

Opdrachtgever
De opdrachtgever heeft belang bij sturing op de uitvoering. Hij streeft naar een zo hoog mogelijke kwaliteit tegen zo laag mogelijke kosten. Hierbij is de gemeentelijke beleidsmatige input zo groot mogelijk. Het individuele belang van de gemeente is, vanuit de rol van opdrachtgever, doorslaggevend.

Strijdige belangen
De belangen van een opdrachtgever en eigenaar kunnen tegenstrijdig zijn. Dit zien we terug in de rollen die onze bestuurders hebben in een Dagelijks Bestuur (eigenaarschap) of Algemeen Bestuur (opdrachtgever). Een bestuurder kan als DB-lid instemmen met een besluit in het belang van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), maar als AB-lid in het belang van de gemeente tegen stemmen. Dit komt bijvoorbeeld voor wanneer het verzoek om een goedkoop product of verstrekkende specifieke beleidswensen ten koste gaat of een negatieve invloed heeft op een gezonde bedrijfsvoering van de organisatie. Het is belangrijk dat we ons bewust zijn van deze rollen en van de mogelijke tegenstrijdigheden die dit met zich meebrengt.

Rol van de gemeenteraad
De gemeenteraad heeft in alle gevallen een kaderstellende en controlerende taak. De raad stelt de bestuurlijke kaders vast door middel van de gemeentelijke begroting. De gemeentelijke begroting vormt samen met de gemeentelijke jaarrekening de basis voor de controlerende taak. De verbonden partij is een (gezamenlijk) middel om de (lokale) bestuurlijke ambities te realiseren en moet worden gezien als een soort onderdeel van de gemeente.

De controlerende taak met betrekking tot verbonden partijen houdt in dat de gemeenteraad controleert of de verbonden partij de afgesproken taak binnen de gestelde kaders uitvoert én of het college dit goed bewaakt en, waar nodig, bijstuurt. Kernvragen voor de raad zijn:

- Corresponderen de doelstellingen van de verbonden partij (nog steeds) met die van de gemeente?
- Worden de doelstellingen van de gemeente via de betreffende verbonden partij binnen de kaders gerealiseerd?
- Is er aanleiding om de deelname aan of sturing op de verbonden partij te wijzigen of te beëindigen?

Raadsleden kunnen om hun controlerende en kaderstellende taken goed te vervullen soms ook plaatsnemen in een agendacommissie. Dit is bijvoorbeeld bij de Groene Metropoolregio (GMR) het geval. De regioagendacommissie van de GMR is een adviescommissie van raadsleden uit verschillende gemeenten die een terugkoppeling geeft aan de gemeenteraden over regionale voorstellen en zorgt voor communicatie tussen het algemeen bestuur van de regio en de individuele raden.

In sommige gevallen is de raad (gedeeltelijk) *deelnemer* aan de verbonden partij. De raad kiest dan de vertegenwoordiging in het Algemeen Bestuur. Dit kan een raadslid of een collegelid zijn in het geval van een gemengde regeling (college en raad zijn deelnemer). De raad heeft dan één of meer bevoegdheden van de raad overgedragen aan het samenwerkingsverband. De raad is in dit geval actiever betrokken. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. Belangrijk om op te merken is dat bij een raadsregeling, waarbij alleen de raad deelnemer is, uitsluitend raadsleden in het Algemeen Bestuur van de verbonden partij zitting kunnen nemen.

[2] Voor GR-en is dit vastgelegd in de Circulaire aansprakelijkheid voor schulden van openbare lichamen op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, d.d. 8 juli 1999.

Rol van het college

Het is de taak van het college om als *opdrachtgever* zicht te houden op de uitvoering, prestaties, kosten en risico's van de verbonden partij. In relatie tot verbonden partijen heeft het college bovendien als *eigenaar* de taak om de continuïteit en de risico's van de verbonden partij te bewaken en te beheersen en hier, waar nodig, op bij te sturen. Tegelijk komt het college bij verbonden partijen meer op afstand te staan van de uitvoering. Hierdoor heeft het college in verhouding tot de interne organisatie minder directe invloed en meer aandacht voor toezicht en verantwoording. Het college heeft de taak om de gemeenteraad goed te informeren over het reilen en zeilen van de verbonden partijen. Bovendien is het belangrijk dat het college raadsleden vroegtijdig betrekt bij belangrijke besluiten of ontwikkelingen. In feite is er voor de informatieplicht van het college richting de gemeenteraad geen verschil tussen taken die zijn belegd binnen de eigen organisatie of die van een verbonden partij. In algemene zin zal de portefeuillehouder 'regionale samenwerking' vanuit het college de algehele bestuurlijke coördinatie op deze nota verbonden partijen hebben.

Rol van de ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie heeft een belangrijke rol om het bestuur optimaal in staat te stellen om op verbonden partijen te sturen. Per verbonden partij treden medewerkers op als accounthouder. Zij komen tot afspraken met de verbonden partij en onderhouden er contact mee. Ook ondersteunen de accounthouders het bestuur met informatieverstrekking en advisering. De ambtelijke organisatie organiseert bovendien afstemming met de accounthouders van andere gemeenten. Belangrijk is dat er voldoende capaciteit wordt vrijgemaakt om aan deze rol invulling te geven. Monitoring op de naleving van het handelingskader van deze nota ligt bij een 'Coördinator Verbonden Partijen' in samenwerking met een juridisch en financieel adviseur (ambtelijke organisatie).

Afspraak 4: Bij het (samen)werken met een verbonden partij beschouwen raad, college en ambtelijke organisatie de verbonden partij als onderdeel van de gemeente. Ieder vervult een eigen rol. De raad is kaderstellend en controlerend. Het college is eigenaar en opdrachtgever bij een collegeregeling. Betreft het een raads- of burgemeestersregeling, dan is de raad of burgemeester eigenaar en opdrachtgever. De ambtelijke organisatie treedt op als accounthouder.

2.3.3 De context van de sturing

Bij het sturen op een verbonden partij, vormen verschillende stukken de context van deze sturing:

- *De programmabegroting*: Via de programmabegroting stelt de gemeenteraad de bestuurlijke kaders voor de eigen gemeente vast. In de begroting zijn de beleidsinhoudelijke ambities en financiële kaders opgenomen. De begroting omvat ook de beleidsgebieden waar verbonden partijen worden ingezet.
- *Deze nota:* Met de nota stelt de raad kaders vast en geeft de raad aan hoe zij wenst te worden geïnformeerd.
- *Overige lokale nota's*: Ook andere nota's of beleidstukken kunnen een relatie hebben met verbonden partijen, bijvoorbeeld met de taakuitvoering van verbonden partijen. In dit geval kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de kaderbrief en jaarrekening.

2.3.4 De instrumenten om te sturen

Om sturing te geven aan verbonden partijen zijn diverse sturingsinstrumenten beschikbaar. Niet alle instrumenten worden in alle samenwerkingen gebruikt. Te onderscheiden zijn instrumenten voor informatievoorziening, verantwoording en bijsturing. Een uitgebreid overzicht van deze sturing- of beïnvloedingsinstrumenten is inclusief toelichting te vinden in bijlage 3.

Tabel 2: Overzicht van sturingsinstrumenten

Sturingsinstrumenten voor informatievoorziening: • Gemeentelijke P&C cyclus • Kadernota van de verbonden partij • Voorlopig jaarverslag van de verbonden partij • Ontwerpbegroting van de verbonden partij • Begroting van de verbonden partij (na indiening afwijkende zienswijze op ontwerpbegroting)[3] • Jaarverslag verbonden partij (na indiening afwijkende zienswijze op voorlopig jaarverslag)[4] • Jaarverslag gemeente • Raadscommissie verbonden partijen • Actieve informatieplicht door bestuur GR • Informatierecht t.a.v. het college • Informatierecht t.a.v. een afgevaardigde in het bestuur • Informatierecht t.a.v. het AB, DB of de voorzitter • Instellen gemeenschappelijke adviescommissie (optioneel) • Rekenkamercommissie • Onderzoekscommissie	**Sturingsinstrumenten voor verantwoording:** • Verantwoording vragen aan een lid van het bestuur • Verantwoording vragen aan collegeleden **Instrumenten voor bijsturing:** • Zienswijze op ontwerpbegroting • Reactie van bestuur GR op zienswijze begroting • Zienswijzen op specifieke besluiten van het bestuur (mits opgenomen in GR) • Gemeentelijke begroting • Moties • Verordeningen • Beleidsregels • Ontslagrecht t.a.v. een afgevaardigde • Ontslagrecht t.a.v. een wethouder • Wijziging van de gemeenschappelijke regeling • Uittreding uit de gemeenschappelijke regeling • Evaluatie **Overige:** • Participatie van inwoners en belanghebbenden • Regionale afstemming ambtelijk • Regionale afstemming bestuurlijk

2.3.5 Toezichtarrangement: Sturing van verbonden partijen op basis van risicoprofiel

Risicoprofielen

Onze verbonden partijen verschillen sterk van elkaar. Hierdoor variëren ook de gemeentelijke belangen en risico's. Dit vraagt om maatwerk in sturing. Bij de ene verbonden partij willen we intensiever de vinger aan de pols houden dan bij de andere. Om te kunnen beoordelen hoe intensief de sturing moet zijn, stellen we voor onze verbonden partijen een risicoprofiel op. Hoe groter het bestuurlijk en/of financieel risico, des de intensiever is de sturing op de partij en de informatievoorziening aan de gemeenteraad. Het risicoprofiel stellen we samen aan de hand van twee soorten indicatoren: financiële en bestuurlijk-maatschappelijke indicatoren. Alle verbonden partijen van de gemeente Wijchen zijn op basis van hun score op deze indicatoren ingedeeld in risicoprofiel Laag, Gemiddeld of Hoog. In bijlage 4 brengen we de parameters en indicatoren, die ten grondslag liggen aan het vaststellen van een risicoprofiel en daarbij passend toezichtarrangement, uitgebreid in kaart. In deze bijlage is ook de rekenmethodiek voor de toekenning van de scores opgenomen.

[3] De begroting en het jaarverslag van de verbonden partijen brengen we niet meer standaard naar de raden. Dit gebeurt alleen als er een zienswijze is ingediend afwijkend aan de concept-jaarrekening en -begroting. In dat geval wordt de Raad geïnformeerd over wat het bestuur heeft gedaan met de zienswijze.

[4] Idem

Toezichtarrangementen
Bij elk risicoprofiel hoort een passend toezichtarrangement. We kennen drie toezichtarrangementen: Basis -, Basis en Basis +. Wanneer de puntentelling (zie hiervoor bijlage 4) aangeeft dat een verbonden partij laag scoort, geldt het toezichtarrangement 'Basis –'. Bij een gemiddelde score wordt het arrangement 'Basis' toegepast, en bij een hoge score 'Basis +'. Dit toezichtarrangement wordt minimaal eens per vier jaar herzien, of wanneer de situatie van de verbonden partij daar aanleiding toe geeft. Daarnaast vindt er jaarlijks een controle plaats binnen de gemeentelijke planning- en controlcyclus (paragraaf 'Verbonden partijen') om te beoordelen of er wijzigingen zijn in de financiële en bestuurlijk-maatschappelijke indicatoren. Op basis van deze informatie kan de gemeente de sturing op verbonden partijen effectief vormgeven en, indien nodig, intensiveren.

Toezichtarrangement 1: Basis -
Dit is het arrangement met de minste en lichtste sturingsinstrumenten, bedoeld voor de verbonden partijen met een laag risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus;
- Begroting en jaarverslag van de verbonden partij ter inzage;
- Zienswijze op de ontwerpbegroting (in dit pakket gedelegeerd aan het college);
- Informatierecht ten aanzien van het college (een informatienota aan de raad als er relevante ontwikkelingen zijn).

Toezichtarrangement 2: Basis
Dit is het arrangement met een gemiddelde sturing, gericht op de verbonden partijen met een gemiddeld risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus;
- Begroting en jaarverslag van de verbonden partij: deze worden ieder jaar uiterlijk op 30 april aan gemeente aangeboden (gemeenschappelijke regelingen);
- Zienswijze op de ontwerpbegroting (deze wordt behandeld in de raad);
- Informatieverstrekking via een informatienota aan de raad in het geval van relevante ontwikkelingen.

Toezichtarrangement 3: Basis +
Dit is het arrangement met een bovengemiddelde sturing, bedoeld voor de verbonden partijen met een hoog risicoprofiel. Dit pakket bevat de volgende instrumenten:

- P&C cyclus;
- Begroting en jaarverslag van de verbonden partij worden uiterlijk op 30 april van ieder jaar aan de gemeente aangeboden;[5]
- Zienswijze op ontwerpbegroting wordt behandeld in de raad;
- Ambtelijke ondersteuning voorafgaand aan zienswijze. Behandeling in de Raad wordt georganiseerd via een informatiebijeenkomst;
- Vaste en actieve informatieverstrekking via een informatienota aan de raad per kwartaal over ontwikkelingen bij de verbonden partij, tenzij er niets te melden is;
- Informatierecht ten aanzien van het AB, DB of de voorzitter (Raadsverzoek tot het organiseren van een Informatiebijeenkomst met Verbonden Partij over de ontwikkelingen, eenmaal per jaar);
- Mogelijkheid voor een raadsverzoek tot een Rekenkameronderzoek naar een verbonden partij in dit arrangement;

[5] Afhankelijk van de gemaakte afspraken met een verbonden partij kunnen de begroting en het jaarverslag ook eerder dan 30 april aan de gemeente worden aangeboden.

- De Raad initieert coalitievorming met andere gemeenteraden met ondersteuning van de betrokken Griffies.

Door te werken op basis van de toezichtarrangementen passen we maatwerk toe. Dit leidt tot een effectievere en efficiëntere sturing van de verbonden partijen.

Afspraak 5: Elke aan de gemeente Wijchen verbonden partij kent een risicoprofiel en een daarbij passend toezichtarrangement. Raad, college en ambtelijke organisatie sturen op de verbonden partijen op basis van deze toezichtarrangementen.

Andere mogelijkheden
De genoemde instrumenten in de toezichtarrangementen gebruiken raad, college en ambtelijke organisatie al. In aanvulling op deze instrumenten valt te denken aan het slim organiseren en slim handelen in de praktijk. Bijvoorbeeld door het maken van afspraken over de voorbereiding van een vergadering van het Algemeen Bestuur, ambtelijke regionale afstemming, afstemming met collega-raden/fracties in de regio, instellen van een gemeenschappelijke raadsadviescommissie of voorbereiding in een Raadswerkgroep Verbonden Partijen. Het opstellen van een regionale agenda behoort ook tot de mogelijkheden.

2.4 Evalueren

Periodieke evaluatie
Eenmaal per bestuursperiode worden alle verbonden partijen grondig geëvalueerd op nut en noodzaak en vindt er een herwaardering van het risicoprofiel en het toezichtarrangement plaats. Bij deze evaluatie wordt bezien of deelname van de gemeente aan de verbonden partij nog steeds voldoende bijdraagt aan de gemeentelijke doelstelling, of de doelstellingen nog actueel zijn én of de verbonden partij naar behoren functioneert. De resultaten uit de planning- en control cyclus van afgelopen jaren zijn onderdeel van deze evaluatie. De herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement kan, indien de situatie daartoe aanleiding geeft, ook elk jaar tijdens de gemeentelijke P&C-cyclus worden herijkt (paragraaf 7: Verbonden partijen). Op die manier zijn we in staat om snel in te spelen op eventuele veranderingen in het risicoprofiel van een verbonden partij.

Vier deelgebieden
Tijdens de vierjaarlijkse evaluatie worden over de volgende vier deelgebieden vragen gesteld:
- het behalen van de doelstellingen;
- de financiële en juridische stand van zaken;
- de bestuurlijke en organisatorische stand van zaken;
- het samenwerkingsverband.

Deze vier deelgebieden zullen ook jaarlijks terugkomen in de paragraaf Verbonden Partijen van de jaarrekening en de begroting van de gemeente. Mogelijke vragen voor elk van deze gebieden (gericht op de vierjaarlijkse evaluatie) zijn opgenomen in bijlage 5.

Evaluatie is maatwerk
Zoals de toezichtarrangementen maatwerk zijn, is ook de opzet en insteek van de periodieke evaluatie dat. In principe is voor verbonden partijen met toezichtarrangement 1 “Basis – “ de evaluatie minder intensief dan voor de partijen met toezichtarrangement 3 “Basis +”. Actuele of toekomstige ontwikkelingen kunnen de vorm en intensiteit van de evaluatie echter beïnvloeden. Een evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad. De evaluatie kan leiden tot voortzetting of aanpassing van het toezichtarrangement, afhankelijk van het toegekende risicoprofiel.

Advies aan de raad
Een evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad. De evaluatie kan leiden tot voortzetting of aanpassing van het toezichtarrangement, afhankelijk van het toegekende risicoprofiel. Mochten er twijfels bestaan over voortzetting van de deelname, dan zal in eerste instantie vooral het gesprek met de betreffende verbonden partij worden aangegaan om zaken te verbeteren. Mocht dit niet tot het gewenste resultaat leiden, dan kan in het uiterste geval worden overgegaan uittreding uit een gemeenschappelijke regeling of beëindiging van onze deelname.

Bijsturen
Om te bepalen op welke aspecten we als gemeente moeten bijsturen en hoe we dat doen, kan het stappenplan voor oprichting een goede leidraad zijn.

Afspraak 6: We evalueren elke verbonden partij eenmaal per raadsperiode. Hierin wordt ook een herwaardering van het risicoprofiel en toezichtarrangement meegenomen. De vorm van de evaluatie is afgestemd op het risicoprofiel. De evaluatie gaat gepaard met een advies aan de raad.

2.5 Beëindigen

Als we een samenwerking aangaan met een verbonden partij, gebeurt dat in principe voor onbepaalde tijd. Dit betekent echter niet dat deze relatie zonder meer voor onbepaalde tijd wordt voortgezet. Er kunnen ontwikkelingen zijn die leiden tot een heroverweging. Hierbij valt te denken aan:

- Het niet nakomen van afspraken door de verbonden partij;
- Het slecht presteren van de verbonden partij;
- Een wijziging van de doelstelling(en) van een verbonden partij;
- Een wijziging van de doelstelling(en) van de gemeente;
- De financiële positie van de gemeente;
- Het bereiken van het doel waarvoor de verbonden partij is opgericht.

Afspraken over beëindiging
Sinds de wetswijziging in 2022 is het verplicht om in alle gemeenschappelijke regelingen afspraken op te nemen over uittreding en beëindiging. Dat is ook in alle gemeenschappelijke regelingen, waar gemeente Wijchen deelnemer van is, gebeurd. Met sommige verbonden partijen, niet zijnde gemeenschappelijke regelingen, zoals privaatrechtelijke constructies (vb. stichtingen of N.V. ’s) hebben we afspraken gemaakt over eventuele beëindiging. In dat geval vormen die afspraken een leidraad. Bij uittreding moet ook rekening gehouden worden met een opzegtermijn en uittredingskosten. Het is juist daarom zo belangrijk om al tijdens de oprichting van een verbonden partij het te hebben over de voorwaarden tot uittreding.

Voor- en nadelen afwegen
Voor iedere gemeenschappelijke regeling is tegenwoordig helder vastgelegd wat het proces is en welke stappen er gezet moeten worden om te kunnen uittreden. Het vaststellen van de juridische, financiële en eventueel andere consequenties betreft één van de onderdelen van die stappen. Voor privaatrechtelijke constructies staan de kaders voor uittreding in de regel in de statuten en is bovendien boek 2 van het BW van toepassing.

Rol van college en raad
Net als bij de oprichting van een verbonden partij speelt de raad een rol bij een wijziging van een regeling, statuut of beëindiging van een verbonden partij. Het proces verloopt op vergelijkbare wijze als bij het aangaan van een verbonden partij. Om de raad in staat te stellen om zijn kaderstellende en controlerende

taak uit te voeren, maakt het college bij het beëindigen van een relatie met een (nieuwe) verbonden partij voor de raad in ieder geval inzichtelijk wat op termijn het beëindigen van de relatie zal betekenen.

Afspraak 7: Het college maakt bij het beëindigen van een relatie met een verbonden partij voor de raad inzichtelijk wat het beëindigen van de relatie betekent.

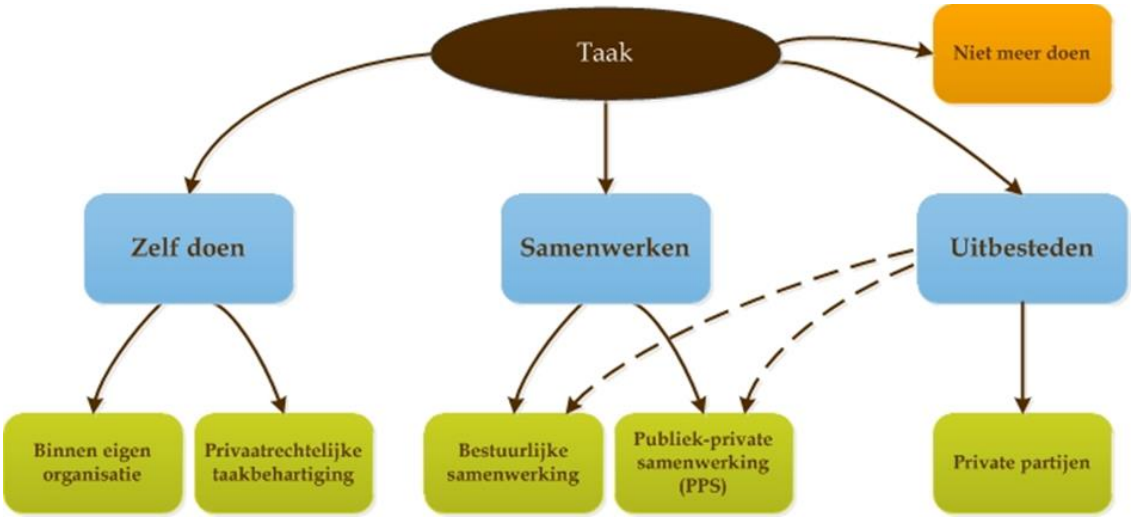
Bijlage 1: Toelichting op de stappen bij het aangaan van een verbonden partij

Stap 1: Wat is de taak?
Stap 1 bestaat uit het afbakenen en definiëren van de taak. Een heldere analyse van het vakgebied en de aard van de taak is van belang om de samenwerking goed in te richten. We moeten immers weten waarom we aan een verbonden partij beginnen. Hierop kunnen we vervolgens later teruggrijpen, bijvoorbeeld bij een evaluatie. Vragen die een rol kunnen spelen:

- Om welke publieke taak gaat het precies?
- Op welk beleidsterrein bevindt de taak zich?
- Is het een uitvoeringstaak, een bedrijfsvoeringstaak of een beleidsbepalende taak? De laatste zal het gemeentebestuur het minst snel overlaten aan een ander.
- Is de taak beleidsrijk of beleidsarm?
- Is het bij wet opgedragen (medebewind, decentralisatie) of trekt de gemeenten het zelf aan zich (autonomie)?
- Hoe raakt de taak onze dienstverlening?

Stap 2: Vinden we het onze verantwoordelijkheid?
Zien we de taak als onze verantwoordelijkheid? Is dit niet het geval, dan kiezen we ervoor om de uitvoering, de verantwoordelijkheid en het belang buiten de organisatie te plaatsen. We kunnen de taak bijvoorbeeld privatiseren of er helemaal mee stoppen. Dit komt bijvoorbeeld voor bij het privatiseren van voormalige gemeentelijke parkeergarages of sportbedrijven. Als we de taak zelf blijven financieren, dan is er sprake van de optie 'uitbesteden' (zie hieronder). Een voorbeeld is de verzelfstandiging van gemeentelijke onderdelen, waarbij de zelfstandige organisaties vervolgens via een subsidie of een dienstverleningsovereenkomst worden gefinancierd. De gemeente trekt zich nog steeds verantwoordelijkheid aan voor de taak, maar kiest voor een andere manier van organiseren.

Stap 3: Hoe organiseren we de uitvoering?
Als we ervoor kiezen om de taak uit te blijven voeren, hebben we de keuze voor zelf doen, samenwerken of uitbesteden.

Zelf doen
Willen we de taak blijven uitvoeren, dan blijven we zelf verantwoordelijk voor de uitvoering. Redenen om een taak zelf uit te blijven voeren zijn bijvoorbeeld:

- Een wettelijke verplichting om de taak binnen de gemeente dan wel onder volledige verantwoordelijkheid uit te voeren. Een voorbeeld hiervan is het sluiten van huwelijken.
- Het uitvoeren van een bepaalde taak wordt als te strategisch voor de gemeente gezien om extern uit te laten voeren.
- Door de hoge risico's en onzekerheden van de uit te voeren taak is het uitbesteden van een dergelijke taak niet mogelijk of alleen tegen zeer hoge kosten.

Binnen eigen organisatie
Bij volledige gemeentelijke betrokkenheid wordt de activiteit binnen de gemeente ondergebracht en uitgevoerd. Dit maakt het eenvoudiger om te sturen op het proces en de inhoud. Er bestaat geen afhankelijkheid naar (andere) samenwerkingspartners en de afstemming is beperkt.

Privaatrechtelijke taakbehartiging
We kunnen voor de taakuitvoering kiezen tussen uitvoering binnen de eigen organisatie of voor extern verzelfstandigen. In het laatste geval wordt de uitvoering van de taak belegd bij een privaatrechtelijke rechtspersoon die onder toezicht en verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur staat, meestal onder toezicht van het college van burgemeester en wethouders. In dat geval spreken we ook van (enkelvoudige) privaatrechtelijke taakbehartiging.[6]

De volgende aandachtspunten gelden bij een keuze voor het zelf uitvoeren van een taak:

- Bij uitvoering binnen de eigen organisatie spelen aanbestedingsrechtelijke aandachtspunten geen rol. Bij uitvoering met privaatrechtelijke taakbehartiging kan een aanbestedingsrechtelijk risico worden voorkomen door het 'inbesteden'.
- Bij uitvoering *binnen de eigen organisatie* spelen fiscaalrechtelijke aandachtspunten geen rol. Bij enkelvoudige privaatrechtelijke taakbehartiging is vaak sprake van btw-plichtigheid. Compensatie via het BTW compensatiefonds, vrijstellingen en uitzonderingen kunnen worden onderzocht.

Samenwerken
Als we de taak in samenwerking willen uitvoeren, kunnen we dat doen met andere overheidslichamen (bestuurlijke samenwerking) of met private partijen (private samenwerking). Het kan in deze fase behulpzaam zijn om de voor- en nadelen van samenwerken af te wegen.

Mogelijke voordelen van samenwerken zijn:

- Efficiencyvoordelen: dit is de meest voorkomende reden om een gemeentelijke taak onder te brengen bij een verbonden partij.
- Risicospreiding: het delen van (financiële) risico's met andere partijen.
- Bestuurlijke kracht en effectiviteit: de deelnemers staan samen sterker ten opzichte van hun omgeving.
- Kennisvoordeel: de gemeente kan gebruik maken van kennis en expertise die niet in huis is.

[6] Als de privaatrechtelijke rechtspersoon een rechtspersoon is waarin meerdere gemeenten bestuurlijk vertegenwoordigd zijn valt de constructie onder de volgende optie 'samenwerken'. Als dit privaatrechtelijk geschiedt, dan is sprake van meervoudige privaatrechtelijke taakbehartiging. Als de gemeente helemaal geen bestuurlijke invloed heeft binnen de rechtspersoon valt de constructie onder de derde optie 'uitbesteden'.

- Katalysatorfunctie: de gemeente brengt samen met andere (semi)publieke en private organisaties activiteiten op gang die zonder de initiërende rol van de gemeente niet of veel moeilijker van de grond zouden komen.

Mogelijke nadelen van samenwerken zijn:

- De beïnvloedingsmogelijkheden en de informatievoorziening zijn door de afstand minder vanzelfsprekend dan bij uitvoering door de eigen gemeentelijke organisatie.
- We krijgen nieuwe rollen: die van klant/opdrachtgever. En we zijn als bestuurder/eigenaar medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de verbonden partij.
- Financiële risico's, zoals het opdraaien voor mogelijke tekorten.
- Bestuurdersaansprakelijkheid.
- Ons eigen beleid is lastiger uit te voeren omdat er meerdere partijen betrokken zijn.
- De twee rollen van de gemeente, die van klant en die van bestuurder, kunnen tegengestelde belangen met zich meebrengen.
- Tegenstelling van belangen tussen deelnemers: door de democratische besluitvorming in de besturen van de verbonden partijen zullen de deelnemende gemeenten concessies moeten doen ten aanzien van hun eigen belangen en zich moeten conformeren aan meerderheidsbesluiten waar zij het mogelijk niet mee eens zijn.

Uitbesteden
De gemeente kan er ook voor kiezen om de taak uit te besteden aan een private partij.[7] Vaak gebeurt dit omdat de gemeente verwacht dat deze partij de taken voor een economisch voordeligere prijs kan uitvoeren, meer specialistische kennis bezit of vanwege een hogere flexibiliteit (het kunnen wisselen van de uitvoerder). Uitbesteding gebeurt via opdrachtverlening en soms via subsidieverstrekking. Soms wordt uitbesteding ook gekozen bij bestuurlijke samenwerking of publiek-private samenwerking. De samenwerkingspartners besteden dan samen uit. Een voorbeeld daarvan is de GR DRAN waarin wij samen met andere gemeenten het doelgroepenvervoer aanbesteden.

De volgende aandachtspunten gelden voor het uitbesteden van een taak aan private partij:

- Bij uitbesteding moet het aanbestedingsrecht worden toegepast.
- Bij uitbesteding als opdracht is sprake van fiscaalrechtelijke aandachtspunten. Compensatie via het BTW compensatiefonds, vrijstellingen en uitzonderingen kunnen worden onderzocht.
- Bij uitbesteding is alleen contractuele sturing mogelijk: sturing in de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer.

Als de keuze valt op samenwerking, dan volgt de vraag met wie we dan gaan samenwerken (stap 4).

Stap 4: Met wie gaan we samenwerken?
De belangrijkste keuze is die tussen bestuurlijke samenwerking en private samenwerking. Die keuze wordt mede bepaald door de 'aard van de taak'. Bepaalde overheidstaken mogen alleen worden uitgevoerd door de overheid zelf of een samenwerkingsverband van overheden.

Bij bestuurlijke samenwerking bestaat in veel gevallen de mogelijkheid te kiezen voor overdracht (delegatie) van bevoegdheden aan het samenwerkingsverband. Bij private samenwerking kunnen gemeenten dit niet,

[7] Anders dan bij privaatrechtelijke taakbehartiging of bij publiek-private samenwerking is de opdrachtnemer bij uitbesteding een 'echte' marktpartij die niet onder toezicht of controle staat van de betreffende overheid die de opdracht verleent of meerdere overheden die samenwerken.

omdat de vereiste wettelijke grondslag ontbreekt. Bij bestuurlijke samenwerking kan men ook kiezen voor mandaat. De verantwoordelijkheid blijft dan liggen bij het gemeentelijke bestuursorgaan en de bevoegdheid wordt door het samenwerkingsverband uitgeoefend in naam van het gemeentelijke bestuursorgaan. Ook bij private samenwerking kan men kiezen voor mandaat.

Valt de keuze op bestuurlijke samenwerking, dan is het van belang om te kijken naar wie de meest voor de hand liggende samenwerkingspartners zijn. Deze vraag speelt op meerdere niveaus:

1. Met welk *type* overheidsorganisatie gaan we samenwerken? (andere gemeente, de provincie of het waterschap);
2. Met welke *concrete organisatie* gaan we samenwerken? (de buurgemeente of andere gemeenten);
3. Met welke *organen* van de organisatie gaan we samenwerken? (de raden, de colleges van burgemeester en wethouders en/of de burgemeesters. Dit hangt onder andere af van het orgaan waar de taak wettelijk is belegd).

Bij punt 1 en 2 kan een haalbaarheidsstudie of business case meer helderheid brengen. Bij punt 3 gaat het vooral om een juridische consequentie.

Bij privaatrechtelijke samenwerking zijn met name de colleges van burgemeester en wethouders aan zet, waarbij de raad een rol als adviseur en controleur heeft. Het is daar immers de publiekrechtelijke rechtspersoon 'gemeente Wijchen' die partij is. De beslissingsbevoegdheid ligt bij het college en de uitvoering is een taak van de burgemeester. Bij publiekrechtelijke samenwerking is het afhankelijk van de in te brengen taken en bevoegdheden wie aan de lat staat om de gemeenschappelijke regeling te treffen:

- Bij beleidsbepalende samenwerking zal de bal primair bij de raad liggen, waarbij het college vaak medespeler is, omdat ook de uitvoering dan mee overgaat.
- Bij uitvoerings- en bedrijfsvoeringsamenwerking is het juist het college (en eventueel de burgemeester) dat aan het roer staat. Het college heeft echter, net als de burgemeester, wel toestemming nodig van de raad. Sinds de wetwijziging van 2022 kan de raad bovendien zienswijzen uitbrengen op het treffen, wijzigen en uitreden van een GR. In die zin heeft de raad belangrijke invloed, maar is zij niet bepalend.

Stap 5: Wat is de vorm van de samenwerking?
In welke vorm gaat de samenwerking gestalte krijgen? In dit geval kan een keuze worden gemaakt tussen een afstemming, netwerkconstructie en zelfstandige organisatie. Deze vormen van samenwerking worden hieronder verder toegelicht.

Afstemming
Er worden geen taken over en weer uitgevoerd en er vinden ook geen betalingen aan elkaar plaats. Soms wordt afstemming wel gecombineerd met gezamenlijke uitbesteding. Dan vindt wel taakuitvoering en betaling plaats, maar iedere organisatie heeft een eigen relatie met de externe opdrachtnemer.

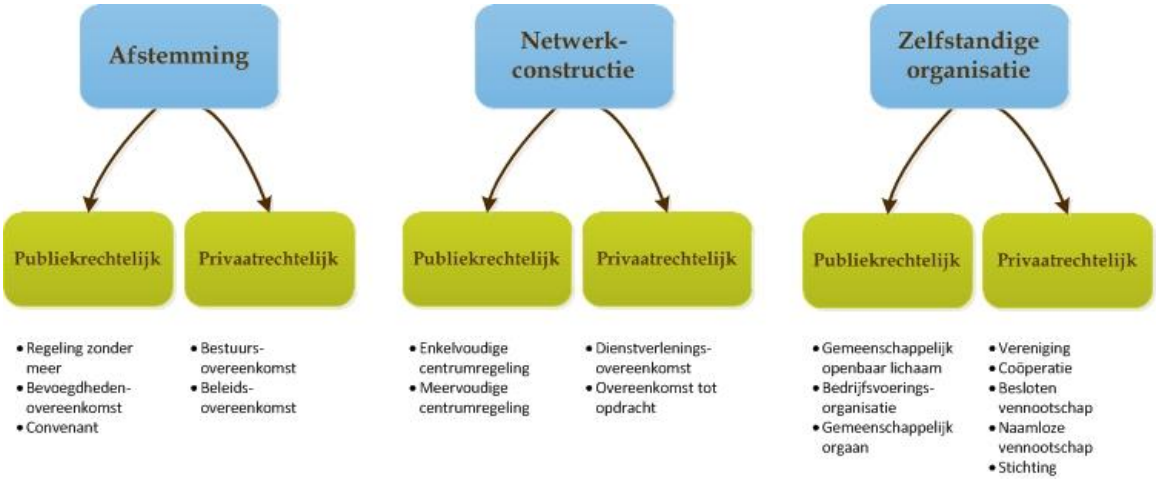
Netwerkconstructie
Eén organisatie is belast met de uitvoering van een specifieke taak voor alle deelnemers. Hierbij wordt geen nieuwe organisatie opgericht. Een deelnemer voert taken uit voor één of meerdere andere deelnemers. Voorbeelden hiervan zijn het IBO en de centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De afnemer kan slechts via de contractuele afspraken sturen, of eventueel via instructies waar het mandaten betreft.

Zelfstandige organisatie
De zelfstandige organisatie is belast met de uitvoering van de taak of taken ten behoeve van de deelnemers onder toezicht en verantwoordelijkheid van de deelnemers. Kenmerkend voor deze vorm is het bestaan van een bevoegd orgaan waarin de deelnemers vertegenwoordigd zijn. Een andere mogelijkheid is dat een nieuwe rechtspersoon opgericht wordt waarin de deelnemers vertegenwoordigd zijn in een (Algemeen) Bestuur. Vormen hiervan zijn een Openbaar Lichaam en een bedrijfsvoeringsorganisatie. Denk in dit geval bijvoorbeeld aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling, de GGD en de Werkorganisatie Druten Wijchen.

De volgende aandachtspunten gelden bij een zelfstandige organisatie:

- Bij de zelfstandige organisatie moeten we rekening houden met het aanbestedingsrecht.
- Bij een zelfstandige organisatie kunnen fiscale aandachtpunten aanwezig zijn. Compensatie via het BTW compensatiefonds en vrijstellingen en uitzonderingen kunnen worden onderzocht.

Stap 6: Welke rechtsvorm past daarbij?

Bij de keuze tussen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke samenwerking spelen onder andere transparantie en invloed een rol. Publiekrechtelijke samenwerking geeft meer waarborgen voor democratische controle, verantwoording en transparantie. De waarborgen zijn door de wetgever voorgeschreven. In een privaatrechtelijke participatie hebben we als gemeente vaak minder invloed. We hebben veelal een kleiner aandeel doordat de samenwerking minder gericht is op publieke belangen. Daarnaast geldt andere wet- en regelgeving, waardoor mogelijkheden van invloed met minder waarborgen zijn omkleed. In een bepaalde mate kunnen dezelfde waarborgen worden bewerkstelligd, maar dat moet dan steeds worden bewaakt, waarbij het dan ook weer zo is dat toepasselijkheid van bepaalde waarborgen

statutair niet kán worden bewerkstelligd (bijvoorbeeld repressief toezicht, toepasselijkheid van de Wet Open Overheid en de Wet nationale ombudsman).[8] Een en ander beperkt de invloedssfeer van de aandeelhouders. In bijlage 2: 'Vormen van verbonden partijen' is een nadere toelichting opgenomen over de verschillende rechtsvormen.

Stap 7: Hoe zijn we vertegenwoordigd in het bestuur?

Publiekrechtelijke rechtsvorm
Ieder orgaan (de gemeenteraad, het college en de burgemeester) kan een gemeenschappelijke regeling in het leven roepen op die terreinen waartoe het bevoegd is. Bij zuivere raadsregelingen wijst de gemeenteraad uit zijn midden een AB-lid aan. Bij collegeregelingen wijst het college uit zijn midden het AB-lid aan. Bij gemengde regelingen wijst de raad uit zijn midden en/of uit het college het AB-lid aan. Bij de meeste Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) is de rol van eigenaar en opdrachtgever tezamen bij de portefeuillehouder belegd. De portefeuillehouder is aangewezen als AB-lid. De MGR heeft als verbonden partij deze rollen gesplitst en hiervoor zijn twee AB-leden benoemd.

Bij Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) stemt het AB-lid met last en ruggespraak. Het AB-lid kan dus een steminstructie meekrijgen van het bestuursorgaan dat deelnemer is aan de regeling. Wijkt een AB-lid af van de steminstructie, dan is zijn stem geldig in het Algemeen Bestuur. Wel kan dit politieke consequenties hebben. Een AB-lid heeft geen mandaat nodig.[9] Het aanwijzingsbesluit vormt de grondslag om te mogen stemmen.

Bij het aangaan van een verbonden partij en bij wisselingen in het college (bijvoorbeeld na verkiezingen) wordt bepaald welke bestuurder namens de gemeente vertegenwoordiger is. In beginsel volgt de bestuurlijke betrokkenheid bij de verbonden partijen de afspraken die gemaakt worden bij de verdeling van portefeuilles. Aan het begin van elke collegeperiode worden de aanwijzingsbesluiten door raad en college geactualiseerd.

Privaatrechtelijke rechtsvorm
Op grond van de gemeentewet is het uitvoeren van de aandeelhoudersrol een bevoegdheid van het college (artikel 160, lid 1, onder d Gemeentewet). Het college besluit hoe we stemmen in een AVA (Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Het daadwerkelijk uitbrengen van de stem is een bevoegdheid van de burgemeester (artikel 171, lid 1 Gemeentewet). Beide bevoegdheden zijn niet gemandateerd. Dat betekent dat bij het bepalen van de wijze van stemmen door het college, tevens de volmacht moet worden verleend. Bij besluiten die ingrijpende gevolgen kunnen hebben voor de gemeente, kan het nodig zijn om de raad vooraf om een zienswijze te vragen.[10]

Proces van oprichting
Hoe een verbonden partij wordt opgericht, is verschillend voor publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtsvormen.

Publiekrechtelijk: Het bestuursorgaan dat delen van zijn takenpakket en bevoegdheden in een gemeenschappelijke regeling wil onderbrengen, beslist tot deelname. Dit bestuursorgaan is deelnemer aan de betreffende regeling. Wanneer alleen het college of de burgemeester deelnemer is, moet de raad zijn toestemming geven.[11] Deze toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het

[8] Verzelfstandiging en samenwerking bij decentrale overheden. Afwegingskader voor de keuze tussen publiekrechtelijke of privaatrechtelijke vormgeving. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
[9] In tegenstelling tot vennootschappen waar een afgevaardigde hiertoe is gemandateerd.
[10] Artikel 169, vierde lid, Gemeentewet.
[11] Artikel 1, lid 4, van de Wgr.

algemeen belang. Voordat de raad toestemming geeft, kan de raad eerst een zienswijze op de ontwerpregeling uitbrengen[12].

Aan elke gemeenschappelijke regeling ligt een regeling ten grondslag. In deze regeling dient op heldere wijze het doel, de taken en de overgedragen bevoegdheden te worden opgenomen. Als de gemeente wil dat de gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid krijgt om verordeningen vast te stellen, die gelden voor onze gemeente, dan moet dit expliciet in de regeling staan. Maar dat kan alleen als de raad ook deelnemer is aan de Gemeenschappelijke Regeling. Het is dus noodzakelijk om vooraf goed na te denken over welke bevoegdheden de Gemeenschappelijke Regeling moet gaan uitvoeren. Dat bepaalt immers de deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling (alleen college- of gemengde regeling). Hetzelfde geldt voor het opstellen van beleid.

Privaatrechtelijk: De bevoegdheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon (o.a. stichting, NV, BV, etc.) ligt ook bij het college. Het college mag hiertoe slechts besluiten, indien dat in het bijzonder noodzakelijk wordt geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Voordat het college een definitief besluit neemt, wordt de raad om wensen en bedenkingen gevraagd. Dit volgt uit artikel 160, lid 2 van de Gemeentewet.

[12] Artikel 1, lid 2 en 3 Wgr.

Bijlage 2: Vormen van verbonden partijen

Publiekrechtelijke rechtsvormen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Gemeenten kunnen met elkaar samenwerken in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling. Dit is een vorm van verlengd lokaal bestuur, waarbij de vrijwilligheid van de samenwerking (doorgaans) voorop staat. In grote lijnen zijn er gezien vanuit de doelstelling en de aard van de activiteiten drie soorten gemeenschappelijke regelingen te onderscheiden:

- gericht op gemeenschappelijke beleidsvorming, zoals regionaal ruimtelijk beleid en gemeenschappelijke planontwikkeling;
- gericht op uitvoering van activiteiten ten behoeve van de deelnemers, zoals de sociale werkvoorziening;
- gericht op de uitvoering van regionale activiteiten in opdracht van hogere overheden, zoals de regionale brandweer, de gemeenschappelijke geneeskundige dienst en de veiligheidsregio's.

De Wgr (Wet gemeenschappelijke regelingen) biedt het juridische kader voor verschillende samenwerkingsvormen tussen bestuursorganen van gemeenten, provincies, en waterschappen. De verschillende vormen maken het mogelijk de zwaarte van het organisatorisch verband af te stemmen op de aard van de gezamenlijk te behartigen taken. Aan een Gemeenschappelijke Regeling kunnen ook andere openbare lichamen deelnemen. Private rechtspersonen kunnen alleen participeren als zij daartoe bij Koninklijk Besluit zijn gemachtigd.

Openbaar lichaam
Bij een openbaar lichaam ontstaat een nieuwe rechtspersoon. Een openbaar lichaam heeft een geleed bestuur, dat wil zeggen een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Gemeenten kunnen aan een openbaar lichaam – op enkele wettelijke uitzonderingen na – alle gemeentelijke taken en bevoegdheden overdragen. Een openbaar lichaam dient een begroting en jaarrekening vast te stellen. Voorbeelden zijn de VRGZ (Veiligheidsregio Gelderland Zuid), ODRN (omgevingsdienst Regio Nijmegen)[13], de GMR (Groene Metropoolregio), de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling), de MARN (Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen) en de GGD Gelderland Zuid. Een openbaar lichaam is een verbonden partij.

Gemeenschappelijk orgaan
Een gemeenschappelijk orgaan wordt in de praktijk vaak ingezet als intergemeentelijk overleg- of adviesorgaan. Dit vanwege het feit dat het geen rechtspersoonlijkheid bezit. Aan een dergelijk orgaan kunnen geen regelgevende bevoegdheden worden gedelegeerd, hooguit beschikkingsbevoegdheden. Vanwege het ontbreken van rechtspersoonlijkheid wordt niet het gemeenschappelijk orgaan, maar de deelnemende gemeenten gebonden aan de effecten van de besluitvorming door het algemeen orgaan. Een gemeenschappelijk orgaan heeft maar één bestuur. Een gemeenschappelijk orgaan dient een begroting en jaarrekening vast te stellen.

Bedrijfsvoeringsorganisatie
Bij een bedrijfsvoeringsorganisatie ontstaat een nieuwe rechtspersoon. Een bedrijfsvoeringsorganisatie heeft altijd maar één bestuur. Gemeenten kunnen aan de bedrijfsvoeringsorganisatie taken opdragen op het gebied van bedrijfsvoering en uitvoeringstaken. Alleen colleges kunnen deelnemen aan een bedrijfsvoeringsorganisatie.

[13] De ODRN gaat fuseren met de ODRA. Na de fusie wordt de naam Omgevingsdienst Groene Metropool.

Centrumgemeente constructie
In de centrumgemeente constructie worden de taken van verschillende gemeenten uitgevoerd door één gemeente. In feite is sprake van mandaat van bevoegdheden door het ene aan het andere gemeentebestuur. Hierbij ontstaat geen nieuwe rechtspersoon. Er hoeft geen begroting of jaarrekening te worden vastgesteld. Een centrumregeling is géén verbonden partij.

Lichte regeling
Tot slot is er de zogeheten lichte regeling. Hierbij wordt geen organisatorisch verband opgericht. Alleen bepaalde afspraken worden dan vastgelegd. In dit geval is er sprake van een bestuursovereenkomst in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling. Ook dit is géén verbonden partij. Aan de regeling kunnen geen taken of bevoegdheden van deelnemende gemeenten worden overgedragen. De deelnemende gemeenten zijn in beginsel niet gebonden aan de besluitvorming van de regeling. Voor gezamenlijk beleid of binding daaraan is gelijkluidende besluitvorming door de afzonderlijke deelnemers nodig. De lichte gemeenschappelijke regeling hoeft niet te voldoen aan wettelijke voorschriften, zoals geleed bestuur, verschaffen van informatie, begroting en jaarrekening.

Privaatrechtelijke rechtsvormen
Privaatrechtelijk kan de samenwerking worden uitgewerkt in een besloten vennootschap, een naamloze vennootschap, een coöperatie, vereniging of stichting. De besloten vennootschap is een rechtspersoon met een in aandelen verdeeld maatschappelijk kapitaal, waarbij deze aandelen niet vrij overdraagbaar zijn (art. 2:175 lid 1 BW). Hetzelfde geldt voor de naamloze vennootschap, met dien verstande dat de aandelen wel vrij overdraagbaar zijn (art. 2:64 lid 1 BW). De aandeelhouder is niet persoonlijk aansprakelijk voor hetgeen in naam van de vennootschap wordt verricht en is niet gehouden boven het bedrag dat op zijn aandelen behoort te worden gestort, te voorzien in de verliezen van de vennootschap (art. 2:175 lid 1 BW resp. art. 2:64 lid 1 BW). Dit wil zeggen dat een aandeelhouder in geval van faillissement in de meeste gevallen niet meer zal verliezen dan de waarde van zijn aandelen.

Een vereniging is een rechtspersoon met leden die gericht is op een bepaald doel (art. 2:26 lid 1 BW). Het doel van de vereniging mag niet inhouden het verdelen van winst onder leden (art. 2:26 lid 3 BW). Een bijzonder vorm van de vereniging is de coöperatie, vroeger ook wel “coöperatieve vereniging” geheten. Deze stelt zich ten doel in bepaalde stoffelijke behoeften van haar leden te voorzien krachtens overeenkomsten met hen gesloten (art. 2:53 lid 1 BW). In het geval van een coöperatie geldt het verbod van winstdeling niet (art. 2:53a BW). De regels met betrekking tot de vereniging zijn in beginsel ook van toepassing op de coöperatie (art. 2:53a BW).

Een stichting is een rechtspersoon, welke geen leden kent en beoogt met behulp van een daartoe bestemd vermogen een in de statuten vermeld doel te verwezenlijken (art. 2:285 lid 1 BW). Het doel van de stichting mag niet inhouden het doen van uitkeringen aan oprichters of aan hen die deel uitmaken van haar organen, noch aan anderen, tenzij wat deze laatste betreft de uitkeringen een ideële of sociale strekking hebben (art. 2:285 lid 3 BW).

Bijlage 3: Beïnvloedingsinstrumenten

Voor een raad is informatie het allerbelangrijkste. Zonder de noodzakelijke informatie kan de gemeenteraad zijn rol niet adequaat invullen. Daarbij gaat het zowel om structurele informatie (jaarverslagen, rapportages), als ook om incidentele informatie (wanneer er iets bijzonders gebeurt). Individuele raadsleden hebben informatierechten, terwijl het college en zijn leden informatieplichten hebben. Ook het bestuur van een openbaar lichaam heeft informatieplichten jegens raden (en colleges).

Structurele informatievoorziening

Hierna volgen de instrumenten waarmee de raad volgens de wet op de hoogte gehouden dient te worden van het functioneren van verbonden partijen. In de gemeenschappelijke regeling of anderszins kunnen nadere afspraken zijn gemaakt over andere vormen van structurele informatievoorziening.

1. Kadernota samenwerkingsverband (34b Wgr).

Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan, stuurt jaarlijks voor 30 april een kadernota aan de raad, waarin de beleidsmatige en financiële kaders voor het jaar erna worden geschetst. Sommige regelingen bepalen dat de raad wordt uitgenodigd hierop zienswijzen in te brengen. Maar ook wanneer hierom niet wordt verzocht, staat het de raad vrij om hierop te reageren.

2. Voorlopig jaarverslag samenwerkingsverband (34b Wgr).

De jaarrekening van het openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan geeft inzicht in het verloop van het afgelopen jaar. Voor 30 april van ieder kalenderjaar moet een voorlopige jaarrekening worden toegestuurd aan de raden. Sommige regelingen bepalen dat de raad wordt uitgenodigd hierop zienswijzen in te brengen. Maar ook wanneer hierom niet wordt verzocht, staat het de raad vrij om hierop te reageren.

3. Ontwerpbegroting samenwerkingsverband (35 Wgr).

Het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan, moet de ontwerpbegroting aan de raden sturen alvorens deze wordt vastgesteld. De ontwerpbegroting maakt inzichtelijk wat er het komende boekjaar gaat plaatsvinden binnen het samenwerkingsverband, zowel beleidsmatig als financieel. De ontwerpbegroting geeft daarnaast aan wat de financiële bijdrage van iedere afzonderlijke gemeente in een bepaald jaar is. De raden kunnen bij het Algemeen Bestuur (AB) een zienswijze naar voren brengen. Nieuw in de Wgr is dat de gemeenschappelijke regeling een reactie moet geven op de zienswijze van de gemeenteraad op de ontwerpbegroting (art. 35, lid 4 Wgr).

4. Jaarverslag samenwerkingsverband (34, lid 3 Wgr).

De jaarrekening van het openbaar lichaam, de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan maakt inzichtelijk wat er het afgelopen jaar allemaal is gebeurd bij het samenwerkingsverband.

5. Begroting samenwerkingsverband (34, lid 1 Wgr).

Het algemeen bestuur van een openbaar lichaam, bedrijfsvoeringsorganisatie of gemeenschappelijk orgaan, stelt een begroting vast. De vastgestelde begroting wordt voor 15 september aan het college en de raden gezonden. De raden kunnen bij het college hun zienswijze naar voren brengen (art 35, lid 5Wgr).

6. Jaarverslag gemeente (189 Gemeentewet en BVV).

Het jaarverslag van de gemeente kent net als de begroting een paragraaf verbonden partijen. Daarin legt het college verantwoording af over het reilen en zeilen van de verbonden partijen en in hoeverre zij de door de raad in de begroting meegegeven kaders hebben uitgevoerd.

7. Raadscommissie verbonden partijen (82 Gemeentewet).
De raad kan bijzondere raadscommissies instellen die toezien op de sturing en controle van een verbonden partij en/of in het bijzonder op verbonden partijen in het algemeen. De raadscommissie kan neutrale informatievoorzieningen borgen, zonder direct in een politiek steekspel te geraken. De politieke weging van de feiten moet dan in de raad of een andere inhoudelijke raadscommissie plaatsvinden. De raadscommissie biedt ook een mogelijkheid om gestructureerd met andere gemeentebesturen in contact te treden.

Incidentele informatievoorziening
Naast structurele informatievoorziening kan de raad ook behoefte hebben aan incidentele informatie, simpelweg vanwege een onvoorziene gebeurtenis of om dat nadere informatie wenselijk is. De raad heeft verschillende instrumenten om aan die informatie te komen. Ook hierbij geldt dat nadere afspraken gemaakt kunnen worden over de wijze van presentatie van die informatie. We onderscheiden de volgende instrumenten:

8. Informatierecht ten aanzien van het college (169, 155 en 87 Gemeentewet).
De raad kan het college of een lid van het college alle gewenste informatie vragen over door het college gevoerd bestuur. Dit geldt ook voor wat door of namens het college wordt besloten. Voor stukken die door het college aan de raad worden voorgelegd over het samenwerkingsverband kan geheimhouding worden opgelegd door het college.

9. Informatierecht ten aanzien van een afgevaardigde in het bestuur (16, 18, 19 Wgr).
Een lid van het algemeen bestuur moet de raad alle inlichtingen geven die door één of meer leden van de raad gevraagd worden.

10. Passieve en actieve informatieplicht (17 Wgr).
Het bestuur van een openbaar lichaam (zowel het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur als de voorzitter) moet de raden alle door één of meer raadsleden gevraagde inlichtingen verschaffen. In beginsel mag alles worden gevraagd. Het Algemeen Bestuur (AB) kan ook besloten vergaderen en over die stukken geheimhouding opleggen. Deze geheimhouding kan ook door het Dagelijks Bestuur (DB) of de voorzitter worden opgelegd. In de praktijk wordt informatie zelden rechtstreeks aan het samenwerkingsverband gevraagd. Dit is een goede manier om aanvullende en specifieke informatie te krijgen.

Sinds juli 2022 geldt ook een actieve informatieplicht van het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter tegenover de gemeenteraden. Die verplichting richt zich niet alleen op informatie over te nemen besluiten, maar betreft alles dat de raad behoort te weten om zijn taak goed te kunnen vervullen. Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een begrotingsoverschrijding.

11. Instellen gemeenschappelijke raadsadviescommissie (24a Wgr)
Bij elke Gemeenschappelijke Regeling (GR) waarbij een openbaar lichaam is ingesteld, bestaat de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Deze commissie heeft geen bevoegdheid tot het nemen van besluiten, maar kan advies geven over besluiten die het bestuur aan de commissie voorlegt. In de gemeenschappelijke adviescommissie nemen raadsleden plaats uit de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen aan de GR. De gemeenschappelijke adviescommissie vormt een verbinding tussen de raden en het bestuur van het openbaar lichaam. Alleen als alle raden unaniem verzoeken om het instellen ervan, dan is het algemeen bestuur van het openbaar lichaam verplicht tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie.

Kort samengevat heeft de wetgever bepaald dat een gemeenschappelijke adviescommissie de volgende drie taken kan krijgen:

- Adviseren van het algemeen bestuur;
- De besluitvorming van de raden met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling voorbereiden;
- De raden van advies voorzien.

12. Rekenkamercommissie (hoofdstuk XIa. Gemeentewet).
De raad kan de Rekenkamer verzoeken onderzoek te doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van een openbaar lichaam. Ook kan er onderzoek worden gedaan naar het gevoerde bestuur van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) als een van de bestuursorganen van de eigen gemeente deelneemt aan een GR.

13. Enquêterecht (155g Gemeentewet).
Bij Gemeenschappelijke Regelingen waaraan raden niet deelnemen, kan een raad gezamenlijk met andere raden onderzoek doen naar het gevoerde bestuur van een Gemeenschappelijke Regeling (GR). Dat gebeurt door het gezamenlijk instellen van een onderzoekscommissie. Een dergelijk onderzoek wordt gedaan op voorstel van één van de vertegenwoordigende bestuursorganen van de deelnemers aan een GR.

<u>Verantwoordingsinstrumenten</u>
De instrumenten met betrekking tot verantwoording komen na de informatie-inwinning. Het gaat hier deels om beoordeling van de informatie, maar ook om het verder duiden waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Hierna volgt een limitatief overzicht van de wettelijke mogelijkheden.

14. Verantwoording vragen aan een lid van het bestuur (16, 18 en 19 Wgr)
De raad kan een lid van het bestuur van het samenwerkingsverband ter verantwoording roepen over hetgeen dit lid zelf heeft gedaan in het betreffende orgaan. Het lid is uitsluitend verantwoording schuldig over door hemzelf gevoerd bestuur. Hij is geen verantwoording schuldig over handelen en besluitvorming van het (algemeen of dagelijks) bestuur.

15. Verantwoording vragen aan college(leden) (169 Gemeentewet).
De raad kan ook het college (en leden) ter verantwoording roepen voor de wijze waarop gedelegeerde of gemandateerde collegebevoegdheden zijn uitgeoefend en de wijze waarop het college hierop toezicht heeft gehouden. Het college en zijn leden zijn slechts verantwoording schuldig over door hen gevoerd bestuur. Zij zijn geen verantwoording schuldig over handelingen van het bestuur van het samenwerkingsverband. Bij een netwerksamenwerking is het college wel volledig aanspreekbaar, omdat daar met mandaat wordt gewerkt. Dat geldt evenzeer bij bijvoorbeeld omgevingsdiensten, voor zover collegebevoegdheden in mandaat worden uitgevoerd.

<u>Bijsturingsinstrumenten</u>
De stap van bijsturing volgt op die van verantwoording. Als de verantwoording daartoe aanleiding geeft, kan de raad zijn mogelijkheden voor bijsturing inzetten. Als hoogste orgaan is de gemeenteraad verantwoordelijk voor de kaderstelling binnen de gemeente. De raad heeft daartoe de gebruikelijke (niet overgedragen) *verordenende bevoegdheden* maar ook het *budgetrecht*. Met deze twee instrumenten kan de gemeenteraad sturen op inhoud/beleid en financiën. Deze kaders dienen als richtlijn voor het college van burgemeester en wethouders en indirect voor het samenwerkingsverband. De kaders bieden ook de grondslag voor de raad om later te kunnen controleren en al dan niet te interveniëren.

Belangrijk om hierbij aan te stippen is dat deze kaderstelling niet alleen afkomstig is van de eigen raad, maar van alle raden tezamen. Als de kaders te veel uiteen gaan lopen, wordt het voor een samenwerkingsverband moeilijk om taken uit te voeren, zeker op een efficiënte en doelmatige wijze. Idealiter houdt de raad dus rekening met de wensen van andere betrokken vertegenwoordigende organen. Voor het bijsturen van de samenwerking heeft de raad de volgende formele instrumenten (zie volgende pagina).

16. Zienswijzeprocedure (35 Wgr).
Ten aanzien van de ontwerpbegroting van een samenwerkingsverband kan de raad zienswijzen indienen. In Wijchen is deze bevoegdheid niet gedelegeerd en wordt deze dus door de raad uitgeoefend, behalve bij toezichtarrangement 1 “Basis –“. Dit instrument krijgt pas echt kracht wanneer de raad afstemt over de zienswijzen met andere vertegenwoordigende organen die bij de samenwerking zijn betrokken. Dan ontstaat politieke druk voor het (algemeen) bestuur van het samenwerkingsverband om daadwerkelijk iets met de zienswijze te doen.

17. Reactie van bestuur GR op zienswijze raad begroting
Al jaren is in de Wgr de verplichting opgenomen dat raden hun zienswijze op de ontwerpbegroting kunnen geven. Sinds 2022 is het nieuw dat, nadat de raden in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze op de ontwerpbegroting te geven, het (dagelijks) bestuur van de GR gemotiveerd moet reageren op de binnengekomen zienswijzen en moet aangeven welke conclusies het aan de zienswijzen verbindt.

18. Zienswijzen op specifieke besluiten van het (algemeen) bestuur van de GR (10, lid 5 Wgr)
In een Gemeenschappelijke Regeling (GR) moet worden opgenomen welke bestuursbesluiten, voorafgaand aan het nemen ervan, voor het geven van een zienswijze moeten worden voorgelegd aan de raden van de gemeenten. Er is een aantal verplichte besluiten waarvoor een zienswijze gegeven moet worden[14]. Naast deze wettelijk verplichte zienswijze-procedures, is het verplicht om iets op te nemen over de bestuursbesluiten die voor zienswijze aan de raden voorgelegd worden. Dit betekent dat ook mag worden opgenomen dat naast de wettelijke verplichte besluiten geen andere besluiten ter zienswijze worden voorgelegd. Het ligt voor de hand te kiezen om ingrijpende besluiten of besluiten met een (grote) financiële consequentie voor zienswijze aan de raden voor te leggen. Dit is per GR in de regeling vastgelegd.

19. Gemeentelijke begroting (89 Gemeentewet en BVV).
In de paragraaf verbonden partijen in de begroting kan de raad financiële kaders per jaar per verbonden partij meegeven aan het college.

20. Moties (Reglement van orde).
Als de raad niet zelf bevoegd is, kan hij via moties en politieke druk altijd proberen het college gebruik te laten maken van zijn bevoegdheden tot ingrijpen bij het samenwerkingsverband. Moties richten zich in beginsel tot het college en moeten voor het college wel uitvoerbaar zijn. Het college kan immers niet altijd besluitvorming afdwingen en een motie die dat eist kan dus nimmer uitgevoerd worden.

21. Verordenende bevoegdheid (147 en 149 Gemeentewet).
De raad maakt alle verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig acht. Hij kan daarbij beleidsmatige en inhoudelijke keuzes vastleggen die bindend zijn voor het college van burgemeester en wethouders en daarmee ook voor een eventueel samenwerkingsverband, tenzij de verordenende bevoegdheid is overgedragen.

22. Beleidsregels (4:81 Awb en 10:16 resp. 10:6 Awb).
De raad kan beleidsregels stellen over bevoegdheden die hij aan een samenwerkingsverband heeft overgedragen (gedelegeerd). Dat geldt ook voor het college. Als bevoegdheden niet worden gedelegeerd maar gemandateerd, kan de mandaatgever algemene en concrete instructies geven. De beleidsregels zijn bindend voor het samenwerkingsverband. Mocht het college verantwoordelijk zijn, dan kan de raad natuurlijk via moties verzoeken dat het college dit doet.

[14] Denk aan de zienswijze op de begroting en de zienswijze op het oprichten van en deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon door het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

23. Ontslagrecht ten aanzien van een afgevaardigde (16 en 18 Wgr).
Een lid van het algemeen bestuur kan door de raad (bij een raadsregeling of gemengde regeling) of door het college (bij een collegeregeling) ontslagen worden als hij niet langer het vertrouwen bezit van dat orgaan. Dan kan hij niet meer de gemeente in het samenwerkingsverband vertegenwoordigen, maar wel in zijn huidige functie (bijvoorbeeld wethouder of raadslid) blijven.

24. Ontslagrecht ten aanzien van wethouder (49 Gemeentewet).
Een wethouder kan worden ontslagen als er niet langer vertrouwen bestaat in het functioneren van deze wethouder. Dan kan hij ook niet meer de gemeente in een samenwerkingsverband vertegenwoordigen. Voor de burgemeester geldt dit niet.

25. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling (1 Wgr).
Als blijkt dat de kaders in de gemeenschappelijke regeling zelf niet toereikend zijn, kan de gemeenschappelijke regeling gewijzigd worden. Hiervoor is echter, net als bij het treffen van de gemeenschappelijke regeling, wel besluitvorming van alle deelnemers inclusief toestemming door de raden nodig. Voorafgaand aan de toestemming kunnen raden zienswijzen geven op de ontwerp-wijziging.

26. Uittreding uit gemeenschappelijke regeling (1 en 9 Wgr).
De ultieme consequentie van democratische legitimatie: het gemeentebestuur treedt uit het samenwerkingsverband als het te gortig wordt. In de regeling zelf is bepaald wat de gevolgen van uittreding zijn, hoe deze worden vastgesteld en of hiervoor een termijn geldt.

27. Evaluatie (11a Wgr)
Een Gemeenschappelijke Regeling (GR) moet bepalingen over de evaluatie van de regeling bevatten. Uit de wetsgeschiedenis van de wijziging van de Wgr volgt dat het verplicht is om in elke regeling iets op te nemen over evaluatie maar dat dit ook betekent dat mag worden opgenomen dat er geen evaluatie zal plaatsvinden of dat er op voorhand geen afspraken over worden gemaakt. Wordt er niet verplicht geëvalueerd, dan wordt dat opgenomen in de GR en hoeven er geen verdere keuzes gemaakt te worden. Wordt ervoor gekozen om wel te evalueren, dan is het ook goed om na te denken over de frequentie en de termijn van de evaluatie en over de vraag of vastgelegd moet worden waarover de evaluatie in ieder geval dient te gaan. Door vast te leggen wat precies geëvalueerd wordt, kan invloed uitgeoefend worden op de effectiviteit en het nut van een evaluatie van de GR.

Bijlage 4: Toelichting op de risicoprofielen en toezichtarrangementen

Verbonden partijen lopen sterk uiteen in financiële omvang, vorm en maatschappelijke relevantie. Hierdoor variëren de gemeentelijke belangen per verbonden partij. De toezichtarrangementen geven vorm en inhoud aan de sturing en informatievoorziening van de verbonden partij, rekening houdend met de financiële en bestuurlijk maatschappelijke belangen.

Hoe gaat het in zijn werk?
Alle verbonden partijen krijgen een risicoprofiel op basis van het financiële belang en het bestuurlijk-maatschappelijke belang. Dit gebeurt aan de hand van een eerste risico-indicatie. Het risicoprofiel van de verbonden partij bepaalt vervolgens in welk van de drie verschillende toezichtarrangementen de verbonden partij wordt ingedeeld.

Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Hoe hoger het risicoprofiel van de verbonden partij, des te intensiever zijn de informatievoorziening aan en de sturing door de gemeenteraad.
- Hoe lager het risicoprofiel van de verbonden partij, des te extensiever zijn de informatievoorziening aan en de sturing door de gemeenteraad.

De bestuurlijke aandacht wordt daarmee gericht op verbonden partijen met een hoog risicoprofiel. Dit doet recht aan het financiële en bestuurlijk-maatschappelijke belang dat daarmee gemoeid is.

A. risico-indicatie en indeling
Per verbonden partij wordt conform onderstaand model[15] bezien welk financieel en bestuurlijk maatschappelijk belang er is en hoe dit wordt verwerkt in het risicoprofiel van de Verbonden partijen.

Financiële risico-indicatie
De financiële risico-indicatie wordt uitgevoerd aan de hand van de vier onderstaande indicatoren. Op basis van de antwoorden op deze indicatoren wordt het risicoprofiel van de verbonden partij bepaald op laag, gemiddeld of hoog.

	N.v.t.	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. Omvang jaarlijkse bijdrage	-	<350.000€	≤1.500.000€	>1.500.000€
2. Solvabiliteit	-	≥0,03	<0,03	≤0,01
3. Bedrijfsvoering van de verbonden partij	-	Goed	Voldoende	Zorgelijk
4. Opgenomen weerstandsvermogen in de risicoparagraaf van de begroting	-	Weerstandsvermogen ≤10.000€	Weerstandsvermogen >10.000€ <50.000€	Weerstandvermogen ≥50.000€

[15] Bij de analyse geldt net als bij het afwegingskader dat het geen 'digitaal' instrument is dat onafwendbaar tot een bepaalde keuze moet leiden.

Toelichting

Omvang jaarlijkse bijdrage	Hier wordt gekeken naar de omvang van de jaarlijkse bijdrage die vanuit de gemeente naar de verbonden partij vloeit. Voor de onder- en bovengrenzen (laag, gemiddeld en hoog) is gekeken naar een normaal-curve verdeling van de bijdragen aan verbonden partijen.
Solvabiliteit	Bij de solvabiliteit is gekeken naar het vermogen van de verbonden partij en of zij daarmee in staat is om aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Voor de onder- en bovengrenzen (laag, gemiddeld en hoog) is gekeken naar gangbare normen in het financieel management. De solvabiliteit is uitgedrukt in totaal vermogen/eigen vermogen en gebaseerd op de jaarverslagen.
Bedrijfsvoering van de verbonden partij	Bij de bedrijfsvoering van de verbonden partij wordt een ambtelijke inschatting gemaakt op basis van ervaringen, zienswijzen en het accountantsrapport van de verbonden partij.
Opgenomen weerstands-vermogen in de risicoparagraaf van de begroting	De laatste indicator betreft het feit of de gemeente zelf actief risicomanagement voert op de verbonden partij. Dit is terug te vinden in de risicoparagraaf van de programmabegroting.

<u>Bestuurlijk-maatschappelijke risico-indicatie</u>
De bestuurlijk maatschappelijke risico-indicatie wordt uitgevoerd aan de hand van de drie onderstaande indicatoren. Op basis van de antwoorden op deze indicatoren wordt het risicoprofiel van de verbonden partij bepaald op laag, gemiddeld of hoog.

	N.v.t.	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. Kwalificatie maatschappelijke relevantie beleidsgebied verbonden partij	-	Uitvoerend, politiek en maatschappelijk irrelevant	Gedeeltelijk: niet beleidsrijk, niet beleidsarm	Beleidsrijk, politiek en maatschappelijk zeer relevant
2. Prestaties van invloed op gemeentelijke beleidsdoelen	-	Minimaal tot niet	Gedeeltelijk	Ja, zeer
3. Prestatieafspraak en -realisatie	-	Ja, op basis van harde afspraken	Gedeeltelijk	Nee, prestatierealisatie is niet vast te stellen

Toelichting

Kwalificatie maatschappelijke relevantie beleidsgebied verbonden partij	Bij deze indicator wordt gekeken naar de vraag of de werksoort of het beleidsgebied politiek en maatschappelijk relevant is. Naarmate dit hoger is, zal de bestuurlijke aandacht ervoor ook groter zijn.
Prestaties van invloed op gemeentelijke beleidsdoelen	Ook deze indicator geeft een indruk van de relevantie van het werk van de verbonden partij. Het verschil met de hierboven genoemde indicator, is dat deze ingaat op gemeentelijke beleidsdoelen. Die kunnen ook uitvoerend van aard zijn.

Prestatieafspraken	Deze indicator geeft aan of met de betreffende verbonden partij harde, zachte of geen afspraken zijn gemaakt als het gaat om prestaties en of de realisatie van de prestaties te volgen is.

De bestuurlijke maatschappelijke indicatoren 1 en 2 zijn kwalitatief en bieden ruimte voor meer interpretatie. Voorafgaand aan de indeling van een verbonden partij in een bepaald toezichtarrangement wordt dit getoetst met een afvaardiging van de Raad (auditcommissie).

Risicoprofiel

Alle verbonden partijen worden 'gemeten' op hierboven genoemde zeven indicatoren. Sommige indicatoren zijn niet van toepassing op bepaalde verbonden partijen. Deze indicatoren worden dan niet meegenomen in de gemiddelde eindtelling. In principe scoren dus alle verbonden partijen op de indicatoren variërend van Laag, Gemiddeld tot Hoog. Het eind-risicoprofiel wordt bepaald volgens onderstaande puntenverdeling. Wanneer de puntentelling aanleiding geeft om een verbonden partij in de categorie 'laag' (groen) in te schalen, dan is op de betreffende verbonden partij het toezichtarrangement 'Basis –' van toepassing. Bij een gemiddelde score (oranje), wordt het toezichtarrangement 'Basis' toegepast, terwijl bij een hoge score (rood) het toezichtarrangement 'Basis +' van kracht is. Het toezichtarrangement dat van toepassing is op een verbonden partij wordt in ieder geval vierjaarlijks (per bestuursperiode) herzien op basis van een grondige evaluatie, of wanneer de situatie van de verbonden partij daar expliciet om vraagt. Daarnaast wordt in het kader van de gemeentelijke P&C-cyclus ook jaarlijks gecontroleerd of er wijzigingen zijn voor de verbonden partijen bij de financiële en bestuurlijk-maatschappelijke indicatoren. Op basis hiervan zijn we in staat om de sturing op de verbonden partijen adequaat vorm te geven en, waar nodig, te intensiveren.

Per indicator		Risicoprofiel	
Als Laag	1 punt	Totaal aantal punten/ maximaal mogelijk aantal punten <0,5	
Als Gemiddeld	2 punten	Totaal aantal punten/ maximaal mogelijk aantal punten ≥ 0,5	
Als Hoog	3 punten	Totaal aantal punten/ maximaal mogelijk aantal punten ≥ 0,75	

Bijlage 5: Evaluatiekader verbonden partijen

Gemeenten werken samen met diverse verbonden partijen om hun beleidsdoelstellingen te realiseren. Verbonden partijen zijn organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en/of financieel belang heeft, zoals gemeenschappelijke regelingen, stichtingen of vennootschappen. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijdragen aan efficiëntie, schaalvoordelen en specialistische uitvoering van gemeentelijke taken.

Om de effectiviteit en legitimiteit van deze samenwerkingen te waarborgen, vindt eenmaal per bestuursperiode een integrale evaluatie plaats van alle verbonden partijen. Tijdens deze evaluatie wordt beoordeeld of de deelname van de gemeente aan de verbonden partij nog steeds bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen, of deze doelstellingen nog actueel zijn, en of de verbonden partij naar behoren functioneert. Tevens wordt het risicoprofiel en het toezichtarrangement herijkt.

De evaluatie is gebaseerd op vier deelgebieden die ook jaarlijks terugkomen in de paragraaf Verbonden Partijen van de jaarrekening en begroting. Deze deelgebieden vormen samen het fundament voor een gestructureerde en transparante beoordeling van de verbonden partijen.

Vragen per deelgebied
Hieronder worden per deelgebied relevante vragen opgesomd die richting kunnen geven aan de evaluatie. Deze vragen dienen als hulpmiddel om de verbonden partij systematisch en kritisch te beoordelen en het vigerende toezichtarrangement te kunnen herijken. Het betreft nadrukkelijk géén uitputtende lijst: afhankelijk van de aard van de verbonden partij, actuele ontwikkelingen of specifieke signalen kunnen aanvullende vragen worden gesteld. De evaluatie is daarmee maatwerk, waarbij ruimte is voor verdieping waar de situatie daarom vraagt.

Deelgebied 1: Het behalen van de doelstellingen

- In hoeverre draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen?
- Zijn de doelstellingen van de verbonden partij nog actueel en in lijn met het gemeentelijk beleid?
- Worden de gestelde doelen daadwerkelijk behaald? Zijn er meetbare resultaten beschikbaar?
- Is er sprake van maatschappelijke meerwaarde of publieke waardecreatie?
- Zijn er alternatieven beschikbaar die mogelijk effectiever of efficiënter zijn?

Deelgebied 2: Financiële en juridische stand van zaken

- Wat is de financiële positie van de verbonden partij (solvabiliteit, liquiditeit, resultaatontwikkeling)?
- Zijn er financiële risico’s voor de gemeente verbonden aan deelname?
- Is er sprake van een adequaat financieel beheer en controle?
- Zijn er juridische verplichtingen of risico’s die voortvloeien uit de samenwerking?
- Is de governance juridisch goed geborgd (statuten, overeenkomsten, mandaten)?
- Wat is de hoogte van de jaarlijkse financiële bijdrage van de gemeente aan de verbonden partij?
- Is er sprake van een stijgende of dalende trend in de gemeentelijke bijdrage?
- Zijn er afspraken over toekomstige bijdragen of indexeringen?
- Is de bijdrage proportioneel ten opzichte van het gemeentelijk belang?
- Wat is de actuele solvabiliteit van de verbonden partij?
- Is er sprake van een gezonde vermogenspositie?
- Zijn er signalen van financiële kwetsbaarheid of afhankelijkheid van externe financiering?
- Hoe verhoudt de solvabiliteit zich tot vergelijkbare organisaties?
- Hoe wordt de bedrijfsvoering beoordeeld (bijvoorbeeld door accountants, toezichthouders of interne audits)?
- Zijn er recente signalen van inefficiëntie, tekortkomingen of incidenten?

- Is er sprake van een stabiele en professionele bedrijfsvoering?
- Worden risico's in de bedrijfsvoering tijdig gesignaleerd en gemitigeerd?
- Welk bedrag is opgenomen in de gemeentelijke risicoparagraaf als weerstandsvermogen voor deze verbonden partij? Is dit bedrag gebaseerd op een actuele risicoanalyse en is het opgenomen bedrag voldoende om eventuele risico's op te vangen?
- Zijn er recente wijzigingen in het risicoprofiel die aanleiding geven tot herziening van het weerstandsvermogen?
- Zijn er externe factoren (zoals wet- en regelgeving, marktontwikkelingen, politieke keuzes) die financiële risico's kunnen vergroten?
- Is er sprake van afhankelijkheid van subsidies of andere externe inkomstenbronnen?
- Zijn er lopende juridische procedures of claims die financiële gevolgen kunnen hebben?

Deelgebied 3: Bestuurlijke en organisatorische stand van zaken

- Hoe is het bestuurlijk toezicht ingericht? Is er voldoende grip en sturing vanuit de gemeente?
- Is de organisatie van de verbonden partij professioneel en doelmatig ingericht?
- Zijn er signalen van bestuurlijke of organisatorische knelpunten?
- Hoe is de informatievoorziening richting de gemeente geregeld?
- Is er voldoende transparantie en verantwoording over het functioneren?

Deelgebied 4: Het samenwerkingsverband

- Hoe verloopt de samenwerking met andere deelnemers (indien van toepassing)?
- Is er sprake van een gelijkwaardige positie van de gemeente binnen het verband?
- Zijn er spanningen of conflicten binnen het samenwerkingsverband?
- Is de governance van het samenwerkingsverband adequaat en toekomstbestendig?
- Zijn er ontwikkelingen in de externe omgeving die van invloed zijn op de samenwerking?

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7732
Extern Zaak ID	Z/26/340138
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.b
Titel	340138 Beslisnota Verlenen budgetsubsidie jaarlijkse gemeentelijke bijdrage Stichting Centrum Management Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P3 Economie
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
340138 Beslisnota Verlenen budgetsubsidie jaarlijkse gemeentelijke bijdrage Stichting Centrum Management Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	24 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie jaarlijks van €17.500,- voor een periode van 4 jaar te verlenen als gemeentelijke bijdrage aan Stichting Centrum Management Wijchen (CMW)

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie jaarlijks van €17.500,- voor een periode van 4 jaar te verlenen als gemeentelijke bijdrage aan Stichting Centrum Management Wijchen (CMW)

Openbaar Zaaknummer: Z/26/340138

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verlenen budgetsubsidie jaarlijkse gemeentelijke bijdrage Stichting Centrum Management Wijchen

Collegedatum: 24 maart 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een budgetsubsidie jaarlijks van €17.500,- voor een periode van 4 jaar te verlenen als gemeentelijke bijdrage aan Stichting Centrum Management Wijchen (CMW)

Aanleiding
Het centrum van Wijchen is het hart van Gemeente Wijchen. Het centrum verhoogt de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de gehele gemeente. Afgelopen drie jaar is er door de gemeente een totale financiële bijdrage gedaan van €75.000,- aan het CMW. Op 8 april 2025 was het congres Wijchen Centrum 2030 waar belanghebbenden en betrokkenen concrete input hebben gegeven voor de toekomst van het centrum. Komende jaren gaan we aan de slag met de actiepunten van deze avond. Zowel het CMW als de BIZ Pandpandeigenaren Wijchen Centrum innen hiervoor ook gelden bij hun achterban. Het is van belang dat we als gemeente blijven bijdragen aan een toekomstbestendig centrum om te transformeren van een 'place to be' naar een 'place to live', zodat Wijchen Centrum ook in de toekomst het hart van de gemeente blijft.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Gewenst resultaat
Door de gemeentelijke financiële bedrage draagt de gemeente bij aan het verhogen van een aantrekkelijke en leefbaar centrum.

Argumenten

1.1 Door een langdurige financiële bijdrage blijven we als gemeente bijdragen aan het belang van aantrekkelijk en leefbaar centrum
Door de financiële bijdrage van de afgelopen jaren is een goed fundament gelegd. Hierdoor zijn investeringen gedaan in zaken waar het CWM langere

termijn mee vooruit kan. Daardoor is de bijdrage verlaagd naar €17.500,- maar dan wel voor langere termijn in plaats van 3 jaar omdat dit bedrag structureel gereserveerd is in de begroting, dus ook na de termijn van subsidieverstrekking van maximaal 4 jaar (na 2029).

1.2 Het winkelcentrum is voor de gehele gemeente Wijchen
Het winkelcentrum in het centrum is voor de gehele gemeente terwijl de wijkwinkelcentra voor omliggende wijken zijn.

1.3 Hierdoor kunnen de professionalisering en uitbreiding van de activiteiten van het CMW vervolg krijgen
Afgelopen 3 jaar zijn met de eerdere bijdragen vanuit de gemeente al slagen gemaakt op het gebied van professionalisering en uitbreiding van activiteiten. Deze kunnen nu voortgezet worden.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Deze bijdrage is alleen voor het winkelcentrum in het centrum
Jaarlijks krijgen de andere wijkcentra een bijdrage van gezamenlijk € 15.000,- om de detailhandel in Wijchen te ondersteunen.

Financiële gevolgen

De kosten ad €17.500,- zijn begroot vanaf 2026 in het budget van Economische Zaken

Communicatie
Jaarlijks stemmen wij met het CMW af hoe de gemeentelijke financiële bijdrage ingezet gaat worden.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
Jaarlijks zal er een verantwoording worden gedaan door het CMW

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Financiën
Juridisch advies

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7730
Extern Zaak ID	Z/26/345034
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.c
Titel	345034 Beslisnota Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P5 Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)

Bijlagen
345034 Beslisnota Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2026
Beschikking subsidie Kans en Kleur 2026
Subsidieaanvraag Ondersteunende activiteiten 2026 (brief + subsidieopbouw)
Jaarplan combinatiefunctionarissen cultuur, muziek en sport 25-26

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	24 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2026 een budgetsubsidie te verlenen van € 353.628 voor de volgende activiteiten:
a. € 155.856 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
b. € 155.371 voor uitvoering van muziekonderwijs.
c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
d. € 30.723 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2026 een budgetsubsidie te verlenen van € 353.628 voor de volgende activiteiten:
a. € 155.856 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
b. € 155.371 voor uitvoering van muziekonderwijs.
c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
d. € 30.723 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen

Openbaar Zaaknummer: Z/26/345034

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Subsidieaanvraag Kans & Kleur 2026

Collegedatum: 24 maart 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Op grond van artikel 5 van de subsidieregeling Wijchen 2021 aan Kans & Kleur voor 2026 een budgetsubsidie te verlenen van € 353.628 voor de volgende activiteiten:
   a. € 155.856 voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur.
   b. € 155.371 voor uitvoering van muziekonderwijs.
   c. € 11.678 voor het onderhoud en beheer van de muziekinstrumenten.
   d. € 30.723 voor activiteiten Brede Scholen en Organisatie- en vervoerskosten Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen

Aanleiding
Kans & Kleur heeft een subsidie aangevraagd voor 2026. Ze voeren voor ons onderwijsondersteunende activiteiten uit. Hier vallen de combinatiefunctionarissen sport en cultuur onder. De subsidie voor deze combinatiefuncties vallen iets hoger uit dan voorgaande jaren omdat, in vergelijking met andere jaren, nu de CAO-verhoging is meegenomen. Daarnaast voert Kans & Kleur activiteiten voor de brede scholen uit. Ook de organisatie- en vervoer voor Cultuurknooppunt en Sport Service Wijchen valt onder de subsidieaanvraag.

Ook stellen wij een subsidie per boekjaar beschikbaar aan Kans & Kleur voor de uitvoering van het muziekonderwijs conform het uitvoeringsdocument Muziekonderwijs. Met deze subsidie kan Kans & Kleur de personele kosten voor muziekonderwijs evenals de coördinatie betalen. Zo krijgt elke leerling in de middenbouw gedurende twee schooljaren muziekles van een vakdocent. De personele kosten zijn voor 2026 geraamd op € 155.371. Daarnaast vraagt Kans & Kleur een subsidie aan van € 11.678 voor de instandhouding van de muziekinstrumenten die gebruikt worden voor het muziekonderwijs binnenschools en voor de buitenschoolse leerorkesten. Deze instrumenten heeft Kans & Kleur van ons in bruikleen. Het gevraagde bedrag is overeenkomstig de bruikleenovereenkomst.

Subsidieaanvragen moeten voor 1 juni voorafgaand aan het subsidiejaar worden ingediend. Kans en Kleur heeft in mei 2025 aangegeven dat dit, om gerechtvaardigde redenen, niet lukt. We hebben ermee ingestemd dat dit na 1 juni alsnog is gebeurd.

Wij stellen voor om Kans & Kleur voor 2025 een budgetsubsidie te verlenen van € 352.628 voor de taken zoals omschreven in de subsidieaanvraag. Hiervan is € 155.856 bestemd voor de combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur, € 155.371 voor uitvoering van het muziekonderwijs, € 11.678 voor het onderhoud en beheer van muziekinstrumenten en € 30.723 voor de activiteiten op de brede scholen, organisatie- en vervoerskosten en voor het Cultuurknooppunt, Sport Service Wijchen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
27-11-2025	Subsidieaanvraag Kans en Kleur 2025 Z/25/323086

Gewenst resultaat
Met het toekennen van de subsidie bereiken we het volgende:
- We geven de kaders voor de onderwijsondersteunende activiteiten;
- We beogen buiten schooltijd een kwalitatief en kwantitatief een goed samenhangend aanbod op het gebied van sport en kunst en cultuur;
- We beogen een goede samenwerking tussen de verschillende partijen in de brede school te bewerkstelligen. Dit houdt onder andere in het betrekken van de wijk en het versterken van de sociale cohesie;
- We maken muziekonderwijs gegeven door vakdocenten in de middenbouw mogelijk.

Argumenten
1.1 De subsidieaanvraag voldoet aan onze verwachtingen.
Bij de subsidieaanvraag voor 2026 geeft Kans & Kleur aan waar zij de subsidie voor in gaan zetten. In de aanvraag geven ze een samenvatting van de plannen voor Sport Service Wijchen, Muziek, Techniek en het Cultuurknooppunt Wijchen-Beuningen. Deze plannen sluiten aan op onze verwachtingen en passen binnen artikel 5 van de subsidieregeling.

1.2 De uitvoering van het muziekonderwijs door Kans & Kleur voldoet aan de kaders voor het muziekonderwijs zoals door uw raad vastgesteld in het Uitvoeringsdocument muziekonderwijs d.d. 6 februari 2014.
In het Uitvoeringsdocument staat het AMV-programma beschreven. Verder zijn de taken en verantwoordelijkheid van Kans & Kleur en het Cultuurknooppunt toegelicht.

1.3 Kans & Kleur heeft de muziekinstrumenten van de gemeente in bruikleen.
Met de subsidie kan Kans & Kleur de muziekinstrumenten onderhouden, beheren en indien nodig vervangen die voor het muziekonderwijs worden gebruikt.

1.4 De aanvraag voor de brede school activiteiten past binnen het beschikbare budget.
Kans & Kleur vraagt voor de activiteiten van de brede scholen en de organisatie- en vervoerskosten € 30.875. Dit is in onze begroting hiervoor beschikbaar.

Tegenargumenten en risico's
1.1 U hebt een betalingsverplichting aan Kans & Kleur om de kosten van ontslag te vergoeden voor (een van de) voormalige B3 medewerkers, als u besluit om de subsidie voor het muziekonderwijs aan Kans & Kleur (gedeeltelijk) te beëindigen.
De betalingsverplichting is in werking getreden op 1 augustus 2016 en blijft gelden tot het moment dat Kans & Kleur geen oud-B3 medewerkers meer in dienst heeft.

Financiële gevolgen
In totaal hebben we voor Kans & Kleur voor 2026 een subsidie van € 353.628 beschikbaar. Onderstaande tabel geeft weer welke subsidie voor welke activiteit is. Tussen de subsidie en de activiteiten kan niet geschoven worden. De subsidie wordt gedekt binnen de bestaande begroting.

	Subsidiebedrag
Combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur	€ 155.856
Uitvoering Muziekonderwijs	€ 155.371
Onderhoud en beheer muziekinstrumenten	€ 11.678
Activiteiten Brede Scholen (inclusief organisatie- en vervoerkosten)	€ 30.723
Totaal	**€ 353.628**

Communicatie
Over de subsidieaanvraag 2026 is overlegd met Kans & Kleur.

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Kans & Kleur wordt via een beschikking op de hoogte gesteld van uw besluit en de eisen ten aanzien van verantwoording.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. Subsidieaanvraag ondersteunende activiteiten 2026 (brief + subsidie opbouw)
3. Jaarplan Combinatiefuncties Cultuur, Muziek, techniek en sport 2025-2026
4. Beschikking subsidie Kans en Kleur 2026

Gemeente Wijchen

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

Samenwerkingsstichting Kans en Kleur
De heer R. Bos
Nieuweweg 143
6603 BL Wijchen

contactpersoon
Pascal Jansen
t +31646824211
ons kenmerk
Z/26/345034

datum april 2026
onderwerp Subsidie Kans en Kleur 2026
verzonden

Beste heer Bos,

U krijgt deze brief omdat wij hebben besloten dat u voor 2026 een budgetsubsidie krijgt van € 353.628,-. In deze brief informeren wij u over ons besluit en stellen wij de kaders voor de subsidie van 2026.

Wat hebben wij besloten?
Op grond van artikel 5 Subsidieregeling Wijchen 2021 (hierna: Subsidieregeling) hebben wij besloten dat u voor 2026 een budgetsubsidie krijgt van € 353.628,-. Dit bestaat uit de volgende vijf componenten:

1. Combinatiefuncties Sport en Kunst en Cultuur (€ 155.856,-);
2. Uitvoering Muziekonderwijs (€ 155.371,-);
3. Onderhoud en beheer muziekinstrumenten (€ 11.678,-);
4. De volgende activiteiten: (€ 30.723,-)
   - Activiteiten brede scholen;
   - Organisatie- en vervoerskosten Sport Service Wijchen en Cultuurknooppunt.

De hoogte van de subsidie komt overeen met het door u aangevraagde bedrag.
Voor de subsidie voert u de activiteiten uit zoals ze in uw aanvraag zijn beschreven. Voor de subsidie van het muziekonderwijs gelden daarbij de voorwaarden en uitgangspunten zoals verderop in deze subsidiebeschikking zijn opgenomen (zie bijlage).

Toegankelijke wet- en regelgeving
Op deze subsidiebeschikking zijn de Awb, de Algemene subsidieverordening Wijchen, 2018 (hierna: ASV) en de Subsidieregeling van toepassing.

Hoe ontvangt u de subsidie?
Wij stellen aan u voor 2026 een subsidie van € 353.628,- beschikbaar. Dit is bedoeld voor de uitvoering van de activiteiten zoals hierboven beschreven. Wij bevoorschotten de subsidie in één keer. Dit zal zo snel mogelijk worden overgemaakt op rekeningnummer NL84 RABO 0135 4896 95 van Samenwerkingsstichting Kans & Kleur, o.v.v. subsidie onderwijsondersteunende activiteiten en muziekonderwijs 2026.

Hoe verantwoordt u deze subsidie?
De vaststelling van de subsidie vindt plaats nadat u daartoe bij ons een verzoek heeft ingediend vóór 1 juni 2027. Deze verantwoording bestaat volgens artikel 13 lid 2 van de Algemene Subsidieverordening uit:

1. Een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd en aan de voorwaarden is voldaan;
2. Een overzicht van de gesubsidieerde activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening);
3. Een balans van de afgelopen subsidieperiode met een toelichting daarop.
4. Een controleverklaring van een accountant.

Algemene reserve
Als de algemene reserve aan het einde van de subsidieperiode meer dan 10% van de exploitatieomvang van de aanvrager in het (voor-)laatste boekjaar van die subsidieperiode is, dan zal het College het surplus boven die grens verrekenen met het budget voor de daaropvolgende subsidieperiode of terugvorderen.

Bent u het niet eens met ons besluit?
U kunt ons een bezwaarschrift sturen als u het niet eens bent met het besluit. Hierin geeft u aan waarom u het niet eens bent met het besluit. U hebt daarvoor zes weken de tijd. Deze tijd gaat in op de dag na de verzending van deze brief. U kunt het bezwaarschrift sturen naar postbus 9000, 6600 HA Wijchen ter attentie van de gemeenteraad van de gemeente Wijchen.

Hebt u vragen?
Als u vragen heeft dan kunt u contact opnemen met Pascal Jansen. U kunt hem mailen via p.jansen@drutenwijchen.nl of bellen via 06 46 82 42 11.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier

Bijlage:

Voorwaarden subsidie muziekonderwijs

1. Uitvoering muziekonderwijs in 2 leerjaren

Kinderen krijgen (tenminste) gedurende 2 aaneensluitende schooljaren muziekonderwijs van een vakdocent muziek waarvoor de gemeente subsidie beschikbaar stelt. Kans & Kleur voert het muziekonderwijs bijvoorbeeld uit in groep 4 en 5 conform het Uitvoeringsdocument Muziekonderwijs. Maar hier kan van afgeweken worden als er redenen zijn om voor andere groepen te kiezen.

2. Coördinatie muziekonderwijs

De coördinatie van het muziekonderwijs wordt verzorgd door de combinatiefunctionaris Cultuur Muziekonderwijs in het Cultuurknooppunt. De taken van de coördinator muziek zijn de volgende:

- Muziekonderwijs binnenschools
  - Uitzetten en bewaken van de doorgaande leerlijn muziek op de basisscholen.
  - Inplannen van de muzieklessen op de basisscholen.
  - Afstemmen met de groepsleerkrachten, ICC'ers van de basisscholen, het netwerk en de gemeente.
  - Beheer van de muziekinstrumenten, aankoop, logistiek, onderhoud, opslag.
  - Coördinatie, overleg en inroosteren van de vakdocenten muziek.
  - Bewaking van de ontwikkeling van de vakdocenten muziek.
  - Subsidies op het gebied van muziekonderwijs aanvragen.
- Coördinerende taak bij de brede schoolse muziekactiviteiten van de muziekverenigingen.
- Beoordeling inhoudelijk van de subsidieaanvragen in het kader van de Regeling *Jeugdleerlingensubsidie Wijchense muziekverenigingen* van de gemeente Wijchen.
- Verrichten van overige werkzaamheden binnen het Cultuurknooppunt.
  De genoemde werkzaamheden zijn conform het Uitvoeringsdocument Muziekonderwijs.

3. Betalingsverplichting gemeente bij (gedeeltelijke) beëindiging van de subsidie

1. Partijen zijn overeengekomen dat in geval van gehele of gedeeltelijke weigering van de subsidie zoals bedoeld in artikel 4:51 Awb de gemeente aan Kans & Kleur een vergoeding verschuldigd is voor de directe en indirecte kosten van geheel of gedeeltelijk ontslag van de B3 medewerkers. Deze directe en indirecte kosten worden als volgt berekend met inachtneming van het vijfde lid van dit artikel.
2. De vergoeding die de gemeente op grond van artikellid 1 aan Kans & Kleur verschuldigd is, komt in de plaats van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 4:51 van de Awb.
3. Kans & Kleur is zelf verantwoordelijk voor de directe en indirecte kosten indien zij (één van) de B3 medewerkers ontslaat om een andere reden dan (gedeeltelijke) subsidiebeëindiging.

4. De betalingsverplichting heeft slechts betrekking op de voormalige B3 medewerkers die per 1 augustus 2016 in dienst zijn getreden van Kans & Kleur. Hierbij gaat het om de volgende taakomvang in fte.
    a. 0,37 fte
    b. 0,52 fte
    c. 0,48 fte
    d. 0,90 fte
5. Op grond van het eerste lid is de gemeente per B3 medewerker een vergoeding verschuldigd die betrekking heeft op de totale som van de directe en indirecte kosten per medewerker die ontstaan op grond van de, op het moment van ontslagaanzegging geldende, cao Primair Onderwijs.
6. De gemeente en Kans & Kleur stellen samen de omvang van de financiële verplichting vast per medewerker op het moment dat het zich voordoet.

Bezwaarschriftbijsluiter

Hoe maakt u bezwaar tegen dit besluit?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u daartegen bezwaar maken. Dat doet u door een brief te schrijven aan de instantie die het besluit heeft genomen. In de meeste gevallen is dat het college van burgemeester en wethouders. Maar het kan ook gaan om een besluit van de gemeenteraad of de burgemeester.
U stuurt uw bezwaar aan het college van burgemeester en wethouders (of gemeenteraad of burgemeester) van Wijchen, Postbus 9000, 6600 HA Wijchen.
Het is mogelijk om digitaal bezwaar te maken via www.wijchen.nl/bezwaar-maken.

Wilt u samen met andere belanghebbenden bezwaar maken? Dat kan. U kunt dan één gezamenlijk bezwaarschrift indienen. Het is dan wel van belang dat u in een bijlage de NAW-gegevens en de handtekeningen van alle bezwaarmakers opneemt. Voor de inhoudelijke beoordeling maakt het geen verschil of u een bezwaarschrift apart of gezamenlijk indient.

Bezwaarschrift
De brief waarmee u bezwaar maakt heet bezwaarschrift.
In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
uw naam en adres;
de datum;
een omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt;
de reden waarom u bezwaar maakt.

Vergeet u niet het bezwaarschrift te ondertekenen en stuur zo mogelijk een kopie mee van het besluit waartegen u bezwaar maakt. U kunt ook pro forma bezwaar maken, wat betekent dat u de gronden van bezwaar later aanlevert.

Termijn
U heeft zes weken de tijd om bezwaar te maken. Deze termijn begint op de dag na de bekendmaking van het besluit: dat is de dag ná de datum waarop het besluit is verzonden, of de dag ná de datum waarop het besluit is gepubliceerd. Uw bezwaar moet vóór het einde van de termijn bij ons binnen zijn.

Voorlopige voorziening
Wanneer u bezwaar maakt, blijft het besluit - in ieder geval totdat een beslissing op het bezwaarschrift is genomen - in stand. Om te voorkomen dat er onherstelbare gevolgen ontstaan, kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland om een voorlopige voorziening vragen. Dat is een tijdelijke oplossing, die geldt totdat op uw bezwaar is beslist. In het geval van een omgevingsvergunning kan zo'n voorziening inhouden, dat voorlopig niet gebouwd mag worden.
Een verzoek om een voorlopige voorziening wordt op korte termijn behandeld. U stuurt uw schriftelijke verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Voor een voorlopige voorziening betaalt u een vergoeding: griffierecht. Een natuurlijk persoon betaalt bij de rechtbank € 54,- voor zaken die betrekking hebben op uitkering, huurtoeslag of belastingzaken. Voor de overige zaken betaalt een natuurlijk persoon

€ 200,-. Een rechtspersoon (vereniging, stichting, NV, BV) betaalt altijd € 397,-. Deze bedragen gelden vanaf 1 januari 2026.

Digitaal voorlopige voorziening instellen
Het is ook mogelijk om digitaal een verzoekschrift in te dienen bij genoemde rechtbank via https://formulier.rechtspraak.nl/burger/bestuur/beroepschrift/rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD of eHerkenning). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Nog vragen?
Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Wijchen, te bereiken via 088 – 432 70 00.

College van B&W
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

Kenmerk OOAgem26/RB
Betreft Subsidieaanvraag Onderwijsondersteunende activiteiten 2026
Datum Wijchen, 21 november 2025

Geacht College,

Samen met de gemeente hebben we de ambitie om muziek, kunst & cultuur, sport en techniek blijvend aandacht te geven binnen het basisonderwijs. We vinden een breed en kwalitatief goed aanbod van belang voor alle kinderen binnen de gemeente Wijchen. Omdat de kaders zijn veranderd, is de subsidieaanvraag vooral gericht op kunst & cultuur, muziekonderwijs en brede school ontwikkeling.

Sport
Bij de sporteducatie neemt Kans & Kleur het verzorgen van het bewegingsonderwijs op school volledig voor haar rekening. Voor het succesvolle programma Sjors Sportief & Creatief maken we nog wel gebruik van een combinatie-functionaris in dienst van Kans & Kleur. Met dit programma brengen we elk jaar heel veel Wijchense kinderen in aanraking met sport(clubs) of creatieve programma's. Deze inzet is onderdeel van de subsidieaanvraag.

Techniek
Hoewel Techniek niet in de subsidieaanvraag zit, willen we toch benoemen dat techniekonderwijs in Wijchen een mooie boost heeft gekregen door het opzetten van het JuniorTechnovium. Zowel de gemeente als Kans & Kleur hebben een actieve bijdrage geleverd aan dit mooie project!

Muziek
Voor nu en in de toekomst verzorgen vakdocenten muzieklessen op alle basisscholen in de gemeente Wijchen. De lessen zijn gericht op twee opeenvolgende leerjaren in de leeftijd van 6 tot 9 jaar. Tijdens deze muzieklessen leren kinderen de basisprincipes van muziek, variërend van ritmes en tellen tot het creëren van eigen muziek met echtere instrumenten. De verworden vaardigheden worden zichtbaar tijdens de uitvoeringen waarbij geïnteresseerden van harte welkom zijn om te genieten van de prestaties van deze jonge muzikanten.

Naast deze lessen organiseren we ook samen met de muziekvereniging leerorkesten. Deze brug tussen school- en buitenschoolse muzikale activiteiten biedt kinderen de kans om muzikale vaardigheden te verdiepen en te genieten van een muzikale doorontwikkeling.

Tot slot organiseren wij ook de instrumentenbank. Dankzij deze instrumentenbank kunnen kinderen zonder extra kosten een instrument lenen en uitproberen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld makkelijker deelnemen aan een leerorkest. Dit initiatief bevordert de (financiële) toegankelijkheid en moedigt een bredere groep leerlingen aan om muzikale talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Kunst & Cultuur

Cultuureducatie vormt het kloppend hart van een bruisende samenleving waarin diversiteit en creativiteit samenkomen. Cultuureducatie richt zich op een breed spectrum van artistieke disciplines variërend van beeldende kunst en theater tot literatuur en erfgoed. De combinatiefunctionaris Cultuureducatie fungeert als bruggenbouwer tussen aanbieders en de schoolse omgeving. Cultuureducatie is niet te vangen in een vak; de kracht zit in de ontdekking en samenhang tussen vakken en thema's. Samen met school-cultuurcoördinatoren organiseren we jaarlijks een kwalitatief, divers en betekenisvol (leer)programma voor alle basisschoolleerlingen in de gemeente Wijchen.

Door culturele activiteiten en projecten te organiseren bevorderen deze functionarissen niet alleen gevoel en waardering voor kunst en erfgoed. Ook dragen ze bij aan kansengelijkheid. Alle kinderen komen dankzij het genoemde programma in aanraking met een diversiteit aan culturele disciplines.

Brede scholen

Scholen zijn vaak meer dan alleen school. We willen leerlingen en omgeving aan elkaar verbinden, maar ook een aanbod activiteitenaanbod voor leerlingen na school organiseren. Het doel is om kinderen een nog rijker aanbod van onderwijs aan te bieden. In totaal worden er 6 activiteiten per deelnemende school georganiseerd.

Subsidieaanvraag
Kans & Kleur vraagt bij de gemeente een subsidie aan om bovenstaande activiteiten mee te financieren. Het gaat dan om loonkostensubsidie voor de combinatiefunctionaris Kunst & Cultuur, Sjors Sportief & Creatief en de combinatiefunctionarissen muziek. Daarnaast gaat het om een tegemoetkoming van ‘activiteiten brede scholen’, organisatie- en vervoerskosten en de kosten overeenkomst bruikleen- muziekinstrumenten. In totaal gaat het om een bedrag van € 353.628,-
In de bijlage vindt u een uitgebreide financiële verantwoording.

Met vriendelijke groet,

Reint Bos
Bestuurder

Bijlage:
Financieel overzicht m.b.t. de subsidieaanvraag onderwijsondersteunende activiteiten 2026

1	**Loonkosten combinatiefunctionarissen**	
	– Combinatiefunctionaris Cultuureducatie (0,4)	€ 41.622
	– Combinatiefunctionaris Muziekeducatie (0,49)	€ 51.353
	– CombinatiefunctionarisSportservice Sjors Sportief/Creatief (0,6)	€ 62.881
	Totaal onderdeel 1	**€ 155.856,**
2	**Kosten Muziekonderwijs en bruikleen muziekinstrumenten**	
	– Functionaris Muziek (ZZP)	€ 25.000
	– Functionaris Muziek (0,4250)	€ 42.143
	– Functionaris Muziek (0,5190)	€ 50.022
	– Functionaris Muziek (0,3760)	€ 38.206
	– Bruikleenovereenkomst muziekinstrumenten gemeente Wijchen	€ 11.678
	Totaal onderdeel 2	**€ 167.049**
3	**Activiteiten Brede Scholen**	
	– De Trinoom (817 leerlingen * 6 activiteiten * €1,69)	€ 8.284
	– Noorderlicht / Paulusschool (207 leerlingen)	€ 2.099
	– Roncalli (50 leerlingen)	€ 507
	– Zuiderpoort / Zuiderpad (284 leerlingen)	€ 2.880
	– Zandloper / Wingerd (95 leerlingen)	€ 963
	– Suikerberg / Paschalis (328 leerlingen)	€ 3.326
	– De Viersprong (243 leerlingen)	€ 2.464
	– Beleidscommissie	€ 2.500
	Totaal onderdeel 3	**€ 23.023**
4	**Organisatie en vervoerskosten**	
	– Huisvesting werkplekken/ opslag & vervoerskosten (cultuurknooppunt en sportservice)	€ 7.700
	Totaal onderdeel 4	**€ 7.700**
	Subsidieaanvraag onderdelen 1 t/m 4	**€ 353.628**
	Totaalbedrag subsidieaanvraag	**€ 353.628**

Jaarplan 25-26

Combi-functies

Cultuur, Muziek, Techniek & Sport

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan voor het schooljaar 2025/2026. In dit plan beschrijven we de gezamenlijke koers die we willen varen binnen onze ontwikkeling. We doen dit in nauwe samenwerking met onze partners binnen de gemeente Wijchen. Het jaarplan biedt houvast en richting bij het vormgeven van beleid, het realiseren van ambities en het versterken van de verbinding tussen onderwijs, opvang, cultuur en sport & techniek. Door samen te werken vanuit gedeelde doelen en heldere afspraken, bouwen we verder aan een sterk en samenhangend aanbod voor kinderen in onze regio.

Het realiseren van dit sterk en samenhangende aanbod is een meerjaarlijks proces. Opgestart in 2024/2025 zal het dus in 2025/2026 voor het grootste deel verder worden ontwikkeld. In december 2026, afloop van dit jaarplan, zal er een evaluatie op de gerealiseerde doelen plaatsvinden waarbij we daarna een nieuwe fase opstarten, ter verdere ontwikkeling op de genoemde gebieden.

De bestaande financieringsstructuur is in kaart gebracht en geïmplementeerd in de huishouding van Kansenkleur. Daardoor vormt het een belangrijke basis voor het maken van duidelijke cofinancieringsafspraken richting de toekomst. Het is van belang om deze lijn in het nieuwe schooljaar vast te houden, met als doel meer helderheid en eenvoud in de samenwerking en gezamenlijke doelen.

De inhoudelijke afstemming met beleidsmedewerkers van de werkorganisatie Druten/Wijchen is waardevol en blijft van groot belang. De samenwerking met Rob Ribbink op het gebied van muziek en cultuur wordt als prettig en constructief ervaren. Ook op sportief vlak is er structurele afstemming met Pascal Jansen en verloopt het contact rondom de gymroosters en materialen soepel. Deze bestaande verbindingen vormen een goede basis om op voort te bouwen.

Het komende schooljaar staat in het teken van hernieuwde verbinding, het verder ontwikkelen van haalbare doelen en realisatie van structurele samenwerking die zichtbaar bijdraagt aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

Cultuureducatie

Doelstellingen

De volgende doelen blijven ongewijzigd van kracht en vormen de basis voor de door ontwikkeling van cultuureducatie in onze regio:

- In nauwe samenwerking met de interne cultuurcoördinatoren op school toewerken naar een kwalitatief, divers en betekenisvol leerprogramma voor kinderen in de basisschoolleeftijd, Het Cultuurmenu.
- Driemaal per schooljaar komen de interne cultuurcoördinatoren bij elkaar in het Cultuurnetwerk.
- Culturele aanbieders stimuleren en ondersteunen bij het ontwikkelen van betekenisvolle leerprogramma's voor het basisonderwijs, de leerlijnen voor de verschillende disciplines binnen cultuureducatie.
- Het organiseren en faciliteren van een basismenu cultuureducatie, het cultuurmenu, dat toegankelijk is voor alle scholen binnen de gemeente.
- Het borgen van de kwaliteit van cultuureducatie door middel van helder geformuleerde bestuurlijke kwaliteitsnormen.
- Een inhoudelijke en/of organisatorische adviesrol blijven vervullen binnen het bestuur van Samenwerkingsstichting Kans en Kleur.
- Scholen actief ondersteunen bij het effectief inzetten van middelen uit de subsidieregeling Cultuur met Kwaliteit 4 2025-2028.
- De professionalisering in huisstijl en communicatiemiddelen vanuit Het Cultuurknooppunt, zichtbaar in een goed werkende site en een inschrijf- en planningsmodule voor het cultuurmenu.

Muziekeducatie

Doelstellingen

- De focus ligt op kwaliteitsverbetering van het muziekonderwijs, het versterken van de rol van de muziekvakdocent én het zoeken van inhoudelijke aansluiting bij de visie en behoefte van de school. We hebben inmiddels een tweede versie van het beleidsplan muziek opgesteld. Dit plan ligt momenteel te beoordeling bij de directies en zal per 1-8- 2026 worden ingevoerd. Tot die tijd is de huidige versie de leidraad.
- Het geven van didactisch onderbouwde muzieklessen aan de groepen 3/4 of 4/5 afgestemd op de ontwikkeling van leerlingen.
- Het coachen van muziekvakdocenten op hun didactische en pedagogische vaardigheden, met als doel hun professionaliteit te versterken.
- Werken aan een professionele cultuur binnen het team van muziekvakdocenten, waarin intervisie, reflectie en samenwerking centraal staan.
- Het vergroten van de deelname aan leerorkesten, zodat meer leerlingen de kans krijgen zich muzikaal te ontwikkelen binnen een collectief.
- De muziekvakdocent positioneren als verbindende schakel binnen de school, die niet alleen muzieklessen verzorgt, maar ook meedenkt en meewerkt aan de leerlijn muziek schoolbreed en de cultuureducatie in de breedste zin van het woord.

- Meer aandacht voor het afstemmen van belangen tussen scholen en muziekvakdocenten, zodat het muziekonderwijs beter aansluit bij de onderwijsvisie van de school. Dit vraagt om regelmatige afstemming, gezamenlijke evaluatie en wederzijds eigenaarschap.
- Het stimuleren van duurzame verbindingen om de samenhang en continuïteit te waarborgen. De cultuurcoördinator speelt hier een actieve rol in.

Sporteducatie

Doelstellingen

Binnen het domein sport en bewegen richten we ons op kwalitatief goed bewegingsonderwijs, het versterken van de inzet van vakdocenten sport en het vergroten van sportdeelname onder basisschoolleerlingen d.m.v. Sjors Sportief. De volgende doelen zijn hierin leidend:

- Werken aan een professionele cultuur binnen het team van vakdocenten Sport, gericht op samenwerking, kennisdeling en continue ontwikkeling.
- Het verzorgen van kwalitatief goed en eigentijds bewegingsonderwijs voor alle leerlingen, passend bij hun ontwikkelingsniveau.
- Het vervangen van onbevoegde of onbekwame groepsleerkrachten tijdens gymlessen door bevoegde vakleerkrachten, om de kwaliteit en veiligheid te waarborgen.
- Het verder stimuleren van Sjors Sportief & Creatief, met als doel om kinderen op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met diverse sport- en cultuuraanbieders
- Het samen opleiden van studenten van ALO en CIOS in samenwerking met groepsleerkrachten, waarbij praktijkervaring en deskundige begeleiding centraal staan.

Techniekeducatie

Doelstellingen

Binnen het thema techniekeducatie streven we naar structurele inbedding van techniek in het basisonderwijs en duurzame samenwerking met het lokale netwerk. De focus ligt op praktische toepasbaarheid, curriculumverankering en het versterken van het bewustzijn bij leerlingen en leerkrachten. Voor dit schooljaar is er bovendien een belangrijke nieuwe stap gezet richting een blijvende voorziening binnen de regio. Deze stap wordt zichtbaar door de samenwerking met het Junior Technovium Wijchen.

- **De realisatie van een nieuw technieklokaal**, met steun van ondernemers en partners vanuit het Junior Technovium Nijmegen. Dit lokaal moet uitgroeien tot een inspirerende plek waar leerlingen op praktische wijze kennismaken met techniek, in samenwerking met het bedrijfsleven en het voortgezet onderwijs

- **Techniek dag Wijchen**, ism het JTW een jaarlijks terugkerende dag waarin de kinderen van onze scholen een dag meelopen in de techniek op de bedrijven.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7728
Extern Zaak ID	Z/25/281264
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.d
Titel	281264 Beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
281264 Beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen
2026-03-03 Zienswijzenota Meleveldsestraat 2
920153.014 Verbeelding V12032026 Meleveldsestraat 2
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Ruimtelijke motivatie Meleveldsestraat 2
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen toelichting

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan ‘Meleveldsestraat 2, Bergharen’ gewijzigd vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan ‘Meleveldsestraat 2, Bergharen’ gewijzigd vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/281264

Beslisnota voor de Gemeenteraad

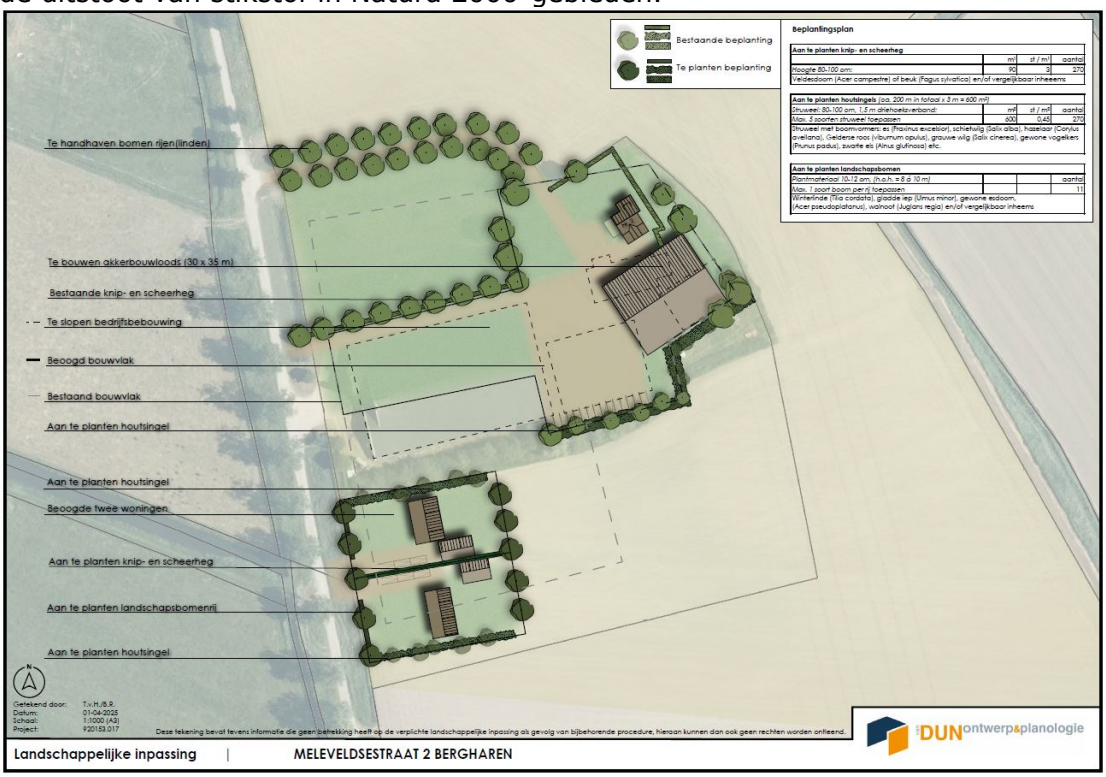
Onderwerp: Vaststellen TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen

Collegedatum: 24 maart 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan 'Meleveldsestraat 2, Bergharen' gewijzigd vast te stellen.

Aanleiding
In juni 2024 heeft de initiatiefnemer een verzoek gedaan. Dat is het mogelijk maken van een herontwikkeling van het perceel Meleveldsestraat 2 in Bergharen. Deze ontwikkeling bestaat uit de bouw van twee levensloopbestendige woningen. En het verkleinen van het agrarische bouwvlak. De functieaanduiding 'intensieve veehouderij' wordt verwijderd. De gevraagde ontwikkeling is onderdeel van de LBV-regeling (landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties). Deze regeling is bedoeld voor alle veehouders die hun bedrijf willen beëindigen in ruil voor een vergoeding vanuit het rijk. Het doel is een vermindering van de uitstoot van stikstof in Natura 2000-gebieden.

Het plan heeft ter inzage gelegen van 18 december 2025 tot en met 28 januari 2026 en er is één zienswijze ingediend. Vanwege deze zienswijze, zijn enkele aanpassingen in het omgevingsplan gemaakt. Het omgevingsplan kan nu vastgesteld worden.

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkte eind 2025 nog niet goed genoeg. Het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneerde nog niet goed genoeg om een wijziging omgevingsplan te publiceren. Dat was een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat zouden komen waarin ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk waren, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan. Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch dus een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het al wel een omgevingsplan. Zo kon de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, al konden we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. De ontwikkeling aan de Meleveldsestraat 2 in Bergharen wordt mogelijk gemaakt met een TAM-Omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
09 – 12 - 2025	Ontwerp TAM-Omgevingsplan Meleveldsestraat 2, Bergharen (Z/25/281264 of 7370)
18-06-2024	Principeverzoek Meleveldsestraat 2, Bergharen (Z/24/230775 of 6001)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van het TAM-Omgevingsplan, waarna de initiatiefnemer na het beëindigen en slopen van de nu nog aanwezige intensieve veehouderij, twee levensloopbestendige woningen en een akkerbouwbedrijf kan realiseren.

Argumenten
1.1 Op het Ontwerpomgevingsplan is tijdens de termijn van de terinzagelegging één zienswijze ingediend.
Na akkoord van het college op het ontwerp omgevingsplan, heeft het plan gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is één zienswijze ingediend. In de bijlage bij deze beslisnota, is de zienswijzenota toegevoegd. Hierin wordt ons antwoord gegeven op de ingediende zienswijze. Het plan kan vervolgens gewijzigd worden vastgesteld.

2.1 Uit de omgevingsplanmotivering blijkt dat wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
In de motivering wordt ingegaan op verschillende aspecten, zoals bodem, luchtkwaliteit, geluid, ecologie, de externe veiligheid, archeologie, etc. En alle relevante beleidskaders. Hieruit blijkt dat deze ontwikkeling zowel planologisch als beleidsmatig aanvaardbaar is.

2.2 Door de reactie (zienswijze) is het nodig om het omgevingsplan aan te passen.
Op basis van de reacties zijn er een paar dingen aangepast in het plan. Dat zijn:
- Aanpassing dat binnen het magneetveld ontwikkelingen plaatsvinden. Het gaat om de sloop- en bouw van de akkerbouwloods. Onderbouwing kan hierop aangepast worden en er wordt onderbouwd dat er geen sprake is van een gevoelig object. Dit betreft geen functie waarbij mensen langere periode verblijven. Er is dus geen hinder.
- De aanpassing van de regels in artikel 11.3 en 11.5.1.

Meer informatie en de details over deze aanpassingen zijn te vinden in de zienswijzenota.

Tegenargumenten en risico's

2.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.

Na vaststelling van dit omgevingsplan, dient het plan wederom zes weken ter inzage te liggen. In deze periode is het mogelijk beroep in te stellen. Deze kans is klein, aangezien de indiener van de zienswijze akkoord gaat met de aanpassingen aan het omgevingsplan.

Financiële gevolgen

Voor de behandeling van het omgevingsplan worden legeskosten in rekening gebracht conform de huidige legesverordening. Los daarvan heeft het plan geen financiële gevolgen voor de gemeente; alle kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer sluit tevens een realisatieovereenkomst af met de gemeente waarin ook het nadeelcompensatie op de initiatiefnemer wordt afgewenteld.

Communicatie

Na vaststelling van het omgevingsplan volgt de bekendmaking van de terinzagelegging in het gemeenteblad en in de Wegwijs verschijnt een verkorte publicatie. Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het vastgestelde omgevingsplan kan door eenieder worden bekeken op de landelijke website https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart.

Inwonersparticipatie

Een voorwaarde voor principemedewerking was het voeren van een omgevingsdialoog. Bij elk ruimtelijk initiatief is het verplicht een vorm van participatie toe te passen. Hoe de initiatiefnemer dit doet, is vormvrij. De gebruikers van de aangrenzende percelen zijn per brief geïnformeerd over het initiatief. Zij gaven aan, dat ze geen bezwaren hebben tegen het plan en het plan te steunen. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd om het plan nader toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het vastgestelde omgevingsplan ligt na bekendmaking zes weken ter inzage. Tegen het vastgestelde omgevingsplan staat er gedurende die termijn van zes weken beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State. Dit heet een beroepschrift. Als iemand beroep instelt, volgt na die termijn de afhandeling ervan door de Raad van State.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Regels
2. TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen regels
3. TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Ruimtelijke motivatie Meleveldsestraat 2
4. TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen_Bijlagen toelichting
5. 920153.014 Verbeelding V12032026 Meleveldsestraat 2
6. Zienswijzennota

Zienswijzenota

TAM-Omgevingsplan "Meleveldsestraat 2, Bergharen"

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure;
- een samenvatting van de reacties ('zienswijzen') op het ontwerp omgevingsplan en ons besluit over de zienswijzen;
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het omgevingsplan;

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan ons, en bij het besluit over de vaststelling van het omgevingsplanbestemmingsplan.
Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is mogen wij NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- Ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- Personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen wij persoonsgegevens wel digitaal aanbieden. Wij bieden deze nota digitaal aan. Daarom noemen wij geen NAW-gegevens, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie de zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerp omgevingsplan "Meleveldsestraat 2, Bergharen" heeft op grond van artikel 3:11, Awb met ingang van 18 december 2025 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode van de terinzagelegging is er één zienswijze ingediend. Deze officiële zienswijze is binnen de gestelde termijn ontvangen en deze is daarmee ook ontvankelijk.

De ingediende zienswijze wordt in deze nota samengevat en van een reactie voorzien. Een samenvatting van een zienswijze kan inhouden dat niet ieder specifiek aspect los en expliciet in deze samenvatting wordt benoemd. Er heeft echter een integrale beoordeling van alle aspecten plaatsgevonden. Tot slot is aangegeven welk gevolg de beantwoording van deze zienswijze voor de vaststelling van het omgevingsplan heeft.

Als de indiener van de (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze gegrond. Als de indiener geen gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze ongegrond. Ook is een zienswijze gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond te verklaren.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZE

Zienswijze TenneT, Z/25/337292

Toelichting
In paragraaf 5.16.2 is enkel een toelichting opgenomen over hoogspanningslijnen in relatie tot magneetvelden en het realiseren van twee nieuwe gevoelige objecten. Binnen het beperkingengebied van de betreffende hoogspanningsverbinding vinden echter wel degelijk ontwikkelingen plaats welke impact kunnen hebben op de leveringszekerheid en de veiligheid van de omgeving. Dit is echter niet toegelicht.
Daarom verzoeken wij u om dit alsnog op te nemen en te voorzien van een toelichting. Het gaat onder meer om de sloop van de bedrijfsbebouwing, de bouw van de akkerbouwloods en de aan te planten houtsingel. Deze en eventuele, andere ontwikkelingen binnen het beperkingengebied zoals sloop, beplanting of anderszins werken of werkzaamheden dienen afgestemd te worden met TenneT.

Reactie gemeente
In de opmerkingen kunnen we ons vinden met de aanpassing dat binnen het magneetveld ontwikkelingen plaatsvinden. Het gaat om de sloop- en bouw van de akkerbouwloods. Onderbouwing kan hierop aangepast worden en er wordt onderbouwd dat er geen sprake is van een gevoelig object. Dit betreft geen functie waarbij mensen langere periode verblijven. Er is dus geen hinder.

Regels
Wij verzoeken u de regels over te nemen zoals weergegeven in bijlage 1 (bovengronds) De regels zoals deze nu opgenomen zijn, liggen deels in lijn met de set regels zoals TenneT deze hanteert. Echter is deze set regels niet compleet en biedt daardoor niet de juiste bescherming voor zowel de veiligheid als de leveringszekerheid van de hoogspanningsverbinding. Daarom vindt u een set van onze regels die wel deze bescherming biedt. Wij vragen u deze set regels over te nemen. Wij verzoeken in ieder geval om minimaal onderstaande aanpassingen door te voeren: ……

Reactie gemeente
We kunnen ons vinden in de aanpassing van de regels in artikel 11.3 en 11.5.1. De gehele overname van de regels is ons inzien niet noodzakelijk en sluit niet aan bij het format van omgevingsplannen.

Magnetisch velden
Overal waar stroom doorheen loopt ontstaat een magnetisch veld. Zo ook rond bovengrondse hoogspanningsverbindingen. De locatie van het plangebied, bevindt zich deels binnen de magneetveld zone.
In Nederland zijn geen wettelijke limieten voor blootstelling aan deze magneetvelden. Sinds 2005 is er wel voorzorgbeleid voor bovengrondse hoogspanningsverbindingen. In april 2023 is het voorzorgbeleid herijkt. Dit herijkte beleid is van toepassing op netcomponenten (hoogspanningsverbindingen, -kabels en -stations) van het hoogspanningsnet. De doelstelling van het voorzorgbeleid is om de blootstelling aan magneetvelden van alle netcomponenten, waar mogelijk en proportioneel, beperkt te houden. Dit wil de Minister bereiken door het nemen van proportionele bronmaatregelen bij de aanleg van nieuwe netcomponenten of het wijzigen van bestaande netcomponenten, waardoor de magneetvelden van deze netcomponenten zo klein mogelijk worden gehouden dan wel worden verminderd.
Het Rijk adviseert de magneetveldzone uit te (laten) rekenen als er plannen zijn om binnen de rekenafstand in de RIVM-netkaart een gevoelige bestemming te realiseren. Voor overige netcomponenten geldt dit advies om afstand te houden niet en acht de Minister het voldoende om enkel de proportionele bronmaatregelen te treffen.

Reactie gemeente:
Het gedeelte plangebied wat binnen het magneetveld ligt betreft niet de realisatie van een nieuwe gevoelige bestemming of object. Enkel een akkerbouwloods. Dit zal dan ook geen impact hebben.

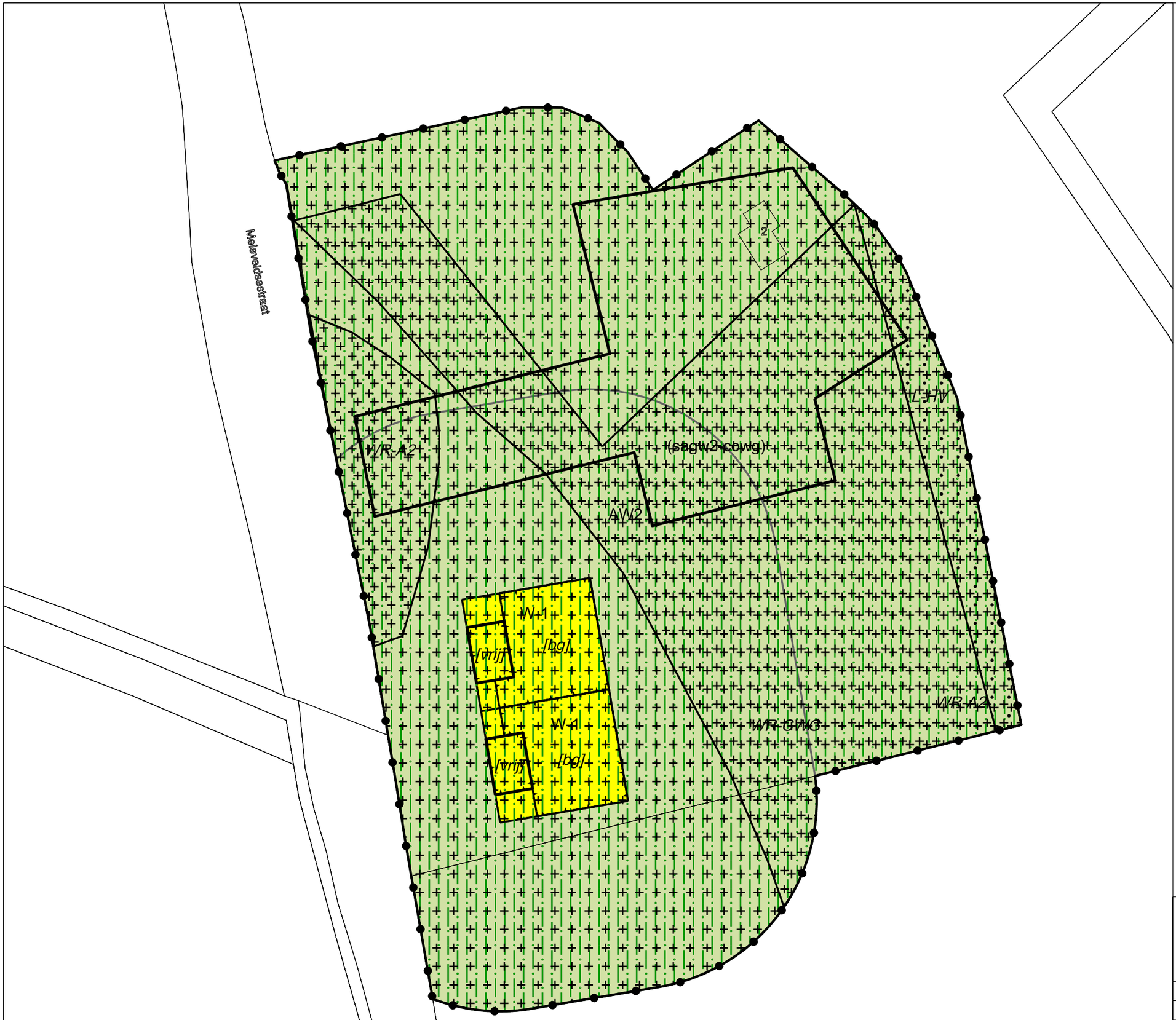
Elektrische velden
Graag wijzen wij erop dat rondom het hoogspanningsnet elektrische velden aanwezig zijn. In de nabijheid van een hoogspanningsverbinding kunnen elektromagnetische compatibiliteit (EMC) verschijnselen en/of interferentie optreden in of nabij te bouwen installatie(s) en/of bouwwerken. Om een veilige werking van apparatuur en veiligheid met betrekking tot objecten te garanderen kan het noodzakelijk zijn mitigerende maatregelen te treffen. Het is mogelijk om een beïnvloedingsstudie ten aanzien van wederzijdse beïnvloeding volgens de hiervoor geldende NEN-normeringen (o.a. NEN-EN 50341, NEN-EN 50522 en NEN-EN 61000 serie) uit te laten uitvoeren. Indien uit de studie blijkt dat maatregelen moeten worden getroffen om beïnvloeding van het hoogspanningsstation te voorkomen, zijn de kosten voor deze te treffen maatregelen, evenals de beïnvloedingsstudie, voor rekening van de initiatiefnemer.
Reactie gemeente
Het lijkt ons niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen bij de sloopwerkzaamheden en bouw van de akkerbouwloods. De sloopwerkzaamheden binnen de elektrische velden hebben reeds plaatsgevonden.
De bouwwerkzaamheden zijn niet gelegen direct onder de hoogspanningslijn en hierdoor ontstaat er geen hinder bij de realisatie hiervan. De machines kunnen geen draden raken. Ook wordt er niks opgeslagen direct onder hoogspanningslijnen. Er wordt tevens niks gebouwd ten behoeve van een gevoelig object, enkel een akkerbouwloods.

Conclusie reactie gemeente:
De zienswijze op het ontwerp omgevingsplan "Meleveldsestraat 2, Bergharen", heeft niet tot grote aanpassingen van het ontwerp omgevingsplan geleid. Dit voorstel is voorgelegd aan TenneT. Zij zijn akkoord met de aanpassingen van het ontwerp omgevingsplan.
Het voorstel is om het ontwerp omgevingsplan op grond van deze ingediende zienswijze gewijzigd vast te stellen. De zienswijze wordt gegrond verklaard.

IV. WIJZIGINGEN
Om zeker te zijn dat de aanpassingen akkoord zijn voor TenneT, is hierover contact met hun geweest. Zij gaan akkoord met het omgevingsplan, als bovenstaande tekst en uitleg aan het ontwerp omgevingsplan worden toegevoegd. Het plan mag met die voorgestelde aanpassingen en aanvullingen gewijzigd worden vastgesteld. Het gaat om de volgende voorgestelde wijzigingen:

Document	**Wijziging**
Motivering	Aanpassing dat binnen het magneetveld ontwikkelingen plaatsvinden. Het gaat om de sloop- en bouw van de akkerbouwloods. Onderbouwing kan hierop aangepast worden en er wordt onderbouwd dat er geen sprake is van een gevoelig object. Dit betreft geen functie waarbij mensen langere periode verblijven. Er is dus geen hinder.
Regels	De aanpassing van de regels in artikel 11.3 en 11.5.1.

CONCLUSIE:
Vanwege de ingediende zienswijze, wordt voorgesteld om de bovenstaande aanpassingen te maken in het ontwerp omgevingsplan. Het advies is vervolgens om het omgevingsplan met deze wijzigingen gewijzigd vast te stellen.

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

AW2 Agrarisch met waarden - 2

W-1 Wonen - 1

Dubbelbestemmingen

L-HV Leiding - Hoogspanningsverbinding

WR-A2 Waarde - Archeologie 2

WR-CWG Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

Gebiedsaanduidingen

milieuzone - hydrologische beschermingszone

overige zone - spuitvrije zone

Functieaanduidingen

(sagw2-cowg) specifieke vorm van agrarisch met waarden - 2 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] bijgebouwen

[vrij] vrijstaand

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Vestiging Gilze
Tel: (013) 51 99 458

Vestiging Someren
Tel: (0493) 745 015

www.vandunadvies.nl
Info@vandunadvies.nl

TAM-Omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen

Gemeente Wijchen

Projectnummer: 920153.014 Status: Vastgesteld

Getekend door: SL Datum: Maart 2026

NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01

0 5 10 15m

A3 schaal 1:1000

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen

Inhoudsopgave

Regels		**3**
Hoofdstuk 1	**Inleidende bepalingen**	**4**
Artikel 1	Toepassingsbereik	4
Artikel 2	Begripsbepalingen	5
Artikel 3	Meet- en rekenbepalingen	13
Hoofdstuk 2	**Specifieke regels over functies**	**14**
Artikel 4	Agrarisch met waarden - 2	14
Artikel 5	Wonen - 1	20
Hoofdstuk 3	**Algemene regels over functies**	**26**
Artikel 6	Toepassingsbereik	26
Artikel 7	Aanvraagvereisten	27
Artikel 8	Anti-dubbeltelregel	28
Artikel 9	Bouwactiviteit - algemeen	29
Artikel 10	Maatwerkvoorschrift	30
Hoofdstuk 4	**Regels ter bescherming van waarden en objecten**	**31**
Artikel 11	Leiding - Hoogspanningsverbinding	31
Artikel 12	Waarde - Archeologie 2	33
Artikel 13	Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied	36
Hoofdstuk 5	**Overgangsregels**	**38**
Artikel 14	Overgangsrecht	38

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen

Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer 22F gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage 22F gelezen worden.

1.2 Tijdeijk omgevingsplan - bestemmingsplan

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat

De regels in afdeling 22.2 en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding

De regels van dit plan zijn van toepassing op de locatie "TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen" , waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen

In aanvulling op het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.55 gehanteerd.

2.3 Plan

Het "TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen" met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

2.5 Aan huis verbonden beroep

Een beroep, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse;

2.6 Afhankelijke woonruimte

Een bijgebouw bij een woning, dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met die woning en waar een gedeelte van de huishouding, zoals gehuisvest in die woning, uit een oogpunt van mantelzorg is ondergebracht;

2.7 Agrarisch bedrijf

Een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of door middel van het houden van landbouwdieren en andere dieren ten behoeve van de agrarische producten zoals (sier)vissen, wormen en bijen; onder agrarische bedrijven worden tevens begrepen boomteeltbedrijven, sierteeltbedrijven en paardenhouderijen;.

2.8 Agrarisch grondgebruik

Het gebruik van gronden ten behoeve van het telen van gewassen/bomen dan wel ten behoeve van het beweiden van landbouwdieren

2.9 Archeologische waarden

Waarden van een terrein in verband met de zich mogelijk daarin bevindende oudheidkundige zaken die van belang zijn vanwege hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap en/of hun cultuurhistorische waarde;

2.10 Bebouwing

Één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

2.11 Bed & breakfast

Een nevenactiviteit met als doel het verstrekken van logies en ontbijt aan steeds wisselend publiek, dat voor een korte periode, met een absoluut maximum van zeven overnachtingen, ter plaatse verblijft; onder bed & breakfast wordt niet verstaan overnachting, noodzakelijk in verband met het verrichten van tijdelijke of seizoensgebonden werkzaamheden en/of arbeid;

2.12 Bedrijfsgebouw

Een gebouw dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten;

2.13 Bedrijfswoning

Een woning, in of bij een gebouw of op een terrein, bedoeld voor (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bedrijfsvoering noodzakelijk moet worden geacht;

2.14 Bestaand

- T.a.v. bebouwing: bebouwing, zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan, dan wel die mag worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning;
- T.a.v. gebruik: het gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het tijdstip dat het plan rechtskracht heeft verkregen;
- T.a.v. werken of werkzaamheden: zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan.

2.15 Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

2.16 Bijgebouw

Een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat hetzij functioneel hetzij door zijn situering of afmeting ondergeschikt is aan het op hetzelfde perceel gelegen hoofdgebouw, zoals een garage, berging of hobbyruimte;

2.17 Bos

Elk terrein waarop al dan niet bedrijfsmatig activiteiten worden uitgevoerd gericht op de duurzame instandhouding en ontwikkeling van bestaande en nieuwe bossen ten behoeve van (een of meerdere van de functies) natuur, houtproductie, landschap, milieu (waaronder begrepen waterhuishouding) en extensieve recreatie;

2.18 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

2.19 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

2.20 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

2.21 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

2.22 Bouwwijze

De wijze van bouwen van een woning, waarbij:

a. onder aaneengebouwd wordt verstaan een woning, die deel uitmaakt van een blok van meer dan twee woningen en/of andere functies, waarvan het hoofdgebouw aan het op het aangrenzende bouwperceel gelegen hoofdgebouw is gebouwd;
b. onder gestapeld wordt een gebouw verstaan, dat uit meerdere naast elkaar en/of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen (appartementen) bestaat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid kan worden beschouwd;
c. onder twee-aaneen wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw deel uitmaakt van een blok van maximaal twee direct aaneengebouwde hoofdgebouwen (twee-onder-één-kap);
d. onder vrijstaand wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw niet aan een op een aangrenzend bouwperceel gelegen gebouw is aangebouwd;

2.23 Cultuurhistorische waarde

De aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk of dat gebied, zoals dat ondermeer tot uitdrukking komt in de beplanting, het reliëf, de verkaveling, het sloten- of wegenpatroon en/of de architectuur;

2.24 Detailhandel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan degene die deze goederen kopen voor eigen gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

2.25 Extensief recreatief medegebruik

Die vormen van natuurvriendelijke recreatie welke in hoofdzaak zijn gericht op natuur- en landschapsbeleving, zoals wandelen, fietsen, picknicken, kanoën, survivaltochten en natuurgerichte recreatie zoals vogelobservatie;

2.26 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

2.27 Huishouden

een persoon, of groep personen die een (duurzame) gemeenschappelijke huishouding voert. Indien het huishouden uit twee of meer personen bestaat, betreft het een leefvorm of samenlevingsvorm met een continuïteit in de samenstelling en een onderlinge verbondenheid.

Kenmerken van continuïteit in de samenstelling en een onderlinge verbondenheid zijn:
- voor onbepaalde tijd samenleven;
- een ieder neemt deel aan het gezinsleven, bijvoorbeeld samen eten en verdeling huishoudelijke taken;
- eigen kamer, maar gemeenschappelijk sanitair, keuken en woonkamer;
- personen worden niet door instelling geplaatst, er vindt geen behandelingstraject plaats.

Bedrijfsmatige kamerverhuur en bijzondere woonvormen vallen niet onder het begrip 'huishouden'.

2.28 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie en/of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste gebouw valt aan te merken, inclusief daarbij behorende aan- en uitbouwen;

2.29 Hooischelf

Bijgebouw of schuilstal bestaande uit twee delen, te weten een overdekte en geheel door wanden omsloten onderbouw met daarop een losse, langs een aantal geleiders, in hoogte beweegbare kap. De ruimte tussen de onderbouw en de beweegbare kap mag niet worden dichtgebouwd en dient enkel ten behoeve van de opslag van stro, hooi en vergelijkbare producten;

2.30 Kampeermiddel

Tent, tentwagen, kampeerauto of caravan dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

2.31 Kampeerplaats

Standplaats voor een kampeermiddel;

2.32 Kassen

Gebouwen waarvan de wanden en het dak voornamelijk bestaan uit glas of ander lichtdoorlatend materiaal en dienend voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden, zoals het kweken, trekken, vermeerderen, opkweken, of verzorgen van vruchten, bloemen, groenten, planten of bomen, alsmede in voorkomende gevallen tot bescherming van de omgeving tegen milieubelastende stoffen;

2.33 Kleine windturbine

Windturbine bedoeld voor het leveren van stroom aan de/het ter plaatse aanwezige woning/bedrijf, waarbij reststroom aan het net doorgezet kan worden. De windturbine heeft een ashoogte van niet meer dan 15 meter en een tiphoogte van niet meer dan 20 meter;

2.34 Landbouwdieren

Rundvee, pluimvee (kippen, eenden, ganzen, kalkoenen, parelhoenders, struisvogels e.d.), varkens, schapen, geiten, pelsdieren, konijnen, paarden, wormen e.d., consumptievissen (meerval, forel, paling, zeebaars, zeebrasem, tilapia e.d.), herten, lama's en andere hoefdieren;

2.35 Landschappelijke waarde

De aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur;

2.36 Locatievlak

Een geometrisch bepaald vlak dat is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.37 mantelzorg

Het anders dan bedrijfsmatig bieden van zorg aan een of meer leden van een op dat perceel wonende huishouding, die hulpbehoevend is of zijn op fysiek, psychisch en/of sociaal vlak;

2.38 Minicamping

Een kleinschalig kampeerterrein als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf of een burgerwoning;

2.39 Nevenactiviteit

Activiteiten die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin een ondergeschikt bestanddeel vormen van de totale bedrijfsactiviteiten op een bouwperceel;

2.40 Ondergeschikte functie

Een functie die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie binnen een bestemming;

2.41 Overkapping/ carport

Een dakconstructie, vrijstaand met maximaal één wand, dan wel aan maximaal drie zijden begrensd door de gevels van belendende gebouwen, die niet wordt aangemerkt als een gebouw;

2.42 Paardenbak

Een buitenrijbaan ten behoeve van paardrijactiviteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining;

2.43 Permanente bewoning

Bewoning van een bouwwerk waarbij sprake is van gebruik van het object als hoofdverblijf zoals bedoeld in de wet GBA en/of er geen sprake is van een hoofdverblijf elders;

2.44 Recreatief medegebruik

Die vormen van recreatie, die plaats hebben in een omgeving met een niet-recreatieve hoofdfunctie, waarbij het medegebruik ondergeschikt is aan de hoofdfunctie en het hoofdgebruik;

2.45 Schuilstal

Gebouw ten behoeve van het bieden van schuilgelegenheid aan gehouden dieren welke noodzakelijk is in het kader van dierenwelzijn;

2.46 Sleufsilo

Agrarische bedrijfsvoorziening in de vorm van een (doorgaans betonnen) keerwand van maximaal 3 m hoog en dichte vloerafdekking, ten behoeve van opslag van veevoeder (hooi, stro, gras e.d.);

2.47 Teeltondersteunende voorzieningen

Ondersteunende voorzieningen ten behoeve van vollegronds groente-, fruit-, bloemen, en boomteelt; te onderscheiden in de volgende categorieen:

- laag/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist zoals insectengaas, afdekfolies, acryldoek, lage tunnels;
- laag/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m en met een permanent karakter zoals een containerveld;
- hoog/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist, zoals menstoegankelijke wandelkappen, schaduwhallen en hagelnetten (tijdelijk voorzover het het gebruik van hagelnetten betreft; de bij de hagelnetten behorende constructiepalen zijn permanent);
- hoog/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m met een permanent karakter, zoals stellingenteelt en regenkappen;

2.48 Vloeroppervlak(te)

De totale oppervlakte, gemeten op vloerniveau, die voor een functie wordt gebruikt;

2.49 Voorgevelrooilijn

de denkbeeldige lijn, evenwijdig aan de as van de weg waaraan gebouwd wordt, op een afstand van de weg die:

- gelijk is aan de in de regels voorgeschreven afstand van gebouwen uit de as van de weg op het betreffende bouwperceel;
- gelijk is aan de afstand van bestaande gebouwen tot de as van de weg op het betreffende bouwperceel, indien die afstand kleiner is dan de in de regels voorgeschreven afstand;

2.50 Waterhuishoudkundige doeleinden

Doeleinden die het waterhuishoudingsbelang dienen, zoals watergangen, waterstaatkundige kunstwerken, onderhoudsstroken ten behoeve van het beheer en onderhoud van een watergang e.d.;

2.51 Wonen

het gebruiken van een gebouw of een perceel voor een woonfunctie, waarbij het gebruik bedoeld is voor het permanente verblijf van personen, inclusief de daarbij behorende bijbehorende voorzieningen zoals tuinen, erven, en bijgebouwen. Het doel is dat de ruimte geschikt is voor het dagelijks leven en de huisvesting van bewoners, met faciliteiten voor slaap, kook-, en sanitaire functies.

2.52 Woning/ wooneenheid

Een complex van fysiek aan elkaar verbonden ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één huishouden;

2.53 Woningwet

Wet van 29 augustus 1991 , (Stb. 1991, nr. 439), tot herziening van de Woningwet, zoals deze luidde op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan;

2.54 Woongebouw

Een gebouw ten behoeve van woondoeleinden, bestaande uit twee of meerdere wooneenheden;

2.55 Woonunit

Een te verplaatsen/ verwijderen bouwwerk bestaande uit één bouwlaag, geschikt en ingericht ten dienste van het woon-, dag- of nachtverblijf van een of meer personen.

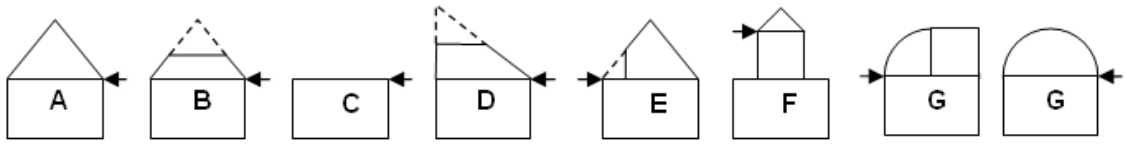
Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 Meetbepalingen

In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de meetbepalingen van Artikel 3.

3.2 Goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

← = druiplijn
------ = denkbeeldige doorlopende daklijn
A. zadeldak / tentdak
B. gecombineerd dak
C. platdak
D. variabel gecombineerd dak / lessenaarsdak
E. dak met terras / loggia
F. platdak met dakopbouw
G. gebogen dak

3.3 Inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

3.4 Bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

3.5 Oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

3.6 Peil

- Voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang van het perceel onmiddelijk aan de weg grenst: De hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang van het perceel;
- In andere gevallen: De gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Agrarisch met waarden - 2

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch met waarden - 2.

4.2 Functieomschrijving Agrarisch met waarden - 2

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch heeft de volgende functies:

a. bedrijfsmatig dan wel hobbymatig agrarisch grondgebruik;
b. het beweiden van gronden door landbouwdieren;
c. water en waterhuishoudkundige doeleinden;
d. extensief recreatief medegebruik;
e. doeleinden van openbaar nut;
f. tuin- en erfbeplanting, wegbeplanting, landschapselementen, bosschages;
g. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
h. geluidwerende voorzieningen;
i. behoud, beheer en herstel en/of ontwikkeling van de verschillende karakteristieke landschapstypen en het waarborgen van de dynamiek daarbinnen;
j. het behoud, beheer en herstel van aardkundige en landschappelijke waarden. De landschappelijke waarden worden gevormd door het open en grootschalige karakter van het gebied, de regelmatige verkavelingspatronen en met name het contrast met de hoger gelegen, besloten rivierduinen;
k. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch met waarden - 2 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten" is het niet mogelijk om compensatie te ontvangen bij omschakeling naar een woonfunctie.

een en ander met bijbehorende voorzieningen, waaronder perceelsontsluitingen, tuinen en sloten, en overeenkomstig de in 4.3 opgenomen nadere regels.

4.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

4.3.1 Extensief recreatief medegebruik

De gronden gelegen binnen deze functie mogen worden gebruikt ten behoeve van extensief recreatief medegebruik. Ter ondersteuning van het recreatief medegebruik zijn beperkte recreatieve voorzieningen toegestaan in het gehele gebied zoals paden, banken, picknicktafels, bewegwijzering e.d.

4.3.2 Duurzame energie

Het opwekken van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

4.3.3 Tuin

Het inrichten en gebruiken van gronden als tuin is toegestaan, voorover het gronden betreft, die onderdeel uitmaken van de bij een bedrijfswoning behorende tuin dan wel voorzover het gronden betreft, direct grenzend aan locaties die zijn aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1.

4.3.4 Specifieke vorm van agrarisch met waarden 2 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten

Burgemeester en wethouders kunnen deze functie wijzigen in de functie Wonen - 1, waarbij na bedrijfsbeëindiging de verbouw van een voormalige bedrijfswoning kan worden toegestaan, één en ander mits aan de volgende bepalingen wordt voldaan:

a. de bebouwde oppervlakte van de voormalige bedrijfswoning inclusief de inpandige stal / deel, mag niet worden vergroot, behoudens de reguliere bebouwingsmogelijkheden van Artikel 5 Wonen - 1;
b. de agrarische verschijningsvorm van een voormalige boerderij mag niet worden aangetast;
c. de bestaande situering van de voormalige bedrijfswoning mag niet worden gewijzigd;
d. de bebouwde oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 120 m² per woning;
e. de omvang van het functievlak voor wonen wordt afgestemd op de functie en is doorgaans kleiner dan het bouwvlak voor het agrarisch bedrijf; voor de gronden die niet binnen het functievlak wonen vallen, is er uitsluitend sprake van het verwijderen van het bouwvlak;
f. sloop van karakteristieke gebouwen is niet toegestaan;
g. de wijziging kan mede betrekking hebben op het toestaan van een woon-/werkeenheid in de vorm van een aan huis verbonden beroep danwel na omgevingsvergunning als bedoeld in 5.3.2 een aan huis verbonden bedrijfsactiviteit;
h. de wijziging kan mede betrekking hebben op het hergebruik van bedrijfsbebouwing ten behoeve van inpandige opslag, hierbij wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
    1. de aanduiding "opslag" wordt opgenomen;
    2. de activiteit dient plaats te vinden binnen de aanwezige gebouwen; er vindt geen uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de activiteit plaats;
    3. de opslag mag niet plaatsvinden in kassen;
    4. er mag geen opslag buiten de gebouwen plaatsvinden;
    5. detailhandel is niet toegestaan;

i. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door burgemeester en wethouders goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
j. uit een onderzoek naar de bodemkwaliteit dient te blijken dat de bodem geschikt is voor de nieuwe functie;
k. er wordt voldaan aan de geurnormen;
l. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
m. de wijziging mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de in 5.2 omschreven waarden;
n. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
o. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
p. het bestaande bouwvlak dient te worden verkleind;
q. de regels van Artikel 5 Wonen - 1 worden van overeenkomstige toepassing verklaard.

4.4 Gebruiksactiviteit - verboden

4.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die:

a. niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden; en
b. niet in overeenstemming is met de in 4.3 opgenomen nadere regels over het gebruik van gronden en bouwwerken;
c. het gebruiken van bestrijdingsmiddelen ter plekke van de gebiedsaanduiding 'overige zone -

spuitvrije zone'.

4.4.2 Opslaan, storten of bergen

Het is in ieder geval verboden om gronden te (laten) gebruiken voor het opslaan, storten of bergen van materialen, producten en mest, tenzij het opslag in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde productie ten behoeve van een nevenactiviteit buiten het bouwvlak betreft, voorzover deze opslag in het kader van de oogst én voor maximaal één aaneengesloten periode van één maand plaatsvindt.

4.5 Bouwactiviteiten - algemeen

4.5.1 Functionele relatie

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2;

4.5.2 Bebouwing binnen bouwvlak

Ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" mogen uitsluitend worden opgericht:

a. agrarische bedrijfsgebouwen;
b. teeltondersteunende voorzieningen met uitzondering van teeltondersteunende kassen;
c. één bedrijfswoning met bijbehorende bijgebouwen per agrarisch bedrijf;
d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het agrarisch bedrijf;

4.5.3 Maatvoering en situering bebouwing binnen bouwvlak

De maatvoering van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak is als volgt:

BEDRIJFSGEBOUWEN PER BOUWVLAK	**MAX.**
goothoogte	6 m
goothoogte koelcellen	8 m
(nok)hoogte	12 m

BEDRIJFSWONING	**MAX.**
goothoogte	6 m
(nok)hoogte	10 m

BIJGEBOUWEN BIJ BEDRIJFSWONING	**MAX.**
gezamelijke oppervlakte per woning	120 m^2
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	**MAX.**
hoogte mestbassins en waterbassings	8,5 m
hoogte silo's (niet zijnde sleufsilo's)	15 m
hoogte sleufsilo's	3 m

hoogte kuilvoerplaten en mestplaten	2 m
hoogte erfafscheidingen	2 m
hoogte overige bouwwerken geen gebouwen zijnde	6 m
hoogte carports/overkappingen	3 m
gezamelijke oppervlakte carports/overkappingen per bedrijfswoning	20 m

4.5.4 Inhoud bedrijfswoning

Voor de inhoud van bedrijfswoningen geldt het volgende:

a. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 350 m^3 maar kleiner dan 450 m^3 dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 600 m^3;
b. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 450 m^3 maar kleiner dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 800 m^3.
c. indien de bestaande inhoud van de bedrijfswoning groter is dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan deze bestaande inhoud.

4.5.5 Herbouw

Aanvullend gelden voor herbouw van een bestaande woning de volgende voorwaarden:

a. de herbouw vindt grotendeels plaats op de (voor zover aanwezig) bestaande fundamenten van de woning;
b. de voorgevel van de te herbouwen woning wordt geplaatst in de (voormalige) voorgevelrooilijn van de woning;
c. de bouwwijze (d.w.z. vrijstaand, halfvrijstaand of aaneengebouwd) van de te herbouwen woning wijkt niet af van de bouwwijze van het oorspronkelijke woning.

4.5.6 Ondergronds bouwen

Voor het bouwen van ondergrondse gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. ondergrondse bedrijfsgebouwen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" en uitsluitend in één bouwlaag en deze ondergrondse ruimten mogen uitsluitend facilitair van aard zijn, zoals mestkelders, technische ruimtes e.d.;
b. ondergrondse ruimten (kelders) bij bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de bedrijfswoning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m^2 buiten de bedrijfswoning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

4.5.7 Nadere eisen situering en omvang bebouwing

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de omvang en situering van bebouwing op een bouwvlak, indien en voor zover er sprake is van een zodanige toename van gebouwen, dat het bouwvlak voor minimaal 50% bebouwd wordt. De nadere eisen worden gesteld teneinde te voorkomen dat er sprake is van een onevenredige aantasting van de ruimtelijke kwaliteit.

4.6 Bouwactiviteit- bouwwerken buiten het bouwvlak

Voor het oprichten van bouwwerken geldt het volgende:

a. uitsluitend mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden opgericht met een maximale bouwhoogte van 2 m, met dien verstande dat het oprichten van sleufsilo's, kuilvoerplaten en mestplaten niet is toegestaan;

b. ten behoeve van het extensief recreatief medegebruik is voorts uitsluitend het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan zoals banken, picknicktafels e.d. met een maximale hoogte van 2 m;
c. teeltondersteunende voorzieningen zijn niet toegestaan;
d. paardenbakken zijn toegestaan indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    1. de paardenbak dient ten behoeve van hobbymatig gebruik;
    2. de paardenbak kan redelijkerwijs niet worden gesitueerd binnen het bouwvlak of binnen een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1;
    3. de paardenbak wordt aansluitend aan het bouwvlak of een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 gesitueerd;
    4. de paardenbak wordt zodanig gesitueerd en/of ingepast dat deze geen onevenredige aantasting van de landschappelijke waarden vormt;
    5. schuurtjes, lichtmasten en andere aan de paardenbak verwante bouwwerken zijn niet toegestaan;
    6. de oppervlakte van de paardenbak bedraagt maximaal 1200 m^2;
    7. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
e. schuilstallen zijn toegestaan indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    1. de schuilstal dient noodzakelijk te zijn in het kader van dierenwelzijn;
    2. aannemelijk dient te worden gemaakt dat er geen mogelijkheid bestaat om de schuilstal op te richten binnen het direct aangrenzende, bijbehorende agrarisch bouwperceel, een locatie die is aangewezen als wonen of locatie die is aangewezen als een andere niet agrarische functie;
    3. de oppervlakte van de schuilstal mag niet meer bedragen dan 30 m^2;
    4. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
    5. bij een schuilstal in de vorm van een hooischelf mag de hoogte van de onderbouw niet meer bedragen dan 2,5 m en de nokhoogte niet meer dan 6 m;
    6. de schuilstal wordt landschappelijk ingepast; dit betekent dat bij de situering zoveel mogelijk aansluiting dient te worden gezocht bij bestaande landschapselementen, perceelsafscheidingen of aangrenzende bebouwing;
    7. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 onder j genoemde waarden.

4.7 Omgevingsplanactiviteit

4.7.1 Minicampings

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te gebruiken ten behoeve van een minicamping en de daarvoor noodzakelijke voorzieningen, zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
    a. kampeermiddelen zijn uitsluitend toegestaan op gronden gelegen op of direct grenzend aan het agrarisch bouwvlak, tot maximaal 100 m uit het (agarisch) bouwvlak gerekend vanaf de achtergrens en/of zijdelingse grens van het bouwvlak, of direct grenzend aan de locatie die is aangewezen als wonen, tot maximaal 100 m uit de grens van de locatie van de bij de minicamping behorende woning, gemeten vanaf de achtergrens / zijdelingse grens van de locatie die is aangewezen als Wonen - 1;
    b. de minicamping dient gesitueerd te zijn op een afstand van minimaal 100 m van een (locatie die is aangewezen als wonen ten behoeve van een) woning van derden;
    c. slechts kampeermiddelen zijn toegestaan met een niet-permanent karakter (tenten, tentwagens, kampeerauto's, campers en toercaravans);
    d. er zijn maximaal 25 kampeerplaatsen per minicamping toegestaan;
    e. gebouwde voorzieningen ten behoeve van kleinschalig kamperen zoals sanitaire voorzieningen, zijn uitsluitend toegestaan binnen het agrarisch bouwvlak, met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 50 m2, en een maximale hoogte van 6 m; de voorzieningen worden, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, gerealiseerd binnen de bestaande bebouwing, of anders aansluitend aan de bestaande bebouwing;
    f. het inrichten van een recreatieruimte/kantine is toegestaan, met een inpandige oppervlakte van

maximaal 30 m2 en een buitenpandige oppervlakte van maximaal 70 m2;
g. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door het bevoegd gezag goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
h. de voorziening is uitsluitend toegestaan in de periode van 15 maart tot en met 31 oktober;
i. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door het bevoegd gezag goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
j. de verkeersaantrekkende werking van de nevenactiviteit dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
k. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
l. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
m. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;

4.7.2 Teeltondersteunende voorzieningen

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te (laten) gebruiken voor het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen (niet zijnde een bouwwerk).
2. Het bepaalde onder 1 geldt niet voor lage/tijdelijke voorzieningen in de vorm van afdekfolie en insectengaas.
3. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de teeltondersteunende voorzieningen zijn noodzakelijk ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering;
   b. het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen leidt niet tot een onevenredige aantasting van de karakteristiek van onderhavige gronden, zoals omschreven in 4.2.

Artikel 5 Wonen - 1

5.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1.

5.2 Functieomschrijving Wonen - 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 heeft de volgende functies:

a. wonen;
b. aan huis verbonden beroep;
c. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
d. waterhuishoudkundige doeleinden;
e. ter plaatse van de aanduiding "
f. ter plaatse van de aanduiding "bijgebouw": het toestaan van een bijgebouw, gelet op de maatvoering uit 5.7.2.
g. ter plaatse van de aanduiding "vrijstaand": het toestaan van een vrijstaande woning.

een en ander met de bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, tuinen en erven en overeenkomstig de in 5.3 opgenomen nadere regels.

5.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

5.3.1 Aantal woningen

Per locatievlak dat is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 is maximaal één woning toegestaan.

5.3.2 Aan huis verbonden beroep

Het gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis is toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. a. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m^2;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
d. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
e. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan;
f. De verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie.

5.3.3 Duurzame energie

De opwekking van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

5.3.4 Opslag

1. Inpandige statische opslag als bedoeld in 5.2 onder g, dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:
   a. de activiteit dient plaats te vinden binnen de aanwezige gebouwen;
   b. er vindt geen uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de activiteit plaats;
   c. de opslag mag niet plaatsvinden in kassen;
   d. er mag geen opslag buiten de gebouwen plaatsvinden tenzij dit noodzakelijk is voor het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden;
   e. detailhandel is niet toegestaan.

5.4 Gebruiksactiviteit - verboden

5.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 5.2 genoemde functies van de gronden.

5.4.2 Zelfstandige bewoning van vrijstaande bijgebouwen

Het is in ieder geval verboden om vrijstaande bijgebouwen te gebruiken en/of te laten gebruiken als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte.

5.5 Gebruiksactiviteit- voorwaardelijke verplichting

5.5.1 Landschappelijk inpassingsplan

1. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 4.2 is in het deelgebied aan de Meleveldsestraat enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname van de wooneenheden uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van het landschappelijke inpassingsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij de regels.
2. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder 1 en het gebruik als bedoeld onder 1 toe te staan, indien er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar naar het oordeel van het bevoegde gezag gelijkwaardig landschappelijk inpassingsplan.

5.5.2 Waterberging

Het gebruik van gronden en bouwwerken voor de activiteiten als bedoeld in de functie wonen is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan de volgende regels:

a. In het plangebied wordt voldoende waterberging en/of -infiltratie gerealiseerd zoals benoemd in hoofdstuk 15 van de toelichting van het omgevingsplan. Dit betekent dat in het plangebied voorzieningen van voldoende bergings- en/of infiltratiecapaciteit gerealiseerd moet worden, om een bui van T=100+10% volledig op te vangen en te verwerken (bergen en/of infiltreren).
b. de waterberging als bedoeld onder a dient duurzaam in stand te worden gehouden.

5.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 5.2.

5.7 Bouwactiviteit - beoordelingsregel situering, maatvoering en inhoud

5.7.1 Situering

1. Gebouwen zijn toegestaan binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1.
2. Indien er binnen een locatie als bedoeld onder 1 een bouwvlak is aangeduid zijn in afwijking van het bepaalde onder 1, gebouwen alleen toegestaan binnen dat bouwvlak.

5.7.2 Maatvoering

Voor de maatvoering van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dient aan de volgende regels te worden voldaan:

HOOFDGEBOUW VAN DE WONING	**MAX.**
goothoogte	6 m
(nok)hoogte	10 m
inhoud	800 m^3

BIJGEBOUW BIJ WONING	**MAX.**
gezamenlijke oppervlakte per woning	120 m^2
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	**MAX.**
hoogte erfafscheiding	2 m
hoogte carports c.q. overkappingen	3 m
oppervlakte van een carport c.q. overkapping	20 m^2
hoogte overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	6 m
oppervlakte paardenbakken	1200 m^2 tezamen met het deel dat eventueel binnen een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch is gesitueerd.

5.7.3 Zwembaden

In afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in 5.7.2, geldt voor zwembaden, niet zijnde een gebouw het volgende:

a. zwembaden mogen uitsluitend op het zij- en/of achtererf worden gebouwd;
b. de hoogte bedraagt maximaal 1 m;
c. de afstand tot de grens van het bouwperceel bedraagt minimaal 2 m;
d. de oppervlakte bedraagt maximaal 50 m^2;
e. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken op het zij- en achtererf mag maximaal 50% van de oppervlakte van dat zij- en achtererf bedragen.

5.7.4 Ondergronds bouwen

Ondergrondse ruimten (kelders) bij woningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de woning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m^2 buiten de woning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

5.8 Bouwactiviteit - afwijken van beoordelingsregels

5.8.1 Inhoud woning

Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in

afwijking van 5.7.2 teneinde de toegestane inhoud van de woningen te vergroten, mits voldaan wordt aan

de volgende voorwaarden:

a. de voorgeschreven goot- en bouwhoogte mag met maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering worden verhoogd;
b. de adviescommissie omgevingskwaliteit dient om advies gevraagd te worden met betrekking tot de stedenbouwkundige aanvaardbaarheid van het voornemen;
c. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan; dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan;
d. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
e. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving.

3. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

5.8.2 Kapschuur

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 5.7.2 voorzover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zgn kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte) met dien verstande dan het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat degebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

5.8.3 Kleine windturbines

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van het bepaalde in 5.7.2 teneinde binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1 de oprichting van 1 kleine windturbine ten behoeve van (aanvullende) stroomverziening op het betreffende perceel mogelijk te maken, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de ashoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 15 m;
   b. de tiphoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 20 m;
   c. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   d. de activiteit leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 5.2 genoemde waarden.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

5.9 Omgevingsplanactiviteit

5.9.1 Bed & Breakfast

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een bed & breakfast.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bed & breakfast is bedoeld voor maximaal 8 personen en er zijn niet meer dan 4 kamers toegestaan;
   b. deze nevenactiviteit is enkel in de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bijgebouwen toegestaan;

c. de nevenactiviteit is ondergeschikt van aard;
d. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m^2;
e. ten behoeve van de bed & breakfast voorzieningen zijn maximaal 8 (éénpersoons)bedden toegestaan;
f. permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers is niet toegestaan;
g. er wordt een nachtregister bijgehouden;
h. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven;
i. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
j. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
k. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast.

5.9.2 Minicamping

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een minicamping inclusief de daarvoor noodzakelijke voorzieningen zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. indien de kampeermiddelen worden gesitueerd op een locatie die is aangewezen als Agrarisch met waarden - 2 zijn de voorwaarden van 4.7.1 van toepassing;
   b. in afwijking van a worden de noodzakelijke voorzieningen, als bedoeld in de aanhef van dit artikel, binnen het locatievlak die is aangewezen als Wonen - 1 gesitueerd.
3. De verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
4. De noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gerealiseerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied.

5.9.3 Aan huis verbonden bedrijf

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet indien op grond van het bepaalde in 5.4.1 een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit is toegestaan.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m^2;
   b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
   c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
   d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
   e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
   f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan;
4. De verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontslutingssituatie.

5.9.4 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
   a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg

niet te worden aangetoond; of:
   b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
   c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
   b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
   c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
      - in geval van een plat dak, 3 meter;
      - in geval van een hellend dak, 4 meter;
   d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;
   e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m^2, met dien verstande dat:
      - bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
      - bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
   f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
   g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
   h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
   i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
   j. met karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast;
4. De afhankelijke woonruimte mag geen eigen perceelsontsluting hebben.

5.10 Maatwerkvoorschrift

5.10.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een maatwerkvoorschrift nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in verband met:

a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 6 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing binnen het plangebied zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01.

Artikel 7 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 8 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 9 Bouwactiviteit - algemeen

9.1 Ondergeschikte bouwdelen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen zoals plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 m bedraagt.

9.2 Bestaande afwijkende maatvoering

Bestaande gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die zijn opgericht in overeenstemming met de Omgevingswet of diens rechtsopvolgers respectievelijk de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, maar waarvan de maatvoering afwijkt van de regels van dit plan, zijn toegestaan in de bestaande maatvoering.

Artikel 10 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift afwijken van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van dit plan, teneinde toestemming te verlenen voor de plaatsing van een antennemast voor mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 11 Leiding - Hoogspanningsverbinding

11.1 Voorrgangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

11.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 is aangewezen als Leiding - Hoogspanningsverbinding.

11.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Leiding - Hoogspanningsverbinding zijn, behalve voor de andere daar voorkomende functie(s), mede bestemd voor de aanleg, het beheer en instandhouding van een hoogspanningsverbinding; met de daarbij behorende masten en (veiligheids)voorzieningen.

11.4 Bouwactiviteit

11.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten

Binnen deze functie zijn geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde niet toegestaan.

11.4.2 Aanvullende vergunningsvoorschriften

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 11.4.1 teneinde het oprichten van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de op deze gronden liggende hoofdfunctie toe te staan, mits hierbij uit hoofde van de bescherming van de leidingen geen bezwaar bestaat; dienaangaande wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder.

11.5 Aanlegactiviteit

11.5.1 Vergunningsplicht

Het is verboden op of in de in dit artikel bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag de volgende werken en werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanbrengen en/of rooien van opgaande beplanting en bomen;
b. het wijzigen van maaiveld- of weghoogte niveau door ontgronding, ophoging of andere graafwerkzaamheden;
c. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van (reeds bestaande) watergangen, alsmede het verhogen of verlagen van het waterpeil;
d. het opslaan van goederen, (brandbare) stoffen en/of materialen;
e. het aanleggen en/of slopen van bovengrondse opstallen, constructies, straatmeubilair, installaties of apparatuur anders dan ten dienste van deze in 11.3 functieomschrijving;
f. het aanleggen, verbreden, of verharden van wegen, paden, banen of parkeergelegenheden;
g. het aanleggen van zonneparken.

11.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het onder 11.5.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:

1. waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het omgevingsplan een aanleg- of omgevingsvergunning is verleend;
2. welke ten tijde van het van kracht worden van het omgevingsplan in uitvoering waren;
3. welke het normale beheer en onderhoud van de leidingen betreffen.

11.5.3 Verlening

De in 11.5.1 genoemde omgevingsvergunning wordt slechts verleend indien en voor zover door de werken en werkzaamheden geen veiligheidsrisico's ontstaan en de leidingen niet worden aangetast. Alvorens te beslissen omtrent een vergunning als bedoeld in11.5.1 wordt door het bevoegd gezag schriftelijk advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 12 Waarde - Archeologie 2

12.1 Voorrgangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

12.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 is aangewezen als Waarde - Archeologie 2.

12.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Waarde - Archeologie 2 heeft mede als functie het behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting

12.4 Bouwactiviteit

12.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.26 van dit omgevingsplan voor bouwen voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 120 m^2 dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder 1 hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder a te overleggen, indien:
   a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
   b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
   c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
   d. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

12.4.2 Aanvullende vergunningvoorschriften

Indien uit het onder 12.4.1 onder 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in 12.4.1 onder 2 sub d, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

12.5 Aanlegactiviteit

12.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen;
d. verlagen van de waterstand.

12.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 12.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen;
d. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 120 m^2;
f. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
g. voor aanlegactiviteiten die op het moment van het van kracht worden van dit artikel legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

12.5.3 Aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning dient de aanvrager voor de toetsing aan dit omgevingsplan in ieder geval een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.
2. Een rapport als bedoeld onder 1 is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.
3. Indien het rapport bedoeld onder 1 of andere beschikbare informatie als bedoeld onder 2 daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.

12.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast.

12.5.5 Voorschriften

Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning de verplichting verbinden tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 13 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

13.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

13.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

13.3 Functieomschrijving

1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze opgenomen in Bijlage 2 bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in Bijlage 3 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

13.4 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift en gelet op het bepaalde in 13.3 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

13.5 Aanlegactiviteit

13.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

13.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 13.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van een locaties die zijn aangewezen als een niet-agrarische functie.

13.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 13.5.4.

13.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

14.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

14.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 14.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 14.1.1 met maximaal 10 %.

14.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 14.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

14.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet

.

14.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 14.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

14.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 14.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

14.2.4 Uitzonderingen

Het bepaalde in 14.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen

Inhoudsopgave

Bijlagen regels **3**

Bijlage 1 **Landschappelijk inpassingsplan** **4**

Bijlage 2 **Cultuurhistorische waardenkaart gemeente Wijchen** **11**

Bijlage 3 **Beleidsnota cultuurhistorie Samen in verscheidenheid** **13**

Bijlagen regels

Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan

Notitie: **920153.17_memo_landschap (7-1-2025)**

Gilze, 01-04-2025

Kenmerk: B.R. /920153.17/ Status: Definitief

Deze landschappelijke inpassing is een bijlage bij het principeverzoek voor de herontwikkeling van de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. Op dit moment staan in het plangebied een aantal varkensstallen en een grote loods ten behoeve van akkerbouw en waarin ook een varkensstal zit. Daarnaast is een bouwvergunning afgegeven voor de bouw van een grote varkensstal ten zuiden van de huidige grote stal/loods. De initiatiefnemer overweegt te stoppen met de veehouderij. Als alternatief kan hij de huidige stallen en de vergunde nog te realiseren stal omvormen tot 2 Ruimte voor Ruimte woningen. Om deze mogelijkheid te onderzoeken wordt dit plan als principeverzoek ingediend. Hierbij is ook landschappelijke inpassing vereist. Deze memo is de toelichting bij de kaart van deze landschappelijke inpassing.

Om dit te onderbouwen is onderzocht hoe het landschap is ontstaan en wat de huidige landschapskarakteristieken is. Daarna worden elementen uit deze landschapskarakteristiek gebruikt om een goede landschappelijk inpassing vorm te geven.

1. Plangebied op luchtfoto

Van Dun Ontwerp en Planologie

Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze
T 013 519 94 58

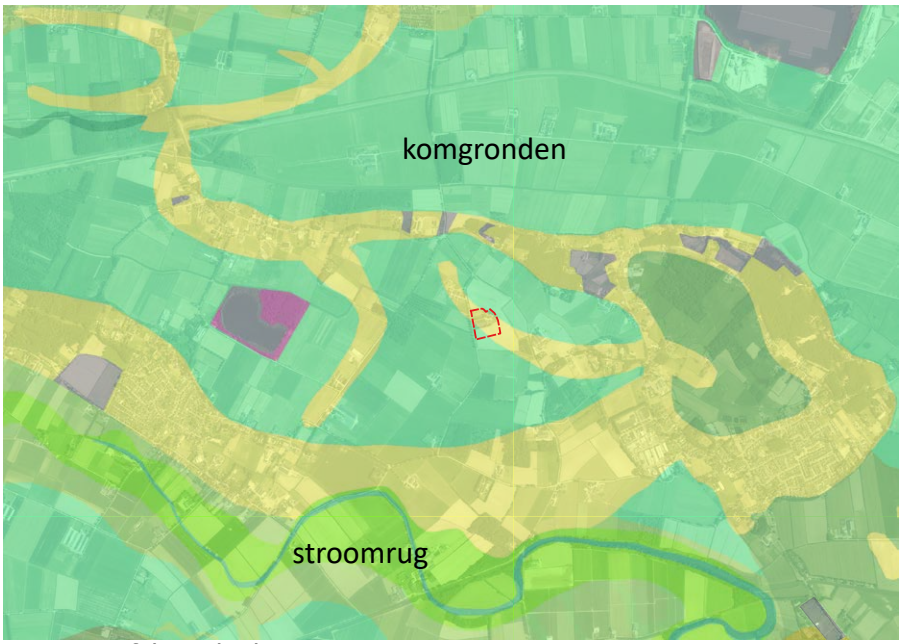
Postel 8
5711 ET Someren
T 0493 745 015

Heijtmorgen 10
5375 AN Reek
T 0486 450 160

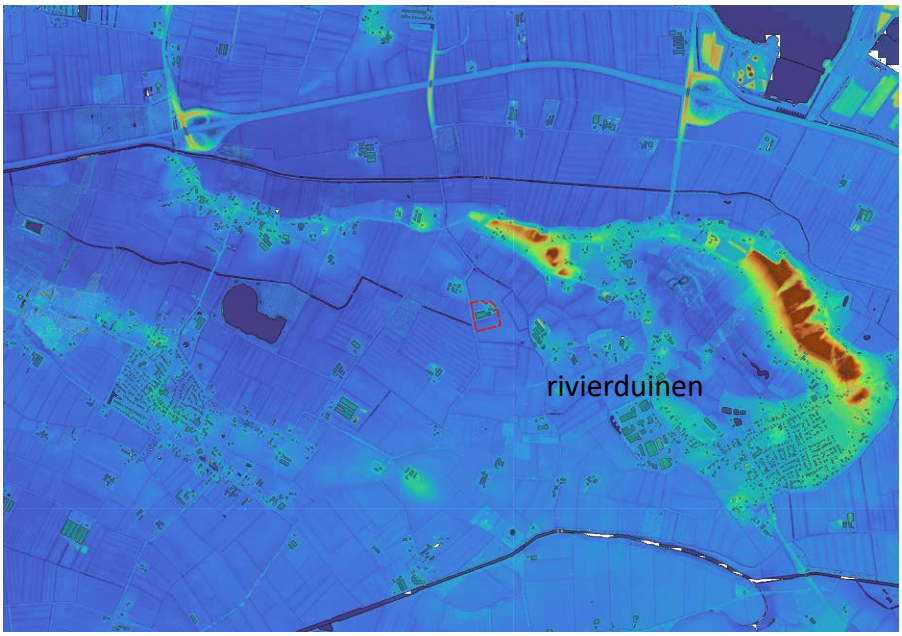
E info@vandunadvies.nl
I www.vandunadvies.nl
KvK 180 61 619

IBAN NL 56 RABO 0152 305 149
BIC RABONL2U
BTW 809392720B01

Van Dun Ontwerp en Planologie is een handelsnaam van Van Dun Advies BV.

2. Geomorfologische kaart

3. AHN

Ontstaan landschap

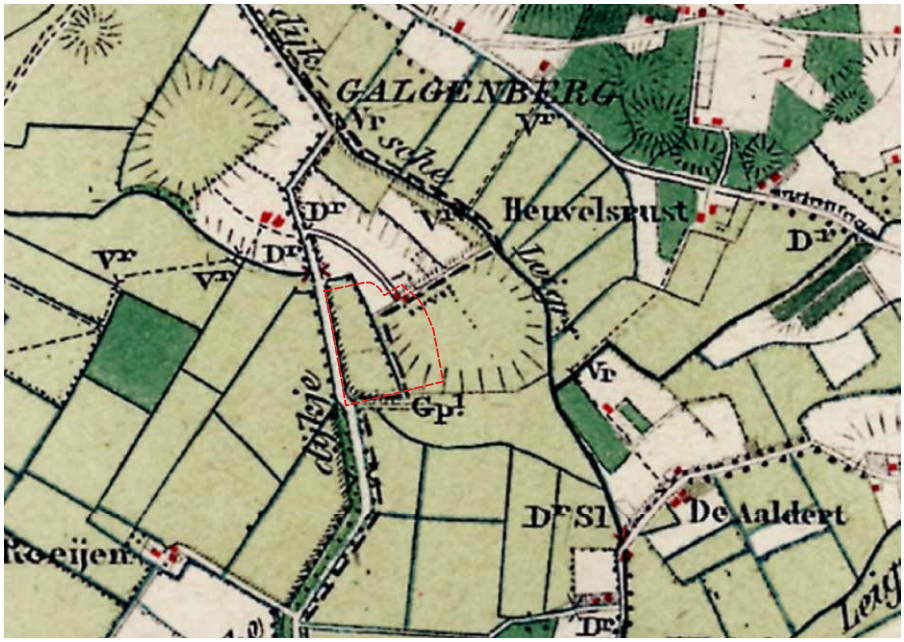
Het plangebied ligt ten zuidwesten van Bergharen. Bergharen ligt in het rivierkleilandschap tussen de Maas en de Waal. Het gebied tussen deze twee rivieren wordt gekenmerkt door de rivierkomgronden. Hier is door overstromingen in het verleden veel zware rivierklei afgezet waardoor de rivierkomgronden zijn ontstaan. Dit zijn vruchtbare maar zwaar te bewerken rivierkleigronden. Deze worden ontwaterd zodat ze beter geschikt zijn voor de landbouw. Met behulp van sloten en weteringen worden ze ontwaterd.

Het dorp Bergharen is ontstaan op een rivierduinen. Dit zijn paraboolduinen die zijn ontstaan in de laatste ijstijd waarin de rivieren droog stonden en zand opwaaide en deze duinen heeft afgezet. Het plangebied ligt in het rivierkommengebied, op een kleine rivierduin en is een lichte verhoging in het landschap. Aan de noordkant grenst het plangebied weer aan een lagere komgrond met de leijgraaf als afwaterende sloot.

De hogere delen van het rivierkleilandschap, zoals de oeverwallen en de rivierduinen werden vroeger al bewoond. De rivierkommen zijn lang te nat geweest en werden voornamelijk gebruikt voor weilanden.

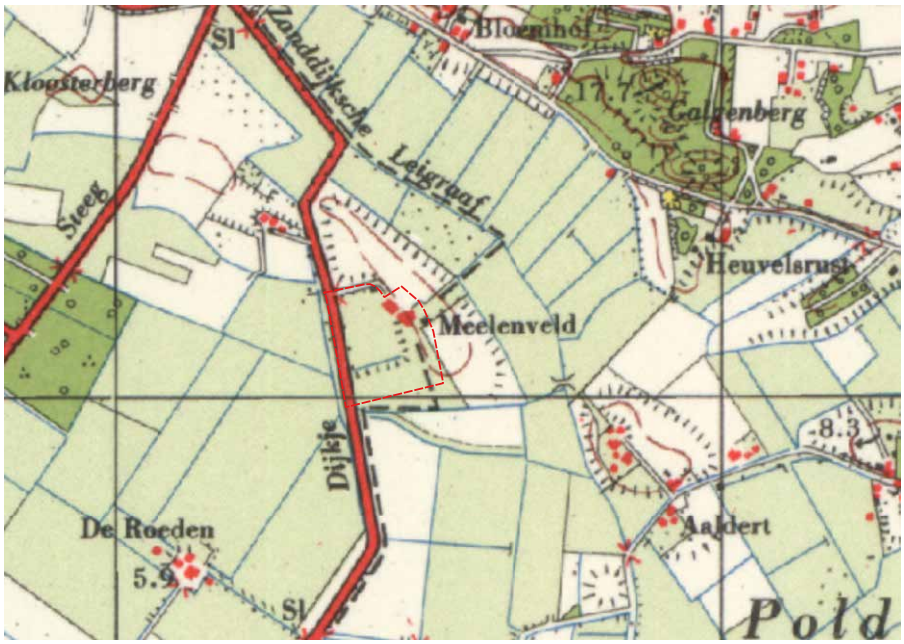
Ontginningsgeschiedenis

In 1900 is te zien dat de locatie van het plangebied al vroeg bewoond werd. Dit heeft te maken met de hogere ligging waardoor dit al interessant akkerbouwgebied was. De Meleveldsestraat bestond uit een dijkje tot aan de hogere duin om de weg begaanbaar te laten zijn. Ten noorden van deze lichte verhoging in het landschap lag de Zanddijksche Leijgraaf. Deze zorgde voor de ontwatering van de noordelijk gelegen komgronden. Het gebied was destijds vrij open door de vele weilanden zonder beplanting langs de randen. We waren enkele bosvakken aanwezig, voor de houtproductie. Het duingebied van Bergharen was juist dicht bebost, waardoor het contrast tussen rivierduinen en komgronden groot was. Het plangebied was nauwelijks beplant op enkele bomenrijen langs de wegen na. Het agrarische akkerbouw karakter was hier beeldbepalend. Opvallend is de toegangsweg tot de bebouwing die vanaf de Meleveldsestraat in zuidoostelijke richting aftakte alvorens hij bij de woning aankwam.

4. Kaart 1900

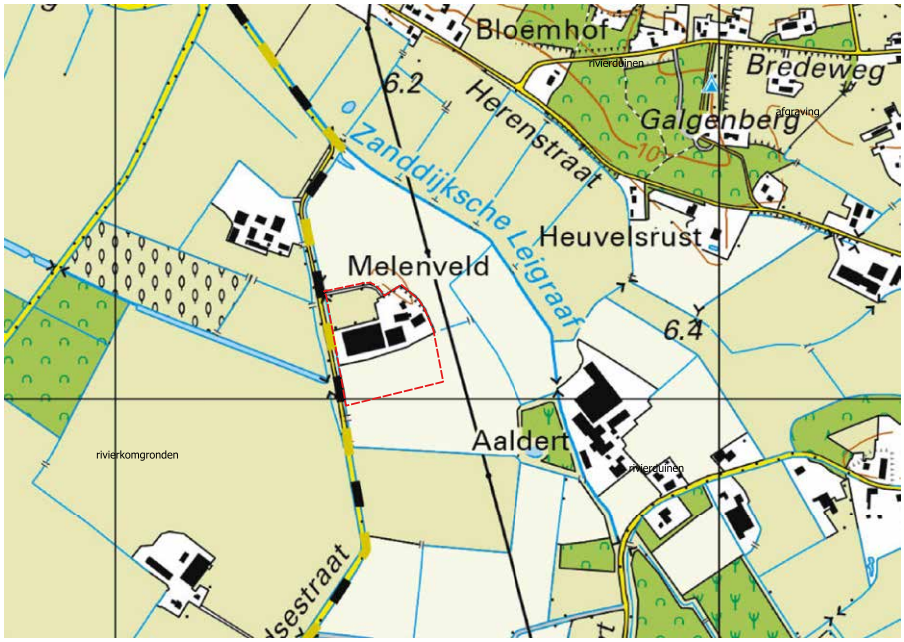
Het landschap heeft in 1960 niet veel veranderingen ondergaan. De akkerbouwgebieden zijn nog steeds vooral op de hoger gelegen gebeiden te vinden. Wel zijn er wat akkerbouwgebieden bijgekomen en wat kleinschalige bebouwing. Ook zijn er enkele boomgaarden te vinden

5. Kaart 1960

In 2019 is de hoofdopzet van het landschap nog steeds aanwezig: open weilanden en besloten bosgebied op de duinen. de boerderijen zijn wel aanzienlijk vergroot qua schaal en de percelen zijn groter geworden. Ook zijn er meer bosvakken bijgekomen. Dit is voor houtproductie (populieren) maar ook als natuurontwikkeling langs de Leijgraaf.

Het plangebied heeft een landelijke agrarische uitstraling met een passende openheid,

6. Kaart 2019

Huidige landschapskarakteristiek

Het huidige landschap wordt gekarakteriseerd door de openheid van de rivierkomgronden. Deze boerderij ligt nog op de oude locatie op enige afstand van de weg en de toegangsweg heeft ook nog de oorspronkelijke aftakkende vorm ten opzichte van de Meleveldsestraat. Deze is voorzien van volwassen lindebomen wat een karakteristiek beeld geeft. Ook de huidige grote stal is aan beide zijden ingepast. Aan de noordwestzijde met een knip- en scheerheg met bomenrij. Aan de zuidoostzijde met een struweelhaag.

7. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting oprit met lindebomen

8. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting woning met rechts en knip- en scheerhaag met bomen.

9. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting zuidkant stal en struweelhaag.

Landschappelijke inpassing

Het plan is om de grote schuur en kleinere stallen achter op het erf weg te halen en hiervoor twee Ruimte voor Ruimte woningen te bouwen. Ook de kleinere varkensstallen worden opgeruimd. In plaats daarvan wordt een kleinere akkerbouwloods dichtbij de woning geplaatst. Deze wordt in een passende stijl ontworpen met neutrale ingetogen kleuren en logische verhoudingen, zodat het in het landschap past. De nieuwe Ruimte voor Ruimtekavels moeten afstand houden van het nieuwe bouwvlak en liggen dicht tegen de weg aan.

De landschappelijke inpassing bestaan uit het handhaven van 2 bomenrijen die de woning en de nieuwe stal vanaf de weg inpassen:

- de lindelaan (Tilia cordata) langs de oprit wordt gehandhaafd waardoor deze prominent in het landschap ligt. Tevens vormt dit de inpassing voor het woonhuis.
- de veldesdoornbomen en de bijbehorende knip- en scheerheg van veldesdoorn(Acer campestre) ten noorden van de te verwijderen stal wordt behouden als begeleiding van een tweede oprit naar het erf.

Daarnaast wordt de bestaande landschappelijke inpassing deels gehandhaafd en deels verplaatst naar de nieuwe stal. Hierdoor blijft de sloot bereikbaar voor onderhoud via het bouwland. Daarnaast zorgt het voor het behoud van de openheid in het gebied. Doordat de zichtlijn tussen de boerderij en de nieuwe RvR woningen open blijft, blijft de historische landschappelijke ligging op het midden van de klein rivierduin zichtbaar. De nieuwe en deel bestaande struweelhaag past de stal vanaf de zuid en westkant in.

Rondom de nieuwe Ruimte voor Ruimte woningen worden ook struweelhagen met enkele losse bomen gezet. Tevens worden deze voorzien van knip- en scheerhagen zodat deze kavels in hun geheel landschappelijk ingepast zijn.

Samen met het verwijderen van de stallen en het niet plaatsen van een nieuwe (reeds vergunde) stal levert deze landschappelijke inpassing een verbetering van de omgevingskwaliteit op en is de bestaande en de nieuwe bebouwing voldoende landschappelijk ingepast.

Beplantingsplan

Aan te planten knip- en scheerheg			
	m¹	st / m¹	aantal
Hoogte 80-100 cm:	90	3	270
Veldesdoorn (Acer campestre) of beuk (Fagus sylvatica) en/of vergelijkbaar inheeems			

Aan te planten houtsingels *(ca. 200 m in totaal x 3 m = 600 m²)*			
Struweel: 80-100 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
Max. 5 soorten struweel toepassen	600	0,45	270
Struweel met boomvormers: es (Fraxinus excelsior), schietwilg (Salix alba), hazelaar (Corylus avellana), Gelderse roos (viburnum opulus), grauwe wilg (Salix cinerea), gewone vogelkers (Prunus padus), zwarte els (Alnus glutinosa) etc.			

Aan te planten landschapsbomen			
Plantmateriaal 10-12 cm, (h.o.h. = 8 á 10 m)			aantal
Max. 1 soort boom per rij toepassen			11
Winterlinde (Tilia cordata), gladde iep (Ulmus minor), gewone esdoorn, (Acer pseudoplatanus), walnoot (Juglans regia) en/of vergelijkbaar inheems			

Getekend door: T.v.H./B.R.
Datum: 01-04-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 920153.017

Deze tekening bevat tevens informatie die geen betrekking heeft op de verplichte landschappelijke inpassing als gevolg van bijbehorende procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

van DUN ontwerp&planologie

Landschappelijke inpassing | MELEVELDSESTRAAT 2 BERGHAREN

Bijlage 2 Cultuurhistorische waardenkaart gemeente Wijchen

Cultuurhistorische waarderingskaart

Gemeente Wijchen

schaal 1:12.500

legenda

Cultuurlandschappelijke waardering

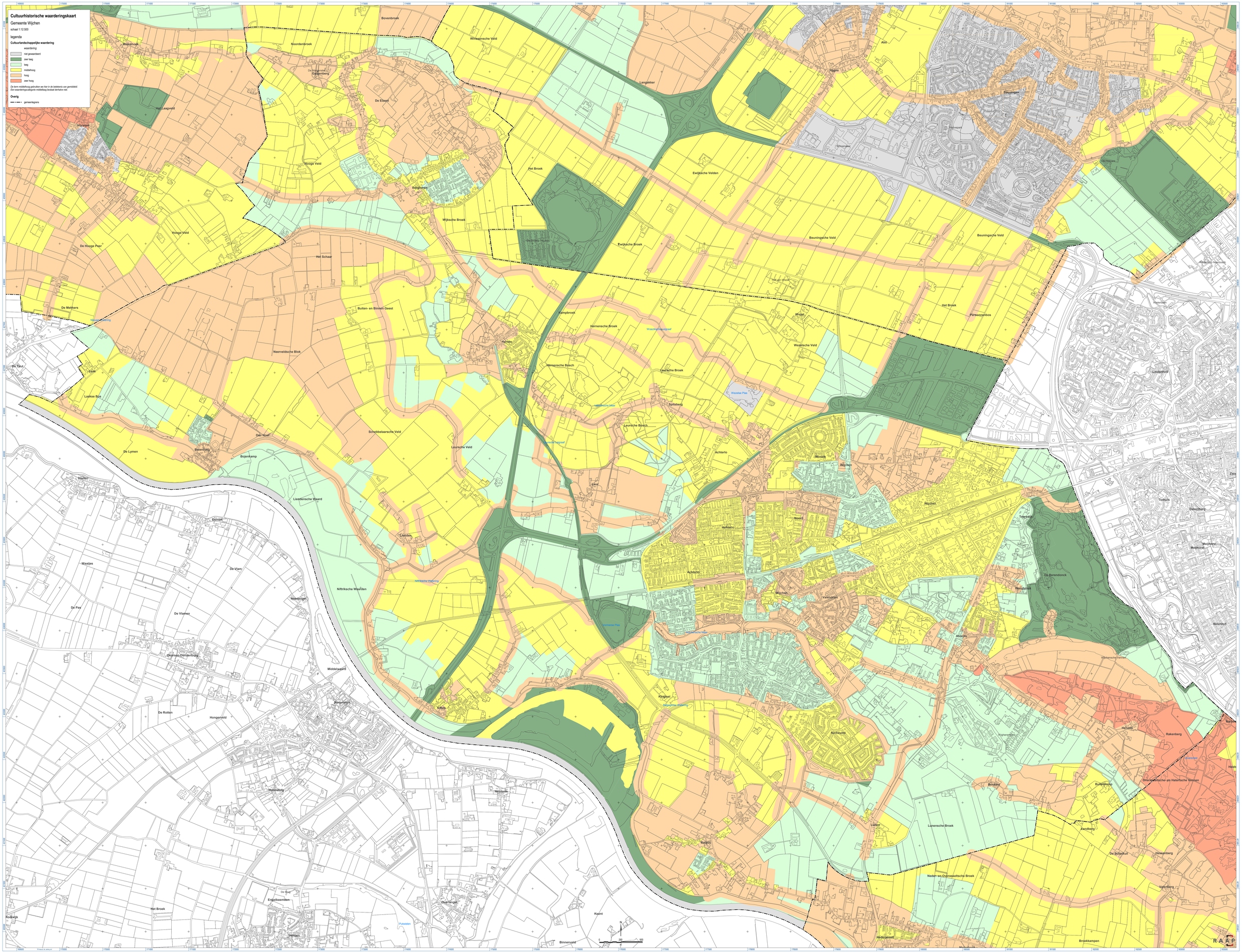
waardering

- niet gewaardeerd
- zeer laag
- laag
- middelhoog
- hoog
- zeer hoog

De term middelhoog gebruiken we hier in de betekenis van gemiddeld. Een waarderingscategorie middellaag bestaat derhalve niet.

Overig

- gemeentegrens

Bovenbroek
Noordenbroek
Wijksche Veld
Aldi
Hagve
Langakker
Beuningen
Schoonheid
Het Laagveld
Horsten
De Elbert
Hooge Veld
Het Broek
Ewijksche Velden
Bergharen
Wijksche Broek
Ewijksche Broek
Beuningsche Veld
Hooge Veld
De Hooge Peer
Het Schaar
De Mekkers
Buiten- en Binnen Geest
Kampbroek
Hernensche Broek
Weijer
Wezelsche Veld
Het Broek
Persoonsbos
Neerveldsche Blok
Hernen
Hernensche Bosch
Leursche Broek
De Tarn
Laakse Bos
Spitsberg
Leursche Bosch
Schebbelaarsche Veld
Leursche Veld
Achterlo
Bemmingen
Bojonkamp
De Lymen
Liesdensche Waard
Leur
Wowais
Wijchen
Noord
Terrasse
Dornsen
Liendom
Achterlo
Hoogblok
De Berendonck
Waaijes
De Vlam
Nijftrikssche Waarden
De Pas
De Vlamen
Nobelangel
Middelwaard
Alverna
Kraggel
Nijftrik
Kerkeveld
De Rotten
Hongerveld
Helvoets
Rakenberg
Beekant
Bullpeskamp
Lienen
Lienensche Broek
Zandberg
De Schatkuil
Hoseneberg
Nederen-en Overasseltsche Broek
Valkenberg
Engelbeemden
Overlangse
Keent
Binnenveld
Broekkampen
Lindenhof
Dekenburg
Meijhorst
Tolhuis
Nijmeegse Plas
Wezelse Plas
Overasseltsche- en Haterlsche Venlen
Rakenberg
Zwanenven
Wijchensche Veerplas
Wijchensche Meer
Wijchensche Ven
Wijchenmeerdijk
Hatterlsche Meer
Hatterlsche Weg
Wijchensche Meer
Wijchensche Veerplas
Wijchensche Veerweg
Wijchensche Weg
Wijchensche Ven
Wijchenmeerdijk
Zwanenven
Puttelaan
De Steur
Nijmeegse Plas

Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie Samen in verscheidenheid

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Gemeente Beuningen

Gemeente Druten

Gemeente Heumen

Gemeente Wijchen

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Colofon

Opdrachtgever: Gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Titel: Samen in verscheidenheid: beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Status: eindversie

Datum: juli 2017

Auteurs: ir. L.J. Keunen (RAAP) & mr. D. Jansen (Buro Waalbrug)

ISSN: 0925-6229

RAAP
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Buro Waalbrug
Postbus 165
6640 AD Beuningen

Samenvatting en conclusies

De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten hebben als gevolg van de wijziging van het Bro het besluit genomen cultuurhistorisch beleid te willen opstellen. Deze nota geeft de hoofdlijnen van dit beleid weer.

Het cultuurhistorisch beleid valt in twee hoofdonderdelen:

- Koesteren wat we hebben;
- Uitdragen van de rijkdom.

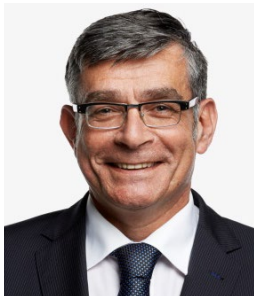
Het koesteren van wat er aan erfgoed is wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Borging van de cultuurhistorische waarden vindt voor de gemeente Wijchen plaats door middel van een parapluplan cultuurhistorie, dat gelijktijdig met deze nota is aangeboden aan de gemeenteraad. Heumen en Beuningen hebben besloten geen parapluplan vast te stellen. Beuningen heeft het besluit genomen de cultuurhistorische belangen alleen bij nieuwe ontwikkelingen mee te nemen. Beuningen heeft zich daarnaast voorgenomen om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in het kader van de voorbereiding van omgevingsvisie en omgevingsplan. In Druten worden de relevante cultuurhistorische waarden in de toekomstige bestemmings- en perio-dieke plannen meegenomen. In de vertaling van de cultuurhistorische inventarisatie- en waarderingskaarten naar de beleidskaart is een keuze gemaakt voor de hoogst gewaardeerde gebieden en, voor Wijchen, karakteristieke bebouwing die in het parapluplan zal worden opgenomen. Daarmee wordt een keuze gemaakt welke gebieden de gemeenten op cultuurhistorisch vlak van belang vinden en waar zij specifieke eisen willen stellen aan ontwikkelingen.

Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten. Vanuit de formulering van thema's die voor de gemeenten van belang worden geacht zijn erfgoedlijnen en projectideëen geformuleerd, gekoppeld aan 'cultuurhistorische trends'. Waar financiële en personele ruimte bestaat zal de gemeente het maatschappelijk middenveld bij initiatieven ondersteunen en eigen initiatieven ontplooien.

De vier gemeenten hopen met deze aanpak meerdere doelen te bereiken. Allereerst is de wens dat het bestaande erfgoed behouden blijft en op een positieve manier wordt ontwikkeld. Daarnaast beoogt zij dat het aanwezige erfgoed optimaal benut wordt voor toeristisch-recreatieve doeleinden, erfgoededucatie en economische ontwikkeling.

Henk van den Berg,
wethouder gemeente Heumen

Sjef van Elk,
wethouder gemeente Druten

Paul Loermans,
wethouder gemeente Wijchen

Piet de Klein,
wethouder gemeente Beuningen

Voorwoord

Cultuurhistorie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Als wethouders cultuurhistorie van Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten zijn wij dan ook erg tevreden over deze gezamenlijke beleidsnota, een nota die de passende titel "Samen in verscheidenheid" meekreeg. Want natuurlijk onderscheiden en profileren wij ons af en toe als gemeenten van elkaar. Soms schuwen we zelfs de concurrentie niet. Voor het uitdragen van onze gezamenlijke cultuurhistorie geldt dat in ieder geval niet. Op dat beleidsterrein zoeken we juist de verbinding. Deze nota is daar het resultaat van.

De minister noemde in 2009 cultuurhistorie als een van de drie belangrijke pijlers van de toekomstige monumentenzorg in zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg. Dat was het eerste signaal van de rijksoverheid richting gemeenten om hen op te roepen cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen. De regelgeving die hier in 2012 uit voortvloeide was het laatste zetje.

Deze cultuurhistorische beleidsnota laat op een scherpe manier zien hoe enorm waardevol onze gezamenlijke cultuurhistorie is. Hoofdstuk 3 voert ons mee in de rijke geschiedenis van Merovingers, Romeinen, Karolingers, kastelen en heerlijkheden. In de hoofdstukken erna beschrijven wij hoe wij als gezamenlijke en individuele gemeenten met onze cultuurhistorische pareltjes om gaan: samen in verscheidenheid.

Wij bedanken de samenstellers en alle mensen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze beleidsnota. Zij zijn er wat ons betreft in geslaagd een meeslepende én realistische beleidsnota te schrijven die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Inhoud

Samenvatting en conclusies 5

Voorwoord 7

Inhoudsopgave 9

1 Inleiding 11

2 Wat is cultuurhistorie? 15

3 Cultuurhistorie in de regio 19

4 Wetgeving 31

5 Planologische borging en monumentenzorg 37

6 Cultuurhistorische kansen 49

7 Nawoord 57

Bijlage 1 - Inventarisatie wetgeving en beleid ..... CD

Bijlage 2 - Beschrijving planologische borging per gemeente ..... CD

Bijlage 3 - Cultuurhistorische analyse ..... CD

Bijlage 4 - Toelichting op de waarderingskaarten ..... CD

Bijlage 5 - Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen ..... CD

Bijlage 6 - Maatschappelijke initiatieven ..... CD

Bijlage 7 - Cultuurhistorische trends in de maatschappij ..... CD

Bijlage 8 - Projectideeën erfgoedbeleving en -benutting ..... CD

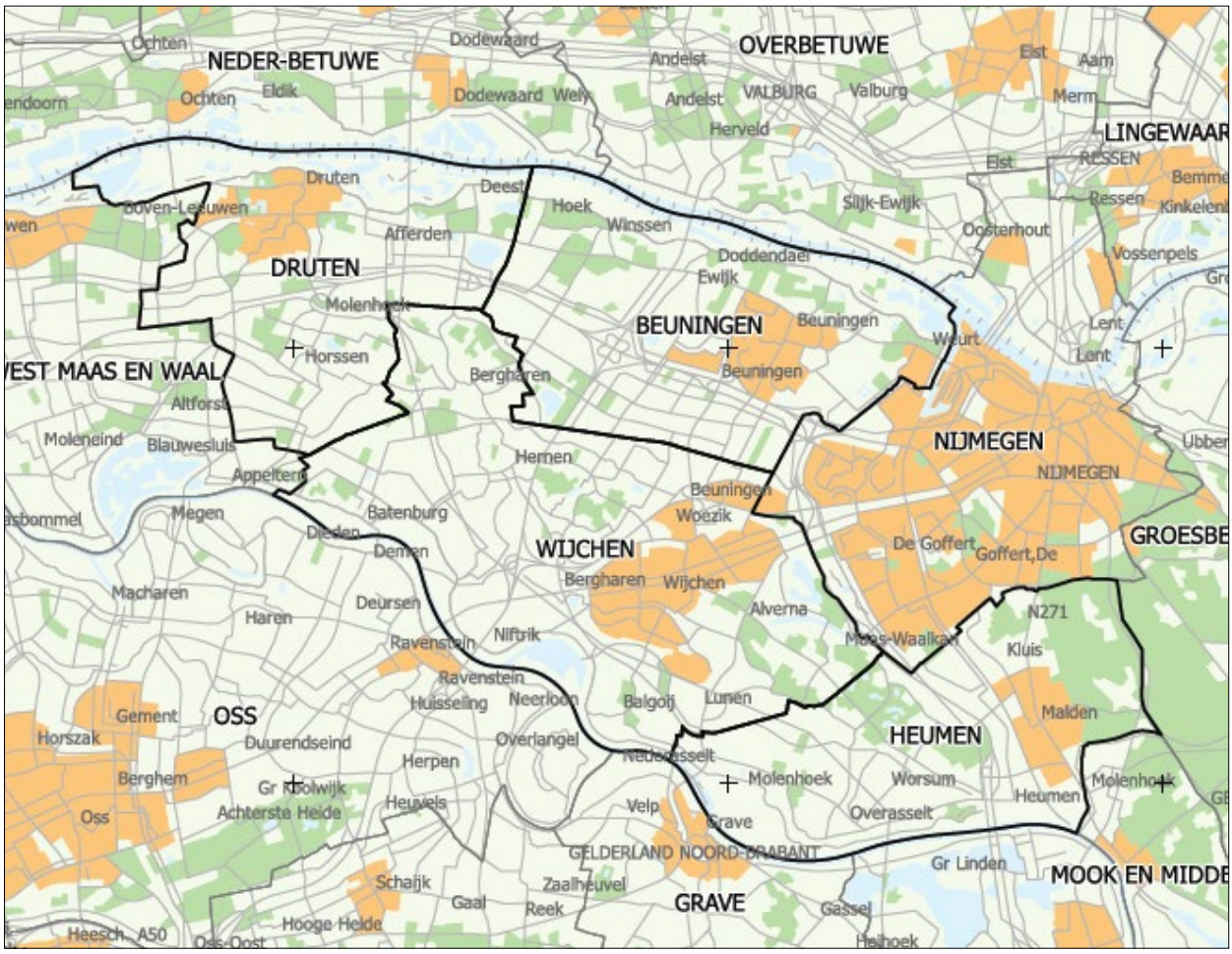
1 Inleiding

1.1 Rijke gemeenten

Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen zijn prachtige gemeenten op de overgang van het Land van Maas en Waal naar het heuvelachtige Rijk van Nijmegen. In het landschap en in de kernen is de geschiedenis op veel plekken tastbaar aanwezig; er is een rijke variatie aan cultuurhistorisch erfgoed, ook wel aangeduid als cultureel erfgoed of 'cultuurhistorie'.

Cultuurhistorie wordt van grote waarde geacht. Het draagt bij aan de identiteit van een gemeente, zorgt ervoor dat inwoners geworteld zijn in hun geboorte- of woongemeente en creëert aantrekkingskracht voor toeristen en dagrecreanten. Het is bovendien van waarde voor het onderwijs. Aan cultuurhistorie wordt aandacht besteed in het primair onderwijs: de leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen belangstelling voor aspecten van het lokale en regionale

Figuur 1.1
De ligging van de gemeenten Beuningen, Heumen, Wijchen en Druten.

verleden en overblijfselen daarvan. Daarnaast draagt het bij aan de lokale economie en versterkt zo de economische positie van een gebied. Hoewel dit laatste wel eens wordt onderschat of in twijfel wordt getrokken, tonen onderzoeken van omgevingseconomen het onomstotelijk aan.[4]

1. Zie hiervoor onder meer: Ruijgrok, E., 2004. Economische waardering van cultuurhistorie. Casestudie Tieler- en Culemborgerwaard. Witteveen+Bos, Rotterdam; Bade, T. & G. Smid, z.j. Eigen haard is goud waard. Over de economische baten van cultuurhistorisch erfgoed. Triple E Productions, Arnhem.; Div. auteurs, 2009. Het cultuurhistorisch argument. Projectbureau Belvedere, Utrecht; Brouwer, J., E. Ruijgrok & R. Abma, 2012. Historische buitenplaatsen en landgoederen. In stand houden loont! Witteveen+Bos, Deventer.

1.2 Aanleiding voor deze nota

Cultuurhistorie kan in Nederland al sinds jaren landelijk op een grote maatschappelijke belangstelling rekenen. De toeristisch-recreatieve sector draait voor een belangrijk deel op beleving en exploitatie van ons ondergronds, gebouwd en landschappelijk erfgoed. Deze belangstelling vertaalde zich in 2009 in de beleidsbrief 'Modernisering Monumentenzorg'. Daarin benoemde de minister drie pijlers voor de toekomstige monumentenzorg: cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, eenvoudiger en krachtiger regelgeving en bevordering van herbestemmingen. De regelgeving die voortvloeide uit dit rijksbeleid, met name de wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening per 1 januari 2012, is de concrete aanleiding geweest om deze nota op te stellen. Elke gemeente werd nu verplicht om expliciete afwegingen op het vlak van cultuurhistorie te maken bij herziening van bestemmingsplannen.

1.3 Doel: wat willen de gemeenten bereiken?

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en Heumen willen met deze nota de omgang met cultuurhistorie in de komende jaren regelen. De bedoeling is om cultuurhistorie een nóg volwaardiger positie in de ruimtelijke ordening, het toeristisch-recreatief beleid en in de erfgoededucatie te geven. Dit doen zij in het besef dat cultuurhistorie om meerdere redenen (immaterieel, economisch) waardevol en merendeels onvervangbaar is en dat de gemeenten bij jong én oud de waarde, de kennis en het belang van cultuurhistorie en in het in stand houden ervan kunnen bevorderen om (meer) draagvlak te creëren.

Figuur 1.2
Herkenbare historische plekken roepen een vertrouwd gevoel bij bewoners op.

2 Wat is cultuurhistorie?

2.1 De term

Cultuurhistorie is een verzamelterm die betrekking heeft op de invloed die de mens op zijn omgeving heeft gehad. Datgene wat uit dit verleden fysiek of in de hoofden van mensen nu nog aanwezig is, wordt cultuurhistorisch of cultureel erfgoed genoemd: alle tastbare, bekende of onbekende sporen van het menselijk verleden, zoals die teruggevonden worden in bodem, landschap en gebouwen. Daartoe behoren ook waardevolle cultuurlandschappen, structuren en patronen die zich daarin bevinden en verhalen en veldnamen die daarmee verbonden zijn. Deze termen worden in deze nota dus ook door elkaar gebruikt, afhankelijk van wat bedoeld wordt.

Erfgoed is er in de volgende verschijningsvormen:

- aardkundig: het reliëf in het terrein en de bodemkundige verschijnselen die daarbij horen;
- archeologisch: relicten en structuren die door mensen zijn gemaakt, maar onzichtbaar zijn doordat ze onder de grond verstopt liggen;
- cultuurhistorisch: bovengrondse relicten van menselijke oorsprong, te verdelen naar landschappelijk, gebouwd en stedenbouwkundig erfgoed;
- immaterieel: verhalen, gebeurtenissen en namen in relatie tot specifieke plekken.

Deze nota gaat in principe over de bovengrondse cultuurhistorie: landschappen en de gebouwde omgeving. De vier gemeenten willen voor de bepaling van thema's echter niet te star met deze scheiding omgaan. Alhoewel veel van het prehistorische en Romeinse verleden ondergronds ligt, zijn de resten en de kennis daarover betekenisvol voor de beleving van het verleden. Alleen planologisch en waar het gaat om de aard van het onderzoek volgen beide aspecten verschillende paden.

2.2 Wanneer is iets 'cultuurhistorie' ?

De bijzondere landschappen in onze gemeenten zijn niet van de ene op de andere dag ontstaan. Zij zijn het resultaat van eeuwenlang agrarisch gebruik en alle kortere of langere ontwikkelingen die daar doorheen speelden. Watersnoden, dijkdoorbraken, oorlog: het zijn allemaal zaken die hun sporen direct

of indirect in het landschap hebben achtergelaten in een 'basis' die door de boeren gelegd is. Het stedelijk gebied heeft zich vanaf de middeleeuwen stapsgewijs ontwikkeld tot wat het nu is: vooroorlogse kernen en linten met naoorlogse bebouwing daaromheen, de laatste veelal in de vorm van grotere gebouwde complexen.

Om iets aan te duiden als 'cultuurhistorisch waardevol' moet er een zekere afstand tot zijn, vooral in de tijd. Als objecten, structuren en gebiedskarakteristieken een zekere leeftijd hebben, worden ze als 'erfgoed' beschouwd. De waarde die de gemeenten eraan toekennen en die is vastgelegd in de cultuurhistorische waarderingskaarten, wordt over het algemeen vooral bepaald door de mate van gaafheid waarmee ze de tijd tot nu hebben doorstaan. Ook aspecten als zeldzaamheid en bijzonderheid spelen daarin een rol.

Tot voor kort werd in de Monumentenwet de minimale leeftijdsgrens van 50 jaar gehanteerd voor gebouwde rijksmonumenten, en was 'wat cultuurhistorie is' dus heel scherp in de tijd gedefinieerd. Die grens is met de aanpassing van de wet in 2012 losgelaten. Een belangrijke trend is dat voor erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog inmiddels vanuit archeologisch, landschappelijk en historisch-bouwkundig perspectief interesse bestaat. De twee laatste disciplines wagen zich inmiddels al verder, in elk geval tot 1965 als formele afsluiting van de wederopbouwperiode en soms nog (veel) verder. Er bestaat landelijk inmiddels een lijst van 190 potentiële rijksmonumenten uit de periode 1940-1965, waarvan een deel al is aangewezen. Onze vier gemeenten ontbreken overigens in deze lijst. Veel gemeenten hebben daarnaast al gemeentelijke monumenten uit die periode aangewezen of karakteristieke gebouwen aangeduid. Op landschappelijk vlak staan de oudere ruilverkavelingen als 'wederopbouwlandschappen' inmiddels in de belangstelling, zoals die van Maas en Waal-West.[5] Op die manier leert men in elk geval minder star naar ons erfgoed te kijken en met een open blik de waarde van ons verleden – in alle tijden - te zien.

2. Alleen het gedeelte in de gemeente West Maas en Waal heeft bijzondere aandacht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gedeelte in de gemeente Druten heeft men erbuiten gelaten. Dit gedeelte is echter wel meegenomen in de cultuurhistorische waarderingskaart.

Figuur 2.1
De ruilverkaveling Maas en Waal-West, deels op grondgebied van de gemeente Druten, wordt inmiddels landelijk als een belangrijk voorbeeld van naoorlogse planologie gezien.

3 Cultuurhistorie in de regio

3.1 Inleiding

De gemeenten Heumen, Beuningen, Wijchen en Druten kennen een grote cultuurhistorische rijkdom en variatie. In dit hoofdstuk wordt in kort bestek een overzicht gegeven van belangrijke perioden en onderwerpen met betrekking tot de cultuurhistorie van Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten. De tastbare weerslag daarvan is weergegeven op de archeologische waarden- en verwachtingskaarten en de cultuurhistorische waardenkaarten van elke afzonderlijke gemeente.

3.2 Zichtbare prehistorie

Erfgoed zoals dat is opgenomen op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vormt de aftrap. Dit wordt gedaan, omdat daarvan in het heden nog sporen te herkennen zijn en er in de verschillende gemeenten een bijzonder belang aan deze perioden in de geschiedenis wordt gehecht. Bewoning in het Gelders rivierengebied vond plaats op de hogere oevers van rivieren en op opgewaaide rivierduinen. De vroegste bewoners van Wijchen en Heumen woonden na de laatste ijstijd, zo vanaf 10.000 jaar geleden, op terrassen langs de Maas en op rivierduinen. Zij voedden zichzelf door jagen en verzamelen. Enkele duizenden jaren later vond de verandering van uitsluitend jagen en verzamelen naar landbouw plaats. Zichtbare overblijfselen uit deze periode zijn grafheuvels. Wonen deed men toen onder meer aan het Wijchens Meer. Uit deze periode wordt in Beuningen de eerste bewoning gevonden. In Druten is oudere prehistorische bewoning eveneens bekend door de vondst van bijvoorbeeld vuursteen. Ook uit jongere perioden zijn er sporen van grafcultuur op de rivierduinen van Wijchen en Heumen, zoals grafheuvels uit de bronstijd en urnenvelden uit brons- en ijzertijd. In de ijzertijd bereikte de bevolkingsdichtheid voor de prehistorie zelfs een hoogtepunt.

3.3 Romeinen en Merovingers

Vondsten die in verband staan met de aanwezigheid van de Romeinen in onze contreien bevinden zich op de hogere delen van het landschap. Belangrijk is bijvoorbeeld de Romeinse verbindingsweg, aangelegd voor militaire doeleinden, tussen *Noviomagus* (Nijmegen), *Ceuclum* (Cuijk) en *Blariacum* (Blerick), die in het reliëf en de tegenwoordige wegenstructuur nog teruggevonden worden. Langs de route in de bossen van Heumensoord liggen de resten van vermoedelijk een 4e-eeuwse Romeinse wachttoren, gebouwd ter verdediging van

Figuur 3.1
Een restant van het Wijchens rivierduinreliëf.

Figuur 3.2
De Romeinse afvoergoot uit Ewijk.

deze route. Romeinse villa's lagen onder meer in Plasmolen, Ewijk en Druten. Een gerestaureerde afwateringsgoot van de Romeinse villa in Ewijk ligt in het gemeentehuis in Beuningen. In Druten werd bovendien een Romeins schip aangetroffen.

Wijchen was vanaf 100 na Chr. een belangrijke nederzetting nabij *Ulpia Noviomagus*. Rond het dorp ontstonden vanaf de late 1e eeuw de bijbehorende

grafvelden. Na een dip in de loop van de 3e eeuw trad in de 4e eeuw weer herstel van bewoning op. Uit archeologische vondsten is op te maken dat Wijchen zoiets als het 'Romeinse Wassenaar' was. Zo is er uit Wijchen een stenen Romeins gebouw bekend. Wijchen en Nijmegen waren via een weg langs de zuidzijde van het rivierduincomplex van Overasselt met elkaar verbonden. Langs de Schatkuilsestraat in Overasselt ligt een Romeins villacomplex. Elders moeten welvarende boerenbedrijven uit deze periode hebben gelegen, die herkend worden aan de vondst van bijvoorbeeld dakpannen.

Na het formele einde van het Romeinse rijk in 476 na Chr. bleef de omgeving van Wijchen gewoon bewoond. Op diverse plaatsen op de rivierduinen van Wijchen werd in die tijd gewoond en begraven. Belangrijke aanwijzing daarvoor is het grote Merovingische grafveld onder het centrum van Wijchen, in gebruik was tussen circa 400 en circa 640 na Chr. Uit grafgiften blijkt dat er, toen de Romeinen een vacuüm achterlieten, een lokale elite ontstond.

3.4 Karolingers, de kerstening en christelijke tradities

In de vroege middeleeuwen introduceerden Angelsaksische missionarissen de christelijke religie. Oude gebruiken kregen vaak een christelijke betekenis. Opvolgers van deze missionarissen waren monniken in kloosters en abdijen, die kerken stichtten of beheerden en grondbezit exploiteerden. Alhoewel hun invloed sinds 1795 is verdwenen, zijn er nog verwijzingen naar dit verleden in de vorm van patroonheiligen, boerderijnamen ('Munnikhof') en natuurlijk de middeleeuwse kerken en kapellen zelf. Zo speelde de abdij van Saint-Valéry-sur-Somme een belangrijke rol in middeleeuws Overasselt, waaraan de Sint-Walrickkapel nog te danken is. Ook de abdij Kaiserswerth bekleedde een positie in de gemeente Heumen. Zowel in Heumen als Druten was de abdij Grafenthal in Goch belangrijk. In Bergharen speelde de abdij Camp een rol.

Wellicht nog belangrijker voor de ontwikkeling van het kerkelijk landschap was de opleving van het katholicisme na 1800 en vooral na 1850. Op veel plekken zijn er uitingen van die opleving te vinden. Nieuwe kerken werden gebouwd, kloosters verrezen, scholen werden gebouwd en het Rijke Roomse Leven bloeide. In het straatbeeld verrezen kapellen en Heilig-Hartbeelden. Dat duurde iets meer dan 100 jaar. Uit deze ruime eeuw van katholieke bloei kennen alle gemeenten veel zichtbaar erfgoed, zoals kerken en pastorieën. Uit de nadagen van het Rijke Roomse Leven dateert nog de naoorlogse kerk van Malden. Gevolg van deze opleving van het rooms-katholicisme was ook dat er nieuwe

Figuur 3.3
De Walrick-kapel nabij Overasselt: plaats van geloof en volksgeloof.

protestantse kerken gebouwd moesten worden, omdat deze gemeenschappen de oude gebouwen verloren. In Horssen bevindt zich een voorbeeld.

Naast kerkelijke tradities bestonden er ook tradities vanuit het volksgeloof. Vaak waren zij sterk verweven met christelijke tradities. Het bekendst is wel de lapjesboom bij de Sint-Walrickkapel van Overasselt, maar relevant is bijvoorbeeld ook de linde op de Kapelberg bij Bergharen.

3.5 Cultuurlandschappen

De cultuurlandschappen uit deze regio vinden hun oorsprong in belangrijke mate in de middeleeuwen. Weliswaar werd er al veel eerder gewoond, maar de huidige ruimtelijke structuur van nederzettingen, akkercomplexen, bossen en weidegebieden kwam vanaf de middeleeuwen tot stand. Daarbij bestaat een sterke relatie met de ondergrond. Op drogere, hoger gelegen gronden, zoals de rivierduinen en oeverwallen, verbouwde men gewassen. Boerderijen werden in de directe omgeving geplaatst. In lager gelegen, natte gronden weidde men vee en oogstte men hooi als wintervoer. Hiervoor waren in de eerste plaats komgebieden, oude riviergeulen en uiterwaarden geschikt. De meest hoog gelegen terreinen, te droog voor akkerbouw, bleven het langst 'woest' liggen: men gebruikte ze relatief extensief. Het waren ook de plekken die het meest geschikt waren voor bosbouw op het moment dat men daarvoor de technieken beheerste en er een markt voor was. Zelfs de industrialisatie schikte zich in hoge mate naar het landschap. In de uiterwaarden werd klei gewonnen en verrezen steenovens, die in de 19e en 20e eeuw uitgroeiden tot steenfabrieken. De rationalisering van de landbouw heeft in sterkte mate het cultuurlandschap in onze regio veranderd. Dat heeft op bepaalde plekken geleid tot bijzondere nieuwe landschappen, zoals bij Horssen, terwijl op andere plekken de vervlakking van de oude landschappelijke contrasten het beeld bepaalt.

Figuur 3.4
Steenoven Vogelsangh in Deest, relict van de economische exploitatie van het landschap in het verleden.

3.6 Kastelen en heerlijkheden

Net als de rest van het rivierengebied zijn de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen en Heumen rijk aan de tastbare overblijfselen van een indrukwekkend verleden: kastelen, landhuizen en buitenplaatsen. Een deel van de middeleeuwse kasteeleigenaren bezat ook territoriale macht, een bestuurlijke vorm waarvoor de term 'heerlijkheid' gebruikt wordt. Zo waren Batenburg, Hernen en Heumen relatief zelfstandige heerlijkheden. Aan andere kastelen waren wel bepaalde (heerlijke) rechten verbonden, maar niet de bestuurlijke rechten over een bepaald gebied. Zo viel Wijchen onder het hertogelijk bestuur en was de kasteelheer vooral een 'grootgrondbezitter'.

Batenburg, Hernen-De Templet, de Malderburcht en mogelijk ook de motte te Leur waren mottes met een houten toren erop. Hun opvolgers werden soms op dezelfde plek gebouwd, maar soms ook elders. De kastelen van Batenburg, Hernen, Wijchen en Heumen bestonden uit een toren met aanbouwen en werden door grachten omgeven. Ook verrezen nieuwe kastelen die geen voorfase als motte hadden gekend, zoals Blankenborg, Doddendael en Winssen.

Figuur 3.5
Kasteel Batenburg is ook als ruïne nog altijd indrukwekkend.

Naast de grotere kastelen ontstonden er in de laatste fase van de late middeleeuwen en de 16e eeuw ook kleinere steenhuizen van de regionale of lokale elite, zoals mogelijk Puiflijk, Uilenburg, Nagelhorst, Schoonenburg en Slimsijp nabij Overasselt. Hun omvang, verdedigbaarheid en betekenis van de bewoners was doorgaans geringer dan die van de grotere burchten. Zij werden soms als havezate aangeduid.

De 17e eeuw vormde een belangrijk breukmoment in de geschiedenis van kastelen en landschap in de regio. Kastelen vervulden meer en meer in de eerste plaats een rol als woongebouw in plaats van militaire vesting, en daarbij hoorde een tuin- en parkaanleg. Kastelen gingen soms een rol spelen als adellijke buitenverblijven en werden conform die nieuwe functie verbouwd. De kastelen van Wijchen en Hernen zijn een mooi voorbeeld van uitersten: Wijchen werd een luxe buitenverblijf, terwijl Hernen zijn oude weerbare karakter behield. Ook werden nieuwe landhuizen gebouwd, zoals in Horssen. De aanleg van buitenplaatsen betekende een transformatie van het platteland: functioneel-agrarisch werd aangevuld met esthetiek. Tuinen en parken werden aangelegd, maar ook werd het platteland dat tot kasteeldomeinen behoorde verfraaid met lanen.

Figuur 3.6
Huis Horssen laat zien dat comfort steeds meer een rol ging spelen voor de elite.

3.7 Strijd tegen het water

Meer dan over welk onderwerp dan ook is geschreven over de band tussen de inwoners van het Land van Maas en Waal en de beide rivieren die het gebied aan twee zijden begrenzen. Vele eeuwen woonden de inwoners van dit gebied in een onbedijkt rivierenlandschap. Rivieren verlegden zich door de millennia heen met enige regelmaat, zoals aan het Wijchense Ven, een uitgeveende oude loop van de Rijn, en het Wijchens Meer, een Maasmeander, nog te zien is. Op de hoogtes tussen de rivierbeddingen woonden de 'Maas en Walers'.

Water stroomde vóór de bedijking ook via de komgebieden naar het westen af. De oeverwallen en zeker de rivierduinen en de stuwwalflanken waren hoog genoeg om meestal droge voeten te houden. Zijkades (zijdewendes) en achterkades beschermden de bewoners van dit gebied vanaf de middeleeuwen tegen water dat vanuit de kommen hun woongebied bedreigde. Met de aanleg van voorkades op kwetsbare plekken, mogelijk omdat men door bevolkingsgroei ook lagere delen van het landschap ging bewonen, waren hele dorpsgebieden van een ringkade voorzien.

Omdat waterafvoer steeds vaker een gezamenlijk belang was, werd in de 14e eeuw toestemming verkregen een aaneengesloten bedijking aan te leggen. Dat zorgde voor relatieve veiligheid en de mogelijkheid om komgronden intensiever te gaan gebruiken. Afwatering van de kommen werd via uitwateringssluizen naar de rivier geregeld. Rivierverleggingen bedreigden echter regelmatig de stabiliteit van de dijk. Soms moest land worden prijsgegeven door de dijk terug te leggen. Dat kon echter ook militair-strategische oorzaken hebben, zoals bij Nederasselt.

De rivier kon zijn sedimenten niet meer kwijt, en het rivierbed hoogde zich op. Dijken moesten regelmatig worden verhoogd. Hogere dijken betekenen echter tegelijk een grotere dreiging voor het achterland bij dijkdoorbraken, omdat de druk erop veel hoger werd en de kracht van het water na een doorbraak dus ook. Vooral na 1700 braken de dijken regelmatig in de wintermaanden door opstuwend ijs. Naast al het leed veroorzaakten zij ook diepe gaten in het landschap, de huidige kolken. Na doorbraken werd de nieuwe, bochtige dijk

Figuur 3.7
De dijk tussen Nederasselt en Overasselt brak 90 jaar geleden nog door.

om de kolk gelegd. Kwelwater werd door middel van zogenaamde kwelkades bestreden.

Relevant zijn ook de aanpassingen aan de Maas na de overstromingen van 1926. Besloten werd een aantal bochten in de Maas af te snijden en een recht rivierbed aan te leggen. Bij Balgoij, Keent en de aangrenzende Loonse Waard ligt nog een afgesneden meander in het landschap.

3.8 Bezetting en strijd tegen de bezetter

Onze regio heeft in de afgelopen eeuwen zeker tweemaal te maken gehad met bezetting en een strijd tegen de bezetter. In de Tachtigjarige Oorlog voerden Oranjegezinde troepen een beleg op de stad Grave uit. Deze aanval richtte zich tevens op het verdedigingswerk aan de overzijde van de Maas, het latere Kroonwerk Coehoorn. De aangelegde aanvalslinie, bedoeld om de stad af te sluiten van de omgeving, lag voor een deel op Heumens en Wijchens grondgebied. Van de aarden werken en kampementen is aan het oppervlak weinig meer te zien, maar ondergronds vermoedelijk wel het nodige bewaard gebleven.

Grave had dus een strategische positie die ook op de landschappen van vooral Over- en Nederasselt van invloed was. Misschien wel het ingrijpendst op de lange termijn waren de aanpassingen rondom het Kroonwerk Coehoorn door de eeuwen. In 1699 werd de dijk bij Nederasselt een behoorlijk stuk teruggelegd in verband met de aanleg van dit kroonwerk. Hiervoor moest de middeleeuwse kerk wijken.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelden de vier gemeenten een relatieve bijrol, die nog het grootst was in de gemeente Heumen. Tijdens de inval van de Duitsers vonden gevechten plaats rond de brug bij Grave en de bruggen over het Maas-Waalkanaal. In Druten lag de Waal-Maaslinie uit 1939, een verbinding tussen de Peel-Raamstelling en de Linie van de Spees/Grebbelinie, maar deze werd uiteindelijk niet gebruikt. De linie is nu moeizaam in het landschap herkenbaar.

Ruim vier jaar later was het strijdtoneel echter nog heviger. Het gebied rond Nijmegen maakte deel uit van Operatie Market Garden. In het Neder- en Overasseltse Broek in de gemeenten Wijchen en Heumen vonden luchtlandingen van parachutisten plaats om de hiervoor genoemde bruggen te kunnen innemen. Deze actie werd succesvol uitgevoerd, waardoor de troepen richting Nijmegen konden trekken. De terugtrekkende Duitse troepen richtten vernielingen aan in Alverna en aan de brug ter hoogte van Niftrik en Ravenstein. Alle gemeenten

Figuur 3.8
Overal in Nederland braken na de bevrijding feesten uit, zoals ook hier in Beuningen.

hadden bovendien te maken met burgerslachtoffers, vliegtuigcrashes en een meer of minder ontregelde samenleving.

De strijd was hiermee echter niet gestreden. De Slag om Arnhem werd verloren en de Betuwe werd frontgebied. Net daarachter lag het bevrijde Land van Maas en Waal. In Malden en Overasselt werden tijdelijke landingsplaatsen voor vliegtuigen aangelegd en in 1945 werd een tijdelijke spoorlijn aangelegd om de route over spoor naar Duitsland te verkorten.

4 Wetgeving

4.1 Rijk

4.1.1 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 opnieuw in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het Gelders Genootschap wordt bemand. De verplichting om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

4.1.2 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

In het vijfde lid van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Met deze beleidsnota willen de betrokken gemeenten ter uitvoering van deze bepaling van het Bro aan de voorkant duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop cultuurhistorie als sectoraal belang bij de ruimtelijke ordening wordt/moet worden betrokken.

4.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. De geformuleerde landelijke belangen ten aanzien van cultuurhistorie komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

4.2 Provincie Gelderland

4.2.1 Omgevingsverordening Gelderland

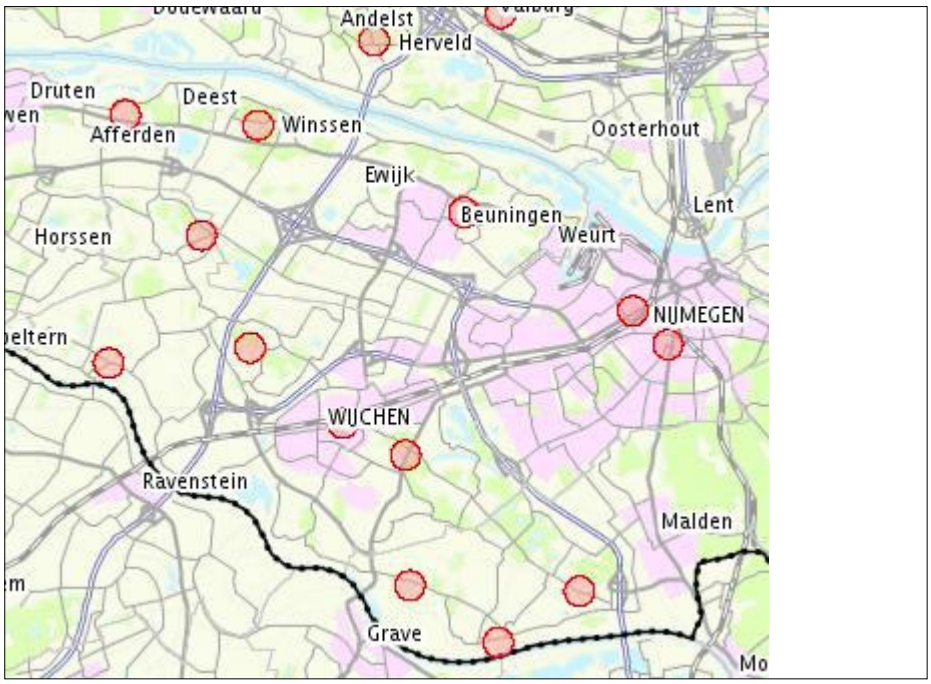
In de omgevingsverordening Gelderland zijn beschermende regels opgenomen voor erfgoed, waaronder waardevol landschap, voor zover dit raakt aan een provinciaal ruimtelijk belang. De regels met betrekking tot de bescherming van erfgoed zien op de Romeinse Limes en de Hollandse Waterlinie, daarnaast zijn

beschermende regels opgenomen voor molenbiotopen, waardevol open gebied en het Nationaal landschap. Verder is in de omgevingsverordening een beschermende regeling opgenomen voor de gronden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen.

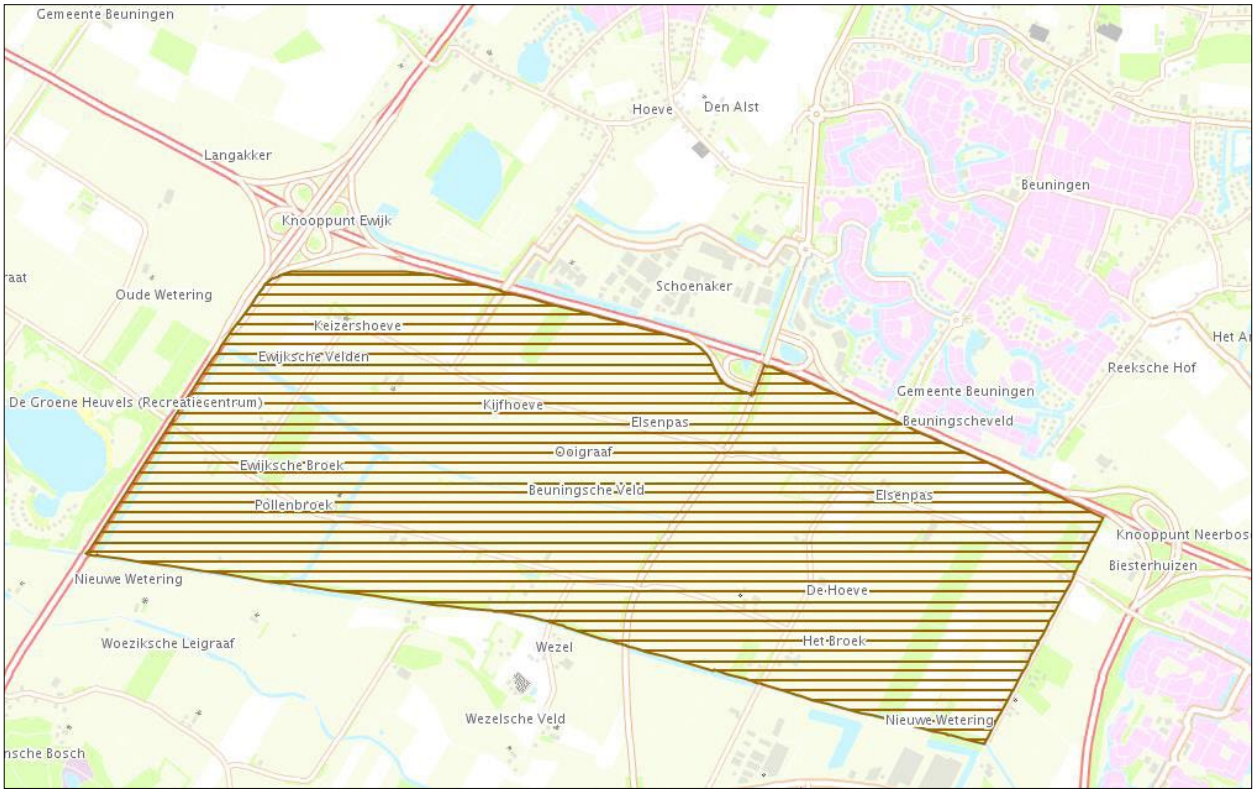
Voor de molenbiotopen (zie figuur 4.1) bepaalt de omgevingsverordening dat bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen een molenbiotoop enkel ontwikkelingen kunnen mogelijk maken indien de toelichting bij het bestemmingsplan een motivering geeft waaruit blijkt dat de werking van de molen niet wordt beperkt door de ontwikkeling.

Binnen de gemeente Beuningen is een gebied gelegen dat door de omgevingsverordening wordt betiteld als waardevol open gebied (zie figuur 4.2). Op de gronden binnen dit gebied is geen nieuwe bestemming mogelijk die de openheid van dit waardevolle open gebied aantast. In de omgevingsverordening worden een aantal uitzonderingen op deze algemene regel beschreven waaronder de uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen of aansluitend aan het bouwvlak.

Figuur 4.1
Molenbiotopen zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

De omgevingsverordening bevat beschermende bepalingen voor gronden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur (figuur 4.3). De omgevingsverordening maakt een onderscheid in gronden behorend tot de Groene Ontwikkelingszone en gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk. In een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies

Figuur 4.2
In de gemeente Beuningen bevindt zich een waardevol open gebied.

mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt blijven en eventueel worden gecompenseerd. In een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt worden en eventueel worden gecompenseerd.

Binnen de gemeente Heumen zijn enkele gebieden gelegen die door de omgevingsverordening worden aangewezen als Nationaal Landschap gelegen buiten het Groene Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een bestemmingsplan voor deze gronden (zie figuur 4.4) maakt alleen (nieuwe) bestemmingen mogelijk indien deze de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in een bijlage bij de omgevingsverordening.

Bovenstaande provinciale belangen zijn reeds in de bestaande bestemmingsplannen meegenomen en worden als gevolg van deze beleidsnota niet aanvullend geborgd.

4.3 Gemeenten

Figuur 4.3
De Ecologische Hoofdstructuur in het Land van Maas en Waal.

De vier gemeenten beschikken elk over een relatief recente erfgoedverordening (2010-2011), op basis waarvan het mogelijk is om gemeentelijke monumenten, zowel boven- als ondergronds, aan te wijzen en aan gewenste ingrepen een vergunningsplicht te koppelen. Tevens zijn hierin regels opgenomen ten aanzien van terreinen waar archeologische waarden worden verwacht. Beuningen kent daarnaast een separate restauratieregeling voor gemeentelijke monumenten. Wijchen kent als enige gemeente de mogelijkheid gemeentelijk beschermde stads- of dorpsgezichten aan te wijzen. Objecten en terreinen die via de erfgoedverordening beschermd zijn, zijn niet op de cultuurhistorische beleidskaart opgenomen, omdat daarvoor reeds een regeling bestaat.

Figuur 4.4
Nationaal Landschap rondom Malden.

5 Planologische borging en monumentenzorg

5.1 Inleiding: wat is ons vertrekpunt?

5.1.1 Inleiding

De vier gemeenten beschikken reeds over beleid waarin men keuzes maakt die te maken hebben met het aanwezige cultureel erfgoed. Doordat cultureel erfgoed zich echter op het raakvlak van heel veel disciplines bevindt, is de aandacht daarvoor ook gefragmenteerd, zoals blijkt uit bijlage 1.

De gemeenten zien cultuurhistorie reeds als integraal onderdeel van de verschillende gemeentelijke beleidsvelden. In veel beleid gericht op landschap, zeker van de afgelopen 5 à 8 jaar, zijn cultuurhistorie of 'gebiedseigen kenmerken' belangrijke pijlers. In bestemmingsplannen zijn landschapswaarden al geborgd, al dan niet als uitvloeisel van een landschapsontwikkelingsplan, maar niet noodzakelijkerwijs vanuit het cultuurhistorisch belang. Ook in toeristisch-recreatief beleid worden het karakter van het landschap en de bijzondere waarden van de kernen als sterkte aangeduid.

Expliciet cultuurhistorisch beleid echter gaat veelal niet verder dan archeologie en gebouwde monumentenzorg. Het meeste beleid is impliciet, en er bestaat planologisch weinig juridische grondslag om cultuurhistorie als afwegingskader mee te nemen bij toetsing van vergunningaanvragen.

5.1.2 Het vertrekpunt

De gemeenten hechten vanuit de wettelijke verplichting aan een goede planologische borging van waardevol geachte cultuurhistorie in het bestemmingsplan en in toekomstige structuurvisies, en een verankering van cultuurhistorie als onderdeel van het gemeentelijk afwegingskader bij landschappelijke en stedenbouwkundige ingrepen waarin het bestemmingsplan niet voorziet.

Vooruitlopend op de beleidsnota hebben de gemeenten tussen 2007 en 2013 inventarisaties op gemeentelijke schaal laten uitvoeren van het bovengrondse cultuurhistorisch erfgoed. Deze inventarisatie is aangevuld met een cultuurhistorische gebiedswaardering, voor Heumen en Wijchen een herziening van een bestaande gebiedswaardering. Op basis van deze bijgevoegde waardering is een beleidskaart, eveneens bijgevoegd, opgesteld. Deze kaart geeft weer voor

welke gebieden en objecten planologische borging wordt voorzien, nu of bij nieuwe ontwikkelingen.

Elke gemeente heeft een eigen afweging gemaakt welke waarderingsklasse men van voldoende belang achtte om cultuurhistorisch beleid op te voeren: Wijchen kiest overwegend voor de gebieden met een middelhoge en hoge waarde. Enige uitzondering is het vennengebied op Alverna. Dit heeft als enige gebied in de gemeente een 'zeer hoge waarde' gekregen. Daarmee wordt namelijk uniform aangesloten bij de waardering die dit waardevolle grensoverschrijdende gebied in de gemeente Heumen heeft. Heumen, Beuningen en Druten kiezen voor gebieden met een hoge en zeer hoge waarde.[6] De gebieden die zijn afgevallen hebben gemeen dat de cultuurhistorische waarden hier in zo geringe mate aanwezig zijn en/of door sterke dynamiek in de laatste driekwart eeuw verloren zijn gegaan, dat andere belangen zwaarder worden geacht en bescherming op cultuurhistorische gronden niet noodzakelijk wordt geacht.

3. Dat Wijchen slechts één gebied van 'zeer hoge waarde' op het vlak van cultuurlandschappen kent is deels methodisch te verklaren, deels ook inhoudelijk te verklaren door de sterke mate van verstedelijking en ingrepen in het omliggende cultuurlandschap in het verleden.

Met de beleidskaart als onderlegger wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze bestaande geïnventariseerde waardevolle gebieden en gebouwde objecten worden beschermd indien er zich een ruimtelijke ontwikkeling[7] aandient (§ 5.2). Daarnaast geeft dit hoofdstuk een antwoord op de vraag in hoeverre en op welke wijze er bij ruimtelijke ontwikkelingen, die ingevolge het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk zijn, rekening moet worden gehouden met cultuurhistorie (§ 5.3).

4. Onder ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze beleidsnota verstaan een ontwikkeling die bestaat uit een bouwactiviteit, een functiewijziging of een werkzaamheid (zoals het afgraven van gronden en het rooien van bomen).

Deze verschillende benaderingen moeten leiden tot werkbare processen voor gemeenten en burgers, waarin geen onredelijke regeldruk ontstaat en het beleid alleen op die gebieden wordt gericht, die er vanuit cultuurhistorisch perspectief toe doen.

5. Het college van B&W van de gemeente Beuningen heeft deze nota op 25 augustus 2015 vastgesteld.

De uitgevoerde inventarisaties en waarderingen zullen een belangrijke rol gaan vervullen als toetsingsinstrument op hoofdlijnen voor de ambtelijke organisatie. Om die reden is ervoor gekozen om de geactualiseerde/nieuw vervaardigde waarderingskaarten (kaartbijlage 1) samen met deze beleidsnota en beleidskaart (kaartbijlage 2) vast te laten stellen door het college (Beuningen[8]) en de gemeenteraad (Druten,[9] Heumen,[10] Wijchen). Nieuwe bestemmingsplannen die getoetst worden aan het cultuurhistorisch beleid worden door de gemeenteraden vastgesteld.

6. De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft deze nota op 16 december 2015 vastgesteld.

7. De gemeenteraad van de gemeente Heumen heeft deze nota op 26 mei 2016 vastgesteld.

5.2 Vigerende bestemmingsplannen

Een deel van de gebieden en objecten die als waardevol zijn gewaardeerd gaan beschermd worden door middel van een bestemmingsplan. In bijlage 2 bij deze nota is (globaal) per gemeente aangegeven op welke wijze deze bescherming vorm gaat krijgen.

Door het vaststellen van een bestemmingsplan kan worden geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en verandering van gebouwen of uitvoering van werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden, die gevolgen kunnen hebben voor de culturele waarde van objecten en gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling die aan de orde is cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt. In Heumen zal worden nagegaan of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen. Beuningen kiest ervoor om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan en nu geen parapluplan te laten opstellen.

Voor Wijchen kan worden opgemerkt dat voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebouwen een sloopvergunningplicht is opgenomen. Voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebieden is een vergunningplicht voor werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden opgenomen. Op deze wijze is geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de cultuurhistorische waarde van objecten of gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling de aan de orde zijnde cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt.

5.3 Nieuwe ontwikkelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de situatie dat een ruimtelijke ontwikkeling op grond van het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk is, maar dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is.

Het Besluit ruimtelijke ordening geeft aan wat er in het kader van een procedure voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet in het geldende bestemmingsplan past onderzocht moet worden. Het vijfde lid onder a van dit artikel stelt dat de toelichting/onderbouwing van het besluit een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het beleid van de gemeenten is om dit ‘rekening houden met’ een rol te laten spelen als de ruimtelijke ontwikkeling

in een gebied met hoge of zeer hoge (Beuningen, Heumen, Druten) of middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde wordt beoogd.[11] De vraag die op dat moment centraal staat, is of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. In de volgende paragraaf is beschreven op welke wijze deze toetsing plaatsvindt. Indien een ruimtelijke ontwikkeling niet in een dergelijk gewaardeerd gebied is gelegen, kan volstaan worden met een verwijzing naar deze beleidsnota.

8. In Wijchen in gebieden met een middelhoge, hoge of zeer hoge waarde.

5.4 Toetsing en advisering

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier het toetsingsproces, bij de vraag of er sprake is van een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarde(n) zal verlopen. De vraag op welke manier het toetsingsproces doorlopen moet worden is mede afhankelijk van de keuze van de gemeente voor een parapluplan of niet (zie § 5.2), en derhalve of er sprake is van toetsing bij alleen ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan passen of ook ontwikkelingen die wel in het vigerende bestemmingsplan passen.

Deze paragraaf is verder alleen van belang op het moment dat een ruimtelijke ontwikkeling voorgenomen wordt in een gebied met een hoge of zeer hoge (Beuningen, Druten en Heumen), middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde.

Uitgangspunt van deze beleidsnota is dat de aanvrager niet onredelijk extra wordt belast. Dat wil zeggen dat we ons alleen richten op locaties die er cultuurhistorisch toe doen.[12] Dit betekent dat de aanvrager geen nadere onderbouwing en/of onderzoek hoeft op te stellen en de aanvraag niet aan deskundige commissies wordt voorgelegd als de potentiele afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied maar gering is.

9. Met onredelijk wordt gedoeld op de situatie dat nader cultuurhistorisch onderzoek vanwege de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of de aard van de cultuurhistorische waarden in een gebied, geen toegevoegde waarde heeft. Is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling welke gevolgen kan hebben voor de cultuurhistorische waarden in een gebied, dan is ingevolge het beleid nader onderzoek nodig naar de mate waarin de waarden worden aangetast en de mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling zodanig aan te passen dat de waarden zoveel als mogelijk worden ontzien. Dit onderzoek is dan noodzakelijk om het bevoegd gezag in staat te stellen om te beoordelen in hoeverre in het ruimtelijke besluit in voldoende mate rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden van een gebied.

In hoeverre een ruimtelijke ontwikkeling afbreuk kan doen aan de cultuurhistorische waarden in een gebied is afhankelijk van:

- de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling;
- de cultuurhistorische waarden in een gebied.

Om een onredelijke belasting van een aanvrager te voorkomen, wordt in het toetsingsproces gekozen voor een stapsgewijze beoordeling.

In onderstaande beslistabel zijn deze stappen weergegeven.

Ruimtelijke ontwikkeling past binnen geldend bestemmingsplan.	Ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen geldend bestemmingsplan.
Vraag Is het opleggen van een nadere eis noodzakelijk?	**Vraag** Is in de aanvraag om of het verzoek voor een ruimtelijke ontwikkeling voldoende inzichtelijk gemaakt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarde(n).
Stap 1. Ambtelijk wordt beoordeeld of de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling (aanvraag om vergunning) en de cultuurhistorische waarden in het betrokken gebied, zodanig zijn dat een nadere eis noodzakelijk zou kunnen zijn.	**Stap 1.** Ambtelijk wordt bekeken of in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied.
Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat een nadere eis niet noodzakelijk is, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.	**Stap 2.** Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.
Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt de aanvraag voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. De deskundige / commissie brengt vervolgens advies uit over de noodzaak voor en de formulering van de nadere eis.	**Stap 3.** Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt om een nadere onderbouwing van de aanvraag of het verzoek gevraagd. Deze nadere onderbouwing heeft de vorm van een cultuurhistorische analyse. **Stap 4.** De cultuurhistorische analyse wordt voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. Komt de deskundige / commissie tot het oordeel dat de ruimtelijke ontwikkeling afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebied, dan moet het bevoegd gezag in haar besluit bepalen of de afbreuk gelet op de overige aan de orde zijnde belangen1, als onevenredig is te kwalificeren. De deskundige kan ook adviseren over op te nemen voorschriften / voorwaarden.

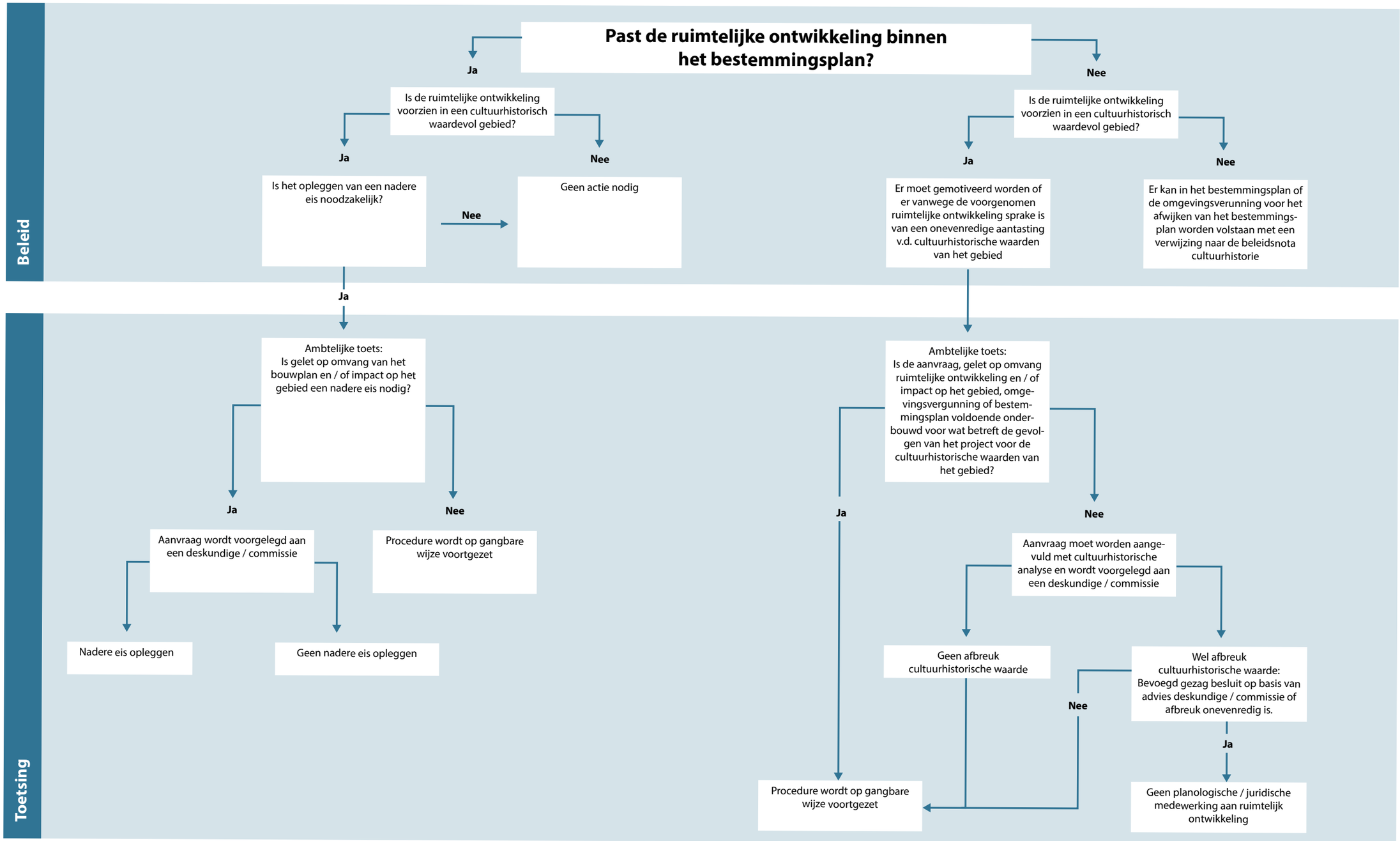
Indien een cultuurhistorische analyse aan de orde is, wordt de aanvrager gevraagd om zijn aanvraag aan te vullen met een rapport waarin onder meer de volgende elementen zijn opgenomen:

- Wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch)?
- In welk gebied is de ruimtelijke ontwikkeling gelegen?
- Wat zijn de cultuurhistorische waarden in dit gebied?
- Op welke wijze zijn deze cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

Zie voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van een cultuurhistorische analyse in bijlage 3.

Op deze wijze kunnen ruimtelijke ontwikkelingen met een kleine potentiële afbreuk van de cultuurhistorische waarden in een gebied, eenvoudig (zonder extra onderzoeks- of bestuurlijke lasten) worden afgedaan en wordt de aanvrager in een dergelijke situatie niet onredelijk extra belast. Nader onderzoek in de vorm van een cultuurhistorische analyse of het opleggen van een nadere eis is pas aan de orde als ambtelijk wordt geoordeeld dat een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied niet uit te sluiten is.

Het beleid en de wijze van toetsing is in onderstaand schema samengevat.

Figuur 5.1
Stroomschema voor toetsing

5.5 Monumentenzorg

5.5.1 Belang en dynamiek

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten voeren een actief monumentenbeleid. Daarmee hebben ze als doel de meest waardevolle bebouwing voor nu en in de toekomst te beschermen. Vanuit deze insteek beschikken deze gemeenten over erfgoedverordeningen en een eigen gemeentelijke monumentenlijst, die naast de rijksmonumentenlijst functioneert. De gemeentelijke monumentenlijst vormt een belangrijk instrument binnen de gemeentelijke erfgoedzorg. Het rijk heeft daarnaast taken met betrekking tot rijksmonumenten aan de gemeenten gedelegeerd, waaronder vergunningverlening. Ondanks de focus van de wet op het bestemmingsplan wordt het instrument 'gemeentelijke monumentenlijst' en de daaraan verbonden verordening nadrukkelijk niet als vervanging ervan gezien, en de noodzaak van een monumentenstatus voor het behoud van specifieke waarden is ook regelmatig actueel. Daarbij is de regeldruk voor monumenteneigenaren sinds 1 januari 2012 sterk verminderd doordat bepaalde ingrepen niet meer vergunningplichtig

Figuur 5.2
De Beiershof in Niftrik, een gemeentelijk monument.

zijn. De gemeenten hechten er dan ook aan het monumentenbeleid te laten voortbestaan.

Daarbij moet worden opgemerkt dat de inhoud van de gemeentelijke monumentenlijst tot op zekere hoogte dynamisch is. Bouwwerken of objecten kunnen van de lijst worden afgevoerd wanneer zij hun monumentale waarde verloren hebben (bijvoorbeeld door brand). De vier gemeenten willen er echter voor waken, dat verwijdering om opportunistische redenen plaatsvindt. Een bouwwerk dat eenmaal geplaatst is, kan alleen zijn status verliezen als ook daadwerkelijk de cultuurhistorische waarde (sterk) verminderd is of geheel verloren is gegaan. Opname van nieuwe bouwwerken op de gemeentelijke monumentenlijst behoort tot de mogelijkheden als kan worden aangetoond dat de waarde dermate hoog is, dat borging via het bestemmingsplan niet volstaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ook het interieur in materialisering of interne ruimtelijke structuur bescherming behoeft. Ook kan door voortschrijdend inzicht de aanwijzing van gemeentelijke monumenten uit jongere perioden, zoals de wederopbouwperiode (1940-1965), van belang worden geacht. In enkele van de vier gemeenten (o.a. Wijchen) is hiermee al een voortvarende start gemaakt. Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed worden panden van vóór 1940 alleen als rijksmonument aangewezen als daar zeer bijzondere redenen voor aanwezig zijn.

5.5.2 Advisering

Een adviserende rol over de bescherming van het gebouwd erfgoed is weggelegd voor de monumenten- of erfgoedcommissies van de verschillende gemeenten. Hun positie is vastgelegd in de respectieve erfgoedverordeningen (voor Wijchen o.a. ook in de Verordening op de Monumentencommissie). Gevraagde en ongevraagde advisering over aanwijzing of afvoering van een pand als gemeentelijk monument en advisering over aangevraagde omgevingsvergunningen blijft de primaire functie van deze commissie. Daarnaast is voor hen ook de nieuwe rol weggelegd om te adviseren over waardevol gebouwd erfgoed in het bestemmingsplan (zie § 5.2). In het kader van de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen krijgen zij namelijk ook nieuwe taken toebedeeld. Naast de monumentencommissie kunnen ook externen worden ingeschakeld indien daar aanleiding toe bestaat. In Wijchen kan bovendien gedacht worden aan de - dit jaar nog aan te wijzen - Dorpsbouwmeester). In Beuningen zal de toetsing primair door de ambtenaar RO worden opgepakt.

Actiepunten

- actieve monitoring van gemeentelijke monumentenlijst t.a.v. afvoeren (bij verlies monumentale waarden) en t.a.v. toevoegen (bij voortschrijdend inzicht t.a.v. bestaande of nieuwe categorieën);
- inwinnen van intern of extern advies wanneer onvoldoende expertise aanwezig is t.a.v. beoordeling vergunningaanvragen;
- afstemmen interne werkprocessen ten aanzien van de integratie van cultuurhistorie in het planologisch proces.

5.5.3 Afstemming

Om te komen tot werkbare processen dienen er duidelijke procesafspraken gemaakt te worden tussen frontofficemedewerkers, de ambtenaar cultuurhistorie, de medewerkers RO en de vergunningverleners WABO.

6 Cultuurhistorische kansen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden keuzes voor thema's en erfgoedlijnen gepresenteerd die in de vier gemeenten een centrale rol zullen vervullen. Ook worden maatschappelijke trends ten aanzien van erfgoed benoemd die van belang zijn bij de formulering van projectideeën. Tenslotte komt ook het werken met partners, externe communicatie en het verwerven van draagvlak voor monumentenbeleid aan de orde.

6.2 Op welke cultuurhistorie focussen we ons?

6.2.1 Kiezen

Om verwatering van de containerbegrippen 'erfgoed' en 'cultuurhistorie' te voorkomen is een zekere focus nodig: gemeentelijke speerpunten. Op het vlak van erfgoed is die keuze niet willekeurig: een aantal thema's vormt samen de rode draad in de geschiedenis en het erfgoed van het gebied tussen Maas en Waal. Zij representeren belangrijke episoden in de geschiedenis waar de gemeente zich nu mee kan identificeren en waarvan vaak sporen in het landschap aan te treffen zijn. De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten willen binnen hun erfgoedbeleid speciale aandacht aan deze thema's schenken. De vier gemeenten zullen zich niet exclusief aan deze thema's verbinden, maar spreken wel gezamenlijk uit dat zij deze thema's als belangrijke kern van hun geschiedenis en erfgoed beschouwen. Binnen de thema's wordt cultuurhistorie integraal benaderd, al hangt het mede van het thema af om welk type erfgoed het gaat.

Niet alle thema's zullen in optima forma in elke gemeente terug te vinden zijn. De gemeenten hebben hun onderlinge verschillen, maar delen ook veel van hun geschiedenis. In die gedeelde geschiedenis met lokale accentverschillen schuilt de kracht, de diversiteit én de verbondenheid.

Opgemerkt dient nog te worden dat de meeste thema's een tastbare, materiële kant en een zachte, immateriële kant hebben: de elementen versus de verhalen over deze elementen of verhalen over gebeurtenissen. De gemeenten hechten eraan dat beide kanten van het erfgoed naar voren komen.

6.2.2 Het grote kader: cultuurhistorische thema's

Het grote kader van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen kan worden gekoppeld aan de cultuurhistorie in de regio zoals we die in hoofdstuk 3 hebben beschreven en zoals deze op de cultuurhistorische waardenkaart en de archeologische waarden- en verwachtingskaart zijn benoemd.

De zeven thema's zijn relatief algemeen van aard. Om die reden willen we ze nader duiden door hier heel concrete erfgoedlijnen uit te destilleren. Wat zijn specifieke deelonderwerpen binnen de genoemde thema's die in het beleid van de gemeenten Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen een plek krijgen?

Daarnaast zijn er erfgoedlijnen aan te wijzen die thema-overstijgend te noemen zijn. Zij passen in de meeste geval binnen 'Communicatie en herken-

Thema	Erfgoedlijn
Zichtbare prehistorie	Wonen en begraven op de hogere gronden
Romeinen en Merovingers	De context van *Noviomagus*: dicht bewoond gebied in de Romeinse tijd, achter de Limes Verbinding: Romeinse wegen van Blerick naar Nijmegen, tussen Wijchen en Heumen, tussen Nijmegen en Druten Merovingisch hartland
Karolingers, de kerstening en christelijke tradities	Abdijen als grootgrondbezitters Middeleeuwse kerken en kapellen Protestanten vs. katholieken: de reformatie Het Rijke Roomse Leven: kloosters, kerken en vrome burgers De kerstening weerstaan? Volksgeloof in Maas en Waal
Kastelen en heerlijkheden	Burchten en ridders: middeleeuwse kastelen Wonen op 't land: edelmanswoningen, havezates, buitenplaatsen en landgoederen 'Land van de heerlijkheden'
Cultuurlandschappen en de strijd tegen het water 2	Maas en Waal in de Nederlandse delta Wonen op de stroomrug Veilig achter de dijken (of toch niet?) Afwatering en ontginning van de kommen Uiterwaarden en steenfabrieken Het boerenland na de bedijking Fruitteelt
Bezetting en strijd tegen de bezetter	Deel van een militair-strategisch belangrijk rivierengebied: de Tachtigjarige Oorlog Maas en Waal tijdens de Tweede Wereldoorlog Koude Oorlog
Bouwkunst van stad en land 3	Kerken Molens Agrarisch erfgoed Scholen

baarheid', 'Educatie en ontsluiting', 'Kennisontwikkeling t.b.v. beleidsvorming' en 'Visualisatie en verbeelding'.

6.3 Hoe benaderen we deze cultuurhistorie?

6.3.1 Inleiding

De gemeenten zouden de kansen van het erfgoed en belangen van private partijen die zich voor erfgoed willen inzetten tekort doen als we alleen de planologische kant (in hoofdstuk 5) zouden belichten of de genoemde thema's en erfgoedlijnen (in § 6.2) volledig aan het private domein zouden overlaten. Inspireren, ontwerpen en het versterken van de betrokkenheid van burgers, educatie, recreanten en toeristen, en bedrijven zijn minstens zo belangrijk om de aandacht ervoor en de economische voordelen ervan voor de lange termijn te verzekeren. Een gemeente is ervoor het algemene belang te dienen. Dat algemene belang kan in dit geval zijn om de voordelen van erfgoed op het gebied van woon- en werkklimaat, educatie en economie veilig te stellen of mee te werken aan beleefbaarheid van en aandacht voor cultuurhistorie.[13]

10. Bovengrondse visualisatie van ondergronds erfgoed is hiervan een goed voorbeeld.

Zowel de vele bestaande initiatieven (zie bijlage 6) als nieuwe initiatieven bieden veel mogelijkheden het erfgoed beter voor het daglicht te brengen. In deze paragraaf zullen we, gekoppeld aan maatschappelijke trends, aangeven welke richting de vier gemeenten met hun erfgoed op willen. Deze richting wordt in bijlage 8 binnen de thema's en erfgoedlijnen nader uitgewerkt in de vorm van concrete projectideeën.

De vier gemeenten stellen zich bij de uitvoering van het cultuurhistorisch beleid hoofdzakelijk op als faciliterende en initiërende overheid. Zo mogelijk kan men ook de rol van uitvoerende overheid op zich nemen. Burgers worden door een actieve en heldere opstelling van de gemeente gemotiveerd om zelf zaken op te pakken. Bedrijven worden daarnaast gemotiveerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren. De gemeente kan zich bijvoorbeeld inzetten voor verdieping en verspreiding van kennis over erfgoed, met een koppeling naar erfgoededucatie. Dat geldt ook voor de inzet van deze kennis in het creëren van een erfgoedaanbod aan inwoners en toeristen/recreanten.

6.3.2 Hoe beleeft het publiek cultuurhistorie?

Met alleen thema's hebben we nog geen beeld hoe we dit erfgoed op een zinvolle wijze kunnen benaderen. Hoe zorgen we nu dat initiatieven die we binnen deze thema's ontplooien of ondersteunen, ook aansluiten bij wat het publiek belangrijk vindt? Wanneer is een initiatief maatschappelijk relevant en de moeite waard om te ondersteunen?

De relevante trends binnen de cultuurhistorie en monumentenzorg kunnen worden geduid vanuit een sociologische invalshoek.[14] Deze gedegen waarneming van wat er in wisselwerking tussen publiek en erfgoed speelt vormt de basis voor de projectideeën op het gebied van erfgoedbeleving en -benutting die door Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen worden geformuleerd.[15] De verschillende trends worden aangeduid met vijf steekwoorden, namelijk intensivering, informalisering, individualisering, internationalisering en informatisering. In bijlage 7 zijn deze trends nader uitgewerkt. Deze trends zullen als leidraad worden gebruikt bij de ontplooiing of ondersteuning van projecten.

11. Deze duiding is van de hand van de Nijmeegse hoogleraar 'Geschiedenis van Gelderland', Dolly Verhoeven. Zie voor de volledige tekst: http://nationaalmonumentencongres.nl/files/2013/12/Binnen-zonder-kloppen-Nationaal-Monumentencongres-2013.pdf

12. Ruimtelijke-inrichtingsprojecten kunnen los staan van deze trends.

6.4 Initiatieven en partners

De gemeenten Heumen, Beuningen, Druten en Wijchen zullen zelf enkele initiatieven op het vlak van de promotie/ontsluiting van erfgoed ontplooien. De financiële middelen en menskracht zijn op dit moment echter zo beperkt dat het niet mogelijk is om een strak afgebakend overzicht te maken van datgene wat zij als gemeenten in de komende jaren zouden willen realiseren. Die beperking geldt eveneens waar het gaat om de ondersteuning van particuliere initiatieven. In de komende jaren zal daarom per situatie bekeken worden of de gemeente aan de realisatie van projectideeën uit de maatschappij kan bijdragen en zo ja, op welke manier. In bijlage 8 is een overzicht van mogelijke projectideeën opgenomen. Daarnaast zullen de gemeenten intern afstemmen hoe de koppeling met het toeristisch-recreatief beleid gelegd gaat worden.

6.5 Communicatie

Profilering valt of staat met zichtbaarheid. De gemeenten streven er naar om met hun erfgoed zichtbaar te zijn in de lokale en regionale media. Hierbij nemen zij ook zelf het initiatief om ontplooide projecten aan het publiek bekend te maken via deze media. Naast incidentele berichten kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan artikelen- of persberichtenseries, bijvoorbeeld in relatie tot Open Monumentendag of andere te organiseren evenementen. Elke gemeente kan hierbij ook andere betrokkenen erop wijzen de publiciteit te zoeken.

Waar mogelijk zullen sociale media via de gemeentelijke communicatieadviseurs worden ingezet om gericht berichten over ontwikkelingen op erfgoedgebied naar buiten te communiceren. Daarnaast hebben we in deze nota bij verschillende onderdelen aangegeven wat de relatie tussen gemeente en het brede of smallere publiek (zoals monumenteneigenaren) is en welke rol communicatie hierin speelt. Burgers worden ook aangemoedigd zelf bekendheid te geven aan (succesvolle) initiatieven, zoals via het online platform van de Participatiekaart.

6.6 Draagvlak voor monumentenbeleid

Een geslaagd monumentenbeleid staat of valt met draagvlak onder de inwoners van de gemeenten in het algemeen en de eigenaren van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het bijzonder. Dat draagvlak is op diverse manieren te verkrijgen.

6.6.1 Een soepel proces

Allereerst zijn een zorgvuldige onderbouwing van de monumentale waarde en een snelle, maar zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen noodzakelijk. In de Wabo is de snelheid van het proces reeds gewaarborgd. Zorgvuldigheid kan worden bereikt door eigenaren met ontwikkelingsplannen vóór de indiening van de aanvraag te laten overleggen met de betrokken ambtenaar en/of de monumentencommissie. In dit vooroverleg kan worden verkend of er mogelijkheden voor de ontwikkeling bestaan en, zo ja, welke ideeën wel en welke niet wenselijk zijn. Naast vooroverleg met de monumentencommissie kan ook gekozen worden voor indiening van een informele aanvraag Vooroverleg via het Omgevingsloket. Daar kan dan (zonder dat wettelijke termijnen gaan lopen) een brede advisering plaatsvinden, bijvoorbeeld voor cultuurhistorie, RO, bodem, archeologie, welstand etc.

Vooraf adviseren in plaats van achteraf corrigeren vergroot het draagvlak voor monumentenzorg. Het ondersteunt de eigenaar en verhoogt de kans dat de ingreep vanuit cultuurhistorisch perspectief succesvol wordt en met vergunning kan worden uitgevoerd.

6.6.2 Open Monumentendag

Hier zijn communicatie en voorlichting van groot belang. De gemeente heeft hierin overwegend een stimulerende en soms ook faciliterende rol. Open Monumentendag wordt elk jaar landelijk georganiseerd in het tweede weekend van september. Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten hechten grote waarde aan deze dag en werken mee aan de organisatie ervan door de organiserende commissie/organisatie te subsidiëren.

Open Monumentendag is voor veel mensen (900.000 mensen landelijk op jaarbasis) de belangrijkste dag dat zij zich bezig houden met ons gebouwd erfgoed. De gemeenten hechten er dan ook aan hun huidige rol in de toekomst voort te zetten.

Figuur 6.2
Open Monumentendag speelt een belangrijke rol in de kennismaking en ervaring met lokaal erfgoed.

Actiepunten

- faciliteren en indien mogelijk initiëren van 'cultuurhistorische kansen', waar mogelijk in relatie tot de beschreven thema's en trends, en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
- actief communiceren via traditionele en nieuwe media over gemeentelijke cultuurhistorische activiteiten en burgers aanmoedigen hierover zelf ook te communiceren;
- voor de burgers zorg dragen voor een snelle, zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen;
- stimuleren van vooroverleg over plannen die invloed hebben op cultuurhistorische waarden;
- blijven nemen van de stimulerende en faciliterende rol t.a.v. de organisatie van Open Monumentendag.

7 Nawoord

Deze beleidsnota werd opgesteld door Luuk Keunen (RAAP) en Dènes Jansen (Buro Waalbrug). Zij bedanken de betrokken ambtenaren van de gemeenten Heumen (Ria Koeneman), Beuningen (Koen Antonise, Guido Woutersen, Harm Bekker, Nancy van de Zande en Karin Eppink), Druten (Louis Nieboer, Susanne Welbers, Ivo Verploegen en Mark Jansen) en Wijchen (Fred Coolen, Rob Ribbink, Paul Vereijken, Patricia van Wolferen en Lambert van Beusekom) voor hun constructieve inbreng tijdens de ontwikkeling van deze nota. Daarnaast werd belangrijke inhoudelijke ondersteuning gekregen van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, de monumentencommissie Wijchen, Historisch Besef Beuningen, het Gelders Genootschap en landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. Zonder hun bijdragen was de totstandkoming van deze nota in deze vorm niet mogelijk geweest.

Deze beleidsnota cultuurhistorie kon worden opgesteld dankzij subsidie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen.

Bijlagen en kaartbijlagen (op bijgeleverde CD-rom)

Bijlage 1.	Inventarisatie wetgeving en beleid.
Bijlage 2.	Beschrijving planologische borging per gemeente.
Bijlage 3.	Cultuurhistorische analyse.
Bijlage 4.	Toelichting op de waarderingskaarten.
Bijlage 5.	Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen.
Bijlage 6.	Maatschappelijke initiatieven.
Bijlage 7.	Cultuurhistorische trends in de maatschappij.
Bijlage 8.	Projectideeën.

Kaartbijlage 1.	Waarderingskaarten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten.
Kaartbijlage 2.	Cultuurhistorische beleidskaart.

Verantwoording afbeeldingen:
Foto's wethouders: respectieve gemeenten/Ger Loeffen/Niels Stam

Fotocommunity.de, MH1961: 6.1
Gemeente Beuningen: 3.2
Layar.com: 6.1
Marketgarden70.nl: 6.1
Oud-Beuningen: 3.8
Open Monumentendag.nl: 6.2
Provincie Gelderland: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
RAAP: 1.1, 3.1, 3.3, 3,7
Wikimedia Commons: 3.4, 3.5, 3.6
WUR, Speciale collecties: 2.1

RAAP

buro WAAL BRUG
ADVISEURS VOOR DE LEEFOMGEVING

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen

Inhoudsopgave

Ruimtelijke motivatie Meleveldsestraat 2 **3**

Ruimtelijke motivatie Meleveldsestraat 2

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Toelichting Wijzigen omgevingsplan TAM-IMRO

Meleveldsestraat 2 te Bergharen

Colofon

Planlocatie:	Meleveldsestraat 2, 6611 KB Bergharen
Datum:	30 januari 2025, aangepast 11-03-2026
Opgesteld door:	**Van Dun Advies BV**
	Raadhuisstraat 32 5126CJ Gilze T. 013 519 94 58
	Postel 8 5711ET Someren T. 0493 745 015
	Heijtmorgen 10 5375AN Reek T. 0486 450 160
	E. info@vandunadvies.nl I. www.vandunadvies.nl
Kenmerk:	SL/920153.014

Inhoudsopgave

1. Inleiding 6

1.1. Aanleiding 6
1.2. Ligging plangebied 6
1.3. Procedure 7
1.4. Leeswijzer 7

2. Huidige en toekomstige situatie 8

2.1. Huidige situatie – ruimtelijk en functioneel 8
2.2. Toekomstige situatie 8
2.2.1. Functionele ontwikkeling en programma 8
2.2.2. Ruimtelijke uitstraling en inpassing in omgeving 10

3. Visie en beleid op locatie 11

3.1. Rijksbeleid 11
3.1.1. NOVI 11
3.1.2. Instructieregels rijk (AMvB"s) 11
3.2. Provinciaal beleid 12
3.2.1. Omgevingsvisie Gelderland 12
3.2.2. Omgevingsverordening Provincie Gelderland 12
3.3. Regionaal beleid 16
3.3.1. Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen 16
3.4. Gemeentelijk beleid 17
3.4.1. Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen' 17
3.4.2. Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028 18
3.4.3. Kleinschalige woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen 18

4. Toetsing aan het omgevingsplan 20

5. Aspecten fysieke leefomgeving en milieu 22

5.1. M.e.r.-beoordeling 22
5.2. Ladder voor duurzame verstedelijking 22
5.3. Volksgezondheid 23
5.4. Verkeersgeneratie, - afwikkeling & parkeren 23
5.4.1. Verkeer 23
5.4.2. Parkeren 24
5.5. Natuur 25
5.5.1. Gebiedsbescherming 25
5.5.2. Soortenbescherming 26
5.6. Activiteiten- en milieuzonering 26
5.7. Luchtkwaliteit 28
5.7.1. Niet in betekenende mate 29

5.7.2. Woon- en leefklimaat 29
5.8. Geluid 31
5.9. Geur 31
5.9.1. Belemmering bedrijvigheid 31
5.9.2. Woon- en leefklimaat 32
5.10. Spuitzones 35
5.11. Omgevingsveiligheid 36
5.11.1. Gemeentelijk beleid 36
5.11.2. Beleid 36
5.11.3. Toetsing aan beleid 37
5.12. Welstand 38
5.13. Archeologie, cultuurhistorie en landschap 39
5.13.1. Archeologie 39
5.13.2. Cultuurhistorie en landschap 40
5.14. Bodem 41
5.15. Weging van waterbelang 42
5.15.1. Beschrijving watersysteem 42
5.15.2. Waterbeleid en waterbeheer 43
5.15.3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan 44
5.15.4. Overleg met waterbeheerders 47
5.15.5. Conclusie 47
5.16. Technische infrastructuur 47
5.16.1. Ondergrondse leidingen 47
5.16.2. Hoogspanningslijnen 47
5.16.3. Radarverstoringsgebied 49

6. Juridische toelichting 50

6.1. Wijziging omgevingsplan 50
6.1.1. Omgevingsplan van rechtswege 50
6.1.2. Toepassing TAM-IMRO 50
6.1.3. Werkingsgebied 50
6.1.4. Overzicht wijzigingen 50
6.2. Artikelsgewijze toelichting functies 50

7. Uitvoerbaarheid 51

7.1. Economische uitvoerbaarheid 51
7.1.1. Economische uitvoerbaarheid 51
7.1.2. Kostenverhaal 51
7.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 51
7.2.1. Participatie 51
7.2.2. Overlegpartners 51
7.2.3. Zienswijzen 51

8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 52

9. Bijlagen 53
Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan 53
Bijlage 2: Berekening versterking Groen ontwikkelingszone 53
Bijlage 3: Invoergegevens Aerius 53
Bijlage 4: Berekening Aerius 53
Bijlage 5: Quickscan flora & fauna 53
Bijlage 6: Voorgrond geurberekening Meleveldsestraat 4 53
Bijlage 7: Voorgrond geurberekening Aaldert 16 53
Bijlage 8: Voorgrond geurberekening Langesteeg 4 53
Bijlage 9: Gegevens achtergrondberekening geur 53
Bijlage 10: Bodemonderzoek loods 53
Bijlage 11: Bodemonderzoek woningen 53
Bijlage 12: Omgevingsdialoog 53

1. Inleiding
In dit hoofdstuk komen de inleiding, de aanleiding voor het wijzigen van het omgevingsplan en de procedure aan bod. Daarnaast is in dit hoofdstuk een leeswijzer opgenomen.

1.1. Aanleiding
Initiatiefnemer exploiteert op het adres Meleveldsestraat 2 te Bergharen een varkenshouderij en akkerbouwbedrijf. De veehouderij op locatie voldoet aan de voorwaarde van de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (LBV-plus). Gelet op de ligging van de veehouderij en de ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden/plaatsgevonden hebben, is het doorontwikkelen van de veehouderij op deze locatie maatschappelijk niet verantwoord. De locatie is gelegen binnen een relatief kleine afstand tot een Natura-2000 gebied (2,9 kilometer). Om deze reden gaat initiatiefnemer stoppen met zijn varkenshouderij en vindt op locatie een doorontwikkeling van het akkerbouwbedrijf plaats in combinatie met de realisatie van twee wooneenheden. Kort samengevat vinden de volgende ontwikkelingen plaats:

1. Sanering van de intensieve veehouderij,
2. Verkleining bouwvlak,
3. Realisatie van 2 wooneenheden op een woonbestemming.

De herontwikkeling past niet binnen de regels van het vigerende omgevingsplan. De gemeente Wijchen staat positief tegenover het plan en er is akkoord gegeven op het principeverzoek. Dit heeft geleid tot verder uitwerking van het plan. Omdat de voorgenomen ontwikkeling niet binnen het geldende ruimtelijk plan past wordt een TAM-omgevingsplan opgesteld.

1.2. Ligging plangebied
Het plangebied is kadastraal bekend als de gemeente Bergharen, sectie G, nummer 773. Het perceel heeft een oppervlakte van ca. 1,5 ha. In de directe omgeving bevinden zich voornamelijk agrarische gronden, agrarische bedrijvigheid en burgerwoningen. Op onderstaande afbeelding is de locatie van het bedrijf weergegeven.

Afbeelding 1: Weergave plangebied

1.3. Procedure

Voor het gewenste plan wordt een wijziging van het Omgevingsplan voorbereid. Een wijziging van het Omgevingsplan wordt voorbereid op het moment dat bijvoorbeeld gelijktijdig met het plan een aanpassing van de regels nodig is voor de verkleining van bouw- of gebruiksregels. Dit kan namelijk niet met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa).

Het wijzigen van het Omgevingsplan valt onder de werking van artikel 16.30, lid 1 van de Omgevingswet. Dit betekent dat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is. Dit houdt in dat het ontwerpomgevingsplan gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage wordt gelegd. Tijdens deze periode van 6 weken kan een ieder zienswijzen kenbaar maken.

Nadat het ontwerpomgevingsplan ter inzage heeft gelegen, moet de gemeente beslissen over de vaststelling van het omgevingsplan. Hierbij worden eventuele zienswijzen in acht genomen.

Nadat het omgevingsplan is vastgesteld, wordt het opnieuw 6 weken ter inzage gelegd. Binnen deze 6 weken kan een ieder die tijdig een zienswijze kenbaar heeft gemaakt bij het ontwerp en belanghebbenden beroep indienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Als er geen beroep wordt ingesteld, dan is het omgevingsplan daags na afloop van de beroepsperiode onherroepelijk. Zodra het omgevingsplan in werking is getreden kunnen de benodigde omgevingsvergunningen voor het beoogde plan worden aangevraagd.

1.4. Leeswijzer

In deze ruimtelijke onderbouwing is in het eerste hoofdstuk een inleiding op het plan gegeven, waarin de aanleiding van de omgevingsplanactiviteit is beschreven.

Hoofdstuk 2 omvat een beschrijving van de huidige situatie waarbij zowel de ruimtelijke aspecten als functionele aspecten aan de orde komen. Vervolgens wordt de functionele ontwikkeling, ruimtelijke uitstraling en inpassing van de toekomstige situatie beschreven. Tot slot wordt ingegaan op de resultaten van de omgevingstafel, het vooroverleg en het participatietraject.

In hoofdstuk 3 wordt het geldende beleid uiteengezet waarbij gemotiveerd wordt op welke wijze de ontwikkeling past binnen de geldende kaders en visie/doelen voor het gebied. Daarna wordt in hoofdstuk 4 het voorgenomen plan getoetst aan het geldende omgevingsplan en worden de strijdigheden met het omgevingsplan in beeld gebracht.

In hoofdstuk 5 wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan de aspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving waarbij eveneens wordt ingegaan op de verschillende milieuaspecten. Hiermee wordt de evenwichtige toedeling van functies aan locaties getoetst.

Hoofdstuk 6 bevat de juridische toelichting van het plan waarna in hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan.

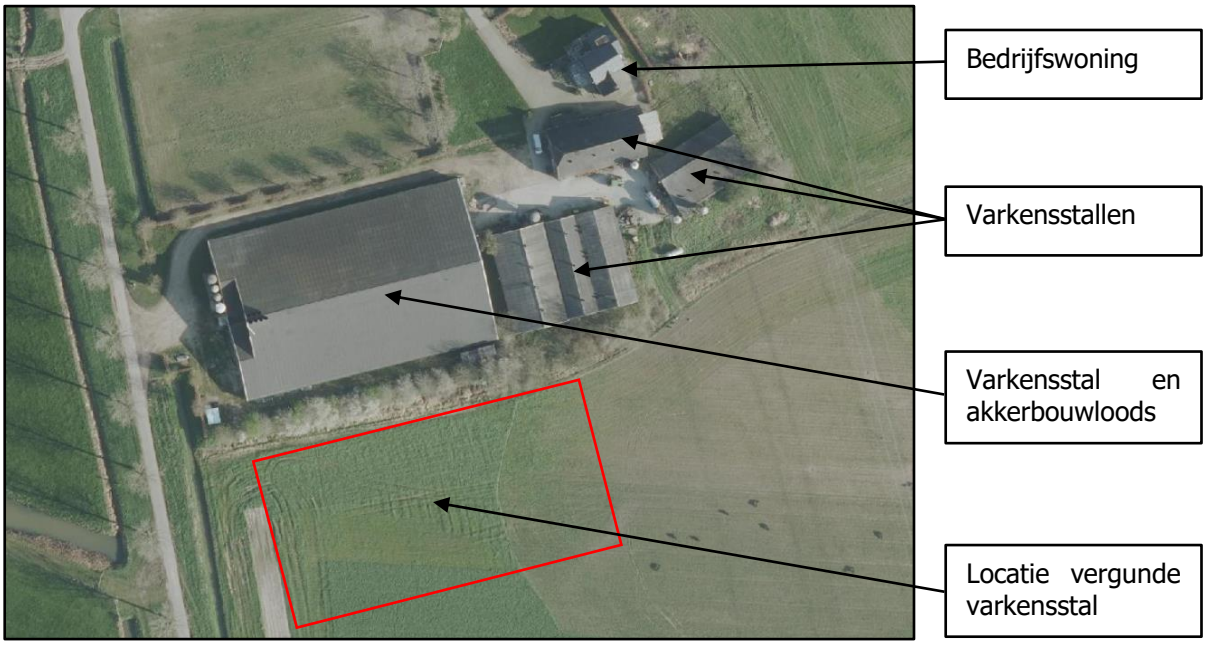
2. Huidige en toekomstige situatie

In dit hoofdstuk worden de bestaande en beoogde situatie beschreven. Hierin komt naar voren welke veranderingen er plaatsvinden binnen de planlocatie.

2.1. Huidige situatie – ruimtelijk en functioneel

De initiatiefnemer exploiteert op het adres Meleveldsestraat 2 te Bergharen een varkenshouderij en akkerbouwbedrijf. Op de locatie is verschillende bebouwing aanwezig in de vorm van varkensstallen (4227,5 m^2). Voor alle bouwwerken is een bouwvergunning verleend. Tevens is er een bouwvergunning verleend voor de uitbreiding van een nieuwe stal. De beoogde stal 7 heeft een oppervlakte van 3.177 m^2 en biedt ruimte voor het huisvesten van 2.112 vleesvarkens en 1.200 gespeende biggen. De stal is in de bestaande situatie niet opgericht.

Op onderstaande afbeelding zijn de bedrijfsgebouwen met functie op de locatie weergegeven. Op de afbeelding is ook de locatie van de niet opgerichte stal omlijnd.

Afbeelding 2: Overzicht vergunde bebouwing (bron: www.omgevingswet.overheid.nl)

2.2. Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling voorziet in de beëindiging van de veehouderij ter plaatse van de planlocatie, initiatiefnemer is voornemens om de akkerbouwtak op locatie te blijven voorzetten en twee wooneenheden te realiseren op een woonbestemming.

2.2.1. Functionele ontwikkeling en programma

Initiatiefnemer gaat stoppen met zijn veehouderij. De veehouderij op locatie voldoet aan de voorwaarde van de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (LBV-plus).

Met de keuze om deel te nemen aan de beëindigingsregeling, zal de akkerbouwtak op locatie worden voortgezet als agrarisch bedrijf. Hierbij wordt maximaal 15% van de verleende stikstof uit de WNB vergunning behouden. Een akkerbouwbedrijf is passend binnen de bestemmingsregels. De akkerbouwteelt wordt geïntensiveerd of anders ingevuld (ecologisch/natuurinclusief) om door te groeien naar een volwaardig agrarisch bedrijf. Om tijdens de doorgroei tot een volledig gezinsinkomen te komen, wordt er door initiatiefnemer ZZP diensten geleverd.

Gelet op de ligging van de veehouderij en de ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden/plaatsgevonden, is het door ontwikkelen van de veehouderij op deze locatie maatschappelijk niet verantwoord. De locatie is gelegen binnen een relatief kleine afstand tot een

Natura-2000 gebied (2,9 kilometer). De sanering van de veehouderij en voorzetting van het akkerbouwbedrijf heeft een positieve invloed op de omgeving en de leefbaarheid zoals:

- Druk op Natura-2000 gebieden wordt verkleind;
- Een afname van minimaal 85% van de vergunde stikstof;
- Veehouderij verdwijnt op locatie;
- Transportbewegingen ten behoeve van de veehouderij verdwijnen;
- Mestafvoer van de veehouderij verdwijnt;
- Vermindering van de emissies van geur, fijnstof en ammoniak;
- Verbetering van de volksgezondheid in de omgeving.

Initiatiefnemer is voornemens om alle agrarische bebouwing op locatie gefaseerd te slopen (4227,50 m^2). De sloop gebeurt gefaseerd, binnen de termijnen van de LBV-plus regeling. Dit gebeurt omdat er in een bestaande stal een gedeelte in gebruik is als akkerbouwloods. Initiatiefnemer wil de akkerbouw op locatie blijven voortzetten en wil de machines niet buiten stallen. Initiatiefnemer wil op locatie een akkerbouwloods herbouwen (ca. 1.000-1.200 m^2). De bouw van de loods is passend binnen de agrarische bestemming. De akkerbouw zal bestaan uit natuurinclusieve landbouw; er wordt minder intensief gebruik gemaakt van mest en gewasbeschermingsmiddelen. Ook worden er energiezuinige machines gebruikt. Op de nieuw te bouwen loods zullen ook zonnepanelen worden geplaatst.

Door de beëindiging van de intensieve veehouderij zal het bouwvlak worden verkleind. Op onderstaande afbeelding is een uitsnede van de situatieschets met het beoogde bouwvlak weergegeven. Het bouwvlak wordt verkleind van een oppervlakte van ca. 16.500 m^2 naar ca. 7.750 m^2. Dit betreft een afname van meer dan 50%. Het beoogde bouwvlak is groter dan de omvang van de bedrijfswoning met nieuwe loods. De initiatiefnemer wil de ruimte behouden voor eventuele uitbreiding en ontwikkeling van het agrarisch bedrijf.

Afbeelding 3: Uitsnede situatieschets

Om de beoogde situatie financieel haalbaar te maken worden er 2 wooneenheden op een woonbestemming gerealiseerd. De 2 nieuwe wooneenheden vallen onder kleinschalige woningbouwinitiatieven van de gemeente Wijchen.

Concreet betreft de herontwikkeling de volgende aanpassing in het omgevingsplan:
1. Verwijderen van de functieaanduiding 'intensieve veehouderij',
2. Verkleining bouwvlak,
3. Realisatie 2 wooneenheden op een woonbestemming.

2.2.2. Ruimtelijke uitstraling en inpassing in omgeving

Aan de achterzijde van het perceel is een wandelpad gelegen in de ecologische hoofdstructuur. Initiatiefnemer heeft medewerking verleend aan dit wandelpad door in het verleden grond te verkopen aan het Gelders Landschap. Initiatiefnemer is tevens voornemens om in overleg met agrarisch natuurbeheer te bekijken wat de mogelijkheden zijn om een akkerrand aan te leggen. Door het beëindigen van de varkenshouderij en de sloop van de varkensstallen is er meer ruimte voor natuur en natuurinclusieve landbouw wat flora & fauna in de omgeving verbeterd. Ook wordt er meer natuur ervaren door de gebruikers van het wandelpad. Op onderstaande afbeelding is een uitsnede van de locatie van de ecologische verbindingszone en wandelpad (wit) weergegeven.

Afbeelding 4: Locatie wandelpad en ecologische verbindingszone (wit)

Middels de landschappelijke inpassing wordt het plan op de omgeving ingepast. Onderstaand is een uitsnede van de landschappelijke inpassing weergegeven. In bijlage 1 is het gehele landschappelijke inpassingplan terug te vinden. In hoofdstuk 5 worden alle relevante milieukundige aandachtspunten toegelicht.

Afbeelding 5: Uitsnede landschappelijk inpassingsplan

3. Visie en beleid op locatie

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader dat relevant is voor het plan toegelicht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds beleid van hogere overheden waar lagere overheden rekening mee moeten houden, doch gemotiveerd van kunnen afwijken en anderzijds instructieregels van hogere overheden in omgevingsverordeningen en het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Het plan wordt getoetst aan het nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid.

3.1. Rijksbeleid

3.1.1. NOVI

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven. De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Met de beoogde ontwikkeling wordt er gewerkt aan de prioriteiten uit de NOVI. Door de sanering van de veehouderij is er afname van emissies. Hierdoor wordt er gewerkt aan een verbetering van de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van het landelijk gebied. Door de akkerbouw op locatie te handhaven wordt er gewerkt om de economie te verduurzamen en de groeipotentie van de regio te behouden.

3.1.2. Instructieregels rijk (AMvB"s)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

1. Het Omgevingsbesluit (Ob);
2. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

In hoofdstuk 5 worden aspecten van de fysieke leefomgeving en milieu toegelicht. In dit hoofdstuk worden alle bovenstaande punten uit de AMvB's toegelicht en hoe hieraan wordt voldaan.

3.2. Provinciaal beleid

Het geldende ruimtelijke beleid van de provincie Gelderland is omschreven in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland.

3.2.1. Omgevingsvisie Gelderland

De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.
Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Het plan voldoet aan de omgevingsvisie Gelderland. Er wordt gewerkt om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Door het saneren van de veehouderij ontstaat er een gezondere leefomgeving. Door de realisatie van de twee wooneenheden wordt er bijgedragen aan de vraag van woningen. Er wordt uitgebreid buiten het verstedelijkte gebied. De nieuwe wooneenheden worden op een klimaatbestendige wijze gerealiseerd. Middels de landschappelijk inpassing wordt de kwaliteit van de omgeving versterkt.

3.2.2. Omgevingsverordening Provincie Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Onderstaand is een uitsnede weergegeven van de verbeelding behorende bij de Omgevingsverordening Gelderland. Voor de Meleveldsestraat 2 zijn de volgende gebiedsaanwijzingen van toepassing:

Afbeelding 6: Uitsnede Omgevingsverordening Gelderland

Onderstaand wordt er getoetst uit de relevante artikelen uit hoofdstuk 5 van de omgevingsverordening.

<u>Gelderse steek Land van Maas en Waal</u>
Artikel 5.39 (beschermen landschap Gelderse streken: Land van Maas en Waal)
Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Land van Maas en Waal bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap als bedoeld in bijlage 'Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen landschap Gelderse streek Land van Maas en Waal'.

Binnen het Land van Maas en Waal zijn er verschillende kernkwaliteiten met bijbehorende ontwikkelingsdoelen. Onderstaand zijn deze toegelicht en hoe er met de beoogde ontwikkeling aan wordt voldaan.

1. Landelijk rivierengebied, met voornamelijk agrarische cultuurlandschappen, gelegen tussen Waal en Maas. De Waal is dynamischer dan de Maas.

Ontwikkelingsdoel: Ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van het Land van Maas en Waal. Ontwikkeling naar een duurzame landbouw versterkt het landschap. Dijkversterking met versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de dijk als scenic route.

Planspecifiek: Bij de beoogde ontwikkeling wordt het geheel landschappelijk ingepast. Hierbij wordt rekening gehouden met de lokale kernkwaliteiten (zie paragraaf 2.2.2).

2. Rivierengebied met klassieke opbouw van rivier, brede en smalle uiterwaarden, dijktrajecten, oude rivierarmen, fijnmazige (hoger gelegen) oeverwallen en min of meer open (lager gelegen) komgronden. Landschap mede gevormd door continue strijd tegen het water en de klei-, zand- en grindwinning van de laatste decennia. Dorpspolderstructuren met (dwars)dijken, kaden, weteringen, sluizen etc.

Ontwikkelingsdoel: Accentueren van de landschappelijke opbouw van het rivierengebied: rivieren met natuurrijke uiterwaarden, kleinschalige diversiteit op de oeverwal met veel historische waarden en een rivierkomlandschap met rationele verkaveling en grote maten.

Planspecifiek: Het plangebied is gelegen in de komgronden. Middels de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met de bestaande structuren uit het landschap.

3. Opmerkelijke structuur en reliëf van rivierduinen en beboste zandverstuivingen als lange lijn in het gebied, met een kleinschalige uitstraling en aanwezigheid van dorpen en buurtschappen. Inclusief Overasseltse en Hatertse Vennen.

Ontwikkelingsdoel: Zoveel mogelijk het microreliëf respecteren. Terughoudendheid ten aanzien van ontgrondingen. In deze bijzondere structuur aanleiding zien voor verdere natuurontwikkeling en gepaste recreatieve ontsluiting.

Planspecifiek: De locatie is niet gelegen ter hoogte van rivierduinen en beboste zandverstuivingen. Het ontwikkelingsdoel is niet van toepassing.

4. Vrij uitzicht vanaf dijken over het binnendijkse landschap en over de rivieren.

Ontwikkelingsdoel: Zichtlijnen behoeden voor verstorende elementen. De dijken ontwikkelen als lange doorgaande lijnen in het landschap.

Planspecifiek: De locatie is niet gelegen in de buurt van dijken. Zichtlijnen worden niet verstoord. Door de sloop van de varkensstal zullen er meer open zichtlijnen komen in het landschap.

5. Kenmerkend voor de Maas is het Maasheggenlandschap en de 'bakenbomen'.

Ontwikkelingsdoel: Herstel van bakenbomen en Maasheggen.

Planspecifiek: Het plangebied is niet aan de Maas gelegen. Voorwaarde is niet van toepassing.

6. Karakteristieke, kleinschalige oeverwallen met rijke afwisseling van boomgaarden, gras- en bouwlanden, buurtschappen, dorpen, verspreide bebouwing.

Ontwikkelingsdoel: Doorontwikkeling van de kleinschalige mix van wonen, werken, energietransitie en recreëren, passend verbonden met de dijken als lange doorgaande lijnen in het landschap. Aanleg, herstel en beheer van groene landschapselementen.

Planspecifiek: Het plangebied is niet gelegen in een oeverwal. De voorwaarde is niet van toepassing.

7. Verstedelijking vooral op de oeverwallen met Beuningen en Wijchen als centrumplaatsen, sterk verbonden met het stedelijk gebied van Nijmegen. Tevens kleinschalige verstedelijking op de rivierduinen.

Ontwikkelingsdoel: Voorkomen dat de meer verstedelijkte ontwikkelings-assen, verbonden met Nijmegen, door mogelijk conflicterende, ruimtelijke ontwikkelingen verrommelen, door adequaat te sturen op ruimtelijke kwaliteit en in te zetten op aantrekkelijke landschapsbouw.

Planspecifiek: Met de beoogde ontwikkeling worden er 2 wooneenheden gerealiseerd. De landbouw blijft wel bestaan op locatie. Er zullen geen verbonden verstedelijkte assen ontstaan.

8. Open kommen met weidebouw, rationaal verkaveld patroon van sloten en weteringen, wegbeplanting langs rechte wegen en enkele natte natuurgebieden. In contrast met kleinschaligheid van de oeverwallen en rivierduinen.

Ontwikkelingsdoel: In de agrarisch komgebieden is de landbouw een belangrijke drager van de openheid en kunnen combinaties met klimaatadaptatie en natuurontwikkeling landschapsversterkend zijn. De gelede openheid zoveel mogelijk behouden.

Planspecifiek: In de beoogde situatie blijkt de landbouw bestaan. Het plangebied wordt landschappelijk ingepast. Hierdoor wordt er gewerkt aan natuurontwikkeling die het landschap versterken. Met de sanering van de intensieve veehouderij en de sloop van de stallen wordt er meer openheid gecreëerd.

9. Waardevol open gebieden Beuningse Veld: visueel open gebied tussen de stedelijke bebouwing van Beuningen, Nijmegen en Wijchen en in contrast tot de beboste rivierduin bij Hernen.

Ontwikkelingsdoel: Behoud van de open weidsheid door zeer terughoudendheid te zijn ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Blijvend benutten voor grondgebonden en duurzame veehouderij, mogelijk in combinatie met klimaatadaptatie.

Planspecifiek: Het plangebied is niet gelegen in het Beuningse Veld. N.v.t.

10. Ruilverkavelingen uit de wederopbouwperiode, met name in West Maas en Waal structuurbepalend, o.a. boerderijstraten in het buitengebied.

Ontwikkelingsdoel: Landschappelijke erfgoedwaarden van oude ruilverkavelingen koesteren en behouden. Blijvend benutten voor grondgebonden en duurzame veehouderij. In combinatie met energietransitie en klimaatadaptatie, en versterking van de natte natuurgebieden. Openheid koesteren.

Planspecifiek: Bij het beoogde bedrijf is er geen sprake van een kuilverkavelingsbedrijf. Deze voorwaarde is niet van toepassing op de beoogde ontwikkeling.

11. Ecologische waarden met name langs de rivieren en weteringen en in het vennengebied. Natura 2000 waarden in Rijntakken en Beuningen.

Ontwikkelingsdoel: Intensief inzetten op het verder aanleggen van ecologische verbindingszones (o.a. in het kommengebied).Beschermen Natura 2000 waarden. In de uiterwaarden is, naast de functie voor de doorstroming van het rivierwater en voor landbouw, natuur- en landschapsontwikkeling van belang, evenals benutting als recreatief uitloopgebied voor de steden en dorpen en voor klimaatadaptatie.

Planspecifiek: Met de beoogde ontwikkeling wordt er een wandelpad in de vorm van een ecologische verbindingszone ontwikkeld. Ook wordt het perceel landschappelijk ingepast. Deze ontwikkelingen dragen bij voor het beschermen van Natura 2000 waarden.

<u>Groene ontwikkelingszone</u>
De planlocatie ligt in het Rivierduingebied Overasselt – Bergharen. Het gebied langs de Maas wordt gekenmerkt door een gordel van rivierduinen met zandlandschappen, waaronder dennenbosjes, vennen, en heide. Oude Maasmeanders laten het historische rivierverloop zien in het landschap. In het zuiden domineren vruchtbare oeverwallen met akkerbouw, terwijl in het noorden een onbebouwde kom met weteringen het landschap vormt. Belangrijke ecologische verbindingen tussen de Overasseltse Vennen, Bergharen, de Maas, en Fort St. Andries bevorderen biodiversiteit en ondersteunen soorten zoals de steenuil en kamsalamander. Rondom Bergharen zijn er schrale graslanden met bijzondere vegetatie. Historische elementen zoals St. Walrick, Heerlijkheid Leur, Kasteel Hernen, en Heerlijkheid Horssen voegen cultureel erfgoed toe aan het landschap, dat van oudsher leefgebied is voor dassen. Abiotische factoren, zoals aardkundige waarden, kwel, bodem, en waterreservoirs, zijn essentieel voor het behoud van dit diverse ecosysteem.

Ambitie gebied
De geplande nieuwe activiteit (plangebied) ligt binnen de door de Provincie Gelderland aangewezen Groene Ontwikkelingszone. Aan (omgevings)plannen wordt de voorwaarde opgelegd dat nieuwe activiteiten of ontwikkelingen zijn toegelaten, mits uit onderzoek blijkt dat, ten eerste de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in bijlage 'Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk' en 'Groene ontwikkelingszone', per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en ten tweede de samenhang niet verloren gaat. In dit gebied heeft het bevoegd gezag bepaalt dat er bij nieuwe activiteiten een versterkingsopgave ligt. In beginsel wordt de impact van de activiteit op de natuurbepaald middels een verliesfactor. Dit plan ziet het belang hiervan in en werkt daar graag aan mee.

Om bovenstaande reden is het formulier Berekening versterking Groene ontwikkelzone van de provincie Gelderland ingevuld. Het ingevulde formulier is toegevoegd als bijlage 2. In het formulier is de verliesfactor gesteld op 0, er vindt geen verlies van kernkwaliteiten op. De impactpunten zijn in totaal 400. De versterkingsmaatregelen worden gegenereerd door het landschappelijk inpassingsplan (bijlage 1) en zijn in totaal 687. Er is dus een positief balans van 287. Nadere investering voor de groene ontwikkelzone is derhalve niet noodzakelijk.

Conclusie
In deze paragraaf is de beoogde ontwikkeling getoetst aan de regels zoals gesteld in de Omgevingsverordening Gelderland. Zoals blijkt uit deze toelichting kan worden voldaan aan de voorwaarden die gelden voor de beoogde ontwikkeling.

3.3. Regionaal beleid

3.3.1. Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (waaronder Wijchen), provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.
De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:

1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaatadaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing
6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema's als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo'n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen is 2.060 woningen.
In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 390.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2024). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 808-€ 1.123, prijspeil 2023). Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.
Aanvullend op het bouwprogramma wordt ingezet op extra kansen door betere benutting van de bestaande woningvoorraad, herstructurering of transformatie van bestaand vastgoed. Transformatie van zelfstandige woningen naar woonruimten voor meerdere kleine huishoudens met gemeenschappelijke voorzieningen biedt kansen. Ook flexibele en tijdelijke woningen en vernieuwende bouwconcepten bieden kansen, waardoor op een snelle manier voorzien kan worden in de woningbehoefte. Daarnaast spant de regio zich in om sterke, toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken te realiseren. Er wordt gezorgd voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten. Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen.
Partijen werken samen aan een regionaal programma circulair en conceptueel bouwen. De regio spant zich in om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% van het aantal woningen industrieel te laten bouwen. En om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% minder primaire grondstoffen in projecten te gebruiken. Ook wordt klimaatbestendigheid meegenomen in het ontwerp van gebouwen en buitenruimte.

Met de beoogde ontwikkeling wordt er gewerkt om tegemoet te komen aan de woningbouwopgave. Door de woningen in het buitengebied te realiseren is er sprake van een spreiding van nieuwe woningen. De te realiseren woningen worden op een duurzame, klimaatbestendige wijze gerealiseerd.

3.4. Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is omschreven in het strategisch kompas, de woonvisie en kleinschalige woningbouwinitiatieven.

3.4.1. Strategisch kompas: Wijchen2035 'De kracht van Wijchen'

Op 20 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Wijchen het strategisch kompas vastgesteld. Het Strategisch kompas vormt het koersdocument van de gemeente tot het jaar 2035. Het document vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode. De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren. Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven. Speerpunten uit het Strategisch Kompas zijn:

- Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
- Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
- Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
- Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
- Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
- Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente groeit door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en er wordt gewerkt aan verdere groei om ervoor te zorgen dat de vergrijzing wordt tegen gegaan en jongeren een plek kunnen krijgen in Wijchen. Daarnaast speelt er de regionale woningbouwopgave waaraan de gemeente een bijdrage aan levert. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd. Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening is er ook een opgave in het versterken van de sociale cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft. Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.

De gemeente gaat actief aan de slag met flexibele woonvormen. De huidige samenleving vraagt om adaptief bouwen, om grote projecten gefaseerd te realiseren en telkens te kijken of plannen bijgesteld moeten worden. Op deze manier blijft er goede aansluiting op de behoeften van inwoners en bij de maatschappelijke (regionale) opgave.

Om groene wijken te realiseren, wordt gewerkt met het groen-blauwraamwerk. Er is ruimte voor hogere woongebouwen, vooral bij nieuwe wijkontwikkeling in en rond de kern Wijchen. Zo kunnen er meer woningen worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van een groene woonomgeving. Er geldt geen harde (maximale) hoogtegrens. Op projectniveau wordt gekeken wat passend en mogelijk is om goed een gevarieerde wijken te realiseren. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding.

Met het plan wordt er gewerkt aan het strategisch kompas. Met de realisatie van de wooneenheden wordt er tegemoet gekomen om het woonaanbod te versterken. Ook de sanering van de intensieve veehouderij wordt er gewerkt om een gezonde samenleving te ontwikkeling. Er is namelijk een vermindering van de uitstoot van emissies.

3.4.2. Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028

In juni 2024 is de woonvisie van de gemeente Wijchen vastgesteld. De gemeente Wijchen staat de komende jaren voor grote woonopgaven om prettig en toekomstbestendig wonen voor iedereen mogelijk te maken. De groeiende woningvraag, veranderende woonbehoeften en verduurzaming stellen hoge eisen aan het woningaanbod en de woonomgeving. Daarom richt de woonvisie 2024-2028 zich op vijf belangrijke speerpunten.

Toekomstbestendige woningvoorraad
Dit betekent dat bestaande woningen worden verduurzaamd en aangepast, zodat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Woningsplitsing en transformatie van bestaand vastgoed worden gestimuleerd om efficiënter gebruik te maken van de beschikbare woonruimte. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van zowel de woningen als de woonomgeving, zodat deze ook in de toekomst aantrekkelijk blijven.

Nieuwe woningen, passend bij de behoefte
De gemeente wil minimaal 2.060 nieuwe woningen bouwen, verdeeld over sociale huur, middenhuur en koopwoningen. Dit zorgt ervoor dat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn voor verschillende doelgroepen, van starters tot senioren. Duurzaamheid en woonkwaliteit staan hierbij centraal, en er wordt gebouwd op locaties die bijdragen aan een prettige leefomgeving.

versnelling en slimme samenwerking
De gemeente streeft naar een bouwtempo van 260 nieuwe woningen per jaar, met de focus op grote ontwikkellocaties zoals Wijchen-West en Huurlingsedam. Door intensieve samenwerking met ontwikkelaars en woningcorporaties wordt de woningproductie versneld. Ook wordt gekeken naar flexibele woonoplossingen, zoals flexwoningen, om snel in te spelen op de acute vraag naar huisvesting.

Een gevarieerd woonaanbod voor alle inwoners
Dit betekent dat er voldoende woningen moeten zijn voor ouderen, mensen met een zorgvraag, statushouders en andere aandachtsgroepen. Levensloopbestendige woningen en innovatieve woonzorgconcepten worden gestimuleerd, zodat iedereen in Wijchen op een passende manier kan wonen.

Behouden en versterken van de leefbaarheid van kernen en buurten
De gemeente wil het groene, dorpse karakter beschermen en tegelijkertijd zorgen voor een levendige en inclusieve woonomgeving. Sociale samenhang wordt bevorderd door initiatieven van inwoners te ondersteunen en de toegankelijkheid van wijken en voorzieningen te verbeteren. Ook wordt er ingezet op klimaatbestendige woonomgevingen, waarin wateroverlast en hittestress worden beperkt en duurzaamheid een belangrijke rol speelt.

Met de beoogde ontwikkeling wordt er ingezet om de woningvoorraad in de gemeente te vergroten. De nieuwe woningen worden op een toekomstbestendige en duurzame manier gerealiseerd, zodat er langdurig op locatie kan worden gewoond. De woningen zullen koopwoningen zijn waardoor er tegemoet wordt gekomen aan het woonaanbod voor verschillende woongroepen.

3.4.3. Kleinschalige woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen heeft een stop gezet op kleinschalige planinitiatieven. De uitzondering daarop zijn kleinschalige initiatieven tot en met 2 woningen. Dit zodat woningbouw voor particulieren die een eigen woning willen bouwen, toch mogelijk blijft. Voorwaarde hieraan is dat het om een particulier plan gaat van maximaal 2 woningen. De woningen zijn voor onbepaalde tijd. Ook deze initiatieven worden nu tijdelijk niet meer in behandeling genomen. De planstop wordt doorbroken mits het woningbouwinitiatief bijdraagt aan het oplossen van een maatschappelijk knelpunt en of de

omschakeling de nieuwe woningen rechtvaardigt. De intensieve veehouderij op locatie wordt gesaneerd en vrijkomende agrarische bebouwing verdwijnt. Dit heeft een positieve impact op de omgeving en de leefbaarheid. Met de ontwikkeling wordt gewerkt om een maatschappelijk knelpunt op te lossen, er is een vermindering van de uitstoot van emissiefactoren. De omschakeling zorgt ervoor dat de beoogde woningen rechtvaardig gerealiseerd worden.

Er dient getoetst te worden of het kleinschalige woningbouwinitiatief voldoet aan de minimale kwaliteitseisen. Het dient te voldoen aan de thema's ruimtelijke kwaliteit, duurzaam ruimtegebruik, passende ontwikkeling, behoefte en duurzaamheid. Onderstaand is onderbouwd hoe er wordt voldaan aan de thema's:

- *Ruimtelijke kwaliteit:* De planlocatie is gelegen buiten de bebouwde kom.
- *Duurzaam ruimtegebruik:* De ontwikkeling betreft een functieveranderingsbeleid. De veehouderij op locatie verdwijnt en de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' ook. De bestemming 'Agrarisch met waarden – 2' blijft wel bestaan. Alle bedrijfsmatige agrarische bebouwing m.b.t. de veehouderij wordt gesloopt.
- *Passende ontwikkeling:* De woon- en leefkwaliteit voor de omgeving wordt verbeterd door de beëindiging van de veehouderij. Hierdoor is er een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de directe omgeving.
- *Behoefte:* Er wordt ook aangesloten op de woonvisie (zie vorige beleidsartikel).
- *Duurzaamheid:* Bij de nieuwbouw van de loods en woonhuizen wordt er gebruik gemaakt van duurzame, circulaire en herbruikbare materialen.

4. Toetsing aan het omgevingsplan

Het omgevingsplan van de gemeente Wijchen bestaat uit de geldende bestemmingsplannen, de verordeningen en de bruidsschat. In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan dit omgevingsplan en worden de strijdigheden beschreven.

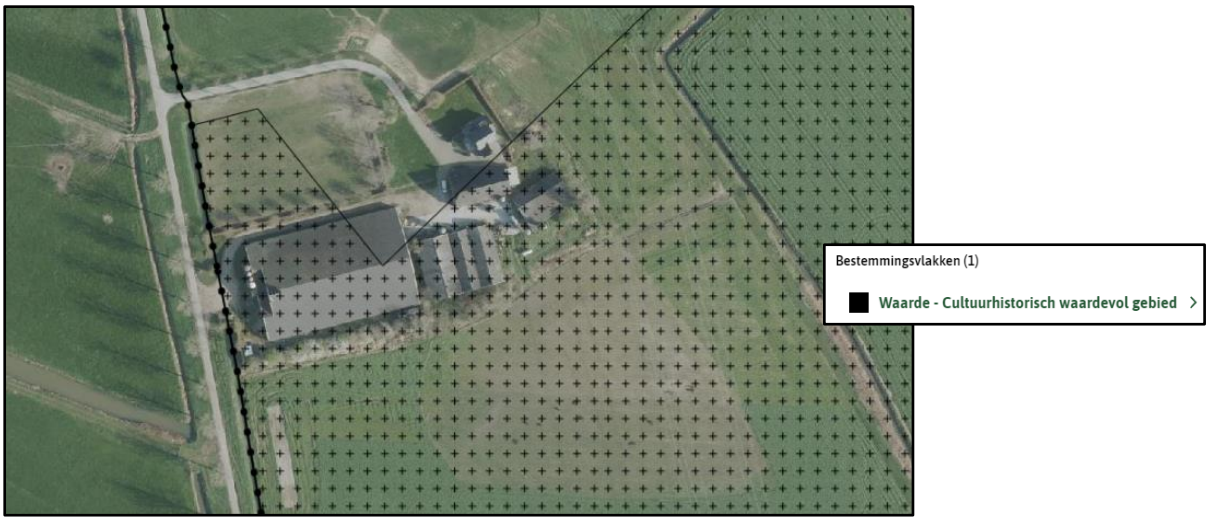
Zoals al in de inleiding van deze toelichting beschreven is voor de planlocatie het omgevingsplan gemeente Wijchen geldend. Hier zijn de volgende aanduidingen opgenomen:

- Bestemmingsvlak: Waarde – Archeologie 2 (gedeeltelijk),
- Bestemmingsvlak: Agrarisch met waarden – 2,
- Bestemmingsvlak: Leiding – Hoogspanningsverbinding (gedeeltelijk),
- Bouwvlak (ca. 16.250 m^2),
- Functieaanduiding: intensieve veehouderij,
- Gebiedsaanduiding: milieuzone – hydrologische beschermingszone.

Afbeelding 7: Uitsnede verbeelding omgevingsplan gemeente Wijchen (www.omgevingswet.overheid.nl)

Ook is ter hoogte van de planlocatie een gedeeltelijke bestemming 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Op navolgende afbeelding is een uitsnede van de verbeelding weergegeven.

Afbeelding 8: Uitsnede verbeelding omgevingsplan gemeente Wijchen (www.omgevingswet.overheid.nl)

In het omgevingsplan is de beoogde ontwikkeling niet rechtstreeks mogelijk. Het is niet toegestaan om nieuwe woningen te bouwen op een agrarische bestemming. In het omgevingsplan is geen binnenplanse of buitenplanse omgevingsplanactiviteit opgenomen waarmee de voorgenomen ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt. Om deze reden wordt een wijziging van het omgevingsplan aangevraagd voor de beoogde ontwikkeling.

5. Aspecten fysieke leefomgeving en milieu

Op grond van het bepaalde in het Bkl dient te worden aangetoond of met de beoogde ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor de relevante milieu-hygiënische en planologische aspecten wordt in dit hoofdstuk beschreven of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.1. M.e.r.-beoordeling

Een milieueffectrapportage (MER), en de bijbehorende procedure (m.e.r.), is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming over projecten. Het gaat hierbij enkel om projecten die kunnen leiden tot initiatieven waardoor het milieu mogelijk nadelig wordt beïnvloed.

De wetgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. In artikel 16.34, tweede lid van de Omgevingswet is aangegeven dat onder een plan of programma, als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn (richtlijn 2001/42/EG (Strategische milieubeoordeling), in ieder geval wordt verstaan een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing.
Voor dergelijke projecten moet worden beoordeeld of deze aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Indien een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, dient bij de voorbereiding van het besluit een milieueffectrapport te worden opgesteld. In bijlage V van het Omgevingsbesluit zijn de projecten zoals bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de wet, opgenomen. Voor deze projecten moet worden beoordeeld of zij aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben.

Een project is kaderstellend voor een toekomstig m.e.r.- (beoordelings)plichtig besluit indien het project is opgenomen in kolom 1 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Indien de waarden in kolom 2 van de Bijlage V van het Omgevingsbesluit worden overschreden dient er een milieueffectrapport te worden opgesteld. Indien de waarden in kolom 2 niet overschreden worden dient er een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Categorie J11 is van toepassing bij onderhavig plan. Deze categorie betreft namelijk stedelijke ontwikkelingsprojecten met inbegrip va de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen. Wanneer er een aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijke ontwikkeling plaatsvindt is een mer-beoordelingsplicht van toepassing. Een stedelijke ontwikkeling betref in beginsel onder andere het realiseren van meer dan 2.000 woningen. Aangezien in de beoogde ontwikkeling slechts twee woningen worden gerealiseerd is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. Uit bovenstaande kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een verplichting tot het opstellen van een m.e.r.-(beoordeling) en het doorlopen van de bijbehorende procedure.

De landbouw is reeds aanwezig op locatie en wordt met de beoogde ontwikkeling niet gewijzigd. Een m.e.r.-beoordeling is om deze reden niet nodig ten behoeve van de landbouw.

5.2. Ladder voor duurzame verstedelijking

In geval van stedelijke ontwikkeling moet de Ladder voor duurzame verstedelijking worden toegepast. Deze is wettelijk vastgelegd in artikel 5.129g, Bkl. Toepassing van de ladder is verplicht voor opgaven die nieuwe stedelijke ontwikkelingen, gebaseerd op een regionale behoefte, mogelijk moeten maken.

Het eerste lid van artikel 5.129g is een nadere omschrijving van het begrip stedelijke ontwikkeling vastgelegd. Als stedelijke ontwikkeling wordt genoemd:
'ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandelsvoorziening of een andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is.'

De beoogde ontwikkeling betreft de ruimtelijke ontwikkeling van een woningbouwlocatie. In navolging van jurisprudentie (uitspraak ECLI:NL:RVS:2015:953) is de ontwikkeling van 12 woningen of meer aan te merken als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Met de beoogde ontwikkeling worden er 2 woningen gerealiseerd op de locatie. Derhalve is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling en is de Ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing.

5.3. Volksgezondheid

Gezondheidsrisico's zijn een optelsom van blootstelling, gevaar en impact. Bij blootstelling wordt er gekeken hoeveel ziekteverwerkers een persoon binnen moet krijgen om geïnfecteerd te raken of ziek te worden. Gevaren zijn er in diverse vormen, zoals biologisch (bijv. ziekteverwekkende bacteriën), chemisch (bijv. diergeneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen) of fysisch (zoals elektriciteit of ter plaatse gewond raken). Impact staat voor de grootte van het effect dat veroorzaakt wordt.

Er zijn al diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijke relatie tussen (intensieve) veehouderij en volksgezondheid. De laatste onderzoeken dateren van 16 juni 2017 en 1 september 2018 en zijn vervolgonderzoeken op het onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), dat op 7 juli 2016 is gepubliceerd. In dit onderzoek is endotoxine in de (fijn)stof emissie uit intensieve veehouderijen een relevante component gebleken voor luchtwegklachten. Gezondheidseffecten worden veroorzaakt door de combinatie van emissies van fijnstof, aan stofdeeltjes gebonden endotoxine en ammoniak-secundair fijnstof uit de veehouderijen. Endotoxine wordt gezien als een goede indicator voor blootstelling van omwonenden aan stoffen uit stallen die een negatieve invloed hebben op de luchtwegen. Derhalve wordt een maximale endotoxinewaarde van 30 EU/m^3 geadviseerd. Uit de vervolgonderzoeken is o.a. gebleken dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of de dichtheid toeneemt.

De dichtstbijzijnde veehouderij ten opzichte van de planlocatie ligt aan Meleveldsestraat 4 op een afstand van circa 110 meter. Dit betreft een rundveehouderij. Op circa 250 ligt ook een rundveehouderij gelegen, aan de Aaldert 16. Voor rundveehouderijen geldt dat de effecten op de volksgezondheid naar de omgeving zeer beperkt zijn vanwege de beperkte emissies van met name fijnstof.

Bovendien moet iedere veehouderij voldoen aan wet- en regelgeving voor diverse milieuaspecten, zoals ammoniakuitstoot, geur, fijnstof, aanwezigheid en gebruik van gevaarlijke stoffen, aan- en afvoer van meststoffen, geluid, brandveiligheid, etc. Indien een veehouderij niet voldoet, zal een vergunning dus niet verleend worden. Er mag vanuit worden gegaan dat de grenswaarden die in de wet zijn opgenomen de volksgezondheid in voldoende mate beschermen.

Gezien de afstand van de planlocatie tot veehouderijen in de omgeving, kan dus worden geconcludeerd dat er vanuit het aspect volksgezondheid geen onevenredige nadelige effecten zullen optreden binnen de planlocatie.

Op basis van vorenstaande kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties voor het aspect volksgezondheid.

5.4. Verkeersgeneratie, - afwikkeling & parkeren

Binnen de planlocatie dient een adequate afwikkeling van personen- en goederenvervoer verzekerd te zijn, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor.

CROW, het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte, schrijft in 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' kencijfers ten aanzien van parkeren en verkeersgeneratie voor uiteenlopende activiteiten voor.

5.4.1. Verkeer

Gekeken naar het aspect verkeer heeft de gemeente geen eigen normen opgenomen in de parkeernota en derhalve wordt aansluiting gezocht bij de CROW. Ten behoeve van het akkerbouwbedrijf zal er geen toename zijn aan verkeersbewegingen. De akkerbouw is reeds vergund op locatie dus de vervoersbewegingen zullen niet toenemen.

Voor de realisatie van de 2 wooneenheden wordt worst-case rekening gehouden met een koophuis, vrijstaand, in niet stedelijk gebied in het buitengebied. Een dergelijke woning kent een verkeersgeneratie van maximaal 8,6 per woning. Dit betekent in totaal een verkeersgeneratie van 17,2.

Door de sanering van de intensieve veehouderij is er een afname aan zware vervoersbewegingen. Er zal wel een toename aan zijn lichte vervoersbewegingen. In totaal zal het aantal vervoersbewegingen afnemen.

De planlocatie ligt aan de Meleveldsestraat in Bergharen. Een verharde weg welke dient ten behoeve van bestemmingsverkeer. De weg wordt ontsloten door de Herenstraat en de Roedensestraat. Deze ontsluitingsroutes beschikken over voldoende capaciteit voor de afwikkeling van de verkeersbewegingen.

5.4.2. Parkeren

Naast het aspect verkeer dient tevens voldoende parkeergelegenheid aanwezig te zijn binnen de planlocatie. Er dient voldaan te worden aan de parkeernorm in de 'Beleidsregel Parkeernormen 2024' van de gemeente Wijchen.

Voor het akkerbouwbedrijf wordt er aangesloten bij een arbeidsextensief/ bezoekersextensief bedrijf. Hiervoor geldt een parkeernorm in het buitengebied van 0.9 per 100 m^2 BVO. De nieuwe loods heeft een oppervlakte van 1.121 m^2. Dit betekent dat er 0.9 * 12 = 12 parkeerplaatsen ten behoeve van het bedrijf gerealiseerd dienen te worden.

Eigen machines en werktuigen kunnen worden gestald in de daarvoor bestemde machine- en werktuigenbergingen. Vrachtwagens en tractoren van derden verblijven altijd maar kortstondig op het bedrijf, bijvoorbeeld voor loonwerk of het laden van agrarische producten. Voor dergelijk materieel is ruim voldoende erfverharding aanwezig.

Voor het eigen personenvervoer van de woningen wordt aangesloten bij de vereiste parkeergelegenheid bij een vrijstaande koopwoning, liggend in niet-stedelijk buitengebied. Hiervoor wordt een minimum van 2,2 parkeerplaatsen voorgeschreven. De inrit van de bedrijfswoning is gescheiden van de inritten van de beoogde wooneenheden. Op de inritten naar de beoogde wooneenheden is ruim voldoende ruimte om 3 auto's te kunnen parkeren. Op onderstaande afbeelding zijn alle parkeergelegenheden weergegeven.

Afbeelding 9: Weergave parkeerplaatsen beoogde situatie

Hieruit kan worden geconcludeerd dat er ruim voldoende parkeergelegenheid aanwezig is op het bedrijf en bij de woningen. Er kan worden geconcludeerd dat er als gevolg van de beoogde ontwikkeling geen belemmeringen zullen ontstaan voor de afwikkeling van personen- en goederenvervoer.

5.5. Natuur

De Omgevingswet regelt activiteiten die met natuur te maken hebben. Deze natuuractiviteiten gaan over dieren en planten in het wild en gebieden waarin ze leven. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van soorten en gebieden. Voorafgaand aan de beoogde wijziging dient onderzocht te worden of er sprake is van een aantasting van wettelijk beschermde natuurwaarden op basis van wet- en regelgeving. Onderstaand zijn de diverse aspecten ten aanzien van natuurwaarden beschreven.

5.5.1. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet voorziet met het oog op behoud van biodiversiteit, in regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden zoals de aanwijzing en beheer van Natura 2000-gebieden. Daarnaast verplicht de wet dat voor bepaalde projecten, plannen en handelingen die invloed hebben op Natura 2000-gebieden sprake is van een vergunningsplicht op grond van artikel 5.1 van de Omgevingswet.

De gebiedsbescherming is beperkt tot de Natura 2000-gebieden en eventueel buiten het Natuur Netwerk liggende bijzondere provinciale natuurgebieden. De bescherming van het Natuur Netwerk Nederland is beschermd middels regel in de Bkl. In paragraaf 7.3.1 van het Bkl zijn regels opgenomen dat provincies deze beschermingsregels in de Omgevingsverordening dienen op te nemen. Het gaat hier met name om het aanwijzen en de geometrische begrenzing vastleggen van de natuurgebieden. Daarnaast worden in de Omgevingsverordening regels gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Hierbij worden de doelstellingen van het gebied in acht genomen. In Nederland zijn 161 Natura 2000-gebieden aangewezen. Voorbeelden van de Natura 2000-gebieden zijn Rijntakken en de Veluwe. De provincie Gelderland heeft geen bijzondere provinciale natuurgebieden vastgesteld.

Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een omgevingsvergunning voor de activiteit natuur wordt aangevraagd. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Het dichtstbij liggende Natura 2000-gebied betreft de Rijntakken, dat op een afstand van circa 2,9 kilometer ligt.

In Natura 2000-gebieden zijn habitattypen aanwezig die gevoelig zijn voor de verzurende en vermestende werking van stikstofdepositie. Om het effect van de beoogde ontwikkeling op de Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken is een berekening van de aanleg- en de gebruiksfase van de 2 wooneenheden gemaakt. Ook de sloopfase van de stallen en de bouw van de akkerbouwloods is meegenomen. Middels het rekenprogramma AERIUS wordt de stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden berekend. Hiermee wordt het effect op verzuring en vermesting in beeld gebracht. Wanneer met het rekenprogramma AERIUS kan worden aangetoond dat een plan geen toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft, kan de ontwikkeling doorgang vinden. Indien er wel sprake is van een toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden moet onderbouwd worden hoe deze toename in depositie ongedaan wordt gemaakt (door het treffen van maatregelen of extern salderen).
Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat in de sloop-, aanleg- en gebruiksfase niet leiden tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. De berekeningen en een toelichting op de invoergegevens zijn toegevoegd als separate bijlage 3 en 4. Er zijn derhalve geen negatieve effecten op stikstofgevoelige habitats- en leefgebieden van soorten in Natura 2000 gebieden.
Daarnaast kunnen andere factoren eveneens leiden tot een verstoring van habitattypen en soorten, indien een ontwikkeling op korte afstand van een gebied plaatsvindt. Vanwege de afstand van de

planlocatie tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken leidt het plan verder niet tot andere voorkomende storende factoren op omliggende Natura 2000-gebieden zoals oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering soortensamenstelling.

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat negatieve effecten op soorten en habitattypen in beschermde Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Er is derhalve geen omgevingsvergunning in het kader van gebiedsbescherming noodzakelijk.

5.5.2. Soortenbescherming

De soortbeschermende werking is rechtstreeks opgenomen in het Bal. In afdeling 11.2 van het Bal zijn de beschermingsregimes in drie aparte paragrafen neergelegd. Per beschermingsregime is bepaald welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. Hieronder zijn de drie beschermingsregimes weergegeven:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn; Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn; Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. Beschermingsregime andere soorten. Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IX onder A en B bij het Bal. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

In Nederland komen ongeveer 30.000 soorten dieren en planten voor. Het Bal regelt de bescherming van alle in Nederland in het wild voorkomende soorten inheemse planten en dieren.

In het Bal is onder meer bepaald dat beschermde diersoorten niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en plantensoorten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Bij het beoordelen van de in de planlocatie voorkomende beschermde soorten gaat het primair om soorten die door de ingreep direct beïnvloed worden, doordat:

- Zij fysiek aangetast worden (doden/verwonden van dieren, verwijderen van planten);
- Zij verstoord worden (toename van geluid of licht);
- Hun vaste verblijfplaatsen c.q. groeiplaatsen aangetast of verstoord worden.

Gelet op de aard van het plan aan de Meleveldsestraat 2, dient met name bepaald te worden of ter plaatse van de te slopen stallen, de te herbouwen akkerbouwloods en nieuw te realiseren wooneenheden, beschermde natuurwaarden voorkomen, die verstoord zouden kunnen worden. Verboden handelingen dienen te worden voorkomen en handelingen mogen niet leiden tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding. Het (onopzettelijk) doden, verwonden of verontrusten van deze soorten is zonder ontheffing niet toegestaan. Om deze reden is een Quickscan flora & fauna uitgevoerd door BrabantEco. Het rapport hiervan is als bijlage 5 toegevoegd. Uit het onderzoek is gebleken dat er geen overtredingen te verwachten zijn ten aanzien beschermde soorten.

Gezien het voorstaande kan geconcludeerd worden dat het aantreffen van beschermde natuurwaarden niet aan de orde is. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies op locatie. Een omgevingsvergunning in het kader van de bescherming van soorten derhalve niet noodzakelijk.

5.6. Activiteiten- en milieuzonering

Het omgevingsplan van een gemeente bevat de regels voor de fysieke leefomgeving op gemeentelijk niveau. In het omgevingsplan worden regels gesteld voor activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Voor het gehele grondgebied van de gemeente bevat het

omgevingsplan in ieder geval de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Deze regels kunnen dus onder andere worden gesteld voor activiteiten.
De handreiking 'Activiteiten en Milieuzonering' is een publicatie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en dient als hulpmiddel voor milieuzonering in de ruimtelijke planvorming. Milieuzonering zorgt ervoor dat nieuwe bedrijven een passende locatie in de nabijheid van woningen krijgen en dat nieuwe woningen op een passende locatie ten opzichte van bedrijven gesitueerd worden. Het waar nodig ruimtelijk scheiden van bedrijven en woningen bij nieuwe ontwikkelingen dient twee doelen:

- Het al in het ruimtelijke spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar voor woningen;
- Aan bedrijven voldoende zekerheid bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren.

De VNG-publicatie is een hulpmiddel om de milieuwaarden en bijbehorende contouren in beeld te brengen. Gemeenten beslissen uiteindelijk zelf over een bepaalde locatie. De handreiking geeft informatie over de ruimtelijke milieuaspecten geur en geluid. De handreiking geeft voor beide aspecten de milieuwaarden voor verschillende activiteiten. Aan deze milieuwaarden kunnen contouren worden gekoppeld. Deze contouren zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit. Er wordt onderscheid gemaakt in de omgevingstypen:

- Rustige woonwijk en rustig buitengebied: een woonwijk (of vergelijkbaar omgevingstype). Waar slechts (incidenteel) activiteiten (anders dan wonen) plaatsvinden. Er komen enkel wijkgebonden voorzieningen voor en er is weinig verstoring door verkeer.
- Gemengd gebied: een gebied met matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen functies zoals winkels, horeca en kleine bedrijven voor of er is sprake lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid. Ook gebieden die direct naast de hoofdinfrastructuur liggen behoren tot het omgevingstype gemengd gebied, hier is sprake van verhoogde milieubelasting door geluid. Hier zijn dan ook kleinere richtafstanden te rechtvaardigen (behalve voor het aspect veiligheid).

De planlocatie ligt conform de definitie in de VNG-publicatie in het omgevingstype 'rustig woongebied'. In de directe omgeving vindt geringe functiemenging plaats. Tevens is er weinig verstoring door verkeer. Qua aanvaardbare milieubelasting is dit omgevingstype dus vergelijkbaar met een rustig woongebied.

Een akkerbouwbedrijf behoort tot milieuwaarde 2 voor het aspect geluid en geur. Voor een bedrijf uit deze milieuwaarden, liggend in rustig buitengebied, bedraagt de milieucontour 30 m voor het aspect geur. De dichtstbijzijnde woning van derden, (Meleveldsestraat 4) bevindt zich op een afstand van ca. 120 meter van de gebouwen en voorzieningen ten behoeve van het bedrijf op het perceel Meleveldestraat 2. Ook de beoogde wooneenheden worden op een afstand van 30 meter van het beoogde bouwvlak van het akkerbouwbedrijf gelegen, zie navolgende afbeelding.

Afbeelding 10: Bufferzone 30m om beoogde woningen

Betreft het aspect geluid is het akkerbouwbedrijf 'zone beperkt, traploos over eerste 50 meter: 45 dB(A) op grens rustig woongebied'. Het bouwvlak van de woningen liggen op een kleinere afstand dan 50 meter van het bouwvlak van het akkerbouwbedrijf. Binnen de eerste 50 meter vanaf de geluidsbron moet een traploze afname van het geluid plaatsvinden. Indien de bron aan de rand van de 50-meterzone minder dan 45 dB(A) uitstoot, wordt aangenomen dat binnen het woongebied (W-1) de geluidsbelasting de toegestane grens niet overschrijdt.

Binnen het akkerbouwbedrijf vinden activiteiten uitsluitend overdags plaats op een grotere afstand dan 50 meter, ter hoogte van de nieuwe loods. De bronnen zijn tevens geen uitzonderlijke geluidsbronnen die een hoge geluidsbelasting genereren. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van duurzame en elektrische materialen. Rondom het akkerbouwbedrijf en de woonbestemmingen worden de percelen landschappelijk ingepast, wat tevens zorgt voor een geluidsreductie. Door middel van bovenstaande onderbouwing is het aannemelijk dat de maximale 45 dB(A)-grens wordt nageleefd zonder aanvullend akoestisch onderzoek.

Er kan worden geconcludeerd dat er op grond van de activiteiten- en milieuzonering een evenwichtige toedeling van de functie op de locatie is.

5.7. Luchtkwaliteit

In het Bkl is de Europese richtlijn geïmplementeerd op het gebied van grenswaarden voor diverse stoffen. Het doel is mensen te beschermen tegen risico's van luchtverontreiniging. Voor de kwaliteit van de buitenlucht zijn in paragraaf 2.2.1.1 van het Bkl omgevingswaarden voor de buitenlucht opgenomen. Deze waarden betreffen grenswaarden van concentraties voor onder andere zwaveldioxide, stikstofoxiden (NO_x als NO_2) zwevende deeltjes (PM_{10} en $PM_{2,5}$), lood, koolmonoxide en benzeen.

In het kader van een planologische procedure dient te worden aangetoond dat voldaan wordt aan de wettelijke normen voor wat betreft luchtkwaliteit. Hierbij dient het effect op de luchtkwaliteit in de omgeving als gevolg van een nieuwe ontwikkeling, als ook de toetsing aan het Bkl in beeld te worden gebracht. Met name de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) worden beleidsmatig relevant geacht. Er dient te worden aangetoond dat het woon- en leefklimaat ten aanzien van deze stoffen ter plaatse aanvaardbaar is en als gevolg van de beoogde ontwikkeling in de omgeving aanvaardbaar blijft.

5.7.1. Niet in betekenende mate

Indien ontwikkelingen binnen de planlocatie gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet aandacht worden besteed aan de gevolgen voor de milieukwaliteitseisen. Onderzoek moet worden verricht naar de gevolgen voor de in paragraaf 2.2.1.1 van het Bkl genoemde milieukwaliteitseisen voor de buitenlucht. Dit onderzoek kan echter achterwege blijven indien de nieuwe bestemming betrekking heeft op één of meer categorieën van gevallen die, als genoemd in artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl, niet in betekenende mate bijdragen. In die gevallen wordt aangenomen dat de toename van de concentratie in de buitenlucht van zowel zwevende deeltjes (PM_{10}) als stikstofdioxide de 3% grens van de jaargemiddelde concentratie niet overschrijdt.

Als sprake is van een beperkte toename van de luchtverontreiniging die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de concentratie PM_{10} in de buitenlucht, hoeft een plan niet langer meer getoetst te worden. Dit volgt uit artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl. Voor de volgende categorieën kan getoetst worden of een plan NIBM bijdraagt:

- Categorie woningbouwlocaties;
- Categorie kantoorlocaties;
- Combinatie van woningbouw en kantoren;
- Categorie inrichtingen.

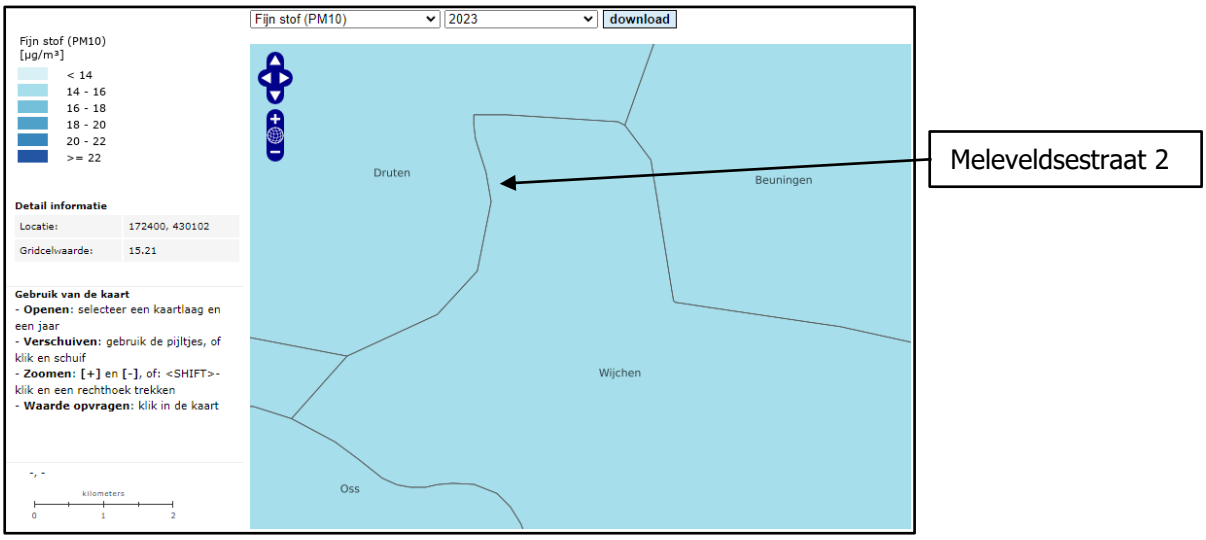
Het plan betreft het creëren van twee nieuwe woningen. De ontwikkeling behoort derhalve tot de categorie woningbouwlocaties. Voor woningbouwlocaties geldt dat deze NIBM zijn wanneer het netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, in geval van één ontsluitingsweg (artikel 5.54, onder b, onder 1, Bkl). Aangezien met het plan slechts twee nieuwe woningen mogelijk worden gemaakt, wordt dus ruimschoots voldaan aan de NIBM-grens.
Ook wordt de intensieve veehouderij op locatie gesaneerd. De akkerbouwtak op locatie blijft bestaan. Hierdoor is er afname van verkeersbewegingen. Er wordt betreft dit aspect ook voldaan aan de NIBM-grens.

De beoogde ontwikkeling heeft dus met zekerheid geen significant negatieve effecten op de luchtkwaliteit in de omgeving. Er kan worden geconcludeerd dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het plan.

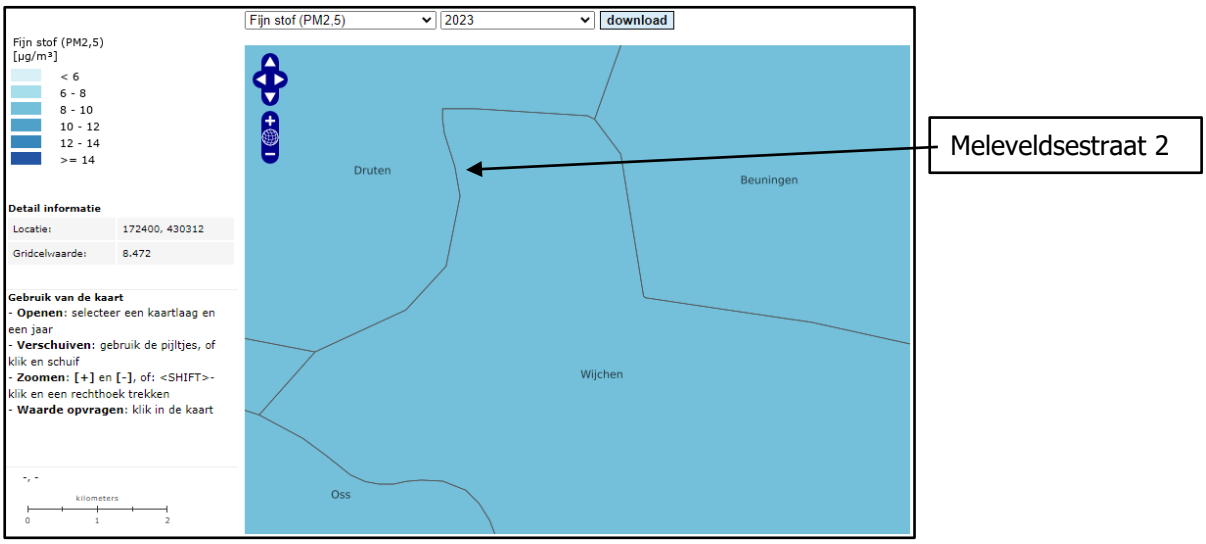
5.7.2. Woon- en leefklimaat

Op grond van het Bkl (paragraaf 2.2.1.1) zijn omgevingswaarden opgenomen voor de jaargemiddelde concentraties voor onder andere fijnstof (PM_{10}). De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie bedraagt 40 µg/m^3. Vanaf 1 januari 2015 geldt daarnaast een grenswaarde voor $PM_{2,5}$ waaraan door het bevoegd gezag bij vergunningverlening moet worden getoetst. Deze grenswaarde bedraagt 25 µg/m^3 voor de jaargemiddelde concentratie. Voor de gemiddelde jaarconcentratie van NO_2 geldt een grenswaarde van 40 µg/m^3. Indien aan deze grenswaarden wordt voldaan, mag worden aangenomen dat het woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit aanvaardbaar is.

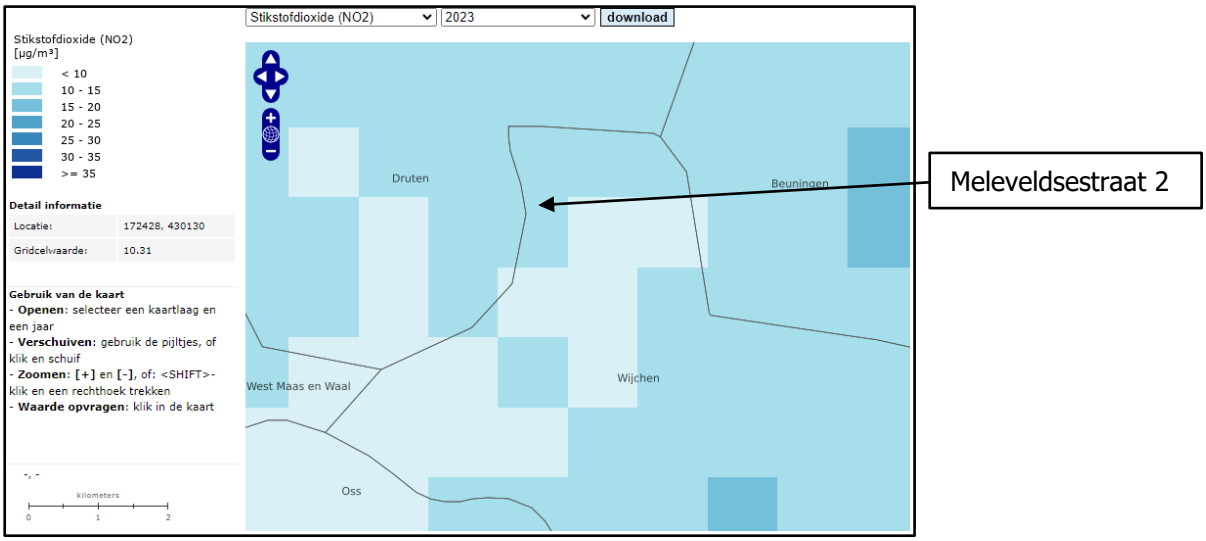
Het RIVM heeft Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten van Nederland waarop de achtergrondconcentratie van fijnstof PM_{10}, $PM_{2,5}$ en NO_2 ten aanzien van een goed woon- en leefklimaat geraadpleegd kan worden. De jaargemiddelde fijnstofconcentratie binnen de planlocatie is conform de GCN-kaart voor fijnstof PM_{10} 15,21 µg/m^3, voor $PM_{2,5}$ 8,47 µg/m^3 en voor NO_2 10,31 µg/m^3, zie Afbeelding 11, 12 en 13.

Afbeelding 11: Uitsnede GCN-kaart PM_{10} (bron: data.rivm.nl)

Afbeelding 12: Uitsnede GCN-kaart $PM_{2,5}$ (bron: data.rivm.nl)

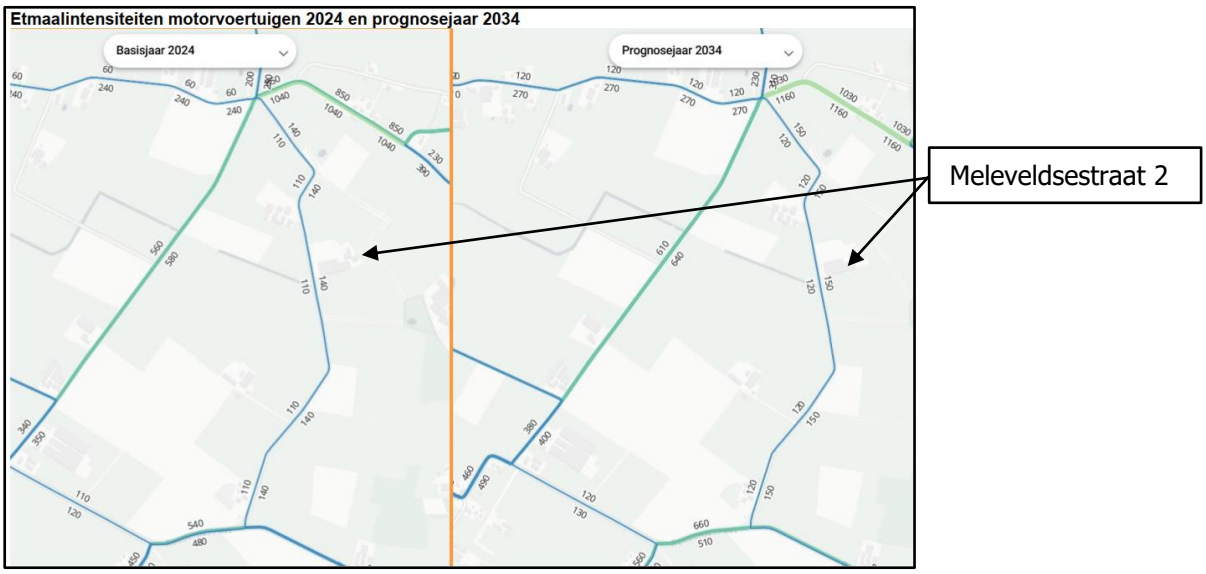
Afbeelding 13: Uitsnede GCN-kaart NO_2 (bron: data.rivm.nl)

Ten aanzien van de luchtkwaliteit zijn er dus geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

5.8. Geluid

Veel functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. De instructieregels uit afdeling 3.5 (Bkl) zijn van toepassing op de beheersing van geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van zonering en geluidsnormen. Ook zijn direct werkende regels in het (tijdelijk) omgevingsplan opgenomen. Dit zijn de regels voor het bepalen en beoordelen van geluid door een toegelaten activiteit.

In de omgeving van de planlocatie liggen geen spoorwegen of industrieterreinen. De locatie is gelegen aan de Meleveldsestraat. Dit betreft een buitenweg in de gemeente Wijchen. De straat wordt ontsloten door de Roedenstraat en de Langesteeg. De Meleveldsestraat en omliggende straten hebben een lage verkeersintensiteit, zie onderstaande afbeelding.

Afbeelding 14: Verkeerintensiteit Meleveldsestraat en omliggende wegen

In het Bkl staat in artikel 5.78i beschreven dat een weg met minder dan 1.000 voertuigen per dag geen geluidsaandachtsgebied heeft. Zoals in bovenstaande afbeelding weergegeven is dit het geval voor de Meleveldsestraat. Ter hoogte van de woningen is er geen geluidzone van de weg aanwezig. De locatie is tevens niet gelegen binnen 200 meter van andere wegen. Er kan worden geconcludeerd dat er voor wat betreft het aspect geluid geen belemmeringen zijn voor het plan.

5.9. Geur

In het omgevingsplan zijn regels opgenomen met betrekking tot geurhinder van dierenverblijven. De wetgeving heeft tot doel het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van geurbelasting door het opnemen van geurnormen of vaste afstanden. Hierbij is het mogelijk dat de gemeenteraad afwijkende normen (ten opzichte van de bruidsschat) vaststelt in het Omgevingsplan. Deze regels zijn afkomstig van de beoordelingsregels zoals opgenomen in het Bkl.

Indirect heeft de wetgeving ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

1. Worden bedrijven in de omgeving onevenredig belemmerd door de beoogde ontwikkeling?
2. Is ter plaatse van de planlocatie een goed woon- en verblijfklimaat voor wat betreft het aspect geur gegarandeerd?

5.9.1. Belemmering bedrijvigheid

In de beoogde situatie is er een agrarische bedrijfswoning aanwezig en twee nieuwe wooneenheden. Op grond van de regels uit het omgevingsplan is en blijft de vrijkomende agrarische bedrijfswoning een geurgevoelig gebouw dat onderdeel uitmaakt van een veehouderij, omdat deze woning op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij. De afstand tussen het

dichtstbijzijnde dierenverblijf behorende tot een veehouderij en de gevel van zo'n object, wanneer gelegen binnen de bebouwde kom, moet ten minste 100 meter bedragen. Buiten de bebouwde kom is deze afstand minimaal 50 meter.

Op grond van de regels uit het omgevingsplan, gelden de vaste afstanden ook voor objecten die op of na 19 maart 2000 zijn gebouwd:

- op een kavel die op dat tijdstip in gebruik was voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven,
- in samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van de dierenverblijven, en
- in samenhang met de sloop van de dierenverblijven of bedrijfsgebouwen voor functioneel ondersteunde activiteiten.

Dit heeft betrekking op de beoogde wooneenheden.

De bestaande bedrijfswoning en beoogde wooneenheden zijn gelegen buiten de bebouwde kom. Binnen een afstand van 50 meter van de planlocatie zijn geen veehouderijen gelegen. De dichtstbijzijnde veehouderij ten opzichte de planlocatie is gelegen aan de Meleveldsestraat 4. De afstand tot dit bouwvlak bedraagt circa 200 meter. Hiermee wordt dus voldaan aan de gestelde vaste afstanden in het omgevingsplan.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling met zekerheid niet zorgt voor een onevenredige belemmering voor de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen in de omgeving.

5.9.2. Woon- en leefklimaat

In het kader van de ruimtelijke procedure is het wenselijk dat er ter plekke van de beoogde ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. Om dit te kunnen beoordelen is in eerste instantie aangesloten bij de afstanden die zijn gesteld in de VNG-handreiking 'Activiteiten en milieuzonering'. De dichtstbijzijnde veehouderij ten opzichte van de planlocatie ligt aan de Meleveldsestraat 4. Dit betreft een intensieve kalverhouderij. Hiervoor geldt op grond van de VNG-handreiking een minimum afstand van 100 meter in het kader van geur. De kalverhouderij ligt op een afstand van ruim 200 meter ten opzichte van de bouwvlakken van de wooneenheden. Er kan dus ruimschoots worden voldaan aan de afstand ten opzichte van (intensieve) veehouderijen in de omgeving.

Om het woon- en leefklimaat nader te kunnen beoordelen wordt een vergelijking gemaakt met de geurbelasting als gevolg van het veelvoud van de veehouderijen in de omgeving van de betreffende geurgevoelige gebouwen (cumulatieve geurhinder) en de geurbelasting afkomstig van een enkele veehouderij in de directe omgeving van de geurgevoelige gebouwen (voorgrondbelasting). Bij het bepalen van de geurhinder geldt als vuistregel dat de voorgrondbelasting maatgevend is indien deze ten minste de helft bedraagt van de cumulatieve geurhinder.

De voorgrond geurbelasting wordt berekend middels het rekenprogramma V-stacks vergunning. Dit programma rekent de geurbelasting uit van een individuele veehouderij op de beoogde geurgevoelige gebouwen binnen het plan. De berekende geurbelasting wordt getoetst aan de geurnormen die gelden op de beoogde woningen van de planlocatie.

In de omgeving liggen 3 veehouderijen waarbij de geurbelasting is berekend ten opzichte van de beoogde wooneenheden, namelijk de veehouderijen aan de Meleveldsestraat 4, Aaldert 16 en Langesteeg 4. De Goorstraat 2 is niet meegenomen omdat deze veehouderij niet meer actief is. In bijlage 6, 7 en 8 van deze onderbouwing zijn de geurberekeningen opgenomen. In afbeeldingen 15, 16 en 17 is een uitsnede van de resultaten en de toetsing opgenomen. De afbeeldingen geven de geurbelasting op de geurgevoelige gebouwen weer en de bijbehorende geurnorm van de gemeente Wijchen. Er vindt geen overbelasting van de geurnorm van 8 plaats op de geurgevoelige gebouwen.

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Meleveldsestraat 4	172 259	430 259	6,5	0,5	0,40	143	5,2
2	Meleveldsestraat 4	172 221	430 250	1,5	0,5	0,40	96	1,5
3	Meleveldsestraat 4	172 270	430 288	7,7	0,5	0,40	1 496	5,9
4	Meleveldsestraat 4	172 206	430 295	5,7	0,5	0,40	2 492	3,9

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	0,8
6	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	0,8
7	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	0,7
8	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	0,7
9	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	0,6
10	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	0,7

Afbeelding 15: Uitsnede geurberekening Meleveldsestraat 4

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Aaldert 16	172 753	429 986	9,3	1,6	4,61	5 684	5,7
2	Aaldert 16	172 839	429 973	9,3	1,1	6,27	4 939	4,2
3	Aaldert 16	172 789	430 049	9,1	1,6	4,07	5 018	5,3
4	Aaldert 16	172 754	430 024	9,8	2,3	4,97	12 270	5,7
5	Aaldert 16	172 772	430 037	9,8	2,3	4,97	12 270	5,7
6	Aaldert 16	172 825	430 036	9,0	2,0	5,31	12 544	4,8

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
7	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	2,8
8	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	2,3
9	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	2,4
10	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	2,8
11	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	3,0
12	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	2,5

Afbeelding 16: Uitsnede geurberekening Aaldert 16

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Langesteeg 4	171 487	429 472	5,0	0,5	4,00	42 435	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	1,1
3	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	1,2
4	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	1,2
5	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	1,2
6	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	1,2
7	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	1,2

Afbeelding 17: Uitsnede geurberekening Langesteeg 4

Uit bovenstaande uitsneden van de berekeningen blijkt dat de geurbelasting van de Aaldert 16 het hoogst is. Dit is dan ook de maatgevende belasting waarmee gerekend wordt om het woon- en leefklimaat te bepalen.

Met betrekking tot de achtergrondbelasting is middels V-Stacks gebied een berekening gemaakt waarbij de cumulatieve geurhinder is berekend. Voor de berekening zijn alle bedrijven meegenomen die een geuruitstoot hebben binnen een straal van twee kilometer rondom de geurgevoelige gebouwen. De gegevens van veehouderijen van derden zijn afkomstig uit de databestanden van KRD van de gemeentes Wijchen en Druten. Onderstaand is een uitsnede ingevoegd van de resultaten van de berekening achtergrondbelasting geur. De hoogste geurbelasting op de geurgevoelige gebouwen bedraagt 6.67 Ou/m^3. De gehele invoergegevens en resultaten zijn terug te vinden in bijlage 9 van deze ruimtelijke onderbouwing.

Tabel 1: Resultaten achtergrondbelasting geur

ID	X	Y	Geurnorm	Geurbelasting OU/m3
1	172425	430065	8	5.32
2	172378	430056	8	5.3
3	172382	430036	8	5.3
4	172429	430046	8	5.39
5	172433	430026	8	5.46
6	172386	430017	8	5.24

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de voorgrond- en achtergrondberekening van de beoogde situatie weergegeven. Er is bepaald welke belasting het meest bepalend in de toetsing van het woon- en leefklimaat.

Tabel 2: Resultaten berekening milieukwaliteit

Volgnr.	Voorgrond belasting beoogd	Achtergrond belasting beoogd	Meest maatgevende belasting	Percentage geur-gehinderden beoogd	Milieu-kwaliteit
1	2,8	5,32	2,8	14%	Redelijk goed
2	2,3	5,3	5,3	13%	Redelijk goed
3	2,4	5,3	5,3	13%	Redelijk goed
4	2,8	5,39	2,8	14%	Redelijk goed
5	3,0	5,46	3,0	15%	Matig
6	2,5	5,24	5,24	13%	Redelijk goed

PRA Odournet BV heeft in opdracht van het ministerie van VROM de relatie tussen geurbelasting en geurhinder onderzocht. Aan de hand van de meest bepalende belasting is het percentage geurgehinderden berekend. Naar aanleiding van het percentage geurgehinderden kan vervolgens de kwaliteit van het woon- en leefklimaat worden berekend. Het RIVM hanteert bij haar milieurapportages voor het aspect geurhinder onderstaande milieukwaliteitscriteria:

Tabel 3: Relatie percentage geurgehinderden en milieukwaliteit (bron: GGD-richtlijn geurhinder, 2002)

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30
zeer slecht	30 – 35
extreem slecht	35 – 40

Het woon- en leefklimaat ter hoogte van de beoogde wooneenheden valt voor bijna alle aspecten onder de milieukwaliteit redelijk goed. Op een punt wordt er matig gescoord. Met de beoogde ontwikkeling wordt de intensieve veehouderij op locatie gesaneerd. Het woon- en leefklimaat wordt ter plekke verbetert. Een matig woon- en leefklimaat wordt aanvaardbaar geacht voor woningen in het landelijk gebied met veel agrarische bedrijven in de omgeving. De bewoners van de wooneenheden maken een bewuste keuze om in het landelijk gebied te gaan wonen. Voor zowel de voor- en achtergrondbelasting wordt er voldaan aan het omgevingsplan. Ten aanzien van het aspect geur kan daarom worden gesteld dat er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat heerst in de beoogde situatie.

5.10. Spuitzones

In de vollegronds- en sierteelt ontkomt men niet aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen schimmels, luizen en andere vormen van ongedierte. In relatie tot omliggende gronden heeft de planlocatie derhalve mogelijk te maken met spuitzones. In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. Daarnaast kan het zijn dat gepaste (overdrachts)maatregelen genomen moeten worden om drift te voorkomen, zoals bijvoorbeeld een dichte haag.

De beoogde wooneenheden direct aansluitend aan landbouwgronden. Er wordt dus niet voldaan aan de richtafstand van 50 meter. Hierbij wordt echter opgemerkt dat die richtafstand met name is bedoeld voor open gewassen die verticaal bespoten moeten worden, zoals boomgaarden. Grondgewassen worden altijd neerwaarts bespoten, wat de drift (indien deze al bestaat) aanzienlijk beperkt. In de omgeving van de planlocatie komen geen boomgaarden voor. Aangrenzende landbouwgronden zijn in eigendom van initiatiefnemer. Op de eigen gronden wordt er op een natuurinclusieve manier geteeld. Hierbij wordt op een duurzame manier gewassen geteeld, zonder veel gewasbeschermingsmiddelen. In een zone van 50 meter rond de woningen wordt uitgesloten dat gewassen worden bespoten met gewasbeschermingsmiddelen. Voorstaande wordt geborgd op de verbeelding en in de regels van het omgevingsplan met een gebiedsaanduiding ‘overige zone – spuitvrije zone’.

De tegenover en naastgelegen percelen liggen buiten de 50 meter van het bouwvlak van de beoogde woningen. Voor deze percelen wordt er dan ook geen hinder ervaren van spuitzones. Op onderstaande afbeelding is in rood een bufferzone van 50 meter om de woonbestemmingen van de woningen weergegeven.

Afbeelding 18: Weergave bufferzone 50m spuitzones

Het aspect spuitzones vormt geen hinder voor de beoogde ontwikkeling.

5.11. Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet een afweging gemaakt worden of de beoogde ontwikkeling passend dan wel gewenst is binnen de locatie. Als de ontwikkeling afwijkt van het beleid maar toch wenselijk is, kan het bevoegd gezag de BOPA ook verlenen. Er is op dit moment wel een goede motivering nodig om van het beleid af te wijken.

Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit op een locatie. In bijlage VII zijn de milieubelastende activiteiten die relevant zijn voor het aspect veiligheid omschreven. Met de beoogde ontwikkeling wordt een kwetsbaar object opgericht. Met de ontwikkeling wordt geen milieubelastende activiteiten gerealiseerd zoals opgenomen in bijlage VII van het Bkl.

5.11.1. Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid omtrent omgevingsveiligheid staat omschreven in 'Beleidsvisie externe veiligheid' (20-04-2016). De beleidsvisie gaat in op verschillende activiteiten waarbij grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn, externe veiligheidsrisico's, beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente bij ontwikkelingen en beschermen van bevolking. Er zijn verschillende risicobronnen die bepalend zijn voor het externe veiligheidsbeleid:

- Transport gevaarlijke stoffen over het spoor
- Transport gevaarlijke stoffen over de weg
- Transport gevaarlijke stoffen over water
- Aardgastransportleidingen
- Risicovolle inrichtingen

In navolgende toetsing aan het beleid wordt de bovenstaande risicobronnen meegenomen. Er wordt onderbouwd of er ter hoogte van de nieuwe wooneenheden sprake is van een goede omgevingsveiligheid.

5.11.2. Beleid

Binnen het aspect omgevingsveiligheid zijn verschillende begrippen relevant. Onderstaand worden de belangrijkste begrippen toegelicht.

<u>Plaatsgebonden risico (PR)</u>

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze persoon bevindt zich onafgebroken (24 uur per dag) en onbeschermd op één bepaalde plaats. Het plaatsgebonden risicocontour geld niet voor werknemers of bezoekers van de milieubelastende activiteit. De grens- en standaardwaarden voor het plaatsgebonden risico zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze waarden worden ruimtelijk vertaald in afstanden die tot gebouwen en locaties in acht genomen moeten worden of waarmee rekening gehouden moet worden.

Voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties zijn (artikel 5.7 in het Bkl) grenswaarden opgenomen voor het plaatsgebonden risico van ten hoogste één op de miljoen per jaar (10^{-6}/jaar). Deze grenswaarden (harde norm) moeten in acht genomen worden. (Zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties mogen daarom niet binnen de PR-10^{-6}-contour van een activiteit worden gerealiseerd. Kwetsbare gebouwen en locaties kunnen hier tijdelijk afwijken gedurende een periode van ten hoogste drie jaar (artikel 5.10 van het Bkl.) Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties geldt de PR-10^{-6}-contour als standaardwaarde. In basis moet aan de norm van PR-10^{-6}-contour voldaan worden, tenzij er (goede) redenen zijn om af te wijken. De redenen en de afweging van de risico's moeten nader gemotiveerd worden.

Groepsrisico (GR)
Het groepsrisico is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting door een ongeluk met gevaarlijke stoffen. Door te kijken naar het gebied waar dan een groep van ≥10 personen tegelijk kan overlijden als er iets fout gaat. Het groepsrisico is geen harde norm, het bevoegd gezag moet er rekening mee houden bij het toestaan van bepaalde activiteiten met gevaarlijke stoffen. In het omgevingsplan en bij de vergunningverlening.

Aandachtsgebieden
Aandachtsgebieden zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich binnen dat gebied bij een ongeval met gevaarlijke stoffen levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Ook al is de kans daarop klein. Aandachtsgebieden zijn er voor brand, explosie en gifwolk. Afhankelijk van het type activiteit met gevaarlijke stoffen, zijn er voor het aandachtsgebied in de regelgeving vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden rekenkundig bepaald conform bijlage VII van het Bkl. Risicovolle activiteiten hebben van rechtswege aandachtsgebieden (art. 5.12 Bkl).

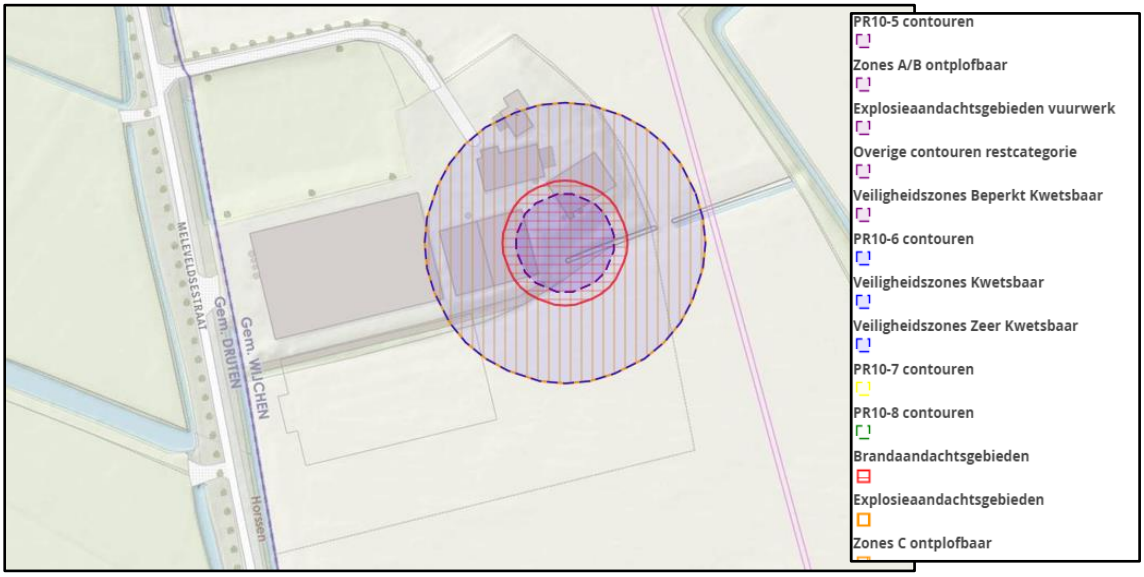
Voorschriftengebied
De gemeente kan binnen aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie)aandachtsgebied als (brand- of explosie)voorschriftengebied aan in het omgevingsplan (art. 5.14 Bkl). In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Deze aanvullende bouweisen staan in de artikelen 4.90 tot en met 4.96 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De aanvullende bouweisen gelden niet voor bestaande gebouwen die binnen een voorschriftengebied liggen. Locaties voor nieuwe zeer kwetsbare gebouwen in een brand- of explosieaandachtsgebied moeten altijd worden aangewezen als voorschriftengebied.

Register Externe Veiligheidsrisico's
In het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) zijn de risico's met gevaarlijke stoffen vastgelegd. De afstanden met betrekking tot het plaatsgebonden risico, brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied, explosieaandachtsgebied vuurwerk, civiele of militaire explosieaandachtsgebied wordt visueel weergegeven via geografische kaarten zoals de kaart van Atlas Leefomgeving en EV signaleringskaart. Op deze kaart zijn onder andere de PR-10^{-6}-contour en aandachtsgebieden visueel weergegeven.

Transportroutes
De afstand van PR-10^{-6} en aandachtsgebieden voor transportroutes als bedoeld in artikel 1 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, over het basisnet zijn opgenomen in Bijlage VII, onder C, van BKL. Bijlage VII, onder C verwijst naar bij ministeriële regeling aangewezen afstanden voor het plaatsgebonden risico. Conform artikel 2.23 (aandachtsgebieden) van de Omgevingsregeling betreffen dit de afstanden zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Regeling basisnet voor wegen en Bijlage 2 van de Regeling Basisnet voor spoorwegen. In Bijlage VII, onder C zijn voor brandaandachtsgebieden een afstand van 30 meter en voor een explosie aandachtgebied 200 meter opgenomen.

Buisleidingen
De afstand van PR-10^{-6} en aandachtsgebieden voor buisleidingen (als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onder a tot en met d, van het Besluit activiteiten leefomgeving) zijn berekend (zie Bijlage VII, onder D, onder 2 van BKL. Deze afstand is geregistreerd in het REV en weergegeven op de geografische kaarten.

5.11.3. Toetsing aan beleid
Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan normen vermeld in bovengenoemde regelgeving. Een ontwikkeling is niet toegestaan indien deze leidt tot een overschrijding van de grenswaarden. Van de standaardwaarden kan gemotiveerd worden afgeweken. Toetsing aan het beleid begint met de inventarisatie van de omgeving van de planlocatie. Dit is inzichtelijk gemaakt middels onderstaande uitsnede van de EV-signaleringskaart, zie Afbeelding 19.

Afbeelding 19: Uitsnede Signaleringskaart EV

Uit de signaleringskaart blijkt dat er een gastank aanwezig is op de planlocatie. Het plan voorziet in de realisatie van nieuwe (beperkte) kwetsbare objecten. Aangezien de realisatie van de wooneenheden niet binnen de plaatsgebonden risicocontour of binnen een aandachtsgebied ligt zijn geen risico's aanwezig voor de voorgenomen ontwikkelingen. Het aspect omgevingsveiligheid leidt niet tot een belemmering voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Plaatsgebonden risico (PR)
Uit de signaleringskaart blijkt dat de ontwikkeling in de nabijheid van een gastank is gelegen. De beoogde wooneenheden liggen buiten de PR-10^{-6} contour van 50 meter afstand. De overige bebouwing is gelegen binnen de contour van de gastank. Omdat deze bebouwing bestaand is vormt dit geen risico. De te herbouwen landbouwloods betreft geen (beperkt) kwetsbaar object.

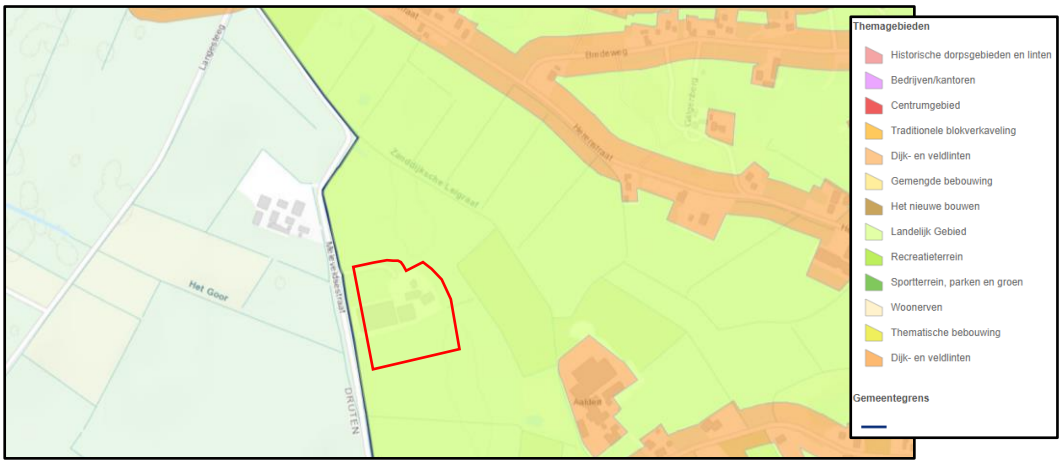
Aandachtsgebieden
De beoogde wooneenheden liggen ook niet binnen de explosie aandachtsgebied van de gastank. Op grond van artikel 5.15, onder 2, onder b van het Bkl kan een (beperkt of zeer) kwetsbaar gebouw of locatie toegelaten worden indien de getroffen maatregelen en het aantal personen dat aanwezig nader gemotiveerd is.

Geconcludeerd kan worden dat betreft het aspect omgevingsveiligheid er geen beperkingen te verwachten zijn voor de beoogde ontwikkeling.

5.12. Welstand
Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, kleur of gebruikte materialen. De redelijke eisen van welstand zijn uitgewerkt in de welstandsnota van de gemeente. In het omgevingsplan zijn ook regels opgenomen met betrekking tot de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot een bouwactiviteit en het in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk (art. 22.29). De verdere beoordeling van de welstand zal dan ook plaatsvinden ten tijde van de aanvraag omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit.

Er wordt aangesloten bij de 'Nota ruimtelijke kwaliteit' van de gemeente Wijchen. De nota is opgesteld door de gemeente om een bepaalde beeldbepalende kwaliteit te bieden aan verschillende deelgebieden in de gemeente. In de nota staan verschillende kenmerken van een omgeving beschreven. Er zijn duidelijke criteria opgesteld waarmee nieuwe plannen beoordeeld worden. De nota is opgesteld vanuit de overtuiging dat de gemeente samen met haar bewoners en professionals kan zorgen voor een

aantrekkelijk gebouwde omgeving. Op de navolgende afbeelding is weergegeven in welk themagebied de planlocatie ligt.

Afbeelding 20: Uitsnede Nota ruimtelijke kwaliteit gemeente Wijchen

Algemene ruimtelijke kenmerken van het 'Themagebied Landelijk Gebied' zijn onder andere het vlakke rivierenlandschap wat zich onderscheidt in het voormalige stroomgebied met stroomruggen, oeverwallen en komgronden. De ingepolderde delen kenmerken zich door rechte wegen of wegen die de ouder oeverwallen volgen. In de polder liggen her en der nog boerderijen op terpen. De hoge rivierduinen zijn herkenbaar door afwijkende hoogte soms aangezet door aangelegd bos. Het landelijk gebied is met name open agrarisch productielandschap met her en der beboste delen. De bebouwing in het landelijk gebied ligt in een losse structuur aan de oude patronen van dijken en de linten in de polders.
Er wordt binnen het themagebied gestreefd naar een landelijk, vooral natuurlijk uitziend materiaalgebruik zoals baksteen, hout, keramische pannen in combinatie met traditioneel kleurgebruik. Ook dient er zoveel mogelijk inheemse of zelfs streekeigen soorten voor houtsingels, erfscheidingen, struweel, oprijlanen etc. gebruikt te worden. In bijlage 1 is het landschappelijk inpassingsplan terug te vinden.

5.13. Archeologie, cultuurhistorie en landschap

De essentie van het Europees beleid is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is het zoveel mogelijk behouden van archeologische resten in de bodem en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

In het Bkl zijn ten aanzien van de bescherming van cultureel erfgoed een aantal beginselen geformuleerd (art. 5.130 Bkl). Deze beginselen richten zich op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, archeologische monumenten, (voorbeschermde) rijksmonumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen.

Het gemeentelijk beleid over archeologie en cultuurhistorie is vooruitlopend op de Omgevingswet opgenomen op de archeologische beleidskaart en de cultuurhistorische waardenkaart. Deze archeologische waarden en verwachtingen en de cultuurhistorische waarden zijn veelal doorvertaald in archeologische dubbelbestemmingen en cultuurhistorische dubbelbestemmingen in het omgevingsplan.

5.13.1. Archeologie

De zorg voor archeologische monumenten wordt geregeld in het proces van de ruimtelijke ordening. Zo is wettelijk bepaald dat gemeenten in nieuwe omgevingsplannen rekening moeten houden met de in de grond aantoonbaar, dan wel te verwachten, archeologische waarden. Bij deze nieuwe plannen kunnen voorwaarden worden gesteld aan een omgevingsvergunning voor activiteiten waar grondwerkzaamheden worden uitgevoerd.

In het omgevingsplan ligt de planlocatie gedeelte binnen de functie 'Waarde - Archeologie 2' (zie navolgende afbeelding).

Afbeelding 21: Bestemmingslak: Waarde – Archeologie 2 op locatie.

De te herbouwen akkerbouwloods ligt binnen deze bestemming. In de bouwregels staat beschreven dat er een archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden bij een oppervlakte groter dan 120 m^2. In een separate aanvraag omgevingsvergunning voor de bouw van de akkerbouwloods is het aspect archeologie reeds behandeld (Z/24/262198). De omgevingsvergunning voor de bouw is vergund dus het aspect archeologie in deze motivatie hoeft niet nader behandeld te worden.

De 2 beoogde wooneenheden liggen niet binnen de functie 'Waarde – Archeologie 2'. Ten behoeve van de wooneenheden is geen archeologisch onderzoek nodig.

5.13.2. Cultuurhistorie en landschap

Uit het 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' blijkt dat de planlocatie is gelegen in een cultuurhistorisch waardevol gebied, zie afbeelding 23. De aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

Afbeelding 22: Uitsnede Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen

Er zijn een aantal werkzaamheden die niet zonder vergunning mogen worden uitgevoerd:

- Het aanbrengen van (half-)verhardingen;
- Het rooien of vellen van houtgewas;
- Afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
- Graven of dempen van sloten;
- Verwijderen van perceelsrandbeplanting;
- Aanleggen van wegen of paden;
- Wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
- Het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
- Het verwijderen van wegen of paden.

Met de beoogde ontwikkeling wordt er verharding aangebracht en grond afgegraven ten behoeve van de 2 wooneenheden en de her te bouwen akkerbouwloods. De werkzaamheden mogen geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

De beoogde ontwikkeling wordt geheel landschappelijk ingepast. Bij deze landschappelijke inpassing wordt rekening gehouden met de bestaande landschapskarakteristiek. De openheid wordt behouden en bestaande structuren blijven gehandhaafd. De cultuurhistorische waarden van het gebied worden beschermd en versterkt.

5.14. Bodem

Waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie worden opgenomen in het definitieve omgevingsplan (art. 5.89i Bkl). Deze waarden kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillen. Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde in art. 5.89i van het Bkl is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als de in het omgevingsplan voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (art. 5.89K Bkl).

Daarnaast zijn er specifieke regels over bodem opgenomen in de Omgevingswet en de activiteiten zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving:

- Regels over nazorg van de bodem na saneren op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift (paragraaf 2.3.6a.2);

- Regels over graven in de bodem (paragraaf 3.2.21 en 3.2.22 Bal);
- Regels over activiteiten op een locatie met historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico (paragraaf 2.3.6a.4)
- Maatwerkregels over het saneren van de bodem in het zinkassengebied De Kempen, (paragraaf 2.3.6a.5).

Bij wijzigingen van activiteiten geldt dat de bodem geschikt moet zijn voor het beoogde gebruik. Dit kan betekenen dat een onderzoek moet worden verricht naar de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit als gevolg van aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren. Indien de bodemkwaliteit (humane) risico's met zich mee brengt of er sprake is van een spoedeisend geval van bodemverontreiniging kan de ontwikkeling voor bepaalde nieuwe functies geen doorgang vinden tot de risico's zijn beheerst of weggenomen door sanering.

Een historisch en verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 dient te worden uitgevoerd wanneer de bestemming en/of gebruik wordt gewijzigd én wanneer een gebouw of gebruik wordt gerealiseerd waarin mensen 2 uur of langer gaan verblijven.

In de beoogde situatie worden 2 nieuwe wooneenheden gerealiseerd op locatie. Ook verblijven er in de nieuwe loods personen langer dan 2 uur. Er is daarom door Baecx verkennende bodemonderzoeken uitgevoerd naar de bodemgesteldheid ter plaatse van de beoogde woningen en de beoogde loods.

De resultaten van de onderzoeken vormen geen belemmering voor het plan. Een nader onderzoek of nadere maatregelen worden niet noodzakelijk geacht. De volledige bodemonderzoeken zijn opgenomen in bijlage 10 en 11. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er ten aanzien van het aspect bodem geen bezwaren zijn voor de gewenste ontwikkeling.

5.15. Weging van waterbelang

Wettelijk kader

Per 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Deze vervangt de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De verplichte 'watertoets' volgens de Wro is overgegaan in de 'weging van het waterbelang'. Op basis van de Ow is de 'weging van het waterbelang' verplicht bij o.a. omgevingsvisie, omgevingsplannen, projectbesluiten en buitenplanse omgevingsactiviteiten. De 'weging van het waterbelang' wordt vastgelegd in een waterpara-graaf als onderdeel van bovengenoemde visie, plannen, besluiten en activiteiten.

Weging van het waterbelang

De weging van het waterbelang (Ow artikel 2.2 en Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 5.37) is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende re-kening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

Waterparagraaf

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en -opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder (gemeente, provincie, waterschap en rijk) verwerkt.

5.15.1. Beschrijving watersysteem

Geomorfologie en geohydrologie

De gemiddelde maaiveldhoogte van het plangebied bevindt zich rond de 6 meter boven het NAP (bron: AHN). De bodem bestaat uit pleistoceen zand beginnend tussen 0,4 en 1,2 meter onder het maaiveld. De gemiddeld hoogste grondwaterstand is 56 centimeter onder het maaiveld en de gemiddeld laagste grondwaterstand is 116 centimeter onder maaiveld (bron: dinoloket.nl).

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Binnen het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. In de directe nabijheid van de planlocatie zijn wel watergangen aanwezig. Ten westen van de planlocatie is een Primaire- en secundaire-watergang gelegen, zie navolgende uitsnede van de legger Rivierenland.

Afbeelding 23: Uitsnede legger waterschap Rivierenland

Het bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard geloosd op het gemeentelijk riool.

Ecosysteem
De locatie is gelegen in een groene ontwikkelzone. In paragraaf 3.2.2 is hier nader op ingegaan.

5.15.2. Waterbeleid en waterbeheer
Gemeentelijk waterbeleid
Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen 2019-2028* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Beleidsplan water en riolering 2023-2027* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater. In het kader van de weging van het waterbelang wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Waterschapsbeleid
Het waterschapsbeleid is eveneens gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. Het *Waterbeheerprogramma 2022-2027* beschrijft wat het waterschap in de planperiode wil bereiken en hoe ze dat wil doen. In de *Waterschapverordening Waterschap Rivierenland 2024* met bijbehorende beleidsregels staan alle regels die bepalen, welke activiteiten, waar in het beheergebied mogen plaatsvinden en onder welke voorwaarden.

Zorgplicht afvalwater
Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Omgevingswet art. 1.7, 1.7a, Omgevingsbesluit 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke

manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.3).

Zorgplicht hemelwater
Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.1).

Zorgplicht grondwater
Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.2).

Zorgplicht oppervlaktewater
De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (primair, secundair en tertiair water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Omgevingswet art. 1.7, 1.7a, en Omgevingsbesluit art. 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving hoofdstuk 3). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (secundair en tertiair water volgens de legger van het waterschap) dat op eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van primair oppervlaktewater. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watergangen dan wel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een ontheffing op de Waterschapsverordening nodig.

5.15.3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan
Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

Leefomgeving en ruimtegebruik
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.
Water is ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan
Bij de beoogde ontwikkeling zal er een vermindering zijn van verhard oppervlakte. Hierdoor is er een positief effect op de waterhuishouding. Er is meer oppervlakte voor het water om in de bodem te infiltreren.

Kwaliteit en beleving
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen

(Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan
In de beoogde situatie wordt de varkenshouderij en bijbehorende bebouwing op locatie gesaneerd. Er is een vermindering aan verhard oppervlakte. Ook zal er een vermindering zijn aan verontreiniging op het grondwater door de sanering. Bij de nieuwbouw van de akkerbouwloods en woningen wordt er gebruikt gemaakt van niet-uitlogende materialen. Middels de landschappelijke inpassing worden er landschapselementen toegevoegd aan het gebied.

Klimaatadaptatie
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden. Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de gevoeligheid voor droogte of kwel van de locatie en mogelijke bodemdaling of -stijging die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan
Door de sanering van de intensieve veehouderij en bijbehorend agrarische bebouwing is er een verminderd verhard oppervlakte. Hierdoor worden de schadelijke effecten van klimaatverandering teruggebracht. Er is meer ruimte voor infiltratie in de bodem waardoor er een meer klimaatbestendige leefomgeving ontstaat. Het landschappelijk inpassingsplan wordt op een klimaatrobuuste wijze gerealiseerd. Tevens vindt er geen grondwateronttrekking plaats op locatie.

Waterberging
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken afkoppelen van of niet aankoppelen aan de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Infiltratie binnen het gebied, 3) Vasthouden binnen het

gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Vertraagde afvoer naar riool.

Voor de hierboven genoemde voorkeursvolgorde geldt:
Bij nieuw verhard oppervlak moet altijd berging op eigen terrein voor al het hemelwater worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld door het maaiveld plaatselijk te verlagen, de aanleg van oppervlaktewater, het toepassen van groene daken, enz.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan
In de gebieden die onderhevig zijn aan rivierkwel moeten de effecten van de voorgenomen plannen op de kwel in beeld worden gebracht. Indien compensatie vereist is hanteert Waterschap Rivierenland de volgende twee ontwerpbuien ten aanzien van de benodigde bergingscapaciteit:

- De T=10+10% neerslag. Hierbij mag het peil (van het oppervlaktewater) niet meer dan 0,2 of 0,3 m stijgen, afhankelijk van het deelgebied waarin de ontwikkeling plaats vindt. Vuistregel hierbij is 436 m^3 berging per ha verhard oppervlak, overeenkomend met een neerslag van 43,6 mm.
- De T=100+10%-neerslag. Hierbij is een peilstijging toegestaan tot laagste putdekselhoogte op wijkniveau. Vuistregel hierbij is 664 m^3 berging per ha verhard oppervlak, overeenkomend met een neerslag van 66,4 mm. Deze vuistregel geldt vooral voor droogvallende voorzieningen.

Indien de waterberging wordt gerealiseerd in de vorm van droogvallende retentie, wordt onderscheid gemaakt tussen systemen waarbij infiltratie naar de ondergrond wel en niet mogelijk is. In dat laatste geval moet de bodem van de voorziening zich gelijk of hoger dan de GHG bevinden en mag bij een ontwerpbui T=100+10% het systeem tot aan maaiveld gevuld zijn. De ledigingstijd van het systeem moet 48 tot 96 uur bedragen.

Omdat er 300 m^2 nieuw verhard oppervlakte wordt gerealiseerd bij de nieuwe woningen is er (664 * 0,03) 20 m^3 berging nodig om te voldoen aan de compensatiemaatregel van het Waterschap Rivierenland.

Bij de verleende vergunning van de bouw van de nieuwe rundveestal in 2009 zijn er al maatregelen toegepast ten behoeve van waterberging. Omdat er uitgebreid werd in verhard oppervlakte was er voor deze bouw extra waterberging nodig. Dit is bekend bij het Waterschap. De sloten langs de Meleveldsestraat zijn verbreed. De watergang is opgewaardeerd van een B naar een C watergang. Op onderstaande afbeelding is weergegeven welk deel er is aangepast.

Afbeelding 24: Weergave opwaardering watergang van B naar C (in rood weergegeven)

Door deze getroffen maatregel wordt er voldoende extra water geborgd om tegemoet te komen aan de minimale 20 m^3 compensatiemaatregel van het Waterschap Rivierenland.

Gezondheid en veiligheid
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.

Bijvoorbeeld risico's van optrekkend vocht beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (ophogen plangebied, kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan.

Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).
Gevolgen van/voor het plan
Bij de realisatie van de nieuwe woningen worden er maatregelen getroffen voor het beperken van de risico's van optrekkend vocht zoals waterdicht bouwen. De ontwikkeling leidt niet tot waterproblemen in de omgeving. Er is een afname van verhard oppervlak. De locatie ligt niet in bebouwd gebied. Er hoeft geen rekening gehouden te worden met verdrinkingsgevaar.

5.15.4. Overleg met waterbeheerders
Beleidsuitgangspunt
Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders gemeente en waterschap, maar dit kunnen ook rijk of provincie zijn.

Gevolgen van/voor het plan
Het ruimtelijk plan is voorgelegd aan de waterbeheerders. Uit een overleg met het waterschap zijn de opmerkingen verwerkt en meegenomen in de planvorming.

5.15.5. Conclusie
Op grond van het bovenstaande (gevolgen van/voor het plan) is het waterbelang in voldoende mate geborgd in het plan. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er ten aanzien van het aspect water geen belemmeringen zijn voor het plan.

5.16. Technische infrastructuur
Technische infrastructuur betreft een relevant planologisch aspect waarbij rekening moet worden gehouden bij het verlenen van een omgevingsvergunning. Onder andere ondergrondse leidingen, hoogspanningsleidingen en radarverstoringsgebieden hebben betrekking op technische infrastructuur.

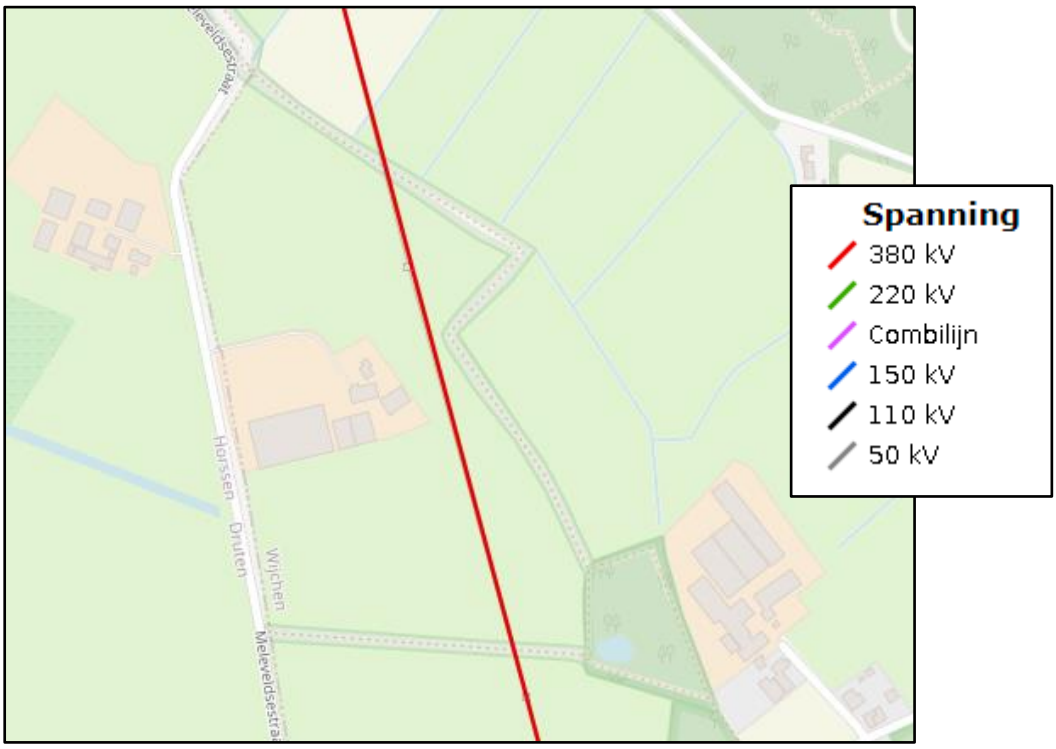
5.16.1. Ondergrondse leidingen
Binnen of nabij de planlocatie zijn geen relevante (buis)leidingen aanwezig. Derhalve zijn in het omgevingsplan geen beperkingen opgenomen binnen de bouwregels. Voordat er gebouwd wordt zal er een KLIC-melding gemaakt worden om relevante kabels en leidingen binnen en nabij de planlocatie in beeld te brengen.

Derhalve zal de beoogde ontwikkeling geen gevaar opleveren voor aanwezige ondergrondse buisleidingen.

5.16.2. Hoogspanningslijnen
Elektriciteit wordt in Nederland vanuit een energiecentrale d.m.v. (bovengrondse) hoogspanningslijnen verplaatst. Bij het transport van elektriciteit door (bovengrondse) hoogspanningslijnen ontstaan

magnetische velden, welke mogelijk effect kunnen hebben op de gezondheid van mensen. In het kader van onderhavige procedure zal gemotiveerd moeten worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties met de beoogde ontwikkeling.

Nabij het plangebied is er een hoogspanningslijn gelegen, zie onderstaande navolgende.

Afbeelding 25: Locatie hoogspanningslijn

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties zal aangesloten worden bij het Herijkt voorzorgbeleid d.d. 21-04-2023. Het voorzorgbeleid is gericht op het beschermen van nieuwe gevoelige objecten tegen magneetvelden die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Onder gevoelige objecten wordt verstaan woningen of andere woonvormen waar mensen lang verblijven, zoals verpleeghuizen en instellingen voor mensen met een beperking. Maar ook scholen, kinderdagverblijven of crèches. Binnen het beleid is het advies opgenomen om voldoende afstand te houden van (bovengrondse) hoogspanningslijnen.

De beoogde ontwikkeling leidt tot het realiseren van twee nieuwe gevoelige objecten. Het magneetveld van de hoogspanningslijn betreft 150 meter aan beide zijden. Op navolgende afbeelding is een buffer van 150 meter vanaf de hoogspanningsleiding weergegeven. De 2 beoogde wooneenheden worden op een afstand van meer dan 150 meter van de hoogspanningslijn gerealiseerd. Binnen de 150 meter bufferzone vinden er wel ontwikkelingen plaats; namelijk de sloop van de bedrijfsbebouwing en bouw van de akkerbouwloods. Er is hierbij geen sprake van een gevoelig object. Er zullen geen mensen een langere periode verblijven. Er is betreft deze ontwikkeling geen hinder te verwachten.

Afbeelding 26: Afstand bouwvlak wonen tot hoogspanningslijn

De beoogde ontwikkeling leidt daarom niet tot een verstoring van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.16.3. Radarverstoringsgebied

In Nederland staan verschillende radarposten die dienen voor de vliegveiligheid en de nationale veiligheid. Om zeker te stellen dat de defensieradars niet in onaanvaardbare mate worden verstoord door hoge objecten, zijn in het Bkl bepalingen opgenomen om de defensieradars te beschermen. In artikel 5.155 en 5.161a van het Bkl zijn regels opgenomen met betrekking tot een maximale bouwhoogte van bouwwerken binnen 15 km, dan wel 75 km van een radarverstoringsgebied.

In bijlage XIV, onder e van het Bkl zijn de maximale bouwhoogtes opgenomen binnen radarverstoringsgebieden. De laagste maximale bouwhoogte zoals opgenomen in deze bijlage bedraagt 24 meter. Er wordt geen bebouwing van hoger dan 24 meter gerealiseerd. Derhalve voldoet het plan aan eisen zoals opgenomen in het Bkl.

6. Juridische toelichting

6.1. Wijziging omgevingsplan

6.1.1. Omgevingsplan van rechtswege

Op 1 januari 2024 is het omgevingsplan van rechtswege ontstaan. Dit omgevingsplan bestaat uit alle ruimtelijke plannen, waaronder bestemmingsplannen en wijzigingsplannen, en uit de Bruidsschat die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. In de Bruidsschat zitten onder andere regels voor milieubelastende activiteiten en bouwactiviteiten. Ook twee bodemkaarten en de hogere waarde besluiten maken deel uit van het omgevingsplan van rechtswege. Gemeenten krijgen tot 1 januari 2032 de tijd om het omgevingsplan van rechtswege en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Op grond van artikel 2.4 en 22.6 van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan van rechtswege (laten) wijzigen.

6.1.2. Toepassing TAM-IMRO

De Omgevingswet integreert wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het DSO ondersteunt bij de uitvoering van de wet en bestaat uit lokale systemen van overheden en de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals Regels op de kaart en het Omgevingsloket. Er zijn tijdelijke alternatieve maatregelen (TAMs) ontwikkeld voor organisaties die nog geen gebruik kunnen maken van lokale of landelijke onderdelen van het DSO. Een van deze TAMs is TAM-IMRO. Bij TAM-IMRO wordt het omgevingsplan gewijzigd via de - onder de Wet ruimtelijke ordening gebruikte - IMRO-standaard (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening) en de voorziening ruimtelijkeplannen.nl.

Het gebruik van TAM-IMRO is toegestaan tot en met 31 december 2025. Als het ontwerp van een TAMIMRO omgevingsplan uiterlijk 31 december 2025 ter inzage is gelegd, mag het ook na 1 januari 2025 worden afgemaakt met TAM-IMRO. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Klimaat geeft aan dat TAM-IMRO plannen uiterlijk voor 1 januari 2032 moeten worden omgezet naar de nieuwe Standaard officiële publicaties (STOP) met de bijbehorende Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD).

6.1.3. Werkingsgebied

De regels in dit TAM-IMRO omgevingsplan zijn van toepassing op de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. De geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0296.TAMBGBMeleveldses2-VG01.

6.1.4. Overzicht wijzigingen

Dit TAM-omgevingsplan wijzigt de volgende planregels van het omgevingsplan:

1. Verwijderen van de functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’ op de verbeelding;
2. Verkleining van het bouwvlak;
3. De functies ‘wonen’ worden toegekend op de verbeelding.

6.2. Artikelsgewijze toelichting functies

De regels behorende bij het TAM-IMRO omgevingsplan worden separaat toegevoegd bij het publiceren van het plan.

7. Uitvoerbaarheid

7.1. Economische uitvoerbaarheid

7.1.1. Economische uitvoerbaarheid

In deze motivering is onderbouwd dat deze wijziging van het omgevingsplan een evenwichtige toedeling van functies aan de locatie wordt bereikt en dat de toegekende functie binnen een redelijke termijn kunnen worden gerealiseerd. Zodoende kan aangenomen worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

7.1.2. Kostenverhaal

Op grond van artikel 13.11 Omgevingswet is de gemeente verplicht kosten te verhalen, indien sprake is van een of meerdere aangewezen bouwactiviteiten uit artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Dit houdt in dat de gemeenteraad kostenverhaalsregels dient vast te stellen in het omgevingsplan, tenzij middels onder andere een anterieure overeenkomst de kosten die het vanwege artikel 8.15 Omgevingsbesluit maakt, op andere wijze verzekerd zijn of vrijstelling wordt verleend voor de kosten in de gevallen genoemd in artikel 8.14 Omgevingsbesluit.

Met de initiatiefnemer wordt een overeenkomst gesloten. Hierin is geregeld dat alle kosten die samenhangen met het deze wijziging voor rekening komen van initiatiefnemer. Deze wijziging van het omgevingsplan heeft voor de gemeente geen financiële gevolgen.

7.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.2.1. Participatie

Participatie is een verplicht onderdeel bij de planvorming. Er is een omgevingsdialoog uitgevoerd om de omwonende op de hoogte te stellen van de beoogde ontwikkeling. Middels een opgesteld document is er langs de volgende adressen gegaan om een schriftelijk akkoord te geven op de beoogde ontwikkeling:

- Meleveldsestraat 4;
- Meleveldsestraat 10;
- Aaldert 16;
- Aaldert 14.

Deze adressen bevinden zich alle binnen 500 meter van de planlocatie. In bijlage 12 is de omgevingsdialoog bijgevoegd. Vanuit de directe omgeving zijn er geen opmerkingen voor de beoogde ontwikkeling.

7.2.2. Overlegpartners

Het concept van deze wijziging van het omgevingsplan zal toegezonden worden aan de provincie Gelderland in het kader van kennisgeving en participatie volgens artikel 10.2 van het Omgevingsbesluit. Daarnaast wordt dit concept toegezonden aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

7.2.3. Zienswijzen

Het ontwerp van deze wijziging van het omgevingsplan heeft van P.M. tot en met P.M. ter inzage gelegen. Eventuele zienswijze worden op een later moment toegevoegd.

8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Deze ruimtelijke onderbouwing betreft de planologische verantwoording voor het saneren van de intensieve veehouderij en realisatie van twee wooneenheden aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen.

Voor het gewenste plan vindt een wijziging van het Omgevingsplan plaats. Een wijziging van het Omgevingsplan vindt plaats omdat het moment dat bijvoorbeeld gelijktijdig met het plan een aanpassing van de regels nodig is voor de verkleining van bouw- of gebruiksregels. Dit kan namelijk niet met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa).

Door middel van deze ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat het plan leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan de locaties. Het plan is getoetst aan alle relevante beleidskaders op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau. Het beleid op geen van deze niveaus vormt een belemmering voor het plan. In deze onderbouwing is getoetst aan de Omgevingsverordening - Gelderland en de gemeentelijke beleidsstukken.

Tevens is het plan getoetst aan alle relevante milieu-hygiënische en planologische aspecten. Hieruit is gebleken dat met het plan geen nadelige effecten ontstaan voor de omgeving. De onderzoeken naar geluid, bodem, geur en luchtkwaliteit tonen aan dat het plan milieu-hygiënisch aanvaardbaar is. Door de onderzoeken van natuur, archeologie, externe veiligheid en de waterparagraaf wordt aangetoond dat het plan planologisch aanvaardbaar is. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering van het landschap door een landschappelijk inpassingsplan.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het plan leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan de locaties. Daarom kunnen de voorgenomen ontwikkelingen op de planlocatie aan de Meleveldsestraat 2 doorgang vinden.

9. Bijlagen

Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan
Bijlage 2: Berekening versterking Groen ontwikkelingszone
Bijlage 3: Invoergegevens Aerius
Bijlage 4: Berekening Aerius
Bijlage 5: Quickscan flora & fauna
Bijlage 6: Voorgrond geurberekening Meleveldsestraat 4
Bijlage 7: Voorgrond geurberekening Aaldert 16
Bijlage 8: Voorgrond geurberekening Langesteeg 4
Bijlage 9: Gegevens achtergrondberekening geur
Bijlage 10: Bodemonderzoek loods
Bijlage 11: Bodemonderzoek woningen
Bijlage 12: Omgevingsdialoog

www.vandunadvies.nl

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22F Meleveldsestraat 2, Bergharen

Inhoudsopgave

Bijlagen toelichting		**3**
Bijlage 1	**Landschappelijk inpassingsplan**	**4**
Bijlage 2	**Berekening versterking Groene ontwikkelzone**	**11**
Bijlage 3	**Invoergegevens Aerius**	**15**
Bijlage 4	**Berekening Aerius**	**20**
Bijlage 5	**Quickscan flora fauna**	**29**
Bijlage 6	**Voorgrond geurberekening Meleveldsestraat 4**	**92**
Bijlage 7	**Voorgrond geurberekening Aaldert 16**	**95**
Bijlage 8	**Voorgrond geurberekening Langesteeg 4**	**98**
Bijlage 9	**Gegevens achtergrondberekening geur**	**100**
Bijlage 10	**Bodemonderzoek loods**	**106**
Bijlage 11	**Bodemonderzoek woningen**	**162**
Bijlage 12	**Omgevingsdialoog**	**220**

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan

Notitie: **920153.17_memo_landschap (7-1-2025)**

Gilze, 01-04-2025

Kenmerk: B.R. /920153.17/ Status: Definitief

Deze landschappelijke inpassing is een bijlage bij het principeverzoek voor de herontwikkeling van de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. Op dit moment staan in het plangebied een aantal varkensstallen en een grote loods ten behoeve van akkerbouw en waarin ook een varkensstal zit. Daarnaast is een bouwvergunning afgegeven voor de bouw van een grote varkensstal ten zuiden van de huidige grote stal/loods. De initiatiefnemer overweegt te stoppen met de veehouderij. Als alternatief kan hij de huidige stallen en de vergunde nog te realiseren stal omvormen tot 2 Ruimte voor Ruimte woningen. Om deze mogelijkheid te onderzoeken wordt dit plan als principeverzoek ingediend. Hierbij is ook landschappelijke inpassing vereist. Deze memo is de toelichting bij de kaart van deze landschappelijke inpassing.

Om dit te onderbouwen is onderzocht hoe het landschap is ontstaan en wat de huidige landschapskarakteristieken is. Daarna worden elementen uit deze landschapskarakteristiek gebruikt om een goede landschappelijk inpassing vorm te geven.

1. Plangebied op luchtfoto

Van Dun Ontwerp en Planologie

Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze
T 013 519 94 58

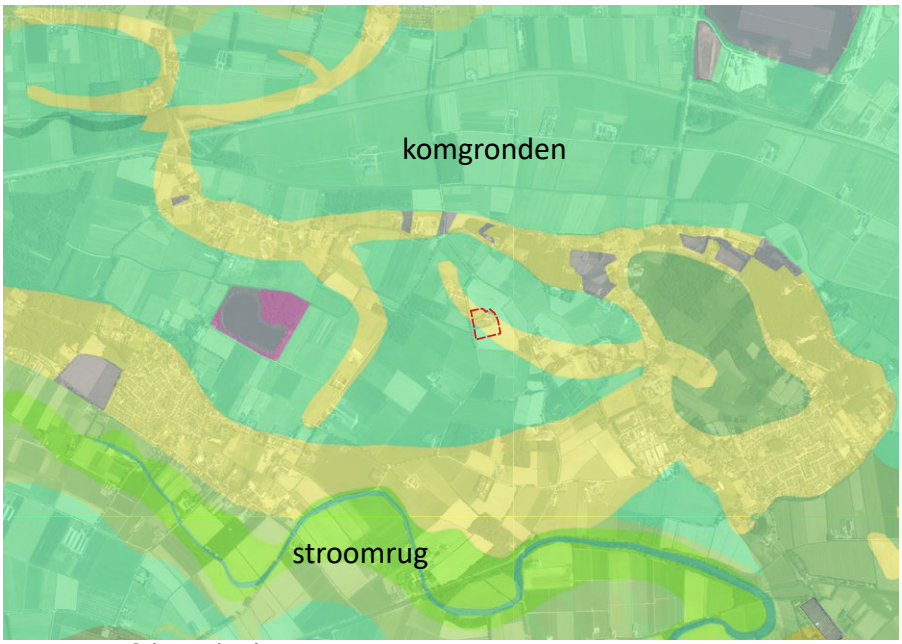
Postel 8
5711 ET Someren
T 0493 745 015

Heijtmorgen 10
5375 AN Reek
T 0486 450 160

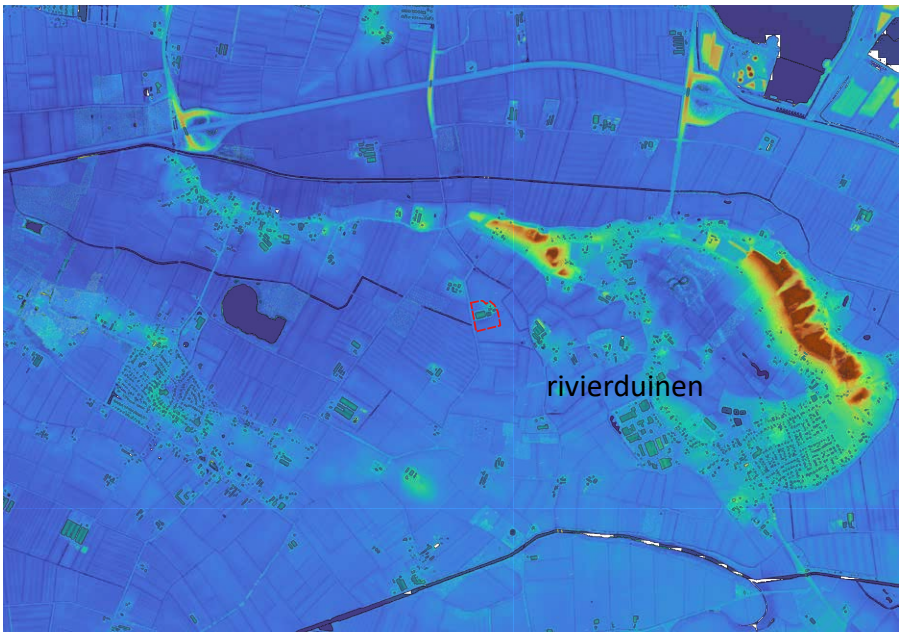
E info@vandunadvies.nl
I www.vandunadvies.nl
KvK 180 61 619

IBAN NL 56 RABO 0152 305 149
BIC RABONL2U
BTW 809392720B01

Van Dun Ontwerp en Planologie is een handelsnaam van Van Dun Advies BV.

2. Geomorfologische kaart

3. AHN

Ontstaan landschap

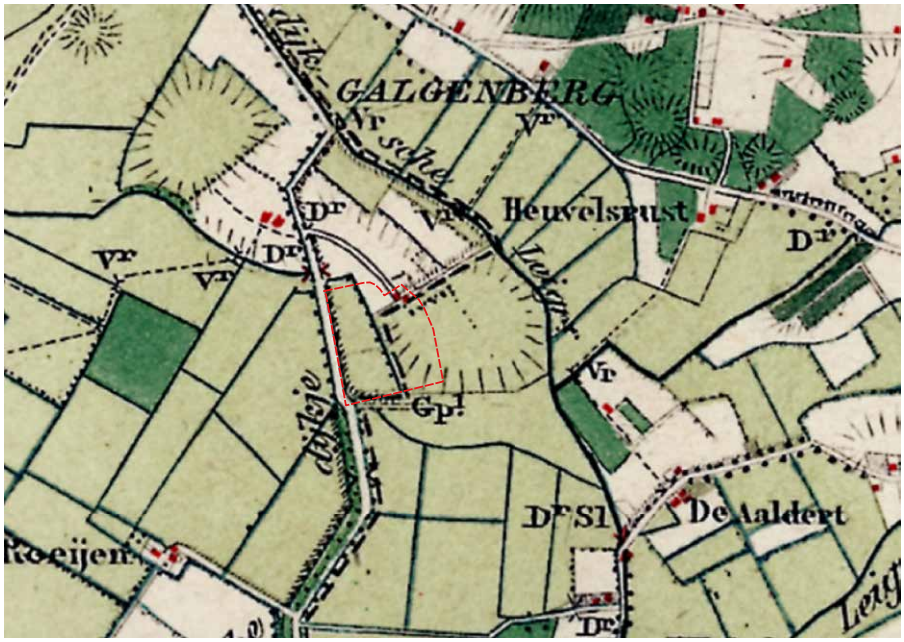
Het plangebied ligt ten zuidwesten van Bergharen. Bergharen ligt in het rivierkleilandschap tussen de Maas en de Waal. Het gebied tussen deze twee rivieren wordt gekenmerkt door de rivierkomgronden. Hier is door overstromingen in het verleden veel zware rivierklei afgezet waardoor de rivierkomgronden zijn ontstaan. Dit zijn vruchtbare maar zwaar te bewerken rivierkleigronden. Deze worden ontwaterd zodat ze beter geschikt zijn voor de landbouw. Met behulp van sloten en weteringen worden ze ontwaterd.

Het dorp Bergharen is ontstaan op een rivierduinen. Dit zijn paraboolduinen die zijn ontstaan in de laatste ijstijd waarin de rivieren droog stonden en zand opwaaide en deze duinen heeft afgezet. Het plangebied ligt in het rivierkommengebied, op een kleine rivierduin en is een lichte verhoging in het landschap. Aan de noordkant grenst het plangebied weer aan een lagere komgrond met de leijgraaf als afwaterende sloot.

De hogere delen van het rivierkleilandschap, zoals de oeverwallen en de rivierduinen werden vroeger al bewoond. De rivierkommen zijn lang te nat geweest en werden voornamelijk gebruikt voor weilanden.

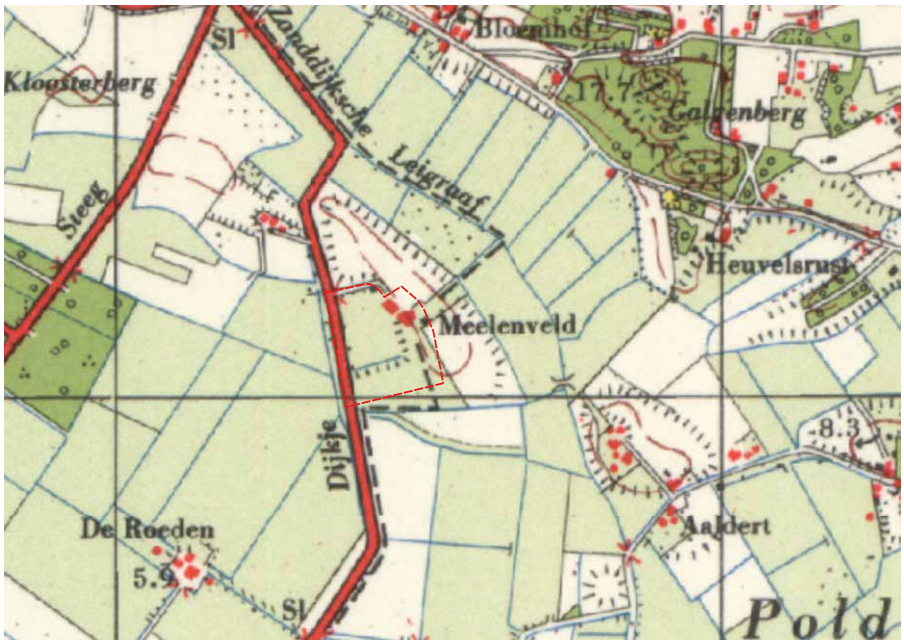
Ontginningsgeschiedenis

In 1900 is te zien dat de locatie van het plangebied al vroeg bewoond werd. Dit heeft te maken met de hogere ligging waardoor dit al interessant akkerbouwgebied was. De Meleveldsestraat bestond uit een dijkje tot aan de hogere duin om de weg begaanbaar te laten zijn. Ten noorden van deze lichte verhoging in het landschap lag de Zanddijksche Leijgraaf. Deze zorgde voor de ontwatering van de noordelijk gelegen komgronden. Het gebied was destijds vrij open door de vele weilanden zonder beplanting langs de randen. We waren enkele bosvakken aanwezig, voor de houtproductie. Het duingebied van Bergharen was juist dicht bebost, waardoor het contrast tussen rivierduinen en komgronden groot was. Het plangebied was nauwelijks beplant op enkele bomenrijen langs de wegen na. Het agrarische akkerbouw karakter was hier beeldbepalend. Opvallend is de toegangsweg tot de bebouwing die vanaf de Meleveldsestraat in zuidoostelijke richting aftakte alvorens hij bij de woning aankwam.

4. Kaart 1900

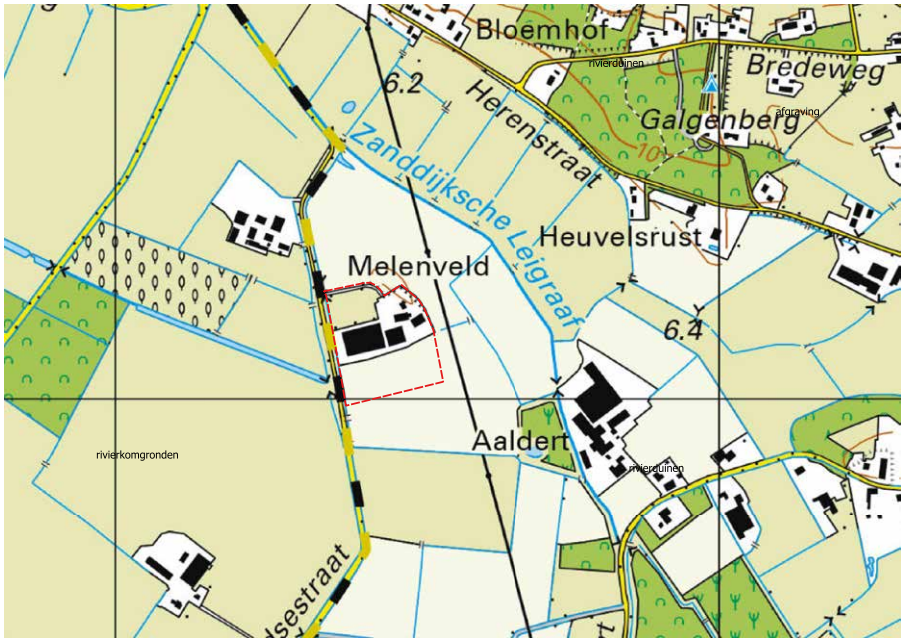
Het landschap heeft in 1960 niet veel veranderingen ondergaan. De akkerbouwgebieden zijn nog steeds vooral op de hoger gelegen gebeiden te vinden. Wel zijn er wat akkerbouwgebieden bijgekomen en wat kleinschalige bebouwing. Ook zijn er enkele boomgaarden te vinden

5. Kaart 1960

In 2019 is de hoofdopzet van het landschap nog steeds aanwezig: open weilanden en besloten bosgebied op de duinen. de boerderijen zijn wel aanzienlijk vergroot qua schaal en de percelen zijn groter geworden. Ook zijn er meer bosvakken bijgekomen. Dit is voor houtproductie (populieren) maar ook als natuurontwikkeling langs de Leijgraaf.

Het plangebied heeft een landelijke agrarische uitstraling met een passende openheid,

6. Kaart 2019

Huidige landschapskarakteristiek

Het huidige landschap wordt gekarakteriseerd door de openheid van de rivierkomgronden. Deze boerderij ligt nog op de oude locatie op enige afstand van de weg en de toegangsweg heeft ook nog de oorspronkelijke aftakkende vorm ten opzichte van de Meleveldsestraat. Deze is voorzien van volwassen lindebomen wat een karakteristiek beeld geeft. Ook de huidige grote stal is aan beide zijden ingepast. Aan de noordwestzijde met een knip- en scheerheg met bomenrij. Aan de zuidoostzijde met een struweelhaag.

7. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting oprit met lindebomen

8. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting woning met rechts en knip- en scheerhaag met bomen.

9. Beeld vanaf Meleveldsestraat richting zuidkant stal en struweelhaag.

Landschappelijke inpassing

Het plan is om de grote schuur en kleinere stallen achter op het erf weg te halen en hiervoor twee Ruimte voor Ruimte woningen te bouwen. Ook de kleinere varkensstallen worden opgeruimd. In plaats daarvan wordt een kleinere akkerbouwloods dichtbij de woning geplaatst. Deze wordt in een passende stijl ontworpen met neutrale ingetogen kleuren en logische verhoudingen, zodat het in het landschap past. De nieuwe Ruimte voor Ruimtekavels moeten afstand houden van het nieuwe bouwvlak en liggen dicht tegen de weg aan.

De landschappelijke inpassing bestaan uit het handhaven van 2 bomenrijen die de woning en de nieuwe stal vanaf de weg inpassen:

- de lindelaan (Tilia cordata) langs de oprit wordt gehandhaafd waardoor deze prominent in het landschap ligt. Tevens vormt dit de inpassing voor het woonhuis.
- de veldesdoornbomen en de bijbehorende knip- en scheerheg van veldesdoorn(Acer campestre) ten noorden van de te verwijderen stal wordt behouden als begeleiding van een tweede oprit naar het erf.

Daarnaast wordt de bestaande landschappelijke inpassing deels gehandhaafd en deels verplaatst naar de nieuwe stal. Hierdoor blijft de sloot bereikbaar voor onderhoud via het bouwland. Daarnaast zorgt het voor het behoud van de openheid in het gebied. Doordat de zichtlijn tussen de boerderij en de nieuwe RvR woningen open blijft, blijft de historische landschappelijke ligging op het midden van de klein rivierduin zichtbaar. De nieuwe en deel bestaande struweelhaag past de stal vanaf de zuid en westkant in.

Rondom de nieuwe Ruimte voor Ruimte woningen worden ook struweelhagen met enkele losse bomen gezet. Tevens worden deze voorzien van knip- en scheerhagen zodat deze kavels in hun geheel landschappelijk ingepast zijn.

Samen met het verwijderen van de stallen en het niet plaatsen van een nieuwe (reeds vergunde) stal levert deze landschappelijke inpassing een verbetering van de omgevingskwaliteit op en is de bestaande en de nieuwe bebouwing voldoende landschappelijk ingepast.

Beplantingsplan

Aan te planten knip- en scheerheg			
	m¹	st / m¹	aantal
Hoogte 80-100 cm:	90	3	270
Veldesdoorn (Acer campestre) of beuk (Fagus sylvatica) en/of vergelijkbaar inheeems			

Aan te planten houtsingels *(ca. 200 m in totaal x 3 m = 600 m²)*			
Struweel: 80-100 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
Max. 5 soorten struweel toepassen	600	0,45	270
Struweel met boomvormers: es (Fraxinus excelsior), schietwilg (Salix alba), hazelaar (Corylus avellana), Gelderse roos (viburnum opulus), grauwe wilg (Salix cinerea), gewone vogelkers (Prunus padus), zwarte els (Alnus glutinosa) etc.			

Aan te planten landschapsbomen			
Plantmateriaal 10-12 cm, (h.o.h. = 8 á 10 m)			aantal
Max. 1 soort boom per rij toepassen			11
Winterlinde (Tilia cordata), gladde iep (Ulmus minor), gewone esdoorn, (Acer pseudoplatanus), walnoot (Juglans regia) en/of vergelijkbaar inheems			

Getekend door: T.v.H./B.R.
Datum: 01-04-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 920153.017

Deze tekening bevat tevens informatie die geen betrekking heeft op de verplichte landschappelijke inpassing als gevolg van bijbehorende procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

van DUN ontwerp&planologie

Landschappelijke inpassing | MELEVELDSESTRAAT 2 BERGHAREN

Bijlage 2 Berekening versterking Groene ontwikkelzone

Verliesfactor

Verliesfactor 1

Categorie	Er treedt geen verlies van kernkwaliteiten op

Totalen

Totale oppervlakte (ha)	0,0000
Verliespunten	0

Impactfactor

Impactfactor 1

Categorie	Woningen
Basispunten per wooneenheid	20
Aantal eenheden	2
Basispunten per woonbestemming ha.	400
Aantal eenheden	0,3

Toeslagfactoren

Is er sprake van een nieuwe functie op deze locatie?	Ja
Is er sprake van open landschap?	Nee
Voor zover het gebied BUITEN open landschap ligt; Is er sprake van aardkundige waarden?	Nee
Is er sprake van een Ecologische verbindingszone (EVZ)?	Ja

Impactpunten

Basis	160
Incl. toeslagen	400

Totalen

Totale oppervlakte (ha), excl. windturbines	0,3000
Impactpunten	400

Versterkingsmaatregelen

Versterkingsmaatregel 1

Categorie	Struweelhaag of scheerhaag
Basispunten per eenheid	3000
Oppervlakte	0,009

Kortings- en toeslagfactor

Is er sprake van een tijdelijke maatregel?	Nee
Draagt de maatregel bij aan een EVZ?	Nee

Versterkingspunten

Basis	27
Incl. kortings- en toeslagfactor	27

Versterkingsmaatregel 2

Categorie	Houtwal, houtsingel, elzensingel
Basispunten per eenheid	3000
Oppervlakte	0,16

Kortings- en toeslagfactor

Is er sprake van een tijdelijke maatregel?	Nee
Draagt de maatregel bij aan een EVZ?	Nee

Versterkingspunten

Basis	480
Incl. kortings- en toeslagfactor	480

Versterkingsmaatregel 3

Categorie	Houtwal, houtsingel, elzensingel
Basispunten per eenheid	3000
Oppervlakte	0,0600

Kortings- en toeslagfactor

Is er sprake van een tijdelijke maatregel?	Nee
Draagt de maatregel bij aan een EVZ?	Nee

Versterkingspunten

Basis	180
Incl. kortings- en toeslagfactor	180

Totalen

Totale oppervlakte (ha) excl. speciale elementen	0,2290
Versterkingspunten	687

Balans versterkingsopgave en versterkingsmaatregelen

Verliesfactor

Totaal verliespunten	0,00

Totale oppervlakte

Hectare	0,00
m²	0

Impactfactor

Totaal impactpunten	400,00

Totale oppervlakte excl. windturbines

Hectare	0,30
m²	3000

Versterkingsopgave

Totaal punten	400

Versterkingsmaatregelen

Totaal versterkingspunten	687,00

Totale oppervlakte excl. speciale elementen

Hectare	0,23
m²	2300

Balans

Balans = versterkingsmaatregelen - versterkingsopgave =	287

Bijlage 3 Invoergegevens Aerius

Invoergegevens AERIUS-berekening

Reek, 02-09-2024
Kenmerk: 920153.014/SL

Deze notitie behoort bij toelichting omgevingsplan voor de locatie aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen. In deze notitie wordt een toelichting gegeven op de gebruikte gegevens voor het berekenen van de stikstofdepositie met het rekenprogramma AERIUS Calculator.

Sloop- en bouwfase bedrijfsbebouwing
De sloop- en bouwfase genereert een tijdelijke toename in verkeersbewegingen, onder andere door de aanvoer van werktuigen zoals de kraan en dergelijk en de aanvoer van bouwmaterialen en materieel. De totale emissie van de sloop-/bouwfase is opgebouwd uit twee te onderscheiden onderdelen:

1. Verkeersbewegingen van al het personeel, materiaal en bouwbenodigdheden;
2. Inzet mobiele werktuigen/materieel voor de sloop en bouw met een relevante bijdrage;

Mobiele bronnen
Bron 1:
Emissiepunt: Mobiele bronnen sloop
Materiaal: Lichte en zware voertuigen

Bij de sloop van de bestaande varkensstallen is er sprake van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de sloopwerkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron op de sloopplaats van het projectgebied. Er is uitgegaan van mobiele werktuigen/ materieel met het bouwjaar vanaf 2014/01.

In onderstaande tabel zijn de toegepaste werktuigen weergeven.

Tabel 1: Materieel sloop

Werktuig	Vermogen	Type werktuig	Aantal uren gebruik	Brandstof verbruik	Totaal brandstof-verbruik
Wielgraafmachine	105 kW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	40	Diesel 10,52 liter per uur	420,8 liter
Vrachtwagen > 30 ton	450 kW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	10	Diesel 43,29 liter per uur	432,9 liter

Bron 2:
Emissiepunt: Mobiele bronnen aanleg en bouwfase
Materiaal: Lichte en zware voertuigen

Bij de bouw van de nieuwe wooneenheden en akkerbouwloods is sprake er van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de aanleg en bouwwerkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron op de aanleg en bouwplaats van het projectgebied. Er is uitgegaan van mobiele werktuigen/materieel met het bouwjaar vanaf 2014/01.

Tijdens werkzaamheden op het bouwterrein vinden de werkzaamheden voornamelijk plaats met elektrisch gereedschap. Te denken valt aan diverse handgereedschap en dergelijke. Tevens wordt er

Van Dun & Van Gerwen B.V.
Heijtmorgen 10
5375 AN Reek
T 0486 45 01 60
E info@vandun-vangerwen.nl
I www.vandun-vangerwen.nl
KvK 708 46 278
IBAN NL 11 RABO 0327 260 203
BIC RABONL2U
BTW 858482447.B01

gebruik gemaakt van machines met een verbrandingsmotor, voorbeelden hiervan zijn graafmachines en vrachtwagens.

In tabel 2 zijn de toegepaste werktuigen per werktuig weergegeven. Het brandstofverbruik is bij een gemiddelde belasting van 35 % (conform bijlage 1, rapport TNO-034-UT-2009-01782_RPT-ML). Hierbij kan het voorkomen dat er materiele worden ingezet welke een lagere emissie en daarmee dus ook een lagere depositie van stikstof omvatten. In deze zou er wellicht sprake kunnen zijn van een overschatting van de feitelijke emissie.

Tabel 2: Materieel aanleg en bouw

Werktuig	Vermogen	Type werktuig	Aantal uren gebruik	Brandstof verbruik	Totaal brandstof-verbruik
Wielgraafmachine	105 kW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	16	Diesel 10,52 liter per uur	168,32 liter
Betonmixer	300 kW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	12	Diesel 29,04 liter per uur	348,48 liter
Mobiele torenkraan 40 meter	205 KW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	32	Diesel 20,02 liter per uur	646,4 liter
Rups telescoop hoogwerker	33 KW	Stage IV ≤ 56 KW bouwjaar 2014 -2018	40	Diesel 3,68 liter per uur	43 liter
Kooiaap / kraanvrachtwagen	50 KW	Stage IV ≤ 56 KW bouwjaar 2014 -2018	8	Diesel 5,29 liter per uur	42,32 liter
Vrachtwagen > 30 ton	450 kW	Stage IV 75 – 560 KW bouwjaar 2014 -2018	4	Diesel 43,29 liter per uur	172 liter

Verkeer

Bron 3:

Emissiepunt: Lijnbron wegverkeer sloop- en bouwfase noordelijke richting
Materiaal: Lichte en zware voertuigen
Aantal: 92 voertuigbewegingen per jaar

Alle vervoersbewegingen zijn ingevoerd tot het moment dat deze zijn opgenomen in het 'heersende verkeersbeeld'. De rijrichting op de openbare weg zijn evenredig verdeeld. Gedeeltelijk zal het verkeer via de noordelijke richting het erf verlaten, richting de Herenstraat. In de afstand tot de Herenstraat kan het verkeer afremmen of optrekken tot deze de normale snelheid heeft.

Tabel 3: Verkeersbewegingen

Soort verkeer	Type vervoer	Aantal	Categorie verkeer	Soort bron
Licht verkeer	Personeel bouwwerkzaamheden	36	Licht verkeer	Lijnbron
middelzwaar vrachtverkeer	Klein materiaal en personeel bouwwerkzaamheden	8	Middelzwaar verkeer	Lijnbron
Zwaar vrachtverkeer	Materiaal en materieel bouwwerkzaamheden	48	Zwaar verkeer	Lijnbron

Bron 4:

Emissiepunt: Lijnbron wegverkeer sloop- en bouwfase zuidelijke richting
Materiaal: Lichte en zware voertuigen
Aantal: 92 voertuigbewegingen per jaar

Alle vervoersbewegingen zijn ingevoerd tot het moment dat deze zijn opgenomen in het 'heersende verkeersbeeld'. De rijrichting op de openbare weg zijn evenredig verdeeld. Gedeeltelijk zal het verkeer

in de zuidelijke richting het erf verlaten, richting de Roedensestraat. In de afstand tot deze kruising kan het verkeer afremmen of optrekken tot deze de normale snelheid heeft.

Tabel 4: Verkeersbewegingen

Soort verkeer	Type vervoer	Aantal	Categorie verkeer	Soort bron
Licht verkeer	Personeel bouwwerkzaamheden	36	Licht verkeer	Lijnbron
middelzwaar vrachtverkeer	Klein materiaal en personeel bouwwerkzaamheden	8	Middelzwaar verkeer	Lijnbron
Zwaar vrachtverkeer	Materiaal en materieel bouwwerkzaamheden	48	Zwaar verkeer	Lijnbron

Gebruiksfase
Om te bepalen het gebruik van de woningen mogelijke negatieve gevolgen hebben voor omliggende Natura 2000-gebieden is middels een AERIUS-berekening bepaald of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. Uit de berekening blijkt dat de stikstofdepositie kleiner of gelijk aan 0,00 mol/ ha/ jaar is en dat de beoogde ontwikkeling daarom geen negatieve gevolgen voor omliggende Natura 2000-gebieden heeft.

Verkeer
Bron 5:
Emissiepunt: Lijnbron wegverkeer gebruiksfase noordelijke richting
Materiaal: Lichte voertuigen
Aantal: 26 voertuigbewegingen per dag

Alle vervoersbewegingen zijn ingevoerd tot het moment dat deze zijn opgenomen in het 'heersende verkeersbeeld'. Het verkeer zal via de noordelijke richting het erf verlaten, richting de Herenstraat. Om deze reden is een afstand van 500 m^1 op de openbare weg opgenomen in de berekening. In deze afstand kan het verkeer afremmen of optrekken tot deze de normale snelheid heeft. De rijrichtingen op de openbare weg zijn evenredig verdeeld.

Conform de CROW-publicatie toekomstbestendig parkeren is de verkeersgeneratie van een woning in het buitengebied 8,6 voertuigen per dag. In de beoogde situatie zijn binnen het projectgebied 3 woningen aanwezig. Dit zijn ongeveer 26 verkeersbewegingen per dag.

Tabel 5: Verkeersbewegingen

Soort verkeer	Type vervoer	Aantal	Categorie verkeer	Soort bron
Licht verkeer	Vaste bezoekers	26	Licht verkeer	Lijnbron

Bron 6:
Emissiepunt: Lijnbron wegverkeer gebruiksfase zuidelijke richting
Materiaal: Lichte voertuigen
Aantal: 26 voertuigbewegingen per dag

Alle vervoersbewegingen zijn ingevoerd tot het moment dat deze zijn opgenomen in het 'heersende verkeersbeeld'. Het verkeer zal in de zuidelijke richting het erf verlaten, richting de kruising met Roedensestraat. Om deze reden is een afstand van 500 m^1 op de openbare weg opgenomen in de berekening. In deze afstand kan het verkeer afremmen of optrekken tot deze de normale snelheid heeft. De rijrichtingen op de openbare weg zijn evenredig verdeeld.

Conform de CROW-publicatie toekomstbestendig parkeren is de verkeersgeneratie van een woning in het buitengebied 8,6 voertuigen per dag. In de beoogde situatie zijn binnen het plangebied vijf woningen aanwezig. Dit zijn ongeveer 26 verkeersbewegingen per dag.

Tabel 6: Verkeersbewegingen

Soort verkeer	Type vervoer	Aantal	Categorie verkeer	Soort bron
Licht verkeer	Vaste bezoekers	26	Licht verkeer	Lijnbron

Bron 7 t/m 9:
Emissiepunt: Stookinstallatie woning
Emissie: Zie onderstaande toelichting

Het gasverbruik van de woningen is meegenomen in de AERIUS-berekening. Binnen het plangebied zijn in de beoogde situatie een woning aanwezig en 2 nieuw te realiseren wooneenheden. Op grond van de emissiewaarden van AERIUS, d.d. 5 juli 2018, dient voor een oudere vrijstaande woning uit te worden gegaan van 3,59 NO_x kg per jaar (https://www.aerius.nl/nl/factsheets/ruimtelijke-plannen-emissiefactoren/05-07-2018). De nieuw te realiseren wooneenheden worden gasloos gebouwd. In de AERIUS-berekening zijn de woningen nog steeds als worst-case scenario meegenomen.

Conclusie
Uit de berekening blijkt dat met bovenstaande gegevens geen depositie wordt berekend binnen de Natura 2000-gebieden. Als bijlage is de uitdraai van het rekenprogramma AERIUS toegevoegd waarbij de invoergegevens, locaties van bronnen en resultaat zijn opgenomen. Gelet op de opgenomen uitgangspunten en de uitgevoerde berekening blijkt dat tijdens de bouwwerkzaamheden er geen sprake is van een stikstofdepositie. Derhalve is er in het kader van de stikstofdepositie in relatie tot de Wet natuurbescherming, geen belemmering voor het plan.

Bijlage 4 Berekening Aerius

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Van Dun Advies
Inrichtingslocatie	Meleveldsestraat 2, 6611 KB Bergharen

Activiteit

Omschrijving	920153.014
Toelichting	Beoogde situatie

Berekening

AERIUS kenmerk	RV762e2mFhwg
Datum berekening	02 september 2024, 09:16
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Situatie 1 - Beoogd	2023	0,7 kg/j	87,7 kg/j

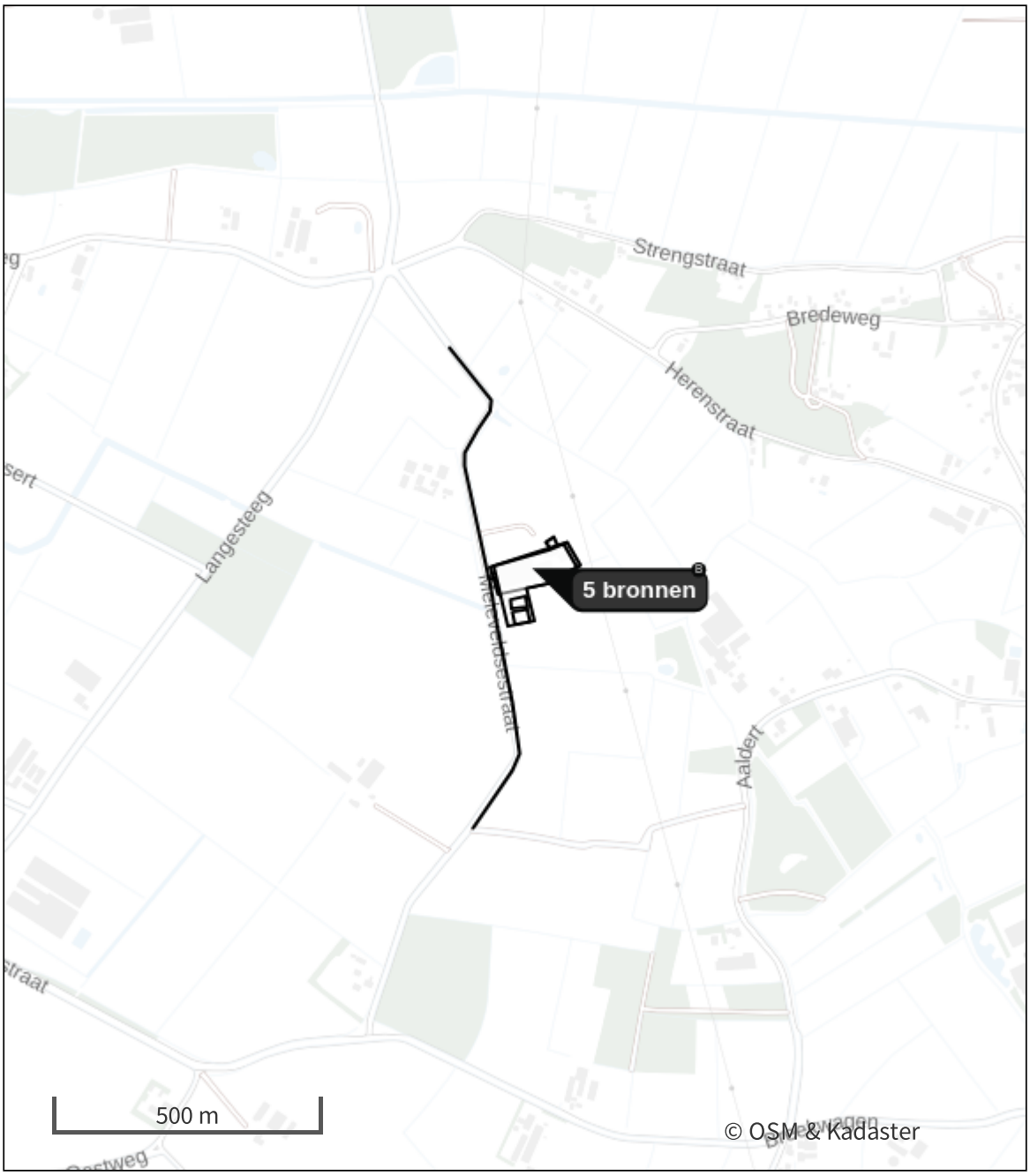
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Situatie 1 - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Situatie 1 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele bronnen sloop	0,2 kg/j	28,4 kg/j
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele bronnen aanleg- en bouwfase	0,3 kg/j	47,5 kg/j
7 Wonen en Werken | Woningen | Woning 1	-	3,0 kg/j
8 Wonen en Werken | Woningen | Woning 2	-	3,0 kg/j
9 Wonen en Werken | Woningen | Woning Bestaand	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	0,2 kg/j	2,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 1" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Situatie 1, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele bronnen sloop	NO_x	28,4 kg/j
		NH_3	0,2 kg/j
Locatie	X:172436,46 Y:430105,42		
Oppervlakte	0,94 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Wielgraafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	421 l/j	40 u/j	0 l/j	NO_x	14,1 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
Vrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	433 l/j	10 u/j	0 l/j	NO_x	14,3 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele bronnen aanleg- en bouwfase	NO_x	47,5 kg/j
		NH_3	0,3 kg/j
Locatie	X:172410,4 Y:430073,64		
Oppervlakte	1,15 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Wielgraafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	169 l/j	16 u/j	0 l/j	NO_x	5,7 kg/j
					NH_3	40,6 g/j
Betonmixer truck	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	349 l/j	12 u/j	0 l/j	NO_x	11,6 kg/j
					NH_3	83,8 g/j
Mobiele torenkraan 38 meter	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	647 l/j	32 u/j	0 l/j	NO_x	21,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Rups telescoop hoogwerker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	43 l/j	40 u/j	0 l/j	NO_x	1,6 kg/j
					NH_3	10,3 g/j
Koolaap/ kraanvrachtwagen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	43 l/j	8 u/j	0 l/j	NO_x	1,5 kg/j
					NH_3	10,3 g/j
Vrachtwagen > 30 ton	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	172 l/j	4 u/j	0 l/j	NO_x	5,7 kg/j
					NH_3	41,3 g/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer sloop- en bouwfase noordelijke richting				NO_x	91,9 g/j
Locatie	X:172307,65 Y:430317,11	Type scherm	-	-	NO_2	25,6 g/j
Lengte	499,63 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,7 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	36,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer sloop- en bouwfase zuidelijke richting				NO_x	95,2 g/j
Locatie	X:172399,39 Y:429843,63	Type scherm	-	-	NO_2	26,5 g/j
Lengte	517,53 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,8 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	36,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	8,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

5 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer gebruiksfase noordelijke richting				NO_x	0,9 kg/j
Locatie	X:172307,65 Y:430317,11	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	499,63 m	Hoogte	-	-	NH_3	88,2 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	26,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

6 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer gebruiksfase zuidelijke richting				NO_x	1,0 kg/j
Locatie	X:172399,4 Y:429843,63	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	517,52 m	Hoogte	-	-	NH_3	91,3 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	26,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

7 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Woning 1	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	3,0 kg/j
Locatie	X:172410,43	Warmteinhoud	0,000 MW		
	Y:430040,98	Spreiding	1 m		
Oppervlakte	0,06 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

8 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Woning 2	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	3,0 kg/j
Locatie	X:172414,94	Warmteinhoud	0,000 MW		
	Y:430013,62	Spreiding	1 m		
Oppervlakte	0,06 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

9 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Woning Bestaand	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:172472,97	Warmteinhoud	0,000 MW		
	Y:430154,26	Spreiding	1 m		
Oppervlakte	0,03 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2.1_20240702_c9370194cb
Database versie	2023.2.1_c9370194cb_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage 5 Quickscan flora fauna

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling

Locatie: Meleveldsestraat 2 Bergharen

Rapportnummer: 2025-BE-1330

In opdracht van:
Van Dun Advies BV
Heijtmorgen 10
5375 AN Reek

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2025-BE-1330

Opdrachtgever
Van Dun Advies BV

Contactpersoon
Mevrouw M. van Gerwen

Locatie
Meleveldsestraat 2
Bergharen

Auteur
Freek Rovers

Collegiale controle
Frenk van de Wal

Opleverdatum
18 april 2025

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Inhoudsopgave

SAMENVATTING *3*
1. INLEIDING EN ONDERZOEK *4*
1.1 Aanleiding **4**
1.2 Doelstelling **4**
1.3 Criteria **4**
1.4 Geldigheid onderzoek **4**
2. PROJECTGEGEVENS *5*
2.1 Ligging van het plangebied **5**
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied **5**
2.3 Voorgenomen ontwikkeling **7**
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN *9*
3.1 Bureauonderzoek **9**
3.2 Veldonderzoek **9**
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek **10**
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN *15*
4.1 Gebiedsbescherming **15**
4.2 Houtopstanden **16**
4.3 Soortenbescherming **17**
5. RESULTATEN EN ADVIES *29*
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden **29**
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten **29**
5.3 Aanbevelingen **30**
6. BRONNEN *32*

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om het varkensbedrijf aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) aan te melden voor de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. De varkenshouderij zal worden beëindigd en het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet. De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. Ten behoeve van het akkerbouwbedrijf zal nieuwe akkerbouwloods gerealiseerd worden, alvorens de bestaande varkensstal met akkerbouwloods wordt gesloopt. Verder zullen 2 wooneenheden worden gerealiseerd. Het geheel zal landschappelijk worden ingepast.
Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied. De te slopen varkensstallen bieden geen openingen waar beschermde diersoorten mogelijk nest-, schuil- of verblijfplaatsen zouden kunnen vinden. De stallen hebben geen spouw of dakbeschot, waardoor er geen ruimte is voor vleermuizen of vogels om te verblijven of zich te nestelen. Stallen met spouwmuren hebben geen geschikte openingen of kieren, en de daken zijn voorzien van vogelschroot. De kopgevels hebben strak aansluitende boeiboorden en de ventilatieopeningen zijn afgedekt met gaas. In de grootste stal zijn de gevels deels bekleed met damwandpanelen met latten achter de panelen. De vegetatie blijft geheel behouden.

Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. Het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal positieve effecten teweegbrengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast, waardoor de externe stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden of Natuurnetwerk Nederland gebieden zelfs afneemt.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig.
De zorgplicht is altijd van toepassing.
Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Veerle Basten
Brabant Eco
April 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Van Dun Advies BV is het voornemen om vanuit deelname aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen (Lbv) de intensieve varkenshouderij in het plangebied aan de Meleveldssestraat 2 te Bergharen te beëindigen. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet. De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. Ten behoeve van het akkerbouwbedrijf zal nieuwe akkerbouwloods gerealiseerd worden, alvorens de bestaande varkensstal met akkerbouwloods wordt gesloopt. Verder zullen 2 wooneenheden worden gerealiseerd. Het geheel zal landschappelijk worden ingepast.
Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.
De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?
Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

2. PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

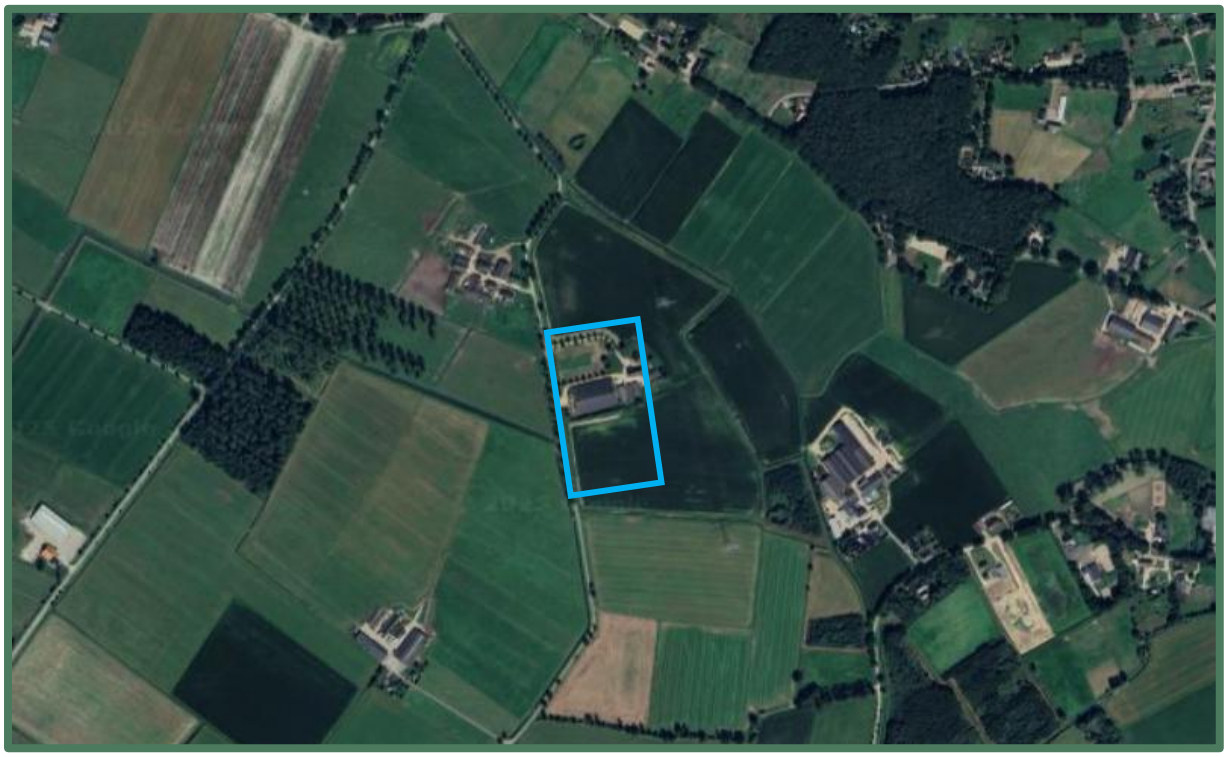
Het plangebied is oostelijk gelegen aan de Meleveldsestraat, ten noordwesten van de kern van Bergharen. Bergharen is een dorp behorende tot de gemeente Wijchen in de provincie Gelderland.
De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

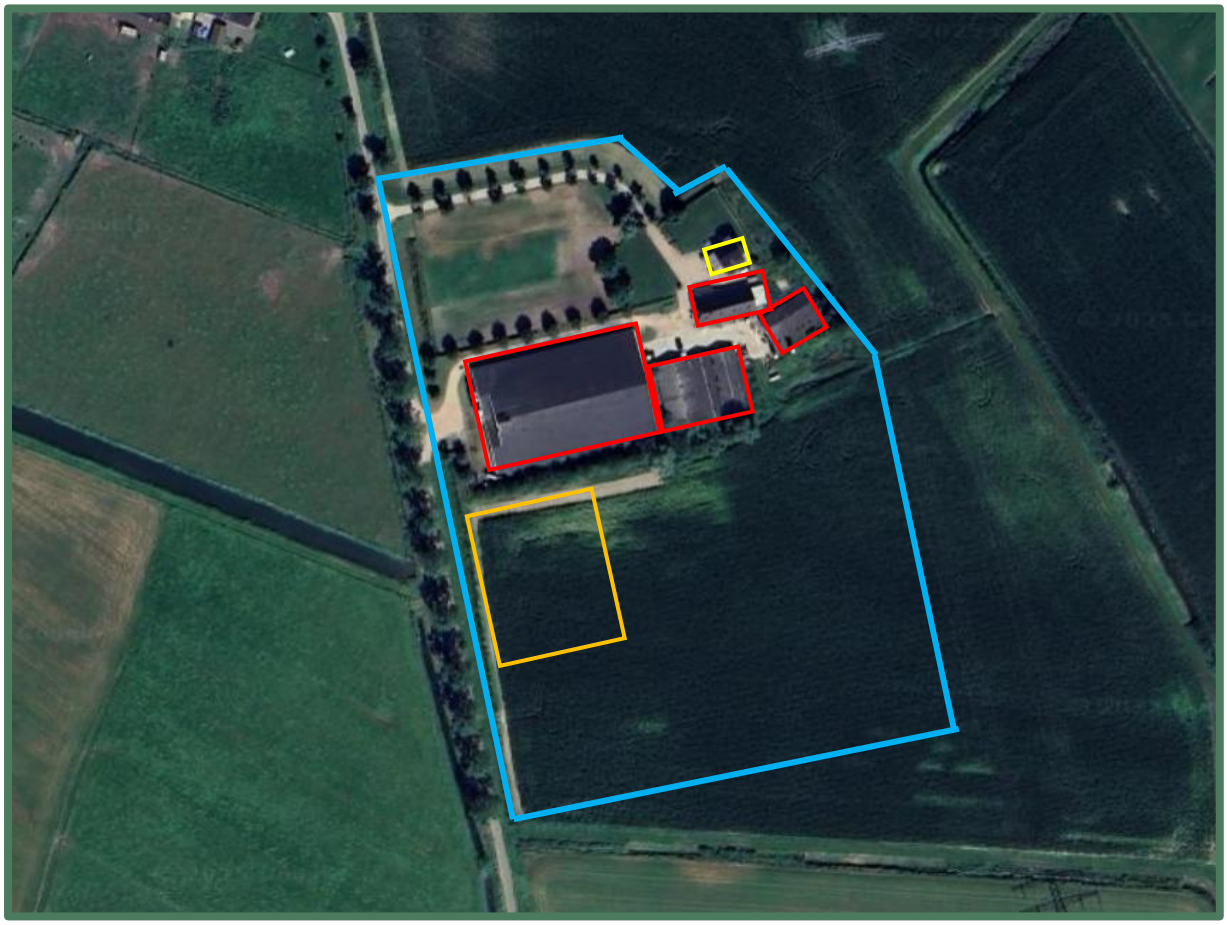
Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de wijdere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een varkenshouderij, bestaande uit een bedrijfswoning, varkensstallen en een varkensstal/akkerbouwloods. Verder is het plangebied voorzien van verharding, bomen, struiken en gras. De Meleveldsestraat is gedeeltelijk voorzien van laanbeplanting. Het invloedsgebied van het plangebied bestaat uit agrarische gronden, agrarische bedrijven en burberbebouwing. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

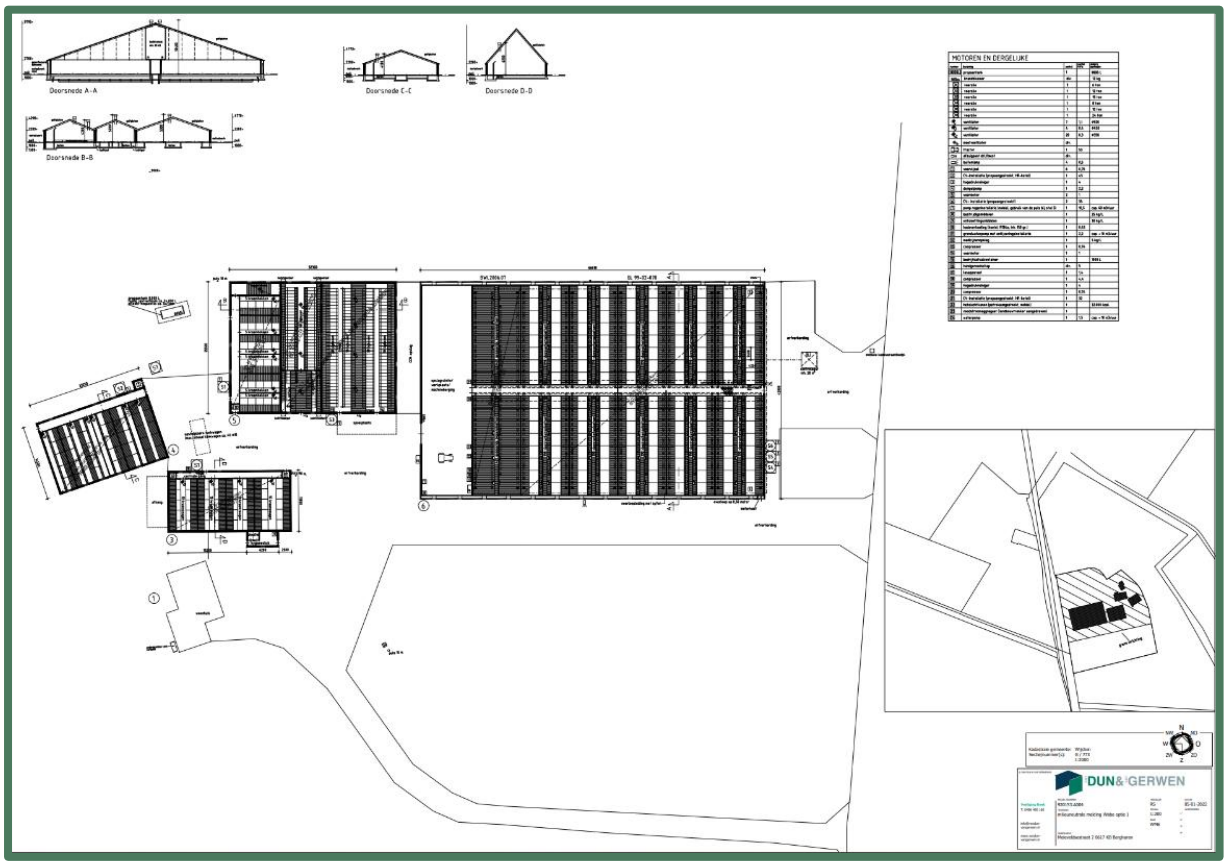

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Te slopen bebouwing in rood, te behouden bebouwing in geel, beoogd bouwvlak twe wooneenheden in oranje omkaderd. Bron: Google Earth.

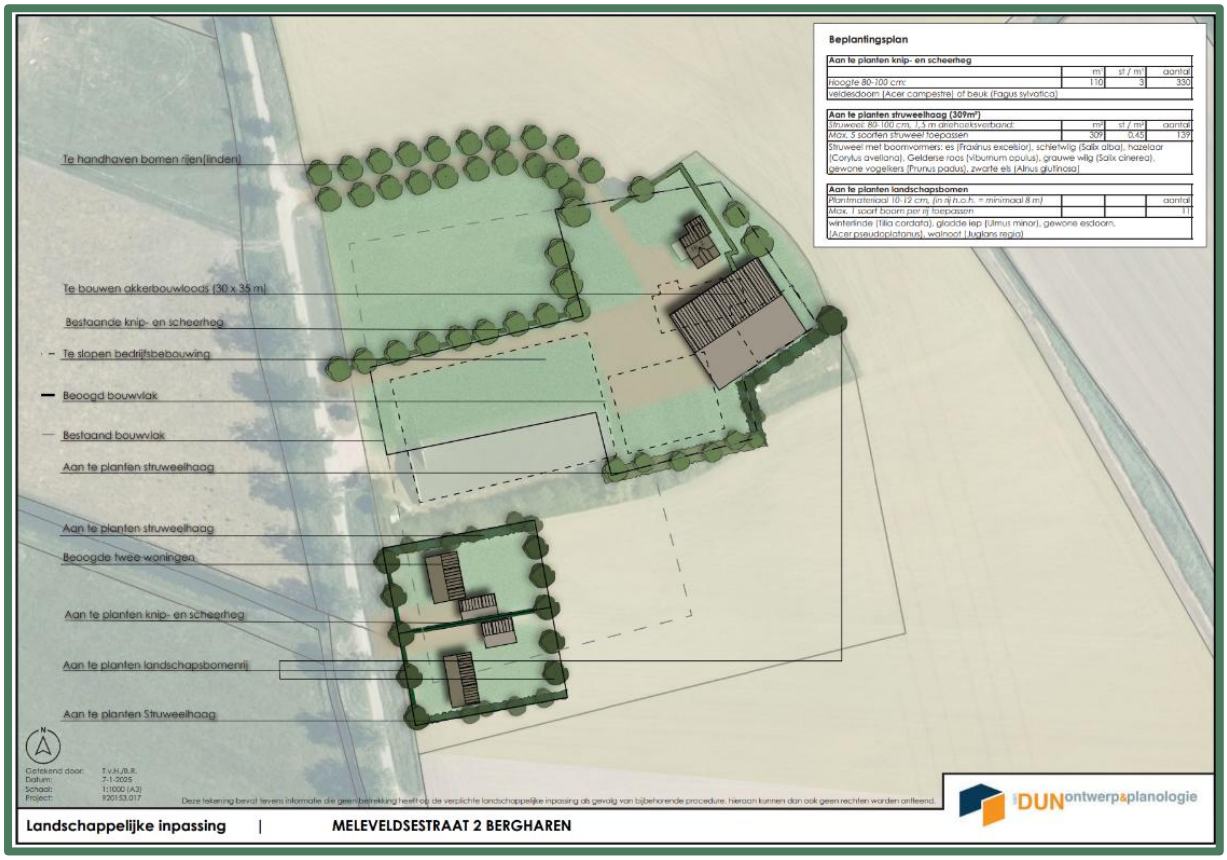
2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het saneren van de varkenshouderij in het plangebied aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet. De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. Ten behoeve van het akkerbouwbedrijf zal nieuwe akkerbouwloods gerealiseerd worden, alvorens de bestaande varkensstal met akkerbouwloods wordt gesloopt. Verder zullen 2 wooneenheden worden gerealiseerd. Het geheel zal landschappelijk worden ingepast.

De intensieve varkenshouderij zal volledig verdwijnen. Met het ontmantelen van de intensieve varkenshouderij op deze locatie wordt er door de sloop van de bedrijfsbebouwing en verharding een aanzienlijke ruimtelijke kwaliteitswinst geboekt. Ook zal er een verbetering van de milieukwaliteit optreden door het definitief vervallen van geurhinder, ammoniakemissie en uitstoot fijn stof.

Afbeelding 4: Bestaande situatie. Bron: Van Dun & van Gerwen.

Afbeelding 5: Beoogde situatie. Bron: Van Dun Ontwerp & Planologie.

3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.
De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek.
De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Gelderland?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl.
NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging.
Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Gelderland.

3.2 Veldonderzoek

Op dinsdagochtend 1 april 2025 hebben ecologen Freek Rovers en Veerle Basten in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving.
De weersomstandigheden waren bewolkt met een oostnoordoostenwind met windkracht 2 en droog. De gemiddelde temperatuur lag rond de 6 graden Celsius.
Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.
De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied betreft een varkenshouderij en omvat een bedrijfswoning, meerdere varkensstallen en een gecombineerde varkensstal/akkerbouwloods. Daarnaast bestaat het terrein uit verhardingen, bomen, struiken en gras. De stallen zijn momenteel niet meer in gebruik.

De woning (1) bevindt zich aan de noordoostzijde van het plangebied. Deze is opgetrokken uit bakstenen muren zonder openingen in de gevels. Het pannendak bevat een dakkapel aan de noordzijde en een wit houten overstek rondom. De woning heeft aan meerdere zijden kopgevels met kantpannen. Aan de westzijde bevindt zich een glazen serre en aan de oostzijde staat een houten bijgebouw. Rondom de woning ligt een tuin met een gazon, hagen en enkele tuinplanten.

Op ongeveer vijf meter ten zuiden van de woning staat de oudste stal (2). Deze is gebouwd met bakstenen muren zonder spouw en heeft een golfplaten dak zonder dakbeschot. De stal beschikt over enkele ramen en toegangsdeuren. Ten zuidoosten hiervan ligt een tweede stal (3) die op een vergelijkbare manier is gebouwd.

De middelste stal (4), gelegen ten noordoosten van de eerste twee, is eveneens vergelijkbaar gebouwd, maar bestaat uit twee delen. Het ene deel heeft spouwmuren met open stootvoegen dicht bij de grond en een dak van golfplaten. Het andere deel bestaat grotendeels uit damwandwanden, eveneens met een golfplaten dak.

De grootste stal (5) bevindt zich aan de zuidwestzijde van het plangebied. Deze is opgetrokken uit bakstenen muren zonder openingen in de gevels. Ongeveer de helft van elke gevel is bekleed met damwandpanelen. Het dak bestaat, net als bij de andere stallen, uit golfplaten.

Binnen het plangebied is verharding aanwezig rondom de woning en tussen de stallen. Verder bestaat het terrein uit onverharde opritten met bomenrijen, gras en hagen. Aan de zuidzijde bevindt zich een houtwal met bomen en struiken. Waargenomen plantensoorten zijn onder andere brandnetel, paarse dovenetel, hedera, distel, paardenbloem, vogelmuur en duizendblad.

Foto 1: Westzijde woning.

Foto 2: Zuidzijde woning.

Foto 3: Oostzijde woning.

Foto 4: Noordzijde woning.

Foto 5: Westzijde oudste stal (2).

Foto 6: Noordzijde oudste stal (2).

Foto 7: Oostzijde oudste stal (2).

Foto 8: Binnenzijde oudste stal (2).

Foto 9: Binnenzijde oudste stal (2).

Foto 10: Noordzijde stal 2.

Foto 11: Westzijde stal 2.

Foto 12: Oostzijde stal 3.

Foto 13: Noordzijde stal 3.

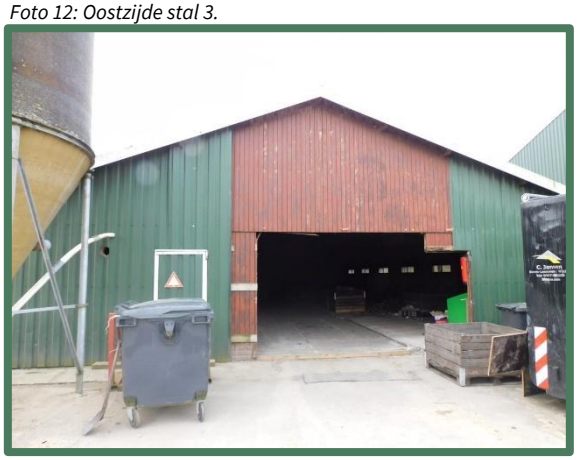

Foto 14: Noordzijde stal 3.

Foto 15: Binnenzijde stal 3.

Foto 16: Oostzijde grootste stal (5).

Foto 17: Noordzijde grootste stal (5).

Foto 18: Westzijde grootste stal (5).

Foto 19: Westzijde grootste stal (5)..

Foto 20: Zuidelijk gelegen onverharde oprit met bomenrij.

Foto 21: Noordelijk gelegen onverharde oprit met bomenrij.

Foto 22: Tuin rondom de woning.

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

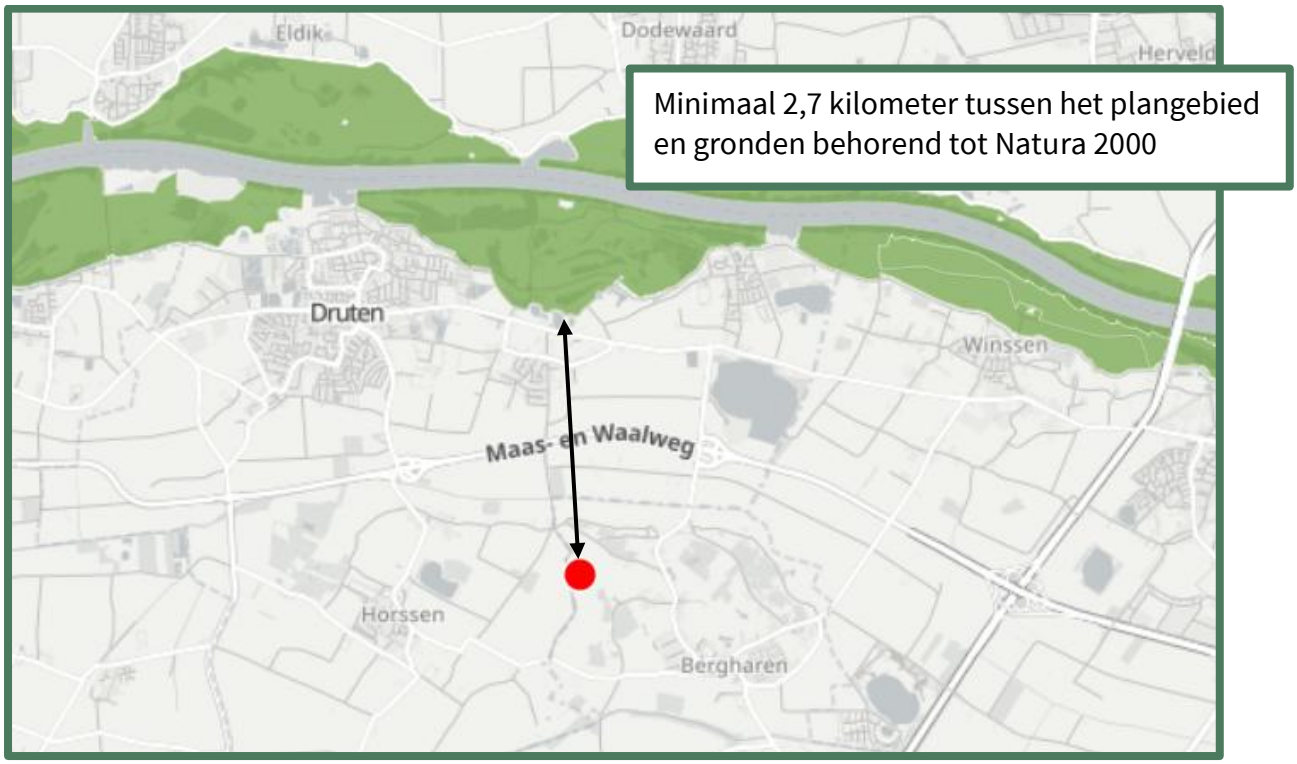
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Gelderland.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 2,7 kilometer afstand van noordelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’. Op ongeveer 12,3 kilometer afstand naar het noorden ligt Natura 2000-gebied ‘Veluwe’ en zuidwestelijk op 21 kilometer Natura 2000-gebied ‘Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein'’. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode stip aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in groen aangegeven.

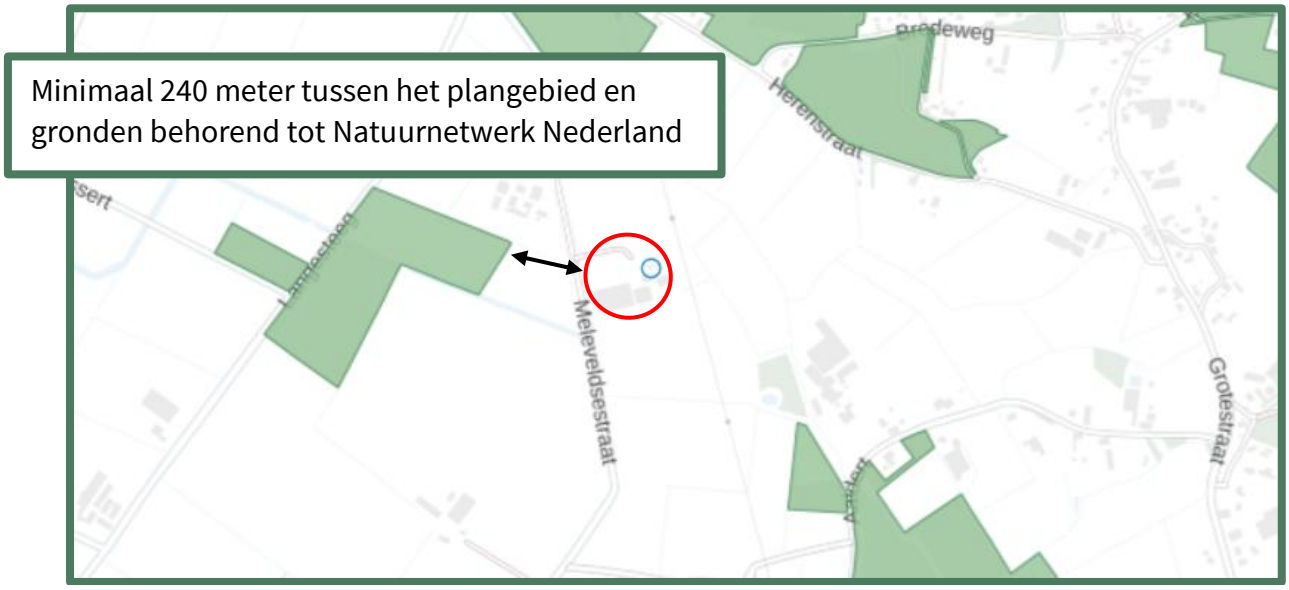
Afbeelding 4: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura

2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op het Natura-2000 gebied zelfs afnemen. Een Aerius-berekening kan dit staven.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op minimaal 240 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 5: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Atlas Leefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt niet in, of direct aangrenzend aan het NNN-gebied. De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Het verdwijnen van de varkenshouderij heeft naar alle waarschijnlijkheid positieve effecten op de omliggende natuurgebieden.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.
Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Meleveldsestraat met nummer BE-1330 d.d. 7 april 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.
Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.
Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Groot spiegelklokje	Open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Groot spiegelklokje
Groot spiegelklokje staat op open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel). Ze groeit op zandige stroomruggen in rivierdalen, op open plekken van dijken en bermen, in graanakkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen.
Nederland ligt geheel binnen het Europese deel van het verspreidingsgebied. De plant is zeer zeldzaam in Zuid-Limburg en in het oostelijke rivierengebied. De soort is sterk achteruitgegaan door de intensievere landbouw en de daarbij horende eutrofiëring en gebruik van herbiciden.

Veldbezoek flora
Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in natuurgebieden, zoals de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg, alsmede op bedrijfsterreinen als de Maasvlakte. Tijdens veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten, echter zijn deze hier niet waargenomen.

Het plangebied bevat verharding rondom de woning en tussen de stallen. Daarnaast bestaat het terrein uit onverharde opritten, graszones en beplanting. Langs de opritten en op meerdere plekken binnen het plangebied komen bomenrijen en hagen voor. Aan de zuidzijde bevindt zich een houtwal met bomen en struiken. Rondom de woning ligt een tuin met een gazon, hagen en diverse tuinplanten.
In het gras en op andere open plekken zijn verschillende plantensoorten aangetroffen, waaronder brandnetel, paarse dovenetel, hedera, distel, paardenbloem, vogelmuur en duizendblad. Meerdere van deze soorten, zoals brandnetel en paarse dovenetel, zijn indicatoren van een voedselrijke, stikstofrijke bodem.

Foto 23 & 24: Vegetatie in het plangebied.

Deelconclusie flora

Het ontbreekt volledig aan geschikte plaatsen waar beschermde planten kunnen groeien. Enkel algemene soorten van verstoorde en bemeste bodem werden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vaatplanten wordt gezien de aanwezige biotopen uitgesloten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: 'het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort'. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?
De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooral bebouwing
Meervleermuis	Vooral bebouwing

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.
De in het plangebied staande bomen met geschikte stamdiameter zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben. Hiervan zijn geen waarnemingen gedaan. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.
De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.
De stallen hebben bakstenen muren, waarvan sommige geen spouw en dakbeschot bevatten, waardoor er geen tussenruimtes zijn waar vleermuizen zich kunnen nestelen. Andere stallen hebben wel spouwmuren, maar de open stootvoegen liggen te laag bij de grond of hebben geen openingen of kieren in de gevels die leiden naar de spouwruimte. Bovendien zijn de daken voorzien van vogelschroot en zijn de kopgevels voorzien van strak aansluitende boeiboorden. Voor de ventilatieopeningen in de zijgevels zit gaas, waardoor

toegang naar binnen niet mogelijk is. De grootste stal, waarvan de gevels gedeeltelijk zijn bekleed met damwandpanelen, heeft achter deze panelen latten bevestigd, waardoor er geen kieren zijn.

Foto 25: Lat achter damwandpaneel.

Foto 26: Open stootvoegen te laag bij de grond.

Foto 27: Gaas voor ventilatieopeningen.

Foto 28: Vogelschroot onder de golfplaten.

Foto 29: Strak aansluitend boeiboord.

Het gebied waar de twee wooneenheden zijn beoogd, betreft een stuk weiland/akkerland zonder bebouwing of bomen. Het terrein bestaat uit gras en biedt daarom geen geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de bossen en weilanden.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden. Er zijn duidelijke lijnvormige elementen in en direct naast het plangebied aanwezig. De bomenrijen langs de opritten en langs de Meleveldsestraat kunnen mogelijk als vliegroute dienen. De bomen maken geen deel uit van de ingreep en zullen gehandhaafd blijven.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen.

Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de omliggende bomen, andere groenelementen en bebouwing.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Martersoort	Bescherming
Das	Beschermd
Steenmarter	Beschermd
Wezel	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel

De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen

Het plangebied is te opgeruimd en de stallen en woning worden bezemschoon gehouden. Er zijn geen geschikte ingangen voor marterachtigen om de bebouwing te betreden, waardoor er geen schuilplaatsen voor marterachtigen aanwezig kunnen zijn in de bebouwing. De aanwezigheid van marterachtigen wordt

vaak verraden door uitwerpselen, prooiresten of een herkenbare martergeur. Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op sporen van marterachtigen, maar er zijn geen aanwijzingen gevonden die op hun aanwezigheid duiden.
De houtwal aan de zuidzijde van het plangebied kan in theorie echter wel schuilplaatsen en foerageergelegenheden bieden voor kleine marterachtigen, zoals de bunzing en de wezel. Deze houtwal behoort niet tot de werkzaamheden en blijft behouden, waardoor eventuele schuilplaatsen of foerageergelegenheden intact blijven.

Foto 30 & 31: Deel van de houtwal met bomen en struiken aan de zuidzijde van het plangebied.

Het gebied waar de twee wooneenheden zijn beoogd, betreft een stuk weiland/akkerland zonder bebouwing of bomen. Het terrein bestaat uit gras en landschapselementen voor marterachtigen ontbreken hier geheel.

Deelconclusie marterachtigen

Er zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen en de aanwezige bebouwing heeft geen ingangen. De houtwal aan de zuidzijde biedt in theorie enige schuil- en foerageergelegenheid voor kleine marterachtigen, zoals de bunzing en de wezel. Deze houtwal maakt geen deel uit van de werkzaamheden en blijft behouden, zodat eventuele schuilplaatsen of foerageergelegenheden intact blijven.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Gelderland tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen en rondom het plangebied staan veel bomen. Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Ook zijn er geen sporen van eekhoorns gevonden, zoals afgeknaagde notendoppen of beschadigde boomschors. Dit wijst erop dat de eekhoorn waarschijnlijk geen actief gebruik maakt van de bomen in en rondom het plangebied. Bovendien blijven alle bomen behouden en zal het leefgebied van mogelijk aanwezige eekhoorns niet afnemen.
Het plangebied is door de ligging en inrichting geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor de bever. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Hierdoor dient rekening gehouden te worden met vluchtroutes voor de grondgebonden zoogdieren.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde ‘Jaarrond beschermde nesten’. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Gelderland kan worden opgedeeld in 2 categorieën.

Categorie 1

De eerste categorie betreft vogels welke zeer honkvast broeden of afhankelijk zijn van bebouwing. Voor deze vogelsoorten gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar.
De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Boomvalk	In bomen
Buizerd	In bomen
Gierzwaluw	In gebouwen en nestkasten
Havik	In bomen
Huismus	In gebouwen en nestkasten
Kerkuil	In gebouwen en nestkasten
Ooievaar	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	In bomen en op de grond
Roek	In bomen
Slechtvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	In bomen
Steenuil	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

Categorie 2

Categorie 2-soorten hebben ook jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Boerenzwaluw	In gebouwen
Bonte vliegenvanger	In boomholtes en nestkasten
Boomklever	In boomholtes
Boomkruiper	In boomholtes en nestkasten
Bosuil	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Gekraagde roodstaart	In boomholtes, nestkasten en holen
Grauwe vliegenvanger	In boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	In boomholtes
Grote bonte specht	In boomholtes
Huiszwaluw	Tegen gebouwen
IJsvogel	In steile wanden
Kleine bonte specht	In boomholtes
Patrijs	Op de grond
Spreeuw	In boomholtes, gebouwen en nestkasten
Torenvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Tureluur	Op de grond
Veldleeuwerik	Op de grond
Velduil	Op de grond
Wulp	Op de grond
Zwarte kraai	In bomen
Zwarte roodstaart	In gebouwen

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

Gierzwaluw
De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen
Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.
De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

Huismus
Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar
Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek
Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Roofvogels
De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenzwaluw/Huiszwaluw
De boerenzwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest. Boerenzwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenzwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.
De huiszwaluw is een kleine zangvogel die bekend staat om zijn gevorkte staart en zijn voorkeur om te nestelen onder de overhangende daken van gebouwen. Ze worden vaak aangetroffen in open landschappen, zoals agrarische gebieden en weilanden, in de buurt van waterlichamen zoals meren en rivieren. Huiszwaluwen zijn sterk geassocieerd met menselijke nederzettingen en nestelen graag onder dak overstekken van gebouwen. Hun nestplaatsen moeten beschut zijn tegen regen en roofdieren en zich boven open ruimtes bevinden waar ze gemakkelijk kunnen jagen op insecten, hun belangrijkste voedselbron. Het behoud van geschikte nestlocaties en het minimaliseren van verstoringen zijn cruciaal voor het behoud van huiszwaluwpopulaties.

Overige Vogelrichtlijnsoorten
Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. De Omgevingswet hanteert geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels
De te slopen stallen bieden geen geschikte openingen voor vogels om nest- of verblijfplaatsen te vinden. De stallen hebben bakstenen muren, waarvan sommige geen spouw en dakbeschot bevatten, waardoor er geen tussenruimtes zijn die vogels als nestplaats kunnen gebruiken. Andere stallen hebben wel spouwmuren maar geen geschikte openingen of open stootvoegen, maar die zijn te klein voor vogels. Bovendien zijn de daken voorzien van vogelschroot en de kopgevels zijn afgewerkt met strak aansluitende boeiboorden. De ventilatieopeningen in de zijgevels zijn afgedekt met gaas, wat voorkomt dat vogels naar binnen kunnen. De grootste stal, waarvan de gevels gedeeltelijk zijn bekleed met damwandpanelen, heeft achter deze panelen latten bevestigd, waardoor er geen kieren aanwezig zijn.

Binnen het plangebied zijn er geen geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. Tijdens het veldbezoek is er specifiek gezocht naar aanwijzingen voor de aanwezigheid van kerkuilen of steenuilen,

zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of ruiveren. Er zijn krijtsporen aangetroffen op een richel aan de buitenzijde van de oostzijde van de oudste stal, maar dit biedt geen toegang naar binnen. Verder zijn er geen andere (oude) sporen van uilen gevonden, zoals braakballen of veren, noch zijn er aanwijzingen van (oude) aanwezigheid in de bebouwing.

Tijdens het veldbezoek zijn huismussen gezien en gehoord in de hagen rondom de bebouwing. Het pannendak van de woning biedt geschikte nestelmogelijkheden voor huismussen, met ruimte onder de eerste rij pannen en de kantpannen. De foerageermogelijkheden en mogelijke nestplaatsen voor huismussen zullen naar verwachting niet afnemen na de sloop van de gebouwen, aangezien de woning en de hagen behouden blijven en nog steeds geschikt zullen zijn voor huismussen.

Foto 32 & 33: Huismussen in de hagen binnen het plangebied.

Het gebied waar de twee wooneenheden zijn beoogd, betreft een stuk weiland/akkerland zonder bebouwing of bomen. Het terrein bestaat uit gras en biedt daarom geen geschikte mogelijkheden voor jaarrond beschermde vogelsoorten. Mogelijk wel voor weidevogels, maar het vormt geen essentieel leefgebied gezien er in de directe omgeving voldoende alternatieven beschikbaar zijn. Wel dient men buiten het broedseizoen te werken.

In het plangebied staan grote bomen waar boombewonende (roof)vogelsoorten hun nesten in kunnen maken. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten van (roof)vogelsoorten aangetroffen in de bomen. Bovendien blijven alle bomen behouden.
Voor de slechtvalk is er geen geschikte habitat in het plangebied, aangezien deze soort bij voorkeur broedt in hoge gebouwen (>4 verdiepingen).

In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor andere Vogelrichtlijnsoorten, waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. Er hangen momenteel nesten van huiszwaluwen aan de woning, maar aangezien het huis blijft staan, blijven deze nesten intact. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten, zoals onder andere de houtduif en merel, is bijna nooit uit te sluiten, aangezien deze soorten in struiken of onder kleine afdakjes, zoals een uitstekende dakrand, kunnen broeden.

Foto 34: Huiszwaluwnesten aan de woning.

Deelconclusie vogels

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan met de sloop van de stallen en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Een vergunningaanvraag voor deze soortgroep is niet noodzakelijk.
Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.
De vegetatie in het plangebied biedt schuil- en foerageermogelijkheden voor kleine vogelsoorten. Wanneer vegetatie wordt verwijderd, zijn er nog voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied. Als het verwijderen van deze vegetatie buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.
De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Grote modderkruiper	Vissen, beschermd
Rugstreeppad	Amfibieën, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Grote modderkruiper

De grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. De soort houdt zich overdag verscholen en voedt zich ‘s nachts met kleine ongewervelden zoals wormen, watervlooien, muggenlarven en kreeftjes. In drooggevallen wateren kan de soort zelfs enige tijd ingegraven in de modder overleven door de levensfuncties tot een minimum te beperken en gebruik te maken van huidademhaling. De dikke slijmlaag biedt hierbij bescherming tegen uitdroging.

Rugstreeppad

Zoals de meeste amfibieën is ook de rugstreeppad een uitgesproken nachtbraker. Pas tijdens het invallen van de schemering komt hij tevoorschijn om op open plekken te gaan jagen. Soms is 's nachts te zien dat ze op zandpaden hun typische korte sprintjes trekken. De rugstreeppad begint pas laat aan de voortplanting. Zo rond half april trekt hij vanuit zijn overwinteringslocatie (soms wel een meter diep onder de grond) naar

het voortplantingswater. Eenmaal in het water aangekomen laten de mannetjes, al zittende in het ondiepe water, hun luide roep weerklinken. Het ratelende geluid is tot op een kilometer afstand te horen en trekt soortgenoten uit de wijde omgeving aan.
De rugstreeppad is een zeer slechte zwemmer. Hij zoekt altijd een plek op in het water, waar hij op de bodem kan zitten, terwijl zijn kwaakblaas net boven het wateroppervlak uitkomt. Op dergelijke plaatsen worden ook de eieren afgezet. De rugstreeppad kent een zeer lang voortplantingsseizoen dat sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor is het voorkomen van vissen in het plangebied op voorhand uit te sluiten. Ook kunnen negatieve effecten op het voortplantingshabitat van amfibieën op voorhand worden uitgesloten.
De vegetatie in het plangebied biedt in theorie enige dekking en schuilmogelijkheden voor amfibieën en reptielen, met name door de houtwal met struiken aan de zuidzijde. Hoewel deze structuur enige dekking biedt, is het geheel relatief klein en ligt het geïsoleerd. Daardoor is het plangebied niet aan te merken als essentieel leefgebied. Bovendien blijft deze houtwal behouden.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen

De aanwezigheid van beschermde vissoorten is uit te sluiten, aangezien er geen oppervlaktewater in het plangebied aanwezig is. Ook negatieve effecten op het voortplantingshabitat van amfibieën zijn daarmee uit te sluiten. De houtwal met struiken aan de zuidzijde biedt in theorie enige dekking en schuilmogelijkheden voor amfibieën en reptielen. Het geheel is echter relatief klein en ligt geïsoleerd, waardoor het plangebied geen essentieel leefgebied vormt. Er kunnen enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad, in hun landfase in het plangebied kunnen voorkomen. Aangezien dit vrijgestelde soorten betreft, is de algemene zorgplicht voldoende.

Om vestiging van rugstreeppadden binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het plangebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreeppad te worden voorkomen. Een andere optie is (wanneer het plangebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het plangebied met een amfibieënscherm.

4.3.7 Ongewervelden

Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.
Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen
Iepenpage	Dagvlinder, iepen in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen, waardplant: diverse soorten iep, zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Grote vos

De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Iepenpage
De iepenpage heeft geen groot leefgebied nodig en kan al voorkomen op plaatsen waar enkele iepen bij elkaar staan. Er zijn populaties bekend die slechts één boom ter beschikking hebben. De vlinder leeft vooral bij bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen.

Veldbezoek ongewervelden

De genoemde biotopen van de beschermde dagvlinders komen niet voor in het plangebied en de nabije omgeving, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten.
Overige ongewervelden zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Deelconclusie ongewervelden

In het plangebied is geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders, nachtvlinders en libellen. Het voorkomen van beschermde vlinders en libellen kan uitgesloten worden. Ook voor overige soorten ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken vormt het plangebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten en overige algemene soorten ongewervelden.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

5. RESULTATEN EN ADVIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – niet aan de orde

Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op Natura-2000 gebieden zelfs afnemen.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	2,7 km	Nee	Nee	Nee	-
Natuurnetwerk Nederland	240 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht

De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Om het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen, wanneer het schijnen van kunstlicht op de bomen, omliggende bebouwing en groenelementen wordt voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – zorgplicht en werken buiten broedseizoen

De te slopen stallen bieden geen geschikte nest- of verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde vogelsoorten. Er zijn mogelijk nesten aanwezig van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op deze soorten dient te worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te

voeren. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

5.2.4 Amfibieën – zorgplicht

Het is mogelijk dat er enkele individuen van algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker en gewone pad, in landfase voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Gelderland, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, marterachtigen, reptielen, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	**Verblijfplaatsen**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op bomenrijen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	**Jaarrond beschermd**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.
Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (**www.checklistgroenbouwen.nl**). Daarnaast zijn er op de website **www.bouwnatuurinclusief.nl** veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Meleveldsestraat 2 raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Om de populatie huismussen te ondersteunen kunnen er nestkasten aan de gevels van de woningen worden opgehangen. Dit biedt extra nestgelegenheid, waardoor de aanwezige populatie zich kan handhaven en mogelijk uitbreiden. Zo wordt bijgedragen aan het behoud van de soort in de omgeving.
  Een voorbeeld van een geschikte nestkast is de NK MU08 huismus gevelnestkast van Vivara Pro. Bij het plaatsen van de gevelnestkasten is het belangrijk om de volgende richtlijnen te volgen: plaats de kasten bij voorkeur in groepen, met een minimale horizontale en verticale afstand van 50 cm tussen de kasten. Ze kunnen op alle windrichtingen worden geplaatst, mits de invliegopening niet naar het zuidwesten is gericht en de nestkast niet de hele dag in de zon hangt. Ideale locaties zijn direct onder een dakgoot of overstek, of anders minimaal op een hoogte van 3 meter. Voeg geen nestmateriaal toe aan de kasten (bron: Vivara Pro).

Afbeelding 6: NK MU08 huismus gevelnestkast (bron: VivaraPro).

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

6. BRONNEN

Websites

www.gelderland.nl
www.floron.nl
www.iplo.nl
www.kaartbankbrabant.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: De verspreidingslijst van NDFF
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn
Bijlage 4: Soorten van nationaal belang

NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA Uitvoerportaal

Meleveldsestraat

BE-1330

N

2692 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²
- Middelpunt > 5km²
- Vlak

0 60

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Alle	Jaarrond beschermde nesten (GL) Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - Habitatrichtlijn Wnb - andere soorten (GL) Rode lijst	7 april 2020 tot 7 april 2025	Alle	Alles rakend aan of binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
BKN landelijk gebied	**(86) 2332**
Blauwborst	1
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Boomvalk	2
Bosrietzanger	15
Bosuil	13
Braamsluiper	4
Bruin blauwtje	36
Buizerd	101
Das	6
Dodaars	1
Ekster	4
Fazant	1
Fitis	29
Gaai	23
Gekraagde roodstaart	7
Gele kwikstaart	5
Gewone dwergvleermuis	6
Gierzwaluw	2
Grasmus	21
Graspieper	2
Grauwe gans	8
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Groenling	8
Grote bonte specht	101
Grote lijster	14
Haas	13
Havik	3
Heggenmus	22
Holenduif	40
Houtduif	77
Huismus	39
Huiszwaluw	90
Kamgras	9
Kauw	14
Keep	4
Kievit	3
Kleine karekiet	10
Kneu	8

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

	Beleid
Koekoek	21
Konijn	6
Koolmees	78
Korenbloem	5
Krakeend	2
Kramsvogel	8
Kuifeend	1
Meervleermuis	1
Merel	96
Nachtegaal	5
Oranje zandoogje	1
Patrijs	36
Pimpelmees	57
Putter	4
Ransuil	8
Rietgors	5
Ringmus	3
Roodborst	107
Roodborsttapuit	7
Rugstreeppad	1
Sperwer	8
Spotvogel	7
Spreeuw	135
Sprinkhaanzanger	2
Staartmees	13
Steenuil	27
Tjiftjaf	148
Torenvalk	22
Tuinfluiter	69
Tureluur	1
Turkse tortel	2
Veldleeuwerik	2
Vink	94
Waterhoen	2
Wezel	1
Wilde eend	3
Winterkoning	115
Wintertaling	1
Zanglijster	46
Zomertortel	2
Zwarte kraai	60
Zwarte roodstaart	7
Zwartkop	161

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten	**(33) 1170**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Ekster	4
Gekraagde roodstaart	7
Gierzwaluw	2
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Grote bonte specht	101
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Koolmees	78
Ooievaar	64
Pimpelmees	57
Ransuil	8
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Wespendief	1
Zwarte kraai	60
Zwarte roodstaart	7

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (DR)	**(23) 679**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gekraagde roodstaart	7
Gierzwaluw	2
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Ransuil	8
Ringmus	3
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Visdief	2
Wespendief	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FL)	**(23) 876**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gierzwaluw	2
Groene specht	44
Grote bonte specht	101
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Ooievaar	64
Ransuil	8
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Wespendief	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (FR)	**(25) 748**
Blauwe kiekendief	5
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gekraagde roodstaart	7
Gierzwaluw	2
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Ooievaar	64
Ransuil	8
Ringmus	3
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Visdief	2
Wespendief	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (GL)	**(35) 1079**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gekraagde roodstaart	7
Gierzwaluw	2
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Grote bonte specht	101
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Ooievaar	64
Patrijs	36
Ransuil	8
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Tureluur	1
Veldleeuwerik	2
Velduil	1
Wespendief	1
Wulp	8
Zwarte kraai	60
Zwarte roodstaart	7

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (LI)	**(25) 610**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gierzwaluw	2
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kramsvogel	8
Ooievaar	64
Ransuil	8
Ringmus	3
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spotvogel	7
Steenuil	27
Torenvalk	22
Visdief	2
Wespendief	1
Wulp	8
Zomertortel	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Jaarrond beschermde nesten (OV)	**(34) 987**
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Boomvalk	2
Bosuil	13
Buizerd	101
Gekraagde roodstaart	7
Gierzwaluw	2
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Grote bonte specht	101
Havik	3
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kerkuil	17
Kleine bonte specht	16
Ooievaar	64
Ransuil	8
Ringmus	3
Roek	78
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spreeuw	135
Steenuil	27
Torenvalk	22
Tureluur	1
Veldleeuwerik	2
Wespendief	1
Wulp	8
Zomertortel	2
Zwarte roodstaart	7
RL: Bedreigd	**(2) 2**
Groot spiegelklokje	1
Wilde kievitsbloem	1
RL: Ernstig Bedreigd	**(2) 3**
Velduil	1
Vierlijneendagsvlieg	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
RL: Gevoelig	**(28) 290**
Blauwe kiekendief	5
Boerenzwaluw	22
Bruin blauwtje	36
Gele kwikstaart	5
Gesloten haarmuts	1
Gewone agrimonie	8
Graspieper	2
Grauwe vliegenvanger	5
Haas	13
Huismus	39
Huiszwaluw	90
Kamgras	9
Keep	4
Kneu	8
Konijn	6
Korenbloem	5
Kramsvogel	8
Oeverloper	3
Oranje zandoogje	1
Ringmus	3
Rode ogentroost	1
Schorsdekmos	1
Spotvogel	7
Sterretjeshaarmuts	2
Tureluur	1
Veldleeuwerik	2
Visdief	2
Wezel	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
RL: Kwetsbaar	**(35) 187**
Beemdkroon	2
Boomvalk	2
Donkergroene basterdwederik	2
Driehoekeendagsvlieg	2
Fors rijpmos	1
Gladde ereprijs	1
Grijze slanke amaniet	1
Grote koekoekshommel	2
Grote lijster	14
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Kapjesmorielje	1
Kleine parelmoervlinder	3
Kleine tuinmaskerbij	1
Koekoek	21
Kruisbladwalstro	5
Lathyruswikke	1
Nachtegaal	5
Patrijs	36
Ransuil	8
Rijstgras	2
Sikkelkoraalzwam	1
Slofhak	1
Spiesleeuwenbek	2
Steenuil	27
Tijgertaaiplaat	1
Torenvalk	22
Tripmadam	1
Trosdravik	1
Tweestijlige meidoorn	1
Wielewaal	2
Wintertaling	1
Wulp	8
Zacht vetkruid	1
Zomertortel	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
SNL soorten	**(56) 527**
Appelvink	2
Beemdkroon	2
Blauwborst	1
Blauwe kiekendief	5
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Bosrietzanger	15
Braamsluiper	4
Bruin blauwtje	36
Cetti's Zanger	4
Dodaars	1
Gekraagde roodstaart	7
Gele kwikstaart	5
Grasmus	21
Graspieper	2
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Groenling	8
Groot spiegelklokje	1
Grote bonte specht	101
Havik	3
Kamgras	9
Keep	4
Kleine bonte specht	16
Kleine parelmoervlinder	3
Kneu	8
Korenbloem	5
Krakeend	2
Kruisbladwalstro	5
Kuifeend	1
Nachtegaal	5
Patrijs	36
Putter	4
Rijstgras	2
Rode ogentroost	1
Roodborsttapuit	7
Slechtvalk	1
Slofhak	1
Spiesleeuwenbek	2
Spotvogel	7
Sprinkhaanzanger	2
Tripmadam	1
Trosdravik	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

	Beleid
Tureluur	1
Tweestijlige meidoorn	1
Veldleeuwerik	2
Velduil	1
Visdief	2
Waterral	1
Wespendief	1
Wielewaal	2
Wilde kievitsbloem	1
Wintertaling	1
Wulp	8
Zacht vetkruid	1
Zanglijster	46
Wnb - andere soorten	**(9) 36**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Haas	13
Iepenpage	2
Konijn	6
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (DR)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (EZ)	**(6) 16**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Wnb - andere soorten (FL)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (FR)	**(6) 16**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Wezel	1
Wnb - andere soorten (GL)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (GR)	**(7) 29**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Haas	13
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wnb - andere soorten (LB)	**(6) 16**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Wnb - andere soorten (NB)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (NH)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (OV)	**(7) 17**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - andere soorten (UT)	**(9) 36**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Haas	13
Iepenpage	2
Konijn	6
Steenmarter	1
Wezel	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Wnb - andere soorten (ZH)	**(6) 16**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Iepenpage	2
Steenmarter	1
Wnb - andere soorten (ZL)	**(9) 36**
Das	6
Groot spiegelklokje	1
Grote modderkruiper	5
Grote vos	1
Haas	13
Iepenpage	2
Konijn	6
Steenmarter	1
Wezel	1
Wnb - Habitatrichtlijn	**(4) 85**
Bever	77
Gewone dwergvleermuis	6
Meervleermuis	1
Rugstreeppad	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Wnb - Vogelrichtlijn	**(73) 1830**
Appelvink	2
Blauwborst	1
Blauwe reiger	4
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	17
Boomkruiper	35
Bosrietzanger	15
Bosuil	11
Braamsluiper	4
Buizerd	15
Cetti's Zanger	4
Dodaars	1
Ekster	4
Fazant	1
Fitis	29
Gaai	23
Gekraagde roodstaart	6
Gele kwikstaart	1
Gierzwaluw	1
Grasmus	21
Grauwe gans	8
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	22
Groenling	8
Grote bonte specht	75
Grote lijster	9
Heggenmus	22
Holenduif	40
Houtduif	77
Huismus	18
Huiszwaluw	84
Kauw	14
Kerkuil	9
Kievit	3
Kleine bonte specht	14
Kleine karekiet	10
Kneu	2
Koekoek	8
Koolmees	78
Krakeend	2
Kuifeend	1
Merel	96
Nachtegaal	3

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Beleid	
Ooievaar	2
Patrijs	20
Pimpelmees	57
Putter	4
Ransuil	3
Rietgors	5
Ringmus	1
Roek	2
Roodborst	107
Roodborsttapuit	7
Sperwer	1
Spotvogel	7
Spreeuw	116
Sprinkhaanzanger	2
Staartmees	13
Steenuil	2
Tjiftjaf	148
Tuinfluiter	69
Turkse tortel	2
Vink	94
Waterhoen	2
Waterral	1
Wielewaal	2
Wilde eend	3
Winterkoning	115
Zanglijster	46
Zomertortel	2
Zwarte kraai	24
Zwarte roodstaart	2
Zwartkop	161

Soortgroepen	
Vleermuizen	**(2) 7**
Gewone dwergvleermuis	6
Meervleermuis	1
Overige zoogdieren	**(6) 104**
Bever	77
Das	6
Haas	13
Konijn	6
Steenmarter	1
Wezel	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Soortgroepen	
Vogels	**(91) 2471**
Appelvink	2
Blauwborst	1
Blauwe kiekendief	5
Blauwe reiger	63
Boerenzwaluw	22
Bonte vliegenvanger	7
Boomklever	25
Boomkruiper	44
Boomvalk	2
Bosrietzanger	15
Bosuil	13
Braamsluiper	4
Buizerd	101
Cetti's Zanger	4
Dodaars	1
Ekster	4
Fazant	1
Fitis	29
Gaai	23
Gekraagde roodstaart	7
Gele kwikstaart	5
Gierzwaluw	2
Grasmus	21
Graspieper	2
Grauwe gans	8
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	44
Groenling	8
Grote bonte specht	101
Grote lijster	14
Havik	3
Heggenmus	22
Holenduif	40
Houtduif	77
Huismus	39
Huiszwaluw	90
IJsvogel	19
Kauw	14
Keep	4
Kerkuil	17
Kievit	3
Kleine bonte specht	16
Kleine karekiet	10

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Soortgroepen	
Kneu	8
Koekoek	21
Koolmees	78
Krakeend	2
Kramsvogel	8
Kuifeend	1
Merel	96
Nachtegaal	5
Oeverloper	3
Ooievaar	64
Patrijs	36
Pimpelmees	57
Putter	4
Ransuil	8
Rietgors	5
Ringmus	3
Roek	78
Roodborst	107
Roodborsttapuit	7
Slechtvalk	1
Sperwer	8
Spotvogel	7
Spreeuw	135
Sprinkhaanzanger	2
Staartmees	13
Steenuil	27
Tjiftjaf	148
Torenvalk	22
Tuinfluiter	69
Tureluur	1
Turkse tortel	2
Veldleeuwerik	2
Velduil	1
Vink	94
Visdief	2
Waterhoen	2
Waterral	1
Wespendief	1
Wielewaal	2
Wilde eend	3
Winterkoning	115
Wintertaling	1
Wulp	8
Zanglijster	46

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Soortgroepen	
Zomertortel	2
Zwarte kraai	60
Zwarte roodstaart	7
Zwartkop	161
Amfibieën	**(1) 1**
Rugstreeppad	1
Vissen	**(1) 5**
Grote modderkruiper	5
Dagvlinders	**(5) 43**
Bruin blauwtje	36
Grote vos	1
Iepenpage	2
Kleine parelmoervlinder	3
Oranje zandoogje	1
Wespen, bijen en mieren	**(2) 3**
Grote koekoekshommel	2
Kleine tuinmaskerbij	1
Alle insecten	**(2) 4**
Driehoekeendagsvlieg	2
Vierlijneendagsvlieg	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Meleveldsestraat

BE-1330

Soortgroepen	
Vaatplanten	**(18) 45**
Beemdkroon	2
Donkergroene basterdwederik	2
Gewone agrimonie	8
Gladde ereprijs	1
Groot spiegelklokje	1
Kamgras	9
Korenbloem	5
Kruisbladwalstro	5
Lathyruswikke	1
Rijstgras	2
Rode ogentroost	1
Slofhak	1
Spiesleeuwenbek	2
Tripmadam	1
Trosdravik	1
Tweestijlige meidoorn	1
Wilde kievitsbloem	1
Zacht vetkruid	1
Mossen	**(3) 4**
Gesloten haarmuts	1
Schorsdekmos	1
Sterretjeshaarmuts	2
Korstmossen	**(1) 1**
Fors rijpmos	1
Schimmels	**(4) 4**
Grijze slanke amaniet	1
Kapjesmorielje	1
Sikkelkoraalzwam	1
Tijgertaaiplaat	1

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingszones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, 'andere soorten', staan vermeld in bijlage IX van het 'Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)'. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	**Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal**	**Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal**
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlange I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.
De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).
De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.
Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.
Voor bijna alle activiteiten in het ‘Besluit activiteiten leefomgeving’ geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam	Latijnse naam
Planten (4)	
Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Kruipend moerasscherm	Apium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
Zoogdieren terrestrisch (8)	
Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
Euraziatische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus
Vleermuizen (22)	
Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandts vleermuis	Myotis brandtii
Franjestaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatvlieger	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii
Zoogdieren marien (5)	
Bruinvis	Phocoena phocoena
Gewone dolfijn	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris
Vissen (2)	
Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio
Amfibieën (8)	
Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Heikikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans
Reptielen (3)	
Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis
Vlinders (7)	
Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Grote vuurvlinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoervlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero
Libellen (8)	
Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisca
Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
Kevers (5)	
Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus lattisimus
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchtleerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
Overige soorten (2)	
Bataafse stroommossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam	Latijnse naam
Planten (76)	
Akkerboterbloem *)	Ranunculus arvensis
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis
Akkerogentroost *)	Odontites vernus vernus
Beklierde ogentroost *)	Euphrasia rostkoviana
Berggamander *)	Teucrium montanum
Bergnachtorchis *)	Platanthera chlorantha
Blaasvaren	Cystopteris fragilis
Blauw guichelheil *)	Anagallis arvensis foemina
Bokkenorchis *)	Himantoglossum hircinum
Bosboterbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenii
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus-henricus
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens
Dennenorchis *)	Goodyera repens
Dreps *)	Bromus secalinus
Echte gamander *)	Teucrium cham. germanicum
Franjegentiaan	Gentianella ciliata
Geelgroene wespenorchis *)	Epipactis muelleri
Geplooide vrouwenmantel *)	Alchemilla subcrenata
Getande veldsla *)	Valerianella dentata
Gevlekt zonneroosje*)	Tuberaria guttata
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra
Gladde zegge *)	Carex laevigata
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride
Groensteel *)	Asplenium viride
Groot spiegelklokje*)	Legousia speculum-veneris
Grote bosaardbei *)	Fragaria moschata
Grote leeuwenklauw*)	Aphanes arvensis
Honingorchis	Herminium monorchis
Kalkboterbloem *)	Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides
Kalketrip *)	Centaurea calcitrapa
Karthuizeranjer *)	Dianthus carthusianorum
Karwijselie *)	Selinum carvifolia
Kleine ereprijs *)	Veronica verna
Kleine Schorseneer *)	Scorzonera humilis
Kleine wolfsmelk *)	Euphorbia exigua
Kluwenklokje	Campanula glomerata
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris
Korensla *)	Arnoseris minima
Kranskarwij *)	Carum verticillatum
Kruiptijm *)	Thymus praecox
Lange zonnedauw	Drosera longifolia
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata
Moerasgamander *)	Teucrium scordium
Muurbloem	Erysimum cheiri
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca
Naaldenkervel *)	Scandix pecten-veneris
Pijlscheefkelk	Arabis h. sagittata
Roggelelie *)	Lilium bulbiferum croceum
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum
Rozenkransje *)	Antennaria dioica
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense
Stofzaad *)	Monotropa hypopitys
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens
Schubvaren	Ceterach officinarum
Schubzegge *)	Carex lepidocarpa
Smalle raai *)	Galeopsis angustifolia
Spits havikskruid *)	Hieracium lactucella
Steenbraam *)	Rubus saxatilis
Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia stricta
Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus
Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida
Trosgamander *)	Teucrium botrys
Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris
Vliegenorchis	Ophrys insectifera
Vroege ereprijs *)	Veronica praecox
Wilde averuit *)	Artemisia c. campestris
Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis
Wilde weit *)	Melampyrum arvense
Wolfskers *)	Atropa bella-donna
Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana
Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria
Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica
Zoogdieren terrestrisch (31)	
Aardmuis	Microtus agrestis
Boommarter	Martes martes
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Bunzing	Mustela putorius
Damhert	Dama dama
Das	Meles meles
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Edelhert	Cervus elaphus
Eekhoorn	Sciurus vulgaris
Egel	Erinaceus europaeus
Eikelmuis	Eliomys quercinus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Grote bosmuis	Apodemus flavicollis
Haas	Lepus europaeus
Hermelijn	Mustela erminea
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Molmuis *)	Arvicola scherman
Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Steenmarter	Martes foina
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon
Vos	Vulpes vulpes
Waterspitsmuis	Neomys fodiens
Wezel	Mustela nivalis
Wild zwijn	Sus scrofa
Woelrat	Arvicola terrestris
Zoogdieren marien (2)	
Gewone zeehond	Phoca vitulina
Grijze zeehond	Halichoerus grypus
Amfibieën (8)	
Alpenwater-salamander	Triturus alpestris
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine water-salamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta
Vinpootsalamander	Triturus helveticus
Vuursalamander	Salamandra salamandra
Reptielen (4)	
Adder	Vipera berus
Hazelworm	Anguis fragilis
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Ringslang	Natrix natrix
Vissen (6)	
Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Beekprik	Lampetra planeri
Elrits	Phoxinus phoxinus
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
Kwabaal *)	Lota lota
Vlinders (20)	
Aardbeivlinder *)	Pyrgus malvae
Bosparelmoer-vlinder *)	Melitaea athalia
Bruin dikkopje	Erynnis tages
Bruine eikenpage *)	Satyrium ilicis
Duinparelmoer-vlinder *)	Argynnis niobe
Gentiaanblauwtje *)	Maculinea alcon
Grote parelmoer-vlinder *)	Argynnis aglaja
Grote vos *)	Nymphalis polychloros
Grote weerschijn-vlinder *)	Apatura iris
Iepenpage	Satyrium w-album
Kleine heivlinder *)	Hipparchia statilinus
Kleine ijsvogel-vlinder *)	Limenitis camilla
Kommavlinder *)	Hesperia comma
Sleedoornpage *)	Thecla betulae
Spiegeldikkopje *)	Heteropterus morpheus
Veenbesblauwtje *)	Plebeius optilete
Veenbesparelmoer-vlinder	Boloria aquilonaris
Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Veldparelmoer-vlinder	Melitaea cinxia
Zilveren maan *)	Boloria selene
Libellen (8)	
Beekrombout *)	Gomphus vulgatissimus
Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Donkere waterjuffer*)	Coenagrion armatum
Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Hoogveenglanslibel*)	Somatochlora arctica
Kempense heidelibel *)	Sympetrum depressiusculum
Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum
Kevers (1)	
Vliegend hert	Lucanus cervus
Overige soorten (1)	
Europese rivierkreeft	Astacus astacus

*) soort die geen wettelijke bescherming had onder de Flora- en faunawet

Bijlage 6 Voorgrond geurberekening Meleveldsestraat 4

Naam van de berekening: 920153.014 15012025

Gemaakt op: 2025-01-15 12:30:25

Rekentijd: 0:01:26

Naam van het bedrijf: 920153.014 Meleveldsestraat 4

Berekende ruwheid: 0,116 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Meleveldsestraat 4	172 259	430 259	6,5	0,5	0,40	143	5,2
2	Meleveldsestraat 4	172 221	430 250	1,5	0,5	0,40	96	1,5
3	Meleveldsestraat 4	172 270	430 288	7,7	0,5	0,40	1 496	5,9
4	Meleveldsestraat 4	172 206	430 295	5,7	0,5	0,40	2 492	3,9

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	0,8
6	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	0,8
7	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	0,7
8	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	0,7
9	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	0,6
10	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	0,7

Bijlage 7 Voorgrond geurberekening Aaldert 16

Naam van de berekening: Meleveldsestraat 2 2 07012025

Gemaakt op: 2025-01-07 15:42:38

Rekentijd: 0:00:22

Naam van het bedrijf: 920153.014 Aaldert 16

Berekende ruwheid: 0,116 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Aaldert 16	172 753	429 986	9,3	1,6	4,61	5 684	5,7
2	Aaldert 16	172 839	429 973	9,3	1,1	6,27	4 939	4,2
3	Aaldert 16	172 789	430 049	9,1	1,6	4,07	5 018	5,3
4	Aaldert 16	172 754	430 024	9,8	2,3	4,97	12 270	5,7
5	Aaldert 16	172 772	430 037	9,8	2,3	4,97	12 270	5,7
6	Aaldert 16	172 825	430 036	9,0	2,0	5,31	12 544	4,8

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
7	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	2,8
8	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	2,3
9	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	2,4
10	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	2,8
11	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	3,0
12	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	2,5

Bijlage 8 Voorgrond geurberekening Langesteeg 4

Naam van de berekening: 920153 Langesteeg 4

Gemaakt op: 2025-03-26 11:26:56

Rekentijd: 0:00:13

Naam van het bedrijf: 920153.014 Langesteeg 4

Berekende ruwheid: 0,153 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Langesteeg 4	171 487	429 472	5,0	0,5	4,00	42 435	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	Bouwvlak rvr	172 425	430 065	8,0	1,1
3	Bouwvlak rvr	172 378	430 056	8,0	1,2
4	Bouwvlak rvr	172 382	430 036	8,0	1,2
5	Bouwvlak rvr	172 429	430 046	8,0	1,2
6	Bouwvlak rvr	172 433	430 026	8,0	1,2
7	Bouwvlak rvr	172 386	430 017	8,0	1,2

Bijlage 9 Gegevens achtergrondberekeninggeur

Invoergegevens bedrijven achtergrond geurberekening

IDNR	X_COORD	Y_COORD	ST-hoogte	GemGebH	ST-bindiam	ST-uittree	E-Vergund	adres	postcode
192631	177442	425818	5	5	0.5	4	17800	Achterloseweg 33 6604KC Wijchen	6604KC 33
192705	180904	423580	5	5	0.5	4	9954.8	Heumenseweg 83 A 6603KT Wijchen	6603KT 83
120200403154906	174327	424822	8.5	5.3	4.62	0.9	22352	Ruffelseweg 1 6634KK Batenburg	6634KK 1
192775	174382	424791	3.2	3.3	0.5	4	2783	Ruffelseweg 1 6634KK Batenburg	6634KK 1
192649	172430	429014	5	5	0.5	4	131.6	Breekwagen 15 6617KC Bergharen	6617KC 15
192637	176489	426088	5	5	0.5	4	747.6	van Balverenlaan 6 6615AH Leur	6615AH 6
192753	177307	422455	5	5	0.5	4	2136	Luumpt 10 6613AP Balgoij	6613AP 10
192707	181543	422979	5	5	0.5	4	10789.6	Heumenseweg 262 6603KT Wijchen	6603KT 262
192756	174141	423370	5	5	0.5	4	6440	Maasbandijk 56 6606KE Niftrik	6606KE 56
192757	174141	423370	5	5	0.5	4	312	Maasbandijk 56 6606KE Niftrik	6606KE 56
192695	176979	421956	5	5	0.5	4	112840.3	Herreweg 3 6613AN Balgoij	6613AN 3
192641	172550	427845	5	5	0.5	4	35.6	Bergharensestraat 1 6617KJ Bergharen	6617KJ 1
192755	173828	424452	5	5	0.5	4	60611.5	Maasbandijk 82 6606KE Niftrik	6606KE 82
192669	174940	426944	5	5	0.5	4	111.9	Flerdeweg 11 6616BG Hernen	6616BG 11
192777	172954	427895	5	5	0.5	4	102	Schaarsestraat 6 6617KD Bergharen	6617KD 6
192794	178258	421472	5	5	0.5	4	62879.8	Wegelaar 1 6613AZ Balgoij	6613AZ 1
192803	170916	427204	5	5	0.5	4	44157.8	Wethouder Bankenstraat 6 6634KC Batenburg	6634KC 6
192875	170767	427281	5	5	0.5	4	3560	Wethouder Bankenstraat 8 6634KC Batenburg	6634KC 8
192771	178689	422190	5	5	0.5	4	33261	Rijdtsestraat 20 6603LE Wijchen	6603LE 20
1123803	178719	427593	5	5	0.5	4	2848	Wezelsedijk 52 6604KG Wijchen	6604KG 52
192797	178539	421556	5	5	0.5	4	51252.2	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij	6613AZ 9
192734	170602	427029	5	5	0.5	4	2028	Laaksestraat 7 6634KB Batenburg	6634KB 7
192801	170110	426770	5	5	0.5	4	5659.4	Wethouder Bankenstraat 20 6634KC Batenburg	6634KC 20
120221026104624	172468	430103	5.2	3.3	0.35	4	1419.7	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
120221026110235	172384	430088	10.4	6.2	2.26	4.77	39762	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
120221026110011	172471	430105	4.2	3.3	0.35	4	837	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
120221026110558	172398	430032	6.5	6	1	1.41	34003.2	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
120221026111905	172455	430050	10.4	6	1.3	3.01	6480	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
120221026104044	172456	430100	5.3	3.3	0.45	4	2730.2	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2

192759	172478	430131	6.2	5.6	0.35	4	1116	Meleveldsestraat 2 6617KB Bergharen	6617KB 2
192743	175505	423694	5	5	0.5	4	38714.9	Lagestraat 46 6606KC Niftrik	6606KC 46
120240403095058	175404	425361	3.6	3.9	0.8	4	2678.4	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094057	175396	425316	5.3	4.4	0.8	4	4001.8	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094952	175581	425358	5.7	3.8	0.5	4	7160	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094327	175443	425354	5	3	0.5	4	4212	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094639	175569	425335	3.6	4.2	0.5	4	14320	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094743	175547	425382	3	3.6	1	2.63	9200	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094849	175603	425317	5.5	5.5	1	4.5	40534	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094227	175372	425322	3	4.4	1	3.36	4054.1	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094425	175443	425356	5	3	0.3	4	334.8	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403094541	175451	525370	3.5	3	0.4	4	6240	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
120240403095152	175580	425385	3	3.6	1	3.07	2340	de Bankhoeve 11 6601PA Leur	6601PA 11
192819	179821	426074	5	5	0.5	4	24212	Woeziksestraat 457 6604CE Wijchen	6604CE 457
192744	175359	423995	5	5	0.5	4	59605.6	Lagestraat 48 6606KC Niftrik	6606KC 48
192805	178135	425983	5	5	0.5	4	3942.3	Wezelsebergweg 21 6604AD Wijchen	6604AD 21
192627	172849	429355	5	5	0.5	4	78	Aaldert 20 6617AL Bergharen	6617AL 20
192659	173939	429858	5	5	0.5	4	1708.8	de Horst 2 6617AM Bergharen	6617AM 2
192653	175992	427218	5	5	0.5	4	1068	Broekstraat 32 6616AC Hernen	6616AC 32
1123318	173558	427468	5	5	0.5	4	712	Neerveld 5 6616BA Hernen	6616BA 5
1123807	176996	426811	5	5	0.5	4	156	Broekstraat 39 6615AD Leur	6615AD 39
192737	174949	423204	5	5	0.5	4	23722.8	Lagestraat 20 6606AB Niftrik	6606AB 20
192682	180327	422782	5	5	0.5	4	8670.4	Graafseweg 372 6603CJ Wijchen	6603CJ 372
120200720164316	172798	429991	0	0	0	0	40726.4	Aaldert 16 6617AL Bergharen	6617AL 16
192655	176680	427285	5	5	0.5	4	1002	Broekstraat 37 A 6616AB Hernen	6616AB 37
192693	173262	430213	5	5	0.5	4	996.8	Herenstraat 1 6617AN Bergharen	6617AN 1
192698	180906	422933	5	5	0.5	4	1058	Heumenseweg 200 6603KT Wijchen	6603KT 200
192763	174857	424576	5	5	0.5	4	1708.8	Nieuwe Lagestraat 3 6606KH Niftrik	6606KH 3
1123824	172772	428490	5	5	0.5	4	1780	Oude Schaarsestraat 5 6617KE Bergharen	6617KE 5
192785	182828	423464	5	5	0.5	4	925.6	Staddijk 1 6603LM Wijchen	6603LM 1
192675	179299	425839	5	5	0.5	4	4328.26	Gagelvenseweg 4 6604BE Wijchen	6604BE 4
192679	181994	422585	5	5	0.5	4	12600	Geitweg 4 6603LB Wijchen	6603LB 4
192788	178334	422304	5	5	0.5	4	4918.5	Torenstraat 28 6613AB Balgoij	6613AB 28
192673	174917	425517	5	5	0.5	4	8508.4	Flerdeweg 1 A 6615AP Leur	6615AP 1

192750	173769	425464	5	5	0.5	4	6440	Liendensestraat 4 6634KG Batenburg	6634KG 4
192751	173769	425464	5	5	0.5	4	6425.3	Liendensestraat 4 6634KG Batenburg	6634KG 4
192761	173386	427593	5	5	0.5	4	2300	Neerveld 2 6616BA Hernen	6616BA 2
192825	173675	429931	5	5	0.5	4	712	de Horst 3 6617AM Bergharen	6617AM 3
192663	174054	429134	5	5	0.5	4	56.4	Dorpsstraat 20 6616AH Hernen	6616AH 20
1123039	174519	423289	5	5	0.5	4	12344.2	Dorpsstraat 21 6606AC Niftrik	6606AC 21
192723	173970	425090	5	5	0.5	4	7511.4	Jan Steegweg 1 6634KH Batenburg	6634KH 1
192717	177874	427816	5	5	0.5	4	1780	Hoogvonderweg 2 6604KH Wijchen	6604KH 2
120210317083711	169248	429934	1.5	1.5	0.5	0.4	996.8	Neersteindsestraat 2 6631KD Horssen	6631KD 2
188959	169692	429905	5	5	0.5	4	284.6	Zelksestraat 16 6631KE Horssen	6631KE 16
188855	172150	428525	5	5	0.5	4	20056.8	Aspert 3 6631KS Horssen	6631KS 3
188907	170148	428783	5	5	0.5	4	27039.6	Middenweg 2 6631KB Horssen	6631KB 2
188927	168537	431981	5	5	0.5	4	4453.1	Oude Koningstraat 8 6655AN Puiflijk	6655AN 8
188847	169823	429518	5	5	0.5	4	1068	Altforstsestraat 2 6631KA Horssen	6631KA 2
189015	170827	432768	5	5	0.5	4	826.55	Koningstraat 89 6654AC Afferden	6654AC 89
188977	171541	432689	5	5	0.5	4	818.8	Koningstraat 73 6654AC Afferden	6654AC 73
188883	173508	431227	5	5	0.5	4	1102	Kooistraat 4 6654KH Afferden	6654KH 4
188995	169516	429306	5	5	0.5	4	629	Altforstsestraat 12 6631KA Horssen	6631KA 12
120200720161707	172024	430752	1.5	1.5	0.5	0.4	529	Kloosterweg 31 6631KL Horssen	6631KL 31
120200720160218	172002	430736	6.3	4.6	0.5	0.4	1863.7	Kloosterweg 31 6631KL Horssen	6631KL 31
120200720161122	172016	430715	1.5	1.5	0.5	0.4	468	Kloosterweg 31 6631KL Horssen	6631KL 31
120200720160911	172010	430716	1.5	1.5	0.5	0.4	18.7	Kloosterweg 31 6631KL Horssen	6631KL 31
120200720161228	172032	430782	1.5	1.5	0.5	0.4	224.4	Kloosterweg 31 6631KL Horssen	6631KL 31
188964	168419	431355	5	5	0.5	4	6246.35	Veldstraat 1 6655KG Puiflijk	6655KG 1
188887	171487	429472	5	5	0.5	4	42435.1	Langesteeg 4 6631KN Horssen	6631KN 4
188997	167326	431716	5	5	0.5	4	498	Vissert 5 6655KK Puiflijk	6655KK 5
188900	169694	428669	5	5	0.5	4	144725.1	Middenweg 1 6631KB Horssen	6631KB 1
188923	168840	430212	5	5	0.5	4	174.3	Neersteindsestraat 8 6631KD Horssen	6631KD 8
189017	169223	428858	5	5	0.5	4	121745.4	Middenweg 3 6631KB Horssen	6631KB 3
120200922120036	######	433066	1.5	1.5	0.5	0.4	890	Molendam 22 6654KA Afferden	6654KA 22
120200922120559	172549	433075	1.5	1.5	0.5	0.4	356	Molendam 22 6654KA Afferden	6654KA 22
120240403084921	172221	430250	1.5	2.3	0.5	0.4	95.8	Meleveldsestraat 4 6631KR Horssen	6631KR 4
120240403090013	172259	430259	6.5	5.2	0.5	0.4	142.4	Meleveldsestraat 4 6631KR Horssen	6631KR 4
120240403092434	172270	430288	7.7	5.9	0.5	0.4	1495.2	Meleveldsestraat 4 6631KR Horssen	6631KR 4

120240403092747	172206	430295	5.7	3.9	0.5	0.4	2492	Meleveldsestraat 4 6631KR Horssen	6631KR 4
120240403123845	170719	431852	6	4.3	0.5	0.4	6259.5	Oude Weisestraat 19 6654BJ Afferden	6654BJ 19
120240403123519	170689	431858	6	4.3	0.5	0.4	6259.5	Oude Weisestraat 19 6654BJ Afferden	6654BJ 19
188899	170655	429190	5	5	0.5	4	2006	Middelwaard 8 6631BJ Horssen	6631BJ 8
188988	171889	428303	5	5	0.5	4	20744.9	Aspert 12 6631KS Horssen	6631KS 12
120200902172104	173743	432258	1.5	1.5	0.5	0.4	3560	Laarstraat 10 6654KJ Afferden	6654KJ 10
120200902172003	173742	432184	6.7	54	0.5	0.4	7582.8	Laarstraat 10 6654KJ Afferden	6654KJ 10
120200902171551	173770	432185	5.8	6.3	0.5	0.4	16020	Laarstraat 10 6654KJ Afferden	6654KJ 10
188981	170980	430613	5	5	0.5	4	30141.1	Kloosterweg 16 6631KK Horssen	6631KK 16
188931	169488	429789	5	5	0.5	4	24119.4	Neersteindsestraat 3 6631KD Horssen	6631KD 3
188960	174714	432459	5	5	0.5	4	230.2	Van Heemstraweg 2 A 6653KB Deest	6653KB 2
189011	172045	432753	5	5	0.5	4	4600	Pas 0 Afferden	0
188875	171136	430576	5	5	0.5	4	6818	Kloosterweg 20 6631KK Horssen	6631KK 20
120240320155018	173778	431896	1.5	2.5	0.5	0.4	140.4	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320155842	173712	431908	3.6	3.5	1.4	0.4	3740	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320154321	173712	431908	3.6	3.5	1.4	0.4	7700.4	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320155710	173711	431931	3.6	3.5	1.4	0.4	3740	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320160209	173731	431865	3.2	3.2	0.88	0.4	2108	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320154633	173731	431865	3.2	3.2	0.88	0.4	4417.5	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320153928	173711	431931	3.6	3.5	1.4	0.4	7700.4	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320162030	173699	431837	2.8	4.7	0.97	0.4	5372	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320154831	173699	431837	2.8	4.7	0.97	0.4	9682.23	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320160025	173721	431886	3.6	3.5	0.87	0.4	3740	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
120240320154505	173721	431886	3.6	3.5	0.87	0.4	7700.4	Deestersteeg 5 6653KC Deest	6653KC 5
188915	170657	430681	5	5	0.5	4	2875	Molenweg 23 6631KJ Horssen	6631KJ 23
188913	170822	430654	5	5	0.5	4	6577.6	Molenweg 18 6631KJ Horssen	6631KJ 18
188851	170410	429313	5	5	0.5	4	3978	Bikkeldam 2 6631BL Horssen	6631BL 2
188889	168592	431441	5	5	0.5	4	624	Meerstraat 19 6655AS Puiflijk	6655AS 19
188891	170287	428693	5	5	0.5	4	480.3	Mekkersteeg 9 6631KW Horssen	6631KW 9
188937	171200	432206	5	5	0.5	4	25750.8	Oude Weisestraat 13 A 6654BJ Afferden	6654BJ 13
188941	170401	431775	5	5	0.5	4	18538	Scharenburg 10 6651KJ Druten	6651KJ 10
188986	171975	428346	5	5	0.5	4	25380	Aspert 10 6631KS Horssen	6631KS 10
189001	168861	428074	5	5	0.5	4	622.5	Zuidweg 5 6631KV Horssen	6631KV 5
188871	170746	430874	5	5	0.5	4	348.6	Kloosterweg 3 6631KK Horssen	6631KK 3

188943	171729	432093	5	5	0.5	4	333.6	Schoolstraat 10 6654BH Afferden	6654BH 10
188949	168757	431339	5	5	0.5	4	534	Schutlakenweg 2 6655KJ Puiflijk	6655KJ 2
1123801	174328	431209	5	5	0.5	4	3603.6	Kooistraat 15 6653KH Deest	6653KH 15
188873	171586	430682	5	5	0.5	4	18400	Kloosterweg 40 6631KL Horssen	6631KL 40
120240214131210	171619	431225	1.5	5.1	0.5	0.4	1560	Schriksestraat 49 6654AN Afferden	6654AN 49
120240215134522	171608	431113	1.5	6.5	0.5	0.4	16910	Schriksestraat 49 6654AN Afferden	6654AN 49
188951	169968	428993	5	5	0.5	4	10813.1	Singel 16 6631BM Horssen	6631BM 16
188861	168244	433718	5	5	0.5	4	780	Heersweg 34 6651BT Druten	6651BT 34

Resultaten achtergrond geurberekening op geurgevoelige objecten

ID	X	Y	Geurnorm	Geurbelasting OU/m3
1	172425	430065	8	5.32
2	172378	430056	8	5.3
3	172382	430036	8	5.3
4	172429	430046	8	5.39
5	172433	430026	8	5.46
6	172386	430017	8	5.24

Bijlage 10 Bodemonderzoekloods

Verkennend bodemonderzoek

Alsjeblieft! Jouw rapport, zonder omwegen.

Zonder gedoe.

BAECX

Bodem Asbest Ecologie

Locatie: Meleveldsestraat 2 Bergharen

baecx.nl

Lees onze aanbevelingen in de samenvatting.

Heb je vragen?
Bel 0342 430 110

Titelblad

Locatie	
ADRES:	Meleveldsestraat 2
POSTCODE:	6617 KB
PLAATS:	Bergharen
Opdrachtgever	
NAAM:	Van Dun Advies B.V.
ADRES:	Heijtmorgen 10
POSTCODE:	5375 AN
PLAATS:	Reek
TELEFOONNUMMER:	
CONTACTPERSOON:	0486 45 01 60
E-MAILADRES:	info@vandunadvies.nl
Contactpersoon locatie	
NAAM:	Dhr. P. Hermanussen
TELEFOONNUMMER:	06-23838522
E-MAILADRES:	Ehermanussen@outlook.com
Uitvoering	
NAAM:	Baecx B.V.
VELDWERKER:	Dhr. S.P.M. (Matthijs) Bax
DATUM VELDWERK:	20 augustus 2025
DATUM MONSTERNEMING GRONDWATER:	26 augustus 2025
Project	
PROJECTNUMMER:	250692
PROJECTLEIDER:	Mevr. A.V. (Vera) Joustra
AUTORISATIEDATUM:	9 september 2025

Versiebeheer

Het geldige rapport is degene met het hoogste versienummer. Eerdere versies met lager(e) versienummer(s) komen met de komst van een opvolgend versienummer te vervallen. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Versienummer	Autorisatiedatum	Wijzigingen
1	9 september 2025	Geen; eerste uitgifte
2	9 maart 2026	-Aanleiding van het onderzoek verduidelijkt -Terreininspectie datum aangepast in paragraaf 2.4 -Taalfouten uit het rapport gehaald

Inhoud

Titelblad 2

Inhoud 3

Samenvatting 4

1. Inleiding 5

1.1 Aanleiding en doelstelling 5

1.2 Normering en certificatie 5

2. Vooronderzoek 6

2.1 Onderzoekslocatie 6

2.2 Historisch onderzoek 7

2.3 Bodemopbouw en geohydrologie 8

2.4 Terreininspectie en visuele inspectie 8

2.5 Onderzoekshypothese 8

2.6 Onderzoeksopzet 9

3. Veldonderzoek 10

3.1 Boringen en peilbuizen 10

3.2 Bemonstering 10

4. Laboratoriumonderzoek 12

4.1 Laboratorium 12

4.2 Resultaten en interpretatie 13

Conclusies en aanbevelingen 14

Bijlagen

A. Tekeningen
B. Foto's
C. Vooronderzoek
D. Boorprofielen en veldverslag
E. Analysecertificaten
F. Toetsingsresultaten
G. Functiescheiding

Samenvatting

In opdracht van Van Dun Advies B.V. is een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740:2023 uitgevoerd op de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. De aanleiding is de voorgenomen herontwikkeling van het terrein. Er zal nieuwbouw worden gerealiseerd.

Het doel van het onderzoek is het bepalen van de huidige milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel zodat kan worden vastgesteld of de bodem geschikt is voor het huidige en/of toekomstige gebruik.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de volgende strategie: "verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging op schaal van monsterneming (VED-HE)" (zie NEN paragraaf 5.6). De hypothese hierbij is als volgt: de locatie is verdacht op bodemverontreinigingen.

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek en de toetsing van de analyseresultaten concludeert Baecx B.V. dat zowel de boven- en ondergrond als het grondwater van de locatie niet verhoogd is met de analytisch onderzochte stoffen.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden verworpen. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

De puinlaag is niet onderzocht omdat dit geen grond betreft. Indien deze laag elders wordt gebruikt, wordt aanbevolen om deze laag te onderzoeken.

Dit onderzoek is uitsluitend gericht op verontreinigingen in bodem en is steekproefsgewijs uitgevoerd. Ondanks dat het onderzoek conform de geldende normen en richtlijnen is uitgevoerd, kan nooit worden uitgesloten dat elders op de locatie (andere) verontreinigingen aanwezig zijn. Bij grondverzet dient hiermee rekening gehouden te worden.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Van Dun Advies B.V. is een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740:2023 uitgevoerd op de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. De aanleiding is de voorgenomen herontwikkeling van het terrein. Er zal nieuwbouw worden gerealiseerd.

Het doel van het onderzoek is het bepalen van de huidige milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel zodat kan worden vastgesteld of de bodem geschikt is voor het huidige en/of toekomstige gebruik.

1.2 Normering en certificatie

Baecx B.V. is gecertificeerd (certificaatcode NC-SIK-20353) door Normec Certification voor het uitvoeren van milieukundige bodemonderzoeken conform BRL SIKB 2000 met bijbehorende protocollen 2001 en 2002 en werkt volgens de normeringen NEN 5725, 5740 en 5744. Het kwaliteitssysteem van Baecx B.V. voldoet aan de eisen van de NEN EN-ISO 9001:2015.

Baecx B.V. verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 (zie bijlage G).

Dit verkennend bodemonderzoek wordt uitgevoerd conform de NEN 5740:2023. Het veldwerk wordt uitgevoerd conform de systematiek uit de BRL SIKB 2000 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek' met de daarbij behorende protocol 2001 en 2002 versie 7.0.

2. Vooronderzoek

Het vooronderzoek is uitgevoerd met de grootst mogelijke zorgvuldigheid en conform de NEN 5725:2023. Toch kan het zijn dat bepaalde informatie niet ter beschikking is gesteld.

Voorafgaand aan het veldwerk is er een terreininspectie als afsluiting van het vooronderzoek uitgevoerd (zie § 3.1).

2.1 Onderzoekslocatie

Kadastrale gegevens	BHR02 G 773
Coördinaten	X: 51.85978837715538, Y: 5.640899069750093
Functie perceel	Wonen
Voormalig gebruik	Agrarisch
Toekomstig gebruik	Wonen
Bebouwing	Nee, gesloopt
Oppervlakte onderzoekslocatie	1.128 m²

Afbeelding onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen in het buitengebied van Bergharen. Er wordt op basis van de beschikbare informatie geen beïnvloeding vanuit de omgeving verwacht.

Het maaiveld is voorzien van een repacverharding. In bijlage A is op de kadastrale kaart de afbakening van de onderzoekslocatie weergegeven. In bijlage B zijn een aantal foto's van de onderzoekslocatie opgenomen.

2.2 Historisch onderzoek

Onderstaand zijn de verschillende geraadpleegde bronnen en relevante informatie weergegeven met betrekking tot onder andere potentieel bodembedreigende activiteiten.

- Bodemloket
- Gemeente, omgevingsdienst en Provincie
- Opdrachtgever en eigenaar
- Topotijdreis
- Asbestkansenkaart (indien beschikbaar)
- Eventuele overige bronnen

Op de locatie is, voor zover bekend, niet eerder een milieukundig onderzoek uitgevoerd.

Uit de historische informatie van de Provincie Gelderland blijkt dat er op het perceel van de onderzoekslocatie een aantal activiteiten hebben plaatsgevonden die de milieuhygiënische bodemkwaliteit negatief hebben beïnvloed, namelijk:

- HBO-tank (ondergronds) onbekend - 1993

Omdat geen hinderwetvergunning bekend is, is de precieze plaatsing van de voormalige ondergrondse tank niet bekend. Wel is de sanering bij de Provincie bekend.

Volgens de Asbestkansenkaart van de Provincie Gelderland is de onderzoekslocatie verdacht van asbest en zijn er asbestverdachte gebouwen aanwezig geweest, zie bijlage C. Deze panden zijn gesloopt.

Vanuit de geraadpleegde historische kadasterkaarten (Topotijdreis) is niet af te leiden dat er dempingen of ophogingen aanwezig zijn, zie bijlage C.

Ook is de Bodemkwaliteitskaart geraadpleegd om inzicht te krijgen in de vermoedelijke kwaliteit van de onderzoekslocatie. Hieruit is gebleken dat het onderzoeksgebied ligt in de zone 'Landbouw/ Natuur' van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Wijchen. Uit de ontgravingskaart blijkt dat de bovengrond voldoet aan de klasse 'Landbouw/ Natuur' en de ondergrond aan klasse 'Landbouw/ Natuur'.

Na het raadplegen van de digitale bodemkaart van de gemeente Wijchen is gebleken dat de onderzoekslocatie niet in een zone ligt met een natuurlijke verhoogde achtergrondwaarde voor arseen.

Conclusie bureaustudie

Op het perceel waar de onderzoekslocatie op ligt, is in het verleden een ondergrondse tank bekend. Ook is het bekend dat deze in 1993 is gesaneerd. De locatie van de ondergrondse tank is niet bekend. Op de locatie hebben asbestverdachte panden gestaan. Dit maakt de locatie asbestverdacht.

Volgens de bodemkwaliteitskaart is de te verwachten bodemkwaliteit van de boven- en ondergrond 'landbouw/ Natuur'.

2.3 Bodemopbouw en geohydrologie

Voor de bodemgegevens en geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grondwaterkaart van Nederland. De geohydrologische bodemopbouw is samengevat in onderstaande tabel. Het maaiveld van de onderzoekslocatie bevindt zich circa 6 meter boven NAP.

Diepte (m-mv)	Samenstelling	Parameters
0,00 – 2,20	Zand	Matig grof
2,20 – 2,70	Leem	Zandig
2,70 – 3,50	Zand	Matig grof
3,50 – 4,30	Zand	Zeer grof, sterk grindig

Bron: Dinoloket

De verwachte grondwaterstand bedraagt 1 meter minus maaiveld. Regionaal is de stromingsrichting van het grondwater westelijk gericht.

2.4 Terreininspectie en visuele inspectie

Op 20 augustus 2025 is het onderzoeksgebied bezocht door dhr. S.P.M. (Matthijs) Bax. Hierbij zijn aanvullende gegevens over de onderzoekslocatie verzameld. Het was bewolkt zonder neerslag. De inspectiegraad wordt ingeschat op 80%.

Op de locatie hebben schuren gestaan waar mogelijk asbest aanwezig kan zijn staan. De gehele bovengrond is weggegraven. Hiermee is de potentieel asbestverdachte grond niet meer aanwezig. Op het maaiveld is geen asbestverdachte materialen aangetroffen.

Tijdens de terreinverkenning is aandacht besteed aan de aanwezigheid van de Japanse Duizendknoop. Deze is niet aangetroffen op of rond het terrein.

2.5 Onderzoekshypothese

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek concludeert Baecx B.V. dat de onderzoekslocatie verdacht is voor bodemverontreiniging omdat de onderzoekslocatie zich op een terrein bevindt waar is gesloopt en in het verleden veel is gebeurd. Er wordt uitgegaan van een heterogene verdeling. De onderzoekshypothese wordt verdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij "verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging op schaal van monsterneming (VED-HE)" (zie NEN paragraaf 5.6). De oppervlakte van deze onderzoekslocatie is 1.128 m^2.

Op basis van het vooronderzoek bestaat naar ons inzicht geen noodzaak het aantal stoffen uit het standaardpakket te wijzigen of aan te vullen.

2.6 Onderzoeksopzet

Gezien de resultaten van het vooronderzoek en de doelstelling van het onderzoek is, conform de NEN 5740, de volgende onderzoekstrategie bepaald: "verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging op schaal van monsterneming (VED-HE)" (zie NEN paragraaf 5.6).

Volgens de gekozen onderzoeksstrategie dienen de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

Veldwerk:	7 boringen in de bovengrond tot 0,5 meter – maaiveld
	1 boring in de ondergrond tot maximaal 2 meter – maaiveld of grondwaterniveau
	1 boring met peilbuis
Analyses:	3 standaardpakketten grond*
	1 standaardpakket grondwater**

* Standaardpakket grond: zware metalen (9), PAK-totaal (10 van VROM), PCB's (7), minerale olie.

** Standaardpakket grondwater: zware metalen (9), vluchtige aromaten, gehalogeneerd koolwaterstoffen en minerale olie.

3. Veldonderzoek

3.1 Boringen en peilbuizen

Op 20 augustus 2025 is het veldwerk uitgevoerd door dhr. S.P.M. (Matthijs) Bax conform de BRL SIKB 2000, versie 6.0 en het bijbehorende protocollen 2001, versie 7.0 en 2002, versie 7.0. De onderzoekslocatie is visueel beoordeeld en er zijn geen verontreinigingen zintuigelijk waargenomen. Het maaiveld is voorzien van een repaclaag.

In bijlage A is de kadastrale kaart van de onderzoekslocatie met hierop de geplaatste boringen en peilbuizen opgenomen. Er zijn 7 ondiepe boringen, 1 diepe boring en 1 peilbuis geplaatst. De opgeboorde grond is visueel beoordeeld en de zintuigelijke waarnemingen zijn weergegeven in de boorprofielen (zie bijlage D).

Tijdens het boren is in de grond roest waargenomen, zie bijlage D.

Boven boringen 02, 05 en 08 is repac aanwezig. De boorstaten zijn beschreven vanaf het ontgraven maaiveld. De repac is recent aangebracht. De oorsprong van de repac ligt in de gesloopte schuren. Uitloging van de repac naar onderliggende bodem is derhalve niet te verwachten. De repac zelf is niet verder onderzocht omdat deze niet asbestverdacht is.

Bij het kiezen van de locatie van de peilbuis is rekening gehouden met de regionale richting van de grondwaterstroming.

Als filters van geplaatste peilbuizen geplaatst zijn in goed doorlatende bodemlagen, kan het aanvullen van het boorgat met filtergrind achterwege blijven (BRL SIKB protocol 2001, versie 7.0, pagina 18). Indien van toepassing is dit terug te vinden in de boorprofielen (bijlage D).

3.2 Bemonstering

De monstername van de grond heeft plaatsgevonden op 26 augustus 2025 door dhr. S.P.M. (Matthijs) Bax.

Veldwaarnemingen:

Boring	Diepte	Verdachte waarnemingen
01	0,00 – 2,00 meter minus maaiveld	Zwak roest
02	0,00 – 2,00 meter minus maaiveld	Zwak roest
03	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
04	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
05	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
06	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
07	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
08	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest
09	0,00 – 0,50 meter minus maaiveld	Zwak roest

De monstername van het grondwater heeft plaatsgevonden op 26 augustus 2025 door dhr. S.P.M. (Matthijs) Bax. Bij het afpompen en de monsterneming zijn geen bijzonderheden waargenomen. De veldmetingen aan het grondwater zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Peilbuis	Grondwaterstand (m-mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
1	143	6.91	1130	14

Het grondwatermonster is 1 dag te vroeg genomen. De veldwerker heeft gelet op de goede doorwatering van de peilbuis. De peilbuis heeft bovendien voldoende tijd gehad voor de doorwatering. Dit wordt derhalve gezien als een niet significante afwijking.

De waarden voor de zuurgraad en de geleidbaarheid worden als normaal beschouwd. In het grondwatermonster is een verhoogde troebelheid gemeten (≥10 NTU). De peilbuis is zorgvuldig en met een voldoende laag debiet afgepompt, waardoor aangenomen wordt dat er geen sprake is geweest van een verstoord bodemevenwicht tijdens monsterneming en dat de gemeten waarde voor troebelheid een natuurlijke oorzaak heeft (zwevende stoffen als lutum of silt in het grondwater). Zwevende delen kunnen leiden tot verhoogde meetwaarden in het grondwater als gevolg van matrixstoringen bij de analyse en adsorptie organische verbindingen en zware metalen aan deze zwevende delen. Wij achten dan ook dat het licht verhoogde troebelheid het eindresultaat niet negatief beïnvloed heeft.

De grondwaterstand tijdens de watermonstername was 7 centimeter hoger dan de bepaalde grondwaterstand tijdens de plaatsing van de peilbuis. Het verschil tussen de door de veldwerker bepaalde grondwaterstand en de gemeten grondwaterstand voorafgaand aan de monstername is dusdanig klein dat dit door ons wordt aangemerkt als een verwaarloosbare hoeveelheid. Dit verschil in de grondwaterstand valt, doorgaans voor zover het verschil kleiner is dan 10 centimeter, binnen de natuurlijke variatie.

4. Laboratoriumonderzoek

4.1 Laboratorium

Van de genomen monsters zijn door de projectleider 3 mengmonsters samengesteld welke vervolgens door het laboratorium zijn samengevoegd. De monsters zijn afzonderlijk verpakt, geconserveerd en ter analyse aangeboden aan het laboratorium van AL-West B.V. te Deventer. Het laboratorium is door Raad van Accreditatie (RvA) geaccrediteerd. De monsteranalyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS 3000 en de onderliggende protocollen.

Het laboratoriumonderzoek is samengevat in de navolgende tabel. Het analysecertificaat is opgenomen in bijlage C.

Monstercode	Boorgaten	Traject (m-mv)	Analyse(pakket)
MMG01	02.1 + 05.1 + 08.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond* + arseen
MMG02	01.1 + 03.1 + 06.1 + 09.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond* + arseen
MMG03	01.2 + 02.2	1,30 – 1,80	standaardpakket grond* + arseen

* standaardpakket grond: zware metalen (9), PAK-totaal (10 van VROM), PCB's (7), minerale olie

Vanwege het aantreffen van roest in de boorstaten is extra op arseen geanalyseerd.

Grondwatermonster	Analyse(pakket)
PB01	standaardpakket grondwater* + arseen

* standaardpakket grondwater: zware metalen (9), vluchtige aromaten, gehalogeneerd koolwaterstoffen en minerale olie

4.2 Resultaten en interpretatie

De analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage E. De tabel met berekende toetsingswaarden resultaten van de toetsing zijn opgenomen in bijlage F.

Monstercode	> LN	> I
MMG01*	-	-
MMG02*	-	-
MMG03*	-	-

LN = Landbouw/ Natuur (licht verhoogd)
I = interventiewaarde (sterk verhoogd)
* Allen conform toetsing aan Omgevingswet

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in de boven- en ondergrond. Ook arseen is niet verhoogd aangetroffen.

Grondwatermonster	> S	> I
PB01	-	-

S = streefwaarde (licht verhoogd)
I = interventiewaarde (sterk verhoogd)

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in het grondwater. Ook arseen is niet verhoogd aangetroffen.

Conclusies en aanbevelingen

Het bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de volgende strategie: “verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging op schaal van monsterneming (VED-HE)” (zie NEN paragraaf 5.6).. De hypothese hierbij is als volgt: de locatie is verdacht op bodemverontreinigingen.

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek en de toetsing van de analyseresultaten concludeert Baecx B.V. dat zowel de boven- en ondergrond als het grondwater van de locatie niet verhoogd is met de analytisch onderzochte stoffen.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden verworpen. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

De puinlaag is niet onderzocht omdat dit geen grond betreft. Indien deze laag elders wordt gebruikt, wordt aanbevolen om deze laag te onderzoeken.

Dit onderzoek is uitsluitend gericht op verontreinigingen in bodem en is steekproefsgewijs uitgevoerd. Ondanks dat het onderzoek conform de geldende normen en richtlijnen is uitgevoerd, kan nooit worden uitgesloten dat elders op de locatie (andere) verontreinigingen aanwezig zijn. Bij grondverzet dient hiermee rekening gehouden te worden.

situatie tekening

onderzoek
Meleveldsestraat 2 Bergharen

projectcode
251301

datum
10-11-2025

schaal
1:750 op A4

paraaf

legenda

- peilbuis
- boring < 0.5m
- boring < 1m
- boring < 1.5m
- boring < 2m
- boring > = 2m
- inspectiegat
- sleuf
- slib
- depot
- overigen
- onderzoekslocatie
- gedempte sloot

Regionale grondwaterstroming westelijk

BAECX

Beplantingsplan

Aan te planten knip- en scheerheg			
	m'	st / m'	aantal
Hoogte 80-100 cm:	110	3	330
veldesdoorn (Acer campestre) of beuk (Fagus sylvatica)			

Aan te planten struweelhaag (309m²)			
Struweel: 80-100 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
Max. 5 soorten struweel toepassen	309	0,45	139
Struweel met boomvormers: es (Fraxinus excelsior), schietwilg (Salix alba), hazelaar (Corylus avellana), Gelderse roos (viburnum opulus), grauwe wilg (Salix cinerea), gewone vogelkers (Prunus padus), zwarte els (Alnus glutinosa)			

Aan te planten landschapsbomen			
Plantmateriaal 10-12 cm, (in rij h.o.h. = minimaal 8 m)			aantal
Max. 1 soort boom per rij toepassen			11
winterlinde (Tilia cordata), gladde iep (Ulmus minor), gewone esdoorn, (Acer pseudoplatanus), walnoot (Juglans regia)			

Getekend door: T.v.H./B.R.
Datum: 7-1-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 920153.017

Deze tekening bevat tevens informatie die geen betrekking heeft op de verplichte landschappelijke inpassing als gevolg van bijbehorende procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

DUNontwerp&planologie

Landschappelijke inpassing | **MELEVELDSESTRAAT 2 BERGHAREN**

Bijlage B

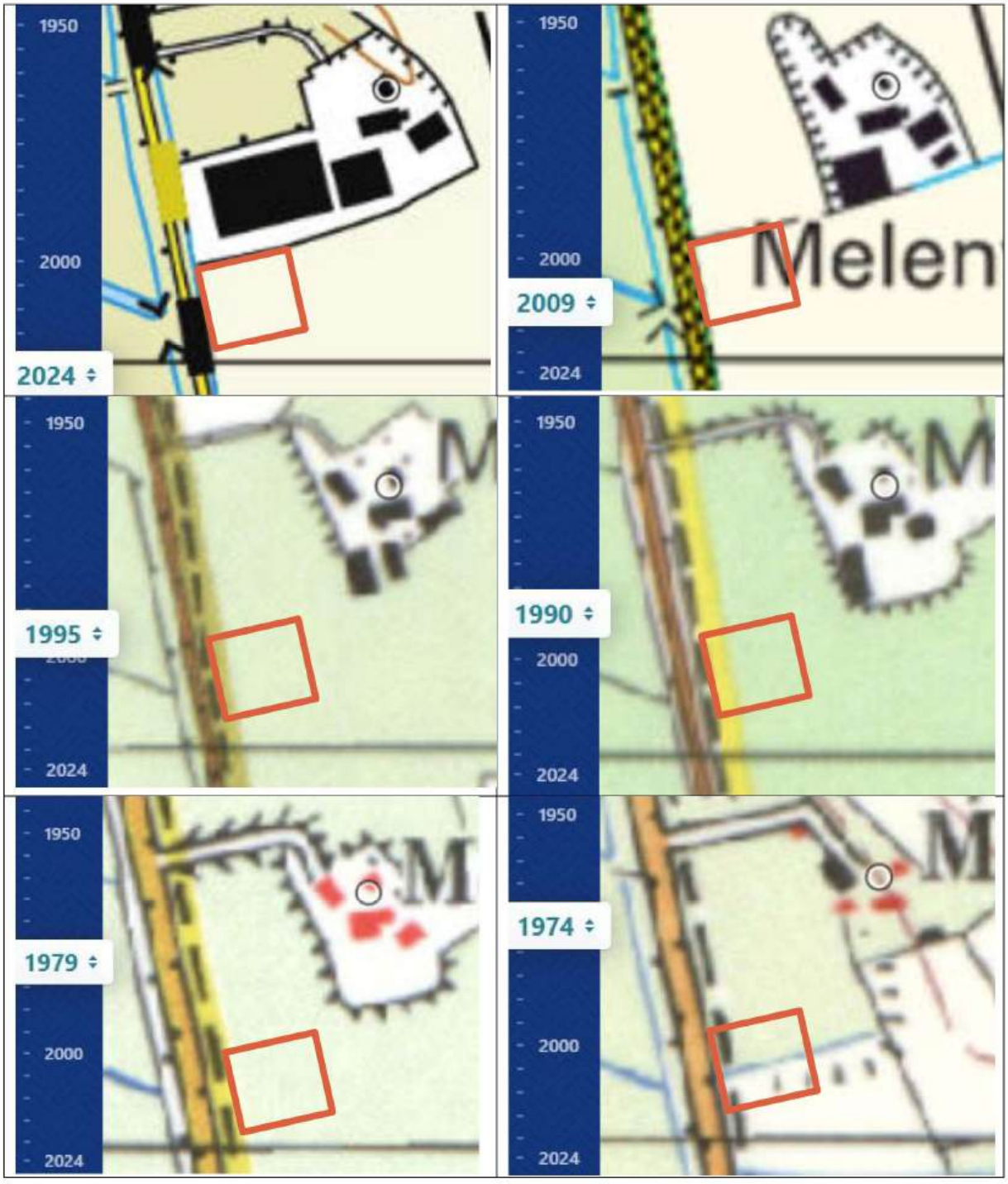

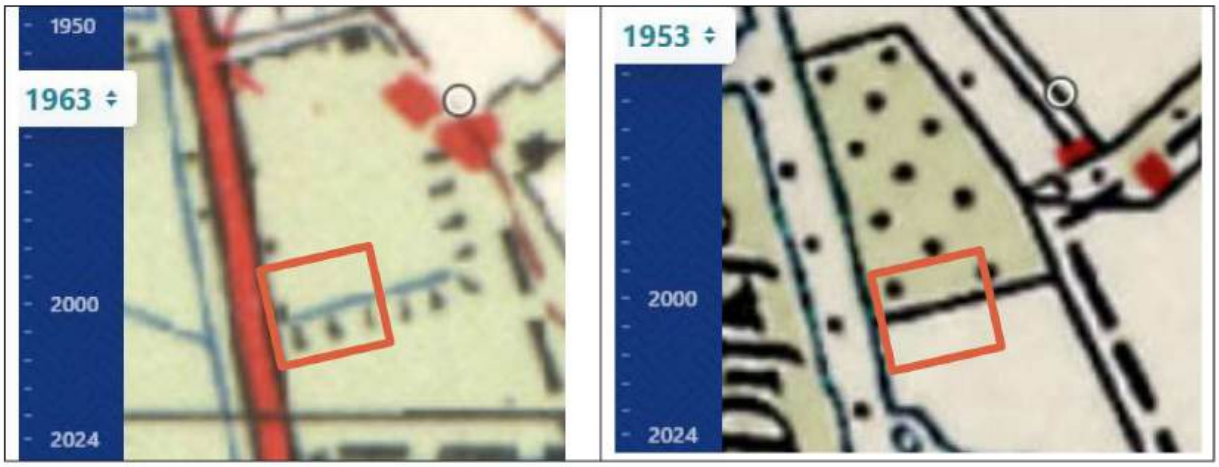
Bijlage C

Archief vooronderzoek

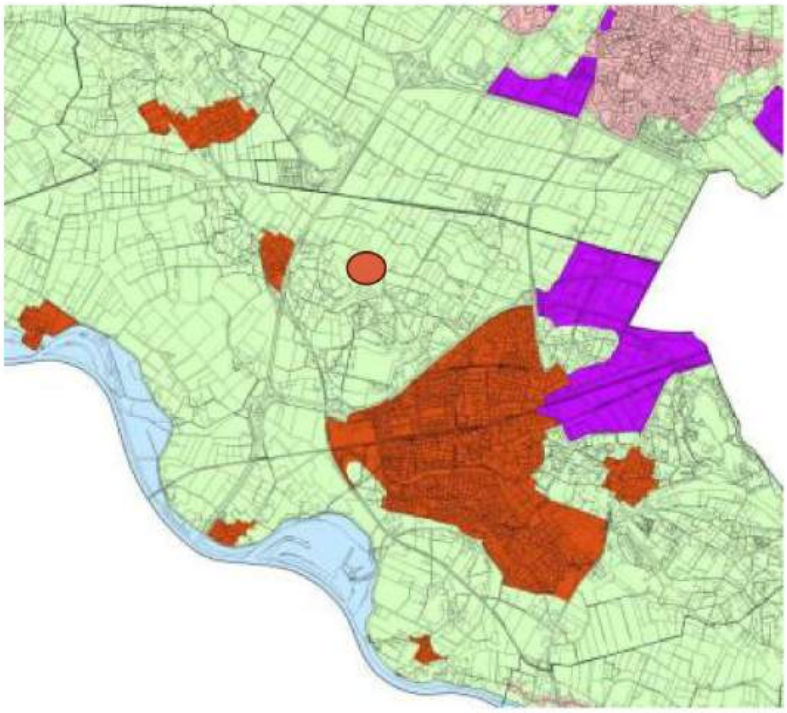
Op de onderzoekslocatie zijn geen bodemonderzoeken bekend. Ook zijn geen documenten als hinderwetvergunningstekeningen bekend.

Topotijdreis

1950
1963
2000
2024
1953
2000
2024

Bodemkwaliteitskaart

Bovengrond (0,0 – 0,5 m -mv)

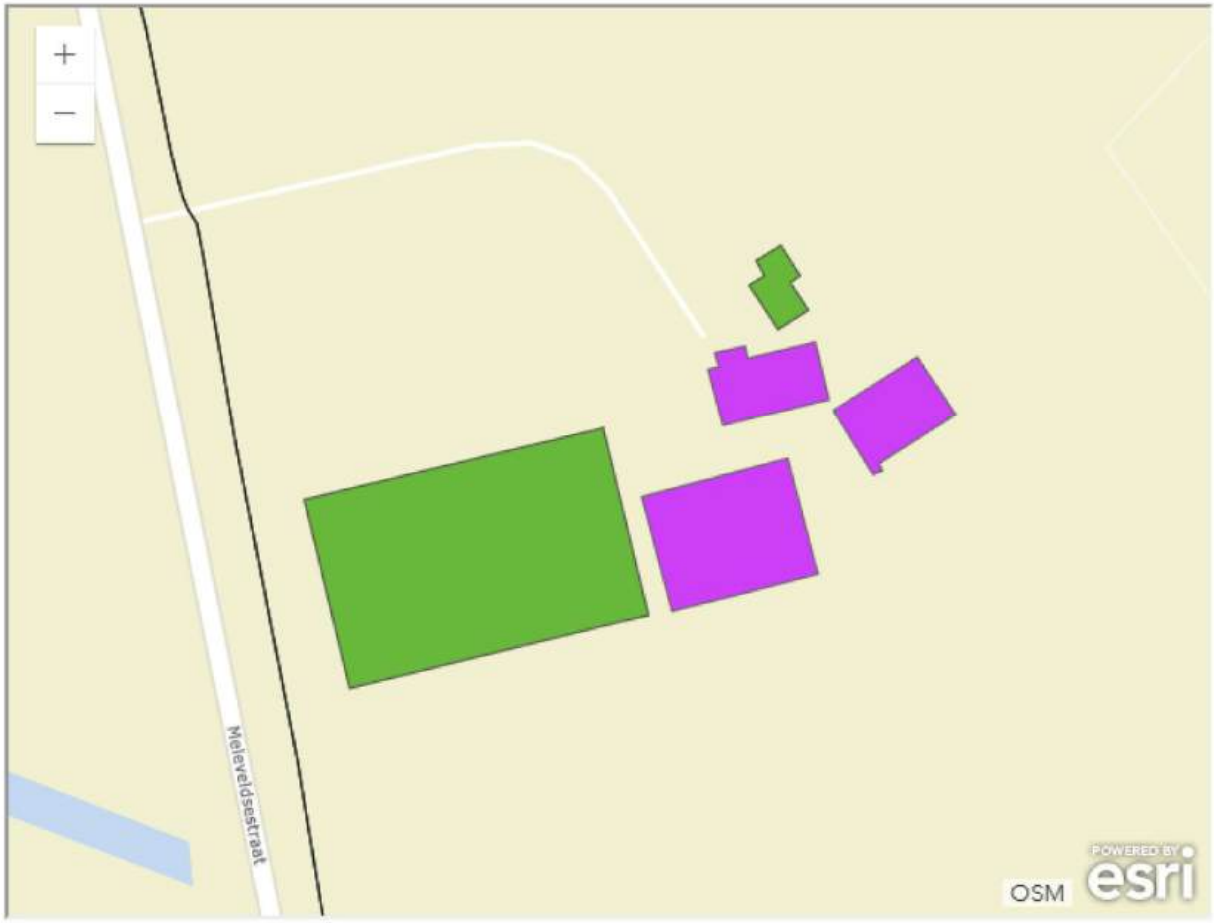

Tussenlaag (0,5 – 1,0 m -mv)

Ondergrond (1,0 – 2,0 m -mv)

Asbestdakenkaart

Asbest aanwezig

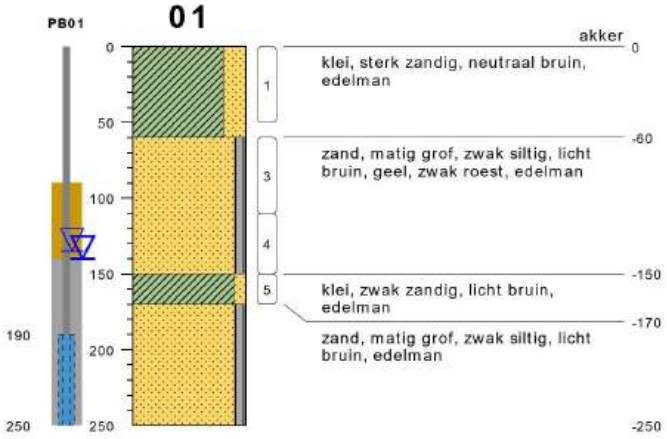
Verdacht, mogelijk asbest aanwezig

Gesaneerd / sloopmelding verleend

Niet verdacht / gesloopt

Bijlage D

01

type	**peilbuis met 1 filter**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172408.69**
y	**430020.76**
gws (m-mv)	**1.35**

02

type	**grondboring**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172388.32**
y	**430018.45**

03

type	**grondboring**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172426.22**
y	**430051.84**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

BAECX

04

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172434.83**
y **430002.70**

05

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172389.79**
y **430003.96**

06

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172386.22**
y **430037.35**

07

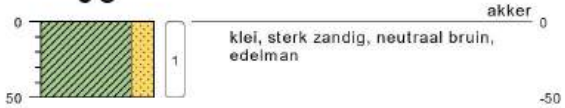
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172381.81**
y **430048.27**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

BAECX

08

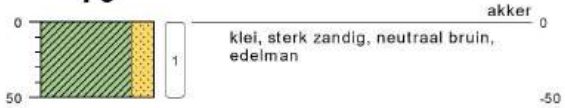
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172402.49**
y **430044.28**

09

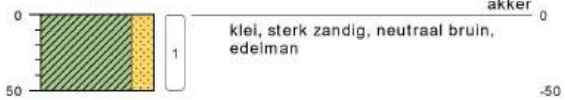
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172412.89**
y **430010.26**

10

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172401.23**
y **429996.19**

11

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172419.08**
y **429997.66**

12

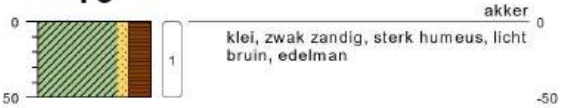
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172430.32**
y **430014.88**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

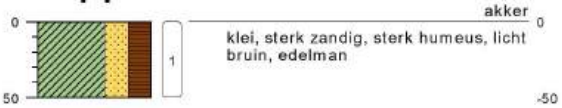
BAECX

13

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172430.53**
y **430024.33**

14

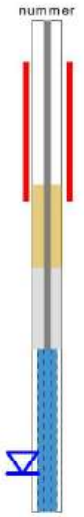
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172416.46**
y **430040.50**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

BAECX

PEILBUIS

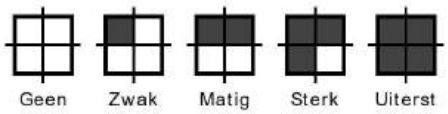
BORING

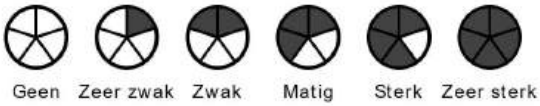
links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

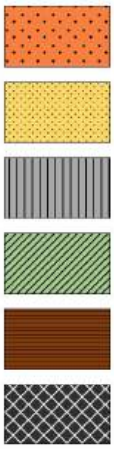
OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENSITEIT

GRONDSOORTEN [6693]

GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

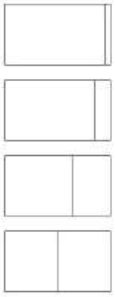
SILT, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

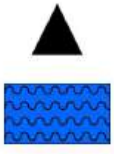

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestandsdelen aanwezig

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

Bijlage E

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Baecx BV
De Spil 31c
3774 SE Kootwijkerbroek

Klantnr: 35010246

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Opdracht	1615325 Bodem / Eluaat
Opdrachtgever	35010246 Baecx BV
Opdrachtacceptatie	08.10.2025
Project	151333 Meleveldsestraat 2 Bergharen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Dit analyserapport met opdrachtnummer 1615325 en analyserapportversie 1 bevat de analyse(s) van monsternummer(s) 395099, 395102-395103, 395107, 395112, 395117.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-26612845-NL-PT

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

Algemene monstervoorbehandeling

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Voorbehandeling conform AS3000		++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]
S	Droge stof	%	85,0[1)]	88,0[1)]	82,4[1)]	74,7[1)]	88,0[1)]	91,4[1)]

Fracties (sedigraaf)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Fractie < 2 µm	% Ds	17	2,0	25[5)]	34	34	15

Klassiek Chemische Analyses

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Organische stof[8)]	% Ds	0,8	<0,2[6)]	0,3	5,6	1,6	1,0

Voorbehandeling metalen analyse

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Koningswater ontsluiting		++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]

Metalen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Arseen (As)	mg/kg Ds	<4,0[6)]	<4,0[6)]	13	11	6,8	4,1
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	63	<20[6)]	71	200	90	49
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	3,3	<3,0[6)]	11	11	6,3	3,4
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	13	<5,0[6)]	12	24	19	14
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	14	<10[6)]	12	31	30	17
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	9,3	5,0	26	29	15	9,3
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	49	<20[6)]	40	120	81	57

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-26612845-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

PAK (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Chryseen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	**mg/kg Ds**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**

Minerale olie (AS3000/AS3200)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]
	Koolwaterstoffractie C10-C12*)	mg/kg Ds	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]
	Koolwaterstoffractie C12-C16*)	mg/kg Ds	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]
	Koolwaterstoffractie C16-C20*)	mg/kg Ds	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]
	Koolwaterstoffractie C20-C24*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C24-C28*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C28-C32*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C32-C36*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C36-C40*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]

Polychloorbifenylen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-26612845-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 138[9)]	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	**mg/kg Ds**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**

[1)] Alle resultaten van de vaste parameters zijn gebaseerd op de droge stof (DS), behalve de analyten die zijn gemarkeerd met het teken [1)] die zijn gebaseerd op de oorspronkelijke stof (OS).
[2)] "++" Geeft aan dat de noodzakelijke behandeling in het laboratorium is uitgevoerd.
[3)] "--" Geeft "niet aangevraagd" aan.
[4)] Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
[5)] Voor elk resultaat beneden de rapportagegrens werd voor de berekening de rapportagegrens gebruikt.
[6)] Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
[7)] Alle resultaten zijn gebaseerd op de droge stof (DS), behalve de analyten die zijn gemarkeerd met het teken [7)] die zijn gebaseerd op de oorspronkelijke stof (OS).
[8)] Het organische stof gehalte is gecorrigeerd met het lutum gehalte, indien geen lutum is bepaald dan is gecorrigeerd met een lutum gehalte van 5,4%. Het organische stof gehalte is niet gecorrigeerd voor het vrij ijzer gehalte, tenzij dit bepaald is.
[9)] Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163
S Erkend volgens AS SIKB 3000

Start van de test: 08.10.2025
Einde van de test: 15.10.2025

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste items. In gevallen waarin het laboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals deze zijn ontvangen. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit analyserapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de resultaten beïnvloeden. Gedeeltelijke reproductie van het rapport zonder onze schriftelijke toestemming is niet toegestaan.
In het geval van een conformiteitsverklaring wordt de discrete benadering gebruikt als beslisregel. Dit betekent dat de meetonzekerheid niet wordt meegenomen in de conformiteitsverklaring met een specificatie of norm.

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Lijst van methoden

conform Protocollen AS 3000	Voorbehandeling conform AS3000 • Organische stof[8)] • Arseen (As) • Barium (Ba) • Cadmium (Cd) • Kobalt (Co) • Koper (Cu) • Kwik (Hg) • Lood (Pb) • Molybdeen (Mo) • Nikkel (Ni) • Zink (Zn) • Anthraceen • Benzo(a)anthraceen • Benzo(a)pyreen • Benzo(ghi) peryleen • Benzo(k)fluorantheen • Chryseen • Fenanthreen • Fluorantheen • Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen • Naftaleen • Som PAK (VROM) (Factor 0,7) • Koolwaterstoffractie C10-C40 • PCB 28 • PCB 52 • PCB 101 • PCB 118 • PCB 138[9)] • PCB 153 • PCB 180 • Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)
conformNEN-EN12880; AS3000, AS3200; NEN-EN15934	Droge stof

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

RvA TESTING L 005

DOC.13.26612845.NL.P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Lijst van methoden

eigen methode*)	Koolwaterstoffractie C10-C12*) • Koolwaterstoffractie C12-C16*) • Koolwaterstoffractie C16-C20*) • Koolwaterstoffractie C20-C24*) • Koolwaterstoffractie C24-C28*) • Koolwaterstoffractie C28-C32*) • Koolwaterstoffractie C32-C36*) • Koolwaterstoffractie C36-C40*)
Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200	Fractie < 2 µm • Koningswater ontsluiting

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC.13.26612845.NL.P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Bijlage bij Opdrachtnr. 1615325

Conservering, houdbaarheidsdatum en verpakking

In onderstaande analyses staan afwijkingen van de conserveringsrichtlijnen die mogelijk de resultaten beinvloeden.

De houdbaarheidsdatum is verstreken voor de volgende analyses:

Naftaleen	395099, 395102, 395103, 395107, 395112, 395117

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

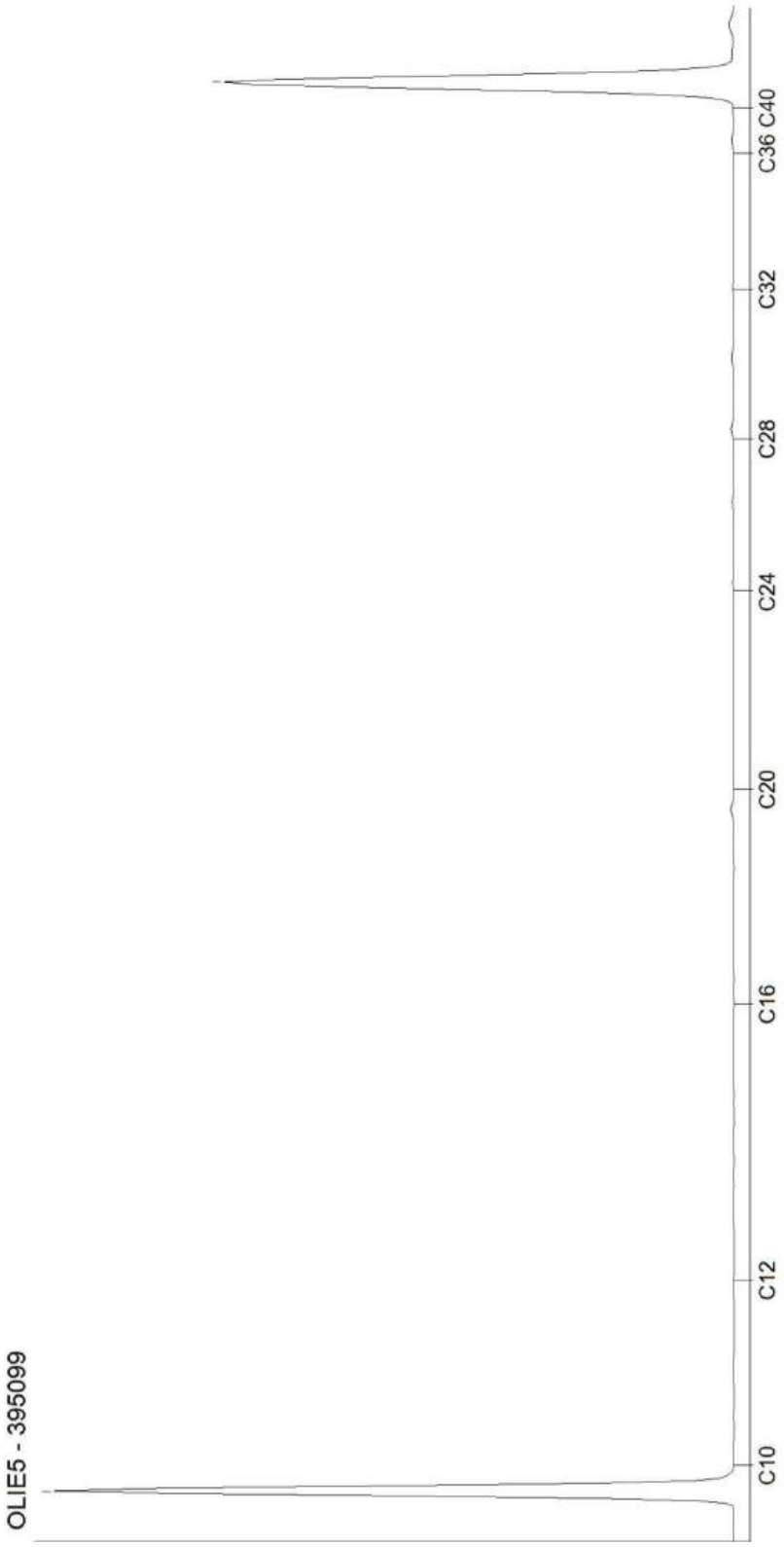
TESTING
RvA L 005

DOC.13.26612845.NL.P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395099, created at 14.10.2025 10:22:28

Monster beschrijving: MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

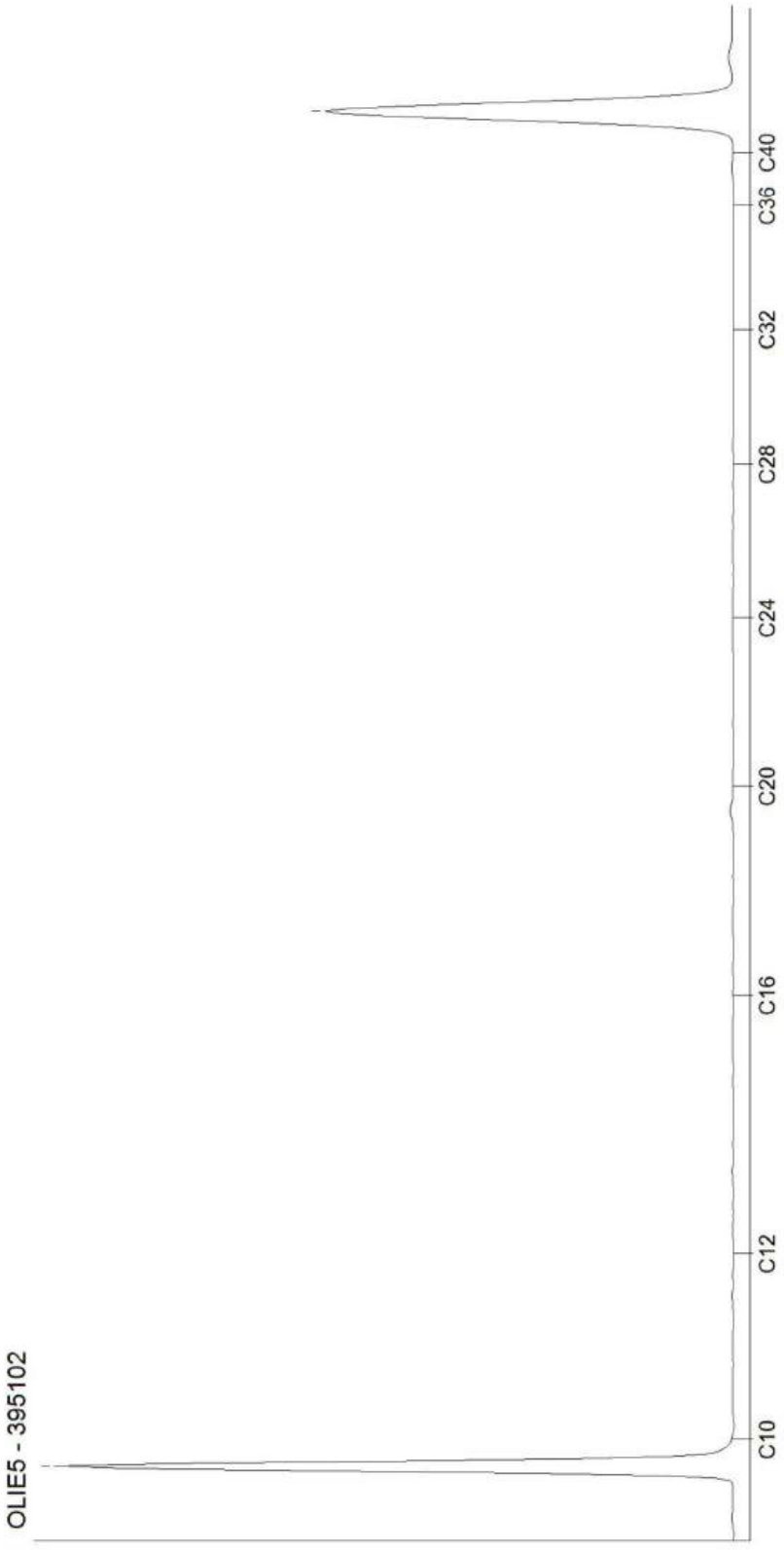
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395102, created at 14.10.2025 10:13:27

Monster beschrijving: MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

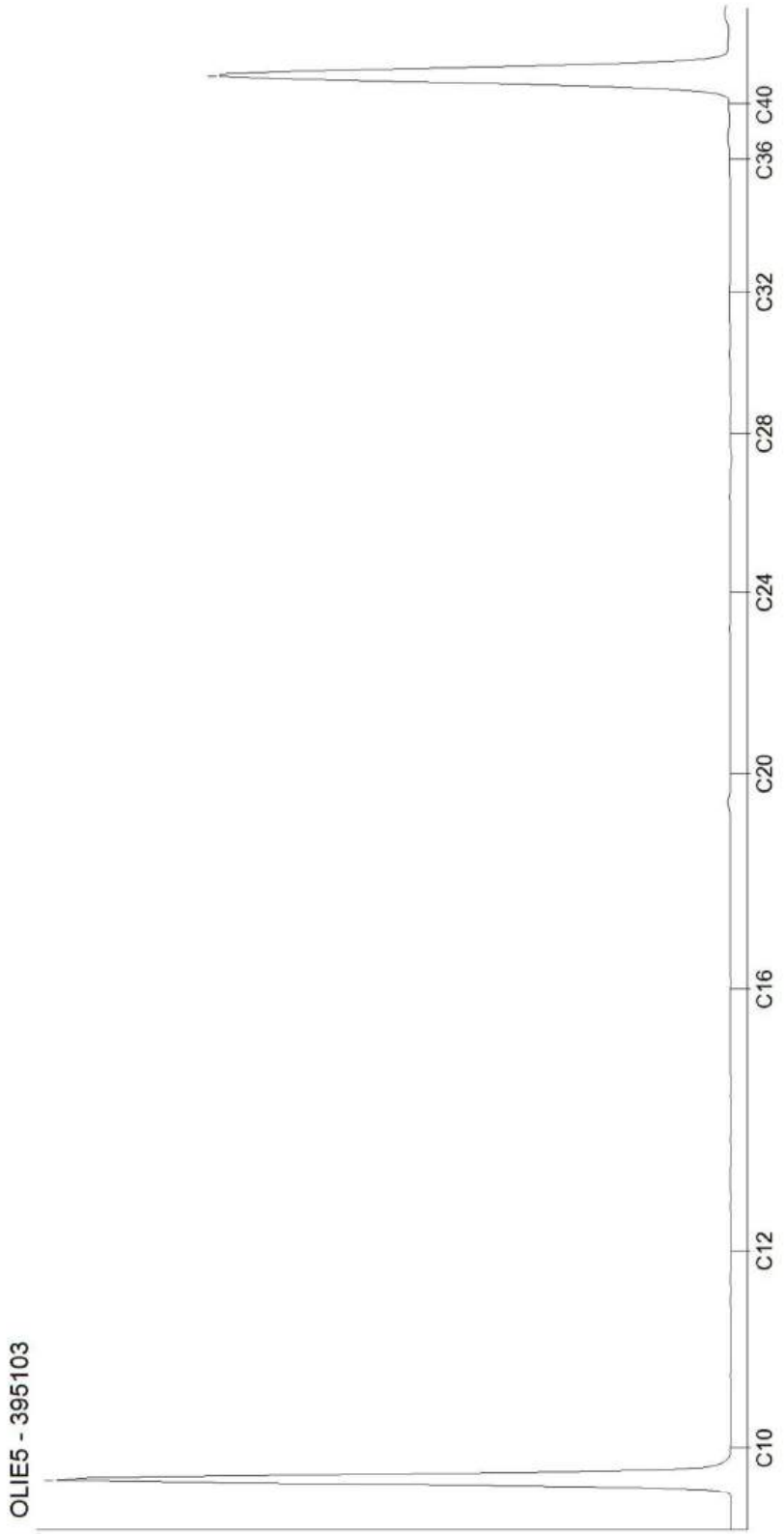
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395103, created at 12.10.2025 10:45:01

Monster beschrijving: MMG03, 01: 150-170

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

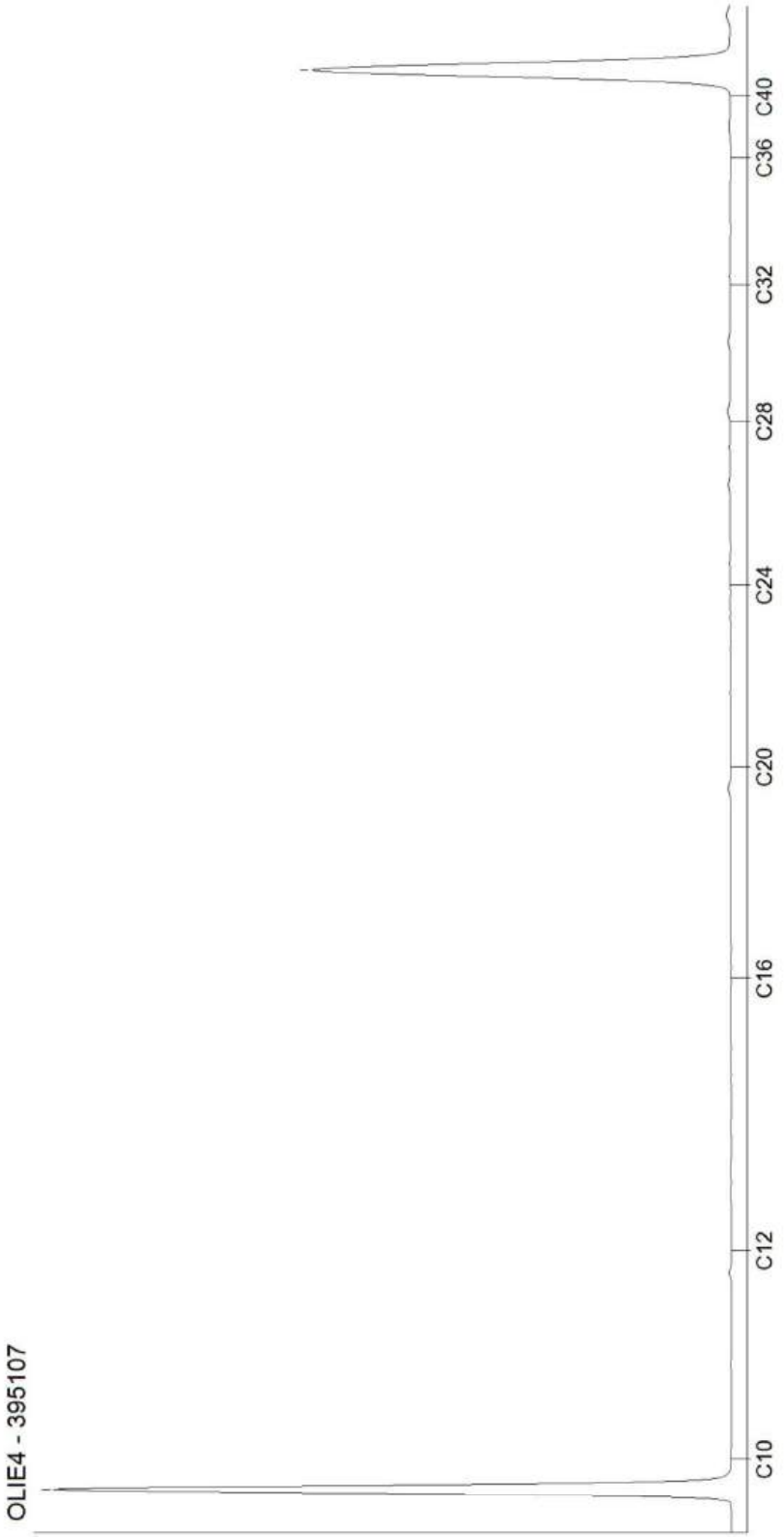
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395107, created at 14.10.2025 08:48:59

Monster beschrijving: MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

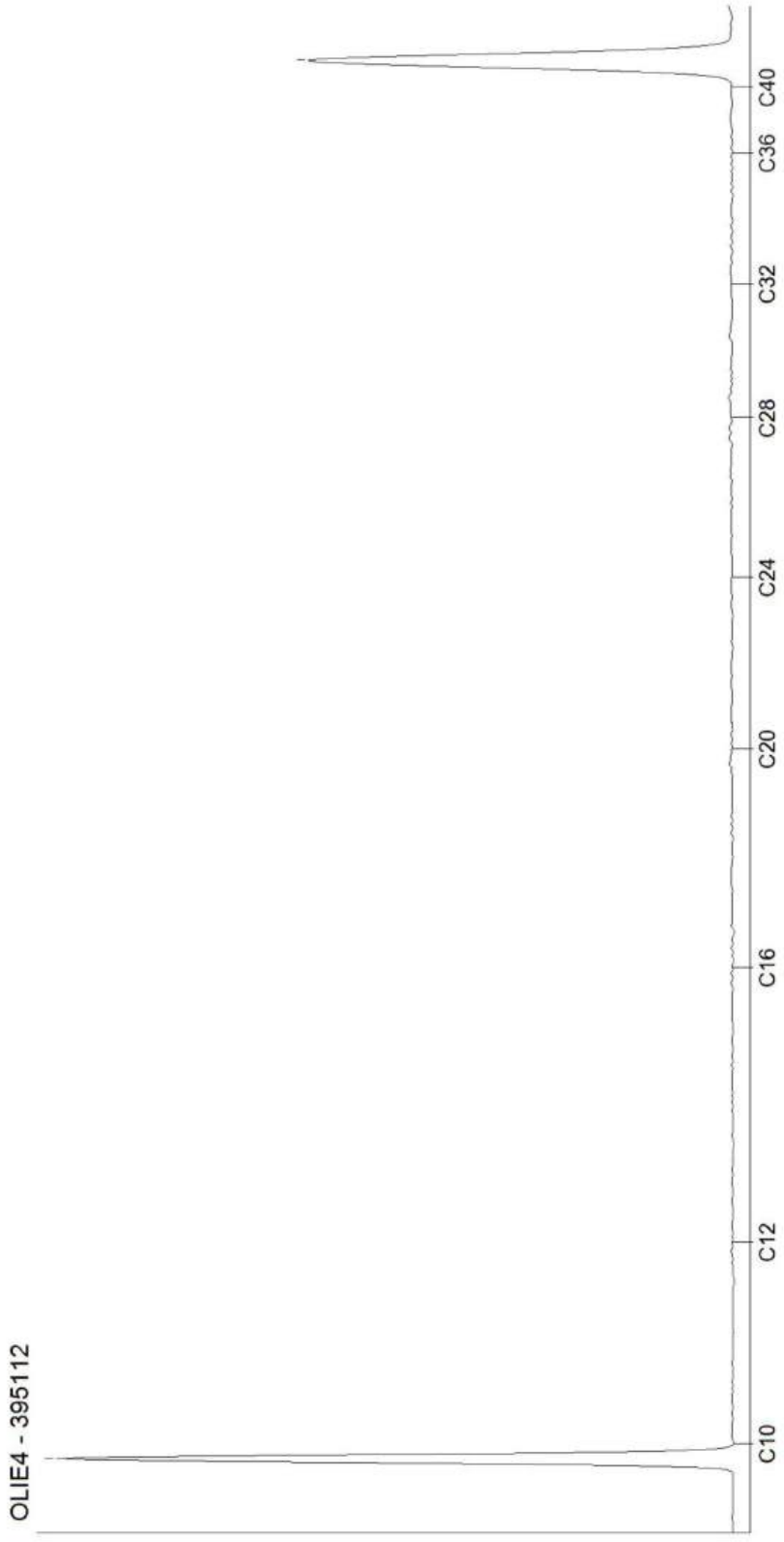
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395112, created at 15.10.2025 15:04:35

Monster beschrijving: MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

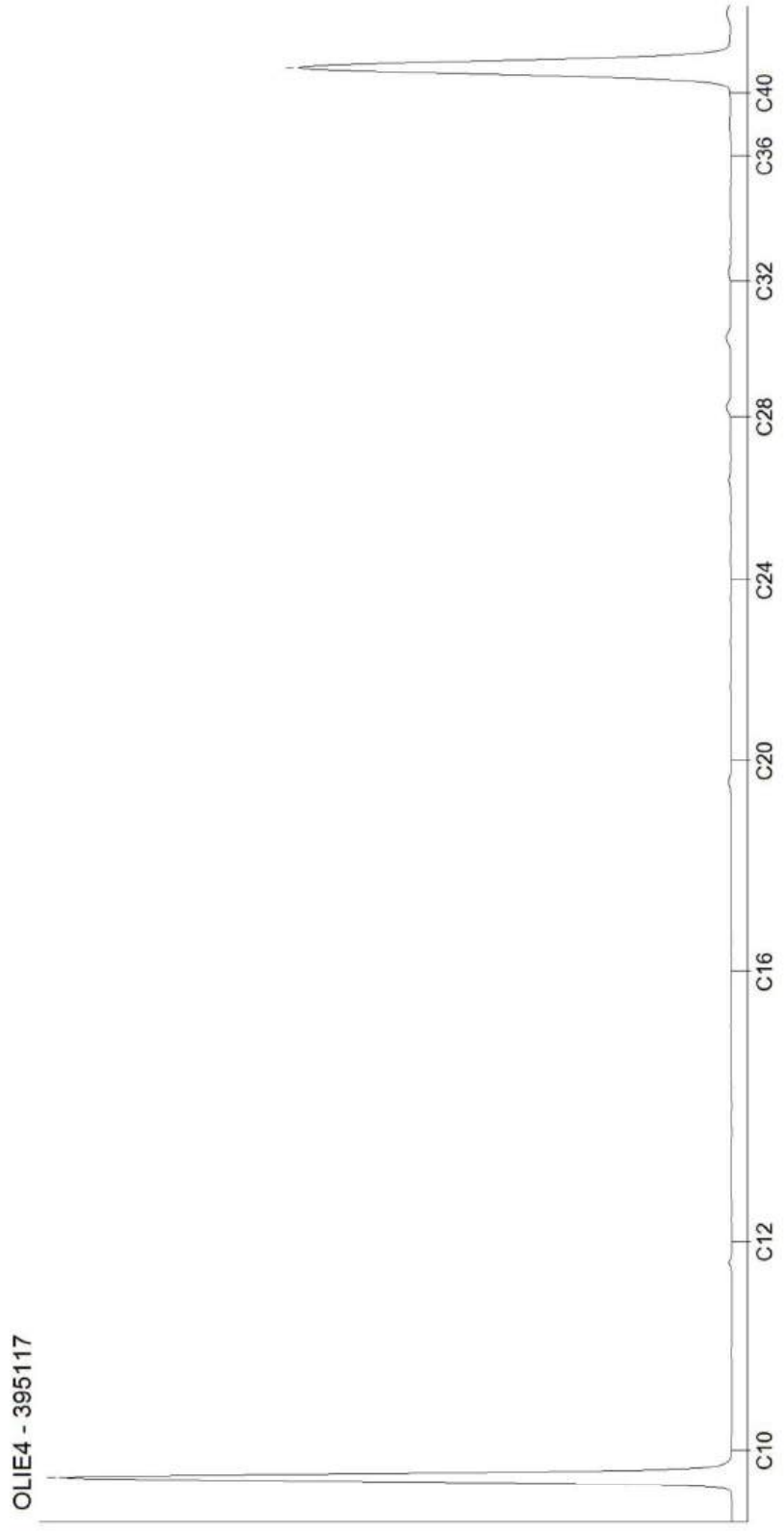
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395117, created at 14.10.2025 08:48:59

Monster beschrijving: MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-26612854-NL-P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Baecx BV
De Spil 31c
3774 SE Kootwijkerbroek

Klantnr: 35010246

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Opdracht	1617469 Water
Opdrachtgever	35010246 Baecx BV
Opdrachtacceptatie	13.10.2025
Project	151333 Meleveldsestraat 2 Bergharen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Dit analyserapport met opdrachtnummer 1617469 en analyserapportversie 1 bevat de analyse(s) van monsternummer(s) 405771.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-26615073-NL-PT

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Monster beschrijving	Datum monstername
405771	PB01, 01-1: 150-250	12.10.2025 00:00

Metalen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Barium (Ba)	µg/l	120
S	Cadmium (Cd)	µg/l	<0,20[2)]
S	Kobalt (Co)	µg/l	2,9
S	Koper (Cu)	µg/l	6,9
S	Kwik (Hg)	µg/l	<0,050[2)]
S	Lood (Pb)	µg/l	<2,0[2)]
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	2,3
S	Nikkel (Ni)	µg/l	8,6
S	Zink (Zn)	µg/l	<10[2)]

Aromaten (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Benzeen	µg/l	<0,20[2)]
S	Tolueen	µg/l	<0,20[2)]
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0,20[2)]
S	m,p-Xyleen	µg/l	<0,20[2)]
S	ortho-Xyleen	µg/l	<0,10[2)]
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,21[1)]**
S	Naftaleen	µg/l	<0,020[2)]
S	Styreen	µg/l	<0,20[2)]

Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Dichloormethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,20[2)]
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10[2)]
S	Vinylchloride	µg/l	<0,20[2)]
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,14[1)]**
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,21[1)]**
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,20[2)]
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-2661907-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Monster beschrijving	Datum monstername
405771	PB01, 01-1: 150-250	12.10.2025 00:00

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,42[1)]**

Broomhoudende koolwaterstoffen

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,20[2)]

Minerale olie (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50[2)]
	Koolwaterstoffractie C10-C12*)	µg/l	<10[2)]
	Koolwaterstoffractie C12-C16*)	µg/l	<10[2)]
	Koolwaterstoffractie C16-C20*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C20-C24*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C24-C28*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C28-C32*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C32-C36*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C36-C40*)	µg/l	<5,0[2)]

[1)] Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
[2)] Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
S Erkend volgens AS SIKB 3000

Start van de test: 13.10.2025
Einde van de test: 16.10.2025

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste items. In gevallen waarin het laboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals deze zijn ontvangen. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit analyserapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de resultaten beïnvloeden. Gedeeltelijke reproductie van het rapport zonder onze schriftelijke toestemming is niet toegestaan.
In het geval van een conformiteitsverklaring wordt de discrete benadering gebruikt als beslisregel. Dit betekent dat de meetonzekerheid niet wordt meegenomen in de conformiteitsverklaring met een specificatie of norm.

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Lijst van methoden

eigen methode*)	Koolwaterstoffractie C10-C12*) • Koolwaterstoffractie C12-C16*) • Koolwaterstoffractie C16-C20*) • Koolwaterstoffractie C20-C24*) • Koolwaterstoffractie C24-C28*) • Koolwaterstoffractie C28-C32*) • Koolwaterstoffractie C32-C36*) • Koolwaterstoffractie C36-C40*)
Protocollen AS 3100	Barium (Ba) • Cadmium (Cd) • Kobalt (Co) • Koper (Cu) • Kwik (Hg) • Lood (Pb) • Molybdeen (Mo) • Nikkel (Ni) • Zink (Zn) • Benzeen • Tolueen • Ethylbenzeen • m,p-Xyleen • ortho-Xyleen • Som Xylenen (Factor 0,7) • Naftaleen • Styreen • Dichloormethaan • Trichloormethaan (Chloroform) • Tetrachloormethaan (Tetra) • 1,1-Dichloorethaan • 1,2-Dichloorethaan • 1,1,1-Trichloorethaan • 1,1,2-Trichloorethaan • Vinylchloride • 1,1-Dichlooretheen • Cis-1,2-Dichlooretheen • trans-1,2-Dichlooretheen • Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) • Som Dichlooretheen (Factor 0,7) • Trichlooretheen (Tri) • Tetrachlooretheen (Per) • 1,1-Dichloorpropaan • 1,2-Dichloorpropaan • 1,3-Dichloorpropaan • Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) • Tribroommethaan (bromoform) • Koolwaterstoffractie C10-C40

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

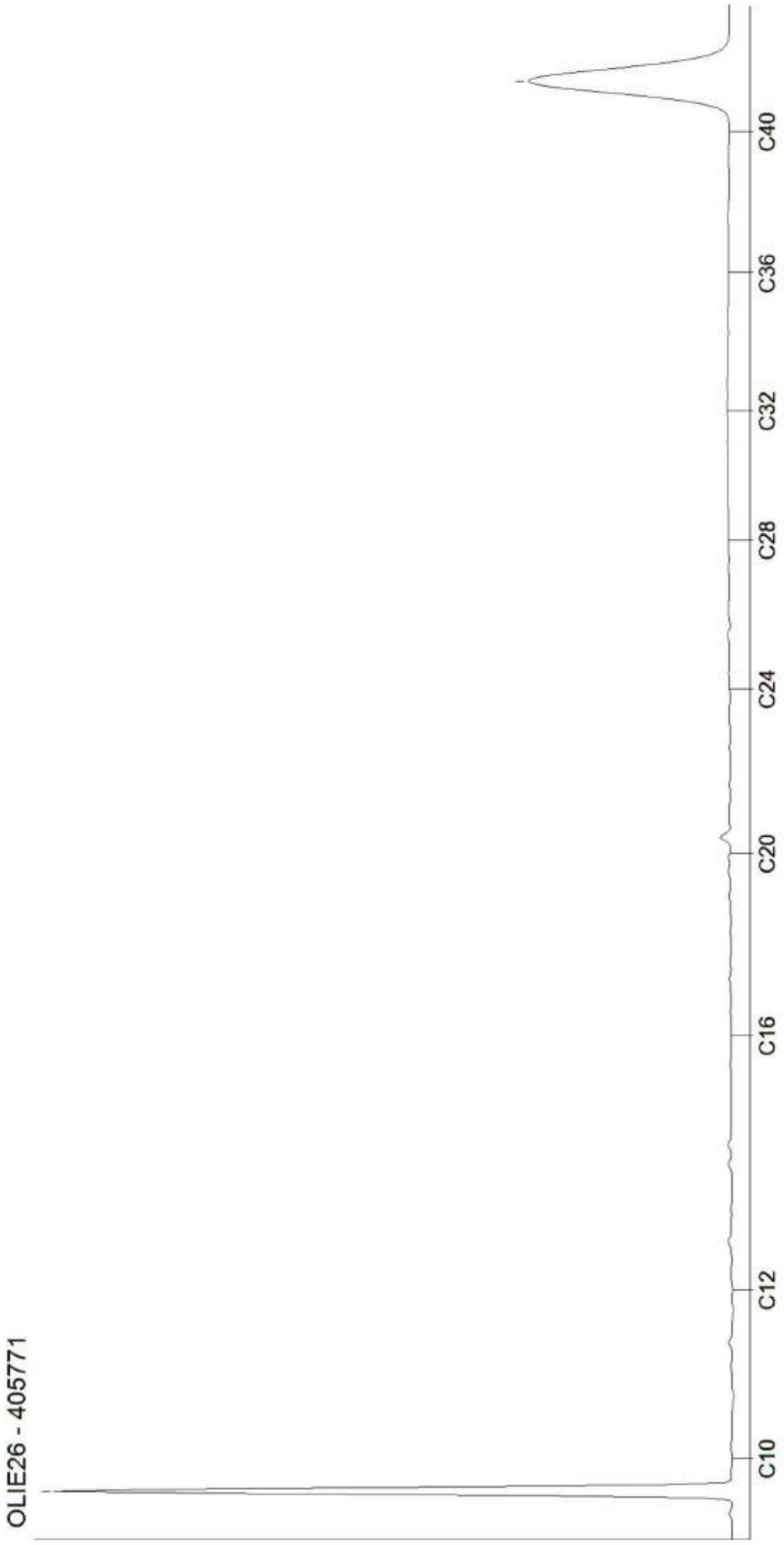
TESTING
RvA L 005

DOC.13.2661907.3-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1617469, Analysis No. 405771, created at 15.10.2025 10:45:12

Monster beschrijving: PB01, 01-1: 150-250

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-2661912-NL-P1

Bijlage F

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen	
Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) [T.130]

Monster	MMG01	MMG02	MMG03	MMG04	MMG05	MMG06
Status	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond

Gehanteerde waarden (gemeten **of** ***ingevoerd***)

Humus (%)	0,8	< 0,2	0,3	5,6	1,6	1
Lutum (%)	17	2	25	34	34	15

Parameter	Eenheid							IW
Algemene monstervoorbehandeling								
Droge stof	%	85	88	82,4	74,7	88	91,4	
Fracties (sedigraaf)								
Fractie < 2 µm	%	17	2	25	34	34	15	
Metalen (AS3000)								
Arseen (As)	mg/kg	*3,59*	*4,89*	*14,6*	*10,3*	*6,71*	*5,45*	76
Barium (Ba)	mg/kg	84,9	54,2	71	155	69,8	72,3	
Lood (Pb)	mg/kg	*17,2*	*11*	*13,2*	*29,4*	*29,7*	*21,6*	530
Cadmium (Cd)	mg/kg	*0,2*	*0,24*	*0,18*	*0,15*	*0,16*	*0,2*	13
Kobalt (Co)	mg/kg	*4,39*	*7,38*	*11*	*8,59*	*4,92*	*4,94*	190
Koper (Cu)	mg/kg	*17,7*	*7,24*	*13,8*	*22,3*	*18,7*	*20*	190
Molybdeen (Mo)	mg/kg	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	190
Nikkel (Ni)	mg/kg	*12,1*	*14,6*	*26*	*23,1*	*11,9*	*13*	100
Kwik (Hg)	mg/kg	*0,04*	*0,05*	*0,037*	*0,033*	*0,033*	*0,042*	36
Zink (Zn)	mg/kg	*66*	*33,2*	*43,8*	*105*	*73,2*	*81,4*	720
PAK (AS3000)								
Anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(a)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Chryseen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Naftaleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Fenanthreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Minerale olie (AS3000/AS3200)								
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg	*122*	*122*	*122*	*43,8*	*122*	*122*	5000
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5	
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5	
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg	14	14	14	5	14	14	
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Polychloorbifenylen (AS3000)								
PCB 28	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 52	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 101	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 118	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 138	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 153	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 180	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
Overig onderzoek								
som 7 polychloorbifenylen PCB28, 52, 10	ug/kg	*24,5*	*24,5*	*24,5*	*8,75*	*24,5*	*24,5*	1000
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	mg/kg	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	40

Resultaat voor dit monster		*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	

Toetsoordeel: <= Interventiewaarde
Toetsoordeel: > Interventiewaarde

Disclaimer: resultaten en eenheden uit TerraIndex Botova-service beoordelings regels

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen	
Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem [T.101]

Monster	MMG01	MMG02	MMG03	MMG04	MMG05	MMG06
Status	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond

Gehanteerde waarden (gemeten **of** ***ingevoerd***)

Humus (%)	0,8	< 0,2	0,3	5,6	1,6	1
Lutum (%)	17	2	25	34	34	15

Parameter	Eenheid							LN	W	IND	SV
Algemene monstervoorbehandeling											
Droge stof	%	85	88	82,4	74,7	88	91,4				
Fracties (sedigraaf)											
Fractie < 2 µm	%	17	2	25	34	34	15				
Metalen (AS3000)											
Arseen (As)	mg/kg	3,59	4,89	14,6	10,3	6,71	5,45	20	27	76	76
Barium (Ba)	mg/kg	84,9	54,2	71	155	69,8	72,3				
Lood (Pb)	mg/kg	17,2	11	13,2	29,4	29,7	21,6	50	210	530	530
Cadmium (Cd)	mg/kg	0,2	0,24	0,18	0,15	0,16	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg	4,39	7,38	11	8,59	4,92	4,94	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg	17,7	7,24	13,8	22,3	18,7	20	40	54	190	190
Molybdeen (Mo)	mg/kg	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg	12,1	14,6	26	23,1	11,9	13	35	39	100	100
Kwik (Hg)	mg/kg	0,04	0,05	0,037	0,033	0,033	0,042	0,15	0,83	4,8	36
Zink (Zn)	mg/kg	66	33,2	43,8	105	73,2	81,4	140	200	720	720
PAK (AS3000)											
Anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(a)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Chryseen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Naftaleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Fenanthreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Minerale olie (AS3000/AS3200)											
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg	122	122	122	43,8	122	122	190	190	500	5000
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5				
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5				
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg	14	14	14	5	14	14				
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Polychloorbifenylen (AS3000)											
PCB 28	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 52	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 101	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 118	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 138	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 153	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 180	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
Overig onderzoek											
som 7 polychloorbifenylen PCB28, 52, 10	ug/kg	24,5	24,5	24,5	8,75	24,5	24,5	20	40	500	1000
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	mg/kg	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	1,5	6,8	40	40

Resultaat voor dit monster		**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**

Toetsoordeel: Wonen
Toetsoordeel: Industrie
Toetsoordeel: Matig verontreinigd
Toetsoordeel: Sterk verontreinigd

Disclaimer: resultaten en eenheden uit TerraIndex Botova-service beoordelings regels

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen	
Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling BKL Grondwater voor grondwatersanering a.h.v. Landelijke BKL
	Signaleringsparameters [T.1001]

Monster	PB01
Status	Afgerond

Parameter	Eenheid		SP
Metalen (AS3000)			
Barium (Ba)	ug/l	120	625
Lood (Pb)	ug/l	1,4	75
Cadmium (Cd)	ug/l	0,14	6
Kobalt (Co)	ug/l	2,9	100
Koper (Cu)	ug/l	6,9	75
Molybdeen (Mo)	ug/l	2,3	300
Nikkel (Ni)	ug/l	8,6	75
Kwik (Hg)	ug/l	0,035	0,3
Zink (Zn)	ug/l	7	800
Aromaten (AS3000)			
Benzeen	ug/l	0,14	30
Tolueen	ug/l	0,14	1000
Ethylbenzeen	ug/l	0,14	150
m,p-Xyleen	ug/l	0,14	
ortho-Xyleen	ug/l	0,07	
Naftaleen	ug/l	0,014	70
Styreen	ug/l	0,14	300
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)			
Dichloormethaan	ug/l	0,14	1000
Trichloormethaan (Chloroform)	ug/l	0,14	400
Tetrachloormethaan (Tetra)	ug/l	0,07	10
1,1-Dichloorethaan	ug/l	0,14	900
1,2-Dichloorethaan	ug/l	0,14	400
1,1,1-Trichloorethaan	ug/l	0,07	300
1,1,2-Trichloorethaan	ug/l	0,07	130
Vinylchloride	ug/l	0,14	5
1,1-Dichlooretheen	ug/l	0,07	10
Cis-1,2-Dichlooretheen	ug/l	0,07	
trans-1,2-Dichlooretheen	ug/l	0,07	
Trichlooretheen (Tri)	ug/l	0,14	500
Tetrachlooretheen (Per)	ug/l	0,07	40
1,1-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
1,2-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
1,3-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
Broomhoudende koolwaterstoffen			
Tribroommethaan (bromoform)	ug/l	0,14	630
Minerale olie (AS3000)			
Koolwaterstoffractie C10-C40	ug/l	35	600
Koolwaterstoffractie C10-C12	ug/l	7	600
Koolwaterstoffractie C12-C16	ug/l	7	600
Koolwaterstoffractie C16-C20	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C20-C24	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C24-C28	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C28-C32	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C32-C36	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C36-C40	ug/l	3,5	600
Overig onderzoek			
som xyleen-isomeren	ug/l	0,21	70
som dichlooretheen-isomeren	ug/l	0,14	20
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	ug/l	0,014[S]	
som 3 dichloorpropanen (som 1,1- en 1,2	ug/l	0,42	80
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk	ug/l	0,77[S]	

Resultaat voor dit monster	**Voldoet SP**

Toetsoordeel: Overschrijding Signaleringsparameter

Disclaimer: resultaten en eenheden uit Terralndex Botova-service beoordelings regels
S) Enkele parameters ontbreken in de som

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

Bijlage G

Functiescheiding

Adres onderzoeklocatie:	Meleveldsestraat 2 Bergharen
Projectnummer:	251301
Datum veldwerk:	3 oktober 2025
Datum grondwatermonstername:	12 oktober 2025

"Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 1000, 2000 en de daarbij horende protocollen."

Eventuele afwijkingen van de BRL en protocollen zijn vermeld in het veldwerkverslag.

Dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt (persoonlijke certificaatnummer 46240/10)
Veldwerker SMV Milieukundig Veldwerk

'SMV Milieukundig verklaart dat de werkzaamheden op kantoor onafhankelijk van de opdrachtgever zijn uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 1000, 2000 en de daarbij horende protocollen."

Eventuele afwijkingen van de BRL en protocollen zijn vermeld in de rapportage.

Dhr. F. Stevens
Projectleider SMV Milieukundig Veldwerk

Snel en deskundig
advies *voor jou*

Wij helpen snel en doelgericht, zodat jij verder kunt met je toekomstplannen

Zonder onnodige aanbevelingen en kostenposten

BAECX

Bodem Asbest Ecologie

- Meer dan 10.000 rapporten
- Vaste scherpe prijzen
- Ervaren inspecteurs
- Doelgerichte werkwijze

Bodem

Wij zijn in het bezit van de proces-certificaten BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 2000. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om verkennend en/of nader bodem-onderzoek, asbest in grond onderzoek en partijkeuringen uit te voeren.

Asbest

Wij zijn in het bezit van een proces-certificaat Asbestinventarisatie, op basis van het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om alle vormen van asbestinventarisatie uit te voeren.

Ecologie

Wij voldoen aan de deskundigheidseisen zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt met betrekking tot ecologische deskundigheid. Dit betekent dat we niet alleen ecologische quickscans uit mogen voeren, maar ook vervolg-onderzoeken.

0342 430 110 | info@baecx.nl

baecx.nl

Bijlage 11 Bodemonderzoekwoningen

Verkennend
bodemonderzoek

Alsjeblieft! Jouw rapport, zonder omwegen.

Zonder gedoe.

BAECX
Bodem & Asbest & Ecologie

Lees onze aanbevelingen
in de samenvatting.

Heb je vragen?
Bel 0342 430 110

› **baecx.nl**

Titelblad

Locatie	
ADRES:	Meleveldsestraat 2
POSTCODE:	6617 KB
PLAATS:	Bergharen
Opdrachtgever	
NAAM:	Van Dun Advies B.V.
ADRES:	Heijtmorgen 10
POSTCODE:	5375 AN
PLAATS:	Reek
CONTACTPERSOON:	0486 45 01 60
E-MAILADRES:	info@vandunadvies.nl
Uitvoering	
NAAM:	SMV Milieukundig Veldwerker BV (K46240/10)
VELDWERKER:	Dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt
DATUM VELDWERK:	3 oktober 2025
DATUM MONSTERNEMING GRONDWATER:	12 oktober 2025
Project	
PROJECTNUMMER:	251301
PROJECTLEIDER:	Mevr. A.V. (Vera) Joustra
AUTORISATIEDATUM:	17 november 2025

Versiebeheer

Het geldige rapport is degene met het hoogste versienummer. Eerdere versies met lager(e) versienummer(s) komen met de komst van een opvolgend versienummer te vervallen. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

Versienummer	Autorisatiedatum	Wijzigingen
1	17 november 2025	Geen; eerste uitgifte

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG VOOR ZAKELIJK GEBRUIK WORDEN VERVEELVOUDIGD, OP WELKE WIJZE OOK, ZONDER VOORAFGAANDE (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN BAECX B.V.

Inhoud

Titelblad 2

Inhoud 3

Samenvatting 4

1. Inleiding 5

   1.1 Aanleiding en doelstelling 5

   1.2 Normering en certificatie 5

2. Vooronderzoek 6

   2.1 Onderzoekslocatie 6

   2.2 Historisch onderzoek 7

   2.3 Bodemopbouw en geohydrologie 7

   2.4 Terreininspectie en visuele inspectie 8

   2.5 Onderzoekshypothese 8

   2.6 Onderzoeksopzet 10

3. Veldonderzoek 11

   3.1 Boringen en peilbuizen 11

   3.2 Bemonstering 11

4. Laboratoriumonderzoek 13

   4.1 Laboratorium 13

   4.2 Resultaten en interpretatie 14

Conclusies en aanbevelingen 15

Bijlagen

A. Tekeningen
B. Foto's
C. Vooronderzoek
D. Boorprofielen en veldverslag
E. Analysecertificaten
F. Toetsingsresultaten
G. Functiescheiding

Samenvatting

In opdracht van Van Dun Advies B.V. is een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740:2023 uitgevoerd op de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. De aanleiding is de voorgenomen nieuwbouw van woonpanden op het terrein.

Het doel van het onderzoek is het bepalen van de huidige milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel zodat kan worden vastgesteld of de bodem geschikt is voor het huidige en/of toekomstige gebruik.

Het bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de volgende strategieën en hypotheses:

Gehele terrein:

De onderzoekslocatie is op kleinschalig niveau onverdacht voor bodemverontreiniging. De onderzoekshypothese wordt onverdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij "onverdachte locatie (ONV)" (zie NEN paragraaf 5.1). De oppervlakte van deze onderzoekslocatie is 3.200 m^2.

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in zowel de boven- en ondergrond als in het grondwater.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden geaccepteerd. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Gedempte sloot:

De onderzoekslocatie is verdacht voor bodemverontreiniging. Er wordt uitgegaan van een heterogene verdeling. De onderzoekshypothese wordt verdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij "verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging, lijnvormig op schaal van monsterneming (VED-HE-L)" (zie NEN paragraaf 5.6). De lengte van deze onderzoekslocatie is 50 meter.

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in de verdachte lagen.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden verworpen. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Overig:

Dit onderzoek is uitsluitend gericht op verontreinigingen in bodem en is steekproefsgewijs uitgevoerd. Ondanks dat het onderzoek conform de geldende normen en richtlijnen uitgevoerd, kan nooit worden uitgesloten dat elders op de locatie (andere) verontreinigingen aanwezig zijn. Bij grondverzet dient hiermee rekening gehouden te worden.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Van Dun Advies B.V. is een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740:2023 uitgevoerd op de locatie Meleveldsestraat 2 te Bergharen. De aanleiding is de voorgenomen nieuwbouw van woonpanden op het terrein.

Het doel van het onderzoek is het bepalen van de huidige milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel zodat kan worden vastgesteld of de bodem geschikt is voor het huidige en/of toekomstige gebruik.

1.2 Normering en certificatie

Het veldwerk is uitgevoerd door SMV Milieukundig Veldwerk (K46240/10) en uitgevoerd door veldwerker dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt. SMV Milieukundig Veldwerker verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIBK 2000 en de daarbij horende protocollen. SMV Milieukundig Veldwerk verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 (zie bijlage G).

Dit verkennend bodemonderzoek wordt uitgevoerd conform de NEN 5740:2023. Het veldwerk wordt uitgevoerd conform de systematiek uit de BRL SIKB 2000 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek' met de daarbij behorende protocol 2001 en 2002 versie 7.0.

2. Vooronderzoek

Het vooronderzoek is uitgevoerd met de grootst mogelijke zorgvuldigheid en conform de NEN 5725:2023. Toch kan het zijn dat bepaalde informatie niet ter beschikking is gesteld.

Voorafgaand aan het veldwerk is er een terreininspectie als afsluiting van het vooronderzoek uitgevoerd (zie § 3.1).

2.1 Onderzoekslocatie

Kadastrale gegevens	BHR02 G 773
Coördinaten	X: 51.85978837715538, Y: 5.640899069750093
Functie perceel	Wonen
Voormalig gebruik	Agrarisch
Toekomstig gebruik	Wonen
Bebouwing	Onbebouwd
Oppervlakte onderzoekslocatie	3.200 m²

Afbeelding onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is gelegen in het buitengebied van Bergharen. Er wordt op basis van de beschikbare informatie geen beïnvloeding vanuit de omgeving verwacht.

Het maaiveld is onverhard, het betreft een akker. In bijlage A is op de kadastrale kaart de afbakening van de onderzoekslocatie weergegeven. In bijlage B zijn een aantal foto's van de onderzoekslocatie opgenomen.

2.2 Historisch onderzoek

Onderstaand zijn de verschillende geraadpleegd bronnen en relevante informatie weergegeven met betrekking tot onder andere potentieel bodembedreigende activiteiten.

- Bodemloket
- Gemeente, omgevingsdienst en Provincie
- Opdrachtgever en eigenaar
- Topotijdreis
- Asbestkansenkaart (indien beschikbaar)
- Eventuele overige bronnen

Op de locatie is, voor zover bekend, niet eerder een milieukundig onderzoek uitgevoerd.

Uit de historische informatie van de Provincie Gelderland blijkt dat er op de onderzoekslocatie, voor zover bekend, geen activiteiten/calamiteiten hebben plaatsgevonden die de milieuhygiënische bodemkwaliteit negatief kunnen hebben beïnvloed.

Volgens de Asbestkansenkaart van de Provincie Gelderland is de onderzoekslocatie niet verdacht op asbest en zijn er geen asbestverdachte gebouwen aanwezig, zie bijlage C.

Vanuit de geraadpleegde historische kadasterkaarten (Topotijdreis) is af te leiden dat op de locatie een gedempte sloot aanwezig is, zie bijlage C.

Ook is de Bodemkwaliteitskaart geraadpleegd om inzicht te krijgen in de vermoedelijke kwaliteit van de onderzoekslocatie. Hieruit is gebleken dat het onderzoeksgebied ligt in de zone 'Landbouw/ Natuur' van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Wijchen. Uit de ontgravingskaart blijkt dat de bovengrond voldoet aan de klasse 'Landbouw/ Natuur' en de ondergrond aan klasse 'Landbouw/ Natuur'.

Na het raadplegen van de digitale bodemkaart van de gemeente Wijchen is gebleken dat de onderzoekslocatie niet in een zone ligt met een natuurlijke verhoogde achtergrondwaarde voor arseen.

2.3 Bodemopbouw en geohydrologie

Voor de bodemgegevens en geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grondwaterkaart van Nederland. De geohydrologische bodemopbouw is samengevat in onderstaande tabel. Het maaiveld van de onderzoekslocatie bevindt zich circa 6 meter boven NAP.

Diepte (m-mv)	Samenstelling	Parameters
0,00 – 2,20	Zand	Matig grof
2,20 – 2,70	Leem	Zandig
2,70 – 3,50	Zand	Matig grof
3,50 – 4,30	Zand	Zeer grof, sterk grindig

Bron: Dinoloket

De verwachte grondwaterstand bedraagt 1 meter minus maaiveld. Regionaal is de stromingsrichting van het grondwater westelijk gericht.

2.4 Terreininspectie en visuele inspectie

Op 3 oktober 2025 is het onderzoeksgebied bezocht door dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt. Hierbij zijn aanvullende gegevens over de onderzoekslocatie verzameld. Het was bewolkt zonder neerslag. De inspectiegraad wordt ingeschat op 90%.

Er is geen asbestverdacht materiaal en/ of puin op het maaiveld aangetroffen.

Op het terrein is de voormalige sloot visueel waargenomen.

Tijdens de terreinverkenning is aandacht besteed aan de aanwezigheid van de Japanse Duizendknoop. Deze is niet aangetroffen op of rond het terrein.

2.5 Onderzoekshypothese

De locatie is onverdacht op bodemverontreinigingen. Vanwege de aanwezigheid van een sloot wordt het terrein zekerheidshalve onderzocht.

Gehele terrein:

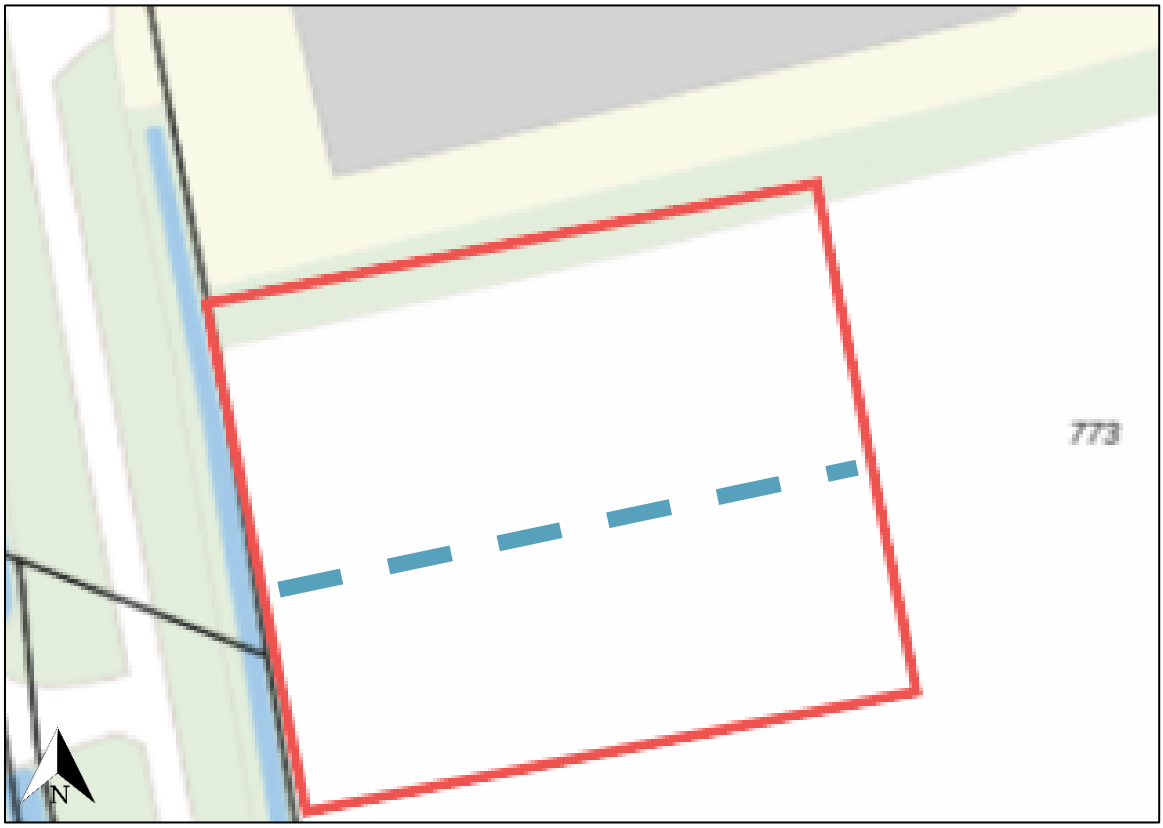
Op basis van de resultaten van het vooronderzoek concludeert Baecx B.V. dat de onderzoekslocatie op kleinschalig niveau onverdacht is voor bodemverontreiniging. De onderzoekshypothese wordt onverdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij “onverdachte locatie (ONV)” (zie NEN paragraaf 5.1). De oppervlakte van deze onderzoekslocatie is 3.200 m2.

Gedempte sloot:

De bodemkwaliteit van de grond waarmee de sloot is gedempt, is onbekend. Ook de herkomst van het vulmateriaal is onbekend. Deze locatie is derhalve verdacht op bodemverontreinigingen.

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek concludeert Baecx B.V. dat de onderzoekslocatie verdacht is voor bodemverontreiniging. Er wordt uitgegaan van een heterogene verdeling. De onderzoekshypothese wordt verdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij “verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging, lijnvormig op schaal van monsterneming (VED-HE-L)” (zie NEN paragraaf 5.6). De lengte van deze onderzoekslocatie is 50 meter.

Op basis van het vooronderzoek bestaat naar ons inzicht geen noodzaak het aantal stoffen uit het standaardpakket te wijzigen of aan te vullen.

Afbeelding onderzoekslocatie met gedempte sloot (blauw)

2.6 Onderzoeksopzet

Gehele terrein:

Gezien de resultaten van het vooronderzoek en de doelstelling van het onderzoek is, conform de NEN 5740, de volgende onderzoekstrategie bepaald: onverdachte locatie (ONV).

Volgens de gekozen onderzoeksstrategie dienen de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

Veldwerk:	10 boringen in de bovengrond tot 0,5 meter – maaiveld
	2 boring in de ondergrond tot maximaal 2 meter – maaiveld of grondwaterniveau
	1 boring met peilbuis
Analyses:	3 standaardpakketten grond*
	1 standaardpakket grondwater**

* Standaardpakket grond: zware metalen (9), PAK-totaal (10 van VROM), PCB's (7), minerale olie.

** Standaardpakket grondwater: zware metalen (9), vluchtige aromaten, gehalogeneerd koolwaterstoffen en minerale olie.

Gedempte sloot:

Gezien de resultaten van het vooronderzoek en de doelstelling van het onderzoek is, conform de NEN 5740, de volgende onderzoekstrategie bepaald: verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging, lijnvormig op schaal van monsterneming (VED-HE-L).

Volgens de gekozen onderzoeksstrategie dienen de volgende werkzaamheden te worden uitgevoerd:

Veldwerk:	1 boringen in de verdachte laag tot 0,5 meter – maaiveld
	1 boring onder de verdachte laag
	1 boring met peilbuis
Analyses:	2 standaardpakketten grond*
	1 standaardpakket grondwater**

* Standaardpakket grond: zware metalen (9), PAK-totaal (10 van VROM), PCB's (7), minerale olie.

** Standaardpakket grondwater: zware metalen (9), vluchtige aromaten, gehalogeneerd koolwaterstoffen en minerale olie.

3. Veldonderzoek

3.1 Boringen en peilbuizen

Op 3 oktober 2025 is het veldwerk uitgevoerd door dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt conform de BRL SIKB 2000, versie 6.0 en het bijbehorende protocollen 2001, versie 7.0 en 2002, versie 7.0. De onderzoekslocatie is visueel beoordeeld en er zijn geen verontreinigingen zintuigelijk waargenomen. Het maaiveld is onverhard.

In bijlage A is de kadastrale kaart van de onderzoekslocatie met hierop de geplaatste boringen en peilbuizen opgenomen. Er zijn 11 ondiepe boringen, 2 diepe boringen en 1 peilbuis geplaatst. De opgeboorde grond is visueel beoordeeld en de zintuigelijke waarnemingen zijn weergegeven in de boorprofielen (zie bijlage D).

In de boringen zijn geen verdachte bijmengingen aangetroffen. De boringen van beide deellocaties zijn derhalve gecombineerd uitgevoerd. Ook de peilbuis is gecombineerd geplaatst voor zowel het gehele terrein als voor de gedempte sloot.

Als filters van geplaatste peilbuizen geplaatst zijn in goed doorlatende bodemlagen, kan het aanvullen van het boorgat met filtergrind achterwege blijven (BRL SIKB protocol 2001, versie 7.0, pagina 18). Indien van toepassing is dit terug te vinden in de boorprofielen (bijlage D).

3.2 Bemonstering

De monstername van de grond heeft plaatsgevonden op 3 oktober 2025 door dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt.

Veldwaarnemingen:

Boring	Diepte	Verdachte waarnemingen
01	0,60 – 1,50 meter minus maaiveld	Zwak roest

De monstername van het grondwater heeft plaatsgevonden op 10 oktober 2025 door dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt. Bij het afpompen en de monsterneming zijn geen bijzonderheden waargenomen. De veldmetingen aan het grondwater zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Peilbuis	Grondwaterstand (m-mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
1	1,35	6.92	1135	11

De waarden voor de zuurgraad en de geleidbaarheid worden als normaal beschouwd. In het grondwatermonster is een verhoogde troebelheid gemeten (≥10 NTU). De peilbuis heeft voldoende rusttijd gehad na plaatsing (minimaal een week). Ook is de peilbuis zorgvuldig en met een voldoende laag debiet afgepompt, waardoor aangenomen wordt dat er geen sprake is geweest van een verstoord bodemevenwicht tijdens monsterneming en dat de gemeten waarde voor troebelheid een natuurlijke oorzaak heeft (zwevende stoffen als lutum of silt in het grondwater). Zwevende delen kunnen leiden tot verhoogde meetwaarden in het grondwater als gevolg van matrixstoringen bij de analyse en adsorptie organische verbindingen en zware metalen aan deze zwevende delen. Wij achten dan ook dat het licht verhoogde troebelheid het eindresultaat niet negatief beïnvloed heeft.

De grondwaterstand tijdens de watermonstername was 5 cm hoger de bepaalde grondwaterstand tijdens de plaatsing van de peilbuis. Het verschil tussen de door de veldwerker bepaalde grondwaterstand en de gemeten grondwaterstand voorafgaand aan de monstername is dusdanig klein dat dit door ons wordt aangemerkt als een verwaarloosbare hoeveelheid. Dit verschil in de grondwaterstand valt, doorgaans voor zover het verschil kleiner is dan 10 centimeter, binnen de natuurlijke variatie.

4. Laboratoriumonderzoek

4.1 Laboratorium

Van de genomen monsters zijn door de projectleider 3 mengmonsters samengesteld welke vervolgens door het laboratorium zijn samengevoegd. De monsters zijn afzonderlijk verpakt, geconserveerd en ter analyse aangeboden aan het laboratorium van AL-West B.V. te Deventer. Het laboratorium is door Raad van Accreditatie (RvA) geaccrediteerd. De monsteranalyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS 3000 en de onderliggende protocollen.

Het laboratoriumonderzoek is samengevat in de navolgende tabel. Het analysecertificaat is opgenomen in bijlage C.

Gehele terrein:

Monstercode	Boorgaten	Traject (m – mv)	Analysepakket
MMG04	03.1 + 12.2 + 13.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond + arseen
MMG05	06.1 + 07.1 + 08.1 + 14.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond + arseen
MMG06	04.1 + 05.1 + 10.1 + 11.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond + arseen

* standaardpakket grond: zware metalen (9), PAK-totaal (10 van VROM), PCB's (7), minerale olie

Omdat in de boorstaten roest is aangetroffen, is aanvullend geanalyseerd op arseen.

Grondwatermonster	Analyse(pakket)
PB01	standaardpakket grondwater* + arseen

* standaardpakket grondwater: zware metalen (9), vluchtige aromaten, gehalogeneerd koolwaterstoffen en minerale olie

Het grondwater is gecombineerd uitgevoerd met de gedempte sloot.

Gedempte sloot:

Monstercode	Boorgaten	Traject (m – mv)	Analysepakket
MMG01	01.1 + 02.1	0,00 – 0,50	standaardpakket grond* + arseen
MMG02	01.2 + 02.2	0,60 – 1,10	standaardpakket grond* + arseen
MMG03	01.3	1,50 – 1,70	standaardpakket grond* + arseen

Omdat in de boorstaten roest is aangetroffen, is aanvullend geanalyseerd op arseen.

De onderkant van de sloot is vermoedelijk aangetroffen op een diepte van 1,50 m -mv.

4.2 Resultaten en interpretatie

De analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage E. De tabel met berekende toetsingswaarden resultaten van de toetsing zijn opgenomen in bijlage F.

Gehele terrein:

Monstercode	> LN	> I
MMG04*	-	-
MMG05*	-	-
MMG06*	-	-

LN = Landbouw/ Natuur (licht verhoogd)
I = interventiewaarde (sterk verhoogd)
* Allen conform toetsing aan Omgevingswet

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in de boven- en ondergrond.

Grondwatermonster	> S	> I
PB01	-	-

S = streefwaarde (licht verhoogd)
I = interventiewaarde (sterk verhoogd)

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in het grondwater.

Gedempte sloot:

Monstercode	> LN	> I
MMG01*	-	-
MMG02*	-	-
MMG03*	-	-

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in de verdachte lagen.

Conclusies en aanbevelingen

Het bodemonderzoek is uitgevoerd volgens de volgende strategieën en hypotheses:

Gehele terrein:

De onderzoekslocatie is op kleinschalig niveau onverdacht voor bodemverontreiniging. De onderzoekshypothese wordt onverdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij "onverdachte locatie (ONV)" (zie NEN paragraaf 5.1). De oppervlakte van deze onderzoekslocatie is 3.200 m^2.

Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in zowel de boven- en ondergrond als in het grondwater.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden geaccepteerd. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Gedempte sloot:

De onderzoekslocatie is verdacht voor bodemverontreiniging. Er wordt uitgegaan van een heterogene verdeling. De onderzoekshypothese wordt verdacht gesteld. De onderzoeksstrategie is hierbij "verdachte locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging, lijnvormig op schaal van monsterneming (VED-HE-L)" (zie NEN paragraaf 5.6). De lengte van deze onderzoekslocatie is 50 meter.

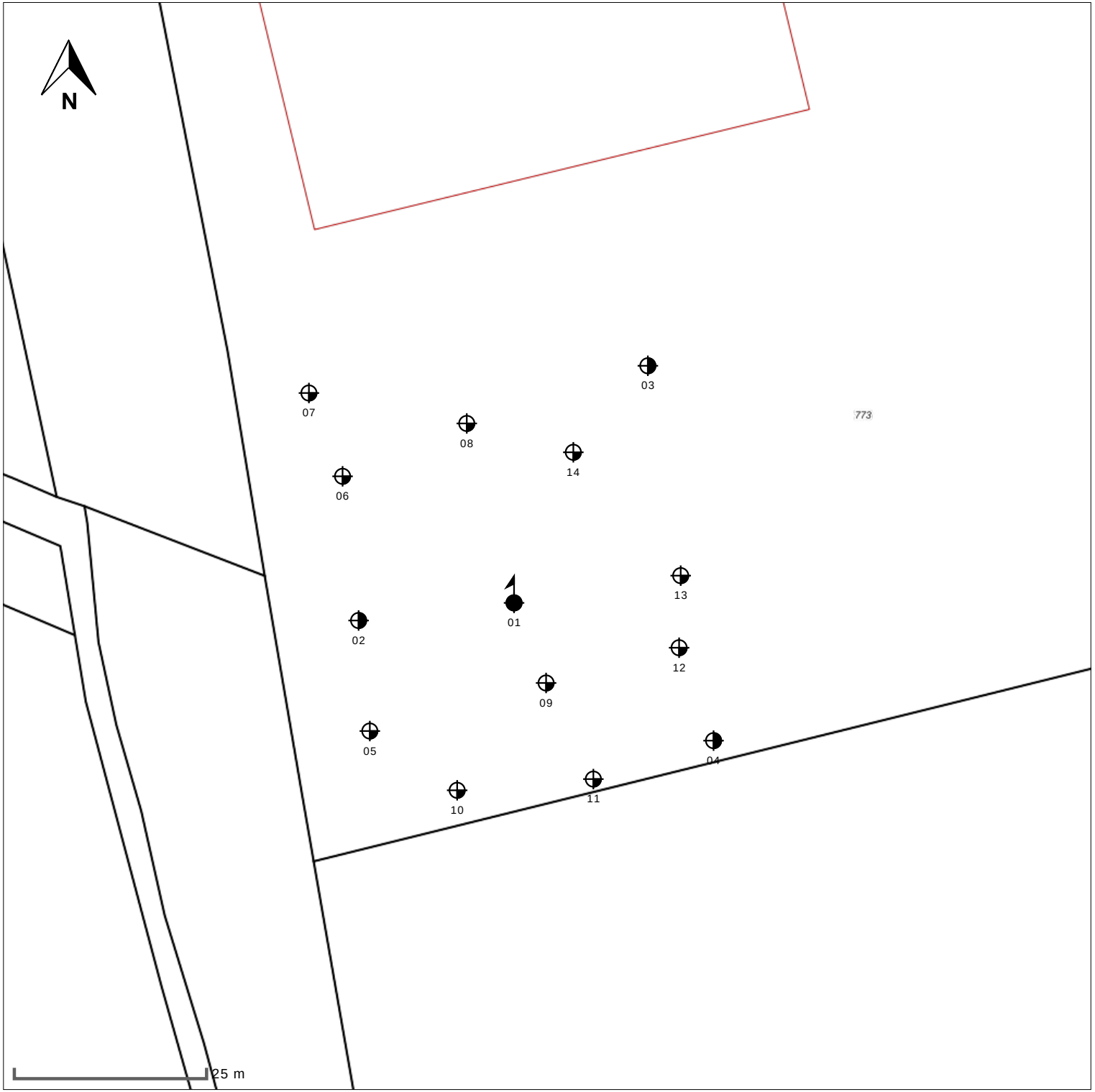
Er zijn geen verhogingen aangetoond aan analytisch onderzochte stoffen in de verdachte lagen.

Vanwege de resultaten dient de vooraf vastgestelde hypothese te worden verworpen. De locatie wordt geschikt geacht voor het beoogde gebruik.

Overig:

Dit onderzoek is uitsluitend gericht op verontreinigingen in bodem en is steekproefsgewijs uitgevoerd. Ondanks dat het onderzoek conform de geldende normen en richtlijnen uitgevoerd, kan nooit worden uitgesloten dat elders op de locatie (andere) verontreinigingen aanwezig zijn. Bij grondverzet dient hiermee rekening gehouden te worden.

Bijlage A

situatie tekening

onderzoek
Meleveldsestraat 2 Bergharen

projectcode
251301

datum
10-11-2025

schaal
1:750 op A4

paraaf

legenda

- peilbuis
- boring < 0.5m
- boring < 1m
- boring < 1.5m
- boring < 2m
- boring > = 2m
- inspectiegat
- sleuf
- slib
- depot
- overigen

BAECX

Beplantingsplan

Aan te planten knip- en scheerheg			
	m¹	st / m¹	aantal
Hoogte 80-100 cm:	110	3	330
veldesdoorn (Acer campestre) of beuk (Fagus sylvatica)			

Aan te planten struweelhaag (309m²)			
Struweel: 80-100 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
Max. 5 soorten struweel toepassen	309	0,45	139
Struweel met boomvormers: es (Fraxinus excelsior), schietwilg (Salix alba), hazelaar (Corylus avellana), Gelderse roos (viburnum opulus), grauwe wilg (Salix cinerea), gewone vogelkers (Prunus padus), zwarte els (Alnus glutinosa)			

Aan te planten landschapsbomen			
Plantmateriaal 10-12 cm, (in rij h.o.h. = minimaal 8 m)			aantal
Max. 1 soort boom per rij toepassen			11
winterlinde (Tilia cordata), gladde iep (Ulmus minor), gewone esdoorn, (Acer pseudoplatanus), walnoot (Juglans regia)			

Getekend door: T.v.H./B.R.
Datum: 7-1-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 920153.017

Deze tekening bevat tevens informatie die geen betrekking heeft op de verplichte landschappelijke inpassing als gevolg van bijbehorende procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

van DUN ontwerp&planologie

Landschappelijke inpassing | MELEVELDSESTRAAT 2 BERGHAREN

Bijlage B

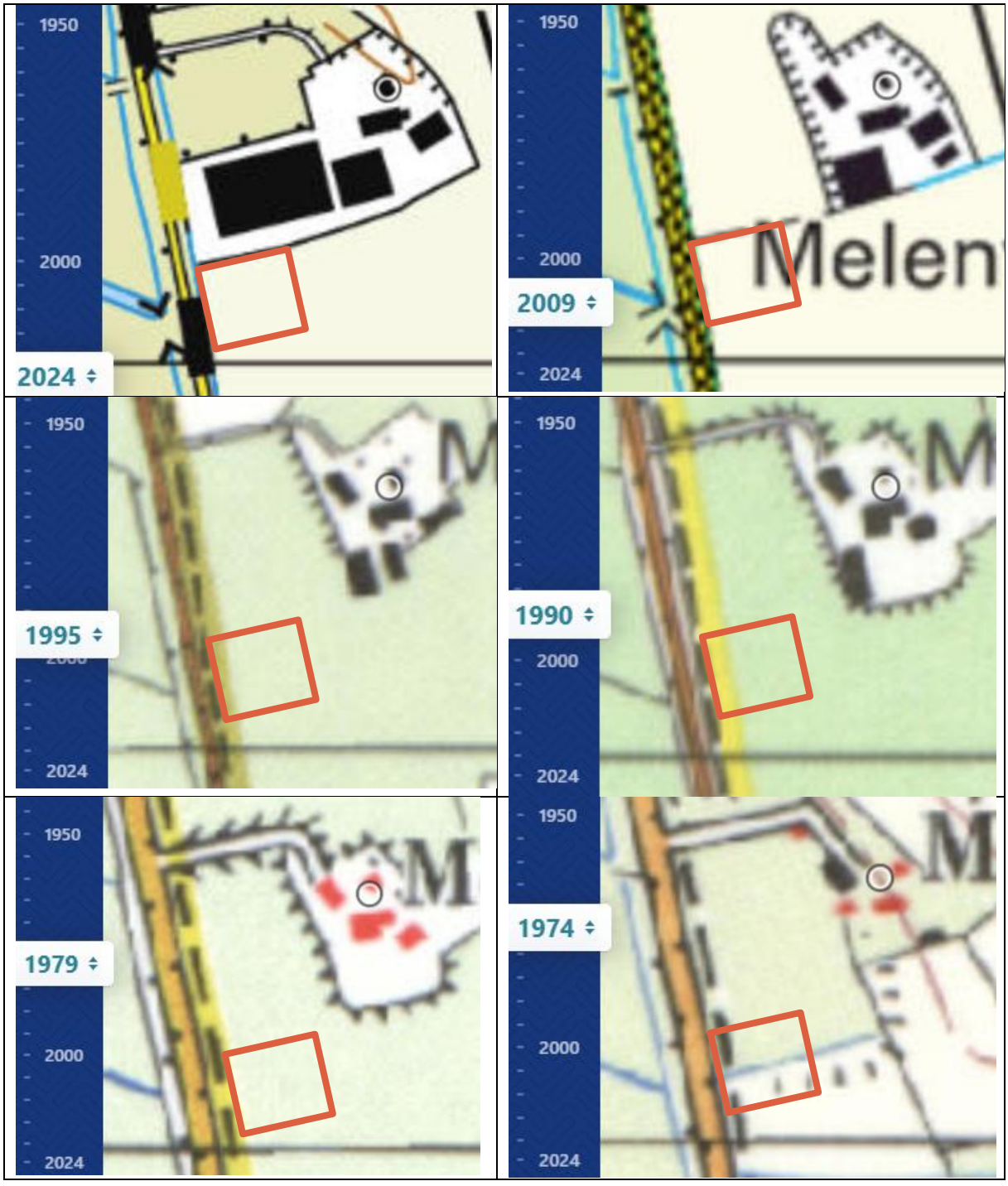

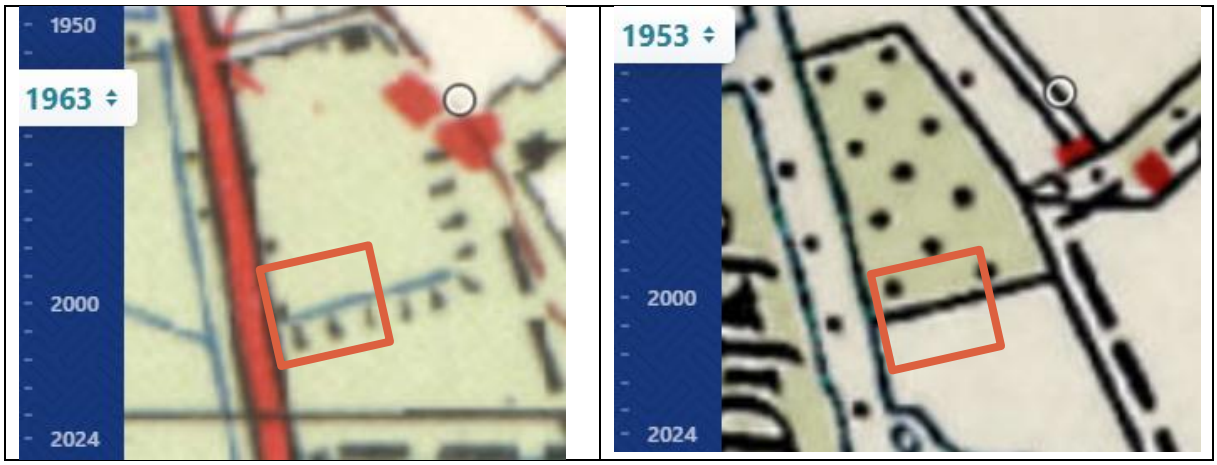
Bijlage C

Archief vooronderzoek

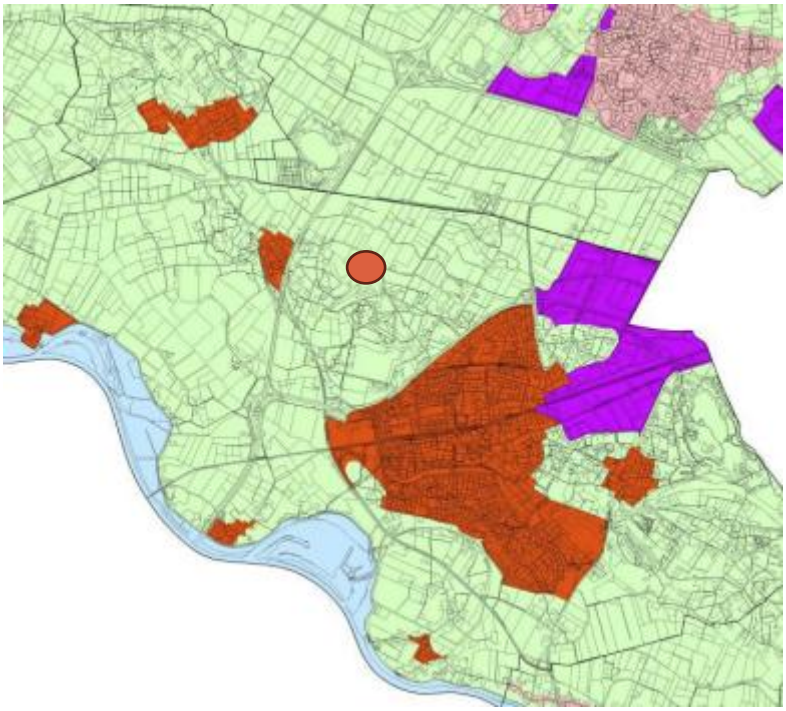
Op de onderzoekslocatie zijn geen bodemonderzoeken bekend. Ook zijn geen documenten als hinderwetvergunningstekeningen bekend.

Topotijdreis

1950
1963
2000
2024
1953
2000
2024

Bodemkwaliteitskaart

Bovengrond (0,0 – 0,5 m -mv)

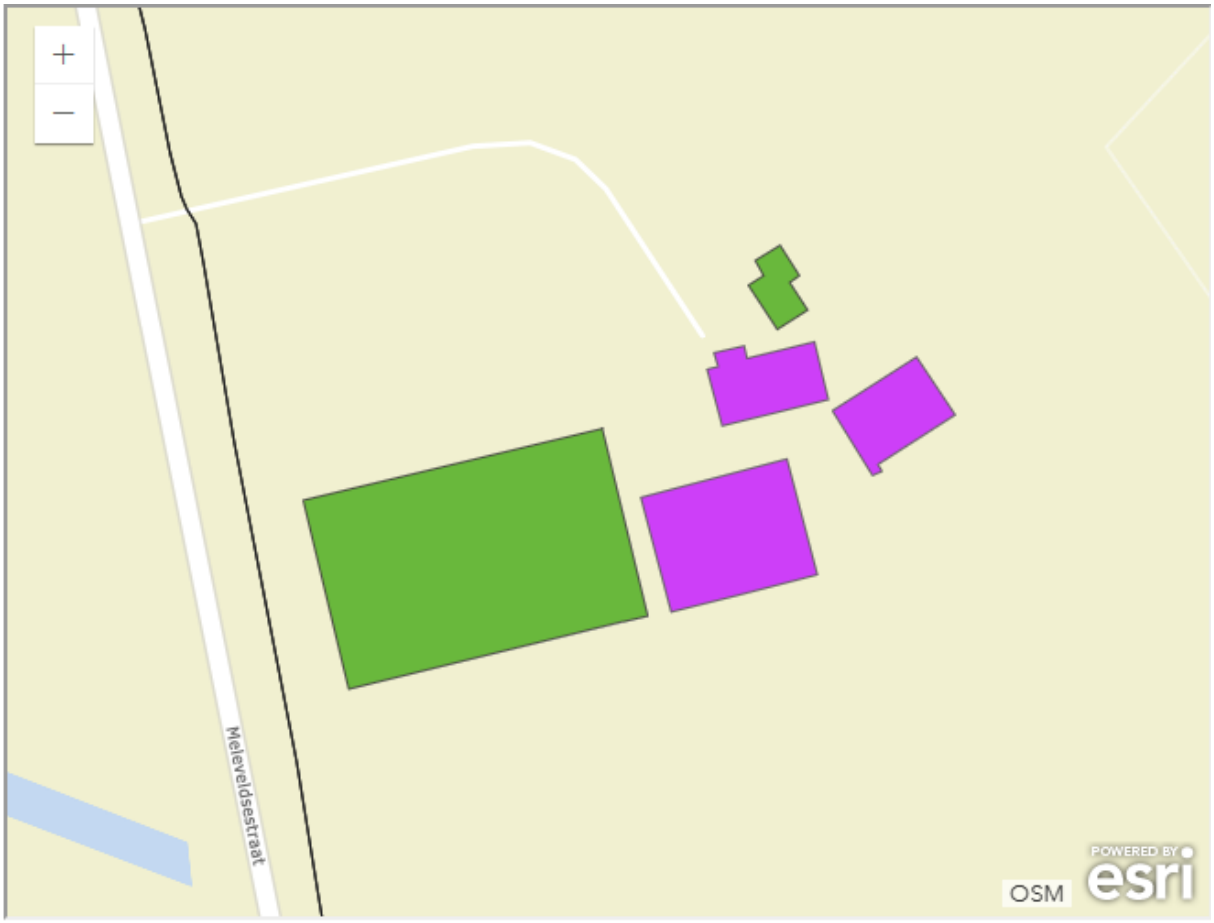

Tussenlaag (0,5 – 1,0 m -mv)

Ondergrond (1,0 – 2,0 m -mv)

Asbestdakenkaart

Asbest aanwezig

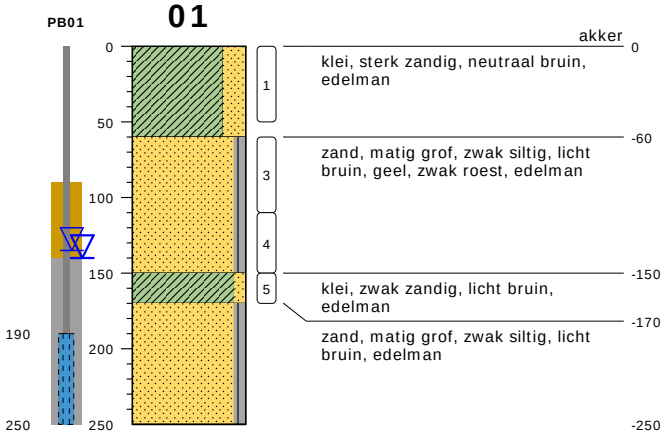
Verdacht, mogelijk asbest aanwezig

Gesaneerd / sloopmelding verleend

Niet verdacht / gesloopt

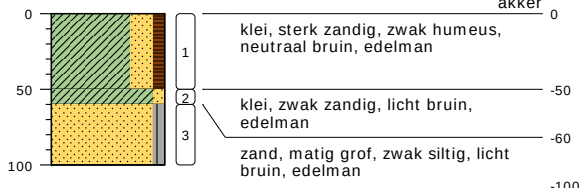
Bijlage D

01

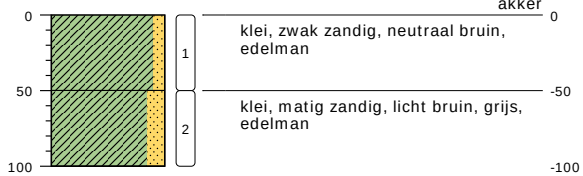
type	**peilbuis met 1 filter**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172408.69**
y	**430020.76**
gws (m-mv)	**1.35**

02

type	**grondboring**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172388.32**
y	**430018.45**

03

type	**grondboring**
datum	**03-10-2025**
boormeester	**Joris Bosvelt**
x	**172426.22**
y	**430051.84**

bodemprofielen **schaal 1:50**

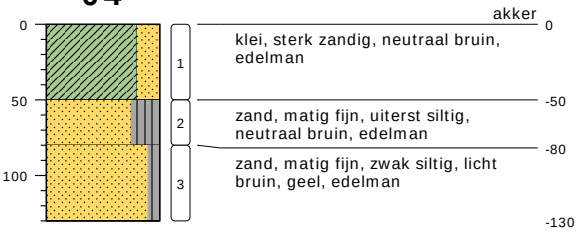
onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**

projectcode **251301**

getekend conform **NEN 6693**

BAECX

04

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172434.83**
y **430002.70**

05

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172389.79**
y **430003.96**

06

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172386.22**
y **430037.35**

07

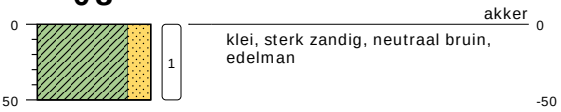
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172381.81**
y **430048.27**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

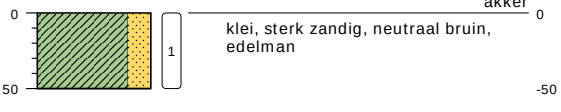
BAECX

08

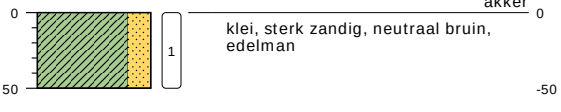
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172402.49**
y **430044.28**

09

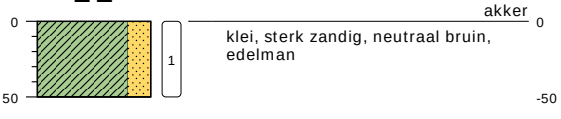
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172412.89**
y **430010.26**

10

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172401.23**
y **429996.19**

11

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172419.08**
y **429997.66**

12

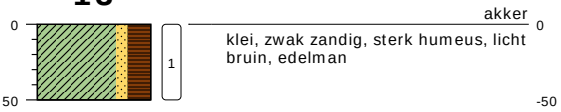
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172430.32**
y **430014.88**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

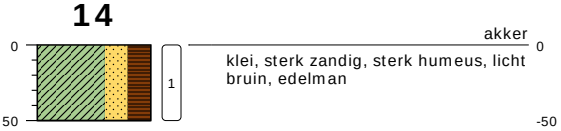
BAECX

13

type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172430.53**
y **430024.33**

14

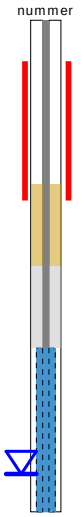
type **grondboring**
datum **03-10-2025**
boormeester **Joris Bosvelt**
x **172416.46**
y **430040.50**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Meleveldsestraat 2 Bergharen**
projectcode **251301**
getekend conform **NEN 6693**

BAECX

PEILBUIS

BORING

links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

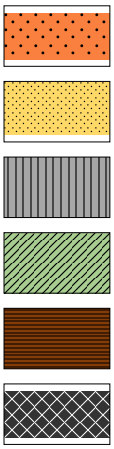
OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENSITEIT

GRONDSOORTEN [6693]

GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

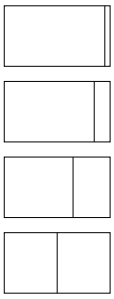
SILT, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

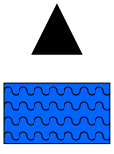

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestandsdelen aanwezig

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

Bijlage E

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Baecx BV
De Spil 31c
3774 SE Kootwijkerbroek

Klantnr: 35010246

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Opdracht	1615325 Bodem / Eluaat
Opdrachtgever	35010246 Baecx BV
Opdrachtacceptatie	08.10.2025
Project	151333 Meleveldsestraat 2 Bergharen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Dit analyserapport met opdrachtnummer 1615325 en analyserapportversie 1 bevat de analyse(s) van monsternummer(s) 395099, 395102-395103, 395107, 395112, 395117.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-2661284S-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

Algemene monstervoorbehandeling

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Voorbehandeling conform AS3000		++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]
S	Droge stof	%	85,0[1)]	88,0[1)]	82,4[1)]	74,7[1)]	88,0[1)]	91,4[1)]

Fracties (sedigraaf)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Fractie < 2 µm	% Ds	17	2,0	25[5)]	34	34	15

Klassiek Chemische Analyses

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Organische stof[8)]	% Ds	0,8	<0,2[6)]	0,3	5,6	1,6	1,0

Voorbehandeling metalen analyse

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Koningswater ontsluiting		++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]	++[1),2)]

Metalen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Arseen (As)	mg/kg Ds	<4,0[6)]	<4,0[6)]	13	11	6,8	4,1
S	Barium (Ba)	mg/kg Ds	63	<20[6)]	71	200	90	49
S	Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]	<0,20[6)]
S	Kobalt (Co)	mg/kg Ds	3,3	<3,0[6)]	11	11	6,3	3,4
S	Koper (Cu)	mg/kg Ds	13	<5,0[6)]	12	24	19	14
S	Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]	<0,05[6)]
S	Lood (Pb)	mg/kg Ds	14	<10[6)]	12	31	30	17
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]	<1,5[6)]
S	Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	9,3	5,0	26	29	15	9,3
S	Zink (Zn)	mg/kg Ds	49	<20[6)]	40	120	81	57

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-2661845-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

PAK (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Chryseen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]	<0,050[6)]
S	**Som PAK (VROM) (Factor 0,7)**	**mg/kg Ds**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**	**0,35[4)]**

Minerale olie (AS3000/AS3200)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]	<35[6)]
	Koolwaterstoffractie C10-C12*)	mg/kg Ds	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]
	Koolwaterstoffractie C12-C16*)	mg/kg Ds	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]	<3[6)]
	Koolwaterstoffractie C16-C20*)	mg/kg Ds	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]	<4[6)]
	Koolwaterstoffractie C20-C24*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C24-C28*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C28-C32*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C32-C36*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]
	Koolwaterstoffractie C36-C40*)	mg/kg Ds	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]	<5[6)]

Polychloorbifenylen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-2661284S-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Datum monstername	Monster beschrijving
395099	03.10.2025 00:00	MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50
395102	03.10.2025 00:00	MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100
395103	03.10.2025 00:00	MMG03, 01: 150-170
395107	03.10.2025 00:00	MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50
395112	03.10.2025 00:00	MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50
395117	03.10.2025 00:00	MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

	Parameter	Eenheid	395099 MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50	395102 MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100	395103 MMG03, 01: 150-170	395107 MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50	395112 MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50	395117 MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50
S	PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 138[9)]	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]	<0,0010[6)]
S	**Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)**	**mg/kg Ds**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**	**0,0049[4)]**

[1)] Alle resultaten van de vaste parameters zijn gebaseerd op de droge stof (DS), behalve de analyten die zijn gemarkeerd met het teken [1)] die zijn gebaseerd op de oorspronkelijke stof (OS).
[2)] "++" Geeft aan dat de noodzakelijke behandeling in het laboratorium is uitgevoerd.
[3)] "--" Geeft "niet aangevraagd" aan.
[4)] Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
[5)] Voor elk resultaat beneden de rapportagegrens werd voor de berekening de rapportagegrens gebruikt.
[6)] Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
[7)] Alle resultaten zijn gebaseerd op de droge stof (DS), behalve de analyten die zijn gemarkeerd met het teken [7)] die zijn gebaseerd op de oorspronkelijke stof (OS).
[8)] Het organische stof gehalte is gecorrigeerd met het lutum gehalte, indien geen lutum is bepaald dan is gecorrigeerd met een lutum gehalte van 5,4%. Het organische stof gehalte is niet gecorrigeerd voor het vrij ijzer gehalte, tenzij dit bepaald is.
[9)] Het analyseresultaat van PCB 138 is mogelijk overschat vanwege co-elutie met PCB 163
S Erkend volgens AS SIKB 3000

Start van de test: 08.10.2025
Einde van de test: 15.10.2025

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste items. In gevallen waarin het laboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals deze zijn ontvangen. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit analyserapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de resultaten beïnvloeden. Gedeeltelijke reproductie van het rapport zonder onze schriftelijke toestemming is niet toegestaan.
In het geval van een conformiteitsverklaring wordt de discrete benadering gebruikt als beslisregel. Dit betekent dat de meetonzekerheid niet wordt meegenomen in de conformiteitsverklaring met een specificatie of norm.

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Lijst van methoden

conform Protocollen AS 3000	Voorbehandeling conform AS3000 • Organische stof[8)] • Arseen (As) • Barium (Ba) • Cadmium (Cd) • Kobalt (Co) • Koper (Cu) • Kwik (Hg) • Lood (Pb) • Molybdeen (Mo) • Nikkel (Ni) • Zink (Zn) • Anthraceen • Benzo(a)anthraceen • Benzo(a)pyreen • Benzo(ghi) peryleen • Benzo(k)fluorantheen • Chryseen • Fenanthreen • Fluorantheen • Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen • Naftaleen • Som PAK (VROM) (Factor 0,7) • Koolwaterstoffractie C10-C40 • PCB 28 • PCB 52 • PCB 101 • PCB 118 • PCB 138[9)] • PCB 153 • PCB 180 • Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)
conformNEN-EN12880; AS3000, AS3200; NEN-EN15934	Droge stof

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Lijst van methoden

eigen methode*)	Koolwaterstoffractie C10-C12*) • Koolwaterstoffractie C12-C16*) • Koolwaterstoffractie C16-C20*) • Koolwaterstoffractie C20-C24*) • Koolwaterstoffractie C24-C28*) • Koolwaterstoffractie C28-C32*) • Koolwaterstoffractie C32-C36*) • Koolwaterstoffractie C36-C40*)
Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200	Fractie < 2 µm • Koningswater ontsluiting

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1615325 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen Grond

Datum: 15.10.2025

Bijlage bij Opdrachtnr. 1615325

Conservering, houdbaarheidsdatum en verpakking

In onderstaande analyses staan afwijkingen van de conserveringsrichtlijnen die mogelijk de resultaten beinvloeden.

De houdbaarheidsdatum is verstreken voor de volgende analyses:

Naftaleen	395099, 395102, 395103, 395107, 395112, 395117

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

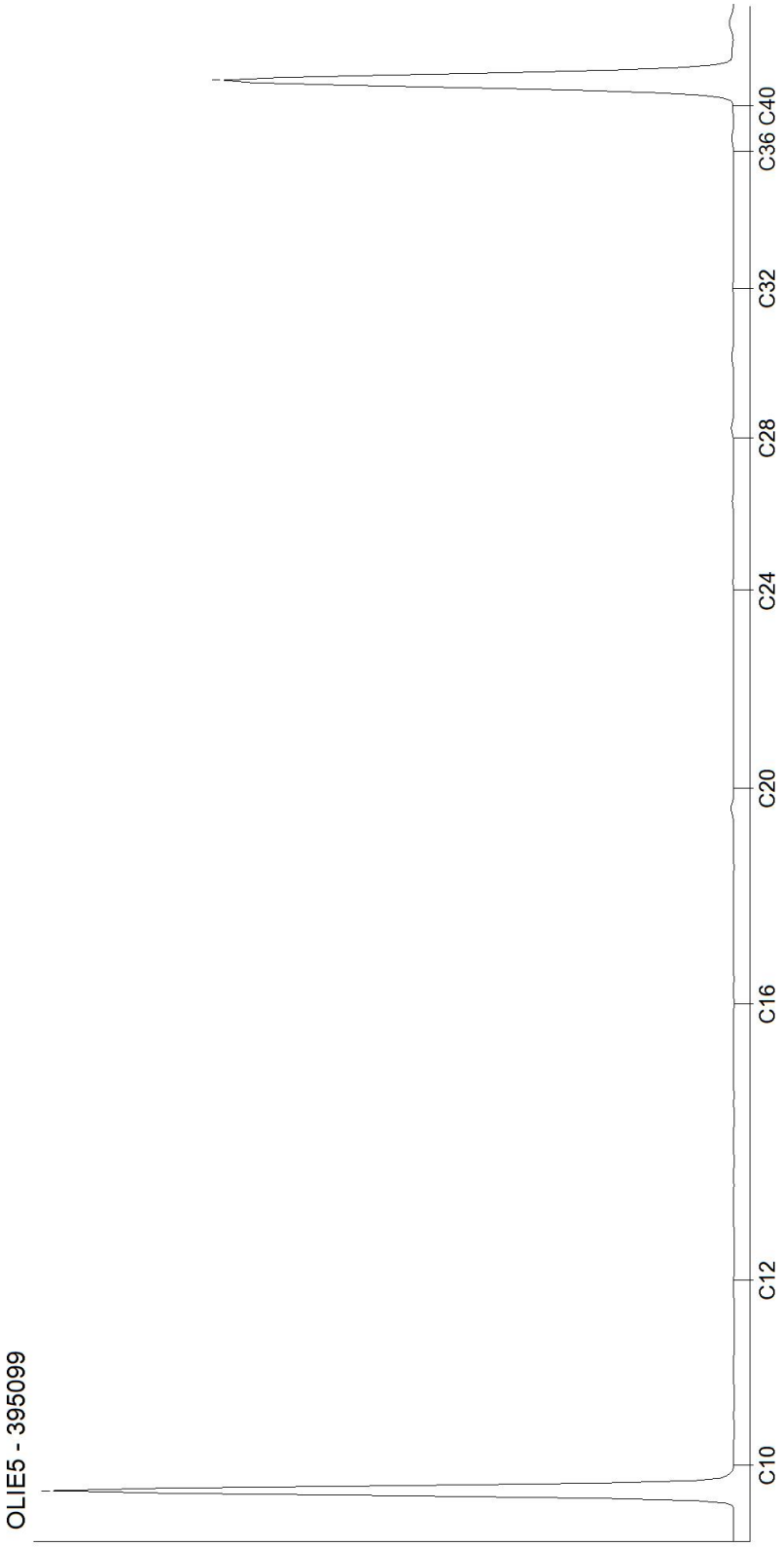
TESTING RvA L 005

DOC-13-2661284S-NL-P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395099, created at 14.10.2025 10:22:28

Monster beschrijving: MMG01, 01: 0-50, 02: 0-50

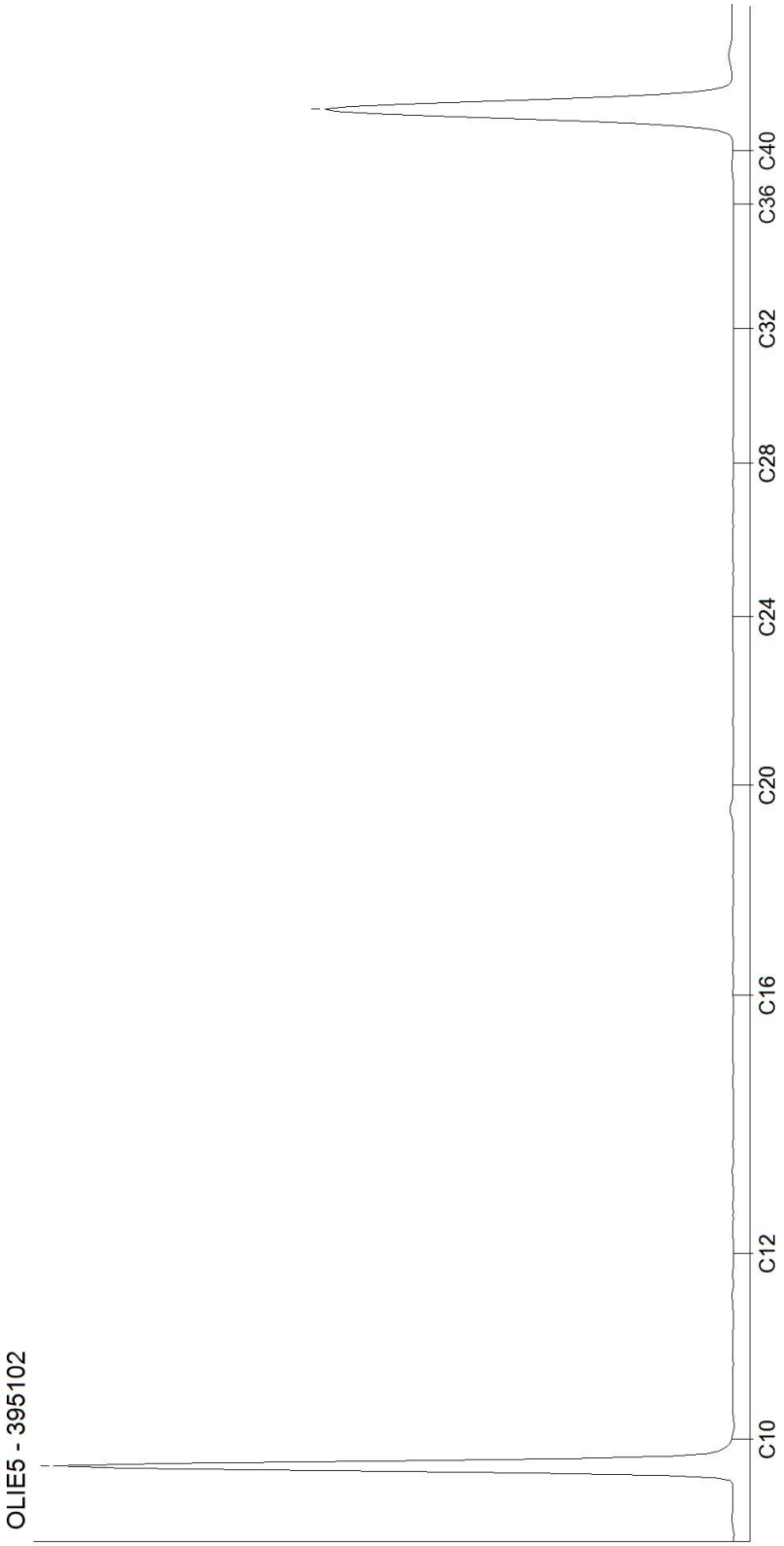
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395102, created at 14.10.2025 10:13:27

Monster beschrijving: MMG02, 01: 60-110, 02: 60-100

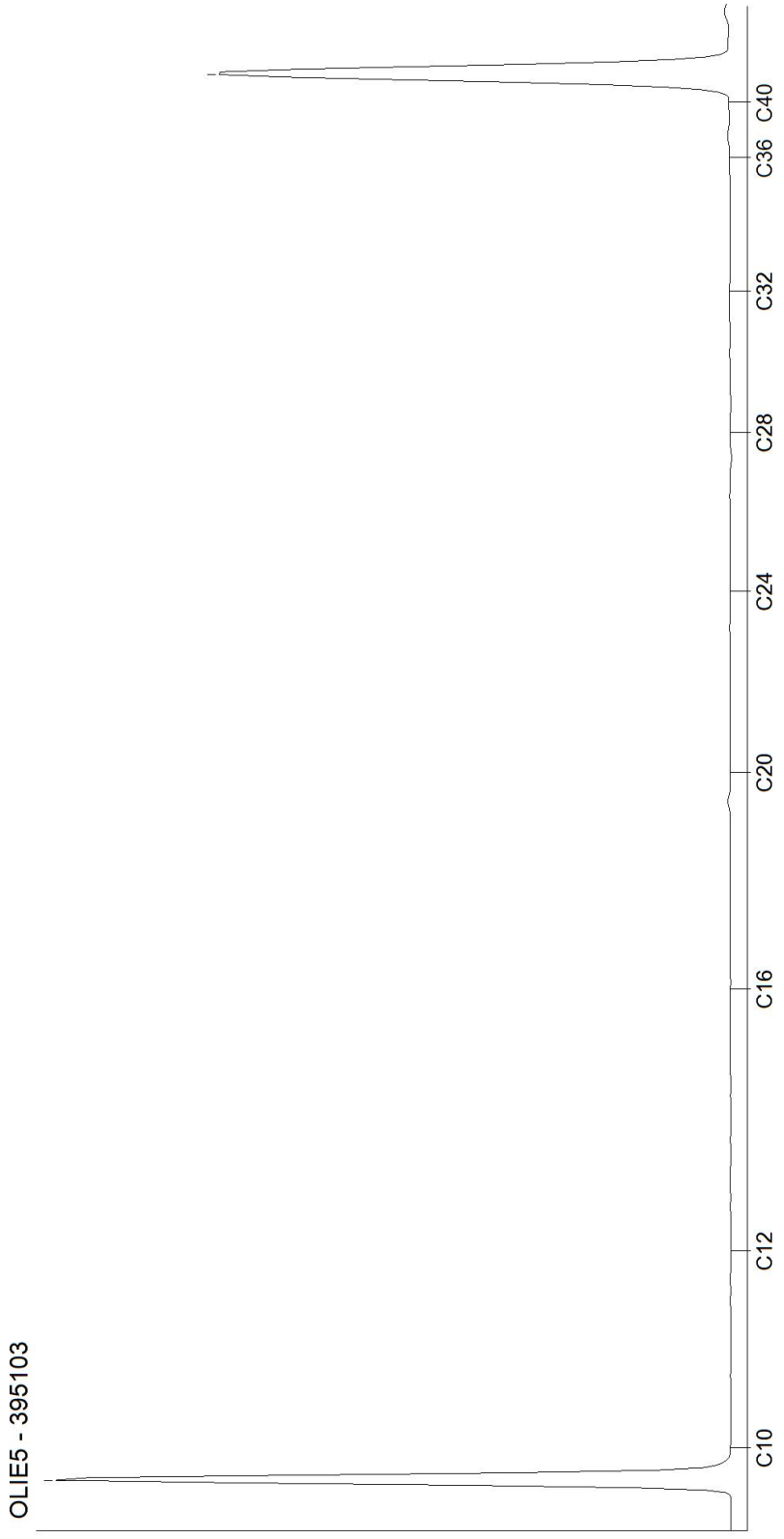
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395103, created at 12.10.2025 10:45:01

Monster beschrijving: MMG03, 01: 150-170

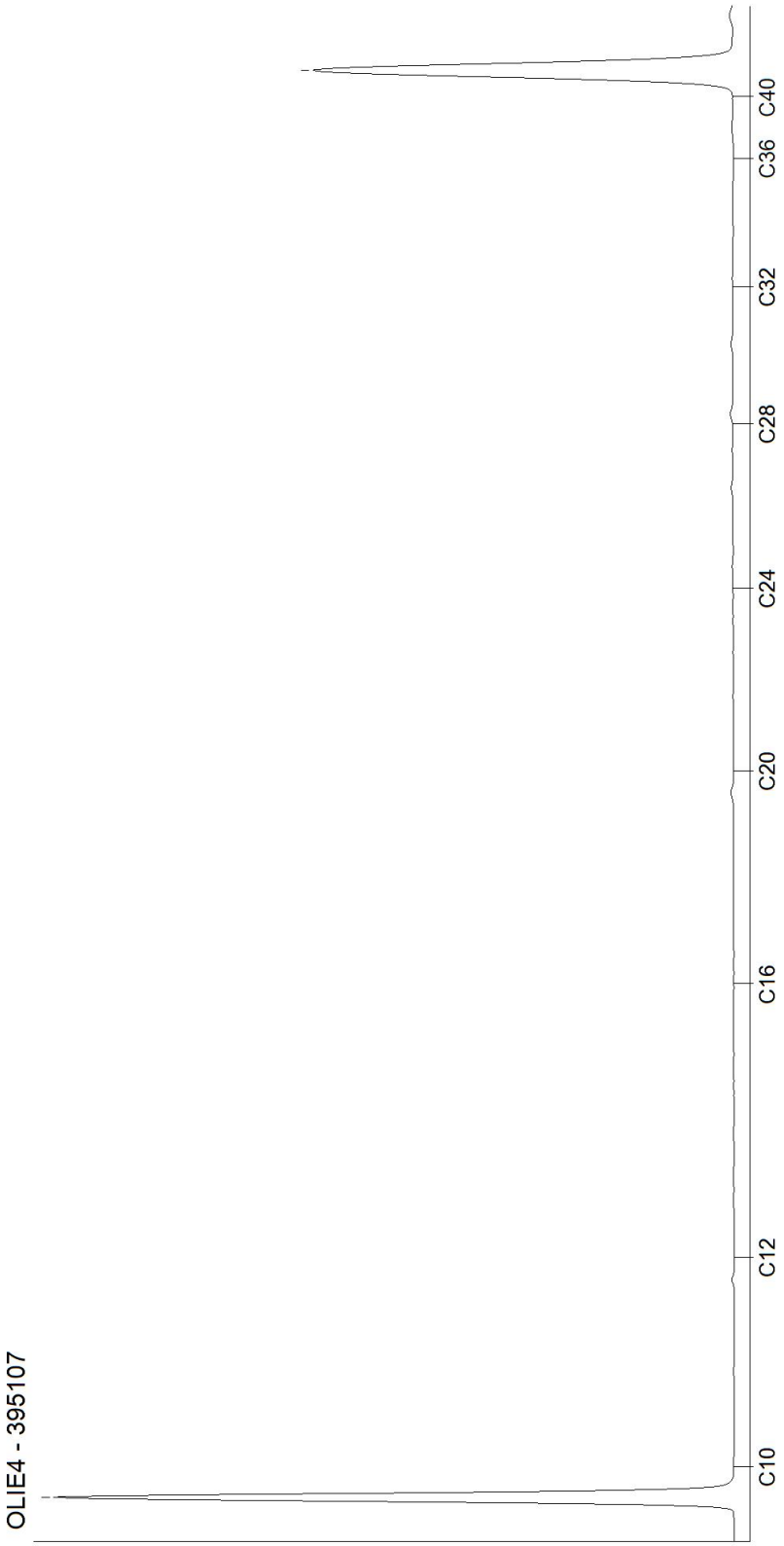
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395107, created at 14.10.2025 08:48:59

Monster beschrijving: MMG04, 03: 0-50, 12: 30-50, 13: 0-50

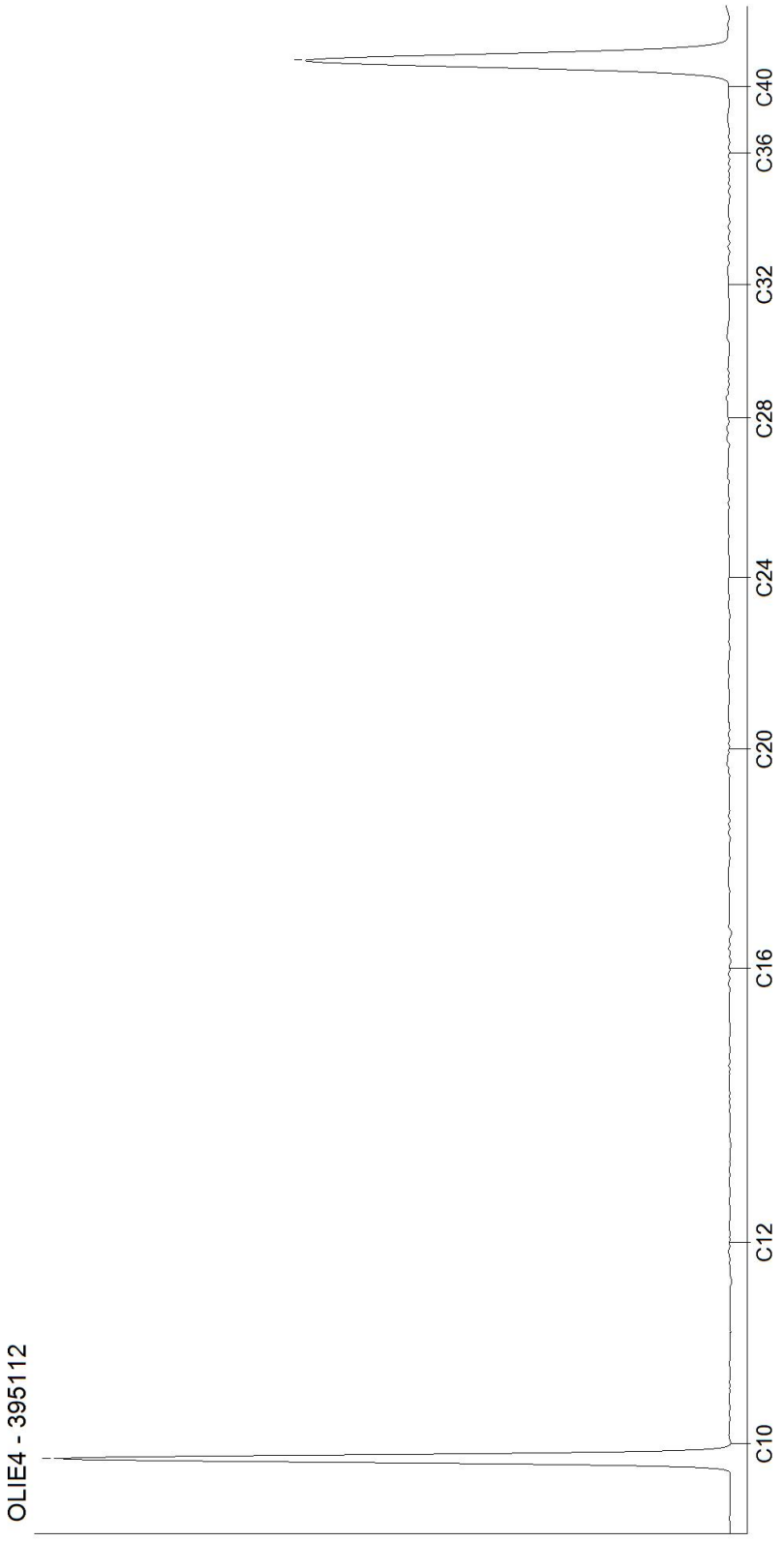
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395112, created at 15.10.2025 15:04:35

Monster beschrijving: MMG05, 06: 0-50, 07: 0-50, 08: 0-50, 14: 0-50

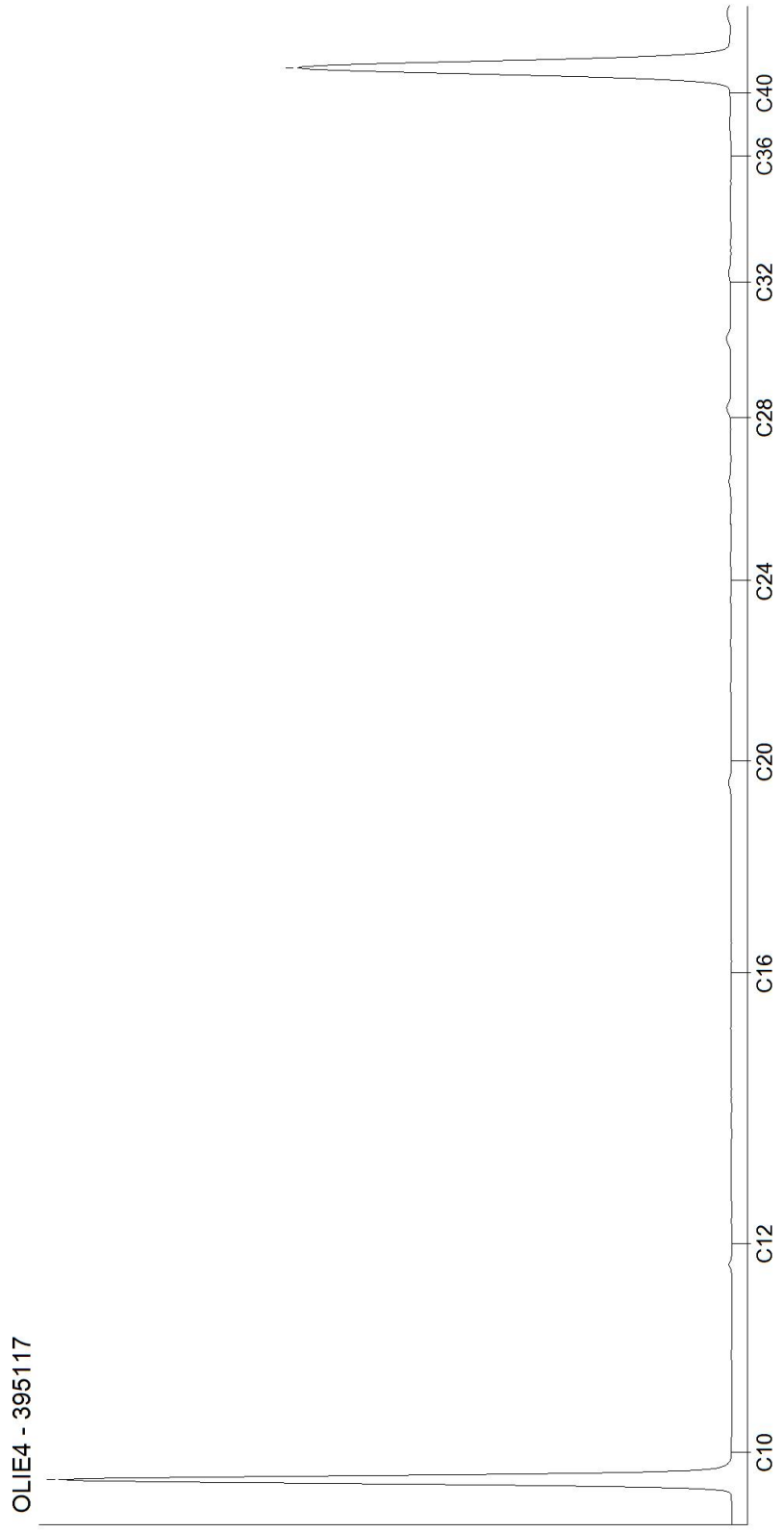
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1615325, Analysis No. 395117, created at 14.10.2025 08:48:59

Monster beschrijving: MMG06, 04: 0-50, 05: 0-50, 10: 0-50, 11: 0-50

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Baecx BV
De Spil 31c
3774 SE Kootwijkerbroek

Klantnr: 35010246

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Opdracht	1617469 Water
Opdrachtgever	35010246 Baecx BV
Opdrachtacceptatie	13.10.2025
Project	151333 Meleveldsestraat 2 Bergharen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Let op: alleen de algemene voorwaarden van AL-West gedeponeerd bij de KvK te Deventer, zijn van toepassing.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Dit analyserapport met opdrachtnummer 1617469 en analyserapportversie 1 bevat de analyse(s) van monsternummer(s) 405771.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-2661907 3-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Monster beschrijving	Datum monstername
405771	PB01, 01-1: 150-250	12.10.2025 00:00

Metalen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Barium (Ba)	µg/l	120
S	Cadmium (Cd)	µg/l	<0,20[2)]
S	Kobalt (Co)	µg/l	2,9
S	Koper (Cu)	µg/l	6,9
S	Kwik (Hg)	µg/l	<0,050[2)]
S	Lood (Pb)	µg/l	<2,0[2)]
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	2,3
S	Nikkel (Ni)	µg/l	8,6
S	Zink (Zn)	µg/l	<10[2)]

Aromaten (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Benzeen	µg/l	<0,20[2)]
S	Tolueen	µg/l	<0,20[2)]
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0,20[2)]
S	m,p-Xyleen	µg/l	<0,20[2)]
S	ortho-Xyleen	µg/l	<0,10[2)]
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,21[1)]**
S	Naftaleen	µg/l	<0,020[2)]
S	Styreen	µg/l	<0,20[2)]

Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Dichloormethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,20[2)]
S	Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10[2)]
S	Vinylchloride	µg/l	<0,20[2)]
S	1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10[2)]
S	**Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,14[1)]**
S	**Som Dichlooretheen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,21[1)]**
S	Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,20[2)]
S	Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10[2)]
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Analyserapport 1617469 - 405771 251301 Meleveldsestraat 2 Bergharen grondwater

Datum: 16.10.2025

Monster informatie

Monsternummer	Monster beschrijving	Datum monstername
405771	PB01, 01-1: 150-250	12.10.2025 00:00

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20[2)]
S	**Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)**	**µg/l**	**0,42[1)]**

Broomhoudende koolwaterstoffen

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,20[2)]

Minerale olie (AS3000)

	Parameter	Eenheid	405771 PB01, 01-1: 150-250
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	µg/l	<50[2)]
	Koolwaterstoffractie C10-C12*)	µg/l	<10[2)]
	Koolwaterstoffractie C12-C16*)	µg/l	<10[2)]
	Koolwaterstoffractie C16-C20*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C20-C24*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C24-C28*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C28-C32*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C32-C36*)	µg/l	<5,0[2)]
	Koolwaterstoffractie C36-C40*)	µg/l	<5,0[2)]

[1)] Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
[2)] Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.
S Erkend volgens AS SIKB 3000

Start van de test: 13.10.2025
Einde van de test: 16.10.2025

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste items. In gevallen waarin het laboratorium niet verantwoordelijk was voor de bemonstering, gelden de gerapporteerde resultaten voor de monsters zoals deze zijn ontvangen. Het laboratorium is niet verantwoordelijk voor de door de klant verstrekte informatie. Eventuele klantinformatie in dit analyserapport valt niet onder de accreditatie van het laboratorium en kan de geldigheid van de resultaten beïnvloeden. Gedeeltelijke reproductie van het rapport zonder onze schriftelijke toestemming is niet toegestaan.
In het geval van een conformiteitsverklaring wordt de discrete benadering gebruikt als beslisregel. Dit betekent dat de meetonzekerheid niet wordt meegenomen in de conformiteitsverklaring met een specificatie of norm.

AL-West B.V. (AGROLAB GROUP), Dhr. Rens Keppels, Tel. +31570788114

Lijst van methoden

eigen methode*)	Koolwaterstoffractie C10-C12*) • Koolwaterstoffractie C12-C16*) • Koolwaterstoffractie C16-C20*) • Koolwaterstoffractie C20-C24*) • Koolwaterstoffractie C24-C28*) • Koolwaterstoffractie C28-C32*) • Koolwaterstoffractie C32-C36*) • Koolwaterstoffractie C36-C40*)
Protocollen AS 3100	Barium (Ba) • Cadmium (Cd) • Kobalt (Co) • Koper (Cu) • Kwik (Hg) • Lood (Pb) • Molybdeen (Mo) • Nikkel (Ni) • Zink (Zn) • Benzeen • Tolueen • Ethylbenzeen • m,p-Xyleen • ortho-Xyleen • Som Xylenen (Factor 0,7) • Naftaleen • Styreen • Dichloormethaan • Trichloormethaan (Chloroform) • Tetrachloormethaan (Tetra) • 1,1-Dichloorethaan • 1,2-Dichloorethaan • 1,1,1-Trichloorethaan • 1,1,2-Trichloorethaan • Vinylchloride • 1,1-Dichlooretheen • Cis-1,2-Dichlooretheen • trans-1,2-Dichlooretheen • Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) • Som Dichlooretheen (Factor 0,7) • Trichlooretheen (Tri) • Tetrachlooretheen (Per) • 1,1-Dichloorpropaan • 1,2-Dichloorpropaan • 1,3-Dichloorpropaan • Som Dichloorpropanen (Factor 0,7) • Tribroommethaan (bromoform) • Koolwaterstoffractie C10-C40

Parameters uitgevoerd door AL-West BV zijn geaccrediteerd volgens EN ISO/IEC 17025:2017. Alleen niet-geaccrediteerde en/of uitbestede parameters zijn gemarkeerd met het symbool *).

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

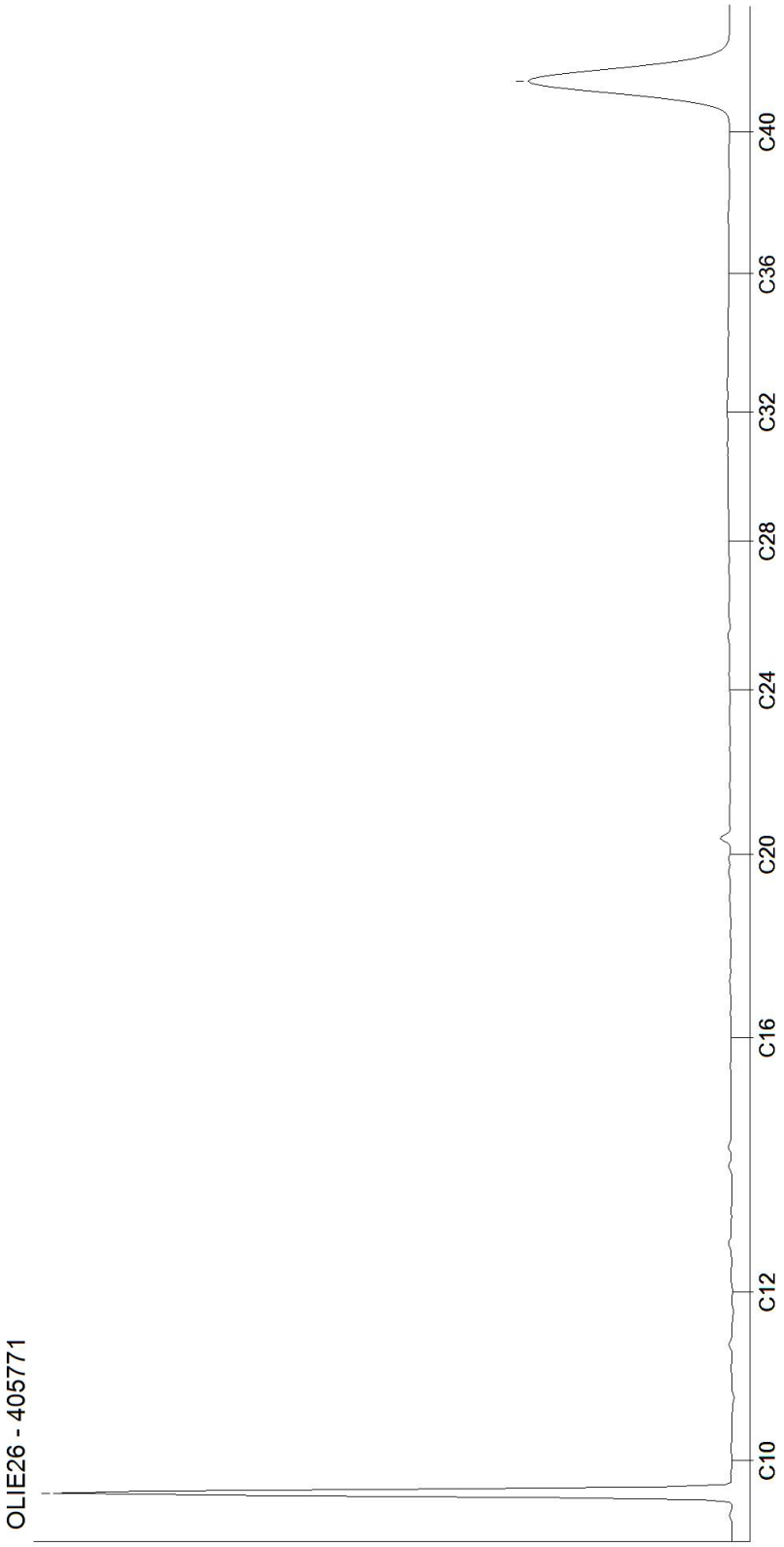
kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Tel. +31(0)570 788110
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 1617469, Analysis No. 405771, created at 15.10.2025 10:45:12

Monster beschrijving: PB01, 01-1: 150-250

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

Bijlage F

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen

Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) [T.130]

Monster	MMG01	MMG02	MMG03	MMG04	MMG05	MMG06
Status	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond

Gehanteerde waarden (gemeten **of *ingevoerd*)**

Humus (%)	0,8	< 0,2	0,3	5,6	1,6	1
Lutum (%)	17	2	25	34	34	15

Parameter	Eenheid							IW
Algemene monstervoorbehandeling								
Droge stof	%	85	88	82,4	74,7	88	91,4	
Fracties (sedigraaf)								
Fractie < 2 µm	%	17	2	25	34	34	15	
Metalen (AS3000)								
Arseen (As)	mg/kg	*3,59*	*4,89*	*14,6*	*10,3*	*6,71*	*5,45*	76
Barium (Ba)	mg/kg	84,9	54,2	71	155	69,8	72,3	
Lood (Pb)	mg/kg	*17,2*	*11*	*13,2*	*29,4*	*29,7*	*21,6*	530
Cadmium (Cd)	mg/kg	*0,2*	*0,24*	*0,18*	*0,15*	*0,16*	*0,2*	13
Kobalt (Co)	mg/kg	*4,39*	*7,38*	*11*	*8,59*	*4,92*	*4,94*	190
Koper (Cu)	mg/kg	*17,7*	*7,24*	*13,8*	*22,3*	*18,7*	*20*	190
Molybdeen (Mo)	mg/kg	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	*1,05*	190
Nikkel (Ni)	mg/kg	*12,1*	*14,6*	*26*	*23,1*	*11,9*	*13*	100
Kwik (Hg)	mg/kg	*0,04*	*0,05*	*0,037*	*0,033*	*0,033*	*0,042*	36
Zink (Zn)	mg/kg	*66*	*33,2*	*43,8*	*105*	*73,2*	*81,4*	720
PAK (AS3000)								
Anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(a)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Chryseen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Naftaleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Fenanthreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	
Minerale olie (AS3000/AS3200)								
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg	*122*	*122*	*122*	*43,8*	*122*	*122*	5000
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5	
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5	
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg	14	14	14	5	14	14	
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5	
Polychloorbifenylen (AS3000)								
PCB 28	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 52	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 101	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 118	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 138	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 153	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
PCB 180	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5	
Overig onderzoek								
som 7 polychloorbifenylen PCB28, 52, 10	ug/kg	*24,5*	*24,5*	*24,5*	*8,75*	*24,5*	*24,5*	1000
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	mg/kg	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	*0,35*	40

Resultaat voor dit monster	*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	*< IW*	

Toetsoordeel: <= Interventiewaarde
Toetsoordeel: > Interventiewaarde

Disclaimer: resultaten en eenheden uit TerraIndex Botova-service beoordelings regels

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen	
Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem [T.101]

Monster	MMG01	MMG02	MMG03	MMG04	MMG05	MMG06
Status	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond	Afgerond

Gehanteerde waarden (gemeten **of** ***ingevoerd*** **)**

Humus (%)	0,8	< 0,2	0,3	5,6	1,6	1
Lutum (%)	17	2	25	34	34	15

Parameter	Eenheid							LN	W	IND	SV
Algemene monstervoorbehandeling											
Droge stof	%	85	88	82,4	74,7	88	91,4				
Fracties (sedigraaf)											
Fractie < 2 µm	%	17	2	25	34	34	15				
Metalen (AS3000)											
Arseen (As)	mg/kg	3,59	4,89	14,6	10,3	6,71	5,45	20	27	76	76
Barium (Ba)	mg/kg	84,9	54,2	71	155	69,8	72,3				
Lood (Pb)	mg/kg	17,2	11	13,2	29,4	29,7	21,6	50	210	530	530
Cadmium (Cd)	mg/kg	0,2	0,24	0,18	0,15	0,16	0,2	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt (Co)	mg/kg	4,39	7,38	11	8,59	4,92	4,94	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg	17,7	7,24	13,8	22,3	18,7	20	40	54	190	190
Molybdeen (Mo)	mg/kg	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,5	88	190	190
Nikkel (Ni)	mg/kg	12,1	14,6	26	23,1	11,9	13	35	39	100	100
Kwik (Hg)	mg/kg	0,04	0,05	0,037	0,033	0,033	0,042	0,15	0,83	4,8	36
Zink (Zn)	mg/kg	66	33,2	43,8	105	73,2	81,4	140	200	720	720
PAK (AS3000)											
Anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(a)anthraceen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(a)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Chryseen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Fluorantheen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Naftaleen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Fenanthreen	mg/kg	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035	0,035				
Minerale olie (AS3000/AS3200)											
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg	122	122	122	43,8	122	122	190	190	500	5000
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5				
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg	10,5	10,5	10,5	3,75	10,5	10,5				
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg	14	14	14	5	14	14				
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg	17,5	17,5	17,5	6,25	17,5	17,5				
Polychloorbifenylen (AS3000)											
PCB 28	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 52	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 101	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 118	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 138	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 153	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
PCB 180	ug/kg	3,5	3,5	3,5	1,25	3,5	3,5				
Overig onderzoek											
som 7 polychloorbifenylen PCB28, 52, 10	ug/kg	24,5	24,5	24,5	8,75	24,5	24,5	20	40	500	1000
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	mg/kg	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	1,5	6,8	40	40

Resultaat voor dit monster		**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**	**Land/Nat**

Toetsoordeel: Wonen
Toetsoordeel: Industrie
Toetsoordeel: Matig verontreinigd
Toetsoordeel: Sterk verontreinigd

Disclaimer: resultaten en eenheden uit TerraIndex Botova-service beoordelings regels

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Toetsingsinstellingen	
Versie	1.0.0
Toetsingsmethode	Beoordeling BKL Grondwater voor grondwatersanering a.h.v. Landelijke BKL
	Signaleringsparameters [T.1001]

Monster	PB01
Status	Afgerond

Parameter	Eenheid		SP
Metalen (AS3000)			
Barium (Ba)	ug/l	120	625
Lood (Pb)	ug/l	1,4	75
Cadmium (Cd)	ug/l	0,14	6
Kobalt (Co)	ug/l	2,9	100
Koper (Cu)	ug/l	6,9	75
Molybdeen (Mo)	ug/l	2,3	300
Nikkel (Ni)	ug/l	8,6	75
Kwik (Hg)	ug/l	0,035	0,3
Zink (Zn)	ug/l	7	800
Aromaten (AS3000)			
Benzeen	ug/l	0,14	30
Tolueen	ug/l	0,14	1000
Ethylbenzeen	ug/l	0,14	150
m,p-Xyleen	ug/l	0,14	
ortho-Xyleen	ug/l	0,07	
Naftaleen	ug/l	0,014	70
Styreen	ug/l	0,14	300
Chloorhoudende koolwaterstoffen (AS3000)			
Dichloormethaan	ug/l	0,14	1000
Trichloormethaan (Chloroform)	ug/l	0,14	400
Tetrachloormethaan (Tetra)	ug/l	0,07	10
1,1-Dichloorethaan	ug/l	0,14	900
1,2-Dichloorethaan	ug/l	0,14	400
1,1,1-Trichloorethaan	ug/l	0,07	300
1,1,2-Trichloorethaan	ug/l	0,07	130
Vinylchloride	ug/l	0,14	5
1,1-Dichlooretheen	ug/l	0,07	10
Cis-1,2-Dichlooretheen	ug/l	0,07	
trans-1,2-Dichlooretheen	ug/l	0,07	
Trichlooretheen (Tri)	ug/l	0,14	500
Tetrachlooretheen (Per)	ug/l	0,07	40
1,1-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
1,2-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
1,3-Dichloorpropaan	ug/l	0,14	
Broomhoudende koolwaterstoffen			
Tribroommethaan (bromoform)	ug/l	0,14	630
Minerale olie (AS3000)			
Koolwaterstoffractie C10-C40	ug/l	35	600
Koolwaterstoffractie C10-C12	ug/l	7	600
Koolwaterstoffractie C12-C16	ug/l	7	600
Koolwaterstoffractie C16-C20	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C20-C24	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C24-C28	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C28-C32	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C32-C36	ug/l	3,5	600
Koolwaterstoffractie C36-C40	ug/l	3,5	600
Overig onderzoek			
som xyleen-isomeren	ug/l	0,21	70
som dichlooretheen-isomeren	ug/l	0,14	20
som 10 polyaromatische koolwaterstoffe	ug/l	0,014[S]	
som 3 dichloorpropanen (som 1,1- en 1,2	ug/l	0,42	80
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk	ug/l	0,77[S]	

Resultaat voor dit monster	**Voldoet SP**

Toetsoordeel: Overschrijding Signaleringsparameter

Disclaimer: resultaten en eenheden uit TerraIndex Botova-service beoordelings regels
S) Enkele parameters ontbreken in de som

Deze informatie wordt louter ter informatie gegeven en valt niet onder de verantwoordelijkheid van de AGROLAB Groep. Ze kan veranderen naargelang de huidige regelgeving of de organisatie van de AGROLAB Groep.

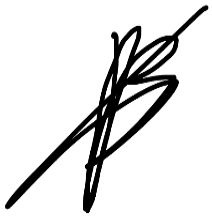
Bijlage G

Functiescheiding

Adres onderzoeklocatie:	Meleveldsestraat 2 Bergharen
Projectnummer:	251301
Datum veldwerk:	3 oktober 2025
Datum grondwatermonstername:	12 oktober 2025

"Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 1000, 2000 en de daarbij horende protocollen."

Eventuele afwijkingen van de BRL en protocollen zijn vermeld in het veldwerkverslag.

Dhr. J.G.J. (Joris) Bosvelt (persoonlijke certificaatnummer 46240/10)
Veldwerker SMV Milieukundig Veldwerk

'SMV Milieukundig verklaart dat de werkzaamheden op kantoor onafhankelijk van de opdrachtgever zijn uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 1000, 2000 en de daarbij horende protocollen."

Eventuele afwijkingen van de BRL en protocollen zijn vermeld in de rapportage.

Dhr. F. Stevens
Projectleider SMV Milieukundig Veldwerk

Snel en deskundig advies *voor jou*

Wij helpen snel en doelgericht, zodat jij verder kunt met je toekomstplannen

Zonder onnodige aanbevelingen en kostenposten

BAECX

Bodem & Asbest & Ecologie

- Meer dan 10.000 rapporten
- Vaste scherpe prijzen
- Ervaren inspecteurs
- Doelgerichte werkwijze

Bodem

Wij zijn in het bezit van de proces-certificaten BRL SIKB 1000 en BRL SIKB 2000. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om verkennend en/of nader bodem-onderzoek, asbest in grond onderzoek en partijkeuringen uit te voeren.

Asbest

Wij zijn in het bezit van een proces-certificaat Asbestinventarisatie, op basis van het Certificatieschema voor de Procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering. Dit betekent dat we gecertificeerd zijn om alle vormen van asbestinventarisatie uit te voeren.

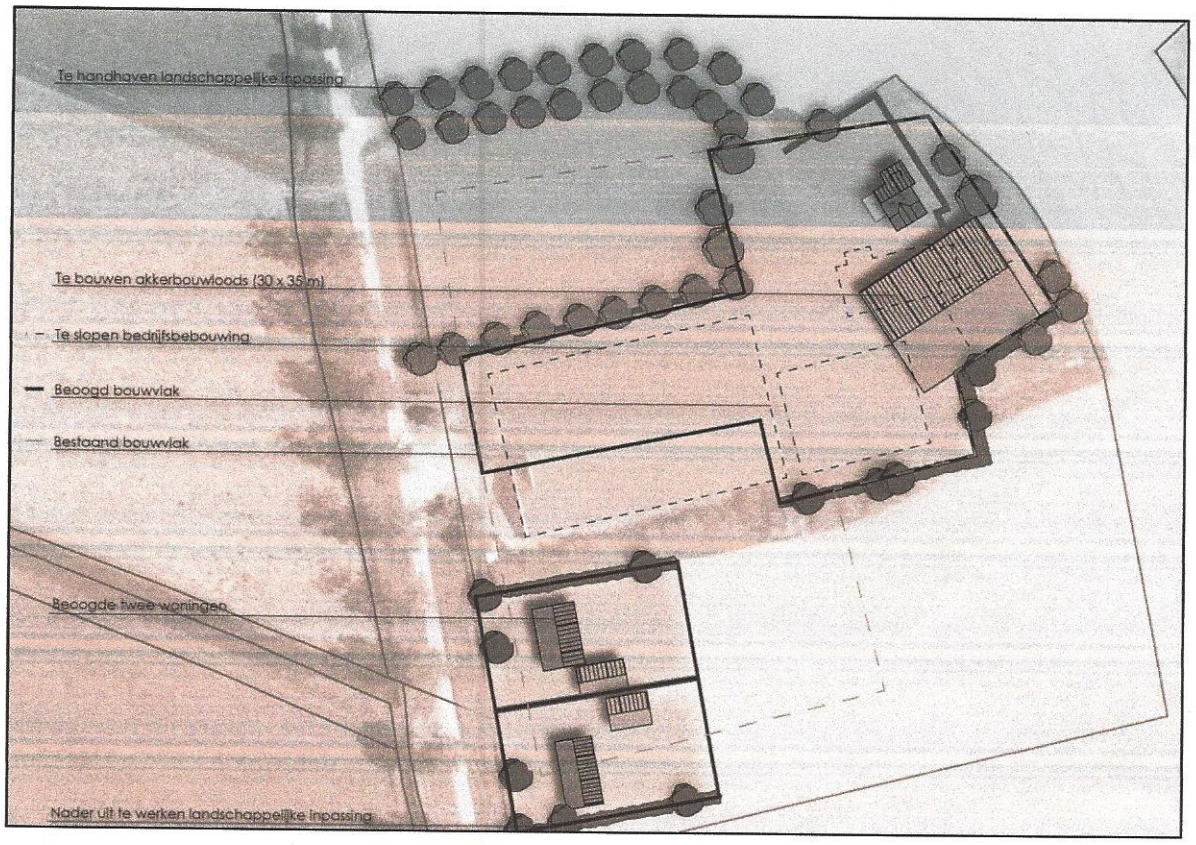
Ecologie

Wij voldoen aan de deskundigheidseisen zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt met betrekking tot ecologische deskundigheid. Dit betekent dat we niet alleen ecologische quickscans uit mogen voeren, maar ook vervolg-onderzoeken.

0342 430 110 | info@baecx.nl

baecx.nl

Bijlage 12 Omgevingsdialoog

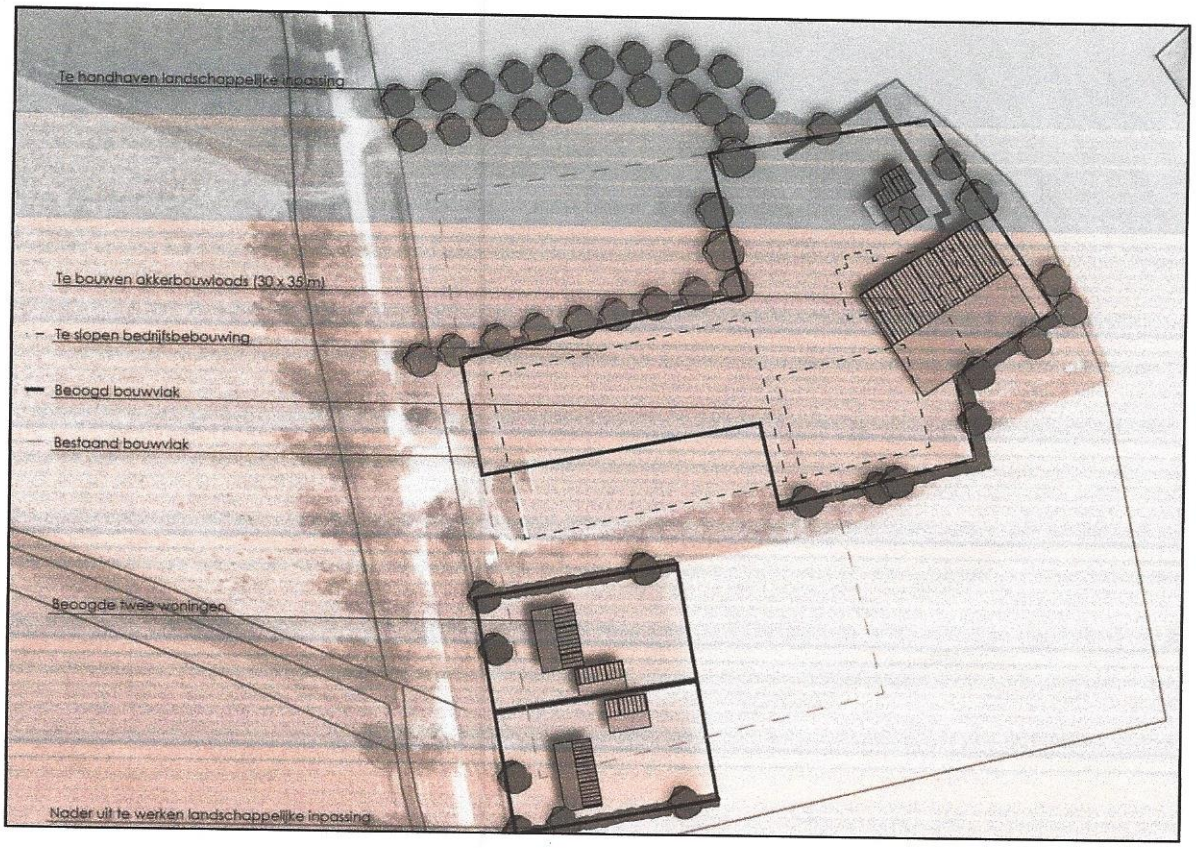
Omgevingsdialoog en hoe verder

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Gezien de doorlooptijd willen wij u vragen om dit vóór eind januari 2025 te doen. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur Van Dun Advies B.V. te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Meleveldsestraat 2 of de aanvragers aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de ruimtelijke motivatie. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen.

Naam	Hermans Bergharen VOF
Adres	Aaldeed 16 6677 AL Bergharen
Datum	27-01-2025
Handtekening	
Reactie op ontwikkeling	

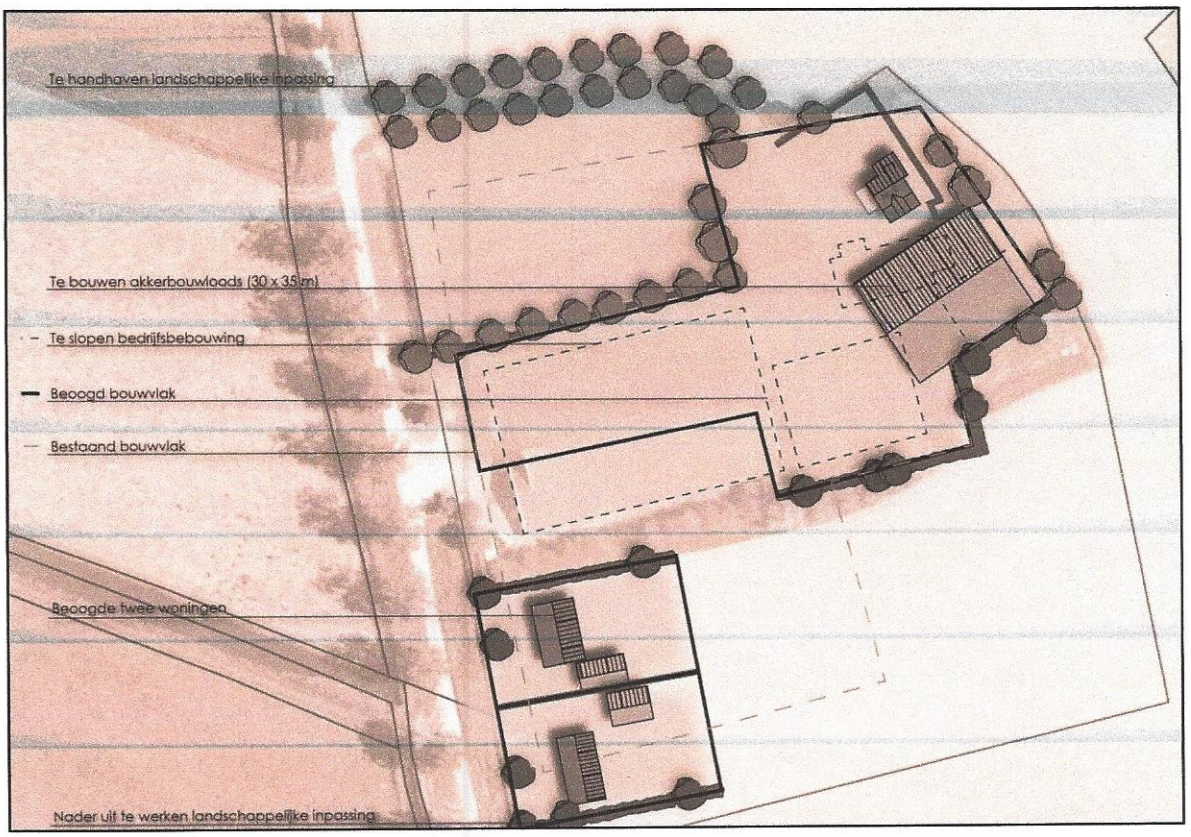
Omgevingsdialoog en hoe verder

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Gezien de doorlooptijd willen wij u vragen om dit vóór eind januari 2025 te doen. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur Van Dun Advies B.V. te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Meleveldsestraat 2 of de aanvragers aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de ruimtelijke motivatie. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen.

Naam	William van den Berg
Adres	Meleveldsestraat 4
Datum	27-01-2025
Handtekening	WBerg
Reactie op ontwikkeling	

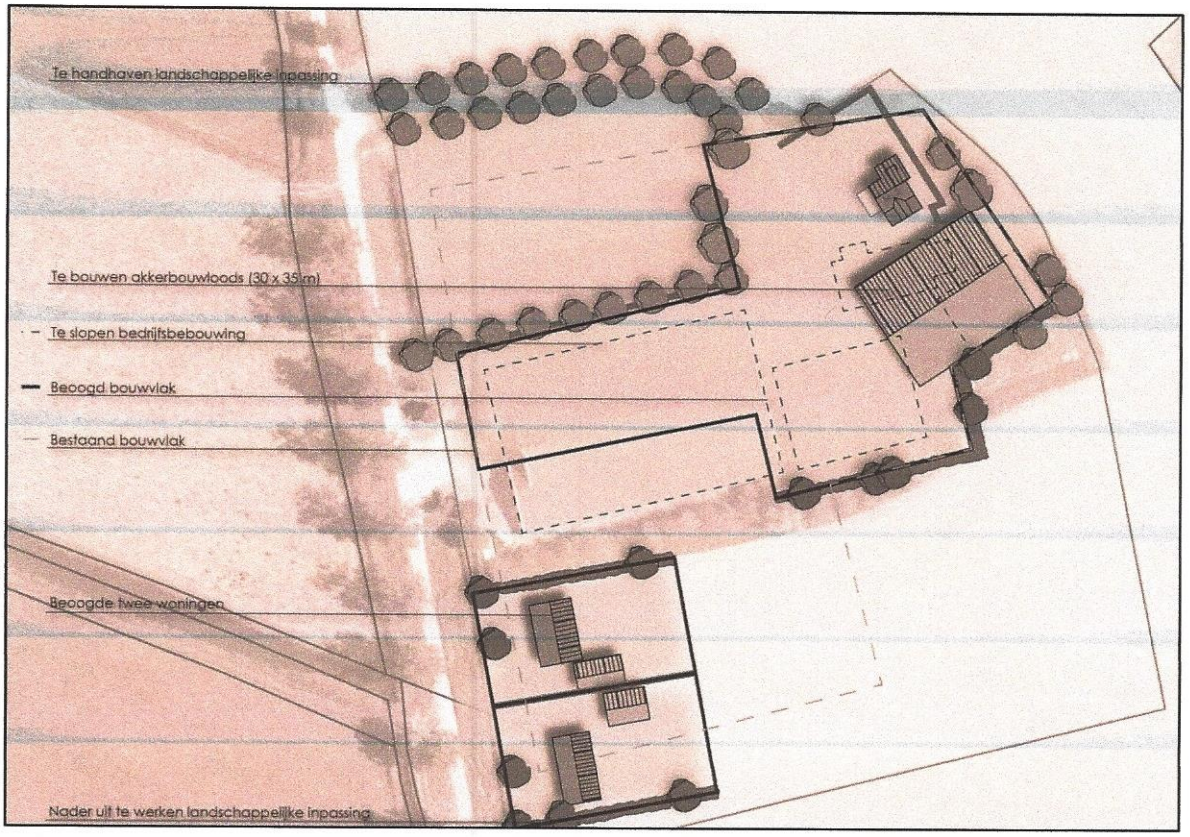
Omgevingsdialoog en hoe verder

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Gezien de doorlooptijd willen wij u vragen om dit vóór eind januari 2025 te doen. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur Van Dun Advies B.V. te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Meleveldsestraat 2 of de aanvragers aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de ruimtelijke motivatie. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen.

Naam	Ben Wouters
Adres	Aaldert 14
Datum	27-1-2025
Handtekening	B Wouters
Reactie op ontwikkeling	

Omgevingsdialoog en hoe verder

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Gezien de doorlooptijd willen wij u vragen om dit vóór eind januari 2025 te doen. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur Van Dun Advies B.V. te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Meleveldsestraat 2 of de aanvragers aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de ruimtelijke motivatie. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan de Meleveldsestraat 2 te Bergharen.

Naam	Simone en Antoinette Lighthart
Adres	Meleveldsestraat 10, 6631KR Hoosen
Datum	28 januari 2025
Handtekening	A Lighthart
Reactie op ontwikkeling	

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7587
Extern Zaak ID	Z/25/308507
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.f
Titel	308507 Beslisnota TAM-omgevingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
308507 Beslisnota TAM-omgevingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Motivering
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Plankaart
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Regels
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg Bijlagen bij motivering

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. TAM-omgevingsplan 'Parallelweg Batenburg' ongewijzigd vast te stellen.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. TAM-omgevingsplan ‘Parallelweg Batenburg’ ongewijzigd vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/308507

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: TAM-omgevingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg

Collegedatum: 24 maart 2026

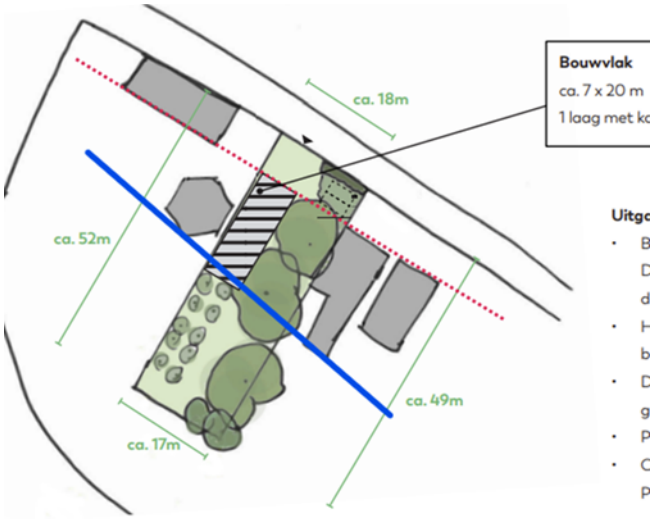
Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. TAM-omgevingsplan ‘Parallelweg Batenburg’ ongewijzigd vast te stellen.

Aanleiding

De initiatiefnemer wil een levensloopbestendige woning op het perceel Parallelweg naast 2b in Batenburg bouwen. Op het perceel bevindt zich geen bebouwing. Op de naastgelegen percelen staan wel woningen, dicht bij de erfgrens. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit grasland. De woning is bedoeld voor de initiatiefnemer en sluit aan bij de vraag naar levensloopbestendige huizen in Batenburg. De nieuwe woning wordt levensloopbestendig. Dat betekent dat alle belangrijke ruimtes, zoals de slaapkamer en badkamer, op de begane grond komen. De woning wordt gebouwd volgens moderne, duurzame richtlijnen. Daarnaast komen er extra maatregelen zodat het een nul-op-de-meter woning wordt.

Op 15 juli 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten om mee te werken aan dit plan. In een realisatieovereenkomst zijn afspraken vastgelegd over duurzaamheid, levensloopbestendigheid, voorwaarden voor medewerking, recht van overpad en eventuele schadevergoeding. Het ontwerp van het TAM-omgevingsplan heeft van 18 december 2025 tot en met 28 januari 2026 ter inzage gelegen. Er zijn geen reacties (zienswijzen) binnengekomen. Uw raad kan nu besluiten om het plan vast te stellen en het ter inzage te leggen voor beroep.

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkt nog niet goed genoeg. En het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert nog niet goed genoeg voor het publiceren van een wijziging omgevingsplan. Dit is een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat komen waarin we ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk kunnen maken, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan.

Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch dus een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het een omgevingsplan.
Zo kan de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, ook al kunnen we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
15 juli 2024	**Besloten principemedewerking te verlenen aan het initiatief onder voorwaarden (Z/23/121708)**
9 december 2025	**Vaststellen ontwerp omgevingsplan Parallelweg naast 2b (Z/25/308507)**

Gewenst resultaat
Het toevoegen van een woning naast de Parallelweg naast 2b Batenburg.

Argumenten
1.1 *Op 23 april 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten medewerking aan het voorliggende plan te verlenen.*

1.2 *Er is geen zienswijze op het plan ingediend.*
Op 17 december 2025 is in het Gemeenteblad kennis gegeven van het feit dat het ontwerpplan voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage ligt. Gedurende deze periode is geen zienswijze binnen gekomen.

1.4 *Met de initiatiefnemer is een anterieure overeenkomst gesloten.*
Met de gesloten anterieure overeenkomst is het verhaal van de gemeentelijke kosten zeker gesteld. Hierin zijn alle afspraken met de initiatiefnemer vastgelegd. In het geval er sprake is van claimbare nadeelcompensatie zijn deze kosten voor de initiatiefnemer**.**

Tegenargumenten en risico's
1.1 Het is mogelijk beroep in te dienen tegen de wijziging omgevingsplan.
Tegen de uiteindelijke vaststelling van het omgevingsplan door de gemeenteraad kunnen belanghebbenden beroep bij de Raad van State instellen.

Financiële gevolgen
Het plan wordt voor rekening en risico van de initiatiefnemer uitgevoerd. Om de gemeente te vrijwaarden van nadeelcompensatie aanspraken is er voor de definitieve vaststelling een anterieure overeenkomst afgesloten.

Communicatie
De vaststelling van het omgevingsplan wordt door ons college bekendgemaakt in de het Gemeenteblad. In 'De Wegwijs' wordt een verwijzing naar de officiële bekendmaking in het Gemeenteblad opgenomen. Het vastgestelde omgevingsplan kan door eenieder worden bekeken op de landelijke website https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart.

Inwonersparticipatie
Op 12 mei 2025 zijn omwonenden tijdens een bijeenkomst geïnformeerd over het plan. Uit deze omgevingsdialoog blijkt dat er geen bezwaren zijn tegen het plan.

Uitvoering of Vervolgstappen
Tegen het vastgestelde omgevingsplan staat er gedurende een termijn van zes weken beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State. Dit heet een beroepschrift. Alleen belanghebbenden en iedereen die een zienswijze heeft ingediend over het ontwerp-omgevingsplan kunnen beroep instellen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg

Inhoudsopgave

Motivering (printversie) 3

Motivering (printversie)

Kaader stadsadvies

19 februari 2026, versie vastgesteld

Ruimtelijke motivering

Parallelweg Batenburg

NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01

Kaader stadsadvies

Colofon

KAAder stadsadvies

Kampen | Rotterdam

T. 06 2449 1848

info@kaader.nl | www.kaader.nl

NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	6
2.	Bestaande en nieuwe situatie	10
3	Beleidskaders	14
4.	Milieu- en omgevingsaspecten	28
5.	Juridisch-bestuurlijke aspecten	47
6.	Economische uitvoerbaarheid	50
7.	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
8.	Evenwichtige toedeling van functies aan locaties	52

Hoofdstuk 1

Inleiding

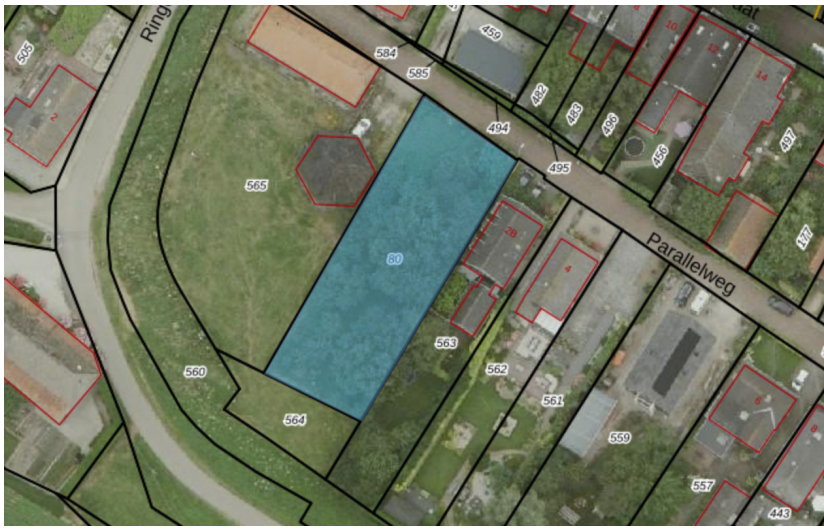
1.1 Aanleiding

Voor u ligt de ruimtelijke motivering behorend bij het TAM-omgevingsplan (Tijdelijk Alternatieve Maatregel) voor de locatie Perceel 80 aan de Parallelweg in Batenburg. Op deze locatie is de ontwikkeling van één woning voorzien.

Voor het betreffende perceel aan de Parallelweg is in het vigerende omgevingsplan geen mogelijkheid opgenomen om de woning te realiseren. In het daarvoor geldende bestemmingsplan was een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de realisatie van één vrijstaande woning. Om de woning ook daadwerkelijk te kunnen realiseren is daarom een wijziging van het omgevingsplan nodig. Deze wijziging zal dus middels een TAM-omgevingsplanprocedure worden geregeld. Dat betekent o.a. dat dit plan als hoofdstuk 22p wordt ingevoegd in het omgevingsplan Wijchen.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt aan de Parallelweg in Batenburg. Het kadastraal perceel is nummer 80, gelegen ten noordwesten van huisnummer 2B. Het perceel is 885 m2 groot.

Ligging en begrenzing planlocatie

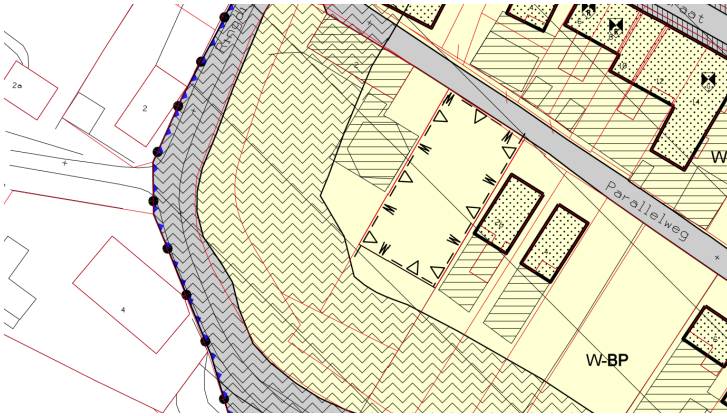
1.3 Vigerende planologische situatie en voorwaarden

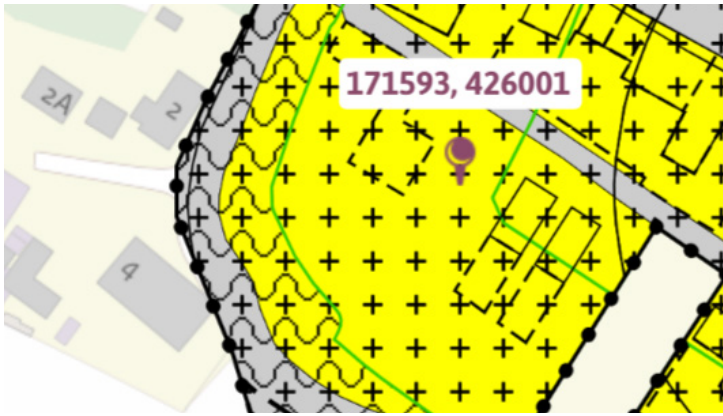
Vorig bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het Omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) 'Stedelijk gebied Wijchen' (vastgesteld 30 01 2025). In dit plan heeft het plangebied de bestemming Wonen

- beeldbepalend 1', maar is geen bouwvlak ter plaatse opgenomen.

De mogelijkheid om een bouwvlak op te nemen was voorzien in het bestemmingsplan 'Kern Batenburg 2008'. De bouw van een woning was niet zondermeer mogelijk. Er was echter wel voorzien in een 'wijzigingsbevoegdheid'. Deze biedt de mogelijkheid om een woning toe te voegen.

Burgemeester en wethouders konden voorzien in een bouwvlak voor een vrijstaande woning (alsmede een 'zone aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen') met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. de vrijstaande woning bestaat uit één bouwlaag met kap en is qua situering en uitstraling passend in het beeld van de Parallelweg;

b. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de belangen van derden worden niet onevenredig geschaad;

c. een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, hetgeen onder andere inhoudt dat geen onevenredige hinder kan worden verwacht vanuit omliggende bedrijven;

d. de geluidbelasting vanwege het wegverkeer van geluidgevoelige gebouwen mag niet hoger zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrens waarde, of een verkregen hogere grenswaarde;

e. er wordt aangetoond dat de milieukundige gesteldheid van de bodem geen belemmering vormt voor de woonfunctie;

f. overige niet eerder genoemde milieukundige aspecten worden in acht genomen.

Brief / reactie op principeverzoek

In haar brief van 16 juli 2024 stelt de gemeente Wijchen in reactie op het ingediende principeverzoek de volgende aanvullende voorwaarden:
- er moet sprake zijn van een levensloopbestendige woning;
- de woning dient een nul-op-de-meter-woning te worden;
- er dient natuurinclusief te worden gebouwd;
- de bebouwing dient buiten de bouwgrens van het waterschap te blijven (dijkzijde);
- de woning (hoofdgebouw) dient op minimaal drie meter afstand tot de zijdelingse perceelsgrenzen te worden gebouwd;
- er dient een omgevingsdialoog te worden gevoerd.

Vigerend omgevingsplan

Binnen het vigerende omgevingsplan 'Stedelijk gebied Wijchen' geldt - naast bovenstaande - nog een aantal andere aspecten dat van toepassing is op de planlocatie:

- Waarde - Archeologie 2
- Waarde - Beschermd stadsgezicht
- Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied
- Gebiedsaanduiding - Vrijwaringszone - dijk 1

In voorliggende motivering wordt aangetoond dat aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan.

Binnen de inmiddels geldende Omgevingswet kunnen afwijkingen / wijzigingen van het vigerende omgevingsplan worden overwogen als er sprake is van een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. In dit geval is gekozen voor een TAM-omgevingsplanprocedure. Hierbij wordt beoordeeld of de plannen aansluiten bij de gemeentelijke beleidsuitgangspunten en of er een goede ruimtelijke motivering is.

1.4 Procedure

'TAM' staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-omgevingsplan is het mogelijk om met de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen en bijbehorende software het omgevingsplan te wijzigen.

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is onderkend dat de planapplicaties voor het maken en publiceren van het omgevingsplan in combinatie met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vaak nog onvoldoende functioneren. Daarom is het TAM-omgevingsplan mogelijk gemaakt. Dit TAM-omgevingsplan is dus opgesteld op basis van de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen.

Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk (i.c. hoofdstuk 22p) van het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk zal het verwerkt worden in het definitieve omgevingsplan.

1.5 Leeswijzer

De bestaande en toekomstige situatie worden in hoofdstuk 2 beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het beleid beschreven dat relevant is voor deze ontwikkeling. In hoofdstuk 4 wordt de uitvoerbaarheid beschreven, waarbij aandacht wordt gegeven aan de milieutechnische en planologische randvoorwaarden. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2

Bestaande en nieuwe situatie

2.1 Bestaande situatie plangebied

In de huidige situatie is er sprake van één kadastraal perceel aan de Parallelweg in Batenburg (kadastraal nummer 80). Dit perceel is ca. 885 m2 groot.

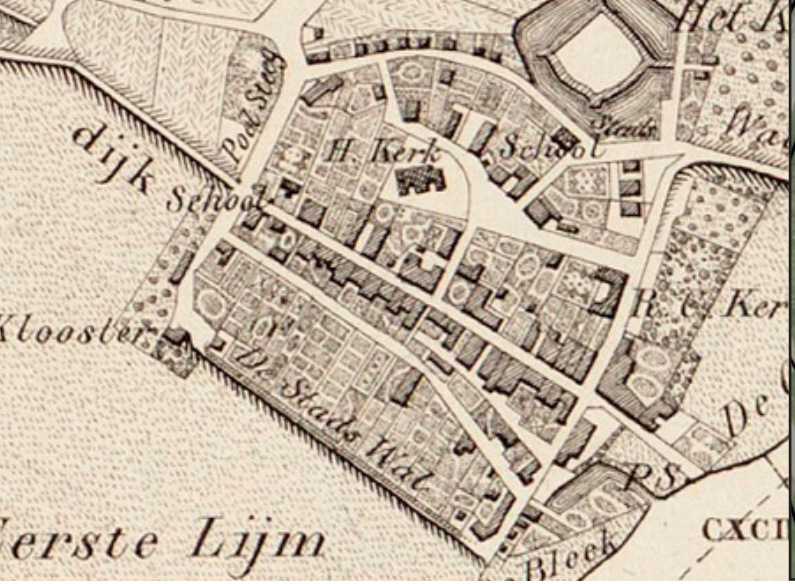
2.1.1 Historische en huidige context

Het perceel ligt aan de zuidelijke rand van het historische stadje Batenburg. In het centrum van het stadje staat de kerk. Daar direct ten zuiden van ligt de Grootestraat. Dit is van oorsprong de belangrijkste doorgaande straat door het stadje. Hier ligt de rooilijn van de bebouwing nagenoeg direct aan de weg. Deze heeft dus een wat stedelijk karakter.

Parallel aan de Grootestraat ligt de Parallelweg. Aan de noordzijde van de Parallelweg lagen vroeger de achtertuinen en schuren van de woningen

Historische situatie

Huidige situatie perceel

aan de Grootestraat. Aan de zuidzijde van de Parallelweg stond lange tijd heel weinig bebouwing en was het open en groen tot aan de zuidelijker gelegen stadswal. Dit is geleidelijk aan veranderd.

In de huidige situatie bevinden zich hier ook voortuinen en woningen. Het straatbeeld is groen en wisselend door een verspringende rooilijn (soms schuren, soms woningen). De (beuken)hagen creëren enige structuur in de straat.

2.1.2 Huidige perceel

Op het perceel bevindt zich geen bebouwing. Er staat wel bebouwing op de naburige percelen, nagenoeg strak op de erfgrens.

Het westelijke deel van het perceel bevat een aantal jongere laagstam fruitbomen. Aan de zuidoostzijde staat een tweetal grotere bomen. Aan de oostzijde, tegen de naburige bebouwing staat een flinke heester. Het maaiveld is voor het overgrote deel onverhard en voorzien van gras.

.

Hoofdstuk 2

Bestaande en nieuwe situatie

2.2 Nieuwe situatie

Het perceel ligt binnen de wijzigingsbevoegdheid van het vorige bestemmingsplan, waardoor het in principe mogelijk was om een woning toe te voegen. In de vigerende planologische situatie ligt het perceel binnen de woonbestemming, maar heeft het geen bebouwingsmogelijkheid.

In de beoogde situatie zal er op het perceel een woning worden toegevoegd. Hoe deze er exact uit gaat zien, is op dit moment nog niet bekend, maar voorliggende motivering geeft wel de verschillende kaders aan die van toepassing zijn. Daarbinnen dient de nieuw te bouwen woning te worden ontwikkeld.

Het uitgangspunt voor de ontwikkeling van het perceel is het behoud van de grote boom (eik). De grotere appelboom die er op dit moment staat, is aan het einde van zijn levensduur en staat de eik ook in de weg. Deze appelboom zal dus worden gekapt. Er wordt een deel van de kleine boomgaard herplant om ruimte te maken voor de woning, Door de herplant en de overige te behouden groen elementen past het geheel binnen de bestaande landschappelijke structuur.

De nieuwe bebouwing past binnen de rooilijnstructuur van de naastgelegen woningen en de straat, zodat een harmonieuze straatwand ontstaat.

De ontsluiting van het perceel vindt plaats via de Parallelweg, waarbij rekening wordt gehouden met een veilige en logische verkeersafwikkeling. Parkeren wordt volledig op eigen terrein opgelost om overlast in de openbare ruimte te voorkomen.

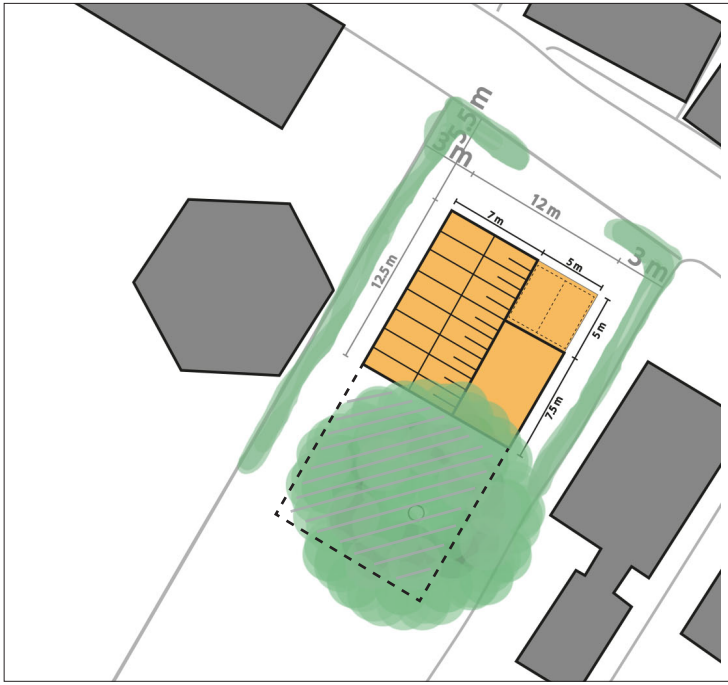
Het plan voldoet aan de gestelde voorwaarden binnen het omgevingsplan en past binnen de kaders van een Kleinschalig Woningbouwinitiatief. De gemeente Wijchen heeft mede daarom het plan ook in behandeling genomen.

Voorliggende motivering toont aan dat het plan voldoet aan de verschillende gestelde planologische voorwaarden, zoals genoemd in het vorige hoofdstuk. Aanvullend zal - als toetsingskader voor het te zijner tijd verlenen van de omgevingsvergunning - een aantal nadere voorwaarden worden gesteld. Deze zijn opgenomen in een compact beeldkwaliteitsdocument (zie bijlage 1). De voorwaarden luiden als volgt:

* alle hoofd- en bijgebouwen dienen binnen het getekende bouwvlak te vallen (oranje vlak) (getekende bebouwing is indicatief);
• max 70% bebouwd;
* goot / nokhoogte: maximaal 4,5 / 8,0 meter;
• dwarskap op hoofdgebouw verplicht;
• maximaal 70% van de breedte van het bouwvlak bebouwd met hoofdgebouw;
• bijbehorende bouwwerken minimaal 5 meter achter de voorgevel van het hoofdgebouw en in het bouwvlak of de zone achter het bouwvlak (gestippeld);
• erfafscheidingen met hagen, bestaande eikenboom behouden;
• vormgeving als schuurwoning.

Deze voorwaarden zorgen ervoor dat de nieuw te bouwen woning qua schaal en uitstraling (kleinschalig, beperkte hoogte, materialisering en detaillering als 'schuurwoning') past binnen de ruimtelijk-historische context en deze versterkt. Het beeldkwaliteitsplan is door de Adviescommissie Omgevingskwaliteit goedgekeurd.

Indicatieve situatie

2.3 EFTAL

De ruimtelijke ingreep is - met het oog op evenwichtige toedeling van functies aan locaties en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving - mogelijk. Het initiatief past binnen de vigerende ruimtelijke context en is in te passen in de vigerende planologische situatie.

Voorliggende procedure toont op nadere onderdelen aan dat de ontwikkeling past binnen de gestelde kaders en de vigerende voorwaarden.

Hoofdstuk 3

Beleidskaders I Nationaal

De gemeente is in principe vrij in de keuze van het te voeren beleid. De wetgeving in Nederland gaat er wel vanuit dat er rekening wordt gehouden met het beleid van hogere overheden. De gemeente is niet verplicht om dit beleid te volgen, maar een afwijking daarvan moet wel duidelijk gemotiveerd worden. Daarnaast zijn er instructieregels in omgevingsverordeningen en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In dit hoofdstuk wordt ingegaan op relevant rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk beleid en gemotiveerd getoetst.

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven.
De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:
• Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
• De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
• Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
• Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Toets aan de Nationale Omgevingsvisie

Voor de Rijksdoelen worden door het Rijk 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Om de 13 nationale belangen door te laten werken in ruimtelijke plannen van lagere overheden zijn naast de SVIR het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2014) en de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening (Rarro, 2014) in werking getreden.

Ten aanzien van onderhavig plan geldt dat de ontwikkeling geen specifieke betrekking heeft op de nationale belangen die in het Barro of Rarro worden genoemd. Wel past het plan binnen de prioriteiten die worden gesteld:
- het voorziet in een klimaatadaptieve ontwikkeling doordat de bouw en het gebruik duurzaam zal worden uitgevoerd en het plangebied zal voldoen aan de regels van het waterschap ten aanzien van verharding en waterafvoer;
- het plan voorziet in een sterkere mix van functies in bestaand stedelijk gebied;
- het plan voorziet in behoud en versterking van de aanwezige waarden (m.n. cultuurhistorie en groen).

3.1.2 Instructieregels rijk (AMvBs)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):
1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:
• De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
• Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
• Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
• Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
• Beschermenvan landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
• Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
• Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening,

Hoofdstuk 3

Beleidskaders I Nationaal

rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
• Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

Al deze aspecten komen in voorliggende motivering aan de orde.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken moeten worden getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Beoordeeld moet dan worden of sprake is van een nieuw beslag op de ruimte. Daarvan is in het beginsel sprake als het nieuwe ruimtelijke besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan er op grond van het voorheen geldende planologische regime aanwezig was, of kon worden gerealiseerd.

Daarnaast volgt uit jurisprudentie dat wanneer het om een functiewijziging gaat, moet worden beoordeeld of er sprake is van een naar aard en omvang zodanige functiewijziging, dat desalniettemin gesproken kan worden van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Vervolgens moet de behoefte aan de ontwikkeling worden gemotiveerd.

In artikel 1.1.1 onder i van het Bro is een nadere omschrijving van het begrip stedelijke ontwikkeling vastgelegd. Als stedelijke ontwikkeling wordt genoemd: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.' In het Bro is geen ondergrens voor de minimale omvang vastgelegd. Of er sprake is van een stedelijke ontwikkeling wordt bepaald door de aard en omvang van de ontwikkeling in relatie tot de omgeving. Voor woningbouwlocaties geldt o.b.v. jurisprudentie dat vanaf 12 woningen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling.

I

Toets aan de Ladder van duurzame verstedelijking

Omdat dit plan slechts één woning toevoegt, Daarmee is de ontwikkeling, gelet op de omvang, niet als 'stedelijke ontwikkeling' te classificeren. De 'ladder voor duurzame verstedelijking' hoeft daarom niet verder te worden doorlopen. Hierdoor is een onderbouwing van de behoefte niet vereist, en voldoet het bestemmingsplan aan de laddertoets.

3.1.4 Conclusie nationaal beleid

Het Rijk staat de planontwikkeling, gezien het karakter van het plan, niet in de weg. De voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de uitgangspunten zoals verwoord in de Nationale Omgevingsvisie en de Ladder voor duurzame verstedelijking.

Hoofdstuk 3

Beleidskaders I Provinciaal

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'

De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal:

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke

doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

3.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stelen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Toets aan de Provinciale Omgevingsvisie en - verordening

Het plan voorziet in het realiseren van een extra woning in bestaand stedelijk gebied en voldoet aan de verschillende eisen t.a.v. de kwaliteit van de leefomgeving, duurzaamheid en klimaatadaptatie.

3.2.3 Conclusie provinciaal beleid

Voor de beoogde ontwikkeling zijn er geen belemmeringen vanuit de Omgevingsvisie.

Hoofdstuk 3

Beleidskaders | Regionaal

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.

De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:
1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaatadaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing
6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema's als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken.

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo'n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen is 2.060 woningen. In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters.

Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 405.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het

middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (tussen € 900 en € 1185, prijspeil 2025).

Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd. Aanvullend op het bouwprogramma wordt ingezet op extra kansen door betere benutting van de bestaande woningvoorraad, herstructurering of transformatie van bestaand vastgoed. Transformatie van zelfstandige woningen naar woonruimten voor meerdere kleine huishoudens met gemeenschappelijke voorzieningen biedt kansen. Ook flexibele en tijdelijke woningen en vernieuwende bouwconcepten bieden kansen, waardoor op een snelle manier voorzien kan worden in de woningbehoefte. Daarnaast spant de regio zich in om sterke, toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken te realiseren. Er wordt gezorgd voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten. Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen.

Partijen werken samen aan een regionaal programma circulair en conceptueel bouwen. De regio spant zich in om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% van het aantal woningen industrieel te laten bouwen. En om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% minder primaire grondstoffen in projecten te gebruiken. Ook wordt klimaatbestendigheid meegenomen in het ontwerp van gebouwen en buitenruimte.

Toets aan de Woondeal

Het toevoegen van één woning op de planlocatie maakt reeds sinds 2008 deel uit van het bestemmingsplan. Om onduidelijke redenen is er in het zeer recent vastgestelde vigerend omgevingsplan geen bouwvlak opgenomen.

De toevoeging van de woning vindt plaats binnen bestaand stedeljk gebied. Het woningtype sluit aan op de ter plaatse aanwezige karakteristieken en biedt mogelijkheden voor levensloopbestendige bouw. Ook zal het plan moeten voldoen aan de verschillende verduurzamingseisen. Daarmee past het binnen de Woondeal.

3.3.2 Waterschap

Het plangebied ligt in de beschermingszone van een waterkering, wat betekent dat bouwen aan strikte voorwaarden moet voldoen om de waterveiligheid te waarborgen. Het waterschap heeft als uitgangspunt dat bebouwing geen invloed mag hebben op de stabiliteit van de dijk en de afvoer van hemelwater.

In overleg met het Waterschap Rivierenland zijn de regels en randvoorwaarden voor bouwen in deze zone vastgesteld. De woning en de bijbehorende bouwwerken worden - ondanks dat ze in de gebiedsaanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 1' vallen - zodanig gepositioneerd dat ze geen invloed hebben op de veiligheid van de waterkering.

Het plan valt binnen de drempelwaarden van particuliere verharding. Het hemelwater wordt afgekoppeld en via het bestaande gemeentelijke gescheiden rioolstelsel afgevoerd.

Door deze maatregelen wordt voldaan aan de eisen van het waterschap en vormt waterveiligheid geen belemmering voor de ontwikkeling.

Hoofdstuk 3

Beleidskaders | Gemeente

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Omgevingsvisie gemeente Wijchen

De Omgevingsvisie Wijchen 2024 is een strategisch beleidsdocument dat richting geeft aan de fysieke leefomgeving tot 2035. Het is gebaseerd op het Strategisch Kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen' en sluit aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. De visie is integraal en behandelt thema's als wonen, werken, mobiliteit, duurzaamheid, gezondheid en sociale cohesie.

Hoofddoelen

- Voldoende woningen: Groei naar 45.000–50.000 inwoners. Realisatie van 2.060 woningen in de periode 2022-2030, met focus op betaalbare huur/koop (67%, waarvan min. 30% sociale huur). Verder zetten we in op flexibele woonvormen. Inbreiding gaat boven uitbreiding, maar met behoud van dorps karakter.
- Aantrekkelijke wijken en kernen: Investeren in groene, klimaatbestendige wijken. Versterking van sociale cohesie, multifunctionele voorzieningen en behoud van cultuurhistorie en biodiversiteit.
- Iedereen aan het werk: Aantrekkelijk vestigingsklimaat, revitalisering bedrijventerreinen, stimulering MKB, circulaire economie en huisvesting internationale werknemers.
- Sterke en sociale samenleving: Preventie boven zorg, inclusieve wijken, spreiding woonzorgvastgoed, aandacht voor kwetsbare groepen en een veilige leefomgeving.
- Energieneutraal en fossielvrij: Versnelling energietransitie, zonnepanelen op daken, windenergie op geschikte locaties, verduurzaming woningvoorraad, lokale energiestrategie (RES 2.0) en waterbewuste inrichting.

Ruimtelijke uitgangspunten

- Ruimtegebruik: Slimme, meervoudige benutting van ruimte. Inbreiding waar mogelijk, uitbreiding onder voorwaarden.

- Groenblauw raamwerk: Sturend voor ruimtelijke ontwikkeling. Versterking ecologische en recreatieve netwerken.

- Mobiliteit: Duurzame en slimme mobiliteit, snelfietsroutes, deelmobiliteit, verbetering OV-verbindingen.

- Buitengebied: Visie in ontwikkeling. Focus op duurzame landbouw, natuurbeheer, recreatie en energie.

Woningbouw

De gemeente Wijchen streeft naar een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de behoeften van inwoners in alle levensfasen, met specifieke aandacht voor één- en tweepersoonshuishoudens, jongeren, ouderen en mensen met een beperking. Om de woonopgave betaalbaar te houden, is het uitgangspunt dat minimaal 67% van de nieuwbouwwoningen binnen het betaalbare segment valt, waarvan ten minste 30% bestaat uit sociale huur. Tegelijkertijd wordt ruimte geboden aan innovatieve woonvormen zoals tiny houses, hofjeswoningen, meergeneratiewoningen, woningsplitsing en woonzorgcombinaties.

De voorkeur gaat uit naar woningbouw binnen bestaande kernen, waarbij het dorpse karakter behouden blijft. Uitbreiding buiten het bestaand stedelijk gebied is mogelijk, mits dit zorgvuldig gebeurt en voldoet aan ruimtelijke en ecologische randvoorwaarden.

Nieuwe woningen moeten klimaatbestendig zijn. Hierbij zijn groene wijken en circulair bouwen belangrijk. Er is een minimum van van 25% circulariteit in 2025 en 50% vanaf 2030.

Woonzorgvoorzieningen worden geïntegreerd in de wijk. Er is aandacht voor spreiding van woonzorgvastgoed, levensloopbestendige woningen en beschut wonen, zodat een inclusieve en toegankelijke woonomgeving ontstaat voor iedereen.

Toets aan de Omgevingsvisie

Het plan voorziet in één vrijstaande woning in de historische kern van Batenburg. Op een aantal punten sluit deze ontwikkeling aan op de speerpunten uit de Omgevingsvisie: de woning versterkt de aantrekkelijkheid van de kern door haar zorgvuldige cultuurhistorische inpassing. Ook zal de woning energieneutraal worden ontwikkeld. Verder is het

mogelijk om een woning te ontwikkelen die passend is.

Qua betaalbaarheid zal de woning waarschijnlijk niet in de categorie 'betaalbaar' vallen. Hier zijn de voorwaarden vanuit stedenbouw en cultuurhistorie debet aan. Een woning in de betaalbare categorie zou geenzins passend zijn in de (cultuurhistorische) context.

3.5.2 Woonvisie

In de Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028 (vastgesteld 30 mei 2024) wordt omschreven hoe de gemeente zich de komende jaren zal inzetten om prettig wonen voor iedereen mogelijk te maken.

De visie richt zich op vijf ambities:

1. Een toekomstbestendige woningvoorraad. Er wordt gewerkt aan de volgende deelambities:
• Inzetten op verduurzaming van woningen.
• Investeren in de kwaliteit van de bestaande woningen en woonomgeving.
• Mogelijkheden creëren voor woningaanpassingen. Inwoners krijgen de mogelijkheid om zo lang mogelijk comfortabel te wonen op de plek die zij willen, ook als zij een zorgvraag krijgen.
• Nieuwe woningen toevoegen in de bestaande voorraad. Er wordt gezocht naar meer mogelijkheden om woningen toe te voegen binnen de bestaande voorraad, bijvoorbeeld woningsplitsing, woningdelen en transformatie van ander vastgoed naar wonen.

2. Nieuwe woningen, passend bij de behoefte. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:

• Toevoegen van een divers woningaanbod: in ieder geval 2.060 woningen tot en met 2030. Dat is in lijn met de Woondeal 2.0. Met een ruime planvoorraad van 130% wordt geanticipeerd op eventuele planuitval. Er wordt ingezet op een divers aanbod. De vraag naar compactere, levensloopgeschikte en gezamenlijke woonconcepten groeit. Ook wordt ingezet op doorstroming.

• Sturen op een betaalbaar programma. De gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 405.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (tussen € 900 en € 1185, prijspeil 2025). Het grootste deel van de opgave landt in de kern Wijchen. Ook in de andere kernen wordt naar mogelijkheden gezocht, passend bij de schaal van de kern.

• Bouwen aan kwaliteit. Er wordt ingezet op nieuwe woningen met een hoge kwaliteit: woningen die duurzaam en klimaatbestendig zijn, die zoveel mogelijk circulair en natuurinclusief gebouwd worden.

• Behouden betaalbaar aanbod.

• Inspelen op een veranderende behoefte. Er wordt gezorgd voor voldoende plannen, en er wordt flexibiliteit geboden binnen de omgevingsplannen.

3. Versnellen door slim samenwerken en prioriteren. Er wordt gewerkt via de volgende sporen:
• Inzetten op 260 woningen per jaar. Er wordt met name ingezet op Wijchen-West en Huurlingsedam. Ook worden mogelijkheden geboden aan andere locaties, ook in de kleinere kernen, van verschillende omvang. CPO-projecten vallen hier ook onder.
• Samenwerken met ontwikkelende partijen en de regio.
• Flexwoningen toevoegen. Vooralsnog wordt ingezet op het realiseren van 150 flexwoningen voor de periode 2022 tot en met 2030.

4. Woonaanbod voor alle inwoners. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
• Passende woonmogelijkheden bieden voor alle doelgroepen. Er wordt geïnvesteerd in voldoende (nieuwe) woonruimte voor verschillende aandachtsgroepen. Op gemeenteniveau is het streven dat de helft van de nieuwbouwwoningen levensloopgeschikt is.
• Slim faciliteren van wonen en zorg/ondersteuning. Er wordt gezocht naar woonmogelijkheden die aansluiten op de zorg- of ondersteuningsvraag van mensen. Inwonersinitiatieven voor woonzorgconcepten worden gestimuleerd en met de 'Zorg-voor-elkaar' woningen wordt er ruimte geboden om bijgebouwen te gebruiken voor het ontvangen of verlenen van zorg. Daarnaast wordt met nieuwbouw ingezet op het toevoegen van levensloopgeschikte woningen en
eventueel geclusterde, beschermde of
beschutte woonvormen.
• Inzet op gemengde en gevarieerde buurten.

5. Leefbare kernen en buurten. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
• Behouden en versterken van het groene, dorpse karakter. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar vrijkomend (maatschappelijk) vastgoed om woning te realiseren. Inbreiding betekent desalniettemin dat op sommige plekken compacter of hoger moet worden gebouwd. Vooral bij ontwikkelingen in de kern Wijchen wordt meer ruimte gegeven aan hogere woongebouwen. Uitgangspunt is dat de woningbouw bijdraagt aan het gemengder maken van kernen en buurten, en de ruimtelijke kwaliteit versterkt.
• Versterken van sociale cohesie. Er wordt onder-

steuning geboden aan CPO-projecten.
• Inzetten op toegankelijke kernen en buurten.
• Woonomgeving aanpassen aan het klimaat van morgen. Er wordt waterrobuust en klimaatbestendig ontwikkeld.

Toets aan de Woonvisie

Het plan voorziet in één vrijstaande woning in de historische kern van Batenburg. In de basis sluit deze ontwikkeling aan op de ambities van de Woonvisie. Er zal een duurzame woning worden gerealiseerd, de kwaliteit van de woning en de woonomgeving vormt het uitgangspunt voor de ontwikkeling, de woning is aanpasbaar aan verschillende wensen. Ook wordt de woning toegevoegd binnen bestaand stedelijk gebied (inbreiding) en zal kern van Batenburg leefbaar blijven. Mede hierdoor kan de woning relatief snel worden gerealiseerd. Daarnaast wordt de woning van hoge kwaliteit: duurzaam en klimaatbestendig, waterrobuust en natuurinclusief.

In theorie is de ontwikkeling geschikt voor alle typen inwoners. Echter gezien de vereiste cultuurhistorische en stedenbouwkundige inpassing in de historische kern van Batenburg geldt er een aantal randvoorwaarden. Deze ruimtelijke randvoorwaarden leiden er toe dat het op deze locatie niet voor de hand ligt dat er sprake is van een woning die in de categorie 'betaalbaar' valt. Hier prevaleren andere belangen boven die van betaalbaarheid.

Hoofdstuk 4

Milieu- en omgevingsaspecten

Bij veranderingen in de leefomgeving (bijvoorbeeld bij een Afwijking van het Omgevingsplan) dient te worden aangetoond dat het voornemen voldoet aan de instructieregels van het Rijk.

Op basis van de Omgevingswet moeten gemeenten ervoor zorgen dat de regels in het omgevingsplan leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Dit wordt bereikt door activiteiten en functies te reguleren en te koppelen aan locaties voor het gemeentelijke grondgebied. Alle regels in het omgevingsplan samen moeten leiden tot een ETFAL, rekening houdend met alle betrokken belangen. De instructieregels van het Rijk (Besluit kwaliteit leefomgeving) en de provincie (provinciale verordening) geven mede invulling aan de ETFAL.

De aard, omvang en locatie van de activiteit(en) zijn bepalend voor de milieu-, en omgevingsaspecten en andere thema's die onderzocht moeten worden als onderdeel van de motivering van de afwijking van het Omgevingsplan. Dit is nodig met het oog op de ETFAL.

In onderstaande paragrafen wordt ingegaan op de verschillende relevante milieuaspecten.

4.1 Verkeer en parkeren

Verkeer en parkeren moeten als omgevingsaspecten in het belang van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties worden beoordeeld. De Omgevingswet en het Bkl stellen geen regels op het gebied van verkeer.

Het toevoegen van een nieuwe woning moet voldoen aan de geldende eisen op het gebied van verkeer en parkeren.

Voor het aspect parkeren dient aangetoond te worden dat er op eigen terrein voldoende parkeergelegenheid aanwezig is voor het opvangen van de nieuwe parkeerbehoefte. Hiervoor wordt uitgegaan van 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen'. De kern Batenburg valt binnen de indeling onder 'Matig stedelijk' en 'Rest bebouwde kom'. Hier geldt dat voor vrijstaande koopwoningen twee parkeerplaatsen op eigen terrein

Parallelweg Batenburg 28

dienen te worden gerealiseerd.

Op eigen terrein is ruimte voor een garage en daarnaast nog minimaal twee auto's. Daarmee wordt voldaan aan de normering vanuit de gemeente. De exacte positie en maatvoering van de parkeerplaatsen is afhankelijk van het uiteindelike bouwplan, maar zal voldoen aan de beleidsregels Parkeernormen Wijchen 2024 qua ruimte en afstanden tot de belendingen.

Qua ontsluiting en verkeer geldt dat de voorziene ontwikkeling niet mag leiden tot knelpunten in de verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling van het omliggende wegennet.

De nieuwe woning zal slechts een beperkt aantal extra verkeersbewegingen per 24 uur met zich mee brengen. Dit past binnen het heersende verkeersbeeld van de bestaande situatie in deze woonstraat en vormt daarmee geen belemmering voor de ontwikkeling.

Het perceel zal direct op de bestaande Parallelweg worden ontsloten middels een maximaal drie meter brede uitrit. De exacte positie van de uitrit is afhankelijk van het uiteindelijke bouwplan.

4.2 Bodem

De toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw (i.c. een woning) op een bodemgevoelige locatie worden opgenomen in het omgevingsplan (art. 5.89i Bkl). Deze waarden kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillen. De instructieregels schrijven voor dat het bouwen van een bodemgevoelig gebouw ofwel vergunningplichtig ofwel meldingsplichtig moet worden gemaakt op grond van het omgevingsplan.

Voor elke individuele bouwlocatie worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor de beoogde bebouwing voordat een vergunning kan worden verleend.

Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde (zie art. 5.89i Bkl) is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als de in het omgevingsplan voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (art. 5.89K Bkl, art. IIIa onder 2 Aanvullingsbesluit Bodem).

Resultaten bodemonderzoek

De Quickscan vooronderzoek (t.b.v. eventuele vrijstelling bodemonderzoek}, ingevuld door de initiatiefnemer en beoordeeld door de gemeente

(Bijlage 2), concludeert dat de locatie als onverdacht wordt aangemerkt ten aanzien van bodemverontreiniging. Er zijn geen aanwijzingen dat er in het verleden (ondergrondse) brandstoftanks aanwezig zijn geweest, ophooglagen of verhardingslagen met bodemvreemd materiaal zijn toegepast, of dat er sprake is geweest van bedrijfsmatige activiteiten of calamiteiten op het terrein. Evenmin zijn er asbestverdachte materialen of sporen van saneringen aangetroffen. Daarmee komt het perceel in aanmerking voor vrijstelling van nader bodemonderzoek en kan het worden vrijgegeven voor ontwikkeling.

4.3 Geluid

Wettelijk kader

Wanneer een geluidgevoelig gebouw (i.c. een woning) mogelijk wordt gemaakt, zal bij het wijzigen van het omgevingsplan rekening gehouden moeten worden met het geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen op geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied. Dit betekent dat bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een geluidaandachtsgebied een belangenafweging zal moeten worden gemaakt en deze goed zal moeten worden gemotiveerd.

Daarnaast zal de wijziging van het omgevingsplan erin moeten voorzien dat het geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein op geluidgevoelige gebouwen binnen een aandachtsgebied aanvaardbaar is (artikel 5.78s, tweede lid, Bkl). Het geluid op de gevel van een geluidgevoelig gebouw door een weg, spoorweg of industrieterrein is in ieder geval aanvaardbaar als dit niet hoger is dan de standaardwaarde uit tabel 5.78t uit het Bkl. Ook moet de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op een geluidgevoelig gebouw moeten worden beoordeeld (artikel 5.78s, derde lid jo. 5.78ac Bkl).

Indirecte effecten kunnen worden veroorzaakt door een toename van de verkeersintensiteit veroorzaakt op een weg of spoorweg. De indirecte effecten vanwege veranderend verkeer hoeven alleen te worden beoordeeld voor gemeentewegen en waterschapswegen met een wat hogere verkeersintensiteit.

Toetsing

De ontwikkeling betreft het toelaten van één nieuw geluidgevoelig gebouw met een woonfunctie buiten het geluidaandachtsgebied van een weg of spoorweg. In het kader van ETFAL dient aangetoond te worden dat de ontwikkeling in overeenstemming is met de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en dat het geluid aanvaardbaar is, ondanks dat het plangebied niet is gelegen in een geluidszone van een

weg. De Grootestraat en de Ringdijk / Maasdijk zijn beide 30-km/ uurwegen, met een verkeersintensiteit van respectievelijk 650 en 1.170 motorvoertuigen per etmaal. Dit is ruim beneden de noodzakelijkheidsgrens voor een nader akoestisch onderzoek.

Op basis hiervan kan gesteld worden dat er voor wat betreft wegverkeerslawaai in het plangebied sprake van een goed woon- en leefklimaat.

4.3.2 Industrielawaai

In de omgeving van het planbied zijn geen (relevante) bedrijven gelegen. Direct rondom het plangebied liggen alleen woningen. Achter de dijk (noordwestelijk ten opzichte van de planlocatie) lag voorheen een agrarisch bedrijf. Dat is niet meer als zodanig in gebruik en vormt daarmee ook geen belemmering meer.

Er is dus geen sprake van functies die wat betreft geluidshinder een belemmering vormen voor de ontwikkeling. Omgekeerd vormt ook de ontwikkeling geen belemmering voor andere functies.

4.3.3 Rail- of luchtverkeerslawaai

Er is geen onderzoek naar rail- en luchtverkeerslawaai uitgevoerd, omdat de ontwikkeling niet is gelegen in de geluidszone van een spoorweg of aanvliegroute van een vliegveld. Onderzoek hiernaar is derhalve niet nodig.

Het aspect Geluid vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Bij planontwikkeling moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving. Om hinder of gevaar voor toekomstige bewoners te voorkomen, worden richtafstanden gehanteerd voor milieubelastende activiteiten ten opzichte van milieugevoelige functies zoals woningen, als opgenomen in de VNG-publicatie "Bedrijven en Milieuzonering". Andersom dient ook rekening te worden gehouden met de bedrijfsvoering en milieuruimte van bedrijven.

Toetsing

Het betreft hier de ontwikkeling van één nieuwe woning, een milieugevoelige bestemming. In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen bedrijven gevestigd. In de directe context zijn slechts woningen te vinden. De contour vanwege het ten noordwesten van het plangebied gelegen (inmiddels voormalige) agrarisch bedrijf is inmiddels niet meer planologisch relevant.

Op iets grotere afstand liggen de volgende bedrij-

ven:
- meer dan 200 meter noordelijk, Touwslagersbaan 5 Batenburg: rietdekkersbedrijf;
- meer dan 800 noordoostelijk, Molendijk 17 Batenburg: antiekhandel. Middels een planologische procedure is hier inmiddels sprake van een woonfunctie;
- meer dan 800 meter zuidoostelijk en zuidwestelijk, in Demen, verschillende categorie 1 en 2 bedrijven;
- meer dan 850 meter, in Dieden, timmerbedrijf, categorie 2;
meer dan 1.200 meter zuidelijk, in Demen, niet-agrarisch hulpbedrijf en agrarisch verwant bedrijf; categorie maximaal 3.2;
- overige bedrijven op meer dan 2.000 meter afstand.

Alle genoemde bedrijven liggen op meer dan 200 meter afstand van de planlocatie. De maximale bedrijfscategorie is 3.2. Daarbij hoort een maximale richtafstand van 200 meter.

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt derhalve geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling of andersom, de ontwikkeling vormt geen belemmering voor bedrijvigheid.

4.5 Spuitzone gewasbescherming

Op agrarische percelen kan sprake zijn van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) beoordeelt of gewasbeschermingsmiddelen en biociden veilig zijn voor mens, dier en milieu voordat ze worden toegelaten. Dat betekent echter niet dat nadelige gezondheidseffecten voor omwonenden volledig kunnen worden uitgesloten. Er zijn nog veel onduidelijkheden over de mogelijke relatie tussen blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen en de kans op gezondheidsschade.
Op grond van het Bkl gelden weliswaar geen specifieke instructieregels, maar bij de evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet in elk geval rekening worden gehouden met het belang van de volksgezondheid. In dat kader dienen ook de mogelijke gezondheidsgevolgen door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te worden beoordeeld.

Uit vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies (zoals woningen) en agrarische gronden waar gewasbeschermingsmiddelen kunnen worden gebruikt, niet onredelijk wordt geacht. Uit diezelfde jurisprudentie volgt dat het mogelijk is om deze afstand te verkleinen indien daaraan een deugdelijke, locatiespecifieke motivering ten grondslag ligt. Bij deze locatiespecifieke beoordeling dient niet alleen te worden gekeken naar het bestaande, feitelijke gebruik van de agrarische gronden. Uitgangspunt vormen de maximale mogelijkheden (rekening houdend met eventuele omschake-

ling naar andere teeltvormen en intensivering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen).

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet dus - indien relevant - beoordeeld worden of sprake is van een spuitzone ten gevolge van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of dat er sprake is van belemmeringen ten aanzien van de gewasbestrijding vanwege het initiatief.
Toetsing

Aan de zuidwestelijke zijde van het plangebied ligt parallel aan de Ringdijk een strook grond die de bestemming agrarisch heeft. In theorie heeft deze zone een richtafstand / beschermingszone van 50 meter tot de gevoelige functie. Omdat deze strook tevens een waterkerende functie heeft (grastalud van de waterkering / dijk) is dit slechts een theoretische situatie. In het kader van voorliggende ontwikkeling is er contact gezocht met de eigenaar van deze gronden. Dit is het hoogheemraadschap. Dit is geen agrarisch bedrijf. Aangezien de gronden vanuit waterkeringsperspectief worden beschermd, mag er niets worden verbouwd. Derhalve wordt er - alsdus de eigenaar - ook niet gespoten. Deze zone vormt dus, ondanks dat zij binnen 50 meter afstand ligt, geen belemmering.

Ten zuidwesten van de planlocatie liggen, parallel aan de Ringdijk en parallel aan en ten zuiden van de hierboven besproken zones, gronden waarvoor een overgangssituatie geldt. In het recent vastgestelde omgevingsplan De Lymen hebben deze gronden de bestemming Natuur, maar in het vorige bestemmingsplan hadden deze gronden de bestemming agrarisch.

Met de eigenaar van deze gronden is contact gezocht. Dit is de vereniging Natuurmonumenten. De bedoeling is dat deze gronden op korte termijn feitelijk worden omgezet naar natuurgebied. Daar is spuiten verboden en ook niet gewenst (alsdus de eigenaar). Totdat de plannen definitief zijn, heeft de eigenaar de gronden nog verpacht aan een agrariër. Deze maakt nog gebruik van de gronden (inclusief de mogelijkheid tot spuiten) tot uiterlijk de afloop van het pachtcontract (jaarlijks). Derhalve is er sprake van een spuitzone die op korte termijn zal vervallen.

De vraag is of er daadwerkelijk wordt gespoten en of dit spuiten dan ook daadwerkelijk negatieve consequenties heeft voor het plangebied. Het plangebied ligt namelijk direct achter de Ringdijk. Deze fungeert als windopdrijvend element. Echter: gezien het feit dat er in de nabije toekomst geheel niet meer mag worden gespoten, is er geen sprake van een belemmering voor het plan vanwege dit punt.

Het planvoornemen brengt geen beperkingen met zich mee in de vorm van noodzakelijke extra afstanden / spuitvrije zones over de omringende agrarische gronden. Uitbreiding van de gewasbestrijding is in de huidige situatie namelijk al

niet mogelijk vanwege de aanwezige woningen aan de Paralelweg. De nieuwe woning komt niet dichter op de agrarische gronden te liggen dan de bestaande.

Het aspect Spuitzone gewasbescherming vormt derhalve geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling of andersom, de ontwikkeling vormt geen belemmering voor de agrarische functie.

4.6 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

Hoofdstuk 5 van het Bkl bevat in paragraaf 5.1.4.1 instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht. In het kader van het beschermen van de gezondheid en het milieu dient rekening te worden gehouden met de kwaliteit van de buitenlucht. Bij het toelaten van een nieuwe ontwikkeling moet in een aantal situaties worden getoetst aan omgevingswaarden voor lucht. De geldt vooral in de zogenoemde aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties stikstofdioxide (NO2) of fijnstof (PM10). Daarnaast dient voor een milieubelastende activiteit, het aanleggen van een wegtunnel, autoweg of een autosnelweg de luchtkwaliteit beoordeeld te worden.

Onderzoek is niet nodig als de activiteit niet in betekenende mate bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit is het geval als activiteiten leiden tot een verhoging van de kalenderjaargemiddelde concentratie in de buitenlucht van zowel stikstofdioxide als PM10 van 1,2 Rg/m^3 of minder. Daarnaast zijn in artikel 5.54 Bkl standaardactiviteiten genoemd die niet in betekenende mate bijdragen. Als een activiteit niet in betekenende mate bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, dan vormt het omgevingsaspect luchtkwaliteit geen belemmering.
In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, infrastructuur, kantoor- en woningbouwlocaties en activiteiten of handelingen) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Voor woningen wordt hierbij een ondergrens van 1500 woningen aangehouden, voor locaties waarbij sprake is van één ontsluitingsweg.

Onderzoek plangebied

Met de realisatie van slechts één woning, valt het voornemen ruim buiten het toepassingsbereik. Ook is de gemeente Wijchen niet aangewezen als aandachtsgebied voor stikstofdioxide en fijnstof. Een toets aan de omgevingswaarden voor de luchtkwaliteit is derhalve niet noodzakelijk.

In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties dient een afweging van de luchtkwaliteit ter plaatse van de beoogde ontwikkeling plaats te vinden. De actuele (2023) concentratie van luchtverontreinigende stoffen ter plaatse is als volgt:

NO2: 10 -12 g/m3;
PM10: 15 - 16 g/m3;
PM2,5: 8 - 9 g/m3.

De jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijnstof liggen onder de toekomstige EU-grenswaarden. Er wordt zelfs voldaan aan de WHO-advieswaarden.

De grenswaarden zijn niet in het geding.

De luchtkwaliteit ter plaatse van de planlocatie is aanvaardbaar. Nader onderzoek is niet nodig. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig en het opstellen van aanvullende planregels is niet noodzakelijk om te voldoen aan de ETFAL en de instructieregels. Ook is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4.7 Geurhinder

In het omgevingsplan moet rekening worden gehouden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen. Dit volgt uit artikel 5.92 lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Dit is een invulling van een plicht die al geldt vanuit de Omgevingswet. In de Omgevingswet staat dat de overheid bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in ieder geval rekening moet houden met het belang van het beschermen van de gezondheid (artikel 2.1 lid 4 Omgevingswet).

Hierbij moet de gemeente rekening houden met de lokale specifieke omstandigheden en de gevolgen van de activiteiten voor de gezondheid van haar burgers (artikel 2.1 en 2.4 Omgevingswet). Een geurgevoelig gebouw is in ieder geval een gebouw of een gedeelte van een gebouw met een woonfunctie, onderwijsfunctie, gezondheidszorgfunctie, bijeenkomstfunctie voor kinderopvang.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen geurnormen voor intensieve en extensieve veehouderijen. De geurbelasting van intensieve veehouderijen wordt berekend en uitgedrukt in de vorm van een geurcontour. De geurbelasting van extensieve veehouderijen wordt uitgedrukt in vaste afstanden. Bij afwijkingen van het omgevingsplan dient verantwoording te worden afgelegd van de mate waarin er sprake is van geurhinder vanwege veehouderijen. Ruimtelijke ontwikkelingen binnen geurcontouren zijn eventueel mogelijk, op voorwaarde dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd.

Onderzoek plangebied

Met de beoogde ontwikkeling wordt één extra geurgevoelig gebouw mogelijk gemaakt. De planlocatie ligt niet in de vastgestelde geurcontour van een (intensieve) veehouderij. In de nabije omgeving (een straal van twee kilometer) van het plangebied zijn de volgende actieve veehouderijen aanwezig:

Hoefweg 5 (ca. 700 meter)
Wetouder Bankenstraat 6 (ca. 1300 meter)
Laaksestraat 7 (ca. 1380 meter)
Wethouder Bankenstraat 8 (ca. 1450 meter)
Wethouder Bankenstraat 20 (ca. 1700 meter)
Bergharensestraat 1 (ca. 2000 meter)
Liendensestraat 4 (ca. 2200 meter)
Voor het overige liggen de veehouderijen dus op (veel) grotere afstand dan twee kilometer van het plangebied.

De afstand tussen de planlocatie en de dichtstbijzijnde veehouderij is dus minimaal 700 meter. Dat is (zeer) ruim buiten de algemeen aanvaarde en toegepaste richtafstanden van de VNG (200 meter). De overige bedrijven liggen nog veel verder van het plangebied. Het dichtstbijzijnde bedrijf is dus gelegen aan de Hoefweg 5. Dit is ook nog eens noordoostelijk van het plangebied. Dit betekent dat de overheersende windrichting (in Nederland: zuidwest) gunstig uitpakt en een eventuele geurhinder vermindert.

Conclusie

De geurbelasting op het plangebied is aanvaardbaar. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig en het opstellen van aanvullende planregels is niet noodzakelijk om te voldoen aan de ETFAL en de instructieregels/verordening.

4.8 Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid omvat de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Voor externe veiligheidsrisico's zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan.

Verder dient op grond van artikel 5.2 van het Bkl voor de risico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, rekening te worden gehouden met het belang van:
- het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan;
- de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen;
- de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in

artikel 1 van die wet.

Beleidsvisie Gemeente Wijchen

Door de gemeente Wijchen is in 2016 de "Beleidsvisie Externe Veiligheid" vastgesteld. In deze beleidsvisie is onder meer vastgelegd op welke wijze het plaatsgebonden en groepsrisico verantwoord moet worden.

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 1x10-6 (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico (GR) is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico.

Vanuit de beleidsvisie van de gemeente Wijchen geldt hoe dichter bij de risicobron en hoe kwetsbaarder het object, hoe zwaarder de verantwoordingsplicht wordt:

- Voor kwetsbare objecten (i.c. een woning) binnen een afstand van 200 tot 1500 meter van een spoor, rijksweg, provinciale of gemeentelijke weg geldt een standaardverantwoording.
- Voor objecten binnen een afstand van 90 tot 1000 meter van de Maas geldt een standaardverantwoording.
- Op grotere afstand dan 150 meter vanaf de PR 10-6 contour van LPG-tankstations of buiten de 1%-letaliteitscontour van overige Bevi-inrichtingen is geen verantwoording nodig.

Onderzoek plangebied

De dichtstbijzijnde contour van een gasopslagtank bevindt zich op het adres Hoefweg 9, gelegen op ruim 700 meter afstand.
Op ca. 1400 meter afstand ligt de grens van een brandaandachtsgebied vanwege een hogedrukgasleiding noordelijk ten opzichte van het plangebied.
Het plangebied ligt net buiten het explosieaandachtsgebied, maar net binnen het gifwolkaandachtsgebied. Deze aandachtsgebieden hebben te maken met eventuele calamiteiten die met het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Maas plaats kunnen vinden.

Het plangebied bevindt zich dus over het algemeen op grote afstand van risicobronnen, behalve waar het de gifwolk betreft.

Parallelweg Batenburg 37

Om bovenstaande reden wordt conform de Beleidsvisie externe veiligheid een standaardverantwoording toegepast, met aandacht voor de gifgaswolk.

Ontwikkeling groepsrisico
Allereerst is de toename van de personendichtheid beperkt. Er zal hooguit sprake zijn van de toename met één huishouden.
Daarnaast zijn de afstanden tot de risicobronnen groot. Het groepsrisico zal daarom niet significant toenemen.

Daarnaast is de zelfredzaamheid van de nieuwe personen in geval van een calamiteit goed. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters. Nieuwe bouwwerken zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat luchtbehandelingsinstallaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn. Dit is echter niet af te dwingen in voorliggende planologische procedure. Daarnaast dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van NL-Alert en het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding.

4.9 Trillingen

In het plangebied is het onderdeel trilingen niet van toepassing. Ook zijn er geen relevante omgevingsaspecten of -invloeden op dit punt.

4.10 Waterparagraaf

Een ontwikkeling moet ook worden getoetst aan de instructies van de omgevingsverordening van het waterschap en de provincie. De locatie ligt in het beheergebied van Waterschap Rivierenland. De gemeente of initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van de uitwerking, mogelijke effecten en de te nemen maatregelen om aan te tonen dat wordt voldaan aan de normen. Gemeenten kunnen strengere normen opnemen in het omgevingsplan. Dit is altijd maatwerk en gebiedsafhankelijk.

Bij een afwijking van het omgevingsplan wordt rekening gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen en dienen voor het waterbelang de opvattingen van de waterbeheerder te worden betrokken. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen.

Voorbeelden zijn:
- watercompensatie in verband met toenemende

verharding;
- waterkwaliteit, bebouwing niet wenselijk in verband met waterwinning;
- bebouwing in werkingsgebieden van keringen en andere waterstaatswerken;
- waterketen, relatie met de afvoer van afvalwater, (industriële) lozingen en of lozing oppervlaktewater.

Voor een aantal specifieke rijksbelangen stelt het Bkl aanvullende instructieregels. Deze zijn:

- bescherming van primaire waterkeringen (artikel 5.38 Bkl);
- behoud waterveiligheid kust (artikel 5.40 Bkl);
- behoud waterveiligheid grote rivieren (artikel 5.46 Bkl);
- IJsselmeergebied (artikel 5.49 Bkl).

Watertoets
De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.
Beleid
Volgens het waterschap (Waterschap Rivierenland, 22 oktober 2023) dient hemelwater op eigen terrein te worden geïnfiltreerd, tenzij dit technisch niet mogelijk is. Afvalwater dient gescheiden te worden afgevoerd naar het gemeentelijke riool. Bij woningbouw dient in de planvorming rekening te worden gehouden met klimaatadaptatie en robuuste waterinrichting. Het waterschap eist dat nieuwe ontwikkelingen geen extra belasting op het oppervlaktewater of het rioolstelsel veroorzaken.

Toetsing

Voor het woningbouwproject aan de Parallelweg te Batenburg is een separate Waterparagraaf opgesteld (Bijlage 3). Deze waterparagraaf voldoet aan de eisen van het Waterschap Rivierenland.

Parallelweg Batenburg 39

In het plangebied zal er in de toekomst meer worden verhard dan in de huidige situatie. Daarom is in principe infiltratie ter plaatse vereist. Omdat het plangebied in de nabijheid ligt van een primaire waterkering en in de beschermingszone ervan, is de situatie hier echter anders. Allereerst heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de infiltratiemogelijkheden (Bijlage 4, 'Infiltratie onderzoek, Parallelweg ong. Batenburg', Montferland Milieu B.V. dd. 18-12-2024). Op grond van dit onderzoek wordt geconcludeerd dat het in dit geval niet verstandig is om infiltratie ter plaatse te realiseren. Daarom is er voor gekozen om via het gescheiden rioolstelsel het hemelwater af te voeren. Waterveiligheid gaat in dit geval boven infiltratie, aldus het Waterschap.

4.11 Ecologie

Hoofdstuk 5 van het Bkl bevat geen instructieregels met betrekking tot gebieds- of soortenbescherming. Echter, bij het toelaten van een nieuwe ontwikkeling dient met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties aangetoond te worden dat de ontwikkeling niet evident onuitvoerbaar is. Daarom zijn de effecten van de ontwikkeling op flora en fauna onderzocht. Het toelaten van een nieuwe ontwikkeling kan immers hinder en schade opleveren voor bepaalde soorten.

Gebiedsbescherming

Er zijn gebieden in Nederland die voor flora en fauna van groot belang zijn. Dit zijn de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland-gebieden en andere bijzondere natuurgebieden en landschappen. Hiermee moet bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening worden gehouden. Bij de beoordeling kan blijken dat sprake is van Natura 2000-activiteiten: dit zijn activiteiten die significant nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Deze zijn meestal vergunningplichtig. Wanneer hiervan sprake is dienen deze direct te worden aangevraagd om vroegtijdig te kunnen beoordelen of er sprake is van een Evenwichtige Toedeling Van Functies Aan Locaties.

Soortenbescherming

Het uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen is dat beschermde planten- en diersoorten geen schade mogen ondervinden. Voor het uitvoeren van werkzaamheden is het niet altijd nodig een vrijstelling of een ontheffing aan te vragen. Voor o.a. reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de bouw van woningen, geldt de volgende vrijstellingsregeling:
- een algemene vrijstelling voor algemene soorten;
- een vrijstelling voor beschermde soorten en vogels op voorwaarden, dat gehandeld wordt volgens een door het Ministerie van Economische

Zaken, Landbouw en Innovatie goedgekeurde gedragscode.

Wanneer het onmogelijk is schade aan streng beschermde planten en dieren tijdens ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting te voorkomen, moet altijd een ontheffing worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of een ontheffing zijn afhankelijk van de status van de planten- en diersoorten die in het plangebied voorkomen.

Toetsing

Om aan te tonen of de beoogde ontwikkeling invloed heeft op flora en fauna is een quickscan uitgevoerd (Bijlage 5, 'QuickScan flora en fauna, Parallelweg (Perceel 8), Batenburg', BNL Advies, dd. 3 februari 2025).

Gebiedsbescherming
Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Rijntakken', dat ongeveer 8,6 km van het plangebied verwijderd is. Door de aard van de grondgebonden activiteiten (diverse activiteiten op de bestaande kavel en de afstand en inrichting van het tussenliggende gebied), is het optreden van externe storingsfactoren door de grondgebonden activiteiten op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden in de gebruiksfase uit te sluiten.

De werkzaamheden zullen geen nadelige effecten hebben op het gebied in de vorm van trillingen, geluid, of optische verstoring. Voor het (mogelijke) effect van stikstofdepositie van de werkzaamheden op het Natura 2000 gebied kan een Aerius berekening uitgevoerd worden.

Soortenbescherming
Uit de QuickScan Flora en Fauna (BNL Advies, 3 februari 2025) blijkt dat het plangebied niet wordt aangemerkt als habitat voor strikt beschermde soorten. Binnen het gebied zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen, dassen, marterachtigen, eekhoorns of andere nationaal beschermde grondgebonden zoogdieren. Ook voor reptielen, vissen, vaatplanten en ongewervelden zijn er geen geschikte habitatkenmerken aanwezig. Voor vogels geldt dat er tijdens het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten zijn gevonden, noch categorie 5-nesten. De aanwezige bomen zijn mogelijk in trek bij broedvogels, waardoor werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) moeten plaatsvinden.

Op navolgende pagina is een tabel opgenomen uit de rapportage, waarin specifieke zorgplicht is weergegeven voor een aantal soorten.

Stikstof

Hoewel het plangebied op enige afstand van Natura 2000-gebieden ligt, kunnen tijdelijke emissies tijdens de aanlegfase mogelijk een bijdrage leveren aan stikstofdepositie. Om dit uit te sluiten wordt aanbevolen om een AERIUS-berekening uit te voeren. Structurele of significante effecten worden echter niet verwacht, waardoor stikstof geen doorslaggevend knelpunt zal vormen. Daarnaast kent het beleid van de gemeente Wijchen een drempelwaarde ten aanzien van stikstofdepositieberekeningen. Het realiseren van één woning valt binnen deze drempel. Derhalve is een stikstofdepositieberekening in dit geval niet nodig.

Concluderend ecologie

Het project heeft geen significante negatieve ecologische effecten. Er is geen nader onderzoek of vergunning vereist, mits gewerkt wordt volgens de zorgplicht. Ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan. Wel wordt geadviseerd natuur-inclusieve maatregelen te integreren in het ontwerp (zie Bijlage 6).

4.12 Landschap

Omdat het plangebied in bestaand stedelijk gebied ligt, zijn er relatief weinig aspecten die betrekking hebben op landschap. Tegelijkertijd is er sprake van een gevoelige situatie. Daarom is een compact landschapsplan opgesteld. Dit is te vinden in Bijlage 7. Zie onderstaande afbeelding.

Tabel 2: Voorbeelden van maatregelen t.b.v. de zorgplicht

Soort(groep)	Maatregel
Vleermuizen	• Er dient niet gewerkt te worden tussen zonsondergang en zonsopgang
Overige zoogdieren	• Behoud de verbinding en doorgang naar andere leefgebieden en • schuilplekken buiten de invloedsfeer van het werkgebied.
Vogels	• Vermijdbare schade aan bermen, slootkanten, houtsingels, bosjes en solitaire bomen, bijvoorbeeld door insporing of beschadiging van de bast, wordt voorkomen; • Werken buiten broedseizoen.
Amfibieën & reptielen	• De rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten. Bij voorkeur wordt stapvoets gereden • Werken buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker; • Voorafgaand aan de werkzaamheden dient op de plekken waar gewerkt gaat worden de vegetatie kort gemaaid te worden.
Vissen	• Bij voorkeur worden de werkzaamheden zoveel mogelijk geclusterd in de tijd, zodat er steeds delen van het plangebied niet verstoord worden.

perceel D80, landschappelijke inpassing

4.13 Archeologie en cultuurhistorie

Onder cultureel erfgoed valt onder andere archeologie, cultuurhistorie, monumenten, karakteristieke panden, beschermde gezichten, monumentale bomen en landschap. Voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is behoud van archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

Zo zijn er in het Bkl ten aanzien van de bescherming een aantal beginselen geformuleerd (art. 5.130 Bkl). Deze beginselen richten zich op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, archeologische monumenten, (voorbeschermde) rijksmonumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen. Daarnaast zijn in afdeling 8.8 van het Bkl regels gesteld voor de beoordeling van rijksmonumentenactiviteit en het verplaatsen van gebouwde monumenten.

De archeologische verwachting wordt in eerste instantie vastgesteld op basis van bureauonderzoek. Afhankelijk van de uitkomst daarvan kan aanvullend veldonderzoek noodzakelijk zijn, zoals een booronderzoek (inventariserend veldonderzoek – karterende fase), proefsleuvenonderzoek of opgraving. Het doel is steeds om vast te stellen of zich binnen het plangebied archeologische resten bevinden die mogelijk behouden moeten worden.
De belangrijkste uitgangspunten van de wet zijn:
- archeologische waarden moeten zo veel mogelijk in de bodem (in situ) worden bewaard;
- archeologie moet tijdig worden meegenomen in de ruimtelijke planvorming;
- de veroorzaker betaalt de kosten van archeologisch onderzoek en noodzakelijke volwaardige opgravingen, voor zover die kosten redelijkerwijs kunnen worden toegerekend aan de verstoorder.

Toetsing

Beschermd stadsgezicht
Met het ter plaatse geldende beschermd stadsgezicht is rekening gehouden door de regels voor de ontwikkeling. Zo blijft de kavelstructuur zichtbaar en afleesbaar door bebouwingsafstanden tot de zijdelingse erfgrenzen. Ook is de korrel en hoogte van de bebouwing ingepast in de context.

Archeologie
Ter plaatse van het plangebied geldt een archeologische verwachting die bepaalt dat

Parallelweg Batenburg 43

bij bodemingrepen dieper dan 30 centimeter en groter dan 120 m2 een onderzoek is vereist. Dit onderzoek is uitgevoerd, zie Bijlage 8 ('Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase (booronderzoek) Parallelweg te Batenburg Gemeente Wijchen' KSP Archeologie, dd. 25 februari 2025).

Ter plaatse van het gehele plangebied zijn dikke ophogingslagen aangetroffen die bestaan uit humeuze grond met stadsafval, afkomstig uit de historische kern van Batenburg. In de diepere bodemlagen (zoals oever- en komafzettingen en beddingzand van de Maas) zijn geen aanwijzingen gevonden voor bodemvorming of bewoning. In boring 3 werd een fragment Steengoed uit de periode 1400–1600 aangetroffen, maar dit wordt beschouwd als onderdeel van het ophogingspakket en niet als indicator van een vindplaats.

Op basis van deze resultaten is de eerder gestelde middelhoge verwachting bijgesteld naar laag. De kans op archeologische resten binnen het plangebied wordt als gering ingeschat. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een archeologische vindplaats of een intact potentieel niveau. KSP Archeologie adviseert daarom om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Dit advies is op 25 februari 2025 overgenomen door de archeologisch beleidsadviseur van de gemeente Wijchen en middels een sectiebesluit bevestigd (zie Bijlage 9).

4.14 Leidingen

Het plangebied is reeds langer dan een eeuw in particulier bezit. Binnen het plangebied liggen geen leidingen. Alleen in de omliggende wegen (Parallelweg) en deels in de Ringdijk liggen leidingen.

4.15 Duurzaamheid

Het duurzaamheidsbeleid van de gemeente is gericht op ontwikkelingen die in zichzelf duurzaam zijn en voor de context duurzaam van waarde.

In de aanloop naar voorliggende procedure heeft de gemeente reeds aan initiatiefnemer gevraagd om aan te geven op welke wijze hieraan wordt voldaan. Daarvoor is een beknopte rapportage opgesteld. Deze gaat in op de verschillende van toepassing zijnde duurzaamheidsaspecten. Deze rapportage is te vinden in Bijlage 6.

4.16 Gezondheid

In de ruimtelijke ordening is gezondheid steeds meer een thema. Er is echter geen specifieke wet- en regelgeving danwel beleidskader voor het meenemen van het aspect gezondheid in bestemmingsplannen of andere ruimtelijke besluiten. Van belang is dat een ruimtelijk besluit voldoet aan een goede ruimtelijke ordening.

Aspecten die nog niet aan bod zijn gekomen, maar mogelijk wel van invloed zijn op de gezondheid van mens, dier en natuur komen in deze paragraaf nog aan de orde.

Geitenhouderijen
Binnen een straal van 2 km rondom het plangebied zijn geen geitenhouderij(en) aanwezig.

Pluimvee- en varkenshouderijen
Binnen 1 km van het plangebied zijn geen pluimveehouderij(en) gelegen. Het plangebied is niet binnen 200 meter van overige veehouderijen gelegen.

Spuitzones
In de omgeving van het plangebied liggen geen gronden waarbij sprake is van een relevante spuitzone (zie ook paragraaf 4.5).

Advisering GGD
De Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0 (versie mei 2018) bevat een praktisch stappenplan om te beoordelen of nadere advisering vanuit de GGD wenselijk is. Op basis hiervan kan worden bepaald of er knelpunten aan de orde zijn en nader advies te vragen.

Stap 1 .De ontwikkeling voldoet aan de endotoxine 'richtafstand' tussen een veehouderij en gevoelige bestemming. GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 2. De ontwikkeling leidt niet tot een toename in de emissie voor geur en/ of fijnstof en/ of ammoniak. GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 3a. Sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat a.d.h.v. het wettelijk kader voor geur. GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 3b. Sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat a.d.h.v. de gezondheidskundige advieswaarde. GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 4a+b. Er zijn geen veehouderijen in de buurt waar meer dan één diersoort wordt gehouden. Er zijn geen varkens- en/ of pluimveebedrijven in de buurt waarvan de afstand tussen de inrichtingsgrenzen minder dan 100 meter bedraagt. GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 5a. Binnen een afstand van 2 km van nieuwe woon- en verblijfsruimten zijn geen geitenhouderijen gelegen. Binnen een afstand van 1 km van nieuwe woon- en verblijfsruimten zijn geen pluimveebedrijven gelegen. Binnen een afstand van 250m van nieuwe woon- en verblijfsruimten is geen overige veehouderij gelegen. Een GGD-advies is niet aan de orde.
Stap 6. Er is geen sprake van mestverwerking als nevenactiviteit of als zelfstandige activiteit.
Stap 7. Bij omwonenden is geen sprake van ongerustheid over de volksgezondheid.

Parallelweg Batenburg 45

Er is in verband met onderhavig plan geen aanleiding voor het vragen van een GGD-advies: gezondheid vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

4.17 Vormvrije MER-beoordeling

In Bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob) is aangegeven welke activiteiten mer-(beoordelings)plichtig zijn. Activiteiten die zijn genoemd in kolom 1 zijn mer-plichtig als wordt voldaan aan de drempelwaarden uit kolom 2 en mer-beoordelingsplichtig in gevallen als genoemd in kolom 3. In kolom 4 staat aangegeven bij welk besluit de mer-(beoordelings)plicht geldt.

Of voor een project een mer (beoordeling) nodig is, wordt onder andere bepaald door het antwoord op de vraag of het planvoornemen een zogenaamde 'stedelijke ontwikkeling' is, zoals bedoeld in kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Op grond van jurisprudentie (201901439/1/R1) is een stedelijke ontwikkeling gedefinieerd als 'omvang groter dan 12 woningen' en 'het ruimtebeslag beperkt'.

Voor mer-beoordelingsplichtige activiteiten moet worden onderzocht of deze aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. De criteria om dit vast te stellen zijn genoemd in bijlage III van Richtlijn 2011/92/EU (richtlijn m.e.r.). Samengevat zijn dit de kenmerken van een plan, de locatie van een plan en soort en kenmerken van de verschillende milieueffecten.

Toetsing

In onderhavig geval is er sprake van het bouwen van één woning. Op grond van Bijlage C en D en de vigerende jurisprudentie kan worden gesteld dat het voornemen daarom niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is.

Daarnaast zijn significant nadelige milieugevolgen uitgesloten, zoals is onderbouwd in voorliggende motivering.

Hoofdstuk 5

Juridisch-bestuurlijke aspecten

5.1 Inleiding

Navolgende paragraaf geeft juridisch-bestuurlijk inzicht in de gehanteerde juridische systematiek en de gebruikte regels in het omgevingsplan.

5.2 Juridische systematiek

Dit TAM-omgevingsplan bestaat uit een motivering, regels en een verbeelding. De regels en de verbeelding tezamen bieden het juridische kader. De opbouw van de regels is standaard en conform gebruikelijk in de gemeente Wijchen.

5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan

Dit TAM-omgevingsplan (hierna: plan) wijzigt het omgevingsplan in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan een hoofdstuk 22p wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan.

De hoofdstukken in de regels moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22a van het omgevingsplan Wijchen.

Dit plan komt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. In de regels staat de verhouding tot de rest van het tijdelijke omgevingsplan (zie artikel 1.2 en 1.3).

5.4 Beschrijving per regel

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Toepassingsbereik
In dit artikel wordt aangegeven hoe voorliggend TAM-omgevingsplan zich verhoudt tot het omgevingsplan Wijchen en het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen.

Artikel 2 Begripsbepalingen
In dit artikel wordt een aantal begrippen verklaard die gebruikt worden in de regels. Een en ander voorkomt dat er bij de uitvoering van het

plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen
In dit artikel is een regeling opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgeschreven maatvoeringen in het plan gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

De regels in verband met de functies kennen een min of meer gelijke opbouw en bestaan in ieder geval uit regels voor functie-, gebruiks- en bouwactiviteiten. Voor enkele functies zijn daarbij bijzondere bepalingen opgenomen en/of maatwerkvoorschriften. Daarnaast is specifiek een aantal activiteiten aangegeven die vergunningplichtig zijn.

Binnen onderhavig plan wordt de volgende bestemming gebruikt:

Artikel 4 Wonen - Beeldbepalend I
Deze bestemming maakt het mogelijk om de in het plangebied een vrijstaande woning te bouwen en gebruiken. Tevens geeft dit artikele een aantal specifieke regels binnen deze functie.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 5 Toepassingsbereik
Dit artikel geeft aan dat de regels binnen onderhavig TAM-omgevingsplan alleen van toepassing zijn voor het bijbehorende plangebied.

Artikel 6 Aanvraagvereisten
Dit artikel geeft aan wanneer een omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd en wat daar voor nodig is.

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel
Dit artikel bevat bepalingen om te voorkomen dat er strijdige situaties ontstaan of worden vergroot.

Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen
Dit artikel bevat een aantal specifieke beoordelingsregels (i.c. antennemast en een aantal algemene afwijkingen).

Artikel 9 Gebruiksactiviteit - algemeen
Dit artikel bevat een aantal specifieke regels over gebruiksactiviteiten (i.c. verboden gebruik en evenementen).

Artikel 10 Parkeren
Dit artikel bevat een aantal regels over parkeren en laden en lossen.

Artikel 11 Vrijwaringszone - dijk 1

Dit artikel geeft aan dat ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 1) in principe niet mag worden gebouwd.
Artikel 12 Vrijwaringszone - dijk 2
Dit artikel geeft aan dat ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 2) geldt dat de desbetreffende gronden - naast de andere toegewezen functies - ook een beschermingszone vormen voor de waterkering.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 13 Waarde – Archeologie 2
Dit artikel geeft aan dat de desbetreffende gronden - naast de andere toegewezen functies - tevens dienen ter bescherming van archeologische waarden. Het betreft een hoge archeologische verwachting, hetgeen o.a. inhoudt dat nader onderzoek nodig is.

Artikel 14 Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied
Dit artikel geeft aan dat er sprake is van een cultuurhistorisch waardevol gebied. De regels van dit artikel hebben voorrang op de regels van hoofdstuk 2 en 3.

Artikel 15 Waarde – Beschermd stadsgezicht
Dit artikel geeft aan dat er sprake is van een beschermd stadsgezicht. De regels van dit artikel hebben als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 16 Overgangsrecht
In dit artikel is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het inwerking treden van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling.

Bijlage 1 Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden
In deze bijlage zijn de verschillende van toepassing zijnde beeldkwaliteitseisen opgenomen.

Hoofdstuk 6

Economische uitvoerbaarheid

In dit hoofdstuk wordt getoetst of de betreffende ontwikkeling economisch uitvoerbaar is. Dit houdt in dat:
1. de ruimtelijke ontwikkeling niet evident financieel onuitvoerbaar mag zijn en
2. als de ruimtelijke ontwikkeling kostenverhaalplichtige activiteiten omvat, het kostenverhaal verzekerd moet zijn.

Financiële uitvoerbaarheid
De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling betreft de bouw van één woning. De initiatiefnemer is grondeigenaar en verkoopt het perceel en realiseert daarmee deze ruimtelijke ontwikkeling voor eigen rekening en risico. Er zijn middelen beschikbaar voor het voorbereiden van deze verkoop.

Kostenverhaal
Wie een woning, bedrijfspand of ander gebouw bouwt of verbouwt, moet hiervoor in veel gevallen een bijdrage betalen aan het bevoegd gezag. Deze bijdrage is onder andere voor de kosten van het opstellen van plannen, het aanleggen van openbare voorzieningen en het inrichten van de openbare ruimte. Dit wordt kostenverhaal genoemd.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling bestaat uit het planologisch mogelijk maken van één nieuwe woning. De beoogde ontwikkeling is op grond van artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit aangewezen als kostenverhaalplichtige activiteit. Op grond van artikel 13.12 Ow is het verboden kostenverhaalplichtige activiteiten uit te voeren voordat de hiervoor geldende kostenverhaalbijdrages zijn betaald. Dit verbod geldt niet in het geval dat het kostenverhaal is verzekerd.
Dit kan bijvoorbeeld middels het opstellen van een exploitatieplan. In onderhavig geval worden de kosten voor de ontwikkeling geheel door de initiatiefnemer / eigenaar zelf gedragen. Een exploitatieplan (of verhaal van kosten op andere wijze) is dan ook niet vereist.

Met de gemeente zullen middels een op te stellen anterieure overeenkomst zaken als planschade, schade aan publieke zaken en leges worden geregeld.

Hieruit volgt dat de ruimtelijke ontwikkeling niet evident economisch onuitvoerbaar is.

Hoofdstuk 7

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Participatie

In het kader van de Omgevingswet heeft participatie plaatsgevonden. De om het plangebied liggende bewoners zijn uitgenodigd op een informatieavond en hebben vragen kunnen stellen en opmerkingen kunnen maken. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen van het plan.

Het verslag van de bijeenkomst is te vinden in Bijlage 10.

7.2 Vooroverleg

In het kader van Vooroverleg heeft er afstemming plaatsgevonden met het waterschap en de eigenaren van omliggende agrarische en natuurgronden. Dit heeft geleid tot kleine planaanpassingen en vooral tekstuele wijzigingen in voorliggende motivering.

7.3 Bezwaar

Het TAM-omgevingsplan met alle bijlagen en stukken zal - na besluitvorming in het College van B en W - gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Een ieder belanghebbende is dan in de gelegenheid om bezwaar tegen het besluit aan te tekenen.

Hoofdstuk 8

Evenwichtige toedeling van functies

In dit hoofdstuk wordt gemotiveerd of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties betekent dat er balans bestaat tussen het beschermen en benutten ten gevolge van de verschillende functies die locaties binnen een gebied kunnen vervullen. Het bevoegd gezag moet beoordelen of deze wijziging van het omgevingsplan sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Om dit te kunnen beoordelen moeten alle voor de fysieke leefomgeving relevante aspecten zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen. Dat is in de voorgaande hoofdstukken gebeurd.

Voor de beoordeling van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties zijn alle voor de fysieke leefomgeving relevante aspecten, voor zover betrekking hebbend op deze wijziging van het omgevingsplan, nader onderzocht in deze motivering.

Afweging

Met de beoogde ontwikkeling wordt in de historische kern van Batenburg één nieuwe woning gefaciliteerd. Deze wijziging van het omgevingsplan is in overeenstemming met de relevante beleidsuitgangspunten / instructieregels op provinciaal en gemeentelijk niveau en veroorzaakt het geen conflicten met de instructieregels vanuit het Bkl.

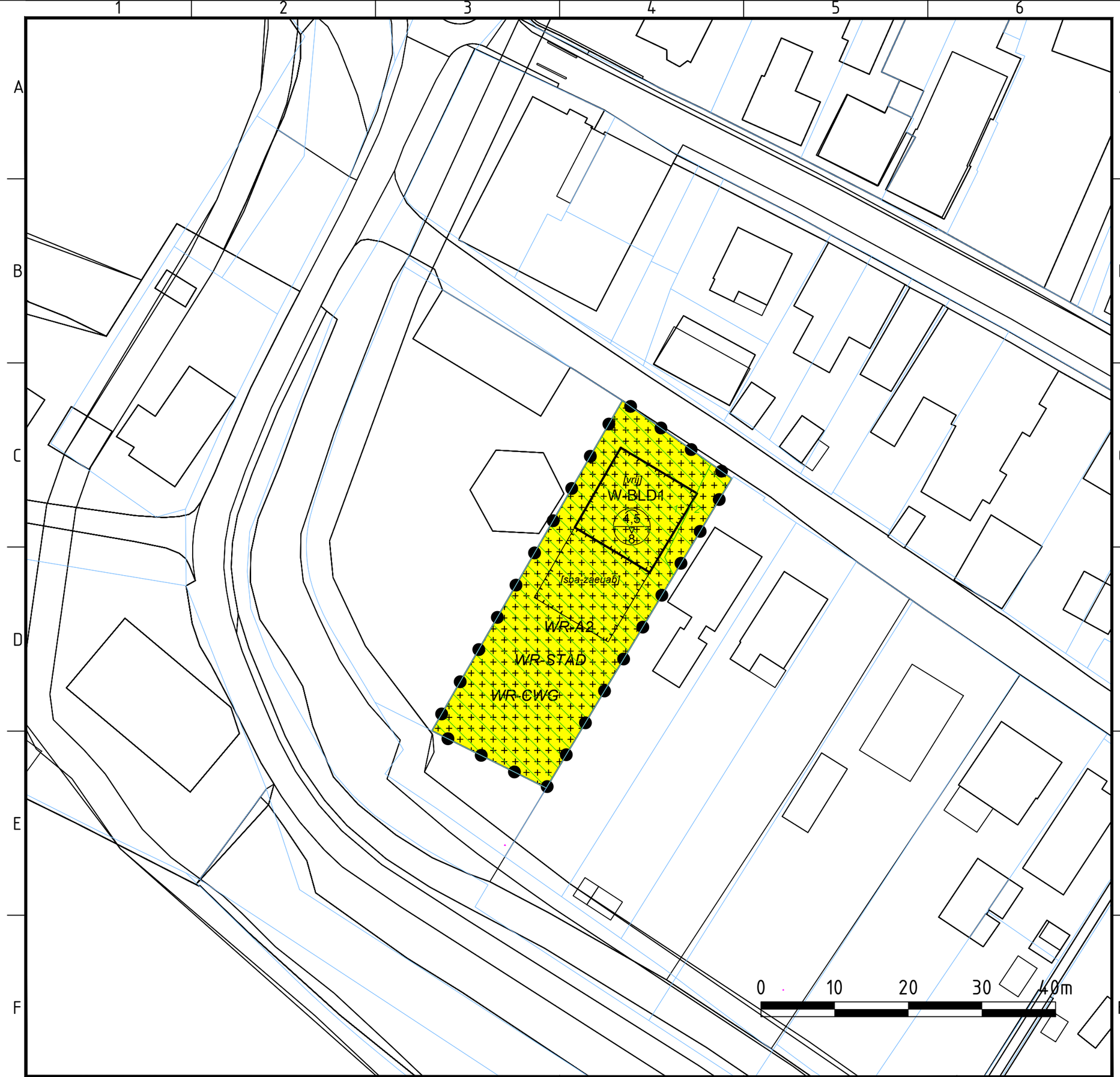
In hoofdstuk 4 is de beoogde ontwikkeling getoetst aan de geldende milieu wet- en regelgeving.

In de beoordeling is gebleken voor de beoogde ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Kaader stadsadvies

Kampen | Rotterdam

info@kaader.nl | www.kaader.nl

LEGENDA

Plangebied

TAM-omgevingsplan
Hoofdstuk 22a Parallelweg Batenburg

Bestemmingen / functies

W-BLD1 — Wonen - Beeldbepalend 1

WR-A2 — Waarde - Archeologie 2

WR-STAD — Waarde - Beschermd stadsgezicht

WR-CWG — Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

Gebiedsaanduidingen

vrijwaringszone - dijk 1

vrijwaringszone - dijk 2

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[sba-zaeuab] — specifieke bouwaanduiding zone aan- en/of uitbouwen, alsmede bijgebouwen

[vrij] — vrijstaand

Maatvoeringen

4,5 / 8 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

Verklaringen

bestaande bebouwing
topografische en kadastrale gegevens
BGT, DKK versie juni 2025

GEMEENTE WIJCHEN

TAM-OMGEVINGSPLAN

Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg

ontwerp datum: 9 december 2025

tek: 102201-OP-01 blad 1 schaal: 1 : 500

get: 27-06-2025 gew: 04-12-2025

drees support omgevingswet & wro
dsow@kpnmail.nl 06 5341 8001
Herenweg 33 4624JS Bergen op Zoom

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg

Inhoudsopgave

Regels		3
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	4
Artikel 1	Toepassingsbereik	4
Artikel 2	Begripsbepalingen	5
Artikel 3	Meet- en rekenbepalingen	7
Hoofdstuk 2	Specifieke regels over functies	8
Artikel 4	Wonen - Beeldbepalend 1	8
Hoofdstuk 3	Algemene regels over functies	13
Artikel 5	Toepassingsbereik	13
Artikel 6	Aanvraagvereisten	14
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	15
Artikel 8	Bouwactiviteit - algemeen	16
Artikel 9	Gebruiksactiviteit - algemeen	17
Artikel 10	Parkeren	18
Artikel 11	Vrijwaringszone - dijk 1	19
Artikel 12	Vrijwaringszone - dijk 2	20
Hoofdstuk 4	Regels ter bescherming van waarden en objecten	21
Artikel 13	Waarde - Archeologie 2	21
Artikel 14	Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied	23
Artikel 15	Waarde - Beschermd stadsgezicht	25
Hoofdstuk 5	Overgangsregels	27
Artikel 16	Overgangsrecht	27
Bijlagen bij regels		29
Bijlage 1	Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden	30
Bijlage 2	Culturhistorische waarderingskaart	41

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen
Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen een hoofdstuk 22p wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in dit plan moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22p van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer 22p gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage gelezen worden.

1.2 Tijdelijk omgevingsplan - bestemmingsplan
Het bestemmingsplan Stedelijk Gebied Wijchen met identificatienummer NL.IMRO.0296.stedgebwijchen-DFBP van de gemeente Wijchen is niet van toepassing op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat
De regels in afdeling 22.2 en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding
De regels in dit plan zijn van toepassing op de locatie TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg, waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring
Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen
In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.14 gehanteerd.

2.3 Plan
Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Omgevingsplanactiviteit bouwwerken
Een omgevingsplanactiviteit bestaande uit:
1. een bouwactiviteit;
2. het in stand houden van een bouwwerk; en
3. het gebruiken van het bouwwerk.

2.5 Locatievlak
een geometrisch bepaald vlak die is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.6 Aanduidingsvlak
Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waarnaar in de regels wordt verwezen, en waarmee in samenhang met die regeltekst regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

2.7 Bed & breakfast
een verblijfsrecreatieve nevenactiviteit met als doel het verstrekken van logies en ontbijt aan maximaal acht gasten, verspreid over maximaal vier kamers voor de duur van maximaal zeven aaneengesloten overnachtingen; onder bed & breakfast wordt niet verstaan overnachting, noodzakelijk in verband met het verrichten van tijdelijke of seizoensgebonden werkzaamheden en/of arbeid of permanente kamerverhuur;

2.8 Carport
een bouwwerk in de vorm van een dakconstructie dat wordt ondersteund door palen of kolommen; en waarvan de begrenzing wordt gevormd door maximaal één eigen wand, dan wel - aan maximaal 3 zijden - door gevels van aansluitende gebouwen;

2.9 Huishouden
persoon of groep personen die een gemeenschappelijke huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan. Kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen;

2.10 Levensloopgeschikte grondgebonden woning
Een woning die geschikt is voor bewoning in alle levensfasen. De woning is rollator toe- en doorgankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. Alle primaire leefruimten (woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, toilet) bevinden zich op de begane grond. De leefruimten zijn zowel inpandig als vanuit het aansluitende terrein zo veel mogelijk drempelloos toegankelijk.

2.11 Sociale relatie
de band tussen twee of meerdere mensen op maatschappelijk (sociaal) gebied. Dit kan een familieband zijn maar ook een andere relatie is mogelijk bijvoorbeeld vrienden;

2.12 Stedenbowkundige kwaliteit
de aan een gebied toe te kennen waarde in verband met stedenbouwkundige elementen, zoals de aanwezige en/of geprojecteerde infrastructuur, waaronder groenelementen, ligging, maatvoering, functie en karakter van bouwwerken in dat gebied;

2.13 Vrijstaand
bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan beide zijden niet in de perceelsgrens zijn gebouwd;

2.14 Woonunit
in zijn geheel of delen verplaatsbare woonruimte;

2.15 Zorg-voor-elkaar-woning
een bijbehorend bouwwerk dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de (hoofd)woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van (toekomstige) mantelzorg danwel een leeftijd van 60 of ouder gehuisvest is. Het kan hierbij gaan om een permanent bijbehorend bouwwerk of om een tijdelijke woonunit. Er moet sprake zijn van een sociale relatie tussen de bewoners van de (hoofd)woning en de zorg-voor-elkaar-woning.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 Meetbepalingen
In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de volgende meetbepalingen:

3.2 bebouwingspercentage
een in de regels aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van het bouwperceel, bouwvlak of aanduidingsvlak aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd. De oppervlakte van zwembaden wordt niet meegerekend bij het bepalen van het bebouwingspercentage.

3.3 dakhelling
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

3.4 goothoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

3.5 Inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

3.6 bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

3.7 oppervlakte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein;

3.8 peil
de hoogte gemeten vanaf het aansluitend afgewerkt terrein, waarbij plaatselijke, niet bij het verdere verloop van het terrein passende, ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw daarvan, buiten beschouwing blijven.

3.9 toepassing van maten
Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1 m. bedraagt.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Wonen - Beeldbepalend 1

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.xx- is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - Beeldbepalend 1.

4.2 Functieomschrijving Wonen - Beeldbepalend 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - Beeldbepalend 1 heeft de volgende functies:

a. wonen;
b. gastouderschap zoals bedoeld in 4.4.1;
c. internetwinkel als bedoeld in 4.4.2;
d. parkeervoorzieningen;
e. tuinen, erven;
f. in- en uitritten en ontsluitingspaden;
g. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging;
h. behoud, beheer en herstel van in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden;

een en ander met de daarbij behorende voorzieningen.

4.3 Gebruiksactiviteit - verboden

4.3.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden.

4.4 Gebruiksactiviteit - nadere regels

4.4.1 Gastouderschap

In een woning en/of de bijbehorende bouwwerken is het uitvoeren van gastouderschap toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van gastouderschap in gebruik te nemen vloeroppervlak mag maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken bedragen met een maximum van 50 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of bijbehorende bouwwerken uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte in het openbaar gebied;
d. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

4.4.2 Internetwinkel

In een woning en/of de bijbehorende bouwwerken is het uitvoeren van een internetwinkel toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van een internetwinkel in gebruik te nemen vloeroppervlak mag maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken bedragen met een maximum van 50 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of bijbehorende bouwwerken uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte in het openbaar gebied;
d. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

4.5 Gebruiksactiviteit - voorwaardelijke verplichting

4.5.1 Aanleg en instandhouding landschappelijke inpassing

1. Het gebruik van gronden en bouwwerken overeenkomstig het bepaalde in 4.2, is uitsluitend toegestaan indien de landschappelijke inpassing is gerealiseerd en in stand wordt gehouden overeenkomstig het Landschappelijk inrichtingsplan Parallelweg naast 2b Batenburg dat in bijlage 7 van de motivering is opgenomen, waarbij geldt dat de landschappelijke inpassing binnen 12 maanden na ingebruikname van de woning gerealiseerd dient te zijn.
2. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder 1 en het gebruik als bedoeld onder 1 toestaan, indien er binnen een termijn van maximaal 12 maanden na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar naar het oordeel van het bevoegde gezag gelijkwaardig landschappelijk inpassingsplan.

4.5.2 Aanleg en instandhouding waterberging

1. Het gebruik van gronden en bouwwerken voor de activiteiten als bedoeld in in 4.2, is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan de volgende regels:

a. In het plangebied wordt voldoende waterberging en/of -infiltratie gerealiseerd zoals benoemd in hoofdstuk 4 van de motivering van het omgevingsplan. Dit betekent dat in het plangebied voorzieningen van voldoende bergings- en/of infiltratiecapaciteit gerealiseerd moet worden, om een bui van T=100+10% volledig op te vangen en te verwerken (bergen en/of infiltreren).
b. de waterberging als bedoeld onder a dient duurzaam in stand te worden gehouden.

4.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2.

4.7 Bouwactiviteit - hoofdgebouwen

4.7.1 Algemene regels

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. woningen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak';
b. binnen de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - zone aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen" uitsluitend gebouwen in de vorm van aan en/of uitbouwen alsmede bijbehorende bouwwerken zijn toegestaan;
c. de volgende bebouwingstypologie is van toepassing:
    1. ter plaatse van de aanduiding 'vrijstaand' mogen uitsluitend vrijstaande hoofdgebouwen worden gebouwd;
d. het aantal woningen mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;
e. de voorgevel dient in of niet meer dan 3 meter achter de naar de openbare weg gekeerde bouwgrens te worden gebouwd;
f. de afstand tot de zijdelingse grenzen van het bouwperceel dient minimaal 3 meter te bedragen;
g. de dakhelling bedraagt minimaal 30° en maximaal 45°;
h. de goothoogte en bouwhoogte van hoofdgebouwen bedraagt ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)' en 'maximum bouwhoogte (m)' aangegeven hoogten.

4.8 Bijbehorende bouwwerken

Voor aan- en/of uitbouwen alsmede bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels::

a. de goothoogte maximaal 2,50 meter bedraagt;
b. de bouwhoogte maximaal 5 meter bedraagt;

c. de dakhelling minimaal 15° bedraagt;
d. per perceel maximaal 40m² aan aan- en/of uitbouwen alsmede bijbehorende bouwwerken mag worden gerealiseerd;
e. de oppervlakte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk maximaal 25m² mag bedragen.

4.9 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Ten aanzien van bouwwerken, geen gebouw zijnde, geldt dat de hoogte maximaal bedraagt:
a. voor terreinafscheidingen, voor zover deze zijn gesitueerd voor de voorgevel van de woning of het verlengde daarvan, 1 meter;
b. voor terreinafscheidingen, voor zover deze zijn gesitueerd achter de voorgevel van de woning, 2 meter;
c. voor carports en overkappingen, 3 meter, met dien verstande dat het gezamenlijke oppervlakte aan carports maximaal 20m² bedraagt en deze uitsluitend mogen worden opgericht binnen het bouwvlak en/of binnen de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - zone aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen";
d. voor overig niet eerder genoemde bouwwerken voor zover deze zijn gelegen achter de naar de weg gekeerde zijde van gevels van woningen of in het verlengde hiervan, 3,50 meter.

4.10 Bouwactiviteit - beeldkwaliteit

4.10.1 Algemeen

Het bepaalde in 4.10 geldt in plaats van het bepaalde in artikel 22.29 lid 1 onder b en lid 2 en artikel 22.35 sub i van dit omgevingsplan.

4.10.2 Beoordelingsregel beeldkwaliteit

1. De omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken wordt alleen verleend als het uiterlijk en de plaatsing van het bouwwerk, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, geen onaanvaardbare afbreuk doet aan een goede omgevingskwaliteit.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning toch moet worden verleend.
3. Of sprake is van een onaanvaardbare afbreuk aan een goede omgevingskwaliteit als bedoeld in het eerste lid, wordt beoordeeld volgens de criteria van de beleidsregels, bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.
4. Het beeldkwaliteitsplan zoals opgenomen in Bijlage 1 Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden is een beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.

4.11 Maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift - situering en maatvoering bouwwerken

Bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift bij de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken, kunnen nadere eisen aan de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gesteld, in verband met:
a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

4.12 Omgevingsplanactiviteit

4.12.1 Beroep en/of bedrijf aan huis

1. Het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een bedrijf aan huis is verboden zonder omgevingsvergunning.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien:
    a. het ten behoeve van de aan huis gebonden beroeps- en bedrijfsactiviteit in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de

bijbehorende bouwwerken bedraagt met een maximum van 100 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijbehorende bouwwerken uitoefent, tevens de bewoner van de woning is;
c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen op eigen terrein worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
d. de activiteit qua aard, milieubelasting en uitstraling past in een woonomgeving;
e. er geen sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat.
f. er geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
g. er vanaf de openbare weg geen zichtbare excessieve reclame-uitingen aanwezig zijn;
h. bij de uitoefening van de aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit alleen huishoudelijk afvalwater wordt geloosd.

4.12.2 Bed & breakfast

1. Het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een bed & breakfast is verboden zonder omgevingsvergunning.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien:
   a. de bed & breakfast wordt gehouden in de woning en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken;
   b. de bed & breakfast ondergeschikt is van aard;
   c. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   d. de bed & breakfast voorzieningen betrekking heeft op maximaal 8 (éénpersoons)bedden;
   e. er geen sprake is van permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers;
   f. er een nachtregister wordt bijgehouden;
   g. het gebruik niet leidt tot extra belemmeringen voor de omliggende functies;
   h. de verkeersaantrekkende werking afgestemd is op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   i. er op eigen terrein wordt voorzien in de parkeerbehoefte;
   j. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast.

4.13 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.13.1 Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning op de voor Wonen - Beeldbepalend 1 bestemde gronden, voor zover deze zijn gelegen buiten het bouwvlak en/of de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - zone aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen", de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het ophogen van de bodem met meer dan 0,30 meter;
b. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het gaven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage;
c. bodem, verlagen of afgraven (ook ten behoeve van het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingenvergunning is vereist;
d. het rooien van bos, boomgaard en/of hagen;
e. het aanleggen van oppervlakteverhardingen;
f. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.13.2 Uitzonderingen

Het onder 4.13.1 vervatte verbod geldt niet:

a. voor zover het werken en/of werkzaamheden betreft in het kader van het op de bestemming gerichte beheer van de gronden;
b. indien de werken en/of werkzaamheden in het kader van het gewone onderhoud betreffen,

met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen en werken en/of werkzaamheden binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;

c. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft tot een diepte van 30 cm onder het bestaande maaiveld, met uitzondering van het aanbrengen van gesloten verhardingen;
d. voor zover werkzaamheden in de bodem betreft waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het omgevingsplan een omgevingsvergunning in dit kader is verleend.

4.13.3 Landschappelijke- en cultuurhistorische waarden

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 4.13.1 mag alleen worden verleend met inachtneming van de waarden van het beschermde stadsgezicht van Batenburg en indien door de uitvoering de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden niet onevenredig (kunnen) worden aangetast.

4.13.4 Deskundigenadvies

Alvorens een besluit te nemen omtrent het verlenen van een aanlegvergunning winnen burgemeester en wethouders advies in van een deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de landschaps- en natuurwaarden, en welke voorwaarden dienen te worden gesteld.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 5 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing op alle gronden binnen het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2- .

Artikel 6 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen

8.1 Specifieke beoordelingsregel - antennemast

In afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 2 kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken toch worden verleend voor een antennemast, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

8.2 Specifieke beoordelingsregel - algemene afwijkingen

In afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 2 kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken toch worden verleend voor een bouwwerk, waarbij:

a. wordt afgeweken van de voorgeschreven goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en afstand van bouwwerken, dan wel een voorgeschreven bebouwingspercentage, eventueel met overschrijding van de bouwgrenzen, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de voorgeschreven afmetingen en afstanden:
b. het bepaalde onder a is uitsluitend op de bouwhoogte van bijbehorende bouwwerken van toepassing indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    1. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de belangen van derden worden niet onevenredig geschaad;
    2. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de in de omgeving aanwezige stedenbouwkundige en/of architectonische waarden;
c. wordt afgeweken van locatiegrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het GML-bestand als bedoeld in 1.4, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende reden zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is aangegeven niet meer dan 2,5 meter bedraagt;
d. wordt afgeweken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het in het GML-bestand als bedoeld in 1.4 , indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is aangegeven niet meer dan 2,5 m bedraagt.

Artikel 9 Gebruiksactiviteit - algemeen

9.1 Verboden gebruik

Het is in ieder geval verboden om:

a. gronden en/of bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een seksinrichting en/of escortbedrijf en prostitutie;
b. bijbehorende bouwwerken bij een woning te gebruiken als zelfstandige woningen en als afhankelijke woonruimte;
c. onbebouwde grond in gebruik te nemen of laten nemen en/of te geven als stort- en overslagplaats van aan het gebruik onttrokken goederen en materialen, anders dan als tijdelijke opslag ten behoeve van het normale gebruik en onderhoud;
d. een woning in gebruik te geven of te nemen anders dan voor het gebruik voor wonen door één huishouden.

9.2 Evenementen

Het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van evenementen is toegestaan.

Artikel 10 Parkeren

10.1 Bouwactiviteit

De vergunning voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van een gebouw wordt alleen verleend indien er wordt voorzien in voldoende parkeermogelijkheden op de bij het bouwplan behorende en daartoe bestemde gronden. De toename van de parkeerbehoefte wordt bepaald op de wijze zoals beschreven in de op dat moment geldende beleidsregels "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen".

10.2 Gebruiksactiviteit

10.2.1 Verbod

Het is in ieder geval verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken:

a. indien gedurende het gebruik van een gebouw en de bijbehorende gronden, niet in voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien volgens de normering zoals deze is opgenomen in de op dat moment geldende beleidsregel "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen";
b. indien niet in voldoende mate publieke parkeerplaatsen beschikbaar blijven voor de bestaande functies waarbij rekening mag worden gehouden met dubbelgebruik. De parkeerplaatsen ten behoeve van de bestaande voorzieningen dienen vrij toegankelijk en van goede kwaliteit te zijn, waarbij deze eveneens op een reële loopafstand tot de omliggende functies moeten zijn gelegen.

10.2.2 Instandhouding parkeervoorzieningen

Ruimte(n) voor het parkeren van voertuigen, voor zover de aanwezigheid van deze ruimte(n) krachtens deze parkeerregels is geëist, dient te allen tijde voor dit doel beschikbaar te blijven. Ander gebruik wordt aangemerkt als strijdig gebruik.

10.2.3 Laden en lossen

Indien het gebruik van een terrein van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet (zoals bepaald in de beleidsregels "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen" en de CROW-publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren, Van parkeerkencijfers naar parkeernormen' (10 december 2018)) in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

10.2.4 Maatwerkvoorschrift

Bij maatwerkvoorschrift kan, indien op een andere wijze kan worden voldaan aan de parkeerbehoefte, worden afgeweken van het bepaalde in dit artikel.

Artikel 11 Vrijwaringszone - dijk 1

a. Ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 1' zijn de gronden, naast de voor die gronden toegewezen functies, tevens aangewezen voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering;
b. ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 1' mag niet worden gebouwd;
c. burgemeester en wethouders kunnen middels het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder b, met inachtneming van de volgende regels:
    1. de bij de betrokken functies behorende bouwregels worden in acht genomen;
    2. het belang van de waterkering wordt niet onevenredig geschaad en vooraf wordt schriftelijk advies ingewonnen bij de betreffende waterbeheerder.

Artikel 12 Vrijwaringszone - dijk 2

a. Ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone - dijk 2' zijn de gronden, naast de voor die gronden toegewezen functies, tevens aangewezen als buitenbeschermingszone van de primaire waterkering voor de bescherming, onderhoud en instandhouding van de primaire waterkering.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 13 Waarde - Archeologie 2

13.1 Voorrangsregeling
De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

13.2 Toepassingsbereik
De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01 is aangewezen als Waarde - Archeologie 2.

13.3 Functieomschrijving
Een locatie die is aangewezen als Waarde - Archeologie 2 heeft mede als functie het behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een hoge archeologische verwachting.

13.4 Bouwactiviteit

13.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten
a. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 13.5.1 van dit omgevingsplan dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
b. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder a te overleggen, indien:
    1. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
    2. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
    3. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
    4. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

13.4.2 Aanvullende vergunningvoorschriften
Indien uit het onder 13.4.1 onder 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in 13.4.1 onder a. sub 4, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

13.5 Aanlegactiviteit

13.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen.

13.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 13.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen;
d. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
f. voor aanlegactiviteiten die op het moment van het van kracht worden van dit artikel legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

13.5.3 Aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning dient de aanvrager voor de toetsing aan dit omgevingsplan in ieder geval een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.
2. Een rapport als bedoeld onder 1 is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.
3. Indien het rapport bedoeld onder 1 of andere beschikbare informatie als bedoeld onder 2 daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.

13.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast,

13.5.5 Voorschriften

Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning de verplichting verbinden tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 14 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

14.1 Voorrangsregeling
De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

14.2 Toepassingsbereik
De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

14.3 Functieomschrijving
1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze opgenomen in de bijlage bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in Bijlage 2 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

14.4 Maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift
Bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift bij de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken, kunnen, gelet op het bepaalde in 14.3, nadere eisen worden gesteld aan de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

14.5 Aanlegactiviteit

14.5.1 Vergunningplicht
Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:
a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

14.5.2 Uitzondering vergunningplicht
Het verbod van 14.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van locaties die zijn aangewezen voor een niet-agrarische functie.

14.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 14.5.4 .

14.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Artikel 15 Waarde - Beschermd stadsgezicht

15.1 Voorrangsregeling
De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

15.2 Toepassingsbereik
De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMPARALLELWEG2-VG01 is aangewezen als Waarde - Beschermd stadsgezicht.

15.3 Functieomschrijving
1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Beschermd stadsgezicht heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

15.4 Maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift
Bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift bij de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken, kunnen, gelet op het bepaalde in 15.3, nadere eisen worden gesteld aan de situering, afmetingen en kapvormen van de bebouwing ten behoeve van:
a. de instandhouding en herstel van het stedenbouwkundig beeld;
b. de landschappelijke kwaliteiten van de omgeving van de bebouwing;
c. de cultuurhistorische en ruimtelijke waarden;

Deze nadere eisen kunnen uitsluitend worden gesteld met het oog op het behoud van de waarden van het beschermd stadsgezicht.

15.5 Aanlegactiviteit

15.5.1 Vergunningplicht
Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:
a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

15.5.2 Uitzondering vergunningplicht
Het verbod van 15.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:
a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van locaties die zijn aangewezen voor een niet-agrarische functie.

15.5.3 Aanvraagvereisten
De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 15.5.4.

15.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de waarden van het beschermd stadsgezicht..

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

16.1.1 Algemeen
Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

16.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning
Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 16.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 16.1.1 met maximaal 10 %.

16.1.3 Uitzondering
Het bepaalde in 16.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

16.2.1 Algemeen
Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en daarmee in strijd is, mag worden voortgezet.

16.2.2 Strijdig gebruik
Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 16.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

16.2.3 Onderbroken gebruik
Indien het gebruik, bedoeld in 16.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

16.2.4 Uitzondering
Het bepaalde in 16.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden

Kaader

Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden Perceel 80 Batenburg

Diaconie Protestantse Gemeente Batenburg

29 maart 2025

VOORAF

Voor u ligt een set randvoorwaarden voor de beeldkwaliteit voor de ontwikkeling van één woning op perceel 80 aan de Parallelweg (ten noordwesten van nummer 2B) in Batenburg.

Deze voorwaarden gelden bij het uitwerken en ontwerpen van de te realiseren woning als richtinggevende kaders.

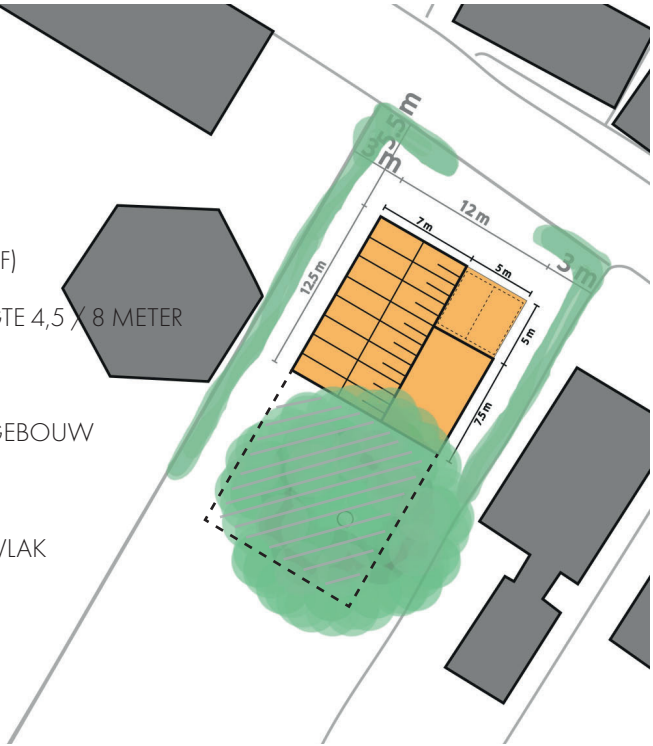
De randvoorwaarden zijn - in het kader van het initiatiefplan en de verdere TAM-IMRO-procedure - besproken in de welstandscommissie. Naar aanleiding daarvan heeft er op onderdelen aanpassing plaatsgevonden.

1

Perceel 80

RANDVOORWAARDEN SCHAAL PERCEEL

* BINNEN BOUWVLAK (ORANJE): HOOFDGEBOUW EN
  EVENTUELE BIJBEHORENDE BOUWWERKEN
  (GETEKENDE INDELING BINNEN BOUWVLAK IS INDICATIEF)
* MAX 70% VAN BOUWVLAK BEBOUWD MET GOOT / NOKHOOGTE 4,5 / 8 METER
* DWARSKAP OP HOOFDGEBOUW VERPLICHT
* MAX 70% VAN DE BREEDTE BOUWVLAK BEBOUWD MET HOOFDGEBOUW
* BIJBEHORENDE BOUWWERKEN MINIMAAL 5 METER ACHTER
  DE VOORGEVEL VAN HET HOOFDGEBOUW EN IN BOUWVLAK
  OF ZONE ACHTER BOUWVLAK (STIPPELLIJN)
* ERFAFSCHEIDINGEN MET HAGEN, EIK BEHOUDEN

RANDVOORWAARDEN ARCHITECTUUR

Vorm en kap:

- Heldere hoofdvorm, rechthoekig;
- Kaprichting tussen 35 en ca. 48 graden hellingshoek;
- Topgevel aan de zijde van de straat;
- Uitstekende dakterrassen, overdekte terrassen, verandas en dakkappelen niet toegestaan voorzover uitstekend uit de hoofdmassa en voorzover aan de straatzijde;
- Doorlopende noklijn (geen verspringingen)
- Gootlijn variabel maar zonder sprongen
- Kapvorm zadel, schild (alleen aan tuinzijde); dus niet: lessenaarskap, mansardekap, gebogen kap)
- Geen wolfseinden, geen dwarsstukken in de kap
- Geen accenten
- Geen doorlopende gevels door de kap
- Openingen beperkt toegestaan; kap blijft dominant en ‘in tact’
- Aangebouwd bijbehorend bouwwerk mee-ontwerpen met de hoofdmassa en ook voorzien van kap.

Perceel 80

RANDVOORWAARDEN ARCHITECTUUR

Materiaal:

- Kap: riet, gras / sedum of plaatmateriaal
(koper, zink, geprofileerde metalen plaat)
- Niet: bitumen of EPDM
- Pannen alleen in zeer vlakke uitvoering (bij betonpan) of gebakken pan in natuurlijke kleur (niet-grijs)
- Eén materiaal voor de gehele kap,

- Gevel: kwaliteitsvolle natuurlijke materialen: gebakken materialen, riet, stuc, glas,hout
- Geen kunststof, geen metaal

Details:

- Geen betimmerde goot of daklijn
- Eenvoudig gedetailleerd
- Aan tuinzijde 1 dakkapel oid toegestaan,
- Eén bescheiden accent bij de entree.

REFERENTIES ARCHITECTUUR

Perceel 80

REFERENTIES ARCHITECTUUR

Kaader

KAAder stadsadvies
Kampen | Rotterdam
www.kaader.nl
info@kaader.nl

Bijlage 2 Culturhistorische waarderingskaart

Cultuurhistorische waarderingskaart

Gemeente Wijchen

schaal 1:12.500

legenda

Cultuurlandschappelijke waardering

waardering

- niet gewaardeerd
- zeer laag
- laag
- middelhoog
- hoog
- zeer hoog

De term middelhoog gebruiken we hier in de betekenis van gemiddeld. Een waarderingscategorie middellaag bestaat derhalve niet.

Overig

- gemeentegrens

Bovenbroek
Winssensche Veld
Aldi
Noordenbroek
Mooienhoek
De Hoogemond
Galgenberg
Langakker
Hagve
Beugingen
De Elbent
Het Laagveld
Horsten
Schoonven
Het Broek
Ewijksche Velden
Hooge Veld
Bergharen
Wijksche Broek
Ewijksche Broek
Beuningsche Veld
De Hooge Peer
Het Schaar
Het Broek
Persoonsbos
De Mekkers
Kampbroek
Hermensche Broek
Weijer
Builten- en Binnen Geest
Hernen
Weijsche Veld
Neerveldsche Blok
Hermensche Bosch
Leursche Broek
De Tjeur
Laak
Spitsberg
Laakse Bos
Leursche Bosch
Achterlo
Schebbelaarsche Veld
Leursche Veld
Wowas
Wijchen
Bojonkamp
Achterlo
Noord
Lienden
Liesensche Waard
Niftrikssche Waarden
Waaijes
De Vlam
De Pas
De Vlamen
Nobelaargel
Achterlo
Wijchen
Valkendries
Hooglaak
De Berendonck
Middelwaard
Alverna
Kraggel
Nifterik
Kerkeveld
Helvoets
Rakenberg
De Rotten
Hongerveld
Boskant
Bulgenkamp
Luinen
Luinensche Broek
Zandberg
De Schaikuil
Hoseneberg
Nederen- en Overasseltsche Broek
Valkenberg
Engelbeemden
Het Broek
Overlangen
Keent
Binnenveld
Broekkampen
Nederasselt
Toffelen
Dekkenburg
Meijhorst
Nijhorst
Overasseltsche- en Haerlsche Vennen
Wijchensche Vennen
Lindenhof
Zwa
Heide
Meijhorst
Ruimenhoek
Evenaren
Wijchenseweg
Nijmeegseweg
Nijmeegsestraat
Wijchenseweg
Wijchenseweg
Wijchenseweg

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22p Parallelweg Batenburg

Inhoudsopgave

Bijlagen bij motivering		3
Bijlage 1	Beeldkwaliteitsplan	4
Bijlage 2	Quickscan bodem	15
Bijlage 3	Waterparagraaf	20
Bijlage 4	Infiltratieonderzoek	32
Bijlage 5	QuickScan flora en fauna	62
Bijlage 6	Duurzaamheid	90
Bijlage 7	Landschapsplan	95
Bijlage 8	Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek	97
Bijlage 9	Archeologie selectiebesluit	124
Bijlage 10	Verslag participatie	127

Bijlagen bij motivering

Bijlage 1 Beeldkwaliteitsplan

Kaader

Beeldkwaliteitsrandvoorwaarden Perceel 80 Batenburg

Diaconie Protestantse Gemeente Batenburg

29 maart 2025

VOORAF

Voor u ligt een set randvoorwaarden voor de beeldkwaliteit voor de ontwikkeling van één woning op perceel 80 aan de Parallelweg (ten noordwesten van nummer 2B) in Batenburg.

Deze voorwaarden gelden bij het uitwerken en ontwerpen van de te realiseren woning als richtinggevende kaders.

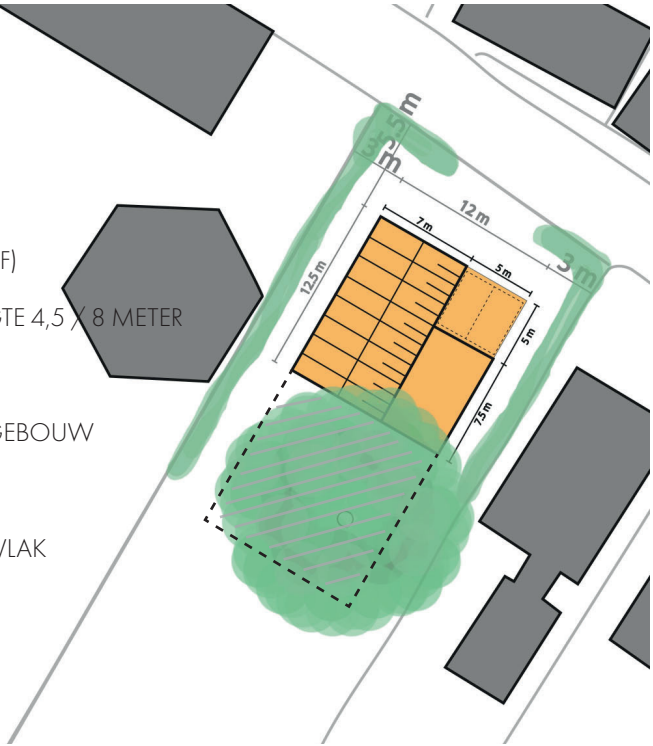
De randvoorwaarden zijn - in het kader van het initiatiefplan en de verdere TAM-IMRO-procedure - besproken in de welstandscommissie. Naar aanleiding daarvan heeft er op onderdelen aanpassing plaatsgevonden.

1

Perceel 80

RANDVOORWAARDEN SCHAAL PERCEEL

* BINNEN BOUWVLAK (ORANJE): HOOFDGEBOUW EN
  EVENTUELE BIJBEHORENDE BOUWWERKEN
  (GETEKENDE INDELING BINNEN BOUWVLAK IS INDICATIEF)
* MAX 70% VAN BOUWVLAK BEBOUWD MET GOOT / NOKHOOGTE 4,5 / 8 METER
* DWARSKAP OP HOOFDGEBOUW VERPLICHT
* MAX 70% VAN DE BREEDTE BOUWVLAK BEBOUWD MET HOOFDGEBOUW
* BIJBEHORENDE BOUWWERKEN MINIMAAL 5 METER ACHTER
  DE VOORGEVEL VAN HET HOOFDGEBOUW EN IN BOUWVLAK
  OF ZONE ACHTER BOUWVLAK (STIPPELLIJN)
* ERFAFSCHEIDINGEN MET HAGEN, EIK BEHOUDEN

RANDVOORWAARDEN ARCHITECTUUR

Vorm en kap:

- Heldere hoofdvorm, rechthoekig;
- Kaprichting tussen 35 en ca. 48 graden hellingshoek;
- Topgevel aan de zijde van de straat;
- Uitstekende dakterrassen, overdekte terrassen, verandas en dakkappelen niet toegestaan voorzover uitstekend uit de hoofdmassa en voorzover aan de straatzijde;
- Doorlopende noklijn (geen verspringingen)
- Gootlijn variabel maar zonder sprongen
- Kapvorm zadel, schild (alleen aan tuinzijde); dus niet: lessenaarskap, mansardekap, gebogen kap)
- Geen wolfseinden, geen dwarsstukken in de kap
- Geen accenten
- Geen doorlopende gevels door de kap
- Openingen beperkt toegestaan; kap blijft dominant en ‘in tact’
- Aangebouwd bijbehorend bouwwerk mee-ontwerpen met de hoofdmassa en ook voorzien van kap.

Perceel 80

RANDVOORWAARDEN ARCHITECTUUR

Materiaal:

- Kap: riet, gras / sedum of plaatmateriaal
(koper, zink, geprofileerde metalen plaat)
- Niet: bitumen of EPDM
- Pannen alleen in zeer vlakke uitvoering (bij betonpan) of gebakken pan in natuurlijke kleur (niet-grijs)
- Eén materiaal voor de gehele kap,

- Gevel: kwaliteitsvolle natuurlijke materialen: gebakken materialen, riet, stuc, glas,hout
- Geen kunststof, geen metaal

Details:

- Geen betimmerde goot of daklijn
- Eenvoudig gedetailleerd
- Aan tuinzijde 1 dakkapel oid toegestaan,
- Eén bescheiden accent bij de entree.

REFERENTIES ARCHITECTUUR

Perceel 80

REFERENTIES ARCHITECTUUR

Kaader

KAAder stadsadvies
Kampen | Rotterdam
www.kaader.nl
info@kaader.nl

Bijlage 2 Quickscan bodem

VERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Quickscan vooronderzoek

(t.b.v. eventuele vrijstelling bodemonderzoek)

Contactgegevens aanvrager (initiatiefnemer, eigenaar):

Naam
Adres
Woonplaats

Telefoonnummer
E-mail adres

Locatiegegevens:

Adres : Parallelweg
Plaats : Bakelburg.

Kadastrale aanduiding[1]

Kadas rale gemeente: at burg
Kadastraal nummer(s) : D 80

Kader activiteit

- ☐ grondverzet ontgravingslocatie
- ☐ grondverzet toepassingslocatie
- ☒ bestemmingsplanwijziging
- ☐ omgevingsvergunning (bouwvergunning)

In te vullen door de initiatiefnemer (aanvrager/eigenaar perceel)

Wij vragen u, als u over informatie beschikt, deze als bijlage aan dit formulier toe te voegen of contact op te nemen met uw gemeente om deze informatie te kunnen overleggen.

Is/zijn er (voor zover bij u bekend) op het terrein:

Eén of meerdere bodemonderzoeken uitgevoerd?	☐ Ja	☒ Nee
Zo ja, bijvoegen indien nog niet aanwezig Zo ja, hebben er tussen de uitvoering van het bodemonderzoek en dit moment activiteiten plaatsgevonden die bodemverontreiniging kunnen veroorzaken?	☐ Ja	☒ Nee
2. Eén of meerdere brandstoftanks aanwezig (geweest)?	☐ Ja	☒ Nee
3. In het verleden een ophooglaag met grond opgebracht?	☐ Ja	☒ Nee
4. Halfverhardingslagen of fundatielagen aanwezig (geweest)?[2]	☐ Ja	☒ Nee
5. Een bedrijf gevestigd (geweest)?	☐ Ja	☒ Nee
6. Ooit brand en/of andere calamiteiten geweest?	☐ Ja	☒ Nee
7 Vóór 1985 boomgaarden of tuinbouwkassen aanwezig geweest?	☐ Ja	☒ Nee

[1] Graag kadastrale kaart bijvoegen
[2] Hier wordt bedoeld een (half)verhardingslaag met puin, puingranulaat of grind. Een fundatielaag kan bestaan uit puin, (lava)slakken of andere bodemvreemde materialen zoals asbest.

8.	Opstallen met asbesthoudend materiaal aanwezig (geweest)?	☐ Ja	☑ Nee
9.	Asbestverdacht materiaal waarneembaar op het maaiveld?	☐ Ja	☑ Nee
10.	Van het terrein andere informatie bekend die tot bodemverontreiniging heeft kunnen leiden?	☐ Ja	☑ Nee

De aanvrager verklaart hiermee dat bovenstaande vragen naar waarheid zijn ingevuld:

Plaats, datum: Harssen, 27-9-2014

handtekening initiatiefnemer:

In te vullen door de gemeente

1.	Is er aanvullende informatie bekend bovenop de informatie die door de aanvrager is aangeleverd?	☐ Ja	■ Nee
2.	Welke informatie?	☐ Bodemonderzoek bekend	☐ Tank aanwezig
		☐ Terrein opgehoogd	☐ Verhardings-/ fundatielaag aanwezig
		☐ Bedrijfsmatige activiteit	☐ Verdacht op bestrijdingsmiddelen
		☐ Anders nl:	
3.	Zijn er gedempte sloten aanwezig?	☐ Ja	■ Nee/mogelijk
4.	Heeft er op het terrein een bodemsanering plaatsvonden?	☐ Ja	■ Nee
5.	Zo ja, gelden er na deze bodemsanering nog nazorgverplichtingen?	☐ Ja	■ Nee
6.	Zijn er bodemverontreinigingen in de directe nabijheid van het terrein bekend?	■ Ja	☐ Nee

↳ Hoogstens licht verontreinigd

Eindconclusie

Is naar aanleiding van dit Quickscan sprake van een onverdachte locatie? ■ Ja ☐ Nee

Motivering en eventuele aanvullende opmerkingen (o.a. rapportnr. en datum van bodemonderzoek/-sanering dat reeds in het verleden is uitgevoerd):

Komt de locatie (het perceel) in aanmerking voor vrijstelling bodemonderzoek? ■ Ja ☐ Nee

Datum: 1-10-2024

Naam behandelend ambtenaar:

Handtekening behandelend ambtenaar:

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: d batenburg

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Kadastrale grens
Bebouwing
Overige topografie

Schaal 1:500

Kadastrale gemeente	BATENBURG
Sectie	D
Perceel	80

Voor dit gevalideerd uittreksel, ARNHEM, 8 januari 2008
De beheerder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen bebouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Bijlage 3 Waterparagraaf

WATERPARAGRAAF (GEWIJZIGD 20-NOV.-2025)

WATERHUISHOUDING

Wettelijk kader
Nederland is een waterrijk land. Bouwen in die gebieden kan niet zomaar. Bij de vaststelling van het omgevingsplan moet de gemeente voor het waterbelang de opvattingen van de waterbeheerder betrekken. Dit volgt uit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Weging van het waterbelang
De weging van het waterbelang (voorheen: watertoets) geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 5.37 van het Bkl. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Er gelden geen regels voor hoe de gemeente de waterbeheerder hierbij betrekt. De gemeente is vrij om hier zelf invulling aan te geven.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap in de waterparagraaf verwerkt.

1. Beschrijving watersysteem

Geomorfologie en geohydrologie

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Batenburg, de terreinhoogte varieert van circa 7,5m+ tot 8,7m+NAP (Bron: AHN-viewer). De bodem ter plaatse bestaat uit voornamelijk klei (80 cm), en direct daaronder bestaat de ondergrond overwegend uit licht beige, bruin zand met daaronder een waterdichte kleilaag.

De planlocatie is gesitueerd in stedelijk gebied en ligt in het zogenaamde peilgebied Bloemers, peilvak BLM011. Het zomerpeil hier is 5,5m+NAP en het winterpeil 5,3m+NAP. De maaiveldhoogte is gemiddeld 8,1m+NAP, vloerpeil woning 9,0+NAP . De bodem bestaat voornamelijk uit klei, waarvan de eerste meter onder maaiveld sterk zandig. De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) is circa 5,65m+NAP. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) is circa 5,25m+NAP. De grondwaterstand rondom het plangebied is op basis van het Dino-loket inzichtelijk geworden en bevindt zich hier tussen de 4,5m+NAP en 5,4m+NAP. Het plangebied staat onder invloed van kwel, vanaf en wegzijging naar de Maas, afhankelijk van de rivierwaterstand.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem

De Maas stroomt op 300 meter (hemelsbreed) langs de planlocatie. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het plangebied bevindt zich in een gebied met een verbeterd gemengd openbaar rioolstelsel, waar het hemelwater en het afvalwater gezamenlijk worden ingezameld en getransporteerd via één riolering. Het huidige plangebied is niet verhard en ook niet aangesloten op de openbare riolering.

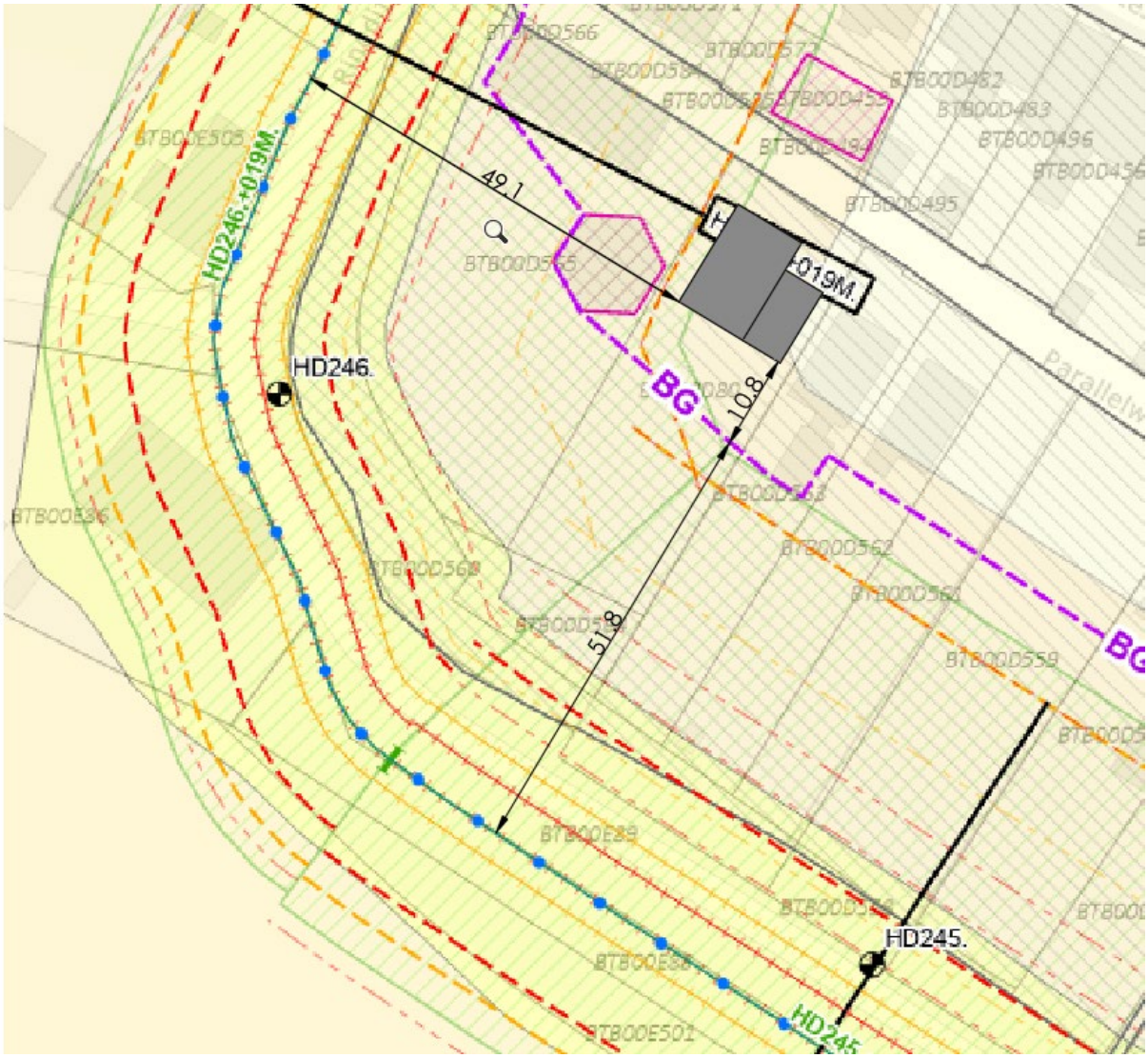
Ecosysteem

Het plangebied is niet gelegen in de Ecologische hoofdstructuur (Gelders natuurnetwerk). Binnen het plangebied bevindt zich geen natte natuur met bijzondere waarde, noch is het plangebied gelegen binnen een beschermingszone voor natte natuur.

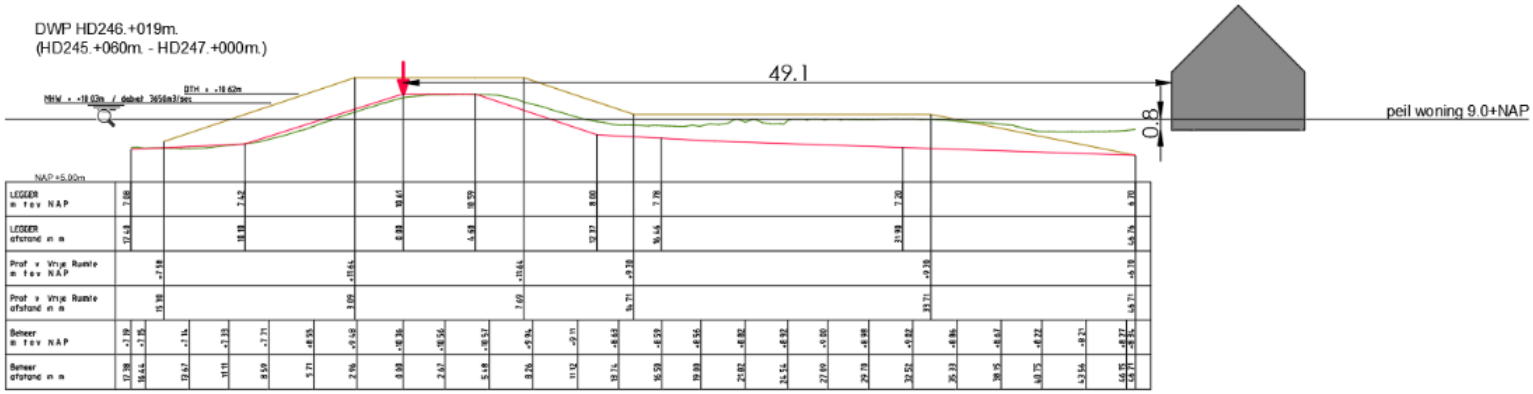
Beschermingszones waterkeringen

Het plangebied is gelegen aan een primaire waterkering. Het plangebied / de locatie van de nieuwe woning ligt in de beschermingszone van deze waterkering. Deze beschermingszone bevat deels een leggervlak waarin – in afwijking op de standaardregels - bebouwing is toegelaten. De afbeeldingen hieronder zijn 1. een uitsnede van de legger van het waterschap ter hoogte van het plangebied (roze lijn is bouwgrens, gestreept is leggervlak) en 2. en de leggerprofielen ter hoogte van de aangegeven doorsnedelijnen op de legger (HD 245 en HD 246).

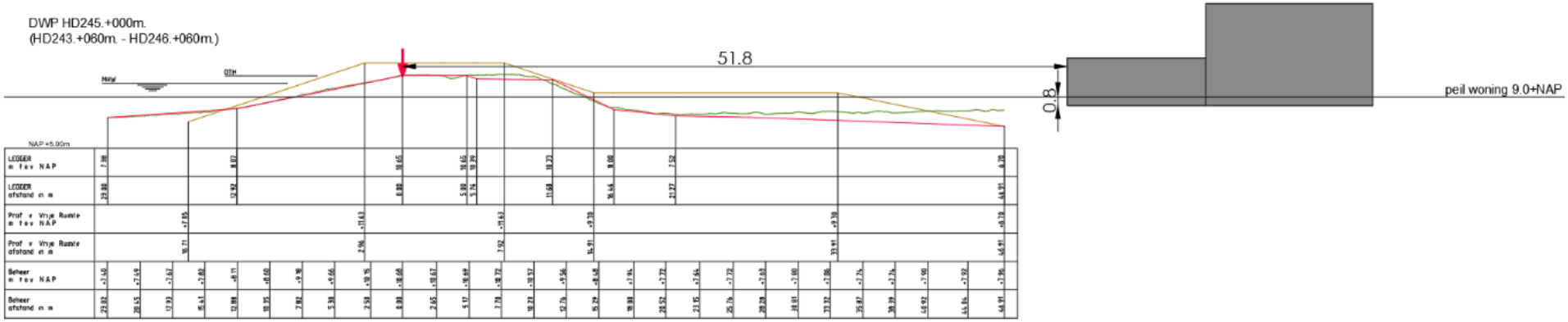
In verband met de waterkering zijn in het plangebied de navolgende uitgangspunten relevant:
- bebouwing in het leggervlak moet boven het profiel van vrije ruimte worden gesitueerd;
- putlozingen (badkuip in het leggerprofiel) zijn niet toegestaan;
- infiltratie van hemelwater in de bodem is meestal niet mogelijk / dan ook niet toegestaan;
- niet inspecteerbare (water)reservoirs zijn niet toegestaan (bijv. ondergrondse).

HD246.+019M.
49.1
+019M.
HD246.
BG
10.8
51.8
HD245.
HD245
BG

DWP HD246.+019m.
(HD245.+060m. - HD247.+000m.)

DWP HD245.+000m.
(HD243.+060m. - HD246.+060m.)

2. Gemeentelijk waterbeleid en waterbeheer

Gemeentelijk waterbeleid

Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de Strategische waternota Wijchen zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het Beleidsplan water en riolering beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Zorgplicht afvalwater

De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt. Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater op de openbare riolering lozen. Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater.

Zorgplicht hemelwater

Perceeleigenaren dienen hemelwater in eerste instantie op eigen terrein te verwerken of op oppervlaktewater te lozen. Als dit redelijkerwijs niet mogelijk is draagt de gemeente zorg voor de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.

Zorgplicht grondwater

In eerste instantie zijn perceeleigenaren zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. De gemeente heeft een zorgplicht bij het treffen van maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap.

Waterschap

De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het Waterschap geeft in het kader van de Waterwet een vergunning af voor lozing op oppervlaktewater en in het kader van de waterschapsverordening een ontheffing voor ingrepen/ activiteiten in/nabij watergangen en waterkeringen. Daarnaast verzorgt het waterschap het onderhoud van A-watergangen en draagt zorg voor het zuiveren van afvalwater.

3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

3.1 Leefomgeving algemeen

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.
Water is mede-ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen.
Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan

Voorliggend initiatief heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding of watergangen en oppervlaktewater in de omgeving. Onder punt 3.2 tot en met 3.5 is in meer detail weergegeven welke concrete invulling aan het aspect water is gegeven. Door middel van een infiltratieonderzoek is bepaald of de bodem ter plaatse geschikt is voor infiltratie.

De conclusie van dit “Infiltratieonderzoek Parallelweg (ong.) te Batenburg” (Montferland Milieu, 2024) luidt:
• Uit de meetresultaten volgens de Constant head-methode blijkt dat op basis van de classificatie in de doorlatendheid van de zand houdende bodemlaag op 0,8 m -mv als matig doorlatend wordt beoordeeld en zandlaag boven de afsluitende kleilaag op 1,6 m -mv als matig doorlatend wordt beoordeeld.
• De onderzochte zanderige infiltratie laag vanaf 0,8 tot 1,6 m -mv biedt over het algemeen matige mogelijkheden om het hemelwater in de bodem te infiltreren.
• De grove zandlaag van 1,6 tot 2,0 m -mv biedt over het algemeen matige mogelijkheden om het hemelwater in de bodem te infiltreren.
• De storende kleilaag van 2,00 tot 2,5 m -mv sluit het eerste watervoerende pakket af. Wanneer de storende kleilaag wordt verwijderd, gezien de lage ligging naast de rivier, kan er mogelijk de kwel optreden.
Het infiltratieonderzoek is als bijlage bij de motivering voor het plan beschikbaar.

3.2 Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan

In verband met beleving van water geldt dat hiervoor in onderhavige situatie geen specifieke voorzieningen bedacht zijn, omdat het niet wenselijk is om hemelwater te infiltreren. Een zichtbare infiltratievoorziening is daarmee niet aan de orde. Wel loopt afstromend hemelwater van de dijkhelling op natuurlijke wijze rechtstreeks richting de Parallelweg. Bij hevige regenval is dit zichtbaar. Bij de bouw worden niet-uitlogende materialen gebruikt. Afvalwater wordt met een nieuwe aansluiting op het bestaande rioolsysteem afgevoerd. De capaciteit van de riolering is voldoende om het afvalwater van de woning op te ontvangen.

3.3 Klimaatverandering

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging). Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de droogtegevoeligheid van de locatie en mogelijke bodemdaling die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan

Het plangebied is niet uitzonderlijk gevoelig voor klimaatverandering. Bij een klimaatbui (T=100+10%) zal het hemelwater niet in de woning terecht komen: de maaiveldhoogte is gemiddeld 8,1m+NAP, vloerpeil woning 9,0+NAP (dit staat los van de eis dat de woning buiten het profiel van vrije ruimte moet blijven).

Het aanplanten van groen is goed voor de klimaatbestendigheid, omdat het bijdraagt aan het verminderen van de hittestress en het verbeteren van het watervasthoudend vermogen van het gebied. Met voorliggend plan blijven bestaande bomen zoveel mogelijk behouden of worden anders nieuw aangeplant. Tevens worden hagen aangeplant.

3.4 Waterberging

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken zoveel mogelijk afkoppelen van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Afvoer naar riool.

Wanneer hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater, moet dit volgens de Keur (waterschap Rivierenland) worden gecompenseerd. De compensatieplicht houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Met een eenmalige uitzondering van 500 m2 (stedelijk gebied) en 1500 m2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan

Het totale oppervlak van het plangebied dat wordt ontwikkeld is ca. 885 m2. Daarvan kan ca 175 m2 worden beschouwd als verhard oppervlak (bepaald aan de hand van een schets). Vanuit het waterschap geldt voor particulieren dat eenmalige gebruik kan worden van vrijstelling voor het compenseren van nieuw verhard oppervlak. Het gaat dan om kleine ontwikkelingen zoals serres, tuinschuurtjes of een individuele woning. De vrijstelling kan pas bij de aanvraag omgevingsvergunning worden verleend, er moet dus wel in het kader van het bestemmingsplan uitgewerkt worden hoe met de hemelwaterhuishouding wordt omgegaan. Gezien dit plan zich op meer dan dan 100 m van een oppervlaktewater bevindt geldt er in dit geval vanuit het Waterschap geen compensatieverplichting.

De gemeente stelt wel compensatie-eisen, namelijk de berging van een bui T=100+10%.
Echter in het plangebied is geen reële mogelijkheid om het hemelwater boven het toekomstig profiel van vrije ruimte te bergen (en te infiltreren). Ook is er geen oppervlaktewater in de buurt om het hemelwater op te lozen en ook is er geen hemelwaterriool. Daarom is het hier toegestaan het hemelwater op de gemengde openbare riolering te lozen.

De bui T=100+10% is zwaarder dan de ontwerpbui, waarop de openbare riolering is ontworpen en daarmee ook de maximale capaciteit van de rioolaansluiting. Dit betekent dat in zo'n situatie het hemelwater uit de particuliere riolering treedt. Op het particuliere terrein zullen daarom maatregelen moeten worden getroffen zodat dit hemelwater tijdelijk geborgen wordt, en vervolgens vertraagd naar de openbare riolering stroomt. Op deze manier komt het niet bij het buurperceel én niet ín de woning. De hoogte van het vloerpeil is hierin ook belangrijk, dit is in paragraaf 3.3 beschreven.

Er zal bij verdere uitwerking bijzondere aandacht moeten zijn voor de ligging van de zogenaamde 'ontlastputten' van de particuliere riolering (zie Bouwbesluit en NEN 3215). Bij zwaardere buien dan de ontwerpbui van de openbare riolering (= bui 08 uit de Leidraad Riolering van RIONED, een bui die één maal per 2 jaar valt met de piek aan het begin van de bui) kan het overtollige hemelwater op het maaiveld ontwijken. Dit ontwijkende hemelwater mag niet in de woning komen of naar een buurperceel tot afstroming komen.

3.5 Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.

Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele gevolgen van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling of –fluctuatie. Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

Het grondwater bevindt zich gemiddeld op ± 5,4m+NAP. De ontwateringsdiepte (het peilverschil tussen het grondwater en het vloerpeil van de begane grond) voldoet daarmee aan de gemeentelijke eis. Deze bepaalt dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand niet hoger mag zijn dan dan 1,0 m onder het vloerpeil van de begane grond (vloerpeil woning 9,0+NAP).

Eveneens wordt voldaan aan de door het waterschap op basis van de Waterschapsverordening geëiste drooglegging. Het waterschap heeft een drooglegginsgeis (het verschil tussen het zomerpeil en het vloerpeil van de begane grond) van 1,3 m om overlast te voorkomen. Hieraan wordt ruim voldaan: zomerpeil is 5,5m+NAP, vloerpeil is 9.0m+NAP, drooglegging bedraagt 3.5 meter. Oppervlaktewater is in en om het plangebied niet aanwezig.

3.6 Afvalwater

Volgens het Bouwbesluit moet iedere nieuwbouwwoning afzonderlijk op de openbare riolering zijn aangesloten. In het kader van het planvoornemen wordt de nieuwe woning aangesloten op het bestaande riool onder de Parallelweg. Aangezien er slechts 1 woning bijkomt, wordt verwacht dat de toename minimaal zal zijn en geen overlast zal veroorzaken.

4. Overwegingen en conclusie

Overwegingen

Gezien de terreinhoogte en grondwaterstanden wordt voldaan aan de ontwateringseisen. Hemelwater afkomstig van de nieuwe woning zal worden afgevoerd naar riolering.

Conclusie

De waterhuishouding is geen belemmering voor de realisatie van het plan en omgekeerd.

5. Overleg met waterbeheerder

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder. Veelal zijn de waterbeheerders het waterschap en de gemeente, maar het kan ook Rijkswaterstaat of de Provincie zijn. Het advies of resultaat van het vooroverleg dient te worden verwerkt in de waterparagraaf.

Voor wat betreft het waterschapsbelang geldt voor alle ruimtelijke plannen dat bij aanvang van het planproces een wateradvies moet worden ingevuld door de initiatiefnemer (www.wateradvies.nl). Het hieruit voortvloeiende advies moet, in geval van een relevant waterschapsbelang, worden uitgewerkt in de waterparagraaf.

Het planvoornemen is op 21 januari 2025 aangemeld via het digitale wateradvies. Daarbij is gebleken dat geen waterschapsbelangen in het geding zijn. De relevante zaken uit de uitgangspuntennotitie, die op basis van de aanmelding is opgesteld, zijn in de voorliggende waterparagraaf verwerkt. Als relevant zijn beoordeeld zaken met betrekking tot klimaatadaptatie, verhard oppervlak en waterkwaliteit. Watercompensatie is niet noodzakelijk en watergangen zijn niet aanwezig.

Wateradvies Waterbelang van de waterbeheerders

Het voor het planvoornemen van het waterschap ontvangen wateradvies luidt als volgt.
Op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving (par. 5.1.3 art. 5.37) moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming kan volgens het waterschap worden volstaan met het automatisch gegeneerd wateradvies.

Het Wateradvies is als bijlage bij de motivering voor het plan beschikbaar.

Bijlage 4 Infiltratieonderzoek

Montferland Milieu

Bodemonderzoek & advies

2024

Infiltratieonderzoek

Parallelweg (ong.) te Batenburg

MM24171

Montferland Milieu B.V.

18-12-2024

TITELBLAD

Projectnaam	Parallelweg (ong.) te Batenburg
Projectnummer	MM24171
Adres	Parallelweg (ong.)
Postcode en plaats	6634 AB Batenburg
Gemeente	Wijchen

Opdrachtgever	Initiatiefnemer
Adres	Parallelweg (ong.)
Postcode en plaats	6634 AB Batenburg
Gemeente	Wijchen

Opdrachtnemer	Montferland Milieu B.V.
Adres	Zeddamseweg 77
Postcode en plaats	7041 CN ‘s-Heerenberg
Opsteller	HWI
Autorisatie	AEL
E-mail	info@montferlandmilieu.nl
Website	www.montferlandmilieu.nl
Telefoonnummer	0314-640414

Versienummer	1
Status	Definitief
Datum	18 december 2024
Aanleiding	Watertoets

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 3
   1.1 Achtergrond 3
   1.2 Referentiekader 3
   1.3 Leeswijzer 3
2. VOORINFORMATIE EN ONDERZOEKSOPZET 4
   2.1 Algemeen 4
   2.2 Geohydrologie 4
   2.3 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten 4
   2.4 Onderzoeksopzet 4
3. UITVOERING WERKZAAMHEDEN 5
   3.1 Infiltratie boringen en grondwaterstand 5
4. INFILTRATIEONDERZOEK 6
   4.1 De doorlatendheid 6
   4.2 Infiltratiemetingen 8
5. CONCLUSIE 9
   5.1 Algemeen 9
   5.2 Conclusie en aanbeveling 9

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Topografische kaart
BIJLAGE 2 Kadastrale kaart met gegevens
BIJLAGE 3 Situatietekening met infiltratieboringen
BIJLAGE 4 Boorprofielen
BIJLAGE 5 Infiltratiemetingen

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond

In opdracht van initiatiefnemer heeft Montferland Milieu B.V. een infiltratieonderzoek uitgevoerd aan de Parallelweg (ong.) te Batenburg (gemeente Wijchen).

Het infiltratieonderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de watertoets die wordt opgesteld voor de waterberging binnen het perceel, ten behoeve van de nieuwbouw van een woning. De voorziening dient te worden afgestemd op de kenmerken van de lokale ondergrond. De waterdoorlatendheid van de ondergrond is bepalend voor het ontwerp van de voorziening.

Middels het infiltratieonderzoek wordt inzicht te krijgen in de infiltratiemogelijkheden in de plaatselijke ondergrond. Aan de hand van infiltratiemetingen dient de waterdoorlatendheid (k-waarde) te worden vastgesteld.

1.2 Referentiekader

De uitvoering van het infiltratieonderzoek is gebaseerd op de Leidraad Riolering van (februari 2011), Conform Module C2510 “Doorlatendheidsonderzoek voor infiltratie en drainage”. De boorwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de Beoordelingsrichtlijn voor veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek (BRL SIKB 2000) met als toepassingsgebied protocol 2001.

1.3 Leeswijzer

In het voorliggende rapport wordt verslag gedaan van de uitvoering en beoordeling van de veldwerkzaamheden ten behoeve van het infiltratieonderzoek. In hoofdstuk 2 worden de uitgevoerde veldwerkzaamheden beschreven. Hoofdstuk 3 geeft de resultaten van het infiltratie onderzoek weer en in hoofdstuk 4 worden de conclusies en de aanbevelingen vermeld.

2. VOORINFORMATIE EN ONDERZOEKSOPZET

2.1 Algemeen

Het perceel is gelegen aan de Parallelweg (ong.) te Batenburg (gemeente Wijchen). De locatie is kadastraal bekend als gemeente BTB00, sectie D, nummer 80. De bodemgevoelige locatie heeft een oppervlakte van circa 895 m^2. In bijlage 1 is de topografische kaart weergegeven. Bijlage 2 bevat de kadastrale kaart met kadastrale gegevens en in bijlage 3 is de situatietekening met infiltratiepunten weergegeven.

Het perceel is gelegen aan de rand van Batenburg. Het perceel bestaat uit een kleinschalige fruitgaard. De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw op het perceel te realiseren.

2.2 Geohydrologie

Op basis van de geologische overzichtskaarten en grondwaterkaart van Nederland kan het volgende beeld van de bodemopbouw worden geschetst.

Het maaiveld bevindt zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) op een hoogte van circa 7,5 m +NAP. De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 5,2 m +NAP, waardoor het grondwater zich op ± 2,3 m -mv zou bevinden. Uit de grondwaterkaarten van TNO blijkt dat de regionale grondwaterstromingsrichting zuidelijk is gericht. De lokale grondwaterstromingsrichting kan plaatselijk worden beïnvloed door sloten, beken, rivieren, rioleringen, onttrekkingen e.d.

2.3 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten

Uit de bodemkwaliteitskaart Regio Nijmegen blijkt dat het perceel valt onder de functieklasse ‘Wonen’.

Bodemkwaliteitskaart	
Ontgravingsklasse bovengrond	Niet gezoneerd
Ontgravingsklasse ondergrond	Niet gezoneerd
Toepassingsklasse bovengrond	Niet gezoneerd
Toepassingsklasse ondergrond	Niet gezoneerd

2.4 Onderzoeksopzet

Voor de onderzoeksinspanning voor het infiltratieonderzoek wordt de Leidraad Riolering (februari 2011) gehanteerd. Conform Module C2510 “Doorlatendheidsonderzoek voor infiltratie en drainage” wordt conform tabel 3.4 het aantal doorlatendheidsmetingen bepaald.

Uitgangspunt is hierbij dat de lokale grondwaterstand dieper is dan 2,0 m -mv. In onderhavig geval is vooraf door de opdrachtgever één meetpunt bepaald. De meetpunten bevinden zich nabij de beoogde woning. In bijlage 3 is de situatietekening met infiltratiemeetpunt weergegeven.

In onderstaande tabel zijn het aantal infiltratielocaties opgenomen. De diepte waarbinnen de metingen dienen plaats te vinden, c.q. k-waarden bepaald dienen te worden, bevindt zich tussen 0,9 tot 1,4 m -mv.

Locatie	Aantal metingen	Infiltratieboringen
Perceel 80	1 * ondiep 1 * onder storende laag	I01 I03

Grondwaterstand bepalen

In het kader van het vaststellen van de lokale grondwaterstand wordt één boring (01) in het grondwater verricht om vast te stellen op welke diepte het freatisch grondwater wordt aangetroffen.

3. UITVOERING WERKZAAMHEDEN

3.1 Infiltratie boringen en grondwaterstand

Op 05-12-2024 zijn door een medewerker van Montferland Milieu B.V. de infiltratiewerkzaamheden verricht.

Het grondwater is doormiddel van een proefboring (01) vastgesteld op 2,4 m -mv. Vanwege de aanwezigheid van een humeuze kleilaag tot 0,8 m -mv, en een storende kleilaag van 2,0 tot 2,5 m -mv zijn er metingen uitgevoerd op een diepte van 0,8 m -mv en 1,6 m -mv.

Voor het vaststellen van de infiltratiecapaciteit van de bodem ter plaatse van de infiltratievoorzieningen is de in situ doorlaatbaarheid vastgesteld, middels het bepalen van de k-waarde in het bodemtraject van 0,8 m -mv tot 1,6 m -mv.

Voor het bepalen van de waterdoorlatendheid in het veld wordt gebruik gemaakt van de Constant head-methode. De metingen zijn uitgevoerd volgens de nieuwe leidraad van Rioned, met behulp van de Aardvark permeameter.

4. INFILTRATIEONDERZOEK

4.1 De doorlatendheid

De waterdoorlatendheid is onder andere afhankelijk van de bodemgesteldheid (het bodemtype, en aanwezigheid en de hoeveelheid van holten, scheuren en/of gangen in de grond) van de locatie. Tevens is het niveau van het grondwater van belang. Uit de literatuur blijkt dat er verschillende methodieken en diverse interpretatiemogelijkheden zijn om de doorlatendheid van een bodem te bepalen. Voor het bepalen van de waterdoorlatendheid in het veld wordt gebruik gemaakt van de Constant head-methode.

De doorlatendheid van de bodem wordt berekend met de Glover-formule:

Kverz = A * Q

Kverz : verzadigde doorlatendheid (meter/dag);
Q : stromingsdebiet van het water in evenwichtssituatie (m3 /dag);
A : geometrische coëfficiënt.

De waarde A is te berekenen door:

A = {sinh-1 (H/r)-[(r/H)2 +1]1/2 + r/H} / (2πH2)

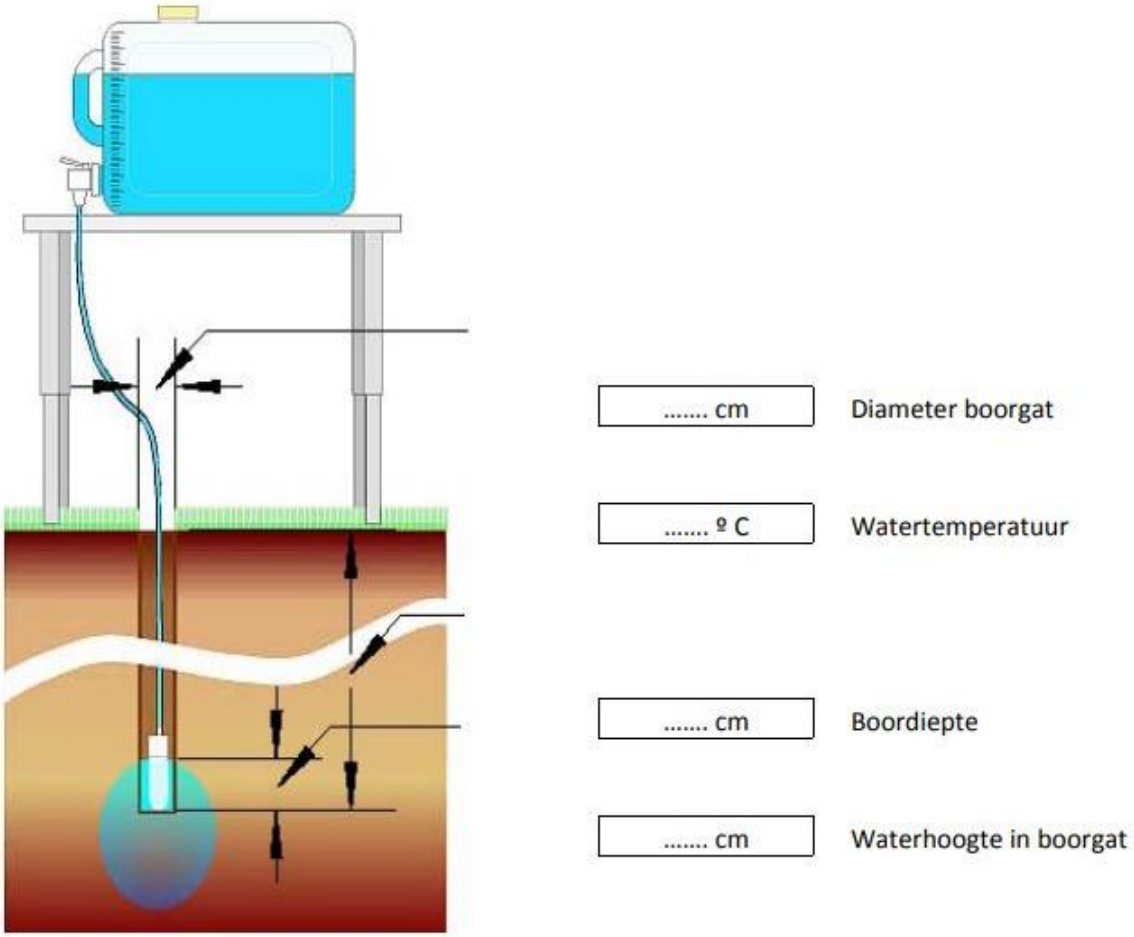
H : hoogte waterkolom (m);
r : straal van het boorgat (m);
sinh-1: omgekeerde hyperbolische sinusfunctie.

Constant head

De Constant head kan worden toegepast voor het bepalen van de doorlatendheid in de grond van boven de grondwaterstand (onverzadigde zone). De waterdoorlatendheid (Kverz) is een indicator van de stroomsnelheid van het water in de bodem.

De meting wordt uitgevoerd met behulp van de Aardvark permeameter. Voor deze bepaling wordt een boorgat met een diameter van 10 cm gemaakt tot de gewenste einddiepte waarin de Aardvark drukregelaar wordt geplaatst. Bij subtiele watertoevoeging is bij proeven boven de grondwaterstand een filter niet nodig. De Constant head methode houdt in “het constant verhogen” van de grondwaterspiegel totdat de bodem rondom de Aardvark drukregelaar is verzadigd. Dit betekent dat de diepte van het water in boorgat tijdens de meetperiode niet verandert. Als resultaat blijven de meetomstandigheden constant tijdens de meetperiode. Het debiet van watertoevoer komt overeen met de hoeveelheid water dat in de bodem infiltreert in de verzadigde zone rondom de Aardvark drukregelaar. De volgende parameters / variabelen dienen vooraf of tijdens de infiltratiemetingen te worden gemeten:

- Diameter boorgat;
- Watertemperatuur;
- Boordiepte;
- Waterhoogte in boorgat.

Figuur 2: Het principe van de Aardvark permeameter

De Aardvark Permeameter meet de waterdoorlatendheid van de bodem met behulp van de hoeveelheid water die op gelijke tijdsintervallen (bv. 1 minuut) in de bodem infiltreert en hiermee gelijk is aan de hoeveelheid water dat na verloop van tijd uit het reservoir is weggelopen (reservoir debiet). Zie vergelijking hieronder.

Waterafname in reservoir
---------- = reservoir debiet
Tijd

De meting eindigt wanneer het reservoir debiet niet verandert bij 2 of 5 opeenvolgende aflezingen. Het debiet verandert niet meer dan 10 ml per minuut.

Dit onderzoek is gebaseerd op fysische grootheden. De resultaten worden in het veld verkregen. Op het moment dat een constante waarde wordt verkregen wordt de Kverz berekend.

De doorlatendheid wordt geclassificeerd volgens onderstaande tabel vermelde gradaties.

Doorlatendheid (meter/dag)	Gradatie
<0,01	Zeer slecht
0,01 - 0,10	Slecht
0,10 - 0,50	Matig
0,50 - 1,00	Vrij goed
1,00 - 10	Goed
>10	Zeer goed

4.2 Infiltratiemetingen

Voorafgaand aan de infiltratiemetingen is de bodem verzadigd met water. Aan de hand van de meetresultaten worden de horizontale k-waarden berekend. De meetresultaten en de berekende k-waarden zijn opgenomen in bijlage 5. De onderzoeksresultaten zijn in onderstaand tabel samengevat.

Boring	Diepte (m -mv)	Bodemtype	Hoogte waterkolom	Waterdoorlatendheid (m/dag)	Beoordeling
I01	0,8	zand	10	0,35	Matig
I02	1,6	zand	5	0,33	Matig

5. CONCLUSIE

5.1 Algemeen

Middels onderhavig infiltratieonderzoek is inzicht verkregen in de waterdoorlatendheid van de (onder)grond aan Parallelweg (ong.) te Batenburg (gemeente Wijchen), voor de waterberging binnen het perceel, als gevolg van de nieuwbouw.

5.2 Conclusie en aanbeveling

Uit het uitgevoerde infiltratieonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

- Uit de meetresultaten volgens de Constant head-methode blijkt dat op basis van de classificatie in de doorlatendheid van de zand houdende bodemlaag op 0,8 m -mv als **matig** doorlatend wordt beoordeeld en zandlaag boven de afsluitende kleilaag op 1,6 m -mv als **matig** doorlatend wordt beoordeeld.
- Verder civieltechnisch onderzoek naar de samenstelling van de infiltratie laag heeft derhalve niet meer plaatsgevonden.
- De onderzochte zanderige infiltratie laag vanaf 0,8 tot 1,6 m -mv biedt over het algemeen matige mogelijkheden om het hemelwater in de bodem te infiltreren.
- De grove zandlaag van 1,6 tot 2,0 m -mv biedt over het algemeen matige mogelijkheden om het hemelwater in de bodem te infiltreren.
- De storende kleilaag van 2,00 tot 2,5 m -mv sluit het eerste watervoerende pakket af. Wanneer de storende kleilaag wordt verwijderd, gezien de lage ligging naast de rivier, kan er mogelijk de kwel optreden.

BIJLAGE 1:

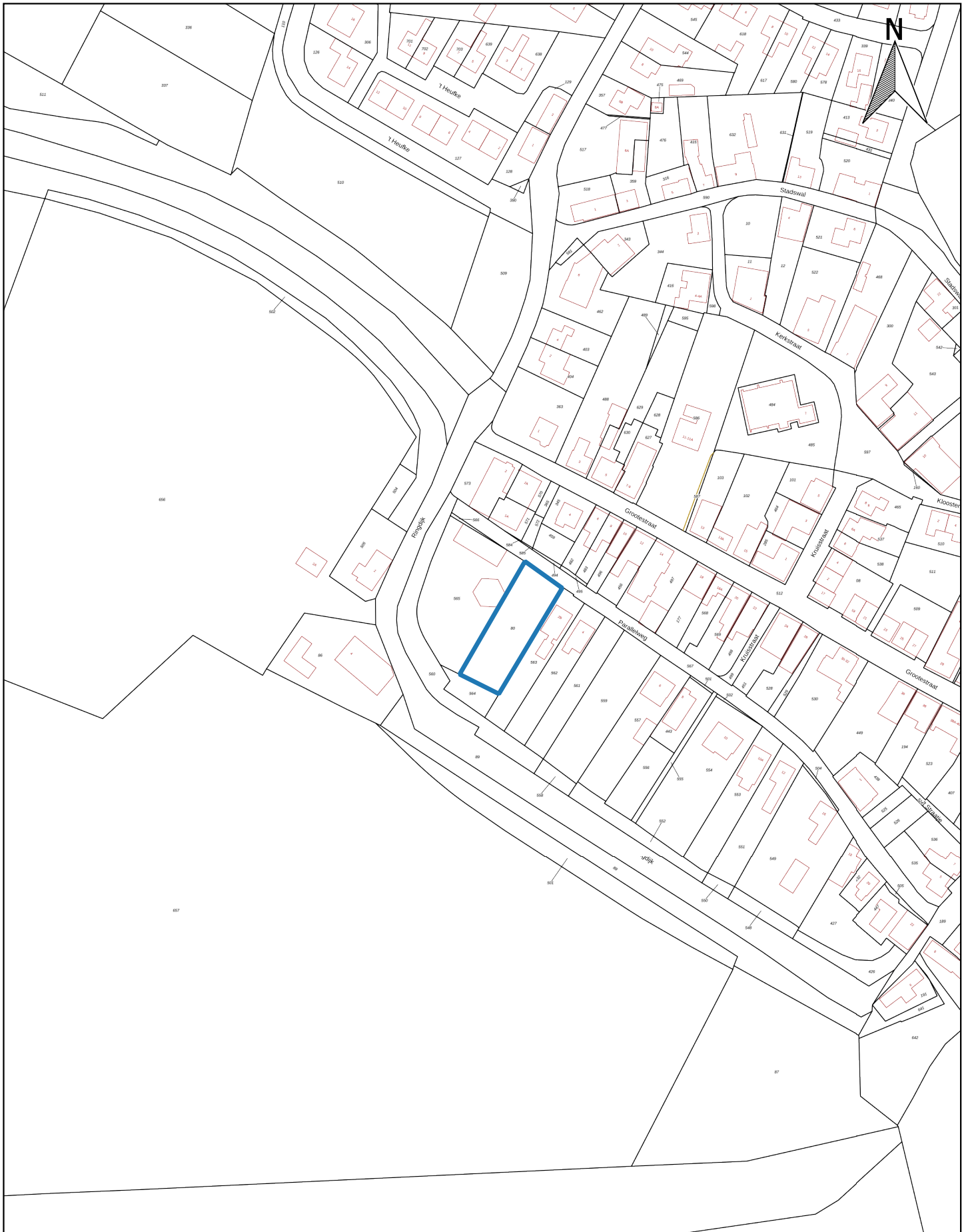
Topografische kaart

Topografische kaart	A4
PROJECTNAAM: Parallelweg (ong.) te Batenburg	SCHAAL: 1:50.000
PROJECTNUMMER: MM24171	GETEKEND: HWI
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 18-12-2024
	BIJLAGE: 1

BIJLAGE 2:

Kadastrale kaart met gegevens

Kadastraal object	
Kadastrale gemeente:	BTB00
Sectie:	D
Perceel:	80

Kadastrale kaart	A4
PROJECTNAAM: Parallelweg (ong.) te Batenburg	SCHAAL: 1:2.000
PROJECTNUMMER: MM24171	GETEKEND: HWI
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 18-12-2024
	BIJLAGE: 2

BIJLAGE 3:

Situatietekening

Legenda

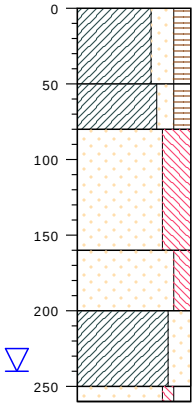
- Locatiegrens
- Bebouwing
- Boring tot 0,80 m -mv
- Boring tot 1,60 m -mv
- Boring tot 2,60 m -mv

Situatietekening met meetpunten	A4
PROJECTNAAM: Parallelweg (ong.) te Batenburg	SCHAAL: 1:250
PROJECTNUMMER: MM24171	GETEKEND: HWI
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 18-12-2024
	BIJLAGE: 3

BIJLAGE 4:

Boorprofielen

01

type	**grondboring**
datum	**05-12-2024**
boormeester	**H. Wissink**
x	**171579.23**
y	**425975.71**
gws (m-mv)	**2.4**

gras / cm tov maaiveld — 0

klei, sterk zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, matig baksteen, zwak kolengruis, edelman — -50

klei, matig zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, zwak kolengruis, matig baksteen, edelman — -80

zand, zeer fijn, uiterst siltig, licht beige, bruin, edelman — -160

zand, matig grof, matig siltig, neutraal beige, creme, edelman — -200

klei, sterk zandig, licht beige, bruin, edelman — -250

zand, matig grof, zwak siltig, matig grindig, neutraal beige, grijs, edelman — -260

meetpunt 01
868018013

meetpunt 01
868018014

meetpunt 01
868018015

meetpunt 01
868018016

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Parallelweg (ong.) te Batenburg**
projectcode **MM24171**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

meetpunt 01
868018017

meetpunt 01
868018018

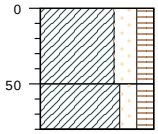
meetpunt 01
868018019

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Parallelweg (ong.) te Batenburg**
projectcode **MM24171**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

I01

type **grondboring**
datum **05-12-2024**
boormeester **H. Wissink**
gws (m-mv) **2.4**

gras / cm tov maaiveld 0

klei, sterk zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, matig baksteen, zwak kolengruis, edelman -50

klei, matig zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, zwak kolengruis, matig baksteen, edelman -80

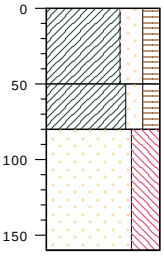

meetpunt I01
868018022

meetpunt I01
868018023

I02

type **grondboring**
datum **05-12-2024**
boormeester **H. Wissink**
gws (m-mv) **2.4**

gras / cm tov maaiveld 0

klei, sterk zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, matig baksteen, zwak kolengruis, edelman -50

klei, matig zandig, matig humeus, neutraal bruin, zwart, zwak kolengruis, matig baksteen, edelman -80

zand, zeer fijn, uiterst siltig, licht beige, bruin, edelman -160

meetpunt I02
868018020

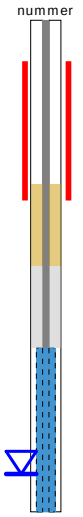
meetpunt I02
868018021

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Parallelweg (ong.) te Batenburg**
projectcode **MM24171**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

PEILBUIS

BORING

links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

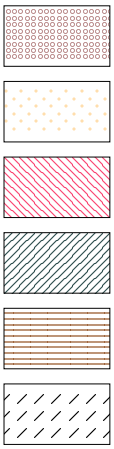
OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENSITEIT

GRONDSOORTEN

GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

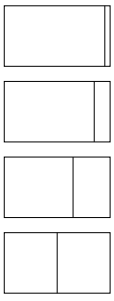
LEEM, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

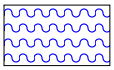
GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestandsdelen aanwezig

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

BIJLAGE 5:

Infiltratiemetingen

SimplyData Software Suite

Aardvark Permeameter

Location: Batenburg
Site: I01

Time interval: 0 minutes

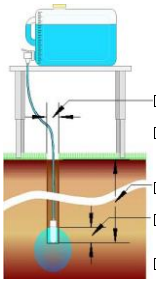
Ksat Method: Earth Manual

Steady Flow Rate achieved when Water Consumption Rate changes less than
+/- 10 % for 1 consecutive readings

Steady Flow Rate:	16,467 ml/min
Tmp Adj Flow Rate:	16,481 ml/min
Percolation Rate:	4,765 min/cm
Ksat:	0,35 Meters / day

Site Details:

Notes:

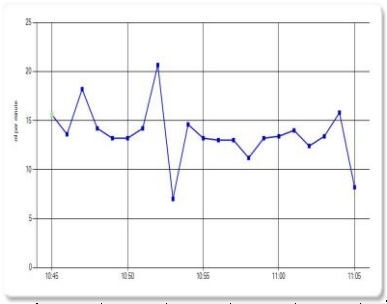
Site GPS Position

Longitude: 0 degrees 0 minutes 0 seconds East
Latitude: 0 degrees 0 minutes 0 seconds North

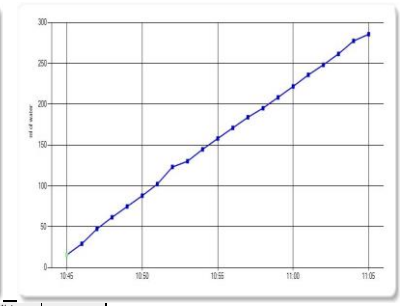
10 cm — Hole Diameter
15 ºC — Water Temperature
80 cm — Hole Depth
10 cm — Water Height in Hole
240 cm — Water Table Depth

Soil Texture Structure Category:
Most structured soils from clays through loams; also includes unstructured medium and fine sands. The category most frequently applicable for agricultural soils.

Water Consumption Rate

Total Water Consumed

Time	Reservoir Water Level (ml)	Elapsed Time Interval (minutes)	Interval Water Consumed (ml)	Total Water Consumed (ml)	Water Consumption Rate (ml / min)	Ignore this Reading?
5-12-2024 10:41:3	8411	0				Yes
5-12-2024 10:42:3	8394,6	0				Yes
5-12-2024 10:43:3	8377,8	0				Yes
5-12-2024 10:44:3	8361,6	0	0	0	0	
5-12-2024 10:45:3	8346	1	15,6	15,6	15,6	
5-12-2024 10:46:3	8332,4	1	13,6	29,2	13,6	
5-12-2024 10:47:3	8314,2	1	18,2	47,4	18,2	
5-12-2024 10:48:3	8300	1	14,2	61,6	14,2	
5-12-2024 10:49:3	8286,8	1	13,2	74,8	13,2	
5-12-2024 10:50:3	8273,6	1	13,2	88	13,2	
5-12-2024 10:51:3	8259,4	1	14,2	102,2	14,2	
5-12-2024 10:52:3	8238,4	1	21	123,2	20,656	
5-12-2024 10:53:3	8231,4	1	7	130,2	7	
5-12-2024 10:54:3	8216,8	1	14,6	144,8	14,6	
5-12-2024 10:55:3	8203,6	1	13,2	158	13,2	
5-12-2024 10:56:3	8190,6	1	13	171	13	
5-12-2024 10:57:3	8177,6	1	13	184	13	
5-12-2024 10:58:3	8166,4	1	11,2	195,2	11,2	
5-12-2024 10:59:3	8153,2	1	13,2	208,4	13,2	
5-12-2024 11:00:3	8139,8	1	13,4	221,8	13,4	
5-12-2024 11:01:3	8125,8	1	14	235,8	14	
5-12-2024 11:02:3	8113,4	1	12,4	248,2	12,4	
5-12-2024 11:03:3	8100	1	13,4	261,6	13,4	
5-12-2024 11:04:3	8084,2	1	15,8	277,4	15,8	
17-4-2024 13:24:1	5565	1	95,6	1950	95,6	
17-4-2024 13:25:1	5472,8	1	92,2	2042,2	92,2	
17-4-2024 13:26:1	5382,8	1	90	2132,2	90	
17-4-2024 13:27:1	5292,8	1	90	2222,2	90	
17-4-2024 13:28:1	5200,8	1	92	2314,2	92	
17-4-2024 13:29:1	5111,4	1	89,4	2403,6	87,934	

SimplyData Software Suite

Aardvark Permeameter

Location: Batenburg
Site: I02

Time interval: 0 minutes

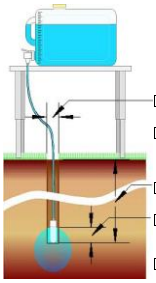
Ksat Method: Earth Manual

Steady Flow Rate achieved when Water Consumption Rate changes less than
+/- 10 % for 1 consecutive readings

Steady Flow Rate:	6,765 ml/min
Tmp Adj Flow Rate:	6,771 ml/min
Percolation Rate:	11,599 min/cm
Ksat:	0,33 Meters / day

Site Details:

Notes:

Site GPS Position

Longitude: 0 degrees 0 minutes 0 seconds East
Latitude: 0 degrees 0 minutes 0 seconds North

10 cm — Hole Diameter

15.9 C — Water Temperature

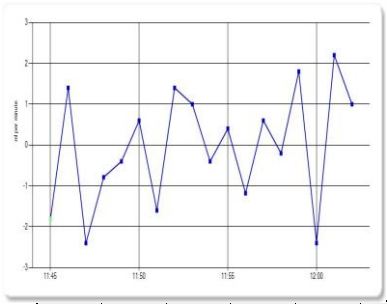
160 cm — Hole Depth

5 cm — Water Height in Hole

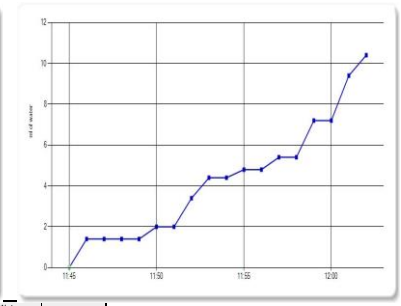
240 cm — Water Table Depth

Soil Texture Structure Category:
Most structured soils from clays through loams; also includes unstructured medium and fine sands. The category most frequently applicable for agricultural soils.

Water Consumption Rate

Total Water Consumed

Time	Reservoir Water Level (ml)	Elapsed Time Interval (minutes)	Interval Water Consumed (ml)	Total Water Consumed (ml)	Water Consumption Rate (ml / min)	Ignore this Reading?
5-12-2024 11:35:0	7937,2	0				Yes
5-12-2024 11:36:0	7876,4	0				Yes
5-12-2024 11:37:0	7876	0				Yes
5-12-2024 11:38:0	7871,2	0				Yes
5-12-2024 11:39:0	7874,6	0				Yes
5-12-2024 11:40:0	7875	0				Yes
5-12-2024 11:41:0	7873,6	0				Yes
5-12-2024 11:42:0	7876,6	0				Yes
5-12-2024 11:43:0	7874,8	0				Yes
5-12-2024 11:44:0	7876,2	0	0	0	0	
5-12-2024 11:45:0	7878	1	-1,8	0	-1,8	
5-12-2024 11:46:0	7876,6	1	1,4	1,4	1,4	
5-12-2024 11:47:0	7879	1	-2,4	1,4	-2,4	
5-12-2024 11:48:0	7879,8	1	-0,8	1,4	-0,787	
5-12-2024 11:49:0	7880,2	1	-0,4	1,4	-0,4	
5-12-2024 11:50:0	7879,6	1	0,6	2	0,6	
5-12-2024 11:51:0	7881,2	1	-1,6	2	-1,6	
5-12-2024 11:52:0	7879,8	1	1,4	3,4	1,4	
5-12-2024 11:53:0	7878,8	1	1	4,4	1	
5-12-2024 11:54:0	7879,2	1	-0,4	4,4	-0,4	
5-12-2024 11:55:0	7878,8	1	0,4	4,8	0,4	
5-12-2024 11:56:0	7880	1	-1,2	4,8	-1,18	
5-12-2024 11:57:0	7879,4	1	0,6	5,4	0,6	
5-12-2024 11:58:0	7879,6	1	-0,2	5,4	-0,2	
5-12-2024 11:59:0	7877,8	1	1,8	7,2	1,8	
5-12-2024 12:00:0	7880,2	1	-2,4	7,2	-2,4	
5-12-2024 12:01:0	7878	1	2,2	9,4	2,2	
17-4-2024 13:27:1	5292,8	1	90	2222,2	90	
17-4-2024 13:28:1	5200,8	1	92	2314,2	92	
17-4-2024 13:29:1	5111,4	1	89,4	2403,6	87,934	

BIJLAGE 8:

Projectfoto’s

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt 01

meetpunt I02

meetpunt I02

meetpunt I01

meetpunt I01

Bijlage 5 QuickScan flora en fauna

3-2-2025

QuickScan flora en fauna

Parallelweg (Perceel 8), Batenburg

BNL advies

Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

Verkennend onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna

Colofon:

Contact:	BNL advies Tuinstraat 12 5427 PR Boekel T: 06 18 90 46 06 E: info@bnladvies.nl W: www.bnladvies.nl
Projectlocatie:	Parallelweg (Perceel 8) Batenburg
Projectcode:	24258.QFF
Status:	Definitief
Datum Veldbezoek:	12-12-2024
Datum Rapportage:	13-01-2025
Auteur Vooronderzoek	D.M. Linskens, Msc
Auteur Rapportage:	D.M. Linskens, Msc
Veldwerk:	Ing. R.J.L. Bijvelds
Collegiale toets:	Ing. R.J.L. Bijvelds

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

© copyright BNL advies 2025
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. BNL advies kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Inhoud

Colofon: 2
1. Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel 5
2. Toelichting Omgevingswet 6
2.1 Gebiedsbescherming 6
2.2 Soortenbescherming 7
2.3 Bescherming van houtopstanden 9
2.4 Groene ontwikkelingszone 9
3. Omschrijving plangebied 10
3.1 Algemeen 10
3.2 Voorgenomen ontwikkeling 11
3.2.1 Te ontwikkelen kavel 11
3.2.2 Beplantingen in directe omgeving 12
3.3 Vooronderzoek 13
3.4 Analyse gebiedsbescherming 13
3.4.1 Natuurnetwerk Brabant (onderdeel van NNN) 14
4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten 16
4.1 Algemeen 16
4.2 Soorten vogelrichtlijn 16
4.2.1 Voorkomen en functie 16
4.2.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten 16
4.2.3 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) 17
4.2.4 Overige broedvogels 17
4.2.5 Activiteiten binnen het broedseizoen 18
4.3 Soorten Habitatrichtlijn 18
4.3.1 Vleermuizen 18
4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten 18
4.4 Nationaal beschermde soorten 19
4.4.1 Grondgebonden Zoogdieren 19
4.4.2 Amfibieën 19
4.4.3 Reptielen 19
4.4.4 Vissen 20
4.4.5 Ongewervelden 20
4.4.6 Vaatplanten 20
4.4.7 Specifieke Zorgplicht 20

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusie en Advies 22
5.1 Conclusie QuickScan 22
5.2 Aanbeveling QuickScan 23
Bijlage 1. BeSi-rapportage 24
Bijlage 2. Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF-Quickscanhulp 25
Bijlage 3. Vrijgestelde soorten per provincie 27

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om te bouwen in het plangebied, het betreft nieuwbouw. Op verzoek van de initiatiefnemer is een QuickScan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet. De ecologische QuickScan bestaat uit vooronderzoek betreffende de locatie, een veldonderzoek op locatie zelf en bijbehorende verslaglegging.
Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 12-12-2024 door Ing. R.J.L. Bijvelds op locatie.

1.2 Doel

Het doel van een QuickScan is om te bepalen of vervolgstappen nodig zijn (en zo ja, welke) om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Een QuickScan geeft daarom een effectbeoordeling van de beoogde ingrepen (zowel in de aanleg- als gebruiksfase) op alle in het wild voorkomende planten en dieren én hun functionele leefomgeving.
Hier ligt met name focus op het verkrijgen van informatie over de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en dan voornamelijk de aanwezigheid van habitatsfuncties zoals foerageergebieden, routes, en tijdelijke of vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze informatie is nodig ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling op de locatie.

In en nabij de geplande werkzaamheden op de kavel, op de kavel zelf, in de aangrenzende omgeving en nabije natuurgebieden, kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande activiteiten.

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna.

De QuickScan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties van de werkzaamheden vanuit de natuurwetgeving en –beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

2. Toelichting Omgevingswet

Sinds 1 januari 2024 is in de Omgevingswet de bescherming van dier- en plantensoorten en van habitattypen in Nederland geregeld. Voorheen was dit geregeld in de Wet natuurbescherming. Hierbij moet een splitsing gemaakt worden tussen flora- fauna-activiteiten (soortenbescherming) en Natura 2000-activiteiten (gebiedsbescherming). Daarnaast kent de Omgevingswet regels voor het vellen van houtopstanden.

Om een ontheffingsaanvraag in behandeling te nemen, dient het onderzoek aan goedgekeurde voorwaarden (o.a. ten aanzien van methode, intensiteit, periode, tijd tussen onderzoekmomenten) te voldoen. Enkel als het onderzoek volgens deze voorwaarden uitgevoerd is, kan volgens de wetgever een goed onderbouwde uitspraak gedaan worden over:

- de aanwezigheid van beschermde soorten;
- de functie van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor deze soorten;
- het belang van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor aanwezige beschermde soorten;
- de effecten van plannen op deze soorten;
- de keuze voor te nemen (mitigerende- en/of compenserende) maatregelen.

De voorwaarden waaraan onderzoek moet voldoen, staan beschreven in de kennisdocumenten die in opdracht van de wetgever door BIJ12 opgesteld zijn en de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoeken die niet volgens deze voorwaarden uitgevoerd zijn, kunnen volgens het bevoegd gezag geen basis en onderbouwing vormen van ontheffingsaanvragen en aanvragen zullen om die reden afgewezen worden. BNL advies werkt volgens bovengenoemde kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen.

2.1 Gebiedsbescherming

De Ow richt zich met de bescherming van natuurgebieden en hun bijzondere natuurwaarden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden.

Voor deze kwalificerende waarden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Projecten, plannen en andere handelingen die nadelige effecten hebben op één of meerdere instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, zijn vergunningplichtig of moeten de goedkeuring -een “bestuurlijk oordeel”- van het bevoegd gezag hebben (in veel gevallen zijn dit Gedeputeerde Staten en in andere gevallen is dit de minister van Economische Zaken). Zij oordelen dan of een vergunning nodig is. Of deze goedkeuring wordt gegeven, is afhankelijk van de uitkomst van de zogenaamde habitattoets.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Uit de habitattoets kunnen drie mogelijkheden volgen:
• Er is zeker geen nadelig effect. In dit geval is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming;
• Er is sprake van een nadelig effect in de vorm van verstoring, maar dit is niet significant en er is geen sprake van verslechtering van aangewezen habitats. Hieruit volgt dat een vergunningaanvraag niet aan de orde is. Wel is een bestuurlijk oordeel van het bevoegd gezag nodig;
• Er is sprake van een mogelijk significant nadelig effect in de vorm van verstoring en/of er is sprake van verslechtering van aangewezen habitats. In dit geval dient een passende beoordeling opgesteld te worden en is een vergunning nodig;

Een 'passende beoordeling' is een rapport waarin (de zo exact mogelijke omvang van) de effecten, afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten, van een plan, project of handeling op een Natura 2000-gebied beschreven staan. Deze nadelige effecten worden in relatie tot de instandhoudingsdoelen bepaald. Indien uit de passende beoordeling volgt dat er significant nadelige gevolgen op zullen treden, moeten de plannen getoetst worden aan de zogenaamde ADC-criteria;
1. Zijn er Alternatieven?
2. Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
3. Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

Wanneer er een alternatief bestaat voor de voorgenomen plannen dat niet tot significant nadelige effecten op instandhoudingsdoelstellingen leidt, moet dit alternatief gekozen worden. De ecologische belangen hebben in dit geval voorrang op economische belangen. Wanneer er geen alternatieven voorhanden zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang en/of er voldoende compenserende maatregelen getroffen worden, kan een vergunning voor de voorgenomen plannen verleend worden.

2.2 Soortenbescherming

De Ow onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten"). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal). Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Artikel 11.38 Bal Vogelrichtlijn	**Beschermingsregime soorten Artikel 11.46 Bal Habitatrichtlijn**	**Beschermingsregime soorten Artikel 11.55 Bal Andere soorten**
Lid 1a: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1: Onverminderd artikel 5.1 Ow, tweede lid, aanhef en onder g, is het verboden: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.	
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Lid 2: De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	
Lid 3: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Lid 3: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen de projectgrenzen worden geen bomen of stuiken gekapt/ verwijderd die deel uitmaken van een bosoppervlakte van minimaal 10 are en er worden geen bomen gekapt uit een rij van minimaal 21 bomen. Om deze reden is geen melding, kapvergunning en herplantplicht van toepassing.

In de gemeente Wijchen is lokale regelgeving van kracht omtrent de houtopstand. Een particuliere boom mag niet gekapt worden als deze op de lijst van waardevolle bomen vermeld staat. Hier is een kapvergunning voor nodig.

Er zijn geen bomen in het plangebied die op de beschermde bomenkaart aanwezig zijn.

Voor de geplande werkzaamheden is geen meldplicht, herplantplicht of mogelijke oplegging van een kapverbod aan de orde onder de rijksregels en lokale regelgeving.

Als eventueel te kappen bomen niet op de bomenkaart staan is er geen vergunning nodig voor het kappen van de boom. Dit betekent niet dat de boom niet van waarde is. Een groene woonomgeving, met daarin ook (grote) bomen, is altijd van waarde. Het is goed voor de gezondheid en de biodiversiteit (vogels en insecten). Bomen vertragen de waterafvoer bij zware regenval en beperken de hittestress. Bovendien is de waarde van een woning in een groene omgeving groter. Hier kan aan gedacht worden voordat het besluit wordt genomen een boom te kappen.

2.4 Groene ontwikkelingszone

De Groene ontwikkelingszone (GO) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de ecologische verbindingszones, de verbindende schakels tussen de natuurgebieden.

Het versterken van natuur en landschap in de Groene Ontwikkelingszone is gericht op de kernkwaliteiten van de natuur en de ontwikkelingsdoelen die er zijn voor de 184 verschillende deelgebieden in de GO.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

3. Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied bestaat een braakliggend kavel. Het kavel bevat houtige begroeiing. Het gebied ligt nabij de maas rivier.

Het gebied licht ten zuidwesten van dorpskern Batenburg en ten westen van Wijchen. De weersomstandigheden tijdens het veldwerk waren als volgt: Temperatuur van 5,3°C; lichte neerslag van 2 mm; windsnelheid van 15,7 km/h.

Figuur 1: Globale ligging van het plangebied, aangeduid met de rode cirkel. Bron: Kadviewer.map5.nl

Het plangebied en de onderzochte omliggende gronden zijn in figuur 1 en Figuur 2 weergegeven. De locatie bevindt zich op perceel 80.
Tijdens het veldbezoek is een QuickScan uitgevoerd op de projectlocatie en directe omgeving en is gezocht naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de daarbij behorende habitatfuncties.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Figuur 2: De kavel(s) welke bezocht en onderzocht zijn op de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna. Bron: DPOK.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

Het is voorgenomen om op het kavel nieuwbouw te ontwikkelen. Hiervoor zal bestaande begroeiing worden zo veel mogelijk worden behouden. Op en nabij de kavel, in de aangrenzende beplantingen en in de direct aangrenzende omgeving, kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

3.2.1 Te ontwikkelen kavel

De te ontwikkelen kavel en omgeving is afgebeeld in figuur 3. Op de te ontwikkelen kavel zelf en in de aangrenzende bebouwing kunnen diverse beschermde dier- en vogelsoorten voor komen, zoals amfibieën, vaatplanten, vissen, kleine marters, das, steenmarter, uilen, huismussen en vleermuizen. Maar ook andere vogel- en diersoorten kunnen de ontwikkellocatie en de aangrenzende bebouwingen gebruiken om zich voort te planten of als schuilplaats.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Figuur 3: Bestaande beplanting. Bron: BNL advies

3.2.2 Beplantingen in directe omgeving

Er is houtige begroeiing aanwezig op het plangebied in de vorm van een kleine boomgaard en struiken. Alsmede twee volwassen eiken.

Tijdens de rondgang dient het plangebied goed gecontroleerd te worden op bestaande nesten in bomen en beplantingen en holtes/ spleten in bomen, welke gebruikt kunnen worden door vogels en vleermuizen. Er wordt gekeken of burchten (dassen en bevers) en andere mogelijke verblijfslocaties van marters aanwezig zijn onder de begroeiing. Ook wordt beoordeeld of beschermde soorten vaatplanten aanwezig zijn, of dat het gebied potentieel geschikt is voor beschermde soorten vaatplanten.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Beoordeeld moet worden of de geplande evenementen een mogelijk negatief effect hebben op (beschermde) soorten flora en fauna. Dit zal afhankelijk zijn van de soorten die er (mogelijk) voor komen, en op welke wijze zij het gebied gebruiken (groeiplaats, voortplantingsplaats, verblijfplaats of foerageerplaats). Elke functie kent een ander beschermingsregime.

3.3 Vooronderzoek

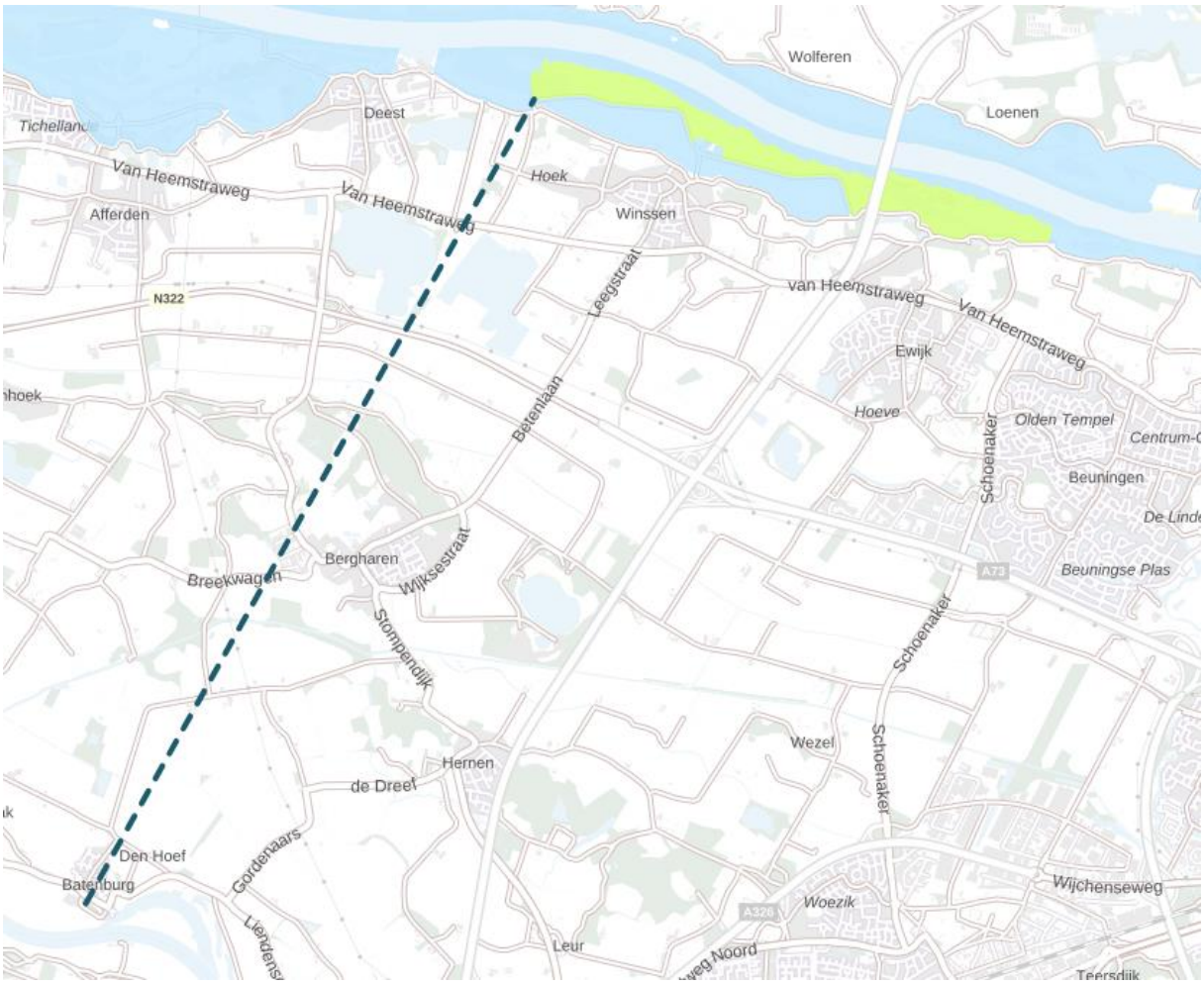
Voorafgaand aan het bezoek op de projectlocatie is een bureauonderzoek gedaan om te zien welke soorten te verwachten zijn binnen en nabij het plangebied. Hiervoor is beroep gedaan op de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) van BIJ12. De BeSI rapport is toegevoegd als bijlage 1. Tevens is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd voor de drie beschermingsregimes. De NDFF rapport is toegevoegd als bijlage 2 (bron: NDFF – Quickscanhulp). Er wordt gekeken naar vogels, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, libellen, dagvlinders en vaatplanten. In de directe omgeving (0-5 km) komen diverse beschermde soorten flora en fauna voor. Beoordeeld moet worden door middel van een veldbezoek of deze beschermde soorten ook mogelijk gebruik maken van het gebied/ aanwezig zijn in het gebied.

Het gebied is geïnventariseerd op mogelijke habitatfuncties voor beschermde soorten, zoals: verblijfplaatsen; foerageergebieden; routes; voortplantings-, en nestlocaties.

3.4 Analyse gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is ‘Rijntakken’, dat ongeveer 8,6 km van het plangebied verwijderd is. Door de aard van de grondgebonden activiteiten (diverse activiteiten op de bestaande kavel en de afstand en inrichting van het tussenliggende gebied), is het optreden van externe storingsfactoren door de grondgebonden activiteiten op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden in de gebruiksfase uit te sluiten.
De werkzaamheden zullen geen nadelige effecten hebben op het gebied in de vorm van trillingen, geluid, of optische verstoring. Voor het (mogelijke) effect van stikstofdepositie van de werkzaamheden op het Natura 2000 gebied kan een Aerius berekening uitgevoerd worden.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

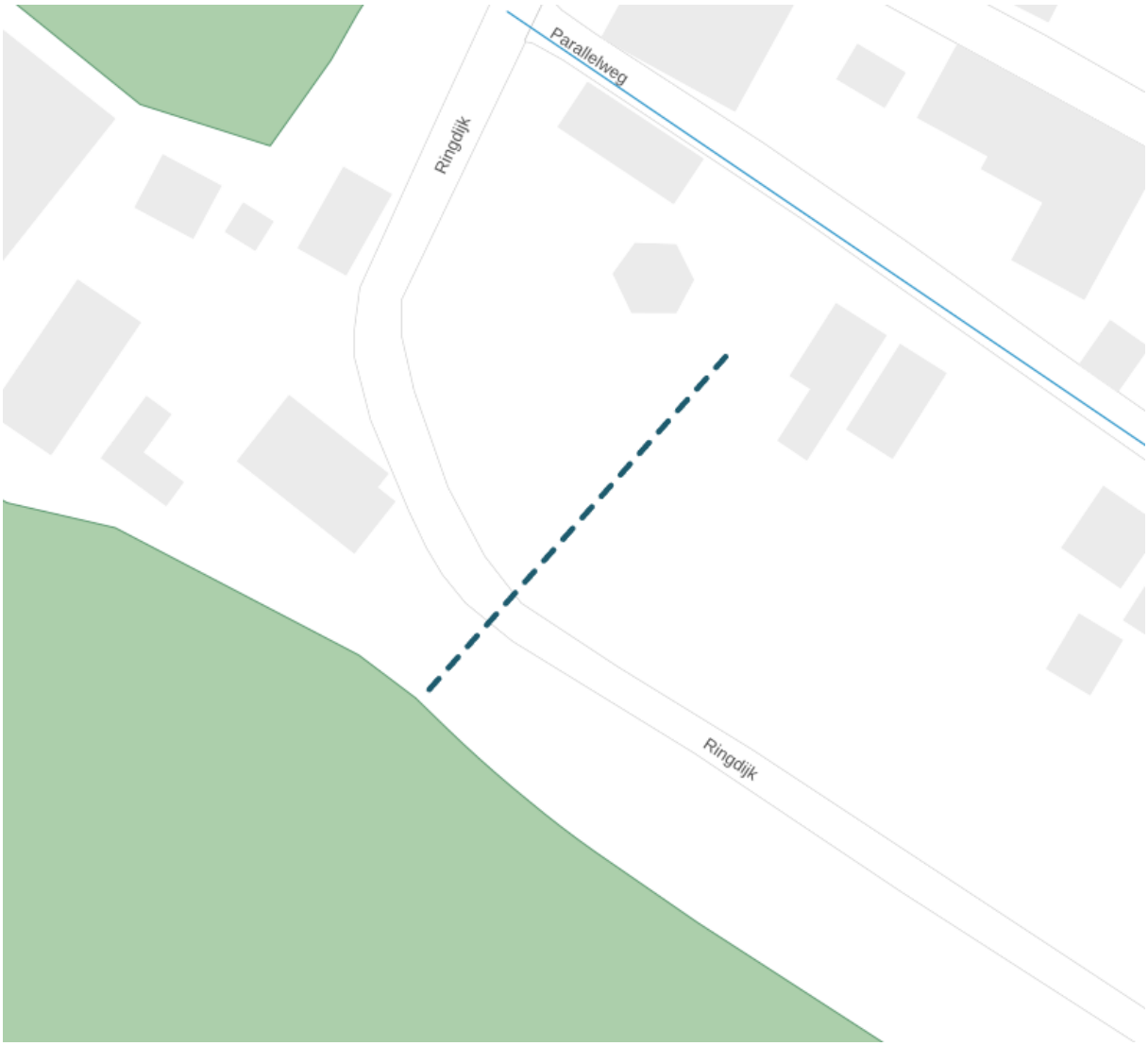
Figuur 4: het plangebied is op circa 8,6 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied, genaamd 'Rijntakken'. Bron: atlasleefomgeving.

3.4.1 Natuurnetwerk Brabant (onderdeel van NNN)

Ongeveer 90% van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) wordt gevormd door bestaande natuurgebieden zoals bijvoorbeeld de Biesbosch en de Maashorst. Maar het netwerk is nog niet compleet. Er ontbreken gebieden en verbindingen die belangrijk zijn voor dieren en planten. Vanwege klimaatverandering veranderen hun leefomstandigheden en wordt dat nog urgenter. Soorten moeten zich kunnen verplaatsen om genoeg voedsel te vinden en zich voort te planten en zich te verspreiden.

Het plangebied ligt niet binnen een provinciaal gebied van de NNB. Het plangebied ligt 65 m afstand van het dichtstbijzijnde NNB gebied. Er is geen verwachting dat de geplande werkzaamheden dit gebied negatief gaan beinvloeden.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Figuur 5: het plangebied ten opzichte van het Provinciaal deel van de NNB. Bron: atlasleefomgeving.nl.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten

4.1 Algemeen

Het plangebied en de directe omgeving zijn visueel geïnspecteerd en gecontroleerd op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten of de nesten / habitatsfuncties daarvan. Tijdens de QuickScan is voornamelijk gefocust op de volgende aspecten:

- Nesten in bomen/ beplantingen van vogels in de directe omgeving van het plangebied
- Holtes en spleten/ scheuren in bomen welke door vogels en vleermuizen gebruikt worden
- Holtes en spleten/ scheuren in de bebouwingen welke door vogels en vleermuizen gebruikt worden
- Mogelijke verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen onder het dak of achter gevelbekleding of onder zonnepanelen
- Beschermde plantsoorten op de kavels
- Mogelijke verblijfplaatsen en holen van zoogdieren
- Overige beschermde soorten flora en fauna op de kavel
- Overige habitatsfuncties, zoals foerageergebieden of zandbaden

4.2 Soorten vogelrichtlijn

4.2.1 Voorkomen en functie

Alle vogels zijn als soort beschermd in de Omgevingswet. Onderscheid wordt gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten, vogels met niet- jaarrond beschermde nesten en overige (broed)vogels. Onder de vogels met jaarrond beschermde nesten vallen onder andere soorten die hun nesten ook buiten het broedseizoen gebruiken, soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn en soorten die steeds van hetzelfde nest gebruik maken en niet of nauwelijks zelf een nest kunnen bouwen. Onder niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) vallen vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4.2.2 Vogels met jaarrond beschermde nesten

In de omgeving van het plangebied zijn bij de NDFF een aantal waarnemingen geregistreerd van soorten waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond beschermd is (zie bijlage 2), waaronder de huismus, gierzwaluw, steenuil en kerkuil.

4.2.2.1 Huismus

Het plangebied is beoordeeld op de aanwezigheid van huismussen. Tijdens het onderzoek waren er geen huismussen hoor- en zichtbaar aanwezig binnen het plangebied. Het plangebied bevat geen bebouwing. Het aanliggende perceel bevat wel gebouwen met daken. Mogelijkerwijs komen hier huismussen voor. De kavel zal dan ook gebruikt worden om zo nu en dan te foerageren, maar aangezien de gehele omgeving hiervoor geschikt is, wordt een nadelig effect op essentieel leefgebied van deze soort niet verwacht.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4.2.2.2Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw is het plangebied niet geschikt. Gierzwaluwen hebben de voorkeur voor hoge bebouwing en lintbebouwing in dorpen en steden met een vrije aanvliegroute. Gezien de afwezigheid van gebouwen in het plangebied is de aanwezigheid van vaste voortplantings-/verblijfplaatsen voor de gierzwaluw niet mogelijk. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de gierzwaluw wordt dan ook niet nodig geacht.

4.2.2.3 Uilen

De aanwezigheid van steenuil en kerkuil kan redelijkerwijs worden uitgesloten wegens het ontbreken van geschikte invliegopeningen in gebouwen en de afwezigheid van nestkasten voor deze soorten.

De locatie is verder niet geschikt als voortplantings- en verblijfplaats, er zijn ook geen braakballen of prooiresten aangetroffen welke erop kunnen wijzen dan er uilen actief zijn binnen het gebied.

4.2.2.4 Jaarrond beschermde nesten in bomen

In de omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als buizerd, havik, sperwer en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid. Ook voor soorten als de boomvalk en ransuil, zijn geen mogelijke nestlocaties aangetroffen. Deze soorten gebruiken vaak oude kraaien- en eksternesten om te nestelen, deze zijn in de directe omgeving van het plangebied niet aangetroffen.

Nader onderzoek in het kader van de omgevingswet naar jaarrond beschermde nesten is niet noodzakelijk. Er dient wel rekening gehouden te worden met de kans op vestiging van beschermde vogelsoorten.

4.2.3 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Uit het BeSI-rapport en NDFF-Quickscanhulp rapport komt naar voren dat het plangebied en de directe omgeving mogelijk geschikt is voor habitatfuncties van vogelsoorten met niet- jaarrond beschermde nesten, waaronder de spreeuw, zwarte roodstaart, koolmees en pimpelmees (zie bijlage 2). Tijdens het veldbezoek zijn er geen Categorie 5 beschermde nesten binnen het plangebied aangetroffen.

Tijdelijke schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (zie 4.2.5.). Ook wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt, geldt tijdens de werkzaamheden de zorgplicht.

4.2.4 Overige broedvogels

De overige bij de NDFF waargenomen en tijdens het veldbezoek aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels en watervogels] (zie bijlage 2). De nesten van deze vogelsoorten zijn niet jaarrond beschermd.

Er zijn binnen het plangebied geen nesten van overige (broed)vogels aangetroffen. De bomen binnen en aangrenzend aan het plangebied zijn wel geschikt voor broedvogelsoorten. Aannemelijk is het dan ook dat deze tijdens het broedseizoen in gebruik zijn door broedvogelsoorten.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4.2.5 Activiteiten binnen het broedseizoen

Activiteiten binnen het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) zijn enkel mogelijk indien er geen bezette nesten van beschermde vogels worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle op de aanwezigheid van nesten en andere habitatsfuncties uit te voeren (Let op dat het genoemde broedseizoen een generalisatie is die kan afwijken afhankelijk van de soort en locatie). Wanneer nesten aanwezig zijn, dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot de jonge vogels uitgevlogen zijn. Bij twijfel dient te allen tijde een ecoloog ingeschakeld te worden.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor beschermde broedvogels niet noodzakelijk.

4.3 Soorten Habitatrichtlijn

4.3.1 Vleermuizen

Uit het BeSI-rapport en NDFF-Quickscanhulp rapport komt naar voren dat gebouw- en boombewonende vleermuizen potentieel aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied (zie bijlagen 1 en 2). Te denken valt dan aan de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Er zijn geen gebouwen in het plangebied waar vleermuizen zich zouden kunnen bevinden. In aanliggende panden rondom het plangebied zijn mogelijk wel geschikt maar worden door de geplande ontwikkeling niet aangetast. In de bomen binnen het plangebied zijn geen holen, spleten of loszittende schors aanwezig, wat de aanwezigheid van vleermuizen mogelijk maakt.

Het is belangrijk dat activiteiten geen negatief effect hebben op potentieel naburige vleermuizen. Belangrijk is om tijdens de activiteiten de eventuele (werk)verlichting af te wenden van bestaande structuren, zoals watergangen, bebouwingen en groenstructuren (beplantingen en boomlanen). Dit om negatieve effecten op vleermuizen en hun vliegroutes, foerageer- en verblijfplaatsen te voorkomen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor vleermuizen niet noodzakelijk.

4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

Uit het BeSI-rapport en NDFF-Quickscanhulp rapport komt naar voren dat het plangebied potentieel geschikt is voor overige habitatrichtlijnsoorten die volgens de Habitatrichtlijn beschermd zijn (zie bijlage 2). De soorten die de NDFF binnen één kilometer van het plangebied plaatst worden behandeld.

Bever: Hiervoor is het plangebied niet geschikt door gebrek aan significantie toegang tot water.

Poelkikker: De poelkikker heeft de voorkeur aan kleine, stilstaande wateren in en nabij bossen, heiden en halfnatuurlijke graslanden. Gelet op het feit dat er geen stilstaand oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied valt de aanwezigheid van de poelkikker uit te sluiten.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor overige habitatrichtlijnsoorten niet noodzakelijk.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4.4 Nationaal beschermde soorten

4.4.1 Grondgebonden Zoogdieren

Er zijn meldingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF (zie bijlage 2). Tijdens de QuickScan is naar bewijs voor soorten gezocht waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt zoals de das, steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing en eekhoorn (zie bijlage 3).

4.4.1.1 Das

Binnen het projectgebied zijn geen burchten, latrines of andere sporen van dassen aangetroffen wat maakt dat nader onderzoek naar dassen niet nodig geacht wordt.

4.4.1.2 Steenmarter

Sporen van de steenmarter in de vorm van uitwerpselen en prooidieren zijn in op de kavel niet aangetroffen. Nader onderzoek naar de steenmarter wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.1.3 Wezel, hermelijn en bunzing

Er zijn op de kavel zijn geen mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen kleine marters aangetroffen. De landschapselementen op erfgrenzen zijn wel potentieel geschikt voor kleine marters. Aangezien deze door de ontwikkeling niet aangetast worden, wordt nader onderzoek naar de aanwezigheid van wezel, hermelijn en bunzing wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.1.4 Eekhoorn

Er zijn in het geboomte binnen het plangebied geen sporen van vaste rust-, verblijf- of nestplaatsen van eekhoorns aangetroffen. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

4.4.1.5 Overige soorten

Voor algemene soorten als egel, konijn en (spits)muizen geldt een provinciale vrijstelling.

4.4.1.6 Effecten en omgevingsvergunning

De geplande werkzaamheden hebben [geen] invloed op het habitat van beschermde grondgebonden zoogdieren. Voor de provinciaal vrijgestelde soorten dient gewerkt te worden volgens de zorgplicht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

4.4.2 Amfibieën

Er zijn meldingen bekend van beschermde amfibieën in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde amfibieën aangetroffen. Echter, omdat er in de buurt van water wordt gewerkt, is het mogelijk dat er provinciaal vrijgestelde amfibiesoorten voor kunnen komen ten tijde van de werkzaamheden.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor amfibieën niet noodzakelijk.

4.4.3 Reptielen

Er zijn geen meldingen bekend van beschermde reptielen in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde reptielen aangetroffen.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Het plangebied is ongeschikt voor reptielen door de afwezigheid van geschikte habitatfuncties. Het is onwaarschijnlijk dat reptielen een sterke binding hebben met het gebied. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieven beschikbaar. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor reptielen niet noodzakelijk.

4.4.4 Vissen

Er zijn geen meldingen bekend van beschermde vissen in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vissen aangetroffen.

Het plangebied is ongeschikt voor vissen door de afwezigheid van geschikte habitatfuncties. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor vissen niet noodzakelijk.

4.4.5 Ongewervelden

Er zijn geen meldingen bekend van beschermde ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde ongewervelden aangetroffen.

Het plangebied is ongeschikt voor ongewervelden door de afwezigheid van geschikte habitatfuncties. Het is onwaarschijnlijk dat ongewervelden zoals dagvlinders en libellen een sterke binding hebben met het gebied. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor ongewervelden [niet] noodzakelijk.

4.4.6 Vaatplanten

Er zijn geen meldingen bekend van beschermde vaatplanten in de directe omgeving van het plangebied bij de NDFF. Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vaatplanten aangetroffen.

Potenties voor nationaal beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied afwezig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is in het kader van de Omgevingswet voor vaatplanten niet noodzakelijk.

4.4.7 Specifieke Zorgplicht

Te allen tijde geldt de specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal). Deze houdt in dat mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen, te beperken of ongedaan te maken (zie Tabel 2).

Na ingang van de omgevingswet op 1 januari 2024, geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht. De potentiële rode lijst soorten volgens de Beschermde SoortenIndicator (BeSi) zijn weergegeven in bijlage 1.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Alle Rode Lijst soorten hierin genoemd zijn in bovenstaande paragrafen reeds behandeld.

Tabel 2: Voorbeelden van maatregelen t.b.v. de zorgplicht

Soort(groep)	Maatregel
Vleermuizen	• Er dient niet gewerkt te worden tussen zonsondergang en zonsopgang
Overige zoogdieren	• Behoud de verbinding en doorgang naar andere leefgebieden en • schuilplekken buiten de invloedsfeer van het werkgebied.
Vogels	• Vermijdbare schade aan bermen, slootkanten, houtsingels, bosjes en solitaire bomen, bijvoorbeeld door insporing of beschadiging van de bast, wordt voorkomen;
	• Werken buiten broedseizoen.
Amfibieën & reptielen	• De rijsnelheid van machines wordt zo afgesteld dat dieren zo veel mogelijk kunnen wegvluchten. Bij voorkeur wordt stapvoets gereden
	• Werken buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker;
	• Voorafgaand aan de werkzaamheden dient op de plekken waar gewerkt gaat worden de vegetatie kort gemaaid te worden.
Vissen	• Bij voorkeur worden de werkzaamheden zoveel mogelijk geclusterd in de tijd, zodat er steeds delen van het plangebied niet verstoord worden.

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusie en Advies

5.1 Conclusie QuickScan

Aan de hand van de resultaten van de QuickScan flora & fauna kan de volgende conclusie worden getrokken:

Tabel 3: Samenvatting conclusie

	Conclusie	***Vervolgstappen***	***Omgevingsvergunning***
Beschermde natuurgebieden			
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	*Wordt niet aangetast door de ingreep*	*n.v.t.*	*Nee*
Natura 2000	*Mogelijk negatieve effecten door stikstofdepositie*	*Uitvoeren Aeriusberekening*	*Mogelijk*
Houtopstanden	*Beschermde houtopstanden niet aanwezig binnen plangebied.*	*n.v.t.*	*Nee*
Beschermde flora en fauna			
Vleermuizen	*Ongeschikt habitat*	*n.v.t.*	*Nee*
Niet-vrijgestelde zoogdieren	*Niet aanwezig*	*n.v.t.*	*Nee*
Vogels	*Ongeschikt habitat voor gebouw-bewonende vogels. Overige broedvogels niet aanwezig*	*Werken buiten broedperiode*	*Nee*
Reptielen	*Ongeschikt habitat*	*n.v.t.*	*Nee*
Amfibieën	*Niet aanwezig*	*n.v.t.*	*Nee*
Vissen	*Ongeschikt habitat*	*n.v.t.*	*Nee*
Ongewervelden	*Ongeschikt habitat*	*n.v.t.*	*Nee*
Vaatplanten	*Ongeschikt habitat*	*n.v.t.*	*Nee*
Specifieke zorgplicht			
Mogelijk aanwezige overige soorten	*Er zijn mogelijk soorten aanwezig ten tijde van de werkzaamheden*	*Borgen van de specifieke zorgplicht*	*n.v.t.*

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

5.2 Aanbeveling QuickScan

Op basis van bovenstaande informatie welke uit de QuickScan flora en fauna naar voren is gekomen, is er geen aanleiding om direct een aanvullend flora- of faunaonderzoek uit te voeren.

Tijdens de werkzaamheden blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht en bij een veranderende situatie dient te allen tijde een ecoloog ingeschakeld te worden.

5.3 Aanbevelingen/ natuur-inclusief bouwen

Door niet alleen te kijken naar 'wat er niet is', is het juist belangrijk om te kijken naar mogelijkheden voor flora en fauna voor en na ontwikkeling van de bebouwing. Er zijn altijd mogelijkheden om (nieuwe) soorten een kans te geven zich te vestigen of in stand te houden in het gebied door kleine aanpassingen. Vooral voor gebouw bewonende soorten zoals de gierzwaluw en vleermuizen ontstaat er vanwege de energietransitie ook steeds meer 'woningnood' omdat alle kieren en gaten van gebouwen worden gedicht.

Zo kan overwogen worden om nestkasten op te hangen voor onder andere huismussen, maar ook voor mezen en andere soorten is van alles te verkrijgen.

Om vleermuizen een mogelijkheid te bieden zich te vestigen/ in stand te houden in het gebied kunnen vleermuiskasten opgehangen worden tegen, of ingebouwd worden in de gevel van de bebouwing of tegen de bomen in de aangrenzende tuin.

Er zijn speciale vleermuiskasten te koop via internet: www.vivarapro.nl / www.waveka.nl welke onderdak kunnen bieden aan de diverse soorten vleermuizen.
De kasten welke mogelijk geplaatst kunnen worden:

- Vleermuiskast inbouw type: IB VL 06 (Vivarapro)
- Vleermuiskast opbouw type: 1FTH-zwart (Waveka)
- Huismus inbouw type: NK MU 07 (Vivarapro)
- Huismus opbouw type: NK MU 08 (Vivarapro)

Hierbij hopen wij u voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
Ing. R.J.L. Bijvelds
Ecoloog BNL advies

13-1-2025

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Bijlage 1. BeSi-rapportage

Rapport Beschermde SoortenIndicator (BeSI)

Soorten uitgesplitst naar beschermingsregels

Vogelrichtlijn

Boerenzwaluw
- Hirundo rustica
- Kansenkaart versienummer 30-11-2022

Gierzwaluw
- Apus apus
- Kansenkaart versienummer 28-11-2022

Huismus
- Passer domesticus
- Kansenkaart versienummer 29-11-2022

Kauw
- Corvus monedula
- Kansenkaart versienummer 29-11-2022

Spreeuw
- Sturnus vulgaris
- Kansenkaart versienummer 28-11-2022

Steenuil
- Athene vidalii
- Kansenkaart versienummer 02-12-2022

Habitatrichtlijn

Gebouwbewonende vleermuizen
- Gebouwbewonende vleermuizen
- Kansenkaart versienummer 24-03-2023

Gewone dwergvleermuis
- Pipistrellus pipistrellus
- Kansenkaart versienummer 08-08-2024

Ruige dwergvleermuis
- Pipistrellus nathusii
- Kansenkaart versienummer 08-08-2024

Overige wettelijk beschermde of rode lijst soorten

Huisspitsmuis
- Crocidura russula
- Kansenkaart versienummer 28-11-2022

Steenmarter
- Martes foina
- Kansenkaart versienummer 30-11-2022

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Bijlage 2. Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF-Quickscanhulp

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Blauwe reiger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boerenzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomklever	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomkruiper	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Bosuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Brilduiker	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Ekster	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grauwe vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Groene kikker (Onb.)	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Groene specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote bonte specht	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Havik	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huismus	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Huiszwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
IJsvogel	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Oeverzwaluw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Ransuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Roek	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Spreeuw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Tapuit	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Torenvalk	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zeearend	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte kraai	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte roodstaart	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Zwarte wouw	Vogels	jaarrond nest	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere	1 - 5 km
Bonte vliegenvanger	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Gekraagde roodstaart	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Glanskop	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Iepenpage	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine bonte specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Kruiptijm	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Oehoe	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Raaf	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere	1 - 5 km
Wolfskers	Vaatplanten	wnb-andere	1 - 5 km
Zilveren maan	Dagvlinders	wnb-andere	1 - 5 km
Zwarte mees	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km
Zwarte specht	Vogels	jaarrond nest	1 - 5 km

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Bijlage 3. Vrijgestelde soorten per provincie

Soort↓ Provincie→	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Ministerie EZ
Laatste besluit	3-1-2024	1-1-2024	2-1-2024	1-1-2024	2-1-2024	1-1-2024	9-1-2024	1-1-2024	1-1-2024	1-1-2024	23-12-2023	1-1-2024	
Bijgewerkt op	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	10-1-2024	
Aardmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing						x*		x				x	x
Dwergmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	x		x	x	x	x*	x	x	x		x	x	x
Hermelijn						x*		x				x	x
Huisspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	x	x	x	x	x	x*	x	x	x		x	x	x
Meerkikker	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ondergrondse woelmuis		x	x		x	x	x		x	x	x	x	x
Ree	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	x											(x4)	
Tweekleurige bosspitsmuis	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Veldmuis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x				x*		x				x	x
Wild zwijn											x		
Woelrat	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm												(x1)	
Levendbarende hagedis												(x2)	
Eekhoorn												(x3)	
Molmuis												x	

x = vrijgestelde soort

x = vrijgestelde soort

(x1) = vrijgesteld in juli t/m september, (x2) = 15 aug t/m 15 okt, (x3) = maart-april en juli t/m november, (x4) = 15 aug t/m feb

(x1) = vrijgesteld in juli t/m september, (x2) = 15 aug t/m 15 okt, (x3) = maart-april en juli t/m november, (x4) = 15 aug t/m feb

** = vanaf 1 september 2024 niet meer vrijgesteld. Werkzaamheden met een effect op deze soorten zijn vanaf deze datum vergunningplichtig,*

Tuinstraat 12, 5427 PR Boekel - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Bijlage 6 Duurzaamheid

D

DUURZAAMHEID

Op het gebied van duurzaamheid wil initiatiefnemer een aantal zaken kunnen afspreken en vastleggen.

Allereerst de (energetische) verduurzaming. Omdat er sprake is van een geheel nieuwe woning, is het mogelijk om hier een nul-op-de-meterwoning te realiseren. Dit betekent dat de woning:
- gasloos is
- zeer goed geïsoleerd is
- voorzien is van slimme installaties
- voorzien is van een gebalanceerde ventilatie met warmteterugwinning
- de opwekking duurzaam en zelfvoorzienend is (bijvoorbeeld zonnepanelen i.c.m. zonneboiler).

Voor een deel is dat al vanuit het reguliere beleid verplicht. Voor een deel nog niet.

Als 'ontwikkelende partij' zullen wij het perceel verkopen met daarin het kwalitatieve beding dat er sprake moet zijn van een nul-op-de-meterwoning. Dit kan door de gemeente dan ook als voorwaarde voor de planologische inpassing worden gebruikt en te zijner tijd als voorwaarde voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

Overige zaken die mogelijk van belang zijn, kunnen nu nog niet worden vastgelegd, maar zullen door de initiatiefnemer als dringend advies worden meegegeven aan de koper. Denk aan:
- gebruik van circulaire of herbruikbare materialen
- modulaire bouw.

DUURZAAMHEID | NATUUR

Naast de genoemde punten op het gebied van energie, opwekking, materiaalgebruik en bouwprincipe is er ook winst te behalen op het gebied van natuurinclusief bouwen en andere maatregelen die de duurzaamheid ten goede komen.

Klimaatadaptief bouwen

Bijvoorbeeld: groene daken, waterdoorlatende verharding, groene gevel.

Wij zullen in het verkoopcontract opnemen dat de koper / bouwer de bijbehorende bouwwerken die een plat dak krijgen, voorzien moet van een groen dak.
Wij zullen verplicht stellen dat minimaal 50% van de verharding waterdoorlatend is en dat maximaal 250 m2 van het perceel (half)verhard mag worden. Het totale perceel is ongeveer 875 m2 groot, het bouwvlak ca. 140 m2, dat betekent dat er van de resterende oppervlakte aan tuin (735 m2) maximaal 125 m2 verhard en 125 m2 halfverhard mag zijn.

Biodiversiteit

Bijvoorbeeld: geen schutting, gemengde hagen.

Wij zullen in het verkoopcontract opnemen dat er geen schuttingen mogen worden geplaatst. In

DUURZAAMHEID | NATUUR

plaats daarvan zullen wij verplicht stellen een nader te bepalen haag te realiseren.

Daarnaast zullen de bestaande grotere bomen moeten worden gehandhaafd en een kleine (histori-

Natuurinclusief bouwen

Bijvoorbeeld: verblijfplaatsen voor dieren.

Wij zullen in het koopcontract opnemen dat de koper / bouwer minimaal 2 soorten nestkasten bouwt. Te denken valt aan kunstnesten voor verschillende zwaluwsoorten, andere vogelsoorten of vleermuizen.

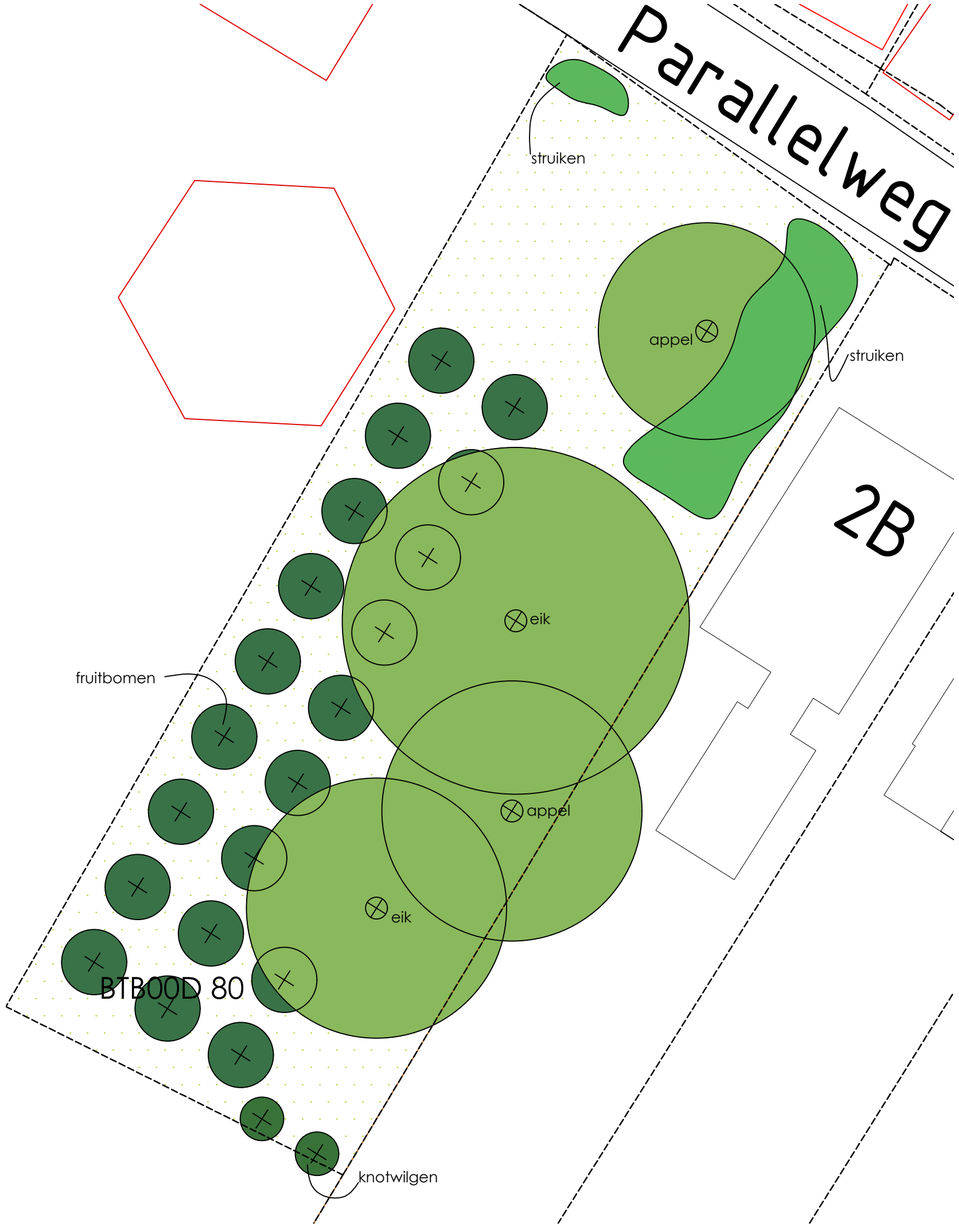
Naast bovenstaande zullen wij de koper voorzien van inspiratie, links naar websites en hem of haar wijzen op het bijzondere karakter van deze plek en de noodzaak dat er duurzaam en natuurinclusief wordt gebouwd.

NATUURINCLUSIEF BOUWEN

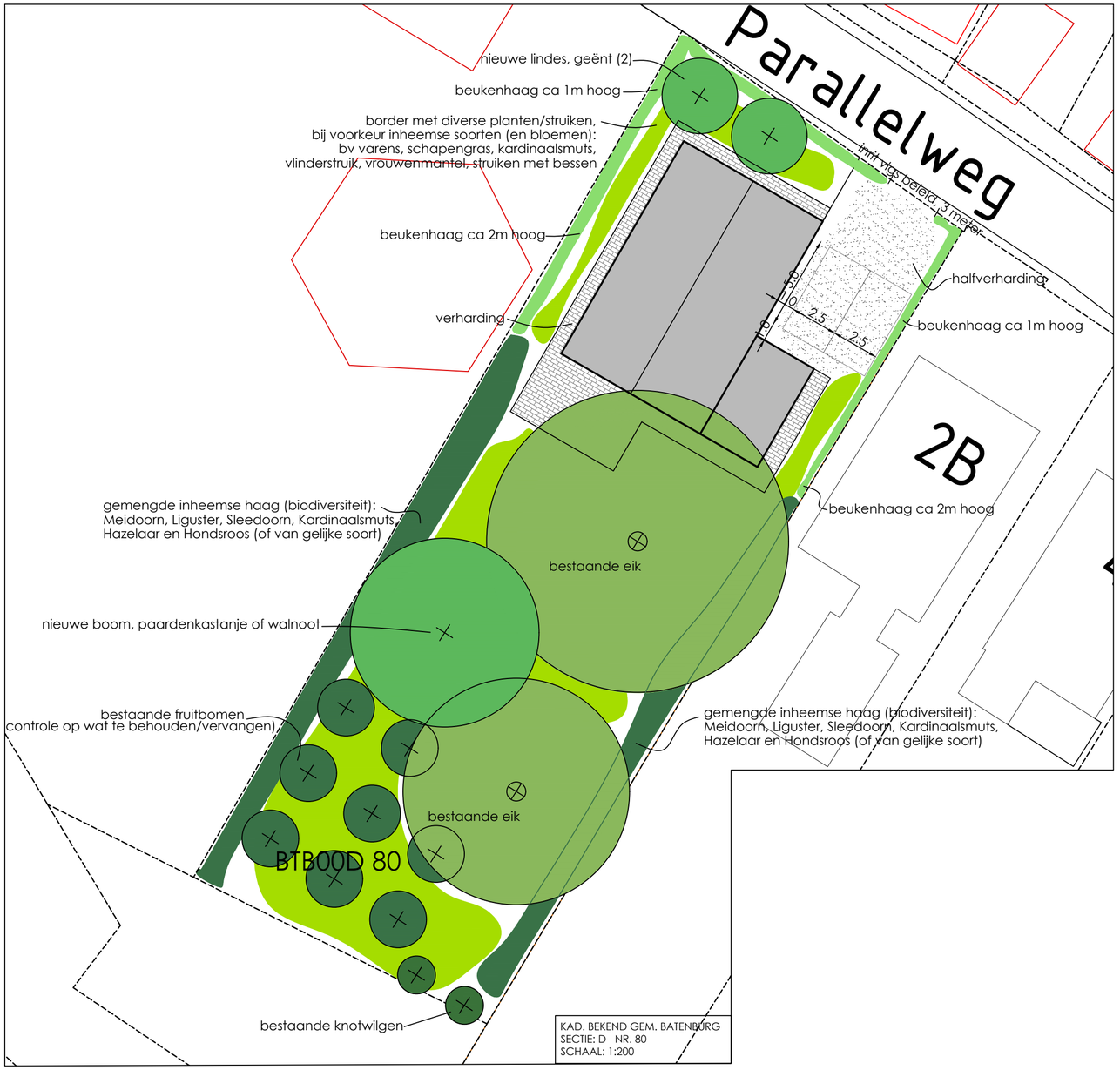

Bijlage 7 Landschapsplan

perceel D80, bestaande beplanting

perceel D80, landschappelijke inpassing

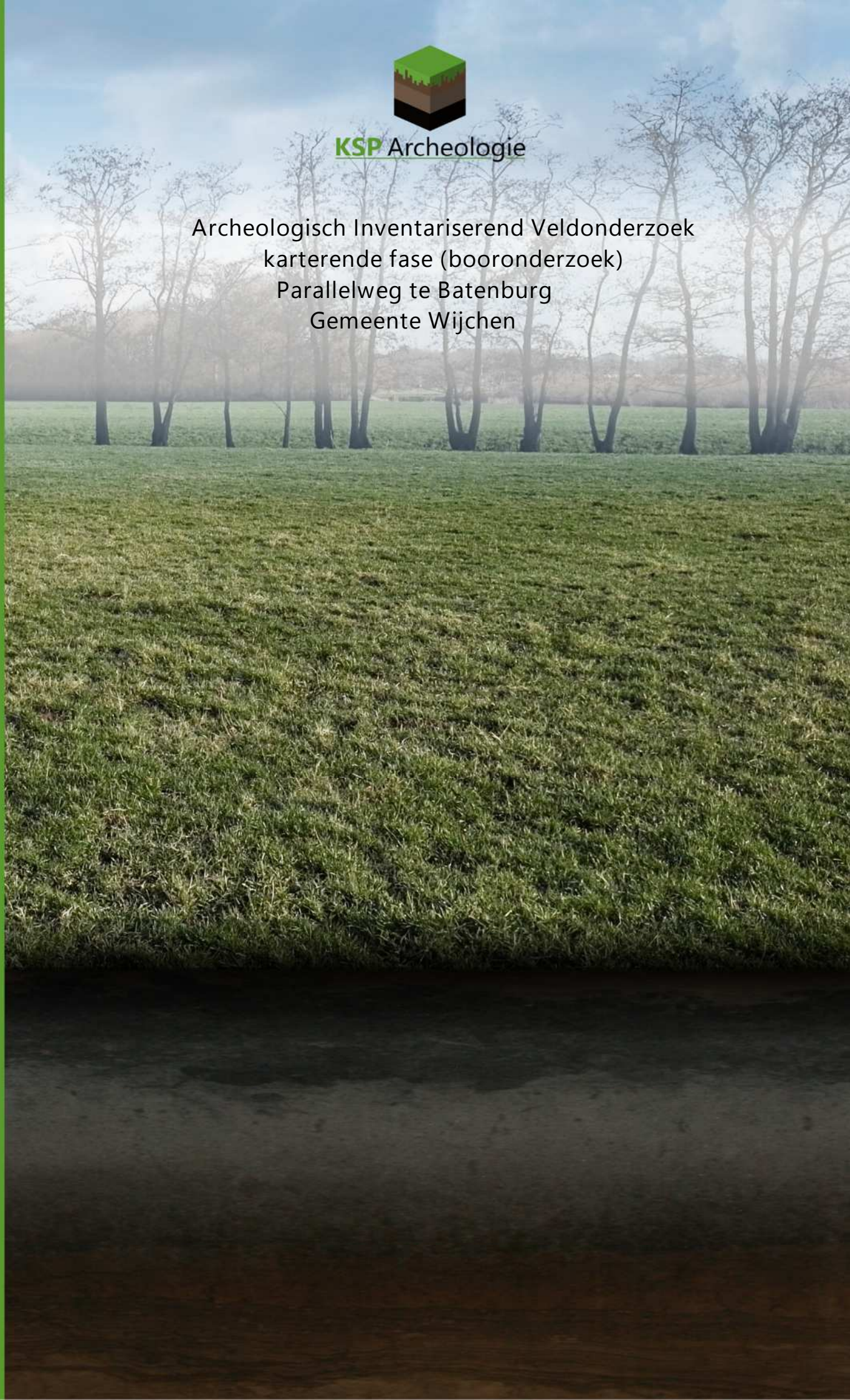
Buro Ariëns
Bouwtechniek & Architectuur

Kasteellaan 28 6602 DE Wijchen | 024-6413611 | info@buroariens.nl | www.buroariens.nl

opdrachtgever:	DIACONIE, RIVIERENLAND OOST
betreft:	BESTAANDE BEPLANTING EN LANDSCHAPPELIJKE INPASSING, PERCEEL D80
datum:	2-OKTOBER-2025
wijziging:	A: 12-NOVEMBER-2025 B:
schaal:	1:200
bladnummer:	S01

auteursrecht voorbehouden volgens de wet

Bijlage 8 Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek

KSP Archeologie

Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek
karterende fase (booronderzoek)
Parallelweg te Batenburg
Gemeente Wijchen

KSP
rapport
24172

Colofon

Versie	:	1.1 definitief
Status	:	Over dit rapport heeft (inhoudelijke) afstemming met de bevoegde overheid plaatsgevonden.
KSP Rapport	:	24172
Auteur	:	E.A. Schorn (senior KNA Prospector)
ISSN	:	2542-7490
Foto's en afbeeldingen	:	KSP Archeologie
Beheer en plaats documentatie	:	KSP Archeologie te Duiven
Autorisatie	:	S.M. Koeman (senior KNA Prospector)
Datum autorisatie	:	25 februari 2025

KSP Archeologie

www.ksparcheologie.nl | info@ksparcheologie.nl

Disclaimer
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder bronvermelding.
KSP Archeologie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit onderhavig onderzoek of de gegeven adviezen.
KSP Archeologie beschikt over het Procescertificaat Archeologie dat is verleend op basis van de beoordelingsrichtlijn SIKB 4000 voor protocol 4002 'bureauonderzoek' en protocol 4003 'inventariserend veldonderzoek – onderdeel overig'. Wanneer de certificatie-eisen strijdig zijn met de eisen van de bevoegde overheid, dan gaat KSP Archeologie uit van de eisen van de bevoegde overheid omdat die sanctioneerbaar zijn.

Inhoudsopgave

Samenvatting **5**
1 Inleiding **6**
1.1 Onderzoekskader 6
1.2 Toekomstige situatie 6
1.3 Afbakening plan- en onderzoeksgebied 6
1.4 Overheidsbeleid 6
1.5 Onderzoeksdoel en vraagstellingen 7
2 Vooronderzoek **8**
2.1 Inleiding 8
2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op grond van het bureauonderzoek 8
2.3 Resultaten booronderzoek 9
2.4 Conclusie en advies 9
3 Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase **11**
3.1 Werkwijze 11
3.2 Veldsituatie 11
3.3 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens 12
3.4 Archeologische indicatoren 13
3.5 Toetsing van de archeologische verwachting 13
4 Conclusie en advies **15**
4.1 Conclusie 15
4.2 Beantwoording van de onderzoeksvragen 15
4.3 Selectieadvies 17
Literatuur **18**

Bijlage 1 Boorpuntenkaart
Bijlage 2 Boorbeschrijving
Bijlage 3 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

Lijst van afbeeldingen

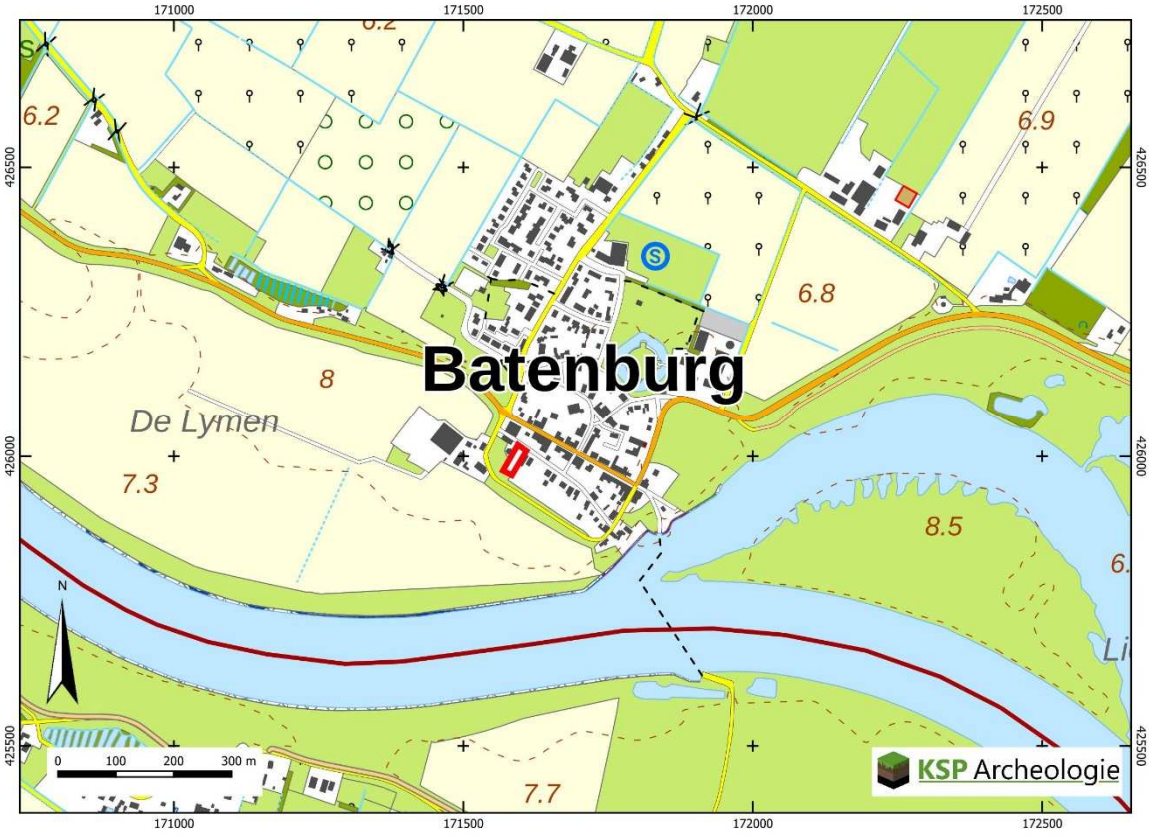
Figuur 1: Het plangebied (rode kader) op de topografische kaart schaal 1:10.000 (bron: Kadaster). 4
Figuur 2: Het plangebied gezien vanaf de Parallelweg, gefotografeerd richting het zuiden (bron: KSP Archeologie). 11
Figuur 3: Het plangebied gezien vanaf de zuidgrens, gefotografeerd richting het noorden (bron: KSP Archeologie). 12
Figuur 4: Het plangebied op de kaart uit 1778 van Hendrikman & Prillevitz (bron: Gelders Archief, 452). 13

Lijst van tabellen

Tabel 1: Specifieke archeologische verwachting per periode voor het plangebied. 9

Administratieve gegevens

KSP Projectnummer	:	24172
Opdrachtgever	:	Buro Ariëns, L. Verhoeven
Uitvoerder/projectleider	:	KSP Archeologie, E.A. Schorn (senior KNA Prospector)
Bevoegde overheid	:	Gemeente Wijchen
Deskundige namens bevoegde overheid	:	Esther van der Linden (beleidsadviseur archeologie)
Onderzoeksmelding	:	5679335100
Provincie	:	Gelderland
Gemeente	:	Wijchen
Toponiem	:	Parallelweg te Batenburg
Centrum-coördinaat	:	x: 171.589 / y: 425.993
Kadastrale gegevens	:	Sectie D, nummer 80
Periode uitvoering onderzoek	:	Januari 2025

Figuur 1: Het plangebied (rode kader) op de topografische kaart schaal 1:10.000 (bron: Kadaster).

Samenvatting

In opdracht van Buro Ariëns heeft KSP Archeologie een archeologisch inventariserend veldonderzoek, karterende fase (IVO-(O)verig); booronderzoek) uitgevoerd voor de locatie aan de Parallelweg in Batenburg (gemeente Wijchen). Het onderzoek is uitgevoerd voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouwplannen van een woning.

In eerste instantie is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd (Van der Klooster 2021, KSP Rapport 20892). Op basis van de gegevens die in het bureauonderzoek zijn verzameld, is een middelhoge verwachting voor nederzettingsresten uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen toegekend aan het plangebied. Dit karterende booronderzoek is uitgevoerd om deze verwachting te toetsen.

Uit het booronderzoek is gebleken dat in het gehele plangebied dikke humeuze ophogingslagen aanwezig zijn, gekenmerkt door stadsafval afkomstig vanuit de historische kern van Batenburg. Daaronder zijn vanaf boring 3 kleiige lagen en soms een mengsel van zand en klei aangetroffen, waarin nog wat baksteenresten aanwezig waren en die deels gekenmerkt werden door een zandbijmenging. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling door de Maas. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in de boringen 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden. Het beddingzand van de Maas is in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4-6,2 m +NAP. Op basis hiervan blijft de lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum als voor nederzettingsresten uit de Bronstijd tot en met de Midden-IJzertijd gehandhaafd. De middelhoge verwachting voor nederzettingen uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13^{e} eeuw) is bijgesteld naar laag. De resultaten van het booronderzoek geven geen aanleiding om de lage verwachting voor resten van huisplaatsen uit de Late Middeleeuwen (vanaf de 13^{e} eeuw) tot en met de Nieuwe Tijd bij te stellen.

Op grond van de bodemopbouw (ophogingslagen) en het ontbreken van archeologische indicatoren voor de aanwezigheid van een vindplaats en daarmee lage archeologische verwachting, adviseert KSP Archeologie geen archeologisch vervolgonderzoek.

Het rapport is beoordeeld door de beleidsadviseur (E. van der Linden) van de werkorganisatie Druten Wijchen (email van 25-02-2025). Het advies om geen archeologische vervolgonderzoek uit te voeren is overgenomen.

1 Inleiding

1.1 Onderzoekskader

In opdracht van Buro Ariëns heeft KSP Archeologie een archeologisch inventariserend veldonderzoek, karterende fase (IVO-(O)verig); booronderzoek) uitgevoerd voor de locatie aan de Parallelweg in Batenburg (gemeente Wijchen). Het onderzoek is uitgevoerd voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de nieuwbouwplannen van een woning.

De archeologische adviseur van de gemeente Wijchen heeft aangegeven dat voor het plangebied een booronderzoek dient te worden uitgevoerd en dat daarbij het bureauonderzoek (KSP rapport 20892, Van der Klooster 2021) als basis kan dienen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de beoordelingsrichtlijn SIKB 4000 (versie 4.1) met bijbehorende protocol (KNA 4.1) 4003 (inventariserend veldonderzoek, overig) (www.sikb.nl) en de gemeentelijke eisen.

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar Bijlage 3. Geologische formaties, laagpakketten en lagen worden beschreven conform https://www.dinoloket.nl/stratigrafische-nomenclator.

1.2 Toekomstige situatie

Binnen het plangebied zal een nieuwe woning worden gebouwd. De exacte aard en omvang van de toekomstige bodemverstoring is nog niet bekend, maar er wordt aangenomen dat de bodem voor de bouw tot ca. 1,0 m beneden maaiveld worden uitgegraven.

1.3 Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied is gelijk aan het onderzoeksgebied waarvoor het archeologische onderzoek is uitgevoerd. Het plangebied is ca. 885 m^2 groot en ligt aan de Parallelweg in Batenburg (Figuur 1). Het terrein wordt in het noordoosten begrensd door de Parallelweg, in het zuidoosten door bebouwing en het perceel van Parallelweg nummer 2, in het zuidwesten door de Ringdijk en in het noordwesten door een landbouwperceel met schuur.

1.4 Overheidsbeleid

In 1992 heeft Nederland het Europese 'Verdrag van Malta' ondertekend. In het verdrag is de omgang met het Europees archeologisch erfgoed geregeld. Belangrijk daarin is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van archeologische waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden.

Het wettelijk kader voor de archeologische monumentenzorg is vastgelegd in de Erfgoedwet. Daarnaast hebben de verschillende overheden (het rijk, de provincie en de gemeentes) archeologiebeleid vastgelegd.

Gemeenten houden bij de vaststelling van een omgevingsplan of het verlenen van een vergunning altijd rekening met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden (Omgevingswet).

Volgens het bestemmingsplan 'Stedelijk Gebied Wijchen' (vastgesteld 30-11-2023) van de gemeente Wijchen geldt voor het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2' (https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart). Dit betekent dat bij bodemingrepen dieper dan 0,3 m en over een oppervlak groter dan 120 m^2 archeologisch onderzoek nodig is. Aangezien deze

ondergrenzen bij de realisatie van de nieuwbouwplannen worden overschreden (zie paragraaf 1.2), is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Het bureauonderzoek dat volgens de archeologische adviseur als basis kan dienen voor het huidige onderzoek, betreft het bureauonderzoek van het KSP rapport 20892 (bureau- en karterend booronderzoek). Op basis van de gegevens die in dat bureauonderzoek zijn verzameld, is een middelhoge verwachting voor nederzettingen en begravingen uit de Middeleeuwen en mogelijk ook uit de Romeinse Tijd aan het plangebied toegekend. Dit karterende booronderzoek zal worden uitgevoerd om deze verwachting te toetsen.

1.5 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Inventariserend Veldonderzoek
Het doel van het inventariserend veldonderzoek (IVO) (landbodems) is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, zoals geformuleerd in het bureauonderzoek. Het gaat om gebiedsgericht onderzoek door middel van waarnemingen in het veld, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en of verwachte archeologische waarden in het onderzoeksgebied.

Het resultaat van het onderzoek is een standaardrapport IVO-O met een waardering en een inhoudelijk (selectie)advies. Aan de hand hiervan kan een beleidsbeslissing (meestal een selectiebesluit) worden genomen door de bevoegde overheid. Indien er onvoldoende gegevens voor waardering en selectie-advies zijn, kunnen deze niet opgesteld worden. Om te komen tot het resultaat moeten de veldactiviteiten uitgevoerd worden tot het niveau waarop de beleidsbeslissing gefundeerd genomen kan worden, d.w.z. dat de archeologische waarden van het terrein/vindplaats in voldoende mate zijn vastgesteld. Aan de hand hiervan kan dan worden geadviseerd tot vervolgonderzoek of vrijgave van het plangebied of terreindelen daarvan.

Het inventariserend veldonderzoek kent drie fasen: een verkennende, een karterende en een waarderende fase. De strategie die gekozen wordt, hangt onder andere af van de omvang van het plangebied, de aard van de geplande werkzaamheden, de verwachte archeologische resten en het archeologiebeleid van de gemeente. Dit onderzoek betreft een karterend onderzoek. De karterende fase heeft als doel om inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap (bodemopbouw) die van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden, waarbij het terrein tevens wordt onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren die mogelijk wijzen op een vindplaats.

Om de bovenstaande doelstelling te realiseren, zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?
- Zijn in het plangebied aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats/potentieel archeologisch niveau?
- Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische resten/het potentiële archeologische niveau?
- Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied op basis van het bureauonderzoek en wordt deze door het veldonderzoek bevestigd?
- Is een (deels) intact potentieel niveau aanwezig en zo ja, op welke diepte en wordt deze bedreigd door de voorgenomen bodemingrepen?

2 Vooronderzoek

2.1 Inleiding

KSP Archeologie heeft in maart 2021 een bureau- en karterend booronderzoek uitgevoerd voor het plangebied op ca. 27 m ten zuidoosten van het huidige plangebied (Van der Klooster 2021, KSP rapport 20892). In dit hoofdstuk volgt een korte samenvatting van de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek.

2.2 Gespecificeerde archeologische verwachting op grond van het bureauonderzoek

In de ondergrond van het plangebied is de Huisseling-Demen stroomgordel gekarteerd die beddingzand heeft afgezet in de periode vanaf de Bronstijd tot in de Romeinse tijd. De top van dit zand wordt op basis van de zanddiepte kaart verwacht tussen 1,0 en 1,5 m-mv. Op basis van het onderzoek van de rioolbegeleidingen (samengevat door Boshoven 2016) blijkt, dat in de boringen nabij en ten westen van het plangebied binnen 2,5 m vaak nog geen zandlaag (bedding) is waargenomen, maar zandlagen met kleilaagjes of zandige tot sterk siltige klei (oeverafzettingen).
Op basis van de datering van deze stroomgordel kunnen archeologische resten voorkomen vanaf de Bronstijd. Aangenomen wordt dat deze stroomgordel is gefundeerd tot in het pleistocene zand. Dit betekent dat eventuele archeologische resten uit de voorgaande periode geërodeerd zullen zijn. Daarom worden in principe in het plangebied geen vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum verwacht. Archeologisch booronderzoek bij de rioolbegeleidingen toonde echter aan dat lokaal de zogenaamde Laag van Wijchen lokaal intact is. En er wordt gesuggereerd dat er daarom ook rivierduinzand kan zijn afgezet ter hoogte van Batenburg. Intussen is de aanwezigheid van een rivierduin in Batenburg ook daadwerkelijk aangetoond tijdens archeologisch onderzoek (IVO-P, DO en AB) iets noordelijker, in de Willibrordusstraat (Luinge 2024).

Tijdens de actieve fase van de rivierloop van de stroomgordel van Huisseling-Demen worden geen vindplaatsen verwacht ter hoogte van de beddinggordel. De opvolger van deze rivier is de huidige Maas. Op basis van nabijgelegen onderzoeken voor de rioolbegeleiding is de verwachting dat het plangebied op de oever heeft gelegen van een Maasloop die direct ten oosten van het plangebied heeft gelegen. Deze Maasloop is op basis van de vulling met 14^{e} eeuws stadsafval van Batenburg nog watervoerend tot in de Late Middeleeuwen.
Het plangebied ligt binnen de op basis van Boshoven (2016) gekarteerde oeverzone van de Maasmeander, maar buiten de oudste bewoningsfase van Batenburg uit de 11^{e} eeuw. Deze oudste bewoningsfase is ook de zone waar tot nu toe de meeste aanwijzingen gevonden zijn voor menselijke activiteit in de IJzertijd en Romeinse tijd. Aan het plangebied is daarom een middelhoge verwachting toegekend voor nederzettingen en begravingen uit de periode tussen het ontstaan van de Maasmeander (in de Vroege Middeleeuwen, maar mogelijk al in de Late IJzertijd) en de bedijking/het verlanden van de Maasmeander in de Volle Middeleeuwen (tot 1300). In Tabel 1 is de specifieke archeologische verwachting voor het plangebied weergegeven.

Periode	Landschap	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Laat-Paleolithicum – Neolithicum	Pleistocene riviervlakte en vroeg Holocene komvlakte van op grotere afstand gelegen rivieren	Onbekend	Bewoningssporen, tijdelijke kampementen, vuursteen artefacten, haardkuilen	Geërodeerd ter hoogte van de stroomgordel van Huisseling-Demen, maar lokaal in de omgeving nog intact.
Bronstijd tot en met Midden-IJzertijd	Actieve beddinggordel van Huisseling-Demen en de huidige Maas	Laag	Nederzetting: cultuurlaag, (paal)kuilen, greppels, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen Begravingsresten: kringgreppel, fragmenten aardewerk (urn), verbrande botresten	Onder een pakket oeverafzettingen van de stroomgordel van de Maas, vanaf ca. 1,0 m diep
(Late IJzertijd of Vroege Middeleeuwen) tot Volle Middeleeuwen	(bedijkte) Oever van de stroomgordel van de Maas	Middelhoog		Direct onder de bouwvoor (vanaf ca. 30 cm beneden maaiveld) of onder het ophogingspakket (vanaf ca. 1 m-mv).
Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd		Laag	Huisplaats: cultuurlaag, (paal)kuilen, greppels, bakstenen, fragmenten aardewerk, gebruiksvoorwerpen	Vanaf maaiveld tot diep in de oeverafzettingen

Tabel 1: Specifieke archeologische verwachting per periode voor het plangebied.

2.3 Resultaten booronderzoek

In het merendeel van het plangebied zijn dikke humeuze lagen waargenomen met stadsafval met daaronder een laag waar de oeverafzettingen vermengd zijn met humeuze lagen. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling aan de rand van Maasmeander.
In het zuidwesten van het plangebied is de vermoedelijke verspoeling en ophoging minder dik en komen de oeverafzettingen binnen 1 m-mv voor. Hier is een fragment Steengoed aangetroffen uit de periode 1400 – 1600 aan de onderzijde van het ophogingspakket met stadsafval. Hier is een groter deel van de oeverafzetting bewaard gebleven, maar hier is geen intact potentieel archeologisch niveau waargenomen in de top van de oeverafzetting of dieper in de oeverafzetting tot 2,5 m-mv en ook geen archeologische indicatoren die daarop wijzen.
De middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingen uit de periode Late IJzertijd tot en met Volle Middeleeuwen (tot 1300) kan daarom naar laag worden bijgesteld. Het aangetroffen pakket ophogingsmateriaal, inclusief het fragment Steengoed, past binnen de middeleeuwse stadsophoging en geeft geen aanleiding tot een verhoging van de lage verwachting voor een huisplaats uit de periode Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd.
Vanaf ca. 2 m -mv lijkt in de diepere ondergrond een mogelijke overgang naar beddingzand aanwezig te zijn. Waarschijnlijk zal het plangebied daardoor ongeschikt zijn geweest voor bewoning door de aanwezigheid van een actieve rivierloop. Het is onduidelijk of deze rivierloop voor dermate veel erosie gezorgd heeft dat archeologische resten onder het beddingzand aanwezig kunnen zijn.

2.4 Conclusie en advies

De verwachting is dat voor het huidige plangebied het beeld niet afwijkt van het eerder uitgevoerde onderzoek. De archeologische adviseur van de gemeente Wijchen heeft aangegeven dat voor het huidige karterende booronderzoek dezelfde boordiepte (tot 2,0 m -mv) dient te worden gehanteerd als bij het eerdere onderzoek.

Op basis van de verwachting en het relatief kleine oppervlak van de locatie is geadviseerd om deze verwachting te toetsen door middel van een Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase. Met dit

onderzoek wordt de bodem systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Daarnaast wordt ook de bodemopbouw en de intactheid daarvan vastgesteld. Aan de hand van de Leidraad inventariserend veldonderzoek, Deel karterend booronderzoek (Tol e.a. 2012) wordt een booronderzoek aanbevolen in een grid van 17 x 20 m (methode C3, opsporen van nederzettingen met een kleiige bovengrond en omvang van 500 – 2000 m^2).

3 Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase

3.1 Werkwijze

Voor het karterend booronderzoek is uitgegaan van de Leidraad Inventariserend Veldonderzoek (versie 2.0, Tol et al. 2012). In dit geval is conform 'het stroomdiagram keuze onderzoeksmethode karterend IVO deel 1' (protocol 4003, VS08) een karterend booronderzoek uitgevoerd voor huisplaatsen (vindplaatsen met een omvang van 500 – 2000 m^2 en een kleiige bovengrond) met een strooiing van overwegend aardewerk (methode C3). Aangezien het plangebied met een oppervlakte van ca. 885 m^2 relatief klein is, is het minimum aantal van 5 boringen gezet (Bijlage 1).

Vanwege het geringe oppervlak en de terreinomstandigheden (begroeiing) zijn de boringen zo gelijkmatig mogelijk over het plangebied verdeeld. De exacte boorlocaties zijn uitgezet met een handheld GPS toestel. De hoogteligging van de boringen ten opzichte van NAP is bepaald aan de hand van het AHN4.

De boringen zijn geplaatst met een Edelmanboor met een diameter van 12 cm. De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 20 cm in de C-horizont en doorgezet tot maximaal 2,9 m beneden maaiveld. Er is geen grondwater aangetroffen. Om het zand mee omhoog te krijgen is in boring vanaf 210 cm een guts met een diameter van 3 cm gebruikt.

Het opgeboorde sediment is met de hand verbrokkeld dan wel versneden en met het blote oog geïnspecteerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, vuursteen en aardewerk. De boringen zijn beschreven conform de NEN 5104 en de bodemclassificatie volgens De Bakker & Schelling (1989) (Bijlage 2).

3.2 Veldsituatie

Het plangebied loopt vanaf de Parallelweg richting het zuiden af van ca. 8,48 m +NAP bij boring1 naar 7,54 m +NAP bij boring 5. Het plangebied was in gebruik als boomgaard. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied (Figuur 2 en Figuur 3).

Figuur 2: Het plangebied gezien vanaf de Parallelweg, gefotografeerd richting het zuiden (bron: KSP Archeologie).

Figuur 3: Het plangebied gezien vanaf de zuidgrens, gefotografeerd richting het noorden (bron: KSP Archeologie).

3.3 Beschrijving en interpretatie van de boorgegevens

3.3.1 Lithologie en geologie

De onverstoorde natuurlijke ondergrond bestond in alle boringen uit zwak tot matig siltig, matig grof zand, dat in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4 – tot 6,2 m +NAP. Het zandoppervlak kent een golvend verloop van noord naar zuid, beginnend met laag in boring 1, hoog in boring 2 en zo verder gaand om te eindigen met laag in boring 5. Het zand is geïnterpreteerd als beddingzand behorend tot de stroomgordel van de Maas, die ter plekke van het plangebied actief was vanaf de Late IJzertijd tot in de Volle Middeleeuwen, toen in de stad Batenburg mogelijk al deels werd omdijkt/bedijkt. In de boringen 1, 2 en 4 is het beddingzand afgedekt door een respectievelijk 60, 40 en 35 cm dik pakket matig siltige klei, dat als een komafzetting is geïnterpreteerd van de Maas. In boring 1 is de komafzetting afgedekt door een 35 cm dik pakket sterk siltige tot zwak zandige klei dat als een oeverafzetting van de Maas is geïnterpreteerd. In de boringen 1, 2 en 4 zijn de kom- en oeverafzettingen afgedekt door een opgebracht pakket grond met een dikte van respectievelijk 175, 170 en 125 cm. In de boringen 3 en 5 is het beddingzand afgedekt door een 230 en 180 cm dik opgebracht pakket grond.

3.3.2 Bodem

Volgens de bodemkaart is er een terpbodemaanwezig, die bestaat uit stadsophogingslagen van Batenburg. Deze ophogingslagen zijn in alle vijf boringen aangetroffen. De dikte van de ophogingslagen varieert van 125 cm in boring 4 tot 230 cm in boring 3, waarbij in boring 3 (vanaf 120 cm) en 5 (vanaf 90 cm mogelijk het onderste deel van dit pakket is verspoeld. Het bovenste deel van het ophogingspakket in de boringen bestaat uit een 40 tot 100 cm dikke zwartgrijze en sterk humeuze kleiige Aap-horizont (meestal een goed 50 cm dik), die onderdeel uitmaak van de boomgaard en goed is omgewerkt/verploegd. Daaronder bevindt een 40-110 cm dikke donker bruingrijze tot grijze kleiige Aa-horizont die meestal zwak tot matig humeus is. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in boring 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden.

3.4 Archeologische indicatoren

Bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn in de ophogingslagen baksteenresten, houtskool en zandbijmengingen aangetroffen. In boring 1 is tevens een stukje glas en fosfaatsporen aangetroffen. Ook in boring 3 zijn fosfaatsporen waargenomen. Aangezien het ophogingslagen betreft duiden de aangetroffen indicatoren niet direct op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats.

3.5 Toetsing van de archeologische verwachting

Zoals bij het eerder uitgevoerde nabij gelegen onderzoek aan de Parallelweg (Van der Klooster 2021) maakt het plangebied onderdeel uit van een lager gelegen deel van Batenburg, dat beduidend lager ligt dan de historische kern en richting de dijk sterk afloopt. In het eerdere onderzoek is vanwege het vreemde verloop van de dijk verondersteld, dat de huidige Parallelweg, vroeger Achterstraat geheten, mogelijk de oorspronkelijke dijk/stadswal was. Dit zou zeer goed het geval geweest kunnen zijn, aangezien in het onderste deel van de boring 3 en 5, direct boven het beddingzand, lagen aanwezig zijn die mogelijk deels opgebracht/verspoeld zijn, wat betekent dat het gebied buitendijks gelegen moet hebben. Op de kaart uit 1778 van Hendrikman & Prillevitz is de Parallelweg dan wel Achterweg genoemd op het minuutplan uit 1820 ter plekke van het plangebied nog niet aanwezig.

Figuur 4: Het plangebied op de kaart uit 1778 van Hendrikman & Prillevitz (bron: Gelders Archief, 452).

In het gehele plangebied zijn dikke humeuze ophogingslagen waargenomen, gekenmerkt door stadsafval afkomstig vanuit de historische kern van Batenburg. Daaronder zijn vanaf boring 3 kleiige lagen en soms een mengsel van zand en klei aangetroffen, waarin nog wat baksteenresten aanwezig waren en die deels gekenmerkt werden door een zandbijmenging. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling door de Maas. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in de boringen 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden. Het beddingzand van

de Maas is in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4-6,2 m +NAP.

Op grond van bovenstaande kan de middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingen uit de periode Late IJzertijd tot en met Volle Middeleeuwen (tot in de 13e eeuw) kan daarom naar laag worden bijgesteld. Het aangetroffen pakket ophogingsmateriaal, past binnen het beeld dat het terrein is opgehoogd met grond afkomstig van het middeleeuwse historische stadsgedeelte van Batenburg.

Het booronderzoek geeft geen aanleiding om de lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met Neolithicum als voor nederzettingen uit de Bronstijd tot en met de Midden IJzertijd bij te stellen. Dit geldt ook voor huisplaatsen vanaf de Late Middeleeuwen (vanaf de 13e eeuw) tot en met de Nieuwe Tijd.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

De archeologische verwachting uit het bureauonderzoek (Van der Klooster 2021) is getoetst door middel van een inventariserend veldonderzoek, karterende fase. Uit het booronderzoek is gebleken dat in het gehele plangebied dikke humeuze ophogingslagen aanwezig zijn, gekenmerkt door stadsafval afkomstig vanuit de historische kern van Batenburg. Daaronder zijn vanaf boring 3 kleiige lagen en soms een mengsel van zand en klei aangetroffen, waarin nog wat baksteenresten aanwezig waren en die deels gekenmerkt werden door een zandbijmenging. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling door de Maas. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in de boringen 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden. Het beddingzand van de Maas is in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4-6,2 m +NAP. Op basis hiervan blijft de lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum als voor nederzettingsresten uit de Bronstijd tot en met de Midden-IJzertijd gehandhaafd. De middelhoge verwachting voor nederzettingen uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13^{e} eeuw) is bijgesteld naar laag. De resultaten van het booronderzoek geven geen aanleiding om de lage verwachting voor resten van huisplaatsen uit de Late Middeleeuwen (vanaf de 13^{e} eeuw) tot en met de Nieuwe Tijd bij te stellen.

Een waardestelling conform protocol 4003, VS06 is niet van toepassing, omdat het onderzoek geen waarderend karakter heeft.

4.2 Beantwoording van de onderzoeksvragen

- *Wat is de opbouw van de ondergrond en is het bodemprofiel intact?*
  De onverstoorde natuurlijke ondergrond bestond in alle boringen uit zwak tot matig siltig, matig grof zand, dat in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4 – tot 6,2 m +NAP. Het zandoppervlak kent een golvend verloop van noord naar zuid, beginnend met laag in boring 1, hoog in boring 2 en zo verder gaand om te eindigen met laag in boring 5. Het zand is geïnterpreteerd als beddingzand behorend tot de stroomgordel van de Maas. In de boringen 1, 2 en 4 is het beddingzand afgedekt door een respectievelijk 60, 40 en 35 cm dik pakket matig siltige klei, dat als een komafzetting is geïnterpreteerd van de Maas. In boring 1 is de komafzetting afgedekt door een 35 cm dik pakket sterk siltige tot zwak zandige klei dat als een oeverafzetting van de Maas is geïnterpreteerd. In de boringen 1, 2 en 4 zijn de kom- en oeverafzettingen afgedekt door een opgebracht pakket grond met een dikte van respectievelijk 175, 170 en 125 cm. In de boringen 3 en 5 is het beddingzand afgedekt door een 230 en 180 cm dik opgebracht pakket grond.
  De bodem bestaat uit stadsophogingslagen van Batenburg. Deze ophogingslagen zijn in alle vijf boringen aangetroffen. De dikte van de ophogingslagen varieert van 125 cm in boring 4 tot 230 cm in boring 3, waarbij in boring 3 (vanaf 120 cm) en 5 (vanaf 90 cm mogelijk het onderste deel van dit pakket is verspoeld. Het bovenste deel van het ophogingspakket in de boringen bestaat uit een 40 tot 100 cm dikke zwartgrijze en sterk humeuze kleiige Aap-horizont (meestal een goed 50 cm dik), die onderdeel uitmaak van de boomgaard en goed is omgewerkt/verploegd. Daaronder bevindt een 40-110 cm dikke donker bruingrijze tot grijze kleiige Aa-horizont die meestal zwak tot matig humeus is. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in boring 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden.

- *Zijn in het plangebied aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats/potentieel archeologisch niveau?*
  In alle boringen is een ophogingspakket gevonden met baksteenpuin en/of houtskool. Dit is geïnterpreteerd als een ophoging met stadsafval. De kans dat een vindplaats binnen het plangebied aanwezig is laag wordt ingeschat

- *Wat is te zeggen over de horizontale en verticale verspreiding van de archeologische resten/het potentiële archeologische niveau?*
  Het ophogingspakket komt binnen het gehele plangebied vanaf het maaiveld voor en reikt tot 125-230 cm -mv.

- *Wat is de vermoedelijke aard en datering van de archeologische resten?*
  Het ophogingspakket dateert vermoedelijk in de 13e tot en met de 16e eeuw. Er zijn geen aanwijzingen voor een specifieke huisplaats.

- *Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied op basis van het bureauonderzoek en wordt deze door het veldonderzoek bevestigd?*
  Op basis van het bureauonderzoek was aan het plangebied een lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum als voor nederzettingsresten uit de Bronstijd tot en met de Midden-IJzertijd toegekend. Aan het plangebied was een middelhoge verwachting toegekend voor nederzettingsresten uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13e eeuw) en een lage verwachting voor huisplaatsen vanaf de Late Middeleeuwen (vanaf de 13e eeuw0 tot en met de Nieuwe Tijd.
  Het booronderzoek heeft uitgewezen dat in het gehele plangebied dikke humeuze ophogingslagen aanwezig zijn, gekenmerkt door stadsafval afkomstig vanuit de historische kern van Batenburg. Daaronder zijn vanaf boring 3 kleiige lagen en soms een mengsel van zand en klei aangetroffen, waarin nog wat baksteenresten aanwezig waren en die deels gekenmerkt werden door een zandbijmenging. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling door de Maas. In de eronder gelegen oever- en komafzettingen in boring 1, komafzettingen in de boringen 3 en 4 en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen, die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden. Het beddingzand van de Maas is in boring 1 is aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4-6,2 m +NAP. Op basis hiervan blijft de lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum als voor nederzettingsresten uit het Neolithicum tot en met de Midden-IJzertijd gehandhaafd. De middelhoge verwachting voor nederzettingen uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13e eeuw) is bijgesteld naar laag. De resultaten van het booronderzoek geven geen aanleiding om de lage verwachting voor resten van huisplaatsen uit de Late Middeleeuwen (vanaf de 13e eeuw) tot en met de Nieuwe tijd bij te stellen.

- *Is een (deels) intact potentieel niveau aanwezig en zo ja, op welke diepte en wordt deze bedreigd door de voorgenomen bodemingrepen?*
  Er is niet zozeer sprake van een echt potentieel archeologische niveau, maar eerder van ophogingslagen bestaande uit stadsafval. Aangezien de kans dat een vindplaats binnen het plangebied aanwezig is laag wordt ingeschat, vormen de voorgenomen graafwerkzaamheden geen bedreiging voor het archeologische bodemarchief.

4.3 Selectieadvies

Op grond van de bodemopbouw (ophogingslagen) en het ontbreken van archeologische indicatoren voor de aanwezigheid van een vindplaats en daarmee lage archeologische verwachting, adviseert KSP Archeologie geen archeologisch vervolgonderzoek.

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Dit selectieadvies betekent nog niet dat reeds bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Wijchen), die vervolgens een selectiebesluit neemt.

Het rapport is beoordeeld door de beleidsadviseur (E. van der Linden) van de werkorganisatie Druten Wijchen (email van 25-02-2025). Het advies om geen archeologische vervolgonderzoek uit te voeren is overgenomen.

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het onderzoek is erop gericht om de kans op het aantreffen dan wel vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet met zekerheid gegarandeerd worden. Indien bij graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen, dienen deze conform de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10, bij de minister gemeld te worden. In de praktijk kan de vinder terecht bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (T 033 – 4217 456 of info@cultureelerfgoed.nl) zodat de vondst geregistreerd wordt in het centraal archeologische informatiesysteem. Daarnaast wordt het advies gegeven om de vondst ook bij de gemeente te melden.

Literatuur

Boeken, rapporten en artikelen

Bakker, H. de & Schelling, J. (1989). *Systeem van de bodemclassificatie voor Nederland: de hogere niveaus.* (Tweede druk bewerkt door Brus, D.J. & Wallenburg C. van) Centrum voor Landbouwpublikaties en Landbouwdocumentatie, Wageningen.

Centraal College van Deskundigen Archeologie (2018). *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1.* Stichting voor Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

Klooster, E. van der (2021). *Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase Parallelweg (ong.), kadastraal Batenburg D559, te Batenburg. Gemeente Wijchen*. KSP Archeologie, rapport 20892, Duiven.

Luinge, C. (2024). *Plangebied Willibrordusstraat te Batenburg, gemeente Wijchen. Een archeologisch proefsleuvenonderzoek, een archeologische opgraving en een opgraving – variant archeologische begeleiding.* RAAP, rapport 7386, Weesp.

Nederlands Normalisatie Instituut (1990). *NEN-5104:1989 NL, Classificatie van onverharde grondmonsters.* Nederlands Normalisatie Instituut, Delft.

Schulte, A.G. (1986). *Het Land van Maas en Waal.* Staatsuitgeverij, Den Haag / Rijksdienst voor de monumentenzorg Zeist.

Tol, A.J., Verhagen J.W.H.P., Verbruggen M. (2012). *Leidraad inventariserend veldonderzoek versie 2.0. Deel: karterend booronderzoek*. Stichting voor Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

Kaartmateriaal

Actueel Hoogtebestand van Nederland (2020-2022). AHN4, grid 0,5 x 0,5m: www.ahn.nl en de ruwe data via https://www.ahn.nl/ahn-viewer

Basisregistratie Grootschalige Topografie via WMTS-server: https://geodata.nationaalgeoregis-ter.nl/tiles/service/wmts?request=GetCapabilities&service=WMT

Digitale Kadastrale kaart van Nederland v5 via WMS server: https://service.pdok.nl/kadaster/kadastralekaart/wfs/v5_0?SERVICE=WFS&request=getcapabilities

Luchtfoto Beeldmateriaal / PDOK 25 cm RGB (tot 2020) en 8 cm RGB (vanaf 2021) via WMS server: https://service.pdok.nl/hwh/luchtfotorgb/wms/v1_0

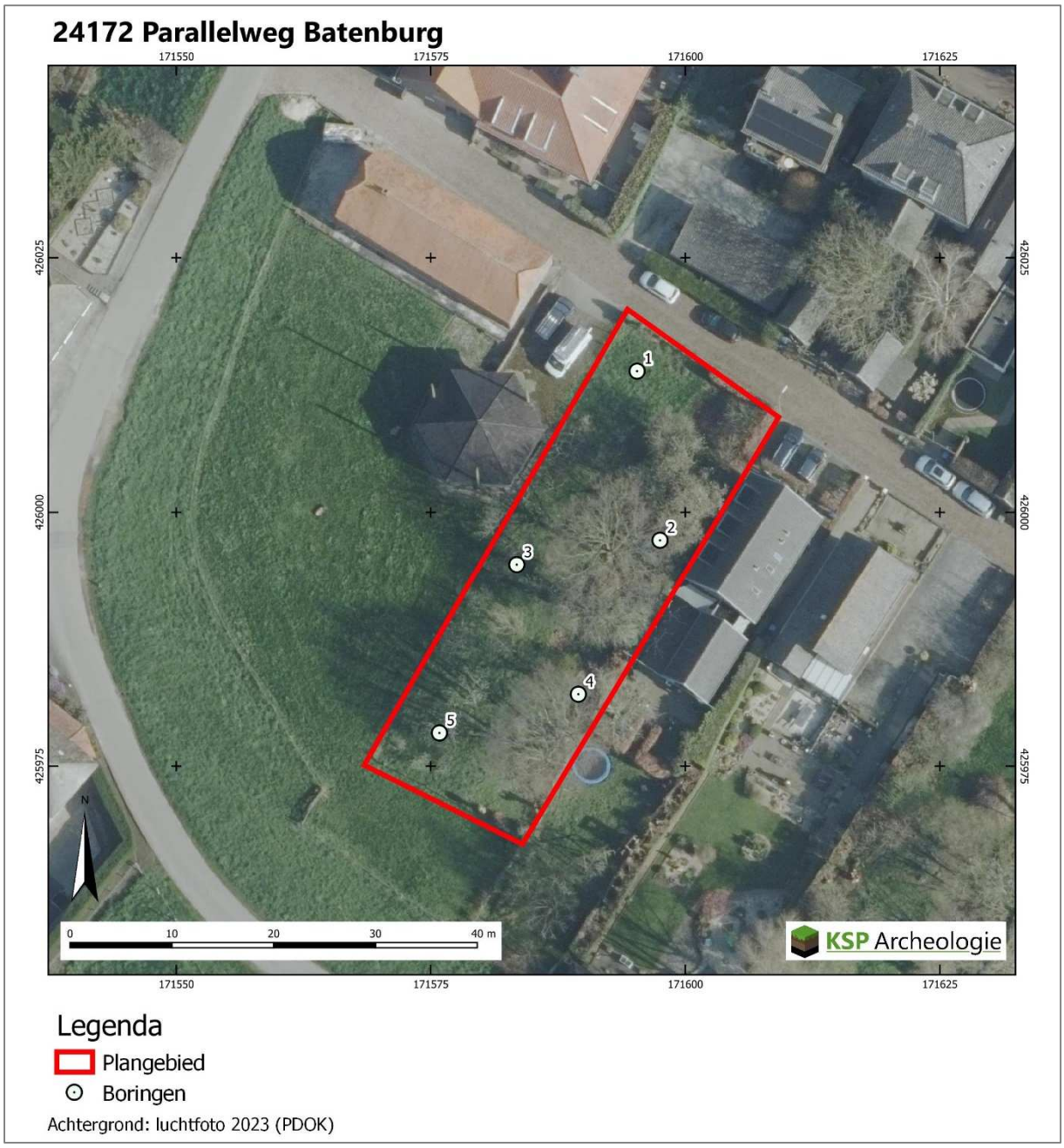
Omgevingsplan: https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart

Topografische kaart van Nederland schaal 1:25.000 (rasterbestand) via WMS server: https://service.pdok.nl/brt/topraster/wms/v1_0?request=GetCapabilities&service=wms

Topografische kaart van Nederland schaal 1:10.000 (rasterbestand) via WMS server: https://geodata.nationaalgeoregister.nl/top10nlv2/wms?request=GetCapabilities&service=wms

Websites
Geologische eenheden (formaties): https://www.dinoloket.nl/stratigrafische-nomenclator

Bijlage 1 Boorpuntenkaart

Bijlage 2 Boorbeschrijvingen

KSP Archeologie

		Boring	X (m RD)	Y (m RD)	Z (m+NAP) via AHN4
Projectnummer	: 24172				
Project	: Parallelweg Batenburg	1	171.595	426.014	8,48
Datum	: 21 januari 2025	2	171.598	425.997	8,22
Beschrijver	: Erik Schorn	3	171.583	425.995	7,70
Type grond	: Klei	4	171.590	425.982	7,89
Boortype	: Edelman 12 cm en guts doorsnede van 3 cm	5	171.576	425.978	7,54
Bijzonderheden	: Geen				

Boring	Diepte in cm	Textuur	Humus	Kleur	Bijzondere bestanddelen	Horizont	Opmerkingen	Vondsten
1	65	Ks2	h3	zwgr	bs2, glas, zandbijmenging	Aap	opgebracht	
boomgaard	95	Ks2	h1	dbrgr	bs2, hk1, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	130	Ks2	h1	brgr	bs2, fosfaat, hk1, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	175	Ks2		lbrgr	fosfaat, hk2, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	200	Ks3		lbrgr		C	oeverafzetting	
	210	Kz1		lbrgr	hangwater	C	oeverafzetting	
	270	Ks2		lbrgr	Fe3, zandbijmenging	C	komafzetting	
	275	Z4s2		lbrgr		C	beddingafzetting	
	290	Z4s1		lbrgr		C	beddingafzetting	
Boring	**Diepte in cm**	**Textuur**	**Humus**	**Kleur**	**Bijzondere bestanddelen**	**Horizont**	**Opmerkingen**	**Vondsten**
2	100	Ks2	h3	zwgr	bs2, zandbijmenging	Aap/Aa	opgebracht	
boomgaard	125	Ks2	h2	gr	bs2, hk2, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	170	Ks2	h1	lbrgr	bs1, hk1, zandbijmenging	Aa	opgebracht, zeer droog	
	200	Ks2		lbrgr		C	komafzetting	
	210	Ks2		lbrgr	zandbijmenging	C	komafzetting	
	220	Z4s2		lbrgr		C	beddingafzetting	
	230	Z4s1		lbrgr		C	beddingafzetting	
Boring	**Diepte in cm**	**Textuur**	**Humus**	**Kleur**	**Bijzondere bestanddelen**	**Horizont**	**Opmerkingen**	**Vondsten**
3	50	Ks2	h3	zwgr	bs2, zandbijmenging	Aap	opgebracht	
boomgaard	100	Ks2	h2	gr	bs2, hk1, fosfaat tussen 80-100 cm, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	120	Ks3	h1	lbrgr	bs1	Aa	geroerd	
	160	Ks3/Ks2		lbrgr	bs1,zandbijmenging	X/C	geroerd, iets humeus, verspoeld/opgebracht	
	230	K/Z		lbrgr		X/C	mengsel, verspoeld/opgebracht	
	240	Z4s1		lbrgr		C	beddingafzetting	
Boring	**Diepte in cm**	**Textuur**	**Humus**	**Kleur**	**Bijzondere bestanddelen**	**Horizont**	**Opmerkingen**	**Vondsten**
4	40	Ks2	h3	zwgr	bs2, zandbijmenging	Aap	opgebracht	
boomgaard	90	Ks2	h2	gr	bs2, hk2, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	110	K/Z		lbrgr	bs1	X	mengsel, opgebracht	
	125	Ks2	h1	brgr	bs1,zandbijmenging	X	verstoord/opgebracht	
	160	Ks2		lbrgr		C	komafzetting	
	170	K/Z		brgr		C	mengsel, verspoeld, beddingafzetting	
	200	Z4s1		lbrgr		C	beddingafzetting	
Boring	**Diepte in cm**	**Textuur**	**Humus**	**Kleur**	**Bijzondere bestanddelen**	**Horizont**	**Opmerkingen**	**Vondsten**
5	50	Ks2	h3	zwgr	bs2, zandbijmenging	Aap	opgebracht	
boomgaard	90	Ks2	h2	gr	bs2, hk2, zandbijmenging	Aa	opgebracht	
	180	Ks2		lbrgr		X/C	humeuze doorworteling met soms bs1, kleine grindjes, verspoeld/opgebracht	
	210	Z4s1		lbrgr		C	beddingafzetting	

Codering voor de boorbeschrijving (gebaseerd op de NEN5104 en ASB)

Grondsoort
Onverharde sedimenten < 63 mm

grind	G
klei	K
leem	L
veen	V
zand	Z

Grondsoort
Onverharde sedimenten organische stof

detritus	det
gyttja	gy
bagger	bg
hout	ho
Gliede	gli
geen monster	gm

Humusgehalte

zwak humeus	h1
matig humeus	h2
sterk humeus	h3

Kleur
Eventuele tweede kleur komt voor de hoofdkleur

blauw	bl
bruin	br
geel	ge
groen	gn
grijs	gr
oranje	or
paars	pa
rood	ro
roze	rz
wit	wi
zwart	zw

Intensiteit kleur

donker	d
licht	l

Laaggrens
betreft de ondergrens van de laag

scherp	se
geleidelijk	ge
diffuus	di

Zandsortering

goed gesorteerd	gs
matig gesorteerd	ms
slecht gesorteerd	sg

Zandmediaanklasse
Toevoeging bij zand

uiterst fijn	1	63 – 105 µm
zeer fijn	2	105-150 µm
matig fijn	3	150-210 µm
matig grof	4	210-300 µm
zeer grof	5	300-420 µm
uiterst grof	6	420-2000 µm

Bijmenging met zand
bij grind, klei, leem of veen

zwak zandig	z1
matig zandig	z2 (alleen bij grind en klei)
sterk zandig	z3
uiterst zandig	z4 (alleen bij grind)

Voorbeeld Textuurcode

Z1s3g2	matig grindig, sterk siltig, uiterst fijn zand
Z	zand
1	uiterst fijn
s3	sterk siltig
g2	matig grindig

Consistentie klei, veen, leem
zeer slap
slap
matig slap
matig stevig
stevig

Bodemhorizont

strooisellaag	O
minerale bovengrond	A
uitspoelingshorizont	E
inspoelingshorizont	B
uitgangsmateriaal	C
Recente/verstoorde laag	X

voorbeeld combinaties

overgangshorizont (tussen A en E)	AE
gemengde horizont (tussen A en E)	A/E
bovenste uitgangsmateriaal	1C
volgend uitgangsmateriaal	2C

Toevoeging bodemhorizont

antropogene laag	a
begraven horizont	b
gleyvlekken / deels gereduceerd	g
humus	h
verploegd	p
geheel gereduceerd	r
ingespoelde sesquioxiden	s
ingespoelde lutum	t
interne verwering/verbruining	w

Bijmenging met klei

kleiig zand	Zkx
zwak kleiig veen / venige klei	Vk1
sterk kleiig veen/ kleiig veen	Vk3
mineraal arm veen	Vm

Bijmenging met silt
bij klei of zand

zwak siltig	s1
matig siltig	s2
sterk siltig	s3
uiterst siltig	s4

bij grind

siltig	sx

Bijmenging met grind

zwak grindig	g1
matig grindig	g2
sterk grindig	g3

Bijzondere bestanddelen
met de toevoeging

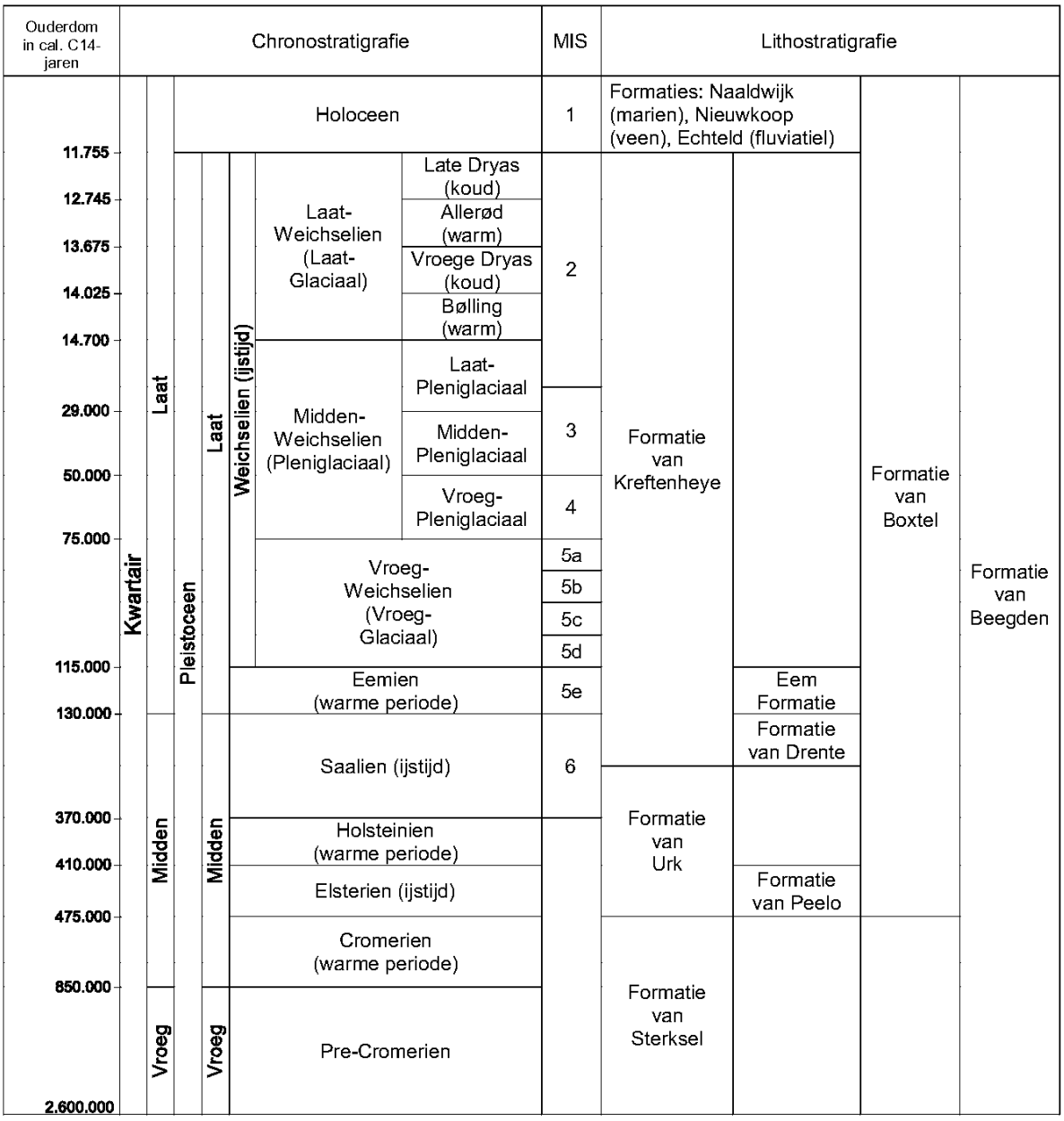
spoor (<1 %)	1
weinig (1-10%)	2
veel (>10%)	3

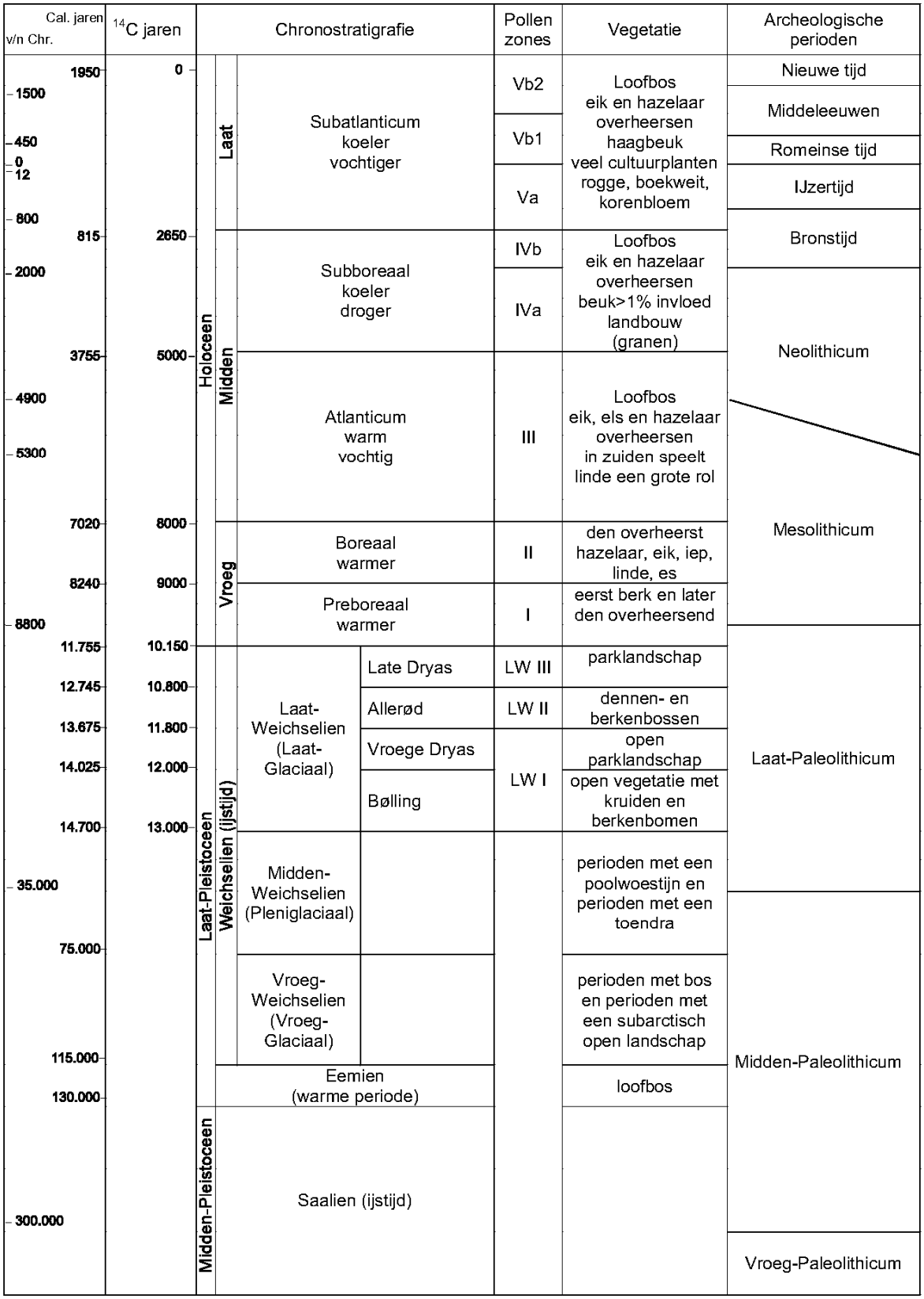
aardewerk	aw
baksteen	bs
bot	oxb
glas	gls
fosfaatvlekken	ff
hout	ho
houtskool	hk
verbrande klei	vkl
ijzerconcreties	fec
kalkgehalte	ca
mangaanconcreties	mnc
mangaanvlekken	mn
metaal	mxx
natuursteen	sxx
plantenresten	plr
riet	ri
roestvlekken	fe
schelpen	sch
slakken/sintels	sla
veenmos	vm
vuursteen	svu
zegge	ze

KSP Archeologie

Bijlage 3 Overzicht geologische en archeologische tijdvakken

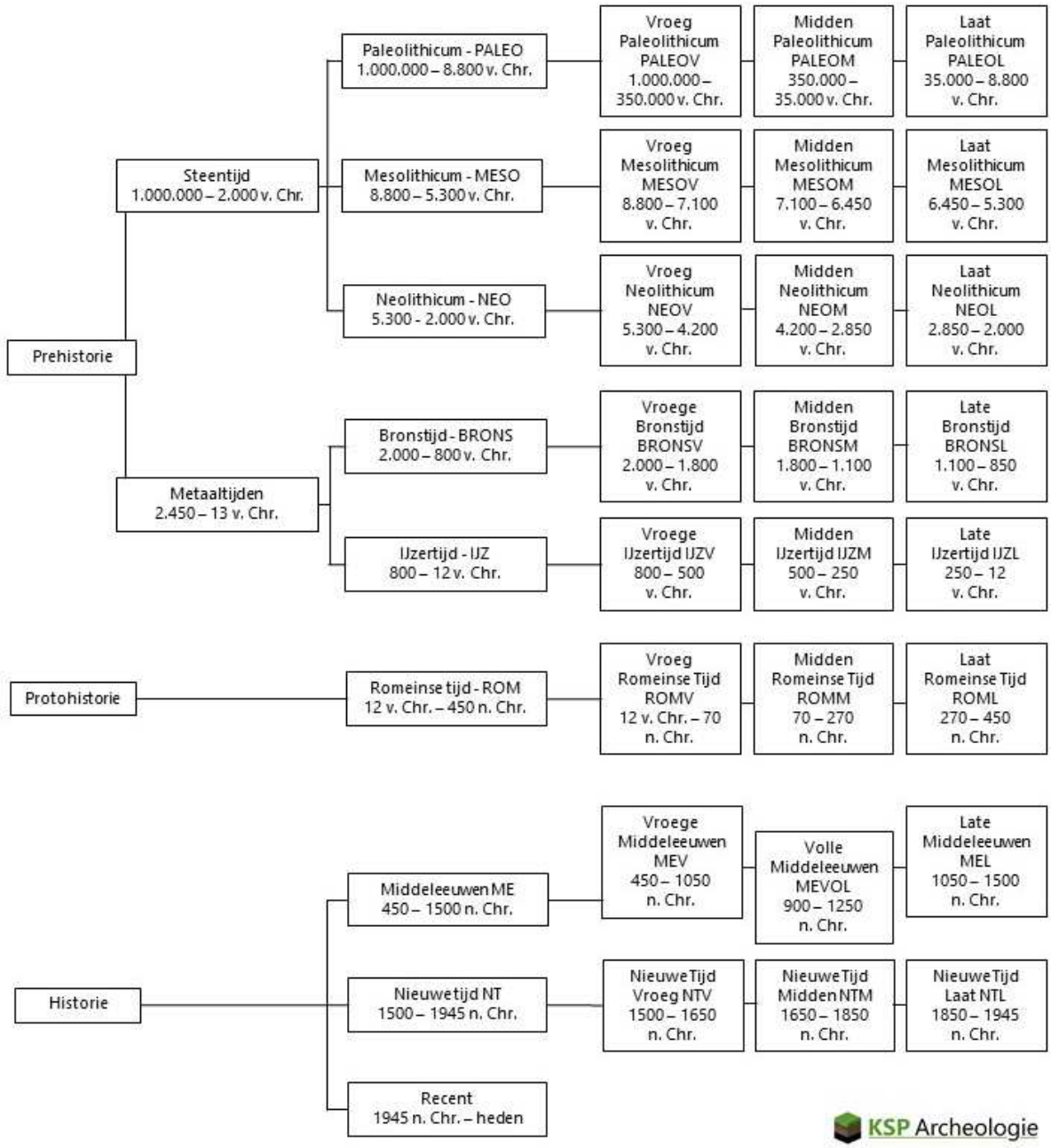
Samengesteld door E.A. Schorn (BAAC) naar aanleiding van de publicatie: De steentijd van Nederland (2005). Onder redactie van: Jos Deeben, Erik Drenth, Marie-France van Oorsouw en Leo Verhart.

Chronostratigrafie voor Noordwest-Europa volgens Zagwijn (1974), Vandenberghe (1985) en De Mulder *et al.* (2003). Lithostratigrafie volgens De Mulder *et al.* (2003). Mariene isotoop stadium (MIS) volgens Bassinot *et al.* (1994). Atmosferische data volgens Stuiver *et al.* (1998). Zuurstofisotoop calibratie (OxCal) versie 3.9 Bronk Ramsey (2003), toegepast op het Laat-Weichselien en het Holoceen. Archeologische periode-indeling en ouderdom volgens de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Vegetatie bewerkt volgens Berendsen (2000). Pollenzones volgens P. Vos & P. Kiden (2005).

Archeologische periodes volgens het Archeologisch Basis Register
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

KSP Archeologie

Bijlage 9 Archeologie selectiebesluit

SELECTIEBESLUIT ARCHEOLOGIE

Locatie: Parallelweg (ong.), kadastraal Batenburg D80
Uitgevoerd onderzoek: karterend booronderzoek
Datum selectiebesluit: 25-02-2025
Bevoegd gezag: gemeente Wijchen

Resultaten uitgevoerd onderzoek:
In verband met de ontwikkeling aan de Parallelweg ongenummerd te Batenburg heeft de opdrachtgever een archeologisch karterend booronderzoek laten uitvoeren door een hiervoor gecertificeerd bureau. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het volgende rapport:

E.A. Schorn, 2025: *Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek karterende fase (booronderzoek) Parallelweg te Batenburg, Gemeente Wijchen* (KSP Rapport 24172), rapportversie 1.1.

Selectie-advies onderzoeksbureau:
Op grond van de bodemopbouw (ophogingslagen) en het ontbreken van archeologische indicatoren voor de aanwezigheid van een vindplaats en daarmee lage archeologische verwachting, adviseert KSP Archeologie geen archeologisch vervolgonderzoek.

Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet met zekerheid gegarandeerd worden. Indien bij graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen, dienen deze conform de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10, bij de minister gemeld te worden. In de praktijk kan de vinder terecht bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (T 033 – 4217 456 of info@cultureelerfgoed.nl) zodat de vondst geregistreerd wordt in het centraal archeologische informatiesysteem. Daarnaast wordt het advies gegeven om de vondst ook bij de gemeente te melden.

Selectiebesluit gemeente Wijchen (bevoegd gezag):
Het rapport is beoordeeld en goedgekeurd door de gemeente Wijchen als bevoegd gezag. Het selectieadvies van het onderzoeksbureau wordt overgenomen. Er is geen archeologisch vervolgonderzoek nodig binnen dit plangebied.

Als er onverwachts toch archeologische sporen of resten worden gevonden tijdens de werkzaamheden voor de bouw, dan is het een wettelijke verplichting om deze te melden. Dat staat in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet. Dit kan worden gemeld bij de gemeente Wijchen of bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

Resultaten onderzoek:
In het hele plangebied zijn dikke humeuze lagen waargenomen met stadsafval uit de historische kern van Batenburg, met daaronder een laag waar de oeverafzettingen vermengd zijn met humeuze lagen. Vermoedelijk is dit het gevolg van verspoeling door de Maas.
In de eronder gelegen oever- en de daaronder gelegen zandige beddingafzettingen is geen bodemvorming waargenomen die op potentiële leef/bewoningsniveaus zouden kunnen duiden. Het beddingzand van de Maas is in boring 1 aangetroffen vanaf 270 cm -mv en in boring 4 vanaf 170 cm -mv. In absolute zin varieert de hoogte van de top van het zand van 5,4-6,2 m +NAP.
Op basis hiervan blijft de lage verwachting voor zowel vuursteenvindplaatsen uit het Laat-Paleolithicum tot en met het Neolithicum als voor nederzettingsresten uit de Bronstijd tot en met de Midden-IJzertijd gehandhaafd. De middelhoge verwachting voor nederzettingen uit de Late IJzertijd tot en met de Volle Middeleeuwen (tot in de 13^{e} eeuw) is bijgesteld naar laag. De resultaten van het booronderzoek geven geen aanleiding om de lage verwachting voor resten van huisplaatsen uit de Late Middeleeuwen (vanaf de 13e eeuw) tot en met de Nieuwe Tijd bij te stellen.

Bijlage 10 Verslag participatie

verslag participatie, locatie Parallelweg Batenburg, perceel D80 (naast 2B)

datum:	12 mei 2025, 19.30 uur
locatie:	Uitbaeterij De Viersprong
uitgenodigd:	Parallelweg 1A, 2B t/m 8, Grootestraat 2 t/m 30, Veerstraat 2, Ringdijk 2, 2A en 4 (zie uitnodiging in bijlage)
opkomst:	ca 20 personen (namen adressen bekend bij initiatiefnemer)

hebben een toelichting gegeven op het plan locatie Parallelweg Batenburg, perceel D80 (naast 2B). Ter ondersteuning is een presentatie getoond (zie bijlage)

De volgende vragen werden gesteld:

Wat is de rolverdeling van ieder?

schrijft TAM-IMRO, Buro Ariëns coördineert, regelt onderzoeken

Hoe wordt het parkeren geregeld?

Er komen 2 parkeerplaatsen op eigen terrein, hiermee voldoet het aan de norm van de gemeente.

Wat is de status van de eik die behouden blijft?

De eik heeft geen beschermde status, staat niet op de lijst waardevolle bomen. De boom zorgt voor kwaliteit op het perceel. Het is geen 100% garantie dat de boom gehandhaafd blijft, dat is wel de insteek. Er zal overigens wel gesnoeid moeten worden.

De te bouwen woning lijkt breder dan verwacht op locatie, toelichting?

De breedte van de hoofdbouw van de woning mag maximaal 70% van 12 meter worden (maximaal 8.4 meter). De positie van de hoofdbouw moet ín het bouwvlak zijn, maar is verder vrij te bepalen. Dit is aan de koper van het perceel.

Geachte omwonende van Parallelweg, perceel D80,

U ontvangt deze brief omdat u in de omgeving van perceel D80 aan de Parallelweg te Batenburg woont. Dit perceel ligt direct naast nummer 2B. Op deze locatie zijn we - namens de opdrachtgever - bezig met het uitwerken van een initiatief voor het realiseren van een woning. We vinden het belangrijk om u als omwonende hierbij te betrekken.

Uitnodiging bijeenkomst

We nodigen u graag uit om deel te nemen aan een bijeenkomst. Deze vindt plaats op maandagavond 12 mei om 19.30 uur bij **Uitbaeterij De Viersprong** aan de Grootestraat 44 te Batenburg. U kunt u aanmelden voor deze avond door uw naam en adres per e-mail te sturen naar Als u geen e-mail heeft, kunt u zich ook telefonisch aanmelden via

Programma

Tijdens de bijeenkomst willen we met elkaar kennis maken. We vertellen wat we in de komende periode willen doen, hoe we dit willen doen en wat dat voor u betekent. We gaan ook graag met u in gesprek.

We ontvangen graag uw aanmelding en hopen u te zien op maandagavond 12 mei om 19.30 uur.

Met vriendelijke groet,

Kaader stadsadvies

Perceel 80

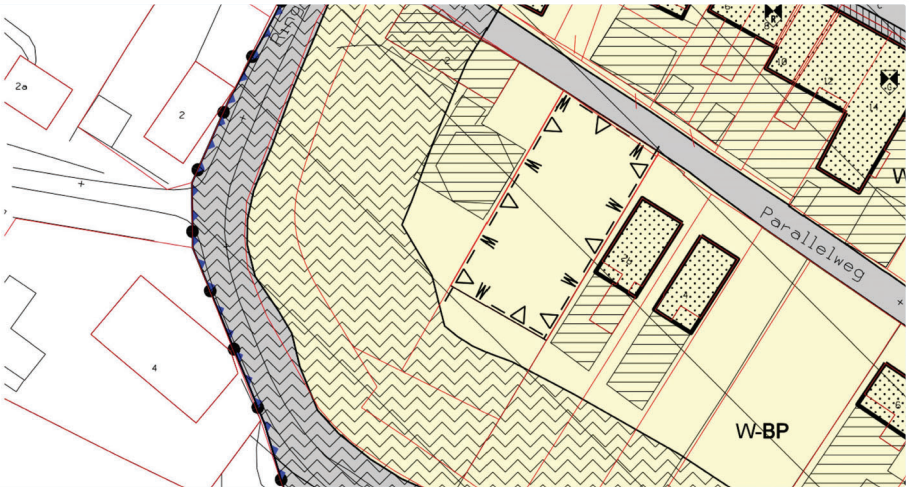
Kaader stadsadvies

Welkom

Kaader stadsadvies

Wijzigingsbevoegdheid

Kaader stadsadvies

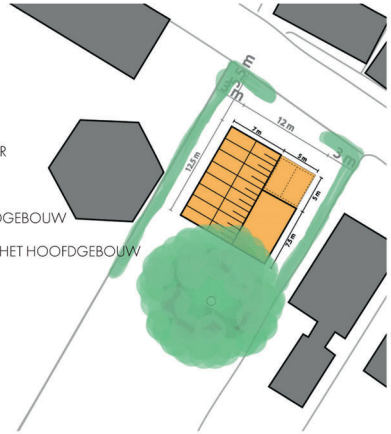
- Huidige eigenaar:
- Toekomstige eigenaar: nader te bepalen
- Samenwerking tussen:
  -
  -

Kaader stadsadvies 2023

Kaader stadsadvies

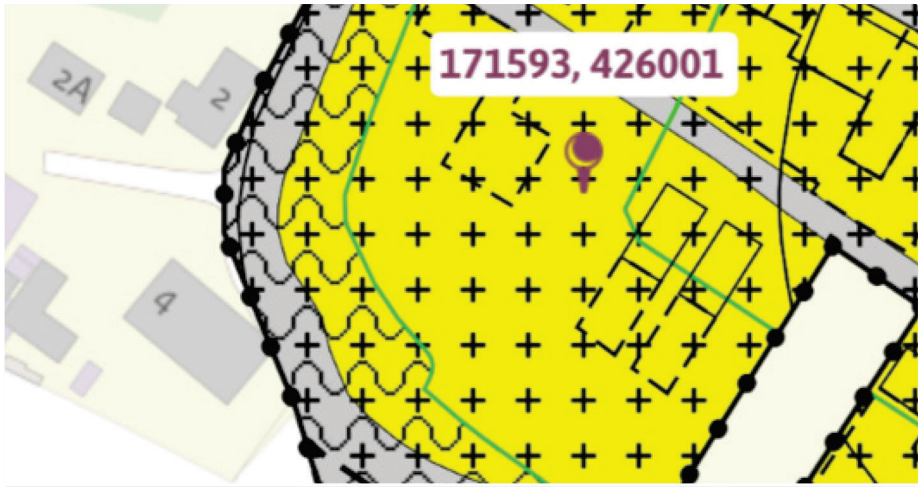
Randvoorwaarden

* BINNEN BOUWVLAK: ALLE HOOFD- EN BIJGEBOUWEN
* GETEKENDE INDELING BINNEN BOUWVLAK IS INDICATIEF
* MAX 70% BEBOUWD MET GOOT / NOKHOOGTE 4,5 / 8 METER
* DWARSKAP OP HOOFDGEBOUW VERPLICHT
* MAX 70% VAN DE BREEDTE BOUWVLAK BEBOUWD MET HOOFDGEBOUW
* BIJGEBOUW MINIMAAL 5 METER ACHTER DE VOORGEVEL VAN HET HOOFDGEBOUW
* ERFAFSCHEIDINGEN MET HAGEN, EIK BEHOUDEN

Kaader stadsadvies

Omgevingsplan

Kaader stadsadvies

Perceel 80

REFERENTIES ARCHITECTUUR

Kaader stadsadvies

Bepaling bouwvlak

Materiaal:

- Kap: riet, gras / sedum of plaatmateriaal
(koper, zink, geprofileerde metalen plaat)
- Niet: bitumen of EPDM
- Pannen alleen in zeer vlakke uitvoering (bij betonpan) of gebakken pan in natuurlijke kleur (niet-grijs)
- Eén materiaal voor de gehele kap,

- Gevel: kwaliteitsvolle natuurlijke materialen: gebakken materialen, riet, stuc, glas,hout
- Geen kunststof, geen metaal

Details:

- Geen betimmerde goot of daklijn
- Eenvoudig gedetailleerd
- Aan tuinzijde 1 dakkapel oid toegestaan,
- Eén bescheiden accent bij de entree.

Perceel 80

REFERENTIES ARCHITECTUUR

- Procedure: TAM-omgevingsplan
  - participatie
  - onderzoeken
  - onderbouwing

- Planning:
  - rond zomer 2025 ter visie
  - verkoop
  - aanvraag omgevingsvergunning
  - bouw

RANDVOORWAARDEN ARCHITECTUUR

Vorm en kap:

- Heldere hoofdvorm, rechthoekig;
- Kaprichting tussen 35 en ca. 48 graden hellingshoek;
- Topgevel aan de zijde van de straat;
- Uitstekende dakterrassen, overdekte terrassen, verandas en dakkappelen niet toegestaan voorzover uitstekend uit de hoofdmassa en voorzover aan de straatzijde;
- Doorlopende noklijn (geen verspringingen)
- Gootlijn variabel maar zonder sprongen
- Kapvorm zadel, schild (alleen aan tuinzijde); dus niet: lessenaarskap, mansardekap, gebogen kap)
- Geen wolfseinden, geen dwarsstukken in de kap
- Geen accenten
- Geen doorlopende gevels door de kap
- Openingen beperkt toegestaan; kap blijft dominant en 'in tact'
- Aangebouwd bijbehorend bouwwerk mee-ontwerpen met de hoofdmassa en ook voorzien van kap.

Kaader stadsadvies

Vragen en gesprek

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7809
Extern Zaak ID	Z/25/312897
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.g
Titel	312897 Beslisnota vaststellen omgevingsplan Lagestraat 20 te Niftrik
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
Nota van zienswijzen en wijzigingen
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 1 Stedenbouwkundig ontwerp
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 2 Bodemonderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 3 Akoestisch onderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 4 Geuronderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 5 Onderzoek externe veiligheid
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 6 Waterhuishoudkundig onderzoek en waterparagraaf
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 7 Quickscan Flora en Fauna
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 8 Voortoets stikstofdepositie
312897 Beslisnota vaststellen omgevingsplan Lagestraat 20 te Niftrik
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 9 Archeologisch onderzoek
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 10 Selectiebesluit
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 11 Participatieverslag
Bijlagen bij de motivering_Bijlage 12 Nota van zienswijzen en wijzigingen
Bijlagen bij de regels_Bijlage 1 Sloopkaart
Bijlagen bij de regels_Bijlage 2 Landschappelijke inpassing
Bijlagen bij de regels_Bijlage 3 Beeldkwaliteitsplan
Bijlagen bij de regels_Bijlage 4 Akoestisch onderzoek
Bijlagen bij de regels_Bijlage 5 Cultuurhistorische waarderingskaart

Bijlagen bij de regels_Bijlage 6 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen
TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik_vastgesteld
v_TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik_vastgesteld_7 april 2026

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

1. Het omgevingsplan ‘Lagestraat 20, Niftrik’ met IMRO-code NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01 gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijze zoals voorgesteld in de nota van zienswijzen en wijzigingen;
3. In te stemmen met de ambtshalve wijziging zoals beschreven in de nota van zienswijzen en wijzigingen.

Besluit (Aangenomen)

1. Het omgevingsplan ‘Lagestraat 20, Niftrik’ met IMRO-code NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01 gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijze zoals voorgesteld in de nota van zienswijzen en wijzigingen;
3. In te stemmen met de ambtshalve wijziging zoals beschreven in de nota van zienswijzen en wijzigingen.

Nota van zienswijzen en wijzigingen Lagestraat 20 Niftrik

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure
- een samenvatting van de reacties (‘zienswijzen’) over het ontwerpomgevingsplan en ons besluit over de zienswijzen
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het omgevingsplan

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad, en bij het besluit over de vaststelling van het omgevingsplan.

Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is, mogen naw-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aangeboden worden. Een uitzondering geldt voor gegevens van

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen persoonsgegevens wel digitaal aangeboden worden. Deze nota wordt digitaal aangeboden. Daarom worden er geen naw-gegevens genoemd, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie welke zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerpomgevingsplan Lagestraat 20 Niftrik heeft op grond van artikel 3:11, Awb met ingang van 18 december voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging is er 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijzen in deze nota samengevat en beantwoord. Ook is aangegeven welke gevolgen de beantwoording van de zienswijze voor het omgevingsplan heeft. De samenvatting van de zienswijze kan inhouden dat niet alle aspecten expliciet in die samenvatting zijn genoemd. Er heeft echter wel een integrale beoordeling van de zienswijze plaatsgevonden.

Wanneer de indiener van een (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, wordt de zienswijze gegrond verklaart. Wanneer de indiener geen gelijk heeft, wordt de zienswijze ongegrond verklaard. Een zienswijze kan ook gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond worden verklaard.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZEN

Zienswijze I, ingekomen op 14 januari 2026

Zienswijze is ingediend namens: de Gasunie

Zienswijzen	Beoordeling
1. De indiener stelt dat de gastransportleidingen in het plan wel verbeeld zijn maar dat er geen specifieke gebruiksregels zijn opgenomen, waaronder een verbod op het toelaten van kwetsbare gebouwen binnen de belemmeringenstrook. Er mogen op grond van het Bkl geen (zeer) kwetsbare gebouwen toe worden gelaten binnen een belemmeringsgebied voor buisleidingen. De indiener verzoekt om in de planregels op te nemen dat het opslaan van goederen en het gebruik van bestaande gebouwen verboden is indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten in de belemmeringsstrook.	Door het opnemen van de voorgestelde planregel, wordt het belemmeringengebied rondom de buisleidingen beter beschermd. Het plaatsen van kwetsbare objecten in de belemmeringsstrook is expliciet verboden. Daardoor is de bescherming van het gebied rondom de buisleidingen beter geborgd. De voorgestelde planregel is overgenomen in het vastgestelde omgevingsplan.
2. De indiener verzoekt artikel 16.5 aan te vullen conform de voorgestelde tekst, waarbij het bevoegde gezag alleen in afwijking van 16.4 vergunning mag verlenen indien uit oogpunt van leidingbescherming en externe veiligheid geen bezwaar bestaat en advies is ingewonnen bij de leidingbeheerder, en dat een vergunning slechts kan worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.	Zie de beantwoording onder 1. Door het aanvullen van artikel 16.5 conform het voorstel in de zienswijze, kunnen er geen kwetsbare objecten in de belemmeringsstrook worden toegevoegd. De voorgestelde planregel is overgenomen in het vastgestelde omgevingsplan.

Conclusie en gevolgen voor omgevingsplan

De zienswijze is ingediend binnen de reguliere termijn van 6 weken en daarmee ontvankelijk.

De zienswijze is gegrond verklaard. De voorstellen tot wijziging van de planregels die in de zienswijze worden gedaan, zorgen ervoor dat het externe veiligheidsaspect beter geborgd is in de planregels. Daarom worden beide voorgestelde wijzigingen overgenomen in het omgevingsplan. Deze worden toegelicht in het navolgende hoofdstuk IV.

IV. WIJZIGINGEN

Het omgevingsplan bevat ten opzichte van het ontwerpomgevingsplan de volgende wijzigingen:

- Aanvulling artikel 16.5:

  16.5 Afwijken van de bouwregels
  Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 16.4 teneinde het oprichten van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de op deze gronden liggende hoofdfunctie toe te staan, mits hierbij uit hoofde van de bescherming van de leiding, alsmede uit oogpunt van externe veiligheid geen bezwaar bestaat; dienaangaande wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder. ***Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.***

- Er is een artikel toegevoegd in de planregels binnen de dubbelbestemming 'Leiding – Gas'. Het artikel luidt als volgt:

  16.6 Specifieke gebruiksregels
  Tot een gebruik, strijdig met deze functie, wordt in ieder geval gerekend:
  a. het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.
  b. het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.

Ambtshalve wijziging

Ook wordt voorgesteld om een ambtshalve wijziging in het omgevingsplan door te voeren. Om beter te borgen dat het houden van vee op Lagestraat 20 in de toekomst niet meer mogelijk is (in het kader van de LBV-regeling), wordt er voorgesteld om daar een regel voor op te nemen in het omgevingsplan.

- Er wordt een functieaanduiding toegevoegd aan de verbeelding ter plaatste van het agrarische bouwvlak. Het gaat om de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten'.
- Er wordt een lid toegevoegd aan de functieomschrijving in de planregels:

  Artikel 4.2.1
  Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch heeft de volgende functies:
  a. …
  t/m
  k. …
  l. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten', is geen veehouderij toegestaan.

QUADRANT
architecten bna

stedenbouwkundig plan

Lagestraat
te Niftrik

WERKNUMMER 25312
DATUM 25-11-2025

QARCH.NL

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL	stedenbouwkundig plan
GETEKEND	MvdM/jzg
SCHAAL	1:1000
DATUM	25-11-2025

N

QUADRANT
architecten bna

STEDENBOUWKUNDIG PLAN | VERKAVELING

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL	stedenbouwkundig plan
GETEKEND	MvdM/jzg
SCHAAL	1:500
DATUM	25-11-2025

N

QUADRANT
architecten bna

Parkeren:

16 rijwoningen	16 x 1,8 = 28,8 pp
10 sociale huurwoningen	10 x 1,4 = 14,0 pp
2 vrijstaande woningen	2 x 2,1 = 4,2 pp
	totaal benodigd = 47 pp

pp in openbaar gebied = 40 pp
4 x brede oprit > 4 x 1,8 = 7,2 pp

totaal 47,2 pp aanwezig

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL	stedenbouwkundig plan
GETEKEND	MvdM/jzg
SCHAAL	1:1000
DATUM	25-11-2025

N

QUADRANT
architecten bna

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL stedenbouwkundig plan
GETEKEND MvdM/jzg
SCHAAL 1:1000
DATUM 25-11-2025

N

QUADRANT
architecten bna

25312

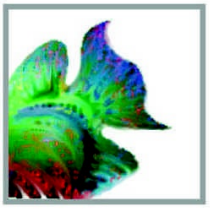
Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL	stedenbouwkundig plan
GETEKEND	MvdM/jzg
SCHAAL	1:1000
DATUM	25-11-2025

N

QUADRANT
architecten bna

BODEM & ASBEST BV

VERKENNEND BODEMONDERZOEK

Conform NEN 5740

Lagestraat 20, Niftrik

Datum : 20 mei 2025

Rapportnummer : 225-NLa20-vo-v1

Koolweg 64
5759 PZ Helenaveen
Tel: 0493-539803
E-mail: mena@m-en-a.nl
NL37 INGB 0007735391
KvK: 67445322

Type onderzoek : Verkennend bodemonderzoek

Project : Lagestraat 20, Niftrik

Projectnummer : 225-NLa20-vo-v1

Opdrachtgever : ManRO

Datum rapport : 20 mei 2025

Van toepassing zijnde certificaat	: **BRL SIKB 2000**
Van toepassing zijnde protocollen	: **2001, 2002, 2018**
Nummer certificaat	: **EC-SIKB-02236**
Veldwerk uitgevoerd door erkende en ervaren veldwerkers	: **W.A. van Aerle** **A.H.M. Janssen**
Projectleider	: **W.A. van Aerle**

Veldwerker verklaart hierbij dat bij de uitvoering van het veldwerk geen invloed is uitgevoerd door de opdrachtgever of directie van M&A Bodem & Asbest BV.

Voor akkoord:

W.A. van Aerle

Collegiale toets:

A.H.M. Janssen

Koolweg 64
5759 PZ Helenaveen
Tel: 0493-539803
E-mail: mena@m-en-a.nl
NL37 INGB 0007735391
KvK: 67445322

Samenvatting

In verband met de functiewijziging naar wonen van een perceelsgedeelte, is een verkennend onderzoek volgens NEN 5740 uitgevoerd op een locatie aan de Lagestraat 20 te Niftrik. Na uitvoering van het vooronderzoek kon de hypothese "onverdachte, niet lijnvormige locatie" worden gesteld volgens de NEN 5740 voor het perceelsgedeelte.

Op de locatie zijn in totaal 18 boringen tot 0,5 m-mv verricht. Vier van de boringen zijn doorgezet tot 2 m-mv. Hiervan zijn zes mengmonsters samengesteld. Op de locatie zijn eerder twee peilbuizen geplaatst, waaruit grondwatermonsters zijn genomen. De grondwaterstand werd op ongeveer 3,4 m-mv aangetroffen.

Na analyse van de grond(meng)monsters en grondwatermonsters bleek dat :

- in een gedeelte van de bovengrond voor cadmium, kobalt, koper, nikkel en zink wordt voldaan aan de normering voor industrie, voor kwik, lood en PAK wordt voldaan aan wonen en voor de overige parameters voor landbouw / natuur;
- in de rest van de bovengrond wordt voldaan aan de kwaliteitsklasse landbouw / natuur;
- in de ondergrond voor nikkel wordt voldaan de kwaliteitsklasse industrie, voor kobalt en zink aan de kwaliteitsklasse wonen en voor de overige parameters wordt voldaan aan de normering voor landbouw / natuur;
- in het grondwater stroomopwaarts lichte verontreinigingen met barium, kobalt, koper, kwik ,lood, nikkel en zink zijn aangetroffen. Stroomafwaarts wordt alleen barium licht verontreinigd aangetroffen.

De verhogingen met zware metalen in de grond en het grondwater worden vaker aangetroffen zonder direct aanwijsbare oorzaak. De verhoging met PAK in een gedeelte van de bovengrond kan te relateren zijn aan een enkel puindeeltje in de grondmonsters.
Gezien de gehalten is geen nader onderzoek noodzakelijk.

De hergebruiksmogelijkheden voor de grond, die eventueel vrijkomt bij toekomstige bouwactiviteiten, kunnen als toepasbaar voor industrie worden beschouwd. Hergebruik dient echter te geschieden conform het Besluit kwaliteit leefomgeving en het bodembeleid van de gemeente Wijchen.

Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn geconstateerd in verband met de realisatie van de woonfunctie op het perceelsgedeelte en de toekomstige nieuwbouw van woningen.

Inhoudsopgave

Hfdst.	Titel	Blz.
	Samenvatting	
1	Doelstelling verkennend onderzoek	1
2	Vooronderzoek	2
2.1	Historisch gebruik	3
2.2	Huidig gebruik	4
2.3	Toekomstig gebruik	4
2.4	Asbest in de bodem	4
2.5	Terreininspectie	5
2.6	Bodemsamenstelling en geohydrologie	5
2.7	Beantwoording onderzoeksvragen NEN 5725	6
2.8	Hypothese	7
3	Onderzoeksstrategie en uitvoering van het onderzoek	8
3.1	Onderzoeksstrategie	8
3.2	Veldwerk	8
3.3	Laboratorium	9
4.	Resultaten	
4.1	Boorbeschrijving	10
4.2	Zintuiglijke waarnemingen	10
4.3	Chemische en fysische analyses	11
5.	Interpretatie en toetsing van de resultaten	
5.1	Algemeen	13
5.2	Grond	15
5.3	Grondwater	15
6.	Conclusies en aanbevelingen	16
7.	Referenties	17

Bijlagen

Bijlage 1a : Situatie- en boorpunttekening
Bijlage 1b : Omgevingsrapportage Wijchen
Bijlage 2a : Analyserapport grond
Bijlage 2b : Analyserapport grondwater
Bijlage 2c : Toetsingsnormering grond en grondwater
Bijlage 3 : Boorbeschrijving

1. Doelstelling verkennend onderzoek

Op 17 februari 2025 is door ManRO aan M & A Bodem & Asbest BV opdracht verleend tot het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740, op een perceel aan de Lagestraat 20 te Niftrik. Het onderzoek is noodzakelijk vanwege de wijziging naar woonfunctie van een perceelsgedeelte, waarvoor een verkennend onderzoek noodzakelijk is. In dit onderzoek zal de chemische en fysische toestand van de bodem worden beschreven.

Door middel van het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de bovengrond (0 tot 0.5 meter), de ondergrond (0.5 tot 2.0 meter), alsmede het grondwater zal een uitspraak worden gedaan omtrent bovenstaande.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de NEN5740, NEN 5725, NEN 5707 en de BRL 2000.
Voorafgaand aan het onderzoek verklaart M&A dat er geen relatie bestaat tussen opdrachtgever en M&A, zodat onafhankelijkheid wordt gegarandeerd.

Het procescertificaat van M&A Bodem & Asbest en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistraties, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever.
In deze rapportages zijn de protocollen 2001, 2002 en 2018 van toepassing. Het veldwerk is uitgevoerd door een erkende en ervaren veldwerkers (W.A. van Aerle en A.H.M. Janssen).

Dit bodemonderzoek is met de grootste zorg uitgevoerd. Door de statistische keuzes volgens de NEN 5740 kan het echter voorkomen dat er toch bodemverontreiniging op het perceel aanwezig is dat niet is geconstateerd tijdens het onderzoek. Hiervoor kan M&A niet aansprakelijk worden gesteld.
Verder zijn alle in deze rapportage gedane aanbevelingen en adviezen vrijblijvend van aard. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Vooronderzoek conform NEN 5725

In de NEN 5725 staat beschreven welke gegevens minimaal geïnventariseerd dienen te worden om een uitspraak te kunnen doen over het vervolgtraject. Om tot een hypothese voor het vervolgonderzoek te komen dienen te worden onderzocht :

1. Historisch gebruik
2. Huidig gebruik
3. Toekomstig gebruik
4. Bodemopbouw / geohydrologie

Bij de inventarisatie is gebruik gemaakt van de volgende bronnen :

- inventarisatielijst provinciaal programma bodemsanering;
- verkennende onderzoeken gesloten stortplaatsen (VOS);
- gemeentelijke bestand van huidige en vervallen milieuvergunningen;
- provinciale lijst van autosloopterreinen;
- bestand ondergrondse en bovengrondse opslagtanks van de gemeente;
- bestand bodemonderzoeken in de gemeente;
- omgevingsrapportage provincie Noord-Brabant;
- www.topotijdreis.nl.

In de volgende paragrafen wordt een samenvatting gegeven van het vooronderzoek.

De aanleiding van het vooronderzoek is het opstellen van een hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van het uit te voeren bodemonderzoek (aanleiding A van de NEN 5725. Na beschrijving van het vooronderzoek zullen de beantwoordingen van de onderzoeksvragen, behorende bij de aanleiding van het vooronderzoek, in paragraaf 2.7 worden beschreven.

2.1. Historisch gebruik

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, op een perceel in het buitengebied ten oosten van de bebouwde kom van Niftrik. De locatie op de Lagestraat 20 is kadastraal bekend onder gemeente Niftrik, sectie B, perceelnummer 476. De onderzoeksoppervlakte is ongeveer 1 ha. De situatie is aangegeven op de tekening in bijlage 1a.
De huidige bestemming is agrarisch. De bestemming van de directe omgeving is eveneens agrarisch, wonen en bedrijf.

www.topotijdreis.nl
Op de onderzoekslocatie is vanaf 1850 een woonhuis aanwezig. Vanaf 1966 zijn de stallen op de locatie in fasen gerealiseerd. Sloten of paden zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig geweest.

Bodemonderzoeken:
Van het perceel zijn geen bodemonderzoeken bekend. Van de directe omgeving is een verkennend onderzoek bekend van de Lagestraat 27, uitgevoerd door Öko Care d.d. 31-3-1998, voor een ondergrondse hbo-tank. In de ondergrond en grondwater zijn geen verhogingen met minerale olie en BETXN aangetroffen.

Omgevingsrapportage provincie Wijchen:
Volgens de omgevingsrapportage van de gemeente Wijchen (zie bijlage 1b) is voornoemd onderzoek bekend. Ook zijn van de Lagestraat 20 een aantal historische activiteiten bekend. O.a. een dieseltank met pompinstallatie, bovengrondse hbo-tank, bestrijdingsmiddelenopslag, autoreparatiebedrijf en opslag aromatische koolwaterstoffen zijn hierbij vermeld. Deze waren op het bedrijfsgedeelte aanwezig en het onderzoeksgedeelte ondervindt hier verder geen invloed van.

Tanks:
Van de locatie zijn geen tanks bekend, anders dan hiervoor genoemd.

Milieuvergunningen:
Van het perceel zijn milieuvergunning bekend voor een varkenshouderij. Er zijn geen bodembedreigende activiteiten aanwezig geweest op de locatie.

Overigen:
Van de onderzoekslocatie zijn geen verdere gegevens bekend over oude watergangen. De locatie is niet vermeld op de lijst van voormalige stortlocaties of van saneringslocaties in de provincie Gelderland.

Conclusie: vooronderzoek
Van de onderzoekslocatie zijn geen directe aanwijzingen aangetroffen dat de locatie verontreinigd is. De historische activiteiten vonden plaats op het bedrijfsgedeelte en hebben verder geen invloed op de onderzoekslocatie.

2.2. Huidig gebruik

Op de onderzoekslocatie is een stal en een gedeelte van een stal aanwezig. Ook is een gedeelte verhard met beton. De totale oppervlakte van de onderzoekslocatie bedraagt ongeveer 1 ha.

2.3. Toekomstig gebruik

Op het perceelsgedeelte zal de functie worden gewijzigd naar wonen, waarna in de toekomst woningen kunnen worden gebouwd. Hiervoor wordt een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. Toekomstige bodembedreigende activiteiten op de locatie zijn niet waarschijnlijk.

2.4. Asbest in de bodem

Op de onderzoekslocatie is een vooronderzoek uitgevoerd volgens NEN 5707 ‘Asbest in de bodem’. Het onderzoeksgedeelte is hierbij rastermatig onderzocht op de aanwezigheid van asbestmateriaal.
De maaiveldinspectie is uitgevoerd met behulp van een hark voor het doorwoelen van de eerste centimeters van de bovenlaag. Uit het onderzoek is gebleken dat er op de onderzoekslocatie geen asbestverdachte materialen zijn geconstateerd. De looprichtingen van de maaiveldinspectie zijn eerst noord-zuid en daarna oost-west gericht.
Op de locatie zijn geen asbestverdachte drupzones aanwezig (geweest).

2.5. Terreininspectie

Op de onderzoekslocatie is d.d. 17 april 2025 een terreininspectie en maaiveldinspectie uitgevoerd. Uit het onderzoek is gebleken dat er op de onderzoekslocatie geen potentiële bronnen van bodemverontreiniging zijn aangetroffen.
De locatie is daarom onverdacht op het gebied van bodemverontreiniging.

2.6. Bodemsamenstelling en geohydrologie

De onderzoekslocatie is gelegen op de grens van het overstromingsgebied van de Maas en spoelwaaier van de stuwwal Berg en Dal - Beek. Derhalve wordt ter plaatse zand verwacht (rivierafzetting / spoel- / stuifzand) met mogelijk kleilagen (rivierafzetting). Mogelijk komen in de diepere lagen grind- en leemlagen voor. De regionale grondwaterstromingsrichting is naar verwachting zuidelijk gericht richting de Maas.

De opbouw van de bodem is als volgt:
- Holocene afzetting (deklaag) 0 - 4 m, Rivierafzetting (klei, zand, grind)
- Formatie van Kreftenheye 4 - 10 m, Uiterst fijn tot uiterst grof zand
- Formatie van Beegden 10 - 16 m, Matig fijn tot uiterst grof zand / Fijn tot zeer grof grind / Zwak tot sterk zandige leem / Zwak siltige tot sterk zandige klei /Keien
- Formatie van Peize -Waalre 16 - 23 m, Zeer fijn tot uiterst grof zand
- / Zwak tot matig siltige klei
- Formatie van Kiezeloöliet 23 - 31 m, Uiterst fijn tot uiterst grof zand / Zwak zandig tot zwak siltige klei / Siltig tot uiterst zandig grind
- Formatie van Oosterhout 31 - 62 m, Zeer fijn tot zeer grof zand / Schelpen / Matig tot uiterst siltige klei / Bruinkoolbrokjes

2.7. Beantwoording onderzoeksvragen volgens NEN 5725

Voor de aanleiding A dienen de onderzoeksvragen te worden beantwoorden. In paragraaf 2.1 t/m 2.6 is de motivatie gegeven van alle bevindingen op de locatie. Onderstaand worden de onderzoeksvragen beantwoord.

1. Zijn er potentiële bronnen van bodembelasting ?
Nee, er zijn geen verdachte deellocaties aan te wijzen.

2. Welke kwaliteitsklasse is toegekend aan de bodem in de bodemkwaliteits-kaart en welke lagen zijn daarbij onderscheiden ?
Volgens de bodemkwaliteitskaart is zowel de boven- als ondergrond aan te merken als kwaliteit landbouw / natuur.

3. Is de bodem asbestverdacht ?
Nee. Er zijn geen asbestverdachte drupzones en uit het veldwerk blijkt dat geen puin in de grond aanwezig is.

4. Wat is de bodemopbouw en geohydrologie ?
Zie paragraaf 2.5.

5. Wordt de bodemkwaliteit of de kwaliteit van het grondwater op de locatie beïnvloed door de omgeving ?
Nee.

6. Wordt op (een deel van) de locatie een geval van ernstige bodemverontreini-ging of een sterke verontreiniging vermoed ?
Nee.

7. Is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem afdoende bekend of is bodemonderzoek noodzakelijk ?
Nee, de kwaliteit van de bodem is niet afdoende bekend. Er is een onderzoek volgens NEN 5740 nodig.

2.8. Hypothese

Gezien de informatie die uit het historische onderzoek naar voren is gekomen kan gesteld worden dat geen verontreinigingen worden verwacht in de bodem. Derhalve wordt de hypothese "onverdachte, niet lijnvormige locatie" gesteld, welke aan de hand van de analyseresultaten zal worden getoetst.

3. Onderzoeksstrategie en uitvoering van het onderzoek

3.1. Veldwerk

De gekozen onderzoeksstrategie is conform de NEN 5740 voor onverdachte locaties. Hierbij worden de monsters genomen volgens een gelijkmatig over het terrein verdeeld patroon. De oppervlakte van het onderzoeksgedeelte bedraagt totaal ca. 1 ha.

Onderzoeksstrategie onverdachte locaties volgens NEN 5740					
AANTAL BORINGEN			TE ONDERZOEKEN MENGMONSTERS		
tot 0,5 m	tot 2 m	peilbuis	grond		grondwater
			0 - 0,5 m	0,5 - 2,0 m	
13	4	2	3	2	2

De boorpunten zijn aangegeven op de tekening in bijlage 1a.

3.2. Veldwerk

Op 17 april 2025 zijn op de onderzoekslocatie 18 handboringen verricht van 0 tot 0,5 m - mv (bovengrond), welke gelijkmatig verdeeld zijn over de locatie. Hiervan zijn vier boringen doorgezet tot 2,0 m-mv.
Van alle separate boringen zijn vervolgens monsters genomen en van deze monsters zijn in het laboratorium zes mengmonsters samengesteld:

M1	: boring 1.1 t/m 4.1	0 - 0,5 m-mv
M2	: boring 5.1 t/m 9.1	0 - 0,5 m-mv
M3	: boring 10.1 t/m 13.1	0 - 0,5 m-mv
M4	: boring 14.1 t/m 18.1	0 - 0,5 m-mv
M5	: boring 2.2 + 7.2	0,5 - 1,0 m-mv
	boring 2.3 + 7.3	1,0 - 1,5 m-mv
	boring 2.4 + 7.4	1,5 - 2,0 m-mv
M6	: boring 12.2 + 16.2	0,5 - 1,0 m-mv
	boring 12.3 + 16.3	1,0 - 1,5 m-mv
	boring 12.4 + 16.4	1,5 - 2,0 m-mv

Op 10 april 2025 zijn reeds twee boringen verricht tot 1,5 meter beneden de grondwaterspiegel en afgewerkt als peilbuis (HDPE). De ruimten rond de peilbuizen is tot ca. 50 cm boven de filter aangevuld met zuiver filterzand en daar bovenop is 50 cm zwelklei (bentoniet) aangebracht.
Verder zijn de boorgaten afgedekt met zuiver fijn zand. De peilbuizen zijn na plaatsing een aantal malen afgepompt, waarna d.d. 17 april 2025 grondwatermonsters zijn genomen.
Vervolgens werd de grondwaterstand gemeten en monsters genomen, waarbij de pH en de elektrische geleidbaarheid (EGV) werden bepaald en zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	Peilbuis P1	**Peilbuis P2**
GWS	3,38 m - mv	3,43 m - mv
pH	6,41	6,54
EGV	592 µS/cm	711 µS/cm
D	6 NTU	8 NTU

3.3 Laboratoriumonderzoek

De mengmonsters van de boven- en ondergrond en de grondwatermonsters zijn door het geaccrediteerde milieulaboratorium, AL-West te Deventer, geanalyseerd op de volgende onderzoeksparameters :

M1 t/m M6 : zware metalen, PAK, PCB, minerale olie, droge stof, lutum en humus

P1, P2 : zware metalen, BTEX, naftaleen, VOH, minerale olie

Het pakket van de zware metalen bestaat uit barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink. De vluchtige aromaten (BTEX) worden vertegenwoordigd door benzeen, tolueen, ethylbenzeen en de xylenen.
Voor de vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOH) is een selectie gemaakt van de gechloreerde organische oplosmiddelen.

4. Resultaten

4.1. Boorbeschrijving

In bijlage 4 zijn de boorbeschrijvingen weergegeven, waarbij de beschrijving van de bodemopbouw is weergegeven conform (de inmiddels vervallen) NEN 5104. In de BRL 2000 wordt de NEN 5104 nog steeds onderschreven, zodat de boorbeschrijving overeenkomstig is aangeduid.

4.2. Zintuiglijke waarnemingen

In de grondmonsters zijn geen bijmengingen met bodemvreemde materialen, zoals puin, zinkassen en kooldeeltjes aangetroffen. Ook werden geen abnormale kleur- en/of geurafwijkingen waargenomen.

4.3. Chemische en fysische analyses

In de volgende tabel 1 worden de resultaten van de grond weergegeven. In bijlage 3c is de toetsing aan de normering volgens de Omgevingswet opgenomen.

Tabel 1: Analyseresultaten boven- en ondergrond

Onderzoeksparameter	**M1** 0 - 0,5 m	**M2** 0 - 0,5 m	**M3** 0 - 0,5 m	**M4** 0 - 0,5 m	**M5** 0,5 - 2,0 m	**M6** 0,5 - 2,0 m
Droge stof [% w/w]	84,2	83,7	84,0	84,8	76,3	77,2
Organische stof [% ds]	3,8	2,7	3,2	1,4	1,4	1,9
Lutum [% ds]	13	15	18	13	25	23
Zware metalen [mg/kg DS]						
Barium	220	73	86	45	130	130
Cadmium	**1,8** **	0,35	0,39	< 0,2	0,32	0,21
Kobalt	**23** **	8,5	10	5,1	**18** *	**15** *
Koper	**38** **	23	21	11	18	18
Kwik	**0,13** *	0,05	< 0,05	< 0,05	0,11	< 0,05
Lood	**56** *	**43** *	35	25	26	26
Molybdeen	< 1,5	< 1,5	< 1,5	< 1,5	< 1,5	< 1,5
Nikkel	**33** **	17	**29** *	12	**43** **	**37** **
Zink	**190** **	**120** *	**120** *	65	**140** *	**130** *
PAK-totaal (VROM) [mg/kg DS]	**2,42** *	0,42	0,43	0,27	0,07	0,07
PCB [mg/kg DS]	0,0049	0,0049	0,0049	0,0049	0,0049	0,0049
Minerale olie (GC) [mg/kg DS]	< 20	< 20	< 20	< 20	< 20	< 20

'< ' : betekent lager dan de detectielimiet voor de betreffende parameter

Toetsing Besluit kwaliteit leefomgeving

-- *: < landbouw/natuur*
* *: < wonen*
** : *< industrie*
*** : *> tussenwaarde*
**** : *> interventiewaarde*

Tabel 2 : Analyseresultaten grondwater [µg/l]

Onderzoeksparameter	P1	P2
pH	6,41	6,54
EGV 20 °C [µS/cm]	592	711
Grondwaterstand [m-mv]	3,38	3,43
Zware metalen		
Barium	**80 ***	**350 ***
Cadmium	< 0,2	0,37
Kobalt	5,0	**27 ***
Koper	5,2	**23 ***
Kwik	< 0,05	**0,09 ***
Lood	2,2	**44 ***
Molybdeen	< 2	< 2
Nikkel	7,2	**16 ***
Zink	21	**110 ***
Vl.gechloreerde kwst.(VOH)		
1,1,1-Trichloorethaan	< 0,1	< 0,1
1,2-Dichloorethaan	< 0,2	< 0,2
1,1,2-Trichloorethaan	< 0,1	< 0,1
Tetrachlooretheen	< 0,1	< 0,1
Dichloormethaan	< 0,2	< 0,2
Tetrachloormethaan	< 0,1	< 0,1
Trichlooretheen	< 0,2	< 0,2
Dichloorethenen	0,21	0,21
Dichloorpropanen	0,42	0,42
Vluchtige Aromaten (BETX)		
Benzeen	< 0,2	< 0,2
Tolueen	< 0,2	< 0,2
Ethylbenzeen	< 0,2	< 0,2
Xylenen (som)	0,21	0,21
Naftaleen	< 0,02	< 0,02
Minerale olie	< 50	< 50

5. Interpretatie en toetsing van de resultaten

5.1. Algemeen

Grond

De resultaten van de chemische en fysische analyse voor de grondmonsters dienen getoetst te worden aan de normering volgens de Omgevingswet. Verder zijn voor de bodem nog de interventiewaarden (I) van belang. Alle toetsingswaarden zijn gerelateerd aan het organische stofgehalte en het lutumgehalte van de grond, welke in het laboratorium zijn bepaald.
Aan de hand van een vergelijking van de analyseresultaten met de genoemde toetsingswaarden kan een uitspraak worden gedaan omtrent de mate van verontreiniging van het onderzochte terrein.

Indien de tussenwaarde (de helft van de grenswaarde landbouw/natuur en de interventiewaarde) wordt overschreden voor een parameter, dan dient te worden geadviseerd om een nader onderzoek uit te voeren naar de verspreiding van deze parameter.

Hergebruik van grond volgens Besluit kwaliteit leefomgeving
Indicatief kunnen de analyseresultaten worden getoetst of de beoogde gebruiksfunctie voldoet aan de kwaliteitsnorm volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hiermee wordt een inschatting gemaakt of de grond herbruikbaar is voor het gebruiksdoel.

Indien de gemeente in het bezit is van een bodemkwaliteitskaart die voldoet aan de eisen van het Besluit kwaliteit leefomgeving, kunnen lokale grenswaarden worden geformuleerd die mogelijk hoger zijn dan de generieke maximale waarde.

Grondwater

De resultaten van de chemische en fysische analyses van het grondwater dienen getoetst te worden aan de streef- en interventiewaarden uit de toetsingstabel van de Circulaire Interventiewaarden Bodemsanering.
Aan de hand van een vergelijking van de analyseresultaten met deze streef- en interventiewaarden kan een uitspraak worden gedaan omtrent de mate van verontreiniging van het grondwater. Hierbij wordt de volgende gradatie aangehouden :

- niet verontreinigd : concentratie $\leq$ S
- licht verontreinigd : S < concentratie $\leq$ T
- matig verontreinigd : T < concentratie $\leq$ I
- sterk verontreinigd : concentratie > I

Indien voor één of meer parameters de tussenwaarde wordt overschreden dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de verspreiding van de verontreiniging(en). Indien voor één of meer parameters de interventiewaarde wordt overschreden kan sprake zijn van een ernstig geval van bodemverontreiniging. Volgens de Wet bodembescherming is hier echter pas sprake van indien de verontreinigde hoeveelheid minimaal 100 m^3 grondwater bedraagt.

5.2. Grond

Uit de resultaten van tabel 1 blijkt dat :

- in een gedeelte van de bovengrond voor cadmium, kobalt, koper, nikkel en zink wordt voldaan aan de normering voor industrie, voor kwik, lood en PAK wordt voldaan aan wonen en voor de overige parameters voor landbouw / natuur;
- in de rest van de bovengrond wordt voldaan aan de kwaliteitsklasse landbouw / natuur;
- in de ondergrond voor nikkel wordt voldaan de kwaliteitsklasse industrie, voor kobalt en zink aan de kwaliteitsklasse wonen en voor de overige parameters wordt voldaan aan de normering voor landbouw / natuur;

De verhogingen met zware metalen in de grond worden vaker aangetroffen zonder direct aanwijsbare oorzaak. De verhoging met PAK in een gedeelte van de bovengrond kan te relateren zijn aan een enkel puindeeltje in de grondmonsters.
Gezien de gehalten is geen nader onderzoek noodzakelijk.

De hergebruiksmogelijkheden voor de grond, die eventueel vrijkomt bij toekomstige bouwactiviteiten, kunnen als toepasbaar voor industrie worden beschouwd. Hergebruik dient echter te geschieden conform het Besluit kwaliteit leefomgeving en het bodembeleid van de gemeente Wijchen.

5.3. Grondwater

Uit tabel 2 blijkt dat het grondwater stroomopwaarts lichte verontreinigd is met barium, kobalt, koper, kwik ,lood, nikkel en zink zijn aangetroffen. Stroomafwaarts wordt alleen barium licht verontreinigd aangetroffen.

De verhogingen met zware metalen in het grondwater worden vaker aangetroffen zonder direct aanwijsbare oorzaak. Gezien de gehalten is geen nader onderzoek noodzakelijk.

6. Conclusies en aanbevelingen

Gezien de analyseresultaten en de interpretatie hiervan dient de hypothese "onverdachte, niet lijnvormige locatie" volgens de NEN 5740 te worden verworpen, gezien de verhogingen met enkele zware metalen in de grond en het grondwater. Een nieuw onderzoek is echter niet noodzakelijk, omdat met de toegepaste onderzoeksstrategie voldoende informatie is verkregen over de chemische bodemgesteldheid van het perceelsgedeelte.

De verhogingen met zware metalen in de grond en het grondwater worden vaker aangetroffen zonder direct aanwijsbare oorzaak. De verhoging met PAK in een gedeelte van de bovengrond kan te relateren zijn aan een enkel puindeeltje in de grondmonsters.
Gezien de gehalten is geen nader onderzoek noodzakelijk.

De hergebruiksmogelijkheden voor de grond, die eventueel vrijkomt bij toekomstige bouwactiviteiten, kunnen als toepasbaar voor industrie worden beschouwd. Hergebruik dient echter te geschieden conform het Besluit kwaliteit leefomgeving en het bodembeleid van de gemeente Wijchen.

Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn geconstateerd in verband met de realisatie van de woonfunctie op het perceelsgedeelte en de toekomstige nieuwbouw van woningen.

7. Referenties

1. Bodem-Landbodem-Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodem-onderzoek, NEN-5740, NNI.
2. NPR-5741; Nederlandse Praktijkrichtlijn Bodem. Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater, die worden toegepast bij bodemverontreinigingsonderzoek, NNI, eerste druk, februari 1994.
3. Bodem-Landbodem-Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek, NEN 5725, NNI.
4. NEN 5707; monsterneming van asbest in de bodem.
5. Besluit kwaliteit leefomgeving.
6. Circulaire bodemsanering.
7. Circulaire Interventiewaarden bodemsanering.
8. Bodemkaart van Nederland, Stiboka, 1970.
9. Grondwaterkaart van Nederland, TNO, 1976
10. Topografische kaart van de omgeving, 1:25.000, topografische dienst, 1991

Bijlage 1a: Situatie- en boorpunttekening

Topografische situatie

Schaal 1 : 25.000

BODEM & ASBEST BV

Legenda:

x boring tot 0,5 m-mv

⊕ boring tot 2,0 m-mv

⊙ boring met peilbuis

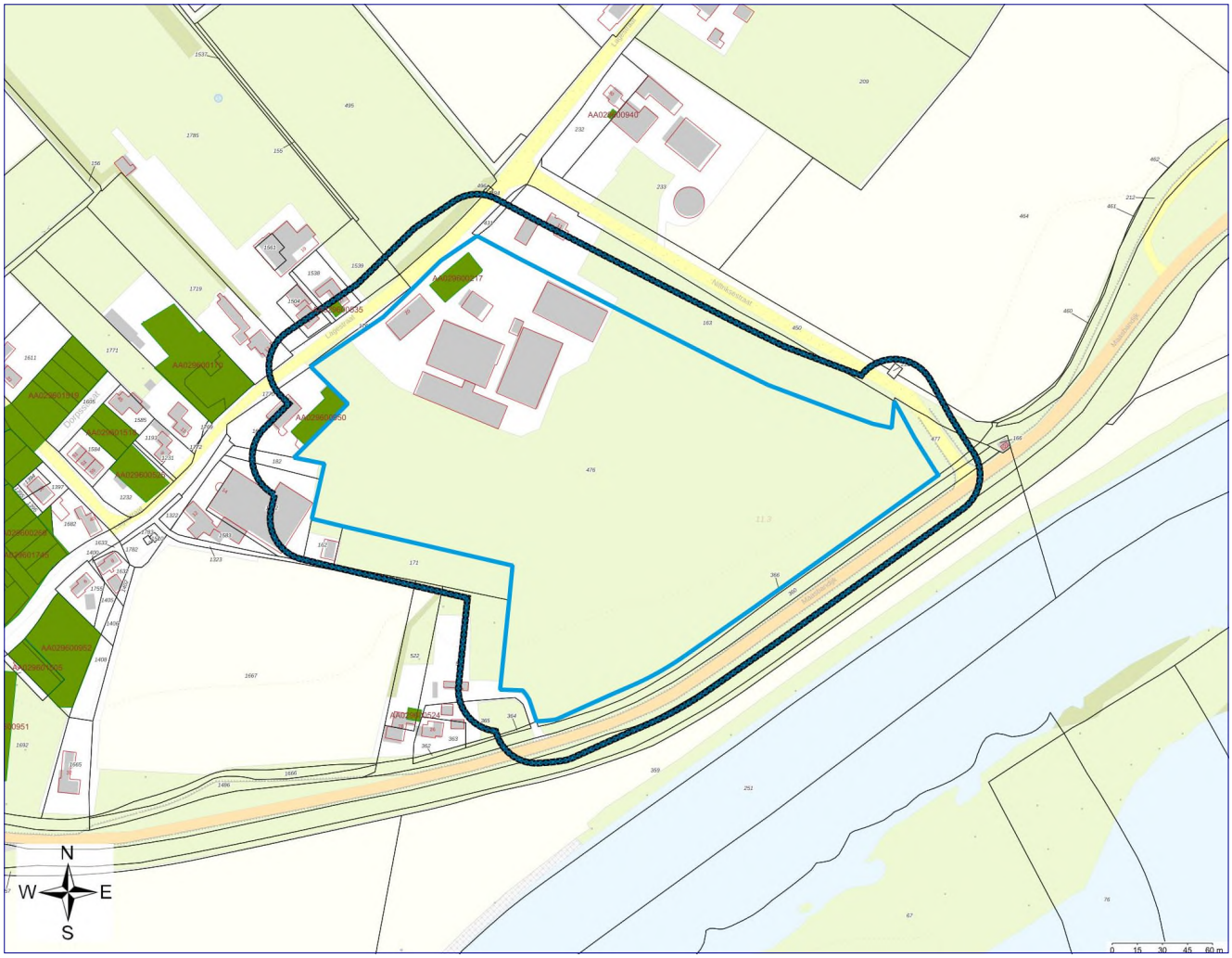
Projectnr: 225-NLa20	Project: Lagestraat 20 te Niftrik
Datum: 17-4-2025	Kad. Gem. Niftrik, sectie B, nummer 476
Schaal 1: 1.200	**Onderzoekslocatie met situering boringen** Grondwaterstroming: ZO Strategie: 13-4-2
Get: WvA	**Bijlage 1a**

Bijlage 1b : Omgevingsrapportage gemeente Wijchen

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Bodeminformatie

Lagestraat 20 te Niftrik

	Geselecteerd gebied		Locatie
	25-meter contour		Percelen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Gegevens binnen het geselecteerde gebied	4
Locaties	4
Gegevens binnen de 25-meter contour rond het geselecteerde gebied	7
Locaties	7
Disclaimer	9
Toelichting	10

Inleiding

In deze rapportage treft u gegevens aan die afkomstig zijn uit het BIS van de Werkorganisatie Druten Wijchen. Hiermee krijgt u een indruk van de aan- of afwezigheid van gegevens over mogelijke bodemverontreiniging in het geselecteerde gebied. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is.

Dit rapport bestaat uit vier delen:

1. Voorblad: Deze pagina bevat een tekening van het geselecteerde gebied.
2. Informatie over het geselecteerde gebied, per locatie gegroepeerd
   De in het bodeminformatiesysteem van de gemeente Berg en Dal aangetroffen informatie over locaties die zich binnen het geselecteerde gebied bevinden.
3. Disclaimer
4. Toelichting op de rapportage: Hier vindt u de uitleg van de gegevens die in dit rapport zijn vermeld.

Als u vragen heeft over de in dit rapport vermelde gegevens dan kunt u contact opnemen met de gemeente Druten via email info@druten.nl of met de gemeente Wijchen via email gemeente@wijchen.nl of telefonisch met 088 432 70 00 (het algemene tel. nummer van de Werkorganisatie Druten Wijchen).

Gegevens binnen het geselecteerde gebied

Locaties

De volgende bodemlocaties zijn bekend in het geselecteerde gebied:

Locatie: HBB: Fa. Jansen en Rolluiken en Zon; Lagestraat 18

Locatienaam	HBB: Fa. Jansen en Rolluiken en Zon; Lagestraat 18
Adres	Lagestraat 18A
Woonplaats	Niftrik
Gemeente	Wijchen
Locatiecode	AA029600950
Locatiecode bevoegd gezag Wbb	GE029601018
Gegevensbeheerder	Provincie Gelderland
Vervolgactie Wbb	Hbb-cluster-inactief
Statusverontreiniging op basis van onderzoeken	
Laatst uitgevoerd onderzoek	

Uitgevoerde onderzoeken

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per onderzoek

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
ramen-, deuren- en kozijnenfabriek (metaal)	1988	onbekend	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend

Geconstateerde verontreinigingen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per besluit

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Sanering

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringscontouren

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Zorgmaatregelen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Overige beschikbare documenten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Locatie: Lagestraat 20

Locatienaam	Lagestraat 20
Adres	Lagestraat 20
Woonplaats	Niftrik
Gemeente	Wijchen
Locatiecode	AA029600217
Locatiecode bevoegd gezag Wbb	GE029600262
Gegevensbeheerder	Provincie Gelderland
Vervolgactie Wbb	
Statusverontreiniging op basis van onderzoeken	Pot. verontreinigd
Laatst uitgevoerd onderzoek	

Uitgevoerde onderzoeken

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per onderzoek

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
dieselpompinstallatie	1979	1994	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend
autoreparatiebedrijf	1998	1998	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend
bestrijdingsmiddelenopslagplaats	1979	1994	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend
dieseltank (bovengronds)	1979	1994	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend

hbo-tank (bovengronds)	1979	1994	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend
opslag van aromatische koolwaterstoffen	1979	1994	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend

Geconstateerde verontreinigingen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per besluit

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Sanering

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringscontouren

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Zorgmaatregelen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Overige beschikbare documenten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gegevens binnen de 25-meter contour rond het geselecteerde gebied

Locaties

De volgende bodemlocaties zijn bekend in het geselecteerde gebied:

Locatie: Lagestraat 27, Niftrik

Locatienaam	Lagestraat 27, Niftrik
Adres	Lagestraat 27
Woonplaats	Niftrik
Gemeente	Wijchen
Locatiecode	AA029600535
Locatiecode bevoegd gezag Wbb	GE029600599
Gegevensbeheerder	Provincie Gelderland
Vervolgactie Wbb	voldoende onderzocht
Statusverontreiniging op basis van onderzoeken	Pot. verontreinigd
Laatst uitgevoerd onderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740: Verkennend Onderzoek 1 31-03-1998

Uitgevoerde onderzoeken

De volgende bodemonderzoeken zijn bekend binnen deze locatie:

Datum	Type	Naam	Auteur	Opdrachtnummer	Conclusie overheid
31-03-1998	Verkennend onderzoek NVN 5740	Verkennend Onderzoek 1	Oko-Care B.V.		Bijzonderheden: Betreft een HBO ondergrondse tank: alleen minerale olie en BTEXN Zintuigelijke waarnemingen: geen Resultaten: Ondergrond: geen verontreiniging van onderzochte parameters Grondwater: geen verontreiniging van onderzochte parameters Conclusies en aanbevelingen: Op basis van de onderzoeksresultaten lijkt er geen belemmering van milieukundige aard te bestaan voor de voorgenomen verwijdering van een ondergrondse opslagtank.

Beschikbare documenten per onderzoek

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigende activiteiten

Activiteit	Start	Einde	Vervallen	Benoemd	Verontreinigd	Spoed	Voldoende onderzocht
brandstoftank (ondergronds)	onbekend	onbekend	Nee	onbekend	Onbekend	Nee	Onbekend
hbo-tank (ondergronds)	onbekend	1998	Nee	Nee	Onbekend	onbekend	Onbekend

Geconstateerde verontreinigingen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per besluit

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Sanering

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringscontouren

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Zorgmaatregelen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Overige beschikbare documenten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Disclaimer

De bodeminformatie die u in deze rapportage aantreft is met zorg in het bodeminformatiesysteem ingevoerd. Toch kan het voorkomen dat informatie is verouderd, onvolledig is of onjuistheden bevat. De gemeente Druten en Wijchen zijn niet aansprakelijk voor enigerlei schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van deze informatie. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is. Indien u fouten of onvolkomenheden in de rapportage aantreft kunt u ons helpen door voor de gemeente Druten deze te mailen naar info@druten.nl en voor de gemeente Wijchen naar gemeente@wijchen.nl

Toelichting

Locatie
Algemene gegevens waaronder de locatie in het BIS bekend is. Daarnaast wordt aangegeven of de locatie betrekking heeft op een verontreiniging die na 1 januari 1987 is ontstaan (een zorgplicht geval dat onmiddellijk ongedaan gemaakt moet worden/zijn).

Status
In de wet bodembescherming wordt onderscheid gemaakt tussen ernstige en niet ernstige verontreinigingen. Bij ernstige verontreinigingen wordt vervolgens beoordeeld of bij het huidige gebruik er mogelijke risico's aanwezig zijn. Op basis van de beschikbare gegevens wordt de verontreinigingssituatie zo goed mogelijk ingeschat en vermeld onder het veld 'beoordeling'. Pas als de verontreiniging voldoende is onderzocht wordt de conclusie vastgelegd in een formeel besluit. Dit is onder het veld ‘Beschikking’ aangegeven.

Sanering
In een saneringsplan wordt aangegeven hoe de sanering wordt uitgevoerd. Dit kan voor een beperkt deel van het terrein gelden (deelsanering) of in verschillende fasen worden uitgevoerd. Als het bevoegd gezag een termijn heeft afgegeven voor het starten van de sanering dan wordt dat hier vermeld. Indien wordt ingestemd met het eindresultaat van de sanering (vastgelegd in een evaluatierapport) wordt ook de einddatum van de sanering ingevuld.

Uitgevoerde onderzoeken
Een lijst van rapporten die betrekking hebben op de locatie. Deze rapporten worden in het geval van ernstige verontreiniging beoordeeld door het bevoegd gezag Wbb.

(mogelijk) verontreinigende activiteiten
Dit is een overzicht van bekende historische (bedrijfs)activiteiten die op de locatie aanwezig zijn geweest en mogelijk bodemverontreiniging veroorzaakt hebben. Deze potentiële verontreinigingsbronnen vormen het zogenaamde. Historisch Bodem Bestand (HBB).

Besluiten
Op basis van de aangeleverde rapporten doet het bevoegd gezag uitspraak over de mate van verontreiniging (ernst), de spoedeisendheid van saneren (spoed), te nemen maatregelen voor, na en tijdens sanering, saneringsplannen en de uitvoering van de sanering (evaluatie). In dit overzicht worden de door de provincie Gelderland genomen besluiten vermeld.

Saneringscontouren
Indien sprake is van een deelsanering of verschillende fasen dan worden meerdere contouren vermeld. Per fase of deel wordt aangegeven welke saneringsvariant voor de boven- of ondergrond uiteindelijk is uitgevoerd.

Zorgmaatregelen
Als na sanering nog verontreiniging is achtergebleven zijn maatregelen genomen om blootstelling aan of verspreiding van deze (rest)verontreiniging te voorkomen. Deze maatregelen worden in het BIS geregistreerd. Het bevoegd gezag houdt toezicht op het in standhouden van deze maatregelen.

Bijlage 2a : Analyserapport grond

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle
Koolweg 64
5759PZ HELENAVEEN

Uw projectnaam	: Lagestraat 20, Niftrik
Uw projectnummer	: 225-NLa20
SGS rapportnummer	: 14282313, versienummer: 1.

Rotterdam, 28-04-2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 225-NLa20. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 11 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	M1 (1.1 t/m 4.1)
002	Grond (AS3000)	M2 (5.1 t/m 9.1)
003	Grond (AS3000)	M3 (10.1 t/m 13.1)
004	Grond (AS3000)	M4 (14.1 t/m 18.1)
005	Grond (AS3000)	M5 (2.2+2.3+2.4+7.2+7.3+7.4)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	84.2	83.7	84.0	84.8	76.3
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	3.6	2.7	3.2	1.4	1.4
KORRELGROOTTEVERDELING							
lutum (bodem)	% vd DS	S	13	15	18	13	25
METALEN							
barium	mg/kgds	S	220	73	86	45	130
cadmium	mg/kgds	S	1.8	0.35	0.39	<0.2	0.32
kobalt	mg/kgds	S	23	8.5	10	5.1	18
koper	mg/kgds	S	38	23	21	11	18
kwik	mg/kgds	S	0.13	0.05	<0.05	<0.05	0.11
lood	mg/kgds	S	56	43	35	25	26
molybdeen	mg/kgds	S	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
nikkel	mg/kgds	S	33	17	29	12	43
zink	mg/kgds	S	190	120	120	65	140
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
naftaleen	mg/kgds	S	0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.28	0.03	0.04	0.02	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	0.07	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.61	0.10	0.09	0.06	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.29	0.05	0.06	0.04	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.30	0.04	0.06	0.03	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.15	0.03	0.03	0.02	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.31	0.07	0.06	0.03	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.19	0.05	0.04	0.03	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.21	0.04	0.04	0.03	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	2.42 [1)]	0.424 [1)]	0.434 [1)]	0.274 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)							
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	M1 (1.1 t/m 4.1)
002	Grond (AS3000)	M2 (5.1 t/m 9.1)
003	Grond (AS3000)	M3 (10.1 t/m 13.1)
004	Grond (AS3000)	M4 (14.1 t/m 18.1)
005	Grond (AS3000)	M5 (2.2+2.3+2.4+7.2+7.3+7.4)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		11	<5	<5	5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		7	<5	<5	9	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
005	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
006	Grond (AS3000)	M6 (12.2+12.3+12.4+16.2+16.3+16.4)

Analyse	Eenheid	Q	006
monster voorbehandeling		S	Ja
droge stof	gew.-%	S	77.2
gewicht artefacten	g	S	<1
aard van de artefacten	-	S	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.9
KORRELGROOTTEVERDELING			
lutum (bodem)	% vd DS	S	23
METALEN			
barium	mg/kgds	S	130
cadmium	mg/kgds	S	0.21
kobalt	mg/kgds	S	15
koper	mg/kgds	S	18
kwik	mg/kgds	S	<0.05
lood	mg/kgds	S	26
molybdeen	mg/kgds	S	<1.5
nikkel	mg/kgds	S	37
zink	mg/kgds	S	130
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN			
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)			
PCB 28	µg/kgds	S	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1
PCB 153	µg/kgds	S	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]
MINERALE OLIE			

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
006	Grond (AS3000)	M6 (12.2+12.3+12.4+16.2+16.3+16.4)

Analyse	Eenheid	Q	006
fractie C10-C12	mg/kgds		<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Monster beschrijvingen

006	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	AS3010-3 en NEN 5754.
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961 en NEN-EN-ISO 54321)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O2274812	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
001	O2274810	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
001	O2274809	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
001	O2274808	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
002	O2274814	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
002	O2274811	17-04-2025	16-04-2025	SGS201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
002	O2274816	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
002	O2274815	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
002	O2274813	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
003	O2274817	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
003	O2274822	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
003	O2274818	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
003	O2274819	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
004	O2274821	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
004	O2200870	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
004	O2274823	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
004	O2274820	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
004	O2200866	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2274825	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2274824	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2274826	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2275071	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2274827	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
005	O2275079	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2275068	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2275072	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2275084	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2275075	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2274994	17-04-2025	16-04-2025	SGS201
006	O2275059	17-04-2025	16-04-2025	SGS201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

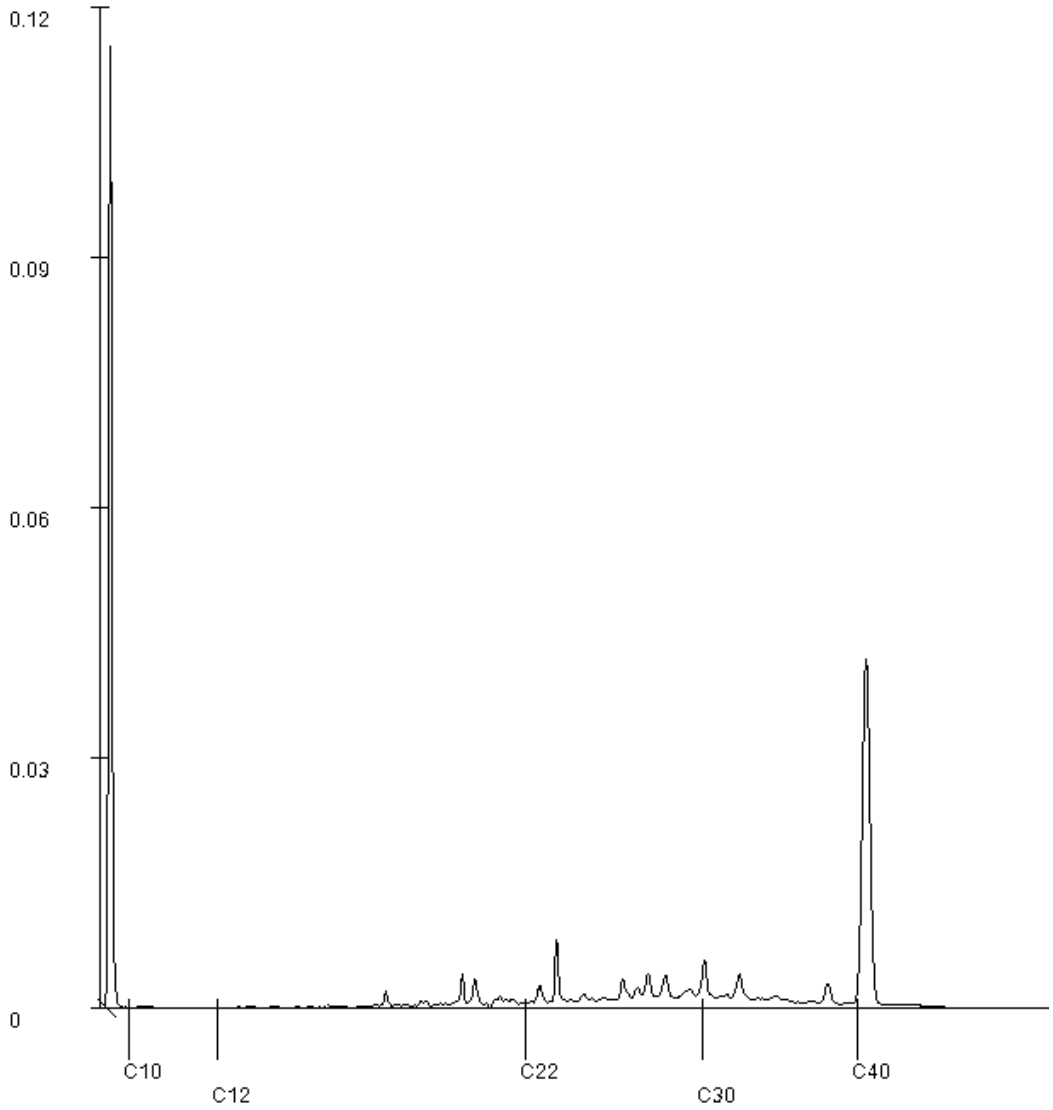
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	M1 (1.1 t/m 4.1)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

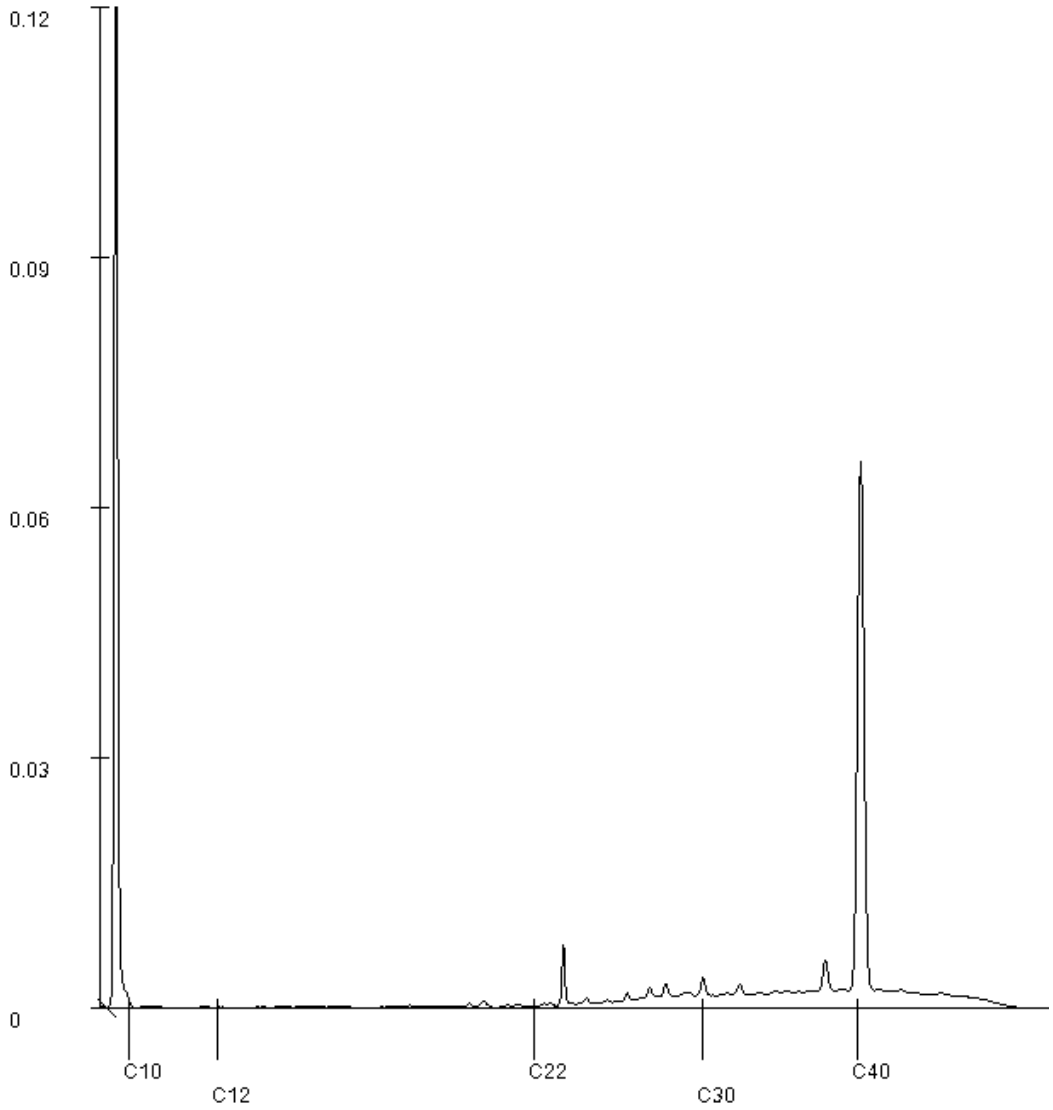
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282313 - 1	Rapportagedatum	28-04-2025

Monsternummer: 004
Monster beschrijvingen M4 (14.1 t/m 18.1)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Bijlage 2b : Analyserapport grondwater

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle
Koolweg 64
5759PZ HELENAVEEN

Uw projectnaam	: Lagestraat 20, Niftrik
Uw projectnummer	: 225-NLa20
SGS rapportnummer	: 14282295, versienummer: 1.

Rotterdam, 24-04-2025

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 225-NLa20. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

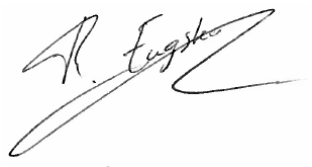
Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282295 - 1	Rapportagedatum	24-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	P1, grondwater
002	Grondwater (AS3000)	P2, grondwater

Analyse	Eenheid	Q	001	002
METALEN				
barium	µg/l	S	80	350
cadmium	µg/l	S	<0.2	0.37
kobalt	µg/l	S	5.0	27
koper	µg/l	S	5.2	23
kwik	µg/l	S	<0.05	0.09
lood	µg/l	S	2.2	44
molybdeen	µg/l	S	<2	<2
nikkel	µg/l	S	7.2	16
zink	µg/l	S	21	110
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.02	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.14 [1)]	0.14 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282295 - 1	Rapportagedatum	24-04-2025

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	P1, grondwater
002	Grondwater (AS3000)	P2, grondwater

Analyse	Eenheid	Q	001	002
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	µg/l		<25	<25
fractie C12-C22	µg/l		<25	<25
fractie C22-C30	µg/l		<25	<25
fractie C30-C40	µg/l		<25	<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282295 - 1	Rapportagedatum	24-04-2025

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

M & A BODEM & ASBEST B.V.
Wil van Aerle

Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Orderdatum	17-04-2025
Projectnummer	225-NLa20	Startdatum	17-04-2025
Rapportnummer	14282295 - 1	Rapportagedatum	24-04-2025

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
styreen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B2264797	17-04-2025	16-04-2025	SGS204
001	G7470823	17-04-2025	16-04-2025	SGS236
002	G7470845	17-04-2025	16-04-2025	SGS236
002	B2264830	17-04-2025	16-04-2025	SGS204

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Bijlage 2c : Toetsing grond + grondwater aan Omgevingswet

Toetsing volgens TerraIndex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.9.0 toetsingsdatum: 20-05-2025 - 13:52)

Projectcode	225-NLa20	225-NLa20	225-NLa20
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik
Monsteromschrijving	M1 (1.1 t/m 4.1)	M2 (5.1 t/m 9.1)	M3 (10.1 t/m 13.1)
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse industrie**	**Klasse landbouw/natuur**	**Klasse landbouw/natuur**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	84.2	**84.2**		83.7	**83.7**		84.0	**84**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	3.6	**3.6**		2.7	**2.7**		3.2	**3.2**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	13	**13**		15	**15**		18	**18**	
METALEN										
barium^{+}	mg/kg	220	**359**	--	73	**108**	--	86	**111**	--
cadmium	mg/kg	1.8	**2.49**	IN	0.35	**0.489**	<=L/N	0.39	**0.516**	<=L/N
kobalt	mg/kg	23	**36.7**	IN	8.5	**12.3**	<=L/N	10	**12.8**	<=L/N
koper	mg/kg	38	**54.8**	IN	23	**32.3**	<=L/N	21	**27.3**	<=L/N
kwik	mg/kg	0.13	**0.157**	WO	0.05	**0.0591**	<=L/N	<0.05	**0.0396**	<=L/N
lood	mg/kg	56	**71.5**	WO	43	**54**	WO	35	**41.8**	<=L/N
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N
nikkel	mg/kg	33	**50.2**	IN	17	**23.8**	<=L/N	29	**36.2**	WO
zink	mg/kg	190	**282**	IN	120	**170**	WO	120	**154**	WO
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	0.01	**0.01**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.28	**0.28**	-	0.03	**0.03**	-	0.04	**0.04**	-
antraceen	mg/kg	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.61	**0.61**	-	0.10	**0.1**	-	0.09	**0.09**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.29	**0.29**	-	0.05	**0.05**	-	0.06	**0.06**	-
chryseen	mg/kg	0.30	**0.3**	-	0.04	**0.04**	-	0.06	**0.06**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.15	**0.15**	-	0.03	**0.03**	-	0.03	**0.03**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.31	**0.31**	-	0.07	**0.07**	-	0.06	**0.06**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.19	**0.19**	-	0.05	**0.05**	-	0.04	**0.04**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.21	**0.21**	-	0.04	**0.04**	-	0.04	**0.04**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	2.42	**2.42**	WO	0.424	**0.424**	<=L/N	0.434	**0.434**	<=L/N
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**1.94**	-	<1	**2.59**	-	<1	**2.19**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**13.6**	<=L/N	4.9	**18.1**	<=L/N	4.9	**15.3**	<=L/N
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**9.72**	--	<5	**13**	--	<5	**10.9**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**9.72**	--	<5	**13**	--	<5	**10.9**	--
fractie C22-C30	mg/kg	11	**30.6**	--	<5	**13**	--	<5	**10.9**	--
fractie C30-C40	mg/kg	7	**19.4**	--	<5	**13**	--	<5	**10.9**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**38.9**	<=L/N	<20	**51.9**	<=L/N	<20	**43.8**	<=L/N

Monstercode	Monsteromschrijving
14282313-001	*M1 (1.1 t/m 4.1)*
14282313-002	*M2 (5.1 t/m 9.1)*
14282313-003	*M3 (10.1 t/m 13.1)*

Toetsing volgens TerraIndex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.9.0 toetsingsdatum: 20-05-2025 - 13:52)

Projectcode	225-NLa20	225-NLa20	225-NLa20
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik
Monsteromschrijving	M4 (14.1 t/m 18.1)	M5 (2.2+2.3+2.4+7.2	M6 (12.2+12.3+12.4+
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse landbouw/natuur**	**Klasse industrie**	**Klasse industrie**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	84.8	**84.8**		76.3	**76.3**		77.2	**77.2**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	1.4	**1.4**		1.4	**1.4**		1.9	**1.9**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	13	**13**		25	**25**		23	**23**	
METALEN										
barium^{+}	mg/kg	45	**73.4**	--	130	**130**	--	130	**139**	--
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.206**	<=L/N	0.32	**0.407**	<=L/N	0.21	**0.273**	<=L/N
kobalt	mg/kg	5.1	**8.14**	<=L/N	18	**18**	WO	15	**16**	WO
koper	mg/kg	11	**16.5**	<=L/N	18	**20.8**	<=L/N	18	**21.6**	<=L/N
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0427**	<=L/N	0.11	**0.115**	<=L/N	<0.05	**0.0375**	<=L/N
lood	mg/kg	25	**32.7**	<=L/N	26	**28.7**	<=L/N	26	**29.5**	<=L/N
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N
nikkel	mg/kg	12	**18.3**	<=L/N	43	**43**	IN	37	**39.2**	IN
zink	mg/kg	65	**98.9**	<=L/N	140	**153**	WO	130	**149**	WO
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.02	**0.02**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
chryseen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.02	**0.02**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.274	**0.274**	<=L/N	0.07	**0.07**	<=L/N	0.07	**0.07**	<=L/N
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	<=L/N	4.9	**24.5**	<=L/N	4.9	**24.5**	<=L/N
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C22-C30	mg/kg	5	**25**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C30-C40	mg/kg	9	**45**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**70**	<=L/N	<20	**70**	<=L/N	<20	**70**	<=L/N

Monstercode	Monsteromschrijving
14282313-004	*M4 (14.1 t/m 18.1)*
14282313-005	*M5 (2.2+2.3+2.4+7.2+7.3+7.4)*
14282313-006	*M6 (12.2+12.3+12.4+16.2+16.3+16.4)*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte bij invulling van de zorgplicht worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
°	*Er staan twee interventie waardes beschreven voor kwik in grond in de circulaire bodemsanering (per 1 juli 2013); 4 mg/kg d.s. voor organisch kwik en 36 mg/kg d.s. voor anorganisch kwik. Het analyse resultaat is het gehalte aan kwik. Er kan daarin geen verder onderscheid worden gemaakt tussen de twee soorten. Voor deze toetsing wordt de eis van 36 mg/kg d.s. gehanteerd.*
<=L/N	*Kleiner dan of gelijk aan de Kwaliteitseis landbouw / natuur*
WO	*Kwaliteitseis wonen*
IN	*Kwaliteitseis industrie*
MV	*Kwaliteitseis matig verontreinigd*
SV	*Kwaliteitseis sterk verontreinigd*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Geel	*Wonen of Licht verontreinigd*
Oranje	*Industrie*
Rood	*Matig verontreinigd*
Paars	*Sterk verontreinigd of Interventiewaarde*

Toetsing volgens BoToVa, module T.13-Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb
(Toetsversie 2.0.0, toetskader WBB, SIKB versie 13.3.0, toetsingsdatum: 20-05-2025 - 13:54)

Projectcode	225-NLa20	225-NLa20
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik
Monsteromschrijving	P1, grondwater	P2, grondwater
Monstersoort	Grondwater (AS3000)	Grondwater (AS3000)
Monster conclusie	**Overschrijding Streefwaarde**	**Overschrijding Streefwaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	BC	SR	BT	BC
METALEN							
barium	ug/l	80	**80**	>S	350	**350**	>S
cadmium	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	0.37	**0.37**	<=S
kobalt	ug/l	5.0	**5**	<=S	27	**27**	>S
koper	ug/l	5.2	**5.2**	<=S	23	**23**	>S
kwik	ug/l	<0.05	**0.035**	<=S	0.09	**0.09**	>S
lood	ug/l	2.2	**2.2**	<=S	44	**44**	>S
molybdeen	ug/l	<2	**1.4**	<=S	<2	**1.4**	<=S
nikkel	ug/l	7.2	**7.2**	<=S	16	**16**	>S
zink	ug/l	21	**21**	<=S	110	**110**	>S
VLUCHTIGE AROMATEN							
benzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
tolueen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
ethylbenzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
o-xyleen	ug/l	<0.1	**0.07**	-	<0.1	**0.07**	-
p- en m-xyleen	ug/l	<0.2	**0.14**	-	<0.2	**0.14**	-
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.21	**0.21**	<=S	0.21	**0.21**	<=S
styreen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
naftaleen	ug/l	<0.02	**0.014**	<=S	<0.02	**0.014**	<=S
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN							
1,1-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
1,2-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
1,1-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	<0.1	**0.07**	<=S
cis-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-	<0.1	**0.07**	-
trans-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-	<0.1	**0.07**	-
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	0.14	**0.14**	<=S	0.14	**0.14**	<=S
dichloormethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
1,1-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	<0.2	**0.14**	-
1,2-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	<0.2	**0.14**	-
1,3-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-	<0.2	**0.14**	-
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.42	**0.42**	<=S	0.42	**0.42**	<=S
tetrachlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	<0.1	**0.07**	<=S
tetrachloormethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	<0.1	**0.07**	<=S
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	<0.1	**0.07**	<=S
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=S	<0.1	**0.07**	<=S
trichlooretheen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
chloroform	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
vinylchloride	ug/l	<0.2	**0.14**	<=S	<0.2	**0.14**	<=S
tribroommethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	---	<0.2	**0.14**	---
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	ug/l	<25	**17.5**	--	<25	**17.5**	--
fractie C12-C22	ug/l	<25	**17.5**	--	<25	**17.5**	--
fractie C22-C30	ug/l	<25	**17.5**	--	<25	**17.5**	--
fractie C30-C40	ug/l	<25	**17.5**	--	<25	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	ug/l	<50	**35**	<=S	<50	**35**	<=S

ADDITIONELE TOETSPARAMETERS	Eenheid	BT	BC
14282295-001			
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	ug/l	**0.77**	^--
som 10 polyaromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	
14282295-002			
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	ug/l	**0.77**	^--
som 10 polyaromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	

Monstercode	Monsteromschrijving
14282295-001	*P1, grondwater*
14282295-002	*P2, grondwater*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
BC	*Toetsoordeel*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
---	*Streefwaarde ontbreekt, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
<=AW	*Kleiner dan of gelijk aan de achtergrondwaarde*
<=S	*Kleiner dan of gelijk aan de streefwaarde*
>S	*Groter dan de streefwaarde*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Toetsing volgens TerraIndex, module T.1001-Beoordeling Grondwater voor grondwatersanering a.h.v. Landelijke BKL Signaleringsparameters

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving T.1001 BKL BIJLAGE Vd BIJ ARTIKEL 4.12a , aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.9.0 toetsingsdatum: 20-05-2025 - 13:56)

Projectcode	225-NLa20	225-NLa20
Projectnaam	Lagestraat 20, Niftrik	Lagestraat 20, Niftrik
Monsteromschrijving	P1, grondwater	P2, grondwater
Monstersoort	Grondwater (AS3000)-1	Grondwater (AS3000)-1
Monster conclusie	Voldoet aan Signaleringsparameter	Voldoet aan Signaleringsparameter

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SP	SR	BT	TC	SP
METALEN									
barium	ug/l	80	**80**	<=SP	625	350	**350**	<=SP	625
cadmium	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	6	0.37	**0.37**	<=SP	6
kobalt	ug/l	5.0	**5**	<=SP	100	27	**27**	<=SP	100
koper	ug/l	5.2	**5.2**	<=SP	75	23	**23**	<=SP	75
kwik	ug/l	<0.05	**0.035**	<=SP	0.3	0.09	**0.09**	<=SP	0.3
lood	ug/l	2.2	**2.2**	<=SP	75	44	**44**	<=SP	75
molybdeen	ug/l	<2	**1.4**	<=SP	300	<2	**1.4**	<=SP	300
nikkel	ug/l	7.2	**7.2**	<=SP	75	16	**16**	<=SP	75
zink	ug/l	21	**21**	<=SP	800	110	**110**	<=SP	800
VLUCHTIGE AROMATEN									
benzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	30	<0.2	**0.14**	<=SP	30
tolueen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	1000	<0.2	**0.14**	<=SP	1000
ethylbenzeen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	150	<0.2	**0.14**	<=SP	150
o-xyleen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
p- en m-xyleen	ug/l	<0.2	**0.14**	-		<0.2	**0.14**	-	
xylenen (0.7 factor)	ug/l	0.21	**0.21**	<=SP	70	0.21	**0.21**	<=SP	70
styreen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	300	<0.2	**0.14**	<=SP	300
naftaleen	ug/l	<0.02	**0.014**	<=SP	70	<0.02	**0.014**	<=SP	70
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN									
1,1-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	900	<0.2	**0.14**	<=SP	900
1,2-dichloorethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	400	<0.2	**0.14**	<=SP	400
1,1-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=SP	10	<0.1	**0.07**	<=SP	10
cis-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
trans-1,2-dichlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	-		<0.1	**0.07**	-	
som (cis,trans) 1,2- dichloorethenen (0.7 factor)	ug/l	0.14	**0.14**	<=SP	20	0.14	**0.14**	<=SP	20
dichloormethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	1000	<0.2	**0.14**	<=SP	1000
1,1-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-		<0.2	**0.14**	-	
1,2-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-		<0.2	**0.14**	-	
1,3-dichloorpropaan	ug/l	<0.2	**0.14**	-		<0.2	**0.14**	-	
som dichloorpropanen (0.7 factor)	ug/l	0.42	**0.42**	<=SP	80	0.42	**0.42**	<=SP	80
tetrachlooretheen	ug/l	<0.1	**0.07**	<=SP	40	<0.1	**0.07**	<=SP	40
tetrachloormethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=SP	10	<0.1	**0.07**	<=SP	10
1,1,1-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=SP	300	<0.1	**0.07**	<=SP	300
1,1,2-trichloorethaan	ug/l	<0.1	**0.07**	<=SP	130	<0.1	**0.07**	<=SP	130
trichlooretheen	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	500	<0.2	**0.14**	<=SP	500
chloroform	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	400	<0.2	**0.14**	<=SP	400
vinylchloride	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	5	<0.2	**0.14**	<=SP	5
tribroommethaan	ug/l	<0.2	**0.14**	<=SP	630	<0.2	**0.14**	<=SP	630
MINERALE OLIE									
fractie C10-C12	ug/l	<25	**17.5**			<25	**17.5**		
fractie C12-C22	ug/l	<25	**17.5**			<25	**17.5**		
fractie C22-C30	ug/l	<25	**17.5**			<25	**17.5**		
fractie C30-C40	ug/l	<25	**17.5**			<25	**17.5**		
totaal olie C10 - C40	ug/l	<50	**35**	<=SP	600	<50	**35**	<=SP	600

ADDITIONELE TOETSPARAMETERS	Eenheid	BT	TC	SP
14282295-001				
som 16 aromatische oplosmiddelen	ug/l	**0.77**	^	
som 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)	ug/l	**0.014**	^	
som 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	--	1
14282295-002				
som 16 aromatische oplosmiddelen	ug/l	**0.77**	^	
som 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)	ug/l	**0.014**	^	
som 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (VROM)	DIMSLS	**0.0002**	--	1

Monstercode	Monsteromschrijving
14282295-001	*P1, grondwater*
14282295-002	*P2, grondwater*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
<=SP	*Kleiner of gelijk aan de Signaleringsparameter*
>SP	*Overschrijding van de Signaleringsparameter*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Oranje*Overschrijding van de Signaleringsparameter*

Bijlage 3 : Boorbeschrijving

Boorbeschrijving volgens NEN 5104

Beschrijver : W.A. van Aerle (d.d. 10 en 17 april 2025)
Boortype : Edelman, 10 cm

Boorpunt	Monster	Diepte	Beschrijving
Boring 1 :	1.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 2 :	2.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
	2.2	50 - 100 cm	bruine klei (K)
	2.3	100 - 150 cm	bruine klei (K)
	2.4	150 - 200 cm	bruine klei (K)
Boring 3 :	3.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 4 :	4.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 5 :	5.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 6 :	6.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 7 :	7.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
	7.2	50 - 100 cm	bruine klei (K)
	7.3	100 - 150 cm	bruine klei (K)
	7.4	150 - 200 cm	bruine klei (K)
Boring 8 :	8.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 9 :	9.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 10 :	10.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)

Boring 11 :	11.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 12 :	12.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
	12.2	50 - 100 cm	bruine klei (K)
	12.3	100 - 150 cm	bruine klei (K)
	12.4	150 - 200 cm	bruine klei (K)
Boring 13 :	13.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 14 :	14.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 15 :	15.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 16 :	16.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
	16.2	50 - 100 cm	bruine klei (K)
	16.3	100 - 150 cm	bruine klei (K)
	16.4	150 - 200 cm	bruine klei (K)
Boring 17 :	17.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring 18 :	18.1	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
Boring P1 :		0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
		50 - 290 cm	bruine klei (K)
		290 - 380 cm	geelbruine klei (K)
		380 - 440 cm	geelgrijze klei (K)
		440 - 490 cm	grijze klei (K)
		T=10,4 °C, Ec=592 µS, pH=6.41, D=6 NTU, g.w.st.=338 cm-mv; peilfilter van 3,9 - 4,9 m-mv; peilbuis loopt matig	

Boring P2 :	0 - 50 cm	donkerbruin, licht humeus, matig zandige, klei (Kh1z2)
	50 - 290 cm	bruine klei (K)
	290 - 380 cm	geelbruine klei (K)
	380 - 440 cm	geelgrijze klei (K)
	440 - 490 cm	grijze klei (K)

T=10,6 °C, Ec=711 µS, pH=6.54, D=8 NTU,
g.w.st.=343 cm-mv; peilfilter van 3,9 - 4,9 m-mv;
peilbuis loopt matig

Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
Optredende geluidbelasting

Rapportnummer: Rm250299aaA0

K+ ADVIESGROEP

Opdrachtgever:

Aeres Milieu
Noordhoven 4 6042 NW ROERMOND
Tel.: 0475-320000

Contactpersoon: mevrouw F. Tegels

Adviseur:

K+ Adviesgroep
Havenweg 139 6122 EN BUCHTEN
Tel: 0475-470470
E-mail: info@k-plus.nl

Opgesteld door: dhr. G.B.M. Meuwissen
Handtekening:

Collegiale toets: dhr. ing. D.C.A. van Haperen
Handtekening:

Datum : 21-07-2025
Referentie : Rm250299aaA0.gume_01

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Uitgangspunten	5
2.1	Ruimtelijke gegevens	5
2.2	Verkeersgegevens	5
2.2.1	Wegverkeerslawaai	5
2.3	Toegepaste rekenmethode	6
3	Normstelling Besluit kwaliteit leefomgeving	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Geluidaandachtsgebied	7
3.3	Nieuwe situaties	7
3.4	Type gevel	7
3.5	Maximaal toelaatbare geluidbelasting	8
3.6	Niet-geluidgevoelige gevel	9
3.7	Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan	10
3.8	Besluit bouwwerken leefomgeving	10
4	Berekeningsresultaten	11
4.1	Wegverkeerslawaai	11
4.1.1	Gemeentewegen	11
4.1.2	Rijkswegen	11
4.2	Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid	13
5	Evaluatie Rekenresultaten en Conclusie	17
5.1	Algemeen	17
5.2	Besluit kwaliteit leefomgeving	17
5.2.1	Gemeentewegen	17
5.2.2	Rijkswegen	17
5.2.3	Gecumuleerd geluid	18
5.3	Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving	19

Bijlagen:

Bijlage I	Figuren akoestisch rekenmodel
Bijlage IIa	Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen
Bijlage IIb	Weergave resultaten gezamenlijk geluid
Bijlage III	Verstrekte verkeersgegevens

1 INLEIDING

In opdracht van Aeres Milieu is, in het kader van de realisatie van nieuwbouw woningen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, gemeente Wijchen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Er wordt beoogd om een gedeelte van de huidige varkenshouderij te slopen om ruimte te maken voor ca. 27 nieuwe woningen. In Figuur 1.1 is de locatie globaal omcirkeld, in Bijlage I is het stedenbouwkundig ontwerp opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en de A50.

De berekeningen zijn gebaseerd op:
- Omgevingswet;
- Besluit kwaliteit leefomgeving;
- Omgevingsregeling;
- Meet- en rekenmethode geluid.

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Ruimtelijke gegevens

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een door de opdrachtgever verstrekte situatietekening, kaartmateriaal van de Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) en Google Streetview. In Bijlage I zijn de gehanteerde situatietekening en grafische weergaven van het akoestisch rekenmodel opgenomen.

Met betrekking tot de bodemabsorptie is in het voorliggende onderzoek standaard uitgegaan van een harde bodem (bodemfactor 0) en zijn de akoestisch relevante bodemgebieden aan het model toegevoegd. Op de autosnelweg A50 ligt een significant absorberend wegdek, voor het bodemgebied ter plaatse is uitgegaan van een half hard/half zacht bodemgebied (bodemfactor 0,5). Voor de overige ingevoerde bodemgebieden is uitgegaan van een zachte bodem (bodemfactor 1).

2.2 Verkeersgegevens

2.2.1 Wegverkeerslawaai

Onder de Omgevingswet dient de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) van het RIVM te worden geraadpleegd voor de benodigde verkeersgegevens. Momenteel zijn nog geen verkeersgegevens van de relevante wegen opgenomen in het CVGG. Zodoende zijn de gegevens opgevraagd bij de gemeente Wijchen. De gegevens van het prognosejaar 2033 zijn gebaseerd op tellingen van het jaar 2023. Conform opgave van de gemeente dient van een autonome groei van 2% per jaar te worden uitgegaan om tot het maatgevende jaar 2036 te komen.

De etmaalintensiteiten van Lagestraat en Niftriksestraat zijn minder dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal. Conform Artikel 5.78 van het Bkl heeft het berekenen van de optredende geluidbelasting ten gevolge van gemeentewegen enkel betrekking op wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal. Daarom zijn deze wegen niet van akoestisch belang en verder niet beschouwd in dit onderzoek.

Van de Maasbandijk is de verdeling over de voertuigcategorieën en periode niet bekend. Derhalve is uitgegaan van een standaard verdeling zoals opgenomen in Bijlage III.

In Tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde verkeersgegevens.

Tabel 2.1: Overzicht verkeersgegevens 2036.

Straat	Etmaal-intensiteit	Periode verdeling		Verdeling per voertuigcategorie			Snelheid km/uur	Wegdek
				Qlv	Qmv	Qzv		
Maasbandijk	2.186	D	6,70%	94,60%	4,40%	1,00%	60	01
		A	3,70%	96,05%	3,25%	0,70%		
		N	0,60%	97,50%	2,10%	0,40%		

Hierbij is:

Periode: gemiddeld uuraandeel betreffende periode in procenten van de etmaalintensiteit.

Qlv: gemiddeld uuraandeel lichte motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qmv: gemiddeld uuraandeel middelzware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qzv: gemiddeld uuraandeel zware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Snelheid: ter plaatse toegestane maximum snelheid.

Wegdek: Type 01: Referentiewegdek

Voor nadere informatie inzake de in- en uitvoerparameters wordt verwezen naar de in Bijlage II opgenomen rekenbladen. De verkeersgegevens zijn opgenomen in Bijlage III.

2.3 Toegepaste rekenmethode

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van “Standaardrekenmethode”, zoals beschreven in de “Meet- en rekenmethode geluid” van Bijlage IVe van de Omgevingsregeling.

Bij de modellering van het akoestisch rekenmodel is gebruik gemaakt van het pakket WinHavik, ontwikkeld door dirActivity.

3 NORMSTELLING BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

3.1 Algemeen

Conform de Omgevingsregeling dient met betrekking tot de geluidbelasting van een weg in nieuwe situaties de geluidbelasting in L_{den} in dB te worden bepaald. Dit is een gemiddeld geluidniveau over de dag-, avond- en nachtperiode en wordt bepaald met de volgende formule:

$$L_{den} = 10\log\frac{12 \cdot 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_{evening+5}}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_{night+10}}{10}}}{24}$$

3.2 Geluidaandachtsgebied

Volgens artikel 3.5 van de Omgevingsregeling wordt een geluidaandachtsgebied bepaald aan de hand van Bijlage IVc (rekenmethode geluidaandachtsgebied). Binnen het aandachtsgebied worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Buiten het aandachtsgebied worden geen eisen gesteld.

Indien het geluidaandachtsgebied van gemeentewegen nog niet is vastgesteld, wordt dit bepaald aan de hand van artikel 17.5 van de Omgevingsregeling. De breedte van het te hanteren geluidaandachtsgebied is afhankelijk van het aantal rijstroken en de geldende maximumsnelheid van de desbetreffende weg. De te hanteren breedtes zijn opgenomen in Tabel 3.1.

Tabel 3.1: Breedte geluidaandachtsgebied aan weerszijde van de weg (in meters).

Maximum snelheid	Aantal rijstroken	Breedte geluidaandachtsgebieden (art. 17.5 Omgevingsregeling)
≤ 30 km/h	1 of 2 rijstroken	100
> 30 km/h	1 of 2 rijstroken	200
	3 of meer rijstroken	350

3.3 Nieuwe situaties

In al die gevallen waar in de aanleg van een geluidgevoelig object en/of een (spoor)weg door vaststelling of herziening van een omgevingsplan wordt voorzien, is er sprake van 'nieuwe situaties'.

3.4 Type gevel

Een gevel van een gebouw is het vlak van het gebouw waar de buitenlucht ophoudt. Voor een nog te bouwen woning is het de plek waar een gevel mag komen.

Een geluidgevoelig gebouw heeft in beginsel een geluidgevoelige gevel. Vanwege de aanvaardbaarheid van geluid kan het bevoegd gezag in het omgevingsplan de gevel van een

geluidgevoelig gebouw een andere kwalificatie geven. Namelijk:

- Geluidluwe gevel: een geluidluwe gevel is een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid. In een geluidluwe gevel kunnen ramen en deuren worden geopend zonder dat daarbij veel geluid in de woning binnendringt. Doorgaans wordt uitgegaan van geluidluwe gevel indien de geluidbelasting lager is dan de standaardwaarde, tenzij dit anders aangegeven wordt door de gemeente.
- Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen: een gevel met bouwkundige maatregelen om de geluidbelasting op het te openen deel te verlagen, voor een verdere uitwerking zie paragraaf 3.6.
- Niet-geluidgevoelige gevel: een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel die na een belangenafweging in het omgevingsplan de aanduiding ‘niet-geluidgevoelig’ krijgt.

3.5 Maximaal toelaatbare geluidbelasting

Normen met betrekking tot de geluidbelasting in nieuwe situaties zijn in artikel 5.78t t/m 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving vermeld. De standaardwaarden en grenswaarden zijn in navolgende Tabel 3.2 per geluidbronsoort weergegeven.

Tabel 3.2: Overzicht standaardwaarde en grenswaarde Bkl nieuwe situaties.

Geluidbronsoort	**Standaardwaarde**	**Grenswaarde**
Provinciale wegen	50 dB L_{den}	60 dB L_{den}
Rijkswegen		
Gemeentewegen	53 dB L_{den}	70 dB L_{den}
Waterschapswegen		
Lokale spoorwegen	55 dB L_{den}	65 dB L_{den}
Hoofdspoorwegen		
Industrieterreinen	50 dB L_{den}	55 dB L_{den}
	40 dB L_{night}	45 dB L_{night}

In eerste instantie wordt ervan uitgegaan dat de standaardwaarde niet mag worden overschreden. Indien de standaardwaarde wel maar de grenswaarde niet wordt overschreden, kan onder bepaalde voorwaarden bij Algemene Maatregel van Bestuur ontheffing worden verleend voor een hogere toelaatbare geluidbelasting.

Bij het overschrijden van de standaardwaarde dient het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel te worden betrokken. Tevens dient de gecumuleerde geluidbelasting op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. Daarnaast dient het gezamenlijk geluid te worden bepaald en in het omgevingsplan te worden vastgelegd. Het gezamenlijk geluid betreft het geluid van de verschillende relevante bronnen opgeteld, zonder

correctie voor de verschillen in hinderlijkheid. Voor de gecumuleerde geluidbelasting dient wel rekening te worden gehouden met de hinderlijkheid van de verschillende soorten bronnen.

Wanneer de grenswaarde uit artikel 5.78u Bkl, wordt overschreden, is realisatie van nieuwbouw alleen mogelijk door het toepassen van een of meer niet-geluidgevoelige gevels of door middel van het treffen van bouwkundige voorzieningen waarmee ervoor wordt gezorgd dat de optredende gevelbelasting op het te openen deel aan de grenswaarde voldoet. Een niet-geluidgevoelige gevel betreft een gevel zonder te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie voor zover hierachter direct een verblijfsruimte is gelegen. Bouwkundige maatregelen kunnen in en/of aan de uitwendige scheidingsconstructie worden getroffen.

Als de grenswaarde wordt overschreden wordt in het belang van het beschermen van de gezondheid een geluidluwe gevel betrokken. Een geluidluwe gevel wordt in het Bkl als volgt gedefinieerd: een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid.

Geluidbeperkende maatregelen komen enkel in aanmerking als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard tegen bestaan.

3.6 Niet-geluidgevoelige gevel

Indien de grenswaarde wordt overschreden kan enkel een geluidgevoelig gebouw worden gerealiseerd indien, conform artikel 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bouwkundige maatregelen worden getroffen.

De uitwendige scheidingsconstructie van de gevel(s) waar de grenswaarde wordt overschreden dient te worden uitgevoerd als een niet-geluidgevoelige gevel. De betreffende gevel mag geen te openen delen bevatten anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang. Alternatief hiervoor is het reduceren van de optredende gevelbelasting op de te openen delen die direct grenzen aan een verblijfsgebied tot de grenswaarde of lager. Indien een van voornoemde bouwkundige maatregelen wordt toegepast dient in het omgevingsplan te worden opgenomen dat de betreffende gevel een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen is.

Het toepassen voor voornoemde bouwkundige maatregelen bij een overschrijding van de grenswaarde is enkel toegestaan indien er geen doelmatige geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de grenswaarde te voldoen en de overschrijding van de grenswaarde zoveel mogelijk wordt beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen.

Geluidbeperkende maatregelen worden enkel in aanmerking genomen als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren tegen bestaan.

3.7 Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan

De gemeente Wijchen heeft aangegeven geen aparte geluidparagraaf in het betreffende Omgevingsplan te hebben opgenomen voor deze locatie.

3.8 Besluit bouwwerken leefomgeving

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn voor nieuwbouwsituaties in paragraaf 4.3.1 voorschriften opgenomen voor bescherming tegen geluid van buiten. Als bij industrie-, weg- en spoorweglawaai de betreffende standaardwaarde wordt overschreden kunnen gemeenten een plaatselijk hogere geluidbelasting toestaan die in het omgevingsplan zal worden opgenomen. In dergelijke situaties mag alleen worden gebouwd wanneer de karakteristieke geluidwering van de verblijfsgebieden van het betreffende gebouw gelijk of hoger te zijn dan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB met een minimum van 20 dB, conform artikel 4.102 en 4.103.

4 BEREKENINGSRESULTATEN

Uitgaande van voornoemde uitgangspunten zijn de te verwachten toekomstige optredende gevelbelastingen bepaald. Als waarneemhoogte is uitgegaan van twee derde van de verdiepingshoogte. De ligging van de waarneempunten is opgenomen in de in Bijlage I opgenomen figuren.

Navolgend is per bron het waarneempunt, de waarneemhoogte, de berekende waarde, de standaardwaarde en de grenswaarde aangegeven. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage II.

De geluidbelastingen zijn tegen een gekleurde achtergrond weergegeven. De betekenis hiervan is als volgt:

Groen: de standaardwaarde wordt niet overschreden, in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden geen restricties opgelegd.

Geel: de standaardwaarde wordt overschreden, de grenswaarde wordt niet overschreden. Op basis van de optredende geluidbelastingen dient het bevoegd gezag een afweging te maken om het geluid boven de standaardwaarde toe te staan en vast te leggen in het Omgevingsplan.

Oranje: de grenswaarde wordt overschreden. Woningbouw is enkel toegestaan als ter plaatse van de overschrijding een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen wordt gerealiseerd, in geval zich daarachter een verblijfsruimte bevindt.

4.1 Wegverkeerslawaai

4.1.1 Gemeentewegen

Tabel 4.1: Berekeningsresultaten gemeentewegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
1 t/m 32	1.80/4.80/7.80	<43	*wonen*	53	70

4.1.2 Rijkswegen

Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
1	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
1	7.80	55	*wonen*	50	60

Vervolg Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
2	1.80	49	*wonen*	50	60
2	4.80	52	*wonen*	50	60
2	7.80	55	*wonen*	50	60
3	1.80	47	*wonen*	50	60
3	4.80	51	*wonen*	50	60
3	7.80	52	*wonen*	50	60
4	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
5	1.80	52	*wonen*	50	60
5	4.80	53	*wonen*	50	60
5	7.80	56	*wonen*	50	60
6 t/m 7	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
8	1.80	53	*wonen*	50	60
8	4.80	53	*wonen*	50	60
8	7.80	56	*wonen*	50	60
9	1.80	53	*wonen*	50	60
9	4.80	56	*wonen*	50	60
9	7.80	59	*wonen*	50	60
10	1.80	52	*wonen*	50	60
10	4.80	55	*wonen*	50	60
10	7.80	56	*wonen*	50	60
11	1.80	54	*wonen*	50	60
11	4.80	55	*wonen*	50	60
11	7.80	57	*wonen*	50	60
12	1.80	53	*wonen*	50	60
12	4.80	54	*wonen*	50	60
12	7.80	57	*wonen*	50	60
13	1.80	48	*wonen*	50	60
13	4.80	51	*wonen*	50	60
13	7.80	55	*wonen*	50	60
14	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
15	1.80	51	*wonen*	50	60
15	4.80	53	*wonen*	50	60
15	7.80	55	*wonen*	50	60
16	1.80	52	*wonen*	50	60
16	4.80	54	*wonen*	50	60
16	7.80	55	*wonen*	50	60
17	1.80	54	*wonen*	50	60
17	4.80	56	*wonen*	50	60
17	7.80	57	*wonen*	50	60
18	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
19	1.80	47	*wonen*	50	60
19	4.80	52	*wonen*	50	60

Vervolg Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
19	7.80	53	*wonen*	50	60
20	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
21	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
21	7.80	55	*wonen*	50	60
22	1.80	46	*wonen*	50	60
22	4.80	53	*wonen*	50	60
22	7.80	59	*wonen*	50	60
23	1.80	48	*wonen*	50	60
23	4.80	51	*wonen*	50	60
23	7.80	55	*wonen*	50	60
24	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
25	1.80	50	*wonen*	50	60
25	4.80	54	*wonen*	50	60
25	7.80	55	*wonen*	50	60
26	1.80	50	*wonen*	50	60
26	4.80	52	*wonen*	50	60
26	7.80	55	*wonen*	50	60
27	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
27	7.80	54	*wonen*	50	60
28	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
29	1.80	52	*wonen*	50	60
29	4.80	56	*wonen*	50	60
29	7.80	57	*wonen*	50	60
30	1.80	50	*wonen*	50	60
30	4.80	54	*wonen*	50	60
30	7.80	55	*wonen*	50	60
31	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
32	1.80	48	*wonen*	50	60
32	4.80	51	*wonen*	50	60
32	7.80	52	*wonen*	50	60

4.2 Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid

Bij een overschrijding van de standaardwaarde dient de gecumuleerde geluidbelasting op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. De gecumuleerde geluidbelastingen zijn berekend conform de rekenregels van artikel 3.25 van de Omgevingsregeling.

Het gezamenlijk geluid is het geluid door geluidbronsoorten en andere activiteiten energetisch opgeteld zonder correctie voor de verschillen in hinderlijkheid.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) stelt eisen aan de gevelgeluidwering voor situaties

waar sprake is van een hogere geluidbelasting dan de standaardwaarde. De vereiste karakteristieke geluidwering is gelijk aan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB.

De gecumuleerde geluidbelasting, het gezamenlijk geluid en de vereiste geluidwering zijn opgenomen in Tabel 4.3.

Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
1	1.80	47	35	47	47	20
1	4.80	49	35	49	49	20
1	7.80	55	34	55	55	22
2	1.80	49	33	49	49	20
2	4.80	52	32	52	52	20
2	7.80	55	29	55	55	22
3	1.80	47	38	48	48	20
3	4.80	51	38	51	51	20
3	7.80	52	38	52	52	20
4	1.80	43	39	44	44	20
4	4.80	43	39	45	45	20
4	7.80	47	39	47	47	20
5	1.80	52	35	52	52	20
5	4.80	53	35	53	53	20
5	7.80	56	33	57	57	24
6	1.80	44	40	45	45	20
6	4.80	47	40	47	47	20
6	7.80	50	40	50	50	20
7	1.80	17	41	41	41	20
7	4.80	14	41	41	41	20
7	7.80	12	41	41	41	20
8	1.80	53	36	53	53	20
8	4.80	53	37	54	54	21
8	7.80	56	36	56	56	23
9	1.80	53	27	53	53	20
9	4.80	56	27	56	56	23
9	7.80	59	17	59	59	26
10	1.80	52	31	52	52	20
10	4.80	55	31	55	55	22
10	7.80	56	34	56	56	23
11	1.80	54	34	54	54	21
11	4.80	55	34	55	55	22

Vervolg Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
11	7.80	57	34	57	57	24
12	1.80	53	34	53	53	20
12	4.80	54	34	54	54	21
12	7.80	57	34	57	57	24
13	1.80	48	33	48	48	20
13	4.80	51	33	51	51	20
13	7.80	55	34	55	55	22
14	1.80	45	35	45	45	20
14	4.80	47	35	47	47	20
14	7.80	47	35	48	48	20
15	1.80	51	37	51	51	20
15	4.80	53	37	54	54	21
15	7.80	55	37	55	55	22
16	1.80	52	36	52	52	20
16	4.80	54	36	54	54	21
16	7.80	55	36	55	55	22
17	1.80	54	32	54	54	21
17	4.80	56	31	56	56	23
17	7.80	57	29	57	57	24
18	1.80	46	37	47	47	20
18	4.80	48	37	48	48	20
18	7.80	50	37	50	50	20
19	1.80	47	38	47	47	20
19	4.80	52	38	52	52	20
19	7.80	53	38	53	53	20
20	1.80	31	41	41	41	20
20	4.80	33	41	41	41	20
20	7.80	24	41	41	41	20
21	1.80	45	36	45	45	20
21	4.80	49	35	50	50	20
21	7.80	55	35	55	55	22
22	1.80	46	33	46	46	20
22	4.80	53	34	53	53	20
22	7.80	59	22	59	59	26
23	1.80	48	40	48	48	20
23	4.80	51	40	51	51	20
23	7.80	55	39	55	55	22
24	1.80	37	38	41	41	20
24	4.80	43	39	44	44	20
24	7.80	45	39	46	46	20

Vervolg Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
25	1.80	50	36	51	51	20
25	4.80	54	36	54	54	21
25	7.80	55	36	55	55	22
26	1.80	50	34	50	50	20
26	4.80	52	34	52	52	20
26	7.80	55	32	55	55	22
27	1.80	49	41	49	49	20
27	4.80	50	41	51	51	20
27	7.80	54	40	54	54	21
28	1.80	37	40	42	42	20
28	4.80	38	40	42	42	20
28	7.80	40	40	43	43	20
29	1.80	52	36	52	52	20
29	4.80	56	36	56	56	23
29	7.80	57	35	57	57	24
30	1.80	50	42	51	51	20
30	4.80	54	42	54	54	21
30	7.80	55	42	55	55	22
31	1.80	0	43	42	42	20
31	4.80	0	42	42	42	20
31	7.80	0	43	43	43	20
32	1.80	48	37	48	48	20
32	4.80	51	37	51	51	20
32	7.80	52	38	52	52	20

5 EVALUATIE REKENRESULTATEN EN CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In opdracht van Aeres Milieu is, in het kader van de realisatie van nieuwbouw woningen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, gemeente Wijchen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er wordt beoogd om een gedeelte van de huidige varkenshouderij te slopen om ruimte te maken voor ca. 27 nieuwe woningen.

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en de A50.

5.2 Besluit kwaliteit leefomgeving

5.2.1 Gemeentewegen

- De geluidbelasting ten gevolge van de gemeente wegen is maximaal 43 dB waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van deze weg geen restricties op aan het plan.

5.2.2 Rijksweg

- De standaardwaarde wordt wel, maar de grenswaarde wordt niet overschreden. De geluidbelasting ten gevolge van de rijksweg is maximaal 59 dB.
- De gemeente Wijchen dient aan de hand van voorliggend onderzoek een afweging te maken om het geluid boven de standaardwaarde toe te staan.
- In de voorliggende situatie kan als uitgangspunt worden aangedragen dat de woningen worden gerealiseerd ter vervanging van bestaande bebouwing.
- De A50 is al voorzien van 2-laags ZOAB en een ca 2,5 meter hoog scherm. Het aanbrengen van een ander stiller wegdek of hoger scherm om de geluidbelasting ten gevolge van de Rijksweg terug te dringen is niet financieel doelmatig en stuit tevens op overwegende bezwaren van uitvoerbare en verkeerskundige aard.
- Het verder naar achteren verplaatsen van de woningen om de geluidbelasting verder te reduceren leidt er niet toe dat wordt voldaan aan de standaardwaarde. De afstand tot de snelweg is al ca. 500 meter, een kleine vergroting van deze afstand heeft geen significante invloed op de geluidbelastingen.
- Het plaatsen van scherm ter plaatse van de woningen is akoestisch niet verder onderzocht. Om de geluidbelasting op de gevel te verlagen is een geheel gesloten scherm benodigd. Een geheel gesloten scherm is in de praktijk niet uitvoerbaar gezien de inritten van de woningen dan niet te bereiken zijn. Een scherm langs een oprit realiseren brengt de verkeersveiligheid

in gevaar, het uitzicht op de weg wordt namelijk belemmerd, ook met een glazen scherm. Bovendien zal een scherm nabij de ontvanger beperkte invloed hebben op de geluidbelasting ten gevolge van de snelweg op ca. 500 meter afstand.

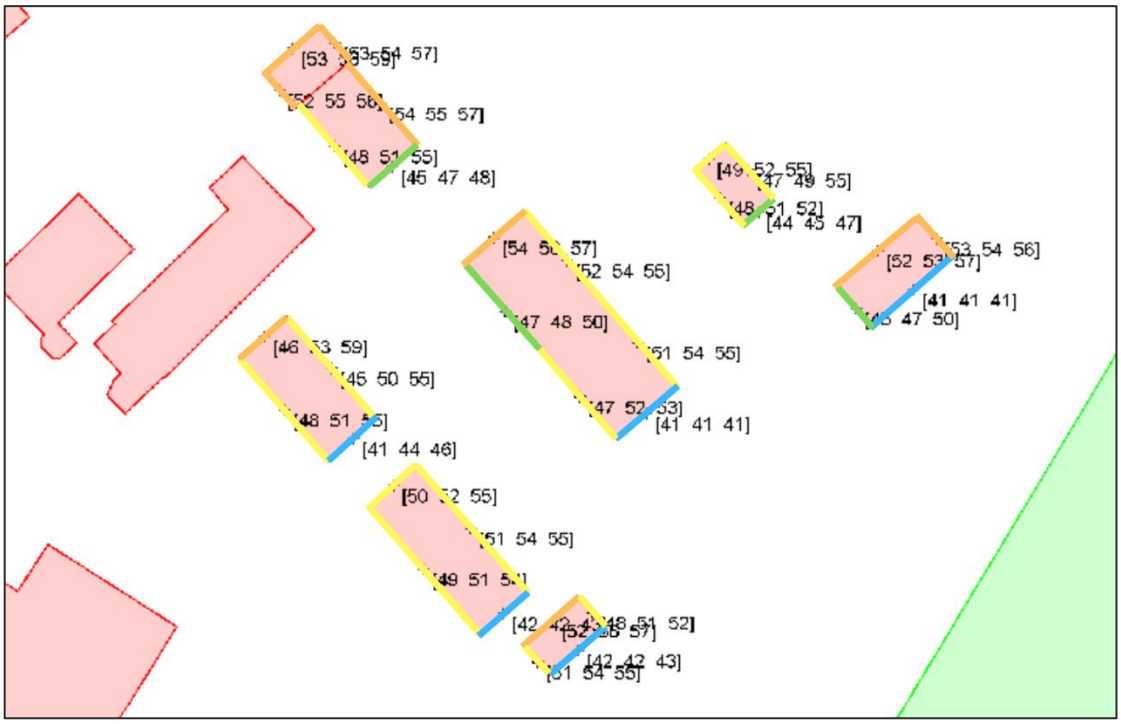
5.2.3 Gecumuleerd geluid

De maximale gecumuleerde geluidbelasting is 59 dB, dit is gelijk aan de maximale geluidbelasting van de bronsoort rijkswegen. Mede aan de hand van het gecumuleerde geluid kan het bevoegd gezag beoordelen of en in welke mate het verantwoord is de afwegingsruimte boven de standaardwaarde te benutten.

Om een beoordeling van het gecumuleerd geluid te kunnen maken zou gebruik gemaakt kunnen worden van de beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid. Binnen deze methode wordt de optredende geluidbelasting ingedeeld in verschillende classificaties. In Tabel 5.1 is de methode voor de beoordeling van de geluidkwaliteit van gecumuleerd geluid opgenomen.

Tabel 5.1: Beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid

Gecumuleerd geluid in L_{cum}	**Kwalificatie**	**Kleurcodering**
$\leq$ 45	Zeer goed	
46 - 50	Goed	
51 - 55	Redelijk	
56 - 60	Matig	
61 - 65	Tamelijk slecht	
66 - 70	Slecht	
$\geq$ 71	Zeer slecht	

Figuur 5.1: Beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid

5.3 Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving

Het gezamenlijk geluid is maximaal 59 dB. Conform het Besluit bouwwerken leefomgeving worden in deze situatie eisen gesteld aan de minimale gevelgeluidwering. Wanneer de standaardwaarde wordt overschreden, moet voor de nieuwe woningen worden aangetoond welke geluidwerende maatregelen aan de gevel noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan het gestelde in artikel 4.103 van het Bbl. De minimaal vereiste geluidwering is het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB. In Tabel 4.3 is de benodigde karakteristieke geluidwering weergegeven.

Bij het overschrijden van de standaardwaarde dient het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel te worden betrokken. Doorgaans wordt uitgegaan van geluidluwe gevel indien de geluidbelasting voldoet aan de standaardwaarde, tenzij dit anders aangegeven wordt door de gemeente. Uit de rekenresultaten blijkt dat niet alle woningen beschikken over een geluidluwe gevel. Op basis van Figuur 5.1 blijkt dat 18 woningen niet zondermeer over een geluidluwe gevel beschikken. Wel hebben deze woningen, op één na, een geluidluwe begane grond.

BIJLAGE I

Figuren akoestisch rekenmodel

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekend aantal	Afmeting
Enkele oprit zonder garage	1	0,8	oprit min. 5,0 m diep en 2,5 m breed
Lange oprit zonder garage of carport	2	1,0	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Dubbele oprit zonder garage	2	1,7	oprit min. 5,0 m diep en 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1	0,4	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garage met enkele oprit	2	1,0	oprit min 5,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met lange oprit	3	1,3	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met dubbele oprit	3	1,8	oprit min 5,0 m diep en 4,5 m breed

	Centrum Wijchen	Rest Wijchen + Batenburg	Overige kernen	Buiten gebied	bezoek
Koop, vrijstaand	1,6	2,0	2,1	2,1	0,3 pp woning
Koop, 2-onder-een-kap	1,5	1,9	2,0	2,0	0,3 pp woning
Koop, rij (tussen / hoek)	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Koop, appartement duur	1,4	1,8	1,9	1,9	0,3 pp woning
Koop, appartement betaalbaar	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Koop, appartement goedkoop	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur, huis, (middel)duur / vrije sector	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Huur, huis, sociale huur	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur appartement, (middel)duur	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Huur, appartement, sociale huur	0,9	1,2	1,2	1,2	0,3 pp woning
Kleine eenkamerwoning	0,5	0,7	0,7	0,7	0,2 pp woning
Zorgwonen	0,9	1,0	1,1	1,1	0,3 pp woning

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL stedenbouwkundig ontwerp
GETEKEND MvdM
SCHAAL 1:1000
DATUM 03-07-2025

QUADRANT
architecten bna

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

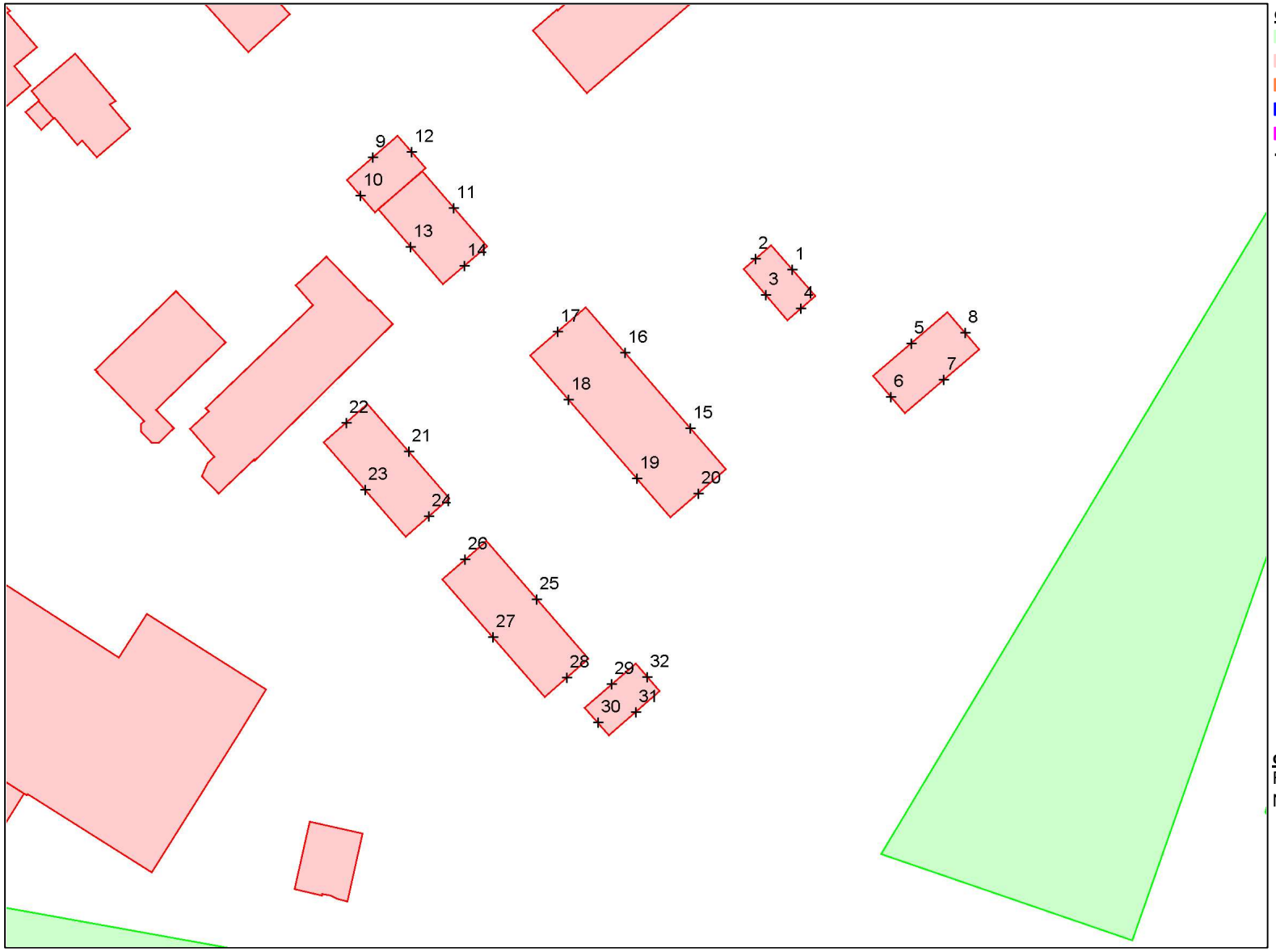
omschrijving
Figuur 1
Totaaloverzicht akoestisch rekenmodel

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 100 schaal: 1 : 1000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 400 schaal: 1 : 4000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

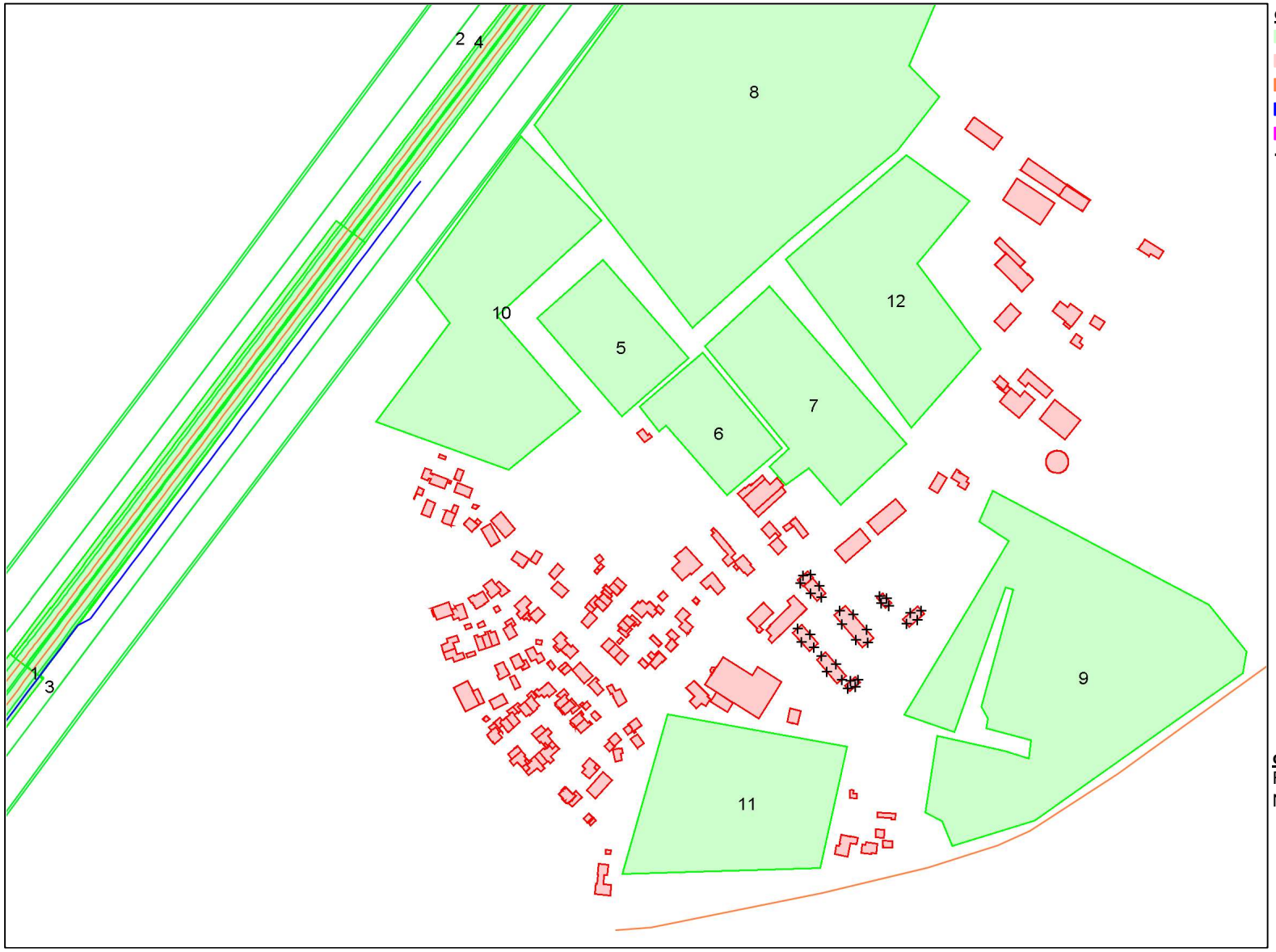
omschrijving
Figuur 4
Rijlijnen

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 5
Nummering bodemabsorptie

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

BIJLAGE IIa

Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen

Projectgegevens

projectnaam: Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever: Aeres Milieu
adviseur: gume
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: basismodel

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaai
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:	1.1.1 (build 2)				
rekenresultaat binnengelezen (datum):	18-07-2025 09:11				
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	0 %		0 %		%
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
1	13.6	7.5	25		80	
2	13.8	7.6	49		80	
3	10.9	7.7	12		80	
4	11.6	7.7	44		80	
5	16.9	7.7	48		80	
6	14.6	7.5	33		80	
7	13.2	7.6	28		80	
8	10.7	7.5	21		80	
9	14.9	7.5	38		80	
10	10.2	7.0	14		80	
11	10.3	7.6	6		80	
12	13.8	7.5	45		80	
13	14.1	7.5	68		80	
14	14.3	7.5	30		80	
15	10.9	7.6	27		80	
16	15.6	7.6	32		80	
17	11.0	7.6	22		80	
18	10.8	7.5	30		80	
19	14.4	7.5	31		80	
20	9.9	7.7	7		80	
21	10.8	7.7	23		80	
22	15.6	7.7	31		80	
23	10.3	7.5	5		80	
24	10.4	7.5	22		80	
25	15.7	7.5	30		80	
26	12.7	7.6	49		80	
27	11.5	7.5	34		80	
28	14.3	7.5	2		80	
29	14.9	7.5	40		80	
30	11.8	7.5	8		80	
31	13.2	7.4	26		80	
32	12.0	7.5	41		80	
33	12.9	7.5	44		80	
34	11.1	7.7	19		80	
35	10.7	7.5	22		80	
36	14.3	7.5	30		80	
37	13.3	7.3	103		80	
38	10.3	7.4	14		80	
39	15.9	7.6	37		80	
40	10.9	7.6	21		80	
41	10.7	7.6	8		80	
42	15.7	7.6	32		80	
43	11.3	7.6	12		80	
44	14.6	7.6	38		80	
45	14.3	7.6	25		80	
46	13.0	7.5	78		80	
47	10.9	7.7	24		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
48	15.6	7.7	32		80	
49	13.2	7.8	39		80	
50	10.3	7.6	21		80	
51	15.1	7.6	33		80	
52	10.7	7.6	5		80	
53	10.9	7.7	12		80	
54	15.8	7.7	29		80	
55	11.0	7.7	32		80	
56	9.9	7.6	14		80	
57	10.4	7.5	17		80	
58	11.8	7.4	24		80	
59	10.6	7.4	20		80	
60	14.4	7.4	32		80	
61	14.8	7.6	37		80	
62	11.0	7.6	30		80	
63	13.1	7.5	43		80	
64	11.4	7.2	23		80	
65	10.3	6.8	16		80	
66	14.5	6.8	173		80	
67	14.3	7.5	37		80	
68	10.2	7.5	25		80	
69	10.5	7.6	11		80	
70	14.9	7.6	48		80	
71	11.8	7.4	18		80	
72	10.1	7.7	14		80	
73	9.4	7.2	39		80	
74	13.3	7.3	55		80	
75	12.5	7.6	44		80	
76	14.3	7.9	48		80	
77	10.3	7.4	32		80	
78	11.0	7.6	25		80	
79	13.2	7.6	60		80	
80	10.9	7.6	19		80	
81	15.5	7.6	36		80	
82	14.7	7.6	57		80	
83	10.9	7.6	21		80	
84	9.5	7.4	17		80	
85	11.2	7.4	22		80	
86	13.5	7.5	49		80	
87	10.0	7.4	21		80	
88	10.7	7.4	14		80	
89	10.2	7.4	17		80	
90	14.9	7.4	26		80	
91	14.7	7.4	23		80	
92	10.2	7.4	26		80	
93	9.4	6.8	15		80	
94	10.1	7.3	13		80	
95	14.0	7.8	52		80	
96	13.0	7.4	82		80	
97	13.1	7.5	51		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
98	10.1	7.3	10		80	
99	14.9	7.3	25		80	
100	11.2	7.4	28		80	
101	15.1	7.4	30		80	
102	14.8	7.4	31		80	
103	10.4	7.4	31		80	
104	14.4	7.3	32		80	
105	10.6	7.3	12		80	
106	10.4	7.5	26		80	
107	14.4	7.5	37		80	
108	13.9	7.7	46		80	
109	14.9	7.4	32		80	
110	10.3	7.4	24		80	
111	11.6	7.5	34		80	
112	12.6	7.5	31		80	
113	11.9	6.8	28		80	
114	11.8	7.4	19		80	
115	12.6	7.5	37		80	
116	15.9	7.6	40		80	
117	10.0	7.5	10		80	
118	13.2	7.5	42		80	
119	10.3	7.2	12		80	
120	9.9	7.3	9		80	
121	14.1	7.3	46		80	
122	10.2	7.1	87		80	
123	9.9	7.5	14		80	
124	14.8	7.5	41		80	
125	13.2	7.4	24		80	
126	10.6	7.6	17		80	
127	13.4	7.5	46		80	
128	12.3	7.5	21		80	
129	11.8	7.5	28		80	
130	9.9	7.2	17		80	
131	10.7	7.5	12		80	
132	13.3	7.3	61		80	
133	12.8	7.4	43		80	
134	10.1	7.4	24		80	
135	14.0	7.4	38		80	
136	9.6	7.4	11		80	
137	9.8	7.5	13		80	
138	12.6	7.5	35		80	
139	11.9	7.5	52		80	
140	13.2	7.4	24		80	
141	10.4	7.4	31		80	
142	15.2	7.4	19		80	
143	10.3	7.5	14		80	
144	10.9	7.0	58		80	
145	14.8	7.0	63		80	
146	10.4	7.0	41		80	
147	13.3	7.5	37		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
148	13.9	7.5	33		80	
149	15.4	7.6	42		80	
150	10.9	7.6	35		80	
151	13.9	7.4	62		80	
152	12.5	7.7	24		80	
153	13.2	7.5	37		80	
154	10.3	7.5	24		80	
155	11.3	7.7	27		80	
156	10.8	7.4	39		80	
157	13.5	7.8	34		80	
158	14.3	7.4	60		80	
159	18.2	7.7	28		80	
160	11.7	7.5	78		80	
161	17.7	7.2	40		80	
162	12.3	7.5	58		80	
163	16.1	7.6	85		80	
164	17.7	7.2	59		80	
165	10.8	7.1	32		80	
166	17.7	7.2	25		80	
167	12.0	7.6	48		80	
168	10.0	7.3	22		80	
169	14.0	7.3	45		80	
170	17.3	6.8	61		80	
171	14.2	7.6	29		80	
172	12.3	7.5	74		80	
173	12.1	7.6	38		80	
174	14.4	7.6	80		80	
175	12.7	7.2	103		80	
176	17.3	6.8	39		80	
177	17.0	7.7	76		80	
178	11.4	7.9	26		80	
179	16.8	7.9	29		80	
180	10.6	6.6	53		80	
181	14.5	7.6	51		80	
182	15.8	6.7	67		80	
183	11.2	6.7	134		80	
184	12.5	7.0	95		80	
185	10.3	7.7	15		80	
186	14.7	7.7	65		80	
187	16.3	7.8	75		80	
188	12.3	7.8	64		80	
189	14.5	10.2	11		80	
190	10.0	7.3	27		80	
191	10.3	7.2	26		80	
192	14.5	7.3	55		80	
193	17.3	6.8	23		80	
194	17.7	7.2	35		80	

Schermen

					reflectie [%]		Adiff (indien diffractortop)								weg- en railverkeer		
nr	z,gem	m,gem	lengte	type	links	rechts	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	zwevend	hellingsh.	kenmerk
1	16.9	14.3	2	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
2	20.7	18.0	206	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
3	16.9	14.3	9	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
4	16.9	14.3	5	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
5	18.0	15.4	245	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
6	19.6	16.9	63	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
7	16.3	13.7	187	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	

Bodemlijnen

nr	z,gem	lengte	type	kenmerk
1	11.7	7840	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
2	11.2	1089	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
3	9.2	2112	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
4	16.2	1728	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
5	10.3	0	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
6	9.7	5947	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
7	11.9	44	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
8	11.3	960	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
9	12.2	7931	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
10	11.9	44	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
11	8.2	6878	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
12	11.3	5874	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
13	7.5	7356	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
14	9.2	2112	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
16	7.2	7161	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
17	8.2	6878	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
18	7.0	3398	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
19	15.4	1898	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
21	7.2	3399	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
1	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.22	42.28	39.00	47.16	47.16	45.22	42.28	39.00
									W	W	totaal (0)	1	4.8	47.13	44.14	40.98	49.10	49.10	47.13	44.14	40.98
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.70	49.73	46.54	54.67	54.67	52.70	49.73	46.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.88	41.83	38.86	46.91	46.91	44.88	41.83	38.86
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	46.91	43.85	40.89	48.93	48.93	46.91	43.85	40.89
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.65	49.67	46.52	54.63	54.63	52.65	49.67	46.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	33.99	32.15	24.07	34.73	34.73	33.99	32.15	24.07
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.05	32.14	24.06	34.75	34.75	34.05	32.14	24.06
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.89	30.90	22.82	33.54	33.54	32.89	30.90	22.82
2	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	47.45	44.26	41.25	49.36	49.36	47.45	44.26	41.25
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.89	46.68	43.67	51.79	51.79	49.89	46.68	43.67
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.35	50.24	47.17	55.28	55.28	53.35	50.24	47.17
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	47.33	44.10	41.20	49.27	49.27	47.33	44.10	41.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.83	46.61	43.64	51.74	51.74	49.83	46.61	43.64
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.34	50.22	47.17	55.28	55.28	53.34	50.22	47.17
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.66	29.86	21.79	32.42	32.42	31.66	29.86	21.79
									W	W	Gemeentew	1	4.8	31.12	29.24	21.17	31.84	31.84	31.12	29.24	21.17
									W	W	Gemeentew	1	7.8	27.87	25.93	17.88	28.56	28.56	27.87	25.93	17.88
3	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.03	42.99	39.46	47.78	47.78	46.03	42.99	39.46
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.61	46.45	43.14	51.39	51.39	49.61	46.45	43.14
									W	W	totaal (0)	1	7.8	50.71	47.49	44.28	52.50	52.50	50.71	47.49	44.28
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	45.38	42.11	39.17	47.27	47.27	45.38	42.11	39.17
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.37	46.13	43.04	51.21	51.21	49.37	46.13	43.04
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.53	47.25	44.21	52.36	52.36	50.53	47.25	44.21
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.45	35.60	27.52	38.18	38.18	37.45	35.60	27.52
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.95	34.97	26.90	37.61	37.61	36.95	34.97	26.90
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.81	34.70	26.63	37.39	37.39	36.81	34.70	26.63
4	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	42.79	40.23	35.63	44.35	44.35	42.79	40.23	35.63
									W	W	totaal (0)	1	4.8	43.06	40.40	36.05	44.67	44.67	43.06	40.40	36.05
									W	W	totaal (0)	1	7.8	45.51	42.68	38.81	47.23	47.23	45.51	42.68	38.81
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	40.78	37.75	34.69	42.77	42.77	40.78	37.75	34.69
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	41.38	38.35	35.30	43.38	43.38	41.38	38.35	35.30
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	44.64	41.63	38.44	46.58	46.58	44.64	41.63	38.44
									W	W	Gemeentew	1	1.8	38.47	36.60	28.52	39.19	39.19	38.47	36.60	28.52
									W	W	Gemeentew	1	4.8	38.13	36.14	28.07	38.78	38.78	38.13	36.14	28.07
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.11	35.99	27.92	38.69	38.69	38.11	35.99	27.92
5	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.16	47.17	44.08	52.17	52.17	50.16	47.17	44.08
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.14	48.09	45.05	53.13	53.13	51.14	48.09	45.05
									W	W	totaal (0)	1	7.8	54.57	51.51	48.39	56.51	56.51	54.57	51.51	48.39
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.05	47.03	44.04	52.09	52.09	50.05	47.03	44.04
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.06	47.98	45.02	53.07	53.07	51.06	47.98	45.02
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	54.55	51.47	48.38	56.49	56.49	54.55	51.47	48.38
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.19	32.37	24.30	34.94	34.94	34.19	32.37	24.30
									W	W	Gemeentew	1	4.8	33.82	31.90	23.83	34.51	34.51	33.82	31.90	23.83
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.29	30.23	22.16	32.90	32.90	32.29	30.23	22.16
6	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.85	41.06	36.60	45.33	45.33	43.85	41.06	36.60
									W	W	totaal (0)	1	4.8	45.73	42.67	38.91	47.35	47.35	45.73	42.67	38.91
									W	W	totaal (0)	1	7.8	48.52	45.32	41.96	50.25	50.25	48.52	45.32	41.96
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	41.82	38.45	35.64	43.71	43.71	41.82	38.45	35.64

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	44.63	41.24	38.43	46.51	46.51	44.63	41.24	38.43
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	47.97	44.62	41.74	49.84	49.84	47.97	44.62	41.74
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.58	37.62	29.55	40.25	40.25	39.58	37.62	29.55
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.24	37.16	29.09	39.84	39.84	39.24	37.16	29.09
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.26	37.06	29.00	39.80	39.80	39.26	37.06	29.00
7	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.32	38.39	30.35	41.02	41.02	40.32	38.39	30.35
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.36	38.32	30.27	40.99	40.99	40.36	38.32	30.27
									W	W	totaal (0)	1	7.8	40.52	38.36	30.30	41.08	41.08	40.52	38.36	30.30
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	14.84	11.75	9.10	17.01	17.01	14.84	11.75	9.10
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	12.05	8.94	6.32	14.22	14.22	12.05	8.94	6.32
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	9.36	6.23	3.62	11.52	11.52	9.36	6.23	3.62
									W	W	Gemeentew	1	1.8	40.31	38.38	30.32	41.00	41.00	40.31	38.38	30.32
									W	W	Gemeentew	1	4.8	40.35	38.31	30.25	40.98	40.98	40.35	38.31	30.25
									W	W	Gemeentew	1	7.8	40.51	38.36	30.29	41.07	41.07	40.51	38.36	30.29
8	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	51.18	48.25	45.09	53.19	53.19	51.18	48.25	45.09
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.54	48.59	45.44	53.54	53.54	51.54	48.59	45.44
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.84	50.85	47.66	55.79	55.79	53.84	50.85	47.66
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	51.07	48.10	45.05	53.11	53.11	51.07	48.10	45.05
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.43	48.44	45.40	53.46	53.46	51.43	48.44	45.40
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.77	50.77	47.63	55.74	55.74	53.77	50.77	47.63
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.13	33.37	25.32	35.92	35.92	35.13	33.37	25.32
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.64	33.75	25.70	36.36	36.36	35.64	33.75	25.70
									W	W	Gemeentew	1	7.8	35.63	33.62	25.56	36.27	36.27	35.63	33.62	25.56
9	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.63	47.38	44.44	52.54	52.54	50.63	47.38	44.44
									W	W	totaal (0)	1	4.8	54.59	51.39	48.35	56.48	56.48	54.59	51.39	48.35
									W	W	totaal (0)	1	7.8	57.45	54.35	51.20	59.35	59.35	57.45	54.35	51.20
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.62	47.36	44.43	52.52	52.52	50.62	47.36	44.43
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	54.59	51.38	48.34	56.47	56.47	54.59	51.38	48.34
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	57.45	54.35	51.20	59.35	59.35	57.45	54.35	51.20
									W	W	Gemeentew	1	1.8	26.01	24.29	16.24	26.82	26.82	26.01	24.29	16.24
									W	W	Gemeentew	1	4.8	25.89	24.09	16.04	26.66	26.66	25.89	24.09	16.04
									W	W	Gemeentew	1	7.8	15.74	13.71	5.61	16.36	16.36	15.74	13.71	5.61
10	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.16	46.91	43.86	52.01	52.01	50.16	46.91	43.86
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.90	49.65	46.56	54.73	54.73	52.90	49.65	46.56
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.88	50.64	47.54	55.71	55.71	53.88	50.64	47.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.12	46.85	43.84	51.98	51.98	50.12	46.85	43.84
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.88	49.62	46.55	54.71	54.71	52.88	49.62	46.55
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.84	50.59	47.52	55.68	55.68	53.84	50.59	47.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	29.71	27.99	19.93	30.52	30.52	29.71	27.99	19.93
									W	W	Gemeentew	1	4.8	30.23	28.35	20.29	30.95	30.95	30.23	28.35	20.29
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.08	31.01	22.96	33.69	33.69	33.08	31.01	22.96
11	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	52.29	49.38	46.26	54.33	54.33	52.29	49.38	46.26
									W	W	totaal (0)	1	4.8	53.46	50.51	47.37	55.47	55.47	53.46	50.51	47.37
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.07	52.09	48.90	57.03	57.03	55.07	52.09	48.90
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	52.24	49.31	46.24	54.30	54.30	52.24	49.31	46.24
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	53.42	50.46	47.35	55.44	55.44	53.42	50.46	47.35
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.05	52.06	48.89	57.01	57.01	55.05	52.06	48.89
									W	W	Gemeentew	1	1.8	32.98	31.21	23.13	33.76	33.76	32.98	31.21	23.13
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.86	31.00	22.92	33.58	33.58	32.86	31.00	22.92
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.67	30.71	22.63	33.34	33.34	32.67	30.71	22.63
12	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.68	47.79	44.68	52.74	52.74	50.68	47.79	44.68
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.10	49.15	46.03	54.12	54.12	52.10	49.15	46.03

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.34	52.35	49.13	57.28	57.28	55.34	52.35	49.13
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.60	47.68	44.64	52.68	52.68	50.60	47.68	44.64
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.05	49.07	46.01	54.08	54.08	52.05	49.07	46.01
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.31	52.32	49.12	57.26	57.26	55.31	52.32	49.12
									W	W	Gemeentew	1	1.8	33.28	31.53	23.46	34.07	34.07	33.28	31.53	23.46
									W	W	Gemeentew	1	4.8	33.24	31.41	23.33	33.98	33.98	33.24	31.41	23.33
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.02	31.08	23.01	33.70	33.70	33.02	31.08	23.01
13	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.31	43.04	39.95	48.13	48.13	46.31	43.04	39.95
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.15	45.83	42.86	50.99	50.99	49.15	45.83	42.86
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.89	49.65	46.54	54.72	54.72	52.89	49.65	46.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.15	42.80	39.88	48.00	48.00	46.15	42.80	39.88
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.07	45.71	42.83	50.93	50.93	49.07	45.71	42.83
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.84	49.59	46.52	54.68	54.68	52.84	49.59	46.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.93	30.26	22.21	32.77	32.77	31.93	30.26	22.21
									W	W	Gemeentew	1	4.8	31.92	30.10	22.05	32.68	32.68	31.92	30.10	22.05
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.75	30.74	22.68	33.39	33.39	32.75	30.74	22.68
14	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.54	40.69	37.12	45.40	45.40	43.54	40.69	37.12
									W	W	totaal (0)	1	4.8	45.29	42.36	38.90	47.15	47.15	45.29	42.36	38.90
									W	W	totaal (0)	1	7.8	45.68	42.70	39.28	47.52	47.52	45.68	42.70	39.28
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	42.97	39.95	36.87	44.96	44.96	42.97	39.95	36.87
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	44.94	41.91	38.75	46.88	46.88	44.94	41.91	38.75
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	45.34	42.27	39.13	47.26	47.26	45.34	42.27	39.13
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.42	32.68	24.61	35.22	35.22	34.42	32.68	24.61
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.15	32.27	24.20	34.87	34.87	34.15	32.27	24.20
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.43	32.41	24.34	35.07	35.07	34.43	32.41	24.34
15	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	49.55	46.53	43.28	51.45	51.45	49.55	46.53	43.28
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.68	48.62	45.38	53.56	53.56	51.68	48.62	45.38
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.49	50.46	47.26	55.41	55.41	53.49	50.46	47.26
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	49.36	46.27	43.20	51.31	51.31	49.36	46.27	43.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.56	48.47	45.33	53.47	53.47	51.56	48.47	45.33
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.41	50.37	47.23	55.36	55.36	53.41	50.37	47.23
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.84	34.04	25.99	36.61	36.61	35.84	34.04	25.99
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.94	34.04	25.99	36.65	36.65	35.94	34.04	25.99
									W	W	Gemeentew	1	7.8	35.68	33.67	25.62	36.33	36.33	35.68	33.67	25.62
16	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.52	47.51	44.29	52.44	52.44	50.52	47.51	44.29
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.31	49.26	46.03	54.20	54.20	52.31	49.26	46.03
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.26	50.20	47.01	55.17	55.17	53.26	50.20	47.01
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.39	47.33	44.23	52.34	52.34	50.39	47.33	44.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.22	49.14	46.00	54.14	54.14	52.22	49.14	46.00
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.20	50.12	46.98	55.12	55.12	53.20	50.12	46.98
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.30	33.54	25.48	36.09	36.09	35.30	33.54	25.48
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.30	33.42	25.36	36.02	36.02	35.30	33.42	25.36
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.95	32.96	24.90	35.61	35.61	34.95	32.96	24.90
17	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	52.07	49.02	45.95	54.04	54.04	52.07	49.02	45.95
									W	W	totaal (0)	1	4.8	54.45	51.35	48.23	56.36	56.36	54.45	51.35	48.23
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.59	52.46	49.36	57.49	57.49	55.59	52.46	49.36
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	52.04	48.98	45.93	54.02	54.02	52.04	48.98	45.93
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	54.43	51.33	48.22	56.35	56.35	54.43	51.33	48.22
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.58	52.45	49.36	57.49	57.49	55.58	52.45	49.36
									W	W	Gemeentew	1	1.8	30.82	29.02	20.94	31.58	31.58	30.82	29.02	20.94
									W	W	Gemeentew	1	4.8	30.14	28.25	20.17	30.85	30.85	30.14	28.25	20.17
									W	W	Gemeentew	1	7.8	28.63	26.63	18.55	29.27	29.27	28.63	26.63	18.55

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
18	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.12	42.01	38.49	46.83	46.83	45.12	42.01	38.49
									W	W	totaal (0)	1	4.8	46.48	43.23	39.98	48.23	48.23	46.48	43.23	39.98
									W	W	totaal (0)	1	7.8	48.26	44.96	41.85	50.05	50.05	48.26	44.96	41.85
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.48	41.11	38.20	46.32	46.32	44.48	41.11	38.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	46.04	42.63	39.79	47.89	47.89	46.04	42.63	39.79
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	47.98	44.58	41.73	49.83	49.83	47.98	44.58	41.73
									W	W	Gemeentew	1	1.8	36.53	34.74	26.67	37.30	37.30	36.53	34.74	26.67
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.28	34.36	26.29	36.97	36.97	36.28	34.36	26.29
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.22	34.16	26.09	36.83	36.83	36.22	34.16	26.09
19	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.70	42.62	39.07	47.41	47.41	45.70	42.62	39.07
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.95	46.73	43.48	51.72	51.72	49.95	46.73	43.48
									W	W	totaal (0)	1	7.8	51.16	47.91	44.71	52.93	52.93	51.16	47.91	44.71
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.98	41.62	38.75	46.85	46.85	44.98	41.62	38.75
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.71	46.41	43.38	51.54	51.54	49.71	46.41	43.38
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.97	47.66	44.63	52.79	52.79	50.97	47.66	44.63
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.53	35.72	27.65	38.29	38.29	37.53	35.72	27.65
									W	W	Gemeentew	1	4.8	37.20	35.23	27.16	37.86	37.86	37.20	35.23	27.16
									W	W	Gemeentew	1	7.8	37.39	35.27	27.20	37.97	37.97	37.39	35.27	27.20
20	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.58	38.62	31.08	41.41	41.41	40.58	38.62	31.08
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.52	38.40	31.07	41.32	41.32	40.52	38.40	31.07
									W	W	totaal (0)	1	7.8	40.30	38.15	30.21	40.90	40.90	40.30	38.15	30.21
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	29.46	26.10	23.23	31.33	31.33	29.46	26.10	23.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	31.13	27.90	24.73	32.93	32.93	31.13	27.90	24.73
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	22.60	19.17	16.44	24.49	24.49	22.60	19.17	16.44
									W	W	Gemeentew	1	1.8	40.24	38.37	30.30	40.96	40.96	40.24	38.37	30.30
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.99	37.99	29.92	40.64	40.64	39.99	37.99	29.92
									W	W	Gemeentew	1	7.8	40.22	38.10	30.03	40.80	40.80	40.22	38.10	30.03
21	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.62	40.63	37.16	45.43	45.43	43.62	40.63	37.16
									W	W	totaal (0)	1	4.8	47.70	44.62	41.43	49.59	49.59	47.70	44.62	41.43
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.51	50.45	47.21	55.39	55.39	53.51	50.45	47.21
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	43.04	39.85	36.91	44.99	44.99	43.04	39.85	36.91
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	47.50	44.36	41.34	49.44	49.44	47.50	44.36	41.34
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.46	50.39	47.19	55.35	55.35	53.46	50.39	47.19
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.55	32.79	24.73	35.34	35.34	34.55	32.79	24.73
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.25	32.36	24.31	34.97	34.97	34.25	32.36	24.31
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.75	31.72	23.66	34.38	34.38	33.75	31.72	23.66
22	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	44.14	40.88	37.92	46.03	46.03	44.14	40.88	37.92
									W	W	totaal (0)	1	4.8	50.94	47.68	44.71	52.82	52.82	50.94	47.68	44.71
									W	W	totaal (0)	1	7.8	57.03	53.90	50.76	58.91	58.91	57.03	53.90	50.76
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	43.88	40.51	37.81	45.83	45.83	43.88	40.51	37.81
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	50.87	47.59	44.68	52.77	52.77	50.87	47.59	44.68
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	57.03	53.90	50.76	58.91	58.91	57.03	53.90	50.76
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.80	29.97	21.90	32.54	32.54	31.80	29.97	21.90
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.87	30.91	22.85	33.54	33.54	32.87	30.91	22.85
									W	W	Gemeentew	1	7.8	20.78	18.65	10.55	21.34	21.34	20.78	18.65	10.55
23	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.63	43.57	39.99	48.34	48.34	46.63	43.57	39.99
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.35	46.14	42.88	51.12	51.12	49.35	46.14	42.88
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.98	49.76	46.55	54.77	54.77	52.98	49.76	46.55
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	45.81	42.45	39.63	47.70	47.70	45.81	42.45	39.63
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	48.95	45.60	42.71	50.81	50.81	48.95	45.60	42.71
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.83	49.57	46.49	54.66	54.66	52.83	49.57	46.49
									W	W	Gemeentew	1	1.8	38.96	37.13	29.06	39.70	39.70	38.96	37.13	29.06

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Gemeentew	1	4.8	38.81	36.82	28.75	39.46	39.46	38.81	36.82	28.75
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.36	36.19	28.12	38.91	38.91	38.36	36.19	28.12
24	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	39.38	36.97	31.19	40.55	40.55	39.38	36.97	31.19
									W	W	totaal (0)	1	4.8	42.56	39.84	35.34	44.06	44.06	42.56	39.84	35.34
									W	W	totaal (0)	1	7.8	44.01	41.14	37.01	45.59	45.59	44.01	41.14	37.01
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	35.06	31.81	28.90	36.98	36.98	35.06	31.81	28.90
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	40.71	37.61	34.49	42.62	42.62	40.71	37.61	34.49
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	42.65	39.52	36.43	44.56	44.56	42.65	39.52	36.43
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.37	35.39	27.33	38.03	38.03	37.37	35.39	27.33
									W	W	Gemeentew	1	4.8	37.97	35.88	27.82	38.57	38.57	37.97	35.88	27.82
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.28	36.08	28.02	38.82	38.82	38.28	36.08	28.02
25	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	48.54	45.59	42.38	50.51	50.51	48.54	45.59	42.38
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.17	49.15	45.91	54.08	54.08	52.17	49.15	45.91
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.19	50.13	46.92	55.09	55.09	53.19	50.13	46.92
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.34	45.32	42.30	50.36	50.36	48.34	45.32	42.30
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.09	49.04	45.88	54.02	54.02	52.09	49.04	45.88
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.12	50.05	46.90	55.04	55.04	53.12	50.05	46.90
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.13	33.31	25.26	35.89	35.89	35.13	33.31	25.26
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.88	32.95	24.89	35.57	35.57	34.88	32.95	24.89
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.91	32.88	24.82	35.54	35.54	34.91	32.88	24.82
26	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	48.40	45.31	42.28	50.37	50.37	48.40	45.31	42.28
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.67	46.50	43.54	51.62	51.62	49.67	46.50	43.54
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.28	50.08	47.03	55.16	55.16	53.28	50.08	47.03
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.28	45.16	42.23	50.28	50.28	48.28	45.16	42.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.58	46.39	43.50	51.55	51.55	49.58	46.39	43.50
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.25	50.05	47.02	55.14	55.14	53.25	50.05	47.02
									W	W	Gemeentew	1	1.8	32.69	30.81	22.75	33.41	33.41	32.69	30.81	22.75
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.68	30.67	22.61	33.32	33.32	32.68	30.67	22.61
									W	W	Gemeentew	1	7.8	30.94	28.87	20.80	31.55	31.55	30.94	28.87	20.80
27	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	47.54	44.50	40.85	49.23	49.23	47.54	44.50	40.85
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.00	45.81	42.44	50.73	50.73	49.00	45.81	42.44
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.62	49.41	46.16	54.39	54.39	52.62	49.41	46.16
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.75	43.44	40.50	48.62	48.62	46.75	43.44	40.50
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	48.45	45.09	42.21	50.31	50.31	48.45	45.09	42.21
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.40	49.13	46.07	54.23	54.23	52.40	49.13	46.07
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.73	37.84	29.77	40.44	40.44	39.73	37.84	29.77
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.75	37.67	29.60	40.35	40.35	39.75	37.67	29.60
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.61	37.36	29.29	40.12	40.12	39.61	37.36	29.29
28	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.62	38.36	32.20	41.74	41.74	40.62	38.36	32.20
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.92	38.50	32.58	42.03	42.03	40.92	38.50	32.58
									W	W	totaal (0)	1	7.8	42.11	39.50	34.12	43.31	43.31	42.11	39.50	34.12
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	35.37	32.38	29.34	37.40	37.40	35.37	32.38	29.34
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	36.15	33.11	30.12	38.17	38.17	36.15	33.11	30.12
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	38.41	35.30	32.36	40.41	40.41	38.41	35.30	32.36
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.08	37.10	29.02	39.74	39.74	39.08	37.10	29.02
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.16	37.01	28.94	39.72	39.72	39.16	37.01	28.94
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.70	37.42	29.34	40.19	40.19	39.70	37.42	29.34
29	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.13	46.97	43.87	52.01	52.01	50.13	46.97	43.87
									W	W	totaal (0)	1	4.8	53.73	50.57	47.41	55.58	55.58	53.73	50.57	47.41
									W	W	totaal (0)	1	7.8	54.94	51.75	48.63	56.79	56.79	54.94	51.75	48.63
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.00	46.79	43.81	51.91	51.91	50.00	46.79	43.81
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	53.67	50.49	47.38	55.54	55.54	53.67	50.49	47.38

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	54.90	51.70	48.62	56.77	56.77	54.90	51.70	48.62
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.06	33.11	25.05	35.74	35.74	35.06	33.11	25.05
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.88	32.77	24.71	35.47	35.47	34.88	32.77	24.71
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.53	32.27	24.20	35.03	35.03	34.53	32.27	24.20
30	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	49.12	46.08	42.40	50.80	50.80	49.12	46.08	42.40
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.22	49.06	45.68	53.96	53.96	52.22	49.06	45.68
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.18	49.96	46.68	54.93	54.93	53.18	49.96	46.68
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.31	45.00	42.04	50.16	50.16	48.31	45.00	42.04
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.86	48.59	45.53	53.69	53.69	51.86	48.59	45.53
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.88	49.59	46.56	54.71	54.71	52.88	49.59	46.56
									W	W	Gemeentew	1	1.8	41.41	39.50	31.42	42.11	42.11	41.41	39.50	31.42
									W	W	Gemeentew	1	4.8	41.20	39.10	31.03	41.79	41.79	41.20	39.10	31.03
									W	W	Gemeentew	1	7.8	41.43	39.16	31.09	41.93	41.93	41.43	39.16	31.09
31	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	41.66	39.74	31.68	42.36	42.36	41.66	39.74	31.68
									W	W	totaal (0)	1	4.8	41.51	39.43	31.36	42.11	42.11	41.51	39.43	31.36
									W	W	totaal (0)	1	7.8	42.02	39.79	31.72	42.54	42.54	42.02	39.79	31.72
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Gemeentew	1	1.8	41.66	39.74	31.68	42.36	42.36	41.66	39.74	31.68
									W	W	Gemeentew	1	4.8	41.51	39.43	31.36	42.11	42.11	41.51	39.43	31.36
									W	W	Gemeentew	1	7.8	42.02	39.79	31.72	42.54	42.54	42.02	39.79	31.72
32	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.58	43.57	40.13	48.39	48.39	46.58	43.57	40.13
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.29	46.24	42.89	51.12	51.12	49.29	46.24	42.89
									W	W	totaal (0)	1	7.8	50.26	47.19	43.91	52.11	52.11	50.26	47.19	43.91
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.15	42.99	39.94	48.06	48.06	46.15	42.99	39.94
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.05	45.93	42.79	50.94	50.94	49.05	45.93	42.79
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.06	46.92	43.82	51.96	51.96	50.06	46.92	43.82
									W	W	Gemeentew	1	1.8	36.37	34.58	26.53	37.14	37.14	36.37	34.58	26.53
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.59	34.67	26.61	37.29	37.29	36.59	34.67	26.61
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.93	34.88	26.83	37.55	37.55	36.93	34.88	26.83

Rijlijnen

nr	z,gem	lengte	wegdek	hellingcor.	groep	omschrijving	kenmerk	etm.intens.	%	periode	Intensiteiten %	licht	middel	zwaar	motor	snelheden licht	middel	zwaar	motor
1	7.5	752	01 referentiewegdek		Gemeentewegen (2)			2101.0	☑	dag	6.70	94.60	4.40	1.00	.00	60	60	60	
										avond	3.70	96.05	3.25	.70	.00	60	60	60	
										nacht	.60	97.50	2.10	.40	.00	60	60	60	
2	14.4	1395	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2027.41	178.02	175.05	.00	115	100	90	
										avond		1046.68	58.65	60.91	.00	115	100	90	
										nacht		372.81	40.47	66.72	.00	115	100	90	
3	13.9	1887	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2047.25	151.20	198.20	.00	115	100	90	
										avond		1051.75	43.69	79.57	.00	115	100	90	
										nacht		374.84	38.02	69.76	.00	115	100	90	
4	17.5	957	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2047.25	151.20	198.20	.00	115	100	90	
										avond		1051.75	43.69	79.57	.00	115	100	90	
										nacht		374.84	38.02	69.76	.00	115	100	90	
5	16.8	1125	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2027.41	178.02	175.05	.00	115	100	90	
										avond		1046.68	58.65	60.91	.00	115	100	90	
										nacht		372.81	40.47	66.72	.00	115	100	90	

Bodemabsorptie

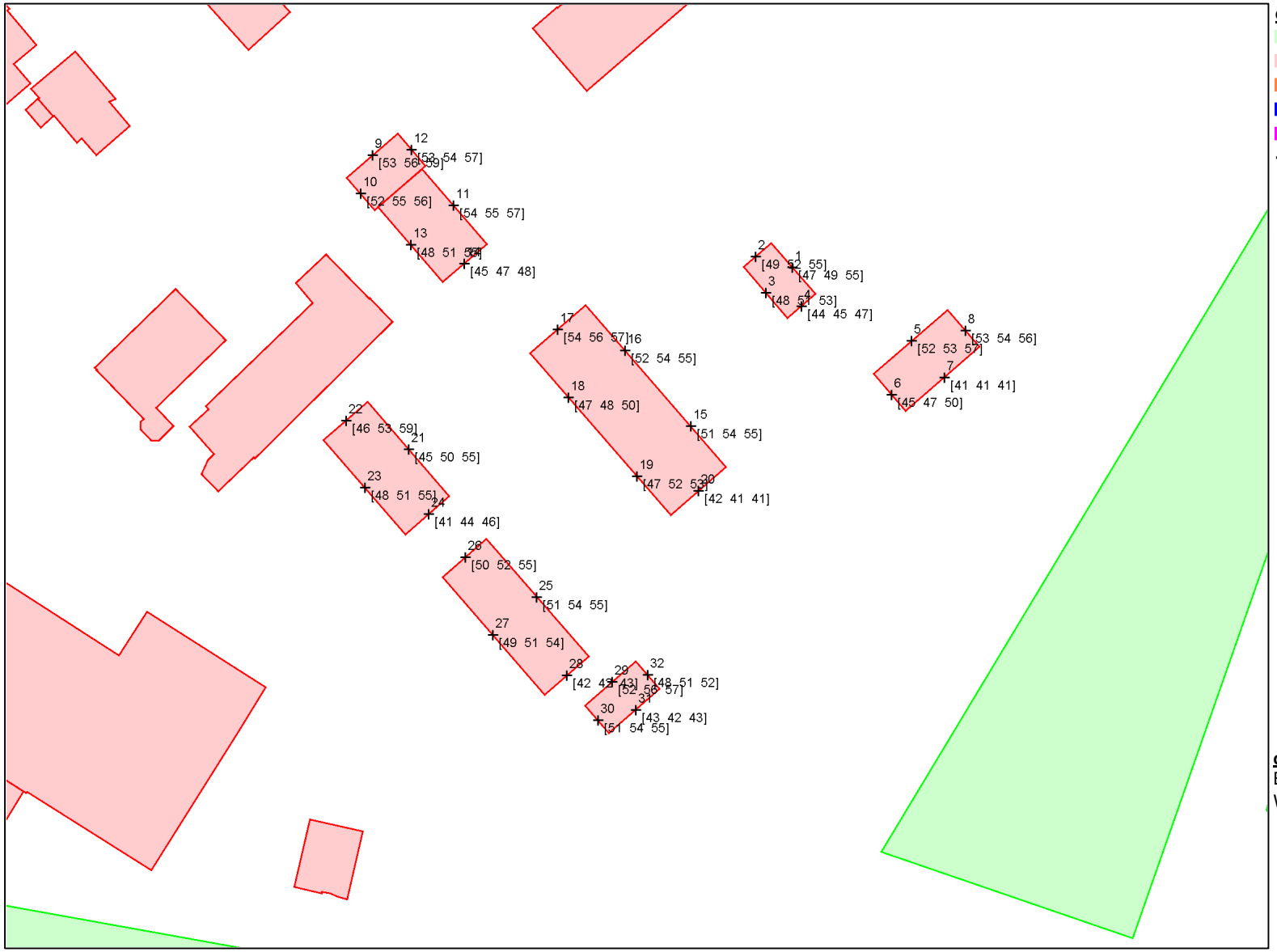
nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	2280	50.0	
2	2547	50.0	
3	8	50.0	
4	2535	50.0	
5	251	100.0	
6	330	100.0	
7	508	100.0	
8	1009	100.0	
9	1264	100.0	
10	681	100.0	
11	387	100.0	
12	434	100.0	

BIJLAGE IIb

Weergave resultaten gezamenlijk geluid

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Bijlage 2b
Weergave resultaten gezamenlijk geluid

WinHavik-Omgevingswet 1.1.1.0 (c) dirActivity-software Gezamenijk_OW [Lden]
m250299.sdb

0 — 100 schaal: 1 : 1000

BIJLAGE III

Verstrekte verkeersgegevens

Verkeersgegevens

Aanvrager: K+ Adviesgroep
Waar: Lagestraat 20 (Niftrik)

Datum: 13 juni 2025

- Aantallen vracht/auto etmaal
- Etmaalintensiteiten werkdag (mvt)
- Omrekenfactor werkdag-weekdag: 0,9
- Bron: Regionaal verkeersmodel Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
- Autonome groei: 2%

Maximumsnelheid:

- Lagestraat 30 km/h (ter hoogte van plangebied)
- Niftriksestraat 60 km/h
- Dorpsstraat 30 km/h
- Maasbandijk 60 km/h

Voor de wegen waar wij geen gegevens over beschikken, zal een inschatting gemaakt moeten worden. Dit aan de hand van het aantal bedrijven/woningen wat aan die wegen liggen.

Etmaalintensiteiten motorvoertuigen basisjaar 2023 en prognosejaar 2033

	1	2	3	4	5
	Gebiedsontsluitingsweg buiten bebouwde kom	Gebiedsontsluitingsweg binnen bebouwde kom	Erftoegangsweg buiten bebouwde kom	Erftoegangsweg binnen bebouwde kom	Snelweg
Omrekenfactor werkdag-weekdag	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Percentage lichte voertuigen dag	92.50%	93.50%	94.60%	95.75%	81.20%
Percentage middelzwaar dag	5.50%	5.00%	4.40%	3.75%	8.70%
Percentage zwaar dag	2.00%	1.50%	1.00%	0.50%	10.10%
Percentage lichte voertuigen avond	94.25%	95.25%	96.05%	96.68%	74.85%
Percentage middelzwaar avond	4.00%	3.50%	3.25%	2.83%	10.60%
Percentage zwaar avond	1.75%	1.25%	0.70%	0.50%	14.55%
Percentage lichte voertuigen nacht	96.00%	97.00%	97.50%	97.60%	68.50%
Percentage middelzwaar nacht	2.50%	2.00%	2.10%	1.90%	12.50%
Percentage zwaar nacht	1.50%	1.00%	0.40%	0.50%	19.00%
Gemiddeld maatgevend uur dag (7-19)	6.60%	6.60%	6.70%	6.70%	6.60%
Gemiddeld maatgevend uur avond (19-23)	3.60%	3.60%	3.70%	3.70%	2.60%
Gemiddeld maatgevend uur nacht (23-7)	0.80%	0.80%	0.60%	0.60%	1.30%
Percentage licht etmaal	93.0%	94.0%	95.0%	96.0%	79.2%
Percentage middelzwaar etmaal	5.1%	4.6%	4.1%	3.5%	9.3%
Percentage zwaar etmaal	1.9%	1.4%	0.9%	0.5%	11.5%

BIJLAGE

Geurrapportage

Postadres:
Boxmeerseweg 9
5835 AB Beugen

+316 14 85 24 54
info@derks-advies.nl
www.derks-advies.nl

kvk 74263552
NL16RABO0322772796
btw NL859829893B01

Geuronderzoek veehouderijen

Lagestraat 20 te Niftrik

Titel:	Bijlage Geurrapportage
Versie:	1.0
Datum:	25 juli 2025
Opsteller:	ing. R.J.M.B. Derks
Opdrachtgever:	ManRO Castiliëstraat 75 6663 NT Lent

Inhoud

1. Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Doelstelling 3
2. Wettelijk kader en beleid 4
2.1 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 4
2.2 Bruidsschat omgevingsplan (Wet geurhinder en veehouderij) 5
2.3 Omgevingsverordening Gelderland 6
2.4 Verordening geurhinder en veehouderij 6
3. Situatie en berekeningen 8
3.1 Uitgangspunten 8
3.2 Vaste afstanden 9
3.3 Voorgrondbelasting 9
3.4 Achtergrondbelasting 9
3.5 Afweging 10
4. Conclusie 13
Bronnen 14
BIJLAGE 1; achtergrondberekening 15

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Lagestraat 20 in Niftrik is momenteel een gemengd agrarisch bedrijf gevestigd, bestaande uit een varkenshouderij, een zoogkoeienbedrijf en een akkerbouwtak. Gezien de ligging van het perceel nabij de dorpskern is verdere ontwikkeling van de veehouderijtak op deze locatie binnen de huidige regelgeving niet mogelijk. In dat kader is gezocht naar een toekomstbestendige herinrichting van het bedrijf.
De keuze is daarbij gevallen op een specialisatie in akkerbouw, waarbij de bestaande veehouderijactiviteiten worden beëindigd. Ter financiering van de sloop en herontwikkeling van het erf, én om bij te dragen aan een logische en ruimtelijk verantwoorde inrichting van de rand van de kern, is een plan ontwikkeld voor woningbouw. Aan de rand van de bebouwde kom is in overleg met de gemeente en op basis van lokale behoefte een voorstel gedaan voor de realisatie van 27 woningen. Dit stedenbouwkundig plan is tot stand gekomen in samenwerking met een architect en afgestemd op de lokale woningvraag binnen Niftrik.

Figuur 1.1: planlocatie woningbouw [pdok]

In het kader van deze planontwikkeling is het noodzakelijk om te toetsen of er ter plaatse van de beoogde woningen sprake zal zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, en of de ontwikkeling geen onevenredige beperking oplevert voor omliggende (agrarische) bedrijven.
Namens ManRO heeft bureau Derks Advies een geuronderzoek uitgevoerd om te beoordelen of de ontwikkeling van woningbouw op de locatie Lagestraat 20 ruimtelijk aanvaardbaar is in relatie tot de geldende geurnormen. Hierbij is met name gekeken naar de ligging van geurcontouren van omliggende veehouderijen ten opzichte van de beoogde

woningbouwlocatie. Vanwege de nabijheid van enkele agrarische bedrijven is het van belang om vast te stellen dat de geurcontouren van deze bedrijven niet over het plangebied reiken, om zodoende zowel het woon- en leefklimaat te waarborgen als de belangen van omliggende ondernemers niet te schaden.

1.2 Doelstelling

ManRO wil onderzocht hebben of het mogelijk is de bestemming te wijzigen en of de geurbelasting ter plaatse niet belemmerend is.

2. Wettelijk kader en beleid

2.1 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Voor bepaalde activiteiten, waaronder het houden van landbouwhuisdieren, is een gemeente verplicht om geurregels op te nemen in het omgevingsplan. De hiervoor geldende instructieregels zijn vastgelegd in paragraaf 5.1.4.6.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Deze regels zijn specifiek van toepassing op geurbelasting door agrarische activiteiten en op de bescherming van zogenoemde geurgevoelige gebouwen.
Binnen de bevoegdheden van het Bkl kan een gemeente in het omgevingsplan maatwerk regelen en een geurnorm opnemen in deelgebieden. Dit is de toelaatbare waarde voor geurbelasting op een geurgevoelig gebouw. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De gemeente kan de door het Rijk vastgestelde standaardwaarde overnemen. Dit mag zonder nadere motivering.
- De gemeente mag afwijken van deze standaardwaarde, mits dit onderbouwd wordt en de afwijkende waarde niet hoger is dan de wettelijke grenswaarde zoals opgenomen in artikel 5.109 van het Bkl. In dat geval geldt de afwijkende waarde als geurnorm.
- Het omgevingsplan moet daarnaast de zogenaamde 50%-regeling bevatten, die van belang is voor bestaande rechten van bedrijven.
- Tot slot moeten ook minimale afstanden worden opgenomen, waaraan bijvoorbeeld nieuwe stallen moeten voldoen bij nieuwbouw.

De geurregelgeving uit het Bkl is gericht op het waarborgen van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Etfal). Dit betekent dat de gemeente bij het vaststellen van geurregels een zorgvuldige afweging moet maken tussen belangen van bedrijven en de bescherming van de gezondheid van inwoners. De gemeente is daarbij verplicht rekening te houden met:

- de lokale situatie, waaronder de bestaande milieubelasting,
- de mogelijke cumulatie van geurhinder, en
- de gevolgen voor de volksgezondheid, zoals voorgeschreven in artikel 2.1, lid 4, en artikel 2.4 van de Omgevingswet.

Geur moet in ruimtelijke afwegingen van twee kanten worden benaderd:

1. Bij het toestaan van nieuwe geurveroorzakende activiteiten nabij bestaande geurgevoelige gebouwen;
2. Bij het toelaten van nieuwe geurgevoelige functies (zoals woningen) nabij bestaande geurbronnen, bijvoorbeeld veehouderijen.

Bij het toelaten van nieuwe geurgevoelige gebouwen is het in de praktijk gebruikelijk te toetsen of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, én of de nieuwe functie bestaande bedrijven niet onevenredig beperkt in hun bedrijfsvoering. Dit principe wordt aangeduid als ‘omgekeerde werking’.
Zolang de gemeente haar omgevingsplan nog niet volledig heeft aangepast aan deze systematiek van de Omgevingswet en het Bkl, wordt nog gebruikgemaakt van de overgangsregels uit de bruidsschat en bestaande gemeentelijke verordeningen. Deze blijven voorlopig van kracht tot het moment dat het omgevingsplan integraal is herzien.

2.2 Bruidsschat omgevingsplan (Wet geurhinder en veehouderij)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft elke gemeente automatisch een omgevingsplan gekregen waarin een groot aantal rijksregels is opgenomen. Deze overgangsregels worden aangeduid als de 'bruidsschat'. Onderdeel daarvan zijn onder meer de geurregels voor veehouderijen, overgenomen uit de voormalige Wet geurhinder en veehouderij (Wgv).
In de voormalige Wgv werd een onderscheid gemaakt tussen diersoorten met en zonder een vastgestelde geuremissiefactor.

- Voor dieren met een geuremissiefactor wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend.
- Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden vaste minimumafstanden tussen het emissiepunt (bijvoorbeeld de luchtuitlaat van een stal) en een geurgevoelig object.

Daarnaast gelden voor alle diersoorten aanvullende afstandseisen tussen de gevel van het dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig gebouw.
De Wgv bood aan het bevoegd gezag – via een gemeentelijke verordening – ruimte om af te wijken van de standaard geurnormen. Daarbij moest rekening worden gehouden met ruimtelijke en milieuhygiënische omstandigheden én de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkeling. Deze mogelijkheid tot gebiedsgericht maatwerk blijft ook onder de Omgevingswet relevant, zij het nu via het omgevingsplan.

Voor dieren met een geuremissiefactor wordt de geurbelasting berekend met het model 'V-Stacks vergunning', op basis van onder andere:

- de geuremissie van het dierverblijf;
- de hoogte en omvang van het emissiepunt;
- de luchtsnelheid bij uitstoot;
- de ligging van het emissiepunt ten opzichte van geurgevoelige objecten.

De uitkomst wordt uitgedrukt in Europese geurunits per kubieke meter lucht (ouE/m^3).

Het beschermingsniveau dat geldt voor geurgevoelige objecten, hangt af van hun ligging:

- binnen of buiten de bebouwde kom, en
- binnen of buiten een door de provincie aangewezen concentratiegebied.

De Wgv definieert een geurgevoelig object als: *"Een gebouw dat bestemd, geschikt en feitelijk gebruikt wordt voor menselijk wonen of verblijf, op permanente of daarmee vergelijkbare basis."*
Van belang is of het geurgevoelig object onderdeel uitmaakt van een (voormalige) veehouderij. Voor objecten die behoren tot een bestaande veehouderij, of tot een na 19 maart 2000 beëindigde veehouderij, geldt uitsluitend de toets aan minimumafstanden – niet de geurbelasting zelf. Datzelfde geldt voor zogenoemde ruimte-voor-ruimtewoningen, zoals bedoeld in artikel 14, lid 2, van de Wgv.

De ligging binnen of buiten de bebouwde kom is bepalend voor de strengheid van de geurnormen. De term 'bebouwde kom' is niet formeel gedefinieerd in de Wgv. In de Memorie van Toelichting wordt echter toegelicht dat de grens van de bebouwde kom niet

wordt bepaald door de verkeersborden (zoals in de Wegenverkeerswet), maar door de aard en structuur van de omgeving.
"Binnen een bebouwde kom is sprake van aaneengesloten bebouwing met overwegend een woon- en verblijffunctie, waarbinnen veel mensen per oppervlakte-eenheid wonen of verblijven."

Volgens jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn bij de afbakening van de bebouwde kom onder andere de aard, omvang en samenhang van het gebied, de functie van de omgeving, en de afstand tot een dorpskern bepalend. Hierdoor kan het voorkomen dat, bij uitbreiding van woningbouw nabij de dorpsrand, de grens van de bebouwde kom in juridische zin opschuift. Dit kan ertoe leiden dat bestaande veehouderijen in de omgeving te maken krijgen met strengere geurnormen, hetgeen relevant is bij het beoordelen van de ruimtelijke inpasbaarheid en ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijven.

2.3 Omgevingsverordening Gelderland

De provincie Gelderland heeft regels opgesteld om geurhinder te beperken en een gezonde leefomgeving te waarborgen. Deze zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening Gelderland en de Beleidsregel geur voor milieubelastende activiteiten niet-veehouderijen Gelderland 2024.
De Omgevingsverordening bevat algemene regels voor een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving, waaronder bepalingen over geur. De beleidsregel richt zich specifiek op geurhinder van niet-agrarische bedrijven, zoals industrie of horeca. Deze wordt toegepast bij vergunningverlening, en biedt duidelijke beoordelingskaders om geurhinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken.
Voor veehouderijen hanteert de provincie zelf géén normen. Het geurbeleid voor agrarische bedrijven is bewust overgelaten aan de gemeenten, die in hun omgevingsplannen eigen regels moeten opnemen, afgestemd op de lokale situatie en binnen de kaders van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

2.4 Verordening geurhinder en veehouderij

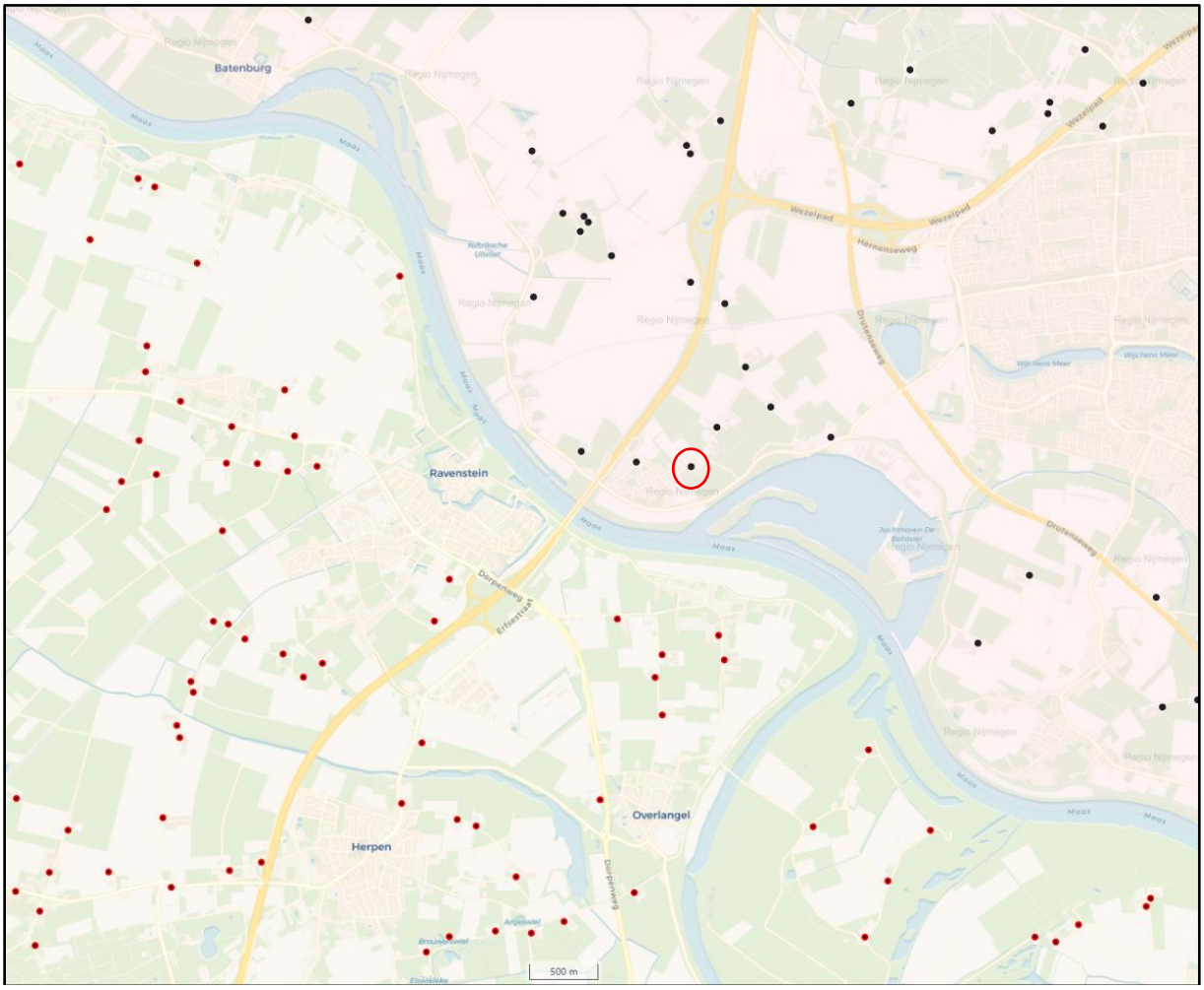
De gemeenteraad kan in een verordening een andere waarde of afstand stellen dan de wettelijke waarden en afstanden van artikel 3 en 4 van de voormalige Wgv. Deze bevoegdheid staat in artikel 6 Wgv. Totdat dit in het omgevingsplan is geregeld wordt teruggevallen op deze verordening. De basis van een verordening is een gemeentelijke visie. Met zo'n gebiedsvisie, stelt de gemeenteraad eigen maximaal toegestane waarden en afstanden in de verordening vast. Daarmee bepaalt ze de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen én de verwachte geurhinder voor de geurgevoelige objecten.
Met een geurverordening is het mogelijk om ter plaatste van bepaalde gebieden minder strenge geurnormen te hanteren. Bijvoorbeeld bij woningbouwontwikkelingen die op de rand van het woongebied en het buitengebied liggen. Hiermee wordt woningbouwuitbreiding niet op slot gezet en hoeven de veehouderijen niet beperkt te worden. De gemeente Wijchen heeft geen geurverordening. Daarom gelden de standaardnormen uit de voormalige Wgv.

De Wgv is van toepassing op dierenverblijven. Een geurverordening kan daarom alleen afwijken van de geurnormen voor dierenverblijven toestaan. Voor andere geurbronnen, zoals mestplaten en mestbassins blijven de afstanden van het Bkl van belang.
Meer informatie over de geurverordening staat in de Handreiking Wgv.

3. Situatie en berekeningen

3.1 Uitgangspunten

Bij het berekenen van de voor- en achtergrondbelasting ter plaatse 25 juli 2025 van de gemeente Wijchen en Oss is gebruik gemaakt van de Kernregistratie Dierverblijven (KRD). Hierin worden gegevens uit de vergunningen en meldingen van veehouderijbedrijven geregistreerd en kunnen databases met actuele diergegevens en bijbehorende geuremissie worden betrokken. In het "V-Stacks gebiedsvisie" outputbestand is een selectie gemaakt van bedrijven met odour units.
Hiermee zijn binnen een straal van 4 km alle omliggende bedrijven betrokken. Het KRD-bestand wordt door de gemeenten ingevoerd en bevat de meest recente vergunningen en de geurbelasting kan hier vanuit het zwaartepunt van het bedrijf worden bepaald.
In totaal zijn dit 54 veehouderijbedrijven waar (tevens) dieren worden gehouden die om te reken zijn naar odour units.

Figuur 2.1: KRD bestand met bedrijven en planlocatie rood omcirkeld [provincie Gelderland]

3.2 Vaste afstanden

Naast geurnormen stelt het Bkl in § 5.1.4.6.3 ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in bijlage V van de Omgevingsregeling geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.
De Wgv gaf gemeenten de mogelijkheid de standaardnormen aan te passen middels een gemeentelijke verordening. Nu kan dit geregeld worden in het Omgevingsplan.

Daarnaast moet de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

Binnen een afstand van 100 meter van het plangebied zijn geen veehouderijen gevestigd, daarom zijn de contouren met de vast afstand verder niet in beeld gebracht.

3.3 Voorgrondbelasting

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in bijlage V van de Omgevingsregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten bij een andere veehouderij en objecten die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 5.110, van het Bkl).

Omdat er in de directe nabijheid van de planlocatie geen bedrijven zijn die een geurcontour hebben die nabij het gebied komt is geen berekening van de voorgrondgeurbelasting bepaald.

3.4 Achtergrondbelasting

Bij het bepalen van de geurcontour in het omgevingsplan, is niet alleen de geurcontour van een individueel bedrijf van belang. Er kan ook sprake zijn van cumulatie van geurhinder als in de omgeving meerdere veehouderijen zijn gevestigd (achtergrondbelasting).
Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. De geurbelasting die wordt veroorzaakt door de voor een geurgevoelig object meest dominante veehouderij is de voorgrondbelasting. De veehouderij die de voorgrondbelasting veroorzaakt, wordt ook meegenomen bij het berekenen van de achtergrondbelasting.

Bij de berekening van de achtergrondbelasting is een grid van 4 bij 4 km gehanteerd rond de planlocatie aangehouden met een rekennauwkeurigheid van 20%, een berekende ruwheid en

automatisch gegenereerde meteostation. In bijlage 1 is de achtergrondgeurberekening toegevoegd.

Tabel 3.1: V-stacks vergunning berekende achtergrondbelasting

Volgnr.	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting	kenmerk
1001	174902	423102	nb	4,34	zuidoosthoek
1002	174995	423190	nb	4,30	noordoosthoek
1003	174892	423228	nb	4,30	noordwesthoek
1004	174846	423149	nb	4,35	zuidwesthoek

De achtergrondgeurbelasting is primair bepalend voor de weging van een acceptabel woon- en leefklimaat. Voor de weging zijn diverse methodieken toepasbaar zoals weergegeven in de bijlagen van de Handreiking bij de voormalige Wet geurhinder en veehouderij.

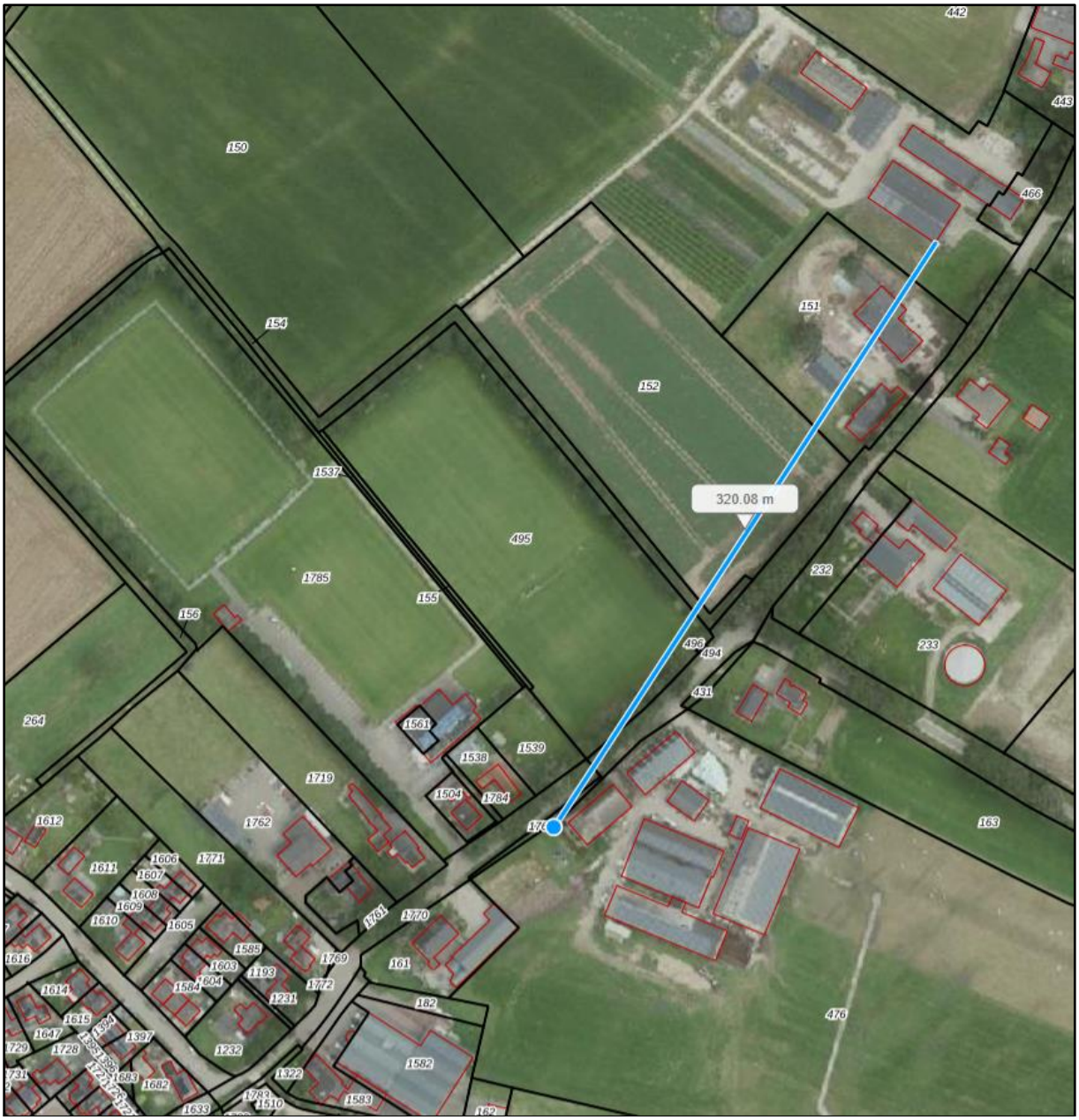
3.5 Afweging

Bij het mogelijk maken van geurgevoelige objecten moet rekening worden gehouden met de uitbreidingsruimte die een veehouderij heeft op basis van het geldende omgevingsplan. Deze verplichting komt voort uit jurisprudentie. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties betreft het afwegen van belangen. Bij het opstellen van het omgevingsplan moet in ogenschouw worden genomen dat iemand niet onevenredig in zijn belangen wordt geschaad.

Uitgangspunt bij het beoordelen van de belangen van de veehouderij zijn de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsvlak in het omgevingsplan. Toetsing vindt daarom niet plaats bij de feitelijke emissiepunten, maar het emissiepunt wordt op de rand van het bouwvlak gelegd.
Als dit leidt tot een knelpunt, dan moet worden beoordeeld of een veehouderij daadwerkelijk wordt belemmerd. Mogelijk zijn er voldoende andere mogelijkheden binnen het bouwvlak en is er geen sprake van onaanvaardbare belemmeringen voor het bedrijf.

Het is niet noodzakelijk om uit te gaan van onbeperkte ontwikkelingsmogelijkheden van elke veehouderij. Dit is een keuze van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet een belangenafweging maken. Het is mogelijk dat de feitelijke situatie zodanig is, dat het niet te verwachten is dat een bedrijf nog zal uitbreiden. Feitelijke, lokale of persoonlijke omstandigheden kunnen worden betrokken bij deze belangenafweging.

In onderhavige situatie zijn in de nabijheid van de planlocatie geen bedrijven met dieren die niet om te rekenen zijn naar odour units. De afstand tussen de dichtstbijgelegen stal aan de Lagestraat 35 en de projectlocatie bedraagt 320 meter en is daarmee op ruim voldoende afstand gesitueerd. In de figuur hieronder is dit weergegeven.

Figuur 2.2: Stallen van het noordelijk gelegen bedrijf aan de Lagestraat 35 [pdok.nl]

Nu de voorgrondgeurbelasting niet bepalend is in deze situatie is het bepalen van een aanvaardbaar woon- en leefniveau nog van belang. In eerste instantie wordt hierbij uitgegaan van de achtergrondbelasting. Uitzondering hierbij is als de voorgrondbelasting meer dan de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. In dat geval is de vuistregel dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de mate van hinder.

Voor het bepalen van de geurbelasting versus geurhinder is bijlage 6 en 7 bij de handreiking van de Wgv geschreven. In bijlage 6 kan met de voor- en achtergrondbelasting de geurhinderpercentages worden bepaald**.** Deze wordt berekent met de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgrondbelasting). Hierin staan voor concentratiegebied en het niet-concentratiegebied onderscheidenlijk de percentages in tabelvorm. In onderhavige

situatie is sprake van een niet-concentratiegebied en komt de berekende maximale achtergrondbelasting met een berekende 4,35 ou_E/m^3 op 11% kans op hinder[1].

Uiteindelijk is het aan de gemeenteraad om te bepalen wat een acceptabel hinderniveau is. Hiervoor zijn in bijlage 7 bij de Handreiking bij de Wgv, thans opgenomen als "grenswaarden geur in het omgevingsplan" door IPLO, enkele methoden aangereikt. De gemeenteraad van Wijchen heeft geen geurgebiedsvisie als ijkpunten voor de vaststelling van het acceptabel geurniveau in een gebied vastgesteld.
Nu het Bkl de gemeenteraad de mogelijkheid geeft de geurnorm te verhogen binnen de bebouwingscontour (bebouwde kom) tot 8 ou_E/m^3 wat staat voor 17% kans op geurgehinderden is een belasting van 11% een goed afweegbaar percentage. Dit sluit ook aan bij de vierde methode van afwegen in bijlage 7 van de handreiking. De beleving van wonen aan de rand van een dorp tussen de agrarische bedrijven maakt de geurgevoeligheid ook anders. Dat wil zeggen dat dit als acceptabel woon- en verblijfsklimaat gewaardeerd kan worden.

De planlocatie voor de woningbouw is gelegen in een (toekomstige) bebouwingscontour. In onderhavige situatie blijft de achtergrondbelasting beneden de 8 ou_E/m^3 zoals hiervoor beschreven. De achtergrondbelasting is daarmee acceptabel met een redelijk goede milieukwaliteit.

[1] Een geurhinderpercentage van 11% betekent dat 11% van de inwoners in een telefonische enquête heeft aangegeven '*soms of vaak last van geur van stallen van veehouderijen*' te ondervinden.

4. Conclusie

ManRO heeft verzocht te onderzoeken of het mogelijk is de bestemming te wijzigen en of hierbij de geurbelasting ter plaatse niet belemmerend is. Hierbij is in relatie tot de zogenaamde 'omgekeerde werking' de volgende vraagstelling bepalend:

- is er sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de geurgevoelige objecten en
- worden omliggende bedrijven niet onevenredig in hun belangen wordt geschaad.

Om deze tweeledige vraag te beantwoorden zijn in de voorgaande hoofdstukken berekeningen en afwegingen gemaakt rond geur, waaruit blijkt dat de omliggende veehouderijbedrijven niet worden belemmerd in hun bedrijfsvoering, omdat de projectlocatie voor woningbouw ruim buiten de hindercontouren van de bedrijven blijven.

Voor de beantwoording van het eerste deel van de vraagstelling is het in eerste instantie aan de gemeente om te bepalen wat een acceptabel woon- en leefklimaat is. De gemeente heeft dit zelf niet vastgelegd in een geurgebiedsvisie, daarom is een afweging gemaakt op basis van de beleidsruimte die gemeente door de wetgever is gegeven. Hierin wordt aangenomen dat een achtergrondbelasting van 8 ou_E/m^3 (17% kans op hinder) voor een te ontwikkelen bebouwingscontour aanvaardbaar is voor geurgevoelige objecten. Met de berekende 4,30 - 4,35 ou_E/m^3 (11%) als achtergrondbelasting wordt hieraan voldaan. De achtergrondbelasting is daarmee acceptabel met een redelijk goede milieukwaliteit.

Samenvattend kan dus worden gesteld dat het omgevingsplan voor woningbouw op de planlocatie Lagestraat 20 te Niftrik mogelijk is, omdat het een aanvaardbaar woon- en leefklimaat heeft en omliggende bedrijven niet zal belemmeren in hun bedrijfsvoering.

Bronnen

- Agentschap NL; Gebruikershandleiding V-Stacks gebied, 26 april 2010;
- Gemeente Wijchen; Omgevingsplan 'Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014', geconsolideerd 23 februari 2015;
- IPLO; https://iplo.nl/thema/toepassing-regels-praktijk/veehouderijen/geur-veehouderijen/, geraadpleegd 25 juli 2025;
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu; Gebruikershandleiding V-Stacks vergunning, mei 2017;
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer; Wet geurhinder en veehouderij, oktober 2006;
- Provincie Gelderland: Beleidsregel geur voor milieubelastende activiteiten niet-veehouderijen Gelderland 2024, vastgesteld 27 maart 2025;
- Provincie Gelderland; https://krd.igoview.nl/main, geraadpleegd 26 juli 2025;
- Provincie Gelderland; Omgevingsverordening Gelderland, vastgesteld 25 april 2025;
- Publieke Dienstverlening op de Kaart; http://pdokviewer.pdok.nl/, geraadpleegd 25 juli 2025;
- Ruimtelijkeplannen; http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/omgevingsplannen, geraadpleegd 25 juli 2025;
- SenterNovem; Gebruikershandleiding V-Stacks gebied, herziening hoofdstuk 6, 23 mei 2007;
- SenterNovem; Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, Aanvulling: Bijlage 6 en 7, 1 mei 2007;
- SenterNovem; Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij, Aanvulling: Paragraaf 3.4 Beoordeling ruimtelijke ordeningsplannen, 23 mei 2007.

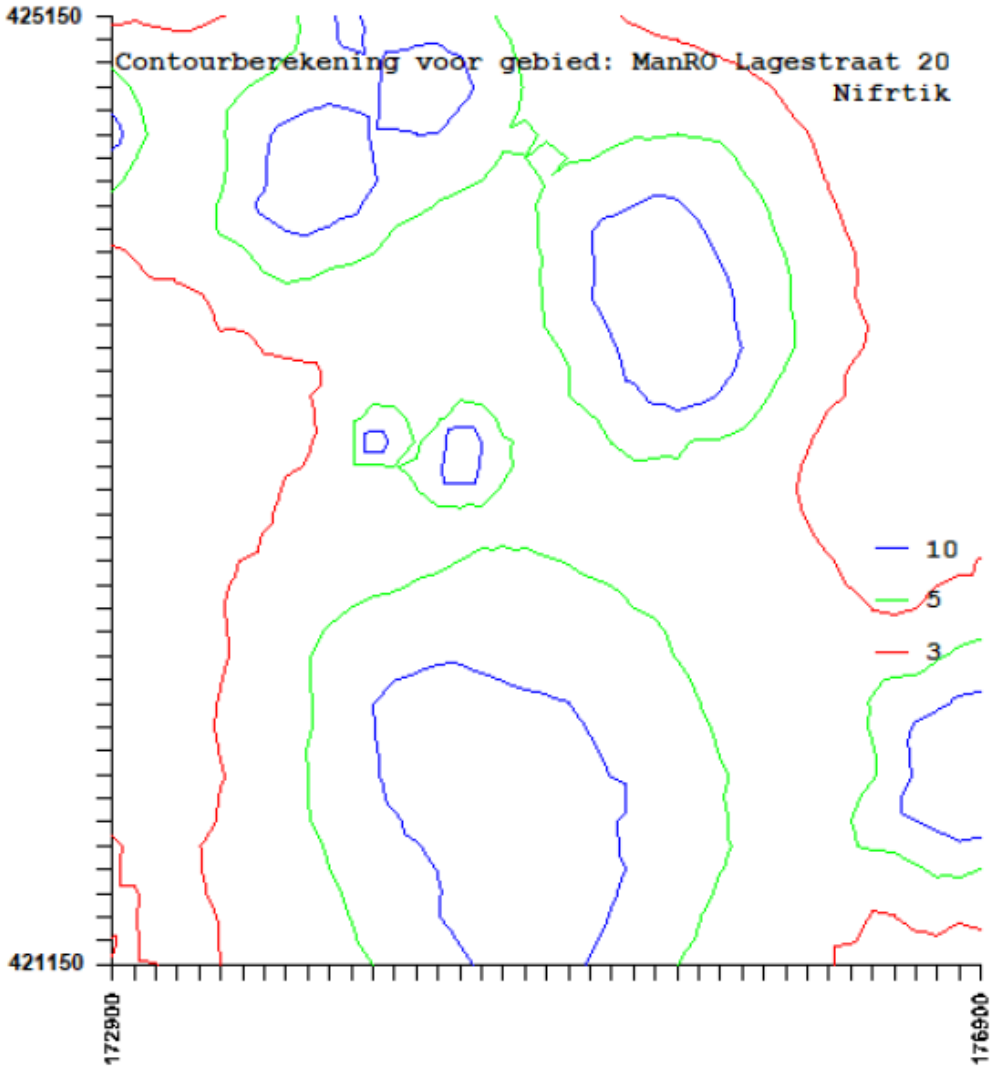
BIJLAGE 1; achtergrondberekening

Naam van de berekening: geur achtergrond
Gemaakt op: 7-26-2025 9:50:58
Rekentijd : 0:34:13
Naam van het gebied: ManRO Lagestraat 20 Nifrtik

Berekende ruwheid: 0,16 m
Meteo station: Nvt
Rekenuren: 20

Bronbestand: D:\ManRO\Lagestraat 20 Niftrik\Vstacks\input\Bronnen_V-Stacks-
Receptorbestand: D:\ManRO\Lagestraat 20 Niftrik\Vstacks\input\receptorpunten.Resultaten weggeschreven in: D:\ManRO\Lagestraat 20 Niftrik\Vstacks\output

Rasterpunt linksonder x: 172900 m
Rasterpunt linksonder y: 421150 m
Gebied lengte (x): 4000 m , Aantal gridpunten: 41
Gebied breedte (y): 4000 m , Aantal gridpunten: 41

IDNR	X	Y	EP-hoogte	gemgebhoogte	EP-diameter	EP-uittree	Evergund	EmaxVergun	Gemeente	Adres
1001	177442	425818	6	6	0,5	4	17800	17800	Wijchen	Achterloseweg 33 6604KC Wijchen
1002	171182	421384	3,80	3,70	0,45	4,00	2185,00	2185,00	Oss	Beemdenweg 1 5373NJ Herpen
1003	171158	421436	7,00	5,00	0,80	4,00	13747,20	13747,20	Oss	Beemdenweg 1 5373NJ Herpen
1004	171181	421438	2,80	3,40	1,00	1,61	7824,60	7824,60	Oss	Beemdenweg 1 5373NJ Herpen
1005	171181	421438	2,80	3,40	1,00	1,61	5538,40	5538,40	Oss	Beemdenweg 1 5373NJ Herpen
1006	171109	421458	6,20	4,70	1,00	1,15	14630,40	14630,40	Oss	Beemdenweg 1 5373NJ Herpen
1007	171170	420671	5,00	6,00	0,50	4,00	157840,40	157840,40	Oss	Beemdenweg 2B 5373NK Herpen
1008	171338	421616	5,00	6,00	0,50	4,00	97,40	97,40	Oss	Beemdenweg 4 5358NH Huisseling
1009	171162	420106	5,00	6,00	0,50	4,00	110,26	110,26	Oss	Berghemseweg 11 5373KG Herpen
1010	171432	422108	5,00	6,00	0,50	4,00	1922,40	1922,40	Oss	Beving 1 5358NE Huisseling
1011	176996	426811	6	6	0,5	4	156	156	Wijchen	Broekstraat 39 6615AD Leur
1012	173153	422396	5,00	6,00	0,50	4,00	78,00	78,00	Oss	Daalderstraatje 4 5358NS Huisseling
1013	171767	423276	5,00	4,40	0,50	4,00	23,40	23,40	Oss	De Rijt 12 5352KC Deursen-Dennenburg
1014	171568	423199	5,00	6,00	0,50	4,00	51086,00	51086,00	Oss	De Rijt 1A 5352KC Deursen-Dennenburg
1015	171578	423503	5,00	6,00	0,50	4,00	308,70	308,70	Oss	Dorpenweg 27 5352LB Deursen-Dennenburg
1016	174519	423289	6	6	0,5	4	12344,2	12344,2	Wijchen	Dorpsstraat 21 6606AC Niftrik
1017	172378	419341	5,00	6,00	0,50	4,00	510,30	510,30	Oss	Erfdijk 18 5373KV Herpen
1018	174917	425517	6	6	0,5	4	8508,4	8508,4	Wijchen	Flerdeweg 1 A 6615AP Leur
1019	174940	426944	6	6	0,5	4	111,9	111,9	Wijchen	Flerdeweg 11 6616BG Hernen
1020	173486	419905	5,00	6,00	0,50	4,00	534,00	534,00	Oss	Hamelspoelweg 6 5373LE Herpen
1021	176936	421877	4,2	4,8	0,5	4	6657,2	6657,2	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1022	176942	421890	4	3,7	1,2	4,06	2206,11	2206,11	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1023	176942	421890	4	3,7	1,2	4,06	1012,77	1012,77	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1024	176967	421895	3,4	3,5	0,35	4	2120,4	2120,4	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1025	176890	421905	7	4,9	1,5	5,76	14610,96	14610,96	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1026	176858	421913	7	6,5	2,41	4,96	42504	42504	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij
1027	176819	421949	7	5	2,53	5,11	45540	45540	Wijchen	Herreweg 3 6613AN Balgoij

1028	171948	421916	5,00	6,00	0,50	4,00	15419,20	15419,20	Oss	Heuveleindstraat 4 5358NJ Huisseling
1029	171700	422013	5,00	6,00	0,50	4,00	42418,90	42418,90	Oss	Heuveleindstraat 8 5358NJ Huisseling
1030	172029	419224	5,00	6,00	0,50	4,00	4058,40	4058,40	Oss	Heuvelstraat 7 5373KT Herpen
1031	176160	419868	5,00	6,00	0,50	4,00	75,20	75,20	Oss	Hoogveldsestraat 1 5359NA Keent
1032	176627	420629	5,00	6,00	0,50	4,00	31,20	31,20	Oss	Hoogveldsestraat 17 5359NA Keent
1033	176302	420251	5,00	6,00	0,50	4,00	890,00	890,00	Oss	Hoogveldsestraat 7 5359NA Keent
1034	173970	425090	6	6	0,5	4	7511,4	7511,4	Wijchen	Jan Steegweg 1 6634KH Batenburg
1035	174437	421976	4,30	4,40	3,30	1,29	16459,20	16459,20	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1036	174448	421977	7,50	4,40	1,60	5,61	16459,20	16459,20	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1037	174459	421979	4,30	4,40	3,30	1,16	14833,60	14833,60	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1038	174423	422046	6,80	3,70	1,60	4,21	9754,70	9754,70	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1039	174447	422054	4,30	3,70	1,60	2,91	1542,75	1542,75	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1040	174447	422054	4,30	3,70	1,60	2,91	2306,10	2306,10	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1041	174462	422109	3,60	3,90	2,00	0,88	3280,20	3280,20	Oss	Kalfsheuvel 9 5356ND Neerloon
1042	175798	420582	1,50	1,50	0,50	0,40	117,00	117,00	Oss	Kapelstraat 6 5359ND KEENT
1043	175771	420593	1,50	1,50	0,50	0,40	195,00	195,00	Oss	Kapelstraat 6 5359ND KEENT
1044	175807	420613	1,50	1,50	0,50	0,40	1744,40	1744,40	Oss	Kapelstraat 6 5359ND KEENT
1045	172060	423468	5,00	6,00	0,50	4,00	16100,00	16100,00	Oss	Laagstraat 2 5352LM Deursen-Dennenburg
1046	171236	423705	5,00	6,00	0,50	4,00	5999,07	5999,07	Oss	Laagstraat 58 5352LM Deursen-Dennenburg
1047	174949	423204	6	6	0,5	4	23722,8	23722,8	Wijchen	Lagestraat 20 6606AB Niftrik
1048	175493	423663	6,3	5,3	0,45	4	1560	1560	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1049	175515	423674	3,6	3,6	0,45	4	4290	4290	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1050	175475	423675	4,2	3,4	0,35	4	334,8	334,8	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1051	175501	423679	3,6	3,6	0,45	4	1591,2	1591,2	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1052	175490	423687	4,4	4	0,35	4	1116	1116	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1053	175532	423696	5,4	4,3	0,73	3,37	3315	3315	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1054	175510	423706	4,7	4	0,45	4	3665,2	3665,2	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1055	175496	423717	7	5,1	1,18	4,51	3167,78	3167,78	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1056	175508	423730	7	5,1	1,4	4,62	10929,6	10929,6	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik

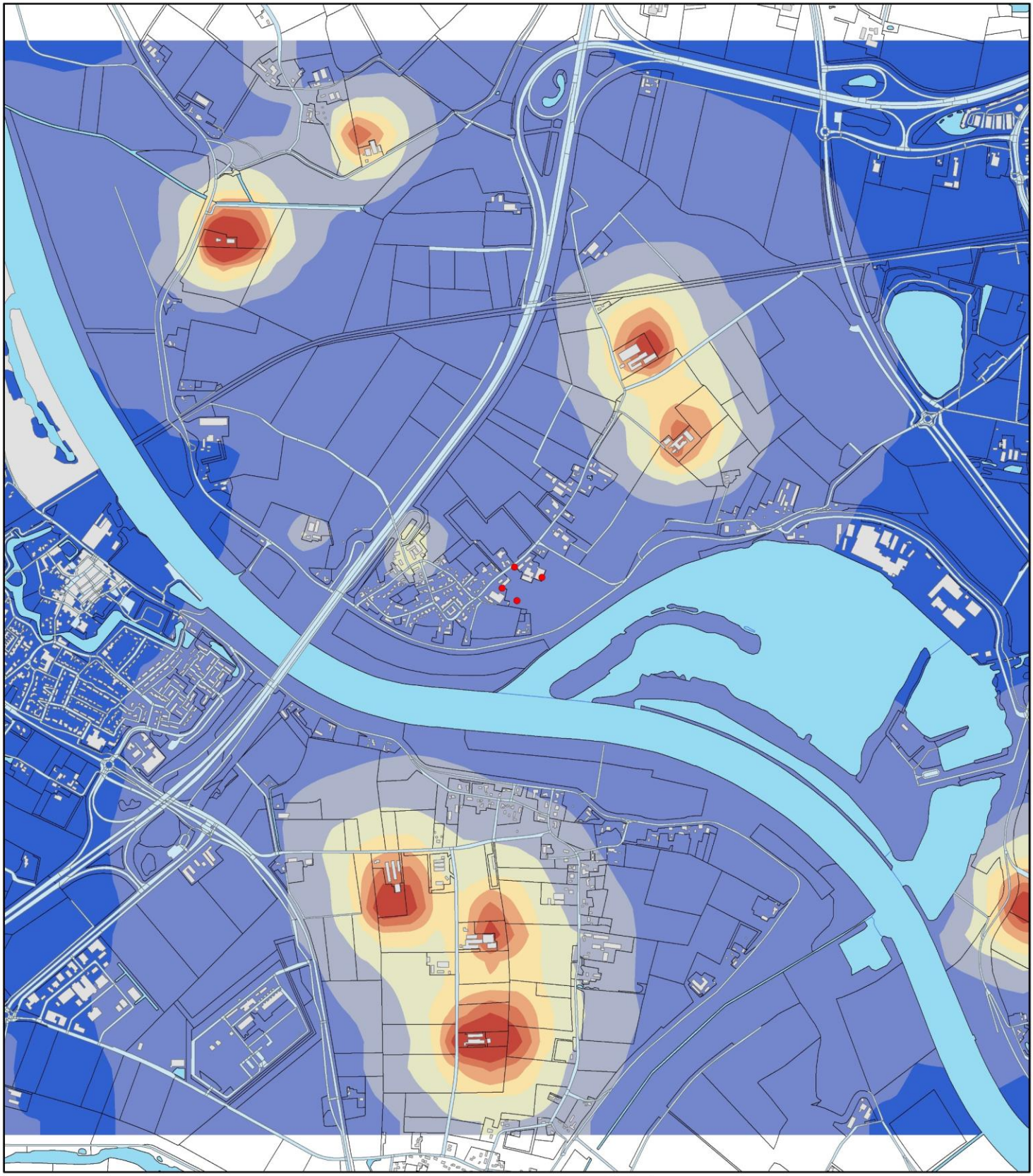
1057	175525	423735	7	4,9	2,32	3,68	23756,7	23756,7	Wijchen	Lagestraat 46 6606KC Niftrik
1058	175335	423966	3,8	3,5	0,5	4	1317,6	1317,6	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1059	175338	423999	5,2	3,3	0,5	4	2143,33	2143,33	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1060	175372	424000	7	4,7	1,4	1,89	4957,2	4957,2	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1061	175408	424006	4,7	5,6	0,5	4	5580	5580	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1062	175385	424035	3	3,3	1	0,58	8280	8280	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1063	175359	424052	6	5	1	4	29946	29946	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1064	175388	424087	7,6	5,6	1	1,06	7359,99	7359,99	Wijchen	Lagestraat 48 6606KC Niftrik
1065	173769	425464	6	6	0,5	4	6440	6440	Wijchen	Liendensestraat 4 6634KG Batenburg
1066	173769	425464	6	6	0,5	4	6425,3	6425,3	Wijchen	Liendensestraat 4 6634KG Batenburg
1067	175164	421850	5,00	6,00	0,50	4,00	2136,00	2136,00	Oss	Loonsestraat 15 5356PB Neerloon
1068	177307	422455	6	6	0,5	4	2136	2136	Wijchen	Luumpt 10 6613AP Balgoij
1069	174141	423370	6	6	0,5	4	6440	6440	Wijchen	Maasbandijk 56 6606KE Niftrik
1070	174141	423370	6	6	0,5	4	312	312	Wijchen	Maasbandijk 56 6606KE Niftrik
1071	173828	424452	6	6	0,5	4	60611,5	60611,5	Wijchen	Maasbandijk 82 6606KE Niftrik
1072	172769	424604	3,00	2,10	0,60	10,00	2397,30	2397,30	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1073	172762	424619	3,00	4,50	0,60	1,12	6037,50	6037,50	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1074	172773	424625	4,50	3,40	0,40	4,00	2784,60	2784,60	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1075	172781	424629	3,00	3,40	0,50	10,00	2170,50	2170,50	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1076	172799	424636	1,50	1,50	0,50	0,40	117,00	117,00	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1077	172748	424637	3,00	4,50	0,60	1,12	6037,50	6037,50	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1078	172727	424641	3,00	3,10	1,30	2,60	1400,70	1400,70	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1079	172737	424649	3,00	3,10	0,60	2,60	1416,80	1416,80	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1080	172748	424657	3,00	3,10	0,60	2,60	1416,80	1416,80	Oss	Maasdijk 63 5355KA Neerlangel
1081	171809	420397	5,00	6,00	0,50	4,00	1036,00	1036,00	Oss	Mergental 2 5373LK Herpen
1082	174857	424576	6	6	0,5	4	1708,8	1708,8	Wijchen	Nieuwe Lagestraat 3 6606KH Niftrik
1083	176160	421152	5,00	6,00	0,50	4,00	117,00	117,00	Oss	Oude Maasweg 5 5359NC Keent
1084	178689	422190	6	6	0,5	4	33261	33261	Wijchen	Rijdtsestraat 20 6603LE Wijchen
1085	174382	424791	3,2	3,3	0,5	4	2783	2783	Wijchen	Ruffelseweg 1 6634KK Batenburg

1086	174327	424822	8,5	5,3	4,62	0,9	22352	22352	Wijchen	Ruffelseweg 1 6634KK Batenburg
1087	171064	425163	3,30	4,80	3,10	1,10	12395,20	12395,20	Oss	Sint Laurensstraat 17 5353KK Dieden
1088	171047	425196	7,20	4,80	0,50	4,00	28704,00	28704,00	Oss	Sint Laurensstraat 17 5353KK Dieden
1089	172867	420793	5,00	6,00	0,50	4,00	3,40	3,40	Oss	St. Sebastianusstraat 3 5373AC Herpen
1090	178334	422304	6	6	0,5	4	4918,5	4918,5	Wijchen	Torenstraat 28 6613AB Balgoij
1091	176489	426088	6	6	0,5	4	747,6	747,6	Wijchen	van Balverenlaan 6 6615AH Leur
1092	174825	421446	5,90	5,40	3,50	1,06	20726,40	20726,40	Oss	Vlierbosstraat 1 5357PP Overlangel
1093	174743	421448	4,20	3,70	0,50	4,00	28956,00	28956,00	Oss	Vlierbosstraat 1 5357PP Overlangel
1094	174747	421471	3,10	3,50	0,50	4,00	8737,60	8737,60	Oss	Vlierbosstraat 1 5357PP Overlangel
1095	174824	421472	5,90	5,40	3,70	1,15	20726,40	20726,40	Oss	Vlierbosstraat 1 5357PP Overlangel
1096	174616	421712	1,50	1,50	0,50	0,40	234,00	234,00	Oss	Vlierbosstraat 12 5356PA Neerloon
1097	174585	421722	1,50	1,50	0,50	0,40	187,20	187,20	Oss	Vlierbosstraat 12 5356PA Neerloon
1098	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	8901,00	8901,00	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1099	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	4411,80	4411,80	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1100	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	16256,00	16256,00	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1101	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	329,60	329,60	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1102	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	1483,20	1483,20	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1103	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	1514,10	1514,10	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1104	174814	421838	7,20	5,50	2,99	3,93	1239,80	1239,80	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1105	174814	421877	9,50	6,50	4,46	0,92	21132,80	21132,80	Oss	Vlierbosstraat 9 5356PA Neerloon
1106	178258	421472	6	6	0,5	4	62879,8	62879,8	Wijchen	Wegelaar 1 6613AZ Balgoij
1107	178549	421521	1,5	6,7	0,5	0,4	6230	6230	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1108	178533	421546	5,4	5,2	0,7	4,38	2232	2232	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1109	178562	421546	4,8	6,1	0,63	3,49	1450,8	1450,8	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1110	178561	421553	9,4	6,1	0,7	1,92	976,5	976,5	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1111	178544	421575	6,6	4,3	1,39	6,2	7257,6	7257,6	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1112	178544	421575	6,6	4,3	1,39	6,2	7560	7560	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1113	178571	421595	4,1	2,8	0,7	4	4665,6	4665,6	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1114	178532	421615	6,8	6,9	0,61	4	10878,8	10878,8	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij

1115	178576	421615	8,1	6,9	0,9	4	10827,3	10827,3	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1116	178596	421652	5,6	5,6	0,5	0,4	1744,4	1744,4	Wijchen	Wegelaar 9 6613AZ Balgoij
1117	178135	425983	6	6	0,5	4	3942,3	3942,3	Wijchen	Wezelsebergweg 21 6604AD Wijchen
1118	173192	420644	5,00	6,00	0,50	4,00	223,15	223,15	Oss	Wooijstraat 4 5373LB Herpen
1119	173650	420319	5,00	6,00	0,50	4,00	41086,00	41086,00	Oss	Wooijstraat 9 5373LB Herpen

Betekenis tabeltermen

BronID = stalnummering van bedrijf
EP_hoogte = emissiepunthoogte
GemGebhoogte = gemiddelde gebouwhoogte
EP_Diam = binnendiameter emissiepunt
EP_uittr snelh = uittredesnelheid emissiepunt
E_Aanvraag = vergunde geuremissie in ou_E/s

Legenda

- receptorpunten

achtergrondgeurbelasting

milieukwaliteit GGD

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

derks | advies

Project: Lagestraat 20 Niftrik

ManRO
Castiliëstraat 75
6663 NT LENT
t. 06 40 53 47 06
e. info@manders-advies.nl
w. www.manders-advies.nl

Boxmeerseweg 9
5835 AB Beugen

+316 14 85 24 54
info@derks-advies.nl
www.derks-advies.nl

d.d. 26-07-2025
schaal: 1:20.000

derks | *advies*

omgevingsveiligheid
& risicoanalyse

Adviesgroep AVIV BV
Piet Heinstraat 12
7511 JE Enschede

Externe veiligheid / Woningbouw
Lagestraat in Niftrik

Project 256098
Datum 14 november 2025

Externe veiligheid / Woningbouw
Lagestraat in Niftrik

Project	256098
Datum	14 november 2025
Auteur	R.J.J. Fiering
Review	A.J.H. Schulenberg
Versie nr.	2
Opdrachtgever	ManRO Castilliëstraat 75 6663 NT Lent

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Normstelling externe veiligheid 5
2.1 Plaatsgebonden risico 6
2.2 Aandachtsgebied 6
2.3 Voorschriftengebied 7
2.4 Omgevingsplan 8

3 Uitgangspunten beoordeling 9
3.1 Planbeschrijving 9
3.2 Transportroutes 10
3.3 Aardgasbuisleidingen 10

4 EV beoordeling 12
4.1 Plaatsgebonden risico 12
4.2 Brandaandachtsgebied 12
4.3 Groepsrisico 14
4.4 Belemmeringengebied 17

5 Beschouwing groepsrisico 18
5.1 Algemeen 18
5.2 Planontwikkeling 18
5.3 Beperkte verantwoording groepsrisico 20

6 Conclusies 21

Referenties 22

Bijlage 2 Carola rapportage 25

1 Inleiding

Er bestaan plannen voor het herbestemmen van het terrein aan de Lagestraat 20 in Niftrik. De bestaande veehouderij overweegt tot beëindiging over te gaan. De beëindiging is mogelijk, indien een passende herbestemming mogelijk wordt gemaakt voor de gronden en het bedrijf. In een voorlopige planopzet worden circa 25 woningen gerealiseerd. Het plangebied ligt in het brandaandachtsgebied van meerdere hogedruk aardgasleidingen. Op grotere afstand bevinden zich de A50 en de Maas waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Figuur 1 geeft de voorlopige planindeling weer.

Figuur 1. (Voorlopige) planindeling woningontwikkeling te Niftrik

Een onderzoek externe veiligheid is daarom gewenst. In deze rapportage worden de conclusies van dit onderzoek gepresenteerd.

2 Normstelling externe veiligheid

Milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee doordat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving van een risicobron met gevaarlijke stoffen wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV).

Vanaf 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Onder de Omgevingswet worden de externe veiligheidsrisico's beoordeeld op basis van een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR). Het PR is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die continu op één plek aanwezig is als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. In het kader van het groepsrisico moet binnen aandachtsgebieden rekening gehouden worden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval.

De Omgevingswet rust op drie pijlers:

1. Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) [1]

Beschrijft in Bijlage VII de milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen en bijbehorende te berekenen of aan te houden PR-afstanden en aandachtsgebieden.

2. Besluit activiteit leefomgeving (Bal) [2]

Beschrijft de milieubelastende activiteiten met (gevaarlijke) stoffen met een kleinere gevaarzetting dan die genoemd in het Bkl en bijbehorende aan te houden (veiligheids)afstanden.

3. Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [3]

Beschrijft in hoofdstuk 4 de aanvullende bouweisen die binnen een aandachtsgebied van toepassing kunnen worden verklaard.

Ad. 1) In bijlage VII van het Bkl worden de volgende milieubelastende activiteiten onderscheiden:

A. Activiteiten met vastgestelde afstanden zonder vergunningplicht (verwijzing naar Bal).
B. Activiteiten met vastgestelde afstanden met vergunningplicht (voorheen o.a. categoriale Bevi-inrichtingen).
C. Activiteiten met bij ministeriële regeling vastgestelde afstanden (o.a. basisnet).
D. Activiteiten met te berekenen afstanden zonder vergunningplicht (o.a. buisleidingen).
E. Activiteiten met te berekenen afstanden met vergunningplicht (voorheen o.a. Bevi-inrichtingen).

2.1 Plaatsgebonden risico

Voor zeer kwetsbare gebouwen[1] (bijv. ziekenhuis, penitentiaire inrichting, kinderdagverblijf) en kwetsbare gebouwen en locaties (bijv. woningen, grote kantoren) is de plaatsgebonden risicocontour PR 10^{-6} per jaar een *grenswaarde* (art. 5.7 Bkl) waar niet van afgeweken mag worden. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties is dit een *standaardwaarde* (art. 5.11 Bkl) waar gemotiveerd van af geweken mag worden.

2.2 Aandachtsgebied

Een aandachtsgebied is het gebied waarbinnen aanwezigen mogelijk kunnen overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Op basis van drie typen effecten die kunnen optreden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, worden drie verschillende aandachtgebieden bepaald:

- Brandaandachtsgebied (BAG).
- Explosieaandachtsgebied (EAG).
- Gifwolkaandachtsgebied (GAG).

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een aandachtsgebied. De onder de voormalige wetgeving gehanteerde groepsrisicografiek (fN-curve) is in het Bkl vervangen door de beschouwing van de mate van bescherming binnen aandachtsgebieden. Het noemen van het aantal van tien personen betekent dus niet meer dat de kans berekend moet worden. Maar dit mag wel, bijvoorbeeld als onderbouwing voor eventuele aanvullende maatregelen binnen een aandachtsgebied.

Basisnetroute(s)

Voor basisnetroutes (Bkl bijlage VII, C) zijn zowel een BAG als een EAG van toepassing. Een BAG bedraagt 30 m aan weerszijden van een basisnetroute, een EAG bedraagt 200 m aan weerszijden van een basisnetroute. Voor basisnetroutes geldt vooralsnog geen GAG[2]. Toch wordt op het Portaal Atlas Veiligheid hiervoor alvast een afstand van 300 m weergegeven [4].

Buisleiding(en)

Voor hogedruk aardgasbuisleidingen is alleen een BAG van toepassing, waarvan de omvang van het BAG afhankelijk is van de diameter en de druk van de buisleiding (Bkl bijlage VII, D.2). De te hanteren (berekende) afstanden worden getoond op het Portaal Atlas Veiligheid [4].

[1] De definities van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties zijn opgenomen in Bkl Bijlage VI.
[2] Met het aanpassen van het Besluit kwaliteit leefomgeving (waarschijnlijk januari 2026) is men voornemens langs Basisnetroutes een gifwolkaandachtsgebied aan te wijzen.

2.3 Voorschriftengebied

Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen (ze is verplicht een besluit te nemen over het wel of niet aanwijzen van voorschriftengebieden binnen een aandachtsgebied (art. 5.14 Bkl)). Dat kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. Een voorschriftengebied mag niet groter zijn dan een aandachtsgebied. Een gemeente kan ook besluiten geen voorschriftengebied aan te wijzen.

Locaties binnen aandachtsgebieden waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten moeten *altijd* als voorschriftengebied aangewezen worden (art. 5.14 Bkl). In het aangewezen voorschriftengebied gelden conform Bbl aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Voor gedeelten van een bouwwerk buiten het voorschriftengebied gelden deze aanvullende bouweisen niet.

Binnen een gifwolkaandachtsgebied (GAG) is het niet mogelijk een voorschriftengebied aan te wijzen waar aanvullende bouweisen gelden. De te treffen bouwkundige maatregel tegen een gifwolk is het handmatig kunnen uitschakelen van een mechanische ventilatiesysteem. Dit is al een standaard bouwkundige eis in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl art. 4.124, lid 4) en geldt zowel voor (vervangende) nieuwbouw als voor tijdelijke bouwwerken (Bbl art.4.129).

2.3.1 Brandvoorschriftengebied

Binnen een brandvoorschriftengebied gelden voor nieuw te bouwen gebouwen aanvullende bouweisen (art. 4.91 t/m 4.95 van het Bbl) die betrekking hebben op de brandwerendheid, de brandklasse van het buitenoppervlak en het dak, de vluchtroute en de sterkte van het bouwwerk bij brand. Deze eisen hebben tot doel om mensen in een gebouw beter te beschermen tegen de effecten van een brand.

Wettelijk aangewezen brandvoorschriftengebied bij Basisnetroutes

Zoals aangegeven kan door het bevoegd gezag binnen het brandaandachtsgebied van 30 m van basisnetroutes in het omgevingsplan een brandvoorschriftengebied aangewezen worden (art. 5.14 Bkl). Deze afstand is vergelijkbaar met die van de voormalige plasbrandaandachtsgebieden (PAG) [5]. Een gemeente kan voor dit wettelijk brandvoorschriftengebied geen ander besluit nemen in het omgevingsplan via de discretionaire bevoegdheid[3]. Als onder de voormalige wetgeving geen PAG is aangewezen en de gemeente heeft geen brandvoorschriftengebied in het omgevingsplan aangewezen, dan gelden binnen het brandaandachtsgebied geen aanvullende bouweisen.

[3] Het voornemen is deze bepalingen bij de eerstvolgende aanpassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving en de Omgevingsregeling te verwijderen. Gemeenten kunnen dan ook binnen deze brandvoorschriftengebieden (die voorheen waren aangewezen als plasbrandaandachtsgebieden) gebruik maken van hun discretionaire bevoegdheid [www.iplo.nl].

2.3.2 Explosievoorschriftengebied

Binnen het explosieaandachtsgebied kan door het bevoegd gezag een voorschriftengebied aangewezen worden (art. 5.14 Bkl). Binnen een aangewezen explosievoorschriftengebied geldt voor nieuw te bouwen gebouwen een aanvullende bouweis (art. 4.96 van het Besluit bouwwerken leefomgeving) die betrekking heeft op het voorkomen van letsel door scherfwerking.

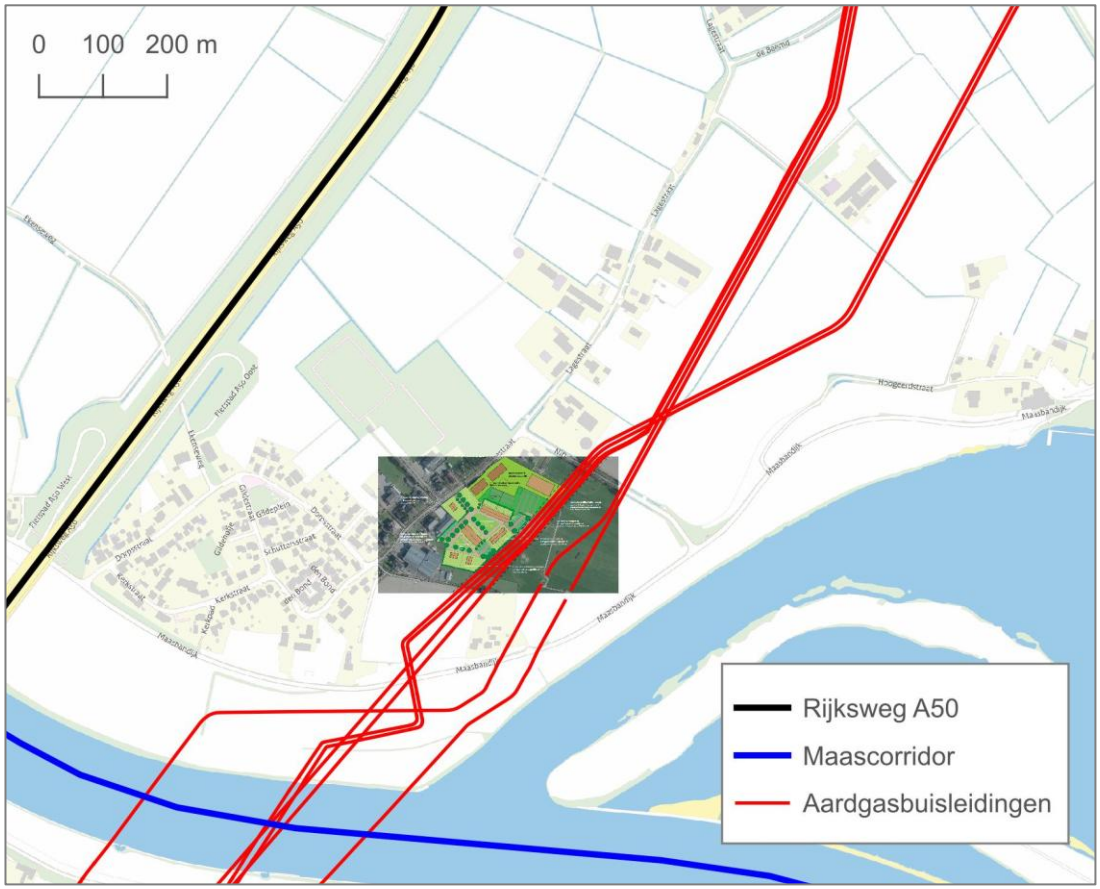
2.4 Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft elke gemeente één omgevingsplan voor haar grondgebied.

De gemeente Wijchen heeft tot op heden in haar omgevingsplan nog geen besluit genomen over de invulling van aandachtsgebieden. Ook is (nog) geen beoordelingskader voorhanden waaraan de planontwikkeling getoetst kan worden.

3 Uitgangspunten beoordeling

Figuur 2 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van de nabij gelegen risicobronnen. De in de beoordeling gehanteerde uitgangspunten worden in dit hoofdstuk beschreven.

Figuur 2. Ligging plangebied ten opzichte van risicobronnen

3.1 Planbeschrijving

In de huidige situatie staat binnen het plangebied een veehouderij. Dit bedrijf kan worden beëindigd, indien een passende herbestemming wordt opgesteld. Hiervoor is een voorlopige planopzet met meerdere woningen opgesteld. Er resteert dan, na de realisatie van de woningen, enkel een klein akkerbouwbedrijf.

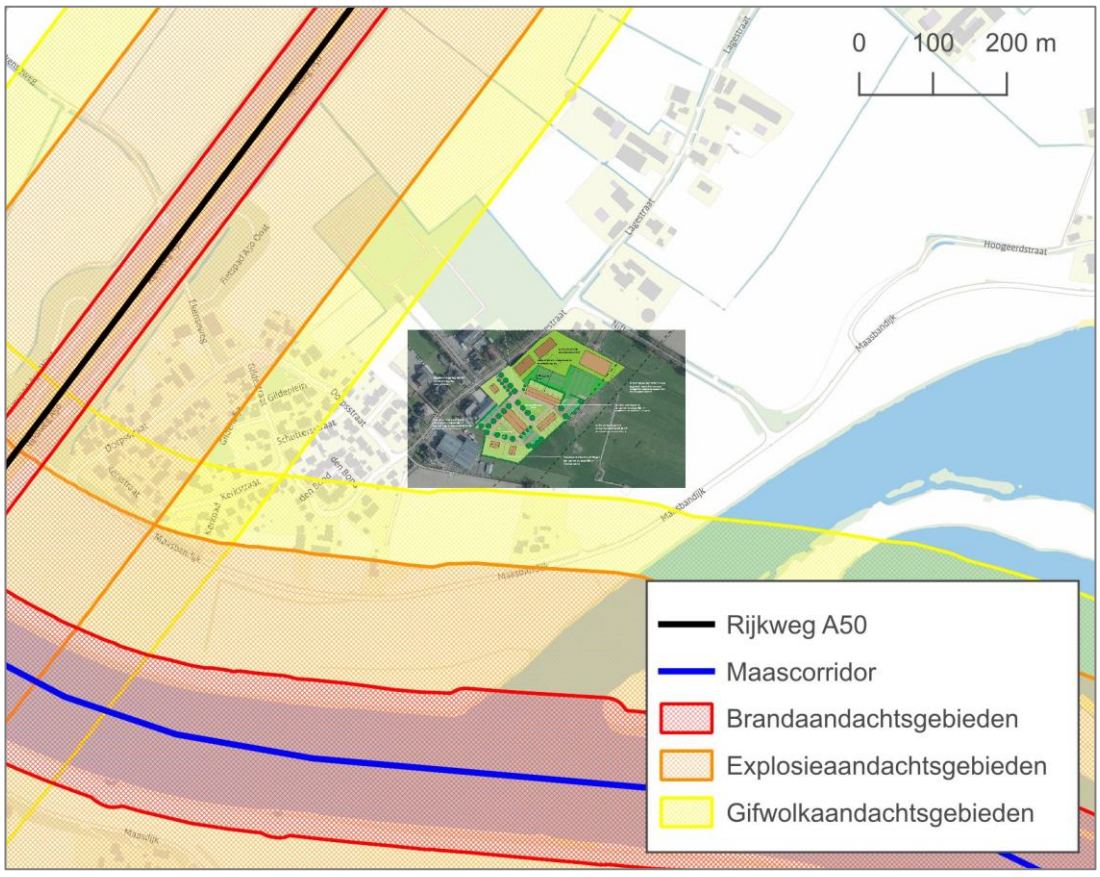
In de nieuwe situatie zal een groot deel van de stallen gesloopt worden om plaats te maken voor nieuwe woningen. In de voorlopige planopzet wordt uitgegaan van ca. 25 woningen. Voor de rapportage wordt om deze reden uitgegaan van 25 woningen, al kan in de toekomst de keuze worden gemaakt om minder woningen te realiseren. Als uit wordt gegaan van 2.4

personen per woning, resulteert dat in een toename van maximaal 60 personen [8]. De precieze verdeling van de woningen over het terrein is op dit moment niet bekend.

De ontwikkeling betreft een woonfunctie, waardoor de realisatie van voorgenomen ontwikkeling aangemerkt wordt als ‘kwetsbaar’.

3.2 Transportroutes

Rijksweg A12, die onderdeel uitmaakt van het Basisnet Weg, ligt minimaal 450 m ten noordwesten van het plangebied. De Maas, die onderdeel uitmaakt van het Basisnet Water, ligt minimaal 350 m ten zuiden van het plangebied. Het plangebied ligt daarmee buiten het GAG van 300 m van deze risicobronnen. De transportroutes worden in deze rapportage niet verder behandeld.

Figuur 3. Aandachtsgebieden transportroutes

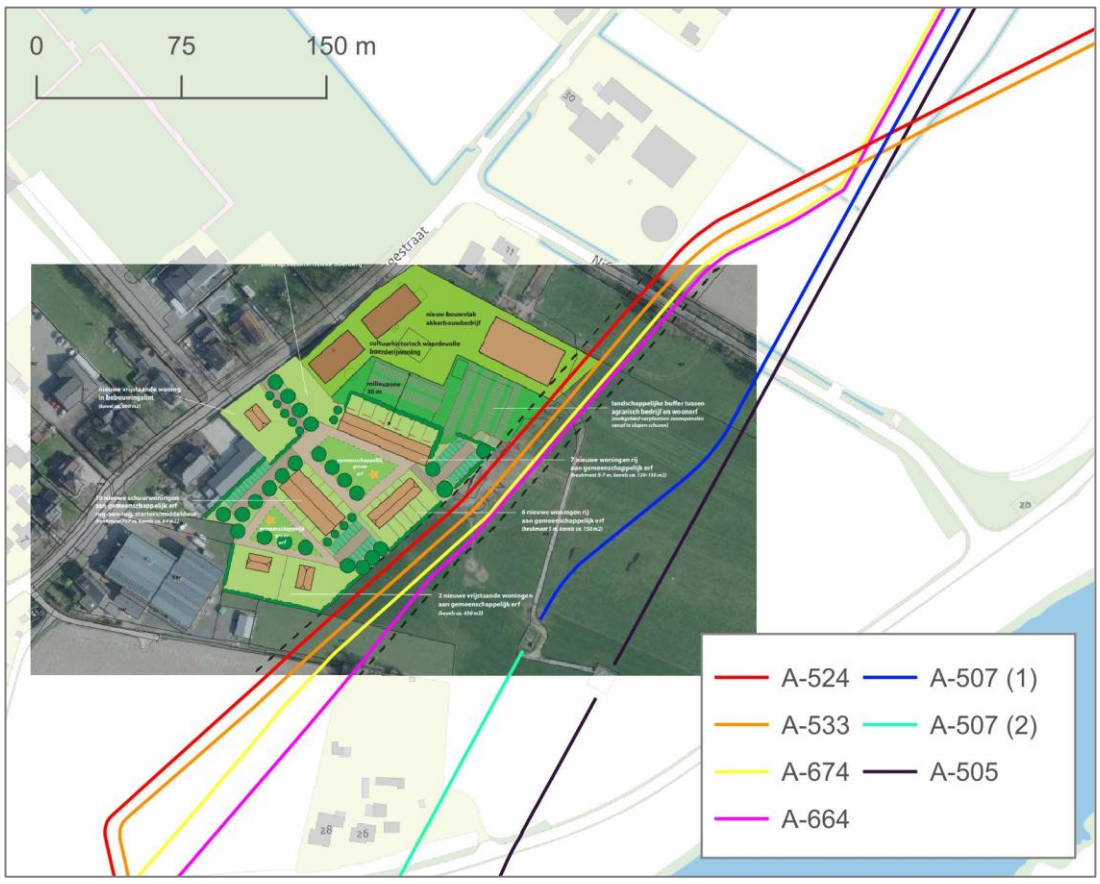
3.3 Aardgasbuisleidingen

Het plangebied ligt volledig binnen het brandaandachtsgebied (BAG) van zes aardgasbuisleidingen. Enkele kenmerken van de buisleidingen worden getoond in tabel 1.

Ook is in de tabel de afstand van het plangebied tot de buisleidingen opgenomen. De afstand tussen het plangebied en de dichtstbij gelegen aardgasbuisleiding is 18 m. Omdat de diameter van buisleiding A-507 wijzigt ter hoogte van het plangebied, is deze opgedeeld in twee delen, aangeduid als (1) en (2), zie tabel 1 en figuur 4.

Beheerder	Leidingnr.	Diameter [inch]	Druk [bar]	Afstand tot plan [m]	Afstand 100% letaliteit [m]	Afstand BAG [m]
Gasunie	A-524	48	66.2	18	205	545
Gasunie	A-533	48	66.2	25	205	545
Gasunie	A-674	48	80	33	215	585
Gasunie	A-664	48	80	36	215	585
Gasunie	A-507 (1)	42	66.2	97	190	485
Gasunie	A-507 (2)	36	66.2	98	175	430
Gasunie	A-505	36	66.2	131	175	430

Tabel 1. Kenmerken aardgasbuisleidingen [7]

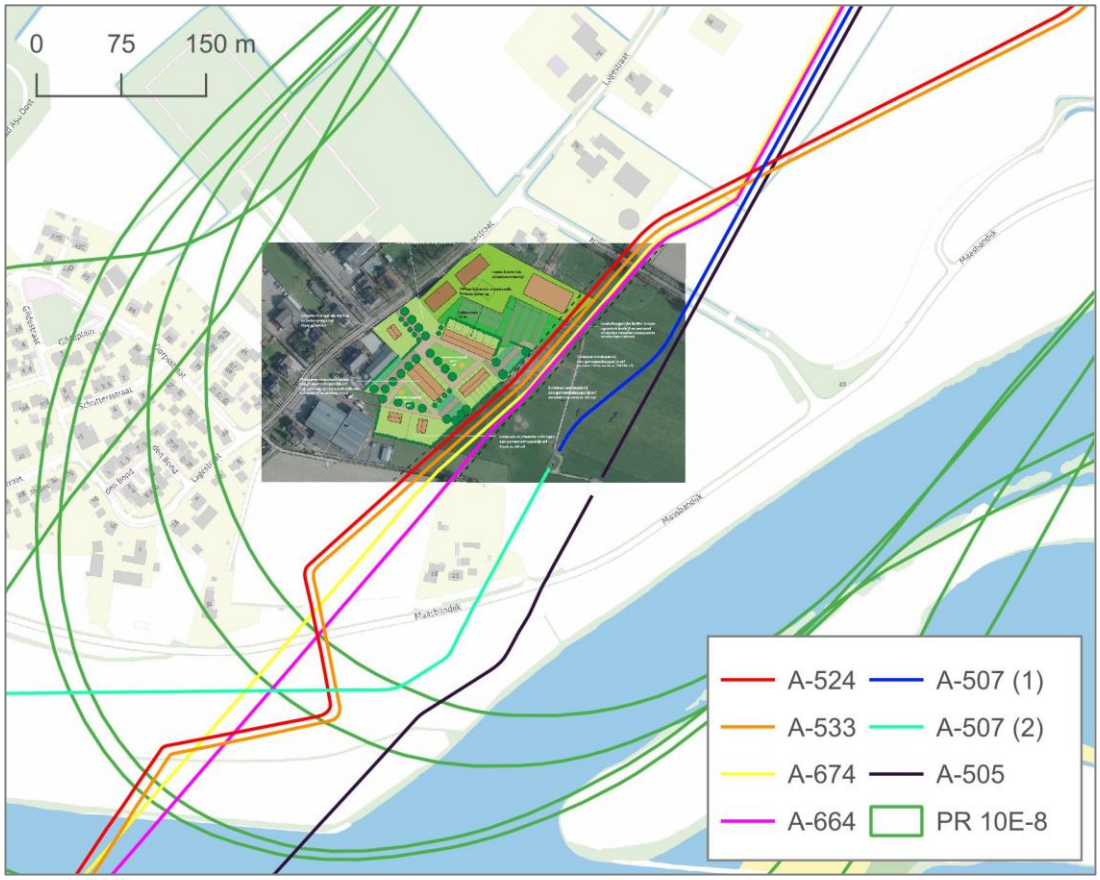
Figuur 4. Buisleidingen nabij plangebied

De aardgasbuisleidingen wordt nader beschouwd in hoofdstuk 4.

4 EV beoordeling

4.1 Plaatsgebonden risico

Figuur 5 toont de PR 10^{-8}-contouren rondom de aardgasleidingen. Ter plaatse van het plangebied is geen sprake van een PR 10^{-6}-contour [4]. Het plaatsgebonden risico vormt daarmee geen belemmering voor het plan.

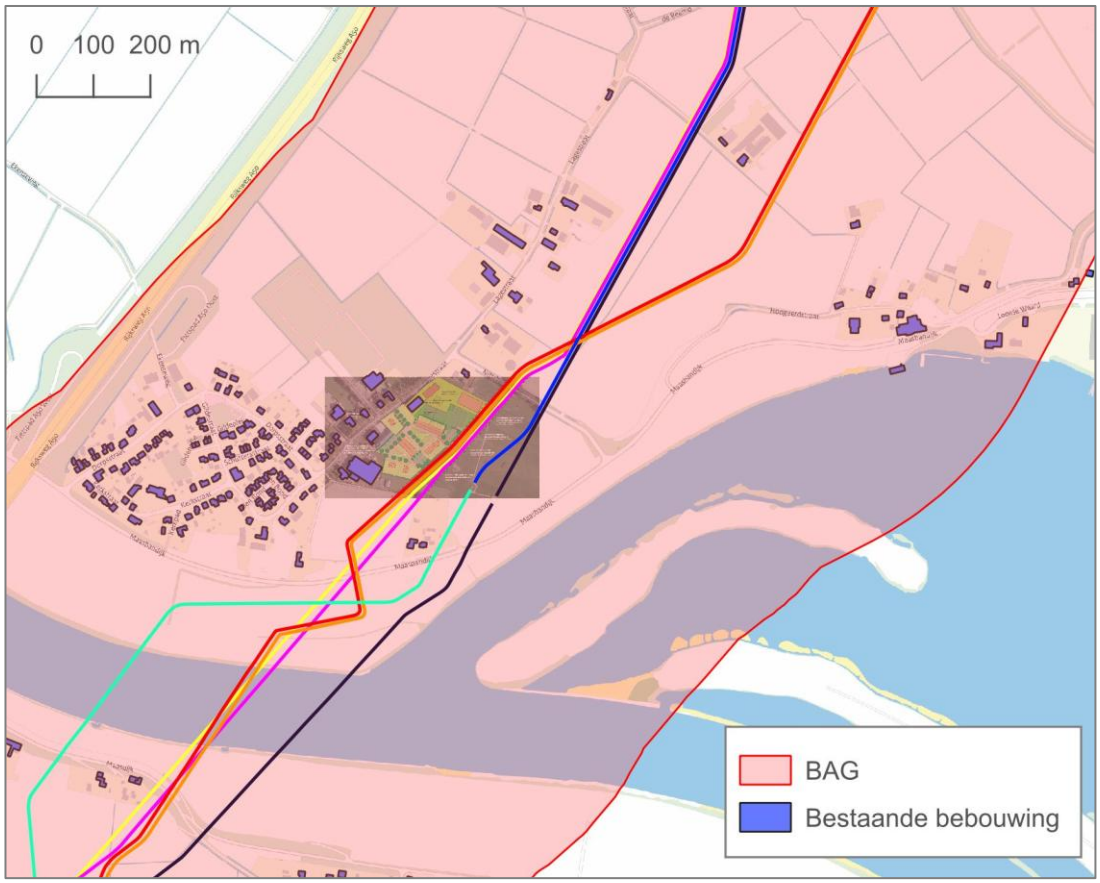
Figuur 5. PR 10^{-8}-contouren buisleidingen

4.2 Brandaandachtsgebied

Het plangebied ligt binnen het brandaandachtsgebied (BAG) van alle zes buisleidingen. Conform art. 5.15 van het Bkl dient rekening gehouden te worden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door een activiteit [1]. Het brandaandachtsgebied van de buisleidingen tezamen wordt weergeven in figuur 6.

Zoals reeds vermeld in hoofdstuk 2.3 kan een gemeente binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen. Dat kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn, maar een gemeente kan ook besluiten geen voorschriftengebied aan te wijzen. Alleen locaties binnen aandachtsgebieden waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegelaten moeten *altijd* als voorschriftengebied aangewezen worden.

De voorgenomen planontwikkeling betreft het realiseren van woningen. Woningen vallen in de categorie 'kwetsbare gebouw' (Bkl Bijlage VI). Het aanwijzen van een voorschriftengebied voor deze locatie niet verplicht is. Voor zover bekend heeft het bevoegd gezag nog geen besluit genomen over het aanwijzen van voorschriftengebieden waardoor aanvullende bouwmaatregelen op dit moment niet van toepassing zijn.

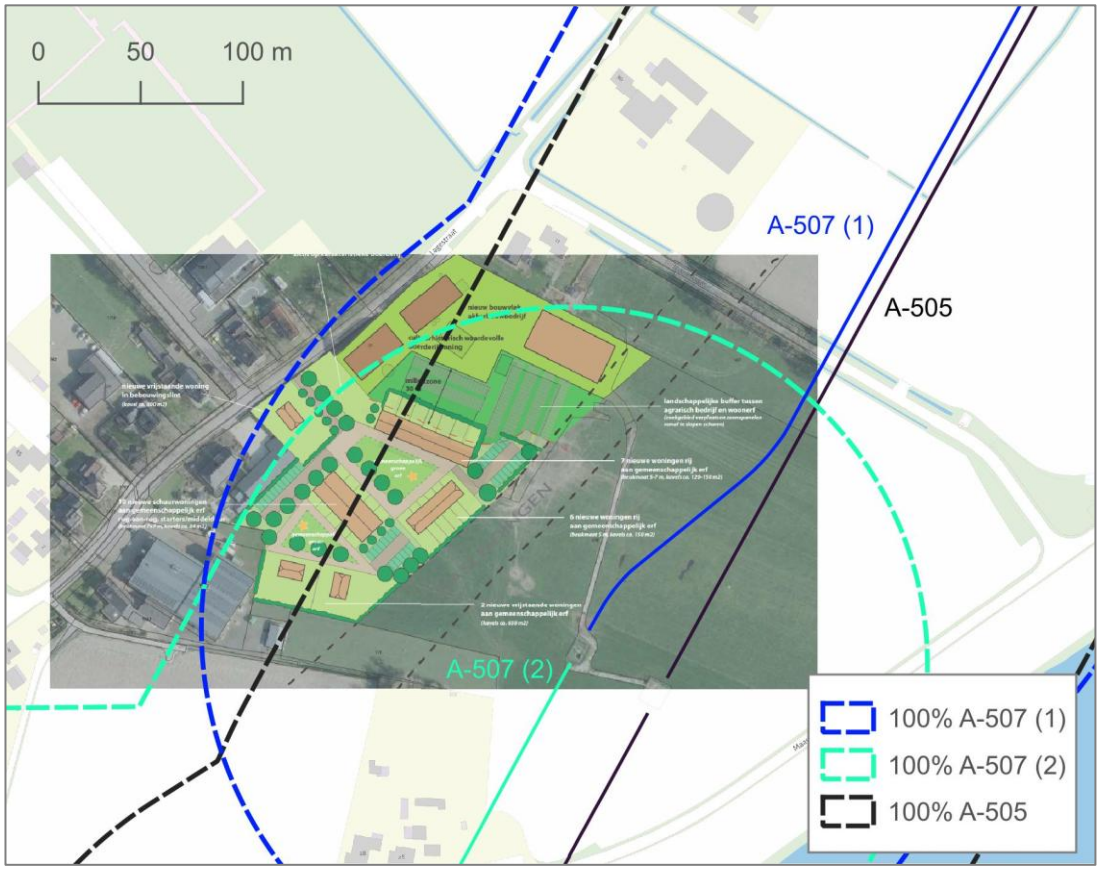
Figuur 6. Bebouwing binnen brandaandachtsgebied buisleidingen [6]

100%-letaliteitscontour

Uit figuur 6 blijkt dat het bij aandachtsgebieden om relatief grote afstanden kan gaan. Voor de (eventueel) te nemen maatregelen ter bescherming van aanwezige personen maakt het echter verschil of een voorgenomen ontwikkeling dichterbij (bijv. 50 m) of verder weg (bijv. 300 m) ligt van de risicobron. Om hier rekening mee te houden, kan een aandachtsgebied verder gezoneerd worden. Een te hanteren maat hiervoor is de 100%-letaliteitscontour.

Deze contour geeft het gebied binnen een aandachtsgebied weer waarbij in een berekening wordt aangenomen dat alle aanwezigen, zowel binnen- als buitenshuis, bij het maatgevende scenario overlijden in geval van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Ontwikkelingen binnen de 100%-letaliteitscontour leveren daarmee een grotere bijdrage aan het groepsrisico dan daarbuiten.

Deze contouren, die tevens onder de voormalige wetgeving gehanteerd werden, zijn afkomstig uit het rekenprogramma Carola voor buisleidingen [7]. De afstand tot de 100%-letaliteitscontour van een buisleiding is afhankelijk van de druk en diameter. Figuur 7 geeft de 100%-letaliteitscontouren van de aardgasleidingen A-507 (1 en 2) en A-505 weer. De overige buisleidingen liggen dichterbij het plangebied én hebben grotere 100%-letaliteitscontouren, de 100%-letaliteitscontouren van deze buisleidingen liggen volledig over het plangebied.

Figuur 7. 100%-letaliteitscontouren van de buisleidingen A-507 (1 en 2) en A-505

4.3 Groepsrisico

De gemeente heeft gevraagd een groepsrisicoberekening uit te voeren om op basis van het groepsrisico invulling te geven aan artikel 5.15 van het Bkl. Het groepsrisico geeft aan welke bebouwingsdichtheid nog acceptabel is, gelet op de voorgestelde oriëntatiewaarde. Bij de

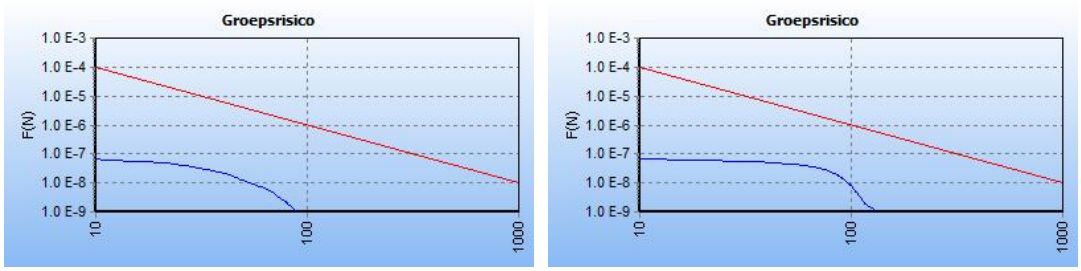
toetsing moet worden bezien of de kans per kilometer buisleiding op een bepaald aantal slachtoffers groter is dan de oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde geldt voor zowel bestaande als nieuwe situaties.

Tabel 2 toont het groepsrisico als factor ten opzichte van de oriëntatiewaarde. In de tabel is aangegeven hoeveel de berekende frequentie op een bepaald aantal slachtoffers maximaal afwijkt van de oriëntatiewaarde. Een factor 0.016 betekent bijvoorbeeld dat het groepsrisico ruim 62 keer kleiner is dan de oriëntatiewaarde. Door het plan neemt het groepsrisico toe, maar blijft het groepsrisico kleiner dan 0.1 maal de oriëntatiewaarde.

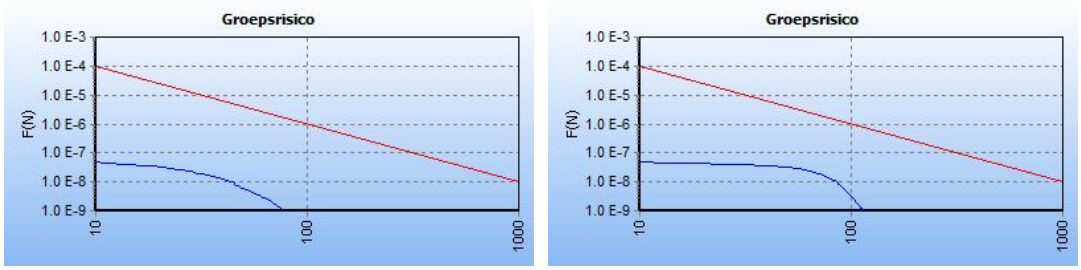
Buisleiding	Factor t.o.v. OW (huidig)	Factor t.o.v. OW (toekomstig)
A-524	0.003	0.016
A-533	0.002	0.010
A-674	0.001	0.009
A-664	<0.001	0.006
A-507 (deel 1 en 2)	<0.001	0.002
A-505	<0.001	<0.001

Tabel 2. Groepsrisico als factor ten opzichte van de oriëntatiewaarde (OW)

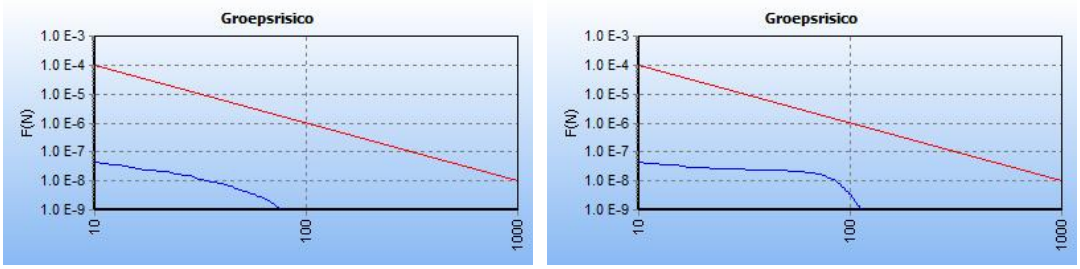
In de onderstaande figuren worden de groepsrisico's van de buisleidingen van de kilometer met het hoogste groepsrisico in de huidige en de toekomstige situatie weergeven.

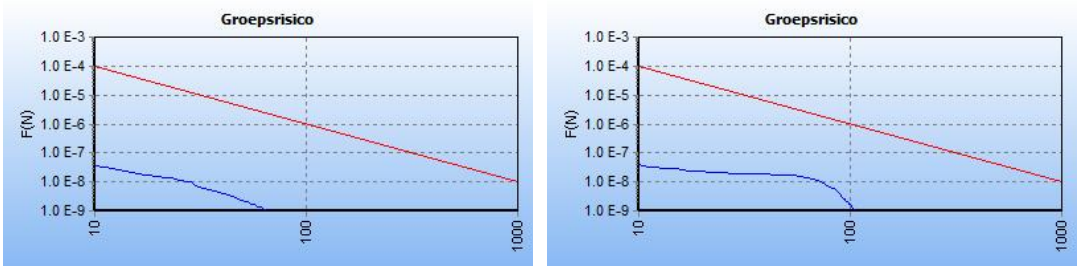
Figuur 8. Groepsrisico A-524, huidig (links) en toekomstig (rechts)

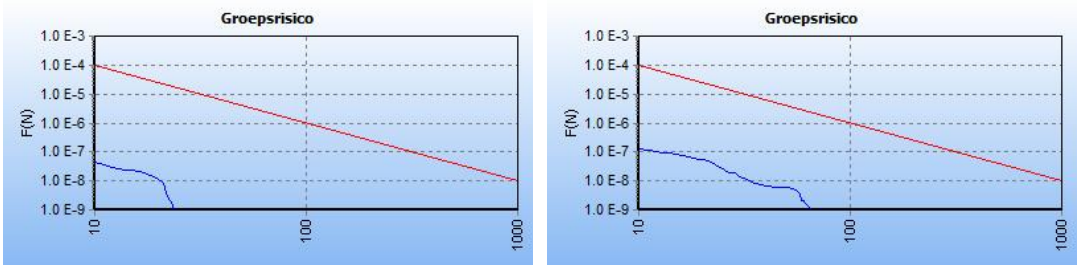
Figuur 9. Groepsrisico A-533, huidig (links) en toekomstig (rechts)

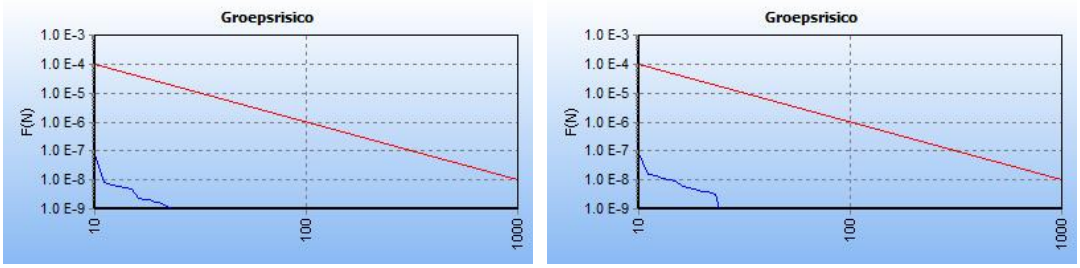
Figuur 10. Groepsrisico A-674, huidig (links) en toekomstig (rechts)

Figuur 11. Groepsrisico A-664, huidig (links) en toekomstig (rechts)

Figuur 12. Groepsrisico A-507, huidig (links) en toekomstig (rechts)

Figuur 13. Groepsrisico A-505, huidig (links) en toekomstig (rechts)

In bijlage 2 is het door Carola automatisch gegenereerde rapport voor de toekomstige situatie opgenomen met daarin de gedetailleerde uitkomsten van de berekeningen.

4.4 Belemmeringengebied

Het belemmeringengebied dient ten behoeve van het onderhoud van de buisleiding. In een belemmeringengebied worden (zeer) kwetsbare gebouwen niet toegelaten, tenzij die een functionele binding hebben met die buisleiding [1].

Voor buisleidingen met een druk vanaf 40 bar geldt een belemmeringengebied van 5 m aan weerszijden van de buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding [9]. De woningen liggen minstens ca. 18 m van de aardgasleidingen en daarmee buiten het belemmeringengebied.

5 Beschouwing groepsrisico

5.1 Algemeen

In een omgevingsplan wordt voor beperkt en (zeer) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties binnen een aandachtsgebied rekening gehouden met het groepsrisico (Bkl, artikel 5.15 lid 2 onder b). Hieraan wordt voldaan als gewaarborgd is dat:

1) maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties of
2) het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.

Ad 1) Het bevoegd gezag kan diverse maatregelen inzetten om mensen te beschermen binnen de aandachtsgebieden, de zogenaamde gereedschapskist [10]. Deze bestaat uit de volgende maatregelen:

- Afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied.
- Aanvullende risicocommunicatie.
- Beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron.
- Vlucht- en schuilmogelijkheden.
- Omgevingsmaatregelen.
- Aanvullende bouwmaatregelen in een voorschriftengebied.

5.2 Planontwikkeling

De gemeente Wijchen heeft tot op heden in haar omgevingsplan nog geen besluit genomen over de invulling van aandachtsgebieden. Ook is (nog) geen beoordelingskader voorhanden waaraan de planontwikkeling getoetst kan worden. Wel heeft de gemeente om een groepsrisicoberekening gevraagd, om aan de hand van de uitkomsten invulling te geven aan artikel 5.15 van het Bkl.

Hieronder wordt een aantal maatregelen uit de gereedschapskist nader uitgewerkt die de gemeente kan gebruiken in de beoordeling.

- *Afstand houden tot de risicobron binnen het aandachtsgebied*
  De ontwikkeling ligt volledig binnen het BAG van de buisleidingen en bijna volledig binnen de 100%-letaliteitscontouren van de buisleidingen. De ruimte op het beschikbare terrein om de afstand tussen woningen en buisleidingen te vergroten is zeer beperkt.

- *Aanvullende risicocommunicatie*
  De risicobronnen betreffen ondergrondse leidingen waar de grootste kans op breuk of lekkage wordt veroorzaakt door (graaf)werkzaamheden nabij of aan de leiding. Bij werkzaamheden aan de leiding is het daarom verstandig de toekomstige bewoners in de omgeving hiervan op de hoogte te stellen. Verder kunnen informatiebrochures omtrent

handelingsperspectief en vluchtwegen in geval van een calamiteit met de aardgasleiding aan de nieuwe bewoners worden verstrekt. Deze maatregel geldt niet enkel voor de planlocatie, maar ook voor de overige bestaande bebouwing.

- *Beperken van personendichtheden in de omgeving van de risicobron*
  Aangenomen wordt dat de voorgenomen ontwikkeling een toename van maximaal 60 personen met zich meebrengt. De personendichtheid neemt daarmee toe tot circa 30 pers/ha (60 personen op ca. 2 ha). Dit geldt als een 'rustige' woonwijk [8]. De toename van personen is een logisch gevolg van de ontwikkeling. Het groepsrisico neemt door de ontwikkeling licht toe. Van alle buisleidingen nabij het plangebied is de toename van buisleiding A-524 het grootst. Het groepsrisico van deze buisleiding was in de huidige situatie 0.003 maal de oriëntatiewaarde. In de toekomstige situatie is het groepsrisico 0.016 maal de oriëntatiewaarde. Hoewel het groepsrisico in de toekomstige situatie iets meer dan vijf maal groter is dan de huidige situatie, blijft het groepsrisico kleiner dan 0.1 maal de oriëntatiewaarde.

- *Vlucht- en schuilmogelijkheden*
  In het algemeen geldt dat gebouwen buiten de 100% letaliteitszone in geval van een calamiteit, in dit geval fakkelbrand door leidingbreuk, mogelijk bescherming tegen hittestraling kunnen bieden aan personen die zich in gebouwen bevinden, mits het gebouw niet in brand staat. In dit geval bevinden alle woningen zich binnen één of meerdere 100% letaliteitszones en is de bescherming tegen hittestraling mogelijk onvoldoende. Het handelingsperspectief, schuilen of vluchten, is daardoor sterk afhankelijk van waar een leidingbreuk optreedt.

  Mocht vluchten de beste optie zijn, dan biedt de omgeving van de planlocatie voldoende gelegenheid om effectief te vluchten in tegengestelde richting. Afhankelijk van de locatie van de calamiteit kan via de Lageweg gevlucht worden naar het noordoosten of het zuidwesten. Via de weilanden kan gevlucht worden in noordwestelijke richting. Aangenomen wordt dat de bewoners zelfredzame personen zijn die in staat zijn om in geval van calamiteit van de bron af te vluchten.

- *Omgevingsmaatregelen*
  Gerichte risicocommunicatie in geval van een calamiteit (bijvoorbeeld via NL-Alert) kan ertoe bijdragen dat alarmering van het gebied sneller verloopt. Hierbij dient aan te worden gegeven wat het gewenste handelingsperspectief is (schuilen of vluchten).

  Daarnaast dient om de gevolgen van ongevallen te beperken in ieder geval rekening gehouden te worden met (art. 5.2 Bkl):
  1°. het voorkomen, beperken en bestrijden van die branden, rampen en crises;
  2°. de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
  3°. de geneeskundige hulpverlening aan personen

  Het bestuur van de veiligheidsregio kan hierover advies geven (art. 10 Wet veiligheidsregio's). Uiteindelijk moet de gemeente besluiten of aanvullende maatregelen nodig zijn om mensen binnen het aandachtsgebied te beschermen tegen een ongewoon voorval.

5.3 Beperkte verantwoording groepsrisico

Door het plan neemt het groepsrisico toe, maar blijft het groepsrisico kleiner dan 0.1 maal de oriëntatiewaarde. Onder voormalige wetgeving kon, als het groepsrisico kleiner is dan 0.1 maal de oriëntatiewaarde, volstaan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico [11]. Een nadere beschouwing van risicoreducerende maatregelen en ruimtelijke alternatieven met een lager groepsrisico was in dat geval niet nodig.

In een beperkte verantwoording van het groepsrisico werd ingegaan op vier punten, namelijk:

a. De personendichtheid in het invloedsgebied van de buisleidingen.
b. De hoogte van het groepsrisico.
c. De bestrijdbaarheid.
d. De zelfredzaamheid.

Ad a) In de huidige situatie zijn in totaal ca. 1300 personen aanwezig binnen een gebied van 489 ha (grootste invloedsgebied, leiding A-524). Dit resulteert in een dichtheid van 2.7 personen/ha. De voorgenomen ontwikkeling leidt tot een toename van ca. 62 personen. Dit resulteert in een dichtheid van 2.8 personen/ha in de toekomstige situatie.

Ad b) De groepsrisico's van de zes aardgasleidingen in de huidige en toekomstige situatie zijn weergeven in tabel 2.

Hiermee zijn punten a en b behandeld. Voor de punten c en d, de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid, kan de veiligheidsregio om advies worden gevraagd.

6 Conclusies

In verband met de voorgenomen woningontwikkeling aan de Lagestraat in Niftrik zijn de risico's van de nabijgelegen aardgasbuisleidingen beschouwd. De belangrijkste conclusies naar aanleiding van de beoordeling zijn in dit hoofdstuk benoemd.

Algemeen

Het onderwerp Omgevingsveiligheid is nog niet in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen verwerkt.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico vormt geen belemmering voor het planvoornemen.

Aandachtsgebieden

- Het plangebied ligt volledig binnen het brandaandachtsgebied van de nabijgelegen buisleidingen.
- De ontwikkeling betreft de realisatie van kwetsbare gebouwen (woningen). Het aanwijzen van een voorschriftengebied is daarom niet verplicht.
- De woningen liggen alle binnen de 100% letaliteitscontour van één of meerdere aardgasleidingen. De ontwikkeling is daarmee van invloed op het groepsrisico.
- Uit de groepsrisicoberekeningen is gebleken dat sprake van een laag groepsrisico. Het hoogste groepsrisico in de toekomstige situatie is 0.016 maal de oriëntatiewaarde.

Belemmeringengebied

Het belemmeringengebied legt geen beperkingen op aan het plangebied.

Uiteindelijk moet de gemeente besluiten op basis van haar beoordelingskader of en welke aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Het bestuur van de veiligheidsregio kan hierover advies geven.

Referenties

1.	Ministerie BZK	2018	Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) Staatsblad 2018, nr. 292 Laatst gewijzigd Stb. 2023, nr. 492
2.	Ministerie BZK	2018	Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) Staatsblad 2018, nr. 293 Laatst gewijzigd Stb. 2023, nr. 470
3.	Ministerie BZK	2018	Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) Staatsblad 2018, nr. 291 Laatst gewijzigd Stb. 2023, nr. 470
4.	Ministerie I&W	2025	Portaal Atlas Veiligheid, geraadpleegd maart 2025 https://www.registerexterneveiligheid.nl/pav-kaarten
5.	Ministerie I&M	2014	Regeling Basisnet Staatscourant 19 maart 2014, nr. 8242 Laatst gewijzigd Stb. 2024, nr. 11143
6.	IOV	2024	BAG-Populatieservice, versie juli 2024 https://populatieservice.ev-signaleringskaart.nl
7.	RIVM	2013	Carola versie 1.0.0.52
8.	IPO	2022	Landelijke Populatieservice Gebruikershandleiding bij versie 2.0, april 2022
9.	Ministerie I&W	2019	Omgevingsregeling Staatsblad 2019, nr. 56288 Laatst gewijzigd Stb. 2024, nr. 11143
10.	Iplo	2023	https://iplo.nl/thema/externe-veiligheid/externe-veiligheid-in-omgevingsplan/aandachtsgebieden-voorschriftengebieden/
11.	Ministerie VROM	2010	Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) Stb. 2010, 686.

Bijlage 1

Carola

Het risico door hogedruk aardgasleidingen wordt berekend met Carola versie 1.0.0.52 parameterbestand 1.3. De berekening wordt uitgevoerd met de volgende gegevens:

- Het interessegebied.
- Leidingdatabestand van de leidingeigenaar, in dit geval Nederlandse Gasunie.
- Het aantal personen dat langs de leiding blootgesteld wordt aan de gevolgen van een ongeval met de leiding.

Interessegebied

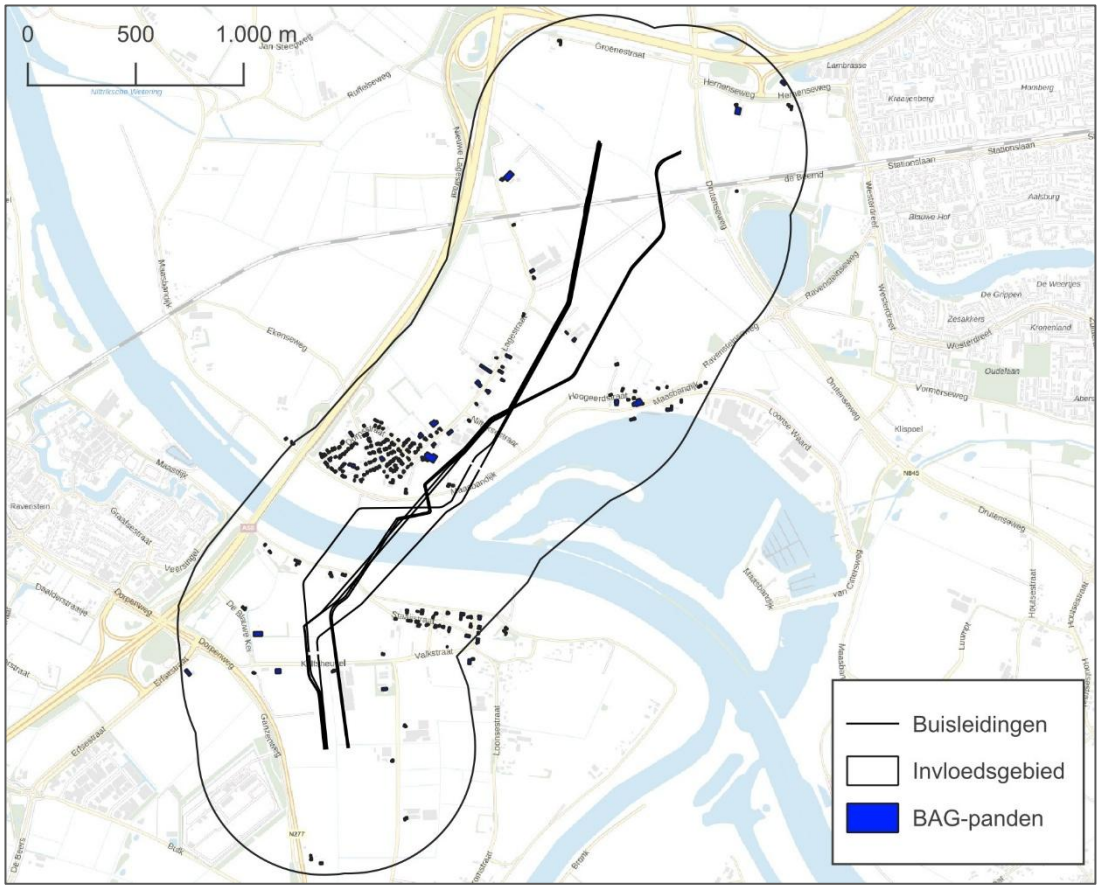
Het interessegebied is het gebied waar een ruimtelijke ontwikkeling langs een buisleiding geprojecteerd is of waar een aanpassing van een bestaande of een nieuwe buisleiding gepland is. Met behulp van het interessegebied selecteert de leidingeigenaar de relevante gegevens die benodigd zijn voor de berekening.

Leidingdatabestand

Het leidingdatabestand bevat alle buisleidingdelen, met de bijbehorende leidingspecifieke parameters, die zich binnen een afstand van ten minste 1 km + 2 maal de maximale effectafstand van het interessegebied bevinden. Enkele kenmerken van de voor het plangebied relevante aardgasleiding worden getoond in tabel 1.

Aanwezigheid personen

De bebouwing en de hiermee gepaard gaande aanwezigheid van personen binnen het invloedsgebied (onder de Omgevingswet brandaandachtsgebied) van de risicobronnen is opgevraagd via de BAG-Populatieservice [6]. Figuur 14 toont de geleverde bebouwing.

Figuur 14. Bebouwing binnen invloedsgebied aardgasleidingen

Bijlage 2 Carola rapportage

Inhoud

1 Inleiding 3

2 Invoergegevens 4
2.1 Interessegebied 4
2.2 Relevante leidingen 4
2.3 Populatie 6

3 Plaatsgebonden risico 9
Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 9
Figuur 3.2 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 9
Figuur 3.3 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 10
Figuur 3.4 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 10
Figuur 3.5 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 11
Figuur 3.6 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 11

4 Groepsrisico screening 12
Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 12
Figuur 4.3 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 13
Figuur 4.5 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 13
Figuur 4.7 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 14
Figuur 4.9 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 15
Figuur 4.11 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie 15

5 FN curves 17
Figuur 5.1 FN curve voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1630.00 en stationing 2630.00 17
Figuur 5.2 FN curve voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2140.00 en stationing 3140.00 17
Figuur 5.3 FN curve voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2710.00 en stationing 3710.00 18
Figuur 5.4 FN curve voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2710.00 en stationing 3710.00 18
Figuur 5.5 FN curve voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1800.00 en stationing 2800.00 18
Figuur 5.6 FN curve voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1830.00 en stationing 2830.00 19

6 Referenties..... 20

1 Inleiding

In CAROLA berekeningen wordt gebruik gemaakt van de parameters conform de Handleiding Risicoberekeningen Bevb [1]. Achtergrondinformatie over de berekeningen kan worden gevonden in [2, 3, 4, 5].

Overzicht van de elementen die in een QRA gerapporteerd moeten worden.

	Onderwerp	Vertrouwelijk/ Openbaar	Aangeleverd door CAROLA
1	**Algemene rapportgegevens**		
	Administratieve gegevens:	Openbaar	Deels
	• naam en adres van de leidingexploitant(en) (volgens Bevb)		
	• naam en adres van de opsteller van de QRA		Nee
	Reden opstellen QRA	Openbaar	Nee
	Gevolgde methodiek	Openbaar	Ja
	• rekenpakket met versienummer		
	• parameterbestand met versienummer		
	Peildatum QRA	Openbaar	
	• datum van de berekening		Ja
	• datum van aanmaak van de buisleidinggegevens		Nee
2	**Algemene beschrijving van de buisleiding(en)**		
	Gegevens buisleiding	Openbaar	
	• naam buisleiding		Ja
	• diameter		Ja
	• druk		Ja
	• eventuele mitigerende maatregelen		Ja
	Ligging van de leiding, aan de hand van kaart(en) op schaal.	Openbaar	
	• leiding		Ja
	• noordpijl en schaalindicatie		Ja
3	**Beschrijving omgeving**		
	Omgevingsbebouwing en gebiedsfuncties	Openbaar	
	• bestemmingsplannen al dan niet gedeeltelijk binnen de PR 10^{-6}-contour en het invloedsgebied		Ja indien ingevoerd
	Actuele topografische kaart	Openbaar	Ja indien ingevoerd
	Een beschrijving van de bevolking rond de buisleiding, onder opgave van de wijze waarop deze beschrijving tot stand is gekomen (o.a. incidentele bebouwing, lintbebouwing)	Openbaar	Nee
	Mogelijke gevaren van buiten de buisleiding die op de buisleiding effect kunnen hebben (risicoverhogende objecten, buurbedrijven/ activiteiten, vliegroutes, windturbines)	Openbaar	Nee
	Gebruikt weerstation	Openbaar	Ja
4	**Beschrijving per leiding van mogelijke risico's voor de omgeving**		
	Samenvattend overzicht van de resultaten van de QRA, waarin tenminste is opgenomen:	Openbaar	Ja
	Kaart met het berekende plaatsgebonden risico, met contouren voor 10^{-4}, 10^{-5}, 10^{-6}, 10^{-7} en 10^{-8} (indien aanwezig)	Openbaar	Ja
	FN-curve, voor zowel huidige als toekomstige situatie, met het groepsrisico voor de kilometer buisleiding met de grootste overschrijding van de oriënterende waarde. Op de horizontale as van de grafiek met de FN-curve wordt het aantal dodelijke slachtoffers uitgezet, op de verticale as de cumulatieve kans tot 10^{-9} per jaar	Openbaar	Ja
	FN-datapunt waarbij de maximale overschrijding van de oriëntatiewaarde optreedt, inclusief de factor van de overschrijding	Openbaar	Ja
	Grafiek met de screening van het groepsrisico	Openbaar	Ja
	Beschrijving of er kwetsbare bestemmingen en/of beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de PR contour van 10^{-6} per jaar zijn	Openbaar	Nee
	Voorgestelde preventieve en repressieve maatregelen die in de QRA zijn meegenomen	Openbaar	Ja

2 Invoergegevens

De risicoberekeningen die in dit rapport zijn beschreven zijn uitgevoerd met CAROLA versie 1.0.0.52. De gehanteerde parameterfile heeft versienummer 1.3. De berekeningen zijn uitgevoerd op 14-11-2025.

Voor de berekeningen is gebruik gemaakt van de meteorologische gegevens van het weerstation Volkel. De gebruikte ruwheidslengte is 0,1 meter.

In dit hoofdstuk worden de verschillende invoergegevens nader gespecificeerd in de navolgende secties.

2.1 Interessegebied

Het interessegebied is weergegeven in figuur 2.1

Figuur 2.1 Interessegebied voor de uitgevoerde risicoberekeningen

2.2 Relevante leidingen

Op basis van het gespecificeerde interessegebied zijn de volgende aardgastransportleidingen meegenomen. Voor dit onderzoek is alleen de gearceerd weergegeven leiding relevant. De overige leidingen worden niet verder behandeld in dit rapport.

Eigenaar	Leidingnaam	Diameter [mm]	Druk [bar]	Datum aanleveren gegevens
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-505-deel-1	914.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-507-deel-1	1066.80	66.20	14-11-2025

Eigenaar	Leidingnaam	Diameter [mm]	Druk [bar]	Datum aanleveren gegevens
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-520-deel-1	610.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-524-deel-1	1220.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-525-deel-1	914.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-526-deel-1	1066.80	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-527-deel-1	1220.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-533-deel-1	1220.00	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-578-deel-1	1066.80	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-587-deel-1	1066.80	66.20	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-643-deel-1	1219.00	79.90	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-664-deel-1	1219.00	79.90	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-665-deel-1	1219.00	79.90	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-665-deel-2	1219.00	79.90	14-11-2025
N.V. Nederlandse Gasunie	10158_leiding-A-674-deel-1	1219.00	79.90	14-11-2025

De exploitant specifieke factoren voor casuïstiek (cluster 1b), actief rappel (cluster 1C) en mitigerende maatregelen corrosie staan beschreven in Tabel 11 van Module B van de Handleiding Risicoberekeningen Bevb [1].

De leidingen zijn gevisualiseerd in figuur 2.2.

Figuur 2.2 Buisleidingen aanwezig in de omgeving van het interessegebied

Leidingen meegenomen in de risicoberekeningen	
Leidingen waarvoor de houdbaarheidsdatum van de gegevens verstreken is	

De volgende risicomitigerende maatregelen zijn meegewogen in de risicostudie:

Leidingnaam	**Mitigerende maatregel**	**Begin stationing**	**Eind stationing**
10158_leiding-A-507-deel-1	striktere begeleiding van werkzaamheden	2891.880	3076.930

2.3 Populatie

De percentages in de kolom "Percentages Personen" in onderstaande tabellen hebben achtereenvolgens de betekenis:

- % aanwezig gedurende de dagperiode/
- % aanwezig gedurende de nachtperiode/
- % buiten gedurende de dagperiode/
- % buiten gedurende de nachtperiode/
- % overdag aanwezig gedurende het jaar/
- % 's nachts aanwezig gedurende het jaar.

De ingevoerde populatie is weergegeven in figuur 2.3

Figuur 2.3 Bevolking meegenomen in de risicoberekeningen

Populatiepolygonen

Label	Type	Aantal	Percentage Personen
Woning	Wonen	2.4	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
7 woningen	Wonen	17.0	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
6 woningen	Wonen	14.4	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
10 woningen	Wonen	24.0	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
Woning	Wonen	2.4	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
Woning	Wonen	2.4	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100

Populatiebestanden

Pad	Type	Aantal	Percentage Personen
begraafplaats_BIJEEN-dag87-nacht0-buiten50.txt	Werken	5	87/ 0/ 50/ 50/ 100/ 100
bijeen_sport_cel_zkh-dag100-nacht80.txt	Werken	236	100/ 80/ 7/ 1/ 100/ 100
evenem-sportterrein,_sportcomplex3186-100dagen-cap191-buit35.txt	Evenement	196	100/ 100/ 100/ 100/ 27/ 27
evenem-volkstuinen17496-100dagen-cap26-buit45.txt	Wonen	25	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
hotel-dag0-nacht100.txt	Wonen	81	0/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100
industrie-dag100-nacht30.txt	Werken	241	100/ 30/ 7/ 1/ 100/ 100
kantoor_kliniek_onderwijs_winkel-dag100-nacht0.txt	Werken	52	100/ 0/ 7/ 1/ 100/ 100
wonend_vakantiehuis-dag50-nacht100.txt	Wonen	507	50/ 100/ 7/ 1/ 100/ 100

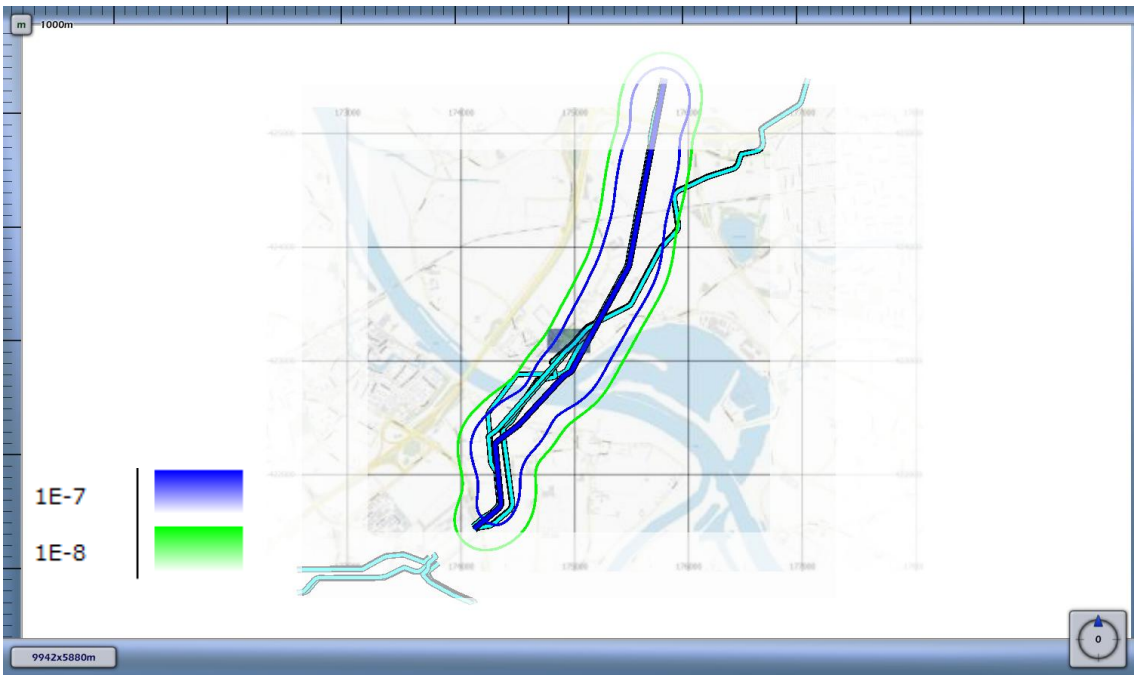

Populatietype	Polygoonpunten	Populatiepolygoon
Wonen		
Werken		
Evenement		

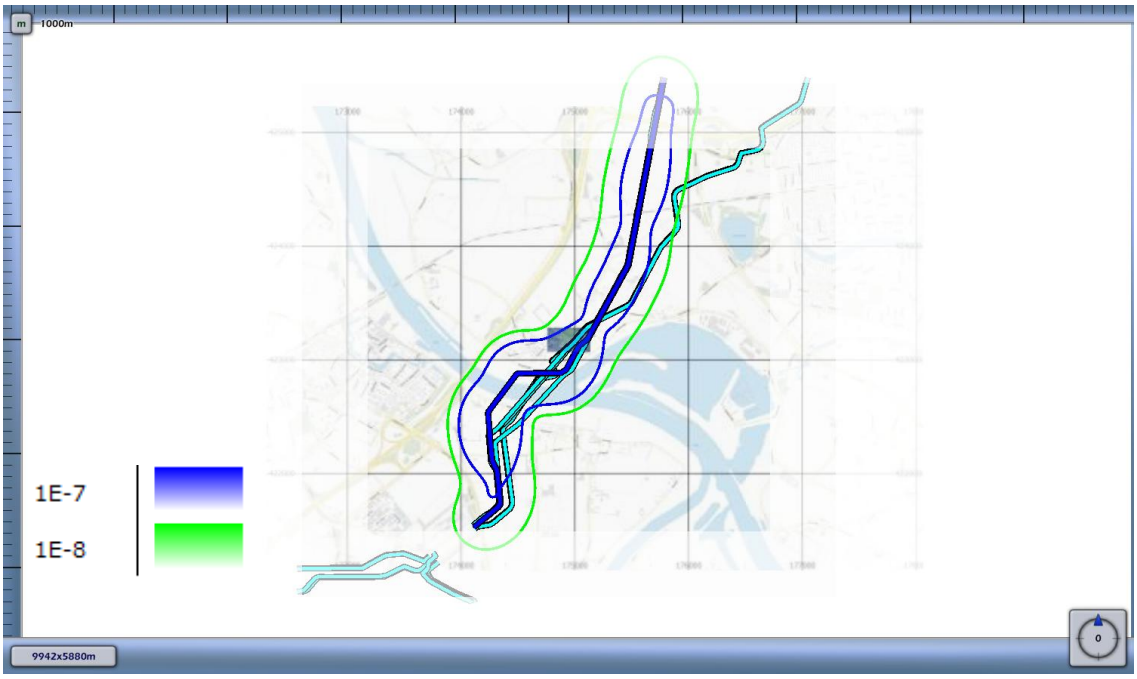
3 Plaatsgebonden risico

Voor de in voorgaande hoofdstuk genoemde leidingen is het plaatsgebonden risico bepaald. Voor elk van de leidingen wordt het plaatsgebonden risico weergegeven als iso-risicocontouren op een achtergrondkaart.

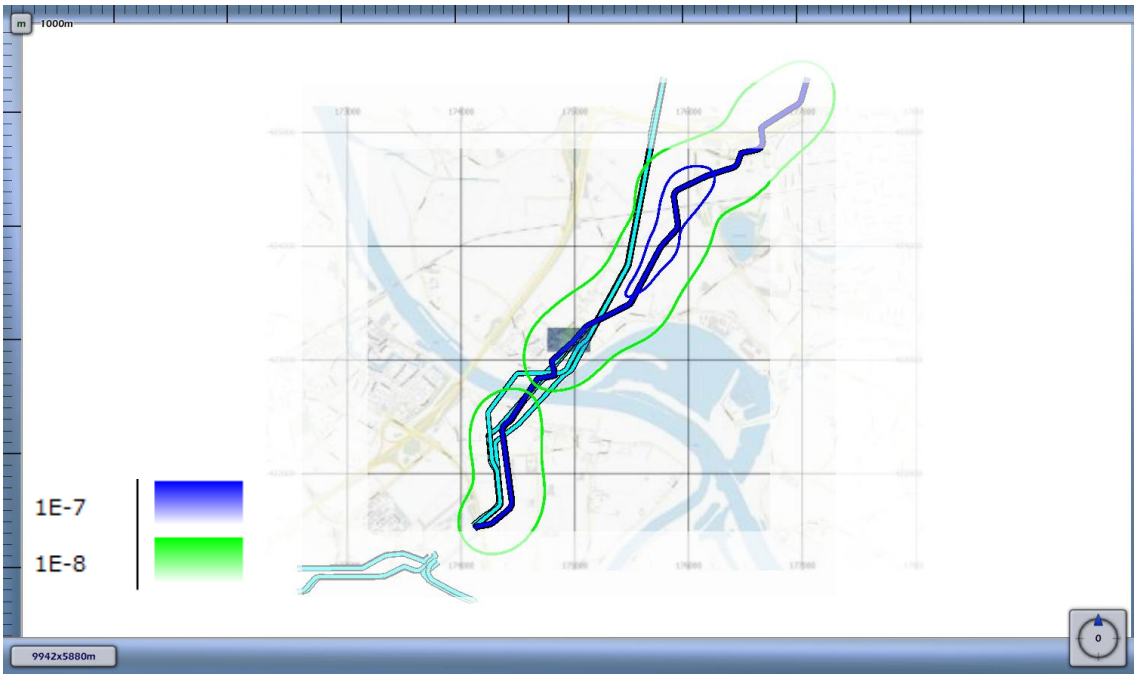
Figuur 3.1 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

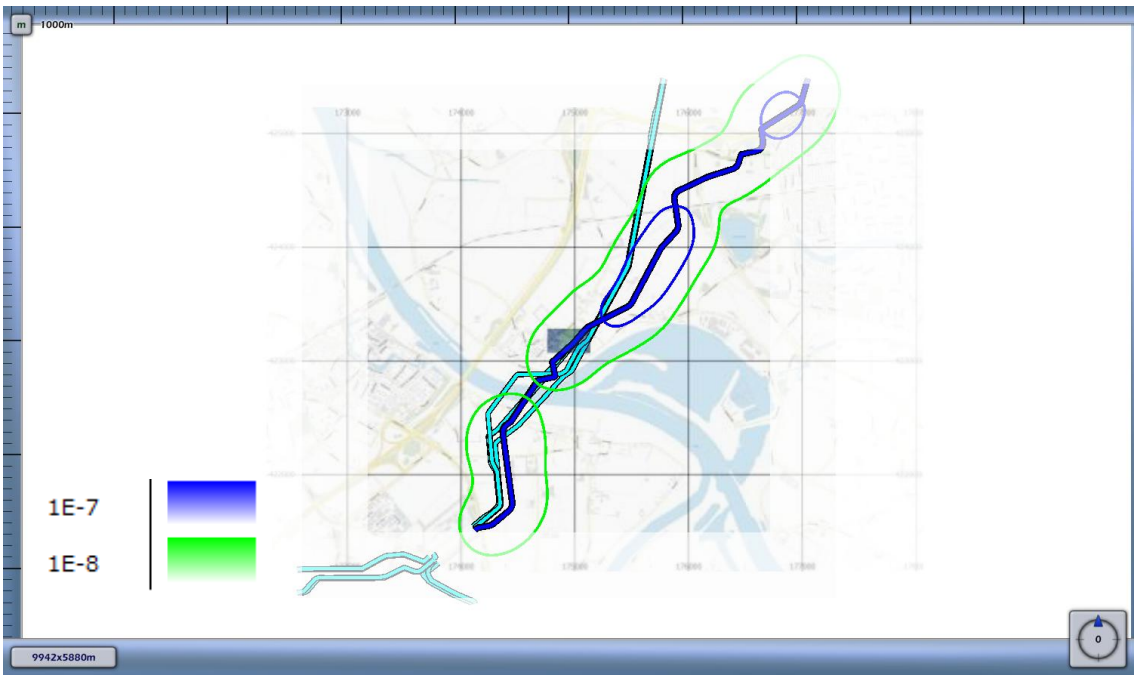
Figuur 3.2 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

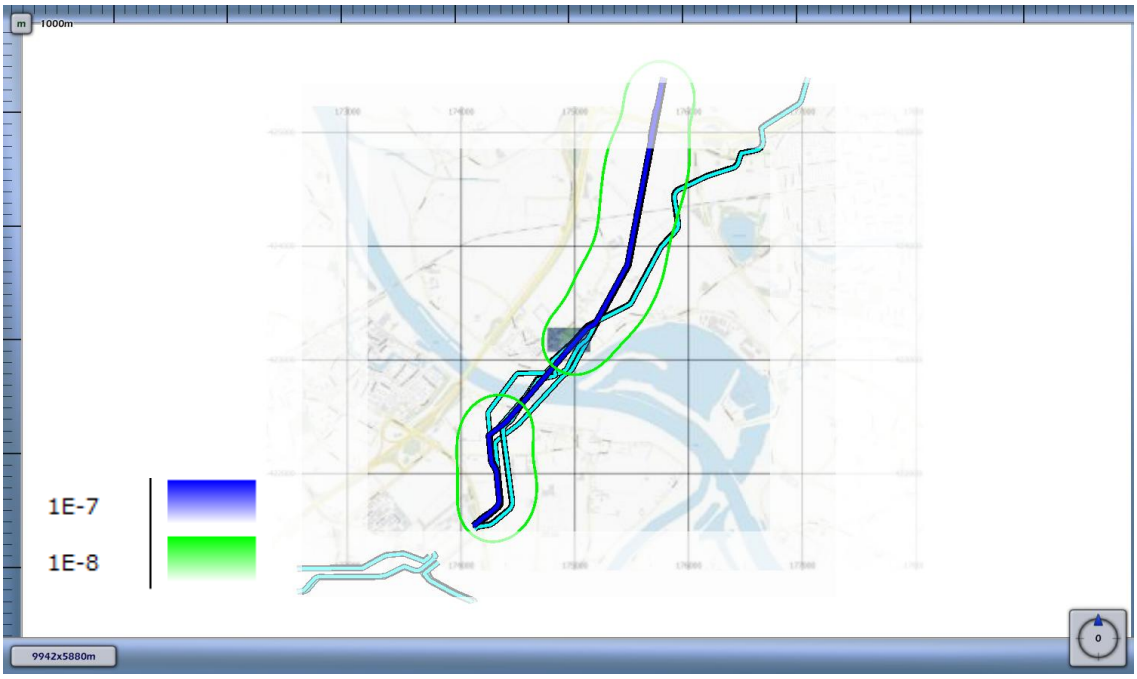
Figuur 3.3 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

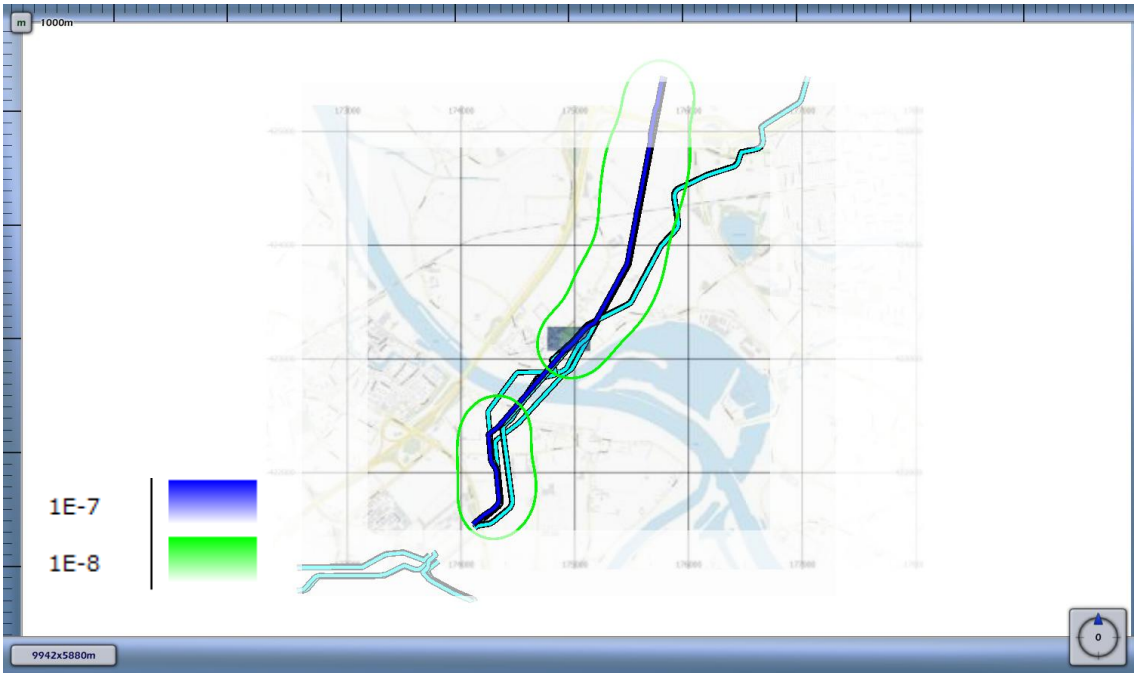
Figuur 3.4 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

Figuur 3.5 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

Figuur 3.6 Plaatsgebonden risico voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

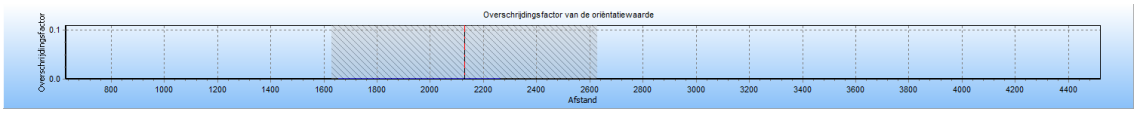

4 Groepsrisico screening

Om in één oogopslag een indruk te krijgen van het groepsrisico wordt het groepsrisico gescreend alvorens voor specifieke segmenten FN-curves te visualiseren. Voor elk van de leidingen wordt per stationing de overschrijdingsfactor van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico weergegeven. Deze is berekend door rondom elk punt op de leiding één kilometer segment te kiezen die gecentreerd ligt ten opzichte van dit punt. Voor deze kilometer leiding is een FN-curve berekend en voor deze FN-curve de overschrijdingsfactor.

De overschrijdingsfactor is de verhouding tussen de FN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor een maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan 1 geeft aan dat de FN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft. Bij een waarde van 1 zal de FN-curve de oriëntatiewaarde raken. Bij een waarde groter dan 1 wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

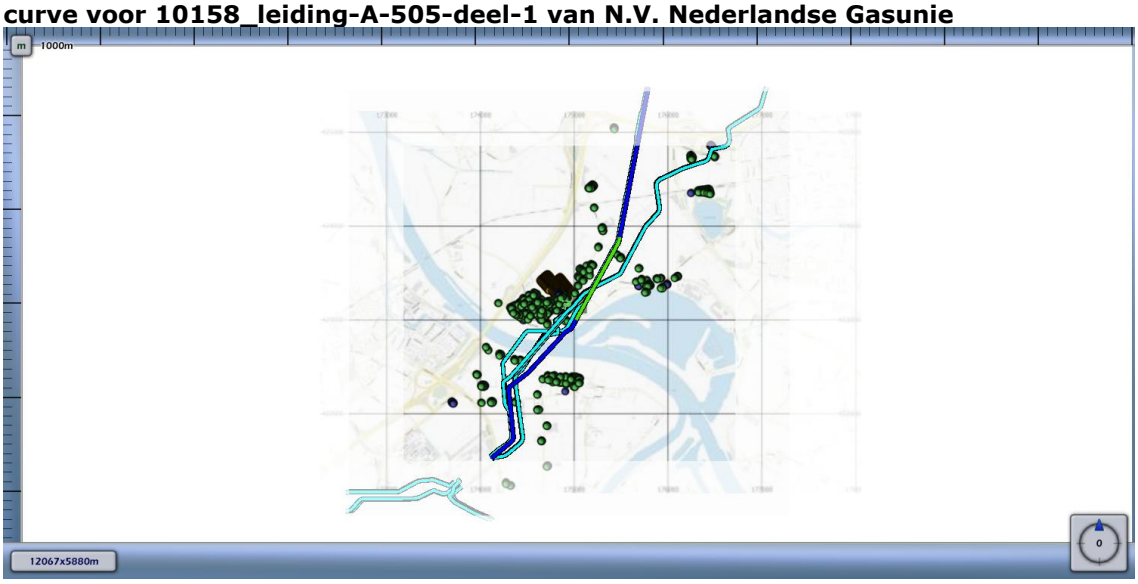
Figuur 4.1 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

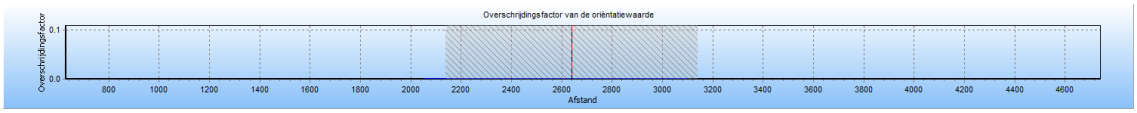
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 10 slachtoffers en een frequentie van 8.64E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 8.645E-004 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 1630.00 en stationing 2630.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.2

Figuur 4.2 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

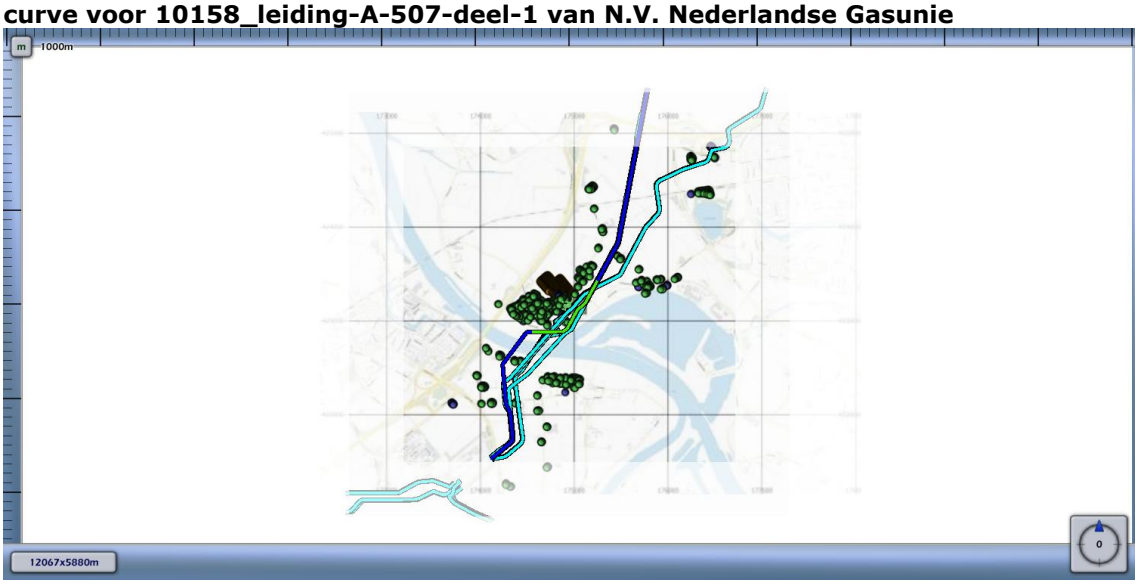
Figuur 4.3 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

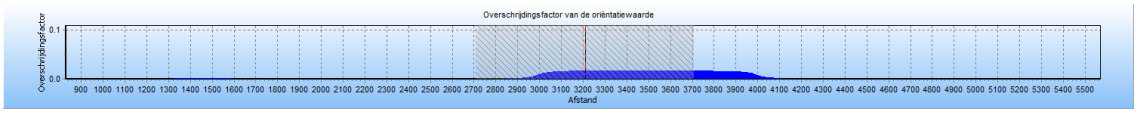
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 21 slachtoffers en een frequentie van 4.91E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 2.167E-003 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 2140.00 en stationing 3140.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.4

Figuur 4.4 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

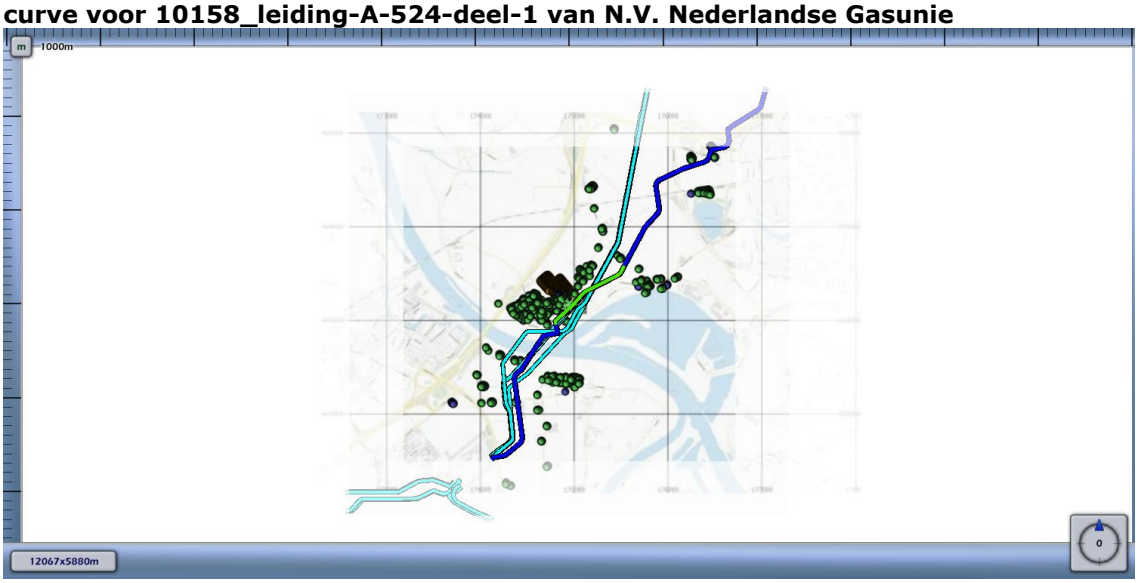
Figuur 4.5 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

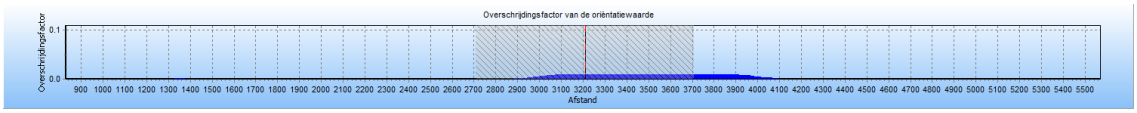
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 73 slachtoffers en een frequentie van 3.06E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 0.016 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 2710.00 en stationing 3710.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.6

Figuur 4.6 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

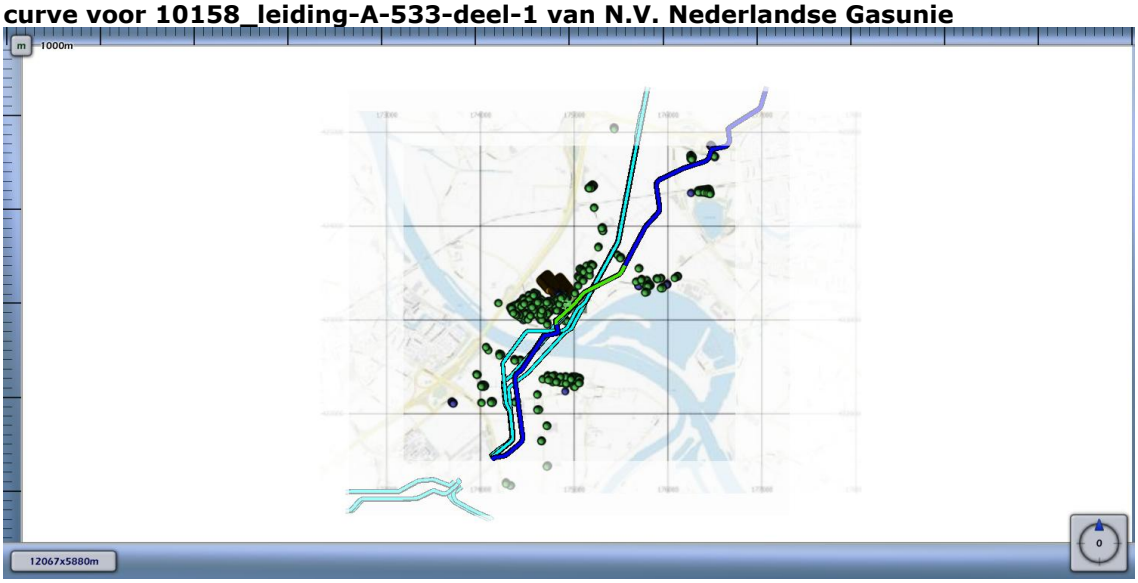
Figuur 4.7 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

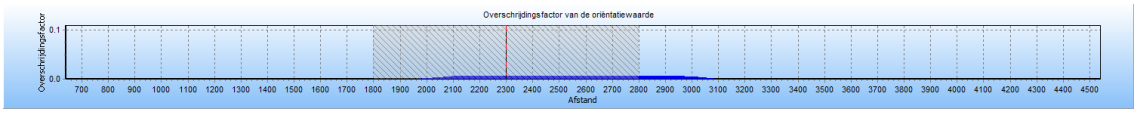
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 65 slachtoffers en een frequentie van 2.32E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 9.818E-003 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 2710.00 en stationing 3710.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.8

Figuur 4.8 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

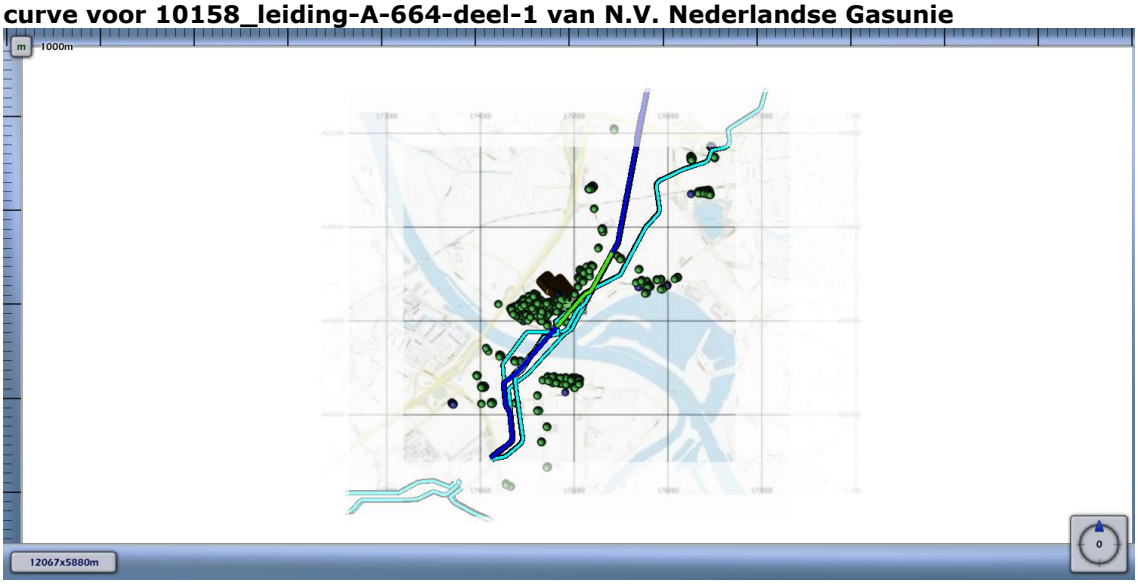
Figuur 4.9 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

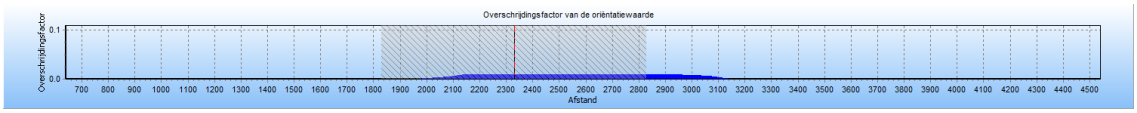
De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 68 slachtoffers en een frequentie van 1.27E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 5.890E-003 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 1800.00 en stationing 2800.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.10

Figuur 4.10 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

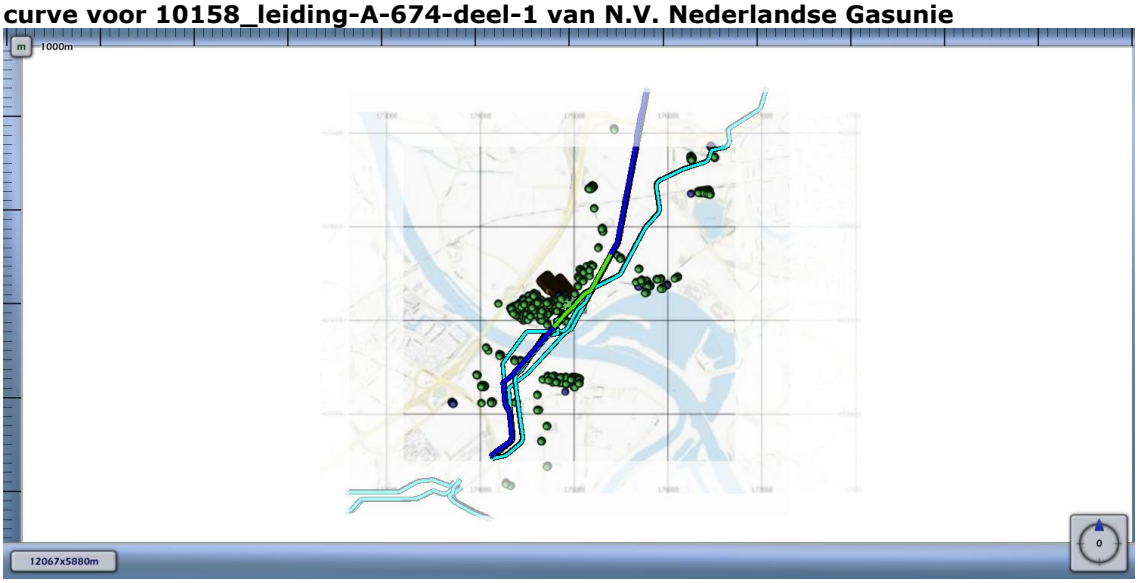
Figuur 4.11 Groepsrisico screening voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

De maximale overschrijdingsfactor van deze kilometer leiding wordt gevonden bij 71 slachtoffers en een frequentie van 1.74E-008.

De maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé is gelijk aan 8.790E-003 en correspondeert met die kilometer leiding die gekarakteriseerd wordt door stationing 1830.00 en stationing 2830.00. Voor deze kilometer leiding is de FN-curve opgenomen in het volgende hoofdstuk. De betreffende kilometer leiding is gevisualiseerd in figuur 4.15

Figuur 4.12 Kilometer leiding behorende bij de maximale overschrijding van de FN-curve voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie

5 FN curves

Voor elk van de eerder genoemde leidingen is het groepsrisico berekend. Een samenvatting van de resultaten hiervan is gegeven in het voorgaande hoofdstuk; in dit hoofdstuk wordt voor elk van de leidingen de daadwerkelijke FN-curve gegeven van de (in termen van groepsrisico) "slechtste" kilometer van het betreffende tracé.

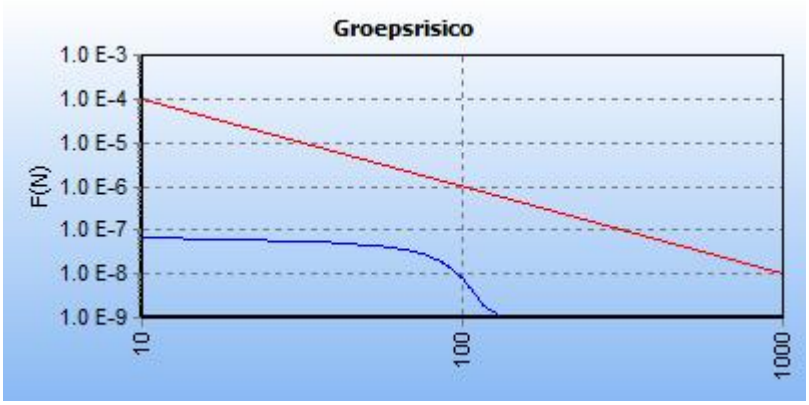
Figuur 5.1 FN curve voor 10158_leiding-A-505-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1630.00 en stationing 2630.00

Figuur 5.2 FN curve voor 10158_leiding-A-507-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2140.00 en stationing 3140.00

Figuur 5.3 FN curve voor 10158_leiding-A-524-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2710.00 en stationing 3710.00

Figuur 5.4 FN curve voor 10158_leiding-A-533-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 2710.00 en stationing 3710.00

Figuur 5.5 FN curve voor 10158_leiding-A-664-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1800.00 en stationing 2800.00

Figuur 5.6 FN curve voor 10158_leiding-A-674-deel-1 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 1830.00 en stationing 2830.00

6 Referenties

[1] Handleiding Risicoberekeningen Bevb. Versie 1.0. 20 december 2010.

[2] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Brief 390/06 CEV Lah/pbz-1191. 6 november 2006.

[3] Risicomethodiek aardgastransportleidingen. Ministerie van VROM. Brief 2006.334302. 7 december 2006.

[4] Laheij GMH, Vliet AAC van, Kooi ES. Achtergronden bij de vervanging van zoneringafstanden hogedruk aardgastransportleidingen van de N.V. Nederlandse Gasunie. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. RIVM-rapport 620121001/2008. 2008.

[5] M. Gielisse, M.T. Dröge, G.R. Kuik. Risicoanalyse aardgastransportleidingen. N.V. Nederlandse Gasunie. DEI 2008.R.0939. 2008.

INGENIEURS MET EEN VERHAAL

Waterhuishoudkundig plan 1

Lagestraat te Niftrik (gemeente Wijchen)

H. Manders Advies

Waterhuishoudkundig plan 1

LAGESTRAAT TE NIFTRIK (GEMEENTE WIJCHEN)

H. Manders Advies

Project	Projectnr.(-doc)	Datum	Opgesteld door	Gecontroleerd door
Niftrik, Lagestraat	P25-0182(-006)	28 november 2025	R. Lindemulder	Cynthia Kruik

01 INLEIDING

1.1. Aanleiding

In de kern Niftrik (gemeente Wijchen) wordt een agrarisch perceel ontwikkeld tot een woonwijk. Hierbij worden 28 woningen gerealiseerd met een bijbehorende infrastructurele en landschappelijke inpassing. Voor het opstellen van het Omgevingsplan heeft H. Manders Advies BOOT verzocht een waterhuishoudkundig plan 1 op te stellen.

In figuur 1-1 is het plangebied (rood kader) weergegeven en heeft een oppervlak van circa 1,8 ha. De Lagestraat ligt in het oosten van het dorp Niftrik, gemeente Wijchen. Circa 200 m ten zuidoosten van het plangebied stroomt de rivier de Maas.

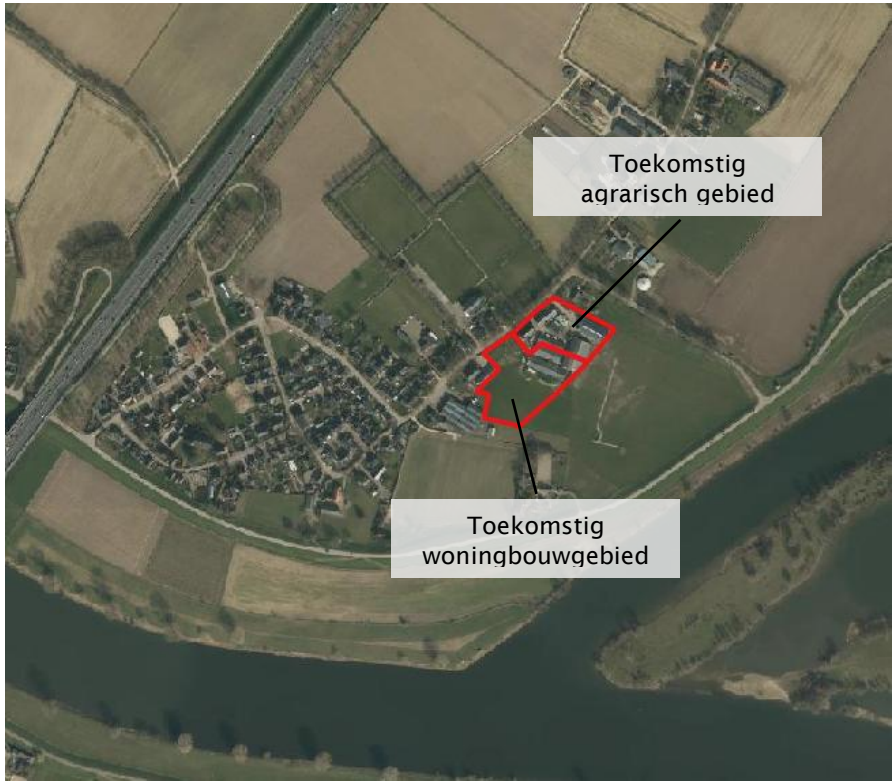
Een deel van het agrarische perceel blijft een agrarisch functie behouden. Ten behoeve van de uitwerking van de waterhuishouding wordt het plangebied opgedeeld in twee gebieden; toekomstig agrarisch gebied en woningbouwgebied.

1.2. Doel

Dit waterhuishoudkundig plan 1 wordt opgesteld om zo de belangen van het watersysteem in de planvorming te borgen en invulling te geven aan een duurzame waterhuishouding.

1.3. Leeswijzer

In voorliggend waterhuishoudkundig plan 1 wordt allereerst de huidige situatie binnen het plangebied in beeld gebracht. Daarna wordt de (geo)hydrologische eigenschappen van het plangebied toegelicht. In hoofdstuk 4 wordt het bestaande stedelijke watersysteem toegelicht. Een toelichting op het geldende beleid op nationaal-, provinciaal-, waterschaps- en gemeentelijkniveau volgt in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 wordt de toekomstige waterhuishouding in beeld gebracht waarbij aangesloten wordt op het vigerende beleid. Hierin wordt onder andere de watercompensatie bepaald en de wijze van afwatering.

Figuur 1-1: Ligging plangebied (rode kader). Bron: Cyclomedia

02 BESCHRIJVING PLANGEBIED

2.1. Plangrenzen en eigendomsituatie

In figuur 2-1 is het plangebied (rood kader) weergegeven. Het plangebied heeft een oppervlak van circa 1,8 ha. Het agrarische gebied heeft een oppervlak circa 0,7 ha. Het toekomstige woningbouwgebied heeft een oppervlak van circa 1,1 ha. Het plangebied heeft betrekking tot een deel van het kadastrale perceel NTK00-B-476 (Niftrik). Dit perceel is in eigendom van de initiatiefnemer.

2.2. Gebiedskenmerken

In de huidige situatie zijn binnen het plangebied verschillende agrarische gebouwen aanwezig. Voor de aanwezige verharding is in het verleden wel een milieuvergunning afgegeven. Echter was hiervoor ook een watervergunning benodigd, maar deze is nooit aangevraagd.'

Door het waterschap Rivierenland (Accountmanager Stephan Fontein) is aangegeven dat tot 1997 geen verplichting gold voor het realiseren van waterberging. Daarom is het voorstel om voor de watercompensatieberekening verharding aangebracht voor 1997 in mindering te brengen op het verharde oppervlak van de toekomstige situatie.

Voor verharding aangebracht na 1997 dient een watervergunning vergund te zijn geweest om het mindering te mogen brengen. Er zijn geen watervergunningen na 1997 vergund, daarom kan dit oppervlak niet in mindering gebracht worden.

De bouwjaren van de gebouwen zijn via de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) bepaald. Voor 1997 was het afvloeiend oppervlak in het agrarische gebied 3.553 m². In het woningbouwgebied was er geen verhard oppervlak voor 1997.

In figuur 2-1 is de inrichting van het plangebied in de huidige situatie weergegeven. De bijbehorende oppervlakken zijn opgenomen in tabel 2-1 en tabel 2-2.

Figuur 2-1: Overzicht oppervlakken huidige situatie

Tabel 2-1: Overzicht oppervlakken huidige situatie toekomstig agrarisch gebied

Type oppervlak	Totaal oppervlak [m²]	% Afvloeiend/ vergund	Niet te compenseren oppervlak [m²]	Te compenseren oppervlak [m²]	Onverhard oppervlak [m²]
Bebouwing na 1997	1.531	0%	0	1.531	0
Bebouwing voor 1997	1.498	100%	1.498	0	0
Onverhard	1.060	0%	0	0	1.060
Terreinverharding na 1997	1.006	0%	0	1.006	0
Terreinverharding voor 1997	2.055	100%	2.055	0	0
Subtotaal			3.553	2.537	1.060
Totaal	**7.150**			**7.150**	

Tabel 2-2: Overzicht oppervlakken toekomstig woningbouwgebied

Type oppervlak	Totaal oppervlak [m²]	% Afvloeiend/ vergund	Niet te compenseren oppervlak [m²]	Te compenseren oppervlak [m²]	Onverhard oppervlak [m²]
Bebouwing na 1997	1.801	0%	0	1.801	1.801
Bebouwing voor 1997	0	100%	0	0	0
Onverhard	8.779	0%	0	0	8.779
Terrein verharding na 1997	470	0%	0	470	470
Subtotaal			*0*	*2.271*	*8.779*
Totaal	**11.050**			**11.050**	

03 (GEO-)HYDROLOGIE

Voorafgaand aan het voorliggend waterhuishoudkundig plan 1 is door BOOT een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd. Dit geohydrologische onderzoek (P25-0182-001) is opgenomen in bijlage A. Relevante informatie voor het waterhuishoudkundig plan 1 is in dit hoofdstuk opgenomen.

3.1. Bodem

3.1.1. Maaiveldhoogte

Regionaal gezien ligt de Lagestraat in Niftrik in het rivierengebied van het Land van Maas en Waal. Dit gebied wordt gekenmerkt door een overwegend vlak landschap met subtiele hoogteverschillen als gevolg van rivierafzettingen en oude stroomgeulen. Daarnaast zorgen de dijken langs de rivieren voor opvallende hoogteverschillen in het verder vlakke landschap.

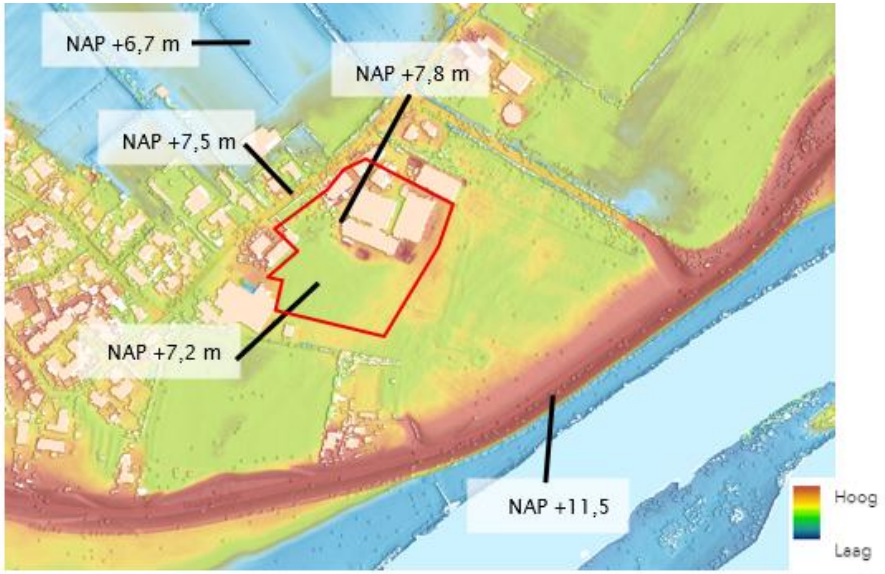
De agrarische grond binnen het plangebied ligt op circa NAP +7,2 m. Ter hoogte van de huidige bebouwing ligt het maaiveld hoger namelijk op circa NAP +7,8 m. De Lagestraat ligt op circa NAP +7,5 m ter hoogte van het plangebied. Op enige afstand is goed te zien dat de dijk van de rivier de Maas een stuk hoger ligt t.o.v. het omliggende landschap. Het lokale maaiveldverloop op basis van het AHN5 is weergegeven in figuur 3-1.

3.1.2. Geomorfologie

Op basis van de BRO Geomorfologie-kaart ligt het volledige plangebied op een stroomrug, wat duidt op een oude rivierafzetting met een verhoogde ligging ten opzichte van het omliggende landschap. Dit bevestigt de eerdere bevindingen met betrekking tot het maaiveld.

3.1.3. Bodemopbouw

De regionale en lokale bodemopbouw zijn bepaald op basis van DINOloket (model GeoTOP v1.6.1) en het bodemonderzoek door M&A Milieuadviesbureau (referentie:225-NLa20-vo-v1, d.d. 20 mei 225) uitgevoerd op 10 en 17 april 2025.

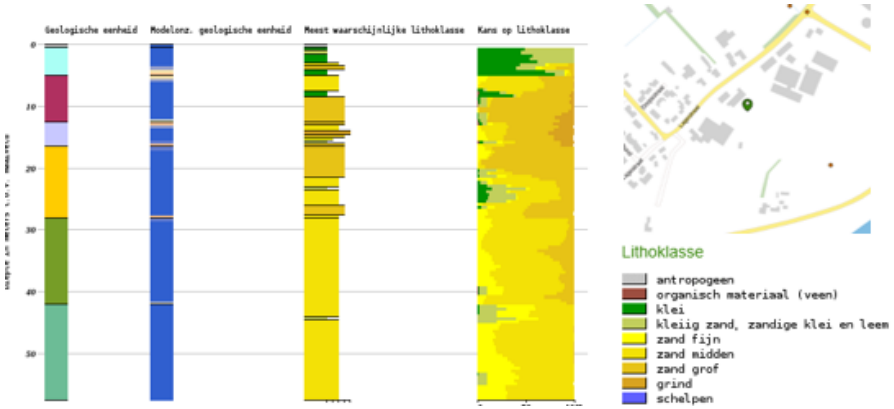

Figuur 3-1: Maaiveldverloop rondom plangebied (rode lijn). Bron: AHN5, 2025.

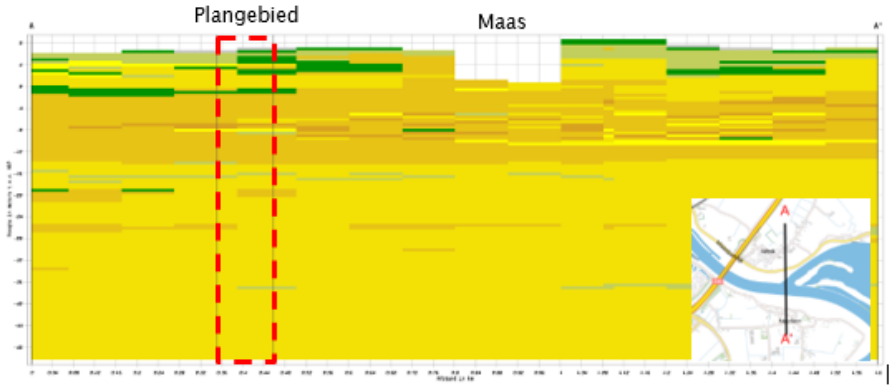
Regionale bodemopbouw

In figuur 3-2 is een overzicht weergegeven met de geologische eenheid (meest linkse profiel in de figuur) en de meest waarschijnlijke lithoklasse (2 rechtse profielen).

De regionale bodembouw wordt gekenmerkt door een deklaag van circa 5,0 meter dik, bestaande uit klei of kleiig zand. Daaronder bevindt zich een zandpakket dat doorloopt tot het einde van het boorprofiel op 57 meter minus maaiveld (m-mv). Tot circa 22 m-mv bestaat dit zandpakket uit grof tot zeer grof zand. Van 22 tot 57 m-mv bestaat het voornamelijk uit matig grof zand, waarbij de korrelfractie met toenemende diepte fijner wordt. Op verschillende dieptes is een kleine verhoging in trefkans op dunne kleilagen weergegeven. De regionale bodemopbouw van noord naar zuid ter hoogte van het plangebied is weergeven in figuur 3-3 In dit dwarsprofiel is te zien dat de Maas insnijdt in het zandige pakket onder de kleilaag.

Figuur 3-2: Geologische eenheid en lithoklasse op basis van profiel DINOloket, model GeoTOP v1.6.1 (2025).

Figuur 3-3: Dwarsprofiel noord-zuid plangebied met meest waarschijnlijke lithoklasse (bron: DINOloket, model GeoTOP, 2025). Legenda weergegeven in figuur 3-2.

Lokale bodemopbouw

De lokale bodemopbouw is bepaald aan de hand van het bodemonderzoek uitgevoerd door M&A Milieuadviesbureau op 10 en 17 april 2025. Tijdens het bodemonderzoek zijn 14 boringen uitgevoerd verricht tot 0,5 m-mv en 4 boringen tot 2,0 m-mv. Daarnaast zijn er 2 boringen tot 5,0 m-mv geplaatst t.b.v. 2 peilbuizen. De boringen laten zien dat de bovenste 0,5 m bestaat uit klei die licht humeus en matig zandig is. Van 0,5 tot 4,9 m-mv is in de 2 diepe boringen klei aangetroffen.

Op basis van de zandbandenkaart ligt de top van het zand op circa 2-4 m-mv. Lokaal kan de top van deze zandlaag dus hoger liggen dan op basis van de 2 boringen. In figuur 3-4 is de zandbanenkaart weergeven.

Figuur 3-4: Zandbanenkaart (bron: Provincie Gelderland)

3.1.4. Doorlatendheid

De doorlatendheid van de kleiige toplaag zal nihil zijn. De doorlatendheid van de zandbaan, welke overigens niet is aangetroffen bij het bodemonderzoek, is onbekend. De doorlatendheid van het eerste watervoerende pakket wordt ingeschat op 50-100 m/dag.

3.2. Grondwater

3.2.1. Grondwaterstanden

Peilbuizen

In de omgeving van het plangebied zijn geen monitoringspunten aanwezig waarin de freatische grondwaterstand of stijghoogten gemonitord zijn. Tijdens de veldwerkzaamheden zijn er echter wel twee peilbuizen geplaatst waarin de grondwaterstand op 17 april 2025 waargenomen is op 3,38 en 3,43 m-mv.

Grondwatermodellen

Naast de peilbuizen en veldwerkzaamheden is er ook gekeken naar het grondwatermodel BRO grondwaterspiegeldiepte. Hieruit komt naar voren dat ter hoogte van het plangebied de te verwachte GHG op circa 0,9 m-mv ligt en de GLG op 1,5 m-mv. Het grondwatermodel MORIA en LHM geven een GHG op circa 1,5 m-mv en de GLG op 2,5 m-mv.

Ingeschatte grondwaterstanden

Gezien de afwezigheid van geschikte monitoringspunten in de omgeving is de grondwaterstand een globale inschatting op basis van een meting tijdens het veldwerk en diverse grondwatermodellen. De GHG wordt op basis van de huidige informatie ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). De GLG wordt ingeschat op 2,5 m-mv (NAP +5,0 m).

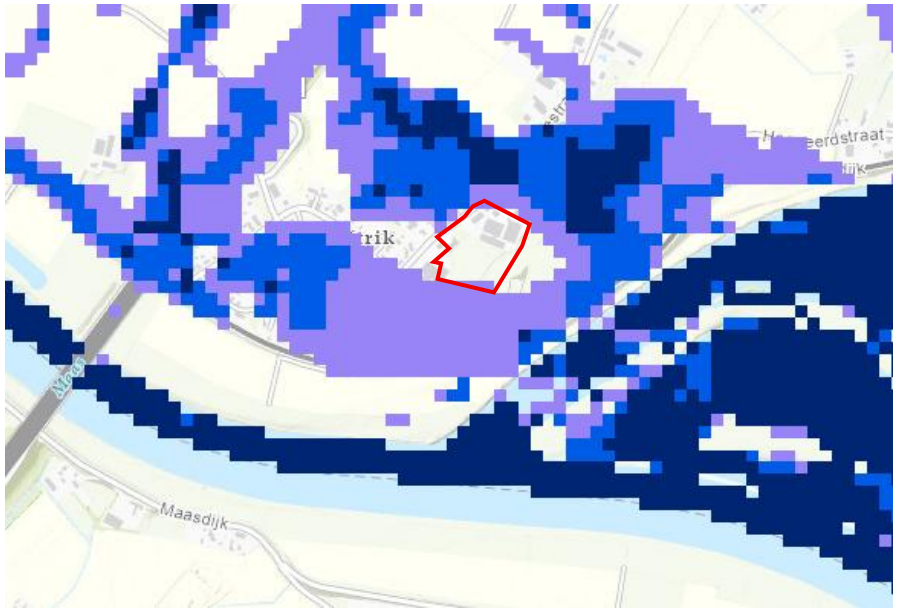
3.2.2. Grondwaterstroming

Op basis van het grondwatermodel van de BRO en het maaiveldverloop wordt verwacht dat de grondwaterstroming overwegend noordwaarts is gericht, in de richting van de lager gelegen komgronden. Bij lage rivierstanden kan de stromingsrichting (tijdelijk) zuidelijker worden, afhankelijk van de mate van wegzijging naar de rivier.

3.2.3. Infiltratie/intermediair/kwel

Het plangebied ligt in een gebied met wegzijging van circa 0,4 mm/dag op basis van het Landelijk Hydrologisch Model (LHM). Op basis van kaarten van waterschap Rivierenland, zie ook figuur 3-5, ligt het plangebied op de grens van kwel bij een hoge rivierstand. Verwacht wordt dat overlast door kwel binnen het plangebied beperkt blijft.

Het afgraven van de kleiige deklaag kan beperkte toename van kwel tot gevolg hebben. De toename van kwelflux is op basis van Expert Judgement zeer beperkt. Er is sprake van een kleilaag van circa 5,0 m die circa 1,5 m afgegraven wordt. Er blijft dus een 3,5 m klei over. Er is dus geen significante impact verwacht.

Figuur 3-5: Kwel bij T=10 rivierstand (bron: Waterschap Rivierenland).

Voor het WHH2 is geadviseerd een aanvullende kwelberekening uit te voeren om de gevolgen van de ontwikkeling in kaart te brengen. Voor deze kwelberekening zijn veldwerk en grondwater-/stijghoogtemonitoring noodzakelijk. Hiermee kan de dikte van de kleilaag en de actuele grondwaterstand en stijghoogte bepaald worden en daarmee ook de te verwachten beperkte kwelflux.

Indien nodig kan in het WHH2 rekening gehouden worden met benodigde maatregelen om de toenemen kwelflux te beperken of te compenseren.

3.2.4. Grondwateronttrekking en drinkwaterwinning

Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied. Daarnaast zijn er geen grondwateronttrekkingen binnen 500 m van het plangebied.

3.3. Oppervlaktewater

3.3.1. Peilgebied

Het plangebied ligt in peilgebied CIT010 van het waterschap Rivierenland, dit peilgebied heeft een vastpeil van NAP +5,2 m.

3.3.2. Status watergangen

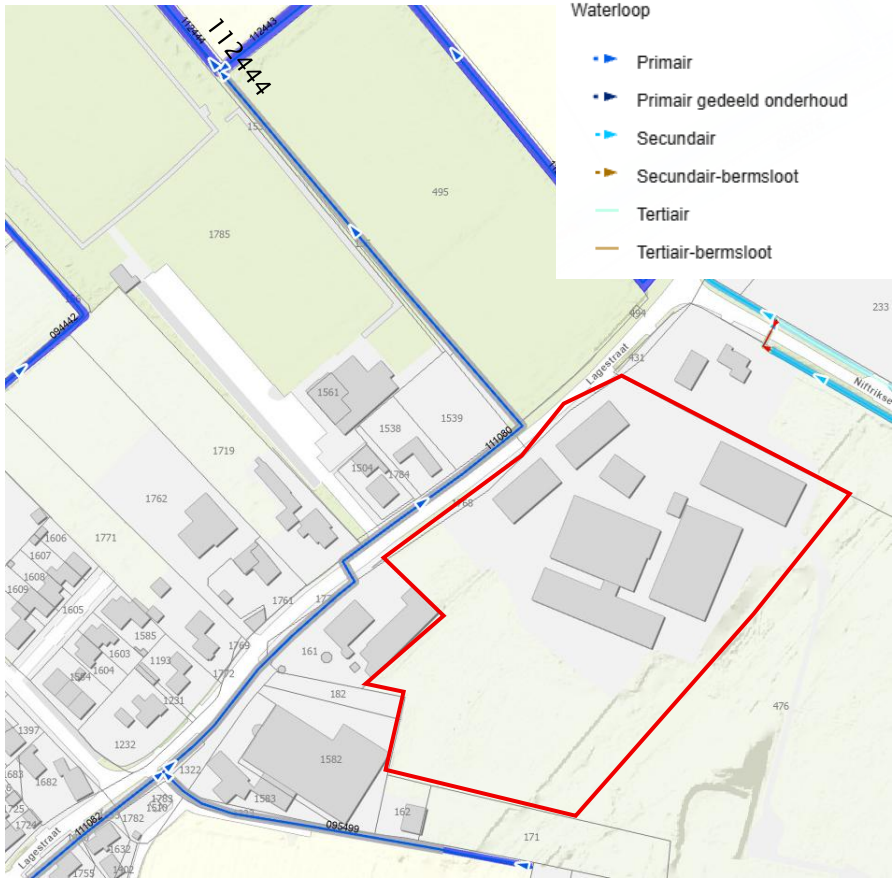
Parallel aan de Lagestraat ligt een primaire watergang (volledig met duikers), deze watert af richting het noorden. De ligging van de watergangen is weergeven in figuur 3-6. De overkluisde watergangen zijn grijs omrand in figuur 3-6. Dit primaire (overkluisde) watersysteem binnen de dorpskern Niftrik wordt door gemeente Wijchen ook als HWA-systeem beschouwd. Ter hoogte van het plangebied betreffen het Ø400 mm en Ø500 mm betonnen buizen.

3.3.3. Waterkwaliteit

Binnen een straal van 1,0 km is geen HEN, SED of KRW waterlichaam aanwezig.

3.3.4. Rivier

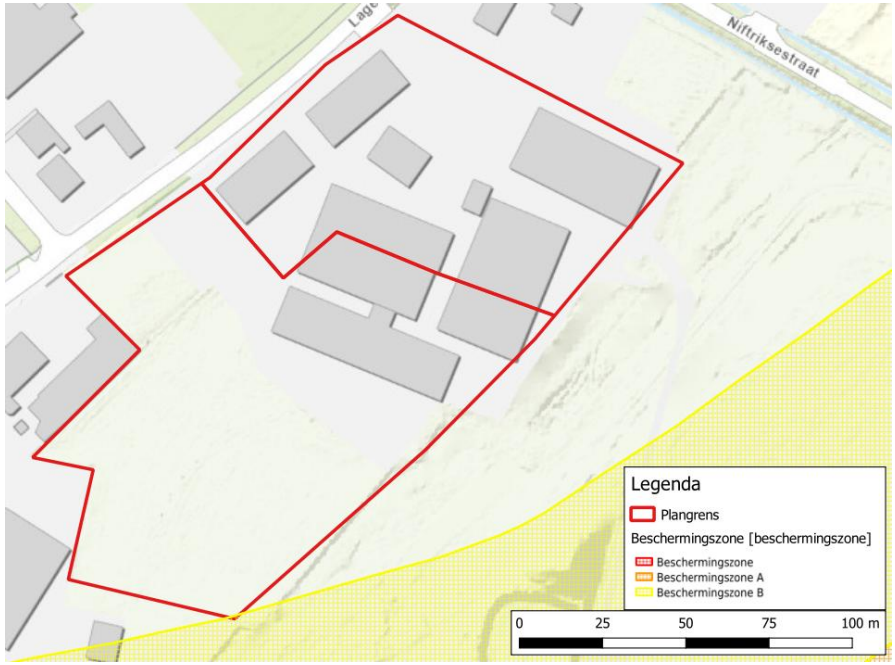
Op circa 200 meter ten zuidoosten van het plangebied stroomt de Maas, de ligging van de Maas is weergeven in figuur 3-6. De Maas is een gestuwde rivier en heeft daardoor beperkte waterniveauwisselingen.

Figuur 3-6: Legger oppervlaktewater Waterschap Rivierenland, overzicht watergangen

3.3.5. Waterkering

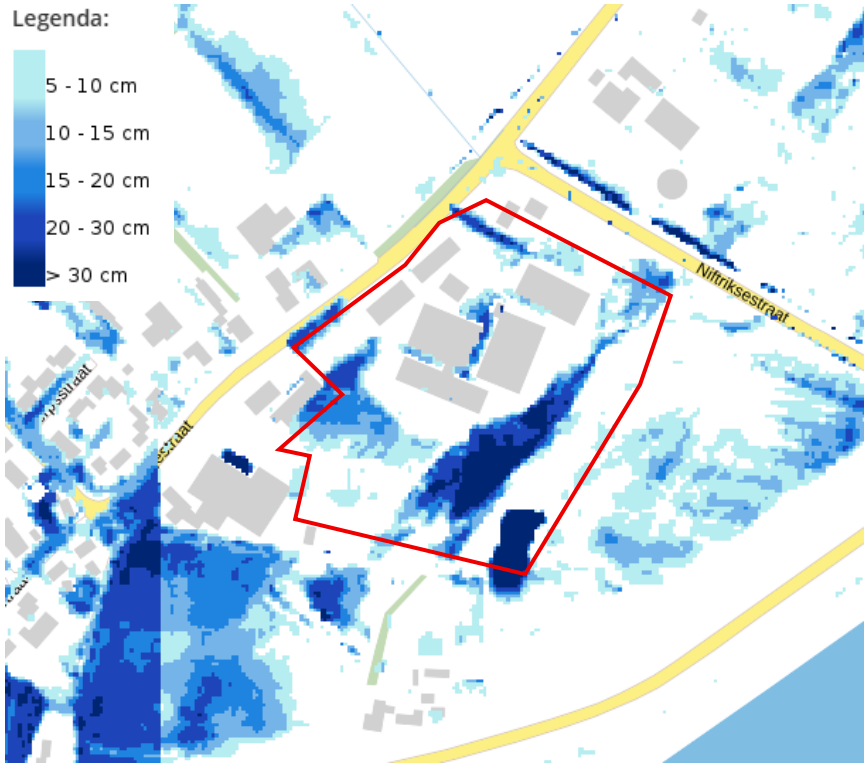
Ten zuidoosten van het plangebied is de primaire waterkering ten behoeve van de Maas gelegen. De ligging van de beschermingszones van de waterkering is in figuur 3-7 weergegeven t.o.v. het plangebied. Minder dan één vierkante meter van het plangebied ligt binnen de beschermingszone B.

Figuur 3-7: Legger waterkeringen Waterschap Rivierenland

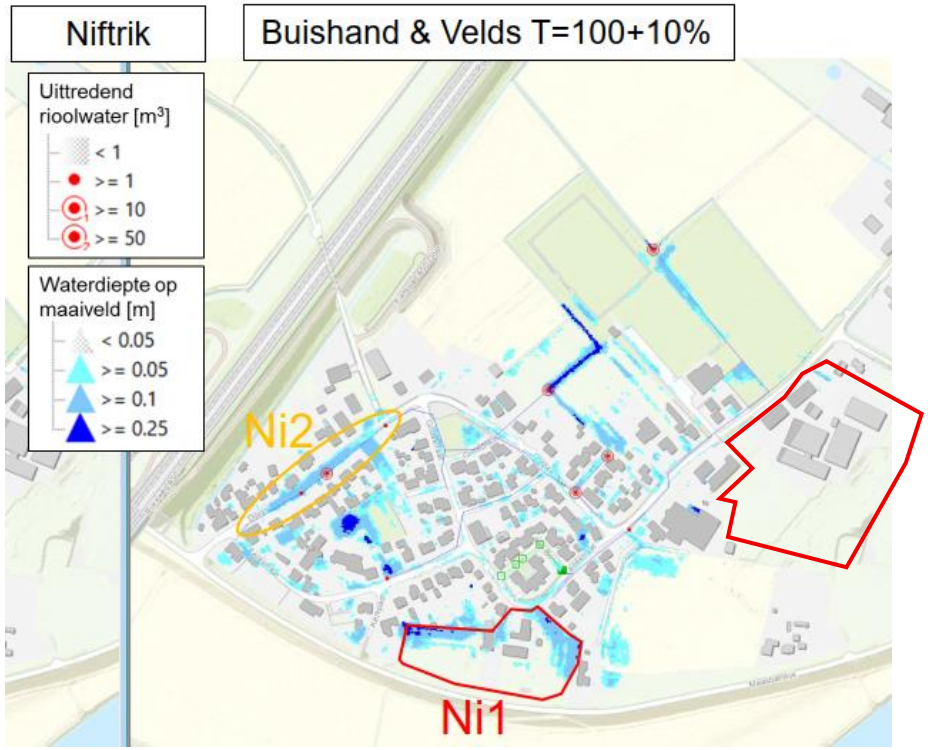
3.4. Water-op-straat

Op basis van de klimaateffectatlas blijkt dat in de huidige situatie water binnen het plangebied blijft staan. Binnen de klimaateffectatlas is het AHN de meest leidende component voor de bepaling van de locatie en hoeveelheid water dat op het maaiveld blijft staan. Het plangebied ligt relatief laag ten opzichte van de omgeving. Daarom verzamelt water zich in het plangebied.

Figuur 3-8: Water-op-maaiveld bij een neerslagsituatie van 70 mm in 2 uur (bron: klimaateffectatlas)

Volgens het Systeemoverzicht Stedelijk Water (kenmerk: R003-1281863LDO-V01-evn-NL, door: TAUW, d.d. 21 juli 2022) wordt voor de bestaande situatie bij T=10 en T=100 nagenoeg geen water op het maaiveld berekend van het plangebied waar de nieuwbouw is geprojecteerd. Dit is waarschijnlijk het hemelwater afkomstig van de Lagestraat en van het verharde oppervlak van de bestaande bebouwing.

Figuur 3-9: Water-op-maaiveld bij een neerslagsituatie Buishand & Velds T=100+10% (bron: SSW)

04 BESTAAND STEDELIJK WATERSYSTEEM

4.1. Beschrijving en toelichting

In het SSW is het watersysteem in Niftrik beschreven. Het rioolstelsel van Niftrik bestaat uit drukriolering ten behoeve van het vuilwater en overkluisde watergangen ten behoeve van het hemelwater, zie figuur 3-6.

Het drukriool in de Lagestraat betreft een Ø110 mm buis en drukt het water richting het eindgemaal in de Lagestraat (ten noorden van het plangebied). De leiding ø 110 mm heeft een afvoercapaciteit van 39,7 m³/h oftewel 11,0 l/s. De huidige afvalwaterbelasting op deze leiding is bepaald op 22,4 m³/h oftewel 6,2 l/s, waarbij al rekening is gehouden met een ander in ontwikkeling zijnde woningbouwplan aan de Lagestraat 2.

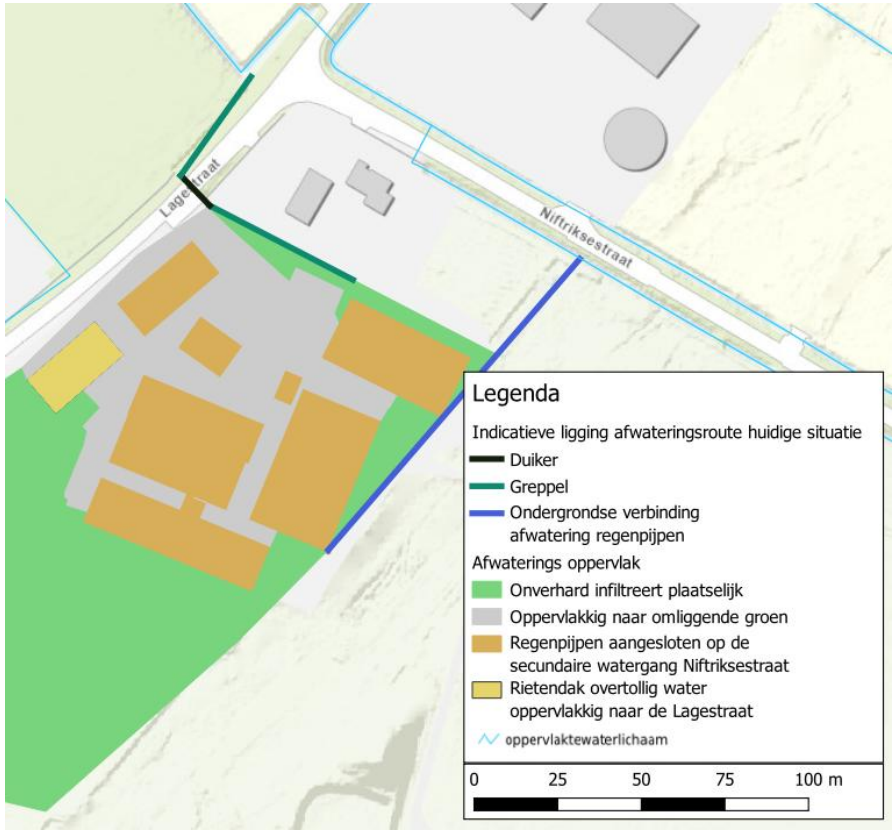
Ter plaatse van de te handhaven woning is een pompput aanwezig. De aanwezige pomp heeft een vermogen van 1,9 kW en een nominale capaciteit van 2,5 m³/h. De aansluitende hoogte van de inkomende leiding(en) op de pompput is niet bekend.

Het hemelwaterstelsel (primaire watersysteem) parallel aan de Lagestraat betreft Ø500 mm duikers. Het hemelwater stroomt in noordelijke richting tot het uitstroompunt in de primaire watergang 112444, zie figuur 3-6.

4.2. Hemelwater- en afvalwaterbelasting

De bestaande woning heeft een rietdak en heeft daarom geen regenpijpen. Het overtollige water stroomt oppervlakkig af richting de Lagestraat. De schuren wateren in de huidige situatie af via dakgoten en regenpijpen. De regenpijpen zijn ondergronds aangesloten en wateren af richting de secundaire watergang parallel aan de Niftriksestraat.

De terreinverharding watert oppervlakkig af richting de omliggende en tussengelegen onverharde oppervlakken. Direct grenzend aan de noordzijde van het plangebied ligt een droogvallende greppel. De greppel staat middels een duiker (ingeschat op Ø315 mm) in verbinding met een greppel langs de Lagestraat. In figuur 4-1 is een schets met de indicatieve ligging van de afwateringsroutes weergegeven. De hemelwaterbelasting op de overkluisde A-watergang is dus beperkt tot het oppervlakkig afstromende hemelwater dat via de kolken langs de Lagestraat wordt verzameld.

Figuur 4-1: Indicatieve ligging afwateringsroute huidige situatie

De vuilwaterproductie is als volgt:

- 1 woning x 2,5 inwoners x 10 l/uur/inwoner = 0,03 m³/uur = 0,007 l/s.

05 UITGANGSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN

Het algemeen waterbeleid dat van toepassing is binnen het plangebied staat beschreven in het Nationaal waterplan, in het Waterbeleid in de 21e eeuw (WB21) en de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van de Rijksoverheid. Daarnaast geldt de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' (d.d. 19 december 2018) en de Watervisie 2050 van het waterschap Rivierenland het Waterbeheerprogramma 2022-2026 van het waterschap Rivierenland en Proces weging waterbelang (watertoets) van de werkorganisatie Druten en Wijchen.

5.1. Europees/nationaal/provinciaal beleid

Op Europees-, nationaal- en stroomgebiedsniveau wordt gewerkt aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW streeft naar duurzame en robuuste watersystemen. Basisprincipes van het nationaal en Europees beleid zijn: meer ruimte voor water, voorkomen van afwenteling van de waterproblematiek in ruimte of tijd en stand-still (géén verdere achteruitgang in de huidige (2000) chemische en ecologische waterkwaliteit).

Het bovenstaande resulteert in twee drietrapsstrategieën die zijn vastgelegd in de Nota Ruimte (2006):

- Waterkwantiteit (vasthouden, bergen, afvoeren)
- Waterkwaliteit (schoonhouden, scheiden, zuiveren)

De trits voor waterkwantiteit betekent dat neerslag bij voorkeur wordt vastgehouden op de plaats waar het valt. Indien vasthouden niet mogelijk is, wordt neerslag geborgen in oppervlaktewater. De trits voor waterkwaliteit houdt in dat gestreefd moet worden naar het voorkomen van verontreinigingen. Indien schoonhouden niet mogelijk is, worden schone en vervuilende bronnen gescheiden.

De Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie, onderdeel van het Deltaprogramma 2015, schrijft voor dat rijk, provincies, gemeenten en waterschappen het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van de ruimtelijke omgeving moeten opnemen in het beleid. Doel van de Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie is het sturen van het veranderingsproces om het klimaatbestendig en waterrobuust inrichten van Nederland een vanzelfsprekend onderdeel te maken van ruimtelijke (her)ontwikkeling. Hierbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat bij (her)ontwikkelingen geen extra risico op schade en slachtoffers mag ontstaan voor zover dat redelijkerwijs haalbaar is.

5.2. Waterschapsbeleid

Vanaf 17 november 2021 is het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van het Waterschap Rivierenland van kracht In het beheerplan beschrijft het waterschap wat ze in de planperiode willen bereiken en hoe ze dat wil doen.

Verder beschikt waterschap Rivierenland over de 'Waterschapsverordening Rivierenland'. Deze is sinds 1 januari 2024 van kracht. In de waterschapverordening staan alle regels die bepalen welke activiteiten waar in het beheersgebied mogen plaatsvinden en welke voorwaarden hiervoor gelden. Hierin staan de voorwaarden waaraan voldaan moet worden bij de inrichting, gebruik en onderhoud van waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, ondersteunende kunstwerken en grondwater. Voor bepaalde werkzaamheden dient een watervergunning aangevraagd te worden.

Compensatie verhard oppervlak – Waterschap Rivierenland
Het is zonder vergunning van het waterschap verboden om water, afkomstig van een uitbreiding van verhard oppervlak, te lozen op watergangen. Voor particulieren geldt dat wanneer nog niet eerder gebruik is gemaakt van een vrijstelling van 500 m², mag deze vrijstelling gebruikt worden. Deze vrijstelling kan niet gebruikt worden voor planologische ontwikkelingen.

- Wanneer sprake is van nieuwe lozingen vanaf verhard oppervlak dan mag dit geen nadelig effect hebben op het ontvangende watersysteem. Hier wordt in ieder geval aan voldaan wanneer er niet meer dan het plaatselijk geldende landelijke afvoer vanuit het plangebied geloosd wordt. Daarnaast worden eisen gesteld aan de te realiseren waterberging. Hierbij geldt:

- Bij berging in oppervlaktewater dient een T=10+10% (vuistregel 436 m³/ha) geborgen te kunnen worden met een maximale peilstijging van 0,30 m. Bij een T=100+10% mag het waterpeil tot de insteek stijgen;
- Bij berging in een alternatieve voorziening dient een T=100+10% (vuistregel 664 m³/ha) in de voorziening geborgen te worden.

Overige uitgangspunten – Waterschap Rivierenland

- Gedempt oppervlaktewater dient 1 op 1 teruggebracht te worden
- A-watergangen:
  - Taluds: niet steiler dan 1:2
  - Bodembreedte: minimaal 0,70 m
  - Bodemhoogte: 1,0 m beneden zomerpeil/ streefpeil
  - Breedte beschermingszone (vanaf insteek): minimaal 4,0 m
  - Breedte schouwstrook bij eenzijdig onderhoud: minimaal 1,5 m
  - Minimale diameter duiker:
    - Waterlijn niet breder van 4,0 m op zomerpeil: ø800 mm
    - Waterlijn breder van 4,0 m op zomerpeil: ø1.000 mm
- B-watergangen:
  - Taluds: niet steiler dan 1:1,5
  - Bodembreedte: minimaal 0,50 m
  - Bodemhoogte: 0,50 m beneden zomerpeil/ streefpeil
  - Breedte beschermingszone (vanaf insteek aan beide zijden): minimaal 1,0 m
  - Minimale diameter duiker (in stedelijk gebied): ø800 mm
- C-watergangen:
  - Minimale diameter duiker: ø500 mm
- Bij eenzijdig onderhoud van een watergang, maximale bovenbreedte (van insteek tot insteek): 8,0 m. Bij eenzijdig onderhoud blijven de werkingsgebieden aan weerszijde onverkort van kracht.
- Bij tweezijdig onderhoud van een watergang, maximale bovenbreedte (van insteek tot insteek): 16,0 m
- Bij een bovenbreedte van een watergang (van insteek tot insteek) breder dan 16,0 m is varend onderhoud noodzakelijk
- Binnen de beschermingszone langs watergangen mogen geen obstakels worden geplaatst.

5.2.1. Het wateradvies

Ten behoeve van de ontwikkeling is het wateradvies ingevuld. Uit het wateradvies blijkt dat een reguliere aanvraag voldoet. De resultaten van het wateradvies zijn opgenomen in bijlage B. Het advies is uitgewerkt in het voorliggend WHH1.

5.3. Gemeentelijk beleid

Het document 'Proces weging waterbelang (watertoets)' is opgesteld als hulpmiddel voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in Druten en Wijchen die uitmonden in een Omgevingsplan of een Omgevingsvergunning.

Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de Strategische waternota Wijchen 2019-2028 zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het Beleidsplan water en riolering 2023-2027 beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater. In het kader van de weging van het waterbelang wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken afkoppelen van of niet aankoppelen aan de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Infiltratie binnen het gebied, 3) Vasthouden binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Vertraagde afvoer naar riool.

Voor de hierboven genoemde voorkeursvolgorde geldt:
Bij nieuw verhard oppervlak moet altijd berging op eigen terrein voor al het hemelwater worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld door het maaiveld plaatselijk te verlagen, de aanleg van oppervlaktewater, het toepassen van groene daken, enz.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

De onderstaande maatstaven zijn uitgewerkt in het voorliggend waterhuishoudkundig plan:

- Ontwateringsdiepte: GHG ≥ 1,00 m onder vloerpeil begane grond; ≥ 0,70 m onder straatpeil en ≥ 0,50 m onder groenvoorzieningen;
- Drooglegging: Zomerpeil ≥ 1,30 m onder vloerpeil begane grond; ≥ 1,00 m onder straatpeil en ≥ 0,70 m onder groenvoorzieningen
- Geen hemelwater vanaf openbaar gebied op particulier terrein bij T=10+10%;
- Geen hemelwater vanaf openbaar gebied in gebouwen bij T=100+10%;
- Infiltreren hemelwater indien doorlatendheid bodem ≥ 0,50 m per dag;
    - Aanlegpeil bodem infiltratievoorziening ≥ 0,50 m boven GHG;
    - Infiltratieoppervlak is verticale projectie waterlijn in infiltratievoorziening bij halve vulling;
    - Ledigingstijd infiltratievoorziening op perceel buiten 100 m van oppervlaktewater ≤ 24 uur; binnen 100 van oppervlaktewater zie Richtlijn Wadi infiltratievoorziening Waterschap Rivierenland;
    - Dimensionering openbare infiltratievoorziening op perceel buiten 100 m van oppervlaktewater op basis van bui T=10+10%, waarbij waterstand ≥ 0,00 m onder bovenkant infiltratievoorziening;
- Afvoer afvalwater naar riolering ≤ 10 liter/inwoner per uur gedurende 12 uur;
- Verontreinigd (hemel)water mag niet (rechtstreeks) in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd (voorkomen afvoer verontreinigende stoffen vanaf autowasplaatsen, hondentoiletten, enz.);
- Bijzondere aandacht voor schadelijke activiteiten (grondgebruik) en infiltratie van water in grondwaterbeschermingsgebieden en drinkwaterreserveringsgebieden; voor (water)bodemlozingen in grondwaterbeschermingsgebieden en drinkwaterreserveringsgebieden is provincie bevoegd gezag;
- Activiteiten in en nabij grond- en oppervlaktewater geven geen verstoring van de waterkwaliteit.

De overige maatstaven staan beschreven in het document ‘Proces weging waterbelang (watertoets)’ van de werkorganisatie Druten en Wijchen.

06 TOEKOMSTIG STEDELIJK WATERSYTEEM PLANGEBIED

6.1. Beschrijving en toelichting

Binnen het plangebied blijven de waterstromen gescheiden. Het hemelwater wordt binnen het plangebied opgevangen, geborgen en vertraagd afgevoerd naar de overkluisde primaire watergang parallel aan de Lagestraat. Ten behoeve van het opvangen van het hemelwater worden binnen het plangebied wadi's gerealiseerd. In figuur 6-1 is een schetsontwerp van het watersysteem binnen het plangebied weergegeven.

Circa 1.392 m² van het verharde oppervlak van het agrarische perceel dient oppervlakkig af te wateren richting de wadi's binnen het woningbouwgebied.

Het hemelwater van de particuliere percelen wordt aan het oppervlak op de openbare ruimte geloosd. In geval van aaneengesloten bebouwing zal gebruik worden gemaakt van zogenaamde 'welputjes' (sifon) om het hemelwater vanaf de achterzijde van de woning naar de voorzijde aan het oppervlak op de openbare ruimte te kunnen lozen.

Door middel van hoogteverschil in het maaiveld stroomt het water oppervlakkig af richting de wadi's. Het minimale verhang in de langshelling dient 1‰ te zijn. Het exacte hoogte verloop binnen het plangebied wordt opgesteld in het WHH2. Dan dient ook de capaciteit van de goten bepaald te worden.

De bodemhoogte van de wadi's wordt NAP +7,05 m en zijn 0,4 m diep. In verband met de ondergrond (klei) dient onder de wadi's bodemverbetering en drainage aangebracht te worden. De wadi's staan met elkaar in verbinding via de drains. Aanbevolen is om bij het WHH2 te onderzoeken of het wenselijk is om de wadi's ook bovengronds met elkaar in verbinding te brengen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een goot.

De drain tussen de wadi's heeft een afvoercapaciteit van maximaal 110 l/s/ha verhard oppervlak. Voor het lozingspunt op de primaire watergang wordt de afvoer geknepen tot de landelijke afvoernorm van 1,5 l/s/ha bruto plangebied.

Figuur 6-1: Schetsontwerp ligging riolering en waterbergende voorzieningen (vergroot in bijlage C)

Indien er sprake is van een extreme neerslagsituatie (meer dan 101 mm in één uur) zal het overtollige water in de oostelijke rand het plangebied uitstromen waar geen bebouwing aanwezig is.

Vuilwater
Middels een VWA-riool wordt het vuilwater binnen het plangebied verzameld en onder vrij verval getransporteerd richting de pompput. Vanwege de hoogteligging en de afmeting van het toekomstige vuilwaterriool is het noodzakelijk om de huidige pompput te vervangen.

De bestaande openbare riolering (drukriolering) ø 110 mm in de Lagestraat heeft voldoende capaciteit om de hoeveelheid afvalwater van het woningbouwplan te ontvangen en te transporteren.

6.2. Hemelwaterbelasting

6.2.1. Oppervlakken

Een overzicht van de inrichting in de toekomstige situatie is weergegeven in figuur 6-2 (vergoot in bijlage D). Een overzicht van de bijbehorende oppervlakken is weergegeven in tabel 6-1 en tabel 6-2.

Binnen het agrarische gebied neemt het afvloeiend oppervlak toe met 1.392 m² (4.945 m² - 3.553 m²). Hierover dient watercompensatie gerealiseerd te worden.

Het toekomstige afvloeiend oppervlak binnen het woningbouwgebied is 5.948 m². In de huidige situatie is geen verharding aanwezig dat voor 1997 is aangebracht daarom wordt er geen oppervlak in minder gebracht.

Tabel 6-1: Overzicht oppervlakken toekomstige situatie agrarisch gebied

Type oppervlak	Totaal oppervlak [m²]	% Afvloeiend	Afvloeiend oppervlak [m²]	Onverhard oppervlak [m²]
Gebouw agrarisch bedrijf	1.569	100%	1.569	0
Onverhard	2.205	0%	0	2.205
Verhard	3.376	100%	3.376	0
Subtotaal			*4.945*	*2.205*
Totaal	**7.150**		**7.150**	

Tabel 6-2: Overzicht oppervlakken toekomstige situatie woningbouwgebied

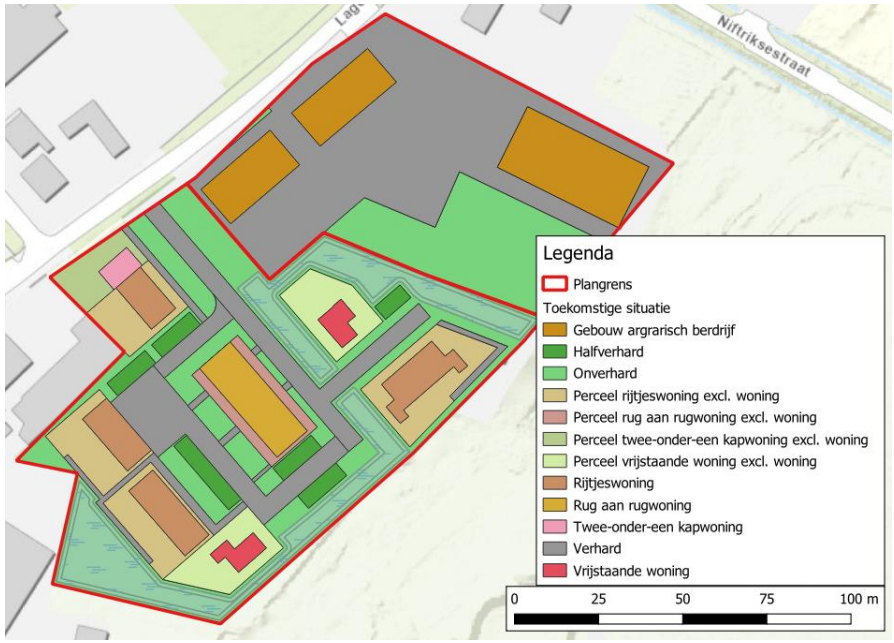
Type oppervlak	Totaal oppervlak [m²]	% Afvloeiend	Afvloeiend oppervlak [m²]	Onverhard oppervlak [m²]
Halfverhard	474	100%	474	0
Onverhard	4.552	0%	0	4552
Kavel rijtjeswoning incl. bebouwing	2.167	90%	1.950	217
Kavel rug aan rugwoning incl. bebouwing	650	100%	650	0
Kavel twee-onder-een kapwoning incl. bebouwing	342	80%	274	68
Kavel vrijstaande woning incl. bebouwing	884	70%	619	265
Verhard	1.981	100%	1.981	0
Subtotaal			*5.948*	*5.102*
Totaal	**11.050**		**11.050**	

6.2.2. Wateropgave

Waterberging wordt binnen het plangebied gerealiseerd in de vorm wadi's. Vanuit het beleid van de gemeente Wijchen en het waterschap Rivierenland geldt daarom de onderstaande waterbergingsopgave per gebied:

- Agrarische gebied: 1.392 m² * 664 m³/ha = 92 m³
- Woningbouwgebied: 5.948 m² * 664 m³/ha = 395 m³
- Totaal **487 m³**

In het voorliggende WHH1 wordt de waterbergingsopgave van het agrarische gebied gecompenseerd in het woningbouwgebied. Hiervoor is gekozen omdat het realiseren van één groot robuust systeem in de openbare ruimte in plaats van 2 losse systemen waarvan één op particulier terrein aanbevolen is. Indien wenselijk heeft het agrarische gebied voldoende ruimte om bovengrondse waterberging te realiseren.

Figuur 6-2: Overzicht oppervlakken toekomstige situatie (vergroot in bijlage D)

6.3. Beschikbare hemelwaterberging

Waterberging wordt gerealiseerd in de vorm van twee grote wadi's, de locaties zijn weergegeven figuur 6-1. De kenmerken van de wadi's zijn beschreven in tabel 6-2.

Tot een waterdiepte van 0,3 m wordt binnen de wadi's 494 m³ aan statische waterberging gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de statische waterbergingseis (487 m³) van het bevoegd gezag.

Tabel 6-2: Kenmerken wadi's

KENMERK/WADI NUMMER	1	2	TOTAAL	EENHEID
Oppervlak boveninsteek	1.185	886	2.071	m²
Oppervlak bodem	791	569	1.360	m²
Diepte	0,4			m
Peilopzet	0,3			m
Talud	1:3			-
Berging bij peilopzet	**285**	**209**	**494**	**m³**

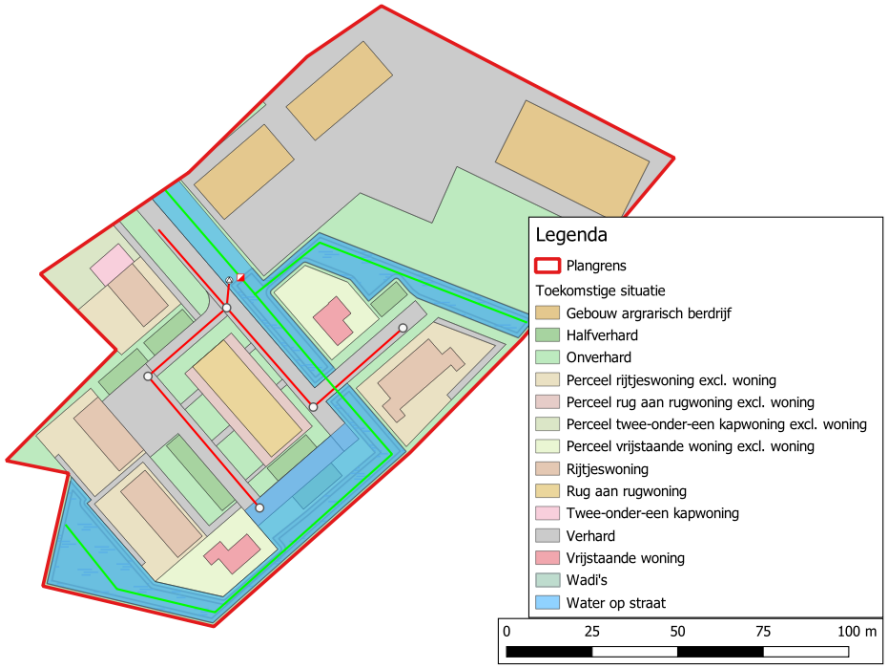
6.3.1. Effect extremere neerslag situaties

Indien er een extreme neerslagsituatie zich voordoet dan een T=100+10% (66,4 mm in één uur) zal het waterpeil in de wadi's stijgen en zal op ten duur water op straat komen te staan.

Tot aan het maaiveldniveau is de berging in de wadi's 686 m³. Daarbij kan over een oppervlak van 3.000 m² gemiddeld 0,02 m (stijging tot NAP +7,47 m) water staan zonder dat er water in de gebouwen of naar buiten het plangebied stroomt. Dit betreft een waterberging op straat van 60 m³. In figuur 6-3 is de globale ligging van water-op-straat weergegeven.

Het plangebied kan dus een neerslagsituatie van 101 mm (746 m³ / (5.948 m² + 1.392 m²)) bergen zonder dat er water naar buiten het plangebied stroomt of water in de woningen stroomt. Bij nog extremere neerslag zal het overtollige water ter plaatse van de oostelijke rand het plangebied uitstromen waar geen bebouwing aanwezig is.

Aanbevolen is om bij het WWH2 te onderzoeken of het wenselijk is om na de knijpconstructie een slokop voorziening in de wadi's aan te brengen richting de overkluisde primaire watergang. Dit om te voorkomen dat er binnen het plangebied water-op-straat ontstaat. Hiervoor dient uitsluitsel gegeven te worden wat de waterhoogte is in het primaire overkluisde oppervlaktewatersysteem ten tijden van extreme neerslag.

Figuur 6-3: Globale ligging water-op-straat (met een hoogte van NAP +7,47 m)

6.3.2. Vertraagde afvoer

De leegloop wordt gereguleerd door de drainage onder de wadi's. In de vervolgfase dient een knijpconstructie uitgewerkt te worden. De knijpconstructie dient de afvoer te vertragen tot de landelijke afvoernorm van 1,5 l/s/ha. De drain wordt aangesloten op de overkluisde primaire watergang langs de Lagestraat.

Voorkomen moet worden dat het hemelwater van buiten het plangebied over het oppervlak of via de drain het plangebied binnen kan stromen. Uit het SSW van Niftrik blijkt dat bij een Buishand & Velds T=100+10% neersituatie geen water-op-straat treedt ter hoogte van het plangebied (put 60_600014, NAP +7,28 m).

In de SSW is geen exacte waterhoogte in de put beschreven bij een T=100+10% neerslagsituatie. Daarom moet er worden uitgegaan van het theoretische maximaal toelaatbare peil en dat is het laagste putdekselpeil ter plaatse waarop moet worden aangesloten. Dat peil bedraagt NAP +7,28 m. Met de gemeente Wijchen is afgesproken dat het toepassen van een terugslagvoorziening niet noodzakelijk wordt geacht.

6.4. Afvalwaterbelasting

Het vuilwater dient aangesloten te worden op de gemeentelijke riolering. De verwachtte vuilwater productie binnen het plangebied is als volgt:

- 28 woningen x 2,5 inwoners x 10 l/uur/inwoner = 0,70 m³/uur = 0,19 l/s.

Door de gemeente is aangegeven dat de bestaande drukriolering (leiding ø 110 mm) voldoende capaciteit heeft om deze extra 0,19 l/s aan afvalwaterbelasting te kunnen ontvangen. Als gevolg van het plan wordt de belasting op de bestaande drukriolering in totaal 6,39 l/s en dat blijft ruim onder de maximaal toelaatbare afvoercapaciteit van 11,0 l/s.

6.5. Waterkwaliteit

De Europese Kaderrichtlijn water (KRW), de Nota Waterhuishouding (NW4) en de Wet Natuurbescherming stellen eisen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater. Schoon water draagt bij aan een aantrekkelijke leefomgeving, ook voor ruimtelijke plannen is waterkwaliteit daarom een aandachtspunt. Om vervuiling van het hemelwater te beperken, wordt geadviseerd het gebruik van uitlogende bouwmaterialen te voorkomen conform beleid gemeente en waterschap.

In het plan wordt hemelwater gescheiden van het vuilwater gehouden. Het hemelwater zal deels in de wadi's infiltreren. De toplaag van de wadi's hebben een zuiverende werking.

6.6. Meekoppelkansen in het gehele plangebied

Om binnen het plangebied klimaatadaptieve kansen te benutten op het gebied van verkoeling en biodiversiteit kunnen onderstaande meekoppelkansen toegepast worden:

- Biodiverse beplanting toepassen rond de wadi's;
- Realiseren van flora- en faunavoorzieningen;
- Realiseren van schaduw door het aanplanten van bomen langs langzame verkeersroutes (o.a. voetpaden);
- Realiseren van groenparkeervakken;
- Realiseren van voorzieningen om (hemel)water op te slaan en te benutten.

6.7. Minimum aanleg- en bouwpeilen

De GHG wordt ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). Hiermee wordt met het bestaande maaiveld voldaan aan de ontwateringseisen. Het waterpeil is NAP +5,2 m. De drooglegging is dus circa 2,3 m en dus ruim voldoende. Het toekomstige wegpeil komt op de huidige maaiveldhoogte. De vloerpeilen zullen minimaal 0,2 m boven het wegpeil gelegen komen.

In figuur 6-5 is een eerste opzet voor het hoogteplan weergegeven. In de verdere uitwerking dient het hoogteplan verder uitgewerkt te worden. Hierbij dient de afwerking aan de randen van het plangebied uitgewerkt te worden.

6.8. Effect op de omgeving

In de huidige situatie is een groot deel van het plangebied verhard. Deze verharding stroomt vermoedelijk niet geheel af richting de openbare ruimte maar zal ook deels tot afstroming komen richting de naastgelegen percelen. In de toekomstige situatie zal de neerslag dat binnen het plangebied valt binnen het plangebied geborgen worden. De hoeveelheid neerslag dat tot afstroming komt richting de buurpercelen zal dus verminderen. De neerslag in het plangebied voert vertraagd af naar de overkluisde primaire watergang langs de Lagestraat.

Figuur 6-5: Eerste opzet hoogteplan

07 WATERPARAGRAAF

7.1. WATERHUISHOUDING

7.1.1. Wettelijk kader

Op basis van de Omgevingswet is de weging van het waterbelang verplicht bij o.a. omgevingsplannen. Voor overige plannen, zoals een structuurvisie, dient een weging van het waterbelang te worden uitgevoerd op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water.

7.1.2. Weging van het waterbelang

De weging van het waterbelang is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

7.1.3. Waterparagraaf

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.

7.2. Beschrijving watersysteem

7.2.1. Geomorfologie en geohydrologie

De agrarische grond binnen het plangebied ligt op circa NAP +7,2 m. Ter hoogte van de huidige bebouwing ligt het maaiveld hoger namelijk op circa NAP +7,8 m. De Lagestraat ligt op circa NAP +7,5 m ter hoogte van het plangebied. Op enige afstand is goed te zien dat de dijk van de rivier de Maas een stuk hoger ligt t.o.v. het omliggende landschap.

De lokale bodemopbouw is bepaald aan de hand van het bodemonderzoek uitgevoerd door M&A Milieuadviesbureau op 10 en 17 april 2025. Tijdens het bodemonderzoek zijn 14 boringen uitgevoerd tot 0,5 m-mv en 4 boringen tot 2,0 m-mv. Daarnaast zijn er 2 boringen tot 5,0 m-mv geplaatst t.b.v. 2 peilbuizen. De boringen laten zien dat de bovenste 0,5 m bestaat uit klei die licht humeus en matig zandig is. Van 0,5 tot 4,9 m-mv is in de 2 diepe boringen klei aangetroffen.

Gezien de dikte van de kleilaag (5 m) is de verwachte kwel toename beperkt. Wel wordt geadviseerd een aanvullende kwelberekening uit te voeren om de gevolgen van de ontwikkeling in kaart te brengen. Voor deze kwelberekening zijn veldwerk en grondwater-/stijghoogtemonitoring noodzakelijk. Hiermee kan de dikte van de kleilaag en de actuele grondwaterstand en stijghoogte bepaald worden en daarmee ook de te verwachten kwelflux. Dit dient uitgevoerd te zijn voor het opstellen van het WHH2.

De doorlatendheid van de kleiige toplaag zal nihil zijn. De doorlatendheid van de zandbaan, welke overigens niet is aangetroffen bij het bodemonderzoek, is onbekend. De doorlatendheid van het eerste watervoerende pakket wordt ingeschat op 50-100 m/dag.

De GHG wordt op basis van de huidige openbare informatie ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). De GLG wordt ingeschat op 2,5 m-mv (NAP +5,0 m).

Het plangebied ligt in een gebied met wegzijging van circa 0,4 mm/dag op basis van het Landelijk Hydrologisch Model (LHM). Op basis van kaarten van waterschap Rivierenland ligt het plangebied op de grens van kwel bij een hoge rivierstand.

Het afgraven van de kleiige deklaag kan beperkte toename van kwel tot gevolg hebben. De toename van kwelflux is op basis van Expert Judgement zeer beperkt. Er is sprake van een kleilaag van circa 5,0 m die circa 1,5 m afgegraven wordt. Er blijft dus een 3,5 m klei over. Er is dus geen significante impact verwacht. Aanbevolen is om bij de verdere uitwerking een kwelfluxberekening toe te voegen.

7.2.2. Oppervlakte- en afvalwatersysteem

Het plangebied ligt in peilgebied CIT010 van het waterschap Rivierenland, dit peilgebied heeft een vastgesteld peil van NAP +5,2 m.

Parallel aan de Lagestraat ligt een primaire watergang (volledig met duikers), deze watert af richting het noorden. Dit primaire (overkluisde) watersysteem binnen de dorpskern Niftrik wordt door gemeente Wijchen ook als HWA-systeem beschouwd.

Op circa 200 meter ten zuidoosten van het plangebied stroomt de Maas, de ligging van de Maas is weergeven in figuur 3-6. De Maas is een gestuwde rivier en heeft daardoor beperkte waterniveauwisselingen.

Het rioolstelsel van Niftrik bestaat uit drukriolering ten behoeve van het vuilwater en overkluisde watergangen ten behoeve van het hemelwater.

7.2.3. Ecosysteem

Binnen een straal van 1,0 km is geen HEN, SED of KRW waterlichaam aanwezig.

7.3. Waterbeleid en waterbeheer

7.3.1. Gemeentelijk waterbeleid

Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen 2019-2028* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Beleidsplan water en riolering 2023-2027* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de weging van het waterbelang wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

7.3.2. Zorgplicht afvalwater

Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Omgevingswet artikel 1.7, 1.7a en 2.16 lid 1.a.3, Omgevingsbesluit artikel 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (zie Wm art 10.33).

7.3.3. Zorgplicht hemelwater

Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Omgevingswet artikel 2.16 lid 1.a.1).

7.3.4. Zorgplicht grondwater

Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Omgevingswet artikel 2.16 lid 1.a.2).

7.3.5. Zorgplicht oppervlaktewater (waterschap)

De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (primair, secundair en tertiair water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Omgevingswet artikel 1.7, 1.7a en 2.17 lid 1.a.1, Omgevingsbesluit artikel 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving hoofdstuk 3). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (secundair en tertiair water volgens de legger van het waterschap) dat op eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van primaire watergangen. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watergangen dan wel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een ontheffing op de Waterschapsverordening van het waterschap nodig.

7.4. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

7.4.1. Leefomgeving en ruimtegebruik

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

Water is ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan
Agrarisch gebied
In de huidige situatie is een groot deel van het agrarische gebied verhard. De bestaande woning heeft een rietdak en heeft daarom geen regenpijpen. Het overtollige water stroomt oppervlakkig af richting de Lagestraat. De schuren wateren in de huidige situatie af via dakgoten en regenpijpen. De regenpijpen zijn ondergronds aangesloten en wateren af richting de secundaire watergang aan de Niftriksestraat.

De terreinverharding watert oppervlakkig af richting de omliggende en tussengelegen onverharde oppervlakken. Een deze verharding is gerealiseerd voor 1997. De te handhaven verharding zal daarom in de toekomstige situatie op een vergelijkbare manier afwateren. Een deel van de verharding zal afwateren naar wadi's in het woningbouwgebied.

Woningbouwgebied
In de toekomstige situatie zal de neerslag dat binnen het woningbouwgebied valt binnen het plangebied geborgen worden. De hoeveelheid neerslag dat tot afstroming komt richting de buurpercelen zal dus verminderen. Het hemelwater voert vanaf het plangebied vertraagd (landelijke afvoernorm) af richting oppervlaktewatersysteem parallel aan de Lagestraat.

7.4.2. Kwaliteit en beleving
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan
Om vervuiling van het hemelwater te beperken, worden géén uitlogende materialen gebruikt en worden eventuele verontreinigingen in de toplaag van de wadi's gefilterd conform beleid gemeente en waterschap.

In het plan wordt hemelwater gescheiden van het vuilwater gehouden. Het hemelwater stroomt oppervlakkig richting de wadi's. De wadi's zuiveren het hemelwater dat vertraagd naar het oppervlaktewatersysteem wordt afgevoerd.

7.4.3. Klimaatadaptatie
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en

vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging). Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de droogtegevoeligheid van de locatie en mogelijke bodemdaling die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan

Om binnen het plangebied klimaatadaptieve kansen te benutten op het gebied van verkoeling en biodiversiteit kunnen onderstaande meekoppelkansen toegepast worden:

- Biodiverse beplanting toepassen rond de wadi's;
- Realiseren van flora- en faunavoorzieningen;
- Realiseren van schaduw door het aanplanten van bomen langs langzame verkeersroutes;
- Realiseren van groenparkeervakken;
- Realiseren van voorzieningen om (hemel)water op te slaan en te benutten

7.4.4. Waterberging

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken zoveel mogelijk afkoppelen van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Afvoer naar riool.

Compenseren van het verlies aan waterberging, indien hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater. De compensatieplicht (Waterschapsverordening) houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m2 (stedelijk gebied) en 1.500 m2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven. De compensatieplicht geldt niet in individuele gevallen als op een afstand van 100 m of meer van het oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd (beleidsregels Keur artikel 5.16 toetsingscriterium 2).

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan

Waterberging wordt gerealiseerd in de vorm van twee wadi's, de locaties zijn weergegeven figuur 7-1. De kenmerken van de wadi's zijn beschreven in tabel 7-1.

Tot peilopzet wordt binnen het woningbouwgebied 494 m³ aan statische waterberging binnen de waterbergende voorzieningen gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de statische waterbergingseis (487 m³) van het bevoegd gezag.

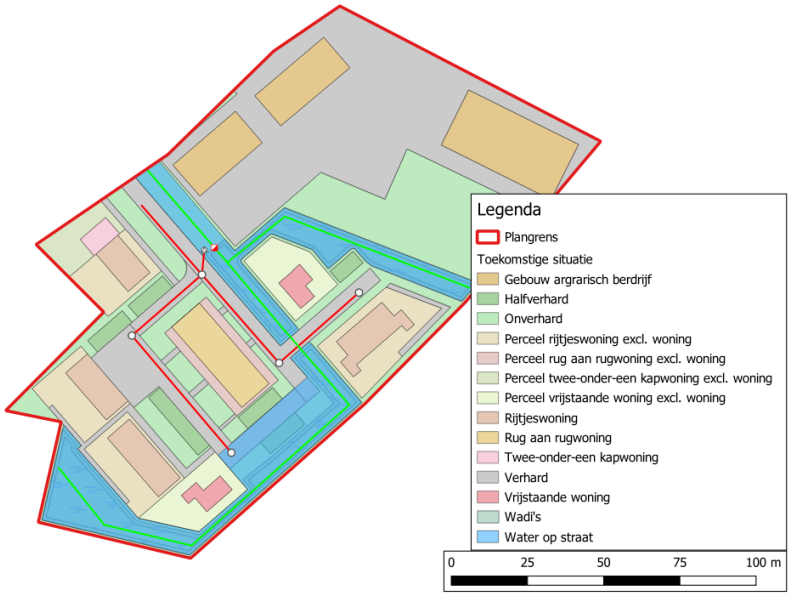
Tabel 7-1: Kenmerken wadi's

KENMERK/WADI NUMMER	1	2	TOTAAL	EENHEID
Oppervlak boveninsteek	1.185	886	2.071	m²
Oppervlak bodem	791	569	1.360	m²
Diepte	0,4			m
Peilopzet	0,3			m
Talud	1:3			-
Berging bij peilopzet	**285**	**209**	**494**	**m³**

Indien er een extremere neerslagsituatie zich voordoet dan een T=100+10% (66,4 mm in één uur) zal het waterpeil in de wadi's stijgen en zal water op straat komen te staan.

Tot aan het maaiveldniveau is de berging in de wadi's 686 m³. Daarbij kan over een oppervlak van 3.000 m² gemiddeld 0,02 m (stijging tot NAP +7,47 m) water staan zonder dat er water in de gebouwen of naar buiten het plangebied stroomt. Dit betreft een waterberging op straat van 60 m³. In figuur 7-1 is de globale ligging van water-op-straat weergegeven.

Het plangebied kan dus een neerslagsituatie van 101 mm (746 m³ / (5.948 m² + 1.392 m²)) bergen zonder dat er water naar buiten het plangebied stroomt of water in de woningen stroomt. Bij nog extremere neerslag zal het overtollige water in de oostelijke rand het plangebied uitstromen waar geen bebouwing aanwezig is.

Figuur 7-1: Globale ligging water-op-straat (met een hoogte van NAP +7,47 m) bij onvoldoende capaciteit van de overstort.

7.4.5. Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.

Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele risico's van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling (verdroging) of -fluctuatie (zie ook Klimaatverandering).

Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

De GHG wordt ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). Hiermee wordt met het bestaande maaiveld voldaan aan de ontwateringseisen. Het waterpeil is NAP +5,2 m. De drooglegging is dus circa 2,3 m en dus ruim voldoende. Het toekomstige wegpeil komt op de huidige maaiveldhoogte. De vloerpeilen zullen minimaal 0,2 m boven het wegpeil gelegen komen.

Binnen de wadi's is de maximale waterdiepte 0,3 m.

7.5. Conclusie

Het plan is zo ontworpen en in het plan worden zodanige maatregelen getroffen, dat negatieve effecten op de waterhuishouding worden voorkomen of bestreden.

7.6. Overleg met waterbeheerder

Beleidsuitgangspunt

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders het waterschap, maar kunnen ook Rijkswaterstaat of de Provincie zijn. Vooroverleg heeft plaatsgevonden tussen (de adviseur van) de initiatiefnemer en de waterbeheerders (waterschap en gemeente). Hierbij zijn de uitgangs- en aandachtspunten meegegeven om in het plan (waterhuishoudkundig) te verwerken.

Gevolgen voor het plan

Het plan is voorgelegd aan waterschap en gemeente voor advies en het gegeven advies is verwerkt in het plan.

BIJLAGE A: GEOHYDROLOGISCHE QUICKSCAN

NOTITIE

PROJECT	:	Niftrik, Lagestraat
PROJECTNUMMER	:	P25-0182
ONDERWERP	:	Geohydrologische onderzoek
DATUM	:	4 juli 2025
OPGESTELD DOOR	:	D. van den Brandhof

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

ManRO Adviesbureau Ruimtelijke Ordening is voornemens om circa 20 woningen te ontwikkelen aan de Lagestraat te Niftrik (gemeente Wijchen). Na een eerste gesprek met het waterschap en de gemeente blijkt dat de locatie complex is op het gebied van water. BOOT is betrokken bij deze ontwikkeling en heeft in opdracht ManRO Adviesbureau Ruimtelijke Ordening een geohydrologisch onderzoek uitgevoerd.

1.2 Doel

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de lokale geohydrologische opbouw (bodemopbouw, grondwaterstanden, oppervlaktewatersysteem, kwel etc.). Met deze informatie kan BOOT in het vervolgtraject eventuele grondwater gerelateerde risico's vroegtijdig signaleren en adviseren in een optimale waterhuishouding in het plangebied.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van deze notitie gaat in op de huidige situatie en de geohydrologische opbouw van de ondergrond. De notitie sluit af met hoofdstuk 3 waar de conclusies en adviezen zijn opgenomen.

2 Huidige situatie

2.1 Locatie plangebied

De Lagestraat ligt in het oosten van het dorp Niftrik, gemeente Wijchen. Circa 200 m ten zuidoosten van het plangebied stroomt de rivier de Maas. De locatie is weergegeven in figuur 2.1.

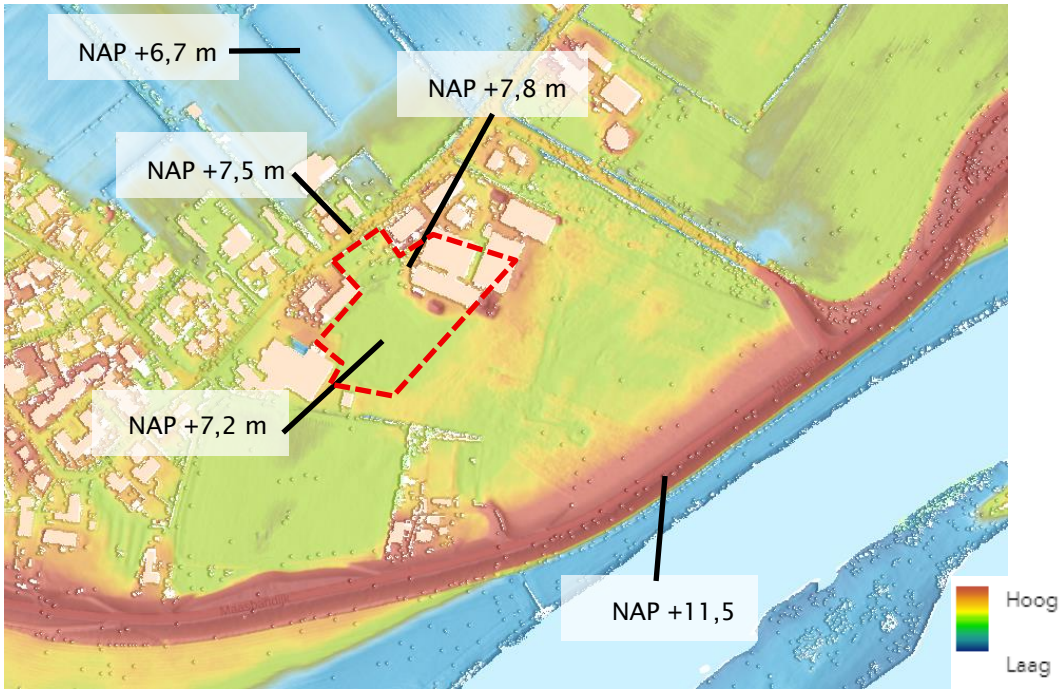

Figuur 2.1: Ligging plangebied (rode kader). Bron: Cyclomedia

2.2 Maaiveld

Regionaal gezien ligt de Lagestraat in Niftrik in het rivierengebied van het Land van Maas en Waal. Dit gebied wordt gekenmerkt door een overwegend vlak landschap met subtiele hoogteverschillen als gevolg van rivierafzettingen en oude stroomgeulen. Daarnaast zorgen de dijken langs de rivieren voor opvallende hoogteverschillen in het verder vlakke landschap.

De agrarische grond binnen het plangebied ligt op circa NAP +7,2 m. Ter hoogte van de huidige bebouwing ligt het maaiveld hoger namelijk op circa NAP +7,8 m. De Lagestraat ligt op circa NAP +7,5 m ter hoogte van het plangebied. Op enige afstand is goed te zien dat de dijk van de rivier de Maas een stuk hoger ligt t.o.v. het omliggende landschap. Het lokale maaiveldverloop op basis van het AHN5 is weergegeven in figuur 2.2.

Figuur 2.2: Maaiveldverloop rondom plangebied (rode lijn). Bron: AHN5, 2025.

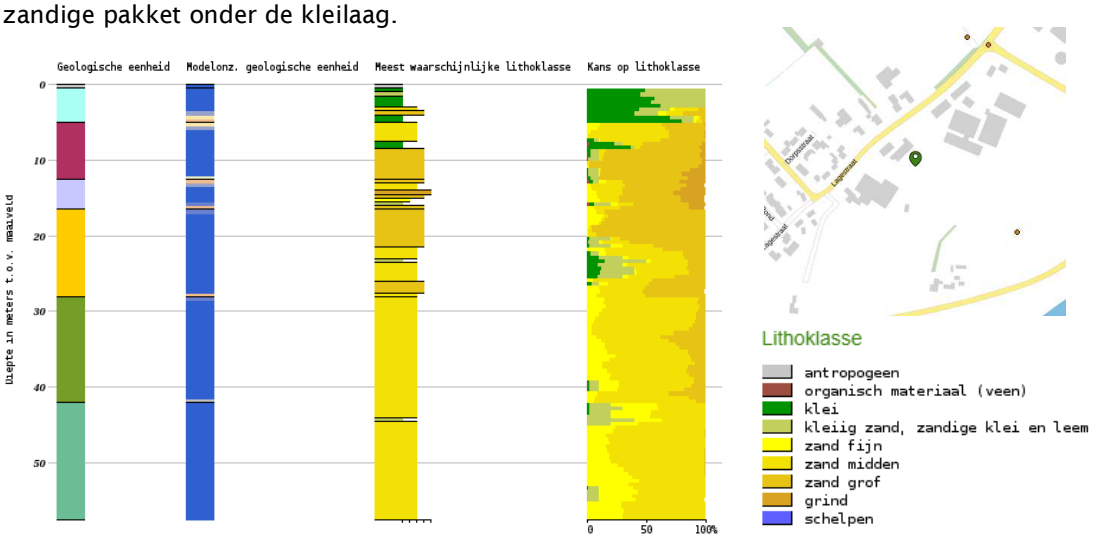
2.3 Bodemopbouw

De regionale en lokale bodemopbouw zijn bepaald op basis van DINOloket (model GeoTOP v1.6.1) en het bodemonderzoek door M&A Milieuadviesbureau (referentie:225-NLa20-vo-v1, d.d. 20 mei 225) uitgevoerd op 10 en 17 april 2025.

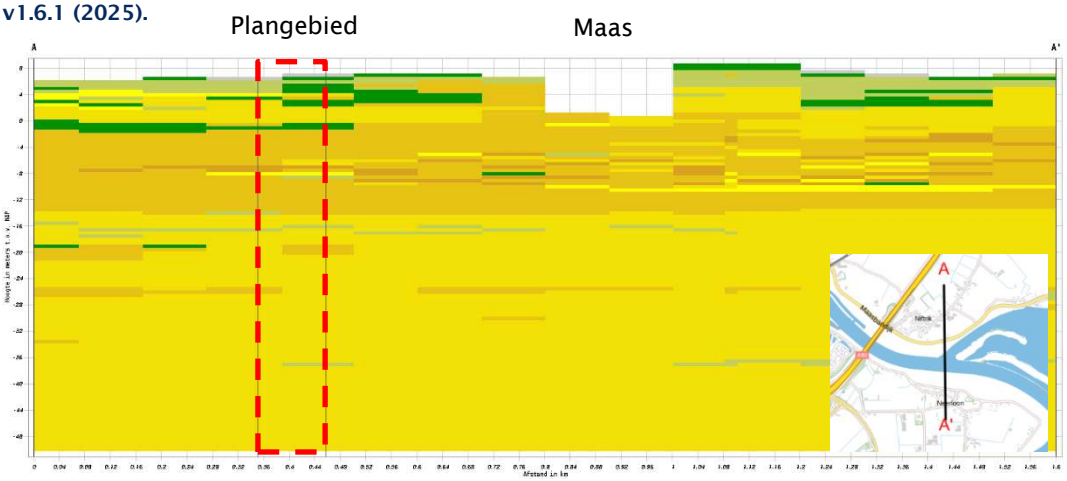
Regionale bodemopbouw

In figuur 2.3 is een overzicht weergegeven met de geologische eenheid (meest linkse profiel in de figuur) en de meest waarschijnlijke lithoklasse (2 rechtse profielen). De regionale bodembouw wordt gekenmerkt door een deklaag van circa 5,0 meter dik, bestaande uit klei of kleiig zand. Daaronder bevindt zich een zandpakket dat doorloopt tot het einde van het boorprofiel op 57 meter minus maaiveld (m-mv). Tot circa 22 m-mv bestaat dit zandpakket uit grof tot zeer grof zand. Van 22 tot 57 m-mv bestaat het voornamelijk uit

matig grof zand, waarbij de korrelfractie met toenemende diepte fijner wordt. Op verschillende dieptes is een kleine verhoging in trefkans op dunne kleilagen weergegeven. De doorlatendheid van dit zandpakket wordt ingeschat op 50-100 m/dag op basis van het REGIS II model. De regionale bodemopbouw van noord naar zuid ter hoogte van het plangebied is weergeven in figuur 2.4. In dit dwarsprofiel is te zien dat de Maas insnijdt in het zandige pakket onder de kleilaag.

Figuur 2.3: Geologische eenheid en lithoklasse op basis van profiel DINOloket, model GeoTOP v1.6.1 (2025).

Figuur 2.4: Dwarsprofiel noord-zuid plangebied met meest waarschijnlijke lithoklasse (bron: DINOloket, model GeoTOP, 2025). Legenda weergegeven in figuur 2.3.

Lokale bodemopbouw

De lokale bodemopbouw is bepaald aan de hand van het bodemonderzoek uitgevoerd door M&A Milieuadviesbureau op 10 en 17 april 2025. Tijdens het bodemonderzoek zijn 14 boringen uitgevoerd verricht tot 0,5 m-mv en 4 boringen tot 2,0 m-mv. Daarnaast zijn er 2 boringen tot 5,0 m-mv geplaatst t.b.v. 2 peilbuizen. De boringen laten zien dat de bovenste 0,5 m bestaat uit klei die licht humeus en matig zandig is. Van 0,5 tot 4,9 m-mv is in de 2 diepe boringen klei aangetroffen.

Geomorfologie

Op basis van de BRO Geomorfologie-kaart ligt het volledige plangebied in een stroomrug, wat duidt op een oude rivierafzetting met een verhoogde ligging ten opzichte van het omliggende landschap. Dit bevestigt de eerdere bevindingen met betrekking tot het maaiveld.

Zandbanen

Op basis van de zandbandenkaart ligt de top van het zand o circa 2-4 m-mv. Lokaal kan de top van deze zandlaag dus hoger liggen dan op basis van de 2 boringen. In figuur 2.5 is de zandbanenkaart weergeven.

Figuur 2.5 Zandbanenkaart

2.4 Grondwater en stijghoogte

Peilbuizen

In de omgeving van het plangebied zijn geen monitoringspunten aanwezig waarin de freatische grondwaterstand of stijghoogten gemonitord zijn. Tijdens de veldwerkzaamheden zijn er echter wel twee peilbuizen geplaatst waarin de grondwaterstand op 17 april 2025 waargenomen is op 3,38 en 3,43 m-mv.

BRO grondwaterspiegeldiepte

Naast de peilbuizen en veldwerkzaamheden is er ook gekeken naar het grondwatermodel BRO grondwaterspiegeldiepte. Hieruit komt naar voren dat ter hoogte van het plangebied de te verwachte GHG op circa 0,9 m-mv ligt en de GLG op 1,5 m-mv. Het grondwatermodel MORIA en LHM geven een GHG op circa 1,5 m-mv en de GLG op 2,5 m-mv.

G*rondwaterstroming*

Op basis van het grondwatermodel van de BRO en het maaiveldverloop wordt verwacht dat de grondwaterstroming overwegend noordwaarts is gericht, in de richting van de lager gelegen komgronden. Bij lage rivierstanden kan de stromingsrichting (tijdelijk) zuidelijker worden, afhankelijk van de mate wegzijging naar de rivier.

Ingeschatte grondwaterstanden

Gezien de afwezigheid van geschikte monitoringspunten in de omgeving is de grondwaterstand een globale inschatting op basis van een meting tijdens het veldwerk en diverse grondwatermodellen. De GHG wordt op basis van de huidige informatie ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). De GLG wordt ingeschat op 2,5 m-mv (NAP +5,0 m).

2.5 Oppervlaktewater

Parallel aan de Lagestraat ligt een A-watergang, deze watert af richting het noorden. Het plangebied ligt in peilgebied CIT010, dit gebied heeft een vastpeil van NAP +5,2 m. De ligging van de watergangen is weergeven in figuur 2.6. Daarnaast stroomt op circa 200 meter ten zuidoosten van het plangebied de Maas, de ligging van de Maas is weergeven in figuur 2.7. Hierin is de ligging van de beschermingszones van de waterkering ook weergeven t.o.v. het plangebied. Het plangebied ligt net buiten de beschermingszones. De Maas is een gestuwde rivier en heeft daardoor beperkte hoogtewisselingen.

Figuur 2.6: Legger oppervlaktewater Waterschap Rivierenland, overzicht watergangen

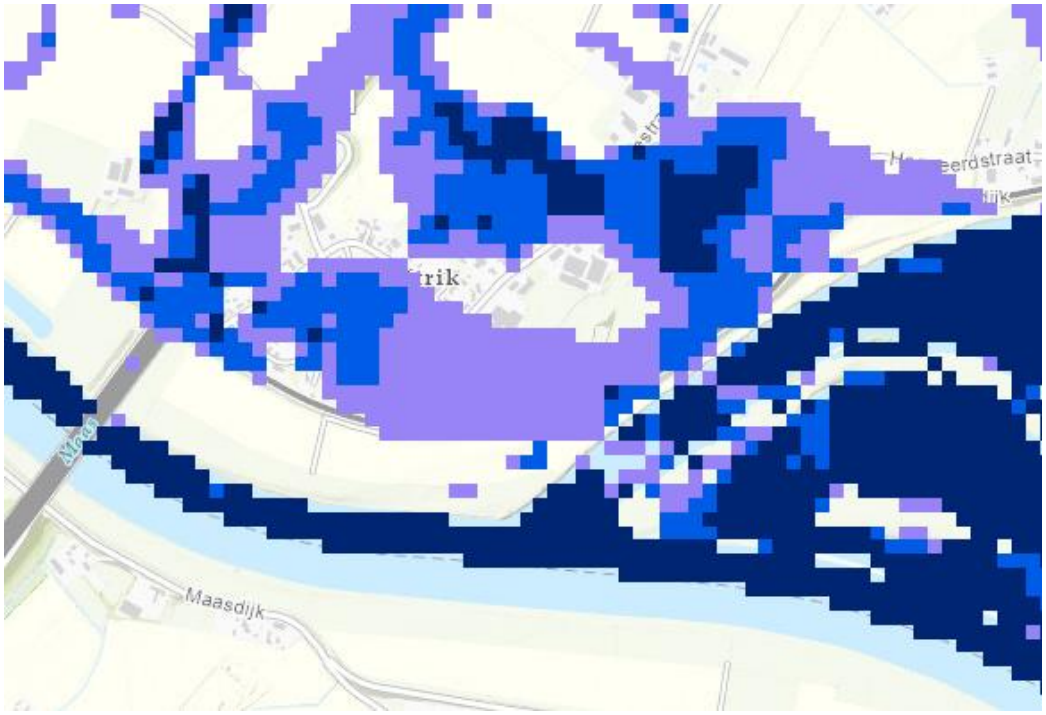
Figuur 2.7: Legger waterkeringen Waterschap Rivierenland, overzicht ligging Maasdijk

PROJECT	Niftrik, *Lagestraat*
DOCUMENTNUMMER	P25-0182-001
REVISIEDATUM	4 juli 2025

2.6 Kwel

Het plangebied ligt in een gebied met wegzijging van circa 0,4 mm/dag op basis van het Landelijk Hydrologisch Model (LHM). Op basis van kaarten van waterschap Rivierenland, zie ook figuur 2.8, ligt het plangebied op de grens van kwel bij een hoge rivierstand. Verwacht wordt dat overlast door kwel binnen het plangebied beperkt blijft. Het afgraven van de kleiige deklaag kan bijvoorbeeld wel toename van kwel tot gevolg hebben.

Geadviseerd wordt een aanvullende kwelberekening te doen om de gevolgen van de ontwikkeling in kaart te brengen. Voor deze kwelberekening zijn veldwerk en grondwater-/stijghoogtemonitoring noodzakelijk. Hiermee kan de dikte van de kleilaag en de actuele grondwaterstand en stijghoogte bepaald worden en daarmee ook de te verwachten kwelflux.

Figuur 2.8: Kwel bij T=10 rivierstand (bron: Waterschap Rivierenland).

2.7 Grondwateronttrekkingen en grondwaterbeschermingsgebieden

Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied. (bron: atlasleefomgeving, grondwaterbeschermingsgebieden). Daarnaast zijn er geen grondwateronttrekkingen binnen 500 m van het plangebied. (bron: WKO-tool)

3 Conclusies en adviezen

3.1 Conclusies

- De agrarische grond binnen het plangebied ligt op circa NAP +7,2 m. Ter hoogte van de huidige bebouwing ligt het maaiveld hoger, namelijk op circa NAP +7,8 m.
- De deklaag kenmerkt zich door kleilaag van circa 5 m dik. De bovenste 0,5 is licht humeus en matig zandig. Op basis van zandbanen is de kleilaag mogelijk lokaal minder dik dan op basis van de 2 boringen.
- De doorlatendheid van het eerste watervoerende pakket wordt ingeschat op 50-100 m/dag.
- De grondwaterstroming is overwegend noordwaarts is gericht, in de richting van de lager gelegen komgronden. Bij lage rivierstanden kan de stromingsrichting (tijdelijk) zuidelijker worden, afhankelijk van de mate wegzijging naar de rivier.
- Het plangebied ligt buiten de beschermingszones van de Maasdijk.
- De GHG wordt ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). De GLG wordt ingeschat op 2,5 m-mv (NAP +5,0 m).
- Parallel aan de Lagestraat ligt een A watergang deze watert af richting het noorden. Het plangebied ligt in peilgebied CIT010, dit gebied heeft een vastpeil van NAP +5,2 m.
- Het plangebied ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied, waterwingebied of nabij grondwateronttrekkingen.

3.2 Adviezen en vervolgstappen

- De ligging van het plangebied ten opzichte van de Maas levert een risico op voor verandering van de kwelflux, aan de hand van de toekomstige maximale afgraving kan een berekening worden uitgevoerd voor het te verwachten effect.
- De actuele grondwaterstanden zijn bepaald aan de hand van grondwatermodellen en het oppervlaktewaterpeil, om een nauwkeurige grondwaterstand te bepalen wordt geadviseerd te monitoren middels peilbuizen.

BIJLAGE B: UITKOMST HETWATERADVIES.NL

Het wateradvies

Het wateradvies helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Normale procedure
2. buitenbeschermingszone waterkering

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?	nee
Is het totale plangebied groter dan 3500 m² ?	ja
Gaat het plan over activiteiten die kunnen leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater? (Bij twijfel: vink 'ja' aan)	nee
Primaire of A-watergangen	nee
Beschermingszone primaire of A-watergang	nee
Secundaire of B-watergangen met beschermingszone	nee
Tertiaire of C-watergang	nee
Buitenbeschermingszone waterkering	ja
Waterstaatswerk en beschermingszone waterkering	nee
persleidingen	nee
rioolgemaal	nee
rioolwaterzuivering	nee
Boringsvrije zone van provincie Gelderland	nee
Grondwaterbeschermings zone van provincie Gelderland	nee
Koude - warmteopslagvrije zone van provincie Gelderland	nee
Waterwingebied van provincie Gelderland	nee
Wegen	nee

Details

1. Normale procedure

###Wateradvies Normale procedure Uit de watertoets blijkt dat u de gangbare watertoetsprocedure moet volgen. Dit betekent dat er nader overleg plaats moet vinden met Waterschap Rivierenland. Het waterschap wil vroegtijdig met u meedenken, u informeren en u adviseren over de waterhuishoudkundige aspecten van uw plan. Het waterschap beoordeelt of het waterbelang voldoende gewaarborgd is. Deze uitgangspuntennotitie is onderdeel van de watertoetsprocedure.

Wat moet ik doen?

Gebruik alstublieft de knop ""DIRECT AANVRAGEN"" om een advies aan te vragen bij het waterschap. Hiervoor is een eenmalige registratie benodigd. In een startoverleg kan gezamenlijk bepaald worden welke wateraspecten een rol spelen en tot welk detailniveau deze uitgewerkt dienen te worden. Dit kan ook betekenen dat er een waterhuishoudkundig plan, een geohydrologisch onderzoek of een uitgebreide analyse van het huidige watersysteem noodzakelijk is. De basis voor het overleg vormen de uitganspuntennotitie en gegenereerde adviezen voor uw planlocatie zoals u die in de Digitale Watertoets hebt ingetekend. De uitgangspunten notitie hebben we voor u toegvoegd onder het kopje 'achtergrond'.

U kunt ook contact opnemen voor overleg met onze accountmanager voor uw gemeente. U vindt deze contactgegevens hier: www.waterschaprivierenland.nl/accountmanagers-waterschap-rivierenland-gemeente.

Achtergrondinformatie

Deze uitgangspuntennotitie naast de adviezen per onderwerp dat uw plangebied raakt, vormen de start voor uw overleg met het waterschap. Waterschap Rivierenland geeft in de uitgangspuntennotitie aan welke wateraspecten van belang zijn voor uw ruimtelijke plan. De adviezen per onderwerp zijn specifiek voor het plangebied dat u heeft ingetekend. De gemeente draagt ook zorg voor aspecten van de waterhuishouding. Daarom is het belangrijk om uw plan ook met hen af te stemmen. U kunt contact opnemen met uw accountmanager van Waterschap Rivierenland voor overleg. U vindt de contactgegevens hier: www.waterschaprivierenland.nl/accountmanagers-waterschap-rivierenland-gemeente

Beleid Waterschap Rivierenland

Het waterbeheerprogramma is bepalend voor het beleid van Waterschap Rivierenland en wordt iedere zes jaar geactualiseerd. Het plan omvat alle watertaken van het waterschap op gebied van waterveiligheid, afvalwaterzuivering, schoon en voldoende water. Daarnaast beschikt het waterschap over een verordening: de Keur. In de Keur staan regels voor de bescherming van onder andere waterkeringen, watergangen en bijhorende kunstwerken. In de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beheert het waterschap ook wegen buiten de bebouwde kom (geen Rijks- of provinciale wegen). Hier is de Keur ook op van toepassing. De werkzaamheden in of nabij de watergangen, waterkeringen en wegen in beheer bij het waterschap worden getoetst aan de regels in de Keur. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een watervergunning nodig zijn.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website https://bouwadaptief.nl/ kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Grondwater

Waterschap Rivierenland is verantwoordelijk voor het waterpeil in sloten en vaarten. Dit peil heeft indirect effect op het grondwaterpeil. Gemeenten moeten overlast door te veel of te weinig grondwater beperken. Particulieren zijn verantwoordelijk voor het grondwater op hun perceel.

Drooglegging

Drooglegging is de maat waarop het maaiveld, het straatniveau of het bouwpeil boven het oppervlaktewaterpeil ligt. We adviseren voor het maaiveld een drooglegging van 0,70 meter, voor het straatpeil een drooglegging van 1,00 meter en voor het bouwpeil een drooglegging van 1,30 meter. Zo voorkomt u overlast door grondwater. We adviseren om onderzoek te doen in gebieden waar overlast door grondwater bekend is of waar hoge grondwaterstanden voorkomen. U kunt maatregelen nemen om overlast te voorkomen. Voorbeelden van maatregelen zijn het ophogen van het maaiveld of bouwen zonder kruipruimte.

Infiltreren

Het is wenselijk dat uw plan grondwaterneutraal is. Dit kan door hemelwater te infiltreren. U houdt zo water vast voor drogere perioden. Dit kan alleen in gebieden waar de grondwaterstanden en de bodemopbouw dat toelaten. Het

zijn de hogere gronden met een goede doorlatendheid. Onze accountmanager kan u hierover adviseren. Met een infiltratieonderzoek kunt u (laten) onderzoeken of en op welke wijze infiltratie kan plaatsvinden.

Watercompensatie

Aanleg van nieuw verhard oppervlak leidt tot versnelde afvoer van hemelwater naar watergangen. Om te voorkomen dat hierdoor wateroverlast ontstaat, kan aanleg van extra waterberging noodzakelijk zijn. Zo wordt het verlies van berging in de bodem gecompenseerd. Het is mogelijk dat u voor een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht in aanmerking komt. De eenmalige vrijstelling geldt bij een toename in verharding van minder dan 500 m² in stedelijk gebied en minder dan 1500 m² in landelijk gebied. Zo voorkomen we dat individuele bewoners moeten compenseren voor voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, etc. Op sommige locaties is het onwenselijk om de vrijstelling in te zetten, omdat bijvoorbeeld de waterhuishoudkundige situatie dan zou verslechteren. Compenserende waterberging is dan wel nodig. Bespreek dit met de betreffende accountmanager van het waterschap.

Is de toename in verharding groter dan 500 m² in stedelijk gebied of groter dan 1500 m² in landelijk gebied dan is het mogelijk dat de vrijgestelde oppervlaktes in mindering worden gebracht. Neemt in uw plan de verharding bijvoorbeeld toe met 600 m² in stedelijk gebied, dan hoeft u met de vrijstelling maar voor 100 m² te compenseren. We gaan ervan uit dat gemeenten en organisaties deze vrijstelling op een eerder moment binnen ons beheergebied hebben ingezet. Zij hebben hier dan geen recht meer op hebben. U kunt contact opnemen met de afdeling vergunningen (vergunningen@wsrl.nl) van het waterschap om deze vrijstelling aan te vragen. U moet compenserende maatregelen nemen als u niet in aanmerking komt voor de vrijstelling of als u de vrijgestelde oppervlaktes overschrijdt. U zult daarover nadere afspraken moeten maken. Bespreek dit met uw accountmanager van het waterschap.

Berekenen benodigde watercompensatie

De benodigde ruimte voor waterberging wordt berekend op basis van de toename van verhard oppervlak, maatgevende regenbuien en de maximaal toelaatbare peilstijging in de watergangen. De vuistregel is dat er 436m³ waterberging nodig is per hectare nieuw verhard oppervlak. De maximaal toelaatbare peilstijging bedraagt 0,20 meter in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. In de rest van het beheergebied van Waterschap Rivierenland geldt een maximaal toelaatbare peilstijging van 0,30 meter. Dit geldt voor plannen met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m2. De vuistregel geldt alleen bij waterberging in open water en als er geen sprake is van complicerende zaken (bijvoorbeeld kwel).

In stedelijk gebied kan waterberging ook worden gerealiseerd via een waterbergingsbank (indien beschikbaar). Plannen met een toename van het verhard oppervlak in stedelijk gebied tot 1500 m2 komen hiervoor in aanmerking.

Voor plannen met meer dan 50.000m² extra verharding wordt een aparte berekening gevraagd. Dit geldt ook voor plannen die waterhuishoudkundig complex zijn. Hierbij worden de volgende berekeningsuitgangspunten gehanteerd: • De maatgevende afvoer door de watergangen is 1,5 l/s/u. Dit is ook de afvoer die de watergangen in het landelijk gebied nog net aankunnen. • Bij een regenbui die eenmaal per 100 jaar kan voorkomen met 10% opslag vanwege de klimaatverandering (T=100+10%) mag er geen inundatie optreden. • Bij een regenbui die eenmaal per 10 jaar optreedt met 10% opslag vanwege klimaatverandering (T=10+10%) moet er voor het straatpeil nog een drooglegging van 1,00 m zijn ten opzichte van zomerpeil.

Voorkeursvolgorde aanleg watercompensatie

Bij de keuze van het soort bergingsvoorziening hanteert het waterschap de voorkeursvolgorde vasthouden-bergen-afvoeren:

- Hergebruik en/of vasthouden

Hierbij wordt het hemelwater binnen het plangebied verzameld en komt niet (direct) in het oppervlaktewater terecht. Dit kan bijvoorbeeld met groene polderdaken en wadi’s. Het ontwerp-, beheer- en onderhoudsaspect spelen een belangrijke rol bij deze voorzieningen. De initiatiefnemer dient aantoonbaar te maken dat de gerealiseerde berging kan blijven functioneren. Op hoge zandgronden met een lage grondwaterstand heeft infiltratie onze voorkeur. De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) komt niet hoger dan 50 cm onder het maaiveld. U kunt de attentiekaart infiltratie met daarop kansrijke gebieden voor infiltratie bij uw accountmanager opvragen. Buiten deze gebieden is infiltratie ook mogelijk, zolang de gemiddelde hoogste grondwaterstand niet hoger komt dan 50 cm onder maaiveld. In kwelgevoelige gebieden hanteren we de gemiddeld hoogste stijghoogte, omdat het grondwater in de winter (als de rivierstanden hoog zijn) hoger onder het maaiveld komt. De gemiddeld hoogste stijghoogte mag niet hoger komen dan 50 cm onder maaiveld. Infiltratie vindt bij voorkeur plaats in de openbare ruimte (openbaar groen, bermen, etc.). In overleg met de accountmanager kan hiervan worden afgeweken.

- Bergen

Onder bergen verstaan we de opvang van hemelwater in het oppervlaktewater. Het hemelwater van het plangebied wordt opgevangen in het oppervlaktewater. Hier heeft het graven van nieuw oppervlaktewater de voorkeur boven het vergroten van bestaand water. Bij gebruik van bestaand water gaat de voorkeur uit naar watergangen die niet door Waterschap Rivierenland worden onderhouden. In het algemeen geldt dat compensatie in B-watergangen de voorkeur heeft boven compensatie in A-watergangen. Als de aanvrager kan aantonen dat compensatie in een B- of A-water redelijkerwijs niet mogelijk is, kan het waterschap ook compensatie in bestaande of nieuwe C-wateren toelaten.

Bij aanleg of aanpassing van watergangen is het van belang rekening te houden met de bereikbaarheid voor onderhoud, in- en uitlaatplaatsen voor maaiboten en opslagmogelijkheden voor slootvuil en kroos. Om water van voldoende waterkwaliteit te houden (of krijgen), is ook het zelfreinigend vermogen van het watersysteem van belang. Dit wordt bevorderd door rekening te houden met voldoende waterdiepte (streven is 1 meter of juist droogvallend) en voldoende oevervegetatie (taludschuinte minimaal 1:2 of flauwer). Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

- Afvoeren

Hierbij wordt hemelwater afgevoerd via de riolering.

Waterkwaliteit

Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen: • Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd. • Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen. • Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite.

2. buitenbeschermingszone waterkering

We vragen u de buitenbeschermingszone aan te duiden met een algemene aanduidingsregel: Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk - 2' zijn de gronden naast de voor die gronden aangewezen bestemmingen, aangeduid als buitenbeschermingszone van de primaire waterkering.

Wat moet ik doen?

Verbeelding en regels

We vragen u de buitenbeschermingszone op te nemen met de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - dijk - 2'.

Waar moet ik op letten?

In buitenbeschermingszones zijn de volgende zaken niet toegestaan zonder watervergunning; afgravingen en seismische onderzoeken, werken met een overdruk van 10 bar, aanleggen van bodemenergiesystemen en werken met explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen.

Achtergrondinformatie

BIJLAGE C: UITWERKING WATERHUISHOUDING PLANGEBIED

Legenda

- Plangrens
- Toekomstig riool
- Drain
- Vuilwaterriool
- Knijpconstructie
- Inspectieput
- Pompput
- Wadi
- Water op straat

0 25 50 75 m

Waterhuishouding toekomstige inrichting

Project: Niftrik, Lagestraat
Projectcode: P25-0182
Schaal: 1:1.000
Formaat: A4 liggend

Getekend: RLI
Vrijgave: RHA
Datum: 17-07-2025
Laatste revisie: 28-11-2025

BOOT

BIJLAGE D: OVERZICHT OPPERVLAKKEN TOEKOMSTIGE SITUATIE

Legenda

- Plangrens

Toekomstige situatie

- Gebouw argrarisch berdrijf
- Halfverhard
- Onverhard
- Perceel agrarisch bedrijf
- Perceel rijtjeswoning excl. woning
- Perceel rug aan rugwoning excl. bebouwing
- Perceel twee-onder-een kapwoning exlc. woning
- Perceel vrijstaande woning excl. woning
- Rijtjeswoning
- Rug aan rugwoning
- Twee-onder-een kapwoning
- Verhard
- Vrijstaande woning
- Wadi

0 25 50 75 m

Oppervlakken toekomstige inrichting

Project: Niftrik, Lagestraat
Projectcode: P25-0182
Schaal: 1:1.000
Formaat: A4 liggend

Getekend: RLI
Vrijgave: RHA
Datum: 17-07-2025
Laatste revisie: 07-10-2025

SAMENWERKEN AAN EEN TOEKOMSTBESTENDIGE LEEFOMGEVING

BLOM ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

Quickscan Natuur Lagestraat 20 te Niftrik

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2024-1922
Datum:	13 februari 2025
Samensteller:	ing. B. Naaborg
Collegiale toets:	ing. M.M.G. Vincken
Opdrachtgever:	ManRO
Contactpersoon:	H. Manders

Disclaimer
Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 6

1.1 Planlocatie 7

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep 10

2 Methode 11

2.1 Uitvoering onderzoek 11

2.2 Houdbaarheid en toepassing 11

3 Beoordeling 12

3.1 Soortenbescherming 12

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten 19

3.3 Gebiedsbescherming 20

3.4 Houtopstanden 21

4 Conclusie en vervolg 23

4.1 Conclusie 23

4.2 Effecten 23

4.3 Vervolgstappen en maatregelen 23

Samenvatting

Aan de Lagestraat 20 te Niftrik is een boerenerf met stallen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens een aantal bestaande stallen op de planlocatie te slopen ten behoeve van een nieuw woonerf. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. De vervolgstappen moeten uitwijzen of wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd.

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstap (H4.3)
Planten		n.v.t.	n.v.t.
Grondgebonden zoogdieren			
Bunzing	HR		
Hermelijn	HR	Voortplantings- en/of rustplaatsen	Marteronderzoek
Steenmarter	HR		
Wezel	HR		
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR	Verblijfplaats	Vleermuisonderzoek
Ruige dwergvleermuis	HR	Verblijfplaats	
Amfibieën		n.v.t.	n.v.t.
Reptielen		n.v.t.	n.v.t.
Vissen		n.v.t.	n.v.t.
Insecten en andere ongewervelden		n.v.t.	n.v.t.
Vogels (jaarrond beschermd)			
Huismus	VR	Nestlocatie/foerageergebied	Huismusonderzoek
Steenuil	VR	Nestlocatie/rustplaats	Uilenonderzoek
Vogels (cat. 2)	VR	Nestplaats	Werken buiten broedseizoen

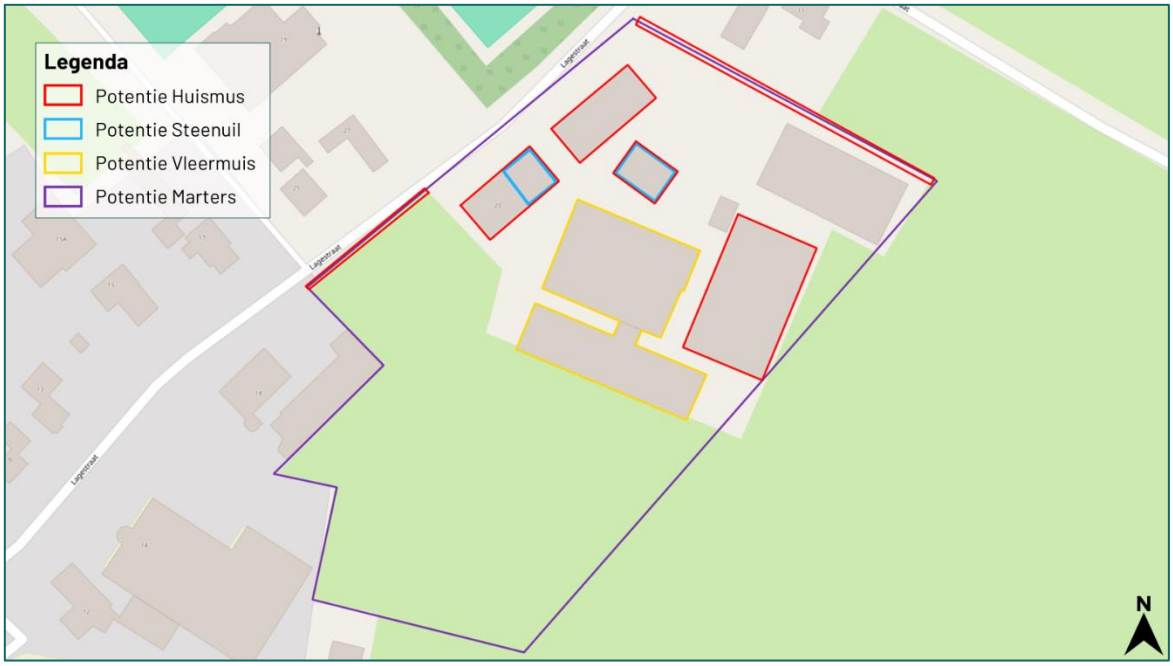
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen hoge bebouwing met bufferend vermogen,
Essentiele vliegroute	Nee	Geen aantasting van lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Nee	Geen aantasting van houtopstanden met struweel en oppervlaktewater

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstap (H4.3)
Natura 2000	10 km	Geen	
Gelders Natuurnetwerk/ Groene Ontwikkelingszone	300 m	Geen	
Belangrijk weidevogelgebied	13 km	Geen	
Beschermingszone natte landnatuur	5 km	Geen	

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstap (H4.3)
Eenheid van >1000 m^2	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Afwezig	n.v.t.	Meld- en herplantplicht

Zorgplicht	Effecten	Vervolgstap (H4.4)
Algemene zorgplicht	n.v.t.	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten	Ja	Specifieke maatregelen

Figuur 1. Potentiekaart.

1 Inleiding

Aan de Lagestraat 20 te Niftrik is een boerenerf met een woning, bijgebouwen en een aantal stallen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens op de planlocatie een deel van de bebouwing te slopen ten behoeve van een nieuw woonerf. Het vigerende plan voorziet niet in de beoogde ruimtelijke ingreep en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

ManRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik (figuur 1.2). Er bevinden zich 7 gebouwen:

- Gebouw 1 is een cultuurhistorisch waardevolle boerderijwoning met koeienstal. De bebouwing is opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en een dak van riet en op sommige plekken dakpannen.
- Gebouw 2 is een cultuurhistorisch waardevolle boerderijwoning, opgetrokken uit gemetselde enkel steens muren en een golfplaten dak met overstek.
- Gebouw 3 is een varkensstal die onderaan is opgetrokken met een betonnen muur, met verder naar boven damwandplaten en een golfplaten dak met dakgoot en overstek.
- Gebouw 4 is een koeienstal met ongebruikte, open zolderruimte. De stal is opgetrokken uit enkel steens muren met een deels stormpannen en golfplaten dak zonder dakbeschot, met een dakgoot. Aan de voor- en achterzijde kantpannen en daktrim.
- Gebouw 5 is een schuurtje opgetrokken uit enkel steens muren en een golfplaten dak zonder dakbeschot, met overstek. De schuur is open aan de noordzijde.
- Gebouw 6 is een varkensstal opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en dakpannen met overstek en beschot.
- Gebouw 7 is een varkensstal opgetrokken uit enkel steens muren en dakpannen met overstek en beschot. Het verbindende deel tussen gebouw 6 en 7 heeft een plat dak met daktrim.
- Gebouw 8 is een varkensstal opgetrokken uit betonnen muur en wandplaten hogerop. Het heeft een golfplaten dak met dakgoot en overstek, zonder dakbeschot.
- Gebouw 9 is een stacaravan met aan de zuidzijde een houten veranda.

Tijdens het schrijven van dit rapport waren alle gebouwen, met uitzondering van gebouw 9, nog in gebruik. Ook zijn bij alle gebouwen de ruimte onder de golfplaten en de eerste rij dakpannen ongeschikt gemaakt voor vogels middels vogelschroot. Het perceel is tussen de bebouwing verhard, verder bestaat het perceel uit een begraasd grasveld. Er zijn geen bomen aanwezig op het perceel. Langs de Lagestraat is een bomenrij aanwezig. Aan de noord- en westzijde bevinden zich struiken. Er zijn geen watergangen binnen de planlocatie aanwezig. In figuur 1.3, 1.4, 1.5 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied, sportvelden en bebouwing. Verder ligt Niftrik 200 m ten westen, de A50 500 m ten noordwesten, en de Maas 330 m ten zuidoosten van de planlocatie.

Figuur 1.3 Op de planlocatie is men voornemens om gebouw 4, 5, 6, 7, 8, en 9 te slopen.

Figuur 1.3 Op de planlocatie is men voornemens om gebouw 4, 5, 6, 7, 8, en 9 te slopen.

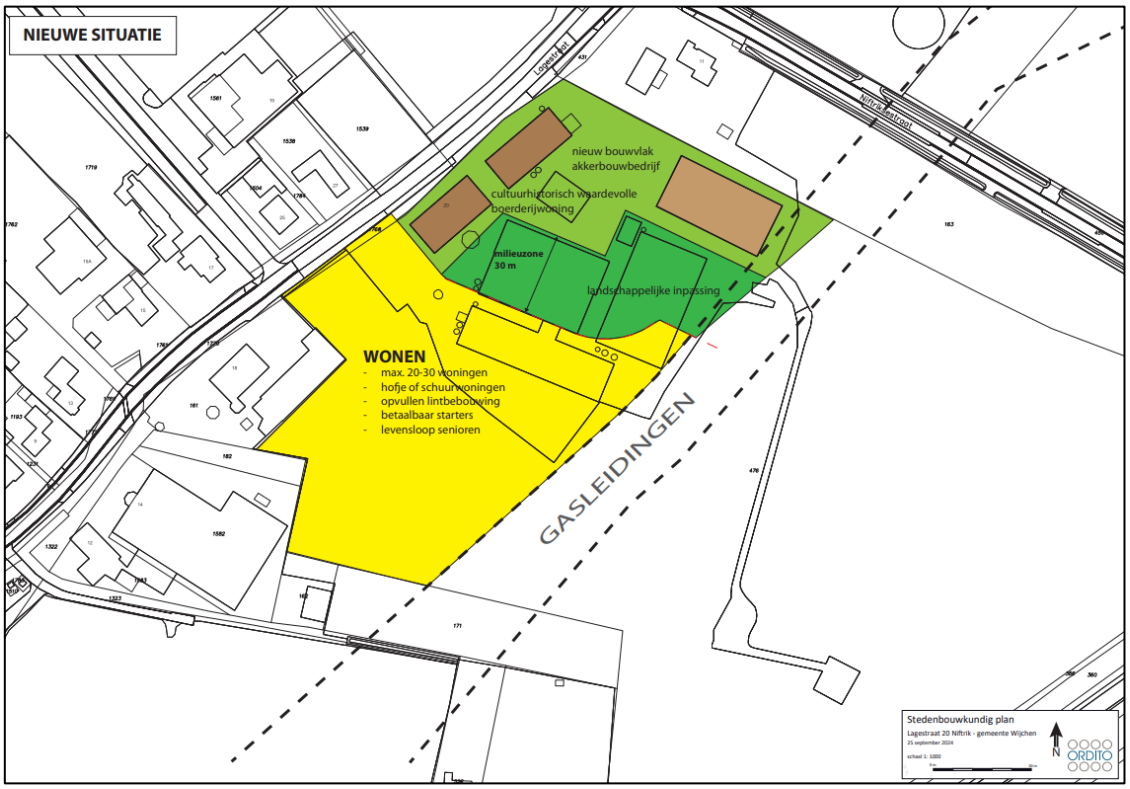

Figuur 1.4 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het slopen van gebouw 4, 5, 6, 7, 8, en 9 (figuur 1.3), en het bouwen van een woonerf met vrijstaande woningen en rijtjeshuizen. Het vigerende plan voorziet niet in deze beoogde ruimtelijke ingreep, waardoor een planwijziging benodigd is. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.5 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Ordito).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot natuurwet- en regelgeving. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten, gebieden en houtopstanden. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 21 januari 2025 en is uitgevoerd door ing. L. Bezemer en ing. B. Naaborg. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 8/8 bewolkt, -1° Celsius en windkracht 2 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een volledi ger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna, bovenop het bekende algemene verspreidingsbeeld van beschermde soorten. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF wordt geraadpleegd voorafgaand aan het uitvoeren van het veldbezoek en gedurende het rapporteren. Tijdens de zoekopdracht in de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 20 januari 2025.

In het kader van de Omgevingswet is door BIJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van drie jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen (Omgevingsregeling artikel 7.197j lid 2b).

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde planten: grote leeuwenklauw en kruiptijm (NDFF 2020-2025).

De grote leeuwenklauw is een lipbloemige kruidige plant die groeit op zonnige, open plekken, en een droge, voedselrijke, kalkhoudende bodem. Deze plant is waargenomen op 1,5 km ten oosten van de planlocatie. Kruiptijm groeit op zonnige, matig droge, voedselarme, kalkrijke bodem. Deze soort is waargenomen op 1 km ten westen van de planlocatie (wilde-planten.nl, 2025; NDFF 2020-2025).

De planlocatie is een deels verharde veehouderij nabij de Maas. Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: grote brandnetel, witte dovenetel, en zwarte nachtschade. Deze soorten groeien op zonnige, vochtige, zeer voedselrijke en stikstofrijke bodem (wilde-planten.nl, 2025). Dit, samen met de feiten dat het plangebied nabij de Maas ligt en een veehouderij is, bevestigt dat de bodem op het perceel vochtig, zeer voedselrijk, stikstofrijk, en zuur is. Derhalve kan de aanwezigheid van de grote leeuwenklauw en kruiptijm worden uitgesloten, en wordt de aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame soorten niet verwacht. Bovendien zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, voor zover deze zichtbaar zijn gedurende de winterperiode.

Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. Op de planlocatie bevindt zich één boom, en langs de noord- en westzijde een aantal struiken. Derhalve leidt de beoogde ruimtelijke ingreep niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bever, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, rode eekhoorn, mol, ree, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel (NDFF 2020-2025). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, bunzing, das, hermelijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel. Voor al deze soorten geldt dat ze niet beschermd zijn of dat er vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De belangrijkste eis die de steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, en wezel) hebben voor hun habitat is de aanwezigheid van voldoende voedsel. Voor voortplantings- en rustplaatsen zij ze meer flexibel, en gebruiken ze verblijfplaatsen als oude konijnenholen, maar ook beschutte, rustige plaatsen in stedelijk gebied. Het geprefereerde voedselaanbod is aanwezig in de directe omgeving (bosmuis, veldmuis, rosse woelmuis; NDFF 2020-2025). Tijdens het veldbezoek zijn er prooiresten en uitwerpselen gevonden die mogelijk tot een bunzing of steenmarter behoren in de zolder van gebouw 4 (figuur 3.1). Hiernaast zijn er in het plangebied dergelijke potentiële verblijfplaatsen aangetroffen in de vorm van holen in de grond en beschutte, rustige plaatsen. Bovendien zijn de hermelijn, steenmarter, en wezel binnen 2km waargenomen, zonder significante barrières tussen de waarneming en het

plangebied (NDFF 2020-2025). Derhalve kan de aanwezigheid van de hermelijn, steenmarter, bunzing, en wezel niet worden uitgesloten.

Figuur 3.1 Mogelijke prooiresten en uitwerpselen van marterachtigen.

De bever leeft bij oevers van zoete wateren, waarbij de aanwezigheid van struiken en bomen van groot belang zijn. Deze groenstructuren gebruikt de bever voor zowel voedsel als bouwmateriaal, waar burchten en dammen van worden gebouwd (BIJ12 kennisdocument bever, 2017). De dichtstbijzijnde waarneming van een bever is 500 m van de planlocatie (NDFF 2020-2025). Bij het veldbezoek zijn geen sporen van bevers waargenomen. Op de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. In de directe omgeving van de planlocatie echter wel (de Maas op 300 m ten zuidoosten), maar er is geen geschikte houtige begroeiing. Derhalve kan de aanwezigheid van de bever en diens essentiële leefgebied uitgesloten worden.

De das is een sociale marterachtige die burchten graaft in diens habitat. De burcht dient als bescherming tegen gevaren als predatoren en strenge winters. De bodem moet geschikt zijn voor een burcht: deze dient goed vergraafbaar te zijn en regenwater snel af te voeren. Bovendien hebben ze behoefte aan een groot voedselaanbod in een straal van enkele kilometers, en voldoende onverstoorde bedekking om dit voedselaanbod te bereiken (BIJ12 kennisdocument das, 2017). Dassen hebben een zeer gevarieerd dieet, aan voedselaanbod is binnen het plangebied en in de directe omgeving dan ook geen gebrek. Daarnaast zijn in een straal van 2 km 28 waarnemingen van dassen bekend, waarvan de dichtstbijzijnde 500 m ten noordwesten van het plangebied is (NDFF 2020-2025). Op het plangebied is er geen burcht aanwezig. Dit is verder bevestigd door het gebrek aan bosschages en een ongeschikte bodem. Hoewel de planlocatie wel als foerageergebied kan dienen, is er vanwege voldoende alternatieven in de directe omgeving geen sprake van essentieel foerageergebied. Derhalve kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied van de das worden uitgesloten.

De rode eekhoorn is een solitair boombewonend knaagdier. De soort verblijft, rust, en foerageert grotendeels in bomen. Hier vindt de rode eekhoorn diens voedsel (diverse boomzaden, paddenstoelen, etc.), en beschutting tegen predatoren. Het voorkeurshabitat is dan ook bossen, al kunnen ze ook voorkomen in andere plekken mits er genoeg voedselaanbod is. De dichtstbijzijnde waarnemingen zijn op meer dan 1 km, en allemaal in meer beboste gebieden (NDFF 2020-2025). Tijdens het veldbezoek zijn geen (potentiële) verblijfplaatsen waargenomen. In en rondom het plangebied zijn er weinig bomen aanwezig, waardoor het voedselaanbod schaars is en de kans op predatie te hoog. Derhalve kan de aanwezigheid van de rode eekhoorn worden uitgesloten.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten, met uitzondering van kleine marterachtigen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen, met uitzondering van de kleine marterachtigen.

Voor de kleine marterachtigen wordt aanvullend onderzoek geadviseerd, om de aan- of afwezigheid definitief te bepalen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger (NDFF 2020-2025). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de specifieke zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (**zie H4.3**).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. In de bomen op en nabij de planlocatie zijn geen boomholten of andere potentiële verblijfplaatsen aangetroffen. Er worden daarnaast geen bomen gekapt in de beoogde ruimtelijke ingreep. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in het wegnemen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. Tijdens het veldbezoek waren er bij de meeste bebouwing geen geschikte openingen waargenomen, met uitzondering van het verbindende stuk tussen gebouw 6 en 7 (figuur 1.2; figuur 3.2). Deze invliegopeningen zijn niet van voldoende grootte om de laatvlieger en gewone grootoorvleermuis toegang te verlenen tot de spouwruimte (< 2,5 cm). Dit is wel groot genoeg voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis Verder staat de gewone grootoorvleermuis erom bekend dat die voorkeur heeft voor ruime verblijfplaatsen als bereikbare zolders. Gebouw 4 heeft een bereikbare zolder, maar is niet geschikt voor de gewone grootoorvleermuis door lichtverstoring en een ongeschikt microklimaat. Het microklimaat is niet vochtig genoeg, en er is te veel tocht (figuur 3.3).

Figuur 3.2 Geschikte invliegopeningen voor gebouwbewonende vleermuizen.

Figuur 3.3 Zolder van gebouw 4.

Vanwege de hoogte, formaat en de functie van de gebouwen op de planlocatie is er geen sprake van een thermisch buffer, waardoor er geen potentie is voor massawinterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen. De planlocatie is gelegen in een gebied wat door de aanwezigheid van geschikte vliegroutes, foerageergebieden en donkerte geschikt is als leefgebied voor gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Wegens de afwezigheid van bekende kraamverblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied, en doordat het plangebied niet in de bufferzone van een kraamverblijfplaats aanwezig is (NGB Vleermuisvakberaad), is er geen potentie aanwezig voor kraamverblijfplaatsen van de meervleermuis. Het plangebied ligt wel in een bufferzone van een bekende mannenkolonie. Echter zijn de invliegopeningen te smal voor meervleermuizen, en kan daarmee de aanwezigheid worden uitgesloten.

Hierdoor is het mogelijk dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in het wegnemen van vleermuisverblijfplaatsen. Voor de planlocatie geldt dat deze niet in een gebied is gelegen met een gemeentelijk Soortenmanagementplan (SMP) gebiedsvergunning.

Gebaseerd op de bekende verspreidingsgegevens, de ligging van de planlocatie (landelijk gebied) en het type bebouwing is potentie voor verblijfplaatsen van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (tabel 3.1). Om aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient aanvullend onderzoek plaats te vinden middels veldbezoeken in de periode april-september (zie H4.3).

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Echter zijn er rondom het perceel voldoende uitwijkmogelijkheden voor zowel vliegroutes als foerageerplekken (bomenlaan direct naast het perceel en diverse weilanden). Derhalve zijn er op de planlocatie geen essentiële vliegroutes of foerageergebieden aanwezig.

Tabel 3.1 Samenvatting van de beoordeling van verblijfplaatsen, essentiële vliegroute en foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten.

Vleermuissoort	Potentie	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bebouwing
Ruige dwergvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bebouwing
Laatvlieger	Nee	Geen geschikte openingen van voldoende grootte in bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	Nee	Geen geschikte openingen van voldoende grootte in bebouwing
Meervleermuis	Nee	Buiten bekende verspreiding en geen geschikte openingen van voldoende grootte
Watervleermuis	Nee	Geen bomenkap
Rosse vleermuis	Nee	Geen bomenkap
Tweekleurige vleermuis	Nee	Buiten bekende verspreiding en afwezigheid van hoge bebouwing (>4 bouwlagen) voor paarverblijfplaatsen
Vleermuizen algemeen	**Potentie**	**Onderbouwing**
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen hoge bebouwing met bufferend vermogen,
Essentiele vliegroute	Nee	Geen aantasting van lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Nee	Geen aantasting van houtopstanden met struweel en oppervlaktewater

Tabel 3.2 Samenvatting van de potentie voor vleermuissoorten op de planlocatie.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (NDFF 2020-2025). Voor al deze soorten geldt dat deze beschermd zijn, maar vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de

planlocatie. Bovendien is er geen oppervlaktewater aanwezig, en wordt de planlocatie intensief gebruikt waardoor verstoringen optreden. Derhalve kan de aanwezigheid van beschermde amfibieën worden uitgesloten, en is er ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2020-2025). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Door de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde vissoorten: alver en zeeprik (NDFF 2020-2025). Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep bevindt zich geen oppervlaktewater. Er is ten aanzien van vissen derhalve geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde insecten of ongewervelden niet bekend (NDFF 2020-2025). De teunisbloempijlstaart is niet waargenomen binnen een straal van 2 km in de afgelopen 10 jaar. Echter is de soort de laatste jaren flink in opmars en reikt zijn verspreidingsgebied inmiddels ten zuidoosten van de lijn Rotterdam – Zwolle. Het betreft een zwervende soort waardoor deze lastig waar te nemen is en waarnemingen in de NDFF aannemelijk ontbreken. Derhalve wordt deze soort ook meegenomen in de beoordeling.

De teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden, en warme open plaatsen. Voor hun voortplanting maakt de soort gebruik van de volgende waardplanten: middelste teunisbloem, basterdwederik, of harig wilgenroosje. Gezien de soort meebeweegt met pioniersvegetatie (zoals teunisbloem) kennen de imago's een zwervend karakter. Door successie zullen de waardplanten op een gegeven moment verdwijnen en vervangen worden door grassen en andere ruigtekruiden, zo zal ook de teunisbloempijlstaart verdwijnen. Er is lage begroeiing aanwezig op het perceel, maar deze behoren niet tot pionierssituaties. Tijdens het veldbezoek zijn er geen waardplanten aangetroffen, voor zo ver deze zichtbaar zijn in de winter. Ook is er geen sprake van een bosrijke omgeving. Er is derhalve geen sprake van geschikt voortplantingshabitat van de teunisbloempijlstaart. Het ontstaan van negatieve effecten is uitgesloten.

Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen, voor zover deze plantensoorten gedurende de winterperiode zichtbaar zijn. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: huismus, kauw, winterkoning, kraai, kokmeeuw, ekster, roek, nijlgans, grote bonte specht, merel, koolmees, Turkse tortel, en holenduif. Gedurende het veldbezoek zijn geen individuen, nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. Binnen een straal van 200 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van de patrijs bekend, een jaarrond beschermde soort (NDFF 2020-2022).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties

Huismussen zijn sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is in de regel gebonden aan bebouwing. Voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. Deze

voedselbron moet continu aanwezig zijn. De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen zijn meer huismussen dan op plekken waar geen groen aanwezig is (BIJ12 Kennisdocument Huismus, 2023). Tijdens het veldbezoek zijn er meerdere huismussen waargenomen (>10), en bovendien ook verschillende locaties die kunnen dienen als rust- of nestlocatie. Zoals beschreven in H1.1 zijn veel daken voorzien van een vogelschroot, maar hiernaast zijn er ook andere mogelijke nestplaatsen op het plangebied aanwezig in de vorm van balkenconstructies in gebouwen (gebouw 1, 2, 4, 8; figuur 3.3; figuur 3.4). Ook zijn er groenblijvende struiken (oost en noordwestrand van het plangebied). Het voorkomen van nestlocaties, en het afnemen van essentieel leefgebied, kan op de planlocatie derhalve niet uitgesloten worden.

Figuur 3.4 Waargenomen huismus op balkenconstructie in gebouw 8.

De gierzwaluw heeft als oorspronkelijk rotsbewoner de rotsen ingeruild voor bebouwing. De soort broedt daardoor hoofdzakelijk in stedelijk gebied in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren en onder (pannen)daken (BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw, 2023). Doordat de soort niet direct vanuit zijn nest kan opstijgen, moet hij zich naar beneden kunnen laten vallen. Het nest dient hierdoor een vrije aanvliegroute van minimaal 1 meter breed, en minimaal 3 meter onder de nestopening te bevatten. Hierbij dienen zo min mogelijk belemmerende elementen, zoals bomen, aanwezig te zijn. Voedselvluchten kunnen op vele kilometers (tot wel 1000 km) van het nest plaatsvinden, waardoor het foerageergebied niet nader te definiëren is. In de bebouwing zijn geen openingen aanwezige welke gierzwaluwen toegang kunnen geven tot een mogelijke nestlocatie. De dakruimtes met dakbeschot die aanwezig en van voldoende hoogte zijn, zijn ontoegankelijk (zie H1.1). Bovendien broedt de gierzwaluw hoofdzakelijk in stedelijk gebied. Door het voornoemde kan de aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

Gebouw 1 en 4 zijn toegankelijk en geschikt voor uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil). In deze gebouwen zijn bereikbare, donkere zolders aanwezig met balken waar ze op kunnen rusten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen. Verder is de aanwezigheid van de steenuil bekend op slechts 160 m ten noordoosten van het plangebied, welke in het broedseizoen waargenomen waren. Er is geen bekende verspreiding van de kerkuil in de omgeving, wat een zeer honkvaste soort is (NDFF 2020-2025). Gezien het voornoemde, en het feit dat de steenuil een relatief klein territorium heeft (enkele honderden meters), kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied voor de steenuil niet worden uitgesloten (BIJ12 kennisdocument steenuil, 2017).

Verder zijn er geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van nestlocaties en vaste rustplaatsen van in bomen broedende soorten als buizerd en sperwer kan uitgesloten worden. Op de planlocatie is geen sprake van functioneel leefgebied van deze roofvogelsoorten.

Vogels - Vogels met jaarrond beschermde nesten als onvoldoende alternatieven voorhanden zijn
De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek is een oud nest aangetroffen van de boerenzwaluw. De nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soort zijn jaarrond beschermd, tenzij er voldoende alternatieven in de omgeving zijn. In het broedseizoen zijn ze altijd beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli.

Patrijzen zijn standvogels die jaarrond aanwezig zijn in hun habitat: open agrarisch gebied, heidevelden en hoogveen. Ze maken hun nesten en foerageren op de grond in dichte begroeiing, wat vaak akkerranden met akkeronkruiden, weiden met hagen, of met bloemen begroeide dijken zijn (Vogelbescherming 2025). Rondom het plangebied zijn tussen 2021 en 2023 verschillende patrijzen territoria vastgesteld (NDFF 2021-2023). Op het plangebied zelf is echter geen geschikte begroeiing waargenomen. Derhalve kan de aanwezigheid van nesten binnen de planlocatie worden uitgesloten.

De boerenzwaluw is een typische boerenlandvogel. De soort foerageert boven weilanden, waterlichamen en landschapselementen, vaak in de nabijheid van vee omdat deze veel insecten aantrekken. Het nestelen gebeurt in (oude) veestallen, schuren, overkappingen en dergelijke bebouwing. Hier bouwt de boerenzwaluw zelf een halfopen nestkom van modder die hij in de directe omgeving vindt. Tijdens het veldbezoek is een nest van de boerenzwaluw aangetroffen in gebouw 5. Omdat het maar om één nest gaat, en er in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden zijn (waaronder gebouw 1), kan er van uitgegaan worden dat het verwijderen van dit nest niet zal leiden tot nadelige gevolgen voor de staat van instandhouding van de boerenzwaluw. De sloopwerkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van de boerenzwaluw (buiten maart tot oktober).

Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 2 soorten kunnen de sloopwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten
Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek en de bureaustudie (NDFF 2020-2025) geen soorten aangetroffen die vallen onder de Unielijst Exoten. Tevens zijn er geen exoten aangetroffen welke niet zijn opgenomen onder de Unielijst Exoten waar maatregelen of vervolgstappen voor geadviseerd worden.

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: gele kwikstaart, graspieper, haas, huismus, huiszwaluw, patrijs en steenuil (NDFF 2020-2025). Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: gele kwikstaart, graspieper, huiszwaluw en haas. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Het plangebied bestaat uit een deels verharde boerderij met diverse stallen. Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit verricht

wordt of in de directe omgeving van de locatie. Van de soorten welke vallen onder de Specifieke zorgplicht is tijdens het veldbezoek de haas aangetroffen.

De haas gebruikt als rustplaats een zogenaamde leger, dit zijn ondiepe uithollingen die vaak plaatsvinden in bosranden, akkers, en vergelijkbare groenstructuren. Verder zijn het herbivoren die planten eten als grassen, klaver, en akkerbouwproducten. Tijdens het veldbezoek zijn twee hazen waargenomen, maar niet op het plangebied. Op het plangebied zijn ook geen legers aangetroffen. Gezien het voornoemde, en het voldoende aantal uitwijkmogelijkheden kunnen nadelige gevolgen voor de staat van instandhouding van de haas uitgesloten worden.

De huiszwaluw maakt zijn nesten tegen allerlei typen gebouwen en bruggen met enige voorkeur voor een plek met veel water, en een sterke voorkeur voor witte overstekken. Tijdens het veldbezoek zijn er geen huiszwaluwen, of (oude) nesten van huiszwaluwen aangetroffen. Verder is de planlocatie en omliggend gebied wel geschikt voor de huiszwaluw. Echter kunnen door de beoogde ingreep nadelige gevolgen voor de staat van instandhouding uitgesloten worden, vanwege voldoende potentiële nestplaatsen en foerageergebieden in de omgeving.

De gele kwikstaart en graspieper zijn beide trekvogels die in hun broedseizoen boerenland als geschikt habitat hebben. Hier nestelen ze in begroeiing, en foerageren ze beide vanaf de grond naar insecten uit de bodem of lage vegetatie. Tijdens het veldbezoek is deze soort niet waargenomen. Door de beoogde ruimtelijke ingreep zal wel enig foerageergebied afgenomen worden, maar over nadelige effecten op de staat van instandhouding kan niet gesproken worden. In de directe omgeving is nog voldoende foerageergebied.

Er is wat betreft de bovenstaande soorten geen sprake van nadelige effecten op soorten van de Habitatrichtlijn en Rode Lijst ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het bovenstaande zijn er geen preventieve maatregelen benodigd.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 10 km ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 3.5).

Figuur 3.5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 10 km tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van een nieuw woonerf. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben.

Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen.

Gezien er sprake is van een grote afstand (10 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en er sprake is van een ontwikkeling van beperkte omvang wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden. Een stikstofonderzoek middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Gelders Natuurnetwerk, Groene Ontwikkelingszone, Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied of Beschermingszone natte landnatuur. Op een afstand van circa 350 m ligt het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 300 m ligt de Groene Ontwikkelingszone (figuur 3.6). Op een afstand van circa 13 km ligt Weidevogelgebied (geen kaartweergave). Ganzenrustgebied is gelegen op een afstand van circa 10 km van de planlocatie (geen kaartweergave). Op een afstand van circa 5 km ligt de Beschermingszone natte landnatuur (geen kaartweergave). Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 3.6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 300 m tot het dichtstbijzijnde gebied van de Groene Ontwikkelingszone, en het Gelders Natuurnetwerk op 350 m (bron: Provincie Gelderland).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. De planlocatie valt buiten de aanwijzing voor beschermde houtopstanden en is geen oude bosgroeiplaats zoals aangewezen op de Omgevingsverordening van provincie Gelderland. Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

3.5 Natuurinclusiviteit

Een robuuste natuur draagt bij aan een aangename en klimaatbestendige leefomgeving. Binnen de beoogde ontwikkeling is mogelijk ruimte om enkele maatregelen te treffen ten gunste van inheemse natuur. De planlocatie kan mogelijk bijdragen aan het verbinden van verschillende groene structuren. Bij voorkeur wordt de beoogde groenstrook beplant met inheemse bomen, struiken en planten. In de beoogde bebouwing kunnen inbouwstenen worden gerealiseerd voor diverse vogel- en vleermuissoorten.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

In de beoogde ruimtelijke ingreep aan de Lagestraat 20 te Niftrik moeten de vervolgstappen uitwijzen of wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent gebiedsbescherming en houtopstanden. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen, kleine marterachtigen, de steenmarter, huismussen, en de steenuil (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen kan bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang (vleermuizen en (kleine) marterachtigen: er is sprake van een reden van sociale of economische aard, vogels: er zijn belangen vanuit volksgezondheid en/of openbare veiligheid - aan te voeren) en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen is hiertoe uitvoerbaar). Wegens het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat een eventueel benodigde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zou kunnen worden. Hiermee mag geconcludeerd worden dat voldaan wordt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.3 Vervolgstappen en maatregelen

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar huismus uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar huismus wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april t/m 15 mei, conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels minimaal vier gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB). Hiervan dienen twee rondes in het voorjaar en twee rondes in het najaar plaats te vinden. De potentie van de planlocatie voor verschillende typen verblijfplaatsen en vleermuissoorten wordt in tabel 3.1 en 3.2 uiteengezet. Er is geen sprake van aantasting van een mogelijk essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute.
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar de steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, en wezel) uitgevoerd te worden. Dit kan middels het plaatsen van inventarisatiemiddelen zoals wildcamera's, struikrovers, marterboxen en/of sporenbuizen. De exacte invulling van deze inventarisatiemiddelen betreft maatwerk afhankelijk van de verwachte soorten, functies en oppervlakte. Het onderzoek dient gedurende 8 weken plaats te vinden in de (actieve) periode van kleine marterachtigen, namelijk van juni t/m half november, conform het Kennisdocument Kleine marterachtigen (BIJ12, 2024).

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar de steenuil uitgevoerd te worden. Dit gebeurd middels drie veldbezoeken in de periode van 1 februari t/m 30 april, conform het Kennisdocument Steenuil (BIJ12, 2017).

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).

Specifieke zorgplicht

- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De sloopwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*) *(2017)*
Kennisdocument Das (*Meles meles*) *(2017)*
Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) *(2024)*
Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) *(2017)*
Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*) *(2023)*
Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*) *(2023)*
Kennisdocument Kerkuil (*Tyto alba*) *(2017)*
Kennisdocument Kleine marterachtigen (Bunzing – Hermelijn - Wezel) *(2024)*
Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) *(2024)*
Kennisdocument Steenuil (*Athene noctua*) *(2017)*

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl/WebViewer/index.html?viewer=ikn_pub
bij12.nl
gldanders.planoview.nl/planoview/
nationaalgeoregister.nl
ndff.nl
ravon.nl
verspreidingsatlas.nl
vleermuisprotocol.nl
vlinderstichting.nl
wilde-planten.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Juridisch kader
Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 *De planlocatie is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik.*

Figuur 2 *De bebouwing bestaat uit* cultuurhistorisch waardevolle boerderijwoningen en een aantal stallen

Figuur 3. Enkele foto's van het plangebied en de omgeving.

Bijlage 2 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplichten zijn in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht en de specifieke zorgplicht. Hierbij kan de specifieke zorgplicht verder opgedeeld worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor iedereen geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht, waarin wordt voorgeschreven dat een ieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving (Ow art. 1.6). De Omgevingswet heeft als oogmerk bescherming en verbetering van het leefmilieu (Ow art. 1.3). Hiertoe worden de volgende onderdelen nagestreefd: het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften. Bij activiteiten met nadelige gevolgen moeten maatregelen genomen worden om die gevolgen te voorkomen, de gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken, of de activiteit heroverwegen (Ow art. 1.7).

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *"van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;"*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en tijdens veldbezoeken bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient

de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: "*elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort*".

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
   b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
   c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
   d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
   a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
   b. de activiteit uitvoering geeft aan:
      1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
      3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
   b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
   c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
   d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
   e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
   a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
   b. de activiteit uitvoering geeft aan:

1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
   b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
   c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
   a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
   b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
   c. de activiteit deel uitmaakt van:
      1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Gedragscode

Verschillende partijen hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van een gedragscode. De gedragscode Stadswerk geldt voor soortenbescherming. Deze gedragscode kan ingezet worden voor zowel bestendig beheer & onderhoud als voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het gebruik van de gedragscode is het noodzakelijk om inzichtelijk te hebben of beschermde soorten aan- of afwezig zijn en wat de gebiedsfuncties van het leefgebied zijn. Indien de beoogde activiteiten en gevolgen voor beschermde soorten binnen de reikwijdte van de gedragscode vallen, kan de gedragscode van toepassing worden verklaard op de activiteit en hoeft voor de activiteit niet een losse omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te worden verkregen.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuen, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geherintroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 2: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

Vogelsoorten onder categorie 1			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 2			
Blauwe reiger	Groene Specht	Nachtzwaluw	Velduil
Boerenzwaluw	Grote bonte specht	Oeverzwaluw	Wulp
Bonte vliegenvanger	Grutto	Patrijs	Zeearend
Boomklever	Huiszwaluw	Raaf	Zwarte kraai
Boomkruiper	IJsvogel	Ruigpootuil	Zwarte mees
Bosuil	Kleine bonte specht	Spreeuw	Zwarte roodstaart
Draaihals	Kleine vliegenvanger	Tapuit	Zwarte specht
Gekraagde roodstaart	Kortsnavelboomkruiper	Torenvalk	
Glanskop	Kwartel	Tureluur	
Grauwe vliegenvanger	Middelste bonte specht	Veldleeuwerik	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74l).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 4.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als

stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid
Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Gelders Natuurnetwerk
Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders Natuurnetwerk aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn. Bij aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang geldt een compensatieplicht.

Groene Ontwikkelingszone
Een nieuwe ontwikkeling in de Groene Ontwikkelingszone is toegestaan als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in een versterkingsplan.

Weidevogelgebied
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelgebied laat de realisatie van een nieuwe windturbine of nieuw zonneveld niet toe. Een andere nieuwe activiteit of ontwikkeling is enkel toegestaan als deze geen nadelige gevolgen heeft voor de functie als broedgebied voor weidevogels.

Ganzenrustgebied
Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een ganzenrustgebied laat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit of ontwikkeling wordt uitgevoerd op een locatie waar de nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk worden beperkt, en na uitvoering minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Beschermingszone natte landnatuur
Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn.

Houtopstanden

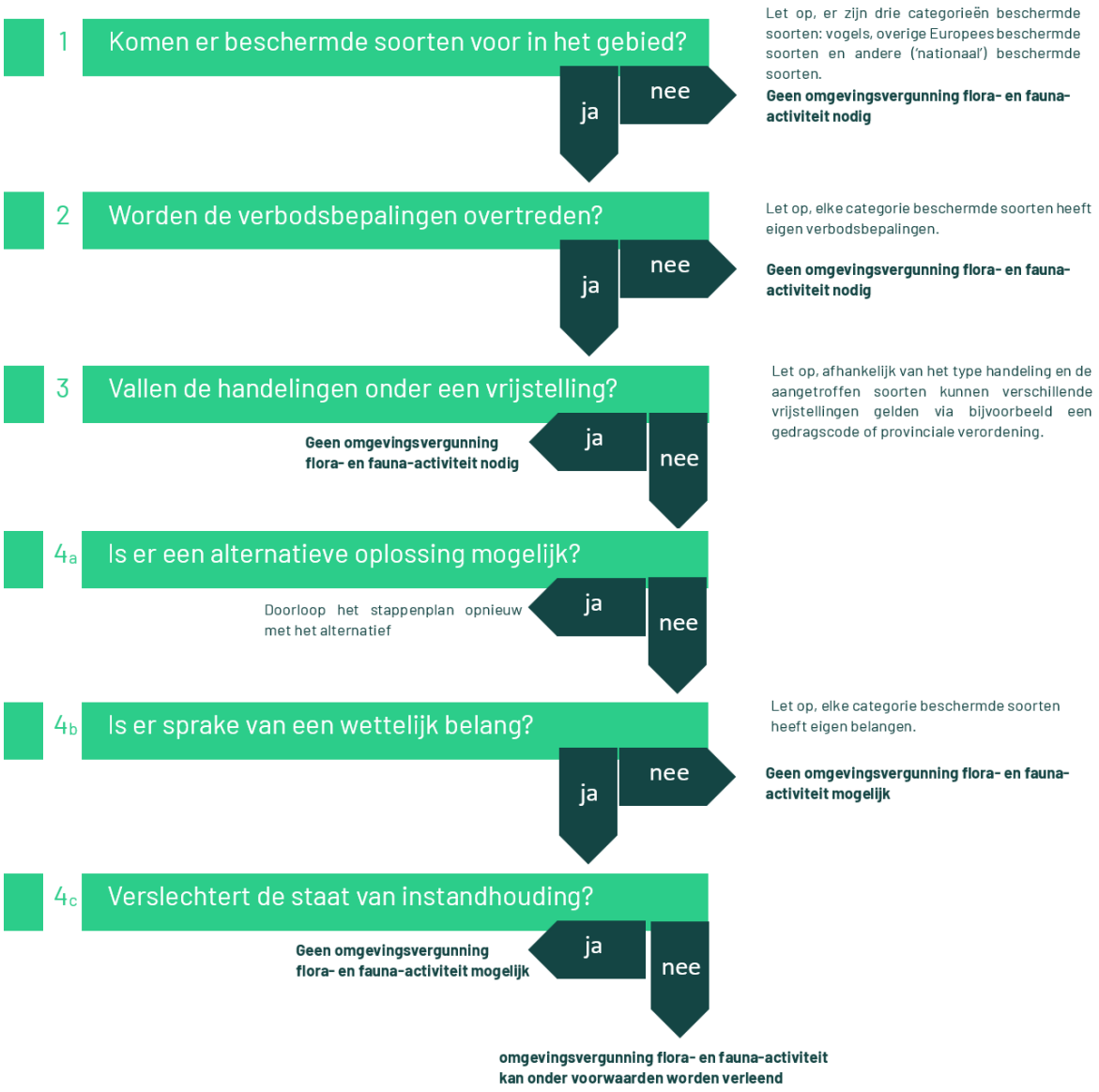
Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m^2 of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geld de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;

d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
f. kweekgoed;
g. uit populieren of wilgen bestaande:
   1) wegbeplantingen;
   2) beplantingen langs waterwegen; en
   3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
   1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
   2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
   3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
b) zij is nodig:
    1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
    2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
    3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
    4. ter bescherming van flora of fauna;
    5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
    6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
b) zij is nodig:
    1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
    2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
    3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
    4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
    5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74l).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

BLOM
ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2
4181 CD Waardenburg
0418 820 288

blomecologie.nl

BIJLAGE

Stikstofrapportage

Postadres:
Boxmeerseweg 9
5835 AB Beugen

+316 14 85 24 54
info@derks-advies.nl
www.derks-advies.nl

kvk 74263552
NL16RABO0322772796
btw NL859829893B01

woningbouw

Lagestraat 20

6606 AB Niftrik

Titel : Bijlage Stikstofrapportage AERIUS calculator
Versie : 1.0
Datum : 26 juli 2025

Inhoud

1. Gegevens inrichting 4
1.1 Opdrachtgever 4
1.2 Projectlocatie 4
2. Gegevens initiatief 4
3. Emissies tijdens de bouwfase 5
3.1 Inleiding 5
3.2 Werkzaamheden 6
3.3 Transport naar de projectlocatie (verkeer en vervoer) 7
3.4 Activiteiten op de bouwplaats (mobiele en stationaire bronnen) 7
4. Emissies na ingebruikname 8
4.1 Inleiding 8
4.2 Transport naar de projectlocatie (verkeer en vervoer) 8
5. Conclusie en afweging 9
BIJLAGE: AERIUS-bestand bouwfase 10
BIJLAGE: AERIUS-bestand gebruiksfase 18

1. Gegevens inrichting

1.1 Opdrachtgever

Handelsnaam	:	ManRO Adviesbureau Ruimtelijke Ordening		
Adres	:	Castiliëstraat 75		
Postcode	:	6663 NT	Plaats:	Lent

1.2 Projectlocatie

project	:	Bouw 27 woningen				
Adres	:	Lagestraat 20				
Postcode	:	6606 AB	Plaats:	Niftrik		
Kadastrale ligging	:	Niftrik	Sectie:	B	Nr(s):	476

2. Gegevens initiatief

De eigenaren van Lagestraat 20 te Niftrik hebben een principeverzoek ingediend voor de beëindiging van hun varkenshouderij, het behoud van het akkerbouwbedrijf, en de realisatie van woningbouw op en naast het perceel.
De locatie ligt aan de rand van de kern Niftrik, binnen het bebouwingslint. Het huidige gemengde agrarische bedrijf bestaat uit intensieve varkenshouderij met rundvee en akkerbouw. De initiatiefnemer wil stoppen met het houden van landbouwhuisdieren en is aangemeld voor de Lbv-regeling. Deze regeling biedt echter onvoldoende financiële dekking voor de gewenste transformatie.
Om de herstructurering mogelijk te maken, wordt voorgesteld om een kleinschalige woningbouwontwikkeling toe te staan, bestaande uit:

- sociale huurwoningen,
- betaalbare koopwoningen (met differentiatie),
- en een beperkt aantal vrije sectorwoningen.

Deze combinatie draagt bij aan een haalbare sanering, passend binnen de ruimtelijke structuur van Niftrik. Voor de bouw van de woningen binnen de gemeente Wijchen dienen de effecten van de bouw op de locatie in relatie tot het plan/project te worden onderzocht. Hiervoor is onder andere een onderzoek naar de stikstofdepositie in de omliggende Natura 2000-gebieden nodig. In deze nota zijn de uitgangspunten en resultaten van de berekeningen van de stikstofdepositie met AERIUS Calculator vastgelegd.

Het betreft hier een inbreiding op een afstand van 9,8 km ten zuiden van het Natura2000 gebied Rijntakken. De eigenaar heeft het voornemen om 23 aaneengeschakelde, een twee-onder-een-kap en twee vrijstaande woningen te realiseren. Voor het gebruik en de realisatie wordt een omgevingsplan en bouwvergunning aangevraagd. Dit betekent dat de voor de locatie onderzocht moet worden of de emissies van NOx een significant effect heeft op omliggende beschermde Natura2000 gebieden.

3. Emissies tijdens de bouwfase

3.1 Inleiding

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen vormen het juridische kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden. In Nederland is de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verantwoordelijk voor het aanwijzen van deze gebieden en het vaststellen van de daarbij behorende instandhoudingsdoelstellingen, op grond van artikel 2.44 van de Omgevingswet. Deze doelstellingen worden vastgelegd in een formeel aanwijzingsbesluit.
Wanneer een project, plan of activiteit – afzonderlijk of in combinatie met andere projecten – mogelijk significante effecten op een Natura 2000-gebied kan veroorzaken, moeten deze effecten worden onderzocht en beoordeeld tijdens de voorbereiding van een omgevingsplan of -project. In veel gevallen is voor een Natura 2000-activiteit een omgevingsvergunning vereist op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Omgevingswet. Hierbij is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing (artikel 10.24, eerste lid, van het Omgevingsbesluit).
De provincie is doorgaans het bevoegd gezag voor deze vergunning (artikel 4.11 van de Omgevingswet). De beoordeling van het effect op stikstofdepositie speelt hierin een centrale rol. Artikel 5.29 bepaalt dat voldoende stikstofruimte aanwezig moet zijn om een vergunning te kunnen verlenen.
Voorheen was dit geregeld via de Wet natuurbescherming, waarin artikel 2.9a een partiële vrijstelling bood voor bepaalde bouw- en aanlegactiviteiten. Deze regeling is echter vervallen naar aanleiding van de Porthos-uitspraak (ECLI:NL:RVS:2022:3159), waarin de Raad van State oordeelde dat deze vrijstelling in strijd is met artikel 6 van de Habitatrichtlijn[1]. Sinds de uitspraak op 2 november 2022 moeten ook bouw- en aanlegactiviteiten weer expliciet worden beoordeeld op hun effecten op Natura 2000-gebieden.
Binnen de Omgevingswet is dit opgenomen in artikel 16.53c. Wanneer een project nieuw is of zodanig wordt gewijzigd dat significante negatieve effecten op instandhoudingsdoelen niet kunnen worden uitgesloten, is een passende beoordeling verplicht.

Voor het bepalen van stikstofdepositie wordt gebruikgemaakt van het rekeninstrument AERIUS Calculator. Op basis van de geldende instructie voor gegevensinvoer worden bij bouwprojecten doorgaans twee emissiebronnen onderscheiden:

- Een lijnbron, die de uitstoot door transportbewegingen van en naar de bouwlocatie representeert;
- Een vlakke bron op het bouwterrein zelf, gerelateerd aan laad- en losactiviteiten, de koude start van machines en het gebruik van bouwmaterieel zoals een bouwkraan voor de montage van gevel- en dakdelen.

Deze bronnen worden gebruikt om de totale stikstofemissie tijdens de bouwfase inzichtelijk te maken, zodat de gevolgen voor omliggende Natura 2000-gebieden kunnen worden beoordeeld in het kader van de vergunningsverlening.

[1] r.o. *49. Op grond van het voorgaande kan de Afdeling niet anders dan tot de volgende conclusie komen: de bouwvrijstelling is gebaseerd op een niet toereikende generieke voortoets. Daarom moeten artikel 2.9a van de Wnb en artikel 2.5 van het Bnb, in onderling verband gelezen, wegens strijd met artikel 6 van de Habitatrichtlijn buiten toepassing worden gelaten."*

3.2 Werkzaamheden

Tijdens de aanleg- en bouwfase van de nieuwe woningen en bijbehorende voorzieningen, evenals de sloop van de bestaande varkensstallen, zal tijdelijk sprake zijn van verhoogde emissie door bouwactiviteiten en transportbewegingen. De totale sloop- en bouwperiode wordt geraamd op circa twaalf maanden (ongeveer 50 weken), waarbij het grotste deel van de tijd in de woningbouw gaat.
De werkzaamheden starten met de sloop van de varkensstallen, die wordt uitgevoerd met een mobiele kraan. Binnen circa 40 uur wordt het bestaande bouwvolume zorgvuldig afgebroken, waarbij het vrijgekomen materiaal zoveel mogelijk wordt gescheiden ingezameld in containers. In totaal wordt uitgegaan van:

- 18 puincontainers,
- 6 containers voor houtafval,
- 2 containers voor staal,
- en 4 containers met restafval.

Deze worden met circa 30 vrachtcombinaties afgevoerd, waarbij telkens binnen ongeveer een kwartier wordt aangekoppeld en vertrokken.

Na de sloopfase start het grondwerk, dat naar verwachting circa 80 uur in beslag zal nemen. In deze fase wordt de bouwplaats geëgaliseerd, worden bestaande funderingsresten verwijderd en vindt de voorbereiding van de ondergrond plaats voor de aanleg van nieuwe funderingen. Materialen zoals grond, zand en granulaat worden aangevoerd en afgevoerd met behulp van trekkers en vrachtwagens. In totaal wordt gerekend op ongeveer 100 transportbewegingen, waarbij voertuigen telkens kortstondig het terrein zullen betreden om te laden of lossen.

Aansluitend begint de bouwfase, waarbij op werkdagen gemiddeld vier bestelwagens en twee zwaardere bestelbussen of kleine vrachtwagens op locatie aanwezig zullen zijn voor de aan- en afvoer van materiaal en personeel.
De werkzaamheden starten met de aanleg van de fundering, bestaande uit het storten van betonnen poeren en de vloerconstructies van de hal en silo's. Voor de woningen worden eerst de strookfunderingen gestort, gevolgd door een werkvloer. Na het aanbrengen van de benodigde leidingen en wapening worden de vloeren volledig afgestort.
Na afronding van de fundering wordt begonnen met het opmetselen van binnenmuren en het stellen van kozijnen. Vervolgens worden de breedplaatvloeren gelegd voor de verdiepingsvloeren. Hiervoor wordt een bouwkraan ingezet met een geschatte inzet van circa 120 machine-uren. Op de verdiepingsvloer worden opnieuw leidingen en wapening aangebracht, waarna het beton wordt gestort en de opbouw van de binnenmuren zich herhaalt. Dit proces vindt nogmaals plaats bij de zolderverdieping.
Tegelijkertijd wordt gestart met het metselwerk van de buitengevels, waarna de dakconstructie wordt aangebracht. De kraan wordt hierbij ook ingezet voor het plaatsen van dakplaten en het op hoogte brengen van dakpannen, met een bijkomende inzet van circa 40 machine-uren.
Tijdens de gehele bouwperiode worden gemiddeld twee vrachtwagens per week verwacht die gedurende een half uur materialen aanleveren of containers ophalen. Daarnaast is er sprake van piekbelasting tijdens de aanvoer van staalwapening en het betonstorten.
In totaal zal circa 1.000 m^3 beton worden verwerkt, wat overeenkomt met ongeveer 75 betonwagens. Uitgaande van een gemiddelde laad- en lostijd van 45 minuten per wagen, wordt gerekend op circa 55 uur aan actieve storttijd, waarbij telkens een betonpomp op locatie wordt ingezet.

In de afrondende fase, tijdens het straatwerk en de verdere terreinverharding, wordt een kleine shovel of verreiker ingezet voor het klaarleggen van bestratingsmateriaal en het afwerken van het straatbed van de bouwweg. De inzet hiervan wordt geschat op circa 40 machine-uren.
Gedurende de hele uitvoering worden, naast de inzet van bouwkranen, vrachtwagens en verreikers, verder geen stikstofveroorzakende activiteiten verricht op het terrein. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van elektrisch materieel, zoals handgereedschap, mobiele hoogwerkers en schaarliften, om de milieubelasting zo beperkt mogelijk te houden.

3.3 Transport naar de projectlocatie (verkeer en vervoer)

In de AERIUS-berekeningen zijn de rijdende voertuigen als volgt opgenomen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal verkeersbewegingen die in een worstcase situatie van en naar de bouwplaats komen in de aan te vragen situatie. Hierin zijn alle transportbewegingen van het gehele project van 50 weken meegenomen. Transportbewegingen ten behoeve van bouwmaterialen, afvalstromen en bouwvakkers.

Tabel 1: aantal transportmiddelen (worst-case) van en naar de bouwplaats

	Voertuigen	**Bewegingen bouwproject (50 weken)**
Licht verkeer (personenauto's)	4/werkdag	2.000
Middel zwaar (bestelbus)	2/werkdag	1.000
Zwaar verkeer (vrachtwagens)	60 sloop 100 grond 2/week 75 beton	120 trekker met containers 200 trekker met gronddumpers 140 vrachtwagen bouwmaterialen 150 betonstorters

De bewegingen zijn gemodelleerd als lijnbron van de bouwplaats via de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en Ravensteinseweg tot de rotonde bij de Drutenseweg (N845), omdat het verkeer daar optrekt en opgaat in het overige verkeer. Hierbij is gebruik gemaakt van de emissiefactoren voor licht en zwaar verkeer die in het rekenmodel AERIUS Calculator zijn verwerkt. Door hierbij uit te gaan van 10% stagnerend verkeer is niet uitgegaan van een worst-case scenario, omdat deze weg geen filevorming kent. Voor het wegverkeer is "buitenweg" aangehouden, omdat het hier een goed begaanbare en overzichtelijke weg in hoofdzakelijk buitengebied betreft. De emissiefactoren voor zwaar verkeer die zijn opgenomen in AERIUS Calculator zijn gebaseerd op het gemiddelde Nederlandse vrachtwagenpark en daarmee representatief.

Voor de koude start is op locatie uitgegaan van het feit dat de 4 (bestel)auto's en 2 middelzware wagens (bestelbussen en kleine vrachtwagens) dagelijks eenmaal een koude start maken. Het vrachtverkeer, de verreiker/kraan en de trekkers welke komen laden en lossen zijn warm als het de locaties bezoekt en daarbij zal geen koud start plaatsvinden.

3.4 Activiteiten op de bouwplaats (mobiele en stationaire bronnen)

De emissies van mobiele werktuigen zijn afhankelijk van de emissienormen die van toepassing zijn op het desbetreffende mobiele werktuig (stageklassen). Uitgangspunt voor de berekeningen van de stationaire bronnen binnen het bouwproject zijn gebaseerd op de invoergegevens van AERIUS calculator.

Tabel 2: mobiele en stationaire bronnen op de projectlocatie

Machine	Vermogen kW	Brandstof (ltr/jaar)*	Bedrijfstijd (uur/jaar) **	AdBlue (liter/jaar) ***
Wielkraan sloop	125	453	40	18
Trekker met container	140	95	7,5	4
Wielkraan grondwerk	125	905	80	36
Trekker met gronddumper	140	950	75	38
Verreiker/kraan stelwerk	80	1.158	160	46
Betonstorter	200	996	55	40
Vrachtwagen bouw	380	1.204	35	48
Shovel/verreiker straatwerk	40	145	40	

** Volgens TNO rapport 2021 R12305 wordt de volgende formule gehanteerd:* Brandstofverbruik [liter/uur] = 0,25*(A*Pmax[kW] + Pmotor[kW]) *waarbij de motorlast 35% is bij vollast en 4% interne verliezen bij stationair draaien.*
*** Volgens de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator draaien motoren ongeveer 30% van de volledige bedrijfsduur stationair gemiddeld genomen. De bedrijfstijd is de totale tijd van gebruik inclusief deze circa 30% stationair gebruik.*
**** TNO rapport AUB R12305 (AdBlue verbruik, Uren, en Brandstofverbruik): een robuuste schatting van NOx en NH3 uitstoot van mobiele werktuigen. Eén liter AdBlue kan 460 gram NOx omzetten, gegeven de chemische samenstelling. Bij bovenstaande berekening is uitgegaan van 4 liter AdBlue toevoeging per 100 liter diesel.*

In tabel 2 hieronder is de emissies (in kg/jaar) weergegeven tijdens het totale bouwproject van 50 weken die zijn gebruikt in de berekeningen in AERIUS gebaseerd op machines die voldoen aan de emissienorm voor Stage IIIB, die afhankelijk van het type en vermogen van de voertuigen geldt sinds ongeveer 2014. Door de aannemer is mondeling aangegeven dat gelet op het feit dat niet alle onderaannemers en daarmee de machines die het terrein opkomen al bekend zijn, maar de ervaring leert dat ongeveer een kwart van het machinepark van voor 2014 is en dat de rest nieuwer is. De emissies van nieuwere voertuigen zijn aanzienlijk lager dan die van Stage IIIB, zodat onderstaande geen onderschatting zal zijn van de feitelijke emissies.

4. Emissies na ingebruikname

4.1 Inleiding

Voor het bepalen van de depositieberekening in AERIUS is voor de emissies ingevolge de Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator twee bronnen te onderscheiden. Een lijnbron van verkeer gelieerd aan de locatie en een puntbron voor eventuele emissies van verbrandingsinstallaties als een CV ketel. De inrichting wordt duurzaam opgezet waarbij de woningen worden verwarmd met warmtepomp en zonnepanelen en ook van het aardgas afgekoppeld.

4.2 Transport naar de projectlocatie (verkeer en vervoer)

In de AERIUS-berekeningen zijn de rijdende voertuigen als volgt opgenomen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal verkeersbewegingen die in een worstcase situatie van en naar de planlocatie gaan in de aan te vragen situatie. In het onderzoek zijn de emissies ten gevolge van het wegverkeer van en naar de projectlocatie beschouwd. In de nieuwe situatie is hier namelijk enkel het verkeer naar de woningen nog relevant.

Voor het bepalen van de depositie in de gebruiksfase wordt bij 23 aaneengeschakelde, een twee-onder-een-kap en twee vrijstaande woningen uitgegaan van CROW-kerncijfers publicatie

381 uit 2018. De woningen zijn gesitueerd in weinig stedelijk gebied (rest bebouwde kom), waarbij de volgende verkeersgeneratie telt:

- vrijstaande koopwoningen: 7,8-8,6 verkeersbewegingen per etmaal;
- hoek/tussenwoningen, koop: 6,7-7,5 verkeersbewegingen per etmaal;
- twee-onder-een-kapwoningen, koop: 7,4-8,2 verkeersbewegingen per etmaal.

Omdat hier sprake is van 27 nieuwe woningen (23 hoek/tussenwoningen, 2 twee-onder-een-kapwoningen en 2 vrijstaand) betekent dit dat er in totaal 184,5-206,1 verkeersbewegingen per etmaal plaatsvinden.

Voor de bepaling van de effecten van de woningen op de stikstofdepositie is de beoogde situatie onderzocht. De ontsluiting van de locatie verloopt net als de bouwfase hoofdzakelijk via de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en Ravensteinseweg tot de rotonde bij de Drutenseweg (N845) en gaat daar op in het overige verkeer. Voor de berekening van de worst-case-situatie met 206 verkeersbewegingen per etmaal.
Als rekenjaren is het jaar 2027 gehanteerd. Het geplande jaar van ingebruikname.

Tabel 3: aantal transportmiddelen na in gebruik name

	Bewegingen	Extra bewegingen project (jaar)
Licht verkeer (personenauto's)	206/dag	75.200

Voor de koude start is op locatie uitgegaan van het feit dat de 103 auto's allemaal dagelijks een koude start hebben.

5. Conclusie en afweging

Voor een omgevingsvergunning bouwen is gekeken naar het effect van de aanleg- en bouwfase van 23 aaneengeschakelde, een twee-onder-een-kap en twee vrijstaande woningen. Hierbij is gekeken naar situatie waarbij het beoogde project per saldo zelf niet leidt tot een significante N-depositie ten opzichte van de omliggende beschermde gebieden binnen de begrenzing van het project of de locatie.
Uit de AERIUS berekening blijkt dat het projecteffect op omliggende Natura2000 gebieden in de gebruiksfase eveneens nihil is en daarmee ook geen significant effect heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende gebieden. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten en daarom is een omgevingsvergunning als bedoelt in artikel 5.1, 1e lid, sub e van de Omgevingswet dan ook niet noodzakelijk.

BIJLAGE: AERIUS-bestand bouwfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	ManRO
Inrichtingslocatie	Lagestraat 20, 6606 AB Niftrik

Activiteit

Omschrijving	bouwfase
Toelichting	Stikstofdepositieberekening bouwfase

Berekening

AERIUS kenmerk	RhPiB8mrdbwH
Datum berekening	26 juli 2025, 12:14
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
bouwfase - Beoogd	2026	1,9 kg/j	66,5 kg/j

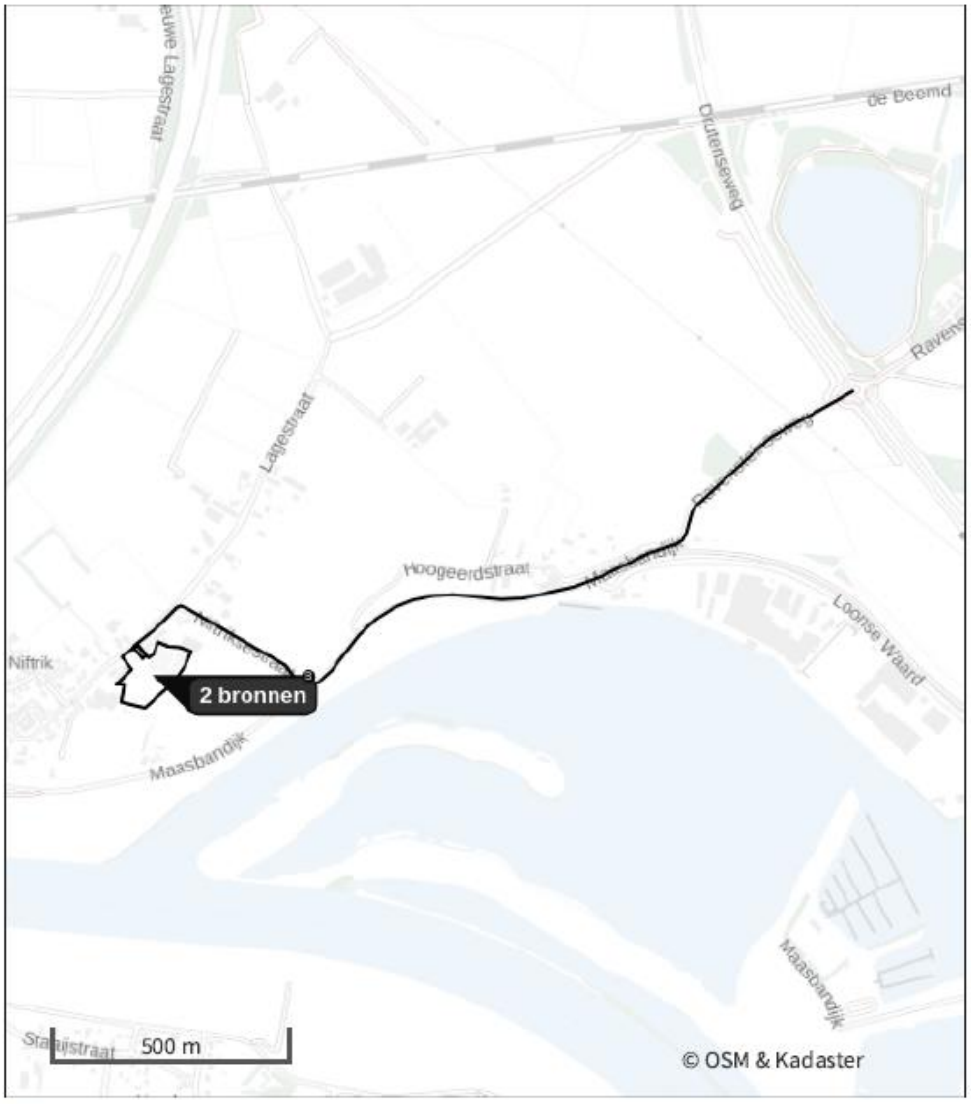
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
bouwfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

bouwfase (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | mobiele en stationaire bronnen	1,4 kg/j	43,8 kg/j
3 Verkeer | Koude start: overig | Verkeer	0,2 kg/j	13,7 kg/j
Verkeersnetwerk	0,3 kg/j	9,0 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "bouwfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein'	X:193600 Y:426320	-

bouwfase, Rekenjaar 2026

1 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeer		Links	Rechts	NO_x	9,0 kg/j
Locatie	X:175647,58 Y:423332,21	Type scherm	-	-	NO_2	2,1 kg/j
Lengte	1.878,45 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,3 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	2.000,0 /jaar	10,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar	10,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	610,0 /jaar	10,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	mobiele en stationaire bronnen	NO_x	43,8 kg/j
		NH_3	1,4 kg/j
Locatie	X:174923,72 Y:423168,12		
Oppervlakte	1,31 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Wielkraan sloop	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	453 l/j	40 u/j	18 l/j	NO_x	3,2 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j
Trekker met grondduTrekker met containermper	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	95 l/j	8 u/j	4 l/j (4)	NO_x	0,7 kg/j
					NH_3	22,8 g/j
Wielkraan grondwerk	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	905 l/j	80 u/j	36 l/j	NO_x	6,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Trekker met gronddumper	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	950 l/j	75 u/j	38 l/j	NO_x	6,6 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Verreiker/kraan stelwerk	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1158 l/j	160 u/j	46 l/j	NO_x	8,6 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Betonstorter	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	996 l/j	55 u/j	40 l/j (40)	NO_x	6,8 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Vrachtwagen bouw	Stage-IIIB, 2011-2013, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1204 l/j	35 u/j	48 l/j	NO_x	8,2 kg/j
					NH_3	0,3 kg/j
Shovel/verreiker straatwerk	Stage-IIIB, 2011-2013, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	145 l/j	40 u/j		NO_x	3,1 kg/j
					NH_3	1,1 g/j

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Verkeer	NO_x	13,7 kg/j
Locatie	X:174896,62 Y:423216,31	NH_3	0,2 kg/j
Oppervlakte	0,03 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	4,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	2,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Disclaimer
Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

BIJLAGE: AERIUS-bestand gebruiksfase

AERIUS CALCULATOR

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	ManRO
Inrichtingslocatie	Lagestraat 20, 6606 AB Niftrik

Activiteit

Omschrijving	gebruiksfase
Toelichting	Stikstofdepositieberekening gebruiksfase

Berekening

AERIUS kenmerk	Ri4ztZw5UbEB
Datum berekening	26 juli 2025, 13:18
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
gebruiksfase - Beoogd	2027	4,3 kg/j	31,6 kg/j

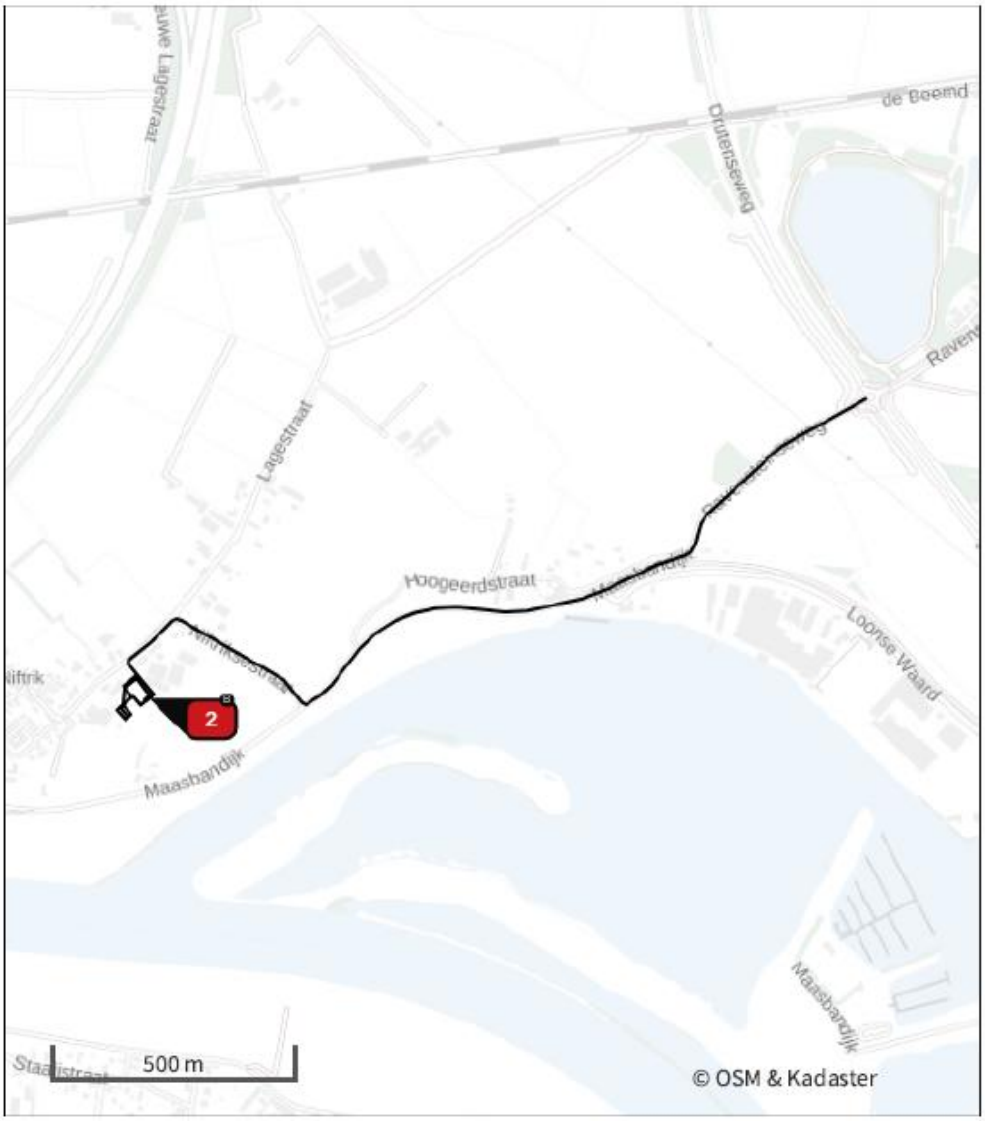
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
gebruiksfase - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

gebruiksfase (Beoogd), rekenjaar 2027

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
2 Verkeer | Koude start: overig | Verkeer	1,6 kg/j	10,1 kg/j
Verkeersnetwerk	2,7 kg/j	21,5 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "gebruiksfase" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein'	X:193600 Y:426320	-

gebruiksfase, Rekenjaar 2027

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer				NO_x	21,5 kg/j
Locatie	X:175485,02 Y:423328,55	Type scherm	-	-	NO_2	2,9 kg/j
Lengte	2.206,55 m	Hoogte	-	-	NH_3	2,7 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	75.200,0 /jaar	10,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Verkeer	NO_x	10,1 kg/j
Locatie	X:174924,31 Y:423150,72	NH_3	1,6 kg/j
Oppervlakte	0,06 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	103,0 /etmaal
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /etmaal
Busverkeer	0,0 /etmaal

Disclaimer
Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van
AERIUS versie 2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie 2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable
Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

derks | advies

Openbaar Zaaknummer: Z/25/312897

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen omgevingsplan Lagestraat 20 Niftrik

Datum: 28 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Het omgevingsplan 'Lagestraat 20, Niftrik' met IMRO-code NL.IMRO.0296. TAMLagestraat20-VG01 gewijzigd vast te stellen.
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijze zoals voorgesteld in de nota van zienswijzen en wijzigingen.
3. In te stemmen met de ambtshalve wijziging zoals beschreven in de nota van zienswijzen en wijzigingen.

Aanleiding
In december 2024 heeft het College onder voorwaarden een positief principebesluit genomen voor het woningbouwplan aan Lagestraat 20 in Niftrik. Het principeverzoek ging over het beëindigen van de varkenshouderij, het slopen van de varkensstallen, behoud van het akkerbouwbedrijf en het realiseren van woningen aan de Lagestraat 20 in Niftrik. De initiatiefnemer is naar aanleiding van het besluit aan de slag gegaan met de verdere uitwerking van het stedenbouwkundig plan, heeft met de gemeente overleg gevoerd over een passend woningbouwprogramma en heeft diverse noodzakelijke onderzoeken laten uitvoeren die nodig zijn om het plan te kunnen onderbouwen.

De initiatiefnemer doet mee aan de LBV-regeling (Landelijke Beeindigingsregeling Veehouderijlocaties). Voorwaarde voor deze subsidie is het wijzigen van het omgevingsplan, zodat het houden van vee op deze locatie niet meer mogelijk is. De initiatiefnemer heeft hier invulling aan gegeven en is samen met een ontwikkelaar en architect aan de slag gegaan met het stedenbouwkundig plan in overleg met de gemeente. Nadat er overeenstemming was over de stedenbouwkundige opzet en het onderliggend woningbouwprogramma heeft de initiatiefnemer een verzoek tot het wijzigen van het omgevingsplan ingediend. De ambitie voor betaalbaarheid is hoger dan is afgesproken in de Woondeal. Het woningbouwplan heeft 28 woningen. 23 woningen (82%) vallen in de prijsklasse betaalbaar. 10 van de 28 woningen (36%) worden sociale huurwoningen. Het College heeft vanwege de maatschappelijke meerwaarde besloten mee te werken aan het plan.

Het ontwerp-omgevingsplan is eind december voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Iedereen heeft gedurende deze 6 weken de kans om een zienswijze (reactie) in te dienen bij de gemeente. Er is één zienswijze binnengekomen tegen het plan. De Gasunie verzoekt de gemeente in de zienswijze om extra planregels op te nemen die gaan over het beschermen van de gasleidingen ten zuiden van het plangebied. Voorgesteld wordt om deze wijzigingen op te nemen in het vast te stellen omgevingsplan. Ook wordt voorgesteld om een ambtshalve wijziging in het plan door te voeren, zodat het houden van vee op deze locatie wordt verboden in het omgevingsplan. Daarom wordt voorgesteld het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen.

Stedenbouwkundig plan Lagestraat 20

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkt nog niet goed genoeg. En het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert nog niet goed genoeg voor het publiceren van een wijziging omgevingsplan. Dit is een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat komen waarin we ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk kunnen maken, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan.

Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het een omgevingsplan. Zo kan de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, ook al kunnen we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. De ontwikkeling aan Lagestraat 20 wordt mogelijk gemaakt met een TAM-Omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
03-12-2024	Het College heeft principemedewerking verleent aan het plan. (Z/24/263285 met dossiernummer 6384)
9-12-2025	Het College heeft besloten de omgevingsplanwijziging ter inzage te leggen en de realisatieovereenkomst te sluiten. (Z/25/312897 met dossiernummer 7393)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van het omgevingsplan, zodat de varkenshouderij gesaneerd kan worden en er 28 woningen in Niftrik gerealiseerd kunnen worden in verschillende prijsklassen.

Argumenten
1.1 *Op 3 december 2024 heeft het College van burgemeester en wethouders besloten mee te werken aan het plan.*
De initiatiefnemer doet mee aan de LBV-regeling (Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties). Het doel van deze regeling is het ondersteunen van agrariërs bij het stopzetten van veehouderijen, zodat de stikstofuitstoot in Nederland teruggedrongen wordt. In combinatie met het stopzetten van de veehouderij aan de Lagestraat en het slopen van de stallen, behelst het plan het realiseren van woningen op het perceel. De locatie ligt tegen de bebouwde kom van Niftrik aan. Het stopzetten van de veehouderij zorgt voor minder overlast in Niftrik. Daarnaast worden er woningen in verschillende prijsklassen gerealiseerd. De ambitie voor betaalbaarheid is hoger dan is afgesproken in de Woondeal. Het woningbouwplan heeft 28 woningen. 23 woningen (82%) vallen in de prijsklasse betaalbaar. 10 van de 28 woningen (36%) worden sociale huurwoningen. Het College heeft vanwege de maatschappelijke meerwaarde besloten mee te werken aan het plan.

1.2 Uit de omgevingsplanmotivering blijkt dat wordt voldaan aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.
De gemeente mag het omgevingsplan aanpassen als de nieuwe situatie goed past bij de omgeving. Dat noemen we een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit betekent dat we kijken of de nieuwe functies (zoals wonen, werken of recreatie) op die plek logisch en passend is.

In de motivering van de omgevingsplanwijziging is gekeken naar verschillende onderwerpen zoals bodem, geluid, luchtkwaliteit, natuur, veiligheid en archeologie. Ook wordt gekeken naar relevant beleid. Uit de motivering blijkt dat deze ontwikkeling past binnen een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

1.3 De initiatiefnemer heeft een omgevingsdialoog gevoerd
De omgeving is betrokken bij de planvorming. De omwonenden zijn uitgenodigd voor een informatieavond en hebben de kans gehad te reageren. De reacties zijn

meegenomen in de planvorming. In de bijlage van het omgevingsplan is een participatieverslag opgenomen.

2.1 De zienswijze geeft aanleiding tot een wijziging in het omgevingsplan
Het ontwerp-omgevingsplan heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er is één reactie (zienswijze) binnengekomen. De Gasunie verzoekt de gemeente extra regels op te nemen in de bestemming 'Leiding – gas' om de bescherming van de gasleidingen ten zuiden van het plangebied beter te borgen. De zienswijze is beoordeeld en er is geen bezwaar om deze regels aan het plan toe te voegen. Daarom wordt voorgesteld deze wijzigingen mee te nemen en het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen. De voorgestelde wijzigingen zijn te lezen in de zienswijzenota.

3.1 *In het kader van de LBV-regeling is het wenselijk om het houden van vee op deze locatie te verbieden.*
Een voorwaarde voor de LBV-subsidie, is het wijzigen van het omgevingsplan, zodat het houden van vee op de locatie niet meer mogelijk is. In het ontwerp-omgevingsplan is weliswaar de veehouderij wegbestemd, maar het houden van vee is niet expliciet verboden. Om beter te borgen dat het houden van vee op Lagestraat 20 in de toekomst niet meer mogelijk is, wordt er voorgesteld om daar een regel voor op te nemen in het omgevingsplan.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.
Als dit omgevingsplan is vastgesteld, kunnen mensen het plan opnieuw 6 weken lang bekijken. In deze periode kunnen belanghebbenden in beroep gaan bij de rechter. De mogelijkheid dat dit gebeurt, is klein, omdat maar één zienswijze is ingediend, en de voorgestelde aanpassingen uit de zienswijzen zijn overgenomen.

Financiële gevolgen

De initiatiefnemer heeft met de gemeente Wijchen een anterieure overeenkomst afgesloten. In deze overeenkomst is onder meer het kostenverhaal geregeld. Op basis van deze overeenkomst dient de initiatiefnemer een exploitatiebijdrage aan de gemeente te betalen. Los daarvan heeft het plan geen financiële gevolgen voor de gemeente; alle kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer.

Communicatie

Na vaststelling van het omgevingsplan, wordt er een bekendmaking gepubliceerd in het gemeenteblad en in de Wegwijs en het plan wordt gepubliceerd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Inwonersparticipatie

De initiatiefnemer heeft een informatiebijeenkomst georganiseerd. Omwonenden hebben de kans gekregen om kennis te nemen van het plan, vragen te stellen en reacties op het plan te geven door het invullen van een reactieformulier. Het verslag van de avond en een samenvatting van de reacties is opgenomen als bijlage bij het TAM-omgevingsplan.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het vastgestelde omgevingsplan wordt 6 weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de rechter. Daar zal een publicatie over verschijnen op officiëlebekendmakingen.nl en in de Wegwijs.

Bijlagen

1. TAM omgevingsplan Lagestraat 20 te Niftrik bestaande uit:
    a. Motivering en regels
    b. Verbeelding
    c. Bijlagen bij de regels
    d. Bijlagen bij de motivering
2. Nota van zienswijze en wijzigingen

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

RAPPORT
Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase, door middel van boringen
Lagestraat 20 te Niftrik
(Gemeente Wijchen)

RAPPORT
Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase door middel van boringen Lagestraat 20 te Niftrik (Gemeente Wijchen)

Aeres Milieu Projectnummer	:	AM25014
Status rapport	:	Concept (versie 2)
ISSN Nummer	:	2214-5656
Datum	:	25 november 2025
Opdrachtgever	:	Landbouwbedrijf Uijen Lagestraat 20 6606 AB Niftrik
Opsteller rapport	:	drs. D. Hagens | L. Kruithof MSc. | S.J.H. Kleijnen MA
Actorregistratienrs.	:	26962666 | 68991569
Paraaf	:	
Redactie	:	drs. H.L. De Langhe
Actorregistratienr.	:	70954887
Paraaf	:	
Vrijgave	:	drs. H.L. De Langhe
Actorregistratienr.	:	70954887
Paraaf	:	

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

4002 + 4003

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform de geldende richtlijnen en protocollen).

Aeres Milieu accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde onderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het bureau onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING 4
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS 6
1. INLEIDING 7
2. WERKWIJZE 10
2.1 Inleiding 10
2.2 Verkennend veldonderzoek door middel van boringen 10
3. BUREAUONDERZOEK 12
3.1 Landschappelijke situatie – geo(morfo)logie 12
3.2 Landschappelijke situatie - bodem 13
3.3 Bewoningsgeschiedenis – historisch overzicht 13
3.4 Bewoningsgeschiedenis – archeologische waarden 14
3.5 Bewoningsgeschiedenis – historisch kaartmateriaal 17
4. VERWACHTINGSMODEL 20
5. VELDWERKZAAMHEDEN 23
5.1 Algemeen 23
5.2 Fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw 23
5.3 Interpretatie 24
5.4 Archeologische indicatoren 25
6. CONCLUSIE 26
6.1 Algemeen 26
6.2 Beantwoording onderzoeksvragen 26
7. AANBEVELINGEN 27
LITERATUURLIJST 28

Bijlagen:

1 Topografische ligging onderzoeksgebied
2 Boorpuntenkaart
3 Archeologische gegevens cf. Archis 3
4 Archeologische Beleidskaart gemeente Wijchen
5 Overzicht geomorfologische kaart
5b Stroomgordelkaart
5c Zanddieptekaart
6 Overzicht bodemkaart
7 Reliëfkaart
8 Boorkernbeschrijvingen

SAMENVATTING

In de periode september - oktober 2025 is door Aeres Milieu een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd aan de Lagestraat 20 te Niftrik (gemeente Wijchen).

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit bodemonderzoek betreft een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) ten behoeve van de (her)ontwikkeling van de locatie De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van de aanleg van bouwputten voor de voorgenomen nieuwbouw zal de bodem waarschijnlijk tot in het archeologische niveau worden verstoord. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering en met een bodemverstoring van ten minste 0,8 - 1,0 meter beneden maaiveld.

De onderzoekslocatie ligt volgens de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Wijchen (2009) in een zone met een lage archeologische verwachting. Hiervoor geldt een onderzoeksplicht bij ingrepen groter dan 2.000 m^2. Er is geen archeologische dubbelbestemming opgenomen. Ester van der Linden (Beleidsadviseur Archeologie, Werkorganisatie Druten Wijchen) heeft per email op 3-2-2025 aangegeven dat het voormalige bestemmingsplan Buitengebied, nu opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan, een conserverend bestemmingsplan betreft. Om die reden is de lage archeologische verwachting zonder archeologische dubbelbestemming gelaten. In geval van nieuwe ontwikkelingen (zoals woningbouwontwikkeling van circa 25 woningen) geldt wel dat hier archeologisch onderzoek nodig is, aangezien een dergelijke woningbouwontwikkeling niet rijmt met/voorbij gaat aan het conserverende karakter van het bestemmingsplan Buitengebied.

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een stroomrug of stroomgordel. Deze stroomgordel was actief van 3.350 tot 2.950 voor Chr. (midden-neolithicum B – laat-neolithicum A). Dit betekent concreet dat het plangebied gedurende deze periode geen gunstige vestigingsplaats was. De perioden vóór het neolithicum, namelijk het paleolithicum en mesolithicum, zullen vanwege de kwetsbare aard van de archeologische sporen en vondsten niet meer *in situ* verwacht worden. Om deze redenen wordt een lage verwachting toegekend voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum. De ligging van het plangebied in een relatief hoog gelegen deel van de stroomgordel zal voor latere landbouwende samenlevingen een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn geweest. De rivierbedding van de Maas zorgde ook voor een vaste wateraanvoer in de directe omgeving van het plangebied. Vindplaatsen uit het neolithicum, bronstijd, ijzertijd en uit de Romeinse tijd zijn niet bekend in de omgeving van het plangebied. Bij een van de twee proefsleuvenonderzoeken in de omgeving van het plangebied zijn archeologische sporen aangetroffen uit de (vroege) middeleeuwen. Voor het plangebied geldt daarom een middelhoge verwachting voor zowel nederzettingsresten uit de periode laat-neolithicum B tot en met de vroege middeleeuwen. Voor de periode vroeg-neolithicum A tot laat-neolithicum A geldt een lage verwachting gezien het plangebied in deze periode deel uitmaakte van de actieve Maasbedding.

Het plangebied ligt aan de Lagestraat. Deze straat vormde een secundaire uitvalsweg vanuit de historische kern en liep via een ontginningsveld met akkercomplexen tot in het poldergebied van Niftrik. Uit bestudering van historische kaarten blijkt dat het plangebied sinds tenminste circa 1800 deels bebouwd was en verder in gebruik was als bouwland. Later zijn delen van het plangebied in gebruik genomen als weiland en boomgaard. Er is bekend dat de huidige boerderij aan de Lagestraat 20 hoogstwaarschijnlijk een voorloper heeft gehad uit de nieuwe tijd en/of eerdere perioden.

In de omgeving van het plangebied zijn bij het tweede proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in Niftrik enkele cultuurlagen gevuld met vondstmateriaal uit de late middeleeuwen aangetroffen. Op basis van deze gegevens geldt voor het plangebied een hoge verwachting voor de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd.

Bij kalkloze ooivaaggronden zijn de omstandigheden voor het aantreffen van organische resten minder goed: door de lage grondwaterstand (GWT VII) kunnen organische resten vaak enkel in diepere, waterhoudende sporen zoals waterputten bewaard blijven.

Op basis van het uitgevoerde inventariserend veldonderzoek verkennende fase door middel van boringen kan worden gesteld dat in het plangebied de natuurlijke fluviatiele afzettingen zijn gevormd in het Holoceen. De bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een bouwvoor, oever- en komafzettingen. In boringen 1 en 5 zijn mogelijk geulafzettingen aangetroffen.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

De resultaten van dit onderzoek dienen getoetst te worden door de bevoegde overheid (gemeente Wijchen), die op basis van het uitgebrachte advies een besluit zal nemen. Wij willen de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat er al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen.

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en gebruikelijke methoden. Het onderzoek is gericht op het inzichtelijk maken van de toestand van het bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging, dan wel vernietiging, als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Administratieve gegevens onderzoekgebied	
Projectnaam	AM25014
OM-nummer	5834303001
Soort onderzoek	Bureau- en verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen
Provincie	Gelderland
Gemeente	Wijchen
Plaats	Niftrik
Adres	Lagestraat 20 te Niftrik
Toponiem	Lagestraat 20
Kadastrale registratie	Niftrik, sectie B, nummer 476 (gedeeltelijk)
x, y-coördinaten	Centrum: 174.938; 423.195 NW: 174.853; 423.204 NO: 175.043; 423.233 ZW: 174.855; 423.112 ZO: 174.917; 423.096
Aanleiding onderzoek	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)
Oppervlakte plangebied	Circa 1,9 ha
Huidig grondgebruik	Deels bebouwd en verhard, deels akkerland
Opdrachtgever	Landbouwbedrijf Uijen
Bevoegde overheid	Gemeente Wijchen
Archeologisch adviseur	E. van der Linden (Beleidsadviseur Archeologie, Werkorganisatie Druten Wijchen)
Opslag documentatie en materiaal	Noordhoven 4 te Roermond tot deponering bij provinciaal depot bodemvondsten Gelderland te Nijmegen/E-depot
Datum uitvoering veldwerk	9 september 2025

1. INLEIDING

In opdracht van Landbouwbedrijf Uijen heeft Aeres Milieu een archeologisch bureau- en verkennend veldonderzoek, d.m.v. boringen uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Lagestraat 20 te Niftrik
Gemeente	: Wijchen
Oppervlakte	: Circa 1,9 ha
Huidig gebruik van de locatie	: Deels varkenshouderij en deels grasland
Toekomstig gebruik	: (her)ontwikkeling van de locatie

Dit archeologische onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de BRL SIKB 4000 (protocol 4002 en 4003), versie 4.2. Het archeologische onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek naar de historie en bodemgesteldheid van de onderzoekslocatie. Aanvullend hierop is een verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen op het perceel uitgevoerd. De werkzaamheden in het veld zijn uitgevoerd onder leiding van een senior KNA-prospector.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit bodemonderzoek betreft een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) ten behoeve van de (her)ontwikkeling van de locatie. Het perceel kent een agrarische bestemming (varkenshouderij). De initiatiefnemer wil gaan stoppen en de aanwezige stallen grotendeels slopen. Hiervoor in de plaats komt een woningbouwontwikkeling terug van circa 25 woningen (Figuur 1). De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van de aanleg van bouwputten voor de voorgenomen nieuwbouw zal de bodem waarschijnlijk tot in het archeologische niveau worden verstoord. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering en met een bodemverstoring van ten minste 0,8 - 1,0 meter beneden maaiveld.

De onderzoekslocatie ligt volgens de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Wijchen (2009) in een zone met een lage archeologische verwachting (Bijlage 4).[1] Hiervoor geldt een onderzoeksplicht bij ingrepen groter dan 2.000 m^2. Er is geen archeologische dubbelbestemming opgenomen. [2]

Ester van der Linden (Beleidsadviseur Archeologie, Werkorganisatie Druten Wijchen) heeft per email op 3-2-2025 aangegeven dat het voormalige bestemmingsplan Buitengebied, nu opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan, een conserverend bestemmingsplan betreft. Om die reden is de lage archeologische verwachting zonder archeologische dubbelbestemming gelaten. In geval van nieuwe ontwikkelingen (zoals woningbouwontwikkeling van circa 25 woningen) geldt wel dat hier archeologisch onderzoek nodig is, aangezien een dergelijke woningbouwontwikkeling niet rijmt met/voorbij gaat aan het conserverende karakter van het bestemmingsplan Buitengebied.

Doel

1 RAAP-rapport 1828, kaartbijlage 2 blad 1.
2 www.omgevingswet.overheid.nl

Het doel van het archeologische bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel voor de locatie. Dit verwachtingsmodel wordt op basis van historische kaarten en bekende landschappelijke en archeologische gegevens gevormd. Dit verwachtingsmodel zal vervolgens leiden tot een aanbeveling of eventueel vervolgonderzoek.

Het doel van het aansluitende verkennend booronderzoek is het aanscherpen op basis van de bodemopbouw van het in het bureauonderzoek opgestelde verwachtingsmodel.

Specifiek voor de onderzoekslocatie Lagestraat 20 te Niftrik zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

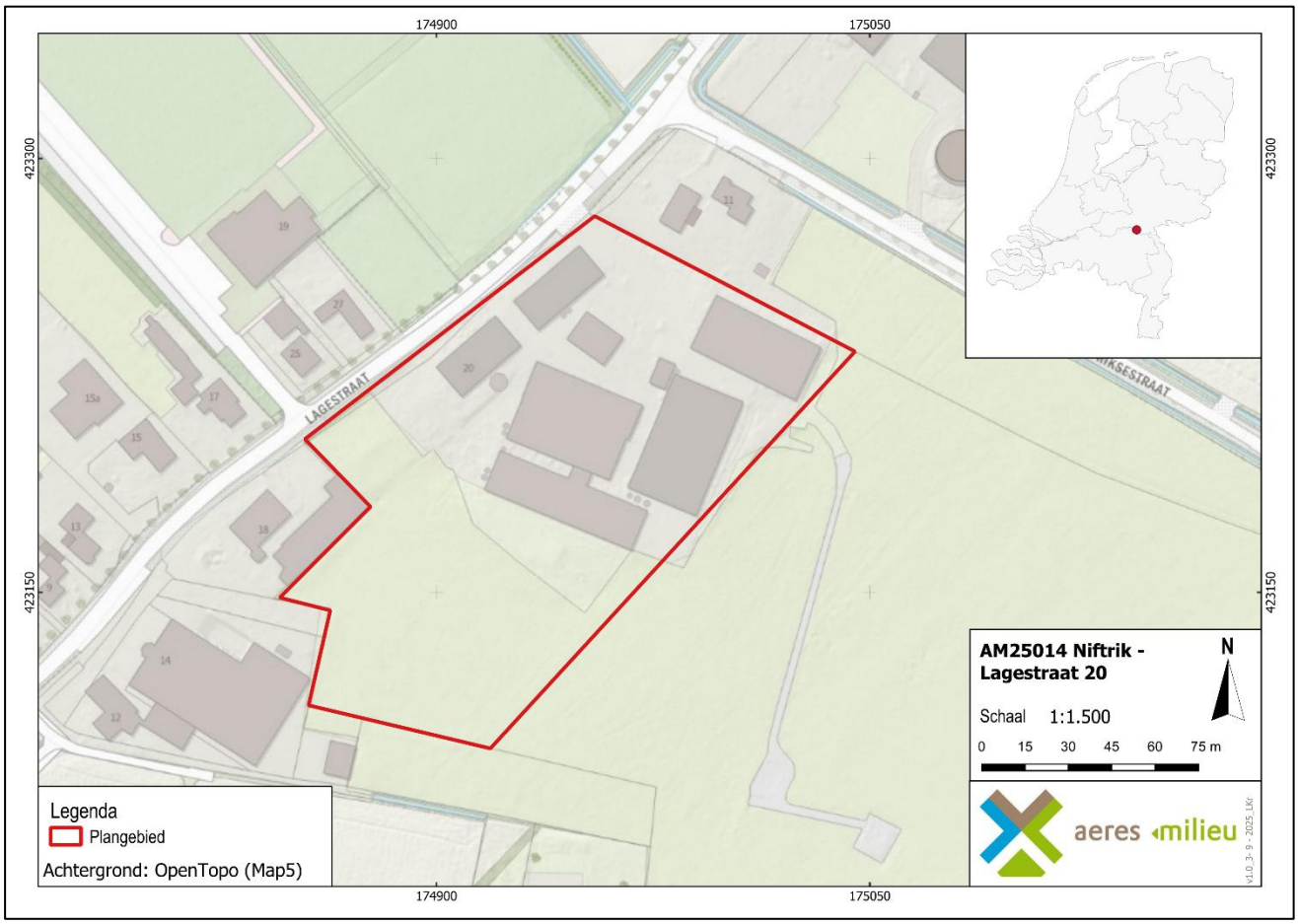
- Is er sprake van stratigrafische lagen die archeologische waarden kunnen bevatten?
- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?
- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?

Plangebied

Het plangebied ligt aan de Lagestraat, aan de oostelijke rand van de bebouwde kom van Niftrik. De topografische ligging van het plangebied is weergegeven in Figuur 2. Momenteel is het plangebied in gebruik als boerenerf met bijbehorende bebouwing (stallen met gierkelders en woonhuis), verharding en akkerland. In het noordwesten wordt het plangebied begrensd door de Lagestraat, in het noordoosten door bebouwing aan de Niftriksestraat (nummer 11), in het oosten en zuiden door akkerland en in het westen door bebouwing aan de Lagestraat (nummers 14 en 18).

Figuur 1. Impressie van de toekomstige situatie binnen het plangebied. Het plangebied is aangegeven met het rode kader (Bron: Aangeleverd door de opdrachtgever).

Figuur 2. Topografische ligging van het plangebied. Het plangebied is aangegeven met het rode kader (Bron: OpenTopo(Map5)).

2. WERKWIJZE

2.1 Inleiding

Bij het uitvoeren van het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Deze bronnen geven inzicht in bekende, of te verwachten, archeologische resten binnen het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn deze bronnen van belang voor het opstellen van de landschapsgenese.

Archeologische bronnen

- Archeologische Monumentenkaart (AMK)
- Archeologisch Informatiesysteem (Archis3)
- Archeologische Beleidskaart van de gemeente Wijchen
- Specifieke lokale informatie (heemkundekring, amateurarcheologen)

Bodem- en geomorfologische kaarten

- Bodemkaart (Alterra)
- Geologische kaart van Nederland (2021)
- Geomorfologische kaart (Alterra, uit Archis3)
- Stroomgordelkaart (Cohen 2012)
- Zanddieptekaart (Cohen 2010)
- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5)

Historische kaarten

- Historisch kadastraal minuutplan (1800-1832)
- Historische topografische en militaire kaarten (1830 tot 1978)
- Moderne topografische kaart (tot 2024)

De Historische Vereniging Tweestromenland, is op 3 september 2025 per e-mail gecontacteerd met de vraag om aanvullende informatie betreffende het plangebied. Tot op heden is hierop nog geen reactie ontvangen.

2.2 Verkennend veldonderzoek door middel van boringen

Aan de hand van het Plan van Aanpak (PvA) en de Leidraad Inventariserend Veldonderzoek [3] wordt een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is verkennend voor alle perioden. Het plangebied heeft een oppervlakte van 1,9 ha. Bij het verkennend veldonderzoek zal daarom uitgegaan worden van 12 boringen welke gelijkmatig over het plangebied worden verdeeld, zie Bijlage 2.

3 Tol et al. 2012.

De boorlocaties worden uitgezet ten opzichte van de hoekpunten van de perceelsgrenzen, straten, en aanwezige bebouwing. Vervolgens wordt de hoogte van deze punten bepaald met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Alle boringen worden gezet met een Edelmanboor met een boorkopdiameter van 7 centimeter en een gutsboor met een diameter van 3 centimeter. De boorkernen worden beschreven conform de ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2), zie Bijlage 8.

Hoewel niet het doel van een verkennend onderzoek, zal worden gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals fragmenten keramiek, fosfaatvlekken, houtskoolresten, en verbrande leem. Om deze reden worden de opgeboorde monsters, waar nodig, verbrokkeld.

3. BUREAUONDERZOEK

3.1 Landschappelijke situatie – geo(morfo)logie

Het plangebied ligt in de Rijn-Maasdelta[4] en maakt deel uit van het Utrechts-Gelders rivierengebied. Het ligt in een landschappelijk gebied dat tijdens het Holoceen (vanaf circa 11.700 jaar geleden) tot stand is gekomen door (voormalige) meanderende riviersystemen.

Tijdens het Weichselien (circa 115.000 – 11.700 jaar geleden) werden in het plangebied door de Rijn zand en grindrijke materiaal afgezet door vlechtende rivieren. Deze afzettingen behoren tot de Formatie van Kreftenheye. In het Laat-Glaciaal (Laat-Weichselien, 14.700 – 11.700 jaar geleden) kregen de rivieren een meanderend karakter en werden de vlechtende rivierafzettingen afgedekt met komafzettingen, die tijdens overstromingen werd afgezet. Deze zandige, stugge kleilaag wordt gerekend tot de Laag van Wijchen.

Deze Pleistocene rivierafzettingen zijn tijdens het Holoceen (11.700 jaar tot heden) bedekt met jonge rivierafzettingen en/of zijn geërodeerd door deze rivierafzettingen. Het klimaat werd tijdens het Holoceen warmer en ook vochtiger. Hierdoor is de Rijn gaan meanderen en heeft daarbij zand en klei heeft afgezet. De rivierafzettingen van meanderende rivieren kunnen worden onderverdeeld in stroomgordelafzettingen, bestaande uit beddingafzettingen en oeverafzettingen (zand en zandige klei) en komafzettingen (zwak siltige klei, plaatselijk met veenlagen).[5] Deze Holocene rivierafzettingen (van de Waal en Maas) worden tot de Formatie van Echteld gerekend.

De rivierafzettingen van meanderende rivieren kunnen worden onderverdeeld in beddingafzettingen (grind en zand), oeverafzettingen (zand, zavel en zandige klei), komafzettingen (zwak siltige klei) en crevasse-afzettingen (zand, zavel en lichte klei).[6] De beddingafzettingen werden in de binnenbochten afgezet. Langs de geulen werden oeverafzettingen (sedimentatie) afgezet, als de rivier buiten haar bedding trad. In de lagere delen achter de oeverwallen vonden komafzettingen plaats.[7] Oeverwaldoorbraakafzettingen of crevasse-afzettingen ontstaan tijdens hoogwater als de rivier buiten haar oevers treedt en de gevormde oeverwallen braken. Hierdoor ontstonden kleinere waterstromen die sediment naar de kom transporteren. Crevassevorming treedt vooral op aan het begin- en eindfase van de ontwikkeling van een stroomgordel.[8] In de beginfase zijn de oeverwallen nog niet goed ontwikkeld, waardoor de rivier tijdens hoog water al snel buiten haar bedding treedt. Echter in de eindfase zijn de oeverwallen goed ontwikkeld en hoog opgeworpen waardoor het verval met de kom dan zo hoog is dat de oeverwallen regelmatig zullen doorbreken en het sediment ver de kom in transporteren.

Volgens de Zandbanenkaart van de provincie Gelderland bevindt het Pleistocene zand zich in het grootste deel van het plangebied op een diepte variërend van 2,0 tot 3,0 meter onder maaiveld (Bijlage 5c). In het centrale deel van het plangebied wordt het Pleistocene zand op circa 1,0 tot 2,0 meter onder maaiveld verwacht. In een strook in het zuidelijk deel van het plangebied worden de Pleistocene zanden op circa 3,0 tot 4,0 meter onder maaiveld verwacht.

4 Rensink *et al.,* 2019.
5 Berendsen 2011.
6 Berendsen 2011, 266-267.
7 Zonneveld 1981, 142-143; Berendsen 2008.
8 Makaske 1998, 220-224; Van Dinter/ Van Zijverden.

Volgens de geologische kaart komen ter plaatse van het plangebied in de bodem fijnkorrelige komafzettingen en ingeschakeld veen (code k)[9] voor. Deze afzettingen zijn onderdeel van de Formatie van Echteld.

Volgens de geomorfologische kaart (Bijlage 5) ligt het plangebied op een stroomrug of stroomgordel (code 10B44). Op de stroomgordelkaart ligt het plangebied volledig op een outer meanderbelt (Bijlage 5b, nummer 731). Deze stroomgordel was actief van 3.350 tot 2.950 voor Chr. (midden-neolithicum B – laat-neolithicum A).

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5, Bijlage 7) is te zien dat het plangebied op de overgang van de hoger gelegen stroomrug naar de lager gelegen restgeul en stroomrugglooiing ligt. Het plangebied ligt relatief hoog binnen het landschap. Direct ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een relatief hooggelegen zone, hierop is ook de dorpskern van Niftrik ontstaan. De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van 7,20 tot 7,80 meter +NAP. Het plangebied loopt in zuidelijke richting af.

3.2 Landschappelijke situatie - bodem

Volgens de bodemkaart (Bijlage 6) worden in het plangebied kalkloze ooivaaggronden gevormd in lichte zavel (code Rd10C) verwacht.

Bij vaaggronden heeft er nog weinig of geen bodemvorming plaatsgevonden, omdat het sediment jong is. Ze hebben een dunne, humusarme bovengrond (A-horizont), die direct op het moedermateriaal (C-horizont) ligt en nauwelijks in kleur verschilt. Plaatselijk kan een licht verbruinde laag (B-horizont) onder de A-horizont aangetroffen worden. De bovenste laag (circa 50-60 centimeter) van ooivaaggronden heeft een egaal bruine kleur als gevolg van homogenisatie door bodemvorming en bioturbatie.[10]

Grondwatertrap

De mogelijk aanwezige gronden worden gekenmerkt door een gemiddeld lage grondwaterstand, te weten grondwatertrap VII. Dit zijn de gemiddelde grondwaterstanden die op de bodemkaart staan aangegeven. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand tussen de 80 en 120 centimeter beneden maaiveld ligt. De gemiddeld laagste grondwaterstand ligt dieper dan 160 centimeter beneden maaiveld. Deze lage grondwaterstand zorgt voor slechte bewaringsomstandigheden voor eventuele organische resten.

3.3 Bewoningsgeschiedenis – historisch overzicht

De bestudeerde en beschikbare bronnen hebben het volgende beeld kunnen schetsen over de geschiedenis van Niftrik. Het dorp ontstond zoals de meeste dorpen in de omgeving als een ontginningsdorp op de vruchtbare oeverwallen van de Maas.

Een eerste vermelding van Niftrik in de historische bronnen stamt uit 1117 na Chr. wanneer er werd gesproken van *Nifterka*. De herkomst van de naam is nog onduidelijk maar zal waarschijnlijk een verwijzing zijn van de ligging van het dorp tegenover de Maas.[11]

9 Geologische overzichtskaart van Nederland, 2021.
10 De Bakker en Schelling 1989, 158.
11 Van Berkel en Samplonius 2006, 317.

De ligging aan de Maas en daarmee de grens tussen de provincies Gelderland en Noord-Brabant leidde in het begin van het bestaan van Niftrik tot een veldslag ter plaatse van het dorp.

Doorheen de late middeleeuwen hebben er meerdere conflicten tussen deze twee provincies plaatsgevonden, deze reeks aan conflicten worden ook wel de '*Gelderse Oorlogen*' genoemd. In het begin van de 14e eeuw werd een Brabants leger door Gelderse soldaten verslagen en sloeg op de vlucht. De vluchtroute terug naar Brabantse grondgebieden door de doorwaadbare oversteekplaats van de Maas bij Niftrik pakte echter desastreus uit voor het Brabantse leger. Duizenden Brabantse soldaten kwamen om, al dan niet als gevolg van verdrinking.[12] De exacte locatie van deze doorwaadbare plaats van de Maas is niet exact bekend, er wordt ervan uitgegaan dat deze bij de boerderij '*de Strijdtkamp*' zal hebben gelegen. Deze boerderij ligt op circa 1 kilometer ten westen van het plangebied (Langestraat 20).

Een andere vorm van constante dreiging voor de nederzetting van Niftrik vormde de Maas zelf. Nadat in het westen van de Rijn-Maas delta steeds meer dijken werden aangelegd kreeg de regio van Nijmegen en Grave ook steeds meer te maken met overstromingen. Als gevolg werd in deze regio rond 1300 na Chr. de Maas bedijkt, ook wel de Maasdijk genoemd.[13] Doorheen de geschiedenis werd een netwerk van dijken en kades aangelegd om het overstromingsgevaar zoveel mogelijk te beperken. Ook de Lagestraat, waarlangs het plangebied ligt, maakte deel uit van dit netwerk en was/is in gebruik als kade.

Er zijn binnen het werk van Van Blankenstein enige gegevens bekend over enige oorlogsvernielingen in de Tweede Wereldoorlog. Er werden meerdere boerderijen, de lokale school en de kerk beschadigd of vernield.[14] De vernielingen vonden daarmee dan ook voornamelijk plaats in het centrum van Niftrik.[15] Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) ligt Niftrik net boven het uitvoeringsgebied van de operatie 'Market Garden'.[16] Er bestaat dan ook een reële kans dat Niftrik beïnvloed is door deze grootschalige militaire operatie. In de jaren 1944 en 1945 vonden voor zover bekend ook drie vliegtuigcrashes plaats in Niftrik en omgeving.[17] Het is niet bekend of binnen of in de onmiddellijke omgeving van het plangebied oorlog gerelateerde verwoestingen of crashes hebben plaatsgevonden. Dit is dus niet uit te sluiten.

3.4 Bewoningsgeschiedenis – archeologische waarden

Op de leidende Archeologische Beleidskaart van de gemeente Wijchen geldt voor het plangebied een lage archeologische verwachting (Bijlage 4).[18]

In de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 500 meter) zijn volgens de gegevens uit Archis3 geen archeologisch monumenten bekend. Er zijn wel meerdere archeologische waarnemingen en onderzoeksmeldingen bekend (Bijlage 3 en Tabel 1).

12 mijngelderland.nl
13 Erfgoedatlas van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) via www.rce.webgis.nl/nl/map/erfgoedatlas.
14 Van Blankenstein 2006, 143.
15 Schulte 1982, 319.
16 www.ikme.nl
17 www.verliesregister.studiegroepluchtoorlog.nl
18 RAAP-rapport 1828, kaartbijlage 2 blad 1.

Onderzoeks- en vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied

Onderzoeksmelding	Afstand	Soort onderzoek	Omschrijving
2153930100	Direct ten ZO van het plangebied	IVO-o door RAAP Archeologisch Adviesbureau in 2007	Het onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanleg van de aardgastransportleiding tussen Angerlo en Hernen. Het veldonderzoek heeft drie nieuwe vindplaatsen opgeleverd. Veertien bekende archeologische vindplaatsen zijn ook onderzocht waarvan vier nader onderzoek vereisen.
2178985100	Direct ten ZO van het plangebied	Bo door RAAP Archeologisch Adviesbureau in 2007	Er zijn geen verdere gegevens bekend in Archis en Dans Data Station Archaeology.
5089703100	Circa 280 m ten ZW van het plangebied	IVO-o door Hamaland Advies vof in 2021	Het onderzoek betrof drie locaties (Dorpstraat, Gildestraat en Lagestraat). In deelgebied Dorpsstraat bestaat de bodemopbouw onder de bouwvoor uit een akkerlaag uit de middeleeuwen en nieuwe tijd (A1-horizont) op crevasse-afzettingen (C1-horizont) op oeverafzettingen van de meandergordel van Huisseling-Demen (C2-horizont). In boring 3 en 6 bestaat de basis van het boorprofiel uit geulafzettingen. In boring 3 ontbreken de crevasseafzettingen en is er in plaats daarvan een pakket komklei aangetroffen. In deelgebied Gildestraat is onder de bouwvoor eveneens sprake van een akkerlaag uit de middeleeuwen en nieuwe tijd (A1-horizont). Deze laag is gevormd in oeverafzettingen. Onder de akkerlaag is direct sprake van geulafzettingen (C-horizont). In deelgebied Lagestraat zijn boring 3A, 3B, 8A en 8B gestuit op funderingen. Ter plaatse van boring 3 gaat het om funderingen van een voormalige boerderij die aan het begin van de Tweede Oorlog door het Nederlandse leger in brand is gestoken om Duitse beschietingen op Ravenstein te voorkomen. Ter plaatse van boring 8 gaat het waarschijnlijk om een gebouw uit 1820/1850-1868 of om een gebouw uit 1978-2010. Boring 9 kon vanwege de aanwezigheid van veel kabels en leidingen niet gezet worden. In dit deelgebied gaat de bouwvoor over in een akkerlaag (boring 4, 5, 6, 7 en 10) of in de natuurlijke afzettingen (boring 1 en 2). De natuurlijke afzettingen bestaan uit komklei, komklei op de al eerdergenoemde geulafzettingen, oeverafzettingen op geulafzettingen of uit geulafzettingen. Voor dit deelgebied is er geen vervolgonderzoek geadviseerd, voor de andere twee deelgebieden wel.
2211237100	Circa 240 m ten ZW van het plangebied	IVO-o door RAAP Archeologisch Adviesbureau in 2003	In 5 boringen zijn archeologische indicatoren aangetroffen in de top van de oeverafzettingen. De verwachte bewoningssporen zullen voornamelijk dateren uit de late middeleeuwen. Er is een proefsleuvenonderzoek geadviseerd.
2045430100	Circa 180 m ten W van het plangebied	DO door Gemeente Nijmegen in 2004	Tijdens het onderzoek zijn meerdere vondsten metaal, ijzer, keramiek (aardewerk, baksteen), bot, kuil, paalgat/paalkuil, greppel/sloot en complex type uit de vroege middeleeuwen – nieuwe tijd.
2303001100	Circa 285 m ten W van het plangebied	IVO-o door RAAP Archeologisch	Er zijn geen verdere gegevens bekend in Archis en Dans Data Station Archaeology.

Onderzoeksmelding	Afstand	Soort onderzoek	Omschrijving
		Adviesbureau in 2010	
5605098100	Circa 340 m ten W van het plangebied	IVO-p door Transect in 2024	Volgens de eerste bevindingen zijn er drie proefsleuven aangelegd. In de twee meest zuidelijke proefsleuven zijn archeologische sporen, vermoedelijk van erf, aangetroffen uit de middeleeuwen. Verder is in het gehele plangebied een woonlaag uit de middeleeuwen (12-14e eeuw) vol met vondstmateriaal aangetroffen.
4766149100	Circa 500 m ten ZW van het plangebied	IVO-o door Hamaland Advies vof in 2020	Uit de resultaten van het booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw, met uitzondering van boring 5a en 5b uit een circa 45 cm dikke subrecente bouwvoor bestaat die overgaat in een dikke cultuurlaag bestaande uit fosfaatrijke zandige klei met fragmenten houtskool en puinspikkels. De dikte van dit pakket varieert van 80 cm in boring 3 tot 180 cm in boring 1. In boring 1 is nog een tweedeling aanwezig in het pakket. De onderste 90 cm van dit pakket bestaat uit een relatief schoon pakket zandige klei waarin alleen wat puinspikkels aanwezig zijn. De basis van het bodemprofiel bestaat uit lichtbruin kleiig matig fijn zand (boring 2, 3 en 4) of sterk zandige klei (boring 1). Het betreft rivierbeddingafzettingen van de meandergordel van Huiseling-Demen. Er is een proefsleuvenonderzoek geadviseerd.
4583080100	Circa 300 m ten W van het plangebied	IVO-o door ADC ArcheoProjecten in 2018	De diepere ondergrond wordt gevormd door beddingafzettingen (Formatie van Echteld). In het centrale en noordelijk deel van het plangebied (boringen 1 t/m 3) bestaan deze uit kalkloos matig fijn zand, in het zuidelijk deel van het plangebied (boringen 4 en 5) uit kalkloos grindhoudend matig grof zand. De afzettingen houden mogelijk verband met de meandergordel van de Maas. In het zuidelijk deel van het plangebied (boringen 4 en 5) gaan eerdergenoemde beddingafzettingen over in een 35 tot 55 cm dikke bouwvoor. In het centrale en noordelijke deel (boringen 1 t/m 3) zijn daarentegen de beddingafzettingen bedekt met een 135 à 235 cm dik pakket oeverafzettingen (Formatie van Echteld). Deze bestaan uit lagen kalkloze, humusarme, zwak zandige tot matig siltige klei afgewisseld met lagen kalkloze, humusarme, sterk siltig matig fijn zand. De bovenste 55 tot 120 cm van de in de boringen 1 t/m 3 aangetroffen oeverafzettingen worden gevormd door een laag met baksteenspikkels en houtskool. Ze vertoont wat betreft de samenstelling en diepteligging overeenkomsten met een in boringen op locatie Gildestraat aangetroffen ‘oude woongrond’, een mogelijke middeleeuwse bewoningslaag. In de boringen 4 en 5 zijn geen oeverafzettingen aangetroffen en is ook de mogelijke middeleeuwse bewoningslaag niet aanwezig. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Tabel 1. Overzicht van Archismeldingen binnen een straal van 500 meter rond het plangebied.

3.5 Bewoningsgeschiedenis – historisch kaartmateriaal

In het kader van het bureauonderzoek is historisch kaartmateriaal bestudeerd. Op het minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (Figuur 3)[19] is de situatie op kadastraal niveau te zien. Ter plaatse van de huidige (woon)boerderij in het plangebied staat ook een boerderij ingetekend op het minuutplan, dit betreft dan ook het huidige gebouw of een voorloper hiervan. In het werk van Schulte wordt ook een stichtingssteen in de portiek van het voorhuis gemeld. Hierop staat 'B. Uijen/1865' er wordt dan ook uitgegaan dat het gaat om de vervanging van een oudere hoeve, deze zal op het minuutplan zijn ingetekend.

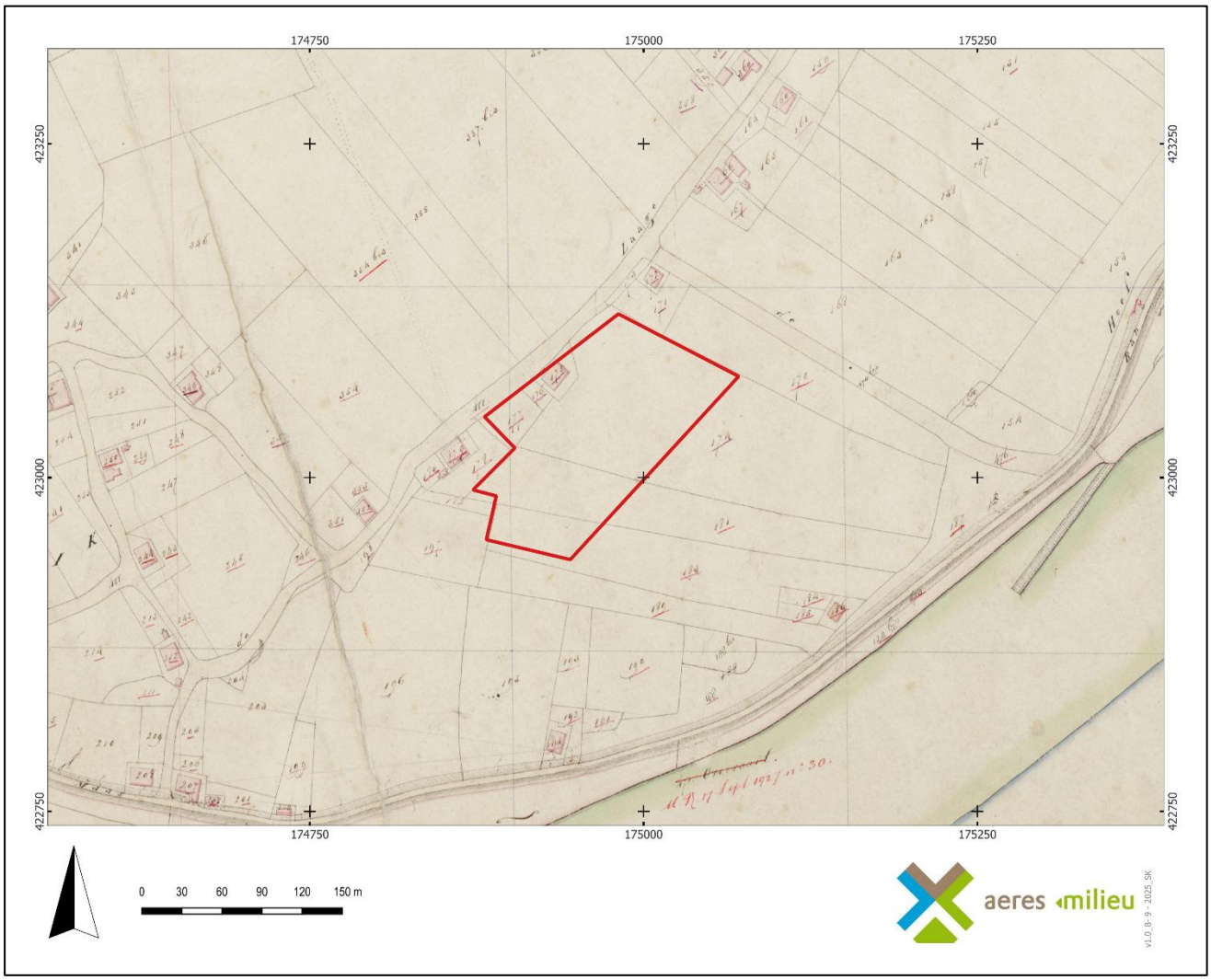
De Lagestraat is ook op het minuutplan ingetekend en loopt volgens eenzelfde tracé als de huidige Lagestraat. Volgens de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafels (OAT)[20] behorende bij het minuutplan, zijn alle percelen als bouwland in gebruik. Uitzondering hierop vormt perceel 175 dat bestaat uit een huis met erf, het gaat hier waarschijnlijk om de voorloper van het huidige gebouw aan de Lagestraat 20.

Op de kaart uit 1901 (Figuur 4) is opvallend genoeg geen gebouw ingetekend ter plaatse van de huidige Lagestraat 20. Dit is opvallend gezien volgens de stichtingssteen het gebouw in 1865 is gerealiseerd en ook de Basis Registratie Gebouwen (BAG) aangeeft dat het gebouw uit 1865 stamt. Het gebouw aan de Lagestraat 20 staat vanaf de kaart van 1920 wel weer aangegeven op de huidige locatie. Vanaf 1932 is er te zien dat ten zuiden en noorden van Lagestraat 20 meerdere nieuwe gebouwen zijn gerealiseerd. Deze bebouwing is niet meer aanwezig op de kaart van 1962. In plaats hiervan is een eerdere fase van het huidige boerenbedrijf te zien. Het landgebruik binnen het plangebied verandert ook doorheen de tijd.

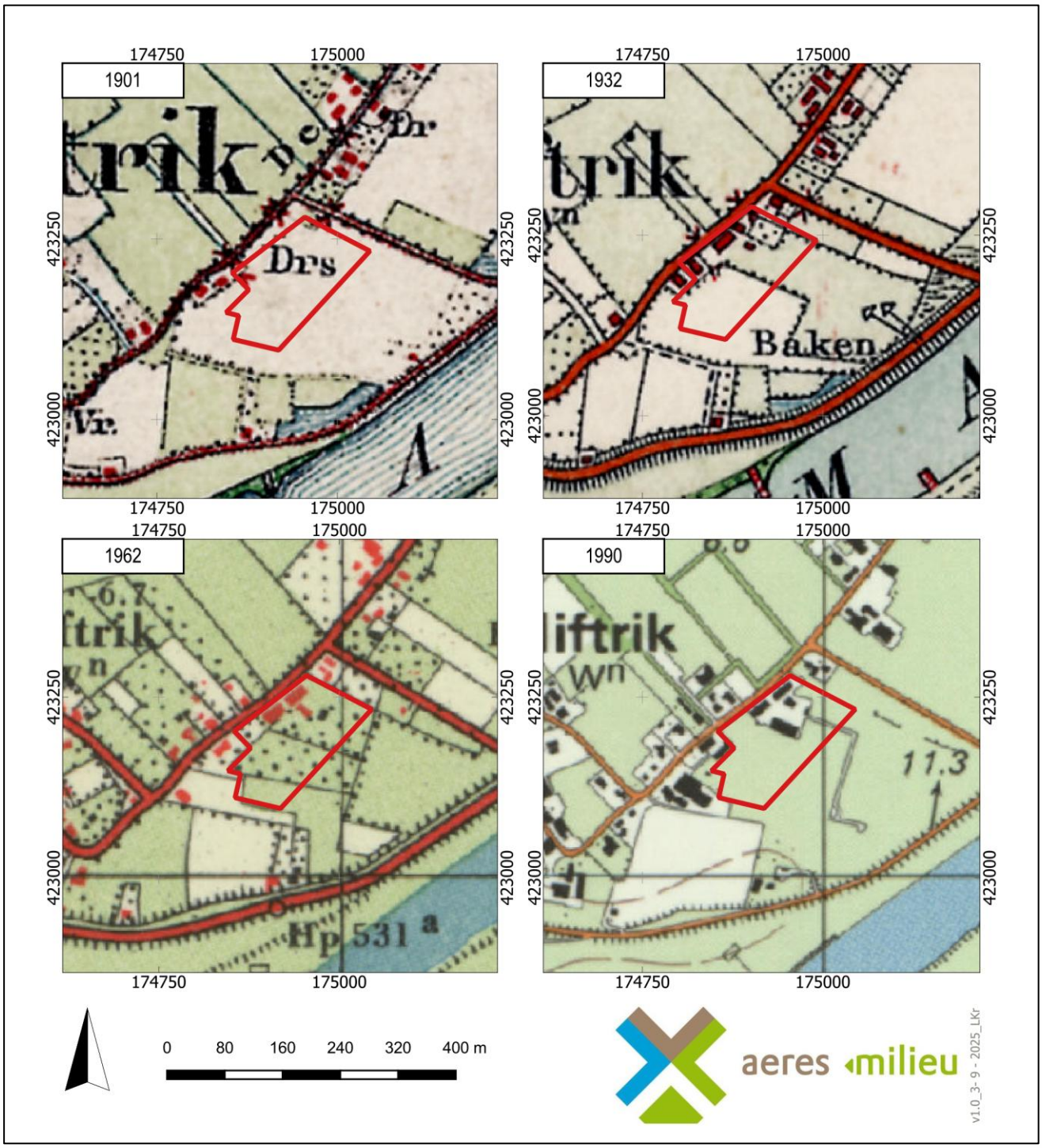
Aan de hand van de historisch topografische kaarten kan worden gesteld dat de percelen binnen het plangebied op zijn minst in gebruik zijn genomen als bouwland, weiland en als boomgaard(en). De omgeving van het plangebied en Niftrik zelf vertonen weinig veranderingen qua bebouwing in de 20e eeuw. Pas vanaf de kaart van 1962 is te zien dat de bebouwing in de omgeving is uitgebreid met enkele nieuwe huizen aan de overzijde van de Lagestraat. Deze groei kan mogelijk verklaard worden door de wederopbouw beweging na de Tweede Wereldoorlog of door de toegenomen hoeveelheid werknemers in verband met de kanalisatie van de Maas vóór de Tweede Wereldoorlog.

19 www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl Gemeente Niftrik, sectie A, blad 2. Minuutplans zijn de oorspronkelijke kadastrale kaarten die zijn vervaardigd vanaf 1811 en 1812 in navolging van de Fransen o.l.v. Napoleon Bonaparte. Het zijn grondbeschrijvingen (kadasters) van de gemeenten met hierop aangegeven de percelen, perceelnummers en gebouwen.

20 OAT = Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel. Dit is een register uit 1832 waarin diverse gegevens in vermeld staan die betrekking hebben op de betreffende percelen, zoals de eigenaar, beroep en woonplaats, alsmede het grondgebruik en de oppervlakte.

Figuur 3. Uitsnede van het kadastraal minuutplan uit 1811-1832, met in het rood bij benadering het plangebied aangegeven (Bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Figuur 4. Uitsneden van historische kaarten uit de perioden 1901, 1932, 1962 en 1990. Het plangebied is aangegeven met het rode kader (Bron: www.topotijdreis.nl).

4. VERWACHTINGSMODEL

Jager-verzamelaars uit het paleolithicum en mesolithicum hebben als woon- en verblijfplaats vaak voor de flanken van hoger liggende terreingedeelten in het landschap gekozen. Bij voorkeur in de buurt van (open) water. Nabijgelegen watervoorzieningen waren belangrijk voor drinkwater en de aanwezige biodiversiteit. Dit vergemakkelijkt de jacht en het verzamelen van plantaardig voedsel.
Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een stroomrug of stroomgordel. Deze stroomgordel was actief van 3.350 tot 2.950 voor Chr. (midden-neolithicum B – laat-neolithicum A). Dit betekent concreet dat het plangebied gedurende deze periode geen gunstige vestigingsplaats was. De perioden vóór het neolithicum, namelijk het paleolithicum en mesolithicum, zullen vanwege de kwetsbare aard van de archeologische sporen en vondsten niet meer *in situ* verwacht worden. Op het AHN is te zien dat het plangebied relatief hoog in het landschap ligt. De gebieden ten noorden van het plangebied en de huidige bedding van de Maas zijn daarbij de lagergelegen delen in de omgeving. In de omgeving van het plangebied zijn ook geen vuursteenvondsten bekend. Om deze redenen wordt een lage verwachting toegekend voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum. Eventueel aanwezige resten uit de periode laat-paleolithicum en mesolithicum worden in de top van de oorspronkelijke bodem verwacht en kunnen onder andere bestaan uit tijdelijke bewoningssporen, haardkuilen, vuursteenstrooiingen.

Vanaf het (laat-)neolithicum ontstaan de eerste landbouwculturen die gekenmerkt worden door meer sedentaire nederzettingen. Deze nederzettingen worden gekenmerkt door permanente woningen die soms diep in de grond gefundeerd waren, waarbij men een voorkeur had voor hoger en droger gelegen gebieden.
De ligging van het plangebied in een relatief hooggelegen deel van de stroomgordel zal voor latere landbouwende samenlevingen wel een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn geweest. De rivierbedding van de Maas zorgde ook voor een vaste wateraanvoer in de directe omgeving van het plangebied. Vindplaatsen uit het neolithicum, bronstijd, ijzertijd en uit de Romeinse tijd zijn niet bekend in de omgeving van het plangebied. Dit is mogelijk ook te wijten aan een nog relatief laag aantal archeologische onderzoeken in de vorm van proefsleuven of opgravingen. Bij een van de twee proefsleuvenonderzoeken in de omgeving van het plangebied zijn archeologische sporen aangetroffen uit de (vroege) middeleeuwen (*onderzoeksmelding 2045430100*). Dit onderzoek ligt ten westen van het plangebied, in de historische dorpskern van Niftrik. Voor het plangebied geldt daarom een middelhoge verwachting voor zowel nederzettingsresten uit de periode laat-neolithicum B tot en met de ijzertijd als voor nederzettingsresten uit de Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen. Voor de periode vroeg-neolithicum A tot laat-neolithicum A geldt een lage verwachting gezien het plangebied in deze periode deel uitmaakte van de actieve Maasbedding. Resten worden onder de verwachte vaaggronden of in de oorspronkelijke bodem verwacht en kunnen onder andere bestaan uit cultuurlagen, paalkuilen/-gaten, afvalkuilen, fragmenten aardewerk, natuursteen, of gebruiksvoorwerpen.

Het plangebied ligt aan de Lagestraat. Deze straat vormde een secundaire uitvalsweg vanuit de historische kern en liep via een ontginningsveld met akkercomplexen tot in het poldergebied van Niftrik. Uit bestudering van historische kaarten blijkt dat het plangebied sinds tenminste circa 1800 deels bebouwd was en verder in gebruik was als bouwland. Later zijn delen van het plangebied in gebruik genomen als weiland en boomgaard. Er is bekend dat de huidige boerderij aan de Lagestraat 20 hoogstwaarschijnlijk een voorloper heeft gehad uit de nieuwe tijd en/of eerdere perioden. De bebouwing langs deze boerderij breidde zich uit tot aan de periode van de Tweede Wereldoorlog. Hierna verdween deze nieuwe bebouwing en vonden de uitbreidingen van bebouwing in het plangebied voornamelijk plaats binnen het huidige boerenbedrijf.

In de omgeving van het plangebied zijn bij het tweede proefsleuvenonderzoek (*onderzoeksmelding 5605098100*) uitgevoerd in Niftrik enkele cultuurlagen gevuld met vondstmateriaal uit de late middeleeuwen aangetroffen. Dit onderzoek ligt ten westen van het plangebied, in de historische dorpskern van Niftrik. Op basis van deze gegevens geldt voor het plangebied een hoge verwachting voor de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd. Archeologische resten worden vanaf het maaiveld verwacht en kunnen onder andere bestaan uit onder andere cultuurlagen, paalkuilen/-gaten, afvalkuilen, gebruiksvoorwerpen van bijvoorbeeld natuursteen, fragmenten aardewerk en sporen van agrarische activiteiten.

Wat betreft de conservering en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten kan het volgende gesteld worden: Wegens de verwachte aanwezigheid van kalkloze ooivaaggronden in het plangebied zullen eventueel aanwezige archeologische sporen en resten niet of minimaal beschermd zijn tegen invloeden van buitenaf. Kalkloze ooivaaggronden zijn immers een jong en nog niet ver ontwikkeld sediment. De geringe dikte van dit sediment leidt dan ook tot een verminderde afscherming van archeologische relicten. Wat betreft eventueel aanwezige organische resten is het afhankelijk hoe diep het grondwater zit. Bij kalkloze ooivaaggronden zijn de omstandigheden voor het aantreffen van organische resten slecht: door de lage grondwaterstand (GWT VII) kunnen organische resten vaak enkel in diepere, waterhoudende sporen zoals waterputten bewaard blijven.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Laat-paleolithicum - mesolithicum	Laag	Resten van kampementen, fragmenten vuursteen, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	Hoogstwaarschijnlijk geërodeerd door latere rivieractiviteit.
Vroeg-neolithicum A – laat-neolithicum A	Laag	Nederzettingsresten, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	Onder de verwachte vaaggronden of in de top van de oorspronkelijke bodem.
laat-neolithicum B – vroege middeleeuwen	Middelhoog		
Volle middeleeuwen – nieuwe tijd	Hoog	Cultuurlaag, funderingsresten, natuursteen, fragmenten aardewerk, gebruiksvoorwerpen, sporen van agrarische activiteiten, restanten wegen/paden	Vanaf het maaiveld.

Tabel 2. Archeologische verwachting per periode.

Bodemverstoring

Op basis van de gegevens uit het Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) stamt het gebouw aan de Lagestraat 20 uit 1865.[21] Ten noorden en zuiden van dit gebouw zijn langs de Lagestraat enkele gebouwen gerealiseerd en gesloopt. Deze bouw- en sloopwerkzaamheden zullen voor bodemverstoring hebben gezorgd. Ook de realisatie van de huidige bijgebouwen van het boerderijcomplex zullen voor verstoring van de bodem hebben gezorgd. Alhoewel deze verstoring zich waarschijnlijk tot een geringe diepte heeft beperkt.

21 www.bagviewer.kadaster.nl.

Mogelijk is er ook verstoring opgetreden als gevolg van het gebruik als akkerland en later als boomgaard. Op basis van de KLIC-melding (uitgevoerd op 3 september 2025) zijn binnen het plangebied meerdere kabels/leidingen gegraven die voor een verstoring van de bodem kunnen hebben gezorgd.

Het merendeel hiervan betreft aansluitingen van enkele gebouwen tot nutsvoorzieningen aan de Lagestraat, deze zullen voor minimale verstoring hebben gezorgd in het plangebied. Langs de oostgrens van het plangebied staan wel meerdere gasleidingen aanwezig. Het gaat hier om grotere gasleidingen van de gasunie, deze leidingen hebben allemaal dezelfde oriëntatie en zullen dienen voor het lange afstandstransport van gas.

5. VELDWERKZAAMHEDEN

5.1 Algemeen

Het doel van het verkennend veldonderzoek door middel van boringen is het toetsen van de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied (Hoofdstuk 4). Hiertoe zijn op 9 september 2025 in totaal 12 boringen gezet (zie Bijlage 2 en 8). De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 centimeter en een gutsboor met een diameter van 3 centimeter. De boordiepte varieerde van 100 tot 300 centimeter onder maaiveld. De boordiepte is bepaald aan de hand van de verwachte diepte van de zandbanenkaart (Bijlage 5c). Enkele boringen zijn tot grotere diepte door geboord ter controle.

De boorkernen zijn conform ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2) beschreven, zie Bijlage 8. De hoogteligging van de boorpunten ten opzichte van NAP is afgeleid van het AHN5.[22] De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van 7,20 tot 7,80 meter +NAP. Het plangebied loopt in zuidelijke richting af.

Er is geen oppervlakte kartering uitgevoerd in verband met de aanwezige begroeiing en verharding.

Figuur 5. Foto van het noordoostelijk deel van het plangebied, kijkende in noordwestelijke richting (Foto: 9 september 2025).

5.2 Fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw

22 www.ahn.nl

Pakket 1: beddingafzettingen

Dit pakket is aangetroffen in boringen 1 en 5 en bestaat uit zwak tot matig siltig, zeer fijn zand. Het zand is goed gesorteerd en bevat rood en zwartbonte componenten. Het zand is kalkloos. De kleur van het zandpakket is licht grijs tot oranjebeige. Dit pakket is roesthoudend. In boring 5 volgt hieronder een sterk zandig grindpakket. De top van pakket 1 is aangetroffen op circa 260 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 4,70 tot 4,90 meter +NAP.

Pakket 2: komafzettingen

Hierboven volgt een dik pakket van stijf tot stevig, sterk siltige kleien. Dit pakket is in alle boringen aangetroffen. De siltige kleien zijn kalkloos en worden gekenmerkt door mangaan en/of roest. Het mangaan gehalte neemt met de diepte toe. De top van pakket 2 heeft een overwegend licht beigebruine tot oranje grijze kleur en is grijzer aan de basis. De top van pakket 2 is aangetroffen op een variërende diepte van circa 70 tot 220 centimeter onder maaiveld (circa 5,60 tot 6,90 meter +NAP).

In boringen 6, 8, 9 en 10 is de top van dit pakket zwak tot matig humeus.

Pakket 3: oeverafzettingen

Op pakket 2 is in boringen 1 t/m 5, 11 en 12 een matig stevig, sterk zandig kleipakket aangetroffen. Ook dit kleipakket is kalkloos. De kleur van de zandige klei varieert van licht bruingrijs tot beigebruin. In boringen 1, 2, 4 en 5 is (de top van) pakket 3 matig humeus. De top van pakket 3 is aangetroffen op circa 25 tot 100 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 6,70 tot 7,45 meter +NAP.

In boring 2 is op circa 130 centimeter onder maaiveld een sterk siltige, matig fijne zandlaag waargenomen.

Pakket 4: bouwvoor

De top van de bodem wordt, met uitzondering van boringen 2, 3 en 4, gevormd door een matig humeus, matig siltig, matig fijn zandpakket. In boring 6 bevat dit pakket sporen baksteen. Pakket 4 heeft een donker grijsbruine kleur. De dikte van pakket 4 varieert van circa 25 tot 70 centimeter. In boring 7 is dit pakket beduidend dikker, circa 100 centimeter.

In boring 3 wordt de top van de bodem gevormd door een grindrijk, matig grof zandpakket. in boring 4 is op pakket 3 een uiterst menggranulaathoudend pakket waargenomen.

5.3 Interpretatie

Uit het verkennend booronderzoek blijkt dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een bouwvoor en/of (sub-) recent opgebracht pakket, oeverafzettingen (pakket 3) van de Huisseling – Demen op komafzettingen (pakket 2). In boringen 1 en 5 is zijn zandige afzettingen aangetroffen die vermoedelijk onderdeel zijn van een geul (pakket 4).

Het dieper gelegen siltige kleipakket (pakket 3) betreffen kalkloze afzettingen die zijn afgezet in een komgebied. De komafzettingen zijn roest- en mangaanhoudend. Dit duidt op natte omstandigheden. Er zijn geen vegetatiehorizonten waargenomen in de komafzettingen.

De daarboven gelegen oeverafzettingen (pakket 2) betreffen hoogstwaarschijnlijk afzettingen behorende tot de stroomgordel van Huisseling – Demen (Formatie van Echteld). Deze stroomgordel was actief in de periode late bronstijd tot late ijzertijd. De top van de oeverafzettingen zijn verrijkt met humeus materiaal. Als gevolg hiervan heeft dit pakket een donker bruingrijze kleur.

De top van de bodem van boringen 3 en 4 wordt gevormd door (sub-)recent opgebrachte pakketten. In boring 4 betreft dit een pakket menggranulaat en in boring 3 een grindrijk zandpakket.

In boringen 1 en 5 zijn zandige en grindrijke-afzettingen (pakket 1) onder de oeverafzettingen (pakket 2) aangetroffen. Het betreffen vermoedelijk zandige afzettingen van een geul. In de diepere ondergrond bij boring 2 kunnen mogelijk ook geulafzettingen aangetroffen worden op basis van de zandbanenkaart (Bijlage 5c). De exacte ligging van de geul is op basis van de bekende kaarten niet te achterhalen of te dateren.

Enkel op basis van het kaartbeeld van de zandbanenkaart (Bijlage 5c) zou er ter hoogte van boring 3 het Pleistocene ondieper liggen, tussen 1 – 2 meter onder maaiveld. De geulafzettingen zijn echter niet aangetroffen aangezien er klei afzettingen tot 2 meter onder maaiveld aanwezig zijn. Derhalve zijn er geen aanwijzingen voor een geul waargenomen.

5.4 Archeologische indicatoren

Alhoewel geen doel van een verkennend veldonderzoek door middel van boringen, is gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren die kunnen wijzen op archeologische waarden in de ondergrond. Tijdens het onderzoek zijn dergelijke indicatoren echter niet aangetroffen.

6. CONCLUSIE

6.1 Algemeen

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een (sub-)recent opgebracht pakket of bouwvoor, oeverafzettingen op komafzettingen. In de top van de oeverafzettingen is geakkerd en bewerkt. In boringen 1 en 5 is vermoedelijk een geul aangetroffen. Uit het bureauonderzoek blijkt dat er een lage verwachting geldt voor de periode vroeg-neolithicum – laat-neolithicum A. Eventueel aanwezige resten uit deze perioden worden in de ontkalkte top van de oeverafzettingen van de stroomgordel verwacht. Er zijn geen dieper gelegen oeverafzettingen binnen het bereik van de boringen aangetroffen. Om deze reden blijft de lage verwachting voor deze periode gehandhaafd.

Jongere sporen kunnen worden verwacht in de kom- en oeverafzettingen van Huisseling – Demen. Echter, er zijn geen archeologische indicatoren/lagen/oude loopoppervlakten aangetroffen in de ondergrond van het plangebied. Ten tijde van de vorming van de komafzettingen zal het plangebied onbewoonbaar of een onaantrekkelijk gebied zijn geweest. Archeologische resten ouder dan de middeleeuwen worden verwacht in een archeologische laag. Dit wordt bevestigd door het ontbreken van een archeologische laag: vegetatiehorizonten of houtskool houdende lagen. Archeologische resten uit de late middeleeuwen – nieuwe tijd werden verwacht vanaf het maaiveld. De verwachting hiervoor was hoog op basis van het bureauonderzoek. Ook voor deze periode zijn er geen indicaties voor een archeologische laag gevonden die duiden op eventueel aanwezige archeologische resten. Om deze redenen wordt de (middel)hoge verwachting uit het bureauonderzoek voor de periode laat-neolithicum B – nieuwe tijd bijgesteld naar laag.

De mogelijk aangetroffen geul kan op basis van dit onderzoek niet gedateerd worden, mede gezien de diepteligging speelt het geen rol in de voorgenomen graafwerkzaamheden.

Over dieper gelegen archeologische niveaus kan hier niets worden gezegd, behalve dat die mogelijk aanwezig zijn en dat die dieper liggen dan de voorgenomen graafwerkzaamheden zullen reiken. Eventuele archeologische resten in deze niveaus zullen bij de voorgenomen ontwikkeling op dit moment dan ook niet worden verstoord.

6.2 Beantwoording onderzoeksvragen

- Is er sprake van stratigrafische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten?
  Nee, uit de boringen is er sprake van een nat en dynamisch milieu in het plangebied. Om deze redenen wordt het plangebied ongeschikt geacht voor (permante) bewoning.

- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?
  Er zijn geen archeologisch relevante lagen aangetroffen. Op basis van de aangetroffen bodemopbouw lijkt er geen egalisatie of diep reikende omwerkingen voor bodemverbetering te hebben plaatsgevonden. Het plangebied ligt zoals eerder vermeld in een nat en dynamisch milieu. Om deze redenen wordt de kans laag geacht dat er archeologische resten aanwezig zijn in het plangebied.

- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?
  Er worden op basis van de aangetroffen bodemopbouw geen archeologische resten meer verwacht in het plangebied.

7. AANBEVELINGEN

Op basis van het uitgevoerde inventariserend veldonderzoek verkennende fase door middel van boringen kan worden gesteld dat in het plangebied de natuurlijke afzettingen fluviatiele afzettingen zijn gevormd in het Holoceen. De bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een bouwvoor, oever- en komafzettingen. In boringen 1 en 5 zijn mogelijk geulafzettingen aangetroffen.

Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat er archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Op basis van de resultaten van het onderzoek blijkt dat de kans op (mogelijk) aanwezige archeologische resten laag wordt geacht. De (middel)hoge verwachting voor de periode laat-neolithicum B – nieuwe tijd is bijgesteld naar laag.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

De resultaten van dit onderzoek dienen getoetst te worden door de bevoegde overheid (gemeente Wijchen), die op basis van het uitgebrachte advies een besluit zal nemen. Wij willen de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat al bodemverstorende of voorbereidende activiteiten ondernomen kunnen worden.

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en de conventionele methoden. Het doel van dit onderzoek is het inzichtelijk maken van de toestand van het aanwezige bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging, dan wel vernietiging als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt.

LITERATUURLIJST

Auwerda, F./ P. Grimm, 2008: *Verliesregister 1939-1945, Alle militaire vliegtuigverliezen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Den Haag.

Bakker, de, H., 1966: 'De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland', *in Boor en spade: verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland*, Wageningen.

Bakker, de, H./ J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2010: *Fysisch-geografisch onderzoek,* Assen.

Berendsen, H.J.A., 2011: *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en Geomorfologie*, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005: *Landschappelijk Nederland*, Assen.

Berendsen, H.J.A./E. Stouthamer/K.M. Cohen/W.Z. Hoek, 2019: *Landschap in delen. De fysisch-geografische regio's, Utrecht.*

Berkel, G. van/ K. Samplonius, 2006: *Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en Historie*, Utrecht (Prisma).

Blankenstein, van, E., 2006: *Defensie- en oorlogsschade in kaart gebracht (1939 – 1945),* Zeist.

Cate, ten, J. A. M./ A. F. van Holst/ H. Kleijer/ J. Stolp, 1995: *Handleiding bodemgeografisch onderzoek, richtlijnen en voorschriften. Deel A: Bodem*, Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19A.

Cohen, K.M., 2009: *Zand in banen: zanddiepte-kaarten van het Rivierengebied en het IJsseldal in de provincies Gelderland en Overijssel*. Utrecht; Arnhem: Universiteit Utrecht; Provincie Gelderland.

Cohen, K.M./E. Stouthamer/H.J. Pierik/A.H. Geurts, 2012: *Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta.* Dept. Fysische Geografie. Universiteit Utrecht. Digitale Dataset. http://easy.dans.knaw.nl.

Mulder, de, E.J.F./ M.C. Geluk/ I. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003 (red.): *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

Rensink, E./ H.J.T. Smeets/ M. Kosian/ H. Feiken/ B.I. Smit, 2019: *Archeologische Landschappenkaart van Nederland*, versie 3.0, Amersfoort.

Sanders, J.G.M./ W.A. van Ham/ J. Vriens, 1996: *Noord-Brabant tijdens de Republiek der Verenigde Nederlanden 1572-1795*, Hilversum.

SIKB, 2006: *Leidraad inventariserend veldonderzoek, Deel: karterend booronderzoek*, Gouda.

Spek, T., 2004: *Het Drentse esdorpenlandschap, een historisch geografische studie*, Utrecht.

Stiboka (Stichting voor Bodemkartering), 1985: *Toelichting bij de kaartbladen 45 Oost 's-Hertogenbosch en Blad 46 West – 46 Oost Vierlingsbeek*, Wageningen.

Stouthamer, E./ K.M. Cohen/ W.Z. Hoek, 2020: *De vorming van het land. Geologie en Geomorfologie*, Utrecht.

TNO, 2021: *Geologische overzichtskaart van Nederland*, Den Haag (www.dinoloket.nl).

Zonneveld, J.I.S., 1981: *Vormen in het landschap, hoofdlijnen van de geomorfologie*, Utrecht.

Digitale bronnen:

www.archis.cultureelerfgoed.nl	RCE, Archis3 (zoeken & vinden)
www.bagviewer.kadaster.nl	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl	Kadastraal minuutplan
www.cultureelerfgoed.nl	Bronnen en kaarten
www.pdok.nl	Basisregistratie Grootschalige Topografie (2019), kadaster.
www.ruimtelijkeplannen.nl	Bestemmingsplan
www.topotijdreis.nl	Bonnebladen en Topografische kaarten van Nederland
www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart	Omgevingsloket

Archeologische kaarten en databestanden:

Actueel Hoogtebestand van Nederland (2008-2019). AHN4 en AHN5 (Geraadpleegd via www.arcgis.com, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data).

Alterra 2024: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000*, *blad 45 Oost,* Wageningen UR (Geraadpleegd via https://zoeken.cultureelerfgoed.nl, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Alterra 2024: *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*, Wageningen UR (Geraadpleegd via https://zoeken.cultureelerfgoed.nl, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007 (Geraadpleegd via https://zoeken.cultureelerfgoed.nl).

Archeologisch Informatie Systeem II (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015 (Geraadpleegd via https://zoeken.cultureelerfgoed.nl).

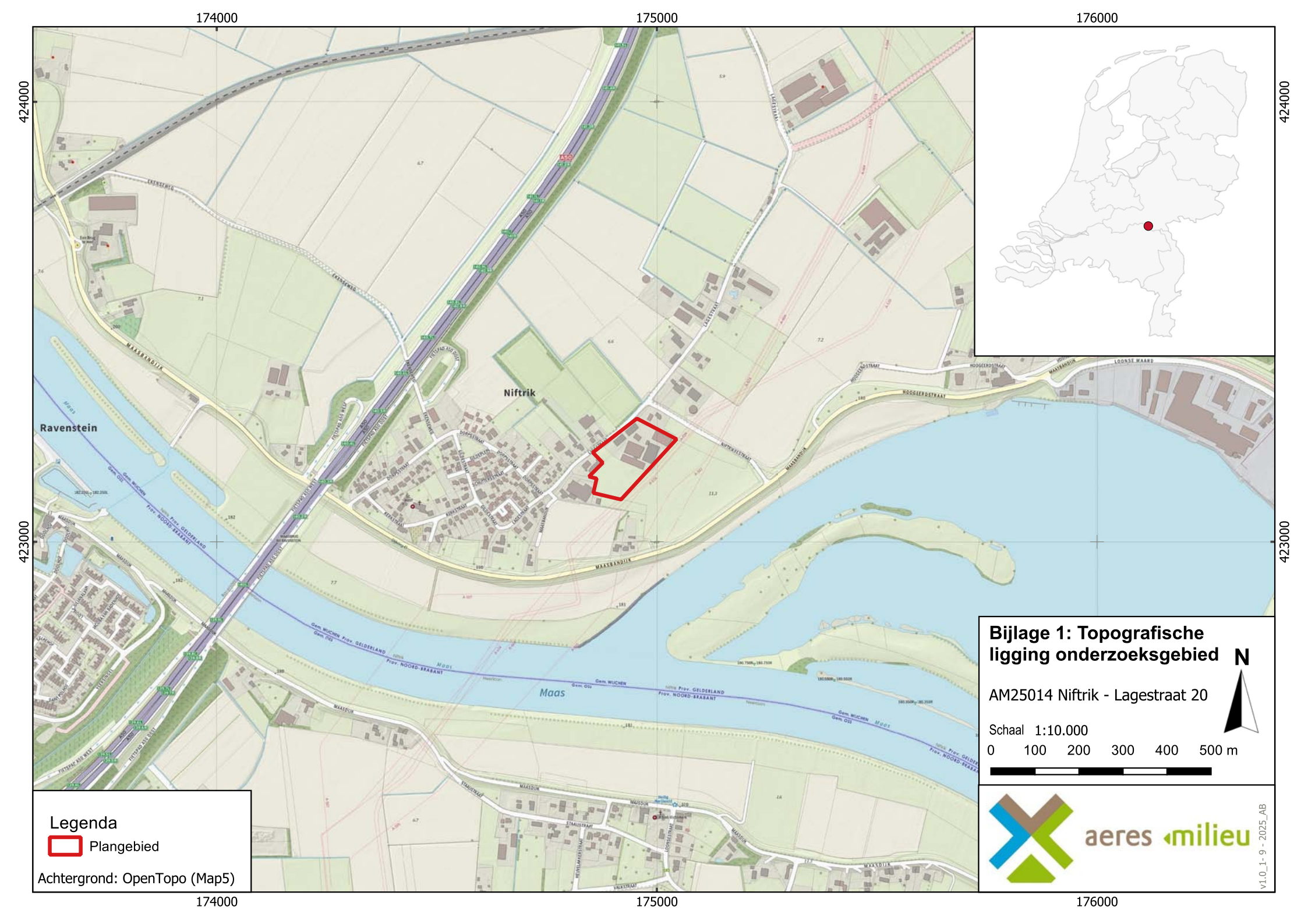
Maas, G. J./ W.M. van der Meij/ S. P. J. v. Delft/ A. H. Heidema, 2019. *Toelichting bij de legenda Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1: 1:50 000 (2019).* Wageningen, Wageningen Environmental Research (geraadpleegd via https://legendageomorfologie.wur.nl/).

RAAP, 2022. *Actualisatie archeologiebeleid gemeente Beuningen: Kaartbijlage 2, Archeologische beleidskaart.* Weesp: RAAP-rapport 5337.

RAAP, 2022. *Actualisatie archeologiebeleid gemeente Beuningen: Kaartbijlage 1, Archeologische waarden- en verwachtingenkaart.* Weesp: RAAP-rapport 5337.

Bijlage 1

Topografische ligging onderzoeksgebied

174000
175000
176000
424000
423000
Niftrik
Ravenstein
Maas
Bijlage 1: Topografische ligging onderzoeksgebied
N
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
Legenda
Plangebied
Achtergrond: OpenTopo (Map5)
aeres milieu
v1.0_1- 9 - 2025_AB

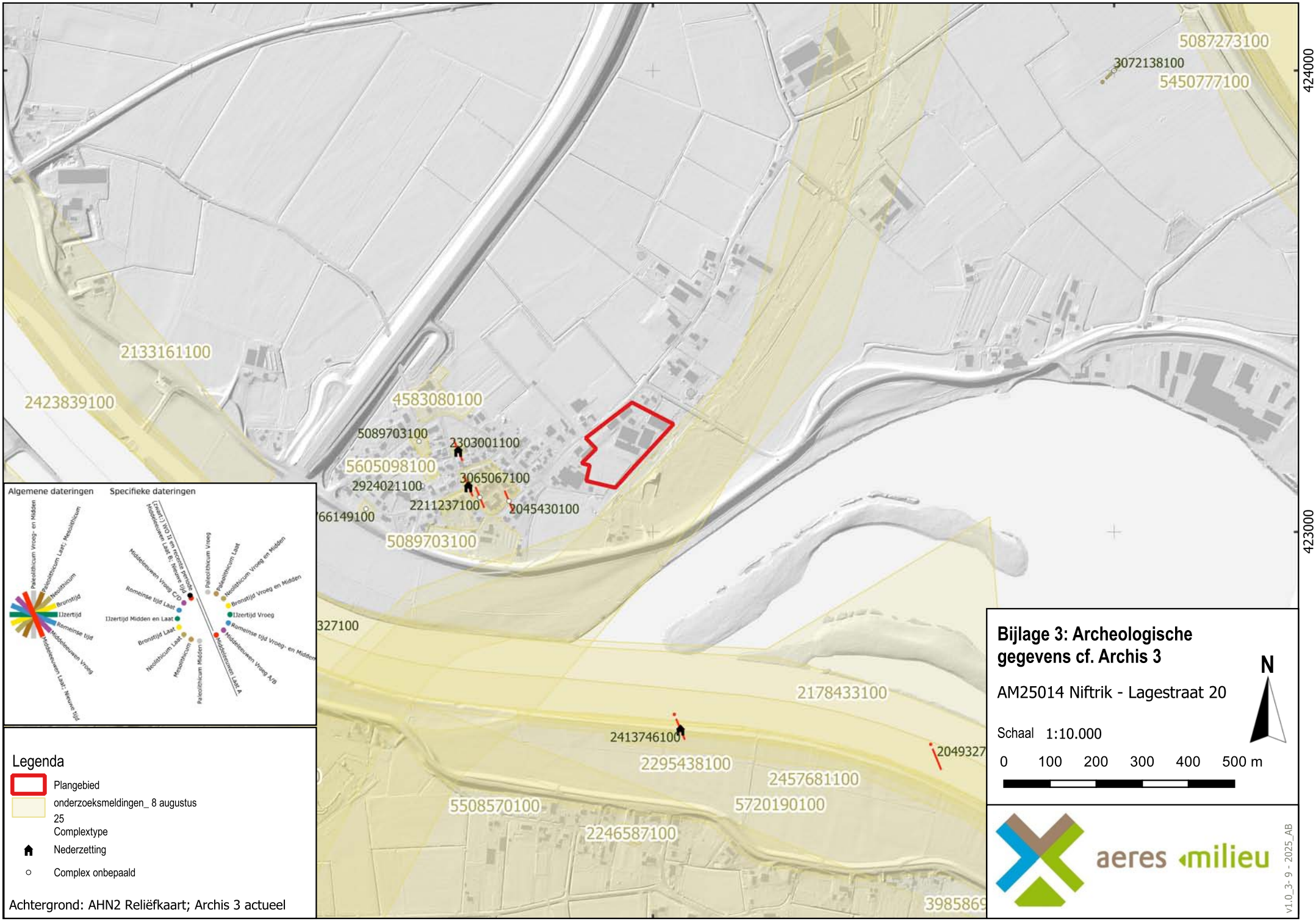
Bijlage 2

Boorpuntenkaart

174840
174960
175080
423240
423120
LAGESTRAAT
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
Bijlage 2: Boorpuntenkaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:1.250
0 12,5 25 37,5 50 62,5 m
Legenda
Plangebied
Boringen
Achtergrond: Luchtfoto Actueel Ortho 8cm RGB
aeres milieu
v1.0_3-9-2025_AB

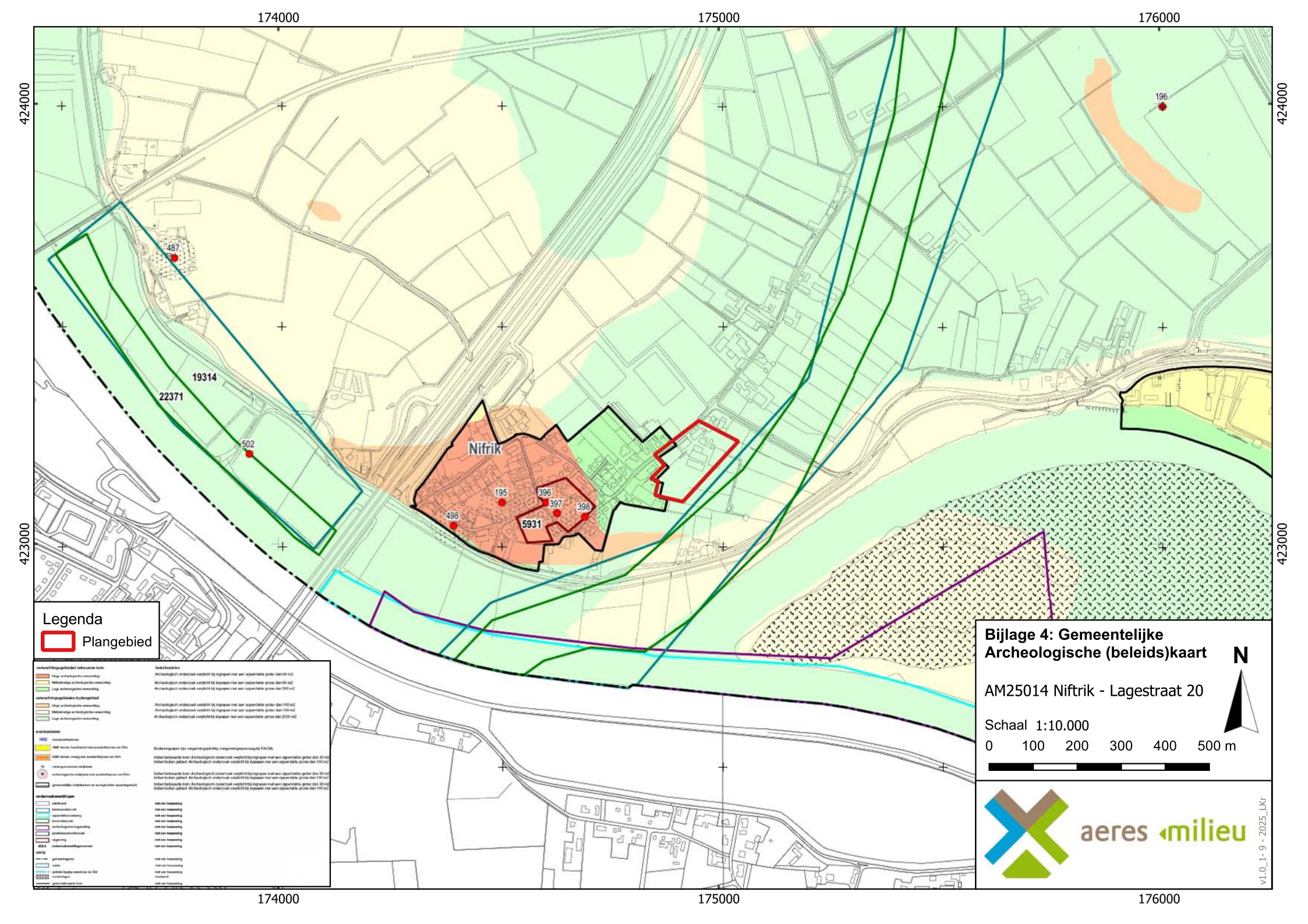
Bijlage 3

Archeologische gegevens cf. Archis 3

174000
175000
176000
424000
423000
5087273100
3072138100
5450777100
2133161100
2423839100
4583080100
5089703100
2303001100
5605098100
2924021100
3065067100
2211237100
2045430100
66149100
5089703100
327100
2178433100
2413746100
2049327
2295438100
2457681100
5508570100
5720190100
2246587100
3985869
Algemene dateringen
Specifieke dateringen
Paleolithicum Vroeg- en Midden
Paleolithicum Laat; Mesolithicum
Neolithicum
Bronstijd
IJzertijd
Romeinse tijd
Middeleeuwen Vroeg
Middeleeuwen Laat; Nieuwe tijd
(Laat-) Mesolithicum
Middeleeuwen Laat B; Nieuwe tijd
Middeleeuwen Vroeg C/D
Romeinse tijd Laat
IJzertijd Midden en Laat
Bronstijd Laat
Neolithicum Laat
Paleolithicum Midden
Paleolithicum Vroeg
Paleolithicum Laat
Neolithicum Vroeg en Midden
Bronstijd Vroeg en Midden
IJzertijd Vroeg
Romeinse tijd Vroeg- en Midden
Middeleeuwen Vroeg A/B
Middeleeuwen Laat A
Legenda
Plangebied
onderzoeksmeldingen_ 8 augustus 25
Complextype
Nederzetting
Complex onbepaald
Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart; Archis 3 actueel
Bijlage 3: Archeologische gegevens cf. Archis 3
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_3-9 - 2025_AB

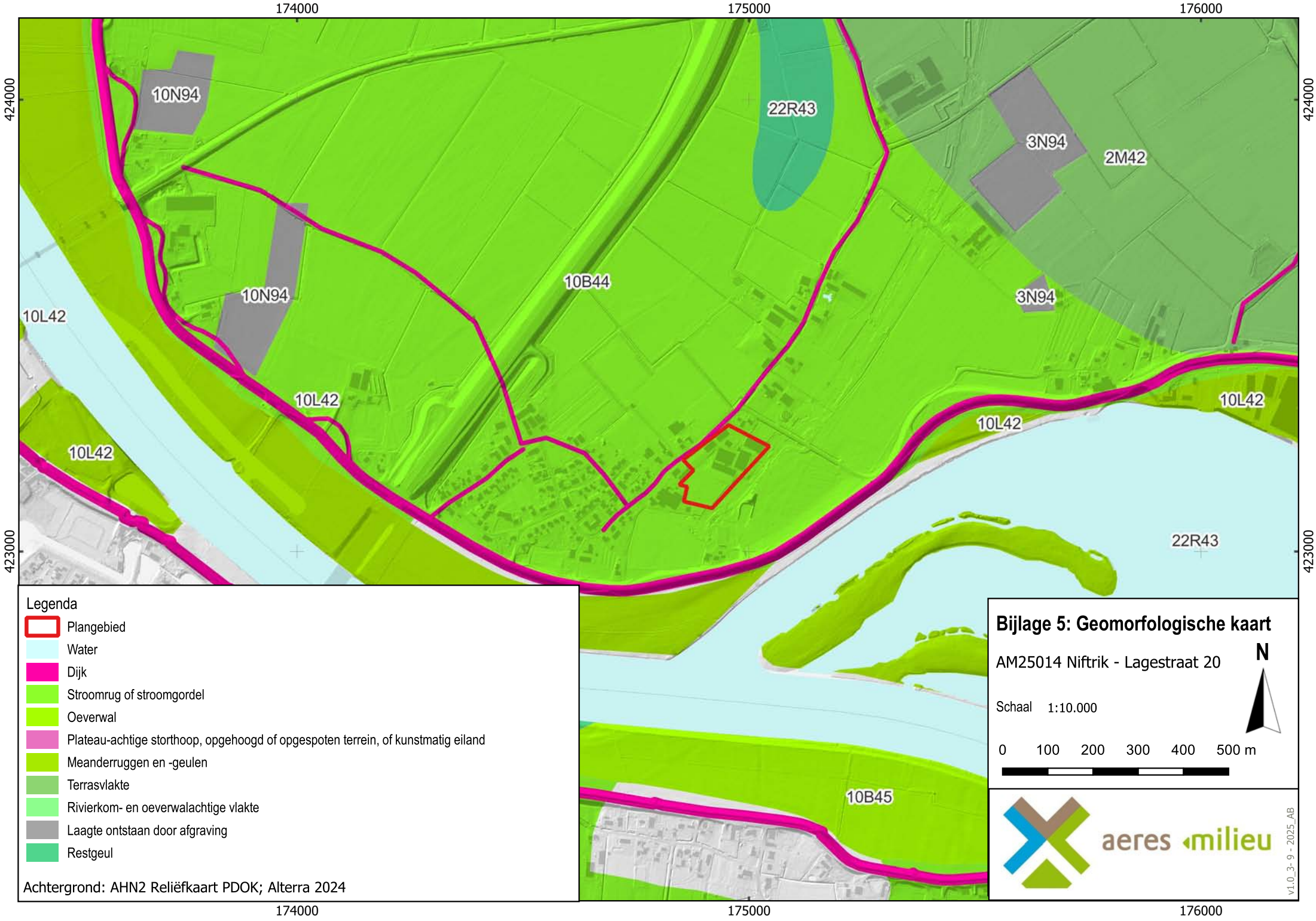
Bijlage 4

Archeologische beleidskaart gemeente Wijchen

174000
175000
176000
424000
423000
487
19314
22371
502
Nifrik
195
396
397
398
498
5931
196
Legenda
Plangebied
Bijlage 4: Gemeentelijke Archeologische (beleids)kaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_1 - 9 - 2025_LKr

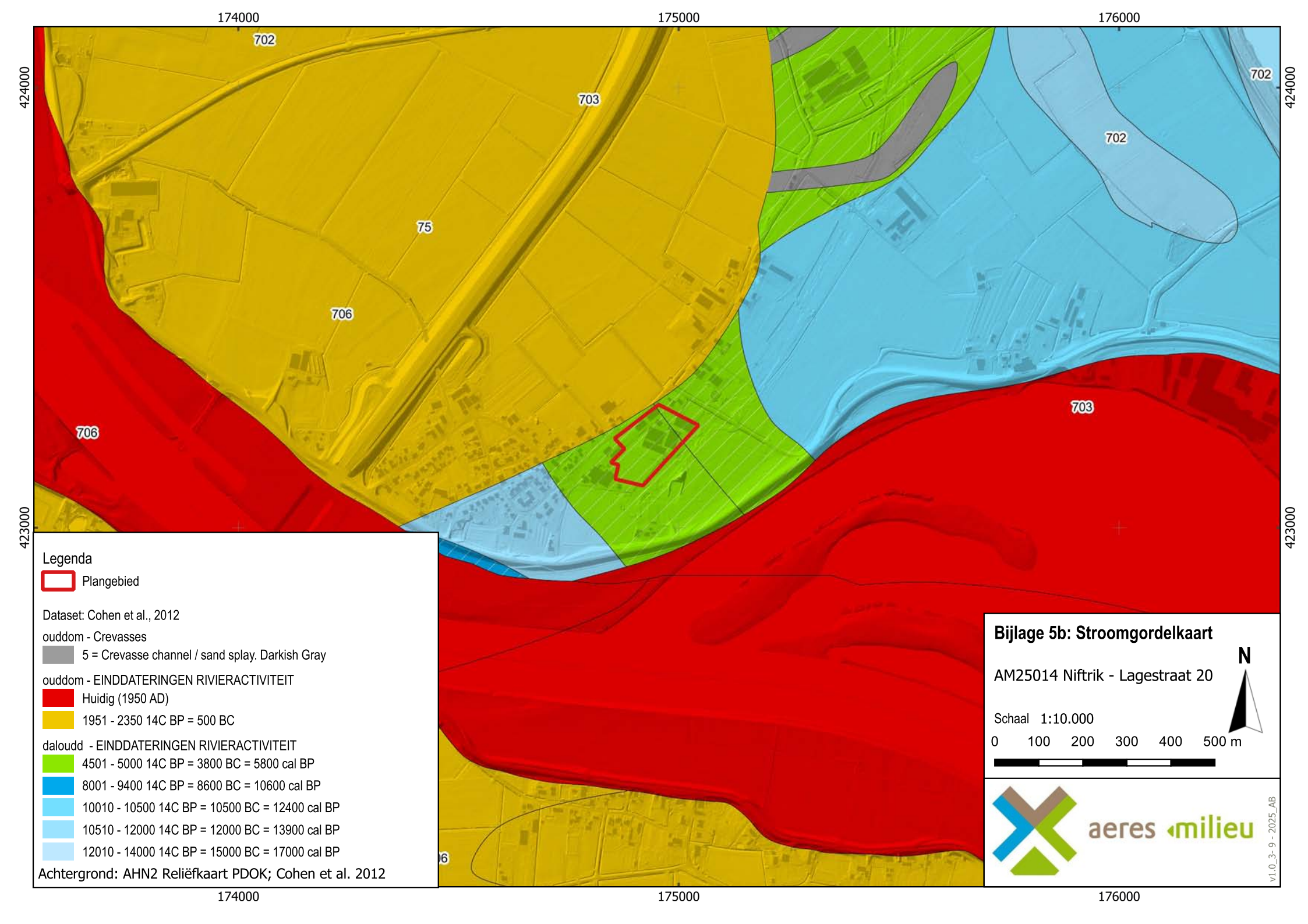
Bijlage 5

Overzicht geomorfologische kaart

174000
175000
176000
424000
423000
10N94
22R43
3N94
2M42
10B44
10L42
10B45
Legenda
Plangebied
Water
Dijk
Stroomrug of stroomgordel
Oeverwal
Plateau-achtige storthoop, opgehoogd of opgespoten terrein, of kunstmatig eiland
Meanderruggen en -geulen
Terrasvlakte
Rivierkom- en oeverwalachtige vlakte
Laagte ontstaan door afgraving
Restgeul
Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Alterra 2024
Bijlage 5: Geomorfologische kaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_3-9-2025_AB

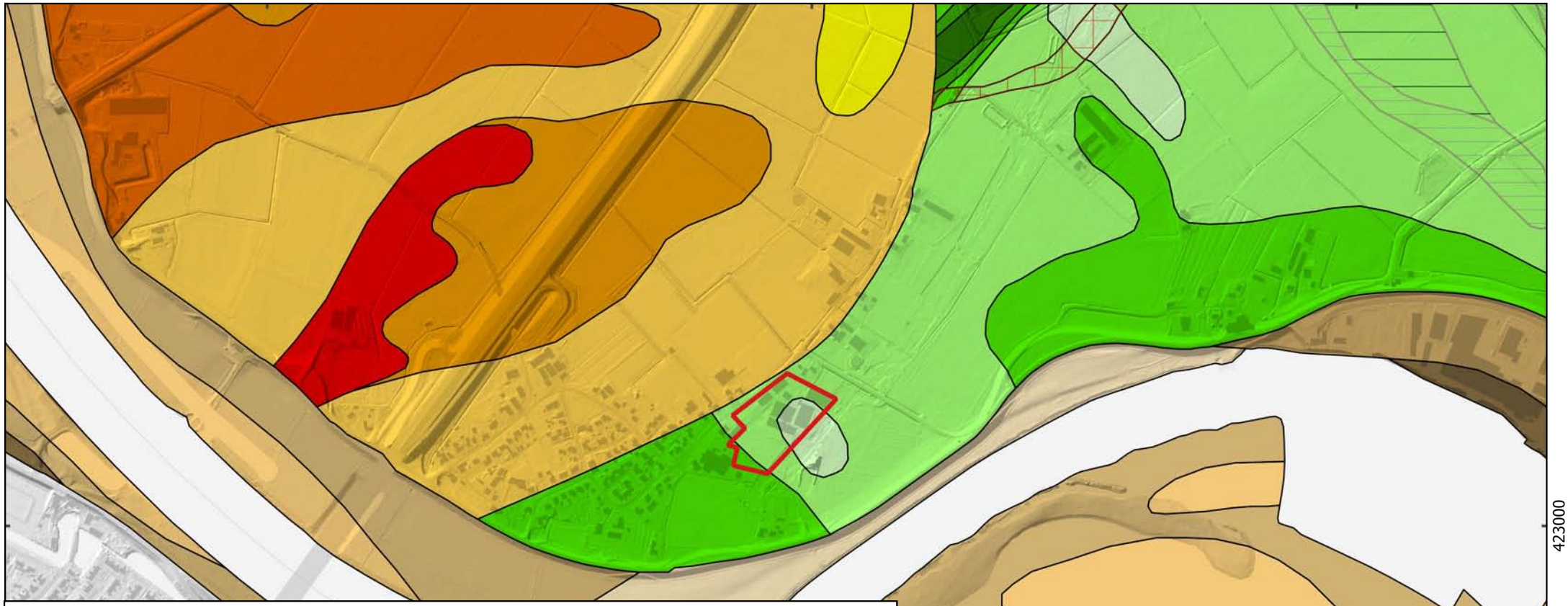
Bijlage 5b

Stroomgordelkaart

174000
175000
176000
424000
423000
702
703
75
706
Legenda
Plangebied
Dataset: Cohen et al., 2012
ouddom - Crevasses
5 = Crevasse channel / sand splay. Darkish Gray
ouddom - EINDDATERINGEN RIVIERACTIVITEIT
Huidig (1950 AD)
1951 - 2350 14C BP = 500 BC
daloudd - EINDDATERINGEN RIVIERACTIVITEIT
4501 - 5000 14C BP = 3800 BC = 5800 cal BP
8001 - 9400 14C BP = 8600 BC = 10600 cal BP
10010 - 10500 14C BP = 10500 BC = 12400 cal BP
10510 - 12000 14C BP = 12000 BC = 13900 cal BP
12010 - 14000 14C BP = 15000 BC = 17000 cal BP
Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Cohen et al. 2012
Bijlage 5b: Stroomgordelkaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_3-9-2025_AB

Bijlage 5c

Zanddieptekaart

Legenda

- Plangebied

Dataset: Cohen et al., 2010

Deklagen

- Niet gedefinieerde zandige laag
- Zandige laag binnen 2,0 m-mv

Dek van eolisch zand (rivierduinen, dekzanden)

- Dek van eolisch zand aan het maaiveld, dikker dan 1,0 m
- Dek van eolisch zand, top tussen 1.0-2.0 m-mv

Zanddiepte

Zand van bedijkte rivieren

- Zand van bedijkte rivieren, binnen 1,0 m-mv
- Zand van bedijkte rivieren, top tussen 1,0 - 2,0 m-mv
- Zand van bedijkte rivieren, top tussen 2,0 - 3,0 m-mv
- Zand van bedijkte rivieren, top tussen 3,0 - 4,0 m-mv
- Zand van bedijkte rivieren, top tussen 4,0 - 5,0 m-mv
- Zand van bedijkte rivieren, top tussen 5,0 - 6,0 m-mv

Beddingzand van onbedijkte rivieren

- Beddingzand onbedijkte rivieren, top binnen 1,0 m-mv
- Beddingzand onbedijkte rivieren, top tussen 1,0 - 1,5 m-mv
- Beddingzand onbedijkte rivieren, top tussen 1,5 - 2,0 m-mv
- Beddingzand onbedijkte rivieren, top tussen 2,0 - 3,0 m-mv
- Beddingzand onbedijkte rivieren, dieper dan 3,0 m-mv

Pleistoceen zand

- Pleistoceen zand 1,0 - 2,0 m-mv
- Pleistoceen zand 2,0 - 3,0 m-mv
- Pleistoceen zand 3,0 - 4,0 m-mv
- Pleistoceen zand 4,0 - 5,0 m-mv
- Pleistoceen zand 5,0 - 6,0 m-mv

Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Cohen et al. 2010

Bijlage 5c: Zandbanenkaart

AM25014 Niftrik - Lagestraat 20

N

Schaal 1:10.000

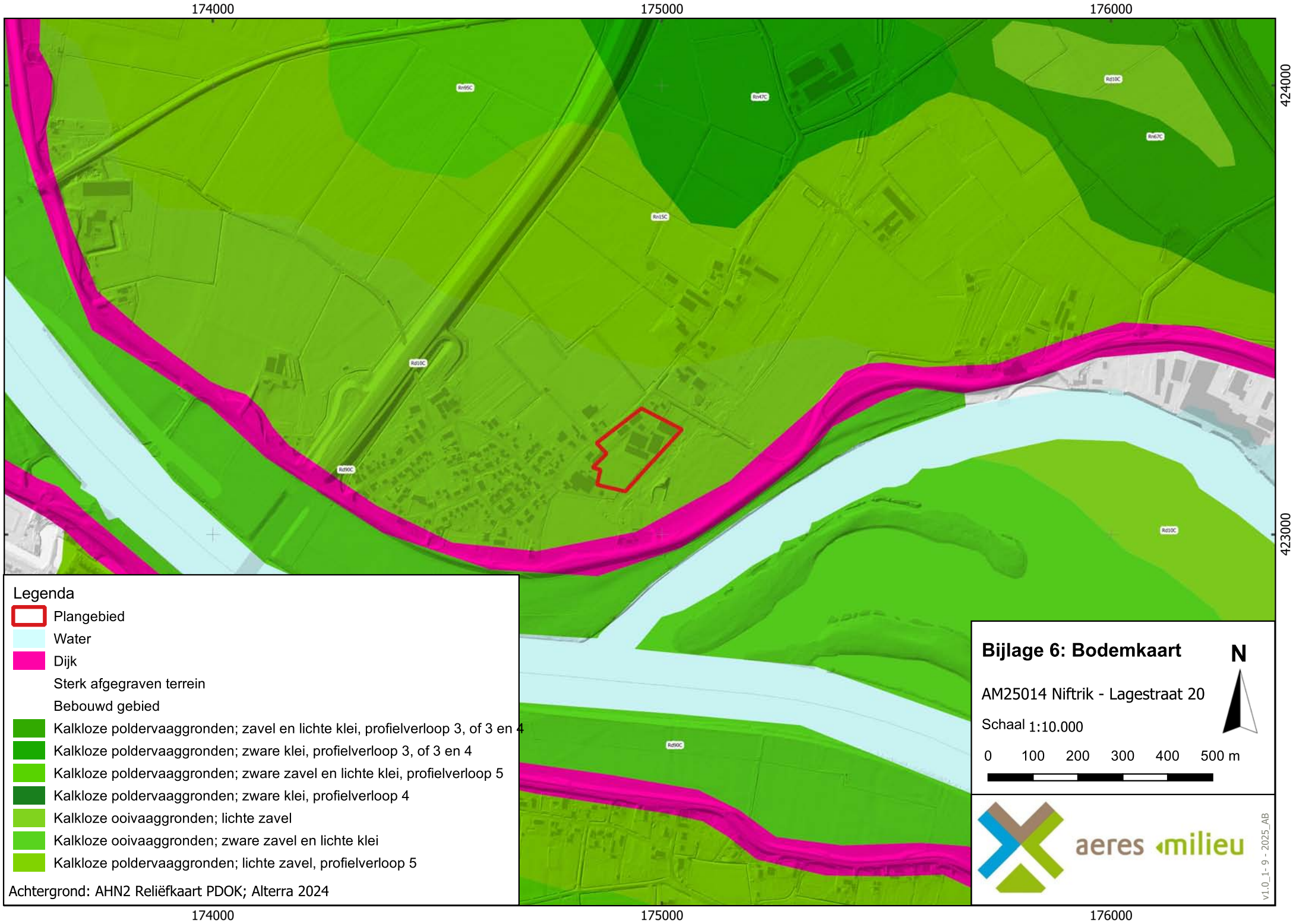
0 100 200 300 400 500 m

aeres milieu

v1.0_3-9-2025_LKr

Bijlage 6

Overzicht bodemkaart

174000
175000
176000
424000
423000
Rn95C
Rn47C
Rd10C
Rn67C
Rn15C
Rd90C
Legenda
Plangebied
Water
Dijk
Sterk afgegraven terrein
Bebouwd gebied
Kalkloze poldervaaggronden; zavel en lichte klei, profielverloop 3, of 3 en 4
Kalkloze poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 3, of 3 en 4
Kalkloze poldervaaggronden; zware zavel en lichte klei, profielverloop 5
Kalkloze poldervaaggronden; zware klei, profielverloop 4
Kalkloze ooivaaggronden; lichte zavel
Kalkloze ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei
Kalkloze poldervaaggronden; lichte zavel, profielverloop 5
Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Alterra 2024
Bijlage 6: Bodemkaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
Schaal 1:10.000
N
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_1-9-2025_AB

Bijlage 7

Reliëfkaart

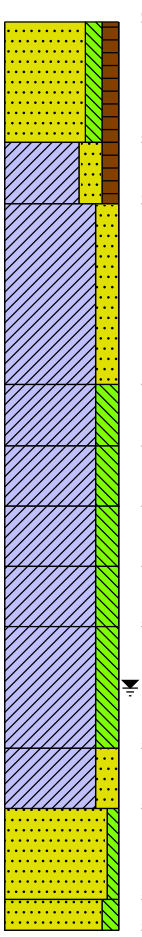

174000
175000
176000
424000
423000
Legenda
Plangebied
AHN5 (meter +NAP)
11
4
Achtergrond: AHN3 Reliëfkaart
Bijlage 7: Reliëfkaart
AM25014 Niftrik - Lagestraat 20
N
Schaal 1:10.000
0 100 200 300 400 500 m
aeres milieu
v1.0_3-9 - 2025_AB

Bijlage 8

Boorkernbeschrijvingen

Boring: 01

7.5 meter +NAP

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos, Opgebracht, (sub-)recent

40

AP-HORIZONT
Klei, matig stevig, sterk zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

60

Klei, matig stevig, sterk zandig, lensjes roest, licht bruingrijs, Edelmanboor, Grovere zandkorrels , kalkloos

120

Klei, stijf, sterk siltig, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

140

Klei, stijf, sterk siltig, licht oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

160

Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, lichtgrijs, Edelmanboor, Sporen mangaan , kalkloos

180

Klei, stijf, sterk siltig, zwak roesthoudend, licht bruingrijs, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

200

Klei, matig stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, licht oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

240

Klei, matig slap, sterk zandig, laagjes zand, grijsoranje, Edelmanboor, kalkloos

260

Zand zeer fijn, zwak siltig, sporen roest, lichtgrijs, Edelmanboor, Goed gesorteerd zand, rood en zwart bonte component , kalkloos

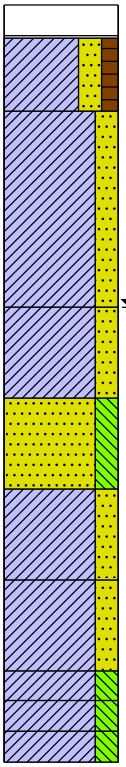
290

Zand zeer fijn, matig siltig, grijsoranje, Edelmanboor, kalkloos

300

Boring: 02

7.8 meter +NAP

0 grind

Graven

11

Volledig worteldoek, Edelmanboor

Klei, matig stevig, sterk zandig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

35

Klei, matig stevig, sterk zandig, licht bruinbeige, Edelmanboor, kalkloos

100

Klei, matig stevig, sterk zandig, bruinbeige, Guts, kalkloos

130

Zand matig fijn, sterk siltig, sporen roest, bruinbeige, Guts, kalkloos

160

Klei, matig stevig, sterk zandig, sporen roest, beigebruin, Guts, kalkloos

190

Klei, matig stevig, sterk zandig, zwak roesthoudend, laagjes zand, oranjebruin, Guts, kalkloos

220

Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, licht oranjegrijs, Guts, kalkloos

230

Klei, stijf, sterk siltig, grijsblauw, Guts, kalkloos

240

Klei, stijf, sterk siltig, licht beigebruin, Guts, kalkloos

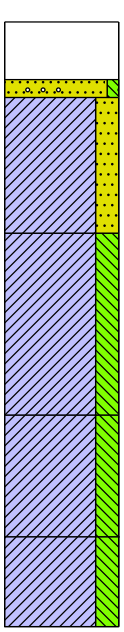
250

Projectcode: AM25014-ARCH

Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

Boring: 03

7.4 meter +NAP

0 beton

Betonboor

19

25 Zand matig grof, zwak siltig, zwak grindhoudend, lichtbeige, Edelmanboor, Opgebracht, (sub-)recent

Klei, matig slap, sterk zandig, donkergrijs, Edelmanboor, kalkloos

70 Klei, stevig, sterk siltig, Edelmanboor, kalkloos

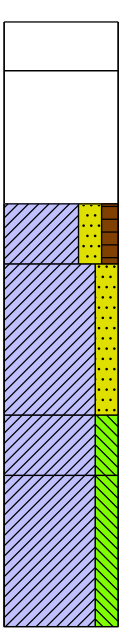
130 Klei, stijf, sterk siltig, donkergrijs, Edelmanboor, kalkloos

170 Klei, stijf, sterk siltig, zwak roesthoudend, licht oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

200

Boring: 04

7.8 meter +NAP

0 beton

Betonboor

16 Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, donker bruingrijs, Edelmanboor

60 Klei, matig slap, sterk zandig, matig humeus, donker zwartgrijs, Edelmanboor, kalkloos

80 Klei, matig stevig, sterk zandig, beigegrijs, Edelmanboor, kalkloos

130 Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, donker bruinoranje, Edelmanboor, kalkloos

150 Klei, stijf, sterk siltig, matig roesthoudend, grijsoranje, Edelmanboor, kalkloos

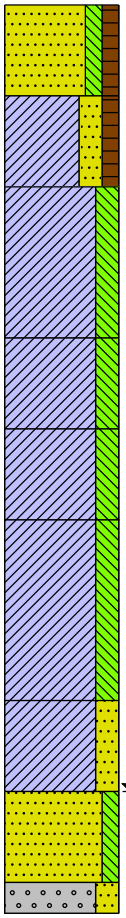
200

Projectcode: AM25014-ARCH

Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

Boring: 05

7.3 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Klei, stijf, sterk zandig, matig humeus, sporen roest, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

60

Klei, stijf, sterk siltig, zwak roesthoudend, Edelmanboor, Sporen mangaan, kalkloos

110

Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, licht grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

140

Klei, stijf, sterk siltig, licht bruingrijs, Edelmanboor, Sporen mangaan , kalkloos

170

Klei, stijf, sterk siltig, licht bruinbeige, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend, kalkloos

230

Klei, slap, sterk zandig, matig roesthoudend, licht blauwbeige, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend , kalkloos

260

Zand zeer fijn, matig siltig, zwak roesthoudend, licht oranjebeige, Edelmanboor

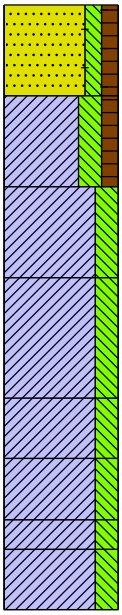
290

Grind, sterk zandig, licht oranjebeige, Edelmanboor, kalkloos

300

Boring: 06

7.5 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, sporen baksteen, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Klei, stevig, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

60

Klei, stevig, sterk siltig, licht beigebruin, Edelmanboor, kalkloos

90

Klei, stevig, sterk siltig, sporen roest, oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

130

Klei, stijf, sterk siltig, zwak roesthoudend, bruinoranje, Edelmanboor, kalkloos

150

Klei, stevig, sterk siltig, matig roesthoudend, beigebruin, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

170

Klei, stevig, sterk siltig, licht beigeblauw, Edelmanboor, kalkloos

180

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, donker bruingrijs, Edelmanboor, Matig mangaanhou

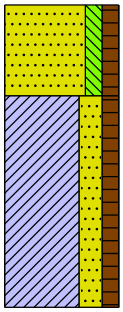
200

Projectcode: AM25014-ARCH

Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

Boring: 07

7.8 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

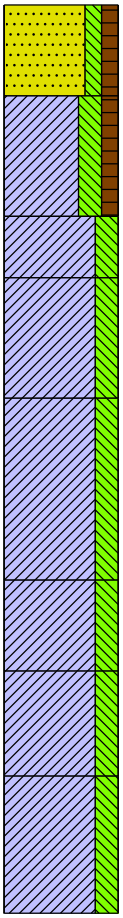
30

Klei, matig stevig, sterk zandig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, Gestaakt 3x verzet , kalkloos

100

Boring: 08

7.2 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Klei, stevig, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

70

Klei, stevig, sterk siltig, licht beigebruin, Edelmanboor, kalkloos

90

Klei, stevig, sterk siltig, sporen roest, oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

130

Klei, stevig, sterk siltig, lichtgrijs, Edelmanboor, kalkloos

190

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, lichtgrijs, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend

220

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, licht grijsbeige, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend , kalkloos

255

Klei, stevig, sterk siltig, matig roesthoudend, licht grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

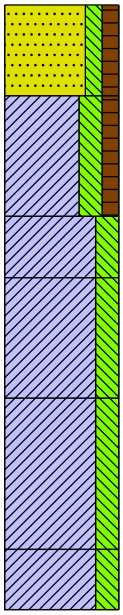
300

Projectcode: AM25014-ARCH

Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

Boring: 09

7.2 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Klei, stevig, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

70

Klei, stevig, sterk siltig, licht beigebruin, Edelmanboor, kalkloos

90

Klei, stevig, sterk siltig, sporen roest, oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

130

Klei, stevig, sterk siltig, licht bruingrijs, Edelmanboor, kalkloos

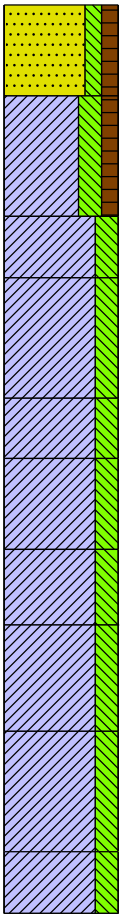
180

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, lichtgrijs, Edelmanboor, Matig mangaanhou

200

Boring: 10

7.3 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Klei, stevig, sterk siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

70

Klei, stevig, sterk siltig, licht beigebruin, Edelmanboor, kalkloos

90

Klei, stevig, sterk siltig, sporen roest, oranjegrijs, Edelmanboor, kalkloos

130

Klei, stevig, sterk siltig, licht bruingrijs, Edelmanboor, kalkloos

150

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, lichtgrijs, Edelmanboor, Matig mangaanhou

180

Klei, stijf, sterk siltig, zwak roesthoudend, licht beigegrijs, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

205

Klei, stijf, sterk siltig, volledig roest, grijsbeige, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend , kalkloos

240

Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, licht grijsbeige, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

280

Klei, stijf, sterk siltig, sporen roest, grijsbeige, Edelmanboor, kalkloos

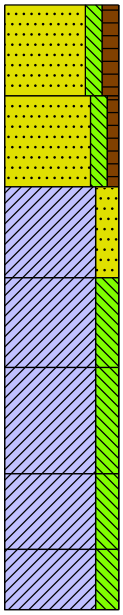
300

Projectcode: AM25014-ARCH

Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

Boring: 11

7.3 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

60

Klei, stevig, sterk zandig, beigebruin, Edelmanboor, kalkloos

90

Klei, stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, beigebruin, Edelmanboor, Brokken mangaan, kalkloos

120

Klei, stijf, sterk siltig, matig roesthoudend, licht oranjegrijs, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

155

Klei, stijf, sterk siltig, donker grijsbruin, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend , kalkloos

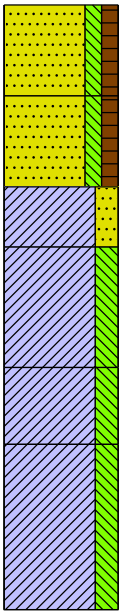
180

Klei, stijf, sterk siltig, licht beigegrijs, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

200

Boring: 12

7.4 meter +NAP

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, sporen plastic, donker grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

30

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, grijsbruin, Edelmanboor, kalkloos

60

Klei, matig stevig, sterk zandig, licht bruinbeige, Edelmanboor, kalkloos

80

Klei, matig stevig, sterk siltig, zwak roesthoudend, grijsbruin, Edelmanboor, Zwak mangaanhoudend , kalkloos

120

Klei, stijf, sterk siltig, beigegrijs, Edelmanboor, kalkloos

145

Klei, stijf, sterk siltig, matig roesthoudend, licht grijsbruin, Edelmanboor, Matig mangaanhoudend , kalkloos

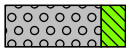
200

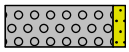
Projectcode: AM25014-ARCH

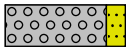
Projectnaam: Lagestraat 20 te Niftrik

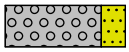
Legenda (conform NEN 5104)

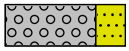
grind

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

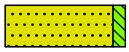

Grind, matig zandig

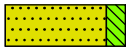

Grind, sterk zandig

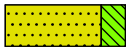

Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleïg

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

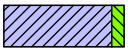

Veen, zwak kleïg

Veen, sterk kleïg

Veen, zwak zandig

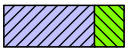

Veen, sterk zandig

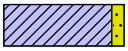
klei

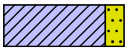

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

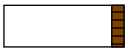

Klei, sterk zandig

leem

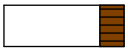

Leem, zwak zandig

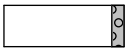

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

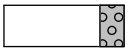

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

geen geur

zwakke geur

matige geur

sterke geur

uiterste geur

olie

geen olie-water reactie

zwakke olie-water reactie

matige olie-water reactie

sterke olie-water reactie

uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

>0

>1

>10

>100

>1000

>10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

bijzonder bestanddeel

Gemiddeld hoogste grondwaterstand

grondwaterstand

Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

SELECTIEBESLUIT ARCHEOLOGIE

Locatie: Lagestraat 20, Niftrik, gemeente Wijchen
Uitgevoerd onderzoek: bureauonderzoek en verkennend booronderzoek
Datum selectiebesluit: 25-11-2025
Bevoegd gezag: gemeente Wijchen
Besluit: vrijgave

In verband met de beoogde ontwikkeling aan de Lagestraat 20 in Niftrik is een archeologisch bureau- en booronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in het volgende rapport:

D. Hagens/L. Kruithof/S.J.H. Kleijnen, 2025*: Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase door middel van boringen Lagestraat 20 te Niftrik (Gemeente Wijchen)*, (Aeres Milieu Projectnummer AM25014), rapport versie 2, 25 november 2025.

Selectieadvies archeologisch bureau:

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek door middel van boringen kan worden gesteld dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een (sub-)recent opgebracht pakket of bouwvoor, oeverafzettingen op komafzettingen. In de top van de oeverafzettingen is geakkerd en bewerkt. In boringen 1 en 5 is vermoedelijk een geul aangetroffen.

Er zijn geen archeologisch relevante lagen aangetroffen. Op basis van de aangetroffen bodemopbouw lijkt er geen egalisatie of diep reikende omwerkingen voor bodemverbetering te hebben plaatsgevonden. Uit de boringen blijkt dat er sprake is van een nat en dynamisch milieu in het plangebied. Om deze redenen wordt het plangebied ongeschikt geacht voor (permante) bewoning.

Op basis van de resultaten van het onderzoek blijkt dat de kans op (mogelijk) aanwezige archeologische resten laag wordt geacht. De (middel)hoge verwachting voor de periode laat-neolithicum B – nieuwe tijd is bijgesteld naar laag. Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

Selectiebesluit gemeente Wijchen (bevoegd gezag):
Het rapport is door de gemeente als bevoegd gezag beoordeeld en goedgekeurd. Het plangebied was in het verleden niet geschikt voor (permanente) bewoning. Daarom is de kans op (mogelijk) aanwezige archeologische resten klein. Er is dan ook geen vervolgonderzoek nodig. Het plangebied kan worden vrijgegeven wat betreft het aspect archeologie.

Als er onverwachts toch archeologische sporen of resten worden gevonden tijdens de werkzaamheden voor de bouw, dan is het een wettelijke verplichting om deze te melden. Dat staat in artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet. Dit kan worden gemeld bij de gemeente Wijchen of bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).

VERSLAG OMGEVINGSDIALOOG

INFORMATIEBIJEENKOMST WONINGBOUWPLAN AAN DE LAGESTRAAT 20 NIFTRIK

WAAR	:	VERENIGINGSGEBOUW WAAYERSHOF, NIFTRIK
WANNEER	:	4 NOVEMBER 2025
TIJDSTIP	:	18.30 – 20.00 UUR

INHOUDSOPGAVE

1. OPZET BIJEENKOMST 3
AANLEDING 3
DOELGROEP EN AANWEZIGEN 3
AANWEZIGEN BIJEENKOMST 3
OPZET VAN DE AVOND 3
2. INFORMATIEBORDEN EN REACTIES 4
MEEST GEHOORDE REACTIES 4
TERUGKERENDE AANDACHTSPUNTEN 4
TOT SLOT 5

BIJLAGE 1: UITNODIGING OMGEVINGSDIALOOG

BIJLAGE 2: INFORMATIEBORDEN

Lagestraat
NIFTRIK

1. OPZET BIJEENKOMST

AANLEIDING

In Niftrik is er behoefte aan nieuwe woningen. Het perceel aan de Lagestraat 20 biedt mogelijkheden voor woningbouw tegen de kern van het dorp en sanering van de bestaande varkenshouderij. De gemeente staat positief tegenover de voorgenomen ontwikkeling, die nog in voorbereiding is. Om de plannen af te stemmen op de omgeving en omwonenden, is deze omgevingsdialoog georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst konden bewoners hun wensen en zorgen kenbaar maken, zodat deze meegewogen kunnen worden in de verdere planontwikkeling.

DOELGROEP EN AANWEZIGEN

Direct betrokkenen:

- Directe buren en omwonenden binnen de invloedssfeer van het plan. Zij hebben de uitnodiging zowel digitaal als per post ontvangen en waren vanaf 18.00.

Indirect betrokkenen:

- Dorpsbewoners en andere geïnteresseerden hebben via dorps WhatsApp-groep de uitnodiging ontvangen. Ook is de uitnodiging verspreid via de WegWijs.

Aanwezigen buiten de direct betrokkenen:

- Gemeente: voor toelichting, beleid en feedback.
- Initiatiefnemers: verantwoordelijk voor het plan en het participatieproces.
- Potentiële ontwikkelaar: inzicht in haalbaarheid en ontwerp, presentatie van eerste schetsen en ontwerpopties en panelen.

Overige belanghebbenden

- Lokale verenigingen, VV Niftrik, Talis, potentiële kopers.

In bijlage 1 is de uitnodiging en de aankondiging in de Wegwijs opgenomen.

AANWEZIGEN BIJEENKOMST

Bij binnenkomst lag een aanmeldlijst, 53 aanwezige hebben dit ingevuld. De meeste omwonende kwamen met een partner. In totaal waren circa 100 personen aanwezig.

OPZET VAN DE AVOND

Er is gekozen voor een inloopbijeenkomst waarbij aanwezigen op elk gewenst moment binnen de gestelde tijd lang kond komen. In de zaal waren informatieborden waar aanwezige langs konden lopen Het projectteam stond bij de informatieborden om eventuele vragen te beantwoorden of toelichting te geven. In de zaal zijn ook tafels aanwezig waar buren met elkaar in gesprek kunnen gaan.
In het midden van de zaal was een centraal reactiepunt waar mensen een reactieformulier en/of een geïnteresseerde formulier konden invullen en afgeven. Hieronder een foto impressie:

2. INFORMATIEBORDEN EN REACTIES

Voor de bijeenkomst zijn verschillende informatieborden gemaakt. Onderstaand een overzicht van de verschillende thema's en de opgehaalde reacties die hierbij gegeven zijn. De informatieborden zijn ook terug te vinden op de website www.Lagestraat-Niftrik.nl. In totaal zijn er op de avond 16 reactieformulieren ingevuld waarbij reactie is gegeven op de getoonde informatieborden. Daarnaast zijn er 13 formulieren ingevuld waarbij mensen hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in een nieuwbouwwoning.

MEEST GEHOORDE REACTIES

De bewoners zijn blij dat er plannen zijn om te bouwen en denken graag mee.

De grote meerderheid begrijpt de noodzaak van nieuwbouw en staat daar achter, mits het project zowel qua uitstraling, woningaanbod aansluit bij de huidige situatie. Inwoners willen graag het dorpse gevoel behouden en zien graag landelijke woningen terug in het plan.

TERUGKERENDE AANDACHTSPUNTEN

Bewoners aan de Niftriksestraat zijn bezorgd over het verkeer, de laatste jaren is de drukte toegenomen. Ook willen de bewoners dat er rekening met hen wordt gehouden en dat er aan de jeugd wordt gedacht en dat bij de verkoop voorrang wordt gegeven aan mensen met een binding met Niftrik.

Hieronder zijn de reacties geclusterd per thema en vraag

Thema	Wat vind met goed aan het plan?	Wat wil men meegeven?	Overige opmerkingen/ ideeën
Woningtypen en doelgroep	-Mooi plan -Mix van verschillende woningtypes / prijsklasse -Ruime opzet -Veel woningen -Betaalbare woningen voor starters -Blij dat er eindelijk wordt gebouwd	-Rekening houden met de wensen van de inwoners van Niftrik -Dorpsgevoel behouden -Inpassing met aangrenzende percelen -Niftrikse jongeren voorrang geven -Open karakter blijft houden -Niftrik heeft schots en scheve woningen, typerend en moet behouden blijven	-Huidige bewoners zoveel mogelijk uitzicht behouden -Jeugd uit Niftrik voorrang geven - Indeling starterswoning zicht op de dijk -Voorste woning niet te notariswoningachtig -Luister naar de jeugd
Groen	-Veel groen	-Groen behouden -Behoud agrarische aspect	-Dorpsaanzicht meenemen aan de Lagestraat bij binnenkomst van dorp, voor verbetering vatbaar bijv. voorzien van groen

			-Vrij uitzicht op de monumentale boerderij
Verkeer en ontsluiting	-Genoeg parkeerplaatsen	-Drukte Lagestraat -Drukte Niftriksestraat	-Autoverkeer toegenomen Niftriksestraat, rekening houden met goede inrichting van de straat
Architectuur		-Landelijke uitstraling -Jaren 30 stijl bouwen	- Sociale huurwoningen landelijke uitstraling
Overig	-Varkensbedrijf wordt beëindigd en daarmee ook overlast.	-Plan in uitvoering over een aantal jaar nadat andere cpo van start is -De boerderij en schuur laten opknappen!	-Zorgen bedrijvigheid voort zetten, ingebouwd door woningen

Uitkomst ingevulde geïnteresseerde formulieren:

Aantal ingevulde formulieren	Vrijstaand	Levensloopbestendig	Rijwoning	Rug-aan-rugwoning
1			1	1
2			1	
3			1	1
4	1		1	
5		1		
6	1			
7			1	
8			1	
9			1	
10			1	
11	1		1	
12	1	1	1	
13		1		

TOT SLOT

Dit participatieverslag wordt toegevoegd aan de aanvraag voor wijziging van het Omgevingsplan of omgevingsvergunning.
Uit de opgehaalde reacties blijkt dat de meeste aanwezige erg blij zijn dat er gebouwd gaat worden. Het projectteam gaat aankomende tijd verder met de uitwerking van het plan. Dit verslag wordt gedeeld op de website www.Lagestraat-Niftrik.nl en per e-mail gedeeld met alle aanwezigen op de avond. Belangstellende worden ook op de hoogte gehouden van voortgang, plannen en start van de bouw.

Vanwege privacy redenen zijn alle opmerkingen geanonimiseerd in dit verslag. Deze zijn wel bekend bij de initiatiefnemers.

3. BIJLAGE 1: UITNODIGING OMGEVINGSDIALOOG

Uitnodiging Omgevingsdialoog
'Plan woningbouw *en* sanering varkenshouderij Lagestraat 20, Niftrik

Wanneer: dinsdagavond 4 november '25
Inloopavond: 18.30-20.00
Waar: de Waayershof Niftrik

Beste bewoners en belangstellenden,

Wij nodigen u van harte uit voor een omgevingsdialoog over het plan voor woningbouw *en* sanering van de varkenshouderij aan de Lagestraat 20 in Niftrik. De gemeente staat positief tegenover het plan wat nog niet helemaal vast staat.

Tijdens deze inloopavond presenteren wij het initiatief voor circa 28 nieuwe woningen, met een samenstelling die ruimte biedt aan sociale huur, betaalbare koop en vrije sector woningen.

Wij vinden het belangrijk om te luisteren wensen en zorgen van omwonenden. Uw inbreng helpt ons om een woonplan te maken dat past bij de omgeving en leefbaarheid.

Interesse in een woning op deze locatie? Tijdens de bijeenkomst kunt u uw belangstelling kenbaar maken.

We verwelkomen u graag voor een open en constructief gesprek. Mocht u niet aanwezig kunnen zijn, maar toch op de hoogte willen blijven, laat het ons dan weten.

Met vriendelijke groet,

Koen Uijen
06-29020687
landbouwbedrijf.uijen@outlook.com

Praat mee over bouwplan in Niftrik

Inloopavond over plannen Lagestraat in Niftrik

Het perceel aan de Lagestraat

In Niftrik is varkenshouder Koen Uijen van plan zijn bedrijf aan de Lagestraat 20 te beëindigen in ruil voor woningbouw. De gemeente heeft hiervoor inmiddels principemedewerking verleend. Dat betekent dat Uijen zijn plannen verder mag uitwerken en de benodigde onderzoeken kan uitvoeren. Op dinsdagavond 4 november vindt hierover een omgevingsdialoog plaats. Tussen 18.30 en 20.00 uur kunnen omwonenden en andere belangstellenden binnenlopen in de Waayershof in Niftrik.

Tijdens deze bijeenkomst worden *de plannen* toegelicht voor de bouw van 28 nieuwe woningen, met een mix van sociale huur, betaalbare koop en vrije sector. De omgevingsdialoog is wettelijk verplicht bij ruimtelijke ontwikkelingen, maar de invulling ervan ligt bij de initiatiefnemer. Uijen kiest voor een open inloopavond waarin ruimte is voor vragen en gesprek. Wie niet aanwezig kan zijn, maar wel meer informatie wil ontvangen, kan een e-mail sturen naar landbouwbedrijf.uijen@outlook.com.

Lagestraat NIFTRIK

BIJLAGE 2: INFORMATIEBORDEN

LOCATIE & ARCHITECTUUR
LAGESTRAAT TE NIFTRIK

Lagestraat
NIFTRIK

OP DE HOOGTE BLIJVEN? SCHRIJF JE IN:
WWW.LAGESTRAAT-NIFTRIK.NL

QUADRANT architecten bna
VABO ontwikkeling bv Onderdeel van Van Arnhem bouwgroep
JOS VAN DE LINDELOOF TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT BV

Lagestraat
NIFTRIK

VERKAVELINGSPLAN & BEPLANTING
LAGESTRAAT TE NIFTRIK

Lagestraat
NIFTRIK

REFERENTIES

OP DE HOOGTE BLIJVEN? SCHRIJF JE IN:

WWW.LAGESTRAAT-NIFTRIK.NL

QUADRANT architecten bna

VABO ontwikkeling bv
Onderdeel van Van Arnhem bouwgroep

JOS VAN DE LINDELOOF TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT BV

Lagestraat
NIFTRIK

ONTSLUITING, GROEN & PARKEREN
LAGESTRAAT TE NIFTRIK

Lagestraat
NIFTRIK

SITUATIE

REFERENTIES

WADIZONES

VERHARDINGEN & PARKEREN

VERHARDINGEN

PARKEREN

PARKEERBALANS

BENODIGD:

16	rijwoningen	16 x 1,8 =	28,8 pp
10	sociale huurwoningen	10 x 1,4 =	14,0 pp
2	vrijstaande woningen	2 x 2,1 =	4,2 pp
Totaal benodigd			**47 parkeerplaatsen**

AANWEZIG:

In openbaar gebied	40 pp	
Op eigen terrein	4 x 1,8 =	7,2 pp
Totaal aanwezig		**47 parkeerplaatsen**

OP DE HOOGTE BLIJVEN? SCHRIJF JE IN:

WWW.LAGESTRAAT-NIFTRIK.NL

QUADRANT architecten bna

VABO ontwikkeling bv
Onderdeel van Van Arnhem bouwgroep

JOS VAN DE LINDELOOF TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT BV

Lagestraat
NIFTRIK

Nota van zienswijzen en wijzigingen Lagestraat 20 Niftrik

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure
- een samenvatting van de reacties ('zienswijzen') over het ontwerpomgevingsplan en ons besluit over de zienswijzen
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het omgevingsplan

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad, en bij het besluit over de vaststelling van het omgevingsplan.

Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is, mogen naw-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aangeboden worden. Een uitzondering geldt voor gegevens van

- ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen persoonsgegevens wel digitaal aangeboden worden. Deze nota wordt digitaal aangeboden. Daarom worden er geen naw-gegevens genoemd, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie welke zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerpomgevingsplan Lagestraat 20 Niftrik heeft op grond van artikel 3:11, Awb met ingang van 18 december voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging is er 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijzen in deze nota samengevat en beantwoord. Ook is aangegeven welke gevolgen de beantwoording van de zienswijze voor het omgevingsplan heeft. De samenvatting van de zienswijze kan inhouden dat niet alle aspecten expliciet in die samenvatting zijn genoemd. Er heeft echter wel een integrale beoordeling van de zienswijze plaatsgevonden.

Wanneer de indiener van een (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, wordt de zienswijze gegrond verklaart. Wanneer de indiener geen gelijk heeft, wordt de zienswijze ongegrond verklaard. Een zienswijze kan ook gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond worden verklaard.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZEN

Zienswijze I, ingekomen op 14 januari 2026

Zienswijze is ingediend namens: de Gasunie

Zienswijzen	Beoordeling
1. De indiener stelt dat de gastransportleidingen in het plan wel verbeeld zijn maar dat er geen specifieke gebruiksregels zijn opgenomen, waaronder een verbod op het toelaten van kwetsbare gebouwen binnen de belemmeringenstrook. Er mogen op grond van het Bkl geen (zeer) kwetsbare gebouwen toe worden gelaten binnen een belemmeringsgebied voor buisleidingen. De indiener verzoekt om in de planregels op te nemen dat het opslaan van goederen en het gebruik van bestaande gebouwen verboden is indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten in de belemmeringsstrook.	Door het opnemen van de voorgestelde planregel, wordt het belemmeringengebied rondom de buisleidingen beter beschermd. Het plaatsen van kwetsbare objecten in de belemmeringsstrook is expliciet verboden. Daardoor is de bescherming van het gebied rondom de buisleidingen beter geborgd. De voorgestelde planregel is overgenomen in het vastgestelde omgevingsplan.
2. De indiener verzoekt artikel 16.5 aan te vullen conform de voorgestelde tekst, waarbij het bevoegde gezag alleen in afwijking van 16.4 vergunning mag verlenen indien uit oogpunt van leidingbescherming en externe veiligheid geen bezwaar bestaat en advies is ingewonnen bij de leidingbeheerder, en dat een vergunning slechts kan worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.	Zie de beantwoording onder 1. Door het aanvullen van artikel 16.5 conform het voorstel in de zienswijze, kunnen er geen kwetsbare objecten in de belemmeringsstrook worden toegevoegd. De voorgestelde planregel is overgenomen in het vastgestelde omgevingsplan.

Conclusie en gevolgen voor omgevingsplan

De zienswijze is ingediend binnen de reguliere termijn van 6 weken en daarmee ontvankelijk.

De zienswijze is gegrond verklaard. De voorstellen tot wijziging van de planregels die in de zienswijze worden gedaan, zorgen ervoor dat het externe veiligheidsaspect beter geborgd is in de planregels. Daarom worden beide voorgestelde wijzigingen overgenomen in het omgevingsplan. Deze worden toegelicht in het navolgende hoofdstuk IV.

IV. WIJZIGINGEN

Het omgevingsplan bevat ten opzichte van het ontwerpomgevingsplan de volgende wijzigingen:

- Aanvulling artikel 16.5:

  16.5 Afwijken van de bouwregels
  Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 16.4 teneinde het oprichten van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de op deze gronden liggende hoofdfunctie toe te staan, mits hierbij uit hoofde van de bescherming van de leiding, alsmede uit oogpunt van externe veiligheid geen bezwaar bestaat; dienaangaande wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder. ***Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.***

- Er is een artikel toegevoegd in de planregels binnen de dubbelbestemming 'Leiding – Gas'. Het artikel luidt als volgt:

  16.6 Specifieke gebruiksregels
  Tot een gebruik, strijdig met deze functie, wordt in ieder geval gerekend:
  a. het opslaan van goederen, met uitzondering het opslaan van goederen t.b.v. van inspectie en onderhoud van de gastransportleiding.
  b. het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.

Ambtshalve wijziging

Ook wordt voorgesteld om een ambtshalve wijziging in het omgevingsplan door te voeren. Om beter te borgen dat het houden van vee op Lagestraat 20 in de toekomst niet meer mogelijk is (in het kader van de LBV-regeling), wordt er voorgesteld om daar een regel voor op te nemen in het omgevingsplan.

- Er wordt een functieaanduiding toegevoegd aan de verbeelding ter plaatste van het agrarische bouwvlak. Het gaat om de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten'.
- Er wordt een lid toegevoegd aan de functieomschrijving in de planregels:

  Artikel 4.2.1
  Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch heeft de volgende functies:
  a. …
  t/m
  k. …
  l. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten', is geen veehouderij toegestaan.

Agrarisch bouwvlak
veehouderij
GASLEIDINGEN

II. Bakhuis
behouden
Agrarisch bouwvlak
veehouderij
II. Aanbouw
behouden
GASLEIDINGEN

LANDSCHAPPELIJK ONTWERP
LAGESTRAAT 20
VABO ONTWIKKELING BV.
Te Niftrik

JOS VAN DE LINDELOOF
TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT BV
06 2001 6341 • Buitenwatersloot 321 2614 GS DELFT

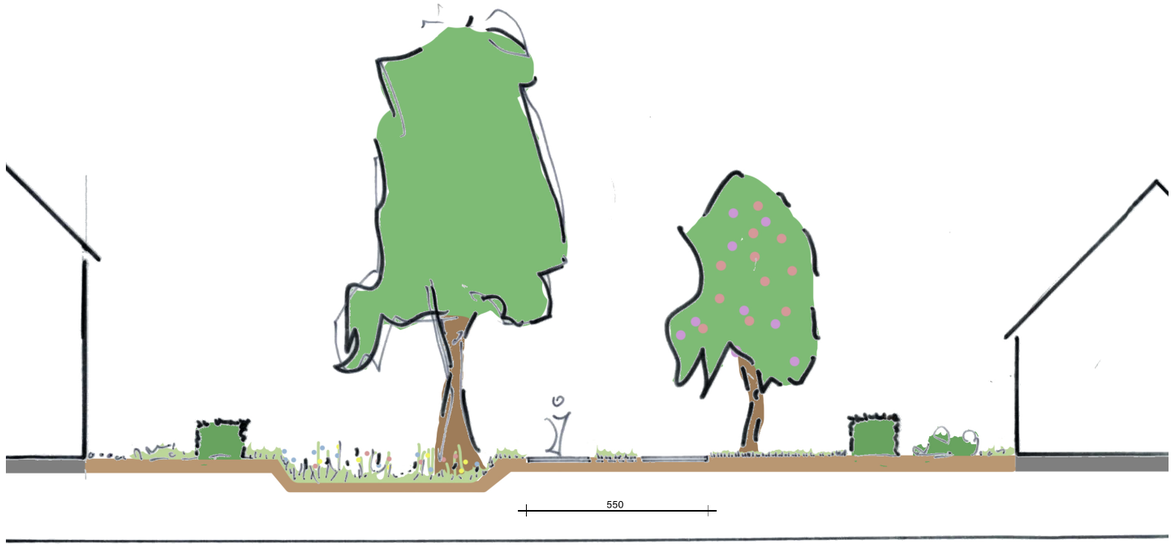
1. LANDSCHAPPELIJK ONTWERP

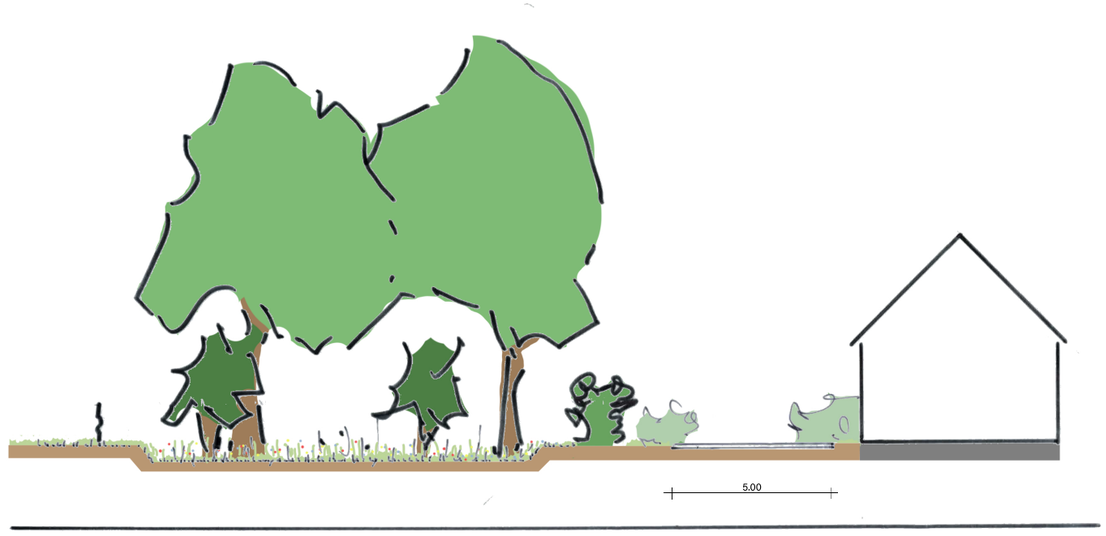
De uitwerking van de groen- en waterstructuur is gebaseerd op de beoogde uitstraling van het agrarische erf.

De combinatie van de ontsluiting en de naast gelegen wadi zorgen voor een open verbinding tussen de Lagestraat en de Maasdijk, wat versterkt wordt door de te handhaven en te versterken hagenstructuur. De opgaande heesteren boombeplanting langs de buitenrand bestaat uit een traditionele erfbeplanting met streekeigen soorten. De woningen op het erf worden ontsloten via een rondgaande route bestaande uit deels open
en gesloten verharding verwijzend naar de traditionele karrensporen. Centraal op het achtererf is een vierkant “pleintje”, bestraat met een rode gebakken klinker met een notenboom als accent, wat kan functioneren als centrale ontmoetingsplek. De bestrating is overrijdbaar, waarmee de toegankelijkheid voor huldiensten en de afvalverzameling gewaarborgd is.
Onder kroonprojectie van de notenboom wordt de bestrating uitgevoerd met open voegen die ingezaaid worden.

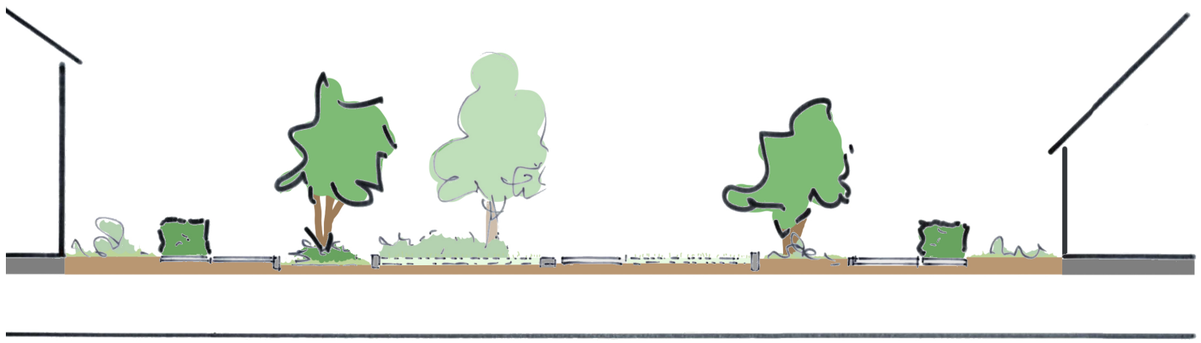
PROFIELEN

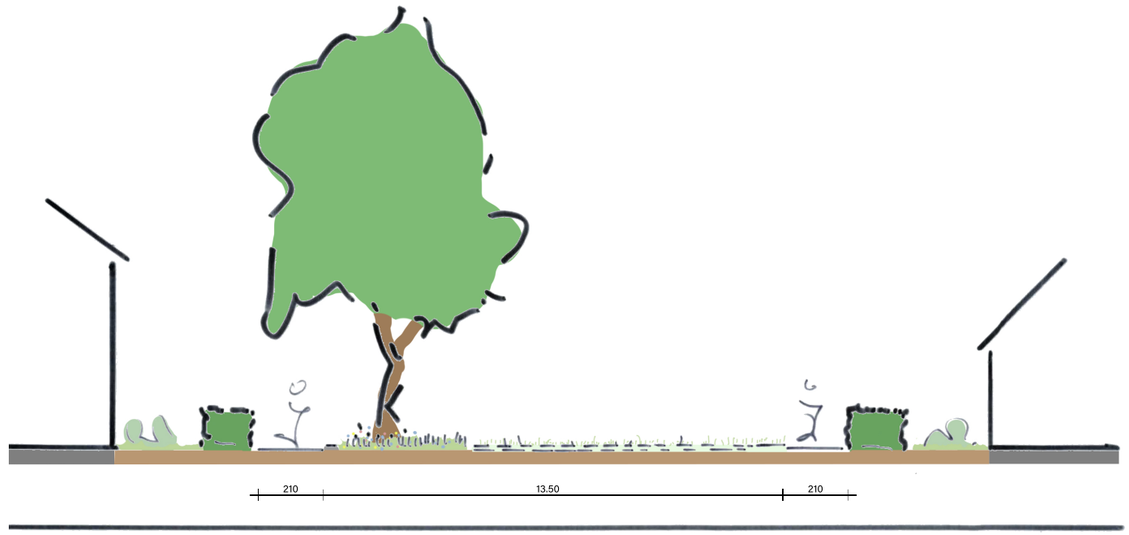
PROFIEL 1

PROFIEL 2

PROFIEL 3

PROFIEL 4

2. WATERHUISHOUDING

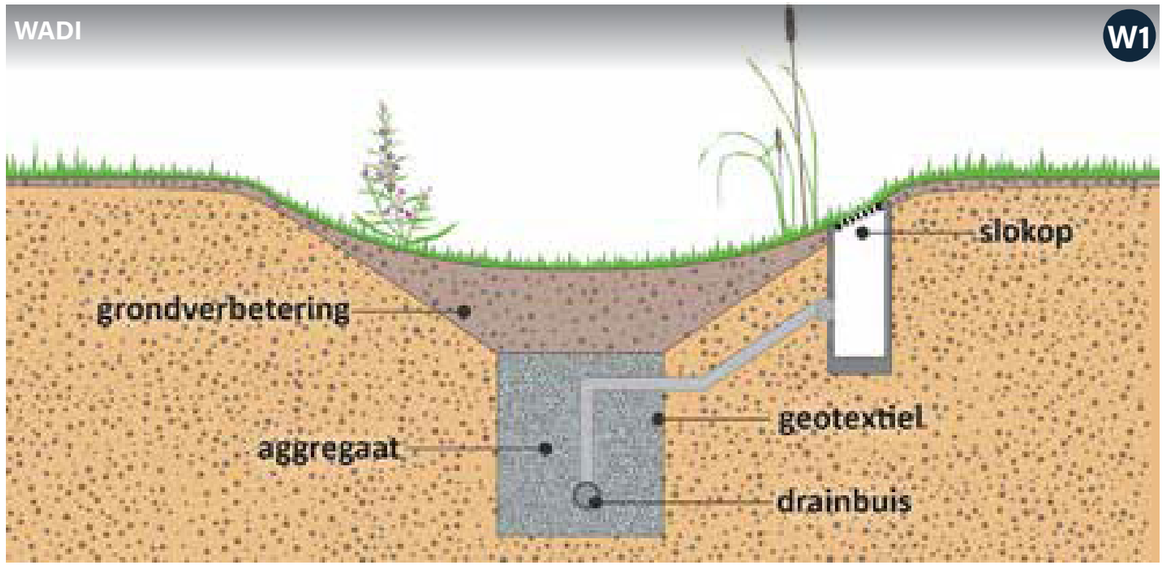

Het hemelwater wordt opgevangen in wadi's gesitueerd in het midden van het plangebied en in de buitenranden. In combinatie met een regentuin in het centrale deel.

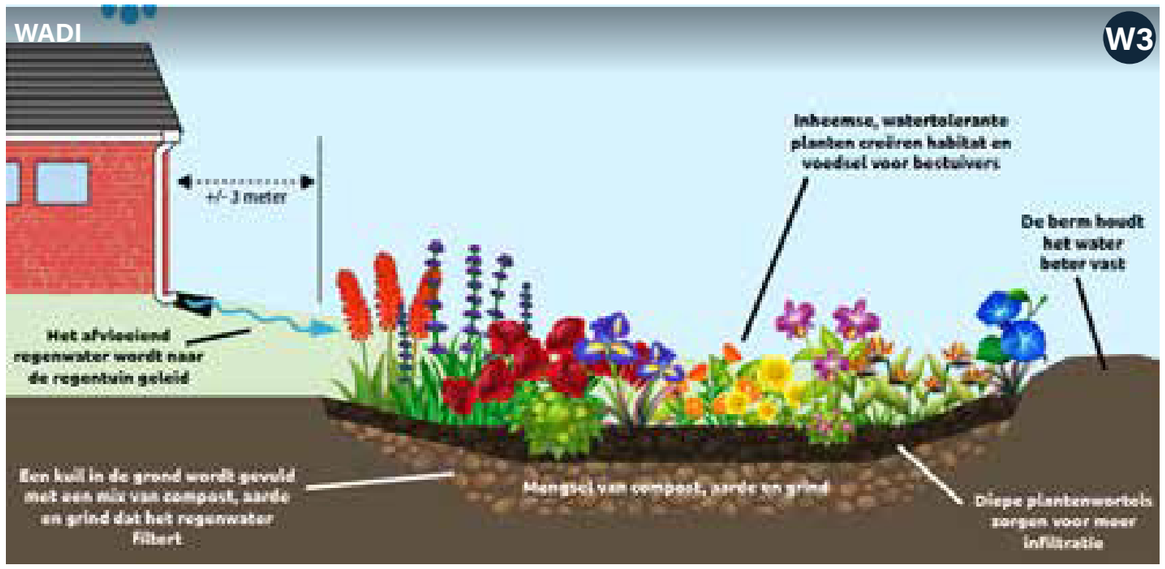
1. De wadi in het midden is een brede, verlaagde, ingezaaide zone met inheems gras/kruidenmengel. De taluds zijn ca 1:3 en worden in een "strakke" rechte lijn uitgevoerd, verwijzend naar de watergangen in het agrarische landschap. (W1).
2. De wadi aan de buitenrand heeft een lossere vorm en wordt deels beplant met bomen en struwelen (W2).
3. In het centrale deel wordt een verdiept plantvak aangebracht, wat gaat functioneren als een regentuin (W3).

REFERENTIEBEELDEN

WADI & REGENTUIN

3. BOMEN

1. Streekeigen accentbomen van de 1e grootte markeren de bijzondere plekken van het erf (B1, B2 en B3).
2. Bloesembomen verwijzen naar de fruitboomgaarden bij de bestaande boerderijen (B4, B5 en B6).
3. Streekeigen bomen en een accentboom van de 1e en 2e grootte die zowel droogte als natte omstandigheden verdragen, worden aangeplant in de wadi's en de buitensingel (W1, W2, W3 en W4)

REFERENTIEBEELDEN

BOMEN OP HET ERF - Streekeigen accentbomen

BOMEN OP HET ERF - Bloesembomen

BOMEN IN DE WADI

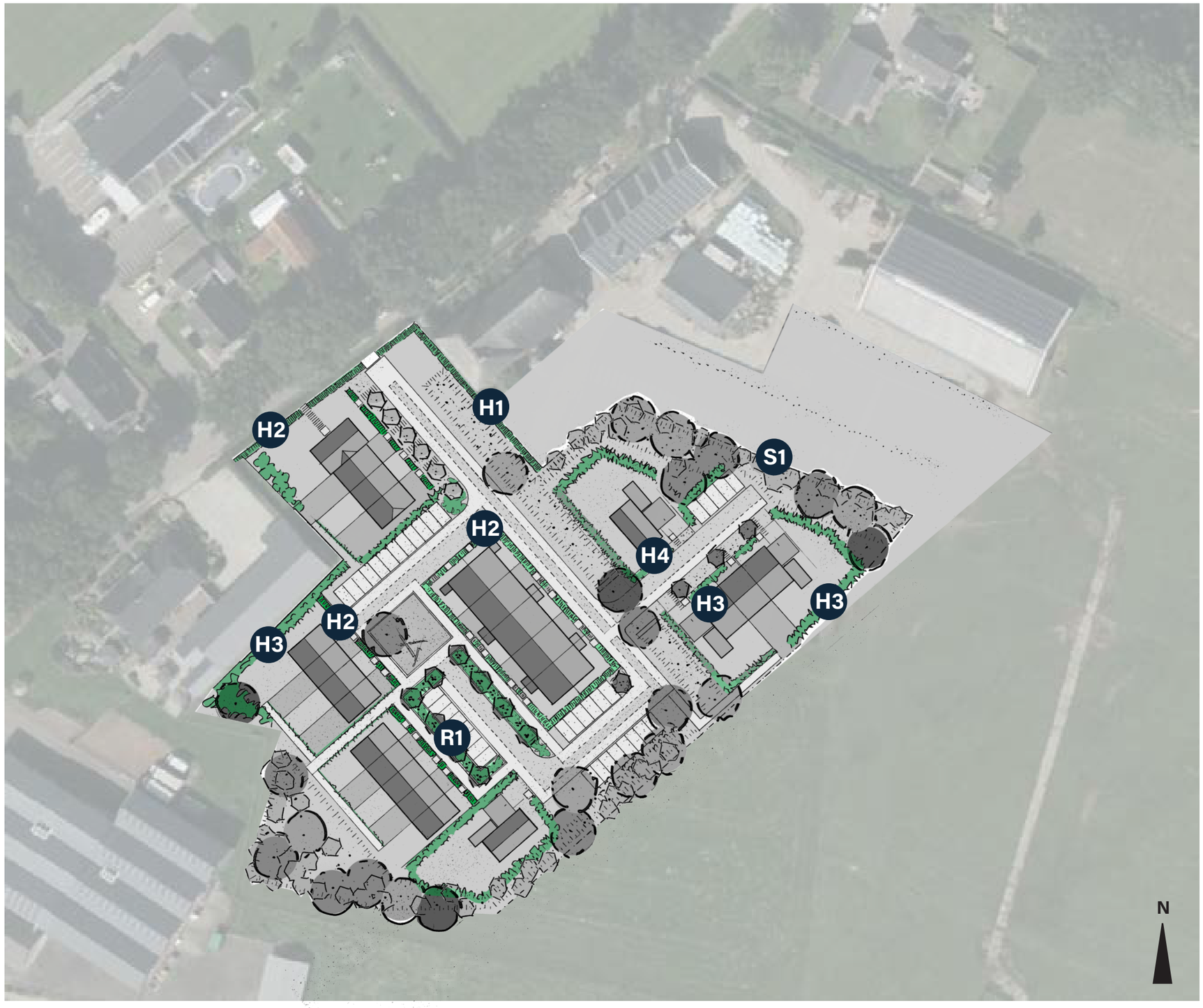

4. HAGEN, HEESTERS EN STRUWELEN

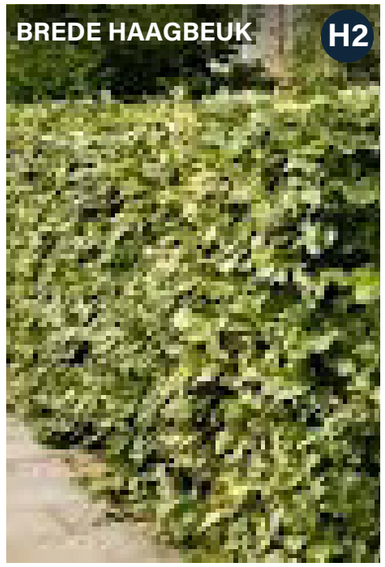

1. De bestaande taxus haag wordt gehandhaafd en en waar nodig aangevuld.
   Hoogte ca.1,25 m1 (H1).
2. Langs de voortuinen van de overige woningen worden nieuwe brede hagen aangeplant van haagbeuk (hoogte ca. 1,00 m1) (H2).
3. Daar waar echt privacy gewenst is, worden langs de zij- en achtererfgrenzen welke aansluiten op het openbare gebied en de wadi gemengde hagen aangeplant,
   welke een hoogte kunnen bereiken van ca. 1.80 m1 (H3)
   met soorten als kornoelje, Gelderse roos, hulst, liguster en vuilboom.
4. De voortuinen van de vrijstaande woningen en de levensloopbestendige woningen worden beplant met een losse haag met een gemengd assortiment Hortensia en een onderbeplanting van vrouwenmantel (H4).
5. Aan de buitenrand, op de overgang naar het achterliggende landschap, worden streekeigen heesters aangeplant die passen bij de grondsoort en natte situatie (wadi).
   Soorten als (geoorde wilg, rode vlier, kornoelje en Gelderse roos komen hiervoor in aanmerking (S1).
6. In de regentuin komen enkele meerstammige gele Kornoeljes (R1).

REFERENTIEBEELDEN

HAGEN

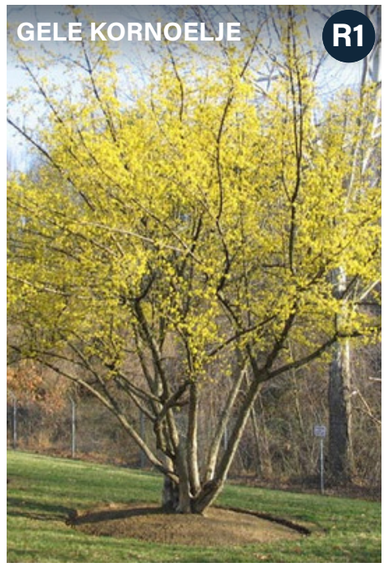

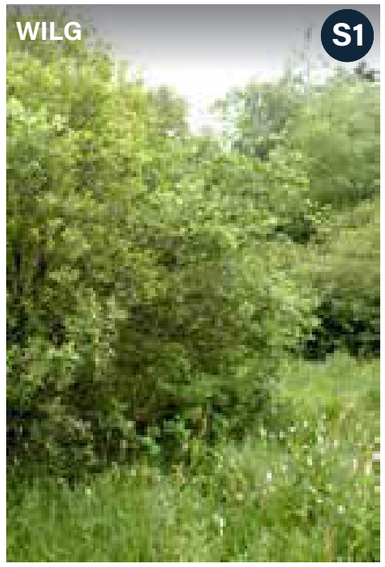

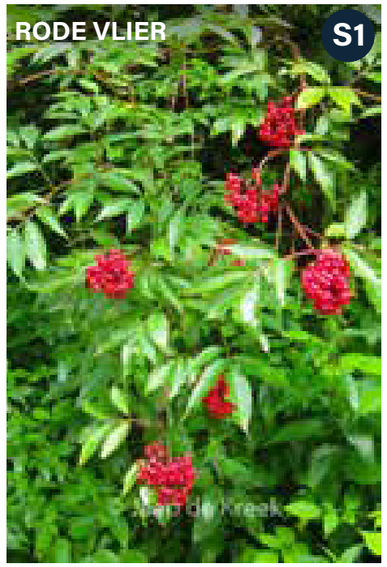
REGENTUIN

HEESTERS

5. KRUIDACHTIGEN EN IN TE ZAAIEN TERREINDELEN

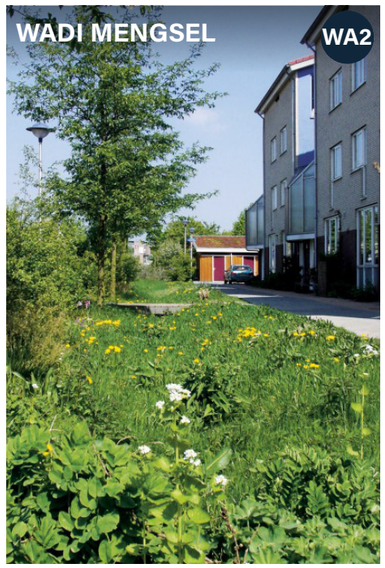

1. De wadi wordt ingezaaid met een kruidenrijk inheems mengsel gericht op nat en droog. Bijvoorbeeld W1 van de Cruydthoeck (W1).
2. De bermen worden ingezaaid met gras verrijkt met een biologisch bloembollenmengsel (G1).
3. De open verhardingen worden ingezaaid met witte klaver (G2).

REFERENTIEBEELDEN

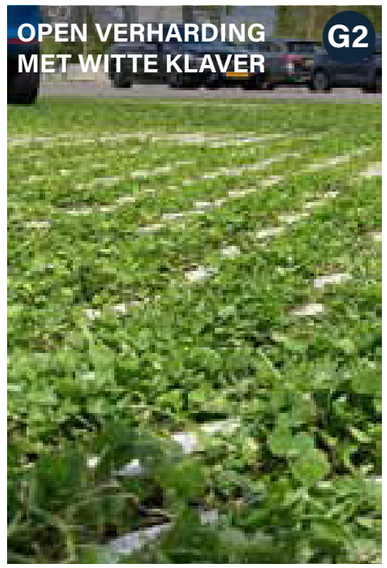
KRUIDACHTIGEN EN IN TE ZAAIEN TERREINDELEN

6. VERHARDINGEN EN TERREINMEUBILAIR

1. De rijbaan wordt uitgevoerd in een deels open en deels gesloten verharding (V1).
2. Verwijzend naar het oorspronkelijk agrarisch gebruik worden de parkeerplaatsen gerealiseerd met prefab grasbetonplaten (V2).
3. Het pleintje wordt bestraat met gebakken klinkers in keiformaat, met ter plaatse van de boom opengehouden groene voegen (V3).
4. In de openingen van de haag worden betonnen entreetegels van 1,20x1,20 gelegd (V4).

REFERENTIEBEELDEN

PARKEREN

VERHARDINGEN

21 november 2025
Landschappelijke inpassing Lagestraat 20

In opdracht van:

VABO Ontwikkeling bv.

Jos van Lindeloof Tuin- en Landschapsarchitect BV
Buitenwatersloot 321
2614 GV Delft
T. 06 20016341

E. info@josvandelindeloof.nl

JOS VAN DE LINDELOOF | TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT BV

06 2001 6341 • Buitenwatersloot 321 2614 GS DELFT

QUADRANT
architecten bna

QUADRANT
architecten bna

BEELDKWALITEITSPLAN

LAGESTRAAT 20
TE NIFTRIK

WERKNUMMER 25312
DATUM 20-11-2025

QARCH.NL

INHOUD

1. INLEIDING EN DOEL 4
1.1 DOEL VAN HET BEELDKWALITEITSPLAN 4
1.2 RELATIE MET BELEIDSKADERS 5

2. GEBIEDSCONTEXT 6
2.1 PLANGEBIED 6
2.2 LANDSCHAP EN HISTORIE 7
2.3 OMGEVING 8
2.4 GROEN- EN WATERSTRUCTUREN 9
2.5 VERKAVELING EN ARCHITECTUUR 10

3. STEDENBOUWKUNDIGE OPZET 12
3.1 CONCEPT 12
3.2 BOERENERF ALS DRAGER 14
3.3 DRIE DEELGEBIEDEN 15
3.4 TYPOLOGIE 16
3.5 HOOGTEOPBOUW EN BOUWMASSA'S 17

4. ARCHITECTONISCHE UITGANGSPUNTEN 16
4.1 VOORERF 18
4.1.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK 18
4.1.2 REFERENTIES 20
4.1.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT 22
4.2 ACHTERERF 24
4.2.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK 24
4.2.2 REFERENTIES 26
4.2.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT 28
4.3 VELDSCHUREN 30
4.3.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK 30
4.3.2 REFERENTIES 32
4.3.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT 34

5. OPENBARE RUIMTE EN GROEN 36
5.1 LANDSCHAPPELIJK ONTWERP 36
5.2 WATERHUISHOUDING 38
5.3 BOMEN 40
5.4 HAGEN, HEESTERS EN STRUWELEN 42
5.5 KRUIDACHTIGEN EN IN TE ZAAIEN TERREINDELEN 44
5.6 VERHARDING EN PARKEREN 46

6. DUURZAAMHEID EN TOEKOMST-BESTENDIGHEID 48

1. INLEIDING EN DOEL

1.1 DOEL VAN HET BEELDKWALITEITSPLAN

Aan de Lagestraat 20 in Niftrik wordt de huidige varkenshouderij gesaneerd en omgevormd naar een kleinschalig, grondgebonden agrarisch bedrijf. Het intensieve veehouderijbedrijf wordt definitief beëindigd, waarbij een groot deel van de stallen gesloopt wordt en de bijbehorende emissies van geur, ammoniak en fijn stof komen te vervallen.

Door deze sanering verdwijnt de overlast van de varkenshouderij nabij de dorpskern van Niftrik en ontstaat een aantrekkelijke, gezonde leefomgeving. Op de vrijgekomen gronden kan een kleinschalige woonbuurt worden ontwikkeld met woningen die harmonieus aansluiten bij het landelijke karakter van de omgeving.

DOEL VAN HET BEELDKWALITEITSPLAN
Met dit beeldkwaliteitsplan (BKP) wordt richting gegeven aan de ontwikkeling van deze nieuwe woonbuurt. Het document dient als toetsingskader voor de omgevingsvergunning en heeft als doel om de ruimtelijke en architectonische kwaliteit van deze nieuwe woonomgeving te borgen en te zorgen voor een samenhangend en toekomstbestendig geheel.

De nieuwe woonbuurt moet een plek worden die past bij het dorpse en landelijke karakter van Niftrik. Het beeldkwaliteitsplan biedt hiervoor kaders voor de stedenbouwkundige opzet, architectuur, materialisatie, groenstructuren en de inrichting van de openbare ruimte.

Belangrijke ambities daarbij zijn:
- het realiseren van een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving met een sterke landschappelijke inpassing;
- het creëren van samenhang en een herkenbare identiteit in bebouwing, buitenruimte en erfafscheidingen;
- het bieden van variatie in woningtypologieën die inspelen op de lokale woningbehoefte en het concept van landelijk wonen;
- het waarborgen van een duurzame, toekomstbestendige woonomgeving die bijdraagt aan de kwaliteit van het dorp.

Op deze manier vormt dit beeldkwaliteitsplan het toetsingskader voor ontwerpers, ontwikkelaars en vergunningverleners en geeft het richting aan de realisatie van een hoogwaardige en passende uitbreiding van Niftrik.

1.2 RELATIE MET BELEIDSKADERS

De ontwikkeling aan de Lagestraat 20 sluit nauw aan bij de uitgangspunten uit zowel de Omgevingsvisie Wijchen 2024 als de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. Beide documenten benadrukken de waarde van de dorpse schaal, lintbebouwing en traditionele erfstructuren die Niftrik kenmerken. Het plan borduurt hierop voort met de verkavelingsopzet volgens het boerenerfprincipe en een kleinschalige massa-opbouw van één à twee lagen met kap. Doorzichten en groenstructuren blijven behouden, waardoor het achterliggende landschap beleefbaar blijft en de nieuwe woonbuurt zorgvuldig wordt ingepast in het rivierenlandschap.

Daarnaast geeft het plan invulling aan de woningbouwopgave door een mix van betaalbare en gevarieerde woningtypen, wat aansluit bij de ambitie om de leefbaarheid van de kern te versterken. Hiermee wordt niet alleen de ruimtelijke kwaliteit geborgd, maar ook bijgedragen aan een sterke en sociale samenleving, zoals beoogd in de omgevingsvisie.

2. GEBIEDSCONTEXT
2.1 PLANGEBIED

Niftrik is een kleine kern in de gemeente Wijchen, gelegen aan de noordelijke oever van de Maas. Het dorp heeft een lange geschiedenis die teruggaat tot de middeleeuwen en wordt voor het eerst genoemd in de 12e eeuw. Door de strategische ligging aan de rivier kende Niftrik in de loop der tijd verschillende functies, onder meer als verdedigingsplaats en als agrarische nederzetting op de hoger gelegen stroomrug. Niftrik ligt ingeklemd tussen de de A50, de Maas en natuur- en recreatiegebied de Loonse Waard.

Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van de kern Niftrik, direct aan de Lagestraat.
De gronden zijn momenteel agrarisch in gebruik, maar zullen na de sanering van de varkenshouderij uitsluitend nog benut worden voor akkerbouw. Daarmee wordt het agrarisch bouwvlak verkleind en ontstaat ruimte voor een nieuwe woonontwikkeling.

GEBIED RONDOM NIFTRIK

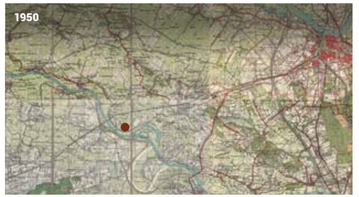
2.2 LANDSCHAP EN HISTORIE

Het gebied is onderdeel van een hoger gelegen stroomrugontginning met een gevarieerde structuur. Deze gronden kenmerken zich door vlakke kalkloze rivierkleigronden, waarop al eeuwenlang bewoning en agrarisch gebruik plaatsvinden. Aan de zuidkant van het plangebied bevindt zich de Maasbandijk met daarachter de Maas. De Lagestraat is onderdeel van de historische kern van Niftrik en is van oudsher een landweer tracé waaraan een karakteristiek bebouwingslint is ontstaan met voornamelijk agrarische bebouwing.

Langs het historische lint staan enkele cultuurhistorisch waardevolle boerderijen.
In het cultuurhistorisch beleid van de gemeente Wijchen (Parapluplan Cultuurhistorie, 2017) heeft het gebied een middelhoge cultuurlandschappelijke waardering. Voor dit gebied geldt een nadere eisenregeling en vergunningplicht voor bepaalde werkzaamheden. De oude boerderij op Lagestraat 20 is aangewezen als gemeentelijk monument.

1830

1900

1950

2000

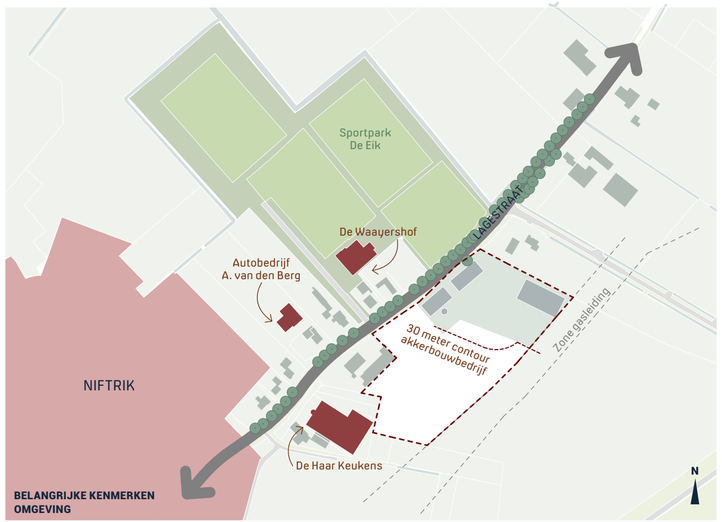

LAGESTRAAT 1977

KADASTRAAL MINUUTPLAN 1820

2.3 OMGEVING

Het perceel van circa 5 hectare grenst direct aan de bebouwde kom van Niftrik, waarvan de dorpskern hemelsbreed slechts 250 meter verwijderd ligt. Tegenover de locatie liggen het verenigingsgebouw De Waayershof en de sportvelden van sportpark De Eik, die een belangrijke sociale functie vervullen in het dorp.

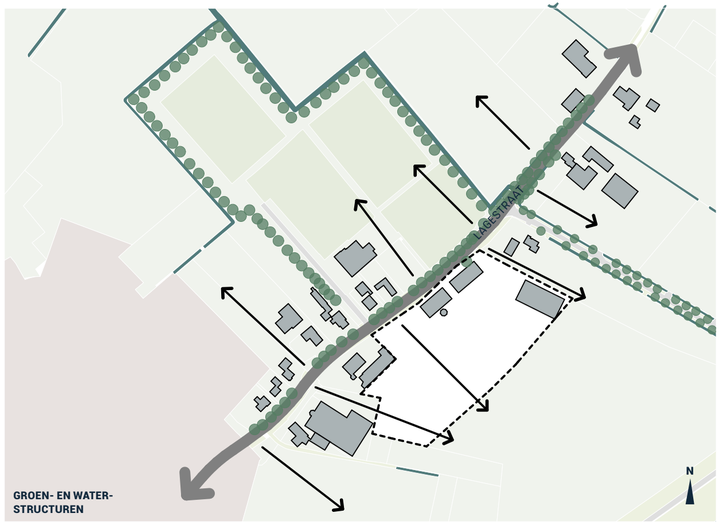
Aan de Lagestraat bevinden zich daarnaast enkele kleinschalige bedrijven, waaronder een keukencentrum en een autobedrijf. Agrarische bedrijven zijn nauwelijks nog aanwezig; de dichtstbijzijnde melkveehouderij ligt op ruim 250 meter afstand. De Lagestraat zelf heeft het karakter van een rustige erftoegangsweg (30 km/uur) met grasbermen en een bomensingel.
Ten zuiden van de locatie ligt een transportleiding van de Gasunie.

BELANGRIJKE KENMERKEN OMGEVING

2.4 GROEN- EN WATERSTRUCTUREN

Het landschap rond Niftrik wordt sterk bepaald door de ligging aan de Maas en de aanwezigheid van de Maasbandijk ten zuiden van het plangebied. De open agrarische gronden achter de lintbebouwing zorgen voor lange zichtlijnen richting het rivierenlandschap.
Langs de Lagestraat zelf is een karakteristieke bomensingel aanwezig die bijdraagt aan het groene beeld van de dorpsentree.
Waterstructuren zijn vooral functioneel van aard: sloten en watergangen zorgen voor afwatering van de agrarische percelen. Binnen de nieuwe woonontwikkeling is versterking van deze structuren gewenst door groene erfafscheidingen, fruitboomgaarden en kleinschalige waterberging in de vorm van wadi's.

GROEN- EN WATER-STRUCTUREN

2.5 VERKAVELING EN ARCHITECTUUR

VERKAVELINGSPATRONEN
De bebouwing in Niftrik volgt van oudsher het patroon van lintbebouwing langs de historische landweer, waarvan de Lagestraat deel uitmaakt. In de loop der tijd is een relatief open en kleinschalig bebouwingsbeeld ontstaan. De kavels zijn duidelijk herkenbaar in de structuur van het lint: elk perceel heeft zijn eigen erf, erfafscheiding en bebouwing. Kenmerkend voor de erven is de traditionele opbouw: een voorerf aan de straatzijde met de hoofdwoning, en een achtererf waar de bijgebouwen en schuren zijn geplaatst. De hoofdbebouwing op het 'voorerf' staat relatief dicht op de weg, vaak met een smalle voortuin, stoep of rabatstrook. De hoofdwoning heeft een duidelijke oriëntatie op de straat. De heldere parcelering zorgt voor een afwisseling van bebouwde kavels en open ruimtes, waardoor zichtlijnen naar het achterliggende landschap behouden blijven.

ARCHITECTUURKENMERKEN
Het dorpslint van de Lagestraat is over een langere periode tot stand gekomen. Verschillende bouwstijlen zijn in de loop van de tijd toegevoegd, waardoor de architectuur kleinschalig en gevarieerd is en er een afwisselend straatbeeld is ontstaan.
De bebouwing langs de Lagestraat kenmerkt zich door een dorpse, agrarische schaal: voornamelijk één of twee lagen met kap. Het materiaalgebruik is traditioneel met baksteen, hout en keramische dakpannen. De historische boerderijen, waaronder de monumentale T-boerderij op Lagestraat 20, bepalen mede het beeld van het lint en dragen bij aan de cultuurhistorische waarde van de omgeving.

CONCLUSIE
De ligging van de locatie – aan de rand van het dorp, in de context van een historisch lint en nabij waardevol rivierenlandschap – biedt een sterke basis voor de ontwikkeling van een kleinschalige woonbuurt. De combinatie van cultuurhistorische waarde, landschappelijke kwaliteiten en de verbetering van het woon- en leefklimaat door de sanering van de varkenshouderij maakt dit een uitgelezen plek om te voorzien in de lokale woningbehoefte.

BESTAANDE BEBOUWING LAGESTRAAT TE NIFTRIK

LAGESTRAAT 31

LAGESTRAAT 12

LAGESTRAAT 20

LAGESTRAAT 15

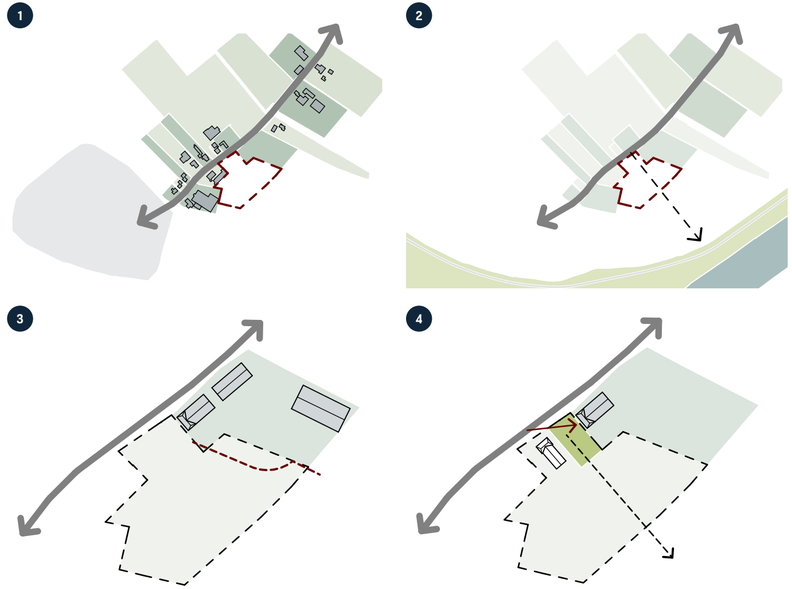

LAGESTRAAT 16

LAGESTRAAT 27

LAGESTRAAT 2

LAGESTRAAT 52

3. STEDENBOUWKUNDIGE OPZET
3.1 CONCEPT

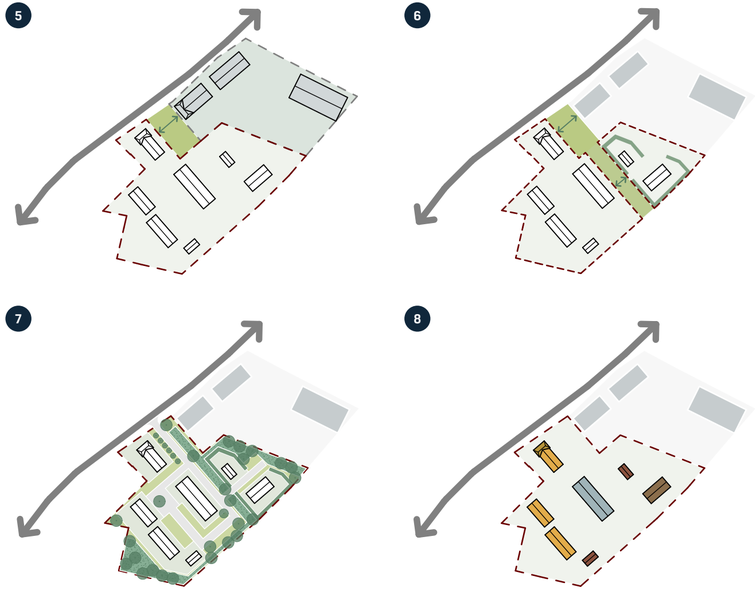

1. Karakteristiek voor Lagestraat: agrarische erven aan het lint. Aanleiding voor nieuw erfensemble.

2. Zichtlijn behouden vanaf de Lagestraat richting het achtergelegen landschap en de Maasbanddijk.

3. Afstand houden tot de bedrijfsmatige activiteiten van het agrarische bedrijf aan Lagestraat 20.

4. Een groene as in de zichtlijn zorgt voor ruimte tussen het bestaande en het nieuwe erf. Het zicht op de monumentale boerderij aan Lagestraat 20 blijft behouden.

5. De groene buffer zorgt voor een duidelijke geleding in het straatbeeld. Het nieuwe erf en het bestaande erf presenteren zich als zelfstandige ensembles. De groenzone wordt ingericht als fruitboomgaard.

6 Ook binnen het plangebied zorgt de groene as voor differentiatie. Aan de noordoostzijde ontstaat een kleiner ensemble: de 'veldschuren'. Dit ensemble onderscheid zich van het nieuwe hoofderf en is stevig ingebed in het groen.

7. Het nieuwe erf krijgt een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De waterberging wordt opgenomen in het groen, in de vorm van wadi's en regentuinen.

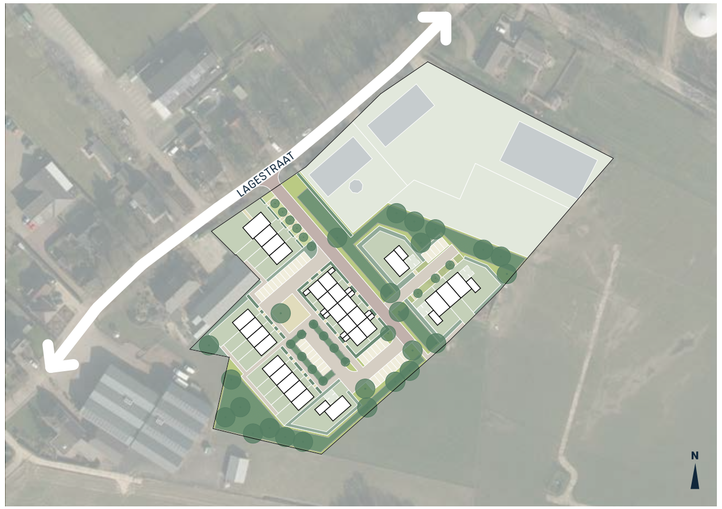
8. Gevarieerd woningaanbod met nadruk op betaalbare woningen.

3.2 BOERENERF ALS DRAGER

De nieuwe woonbuurt sluit aan op de karakteristieken van de Lagestraat. De schaal is afgestemd op het dorpse karakter en de verkaveling is geïnspireerd op de traditionele opbouw van de agrarische erven. De openheid in het lint blijft behouden door doorzichten naar het achterliggende landschap.

Het stedenbouwkundig concept sluit daarmee aan bij de cultuurhistorische context van Niftrik en bij het bestaande lint aan de Lagestraat.

De verkavelingsopzet maakt onderscheid tussen een voorerf en een achtererf, zoals gebruikelijk bij de historische erven langs de Lagestraat.

3.3 DRIE DEELGEBIEDEN

Het plangebied is opgedeeld in 3 deelgebieden met een eigen beeldkwaliteit, de groenstructuur is zowel de onderscheidende als verbindende factor.

- *Voorerf*
  Aan het voorerf, direct aan de Lagestraat komt een woonblok dat qua massa en verschijningsvorm refereert aan een traditionele T-boerderij. Het vormt de representatieve entree van het erf en versterkt door zijn opbouw de continuïteit van het lint. De kopwoning fungeert als voorhuis, met een statig karakter en gericht op de Lagestraat. De overige woningen vormen het achterhuis en hebben een ondergeschikte, meer ingetogen uitstraling.

- *Achtererf*
  Op het achtererf ontstaat een ensemble van vier woonblokken die rond een centrale groene ruimte zijn gegroepeerd. Hierdoor ontstaat een intiem hof dat refereert aan de beslotenheid van een traditioneel erf. De centrale ruimte fungeert als ontmoetingsplek voor bewoners en draagt bij aan de sociale samenhang in de buurt.

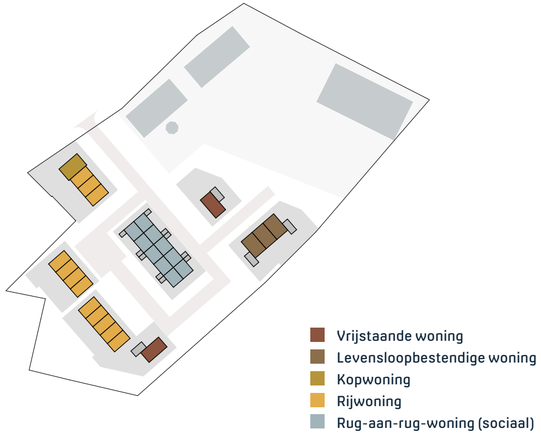
- *Veldschuren*
  Achter de monumentale boerderij aan Lagestraat 20 worden twee kleinschalige volumes geplaatst, die een verwijzing vormen naar de traditionele veldschuren. Deze woonblokken liggen achter de rooilijn van de boerderij en worden vormgegeven als schuurwoningen, zodat ze een ondersteunend en ingetogen karakter hebben.

3.4 TYPOLOGIE

De gekozen woningtypologieën sluiten aan bij zowel de ruimtelijke context van de Lagestraat als de lokale woningbehoefte in Niftrik, met een significant aandeel betaalbare woningen.

Het woonblok op het voorerf, dat refereert aan de traditionele T-boerderij, bestaat uit vier rijwoningen. Op het achtererf komen twee rijen van vier en vijf rijwoningen, een vrijstaande woning en een blok van tien sociale rug-aan-rugwoningen. In deelgebied veldschuren worden één vrijstaande woning en een blokje van drie levensloopbestendige woningen gerealiseerd.

Zo ontstaat een gevarieerd, samenhangend geheel dat aansluit bij de dorpse en landelijke context van Niftrik, geschikt is voor uiteenlopende doelgroepen en budgetten, en bijdraagt aan een toekomstbestendige uitbreiding van het dorp.

3.5 HOOGTEOPBOUW EN BOUWMASSA'S

Voorerf
Het op de T-boerderij geïnspireerde woonblok op het voorerf bestaat uit twee lagen met kap. Door de klassieke opbouw voegt het zich vanzelfsprekend in het bestaande bebouwingsbeeld langs de Lagestraat. De kopwoning vormt het voorhuis en de overige drie woningen het achterhuis. Er is een herkenbaar onderscheid tussen voor- en achterhuis. Het voorhuis is hoger en statiger uitgevoerd, met een dwarskap en een symmetrische, verticale gevelindeling. De entree ligt aan de Lagestraat, waardoor de relatie met het lint wordt versterkt. Het achterhuis, uitgevoerd met een langskap die haaks op het voorhuis staat, is ondergeschikt en meer ingetogen. Het hoogteverschil met het voorhuis moet duidelijk zichtbaar zijn. De voordeuren liggen aan de fruitboomgaard.

Achtererf
De woonblokken op het achtererf vormen een eigentijdse vertaling van de traditionele achtererfbebouwing. De volumes sluiten in maat en verhouding aan bij het agrarische karakter van de omgeving. Dit karakter kan worden versterkt door het plaatselijk doortrekken van de kap en door het toevoegen van aangekapte houten constructies. Zowel de rijwoningen als de rug-aan-rugwoningen hebben een langskap. De rijwoningen hebben een hoogte van twee lagen met kap en de rug-aan-rugwoningen zijn één tot anderhalve laag hoog met kap. Bij de rug-aan-rug-woningen vormen de bergingen een samenhangend geheel met het hoofdvolume.

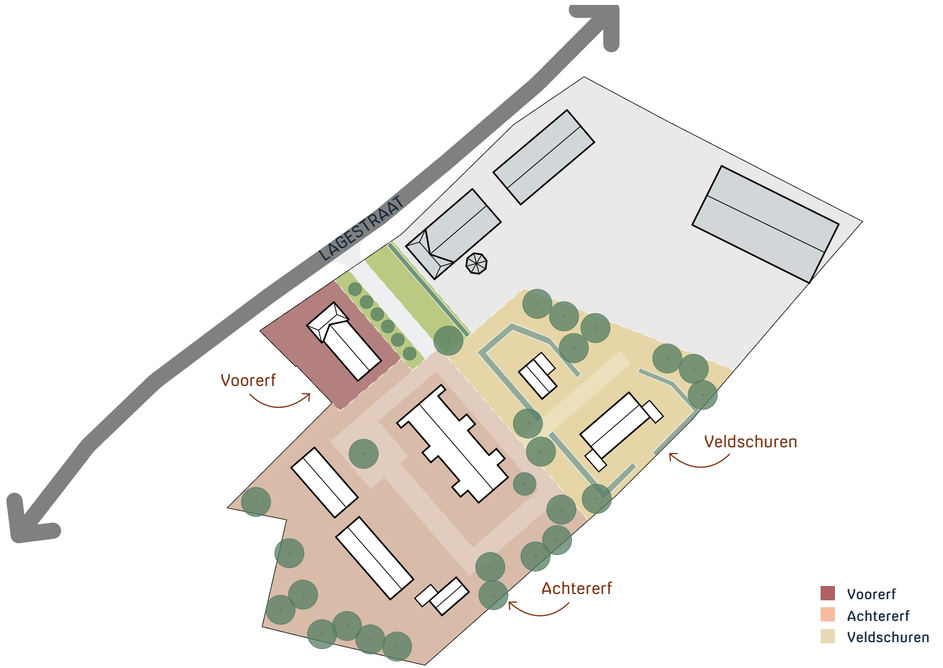
De vrijstaande woning, met een hoogte van één tot anderhalve laag, heeft een dwarskap.

Veldschuren
Op het erf achter de boerderij aan de Lagestraat 20 worden twee eenvoudige volumes gerealiseerd van één tot anderhalve laag met kap, vormgegeven in de beeldtaal van veldschuren. De vrijstaande woning krijgt een dwarskap, terwijl de levensloopbestendige woningen worden uitgevoerd met een langskap.

4. ARCHITECTONISCHE UITGANGSPUNTEN

De architectuur van de nieuwe woonbuurt aan de Lagestraat 20 vormt een eigentijdse vertaling van de landelijke bouwstijl die kenmerkend is voor Niftrik en het omliggende rivierenlandschap. De woningen sluiten aan bij het dorpse en agrarische karakter, met herkenbare kapvormen, evenwichtige gevels en natuurlijke materialen. Het doel is een woonomgeving te creëren die vertrouwd aanvoelt en zich voegt in de bestaande bebouwingsstructuur, maar tegelijkertijd een hedendaagse uitstraling heeft.

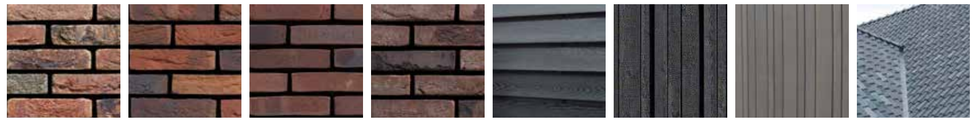
De woonbuurt vormt als geheel een samenhangend ensemble, waarbij de verschillende deelgebieden — voorerf, achtererf en veldschuren — elk een eigen identiteit hebben. Binnen elk deelgebied zorgen overeenkomsten in materiaalgebruik, kleurstelling en detaillering voor eenheid. Zo ontstaat een heldere gelaagdheid: een herkenbare familie van gebouwen die gezamenlijk het erf vormen, maar waarin elk deelgebied een eigen karakter behoudt.

4.1 VOORERF

4.1.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK

KAPVORM
Het voorhuis krijgt een zadeldak of schilddak, evenwijdig aan de Lagestraat, met een duidelijk dakoverstek dat de dakvorm benadrukt.
Het achterhuis sluit hier haaks op aan met een zadeldak waarvan de goot- en nokhoogte lager liggen dan die van het voorhuis. Door deze compositie ontstaat een herkenbare hiërarchie in het volume en een duidelijke verwijzing naar de opbouw van historische boerderijen in de omgeving.

GEVELINDELING EN RITMIEK
Het voorhuis heeft een symmetrische, representatieve gevelindeling met een centrale entree aan de Lagestraat. De gevels verwijzen naar de landelijke bouwstijl in de omgeving, met zorgvuldige verhoudingen en een rustige ritmiek.
Het achterhuis is ondergeschikt en onderscheidt zich door een eenvoudiger gevelopbouw, een meer asymmetrische indeling en afwijkend kleur- of materiaalgebruik. De optische hoogte van het volume wordt beperkt door een lage gootlijn of door het toepassen van een afwijkend materiaal op de verdieping. Bij het achterhuis worden luiken of vlakvullingen aangemoedigd die refereren aan traditionele boerderij-luiken. De gevels hebben een verticale geleding.

MATERIALISATIE EN DETAILLERING
De gevels van het voorhuis worden uitgevoerd in metselwerk in warme roodbruine tinten, eventueel met een donkerdere of hardstenen plint. Het dak wordt voorzien van genuanceerde keramische pannen. De detaillering is rijk en sluit aan bij de karakteristieke bebouwing langs de Lagestraat. De kozijnen worden uitgevoerd in een lichte kleur, passend bij het dorpse karakter.

Het achterhuis krijgt een meer ingetogen afwerking, met een duidelijk onderscheid in kleur en materiaal ten opzichte van het voorhuis. Het kan worden uitgevoerd in metselwerk in roodbruine tinten of in hout, in zwart of in de natuurlijke kleur van het materiaal. Kozijnen mogen zowel licht als donker worden uitgevoerd: een lichte kleur zorgt voor een contrasterend gevelbeeld, terwijl een donkere tint meer opgaat in het metselwerk of hout. De hiërarchie tussen voor- en achterhuis moet duidelijk afleesbaar zijn, maar beide delen moeten wel één samenhangend geheel vormen.

PLASTICITEIT
De hoofdvorm is eenvoudig en helder van opzet, met een goed herkenbare verwijzing naar de traditionele T-boerderij. De architectonische expressie wordt bepaald door de massaopbouw en kapvorm, niet door losse toevoegingen of verspringingen. De gevels blijven vlak en rustig, waarbij beperkte accenten – zoals een subtiele sprong in de gevel of een kleine luifel bij de entree – uitsluitend worden toegepast om de compositie te versterken.

DAKKAPELLEN, UITBREIDINGEN EN BIJGEBOUWEN
Bij het voorhuis kunnen meer uitgesproken dakkapellen worden toegepast, passend bij het statige karakter.
De dakkapellen worden zorgvuldig gedetailleerd met rijke details zoals een overstek met geprofileerde dakrand en een roedeverdeling in de kozijnen.
Ze blijven ondergeschikt aan het dakvlak.
Bij het achterhuis worden de dakkapellen aangekapt, zodat ze passen binnen de landelijke architectuurstijl.

Uitbreidingen aan de achterzijde zijn mogelijk mits ze qua schaal, materiaal en vorm aansluiten bij het hoofdvolume. Bijgebouwen en bergingen worden als losse, sobere volumes op het achtererf geplaatst en uitgevoerd in hout of metselwerk met een ingetogen kleurstelling.

4.1 VOORERF

Het woonblok op het voorerf refereert qua massa en verschijningsvorm aan een traditionele T-boerderij en voegt zich vanzelfsprekend in het bestaande bebouwingsbeeld langs de Lagestraat.

4.1.2 REFERENTIES

REFERENTIE LAGESTRAAT 20

REFERENTIE LAGESTRAAT 31

REFERENTIES T-BOERDERIJEN LAGESTRAAT.

VOORHUIS

Referentiebeeld ter illustratie van het hoogteverschil tussen voor- en achterhuis; materiaalgebruik en gevelvorm wijken af van de gewenste beeldkwaliteit.
KOPWONING

Referentiebeeld ter illustratie van de representatieve gevelindeling, de typologie en daarmee samenhangende grotere massa wijken af van dit plan
KOPWONING

KOPWONING

KOPWONING

VERWIJZING NAAR DE KARAKTERISTIEKE LANDSCHAPPELIJKE BEBOUWING AAN DE LAGESTRAAT: SYMMETRISCHE, REPRESENTATIEVE GEVELINDELING EN RIJKE DETAILLERING.

ACHTERHUIS

DUIDELIJK ONDERSCHEID TUSSEN VOOR- EN ACHTERHUIS

RIJWONING

RIJWONING

RIJWONING

RIJWONING

OPTISCHE HOOGTE BEPERKEN DOOR AFWIJKEND MATERIAAL OP DE VERDIEPING.

RIJWONING

RIJWONING

RIJWONING

OPTISCHE HOOGTE BEPERKEN DOOR LAGE GOOTLIJN.

LUIKEN OF VLAKVULLINGEN DIE REFEREREN AAN TRADITIONELE BOERDERIJ-LUIKEN.

4.1 VOORERF

4.1.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT

ASPECT	CRITERIA
Hoofdopzet	Het woonblok op het voorerf refereert aan een traditionele T-boerderij, bestaande uit een statig voorhuis en een ondergeschikt achterhuis. Samen vormen ze één samenhangend geheel met duidelijke hiërarchie in massa, kap en materialisatie. De architectuur is een eigentijdse vertaling van de landelijke bouwstijl die kenmerkend is voor Niftrik.
Kapvorm	*Algemeen:* • Duidelijk dakoverstek. • Kaphelling passend bij het landelijke karakter.
	Voorhuis: • Zadeldak of schilddak, evenwijdig aan de Lagestraat.
	Achterhuis: • Zadeldak haaks op het voorhuis. • Lagere goot- en nokhoogte dan voorhuis. • Wolfseind is mogelijk.
Plasticiteit	• Hoofdvorm is eenvoudig en goed herkenbaar.
	• Het beeld wordt bepaald door de hoofdvorm en kapstructuur, niet door losse toevoegingen.

ASPECT	CRITERIA
Oriëntatie	• Gevels die aan de openbare ruimte grenzen zijn niet gesloten, maar representatief.
Gevelindeling en ritmiek	*Voorhuis:* • Symmetrische, representatieve gevel met centrale entree aan de Lagestraat. • Verticale geleding met evenwichtige raamverdeling.
	Achterhuis: • Eenvoudiger en meer asymmetrische gevelindeling, onderscheidend in kleur of materiaal. • Rustige, dorpse ritmiek. • Optische hoogte verkleinen door lage gootlijn en/of door het toepassen van een afwijkend materiaal op de verdieping. • Luiken of vlakvullingen worden aangemoedigd. • Verticale geleding.
Materialisatie en kleurgebruik	*Algemeen:* • Voor- en achterhuis verschillen in kleur/materiaal, maar vormen één harmonieus geheel.
	Voorhuis: • Gevel: metselwerk in warme roodbruine tinten, eventueel met donkerdere of hardstenen plint. Geen strengperssteen toepassen.

ASPECT	CRITERIA
	• Dak: keramische pannen in donkere grijze kleur of riet. Pannen qua vorm passend bij het landelijke karakter. Bij voorkeur genuanceerd van kleur. • Kozijnen: lichte kleur (wit, crème, lichtgrijs). Voor de draaiende delen kunnen ook donkerder tinten worden gekozen als antraciet of standgroen. • Details als luiken en luifels qua kleur en materiaal passend bij het landelijke karakter van de Lagestraat.
	Achterhuis: • Gevel: metselwerk in roodbruine tinten of hout (zwart of natuurlijke kleur). • Dak: Keramische pannen in donkere grijze kleur. Pannen qua vorm passend bij het landelijke karakter. Bij voorkeur genuanceerd van kleur. • Kozijnen: lichte kleur of donkere (grijs-) tint die aansluit bij het materiaal van het hoofdvolume.
Detaillering	*Voorhuis:* • Rijke detaillering aansluitend op lintbebouwing Lagestraat.

ASPECT	CRITERIA
	Achterhuis: • Eenvoudige en sobere details. • Duidelijke verwijzing naar historische bebouwing van een boerenerf.
Dakkapellen	*Voorhuis:* • Uitgesproken dakkapellen toegestaan, met overstek en geprofileerde dakrand. De dakkapellen blijven ondergeschikt aan het dakvlak.
	Achterhuis: • Bescheiden, aangekapte dakkapellen ondergeschikt aan kapvorm.
Uitbreidingen en bijgebouwen	• Uitbreidingen alleen aan achterzijde, in schaal, vorm en materiaal afgestemd op hoofdvolume.
	• Bijgebouwen als losse, sobere volumes op het achtererf, uitgevoerd in hout of metselwerk in ingetogen kleuren.
Techniek	• Zonnepanelen worden in een regelmatig ritme op het dak geplaatst.
	• Installaties maken een integraal onderdeel uit van de architectuur van het geheel.

4.2 ACHTERERF

4.2.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK

KAPVORM
De volumes op het achtererf refereren qua maat en verhouding aan de traditionele, landelijke erfbebouwing. Het erfkarakter kan worden versterkt door het plaatselijk doortrekken van de kap en het toevoegen van een houten constructie.

Bij de rug-aan-rug-woningen worden de bergingen zorgvuldig ingepast, zodat ze samen met het hoofdvolume een samenhangend geheel vormen.

GEVELINDELING EN RITMIEK
De gevels hebben een eenvoudige en functionele opbouw. Raamopeningen worden afgewisseld met gesloten gevelvlakken in een rustig, regelmatig ritme. Dit ritme wordt versterkt door de houten constructie, die de overgang tussen privé- en openbare ruimte verzacht en ontmoeting op het erf bevordert.

MATERIALISATIE EN DETAILLERING
De materialisatie is eenvoudig en robuust. Baksteen in aardse tinten en houten gevelbekleding vormen de basis. De elementen van de externe constructie, worden uitgevoerd in hout, dat of voorvergrijsd of in zijn natuureigen kleur wordt toegepast. De daken zijn voorzien van keramische pannen in een donkere grijstint.
De detaillering is sober en terughoudend. Subtiele variaties in metselwerkverbanden of houtafwerking en eenvoudige accenten, zoals bijvoorbeeld luiken die verwijzen naar staldeuren, versterken het landelijke karakter.

PLASTICITEIT
De blokken op het achtererf hebben een heldere hoofdvorm met een beperkte plasticiteit.
In de voorgevels en zijgevels aan het openbaar gebied worden geen forse accenten zoals erkers, uitbouwen of dakopbouwen toegevoegd. Waar nodig kunnen subtiele accenten worden toegevoegd bij entrees of op hoeken, maar altijd ondergeschikt aan de hoofdvorm. Een duidelijk dakoverstek en robuuste houten elementen geven diepte aan het gevelbeeld.

DAKKAPELLEN, UITBREIDINGEN EN BIJGEBOUWEN
Dakkapellen zijn bescheiden en ondergeschikt aan de hoofdvorm van het dak.

Aanbouwen worden aangekapt of zorgvuldig ingepast zodat ze een samenhangend geheel vormen met het hoofdvolume.

Uitbreidingen aan de achterzijde zijn mogelijk mits ze qua schaal, materiaal en vorm aansluiten bij het hoofdvolume. Bijgebouwen en bergingen worden als losse, sobere volumes op het achtererf geplaatst en uitgevoerd in hout of metselwerk met een ingetogen kleurstelling.

4.2 ACHTERERF

4.2.2 REFERENTIEBEELDEN

De woonblokken op het achtererf vormen een eigentijdse vertaling van de traditionele achtererfbebouwing.

RIJWONINGEN

VRIJSTAANDE WONING

RIJWONINGEN

RIJWONINGEN

VRIJSTAANDE WONING

HET ERFKARAKTER WORDT VERSTERKT DOOR HET PLAATSELIJK DOORTREKKEN VAN DE KAP EN HET TOEVOEGEN VAN EEN AANGEKAPTE VERANDA OF PERGOLA.

RUG-AAN-RUG WONINGEN

RUG-AAN-RUG WONINGEN

EEN DUIDELIJKE DAKOVERSTEK EN ROBUUSTE HOUTEN ELEMENTEN GEVEN DIEPTE AAN HET GEVELBEELD

RUG-AAN-RUG WONINGEN

RUG-AAN-RUG WONINGEN

LUIKEN DIE VERWIJZEN NAAR STALDEUREN, VERSTERKEN HET LANDELIJKE KARAKTER

BIJ DE RUG-AAN-RUG-WONINGEN WORDEN DE BERGINGEN ZORGVULDIG INGEPAST, ZODAT ZE SAMEN MET HET HOOFDVOLUME EEN SAMENHANGEND GEHEEL VORMEN.

4.2 ACHTERERF

4.2.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT

ASPECT	CRITERIA
Hoofdopzet	De bebouwing op het achtererf verwijst naar de traditionele agrarische erven, met eenvoudige volumes die in maat en verhouding refereren aan schuren en stallen. De oriëntatie is naar het erf gericht, waardoor de woningen onderdeel vormen van een samenhangend collectief.
Kapvorm	• Zadeldak.
	• Kap kan plaatselijk worden doorgetrokken om het erfkarakter te versterken.
	• Aangekapte houtconstructies versterken het beeld van het erf en vormen een vanzelfsprekend onderdeel van de hoofdmassa.
	• Bij de rug-aan-rugwoningen zijn de bergingen zorgvuldig geïntegreerd in het hoofdvolume, zodat zij niet als losse aanbouw ogen maar bijdragen aan de massaopbouw.
Plasticiteit	• Hoofdvolume heeft beperkte plasticiteit.
	• Geen forse accenten in gevels aan het openbaar gebied.
	• Accenten uitsluitend subtiel en ondergeschikt aan de hoofdvorm.

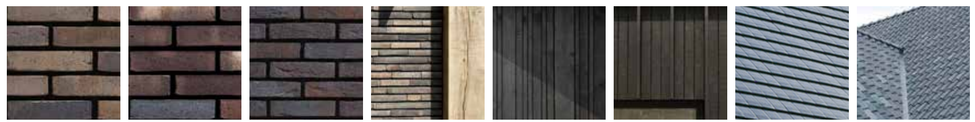
ASPECT	CRITERIA
	• Dieptewerking ontstaat door overstekken en houten elementen.
Gevelindeling en ritmiek	• Eenvoudige en functionele opbouw.
	• Afwisseling van open en gesloten vlakken in rustig ritme.
	• Ritme wordt versterkt door houten constructies.
	• Entrees zijn ingetogen en gericht op het erf.
Materialisatie en kleurgebruik	• Gevel: metselwerk (aardse tinten) of hout (vergrijsd of zwart).
	• Dak: keramische pan in donkere grijstint, bij voorkeur genuanceerd.
	• Kozijnen: in kleur afgestemd op de gevel.
	• Houten constructie: voorvergrijsd of in de natuureigen kleur.
Detaillering	• Sober en terughoudend, passend bij erfarchitectuur.
	• Subtiele variatie in metselwerkverbanden en houtafwerking.
	• Functionele accenten (luiken, houten stijlen) zijn toegestaan.
Dakkapellen	• Subtiel en ondergeschikt aan het hoofdvolume.
	• Zorgvuldig ingepast in het dakvlak.

ASPECT	CRITERIA
	• Aantal en maat beperkt, zodat het dakvlak als geheel leesbaar blijft.
	• Materiaalgebruik sluit aan op het hoofdvolume en blijft ingetogen.
Uitbreidingen en bijgebouwen	• Uitbreidingen zijn bij voorkeur aangekapt of zorgvuldig ingepast zodat ze een samenhangend geheel vormen met het hoofdvolume.
	• Bijgebouwen zijn sober en staan los op het achtererf.
	• Materiaalgebruik sluit aan op het hoofdvolume en blijft ingetogen.
Techniek	• Zonnepanelen worden in een regelmatig ritme op het dak geplaatst.
	• Installaties maken een integraal onderdeel uit van de architectuur van het geheel.

4.3 VELDSCHUREN

4.3.1 SITUATIE, KLEUR- EN MATERIAALGEBRUIK

KAPVORM
De volumes in het deelgebied veldschuren hebben een eenvoudige, duidelijk herkenbare hoofdvorm met een verhouding die past bij traditionele schuren. De kappen worden uitgevoerd met een royale overstek. Een asymetrische kap, als eigentijdse verwijzing naar de traditionele veldschuren, is voorstelbaar.

GEVELINDELING EN RITMIEK
De gevels hebben een rustige, functionele opbouw met een ritme dat wordt bepaald door de kapvorm en het materiaalgebruik, bijvoorbeeld door verticale houten delen of terugkerende raamopeningen. Openingen zijn zorgvuldig gepositioneerd en entrees zijn ingetogen vormgegeven. Grote glasvlakken kunnen voorkomen mits ze logisch onderdeel zijn van het gevelvlak en niet afleiden van de leesbaarheid van het hoofdvolume.

MATERIALISATIE EN DETAILLERING
De materialisatie is robuust en natuurlijk. Gevels zijn uitgevoerd in hout (zwart of vergrijzend) of donker metselwerk met rustige textuur. Daken worden afgewerkt met vlakke of gewelfde keramische pannen. De detaillering is sober en ingetogen. Houtconstructies en robuuste luiken kunnen worden ingezet om het landelijke karakter te versterken.

PLASTICITEIT
De kracht ligt in de eenvoud van het hoofdvolume: kap en massa bepalen het beeld, terwijl de gevels vlak en rustig blijven. Snedes in het dakvlak zijn mogelijk, zolang zij ondergeschikt blijven aan de hoofdvorm en de kap als één heldere massa herkenbaar blijft. De architectonische expressie komt voort uit proportie, materialisering en kapvorm, waardoor de bebouwing zich vanzelfsprekend voegt in het landschap.

DAKKAPELLEN, UITBREIDINGEN EN BIJGEBOUWEN
Aanbouwen zijn bij voorkeur aangekapt, zodat ze ondergeschikt blijven aan het hoofdvolume. Dakkapellen en dakopbouwen zijn ondergeschikt aan het dakvlak en terughoudend van vorm. Vrijstaande bijgebouwen worden vormgegeven als kleine, sobere schuurvolumes en worden uitgevoerd in hetzelfde materiaalpalet als de hoofdwoning.

4.3 VELDSCHUREN

4.3.2 REFERENTIEBEELDEN

De volumes in het deelgebied veldschuren hebben een eenvoudige, duidelijk herkenbare hoofdvorm met een verhouding die past bij traditionele veldschuren.

DE KRACHT LIGT IN DE EENVOUD VAN HET HOOFDVOLUME: KAP EN MASSA BEPALEN HET BEELD, TERWIJL DE GEVELS VLAK EN RUSTIG BLIJVEN.

HOUTCONSTRUCTIES EN ROBUUSTE LUIKEN KUNNEN WORDEN INGEZET OM HET LANDELIJKE KARAKTER TE VERSTERKEN.

4.3 VELDSCHUREN

4.3.3 CRITERIA BEELDKWALITEIT

ASPECT	CRITERIA
Hoofdopzet	De bebouwing in het deelgebied 'veldschuren' bestaat uit eenvoudige, heldere hoofdvolumes met massaverhoudingen die refereren aan de traditionele schuurtypologie. De bebouwing begeleidt op natuurlijke wijze de overgang van het erf naar het omliggende landschap.
Kapvorm	• Zadeldak.
	• Kap met royaal overstek.
Plasticiteit	• Eenvoudige, compacte hoofdvorm.
	• Architectonische expressie ontstaat uit massa en materiaal, niet uit toevoegingen.
	• Rustig silhouet dat zich ondergeschikt voegt in het landschap.
Gevelindeling en ritmiek	• Rustige, functionele opbouw.
	• Verticale of horizontale geleding voortkomend uit materiaal en kapvorm.
	• Entrees ingetogen vormgegeven.
	• Grote glasvlakken toegestaan, mits ze niet afleiden van de leesbaarheid van het hoofdvolume.
Materialisatie en kleurgebruik	• Gevel: donker hout (zwart of vergrijzend) of donker metselwerk (bruin, zwart of grijs).
	• Dak: keramische vlakke of gewelfde pan.
	• Houtconstructies in natuureigen kleur.
	• Een sober en terughoudend materiaalpalet versterkt de schuuruitstraling.
Detaillering	• Sober en ingetogen.
	• Houtconstructies en robuuste luiken mogelijk als subtiel agrarisch accent.
	• Geen decoratieve ornamentiek.
Dakkapellen	• Terughoudend en ondergeschikt aan het dakvlak.
	• Beperkt in aantal en maat.
Uitbreidingen en bijgebouwen	• Uitbreidingen bij voorkeur aangekapt maar in ieder geval ondergeschikt aan hoofdvolume.
	• Vrijstaande bijgebouwen als kleine, sobere schuurvolumes met kap.
	• Zelfde materiaalpalet en ingetogen kleurstelling als hoofdgebouw.
Techniek	• Zonnepanelen worden in een regelmatig ritme op het dak geplaatst.
	• Installaties maken een integraal onderdeel uit van de architectuur van het geheel.

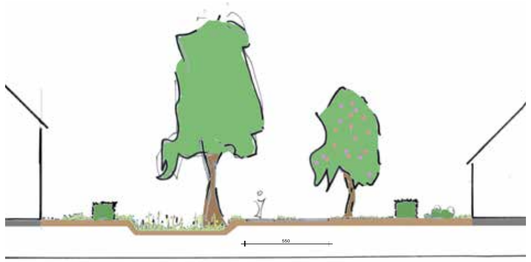
5. OPENBARE RUIMTE EN GROEN
5.1 LANDSCHAPPELIJK ONTWERP

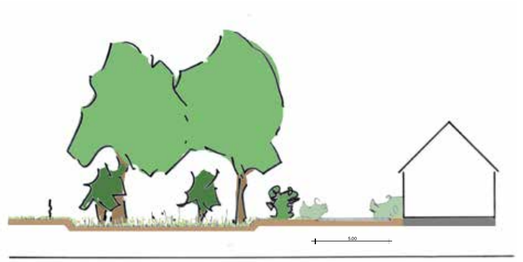
De uitwerking van de groen- en water-structuur is gebaseerd op de beoogde uitstraling van het agrarische erf.

De combinatie van de ontsluiting en de naast gelegen wadi zorgen voor een open verbinding tussen de Lagestraat en de Maasdijk, wat versterkt wordt door de te handhaven en te versterken hagenstructuur. De opgaande heester- en boombeplanting langs de buitenrand bestaat uit een traditionele erfbeplanting met streekeigen soorten. De woningen op het erf worden ontsloten via een rondgaande route bestaande uit deels open en gesloten verharding verwijzend naar de traditionele karrensporen. Centraal op het achtererf is een vierkant "pleintje", bestraat met een rode gebakken klinker met een notenboom als accent, wat kan functioneren als centrale ontmoetingsplek. De bestrating is overrijdbaar, waarmee de toegankelijkheid voor huldiensten en de afvalverzameling gewaarborgd is. Onder kroonprojectie van de notenboom wordt de bestrating uitgevoerd met open voegen die ingezaaid worden.

PROFIELEN

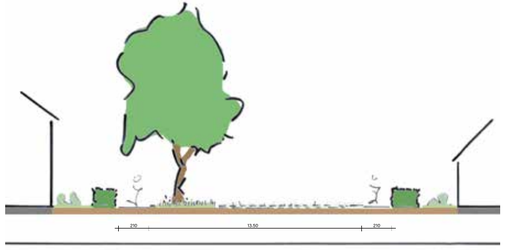
PROFIEL 1

PROFIEL 2

PROFIEL 3

PROFIEL 4

5.2 WATERHUISHOUDING

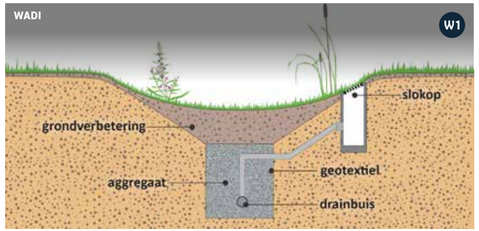

Het hemelwater wordt opgevangen in wadi's gesitueerd in het midden van het plangebied en in de buitenranden. In combinatie met een regentuin in het centrale deel.

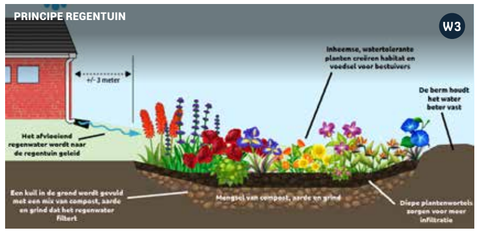
1. De wadi in het midden is een brede verlaagde ingezaaide met een bloemrijk inheems gras/kruiden mengsel. De taluds zijn ca 1:3 en worden in een "strakke" rechte lijn uitgevoerd, verwijzend naar de watergangen in het agrarische landschap (WA1).
2. De wadi aan de buitenrand heeft een lossere vorm en wordt deels beplant met bomen en struwelen (WA2).
3. In het centrale deel wordt een verdiept plantvak aangebracht, wat gaat functioneren als een regentuin (WA3).

REFERENTIEBEELDEN

WADI & REGENTUIN

5.3 BOMEN

1. Streekeigen accentbomen van de 1e grootte markeren de bijzondere plekken van het erf (B1, B2 en B3).
2. Bloesembomen verwijzen naar de fruitboomgaarden bij de bestaande boerderijen (B4, B5 en B6).
3. Streekeigen bomen en een accentboom van de 1e en 2e grootte die zowel droogte als natte omstandigheden verdragen, worden aangeplant in de wadi's en de buitensingel (W1, W2, W3 en W4).

REFERENTIEBEELDEN

BOMEN OP HET ERF - Streekeigen accentbomen

BOMEN OP HET ERF - Bloesembomen

BOMEN IN DE WADI

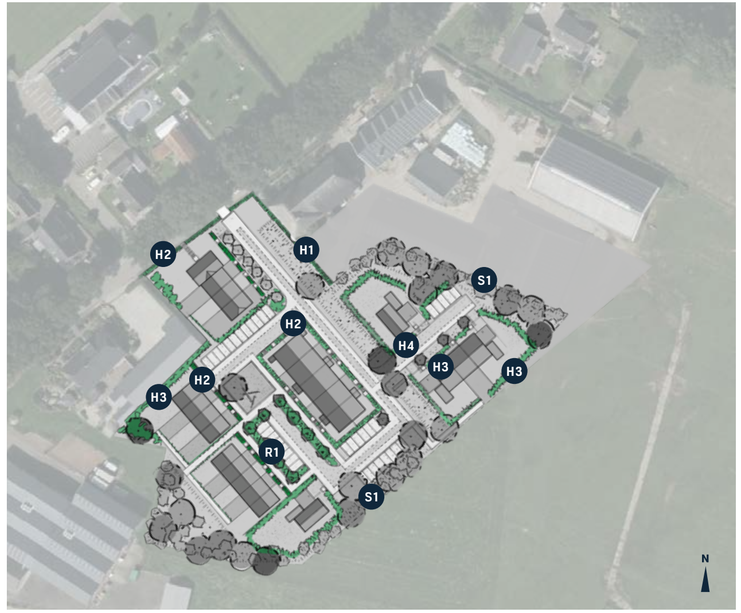

5.4 HAGEN, HEESTERS EN STRUWELEN

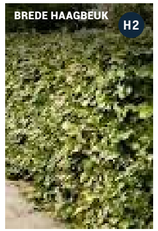

1. De bestaande taxus haag wordt gehandhaafd en waarnodig aangevuld. Hoogte ca. 1,25 m¹) (H1).
2. Langs de voortuinen van de overige woningen worden nieuwe brede hagen aangeplant van haagbeuk (hoogte ca. 1,00 m¹) (H2).
3. Daar waar echt privacy gewenst is wordt langs de zij en achter erfgrenzen welke aansluiten op het openbare gebied en de wadi gemengde hagen aangeplant welke hoogte kunnen bereiken van ca. 1.80 m¹ (H3) met soorten als, Kornoelje, Gelderse Roos, Hulst, Liguster en Vuilboom.
4. De voortuinen van de vrijstaande woningen en de levensloopbestendige woningen worden beplant met een losse haag met een gemengd assortiment Hortensia en een onderbeplanting van vrouwenmantel (H4).
5. Aan de buitenrand, op de overgang naar het achterliggende landschap, worden streekeigen heesters aangeplant die passen bij de grondsoort en natte situatie (wadi). Soorten als (geoorde wilg, rode vlier, kornoelje en Gelderse roos komen hiervoor in aanmerking (S1).
6. In de regentuin komen enkele meerstammige gele Kornoeljes (R1).

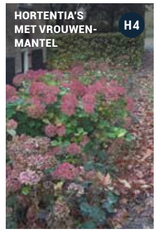
REFERENTIEBEELDEN

HAGEN

REGENTUIN

HEESTERS

5.5 KRUIDACHTIGE EN IN TE ZAAIEN TERREINDELEN

1. De wadi wordt ingezaaid met een kruidenrijk inheems mengsel gericht op nat en droog. Bijvoorbeeld W1 van de Cruydthoeck (W1).
2. De bermen worden ingezaaid met gras verrijkt met een biologisch bloembollenmengsel (G1).
3. De open verhardingen worden ingezaaid met witte klaver (G2).

REFERENTIEBEELDEN

KRUIDACHTIGE EN IN TE ZAAIEN TERREINDELEN

5.6 VERHARDING EN PARKEREN

1. De rijbaan wordt uitgevoerd in een deels open en deels gesloten verharding (V1).
2. Verwijzend naar het oorspronkelijk agrarisch gebruik worden de parkeerplaatsen gerealiseerd met prefab grasbetonplaten (V2).
3. Het pleintje wordt bestraat met gebakken klinkers in keiformaat, met ter plaatse van de boom opengehouden groene voegen (V3).
4. In de openingen van de haag worden betonnen entreetegels van 1,20x1,20 gelegd (V4).

REFERENTIEBEELDEN

PARKEREN

VERHARDINGEN

6. DUURZAAMHEID EN TOEKOMSTBESTENDIGHEID

De nieuwe woonbuurt wordt ontworpen met oog voor een duurzame leefomgeving die klaar is voor de toekomst. De verschillende maatregelen op het gebied van energie, klimaatadaptatie, natuurinclusiviteit en materiaalgebruik versterken elkaar en dragen bij aan een gezonde en prettige woonkwaliteit.

ENERGIE

De woningen worden energiezuinig ontworpen en voorbereid op de toepassing van, of uitgerust met, all-black PV-panelen. Deze worden in een rustig en regelmatig patroon op het dak geplaatst, passend bij de architectuur.In de openbare ruimte wordt energiezuinige LED-verlichting toegepast met slimme dimregelingen.

KLIMAATADAPTATIE

Het plan speelt actief in op klimaatverandering door regenwater langer vast te houden en hittestress te voorkomen. De openbare ruimte wordt groen ingericht en verharding blijft zoveel mogelijk beperkt. Waar verharding noodzakelijk is, wordt gebruikgemaakt van halfopen of waterpasserende bestrating zodat regenwater in de bodem kan infiltreren in plaats van te worden afgevoerd. Wadi's en regentuinen worden ingezet om piekbuien op te vangen en de bodem te helpen herstellen in droge perioden. Hierdoor ontstaat een robuust watersysteem dat het riool ontlast en bijdraagt aan een koeler en groener woonmilieu. De bomen en het aanwezige groen dragen bij aan het verminderen van hittestress.

NATUURINCLUSIVITEIT

Natuurinclusieve maatregelen zijn een integraal onderdeel van het ontwerp. In de beplanting wordt gewerkt met streekeigen bomen, struiken en heesters die voedsel, beschutting en nestgelegenheid bieden aan lokale soorten. Het struweel en de heesters leveren met hun bloesem en vruchten voedsel voor insecten, vogels en kleine zoogdieren. De hagen bieden nestgelegenheid voor bijvoorbeeld de huismus. De wadi's en regentuinen zijn beplant met een gevarieerde, bloemrijke begroeiing die zowel tijdelijke inundatie als droogte kan verdragen. Deze beplanting biedt voedsel en beschutting voor verschillende dieren, waardoor de wadi's een waardevol leefgebied vormen en bijdragen aan de lokale biodiversiteit. De afwisselende begroeiing in de wadi's trekt veel insecten aan, wat een belangrijke voedselbron vormt voor onder andere vleermuizen. Om het leven van insecten verder te stimuleren en zichtbaar te maken voor bewoners, kunnen aan de buitenzijde van de wadi's enkele insectenhotels worden geplaatst. In het hoger gelegen struweel kunnen egelhuizen worden opgenomen. Groene gevels en begroeide pergola's worden actief gestimuleerd en gewaardeerd als middel om het erf verder te vergroenen en ecologische meerwaarde toe te voegen. Klimplanten kunnen bijdragen aan verkoeling, biodiversiteit en een zachtere overgang tussen bebouwing en landschap. Platte daken kunnen worden uitgevoerd als groendak of natuurdak. In de gevels worden nest- en verblijfplaatsen geïntegreerd voor gierzwaluw, huismus, vleermuis én insecten. De oriëntatie hiervan wordt zorgvuldig afgestemd op de betreffende diersoort. De verblijfplaatsen worden niet willekeurig geplaatst, maar zorgvuldig geïntegreerd in het gevelbeeld. De openbare verlichting wordt vleermuisvriendelijk uitgevoerd, met gericht licht, een warme lichtkleur en minimale verstrooiing, zodat foerageer- en vliegroutes niet worden verstoord.

MATERIAALGEBRUIK

In het plan wordt ingezet op een toekomstbestendige materiaalkeuze met een lage milieubelasting en een positieve invloed op de leefomgeving. Daarbij wordt bij voorkeur zoveel mogelijk gebruikgemaakt van circulaire en biobased bouwmaterialen of materialen die mooi verouderen en op die manier duurzaam zijn. Waar mogelijk worden materialen en bouwproducten demontabel toegepast, zodat ze na de gebruiksfase opnieuw kunnen worden ingezet en zo langdurig behouden blijven binnen de bouwketen.

PV-PANELEN IN REGELMATIG PATROON

DUURZAME, ENERGIEZUIDNIGE STRAATVERLICHTING

VLEERMUISVRIENDELIJKE VERLICHTING

INSECTENHOTEL

INSECTENSTEEN

GIERZWALUW INBOUWSTEEN

VERBLIJFPLAATSEN ZORGVULDIG INTEGREREN IN GEVELBEELD

EGEL

WADI

NATUURDAK

PERGOLA MET BEGROEIING

QUADRANT
architecten bna

Markt 24, 4761 CE Zevenbergen
+31 (0)168 32 82 55

mail@qarch.nl

QARCH.NL

Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
Optredende geluidbelasting

Rapportnummer: Rm250299aaA0

K+ ADVIESGROEP

Opdrachtgever:

Aeres Milieu
Noordhoven 4 6042 NW ROERMOND
Tel.: 0475-320000

Contactpersoon: mevrouw F. Tegels

Adviseur:

K+ Adviesgroep
Havenweg 139 6122 EN BUCHTEN
Tel: 0475-470470
E-mail: info@k-plus.nl

Opgesteld door: dhr. G.B.M. Meuwissen
Handtekening:

Collegiale toets: dhr. ing. D.C.A. van Haperen
Handtekening:

Datum : 21-07-2025
Referentie : Rm250299aaA0.gume_01

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Uitgangspunten	5
2.1	Ruimtelijke gegevens	5
2.2	Verkeersgegevens	5
2.2.1	Wegverkeerslawaai	5
2.3	Toegepaste rekenmethode	6
3	Normstelling Besluit kwaliteit leefomgeving	7
3.1	Algemeen	7
3.2	Geluidaandachtsgebied	7
3.3	Nieuwe situaties	7
3.4	Type gevel	7
3.5	Maximaal toelaatbare geluidbelasting	8
3.6	Niet-geluidgevoelige gevel	9
3.7	Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan	10
3.8	Besluit bouwwerken leefomgeving	10
4	Berekeningsresultaten	11
4.1	Wegverkeerslawaai	11
4.1.1	Gemeentewegen	11
4.1.2	Rijkswegen	11
4.2	Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid	13
5	Evaluatie Rekenresultaten en Conclusie	17
5.1	Algemeen	17
5.2	Besluit kwaliteit leefomgeving	17
5.2.1	Gemeentewegen	17
5.2.2	Rijkswegen	17
5.2.3	Gecumuleerd geluid	18
5.3	Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving	19

Bijlagen:

Bijlage I	Figuren akoestisch rekenmodel
Bijlage IIa	Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen
Bijlage IIb	Weergave resultaten gezamenlijk geluid
Bijlage III	Verstrekte verkeersgegevens

1 INLEIDING

In opdracht van Aeres Milieu is, in het kader van de realisatie van nieuwbouw woningen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, gemeente Wijchen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Er wordt beoogd om een gedeelte van de huidige varkenshouderij te slopen om ruimte te maken voor ca. 27 nieuwe woningen. In Figuur 1.1 is de locatie globaal omcirkeld, in Bijlage I is het stedenbouwkundig ontwerp opgenomen.

Figuur 1.1: Situatie (bron: Google Maps).

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en de A50.

De berekeningen zijn gebaseerd op:
- Omgevingswet;
- Besluit kwaliteit leefomgeving;
- Omgevingsregeling;
- Meet- en rekenmethode geluid.

2 UITGANGSPUNTEN

2.1 Ruimtelijke gegevens

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een door de opdrachtgever verstrekte situatietekening, kaartmateriaal van de Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN4) en Google Streetview. In Bijlage I zijn de gehanteerde situatietekening en grafische weergaven van het akoestisch rekenmodel opgenomen.

Met betrekking tot de bodemabsorptie is in het voorliggende onderzoek standaard uitgegaan van een harde bodem (bodemfactor 0) en zijn de akoestisch relevante bodemgebieden aan het model toegevoegd. Op de autosnelweg A50 ligt een significant absorberend wegdek, voor het bodemgebied ter plaatse is uitgegaan van een half hard/half zacht bodemgebied (bodemfactor 0,5). Voor de overige ingevoerde bodemgebieden is uitgegaan van een zachte bodem (bodemfactor 1).

2.2 Verkeersgegevens

2.2.1 Wegverkeerslawaai

Onder de Omgevingswet dient de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) van het RIVM te worden geraadpleegd voor de benodigde verkeersgegevens. Momenteel zijn nog geen verkeersgegevens van de relevante wegen opgenomen in het CVGG. Zodoende zijn de gegevens opgevraagd bij de gemeente Wijchen. De gegevens van het prognosejaar 2033 zijn gebaseerd op tellingen van het jaar 2023. Conform opgave van de gemeente dient van een autonome groei van 2% per jaar te worden uitgegaan om tot het maatgevende jaar 2036 te komen.

De etmaalintensiteiten van Lagestraat en Niftriksestraat zijn minder dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal. Conform Artikel 5.78 van het Bkl heeft het berekenen van de optredende geluidbelasting ten gevolge van gemeentewegen enkel betrekking op wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal. Daarom zijn deze wegen niet van akoestisch belang en verder niet beschouwd in dit onderzoek.

Van de Maasbandijk is de verdeling over de voertuigcategorieën en periode niet bekend. Derhalve is uitgegaan van een standaard verdeling zoals opgenomen in Bijlage III.

In Tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van de gehanteerde verkeersgegevens.

Tabel 2.1: Overzicht verkeersgegevens 2036.

Straat	Etmaal-intensiteit	Periode verdeling		Verdeling per voertuigcategorie			Snelheid km/uur	Wegdek
				Qlv	Qmv	Qzv		
Maasbandijk	2.186	D	6,70%	94,60%	4,40%	1,00%	60	01
		A	3,70%	96,05%	3,25%	0,70%		
		N	0,60%	97,50%	2,10%	0,40%		

Hierbij is:

Periode: gemiddeld uuraandeel betreffende periode in procenten van de etmaalintensiteit.

Qlv: gemiddeld uuraandeel lichte motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qmv: gemiddeld uuraandeel middelzware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Qzv: gemiddeld uuraandeel zware motorvoertuigen voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode in procenten.

Snelheid: ter plaatse toegestane maximum snelheid.

Wegdek: Type 01: Referentiewegdek

Voor nadere informatie inzake de in- en uitvoerparameters wordt verwezen naar de in Bijlage II opgenomen rekenbladen. De verkeersgegevens zijn opgenomen in Bijlage III.

2.3 Toegepaste rekenmethode

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van “Standaardrekenmethode”, zoals beschreven in de “Meet- en rekenmethode geluid” van Bijlage IVe van de Omgevingsregeling.

Bij de modellering van het akoestisch rekenmodel is gebruik gemaakt van het pakket WinHavik, ontwikkeld door dirActivity.

3 NORMSTELLING BESLUIT KWALITEIT LEEFOMGEVING

3.1 Algemeen

Conform de Omgevingsregeling dient met betrekking tot de geluidbelasting van een weg in nieuwe situaties de geluidbelasting in L_{den} in dB te worden bepaald. Dit is een gemiddeld geluidniveau over de dag-, avond- en nachtperiode en wordt bepaald met de volgende formule:

$$L_{den} = 10\log\frac{12 \cdot 10^{\frac{L_{day}}{10}} + 4 \cdot 10^{\frac{L_{evening+5}}{10}} + 8 \cdot 10^{\frac{L_{night+10}}{10}}}{24}$$

3.2 Geluidaandachtsgebied

Volgens artikel 3.5 van de Omgevingsregeling wordt een geluidaandachtsgebied bepaald aan de hand van Bijlage IVc (rekenmethode geluidaandachtsgebied). Binnen het aandachtsgebied worden eisen gesteld aan de geluidbelasting. Buiten het aandachtsgebied worden geen eisen gesteld.

Indien het geluidaandachtsgebied van gemeentewegen nog niet is vastgesteld, wordt dit bepaald aan de hand van artikel 17.5 van de Omgevingsregeling. De breedte van het te hanteren geluidaandachtsgebied is afhankelijk van het aantal rijstroken en de geldende maximumsnelheid van de desbetreffende weg. De te hanteren breedtes zijn opgenomen in Tabel 3.1.

Tabel 3.1: Breedte geluidaandachtsgebied aan weerszijde van de weg (in meters).

Maximum snelheid	Aantal rijstroken	Breedte geluidaandachtsgebieden (art. 17.5 Omgevingsregeling)
≤ 30 km/h	1 of 2 rijstroken	100
> 30 km/h	1 of 2 rijstroken	200
	3 of meer rijstroken	350

3.3 Nieuwe situaties

In al die gevallen waar in de aanleg van een geluidgevoelig object en/of een (spoor)weg door vaststelling of herziening van een omgevingsplan wordt voorzien, is er sprake van 'nieuwe situaties'.

3.4 Type gevel

Een gevel van een gebouw is het vlak van het gebouw waar de buitenlucht ophoudt. Voor een nog te bouwen woning is het de plek waar een gevel mag komen.

Een geluidgevoelig gebouw heeft in beginsel een geluidgevoelige gevel. Vanwege de aanvaardbaarheid van geluid kan het bevoegd gezag in het omgevingsplan de gevel van een

geluidgevoelig gebouw een andere kwalificatie geven. Namelijk:

- Geluidluwe gevel: een geluidluwe gevel is een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid. In een geluidluwe gevel kunnen ramen en deuren worden geopend zonder dat daarbij veel geluid in de woning binnendringt. Doorgaans wordt uitgegaan van geluidluwe gevel indien de geluidbelasting lager is dan de standaardwaarde, tenzij dit anders aangegeven wordt door de gemeente.
- Niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen: een gevel met bouwkundige maatregelen om de geluidbelasting op het te openen deel te verlagen, voor een verdere uitwerking zie paragraaf 3.6.
- Niet-geluidgevoelige gevel: een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel die na een belangenafweging in het omgevingsplan de aanduiding ‘niet-geluidgevoelig’ krijgt.

3.5 Maximaal toelaatbare geluidbelasting

Normen met betrekking tot de geluidbelasting in nieuwe situaties zijn in artikel 5.78t t/m 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving vermeld. De standaardwaarden en grenswaarden zijn in navolgende Tabel 3.2 per geluidbronsoort weergegeven.

Tabel 3.2: Overzicht standaardwaarde en grenswaarde Bkl nieuwe situaties.

Geluidbronsoort	**Standaardwaarde**	**Grenswaarde**
Provinciale wegen	50 dB L_{den}	60 dB L_{den}
Rijkswegen		
Gemeentewegen	53 dB L_{den}	70 dB L_{den}
Waterschapswegen		
Lokale spoorwegen	55 dB L_{den}	65 dB L_{den}
Hoofdspoorwegen		
Industrieterreinen	50 dB L_{den}	55 dB L_{den}
	40 dB L_{night}	45 dB L_{night}

In eerste instantie wordt ervan uitgegaan dat de standaardwaarde niet mag worden overschreden. Indien de standaardwaarde wel maar de grenswaarde niet wordt overschreden, kan onder bepaalde voorwaarden bij Algemene Maatregel van Bestuur ontheffing worden verleend voor een hogere toelaatbare geluidbelasting.

Bij het overschrijden van de standaardwaarde dient het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel te worden betrokken. Tevens dient de gecumuleerde geluidbelasting op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. Daarnaast dient het gezamenlijk geluid te worden bepaald en in het omgevingsplan te worden vastgelegd. Het gezamenlijk geluid betreft het geluid van de verschillende relevante bronnen opgeteld, zonder

correctie voor de verschillen in hinderlijkheid. Voor de gecumuleerde geluidbelasting dient wel rekening te worden gehouden met de hinderlijkheid van de verschillende soorten bronnen.

Wanneer de grenswaarde uit artikel 5.78u Bkl, wordt overschreden, is realisatie van nieuwbouw alleen mogelijk door het toepassen van een of meer niet-geluidgevoelige gevels of door middel van het treffen van bouwkundige voorzieningen waarmee ervoor wordt gezorgd dat de optredende gevelbelasting op het te openen deel aan de grenswaarde voldoet. Een niet-geluidgevoelige gevel betreft een gevel zonder te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie voor zover hierachter direct een verblijfsruimte is gelegen. Bouwkundige maatregelen kunnen in en/of aan de uitwendige scheidingsconstructie worden getroffen.

Als de grenswaarde wordt overschreden wordt in het belang van het beschermen van de gezondheid een geluidluwe gevel betrokken. Een geluidluwe gevel wordt in het Bkl als volgt gedefinieerd: een gevel die ten opzichte van de andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid.

Geluidbeperkende maatregelen komen enkel in aanmerking als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard tegen bestaan.

3.6 Niet-geluidgevoelige gevel

Indien de grenswaarde wordt overschreden kan enkel een geluidgevoelig gebouw worden gerealiseerd indien, conform artikel 5.78y van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bouwkundige maatregelen worden getroffen.

De uitwendige scheidingsconstructie van de gevel(s) waar de grenswaarde wordt overschreden dient te worden uitgevoerd als een niet-geluidgevoelige gevel. De betreffende gevel mag geen te openen delen bevatten anders dan als onderdeel van een gemeenschappelijke doorgang. Alternatief hiervoor is het reduceren van de optredende gevelbelasting op de te openen delen die direct grenzen aan een verblijfsgebied tot de grenswaarde of lager. Indien een van voornoemde bouwkundige maatregelen wordt toegepast dient in het omgevingsplan te worden opgenomen dat de betreffende gevel een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen is.

Het toepassen voor voornoemde bouwkundige maatregelen bij een overschrijding van de grenswaarde is enkel toegestaan indien er geen doelmatige geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de grenswaarde te voldoen en de overschrijding van de grenswaarde zoveel mogelijk wordt beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen.

Geluidbeperkende maatregelen worden enkel in aanmerking genomen als deze financieel doelmatig zijn en er geen overwegende bezwaren tegen bestaan.

3.7 Afwijkende eisen plaatselijk Omgevingsplan

De gemeente Wijchen heeft aangegeven geen aparte geluidparagraaf in het betreffende Omgevingsplan te hebben opgenomen voor deze locatie.

3.8 Besluit bouwwerken leefomgeving

In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn voor nieuwbouwsituaties in paragraaf 4.3.1 voorschriften opgenomen voor bescherming tegen geluid van buiten. Als bij industrie-, weg- en spoorweglawaai de betreffende standaardwaarde wordt overschreden kunnen gemeenten een plaatselijk hogere geluidbelasting toestaan die in het omgevingsplan zal worden opgenomen. In dergelijke situaties mag alleen worden gebouwd wanneer de karakteristieke geluidwering van de verblijfsgebieden van het betreffende gebouw gelijk of hoger te zijn dan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB met een minimum van 20 dB, conform artikel 4.102 en 4.103.

4 BEREKENINGSRESULTATEN

Uitgaande van voornoemde uitgangspunten zijn de te verwachten toekomstige optredende gevelbelastingen bepaald. Als waarneemhoogte is uitgegaan van twee derde van de verdiepingshoogte. De ligging van de waarneempunten is opgenomen in de in Bijlage I opgenomen figuren.

Navolgend is per bron het waarneempunt, de waarneemhoogte, de berekende waarde, de standaardwaarde en de grenswaarde aangegeven. De bijbehorende rekenbladen zijn opgenomen in Bijlage II.

De geluidbelastingen zijn tegen een gekleurde achtergrond weergegeven. De betekenis hiervan is als volgt:

Groen: de standaardwaarde wordt niet overschreden, in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden geen restricties opgelegd.

Geel: de standaardwaarde wordt overschreden, de grenswaarde wordt niet overschreden. Op basis van de optredende geluidbelastingen dient het bevoegd gezag een afweging te maken om het geluid boven de standaardwaarde toe te staan en vast te leggen in het Omgevingsplan.

Oranje: de grenswaarde wordt overschreden. Woningbouw is enkel toegestaan als ter plaatse van de overschrijding een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen wordt gerealiseerd, in geval zich daarachter een verblijfsruimte bevindt.

4.1 Wegverkeerslawaai

4.1.1 Gemeentewegen

Tabel 4.1: Berekeningsresultaten gemeentewegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
1 t/m 32	1.80/4.80/7.80	<43	*wonen*	53	70

4.1.2 Rijkswegen

Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
1	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
1	7.80	55	*wonen*	50	60

Vervolg Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
2	1.80	49	*wonen*	50	60
2	4.80	52	*wonen*	50	60
2	7.80	55	*wonen*	50	60
3	1.80	47	*wonen*	50	60
3	4.80	51	*wonen*	50	60
3	7.80	52	*wonen*	50	60
4	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
5	1.80	52	*wonen*	50	60
5	4.80	53	*wonen*	50	60
5	7.80	56	*wonen*	50	60
6 t/m 7	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
8	1.80	53	*wonen*	50	60
8	4.80	53	*wonen*	50	60
8	7.80	56	*wonen*	50	60
9	1.80	53	*wonen*	50	60
9	4.80	56	*wonen*	50	60
9	7.80	59	*wonen*	50	60
10	1.80	52	*wonen*	50	60
10	4.80	55	*wonen*	50	60
10	7.80	56	*wonen*	50	60
11	1.80	54	*wonen*	50	60
11	4.80	55	*wonen*	50	60
11	7.80	57	*wonen*	50	60
12	1.80	53	*wonen*	50	60
12	4.80	54	*wonen*	50	60
12	7.80	57	*wonen*	50	60
13	1.80	48	*wonen*	50	60
13	4.80	51	*wonen*	50	60
13	7.80	55	*wonen*	50	60
14	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
15	1.80	51	*wonen*	50	60
15	4.80	53	*wonen*	50	60
15	7.80	55	*wonen*	50	60
16	1.80	52	*wonen*	50	60
16	4.80	54	*wonen*	50	60
16	7.80	55	*wonen*	50	60
17	1.80	54	*wonen*	50	60
17	4.80	56	*wonen*	50	60
17	7.80	57	*wonen*	50	60
18	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
19	1.80	47	*wonen*	50	60
19	4.80	52	*wonen*	50	60

Vervolg Tabel 4.2: Berekeningsresultaten rijkswegen (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde	Bestemming	Standaardwaarde	Grenswaarde
19	7.80	53	*wonen*	50	60
20	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
21	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
21	7.80	55	*wonen*	50	60
22	1.80	46	*wonen*	50	60
22	4.80	53	*wonen*	50	60
22	7.80	59	*wonen*	50	60
23	1.80	48	*wonen*	50	60
23	4.80	51	*wonen*	50	60
23	7.80	55	*wonen*	50	60
24	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
25	1.80	50	*wonen*	50	60
25	4.80	54	*wonen*	50	60
25	7.80	55	*wonen*	50	60
26	1.80	50	*wonen*	50	60
26	4.80	52	*wonen*	50	60
26	7.80	55	*wonen*	50	60
27	1.80/4.80	<50	*wonen*	50	60
27	7.80	54	*wonen*	50	60
28	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
29	1.80	52	*wonen*	50	60
29	4.80	56	*wonen*	50	60
29	7.80	57	*wonen*	50	60
30	1.80	50	*wonen*	50	60
30	4.80	54	*wonen*	50	60
30	7.80	55	*wonen*	50	60
31	1.80/4.80/7.80	<50	*wonen*	50	60
32	1.80	48	*wonen*	50	60
32	4.80	51	*wonen*	50	60
32	7.80	52	*wonen*	50	60

4.2 Gecumuleerde geluidbelasting en gezamenlijk geluid

Bij een overschrijding van de standaardwaarde dient de gecumuleerde geluidbelasting op het geluidgevoelig gebouw te worden beoordeeld. De gecumuleerde geluidbelastingen zijn berekend conform de rekenregels van artikel 3.25 van de Omgevingsregeling.

Het gezamenlijk geluid is het geluid door geluidbronsoorten en andere activiteiten energetisch opgeteld zonder correctie voor de verschillen in hinderlijkheid.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) stelt eisen aan de gevelgeluidwering voor situaties

waar sprake is van een hogere geluidbelasting dan de standaardwaarde. De vereiste karakteristieke geluidwering is gelijk aan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB.

De gecumuleerde geluidbelasting, het gezamenlijk geluid en de vereiste geluidwering zijn opgenomen in Tabel 4.3.

Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
1	1.80	47	35	47	47	20
1	4.80	49	35	49	49	20
1	7.80	55	34	55	55	22
2	1.80	49	33	49	49	20
2	4.80	52	32	52	52	20
2	7.80	55	29	55	55	22
3	1.80	47	38	48	48	20
3	4.80	51	38	51	51	20
3	7.80	52	38	52	52	20
4	1.80	43	39	44	44	20
4	4.80	43	39	45	45	20
4	7.80	47	39	47	47	20
5	1.80	52	35	52	52	20
5	4.80	53	35	53	53	20
5	7.80	56	33	57	57	24
6	1.80	44	40	45	45	20
6	4.80	47	40	47	47	20
6	7.80	50	40	50	50	20
7	1.80	17	41	41	41	20
7	4.80	14	41	41	41	20
7	7.80	12	41	41	41	20
8	1.80	53	36	53	53	20
8	4.80	53	37	54	54	21
8	7.80	56	36	56	56	23
9	1.80	53	27	53	53	20
9	4.80	56	27	56	56	23
9	7.80	59	17	59	59	26
10	1.80	52	31	52	52	20
10	4.80	55	31	55	55	22
10	7.80	56	34	56	56	23
11	1.80	54	34	54	54	21
11	4.80	55	34	55	55	22

Vervolg Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
11	7.80	57	34	57	57	24
12	1.80	53	34	53	53	20
12	4.80	54	34	54	54	21
12	7.80	57	34	57	57	24
13	1.80	48	33	48	48	20
13	4.80	51	33	51	51	20
13	7.80	55	34	55	55	22
14	1.80	45	35	45	45	20
14	4.80	47	35	47	47	20
14	7.80	47	35	48	48	20
15	1.80	51	37	51	51	20
15	4.80	53	37	54	54	21
15	7.80	55	37	55	55	22
16	1.80	52	36	52	52	20
16	4.80	54	36	54	54	21
16	7.80	55	36	55	55	22
17	1.80	54	32	54	54	21
17	4.80	56	31	56	56	23
17	7.80	57	29	57	57	24
18	1.80	46	37	47	47	20
18	4.80	48	37	48	48	20
18	7.80	50	37	50	50	20
19	1.80	47	38	47	47	20
19	4.80	52	38	52	52	20
19	7.80	53	38	53	53	20
20	1.80	31	41	41	41	20
20	4.80	33	41	41	41	20
20	7.80	24	41	41	41	20
21	1.80	45	36	45	45	20
21	4.80	49	35	50	50	20
21	7.80	55	35	55	55	22
22	1.80	46	33	46	46	20
22	4.80	53	34	53	53	20
22	7.80	59	22	59	59	26
23	1.80	48	40	48	48	20
23	4.80	51	40	51	51	20
23	7.80	55	39	55	55	22
24	1.80	37	38	41	41	20
24	4.80	43	39	44	44	20
24	7.80	45	39	46	46	20

Vervolg Tabel 4.3: Gecumuleerde geluidbelasting, gezamenlijk geluid en vereiste karakteristieke geluidwering (in dB).

Waar-neem-punt	Waar-neem-hoogte	Berekende waarde		Cumulatieve geluidbelasting	Gezamenlijk geluid	Vereiste geluidwering
		Rijks-wegen	Gemeente-wegen			
25	1.80	50	36	51	51	20
25	4.80	54	36	54	54	21
25	7.80	55	36	55	55	22
26	1.80	50	34	50	50	20
26	4.80	52	34	52	52	20
26	7.80	55	32	55	55	22
27	1.80	49	41	49	49	20
27	4.80	50	41	51	51	20
27	7.80	54	40	54	54	21
28	1.80	37	40	42	42	20
28	4.80	38	40	42	42	20
28	7.80	40	40	43	43	20
29	1.80	52	36	52	52	20
29	4.80	56	36	56	56	23
29	7.80	57	35	57	57	24
30	1.80	50	42	51	51	20
30	4.80	54	42	54	54	21
30	7.80	55	42	55	55	22
31	1.80	0	43	42	42	20
31	4.80	0	42	42	42	20
31	7.80	0	43	43	43	20
32	1.80	48	37	48	48	20
32	4.80	51	37	51	51	20
32	7.80	52	38	52	52	20

5 EVALUATIE REKENRESULTATEN EN CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In opdracht van Aeres Milieu is, in het kader van de realisatie van nieuwbouw woningen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, gemeente Wijchen, door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek verricht naar de te verwachten optredende geluidbelastingen vanwege wegverkeerslawaai ter plaatse van de nieuwe situatie in het kader van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Er wordt beoogd om een gedeelte van de huidige varkenshouderij te slopen om ruimte te maken voor ca. 27 nieuwe woningen.

Het akoestisch onderzoek is noodzakelijk omdat het plan is gelegen binnen het geluidaandachtsgebied van de Lagestraat, Niftriksestraat, Maasbandijk en de A50.

5.2 Besluit kwaliteit leefomgeving

5.2.1 Gemeentewegen

- De geluidbelasting ten gevolge van de gemeente wegen is maximaal 43 dB waarmee deze onder de standaardwaarde ligt. Het Besluit kwaliteit leefomgeving legt ten gevolge van deze weg geen restricties op aan het plan.

5.2.2 Rijksweg

- De standaardwaarde wordt wel, maar de grenswaarde wordt niet overschreden. De geluidbelasting ten gevolge van de rijksweg is maximaal 59 dB.
- De gemeente Wijchen dient aan de hand van voorliggend onderzoek een afweging te maken om het geluid boven de standaardwaarde toe te staan.
- In de voorliggende situatie kan als uitgangspunt worden aangedragen dat de woningen worden gerealiseerd ter vervanging van bestaande bebouwing.
- De A50 is al voorzien van 2-laags ZOAB en een ca 2,5 meter hoog scherm. Het aanbrengen van een ander stiller wegdek of hoger scherm om de geluidbelasting ten gevolge van de Rijksweg terug te dringen is niet financieel doelmatig en stuit tevens op overwegende bezwaren van uitvoerbare en verkeerskundige aard.
- Het verder naar achteren verplaatsen van de woningen om de geluidbelasting verder te reduceren leidt er niet toe dat wordt voldaan aan de standaardwaarde. De afstand tot de snelweg is al ca. 500 meter, een kleine vergroting van deze afstand heeft geen significante invloed op de geluidbelastingen.
- Het plaatsen van scherm ter plaatse van de woningen is akoestisch niet verder onderzocht. Om de geluidbelasting op de gevel te verlagen is een geheel gesloten scherm benodigd. Een geheel gesloten scherm is in de praktijk niet uitvoerbaar gezien de inritten van de woningen dan niet te bereiken zijn. Een scherm langs een oprit realiseren brengt de verkeersveiligheid

in gevaar, het uitzicht op de weg wordt namelijk belemmerd, ook met een glazen scherm. Bovendien zal een scherm nabij de ontvanger beperkte invloed hebben op de geluidbelasting ten gevolge van de snelweg op ca. 500 meter afstand.

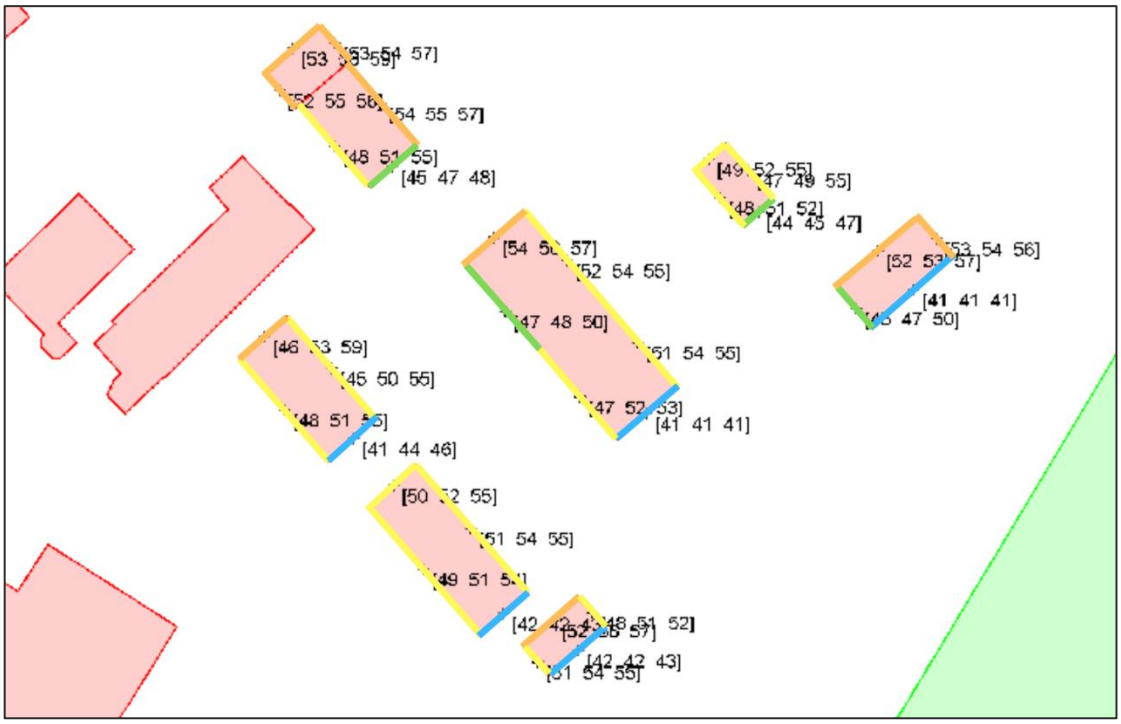
5.2.3 Gecumuleerd geluid

De maximale gecumuleerde geluidbelasting is 59 dB, dit is gelijk aan de maximale geluidbelasting van de bronsoort rijkswegen. Mede aan de hand van het gecumuleerde geluid kan het bevoegd gezag beoordelen of en in welke mate het verantwoord is de afwegingsruimte boven de standaardwaarde te benutten.

Om een beoordeling van het gecumuleerd geluid te kunnen maken zou gebruik gemaakt kunnen worden van de beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid. Binnen deze methode wordt de optredende geluidbelasting ingedeeld in verschillende classificaties. In Tabel 5.1 is de methode voor de beoordeling van de geluidkwaliteit van gecumuleerd geluid opgenomen.

Tabel 5.1: Beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid

Gecumuleerd geluid in L_{cum}	**Kwalificatie**	**Kleurcodering**
$\leq$ 45	Zeer goed	
46 - 50	Goed	
51 - 55	Redelijk	
56 - 60	Matig	
61 - 65	Tamelijk slecht	
66 - 70	Slecht	
$\geq$ 71	Zeer slecht	

Figuur 5.1: Beoordeling geluidkwaliteit gecumuleerd geluid

5.3 Gezamenlijk geluid en Besluit bouwwerken leefomgeving

Het gezamenlijk geluid is maximaal 59 dB. Conform het Besluit bouwwerken leefomgeving worden in deze situatie eisen gesteld aan de minimale gevelgeluidwering. Wanneer de standaardwaarde wordt overschreden, moet voor de nieuwe woningen worden aangetoond welke geluidwerende maatregelen aan de gevel noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan het gestelde in artikel 4.103 van het Bbl. De minimaal vereiste geluidwering is het verschil tussen het gezamenlijk geluid en 33 dB. In Tabel 4.3 is de benodigde karakteristieke geluidwering weergegeven.

Bij het overschrijden van de standaardwaarde dient het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel te worden betrokken. Doorgaans wordt uitgegaan van geluidluwe gevel indien de geluidbelasting voldoet aan de standaardwaarde, tenzij dit anders aangegeven wordt door de gemeente. Uit de rekenresultaten blijkt dat niet alle woningen beschikken over een geluidluwe gevel. Op basis van Figuur 5.1 blijkt dat 18 woningen niet zondermeer over een geluidluwe gevel beschikken. Wel hebben deze woningen, op één na, een geluidluwe begane grond.

BIJLAGE I

Figuren akoestisch rekenmodel

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekend aantal	Afmeting
Enkele oprit zonder garage	1	0,8	oprit min. 5,0 m diep en 2,5 m breed
Lange oprit zonder garage of carport	2	1,0	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Dubbele oprit zonder garage	2	1,7	oprit min. 5,0 m diep en 4,5 m breed
Garage zonder oprit (bij woning)	1	0,4	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5	garage min. 5,0 m diep en 2,8 m breed
Garage met enkele oprit	2	1,0	oprit min 5,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met lange oprit	3	1,3	oprit min. 10,0 m diep en 2,5 m breed
Garage met dubbele oprit	3	1,8	oprit min 5,0 m diep en 4,5 m breed

	Centrum Wijchen	Rest Wijchen + Batenburg	Overige kernen	Buiten gebied	bezoek
Koop, vrijstaand	1,6	2,0	2,1	2,1	0,3 pp woning
Koop, 2-onder-een-kap	1,5	1,9	2,0	2,0	0,3 pp woning
Koop, rij (tussen / hoek)	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Koop, appartement duur	1,4	1,8	1,9	1,9	0,3 pp woning
Koop, appartement betaalbaar	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Koop, appartement goedkoop	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur, huis, (middel)duur / vrije sector	1,3	1,7	1,8	1,8	0,3 pp woning
Huur, huis, sociale huur	1,1	1,4	1,4	1,4	0,3 pp woning
Huur appartement, (middel)duur	1,2	1,6	1,7	1,7	0,3 pp woning
Huur, appartement, sociale huur	0,9	1,2	1,2	1,2	0,3 pp woning
Kleine eenkamerwoning	0,5	0,7	0,7	0,7	0,2 pp woning
Zorgwonen	0,9	1,0	1,1	1,1	0,3 pp woning

25312

Lagestraat te Niftrik
VABO

ONDERDEEL stedenbouwkundig ontwerp
GETEKEND MvdM
SCHAAL 1:1000
DATUM 03-07-2025

QUADRANT
architecten bna

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

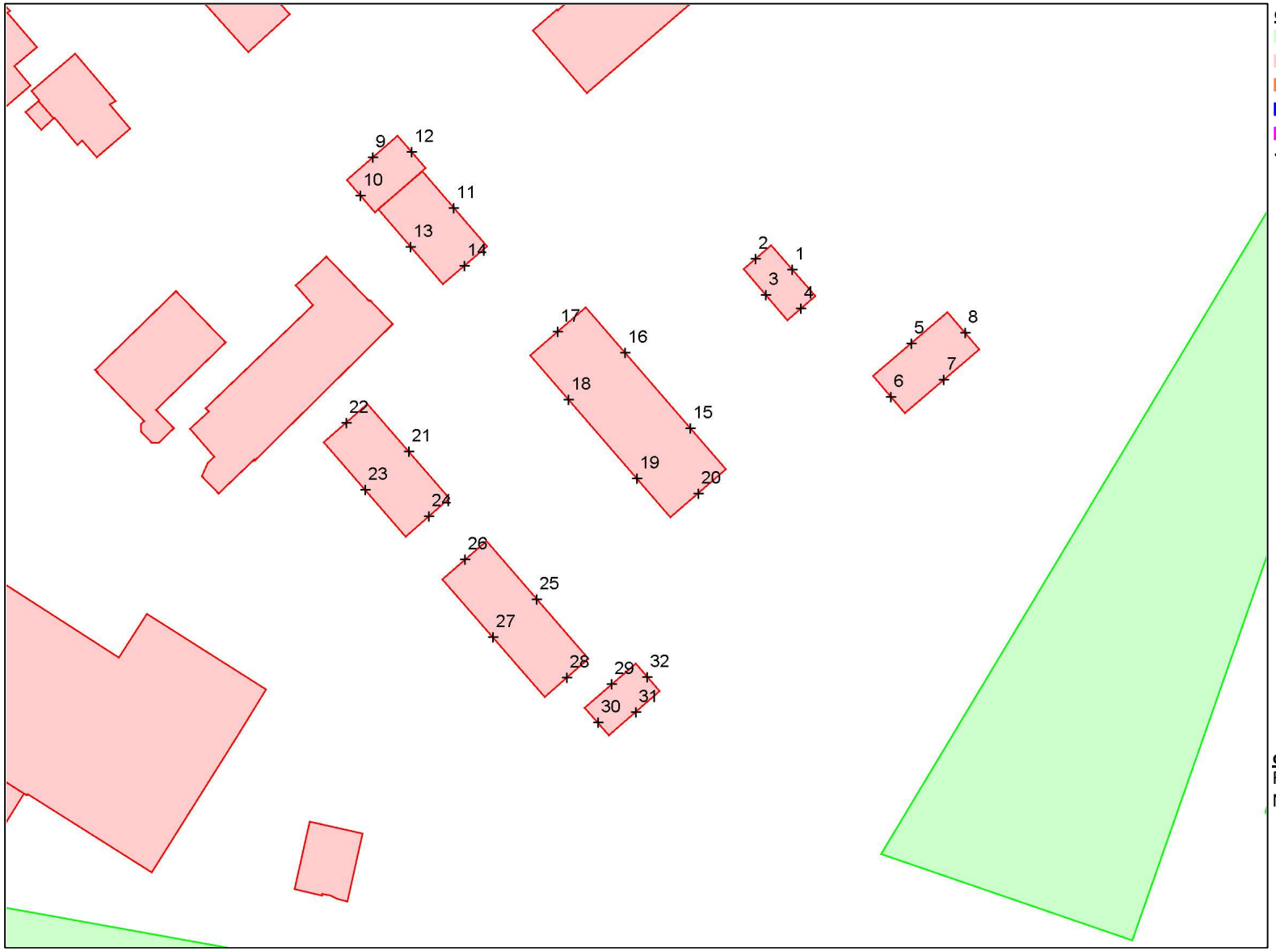
omschrijving
Figuur 1
Totaaloverzicht akoestisch rekenmodel

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 2
Nummering waarneempunten

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 100 schaal: 1 : 1000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 3
Nummering bebouwing

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 400 schaal: 1 : 4000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

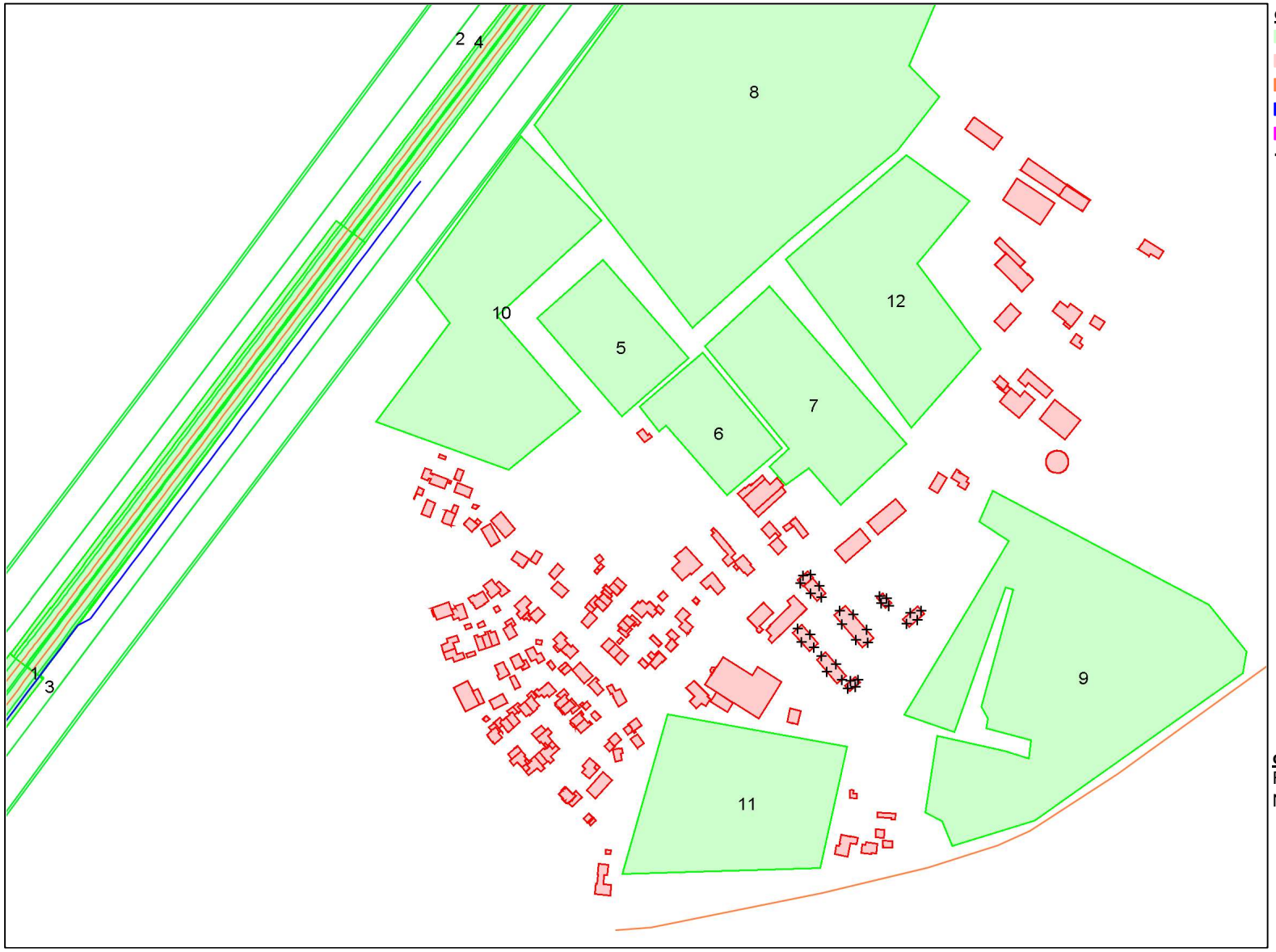
omschrijving
Figuur 4
Rijlijnen

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Figuur 5
Nummering bodemabsorptie

WinHavik-Omgevingswet 1.0.9.1 (c) dirActivity-software -- [Lden] grp:2
m250299.sdb

0 — 500 schaal: 1 : 5000

BIJLAGE IIa

Berekeningsgegevens en –resultaten optredende gevelbelastingen

Projectgegevens

projectnaam: Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever: Aeres Milieu
adviseur: gume
databaseversie: 1001
situatie: eerste situatie
uitsnede: basismodel

omschrijving	beoordeeld als verkeerslawaai		beoordeeld als railverkeerslawaai		beoordeeld als industrielawaai
	wegverkeer	railverkeer (lokaal spoor)	railverkeer	industrie (emplacement)	industrie
rekenhart versie:	1.1.1 (build 2)				
rekenresultaat binnengelezen (datum):	18-07-2025 09:11				
maximum aantal reflecties:	1		1		1
standaard bodemabsorptie:	0 %		0 %		%
rekenmethode:					OW
meteo correctie:					☑
jaargetijde zomer:					☐
opmerking					

Bebouwing

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
1	13.6	7.5	25		80	
2	13.8	7.6	49		80	
3	10.9	7.7	12		80	
4	11.6	7.7	44		80	
5	16.9	7.7	48		80	
6	14.6	7.5	33		80	
7	13.2	7.6	28		80	
8	10.7	7.5	21		80	
9	14.9	7.5	38		80	
10	10.2	7.0	14		80	
11	10.3	7.6	6		80	
12	13.8	7.5	45		80	
13	14.1	7.5	68		80	
14	14.3	7.5	30		80	
15	10.9	7.6	27		80	
16	15.6	7.6	32		80	
17	11.0	7.6	22		80	
18	10.8	7.5	30		80	
19	14.4	7.5	31		80	
20	9.9	7.7	7		80	
21	10.8	7.7	23		80	
22	15.6	7.7	31		80	
23	10.3	7.5	5		80	
24	10.4	7.5	22		80	
25	15.7	7.5	30		80	
26	12.7	7.6	49		80	
27	11.5	7.5	34		80	
28	14.3	7.5	2		80	
29	14.9	7.5	40		80	
30	11.8	7.5	8		80	
31	13.2	7.4	26		80	
32	12.0	7.5	41		80	
33	12.9	7.5	44		80	
34	11.1	7.7	19		80	
35	10.7	7.5	22		80	
36	14.3	7.5	30		80	
37	13.3	7.3	103		80	
38	10.3	7.4	14		80	
39	15.9	7.6	37		80	
40	10.9	7.6	21		80	
41	10.7	7.6	8		80	
42	15.7	7.6	32		80	
43	11.3	7.6	12		80	
44	14.6	7.6	38		80	
45	14.3	7.6	25		80	
46	13.0	7.5	78		80	
47	10.9	7.7	24		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
48	15.6	7.7	32		80	
49	13.2	7.8	39		80	
50	10.3	7.6	21		80	
51	15.1	7.6	33		80	
52	10.7	7.6	5		80	
53	10.9	7.7	12		80	
54	15.8	7.7	29		80	
55	11.0	7.7	32		80	
56	9.9	7.6	14		80	
57	10.4	7.5	17		80	
58	11.8	7.4	24		80	
59	10.6	7.4	20		80	
60	14.4	7.4	32		80	
61	14.8	7.6	37		80	
62	11.0	7.6	30		80	
63	13.1	7.5	43		80	
64	11.4	7.2	23		80	
65	10.3	6.8	16		80	
66	14.5	6.8	173		80	
67	14.3	7.5	37		80	
68	10.2	7.5	25		80	
69	10.5	7.6	11		80	
70	14.9	7.6	48		80	
71	11.8	7.4	18		80	
72	10.1	7.7	14		80	
73	9.4	7.2	39		80	
74	13.3	7.3	55		80	
75	12.5	7.6	44		80	
76	14.3	7.9	48		80	
77	10.3	7.4	32		80	
78	11.0	7.6	25		80	
79	13.2	7.6	60		80	
80	10.9	7.6	19		80	
81	15.5	7.6	36		80	
82	14.7	7.6	57		80	
83	10.9	7.6	21		80	
84	9.5	7.4	17		80	
85	11.2	7.4	22		80	
86	13.5	7.5	49		80	
87	10.0	7.4	21		80	
88	10.7	7.4	14		80	
89	10.2	7.4	17		80	
90	14.9	7.4	26		80	
91	14.7	7.4	23		80	
92	10.2	7.4	26		80	
93	9.4	6.8	15		80	
94	10.1	7.3	13		80	
95	14.0	7.8	52		80	
96	13.0	7.4	82		80	
97	13.1	7.5	51		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
98	10.1	7.3	10		80	
99	14.9	7.3	25		80	
100	11.2	7.4	28		80	
101	15.1	7.4	30		80	
102	14.8	7.4	31		80	
103	10.4	7.4	31		80	
104	14.4	7.3	32		80	
105	10.6	7.3	12		80	
106	10.4	7.5	26		80	
107	14.4	7.5	37		80	
108	13.9	7.7	46		80	
109	14.9	7.4	32		80	
110	10.3	7.4	24		80	
111	11.6	7.5	34		80	
112	12.6	7.5	31		80	
113	11.9	6.8	28		80	
114	11.8	7.4	19		80	
115	12.6	7.5	37		80	
116	15.9	7.6	40		80	
117	10.0	7.5	10		80	
118	13.2	7.5	42		80	
119	10.3	7.2	12		80	
120	9.9	7.3	9		80	
121	14.1	7.3	46		80	
122	10.2	7.1	87		80	
123	9.9	7.5	14		80	
124	14.8	7.5	41		80	
125	13.2	7.4	24		80	
126	10.6	7.6	17		80	
127	13.4	7.5	46		80	
128	12.3	7.5	21		80	
129	11.8	7.5	28		80	
130	9.9	7.2	17		80	
131	10.7	7.5	12		80	
132	13.3	7.3	61		80	
133	12.8	7.4	43		80	
134	10.1	7.4	24		80	
135	14.0	7.4	38		80	
136	9.6	7.4	11		80	
137	9.8	7.5	13		80	
138	12.6	7.5	35		80	
139	11.9	7.5	52		80	
140	13.2	7.4	24		80	
141	10.4	7.4	31		80	
142	15.2	7.4	19		80	
143	10.3	7.5	14		80	
144	10.9	7.0	58		80	
145	14.8	7.0	63		80	
146	10.4	7.0	41		80	
147	13.3	7.5	37		80	

nr	z,gem	m,gem	lengte	adres	reflectie	kenmerk
148	13.9	7.5	33		80	
149	15.4	7.6	42		80	
150	10.9	7.6	35		80	
151	13.9	7.4	62		80	
152	12.5	7.7	24		80	
153	13.2	7.5	37		80	
154	10.3	7.5	24		80	
155	11.3	7.7	27		80	
156	10.8	7.4	39		80	
157	13.5	7.8	34		80	
158	14.3	7.4	60		80	
159	18.2	7.7	28		80	
160	11.7	7.5	78		80	
161	17.7	7.2	40		80	
162	12.3	7.5	58		80	
163	16.1	7.6	85		80	
164	17.7	7.2	59		80	
165	10.8	7.1	32		80	
166	17.7	7.2	25		80	
167	12.0	7.6	48		80	
168	10.0	7.3	22		80	
169	14.0	7.3	45		80	
170	17.3	6.8	61		80	
171	14.2	7.6	29		80	
172	12.3	7.5	74		80	
173	12.1	7.6	38		80	
174	14.4	7.6	80		80	
175	12.7	7.2	103		80	
176	17.3	6.8	39		80	
177	17.0	7.7	76		80	
178	11.4	7.9	26		80	
179	16.8	7.9	29		80	
180	10.6	6.6	53		80	
181	14.5	7.6	51		80	
182	15.8	6.7	67		80	
183	11.2	6.7	134		80	
184	12.5	7.0	95		80	
185	10.3	7.7	15		80	
186	14.7	7.7	65		80	
187	16.3	7.8	75		80	
188	12.3	7.8	64		80	
189	14.5	10.2	11		80	
190	10.0	7.3	27		80	
191	10.3	7.2	26		80	
192	14.5	7.3	55		80	
193	17.3	6.8	23		80	
194	17.7	7.2	35		80	

Schermen

					reflectie [%]		Adiff (indien diffractortop)								weg- en railverkeer		
nr	z,gem	m,gem	lengte	type	links	rechts	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	zwevend	hellingsh.	kenmerk
1	16.9	14.3	2	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
2	20.7	18.0	206	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
3	16.9	14.3	9	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
4	16.9	14.3	5	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
5	18.0	15.4	245	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
6	19.6	16.9	63	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	
7	16.3	13.7	187	0=scherp scherm	1000	1000	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00	☐	0	

Bodemlijnen

nr	z,gem	lengte	type	kenmerk
1	11.7	7840	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
2	11.2	1089	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
3	9.2	2112	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
4	16.2	1728	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
5	10.3	0	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
6	9.7	5947	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
7	11.9	44	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
8	11.3	960	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
9	12.2	7931	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
10	11.9	44	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
11	8.2	6878	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
12	11.3	5874	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
13	7.5	7356	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
14	9.2	2112	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
16	7.2	7161	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
17	8.2	6878	1=hoogtelijn+stomp scherm	teentaludlijn
18	7.0	3398	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt
19	15.4	1898	1=hoogtelijn+stomp scherm	kantaardebaar
21	7.2	3399	1=hoogtelijn+stomp scherm	referentiepunt

Waarneempunten met rekenresultaten

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
1	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.22	42.28	39.00	47.16	47.16	45.22	42.28	39.00
									W	W	totaal (0)	1	4.8	47.13	44.14	40.98	49.10	49.10	47.13	44.14	40.98
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.70	49.73	46.54	54.67	54.67	52.70	49.73	46.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.88	41.83	38.86	46.91	46.91	44.88	41.83	38.86
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	46.91	43.85	40.89	48.93	48.93	46.91	43.85	40.89
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.65	49.67	46.52	54.63	54.63	52.65	49.67	46.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	33.99	32.15	24.07	34.73	34.73	33.99	32.15	24.07
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.05	32.14	24.06	34.75	34.75	34.05	32.14	24.06
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.89	30.90	22.82	33.54	33.54	32.89	30.90	22.82
2	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	47.45	44.26	41.25	49.36	49.36	47.45	44.26	41.25
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.89	46.68	43.67	51.79	51.79	49.89	46.68	43.67
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.35	50.24	47.17	55.28	55.28	53.35	50.24	47.17
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	47.33	44.10	41.20	49.27	49.27	47.33	44.10	41.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.83	46.61	43.64	51.74	51.74	49.83	46.61	43.64
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.34	50.22	47.17	55.28	55.28	53.34	50.22	47.17
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.66	29.86	21.79	32.42	32.42	31.66	29.86	21.79
									W	W	Gemeentew	1	4.8	31.12	29.24	21.17	31.84	31.84	31.12	29.24	21.17
									W	W	Gemeentew	1	7.8	27.87	25.93	17.88	28.56	28.56	27.87	25.93	17.88
3	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.03	42.99	39.46	47.78	47.78	46.03	42.99	39.46
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.61	46.45	43.14	51.39	51.39	49.61	46.45	43.14
									W	W	totaal (0)	1	7.8	50.71	47.49	44.28	52.50	52.50	50.71	47.49	44.28
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	45.38	42.11	39.17	47.27	47.27	45.38	42.11	39.17
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.37	46.13	43.04	51.21	51.21	49.37	46.13	43.04
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.53	47.25	44.21	52.36	52.36	50.53	47.25	44.21
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.45	35.60	27.52	38.18	38.18	37.45	35.60	27.52
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.95	34.97	26.90	37.61	37.61	36.95	34.97	26.90
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.81	34.70	26.63	37.39	37.39	36.81	34.70	26.63
4	0.0	7.7			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	42.79	40.23	35.63	44.35	44.35	42.79	40.23	35.63
									W	W	totaal (0)	1	4.8	43.06	40.40	36.05	44.67	44.67	43.06	40.40	36.05
									W	W	totaal (0)	1	7.8	45.51	42.68	38.81	47.23	47.23	45.51	42.68	38.81
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	40.78	37.75	34.69	42.77	42.77	40.78	37.75	34.69
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	41.38	38.35	35.30	43.38	43.38	41.38	38.35	35.30
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	44.64	41.63	38.44	46.58	46.58	44.64	41.63	38.44
									W	W	Gemeentew	1	1.8	38.47	36.60	28.52	39.19	39.19	38.47	36.60	28.52
									W	W	Gemeentew	1	4.8	38.13	36.14	28.07	38.78	38.78	38.13	36.14	28.07
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.11	35.99	27.92	38.69	38.69	38.11	35.99	27.92
5	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.16	47.17	44.08	52.17	52.17	50.16	47.17	44.08
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.14	48.09	45.05	53.13	53.13	51.14	48.09	45.05
									W	W	totaal (0)	1	7.8	54.57	51.51	48.39	56.51	56.51	54.57	51.51	48.39
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.05	47.03	44.04	52.09	52.09	50.05	47.03	44.04
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.06	47.98	45.02	53.07	53.07	51.06	47.98	45.02
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	54.55	51.47	48.38	56.49	56.49	54.55	51.47	48.38
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.19	32.37	24.30	34.94	34.94	34.19	32.37	24.30
									W	W	Gemeentew	1	4.8	33.82	31.90	23.83	34.51	34.51	33.82	31.90	23.83
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.29	30.23	22.16	32.90	32.90	32.29	30.23	22.16
6	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.85	41.06	36.60	45.33	45.33	43.85	41.06	36.60
									W	W	totaal (0)	1	4.8	45.73	42.67	38.91	47.35	47.35	45.73	42.67	38.91
									W	W	totaal (0)	1	7.8	48.52	45.32	41.96	50.25	50.25	48.52	45.32	41.96
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	41.82	38.45	35.64	43.71	43.71	41.82	38.45	35.64

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	44.63	41.24	38.43	46.51	46.51	44.63	41.24	38.43
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	47.97	44.62	41.74	49.84	49.84	47.97	44.62	41.74
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.58	37.62	29.55	40.25	40.25	39.58	37.62	29.55
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.24	37.16	29.09	39.84	39.84	39.24	37.16	29.09
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.26	37.06	29.00	39.80	39.80	39.26	37.06	29.00
7	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.32	38.39	30.35	41.02	41.02	40.32	38.39	30.35
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.36	38.32	30.27	40.99	40.99	40.36	38.32	30.27
									W	W	totaal (0)	1	7.8	40.52	38.36	30.30	41.08	41.08	40.52	38.36	30.30
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	14.84	11.75	9.10	17.01	17.01	14.84	11.75	9.10
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	12.05	8.94	6.32	14.22	14.22	12.05	8.94	6.32
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	9.36	6.23	3.62	11.52	11.52	9.36	6.23	3.62
									W	W	Gemeentew	1	1.8	40.31	38.38	30.32	41.00	41.00	40.31	38.38	30.32
									W	W	Gemeentew	1	4.8	40.35	38.31	30.25	40.98	40.98	40.35	38.31	30.25
									W	W	Gemeentew	1	7.8	40.51	38.36	30.29	41.07	41.07	40.51	38.36	30.29
8	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	51.18	48.25	45.09	53.19	53.19	51.18	48.25	45.09
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.54	48.59	45.44	53.54	53.54	51.54	48.59	45.44
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.84	50.85	47.66	55.79	55.79	53.84	50.85	47.66
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	51.07	48.10	45.05	53.11	53.11	51.07	48.10	45.05
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.43	48.44	45.40	53.46	53.46	51.43	48.44	45.40
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.77	50.77	47.63	55.74	55.74	53.77	50.77	47.63
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.13	33.37	25.32	35.92	35.92	35.13	33.37	25.32
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.64	33.75	25.70	36.36	36.36	35.64	33.75	25.70
									W	W	Gemeentew	1	7.8	35.63	33.62	25.56	36.27	36.27	35.63	33.62	25.56
9	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.63	47.38	44.44	52.54	52.54	50.63	47.38	44.44
									W	W	totaal (0)	1	4.8	54.59	51.39	48.35	56.48	56.48	54.59	51.39	48.35
									W	W	totaal (0)	1	7.8	57.45	54.35	51.20	59.35	59.35	57.45	54.35	51.20
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.62	47.36	44.43	52.52	52.52	50.62	47.36	44.43
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	54.59	51.38	48.34	56.47	56.47	54.59	51.38	48.34
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	57.45	54.35	51.20	59.35	59.35	57.45	54.35	51.20
									W	W	Gemeentew	1	1.8	26.01	24.29	16.24	26.82	26.82	26.01	24.29	16.24
									W	W	Gemeentew	1	4.8	25.89	24.09	16.04	26.66	26.66	25.89	24.09	16.04
									W	W	Gemeentew	1	7.8	15.74	13.71	5.61	16.36	16.36	15.74	13.71	5.61
10	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.16	46.91	43.86	52.01	52.01	50.16	46.91	43.86
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.90	49.65	46.56	54.73	54.73	52.90	49.65	46.56
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.88	50.64	47.54	55.71	55.71	53.88	50.64	47.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.12	46.85	43.84	51.98	51.98	50.12	46.85	43.84
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.88	49.62	46.55	54.71	54.71	52.88	49.62	46.55
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.84	50.59	47.52	55.68	55.68	53.84	50.59	47.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	29.71	27.99	19.93	30.52	30.52	29.71	27.99	19.93
									W	W	Gemeentew	1	4.8	30.23	28.35	20.29	30.95	30.95	30.23	28.35	20.29
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.08	31.01	22.96	33.69	33.69	33.08	31.01	22.96
11	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	52.29	49.38	46.26	54.33	54.33	52.29	49.38	46.26
									W	W	totaal (0)	1	4.8	53.46	50.51	47.37	55.47	55.47	53.46	50.51	47.37
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.07	52.09	48.90	57.03	57.03	55.07	52.09	48.90
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	52.24	49.31	46.24	54.30	54.30	52.24	49.31	46.24
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	53.42	50.46	47.35	55.44	55.44	53.42	50.46	47.35
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.05	52.06	48.89	57.01	57.01	55.05	52.06	48.89
									W	W	Gemeentew	1	1.8	32.98	31.21	23.13	33.76	33.76	32.98	31.21	23.13
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.86	31.00	22.92	33.58	33.58	32.86	31.00	22.92
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.67	30.71	22.63	33.34	33.34	32.67	30.71	22.63
12	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.68	47.79	44.68	52.74	52.74	50.68	47.79	44.68
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.10	49.15	46.03	54.12	54.12	52.10	49.15	46.03

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.34	52.35	49.13	57.28	57.28	55.34	52.35	49.13
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.60	47.68	44.64	52.68	52.68	50.60	47.68	44.64
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.05	49.07	46.01	54.08	54.08	52.05	49.07	46.01
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.31	52.32	49.12	57.26	57.26	55.31	52.32	49.12
									W	W	Gemeentew	1	1.8	33.28	31.53	23.46	34.07	34.07	33.28	31.53	23.46
									W	W	Gemeentew	1	4.8	33.24	31.41	23.33	33.98	33.98	33.24	31.41	23.33
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.02	31.08	23.01	33.70	33.70	33.02	31.08	23.01
13	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.31	43.04	39.95	48.13	48.13	46.31	43.04	39.95
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.15	45.83	42.86	50.99	50.99	49.15	45.83	42.86
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.89	49.65	46.54	54.72	54.72	52.89	49.65	46.54
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.15	42.80	39.88	48.00	48.00	46.15	42.80	39.88
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.07	45.71	42.83	50.93	50.93	49.07	45.71	42.83
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.84	49.59	46.52	54.68	54.68	52.84	49.59	46.52
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.93	30.26	22.21	32.77	32.77	31.93	30.26	22.21
									W	W	Gemeentew	1	4.8	31.92	30.10	22.05	32.68	32.68	31.92	30.10	22.05
									W	W	Gemeentew	1	7.8	32.75	30.74	22.68	33.39	33.39	32.75	30.74	22.68
14	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.54	40.69	37.12	45.40	45.40	43.54	40.69	37.12
									W	W	totaal (0)	1	4.8	45.29	42.36	38.90	47.15	47.15	45.29	42.36	38.90
									W	W	totaal (0)	1	7.8	45.68	42.70	39.28	47.52	47.52	45.68	42.70	39.28
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	42.97	39.95	36.87	44.96	44.96	42.97	39.95	36.87
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	44.94	41.91	38.75	46.88	46.88	44.94	41.91	38.75
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	45.34	42.27	39.13	47.26	47.26	45.34	42.27	39.13
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.42	32.68	24.61	35.22	35.22	34.42	32.68	24.61
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.15	32.27	24.20	34.87	34.87	34.15	32.27	24.20
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.43	32.41	24.34	35.07	35.07	34.43	32.41	24.34
15	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	49.55	46.53	43.28	51.45	51.45	49.55	46.53	43.28
									W	W	totaal (0)	1	4.8	51.68	48.62	45.38	53.56	53.56	51.68	48.62	45.38
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.49	50.46	47.26	55.41	55.41	53.49	50.46	47.26
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	49.36	46.27	43.20	51.31	51.31	49.36	46.27	43.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.56	48.47	45.33	53.47	53.47	51.56	48.47	45.33
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.41	50.37	47.23	55.36	55.36	53.41	50.37	47.23
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.84	34.04	25.99	36.61	36.61	35.84	34.04	25.99
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.94	34.04	25.99	36.65	36.65	35.94	34.04	25.99
									W	W	Gemeentew	1	7.8	35.68	33.67	25.62	36.33	36.33	35.68	33.67	25.62
16	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.52	47.51	44.29	52.44	52.44	50.52	47.51	44.29
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.31	49.26	46.03	54.20	54.20	52.31	49.26	46.03
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.26	50.20	47.01	55.17	55.17	53.26	50.20	47.01
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.39	47.33	44.23	52.34	52.34	50.39	47.33	44.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.22	49.14	46.00	54.14	54.14	52.22	49.14	46.00
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.20	50.12	46.98	55.12	55.12	53.20	50.12	46.98
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.30	33.54	25.48	36.09	36.09	35.30	33.54	25.48
									W	W	Gemeentew	1	4.8	35.30	33.42	25.36	36.02	36.02	35.30	33.42	25.36
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.95	32.96	24.90	35.61	35.61	34.95	32.96	24.90
17	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	52.07	49.02	45.95	54.04	54.04	52.07	49.02	45.95
									W	W	totaal (0)	1	4.8	54.45	51.35	48.23	56.36	56.36	54.45	51.35	48.23
									W	W	totaal (0)	1	7.8	55.59	52.46	49.36	57.49	57.49	55.59	52.46	49.36
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	52.04	48.98	45.93	54.02	54.02	52.04	48.98	45.93
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	54.43	51.33	48.22	56.35	56.35	54.43	51.33	48.22
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	55.58	52.45	49.36	57.49	57.49	55.58	52.45	49.36
									W	W	Gemeentew	1	1.8	30.82	29.02	20.94	31.58	31.58	30.82	29.02	20.94
									W	W	Gemeentew	1	4.8	30.14	28.25	20.17	30.85	30.85	30.14	28.25	20.17
									W	W	Gemeentew	1	7.8	28.63	26.63	18.55	29.27	29.27	28.63	26.63	18.55

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
18	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.12	42.01	38.49	46.83	46.83	45.12	42.01	38.49
									W	W	totaal (0)	1	4.8	46.48	43.23	39.98	48.23	48.23	46.48	43.23	39.98
									W	W	totaal (0)	1	7.8	48.26	44.96	41.85	50.05	50.05	48.26	44.96	41.85
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.48	41.11	38.20	46.32	46.32	44.48	41.11	38.20
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	46.04	42.63	39.79	47.89	47.89	46.04	42.63	39.79
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	47.98	44.58	41.73	49.83	49.83	47.98	44.58	41.73
									W	W	Gemeentew	1	1.8	36.53	34.74	26.67	37.30	37.30	36.53	34.74	26.67
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.28	34.36	26.29	36.97	36.97	36.28	34.36	26.29
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.22	34.16	26.09	36.83	36.83	36.22	34.16	26.09
19	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	45.70	42.62	39.07	47.41	47.41	45.70	42.62	39.07
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.95	46.73	43.48	51.72	51.72	49.95	46.73	43.48
									W	W	totaal (0)	1	7.8	51.16	47.91	44.71	52.93	52.93	51.16	47.91	44.71
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	44.98	41.62	38.75	46.85	46.85	44.98	41.62	38.75
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.71	46.41	43.38	51.54	51.54	49.71	46.41	43.38
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.97	47.66	44.63	52.79	52.79	50.97	47.66	44.63
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.53	35.72	27.65	38.29	38.29	37.53	35.72	27.65
									W	W	Gemeentew	1	4.8	37.20	35.23	27.16	37.86	37.86	37.20	35.23	27.16
									W	W	Gemeentew	1	7.8	37.39	35.27	27.20	37.97	37.97	37.39	35.27	27.20
20	0.0	7.2			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.58	38.62	31.08	41.41	41.41	40.58	38.62	31.08
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.52	38.40	31.07	41.32	41.32	40.52	38.40	31.07
									W	W	totaal (0)	1	7.8	40.30	38.15	30.21	40.90	40.90	40.30	38.15	30.21
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	29.46	26.10	23.23	31.33	31.33	29.46	26.10	23.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	31.13	27.90	24.73	32.93	32.93	31.13	27.90	24.73
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	22.60	19.17	16.44	24.49	24.49	22.60	19.17	16.44
									W	W	Gemeentew	1	1.8	40.24	38.37	30.30	40.96	40.96	40.24	38.37	30.30
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.99	37.99	29.92	40.64	40.64	39.99	37.99	29.92
									W	W	Gemeentew	1	7.8	40.22	38.10	30.03	40.80	40.80	40.22	38.10	30.03
21	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	43.62	40.63	37.16	45.43	45.43	43.62	40.63	37.16
									W	W	totaal (0)	1	4.8	47.70	44.62	41.43	49.59	49.59	47.70	44.62	41.43
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.51	50.45	47.21	55.39	55.39	53.51	50.45	47.21
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	43.04	39.85	36.91	44.99	44.99	43.04	39.85	36.91
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	47.50	44.36	41.34	49.44	49.44	47.50	44.36	41.34
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.46	50.39	47.19	55.35	55.35	53.46	50.39	47.19
									W	W	Gemeentew	1	1.8	34.55	32.79	24.73	35.34	35.34	34.55	32.79	24.73
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.25	32.36	24.31	34.97	34.97	34.25	32.36	24.31
									W	W	Gemeentew	1	7.8	33.75	31.72	23.66	34.38	34.38	33.75	31.72	23.66
22	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	44.14	40.88	37.92	46.03	46.03	44.14	40.88	37.92
									W	W	totaal (0)	1	4.8	50.94	47.68	44.71	52.82	52.82	50.94	47.68	44.71
									W	W	totaal (0)	1	7.8	57.03	53.90	50.76	58.91	58.91	57.03	53.90	50.76
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	43.88	40.51	37.81	45.83	45.83	43.88	40.51	37.81
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	50.87	47.59	44.68	52.77	52.77	50.87	47.59	44.68
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	57.03	53.90	50.76	58.91	58.91	57.03	53.90	50.76
									W	W	Gemeentew	1	1.8	31.80	29.97	21.90	32.54	32.54	31.80	29.97	21.90
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.87	30.91	22.85	33.54	33.54	32.87	30.91	22.85
									W	W	Gemeentew	1	7.8	20.78	18.65	10.55	21.34	21.34	20.78	18.65	10.55
23	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.63	43.57	39.99	48.34	48.34	46.63	43.57	39.99
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.35	46.14	42.88	51.12	51.12	49.35	46.14	42.88
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.98	49.76	46.55	54.77	54.77	52.98	49.76	46.55
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	45.81	42.45	39.63	47.70	47.70	45.81	42.45	39.63
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	48.95	45.60	42.71	50.81	50.81	48.95	45.60	42.71
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.83	49.57	46.49	54.66	54.66	52.83	49.57	46.49
									W	W	Gemeentew	1	1.8	38.96	37.13	29.06	39.70	39.70	38.96	37.13	29.06

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Gemeentew	1	4.8	38.81	36.82	28.75	39.46	39.46	38.81	36.82	28.75
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.36	36.19	28.12	38.91	38.91	38.36	36.19	28.12
24	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	39.38	36.97	31.19	40.55	40.55	39.38	36.97	31.19
									W	W	totaal (0)	1	4.8	42.56	39.84	35.34	44.06	44.06	42.56	39.84	35.34
									W	W	totaal (0)	1	7.8	44.01	41.14	37.01	45.59	45.59	44.01	41.14	37.01
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	35.06	31.81	28.90	36.98	36.98	35.06	31.81	28.90
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	40.71	37.61	34.49	42.62	42.62	40.71	37.61	34.49
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	42.65	39.52	36.43	44.56	44.56	42.65	39.52	36.43
									W	W	Gemeentew	1	1.8	37.37	35.39	27.33	38.03	38.03	37.37	35.39	27.33
									W	W	Gemeentew	1	4.8	37.97	35.88	27.82	38.57	38.57	37.97	35.88	27.82
									W	W	Gemeentew	1	7.8	38.28	36.08	28.02	38.82	38.82	38.28	36.08	28.02
25	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	48.54	45.59	42.38	50.51	50.51	48.54	45.59	42.38
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.17	49.15	45.91	54.08	54.08	52.17	49.15	45.91
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.19	50.13	46.92	55.09	55.09	53.19	50.13	46.92
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.34	45.32	42.30	50.36	50.36	48.34	45.32	42.30
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	52.09	49.04	45.88	54.02	54.02	52.09	49.04	45.88
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.12	50.05	46.90	55.04	55.04	53.12	50.05	46.90
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.13	33.31	25.26	35.89	35.89	35.13	33.31	25.26
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.88	32.95	24.89	35.57	35.57	34.88	32.95	24.89
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.91	32.88	24.82	35.54	35.54	34.91	32.88	24.82
26	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	48.40	45.31	42.28	50.37	50.37	48.40	45.31	42.28
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.67	46.50	43.54	51.62	51.62	49.67	46.50	43.54
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.28	50.08	47.03	55.16	55.16	53.28	50.08	47.03
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.28	45.16	42.23	50.28	50.28	48.28	45.16	42.23
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.58	46.39	43.50	51.55	51.55	49.58	46.39	43.50
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	53.25	50.05	47.02	55.14	55.14	53.25	50.05	47.02
									W	W	Gemeentew	1	1.8	32.69	30.81	22.75	33.41	33.41	32.69	30.81	22.75
									W	W	Gemeentew	1	4.8	32.68	30.67	22.61	33.32	33.32	32.68	30.67	22.61
									W	W	Gemeentew	1	7.8	30.94	28.87	20.80	31.55	31.55	30.94	28.87	20.80
27	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	47.54	44.50	40.85	49.23	49.23	47.54	44.50	40.85
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.00	45.81	42.44	50.73	50.73	49.00	45.81	42.44
									W	W	totaal (0)	1	7.8	52.62	49.41	46.16	54.39	54.39	52.62	49.41	46.16
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.75	43.44	40.50	48.62	48.62	46.75	43.44	40.50
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	48.45	45.09	42.21	50.31	50.31	48.45	45.09	42.21
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.40	49.13	46.07	54.23	54.23	52.40	49.13	46.07
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.73	37.84	29.77	40.44	40.44	39.73	37.84	29.77
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.75	37.67	29.60	40.35	40.35	39.75	37.67	29.60
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.61	37.36	29.29	40.12	40.12	39.61	37.36	29.29
28	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	40.62	38.36	32.20	41.74	41.74	40.62	38.36	32.20
									W	W	totaal (0)	1	4.8	40.92	38.50	32.58	42.03	42.03	40.92	38.50	32.58
									W	W	totaal (0)	1	7.8	42.11	39.50	34.12	43.31	43.31	42.11	39.50	34.12
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	35.37	32.38	29.34	37.40	37.40	35.37	32.38	29.34
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	36.15	33.11	30.12	38.17	38.17	36.15	33.11	30.12
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	38.41	35.30	32.36	40.41	40.41	38.41	35.30	32.36
									W	W	Gemeentew	1	1.8	39.08	37.10	29.02	39.74	39.74	39.08	37.10	29.02
									W	W	Gemeentew	1	4.8	39.16	37.01	28.94	39.72	39.72	39.16	37.01	28.94
									W	W	Gemeentew	1	7.8	39.70	37.42	29.34	40.19	40.19	39.70	37.42	29.34
29	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	50.13	46.97	43.87	52.01	52.01	50.13	46.97	43.87
									W	W	totaal (0)	1	4.8	53.73	50.57	47.41	55.58	55.58	53.73	50.57	47.41
									W	W	totaal (0)	1	7.8	54.94	51.75	48.63	56.79	56.79	54.94	51.75	48.63
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	50.00	46.79	43.81	51.91	51.91	50.00	46.79	43.81
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	53.67	50.49	47.38	55.54	55.54	53.67	50.49	47.38

(*) IL: inc. maatregel (^) VL: ex. optrektoeslag

nr	z1	m1	adres	huisnr	type	afw.toets	refl	kenmerk	als	rhart	groep	sh	wnh	dag	avond	nacht	Lden	Lden(*)	dag(^)	avond(^)	nacht(^)
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	54.90	51.70	48.62	56.77	56.77	54.90	51.70	48.62
									W	W	Gemeentew	1	1.8	35.06	33.11	25.05	35.74	35.74	35.06	33.11	25.05
									W	W	Gemeentew	1	4.8	34.88	32.77	24.71	35.47	35.47	34.88	32.77	24.71
									W	W	Gemeentew	1	7.8	34.53	32.27	24.20	35.03	35.03	34.53	32.27	24.20
30	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	49.12	46.08	42.40	50.80	50.80	49.12	46.08	42.40
									W	W	totaal (0)	1	4.8	52.22	49.06	45.68	53.96	53.96	52.22	49.06	45.68
									W	W	totaal (0)	1	7.8	53.18	49.96	46.68	54.93	54.93	53.18	49.96	46.68
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	48.31	45.00	42.04	50.16	50.16	48.31	45.00	42.04
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	51.86	48.59	45.53	53.69	53.69	51.86	48.59	45.53
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	52.88	49.59	46.56	54.71	54.71	52.88	49.59	46.56
									W	W	Gemeentew	1	1.8	41.41	39.50	31.42	42.11	42.11	41.41	39.50	31.42
									W	W	Gemeentew	1	4.8	41.20	39.10	31.03	41.79	41.79	41.20	39.10	31.03
									W	W	Gemeentew	1	7.8	41.43	39.16	31.09	41.93	41.93	41.43	39.16	31.09
31	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	41.66	39.74	31.68	42.36	42.36	41.66	39.74	31.68
									W	W	totaal (0)	1	4.8	41.51	39.43	31.36	42.11	42.11	41.51	39.43	31.36
									W	W	totaal (0)	1	7.8	42.02	39.79	31.72	42.54	42.54	42.02	39.79	31.72
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	--	--	--	-999.90	999.90	--	--	--
									W	W	Gemeentew	1	1.8	41.66	39.74	31.68	42.36	42.36	41.66	39.74	31.68
									W	W	Gemeentew	1	4.8	41.51	39.43	31.36	42.11	42.11	41.51	39.43	31.36
									W	W	Gemeentew	1	7.8	42.02	39.79	31.72	42.54	42.54	42.02	39.79	31.72
32	0.0	6.8			0=gev				W	W	totaal (0)	1	1.8	46.58	43.57	40.13	48.39	48.39	46.58	43.57	40.13
									W	W	totaal (0)	1	4.8	49.29	46.24	42.89	51.12	51.12	49.29	46.24	42.89
									W	W	totaal (0)	1	7.8	50.26	47.19	43.91	52.11	52.11	50.26	47.19	43.91
									W	W	Rijkswegen	1	1.8	46.15	42.99	39.94	48.06	48.06	46.15	42.99	39.94
									W	W	Rijkswegen	1	4.8	49.05	45.93	42.79	50.94	50.94	49.05	45.93	42.79
									W	W	Rijkswegen	1	7.8	50.06	46.92	43.82	51.96	51.96	50.06	46.92	43.82
									W	W	Gemeentew	1	1.8	36.37	34.58	26.53	37.14	37.14	36.37	34.58	26.53
									W	W	Gemeentew	1	4.8	36.59	34.67	26.61	37.29	37.29	36.59	34.67	26.61
									W	W	Gemeentew	1	7.8	36.93	34.88	26.83	37.55	37.55	36.93	34.88	26.83

Rijlijnen

nr	z,gem	lengte	wegdek	hellingcor.	groep	omschrijving	kenmerk	etm.intens.	%	periode	Intensiteiten %	licht	middel	zwaar	motor	snelheden licht	middel	zwaar	motor
1	7.5	752	01 referentiewegdek		Gemeentewegen (2)			2101.0	☑	dag	6.70	94.60	4.40	1.00	.00	60	60	60	
										avond	3.70	96.05	3.25	.70	.00	60	60	60	
										nacht	.60	97.50	2.10	.40	.00	60	60	60	
2	14.4	1395	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2027.41	178.02	175.05	.00	115	100	90	
										avond		1046.68	58.65	60.91	.00	115	100	90	
										nacht		372.81	40.47	66.72	.00	115	100	90	
3	13.9	1887	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2047.25	151.20	198.20	.00	115	100	90	
										avond		1051.75	43.69	79.57	.00	115	100	90	
										nacht		374.84	38.02	69.76	.00	115	100	90	
4	17.5	957	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2047.25	151.20	198.20	.00	115	100	90	
										avond		1051.75	43.69	79.57	.00	115	100	90	
										nacht		374.84	38.02	69.76	.00	115	100	90	
5	16.8	1125	02 1-laags ZOAB		Rijkswegen (1)			.0	☐	dag		2027.41	178.02	175.05	.00	115	100	90	
										avond		1046.68	58.65	60.91	.00	115	100	90	
										nacht		372.81	40.47	66.72	.00	115	100	90	

Bodemabsorptie

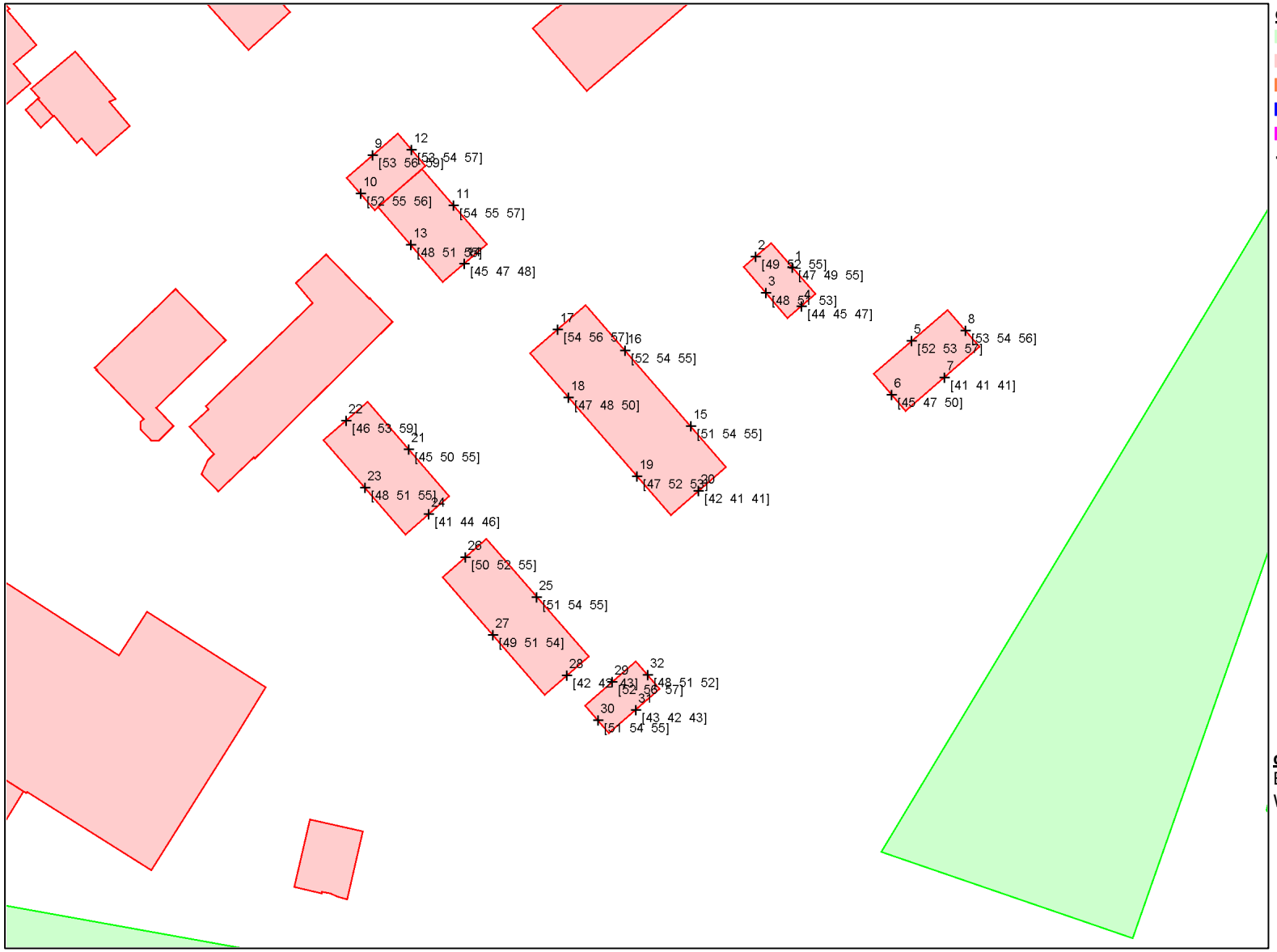
nr	lengte	absorptie [%]	kenmerk
1	2280	50.0	
2	2547	50.0	
3	8	50.0	
4	2535	50.0	
5	251	100.0	
6	330	100.0	
7	508	100.0	
8	1009	100.0	
9	1264	100.0	
10	681	100.0	
11	387	100.0	
12	434	100.0	

BIJLAGE IIb

Weergave resultaten gezamenlijk geluid

K+ Adviesgroep b.v.

project Nieuwbouwwoningen Lagestraat 20 te Niftrik
opdrachtgever Aeres Milieu

objecten
- bodemabsorptie
- bebouwing
- rijlijn
- scherp scherm
- hoogtelijn met scherm
- \+ waarneempunt gevel

omschrijving
Bijlage 2b
Weergave resultaten gezamenlijk geluid

WinHavik-Omgevingswet 1.1.1.0 (c) dirActivity-software Gezamenijk_OW [Lden]
m250299.sdb

0 — 100 schaal: 1 : 1000

BIJLAGE III

Verstrekte verkeersgegevens

Verkeersgegevens

Aanvrager: K+ Adviesgroep
Waar: Lagestraat 20 (Niftrik)

Datum: 13 juni 2025

- Aantallen vracht/auto etmaal
- Etmaalintensiteiten werkdag (mvt)
- Omrekenfactor werkdag-weekdag: 0,9
- Bron: Regionaal verkeersmodel Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
- Autonome groei: 2%

Maximumsnelheid:

- Lagestraat 30 km/h (ter hoogte van plangebied)
- Niftriksestraat 60 km/h
- Dorpsstraat 30 km/h
- Maasbandijk 60 km/h

Voor de wegen waar wij geen gegevens over beschikken, zal een inschatting gemaakt moeten worden. Dit aan de hand van het aantal bedrijven/woningen wat aan die wegen liggen.

Etmaalintensiteiten motorvoertuigen basisjaar 2023 en prognosejaar 2033

	1	2	3	4	5
	Gebiedsontsluitingsweg buiten bebouwde kom	Gebiedsontsluitingsweg binnen bebouwde kom	Erftoegangsweg buiten bebouwde kom	Erftoegangsweg binnen bebouwde kom	Snelweg
Omrekenfactor werkdag-weekdag	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90
Percentage lichte voertuigen dag	92.50%	93.50%	94.60%	95.75%	81.20%
Percentage middelzwaar dag	5.50%	5.00%	4.40%	3.75%	8.70%
Percentage zwaar dag	2.00%	1.50%	1.00%	0.50%	10.10%
Percentage lichte voertuigen avond	94.25%	95.25%	96.05%	96.68%	74.85%
Percentage middelzwaar avond	4.00%	3.50%	3.25%	2.83%	10.60%
Percentage zwaar avond	1.75%	1.25%	0.70%	0.50%	14.55%
Percentage lichte voertuigen nacht	96.00%	97.00%	97.50%	97.60%	68.50%
Percentage middelzwaar nacht	2.50%	2.00%	2.10%	1.90%	12.50%
Percentage zwaar nacht	1.50%	1.00%	0.40%	0.50%	19.00%
Gemiddeld maatgevend uur dag (7-19)	6.60%	6.60%	6.70%	6.70%	6.60%
Gemiddeld maatgevend uur avond (19-23)	3.60%	3.60%	3.70%	3.70%	2.60%
Gemiddeld maatgevend uur nacht (23-7)	0.80%	0.80%	0.60%	0.60%	1.30%
Percentage licht etmaal	93.0%	94.0%	95.0%	96.0%	79.2%
Percentage middelzwaar etmaal	5.1%	4.6%	4.1%	3.5%	9.3%
Percentage zwaar etmaal	1.9%	1.4%	0.9%	0.5%	11.5%

Cultuurhistorische beleidskaart

Gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen

schaal 1:25.000

legenda

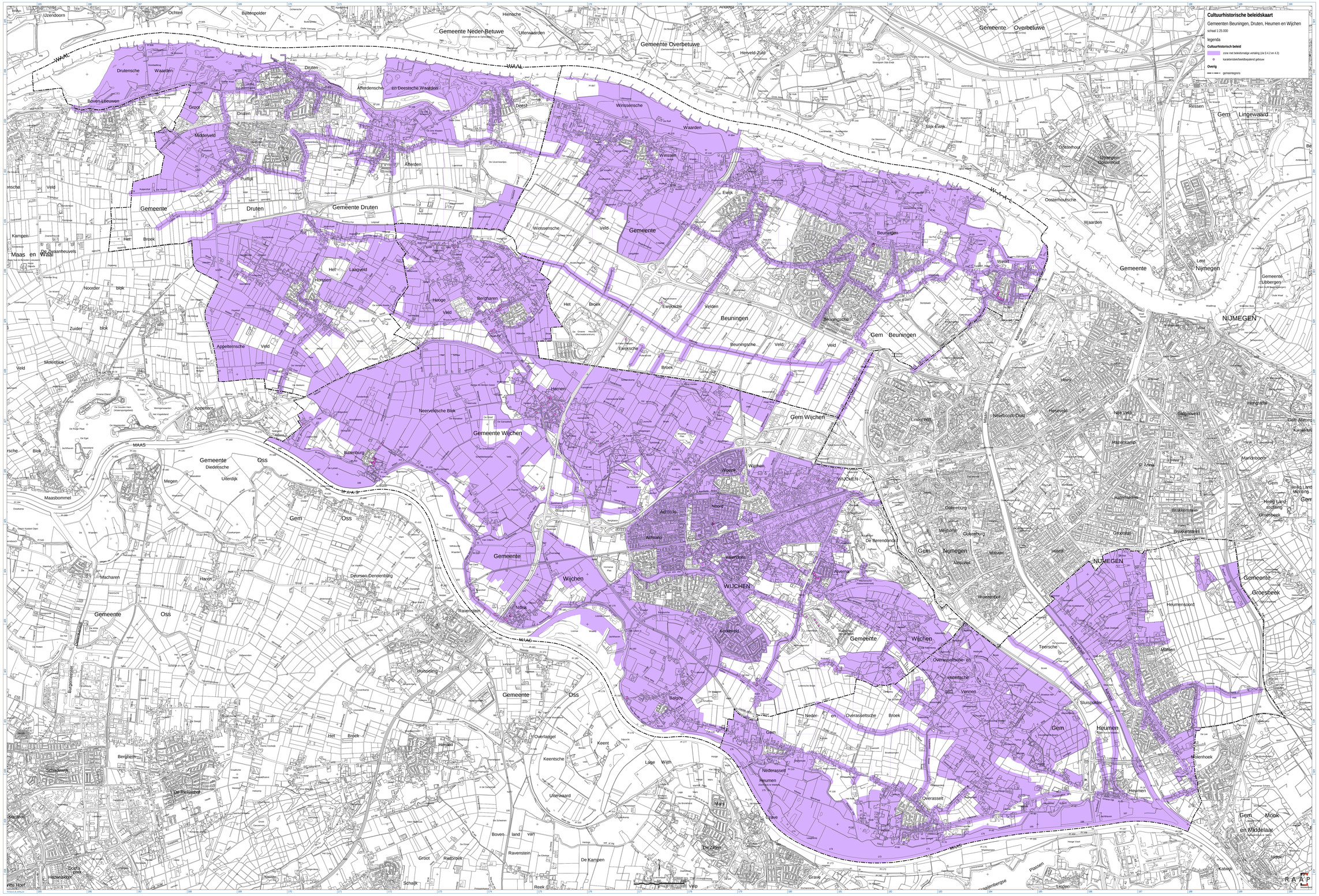
Cultuurhistorisch beleid

zone met beleidsmatige verlating (zie § 4.2 en 4.3)

karakteristiek/beeldbepalend gebouw

Overig

gemeentegrens

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Versie 6.8

Samenvatting en conclusies

De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten hebben als gevolg van de wijziging van het Bro het besluit genomen cultuurhistorisch beleid te willen opstellen. Deze nota geeft de hoofdlijnen van dit beleid weer.

Het cultuurhistorisch beleid valt in twee hoofdonderdelen:

- Koesteren wat we hebben;
- Uitdragen van de rijkdom.

Het koesteren van wat er aan erfgoed is wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Borging van de cultuurhistorische waarden vindt voor de gemeente Wijchen plaats door middel van een parapluplan cultuurhistorie, dat gelijktijdig met deze nota is aangeboden aan de gemeenteraad. Heumen en Beuningen hebben besloten geen parapluplan vast te stellen en de cultuurhistorische belangen alleen bij nieuwe ontwikkelingen af te wegen. Beuningen heeft zich daarnaast voorgenomen om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in het kader van de voorbereiding van omgevingsvisie en omgevingsplan. In Druten worden de relevante cultuurhistorische waarden in de toekomstige bestemmings- en periodieke plannen meegenomen. In de vertaling van de cultuurhistorische inventarisatie- en waarderingskaarten naar de beleidskaart is een keuze gemaakt voor de hoogst gewaardeerde gebieden en, voor Wijchen, karakteristieke bebouwing die in het parapluplan zal worden opgenomen. Daarmee wordt een keuze gemaakt welke gebieden de gemeenten op cultuurhistorisch vlak van belang vinden en waar zij specifieke eisen willen stellen aan ontwikkelingen.

Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten. Vanuit de formulering van thema's die voor de gemeenten van belang worden geacht zijn erfgoedlijnen en projectideëen geformuleerd, gekoppeld aan 'cultuurhistorische trends'. Waar financiële en personele ruimte bestaat zal de gemeente het maatschappelijk middenveld bij initiatieven ondersteunen en eigen initiatieven ontplooien.

De 4 gemeenten hopen met deze aanpak meerdere doelen te bereiken. Allereerst is de wens dat het bestaande erfgoed behouden blijft en op een positieve manier wordt ontwikkeld. Daarnaast beoogt zij dat het aanwezige erfgoed optimaal benut wordt voor toeristisch-recreatieve doeleinden, erfgoededucatie en economische ontwikkeling.

Voorwoord

Cultuurhistorie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Als wethouders cultuurhistorie van Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten zijn wij dan ook erg tevreden over deze gezamenlijke beleidsnota, een nota die de passende titel “Samen in verscheidenheid” meekreeg. Want natuurlijk onderscheiden en profileren wij ons af en toe als gemeenten van elkaar. Soms schuwen we zelfs de concurrentie niet. Voor het uitdragen van onze gezamenlijke cultuurhistorie geldt dat in ieder geval niet. Op dat beleidsterrein zoeken we juist de verbinding. Deze nota is daar het resultaat van.

De minister noemde in 2009 cultuurhistorie als een van de drie belangrijke pijlers van de toekomstige monumentenzorg in zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg. Dat was het eerste signaal van de rijksoverheid richting gemeenten om hen op te roepen cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen. De regelgeving die hier in 2012 uit voortvloeide was het laatste zetje.

Deze cultuurhistorische beleidsnota laat op een scherpe manier zien hoe enorm waardevol onze gezamenlijke cultuurhistorie is. Hoofdstuk 3 voert ons mee in de rijke geschiedenis van Merovingers, Romeinen, Karolingers, kastelen en heerlijkheden. In de hoofdstukken erna beschrijven wij hoe wij als gezamenlijke en individuele gemeenten met onze cultuurhistorische pareltjes om gaan: samen in verscheidenheid.

Wij bedanken de samenstellers en alle mensen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze beleidsnota. Zij zijn er wat ons betreft in geslaagd een meeslepende én realistische beleidsnota te schrijven die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Henk van den Berg, wethouder gemeente Heumen
Sjef van Elk, wethouder gemeente Druten
Paul Loermans, wethouder gemeente Wijchen
Piet de Klein, wethouder gemeente Beuningen

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

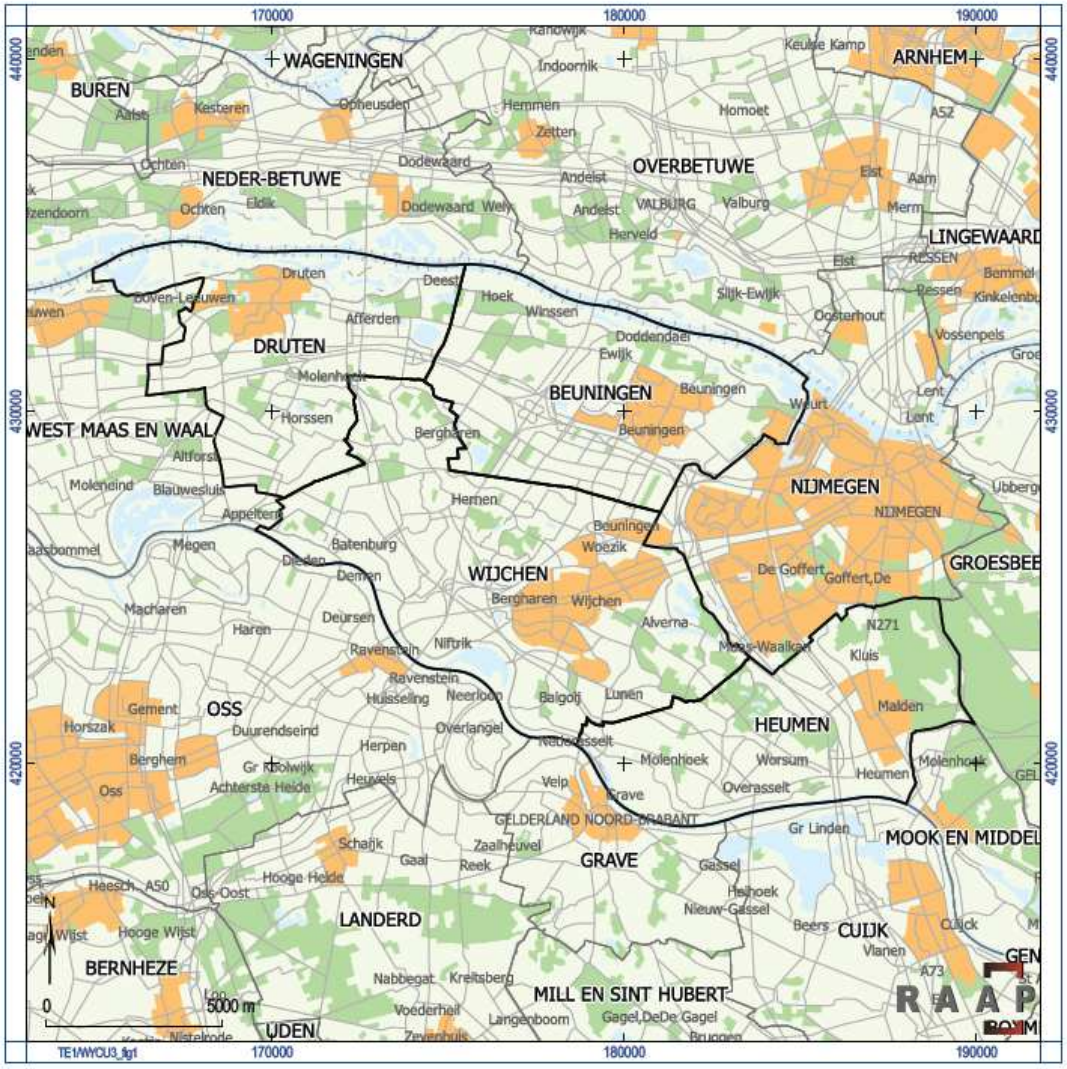
Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies 2
Voorwoord 3
Inhoudsopgave 5
1Inleiding 6
2 Wat is cultuurhistorie? 9
3 Cultuurhistorie in de regio 12
4 Wetgeving 24
5 Planologische borging en monumentenzorg 30
6 Cultuurhistorische kansen 38
7 Nawoord 44
Bijlagen en kaartbijlagen 45

1 Inleiding

1.1 Rijke gemeenten

Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen zijn prachtige gemeenten op de overgang van het Land van Maas en Waal naar het heuvelachtige Rijk van Nijmegen. In het landschap en in de kernen is de geschiedenis op veel plekken tastbaar aanwezig; er is een rijke variatie aan cultuurhistorisch erfgoed, ook wel aangeduid als cultureel erfgoed of 'cultuurhistorie'.

Figuur 1.1 De ligging van de gemeenten Beuningen, Heumen, Wijchen en Druten.

Cultuurhistorie wordt van grote waarde geacht. Het draagt bij aan de identiteit van een gemeente, zorgt ervoor dat inwoners geworteld zijn in hun geboorte- of woongemeente en creëert aantrekkingskracht voor toeristen en dagrecreanten. Het is bovendien van waarde voor het onderwijs. Aan cultuurhistorie wordt aandacht besteed in het primair onderwijs: de leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen belangstelling voor aspecten van het lokale en regionale verleden en overblijfselen daarvan. Daarnaast draagt het bij aan de lokale economie en versterkt zo de economische positie van een gebied. Hoewel dit laatste wel eens wordt onderschat of in twijfel wordt getrokken, tonen onderzoeken van omgevingseconomen het onomstotelijk aan.[1]

Figuur 1.2 Herkenbare historische plekken roepen een vertrouwd gevoel bij bewoners op.

1.2 Aanleiding voor deze nota

Cultuurhistorie kan in Nederland al sinds jaren landelijk op een grote maatschappelijke belangstelling rekenen. De toeristisch-recreatieve sector draait voor een belangrijk deel op beleving en exploitatie van ons ondergronds, gebouwd en landschappelijk erfgoed. Deze belangstelling vertaalde zich in 2009 in de beleidsbrief ‘Modernisering Monumentenzorg’. Daarin benoemde de

[1] Zie hiervoor onder meer: Ruijgrok, E., 2004. Economische waardering van cultuurhistorie. Casestudie Tieler- en Culemborgerwaard. Witteveen+Bos, Rotterdam; Bade, T. & G. Smid, z.j. Eigen haard is goud waard. Over de economische baten van cultuurhistorisch erfgoed. Triple E Productions, Arnhem.; Div. auteurs, 2009. Het cultuurhistorisch argument. Projectbureau Belvedere, Utrecht; Brouwer, J., E. Ruijgrok & R. Abma, 2012. Historische buitenplaatsen en landgoederen. In stand houden loont! Witteveen+Bos, Deventer.

minister drie pijlers voor de toekomstige monumentenzorg: cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, eenvoudiger en krachtiger regelgeving en bevordering van herbestemmingen. De regelgeving die voortvloeide uit dit rijksbeleid, met name de wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening per 1 januari 2012, is de concrete aanleiding geweest om deze nota op te stellen. Elke gemeente werd nu verplicht om expliciete afwegingen op het vlak van cultuurhistorie te maken bij herziening van bestemmingsplannen.

1.3 Doel: wat willen de gemeenten bereiken?

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en Heumen willen met deze nota de omgang met cultuurhistorie in de komende jaren regelen. De bedoeling is om cultuurhistorie een nóg volwaardiger positie in de ruimtelijke ordening, het toeristisch-recreatief beleid en in de erfgoededucatie te geven. Dit doen zij in het besef dat cultuurhistorie om meerdere redenen (immaterieel, economisch) waardevol en merendeels onvervangbaar is en dat de gemeenten bij jong én oud de waarde, de kennis en het belang van cultuurhistorie en in het in stand houden ervan kunnen bevorderen om (meer) draagvlak te creëren.

2 Wat is cultuurhistorie?

2.1 De term

Cultuurhistorie is een verzamelterm die betrekking heeft op de invloed die de mens op zijn omgeving heeft gehad. Datgene wat uit dit verleden fysiek of in de hoofden van mensen nu nog aanwezig is, wordt cultuurhistorisch of cultureel *erfgoed* genoemd: alle tastbare, bekende of onbekende sporen van het menselijk verleden, zoals die teruggevonden worden in bodem, landschap en gebouwen. Daartoe behoren ook waardevolle cultuurlandschappen, structuren en patronen die zich daarin bevinden en verhalen en veldnamen die daarmee verbonden zijn. Deze termen worden in deze nota dus ook door elkaar gebruikt, afhankelijk van wat bedoeld wordt.

Erfgoed is er in de volgende verschijningsvormen:

- aardkundig: het reliëf in het terrein en de bodemkundige verschijnselen die daarbij horen;
- archeologisch: relicten en structuren die door mensen zijn gemaakt, maar onzichtbaar zijn doordat ze onder de grond verstopt liggen;
- cultuurhistorisch: bovengrondse relicten van menselijke oorsprong, te verdelen naar landschappelijk, gebouwd en stedenbouwkundig erfgoed;
- immaterieel: verhalen, gebeurtenissen en namen in relatie tot specifieke plekken.

Deze nota gaat in principe over de bovengrondse cultuurhistorie: landschappen en de gebouwde omgeving. De 4 gemeenten willen voor de bepaling van thema's echter niet te star met deze scheiding omgaan. Alhoewel veel van het prehistorische en Romeinse verleden ondergronds ligt, zijn de resten en de kennis daarover betekenisvol voor de beleving van het verleden. Alleen planologisch en waar het gaat om de aard van het onderzoek volgen beide aspecten verschillende paden.

2.2 Wanneer is iets 'cultuurhistorie' ?

De bijzondere landschappen in onze gemeenten zijn niet van de ene op de andere dag ontstaan. Zij zijn het resultaat van eeuwenlang agrarisch gebruik en alle kortere of langere ontwikkelingen die daar doorheen speelden. Watersnoden, dijkdoorbraken, oorlog: het zijn allemaal zaken die hun sporen direct of indirect in het landschap hebben achtergelaten in een 'basis' die door de boeren gelegd is. Het stedelijk gebied heeft zich vanaf de middeleeuwen stapsgewijs ontwikkeld tot wat het nu is: vooroorlogse kernen en linten met naoorlogse bebouwing daaromheen, de laatste veelal in de vorm van grotere gebouwde complexen.

Om iets aan te duiden als 'cultuurhistorisch waardevol' moet er een zekere afstand tot zijn, vooral in de tijd. Als objecten, structuren en gebiedskarakteristieken een zekere leeftijd hebben, worden ze als 'erfgoed' beschouwd. De waarde die de gemeenten eraan toekennen en die is vastgelegd in de cultuurhistorische waarderingskaarten, wordt over het algemeen vooral bepaald door

de mate van gaafheid waarmee ze de tijd tot nu hebben doorstaan. Ook aspecten als zeldzaamheid en bijzonderheid spelen daarin een rol.

Figuur 2.1 De ruilverkaveling Maas en Waal-West, deels op grondgebied van de gemeente Druten, wordt inmiddels landelijk als een belangrijk voorbeeld van na-oorlogse planologie gezien.

Tot voor kort werd in de Monumentenwet de minimale leeftijdsgrens van 50 jaar gehanteerd voor gebouwde rijksmonumenten, en was 'wat cultuurhistorie is' dus heel scherp in de tijd gedefinieerd. Die grens is met de aanpassing van de wet in 2012 losgelaten. Een belangrijke trend is dat voor erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog inmiddels vanuit archeologisch, landschappelijk en historisch-bouwkundig perspectief interesse bestaat. De twee laatste disciplines wagen zich inmiddels al verder, in elk geval tot 1965 als formele afsluiting van de wederopbouwperiode en soms nog (veel) verder. Er bestaat landelijk inmiddels een lijst van 190 potentiële rijksmonumenten uit de periode 1940-1965, waarvan een deel al is aangewezen. Onze 4 gemeenten ontbreken overigens in deze lijst. Veel gemeenten hebben daarnaast al gemeentelijke monumenten uit die periode aangewezen of karakteristieke gebouwen aangeduid. Op landschappelijk vlak staan de oudere ruilverkavelingen als 'wederopbouwlandschappen' inmiddels in de belangstelling, zoals die van Maas en Waal-West.[2] Op die manier leert men in elk geval minder star naar ons erfgoed te kijken en met een open blik de waarde van ons verleden – in alle tijden - te zien.

[2] Alleen het gedeelte in de gemeente West Maas en Waal heeft bijzondere aandacht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gedeelte in de gemeente Druten heeft men erbuiten gelaten. Dit gedeelte is echter wel meegenomen in de cultuurhistorische waarderingskaart.

3 Cultuurhistorie in de regio

3.1 Inleiding

De gemeenten Heumen, Beuningen, Wijchen en Druten kennen een grote cultuurhistorische rijkdom en variatie. In dit hoofdstuk wordt in kort bestek een overzicht gegeven van belangrijke perioden en onderwerpen met betrekking tot de cultuurhistorie van Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten. De tastbare weerslag daarvan is weergegeven op de archeologische waarden- en verwachtingskaarten en de cultuurhistorische waardenkaarten van elke afzonderlijke gemeente.

3.2 Zichtbare prehistorie

Erfgoed zoals dat is opgenomen op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vormt de aftrap. Dit wordt gedaan, omdat daarvan in het heden nog sporen te herkennen zijn en er in de verschillende gemeenten een bijzonder belang aan deze perioden in de geschiedenis wordt gehecht. Bewoning in het Gelders rivierengebied vond plaats op de hogere oevers van rivieren en op opgewaaide rivierduinen. De vroegste bewoners van Wijchen en Heumen woonden na de laatste ijstijd, zo vanaf 10.000 jaar geleden, op terrassen langs de Maas en op rivierduinen. Zij voedden zichzelf door jagen en verzamelen. Enkele duizenden jaren later vond de verandering van uitsluitend jagen en verzamelen naar landbouw plaats. Zichtbare overblijfselen uit deze periode zijn grafheuvels. Wonen deed men toen onder meer aan het Wijchens Meer. Uit deze periode wordt in Beuningen de eerste bewoning gevonden. In Druten is oudere prehistorische bewoning eveneens bekend door de vondst van bijvoorbeeld vuursteen. Ook uit jongere perioden zijn er sporen van grafcultuur op de rivierduinen van Wijchen en Heumen, zoals grafheuvels uit de Bronstijd en urnenvelden uit Brons- en IJzertijd. In de IJzertijd bereikte de bevolkingsdichtheid voor de prehistorie zelfs een hoogtepunt.

Figuur 3.1 Een restant van het Wijchens rivierduinreliëf.

3.3 Romeinen en Merovingers

Vondsten die in verband staan met de aanwezigheid van de Romeinen in onze contreien bevinden zich op de hogere delen van het landschap. Belangrijk is bijvoorbeeld de Romeinse verbindingsweg, aangelegd voor militaire doeleinden, tussen Noviomagus (Nijmegen), Ceuclum (Cuijk) en Blariacum (Blerick), die in het reliëf en de tegenwoordige wegenstructuur nog teruggevonden worden. Langs de route in de bossen van Heumensoord liggen de resten van vermoedelijk een 4e-eeuwse Romeinse wachttoren, gebouwd ter verdediging van deze route. Romeinse villa's lagen onder meer in Plasmolen, Ewijk en Druten. Een gerestaureerde afwateringsgoot van de Romeinse villa in Ewijk ligt in het gemeentehuis in Beuningen. In Druten werd bovendien een Romeins schip aangetroffen.

Wijchen was vanaf 100 na Chr. een belangrijke nederzetting nabij *Ulpia Noviomagus*. Rond het dorp ontstonden vanaf de late 1e eeuw de bijbehorende grafvelden. Na een dip in de loop van de 3e eeuw trad in de 4e eeuw weer herstel van bewoning op. Uit archeologische vondsten is op te maken dat Wijchen zoiets als het 'Romeinse Wassenaar' was. Zo is er uit Wijchen een stenen Romeins gebouw bekend. Wijchen en Nijmegen waren via een weg langs de zuidzijde van het

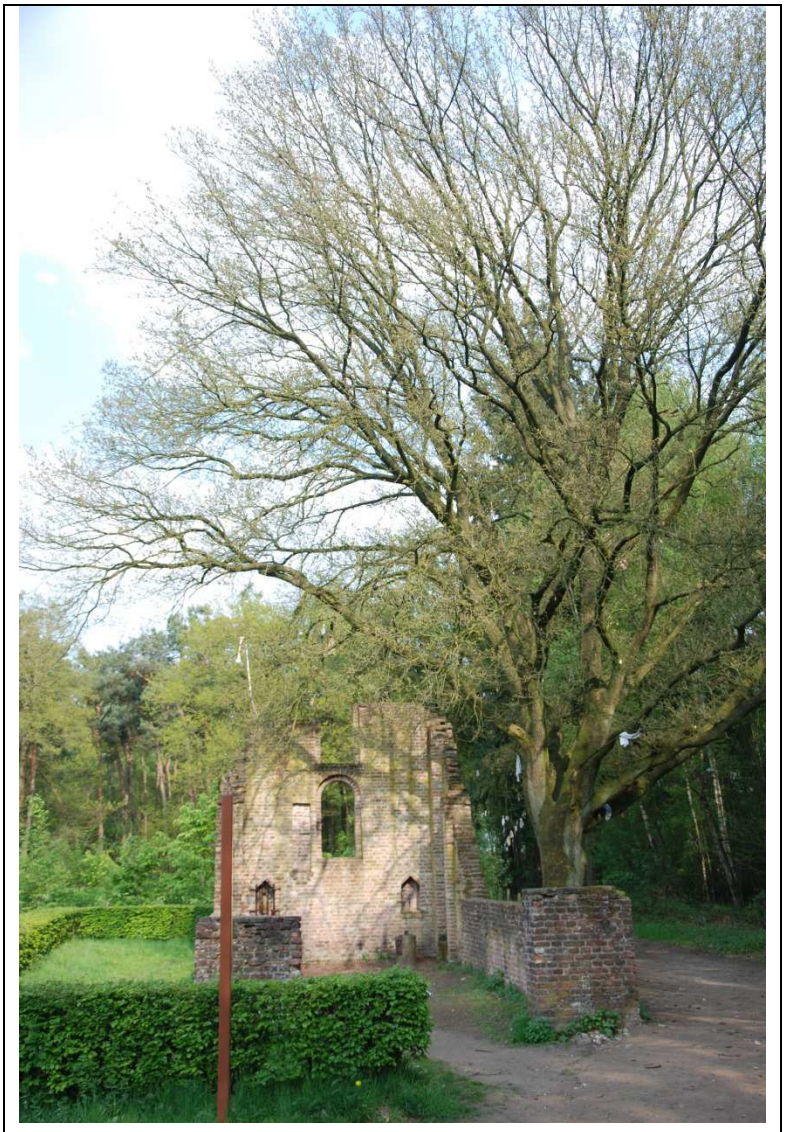
rivierduincomplex van Overasselt met elkaar verbonden. Langs de Schatkuilsestraat in Overasselt ligt een Romeins villacomplex. Elders moeten welvarende boerenbedrijven uit deze periode hebben gelegen, die herkend worden aan de vondst van bijvoorbeeld dakpannen.
Na het formele einde van het Romeinse rijk in 476 na Chr. bleef de omgeving van Wijchen gewoon bewoond. Op diverse plaatsen op de rivierduinen van Wijchen werd in die tijd gewoond en begraven. Belangrijke aanwijzing daarvoor is het grote Merovingische grafveld onder het centrum van Wijchen, in gebruik was tussen circa 400 en circa 640 na Chr. Uit grafgiften blijkt dat er, toen de Romeinen een vacuüm achterlieten, een lokale elite ontstond.

Figuur 3.2 De Romeinse afvoergoot uit Ewijk.

3.4 Karolingers, de kerstening en christelijke tradities

In de Vroege Middeleeuwen introduceerden Angelsaksische missionarissen de christelijke religie. Oude gebruiken kregen vaak een christelijke betekenis. Opvolgers van deze missionarissen waren monniken in kloosters en abdijen, die kerken stichtten of beheerden en grondbezit exploiteerden. Alhoewel hun invloed sinds 1795 is verdwenen, zijn er nog verwijzingen naar dit verleden in de vorm van patroonheiligen, boerderijnamen (‘Munnikhof’) en natuurlijk de middeleeuwse kerken en kapellen zelf. Zo speelde de abdij van Saint-Valéry-sur-Somme een belangrijke rol in middeleeuws Overasselt, waaraan de Sint-Walrickkapel nog te danken is. Ook de abdij Kaiserswerth bekleedde een positie in de gemeente Heumen. Zowel in Heumen als Druten was de abdij Grafenthal in Goch belangrijk. In Bergharen speelde de abdij Camp een rol.
Wellicht nog belangrijker voor de ontwikkeling van het kerkelijk landschap was de opleving van het katholicisme na 1800 en vooral na 1850. Op veel plekken zijn er uitingen van die opleving te vinden. Nieuwe kerken werden gebouwd, kloosters verrezen, scholen werden gebouwd en het Rijke Roomse Leven bloeide. In het straatbeeld verrezen kapellen en Heilig-Hartbeelden. Dat duurde iets meer dan 100 jaar. Uit deze ruime eeuw van katholieke bloei kennen alle gemeenten veel zichtbaar erfgoed, zoals kerken en pastorieën. Uit de nadagen van het Rijke Roomse Leven dateert nog de naoorlogse kerk van Malden. Gevolg van deze opleving van het rooms-katholicisme was ook dat er nieuwe protestantse kerken gebouwd moesten worden, omdat deze gemeenschappen de oude gebouwen verloren. In Horssen bevindt zich een voorbeeld.
Naast kerkelijke tradities bestonden er ook tradities vanuit het volksgeloof. Vaak waren zij sterk verweven met christelijke tradities. Het bekendst is wel de lapjesboom bij de Sint-Walrickkapel van Overasselt, maar relevant is bijvoorbeeld ook de linde op de Kapelberg bij Bergharen.

Figuur 3.3 De Walrick-kapel nabij Overasselt: plaats van geloof en volksgeloof.

3.5 Cultuurlandschappen

De cultuurlandschappen uit deze regio vinden hun oorsprong in belangrijke mate in de middeleeuwen. Weliswaar werd er al veel eerder gewoond, maar de huidige ruimtelijke structuur van nederzettingen, akkercomplexen, bossen en weidegebieden kwam vanaf de middeleeuwen tot stand. Daarbij bestaat een sterke relatie met de ondergrond. Op drogere, hoger gelegen gronden, zoals de rivierduinen en oeverwallen, verbouwde men gewassen. Boerderijen werden in de directe omgeving geplaatst. In lager gelegen, natte gronden weidde men vee en oogstte men hooi als wintervoer. Hiervoor waren in de eerste plaats komgebieden, oude riviergeulen en uiter-

waarden geschikt. De meest hoog gelegen terreinen, te droog voor akkerbouw, bleven het langst ‘woest’ liggen: men gebruikte ze relatief extensief. Het waren ook de plekken die het meest geschikt waren voor bosbouw op het moment dat men daarvoor de technieken beheerste en er een markt voor was. Zelfs de industrialisatie schikte zich in hoge mate naar het landschap. In de uiterwaarden werd klei gewonnen en verrezen steenovens, die in de 19e en 20e eeuw uitgroeiden tot steenfabrieken. De rationalisering van de landbouw heeft in sterkte mate het cultuurlandschap in onze regio veranderd. Dat heeft op bepaalde plekken geleid tot bijzondere nieuwe landschappen, zoals bij Horssen, terwijl op andere plekken de vervlakking van de oude landschappelijke contrasten het beeld bepaalt.

Figuur 3.4 Steenoven Vogelsangh in Deest, relict van de economische exploitatie van het landschap in het verleden.

3.6 Kastelen en heerlijkheden

Net als de rest van het rivierengebied zijn de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen en Heumen rijk aan de tastbare overblijfselen van een indrukwekkend verleden: kastelen, landhuizen en buitenplaatsen. Een deel van de middeleeuwse kasteeleigenaren bezat ook territoriale macht, een bestuurlijke vorm waarvoor de term ‘heerlijkheid’ gebruikt wordt. Zo waren Batenburg, Hernen en Heumen relatief zelfstandige heerlijkheden. Aan andere kastelen waren wel bepaalde

(heerlijke) rechten verbonden, maar niet de bestuurlijke rechten over een bepaald gebied. Zo viel Wijchen onder het hertogelijk bestuur en was de kasteelheer vooral een ‘grootgrondbezitter’. Batenburg, Hernen-De Templet, de Malderburcht en mogelijk ook de motte te Leur waren mottes met een houten toren erop. Hun opvolgers werden soms op dezelfde plek gebouwd, maar soms ook elders. De kastelen van Batenburg, Hernen, Wijchen en Heumen bestonden uit een toren met aanbouwen en werden door grachten omgeven. Ook verrezen nieuwe kastelen die geen voorfase als motte hadden gekend, zoals Blankenborg, Doddendael en Winssen.
Naast de grotere kastelen ontstonden er in de laatste fase van de late middeleeuwen en de 16e eeuw ook kleinere steenhuizen van de regionale of lokale elite, zoals mogelijk Puiflijk, Uilenburg, Nagelhorst, Schoonenburg en Slimsijp nabij Overasselt. Hun omvang, verdedigbaarheid en betekenis van de bewoners was doorgaans geringer dan die van de grotere burchten. Zij werden soms als havezate aangeduid.
De 17e eeuw vormde een belangrijk breukmoment in de geschiedenis van kastelen en landschap in de regio. Kastelen vervulden meer en meer in de eerste plaats een rol als woongebouw in plaats van militaire vesting, en daarbij hoorde een tuin- en parkaanleg. Kastelen gingen soms een rol spelen als adellijke buitenverblijven en werden conform die nieuwe functie verbouwd. De kastelen van Wijchen en Hernen zijn een mooi voorbeeld van uitersten: Wijchen werd een luxe buitenverblijf, terwijl Hernen zijn oude weerbare karakter behield. Ook werden nieuwe landhuizen gebouwd, zoals in Horssen. De aanleg van buitenplaatsen betekende een transformatie van het platteland: functioneel-agrarisch werd aangevuld met esthetiek. Tuinen en parken werden aangelegd, maar ook werd het platteland dat tot kasteeldomeinen behoorde verfraaid met lanen.

Figuur 3.5 Kasteel Batenburg is ook als ruïne nog altijd indrukwekkend.

Figuur 3.6 Huis Horssen laat zien dat comfort steeds meer een rol ging spelen voor de elite.

3.7 Strijd tegen het water

Meer dan over welk onderwerp dan ook is geschreven over de band tussen de inwoners van het Land van Maas en Waal en de beide rivieren die het gebied aan twee zijden begrenzen. Vele eeuwen woonden de inwoners van dit gebied in een onbedijkt rivierenlandschap. Rivieren verlegden zich door de millennia heen met enige regelmaat, zoals aan het Wijchense Ven, een uitgeveende oude loop van de Rijn, en het Wijchens Meer, een Maasmeander, nog te zien is. Op de hoogtes tussen de rivierbeddingen woonden de ‘Maas en Walers’.
Water stroomde vóór de bedijking ook via de komgebieden naar het westen af. De oeverwallen en zeker de rivierduinen en de stuwwalflanken waren hoog genoeg om meestal droge voeten te houden. Zijkades (zijdewendes) en achterkades beschermden de bewoners van dit gebied vanaf de middeleeuwen tegen water dat vanuit de kommen hun woongebied bedreigde. Met de aanleg van voorkaden op kwetsbare plekken, mogelijk omdat men door bevolkingsgroei ook lagere delen van het landschap ging bewonen, waren hele dorpsgebieden van een ringkade voorzien. Omdat waterafvoer steeds vaker een gezamenlijk belang was, werd in de 14e eeuw toestemming verkregen een aaneengesloten bedijking aan te leggen. Dat zorgde voor relatieve veiligheid en de mogelijkheid om komgronden intensiever te gaan gebruiken. Afwatering van de kommen werd via uitwateringssluizen naar de rivier geregeld. Rivierverleggingen bedreigden echter regelmatig

de stabiliteit van de dijk. Soms moest land worden prijsgegeven door de dijk terug te leggen. Dat kon echter ook militair-strategische oorzaken hebben, zoals bij Nederasselt.
De rivier kon zijn sedimenten niet meer kwijt, en het rivierbed hoogde zich op. Dijken moesten regelmatig worden verhoogd. Hogere dijken betekenen echter tegelijk een grotere dreiging voor het achterland bij dijkdoorbraken, omdat de druk erop veel hoger werd en de kracht van het water na een doorbraak dus ook. Vooral na 1700 braken de dijken regelmatig in de wintermaanden door opstuwend ijs. Naast al het leed veroorzaakten zij ook diepe gaten in het landschap, de huidige kolken. Na doorbraken werd de nieuwe, bochtige dijk om de kolk gelegd. Kwelwater werd door middel van zogenaamde kwelkades bestreden.
Relevant zijn ook de aanpassingen aan de Maas na de overstromingen van 1926. Besloten werd een aantal bochten in de Maas af te snijden en een recht rivierbed aan te leggen. Bij Balgoij, Keent en de aangrenzende Loonse Waard ligt nog een afgesneden meander in het landschap.

Figuur 3.7 De dijk tussen Nederasselt en Overasselt brak 90 jaar geleden nog door.

3.8 Bezetting en strijd tegen de bezetter

Onze regio heeft in de afgelopen eeuwen zeker tweemaal te maken gehad met bezetting en een strijd tegen de bezetter. In de Tachtigjarige Oorlog voerden Oranjegezinde troepen een beleg op de stad Grave uit. Deze aanval richtte zich tevens op het verdedingswerk aan de overzijde van de Maas, het latere Kroonwerk Coehoorn. De aangelegde aanvalslinie, bedoeld om de stad af te

sluiten van de omgeving, lag voor een deel op Heumens en Wijchens grondgebied. Van de aarden werken en kampementen is aan het oppervlak weinig meer te zien, maar ondergronds vermoedelijk wel het nodige bewaard gebleven.
Grave had dus een strategische positie die ook op de landschappen van vooral Over- en Nederasselt van invloed was. Misschien wel het ingrijpendst op de lange termijn waren de aanpassingen rondom het Kroonwerk Coehoorn door de eeuwen. In 1699 werd de dijk bij Nederasselt een behoorlijk stuk teruggelegd in verband met de aanleg van dit kroonwerk. Hiervoor moest de middeleeuwse kerk wijken.
Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelden de 4 gemeenten een relatieve bijrol, die nog het grootst was in de gemeente Heumen. Tijdens de inval van de Duitsers vonden gevechten plaats rond de brug bij Grave en de bruggen over het Maas-Waalkanaal. In Druten lag de Waal-Maaslinie uit 1939, een verbinding tussen de Peel-Raamstelling en de Linie van de Spees/Grebbelinie, maar deze werd uiteindelijk niet gebruikt. De linie is nu moeizaam in het landschap herkenbaar.
Ruim 4 jaar later was het strijdtoneel echter nog heviger. Het gebied rond Nijmegen maakte deel uit van Operatie Market Garden. In het Neder- en Overasseltse Broek in de gemeenten Wijchen en Heumen vonden luchtlandingen van parachutisten plaats om de hiervoor genoemde bruggen te kunnen innemen. Deze actie werd succesvol uitgevoerd, waardoor de troepen richting Nijmegen konden trekken. De terugtrekkende Duitse troepen richtten vernielingen aan in Alverna en aan de brug ter hoogte van Niftrik en Ravenstein. Alle gemeenten hadden bovendien te maken met burgerslachtoffers, vliegtuigcrashes en een meer of minder ontregelde samenleving.
De strijd was hiermee echter niet gestreden. De Slag om Arnhem werd verloren en de Betuwe werd frontgebied. Net daarachter lag het bevrijde Land van Maas en Waal. In Malden en Overasselt werden tijdelijke landingsplaatsen voor vliegtuigen aangelegd en in 1945 werd een tijdelijke spoorlijn aangelegd om de route over spoor naar Duitsland te verkorten.

Figuur 3.8 Overal in Nederland braken na de bevrijding feesten uit, zoals ook hier in Beuningen.

4 Wetgeving

4.1 Rijk

4.1.1 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 opnieuw in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het Gelders Genootschap wordt bemand. De verplichting om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

4.1.2 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

In het vijfde lid van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Met deze beleidsnota willen de betrokken gemeenten ter uitvoering van deze bepaling van het Bro aan de voorkant duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop cultuurhistorie als sectoraal belang bij de ruimtelijke ordening wordt / moet worden betrokken.

4.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. De geformuleerde landelijke belangen ten aanzien van cultuurhistorie komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

4.2 Provincie Gelderland

4.2.1 Omgevingsverordening Gelderland

In de omgevingsverordening Gelderland zijn beschermende regels opgenomen voor erfgoed, waaronder waardevol landschap, voor zover dit raakt aan een provinciaal ruimtelijk belang. De regels met betrekking tot de bescherming van erfgoed zien op de Romeinse Limes en de Hollandse Waterlinie, daarnaast zijn beschermende regels opgenomen voor molenbiotopen, waardevol open gebied en het Nationaal landschap. Verder is in de omgevingsverordening een beschermende regeling opgenomen voor de gronden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen.

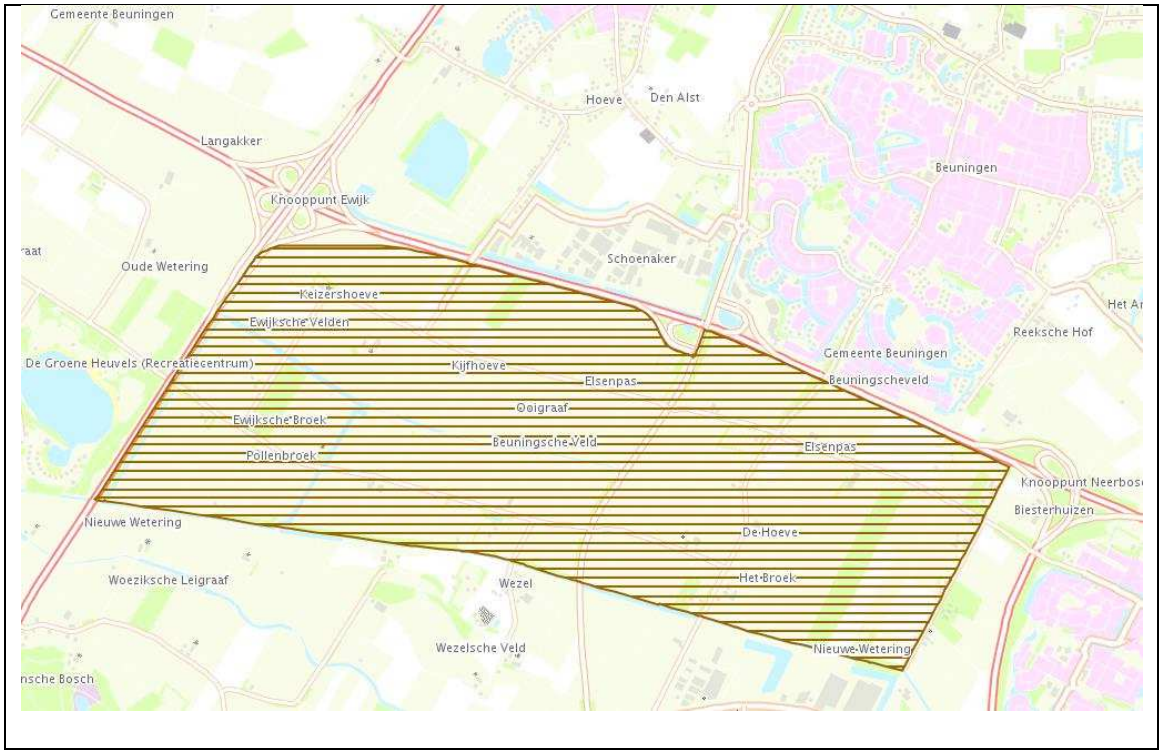
Voor de molenbiotopen (zie onderstaande afbeelding) bepaalt de omgevingsverordening dat bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen een molenbiotoop enkel ontwikkelingen kun-

nen mogelijk maken indien de toelichting bij het bestemmingsplan een motivering geeft waaruit blijkt dat de werking van de molen niet wordt beperkt door de ontwikkeling.

Figuur 4.1 Molenbiotopen zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Binnen de gemeente Beuningen is een gebied gelegen dat door de omgevingsverordening wordt betiteld als waardevol open gebied (zie onderstaande afbeelding). Op de gronden binnen dit gebied is geen nieuwe bestemming mogelijk die de openheid van dit waardevolle open gebied aantast. In de omgevingsverordening worden een aantal uitzonderingen op deze algemene regel beschreven waaronder de uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen of aansluitend aan het bouwvlak.

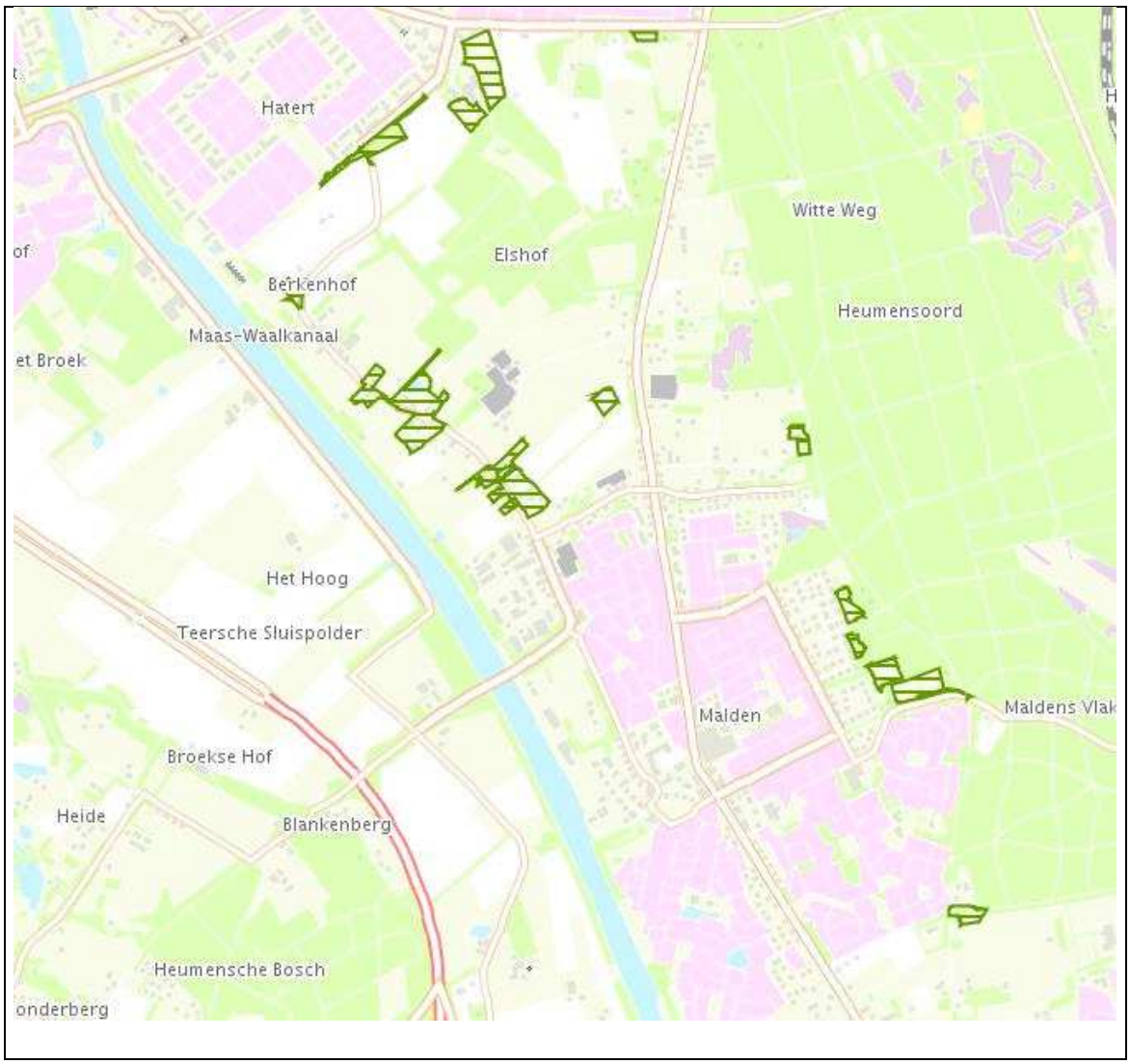
Figuur 4.2 In de gemeente Beuningen bevindt zich een waardevol open gebied.

De omgevingsverordening bevat beschermende bepalingen voor gronden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur. De omgevingsverordening maakt een onderscheid in gronden behorend tot de Groene Ontwikkelingszone en gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk. In een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt blijven en eventueel worden gecompenseerd. In een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt worden en eventueel worden gecompenseerd.

Figuur 4.3 De Ecologische Hoofdstructuur in het Land van Maas en Waal.

Binnen de gemeente Heumen zijn enkele gebieden gelegen die door de omgevingsverordening worden aangewezen als Nationaal Landschap gelegen buiten het Groene Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een bestemmingsplan voor deze gronden (zie afbeelding hieronder) maakt alleen (nieuwe) bestemmingen mogelijk indien deze de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in een bijlage bij de omgevingsverordening.

Figuur 4.4 Nationaal Landschap rondom Malden.

Bovenstaande provinciale belangen zijn reeds in de bestaande bestemmingsplannen meegenomen en worden als gevolg van deze beleidsnota niet aanvullend geborgd.

4.3 Gemeenten

De 4 gemeenten beschikken elk over een relatief recente erfgoedverordening (2010-2011), op basis waarvan het mogelijk is om gemeentelijke monumenten, zowel boven- als ondergronds, aan te wijzen en aan gewenste ingrepen een vergunningsplicht te koppelen. Tevens zijn hierin regels opgenomen ten aanzien van terreinen waar archeologische waarden worden verwacht. Beuningen kent daarnaast een separate restauratieregeling voor gemeentelijke monumenten. Wijchen kent als enige gemeente de mogelijkheid gemeentelijk beschermde stads- of dorpsge-

zichten aan te wijzen. Objecten en terreinen die via de erfgoedverordening beschermd zijn, zijn niet op de cultuurhistorische beleidskaart opgenomen, omdat daarvoor reeds een regeling bestaat.

5 Planologische borging en monumenten-zorg

5.1 Inleiding: wat is ons vertrekpunt?

5.1.1 Inleiding

De 4 gemeenten beschikken reeds over beleid waarin men keuzes maakt die te maken hebben met het aanwezige cultureel erfgoed. Doordat cultureel erfgoed zich echter op het raakvlak van heel veel disciplines bevindt, is de aandacht daarvoor ook gefragmenteerd, zoals blijkt uit bijlage 1.

De gemeenten zien cultuurhistorie reeds als integraal onderdeel van de verschillende gemeentelijke beleidsvelden. In veel beleid gericht op landschap, zeker van de afgelopen 5 à 8 jaar, zijn cultuurhistorie of ‘gebiedseigen kenmerken’ belangrijke pijlers. In bestemmingsplannen zijn landschapswaarden al geborgd, al dan niet als uitvloeisel van een landschapsontwikkelingsplan, maar niet noodzakelijkerwijs vanuit het cultuurhistorisch belang. Ook in toeristisch-recreatief beleid worden het karakter van het landschap en de bijzondere waarden van de kernen als sterkte aangeduid.

Expliciet cultuurhistorisch beleid echter gaat veelal niet verder dan archeologie en gebouwde monumentenzorg. Het meeste beleid is impliciet, en er bestaat planologisch weinig juridische grondslag om cultuurhistorie als afwegingskader mee te nemen bij toetsing van vergunningaanvragen.

5.1.2 Het vertrekpunt

De gemeenten hechten vanuit de wettelijke verplichting aan een goede planologische borging van waardevol geachte cultuurhistorie in het bestemmingsplan en in toekomstige structuurvisies, en een verankering van cultuurhistorie als onderdeel van het gemeentelijk afwegingskader bij landschappelijke en stedenbouwkundige ingrepen waarin het bestemmingsplan niet voorziet. Vooruitlopend op de beleidsnota hebben de gemeenten tussen 2007 en 2013 inventarisaties op gemeentelijke schaal laten uitvoeren van het bovengrondse cultuurhistorisch erfgoed. Deze inventarisatie is aangevuld met een cultuurhistorische gebiedswaardering, voor Heumen en Wijchen een herziening van een bestaande gebiedswaardering. Op basis van deze bijgevoegde waardering is een beleidskaart, eveneens bijgevoegd, opgesteld. Deze kaart geeft weer voor welke gebieden en objecten planologische borging wordt voorzien, nu of bij nieuwe ontwikkelingen.

Elke gemeente heeft een eigen afweging gemaakt welke waarderingsklasse men van voldoende belang achtte om cultuurhistorisch beleid op te voeren: Wijchen kiest overwegend voor de gebieden met een middelhoge en hoge waarde. Enige uitzondering is het vennengebied op Alverna. Dit heeft als enige gebied in de gemeente een "zeer hoge waarde" gekregen. Daarmee wordt

namelijk uniform aangesloten bij de waardering die dit waardevolle grensoverschrijdende gebied in de gemeente Heumen heeft. Heumen, Beuningen en Druten kiezen voor gebieden met een hoge en zeer hoge waarde.[3] De gebieden die zijn afgevallen hebben gemeen dat de cultuurhistorische waarden hier in zo geringe mate aanwezig zijn en/of door sterke dynamiek in de laatste driekwart eeuw verloren zijn gegaan, dat andere belangen zwaarder worden geacht en bescherming op cultuurhistorische gronden niet noodzakelijk wordt geacht.

Met de beleidskaart als onderlegger wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze bestaande geïnventariseerde waardevolle gebieden en gebouwde objecten worden beschermd indien er zich een ruimtelijke ontwikkeling [4] aandient (§ 5.2). Daarnaast geeft dit hoofdstuk een antwoord op de vraag in hoeverre en op welke wijze er bij ruimtelijke ontwikkelingen, die ingevolge het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk zijn, rekening moet worden gehouden met cultuurhistorie (§ 5.3).
Deze verschillende benaderingen moeten leiden tot werkbare processen voor gemeenten en burgers, waarin geen onredelijke regeldruk ontstaat en het beleid alleen op die gebieden wordt gericht, die er vanuit cultuurhistorisch perspectief toe doen.

De uitgevoerde inventarisaties en waarderingen zullen een belangrijke rol gaan vervullen als toetsingsinstrument op hoofdlijnen voor de ambtelijke organisatie. Om die reden is ervoor gekozen om de geactualiseerde / nieuw vervaardigde waarderingskaarten (kaartbijlage 1) samen met deze beleidsnota en beleidskaart (kaartbijlage 2) vast te laten stellen door het college (Beuningen [5]) en de gemeenteraad (Druten [6], Heumen [7], Wijchen). Nieuwe bestemmingsplannen die getoetst worden aan het cultuurhistorisch beleid worden door de gemeenteraden vastgesteld.

5.2 Vigerende bestemmingsplannen

Een deel van de gebieden en objecten die als waardevol zijn gewaardeerd gaan beschermd worden door middel van een bestemmingsplan. In bijlage 2 bij deze nota is (globaal) per gemeente aangegeven op welke wijze deze bescherming vorm gaat krijgen.

Door het vaststellen van een bestemmingsplan kan worden geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en verandering van gebouwen of uitvoering van werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden, die gevolgen kunnen hebben voor de culturele waarde van objecten en gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling die aan de orde is cultuurhistorische belangen

[3] Dat Wijchen slechts één gebied van ‘zeer hoge waarde’ op het vlak van cultuurlandschappen kent is deels methodisch te verklaren, deels ook inhoudelijk te verklaren door de sterke mate van verstedelijking en ingrepen in het omliggende cultuurlandschap in het verleden.
[4] Onder ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze beleidsnota verstaan een ontwikkeling die bestaat uit een bouwactiviteit, een functiewijziging of een werkzaamheid (zoals het afgraven van gronden en het rooien van bomen).
[5] Het college van B&W van de gemeente Beuningen heeft deze nota op 25 augustus 2015 vastgesteld.
[6] De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft deze nota op 16 december 2015 vastgesteld.
[7] De gemeenteraad van de gemeente Heumen heeft deze nota op 26 mei 2016 vastgesteld.

niet onevenredig schaadt. In Heumen zal worden nagegaan of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen. Beuningen kiest ervoor om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan en nu geen parapluplan te laten opstellen.

Voor Wijchen kan worden opgemerkt dat voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebouwen een sloopvergunningplicht is opgenomen. Voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebieden is een vergunningplicht voor werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden opgenomen. Op deze wijze is geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de cultuurhistorische waarde van objecten of gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling de aan de orde zijnde cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt.

5.3 Nieuwe ontwikkelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de situatie dat een ruimtelijke ontwikkeling op grond van het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk is, maar dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is.

Het Besluit ruimtelijke ordening geeft aan wat er in het kader van een procedure voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet in het geldende bestemmingsplan past onderzocht moet worden. Het vijfde lid onder a van dit artikel stelt dat de toelichting / onderbouwing van het besluit een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het beleid van de gemeenten is om dit ‘rekening houden met’ een rol te laten spelen als de ruimtelijke ontwikkeling in een gebied met hoge of zeer hoge (Beuningen, Heumen, Druten) of middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde wordt beoogd.[8] De vraag die op dat moment centraal staat, is of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. In de volgende paragraaf is beschreven op welke wijze deze toetsing plaatsvindt. Indien een ruimtelijke ontwikkeling niet in een dergelijk gewaardeerd gebied is gelegen, kan volstaan worden met een verwijzing naar deze beleidsnota.

5.4 Toetsing en advisering

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier het toetsingsproces, bij de vraag of er sprake is van een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarde(n) zal verlopen. De vraag op welke manier het toetsingsproces doorlopen moet worden is mede afhankelijk van de keuze van de gemeente voor een parapluplan of niet (zie § 5.2), en derhalve of er sprake is van toetsing bij alleen ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan passen of ook ontwikkelingen die wel in het vigerende bestemmingsplan passen.

[8] In Wijchen in gebieden met een middelhoge, hoge of zeer hoge waarde.

Deze paragraaf is verder alleen van belang op het moment dat een ruimtelijke ontwikkeling voorgenomen wordt in een gebied met een hoge of zeer hoge (Beuningen, Druten en Heumen), middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde.

Uitgangspunt van deze beleidsnota is dat de aanvrager niet onredelijk extra wordt belast. Dat wil zeggen dat we ons alleen richten op locaties die er cultuurhistorisch toe doen.[9] Dit betekent dat de aanvrager geen nadere onderbouwing en/of onderzoek hoeft op te stellen en de aanvraag niet aan deskundige commissies wordt voorgelegd als de potentiele afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied maar gering is.
In hoeverre een ruimtelijke ontwikkeling afbreuk kan doen aan de cultuurhistorische waarden in een gebied is afhankelijk van:

- De aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling;
- De cultuurhistorische waarden in een gebied.

Om een onredelijke belasting van een aanvrager te voorkomen, wordt in het toetsingsproces gekozen voor een stapsgewijze beoordeling.

In onderstaande beslistabel zijn deze stappen weergegeven.

[9] Met onredelijk wordt gedoeld op de situatie dat nader cultuurhistorisch onderzoek vanwege de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of de aard van de cultuurhistorische waarden in een gebied, geen toegevoegde waarde heeft. Is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling welke gevolgen kan hebben voor de cultuurhistorische waarden in een gebied, dan is ingevolge het beleid nader onderzoek nodig naar de mate waarin de waarden worden aangetast en de mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling zodanig aan te passen dat de waarden zoveel als mogelijk worden ontzien. Dit onderzoek is dan noodzakelijk om het bevoegd gezag in staat te stellen om te beoordelen in hoeverre in het ruimtelijke besluit in voldoende mate rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden van een gebied.

Ruimtelijke ontwikkeling past binnen geldend bestemmingsplan.	**Ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen geldend bestemmingsplan.**
Vraag Is het opleggen van een nadere eis noodzakelijk?	Vraag Is in de aanvraag om of het verzoek voor een ruimtelijke ontwikkeling voldoende inzichtelijk gemaakt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarde(n).
Stap 1. Ambtelijk wordt beoordeeld of de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling (aanvraag om vergunning) en de cultuurhistorische waarden in het betrokken gebied, zodanig zijn dat een nadere eis noodzakelijk zou kunnen zijn.	Stap 1. Ambtelijk wordt bekeken of in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied.
Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat een nadere eis niet noodzakelijk is, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.	Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.
Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt de aanvraag voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. De deskundige / commissie brengt vervolgens advies uit over de noodzaak voor en de formulering van de nadere eis.	Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt om een nadere onderbouwing van de aanvraag of het verzoek gevraagd. Deze nadere onderbouwing heeft de vorm van een cultuurhistorische analyse. Stap 4. De cultuurhistorische analyse wordt voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. Komt de deskundige / commissie tot het oordeel dat de ruimtelijke ontwikkeling afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebied, dan moet het bevoegd gezag in haar besluit bepalen of de

	afbreuk gelet op de overige aan de orde zijnde belangen[10], als onevenredig is te kwalificeren. De deskundige kan ook adviseren over op te nemen voorschriften / voorwaarden.

Indien een cultuurhistorische analyse aan de orde is, wordt de aanvrager gevraagd om zijn aanvraag aan te vullen met een rapport waarin onder meer de volgende elementen zijn opgenomen:

- Wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch)?
- In welk gebied is de ruimtelijke ontwikkeling gelegen?
- Wat zijn de cultuurhistorische waarden in dit gebied?
- Op welke wijze zijn deze cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

Zie voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van een cultuurhistorische analyse in bijlage 3.

Op deze wijze kunnen ruimtelijke ontwikkelingen met een kleine potentiële afbreuk van de cultuurhistorische waarden in een gebied, eenvoudig (zonder extra onderzoeks- of bestuurlijke lasten) worden afgedaan en wordt de aanvrager in een dergelijke situatie niet onredelijk extra belast. Nader onderzoek in de vorm van een cultuurhistorische analyse of het opleggen van een nadere eis is pas aan de orde als ambtelijk wordt geoordeeld dat een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied niet uit te sluiten is.

Het beleid en de wijze van toetsing is in onderstaand schema samengevat.

Figuur 5.1 Stroomschema voor toetsing

5.5 Monumentenzorg

5.5.1 Belang en dynamiek

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten voeren een actief monumentenbeleid. Daarmee hebben ze als doel de meest waardevolle bebouwing voor nu en in de toekomst te beschermen. Vanuit deze insteek beschikken deze gemeenten over erfgoedverordeningen en een eigen gemeentelijke monumentenlijst, die naast de rijksmonumentenlijst functioneert. De gemeentelijke monumentenlijst vormt een belangrijk instrument binnen de gemeentelijke erfgoedzorg. Het rijk heeft daarnaast taken met betrekking tot rijksmonumenten aan de gemeenten gedelegeerd, waaronder vergunningverlening. Ondanks de focus van de wet op het bestemmingsplan wordt het instrument ‘gemeentelijke monumentenlijst’ en de daaraan verbonden ver-

[10] Bijvoorbeeld bedrijfseconomische belangen.

ordening nadrukkelijk niet als vervanging ervan gezien, en de noodzaak van een monumentenstatus voor het behoud van specifieke waarden is ook regelmatig actueel. Daarbij is de regeldruk voor monumenteneigenaren sinds 1 januari 2012 sterk verminderd doordat bepaalde ingrepen niet meer vergunningplichtig zijn. De gemeenten hechten er dan ook aan het monumentenbeleid te laten voortbestaan.

Figuur 5.2 De Beiershof in Niftrik, een gemeentelijk monument.

Daarbij moet worden opgemerkt, dat de inhoud van de gemeentelijke monumentenlijst tot op zekere hoogte dynamisch is. Bouwwerken of objecten kunnen van de lijst worden afgevoerd wanneer zij hun monumentale waarde verloren hebben (bijvoorbeeld door brand). De 4 gemeenten willen er echter voor waken, dat verwijdering om opportunistische redenen plaatsvindt. Een bouwwerk dat eenmaal geplaatst is, kan alleen zijn status verliezen als ook daadwerkelijk de cultuurhistorische waarde (sterk) verminderd is of geheel verloren is gegaan. Opname van nieuwe bouwwerken op de gemeentelijke monumentenlijst behoort tot de mogelijkheden als kan worden aangetoond dat de waarde dermate hoog is, dat borging via het bestemmingsplan niet volstaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ook het interieur in materialisering of interne ruimtelijke structuur bescherming behoeft. Ook kan door voortschrijdend inzicht de aanwijzing van gemeentelijke monumenten uit jongere perioden, zoals de wederopbouwperiode (1940-1965), van belang worden geacht. In enkele van de 4 gemeenten (o.a. Wijchen) is hiermee al een voortvarende start gemaakt. Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) worden panden van

vóór 1940 alleen als rijksmonument aangewezen als daar zeer bijzondere redenen voor aanwezig zijn.

5.5.2 Advisering

Een adviserende rol over de bescherming van het gebouwd erfgoed is weggelegd voor de monumenten- of erfgoedcommissies van de verschillende gemeenten. Hun positie is vastgelegd in de respectieve erfgoedverordeningen (voor Wijchen o.a. ook in de Verordening op de Monumentencommissie). Gevraagde en ongevraagde advisering over aanwijzing of afvoering van een pand als gemeentelijk monument en advisering over aangevraagde omgevingsvergunningen blijft de primaire functie van deze commissie. Daarnaast is voor hen ook de nieuwe rol weggelegd om te adviseren over waardevol gebouwd erfgoed in het bestemmingsplan (zie § 5.2). In het kader van de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen krijgen zij namelijk ook nieuwe taken toebedeeld. Naast de monumentencommissie kunnen ook externen worden ingeschakeld indien daar aanleiding toe bestaat. In Wijchen kan bovendien gedacht worden aan de – dit jaar nog aan te wijzen – Dorpsbouwmeester). In Beuningen zal de toetsing primair door de ambtenaar RO worden opgepakt.

5.5.3 Afstemming

Om te komen tot werkbare processen dienen er duidelijke procesafspraken gemaakt te worden tussen frontofficemedewerkers, de ambtenaar cultuurhistorie, de medewerkers RO en de vergunningverleners WABO.

Actiepunten

- actieve monitoring van gemeentelijke monumentenlijst t.a.v. afvoeren (bij verlies monumentale waarden) en t.a.v. toevoegen (bij voortschrijdend inzicht t.a.v. bestaande of nieuwe categorieën);
- inwinnen van intern of extern advies wanneer onvoldoende expertise aanwezig is t.a.v. beoordeling vergunningaanvragen;
- afstemmen interne werkprocessen ten aanzien van de integratie van cultuurhistorie in het planologisch proces.

6 Cultuurhistorische kansen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden keuzes voor thema's en erfgoedlijnen gepresenteerd die in de 4 gemeenten een centrale rol zullen vervullen. Ook worden maatschappelijke trends ten aanzien van erfgoed benoemd die van belang zijn bij de formulering van projectideeën. Tenslotte komt ook het werken met partners, externe communicatie en het verwerven van draagvlak voor monumentenbeleid aan de orde.

6.2: Op welke cultuurhistorie focussen we ons?

6.2.1 Kiezen

Om verwatering van de containerbegrippen 'erfgoed' en 'cultuurhistorie' te voorkomen is een zekere focus nodig: gemeentelijke speerpunten. Op het vlak van erfgoed is die keuze niet willekeurig: een aantal thema's vormt samen de rode draad in de geschiedenis en het erfgoed van het gebied tussen Maas en Waal. Zij representeren belangrijke episoden in de geschiedenis waar de gemeente zich nu mee kan identificeren en waarvan vaak sporen in het landschap aan te treffen zijn. De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten willen binnen hun erfgoedbeleid speciale aandacht aan deze thema's schenken. De vier gemeenten zullen zich niet exclusief aan deze thema's verbinden, maar spreken wel gezamenlijk uit dat zij deze thema's als belangrijke kern van hun geschiedenis en erfgoed beschouwen. Binnen de thema's wordt cultuurhistorie integraal benaderd, al hangt het mede van het thema af om welk type erfgoed het gaat.
Niet alle thema's zullen in optima forma in elke gemeente terug te vinden zijn. De gemeenten hebben hun onderlinge verschillen, maar delen ook veel van hun geschiedenis. In die gedeelde geschiedenis met lokale accentverschillen schuilt de kracht, de diversiteit én de verbondenheid. Opgemerkt dient nog te worden dat de meeste thema's een tastbare, materiële kant en een zachte, immateriële kant hebben: de elementen versus de verhalen over deze elementen of verhalen over gebeurtenissen. De gemeenten hechten eraan dat beide kanten van het erfgoed naar voren komen.

6.2.2 Het grote kader: cultuurhistorische thema's

Het grote kader van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen kan worden gekoppeld aan de cultuurhistorie in de regio zoals we die in hoofdstuk 3 hebben beschreven en zoals deze op de cultuurhistorische waardenkaart en de archeologische waarden- en verwachtingskaart zijn benoemd.

De 7 thema's zijn relatief algemeen van aard. Om die reden willen we ze nader duiden door hier heel concrete erfgoedlijnen uit te destilleren. Wat zijn specifieke deelonderwerpen binnen de genoemde thema's die in het beleid van de gemeenten Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen een plek krijgen?

Thema	Erfgoedlijn
Zichtbare prehistorie	- Wonen en begraven op de hogere gronden
Romeinen en Merovingers	- De context van Noviomagus: dicht bewoond gebied in de Romeinse tijd, achter de Limes - Verbinding: Romeinse wegen van Blerick naar Nijmegen, tussen Wijchen en Heumen, tussen Nijmegen en Druten - Merovingisch hartland
Karolingers, de kerstening en christelijke tradities	- Abdijen als grootgrondbezitters - Middeleeuwse kerken en kapellen - Protestanten vs. katholieken: de reformatie - Het Rijke Roomse Leven: kloosters, kerken en vrome burgers - De kerstening weerstaan? Volksgeloof in Maas en Waal
Kastelen en heerlijkheden	- Burchten en ridders: middeleeuwse kastelen - Wonen op 't land: edelmanswoningen, havezates, buitenplaatsen en landgoederen - 'Land van de heerlijkheden'
Cultuurlandschappen en de strijd tegen het water [11]	- Maas en Waal in de Nederlandse delta - Wonen op de stroomrug - Veilig achter de dijken (of toch niet?) - Afwatering en ontginning van de kommen - Uiterwaarden en steenfabrieken - Het boerenland na de bedijking - Fruitteelt
Bezetting en strijd tegen de bezetter	- Deel van een militair-strategisch belangrijk rivierengebied: de Tachtigjarige Oorlog - Maas en Waal tijdens de Tweede Wereldoorlog - Koude Oorlog
Bouwkunst van stad en land [12]	- Kerken - Molens - Agrarisch erfgoed - Scholen

[11] Vanwege de nauwe verbondenheid hebben we deze twee thema's samengenomen.

[12] Vanwege het separate karakter binnen deze nota hebben we dit onderdeel – in afwijking van de opzet van hoofdstuk 3, aan de lijst met thema's toegevoegd.

Daarnaast zijn er erfgoedlijnen aan te wijzen die thema-overstijgend te noemen zijn. Zij passen in de meeste geval binnen ‘Communicatie en herkenbaarheid’, ‘Educatie en ontsluiting’, ‘Kennisontwikkeling t.b.v. beleidsvorming’ en ‘Visualisatie en verbeelding’.

6.3 Hoe benaderen we deze cultuurhistorie?

6.3.1 Inleiding

De gemeenten zouden de kansen van het erfgoed en belangen van private partijen die zich voor erfgoed willen inzetten tekort doen als we alleen de planologische kant (in hoofdstuk 5) zouden belichten of de genoemde thema’s en erfgoedlijnen (in paragraaf 6.2) volledig aan het private domein zouden overlaten. Inspireren, ontwerpen en het versterken van de betrokkenheid van burgers, educatie, recreanten en toeristen, en bedrijven zijn minstens zo belangrijk om de aandacht ervoor en de economische voordelen ervan voor de lange termijn te verzekeren. Een gemeente is ervoor het algemene belang te dienen. Dat algemene belang kan in dit geval zijn om de voordelen van erfgoed op het gebied van woon- en werkklimaat, educatie en economie veilig te stellen of mee te werken aan beleefbaarheid van en aandacht voor cultuurhistorie.[13]
Zowel de vele bestaande initiatieven (zie bijlage 6) als nieuwe initiatieven bieden veel mogelijkheden het erfgoed beter voor het daglicht te brengen. In deze paragraaf zullen we, gekoppeld aan maatschappelijke trends, aangeven welke richting de 4 gemeenten met hun erfgoed op willen. Deze richting wordt in bijlage 8 binnen de thema’s en erfgoedlijnen nader uitgewerkt in de vorm van concrete projectideeën.
De vier gemeenten stellen zich bij de uitvoering van het cultuurhistorisch beleid hoofdzakelijk op als faciliterende en initiërende overheid. Zo mogelijk kan men ook de rol van uitvoerende overheid op zich nemen. Burgers worden door een actieve en heldere opstelling van de gemeente gemotiveerd om zelf zaken op te pakken. Bedrijven worden daarnaast gemotiveerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren. De gemeente kan zich bijvoorbeeld inzetten voor verdieping en verspreiding van kennis over erfgoed, met een koppeling naar erfgoededucatie. Dat geldt ook voor de inzet van deze kennis in het creëren van een erfgoedaanbod aan inwoners en toeristen/recreanten.

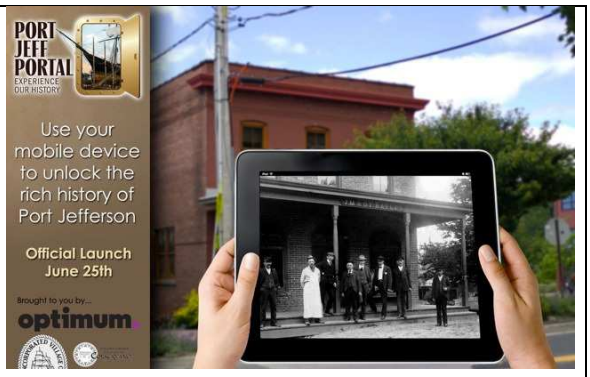
6.3.2 Hoe beleeft het publiek cultuurhistorie?

Met alleen thema’s hebben we nog geen beeld hoe we dit erfgoed op een zinvolle wijze kunnen benaderen. Hoe zorgen we nu dat initiatieven die we binnen deze thema’s ontplooien of ondersteunen, ook aansluiten bij wat het publiek belangrijk vindt? Wanneer is een initiatief maatschappelijk relevant en de moeite waard om te ondersteunen?
De relevante trends binnen de cultuurhistorie en monumentenzorg kunnen worden geduid vanuit een sociologische invalshoek.[14] Deze gedegen waarneming van wat er in wisselwerking tussen

[13] Bovengrondse visualisatie van ondergronds erfgoed is hiervan een goed voorbeeld.
[14] Deze duiding is van de hand van de Nijmeegse hoogleraar ‘Geschiedenis van Gelderland’, Dolly Verhoeven. Zie voor de volledige tekst: http://nationaalmonumentencongres.nl/files/2013/12/Binnen-zonder-kloppen-Nationaal-Monumentencongres-2013.pdf

publiek en erfgoed speelt vormt de basis voor de projectideeën op het gebied van erfgoedbeleving en –benutting die door Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen worden geformuleerd.[15] De verschillende trends worden aangeduid met 5 steekwoorden, namelijk intensivering, informalisering, individualisering, internationalisering en informatisering. In bijlage 7 zijn deze trends nader uitgewerkt. Deze trends zullen als leidraad worden gebruikt bij de ontplooiing of ondersteuning van projecten.

Figuur 6.1 Er zijn meerdere manieren om het publiek te betrekken bij erfgoed. Manifestaties, de digitale wereld en ervaringen uit het buitenland spelen een rol bij wensen en verwachtingen.

6.4 Initiatieven en partners

De gemeenten Heumen, Beuningen, Druten en Wijchen zullen zelf enkele initiatieven op het vlak van de promotie / ontsluiting van erfgoed ontplooien. De financiële middelen en menskracht zijn op dit moment echter zo beperkt dat het niet mogelijk is om een strak afgebakend overzicht te maken van datgene wat zij als gemeenten in de komende jaren zouden willen realiseren. Die beperking geldt eveneens waar het gaat om de ondersteuning van particuliere initiatieven. In de komende jaren zal daarom per situatie bekeken worden of de gemeente aan de realisatie van projectideeën uit de maatschappij kan bijdragen en zo ja, op welke manier. In bijlage 8 is een

[15] Ruimtelijke-inrichtingsprojecten kunnen los staan van deze trends.

overzicht van mogelijke projectideeën opgenomen. Daarnaast zullen de gemeenten intern afstemmen hoe de koppeling met het toeristisch-recreatief beleid gelegd gaat worden.

6.5 Communicatie

Profilering valt of staat met zichtbaarheid. De gemeenten streven er naar om met hun erfgoed zichtbaar te zijn in de lokale en regionale media. Hierbij nemen zij ook zelf het initiatief om ontplooide projecten aan het publiek bekend te maken via deze media. Naast incidentele berichten kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan artikelen- of persberichtenseries, bijvoorbeeld in relatie tot Open Monumentendag of andere te organiseren evenementen. Elke gemeente kan hierbij ook andere betrokkenen erop wijzen de publiciteit te zoeken.
Waar mogelijk zullen sociale media via de gemeentelijke communicatieadviseurs worden ingezet om gericht berichten over ontwikkelingen op erfgoedgebied naar buiten te communiceren. Daarnaast hebben we in deze nota bij verschillende onderdelen aangegeven wat de relatie tussen gemeente en het brede of smallere publiek (zoals monumenteneigenaren) is en welke rol communicatie hierin speelt. Burgers worden ook aangemoedigd zelf bekendheid te geven aan (succesvolle) initiatieven, zoals via het online platform van de Participatiekaart.

6.6 Draagvlak voor monumentenbeleid

Een geslaagd monumentenbeleid staat of valt met draagvlak onder de inwoners van de gemeenten in het algemeen en de eigenaren van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het bijzonder. Dat draagvlak is op diverse manieren te verkrijgen.

6.6.1 Een soepel proces

Allereerst zijn een zorgvuldige onderbouwing van de monumentale waarde en een snelle, maar zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen noodzakelijk. In de Wabo is de snelheid van het proces reeds gewaarborgd. Zorgvuldigheid kan worden bereikt door eigenaren met ontwikkelingsplannen vóór de indiening van de aanvraag te laten overleggen met de betrokken ambtenaar en/of de monumentencommissie. In dit vooroverleg kan worden verkend of er mogelijkheden voor de ontwikkeling bestaan en zo ja, welke ideeën wel en welke niet wenselijk zijn. Naast vooroverleg met de monumentencommissie kan ook gekozen worden voor indiening van een informele aanvraag Vooroverleg via het Omgevingsloket. Daar kan dan (zonder dat wettelijke termijnen gaan lopen) een brede advisering plaatsvinden, bijvoorbeeld voor cultuurhistorie, RO, bodem, archeologie, welstand etc.
Vooraf adviseren in plaats van achteraf corrigeren vergroot het draagvlak voor monumentenzorg. Het ondersteunt de eigenaar en verhoogt de kans dat de ingreep vanuit cultuurhistorisch perspectief succesvol wordt en met vergunning kan worden uitgevoerd.

6.6.2 Open Monumentendag

Hier zijn communicatie en voorlichting van groot belang. De gemeente heeft hierin overwegend een stimulerende en soms ook faciliterende rol. Open Monumentendag wordt elk jaar landelijk georganiseerd in het tweede weekend van september. Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

hechten grote waarde aan deze dag en werken mee aan de organisatie ervan door de organiserende commissie/organisatie te subsidiëren.

Open Monumentendag is voor veel mensen (900.000 mensen landelijk op jaarbasis) de belangrijkste dag dat zij zich bezig houden met ons gebouwd erfgoed. De gemeenten hechten er dan ook aan hun huidige rol in de toekomst voort te zetten.

Figuur 6.2 Open Monumentendag speelt een belangrijke rol in de kennismaking en ervaring met lokaal erfgoed.

Actiepunten

- faciliteren en indien mogelijk initiëren van 'cultuurhistorische kansen', waar mogelijk in relatie tot de beschreven thema's en trends, en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
- actief communiceren via traditionele en nieuwe media over gemeentelijke cultuurhistorische activiteiten en burgers aanmoedigen hierover zelf ook te communiceren;
- voor de burgers zorg dragen voor een snelle, zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen;
- stimuleren van vooroverleg over plannen die invloed hebben op cultuurhistorische waarden;
- blijven nemen van de stimulerende en faciliterende rol t.a.v. de organisatie van Open Monumentendag.

7 Nawoord

Deze beleidsnota werd opgesteld door Luuk Keunen (RAAP Archeologisch Adviesbureau) en Dènes Jansen (Buro Waalbrug). Zij bedanken de betrokken ambtenaren van de gemeenten Heumen (Ria Koeneman), Beuningen (Koen Antonise, Guido Woutersen, Harm Bekker, Nancy van de Zande en Karin Eppink), Druten (Louis Nieboer, Susanne Welbers, Ivo Verploegen en Mark Jansen) en Wijchen (Fred Coolen, Rob Ribbink, Paul Vereijken, Patricia van Wolferen en Lambert van Beusekom) voor hun constructieve inbreng tijdens de ontwikkeling van deze nota. Daarnaast werd belangrijke inhoudelijke ondersteuning gekregen van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, de monumentencommissie Wijchen, Historisch Besef Beuningen, het Gelders Genootschap en landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. Zonder hun bijdragen was de totstandkoming van deze nota in deze vorm niet mogelijk geweest.

Deze beleidsnota cultuurhistorie kon worden opgesteld dankzij subsidie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Titel: Samen in verscheidenheid: beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Status: definitief concept

Datum: april 2015

Auteurs: *ir. L.J. Keunen (RAAP) & mr. D. Jansen (Buro Waalbrug)*

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Buro Waalbrug
Postbus 165
6640 AD Beuningen

Bijlagen en kaartbijlagen

Bijlage 1. Inventarisatie wetgeving en beleid.
Bijlage 2. Beschrijving planologische borging per gemeente.
Bijlage 3. Cultuurhistorische analyse.
Bijlage 4. Toelichting op de waarderingskaarten.
Bijlage 5. Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen.
Bijlage 6. Maatschappelijke initiatieven.
Bijlage 7. Cultuurhistorische trends in de maatschappij.
Bijlage 8. Projectideeën.

Kaartbijlage 1. Waarderingskaarten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten.
Kaartbijlage 2. Cultuurhistorische beleidskaart.

Verantwoording afbeeldingen:

Foto's wethouders: respectieve gemeenten/Ger Loeffen/Niels Stam

Fotocommunity.de, MH1961: 6.1
Gemeente Beuningen: 3.2
Layar.com: 6.1
Marketgarden70.nl: 6.1
Oud-Beuningen: 3.8
Open Monumentendag.nl: 6.2
Provincie Gelderland: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
RAAP: 1.1, 3.1, 3.3, 3,7
Wikimedia Commons: 3.4, 3.5, 3.6
WUR, Speciale collecties: 2.1

Bijlage 1 – Inventarisatie wetgeving en beleid

B1.1 Rijk

B1.1.1 Modernisering Monumentenzorg (MoMo)

Op 1 januari 2012 zijn de wetswijzigingen in werking getreden die het gevolg waren van de modernisering van de monumentenzorg, in het kort MoMo genoemd. Deze modernisering werd in 2009 aangekondigd in de vorm van een beleidsbrief. Het belangrijkste vertrekpunt daarin was dat de monumentenzorg voortaan in de eerste plaats gebieds- en ontwikkelingsgericht diende te zien, en niet langer in de eerste plaats object- en behoudsgericht. Om die wensen te kunnen operationaliseren werden drie beleidspijlers vormgegeven:

- Pijler 1: Cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening. Van gemeenten werd verwacht [16] dat zij voortaan voorafgaand aan het vaststellen van een bestemmingsplan een cultuurhistorische analyse zouden laten uitvoeren en daar vervolgens een afweging over te maken of, en zo ja hoe, deze waarden in het bestemmingsplan zouden worden opgenomen.
- Pijler 2: Krachtiger en eenvoudiger regelgeving. Eigenaren van (gebouwde) monumenten kregen meer ruimte voor eigen afwegingen.
- Pijler 3: Bevorderen van herbestemmingen. Door maatschappelijke veranderingen hebben steeds meer gebouwen, complexen, terreinen en landschappen behoefte aan een nieuwe functie. Het gebrek aan een functie is immers een bedreiging voor het voortbestaan van het object.

Deze voornemens hebben ertoe geleid dat op 1 januari 2012 onder meer de Monumentenwet en het Besluit ruimtelijke ordening zijn gewijzigd. In het Bro is nu de afwegingsverplichting over cultuurhistorie in het kader van de ruimtelijke ordening verwerkt, in de Monumentenwet zijn vergunningvrije activiteiten met betrekking tot monumenten en in beschermde gezichten opgenomen.

B1.1.2 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 andermaal in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het

[16] *De opdracht uit het Besluit ruimtelijke ordening (zoals dat per 1 januari 2012 komt te luiden) aan gemeenten om "rekening te houden" met cultuurhistorische waarden is een generieke bepaling. Deze opdracht is in algemene termen gesteld, maar is zeker geen vrijblijvende opdracht. Het is immers niet mogelijk om rekening te houden met cultuurhistorische waarden zonder te weten waarover men het eigenlijk heeft. Daarvoor zal altijd een degelijk cultuurhistorisch onderzoek nodig zijn. Op het moment dat die op tafel ligt, zal dat in de verdere besluitvorming een bepalende factor zijn die in alle openheid moet worden afgewogen* (Brief van staatssecretaris H. Zijlstra aan de Eerste Kamer, 27 mei 2011).

Gelders Genootschap wordt bemand. De taak om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

B.1.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. In dat kader zijn regels opgenomen die betrekking hebben op erfgoederen met een universele waarde. Hieronder wordt het volgende verstaan:
Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:

- Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- Romeinse Limes;
- Werelderfgoed De Beemster;
- Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam.

Deze erfgoederen komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

B1.2 Regionaal (w.o. provincie)

B1.2.1 Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016

De provincie Gelderland heeft haar ambities met betrekking tot cultureel erfgoed vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016. Hierin zijn enkele zaken veranderd na het aflopen van het voorgaande Belvoir-beleid. De ontwikkelingsgerichtheid van MoMo is erin verankerd door cultuur te zien als bouwsteen voor ontwikkeling. Daarnaast wil men de provincie niet meer louter van een subsidiërende kant laten zien, maar als professioneel partner waarin ook ruimte moet zijn voor tegenprestaties. Door dit partnerschap uit te dragen hoopt men ook te bereiken dat de maatschappij meer bij cultuur en erfgoed betrokken wordt. De provincie ziet zichzelf als partner, regisseur, financier en makelaar/verbinder. Door een beperktere hoeveelheid middelen worden bovendien scherpere keuzes gemaakt. Bij cultureel erfgoed wordt gekozen voor het overdragen en beleefbaar maken van de historie en het zichtbaar maken door middel van zichtbare kunst en ontwerp.

Om doelen te bereiken heeft de provincie het initiatief genomen om met gemeenten tot bestuurlijke afspraken te komen in de vorm van een cultuur- en erfgoedpact. Bij de initiatieven waarover afspraken worden gemaakt kiest de provincie voor een ondersteuning van de uitvoering, en minder van de coördinatie. De provincie maakt middelen vrij voor het ondersteunen van cultuurfestivals (w.o. erfgoedfestivals), het bevorderen van innovatieve kennis en vakmanschap voor het behoud en ontwikkeling van erfgoed, het ondersteunen musea en daarmee verbonden partijen en activiteiten (inclusief het onderzoeken van de mogelijkheden voor een leerstoel ‘Erfgoed van Gelderland’), het bevorderen van herbestemming en het investeren in onderzoek naar en praktische werkzaamheden aan typische Gelderse, actuele thema’s (buitenplaatsen, cultuurhistorie van bos en natuur, militaire linies). Hierin komt het zogenaamde ‘provinciaal belang’ naar voren.

De contourennota geeft een praktische uitwerking van het genoemde programma en benoemt de besteding van de structurele middelen.

B1.2.2 Visie Waalweelde (2009)

Het totale project Waalweelde wil, in haar eigen woorden, *de Waal en haar omgeving mooier, veiliger, natuurlijker en economisch sterker (...) maken*. Onder regie van de provincie Gelderland werken verschillende partijen samen. Cultuurhistorie is één van de zeven thema's, naast Veiligheid, Natuur, Bedrijvigheid, Wonen, Recreatie en toerisme, Energie en Klimaat. Vanwege de geografische ligging zijn van de vier gemeenten hierbij alleen Druten en Beuningen betrokken. In deze gemeenten gaat het om een tiental geformuleerde projecten, vooral practisch gericht zoals de omvorming van bedrijventerreinen naar woningbouw, het graven van nevengeulen en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

B1.2.3 Toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (2013)

Deze visie is tot stand gekomen door een samenwerking van het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen, de gemeenten en het bedrijfsleven. Er is een toeristische visie ontwikkeld om het merk Rijk van Nijmegen beter op de kaart te zetten. Cultuur en cultuurhistorie vormen een belangrijke pijler onder de visie. Hier spelen het Romeins verleden, de Middeleeuwen en de Tweede Wereldoorlog als thema's die meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt zouden moeten worden.

B1.2.4 Deltaprogramma (2014)

Om de veiligheid in onze delta te vergroten is in de afgelopen jaren het Deltaprogramma uitgewerkt. Het Deltraprogramma van 2014 is de vierde op rij. Voor onze regio zijn binnen het deelprogramma Rivieren de regio's Waal en Bedijkte Maas van belang. Alhoewel dit uiteraard niet het hoofddoel is, heeft cultuurhistorie wel een nadrukkelijke plek in het programma. Cultuurhistorie wordt, net als natuurontwikkeling en recreatie, gezien als 'meekoppelkans' en net als leefbaarheid, landschap en natuur een 'aandachtspunt'. Binnen ons gebied zijn retentiegebieden van Keent en Wijchen-Heumen en dijkverleggingen bij Heumen en Overasselt voorzien waar het om de Maas gaat.

B1.3 Gemeenten

B1.3.1 Algemeen

Gemeenten zijn de eerst aangewezen overheidslaag als het gaat om het beschermen van het brede erfgoed. Zij staat dicht bij de burger en is daarnaast voor een groot aantal typen ingrepen het bevoegd gezag.

In bestemmingsplannen komt het thema cultuurhistorie als zodanig in veel gevallen maar heel beperkt terug. Zo vinden we in het Bestemmingsplan Buitengebied van Heumen (2009) een toelichting op de monumentale bebouwing (geregeld via Monumentenwet 1988 en monumentenverordening), de molens (met regels ten aanzien van bebouwing in de omgeving) en de bescherming van archeologische waarden. Veel vaker zijn cultuurhistorische kwaliteiten verweven met thema's als waardevol landschap. Tekenend is de eerste zin van de paragraaf onder het kopje

'landschap' in voornoemd bestemmingsplan, wanneer het Streekplan 2005 van de provincie Gelderland wordt aangehaald: *Gelderland omvat een grote variatie aan landschappen met een rijke cultuurhistorie*. Kennelijk wordt het cultuurhistorische aspect van alle andere aspecten in de landschappen het meest relevant geacht. In de doelstelling van het bestemmingsplan is dan ook opgenomen dat het bestemmingsplan een bescherming van waarden en belangen biedt, waartoe ook archeologische en cultuurhistorische waarden behoren.

B1.3.2 Beuningen

Waterplan (2005)

Het Waterplan van de gemeente Beuningen was vooral gericht op kwaliteit en veiligheid. Cultuurhistorie vormt geen expliciet onderdeel van het plan.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

In december 2006 werd de landschapsvisie 'Landschap in beweging' voor de gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen afgerond en vervolgens in 2007 door de drie gemeenteraden vastgesteld. De samenhang en identiteiten van het historisch cultuurlandschap, onderscheiden in meerdere landschapstypen, vormen hierin het raamwerk voor nieuwe ontwikkelingen. Afhankelijk van het landschapstype is het cultuurhistorisch karakter hier sterker of minder sterk in de visie richting de toekomst aanwezig. Zo is in de uiterwaarden van Waal en Maas meer ruimte voor natuur en rivierdynamiek geboden, terwijl op de Waaloeverwallen het kleinschalige historisch cultuurlandschap vertrekpunt is.

Expliciet wordt uitgesproken dat aardkundige en archeologische waarden behouden en versterkt moeten worden en dat cultuurhistorische waarden behouden moeten blijven en als inspiratiebron gebruikt moeten worden, omdat zij bijdragen aan de identiteit van de landschapstypen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen behoud (beschermde stads- en dorpsgezichten, gemeentelijke en rijksmonumenten, de omgeving van de monumenten) en versterking van ruimtelijke patronen zoals dijken, achterkaden, wielen, wagen- en verkavelingspatronen etc. door deze structuren op te nemen in ontwerpen. Daarbij kan worden teruggegrepen op meerdere referentieperioden. Waar mogelijk wordt gestreefd naar educatief of recreatief gebruik van waardevolle objecten. De relatie tussen de hedendaagse landschappen, de historische achtergronden ervan en de mogelijkheden die dat voor de toekomst biedt komt in het plan duidelijk naar voren.

In oktober 2007 is vervolgens het eerste uitvoeringsplan afgerond. Hierin zijn 4 thema's met bijbehorende doelen geformuleerd, namelijk a) behouden en versterken landschap, b) economische dragers landschap, c) ecologisch netwerk en d) toegankelijkheid. Alle thema's hebben een directe relatie met de cultuurhistorische waarden in het landschap, maar met thema a is de relatie met meest duidelijk.
Om de doelen te kunnen bereiken is sturing nodig, mogelijk in volgorde van passiviteit naar activiteit: faciliteren, stimuleren en actief sturen. Om de gewenste doelen te kunnen bereiken is vol-

gens de opstellers ook verankering in gemeentelijk beleid noodzakelijk. Het betreft het bestemmingsplan buitengebied, de welstandsnota, notitie recreatie en toerisme, monumenten, economisch beleidsplan, waterplan en het milieubeleidsprogramma.
In het uitvoeringsplan zijn uiteindelijk 15 in 2007 lopende projecten benoemd en 15 projecten voor de periode 2008-2012. In 2013 is een nieuw uitvoeringsprogramma vastgesteld, dat een looptijd tot 2018 heeft. Hierin zijn projecten opgenomen met directe cultuurhistorische relevantie en met indirecte cultuurhistorische relevantie, zoals landschapsontwikkelingsprojecten. Hieronder een selectie:

- Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) (indirect);
- Landschappelijke inpassing (bedrijfs)bebouwing (indirect);
- QR-codes op cultuurhistorisch waardevolle plaatsen (direct);
- Cultuurhistorische landschapselementen, herstel, belevingbevordering en aanleg (direct);
- Maasheggenherstel, deel van cultuurhistorische landschapselementen (direct);
- Bevorderen herkenbaarheid historische waterlopen (direct);

Elk jaar wordt het uitvoeringsplan van het landschapsontwikkelingsplan geëvalueerd. De concrete projecten komen hierin aan de orde.

Erfgoedverordening en restauratiesubsidieregeling (2010)

Op 6 januari 2011 trad de huidige erfgoedverordening van de gemeente Beuningen in werking. In deze verordening zijn de mogelijkheden om gemeentelijke monumenten te kunnen aanwijzen vastgelegd, en is bepaald welke regels gelden met betrekking tot de instandhouding van gemeentelijke monumenten. Ook zijn hierin de regels vastgelegd met betrekking tot beschermde archeologische monumenten en gebieden met specifieke archeologische verwachtingswaarden. Tenslotte is hierin een subsidieregeling ten aanzien van gemeentelijke monumenten uitgewerkt.

Structuurvisie (2012)

Op 8 mei 2012 werd de structuurvisie ‘Groen en dynamisch’ vastgesteld door de gemeenteraad van Beuningen. Hierin zijn de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende 10 tot 20 jaar vastgelegd. Hierin zijn structuurvisies voor deelgebieden uit de jaren ervoor gecombineerd met een nieuwe visie voor het overige gedeelte van het gemeentelijk grondgebied. Cultuurhistorie komt als onderwerp meerdere malen in de structuurvisie voor. Als hoofdopgave is geformuleerd om de cultuurhistorische waarden onder de structuur van het dorp Beuningen meer zichtbaar te maken. Daarnaast is uitgesproken dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden steeds het uitgangspunt zijn bij de ontwikkeling van Ewijk. Daar houdt de aandacht voor cultuurhistorie echter niet op. Op een groot aantal andere pagina’s in de structuurvisie wordt impliciet naar cultuurhistorische waarden verwezen, bijvoorbeeld waar het gaat om de kwaliteitsverbetering van oude linten in Weurt door deze te herinrichten met aansluiting op de historische karakteristiek.

De scheidslijn tussen ‘landschappelijke waarden’ en ‘cultuurhistorische waarden in het landschap’ is vaak erg dun. Bij de afronding van Ewijk is men van plan het landschap te gebruiken

als onderlegger. Daarbij doelt men op het gebruiken als vertrekpunt van ‘landschapskenmerken, zowel in het veld herkenbare elementen als historische verwijzingen, archeologie en bodemtechnische bijzonderheden’. In het stedelijk gebied van Ewijk vormen de historische linten het vertrekpunt. Voor het uiterwaardengebied geldt dat ‘behoud, versterken van de leesbaarheid van het landschap en behoud van cultuurhistorische elementen’ één van de (deel)hoofdopgaven is. Op de oeverwallen vormen enkele bijzondere historische structurende elementen van het rivierengebied (paden over kwelkaden, voormalige loop dijk, landgoederen) de dragers.

Wanneer we vervolgens weer opschalen zien we dat – ook al wordt het soms niet expliciet als historisch benoemd – in grote lijnen de historische landschapsstructuur van oeverwallen, uiterwaarden en kommen als waardevol wordt gezien, met in de bebouwde kommen een wat meer genuanceerde benadering op specifieke onderdelen of in specifieke (delen van) kommen. Met name ten noorden van de A50-N322 zijn ontwikkelingen voorzien met een groot ruimtebeslag, zoals de zandwinning Beuningse Plas en de zandwinningslocatie H1 bij Winssen.

Groenbeleidsplan (2012)

In het groenbeleidsplan van de gemeente Beuningen komt cultuurhistorie als één van de andere ‘functies’ voor die bij de visievorming betrokken is, naast spelen, water, archeologie en recreatie. Dit komt onder meer terug in de historische linten als speciaal aandachtsgebied en in de bijzondere aandacht voor waardevolle of monumentale bomen. Deze linten worden door versterking met bomenrijen herkenbaarder. Hetzelfde geldt voor de historische dorpskernen. Hiermee wordt aangesloten bij één van de doelen van het LOP, namelijk het zichtbaar maken van historie.

Bomenverordening (2012)

Beuningen beschikt over een bomenverordening waarin regels met betrekking tot het bomenbestand in de gemeente zijn opgenomen. Leidend document hierin is de gemeentelijke Groene Kaart, waarop monumentale en waardevolle groenelementen zijn opgenomen. De verordening heeft betrekking op deze bomen en op alle andere bomen die in gemeentelijk bezit zijn.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie als zodanig komt in het coalitieakkoord van Beuningen niet voor. Impliciet is dat echter wel het geval, bijvoorbeeld in de paragraaf over recreatie en toerisme: *wij hebben een gevarieerde en karakteristieke gemeente die gezien mag worden*. Men is voornemens de promotie van Beuningen te versterken en Beuningen beter op de kaart te zetten.

Welstandsnota

Welstandsnota’s zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota’s gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor wijken uit de laatste de-

cennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit. Dit zien we ook terug in de welstandsnota van Beuningen. In het buitengebied komt de historische karakteristiek en de wens tot behoud daarvan heel sterk naar voren. Ook in meer recente wijken komt de “historische” karakteristiek van het oorspronkelijke ontwerp als kader naar voren. In gebieden met meer recente grootschalige ontwikkelingen, zoals het de Heuve Shoppingpark, speelt cultuurhistorie vanuit het perspectief van welstand geen rol.

B1.3.3 Wijchen

Waternota Wijchen (2004)

In 2004 heeft de gemeente Wijchen een beleidsnota vastgesteld met betrekking tot het thema ‘water’. Alhoewel in 2004 de aandacht voor het thema cultuurhistorie al wel toenam, werd het op dat moment nog niet automatisch meegenomen bij het opstellen van ruimtelijk beleid. Cultuurhistorie komt als thema in deze nota beperkt terug. Alleen het Wijchens Ven, de Balgoijse Wetering, de (nagenoeg verdwenen) Elst in het stedelijk gebied, oude rivierbochten van de Maas en oude veerstoepen, de grachten rond de kastelen van Wijchen, Hernen en Batenburg en het Hernens Meer worden aangeduid als cultuurhistorisch waardevol. In het projectenoverzicht wordt het versterken van de (herkenbaarheid van de) historische betekenis van De Elst als cultuurhistorisch project benoemd. Voor die laatste lopen op dit moment al voorbereidingen als het gaat om visualisatie van een deel van genoemd water en publieksinformatie via QR-codes en ANWB-informatiepanelen.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen). Daarbij moet nog worden opgewerkt dat Wijchen de essentie van het LOP inmiddels in het bestemmingsplan buitengebied heeft verwerkt.

Strategische Visie 2025 (2007)

In deze strategische visie is vooral ingezet op inbreiding en revitalisering binnen het stedelijk gebied als het gaat om nieuwbouw. Daarnaast is er een vervoersparagraaf die binnen dit kader minder relevant is. De strategische visie heeft als input gediend voor de structuurvisie (zie verderop).

Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)

Bij het beschrijven van de gewenste ontwikkelingen op groengebied richt Wijchen zich in de eerste plaats op verbetering van de samenhang tussen de verschillende groenelementen, verbeteren van de entrees naar het centrum en versterking van beleving en gebruik van bijzondere groengebieden. Cultuurhistorie is een expliciet onderwerp in deze nota, tot uiting komend in het feit dat ook belangengroepen op dit terrein hebben meegedacht. Bomenrijen worden van belang geacht voor de markering van cultuurhistorische lijnen. Bij de uitgifte van reststroken is opgeno-

men dat het geen invloed mag hebben op cultuurhistorische of archeologische waarden. Ook in de verschillende deelgebieden worden cultuurhistorisch waardevolle terreinen, zoals de omgeving van kasteel, molen en Tienakker, expliciet benoemd. Interessant hierbij is dat objecten ook als referentie worden genoemd en niet alleen vanwege hun intrinsieke waarde: de molen refereert aan het agrarische karakter van de kern Wijchen. Samenvattend kunnen we stellen dat cultuurhistorie een leidend thema is binnen het plan, al is wel opmerkelijk dat het woord 'cultuurhistorie' alleen wordt genoemd in relatie tot de kern en niet in relatie tot alle andere delen van de bebouwde kom van Wijchen. Cultuurhistorische waarden van naoorlogse woningbouw zijn pas na 2008 in de schijnwerper komen te staan.

Monumentennota Wijchen 2008-2015 (z.j.)

In deze monumentennota is het gemeentelijk beleid van Wijchen ten aanzien van het monumentaal erfgoed vastgelegd. Dat beleid richt zich in de eerste plaats op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak onder monumenteneigenaren en het verbeteren van voorlichting, maar daarnaast ook door het leveren van een bijdrage aan het erfgoedbeheer. Zo is voorgesteld om de subsidieverordening aan te passen en het subsidiebedrag te indexeren. Het opstellen van de erfgoedverordening is eveneens een beleidsdoel geweest. Het beoogde opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart heeft inmiddels plaatsgevonden. Ook is aandacht geschonken aan de uitvoering en handhaving van het monumentenbeleid en het aanpassen van de Verordening op de monumentencommissie (hetgeen eveneens heeft plaatsgevonden). Het herijken van de monumentenlijst en het aanwijzen van Wijchen als beschermd gezicht werd eveneens als beleidsdoel gesteld.

Interessant in het kader van deze nota is ook de wens om te komen tot een zo goed mogelijke ambtelijke afstemming als het gaat om de raakvlakken van cultuurhistorisch beleid met ander beleid, zoals natuur- en landschapsbeleid en planologie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor met name de beleidsadviseurs voor de diverse vakgebieden binnen de organisatie.

Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015 (2009)

In vervolg op de voorgaande nota toerisme is de doelstelling om de werkgelegenheid in de toeristische sector te bevorderen, waarbij gestreefd wordt meer toeristen te trekken die langer in Wijchen verblijven. Cultuurhistorie is een aspect dat in vele passages in de nota terugkomt, zowel in de aangehaalde rijks- en provinciale beleidsdocumenten, als in het destijds staande gemeentelijk beleid, als in het nieuw verwoorde beleid. Daarnaast komt de waarde van het (historisch) cultuurlandschap impliciet aan de orde als wordt gesproken over extensieve recreatie in het buitengebied. De bezoekers associëren de naastgelegen regio Rijk van Nijmegen met natuur, landschap en cultuurhistorie, wat kansen voor Wijchen biedt. In de SWOT-analyse wordt de rijke cultuurhistorie naast de 'afwisselende natuur [17], aanwezigheid van het rivierenlandschap, aanwezigheid van rust en ruimte en authenticiteit van de dorpen' (ook aspecten van het historisch

[17] Het is onduidelijk wat men hier als 'natuur' aanduidt; waarschijnlijk doelt men op extensief gebruikt cultuurlandschap, zoals de uiterwaarden.

cultuurlandschap) als sterkte genoemd. In de confrontatiematrix wordt cultuurhistorie als sterkte met name gekoppeld aan de toename van het aantal 50+ ers, terwijl de authenticiteit van de dorpen aan de behoefte aan authenticiteit en de toename van het aantal 50+ ers wordt gekoppeld.

Dit alles leidt in de ‘visie op toerisme’ tot de conclusie dat cultuurtoerisme naast plattelandstoerisme en promotie één van de pijlers van het toerisme in Wijchen is. Daar komt bij dat ook plattelandstoerisme een cultuurhistorische betekenis heeft. De regionale component als aspect van betekenis wordt ook in de nota aangestipt, vooral richting het westen en oosten (Land van Maas en Waal en verder richting oosten) en in mindere mate richting het zuiden (Brabant). De economische betekenis van het toerisme wordt erkend.

Als we bekijken wat dan als cultuurhistorie wordt aangemerkt, is die definitie in de nota erg beperkt. Men noemt de molens, het Museum Kasteel Wijchen, de drie kastelen en de monumenten in zijn algemeenheid, waarbij zowel monumentale gebouwen als herdenkingsmonumenten worden genoemd.

Men concludeert dat met betrekking tot de natuur- en landschapsbeleving en cultuurhistorie de meeste kansen gerelateerd zijn aan de toename van het aantal 50+ ers. Het investeren wordt als taak gezien van ondernemers én de gemeente. Uit deze conclusies komt een aantal actiepunten voort, die deels betrekking hebben op het cultuurhistorische aspect, zoals de verbetering van het haventje van Batenburg om het stadje beter te ontsluiten en het thema ‘Land van de Heerlijkheden’, waarvoor een bezoekerscentrum in Leur zou worden ingericht (hetgeen inmiddels tot stand is gekomen). Hiermee diende een impuls gegeven te worden aan de gebiedsrecreatie, met name op de fiets. De uitbreiding van het museum in Wijchen en het regionaal cultuurpact van de provincie zijn twee andere actiepunten met een cultuurhistorische relevantie. Specifiek onder het kopje cultuurhistorie staat het benadrukken van het Romeinse verleden binnen de Euregiocontext, het promoten van de watergebonden cultuurhistorie (industrieel erfgoed, beheersing, beleving en natuur), het ontwikkelen van een fietsrouteboekje m.b.t. monumenten en het ontwikkelen van een informatieboekje (‘sporenboek’) over de cultuurhistorie binnen de gemeente.

Structuurvisie Wijchen (2009)

In 2009 is de nieuwe structuurvisie van de gemeente Wijchen opgesteld en vastgesteld. Cultuurhistorie en archeologie vormen hierin samen één van de lagen binnen de huidige woon- en leefomgeving. Hiermee sterk verwante lagen zijn bodem en water, natuur en landschap. Zo komt onder het aspect ‘natuur’ het advies ‘behoud en ontwikkeling landschap en natuur’ voor en worden onder ‘landschap’ de verschillende cultuurlandschappen met daaraan verbonden opgaven met een historische insteek benoemd. In het hoofdstuk ‘cultuurhistorie en archeologie’ worden als kansen behoud van cultuurhistorische waarden, versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen en openstelling of gebruik van cultuurhistorische objecten (m.n. gebouwd erfgoed) genoemd. Verder worden ook andere keuzes gemaakt die van belang zijn

waar het gaat om mogelijkheden om cultuurhistorie als factor van belang mee te laten wegen, zoals de ontwikkelingsgebieden voor grootschalige landbouw.

Voor het onderdeel Landschap haakt men aan op het reeds bestaande LOP en Groenstructuurplan. Verder worden het koesteren van de open ruimte rond de dorpen en Batenburg en het verbinden van landschap en stedelijke uitbreiding als aan de cultuurhistorie rakende gewenste ontwikkeling voorzien.

In het onderdeel cultuurhistorie worden de hiervoor genoemde kansen uitgewerkt. Die uitwerking is duidelijk nog gebaseerd op de periode vóór MoMo. De ambitie van de gemeente met betrekking tot de aspecten 'behoud van de cultuurhistorische waarden' en 'versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen' beperkte zich tot het aanwijzen van Batenburg en Leur als beschermd gezicht en meerdere gebouwen als beschermd object.

Erfgoedverordening (2010)

De gemeentelijke erfgoedverordening van Wijchen voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met betrekking tot voorgenomen aanpassingen aan deze monumenten zijn sturende/richtinggevende regels en een vergunningplicht opgenomen. Ook zijn hierin regels ten behoeve van de instandhouding van archeologische terreinen opgenomen, waartoe tevens vrijstellingsgrenzen en dieptegrenzen voor de onderzoeksplicht behoren. De erfgoedverordening kent tevens de mogelijkheid tot het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Welstandsnota (2013)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
In Wijchen is belangrijk dat de welstandstoets voor latere toevoegingen en bijgebouwen is verdwenen. Voor hoofdgebouwen, beschermde gezichten, monumenten, veldlinten en dijklinten en gebieden met een beeldkwaliteitsplan blijft die toets wel bestaan. Hier blijkt al uit dat men voor beschermde en ten dele ook niet-beschermde cultuurhistorische waarden een uitzondering maakt. Verder gaat ook deze nota uit van gebiedstypen met historisch gegroeide karakteristieken waar specifieke toetsingscriteria uit voortkomen.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie komt niet expliciet voor in het coalitieakkoord van Wijchen. De enige verwijzing ernaar is dat men stelt: "*Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden*."

B1.3.4 Heumen

Welstandsnota (2004)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
De historische insteek klinkt onder meer door in de verschillende gebieden binnen de categorie 'historisch gegroeide gebieden', namelijk de historische dorpsgebieden en historische dorpse bebouwingslinten. Woongebieden zijn vanuit hun oorspronkelijke karakteristiek beschreven, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen bijvoorbeeld woonwijken uit de wederopbouw, de woonerven en de projectmatige woningbouw. Ook het buitengebied is sterk vanuit de historische karakteristiek ingestoken: *De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens onder druk.* Uiteindelijk is de hele gemeente in welstandsniveau's ingedeeld, variërend van zware toetsing tot welstandsvrij. Deze beide extremen ontbreken; gekozen is voor de reguliere toetsing (buitengebied, historische dorpsgebieden, historische dorpse linten en enkele categorieën van recentere ontwikkelingen) en de soepele toetsing (planmatige naoorlogse wijken).

Groenstructuurplan (2007)

Heumen heeft een visie ontwikkeld op de gewenste groenstructuur in de gemeente, in de eerste plaats in de kernen. Cultuurhistorie komt hierin als onderdeel terug, zij het dat wordt geconstateerd dat buiten enkele individuele bomen het merendeel van het groen van na 1960 dateert. Er wordt in het stuk aangegeven dat de cultuurhistorisch waardevolle bomen nog geïnventariseerd dienen te worden.
Daar staat tegenover dat een deel van het groen weliswaar niet oud is, maar als structuur wél een historische dimensie kent. Zo wordt ingegaan op de bomenrij langs de Rijksweg, een historisch gegeven dat nu nauwelijks nog te herkennen is.

Waterplan (2008)

RPS/BCC heeft in opdracht van de Gemeente Heumen en het Waterschap Rivierenland in 2008 een waterplan voor de kernen opgesteld. De cultuurhistorisch-landschappelijke inleiding is beperkt en algemeen. Cultuurhistorie is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld ecologie, geen expliciet onderdeel van het plan.

Erfgoedverordening (2011)

De erfgoedverordening van Heumen is vergelijkbaar met die van Beuningen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigin-

gen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Toetsingskader Ruimte voor ruimteregeling (2011)

Dit toetsingskader is opgesteld naar aanleiding van het Bestemmingsplan Buitengebied (2009) en vooruitlopend op de structuurvisie en beoogt een beleidslijn weer te geven voor de ruimte-voor-ruimteregeling. Cultuurhistorie komt zijdelings aan de orde, bijvoorbeeld door te stellen dat de bouw van woningen in plaats van te slopen agrarische bebouwing mogelijk is, maar dat dat niet mogelijk is als het gaat om monumentale, karakteristieke of cultuurhistorisch waardevolle panden. Ook moet de woningbouw landschappelijk worden ingepast en vindt er verevening plaats door de aanleg van landschappelijke beplanting en/of wordt er een bijdrage geleverd aan het realiseren van een deel van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor het referentiekader van de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan Gelderland 2011. Ook dienen er onderzoeken plaats te vinden bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, maar daar is geen sprake van cultuurhistorisch onderzoek (wel van archeologisch onderzoek). Tenslotte dient er een beeldkwaliteitsplan te worden overlegd.

Gebiedsuitvoeringsprogramma (2012)

Heumen heeft samen met Beuningen, Druten, Wijchen (de drie LOP-gemeenten) en West Maas en Waal een gebiedsuitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin waren ook de groenblauwe diensten, één van de projecten van het LOP, opgenomen. Particuliere grondeigenaren konden tegen marktconforme vergoedingen afspraken maken over landschapsherstel en –beheer. In het voorjaar van 2012 heeft een provinciale beleidswijziging plaatsgevonden en is het realiseren van landschapsdoelen door gemeenten in samenwerking met andere gebiedspartijen de insteek. Landschapsbeheer Gelderland heeft hiervoor de nulmeting verricht. Voorzien is om het GUP voorjaar 2014 vast te stellen. Het GUP bevat in de eerste plaats uitvoeringsprojecten op het vlak van landschappelijk herstel, waarbij met enige regelmaat wordt verwezen naar cultuurhistorische kwaliteiten. Herstel van landschapselementen en toeristisch-recreatief ontsluiten van belangrijke cultuurhistorische kenmerken zijn voorname doelstellingen van het GUP.

Beleidsnota Vrijetijdseconomie 2013-2016 (2013)

In deze beknopte nota komt cultuurhistorie terug. Daarbij wordt een relatie gelegd met het bezoekerscentrum Land van de Heerlijkheden in Leur, waar het middeleeuws erfgoed centraal staat. Meteen wordt daarmee ook de regionale samenwerking gezocht. Binnen de verbetering van het aanbod is het beleefbaar maken van het verleden één van de twee aandachtspunten. Daarbij worden het belevenisnetwerk ‘Spannende Geschiedenis’ en het Kroonwerk De Coehoorn als voorbeelden genoemd. Daarbij wordt van belang geacht om bestaande projecten voortdurend te benutten. In de uitvoeringsparagraaf zijn het project Land van Walrick 2012-2014, het eventuele vervolg van het project Kroonwerk De Coehoorn en het toerisme rond de rivieren opgenomen.

Structuurvisie Heumen 2025 (2014)

Cultuurhistorie in expliciete zin wordt alleen in algemene termen aangeduid. De gemeente staat op het standpunt dat cultuurhistorie als kwaliteit beter zichtbaar gemaakt en benut moet worden voor zowel de bewoners als voor toeristen en recreanten.

Als we verder lezen blijkt toch dat cultuurhistorie nog wel op meer plaatsen in de structuurvisie wordt aangehaald. In de ambities wordt cultuurhistorie samen met landschappelijke variatie als kwaliteit genoemd die vorm en inhoud geeft aan de identiteit van de gemeente Heumen. Deze maken volgens de structuurvisie bovendien het wonen, leven en recreëren in de gemeente Heumen aantrekkelijk. Ook is men van zins om cultuurhistorisch erfgoed concreet aan te duiden en te visualiseren op een kaart die zal behoren bij een wijziging van de welstandsnota.

Dat landschap ook een cultuurhistorische kwaliteit is, wordt in de paragraaf ‘landschap’ bevestigd: *Het landschap van de gemeente Heumen wordt versterkt op basis van de historisch landschappelijke structuren waarmee de oorspronkelijke cultuurlandschappen herkenbaar zijn*. Als inzet voor de toekomst wordt behoud en waar mogelijk versterking genoemd. Voor de verschillende landschapstypen worden karakteristieken beschreven.

Zowel voor enkele afzonderlijke deelgebieden als voor de landschapstypen zijn in de structuurvisie ruimtelijke visies opgenomen. De ambities in de projectgebieden Lierdal, de Landschapszone Malden-Noord en de Teersche Sluispolder evenals de Maasuiterwaarden leveren een bijdrage ‘aan het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden in de gemeente’. Bij de oeverwallen, het Neder- en Overasseltsche Broek, de natuurgebieden (Overasseltsche Vennen, Heumensbos, Elshof, Erpewaai, Heumensoord en Maldens Vlak) wordt deze conclusie niet getrokken, alhoewel in de beschrijvingen wel de cultuurhistorische waarden worden benadrukt en in de ruimtelijke visies wel bijvoorbeeld welstandstoetsen van belang worden geacht en ‘het historische cultuurlandschap met historische bebouwing’ tot de belangrijkste waarden wordt gerekend. Op deelaspecten wordt dus cultuurhistorie (impliciet) wel relevant geacht. Elders worden (historische) landschapswaarden nadrukkelijk niet benoemd, zoals in het Broek (landbouw als belangrijkste waarde) en de natuurgebieden (natuurwaarden en recreatieve gebruik als belangrijkste elementen).

In de dorpen worden cultuurhistorische waarden nergens heel nadrukkelijk vermeld. Ruimtelijke kwaliteit en de verweving met het buitengebied spelen echter vooral in Heumen, Overasselt en Nederasselt wel een rol. Voor Malden wordt de constatering dat men aan de grenzen van de groei zit door omliggende waardevolle landschappen genoemd. Daardoor worden overal (historisch-)landschappelijke kwaliteiten toch nog indirect als wegingsfactor benoemd. Die kwaliteiten worden ook in specifieke zones, zoals de Rijksweg en de dorpsranden, van belang geacht.

Coalitieakkoord Heumen (2014)

Heumen is de enige van de 4 gemeenten waar cultuurhistorie expliciet in het coalitieakkoord voorkomt: *Voor alle dorpen geldt dat een goede fysieke woonomgeving een positieve invloed*

heeft op de leefbaarheid. De coalitie beschouwt investeren in de fysieke woonomgeving ook als investeringen in mensen. Daarbij wil de coalitie in alle dorpen de cultuurhistorie versterken.
Dat wil zij nadrukkelijk in samenwerking met de inwoners en het Erfgoedplatform doen. Hiervoor zijn enige middelen vrijgemaakt. Bij Nederasselt wil men verder de zichtbaarheid van het verdedigingswerk Coehoorn versterken. Bij de herinrichting van de Kuilseweg als fietspad wil de coalitie rekening houden met het cultuurhistorische karakter van de vroegere Romeinse weg.

B1.3.5 Druten

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen).

Nota Leefbaarheid kleine kernen gemeente Druten 2007 (2007)

Om de kleine dorpen leefbaar te houden heeft de gemeente Druten een visie opgesteld waarin thema's met betrekking tot leefbaarheid aan de orde komen. Cultuurhistorie, landschap of aanverwante aspecten komen in de nota niet voor.

Waterplan (2007)

In 2007 werd door Arcadis in opdracht van de gemeente Druten en het Waterschap Rivierenland een waterbeleidsplan voor Druten opgesteld. Het is in de eerste plaats gericht op de stedelijke gebieden en de overgangsgebieden naar het buitengebied. Als kernwoord van het huidige waterbeleid wordt 'water inzetten voor recreatie, natuur en cultuur' wordt genoemd. In de visie wordt dit verder uitgewerkt; cultuurhistorische elementen zijn in de visie duidelijk herkenbaar in het landschap. Onder de noemer 'ruimtelijke kwaliteit' komt het daarnaast nog impliciet voor. Cultuurhistorie is in het waterplan echter geen doel op zich.

Cultuurbeleid (2009-2012)

In de kadernota cultuurbeleid geeft de gemeente Druten aan welk beleid zij wil voeren op het gebied van cultuur. Cultuurhistorie is een nadrukkelijk onderdeel en is in één van de hoofdstukken uitgewerkt. Uit het hoofdstuk komen drie beleidsvoornemens voort:

1. het stimuleren van het ontsluiten van cultuurhistorische waarden voor een breder publiek
2. het betrekken van de verenigingen die zich bezig houden met cultureel erfgoed bij het cultuurbeleid, via deelname aan het cultureel netwerk
3. Voortzetten financiële ondersteuning bovengenoemde verenigingen die actief zijn op het gebied van het immateriële cultuurhistorische erfgoed

In het hoofdstuk wordt tevens een nadrukkelijke koppeling gelegd met de Beleidsnota Monumentenzorg 2007-2011. Zowel voor die nota als de nota cultuurbeleid geldt dat zij een beperkte looptijd hadden die momenteel verstreken is.

Erfgoedverordening 2010 (2009)

De erfgoedverordening van Druten is vergelijkbaar met die van Beuningen en Heumen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigingen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Druten, Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Woonvisie 2012 (2012)

De gemeente heeft de woonvisie opgesteld om het prettige woonklimaat te behouden en te versterken. Cultuurhistorische waarden hebben in de afwegingen geen rol gespeeld.

Structuurvisie (2012)

De structuurvisie van de gemeente Druten bevat inventarisaties en analyses van cultuurhistorie & archeologie, van natuur en van landschap. Deze aspecten zijn uitgewerkt. In de structuurvisie wordt de nauwe verbondenheid van cultuurhistorie en landschap aangestipt, en tegelijk wordt vooral de nadruk gelegd op enkele facetten, zoals de landgoederen en de historische kernen. Behoud, versterking en gebruik in routes worden als belangrijke kansen van erfgoed gezien. Ook wordt als kans het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart aangegeven, hetgeen inmiddels is uitgevoerd. In de analyse van natuurwaarden wordt de verbondenheid met cultuurhistorie overigens niet aangestipt. Dat gebeurt wel weer in de landschappelijke paragraaf, waar cultuurhistorie als één van de waarden van landschap wordt aangegeven, naast aardkunde, archeologie, ecologie en ‘landschap’. Per hoofdlandschapstype worden ontwikkelingskansen aangegeven, die in de eerste plaats – zonder het expliciet aan te geven – op de historische kwaliteiten zijn geënt. Belangrijk zijn de koppeling met het LOP en het waardevol landschap ‘Rivierduin Wijchen Bergharen’ uit het Streekplan. In de paragraaf Recreatie en toerisme komt gebruik van het historisch cultuurlandschap aan bod, alhoewel cultuurhistorie in die paragraaf nergens expliciet wordt genoemd.
Het visiegedeelte richt zich wat betreft cultuurhistorie en archeologie op de eerder genoemde drie kansen: behoud, versterking en gebruik van monumenten in routes. Onder ‘behoud’ wordt aangegeven dat behoudenswaardige objecten en bijzondere waarden een plek krijgen in bestemmingsplannen. Het versterken van cultuurhistorische landschapselementen wordt door de gemeente ondersteund (de vorm waarin wordt niet genoemd). Cultuurtoerisme wordt vooral als regionale kans aangestipt. Voor landschap wordt in het visiedeel niet expliciet naar cultuurhistorie verwezen; wel wordt het LOP opnieuw aangestipt. Onder ‘Recreatie en toerisme’ komt cultuurtoerisme als belangrijke pijler terug, evenals het toegankelijk en beleefbaar maken van het landschap. Druten heeft expliciet ingezet op toeristische ontwikkeling binnen het bredere kader van het Land van Maas en Waal.

Welstandsnota

(Cultuur)historische overwegingen spelen een belangrijke rol in de welstandsnota van de gemeente Druten. De nota wordt ondersteund door een stevige historische analyse, terwijl de ge-

biedsdifferentiatie deels op basis van historische gronden heeft plaatsgevonden. Zo vormen de historische dorps- en lintbebouwing één van de gebieden. In het buitengebied is de historische structuur leidend, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de 'uiterwaarden en natuurgebieden', het 'agrarisch landschap' en 'De Tuinen van Appeltern'. Op de term 'uiterwaarden' na is deze onderverdeling van het buitengebied dus vooral functioneel. Wanneer we kijken naar de beoordelingscriteria, blijken ook die gerelateerd te zijn aan bebouwingskenmerken van de verschillende gebieden zoals die door de geschiedenis heen zijn overgeleverd.

Groenbeleidsplan

Het Groenbeleidsplan van Druten bestaat uit een aantal bouwstenen en is in 2004 opgesteld door Oranjewoud in samenwerking met de gemeente Druten. Cultuurhistorie komt in het document regelmatig aan de orde, vooral in de beleidsanalyse (bouwsteen 1) die overigens grotendeels over beleid gaat dat al vóór 2004 werd opgesteld en nu door nieuwe documenten is vervangen. In het groenbeleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuurlijk groen, half-cultuurlijk groen, half-natuurlijk groen en natuurlijk groen. Vooral in de eerste twee categorieën valt groen met een cultuurhistorische betekenis. Voor het cultuurlandschap als totaal spelen de laatste twee categorieën echter ook een rol. Alle categorieën worden gekoppeld aan een beheerzonering. In bouwsteen 2 is de landschappelijke hoofdstructuur uitgewerkt, die in de eerste plaats op historische karakteristieken is gebaseerd. Ook in de analyse van de kernen (bouwsteen 3) komt cultuurhistorie als onderdeel terug, bijvoorbeeld bij de aanduiding van de structuur van de kernen als geheel, bij beschrijving van kasteelterreinen en het verleden van de steenindustrie. Cultuurhistorie is in het groenbeleidsplan derhalve uitgebreid verankerd.

Dorpsontwikkelingsplannen Horssen, Deest en Afferden

Voor Deest (2008) en Horssen (2010) zijn dorpsontwikkelingsvisies opgesteld, voor Afferden (2009) een woonvisie.

De dorpsontwikkelingsvisie van Deest start met een historische schets, alhoewel die vooral landschapsarchitectonisch en niet zozeer historisch of historisch-geografische ingestoken is. Het vormt evenwel een verantwoorde basis voor de visie daarna.
De visie van Horssen kent eveneens zo'n historische inleiding, alhoewel zeer beperkt van karakter en zeer op hoofdlijnen. Ondanks die magere aftrap komt de historische basis van Horssen daarna wel zeer geregeld aan de orde als vertrekpunt voor ontwikkelingen.
De historische inleiding van de woonvisie van Afferden en de daaraan gekoppelde structuuranalyse is uitgebreider dan die in de beide dorpsontwikkelingsvisies. Deze historische basis komt in de verdere uitwerking ook regelmatig terug.

Hoofdlijnen van beleid (2014)

Cultuurhistorie komt eenmaal expliciet voor in het coalitieakkoord van Druten. Voor het beleidsterrein economie en toerisme neemt men zich voor markante historische punten te voorzien van informatieborden. Van andere toeristisch-recreatieve voornemens wordt niet duidelijk gesteld welke rol cultuurhistorie hierin speelt.

Bijlage 2 - Beschrijving planologische borging per gemeente

2.1 Beuningen

De gemeente Beuningen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan vast te laten stellen. Redenen daarvoor zijn de verwachte extra last voor de inwoners en de constatering dat de meeste initiatiefnemers uit zichzelf al zorgvuldig omgaan met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Daarnaast is de gemeente voornemens om in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan het bestaande beleid, dus ook op het vlak van cultuurhistorie, te evalueren en uiteindelijk voor te leggen aan de gemeenteraad.
Bij nieuwe ontwikkelingen zal de gemeente Beuningen cultuurhistorische belangen wel afwegen, zoals wettelijk verplicht.
Op de beleidskaart zijn daarnaast de meest waardevolle karakteristieke of beeldbepalende panden opgenomen. Aandacht daarvoor vindt het college van belang. De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en het kapvergunningstelsel in de APV.

2.2 Druten

De gemeente Druten wil de gebieden met een hoge en zeer hoge cultuurhistorische waarde beschermen. Voor de bescherming van de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden wordt geen apart paraplubestemmingsplan opgesteld. De geïnventariseerde waarden zullen worden in de meegenomen in op te stellen nieuwe bestemmings- en periodieke plannen. De bescherming van de cultuurhistorische waarden geschiedt door middel van een dubbelbestemming.

Deze dubbelbestemming heeft voornamelijk tot doel om cultuurhistorie een rol te laten spelen bij de besluitvorming omtrent ruimtelijke ontwikkelingen in de betreffende gebieden. Dit gebeurt door:

- een nadere eisenregeling op grond waarvan het college van burgemeester en wethouders bij een aanvraag om vergunning voor de activiteit bouwen, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bouwwerken indien dit noodzakelijk wordt geacht ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden in het gebied;
- een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden waarbij de cultuurhistorische waarde van het gebied als belang bij de vergunningverlening wordt meegewogen;
- een regeling waarmee de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbevoegdheden in de geldende bestemmingsplannen worden aangevuld met de bepaling dat beoordeeld dient te worden in hoeverre het wijzigingsplan of de vergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied tot gevolg heeft.

De dubbelbestemming brengt beperkte extra regeldruk met zich mee maar sluit optimaal aan bij de regelingen zoals die reeds in de geldende bestemmingsplannen zijn opgenomen. Alleen voor die gebieden waar thans geen vergunningplicht voor werken en werkzaamheden is opgenomen, maar die wel gewaardeerd zijn als gebieden met een hoge of zeer hoge cultuurhistorische waarde, wordt een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden geïntroduceerd waarbij beoordeeld dient te worden of de werken en/of werkzaamheden een onevenredige [18] afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied doen. Deze 'extra regeldruk' wordt echter gerechtvaardigd doordat deze alleen geldt in de vanuit een cultuurhistorisch oogpunt bezien hoogst gewaardeerde gebieden.

2.3 Heumen

De gemeente Heumen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan cultuurhistorie vast te laten stellen, maar samen met de bewoners van Heumen een nieuw traject te starten. Er zal in dat kader een werkgroep 'karakteristieke panden' worden samengesteld en nagegaan worden of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen.
De groenelementen die cultuurhistorisch waardevol worden geacht worden in eerste instantie beschermd door middel van een vergunningplicht die in de bestemming Agrarisch met Waarden (en aanverwante bestemmingen) van het bestemmingsplan buitengebied zit.[19] [20]
Daarnaast zullen, net als in Beuningen, bij nieuwe ontwikkelingen cultuurhistorische belangen worden meegewogen.

De bomen met beeldbepalende waarde worden beschermd door het kapvergunningenstelsel in de APV en de daarop gebaseerde Nota Beeldbepalende bomen van maart 2013. Alle beeldbepalende bomen die in deze nota zijn opgenomen mogen niet zonder vergunning van het college worden gekapt.

2.4 Wijchen

Voor de gemeente Wijchen geldt dat de gebieden met een middelhoge, hoge en zeer hoge waarde een dubbelbestemming Waarde – Cultuurhistorie krijgen [21] en dat de beeldbepalende gebouwen op de beleidskaart die niet als (gemeentelijk) monument zijn aangewezen de aanduiding 'karakteristiek' met bijbehorende sloopvergunningplicht, krijgen.

[18] Het woord 'onevenredig' geeft aan dat er ruimte is voor een belangenafweging waarbij het belang dat achter de uitvoering van het werk en/of de werkzaamheden zit (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch), kan worden afgewogen tegen de mate waarin afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan.

[19] Aan deze vergunningplicht wordt door middel van het parapluplan wel een beoordeling op cultuurhistorische gronden toegevoegd.

[20] Omdat deze vergunningplicht niet geldt voor de gronden die in het bestemmingsplan buitengebied de bestemming Agrarisch hebben gekregen, zullen cultuurhistorisch waardevolle groenelementen die in deze bestemming vallen wel worden aangeduid.

[21] Zie hiervoor de toelichting onder Druten.

De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en de kapvergunningplicht in de APV van de gemeente.

Bijlage 3 - Cultuurhistorische analyse

Onderstaande opzet geeft een algemene richtlijn, namelijk presentatie van de plannen, cultuurhistorische analyse en waardestelling, confrontatie van ontwikkeling vs. cultuurhistorische waarde met daaruit een conclusie en aanbevelingen. Per casus kan de opzet op onderdelen natuurlijk verschillen.

0 Voorblad
1 Titelblad: gegevens: datum, auteur, opdrachtgever, opdrachtnemer, titel.
2 Inhoudsopgave;
3 Kaart van de betreffende gemeente met het plangebied ingetekend;
4 Samenvatting: waardering en aanbeveling;
- Samenvatting van de geschiedenis;
- Samenvatting van de beschrijving;
- Samenvatting van de waardenstelling;
- Samenvatting van de aanbevelingen.

5 Inleiding;
- Aanleiding voor het onderzoek: wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch?);
- Doel van het rapport;
- Onderzoeksmethode;
- Leeswijzer.

6 Analyse;
- Ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied / deelgebieden in samenhang met de omgeving;
  1. Ontwikkelingsgeschiedenis regio;
  2. Geschiedenis van het betreffende gebied / deelgebieden wat betreft de historische geografie, historische bouwkunst en archeologie.
- Beschrijving van de bestaande situatie;
  1. Historische geografie (structuren, waterlopen, wegen, verkaveling, etc.)
  2. Historische bebouwing;

7 Waardestelling;
- Opsomming met korte toelichting / beschrijving en kartering van juridisch beschermde monumenten en dorpsgezichten;
- Waardering (in woord en kaart) van de cultuurlandschappelijke en historisch-stedenbouwkundige waarden van het gebied / deelgebieden;
  1. Historische geografie en landschap;
  2. Historische bouwkunst;

8 Confrontatie;
- Confrontatie van waarden en ontwikkelingen / conclusie: is er sprake van onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden? Op welke wijze zijn de cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?

9 Aanbevelingen;
- Aanbevelingen voor beheer en versterking van de cultuurlandschappelijke / stedenbouwkundige beeldwaarden in het gebied (objecten, structuren en deelgebieden) ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen en / of het bestemmingsplan, gebaseerd op de waardestelling (duidelijk visualiseren);
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er geen of minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

10 Bijlagen;

11 Bronnen;

12 Achterblad: aan de binnenkant van het achterblad eventueel een insteekmogelijkheid voor grote kaarten (voor de cultuurhistorische waardenkaart en aanbevelingskaarten gaat de voorkeur uit naar groot formaat) of voor een CD met GIS-bestanden.

Bijlage 4 - Toelichting op de waarderings-kaarten

4.1 Inleiding

In het kader van het opstellen van de inventarisatiekaarten zijn voor Wijchen en Heumen ook waarderingen uitgevoerd. Voor Druten en Beuningen was dat nog niet het geval. Een toelichting op die nieuwe waarderingskaarten alsmede op de herziene waarderingskaarten van Wijchen en Heumen is in deze bijlage opgenomen. Deze herziening voor Wijchen en Heumen houdt in dat de waarderingskaarten van Heumen en Wijchen zijn aangevuld met een hoge waardering voor de oude linten / verbindingswegen vanwege de historisch-infrastructurele betekenis en de voorkomende historische bebouwing langs een deel van deze wegen. Daarnaast zijn de legenda's voor zover mogelijk gelijkgeschakeld.

4.2 Waardering van het Drutense cultuurlandschap

4.2.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [22] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 1 en 2); voor de laatste op basis van *expert judgement* van ondergetekende als historisch-geograaf zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd

[22] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 1. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 2. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 3).

gemiddelde score	**waardering**
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 3. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.2.2 Resultaten

De weergegeven waardering van het Drutense cultuurlandschap is een verfijning van het algemene beeld zoals dat in de oplegnotitie bij de cultuurhistorische waardenkaart is geschetst.

De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en

evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Het meest gave stukje cultuurlandschap (‘zeer hoge waarde’) vinden we ten noordwesten van Horssen, en betreft het landgoed met die naam en de directe omgeving. Het kent een hoge concentratie aan waardevolle structuren, zoals het huis met park, de eendenkooi en het aangrenzende cultuurlandschap in de richting van het dorp. Tussen Deest en de dijk ligt nog een bijzonder stukje dijklandschap met doorbraakkolk dat door zijn situering bovendien kwetsbaar is.

Een deel van de gemeente heeft het predikaat ‘hoge waarde’ gekregen. De aard van de gebieden is heel divers. In het komgebied rond Horssen is enerzijds de verkaveling in hoofdlijnen en de openheid als geheel grotendeels intact. Bijzonder zijn de ruilverkavelingsboerderijen, die in het kader van de eerste grootschalige ruilverkaveling ‘Maas en Waal West’ werden gebouwd. Deels gebeurde dat binnen beperkt herverkavelde en daardoor hoog gewaardeerde komontginningen. In de uiterwaarden is de geschiedenis van de steenindustrie nog af te lezen, en rond de aangrenzende dijk is de strijd tegen het water in de vorm van doorbraakkolken nog te vinden. Alleen nabij Afferden is nog een stukje hoog gewaardeerd stroomruglandschap te vinden.

De middelhoog gewaardeerde landschappen zijn eveneens sterk gevarieerd. Hieronder vinden we voornamelijk landschappen die door hun sterke veranderingen in de laatste 60 jaar aan waarde hebben verloren. Daartoe rekenen we bijvoorbeeld het gebied ten zuidoosten van Horssen, dat weliswaar een onderdeel vormde van de an sich waardevolle ruilverkaveling Maas en Waal West, maar waar het landschap weinig van de ruilverkaveling heeft geprofiteerd. Het verschil tussen het oude besloten landschap en het open landschap van de kommen is hier grotendeels verdwenen. Enkele deelgebieden hebben we lager gewaardeerd omdat hier later – in de jaren zeventig? – nieuwbouw van agrarische bedrijven bij is gekomen.
Ook de omgeving van de bewoonde zones op de stroomrug en bij Molenhoek hebben we onder deze waarde gevat, voornamelijk door de intensivering van het landgebruik. De kleinschaligheid is hierbij gedeeltelijk verloren gegaan. De komgebieden ten zuiden van Druten en Afferden hebben evenmin geprofiteerd van bouw van nieuwe bedrijven in de laatste decennia. Globaal kunnen we stellen dat waarden in dit gebied meer verspreid voorkomen en dat het om dynamische gebieden gaat.

Het aantal gebieden in de categorie laag is beperkt. Het betreft de N322 (Maas en Waalweg), enkele afgravingen, de sportvelden tegen de kommen van Druten en Horssen en een komgebied nabij de N322 waar centraal een modern agrarisch bedrijf is geplaatst.

De Waal en de bebouwde kommen zijn niet gewaardeerd.

4.3 Waardering van het Beuningse cultuurlandschap

4.3.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [23] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 4 en 5); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 4. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 5. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 6).

[23] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

gemiddelde score	waardering
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 6. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.3.2 Resultaten

De cultuurhistorische waarden in de gemeente Beuningen werden eerder wel geïnventariseerd, maar niet op gebiedsniveau gewaardeerd. Dit document wil in deze lacune voorzien. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Een zeer hoge waardering is toegekend aan de landschappen die in de afgelopen één tot anderhalve eeuw nauwelijks veranderd zijn. Het betreft dan de buitenplaats Doddendael met de aangrenzende dijkzone met doorbraakkolken alsmede de Duivelswaai met het aangrenzende gehucht.

Daaromheen strekt zich een uitgebreid gebied uit dat een hoge waarde toegekend heeft gekregen. Het gebied is weliswaar dynamisch geweest, maar die dynamiek heeft voldoende van de oude hoofdstructuur herkenbaar gelaten op de stroomruggen of heeft nieuwe waardevolle lagen toegevoegd, zoals de steenindustrie in de uiterwaarden.

Kleinere delen van de stroomruggen alsmede het uitgestrekte komgebied in de gemeente Beuningen hebben we een middelmatige waarde gegeven. De oude landschappelijke structuur is weliswaar nog herkenbaar, maar het landschap is wel ingrijpend aangepast, voornamelijk aan de moderne vormen van agrarische bedrijfsvoering. Beplanting op de stroomruggen is verdwenen en de komgebieden zijn tijdens een cultuurhistorisch niet relevante ruilverkaveling voorzien van nieuwe, weinig interessante bebouwing en een wegenpatroon. Een bijzonder gebied binnen deze

categorie is het uiterwaardengebied ten noorden van de Waaldijk bij Winssen. De recente natuurontwikkeling heeft hier een dusdanig sterk stempel op het landschap achtergelaten dat de cultuurhistorische facetten naar de achtergrond zijn gedrukt.

Kleine delen van de gemeente Beuningen zijn zo sterk veranderd dat er het predikaat 'lage cultuurhistorische waarde' aan kan worden gegeven. Het gaat om het assenkruis van autosnelwegen en N322, om de grootschalige zandwinningsputten en om een klein deel van het komgebied ten zuidwesten van knooppunt Ewijk.

De bebouwde kommen en de Waal zijn in dit kader niet nader gewaardeerd.

4.4 Waardering van het Heumense cultuurlandschap

4.4.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [24] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 7 en 8); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 7. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd

[24] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 8. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 9).

gemiddelde score	**waardering**
0	niet gewaardeerd
1,0-1,9	zeer laag
2,0-2,6	laag
2,7-3,6	middelhoog
3,7-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 9. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Behalve de waardering op basis van historisch-landschappelijke eenheden hebben we in overleg met het Erfgoedplatform van de gemeente Heumen ook ‘ensembles’ benoemd, waar bijzondere cultuurhistorische kwaliteiten samenkomen. Deze zijn met een blauwe stippellijn op de waardenkaart opgenomen.

4.4.2 Resultaten

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

De hoogste waarden (hoog en zeer hoog) zijn toegekend aan het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen, de omgeving van de dorpen Nederasselt en Overasselt en de buurtschap Worsum, de uiterwaarden van de Maas met zijn Maasheggen, de stuwwalflank ten noorden van Malden en enkele terreinen in het bosgebied op de stuwwal. Met uitzondering van het eerste gebied is de belangrijkste verklaring dat de genoemde gebieden nog in hoge mate het historisch landschap uit de 19e eeuw representeren. Vooral in de uiterwaarden is het voorkomen van vele goed onderhouden hagen een bijzonderheid in de huidige tijd. De hoge waarde van het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen behoeft enige toelichting, vooral in het licht van de lagere waardering van het aangrenzende Wijchense gebied. Door de sterke bebossingsgraad van het gebied is het landschap veel geslotener dan in de referentieperiode. Toch hebben we gemeend aan dit gebied een zeer hoge waarde toe te moeten kennen. Het karakter van het gebied, met zijn vele vennen, overvleugelt ons inziens de omstandigheid dat het gebied niet meer zo open is als voorheen. Vanwege het belang van die vennen, waarvan het gecontinueerde bestaand in Nederland relatief zeldzaam is, hebben we het gebied toch in de hoogste waardecategorie geplaatst. Een hoge waarde is verder toegekend aan de directe omgeving van een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad. De Broekkampen, het Neder- en Overasseltse Broek, de Teersche Sluispolder en grote delen van Heumensoord en Maldens Vlak zijn hiervan goede voorbeelden.

Enkele kleine deelgebieden zijn zo sterk veranderd, dat we hieraan de classificatie ‘lage waarde’ hebben toegekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor een gebiedje in het Nederasseltse Broek en kleine gebieden ten zuiden en zuidoosten van Worsum.

Niet gewaardeerd zijn de verstedelijkte kernen, omdat deze puur vanuit een cultuurlandschappelijk perspectief zijn bekeken en een historisch-stedenbouwkundige waardering niet heeft plaatsgevonden. Alleen aan de linten is integraal een hoge waardering toegekend vanwege hun historische en verbindende rol.

Daarnaast hebben we op de waarderingskaart 21 waardevolle ensembles opgenomen, variërend van landschappen tot erven met hun directe omgeving.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en ‘stedelijk’ netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd ‘naast’ elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

Bijlage 5

Zie excel-bestanden.

Bijlage 6 - Maatschappelijke initiatieven

6.1 Inleiding

Erfgoed in de gemeenten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten staat niet op zichzelf en is ook zeker niet onontgonnen. In de afgelopen jaren zijn er tal van provinciale, nationale en zelfs internationale initiatieven genomen om erfgoed grensoverschrijdend te ontsluiten en beleefbaar te maken.

We vinden het van belang om hier waar mogelijk bij aan te sluiten, op die manier versplintering en dubbeling tegen te gaan en tegelijkertijd bestaande initiatieven vanuit het maatschappelijk speelveld te versterken. Daar kan het gebeuren mogelijk niet alle onderstaande projecten een dynamisch karakter blijven dragen en actieve deelname dus mogelijk is.

6.2 Erfgoedplatforms en digitale media

6.2.1 Liberation Route

De Stichting Liberation Route Europe heeft tot doel het pad van de geallieerden in de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog beleefbaar te maken door middel van het opzetten van routes. Daarmee wil men laten zien dat er een prijs werd betaald voor een vrij Europa. Er wordt gebruik gemaakt van moderne communicatiemiddelen en duidelijke herkenningsobjecten in het landschap. Het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen was de initiatiefnemer voor de Liberation Route in de regio Arnhem-Nijmegen. Partners, zoals de provincie Gelderland en gemeenten, zijn aangehaakt. Later is het project uitgerold over de rest van Gelderland en zelfs naar Europees niveau getild. Om de route uit te breiden buiten de stadsregio heeft het RBT KAN de Stichting Liberation Route Europe opgericht.

Op relevante locaties zijn en worden ‘luisterplekken’ gemaakt: grote veldkeien op plekken die een rol speelden in de bevrijdingsjaren. Via smartphones kan het bijbehorende verhaal worden beluisterd. In de gemeenten Wijchen, Heumen en Beuningen zijn luisterkeien te vinden. Op 6 juni 2014, 70 jaar na D-Day werd de internationale Liberation Route Europe (in de vorm van een website) geopend op de stranden van Normandië. Meer dan andere initiatieven is dit initiatief op de buitenlandse toerist gericht.

6.2.2 Spannende Geschiedenis

In 2010 en 2011 is rondom Arnhem en Nijmegen het historisch belevenisnetwerk uitgezet door het RBT KAN. Toeristen en recreanten maken via audio en video kennis met de historie van deze regio. Op www.spannendegeschiedenis.nl en de mobiele website www.spgs.nl is uitgebreide informatie te vinden over ruim 80 historische plekken uit drie tijdslijnen. Spannende Geschiedenis trekt grote belangstelling bij consumenten. Dankzij subsidie van de provincie Gelderland, diverse fondsen en tal van gemeenten zijn in 2013 en 2014 nieuwe tijdslijnen en points of interest (POI's) uit heel Gelderland toegevoegd. Acht tijdslijnen en 120 nieuwe locaties laten dan de

historie van héél Gelderland beleven. Spannende Geschiedenis Gelderland is een gezamenlijk initiatief van Gelders Erfgoed, Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, Veluws Bureau voor Toerisme en RBT KAN. RBT KAN is projectleider voor dit bijzondere project.

De website Spannende Geschiedenis geeft, ingedeeld naar periode of 'tijdlijnen', informatie over bijzondere historische plekken. Deze 200 historische locaties zijn in het veld gemarkeerd en voorzien van een verwijzing naar de (mobiele) website, zodat ter plekke de bijbehorende informatie, ook gesproken of verbeeld, kan worden opgeroepen. Er is op de website tevens een link gelegd met arrangementen en evenementen en uitgezette routes. Ook bestaan er koppelingen met de informatieve website MijnGelderland.nl (zie § 5.3.4). Er zijn locaties te vinden in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

B2.2.3 Coöperatie Erfgoed Gelderland

De Coöperatie Erfgoed Gelderland is een samenwerkingsverband van ongeveer 130 erfgoedorganisaties [27] die zich samen tot missie hebben gesteld het historische verhaal van Gelderland uit te dragen. De doelen van de coöperatie zijn onderlinge samenwerking, promotie van het erfgoed van Gelderland in zijn totaliteit, de belangen behartigen van de leden, uitwisseling van kennis en de bedrijfsvoering van de leden versterken. Concrete acties van het netwerk zijn:

- MijnGelderland.nl, een online erfgoedplatform met verhalen, routes, pronkstukken en interviews – gekoppeld met een magazine en een webwinkel;
- Collectie Gelderland, een database van meer dan 110.000 museale objecten;
- Gemaakt in Gelderland, een erfgoedfestival met tentoonstellingen, open dagen, muziek, film, theater, wandel- en fietsroutes, lezingen en debatten;
- Gelderse Museum-dag;
- Collectiewacht, een service die aan musea wordt aangeboden om de collectie op peil te houden.

6.2.4 Huis van de Nijmeegse Geschiedenis

De online-encyclopedie 'Huis van de Nijmeegse Geschiedenis' biedt, in lijn met tal van andere lokale initiatieven in Nederland, de mogelijkheid de lokale geschiedenis in een Wikipedia-achtige omgeving op te nemen. Daarin hebben ook onderwerpen over een ruime kring rond Nijmegen een plek gekregen.

6.2.5 Regionaal Bureau voor Toerisme

RBT KAN, , hiervoor al genoemd, stimuleert ook andere initiatieven in de 4 gemeenten die betrekking hebben op het bevorderen van het cultuurhistorisch toerisme . Zo zijn in Wijchen en Heumen toeristische bewegwijzering in de vorm van bruin-witte borden met pictogram aangebracht (die aansluit bij Europese richtlijnen) die ook verwijzen naar cultuurhistorische beziens-

[27] Het betreft 77 musea, 29 historische verenigingen, 5 archieven, 7 monumentenorganisaties, 2 bibliotheken, 2 organisaties voor archeologie, 2 erfgoedplatforms en 1 ondersteuningsorganisatie. Binnen onze regio zijn hierbij de Stichting Jac. Maris Museum (Heumen), Museum De Lage Hof (Overasselt), Museum Kasteel Wijchen en de Historische Vereniging Tweestromenland (beide Wijchen) bij aangesloten.

waardigheden. Druten en Beuningen hebben de borden al wat langer. Ook de buurgemeenten Groesbeek en Overbetuwe hebben zich hierbij aangesloten. Daarnaast wordt de campagne 'Gelderland levert je mooie streken' gevoerd op internet en de traditionele media, waarin ook Gelders erfgoed wordt gepromoot.

Voor het Rijk van Nijmegen – waaronder ook het Duitse Kranenburg en het Limburgse Mook en Middelaar vallen – heeft het RBT KAN een onderzoek uitgevoerd dat heeft geleid tot een rapport met aanbevelingen betreffende de toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (najaar 2013). Een van de benoemde speerpunten is de rijke cultuurhistorie. Want wat maakt de toeristische regio Rijk van Nijmegen zo uniek? Het is de combinatie van natuur en cultuur en dan met name de cultuurhistorie. De Romeinen waren niet op de Waddeneilanden, het Hertogdom Gelre bevond zich niet in Zeeland en "Operation Market Garden" vond niet plaats in Groningen. Het zijn stuk voor stuk gebeurtenissen uit het verleden die de regio gevormd hebben. Gebeurtenissen die, zo blijkt, zich prima lenen voor toeristische en cultuurhistorische thema's. Thema's die mensen beroeren en in beweging brengen. Thema's die in het Rijk van Nijmegen herbeleefd kunnen worden. De nadruk voor het cultuurhistorisch toerisme wordt gelegd op:

- Spannende Geschiedenis (Romeinen, Hertogdom Gelre)
- WOII – Battlefield Toerisme (Liberation Route/Operation Market Garden/Bevrijdingsmuseum Nijmegen)
- Via Romana en Limes

6.3 Lokale initiatieven

Naast bovenstaande recente en gemeentegrensoverschrijdende projecten zijn er ook vele initiatieven op erfgoedgebied op een middelgrote tot kleine schaal. Daarbij doelen we bijvoorbeeld op initiatieven van het RBT KAN, die cultuurhistorische routes langs relevante locaties heeft uitgezet. Voorbeeld zijn ook initiatieven van gemeenten zoals een fietsroute in Wijchen langs monumenten uit de wederopbouwperiode en het QR-project van de 5 gemeenten in het Land van Maas en Waal waarbij 100 historische objecten (monumenten en landschapselementen) worden voorzien van een QR code voor informatie over die objecten die geplaatst worden op Mijngelderland.nl

6.3.1 Musea en bezoekerscentra

Er is een aantal belangrijke trekpleisters op cultuurhistorisch vlak, te weten:

- Museum Kasteel Wijchen; hier wordt de archeologische collectie van de gemeente Wijchen gepresenteerd alsmede de bewoningsgeschiedenis van het Land van Maas en Waal uit de doeken gedaan met een vaste presentatie en wisseltentoonstellingen.
- het bezoekerscentrum 'Land van de Heerlijkheden' in Leur; hier ontsluit Geldersch Landschap & Kasteelen haar terreinen en kastelen in het Land van Maas en Waal met informatie en uitgezette (fiets)routes. In het Bezoekerscentrum is het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal gevestigd waar 10 historische verenigingen en heemkundekringen zijn aangesloten die

gezamenlijk informatie vergaren over en onderzoek doen naar de cultuurhistorie in het Land van Maas en Waal.
- Kasteel Hernen van GLK is te bezoeken. GLK organiseert bovendien regelmatig evenementen rond haar bezittingen.
- Het Maas & Waals Museum 1939-1945 biedt een expositie over het Land van Maas en Waal in de Tweede Wereldoorlog.
- In Overasselt bevindt zich het Agrarisch Museum De Lage Hof, waar het agrarisch leven van de laatste eeuwen te bekijken is.
- Streekhistorisch Museum Tweestromenland bevindt zich in Beneden-Leeuwen, maar is van belang voor de gehele regio en wordt daarom door drie van de vier gemeenten financieel ondersteund.
- Cultuurhistorisch relevant, maar meer op beeldende kunst gericht, is het Ateliermuseum Jac. Maris in Heumen.

Alle genoemde musea en bezoekerscentra zijn zelfstandige organisaties.

6.3.2 Erfgoedorganisaties

Een belangrijke rol binnen de gemeenten spelen ook de verschillende historische verenigingen en stichtingen: de Historische Vereniging Tweestromenland, de Stichting Batenburgs Erfgoed, de Stichting Wighene, de Heemkundegroep Pagus Balgoye, de Jan van Gelderstichting, de Stichting Historisch Besef Beuningen, de Stichting Baet en Borgh, het Erfgoedstudiehuis Land van de Heerlijkheden, de Stichting Heemkunde Malden, de Werkgroep Historie Worsum, de Stichting Maasheggen Balgoy en het Erfgoedplatform gemeente Heumen. Enkele van deze organisaties hebben vrij toegankelijke documentatiecentra en/of publiceren eigen tijdschriften. Wij beschouwen ze als onmisbaar vanwege de aandacht die zij genereren voor het lokale erfgoed en als partners in de erfgoedzorg. De aandacht voor erfgoed van onderaf wordt een warm hart toegedragen. Waar mogelijk zal de gemeente hun wensen aanhoren en hun belangen meenemen in ruimtelijke afwegingen die gemaakt moeten worden.
Samenwerking tussen de diverse verenigingen komt tot uitdrukking in het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal, dat door de gemeenten wordt omarmd. Op een landelijk / provinciaal vlak werkt onafhankelijk van andere partijen de Bond Heemschut.

6.3.3 Maas en Waal Cultuur Express

Vijfentwintig erfgoedorganisaties in het Land van Maas en Waal, waaronder veel van de bovenstaande, hebben hun krachten gebundeld en het digitale platform Maas en Waal Cultuur Express opgericht. Hierin komen activiteiten en verhalen samen.

6.3.4 Kleine initiatieven

Naast al deze min of meer georganiseerde initiatieven bestaan er tal van particuliere initiatieven, zoals de websites drutenonline.nl, oudbeuningen.nl en https://www.facebook.com/OudWijchen, die eveneens bijdragen aan de beleefbaarheid van het erfgoed op lokale schaal. Hun zichtbaarheid is te diffuus en hun aantal te groot om ze allemaal op te sommen. Het betreft ook amateur-

historici die bijvoorbeeld op basis van eigen onderzoek regelmatig in historische tijdschriften of lokale/regionale kranten publiceren en daarmee de aandacht voor een onderwerp weten te vergroten.

Bijlage 7 – Cultuurhistorische trends in de maatschappij

7.1 Intensivering

Het publiek heeft behoefte aan beleving, aan historische sensatie. Daarbij horen bijvoorbeeld de ‘re-enactments’, de opvoering van historische gebeurtenissen, zoals 70 jaar Market Garden in 2014. Kennis en authenticiteit zijn belangrijke kernbegrippen om deze beleving en sensatie mogelijk te maken. Burgers lopen niet meer automatisch warm voor een fototentoonstelling in het lokale dorpshuis. Er is een zekere vorm van ‘sensatie’ nodig om grotere doelgroepen te bereiken. Dat kan al heel eenvoudig door de historische beelden niet op een fotowand, maar in het veld – op de plek waar ze gemaakt zijn – te presenteren. Dat prikkelt reeds de zintuigen. De ‘sensatiebenadering’ kan uitmonden in re-enactments van veldslagen in het verleden, een realistische verbeelding van het boerenleven van vroeger of in Dickensfestijn [28] -achtige evenementen in historische settings. Batenburg zou zich bijvoorbeeld voor een soortgelijk evenement uitstekend lenen – de potentie van dit stadje wordt op dit moment nog beperkt benut. Bij intensieve beleving moeten we niet alleen denken aan prikkeling door middel van beeld, maar ook door geluid, geur en tast. Een voorbeeld is ook de permanente verbeelding van belangrijke plekken in het landschap op een eigentijdse manier, wel transpositie genoemd: *cultuurhistorie herkenbaar vertalen naar eigentijdse functies, vormen, materialisaties en sferen.* Dat hierbij een belangrijke verbinding bestaat met de positie van erfgoed en cultuurlandschap bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moge duidelijk zijn. Kunstenaars, stedenbouwkundigen, architecten, landschapsarchitecten en tuin- en parkarchitecten spelen een belangrijke rol bij deze vertaling van erfgoed naar het heden. Daarom wordt veel waarde gehecht aan de kwaliteit van het ontwerp.

7.2 Informalisering

‘De democratisering van kennis’: de expert is feilbaar en is niet de enige partij met inhoudelijke kennis. Informatie wordt door een breed publiek ook toegankelijk gemaakt, bijvoorbeeld via (inter)nationale en lokale Wikipedia-achtige projecten. Oral history, het vertellen van verhalen, is een belangrijke kennisbron geworden. Een leidende rol voor erfgoedzorg is lang niet meer alleen voorbehouden aan experts. Weliswaar hebben zij nog altijd een rol binnen het geheel, maar de positie van burgers is de laatste jaren steeds groter geworden en wordt door de 4 gemeenten omarmd. Deze positie past ook binnen het principe van een terugtredende overheid waarin aan het maatschappelijk speelveld (een deel van) de initiatieven wordt overgelaten. Met name kennisverbreiding is een erfgoedbenadering die zich (mede) leent voor uitvoering door particuliere initiatieven. Kennisverwerving, bijvoorbeeld via gespecialiseerde technieken, is daarentegen een

[28] Tijdens een Dickensfestijn komen, meestal tijdens de winterdagen, de personages van Charles Dickens’ A Christmas Carol in een historische setting tot leven. Voorbeelden vinden we in Deventer, Wintelre en Bronkhorst. In Deventer lag het initiatief in handen van buurtbewoners en ondernemers.

onderdeel waar professionals vaker een rol in zullen moeten vervullen. In specifieke gevallen, zoals bij grotere overzichtspublicaties, kan juist de samenwerking tussen professionals en burgers een belangrijke meerwaarde opleveren.

7.3 Individualisering

Erfgoed is vooral populair als het te koppelen is aan het belangstellende individu. Daarbij kan gedacht worden aan erfgoed waar eigen voorouders hebben gewoond (gebouwen) of gebruik van hebben gemaakt (objecten). Het betreft bovendien een verschuiving van verhalen over objecten naar verhalen over mensen. Binnen het publiek heb je “gravers” (sterk geïnteresseerden in één onderwerp) en “grazers” (breed, maar oppervlakkig geïnteresseerden). Erfgoed gaat niet alleen over het verleden van ridders en jonkvrouwen, maar ook over dat van de gewone mens. De inwoners van onze gemeenten herkennen zich in het erfgoed als zij iets horen of lezen over hun achtertuin, hun dorpsplein of de buurtschap waar hun grootouders woonden. De geschiedenis komt daardoor dichtbij: het verleden wordt als het ware ‘van ons’ gemaakt. De persoonlijke banden van onze inwoners met het verleden van hun woonomgeving en met een regionale of lokale identiteit groeien. We streven er dan ook naar om evenwicht te vinden in de aandacht voor ‘erfgoed van elite en soldaten’ en het erfgoed van boeren en timmerlieden. Zo zijn tentoonstellingen over het leven van alledag niet minder waardevol dan een grote manifestatie over oorlog en bevrijding. Bij voorkeur laten initiatieven altijd het grote én het kleine plaatje zien.

7.4 Internationalisering

Door de toegenomen reismogelijkheden kijkt het publiek als toerist naar erfgoed, waarbij hij buitenlandse referenties gebruikt. Tegelijk is er een tegenbeweging te zien, de regionalisering. De aandacht voor het streekeigene is sterk toegenomen. De vier gemeenten hechten eraan de internationale relaties vanuit het verleden te koesteren of te doen herleven. Dat geldt zowel voor verspreide locaties in een (ver) buitenland waar historische banden mee bestaan als voor het aangrenzende Duitsland, waar het Rijk van Nijmegen zoveel historische banden mee heeft. Per thema of onderwerp zal verschillen om welke buitenlandse locaties het gaat. Binnen het thema Romeinen is het Limes-verband uiteraard interessant, maar kan ook gedacht worden aan een verband van plaatsen met Romeinse resten direct achter de Limes. Met betrekking tot de kerstening zijn de plaatsen interessant waar de middeleeuwse kerk vanouds een band mee heeft vanwege zijn patroonheilige.[29] Bij de kastelen kan gedacht worden aan een rol voor nazaten van vroegere (buitenlandse) bezitters.

7.5 Informatisering

Een tendens die voor alle voorstaande trends geldt is de toenemende informatisering. Kennis wordt breed toegankelijk (gemaakt) voor en door het publiek. Daarnaast ontstaan technische mogelijkheden om erfgoed zichtbaar te maken, zoals ‘layar’-applicaties voor de smartphone.

[29] We denken aan Keulen vanwege de HH. Ewalden (Druten) en Saint-Valéry-sur-Somme (Overasselt).

Kennis kan in toenemende mate via digitale media worden overgebracht. Op Gelders niveau zijn al meerdere initiatieven op dit vlak genomen waaraan de 4 gemeenten ook deelnemen. Aansluiting daarbij verdient de voorkeur. Dit kan door typisch Heumens-Wijchens-Beunings-Drutense voorbeelden aan deze initiatieven toe te voegen en/of na te gaan of de initiatieven uitgebreid kunnen worden. Op dit moment zijn bijvoorbeeld alleen Heumense en Wijchense organisaties bij de Coöperatie Erfgoed Gelderland aangesloten, terwijl zich er meer organisaties voor lenen. Tegelijkertijd beschikken de gemeenten met hun cultuurhistorische waardenkaarten over grote kennisbronnen, die publiek toegankelijk gemaakt kunnen worden.

Bijlage 8

Zie afzonderlijk word-bestand.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L

Lagestraat 20, Niftrik

Wijziging omgevingsplan - gemeente Wijchen

COLOFON

Gegevens over het plan:

Plannaam:	TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik
Identificatienummer:	NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01
Status:	Vastgesteld
Datum:	7 april 2026
Projectnummer Buro SRO:	56.40.02

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	ManRO, dhr. H. Manders

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Mevr. L. Brouwer
Bezoekadres vestiging Arnhem:	Sweerts de Landasstraat 50, 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.buro-sro.nl

Inhoudsopgave

Vaststellingsbesluit 5

Motivering 7

Hoofdstuk 1 Inleiding 9
1.1 Aanleiding 9
1.2 Ligging plangebied 9
1.3 Huidige planologische situatie 10
1.4 Wat is een TAM-Omgevingsplan? 10
1.5 Leeswijzer 11
Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie 12
2.1 Bestaande situatie 12
2.2 Toekomstige situatie 13
2.3 ETFAL 14
Hoofdstuk 3 Beleidskader 15
3.1 Nationaal beleid 15
3.2 Provinciaal beleid 16
3.3 Regionaal beleid 17
3.4 Waterschap 19
3.5 Gemeentelijk beleid 20
Hoofdstuk 4 Milieu- & omgevingsaspecten 25
4.1 Verkeer & parkeren 25
4.2 Bodem 26
4.3 Geluid 26
4.4 Bedrijven en milieuzonering 28
4.5 Luchtkwaliteit 29
4.6 Geur 31
4.7 Externe veiligheid 32
4.8 Trillingen 34
4.9 Waterparagraaf 35
4.10 Ecologie 43
4.11 Archeologie, cultuurhistorie en landschap 44
4.12 Leidingen 46
4.13 Duurzaamheid en klimaatadaptatie 47
4.14 Gezondheid 48
4.15 Vormvrije MER-beoordeling 48
4.16 Conclusie 49
Hoofdstuk 5 Juridisch bestuurlijke aspecten 50
5.1 Inleiding 50
5.2 Juridische systematiek 50
5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan 50
5.4 Beschrijving per functie 50
Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid 52
Hoofdstuk 7 Participatie 53
7.1 Participatie 53
7.2 Vooroverleg 53
7.3 Zienswijzen 53

Bijlagen bij de motivering 55

Bijlage 1 **Stedenbouwkundig ontwerp** **57**
Bijlage 2 **Bodemonderzoek** **59**
Bijlage 3 **Akoestisch onderzoek** **61**
Bijlage 4 **Geuronderzoek** **63**
Bijlage 5 **Onderzoek externe veiligheid** **65**
Bijlage 6 **Waterhuishoudkundig onderzoek en waterparagraaf** **67**
Bijlage 7 **Quickscan Flora en Fauna** **69**
Bijlage 8 **Voortoets stikstofdepositie** **71**
Bijlage 9 **Archeologisch onderzoek** **73**
Bijlage 10 **Selectiebesluit** **75**
Bijlage 11 **Participatieverslag** **77**
Bijlage 12 **Nota van zienswijzen en wijzigingen** **79**

Regels 81

Hoofdstuk 1 **Inleidende bepalingen** **83**
Artikel 1 Toepassingsbereik 83
Artikel 2 Begripsbepalingen 83
Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen 91
Hoofdstuk 2 **Specifieke regels over functies** **92**
Artikel 4 Agrarisch 92
Artikel 5 Groen 99
Artikel 6 Verkeer - Verblijfsgebied 101
Artikel 7 Wonen 102
Hoofdstuk 3 **Algemene regels over functies** **109**
Artikel 8 Aanvraagvereisten 109
Artikel 9 Anti-dubbeltelregel 109
Artikel 10 Bouwactiviteit - algemeen 109
Artikel 11 Gebruiksactiviteit - algemeen 109
Artikel 12 Aanduidingsregels - algemeen 110
Artikel 13 Maatwerkvoorschrift 110
Artikel 14 Parkeren 110
Artikel 15 Toepassingsbereik 111
Hoofdstuk 4 **Regels ter bescherming van waarden en objecten** **112**
Artikel 16 Leiding - Gas 112
Artikel 17 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied 113
Hoofdstuk 5 **Overgangsregels** **115**
Artikel 18 Overgangsrecht 115

Bijlagen bij de regels 117

Bijlage 1 **Sloopkaart** **119**
Bijlage 2 **Landschappelijke inpassing** **121**
Bijlage 3 **Beeldkwaliteitsplan** **123**
Bijlage 4 **Akoestisch onderzoek** **125**
Bijlage 5 **Cultuurhistorische waarderingskaart** **127**
Bijlage 6 **Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen** **129**

Vaststellingsbesluit

Motivering

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om aan de Lagestraat 20 in Niftrik de werkzaamheden van de bestaande intensieve varkenshouderij te beëindigen en enkel het bestaande akkerbouwbedrijf voort te zetten. Op de vrijgekomen gronden is het voornemen om maximaal 28 woningen te realiseren.

Omdat deze ontwikkeling niet past in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen dat sinds de invoering van de Omgevingswet per 01-01-2024 van kracht is (voorheen: het bestemmingsplan), maar dit initiatief wel wenselijk is, wordt middels voorliggende wijziging omgevingsplan (middels TAM-IMRO) medewerking verleend aan de voorgenomen activiteit. In dit document wordt toegelicht waarom er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties conform de Omgevingswet.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Lagestraat 20 te Niftrik, gemeente Wijchen. De bijgevoegde afbeelding geeft een globale indruk van de ligging van het plangebied.

Ligging plangebied ten opzichte van de omgeving (bron: openstreetmap.org)

1.3 Huidige planologische situatie

Huidige bouw- en gebruiksmogelijkheden
Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit de geldende bestemmingsplannen, de verordeningen tijdelijk deel omgevingsplan (archeologieverordening (artikel 38, Monumentenwet 1988), geurverordening (artikel 6, Wet geurhinder en veehouderij), verordening afvoer regen- en grondwater (artikel 10.32a, Wet milieubeheer), hogere waarde besluiten (artikel 110a, Wet geluidhinder), vastgestelde veiligheidscontouren (artikel 14, Besluit externe veiligheid inrichtingen) en de bruidsschat. Hierna wordt per aspect de ontwikkeling getoetst op strijdigheden. Om te bepalen of het initiatief past binnen het omgevingsplan, wordt getoetst aan het voorheen geldende bestemmingsplan dat één op één is overgenomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Op grond van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, meer specifiek het voorheen geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Wijchen' (vastgesteld op 31 januari 2013 en herzien in 2014), heeft het plangebied de bestemming 'Agrarisch'. In het noordelijk deel van het plangebied bevindt zich een bouwvlak, met de functieaanduiding 'intensieve veehouderij'. Ter plaatse van de T-boerderij bevindt zich een functieaanduiding 'cultuurhistorische waarden'. Over een klein deel van de noordoosthoek van het plangebied ligt de dubbelbestemming 'Leiding - Gas'. Navolgende afbeelding geeft dit weer.

Uitsnede vigerende planologische situatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.4 Wat is een TAM-Omgevingsplan?

'TAM' staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-omgevingsplan is het mogelijk om met de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen en bijbehorende software het omgevingsplan te wijzigen.
Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is onderkend dat de planapplicaties voor het maken en publiceren van het omgevingsplan in combinatie met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vaak nog onvoldoende functioneren. Daarom is het TAM-omgevingsplan mogelijk gemaakt.

Dit TAM-omgevingsplan is dus opgesteld op basis van de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen. Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk van het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk zal het verwerkt worden in het definitieve omgevingsplan.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Hoofdstuk 5 gaat in op de juridische planbeschrijving en in hoofdstuk 6 wordt de economische haalbaarheid van het initiatief behandeld. Tot slot gaat hoofdstuk 7 in op het onderdeel participatie.

Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie

2.1 Bestaande situatie

De planlocatie is gelegen aan de Lagestraat 20, aan de noordoostzijde van de dorpskern van Niftrik. De Lagestraat is een karakteristiek lint met verspreid gelegen (voormalige) agrarische bebouwing, woonhuizen en enkele kleinschalige bedrijven. In de directe omgeving bevinden zich onder andere sportpark De Eik en het verenigingsgebouw de Waayershof. De locatie ligt buiten de formele bebouwde kom maar sluit fysiek en functioneel aan op het dorp. Ten zuiden van het projectgebied ligt de Maasbandijk met daarachter de rivier de Maas. Het gebied maakt deel uit van het Maasoeverwal-landschap, gekenmerkt door vlakke, kalkloze rivierkleigronden en een open, agrarisch karakter.

Op het perceel zelf is een agrarisch bedrijf gevestigd, dat momenteel bestaat uit een varkenshouderij, een tak met (zoog)koeien en een akkerbouwbedrijf. Centraal op het erf staat een monumentale T-boerderij welke dient als bedrijfswoning, met houten karnemolen en voor het voorhuis een geschoren erfbeplanting. In een deel van de T-boerderij zijn de zoogkoeien gehuisvest. Daarnaast zijn er vijf stallen met een totale oppervlakte van ruim 3.100 m² en twee schuren van samen bijna 1.200 m². Verder is er erfverharding en zijn er voorzieningen voor mest- en voeropslag aanwezig. Rond het erf ligt de huiskavel van circa 4 hectare grasland, die deel uitmaakt van de agrarische bedrijfsvoering.

Navolgende afbeelding geeft het plangebied weer middels een luchtfoto.

Luchtfoto plangebied (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt het huidige agrarische erf aan de Lagestraat 20 in Niftrik herontwikkeld tot een kleinschalige, erfgerichte woonlocatie met maximaal 28 nieuwe woningen. De woningen worden gesitueerd rondom een centraal erf aan de zuidwestzijde van het plangebied, in een opzet die refereert aan een traditioneel boerenerf. Het plan bestaat uit een mix van woningtypen: 2 vrijstaande woningen, 16 rijwoningen (waarvan 3 levensloopbestendig) en 10 rug-aan-rugwoningen (sociale huurwoningen). Om de ontwikkeling mogelijk te maken wordt op de locatie de bestaande veehouderij beëindigd. Het bestaande akkerbouwbedrijf dat op de locatie aanwezig is, blijft in de toekomstige situatie behouden. Tevens worden hobbymatig 10 koeien gehouden voor beweiding van de graslanden.

De nieuwe bebouwing wordt op een zorgvuldige manier in het bestaande dorpslint geplaatst. Hoofdgebouwen oriënteren zich op de straat of op het centrale erf en sluiten daarmee aan bij het bestaande straatprofiel van de Lagestraat. Door de aanleg van ondiepe voortuinen en de toepassing van kleinschalige korrelgrootte ontstaat een overgang van privé naar openbaar gebied die past binnen het karakter van het dorp. Het plan is landschappelijk ingepast met behoud van open doorzichten, toepassing van inheemse erfafscheidingen en een groene overgang naar het omliggende landschap.

Navolgende afbeelding geeft een impressie van de toekomstige situatie. Het volledige stedenbouwkundige ontwerp is toegevoegd als bijlage 1.

Impressie toekomstige situatie (ontwerp: Quadrant architecten bna)

Voor de landschappelijke inpassing van de nieuwe woningen is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, welke is toegevoegd als bijlage 2 bij de regels. Onderstaande afbeelding toont een uitsnede van het landschappelijk inpassingsplan. Tussen de nieuwe bebouwing en de monumentale boerderij wordt onder andere een robuuste groenstructuur in de vorm van een fruitboomgaard aangelegd, waarmee de monumentale waarde wordt gerespecteerd en versterkt. Daarnaast wordt de bestaande haag voor de bedrijfswoning behouden. Het openbare gebied wordt ingericht met waterdoorlatende verharding en een centrale ruimte voor waterberging. Parkeren wordt deels opgelost in het openbaar gebied en deels op eigen terrein. De ontwikkeling zorgt voor een kwaliteitsimpuls voor het erf en draagt bij aan een landschappelijk en sociaal passende uitbreiding van Niftrik. Onderstaand een uitsnede van het landschappelijk inpassingsplan.

Uitsnede landschappelijk inpassingsplan ((ontwerp: Quadrant architecten bna)

Voor de beoogde beeldkwaliteit is een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Het beeldkwaliteitsplan is opgenomen als bijlage 3 bij de regels.

2.3 ETFAL

Met het initiatief worden functies mogelijk gemaakt die niet reeds op de locatie toegestaan zijn. Het initiatief is hiermee in strijd met het omgevingsplan (activiteit gebruik). De voorgenomen ontwikkeling wordt daarom mogelijk gemaakt door middel van onderhavige wijziging omgevingsplan (middels TAM-IMRO). In dit document wordt gemotiveerd dat met de ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader dat relevant is voor de activiteit toegelicht en wordt de activiteit hieraan getoetst.

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 NOVI

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven.
De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Planspecifiek

Het plangebied ligt niet in één van de aangewezen beschermde gebieden uit de NOVI. Het initiatief heeft daarmee op voorhand geen effect op één of meerdere aspecten met een nationaal ruimtelijk belang.

3.1.2 Instructieregels rijk (AMvBs)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

Planspecifiek
De toetsing aan de eventueel van toepassing zijnde omgevingswaarden vindt plaats in hoofdstuk 4. Met onderhavig initiatief is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van de Ladder. Een nadere onderbouwing van de Ladder voor duurzame verstedelijking is niet aan de orde.

3.1.3 Conclusie nationaal beleid
Het initiatief is passend binnen het nationale beleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Provincie Gelderland
De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Planspecifiek
Door de sanering van de intensieve veehouderij wordt de omgevingskwaliteit verbeterd en ontstaat ruimte voor duurzame woningbouw in een landschappelijk passende vorm, aansluitend op de kern Niftrik. Het initiatief draagt bij aan meerdere provinciale ambities zoals verbetering van het woon- en leefklimaat, behoud van cultuurhistorische waarden en het verminderen van emissies, en sluit daarmee aan op het streven naar een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland.

Het initiatief is passend binnen de Omgevingsvisie.

3.2.2 Omgevingsverordening Provincie Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Planspecifiek

Navolgend worden de relevante thema's uit de provinciale verordening toegelicht:

Gelderse streek 'Land van Maas en Waal'

Het plangebied is gelegen binnen de Gelderse streek 'Land van Maas en Waal'. Voor dit gebied dient rekening gehouden te worden met de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van dit gebied. Onderhavig initiatief wordt landschappelijk ingepast conform bijlage 2 bij de regels. De opzet van het plan versterkt het kleinschalige, landschappelijke karakter met behoud van de bestaande taxushaag, zichtlijnen, aanleg van een fruitboomgaard en gebruik van inheemse beplanting. Door de kleinschalige opzet en inrichting en het behoud van openheid rondom het erf sluit het plan aan op de ambities voor deze streek.

<u>Conclusie</u>

Het initiatief is passend binnen de provinciale omgevingsverordening.

3.2.3 Conclusie provinciaal beleid

Het initiatief is passend binnen het provinciale beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.
De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:

1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaatadaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing
6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema's als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo'n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen bedraagt 2.060 tot en met 2030. In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 390.000, landelijke

betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2024). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 808-€ 1.123, prijspeil 2023). Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.

Aanvullend op het bouwprogramma wordt ingezet op extra kansen door betere benutting van de bestaande woningvoorraad, herstructurering of transformatie van bestaand vastgoed. Transformatie van zelfstandige woningen naar woonruimten voor meerdere kleine huishoudens met gemeenschappelijke voorzieningen biedt kansen. Ook flexibele en tijdelijke woningen en vernieuwende bouwconcepten bieden kansen, waardoor op een snelle manier voorzien kan worden in de woningbehoefte. Daarnaast spant de regio zich in om sterke, toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken te realiseren.

Er wordt gezorgd voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten. Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen.

In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3^{e} betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 405.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 900-€ 1.185, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.

Partijen werken samen aan een regionaal programma circulair en conceptueel bouwen. De regio spant zich in om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% van het aantal woningen industrieel te laten bouwen. En om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% minder primaire grondstoffen in projecten te gebruiken. Ook wordt klimaatbestendigheid meegenomen in het ontwerp van gebouwen en buitenruimte.

Planspecifiek
Binnen de Woondeal 2.0 heeft de gemeente Wijchen zich gecommitteerd aan de bouw van 2.080 woningen tot en met 2030. Het initiatief levert hieraan een bijdrage door het ontwikkelen van nieuwe woningen met een mix aan verschillende woningtypes. Meer specifiek wordt ook een bijdrage geleverd aan het creëren van sociale huurwoningen, waarmee ingespeeld wordt op de kwalitatieve behoefte naar dit soort woningen. Het initiatief ondersteunt hiermee de doelstellingen van de Woondeal en past binnen de afgesproken lokale bijdrage aan de woningbouwopgave in de regio Arnhem-Nijmegen.

3.3.2 Verstedelijkingsstrategie

De regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley spraken in het najaar van 2019 hun ambitie uit om samen door te ontwikkelen tot een Groene Metropool van internationale betekenis. Eind 2021 stelden de gemeenteraden binnen de twee regio's en de Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland het Verstedelijkingsconcept vast. Dit concept vormt het eerste deel van de Verstedelijkingstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley. Het tweede deel bevat de onderzoeksagenda voor de zeven deelgebieden binnen de verstedelijkingsstrategie. Dit deel is eind 2022 door alle raden en staten vastgesteld.

De verstedelijkingsstrategie is een uitwerking van de NOVI en beschrijft welke voorwaarden en principes er zijn om te komen tot nieuwe locaties voor wonen en werken. Er wordt globaal een beeld geschetst waar op de middellange (2030) en lange termijn (2040) de extra woon-en werklocaties voor de komende jaren een plek kunnen krijgen. De strategie reikt ontwerpprincipes en levert handvatten voor verder uitwerking en samenwerking. De verstedelijkingsstrategie is opgebouwd vanuit vier bouwstenen:

- Leefomgeving;
- Mobiliteit;
- Economie;
- Wonen.

Planspecifiek

De ruimtelijke kwaliteit ter plaatse verbetert door beëindiging van de veehouderij en versterking van het landschap, waarmee een bijdrage geleverd wordt aan het creëren van leefbare dorpen en de verweving van woningbouw met landbouwtransitie.

Het initiatief is daarmee passend binnen de Verstedelijkingsstrategie.

3.3.3 Conclusie regionaal beleid

Het initiatief is passend binnen het regionale beleid.

3.4 Waterschap

Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken, verbinden, vergroenen' beschrijft wat Waterschap Rivierenland in de planperiode 2022-2027 wil bereiken: met wie, hoe men dat wil gaan doen en waarom. In het waterbeheerprogramma zijn voor het waterbeheer de kaders gegeven en de opgaven gedefinieerd. De visie van Waterschap Rivierenland is vertaald in 8 hoofdthema's: beschermen tegen overstromingen; water eerlijk verdelen; voorbereiden op extreem weer; streven naar schoon water van een goede biologische kwaliteit; bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur; kwaliteitsverbetering zwemwater; toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit; toewerken naar circulariteit.

Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een Waterschapsverordening. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Het Waterschap Rivierenland hanteert de beleidsregel 'Nieuwe lozingen vanaf verhard oppervlak'. Deze heeft als doel de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak te beperken tot de maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet vanuit waterhuishoudkundig opzicht dus waterbalans-neutraal plaatsvinden.

Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, enkele woning, etc., moeten compenseren geldt er een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht van 500 m² voor stedelijk gebied en 1.500 m² voor landelijk gebied. Deze vrijstelling geldt alleen voor particulieren.

Er moet voldoende berging zijn bij extremere omstandigheden. Voor ontwikkeling met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m² kan een standaardberekening worden toegepast, waarbij wordt uitgegaan van een maatgevende bui die eenmaal in de 10 jaar voorkomt. Vuistregel daarbij is dat 436 m³ waterberging per hectare verhard oppervlak nodig is*.

Uit deze vuistregel volgt de volgende berekening:
Benodigde compensatie = Toename verhard opp (in m²) * 0,0436

* De aangegeven bergingsnorm is alleen van toepassing ingeval van lozing op het oppervlaktewater. Als op/in de bodem geloosd wordt binnen 100 m uit het oppervlaktewater, geldt een andere bergingsnorm (664 m³ per ha verhard oppervlak).

3.4.1 Conclusie waterschapsbeleid

In paragraaf 4.9 wordt het initiatief getoetst aan het waterschapsbeleid. Hieruit komen geen belemmeringen ten aanzien van het initiatief naar voren.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Strategisch Kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen'

Op 20 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Wijchen het Strategisch Kompas vastgesteld. Het Strategisch kompas vormt het koersdocument van de gemeente tot het jaar 2035. Het document vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode. De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren. Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven.

Speerpunten uit het Strategisch Kompas zijn:

a. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
b. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
c. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
d. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
e. Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
f. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente groeit door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en er wordt gewerkt aan verdere groei om ervoor te zorgen dat de vergrijzing wordt tegen gegaan en jongeren een plek kunnen krijgen

in Wijchen. Daarnaast speelt er de regionale woningbouwopgave waaraan de gemeente een bijdrage aan levert. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd. Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening is er ook een opgave in het versterken van de sociale cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft. Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.

De gemeente gaat actief aan de slag met flexibele woonvormen. De huidige samenleving vraagt om adaptief bouwen, om grote projecten gefaseerd te realiseren en telkens te kijken of plannen bijgesteld moeten worden. Op deze manier blijft er goede aansluiting op de behoeften van inwoners en bij de maatschappelijke (regionale) opgave.

Om groene wijken te realiseren, wordt gewerkt met het groen-blauwraamwerk. Er is ruimte voor hogere woongebouwen, vooral bij nieuwe wijkontwikkeling in en rond de kern Wijchen. Zo kunnen er meer woningen worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van een groene woonomgeving. Er geldt geen harde (maximale) hoogtegrens. Op projectniveau wordt gekeken wat passend en mogelijk is om goed een gevarieerde wijken te realiseren. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding.

Planspecifiek
Het plan draagt door het mogelijk maken van woningen voor verschillende doelgroepen bij aan een evenwichtige bevolkingsopbouw, bevordert doorstroming op de woningmarkt en versterkt de leefbaarheid van het dorp. Door herontwikkeling van een bestaande agrarische locatie, inclusief de sanering van een intensieve veehouderij, ontstaat ruimte voor een duurzame, sociale en groene woonomgeving. Dit past bij de gemeentelijke ambitie om voldoende betaalbare en geschikte woningen te realiseren en het dorpse karakter te behouden.

Het initiatief is passend binnen het Strategisch Kompas.

3.5.2 Omgevingsvisie Wijchen

De Omgevingsvisie Wijchen 2035 vormt het toekomstbeeld voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van de gemeente Wijchen. De visie geeft richting aan hoe de gemeente ook in 2035 een fijne plek wil blijven om te wonen, werken, recreëren en ondernemen. De omgevingsvisie beschrijft de gewenste ruimtelijke, maatschappelijke en economische koers en vormt daarmee een belangrijk toetsingskader voor nieuwe initiatieven en wijzigingen van het omgevingsplan.

De visie is gebaseerd op het Strategisch Kompas Wijchen 2035 – De kracht van Wijchen en vertaalt deze naar de fysieke leefomgeving. Daarbij staan integraliteit, duurzaamheid en samenwerking centraal. Het document schetst hoe de gemeente met haar partners werkt aan een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

De omgevingsvisie is opgebouwd rond vijf speerpunten:
1. Voldoende woningen – inzet op een groeiende en evenwichtige woningvoorraad met aandacht voor betaalbaarheid, doorstroming en nieuwe woonvormen;

2. Aantrekkelijke wijken en kernen – versterking van de leefbaarheid, vergroening, klimaatadaptatie en behoud van het dorpse karakter;
3. Iedereen aan het werk – een sterk en duurzaam ondernemersklimaat, met focus op kwaliteit, innovatie en circulaire economie;
4. Sterke en sociale samenleving – een gezonde en inclusieve leefomgeving waarin ontmoeting, preventie en welzijn centraal staan;
5. .Energieneutraal en fossielvrij – toewerken naar een duurzame, klimaatneutrale gemeente door energiebesparing, hernieuwbare energie en bewust ruimtegebruik.

Deze speerpunten geven samen richting aan een evenwichtige ontwikkeling van Wijchen, waarin groei hand in hand gaat met leefkwaliteit en brede welvaart. De omgevingsvisie vormt daarmee een belangrijk beleidskader bij de beoordeling van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente.

Planspecifiek
De herontwikkeling van een agrarisch erf naar een kleinschalige, erfgerichte woonlocatie draagt bij aan de speerpunten “Voldoende woningen ”en “Aantrekkelijke wijken en kernen” door het toevoegen van een gevarieerd woningaanbod, inclusief sociale huur, binnen de bestaande dorpsstructuur. Het plan bevordert de leefbaarheid van Niftrik en zorgt voor een ingepaste uitbreiding met behoud van het dorpse karakter en landschappelijke kwaliteiten. De beëindiging van de veehouderij past bij de transitie naar een gezonde en duurzame leefomgeving, in lijn met de doelen voor klimaatbestendigheid. Daarmee is het initiatief passend binnen de Omgevingsvisie.

3.5.3 Woonvisie
In de woonvisie wordt omschreven hoe de gemeente Wijchen zich de komende jaren inzetten om prettig wonen voor iedereen mogelijk te maken.

De visie richt zich op vijf ambities:
1. Een toekomstbestendige woningvoorraad. Er wordt gewerkt aan de volgende deelambities:
- Inzetten op verduurzaming van woningen.
- Investeren in de kwaliteit van de bestaande woningen en woonomgeving.
- Mogelijkheden creëren voor woningaanpassingen. Inwoners krijgen de mogelijkheid om zo lang mogelijk comfortabel te wonen op de plek die zij willen, ook als zij een zorgvraag krijgen.
- Nieuwe woningen toevoegen in de bestaande voorraad. Er wordt gezocht naar meer mogelijkheden om woningen toe te voegen binnen de bestaande voorraad, bijvoorbeeld woningsplitsing, woningdelen en transformatie van ander vastgoed naar wonen.

2. Nieuwe woningen, passend bij de behoefte. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
- Toevoegen van een divers woningaanbod: in ieder geval 2.060 woningen tot en met 2030. Dat is in lijn met de Woondeal 2.0. Met een ruime planvoorraad van 130% wordt geanticipeerd op eventuele planuitval. Er wordt ingezet op een divers aanbod. De vraag naar compactere, levensloopgeschikte en gezamenlijke woonconcepten groeit. Ook wordt ingezet op doorstroming.
- Sturen op een betaalbaar programma. Er wordt ingezet op het realiseren van betaalbare woningen, zowel koop- als huurwoningen. In lijn met de Woondeal 2.0 wordt twee derde van de nieuwbouwwoningen betaalbaar. Binnen de huursector wordt ingezet op sociale- en middenhuur. In de koopsector wordt de ontwikkeling van goedkope koopwoningen rond de € 200.000. Het grootste deel van de opgave landt in de kern Wijchen. Ook in de andere kernen wordt naar mogelijkheden gezocht, passend bij de schaal van de kern.
- Bouwen aan kwaliteit. Er wordt ingezet op nieuwe woningen met een hoge kwaliteit: woningen die duurzaam en klimaatbestendig zijn, die zoveel mogelijk circulair en natuurinclusief gebouwd worden.

- Behouden betaalbaar aanbod.
- Inspelen op een veranderende behoefte. Er wordt gezorgd voor voldoende plannen, en er wordt flexibiliteit geboden binnen de omgevingsplannen.

3. Versnellen door slim samenwerken en prioriteren. Er wordt gewerkt via de volgende sporen:
- Inzetten op 260 woningen per jaar. Er wordt met name ingezet op Wijchen-West en Huurlingsedam. Ook worden mogelijkheden geboden aan andere locaties, ook in de kleinere kernen, van verschillende omvang. CPO-projecten vallen hier ook onder.
- Samenwerken met ontwikkelende partijen en de regio.
- Flexwoningen toevoegen. Vooralsnog wordt ingezet op het realiseren van 150 flexwoningen voor de periode 2022 tot en met 2030.

4. Woonaanbod voor alle inwoners. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
- Passende woonmogelijkheden bieden voor alle doelgroepen. Er wordt geïnvesteerd in voldoende (nieuwe) woonruimte voor verschillende nieuwbouwwoningen levensloopgeschikt is.
- Slim faciliteren van wonen en zorg/ondersteuning. Er wordt gezocht naar woonmogelijkheden die aansluiten op de zorg- of ondersteuningsvraag van mensen. Inwonersinitiatieven voor woonzorgconcepten worden gestimuleerd en met de 'Zorg-voor-elkaar' woningen wordt er ruimte geboden om bijgebouwen te gebruiken voor het ontvangen of verlenen van zorg. Daarnaast wordt met nieuwbouw ingezet op het toevoegen van levensloopgeschikte woningen en eventueel geclusterde, beschermde of beschutte woonvormen.
- Inzet op gemengde en gevarieerde buurten.

5. Leefbare kernen en buurten. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
- Behouden en versterken van het groene, dorpse karakter. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar vrijkomend (maatschappelijk) vastgoed om woning te realiseren. Inbreiding betekent desalniettemin dat op sommige plekken compacter of hoger moet worden gebouwd. Vooral bij ontwikkelingen in de kern Wijchen wordt meer ruimte gegeven aan hogere woongebouwen. Uitgangspunt is dat de woningbouw bijdraagt aan het gemengder maken van kernen en buurten, en de ruimtelijke kwaliteit versterkt.
- Versterken van sociale cohesie. Er wordt ondersteuning geboden aan CPO-projecten.
- Inzetten op toegankelijke kernen en buurten.
- Woonomgeving aanpassen aan het klimaat van morgen. Er wordt waterrobuust en klimaatbestendig ontwikkeld.

Planspecifiek
Met het plan wordt bijgedragen aan een toekomstbestendige en gevarieerde woningvoorraad voor verschillende doelgroepen. De herontwikkeling van het agrarisch erf tot een kleinschalige, erfgerichte woonlocatie met maximaal 28 woningen past bij de behoefte naar woningen in de gemeente. Onder de woningen vallen ook tien sociale huurwoningen. Het plan sluit daarmee aan bij de behoefte aan betaalbare woningen binnen de kleinere kernen. De opzet rondom een centraal erf versterkt het dorpse karakter van Niftrik en past binnen de ambities van de woonvisie voor leefbare en sociaal verbonden kernen.

Daarnaast draagt het plan bij aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van het gebied. De bebouwing wordt zorgvuldig ingepast, met behoud van doorzichten en toepassing van streekeigen erfbeplanting. De aanleg van een fruitboomgaard en groene erfafscheidingen zorgt voor een vloeiende overgang naar het omliggende landschap. Hiermee wordt de identiteit van Niftrik versterkt.

Het initiatief is hiermee passend binnen de Woonvisie.

3.5.4 Waterbeleid gemeente Wijchen

Beleidsplan water en riolering Wijchen 2023-2027

De gemeente Wijchen heeft, als opvolger van het Gemeentelijk Rioleringsplan, het Beleidsplan water en riolering Wijchen 2023-2027 vastgesteld. Het Beleidsplan heeft tot doel de volkgsgezondheid en het milieu te beschermen, dit tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten:

- Het voorkomen van verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater;
- Voorkomen van letsel en schade door wateroverlast

Met het Beleidsplan geeft de gemeente Wijchen invulling aan de zorgplichten en wordt een financiële onderbouwing van de rioolheffing gegeven. Het Beleidsplan vormt hiermee de input voor de Omgevingsvisie, Omgevingsplan en Omgevingsprogramma's.

Strategische waternota 2019-2028

Met de Waternota anticipeert de gemeente Wijchen op het verwerken van het waterbeleid in een Omgevingsvisie. In de waternota wordt onder meer het streefbeeld voor de periode tot 2028 op het gebied van water geschetst. Daarnaast omvat de Waternota per hoofdthema de ambities voor het waterbeleid, als ook een uitvoeringsstrategie, monitoring en financiën.

Planspecifiek

In paragraaf 4.9 wordt het initiatief getoetst aan het waterschapsbeleid. Hieruit komen geen belemmeringen ten aanzien van het initiatief naar voren.

3.5.5 Conclusie gemeentelijk beleid

Gelet op het voorgaande kan gesteld worden dat het initiatief passend is binnen de doelstellingen en het beleid van de gemeente Wijchen. De activiteit is echter in strijd met de regels van het (tijdelijke) omgevingsplan (zie paragraaf 2.3). Daarom wordt het omgevingsplan gewijzigd waarvoor onderhavige motivering is opgesteld.

Hoofdstuk 4 Milieu- & omgevingsaspecten

4.1 Verkeer & parkeren

De omgevingsvisie van de gemeente moet een visie op verkeer en vervoer op gemeentelijk niveau bevatten. Het initiatief dient hieraan getoetst te worden. Daarnaast blijven de bekende richtlijnen vanuit het CROW bestaan.

Een toename aan functies zorgt voor extra verkeer. Bij het toelaten van een nieuwe functie moet daarom worden aangetoond wat het effect is op de bereikbaarheid en verkeersafwikkeling. Daarbij dient in beeld te worden gebracht of er sprake is van een (extra) parkeerbehoefte voor auto's (en evt. ook fietsen en/of scooters). Er mag geen onaanvaardbaar effect zijn.

De gemeente stelt parkeerbeleid op met daarin parkeernormen waaraan nieuwe ontwikkelingen moeten voldoen. De activiteit dient dus aan het gemeentelijk beleid getoetst te worden.

Planspecifiek

Verkeersgeneratie en ontsluiting

De ontwikkeling leidt tot een verandering van de verkeersgeneratie ten opzichte van de bestaande situatie. Door de beëindiging van de intensieve veehouderij vervalt een groot deel van het agrarisch verkeer. In plaats daarvan worden maximaal 28 woningen toegevoegd, die op basis van CROW-gegevens zorgen voor maximaal 8,6 verkeersbewegingen per dag. Voor 28 woningen zijn dit circa 240,8 verkeersbewegingen. De ontsluiting van het plangebied vindt plaats via de Lagestraat, waar een maximumsnelheid van 30 tot 60 km/h geldt. Het betreft een straat met doorgaande functie naar het buitengebied. Hiermee bedraagt de capaciteit (voor het 60 km/u-deel) 5.000-6.000 bewegingen per etmaal. Gelet op de verhouding van nieuw verkeer tot de capaciteit, wordt verwacht dat de omliggende wegen ruimschoots voldoende capaciteit hebben om een toename van het verkeer op te vangen en af te wikkelen.

Parkeren

Om de parkeerbehoefte voor het plan te bepalen, zijn de 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen' geraadpleegd. Uit deze beleidsregels komt de volgende parkeerbehoefte naar voren:

Type woning	**Aantal**	**Parkeernorm**	**Behoefte**
Rijwoningen	16	1,8	28,8
Sociale huurwoningen	10	1,4	14
Vrijstaande woningen	2	2,1	4,2
Totaal			47

Met het plan worden 40 parkeerplaatsen in openbaar gebied mogelijk gemaakt. Daarnaast worden bij woningen 4 brede opritten mogelijk gemaakt. Deze kunnen op basis van het parkeerbeleid gerekend worden als 1,8 parkeerplaats per brede oprit. Daarmee zijn in totaal 47,2 parkeerplaatsen beschikbaar in het plangebied, waarmee voldaan wordt aan de parkeerbehoefte. Voor de opritten wordt voldaan aan het Uitwegenbeleid Wijchen 2023.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.2 Bodem

Wettelijk kader
Op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het lokale Omgevingsplan is het noodzakelijk om rekening te houden met de bodemgesteldheid bij de uitvoering van een project om de uitvoerbaarheid ervan te waarborgen. Bij de bouw van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie moet de bodemkwaliteit voldoen aan de beoogde functie, en moet worden vastgesteld of er een noodzaak tot sanering bestaat.

Volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving dient, indien de betreffende bodemkwaliteit niet aan de norm voor de beoogde functie voldoet, de grond zodanig gesaneerd of anderzijds beschermende maatregelen genomen te worden dat deze geschikt is voor de beoogde functie. Zowel op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving als de Bouwverordening moet voor elke individuele bouwlocatie worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor de beoogde bebouwing voordat een vergunning kan worden verleend.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of de bodemkwaliteit een belemmering kan vormen voor de realisatie ervan. In de meeste gevallen is het mogelijk om de bodem geschikt te maken voor het beoogde gebruik. Echter, er bestaat een risico dat een plan financieel onuitvoerbaar wordt, bijvoorbeeld vanwege te hoge saneringskosten. Bij een wijziging van de bestemming of functie wordt een bodemonderzoek alleen noodzakelijk geacht als deze wijziging tevens een meer gevoelige vorm van bodemgebruik inhoudt.

Planspecifiek
Ten aanzien van de ontwikkeling is een bodemonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 2). Uit het onderzoek blijkt dat er geen belemmeringen bestaan ten aanzien van de realisatie van de woonfunctie. De aangetroffen gehalten bieden geen aanleiding tot het verrichten van nader onderzoek.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.3 Geluid

Veel functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. Ze maken geluid of ze worden eraan blootgesteld. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen en de bescherming van geluidgevoelige functies. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn instructieregels opgenomen hoe om te gaan met geluid m.b.t. geluidgevoelige functies en stiltegebieden. Bij geluidgevoelige functies gaat het om gebouwen ten behoeve van functies zoals wonen, onderwijs of zorg. Voor andere gebouwen (functies) of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van bescherming tegen geluid. Dat doet de gemeente vanuit haar taak 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

In de Bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig functie die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In de bruidsschat zijn waarden bepaald (zie artikel 22.57 Bruidsschat waar waarden gelden).

Het Bkl bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluid en staan in de volgende tabel.

Geluidbronsoort		Standaardwaarde, in dB.	Grenswaarde, in dB.
Rijks- en provinciale wegen. In Lden		50	60
Gemeente- en waterschapswegen. In Lden		53	70
Hoofd- en lokale spoorwegen. In Lden		55	65
Industrieterrein	Lden	50	55
	Lnight	40	45

Standaardwaarde en grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw bij toelaten geluidbron, Tabel 3.34 en .3.35 Bkl

Het bevoegd gezag moet voorzien in een aanvaardbaar geluid door een lokale (spoor)weg op een geluidgevoelig gebouw (artikel 5.78l, lid 2 Bkl). De kans op gezondheidsschade is klein als het geluid voldoet aan de standaardwaarde. Minder geluid dan de standaardwaarde of het geluid op het tijdstip van de wijziging van het omgevingsplan, is aanvaardbaar (artikel 5.78m, lid 1 en lid 2 Bkl). Het bevoegd gezag mag meer geluid dan de standaardwaarde als aanvaardbaar beoordelen. Het besluit moet dan voldoen aan de eisen uit de instructieregels (artikelen 5.78m tot en met 5.78q Bkl). Op grond van artikel 5.78, lid 3 Bkl bepaalt het omgevingsplan dat de waarden gelden:

- op een aangewezen geluidgevoelig gebouw:
  1. op de gevel, als het gaat om een aanwezig geluidgevoelig gebouw
  2. op de locatie waar een gevel mag komen, als het gaat om een nieuw te bouwen geluidgevoelig gebouw
- op de begrenzing van de locatie voor het plaatsen van een woonschip of woonwagen en in geval van een binnenwaarde, in een geluidgevoelige ruimte

Het bevoegd gezag kan alleen geluid tot en met de grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw toestaan als ze:

1. geen geluidbeperkende maatregelen kan treffen om aan de standaardwaarde te voldoen (artikel 5.78n, lid 1, onder a Bkl);
2. de overschrijding van de standaardwaarde zoveel mogelijk heeft beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen (artikel 5.78n, lid 1b Bkl);
3. bij voorwaarde 1 en 2 geluidbeperkende maatregelen overweegt die financieel doelmatig zijn en tegen het treffen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan (artikel 5.78n, lid 2 Bkl);
4. besluit tot geluidwerende maatregelen als het geluid in een geluidgevoelige ruimte hoger is dan de grenswaarde in geluidgevoelig ruimte (binnenwaarde) (artikel 3.52 Bkl). De karakteristieke geluidwering van deze ruimte is minstens 3 dB groter dan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en de grenswaarde. Deze grenswaarde in geluidgevoelig ruimte is meestal 36 dB. In een beperkt aantal bestaande situaties is de grenswaarde 41 dB (artikel 3.52, lid 1, onder a sub 1 Bkl);
5. het gecumuleerd geluid beoordeelt (artikel 5.78p Bkl);
6. het gezamenlijk geluid bepaalt (artikel 5.78q Bkl).

In lijn met het Bkl dient bij het realiseren van geluidgevoelige functies gekeken te worden naar het aandachtsgebied. De omvang van dit aandachtsgebied is afhankelijk van de verkeerdrukte, rijsnelheid, afstand van het project tot de weg en eventuele afschermende bebouwing. Wegen met een verkeersintensiteit van in elk geval minder dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde hebben geen aandachtsgebied.

Planspecifiek

Met onderhavig initiatief worden nieuwe geluidgevoelige objecten mogelijk gemaakt. Om de situatie met betrekking tot geluid te beoordelen, is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 3). Uit het onderzoek

blijkt dat de geluidbelasting op de woningen geen grenswaarden overschrijdt. Bij de bouw zijn voldoende mogelijkheden voorhanden om te voorzien in eventueel benodigde gevelwering. Er wordt bij de indeling van de woningen rekening gehouden met de gevelbelasting als een gevolg van verkeersgeluid. Daarmee levert het aspect geluid geen belemmeringen op ten aanzien van het initiatief.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Bedrijven (die activiteiten uitvoeren/ ondernemen) kunnen niet zomaar naast een gevoelige functie, zoals een woning, gerealiseerd worden. Ook andersom moet zorgvuldig gemotiveerd worden dat een nieuwe woning bij bestaande bedrijven gerealiseerd kan worden.

Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming of vergroting van de leefkwaliteit. Ook zorgt dit ervoor dat (bestaande) bedrijven niet onevenredig in hun belangen worden geschaad. De publicatie “Bedrijven Milieuzonering” van de VNG is, zeker ook gezien jurisprudentie, een goed houvast hierbij. De in deze publicatie genoemde richtafstanden gelden voor gemiddelde situaties. Er kunnen omstandigheden zijn waarom er toch van een andere afstanden uitgegaan kan of moet worden.

Op weg naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet is door de VNG een nieuwe publicatie uitgegeven: Activiteiten en milieuzonering Omgevingswet 2023. Kern van deze publicatie is om de toelating van bedrijven te reguleren op basis van een beschikbaar gestelde milieuruimte per bedrijf, aan de hand van concrete milieunormen. In de nieuwe systematiek wordt de toelating van activiteiten niet meer gekoppeld aan een bij de regels behorende Staat van bedrijfsactiviteiten met milieucategorieën. Dit maakt het ook niet mogelijk de ontwikkeling van nieuwe gevoeligere objecten te toetsen aan bestaande bedrijven. Om die reden wordt voor de beoordeling van de omliggende activiteiten/ functies nog aangesloten bij de richtafstanden uit de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

Planspecifiek

Algemeen

Met het initiatief worden nieuwe milieugevoelige objecten mogelijk gemaakt. Het woon- en leefklimaat van deze woningen dient in het kader van milieuzonering benaderd te worden. Daarnaast blijft het bestaande akkerbouwbedrijf ter plaatse van het plangebied behouden. Dit betreft geen nieuw bedrijf en hoeft dus niet opnieuw getoetst te worden ten aanzien van bestaande woningen. Wel worden de effecten van het bedrijf meegewogen ten aanzien van de nieuwe woningen.

Gemengd gebied

De directe omgeving van het plangebied kent een afwisseling van functies, waaronder woningen en (agrarische) bedrijvigheid. Deze diversiteit aan functies zonder specifieke scheiding, als ook de ligging aan een doorgaande weg richting het buitengebied, maakt dat er sprake is van een gemengd gebied in de zin van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. In een dergelijk gebied gelden verkorte richtafstanden voor milieuzonering. Deze worden teruggebracht met 1 afstandsstap.

Woon- en leefklimaat

Navolgende tabel geeft een overzicht van de in de omgeving van het plangebied aanwezige bedrijven.

Type bedrijf, adres	Milieucategorie	Richtafstand*	Feitelijke afstand
Keukenbedrijf, Lagestraat 14	3.1	30 m (geluid)	0 m
Autogarage, Lagestraat 15a	2	10 m (geluid)	ca. 40 m
Voetbalvereniging, Lagestraat 19	3.1	30 m (geluid)	ca. 10 m

**richtafstand teruggebracht voor gemengd gebied*

Keukenbedrijf
Uit de voorgaande tabel blijkt dat voor het keukenbedrijf niet aan de richtafstand van 30 meter voldaan wordt. Het betreft een kleinschalig bedrijf waar de activiteiten vrijwel uitsluitend overdag en inpandig plaatsvinden. Het bedrijfsgebouw bevindt zich op circa 30 meter afstand van de te realiseren woningen en voldoet daarmee aan de richtafstand. Van de inpandige activiteiten is daarmee geen hinder te verwachten. Wel bevindt zich aan de noordoostzijde het laad- en lospunt van het bedrijf. Dit punt bevindt zich op circa 20 m van de woningen. Er is geen sprake van nachttransport en daarnaast is de activiteit van korte duur. Materialen van een keukenbedrijf zijn doorgaans verpakt of dienen in het geheel te worden verplaatst. Dit levert minder lawaai op dan wanneer los materiaal wordt gelost. Het geluid is daarmee voornamelijk afkomstig van het openen van laadkleppen, van zwaar machinelawaai is geen sprake. Tevens dient het bedrijf in de huidige situatie al rekening te houden met de bestaande aangrenzende woning. Gelet op deze situatie kan gesteld worden dat er van de richtafstand afgeweken kan worden.

Voetbalvereniging
Ook ligt het plangebied binnen de richtafstand van de voetbalvereniging. De nieuwe woningen worden echter op ruime afstand van de voetbalvereniging (>60 m) gerealiseerd, waarmee hiervoor aan de richtafstand wordt voldaan. Voor de bestaande woning verandert niets aan de situatie.

Akkerbouwbedrijf
Ter plaatse van het plangebied blijft een akkerbouwbedrijf actief, waarvoor milieucategorie 2 van toepassing is. In een gemengd gebied geldt hiervoor een richtafstand van 10 meter voor geluid. In het planontwerp is rekening gehouden met een contour van 30 meter rondom het akkerbouwbedrijf tot de nieuwe woningen. Hiermee levert de aanwezigheid van het akkerbouwbedrijf geen belemmeringen op.

Andersom levert het plan geen belemmeringen op voor de bedrijfs- en ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende bedrijven. Daarmee zijn er voor het plan geen negatieve effecten vanuit milieuzonering.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.5 Luchtkwaliteit

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl en zijn de 'omgevingswaarden richtlijn luchtkwaliteit' opgenomen in paragraaf 2.2.1.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:
- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een resultaatverplichting;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering komt het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet dan ook te vervallen.

Niet in betekende mate (NIBM)
Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 ug/m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties. Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze 'standaardgevallen NIBM' vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 Bkl. Valt een project binnen de genoemde categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Soms kan een kwalitatieve berekening voldoende zijn. Veel mensen bepalen met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Soms zijn detailberekeningen nodig als aanvulling op de NIBM-tool.

Aandachtsgebieden
Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties stikstofdioxide (NO2) en/of fijnstof (PM10). De aandachtsgebieden staan in artikel 5.51 lid 2 (aandachtsgebieden voor zowel stikstofdioxide als fijnstof) en lid 3 (aandachtsgebieden voor fijnstof) Bkl. Gemeenten die onder agglomeraties vallen staan in artikel 2.38 (aanwijzing agglomeraties richtlijn luchtkwaliteit en richtlijn gevaarlijke stoffen in de lucht) Omgevingsregeling. In enkele situaties moet de luchtkwaliteit altijd worden beoordeeld:

- bij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit;
- bij de aanleg van een tunnel langer dan 100 meter, of als een tunnel wijzigt en daarbij minimaal 100 meter toeneemt;
- bij de aanleg van een autoweg of een autosnelweg.

Planspecifiek
Het dichtstbijzijnde toetspunt voor luchtkwaliteit bij het plangebied is de receptor wegverkeer 27364178_57644 aan de A50. In de tabel hieronder zijn de totale concentraties van stikstofdioxide, fijnstof en de fijnere fractie van fijnstof weergeven.

	NO_2 (stikstofdioxide)	PM_{10} (fijnstof)	$PM_{2,5}$ (fijnere fractie van fijnstof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2018 (µg/m3)	20,0 µg/m^3	16,3 µg/m^3	9,1 µg/m^3
Resultaatverplichting concentratie (µg/m3) kalenderjaargemiddelde	40 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen ruim onder de gestelde grenswaarden. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

Bijdrage van het initiatief
Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief (toevoegen 28 woningen) van geringe omvang

ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%, vergelijkbaar met 1.500 woningen). Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Bovendien worden met het plan de agrarische bedrijfsactiviteiten t.a.v. de intensieve veehouderij definitief beëindigd, waardoor er juist sprake is van een verbetering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof kan daarom achterwege blijven. Tevens ligt het projectgebied niet binnen de genoemde aandachtsgebieden (artikel 5.51 luchtkwaliteit in aandachtsgebieden) voor stikstofdioxide en/of fijnstof.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.6 Geur

In de regelgeving is bepaald dat een omgevingsplan erin voorziet dat de geur van een activiteit op een geurgevoelig gebouw (artikel 5.91 Bkl) aanvaardbaar moet zijn (artikel 5.92, tweede lid, Bkl). In artikel 5.91 van het Bkl is de definitie van een geurgevoelig gebouw opgenomen. Het gaat dan in ieder geval om woningen, onderwijsinstellingen, gebouwen met gezondheidszorgfuncties en kinderopvang met bedgebied (wat inhoudt dat er slaapgelegenheid is). Dit betekent dat de gemeente moet beoordelen of waarden, afstanden of gebruiksregels leiden tot een aanvaardbaar hinderniveau. De gemeente moet onder de Omgevingswet rekening houden met mogelijke cumulatie van geur door meerdere activiteiten.

De activiteiten dienen te voldoen aan de regels die in het tijdelijk omgevingsplan staan. Indien er nog geen aanpassing heeft plaatsgevonden van het tijdelijk omgevingsplan en sprake is van een activiteit/inrichting die/dat voorheen onder het Activiteitenbesluit milieubeheer viel, dan gelden de regels uit de Bruidsschat. De Bruidsschat bevat regels over:

- Geur door het houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf (par. 22.3.6.2 BS);
- Geur door andere agrarische activiteiten, zoals o.a. het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie en het composteren of opslaan van groenafval (par. 22.3.6.4 BS);
- Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken (par. 22.3.6.5 BS).

Voor geur zijn er voor dierenverblijven voor landbouwhuisdieren specifieke instructieregels waar de gemeente zich aan moet houden. In deze instructieregels zijn voor landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor, twee typen normen opgenomen: standaardwaarden en grenswaarden. In een omgevingsplan kan de gemeente afwijken van deze standaardwaarden, zolang dit onder de gestelde grenswaarden blijft.

Geurgevoelig gebouw	Standaardwaarde	Grenswaarde
Gelegen binnen de bebouwingscontour geur en buiten een concentratiegebied	2,0 ouE/m3	8,0 ouE/m3
Gelegen binnen de bebouwingscontour geur en binnen een concentratiegebied	3,0 ouE/m3	14,0 ouE/m3
Gelegen buiten de bebouwingscontour geur en buiten een concentratiegebied	8,0 ouE/m3	20,0 ouE/m3
Gelegen buiten de bebouwingscontour geur en binnen een concentratiegebied	14,0 ouE/m	35,0 ouE/m3

Tabel Standaardwaarde en grenswaarde toelaatbare geur (ouE/m3 als 98-percentiel) door houden landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw

In het Bkl wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden en binnen en buiten de bebouwingscontour. Het onderscheid tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden

valt terug te voeren op een verschil in de relatie tussen geurbelasting en geurhinder. Het RIVM geeft aan dat er geen gezondheidskundige grenswaarden zijn voor geurbelasting of geurhinder. Welk percentage door geur gehinderde omwonenden aanvaardbaar is, is een beleidsmatige keuze.

Planspecifiek
Met het initiatief worden nieuwe geurgevoelige gebouwen mogelijk gemaakt. Ten aanzien van de ontwikkeling is een geuronderzoek uitgevoerd (zie bijlage 4). Uit het onderzoek volgt dat ter plaatse van het plangebied sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat met betrekking tot het aspect geur. Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat omliggende veehouderijbedrijven niet worden belemmerd in hun bedrijfsvoering. Bovendien worden met het plan de agrarische bedrijfsactiviteiten t.a.v. intensieve veehouderij in het plangebied definitief beëindigd. Dit betekent een vermindering van de geurbelasting ter plaatse.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.7 Externe veiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl van het Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Plaatsgebonden risico
Grenswaarden en standaardwaarden voor het Plaatsgebonden Risico (PR) ten aanzien van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties zijn opgenomen in artikel 5.6 tot en met artikel 5.11a van het Bkl. Grenswaarden voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (art. 5.7 lid 1 Bkl) worden in een Omgevingsplan *in acht genomen*. Met standaardwaarden voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties wordt in een omgevingsplan rekening gehouden (art. 5.11 Bkl). Voor het plaatsgebonden risico gelden, afhankelijk van de activiteit, vastgestelde afstanden of te berekenen afstanden (bijlage VII Bkl).

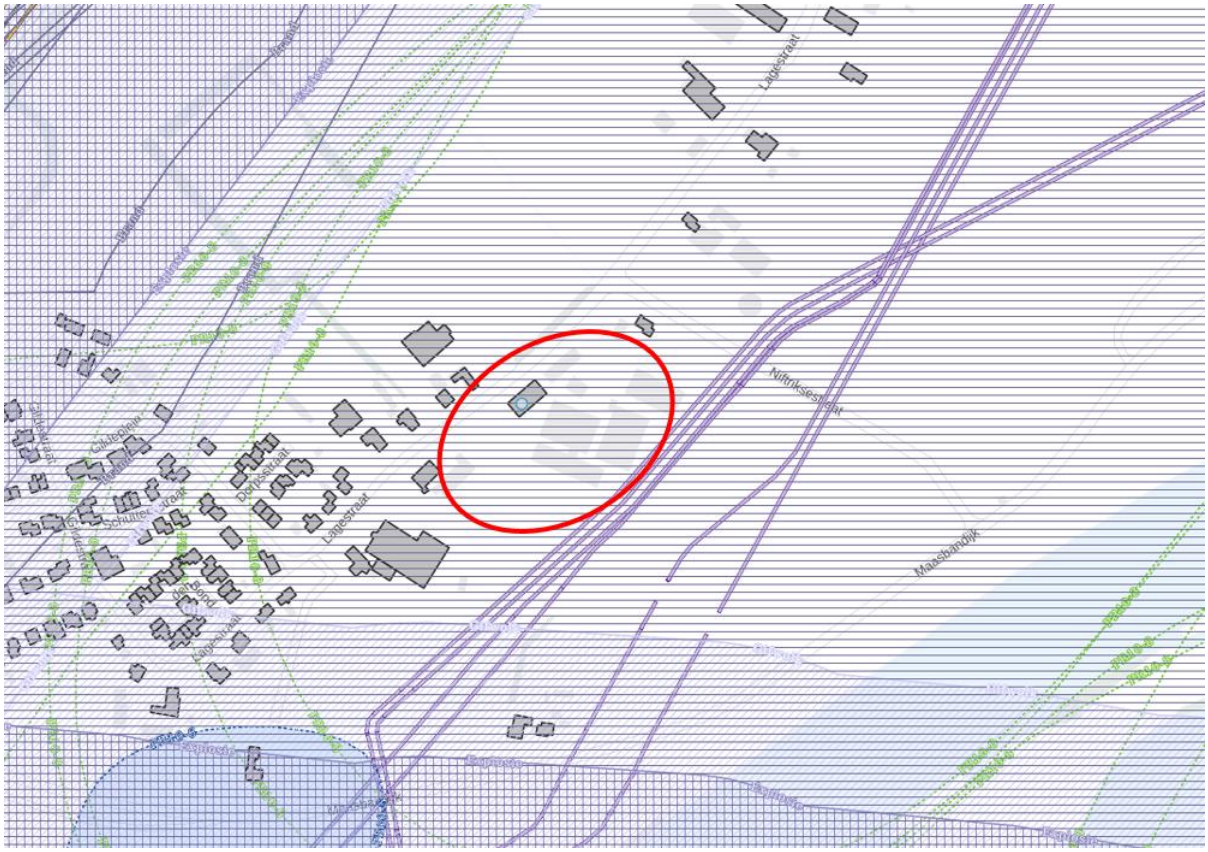
Groepsrisico
Bij groepsrisico is sprake van 'aandachtsgebieden'. Risicovolle activiteiten hebben van rechtswege aandachtsgebieden (art. 5.12 Bkl). Dit zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen (RIVM a, z.d.). Aandachtsgebieden zijn er voor brand, explosie en gifwolk. Afhankelijk van het type activiteit met gevaarlijke stoffen, zijn er voor het aandachtsgebied in de regelgeving vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden rekenkundig te bepalen (bijlage VII Bkl). Aandachtsgebieden worden zichtbaar gemaakt in het Register externe veiligheidsrisico's (REV).

Binnen een aandachtsgebied kan sprake zijn van een voorschriftengebied. Een gemeente kan in het omgevingsplan afzien van aanwijzing van een brand- of explosievoorschriftengebied of een kleiner brand- of explosievoorschriftengebied aanwijzen (art. 5.14 Bkl). Als het initiatief ligt in een voorschriftengebied, dan gelden voor nieuwbouw aanvullende bouweisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (art. 4.90 tot en met 4.96 Bbl). Voor zeer kwetsbare gebouwen, zoals scholen, kinderdagopvang, en verzorgingstehuizen, geldt altijd een voorschriftengebied, en gelden er dus altijd aanvullende bouweisen bij nieuwbouw (art. 5.14 Bkl).

Los van een eventueel voorschriftengebied kan een gemeente aanvullende eisen stellen, bijvoorbeeld aan vluchtroutes en de bereikbaarheid van het gebied door hulpdiensten. Dergelijke eisen worden dan opgenomen in de omgevingsvergunning.

Een berekening van het groepsrisico is onder de Omgevingswet optioneel; het is niet meer verplicht om het groepsrisico te bepalen, maar een gemeente mag hier nog wel om vragen (via een voorschrift) om de toelaatbaarheid van de situatie te beoordelen. Uitgangspunt is dat personen buiten een aandachtsgebied in een gebouw (dat voldoet aan de eisen uit het BBL) voldoende zijn beschermd tegen de mogelijke effecten van een grootschalig ongeval met gevaarlijke stoffen bij de risicobron.

Planspecifiek
Via de website atlasleefomgeving.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en/of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de omgevingsveiligheid van belang zijn. Bijgevoegd een screenshot van die website. Het plangebied is hier globaal aangegeven met de rode cirkel.

Uitsnede risicokaart (bron: atlasleefomgeving.nl)

Uit de risicokaart blijkt dat het plangebied volledig binnen een aandachtsgebied is gelegen. Dit vanwege de buisleidingen aan de rand van het plangebied. Om de risico's te beoordelen is een onderzoek externe veiligheid uitgevoerd (zie bijlage 5). Hierin zijn de risico's van de nabijgelegen aardgasbuisleidingen beschouwd. Uit de rapportage volgt dat het plaatsgebonden risico geen belemmering vormt voor het planvoornemen. Ten aanzien van de ligging in een aandachtsgebied kan het volgende worden gesteld:

- Het aanwijzen van een voorschriftengebied is niet verplicht;
- De woningen liggen binnen de 100%-letaliteitscontour van één of meerdere leidingen. De ontwikkeling is daarmee van invloed op het groepsrisico;

- Uit de groepsrisicoberekening is gebleken dat sprake is van een laag groepsrisico. Het hoogste groepsrisico in de toekomstige situatie is 0,016 maal de oriëntatiewaarde (kleiner dan 10%);

Verder legt het belemmeringengebied geen beperkingen op aan het plangebied.

Vanwege de ligging in het aandachtsgebied is het nodig om het groepsrisico te verantwoorden en aan te geven waarom het groepsrisico acceptabel is in relatie tot de gehele planontwikkeling. Om sprake is van een groepsrisico kleiner dan 10% van de oriëntatiewaarde, kan worden volstaan met een beperkte verantwoording hiervan. Een nadere beschouwing van risicoreducerende maatregelen en ruimtelijke alternatieven met een lager groepsrisico is in dat geval niet nodig. In een beperkte verantwoording van het groepsrisico wordt ingegaan op de volgende punten:

a. De personendichtheid in het invloedsgebied van de buisleidingen;
b. De hoogte van het groepsrisico;
c. De bestrijdbaarheid;
d. De zelfredzaamheid.

Ad.
De verantwoording ten aanzien van punt a. en b. zijn opgenomen in de rapportage. Ten aanzien van de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid kan het volgende worden gesteld:

Bestrijdbaarheid
Het is vanuit bestrijdbaarheid van een incident belangrijk dat er voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig zijn. Dit wordt in de civieltechnische uitwerking van het plan vormgegeven in samenwerking met de bevoegde instanties.

Zelfredzaamheid
De zelfredzaamheid van bewoners is eveneens van belang bij een calamiteit. Het is belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij een incident. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen of NL-alert. Ook is het zo dat de zelfredzaamheid zo groot mogelijk kan zijn door actieve informatie over vluchtroutes en een handelingsperspectief bij incidenten te delen. Dit kan nader worden vormgegeven in samenwerking met de bevoegde instantie(s).

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.8 Trillingen

Trillingen kunnen nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Ze kunnen effect hebben op het welzijn of schade aan gebouwen veroorzaken. De Omgevingswet beschermt (delen van) gebouwen. Trilling wordt gezien als een milieubelastende activiteit. In het omgevingsplan neemt de gemeente regels op voor trillingen door milieubelastende activiteiten. Vastgelegd wordt welke trillingen door een activiteit in trillinggevoelige ruimten van trillinggevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn. Hiervoor gelden de instructieregels over trillingen door activiteiten op trillinggevoelige gebouwen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Het onderdeel Trillingen is geregeld in paragraaf 22.3.5 van de Bruidsschat. Daarin worden regels gesteld aan trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz door een activiteit in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Er gelden maximale waarden voor continue trillingen en voor herhaald voorkomende trillingen. De maximale waarden zijn opgenomen in de tabellen in artikel 22.88 en de uitzondering in artikel 22.87a (in verband met agrarische bedrijvigheid) van de Bruidsschat.

Planspecifiek
In de ruime omgeving van het projectgebied zijn geen activiteiten aanwezig die trillingen kunnen veroorzaken zoals grote wegen, spoorlijnen en/of industriële machines. Dit aspect leidt daarmee niet tot belemmeringen ten aanzien van het initiatief.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.9 Waterparagraaf

Wettelijk kader
Uit de Omgevingswet en paragraaf 5.1.3 van het Bkl volgt, dat het bevoegd gezag rekening dient te houden met de waterbelangen. Deze waterbelangen zijn belegd bij verschillende overheden. Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling de belangen van de andere overheden/waterbeheerders raakt, moet vroegtijdig afstemming plaatsvinden over manieren waarop de ruimtelijke ontwikkeling en de waterbelangen optimaal kunnen samengaan.

Weging van het waterbelang
De weging van het waterbelang (voorheen: watertoets) geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 5.37 van het Bkl. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Er gelden geen regels voor hoe de gemeente de waterbeheerder hierbij betrekt. De gemeente is vrij om hier zelf invulling aan te geven.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.

Planspecifiek
Ten aanzien van de ontwikkeling is waterhuishoudkundig onderzoek uitgevoerd, zie bijlage 6. Navolgend is een overzicht opgenomen van de hieruit afkomstige resultaten.

4.9.1 WATERHUISHOUDING

4.9.1.1 Wettelijk kader
Op basis van de Omgevingswet is de weging van het waterbelang verplicht bij o.a. omgevingsplannen. Voor overige plannen, zoals een structuurvisie, dient een weging van het waterbelang te worden uitgevoerd op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water.

4.9.1.2 Weging van het waterbelang
De weging van het waterbelang is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

4.9.1.3 Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en .opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.

4.9.2 Beschrijving watersysteem

4.9.2.1 Geomorfologie en geohydrologie

De agrarische grond binnen het plangebied ligt op circa NAP +7,2 m. Ter hoogte van de huidige bebouwing ligt het maaiveld hoger namelijk op circa NAP +7,8 m. De Lagestraat ligt op circa NAP +7,5 m ter hoogte van het plangebied. Op enige afstand is goed te zien dat de dijk van de rivier de Maas een stuk hoger ligt t.o.v. het omliggende landschap.

De lokale bodemopbouw is bepaald aan de hand van het bodemonderzoek uitgevoerd door M&A Milieuadviesbureau op 10 en 17 april 2025. Tijdens het bodemonderzoek zijn 14 boringen uitgevoerd tot 0,5 m-mv en 4 boringen tot 2,0 m-mv. Daarnaast zijn er 2 boringen tot 5,0 m-mv geplaatst t.b.v. 2 peilbuizen. De boringen laten zien dat de bovenste 0,5 m bestaat uit klei die licht humeus en matig zandig is. Van 0,5 tot 4,9 m-mv is in de 2 diepe boringen klei aangetroffen.

Gezien de dikte van de kleilaag (5 m) is de verwachte kwel toename beperkt. Wel wordt geadviseerd een aanvullende kwelberekening uit te voeren om de gevolgen van de ontwikkeling in kaart te brengen. Voor deze kwelberekening zijn veldwerk en grondwater-/stijghoogtemonitoring noodzakelijk. Hiermee kan de dikte van de kleilaag en de actuele grondwaterstand en stijghoogte bepaald worden en daarmee ook de te verwachten kwelflux. Dit dient uitgevoerd te zijn voor het opstellen van het WHH2.

De doorlatendheid van de kleiige toplaag zal nihil zijn. De doorlatendheid van de zandbaan, welke overigens niet is aangetroffen bij het bodemonderzoek, is onbekend. De doorlatendheid van het eerste watervoerende pakket wordt ingeschat op 50-100 m/dag.

De GHG wordt op basis van de huidige openbare informatie ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). De GLG wordt ingeschat op 2,5 m-mv (NAP +5,0 m).

Het plangebied ligt in een gebied met wegzijging van circa 0,4 mm/dag op basis van het Landelijk Hydrologisch Model (LHM). Op basis van kaarten van waterschap Rivierenland ligt het plangebied op de grens van kwel bij een hoge rivierstand.

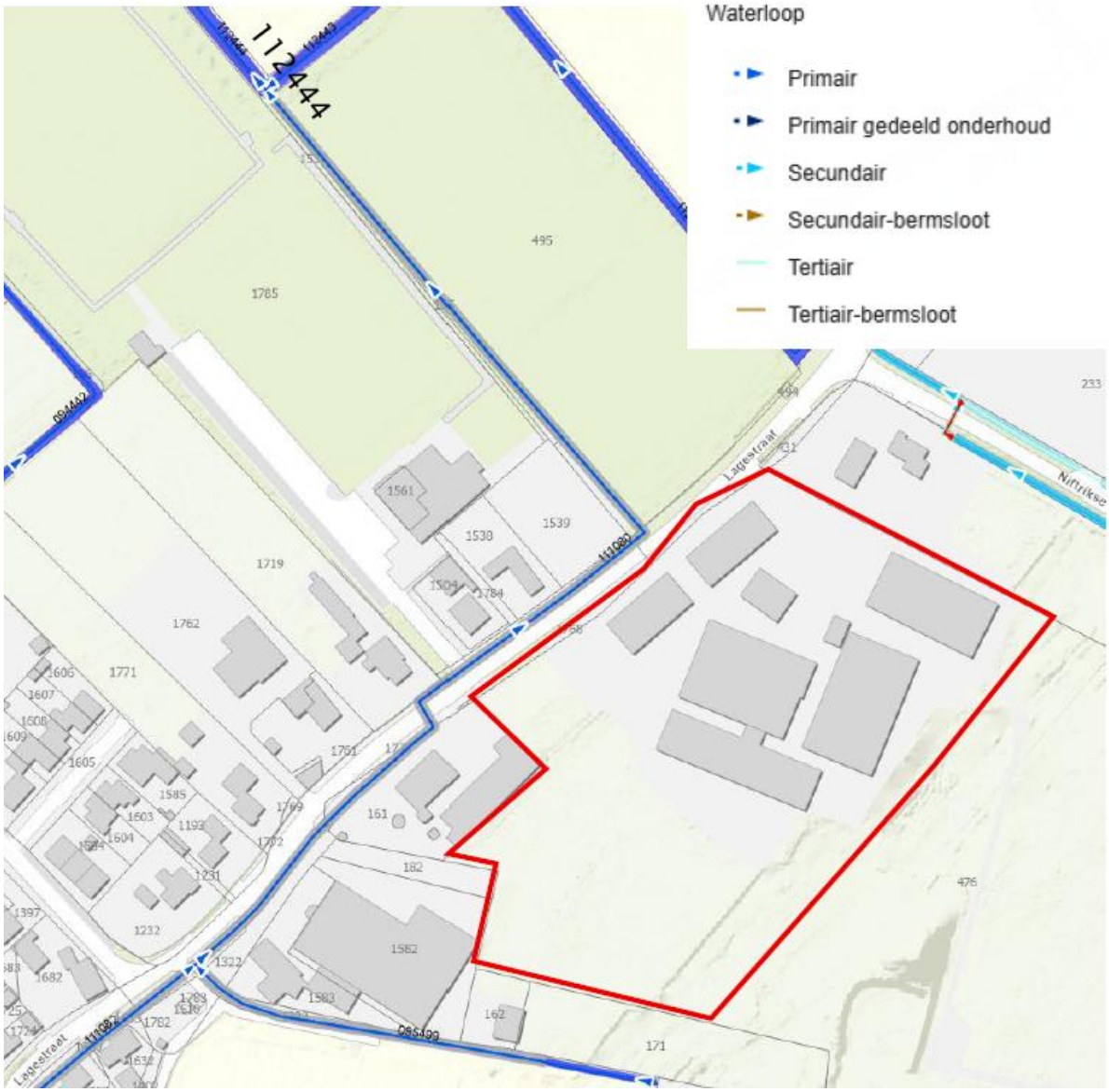
Het afgraven van de kleiige deklaag kan beperkte toename van kwel tot gevolg hebben. De toename van kwelflux is op basis van Expert Judgement zeer beperkt. Er is sprake van een kleilaag van circa 5,0 m die circa 1,5 m afgegraven wordt. Er blijft dus een 3,5 m klei over. Er is dus geen significante impact verwacht. Aanbevolen is om bij de verdere uitwerking een kwelfluxberekening toe te voegen.

4.9.2.2 Oppervlakte- en afvalwatersysteem

Het plangebied ligt in peilgebied CIT010 van het waterschap Rivierenland, dit peilgebied heeft een vastgesteld peil van NAP +5,2 m.

Parallel aan de Lagestraat ligt een primaire watergang (volledig met duikers), deze watert af richting het noorden. Dit primaire (overkluisde) watersysteem binnen de dorpskern Niftrik wordt door gemeente Wijchen ook als HWAsysteem beschouwd.

Op circa 200 meter ten zuidoosten van het plangebied stroomt de Maas, de ligging van de Maas is weergeven in onderstaandee figuur. De Maas is een gestuwde rivier en heeft daardoor beperkte waterniveauwisselingen. Het rioolstelsel van Niftrik bestaat uit drukriolering ten behoeve van het vuilwater en overkluisde watergangen ten behoeve van het hemelwater.

Legger oppervlaktewater Waterschap Rivierenland, overzicht watergangen

4.9.2.3 Ecosysteem

Binnen een straal van 1,0 km is geen HEN, SED of KRW waterlichaam aanwezig.

4.9.3 Waterbeleid en waterbeheer

4.9.3.1 Gemeentelijk waterbeleid

Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen 2019-2028* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Beleidsplan water en riolering 2023-2027* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de weging van het waterbelang wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

4.9.3.2 Zorgplicht afvalwater

Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Omgevingswet artikel 1.7, 1.7a en 2.16 lid 1.a.3, Omgevingsbesluit artikel 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (zie Wm art 10.33).

4.9.3.3 Zorgplicht hemelwater

Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Omgevingswet artikel 2.16 lid 1.a.1).

4.9.3.4 Zorgplicht grondwater

Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Omgevingswet artikel 2.16 lid 1.a.2).

4.9.3.5 Zorgplicht oppervlaktewater (waterschap)

De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (primair, secundair en tertiair water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Omgevingswet artikel 1.7, 1.7a en 2.17 lid 1.a.1, Omgevingsbesluit artikel 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving hoofdstuk 3). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (secundair en tertiair water volgens de legger van het waterschap) dat op eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van primaire watergangen. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watergangen dan wel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een ontheffing op de Waterschapsverordening van het waterschap nodig.

4.9.4 Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

4.9.4.1 Leefomgeving en ruimtegebruik

<u>Beleidsuitgangspunten</u>

De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

Water is ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

<u>Gevolgen van/voor het plan</u>

Agrarisch gebied

In de huidige situatie is een groot deel van het agrarische gebied verhard. De bestaande woning heeft een rietdak en heeft daarom geen regenpijpen. Het overtollige water stroomt oppervlakkig af richting de Lagestraat. De schuren wateren in de huidige situatie af via dakgoten en regenpijpen. De regenpijpen zijn ondergronds aangesloten en wateren af richting de secundaire watergang aan de Niftriksestraat.

De terreinverharding watert oppervlakkig af richting de omliggende en tussengelegen onverharde oppervlakken. Een deze verharding is gerealiseerd voor 1997. De te handhaven verharding zal daarom in de toekomstige situatie op een vergelijkbare manier afwateren. Een deel van de verharding zal afwateren naar wadi's in het woningbouwgebied.

Woningbouwgebied
In de toekomstige situatie zal de neerslag dat binnen het woningbouwgebied valt binnen het plangebied geborgen worden. De hoeveelheid neerslag dat tot afstroming komt richting de buurpercelen zal dus verminderen. Het hemelwater voert vanaf het plangebied vertraagd (landelijke afvoernorm) af richting oppervlaktewatersysteem parallel aan de Lagestraat.

4.9.4.2 Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan

Om vervuiling van het hemelwater te beperken, worden géén uitlogende materialen gebruikt en worden eventuele verontreinigingen in de toplaag van de wadi's gefilterd conform beleid gemeente en waterschap. In het plan wordt hemelwater gescheiden van het vuilwater gehouden. Het hemelwater stroomt oppervlakkig richting de wadi's. De wadi's zuiveren het hemelwater dat vertraagd naar het oppervlaktewatersysteem wordt afgevoerd.

4.9.4.3 Klimaatadaptatie

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging). Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de droogtegevoeligheid van de locatie en mogelijke bodemdaling die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan
Om binnen het plangebied klimaatadaptieve kansen te benutten op het gebied van verkoeling en biodiversiteit kunnen onderstaande meekoppelkansen toegepast worden:

- Biodiverse beplanting toepassen rond de wadi□fs;
- Realiseren van flora- en faunavoorzieningen;
- Realiseren van schaduw door het aanplanten van bomen langs langzame verkeersroutes;
- Realiseren van groenparkeervakken;
- Realiseren van voorzieningen om (hemel)water op te slaan en te benutten

4.9.4.4 Waterberging

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken zoveel mogelijk afkoppelen van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Afvoer naar riool.

Compenseren van het verlies aan waterberging, indien hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater. De compensatieplicht (Waterschapsverordening) houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m^2 (stedelijk gebied) en 1.500 m^2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven.

De compensatieplicht geldt niet in individuele gevallen als op een afstand van 100 m of meer van het oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd (beleidsregels Keur artikel 5.16 toetsingscriterium 2). Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan
Waterberging wordt gerealiseerd in de vorm van twee wadi's, de locaties zijn weergegeven in de figuur onderaan deze paragraaf. De kenmerken van de wadi's zijn beschreven in navolgende tabel.

Tot peilopzet wordt binnen het plangebied 494 m³ aan statische waterberging binnen de waterbergende voorzieningen gerealiseerd. Hiermee wordt voldaan aan de statische waterbergingseis (487 m³) van het bevoegd gezag.

KENMERK/WADI NUMMER	1	2	TOTAAL	EENHEID
Oppervlak boveninsteek	1.185	886	2.071	m²
Oppervlak bodem	791	569	1.360	m²
Diepte	0,4			m
Peilopzet	0,3			m
Talud	1:3			-
Berging bij peilopzet	285	209	494	m³

Kenmerken wadi's

Indien de overstort niet functioneert en er een extreme neerslagsituatie zich voor doet dan een T=100+10% (66,4 mm in één uur) zal het waterpeil in de wadi's stijgen en zal water op straat komen te staan.

Tot aan het maaiveldniveau is de berging in de wadi's 686 m³. Daarbij kan over een oppervlak van 3.000 m² gemiddeld 0,02 m (stijging tot NAP +7,47 m) water staan zonder dat er water in de gebouwen of naar buiten het plangebied stroomt. Dit betreft een waterberging op straat van 60 m³. In navolgende figuur is de globale ligging van water-op-straat weergegeven.

Het plangebied kan dus een neerslagsituatie van 101 mm (746 m³ / (5.948 m² + 1.392 m²)) bergen zonder dat er water naar buiten het plangebied stroomt of water in de woningen stroomt. Bij nog extremere neerslag zal het overtollige water in de oostelijke rand het plangebied uitstromen waar geen bebouwing aanwezig is.

Globale ligging water-op-straat (met een hoogte van NAP +7,47 m) bij onvoldoende capaciteit van de overstort.

7.4.5. Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.

Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele risico's van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling (verdroging) of -fluctuatie (zie ook Klimaatverandering).

Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

De GHG wordt ingeschat op 1,5 m-mv (NAP +6,0 m). Hiermee wordt met het bestaande maaiveld voldaan aan de ontwateringseisen. Het waterpeil is NAP +5,2 m. De drooglegging is dus circa 2,3 m en dus ruim voldoende. Het toekomstige wegpeil komt op de huidige maaiveldhoogte. De vloerpeilen zullen minimaal 0,2 m boven het wegpeil gelegen komen.

Binnen de wadi fs is de maximale waterdiepte 0,3 m.

4.9.5 Conclusie

Het plan is zo ontworpen en in het plan worden zodanige maatregelen getroffen, dat negatieve effecten op de waterhuishouding worden voorkomen of bestreden.

4.9.6 Overleg met waterbeheerder

Beleidsuitgangspunt

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders het waterschap, maar kunnen ook Rijkswaterstaat of de Provincie zijn. Vooroverleg heeft plaatsgevonden tussen (de adviseur van) de initiatiefnemer en de waterbeheerders (waterschap en gemeente). Hierbij zijn de uitgangs- en aandachtspunten meegegeven om in het plan (waterhuishoudkundig) te verwerken.

Gevolgen voor het plan

Het plan is voorgelegd aan waterschap en gemeente voor advies en het
gegeven advies is verwerkt in het plan.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.10 Ecologie

De Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen in de Omgevingswet: de Aanvullingswet natuur het Aanvullingsbesluit natuur en de Aanvullingsregeling natuur. Er is sprake van een beleidsneutrale overgang. Het huidige normenkader, de instrumenten en de bevoegdheidsverdeling voor het natuurbeschermingsrecht blijft ongewijzigd. Uitgezonderd van de toets ten aanzien van stikstof. Het beoordelen van de effecten van een planontwikkeling op beschermde gebieden is geregeld in artikel 11.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De regels van artikel 5.5a van de Wet natuurbescherming (Wnb) blijven gelden tot een bij koninklijk besluit te bepalen datum. Hier vindt, vooralsnog, dus geen verandering plaats ten opzichte van oorspronkelijke wet- en regelgeving. Na de -nog te bepalen- datum dient stikstof te worden gemonitord als omgevingswaarde.

Ter bescherming van de natuur zijn in het Bkl diverse regels opgenomen. Deze regels komen grotendeels overeen met de regels die zijn opgenomen in de huidige Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

Gebiedsbescherming
De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn beschermt Natura 2000-gebieden. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit in kaart te worden gebracht en beoordeeld. Natura 2000-gebieden hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden en verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Een ruimtelijk plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft. In afdeling 8.6 Bkl staat het beoordelingskader voor de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten. Dit is door middel van het aanvullingsspoor Natuur gebeurd.

Soortenbescherming
Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, als om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van bijvoorbeeld een programma voor soortenbescherming. Door strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- er soorten aanwezig zijn; en
- welke soorten dat zijn.

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bepaald wanneer een vergunning nodig is.

Planspecifiek

Soortenbescherming

Om de effecten met betrekking tot soortenbescherming te beoordelen, is een Quickscan Flora en Fauna (zie bijlage 7) uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat voor verschillende soorten vervolgonderzoek nodig is voordat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. Een dergelijk onderzoek vindt plaats in het kader van de omgevingsvergunningaanvraag voor het slopen en/of bouwen.

Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen, kan het bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. Er is geen reden om aan te nemen dat een eventueel benodigde vergunning, mits de juiste maatregelen worden getroffen, niet verleend zou kunnen worden. Ontheffing is daarmee haalbaar.

Daarnaast dient te allen tijde rekening gehouden te worden met de (algemene en specifieke) zorgplicht.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op ruime afstand van Natura 2000-gebied (ca. 10 km tot Rijntakken). Om de situatie met betrekking tot stikstof te beoordelen, is een voortoets stikstofdepositie uitgevoerd (zie bijlage 8). Uit de rapportage volgt dat er met betrekking tot stikstof geen significante effecten optreden. Conform de LBV-regeling behoudt het bedrijf 15% van de stikstofruimte. Andere effecten met betrekking tot gebiedsbescherming (zoals licht, geluid, trillingen) kunnen, vanwege de afstand, aard en omvang van het initiatief, eveneens uitgesloten worden.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.11 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

De essentie van het Europees beleid is dat voorafgaand aan de uitvoering van projecten onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is behoud van archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

De Erfgoedwet en de Omgevingswet vormen samen het fundament voor de duiding en de bescherming van het cultureel erfgoed. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt:
de *duiding* van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet;
de *omgang* met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet.

Voor gebouwde of aangelegde monumenten betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld via de Omgevingswet. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt straks op grond van de Omgevingswet. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming). Deze aspecten vallen nu nog onder het Overgangsrecht in de Erfgoedwet.

Besluit kwaliteit leefomgeving

In het Bkl is ten aanzien van de bescherming een aantal beginselen geformuleerd (art. 5.130 Bkl). Deze beginselen richten zich op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, archeologische monumenten, (voorbeschermde) rijksmonumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen. Daarnaast zijn in afdeling 8.8 van het Bkl regels gesteld voor de beoordeling van rijksmonumentenactiviteit en het verplaatsen van gebouwde monumenten.

Het gemeentelijk beleid over archeologie en cultuurhistorie is veelal opgenomen op de archeologische beleidskaart en/of de cultuurhistorische waardenkaart. Deze archeologische waarden en verwachtingen en de cultuurhistorische waarden zijn veelal vertaald in respectievelijk archeologische dubbelbestemmingen en cultuurhistorische dubbelbestemmingen opgenomen in het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan of activiteitgericht in het gemeentebrede omgevingsplan. Indien het initiatief in deze (werkings)gebieden is gelegen, wordt hieraan getoetst.

Planspecifiek

Cultuurhistorie en landschap

De gemeente Wijchen heeft in 2016 het 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' vastgesteld met als doel om via beleid en regels waardevolle gebouwen en gebieden binnen de gemeente te beschermen. Dit parapluplan is opgenomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Binnen dit plan is het plangebied aangeduid met de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Op de waarderingskaart krijgt het gebied een middelhoge waardering, aansluitend bij de historische lintstructuur van de Lagestraat en het agrarische cultuurlandschap dat zich kenmerkt door open ruimten en doorzichten richting het achterliggende rivierenlandschap

Uit de cultuurhistorische inventarisatie (RAAP, rapport 3040) blijkt dat het gebied is gelegen binnen het cultuurlandschapstype ‘hoger gelegen stroomrugontginning met gevarieerde structuur’ (rds1). Het plan versterkt de landschappelijke kenmerken hiervan door behoud van de doorzichtrelaties naar het achterliggende landschap, het handhaven van de openheid achter het lint en het zorgvuldig inpassen van nieuwe bebouwing in de erfstructuren. Daarmee blijft de landschappelijke en cultuurhistorische context van het gebied herkenbaar.

Op de kaart is te zien dat de boerderij in het plangebied aangewezen is als gemeentelijk monument. Dit gebouw blijft in de toekomstige situatie behouden en ongewijzigd, waarmee het cultuurhistorisch waardevolle karakter ervan in stand blijft. De ruimtelijke structuur blijft als gevolg van het plangebied behouden. Invloed op de historische wegenstructuur is uitgesloten. Het plan introduceert nieuwe bebouwing in een erfensemble dat qua schaal, kapvorm en positionering refereert aan historische erven in Niftrik. Afbreuk aan cultuurhistorische elementen is hiermee niet aan de orde.

Uitsnede cultuurhistorische waarderingskaart (bron: gemeente Wijchen)

Archeologie

Ten aanzien van de ontwikkeling is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. (zie bijlage 9). Uit het onderzoek volgt dat er geen archeologische indicatoren, lagen of oude loopoppervlakken zijn aangetroffen.De archeologische verwachting is daarom bijgesteld van middelhoog naar laag, en de kans op aanwezigheid of verstoring van waardevolle resten wordt als zeer gering beoordeeld. Vervolgonderzoek is niet nodig, en er zijn vanuit archeologie geen belemmeringen voor de voorgenomen planontwikkeling.

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten heeft de gemeente het rapport beoordeeld en goedgekeurd (zie bijlage 10). Hieruit volgt dat het plangebied kan worden vrijgegeven wat betreft het aspect archeologie.

Mochten tijdens de werkzaamheden onverwachts toch archeologische vondsten worden aangetroffen, moeten deze en de locatie waar ze zijn gevonden worden aangemeld. Dit is geregeld in de Erfgoedwet door middel van een meldingsplicht. De aangetroffen locaties en gevonden objecten kunnen het onderwerp zijn van verder onderzoek.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.12 Leidingen

Planologisch relevante leidingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:

- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- aardgasleidingen afhankelijk van druk;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabricaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

Planspecifiek
In paragraaf 4.7 is toegelicht wat de effecten van de aardgasleidingen aan de rand van het plangebied zijn voor het initiatief. Ter plaatse van deze leidingen vinden geen ingrepen plaats. De voorgeschreven zondering wordt in acht genomen. Verder zijn er ter plaatse van het plangebied geen relevante leidingen aanwezig.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.13 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en steeds vaker worden we geconfronteerd met de gevolgen, zoals hitte, droogte, extreme neerslag en overstromingen. Klimaatverandering is in een vergaand stadium en de effecten en risico's voor onze samenleving worden steeds groter. Aan de ene kant moeten we de uitstoot van broeikasgassen verminderen, zodat de opwarming beperkt blijft. Aan de andere kant is het noodzakelijk om ons als samenleving aan te passen en voor te bereiden op de reeds ingezette klimaatveranderingen en de gevolgen daarvan. Niet alleen om schade te beperken, maar ook om kansen te benutten.

De nationale opgave voor klimaatadaptatie is beschreven in het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie met daarin een prominente rol voor gemeenten. Lokale gevoeligheden voor klimaatverandering moeten in kaart worden gebracht en als integraal onderdeel van beleid daadkrachtig worden aangepakt. Daarbij is het van belang zowel te kijken naar aanpassingen aan de bestaande openbare ruimte als naar nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Planspecifiek
Wateroverlast
Door klimaatverandering neemt de kans op extreme neerslag toe. In het plan wordt ingezet op een grotendeels onverharde inrichting met voldoende ruimte voor waterberging en infiltratie. Regenwater wordt zoveel mogelijk op eigen terrein verwerkt. Hierdoor wordt wateroverlast bij piekbuien beperkt.

Hittestress
Om hittestress tegen te gaan, wordt het plangebied ingericht met behoud en aanplant van bomen en vegetatie rond de woningen. Door toepassing van erfbeplanting en het vermijden van grootschalige verharding ontstaat een koele omgeving dat ook bijdraagt aan de gezondheid van bewoners. De toekomstige woningen voldoen daarnaast aan de actuele bouweisen, waarmee ze goed bestendig zijn tegen hitte.

Droogte
In droge periodes is water vasthouden van belang. Door het toepassen van groen en infiltratievoorzieningen wordt regenwater lokaal geborgen en langzaam afgevoerd. Dit draagt bij aan het op peil houden van het grondwaterniveau en het verminderen van verdroging van de bodem.

Overstroming
Door de open en lage bebouwingsdichtheid, waterpasserende inrichting en opvang op eigen terrein, wordt het risico op schade bij wateroverlast of extreme omstandigheden beperkt. Daarnaast bestaan ter plaatse van het plangebied voldoende mogelijkheden tot schuilen.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.14 Gezondheid

Wettelijk kader
In paragraaf 5.1.4 van het Bkl wordt het wettelijk kader voor het beschermen van de gezondheid en het milieu gegeven. In deze paragraaf worden instructieregels gegeven voor luchtkwaliteit (paragraaf 5.1.4.1), geluid (paragraaf 5.1.4.2 en 5.1.4.3), trilling (paragraaf 5.1.4.4), bodem (paragraaf 5.1.4.5) en geur (paragraaf 5.1.4.6).

Planspecifiek
Bij de planontwikkeling is aandacht besteed aan het bevorderen van een gezonde leefomgeving, in lijn met de uitgangspunten van de Omgevingswet. De nieuwe woningen worden ruim opgezet in een groene, klimaatadaptieve omgeving met veel aandacht voor verblijfskwaliteit, sociale interactie en beweging. Dit draagt bij aan zowel de fysieke als mentale gezondheid van bewoners. De aspecten luchtkwaliteit, geluid, trilling, bodem en geur leveren daarnaast geen belemmeringen op.
Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.15 Vormvrije MER-beoordeling

De wetgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit.

In artikel 16.34, tweede lid van de Omgevingswet is aangegeven dat onder een plan of programma, als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn (richtlijn 2001/42/EG (Strategische milieubeoordeling), in ieder geval wordt verstaan een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing. Het bevoegd gezag zal per specifiek geval na moeten gaan of er sprake is van een plan of programma in de zin van de SMB-richtlijn.

Beoordeling of een M.e.r. procedure of beoordeling plaats moet vinden volgt uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit.

1. De eerste stap is te kijken of het project voldoet aan de omschrijving van een project in kolom 1.
2. Vervolgens moet gekeken worden of in kolom 4 'de omgevingsvergunning' of 'het omgevingsplan' staat. Het omgevingsplan is relevant als in het plan vergunningplichtige activiteiten worden aangewezen.
3. Als bovenstaande stappen van toepassing zijn op het project, moet bepaald worden of voor het project een mer-plicht of een mer-beoordelingsplicht geldt. Dit gebeurt door te kijken naar de kolommen 2 en 3.
    a. Voldoet het project aan de voorwaarden van kolom? Dan geldt voor het project een 'project-mer-plicht'.
    b. Voldoet het project aan de voorwaarden van kolom 3? Dan geldt voor het project een 'project-mer-beoordelingsplicht'.

Planspecifiek
Onderhavig initiatief valt aan te merken als een stedelijk ontwikkelingsproject (categorie J11 Bijlage V Omgevingsbesluit). Het opstellen van een mer-beoordeling is daarom nodig. Voorliggend plan is die vormvrije m.e.r.-beoordeling omdat in het kader van dit plan de belangrijkste milieuaspecten in beeld zijn gebracht. In Hoofdstuk 2 van dit plan is ingegaan op de kenmerken van de activiteit en de locatie van de activiteit. In hoofdstuk 4 wordt de aard en omvang van de milieueffecten beschreven. Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling welke een forse invloed heeft op het milieu in de omgeving. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Hetgeen beschreven wordt in dit plan geeft voldoende inzicht op de milieugevolgen om een gewogen besluit omtrent dit plan te nemen. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet mer-plichtig.

Hiermee bestaat er voldoende inzicht in dit aspect dat wordt meegewogen in paragraaf 4.16.

4.16 Conclusie

Artikel 1.3 van de Omgevingswet, "*maatschappelijke doelen van de wet*", bepaalt het volgende:
"*Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:*

4. *bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en*
5. *doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.*"

De Memorie van toelichting licht dit verder toe:
Met behulp van de wet moet de samenleving in staat zijn om de fysieke leefomgeving op de gewenste kwaliteit te brengen, te houden én tegelijkertijd voldoende ruimte te laten voor activiteiten van burgers en bedrijven. Centraal staat de samenhangende zorg voor de fysieke leefomgeving welke integrale oplossingen moet bevorderen. Integraal betekent niet dat er geen sectorale beleidsdoelen meer zullen zijn. Zo zullen er doelen en randvoorwaarden blijven op het gebied van veiligheid, gezondheid, kwaliteit van ecosystemen, beschikbaarheid van hulpbronnen en behoud van cultureel erfgoed. Het is voor een goede integratie van belang dat sectorale doelen en randvoorwaarden helder en eenduidig zijn, omdat deze het uitgangspunt vormen voor de integrale zorg voor de fysieke leefomgeving. Mocht het zo zijn dat er in een bepaald geval een norm wordt overschreden dan is er de bestuurlijke afwegingsruimte. Die ruimte kan nodig zijn om (gemotiveerd) af te wijken van een norm in verband met bijvoorbeeld (bijzondere) lokale situaties, complexe gebieden of gebiedsoverstijgende belangen.

Om een plan te kunnen vergunnen dient het te voldoen aan de wettelijk eis dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Om deze vraag te beantwoorden is een afweging nodig tussen alle aspecten met betrekking tot het plan. Van belang daarbij is dat voldaan wordt aan de eisen voor gezondheid en veiligheid. Dit is van belang omdat hiervoor niet één algemene norm is maar dit tot stand komt als optelsom – en weging – van het totaal. Het kan gewenst zijn af te wijken van een, of meerdere, sectorale aspecten om uitvoering van een maatschappelijk gewenste activiteit of maatwerk in het individuele geval mogelijk te maken. Op deze manier kan afgewogen worden waarom een ontwikkeling bijdraagt aan de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Aan de hand van een voorbeeld is dit makkelijk duidelijk te maken: dat een woning meer geluid ontvangt van wegverkeer dan gewenst maakt nog niet dat het onaanvaardbaar is. Dat geldt voor veel woningen waar mensen gezond en veilig wonen. Dat geldt ook voor geur, omgevingsveiligheid, trilling, luchtkwaliteit of bodemkwaliteit. Maar als álle zes deze aspecten wat hoger zijn, of drie flink hoger of twee heel hoog – maar binnen de maximale norm – dan kan de conclusie anders zijn.

In voorgaande hoofdstukken is ingegaan op die regels, beleidsonderwerpen en onderzoeksaspecten die relevant zijn voor de beoordeling of bij dit project sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Overige regels, beleidsonderwerpen en onderzoeksaspecten zijn niet relevant voor de beoordeling van dit project en daarom niet beschreven. Dit is in lijn met de Memorie van toelichting paragraaf 2.2 en 4.16.4.

Planspecifiek
De ontwikkeling versterkt de omgevingskwaliteit door het beëindigen van de intensieve veehouderij, het toevoegen van passende woningen binnen de bestaande erfstructuur en de landschappelijke inpassing met behoud van openheid en zichtlijnen. De ruimtelijke, ecologische en cultuurhistorische omgevingswaarden blijven behouden of worden versterkt. Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat er geen aspecten zijn die, mogelijk met maatregelen, beperkend werken op de gewenste ontwikkeling. Als optelsom - en de weging daarbij - geldt dat dit plan voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Hoofdstuk 5 Juridisch bestuurlijke aspecten

5.1 Inleiding

Het TAM-IMRO omgevingsplan is een tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) voor gemeenten die in de beginperiode van de Omgevingswet om enige reden nog niet in staat zijn om een omgevingsplan in STOP/TPOD op te stellen of te wijzigen. De TAM is primair bedoeld om urgente gebiedsontwikkeling te kunnen blijven faciliteren. Kort gezegd houdt TAM-IMRO omgevingsplan in dat de oude IMRO-standaard voor planvorming tijdelijk kan worden gebruikt onder de Omgevingswet (nieuw juridisch kader, oude techniek).

5.2 Juridische systematiek

Hoewel onderhavig initiatief gebruik maakt van bestaande techniek, wordt juridisch wel voldaan aan de regels van de Omgevingswet. De regels en verbeelding van voorliggend TAM-omgevingsplan zijn dan ook opgesteld conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP). De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding bij het plan. Dit plan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het TAM-omgevingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de functies zijn aangegeven. De regels zijn onderverdeeld in een preambule en vier hoofdstukken:

- Preambule;
- Hoofdstuk 1: Algemene regels;
- Hoofdstuk 2: Functieregels;
- Hoofdstuk 3: Algemene regels;
- Hoofdstuk 3: Overgangsregels:

5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan

Dit TAM-omgevingsplan (hierna: plan) wijzigt het omgevingsplan in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan een hoofdstuk 22L wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in de regels moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22L van het omgevingsplan Wijchen.
Dit plan komt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. In de regels staat de verhouding tot de rest van het tijdelijke omgevingsplan (zie artikel 1.2 en 1.3).

5.4 Beschrijving per functie

Onderhavig plan kent de volgende functies:

Agrarisch
Ter plaatse van het bestaande akkerbouwbedrijf wordt de functie 'Agrarisch' overgenomen, zodat deze werkzaamheden voortgezet kunnen worden. Het bestaande bouwvlak wordt verkleind en de aanduiding 'intensieve veehouderij' komt te vervallen. Rondom 50 meter van de nieuwe woningen is de gebiedsaanduiding 'milieuzone - spuitvrijezone' opgenomen waarbinnen het gebruik van chemische gewasbeschermings- en bestrijdingsmiddelen en/of andere verspuitbare middelen die leiden tot schadelijke effecten op het goed woon- en leefklimaat niet is toegestaan.

Groen
De functie 'Groen' wordt opgenomen mede ten behoeve van de aanleg van plantsoenen, groenstroken, overige groenelementen en waterhuishoudkundige voorzieningen.

Verkeer - verblijfsgebied
Deze gronden zijn onder meer bedoeld voor voorzieningen voor verkeer en verblijf, parkeervoorzieningen en groenvoorzieningen.

Wonen
Deze gronden zijn bedoeld voor wonen, parkeervoorzieningen, tuinen en erven, in- en uitritten en ontsluitingspaden. Binnen de functie 'Wonen' zijn bouwvlakken opgenomen met daarin de bij de woningen behorende typologieën en maatvoeringen.

Overig
Het plan voorziet in regels ten behoeve van de bescherming van cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Het kostenverhaal is het door de overheid verhalen van kosten op een initiatiefnemer. Het gaat over overheidskosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen. Bijvoorbeeld kosten voor het wijzigen van het omgevingsplan en het aanleggen van openbare voorzieningen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het exploitatieplan komen te vervallen. Het publiekrechtelijk kostenverhaal is daarmee geïntegreerd in het omgevingsplan, het projectbesluit of de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De overheid (meestal een gemeente) en een initiatiefnemer kunnen een overeenkomst sluiten over kostenverhaal voorafgaand aan het besluit dat de aangewezen activiteit mogelijk maakt: een zogenoemde 'anterieure overeenkomst'. De Omgevingswet biedt daarvoor een grondslag in paragraaf 13.6.2 van de Omgevingswet. Onderdeel van deze overeenkomst is ook dat hier wordt vastgelegd op welke wijze omgegaan wordt met de nadeelcompensatie.

Naast het kostenverhaal kan ook een vrijwillige 'financiële bijdrage gebiedsontwikkeling' worden afgesproken. Dat is een bijdrage voor ontwikkelingen die niet onder het kostenverhaal vallen, maar wel bijdragen aan de kwaliteit van een gebied.

Hoofdstuk 7 Participatie

7.1 Participatie

De directe omgeving is op de hoogte gesteld van het plan. Een participatieverslag is opgenomen in bijlage 11.

7.2 Vooroverleg

Het initiatief wordt in het kader van het wettelijk overleg voorgelegd aan de relevante instanties.

7.3 Zienswijzen

Het ontwerpomgevingsplan heeft met ingang van 18 december 2025 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode van terinzagelegging is er 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijze is samengevat in de Nota van zienswijzen en wijzigingen, opgenomen in bijlage 12. Hierin is ook aangegeven welke gevolgen de beantwoording van de zienswijze voor het plan heeft.

Bijlagen bij de motivering

Bijlage 1 Stedenbouwkundig ontwerp

Bijlage 2 Bodemonderzoek

Bijlage 3 Akoestisch onderzoek

Bijlage 4 Geuronderzoek

Bijlage 5 Onderzoek externe veiligheid

Bijlage 6 Waterhuishoudkundig onderzoek en waterparagraaf

Bijlage 7 Quickscan Flora en Fauna

Bijlage 8 Voortoets stikstofdepositie

Bijlage 9 Archeologisch onderzoek

Bijlage 10 Selectiebesluit

Bijlage 11 Participatieverslag

Bijlage 12 Nota van zienswijzen en wijzigingen

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen

Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen een hoofdstuk 22L wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in dit plan moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22L van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '22L.' gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage '22L.' gelezen worden.

1.2 Tijdelijk omgevingsplan - bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Buitengebied Wijchen met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBuitengebied-DF02 is niet van toepassing op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat

De regels in afdeling 22.2 en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding

De regels van dit plan zijn van toepassing op de locatie: TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik, waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen

In aanvulling op het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.69 gehanteerd.

2.3 Plan

Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L Lagestraat 20 Niftrik met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Locatievlak

een geometrisch bepaald vlak dat is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.5 aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

2.6 aan- of uitbouw
een aan een hoofdgebouw gebouwde ruimte, die deel uitmaakt van het hoofdgebouw, maar daaraan ruimtelijk (door zijn constructie of afmetingen) ondergeschikt is - maximaal bestaande uit één bouwlaag al dan niet met kap - met dien verstande dat een aanbouw een zelfstandige ruimte is, toegankelijk vanuit het hoofdgebouw en een uitbouw een uitbreiding van een reeds bestaande ruimte van het hoofdgebouw is;

2.7 agrarisch bedrijf:
een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of door middel van het houden van landbouwdieren; onder agrarische bedrijven worden tevens begrepen boomteeltbedrijven, sierteeltbedrijven en paardenhouderijen;

2.8 beroep en/of bedrijf aan huis
een beroep dan wel een bedrijf, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal door een van de bewoners van een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse;

2.9 bedrijfsactiviteiten
handelingen en werkzaamheden die plaatsvinden in het kader van de uitoefening van een bedrijf;

2.10 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

2.11 bebouwingspercentage
een in de regels of op de kaart aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van een terrein (bouwperceel, bestemmingsvlak etc.) aangeeft, dat maximaal mag worden bebouwd;

2.12 bed & breakfast
een verblijfsrecreatieve nevenactiviteit met als doel het verstrekken van logies en ontbijt aan maximaal acht gasten, verspreid over maximaal vier kamers voor de duur van maximaal zeven aaneengesloten overnachtingen; onder bed & breakfast wordt niet verstaan overnachting, noodzakelijk in verband met het verrichten van tijdelijke of seizoensgebonden werkzaamheden en/of arbeid of permanente kamerverhuur;

2.13 bedrijfsactiviteiten
handelingen en werkzaamheden die plaatsvinden in het kader van de uitoefening van een bedrijf;

2.14 bedrijfsgebouw
een gebouw dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten;

2.15 bestaand
t.a.v. bebouwing: bebouwing, zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, dan wel die mag worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning;
t.a.v. gebruik: het gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het tijdstip dat het plan rechtskracht heeft verkregen;
t.a.v. werken of werkzaamheden: zoals legaal aanwezig op het tijdstip van het ontwerpbestemmingsplan, dan wel toegestaan krachtens omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 onder b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

2.16 bevoegd gezag
bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

2.17 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

2.18 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

2.19 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

2.20 bouwperceelgrens
een grens van een bouwperceel;

2.21 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

2.22 bouwwerk
elke constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

2.23 carport
een bouwwerk in de vorm van een dakconstructie dat wordt ondersteund door palen of kolommen; en waarvan de begrenzing wordt gevormd door maximaal één eigen wand, dan wel - aan maximaal 3 zijden - door gevels van aansluitende gebouwen;

2.24 cultuurhistorische waarden
de aan een gebied toegekende waarden, gekenmerkt door de ten gevolge van een vroeger cultuur- of levenspatroon ontstane in het terrein waarneembare vormen van landschap en bebouwing, welke hetzij van waarde zijn voor de wetenschap, hetzij een zodanige historische waarde bezitten dat het behoud van belang is te achten;

2.25 dakhelling
de hoek die het dakvlak maakt ten opzichte van het horizontale vlak;

2.26 detailhandel
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, verkopen, verhuren en leveren van goederen, geen motorbrandstoffen zijnde, aan personen die deze goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

2.27 erf
dat deel van een bouwperceel, zowel binnen als buiten het bouwvlak, waarop ingevolge de regels bijbehorende bouwwerken mogen worden opgericht;

2.28 extensief recreatief medegebruik
die vormen van natuurvriendelijke recreatie welke in hoofdzaak zijn gericht op natuur- en landschapsbeleving, zoals wandelen, fietsen, picknicken, kanoën, survivaltochten en natuurgerichte recreatie zoals vogelobservatie;

2.29 gastouderschap
kinderopvang welke plaatsvindt in een gastgezin, na tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau. Een geregistreerde gastouder verzorgt de opvang op het eigen woonadres of op het adres van één van de ouders. Als de opvang bij de ouders plaatsvindt, kunnen daar ook kinderen van andere ouders worden opgevangen;

2.30 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

2.31 geschakeld
bebouwing waarbij het hoofdgebouw niet grenst aan een ander hoofdgebouw, maar waarbij het hoofdgebouw door een bijbehorend bouwwerk is geschakeld aan een ander hoofdgebouw;

2.32 grondgebonden agrarisch bedrijf
een agrarisch bedrijf waarvan de productie geheel of hoofdzakelijk afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Afhankelijkheid van de grond kent hierbij de volgende aspecten: voedervoorziening, mestafzet of het bieden van een natuurlijk substraat voor plantaardige teelten.Grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: akkerbouw-, fruitteelt- en vollegrondstuinbouwbedrijven en boomteeltbedrijven, waarvan de bomen rechtstreeks in de grond zijn geplant. Melkveebedrijven en productiegerichte paardenhouderijen worden ook aangemerkt als een grondgebonden agrarisch bedrijf;

2.33 hoofdgebouw
een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie en/of afmetingen als belangrijkste bouwwerk is aan te merken, met dien verstande dat aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen niet tot het hoofdgebouw worden gerekend;

2.34 hooischelf
bijgebouw of schuilstal bestaande uit twee delen, te weten een overdekte en geheel door wanden omsloten onderbouw met daarop een losse, langs een aantal geleiders, in hoogte beweegbare kap. De ruimte tussen de onderbouw en de beweegbare kap mag niet worden dichtgebouwd en dient enkel ten behoeve van de opslag van stro, hooi en vergelijkbare producten;

2.35 horeca
een bedrijf, gericht op het verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken en/of het exploiteren van zaalaccommodatie en/of het bieden van nachtverblijf;

de horecabedrijven zijn in vier categorieën te onderscheiden:
- categorie 1: vormen van horeca-activiteiten die qua exploitatievorm aansluiten bij winkelvoorzieningen, waar naast kleinere etenswaren in hoofdzaak alcoholvrije dranken worden verstrekt, en waarvan de exploitatie overwegend tijdens winkeltijden plaatsvindt, zoals een lunchroom, broodjeszaak, en een ijssalon;

- categorie 2: vormen van horeca-activiteiten die qua exploitatievorm aansluiten bij winkelvoorzieningen, waar naast kleinere etenswaren in hoofdzaak alcoholvrije dranken worden verstrekt, en waarvan de exploitatie zowel overdag als in de avonduren plaatsvindt, zoals een cafetaria, snackbar, afhaalcentrum, automatiek;
- categorie 3: vormen van horeca-activiteiten waar in hoofdzaak maaltijden, (alcoholische) dranken en/of logies worden verstrekt en waarvan de exploitatie doorgaans in de middag- en avonduren plaatsvindt, zoals een café, restaurant, hotel en pension;
- categorie 4: vormen van horeca-activiteiten waarbij in hoofdzaak alcoholische drank wordt verstrekt en waarvan de exploitatie doorgaans in de avonduren plaatsvindt, een aantasting van het woon- en leefklimaat veroorzaakt en een grote druk op de openbare orde met zich meebrengt, zoals bar-dancings, discotheken, nachtclubs, alsmede horeca met zaalaccommodatie;

2.36 huishouden
persoon of groep personen die een gemeenschappelijke huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan. Kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen;

2.37 internetwinkel
Detailhandel zonder showroom, waarvan de handel alleen via internet en andere media loopt zonder dat hierbij de mogelijkheid tot afhalen bestaat.

2.38 kampeermiddel
tent, tentwagen, kampeerauto of caravan dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;
:
2.39 kampeerplaats
standplaats voor een kampeermiddel;

2.40 kampeerterrein
terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, en blijkens die inrichting bestemd, om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief verblijf;

2.41 kleine windturbine
windturbine bedoeld voor het leveren van stroom aan de/het ter plaatse aanwezige woning/bedrijf, waarbij reststroom aan het net doorgezet kan worden. De windturbine heeft een ashoogte van niet meer dan 15 meter en een tiphoogte van niet meer dan 20 meter;

2.42 kunstwerken
bouwwerken geen gebouwen zijnde van weg- en waterbouwkundige aard, zoals bruggen, viaducten, duikers, keerwanden, beschoeiingen, kademuren en dergelijke;

2.43 landschappelijke waarde
de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur;

2.44 luifel
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

2.45 mantelzorg
langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt;

2.46 minicamping
een kleinschalig kampeerterrein als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf of een burgerwoning;

2.47 nevenactiviteit
activiteiten die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin een ondergeschikt bestanddeel vormen van de totale bedrijfsactiviteiten op een bouwperceel;

2.48 nutsvoorzieningen
voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, telefooncellen, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie;

2.49 ondergeschikte bouwdelen
ondergeschikte delen aan een gebouw zoals, trappen, bordessen, funderingen, kelderingangen, overstekende daken, goten, luifels, balkons, balkonhekken, schoorstenen, liftopbouwen, zonnepanelen, airco-installaties en andere ondergeschikte (dak)opbouwen;

2.50 ondergeschikte functie
een functie die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie binnen een bestemming;

2.51 paardenbak
een buitenrijbaan ten behoeve van paardrijactiviteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining;

2.52 overkapping
een bouwwerk in de vorm van een dakconstructie dat wordt ondersteund door palen of kolommen; en waarvan de begrenzing wordt gevormd door maximaal één eigen wand, dan wel - aan maximaal 3 zijden - door gevels van aansluitende gebouwen;

2.53 peil
de bovenkant van de afgewerkte begane grondvloer van een gebouw;-
voor overige bouwwerken geldt de gemiddelde hoogte van het aan het bouwwerk aansluitende terrein;

2.54 recreatief medegebruik
die vormen van recreatie, die plaats hebben in een omgeving met een niet-recreatieve hoofdfunctie, waarbij het medegebruik ondergeschikt is aan de hoofdfunctie en het hoofdgebruik;

2.55 schuilstal
gebouw ten behoeve van het bieden van schuilgelegenheid aan gehouden dieren welke noodzakelijk is in het kader van dierenwelzijn;

2.56 sleufsilo
agrarische bedrijfsvoorziening in de vorm van een (doorgaans betonnen) keerwand van maximaal 3 m hoog en dichte vloerafdekking, ten behoeve van opslag van veevoeder (hooi, stro, gras e.d.);

2.57 sociale relatie
de band tussen twee of meerdere mensen op maatschappelijk (sociaal) gebied. Dit kan een familieband zijn maar ook een andere relatie is mogelijk bijvoorbeeld vrienden;

2.58 stacaravan
een caravan of soortgelijk onderkomen op wielen, dat mede, gelet op de afmetingen, niet bestemd is om regelmatig en op normale wijze op de verkeerswegen over grote afstanden als aanhangsel van een auto te worden voortbewogen;

2.59 streekgebonden producten
producten, gemaakt met grondstoffen die als streekeigen worden beschouwd en/of volgens streektraditie geteelde producten, en/of producten die volgens een specifieke bereidingswijze of receptuur van een bepaalde regio wordt geproduceerd;

2.60 teeltondersteunende voorzieningen
ondersteunende voorzieningen ten behoeve van vollegronds groente-, fruit-, bloemen, en boomteelt; te onderscheiden in de volgende categorieen:
- laag/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist zoals insectengaas, afdekfolies, acryldoek, lage tunnels;
- laag/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m en met een permanent karakter zoals een containerveld;
- hoog/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist, zoals menstoegankelijke wandelkappen, schaduwhallen en hagelnetten (tijdelijk voorzover het het gebruik van hagelnetten betreft; de bij de hagelnetten behorende constructiepalen zijn permanent);
- hoog/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m met een permanent karakter, zoals stellingenteelt en regenkappen;

2.61 tunnel(kas)
een werk of bouwwerk voorzien van een bedekking van lichtdoorlatend materiaal en dienend tot het kweken, trekken, vermeerderen, opkweken of verzorgen van vruchten, bloemen, groenten, planten of bomen, alsmede in voorkomende gevallen tot bescherming van de omgeving tegen milieubelastende stoffen;

2.62 verbeelding
de kaart met de bijbehorende verklaring, waarop de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden zijn aangegeven;

2.63 verkoopvloeroppervlak
de voor het publiek zichtbare en toegankelijke winkelruimte ten behoeve van de detailhandel;

2.64 vloeroppervlak
de totale oppervlakte, gemeten op vloerniveau, die voor een functie wordt gebruikt;

2.65 voorgevel
de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie dan wel gelet op de uitstraling ervan als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt;

2.66 voorgevellijn
de lijn waarin de voorgevel van het hoofdgebouw is gelegen, alsmede het verlengde daarvan;

2.67 vrijstaand
bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan beide zijden niet in de perceelsgrens zijn gebouwd;

2.68 wonen
het verblijven van één huishouden in een woning;

2.69 woning
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

2.70 zorg-voor-elkaar-woning
een bijbehorend bouwwerk dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de (hoofd)woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van (toekomstige) mantelzorg danwel een leeftijd van 60 of ouder gehuisvest is. Het kan hierbij gaan om een permanent bijbehorend bouwwerk of om een tijdelijke woonunit. Er moet sprake zijn van een sociale relatie tussen de bewoners van de (hoofd)woning en de zorg-voor-elkaar-woning.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 Meetbepalingen

In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de meetbepalingen van Artikel 3:

3.2 de afstand van een gebouw tot de perceelsgrens:

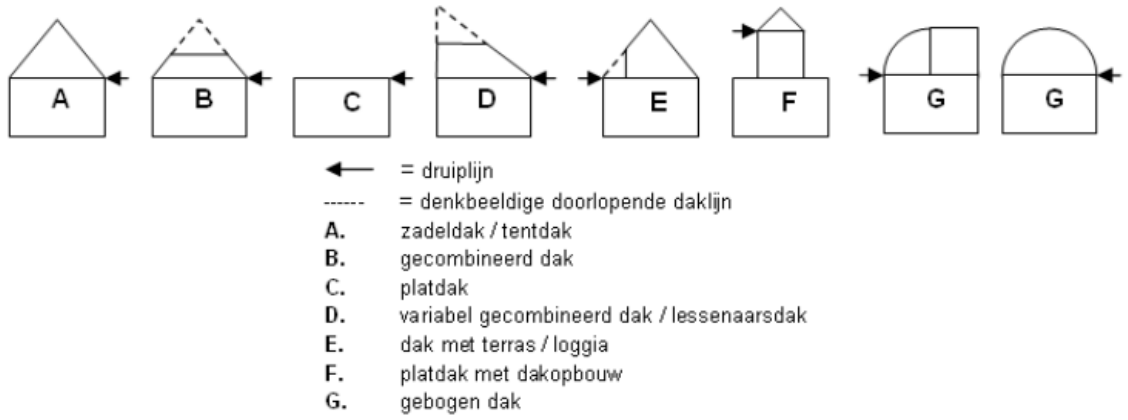
de afstand van een gebouw tot de perceelsgrens wordt bepaald door het buitenwerks meten van de kortste afstand van een gevel van het gebouw tot de perceelsgrens;

3.3 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

3.4 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

3.5 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

3.6 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

3.7 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

3.8 de verticale diepte van een gebouw

de diepte van ondergrondse bebouwing, gemeten vanaf de onderzijde van de begane grondvloer van het bijbehorende hoofdgebouw.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Agrarisch

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20- VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch.

4.2 Functieomschrijving Agrarisch

4.2.1 Algemeen

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch heeft de volgende functies:

a. bedrijfsmatig dan wel hobbymatig agrarisch grondgebruik;
b. het beweiden van gronden door landbouwdieren;
c. water en waterhuishoudkundige doeleinden;
d. extensief recreatief medegebruik;
e. doeleinden van openbaar nut;
f. tuin- en erfbeplanting, wegbeplanting, landschapselementen, bosschages;
g. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
h. geluidwerende voorzieningen;
i. behoud, beheer en herstel en/of ontwikkeling van de verschillende karakteristieke landschapstypen en het waarborgen van de dynamiek daarbinnen;
j. het behoud, beheer en herstel van aardkundige en landschappelijke waarden. De landschappelijke waarden worden gevormd door het open en grootschalige karakter van het gebied, de regelmatige verkavelingspatronen en met name het contrast met de hoger gelegen, besloten rivierduinen;
k. ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorische waarden": het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de omgeving;
l. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten", is geen veehouderij toegestaan;

een en ander met bijbehorende voorzieningen, waaronder perceelsontsluitingen, tuinen en sloten, en overeenkomstig de in 4.3 opgenomen nadere regels.

4.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

4.3.1 Agrarisch bouwvlak

Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “bouwvlak” zijn agrarische bedrijfsgebouwen toegestaan.

4.3.2 Type agrarisch bedrijf

Ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" mag een grondgebonden agrarisch bedrijf worden uitgeoefend.

4.3.3 Nevenactiviteiten

Voor nevenactiviteiten gelden de volgende bepalingen:

1. nevenactiviteiten zijn toegestaan in de vorm van agrarisch technisch hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven, buitengebied gebonden bedrijven en/of dagrecreatie;
2. nevenactiviteiten zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak', tenzij anders is aangegeven;
3. maximaal 25% van de bebouwde oppervlakte van het agrarische bedrijf tot een maximum van 350 m² van de bedrijfsgebouwen, mag worden gebruikt voor een onder 1 genoemde nevenactiviteit;

4. detailhandel is niet toegestaan, met uitzondering van detailhandel in streekgebonden producten en agrarisch gerelateerde producten in ondergeschikte vorm. Hiervoor geldt de volgende voorwaarde:
   a. maximaal mag 100 m² verkoopvloeroppervlak voor deze detailhandelsactiviteit worden aangewend.
5. horeca is niet toegestaan, behoudens ondersteunende horeca bij nevenactiviteiten in de vorm van dagrecreatie.

4.3.4 Inpandige statische opslag

Inpandige statische opslag is toegestaan, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
1. de activiteit dient plaats te vinden binnen de aanwezige gebouwen;
2. er vindt geen uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de activiteit plaats;
3. de opslag mag niet plaatsvinden in kassen;
4. detailhandel is niet toegestaan.

4.3.5 Extensief recreatief medegebruik

De gronden gelegen binnen deze bestemming mogen worden gebruikt ten behoeve van extensief recreatief medegebruik. Ter ondersteuning van het recreatief medegebruik zijn beperkte recreatieve voorzieningen toegestaan in het gehele gebied zoals paden, banken, picknicktafels, bewegwijzering e.d.

4.3.6 Duurzame energie

Het opwekken van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

4.3.7 Tuin

Het inrichten en gebruiken van gronden als tuin is toegestaan, voorover het gronden betreft, die onderdeel uitmaken van de bij een bedrijfswoning behorende tuin dan wel voorzover het gronden betreft, direct grenzend aan locaties die zijn aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen.

4.3.8 Aan huis verbonden beroep

Binnen deze functie is gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
1. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m²;
2. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
3. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
4. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
5. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan.

4.3.9 Aan huis verbonden bedrijf

Aan huis verbonden (bedrijfs)activiteiten zijn niet toegestaan, behoudens met toepassing van een omgevingsvergunning als bedoeld in 4.8.9.

4.4 Gebruiksactiviteit - verboden

4.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die:
a. niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden; en

b. niet in overeenstemming is met de in 4.3 opgenomen nadere regels over het gebruik van gronden en bouwwerken.

4.4.2 Milieuzone - spuitvrije zone

Binnen de aanduiding 'milieuzone – spuitvrije zone' is het gebruik maken van chemische gewasbeschermings- en bestrijdingsmiddelen en/of andere verspuitbare middelen die leiden tot schadelijke effecten op het goed woon- en leefklimaat niet toegestaan.

4.4.3 Opslaan, storten of bergen

Het is in ieder geval verboden om gronden te (laten) gebruiken voor het opslaan, storten of bergen van materialen, producten en mest, tenzij het opslag in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde productie ten behoeve van een nevenactiviteit buiten het bouwvlak betreft, voorzover deze opslag in het kader van de oogst én voor maximaal één aaneengesloten periode van één maand plaatsvindt.

4.5 Bouwactiviteiten - algemeen

4.5.1 Functionele relatie

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2;

4.6 Bouwactiviteit - bouwwerken binnen het bouwvlak

4.6.1 Algemene regels

Ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" mogen uitsluitend worden opgericht:

a. agrarische bedrijfsgebouwen;
b. teeltondersteunende voorzieningen;
c. één bedrijfswoning met bijbehorende bijgebouwen per agrarisch bedrijf;
d. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het agrarisch bedrijf.

4.6.2 Maatvoering en situering bebouwing binnen bouwvlak

De maatvoering van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak is als volgt:

BEDRIJFSGEBOUWEN PER BOUWVLAK	**MAX.**
goothoogte	6 m
goothoogte koelcellen	8 m
(nok)hoogte	12 m

KASSEN	**MAX.**
goothoogte	7 m
(nok)hoogte	10 m

BEDRIJFSWONING	**MAX.**
goothoogte	6 m
(nok)hoogte	10 m

BIJGEBOUWEN BIJ BEDRIJFSWONING	**MAX.**
gezamenlijke oppervlakte per woning	120 m^2; indien de bestaande oppervlakte groter is dan 120 m^2 geldt de bestaande oppervlakte als maximum
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m
hoogte onderbouw van een hooischelf	2,5 m
goothoogte van een hooischelf	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	MAX.
hoogte mestbassins of waterbassins	8,5 m
hoogte silo's (niet zijnde sleufsilo's)	15 m
hoogte sleufsilo's	3 m
hoogte erfafscheidingen	2 m
hoogte overige bouwwerken geen gebouwen zijnde	6 m
hoogte carports/overkappingen	3 m
gezamenlijke oppervlakte carports/overkappingen per bedrijfswoning	20 m

4.6.3 Inhoud bedrijfswoning

Voor de inhoud van bedrijfswoningen geldt het volgende:

a. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 350 m^3 maar kleiner dan 450 m^3 dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 600 m3;
b. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 450 m^3 maar kleiner dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 800 m3.;
c. indien de bestaande inhoud van de bedrijfswoning groter is dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan deze bestaande inhoud.

4.6.4 Herbouw

Aanvullend gelden voor herbouw van een woning de volgende voorwaarden:

a. de herbouw vindt grotendeels plaats op de (voor zover aanwezig) bestaande fundamenten van de woning;
b. de voorgevel van de te herbouwen woning wordt geplaatst in de (voormalige) voorgevelrooilijn van de woning;
c. de bouwwijze (d.w.z. vrijstaand, halfvrijstaand of aaneengebouwd) van de te herbouwen woning wijkt niet af van de bouwwijze van de oorspronkelijke woning.

4.6.5 Ondergronds bouwen

Voor het bouwen van ondergrondse gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. ondergrondse bedrijfsgebouwen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" en uitsluitend in één bouwlaag, deze ondergrondse ruimten mogen uitsluitend facilitair van aard zijn, zoals mestkelders, technische ruimtes e.d.,
b. ondergrondse ruimten (kelders) bij bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de bedrijfswoning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m2 buiten de bedrijfswoning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

4.7 Bouwactiviteit - bouwwerken buiten het bouwvlak

Voor het oprichten van bouwwerken geldt het volgende:

a. uitsluitend mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde worden opgericht met een maximale bouwhoogte van 2 m, met dien verstande dat het oprichten van sleufsilo's, kuilvoerplaten en mestplaten niet is toegestaan;
b. ten behoeve van het extensief recreatief medegebruik is voorts uitsluitend het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan zoals banken, picknicktafels e.d. met een maximale hoogte van 2 m;
c. tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan met een hoogte die niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede permanente constructiepalen ten behoeve van de (tijdelijke teeltondersteunende) hagelnetten met een hoogte van maximaal 6 m;

d. permanente teeltondersteunende voorzieningen zijn niet toegestaan;
e. paardenbakken zijn toegestaan indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    1. de paardenbak dient ten behoeve van hobbymatig gebruik;
    2. de paardenbak kan redelijkerwijs niet worden gesitueerd binnen het bouwvlak of binnen een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen;
    3. de paardenbak wordt aansluitend aan het bouwvlak of een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 gesitueerd;
    4. de paardenbak wordt zodanig gesitueerd en/of ingepast dat deze geen onevenredige aantasting van de landschappelijke waarden vormt;
    5. schuurtjes, lichtmasten en andere aan de paardenbak verwante bouwwerken zijn niet toegestaan;
    6. de oppervlakte van de paardenbak bedraagt maximaal 1200 m2;
    7. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
f. schuilstallen zijn toegestaan indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
    1. de schuilstal dient noodzakelijk te zijn in het kader van dierenwelzijn;
    2. aannemelijk dient te worden gemaakt dat er geen mogelijkheid bestaat om de schuilstal op te richten binnen het direct aangrenzende, bijbehorende agrarisch bouwperceel, een locatie die is aangewezen als wonen of locatie die is aangewezen als een andere niet agrarische functie;
    3. de oppervlakte van de schuilstal mag niet meer bedragen dan 30 m²;
    4. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
    5. bij een schuilstal in de vorm van een hooischelf mag de hoogte van de onderbouw niet meer bedragen dan 2,5 m en de nokhoogte niet meer dan 6 m;
    6. de schuilstal wordt landschappelijk ingepast; dit betekent dat bij de situering zoveel mogelijk aansluiting dient te worden gezocht bij bestaande landschapselementen, perceelsafscheidingen of aangrenzende bebouwing;
    7. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 onder j genoemde waarden.

4.8 Omgevingsplanactiviteit

4.8.1 Omgevingsvergunning inhoud woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning en in afwijking van het bepaalde in 4.6.2 en 4.6.3 de toegestane inhoud van de woningen te vergroten;
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
    a. de inhoud van de woning mag niet meer bedragen dan 1000 m3;
    b. de voorgeschreven goot- en bouwhoogte mag met maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering worden verhoogd;
    c. de welstandcommissie wordt expliciet betrokken bij het besluit om al dan niet medewerking te verlenen aan de genoemde omgevingsvergunning;
    d. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan;
    e. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
    f. het plan mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven.

4.8.2 Omgevingsvergunning schuilstal

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning buiten het bouwvlak een schuilstal mogelijk te maken.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de schuilstal dient noodzakelijk te zijn in het kader van dierenwelzijn;
   b. aannemelijk dient te worden gemaakt dat er geen mogelijkheid bestaat om de schuilstal op te richten binnen het direct aangrenzende, bijbehorende agrarisch bouwperceel, woonfunctie of andere niet agrarische functie;
   c. de oppervlakte van de schuilstal mag niet meer bedragen dan 30 m²;
   d. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
   e. bij een schuilstal in de vorm van een hooischelf mag de hoogte van de onderbouw niet meer bedragen dan 2,5 m en de nokhoogte niet meer dan 6 m;
   f. de schuilstal wordt landschappelijk ingepast; dit betekent dat bij de situering zoveel mogelijk aansluiting dient te worden gezocht bij bestaande landschapselementen, perceelsafscheidingen of aangrenzende bebouwing;
   g. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.3 genoemde waarden.

4.8.3 Omgevingsvergunning kleine windturbines

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een windturbine ten behoeve van (aanvullende) stroomvoorziening op het perceel mogelijk te maken.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de ashoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 15 m;
   b. de tiphoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 20 m;
   c. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   d. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.3 genoemde waarden.

4.8.4 Omgevingsvergunning herbouw

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in 4.6.4 teneinde verplaatsing of herbouw van een woning buiten de (voormalige) voorgevelrooilijn, en/of buiten de bestaande fundamenten toe te staan.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de nieuwe situering van de woning is stedebouwkundig en milieukundig aanvaardbaar;
   b. door de herbouw wordt het landelijk karakter niet onevenredig aangetast;
   c. de belangen van in de omgeving aanwezige functies en waarden mogen niet onevenredig worden geschaad.

4.8.5 Omgevingsvergunning goothoogte t.b.v kapschuur

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in 4.6.2 voorzover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zgn kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte).
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de voorwaarde dat het woon- en leefmilieu van de omgeving niet onevenredig wordt aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.

4.8.6 Omgevingsvergunning oppervlakte bijgebouwen bij bedrijfswoning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in 4.6.2 teneinde de (her)bouw van een bijgebouw toe te staan, terwijl de bestaande oppervlakte aan bijgebouwen behorende

bij de woning, groter is dan 120 m².

2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bouw mag uitsluitend de herbouw van legaal gebouwde/vergunde bijgebouwen, behorende bij de (bedrijfs)woning, betreffen;
   b. de herbouw betreft geen (voormalige) (agrarische) bedrijfsgebouwen.

4.8.7 Minicampings

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te gebruiken ten behoeve van een minicamping en de daarvoor noodzakelijke voorzieningen, zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. kampeermiddelen zijn uitsluitend toegestaan op gronden gelegen op of direct grenzend aan het agrarisch bouwvlak, tot maximaal 100 m uit het (agarisch) bouwvlak gerekend vanaf de achtergrens en/of zijdelingse grens van het bouwvlak ,
   b. of direct grenzend aan de locatie die is aangewezen als wonen, tot maximaal 100 m uit de grens van de locatie van de bij de minicamping behorende woning, gemeten vanaf de achtergrens / zijdelingse grens van de locatie die is aangewezen als Wonen;
   c. de minicamping dient gesitueerd te zijn op een afstand van minimaal 100 m van een (locatie die is aangewezen als wonen ten behoeve van een) woning van derden;
   d. slechts kampeermiddelen zijn toegestaan met een niet-permanent karakter (tenten, tentwagens, kampeerauto's, campers en toercaravans);
   e. er zijn maximaal 25 kampeerplaatsen per minicamping toegestaan;
   f. gebouwde voorzieningen ten behoeve van kleinschalig kamperen zoals sanitaire voorzieningen, zijn uitsluitend toegestaan binnen het agrarisch bouwvlak, met een maximale gezamenlijke oppervlakte van 50 m2, en een maximale hoogte van 6 m; de voorzieningen worden, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, gerealiseerd binnen de bestaande bebouwing, of anders aansluitend aan de bestaande bebouwing;
   g. het inrichten van een recreatieruimte/kantine is toegestaan, met een inpandige oppervlakte van maximaal 30 m2 en een buitenpandige oppervlakte van maximaal 70 m2;
   h. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door het bevoegd gezag goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
   i. de voorziening is uitsluitend toegestaan in de periode van 15 maart tot en met 31 oktober;
   j. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   k. de verkeersaantrekkende werking van de nevenactiviteit dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   l. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
   m. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
   n. de omgevingsvergunning mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 omschreven waarden.

4.8.8 Teeltondersteunende voorzieningen

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden buiten het bouwvlak te (laten) gebruiken voor het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen (niet zijnde een bouwwerk).
2. Het bepaalde onder 1 geldt niet voor lage/tijdelijke voorzieningen in de vorm van afdekfolie en insectengaas.
3. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de teeltondersteunende voorzieningen zijn noodzakelijk ten behoeve van een doelmatige agrarische

bedrijfsvoering;

b. het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen leidt niet tot een onevenredige aantasting van de karakteristiek van onderhavige gronden, zoals omschreven in 4.2.

4.8.9 Omgevingsvergunning aan huis verbonden bedrijfsactiviteit

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.3.9 voor de uitoefening van een aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

Artikel 5 Groen

5.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20- VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Groen.

5.2 Functieomschrijving Groen

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Groen heeft de volgende functies:

a. plantsoenen, groenstroken en overige aanplanten;
b. tuinen;
c. bos;
d. natuurwaarden;
e. water(lopen);
f. paden en in- en uitritten;
g. speelvoorzieningen;
h. geluidwerende voorzieningen;
i. beeldende kunstwerken;
j. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging;

één en ander met de bijbehorende voorzieningen.

5.3 Gebruiksactiviteit - verboden

5.3.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 5.2 genoemde functies van de gronden.

5.4 Gebruiksactiviteit - nadere regels

5.4.1 In- en uitritten

In- en uitritten zijn uitsluitend toegestaan voor zover deze noodzakelijk zijn voor het bereiken van de (aangrenzende) percelen en als toegang voor parkeerkelders.

5.4.2 Speelvoorzieningen

1. Speelvoorzieningen zijn uitsluitend toegestaan in de vorm van speelplaatsen of sport- of trapvelden met de hierbij behorende voorzieningen met een oppervlakte die niet groter is dan 100 m².
2. Bij maatwerkvoorschrift kan worden afgeweken van het bepaalde onder 1 teneinde respectievelijk speelvoorzieningen in de vorm van speelplaatsen en sport-/c.q. trapvelden met de hierbij behorende voorzieningen met een oppervlakte groter dan 100 m² en hondenuitlaatplaatsen toe te staan op een locatie die niet overeenkomstig is aangeduid, met inachtneming van de volgende voorwaarden:
    a. de verkeersveiligheid mag niet in het gedrang komen;
    b. een onevenredige toename van de aantasting van het woon- en leefklimaat is niet toegestaan.

5.5 Bouwactiviteiten - algemeen

5.5.1 Functionele relatie

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 5.2;

5.6 Bouwactiviteit - gebouwen

5.6.1 Algemene regels

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte per gebouw mag maximaal 25 m² bedragen;
b. de goothoogte en de bouwhoogte mag maximaal 3 m bedragen.

5.7 Bouwactiviteit - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

5.7.1 Algemene regels

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. bestaande, ten tijde van de ter visielegging van het ontwerp van dit plan, legaal aanwezige bouwwerken geen gebouw zijnde, zijn toegestaan en de hoogte mag niet meer bedragen dan de bestaande legale hoogte;
b. voor overige bouwwerken, geen gebouw zijnde, met uitzondering van speeltoestellen, en beeldende kunstwerken, de hoogte maximaal 2 meter bedraagt;
c. bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van in- en uitritten als bedoeld in 5.4.1 zijn tevens toegestaan beneden peil.

5.8 Omgevingsplanactiviteit

5.8.1 Jongerenontmoetingsplaats

1. De bouw van en het gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van een jongerenontmoetingsplaats is verboden zonder omgevingsvergunning.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien:`
    a. de verkeersveiligheid niet onevenredig wordt aangetast;
    b. een onevenredige toename van de aantasting van het woon- en leefklimaat is niet toegestaan;
    c. er wordt een afstand van 50 meter tot de dichtstbijzijnde woning in acht wordt genomen;
    d. de bouwhoogte mag maximaal 3,75 meter bedragen;
    e. het bebouwingsoppervlakte mag maximaal 25m² bedragen.

Artikel 6 Verkeer - Verblijfsgebied

6.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummerNL.IMRO.0296.TAMLagestraat20- VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Verkeer - Verblijfsgebied.

6.2 Functieomschrijving Verkeer - Verblijfsgebied

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Verkeer - Verblijfsgebied heeft de volgende functies:

a. wegen, voet- en fietspaden;
b. parkeervoorzieningen;
c. geluidwerende voorzieningen;
d. bermen, plantsoenen, groenstroken en overige aanplanten;
e. tuinen;
f. speelvoorzieningen;
g. jongerenontmoetingsplekken;
h. water(lopen);
i. beeldende kunstwerken;
j. nutsvoorzieningen;
k. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging;

een en ander met daarbij behorende voorzieningen en bouwwerken.

6.3 Gebruiksactiviteit - verboden

6.3.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 6.2 genoemde functies.

6.4 Gebruiksactiviteit - nadere regels

6.4.1 Speelvoorzieningen

1. Speelvoorzieningen zijn uitsluitend toegestaan in de vorm van speelplaatsen of sport- of trapvelden met de hierbij behorende voorzieningen met een oppervlakte die niet groter is dan 100 m².
2. Bij maatwerkvoorschrift kan worden afgeweken van het bepaalde onder 1 teneinde respectievelijk speelvoorzieningen in de vorm van speelplaatsen en sport-/c.q. trapvelden met de hierbij behorende voorzieningen met een oppervlakte groter dan 100 m² en hondenuitlaatplaatsen toe te staan op een locatie die niet overeenkomstig is aangeduid, onder de voorwaarde dat:
    a. de verkeersveiligheid mag niet in het gedrang komen;
    b. er is geen sprake van een onevenredige afbreuk van het woon- en leefklimaat van de omgeving.

6.4.2 Jongerenontmoetingsplekken

Jongerenontmoetingsplekken dienen aan de volgende regels te voldoen:

a. de afstand tot de dichtstbijzijnde woning bedraagt niet minder dan 50 m;
b. de oppervlakte per jongerenontmoetingsplek bedraagt niet meer dan 25 m²;
c. de bouwhoogte van een jongerenontmoetingsplek bedraagt niet meer dan 3,75 m.

6.5 Bouwactiviteiten - algemeen

6.5.1 Functionele relatie

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 6.2;

6.6 Bouwactiviteit - gebouwen

6.6.1 Algemene regels

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende regels:

a. de oppervlakte per gebouw mag maximaal 25 m2 bedragen;
b. de bouwhoogte mag maximaal 3 meter bedragen, met dien verstande dat de bouwhoogte van een jongerenontmoetingsplek maximaal 3,75 m mag bedragen.

6.7 Bouwactiviteit - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

6.7.1 Algemene regels

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. met uitzondering van speeltoestellen, beeldende kunstwerken en geluidwerende voorzieningen, bedraagt de hoogte niet meer dan 2 meter.

Artikel 7 Wonen

7.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20- VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen.

7.2 Functieomschrijving Wonen

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen heeft de volgende functies:

a. wonen;
b. gastouderschap zoals bedoeld in 7.4.1;
c. internetwinkel als bedoeld in 7.4.2;
d. parkeervoorzieningen;
e. tuinen, erven;
f. in- en uitritten en ontsluitingspaden;
g. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging.

een en ander met de daarbij behorende voorzieningen.

7.3 Gebruiksactiviteit - verboden

7.3.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 7.2 genoemde functies van de gronden.

7.4 Gebruiksactiviteit - nadere regels

7.4.1 Gastouderschap

In een woning en/of de bijbehorende bijbehorende bouwwerken is het uitvoeren van gastouderschap toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van gastouderschap in gebruik te nemen vloeroppervlak mag maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken bedragen met een maximum van 50 m^2;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of bijbehorende bouwwerken uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte in het openbaar gebied;
d. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

7.4.2 Internetwinkel

In een woning en/of de bijbehorende bijbehorende bouwwerken is het uitvoeren van een internetwinkel toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van een internetwinkel in gebruik te nemen vloeroppervlak mag maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken bedragen met een maximum van 50 m^2;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of bijbehorende bouwwerken uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte in het openbaar gebied;
d. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.

7.5 Gebruiksactiviteit - voorwaardelijke verplichting

7.5.1 Sloop agrarische opstallen

a. Het gebruik van gronden en bouwwerken overeenkomstig het bepaalde in 7.2 is enkel toegestaan onder de voorwaarde dat de bestaande agrarische opstallen, zoals op bijlage 1 bij de regels aangeduid, zijn gesloopt.

7.5.2 Landschappelijke inpassing

a. Het gebruik van gronden en bouwwerken overeenkomstig het bepaalde in 7.2 is enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van de landschappelijke inpassing, zoals opgenomen in bijlage 2 bij de regels;
b. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder a en het gebruik als bedoeld onder a toe te staan, indien er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar naar het oordeel van het bevoegde gezag gelijkwaardige landschappelijke inpassing.

7.5.3 Waterberging

Het gebruik van gronden en bouwwerken voor de activiteiten overeenkomstig het bepaalde in 7.2 is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan de volgende regels:

a. In het plangebied wordt voldoende waterberging en/of -infiltratie gerealiseerd zoals benoemd in paragraaf 4.9 van de motivering van het omgevingsplan. Dit betekent dat in het plangebied voorzieningen van voldoende bergings- en/of infiltratiecapaciteit gerealiseerd moet worden, om een bui van T=100+10% volledig op te vangen en te verwerken (bergen en/of infiltreren).
b. de waterberging als bedoeld onder a dient duurzaam in stand te worden gehouden.

7.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 7.2.

7.7 Bouwactiviteit - algemene regels

7.7.1 Hoofdgebouw

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. woningen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak';
b. de volgende bebouwingstypologie is van toepassing:
    1. ter plaatse van de aanduiding 'vrijstaand' mogen uitsluitend vrijstaande hoofdgebouwen worden gebouwd;
    2. ter plaatse van de aanduiding 'aaneengebouwd' mogen uitsluitend aaneengebouwde hoofdgebouwen worden gebouwd;
c. het aantal woningen mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' is aangegeven;

d. de voorgevel dient in of niet meer dan 3 meter achter de naar de openbare weg gekeerde bouwgrens te worden gebouwd;
e. de afstand tot de zijdelingse grenzen van het bouwperceel dient minimaal 3 meter te bedragen, met dien verstande dat de afstand 0 meter mag bedragen aan de zijde waar dat noodzakelijk is voor de bouw van aaneengebouwde woningen;
f. de dakhelling bedraagt minimaal 30° en maximaal 65°;
g. de goothoogte en bouwhoogte van hoofdgebouwen bedraagt ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding 'maximale goothoogte (m), maximale bouwhoogte (m)' aangegeven hoogten;
h. 'in afwijking van het bepaalde onder g mag ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorische waarden' de goothoogte en bouwhoogte van dit gebouw niet meer bedragen dan op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan bestaande goothoogte en bouwhoogte.

7.7.2 Bijbehorende bouwwerken voor de voorgevel

a. Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken vóór de voorgevelrooilijn en aan, voor zover niet gelegen binnen het bouwvlak, de naar het openbaar gebied gekeerde zijgevel van het hoofdgebouw, gelden de volgende regels:
    1. de horizontale diepte mag niet meer bedragen dan 1,5 m, met uitzondering van de rug-aan-rug woningen, waarbij de horizontale diepte niet meer mag bedragen dan 3 m;
    2. de breedte mag niet meer bedragen dan 60% van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw;
    3. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,5 m, met een maximum van 4 m;
    4. de gezamenlijke oppervlakte mag niet meer bedragen dan 8 m²;
    5. de afstand tot het openbaar gebied mag niet minder bedragen dan 2 m, met uitzondering van de rug-aan-rug woningen, waarbij de afstand tot het openbaar gebied minder dan 2 m mag bedragen.
b. Voor carports en overkappingen is het bepaalde onder 1 niet van toepassing maar geldt 7.7.4 onder d.

7.7.3 Bijbehorende bouwwerken achter de voorgevel

1. Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken achter de voorgevelrooilijn gelden de volgende regels:
    a. bijbehorende bouwwerken mogen zowel binnen als buiten het bouwvlak worden gebouwd, waarbij bijbehorende bouwwerken op minimaal 1 m achter de voorgevellijn van het hoofdgebouw dienen te worden gebouwd;
    b. de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken mag per bouwperceel maximaal 150 m² bedragen;
    c. het bebouwingspercentage van het bouwperceel mag maximaal 60% bedragen, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van bijbehorende bouwwerken per bouwperceel minimaal 20 m² mag bedragen;
    d. de goothoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van de bovenkant van de eerste verdiepingsvloer van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,5 meter, tot een maximum van 4 meter;
    e. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag maximaal 3 meter bedragen;
    f. de bouwhoogte van bijbehorende bouwwerken mag maximaal 5 meter bedragen.
    g. de dakhelling bedraagt minimaal 30° en maximaal 65°.
2. Voor carports en overkappingen is het bepaalde onder 1 niet van toepassing maar geldt 7.7.4 onder d.

7.7.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, vóór de voorgevel of het verlengde daarvan niet meer mag bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de bouwhoogte van terreinafscheidingen maximaal 1 m mag bedragen;

b. de bouwhoogte van speeltoestellen en vlaggenmasten niet meer mag bedragen dan respectievelijk 3 m en 8 m;
c. de bouwhoogte van pergola's niet meer mag bedragen dan 3 m;
d. voor carports en overkappingen geldt dat:
    1. deze 1 m voor of ten minste 0,5 m achter de voorgevel worden gebouwd;
    2. de hoogte niet meer dan 3 m mag bedragen;
    3. de oppervlakte niet meer dan 30 m² mag bedragen;
e. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, achter de voorgevel of het verlengde daarvan niet meer mag bedragen dan 2 m.

7.8 Bouwactiviteit - specifieke beoordelingsregels

7.8.1 Afwijkende dakhelling

In afwijking van het bepaalde in 7.7.1 onder f en 7.7.3 onder 1 sub g kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken toch worden verleend, mits er voldaan wordt aan het volgende:
a. de verandering mag niet leiden tot een aantasting van het bebouwde karakter in de directe omgeving; er bestaan geen bezwaren vanuit een verantwoorde stedenbouwkundige inrichting en vormgeving;
b. er vindt geen toename plaats van het aantal woningen op het bouwperceel.

7.8.2 Hogere goothoogte ten behoeve van een entreeportaal

In afwijking van het bepaalde in 7.7.1 onder g en 7.7.2 onder a sub 3 kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken toch worden verleend, mits er voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
a. de afwijking is nodig ten behoeve van een hogere goot- en bouwhoogte aan de voorgevel ten behoeve van een uitbouw in de vorm van een entreeportaal;
b. de horizontale diepte bedraagt maximaal 1 m bedraagt;
c. de bouwhoogte van het entreeportaal bedraagt ten hoogste 70% van de maximaal toegestane bouwhoogte van het hoofdgebouw;
d. de breedte van het entreeportaal bedraagt maximaal 20 % van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt;
e. de afstand tot het openbaar gebied bedraagt minimaal 2 m;
f. de afwijking mag geen onevenredige afbreuk ten gevolge hebben ten aanzien van het straat- en bebouwingsbeeld;
g. de afwijking mag geen onevenredige afbreuk ten gevolge hebben ten aanzien van de woon- en leefklimaat.

7.9 Bouwactiviteit - beeldkwaliteit

7.9.1 Algemeen

Het bepaalde in 7.9 geldt in plaats van het bepaalde in artikel 22.29 lid 1 onder b en lid 2 en artikel 22.35 sub i van dit omgevingsplan.

7.9.2 Beoordelingsregel beeldkwaliteit

a. De omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken wordt alleen verleend als het uiterlijk en de plaatsing van het bouwwerk, met uitzondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, geen onaanvaardbare afbreuk doet aan een goede omgevingskwaliteit.
b. Het eerste lid is niet van toepassing als het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning toch moet worden verleend.
c. Of sprake is van een onaanvaardbare afbreuk aan een goede omgevingskwaliteit als bedoeld in het eerste lid, wordt beoordeeld volgens de criteria van de beleidsregels, bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.

d. Het beeldkwaliteitsplan zoals zoals opgenomen in bijlage 3 is een beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet.

7.9.3 Vergunningvoorschriften beeldkwaliteit

Aan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken kunnen met betrekking tot het uiterlijk en de plaatsing van het bouwwerk voorschriften worden verbonden die nodig zijn met het oog op het in het eerste lid van 7.9.2 genoemde belang.

7.9.4 Aanvraagvereisten beeldkwaliteit

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt voor de toetsing aan het bepaalde in 7.9.2:

a. tekeningen van alle gevels van het bouwwerk, inclusief de gevels van belendende bebouwing, waaruit blijkt hoe het geplande bouwwerk in de directe omgeving past;
b. principedetails van gezichtsbepalende delen van het bouwwerk;
c. kleurenfoto's van de betaande situatie en de omliggende bebouwing; en
d. een opgave van de toe te passen bouwmaterialen in de uitwendige scheidingsconstructie en de kjleur daarvan, waaronder in ieder geval het materiaal en de kleur van de gevels, het voegwerk, kozijnen, ramen en deuren, balkonhekken, dakgoten, boeidelen en de dakbedekking.

7.10 Bouwactiviteit - geluid

Ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding - geluid Lagestraat 20' geldt de verplichting dat bij gevels van woningen waar de geluidbelasting volgens het bijgevoegde akoestisch onderzoek (bijlage 4 bij de regels) hoger is dan 53 Lden de woningen zijn voorzien van een geluidluwe buitenruimte en een verblijfsruimte aan de geluidsluwe zijde.

7.11 Maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift - situering en maatvoering bouwwerken

Bij maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift bij de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwwerken, kunnen nadere eisen aan de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gesteld, in verband met:

a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

7.12 Omgevingsplanactiviteit

7.12.1 Beroep en/of bedrijf aan huis

1. Het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een bedrijf aan huis is verboden zonder omgevingsvergunning.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien:
    a. het ten behoeve van de aan huis gebonden beroeps- en bedrijfsactiviteit in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 1/3 van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijbehorende bouwwerken bedraagt met een maximum van 100 m²;
    b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijbehorende bouwwerken uitoefent, tevens de bewoner van de woning is;
    c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen op eigen terrein worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
    d. de activiteit qua aard, milieubelasting en uitstraling past in een woonomgeving;
    e. er geen sprake is van een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat.
    f. er geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede

handelsactiviteiten via het internet;
g. er vanaf de openbare weg geen zichtbare excessieve reclame-uitingen aanwezig zijn;
h. bij de uitoefening van de aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteit alleen huishoudelijk afvalwater wordt geloosd.

7.12.2 Bed & Breakfast

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een bed & breakfast.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bed & breakfast wordt gehouden in de woning en de daarbij behorende bijbehorende bouwwerken;
   b. de bed & breakfast ondergeschikt is van aard;
   c. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   d. ten behoeve van de bed & breakfast voorzieningen zijn maximaal 8 (éénpersoons)bedden toegestaan;
   e. er geen sprake is van permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers;
   f. er een nachtregister wordt bijgehouden;
   g. het gebruik niet leidt tot extra belemmeringen voor de omliggende functies;
   h. de verkeersaantrekkende werking afgestemd is op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   i. er op eigen terrein wordt worden voorzien in de parkeerbehoefte;
   j. het woon- en leefklimaat niet onevenredig wordt aangetast.

7.12.3 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
   a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg niet te worden aangetoond; of:
   b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
   c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
   b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
   c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
      - in geval van een plat dak, 3 meter;
      - in geval van een hellend dak, 4 meter;
   d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;

e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m², met dien verstande dat:
   - bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
   - bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
j. het karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 8 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Bouwactiviteit - algemeen

10.1 Specifieke beoordelingsregel - algemene afwijkingen

In afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 2 kan een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit bouwwerken toch worden verleend voor een bouwwerk, waarbij:

a. wordt afgeweken van de voorgeschreven goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en afstand van bouwwerken, dan wel een voorgeschreven bebouwingspercentage, eventueel met overschrijding van de bouwgrenzen, mits de afwijking niet meer bedraagt dan 10% van de voorgeschreven afmetingen en afstanden:
b. het bepaalde onder a is uitsluitend op de bouwhoogte van bijbehorende bouwwerken van toepassing indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   1. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de belangen van derden worden niet onevenredig geschaad;
   2. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de in de omgeving aanwezige stedenbouwkundige en/of architectonische waarden;
c. wordt afgeweken van locatiegrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen in het GML-bestand als bedoeld in 1.4, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende reden zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is aangegeven niet meer dan 2,5 meter bedraagt;
d. wordt afgeweken van bouwgrenzen en overige aanduidingen in het in het GML-bestand als bedoeld in 1.4, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is aangegeven niet meer dan 2,5 m bedraagt.

Artikel 11 Gebruiksactiviteit - algemeen

11.1 Verboden gebruik

Het is in ieder geval verboden om:

a. gronden en/of bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een seksinrichting en/of escortbedrijf en prostitutie;

b. bijbehorende bouwwerken bij een woning te gebruiken als zelfstandige woningen en als afhankelijke woonruimte;
c. onbebouwde grond in gebruik te nemen of laten nemen en/of te geven als stort- en overslagplaats van aan het gebruik onttrokken goederen en materialen, anders dan als tijdelijke opslag ten behoeve van het normale gebruik en onderhoud;
d. een woning in gebruik te geven of te nemen anders dan voor het gebruik voor wonen door één huishouden.

11.2 Evenementen

Het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van evenementen is toegestaan.

Artikel 12 Aanduidingsregels - algemeen

12.1 hogere geluidwaarde wegverkeerslawaai

Ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'overige zone – hogere geluidwaarde wegverkeerslawaai', bedraagt het gezamenlijk geluid wat betreft wegverkeer op de aangeduide gevels de maximaal getoetste geluidbelasting zoals aangegeven in het bijgevoegde akoestisch onderzoek (bijlage 4 bij de regels).

Artikel 13 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift afwijken van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van dit plan, teneinde toestemming te verlenen voor de plaatsing van een antennemast voor mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:
a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

Artikel 14 Parkeren

14.1 Bouwactiviteit

De vergunning voor het bouwen, in stand houden en gebruiken van een gebouw wordt alleen verleend indien er wordt voorzien in voldoende parkeermogelijkheden op de bij het bouwplan behorende en daartoe bestemde gronden. De toename van de parkeerbehoefte wordt bepaald op de wijze zoals beschreven in de op dat moment geldende beleidsregels "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen".

14.2 Gebruiksactiviteit

14.2.1 Verbod

Het is in ieder geval verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken:
a. indien gedurende het gebruik van een gebouw en de bijbehorende gronden, niet in voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien volgens de normering zoals deze is opgenomen in de op dat moment geldende beleidsregel "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen";
b. indien niet in voldoende mate publieke parkeerplaatsen beschikbaar blijven voor de bestaande functies waarbij rekening mag worden gehouden met dubbelgebruik. De parkeerplaatsen ten behoeve van de bestaande voorzieningen dienen vrij toegankelijk en van goede kwaliteit te zijn, waarbij deze eveneens op een reële loopafstand tot de omliggende functies moeten zijn gelegen.

14.2.2 Instandhouding parkeervoorzieningen

Ruimte(n) voor het parkeren van voertuigen, voor zover de aanwezigheid van deze ruimte(n) krachtens deze parkeerregels is geëist, dient te allen tijde voor dit doel beschikbaar te blijven. Ander gebruik wordt aangemerkt als strijdig gebruik.

14.2.3 Laden en lossen

Indien het gebruik van een terrein van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet (zoals bepaald in de beleidsregels "Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen" en de CROW-publicatie 381 'Toekomstbestendig parkeren, Van parkeerkencijfers naar parkeernormen' (10 december 2018)) in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.

14.2.4 Maatwerkvoorschrift

Bij maatwerkvoorschrift kan, indien op een andere wijze kan worden voldaan aan de parkeerbehoefte, worden afgeweken van het bepaalde in dit artikel.

Artikel 15 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing binnen het plangebied zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 16 Leiding - Gas

16.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

16.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20- VG01 is aangewezen als Leiding - Gas.

16.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Leiding - Gas heeft mede als functie de aanleg en instandhouding van een gastransportleiding;
één en ander met de bijbehorende voorzieningen.

16.4 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 16.3.

16.5 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 16.4 teneinde het oprichten van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de op deze gronden liggende hoofdfunctie toe te staan, mits hierbij uit hoofde van de bescherming van de leiding, alsmede uit oogpunt van externe veiligheid geen bezwaar bestaat; dienaangaande wordt door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

16.6 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze functie, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van goederen, met uitzondering van het opslaan van goederen t.b.v. inspectie en onderhoud van de gastransportleiding;
b. het wijzigen van het gebruik van bestaande gebouwen, indien daardoor een kwetsbaar object wordt toegelaten.

16.7 Aanlegactiviteit

16.7.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het vergraven, ophogen, diepwoelen of diepploegen van de bodem;
c. het aanbrengen van diepwortelende beplanting en/of bomen;
d. het verwijderen van beplanting;
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze ingraven c.q. indrijven van voorwerpen;
f. het uitvoeren van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk;
g. het graven van sloten en het leggen van (drainage)leidingen.

16.7.2 Uitzondering vergunningsplicht

Het onder 16.7.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:

a. waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan een aanleg- of omgevingsvergunning is verleend;
b. welke ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan in uitvoering waren;
c. welke het normale beheer en onderhoud van de leidingen betreffen.

16.7.3 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien en voor zover door de werken en werkzaamheden geen veiligheidsrisico's ontstaan en de leidingen niet worden aangetast. Alvorens te beslissen omtrent een vergunning als bedoeld in 16.7.1 wordt door het bevoegd gezag schriftelijk advies ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder.

Artikel 17 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

17.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

17.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

17.3 Functieomschrijving

1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze opgenomen in bijlage 5 bij de regels bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in bijlage 6 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

17.4 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift en gelet op het bepaalde in 17.3 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

17.5 Aanlegactiviteit

17.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

17.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 17.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van een locaties die zijn aangewezen als een niet-agrarische functie..

17.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 17.5.4.

17.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 18 Overgangsrecht

18.1 Overgangsrecht bouwwerken

18.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

18.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 18.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 18.1.1 met maximaal 10 %.

18.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 18.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

18.2 Overgangsrecht gebruik

18.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

18.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 18.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

18.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 18.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

18.2.4 Uitzondering

Het bepaalde in 18.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Sloopkaart

Bijlage 2 Landschappelijke inpassing

Bijlage 3 Beeldkwaliteitsplan

Bijlage 4 Akoestisch onderzoek

Bijlage 5 Cultuurhistorische waarderingskaart

Bijlage 6 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

www.buro-sro.nl

LEGENDA

plangebied

Functies

- A — Agrarisch
- G — Groen
- V-V — Verkeer - Verblijfsgebied
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- L-G — Leiding - Gas
- WR-C — Waarde - Cultuurhistorie

Gebiedsaanduidingen

- milieuzone - spuitvrije zone
- overige zone - hogere geluidwaarde wegverkeerslawaai

Functieaanduidingen

- (cw) — cultuurhistorische waarden
- (sa-bhlu) — specifieke vorm van agrarisch - bedrijfsmatig houden van landbouwhuisdieren uitgesloten

Bouwvlakken

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

- [aeg] — aaneengebouwd
- [sba-gl20] — specifieke bouwaanduiding - geluid Lagestraat 20
- [vrij] — vrijstaand

Maatvoeringen

- 10 — maximum aantal wooneenheden
- 4,5 / 10,5 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

Overig

- ondergrond (kad en bgt, 25 juli 2025)

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22L
Lagestraat 20 Niftrik
Gemeente Wijchen

idn	: NL.IMRO.0296.TAMLagestraat20-VG01
schaal	: 1:1000
formaat	: A3
projectnr.	: 56.40.02
laatst gew.	: 7 april 2026
tekenaar	: JB/JR/RvB
www.buro-sro.nl	: Vestiging Arnhem

BURO SRO

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7877
Extern Zaak ID	Z/22/088803
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.i
Titel	088803 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	

Bijlagen
Bijlage 1_Toelichting en regels bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Bijlage 2_Verbeelding bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen
Bijlage 3_Bijlagen bij de toelichting
Bijlage 4_Bijlagen bij de regels
088803 Beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Toelichting

Het voorstel gaat over het vaststellen van een bestemmingsplan. Dat kan nog onder oud recht, omdat het plan in 2022 als ontwerp ter inzage is gelegd. Vanwege omstandigheden die speelden bij de initiatiefnemer, heeft het plan vertraging opgelopen.

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Vast te stellen dat er geen zienswijzen zijn ingediend.
2. Het bestemmingsplan 'Sleedoornweg 7, Wijchen' met IMRO-code NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01 ongewijzigd vast te stellen.

3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Besluit (Aangenomen)

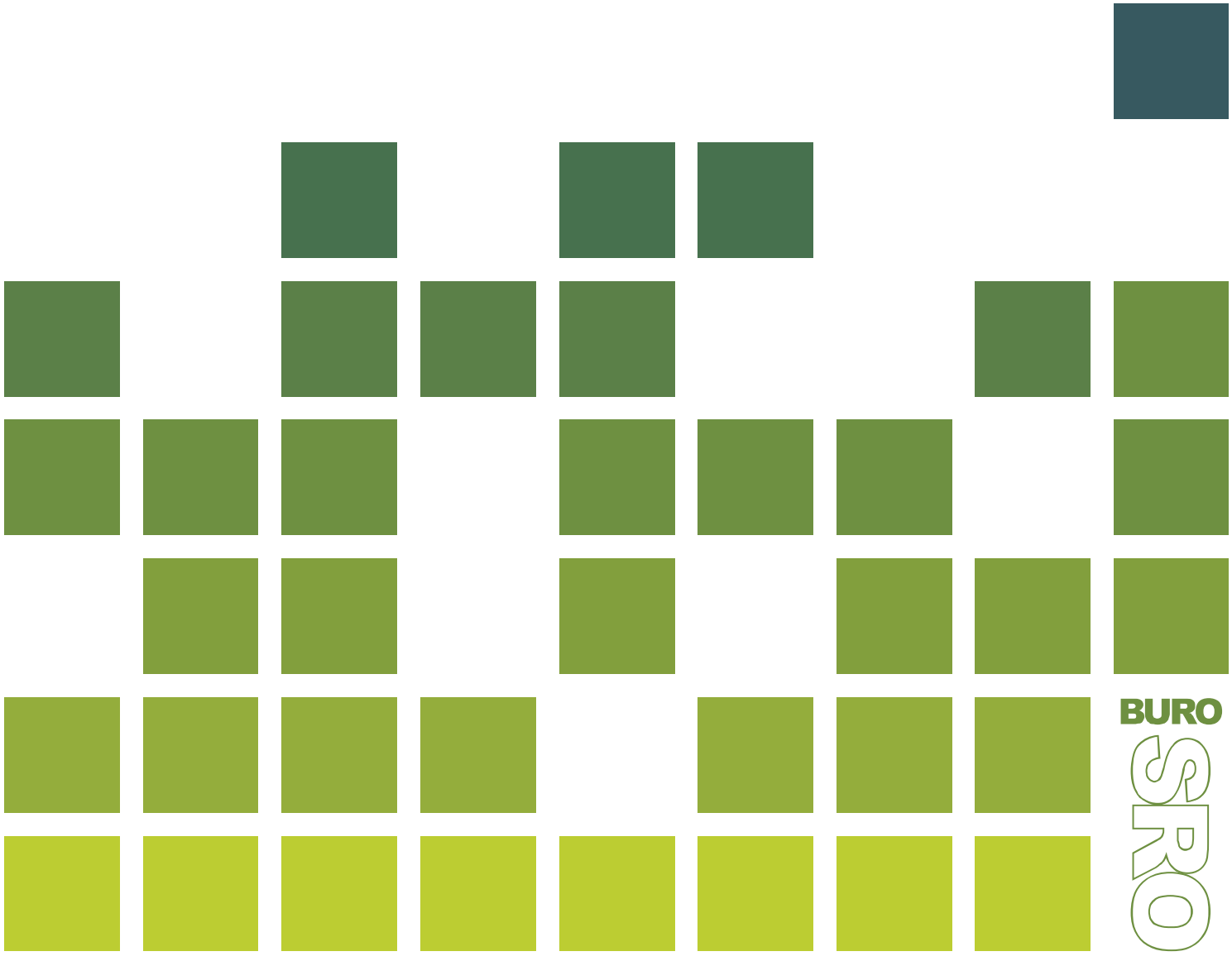
de Gemeenteraad besluit:

1. Vast te stellen dat er geen zienswijzen zijn ingediend.
2. Het bestemmingsplan 'Sleedoornweg 7, Wijchen' met IMRO-code NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01 ongewijzigd vast te stellen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Bestemmingsplan

Sleedoornweg 7, Wijchen

Gemeente Wijchen

COLOFON

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Sleedoornweg 7, Wijchen
Identificatienummer:	NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01
Status:	Vastgesteld
Datum:	Februari 2024
Projectnummer Buro SRO:	56.10.28

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	Buro Ariëns BV
Contactpersoon opdrachtgever:	Dhr. N. Jaspers

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Mevr. L. Brouwer
Bezoekadres vestiging Arnhem:	Sweerts de Landasstraat 50, 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.buro-sro.nl

Inhoudsopgave

Toelichting 5

Hoofdstuk 1 Inleiding 7
1.1 Aanleiding voor het bestemmingsplan 7
1.2 Ligging plangebied 7
1.3 Leeswijzer 7
Hoofdstuk 2 Het initiatief 9
2.1 Huidige situatie 9
2.2 Toekomstige situatie 11
2.3 Duurzame stedenbouw 12
Hoofdstuk 3 Beleidskader 13
3.1 Rijksbeleid 13
3.2 Provinciaal beleid 14
3.3 Regionaal beleid 15
3.4 Gemeentelijk beleid 16
Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid 19
4.1 Milieu 19
4.2 Water 25
4.3 Ecologie 30
4.4 Verkeer 31
4.5 Cultuurhistorie en archeologie 32
4.6 Economische uitvoerbaarheid 35
Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving 36
5.1 Algemeen 36
5.2 Wijze van bestemmen 36
Hoofdstuk 6 Procedure 37
6.1 Algemeen 37
6.2 Verslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro 37
6.3 Verslag inspraak ex artikel 3.1.6 Bro 37
6.4 Verslag zienswijzen 37

Bijlagen bij de toelichting 39

Bijlage 1 Bodemonderzoek 41
Bijlage 2 Akoestisch onderzoek spoorweglawaai 43
Bijlage 3 Aanvullende memo akoestisch onderzoek 45
Bijlage 4 Watertoets 47
Bijlage 5 Quickscan flora en fauna 49

Regels 51

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 53
Artikel 1 Begrippen 53
Artikel 2 Wijze van meten 58
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 59
Artikel 3 Wonen 59
Artikel 4 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied 63
Hoofdstuk 3 Algemene regels 64
Artikel 5 Anti-dubbeltelregel 64
Artikel 6 Algemene bouwregels 64
Artikel 7 Algemene gebruiksregels 64
Artikel 8 Algemene afwijkingsregels 65
Artikel 9 Overige regels 65
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 66
Artikel 10 Overgangsrecht 66
Artikel 11 Slotregel 66

Bijlagen bij de regels 67

Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan 69
Bijlage 2 Cultuurhistorische waarderingskaart 71
Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen 73
Bijlage 4 Cultuurhistorische waardering 75

Toelichting

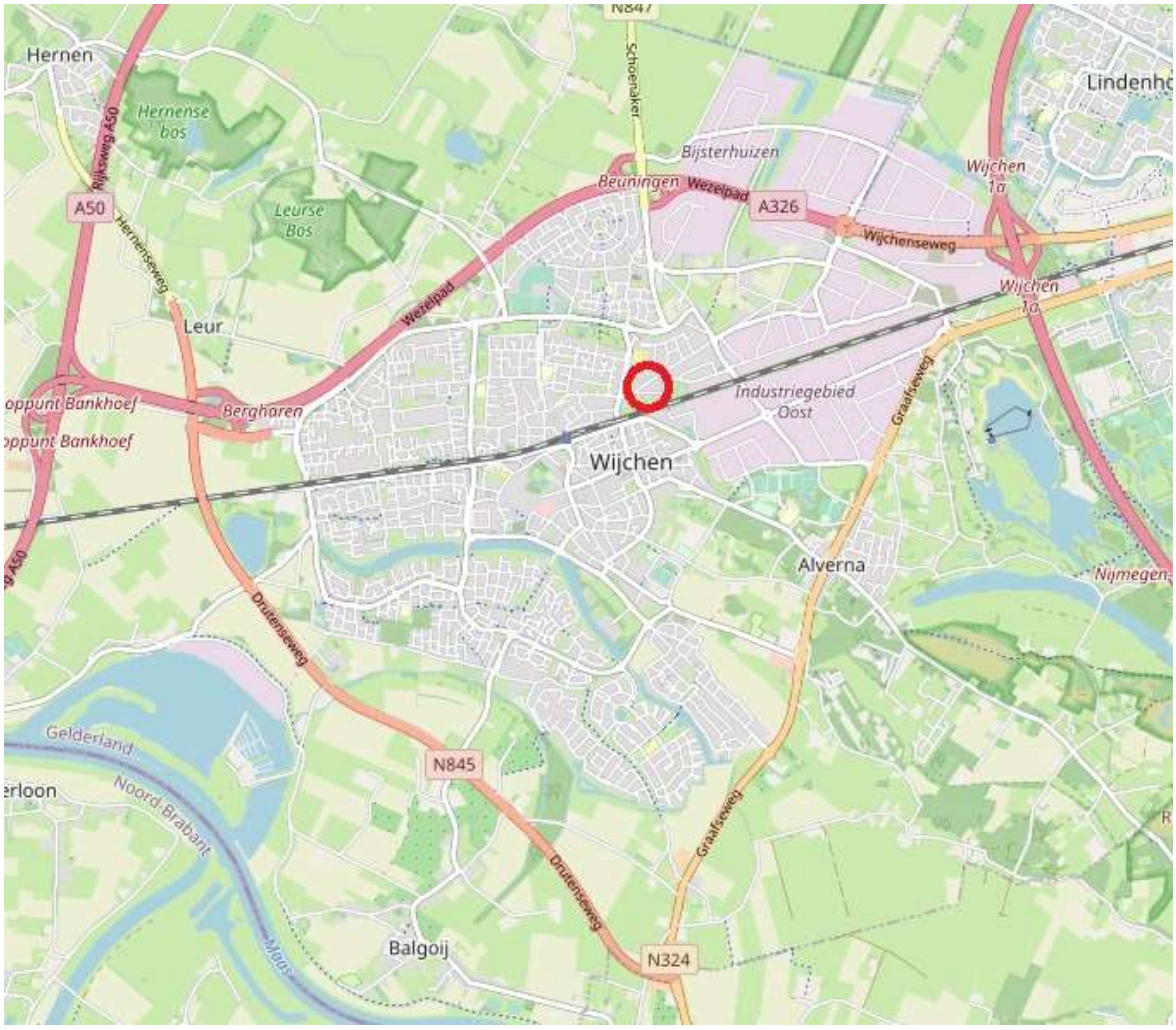
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het bestemmingsplan

De initiatiefnemer heeft het voornemen om het perceel Sleedoornweg 7 te splitsen en op het nieuwe perceel een levensloopbestendige woning te realiseren.
De voorgaande ontwikkeling past niet in het geldende bestemmingsplan. Omdat het initiatief wel passend is op de locatie, wordt medewerking verleend aan een herziening van het bestemmingsplan. In dit document wordt dit toegelicht en gemotiveerd waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Sleedoornweg 7 in het noordoosten van de kern Wijchen. Bijgevoegde afbeelding toont globaal de ligging van het plangebied in de omgeving.

Globale ligging plangebied (bron: openstreetmap.org)

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van de bestaande situatie en van het plan. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 wordt de haalbaarheid van het project getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Ook wordt ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische opzet van het plan.

Tot slot gaat hoofdstuk 6 in op de wijze hoe burgers en andere belanghebbenden betrokken zijn bij het plan (maatschappelijke uitvoerbaarheid). Hierin zijn de uitkomsten van inspraak, vooroverleg en zienswijzen opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het initiatief

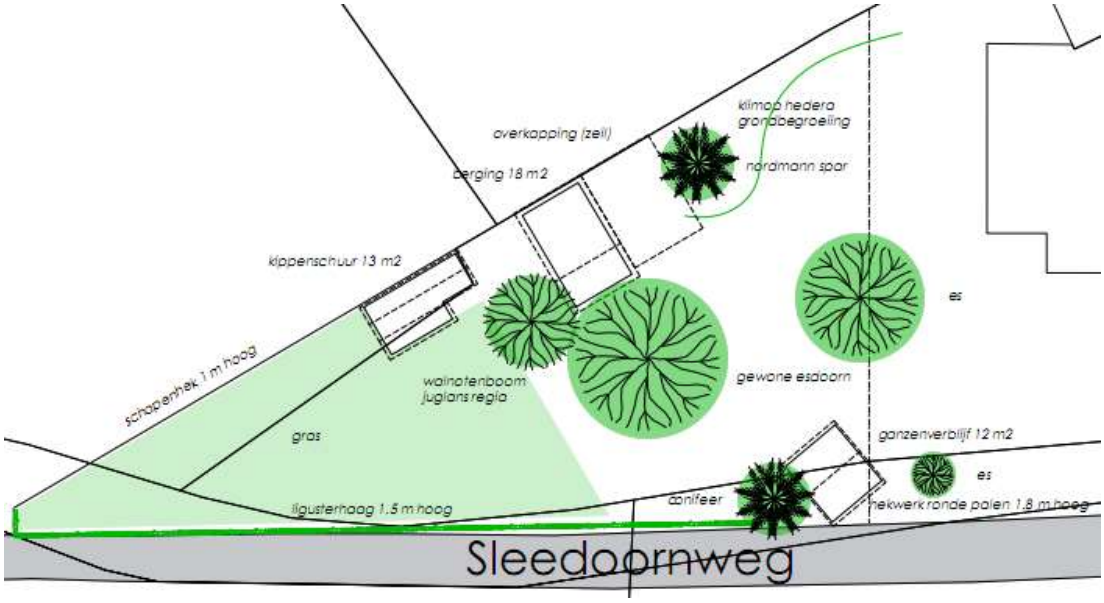
In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Sleedoornweg en maakt onderdeel uit van het perceel van het adres Sleedoornweg 7. De Sleedoornweg is gelegen ten noorden van de spoorlijn Tilburg - Nijmegen en ten noordoosten van het centrum van Wijchen. Kort ten noordwesten van het plangebied is de nieuwbouwwijk Tuin van Woezik gelegen. Het plangebied is in de huidige situatie in gebruik als tuin van de woning aan Sleedoornweg 7 en er bevinden zich enkele kleinschalige bouwwerken. De onderstaande afbeeldingen tonen een luchtfoto van het plangebied en de bebouwing en beplanting in het plangebied in de huidige situatie.

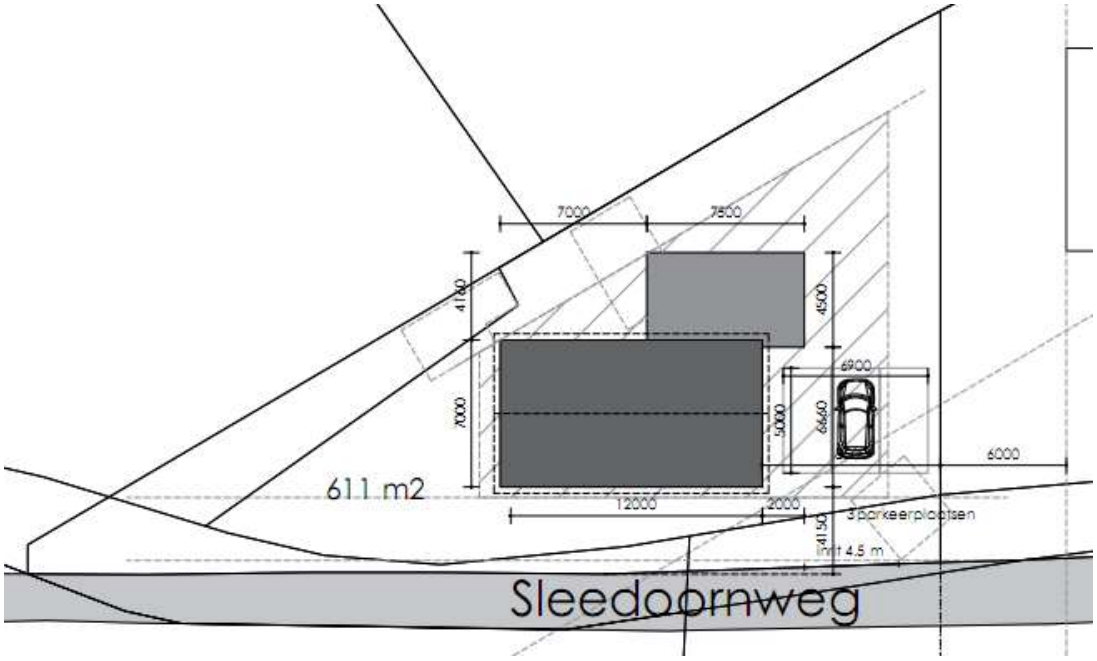
Luchtfoto van het plangebied (bron: PDOK Viewer)

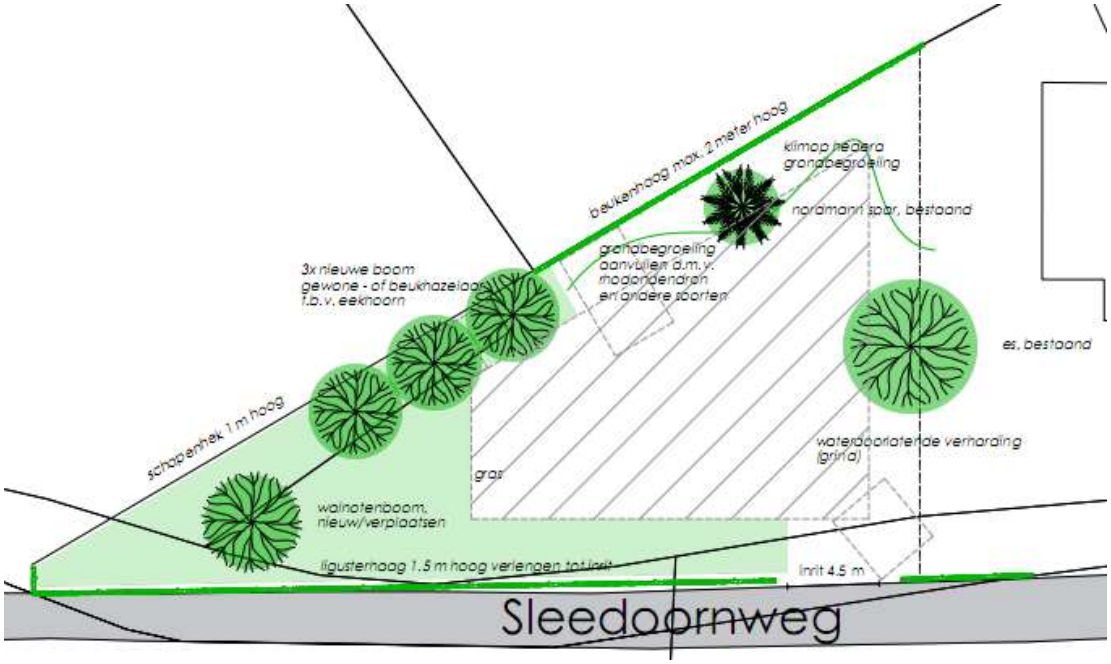
Beplanting huidige situatie (bron: Buro Ariëns)

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt er één levensloopbestendige woning in het plangebied gerealiseerd. De woning zal bestaan uit één bouwlaag met kap en middels een eigen inrit worden ontsloten via de Sleedoornweg. Bij de woning zal voldoende ruimte zijn om op eigen terrein te parkeren. Qua materialen en kleuren zal aansluiting worden gezocht met de omgeving. De bestaande walnotenboom wordt verplaatst naar het westelijk deel van het plangebied. Langs de noordwestelijke rand worden tevens enkele nieuwe bomen aangeplant. De bestaande hagen langs de randen van het plangebied blijven behouden. Tevens worden extra hagen aangeplant. De onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de bebouwing en de beplanting in de toekomstige situatie.

Impressie bebouwing toekomstige situatie (bron: Buro Ariëns)

Beplanting toekomstige situatie (bron: Buro Ariëns)

De gemeente Wijchen ontvangt meer kleinschalige woningbouwinitiatieven dan er gebouwd mogen worden. Daarom heeft zij een toetsingssysteem voor kleine particuliere initiatieven, waarbij zij kijkt naar ruimtelijke kwaliteit, woonbehoefte en duurzaamheid. De gemeente heeft op basis van deze afwegingscriteria een positief besluit genomen ten aanzien van dit plan.

2.3 Duurzame stedenbouw

In een duurzame leefomgeving wordt bewust omgegaan met energie, klimaat, grondstoffen, ruimte, water en groen. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn een logisch moment om de verschillende aspecten van duurzame stedenbouw vanaf het begin in de planvorming mee te nemen. Ook bij kleine planontwikkelingen zoals deze kunnen duurzaamheidsprincipes worden meegenomen in de opzet van het plan.

Bouwbesluit
Het Bouwbesluit stelt eisen aan energiezuinigheid van nieuwe woningen en utiliteitsgebouwen. De maat voor energiezuinigheid heet Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC). Voor woningen geldt sinds 2015 een Energie Prestatie Coëfficiënt van 0,4 op gebouwniveau. Vanaf 2020 wordt deze verlaagd richting een coëfficiënt dichter bij de nul. Vanaf 2020 moeten alle nieuwe gebouwen voldoen aan de BENG-eisen. Dit is rijksbeleid, waarbij BENG staat voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen.

Kansen
Bij de herinrichting van een perceel en bij nieuwbouw liggen kansen om duurzaamheid te verbeteren. Het energieneutraal maken van een gebouw kan beter bij de bouw dan achteraf. Nieuwbouw biedt de kans om meteen voor een duurzame wijze van verwarming te kiezen, maar ook andere duurzaamheidsaspecten zijn bij nieuwbouw relatief eenvoudig te realiseren, zoals het opwekken van duurzame energie. Het is van belang de kansen voor het opwekken van duurzame energie te benutten om de gestelde toename van duurzaam opgewerkte energie te behalen. Sinds 01-07-2018 moeten nieuwe woningen gasloos worden gebouwd. Daarnaast kan bij de inrichting van de buitenruimte rekening worden gehouden met water- en hittestress. Het aanplanten van groen is goed voor de klimaatbestendigheid, omdat het bijdraagt aan het verminderen van de hittestress en het verbeteren van het watervasthoudend vermogen van het gebied. Tevens is natuurinclusief bouwen een kans, waarbinnen diverse mogelijkheden voor het ondersteunen van natuur en biodiversiteit liggen.

Planspecifiek
Met voorliggend plan wordt een bestaand woonperceel gesplitst en wordt hier een levensloopbestendige woning gebouwd Hiermee is sprake van duurzaam ruimtegebruik. De nieuwe woning zal qua bouw en gebruik duurzaam worden uitgevoerd: nul-op-de-meter woning. Hierbij kan gedacht worden aan duurzaam materiaalgebruik (FSC houtsoorten, CO2 neutraal beton), hoge isolatiewaarden, zonnepanelen, een warmtepomp en het hergebruik van hemelwater (in theorie is een besparing mogelijk van 50% van het totale watergebruik op jaarbasis, uitgaande van het watergebruik van soortgelijke woningen). Bij de inrichting van de buitenruimte zal tevens rekening worden gehouden met zo min mogelijk verharding en het aanplanten van groen ter voorkoming van water- en hittestress.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
Per januari 2021 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) van kracht. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving.

Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten en helpt keuzes maken waar dat moet. Want niet alles kan overal. Deze visie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met provincies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke instellingen en burgers.

De NOVI is vastgesteld op grond van de geldende regelgeving omdat de Omgevingswet nog niet in werking is. De NOVI voldoet tevens aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan een omgevingsvisie. Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze omgevingsvisie dan ook gelden als de Nationale Omgevingsvisie in de zin van deze wet.

Met de komst van de NOVI komen meerdere nationale beleidsstukken te vervallen, waaronder de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Strategisch relevante delen van de SVIR en het Barro worden echter opgenomen in de NOVI en blijven daarmee ook na inwerkingtreding van de NOVI gelden. Dit bestemmingsplan zal daarom ook aan dit beleid worden getoetst.

Gebiedsgericht
De NOVI benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de ecologische hoofdstructuur), de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen.

In het Barro waren regels opgesteld waarmee deze gebiedsbescherming juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

Ladder duurzame verstedelijking
Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro (artikel 3.1.6 onder 2).
De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Planspecifiek

Gebiedsgericht

Het plangebied ligt niet in één van de aangewezen gebieden van de NOVI/SVIR en het Barro.

Ladder duurzame verstedelijking

Met voorliggend plan wordt één nieuwe woning mogelijk gemaakt. Uit jurisprudentie blijkt dat er pas vanaf 12 woningen sprake is van een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in artikel 3.1.6. Bro. Toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet nodig.

Het voorliggende plan past binnen het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

Algemeen

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland (december 2018) staan de hoofdlijnen van het provinciale ruimtelijk beleid. De Omgevingsvisie Gaaf Gelderland gaat in de breedte over het beleid van de provincie voor de fysieke leefomgeving. De visie integreert een vijftal beleidsterreinen: ruimte, natuur, water, milieu en verkeer en vervoer. Op 24 september 2014 is door Provinciale Staten van Gelderland de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld. Deze is op 15 december 2021 geactualiseerd op basis van de nieuwe omgevingsvisie. De Omgevingsverordening is een uitwerking van de Omgevingsvisie en stelt regels waaraan bestemmingsplannen moeten voldoen.

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

De provincie wil de focus leggen op een duurzaam, verbonden en een economisch krachtig Gelderland. Door daarin te investeren wil de provincie werken aan een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal. Om dat te bereiken wordt de focus gelegd op zeven ambities op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie, biodiversiteit, bereikbaarheid, vestigingsklimaat en woon- en leefomgeving. Deze ambities worden hieronder kort samengevat:

- Een versnelde energietransitie, gericht op forse vergroting van het aandeel duurzame energie en passend bij de Gelderse kwaliteiten;
- Een op de toekomst toegerust beschermend klimaatbeleid;
- Een voortvarend en innovatief circulair beleid;
- Een stimulerend en beschermend beleid voor biodiversiteit;
- Efficiënte, duurzame en innovatieve bereikbaarheid, toegesneden op de veranderende vraag;
- Een duurzaam, dynamisch en toegankelijk economisch vestigingsklimaat, waar voor ondernemers en inwoners een sterke aantrekkingskracht vanuit gaat;
- Een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen.

Naast deze zeven ambities blijft het beleid uit de Omgevingsvisie uit 2014 gelden. Het gaat om de aanwijzing van functies van regionale oppervlaktewateren, van gebieden waar milieukwaliteit bijzondere bescherming behoeft, van Natura 2000-gebieden en van bijzondere natuurgebieden.

Omgevingsverordening Gelderland

De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal

beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Planspecifiek
Onderhavig initiatief maakt één nieuwe levensloopbestendige woning mogelijk in een bestaande woonwijk binnen stedelijk gebied. Door het toevoegen van één levensloopbestendige woning wordt direct ingespeeld op een provinciaal (alsook een nationaal- en gemeentelijk) streven om voor senioren nieuwe vormen van wonen en zorg te stimuleren. De woning wordt als een nul-op-de-meter woning gebouwd. Hiermee draagt het plan bij aan de ambitie uit de Omgevingsvisie voor een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen. De Omgevingsverordening stelt voor de locatie van de nieuwe woning geen nadere regels.

Het initiatief past binnen het provinciaal beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Woondeal Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Het beleid van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is gericht op het fysieke domein. De organisatie onderscheidt vijf verschillende opgaven, waaronder ook de opgave 'Groene groeiregio'. De regio kent een grote (verstedelijkings-)opgave en een tekort aan woningen. Het doel van deze opgave is het terugbrengen van dit woningentekort. Ook staat het bieden van voldoende (betaalbare) woningen op de agenda. Balans tussen stedelijke ontwikkeling en leefbaarheid dient behouden te blijven. De GMR hanteert twee speerpunten voor deze opgave:

1. Wonen in balans: versnellen van de woningbouw;
2. Leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven.

Woondeal 1.0
De uitvoering van de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen is 1 van de onderdelen van 'Wonen in balans'. Op 4 maart 2020 is de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend. Aanleiding hiervoor zijn de toenemende woningtekorten en de complexiteit van de stedelijke vraagstukken. De woondeal is een pakket met afspraken met het ministerie van BZK, de regio Arnhem-Nijmegen en de provincie Gelderland. Doel van deze woondeal is om tot een gezamenlijke inzet van instrumentarium en middelen te komen om opgaven op de woningmarkt op te pakken. De woondeal bevat een zestal kernafspraken, waar onder woningbouwopgave en versnelling en betaalbaarheid.

Woondeal 2.0
Met deze geactualiseerde Woondeal onderkennen partijen de grote woonopgave, dat ze de samenwerking uit 2020 voortzetten en geven ze het partnerschap verder vorm. Op enkele aspecten is dit een actualisatie, vooral waar het gaat om het 'hoe'? Als hoofdonderwerpen/-activiteiten worden genoemd:

- Continuïteit en versnelling van de bouwproductie;
- Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens;
- Verstedelijking en gebiedsontwikkeling;
- Speciale aandacht voor huisvesting van aandachtsgroepen;
- Klimaatadaptieve, conceptuele en circulaire woningbouw als hefboom voor versnelling en leidend motief voor verduurzaming;
- Leefbaarheid.

Planspecifiek
Het plan draagt summier bij aan een toename van het aantal woningen binnen de gemeente Wijchen. Vanuit kwalitatief oogpunt speelt het plan, door het mogelijk maken van één levensloopbestendige woning, in op een actuele lokale vraag naar meer geschikte woningen voor senioren. Dit wordt nader onderbouwd in paragraaf 3.4. Het plan past daarmee binnen het beleid van de Groene Metropoolregio en de Woondeal.

Conclusie
Het initiatief is passend binnen het regionale beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Strategische visie en Structuurvisie Wijchen

Strategisch kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen'
Op 20 oktober 2022 heeft de gemeenteraad van de gemeente Wijchen vastgesteld. Het Strategisch kompas vormt het koersdocument van de gemeente tot het jaar 2035. Het document vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode.

De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren. Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven.

Speerpunten uit het Strategisch Kompas zijn:
1. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
2. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
3. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
4. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
5. Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

Wat betreft het eerste speerpunt is het in 2035 goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van onze inwoners. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking. We groeien door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en werken aan verdere groei om ervoor te zorgen dat we de vergrijzing tegengaan en jongeren een plek kunnen geven in Wijchen. Daarnaast speelt er de regionale woningbouwopgave waaraan we graag een bijdrage leveren. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd.

Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening zien we ook een opgave in het versterken van de sociale cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft.

Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.

Structuurvisie Wijchen

De gemeente Wijchen heeft een structuurvisie opgesteld in het kader van de nieuwe Wro. De structuurvisie is grotendeels gebaseerd op de - in 2007 vastgestelde - strategische visie. De Structuurvisie Wijchen is op 9 juli 2009 vastgesteld.

De structuurvisie geeft een overzicht van de verwachte ontwikkelingen binnen de gemeente Wijchen voor de komende tien jaar. De gemeente gaat uit van een compacte groei en het benutten van de potenties van bestaand stedelijk gebied zonder daarbij de bestaande kwaliteit aan te tasten, in combinatie met een vitaal platteland en sterke kleine kernen. Specifiek over woningbouw in het buitengebied staat in de structuurvisie het volgende opgemerkt: het buitengebied is in principe niet de plek om (grote hoeveelheden) nieuwe woningen toe te voegen.

Bovendien streeft de gemeente naar een meer vroegtijdige afstemming tussen de ruimtelijke planvorming en knelpunten die samenhangen met de verschillende milieufactoren zoals geluidhinder, luchtkwaliteit, geurhinder en risico's die samenhangen met de externe veiligheid. Derhalve is in het vervolg van dit bestemmingsplan per milieuaspect beoordeeld of sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Daaruit blijkt dat er geen belemmeringen zijn die de beoogde ontwikkeling in de weg staan.

Planspecifiek

De navolgende afbeelding toont een uitsnede van de structuurvisiekaart van de gemeente Wijchen. Het plangebied ligt in bestaand stedelijk gebied (roze kleur). De gemeente Wijchen streeft naar het zo goed mogelijk benutten van de ruimte in bestaand stedelijk gebied voor het bouwen van woningen (inbreiding en revitalisering). Met het toevoegen van een levensloopbestendige woning sluit het initiatief aan op de ambitie uit het Strategisch Kompas woningen voor alle doelgroepen te realiseren. Het toevoegen van één woning in bestaand stedelijk gebied sluit voorliggend plan aan bij het beleid uit de Structuurvisie Wijchen.

Uitsnede structuurvisiekaart, plangebied rood omcirkeld

3.4.2 Woonvisie Wijchen 2025

De Woonvisie Wijchen zet de koers van het gemeentelijk woonbeleid uit naar de toekomst. Hierin wordt omschreven waar moet worden bijgestuurd, afgeremd of versneld om de doelen van het woonbeleid te bereiken. De woonvisie heeft twee uitgangspunten: het thuisgevoel versterken en verder kijken dan de trends van nu. Om het woningaanbod in balans te krijgen wordt in de woonvisie gesproken over meer mogelijkheden voor starters, jonge gezinnen, (vitale) senioren en mensen met een zorgvraag. Het is de bedoeling dat starters en jonge gezinnen in de gemeente kunnen blijven of komen wonen. Dit kan onder andere door mogelijkheden te bieden voor splitsing van bestaande woningen, waardoor een koopwoning binnen het financiële bereik van starters kan komen. Daarnaast blijven mensen met een zorgvraag langer thuiswonen. Dit leidt tot een toenemende behoefte aan een meer divers woningaanbod, met woonvormen die we er nu nog niet of onvoldoende beschikbaar zijn, zoals vormen waarbij verschillende generaties onder één dak wonen of woningen waarbij de eindgebruiker een centrale rol bij de ontwikkeling van de woning speelt.

Planspecifiek

Dit plan maakt de komst van één levensloopbestendige woning binnen het plangebied mogelijk. In de woonvisie benadrukt de gemeente het belang van passende woningen voor senioren en mensen met een zorgvraag. Het plan speelt daarmee direct in op een actuele behoefte binnen de gemeente. Het initiatief is passend binnen de woonvisie.

3.4.3 Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingplan "Wijchen Noord", vastgesteld op 10 november 2011. Het plangebied heeft de bestemming 'Woongebied - uit te werken'. De navolgende afbeelding toont een uitsnede van het geldende bestemmingsplan.

Uitsnede geldend bestemmingsplan (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Indien en zolang een uitwerkingsplan als bedoeld binnen de bestemming 'Woongebied - uit te werken' in het geldende bestemmingsplan nog niet van kracht is geworden, mag op de gronden niet worden gebouwd. Daarom is voorliggend initiatief strijdig met het geldende bestemmingplan.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet in verband met de uitvoerbaarheid van een project rekening worden gehouden met de bodemgesteldheid. Bij functiewijzigingen moet worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig moet worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren).

Planspecifiek

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een bodemonderzoek uitgevoerd. De gehele rapportage is toegevoegd als bijlage 1. Hierin wordt geconcludeerd dat in de bovengrond en het grondwater enkele licht verhoogde gehalten verontreinigingen zijn aangetoond. In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond. De verhogingen in de grond en in het grondwater zijn echter gering en kunnen als niet significant beschouwd worden. Vanuit milieukundig oogpunt is de bodem geschikt voor het huidige en toekomstige gebruik.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2 Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse

In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De twee belangrijkste stoffen zijn PM_{10} en $PM_{2,5}$(fijnstof) en NO_2 (stikstofdioxide). Voor grenswaarde van PM_{10} en NO_x bedraagt 40 µg/m3, van $PM_{2,5}$ is dat 25 µg/m^3.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m^3) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder

dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt.

Planspecifiek

Luchtkwaliteit ter plaatse van het initiatief

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is de huidige luchtkwaliteit ter plaatse getoetst met behulp van de NSL Monitoringstool (www.nsl-monitoring.nl). Door de metingen ter plaatse te toetsen aan de grenswaarden is gekeken of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Uit metingen van het rekenpunt 15555798 (aan de Schoenaker ten noorden van het plangebied ter hoogte van plangebied) zijn de volgende concentraties naar voren gekomen:

	NO_2 (stikstofdioxide)	PM_{10} (fijnstof)	$PM_{2,5}$ (fijnere fractie van fijnstof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2020 (µg/m^3)	18,8 µg/m^3	16,5 µg/m^3	9,3 µg/m^3
Grenswaarde concentratie (µg/m3)	40 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen ruim onder de gestelde grenswaarden. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

Bijdrage initiatief

Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief (toevoegen één woning) van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%, toevoegen 1.500 woningen). Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagenstandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai.

Planspecifiek

Met voorliggend plan wordt een geluidsgevoelig object toegevoegd, namelijk één woning. Het plangebied wordt globaal omsloten door de Sleedoornweg en de Zesweg. Op deze wegen geldt een snelheidsregime van

30 km/uur. Dergelijke wegen hebben volgens artikel 74 lid 2 van de Wgh geen geluidszone en zijn daarmee niet onderzoeksplichtig. Ten zuiden van het plangebied ligt de spoorlijn Nijmegen - Oss. Het plangebied ligt binnen de geluidszone van deze spoorlijn. Daarom is een akoestisch onderzoek spoorweglawaai uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is toegevoegd als bijlage 2. Als toevoeging bij dit rapport is een aanvullende memo geschreven waarin wordt ingegaan op het geluidbeleid van de gemeente Wijchen. Deze memo is toegevoegd als bijlage 3. In het akoestisch onderzoek wordt geconcludeerd dat voor de nieuwe woning uit voorliggend plan de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB wordt overschreden. De maximale geluidbelasting op de woning bedraagt 61 dB. Hiermee wordt de maximale ontheffingswaarde van 68 dB niet overschreden. Uit het onderzoek blijkt dat maatregelen aan de bron of de overdracht onvoldoende doeltreffend zijn of stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard. Daarom zal een hogere waarde procedure worden doorlopen gelijktijdig met de procedure van dit bestemmingsplan.

Omdat de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai met 6 dB wordt overschreden, dient conform het gemeentelijk geluidbeleid de nieuwe woning te beschikken over een geluidluwe gevel. Uit de rekenresultaten blijkt dat de woning beschikt over een geluidluwe noordgevel. Bij de indeling van de woning geldt dat de verblijfsruimten zoveel mogelijk dienen te zijn gelegen aan de geluidluwe gevel. Voor de woning geldt dat de geluidbelasting ter plaatse van de begane grond nergens de voorkeursgrenswaarde + 5 dB overschrijdt. Er worden geen aanvullende eisen met betrekking tot de woningindeling gesteld. De woning beschikt over een geluidluwe noordgevel en aan deze zijde kan een buitenruimte worden gerealiseerd. Er wordt voldaan aan de voorwaarden van het gemeentelijk beleid.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

Het plangebied wordt voornamelijk omsloten door woningen. Ten zuidoosten van de locatie ligt een bedrijventerrein op circa 140 meter afstand. De dichtstbijgelegen bedrijven betreffen bedrijven in maximaal

milieucategorie 3.2. Hiervoor geldt in een rustige woonwijk een richtafstand van minimaal 100 meter. Daarmee wordt aan de richtafstand voldaan. Met voorliggend plan is sprake van een goed woon- en leefklimaat bij de nieuw te realiseren woning en er worden met het plan geen bedrijven belemmerd in hun bedrijfsvoering.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering.

4.1.5 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.
De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, kampeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10^{-6} per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10^{-6}-contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Planspecifiek
Via de website risicokaart.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en / of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de externe veiligheid van belang zijn. Bijgevoegd een screenshot van die website.

Uitsnede risicokaart

Uit de risicokaart is op te maken dat ten oosten van het plangebied op circa 80 meter afstand een buisleiding van de Gasunie ligt. Op circa 105 meter afstand ten zuiden van het plangebied ligt de spoorlijn Tilburg - Nijmegen. Dit is een transportroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor zowel de buisleiding als de spoorlijn is de plaatsgebonden risico-contour 10^{-6} 0 meter. Een nadere verantwoording met betrekking tot het plaatsgebonden risico kan hierdoor achterwege blijven. Wat betreft het groepsrisico heeft de nabijgelegen aardgastransportleiding een druk van 40 bar en een doorsnede van 114 mm. Daarmee is het invloedsgebied van de leiding 45 meter. De afstand tot het plangebied bedraagt circa 80 meter, waarmee de planlocatie buiten het invloedsgebied ligt van de buisleiding.

Omdat het plangebied binnen 200 m van het spoor ligt, is conform artikel 8 uit het Bevt een groepsrisicoberekening nodig. In 2014 is een groepsrisico van het spoor berekend ten noordwesten van het plangebied ten behoeve van het bestemmingsplan voor de nieuwe woonwijk Tuin van Woezik. Hieruit is gebleken dat het groepsrisico onder de 10% van de oriëntatiewaarde blijft. Met voorliggend plan wordt één woning toegevoegd, waarmee het aantal personen in het plangebied met 2,4 toeneemt ten opzichte van de huidige situatie. Daarmee gaat de personendichtheid nauwelijks omhoog. Het aantal transporten over het spoor is gelijk aan waar in 2014 mee is gerekend (Basisnet). De invloed van het planvoornemen op het huidige groepsrisico zal zeer gering zijn. Daarom kan volstaan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Op grond van artikel 7 van het Bevt moet voor de (spoor-)wegen, gezien de ligging, worden ingegaan op de mogelijkheden voor:

- de bestrijdbaarheid van een zwaar ongeval op deze transportroute en
- de zelfredzaamheid met betrekking tot nog niet aanwezige (beperkt) kwetsbare objecten binnen het plangebied.

Volgens artikel 9 van het Bevt moet de veiligheidsregio in de gelegenheid worden gesteld om hierover een advies uit te brengen. In dit geval is sprake van een standaardsituatie, waarvoor onderstaande verantwoordingstekst kan worden gehanteerd. Relevant hierbij is ook dat het ruimtelijke besluit geen betrekking heeft op het mogelijk maken van een (nog niet aanwezig) "bijzonder kwetsbare object", bestemd voor verminderd zelfredzame personen.

Bestrijdbaarheid
Bij een calamiteit, waarbij toxische vloeistoffen of gassen (kunnen) vrijkomen, zal de brandweer inzetten op het beperken of voorkomen van effecten. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden bij de bron. De brandweer richt zich dan niet direct op het bestrijden van effecten in of nabij het plangebied. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden daarom niet verder in beschouwing genomen.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid
Bij een calamiteit, waarbij toxische vloeistoffen of gassen vrijkomen, is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij dat incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) of NL-alert. Bij het genoemde incidentscenario is het advies om te schuilen in een gebouw en de ramen, deuren en ventilatieopeningen te sluiten. Er zijn voldoende mogelijkheden om dit advies tijdig op te volgen. Met voorliggend plan kan geschuild worden in de nieuw te realiseren woning.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect externe veiligheid.

4.1.6 Trillingen

Bij het aspect trillingen gaat het in de afweging meestal om bescherming van personen tegen trillingshinder. Er kan echter ook sprake zijn van verstoring van activiteiten door trillingen (bijvoorbeeld laboratoria of computercentra). In Nederland bestaat tot op heden geen wetgeving voor het voorkomen van hinder of schade door trillingen. In de praktijk wordt veelal aangesloten bij de SBR-richtlijn "Meet- en beoordelingsrichtlijnen voor trillingen". Deze richtlijn bestaat uit drie delen:

- Deel A, Schade aan gebouwen
- Deel B, Hinder voor personen in gebouwen
- Deel C, Storing aan apparatuur

Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder, dient het aspect trillingen in het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten wel te worden afgewogen als er een trillingsbron in de omgeving aanwezig is.

Planspecifiek
De nieuwe woning uit voorliggend plan is beoogd op circa 115 meter afstand van de spoorlijn Nijmegen - Oss. Het aspect trillingen is van belang in het kader van een goed woon- en leefklimaat. Het plangebied is gelegen in de kern van Wijchen en sluit aan op de bebouwing aan de Sleedoornweg en de Zesweg en vult een open ruimte op. De spoorlijn gaat dwars door de kern van Wijchen en dat betekent dat er veel bestaande woningen zijn die veel dichter bij de spoorlijn zijn gelegen dan onderhavig plangebied. Uit een eerder trillingsonderzoek circa 70 meter ten oosten van het plangebied (ten behoeve van het bestemmingsplan CPO Wonsick), waarbij de woningen op een kortere afstand van het spoor liggen, blijkt dat wordt voldaan aan de normen die gelden

in bestaande situaties. Het is daarmee aannemelijk dat dit ook voor de woning uit voorliggend plan geldt. Bovendien staat er reeds bebouwing tussen onderhavig plangebied en het spoor. Bij de overgang van bodem naar gebouwfundatie treedt een verzwakking op van trillingen. Daarnaast zijn er verschillende maatregelen mogelijk bij de bouw om eventuele trillingshinder te ondervangen, zoals trillingsisolatie of een minder trillingsgevoelig funderingssysteem (bijvoorbeeld op palen).

Het plan is daarmee uitvoerbaar op het gebied van trillingen.

4.2 Water

Wettelijk kader
Op basis van de wet op de ruimtelijke ordening (Wro) en Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de watertoets verplicht bij o.a. bestemmingsplannen, inpassingsplannen, projectbesluiten en omgevingsvergunningen afwijking bestemmingsplan. Voor overige plannen, zoals een structuurvisie, dient een watertoets te worden uitgevoerd op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het Bro regelt de verplichte waterparagraaf in de plantoelichting (art 3.1.6 Bro) en het vooroverleg met de waterbeheerder (art 3.1.1 Bro).

Watertoets
De watertoets is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. Indien aan de orde is tevens het advies van het waterschap in de waterparagraaf verwerkt.

4.2.1 Beschrijving watersysteem
Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Wijchen, de terreinhoogte varieert van circa 7,90 tot 8,10 NAP (Bron: AHN). De bodem ter plaatse bestaat voornamelijk uit zand. De bovengrond bestaat overwegend uit grijsbruin, matig fijn zand. Direct daaronder bestaat de ondergrond overwegend uit oranjegeel, matig fijn zand. Op basis van de bodemopbouw wordt de bodem voldoende doorlatend geacht voor het infiltreren van hemelwater.
Op ongeveer 760 m ten westen van het plangebied bevindt zich de peilbuis (B45F0073) en 860 meter ten zuidoosten bevindt zich de peilbuis (B40C0202). Volgens deze peilbuizen heeft de grondwaterstand in de periode september 1950 t/m mei 2001 niet hoger gestaan dan 6,80 m+NAP en niet lager dan 5,25 m+NAP. De gemiddelde grondwaterstand in deze peilbuizen was circa 6,02 m+NAP. Voor het plangebied betekent dat naar verwachting deze grondwaterstand ongeveer 0,10 m hoger staat, dus niet hoger dan 6,80 m+NAP en niet lager dan 5,15 m+NAP en het gemiddelde op 6,12 m+NAP. Uit de grafiek van de dichtstbij gelegen peilbuis kan worden afgeleid dat de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) circa 6,72 m +NAP bedraagt (gemiddelde van hoogste standen over de periode). Aangenomen kan worden dat de grondwaterstanden en bodemopbouw ter plaatse van het plangebied overeenkomen met het bovenstaande.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Ten noordoosten van het plangebied ligt op ruim 680 meter afstand de dichtstbijzijnde A-watergang. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Peilbesluit Bloemers (2014). In het deelgebied waar het plan zich bevindt (Citter, peilvak CIT008) is het stedelijke gebied

van de kern Wijchen en derhalve aangemerkt als 'niet peilbeheerst' (kent geen zomer- en winterpeil).
In het plangebied liggen geen inrichtingen die zijn aangesloten op de gemeentelijke riolering. Bij de ontwikkeling van de woning moet deze op het bestaande rioleringsnet van de gemeente worden aangesloten. Ter plaatse van de Sleedoornweg ligt een openbare mechanische riolering (drukriolering). Afvalwater zal via dit rioleringsnet worden verwerkt. Hierop mag alleen afvalwater worden afgevoerd.

Ecosysteem
Het plangebied ligt niet binnen het Gelders natuurnetwerk of een beschermingszone voor natte natuur.

4.2.2 Gemeentelijk waterbeleid en waterbeheer

Gemeentelijk waterbeleid
Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Gemeentelijk rioleringsplan* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Zorgplicht afvalwater
Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Besluit lozing afvalwater huishoudens art. 7 en 10 en Activiteitenbesluit art. 2.1 en 2.2). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (zie Wm art 10.33).

Zorgplicht hemelwater
Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Waterwet art. 3.5).

Zorgplicht grondwater
Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Waterwet art 3.6).

Zorgplicht oppervlaktewater (waterschap)
De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (A-, B- en C-water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Waterwet art. 6.2). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (B- en C-water volgens de legger van het waterschap) dat op eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van A-watergangen. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watergangen danwel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een Keur-ontheffing van het waterschap nodig.

4.2.3 Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

4.2.3.1 Leefomgeving algemeen

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het

beoogde grondgebruik.
Water is mede-ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan
Voorliggend initiatief heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding of watergangen en oppervlakte water in de omgeving. Zo worden de woningen hydrologisch neutraal gebouwd en zal het hemelwater op eigen terrein worden opgevangen en hergebruikt. Onder punt 4.2.3.2 tot en met 4.2.3.5 is in meer detail weergegeven welke concrete invulling aan het aspect water is gegeven.

4.2.3.2 Kwaliteit en beleving
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.
Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.
De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.
De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan
In de directe omgeving van het plangebied zijn geen watergangen of andere vormen van oppervlaktewater aanwezig. Ook ligt het plangebied niet binnen een beschermingszone voor Ecologisch natte zones of natte natuur. Met betrekking tot het thema 'beleving van water' is er geen relatie met voorliggend initiatief. Het hemelwater zal worden opgevangen op eigen terrein. Bij de bouw worden niet-uitlogende materialen gebruikt. Afvalwater wordt met een nieuwe aansluiting op het bestaande rioolsysteem afgevoerd. De capaciteit van de riolering is voldoende om het afvalwater van de woning te ontvangen.

4.2.3.3 Klimaatverandering
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.
Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging).

Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.
Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de droogtegevoeligheid van de locatie en mogelijke bodemdaling die daardoor kan ontstaan.

Gevolgen van/voor het plan

Het aanplanten van groen is goed voor de klimaatbestendigheid, omdat het bijdraagt aan het verminderen van de hittestress en het verbeteren van het watervasthoudend vermogen van het gebied. Met voorliggend plan blijft het bestaande groen zoveel mogelijk behouden of wordt het verplaatst naar een locatie elders binnen het plangebied. Daarnaast worden er meerdere dichte struiken aangeplant. In navolgend onderdeel 4.2.3.4 in uiteengezet hoe er wordt omgegaan met de toevoeging van verharding in het plangebied en welke maatregelen worden getroffen met betrekking tot het opvangen van regenwater.
Drinkwaterbesparing is bijvoorbeeld mogelijk door een opslagsysteem voor hemelwater te realiseren en bij droogte met het opgeslagen regenwater de tuin te besproeien. Dit kan o.a. met het plaatsen van regentonnen.

4.2.3.4 Waterberging

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.
Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken zoveel mogelijk afkoppelen van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Afvoer naar riool.
Compenseren van het verlies aan waterberging, indien hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater. De compensatieplicht (Keur waterschap) houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m2 (stedelijk gebied) en 1500 m2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven. De compensatieplicht geldt niet in individuele gevallen als op een afstand van 100 m of meer van het oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd (beleidsregels Keur artikel 5.16 toetsingscriterium 2).
Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan

Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 470 m^2, met het planvoornemen wordt een drietal bijgebouwen gesloopt ten behoeve van één nieuwe woning. Op voorhand is echter al uit te sluiten voorliggend plan voorziet in het toevoegen van meer dan 500 m^2 aan verharding, gelet op de grote van het plangebied. Hiermee valt voorliggend plan binnen de eenmalige uitzondering van het waterschap. Echter, binnen het plangebied is voldoende ruimte om de nieuwe woning en overig verhard oppervlak op een duurzame wijze aan te brengen. De verharding zal met maximaal 150 m^2 toenemen. Met een bui die 1 maal per 5 jaar valt (circa 29 mm in een uur) moet hierbij rekening gehouden worden met een waterbergingscapaciteit van 4,35 m^3. Om deze benodigde capaciteit binnen het plangebied op te kunnen vangen worden maatregelen getroffen. Al het hemelwater dient op eigen terrein te worden verwerkt en mag niet afstromen naar een naburig perceel. De te realiseren voorzieningen dienen op het eigen terrein aangebracht te worden. Deze hydrologische voorzieningen dienen daarna in stand te worden gehouden. Onder andere het plaatsen van infiltratiekratten, grindkoffers, een greppel, wadi of vijver/poel bij de nieuwe woning kan ervoor zorgen dat hemelwater binnen

eigen terrein opgevangen wordt. Ook kan gedacht worden aan het plaatsen van regentonnen om zo hemelwater te kunnen hergebruiken. Daarnaast is het mogelijk om bij de aanleg en inrichting van de tuin rekening te houden met de waterberging. Hemelwater dat valt op terrassen kan in de tuin infiltreren. De exacte uitvoering van de compensatiemaatregelen worden nader uitgewerkt bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen. Om te borgen dat al het hemelwater op eigen terrein wordt verwerkt, is een voorwaardelijke verplichting in de regels opgenomen waarin is bepaald dat (geo)hydrologisch neutraal moet worden gebouwd.

4.2.3.5 Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid.
Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele risico's van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling (verdroging) of –fluctuatie (zie ook Klimaatverandering). Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

Wateroverlast is als gevolg van het plan niet te verwachten.
Voor de ontwateringsdiepte is de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) relevant. Om grondwateroverlast te voorkomen, moet de GHG meer dan 1,00 m onder vloerpeil begane grond komen te liggen. Bij punt 1 is beschreven dat er binnen het plangebied sprake is van een GHG van circa 6,72 +NAP. Het vloerpeil van de woning zal daarom op minimaal 7,72 +NAP gerealiseerd worden. Tevens wordt geadviseerd om het vloerpeil begane grond minstens op 0,30 m hoger te leggen dan het straatpeil en het omliggende maaiveld, zodat het hemelwater bij klimaatbuien niet over het oppervlak de woning binnen kan stromen.
Bij dit plan zijn verdrinkingsgevaar en gezondheidsrisico's vanwege een ligging nabij overstorten of stilstaand water niet aan de orde.

4.2.4 Overwegingen en conclusie

Overwegingen

Met het plan worden een aantal schuurtjes uit het plangebied verwijderd en worden één nieuwe levensloopbestendige woning gerealiseerd. Het verhard oppervlak in het plangebied neemt hierdoor iets toe. Gezien de grondwaterstand in het gebied wordt voldaan aan de ontwateringseisen. In de omgeving is verder geen (beschermd) oppervlaktewater aanwezig waar dit plan een negatief effect op kan hebben. Afvalwater afkomstig van de nieuwe woning wordt afgevoerd naar het riool. Voorliggend plan heeft daarmee geen noemenswaardige effecten op het aspect water.

Conclusie

Het plan is uitvoerbaar wat betreft het aspect water.

4.2.5 Overleg met waterbeheerder

Advies waterbeheerder

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders het waterschap, maar kunnen ook Rijkswaterstaat of de Provincie zijn. Voor wat betreft het

waterschapsbelang geldt voor alle ruimtelijke plannen dat bij aanvang van het planproces een digitale watertoets moet worden ingevuld door de initiatiefnemer (www.digitalewatertoets.nl), waarna zo nodig een vooroverleg volgt.

Gevolgen voor het plan
Het waterschap Rivierenland is middels het uitvoeren van de watertoets op de hoogte gebracht van voorliggende ontwikkeling. De uitkomst van de toets is toegevoegd als bijlage 4 en verwerkt in deze paragraaf. Het waterschap heeft aangegeven dat de korte procedure doorlopen dient te worden. Hiervoor zal nader overleg plaatsvinden met het waterschap. Het advies van de gemeente met betrekking tot water is verwerkt in dit bestemmingsplan.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming
In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming
Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven. Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek
Gebiedsbescherming
Het dichtstbijgelegen Natura 2000-gebied ligt ruim 7 kilometer ten noorden van het plangebied. Dit betreft het Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Gezien de aard en de beperkte omvang van de ontwikkeling (realiseren één seniorenwoning) en de afstand tot beschermde gebieden, kunnen negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

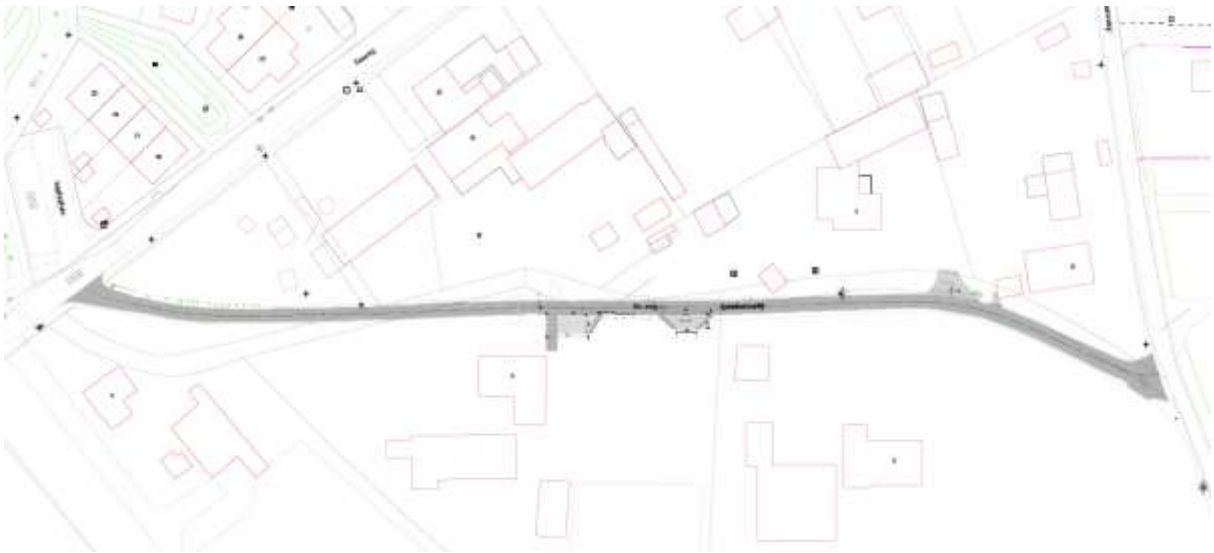
Soortenbescherming
In het kader van voorliggende ontwikkeling is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het rapport is als bijlage 5 toegevoegd. Hierin wordt geconcludeerd dat er geen aanvullend onderzoek nodig is. Wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt (bouwrijp maken van de kavel en het verwijderen van bebouwingen en beplantingen), kunnen geen negatieve effecten ontstaan. Voor deze soorten geldt tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige

locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand. Wel dient eventuele werkverlichting afgewend te worden van bestaande, te behouden bebouwingen en groenstructuren, dit om een vlieg-/ foerageerroute van vleermuizen niet nadelig te beïnvloeden. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen in de vorm van (mogelijke) nesten of vraatsporen van de eekhoorn aangetroffen binnen het plangebied. Een nader onderzoek naar de eekhoorn wordt niet nodig geacht. Belangrijk is om (voedsel)bomen en planten voor de eekhoorn binnen- en nabij het plangebied zoveel mogelijk te behouden en met het landschappelijk inpassingsplan van de nieuw te bouwen woning rekening te houden met de plantkeuze. Dit aangezien er in de directe omgeving van het plangebied met regelmaat eekhoorns worden waargenomen. Ook voor de ransuil zijn geen mogelijke nestlocaties aangetroffen, welke ook eerder is waargenomen in de omgeving van het plangebied. Het landschappelijk inpassingsplan is hiervoor eveneens geschikt.
In het rapport worden tevens een aantal aanbevelingen gedaan om in het plan voorzieningen te treffen die de natuur ondersteunen, zoals het ophangen van nestkasten voor vogels of vleermuiskasten, het toepassen van groene gevels of daken en het inmetselen van vogel- en vleermuiskasten. Een goed erfbeplantingsplan met inheemse soorten, t.b.v. behouden en verhogen van de biodiversiteit, is een grote kans voor de in de omgeving levende soorten.

De uitvoerbaarheid van het initiatief voor ecologie is hiermee aangetoond.

4.4 Verkeer

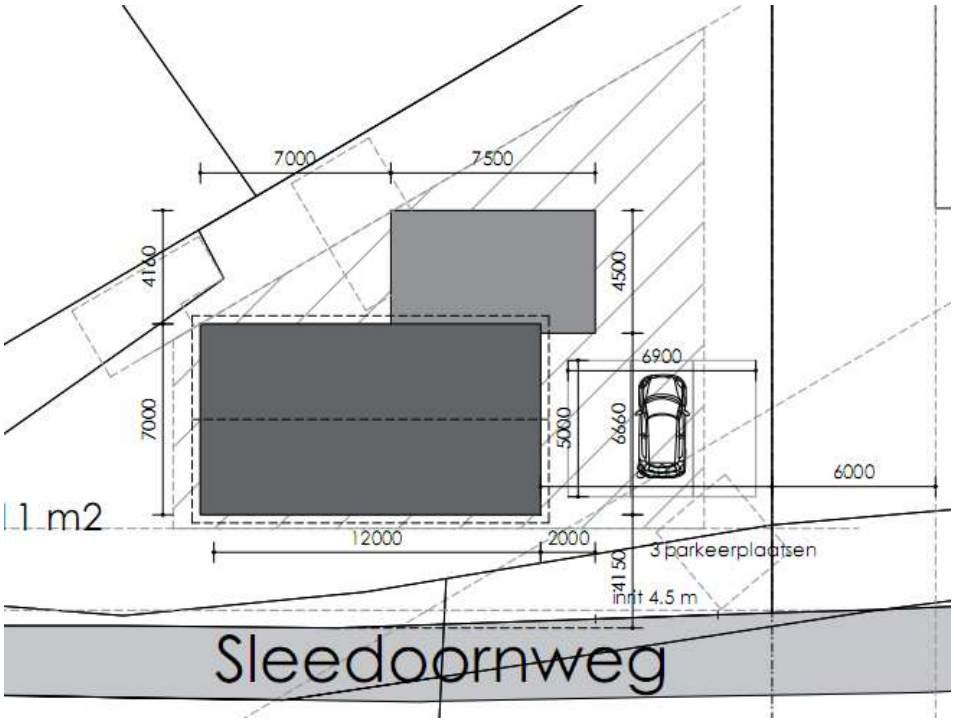
Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur. Het plangebied wordt ontsloten via de Sleedoornweg. Met het toevoegen van één levensloopbestendige woning zal de verkeersintensiteit zeer beperkt toenemen. Omdat aan de Sleedoornweg meerdere (kleinschalige) ontwikkelingen plaatsvinden, zal het totaal aantal verkeersbewegingen nog iets meer toeneemt. In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt daarom aan de Sleedoornweg het wegprofiel gewijzigd (zie navolgende afbeelding). Onderdeel van de wijzigingen is het aanleggen van passeerhavens aan de Sleedoornweg. Met deze aanpassingen aan het wegprofiel wordt gewaarborgd dat voertuigen voldoende ruimte hebben om elkaar te passeren. Hiermee heeft de Sleedoornweg voldoende capaciteit om een (beperkte) toename van het aantal verkeersbewegingen als een gevolg van onderhavige ontwikkeling te verwerken.

Impressie wijzigingen wegprofiel Sleedoornweg (bron: gemeente Wijchen)

Parkeren

Wat betreft parkeren is in het 'Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen' uit 2016 aangegeven dat voor de gemeente Wijchen de parkeernormen uit de CROW publicatie 381 worden gehanteerd. Voor een matig stedelijke gemeente geldt voor een vrijstaande woning in de rest bebouwde kom een maximale parkeernorm van 2,6, is afgerond 3 parkeerplaatsen per woning. Met voorliggend plan wordt één vrijstaande woning gerealiseerd. Er is in het plangebied voldoende ruimte om op eigen terrein aan de parkeernorm te voldoen (zie onderstaande afbeelding). Om dit te borgen is hiervoor een voorwaardelijke verplichting in de regels van dit plan opgenomen.

Parkeerplaatsen op eigen terrein

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect verkeer.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie

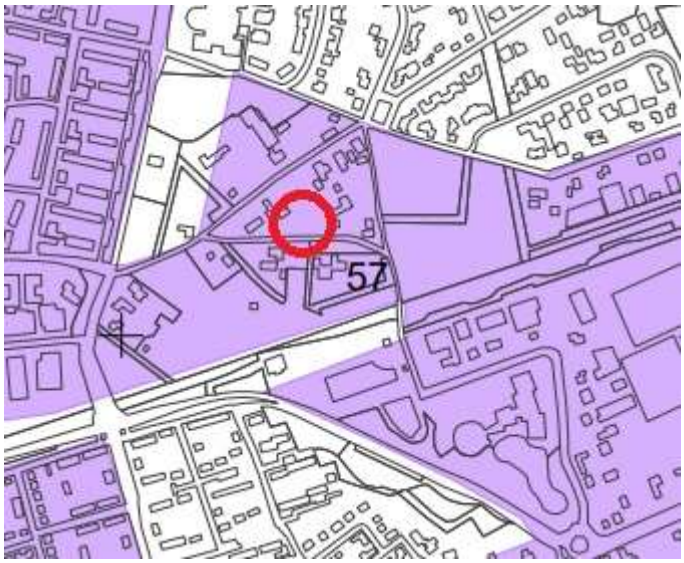
De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard

blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.
Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

Planspecifiek

Cultuurhistorie

De gemeente Wijchen heeft in 2017 een 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' vastgesteld met als doel om via beleid en regels waardevolle gebouwen en gebieden binnen de gemeente te beschermen. De gemeente vindt het daarbij van belang dat, bijvoorbeeld bij functiewijziging, de historische- en beeldwaarde van gebieden of panden niet worden aangetast. Onderhavig plangebied ligt binnen het gebied dat is aangeduid als cultuurhistorisch waardevol gebied (paarse zone op navolgende kaart). De onderstaande afbeelding toont een uitsnede van de cultuurhistorische beleidskaart van de gemeente Wijchen met het plangebied rood omcirkeld. Hierop is te zien dat zich in of nabij het plangebied geen karakteristieke of beeldbepalende gebouwen bevinden. Het plan heeft daarmee geen negatief effect op cultuurhistorische waarden.

Uitsnede cultuurhistorische beleidskaart gemeente Wijchen

Archeologie

De navolgende afbeelding toont een uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Wijchen. Hierop is te zien dat het plangebied een hoge archeologische verwachting heeft. Hierbij geldt een onderzoeksplicht bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 60 m². Met voorliggend plan wordt deze drempelwaarde overschreden. Daarom is in het kader van de voorgenomen ontwikkeling een archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Uitsnede archeologische beleidskaart

In de directe omgeving van het plangebied zijn meerdere archeologische onderzoeken uitgevoerd, zoals direct ten oosten aan de overkant van de Sleedoornweg (Wonsickhof) en ten westen van het plangebied aan de Sleedoornweg 6 en naast Zesweg 14. In deze onderzoeken is geconcludeerd dat op grond van de aangetroffen bodemverstoringen in de gebiedem, het ontbreken van archeologischeindicatoren en de van oorsprong natte situatie wat deels blijkt uit de ondiep aanwezig leemlaag en deels uit de ophogingslagen en daarmee lage rcheologische verwachting geen archeologisch vervolgonderzoek wordt geadviseerd. De rapporten zijn beoordeeld door het bevoegd gezag en de adviezen uit de rapporten zijn overgenomen. De gebieden zijn archeologisch vrijgegeven voor verdere ontwikkeling. Het is aannemelijk dat de situatie in onderhavig plangebied overeenkomt met de situatie in de omliggende gebieden waarvoor onderzoek is gedaan. Voor voorliggend plan is in overleg met het bevoegd gezag aangesloten bij deze conclusies. Een nader archeologisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

Het plan is uitvoerbaar met betrekking tot de aspecten cultuurhistorie en archeologie.

4.6 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek
De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe zal de gemeente voorafgaand aan de planologische procedure met de initiatiefnemer een exploitatieovereenkomst afsluiten. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges. Eventuele extra gemeentelijke kosten worden gedekt door de exploitatieovereenkomst.
Tevens zal een overeenkomst betreffende planschade worden afgesloten. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer.

Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving

5.1 Algemeen

Het bestemmingsplan is opgezet volgens de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2012 (SVBP 2012).
Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.
De toelichting heeft geen rechtskracht, maar is wel een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan dit plan ten grondslag liggen. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing.
Daarnaast maken ook eventuele bijlagen onlosmakelijk onderdeel uit van het bestemmingsplan.

Verbeelding
De verbeelding is een digitale kaart, waarop bestemmingen en aanduidingen zijn weergegeven. Aanduidingen worden gebruikt om bepaalde zaken specifieker te regelen, bijvoorbeeld in de vorm van gebiedsaanduidingen, bouwaanduidingen, bouwvlakken, functieaanduidingen etc.
Voor de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van een digitale ondergrond (Grootschalige Basiskaart en/of kadastrale kaart). Daar waar een verschil is tussen de digitale en de analoge verbeelding, is de digitale versie leidend.

Regels
De planregels zijn standaard onderverdeeld in vier hoofdstukken.

- Hoofdstuk I : Inleidende regels, deze bevatten de begrippen en wijze van meten;
- Hoofdstuk II: Bestemmingsregels, dit zijn de verschillende bestemmingen op alfabetische volgorde. De regels bevatten een bestemmingsomschrijving en regels voor het bouwen en het gebruik.
- Hoofdstuk III: Algemene regels, dit zijn regels die gelden voor alle bestemmingen. Dit zijn onder meer (mogelijke) flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden.
- Hoofdstuk IV: Overgangs- en slotbepalingen.

5.2 Wijze van bestemmen

Voorliggend bestemmingsplan bevat de volgende bestemmingen:

- 'Wonen' voor het gehele plangebied. Voor de woning is een bouwvlak opgenomen. Hoofdgebouwen zijn alleen binnen dit bouwvlak toegestaan. Binnen het bouwvlak zijn de aanduidingen 'specifieke vorm van wonen - levensloopbestendige woning' en 'vrijstaand' opgenomen en de maatvoeringsaanduidingen 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m) en maximum bebouwd oppervlak'.
- De dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied', ter behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

Dit plan kent verder geen noemenswaardige bijzonderheden.

Met dit hoofdstuk is voldaan aan artikel 3.1.3 van het Bro.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van een (voor)ontwerp bestemmingsplan dient overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro. Dit is het vooroverleg, waarin het conceptplan wordt voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Voor wat kleinere plannen kan, in overleg, afgezien worden van dit overleg.
Op basis van artikel 3.1.6 Bro dient verslag te worden gedaan van de wijze waarop burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn betrokken. Dit is de inspraak. Van (formele) inspraak kan, zeker bij wat kleinere plannen, worden afgezien. De gemeentelijke inspraakverordening is daarbij ook van belang.
Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd te worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Na vaststelling door de Raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid voor belanghebbenden beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld.

6.2 Verslag vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

Dit bestemmingsplan is in het kader van het wettelijk overleg niet toegezonden aan de provincie omdat er geen sprake is van een bovenlokaal belang. Samen met het waterschap Rivierenland zijn de aan de orde zijnde waterhuishoudkundige aspecten behandeld door middel van de digitale Watertoets. Het waterschap heeft positief geoordeeld over het plan.

6.3 Verslag inspraak ex artikel 3.1.6 Bro

Voor dit plan wordt geen formele inspraakprocedure gehouden. Het plan wordt direct als ontwerp ter inzage gelegd. De omwonenden worden over het plan geïnformeerd.

6.4 Verslag zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 14 december 2023 tot en met 24 januari 2024 gedurende zes weken voor eenieder ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn er geen zienswijzen ingediend.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Bodemonderzoek

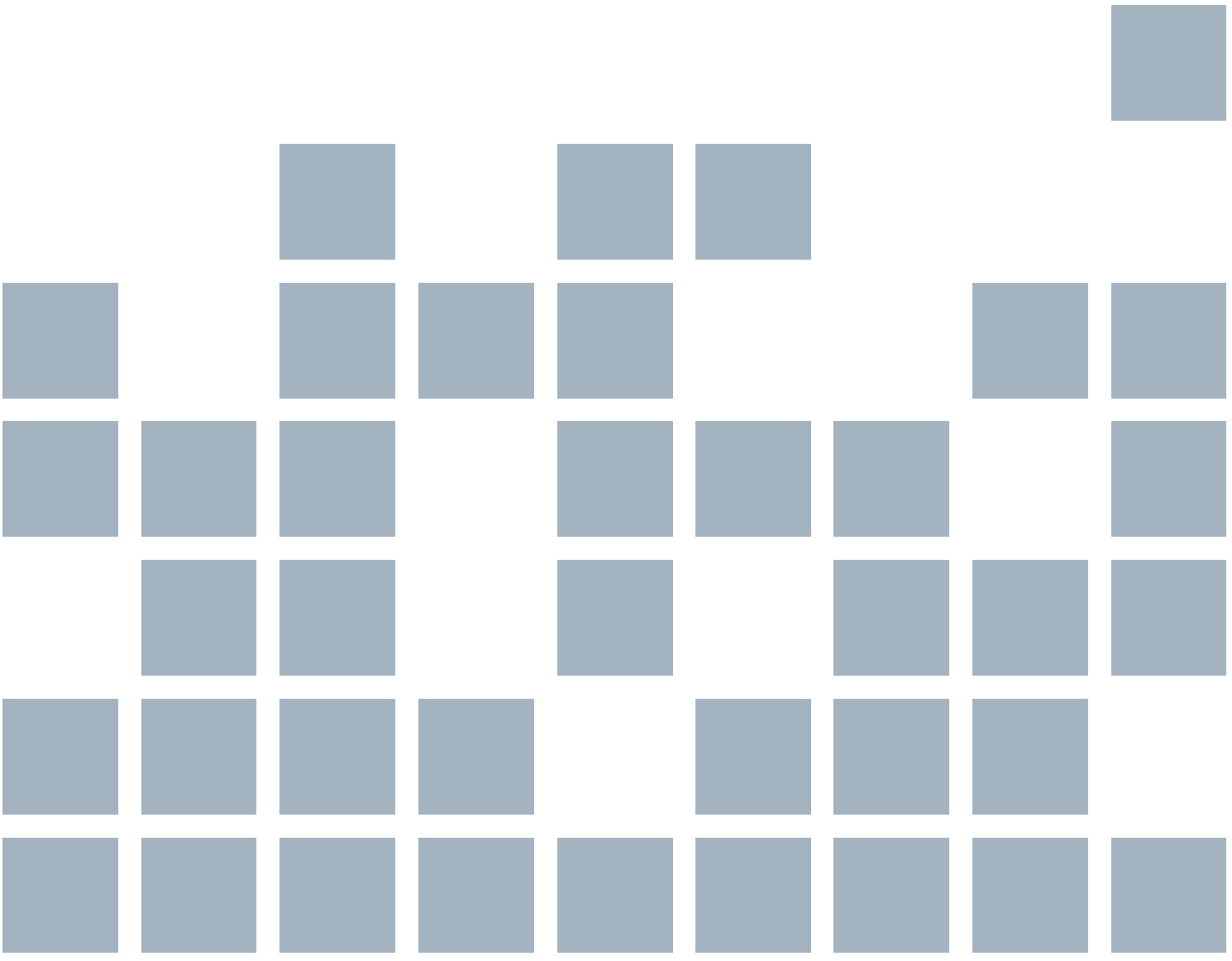
Bijlage 2 Akoestisch onderzoek spoorweglawaai

Bijlage 3 Aanvullende memo akoestisch onderzoek

Bijlage 4 Watertoets

Bijlage 5 Quickscan flora en fauna

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan Sleedoornweg 7, Wijchen met identificatienummer NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01 van de gemeente Wijchen;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij horende bijlagen;

1.3 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten
het al dan niet bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke/kunstzinnige -geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen- bedrijvigheid, waarvan de omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in een woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend;

1.4 aan huis verbonden beroep
een beroep, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse;

1.5 aan- of uitbouw
een aan een hoofdgebouw gebouwde ruimte, die deel uitmaakt van het hoofdgebouw, maar daaraan ruimtelijk (door zijn constructie of afmetingen) ondergeschikt is, maximaal bestaande uit één bouwlaag al dan niet met kap;

1.6 aanduiding:
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.7 aanduidingsgrens:
de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.8 aaneengebouwd:
bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan beide zijden in de perceelsgrens zijn gebouwd, met dien verstande dat de eindwoning slechts aan één zijde in de zijdelingse perceelsgrens hoeft te worden gebouwd;

1.9 achtergevelrooilijn:
de achterste grens van een bouwvlak, gezien vanaf de weg waarop het hoofdgebouw is georiënteerd;

1.10 archeologisch gebied (hoge waarde):
de aan een gebied toegekende archeologische waarde in verband met de kennis en wetenschap van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden en archeologische monumenten;

1.11 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.12 bebouwingspercentage
het oppervlak dat met bouwwerken is bebouwd, uitgedrukt in procenten van de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover dat is gelegen binnen de bestemming, of binnen een in de planregels nader aan te duiden gedeelte van die bestemming;

1.13 bedrijf
een bedrijf dat gericht is op het vervaardigen bewerken en/of verwerken van producten zoals genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten, niet zijnde detailhandel, kantoor, maatschappelijke voorzieningen, dienstverlening en horeca.

1.14 bestaand:
a. bij legaal gebruik: aanwezig op het moment van inwerkingtreding van het plan;
b. bij legale bouwwerken: aanwezig op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan;

1.15 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak.

1.16 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.17 bijgebouw
een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, zonder directe verbinding met dat hoofdgebouw, dat door zijn situering en/of afmetingen ondergeschikt is aan dat op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw (zoals een garage, bergruimte of hobbyruimte);

1.18 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.19 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

1.20 bouwlaag
een boven het peil gelegen en doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van kelder en zolder;

1.21 bouwperceel
een grens van een bouwperceel;

1.22 bouwperceelgrens
de grens van een bouwperceel;

1.23 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

1.24 bouwwerk geen gebouw zijnde:
elk bouwwerk, dat geen gebouw is;

1.25 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.26 carport
een overdekte stallingsruimte van lichte constructie die dient als stallingsplaats voor een motorvoertuig, die geen eigen wanden of deuren heeft en waarvan de begrenzing wordt gevormd door gebouwen en/of ondersteuningen van het dak;

1.27 dak
iedere boven beëindiging van een gebouw, al dan niet met een hellingshoek;

1.28 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit en waarbij een showroom en/of verkoopruimte ter plaatse aanwezig is. Horeca-activiteiten zijn hieronder niet begrepen;

1.29 escortbedrijf:
de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

1.30 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.31 gebruiken
het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;

1.32 gevellijn
de als zodanig aangegeven lijn en het verlengde daarvan, die niet door hoofdgebouwen mag worden overschreden;

1.33 hoofdgebouw
een gebouw dat op een bouwperceel door zijn constructie en/of afmetingen als belangrijkste bouwwerk is aan te merken, met dien verstande dat aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen niet tot het hoofdgebouw worden gerekend;

1.34 huishouden
één, of meerdere personen, die gemeenschappelijk samenleven in een onderlinge persoonlijke verbondenheid gericht op een duurzaam samenzijn;

1.35 kap
een gesloten en (overwegend) hellende of gebogen boven beëindiging van een gebouw;

1.36 levensloopbestendige woning:
een woning die geschikt is voor bewoning in alle levensfasen. De woning is rollator toe- en doorgankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. Alle primaire leefruimten (woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, toilet) bevinden zich op de begane grond. De leefruimten zijn zowel inpandig als vanuit het aansluitende terrein zo veel mogelijk drempelloos toegankelijk;

1.37 ondergeschikte bouwdelen:
ondergeschikte delen aan een gebouw zoals trappen, bordessen, funderingen, kelderingangen, dakoverstekken, erkers, goten, luifels, balkons, balkonhekken, schoorstenen, liftopbouwen en andere ondergeschikte (dak)opbouwen;

1.38 ondergronds:
beneden peil;

1.39 opstelplaats
een stuk grond (niet zijnde binnen een gebouw) dat naar omvang en inrichting geschikt is om één personenauto die niet aan het verkeer deelneemt te parkeren;

1.40 peil
a. voor gebouwen, waarvan de hoofdtoegang aan een weg grenst: de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte terrein;

1.41 plat dak
bovenste afdekking van een gebouw, waarbij de dakhelling maximaal 20° bedraagt;

1.42 prostitutiebedrijf
een inrichting of instelling gericht op het tegen betaling doen plaatsvinden van seksuele omgang met prostituees op een naar buiten toe kenbare wijze, zoals een bordeel of escortservice;

1.43 seksinrichting
de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden, met dien verstande dat onder seksinrichting in elk geval wordt verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.44 uitvoeren
het doen uitvoeren, laten uitvoeren en in uitvoering geven.

1.45 voorgevel
de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie of uitstraling als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.46 voorgevelrooilijn
een begrenzing van het bouwvlak, waarop de voorgevel van het hoofdgebouw is georiënteerd;

1.47 vrijstaand
bebouwing waarbij het hoofdgebouw aan minimaal een zijde niet in de perceelsgrens is gebouwd en vrijstaat ten opzichte van de bebouwing op aangrenzende percelen;

1.48 waterhuishoudkundige voorzieningen
voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit, waaronder duikers, stuwen, gemalen, inlaten en voorzieningen ten behoeve van berging en infiltratie van hemelwater;

1.49 wijziging
een wijziging als bedoeld in artikel 3.6 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening.

1.50 wonen
het verblijven van één huishouden in een woning.

1.51 woning
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

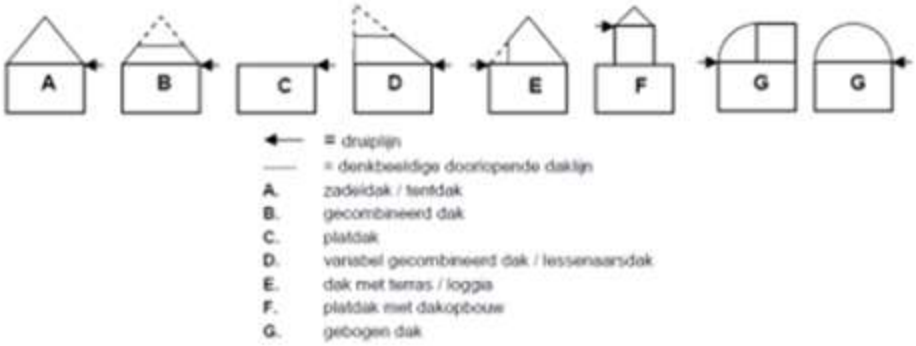
Bij toepassing van deze planregels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand van een bouwwerk tot de grens van het bouwperceel:
tussen de (zijdelingse) grens van het bouwperceel en een bepaald
punt van het bouwwerk, waar die afstand het kortst is;

2.2 bouwhoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 goothoogte van een bouwwerk:
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

in voorkomende gevallen wordt de druiplijn bepaald overeenkomstig het hieronder staande:

2.4 breedte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken van de zijgevels;

2.5 dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 horizontale diepte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken van de voorgevel en de achtergevel.

2.7 inhoud van een bouwwerk:
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.8 oppervlakte van een bouwwerk:
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Wonen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, al dan niet in combinatie met een aan huis verbonden beroep;
b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen – levensloopbestendige woning' zijn uitsluitend levensloopbestendige woningen toegestaan;

met de daarbij behorende:

c. tuinen en erven;
d. parkeervoorzieningen;
e. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
f. water en waterhuishoudkundige voorzieningen, kunstwerken.

3.2 Bouwregels

Voor het bouwen op de in lid 3.1 bedoelde gronden gelden de volgende bouwregels:

3.2.1 Hoofdgebouwen

Voor het bouwen van hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woningen worden gebouwd;
c. ter plaatse van de bouwaanduiding 'vrijstaand' zijn uitsluitend vrijstaande woningen toegestaan;
d. de bouw- en goothoogte van een hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m.) en maximum bouwhoogte (m.);
e. het bebouwd oppervlak van een hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan hetgeen op de verbeelding opgenomen ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwd oppervlak (m^2)';
f. de inhoud van een hoofdgebouw mag niet meer bedragen dan 800 m^3;
g. hoofdgebouwen dienen met een kap te worden afgedekt.

3.2.2 Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

a Aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen achter de voorgevelrooilijn

Voor het bouwen van aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen achter de voorgevelrooilijn gelden de volgende bepalingen:

a. aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak en ter plaatse van de bouwaanduiding 'bijgebouwen' worden gebouwd, waarbij aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen op minimaal 1 m achter de voorgevellijn van het hoofdgebouw dienen te worden gebouwd;
b. de gezamenlijke oppervlakte van aan- en/of uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen bedraagt maximaal 60 m^2 per bouwperceel;
c. de gezamenlijke oppervlakte van vrijstaande bijgebouwen bedraagt maximaal 50 m^2;
d. de goothoogte van aan- en uitbouwen mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw, vermeerderd met 0,3 m en met een maximum van 4 m;
e. de goothoogte van bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 3 m;
f. de bouwhoogte van aan-, en uitbouwen en bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 5 m.

b Aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen voor de voorgevelrooilijn

Voor het bouwen van ondergeschikte aan- en/of uitbouwen alsmede bijgebouwen voor de voorgevelrooilijn gelden de volgende bepalingen:

a. ondergeschikte aan- en/of uitbouwen en bijgebouwen mogen uitsluitend aan de voorgevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
b. de horizontale diepte mag niet meer bedragen dan 1,5 m;
c. de breedte mag niet meer bedragen dan 60% van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw;
d. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,5 m en niet meer dan 4 m;
e. de gezamenlijke oppervlakte mag niet meer bedragen dan 8 m²;
f. de afstand tot het openbaar gebied mag niet minder bedragen dan 2 m;
g. in afwijking van het bovenstaande is per woning maximaal één bijgebouw toegestaan, uitsluitend in de vorm van een voertuigstalling voor minder validen met een oppervlakte van niet meer dan 3,5 m² en een hoogte van niet meer dan 1,5 m.

c Aan- en/of uitbouwen voor de voorgevelrooilijn tezamen met een overkapping/luifel

In afwijking van het bepaalde in 3.2.2 onder a mogen aan- en/of uitbouwen voor de voorgevelrooilijn gebouwd worden tezamen met een overkapping/luifel, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. deze uitsluitend aan de voorgevel van het hoofdgebouw mogen worden gebouwd;
b. de horizontale diepte mag niet meer bedragen dan 1,5 m;
c. de gezamenlijke breedte van aan- en/of uitbouwen en overkappingen/luifels mag niet meer bedragen dan 75% van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw;
d. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw vermeerderd met 0,5 m en niet meer dan 4 m;
e. de gezamenlijke oppervlakte van aan- en/of uitbouwen mag niet meer bedragen dan 8 m²;
f. de oppervlakte van de overkapping/luifel mag niet meer bedragen dan 4 m²;
g. de gezamenlijke oppervlakte van aan- en/of uitbouwen en overkapping/luifel mag niet meer bedragen dan 10 m²;
h. de afstand tot het openbaar gebied mag niet minder bedragen dan 2 m.

3.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag ten hoogste 2 m bedragen, met dien verstande, dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen vóór de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde daarvan ten hoogste 1 m mag bedragen;
b. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt maximaal:
    1. 8 m voor vlaggenmasten;
    2. 3 m voor speeltoestellen;
    3. 2,5 m voor pergola's
    4. 3 m voor andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
c. voor carports en overkappingen, anders dan bedoeld in lid 3.2.2 onder c, geldt dat:
    1. deze 1 m voor of ten minste 0,5 m achter de voorgevel worden gebouwd;
    2. de hoogte niet meer dan 3 m mag bedragen;
    3. de oppervlakte niet meer dan 30 m² mag bedragen.

3.2.4 Zwembaden

Voor het bouwen van zwembaden gelden de volgende bepalingen:

a. zwembaden mogen uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding ‘bijgebouwen’;
b. de hoogte mag niet meer bedragen dan 1 m;

c. de afstand tot de grens van het bouwperceel mag niet minder bedragen dan 2 m;
d. de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 50 m²;
e. de gezamenlijke oppervlakte aan bouwwerken ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mag niet meer bedragen dan 50% van de oppervlakte van die aanduiding.

3.2.5 Voorwaardelijke verplichting (geo)hydrologisch neutraal bouwen

a. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen dient (geo)hydrologisch neutraal gebouwd te worden conform het gemeentelijk beleid. Al het hemelwater dient op eigen terrein te worden verwerkt en mag niet afstromen naar een naburig perceel. De te realiseren voorzieningen dienen op het eigen terrein aangebracht te worden. Deze hydrologische voorzieningen dienen daarna in stand te worden gehouden.
b. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 3.2.5 onder a voor een andere norm en / of andere methode om te voorzien in de omgang met het regenwater.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

a. lid 3.2.2 onder b, sub b voor het toestaan van een grotere horizontale diepte, met dien verstande dat de horizontale diepte niet meer dan 3 m mag bedragen;
b. lid 3.2.2 onder b, sub f voor het toestaan van een kleinere afstand tot het openbaar gebied;

een en ander met inachtneming van de volgende voorwaarden:

1. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de belangen van derden worden niet onevenredig geschaad;
2. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de in de omgeving aanwezige architectonische en/of cultuurhistorische en archeologische waarden;
3. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast;
4. voldaan wordt aan de Wet geluidhinder;
5. er bestaan geen bezwaren vanuit een verantwoorde stedenbouwkundige inrichting en vormgeving.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Aan huis verbonden beroep

Binnen de bestemming is het gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van een aan huis verbonden beroep toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 50 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied, de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gerealiseerd en de verkeerstoename moet passen binnen de huidige verkeersinfrastructuur;
d. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
e. vanaf de openbare weg zijn zichtbare excessieve reclame-uitingen niet toegestaan;
f. alleen de lozing van huishoudelijk afvalwater is toegestaan en de hoeveelheid huishoudelijk afvalwater mag geen overbelasting veroorzaken van de openbare (druk)riolering.

3.4.2 Strijdig gebruik

In aanvulling op het bepaalde van artikel 2.1 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt onder gebruik strijdig met de bestemming in ieder geval begrepen, het gebruiken en/of het laten gebruiken van gronden en/of opstallen voor:

a. vrijstaande bijgebouwen als zelfstandige woning;
b. een aan huis verbonden bedrijfsactiviteit.

3.4.3 Parkeren

Bij vrijstaande woningen dienen ten minste 3 parkeerplaatsen op eigen terrein aangelegd en in stand gehouden te worden.

3.4.4 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

Het gebruik van gronden en bouwwerken overeenkomstig de bestemming conform lid 3.1 is enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 2 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing zoals opgenomen in bijlage 1 bij de regels.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

3.5.1 Aan huis verbonden bedrijfsactiviteit

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.4.2 onder b voor de uitoefening van een aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 50 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan;
g. de verkeerstoename moet passen binnen de huidige verkeersinfrastructuur;
h. alleen de lozing van huishoudelijk afvalwater is toegestaan en de hoeveelheid huishoudelijk afvalwater mag geen overbelasting veroorzaken van de openbare (druk)riolering.

Artikel 4 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

4.1.1 Algemeen

De voor 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

4.1.2 Nadere detaillering van de bestemming

De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 4.1.1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze is opgenomen in de bijlage 2 van dit bestemmingsplan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota in bijlage 3 en in bijlage 4 nader beschreven.

a Oude bebouwingslinten en historische wegen en waterlopen

Onder de gebieden zoals genoemd in 4.1.2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:

- de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
- de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
- de maat en schaal van de bebouwing;
- de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
- de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
- hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
- een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

4.2 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen gelet op het bepaalde in 4.1 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene bouwregels

6.1 Ondergronds bouwen

De regels inzake situering van bouwwerken als bedoeld in hoofdstuk 2 van dit bestemmingsplan gelden, voor zover van toepassing, ook in geval van ondergronds bouwen en met dien verstande, dat:

a. alleen ondergronds mag worden gebouwd waar bovengrondse bebouwing aanwezig is;
b. de verticale diepte niet meer dan 5 m mag bedragen;
c. in afwijking van het hierboven bepaalde onder a mag, waar geen bovengrondse bebouwing aanwezig is, maximaal 25 m² ondergronds worden gebouwd in aansluiting op de onder a bedoelde ondergrondse bebouwing.

6.2 Afwijking ondergronds bouwen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in lid 6.1 onder a ten behoeve van het ondergronds bouwen in verband met de aanleg van waterbergende voorzieningen met dien verstande dat:

a. de verticale diepte maximaal 5 m mag bedragen;
b. de bebouwde oppervlakte per aan te leggen voorziening maximaal 700 m² mag bedragen;
c. deze voorzieningen uitsluitend worden gesitueerd binnen het openbaar gebied;
d. er geen onevenredige aantasting plaats vindt van de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en de belangen van derden worden niet onevenredig geschaad;
e. het woon- en leefklimaat niet onevenredig mogen worden aangetast.

6.3 Waterdicht bouwen

Indien wordt gebouwd onder peil, dient waterdicht gebouwd te worden.

6.4 Parkeren

a. Bij het bouwen en het wijzigen van het bestaande gebruik zoals toegestaan op grond van de bestemmingen genoemd in hoofdstuk 2, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid overeenkomstig het 'Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen', dat op 16 juni 2016 in werking is getreden, of de rechtsopvolger(s) daarvan.
b. Van het bepaalde onder a. kan worden afgeweken, indien kan worden aangetoond dat op andere wijze is voorzien in voldoende parkeergelegenheid.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Strijdig gebruik

Onder verboden gebruik wordt in elk geval verstaan:

a. een gebruik van gronden als stort- en/of opslagplaats van grond en/of afval, met uitzondering van een zodanig gebruik voor het normale op de bestemming gerichte gebruik en onderhoud;
b. een gebruik van gronden als stallings- en/of opslagplaats van één of meer aan het gebruik onttrokken machines, voer-, vaar- of vliegtuigen, met uitzondering van een zodanig gebruik voor het normale op de bestemming gerichte gebruik en onderhoud;

c. een gebruik van gronden en bouwwerken voor detailhandel, met uitzondering van een zodanig gebruik dat uitdrukkelijk is toegestaan ingevolge het bepaalde in hoofdstuk 2;
d. een gebruik van gronden en bouwwerken voor horeca, met uitzondering van een zodanig gebruik dat uitdrukkelijk is toegestaan ingevolge ingevolge het bepaalde in hoofdstuk 2;
e. een gebruik van gronden en bouwwerken voor een seksinrichting dan wel een escortbedrijf;
f. een gebruik van aan- of uitbouwen of bijgebouwen bij woningen als afhankelijke woonruimte.

7.2 Parkeren

a. Bij het bouwen en het wijzigen van het bestaande gebruik zoals toegestaan op grond van de bestemmingen genoemd in hoofdstuk 2, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid overeenkomstig het 'Parkeerbeleidsplan gemeente Wijchen', dat op 16 juni 2016 in werking is getreden, of de rechtsopvolger(s) daarvan.
b. Van het bepaalde onder a. kan worden afgeweken, indien kan worden aangetoond dat op andere wijze is voorzien in voldoende parkeergelegenheid.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in het plan:
a. om bij de uitvoering van het plan af te wijken van bestemmingsgrenzen, bouwgrenzen en overige aanduidingen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is in verband met de uitmeting van het terrein en er geen dringende redenen zijn die zich tegen de afwijking verzetten, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is geregeld niet meer dan 2,5 m bedraagt;
b. om bij de uitvoering van het plan af te wijken van bouwgrenzen en overige aanduidingen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, indien en voor zover afwijking noodzakelijk is uit een oogpunt van doelmatig gebruik van de grond, mits de afwijking ten opzichte van hetgeen is geregeld niet meer dan 2,5 m bedraagt;
c. het plaatsen van een antenneopstelpunt ten behoeve van de mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:
    1. Het antenneopstelpunt wordt geplaatst op of aan een als zodanig op aangeduide antennemast, dan wel op of aan een bouwwerk, niet zijnde een woning.
    2. Het antenneopstelpunt is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie.
    3. De hoogte van de antennespriet bedraagt niet meer dan 6 m.

Artikel 9 Overige regels

9.1 Verwijzing naar andere wettelijke regelingen

Waar in dit plan wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, wordt geduid op de regelingen zoals die luidden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig afwijken van het eerste lid onder artikel 10.1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;
3. Het eerste lid onder artikel 10.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid onder artikel 10.2, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid onder artikel 10.2, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
4. Het eerste lid onder artikel 10.2 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Sleedoornweg 7, Wijchen'.

Bijlagen bij de regels

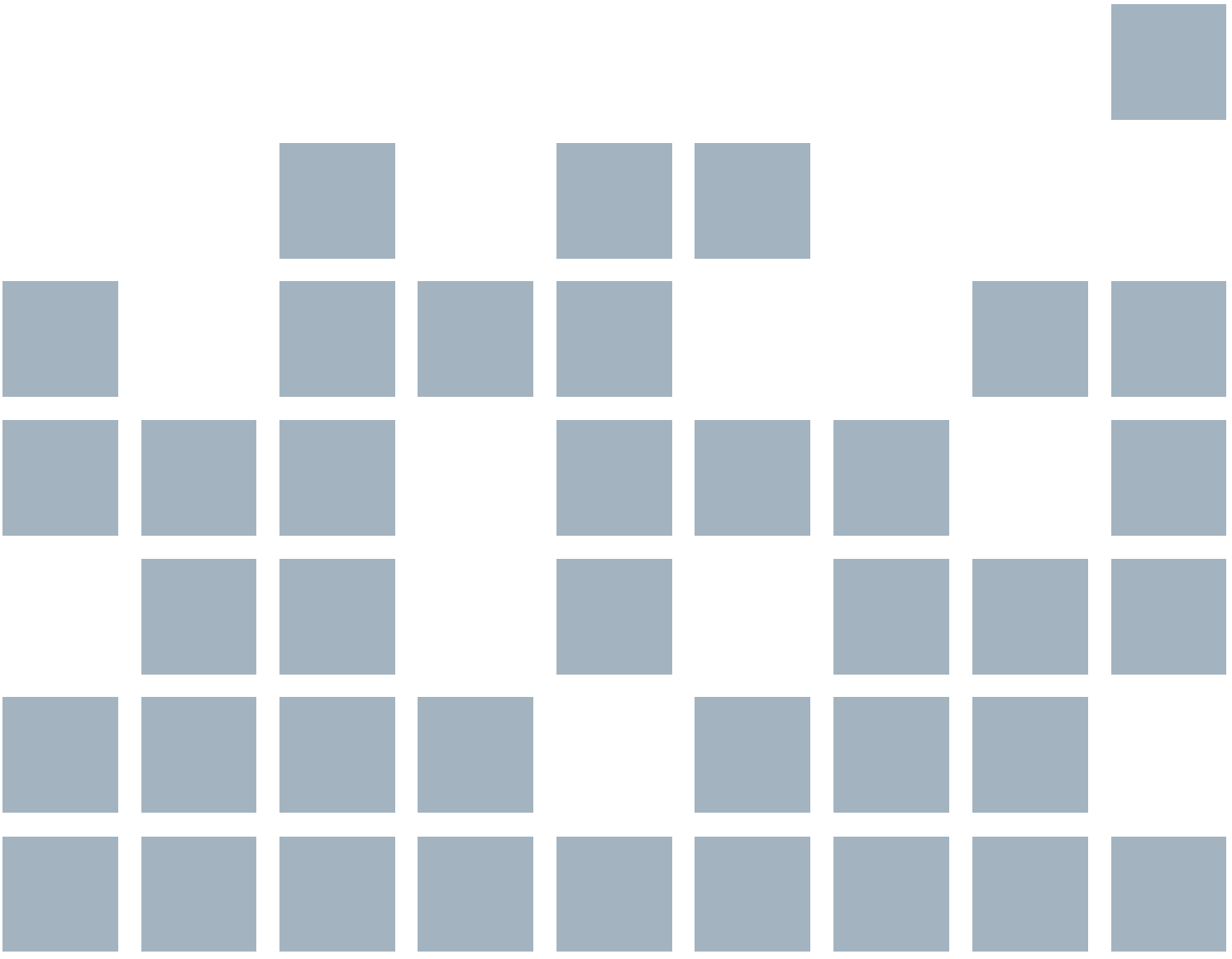
Bijlage 1 Landschappelijk inpassingsplan

Bijlage 2 Cultuurhistorische waarderingskaart

Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

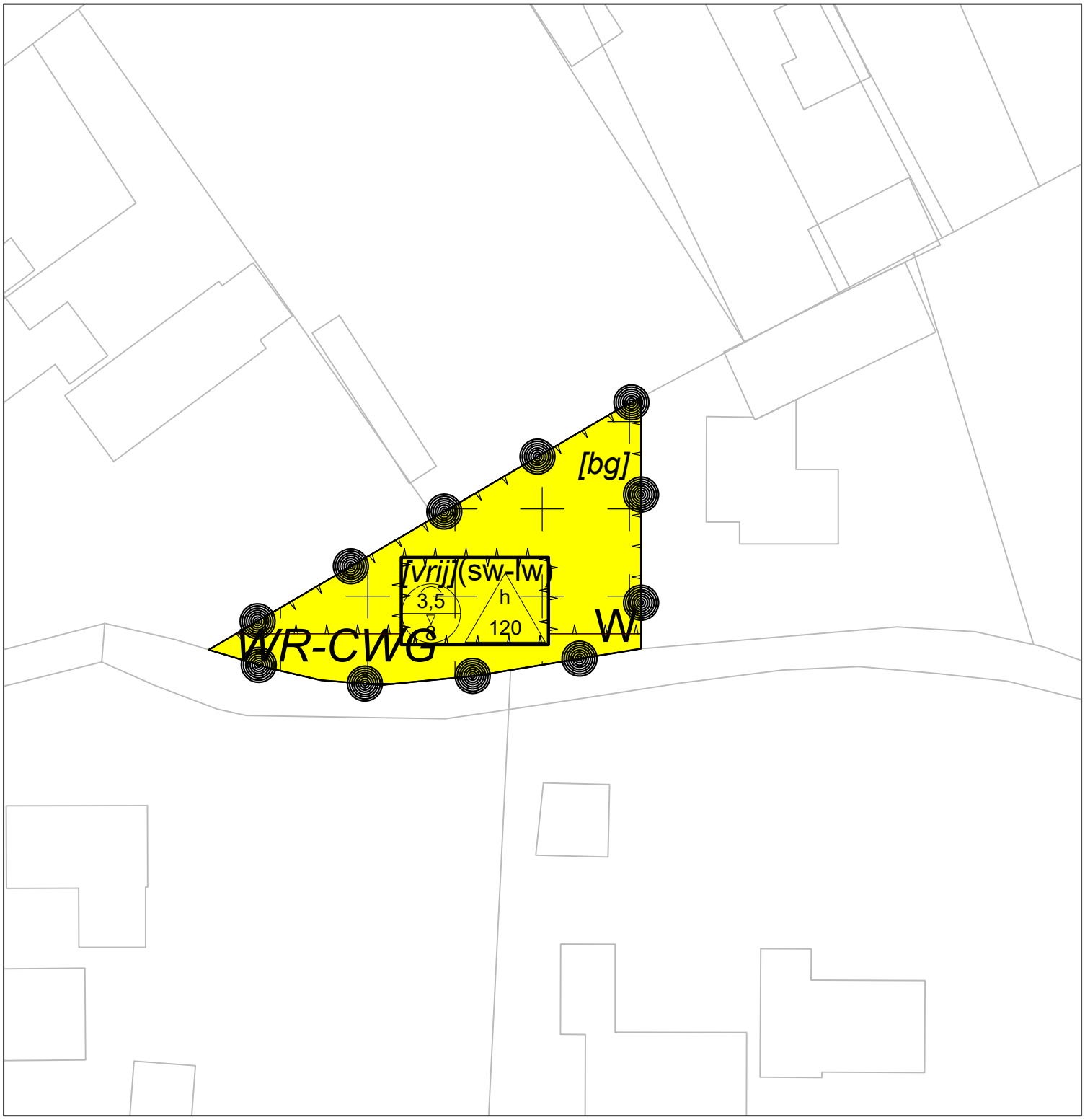
Bijlage 4 Cultuurhistorische waardering

Verbeelding

buro-sro.nl

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

LEGENDA

Plangebied

Enkelbestemmingen

W — Wonen

Dubbelbestemmingen

WR-CWG — Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

Functieaanduidingen

(sw-lw) — specifieke vorm van wonen - levensloopbestendige woning

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] — bijgebouwen

[vrij] — vrijstaand

Maatvoeringen

h 120 — maximum bebouwd oppervlak (m2)

3,5 / 8 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

Overig

Ondergrond (KAD, 16 augustus 2022)

Meters 0 1 2 3 4 5 10 15 20 25

N

Bestemmingsplan Sleedoornweg 7, Wijchen

Gemeente Wijchen

idn	: NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01
schaal	: 1:500
formaat	: A4
projectnr.	: 56.10.28
laatst gew.	: 23 oktober 2023
tekenaar	: RvB
www.buro-sro.nl	: Vestiging Arnhem

BURO SRO

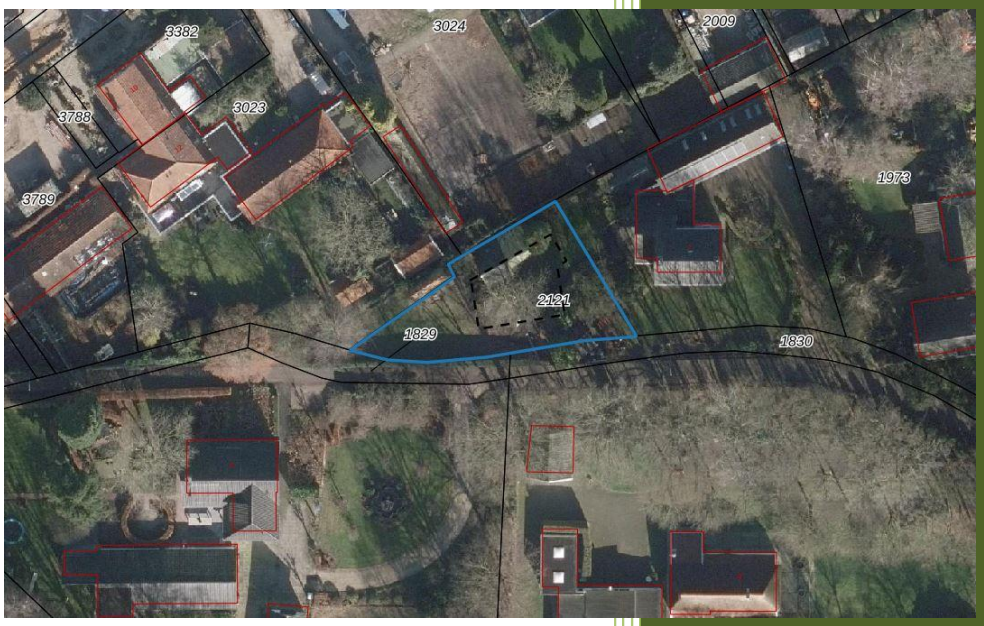
Montferland Milieu

Bodemonderzoek & advies

2022

Verkennend bodemonderzoek

Sleedoornweg 7 te Wijchen

ISO 9001

BRL SIKB 2000

MM22157

Montferland Milieu B.V.

24-10-2022

Montferland Milieu B.V.
Zeddamseweg 77
7041 CN ‘s-Heerenberg
Tel: 0314-640414
info@montferlandmilieu.nl
www.montferlandmilieu.nl

TITELBLAD

Projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Projectnummer	MM22157
Adres	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Postcode en plaats	6601 GW Wijchen
Gemeente	Wijchen
Aanleiding	Bestemmingsplanwijziging
Versienummer	2 (herbemonstering)
Status	Definitief
Datum	24-10-2022
Plaats	‘s-Heerenberg
Opsteller	Montferland Milieu B.V.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 3
   1.1 Achtergrond 3
   1.2 Kwaliteit 3
   1.3 Betrouwbaarheid 3
   1.4 Onafhankelijkheid 3
   1.5 Leeswijzer 3
2. VOORONDERZOEK 4
   2.1 Geraadpleegde bronnen 4
   2.2 Huidige en toekomstige situatie 4
   2.3 Historie 5
   2.4 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten 6
   2.4 Asbest 6
   2.5 Voorgaande onderzoeken 6
   2.6 Geohydrologie 7
   2.7 Locatie inspectie 7
   2.8 Conclusie vooronderzoek 7
3. HYPOTHESE EN ONDERZOEKSOPZET 8
   3.1 Hypothese 8
   3.2 Onderzoeksopzet 8
4. RESULTATEN 9
   4.1 Uitvoering veldwerk 9
   4.2 Samenstelling (meng)monsters en chemische analyses 10
   4.3 Interpretatie analyseresultaten 10
   4.4 Herbemonstering grondwater 11
5. CONCLUSIE 12
   5.1 Algemeen 12
   5.2 Conclusie en aanbevelingen 12

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	Topografische kaart
BIJLAGE 2	Kadastrale kaart met gegevens
BIJLAGE 3	Situatietekening met monsternamepunten
BIJLAGE 4	Boorprofielen
BIJLAGE 5	Analysecertificaten grond
BIJLAGE 6	Analysecertificaten grondwater
BIJLAGE 7	Toetsingstabellen
BIJLAGE 8	Projectfoto's
BIJLAGE 9	Informatie vooronderzoek
BIJLAGE 10	Onafhankelijkheidsverklaring
BIJLAGE 11	Toegepaste normen
BIJLAGE 12	Toelichting toetsingskader
BIJLAGE 13	Verklarende woordenlijst

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond

In opdracht van initiatiefnemer heeft Montferland Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek verricht aan de Sleedoornweg 7 te Wijchen (gemeente Wijchen).

Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging. Het onderzoek heeft tot doel met een relatief geringe onderzoeksinspanning vast te stellen of er een grond- en/of grondwaterverontreiniging aanwezig is en welke mogelijk een belemmering kan vormen.

1.2 Kwaliteit

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Montferland Milieu B.V. conform de beoordelingsrichtlijn BRL-SIKB 2000. Montferland Milieu B.V. is gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van milieuhygiënisch bodemonderzoek conform deze beoordelingsrichtlijn. Het toepassingsgebied van dit certificaat betreft de BRL-SIKB protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen, nemen grondmonsters), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (maaiveldinspectie en monsterneming asbest in bodem). De grond- en grondwatermonsters zijn (voor)behandeld door middel van de AS3000-methode in het door de Raad voor Accreditatie erkende laboratorium Eurofins Analytico B.V. te Barneveld.

Montferland Milieu B.V. werkt volgens een kwaliteitssysteem, zoals beschreven in het kwaliteitshandboek. Ons kwaliteitssysteem is gecertificeerd volgens de kwaliteitsborgingsnormen van de NEN-EN-ISO 9001:2015.

1.3 Betrouwbaarheid

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de Nederlandse Norm NEN5740 (NEN5740:2009+A1:2016 nl ‘Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond’). Het vooronderzoek, dat parallel loopt aan deze norm, is uitgevoerd conform de Nederlandse Norm NEN5725 (NEN 5725:2017 nl 'Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek').

Voor de monstername van grond wordt tevens aangesloten bij de informatie uit het Handelingskader Poly en Per fluor Alkyl Stoffen (PFAS, onderdeel 6 Veldwerk en Analyse) opgesteld door het Expertisecentrum PFAS. Ondanks de zorgvuldigheid waarmee het onderzoek is uitgevoerd, is het altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt.

1.4 Onafhankelijkheid

Tussen Montferland Milieu B.V. en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie, die de onafhankelijkheid en de integriteit zouden beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren. De onafhankelijkheidsverklaring van het uitgevoerde veldwerk is opgenomen in bijlage 10. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door erkende medewerker van Montferland Milieu B.V.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de voorinformatie beschreven. Aan de hand van deze gegevens is in hoofdstuk 3 de hypothese gedefinieerd en is de onderzoeksopzet vastgesteld. Hoofdstuk 4 behandelt de resultaten van het onderzoek. Ten slotte zijn in hoofdstuk 5 de conclusies en aanbevelingen gedefinieerd.

2. VOORONDERZOEK

2.1 Geraadpleegde bronnen

Voorafgaand aan de uitvoering van de veldwerkzaamheden is een milieuhygiënisch vooronderzoek bodem uitgevoerd op basis van de NEN 5725. Van de locatie en de directe omgeving zijn uit verschillende informatiebronnen gegevens verzameld over het historische, huidige en toekomstige gebruik, eventuele calamiteiten, eventueel eerder uitgevoerde bodemonderzoeken, de bodemopbouw en geohydrologie, verhardingen, kabels en leidingen. In bijlage 9 is de informatie van het vooronderzoek opgenomen.

Bij het vooronderzoek zijn de volgende bronnen geraadpleegd:
- informatie van de gemeente/omgevingsdienst
- informatie van de initiatiefnemer
- informatie uit het provinciaal informatiesysteem
- informatie van de website topotijdreis.nl
- informatie van de website DINOloket.nl
- informatie van de website ruimtelijkeplannen.nl
- informatie van KLIC online
- locatie inspectie

Opgemerkt wordt dat de voor het vooronderzoek geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Voor het verkrijgen van historische informatie is Montferland Milieu B.V. afhankelijk van deze bronnen, waardoor we niet kunnen instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie. Montferland Milieu B.V. streeft wel naar het geven van een zo volledig mogelijk en betrouwbaar beeld.

2.2 Huidige en toekomstige situatie

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Sleedoornweg 7 te Wijchen (gemeente Wijchen). De locatie is kadastraal bekend als gemeente WCN00, sectie B, nummer 2121. De totale onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 470 m2 . In bijlage 1 is de topografische kaart weergegeven. Bijlage 2 bevat de kadastrale kaart met kadastrale gegevens en in bijlage 3 is de situatietekening met monsternamepunten weergegeven.

De onderzoekslocatie is gelegen in het centrum van Wijchen. De onderzoekslocatie is in de huidige situatie in gebruik als tuin. De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw op het perceel te realiseren

Figuur 1: Foto onderzoekslocatie

Figuur 2: Toekomstige situatie

2.3 Historie

Informatie van de initiatiefnemer/gemeente/omgevingsdienst

Er zijn geen relevante gegevens van de historie van het terrein bekend welke van invloed zouden kunnen zijn op de onderzoeksstrategie. Op de locatie hebben zich in het verleden, voor zover bekend, geen calamiteiten voorgedaan. Gezien de locatie is het tank- en bouwarchief niet geraadpleegd. Op de locatie heeft nimmer bebouwing plaatsgevonden.

Informatie van de website topotijdreis.nl

Uit historisch kaartmateriaal is gebleken dat de locatie in het verleden altijd in gebruik is geweest ten behoeve van agrarische- /natuurdoeleinden. De onderzoekslocatie is nimmer bebouwd geweest. De historische kaart uit 1920 is enigszins verschoven en geeft geen goed beeld van de locatie.

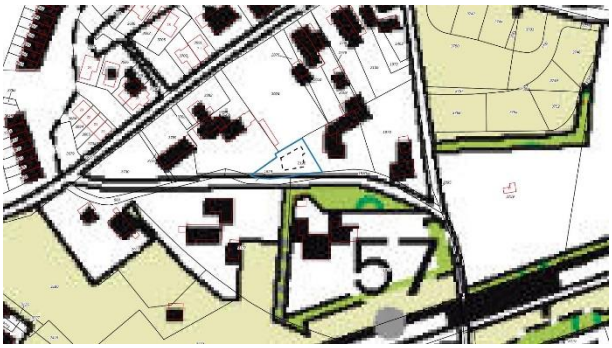
Figuur 3: Historische kaart (1920)

Figuur 4: Historische kaart (1970)

Figuur 5: Historische kaart (1995)

Figuur 6: Historische kaart (2015)

Informatie van het Provinciaal informatiesysteem

Uit informatie van het Provinciaal informatiesysteem blijkt dat er geen historische activiteiten van het perceel bekend zijn.

Figuur 7: Weergave omgevingsrapportage

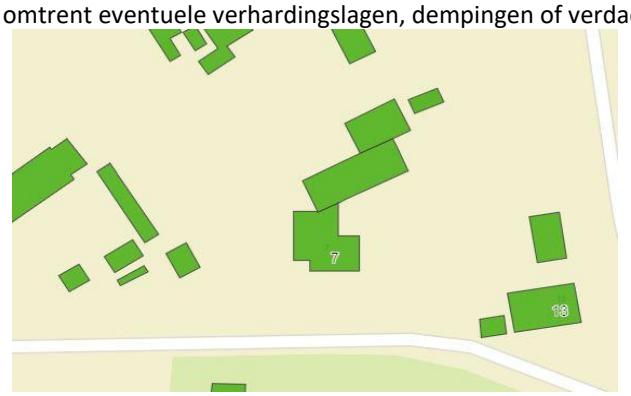
2.4 Informatie lokale of regionale achtergrondgehalten

De onderzoekslocatie is gelegen binnen de bodemkwaliteitszone "Wonen Wijchen", van het gebied waarvoor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen gezamenlijk een "Bodemkwaliteitskaart 1 april 2020" hebben opgesteld.

Bodemkwaliteitskaart	
Bodemfunctieklasse	Wonen
Ontgravingsklasse bovengrond	Landbouw/natuur
Ontgravingsklasse tussenlaag	Landbouw/natuur
Ontgravingsklasse ondergrond	Landbouw/natuur
Toepassingsklasse bovengrond	Landbouw/natuur
Toepassingsklasse tussenlaag	Landbouw/natuur
Toepassingsklasse ondergrond	Landbouw/natuur

2.4 Asbest

Volgens de asbestdakenkaart van de provincie Gelderland is de nabije omgeving van de onderzoekslocatie niet verdacht (groen) op het voorkomen van asbesthoudende dakplaten. Bij het vooronderzoek zijn verder geen gegevens naar voren gekomen die kunnen duiden op de aanwezigheid van asbest op of in de bodem van de onderzoekslocatie. Op de locatie heeft nimmer bebouwing plaatsgevonden en er zijn geen gegevens bekend omtrent eventuele verhardingslagen, dempingen of verdachte activiteiten.

Figuur 8: Weergave asbestdakenkaart

2.5 Voorgaande onderzoeken

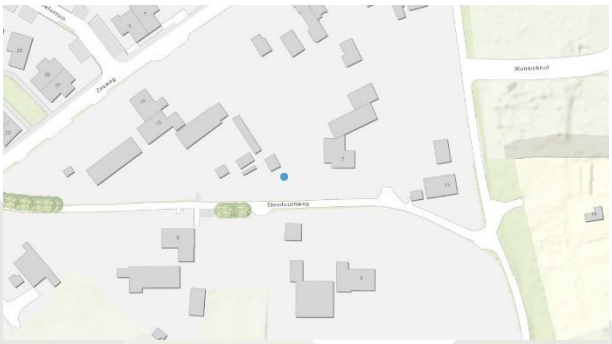
Op de onderzoekslocatie hebben voor zover bekend geen voorgaand bodemonderzoek plaatsgevonden.

Ten noorden van de onderzoekslocatie is in 2020 door Milieutechniek Rouwmaat Groenlo B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: MT-200294. Destijds werden er in de boven- als in de ondergrond geen verhoogde gehalten aangetoond. Het grondwater bleek licht verontreinigd met zink.

Ten zuiden van de onderzoekslocatie is in februari 2022 door Montferland Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit is gerapporteerd onder projectnummer: MM22007. Destijds werden er in de bovengrond licht verhoogde gehalten aan koper aangetoond. In de ondergrond en in het grondwater werden geen verhoogde gehalten aangetoond.

Figuur 9: Voorgaande onderzoeken

Figuur 10: Verontreinigings- saneringscontouren

2.6 Geohydrologie

Op basis van de geologische overzichtskaarten en grondwaterkaart van Nederland kan het volgende beeld van de bodemopbouw worden geschetst.

Het maaiveld bevindt zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland op een hoogte van circa 8,1 m +NAP. De gemiddelde stand van het freatisch grondwater bedraagt ± 6,0 m +NAP, waardoor het grondwater zich op ± 2,1 m -mv zou bevinden. Uit de grondwaterkaarten van TNO blijkt dat de regionale grondwaterstromingsrichting westelijk is gericht. De lokale grondwaterstromingsrichting kan plaatselijk worden beïnvloed door sloten, beken, rivieren, rioleringen, onttrekkingen e.d.

2.7 Locatie inspectie

Bij de locatie inspectie zijn geen bijzonderheden waargenomen. De onderzoekslocatie werd aangetroffen zoals op basis van het vooronderzoek kon worden verwacht.

Figuur 11: Overzichtsfoto onderzoeklocatie

Figuur 12: Overzichtsfoto onderzoeklocatie

2.8 Conclusie vooronderzoek

De onderzoekslocatie is op basis van het vooronderzoek onverdacht op het voorkomen van bodemverontreinigingen. De onderzoekslocatie is eveneens onverdacht op het voorkomen van asbest in de bodem.

3. HYPOTHESE EN ONDERZOEKSOPZET

3.1 Hypothese

Op basis van de beschikbare informatie omtrent het historisch en huidig gebruik van de locatie, kan de nieuwbouwlocatie als niet verdacht worden beschouwd. De nieuwbouwlocatie wordt conform de strategie 'Onderzoeksstrategie voor een onverdachte locatie (ONV)' onderzocht. Deze hypothese gaat ervan uit dat op een locatie geen of slechts licht verhoogde gehalten worden gemeten.

De resultaten uit het vooronderzoek geven geen aanleiding het standaard NEN-analysepakket voor grond en grondwater uit te breiden. Op verzoek van de initiatiefnemer wordt onderzoek naar PFAS uitgevoerd.

3.2 Onderzoeksopzet

In de onderstaande tabel is de onderzoeksopzet weergegeven.

Locatie	Aantal boringen	Aantal peilbuizen	Analyses grond	Analyses water
Nieuwbouw	2 tot ± 0,5 m -mv 1 tot ± 2,0 m -mv	1	1 * NEN-pakket bovengrond(1) 1 * NEN-pakket ondergrond	1 * NEN-pakket grondwater

Standaard NEN-pakket grond:

- Lutum en organische stof
- Zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn)
- PCB's
- Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen
- Minerale olie (C10-40)
- (1)PFAS (28) Handelingskader

Standaard NEN-pakket grondwater:

- Zware metalen (Ba, Cd, Co, Cu, Hg, Pb, Mo, Ni, Zn)
- Vluchtige aromaten (benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen, styreen, naftaleen)
- Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (vinylchloride, chloorethenen, chloormethaan, chloroform, chloorethanen, chloorpropanen en bromoform)
- Minerale olie (C10-40)

Opgemerkt wordt dat de gehanteerde onderzoeksstrategie (NEN 5740) niet geschikt is om de eventuele aanwezigheid van asbest in de bodem aan te tonen. Onderzoek naar asbest in de grond dient plaats te vinden conform de NEN 5707. Uit het vooronderzoek is gebleken dat de locatie onverdacht is met betrekking tot asbest. Opgemerkt wordt dat bij de uitvoering van het veldwerk aandacht is besteed aan het eventueel zintuiglijk voorkomen van asbest op en in de bodem.

4. RESULTATEN

4.1 Uitvoering veldwerk

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd op 31-08-2022 en op 09-09-2021 is de peilbuis bemonsterd. Op de tekening in bijlage 3 staan de diverse boringen weergegeven.

Tijdens het opstellen van het boorplan is rekening gehouden met de doelstellingen en de richtlijnen, welke geformuleerd zijn in de inleiding. Daarnaast is rekening gehouden met de onderzoeksprotocollen en de ligging van kabels en leidingen.

Van het opgeboorde materiaal is een boorbeschrijving conform de NEN 5104 gemaakt en zijn er grondmonsters genomen over trajecten van ten hoogste 0,5 m, waarbij bodemlagen met verontreinigingskenmerken of een afwijkende textuur separaat bemonsterd zijn. Hierbij is gebruik gemaakt van de olie/watertest (O/W-test) en is gelet op afwijkende kleur of geur van de bodem. In het opgeboorde materiaal zijn zintuiglijk geen noemenswaardige bijmengingen met bodemvreemde materialen waargenomen. In de vaste bodem is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. De complete omschrijvingen van de boorprofielen staan vermeld in bijlage 4.

Voor de geplaatste peilbuis geldt dat het onderste gedeelte van de peilbuis (het peilfilter) is geperforeerd. Boven het filter is een laag zwelklei aangebracht, zodat er géén verontreinigingen van bovenaf in de peilbuis kunnen migreren. De filterstelling is bepaald op basis van de grondwaterstand en/of storende laag, zoals deze tijdens de veldwerkzaamheden is ingeschat. De peilbuis is direct na plaatsing afgepompt en na een wachttijd van minimaal een week is het grondwater bemonsterd.

In de onderstaande tabel staan de meetresultaten van het grondwater weergegeven:

Locatie	Peilbuis	Filterstelling (m -mv)	Grondwaterstand (m -mv)	Zuurgraad (pH)	Geleidbaarheid EGV (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
Nieuwbouw	01	2,50 - 3,50	2,30	6.20	390	1

Toelichting:
Geen van de gemeten waarden van de zuurgraad en de geleidbaarheid wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden verwacht kan worden.

4.2 Samenstelling (meng)monsters en chemische analyses

Op basis van de zintuiglijke waarnemingen zijn (meng)monsters samengesteld van de grond. De zintuigelijke waarnemingen geven geen aanleiding het analysepakket voor grond en grondwater uit te breiden. In onderstaande tabel staan de mengmonsters weergegeven.

Locatie	Grond(meng)monster(s)	Samenstelling	Traject (m -mv)	Analyse
Nieuwbouw	MM01	01: 0.00 - 0.50, 02: 0.00 - 0.50, 03: 0.00 - 0.50, 04: 0.00 - 0.50	0,00 - 0,50	Standaard NEN-pakket grond
Nieuwbouw	MM02	01: 0.00 - 0.50, 02: 0.00 - 0.50, 03: 0.00 - 0.50, 04: 0.00 - 0.50	0,60 - 1,80	Standaard NEN-pakket grond
Nieuwbouw	MM03	01: 0.00 - 0.50, 02: 0.00 - 0.50, 03: 0.00 - 0.50, 04: 0.00 - 0.50	0,00 - 0,50	PFAS (28) Handelingskader
Locatie	Grondwatermonster(s)	Samenstelling	Traject (m -mv)	Analyse
Nieuwbouw	01	01-1-1	2,50 - 3,50	Standaard NEN-pakket grondwater

Motivatie:

MM01 en MM03 zijn samengesteld uit de individuele grondmonsters van de humeuze bovengrond.
MM02 is samengesteld uit de individuele grondmonsters van de ongeroerde ondergrond.

4.3 Interpretatie analyseresultaten

In bijlage 5 zijn de analyserapporten van de grond opgenomen en in bijlage 6 van het grondwater. De toetsingstabellen zijn weergegeven in bijlage 7. De gemeten gehalten zijn met behulp van het organisch stof- en lutumgehalte, omgerekend naar gehalten in een standaardbodem en vervolgens getoetst. In algemene zin wordt opgemerkt dat bij analyse van mengmonsters het gehalte in de individuele deelmonsters zowel hoger als lager kunnen zijn dan het aangetoonde gehalte in het betreffende mengmonster.

In de onderstaande tabel worden de concentraties aangegeven die de geldende toetsingskaders overschrijden, daarnaast is een indicatie van de te verwachten bodemkwaliteitsklasse volgens het Besluit Bodemkwaliteit weergegeven.

Locatie	Grond (meng)monster(s)	Traject (m -mv)	Gehalte > AW	Gehalte > T	Gehalte > I	Indicatie BBK
Nieuwbouw	MM01	0,00 - 0,50	Lood (54,13) Zink (222,5) PAK (1,61)	-	-	Industrie
Nieuwbouw	MM02	0,60 - 1,50	-	-	-	AW
Locatie	Grondwatermonster(s)	Traject (m -mv)	Gehalte > S	Gehalte > T	Gehalte > I	Indicatie BBK
Nieuwbouw	01-1-1	2,50 - 3,50	Barium (61) Nikkel (26) Zink (87) Minerale olie (51)	-	Cadmium (18) Koper (81)	N.v.t.

Betekenis van de tekens en afkortingen WBB:
S = streefwaarde
AW = achtergrondwaarde (licht verontreinigd)
T = tussenwaarde (matig verontreinigd)
I = interventieaarde (sterk verontreinigd)
- = onder achtergrondwaarde of detectiegrens

Betekenis van de afkortingen BBK:
AW= toepasbaar voldoet aan Achtergrondwaarde
Wonen= toepasbaar (functieklasse Wonen)
Industrie= toepasbaar (functieklasse industrie)
NT= niet toepasbaar

Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS)

Locatie	Grondmengmonster(s)	Traject (m -mv)	Gemeten gehalte PFOA (µg/kg.ds)	Gemeten gehalte PFOS (µg/kg.ds)	Normwaarde	Overschrijding ad hoc interventiewaarde
Nieuwbouw	MM03	0,00 - 0,50	0,7	2,1	Wonen	Nee

Toelichting:

Het is bekend dat in zowel de grond als in het grondwater zware metalen in sterk fluctuerende gehalten kunnen voorkomen, zowel door natuurlijke bronnen als door menselijke activiteiten veroorzaakt. De gehalten betreffen dan (natuurlijke) achtergrondwaarden.

De verhoogde gehalten PAK in de grond kunnen veroorzaakt worden door antropogene bestandsdelen (puin-/kooldeeltjes) en/of door microscopisch kleine deeltjes (bijv. roet). Het betreffen dan diffuus verspreide verontreinigingen.

Voor zover bekend is op de onderzoekslocatie geen bronlocatie aanwezig of aanwezig geweest, die een dergelijke verontreiniging met minerale olie in het grondwater veroorzaakt kan hebben. Mogelijk is de verontreiniging afkomstig van een bron elders. De oorzaak is niet eenduidig aan te wijzen. Het aangetoonde gehalte overschrijdt het criterium voor een nader bodemonderzoek niet.

4.4 Herbemonstering grondwater

Vanwege de interventiewaarde aan cadmium en koper in het grondwater, is het grondwater op 5-10-2022 herbemonsterd.

Locatie	Grondwatermonster(s)	Traject (m -mv)	Gehalte > S	Gehalte > T	Gehalte > I	Indicatie BBK
Nieuwbouw	01-1-2	2,50 - 3,50	-	-		N.v.t.

Betekenis van de tekens en afkortingen WBB:	Betekenis van de afkortingen BBK:
S = streefwaarde	AW= toepasbaar voldoet aan Achtergrondwaarde
AW = achtergrondwaarde (licht verontreinigd)	Wonen= toepasbaar (functieklasse Wonen)
T = tussenwaarde (matig verontreinigd)	Industrie= toepasbaar (functieklasse industrie)
I = interventieaarde (sterk verontreinigd)	NT= niet toepasbaar
- = onder achtergrondwaarde of detectiegrens	

Toelichting:

Er kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een geval van bodemverontreiniging, aangezien er sprake is van een eenmalig of periodiek (sterk) verhoogde concentratie waarvan de oorzaak niet eenduidig is aan te wijzen. Naar verwachting is er sprake van een onvoldoende hersteld evenwicht tussen grond en grondwater ten tijde van de grondwaterbemonstering (zogenaamd plaatsingseffect).

5. CONCLUSIE

5.1 Algemeen

In opdracht van initiatiefnemer heeft Montferland Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek verricht aan de Sleedoornweg 7 te Wijchen (gemeente Wijchen). Het bodemonderzoek is uitgevoerd in het kader van een voorgenomen bestemmingsplanwijziging.

5.2 Conclusie en aanbevelingen

Uit het uitgevoerde bodemonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

- Tijdens het veldwerk is de opgeboorde grond zintuiglijk beoordeeld op de mogelijke aanwezigheid van bodemverontreiniging. Hierbij zijn geen indicaties waargenomen die hierop duiden.
- In de bovengrond is een licht verhoogd gehalten aan lood, zink en PAK aangetoond.
- In de ondergrond zijn geen verhoogde gehalten aangetoond.
- In het grondwater is een licht verhoogd gehalten aan barium, nikkel, zink en minerale olie aangetoond.
- Uit de onderzoeksresultaten kan geconcludeerd worden dat er op de locaties geen ernstige bodem- of grondwaterverontreinigingen aanwezig zijn. De vastgestelde waarden overschrijden enkel de achtergrond- en/ of streefwaarde, wat duidt op enkel lichte (natuurlijke) verontreinigingen.
- De tevoren gestelde hypothese ‘De nieuwbouwlocatie kan op basis van het vooronderzoek als niet-verdacht worden beschouwd’ dient formeel gezien te worden verworpen. De verhogingen in de grond en in het grondwater zijn echter gering en kunnen als niet significant beschouwd worden.
- De kwaliteit van de bovengrond (MM03) is getoetst aan het ‘Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAShoudende grond en baggerspecie’ (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, kenmerk: IENW/BSK2020/126356, d.d. 2 juli 2020) landbodem generiek: De kwaliteit van de bovengrond voldoet aan de eisen voor klasse ‘Wonen’.
- Uit milieukundig oogpunt is er naar onze mening geen bezwaar tegen de voorgenomen nieuwbouwplannen, aangezien de vastgestelde verontreinigingen geen risico's voor de volksgezondheid opleveren. De bodem wordt geschikt geacht voor het huidige en toekomstige gebruik (wonen met tuin).

Standaard slotopmerking:

Het volgende dient opgemerkt te worden: gezien het verkennende karakter van dit onderzoek is het, ondanks de zorgvuldigheid waarmee het is uitgevoerd, altijd mogelijk dat eventueel lokaal voorkomende verontreinigingen niet zijn ontdekt. Hoewel voldaan wordt aan de geldende wetten en regelgeving, wordt tijdens een verkennend of nader bodemonderzoek een beperkt aantal boringen, inspectiegaten of inspectiesleuven verricht.

Vermeld dient tevens te worden dat op basis van voorliggend onderzoek geen conclusies kunnen worden getrokken omtrent de bodemkwaliteit van andere terreindelen of aangrenzende percelen.

Opgemerkt wordt dat wij slechts een adviserende taak hebben en dat het bevoegd gezag de noodzaak tot de uitvoering van nader of aanvullend onderzoek vaststelt.

Tenslotte dient in acht genomen te worden dat elk bodemonderzoek een momentopname is. Eventuele toekomstige calamiteiten (bijvoorbeeld brand of morsing van bodemvreemde vloeistoffen), sloopwerkzaamheden of bouwrijp maken en aanvoer van grond van elders kunnen de bodemkwaliteit (sterk) beïnvloeden.

Eventueel vrijkomende grond kan niet zondermeer in het grondverkeer worden opgenomen. Mocht de grond naar elders worden getransporteerd, dient te worden nagegaan in hoeverre de kwaliteit van de af te voeren grond overeenstemt met de verwerkingsmogelijkheden die voor de betreffende stort- c.q. hergebruikslocatie gelden. Deze zijn geformuleerd in het Besluit bodemkwaliteit. Aanbevolen wordt dan ook de eindverwerkingslocatie in overleg met het bevoegd gezag vast te stellen. Mocht grondwater onttrokken worden t.b.v. bemaling, dient bekeken te worden in hoeverre de grondwaterkwaliteit de lozingsnormen overschrijdt.

BIJLAGE 1:

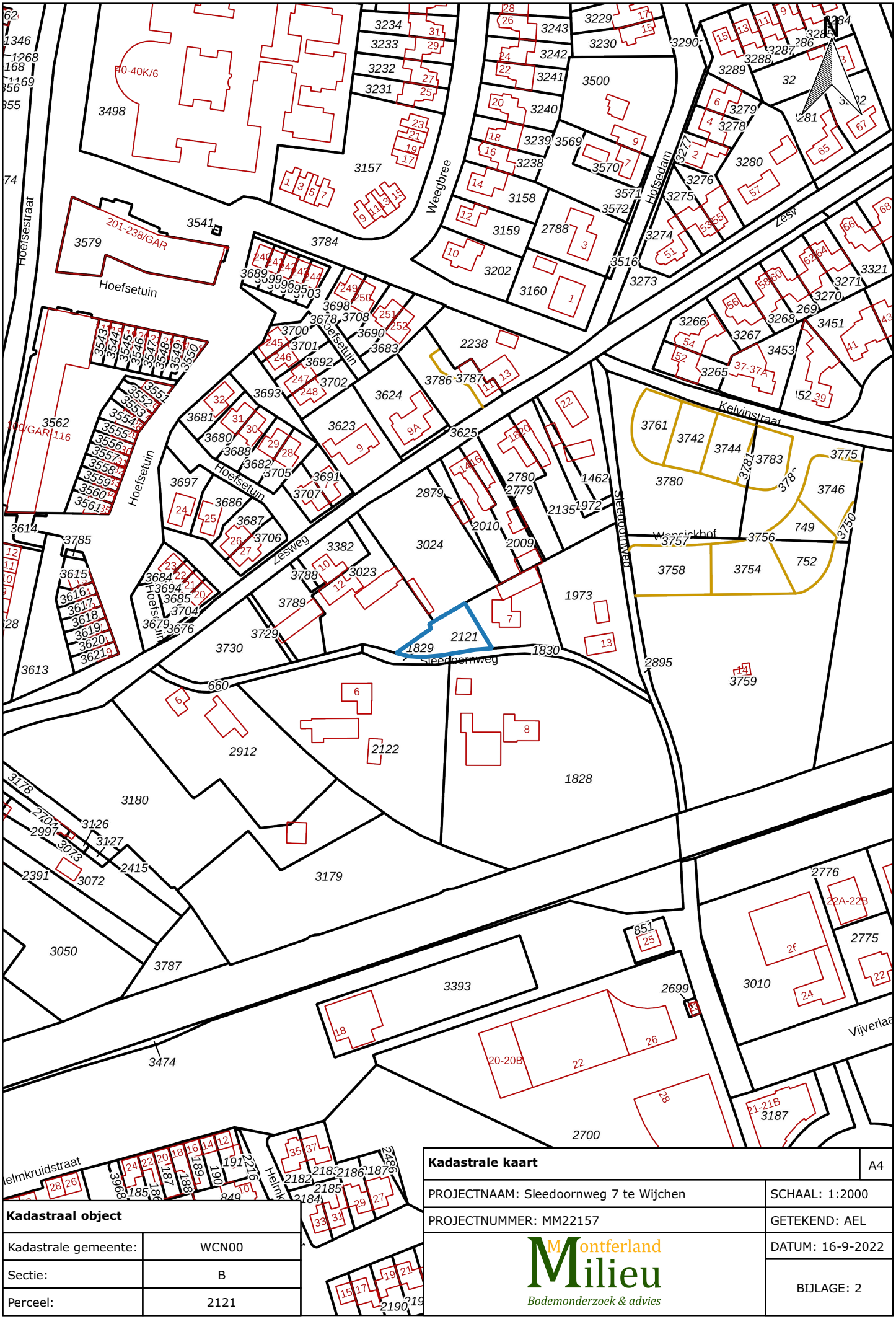
Topografische kaart

Topografische kaart	A4
PROJECTNAAM: Sleedoornweg 7 te Wijchen	SCHAAL: 1:50000
PROJECTNUMMER: MM2157	GETEKEND: AEL
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 16-9-2022
	BIJLAGE: 1

BIJLAGE 2:

Kadastrale kaart met gegevens

Kadastraal object	
Kadastrale gemeente:	WCN00
Sectie:	B
Perceel:	2121

Kadastrale kaart	A4
PROJECTNAAM: Sleedoornweg 7 te Wijchen	SCHAAL: 1:2000
PROJECTNUMMER: MM22157	GETEKEND: AEL
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 16-9-2022
	BIJLAGE: 2

BIJLAGE 3:

Situatietekening met monsternamepunten

Legenda

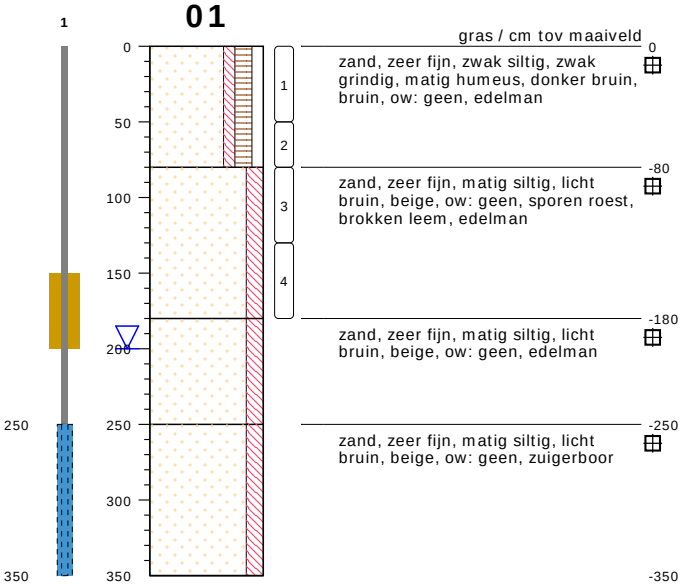
- Locatiegrens
- Bebouwing
- Toekomstige bebouwing
- Boring tot 0,5 m -mv
- Boring tot 2,0 m -mv
- Peilbuis

Situatietekening met monsternamepunten	A4
PROJECTNAAM: Sleedoornweg 7 te Wijchen	SCHAAL: 1:300
PROJECTNUMMER: MM22157	GETEKEND: AEL
Montferland Milieu Bodemonderzoek & advies	DATUM: 16-9-2022
	BIJLAGE: 3

BIJLAGE 4:

Boorprofielen

01

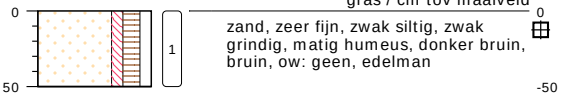
type **peilbuis met 1 filter**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **179213.01**
y **425117.100**

02

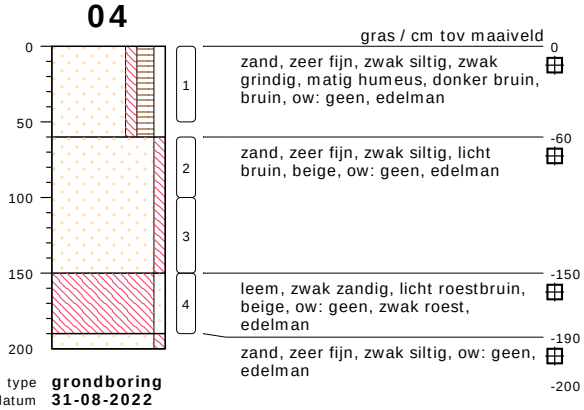
type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **179205.71**
y **425117.73**

03

type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **179211.38**
y **425122.98**

04

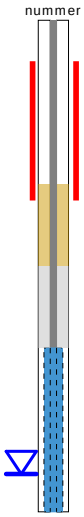
type **grondboring**
datum **31-08-2022**
boormeester **A. Ellmann**
x **179217.57**
y **425123.35**

bodemprofielen **schaal 1:50**

onderzoek **Sleedoornweg 7 te Wijchen**
projectcode **MM22157**
getekend conform **NEN 5104**

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

PEILBUIS

BORING

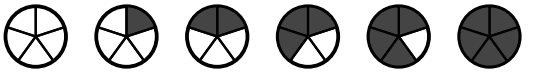
links= cm-maaiveld

rechts= cm+ NAP

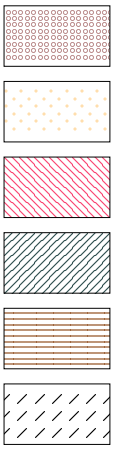
OLIE OP WATER REACTIE

GEUR INTENSITEIT

GRONDSOORTEN

GRIND, grindig (G,g)

ZAND, zandig (Z,z)

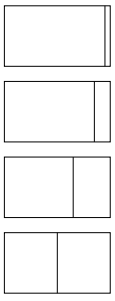
LEEM, siltig (L,s)

KLEI, kleiig (K,k)

VEEN, humeus (V,h)

slib

MATE VAN BIJMENGING

zwak - (0-5%)

matig - (5-15%)

sterk - (15-50%)

uiterst - (> 50%)

VERHARDINGEN

asfalt, beton, klinkers, tegels
stelconplaat, ondoordringbare laag

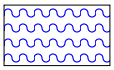
GRADATIE ZAND

uf = uiterst fijn (63-105 um)
zf = zeer fijn (105-150 um)
mf = matig fijn (150-210 um)
mg = matig grof (210-300 um)
zg = zeer grof (300-420 um)
ug = uiterst grof (420-2000 um)

OVERIG

bodemvreemde bestandsdelen aanwezig

water

GRADATIE GRIND

f = fijn (2-5.6 mm)
mg = matig grof (5.6-16 mm)
zg = zeer grof (16-63 mm)

BESCHRIJVING BODEMLAAG

pid = foto ionisatie detector
bv = bodemvocht
ow = olie op water

BIJLAGE 5:

Analysecertificaten grond

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 09-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022136656/1
Uw project/verslagnummer	MM22157
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	02-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022136656/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	09-Sep-2022/10:47
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	2
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	90.5	93.0
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.4	1.0
	Gloeirest	% (m/m) ds	96	99
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	4.7	5.2
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	49	23
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.30	<0.20
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	3.8	4.4
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	14	7.0
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	0.080	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.7	11
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	37	<10
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	110	42
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	11	<11
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	8.8	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50	Grond (AS3000)	12957252
2	MM02, 01: 80-130, 01: 130-180, 04: 60-100, 04: 100-150	Grond (AS3000)	12957253

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022136656/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	02-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	09-Sep-2022/10:47
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	2
S	PCB 138	mg/kg ds	0.0013 [1)]	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	0.0013 [2)]	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0064	0.0049 [3)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	0.14	0.075
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	0.34	0.069
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.19	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	0.24	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.11	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.21	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.14	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.17	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	1.6	0.42

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50	Grond (AS3000)	12957252
2	MM02, 01: 80-130, 01: 130-180, 04: 60-100, 04: 100-150	Grond (AS3000)	12957253

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022136656/1

Monster nr. / Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw monsteromschrijving / Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12957252				MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50	
0539474018	01	0	50	31-Aug-2022	
0539474021	02	0	50	31-Aug-2022	
0539474024	03	0	50	31-Aug-2022	
0539474033	04	0	50	31-Aug-2022	
12957253				MM02, 01: 80-130, 01: 130-180, 04: 60-100, 04: 100 -150	
0539474026	01	80	130	31-Aug-2022	
0539474217	01	130	180	31-Aug-2022	
0539474022	04	60	100	31-Aug-2022	
0539474222	04	100	150	31-Aug-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022136656/1

Opmerking 1)
PCB 138 kan positief beïnvloed worden door PCB 163.

Opmerking 2)
PCB 153 kan positief beïnvloed worden door PCB 132.

Opmerking 3)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022136656/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 08-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022137230/1
Uw project/verslagnummer	MM22157
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	05-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022137230/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	08-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	08-Sep-2022/12:28
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1
	Voorbehandeling		
	Cryogeen malen		Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses		
S	Droge stof	% (m/m)	90.6
	PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)		
Q	perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg ds	0.1
Q	perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg ds	0.6
Q	perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg ds	1.6
Q	perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg ds	0.5
Q	perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg ds	<0.1
Q	4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1
Q	6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1
Q	8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1
Q	10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg ds	<0.1

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50	Grond (AS3000)	12959468

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022137230/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	05-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	08-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	08-Sep-2022/12:28
		Bijlage	A,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1
Q	N-methylperfluoroctaansulfonamideacetaat(MeFOSAA)	µg/kg ds	<0.1
Q	N-ethylperfluoroctaansulfonamideacetaat (EtFOSAA)	µg/kg ds	<0.1
Q	perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg ds	<0.1
Q	N-methylperfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg ds	<0.1
Q	8:2 fluortelomeerfosfaatdiester (8:2 diPAP)	µg/kg ds	<0.1
Q	som PFOA (*0,7)	µg/kg ds	0.7
Q	som PFOS (*0,7)	µg/kg ds	2.1

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50	Grond (AS3000)	12959468

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022137230/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12959468	MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50				
0539474018	01	0	50	31-Aug-2022	
0539474021	02	0	50	31-Aug-2022	
0539474024	03	0	50	31-Aug-2022	
0539474033	04	0	50	31-Aug-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022137230/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
PerFluorKoolwaterstoffen(PFC)			
PFAS (28) Handelingskader	W0323	LC-MSMS	Eigen methode
Som lin + vert PFOS & PFOA AS3000	W0323	LC-MSMS	Eigen methode

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

BIJLAGE 6:

Analysecertificaten water

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 16-Sep-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022141564/1
Uw project/verslagnummer	MM22157
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	13-Sep-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022141564/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	13-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	16-Sep-2022/09:18
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/2

	Analyse	Eenheid	1	
	Metalen			
S	Barium (Ba)	µg/l	61	
S	Cadmium (Cd)	µg/l	18	
S	Kobalt (Co)	µg/l	3.8	
S	Koper (Cu)	µg/l	81	
S	Kwik (Hg)	µg/l	<0.050	
S	Molybdeen (Mo)	µg/l	<2.0	
S	Nikkel (Ni)	µg/l	26	
S	Lood (Pb)	µg/l	5.8	
S	Zink (Zn)	µg/l	87	
	Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
S	Benzeen	µg/l	<0.20	
S	Tolueen	µg/l	<0.20	
S	Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	
S	o-Xyleen	µg/l	<0.10	
S	m,p-Xyleen	µg/l	<0.20	
S	Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	1)
	BTEX (som)	µg/l	<0.90	
S	Naftaleen	µg/l	<0.020	
S	Styreen	µg/l	<0.20	
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
S	Dichloormethaan	µg/l	<0.20	
S	Trichloormethaan	µg/l	<0.20	
S	Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	
S	Trichlooretheen	µg/l	<0.20	
S	Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	
S	1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	
S	1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	
S	1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	
S	1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	
S	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, 01-1: 250-350	Water (AS3000)	12975433

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: BS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022141564/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	13-Sep-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	16-Sep-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	16-Sep-2022/09:18
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/2

	Analyse	Eenheid	1	
S	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	
	CKW (som)	µg/L	<1.6	
S	Tribroommethaan	µg/L	<0.20	
S	Vinylchloride	µg/L	<0.10	
S	1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10	
S	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14	1)
S	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20	
S	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42	
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	18	
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	51	
	Chromatogram		Zie bijl.	

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, 01-1: 250-350	Water (AS3000)	12975433

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022141564/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
12975433	1, 01-1: 250-350				
0680649292	1	250	350	09-Sep-2022	
0801029609	1	250	350	09-Sep-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2022141564/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022141564/1

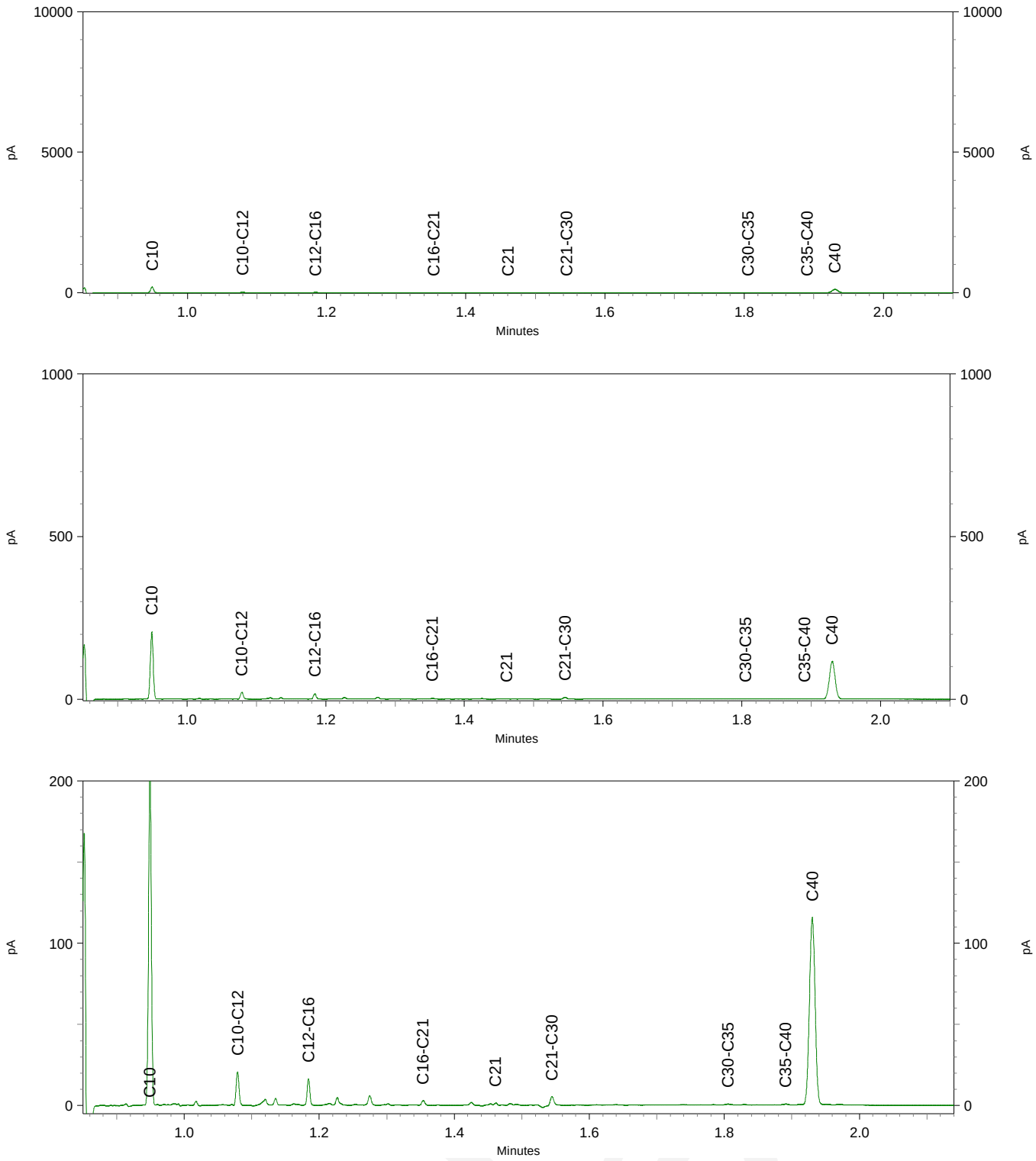
Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5
Chromatogram olie (GC)	W0215	GC-FID	Eigen methode

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

eurofins | analytico®

Chromatogram TPH/ Mineral Oil

Sample ID.: 12975433
Certificate no.: 2022141564
Sample description.: 1, 01-1: 250-350
V

Montferland Milieu B.V.
T.a.v. Arjan Ellmann
Zeddamseweg 77
7041 CN 's-Heerenberg
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 14-Oct-2022

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2022157764/1
Uw project/verslagnummer	MM22157
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	07-Oct-2022

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	MM22157	Certificaatnummer/Versie	2022157764/1
Uw projectnaam	Sleedoornweg 7 te Wijchen	Startdatum analyse	10-Oct-2022
Uw ordernummer		Datum einde analyse	14-Oct-2022
Uw monsternemer	Arjan Ellmann	Rapportagedatum	14-Oct-2022/08:39
		Bijlage	A,C
		Pagina	1/1

	Analyse	Eenheid	1
	Metalen		
S	Cadmium (Cd)	µg/L	0.22
S	Koper (Cu)	µg/L	3.2

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	1, 01-1: 250-350	Water (AS3000)	13143479

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2022157764/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw datum monstername	Monsteromsch./Monstername ID
13143479	1, 01-1: 250-350				
0801029512	1	250	350	05-Oct-2022	

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2022157764/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie april 2022.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

BIJLAGE 7:

Toetsingstabellen

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022136656**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:38**

MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		4.7			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.4			
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg DS	49	140		@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.30	0.47		-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.8	10		-
Koper (Cu)	mg/kg DS	14	25		-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	0.080	0.11		-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1		-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	7.7	18		-
Lood (Pb)	mg/kg DS	37	54	0.01	> AW
Zink (Zn)	mg/kg DS	110	220	0.14	> AW
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	72		-
Polychloorbifenylen, PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0064	0.019		-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	1.6	1.6		> AW

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957252	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-	31-08-2022	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
> AW	> Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022136656**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:38**

MM02, 01: 80-130, 01: 130-180, 04: 60-100, 04: 100-150

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel
Bodemtype correctie					
Fractie < 2 µm		5.2			
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.0			
Metalen					
Barium (Ba)	mg/kg DS	23	64		@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	<0.20	0.23		-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	4.4	11		-
Koper (Cu)	mg/kg DS	7.0	13		-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.048		-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1		-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	11	25		-
Lood (Pb)	mg/kg DS	<10	10		-
Zink (Zn)	mg/kg DS	42	86		-
Minerale olie					
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120		-
Polychloorbifenylen, PCB					
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.025		-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.42	0.42		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957253	MM02, 01: 80-130, 01: 130-180,	31-08-2022	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022136656**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:42**

MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		4.7		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.4		
Metalen				
Barium (Ba)	mg/kg DS	49	140	@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.30	0.47	-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	3.8	10	-
Koper (Cu)	mg/kg DS	14	25	-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	0.080	0.11	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1	-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	7.7	18	-
Lood (Pb)	mg/kg DS	37	54	Wo
Zink (Zn)	mg/kg DS	110	220	Ind
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	72	-
Polychloorbifenylen, PCB				
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0064	0.019	-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	1.6	1.6	Wo

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957252	MM01, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-	31-08-2022	Klasse industrie

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde
Wo	Oordeel Wonen
Ind	Oordeel Industrie

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022136656**
Toetsing	**BoToVa T1 kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:42**

MM02, 01: 80-130, 01: 130-180, 04: 60-100, 04: 100-150

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		5.2		
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.0		
Metalen				
Barium (Ba)	mg/kg DS	23	64	@
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	<0.20	0.23	-
Kobalt (Co)	mg/kg DS	4.4	11	-
Koper (Cu)	mg/kg DS	7.0	13	-
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.048	-
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.1	-
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	11	25	-
Lood (Pb)	mg/kg DS	<10	10	-
Zink (Zn)	mg/kg DS	42	86	-
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	120	-
Polychloorbifenylen, PCB				
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.025	-
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
PAK 10 VROM factor 0.7	mg/kg DS	0.42	0.42	-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12957253	MM02, 01: 80-130, 01: 130-180,	31-08-2022	Altijd toepasbaar

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022137230**
Toetsing	**THK PFAS 13-dec-2021 Grond Bagger op landbodem**
Versie	**BCAST 20.0.0**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:43**

MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
Bodemtype correctie				
Fractie < 2 µm		25		#
Organische stof volgens gloeiverlies methode		10		#
PerFluoroCarbon(PFC)				
perfluorbutaanzuur (PFBA)	µg/kg DS	0.1	0.1	-
perfluorpentaanzuur (PFPeA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorhexaanzuur (PFHxA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorheptaanzuur (PFHpA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluoroctaanzuur (PFOA) lineair	µg/kg DS	0.6	0.6	-
perfluoroctaanzuur (PFOA) vertakt	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluornonaanzuur (PFNA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluordecaanzuur (PFDA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorundecaanzuur (PFUnDA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluordodecaanzuur (PFDoA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluortridecaanzuur (PFTrDA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluortetradecaanzuur (PFTeDA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorhexadecaanzuur (PFHxDA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluoroctadecaanzuur (PFODA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorbutaansulfonzuur (PFBS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) lineair	µg/kg DS	1.6	1.6	*
perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) vertakt	µg/kg DS	0.5	0.5	-
perfluordecaansulfonzuur (PFDS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
4:2 fluortelomeer sulfonzuur (4:2 FTS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
6:2 fluortelomeer sulfonzuur (6:2 FTS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
8:2 fluortelomeer sulfonzuur (8:2 FTS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
10:2 fluortelomeer sulfonzuur (10:2 FTS)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
n-methyl perfluoroctaansulfonamide acetaat (MeFOSA	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
n-ethyl perfluoroctaansulfonamide acetaat (EtFOSAA	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
perfluoroctaansulfonamide (PFOSA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
n-methyl perfluoroctaansulfonamide (MeFOSA)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-

MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-50, 04: 0-50

Analyse	Eenheid	G.W.	G.S.S.D	Oordeel
8:2 fluortelomeer fosfaat diester (8:2 diPAP)	µg/kg DS	<0.1	0.07	-
som PFOA (factor 0,7)	µg/kg DS	0.7	0.7	-
som PFOS (factor 0,7)	µg/kg DS	2.1	2.1	*

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername
12959468	MM03, 01: 0-50, 02: 0-50, 03: 0-	31-08-2022

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
-	<= Achtergrondwaarde
*	> achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022141564**
Toetsing	**BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**16 September 2022 13:44**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	1, 01-1: 250-350		
		G.W.	**G.S.S.D**	**Oordeel**
Metalen				
Barium (Ba)	µg/l	61	61	> SW
Cadmium (Cd)	µg/l	18	18	> IW
Kobalt (Co)	µg/l	3.8	3.8	-
Koper (Cu)	µg/l	81	81	> IW
Kwik (Hg)	µg/l	<0.050	0.035	-
Molybdeen (Mo)	µg/l	<2.0	1.4	-
Nikkel (Ni)	µg/l	26	26	> SW
Lood (Pb)	µg/l	5.8	5.8	-
Zink (Zn)	µg/l	87	87	> SW
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen				
Benzeen	µg/l	<0.20	0.14	-
Tolueen	µg/l	<0.20	0.14	-
Ethylbenzeen	µg/l	<0.20	0.14	-
Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	0.21	-
Naftaleen	µg/l	<0.020	0.014	-
Styreen	µg/l	<0.20	0.14	-
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen				
Dichloormethaan	µg/l	<0.20	0.14	-
Trichloormethaan	µg/l	<0.20	0.14	-
Tetrachloormethaan	µg/l	<0.10	0.07	-
Trichlooretheen	µg/l	<0.20	0.14	-
Tetrachlooretheen	µg/l	<0.10	0.07	-
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	0.14	-
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0.20	0.14	-
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	0.07	-
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0.10	0.07	-
Tribroommethaan	µg/l	<0.20	0.14	@
Vinylchloride	µg/l	<0.10	0.07	-
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0.10	0.07	-
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14	0.14	-
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	0.42	0.42	-
Minerale olie				
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	51	51	> SW
Extra parameters				
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	µg/l		0.77	@

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
12975433	1, 01-1: 250-350	09-09-2022	Overschrijding Interventiewaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
> SW	> Streefwaarde
-	<= Streefwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> IW	> Interventiewaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

Uw Project	**Sleedoornweg 7 te Wijchen (MM22157)**
Certificaat	**2022157764**
Toetsing	**BoToVa T13 Toetsing Wbb grondwater (ondiep)**
Versie	**BoToVa Default**
Toetsingsdatum	**24 October 2022 10:28**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	1, 01-1: 250-350			
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**
Metalen					
Cadmium (Cd)	µg/l	0.22	0.22		-
Koper (Cu)	µg/l	3.2	3.2		-

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
13143479	1, 01-1: 250-350	05-10-2022	Voldoet aan Streefwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
-	<= Streefwaarde

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd. Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BIJLAGE 8:

Projectfoto’s

onderzoek

onderzoek

onderzoek

onderzoek

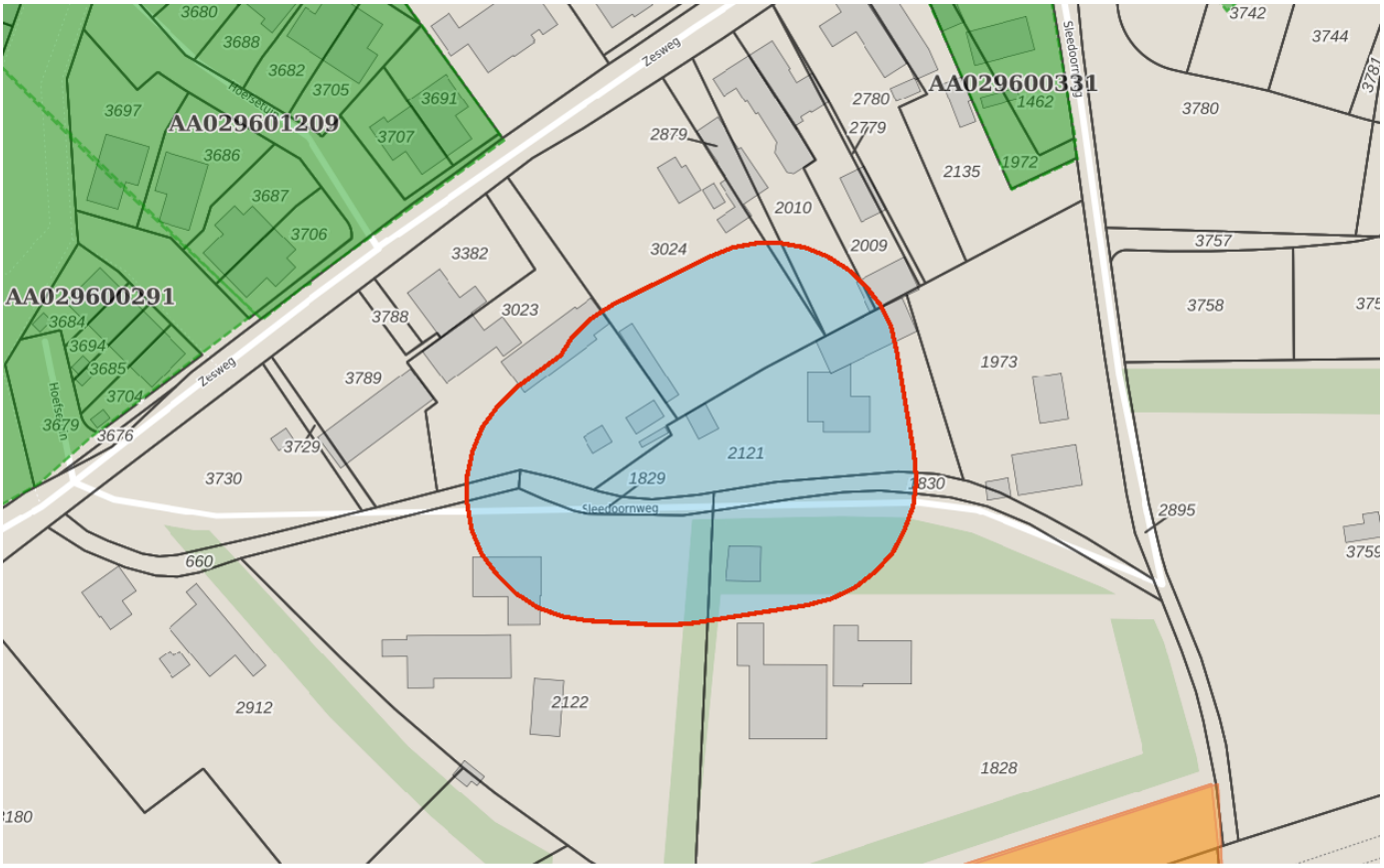
BIJLAGE 9:

Informatie vooronderzoek

provincie Gelderland

Sleedoornweg 7 te Wijchen

Omgevingsrapportage

Bodem
- Locaties

Ondergrond
- Kadastraal perceel
- topografie
- Selectie

VISMA | roxit

Inhoudsopgave

Voorblad
Inhoudsopgave
Inleiding
Kaarten
Disclaimer
Toelichting

VISMA | roxit

De provincie Gelderland en de twee grote Gelderse gemeenten Arnhem en Nijmegen zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) aangewezen als de instanties die toezien op het saneren van verontreinigde bodem en het voorkomen van nieuwe bodemverontreiniging (. Zij sturen de bodemsaneringsoperatie en voeren zelf bodemsaneringen uit en beoordelen plannen en saneringen die door anderen (bedrijven, particulieren en gemeenten) worden uitgevoerd. Hierbij kan de provincie juridische en financiële instrumenten inzetten. In dit kader worden bodemgegevens verzameld in het bodeminformatiesysteem (BIS) van de provincie.

In deze rapportage treft u gegevens aan die afkomstig zijn uit het BIS van de provincie Gelderland. Hiermee krijgt u een indruk van de aan- of afwezigheid van gegevens over mogelijke bodemverontreiniging in het geselecteerde gebied. De twee grote gemeenten hebben hun eigen BIS. Gegevens van die gemeenten worden niet in deze rapportage weergegeven.

Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is.

De provincie zal aansturen op sanering van alle historische verontreinigingen (ontstaan voor 1987) die risico's veroorzaken (dit zijn de spoedlocaties die tot de werkvoorraad van de provincie behoren). In het rapport wordt per locatie aangegeven (Vervolg Wbb-traject) of een locatie nog tot de werkvoorraad behoort en welke vervolg in dat kader wordt verwacht.

Dit rapport bestaat uit vier delen:

1. Deze pagina bevat een tekening van het geselecteerde gebied.
2. Informatie over het geselecteerde gebied, per locatie gegroepeerd
   De in het bodeminformatiesysteem van de provincie Gelderland aangetroffen informatie over locaties die zich binnen het geselecteerde gebied bevinden.
3. Disclaimer
4. Toelichting op de rapportage. Hier vindt u de uitleg van de gegevens die in dit rapport zijn vermeld.

Als u vragen heeft over de in dit rapport vermelde gegevens dan kunt u contact opnemen met de provincie Gelderland via https://www.gelderland.nl/Contact door het invullen van een vragenformulier. Dit wordt automatisch toegezonden aan het PROVINCIELOKET

of te bellen naar 026 – 359 99 99.

Binnen het aangegeven zoekgebied is geen informatie aangetroffen.

De bodeminformatie die u in deze rapportage aantreft is met zorg door gemeenten of provincie in het bodeminformatiesysteem ingevoerd. Toch kan het voorkomen dat informatie is verouderd, onvolledig is of onjuistheden bevat. De provincie Gelderland is niet aansprakelijk voor enigerlei schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van deze informatie. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is. Deze rapportage bevat geen gegevens van de twee grote gemeenten in de provincie Gelderland die zelf bevoegd gezag Wet bodembescherming zijn (Arnhem en Nijmegen). Als u fouten of onvolkomenheden in de rapportage aantreft kunt u ons helpen door dit te melden via https://www.gelderland.nl/Contact door het invullen van een vragenformulier. Dit wordt automatisch toegezonden aan het PROVINCIELOKET of te bellen naar 026 – 359 99 99.

VISMA | roxit

Toelichting

Locatie

Algemene gegevens waaronder de locatie in het BIS bekend is. Daarnaast wordt aangegeven of de locatie betrekking heeft op een verontreiniging die na 1 januari 1987 is ontstaan (een zorgplicht geval dat onmiddellijk ongedaan gemaakt moet worden/zijn).

Status

In de wet bodembescherming wordt onderscheid gemaakt tussen ernstige en niet ernstige verontreinigingen. Bij ernstige verontreinigingen wordt vervolgens beoordeeld of bij het huidige gebruik er mogelijke risico's aanwezig zijn. Op basis van de beschikbare gegevens wordt de verontreinigingssituatie zo goed mogelijk ingeschat en vermeld onder het veld 'beoordeling'. Pas als de verontreiniging voldoende is onderzocht wordt de conclusie vastgelegd in een formeel besluit. Dit is onder het veld 'Beschikking' aangegeven.

Sanering

In een saneringsplan wordt aangegeven hoe de sanering wordt uitgevoerd. Dit kan voor een beperkt deel van het terrein gelden (deelsanering) of in verschillende fasen worden uitgevoerd. Als het bevoegd gezag een termijn heeft afgegeven voor het starten van de sanering dan wordt dat hier vermeld. Indien wordt ingestemd met het eindresultaat van de sanering (vastgelegd in een evaluatierapport) wordt ook de einddatum van de sanering ingevuld.

Uitgevoerde onderzoeken

Een lijst van rapporten die betrekking hebben op de locatie. Deze rapporten worden in het geval van ernstige verontreiniging beoordeeld door het bevoegd gezag Wbb.

(Mogelijk) Verontreinigende activiteiten

Dit is een overzicht van bekende historische (bedrijfs)activiteiten die op de locatie aanwezig zijn geweest en mogelijk bodemverontreiniging veroorzaakt hebben. Deze potentiële verontreinigingsbronnen vormen het zogenaamde. Historisch Bodem Bestand (HBB).

Besluiten

Op basis van de aangeleverde rapporten doet het bevoegd gezag uitspraak over de mate van verontreiniging (ernst), de spoedeisendheid van saneren (spoed), te nemen maatregelen voor, na en tijdens sanering, saneringsplannen en de uitvoering van de sanering (evaluatie). In dit overzicht worden de door de provincie Gelderland genomen besluiten vermeld.

Saneringscontouren

Indien sprake is van een deelsanering of verschillende fasen dan worden meerdere contouren vermeld. Per fase of deel wordt aangegeven welke saneringsvariant voor de boven- of ondergrond uiteindelijk is uitgevoerd.

Zorgmaatregelen/gebruiksbeperkingen

Als na sanering nog verontreiniging is achtergebleven zijn maatregelen genomen om blootstelling aan of verspreiding van deze (rest)verontreiniging te voorkomen. Deze maatregelen worden in het BIS geregistreerd. Het bevoegd gezag houdt toezicht op het in standhouden van deze maatregelen.

VISMA | roxit

BIJLAGE 10:

Onafhankelijkheidsverklaring

Montferland Milieu
Bodemonderzoek & advies

Onafhankelijkheidsverklaring

Kwaliteit:
De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Montferland Milieu B.V. conform de beoordelingsrichtlijn BRL-SIKB 2000. Montferland Milieu B.V. is gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van milieuhygiënisch bodemonderzoek conform deze beoordelingsrichtlijn. Het toepassingsgebied van dit certificaat betreft de BRL-SIKB protocollen 2001 (plaatsen handboringen en peilbuizen, nemen grondmonsters), 2002 (nemen van grondwatermonsters) en 2018 (maaiveldinspectie en monsterneming asbest in bodem).

Voor de monstername van grond wordt tevens aangesloten bij de informatie uit het Handelingskader Poly en Per fluor Alkyl Stoffen (PFAS, onderdeel 6 Veldwerk en Analyse) opgesteld door het Expertisecentrum PFAS.

Onafhankelijkheid:
Tussen Montferland Milieu B.V. en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie, die de onafhankelijkheid en de integriteit zouden beïnvloeden en/of haar werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

Projectnaam:	**Sleedoornweg 7 te Wijchen**
Projectnummer:	**MM22157**
Erkende veldwerker van:	**Montferland Milieu B.V.**

Bij het onderzoek zijn de volgende protocollen gevolgd:

Plaatsen van handboringen en peilbuizen (protocol 2001)	Ja
Nemen van grondwatermonsters (protocol 2002)	Ja
Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem (protocol 2018)	N.v.t.

Datum uitvoering 2001: 31-08-2022

Datum uitvoering 2002: 09-09-2022

Datum uitvoering 2018: -

Onafhankelijkheidsverklaring:
Montferland Milieu B.V. verklaart dat het veldwerk ten behoeve van bovengenoemd project onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarin genoemde NEN-normen.

BIJLAGE 11:

Toegepaste normen

Toegepaste normen

NEN 5104	Geotechniek	Classificatie van onverharde grondmonsters
NEN 5707	Asbest	Bodem- Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem
NEN 5709	Bodem	Monstervoorbehandeling voor de bepaling van organische en anorganische parameters in grond
NEN 5720	Waterbodem	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch onderzoek
NEN 5725	Bodem	Richtlijn voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend, orienterend en naderonderzoek
NEN 5740	Bodem	Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek
NPR 5741	Bodem	Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater, die worden toegepast bij bodemverontreinigingsonderzoek
NPR 6616	Water en slib	Routinebepaling van de pH
NEN 5717	Waterbodem	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek
NEN 5742	Bodem	Monsterneming van grond en sediment t.b.v. de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig vluchtige organische Verbindingen en fysisch/chemische bodemkenmerken.
NEN 5743	Bodem	Monsterneming van grond en sediment t.b.v. de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5744	Bodem	Monsterneming van grondwater t.b.v. de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig vluchtige organische verbindingen en fysisch/chemische eigenschappen
NEN 5745	Bodem	Monsterneming van grondwater t.b.v. de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5120	Geotechniek	Bepaling van stijghoogten van grondwater door middel van peilbuizen.
NEN 5751	Bodem	Voorbereiding van het monster voor fysisch-chemische analyses
NEN 5733	Bodem	Bepaling van de korrelgrootte m.b.v. zeef en pipet
NEN 5766	Bodem	Plaatsing van peilbuizen ten behoeve van milieukundig bodemonderzoek
NEN 5861	Milieu	Procedures voor monsteroverdracht
NEN-EN-ISO 56673	Water	Bemonstering - Deel 3: Richtlijnen voor de conservering en behandeling van watermonsters
NEN 5897	Asbest	Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat
NEN-ISO 7888	Water	Bepaling van het elektrisch geleidingsvermogen
SIKB protocol 2001	Milieu	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen
SIKB protocol 2002	Water	Het nemen van grondwatermonsters
SIKB protocol 2003	Waterbodem	Het nemen van waterbodemmonsters
SIKB protocol 2018	Asbest	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

BIJLAGE 12:

Toelichting toetsingskader

De analyseresultaten zijn beoordeeld aan de hand van het toetsingskader van het Regeling Bodemkwaliteit en de Circulaire Bodemsanering 2013.

Grond:
Voor de beoordeling van grond worden achtergrond- en interventiewaarden onderscheiden. Deze hebben de volgende betekenis:

- **Achtergrondwaarden (AW)** In het Regeling Bodemkwaliteit wordt de term “Achtergrondwaarden” gebruikt. De achtergrondwaarden zijn gebaseerd op het onderzoek “Achtergrondwaarden 2000” (AW2000). Hierin zijn gehalten vastgesteld van een groot aantal stoffen in bodem van natuur en landbouwgronden in Nederland.
- **Criterium voor nader onderzoek (Tussenwaarde)** Het vaststellen in hoeverre sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (vaststellen saneringsnoodzaak) wordt bepaald middels de uitvoering van een nader onderzoek. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden indien het criterium voor nader onderzoek (tussenwaarde) gemiddelde van de som van achtergrond- en interventiewaarde wordt overschreden.
- **Interventiewaarden (I)** De interventiewaarden geven het concentratieniveau voor verontreinigde stoffen aan waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. In bijzondere situaties kan ook bij concentraties beneden de interventiewaarden sprake zijn van en geval van ernstige verontreiniging. De interventiewaarden zijn gebaseerd op de risico’s voor de volksgezondheid en het ecosysteem.

Grondwater Voor de beoordeling van grondwater worden streef- en interventiewaarden onderscheiden. Deze hebben de volgende betekenis:

- **Streefwaarden (S)** De streefwaarden geven het uiteindelijk te bereiken kwaliteitsniveau voor de bodem aan. De streefwaarden hebben betrekking op de in de natuur voorkomende achtergrondconcentraties, of detectiegrenzen bij stoffen die niet in natuurlijke milieus voorkomen.
- **Criterium voor nader onderzoek (1/2(S+I))** Het vaststellen in hoeverre sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging (vaststellen saneringsnoodzaak) wordt bepaald middels de uitvoering van een nader onderzoek. Dit nader onderzoek dient plaats te vinden indien het criterium voor nader onderzoek (1/2(S+I); gemiddelde van de som van streef- en interventiewaarde) wordt overschreden.
- **Interventiewaarden (I)** De interventiewaarden geven het concentratieniveau voor verontreinigde stoffen aan waarboven sprake is van ernstige bodemverontreiniging. In bijzondere situaties kan ook bij concentraties beneden de interventiewaarden sprake zijn van en geval van ernstige verontreiniging. De interventiewaarden zijn gebaseerd op de risico’s voor de volksgezondheid en het ecosysteem.

Tabel: Toetsingwaarden voor grond (as3000) (I&M-toetsingskader).
Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven.

Toetsingwaarden[1]	AW	1/2(AW+I)	I	RBK eis
Metalen				
Barium			920	20
Cadmium	0.60	6.8	13	0.20
Kobalt	15	102	190	3.0
Koper	40	115	190	5.0
Kwik	0.15	18	36	0.050
Lood	50	290	530	10
Molybdeen	1.5	96	190	1.5
Nikkel	35	68	100	4.0
Zink	140	430	720	20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1.5	21	40	0.35
Polychloorbifenylen				
Som PCB (7) (0.7 factor)(µg/kgds)	20	510	1000	4.9
Minerale olie				
Totaal olie C10-C40	190	2595	5000	35

[1] AW achtergrondwaarde
½(AW/I) gemiddelde van de achtergrond en interventiewaarde
I interventiewaarde
RBK tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)

De achtergond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het standaard
bodem type 10 % humus en 25 % lutum.

Tabel: Toetsingswaarden voor grondwater (as3000)

Toetsingwaarden[1]	S	1/2(S+I)	I	RBK eis
Metalen				
Barium	50	338	625	20
Cadmium	0.40	3.2	6.0	0.20
Kobalt	20	60	100	2.0
Koper	15	45	75	2.0
Kwik	0.050	0.18	0.30	0.050
Lood	15	45	75	2.0
Molybdeen	5.0	152	300	2.0
Nikkel	15	45	75	3.0
Zink	65	432	800	10
Vluchtige aromaten				
Benzeen	0.20	26	30	0.20
Tolueen	7.0	504	1000	0.20
Ethylbenzeen	4.0	77	150	0.20
Xylenen (0.7 factor)	0.20	35	70	0.21
Styreen	6.0	153	300	0.20
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen				
Naftaleen	0.01	35	70	0.020
Polycyclische aromatische koolwaterstoffen			1	
Gehalogeneerde koolwaterstoffen				
1,1-dichloorethaan	7.0	454	900	0.20
1,2-dichloorethaan	7.0	204	400	0.20
1,1 dichlooretheen	0.01	5.0	10	0.10
Dichloomethaan som (cis, trans)	0.01	500	1000	0.20
1,2 dichloorethenen (0,7 factor)	0.01	10	20	0.14
1,1 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
1,2 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
1,3 dichloorpropaan	0.80	40	80	0.20
Som dichloorpropaan (0,7 factor)	0.80	40	80	0.42
Tetachlooretheen	0.01	20	40	0.10
Tetachloormethaan	0.01	5.0	10	0.10
1,1,1-trichloorethaan	0.01	150	300	0.10
1,1,2-trichloorethaan	0.01	65	130	0.10
Trichlooretheen	24	262	500	0.20
Chloroform	6.0	203	400	0.20
Vinylchloride	0.01	2.2	5.0	0.20
Tribroommethaan			630	0.20
Minerale olie				
Totaal olie C10-C40	50	325	600	50

[1] *S* *streefwaarde*
½(S+I) *gemiddelde van streef- en interventiewaarde*
I *interventiewaarde*
RBK *tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)*

Tabel: Toetsingwaarden voor asbestverdacht (I&M-toetsingskader).
Het betreft gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven.

Toetsingwaarden[1]	AW	1/2(AW+I)	I	RBK eis
Kwantitatief asbestonderzoek				
Gewogen asbestconcentratie			100	

[1]

AW	achtergrondwaarde
½(AW/I)	gemiddelde van de achtergrond en interventiewaarde
I	interventiewaarde
RBK	tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012)

De achtergond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling.
De genoemde toetsings waarden zijn van toepassing op het standaard
bodem type 10 % humus en 25 % lutum.

BIJLAGE 13:

Verklarende woordenlijst

Verklarende woordenlijst

Een grond- en/of grondwaterverontreiniging kan veroorzaakt worden door verschillende parameters. Soms betreft het stoffen die van nature in de bodem voorkomen. In andere gevallen is er sprake van milieuvreemde stoffen. Om een indicatie te krijgen van een eventuele grond(water)verontreiniging worden analyses uitgevoerd op verschillende parameters.

Toetsingskader

Sinds oktober 2008 zijn in het kader van de Wet bodembescherming de streefwaarden (grondwater) en interventiewaarden (grond en grondwater) van kracht en daarmee het toetsingskader voor beoordeling van de kwaliteit van grond en grondwater. Daarnaast gelden voor de toepassing van grond de (landelijke) achtergrondwaarden uit de Regeling bodemkwaliteit.

Achtergrondw aarde (grond)

De Achtergrondwaarden voor grond zijn vastgesteld op basis van gehalten aan stoffen, zoals die voorkomen in de bodem van natuur- en landbouwgronden in Nederland die niet zijn belast door lokale verontreinigingsbronnen. Grond die voldoet aan de Achtergrondwaarde is duurzaam geschikt voor elk bodemgebruik en wordt aangeduid als schone of niet verontreinigde grond.

Streefwaarde (grondwater)

Als de streefwaarde wordt overschreden is er sprake van bodemverontreiniging. Voor de stoffen die van nature voorkomen, komt de streefwaarde overeen met het zogenaamde ‘gemiddelde achtergrondgehalte’. Voor stoffen die niet van nature in de bodem voorkomen is de streefwaarde gelijkgesteld aan de aantoonbaarheidsgrens van de huidige analysetechnieken, ook wel ‘detectiegrens’ genoemd.

Tussenwaarde

Deze waarde geeft de milieukwaliteit aan, waarbij er sprake is van verhoogde, maar in het algemeen niet potentieel onaanvaardbare, risico's voor mens en milieu. Het betreft een rekenkundig gemiddelde van de Achtergrondwaarde (grond) of Streefwaarde (grondwater) en de Interventiewaarde, dat niet rechtstreeks aan een specifiek risiconiveau is gekoppeld. Overschrijding van deze waarde heeft slechts een indicatieve functie, namelijk het aangeven van de noodzaak om een nader onderzoek naar de kwaliteit van de bodem uit te voeren. Grond of grondwater die de tussenwaarde wel maar niet de interventiewaarde overschrijdt, wordt aangeduid als matig verontreinigd.

Interventiewaarde

De interventiewaarde is de waarde die aangeeft bij welke concentratie sprake kan zijn van een dreigende ernstige vermindering van de functionele eigenschappen van de bodem voor plant, mens en dier.

Toetsingswaarden asbest

Voor asbest in grond geldt alleen een interventiewaarde c.q. restconcentratienorm. Deze norm is vastgesteld op 100 mg/kg d.s. asbest (gewogen). De Interventiewaarde voor asbest is gebaseerd op het verwaarloosbaar risiconiveau (VR). Grond met een gehalte aan asbest (gewogen) lager dan de Interventiewaarde mag hierdoor als niet verontreinigd worden aangemerkt. Het gewogen gehalte aan asbest wordt berekend door het gehalte aan serpentijn asbest te vermeerderen met tienmaal het gehalte aan amfibool asbest.

Geval van ernstige bodemverontreiniging

Er is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie van minimaal 25 m^3 bodemvolume in het geval van bodemverontreiniging, of 100 m^3 poriënverzadigd bodemvolume in het geval van een grondwaterverontreiniging, hoger is dan de interventiewaarde en de verontreiniging is ontstaan voor 1987. Asbest is uitgezonderd van dit volumecriterium.

BRL SIKB 2000, Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek

Alleen bedrijven die door het Ministerie van I en M zijn erkend mogen veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek verzorgen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Zij zijn ook de enigen die voor deze activiteit het keurmerk ‘Kwaliteitswaarborging bodembeheer SIKB' mogen voeren.

Bedrijven met een erkenning staan vermeld op de lijst met erkende veldwerkers bij milieuhygiënisch bodemonderzoek op de website van Rijkswaterstaat Leefomgeving (www.rwsleefomgeving.nl)).

Besluit bodemkwaliteit

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Volgens dit besluit kan per gemeente een beleid worden gevoerd, waarin rekening gehouden is met lokale omstandigheden. Per gemeente dient voor toepassing gecontroleerd te worden of er sprake is van gebiedsspecifiek beleid of dat de generieke normen van het besluit van toepassing zijn.

Voor de ontvangende bodem dient de bodemkwaliteit te zijn vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden afgeleid van een vastgestelde bodemkwaliteitskaart. Als geen bodemkwaliteitskaart is vastgesteld moet met bodemonderzoek de kwaliteit van de ontvangende bodem worden vastgesteld. Een dergelijk onderzoek dient tenminste te worden uitgevoerd volgens een onderzoeksstrategie uit de NEN 5740.

Parameters

Asbest
Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen, die zijn opgebouwd uit fijne, microscopisch kleine vezels. Losse asbestvezels zijn met het blote oog niet zichtbaar. Asbestvezels zijn sterk en flexibel tegelijk. Bovendien zijn ze thermisch en elektrisch isolerend, bestand tegen zuren en logen en hebben ze een hoge wrijvingsweerstand. Hierdoor zijn ze geschikt voor veel verschillende toepassingen, als:

- golfplaten;
- waterleidingbuizen;
- rem- en frictiemateriaal;
- isolatiemateriaal.

Asbest is met name na de Tweede Wereldoorlog veel gebruikt. Niet-hechtgebonden asbest is sinds 1983 vrijwel niet meer toegepast. De beroepsmatige toepassing en verkoop van alle soorten asbest is sinds 1 juli 1993 volledig verboden.

Minerale olie
Onder verontreinigingen met minerale olie vallen o.a. benzine, diesel en huisbrandolie-verontreinigingen. Verontreinigingen met minerale olie komen veelvuldig voor. Minerale olie is in de meeste gevallen in de bodem terechtgekomen door lekkage bij ondergrondse tanks of calamiteiten.

Een olieverontreiniging is in de meeste gevallen goed zintuiglijk waarneembaar door geurafwijkingen en/of met behulp van de olie-op-watertest. Bij de olie-op-watertest wordt een beetje grond in water gebracht. De in de grond aanwezige olie komt boven drijven en wordt zichtbaar als een oliefilm. Na analyse kan in de meeste gevallen een redelijk betrouwbare indicatie worden gegeven van de oliesoort. Indien sprake is van een benzineverontreiniging dient tevens rekening gehouden te worden met een verontreiniging met vluchtige aromaten (BTEXN) en bij nieuwe gevallen met ETBE of MTBE.

Organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB)
Bestrijdingsmiddelen worden ook wel pesticiden genoemd. Met name bij (voormalige) tuinbouwkassen en akkerbouw wordt rekening gehouden met deze vorm van verontreiniging. DDT en drins zijn bekende voorbeelden.

Polychloorbifenylen (PCB)
PCB zijn olieachtige vloeistoffen die veel zijn toegepast in transformatoren en condensatoren vanwege hun goede elektrisch-isolerende eigenschap in combinatie met het bestand zijn tegen hoge temperaturen. In het verleden zijn PCB ook toegepast in producten als motorolie, tl-armaturen, inkt, lijm en verf. Tegenwoordig zijn PCB op de zwarte lijst geplaatst en is de toepassing ervan verboden. PCB zijn voor mens en dier met name schadelijk omdat zij de eigenschap hebben om zich op te hopen in vet.

Polycyclische aromatische koolw aterstoffen (PAK)
PAK zijn teerachtige producten. PAK wordt gevormd bij diverse verbrandings- en chemische processen, veelal door onvolledige verbranding van koolstofverbindingen. PAK kan in hoge gehaltes voorkomen in asfalt, steenkoolteer, pek, creosoot, diverse oliesoorten, zuiveringsslib en dakbedekkingsmaterialen. In de bodem komen PAK-verbindingen vaak voor in combinatie met koolas of sintels.

In totaal bestaan er circa 250 verschillende PAK-verbindingen. Bij analyse op PAK ten behoeve van bodemonderzoek wordt een selectie van deze verbindingen geanalyseerd, bijvoorbeeld de zogeheten zestien van EPA of tien van VROM. Enkele PAK-verbindingen, zoals benzo(a)pyreen, zijn carcinogeen ofwel kankerverwekkend.

Vluchtige aromaten (BTEXN)

Vluchtige aromaten (BTEXN = benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen en naftaleen) worden bereid uit aardolieën. Ze zijn met name aanwezig in benzine en oplosmiddelen (bv. thinner). Ze zijn vrij vluchtig en hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van bijvoorbeeld benzeen is bekend dat het kankerverwekkend is.

Vluchtige gehalogeneerde koolw aterstoffen (VOH/ VOCl)

Vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen zijn koolwaterstoffen met een halogeenverbinding, met name chloor is in dit kader bekend. VOH/ VOCl worden veel gebruikt als ontvettings- en schoonmaakmiddelen bij chemische wasserijen, metaalindustrie en drukkerijen.

Met name verontreinigingen met 'Per' (tetrachlooretheen) en 'Tri' (trichlooretheen) komen veel voor. Per en Tri hebben een hoog soortelijk gewicht (zwaarder dan water) en zijn vrij vluchtig. Ook deze stoffen hebben een sterk oplossend vermogen voor een groot aantal kunststoffen. Van deze stoffen is bekend dat ze het zenuwstelsel aan kunnen tasten.

Zware metalen

Zware metalen komen van nature in kleine hoeveelheden voor in de bodem. In deze hoeveelheden zijn ze niet schadelijk voor volksgezondheid of milieu. Grote (schadelijke) hoeveelheden zware metalen zijn in veel gevallen in het milieu terecht gekomen door:

- verwerking metaalertsen;
- metaalbewerking;
- metaaloppervlaktebehandeling (galvaniseren/emailleren);
- glazuren van aardewerk (loodwit);
- metalen in drukinkt, cosmetica, katalysatoren, accu's, batterijen en verbrandingsafval (sintels, cokes, vliegas, slakken).

Zware metalen komen in de bodem vaak in combinatie met puin en aardewerk voor. Door toepassing van lood als antiklopmiddel in benzine zijn grote hoeveelheden lood diffuus verspreid in het milieu terecht gekomen, vooral langs wegen en in stedelijke gebieden.

Akoestisch onderzoek spoorweglawaai
Sleedoornweg 7 en 13 te Wijchen
(2206/221/DJ-01, versie 0)

Akoestisch onderzoek spoorweglawaai (toetsing Wet geluidhinder)

in opdracht van
G&O Consult
T.a.v. de heer J. Ronnes
Postbus 12
5845 ZG SINT ANTHONIS

betreffende locatie
Sleedoornweg 7 en 13
Wijchen

documentkenmerk
2206/221/DJ-01

versie
0

vestiging
Nuenen

datum
17 augustus 2022

opgesteld door:
ir. D.P.M. Jacobs
Projectleider geluid & bouwfysica

gecontroleerd door:
ing. C.P. Kuijken
Projectleider geluid & bouwfysica

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/

Tritium Advies B.V.
Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid
T. 088 44 02 900
E. info@tritium.nl
I. www.tritium.nl
KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:
Arkel ›› Neer ›› Nuenen ››
Breda ›› Rijkevoort

Inhoudsopgave

pagina

1 Inleiding 1

2 Uitgangspunten 2
2.1 Locatiegegevens 2
2.2 Gegevens spoorwegverkeer 2
2.3 Modellering 2

3 Wet- en regelgeving 3
3.1 Berekeningsmethode 3
3.2 Randvoorwaarden Wgh 3
3.2.1 Geluidzone 3
3.2.2 Maximale geluidbelasting 4
3.3 Geluidbeleid gemeente Wijchen 4

4 Rekenresultaten en toetsing 5
4.1 Geluidbelasting spoorweglawaai 5
4.1.1 Bronmaatregelen 5
4.1.2 Overdrachtsmaatregelen 6
4.2 Geluidbeleid gemeente Wijchen 6
4.3 Geluidwering gevels ($G_{A;k}$) 6

5 Samenvatting en conclusie 8

Bijlagen

Bijlage 1: Situatietekening van het plan
Bijlage 2: Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai
Bijlage 3: Grafische weergave akoestisch model spoorweglawaai
Bijlage 4: Rekenresultaten geluidbelasting spoorwegverkeer
Bijlage 5: Aanvullend onderzoek: scherm

1 Inleiding

In opdracht van G&O Consult is een akoestisch onderzoek spoorweglawaai uitgevoerd ten behoeve van de nieuwbouw van één woning aan de Sleedoornweg 7 en 2 woningen aan Sleedoornweg 13 te Wijchen. Het akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd vanwege de nieuwbouw van de drie woningen en de hiervoor noodzakelijke juridisch-planologische procedure.

In onderhavige rapportage is deze zogenaamde "Nieuwe situatie" getoetst aan de normstelling van de Wet geluidhinder (verder: Wgh) en is aangegeven wat hiervan de consequenties zijn. Op basis van de resultaten van deze toetsing is vervolgens beoordeeld of voor de woningen extra geluidwerende maatregelen noodzakelijk zijn.

De aspecten wegverkeerslawaai, luchtverkeerslawaai en industrielawaai zijn in het onderhavige onderzoek niet beschouwd.

2 Uitgangspunten

2.1 Locatiegegevens

De planlocaties zijn gelegen in het stedelijk gebied van Wijchen. In bijlage 1 zijn de situatietekeningen opgenomen.

Voor spoorweglawaai zijn de plannen gelegen binnen de geluidzone van de spoorlijn Nijmegen - Oss.

2.2 Gegevens spoorwegverkeer

De toekomstige verkeersgegevens voor het spoorwegverkeer zijn afkomstig uit het Geluidregister Spoor (SWUNG-1) zoals deze beschikbaar is gesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Hierbij is gebruik gemaakt van de versie van het Geluidregister Spoor d.d. 23-06-2022. Ten behoeve van de modellering zijn deze gegevens direct overgenomen in het rekenmodel.

2.3 Modellering

De locatie en afmetingen van de beoogde woningen is gemodelleerd conform de in bijlage 1 opgenomen situatietekeningen.

Als maatgevende toetshoogte voor de begane grond van de nieuwe woningen is 1,5 meter boven maaiveld aangehouden. Voor de eerste en tweede verdieping is respectievelijk 4,5 en 7,5 meter gehanteerd. Voor alle punten is gerekend met invallend geluid.

Voor de omgeving van het plangebied is gebruik gemaakt van een akoestisch model in Geomilieu, versie 2021.1. Alle bodemgebieden en gebouwen zijn verkregen uit de dataset 3D geluid zoals beschikbaar gesteld op PDOK. De invoergegevens van deze objecten zijn steekproefsgewijs gecontroleerd en waar nodig gecorrigeerd of aangevuld.

In de berekeningen is als rekenparameter bodemfactor 0,00 (akoestisch hard) aangehouden met uitzondering van de ingevoerde bodemgebieden. De ingevoerde bodemgebieden zijn als akoestisch zacht (bodemfactor 1,00) en akoestisch half hard/zacht (bodemfactor 0,50) gemodelleerd. De akoestisch zachte bodemgebieden betreffen groenvoorzieningen en de ondergrond van de spoorwegen. De akoestisch half harde/zachte bodemgebieden betreffen tuinen. Rondom de nieuwe woningen is een bodemgebied gemodelleerd met een bodemfactor van 0,50 (akoestisch half hard/zacht). Dit vanwege de aan te leggen tuinen met bestrating.

Met uitzondering van het spoor zijn er geen significante hoogteverschillen in de omgeving aanwezig. Derhalve zijn in het rekenmodel in de omgeving van het plangebied geen hoogteverschillen in het maaiveld opgenomen. De hoogteverschillen rondom het spoor zijn gemodelleerd middels hoogtelijnen zoals aangeleverd door ProRail.

Ten behoeve van het spoorweglawaai zijn alle gegevens direct overgenomen vanuit het Geluidregister Spoor. Hierin zijn tevens alle (toekomstige) geluidschermen opgenomen.

3 Wet- en regelgeving

3.1 Berekeningsmethode

De geluidbelastingen zijn bepaald met behulp van "Standaardrekenmethode 2" zoals beschreven in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.

De invoergegevens van het akoestisch model spoorweglawaai zijn weergegeven in bijlage 2. Een grafische weergave van deze invoergegevens is weergegeven in bijlage 3.

3.2 Randvoorwaarden Wgh

De maat voor de geluidbelasting van een weg wordt uitgedrukt in de L_{den}-waarde. L_{den} is de geluidbelasting in dB op een plaats en vanwege een bron over alle perioden van 07.00 - 19.00 uur, van 19.00 - 23.00 uur en van 23.00 - 07.00 uur van een jaar, zoals omschreven in bijlage I, onderdeel 1, van richtlijn nr. 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEG L 189).

3.2.1 Geluidzone

De omvang van de geluidzone (het planologisch aandachtsgebied) langs een spoorweg is afhankelijk van het feit of de spoorweg is aangegeven op de geluidplafondkaart of de zonekaart.

Spoorweg aangegeven op de geluidplafondkaart
Voor spoorwegen die zijn aangegeven op de geluidplafondkaart wordt in artikel 1.4a van het Besluit geluidhinder de omvang van de geluidzone geregeld. De breedte van de zone is afhankelijk van de hoogte van het geluidproductieplafond. Tot de zone behoort de ruimte aan weerszijden van de spoorweg.

Artikel 1.4a van het Besluit geluidhinder schrijft hierover het volgende:

- lid 1: Een spoorweg die is aangegeven op de geluidplafondkaart, heeft een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de spoorweg tot de breedte naast de spoorweg, gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf, als aangegeven in onderstaande tabel 3.1, afhankelijk van de hoogte van het geluidproductieplafond op het betrokken referentiepunt.

Tabel 3.1: breedte van de geluidzones langs spoorwegen

hoogte geluidproductieplafond	breedte zone (m)
< 56 dB	100
≥ 56 dB < 61 dB	200
≥ 61 dB < 66 dB	300
≥ 66 dB < 71 dB	600
≥ 71 dB < 74 dB	900
≥ 74 dB	1200

Spoorweg aangegeven op de zonekaart
Een spoorweg die is aangegeven op de kaart als bedoeld in artikel 106 eerste lid, van de Wgh, heeft een zone die zich uitstrekt vanaf de as van de spoorweg tot de breedte aan weerszijden van de spoorweg. Deze afstand wordt gemeten vanuit de buitenste spoorstaaf. De ruimte boven en onder de spoorweg behoort conform artikel 1.4 van het Besluit geluidhinder tot de zone. In de Regeling zonekaart spoorwegen geluidhinder is de zonekaart als bedoeld in artikel 106 van de Wgh opgenomen. De zonebreedte varieert van 25 tot maximaal 100 meter.

De nabijgelegen spoorlijn Nijmegen - Oss is weergegeven op de geluidplafondkaart. Het geluidplafond bedraagt 67 dB. De zone bedraagt derhalve 600 meter. Het bouwplan valt hiermee binnen de zone van het spoor.

3.2.2 Maximale geluidbelasting

Artikel 4.9 tot en met 4.12 en artikel 5.3 van het Besluit Geluidhinder geven nadere uitleg met betrekking tot de geluidbelasting in zogenaamde "Nieuwe situaties".

De zogenaamde voorkeursgrenswaarde voor woningen bedraagt 55 dB. Is de geluidbelasting lager dan, of gelijk aan 55 dB dan legt de Wgh geen restricties op aan het onderhavige plan. Wordt deze voorkeursgrenswaarde overschreden dan dient bij de gemeente een hogere waarde te worden aangevraagd.

Indien de geluidbelasting lager is dan de maximale ontheffingswaarde, kan de gemeente ontheffing verlenen indien maatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde van 55 dB onvoldoende doeltreffend zijn dan wel op overwegende bezwaren stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Voor nog niet-geprojecteerde woningen gelden de normen zoals weergegeven in tabel 3.2.

Tabel 3.2: normen geluidbelasting voor nog niet-geprojecteerde woningen

normen voor nog niet-geprojecteerde woningen	
voorkeursgrenswaarde	55 dB
maximale ontheffingswaarde	68 dB

3.3 Geluidbeleid gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen heeft geen eigen geluidbeleid met betrekking tot het verlenen van hogere waarden vastgesteld.

4 Rekenresultaten en toetsing

4.1 Geluidbelasting spoorweglawaai

In navolgende tabel 4.1 zijn de berekeningsresultaten van de toetspunten samengevat weergegeven. De volledige rekenresultaten zijn opgenomen in bijlage 4.

Tabel 4.1: geluidbelasting t.g.v. het spoorwegverkeer op de spoorlijn Nijmegen - Oss

toetspunt	toetshoogte (m)	geluidbelasting (dB)	voorkeursgrenswaarde (dB)	maximale ontheffingswaarde (dB)
Sleedoornweg 7				
t01	alle	58	55	68
t02	1,5	58		
	4,5	59		
	7,5	60		
t03	1,5	58		
	4,5	60		
	7,5	61		
t04	1,5	56		
	4,5	58		
	7,5	59		
t05 t/m t08	alle	≤55		
t09	1,5	58		
Sleedoornweg 13				
t10	1,5	60	55	68
	4,5	61		
	7,5	62		
t11	1,5	60		
	4,5	61		
	7,5	62		
t12	1,5 en 4,5	62		
	7,5	63		
t13	4,5 en 7,5	56		
t14 t/m t17	alle	≤55		

Voor de spoorlijn Nijmegen - Oss geldt dat de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB op meerdere locaties van beide plannen wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde van 68 dB wordt echter niet overschreden. Derhalve is het mogelijk om een beschikking hogere waarde aan te vragen bij de gemeente indien de toepassing van overdrachts- of bronmaatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend is dan wel overwegende bezwaren ontmoet.

4.1.1 Bronmaatregelen

Bij maatregelen aan de geluidbron wordt bekeken of het geluidniveau van de veroorzaker van het geluid kan worden gereduceerd. Dit kan o.a. door het toepassen van stillere bakken of verlaging

van de snelheid. Op het toepassen van stillere bakken of een verlaging van de snelheid kan de initiatiefnemer van het bouwplan echter geen invloed uitoefenen. Een andere optie is het toepassen van raildempers. Gezien de kosten van circa € 300,- per strekkende meter spoor is het vanuit financieel oogpunt niet realistisch dat het bouwplan de extra kosten die dit met zich meebrengt kan dragen.

4.1.2 Overdrachtsmaatregelen

Bij overdrachtsmaatregelen wordt bekeken of de geluidoverdracht tussen geluidbron en ontvanger kan worden belemmerd. Het aanleggen van een geluidscherm gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting tot de voorkeursgrenswaarde ontmoet in de onderhavige situatie overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en landschappelijke aard. Om doelmatig te zijn dient het scherm namelijk dicht bij de bron of dicht bij de ontvanger te worden geplaatst. Tevens dient het scherm relatief hoog te zijn om doelmatig te zijn voor de 1^{e} en 2^{e} verdieping. Het aanleggen van een geluidscherm met als doel de geluidbelasting te reduceren ter plaatse van drie woningen ontmoet bovendien overwegende bezwaren van financiële aard. Een scherm met als doel de geluidbelasting reduceren tot de voorkeursgrenswaarde dient namelijk circa 525 meter lang te zijn en 4 meter hoog. Voor het aanleggen van een geluidwal (in plaats van een geluidscherm) gelden dezelfde overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke en financiële aard.

Een andere mogelijke overdrachtsmaatregel is normaal gesproken het vergroten van de afstand tussen geluidbron en ontvanger. In de onderhavige situatie is echter al sprake van een afstand van circa 110 meter tot het beschouwde spoor. Aangezien een verdubbeling van deze afstand slechts 3 dB reductie oplevert is het vergroten van deze afstand niet erg doeltreffend als maatregel.

4.2 Geluidbeleid gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen beschikt niet over een eigen geluidbeleid. Desondanks dient bij de realisatie van de woningen alsnog te worden gestreefd naar een goed akoestisch woon- en leefklimaat. In dat kader wordt geadviseerd dat iedere woning beschikt over een geluidluwe gevel en dat in iedere woning een te openen raam is voorzien in de geluidluwe gevel.

Voor onderhavige situatie geldt dat iedere woning beschikt over ten minste een geluidluwe achtergevel. Indien aan deze gevel ten minste één verblijfsruimte met een te openen raam in deze gevel wordt gesitueerd is een vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd. Tevens wordt geadviseerd om de tot de woningen behorende buitenruimte te situeren aan de geluidluwe zijde.

4.3 Geluidwering gevels ($G_{A;k}$)

Volgens het bouwbesluit dient de karakteristieke geluidwering van de gevel $G_{A;k}$ voor verblijfsgebieden in een woning minimaal de in het vastgestelde besluit hogere waarde opgenomen hoogst toelaatbare geluidbelasting minus 33 dB te bedragen. Een gevel van een nieuwbouwwoning dient bovendien minimaal een $G_{A;k}$ van 20 dB te hebben.

Aangezien voor de woningen sprake is van een procedure hogere waarde is een aanvullend onderzoek ter bepaling van de geluidwering van de gevels nodig.

5 Samenvatting en conclusie

In opdracht van G&O Consult is een akoestisch onderzoek spoorweglawaai uitgevoerd ten behoeve van de nieuwbouw van één woning aan de Sleedoornweg 7 en 2 woningen aan Sleedoornweg 13 te Wijchen. Het akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd vanwege de nieuwbouw van de drie woningen en de hiervoor noodzakelijke juridisch-planologische procedure.

Voor spoorweglawaai zijn de plannen gelegen binnen de geluidzone van de spoorlijn Nijmegen - Oss.

Voor de spoorlijn Nijmegen - Oss geldt dat de voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB op meerdere locaties van beide plannen wordt overschreden. De maximale ontheffingswaarde wordt echter niet overschreden. Derhalve is het mogelijk om een beschikking hogere waarde aan te vragen bij de gemeente indien de toepassing van overdrachts- of bronmaatregelen gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting onvoldoende doeltreffend is dan wel overwegende bezwaren ontmoet.

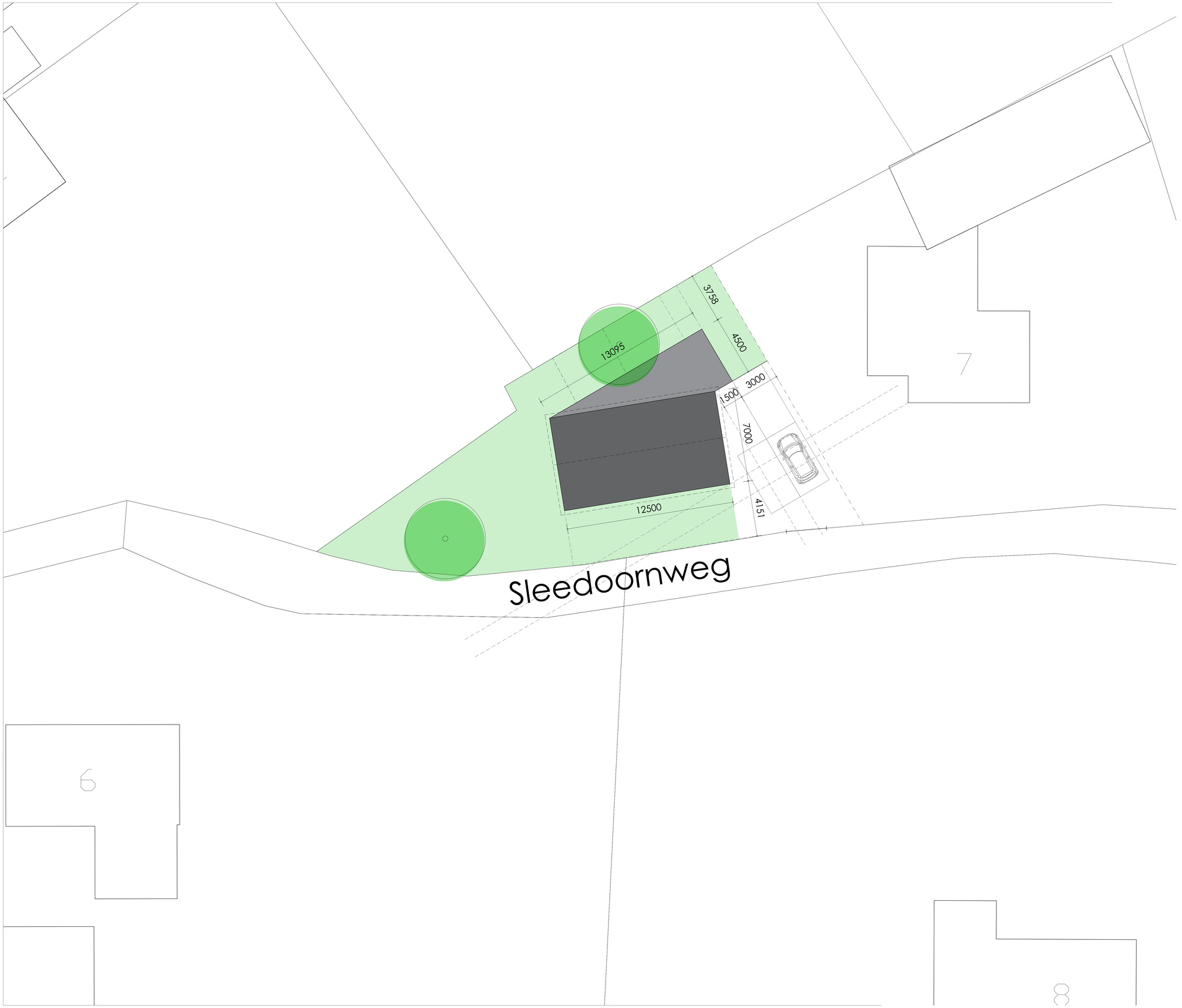
Het aanleggen van een geluidwal of geluidscherm (overdrachtsmaatregelen) gericht op het terugbrengen van de geluidbelasting ten gevolge van het spoorwegverkeer tot de voorkeursgrenswaarde ontmoet in de onderhavige situatie overwegende bezwaren van stedenbouwkundige en landschappelijke aard. Het vergroten van de afstand tussen geluidbron en ontvanger is niet doeltreffend in onderhavige situatie. Het toepassen van raildempers ontmoet overwegende bezwaren van financiële aard.

Voor onderhavige situatie geldt dat iedere woning beschikt over ten minste een geluidluwe achtergevel. Indien aan deze gevel ten minste één verblijfsruimte met een te openen raam in deze gevel wordt gesitueerd is een vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd. Tevens wordt geadviseerd om de tot de woningen behorende buitenruimte te situeren aan de geluidluwe zijde.

Derhalve wordt onderbouwd verzocht hogere waarde te verlenen conform artikel 110a, lid 5 van de Wet geluidhinder.

Aangezien in onderhavige situatie sprake is van een procedure hogere waarde, is voor de woningen een aanvullend onderzoek ter bepaling van de geluidwering van de gevels nodig. Bij toepassing van de juiste geluidwerende materialen en maatregelen (conform een nader onderzoek) is vervolgens een goed akoestisch woon- en leefklimaat gewaarborgd.

Bijlage 1: Situatietekening van het plan

Buro Ariëns
Bouwtechniek & Architectuur

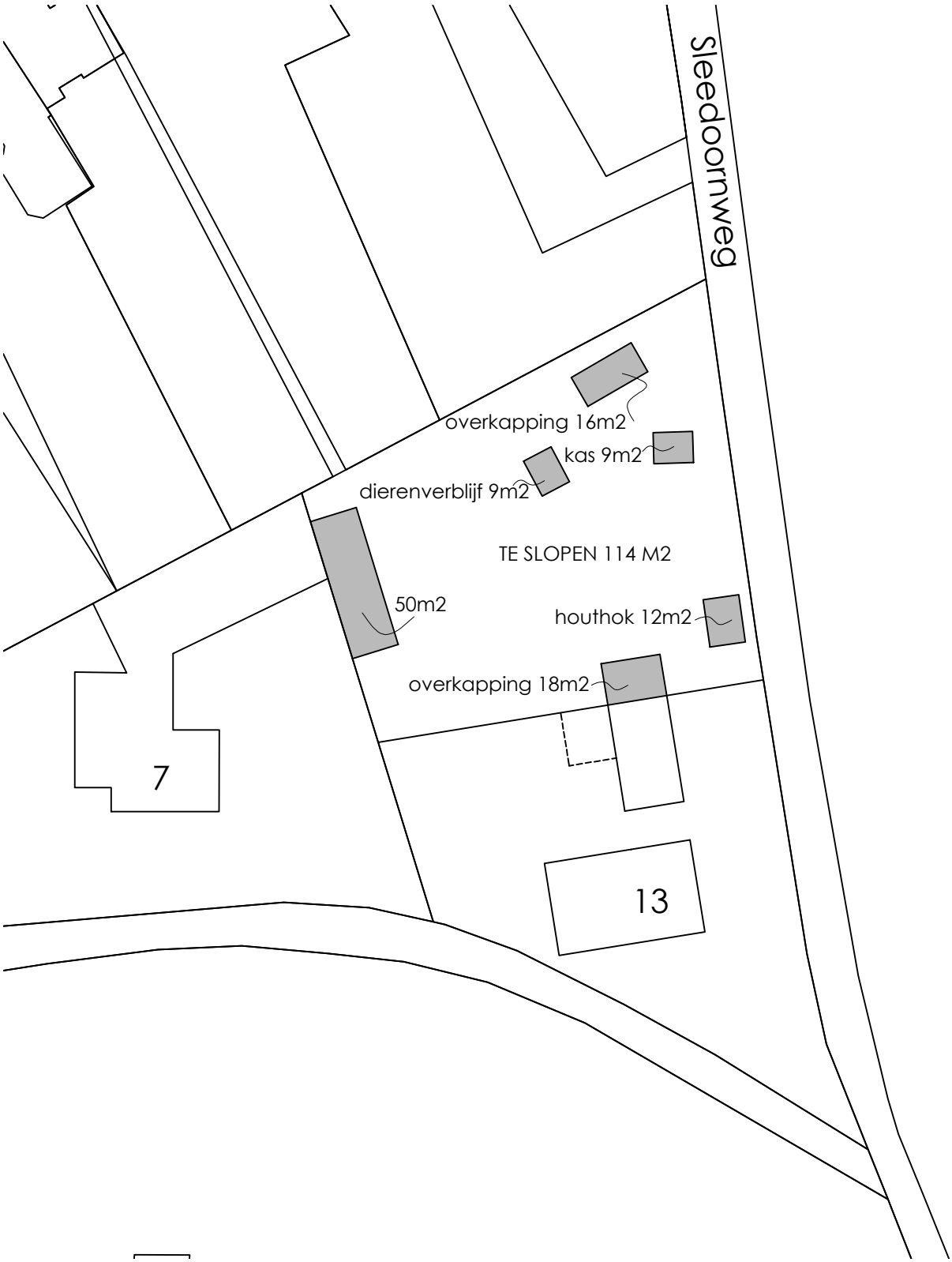
Kasteellaan 28 6602 DE Wijchen | 024-6413611 | info@buroariens.nl | www.buroariens.nl

opdrachtgever:	FAM. ROELOFS
	SLEEDOORNWEG 7 6601 GW WIJCHEN
betreft:	ONDERSTEUNENDE BOUWKUNDIGE TEKENINGEN NIEUWBOUW WONING NA SLOOP WONING SLEEDOORNWEG 7 WIJCHEN
onderdeel:	SITUATIETEKENING
getekend:	N.JANSEN
datum:	APRIL 2022
wijziging:	-
werknummer:	22050
bladformaat:	A0
	1:100
tekeningnummer:	S01

CONCEPT

auteursrecht voorbehouden volgens de wet

Sleedoornweg
38.3
20.4
509 m2
455 m2
8.2
13.6
13.5
32.8
7
13

Sleedoornweg
overkapping 16m2
kas 9m2
dierenverblijf 9m2
TE SLOPEN 114 M2
50m2
houthok 12m2
overkapping 18m2
7
13

Bijlage 2: Invoergegevens akoestisch model spoorweglawaai

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg

Model eigenschap	
Omschrijving	2206/221/DJ - Sleedoornweg
Verantwoordelijke	DJ
Rekenmethode	#2|Railverkeerslawaai|RMG-2012, railverkeer|
Aangemaakt door	DJ op 1-3-2022
Laatst ingezien door	DJ op 16-8-2022
Model aangemaakt met	Geomilieu V2021.1
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Aandachtsgebied	--
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	0,00
Zichthoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.	Vorm
--	1154069	0	16:31, 16 aug 2022	-725	1	PE1350503	p:1036465710	Polylijn
--	1154070	0	16:31, 16 aug 2022	-726	1	PE1350507	p:1036465714	Polylijn

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n	ISO_H
--	178650,42	424813,16	178860,77	424882,89	1,00	1,00	8,35	8,38	1,00
--	178861,75	424880,10	178651,43	424810,06	1,00	1,00	8,40	8,36	1,00

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
--	1,00	1,00	9,34	9,38	--	Eigen waarde	8	221,70
--	1,00	1,00	9,36	9,36	--	Eigen waarde	3	221,78

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Lengte3D	Min.lengte	Max.lengte	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
--	221,70	2,50	80,80	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
--	221,78	1,78	220,00	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
--	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00

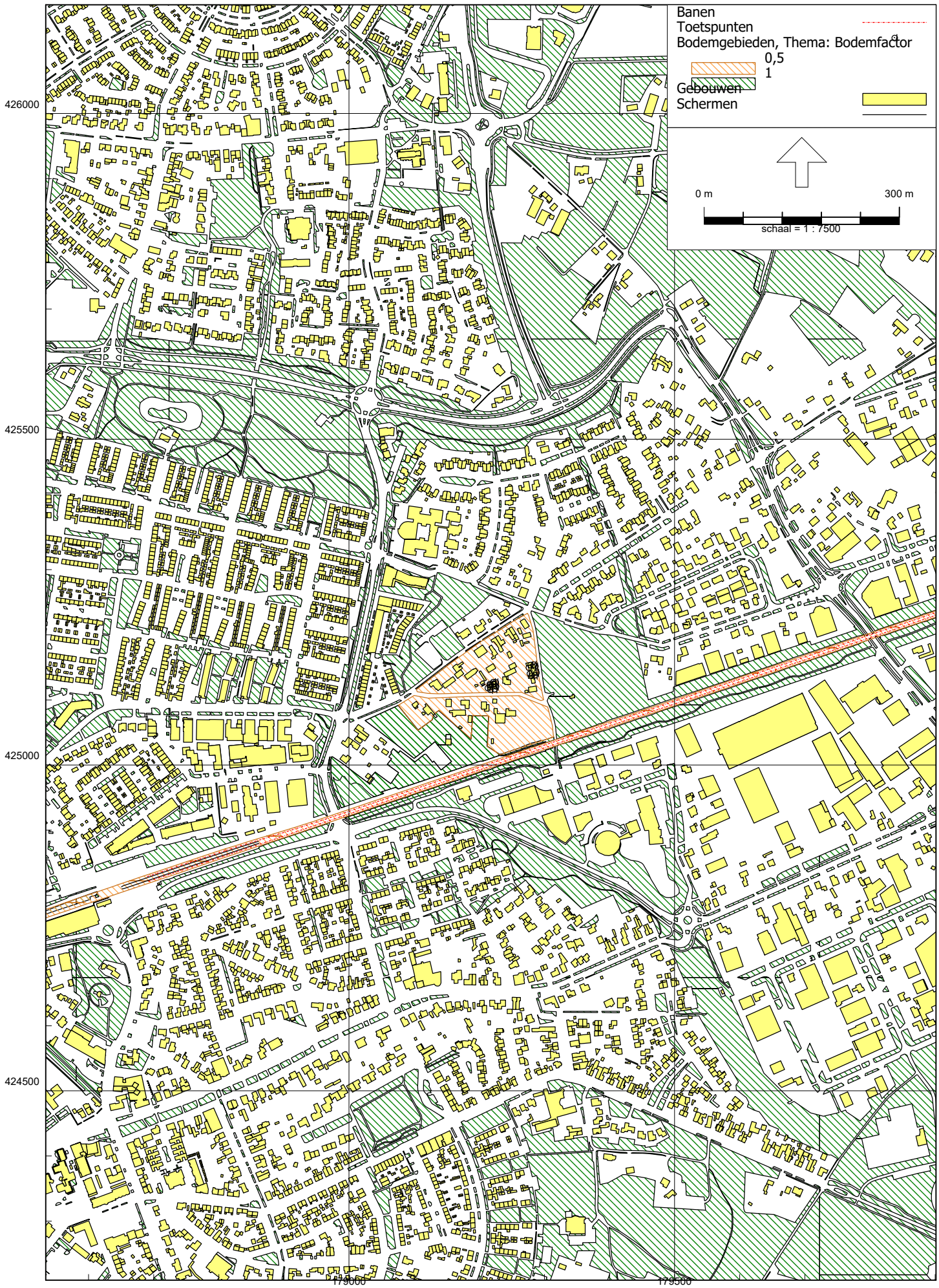
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
t01	toetspunt	7,38	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t02	toetspunt	7,24	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t03	toetspunt	7,21	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t04	toetspunt	7,33	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t05	toetspunt	7,26	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t06	toetspunt	7,09	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t07	toetspunt	7,28	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t08	toetspunt	7,15	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t09	toetspunt	7,22	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
t10	toetspunt	7,26	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t11	toetspunt	7,08	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t12	toetspunt	7,17	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t13	toetspunt	7,44	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t14	toetspunt	7,63	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t15	toetspunt	7,86	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
t16	toetspunt	7,70	Relatief	4,50	7,50	--	--	--	--	Ja
t17	toetspunt	7,41	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

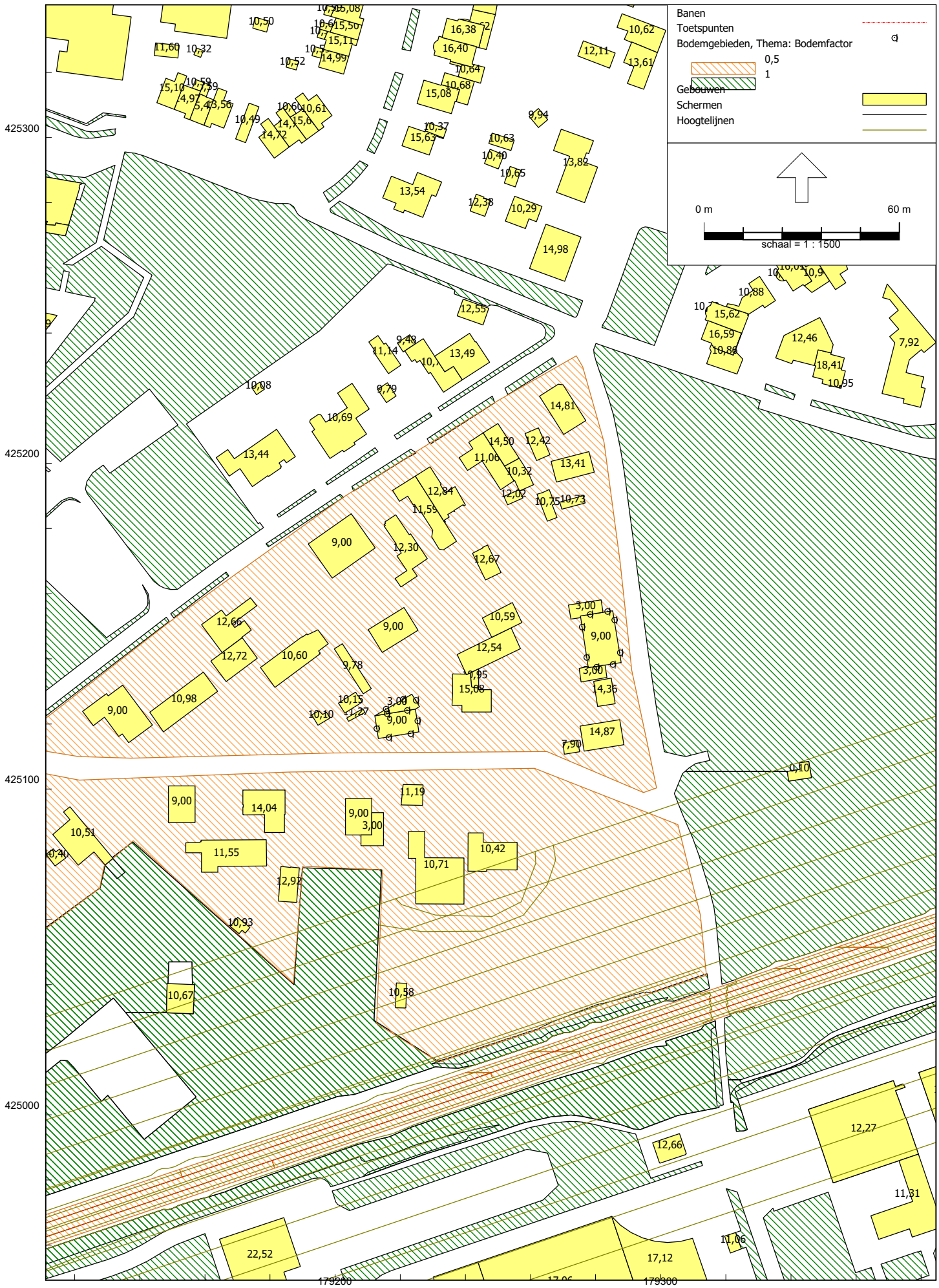
Bijlage 3: Grafische weergave akoestisch model spoorweglawaai

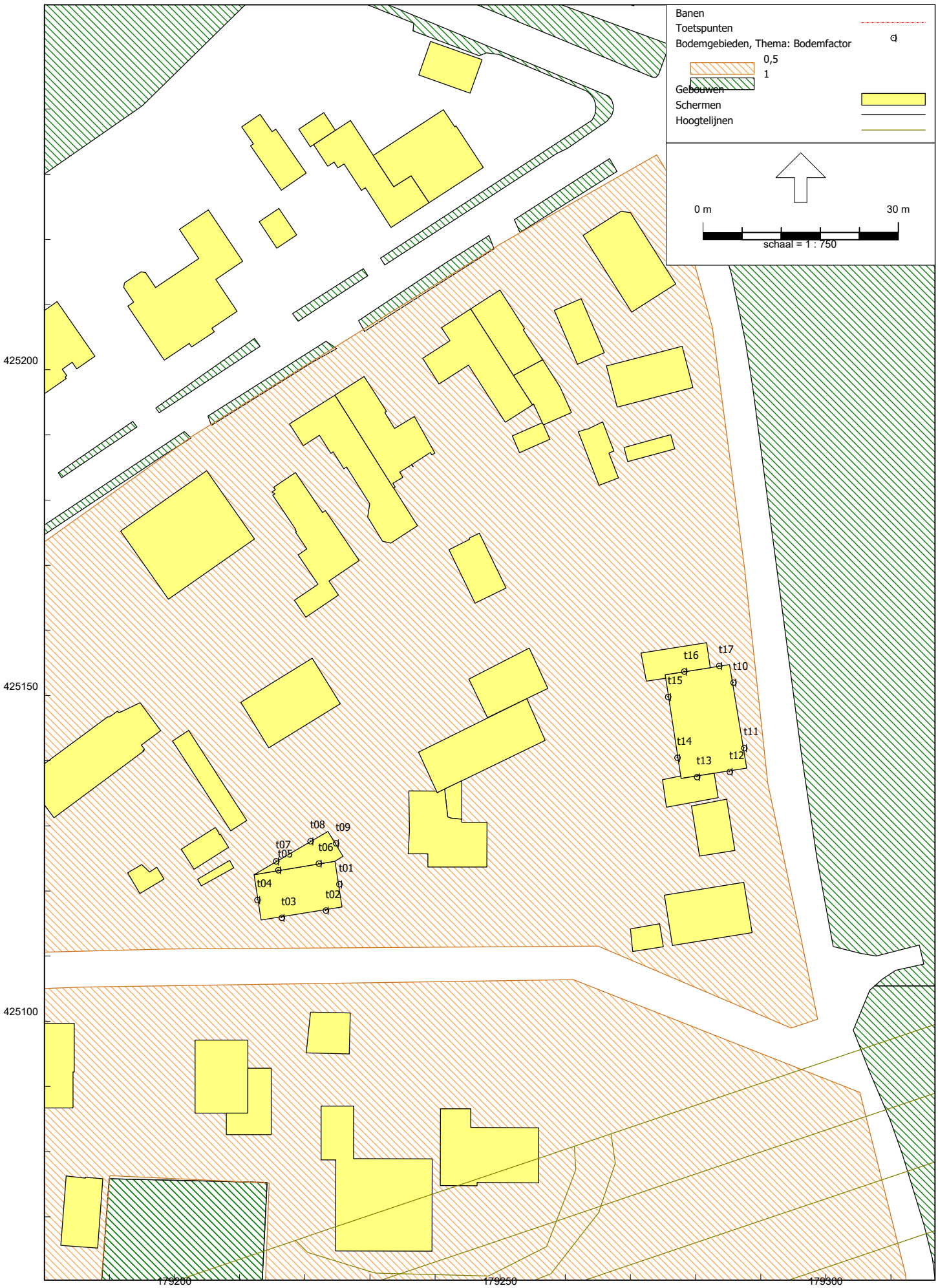

Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer, [versie van Gebied - 2206/221/DJ - Sleedoornweg] , Geomilieu V2021.1 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

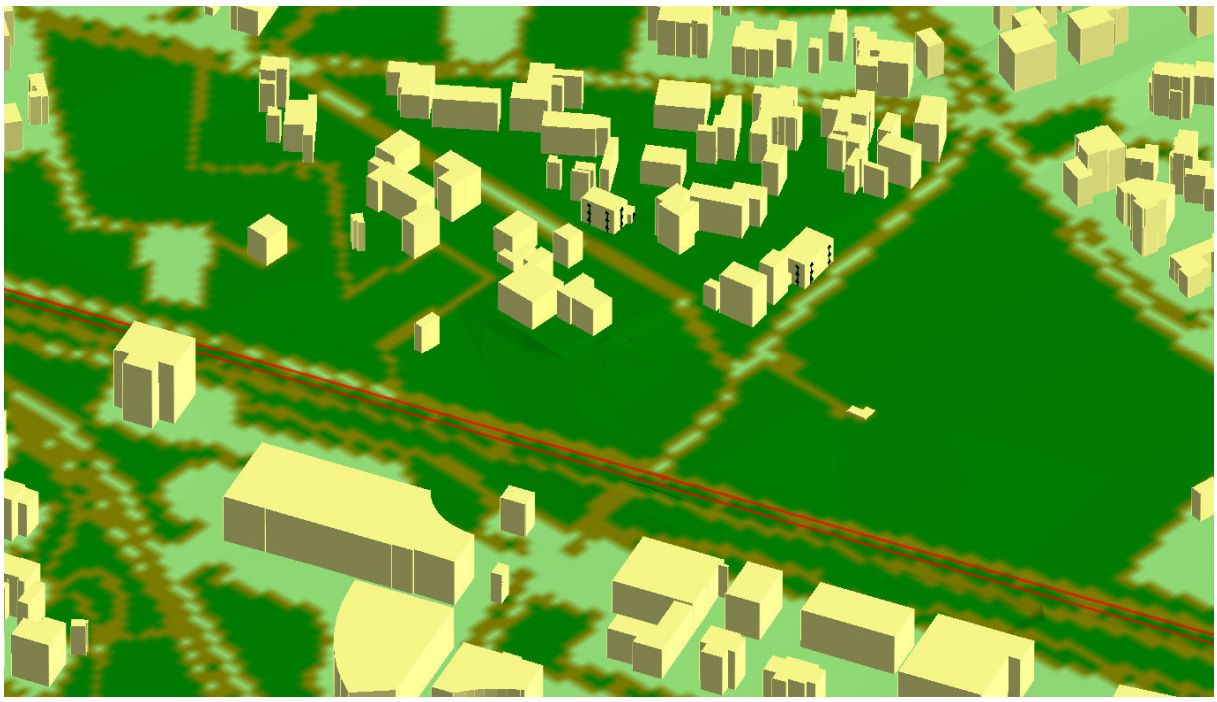

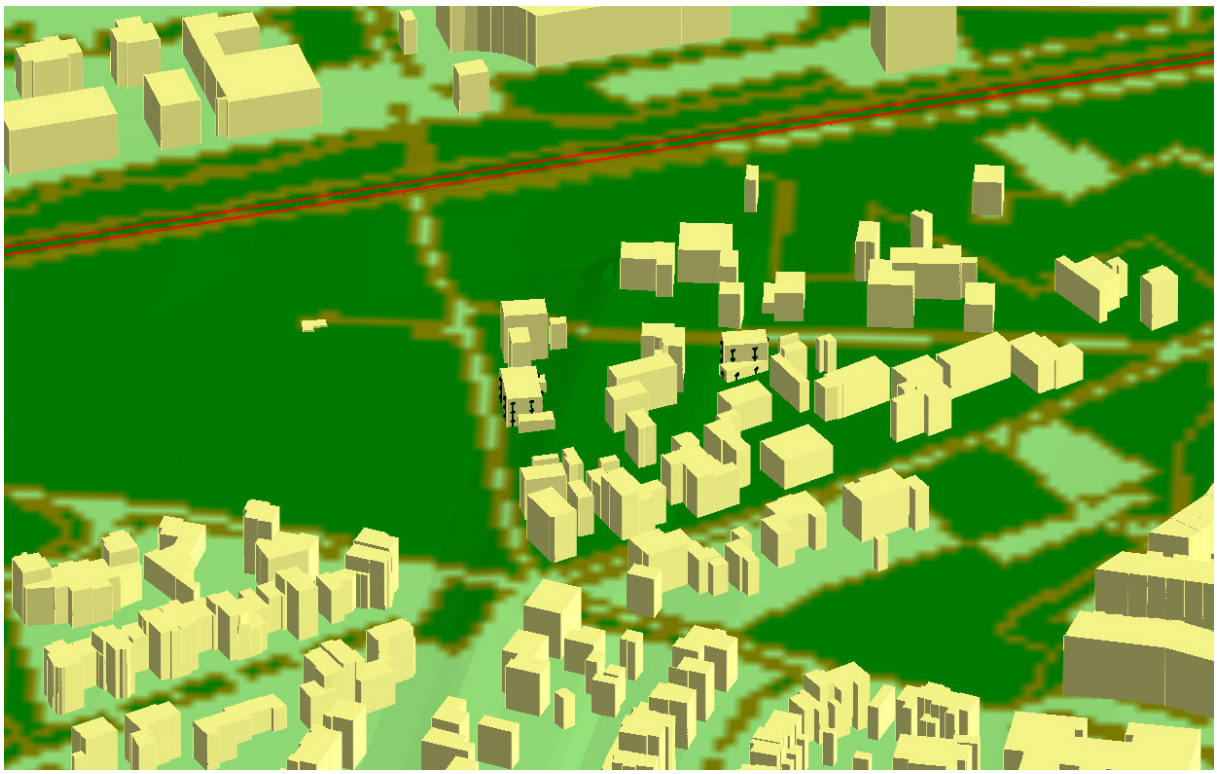
Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer, [versie van Gebied - 2206/221/DJ - Sleedoornweg] , Geomilieu V2021.1 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

Banen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0,5
1
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
0 m
60 m
schaal = 1 : 1500
425300
425200
425100
425000
179200
179300

Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer, [versie van Gebied - 2206/221/DJ - Sleedoornweg] , Geomilieu V2021.1 Licentiehouder: Tritium Advies BV - locatie Nuenen

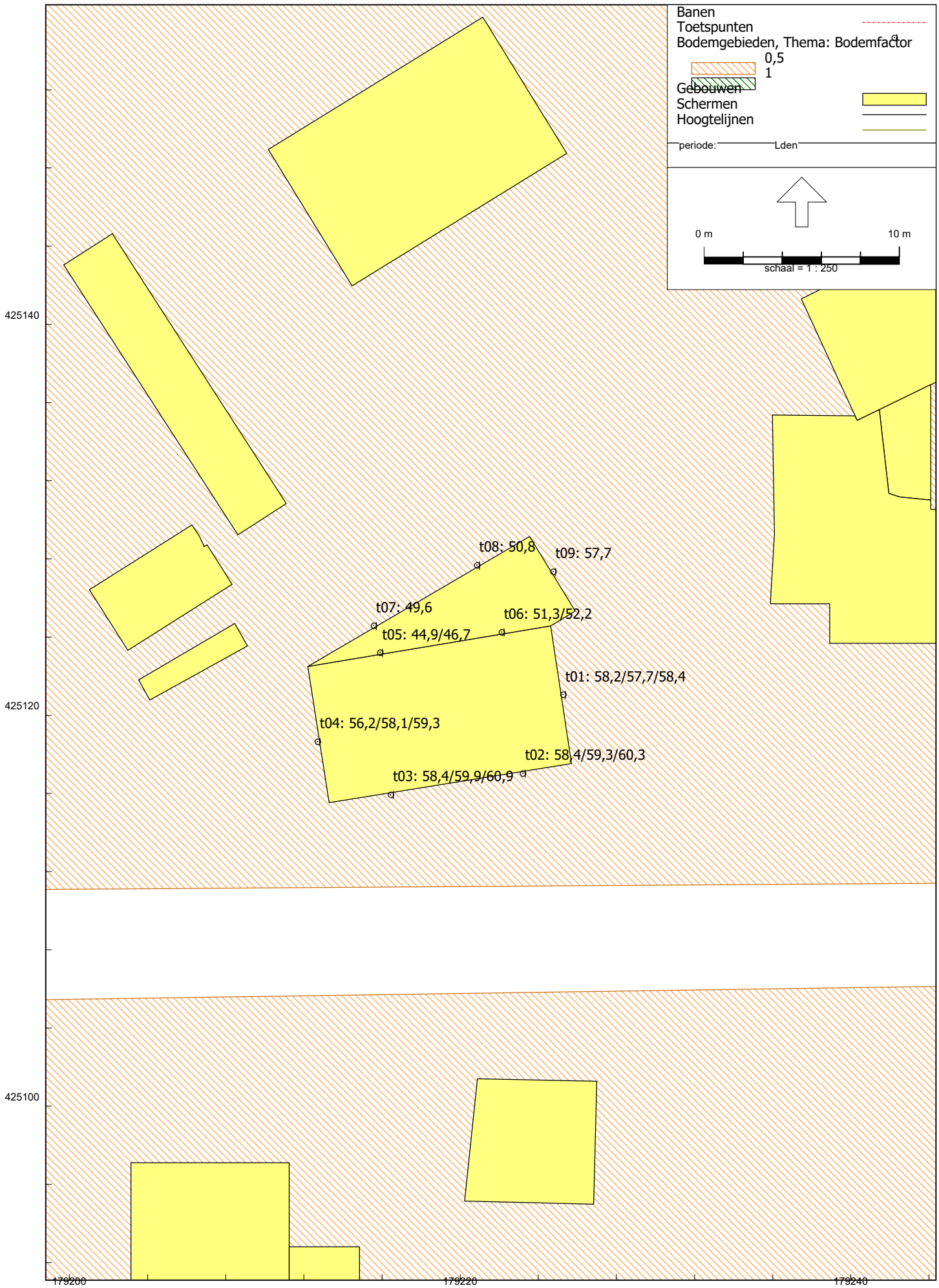

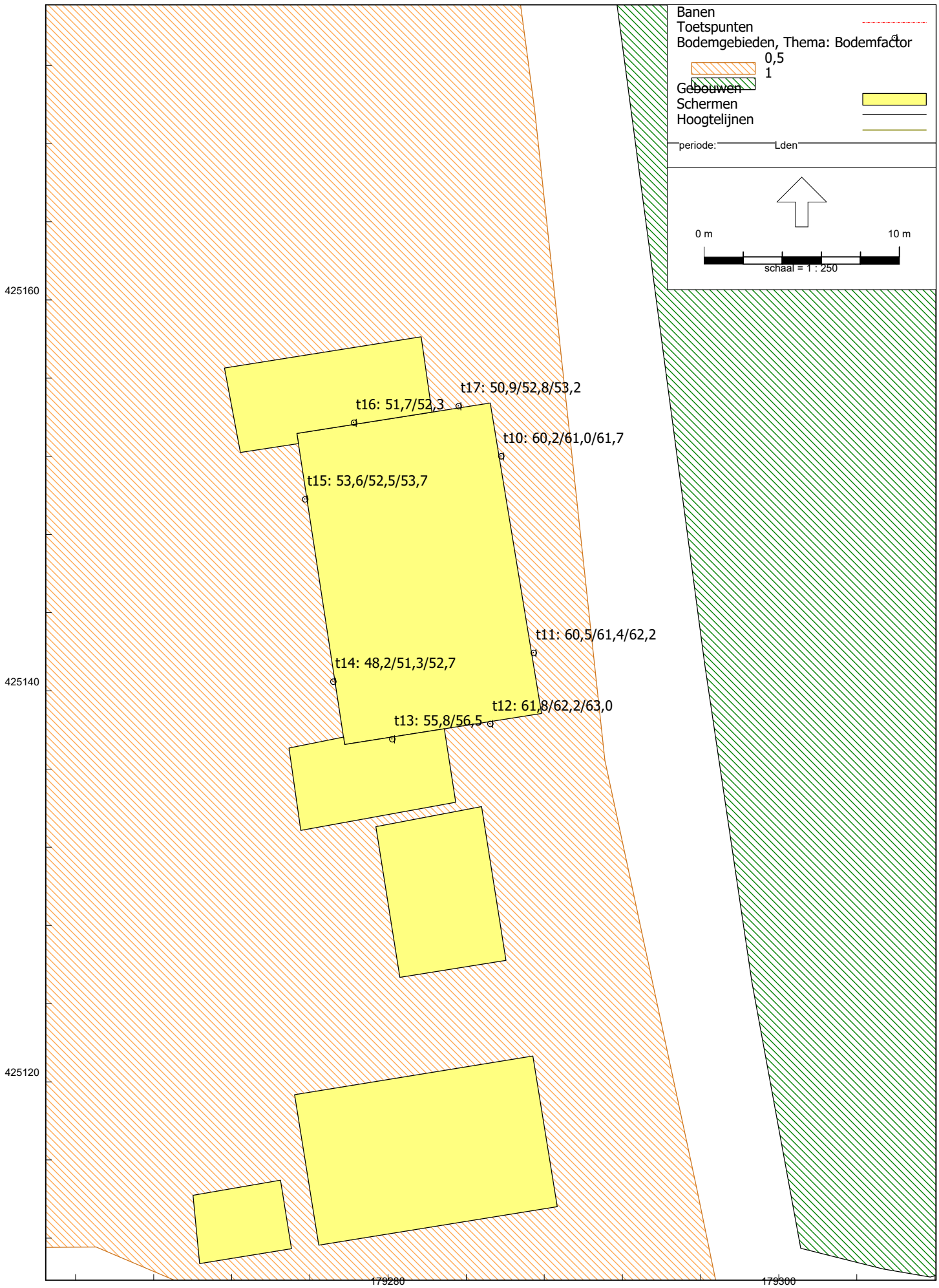
Bijlage 4: Rekenresultaten geluidbelasting spoorwegverkeer

Rapport: Resultatentabel
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
t01_A	toetspunt	179225,27	425121,07	1,50	54,8	54,2	50,4	58,2
t01_B	toetspunt	179225,27	425121,07	4,50	54,3	53,8	50,0	57,7
t01_C	toetspunt	179225,27	425121,07	7,50	55,0	54,5	50,7	58,4
t02_A	toetspunt	179223,20	425117,03	1,50	55,0	54,5	50,7	58,4
t02_B	toetspunt	179223,20	425117,03	4,50	55,9	55,4	51,6	59,3
t02_C	toetspunt	179223,20	425117,03	7,50	56,9	56,3	52,5	60,3
t03_A	toetspunt	179216,45	425115,94	1,50	55,0	54,4	50,6	58,4
t03_B	toetspunt	179216,45	425115,94	4,50	56,4	55,9	52,1	59,9
t03_C	toetspunt	179216,45	425115,94	7,50	57,4	56,9	53,1	60,9
t04_A	toetspunt	179212,70	425118,65	1,50	52,7	52,2	48,4	56,2
t04_B	toetspunt	179212,70	425118,65	4,50	54,6	54,1	50,4	58,1
t04_C	toetspunt	179212,70	425118,65	7,50	55,8	55,3	51,6	59,3
t05_A	toetspunt	179215,89	425123,21	4,50	41,4	40,9	37,2	44,9
t05_B	toetspunt	179215,89	425123,21	7,50	43,1	42,6	39,0	46,7
t06_A	toetspunt	179222,12	425124,25	4,50	47,8	47,3	43,5	51,3
t06_B	toetspunt	179222,12	425124,25	7,50	48,8	48,3	44,5	52,2
t07_A	toetspunt	179215,58	425124,59	1,50	46,1	45,6	41,8	49,6
t08_A	toetspunt	179220,86	425127,68	1,50	47,4	46,8	43,0	50,8
t09_A	toetspunt	179224,76	425127,36	1,50	54,3	53,8	49,9	57,7
t10_A	toetspunt	179285,78	425152,02	1,50	56,8	56,3	52,4	60,2
t10_B	toetspunt	179285,78	425152,02	4,50	57,6	57,1	53,2	61,0
t10_C	toetspunt	179285,78	425152,02	7,50	58,3	57,7	53,9	61,7
t11_A	toetspunt	179287,44	425141,96	1,50	57,1	56,6	52,7	60,5
t11_B	toetspunt	179287,44	425141,96	4,50	58,1	57,5	53,7	61,4
t11_C	toetspunt	179287,44	425141,96	7,50	58,8	58,3	54,4	62,2
t12_A	toetspunt	179285,22	425138,33	1,50	58,4	57,9	54,0	61,8
t12_B	toetspunt	179285,22	425138,33	4,50	58,8	58,2	54,4	62,2
t12_C	toetspunt	179285,22	425138,33	7,50	59,6	59,0	55,2	63,0
t13_A	toetspunt	179280,21	425137,54	4,50	52,4	51,9	48,0	55,8
t13_B	toetspunt	179280,21	425137,54	7,50	53,1	52,6	48,7	56,5
t14_A	toetspunt	179277,18	425140,49	1,50	44,8	44,2	40,4	48,2
t14_B	toetspunt	179277,18	425140,49	4,50	47,8	47,3	43,6	51,3
t14_C	toetspunt	179277,18	425140,49	7,50	49,2	48,7	45,0	52,7
t15_A	toetspunt	179275,75	425149,81	1,50	50,1	49,6	45,8	53,6
t15_B	toetspunt	179275,75	425149,81	4,50	49,0	48,5	44,7	52,5
t15_C	toetspunt	179275,75	425149,81	7,50	50,3	49,7	46,0	53,7
t16_A	toetspunt	179278,24	425153,73	4,50	48,3	47,7	43,9	51,7
t16_B	toetspunt	179278,24	425153,73	7,50	48,9	48,3	44,6	52,3
t17_A	toetspunt	179283,60	425154,57	1,50	47,5	47,0	43,1	50,9
t17_B	toetspunt	179283,60	425154,57	4,50	49,4	48,8	45,0	52,8
t17_C	toetspunt	179283,60	425154,57	7,50	49,8	49,2	45,4	53,2

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Banen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0,5
1
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
periode: Lden
0 m
10 m
schaal = 1 : 250
t08: 50,8
t09: 57,7
t07: 49,6
t06: 51,3/52,2
t05: 44,9/46,7
t01: 58,2/57,7/58,4
t04: 56,2/58,1/59,3
t02: 58,4/59,3/60,3
t03: 58,4/59,9/60,9
425140
425120
425100
179200
179220
179240

Banen
Toetspunten
Bodemgebieden, Thema: Bodemfactor
0,5
1
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
periode:
Lden
0 m
10 m
schaal = 1 : 250
425160
425140
425120
179280
179300
t17: 50,9/52,8/53,2
t16: 51,7/52,3
t10: 60,2/61,0/61,7
t15: 53,6/52,5/53,7
t11: 60,5/61,4/62,2
t14: 48,2/51,3/52,7
t12: 61,8/62,2/63,0
t13: 55,8/56,5

Bijlage 5: Aanvullend onderzoek: scherm

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.
--	1153993	0	16:41, 16 aug 2022	-727	1	s01	scherm (aanvullend onderzoek)
--	1154069	0	16:31, 16 aug 2022	-725	1	PE1350503	p:1036465710
--	1154070	0	16:31, 16 aug 2022	-726	1	PE1350507	p:1036465714

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Vorm	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n
--	Polylijn	178986,21	424933,10	179485,37	425099,64	4,00	4,00	8,32	8,32
--	Polylijn	178650,42	424813,16	178860,77	424882,89	1,00	1,00	8,35	8,38
--	Polylijn	178861,75	424880,10	178651,43	424810,06	1,00	1,00	8,40	8,36

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	ISO_H	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
--	4,00	4,00	4,00	12,32	12,32	--	Relatief	2	526,21
--	1,00	1,00	1,00	9,34	9,38	--	Eigen waarde	8	221,70
--	1,00	1,00	1,00	9,36	9,36	--	Eigen waarde	3	221,78

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

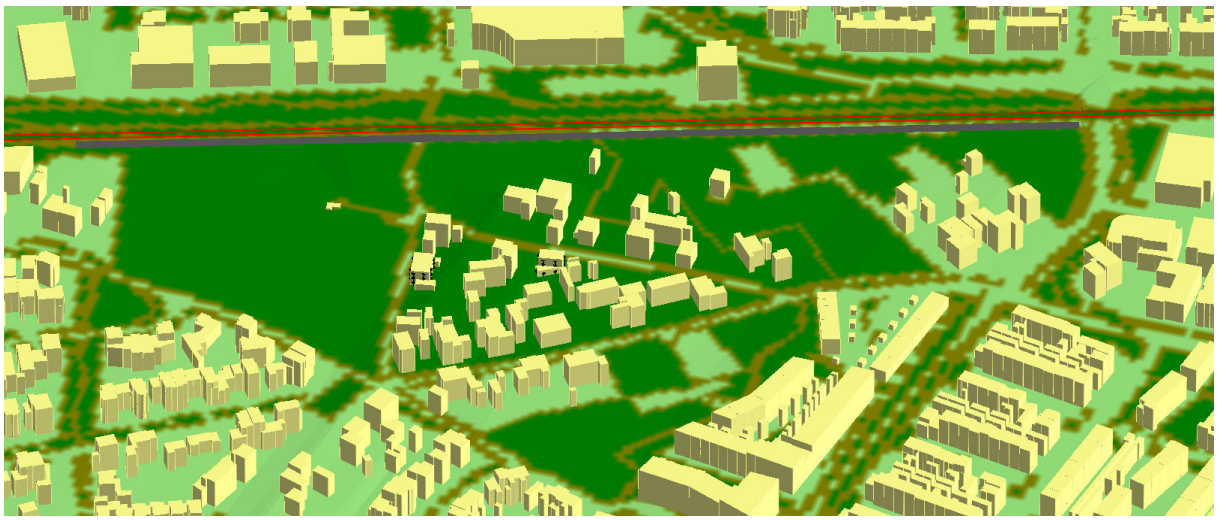
Groep	Lengte3D	Min.lengte	Max.lengte	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250
--	526,21	526,21	526,21	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80
--	221,70	2,50	80,80	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00
--	221,78	1,78	220,00	5 dB	Nee	0,00	0,00	0,00

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k
--	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Railverkeerslawaai - RMG-2012, railverkeer

Groep	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
--	0,80	0,80	0,80
--	0,00	0,00	0,00
--	0,00	0,00	0,00

Rapport: Resultatentabel
Model: 2206/221/DJ - Sleedoornweg (scherm)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
t01_A	toetspunt	179225,27	425121,07	1,50	42,5	41,9	38,3	46,0
t01_B	toetspunt	179225,27	425121,07	4,50	46,9	46,4	42,6	50,3
t01_C	toetspunt	179225,27	425121,07	7,50	48,3	47,8	44,0	51,7
t02_A	toetspunt	179223,20	425117,03	1,50	43,5	43,0	39,3	47,0
t02_B	toetspunt	179223,20	425117,03	4,50	47,5	47,0	43,2	51,0
t02_C	toetspunt	179223,20	425117,03	7,50	49,6	49,0	45,3	53,0
t03_A	toetspunt	179216,45	425115,94	1,50	43,5	43,0	39,3	47,0
t03_B	toetspunt	179216,45	425115,94	4,50	48,2	47,6	43,9	51,6
t03_C	toetspunt	179216,45	425115,94	7,50	49,7	49,1	45,4	53,1
t04_A	toetspunt	179212,70	425118,65	1,50	40,9	40,4	36,8	44,5
t04_B	toetspunt	179212,70	425118,65	4,50	43,9	43,4	39,8	47,4
t04_C	toetspunt	179212,70	425118,65	7,50	46,2	45,7	42,2	49,8
t05_A	toetspunt	179215,89	425123,21	4,50	39,3	38,7	35,1	42,8
t05_B	toetspunt	179215,89	425123,21	7,50	41,7	41,2	37,6	45,3
t06_A	toetspunt	179222,12	425124,25	4,50	39,8	39,3	35,7	43,3
t06_B	toetspunt	179222,12	425124,25	7,50	42,0	41,5	37,9	45,6
t07_A	toetspunt	179215,58	425124,59	1,50	38,1	37,6	33,9	41,6
t08_A	toetspunt	179220,86	425127,68	1,50	37,9	37,4	33,7	41,4
t09_A	toetspunt	179224,76	425127,36	1,50	41,6	41,0	37,3	45,0
t10_A	toetspunt	179285,78	425152,02	1,50	45,3	44,7	40,9	48,7
t10_B	toetspunt	179285,78	425152,02	4,50	49,1	48,5	44,7	52,4
t10_C	toetspunt	179285,78	425152,02	7,50	51,0	50,5	46,6	54,4
t11_A	toetspunt	179287,44	425141,96	1,50	45,2	44,6	40,7	48,5
t11_B	toetspunt	179287,44	425141,96	4,50	49,1	48,5	44,7	52,5
t11_C	toetspunt	179287,44	425141,96	7,50	51,4	50,8	47,0	54,7
t12_A	toetspunt	179285,22	425138,33	1,50	46,1	45,6	41,8	49,5
t12_B	toetspunt	179285,22	425138,33	4,50	49,2	48,6	44,8	52,5
t12_C	toetspunt	179285,22	425138,33	7,50	51,5	50,9	47,1	54,9
t13_A	toetspunt	179280,21	425137,54	4,50	46,9	46,3	42,4	50,2
t13_B	toetspunt	179280,21	425137,54	7,50	47,9	47,3	43,6	51,3
t14_A	toetspunt	179277,18	425140,49	1,50	39,4	38,9	35,3	43,0
t14_B	toetspunt	179277,18	425140,49	4,50	41,1	40,6	37,1	44,7
t14_C	toetspunt	179277,18	425140,49	7,50	44,0	43,5	39,9	47,6
t15_A	toetspunt	179275,75	425149,81	1,50	41,4	40,9	37,3	45,0
t15_B	toetspunt	179275,75	425149,81	4,50	43,0	42,4	38,8	46,5
t15_C	toetspunt	179275,75	425149,81	7,50	45,1	44,5	41,0	48,6
t16_A	toetspunt	179278,24	425153,73	4,50	38,6	38,1	34,6	42,2
t16_B	toetspunt	179278,24	425153,73	7,50	40,4	39,9	36,4	44,0
t17_A	toetspunt	179283,60	425154,57	1,50	36,3	35,8	32,2	39,9
t17_B	toetspunt	179283,60	425154,57	4,50	38,7	38,2	34,7	42,3
t17_C	toetspunt	179283,60	425154,57	7,50	40,3	39,7	36,3	43,9

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

ADVISEURS VOOR MILIEU EN OMGEVING

Memo

Nummer	: 2206221DJ-01 Memo Gem. beleid	Datum: 17 november 2022
Aan	: Mevrouw M. Kesseler	
Van	: de heer J. Ronnes, G&O consult	
Onderwerp	: Toetsing aan gemeentelijk beleid	

Deze memo dient als toevoeging bij rapport 2206221DJ-01 van Tritium advies datum 17-08-2022. In hoofdstuk 3.3 wordt gesteld dat de gemeente Wijchen geen eigen geluid beleid heeft. Dit is onjuist. Graag willen we hiermee dan ook hoofdstuk 3.3 herschrijven:

Ten behoeve van het akoestisch onderzoek is tevens rekening gehouden met het document “Notitie Hogere Waarden”, dossier A4649-01.001, versie 1 d.d. juni 2007 van de gemeente Wijchen.
Conform dit beleidsstuk kan pas een hogere waarde worden verleend als voldaan wordt aan de volgende aanvullende eisen:

Hoofdstuk 3.3
1. Geluidluwe gevel
Bij een geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde maar lager dan de voorkeursgrenswaarde + 5 dB dient de woning ten minste een gevel met een lager (luw) geluidniveau te hebben. Het geluidniveau op deze luwe gevel is niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde voor elk van de te onderscheiden geluidbronnen.
2. Woningindeling
Bij een geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde + 5 dB gelden de eisen onder 1 en de volgende aanvullende woningindelingseisen:
o Verblijfsruimten moeten zoveel mogelijk aan geluidluwe zijde liggen;
o Ten minste een slaapkamer moet aan de geluidluwe zijde liggen.
3. Buitenruimte
Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan dient deze gelegen te zijn aan de geluidluwe zijde. Het geluidniveau in de buitenruimte mag niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidluwe gevel. Deze eis geldt voor maximaal een buitenruimte per woning.
De gemeente Wijchen wil het gebruik van dove gevels zoveel mogelijk beperken. Daar waar bronmaatregelen, maatregelen in de overdracht of geluidsisolerende maatregelen niet mogelijk zijn, mag als uiterste maatregel een dove gevel worden toegepast, in combinatie met tenminste een geluidluwe gevel.

Vervolgens wordt hierbij ook hoofdstuk 4.2 herschreven:
Hoofdstuk 4.2
Ten behoeve van het akoestisch onderzoek is tevens rekening gehouden met het document “Notitie Hogere Waarden”, dossier A4649-01.001, versie 1 d.d. juni 2007 van de gemeente Wijchen.
Conform dit beleidsstuk kan pas een hogere waarde worden verleend als voldaan wordt aan de in voornoemd beleidsstuk genoemde eisen.
De voorkeursgrenswaarde voor spoorweglawaai van 55 dB wordt met 8 dB overschreden. Derhalve dienen beide woningen te beschikken over een geluidluwe gevel. Uit de rekenresultaten blijkt dat beide woningen beschikken over een geluidluwe noordgevel. Bij de indeling van de woning geldt dat de verblijfsruimten zoveel mogelijk dienen te zijn gelegen aan de geluidluwe gevels.
Voor de Sleedoornweg 7 geldt dat de geluidbelasting ter plaatse van de begane grond nergens de voorkeursgrenswaarde + 5 dB overschrijdt. Voor Sleedoornweg 13 geldt dat de voorkeursgrenswaarde + 5 dB ter plaatse van de west-, noord- en oostgevel niet wordt overschreden. Derhalve wordt voldaan aan de in het voornoemde beleidsstuk genoemde eis ten aanzien van de buitenruimte.
Indien rekening wordt gehouden met het vorenstaande, wordt voldaan aan de eisen conform het gemeentelijk geluidbeleid.

J. Ronnes
Adviseur

Resultaat van de check gedaan op 08-08-2022

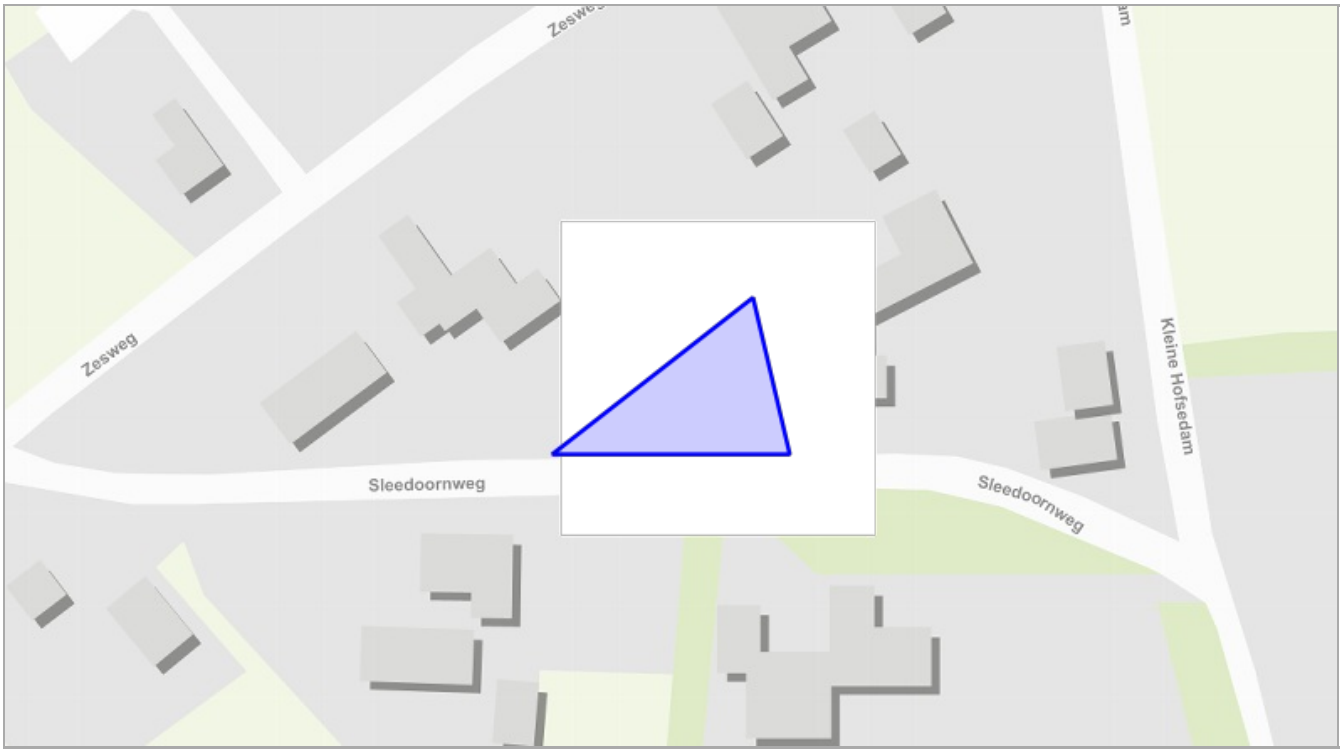
Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

VOOR DE ACTIVITEIT DIGITALE WATERTOETS IS OP BASIS VAN DE GEGEVEN ANTWOORDEN NODIG:

1. Korte procedure

OP BASIS VAN ONDERSTAANDE LOCATIE

VRAGEN EN ANTWOORDEN UIT DE CHECK

1. Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?
   - nee
2. Is het totale plangebied groter dan 3500 m² ?
   - nee
3. Gaat het plan over activiteiten die kunnen leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater? (Bij twijfel: vink 'ja' aan)
   - nee
4. a_watergangen
   - nee
5. a_watergangen_zone
   - nee
6. b_watergangen_met_zonering
   - nee
7. c_watergang
   - nee
8. buitenbeschermingszone_waterkering
   - nee
9. kern_en_beschermingszone_waterkering
   - nee
10. persleidingen
    - nee
11. rioolgemaal
    - nee

12. rioolwaterzuivering
    - nee
13. Boringsvrije_zone_GLD
    - nee
14. Grondwaterbescherming_GLD
    - nee
15. Koude_Wateropslagvrije_zone
    - nee
16. Waterwingebieden_GLD
    - nee
17. Wegen
    - nee

DETAILS

1. Korte procedure

Wateradvies Gering Waterschapsbelang

Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming (bestemmingsplan) kan volgens het waterschap worden volstaan met dit automatisch gegeneerd wateradvies.

Wat moet ik doen?

Beleid van Waterschap Rivierenland

Met ingang van 27 november 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 “Koers houden, kansen benutten” bepalend voor het waterbeleid. Dit plan gaat over het waterbeheer in het hele rivierengebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkeringen, waterkwantiteit, waterkwaliteit, wegen en waterketen. Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (https://bouwadaptief.nl/) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Verhard oppervlak Indien u verharding aanbrengt, dient u mogelijk watercompensatie aan te leggen. Voor meer informatie verwijzen we u naar onze website https://www.waterschaprivierenland.nl/waterberging.

Waterkwaliteit Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen: • Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd. • Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen. • Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een

watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite. "

Waar moet ik op letten?

Achtergrondinformatie

15-12-2022

QuickScan flora en fauna

Sleedoornweg 7, Wijchen

BNL advies

Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

R.J.L. Bijvelds (Rik)
ECOLOOG BNL ADVIES

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Verkennend onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde flora en fauna, op de locatie:

Sleedoornweg 7, Wijchen

Colofon:

Opgesteld door:	BNL advies Telefoonstraat 2 5428 GJ Venhorst T: 06 18 90 46 06 E: info@bnladvies.nl W: www.bnladvies.nl
Projectlocatie:	Sleedoornweg 7 6601 GW Wijchen
Status:	definitief
Versie:	22166.QFF
Datum:	15-12-2022
Auteur:	Ing. R.J.L. Bijvelds (Rik)

BNL advies
Landschapsarchitectuur en ecologisch advies

© copyright BNL advies 2022
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. BNL advies kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Inhoud

Colofon: 1

1. Inleiding 4

2. Toelichting onderzoekskader 5

2.1 Wet natuurbescherming 5

2.1.1 Bescherming van gebieden 5

2.1.2 Bescherming van soorten 5

2.1.3 Bescherming van houtopstanden 5

2.2 Verordening ruimte 5

3. Omschrijving plangebied 7

3.1 Algemeen 7

3.2 Voorgenomen ontwikkeling 7

3.2.1 Kavel 2121 8

3.2.2 Directe omgeving en beplantingen 8

3.3 Vooronderzoek 9

4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten 10

4.1 Algemeen 10

4.2 Soorten vogelrichtlijn 10

4.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten 10

4.2.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) 11

4.2.3 Algemene broedvogels 11

4.2.4 Werken binnen het broedseizoen 11

4.3 Soorten Habitatrichtlijn 12

4.3.1 Vleermuizen 12

4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten 13

4.4 Nationaal beschermde soorten 13

4.4.1 Amfibieën en reptielen 14

4.4.2 Libellen 14

4.4.3 Dagvlinders 14

4.4.4 Vaatplanten 14

4.4.4 Effectbeoordeling en toetsing 14

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusies en aanbevelingen 15
5.1 Soorten Vogelrichtlijn 15
5.1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten 15
5.1.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) 15
5.1.3 Algemene broedvogels 15
5.2 Soorten Habitatrichtlijn 16
5.2.1 Vleermuizen 16
5.2.2 Overige habitatrichtlijnsoorten 16
5.2.3 Nationaal beschermde soorten 16
5.3 Aanbevelingen/ natuur-inclusief bouwen 16

6. Conclusie 17

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

1. Inleiding

Aanleiding.
Op verzoek van de initiatiefnemer, is op woensdag 7 september 2022, een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. De ecologische quickscan bestaat uit een veldonderzoek op locatie en bijbehorende verslaglegging.

Doel.
Doel van deze quickscan is het verkrijgen van informatie over de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en dan voornamelijk de aanwezigheid van tijdelijke of vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze informatie is nodig ten behoeve van de voorgenomen ontwikkelingen op de locatie: Sleedoornweg 7 te Wijchen.

De werkzaamheden betreffen de bouw van een nieuwe woning op de kavel ten westen van de bestaande woning. Om de bouw mogelijk te maken dienen er een aantal bijgebouwen geamoveerd te worden en beplantingen verwijderd. Op- en nabij de te ontwikkelen kavel en aangrenzende bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen.

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot een overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna.

De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

2. Toelichting onderzoekskader

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijen bomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Verordening ruimte

In de Verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In Gelderland het ‘Gelders Natuurnetwerk’ genaamd. De gebieden worden beschermd via het planologisch kader. Dit alles is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid van het Gelders Natuurnetwerk kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’.

Naast het Gelders Natuurnetwerk, kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

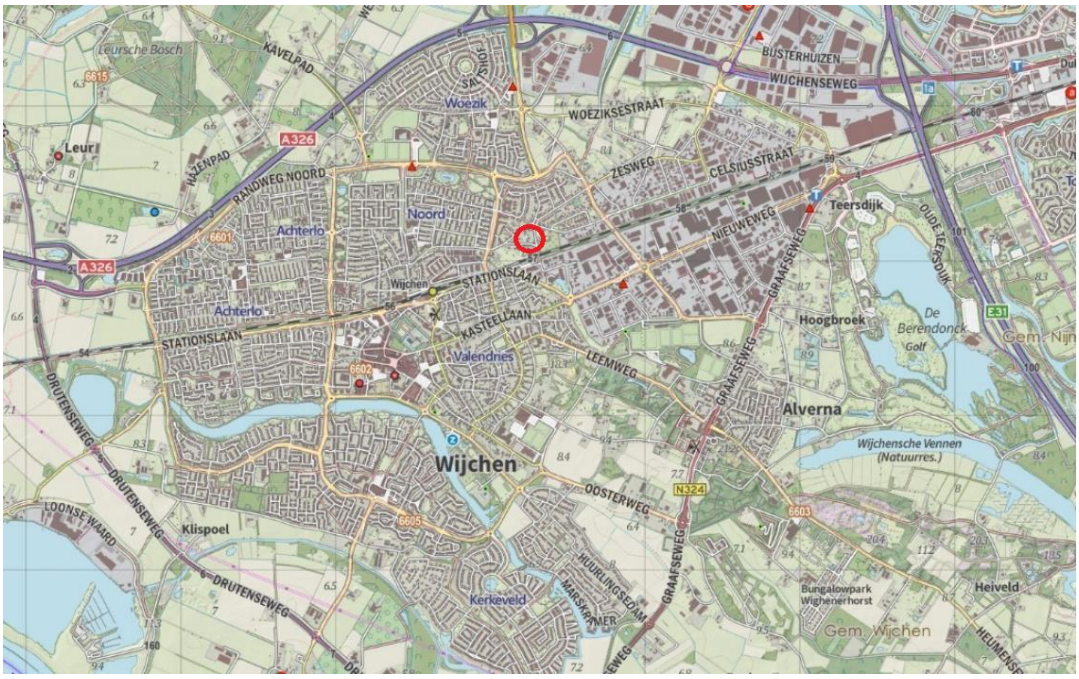
Tabel 1. Soortenbescherming en verbodsbepalingen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

3. Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

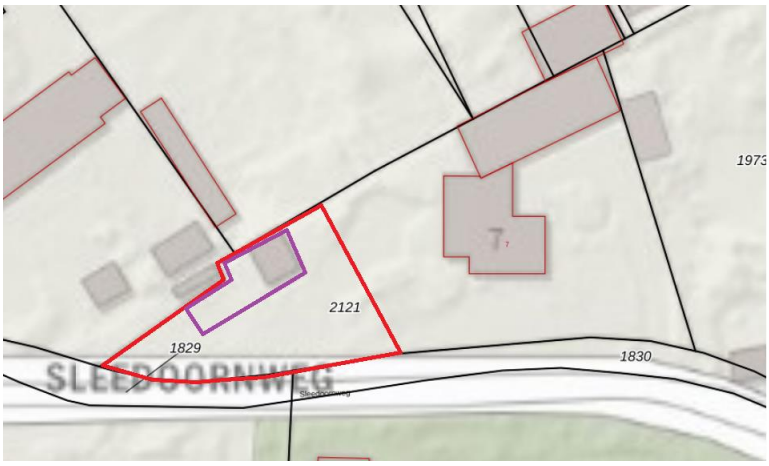
Het plangebied ligt ten oosten van het centrum van Wijchen, in de gemeente Wijchen, liggende in de provincie Gelderland (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: De projectlocatie ten oosten van het centrum van Wijchen, is globaal weergegeven binnen de rode cirkel. Bron: Kadviewer, datum: 15-09-2022

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

De werkzaamheden betreffen de bouw van een nieuwe woning op de kavel ten westen van de bestaande woning. Om de bouw mogelijk te maken dienen er een aantal bijgebouwen geamoveerd te worden en beplantingen verwijderd. Op- en nabij de te ontwikkelen kavel en aangrenzende bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna voorkomen welke negatieve effecten kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Het plangebied / de onderzochte omliggende gronden, zijn in afbeelding 2 weergegeven.

Afbeelding 2: het deel van de kavel met kavelnummer 2121 (binnen rood kader), te slopen bebouwing (binnen paars kader bestaande uit dierenverblijf en tuinhuis) en de direct aangrenzende omgeving, welke bezocht en onderzocht zijn op de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna. Bron: Kadviewer, datum: 15-09-2022

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

3.2.1 Kavel 2121

Op kavel 2121 is momenteel een woning met diverse bijgebouwen aanwezig. Een aantal van deze bijgebouwen (dierenverblijf en tuinhuis, op afbeelding 3 t/m 6 en 12) dienen geamoveerd te worden om de bouw van een nieuwe woning mogelijk te maken. Op- en nabij de kavel, in bebouwingen en beplantingen kunnen beschermde soorten flora en fauna aanwezig zijn.

Beoordeeld moet worden of de geplande werkzaamheden (verwijderen beplantingen en bijgebouwen en de bouw van de woning) een negatief effect hebben op (beschermde) soorten flora en fauna op- en nabij de kavel. Dit zal afhankelijk zijn van de soorten die voor komen en op welke wijze zij het gebied gebruiken (groeiplaats, voortplantingsplaats, verblijfplaats of foerageerplaats). Elke functie kent een ander beschermingsregime.

Afbeelding 3 t/m 6: de kavel waarop de ontwikkeling plaat gaat vinden met te slopen dierenverblijf (afb. 3, 4 en 5) en te slopen tuinhuis (afb. 6). Bron: BNL advies, datum: 07-09-2022

3.2.2 Directe omgeving en beplantingen

Aangrenzend aan, en op de te ontwikkelen kavel zijn bomen, diverse hagen, heesterbeplanting en kruidachtige begroeiing aanwezig.

Tijdens de rondgang dienen de beplantingen nabij de te ontwikkelen kavel goed gecontroleerd te worden op bestaande nesten in bomen en beplantingen. Beoordeeld moet worden of de geplande werkzaamheden een negatief effect hebben op (beschermde) soorten flora en fauna op- en nabij de kavel.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Dit zal afhankelijk zijn van de soorten die voor komen, en op welke wijze zij het gebied gebruiken (groeiplaats, voortplantingsplaats, verblijfplaats of foerageerplaats). Elke functie kent een ander beschermingsregime.

3.3 Vooronderzoek

Voorafgaand aan het bezoek op de projectlocatie is de NDFF geraadpleegd om te bekijken welke soorten aanwezig zijn in het gebied, om daarop de quickscan aan te passen. De projectlocatie valt binnen het kilometerhok 179-425. Het belangrijkste wat opviel is dat in de directe omgeving (atlasblok van 5x5 km) diverse beschermde soorten flora en fauna voorkomen.

Beoordeeld moet worden door middel van een veldbezoek of beschermde soorten ook mogelijk gebruik maken van het gebied/ aanwezig zijn in het gebied. Gezien de ligging van het perceel en de aanwezigheid van beplantingen in de directe omgeving, was het dus belangrijk om het gebied goed te inventariseren op beschermde vaatplanten/ groeilocaties, aanwezige holtes / mogelijke verblijfplaatsen, voortplantings-, en nestlocaties van zoogdieren en vogelsoorten.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Zeldzaamheid	Rode Lijst
Apodemus sylvaticus	Bosmuis	a	TNB
Arvicola amphibius	Woelrat	a	TNB
Capreolus capreolus	Ree	a	TNB
Castor fiber	Bever	a	TNB
Crocidura russula	Huisspitsmuis	a	TNB
Eptesicus serotinus	Laatvlieger	a	KW
Erinaceus europaeus	Egel	a	TNB
Felis catus	Huiskat	a	
Lepus europaeus	Haas	a	GE
Martes foina	Steenmarter	a	TNB
Meles meles	Das	a	TNB
Micromys minutus	Dwergmuis	a	TNB
Microtus agrestis	Aardmuis	a	TNB
Microtus arvalis	Veldmuis	a	TNB
Mus musculus	Huismuis	a	TNB
Mustela nivalis	Wezel	a	GE
Mustela putorius	Bunzing	a	KW
Myodes glareolus	Rosse woelmuis	a	TNB
Neovison vison	Amerikaanse nerts	a	
Nyctalus leisleri	Bosvleermuis	z	GE
Nyctalus noctula	Rosse vleermuis	a	OG
Ondatra zibethicus	Muskusrat	a	
Oryctolagus cuniculus	Konijn	a	GE
Pipistrellus nathusii	Ruige dwergvleermuis	a	NB
Pipistrellus pipistrellus	Gewone dwergvleermuis	a	TNB
Plecotus auritus	Gewone grootoorvleermuis	a	TNB
Rattus norvegicus	Bruine rat	a	TNB
Sciurus vulgaris	Eekhoorn	a	TNB
Sorex minutus	Dwergspitsmuis	a	TNB
Talpa europaea	Mol	a	TNB
Tamias sibiricus	Siberische grondeekhoorn	zz	
Vulpes vulpes	Vos	a	TNB

© NDFF 2022

Tabel 2. Mogelijk aanwezige amfibieën en zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied. Bron: Verspreidingsatlas NDFF

4. Onderzoeksresultaten beschermde soorten

4.1 Algemeen

De kavel en omliggende gronden zijn op woensdag 7 september 2022 visueel geïnspecteerd en gecontroleerd op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten of de nesten/ verblijfslocaties daarvan. Waar tijdens de quickscan vooral op gelet/ naar gezocht is zijn de volgende soorten:

- Nesten in bomen/ beplantingen van vogels in de directe omgeving van het projectgebied
- Holtes en spleten/ scheuren in bomen (binnen- en aangrenzend aan het plangebied) welke door vogels gebruikt worden
- Holtes en spleten/ scheuren in de (aangrenzende) bebouwingen welke door vogels en vleermuizen gebruikt worden
- Mogelijke verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen onder daken of achter gevelbekleding, binnen- en nabij het plangebied
- Beschermde plantsoorten op- en rondom de kavel
- Mogelijke verblijfplaatsen en holen van marterachtigen

4.2 Soorten vogelrichtlijn

4.2.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

De bomen en bebouwingen op kavel 2121 zijn mogelijk geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in gebouwen en bomen.

Huismus. Voor de huismus zijn geen mogelijke verblijfplaatsen van huismussen onder het dak van de te slopen bebouwing aanwezig. Dit is ook niet mogelijk door de afwezigheid van dakbeschot, openingen onder dakpannen en spleten en kieren waar huismussen tussen kunnen nestelen (zie afbeelding 7 en 8). Nadelige effecten op deze soort of het essentieel leefgebied worden niet verwacht.

Tijdens het veldbezoek waren er geen huismussen hoor- en zichtbaar aanwezig op de kavel, in – en rondom de te slopen en behouden bebouwing en in aangrenzende beplanting. Nader onderzoek naar huismussen wordt niet nodig geacht.

Afbeelding 7 en 8: geen mogelijke nestlocaties van de huismus in de te slopen bijgebouwen. Bron: BNL advies, datum: 07-09-2022

Uilen. De aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van de steenuil en kerkuil kan redelijkerwijs worden uitgesloten wegens het ontbreken van geschikte bebouwingen met openingen naar mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

Ook ontbreken er voor de steenuil geschikte broedholen in oude bomen binnen het plangebied en in de directe omgeving.

De locatie is verder niet geschikt als voortplantings- en verblijfplaats, er zijn ook geen braakballen of prooiresten aangetroffen welke er op kunnen wijzen dan er steen- of kerkuilen actief zijn binnen het gebied. Nader onderzoek naar deze soorten wordt dan ook niet nodig geacht.

Overige soorten. Binnen en rondom het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid.

Ook voor soorten als de boomvalk en ransuil, zijn geen mogelijke nestlocaties aangetroffen. Deze soorten gebruiken vaak oude kraaien- en eksternesten om te nestelen, deze zijn binnen het plangebied niet aangetroffen.

Wel is het belangrijk i.v.m. de mogelijk aanwezige ransuil in de directe omgeving van het plangebied, om de bomen binnen de kavel te behouden. Dit om voldoende mogelijke roestplaatsen voor deze soort te behouden.

4.2.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5 soorten). Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten in nestkasten zoals de koolmees en pimpelmees.

Wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt (bouwrijp maken van de kavel en het verwijderen van bebouwingen en beplantingen), kunnen geen negatieve effecten ontstaan. Voor deze soorten geldt tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht.

4.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Het bijgebouw, de hagen, heesters en bomen binnen en nabij het plangebied zijn een geschikte nestplaats. Dit betreft soorten als zanglijster, houtduif en merel.

Gezien de geplande ontwikkelingen vormen deze in geen enkele vorm een bedreiging voor deze soorten, wanneer buiten het broedseizoen (15 maart – 15 augustus) gewerkt wordt (bouwrijp maken van de kavel en het verwijderen van bebouwingen en beplantingen). Hiervoor geldt tijdens de werkzaamheden te allen tijde de zorgplicht.

4.2.4 Werken binnen het broedseizoen

Werken binnen- én buiten het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord van vogels met niet jaarrond beschermde nesten en nesten van algemene broedvogels. Indien er sloopwerkzaamheden plaats gaan vinden is voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle op de aanwezigheid van bezette nesten noodzakelijk.

Voorafgaand aan de werkzaamheden kunnen eventuele aanwezige ongebruikte nesten worden verwijderd door een ecoloog. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd of uitgesteld op aanwijzingen van de ecoloog.

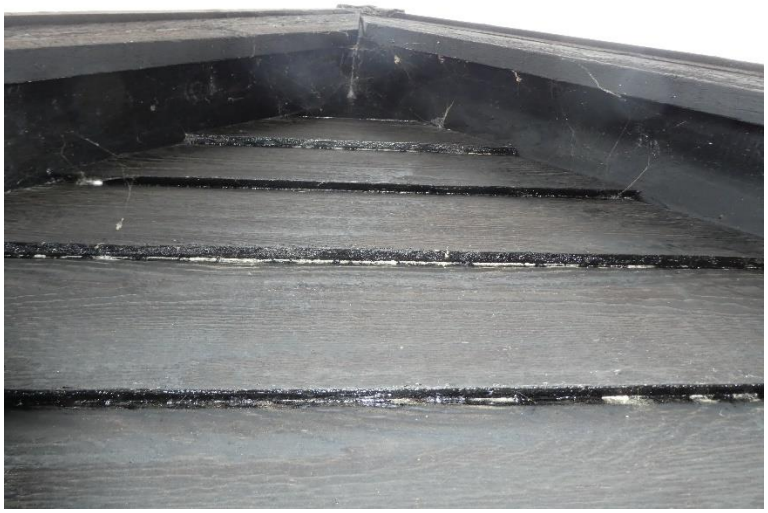
Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

4.3 Soorten Habitatrichtlijn

4.3.1 Vleermuizen

De te slopen bijgebouwen binnen het plangebied, zijn gezien het bureauonderzoek, potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Te denken valt dan aan de gewone dwergvleermuis. Uit de verspreidingsatlas (NDFF) kwam naar voren dat de gewone dwergvleermuis ook eerder gezien is in de directe omgeving.

Mogelijk geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn in de te slopen bebouwing niet aangetroffen. Openingen naar mogelijke verblijfplaatsen in de vorm van openstaande gevelbekleding, open boeiboorden, etc. zijn niet aangetroffen (zie afbeelding 9 t/m 12). Nader onderzoek naar vleermuizen in de te slopen bebouwing wordt dan ook niet nodig geacht.

Afbeelding 9 t/m 12: geen mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Bron: BNL advies, datum: 07-09-2022

Wel dient eventuele werkverlichting afgewend te worden van bestaande, te behouden bebouwingen en groenstructuren, dit om een vlieg-/ foerageerroute van vleermuizen niet nadelig te beïnvloeden.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Beplantingen en directe omgeving.
In de beplantingen en bomen direct grenzend aan het plangebied zijn geen geschikte openingen/ holen/ spleten en scheuren aangetroffen welke de aanwezigheid van vleermuizen mogelijk zou maken. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen in bomen wordt dan ook niet nodig geacht.

4.3.2 Overige Habitatrichtlijn soorten
Het plangebied is ongeschikt voor overige habitatrichtlijnsoorten die volgens de Habitatrichtlijn beschermd zijn, door de afwezigheid van een geschikt habitat. Gezien de geplande werkzaamheden en de afwezigheid van water/ geschikt habitat is nader onderzoek op overige habitatrichtlijn soorten niet nodig.

4.4 Nationaal beschermde soorten
4.4.1 Marterachtigen
Het plangebied is mogelijk geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en als functioneel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt zoals de wezel, hermelijn, bunzing en steenmarter.

Geschikte openingen naar potentiële verblijfplaatsen zoals oude zolders, en vlieringen zijn voor de steenmarter afwezig. Tijdens de quickscan flora en fauna is concreet gezocht naar sporen in de vorm van mogelijke verblijfslocaties van steenmarters zoals (hooi)zolders, takkenhopen, steenhopen, ruigten, etc. en sporen in de vorm van pootafdrukken, holen, uitwerpselen en prooidieren. Deze zijn zowel in de te slopen bebouwing als aangrenzende bijgebouwen en op de kavel niet aangetroffen.

Gezien de afwezigheid van geschikte steenhopen, holen, ruigten, houtwallen, etc. nabij de te slopen bebouwing en de afwezigheid van geschikt water, strobalen/ een hooizolder voor winterverblijven, is het plangebied niet geschikt voor de aanwezigheid van de hermelijn, wezel en bunzing.

Conclusie: er is rondom de te slopen bebouwing en op de te ontwikkelen kavel geen geschikt habitat aangetroffen voor de steenmarter, wezel, hermelijn en bunzing, door de afwezigheid van een geschikt habitat.

4.4.2 De eekhoorn
Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en als functioneel leefgebied voor zoogdieren waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt zoals de eekhoorn.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen in de vorm van (mogelijke) nesten of vraatsporen aangetroffen binnen het plangebied. Een nader onderzoek naar de eekhoorn wordt niet nodig geacht.

Belangrijk is om (voedsel)bomen en planten voor de eekhoorn binnen- en nabij het plangebied zoveel mogelijk te behouden en met een eventueel landschappelijk inpassingsplan van de nieuw te bouwen woning rekening te houden met de plantkeuze. Dit aangezien er in de directe omgeving van het plangebied met regelmaat eekhoorns worden waargenomen (in de bomen ten zuiden van het plangebied gedurende de quickscan).

Soorten welke belangrijk zijn als voedselbron voor eekhoorns: Juglans regia, Corylus avellana, Corylus colurna, Quercus robur, Pinus sylvestris, Fagys sylvatica, Castanea sativa.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats en als functioneel leefgebied voor algemene soorten als egel, konijn en (spits)muizen waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt.

4.4.1 Amfibieën en reptielen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor amfibieën en reptielen waarvoor in de provincie Gelderland geen vrijstelling geldt, door de afwezigheid van geschikt habitat (op de kavel zelf en in de directe omgeving). Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.2 Libellen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor Nationaal beschermde soorten libellen door de afwezigheid van een geschikt habitat. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.3 Dagvlinders

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor Nationaal beschermde soorten dagvlinders. Het bronnen- en het veldonderzoek hebben ook geen (mogelijke) aanwezigheid aangetoond. Nader onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

4.4.4 Vaatplanten

Potenties voor nationaal beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied afwezig. Binnen het plangebied zijn voedselarme of kalkrijke bodem en akkerreservaten afwezig. Ook zijn gedurende het veldbezoek geen beschermde soorten/ indicaties van mogelijke groeiplaatsen beschermde soorten aangetroffen.

4.4.4 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt: egel, konijn en verschillende soorten (spits)muizen. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Vogels met jaarrond beschermde nesten

De kavel is niet geschikt bevonden voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten en nestplaatsen zoals de huismus, steen- en kerkuil. Naderonderzoek naar het voorkomen en gebied gebruiksfuncties van deze soorten wordt niet nodig geacht.

Overige soorten. Binnen en rondom het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek geen jaarrond beschermde nesten- of sporen van boombewonende broedvogels waargenomen. Op basis hiervan kunnen soorten als boomvalk, buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespendief worden uitgesloten van aanwezigheid en wordt nader onderzoek naar overige soorten met jaarrond beschermde nesten niet nodig geacht.

5.1.2 Vogels met niet- jaarrond beschermde nesten (Categorie 5)

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals de koolmees, pimpelmees in nestkasten. Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor categorie 5 soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft een lokaal en regionaal algemene vogels. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Tijdelijke schadelijke effecten op Categorie 5 soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen bezette nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

5.1.3 Algemene broedvogels

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels om te broeden. Zij kunnen nestelen in bomen en struiken welke aanwezig zijn binnen- en nabij het plangebied.

Schadelijke effecten op algemene broedvogels door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient men voorafgaand aan de werkzaamheden een extra controle uit te voeren op aanwezige nesten. Wanneer bewoonde nesten aanwezig zijn, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, tot de jonge vogels uitgevlogen zijn.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst – 0618904606 – info@bnladvies.nl – www.bnladvies.nl –
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 – KvK nr: 72316144 – BTW nr: NL001171642B68

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Vleermuizen

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen niet leiden tot een negatief effect op vleermuizen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb niet worden overtreden. Aanvullend onderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

5.2.2 Overige habitatrichtlijnsoorten

Voor overige habitatrichtlijnsoorten is het plangebied (redelijkerwijs) ongeschikt door het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

5.2.3 Nationaal beschermde soorten

In het plangebied zijn geen nationaal beschermde soorten aanwezig, waarvoor géén provinciale vrijstelling geldt. Wel is het belangrijk, wanneer mogelijk, zoveel mogelijk bomen en beplantingen op erfgrenzen te behouden, en/ of te versterken d.m.v. een erfbeplantingsplan. Dit gezien het grootschalig verdwijnen van bomen en beplantingen in de directe omgeving van het plangebied.

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt als egel, konijn en (spits)muizen. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effecten op egel en (spits)muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden.

5.3 Aanbevelingen/ natuur-inclusief bouwen

Door niet alleen te kijken naar ‘wat er niet is’, is het juist belangrijk om te kijken naar mogelijkheden voor flora en fauna voor- en na de bouw van de nieuwe woning op de kavel. Er zijn altijd mogelijkheden om (nieuwe)soorten een kans te geven zich te vestigen of in stand te houden in het gebied door kleine aanpassingen. Zo kun je denken aan het ophangen van nestkasten voor onder andere huismussen, maar ook voor mezen, en andere soorten is van alles te verkrijgen.

Om vleermuizen een mogelijkheid te bieden zich te vestigen/ in stand te houden in het gebied kunnen vleermuiskasten opgehangen worden tegen de westgevel van de nieuwe bebouwingen, of er kunnen speciale ‘vleermuispannen’ aangebracht worden. Er zijn speciale vleermuiskasten te koop via internet: www.vivara.nl. Voor de vleermuizen kunnen ook ruimtes open gelaten worden in de overstek welke toegang bieden tot de spouw, zodat ze zich in de spouw kunnen schuilhouden en voortplanten. Het is ook mogelijk nestkasten voor huismussen en vleermuizen in te metselen in de spouw. Dit heeft geen negatief effect op de isolatiewaarde maar wel een positief effect op de aanwezige soorten in de omgeving. Ook kan ervoor gezorgd worden dat vogels zich onder de nieuwe dakpannen kunnen vestigen, door vogelschroot weg te laten, of pas te plaatsen onder de 3^{e} rij dakpannen. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld huismussen zich vestigen onder de nieuwe daken.

Alles wat hierboven benoemd wordt is geen verplichting of iets wat opgelegd wordt, maar dit zou voor de vogels en vleermuizen in het gebied een welkome verandering zijn en voor ons als mens een kleine moeite.

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

6. Conclusie

Op basis van bovenstaande informatie welke uit de quickscan flora en fauna naar voren is gekomen, hoeft geen aanvullend flora- of faunaonderzoek uitgevoerd te worden voorafgaand aan de geplande werkzaamheden wanneer gewerkt wordt buiten het broedseizoen.

Belangrijk is om gedurende de ontwikkeling van de nieuwe bebouwingen de punten uit hoofdstuk 5.3 mee te nemen in het ontwerp van de nieuwe woning. Dit zou voor (beschermde) soorten in de directe omgeving een welkome aanvulling zijn. Een goed erfbeplantingsplan met inheemse soorten, t.b.v. behouden en verhogen van de biodiversiteit, is een grote kans voor de in de omgeving levende soorten.

Tijdens de werkzaamheden blijft te allen tijde de zorgplicht van kracht en bij een veranderende situatie dient te allen tijde een ecoloog ingeschakeld te worden.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, verblijf ik.

Met vriendelijke groet,
Ing. R.J.L. Bijvelds
Ecoloog BNL advies

16-12-2022

Telefoonstraat 2, 5428 GJ Venhorst - 0618904606 - info@bnladvies.nl - www.bnladvies.nl -
IBAN nr: NL94KNAB0257675221 - KvK nr: 72316144 - BTW nr: NL001171642B68

Buro Ariëns
Bouwtechniek & Architectuur

Kasteellaan 28 6602 DE Wijchen | 024-6413611 | info@buroariens.nl | www.buroariens.nl

opdrachtgever:	FAM. ROELOFS SLEEDOORNWEG 7 6601 GW WIJCHEN	werknummer:	22102
		bladformaat:	A0
betreft:	NIEUWE BEPLANTING	schaal:	1:100
onderdeel:	SITUATIETEKENING		
getekend:	N.JASPERS	bladnummer:	S01
datum:	11 APRIL 2023		
wijziging:	-		

auteursrecht voorbehouden volgens de wet

Cultuurhistorische beleidskaart

Gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen

schaal 1:25.000

legenda

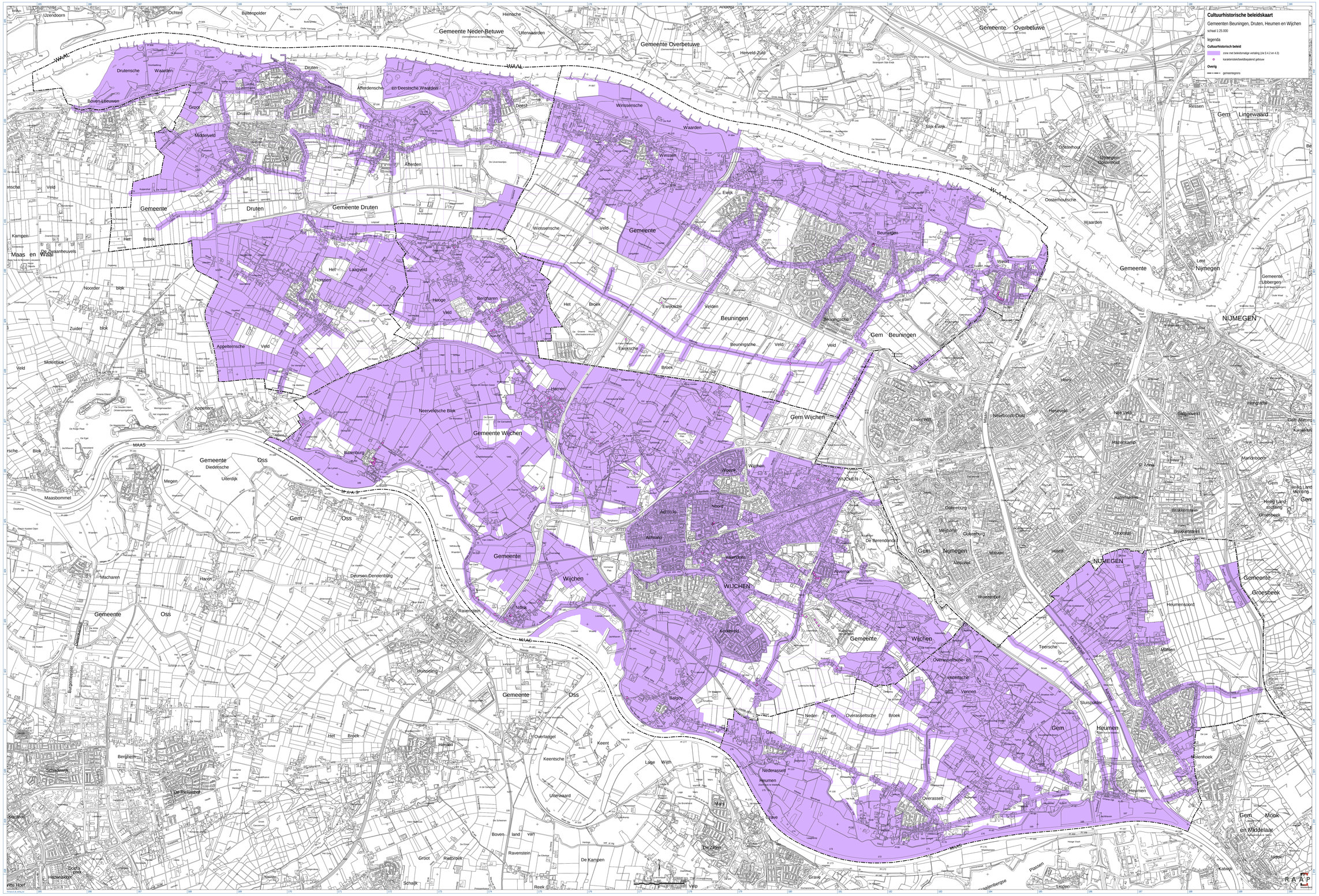
Cultuurhistorisch beleid

zone met beleidsmatige verlating (zie § 4.2 en 4.3)

karakteristiek/beeldbepalend gebouw

Overig

gemeentegrens

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Versie 6.8

Samenvatting en conclusies

De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten hebben als gevolg van de wijziging van het Bro het besluit genomen cultuurhistorisch beleid te willen opstellen. Deze nota geeft de hoofdlijnen van dit beleid weer.

Het cultuurhistorisch beleid valt in twee hoofdonderdelen:

- Koesteren wat we hebben;
- Uitdragen van de rijkdom.

Het koesteren van wat er aan erfgoed is wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Borging van de cultuurhistorische waarden vindt voor de gemeente Wijchen plaats door middel van een parapluplan cultuurhistorie, dat gelijktijdig met deze nota is aangeboden aan de gemeenteraad. Heumen en Beuningen hebben besloten geen parapluplan vast te stellen en de cultuurhistorische belangen alleen bij nieuwe ontwikkelingen af te wegen. Beuningen heeft zich daarnaast voorgenomen om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in het kader van de voorbereiding van omgevingsvisie en omgevingsplan. In Druten worden de relevante cultuurhistorische waarden in de toekomstige bestemmings- en periodieke plannen meegenomen. In de vertaling van de cultuurhistorische inventarisatie- en waarderingskaarten naar de beleidskaart is een keuze gemaakt voor de hoogst gewaardeerde gebieden en, voor Wijchen, karakteristieke bebouwing die in het parapluplan zal worden opgenomen. Daarmee wordt een keuze gemaakt welke gebieden de gemeenten op cultuurhistorisch vlak van belang vinden en waar zij specifieke eisen willen stellen aan ontwikkelingen.

Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten. Vanuit de formulering van thema's die voor de gemeenten van belang worden geacht zijn erfgoedlijnen en projectideëen geformuleerd, gekoppeld aan 'cultuurhistorische trends'. Waar financiële en personele ruimte bestaat zal de gemeente het maatschappelijk middenveld bij initiatieven ondersteunen en eigen initiatieven ontplooien.

De 4 gemeenten hopen met deze aanpak meerdere doelen te bereiken. Allereerst is de wens dat het bestaande erfgoed behouden blijft en op een positieve manier wordt ontwikkeld. Daarnaast beoogt zij dat het aanwezige erfgoed optimaal benut wordt voor toeristisch-recreatieve doeleinden, erfgoededucatie en economische ontwikkeling.

Voorwoord

Cultuurhistorie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Als wethouders cultuurhistorie van Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten zijn wij dan ook erg tevreden over deze gezamenlijke beleidsnota, een nota die de passende titel “Samen in verscheidenheid” meekreeg. Want natuurlijk onderscheiden en profileren wij ons af en toe als gemeenten van elkaar. Soms schuwen we zelfs de concurrentie niet. Voor het uitdragen van onze gezamenlijke cultuurhistorie geldt dat in ieder geval niet. Op dat beleidsterrein zoeken we juist de verbinding. Deze nota is daar het resultaat van.

De minister noemde in 2009 cultuurhistorie als een van de drie belangrijke pijlers van de toekomstige monumentenzorg in zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg. Dat was het eerste signaal van de rijksoverheid richting gemeenten om hen op te roepen cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen. De regelgeving die hier in 2012 uit voortvloeide was het laatste zetje.

Deze cultuurhistorische beleidsnota laat op een scherpe manier zien hoe enorm waardevol onze gezamenlijke cultuurhistorie is. Hoofdstuk 3 voert ons mee in de rijke geschiedenis van Merovingers, Romeinen, Karolingers, kastelen en heerlijkheden. In de hoofdstukken erna beschrijven wij hoe wij als gezamenlijke en individuele gemeenten met onze cultuurhistorische pareltjes om gaan: samen in verscheidenheid.

Wij bedanken de samenstellers en alle mensen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze beleidsnota. Zij zijn er wat ons betreft in geslaagd een meeslepende én realistische beleidsnota te schrijven die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Henk van den Berg, wethouder gemeente Heumen
Sjef van Elk, wethouder gemeente Druten
Paul Loermans, wethouder gemeente Wijchen
Piet de Klein, wethouder gemeente Beuningen

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

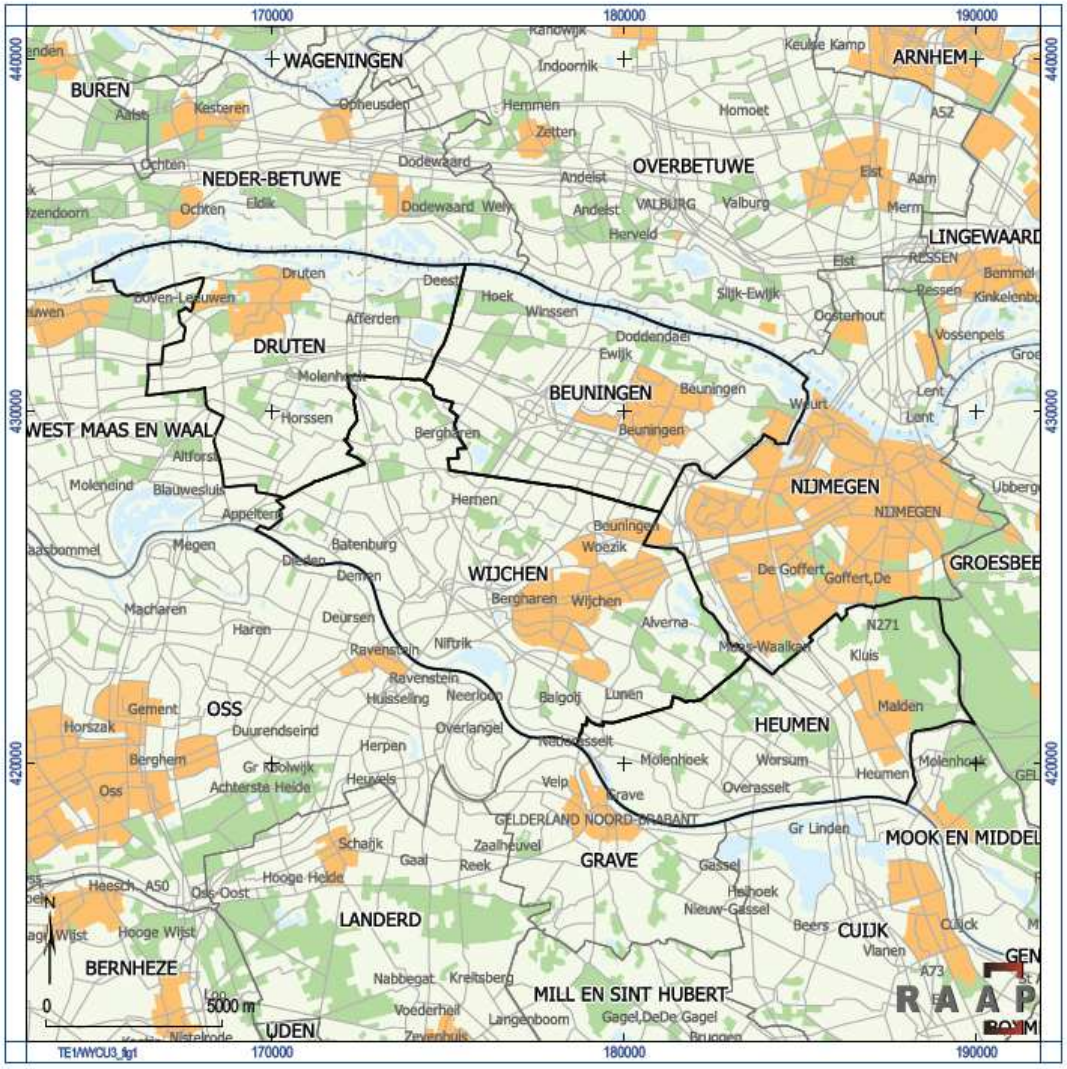
Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies 2
Voorwoord 3
Inhoudsopgave 5
1Inleiding 6
2 Wat is cultuurhistorie? 9
3 Cultuurhistorie in de regio 12
4 Wetgeving 24
5 Planologische borging en monumentenzorg 30
6 Cultuurhistorische kansen 38
7 Nawoord 44
Bijlagen en kaartbijlagen 45

1 Inleiding

1.1 Rijke gemeenten

Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen zijn prachtige gemeenten op de overgang van het Land van Maas en Waal naar het heuvelachtige Rijk van Nijmegen. In het landschap en in de kernen is de geschiedenis op veel plekken tastbaar aanwezig; er is een rijke variatie aan cultuurhistorisch erfgoed, ook wel aangeduid als cultureel erfgoed of 'cultuurhistorie'.

Figuur 1.1 De ligging van de gemeenten Beuningen, Heumen, Wijchen en Druten.

Cultuurhistorie wordt van grote waarde geacht. Het draagt bij aan de identiteit van een gemeente, zorgt ervoor dat inwoners geworteld zijn in hun geboorte- of woongemeente en creëert aantrekkingskracht voor toeristen en dagrecreanten. Het is bovendien van waarde voor het onderwijs. Aan cultuurhistorie wordt aandacht besteed in het primair onderwijs: de leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen belangstelling voor aspecten van het lokale en regionale verleden en overblijfselen daarvan. Daarnaast draagt het bij aan de lokale economie en versterkt zo de economische positie van een gebied. Hoewel dit laatste wel eens wordt onderschat of in twijfel wordt getrokken, tonen onderzoeken van omgevingseconomen het onomstotelijk aan.[1]

Figuur 1.2 Herkenbare historische plekken roepen een vertrouwd gevoel bij bewoners op.

1.2 Aanleiding voor deze nota

Cultuurhistorie kan in Nederland al sinds jaren landelijk op een grote maatschappelijke belangstelling rekenen. De toeristisch-recreatieve sector draait voor een belangrijk deel op beleving en exploitatie van ons ondergronds, gebouwd en landschappelijk erfgoed. Deze belangstelling vertaalde zich in 2009 in de beleidsbrief ‘Modernisering Monumentenzorg’. Daarin benoemde de

[1] Zie hiervoor onder meer: Ruijgrok, E., 2004. Economische waardering van cultuurhistorie. Casestudie Tieler- en Culemborgerwaard. Witteveen+Bos, Rotterdam; Bade, T. & G. Smid, z.j. Eigen haard is goud waard. Over de economische baten van cultuurhistorisch erfgoed. Triple E Productions, Arnhem.; Div. auteurs, 2009. Het cultuurhistorisch argument. Projectbureau Belvedere, Utrecht; Brouwer, J., E. Ruijgrok & R. Abma, 2012. Historische buitenplaatsen en landgoederen. In stand houden loont! Witteveen+Bos, Deventer.

minister drie pijlers voor de toekomstige monumentenzorg: cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, eenvoudiger en krachtiger regelgeving en bevordering van herbestemmingen. De regelgeving die voortvloeide uit dit rijksbeleid, met name de wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening per 1 januari 2012, is de concrete aanleiding geweest om deze nota op te stellen. Elke gemeente werd nu verplicht om expliciete afwegingen op het vlak van cultuurhistorie te maken bij herziening van bestemmingsplannen.

1.3 Doel: wat willen de gemeenten bereiken?

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en Heumen willen met deze nota de omgang met cultuurhistorie in de komende jaren regelen. De bedoeling is om cultuurhistorie een nóg volwaardiger positie in de ruimtelijke ordening, het toeristisch-recreatief beleid en in de erfgoededucatie te geven. Dit doen zij in het besef dat cultuurhistorie om meerdere redenen (immaterieel, economisch) waardevol en merendeels onvervangbaar is en dat de gemeenten bij jong én oud de waarde, de kennis en het belang van cultuurhistorie en in het in stand houden ervan kunnen bevorderen om (meer) draagvlak te creëren.

2 Wat is cultuurhistorie?

2.1 De term

Cultuurhistorie is een verzamelterm die betrekking heeft op de invloed die de mens op zijn omgeving heeft gehad. Datgene wat uit dit verleden fysiek of in de hoofden van mensen nu nog aanwezig is, wordt cultuurhistorisch of cultureel *erfgoed* genoemd: alle tastbare, bekende of onbekende sporen van het menselijk verleden, zoals die teruggevonden worden in bodem, landschap en gebouwen. Daartoe behoren ook waardevolle cultuurlandschappen, structuren en patronen die zich daarin bevinden en verhalen en veldnamen die daarmee verbonden zijn. Deze termen worden in deze nota dus ook door elkaar gebruikt, afhankelijk van wat bedoeld wordt.

Erfgoed is er in de volgende verschijningsvormen:

- aardkundig: het reliëf in het terrein en de bodemkundige verschijnselen die daarbij horen;
- archeologisch: relicten en structuren die door mensen zijn gemaakt, maar onzichtbaar zijn doordat ze onder de grond verstopt liggen;
- cultuurhistorisch: bovengrondse relicten van menselijke oorsprong, te verdelen naar landschappelijk, gebouwd en stedenbouwkundig erfgoed;
- immaterieel: verhalen, gebeurtenissen en namen in relatie tot specifieke plekken.

Deze nota gaat in principe over de bovengrondse cultuurhistorie: landschappen en de gebouwde omgeving. De 4 gemeenten willen voor de bepaling van thema's echter niet te star met deze scheiding omgaan. Alhoewel veel van het prehistorische en Romeinse verleden ondergronds ligt, zijn de resten en de kennis daarover betekenisvol voor de beleving van het verleden. Alleen planologisch en waar het gaat om de aard van het onderzoek volgen beide aspecten verschillende paden.

2.2 Wanneer is iets 'cultuurhistorie' ?

De bijzondere landschappen in onze gemeenten zijn niet van de ene op de andere dag ontstaan. Zij zijn het resultaat van eeuwenlang agrarisch gebruik en alle kortere of langere ontwikkelingen die daar doorheen speelden. Watersnoden, dijkdoorbraken, oorlog: het zijn allemaal zaken die hun sporen direct of indirect in het landschap hebben achtergelaten in een 'basis' die door de boeren gelegd is. Het stedelijk gebied heeft zich vanaf de middeleeuwen stapsgewijs ontwikkeld tot wat het nu is: vooroorlogse kernen en linten met naoorlogse bebouwing daaromheen, de laatste veelal in de vorm van grotere gebouwde complexen.

Om iets aan te duiden als 'cultuurhistorisch waardevol' moet er een zekere afstand tot zijn, vooral in de tijd. Als objecten, structuren en gebiedskarakteristieken een zekere leeftijd hebben, worden ze als 'erfgoed' beschouwd. De waarde die de gemeenten eraan toekennen en die is vastgelegd in de cultuurhistorische waarderingskaarten, wordt over het algemeen vooral bepaald door

de mate van gaafheid waarmee ze de tijd tot nu hebben doorstaan. Ook aspecten als zeldzaamheid en bijzonderheid spelen daarin een rol.

Figuur 2.1 De ruilverkaveling Maas en Waal-West, deels op grondgebied van de gemeente Druten, wordt inmiddels landelijk als een belangrijk voorbeeld van na-oorlogse planologie gezien.

Tot voor kort werd in de Monumentenwet de minimale leeftijdsgrens van 50 jaar gehanteerd voor gebouwde rijksmonumenten, en was 'wat cultuurhistorie is' dus heel scherp in de tijd gedefinieerd. Die grens is met de aanpassing van de wet in 2012 losgelaten. Een belangrijke trend is dat voor erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog inmiddels vanuit archeologisch, landschappelijk en historisch-bouwkundig perspectief interesse bestaat. De twee laatste disciplines wagen zich inmiddels al verder, in elk geval tot 1965 als formele afsluiting van de wederopbouwperiode en soms nog (veel) verder. Er bestaat landelijk inmiddels een lijst van 190 potentiële rijksmonumenten uit de periode 1940-1965, waarvan een deel al is aangewezen. Onze 4 gemeenten ontbreken overigens in deze lijst. Veel gemeenten hebben daarnaast al gemeentelijke monumenten uit die periode aangewezen of karakteristieke gebouwen aangeduid. Op landschappelijk vlak staan de oudere ruilverkavelingen als 'wederopbouwlandschappen' inmiddels in de belangstelling, zoals die van Maas en Waal-West.[2] Op die manier leert men in elk geval minder star naar ons erfgoed te kijken en met een open blik de waarde van ons verleden – in alle tijden - te zien.

[2] Alleen het gedeelte in de gemeente West Maas en Waal heeft bijzondere aandacht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gedeelte in de gemeente Druten heeft men erbuiten gelaten. Dit gedeelte is echter wel meegenomen in de cultuurhistorische waarderingskaart.

3 Cultuurhistorie in de regio

3.1 Inleiding

De gemeenten Heumen, Beuningen, Wijchen en Druten kennen een grote cultuurhistorische rijkdom en variatie. In dit hoofdstuk wordt in kort bestek een overzicht gegeven van belangrijke perioden en onderwerpen met betrekking tot de cultuurhistorie van Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten. De tastbare weerslag daarvan is weergegeven op de archeologische waarden- en verwachtingskaarten en de cultuurhistorische waardenkaarten van elke afzonderlijke gemeente.

3.2 Zichtbare prehistorie

Erfgoed zoals dat is opgenomen op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vormt de aftrap. Dit wordt gedaan, omdat daarvan in het heden nog sporen te herkennen zijn en er in de verschillende gemeenten een bijzonder belang aan deze perioden in de geschiedenis wordt gehecht. Bewoning in het Gelders rivierengebied vond plaats op de hogere oevers van rivieren en op opgewaaide rivierduinen. De vroegste bewoners van Wijchen en Heumen woonden na de laatste ijstijd, zo vanaf 10.000 jaar geleden, op terrassen langs de Maas en op rivierduinen. Zij voedden zichzelf door jagen en verzamelen. Enkele duizenden jaren later vond de verandering van uitsluitend jagen en verzamelen naar landbouw plaats. Zichtbare overblijfselen uit deze periode zijn grafheuvels. Wonen deed men toen onder meer aan het Wijchens Meer. Uit deze periode wordt in Beuningen de eerste bewoning gevonden. In Druten is oudere prehistorische bewoning eveneens bekend door de vondst van bijvoorbeeld vuursteen. Ook uit jongere perioden zijn er sporen van grafcultuur op de rivierduinen van Wijchen en Heumen, zoals grafheuvels uit de Bronstijd en urnenvelden uit Brons- en IJzertijd. In de IJzertijd bereikte de bevolkingsdichtheid voor de prehistorie zelfs een hoogtepunt.

Figuur 3.1 Een restant van het Wijchens rivierduinreliëf.

3.3 Romeinen en Merovingers

Vondsten die in verband staan met de aanwezigheid van de Romeinen in onze contreien bevinden zich op de hogere delen van het landschap. Belangrijk is bijvoorbeeld de Romeinse verbindingsweg, aangelegd voor militaire doeleinden, tussen Noviomagus (Nijmegen), Ceuclum (Cuijk) en Blariacum (Blerick), die in het reliëf en de tegenwoordige wegenstructuur nog teruggevonden worden. Langs de route in de bossen van Heumensoord liggen de resten van vermoedelijk een 4e-eeuwse Romeinse wachttoren, gebouwd ter verdediging van deze route. Romeinse villa's lagen onder meer in Plasmolen, Ewijk en Druten. Een gerestaureerde afwateringsgoot van de Romeinse villa in Ewijk ligt in het gemeentehuis in Beuningen. In Druten werd bovendien een Romeins schip aangetroffen.

Wijchen was vanaf 100 na Chr. een belangrijke nederzetting nabij *Ulpia Noviomagus*. Rond het dorp ontstonden vanaf de late 1e eeuw de bijbehorende grafvelden. Na een dip in de loop van de 3e eeuw trad in de 4e eeuw weer herstel van bewoning op. Uit archeologische vondsten is op te maken dat Wijchen zoiets als het 'Romeinse Wassenaar' was. Zo is er uit Wijchen een stenen Romeins gebouw bekend. Wijchen en Nijmegen waren via een weg langs de zuidzijde van het

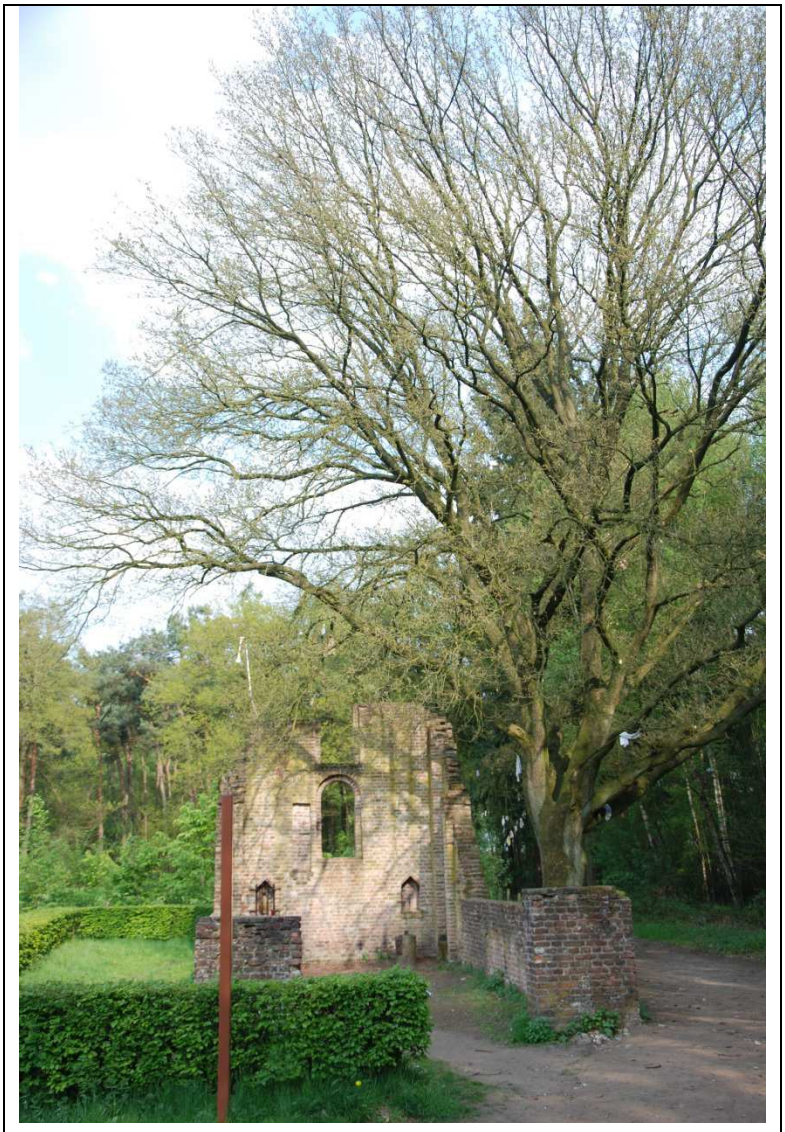
rivierduincomplex van Overasselt met elkaar verbonden. Langs de Schatkuilsestraat in Overasselt ligt een Romeins villacomplex. Elders moeten welvarende boerenbedrijven uit deze periode hebben gelegen, die herkend worden aan de vondst van bijvoorbeeld dakpannen.
Na het formele einde van het Romeinse rijk in 476 na Chr. bleef de omgeving van Wijchen gewoon bewoond. Op diverse plaatsen op de rivierduinen van Wijchen werd in die tijd gewoond en begraven. Belangrijke aanwijzing daarvoor is het grote Merovingische grafveld onder het centrum van Wijchen, in gebruik was tussen circa 400 en circa 640 na Chr. Uit grafgiften blijkt dat er, toen de Romeinen een vacuüm achterlieten, een lokale elite ontstond.

Figuur 3.2 De Romeinse afvoergoot uit Ewijk.

3.4 Karolingers, de kerstening en christelijke tradities

In de Vroege Middeleeuwen introduceerden Angelsaksische missionarissen de christelijke religie. Oude gebruiken kregen vaak een christelijke betekenis. Opvolgers van deze missionarissen waren monniken in kloosters en abdijen, die kerken stichtten of beheerden en grondbezit exploiteerden. Alhoewel hun invloed sinds 1795 is verdwenen, zijn er nog verwijzingen naar dit verleden in de vorm van patroonheiligen, boerderijnamen (‘Munnikhof’) en natuurlijk de middeleeuwse kerken en kapellen zelf. Zo speelde de abdij van Saint-Valéry-sur-Somme een belangrijke rol in middeleeuws Overasselt, waaraan de Sint-Walrickkapel nog te danken is. Ook de abdij Kaiserswerth bekleedde een positie in de gemeente Heumen. Zowel in Heumen als Druten was de abdij Grafenthal in Goch belangrijk. In Bergharen speelde de abdij Camp een rol.
Wellicht nog belangrijker voor de ontwikkeling van het kerkelijk landschap was de opleving van het katholicisme na 1800 en vooral na 1850. Op veel plekken zijn er uitingen van die opleving te vinden. Nieuwe kerken werden gebouwd, kloosters verrezen, scholen werden gebouwd en het Rijke Roomse Leven bloeide. In het straatbeeld verrezen kapellen en Heilig-Hartbeelden. Dat duurde iets meer dan 100 jaar. Uit deze ruime eeuw van katholieke bloei kennen alle gemeenten veel zichtbaar erfgoed, zoals kerken en pastorieën. Uit de nadagen van het Rijke Roomse Leven dateert nog de naoorlogse kerk van Malden. Gevolg van deze opleving van het rooms-katholicisme was ook dat er nieuwe protestantse kerken gebouwd moesten worden, omdat deze gemeenschappen de oude gebouwen verloren. In Horssen bevindt zich een voorbeeld.
Naast kerkelijke tradities bestonden er ook tradities vanuit het volksgeloof. Vaak waren zij sterk verweven met christelijke tradities. Het bekendst is wel de lapjesboom bij de Sint-Walrickkapel van Overasselt, maar relevant is bijvoorbeeld ook de linde op de Kapelberg bij Bergharen.

Figuur 3.3 De Walrick-kapel nabij Overasselt: plaats van geloof en volksgeloof.

3.5 Cultuurlandschappen

De cultuurlandschappen uit deze regio vinden hun oorsprong in belangrijke mate in de middeleeuwen. Weliswaar werd er al veel eerder gewoond, maar de huidige ruimtelijke structuur van nederzettingen, akkercomplexen, bossen en weidegebieden kwam vanaf de middeleeuwen tot stand. Daarbij bestaat een sterke relatie met de ondergrond. Op drogere, hoger gelegen gronden, zoals de rivierduinen en oeverwallen, verbouwde men gewassen. Boerderijen werden in de directe omgeving geplaatst. In lager gelegen, natte gronden weidde men vee en oogstte men hooi als wintervoer. Hiervoor waren in de eerste plaats komgebieden, oude riviergeulen en uiter-

waarden geschikt. De meest hoog gelegen terreinen, te droog voor akkerbouw, bleven het langst ‘woest’ liggen: men gebruikte ze relatief extensief. Het waren ook de plekken die het meest geschikt waren voor bosbouw op het moment dat men daarvoor de technieken beheerste en er een markt voor was. Zelfs de industrialisatie schikte zich in hoge mate naar het landschap. In de uiterwaarden werd klei gewonnen en verrezen steenovens, die in de 19e en 20e eeuw uitgroeiden tot steenfabrieken. De rationalisering van de landbouw heeft in sterkte mate het cultuurlandschap in onze regio veranderd. Dat heeft op bepaalde plekken geleid tot bijzondere nieuwe landschappen, zoals bij Horssen, terwijl op andere plekken de vervlakking van de oude landschappelijke contrasten het beeld bepaalt.

Figuur 3.4 Steenoven Vogelsangh in Deest, relict van de economische exploitatie van het landschap in het verleden.

3.6 Kastelen en heerlijkheden

Net als de rest van het rivierengebied zijn de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen en Heumen rijk aan de tastbare overblijfselen van een indrukwekkend verleden: kastelen, landhuizen en buitenplaatsen. Een deel van de middeleeuwse kasteeleigenaren bezat ook territoriale macht, een bestuurlijke vorm waarvoor de term ‘heerlijkheid’ gebruikt wordt. Zo waren Batenburg, Hernen en Heumen relatief zelfstandige heerlijkheden. Aan andere kastelen waren wel bepaalde

(heerlijke) rechten verbonden, maar niet de bestuurlijke rechten over een bepaald gebied. Zo viel Wijchen onder het hertogelijk bestuur en was de kasteelheer vooral een ‘grootgrondbezitter’. Batenburg, Hernen-De Templet, de Malderburcht en mogelijk ook de motte te Leur waren mottes met een houten toren erop. Hun opvolgers werden soms op dezelfde plek gebouwd, maar soms ook elders. De kastelen van Batenburg, Hernen, Wijchen en Heumen bestonden uit een toren met aanbouwen en werden door grachten omgeven. Ook verrezen nieuwe kastelen die geen voorfase als motte hadden gekend, zoals Blankenborg, Doddendael en Winssen.
Naast de grotere kastelen ontstonden er in de laatste fase van de late middeleeuwen en de 16e eeuw ook kleinere steenhuizen van de regionale of lokale elite, zoals mogelijk Puiflijk, Uilenburg, Nagelhorst, Schoonenburg en Slimsijp nabij Overasselt. Hun omvang, verdedigbaarheid en betekenis van de bewoners was doorgaans geringer dan die van de grotere burchten. Zij werden soms als havezate aangeduid.
De 17e eeuw vormde een belangrijk breukmoment in de geschiedenis van kastelen en landschap in de regio. Kastelen vervulden meer en meer in de eerste plaats een rol als woongebouw in plaats van militaire vesting, en daarbij hoorde een tuin- en parkaanleg. Kastelen gingen soms een rol spelen als adellijke buitenverblijven en werden conform die nieuwe functie verbouwd. De kastelen van Wijchen en Hernen zijn een mooi voorbeeld van uitersten: Wijchen werd een luxe buitenverblijf, terwijl Hernen zijn oude weerbare karakter behield. Ook werden nieuwe landhuizen gebouwd, zoals in Horssen. De aanleg van buitenplaatsen betekende een transformatie van het platteland: functioneel-agrarisch werd aangevuld met esthetiek. Tuinen en parken werden aangelegd, maar ook werd het platteland dat tot kasteeldomeinen behoorde verfraaid met lanen.

Figuur 3.5 Kasteel Batenburg is ook als ruïne nog altijd indrukwekkend.

Figuur 3.6 Huis Horssen laat zien dat comfort steeds meer een rol ging spelen voor de elite.

3.7 Strijd tegen het water

Meer dan over welk onderwerp dan ook is geschreven over de band tussen de inwoners van het Land van Maas en Waal en de beide rivieren die het gebied aan twee zijden begrenzen. Vele eeuwen woonden de inwoners van dit gebied in een onbedijkt rivierenlandschap. Rivieren verlegden zich door de millennia heen met enige regelmaat, zoals aan het Wijchense Ven, een uitgeveende oude loop van de Rijn, en het Wijchens Meer, een Maasmeander, nog te zien is. Op de hoogtes tussen de rivierbeddingen woonden de ‘Maas en Walers’.
Water stroomde vóór de bedijking ook via de komgebieden naar het westen af. De oeverwallen en zeker de rivierduinen en de stuwwalflanken waren hoog genoeg om meestal droge voeten te houden. Zijkades (zijdewendes) en achterkades beschermden de bewoners van dit gebied vanaf de middeleeuwen tegen water dat vanuit de kommen hun woongebied bedreigde. Met de aanleg van voorkaden op kwetsbare plekken, mogelijk omdat men door bevolkingsgroei ook lagere delen van het landschap ging bewonen, waren hele dorpsgebieden van een ringkade voorzien. Omdat waterafvoer steeds vaker een gezamenlijk belang was, werd in de 14e eeuw toestemming verkregen een aaneengesloten bedijking aan te leggen. Dat zorgde voor relatieve veiligheid en de mogelijkheid om komgronden intensiever te gaan gebruiken. Afwatering van de kommen werd via uitwateringssluizen naar de rivier geregeld. Rivierverleggingen bedreigden echter regelmatig

de stabiliteit van de dijk. Soms moest land worden prijsgegeven door de dijk terug te leggen. Dat kon echter ook militair-strategische oorzaken hebben, zoals bij Nederasselt.
De rivier kon zijn sedimenten niet meer kwijt, en het rivierbed hoogde zich op. Dijken moesten regelmatig worden verhoogd. Hogere dijken betekenen echter tegelijk een grotere dreiging voor het achterland bij dijkdoorbraken, omdat de druk erop veel hoger werd en de kracht van het water na een doorbraak dus ook. Vooral na 1700 braken de dijken regelmatig in de wintermaanden door opstuwend ijs. Naast al het leed veroorzaakten zij ook diepe gaten in het landschap, de huidige kolken. Na doorbraken werd de nieuwe, bochtige dijk om de kolk gelegd. Kwelwater werd door middel van zogenaamde kwelkades bestreden.
Relevant zijn ook de aanpassingen aan de Maas na de overstromingen van 1926. Besloten werd een aantal bochten in de Maas af te snijden en een recht rivierbed aan te leggen. Bij Balgoij, Keent en de aangrenzende Loonse Waard ligt nog een afgesneden meander in het landschap.

Figuur 3.7 De dijk tussen Nederasselt en Overasselt brak 90 jaar geleden nog door.

3.8 Bezetting en strijd tegen de bezetter

Onze regio heeft in de afgelopen eeuwen zeker tweemaal te maken gehad met bezetting en een strijd tegen de bezetter. In de Tachtigjarige Oorlog voerden Oranjegezinde troepen een beleg op de stad Grave uit. Deze aanval richtte zich tevens op het verdedingswerk aan de overzijde van de Maas, het latere Kroonwerk Coehoorn. De aangelegde aanvalslinie, bedoeld om de stad af te

sluiten van de omgeving, lag voor een deel op Heumens en Wijchens grondgebied. Van de aarden werken en kampementen is aan het oppervlak weinig meer te zien, maar ondergronds vermoedelijk wel het nodige bewaard gebleven.
Grave had dus een strategische positie die ook op de landschappen van vooral Over- en Nederasselt van invloed was. Misschien wel het ingrijpendst op de lange termijn waren de aanpassingen rondom het Kroonwerk Coehoorn door de eeuwen. In 1699 werd de dijk bij Nederasselt een behoorlijk stuk teruggelegd in verband met de aanleg van dit kroonwerk. Hiervoor moest de middeleeuwse kerk wijken.
Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelden de 4 gemeenten een relatieve bijrol, die nog het grootst was in de gemeente Heumen. Tijdens de inval van de Duitsers vonden gevechten plaats rond de brug bij Grave en de bruggen over het Maas-Waalkanaal. In Druten lag de Waal-Maaslinie uit 1939, een verbinding tussen de Peel-Raamstelling en de Linie van de Spees/Grebbelinie, maar deze werd uiteindelijk niet gebruikt. De linie is nu moeizaam in het landschap herkenbaar.
Ruim 4 jaar later was het strijdtoneel echter nog heviger. Het gebied rond Nijmegen maakte deel uit van Operatie Market Garden. In het Neder- en Overasseltse Broek in de gemeenten Wijchen en Heumen vonden luchtlandingen van parachutisten plaats om de hiervoor genoemde bruggen te kunnen innemen. Deze actie werd succesvol uitgevoerd, waardoor de troepen richting Nijmegen konden trekken. De terugtrekkende Duitse troepen richtten vernielingen aan in Alverna en aan de brug ter hoogte van Niftrik en Ravenstein. Alle gemeenten hadden bovendien te maken met burgerslachtoffers, vliegtuigcrashes en een meer of minder ontregelde samenleving.
De strijd was hiermee echter niet gestreden. De Slag om Arnhem werd verloren en de Betuwe werd frontgebied. Net daarachter lag het bevrijde Land van Maas en Waal. In Malden en Overasselt werden tijdelijke landingsplaatsen voor vliegtuigen aangelegd en in 1945 werd een tijdelijke spoorlijn aangelegd om de route over spoor naar Duitsland te verkorten.

Figuur 3.8 Overal in Nederland braken na de bevrijding feesten uit, zoals ook hier in Beuningen.

4 Wetgeving

4.1 Rijk

4.1.1 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 opnieuw in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het Gelders Genootschap wordt bemand. De verplichting om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

4.1.2 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

In het vijfde lid van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Met deze beleidsnota willen de betrokken gemeenten ter uitvoering van deze bepaling van het Bro aan de voorkant duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop cultuurhistorie als sectoraal belang bij de ruimtelijke ordening wordt / moet worden betrokken.

4.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. De geformuleerde landelijke belangen ten aanzien van cultuurhistorie komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

4.2 Provincie Gelderland

4.2.1 Omgevingsverordening Gelderland

In de omgevingsverordening Gelderland zijn beschermende regels opgenomen voor erfgoed, waaronder waardevol landschap, voor zover dit raakt aan een provinciaal ruimtelijk belang. De regels met betrekking tot de bescherming van erfgoed zien op de Romeinse Limes en de Hollandse Waterlinie, daarnaast zijn beschermende regels opgenomen voor molenbiotopen, waardevol open gebied en het Nationaal landschap. Verder is in de omgevingsverordening een beschermende regeling opgenomen voor de gronden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen.

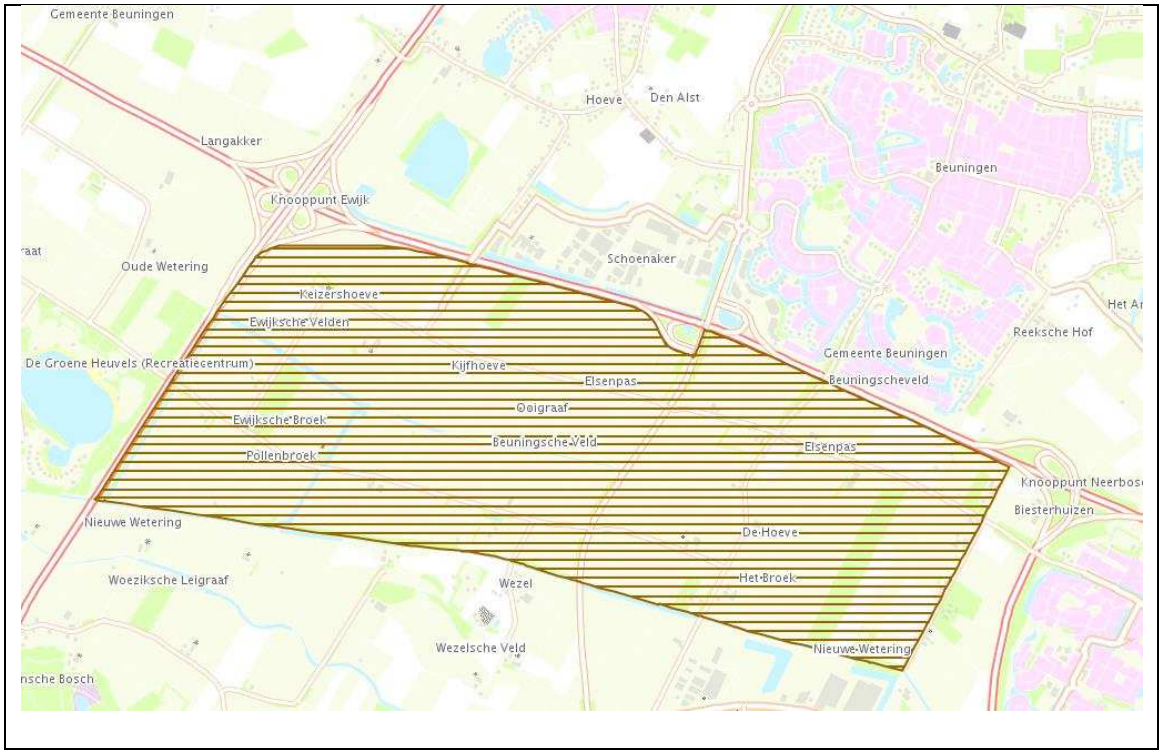
Voor de molenbiotopen (zie onderstaande afbeelding) bepaalt de omgevingsverordening dat bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen een molenbiotoop enkel ontwikkelingen kun-

nen mogelijk maken indien de toelichting bij het bestemmingsplan een motivering geeft waaruit blijkt dat de werking van de molen niet wordt beperkt door de ontwikkeling.

Figuur 4.1 Molenbiotopen zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Binnen de gemeente Beuningen is een gebied gelegen dat door de omgevingsverordening wordt betiteld als waardevol open gebied (zie onderstaande afbeelding). Op de gronden binnen dit gebied is geen nieuwe bestemming mogelijk die de openheid van dit waardevolle open gebied aantast. In de omgevingsverordening worden een aantal uitzonderingen op deze algemene regel beschreven waaronder de uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen of aansluitend aan het bouwvlak.

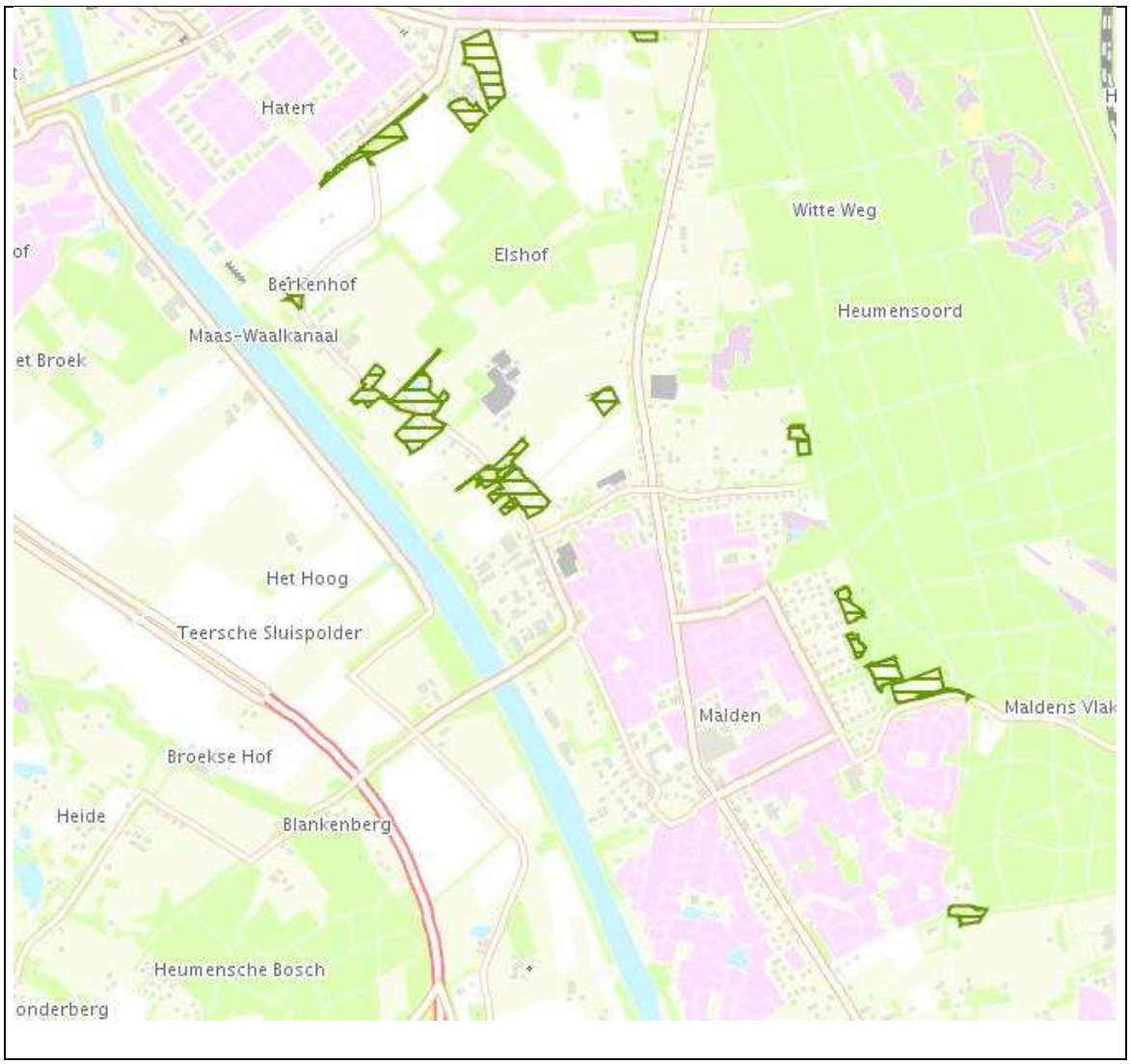
Figuur 4.2 In de gemeente Beuningen bevindt zich een waardevol open gebied.

De omgevingsverordening bevat beschermende bepalingen voor gronden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur. De omgevingsverordening maakt een onderscheid in gronden behorend tot de Groene Ontwikkelingszone en gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk. In een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt blijven en eventueel worden gecompenseerd. In een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt worden en eventueel worden gecompenseerd.

Figuur 4.3 De Ecologische Hoofdstructuur in het Land van Maas en Waal.

Binnen de gemeente Heumen zijn enkele gebieden gelegen die door de omgevingsverordening worden aangewezen als Nationaal Landschap gelegen buiten het Groene Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een bestemmingsplan voor deze gronden (zie afbeelding hieronder) maakt alleen (nieuwe) bestemmingen mogelijk indien deze de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in een bijlage bij de omgevingsverordening.

Figuur 4.4 Nationaal Landschap rondom Malden.

Bovenstaande provinciale belangen zijn reeds in de bestaande bestemmingsplannen meegenomen en worden als gevolg van deze beleidsnota niet aanvullend geborgd.

4.3 Gemeenten

De 4 gemeenten beschikken elk over een relatief recente erfgoedverordening (2010-2011), op basis waarvan het mogelijk is om gemeentelijke monumenten, zowel boven- als ondergronds, aan te wijzen en aan gewenste ingrepen een vergunningsplicht te koppelen. Tevens zijn hierin regels opgenomen ten aanzien van terreinen waar archeologische waarden worden verwacht. Beuningen kent daarnaast een separate restauratieregeling voor gemeentelijke monumenten. Wijchen kent als enige gemeente de mogelijkheid gemeentelijk beschermde stads- of dorpsge-

zichten aan te wijzen. Objecten en terreinen die via de erfgoedverordening beschermd zijn, zijn niet op de cultuurhistorische beleidskaart opgenomen, omdat daarvoor reeds een regeling bestaat.

5 Planologische borging en monumenten-zorg

5.1 Inleiding: wat is ons vertrekpunt?

5.1.1 Inleiding

De 4 gemeenten beschikken reeds over beleid waarin men keuzes maakt die te maken hebben met het aanwezige cultureel erfgoed. Doordat cultureel erfgoed zich echter op het raakvlak van heel veel disciplines bevindt, is de aandacht daarvoor ook gefragmenteerd, zoals blijkt uit bijlage 1.

De gemeenten zien cultuurhistorie reeds als integraal onderdeel van de verschillende gemeentelijke beleidsvelden. In veel beleid gericht op landschap, zeker van de afgelopen 5 à 8 jaar, zijn cultuurhistorie of ‘gebiedseigen kenmerken’ belangrijke pijlers. In bestemmingsplannen zijn landschapswaarden al geborgd, al dan niet als uitvloeisel van een landschapsontwikkelingsplan, maar niet noodzakelijkerwijs vanuit het cultuurhistorisch belang. Ook in toeristisch-recreatief beleid worden het karakter van het landschap en de bijzondere waarden van de kernen als sterkte aangeduid.

Expliciet cultuurhistorisch beleid echter gaat veelal niet verder dan archeologie en gebouwde monumentenzorg. Het meeste beleid is impliciet, en er bestaat planologisch weinig juridische grondslag om cultuurhistorie als afwegingskader mee te nemen bij toetsing van vergunningaanvragen.

5.1.2 Het vertrekpunt

De gemeenten hechten vanuit de wettelijke verplichting aan een goede planologische borging van waardevol geachte cultuurhistorie in het bestemmingsplan en in toekomstige structuurvisies, en een verankering van cultuurhistorie als onderdeel van het gemeentelijk afwegingskader bij landschappelijke en stedenbouwkundige ingrepen waarin het bestemmingsplan niet voorziet. Vooruitlopend op de beleidsnota hebben de gemeenten tussen 2007 en 2013 inventarisaties op gemeentelijke schaal laten uitvoeren van het bovengrondse cultuurhistorisch erfgoed. Deze inventarisatie is aangevuld met een cultuurhistorische gebiedswaardering, voor Heumen en Wijchen een herziening van een bestaande gebiedswaardering. Op basis van deze bijgevoegde waardering is een beleidskaart, eveneens bijgevoegd, opgesteld. Deze kaart geeft weer voor welke gebieden en objecten planologische borging wordt voorzien, nu of bij nieuwe ontwikkelingen.

Elke gemeente heeft een eigen afweging gemaakt welke waarderingsklasse men van voldoende belang achtte om cultuurhistorisch beleid op te voeren: Wijchen kiest overwegend voor de gebieden met een middelhoge en hoge waarde. Enige uitzondering is het vennengebied op Alverna. Dit heeft als enige gebied in de gemeente een "zeer hoge waarde" gekregen. Daarmee wordt

namelijk uniform aangesloten bij de waardering die dit waardevolle grensoverschrijdende gebied in de gemeente Heumen heeft. Heumen, Beuningen en Druten kiezen voor gebieden met een hoge en zeer hoge waarde.[3] De gebieden die zijn afgevallen hebben gemeen dat de cultuurhistorische waarden hier in zo geringe mate aanwezig zijn en/of door sterke dynamiek in de laatste driekwart eeuw verloren zijn gegaan, dat andere belangen zwaarder worden geacht en bescherming op cultuurhistorische gronden niet noodzakelijk wordt geacht.

Met de beleidskaart als onderlegger wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze bestaande geïnventariseerde waardevolle gebieden en gebouwde objecten worden beschermd indien er zich een ruimtelijke ontwikkeling [4] aandient (§ 5.2). Daarnaast geeft dit hoofdstuk een antwoord op de vraag in hoeverre en op welke wijze er bij ruimtelijke ontwikkelingen, die ingevolge het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk zijn, rekening moet worden gehouden met cultuurhistorie (§ 5.3).
Deze verschillende benaderingen moeten leiden tot werkbare processen voor gemeenten en burgers, waarin geen onredelijke regeldruk ontstaat en het beleid alleen op die gebieden wordt gericht, die er vanuit cultuurhistorisch perspectief toe doen.

De uitgevoerde inventarisaties en waarderingen zullen een belangrijke rol gaan vervullen als toetsingsinstrument op hoofdlijnen voor de ambtelijke organisatie. Om die reden is ervoor gekozen om de geactualiseerde / nieuw vervaardigde waarderingskaarten (kaartbijlage 1) samen met deze beleidsnota en beleidskaart (kaartbijlage 2) vast te laten stellen door het college (Beuningen [5]) en de gemeenteraad (Druten [6], Heumen [7], Wijchen). Nieuwe bestemmingsplannen die getoetst worden aan het cultuurhistorisch beleid worden door de gemeenteraden vastgesteld.

5.2 Vigerende bestemmingsplannen

Een deel van de gebieden en objecten die als waardevol zijn gewaardeerd gaan beschermd worden door middel van een bestemmingsplan. In bijlage 2 bij deze nota is (globaal) per gemeente aangegeven op welke wijze deze bescherming vorm gaat krijgen.

Door het vaststellen van een bestemmingsplan kan worden geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en verandering van gebouwen of uitvoering van werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden, die gevolgen kunnen hebben voor de culturele waarde van objecten en gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling die aan de orde is cultuurhistorische belangen

[3] Dat Wijchen slechts één gebied van ‘zeer hoge waarde’ op het vlak van cultuurlandschappen kent is deels methodisch te verklaren, deels ook inhoudelijk te verklaren door de sterke mate van verstedelijking en ingrepen in het omliggende cultuurlandschap in het verleden.
[4] Onder ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze beleidsnota verstaan een ontwikkeling die bestaat uit een bouwactiviteit, een functiewijziging of een werkzaamheid (zoals het afgraven van gronden en het rooien van bomen).
[5] Het college van B&W van de gemeente Beuningen heeft deze nota op 25 augustus 2015 vastgesteld.
[6] De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft deze nota op 16 december 2015 vastgesteld.
[7] De gemeenteraad van de gemeente Heumen heeft deze nota op 26 mei 2016 vastgesteld.

niet onevenredig schaadt. In Heumen zal worden nagegaan of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen. Beuningen kiest ervoor om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan en nu geen parapluplan te laten opstellen.

Voor Wijchen kan worden opgemerkt dat voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebouwen een sloopvergunningplicht is opgenomen. Voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebieden is een vergunningplicht voor werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden opgenomen. Op deze wijze is geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de cultuurhistorische waarde van objecten of gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling de aan de orde zijnde cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt.

5.3 Nieuwe ontwikkelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de situatie dat een ruimtelijke ontwikkeling op grond van het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk is, maar dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is.

Het Besluit ruimtelijke ordening geeft aan wat er in het kader van een procedure voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet in het geldende bestemmingsplan past onderzocht moet worden. Het vijfde lid onder a van dit artikel stelt dat de toelichting / onderbouwing van het besluit een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het beleid van de gemeenten is om dit ‘rekening houden met’ een rol te laten spelen als de ruimtelijke ontwikkeling in een gebied met hoge of zeer hoge (Beuningen, Heumen, Druten) of middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde wordt beoogd.[8] De vraag die op dat moment centraal staat, is of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. In de volgende paragraaf is beschreven op welke wijze deze toetsing plaatsvindt. Indien een ruimtelijke ontwikkeling niet in een dergelijk gewaardeerd gebied is gelegen, kan volstaan worden met een verwijzing naar deze beleidsnota.

5.4 Toetsing en advisering

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier het toetsingsproces, bij de vraag of er sprake is van een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarde(n) zal verlopen. De vraag op welke manier het toetsingsproces doorlopen moet worden is mede afhankelijk van de keuze van de gemeente voor een parapluplan of niet (zie § 5.2), en derhalve of er sprake is van toetsing bij alleen ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan passen of ook ontwikkelingen die wel in het vigerende bestemmingsplan passen.

[8] In Wijchen in gebieden met een middelhoge, hoge of zeer hoge waarde.

Deze paragraaf is verder alleen van belang op het moment dat een ruimtelijke ontwikkeling voorgenomen wordt in een gebied met een hoge of zeer hoge (Beuningen, Druten en Heumen), middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde.

Uitgangspunt van deze beleidsnota is dat de aanvrager niet onredelijk extra wordt belast. Dat wil zeggen dat we ons alleen richten op locaties die er cultuurhistorisch toe doen.[9] Dit betekent dat de aanvrager geen nadere onderbouwing en/of onderzoek hoeft op te stellen en de aanvraag niet aan deskundige commissies wordt voorgelegd als de potentiele afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied maar gering is.
In hoeverre een ruimtelijke ontwikkeling afbreuk kan doen aan de cultuurhistorische waarden in een gebied is afhankelijk van:

- De aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling;
- De cultuurhistorische waarden in een gebied.

Om een onredelijke belasting van een aanvrager te voorkomen, wordt in het toetsingsproces gekozen voor een stapsgewijze beoordeling.

In onderstaande beslistabel zijn deze stappen weergegeven.

[9] Met onredelijk wordt gedoeld op de situatie dat nader cultuurhistorisch onderzoek vanwege de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of de aard van de cultuurhistorische waarden in een gebied, geen toegevoegde waarde heeft. Is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling welke gevolgen kan hebben voor de cultuurhistorische waarden in een gebied, dan is ingevolge het beleid nader onderzoek nodig naar de mate waarin de waarden worden aangetast en de mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling zodanig aan te passen dat de waarden zoveel als mogelijk worden ontzien. Dit onderzoek is dan noodzakelijk om het bevoegd gezag in staat te stellen om te beoordelen in hoeverre in het ruimtelijke besluit in voldoende mate rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden van een gebied.

Ruimtelijke ontwikkeling past binnen geldend bestemmingsplan.	**Ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen geldend bestemmingsplan.**
Vraag Is het opleggen van een nadere eis noodzakelijk?	Vraag Is in de aanvraag om of het verzoek voor een ruimtelijke ontwikkeling voldoende inzichtelijk gemaakt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarde(n).
Stap 1. Ambtelijk wordt beoordeeld of de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling (aanvraag om vergunning) en de cultuurhistorische waarden in het betrokken gebied, zodanig zijn dat een nadere eis noodzakelijk zou kunnen zijn.	Stap 1. Ambtelijk wordt bekeken of in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied.
Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat een nadere eis niet noodzakelijk is, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.	Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.
Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt de aanvraag voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. De deskundige / commissie brengt vervolgens advies uit over de noodzaak voor en de formulering van de nadere eis.	Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt om een nadere onderbouwing van de aanvraag of het verzoek gevraagd. Deze nadere onderbouwing heeft de vorm van een cultuurhistorische analyse. Stap 4. De cultuurhistorische analyse wordt voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. Komt de deskundige / commissie tot het oordeel dat de ruimtelijke ontwikkeling afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebied, dan moet het bevoegd gezag in haar besluit bepalen of de

	afbreuk gelet op de overige aan de orde zijnde belangen[10], als onevenredig is te kwalificeren. De deskundige kan ook adviseren over op te nemen voorschriften / voorwaarden.

Indien een cultuurhistorische analyse aan de orde is, wordt de aanvrager gevraagd om zijn aanvraag aan te vullen met een rapport waarin onder meer de volgende elementen zijn opgenomen:

- Wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch)?
- In welk gebied is de ruimtelijke ontwikkeling gelegen?
- Wat zijn de cultuurhistorische waarden in dit gebied?
- Op welke wijze zijn deze cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

Zie voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van een cultuurhistorische analyse in bijlage 3.

Op deze wijze kunnen ruimtelijke ontwikkelingen met een kleine potentiële afbreuk van de cultuurhistorische waarden in een gebied, eenvoudig (zonder extra onderzoeks- of bestuurlijke lasten) worden afgedaan en wordt de aanvrager in een dergelijke situatie niet onredelijk extra belast. Nader onderzoek in de vorm van een cultuurhistorische analyse of het opleggen van een nadere eis is pas aan de orde als ambtelijk wordt geoordeeld dat een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied niet uit te sluiten is.

Het beleid en de wijze van toetsing is in onderstaand schema samengevat.

Figuur 5.1 Stroomschema voor toetsing

5.5 Monumentenzorg

5.5.1 Belang en dynamiek

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten voeren een actief monumentenbeleid. Daarmee hebben ze als doel de meest waardevolle bebouwing voor nu en in de toekomst te beschermen. Vanuit deze insteek beschikken deze gemeenten over erfgoedverordeningen en een eigen gemeentelijke monumentenlijst, die naast de rijksmonumentenlijst functioneert. De gemeentelijke monumentenlijst vormt een belangrijk instrument binnen de gemeentelijke erfgoedzorg. Het rijk heeft daarnaast taken met betrekking tot rijksmonumenten aan de gemeenten gedelegeerd, waaronder vergunningverlening. Ondanks de focus van de wet op het bestemmingsplan wordt het instrument ‘gemeentelijke monumentenlijst’ en de daaraan verbonden ver-

[10] Bijvoorbeeld bedrijfseconomische belangen.

ordening nadrukkelijk niet als vervanging ervan gezien, en de noodzaak van een monumentenstatus voor het behoud van specifieke waarden is ook regelmatig actueel. Daarbij is de regeldruk voor monumenteneigenaren sinds 1 januari 2012 sterk verminderd doordat bepaalde ingrepen niet meer vergunningplichtig zijn. De gemeenten hechten er dan ook aan het monumentenbeleid te laten voortbestaan.

Figuur 5.2 De Beiershof in Niftrik, een gemeentelijk monument.

Daarbij moet worden opgemerkt, dat de inhoud van de gemeentelijke monumentenlijst tot op zekere hoogte dynamisch is. Bouwwerken of objecten kunnen van de lijst worden afgevoerd wanneer zij hun monumentale waarde verloren hebben (bijvoorbeeld door brand). De 4 gemeenten willen er echter voor waken, dat verwijdering om opportunistische redenen plaatsvindt. Een bouwwerk dat eenmaal geplaatst is, kan alleen zijn status verliezen als ook daadwerkelijk de cultuurhistorische waarde (sterk) verminderd is of geheel verloren is gegaan. Opname van nieuwe bouwwerken op de gemeentelijke monumentenlijst behoort tot de mogelijkheden als kan worden aangetoond dat de waarde dermate hoog is, dat borging via het bestemmingsplan niet volstaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ook het interieur in materialisering of interne ruimtelijke structuur bescherming behoeft. Ook kan door voortschrijdend inzicht de aanwijzing van gemeentelijke monumenten uit jongere perioden, zoals de wederopbouwperiode (1940-1965), van belang worden geacht. In enkele van de 4 gemeenten (o.a. Wijchen) is hiermee al een voortvarende start gemaakt. Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) worden panden van

vóór 1940 alleen als rijksmonument aangewezen als daar zeer bijzondere redenen voor aanwezig zijn.

5.5.2 Advisering

Een adviserende rol over de bescherming van het gebouwd erfgoed is weggelegd voor de monumenten- of erfgoedcommissies van de verschillende gemeenten. Hun positie is vastgelegd in de respectieve erfgoedverordeningen (voor Wijchen o.a. ook in de Verordening op de Monumentencommissie). Gevraagde en ongevraagde advisering over aanwijzing of afvoering van een pand als gemeentelijk monument en advisering over aangevraagde omgevingsvergunningen blijft de primaire functie van deze commissie. Daarnaast is voor hen ook de nieuwe rol weggelegd om te adviseren over waardevol gebouwd erfgoed in het bestemmingsplan (zie § 5.2). In het kader van de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen krijgen zij namelijk ook nieuwe taken toebedeeld. Naast de monumentencommissie kunnen ook externen worden ingeschakeld indien daar aanleiding toe bestaat. In Wijchen kan bovendien gedacht worden aan de – dit jaar nog aan te wijzen – Dorpsbouwmeester). In Beuningen zal de toetsing primair door de ambtenaar RO worden opgepakt.

5.5.3 Afstemming

Om te komen tot werkbare processen dienen er duidelijke procesafspraken gemaakt te worden tussen frontofficemedewerkers, de ambtenaar cultuurhistorie, de medewerkers RO en de vergunningverleners WABO.

Actiepunten

- actieve monitoring van gemeentelijke monumentenlijst t.a.v. afvoeren (bij verlies monumentale waarden) en t.a.v. toevoegen (bij voortschrijdend inzicht t.a.v. bestaande of nieuwe categorieën);
- inwinnen van intern of extern advies wanneer onvoldoende expertise aanwezig is t.a.v. beoordeling vergunningaanvragen;
- afstemmen interne werkprocessen ten aanzien van de integratie van cultuurhistorie in het planologisch proces.

6 Cultuurhistorische kansen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden keuzes voor thema's en erfgoedlijnen gepresenteerd die in de 4 gemeenten een centrale rol zullen vervullen. Ook worden maatschappelijke trends ten aanzien van erfgoed benoemd die van belang zijn bij de formulering van projectideeën. Tenslotte komt ook het werken met partners, externe communicatie en het verwerven van draagvlak voor monumentenbeleid aan de orde.

6.2: Op welke cultuurhistorie focussen we ons?

6.2.1 Kiezen

Om verwatering van de containerbegrippen 'erfgoed' en 'cultuurhistorie' te voorkomen is een zekere focus nodig: gemeentelijke speerpunten. Op het vlak van erfgoed is die keuze niet willekeurig: een aantal thema's vormt samen de rode draad in de geschiedenis en het erfgoed van het gebied tussen Maas en Waal. Zij representeren belangrijke episoden in de geschiedenis waar de gemeente zich nu mee kan identificeren en waarvan vaak sporen in het landschap aan te treffen zijn. De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten willen binnen hun erfgoedbeleid speciale aandacht aan deze thema's schenken. De vier gemeenten zullen zich niet exclusief aan deze thema's verbinden, maar spreken wel gezamenlijk uit dat zij deze thema's als belangrijke kern van hun geschiedenis en erfgoed beschouwen. Binnen de thema's wordt cultuurhistorie integraal benaderd, al hangt het mede van het thema af om welk type erfgoed het gaat.
Niet alle thema's zullen in optima forma in elke gemeente terug te vinden zijn. De gemeenten hebben hun onderlinge verschillen, maar delen ook veel van hun geschiedenis. In die gedeelde geschiedenis met lokale accentverschillen schuilt de kracht, de diversiteit én de verbondenheid. Opgemerkt dient nog te worden dat de meeste thema's een tastbare, materiële kant en een zachte, immateriële kant hebben: de elementen versus de verhalen over deze elementen of verhalen over gebeurtenissen. De gemeenten hechten eraan dat beide kanten van het erfgoed naar voren komen.

6.2.2 Het grote kader: cultuurhistorische thema's

Het grote kader van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen kan worden gekoppeld aan de cultuurhistorie in de regio zoals we die in hoofdstuk 3 hebben beschreven en zoals deze op de cultuurhistorische waardenkaart en de archeologische waarden- en verwachtingskaart zijn benoemd.

De 7 thema's zijn relatief algemeen van aard. Om die reden willen we ze nader duiden door hier heel concrete erfgoedlijnen uit te destilleren. Wat zijn specifieke deelonderwerpen binnen de genoemde thema's die in het beleid van de gemeenten Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen een plek krijgen?

Thema	Erfgoedlijn
Zichtbare prehistorie	- Wonen en begraven op de hogere gronden
Romeinen en Merovingers	- De context van Noviomagus: dicht bewoond gebied in de Romeinse tijd, achter de Limes - Verbinding: Romeinse wegen van Blerick naar Nijmegen, tussen Wijchen en Heumen, tussen Nijmegen en Druten - Merovingisch hartland
Karolingers, de kerstening en christelijke tradities	- Abdijen als grootgrondbezitters - Middeleeuwse kerken en kapellen - Protestanten vs. katholieken: de reformatie - Het Rijke Roomse Leven: kloosters, kerken en vrome burgers - De kerstening weerstaan? Volksgeloof in Maas en Waal
Kastelen en heerlijkheden	- Burchten en ridders: middeleeuwse kastelen - Wonen op 't land: edelmanswoningen, havezates, buitenplaatsen en landgoederen - 'Land van de heerlijkheden'
Cultuurlandschappen en de strijd tegen het water [11]	- Maas en Waal in de Nederlandse delta - Wonen op de stroomrug - Veilig achter de dijken (of toch niet?) - Afwatering en ontginning van de kommen - Uiterwaarden en steenfabrieken - Het boerenland na de bedijking - Fruitteelt
Bezetting en strijd tegen de bezetter	- Deel van een militair-strategisch belangrijk rivierengebied: de Tachtigjarige Oorlog - Maas en Waal tijdens de Tweede Wereldoorlog - Koude Oorlog
Bouwkunst van stad en land [12]	- Kerken - Molens - Agrarisch erfgoed - Scholen

[11] Vanwege de nauwe verbondenheid hebben we deze twee thema's samengenomen.

[12] Vanwege het separate karakter binnen deze nota hebben we dit onderdeel – in afwijking van de opzet van hoofdstuk 3, aan de lijst met thema's toegevoegd.

Daarnaast zijn er erfgoedlijnen aan te wijzen die thema-overstijgend te noemen zijn. Zij passen in de meeste geval binnen ‘Communicatie en herkenbaarheid’, ‘Educatie en ontsluiting’, ‘Kennisontwikkeling t.b.v. beleidsvorming’ en ‘Visualisatie en verbeelding’.

6.3 Hoe benaderen we deze cultuurhistorie?

6.3.1 Inleiding

De gemeenten zouden de kansen van het erfgoed en belangen van private partijen die zich voor erfgoed willen inzetten tekort doen als we alleen de planologische kant (in hoofdstuk 5) zouden belichten of de genoemde thema’s en erfgoedlijnen (in paragraaf 6.2) volledig aan het private domein zouden overlaten. Inspireren, ontwerpen en het versterken van de betrokkenheid van burgers, educatie, recreanten en toeristen, en bedrijven zijn minstens zo belangrijk om de aandacht ervoor en de economische voordelen ervan voor de lange termijn te verzekeren. Een gemeente is ervoor het algemene belang te dienen. Dat algemene belang kan in dit geval zijn om de voordelen van erfgoed op het gebied van woon- en werkklimaat, educatie en economie veilig te stellen of mee te werken aan beleefbaarheid van en aandacht voor cultuurhistorie.[13]
Zowel de vele bestaande initiatieven (zie bijlage 6) als nieuwe initiatieven bieden veel mogelijkheden het erfgoed beter voor het daglicht te brengen. In deze paragraaf zullen we, gekoppeld aan maatschappelijke trends, aangeven welke richting de 4 gemeenten met hun erfgoed op willen. Deze richting wordt in bijlage 8 binnen de thema’s en erfgoedlijnen nader uitgewerkt in de vorm van concrete projectideeën.
De vier gemeenten stellen zich bij de uitvoering van het cultuurhistorisch beleid hoofdzakelijk op als faciliterende en initiërende overheid. Zo mogelijk kan men ook de rol van uitvoerende overheid op zich nemen. Burgers worden door een actieve en heldere opstelling van de gemeente gemotiveerd om zelf zaken op te pakken. Bedrijven worden daarnaast gemotiveerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren. De gemeente kan zich bijvoorbeeld inzetten voor verdieping en verspreiding van kennis over erfgoed, met een koppeling naar erfgoededucatie. Dat geldt ook voor de inzet van deze kennis in het creëren van een erfgoedaanbod aan inwoners en toeristen/recreanten.

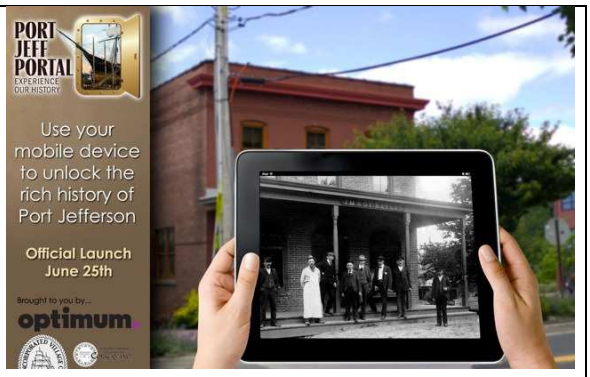
6.3.2 Hoe beleeft het publiek cultuurhistorie?

Met alleen thema’s hebben we nog geen beeld hoe we dit erfgoed op een zinvolle wijze kunnen benaderen. Hoe zorgen we nu dat initiatieven die we binnen deze thema’s ontplooien of ondersteunen, ook aansluiten bij wat het publiek belangrijk vindt? Wanneer is een initiatief maatschappelijk relevant en de moeite waard om te ondersteunen?
De relevante trends binnen de cultuurhistorie en monumentenzorg kunnen worden geduid vanuit een sociologische invalshoek.[14] Deze gedegen waarneming van wat er in wisselwerking tussen

[13] Bovengrondse visualisatie van ondergronds erfgoed is hiervan een goed voorbeeld.
[14] Deze duiding is van de hand van de Nijmeegse hoogleraar ‘Geschiedenis van Gelderland’, Dolly Verhoeven. Zie voor de volledige tekst: http://nationaalmonumentencongres.nl/files/2013/12/Binnen-zonder-kloppen-Nationaal-Monumentencongres-2013.pdf

publiek en erfgoed speelt vormt de basis voor de projectideeën op het gebied van erfgoedbeleving en –benutting die door Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen worden geformuleerd.[15] De verschillende trends worden aangeduid met 5 steekwoorden, namelijk intensivering, informalisering, individualisering, internationalisering en informatisering. In bijlage 7 zijn deze trends nader uitgewerkt. Deze trends zullen als leidraad worden gebruikt bij de ontplooiing of ondersteuning van projecten.

Figuur 6.1 Er zijn meerdere manieren om het publiek te betrekken bij erfgoed. Manifestaties, de digitale wereld en ervaringen uit het buitenland spelen een rol bij wensen en verwachtingen.

6.4 Initiatieven en partners

De gemeenten Heumen, Beuningen, Druten en Wijchen zullen zelf enkele initiatieven op het vlak van de promotie / ontsluiting van erfgoed ontplooien. De financiële middelen en menskracht zijn op dit moment echter zo beperkt dat het niet mogelijk is om een strak afgebakend overzicht te maken van datgene wat zij als gemeenten in de komende jaren zouden willen realiseren. Die beperking geldt eveneens waar het gaat om de ondersteuning van particuliere initiatieven. In de komende jaren zal daarom per situatie bekeken worden of de gemeente aan de realisatie van projectideeën uit de maatschappij kan bijdragen en zo ja, op welke manier. In bijlage 8 is een

[15] Ruimtelijke-inrichtingsprojecten kunnen los staan van deze trends.

overzicht van mogelijke projectideeën opgenomen. Daarnaast zullen de gemeenten intern afstemmen hoe de koppeling met het toeristisch-recreatief beleid gelegd gaat worden.

6.5 Communicatie

Profilering valt of staat met zichtbaarheid. De gemeenten streven er naar om met hun erfgoed zichtbaar te zijn in de lokale en regionale media. Hierbij nemen zij ook zelf het initiatief om ontplooide projecten aan het publiek bekend te maken via deze media. Naast incidentele berichten kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan artikelen- of persberichtenseries, bijvoorbeeld in relatie tot Open Monumentendag of andere te organiseren evenementen. Elke gemeente kan hierbij ook andere betrokkenen erop wijzen de publiciteit te zoeken.
Waar mogelijk zullen sociale media via de gemeentelijke communicatieadviseurs worden ingezet om gericht berichten over ontwikkelingen op erfgoedgebied naar buiten te communiceren. Daarnaast hebben we in deze nota bij verschillende onderdelen aangegeven wat de relatie tussen gemeente en het brede of smallere publiek (zoals monumenteneigenaren) is en welke rol communicatie hierin speelt. Burgers worden ook aangemoedigd zelf bekendheid te geven aan (succesvolle) initiatieven, zoals via het online platform van de Participatiekaart.

6.6 Draagvlak voor monumentenbeleid

Een geslaagd monumentenbeleid staat of valt met draagvlak onder de inwoners van de gemeenten in het algemeen en de eigenaren van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het bijzonder. Dat draagvlak is op diverse manieren te verkrijgen.

6.6.1 Een soepel proces

Allereerst zijn een zorgvuldige onderbouwing van de monumentale waarde en een snelle, maar zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen noodzakelijk. In de Wabo is de snelheid van het proces reeds gewaarborgd. Zorgvuldigheid kan worden bereikt door eigenaren met ontwikkelingsplannen vóór de indiening van de aanvraag te laten overleggen met de betrokken ambtenaar en/of de monumentencommissie. In dit vooroverleg kan worden verkend of er mogelijkheden voor de ontwikkeling bestaan en zo ja, welke ideeën wel en welke niet wenselijk zijn. Naast vooroverleg met de monumentencommissie kan ook gekozen worden voor indiening van een informele aanvraag Vooroverleg via het Omgevingsloket. Daar kan dan (zonder dat wettelijke termijnen gaan lopen) een brede advisering plaatsvinden, bijvoorbeeld voor cultuurhistorie, RO, bodem, archeologie, welstand etc.
Vooraf adviseren in plaats van achteraf corrigeren vergroot het draagvlak voor monumentenzorg. Het ondersteunt de eigenaar en verhoogt de kans dat de ingreep vanuit cultuurhistorisch perspectief succesvol wordt en met vergunning kan worden uitgevoerd.

6.6.2 Open Monumentendag

Hier zijn communicatie en voorlichting van groot belang. De gemeente heeft hierin overwegend een stimulerende en soms ook faciliterende rol. Open Monumentendag wordt elk jaar landelijk georganiseerd in het tweede weekend van september. Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

hechten grote waarde aan deze dag en werken mee aan de organisatie ervan door de organiserende commissie/organisatie te subsidiëren.

Open Monumentendag is voor veel mensen (900.000 mensen landelijk op jaarbasis) de belangrijkste dag dat zij zich bezig houden met ons gebouwd erfgoed. De gemeenten hechten er dan ook aan hun huidige rol in de toekomst voort te zetten.

Figuur 6.2 Open Monumentendag speelt een belangrijke rol in de kennismaking en ervaring met lokaal erfgoed.

Actiepunten

- faciliteren en indien mogelijk initiëren van 'cultuurhistorische kansen', waar mogelijk in relatie tot de beschreven thema's en trends, en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
- actief communiceren via traditionele en nieuwe media over gemeentelijke cultuurhistorische activiteiten en burgers aanmoedigen hierover zelf ook te communiceren;
- voor de burgers zorg dragen voor een snelle, zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen;
- stimuleren van vooroverleg over plannen die invloed hebben op cultuurhistorische waarden;
- blijven nemen van de stimulerende en faciliterende rol t.a.v. de organisatie van Open Monumentendag.

7 Nawoord

Deze beleidsnota werd opgesteld door Luuk Keunen (RAAP Archeologisch Adviesbureau) en Dènes Jansen (Buro Waalbrug). Zij bedanken de betrokken ambtenaren van de gemeenten Heumen (Ria Koeneman), Beuningen (Koen Antonise, Guido Woutersen, Harm Bekker, Nancy van de Zande en Karin Eppink), Druten (Louis Nieboer, Susanne Welbers, Ivo Verploegen en Mark Jansen) en Wijchen (Fred Coolen, Rob Ribbink, Paul Vereijken, Patricia van Wolferen en Lambert van Beusekom) voor hun constructieve inbreng tijdens de ontwikkeling van deze nota. Daarnaast werd belangrijke inhoudelijke ondersteuning gekregen van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, de monumentencommissie Wijchen, Historisch Besef Beuningen, het Gelders Genootschap en landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. Zonder hun bijdragen was de totstandkoming van deze nota in deze vorm niet mogelijk geweest.

Deze beleidsnota cultuurhistorie kon worden opgesteld dankzij subsidie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Titel: Samen in verscheidenheid: beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Status: definitief concept

Datum: april 2015

Auteurs: *ir. L.J. Keunen (RAAP) & mr. D. Jansen (Buro Waalbrug)*

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Buro Waalbrug
Postbus 165
6640 AD Beuningen

Bijlagen en kaartbijlagen

Bijlage 1. Inventarisatie wetgeving en beleid.
Bijlage 2. Beschrijving planologische borging per gemeente.
Bijlage 3. Cultuurhistorische analyse.
Bijlage 4. Toelichting op de waarderingskaarten.
Bijlage 5. Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen.
Bijlage 6. Maatschappelijke initiatieven.
Bijlage 7. Cultuurhistorische trends in de maatschappij.
Bijlage 8. Projectideeën.

Kaartbijlage 1. Waarderingskaarten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten.
Kaartbijlage 2. Cultuurhistorische beleidskaart.

Verantwoording afbeeldingen:

Foto's wethouders: respectieve gemeenten/Ger Loeffen/Niels Stam

Fotocommunity.de, MH1961: 6.1
Gemeente Beuningen: 3.2
Layar.com: 6.1
Marketgarden70.nl: 6.1
Oud-Beuningen: 3.8
Open Monumentendag.nl: 6.2
Provincie Gelderland: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
RAAP: 1.1, 3.1, 3.3, 3,7
Wikimedia Commons: 3.4, 3.5, 3.6
WUR, Speciale collecties: 2.1

Bijlage 1 – Inventarisatie wetgeving en beleid

B1.1 Rijk

B1.1.1 Modernisering Monumentenzorg (MoMo)

Op 1 januari 2012 zijn de wetswijzigingen in werking getreden die het gevolg waren van de modernisering van de monumentenzorg, in het kort MoMo genoemd. Deze modernisering werd in 2009 aangekondigd in de vorm van een beleidsbrief. Het belangrijkste vertrekpunt daarin was dat de monumentenzorg voortaan in de eerste plaats gebieds- en ontwikkelingsgericht diende te zien, en niet langer in de eerste plaats object- en behoudsgericht. Om die wensen te kunnen operationaliseren werden drie beleidspijlers vormgegeven:

- Pijler 1: Cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening. Van gemeenten werd verwacht [16] dat zij voortaan voorafgaand aan het vaststellen van een bestemmingsplan een cultuurhistorische analyse zouden laten uitvoeren en daar vervolgens een afweging over te maken of, en zo ja hoe, deze waarden in het bestemmingsplan zouden worden opgenomen.
- Pijler 2: Krachtiger en eenvoudiger regelgeving. Eigenaren van (gebouwde) monumenten kregen meer ruimte voor eigen afwegingen.
- Pijler 3: Bevorderen van herbestemmingen. Door maatschappelijke veranderingen hebben steeds meer gebouwen, complexen, terreinen en landschappen behoefte aan een nieuwe functie. Het gebrek aan een functie is immers een bedreiging voor het voortbestaan van het object.

Deze voornemens hebben ertoe geleid dat op 1 januari 2012 onder meer de Monumentenwet en het Besluit ruimtelijke ordening zijn gewijzigd. In het Bro is nu de afwegingsverplichting over cultuurhistorie in het kader van de ruimtelijke ordening verwerkt, in de Monumentenwet zijn vergunningvrije activiteiten met betrekking tot monumenten en in beschermde gezichten opgenomen.

B1.1.2 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 andermaal in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het

[16] *De opdracht uit het Besluit ruimtelijke ordening (zoals dat per 1 januari 2012 komt te luiden) aan gemeenten om "rekening te houden" met cultuurhistorische waarden is een generieke bepaling. Deze opdracht is in algemene termen gesteld, maar is zeker geen vrijblijvende opdracht. Het is immers niet mogelijk om rekening te houden met cultuurhistorische waarden zonder te weten waarover men het eigenlijk heeft. Daarvoor zal altijd een degelijk cultuurhistorisch onderzoek nodig zijn. Op het moment dat die op tafel ligt, zal dat in de verdere besluitvorming een bepalende factor zijn die in alle openheid moet worden afgewogen* (Brief van staatssecretaris H. Zijlstra aan de Eerste Kamer, 27 mei 2011).

Gelders Genootschap wordt bemand. De taak om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

B.1.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. In dat kader zijn regels opgenomen die betrekking hebben op erfgoederen met een universele waarde. Hieronder wordt het volgende verstaan:
Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:

- Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- Romeinse Limes;
- Werelderfgoed De Beemster;
- Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam.

Deze erfgoederen komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

B1.2 Regionaal (w.o. provincie)

B1.2.1 Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016

De provincie Gelderland heeft haar ambities met betrekking tot cultureel erfgoed vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016. Hierin zijn enkele zaken veranderd na het aflopen van het voorgaande Belvoir-beleid. De ontwikkelingsgerichtheid van MoMo is erin verankerd door cultuur te zien als bouwsteen voor ontwikkeling. Daarnaast wil men de provincie niet meer louter van een subsidiërende kant laten zien, maar als professioneel partner waarin ook ruimte moet zijn voor tegenprestaties. Door dit partnerschap uit te dragen hoopt men ook te bereiken dat de maatschappij meer bij cultuur en erfgoed betrokken wordt. De provincie ziet zichzelf als partner, regisseur, financier en makelaar/verbinder. Door een beperktere hoeveelheid middelen worden bovendien scherpere keuzes gemaakt. Bij cultureel erfgoed wordt gekozen voor het overdragen en beleefbaar maken van de historie en het zichtbaar maken door middel van zichtbare kunst en ontwerp.

Om doelen te bereiken heeft de provincie het initiatief genomen om met gemeenten tot bestuurlijke afspraken te komen in de vorm van een cultuur- en erfgoedpact. Bij de initiatieven waarover afspraken worden gemaakt kiest de provincie voor een ondersteuning van de uitvoering, en minder van de coördinatie. De provincie maakt middelen vrij voor het ondersteunen van cultuurfestivals (w.o. erfgoedfestivals), het bevorderen van innovatieve kennis en vakmanschap voor het behoud en ontwikkeling van erfgoed, het ondersteunen musea en daarmee verbonden partijen en activiteiten (inclusief het onderzoeken van de mogelijkheden voor een leerstoel ‘Erfgoed van Gelderland’), het bevorderen van herbestemming en het investeren in onderzoek naar en praktische werkzaamheden aan typische Gelderse, actuele thema’s (buitenplaatsen, cultuurhistorie van bos en natuur, militaire linies). Hierin komt het zogenaamde ‘provinciaal belang’ naar voren.

De contourennota geeft een praktische uitwerking van het genoemde programma en benoemt de besteding van de structurele middelen.

B1.2.2 Visie Waalweelde (2009)

Het totale project Waalweelde wil, in haar eigen woorden, *de Waal en haar omgeving mooier, veiliger, natuurlijker en economisch sterker (...) maken*. Onder regie van de provincie Gelderland werken verschillende partijen samen. Cultuurhistorie is één van de zeven thema's, naast Veiligheid, Natuur, Bedrijvigheid, Wonen, Recreatie en toerisme, Energie en Klimaat. Vanwege de geografische ligging zijn van de vier gemeenten hierbij alleen Druten en Beuningen betrokken. In deze gemeenten gaat het om een tiental geformuleerde projecten, vooral practisch gericht zoals de omvorming van bedrijventerreinen naar woningbouw, het graven van nevengeulen en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

B1.2.3 Toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (2013)

Deze visie is tot stand gekomen door een samenwerking van het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen, de gemeenten en het bedrijfsleven. Er is een toeristische visie ontwikkeld om het merk Rijk van Nijmegen beter op de kaart te zetten. Cultuur en cultuurhistorie vormen een belangrijke pijler onder de visie. Hier spelen het Romeins verleden, de Middeleeuwen en de Tweede Wereldoorlog als thema's die meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt zouden moeten worden.

B1.2.4 Deltaprogramma (2014)

Om de veiligheid in onze delta te vergroten is in de afgelopen jaren het Deltaprogramma uitgewerkt. Het Deltraprogramma van 2014 is de vierde op rij. Voor onze regio zijn binnen het deelprogramma Rivieren de regio's Waal en Bedijkte Maas van belang. Alhoewel dit uiteraard niet het hoofddoel is, heeft cultuurhistorie wel een nadrukkelijke plek in het programma. Cultuurhistorie wordt, net als natuurontwikkeling en recreatie, gezien als 'meekoppelkans' en net als leefbaarheid, landschap en natuur een 'aandachtspunt'. Binnen ons gebied zijn retentiegebieden van Keent en Wijchen-Heumen en dijkverleggingen bij Heumen en Overasselt voorzien waar het om de Maas gaat.

B1.3 Gemeenten

B1.3.1 Algemeen

Gemeenten zijn de eerst aangewezen overheidslaag als het gaat om het beschermen van het brede erfgoed. Zij staat dicht bij de burger en is daarnaast voor een groot aantal typen ingrepen het bevoegd gezag.

In bestemmingsplannen komt het thema cultuurhistorie als zodanig in veel gevallen maar heel beperkt terug. Zo vinden we in het Bestemmingsplan Buitengebied van Heumen (2009) een toelichting op de monumentale bebouwing (geregeld via Monumentenwet 1988 en monumentenverordening), de molens (met regels ten aanzien van bebouwing in de omgeving) en de bescherming van archeologische waarden. Veel vaker zijn cultuurhistorische kwaliteiten verweven met thema's als waardevol landschap. Tekenend is de eerste zin van de paragraaf onder het kopje

'landschap' in voornoemd bestemmingsplan, wanneer het Streekplan 2005 van de provincie Gelderland wordt aangehaald: *Gelderland omvat een grote variatie aan landschappen met een rijke cultuurhistorie*. Kennelijk wordt het cultuurhistorische aspect van alle andere aspecten in de landschappen het meest relevant geacht. In de doelstelling van het bestemmingsplan is dan ook opgenomen dat het bestemmingsplan een bescherming van waarden en belangen biedt, waartoe ook archeologische en cultuurhistorische waarden behoren.

B1.3.2 Beuningen

Waterplan (2005)

Het Waterplan van de gemeente Beuningen was vooral gericht op kwaliteit en veiligheid. Cultuurhistorie vormt geen expliciet onderdeel van het plan.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

In december 2006 werd de landschapsvisie 'Landschap in beweging' voor de gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen afgerond en vervolgens in 2007 door de drie gemeenteraden vastgesteld. De samenhang en identiteiten van het historisch cultuurlandschap, onderscheiden in meerdere landschapstypen, vormen hierin het raamwerk voor nieuwe ontwikkelingen. Afhankelijk van het landschapstype is het cultuurhistorisch karakter hier sterker of minder sterk in de visie richting de toekomst aanwezig. Zo is in de uiterwaarden van Waal en Maas meer ruimte voor natuur en rivierdynamiek geboden, terwijl op de Waaloeverwallen het kleinschalige historisch cultuurlandschap vertrekpunt is.

Expliciet wordt uitgesproken dat aardkundige en archeologische waarden behouden en versterkt moeten worden en dat cultuurhistorische waarden behouden moeten blijven en als inspiratiebron gebruikt moeten worden, omdat zij bijdragen aan de identiteit van de landschapstypen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen behoud (beschermde stads- en dorpsgezichten, gemeentelijke en rijksmonumenten, de omgeving van de monumenten) en versterking van ruimtelijke patronen zoals dijken, achterkaden, wielen, wagen- en verkavelingspatronen etc. door deze structuren op te nemen in ontwerpen. Daarbij kan worden teruggegrepen op meerdere referentieperioden. Waar mogelijk wordt gestreefd naar educatief of recreatief gebruik van waardevolle objecten. De relatie tussen de hedendaagse landschappen, de historische achtergronden ervan en de mogelijkheden die dat voor de toekomst biedt komt in het plan duidelijk naar voren.

In oktober 2007 is vervolgens het eerste uitvoeringsplan afgerond. Hierin zijn 4 thema's met bijbehorende doelen geformuleerd, namelijk a) behouden en versterken landschap, b) economische dragers landschap, c) ecologisch netwerk en d) toegankelijkheid. Alle thema's hebben een directe relatie met de cultuurhistorische waarden in het landschap, maar met thema a is de relatie met meest duidelijk.
Om de doelen te kunnen bereiken is sturing nodig, mogelijk in volgorde van passiviteit naar activiteit: faciliteren, stimuleren en actief sturen. Om de gewenste doelen te kunnen bereiken is vol-

gens de opstellers ook verankering in gemeentelijk beleid noodzakelijk. Het betreft het bestemmingsplan buitengebied, de welstandsnota, notitie recreatie en toerisme, monumenten, economisch beleidsplan, waterplan en het milieubeleidsprogramma.
In het uitvoeringsplan zijn uiteindelijk 15 in 2007 lopende projecten benoemd en 15 projecten voor de periode 2008-2012. In 2013 is een nieuw uitvoeringsprogramma vastgesteld, dat een looptijd tot 2018 heeft. Hierin zijn projecten opgenomen met directe cultuurhistorische relevantie en met indirecte cultuurhistorische relevantie, zoals landschapsontwikkelingsprojecten. Hieronder een selectie:

- Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) (indirect);
- Landschappelijke inpassing (bedrijfs)bebouwing (indirect);
- QR-codes op cultuurhistorisch waardevolle plaatsen (direct);
- Cultuurhistorische landschapselementen, herstel, belevingbevordering en aanleg (direct);
- Maasheggenherstel, deel van cultuurhistorische landschapselementen (direct);
- Bevorderen herkenbaarheid historische waterlopen (direct);

Elk jaar wordt het uitvoeringsplan van het landschapsontwikkelingsplan geëvalueerd. De concrete projecten komen hierin aan de orde.

Erfgoedverordening en restauratiesubsidieregeling (2010)

Op 6 januari 2011 trad de huidige erfgoedverordening van de gemeente Beuningen in werking. In deze verordening zijn de mogelijkheden om gemeentelijke monumenten te kunnen aanwijzen vastgelegd, en is bepaald welke regels gelden met betrekking tot de instandhouding van gemeentelijke monumenten. Ook zijn hierin de regels vastgelegd met betrekking tot beschermde archeologische monumenten en gebieden met specifieke archeologische verwachtingswaarden. Tenslotte is hierin een subsidieregeling ten aanzien van gemeentelijke monumenten uitgewerkt.

Structuurvisie (2012)

Op 8 mei 2012 werd de structuurvisie ‘Groen en dynamisch’ vastgesteld door de gemeenteraad van Beuningen. Hierin zijn de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende 10 tot 20 jaar vastgelegd. Hierin zijn structuurvisies voor deelgebieden uit de jaren ervoor gecombineerd met een nieuwe visie voor het overige gedeelte van het gemeentelijk grondgebied. Cultuurhistorie komt als onderwerp meerdere malen in de structuurvisie voor. Als hoofdopgave is geformuleerd om de cultuurhistorische waarden onder de structuur van het dorp Beuningen meer zichtbaar te maken. Daarnaast is uitgesproken dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden steeds het uitgangspunt zijn bij de ontwikkeling van Ewijk. Daar houdt de aandacht voor cultuurhistorie echter niet op. Op een groot aantal andere pagina’s in de structuurvisie wordt impliciet naar cultuurhistorische waarden verwezen, bijvoorbeeld waar het gaat om de kwaliteitsverbetering van oude linten in Weurt door deze te herinrichten met aansluiting op de historische karakteristiek.

De scheidslijn tussen ‘landschappelijke waarden’ en ‘cultuurhistorische waarden in het landschap’ is vaak erg dun. Bij de afronding van Ewijk is men van plan het landschap te gebruiken

als onderlegger. Daarbij doelt men op het gebruiken als vertrekpunt van ‘landschapskenmerken, zowel in het veld herkenbare elementen als historische verwijzingen, archeologie en bodemtechnische bijzonderheden’. In het stedelijk gebied van Ewijk vormen de historische linten het vertrekpunt. Voor het uiterwaardengebied geldt dat ‘behoud, versterken van de leesbaarheid van het landschap en behoud van cultuurhistorische elementen’ één van de (deel)hoofdopgaven is. Op de oeverwallen vormen enkele bijzondere historische structurende elementen van het rivierengebied (paden over kwelkaden, voormalige loop dijk, landgoederen) de dragers.

Wanneer we vervolgens weer opschalen zien we dat – ook al wordt het soms niet expliciet als historisch benoemd – in grote lijnen de historische landschapsstructuur van oeverwallen, uiterwaarden en kommen als waardevol wordt gezien, met in de bebouwde kommen een wat meer genuanceerde benadering op specifieke onderdelen of in specifieke (delen van) kommen. Met name ten noorden van de A50-N322 zijn ontwikkelingen voorzien met een groot ruimtebeslag, zoals de zandwinning Beuningse Plas en de zandwinningslocatie H1 bij Winssen.

Groenbeleidsplan (2012)

In het groenbeleidsplan van de gemeente Beuningen komt cultuurhistorie als één van de andere ‘functies’ voor die bij de visievorming betrokken is, naast spelen, water, archeologie en recreatie. Dit komt onder meer terug in de historische linten als speciaal aandachtsgebied en in de bijzondere aandacht voor waardevolle of monumentale bomen. Deze linten worden door versterking met bomenrijen herkenbaarder. Hetzelfde geldt voor de historische dorpskernen. Hiermee wordt aangesloten bij één van de doelen van het LOP, namelijk het zichtbaar maken van historie.

Bomenverordening (2012)

Beuningen beschikt over een bomenverordening waarin regels met betrekking tot het bomenbestand in de gemeente zijn opgenomen. Leidend document hierin is de gemeentelijke Groene Kaart, waarop monumentale en waardevolle groenelementen zijn opgenomen. De verordening heeft betrekking op deze bomen en op alle andere bomen die in gemeentelijk bezit zijn.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie als zodanig komt in het coalitieakkoord van Beuningen niet voor. Impliciet is dat echter wel het geval, bijvoorbeeld in de paragraaf over recreatie en toerisme: *wij hebben een gevarieerde en karakteristieke gemeente die gezien mag worden*. Men is voornemens de promotie van Beuningen te versterken en Beuningen beter op de kaart te zetten.

Welstandsnota

Welstandsnota’s zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota’s gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor wijken uit de laatste de-

cennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit. Dit zien we ook terug in de welstandsnota van Beuningen. In het buitengebied komt de historische karakteristiek en de wens tot behoud daarvan heel sterk naar voren. Ook in meer recente wijken komt de “historische” karakteristiek van het oorspronkelijke ontwerp als kader naar voren. In gebieden met meer recente grootschalige ontwikkelingen, zoals het de Heuve Shoppingpark, speelt cultuurhistorie vanuit het perspectief van welstand geen rol.

B1.3.3 Wijchen

Waternota Wijchen (2004)

In 2004 heeft de gemeente Wijchen een beleidsnota vastgesteld met betrekking tot het thema ‘water’. Alhoewel in 2004 de aandacht voor het thema cultuurhistorie al wel toenam, werd het op dat moment nog niet automatisch meegenomen bij het opstellen van ruimtelijk beleid. Cultuurhistorie komt als thema in deze nota beperkt terug. Alleen het Wijchens Ven, de Balgoijse Wetering, de (nagenoeg verdwenen) Elst in het stedelijk gebied, oude rivierbochten van de Maas en oude veerstoepen, de grachten rond de kastelen van Wijchen, Hernen en Batenburg en het Hernens Meer worden aangeduid als cultuurhistorisch waardevol. In het projectenoverzicht wordt het versterken van de (herkenbaarheid van de) historische betekenis van De Elst als cultuurhistorisch project benoemd. Voor die laatste lopen op dit moment al voorbereidingen als het gaat om visualisatie van een deel van genoemd water en publieksinformatie via QR-codes en ANWB-informatiepanelen.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen). Daarbij moet nog worden opgewerkt dat Wijchen de essentie van het LOP inmiddels in het bestemmingsplan buitengebied heeft verwerkt.

Strategische Visie 2025 (2007)

In deze strategische visie is vooral ingezet op inbreiding en revitalisering binnen het stedelijk gebied als het gaat om nieuwbouw. Daarnaast is er een vervoersparagraaf die binnen dit kader minder relevant is. De strategische visie heeft als input gediend voor de structuurvisie (zie verderop).

Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)

Bij het beschrijven van de gewenste ontwikkelingen op groengebied richt Wijchen zich in de eerste plaats op verbetering van de samenhang tussen de verschillende groenelementen, verbeteren van de entrees naar het centrum en versterking van beleving en gebruik van bijzondere groengebieden. Cultuurhistorie is een expliciet onderwerp in deze nota, tot uiting komend in het feit dat ook belangengroepen op dit terrein hebben meegedacht. Bomenrijen worden van belang geacht voor de markering van cultuurhistorische lijnen. Bij de uitgifte van reststroken is opgeno-

men dat het geen invloed mag hebben op cultuurhistorische of archeologische waarden. Ook in de verschillende deelgebieden worden cultuurhistorisch waardevolle terreinen, zoals de omgeving van kasteel, molen en Tienakker, expliciet benoemd. Interessant hierbij is dat objecten ook als referentie worden genoemd en niet alleen vanwege hun intrinsieke waarde: de molen refereert aan het agrarische karakter van de kern Wijchen. Samenvattend kunnen we stellen dat cultuurhistorie een leidend thema is binnen het plan, al is wel opmerkelijk dat het woord 'cultuurhistorie' alleen wordt genoemd in relatie tot de kern en niet in relatie tot alle andere delen van de bebouwde kom van Wijchen. Cultuurhistorische waarden van naoorlogse woningbouw zijn pas na 2008 in de schijnwerper komen te staan.

Monumentennota Wijchen 2008-2015 (z.j.)

In deze monumentennota is het gemeentelijk beleid van Wijchen ten aanzien van het monumentaal erfgoed vastgelegd. Dat beleid richt zich in de eerste plaats op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak onder monumenteneigenaren en het verbeteren van voorlichting, maar daarnaast ook door het leveren van een bijdrage aan het erfgoedbeheer. Zo is voorgesteld om de subsidieverordening aan te passen en het subsidiebedrag te indexeren. Het opstellen van de erfgoedverordening is eveneens een beleidsdoel geweest. Het beoogde opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart heeft inmiddels plaatsgevonden. Ook is aandacht geschonken aan de uitvoering en handhaving van het monumentenbeleid en het aanpassen van de Verordening op de monumentencommissie (hetgeen eveneens heeft plaatsgevonden). Het herijken van de monumentenlijst en het aanwijzen van Wijchen als beschermd gezicht werd eveneens als beleidsdoel gesteld.

Interessant in het kader van deze nota is ook de wens om te komen tot een zo goed mogelijke ambtelijke afstemming als het gaat om de raakvlakken van cultuurhistorisch beleid met ander beleid, zoals natuur- en landschapsbeleid en planologie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor met name de beleidsadviseurs voor de diverse vakgebieden binnen de organisatie.

Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015 (2009)

In vervolg op de voorgaande nota toerisme is de doelstelling om de werkgelegenheid in de toeristische sector te bevorderen, waarbij gestreefd wordt meer toeristen te trekken die langer in Wijchen verblijven. Cultuurhistorie is een aspect dat in vele passages in de nota terugkomt, zowel in de aangehaalde rijks- en provinciale beleidsdocumenten, als in het destijds staande gemeentelijk beleid, als in het nieuw verwoorde beleid. Daarnaast komt de waarde van het (historisch) cultuurlandschap impliciet aan de orde als wordt gesproken over extensieve recreatie in het buitengebied. De bezoekers associëren de naastgelegen regio Rijk van Nijmegen met natuur, landschap en cultuurhistorie, wat kansen voor Wijchen biedt. In de SWOT-analyse wordt de rijke cultuurhistorie naast de 'afwisselende natuur [17], aanwezigheid van het rivierenlandschap, aanwezigheid van rust en ruimte en authenticiteit van de dorpen' (ook aspecten van het historisch

[17] Het is onduidelijk wat men hier als 'natuur' aanduidt; waarschijnlijk doelt men op extensief gebruikt cultuurlandschap, zoals de uiterwaarden.

cultuurlandschap) als sterkte genoemd. In de confrontatiematrix wordt cultuurhistorie als sterkte met name gekoppeld aan de toename van het aantal 50+ ers, terwijl de authenticiteit van de dorpen aan de behoefte aan authenticiteit en de toename van het aantal 50+ ers wordt gekoppeld.

Dit alles leidt in de ‘visie op toerisme’ tot de conclusie dat cultuurtoerisme naast plattelandstoerisme en promotie één van de pijlers van het toerisme in Wijchen is. Daar komt bij dat ook plattelandstoerisme een cultuurhistorische betekenis heeft. De regionale component als aspect van betekenis wordt ook in de nota aangestipt, vooral richting het westen en oosten (Land van Maas en Waal en verder richting oosten) en in mindere mate richting het zuiden (Brabant). De economische betekenis van het toerisme wordt erkend.

Als we bekijken wat dan als cultuurhistorie wordt aangemerkt, is die definitie in de nota erg beperkt. Men noemt de molens, het Museum Kasteel Wijchen, de drie kastelen en de monumenten in zijn algemeenheid, waarbij zowel monumentale gebouwen als herdenkingsmonumenten worden genoemd.

Men concludeert dat met betrekking tot de natuur- en landschapsbeleving en cultuurhistorie de meeste kansen gerelateerd zijn aan de toename van het aantal 50+ ers. Het investeren wordt als taak gezien van ondernemers én de gemeente. Uit deze conclusies komt een aantal actiepunten voort, die deels betrekking hebben op het cultuurhistorische aspect, zoals de verbetering van het haventje van Batenburg om het stadje beter te ontsluiten en het thema ‘Land van de Heerlijkheden’, waarvoor een bezoekerscentrum in Leur zou worden ingericht (hetgeen inmiddels tot stand is gekomen). Hiermee diende een impuls gegeven te worden aan de gebiedsrecreatie, met name op de fiets. De uitbreiding van het museum in Wijchen en het regionaal cultuurpact van de provincie zijn twee andere actiepunten met een cultuurhistorische relevantie. Specifiek onder het kopje cultuurhistorie staat het benadrukken van het Romeinse verleden binnen de Euregiocontext, het promoten van de watergebonden cultuurhistorie (industrieel erfgoed, beheersing, beleving en natuur), het ontwikkelen van een fietsrouteboekje m.b.t. monumenten en het ontwikkelen van een informatieboekje (‘sporenboek’) over de cultuurhistorie binnen de gemeente.

Structuurvisie Wijchen (2009)

In 2009 is de nieuwe structuurvisie van de gemeente Wijchen opgesteld en vastgesteld. Cultuurhistorie en archeologie vormen hierin samen één van de lagen binnen de huidige woon- en leefomgeving. Hiermee sterk verwante lagen zijn bodem en water, natuur en landschap. Zo komt onder het aspect ‘natuur’ het advies ‘behoud en ontwikkeling landschap en natuur’ voor en worden onder ‘landschap’ de verschillende cultuurlandschappen met daaraan verbonden opgaven met een historische insteek benoemd. In het hoofdstuk ‘cultuurhistorie en archeologie’ worden als kansen behoud van cultuurhistorische waarden, versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen en openstelling of gebruik van cultuurhistorische objecten (m.n. gebouwd erfgoed) genoemd. Verder worden ook andere keuzes gemaakt die van belang zijn

waar het gaat om mogelijkheden om cultuurhistorie als factor van belang mee te laten wegen, zoals de ontwikkelingsgebieden voor grootschalige landbouw.

Voor het onderdeel Landschap haakt men aan op het reeds bestaande LOP en Groenstructuurplan. Verder worden het koesteren van de open ruimte rond de dorpen en Batenburg en het verbinden van landschap en stedelijke uitbreiding als aan de cultuurhistorie rakende gewenste ontwikkeling voorzien.

In het onderdeel cultuurhistorie worden de hiervoor genoemde kansen uitgewerkt. Die uitwerking is duidelijk nog gebaseerd op de periode vóór MoMo. De ambitie van de gemeente met betrekking tot de aspecten 'behoud van de cultuurhistorische waarden' en 'versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen' beperkte zich tot het aanwijzen van Batenburg en Leur als beschermd gezicht en meerdere gebouwen als beschermd object.

Erfgoedverordening (2010)

De gemeentelijke erfgoedverordening van Wijchen voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met betrekking tot voorgenomen aanpassingen aan deze monumenten zijn sturende/richtinggevende regels en een vergunningplicht opgenomen. Ook zijn hierin regels ten behoeve van de instandhouding van archeologische terreinen opgenomen, waartoe tevens vrijstellingsgrenzen en dieptegrenzen voor de onderzoeksplicht behoren. De erfgoedverordening kent tevens de mogelijkheid tot het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Welstandsnota (2013)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
In Wijchen is belangrijk dat de welstandstoets voor latere toevoegingen en bijgebouwen is verdwenen. Voor hoofdgebouwen, beschermde gezichten, monumenten, veldlinten en dijklinten en gebieden met een beeldkwaliteitsplan blijft die toets wel bestaan. Hier blijkt al uit dat men voor beschermde en ten dele ook niet-beschermde cultuurhistorische waarden een uitzondering maakt. Verder gaat ook deze nota uit van gebiedstypen met historisch gegroeide karakteristieken waar specifieke toetsingscriteria uit voortkomen.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie komt niet expliciet voor in het coalitieakkoord van Wijchen. De enige verwijzing ernaar is dat men stelt: "*Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden*."

B1.3.4 Heumen

Welstandsnota (2004)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
De historische insteek klinkt onder meer door in de verschillende gebieden binnen de categorie 'historisch gegroeide gebieden', namelijk de historische dorpsgebieden en historische dorpse bebouwingslinten. Woongebieden zijn vanuit hun oorspronkelijke karakteristiek beschreven, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen bijvoorbeeld woonwijken uit de wederopbouw, de woonerven en de projectmatige woningbouw. Ook het buitengebied is sterk vanuit de historische karakteristiek ingestoken: *De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens onder druk.* Uiteindelijk is de hele gemeente in welstandsniveau's ingedeeld, variërend van zware toetsing tot welstandsvrij. Deze beide extremen ontbreken; gekozen is voor de reguliere toetsing (buitengebied, historische dorpsgebieden, historische dorpse linten en enkele categorieën van recentere ontwikkelingen) en de soepele toetsing (planmatige naoorlogse wijken).

Groenstructuurplan (2007)

Heumen heeft een visie ontwikkeld op de gewenste groenstructuur in de gemeente, in de eerste plaats in de kernen. Cultuurhistorie komt hierin als onderdeel terug, zij het dat wordt geconstateerd dat buiten enkele individuele bomen het merendeel van het groen van na 1960 dateert. Er wordt in het stuk aangegeven dat de cultuurhistorisch waardevolle bomen nog geïnventariseerd dienen te worden.
Daar staat tegenover dat een deel van het groen weliswaar niet oud is, maar als structuur wél een historische dimensie kent. Zo wordt ingegaan op de bomenrij langs de Rijksweg, een historisch gegeven dat nu nauwelijks nog te herkennen is.

Waterplan (2008)

RPS/BCC heeft in opdracht van de Gemeente Heumen en het Waterschap Rivierenland in 2008 een waterplan voor de kernen opgesteld. De cultuurhistorisch-landschappelijke inleiding is beperkt en algemeen. Cultuurhistorie is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld ecologie, geen expliciet onderdeel van het plan.

Erfgoedverordening (2011)

De erfgoedverordening van Heumen is vergelijkbaar met die van Beuningen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigin-

gen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Toetsingskader Ruimte voor ruimteregeling (2011)

Dit toetsingskader is opgesteld naar aanleiding van het Bestemmingsplan Buitengebied (2009) en vooruitlopend op de structuurvisie en beoogt een beleidslijn weer te geven voor de ruimte-voor-ruimteregeling. Cultuurhistorie komt zijdelings aan de orde, bijvoorbeeld door te stellen dat de bouw van woningen in plaats van te slopen agrarische bebouwing mogelijk is, maar dat dat niet mogelijk is als het gaat om monumentale, karakteristieke of cultuurhistorisch waardevolle panden. Ook moet de woningbouw landschappelijk worden ingepast en vindt er verevening plaats door de aanleg van landschappelijke beplanting en/of wordt er een bijdrage geleverd aan het realiseren van een deel van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor het referentiekader van de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan Gelderland 2011. Ook dienen er onderzoeken plaats te vinden bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, maar daar is geen sprake van cultuurhistorisch onderzoek (wel van archeologisch onderzoek). Tenslotte dient er een beeldkwaliteitsplan te worden overlegd.

Gebiedsuitvoeringsprogramma (2012)

Heumen heeft samen met Beuningen, Druten, Wijchen (de drie LOP-gemeenten) en West Maas en Waal een gebiedsuitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin waren ook de groenblauwe diensten, één van de projecten van het LOP, opgenomen. Particuliere grondeigenaren konden tegen marktconforme vergoedingen afspraken maken over landschapsherstel en –beheer. In het voorjaar van 2012 heeft een provinciale beleidswijziging plaatsgevonden en is het realiseren van landschapsdoelen door gemeenten in samenwerking met andere gebiedspartijen de insteek. Landschapsbeheer Gelderland heeft hiervoor de nulmeting verricht. Voorzien is om het GUP voorjaar 2014 vast te stellen. Het GUP bevat in de eerste plaats uitvoeringsprojecten op het vlak van landschappelijk herstel, waarbij met enige regelmaat wordt verwezen naar cultuurhistorische kwaliteiten. Herstel van landschapselementen en toeristisch-recreatief ontsluiten van belangrijke cultuurhistorische kenmerken zijn voorname doelstellingen van het GUP.

Beleidsnota Vrijetijdseconomie 2013-2016 (2013)

In deze beknopte nota komt cultuurhistorie terug. Daarbij wordt een relatie gelegd met het bezoekerscentrum Land van de Heerlijkheden in Leur, waar het middeleeuws erfgoed centraal staat. Meteen wordt daarmee ook de regionale samenwerking gezocht. Binnen de verbetering van het aanbod is het beleefbaar maken van het verleden één van de twee aandachtspunten. Daarbij worden het belevenisnetwerk ‘Spannende Geschiedenis’ en het Kroonwerk De Coehoorn als voorbeelden genoemd. Daarbij wordt van belang geacht om bestaande projecten voortdurend te benutten. In de uitvoeringsparagraaf zijn het project Land van Walrick 2012-2014, het eventuele vervolg van het project Kroonwerk De Coehoorn en het toerisme rond de rivieren opgenomen.

Structuurvisie Heumen 2025 (2014)

Cultuurhistorie in expliciete zin wordt alleen in algemene termen aangeduid. De gemeente staat op het standpunt dat cultuurhistorie als kwaliteit beter zichtbaar gemaakt en benut moet worden voor zowel de bewoners als voor toeristen en recreanten.

Als we verder lezen blijkt toch dat cultuurhistorie nog wel op meer plaatsen in de structuurvisie wordt aangehaald. In de ambities wordt cultuurhistorie samen met landschappelijke variatie als kwaliteit genoemd die vorm en inhoud geeft aan de identiteit van de gemeente Heumen. Deze maken volgens de structuurvisie bovendien het wonen, leven en recreëren in de gemeente Heumen aantrekkelijk. Ook is men van zins om cultuurhistorisch erfgoed concreet aan te duiden en te visualiseren op een kaart die zal behoren bij een wijziging van de welstandsnota.

Dat landschap ook een cultuurhistorische kwaliteit is, wordt in de paragraaf ‘landschap’ bevestigd: *Het landschap van de gemeente Heumen wordt versterkt op basis van de historisch landschappelijke structuren waarmee de oorspronkelijke cultuurlandschappen herkenbaar zijn*. Als inzet voor de toekomst wordt behoud en waar mogelijk versterking genoemd. Voor de verschillende landschapstypen worden karakteristieken beschreven.

Zowel voor enkele afzonderlijke deelgebieden als voor de landschapstypen zijn in de structuurvisie ruimtelijke visies opgenomen. De ambities in de projectgebieden Lierdal, de Landschapszone Malden-Noord en de Teersche Sluispolder evenals de Maasuiterwaarden leveren een bijdrage ‘aan het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden in de gemeente’. Bij de oeverwallen, het Neder- en Overasseltsche Broek, de natuurgebieden (Overasseltsche Vennen, Heumensbos, Elshof, Erpewaai, Heumensoord en Maldens Vlak) wordt deze conclusie niet getrokken, alhoewel in de beschrijvingen wel de cultuurhistorische waarden worden benadrukt en in de ruimtelijke visies wel bijvoorbeeld welstandstoetsen van belang worden geacht en ‘het historische cultuurlandschap met historische bebouwing’ tot de belangrijkste waarden wordt gerekend. Op deelaspecten wordt dus cultuurhistorie (impliciet) wel relevant geacht. Elders worden (historische) landschapswaarden nadrukkelijk niet benoemd, zoals in het Broek (landbouw als belangrijkste waarde) en de natuurgebieden (natuurwaarden en recreatieve gebruik als belangrijkste elementen).

In de dorpen worden cultuurhistorische waarden nergens heel nadrukkelijk vermeld. Ruimtelijke kwaliteit en de verweving met het buitengebied spelen echter vooral in Heumen, Overasselt en Nederasselt wel een rol. Voor Malden wordt de constatering dat men aan de grenzen van de groei zit door omliggende waardevolle landschappen genoemd. Daardoor worden overal (historisch-)landschappelijke kwaliteiten toch nog indirect als wegingsfactor benoemd. Die kwaliteiten worden ook in specifieke zones, zoals de Rijksweg en de dorpsranden, van belang geacht.

Coalitieakkoord Heumen (2014)

Heumen is de enige van de 4 gemeenten waar cultuurhistorie expliciet in het coalitieakkoord voorkomt: *Voor alle dorpen geldt dat een goede fysieke woonomgeving een positieve invloed*

heeft op de leefbaarheid. De coalitie beschouwt investeren in de fysieke woonomgeving ook als investeringen in mensen. Daarbij wil de coalitie in alle dorpen de cultuurhistorie versterken.
Dat wil zij nadrukkelijk in samenwerking met de inwoners en het Erfgoedplatform doen. Hiervoor zijn enige middelen vrijgemaakt. Bij Nederasselt wil men verder de zichtbaarheid van het verdedigingswerk Coehoorn versterken. Bij de herinrichting van de Kuilseweg als fietspad wil de coalitie rekening houden met het cultuurhistorische karakter van de vroegere Romeinse weg.

B1.3.5 Druten

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen).

Nota Leefbaarheid kleine kernen gemeente Druten 2007 (2007)

Om de kleine dorpen leefbaar te houden heeft de gemeente Druten een visie opgesteld waarin thema's met betrekking tot leefbaarheid aan de orde komen. Cultuurhistorie, landschap of aanverwante aspecten komen in de nota niet voor.

Waterplan (2007)

In 2007 werd door Arcadis in opdracht van de gemeente Druten en het Waterschap Rivierenland een waterbeleidsplan voor Druten opgesteld. Het is in de eerste plaats gericht op de stedelijke gebieden en de overgangsgebieden naar het buitengebied. Als kernwoord van het huidige waterbeleid wordt 'water inzetten voor recreatie, natuur en cultuur' wordt genoemd. In de visie wordt dit verder uitgewerkt; cultuurhistorische elementen zijn in de visie duidelijk herkenbaar in het landschap. Onder de noemer 'ruimtelijke kwaliteit' komt het daarnaast nog impliciet voor. Cultuurhistorie is in het waterplan echter geen doel op zich.

Cultuurbeleid (2009-2012)

In de kadernota cultuurbeleid geeft de gemeente Druten aan welk beleid zij wil voeren op het gebied van cultuur. Cultuurhistorie is een nadrukkelijk onderdeel en is in één van de hoofdstukken uitgewerkt. Uit het hoofdstuk komen drie beleidsvoornemens voort:

1. het stimuleren van het ontsluiten van cultuurhistorische waarden voor een breder publiek
2. het betrekken van de verenigingen die zich bezig houden met cultureel erfgoed bij het cultuurbeleid, via deelname aan het cultureel netwerk
3. Voortzetten financiële ondersteuning bovengenoemde verenigingen die actief zijn op het gebied van het immateriële cultuurhistorische erfgoed

In het hoofdstuk wordt tevens een nadrukkelijke koppeling gelegd met de Beleidsnota Monumentenzorg 2007-2011. Zowel voor die nota als de nota cultuurbeleid geldt dat zij een beperkte looptijd hadden die momenteel verstreken is.

Erfgoedverordening 2010 (2009)

De erfgoedverordening van Druten is vergelijkbaar met die van Beuningen en Heumen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigingen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Druten, Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Woonvisie 2012 (2012)

De gemeente heeft de woonvisie opgesteld om het prettige woonklimaat te behouden en te versterken. Cultuurhistorische waarden hebben in de afwegingen geen rol gespeeld.

Structuurvisie (2012)

De structuurvisie van de gemeente Druten bevat inventarisaties en analyses van cultuurhistorie & archeologie, van natuur en van landschap. Deze aspecten zijn uitgewerkt. In de structuurvisie wordt de nauwe verbondenheid van cultuurhistorie en landschap aangestipt, en tegelijk wordt vooral de nadruk gelegd op enkele facetten, zoals de landgoederen en de historische kernen. Behoud, versterking en gebruik in routes worden als belangrijke kansen van erfgoed gezien. Ook wordt als kans het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart aangegeven, hetgeen inmiddels is uitgevoerd. In de analyse van natuurwaarden wordt de verbondenheid met cultuurhistorie overigens niet aangestipt. Dat gebeurt wel weer in de landschappelijke paragraaf, waar cultuurhistorie als één van de waarden van landschap wordt aangegeven, naast aardkunde, archeologie, ecologie en ‘landschap’. Per hoofdlandschapstype worden ontwikkelingskansen aangegeven, die in de eerste plaats – zonder het expliciet aan te geven – op de historische kwaliteiten zijn geënt. Belangrijk zijn de koppeling met het LOP en het waardevol landschap ‘Rivierduin Wijchen Bergharen’ uit het Streekplan. In de paragraaf Recreatie en toerisme komt gebruik van het historisch cultuurlandschap aan bod, alhoewel cultuurhistorie in die paragraaf nergens expliciet wordt genoemd.
Het visiegedeelte richt zich wat betreft cultuurhistorie en archeologie op de eerder genoemde drie kansen: behoud, versterking en gebruik van monumenten in routes. Onder ‘behoud’ wordt aangegeven dat behoudenswaardige objecten en bijzondere waarden een plek krijgen in bestemmingsplannen. Het versterken van cultuurhistorische landschapselementen wordt door de gemeente ondersteund (de vorm waarin wordt niet genoemd). Cultuurtoerisme wordt vooral als regionale kans aangestipt. Voor landschap wordt in het visiedeel niet expliciet naar cultuurhistorie verwezen; wel wordt het LOP opnieuw aangestipt. Onder ‘Recreatie en toerisme’ komt cultuurtoerisme als belangrijke pijler terug, evenals het toegankelijk en beleefbaar maken van het landschap. Druten heeft expliciet ingezet op toeristische ontwikkeling binnen het bredere kader van het Land van Maas en Waal.

Welstandsnota

(Cultuur)historische overwegingen spelen een belangrijke rol in de welstandsnota van de gemeente Druten. De nota wordt ondersteund door een stevige historische analyse, terwijl de ge-

biedsdifferentiatie deels op basis van historische gronden heeft plaatsgevonden. Zo vormen de historische dorps- en lintbebouwing één van de gebieden. In het buitengebied is de historische structuur leidend, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de 'uiterwaarden en natuurgebieden', het 'agrarisch landschap' en 'De Tuinen van Appeltern'. Op de term 'uiterwaarden' na is deze onderverdeling van het buitengebied dus vooral functioneel. Wanneer we kijken naar de beoordelingscriteria, blijken ook die gerelateerd te zijn aan bebouwingskenmerken van de verschillende gebieden zoals die door de geschiedenis heen zijn overgeleverd.

Groenbeleidsplan

Het Groenbeleidsplan van Druten bestaat uit een aantal bouwstenen en is in 2004 opgesteld door Oranjewoud in samenwerking met de gemeente Druten. Cultuurhistorie komt in het document regelmatig aan de orde, vooral in de beleidsanalyse (bouwsteen 1) die overigens grotendeels over beleid gaat dat al vóór 2004 werd opgesteld en nu door nieuwe documenten is vervangen. In het groenbeleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuurlijk groen, half-cultuurlijk groen, half-natuurlijk groen en natuurlijk groen. Vooral in de eerste twee categorieën valt groen met een cultuurhistorische betekenis. Voor het cultuurlandschap als totaal spelen de laatste twee categorieën echter ook een rol. Alle categorieën worden gekoppeld aan een beheerzonering. In bouwsteen 2 is de landschappelijke hoofdstructuur uitgewerkt, die in de eerste plaats op historische karakteristieken is gebaseerd. Ook in de analyse van de kernen (bouwsteen 3) komt cultuurhistorie als onderdeel terug, bijvoorbeeld bij de aanduiding van de structuur van de kernen als geheel, bij beschrijving van kasteelterreinen en het verleden van de steenindustrie. Cultuurhistorie is in het groenbeleidsplan derhalve uitgebreid verankerd.

Dorpsontwikkelingsplannen Horssen, Deest en Afferden

Voor Deest (2008) en Horssen (2010) zijn dorpsontwikkelingsvisies opgesteld, voor Afferden (2009) een woonvisie.

De dorpsontwikkelingsvisie van Deest start met een historische schets, alhoewel die vooral landschapsarchitectonisch en niet zozeer historisch of historisch-geografische ingestoken is. Het vormt evenwel een verantwoorde basis voor de visie daarna.
De visie van Horssen kent eveneens zo'n historische inleiding, alhoewel zeer beperkt van karakter en zeer op hoofdlijnen. Ondanks die magere aftrap komt de historische basis van Horssen daarna wel zeer geregeld aan de orde als vertrekpunt voor ontwikkelingen.
De historische inleiding van de woonvisie van Afferden en de daaraan gekoppelde structuuranalyse is uitgebreider dan die in de beide dorpsontwikkelingsvisies. Deze historische basis komt in de verdere uitwerking ook regelmatig terug.

Hoofdlijnen van beleid (2014)

Cultuurhistorie komt eenmaal expliciet voor in het coalitieakkoord van Druten. Voor het beleidsterrein economie en toerisme neemt men zich voor markante historische punten te voorzien van informatieborden. Van andere toeristisch-recreatieve voornemens wordt niet duidelijk gesteld welke rol cultuurhistorie hierin speelt.

Bijlage 2 - Beschrijving planologische borging per gemeente

2.1 Beuningen

De gemeente Beuningen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan vast te laten stellen. Redenen daarvoor zijn de verwachte extra last voor de inwoners en de constatering dat de meeste initiatiefnemers uit zichzelf al zorgvuldig omgaan met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Daarnaast is de gemeente voornemens om in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan het bestaande beleid, dus ook op het vlak van cultuurhistorie, te evalueren en uiteindelijk voor te leggen aan de gemeenteraad.
Bij nieuwe ontwikkelingen zal de gemeente Beuningen cultuurhistorische belangen wel afwegen, zoals wettelijk verplicht.
Op de beleidskaart zijn daarnaast de meest waardevolle karakteristieke of beeldbepalende panden opgenomen. Aandacht daarvoor vindt het college van belang. De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en het kapvergunningstelsel in de APV.

2.2 Druten

De gemeente Druten wil de gebieden met een hoge en zeer hoge cultuurhistorische waarde beschermen. Voor de bescherming van de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden wordt geen apart paraplubestemmingsplan opgesteld. De geïnventariseerde waarden zullen worden in de meegenomen in op te stellen nieuwe bestemmings- en periodieke plannen. De bescherming van de cultuurhistorische waarden geschiedt door middel van een dubbelbestemming.

Deze dubbelbestemming heeft voornamelijk tot doel om cultuurhistorie een rol te laten spelen bij de besluitvorming omtrent ruimtelijke ontwikkelingen in de betreffende gebieden. Dit gebeurt door:

- een nadere eisenregeling op grond waarvan het college van burgemeester en wethouders bij een aanvraag om vergunning voor de activiteit bouwen, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bouwwerken indien dit noodzakelijk wordt geacht ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden in het gebied;
- een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden waarbij de cultuurhistorische waarde van het gebied als belang bij de vergunningverlening wordt meegewogen;
- een regeling waarmee de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbevoegdheden in de geldende bestemmingsplannen worden aangevuld met de bepaling dat beoordeeld dient te worden in hoeverre het wijzigingsplan of de vergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied tot gevolg heeft.

De dubbelbestemming brengt beperkte extra regeldruk met zich mee maar sluit optimaal aan bij de regelingen zoals die reeds in de geldende bestemmingsplannen zijn opgenomen. Alleen voor die gebieden waar thans geen vergunningplicht voor werken en werkzaamheden is opgenomen, maar die wel gewaardeerd zijn als gebieden met een hoge of zeer hoge cultuurhistorische waarde, wordt een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden geïntroduceerd waarbij beoordeeld dient te worden of de werken en/of werkzaamheden een onevenredige [18] afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied doen. Deze 'extra regeldruk' wordt echter gerechtvaardigd doordat deze alleen geldt in de vanuit een cultuurhistorisch oogpunt bezien hoogst gewaardeerde gebieden.

2.3 Heumen

De gemeente Heumen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan cultuurhistorie vast te laten stellen, maar samen met de bewoners van Heumen een nieuw traject te starten. Er zal in dat kader een werkgroep 'karakteristieke panden' worden samengesteld en nagegaan worden of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen.
De groenelementen die cultuurhistorisch waardevol worden geacht worden in eerste instantie beschermd door middel van een vergunningplicht die in de bestemming Agrarisch met Waarden (en aanverwante bestemmingen) van het bestemmingsplan buitengebied zit.[19] [20]
Daarnaast zullen, net als in Beuningen, bij nieuwe ontwikkelingen cultuurhistorische belangen worden meegewogen.

De bomen met beeldbepalende waarde worden beschermd door het kapvergunningenstelsel in de APV en de daarop gebaseerde Nota Beeldbepalende bomen van maart 2013. Alle beeldbepalende bomen die in deze nota zijn opgenomen mogen niet zonder vergunning van het college worden gekapt.

2.4 Wijchen

Voor de gemeente Wijchen geldt dat de gebieden met een middelhoge, hoge en zeer hoge waarde een dubbelbestemming Waarde – Cultuurhistorie krijgen [21] en dat de beeldbepalende gebouwen op de beleidskaart die niet als (gemeentelijk) monument zijn aangewezen de aanduiding 'karakteristiek' met bijbehorende sloopvergunningplicht, krijgen.

[18] Het woord 'onevenredig' geeft aan dat er ruimte is voor een belangenafweging waarbij het belang dat achter de uitvoering van het werk en/of de werkzaamheden zit (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch), kan worden afgewogen tegen de mate waarin afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan.

[19] Aan deze vergunningplicht wordt door middel van het parapluplan wel een beoordeling op cultuurhistorische gronden toegevoegd.

[20] Omdat deze vergunningplicht niet geldt voor de gronden die in het bestemmingsplan buitengebied de bestemming Agrarisch hebben gekregen, zullen cultuurhistorisch waardevolle groenelementen die in deze bestemming vallen wel worden aangeduid.

[21] Zie hiervoor de toelichting onder Druten.

De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en de kapvergunningplicht in de APV van de gemeente.

Bijlage 3 - Cultuurhistorische analyse

Onderstaande opzet geeft een algemene richtlijn, namelijk presentatie van de plannen, cultuurhistorische analyse en waardestelling, confrontatie van ontwikkeling vs. cultuurhistorische waarde met daaruit een conclusie en aanbevelingen. Per casus kan de opzet op onderdelen natuurlijk verschillen.

0 Voorblad
1 Titelblad: gegevens: datum, auteur, opdrachtgever, opdrachtnemer, titel.
2 Inhoudsopgave;
3 Kaart van de betreffende gemeente met het plangebied ingetekend;
4 Samenvatting: waardering en aanbeveling;
- Samenvatting van de geschiedenis;
- Samenvatting van de beschrijving;
- Samenvatting van de waardenstelling;
- Samenvatting van de aanbevelingen.

5 Inleiding;
- Aanleiding voor het onderzoek: wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch?);
- Doel van het rapport;
- Onderzoeksmethode;
- Leeswijzer.

6 Analyse;
- Ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied / deelgebieden in samenhang met de omgeving;
  1. Ontwikkelingsgeschiedenis regio;
  2. Geschiedenis van het betreffende gebied / deelgebieden wat betreft de historische geografie, historische bouwkunst en archeologie.
- Beschrijving van de bestaande situatie;
  1. Historische geografie (structuren, waterlopen, wegen, verkaveling, etc.)
  2. Historische bebouwing;

7 Waardestelling;
- Opsomming met korte toelichting / beschrijving en kartering van juridisch beschermde monumenten en dorpsgezichten;
- Waardering (in woord en kaart) van de cultuurlandschappelijke en historisch-stedenbouwkundige waarden van het gebied / deelgebieden;
  1. Historische geografie en landschap;
  2. Historische bouwkunst;

8 Confrontatie;
- Confrontatie van waarden en ontwikkelingen / conclusie: is er sprake van onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden? Op welke wijze zijn de cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?

9 Aanbevelingen;
- Aanbevelingen voor beheer en versterking van de cultuurlandschappelijke / stedenbouwkundige beeldwaarden in het gebied (objecten, structuren en deelgebieden) ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen en / of het bestemmingsplan, gebaseerd op de waardestelling (duidelijk visualiseren);
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er geen of minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

10 Bijlagen;

11 Bronnen;

12 Achterblad: aan de binnenkant van het achterblad eventueel een insteekmogelijkheid voor grote kaarten (voor de cultuurhistorische waardenkaart en aanbevelingskaarten gaat de voorkeur uit naar groot formaat) of voor een CD met GIS-bestanden.

Bijlage 4 - Toelichting op de waarderings-kaarten

4.1 Inleiding

In het kader van het opstellen van de inventarisatiekaarten zijn voor Wijchen en Heumen ook waarderingen uitgevoerd. Voor Druten en Beuningen was dat nog niet het geval. Een toelichting op die nieuwe waarderingskaarten alsmede op de herziene waarderingskaarten van Wijchen en Heumen is in deze bijlage opgenomen. Deze herziening voor Wijchen en Heumen houdt in dat de waarderingskaarten van Heumen en Wijchen zijn aangevuld met een hoge waardering voor de oude linten / verbindingswegen vanwege de historisch-infrastructurele betekenis en de voorkomende historische bebouwing langs een deel van deze wegen. Daarnaast zijn de legenda's voor zover mogelijk gelijkgeschakeld.

4.2 Waardering van het Drutense cultuurlandschap

4.2.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [22] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 1 en 2); voor de laatste op basis van *expert judgement* van ondergetekende als historisch-geograaf zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd

[22] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 1. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 2. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 3).

gemiddelde score	**waardering**
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 3. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.2.2 Resultaten

De weergegeven waardering van het Drutense cultuurlandschap is een verfijning van het algemene beeld zoals dat in de oplegnotitie bij de cultuurhistorische waardenkaart is geschetst.

De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en

evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Het meest gave stukje cultuurlandschap (‘zeer hoge waarde’) vinden we ten noordwesten van Horssen, en betreft het landgoed met die naam en de directe omgeving. Het kent een hoge concentratie aan waardevolle structuren, zoals het huis met park, de eendenkooi en het aangrenzende cultuurlandschap in de richting van het dorp. Tussen Deest en de dijk ligt nog een bijzonder stukje dijklandschap met doorbraakkolk dat door zijn situering bovendien kwetsbaar is.

Een deel van de gemeente heeft het predikaat ‘hoge waarde’ gekregen. De aard van de gebieden is heel divers. In het komgebied rond Horssen is enerzijds de verkaveling in hoofdlijnen en de openheid als geheel grotendeels intact. Bijzonder zijn de ruilverkavelingsboerderijen, die in het kader van de eerste grootschalige ruilverkaveling ‘Maas en Waal West’ werden gebouwd. Deels gebeurde dat binnen beperkt herverkavelde en daardoor hoog gewaardeerde komontginningen. In de uiterwaarden is de geschiedenis van de steenindustrie nog af te lezen, en rond de aangrenzende dijk is de strijd tegen het water in de vorm van doorbraakkolken nog te vinden. Alleen nabij Afferden is nog een stukje hoog gewaardeerd stroomruglandschap te vinden.

De middelhoog gewaardeerde landschappen zijn eveneens sterk gevarieerd. Hieronder vinden we voornamelijk landschappen die door hun sterke veranderingen in de laatste 60 jaar aan waarde hebben verloren. Daartoe rekenen we bijvoorbeeld het gebied ten zuidoosten van Horssen, dat weliswaar een onderdeel vormde van de an sich waardevolle ruilverkaveling Maas en Waal West, maar waar het landschap weinig van de ruilverkaveling heeft geprofiteerd. Het verschil tussen het oude besloten landschap en het open landschap van de kommen is hier grotendeels verdwenen. Enkele deelgebieden hebben we lager gewaardeerd omdat hier later – in de jaren zeventig? – nieuwbouw van agrarische bedrijven bij is gekomen.
Ook de omgeving van de bewoonde zones op de stroomrug en bij Molenhoek hebben we onder deze waarde gevat, voornamelijk door de intensivering van het landgebruik. De kleinschaligheid is hierbij gedeeltelijk verloren gegaan. De komgebieden ten zuiden van Druten en Afferden hebben evenmin geprofiteerd van bouw van nieuwe bedrijven in de laatste decennia. Globaal kunnen we stellen dat waarden in dit gebied meer verspreid voorkomen en dat het om dynamische gebieden gaat.

Het aantal gebieden in de categorie laag is beperkt. Het betreft de N322 (Maas en Waalweg), enkele afgravingen, de sportvelden tegen de kommen van Druten en Horssen en een komgebied nabij de N322 waar centraal een modern agrarisch bedrijf is geplaatst.

De Waal en de bebouwde kommen zijn niet gewaardeerd.

4.3 Waardering van het Beuningse cultuurlandschap

4.3.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [23] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 4 en 5); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 4. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 5. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 6).

[23] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

gemiddelde score	waardering
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 6. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.3.2 Resultaten

De cultuurhistorische waarden in de gemeente Beuningen werden eerder wel geïnventariseerd, maar niet op gebiedsniveau gewaardeerd. Dit document wil in deze lacune voorzien. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Een zeer hoge waardering is toegekend aan de landschappen die in de afgelopen één tot anderhalve eeuw nauwelijks veranderd zijn. Het betreft dan de buitenplaats Doddendael met de aangrenzende dijkzone met doorbraakkolken alsmede de Duivelswaai met het aangrenzende gehucht.

Daaromheen strekt zich een uitgebreid gebied uit dat een hoge waarde toegekend heeft gekregen. Het gebied is weliswaar dynamisch geweest, maar die dynamiek heeft voldoende van de oude hoofdstructuur herkenbaar gelaten op de stroomruggen of heeft nieuwe waardevolle lagen toegevoegd, zoals de steenindustrie in de uiterwaarden.

Kleinere delen van de stroomruggen alsmede het uitgestrekte komgebied in de gemeente Beuningen hebben we een middelmatige waarde gegeven. De oude landschappelijke structuur is weliswaar nog herkenbaar, maar het landschap is wel ingrijpend aangepast, voornamelijk aan de moderne vormen van agrarische bedrijfsvoering. Beplanting op de stroomruggen is verdwenen en de komgebieden zijn tijdens een cultuurhistorisch niet relevante ruilverkaveling voorzien van nieuwe, weinig interessante bebouwing en een wegenpatroon. Een bijzonder gebied binnen deze

categorie is het uiterwaardengebied ten noorden van de Waaldijk bij Winssen. De recente natuurontwikkeling heeft hier een dusdanig sterk stempel op het landschap achtergelaten dat de cultuurhistorische facetten naar de achtergrond zijn gedrukt.

Kleine delen van de gemeente Beuningen zijn zo sterk veranderd dat er het predikaat 'lage cultuurhistorische waarde' aan kan worden gegeven. Het gaat om het assenkruis van autosnelwegen en N322, om de grootschalige zandwinningsputten en om een klein deel van het komgebied ten zuidwesten van knooppunt Ewijk.

De bebouwde kommen en de Waal zijn in dit kader niet nader gewaardeerd.

4.4 Waardering van het Heumense cultuurlandschap

4.4.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [24] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 7 en 8); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 7. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd

[24] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 8. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 9).

gemiddelde score	**waardering**
0	niet gewaardeerd
1,0-1,9	zeer laag
2,0-2,6	laag
2,7-3,6	middelhoog
3,7-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 9. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Behalve de waardering op basis van historisch-landschappelijke eenheden hebben we in overleg met het Erfgoedplatform van de gemeente Heumen ook ‘ensembles’ benoemd, waar bijzondere cultuurhistorische kwaliteiten samenkomen. Deze zijn met een blauwe stippellijn op de waardenkaart opgenomen.

4.4.2 Resultaten

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

De hoogste waarden (hoog en zeer hoog) zijn toegekend aan het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen, de omgeving van de dorpen Nederasselt en Overasselt en de buurtschap Worsum, de uiterwaarden van de Maas met zijn Maasheggen, de stuwwalflank ten noorden van Malden en enkele terreinen in het bosgebied op de stuwwal. Met uitzondering van het eerste gebied is de belangrijkste verklaring dat de genoemde gebieden nog in hoge mate het historisch landschap uit de 19e eeuw representeren. Vooral in de uiterwaarden is het voorkomen van vele goed onderhouden hagen een bijzonderheid in de huidige tijd. De hoge waarde van het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen behoeft enige toelichting, vooral in het licht van de lagere waardering van het aangrenzende Wijchense gebied. Door de sterke bebossingsgraad van het gebied is het landschap veel geslotener dan in de referentieperiode. Toch hebben we gemeend aan dit gebied een zeer hoge waarde toe te moeten kennen. Het karakter van het gebied, met zijn vele vennen, overvleugelt ons inziens de omstandigheid dat het gebied niet meer zo open is als voorheen. Vanwege het belang van die vennen, waarvan het gecontinueerde bestaand in Nederland relatief zeldzaam is, hebben we het gebied toch in de hoogste waardecategorie geplaatst. Een hoge waarde is verder toegekend aan de directe omgeving van een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad. De Broekkampen, het Neder- en Overasseltse Broek, de Teersche Sluispolder en grote delen van Heumensoord en Maldens Vlak zijn hiervan goede voorbeelden.

Enkele kleine deelgebieden zijn zo sterk veranderd, dat we hieraan de classificatie ‘lage waarde’ hebben toegekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor een gebiedje in het Nederasseltse Broek en kleine gebieden ten zuiden en zuidoosten van Worsum.

Niet gewaardeerd zijn de verstedelijkte kernen, omdat deze puur vanuit een cultuurlandschappelijk perspectief zijn bekeken en een historisch-stedenbouwkundige waardering niet heeft plaatsgevonden. Alleen aan de linten is integraal een hoge waardering toegekend vanwege hun historische en verbindende rol.

Daarnaast hebben we op de waarderingskaart 21 waardevolle ensembles opgenomen, variërend van landschappen tot erven met hun directe omgeving.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en ‘stedelijk’ netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd ‘naast’ elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

Bijlage 5

Zie excel-bestanden.

Bijlage 6 - Maatschappelijke initiatieven

6.1 Inleiding

Erfgoed in de gemeenten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten staat niet op zichzelf en is ook zeker niet onontgonnen. In de afgelopen jaren zijn er tal van provinciale, nationale en zelfs internationale initiatieven genomen om erfgoed grensoverschrijdend te ontsluiten en beleefbaar te maken.

We vinden het van belang om hier waar mogelijk bij aan te sluiten, op die manier versplintering en dubbeling tegen te gaan en tegelijkertijd bestaande initiatieven vanuit het maatschappelijk speelveld te versterken. Daar kan het gebeuren mogelijk niet alle onderstaande projecten een dynamisch karakter blijven dragen en actieve deelname dus mogelijk is.

6.2 Erfgoedplatforms en digitale media

6.2.1 Liberation Route

De Stichting Liberation Route Europe heeft tot doel het pad van de geallieerden in de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog beleefbaar te maken door middel van het opzetten van routes. Daarmee wil men laten zien dat er een prijs werd betaald voor een vrij Europa. Er wordt gebruik gemaakt van moderne communicatiemiddelen en duidelijke herkenningsobjecten in het landschap. Het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen was de initiatiefnemer voor de Liberation Route in de regio Arnhem-Nijmegen. Partners, zoals de provincie Gelderland en gemeenten, zijn aangehaakt. Later is het project uitgerold over de rest van Gelderland en zelfs naar Europees niveau getild. Om de route uit te breiden buiten de stadsregio heeft het RBT KAN de Stichting Liberation Route Europe opgericht.

Op relevante locaties zijn en worden ‘luisterplekken’ gemaakt: grote veldkeien op plekken die een rol speelden in de bevrijdingsjaren. Via smartphones kan het bijbehorende verhaal worden beluisterd. In de gemeenten Wijchen, Heumen en Beuningen zijn luisterkeien te vinden. Op 6 juni 2014, 70 jaar na D-Day werd de internationale Liberation Route Europe (in de vorm van een website) geopend op de stranden van Normandië. Meer dan andere initiatieven is dit initiatief op de buitenlandse toerist gericht.

6.2.2 Spannende Geschiedenis

In 2010 en 2011 is rondom Arnhem en Nijmegen het historisch belevenisnetwerk uitgezet door het RBT KAN. Toeristen en recreanten maken via audio en video kennis met de historie van deze regio. Op www.spannendegeschiedenis.nl en de mobiele website www.spgs.nl is uitgebreide informatie te vinden over ruim 80 historische plekken uit drie tijdslijnen. Spannende Geschiedenis trekt grote belangstelling bij consumenten. Dankzij subsidie van de provincie Gelderland, diverse fondsen en tal van gemeenten zijn in 2013 en 2014 nieuwe tijdslijnen en points of interest (POI's) uit heel Gelderland toegevoegd. Acht tijdslijnen en 120 nieuwe locaties laten dan de

historie van héél Gelderland beleven. Spannende Geschiedenis Gelderland is een gezamenlijk initiatief van Gelders Erfgoed, Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, Veluws Bureau voor Toerisme en RBT KAN. RBT KAN is projectleider voor dit bijzondere project.

De website Spannende Geschiedenis geeft, ingedeeld naar periode of 'tijdlijnen', informatie over bijzondere historische plekken. Deze 200 historische locaties zijn in het veld gemarkeerd en voorzien van een verwijzing naar de (mobiele) website, zodat ter plekke de bijbehorende informatie, ook gesproken of verbeeld, kan worden opgeroepen. Er is op de website tevens een link gelegd met arrangementen en evenementen en uitgezette routes. Ook bestaan er koppelingen met de informatieve website MijnGelderland.nl (zie § 5.3.4). Er zijn locaties te vinden in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

B2.2.3 Coöperatie Erfgoed Gelderland

De Coöperatie Erfgoed Gelderland is een samenwerkingsverband van ongeveer 130 erfgoedorganisaties [27] die zich samen tot missie hebben gesteld het historische verhaal van Gelderland uit te dragen. De doelen van de coöperatie zijn onderlinge samenwerking, promotie van het erfgoed van Gelderland in zijn totaliteit, de belangen behartigen van de leden, uitwisseling van kennis en de bedrijfsvoering van de leden versterken. Concrete acties van het netwerk zijn:

- MijnGelderland.nl, een online erfgoedplatform met verhalen, routes, pronkstukken en interviews – gekoppeld met een magazine en een webwinkel;
- Collectie Gelderland, een database van meer dan 110.000 museale objecten;
- Gemaakt in Gelderland, een erfgoedfestival met tentoonstellingen, open dagen, muziek, film, theater, wandel- en fietsroutes, lezingen en debatten;
- Gelderse Museum-dag;
- Collectiewacht, een service die aan musea wordt aangeboden om de collectie op peil te houden.

6.2.4 Huis van de Nijmeegse Geschiedenis

De online-encyclopedie 'Huis van de Nijmeegse Geschiedenis' biedt, in lijn met tal van andere lokale initiatieven in Nederland, de mogelijkheid de lokale geschiedenis in een Wikipedia-achtige omgeving op te nemen. Daarin hebben ook onderwerpen over een ruime kring rond Nijmegen een plek gekregen.

6.2.5 Regionaal Bureau voor Toerisme

RBT KAN, , hiervoor al genoemd, stimuleert ook andere initiatieven in de 4 gemeenten die betrekking hebben op het bevorderen van het cultuurhistorisch toerisme . Zo zijn in Wijchen en Heumen toeristische bewegwijzering in de vorm van bruin-witte borden met pictogram aangebracht (die aansluit bij Europese richtlijnen) die ook verwijzen naar cultuurhistorische beziens-

[27] Het betreft 77 musea, 29 historische verenigingen, 5 archieven, 7 monumentenorganisaties, 2 bibliotheken, 2 organisaties voor archeologie, 2 erfgoedplatforms en 1 ondersteuningsorganisatie. Binnen onze regio zijn hierbij de Stichting Jac. Maris Museum (Heumen), Museum De Lage Hof (Overasselt), Museum Kasteel Wijchen en de Historische Vereniging Tweestromenland (beide Wijchen) bij aangesloten.

waardigheden. Druten en Beuningen hebben de borden al wat langer. Ook de buurgemeenten Groesbeek en Overbetuwe hebben zich hierbij aangesloten. Daarnaast wordt de campagne 'Gelderland levert je mooie streken' gevoerd op internet en de traditionele media, waarin ook Gelders erfgoed wordt gepromoot.

Voor het Rijk van Nijmegen – waaronder ook het Duitse Kranenburg en het Limburgse Mook en Middelaar vallen – heeft het RBT KAN een onderzoek uitgevoerd dat heeft geleid tot een rapport met aanbevelingen betreffende de toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (najaar 2013). Een van de benoemde speerpunten is de rijke cultuurhistorie. Want wat maakt de toeristische regio Rijk van Nijmegen zo uniek? Het is de combinatie van natuur en cultuur en dan met name de cultuurhistorie. De Romeinen waren niet op de Waddeneilanden, het Hertogdom Gelre bevond zich niet in Zeeland en "Operation Market Garden" vond niet plaats in Groningen. Het zijn stuk voor stuk gebeurtenissen uit het verleden die de regio gevormd hebben. Gebeurtenissen die, zo blijkt, zich prima lenen voor toeristische en cultuurhistorische thema's. Thema's die mensen beroeren en in beweging brengen. Thema's die in het Rijk van Nijmegen herbeleefd kunnen worden. De nadruk voor het cultuurhistorisch toerisme wordt gelegd op:

- Spannende Geschiedenis (Romeinen, Hertogdom Gelre)
- WOII – Battlefield Toerisme (Liberation Route/Operation Market Garden/Bevrijdingsmuseum Nijmegen)
- Via Romana en Limes

6.3 Lokale initiatieven

Naast bovenstaande recente en gemeentegrensoverschrijdende projecten zijn er ook vele initiatieven op erfgoedgebied op een middelgrote tot kleine schaal. Daarbij doelen we bijvoorbeeld op initiatieven van het RBT KAN, die cultuurhistorische routes langs relevante locaties heeft uitgezet. Voorbeeld zijn ook initiatieven van gemeenten zoals een fietsroute in Wijchen langs monumenten uit de wederopbouwperiode en het QR-project van de 5 gemeenten in het Land van Maas en Waal waarbij 100 historische objecten (monumenten en landschapselementen) worden voorzien van een QR code voor informatie over die objecten die geplaatst worden op Mijngelderland.nl

6.3.1 Musea en bezoekerscentra

Er is een aantal belangrijke trekpleisters op cultuurhistorisch vlak, te weten:

- Museum Kasteel Wijchen; hier wordt de archeologische collectie van de gemeente Wijchen gepresenteerd alsmede de bewoningsgeschiedenis van het Land van Maas en Waal uit de doeken gedaan met een vaste presentatie en wisseltentoonstellingen.
- het bezoekerscentrum 'Land van de Heerlijkheden' in Leur; hier ontsluit Geldersch Landschap & Kasteelen haar terreinen en kastelen in het Land van Maas en Waal met informatie en uitgezette (fiets)routes. In het Bezoekerscentrum is het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal gevestigd waar 10 historische verenigingen en heemkundekringen zijn aangesloten die

gezamenlijk informatie vergaren over en onderzoek doen naar de cultuurhistorie in het Land van Maas en Waal.
- Kasteel Hernen van GLK is te bezoeken. GLK organiseert bovendien regelmatig evenementen rond haar bezittingen.
- Het Maas & Waals Museum 1939-1945 biedt een expositie over het Land van Maas en Waal in de Tweede Wereldoorlog.
- In Overasselt bevindt zich het Agrarisch Museum De Lage Hof, waar het agrarisch leven van de laatste eeuwen te bekijken is.
- Streekhistorisch Museum Tweestromenland bevindt zich in Beneden-Leeuwen, maar is van belang voor de gehele regio en wordt daarom door drie van de vier gemeenten financieel ondersteund.
- Cultuurhistorisch relevant, maar meer op beeldende kunst gericht, is het Ateliermuseum Jac. Maris in Heumen.

Alle genoemde musea en bezoekerscentra zijn zelfstandige organisaties.

6.3.2 Erfgoedorganisaties

Een belangrijke rol binnen de gemeenten spelen ook de verschillende historische verenigingen en stichtingen: de Historische Vereniging Tweestromenland, de Stichting Batenburgs Erfgoed, de Stichting Wighene, de Heemkundegroep Pagus Balgoye, de Jan van Gelderstichting, de Stichting Historisch Besef Beuningen, de Stichting Baet en Borgh, het Erfgoedstudiehuis Land van de Heerlijkheden, de Stichting Heemkunde Malden, de Werkgroep Historie Worsum, de Stichting Maasheggen Balgoy en het Erfgoedplatform gemeente Heumen. Enkele van deze organisaties hebben vrij toegankelijke documentatiecentra en/of publiceren eigen tijdschriften. Wij beschouwen ze als onmisbaar vanwege de aandacht die zij genereren voor het lokale erfgoed en als partners in de erfgoedzorg. De aandacht voor erfgoed van onderaf wordt een warm hart toegedragen. Waar mogelijk zal de gemeente hun wensen aanhoren en hun belangen meenemen in ruimtelijke afwegingen die gemaakt moeten worden.
Samenwerking tussen de diverse verenigingen komt tot uitdrukking in het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal, dat door de gemeenten wordt omarmd. Op een landelijk / provinciaal vlak werkt onafhankelijk van andere partijen de Bond Heemschut.

6.3.3 Maas en Waal Cultuur Express

Vijfentwintig erfgoedorganisaties in het Land van Maas en Waal, waaronder veel van de bovenstaande, hebben hun krachten gebundeld en het digitale platform Maas en Waal Cultuur Express opgericht. Hierin komen activiteiten en verhalen samen.

6.3.4 Kleine initiatieven

Naast al deze min of meer georganiseerde initiatieven bestaan er tal van particuliere initiatieven, zoals de websites drutenonline.nl, oudbeuningen.nl en https://www.facebook.com/OudWijchen, die eveneens bijdragen aan de beleefbaarheid van het erfgoed op lokale schaal. Hun zichtbaarheid is te diffuus en hun aantal te groot om ze allemaal op te sommen. Het betreft ook amateur-

historici die bijvoorbeeld op basis van eigen onderzoek regelmatig in historische tijdschriften of lokale/regionale kranten publiceren en daarmee de aandacht voor een onderwerp weten te vergroten.

Bijlage 7 – Cultuurhistorische trends in de maatschappij

7.1 Intensivering

Het publiek heeft behoefte aan beleving, aan historische sensatie. Daarbij horen bijvoorbeeld de ‘re-enactments’, de opvoering van historische gebeurtenissen, zoals 70 jaar Market Garden in 2014. Kennis en authenticiteit zijn belangrijke kernbegrippen om deze beleving en sensatie mogelijk te maken. Burgers lopen niet meer automatisch warm voor een fototentoonstelling in het lokale dorpshuis. Er is een zekere vorm van ‘sensatie’ nodig om grotere doelgroepen te bereiken. Dat kan al heel eenvoudig door de historische beelden niet op een fotowand, maar in het veld – op de plek waar ze gemaakt zijn – te presenteren. Dat prikkelt reeds de zintuigen. De ‘sensatiebenadering’ kan uitmonden in re-enactments van veldslagen in het verleden, een realistische verbeelding van het boerenleven van vroeger of in Dickensfestijn [28] -achtige evenementen in historische settings. Batenburg zou zich bijvoorbeeld voor een soortgelijk evenement uitstekend lenen – de potentie van dit stadje wordt op dit moment nog beperkt benut. Bij intensieve beleving moeten we niet alleen denken aan prikkeling door middel van beeld, maar ook door geluid, geur en tast. Een voorbeeld is ook de permanente verbeelding van belangrijke plekken in het landschap op een eigentijdse manier, wel transpositie genoemd: *cultuurhistorie herkenbaar vertalen naar eigentijdse functies, vormen, materialisaties en sferen.* Dat hierbij een belangrijke verbinding bestaat met de positie van erfgoed en cultuurlandschap bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moge duidelijk zijn. Kunstenaars, stedenbouwkundigen, architecten, landschapsarchitecten en tuin- en parkarchitecten spelen een belangrijke rol bij deze vertaling van erfgoed naar het heden. Daarom wordt veel waarde gehecht aan de kwaliteit van het ontwerp.

7.2 Informalisering

‘De democratisering van kennis’: de expert is feilbaar en is niet de enige partij met inhoudelijke kennis. Informatie wordt door een breed publiek ook toegankelijk gemaakt, bijvoorbeeld via (inter)nationale en lokale Wikipedia-achtige projecten. Oral history, het vertellen van verhalen, is een belangrijke kennisbron geworden. Een leidende rol voor erfgoedzorg is lang niet meer alleen voorbehouden aan experts. Weliswaar hebben zij nog altijd een rol binnen het geheel, maar de positie van burgers is de laatste jaren steeds groter geworden en wordt door de 4 gemeenten omarmd. Deze positie past ook binnen het principe van een terugtredende overheid waarin aan het maatschappelijk speelveld (een deel van) de initiatieven wordt overgelaten. Met name kennisverbreiding is een erfgoedbenadering die zich (mede) leent voor uitvoering door particuliere initiatieven. Kennisverwerving, bijvoorbeeld via gespecialiseerde technieken, is daarentegen een

[28] Tijdens een Dickensfestijn komen, meestal tijdens de winterdagen, de personages van Charles Dickens’ A Christmas Carol in een historische setting tot leven. Voorbeelden vinden we in Deventer, Wintelre en Bronkhorst. In Deventer lag het initiatief in handen van buurtbewoners en ondernemers.

onderdeel waar professionals vaker een rol in zullen moeten vervullen. In specifieke gevallen, zoals bij grotere overzichtspublicaties, kan juist de samenwerking tussen professionals en burgers een belangrijke meerwaarde opleveren.

7.3 Individualisering

Erfgoed is vooral populair als het te koppelen is aan het belangstellende individu. Daarbij kan gedacht worden aan erfgoed waar eigen voorouders hebben gewoond (gebouwen) of gebruik van hebben gemaakt (objecten). Het betreft bovendien een verschuiving van verhalen over objecten naar verhalen over mensen. Binnen het publiek heb je “gravers” (sterk geïnteresseerden in één onderwerp) en “grazers” (breed, maar oppervlakkig geïnteresseerden). Erfgoed gaat niet alleen over het verleden van ridders en jonkvrouwen, maar ook over dat van de gewone mens. De inwoners van onze gemeenten herkennen zich in het erfgoed als zij iets horen of lezen over hun achtertuin, hun dorpsplein of de buurtschap waar hun grootouders woonden. De geschiedenis komt daardoor dichtbij: het verleden wordt als het ware ‘van ons’ gemaakt. De persoonlijke banden van onze inwoners met het verleden van hun woonomgeving en met een regionale of lokale identiteit groeien. We streven er dan ook naar om evenwicht te vinden in de aandacht voor ‘erfgoed van elite en soldaten’ en het erfgoed van boeren en timmerlieden. Zo zijn tentoonstellingen over het leven van alledag niet minder waardevol dan een grote manifestatie over oorlog en bevrijding. Bij voorkeur laten initiatieven altijd het grote én het kleine plaatje zien.

7.4 Internationalisering

Door de toegenomen reismogelijkheden kijkt het publiek als toerist naar erfgoed, waarbij hij buitenlandse referenties gebruikt. Tegelijk is er een tegenbeweging te zien, de regionalisering. De aandacht voor het streekeigene is sterk toegenomen. De vier gemeenten hechten eraan de internationale relaties vanuit het verleden te koesteren of te doen herleven. Dat geldt zowel voor verspreide locaties in een (ver) buitenland waar historische banden mee bestaan als voor het aangrenzende Duitsland, waar het Rijk van Nijmegen zoveel historische banden mee heeft. Per thema of onderwerp zal verschillen om welke buitenlandse locaties het gaat. Binnen het thema Romeinen is het Limes-verband uiteraard interessant, maar kan ook gedacht worden aan een verband van plaatsen met Romeinse resten direct achter de Limes. Met betrekking tot de kerstening zijn de plaatsen interessant waar de middeleeuwse kerk vanouds een band mee heeft vanwege zijn patroonheilige.[29] Bij de kastelen kan gedacht worden aan een rol voor nazaten van vroegere (buitenlandse) bezitters.

7.5 Informatisering

Een tendens die voor alle voorstaande trends geldt is de toenemende informatisering. Kennis wordt breed toegankelijk (gemaakt) voor en door het publiek. Daarnaast ontstaan technische mogelijkheden om erfgoed zichtbaar te maken, zoals ‘layar’-applicaties voor de smartphone.

[29] We denken aan Keulen vanwege de HH. Ewalden (Druten) en Saint-Valéry-sur-Somme (Overasselt).

Kennis kan in toenemende mate via digitale media worden overgebracht. Op Gelders niveau zijn al meerdere initiatieven op dit vlak genomen waaraan de 4 gemeenten ook deelnemen. Aansluiting daarbij verdient de voorkeur. Dit kan door typisch Heumens-Wijchens-Beunings-Drutense voorbeelden aan deze initiatieven toe te voegen en/of na te gaan of de initiatieven uitgebreid kunnen worden. Op dit moment zijn bijvoorbeeld alleen Heumense en Wijchense organisaties bij de Coöperatie Erfgoed Gelderland aangesloten, terwijl zich er meer organisaties voor lenen. Tegelijkertijd beschikken de gemeenten met hun cultuurhistorische waardenkaarten over grote kennisbronnen, die publiek toegankelijk gemaakt kunnen worden.

Bijlage 8

Zie afzonderlijk word-bestand.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie 'hoge waarde' de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en 'stedelijk' netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd 'naast' elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie 'hoge waarde' de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en 'stedelijk' netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd 'naast' elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

Openbaar Zaaknummer: Z/22/088803

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan Sleedoornweg 7 Wijchen

Datum: 25 juni 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Vast te stellen dat er geen zienswijzen zijn ingediend.
2. Het bestemmingsplan 'Sleedoornweg 7, Wijchen' met IMRO-code NL.IMRO.0296.NRDSleedoornweg7-VG01 ongewijzigd vast te stellen.
3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
4. Geen m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 2, lid 5 van het Besluit mer uit te voeren.

Aanleiding
De eigenaar van het perceel Sleedoornweg 7 in Wijchen (hierna initiatiefnemer) heeft in 2021 een principeverzoek ingediend voor het realiseren van een levensloopbestendige woning naast Sleedoornweg 7 in Wijchen. Op 18 juli 2022 heeft het College positief besloten op deze aanvraag.

De initiatiefnemer heeft daarna de gemeente verzocht het bestemmingsplan te wijzigen. Na akkoord op het plan, heeft het College op 5 december 2023 besloten het bestemmingsplan ter inzage te leggen. Het ontwerpplan is in de Wegwijs en de gemeentepagina van 13 december 2023 gepubliceerd en heeft 6 weken ter inzage gelegen. In deze 6 weken heeft iedereen de kans te reageren op het plan. Er zijn geen zienswijzen (reacties) op het plan gekomen. Ten opzichte van het ontwerpplan is er niets gewijzigd.

Omdat dit plan in 2022 ter inzage is gelegd, kan het nog vastgesteld worden als bestemmingsplan (oud recht). Het is juridisch niet nodig om het plan om te zetten naar een omgevingsplan. Het plan heeft een tijd stilgelegen, maar begin 2026 heeft de initiatiefnemer besloten door te willen met het plan. Daarom is er begin april 2026 een realisatieovereenkomst met de initiatiefnemer gesloten.

De gemeenteraad kan nu beslissen om het plan vast te stellen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
18-07-2022	Het college heeft besloten principemedewerking te verlenen aan het initiatief (Zaaknummer Z/22/081568 met dossiernummer 3889).
05-12-2023	Het College heeft besloten de bestemmingsplanwijziging ter inzage te leggen. (Zaaknummer Z/22/088803 met dossiernummer 5312).
17-03-2026	Het College heeft besloten de realisatieovereenkomst met de initiatiefnemer te sluiten (Zaaknummer Z/22/088803 met dossiernummer 7722)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van ontwerpbestemmingsplan Sleedoornweg 7, Wijchen, wat de bouw van een woning naast Sleedoornweg 7 mogelijk maakt.

Argumenten

1.1 Er zijn geen zienswijzen tegen het plan ingediend.
Na akkoord van het college op het ontwerp bestemmingsplan, heeft het plan gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn geen zienswijzen ingediend.

2.1 Uit de bestemmingsplantoelichting blijkt dat wordt voldaan een aan goede ruimtelijke ordening.
De gemeente mag het bestemmingsplan wijzigen als de nieuwe situatie goed past bij de omgeving. Dat noemen we een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat we kijken of de nieuwe bestemming (zoals wonen, werken of recreatie) op die plek logisch en passend is. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt gekeken naar verschillende onderwerpen zoals bodem, geluid, luchtkwaliteit, natuur, veiligheid en archeologie. Ook wordt gekeken naar relevant beleid. Uit de toelichting blijkt dat deze ontwikkeling past binnen een goede ruimtelijke ordening.

3.1. Er is een realisatieovereenkomst afgesloten.
De gemeente heeft een planschadeovereenkomst met de initiatiefnemer gesloten. De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan zijn voor rekening van de initiatiefnemer (leges). Op grond van de Wet ruimtelijke ordening is geen exploitatieplan nodig. De gemeenteraad moet dit wel expliciet besluiten.

4.1. Een m.e.r.-beoordeling is niet nodig.
Er is niet gebleken dat nadelige gevolgen voor het milieu leiden tot een m.e.r. beoordelingsplicht. De gemeenteraad mag dan besluiten geen m.e.r. beoordeling uit te voeren.

Tegenargumenten en risico's

2.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.

Nadat de gemeenteraad het plan heeft vastgesteld, ligt het bestemmingsplan weer 6 weken ter inzage. In deze periode is het mogelijk beroep in te stellen. Deze kans is klein, aangezien er geen zienswijzen tegen het plan zijn ingediend.

Financiële gevolgen
Voor een bestemmingsplanwijziging worden leges in rekening gebracht. Ook zijn er in de realisatieovereenkomst afspraken gemaakt over de exploitatiebijdrage.

Communicatie
Na vaststelling van het bestemmingsplan volgt de bekendmaking van de terinzagelegging in het gemeenteblad en in de Wegwijs.

Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Inwonersparticipatie
De omwonenden zijn geïnformeerd over het plan. Ook heeft iedereen tijdens de zienswijzetermijn zijn of haar zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan kenbaar kunnen maken. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen op het plan.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het vastgestelde bestemmingsplan ligt na bekendmaking zes weken ter inzage. Indien beroep wordt ingesteld, volgt na deze termijn de afhandeling daarvan.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
1. Toelichting en regels
2. Verbeelding
3. Bijlagen bij de toelichting
4. Bijlagen bij de regels

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7859
Extern Zaak ID	Z/25/328662
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.j
Titel	328662 Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet 2026
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
Bijlage 1: Aanvraagformulier Uitgebreid VU 2025 Wijchen
328662 Beslisnota Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet 2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 mei 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	13 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de verklaring van het college voor de aanvraag van de Vangnetuitkering Participatiewet 2025

Besluit (Aangenomen)

1. In te stemmen met de verklaring van het college voor de aanvraag van de Vangnetuitkering Participatiewet 2025

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2025

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden op hoofdlijnen zijn:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college dient het aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2026 hebben ontvangen. Het ingevulde aanvraagformulier dient voor instemming aan de raad te worden voorgelegd en wordt na ondertekening aangeboden aan de commissie via de website.

Uitgebreid formulier

Dit betreft het uitgebreide formulier. Een gemeente maakt gebruik van dit formulier wanneer één van de volgende situaties van toepassing is:

- Voor een aanvraag voor het uitgebreide vangnet, waarbij een eigenrisicodrempel van 5% geldt. Hiervoor dient een gemeente over 2022, 2023 en 2024 voor minimaal twee van die jaren een tekort te hebben gehad van minstens 5%.
- Voor een aanvraag voor het reguliere vangnet (eigenrisicodrempel van 7,5%). Hiervoor dient een gemeente over 2023 en/of 2024 een vangnetuitkering te hebben ontvangen.

Uitzondering hierop betreft gemeenten tot 5.000 inwoners. Deze mogen te allen tijde gebruik maken van het basisformulier, ook als in 2023 en/of in 2024 een vangnetuitkering is toegekend of wanneer een aanvraag wordt gedaan voor het uitgebreide vangnet.

Aanpassingen in het format van de pagina's met vragen en ondertekening niet toegestaan

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's met de vragen en ondertekening aanpast.

Meer informatie

Op de website van de Toetsingscommissie staat een verdere toelichting op dit formulier:

https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2025

De toetsingscommissie heeft een checklist gemaakt voor gemeenteraadsleden. Het is een handzaam lijstje vragen en aandachtspunten. Raadsleden kunnen dit lijstje gebruiken bij het beoordelen van de vangnetaanvraag van het college. Deze checklist is opgesteld in samenwerking met raadsleden uit verschillende gemeenten en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De checklist staat samen met andere informatie op de website van de VNG:

https://vng.nl/artikelen/vangnetuitkering-participatiewet-informatie-voor-raadsleden

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de verklaring
- De beschrijving van de wijze waarop de gemeenteraad is geïnformeerd door het college
- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Die geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij of zij instemt. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in totaal maximaal 300 à 400 woorden.

A. Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

Gemeente Wijchen heeft in 2025 een significant tekort op de Rijksbijdrage BUIG van € 2.385.186 gerealiseerd, veroorzaakt door een aanhoudende negatieve bestandsontwikkeling. Al meerdere jaren is de instroom groter dan of gelijk aan de uitstroom wat steeds heeft geleid tot tekorten op de Rijksbijdrage BUIG die vielen binnen het eigen risico voor de vangnetuitkering Participatiewet. Het tekort in 2025 heeft een omvang wat een beroep op de vangnetuitkering mogelijk maakt. De verwachte omvang van de vangnetuitkering bedraagt € 1,45 miljoen.

In 2024 heeft in het derde en vierde kwartaal zich een significante bestandsstijging voorgedaan. Dit heeft geleid tot een bestandsstijging in 2024 van 7,5%. Deze bestandsstijging heeft in 2024 nog een beperkt effect gehad op de uitkeringslasten. In 2025 heeft deze bestandsstijging echter het gehele jaar financieel meegeteld voor de uitkeringslasten. De bestandsstijging in 2025 zelf bedroeg 2%.

Wijchen kent net als veel gemeenten een statisch uitkeringsbestand met een beperkt ontwikkelperspectief. Inwoners met een redelijk tot goed arbeidsmarktperspectief stromen maar mondjesmaat in de bijstand vanuit werk of de WW en stromen vaak ook snel weer uit. Inwoners met een beperkt of geen perspectief op arbeid stromen nauwelijks uit naar werk en blijven veelal duurzaam gebruik maken van de vangnetfunctie van de bijstand. Het gaat hier om 70-75% van de uitkeringsgerechtigden.
In Wijchen betekent deze analyse concreet dat een beperkt deel van de uitkeringsgerechtigden reële kans heeft om uit te stromen uit de bijstand naar werk, en de gemeente ook beperkte invloed uit kan oefenen op instroom. Dit wordt ook zichtbaar in teruglopende uitstroom naar werk de laatste vijf jaar. Uit bestandsanalyse blijkt dat, uitgaande van indicatoren als leeftijd, uitkeringsduur en instroomreden de meest kansrijke groep in de bijstand voor uitstroom statushouders zijn, gevolgd door uitkeringsgerechtigden die zijn ingestroomd met werkloosheid als primaire reden.

B. Samenvatting onderdeel getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren.

Het college heeft twee maatregelen georganiseerd, gericht op het verbeteren van de verhouding in- en uitstroom uit de bijstand. Daarnaast wordt onderzocht, door middel van benchmarking en deelname aan het lerend netwerk van het ministerie van SZW, waar verdere aanknopingspunten liggen voor verbetering van dienstverlening en resultaten.
De eerste concrete kostenreducerende maatregel ziet op het aanscherpen van de monitoring van de sollicitatie- en arbeidsverplichting voor uitkeringsgerechtigden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Deze maatregel heeft zowel een instroombeperkend en uitstroombevorderend karakter. Van inwoners die dicht bij de arbeidsmarkt staan wordt een kwantitatieve inspanning verwacht om werk te accepteren en een beroep op bijstand te voorkomen, dan wel zo kortdurend mogelijk te houden.
De tweede maatregel ziet op het versnellen van de integratie van statushouders op de arbeidsmarkt tegelijk met hun integratie in de samenleving. Hiermee beoogt het college de uitstroom van deze doelgroep te bevorderen, uitkeringsduur te verkorten en deelname aan de samenleving te bevorderen.

C. Samenvatting onderdeel beoogd effect van de genoemde maatregelen

Door in te zetten op het bevorderen van door- en uitstroom van focusgroepen naar werk en financiële zelfredzaamheid beoogt het college de stijgende bestandsontwikkeling af te vlakken en te sturen richting bestandsdaling. Deze bestandsdaling zal in eerste instantie beperkt zijn maar de verwachting is dat naar mate deze maatregelen structureel ingebed worden in de dienstverlening, zij een aanhoudend kostenreducerend effect zullen hebben door bestandsbeheersing. Deze effecten zullen het meest zichtbaar worden in toegenomen uitstroom naar werk en een beperktere instroom en uitkeringsduur van inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Deze maatregelen kantelen daarmee de resultaten van de afgelopen jaren, waarin de instroom de uitstroom oversteeg, en beogen een hogere uitstroom als instroom te bewerkstelligen.

Op welke wijze heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd?

In dit onderdeel beschrijft het college op hoofdlijnen hoe het de raad betrokken heeft bij het proces vanaf de signalering van het tekort. Daarbij gaat het om het proces van het bepalen en treffen van maatregelen tot aan het moment van het voorleggen van de verklaring van het college aan de raad. Het college geeft aan op welke momenten het de gemeenteraad heeft geïnformeerd. Het college dient hiervoor een X te plaatsen bij de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

Op welke momenten werd de raad geïnformeerd over beleid, uitvoering en sturing van de Participatiewet en meer specifiek over het tekort op de BUIG, de maatregelen en de beoogde effecten daarvan?

X	**Moment in het proces**
x	De kadernota, de begroting.
x	Voorjaars- en najaarsbericht en jaarrekening.
x	Maand-, kwartaal- of halfjaarrapportage. (ook wel genoemd Turap, Marap etc)
	Beleidsplannen, strategie- of koersdocumenten, plannen van aanpak of evaluaties.
	Informatie over bestandsontwikkelingen of over de voortgang van maatregelen.
	Nieuwsbrieven, bijeenkomsten en/of presentaties.

Samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad

In de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad staat op hoofdlijnen op welke onderwerpen de raad heeft gereageerd op de verklaring van het college. De onderdelen van de verklaring zijn vaak al eerder in de raad besproken. Het gaat dus om het gehele proces vanaf de signalering van het tekort. Verder betreft het hier alleen onderwerpen die in de raadsbesluiten zijn opgenomen, die afwijkend zijn van het raadsvoorstel.
Om de beschrijving zo eenvoudig mogelijk te houden wordt gebruik gemaakt van een checklist die kan worden aangevuld. Het verzoek is om aan te kruisen welke onderwerpen in de raadsbesluiten zijn opgenomen. Nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden plaatst het college een X voor de betreffende onderdelen. In de onderste regels is ruimte voor aanvullingen.

X	**Typering van de reacties die in de raadsbesluiten zijn opgenomen gedurende het gehele proces**
	Expliciet goedkeurend, waardering over analyse en maatregelen uitgesproken
	Impliciet goedkeurend, is behandeld als hamerstuk
	Afkeurend en gevraagd het plan te herzien
	Verzoek om onderdelen van de globale analyse te herzien of aan te vullen
	Verzoek om bepaalde maatregelen te schrappen of aanvullend maatregelen te treffen.
	Verzoek om het tempo van invoering en/of uitvoering van maatregelen te versnellen.
	Verzoek om extra informatie over maatregelen
	Verzoek om meer informatie t.a.v. de beoogde effecten van maatregelen
	Verzoek om gerealiseerde effecten te monitoren en terug te koppelen
	Motie om een andere beleidsmaatregel te treffen

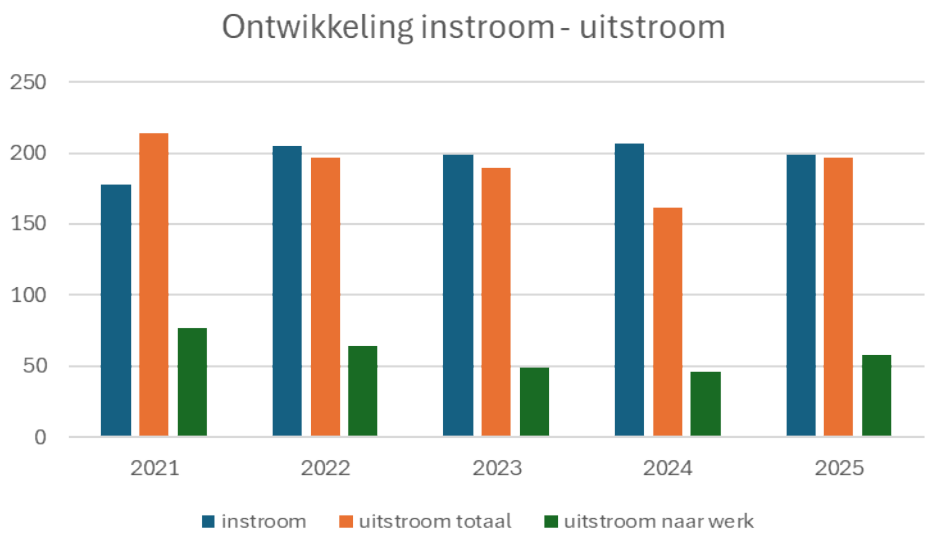
NB: bovenstaande tabel dient pas te worden ingevuld nadat de behandeling in de gemeenteraad heeft plaatsgevonden.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

In dit onderdeel dient het college een analyse op te nemen van de oorzaken van het tekort (A1). Deze analyse dient specifiek in te gaan op de situatie in de eigen gemeente of de eigen arbeidsmarktregio. Ook dient het college een analyse op te nemen van de effecten van de getroffen maatregelen in voorgaande jaren (A2).

A1. Analyse van de oorzaken van het tekort van de gemeente

Gemeente Wijchen heeft in 2025 een significant tekort op de Rijksbijdrage BUIG van € 2.385.186 gerealiseerd, veroorzaakt door een aanhoudende negatieve bestandsontwikkeling. Al meerdere jaren is de instroom groter dan of gelijk aan de uitstroom wat steeds heeft geleid tot tekorten op de Rijksbijdrage BUIG die vielen binnen het eigen risico voor de vangnetuitkering Participatiewet. Het tekort in 2025 heeft een omvang wat een beroep op de vangnetuitkering mogelijk maakt. De verwachte omvang van de vangnetuitkering bedraagt € 1,45 miljoen.

Tabel 1: Deze tabel toont de instroompiek in 2024 ten opzichte van de overige jaren

Het bijstandsbestand is gestaag gegroeid van 682 uitkeringsdossiers eind 2021 naar 746 eind 2025. Vooral 2024 heeft in het derde kwartaal een sterke bestandsstijging laten zien, gecombineerd met ook in 2024 achterblijvende uitstroomcijfers. Deze stijging in 2024 hangt goeddeels samen met het invullen van de taakstelling opvang statushouders met het openen van een tussen opvanglocatie voor aan de gemeente Wijchen toegewezen statushouders, het tussenthuis. In 2024 liep de uitstroom naar werk ook sterker terug, een lijn die zich in 2025 weer wat hersteld lijkt te hebben. De bestandsstijging van 7,5% heeft in 2024 nog beperkte financiële consequenties gehad voor de uitkeringslasten omdat de stijging

grotendeels vanaf einde derde kwartaal heeft voorgedaan. In 2025 telt deze bestandsstijging van 7,5% volledig financieel mee voor het hele jaar, ondanks de beperkte bestandsstijging van 2% in 2025 zelf. Door beperkte uitstroom, en de aanhoudend hogere instroom van uitkeringsgerechtigden is mettertijd een significant tekort ontstaan op de het uitkeringsbudget. Het tekort is gegroeid van 5,3% (2022), 5,4% (2023) en 7,9% (2024) naar 19,4% in 2025. Op basis van deze cumulatieve tekorten komt de gemeente Wijchen in aanmerking voor de verlaagde vangnetdrempel van 5% maar moet daarvoor een uitgebreide aanvraag indienen en extra maatregelen treffen om het tekort terug te dringen.

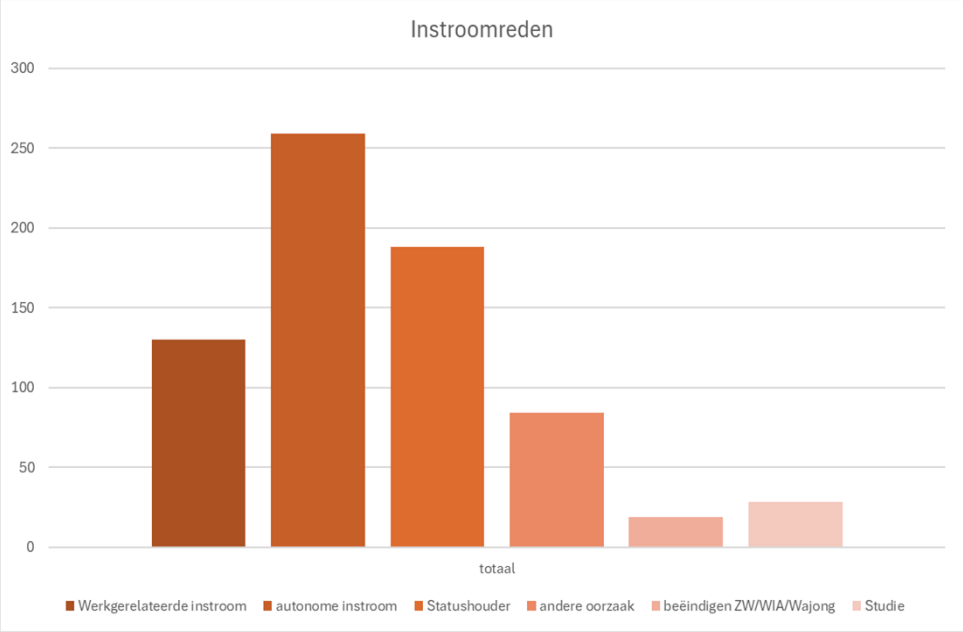
Berekening relevant tekort vangnetuitkering	2022	2023	2024	Prognose 2025
Lasten artikel 69 Pw	€ 10.619.328	€ 11.993.244	€ 13.203.564	€ 14.750.062
Baten in kader van budget artikel 69 Pw	€ 244.542	€ 158.899	€ 158.898	€ 230.581
Netto lasten artikel 69 Pw	€ 10.374.786	€ 11.834.345	€ 13.044.666	€ 14.519.480
Totaal fouten en onzekerheden (Verslag van bevindingen van de accountant) Participatiewet	€ -	€ -	€ -	
Relevante bestedingen voor vangnet	€ 10.374.786	€ 11.834.345	€ 13.044.666	€ 14.519.480
Budget Pw 2022, 2023, 2024 en 2025 (incl.toepassing artikel 7 Besluit Pw)	€ 9.850.553	€ 11.225.896	€ 12.088.909	€ 12.161.295
Relevant resultaat in bedrag voor vangnet (financieel)	€ -524.233	€ -608.449	€ -955.757	€ -2.358.186
Relevant resultaat in %	-5,3%	-5,4%	-7,9%	-19,4%

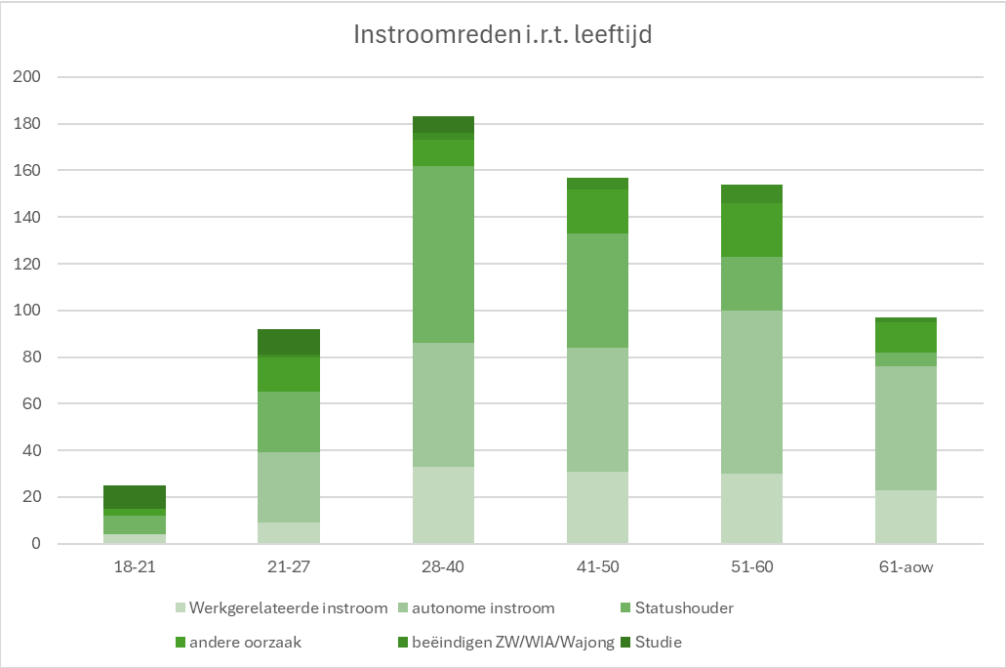
Grafiek 2: Deze grafiek toont de bestandsontwikkeling sinds corona

Wijchen kent net als veel gemeenten een statisch uitkeringsbestand met een beperkt ontwikkelperspectief. Inwoners met een redelijk tot goed arbeidsmarktperspectief stromen maar mondjesmaat in de bijstand vanuit werk of de WW en stromen vaak ook snel weer uit. Inwoners met een beperkt of geen perspectief op arbeid stromen nauwelijks uit naar werk en blijven veelal duurzaam gebruik maken van de vangnetfunctie van de bijstand. Wanneer zij uitstromen is dat veelal wegens verhuizing, relatie, het verkrijgen van vermogen o.i.d. Gevolg hiervan is dat gedurende de economisch goede periode en door gerichte inzet van instrumenten inwoners met arbeidspotentieel hun weg naar de arbeidsmarkt hebben gevonden, al dan niet met ondersteuning van het WerkBedrijf en loonkostensubsidie. De meeste inwoners die nu nog in de bijstand zitten, hebben dat perspectief niet meer of werken naar vermogen in deeltijd of ondersteuning. De aard van de bijstand is onder invloed

van versobering van voorliggende voorzieningen als WIA en Wajong veranderd van een tijdelijk vangnet voor inwoners die door omstandigheden of werkloosheid tijdelijk niet over inkomen of vermogen beschikken om zelfstandig in het levensonderhoud te voorzien naar een brede permanente inkomensregeling voor inwoners die niet zo zeer werkloos zijn maar duurzaam niet tot arbeid in staat zijn maar niet voldoen aan de polisvoorwaarden voor voorliggende voorzieningen. Zij zijn veelal ingestroomd wegens autonome redenen (verhuizing, beëindiging relatie of alimentatie), voldoen niet aan de polisvoorwaarden voor andere regelingen en/of zijn al dusdanig lang werkloos of niet in staat tot arbeid dat er geen realistisch ontwikkelperspectief richting arbeid meer is. Deze groep inwoners is in de loop van de tijd gegroeid tot 70-75% van de uitkeringsgerechtigden: zij hebben beperkt tot geen perspectief op uitstroom uit de bijstand door het verkrijgen van arbeid en zijn daarmee duurzaam aangewezen op een bijstandsuitkering om in hun levensonderhoud te voorzien. Deze inwoners zullen dus ook niet snel uit de bijstand stromen naar arbeid of een anderszins beter en zelfstandiger inkomensperspectief. Het is voor de gemeente uitdagend om indicatoren en groepen te vinden waarvoor instroombeperkende dan wel uitstroombevorderende maatregelen mogelijk zijn zonder voorbij te gaan aan de vangnetfunctie die bijstand heeft en de menselijke maat te houden.

Grafiek 3: Deze tabel toont de instroomreden. Hieruit wordt zichtbaar wat de startpositie is van uitkeringsgerechtigden ten opzichte van de arbeidsmarkt. Hieruit blijkt dat slechts een beperkt deel van de uitkeringsgerechtigden wegens werkloosheid instroomt.

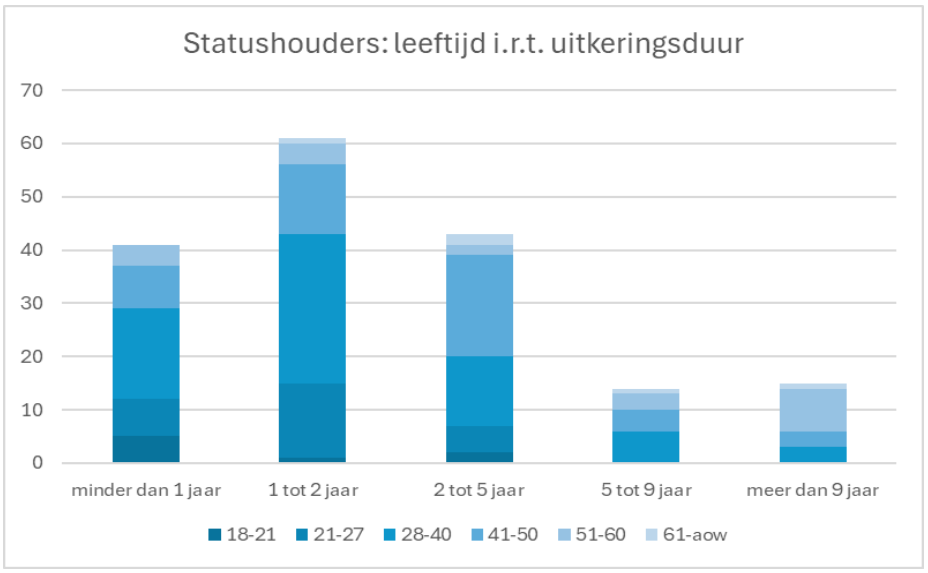

Grafiek 4: Deze tabel toont de instroomreden in relatie tot leeftijd. Hieruit wordt zichtbaar dat de leeftijd van bijstandsgerechtigden relatief hoog is, en werkloosheid voor slechts 1/5 van bestand de reden van instroom is.

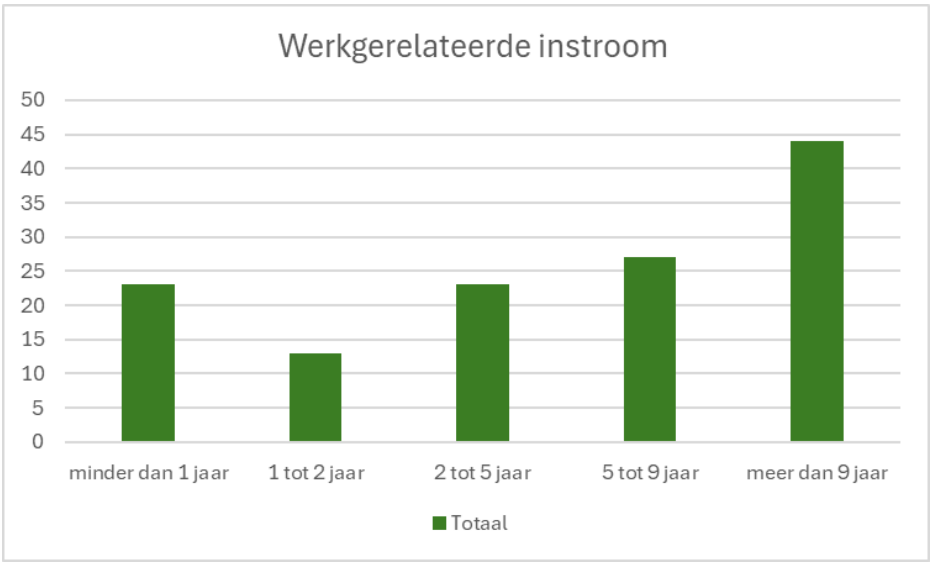
In Wijchen betekent deze analyse concreet dat een beperkt deel van de uitkeringsgerechtigden reële kans heeft om uit te stromen uit de bijstand naar werk, en de gemeente ook beperkte invloed uit kan oefenen op instroom. Dit wordt ook zichtbaar in teruglopende uitstroom naar werk. Uit bestandsanalyse blijkt dat, uitgaande van indicatoren als leeftijd, uitkeringsduur en instroomreden de meest kansrijke groep in de bijstand voor uitstroom statushouders zijn. Investering in werkfitheid en bemiddeling van deze groep heeft, gezien de omvang (20% van het uitkeringsbestand) het meest potentieel en impact op het terugdringen van het ontstane tekort op de Rijksbijdrage BUIG.

Deze focusgroep wordt gevolgd door uitkeringsgerechtigden die relatief kort geleden zijn ingestroomd vanuit een recent arbeidsverleden (einde WW, beëindiging eigen bedrijf, beëindiging kortdurend dienstverband). Dit betreft 5% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden. Voor deze groep heeft een scherpere focus op werk boven bijstand een mogelijke instroombeperkend en uitstroombevorderend effect

Het is aan te bevelen maatregelen gericht op kostenreductie in te zetten voor deze twee groepen: statushouders versneld integreren op de arbeidsmarkt door een gelijktijdige inzet van inburgering en re-integratie instrumenten enerzijds, en het verstevigen van de inzet op de arbeidsverplichting van bijstandsgerechtigden met een reëel arbeidsperspectief om gebruik te maken van de mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Grafiek 5: Deze grafiek toont de leeftijdsopbouw van de bijstandsgerechtigde statushouders in relatie tot de uitkeringsduur. Het doel van de maatregelen is het aandeel 0-5 jaar terug te dringen door meer uitstroom in deze periode te realiseren.

Grafiek 6: Deze grafiek toont de uitkeringsduur van bijstandsgerechtigden met een werkgerelateerde instroomreden. Het doel is het aandeel 0-2 jaar significant terug te brengen door instroom te beperken en uitstroom te verbeteren.

A2. Analyse van het effect van getroffen maatregelen in voorgaande jaren

Over 2024 is een beperkt tekort gerealiseerd boven de toen geldende eigen risicodrempel. Het totale tekort op de Rijksbijdrage BUIG bedroeg 7,9%. Het tekort tot 7,5% behoort tot het eigen risico dat een gemeente draagt. Over het verschil tussen 7,5% en 12,5% bestond recht op een vangnetuitkering voor 50%. Dit betekende voor Wijchen een vangnetuitkering van 0,2% zijnde €12.000. Er is destijds overwogen om geen personeelsinzet te plegen op het doen van een aanvraag met marginaal financiële impact maar wel om een start te maken met het organiseren van impactvolle kostenreducerende maatregelen. Dit omdat al duidelijk was dat de bestandsstijging van 2024 financiële effecten zou hebben in 2025.

Medio 2025 is begonnen met het organiseren van de pilot statushouders (maatregel 1), vanuit het perspectief dat deze groep een aanzienlijk aandeel in het bestand heeft, een relatief goed en langdurig perspectief op de arbeidsmarkt vanwege leeftijdsopbouw en zeker bij de recentere instroom de armoede gerelateerde problematiek nog beperkt is, en ook voorkomen kan worden door snel een beter financieel perspectief te creëren door werk. Het voorbereidende traject met WerkBedrijf en de verschillende betrokken teams binnen het sociaal domein is de tweede helft van 2025 gestart waarmee de pilot ook daadwerkelijk eind 2025 van start kon gaan. Het effect van deze getroffen maatregel is nog niet te kwantificeren maar de maatregel is tijdig ingezet en heeft een langere looptijd. Er wordt al een beperkt effect verwacht in 2026.

B. Getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke interne (B1) en externe maatregelen (B2) zijn getroffen om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Onder een externe maatregel wordt verstaan: een maatregel die tot stand is gekomen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente). Bij B2 wordt aan de hand van drie vragen beschreven hoe de consultatie van de externe partij of externe bron heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden deze als intern aangemerkt.

Bij B1 (beschrijving getroffen interne maatregelen) en B2 (Beschrijving getroffen externe maatregelen) mag het college ingaan op eerder getroffen maatregelen die in 2025 zijn voortgezet. Ook kan het college ingaan op maatregelen die na evaluatie zijn stopgezet en op maatregelen die vanaf 2025 nieuw zijn getroffen.

Het college dient bij B1 minimaal één interne maatregel en bij B2 minimaal één externe maatregel te benoemen. Vereiste hierbij is dat deze maatregelen vóór 15 augustus 2026 zijn getroffen.

B1. Beschrijving getroffen interne maatregelen

Aanscherping sollicitatieplicht bij melding doelgroep WW/beëindiging eigen bedrijf

In 2025 zijn in totaal 34 inwoners ingestroomd vanuit de WW, het beëindigen van een eigen onderneming of een kortdurend dienstverband. Van deze inwoners is de verwachting dat zij relatief snel en zelfstandig hun weg naar de arbeidsmarkt weer terug moeten kunnen vinden. In 2025 zijn 11 van deze groep uitkeringsgerechtigden binnen een jaar na instroom weer uitgestroomd met als reden “verkrijgen van arbeid”.

De eerste maatregel ziet op een versteviging van de actieve sollicitatieverplichting voor inwoners die zich melden na het eindigen van WW, een dienstverband of het beëindigen van een eigen bedrijf. Zij krijgen

bij hun melding voor bijstand een kwantitatieve sollicitatieplicht waar zij zo zelfstandig mogelijk invulling aan dienen te geven. Zij worden dus ook pas bij toekenning van de bijstand aangemeld voor dienstverlening bij het WerkBedrijf. Deze dienstverlening is gericht op het zo snel mogelijk verkrijgen van werk. Het is expliciet de bedoeling dat zij zelfstandig en snel weer aan het werk gaan, tenzij daarvoor aanwijsbare belemmeringen zijn.

De uitvoering van deze verplichting wordt gedurende de afhandeling van de aanvraag gemonitord en gehandhaafd. Deze maatregel geldt alleen voor inwoners waarvan de realistische verwachting is dat zij eraan kunnen voldoen. Inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en een ondersteuningsbehoefte worden nog steeds direct gemeld bij het WerkBedrijf.

Reden voor de inzet van deze maatregel is de drempelverhogende werking voor inwoners die vanwege tijdelijke werkloosheid snel weer toe kunnen treden tot de arbeidsmarkt. Voor deze inwoners is werk op korte termijn haalbaar en een alternatief voor bijstand. Inwoners hebben recht op bijstand gekoppeld aan de actieve verplichting alles in het werk te stellen geen beroep op dit vangnet te hoeven doen. Deze inwoners hebben die optie en van hen wordt verwacht dat zij zich daartoe inspannen.

De verwachting is dat het gemiddeld om twee tot vier meldingen per maand zal gaan. Hiervan verwachten wij dat 50% de aanvraag niet zal indienen wegens werkaanvaarding, of over een afgesloten periode beroep zal doen op bijstand wegens het vinden van werk in de aanvraagfase. Dit betekent dat wij een verbetering verwachten op de indicatoren “uitstroom naar werk”, een daling van de instroom met werkgerelateerde reden en een toename van kortdurende bijstandsuitkeringen.

Deze maatregel zal naar verwachting een langer durende werking hebben. De instroom uit de WW in de bijstand neemt landelijk toe. Een aanscherping van de aanvraagprocedure voor deze groep zal op langere termijn een dempend effect hebben op de bestandsontwikkeling.

Pilot statushouders met WerkBedrijff Rijk van Nijmegen

De afgelopen vier jaar heeft gemeente Wijchen een gestage groei van het aantal verstrekte uitkeringen, met een duidelijke piek in 2024. Een grove analyse van het bestand leert dat de groep statushouders verhoudingsgewijs het meeste uitstroompotentieel heeft naar betaald werk. Deze inwoners zijn relatief jong, een groot aandeel zit nog relatief kort in de uitkering (een aanzienlijk deel van de nieuwe instroom wordt gevormd door statushouders) en hebben een “frisse” positie op de arbeidsmarkt. Op basis hiervan zijn 120 statushouders geselecteerd voor een, in principe, tweejarige pilot.

In de pilot beogen we hun uitstroom naar betaald werk te versnellen. Dit doen we door onze dienstverlening, in het bijzonder re-integratie en inburgering, zoveel mogelijk gelijktijdig, parallel aan elkaar, aan te bieden. Plaatsing op betaald werk staat daarbij voorop; inburgeringsverplichtingen

organiseren we daaromheen. Werk is niet een “ballast”, maar vaak ook ondersteunend of een oplossing voor andere belemmeringen. Dit doen we na de periode van ontzorging, het eerste half jaar dat men een beroep doet op de uitkering.

De aanpak vraagt om intern een grote mate van afstemming en flexibiliteit tussen diverse professionals (inkomens- en inburgeringsconsulenten, en op iets grotere afstand bedrijfsdienstverleners van WerkBedrijf) en commitment van externe partijen (taalscholen, vluchtelingenwerk, werkgevers en WerkBedrijf). Gemeente Wijchen heeft zijn re-integratie dienstverlening, net als de overige zes gemeenten uit onze arbeidsmarktregio, belegd bij WerkBedrijf. Met hen zijn samenwerkingsafspraken gemaakt: zij zorgen voor voldoende passende (taalrijke) werkplekken en, waar nodig, ondersteuning. Zij bouwen o.a. een “ambassadeursnetwerk” op onder lokale werkgevers. De consulenten hebben onderling korte lijnen, melden statushouders zo snel mogelijk aan en organiseren de overige dienstverlening voor de betrokkene op passende wijze.

Deze nieuwe aanpak, met een heldere focus, is een pilot: we volgen nauwgezet wat anders en beter kan. Halverwege 2026 is een tussenevaluatie. Eind 2027, het einde van de pilot, hopen we een voor alle partijen effectieve werkwijze te hebben uitgewerkt.

B2. Beschrijving getroffen externe maatregelen

Elke getroffen maatregel wordt beschreven met de naam van de maatregel, een omschrijving van de maatregel en gevolgd door de antwoorden op elk van de volgende drie vragen over die maatregel:

a) Wat is (zijn) de externe bron(nen) (partij of ‘schriftelijke’ informatie) voor deze maatregel geweest?
b) Welk inzicht bij de gemeente is gekregen door die externe partij of externe ‘schriftelijke’ informatie?
c) Welke externe maatregel is getroffen naar aanleiding van de conclusie(s) uit deze consultatie?

Deelname aan kennisnetwerken

Deelname aan benchmark Divosa

Gemeente Wijchen is deel gaan nemen aan de benchmark Werk en Inkomen van Divosa. Het merendeel van Nederlandse gemeenten en sociale diensten neemt deel aan deze benchmark. De benchmark geeft een actueel beeld van de uitvoeringspraktijk van de eigen gemeente in vergelijking met andere gemeenten die aan de benchmark deelnemen. Periodieke overleggen met Divosa over de inzichten behoren tot de dienstverlening. De verkregen inzichten worden ingezet om bij te sturen op zowel uitvoering als beleid.

Uit vergelijking met andere gemeenten blijkt dat Wijchen geen ongebruikelijke problematiek of bestandsontwikkeling heeft op het gebied van bemiddelbaarheid van de bijstandspopulatie of significant groter aandeel van focusgroepen. Wat opvalt is dat de uitstroom naar werk in Wijchen relatief laag is in vergelijking met gemeenten in de arbeidsmarktregio en gemeenten van vergelijkbare omvang. Onduidelijk blijft wat hiervan de oorzaak is. Wel geeft dit aanleiding de op uitstroom gerichte dienstverlening aan te scherpen, zoals is getracht is met de ingezette maatregelen. De verwachting is dat in de komende jaren de resultaten van Wijchen, in relatie tot de benchmark, verbeteren op indicatoren als uitstroom uit bijstand, uitstroom naar werk en instroom.

Deelname aan Lerend Netwerk Participatiewet SZW

Gemeente Wijchen is deel gaan nemen aan het Lerend Netwerk Participatiewet van het ministerie van SZW. Met dit lerend netwerk is in 2025 gepilot door het ministerie. Op basis van de ervaringen is besloten in 2026 met een nieuwe groep gemeenten als netwerk te starten. Binnen het lerend netwerk worden gemeenten op basis van door aangedragen thema's aan elkaar gekoppeld om in verdiepende sessies te komen tot nieuwe inzichten, informatie te delen en nieuwe praktijken te ontwikkelen.

Voor gemeente Wijchen is een thema voor verdieping met andere gemeenten "ondersteuning statushouders". De reden hiervoor is dat deze inwoners structureel een aanzienlijk deel van het bijstandsbestand omvatten. Deze inwoners hebben niet alleen een arbeids- en sollicitatieplicht vanuit de Participatiewet, zij hebben ook een inburgeringsplicht en ze volgen taalles. In de praktijk gaan gemeenten op verschillende wijze om met het organiseren van deze verplichtingen en dienstverlening voor deze groep. Wij hopen op organisatorische best practices over een integrale aanpak maar ook lessen van andere gemeenten die op ditzelfde thema willen ontwikkelen.

Dit netwerk start in de loop van het tweede kwartaal van 2026. Om die reden kunnen nog geen actieve inzichten gedeeld worden.

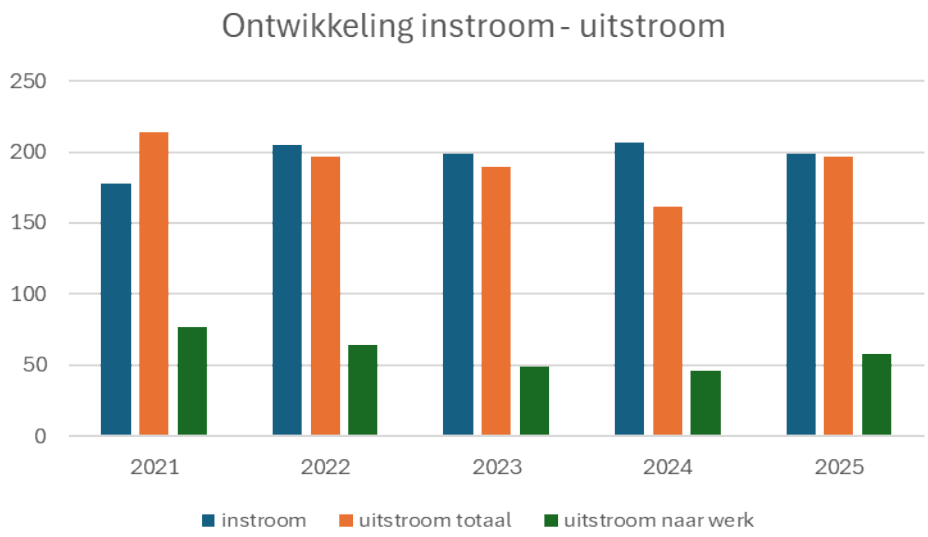
C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie (C1). Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Ook wordt aangegeven hoe het effect van de maatregelen wordt gemonitord (C2).

Het effect van de maatregel wordt zoveel mogelijk gekwantificeerd (C1). Indien het kwantificeren van het effect van maatregelen slecht of niet mogelijk is, kan het college volstaan met een kwalitatieve toelichting.

C1. Beoogd effect van de getroffen maatregelen op de verdere tekortreductie.

Met de genomen maatregelen beoogt het college primair de uitstroom uit de bijstand te bevorderen en de duur van verblijf in de bijstand te beperken waar dat realistisch is. Zowel de aanscherping van de sollicitatieplicht tijdens de aanvraagfase als de pilot statushouders hebben als doel om uitkeringsgerechtigden sneller naar betaald werk uit te laten stromen. Deze maatregelen zouden hiermee een toename van uitstroom naar werk zichtbaar moeten maken ten opzichte van de realisatie in onderstaande grafiek waarin de verhouding instroom – uitstroom .

Een bijkomend effect van het beperken van de uitkeringsduur voor deze specifieke groepen (recente WW-ers/werkenden en statushouders) is dat de bereikbaarheid van werk en financiële zelfstandigheid het langdurig financiële perspectief verbeterd. Een neveneffect hiervan zal ook zijn dat kortdurend verblijf in de bijstand (< 2 jaar) toe zal nemen, dat de groep bijstandsgerechtigden die langer in de bijstand verblijft minder zal groeien en dat deze stabilisering zich vooral zal laten zien in de groep statushouders en in de leeftijdscategorie tot 40 jaar.

C2. De wijze waarop het effect van de maatregelen wordt gemonitord.

Voor de pilot statushouders staat voor het derde kwartaal van 2026 een tussenevaluatie gepland op basis waarvan de pilot procesmatig bijgestuurd kan worden. Resultaten op het gebied van plaatsingen en uitstroom worden informatief aan de raad toegestuurd als onderdeel van een brede tussenrapportage begin van het vierde kwartaal 2026 over de eerste resultaten van de maatregelen.

De resultaten van de maatregel “aanscherping solliciatieplicht bij melding” zouden zichtbaar moeten worden in een lichte daling van instroom, een terugloop in het aantal aanvragen, een toename van uitstroom naar werk en een toename van kortdurende bijstand in relatie tot instroomreden (<6 maanden). Dit wordt gemonitord door per kwartaal deze cijfers te analyseren om het bereiken van dit resultaat te volgen.

Overall zou het effect van de maatregelen zichtbaar moeten worden in een betere verhouding tussen de instroom en uitstroomcijfers. De verwachting is dat met name het aandeel uitstroom naar werk toeneemt onder invloed van deze maatregelen, en dat het de uitstroom in de tweede helft 2026 als deze maatregelen momentum gaan krijgen dichter bij het instroomcijfer komt dan wel op termijn maandelijks de uitstroom groter zal zijn dan de instroom. Het effect hiervan zou zijn een afvlakking van de bestandsontwikkeling dan wel in het gunstigste geval een lichte daling.

Het college is voornemens begin van het vierde kwartaal van 2026 een eerste tussenrapportage over de bestandsontwikkeling informatief aan de raad toe te zenden. Hierop volgt een nadere analyse van het resultaat als onderdeel van de waarschijnlijke aanvraag om een vangnetuitkering over 2026 tegen het einde van het tweede kwartaal van 2027.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. Omdat de financiering van de bijstand via de gemeenten verloopt, is het aan de colleges en raden van gemeenten om de aanvraag op te stellen en in te dienen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekeningen zijn gezet.

De verklaring is slechts geldig indien het college deze met het door de minister van SZW ter beschikking gestelde aanvraagformulier heeft aangeboden aan de raad.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen verklaart dat het vóór 15 augustus 2026 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: _____

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: _____

2. Instemming gemeenteraad

In artikel 10, eerste lid, onderdeel d, Besluit Participatiewet staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

De gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college. Daarmee bevestigt de gemeenteraad dat het college:

1. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
2. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
3. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zo ver door de gemeente beïnvloedbaar is, leidt tot een beoogde tekortreductie. Daarbij wordt het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk gemaakt.

Ondertekening

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven. De aanvraag dient uiterlijk 15 augustus 2026 door de Toetsingscommissie te zijn ontvangen.

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen stemt in met de onder 1 door het college van deze gemeente afgegeven verklaring.

Met de ondertekening gaat de gemeenteraad akkoord met de beschrijving van de wijze waarop hij is geïnformeerd door het college en met de weergave van de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad.

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: _____

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: _____

Openbaar Zaaknummer: Z/25/328662

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet 2025

Collegedatum: 12 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de verklaring van het college voor de aanvraag van de Vangnetuitkering Participatiewet 2025 (bijlage 1)

Aanleiding
Over het jaar 2025 heeft de gemeente Wijchen een in aanmerking te nemen tekort gerealiseerd op de Rijksbijdrage BUIG. Deze rijksbijdrage ontvangt de gemeente om bijstandsuitkeringen te voldoen. Het tekort over 2025 bedroeg 19,4%, zijnde € 2.4 miljoen.
Bij een aanhoudend omvangrijk tekort kan een gemeente een beroep op een vangnetuitkering. Gemeente Wijchen komt in aanmerking voor een vangnetuitkering Participatiewet van € 1,45 miljoen (geschat). Het college moet een uitgebreid verzoek indienen bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering met een verlaagde eigen risicodrempel van 5%.
De financiële voorwaarden voor deelname aan deze vangnetuitkering met verlaagde eigen risicodrempel zijn:

- Over 2025 moet een tekort gerealiseerd zijn van meer dan 5% over de definitief vastgestelde gebundelde uitkering (BUIG). Het tekort in Wijchen bedraagt 19,4% in 2025;
- Over 2022, 2023 en 2024 moet over twee van deze drie jaren een tekort gerealiseerd zijn van 5% of meer. De tekorten over deze periode bedroegen respectievelijk 5,3%, 5,4% en 7,9%.

De procedurele voorwaarden voor deelname aan deze vangnetuitkering zijn als volgt:

- Het college dient tijdig (zijnde voor 15 augustus 2026) een verzoek om een vangnetuitkering in middels het verplichte aanvraagformulier (bijlage 1);
- Bij het toepassen van de verlaagde eigen risicodrempel van 5% (in plaats van de reguliere eigen risicodrempel van 7,5%) dient het college een uitgebreid verzoek in te dienen. Dit uitgebreide verzoek omvat nadere interne en externe kostenreducerende maatregelen.
- Het college verklaart kostenreducerende maatregelen getroffen te hebben en toegelicht middels het aanvraagformulier. Deze verklaring dient instemming te hebben van de gemeenteraad.

De beoordeling door de toetsingscommissie is procedureel van aard. De commissie vormt geen oordeel over de oorzaak van het tekort, de getroffen maatregelen of de verwachte effecten van de getroffen maatregelen. Door de gemeenteraad te vragen in te stemmen met het verzoek om een vangnetuitkering is de controlerende rol belegd bij de gemeenteraad, niet bij de toetsingscommissie.

Bij positief besluit op het verzoek door de toetsingscommissie zal het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in het eerste kwartaal van 2027 overgaan tot uitbetaling.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
	n.v.t.

Gewenst resultaat
Instemming van de gemeenteraad met de verklaring en de aanvraag van het college om een Vangnetuitkering Participatiewet 2025, met als gevolg een toekenning van deze vangnetuitkering ad € 1,45 miljoen

Argumenten

1. *De gemeente Wijchen voldoet aan de financiële voorwaarden voor toepassing van de verlaagde eigen risicodrempel van 5% voor de vangnetuitkering Participatiewet*
   In 2025 heeft gemeente Wijchen een tekort gerealiseerd op de Rijksbijdrage BUIG van 19,4%, zijnde € 2,4 miljoen. Het cumulatieve tekort over drie jaar bedraagt meer dan 5%. Het tekort is in eerste instantie met eigen middelen opgevangen. Met de aanvraag om, en verwachte toekenning van, een vangnetuitkering Participatiewet op basis van een eigen risicodrempel van 5% ontvangen we een geschat bedrag van € 1,45 miljoen.
   Sinds 2025 is het mogelijk voor gemeenten om gebruik te maken van de lagere eigen risicodrempel van 5%, in plaats van de standaard eigen risicodrempel van 7,5%. Voorwaarde hiervoor is dat de gemeente nadere maatregelen treft om het tekort te reduceren. Deze nadere maatregelen zijn voorbereid en onderdeel van de aanvraag van gemeente Wijchen.
   De gemeente kan ook beroep doen op een vangnetuitkering met een eigen risicodrempel van 7,5%, en daarbij één kostenreducerende maatregel treffen. De maximale vangnetuitkering zou dan €1.14 miljoen bedragen. Er is geen reden om deze nadelige route te volgen.

2. *De verwachting is dat de ingezette maatregelen leiden tot structurele verbetering van de uitvoering van de Participatiewet en een kostenreducerend effect zullen hebben*.
   De ingezette maatregelen zijn gericht op beheersing van de omvang van het bijstandsbestand, en daarmee de uitkeringslasten.
   De eerste maatregel ziet op het aanscherpen van de sollicitatie- en arbeidsverplichting voor inwoners die korte afstand hebben tot de arbeidsmarkt vanaf het moment dat zij een bijstandsuitkering aanvragen. De tweede maatregel ziet op het versneld integreren van statushouders op de arbeidsmarkt door middel van de pilot statushouders: een samenwerking van het WerkBedrijf, team Inburgering en team Werk en Inkomen van gemeente Wijchen.

De externe maatregelen zien op benchmarking, kennisdeling en ontwikkeling van de uitvoering.
Met maatregelen tezamen verwachten wij dat de instroom licht zal afnemen, de uitstroom naar werk zichtbaar zal toenemen en het bijstandsverblijf van deze twee groepen korter zal zijn. Dit draagt bij aan lagere uitkeringslasten.

3. *De verklaring van het college dat kostenreducerende maatregelen genomen zijn is pas geldig na instemming met deze verklaring door de gemeenteraad.*
   De gemeenteraad dient, als controlerend orgaan, akkoord te gaan met de maatregelen die zijn ingezet. Door de verklaring te tekenen als onderdeel van de aanvraag stemmen zij in. Deze instemming is een procedurele voorwaarde om de Vangnetuitkering Participatiewet te verkrijgen.

Tegenargumenten en risico's

1. *De aanvraag wordt mogelijk niet toegekend*.
   De toetsingscommissie kan het verzoek van het college om een vangnetuitkering afwijzen wanneer de vastgestelde procedure niet of onvoldoende is nageleefd. Belangrijke procedurele stappen zijn het gebruik van het juiste aanvraagformulier horende bij een uitgebreide aanvraag, de instemming van de gemeenteraad met de verklaring van het college en het tijdig indienen van het verzoek voor 15 augustus 2026.

Financiële gevolgen

Gemeente Wijchen heeft over een aantal jaren een cumulatief tekort van meer dan 5%. De ontwikkeling van het tekort, financieel en percentueel, is in onderstaande tabel weergegeven.

Berekening relevant tekort vangnetuitkering	2022	2023	2024	2025
Lasten artikel 69 Pw	€ 10.619.328	€ 11.993.244	€ 13.203.564	€ 14.750.062
Baten in kader van budget artikel 69 Pw	€ 244.542	€ 158.899	€ 158.898	€ 230.581
Netto lasten artikel 69 Pw	€ 10.374.786	€ 11.834.345	€ 13.044.666	€ 14.519.480
Totaal fouten en onzekerheden (Verslag van bevindingen van de accountant) Participatiewet	€ -	€ -	€ -	
Relevante bestedingen voor vangnet	€ 10.374.786	€ 11.834.345	€ 13.044.666	€ 14.519.480
Budget Pw 2022, 2023, 2024 en 2025 (incl.toepassing artikel 7 Besluit Pw)	€ 9.850.553	€ 11.225.896	€ 12.088.909	€ 12.161.295
Relevant resultaat in bedrag voor vangnet (financieel)	€ -524.233	€ -608.449	€ -955.757	€ -2.358.186
Relevant resultaat in %	-5,3%	-5,4%	-7,9%	-19,4%

In 2025 heeft de gemeente een Rijksbijdrage BUIG ontvangen van € 12.161.295. De uitkeringslasten bedroegen € 14.750.062. Hiervan is een deel uitgegeven aan loonkostensubsidie wat niet voor de vangnetuitkering in aanmerking wordt genomen. Voor de vangnetuitkering bedragen de relevante lasten € 12.161.295, en het tekort € 2.358.186

RESULTAAT BEREKENING VANGNETUITKERING 2025		
	UITGEBREID VANGNET (eigenrisico: 5%)	
Eigenrisicodrempel	€	608.065
De getrapte vergoeding houdt het volgende in:		
Eigen risico: Tekort tussen 0% en 5% (uitgebreid vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 0% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€	-
Tekort tussen 5% en max 10% (uitgebreid vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 50% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€	304.032
Tekort >10% (uitgebreid vangnet); voor dit deel van het tekort wordt 100% gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering.	€	1.142.056
Totaal	**€**	**1.446.089**

Besluitvorming over toekenning van de vangnetuitkering wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2026, en betaling in het eerste kwartaal van 2027. De betaling wordt via een transitorische post onderdeel van de jaarrekening 2026.

Voor het organiseren van de maatregelen worden geen extra middelen gevraagd. Eventuele kosten worden opgevangen binnen bestaande budgetten.

Communicatie
Niet van toepassing

Inwonersparticipatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
Na instemming van de gemeenteraad wordt het verzoek van het college voor een vangnetuitkering verder ingevuld en ondertekend. Het volledige verzoek wordt voor 15 augustus 2026 verzonden aan de toetsingscommissie.

Een toekenning wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2026. Deze wordt na ontvangst van de middelen verwerkt via de reguliere P&C cyclus.

Geheimhouding:

Niet van toepassing. (Alinea hieronder kan verwijderd worden.)

Voorstel
Advies
- Beleidsadviseurs Werk en Inkomen
- Financieel beleid
- Team Werk en Inkomen
- Team Inburgering
- WerkBedrijf Rijk van Nijmegen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7935
Extern Zaak ID	Z/26/356378
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	6.k
Titel	356378 Beslisnota raad aanwijzen vertegenwoordigers in bestuur GR-en, commissies en vennootschappen
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Juridische zaken
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P0 Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Helmer-Englebert, R. (Renske)

Bijlagen
Aanwijzen vertegenwoordigers in AB GR-en commissies en vennootschappen
356378 Beslisnota raad aanwijzen vertegenwoordigers in bestuur GR-en, commissies en vennootschappen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	26 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**
Stukken Agendacommissie Wijchen	29 mei 2026

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

de college- en raadsleden, zoals aangegeven in de bijlage, voor zover de raad bevoegd is, aan te wijzen als vertegenwoordiger in de algemeen besturen van gemeenschappelijke regelingen en commissies.

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

de college- en raadsleden, zoals aangegeven in de bijlage, voor zover de raad bevoegd is, aan te wijzen als vertegenwoordiger in de algemeen besturen van gemeenschappelijke regelingen en commissies.

Gemeente
Wijchen

Overzicht van aangewezen vertegenwoordigers in algemeen besturen c.q. besturen van gemeenschappelijke regelingen, commissies en vennootschappen.

De raad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen,

ieder voor zover bevoegd;

gelet op artikel 13 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) respectievelijk artikel 160, eerste lid, onder d van de Gemeentewet;

besluiten

de volgende vertegenwoordigers aan te wijzen in de algemeen besturen c.q. besturen van gemeenschappelijke regelingen, commissies en vennootschappen.

	Aanwijzing door:	Aantal (plv.)	leden	plv. leden
Vertegenwoordigers in (algemeen) besturen en commissies van Gemeenschappelijke Regelingen				
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen	raad	2 (2)	Renske Helmer Anouk van Dam	Pepijn Oomen Geert Gerrits
Bestuurscommissie werk[1]	regeling	1	Anouk van Dam	
Gemeenschappelijke raadsadviescommissie	raad	max 1	Raadslid n.t.b.	
GGD Gelderland Zuid[2]	college	1 (1)	Pepijn Oomen	Anouk van Dam
Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)	art. 11 Wet veiligheids-regio's[3]	1	Burgemeester	Loco-burgemeester
Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN)	raad	1 (1)	Twan van Bronkhorst	Pepijn Oomen
Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM)	college	1 (1)	Twan van Bronkhorst	Geert Gerrits
Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)	college	1 (1)	Pepijn Oomen	Twan van Bronkhorst
Regio Arnhem-Nijmegen	raad	1 (1)	Renske Helmer	Pepijn Oomen

[1] Op grond van het instellingsbesluit van het algemeen bestuur nemen wethouders met de portefeuille werk zitting in de bestuurscommissie werk.

[2] O.g.v. art 10 van de GR wordt bij voorkeur de portefeuillehouder die verantwoordelijk is voor volksgezondheid aangewezen.

[3] Art 11 Wet veiligheidsregio's bepaalt dat in afwijking van artikel 13, lid 6 Wgr het algemeen bestuur van de veiligheidsregio uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten bestaat.

(Groene Metropoolregio) Regioagendacommissie Opgave Groene groeiregio Opgave Productieve regio Opgave Circulaire regio Opgave Ontspannen regio Opgave Verbonden regio	 raad college college college college college	 1	 Raadslid n.t.b. Geert Gerrits Anouk van Dam Anouk van Dam Twan van Bronkhorst Twan van Bronkhorst	
Euregio Rijn-Waal[4]	raad college	2 (1) 1 (1)	Renske Helmer Raadslid n.t.b. Anouk van Dam	Raadslid n.t.b.
Werkorganisatie Druten Wijchen[5]	college	2 (1)	Burgemeester Geert Gerrits	Anouk van Dam
Vertegenwoordigers in Algemene Vergadering van Aandeelhouders van vennootschappen				
DAR NV	college	1 (1)	Geert Gerrits	Twan van Bronkhorst
Leisurelands BV	college	1 (1)	Anouk van Dam	Pepijn Oomen
De Meerval Wijchen BV	college	1 (1)	Geert Gerrits	Twan van Bronkhorst
Bestuurlijk verantwoordelijk centrumregelingen				
Gemeenschappelijk belastingkantoor (Munitax)	college	1	Geert Gerrits	
Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)	college	1	Anouk van Dam	
Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang	college	1	Pepijn Oomen	
Financiële grondslag Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen	college	1	Anouk van Dam	

[4] Op grond van de regeling wijst de raad 2 vertegenwoordigers aan uit haar midden inclusief de voorzitter. Daarnaast wijst het college uit haar midden één vertegenwoordiger aan.

[5] Op grond van de GR worden de burgemeester en de portefeuillehouder financiën aangewezen.

Aldus besloten door het college op 26 mei 2026,

De secretaris,	de burgemeester,
J.M. Hendrix	R.D. Helmer-Englebert

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van xxx 2026,

de griffier,	de voorzitter,
R.B. Waumans	R.D. Helmer-Englebert

Openbaar Zaaknummer: Z/26/356378

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aanwijzen vertegenwoordigers in algemeen besturen van gemeenschappelijke regelingen en commissies

Collegedatum: 26 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

de college- en raadsleden, zoals aangegeven in de bijlage, voor zover de raad bevoegd is, aan te wijzen als vertegenwoordiger in de algemeen besturen van gemeenschappelijke regelingen en commissies.

Aanleiding
Op donderdag 21 mei 2026 heeft uw raad de nieuwe wethouders benoemd, waarmee het nieuwe college geïnstalleerd is. Het vorige college is afgetreden. Als gevolg hiervan moeten de vacatures die in de besturen van gemeenschappelijke regelingen zijn ontstaan, worden ingevuld.

Uit artikel 13, lid 1 Wgr volgt dat wanneer de raad (mede) deelnemer is aan een gemeenschappelijke regeling de raad bevoegd is om leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen. Wanneer alleen het college deelnemer is aan een gemeenschappelijke regeling volgt uit artikel 13, lid 6 Wgr dat het college bevoegd is leden voor het algemeen bestuur/bestuur aan te wijzen. Het college heeft in haar vergadering van 26 mei 2026 de vertegenwoordigers aangewezen.
Met dit voorstel wordt uw raad gevraagd de vertegenwoordigers aan te wijzen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat
Invulling te geven aan de openstaande vacatures in de algemeen besturen van gemeenschappelijke regelingen en commissies.

Argumenten

1.1 Aanwijzen leden algemeen bestuur gemeenschappelijke regelingen door de raad
Uw raad is bevoegd om voor de volgende gemeenschappelijke regelingen leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen:
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR);
- Regio Arnhem-Nijmegen (Groene Metropoolregio);
- MARN;
- Euregio Rijn Waal;

Daarnaast is uw raad bevoegd om een lid voor de gemeenschappelijke adviescommissie van de MGR en de Regioagendacommissie van de Groene Metropoolregio aan te wijzen.

Tegenargumenten en risico's
N.v.t.

Financiële gevolgen
N.v.t.

Communicatie
De betreffende gemeenschappelijke regelingen worden hierover geïnformeerd.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
N.v.t.

Geheimhouding:
N.v.t.

Voorstel
Advies

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7985
Extern Zaak ID	Z/26/335734
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	8.a
Titel	335734 Beslisnota Benoemen leden commissies en (plaatsvervangend) voorzitters 28-05-2026
Organisatieonderdeel	Griffie Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	

Bijlagen
Beslisnota Benoemen leden commissies en (plaatsvervangend) voorzitters 28-05-2026

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

Aangenomen
Voorgesteld besluit de Gemeenteraad besluit: De volgende raads- en commissieleden namens de aangegeven fractie te benoemen tot lid dan wel plaatsvervangend lid en tot voorzitter dan wel plaatsvervangend voorzitter:

Presidium R. Loermans D. Herms T. Burgers H. Bijmans A. Peters-Vroom M. Lukkezen P. Verbeeten

Auditcommissie én klankbordgroep Rekenkamer (1 per fractie) J. Kersten D. Herms T. Burgers H. Bijmans T. ten Buren G. Reichgelt
Plaatsvervangers:
(1 per fractie) A. Driessen-Slingerland J. Vrolijks R. Schraven J. Janssen

Vertrouwenscommissie (1 raadslid per fractie) (de plv. voorzitter van de raad is voorzitter van de Vertrouwenscommissie) H. Janssen L. Herms T. Burgers K. Hoogteijling A. Peters-Vroom J. Janssen

Voorzitters raadscommissie en informatiebijeenkomsten J. Evers R. Loermans R. Kuipers Y. Merkus M. van de Rakt K. Hoogteijling J. Janssen

Plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad Eerste plaatsvervangend voorzitter: ntb
Tweede plaatsvervangend voorzitter: ntb

Agendacommissie (drie raadsleden. 1 coalitie, 1 niet-coalitie en 1 presidium lid) R. Kuipers T. Burgers M. Lukkezen
plaatsvervangers: (2 raadsleden, 1 coalitie, 1 niet-coalitie) D. Herms R. Schraven

Werkgeverscommissie (drie raadsleden)
M. van de Rakt M. Lukkezen ntb

Agendacommissie GMR (2 raadsleden) M. Verharen D. Herms

Adviescommissie MGR (1 raadslid) S. Smeets

Commissie onderzoek geloofsbrieven (drie raadsleden) R. Loermans M. van de Rakt A. Peters-Vroom
Plaatsvervangers (2-3 raadsleden) P. Verbeeten

Euregioraad Rijn-Waal P. Verbeeten

Besluit (Aangenomen)

Aangenomen
Voorgesteld besluit de Gemeenteraad besluit: De volgende raads- en commissieleden namens de aangegeven fractie te benoemen tot lid dan wel plaatsvervangend lid en tot voorzitter dan wel plaatsvervangend voorzitter:

Presidium R. Loermans D. Herms T. Burgers H. Bijmans A. Peters-Vroom M. Lukkezen P. Verbeeten

Auditcommissie én klankbordgroep Rekenkamer (1 per fractie) J. Kersten D. Herms T. Burgers H. Bijmans T. ten Buren G. Reichgelt
Plaatsvervangers:
(1 per fractie) A. Driessen-Slingerland J. Vrolijks R. Schraven J. Janssen

Vertrouwenscommissie (1 raadslid per fractie) (de plv. voorzitter van de raad is voorzitter van de Vertrouwenscommissie) H. Janssen L. Herms T. Burgers K. Hoogteijling A. Peters-

Vroom J. Janssen

Voorzitters raadscommissie en informatiebijeenkomsten J. Evers R. Loermans R. Kuipers Y. Merkus M. van de Rakt K. Hoogteijling J. Janssen

Plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad Eerste plaatsvervangend voorzitter: ntb
Tweede plaatsvervangend voorzitter: ntb

Agendacommissie (drie raadsleden. 1 coalitie, 1 niet-coalitie en 1 presidium lid) R. Kuipers T. Burgers M. Lukkezen
plaatsvervangers: (2 raadsleden, 1 coalitie, 1 niet-coalitie) D. Herms R. Schraven

Werkgeverscommissie (drie raadsleden)
M. van de Rakt M. Lukkezen ntb

Agendacommissie GMR (2 raadsleden) M. Verharen D. Herms

Adviescommissie MGR (1 raadslid) S. Smeets

Commissie onderzoek geloofsbrieven (drie raadsleden) R. Loermans M. van de Rakt A. Peters-Vroom
Plaatsvervangers (2-3 raadsleden) P. Verbeeten

Euregioraad Rijn-Waal P. Verbeeten

Openbaar

Zaaknummer: Z/26/335734

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoemen leden commissies en (plaatsvervangend) voorzitters

Datum: 28 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

De volgende raads- en commissieleden namens de aangegeven fractie te benoemen tot lid dan wel plaatsvervangend lid en tot voorzitter dan wel plaatsvervangend voorzitter:

Leden en plaatsvervangend leden		
Raadsgremium	**Lid**	**Plaatsvervangend lid**
Presidium	R. Loermans D. Herms T. Burgers H. Bijmans A. Peters-Vroom M.Lukkezen P. Verbeeten	
Auditcommissie én klankbordgroep Rekenkamer	(1 per fractie) J. Kersten D. Herms T. Burgers H. Bijmans T. ten Buren G. Reichgelt	(1 per fractie) A. Driessen-Slingerland J. Vrolijks R. Schraven J. Janssen
Vertrouwenscommissie	(1 raadslid per fractie) (de plv. voorzitter van de raad is voorzitter van de Vertrouwenscommissie) H. Janssen L. Herms T. Burgers K. Hoogteijling A. Peters-Vroom J. Janssen	(geen)

Voorzitters raadscommissie en informatiebijeenkomsten	J. Evers R. Loermans R. Kuipers Y. Merkus M. van de Rakt K. Hoogteijling J. Janssen	(geen)
Plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad	Eerste plaatsvervangend voorzitter: ntb	Tweede plaatsvervangend voorzitter: ntb
Agendacommissie	(drie raadsleden. 1 coalitie, 1 niet-coalitie en 1 presidium lid) R. Kuipers T. Burgers M. Lukkezen	(2 raadsleden, 1 coalitie, 1 niet-coalitie) D. Herms R. Schraven
Werkgeverscommissie	(drie raadsleden) M. van de Rakt M. Lukkezen ntb	(geen)
Agendacommissie GMR	(2 raadsleden) M. Verharen D. Herms	(1 raadslid)
Adviescommissie MGR	(1 raadslid) S. Smeets	(1 raadslid)
Commissie onderzoek geloofsbrieven	(drie raadsleden) R. Loermans M. van de Rakt A. Peters-Vroom	(2-3 raadsleden) P. Verbeeten
Euregioraad Rijn-Waal	P. Verbeeten	

Aanleiding
Na de gemeenteraadsverkiezingen worden de leden van de commissies van de raad opnieuw benoemd door de raad.

Daarnaast worden er nieuwe (plaatsvervangend) voorzitters voor de raad, de raadscommissies en informatiebijeenkomsten benoemd.

Gewenst resultaat
Benoemde voorzitters, plaatsvervangende voorzitters en leden van de commissies.

Argumenten

1.1. De benoemingen worden voorgesteld op basis van de geldende verordeningen en het Reglement van orde van de raad.

Communicatie

De benoemingen worden gepubliceerd in het raadsinformatiesysteem.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7946
Extern Zaak ID	Z/26/361563
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	8.b
Titel	361563 Beslisnota Benoemen commissieleden 28 mei
Organisatieonderdeel	Griffie Wijchen
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	

Bijlagen
361563 Beslisnota Benoemen commissieleden 28 mei

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

Te benoemen tot commissieleden zijnde niet-raadsleden:

Kernachtig Wijchen
- Mevrouw S.M. Eijkemans
- De heer R.P.J. Straten

Hart voor Wijchen
- Mevrouw A.A.A.J. Gubbels-Hoefnagels

PRO Wijchen
- De heer Y.E. Darwish

VVD
- Mevrouw M.J.H. van Teeffelen

D66

- Mevrouw C.A.M. Beeke

Emilia
- Mevrouw D.G. Wagemans-Pauli

Besluit (Aangenomen)
De Gemeenteraad besluit:

Te benoemen tot commissieleden zijnde niet-raadsleden:

Kernachtig Wijchen
- Mevrouw S.M. Eijkemans
- De heer R.P.J. Straten

Hart voor Wijchen
- Mevrouw A.A.A.J. Gubbels-Hoefnagels

PRO Wijchen
- De heer Y.E. Darwish

VVD
- Mevrouw M.J.H. van Teeffelen

D66
- Mevrouw C.A.M. Beeke

Emilia
- Mevrouw D.G. Wagemans-Pauli

Openbaar Zaaknummer: 361563

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoemen commissieleden

Datum: 28 mei 2026

Voorgesteld besluit
De Gemeenteraad besluit:

Te benoemen tot commissieleden zijnde niet-raadsleden:

Kernachtig Wijchen
- Mevrouw S.M. Eijkemans
- De heer R.P.J. Straten

Hart voor Wijchen
- Mevrouw A.A.A.J. Gubbels-Hoefnagels

PRO Wijchen
- De heer Y.E. Darwish

VVD
- Mevrouw M.J.H. van Teeffelen

D66
- Mevrouw C.A.M. Beeke

Emilia
- Mevrouw D.G. Wagemans-Pauli

Aanleiding
Op grond van het "Reglement van orde voor de vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissie en de andere werkzaamheden van de raad van Wijchen" kan de raad kan op voordracht van de fractievoorzitter een aantal commissieleden zijnde niet-raadsleden (hierna: commissieleden) per fractie benoemen.

Het aantal te benoemen commissieleden zijnde niet-raadsleden is afhankelijk van het aantal zetels in de gemeenteraad:
a. Tot en met 6 zetels: maximaal 3;
b. 7 zetels en meer: maximaal 2.

Op commissieleden zijnde niet raadslid zijn de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Gewenst resultaat

Benoemde leden van de raadscommissie.

Communicatie
De benoemde commissieleden en hun nevenfuncties worden gepubliceerd op het raadsinformatiesysteem.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na het afleggen van de eed of belofte kunnen de commissieleden hun werkzaamheden starten.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Coalitieakkoord Wijchen 2026 - 2030

Mei 2026

SAMEN WERKEN AAN MORGEN

Met ambitie, realisme en vertrouwen

Gemeente Wijchen

KERNACHTIG Wijchen

PRO WIJCHEN

WIJCHENSE VVD

Inhoud

Inleiding 5

1 Betrokken en betrouwbare gemeente 7

2 Samen leven, samen doen 11

3 Ruimtegebruik en ontwikkeling 15

4 Levendige, veilige wijken en kernen 19

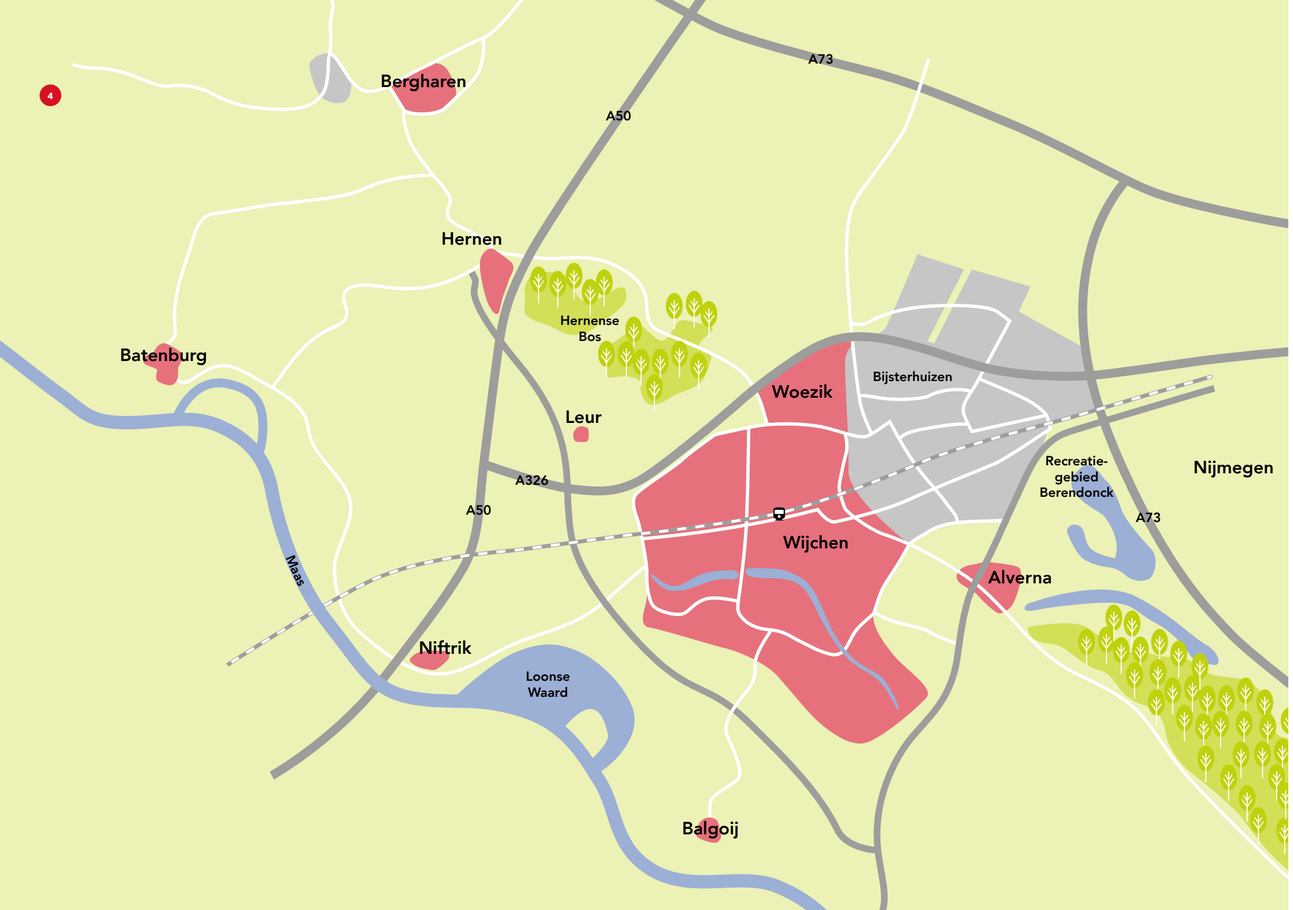
5 Bereikbaarheid en verkeer 25

6 Energie, groen en duurzaamheid 29

7 Sterke, gezonde en sociale samenleving 33

8 Werken en ondernemen 37

Portefeuilleverdeling 41

Inleiding

Wijchen staat de komende jaren voor belangrijke keuzes. Onze gemeente groeit, verandert en vraagt om een duidelijke richting. Kernachtig Wijchen, PRO Wijchen en de Wijchense VVD hebben elkaar gevonden in een gezamenlijke ambitie: een levendig, sociaal, veilig en toekomstbestendig Wijchen. Een gemeente waar iedereen prettig kan wonen, werken en leven. In dit coalitieakkoord leggen we vast hoe we samen willen bouwen aan deze samenleving voor onze inwoners.

Wijchen is een gemeente waar mensen zich thuis voelen, waar iedereen kan meedoen, en waar we aandacht hebben voor mensen bij wie het tegenzit. Dat betekent dat we blijven investeren in betaalbare woningen, goede zorg, sterke wijken en kernen, en kansen voor jongeren. We zetten ons in voor een gezonde leefomgeving met voldoende groen, ruimte voor sport en cultuur, en aandacht voor het welzijn van onze inwoners. Ook vinden we het belangrijk dat inwoners kunnen meedenken en meepraten over hun buurt en hun gemeente.

Wijchen moet goed bereikbaar blijven en klaar zijn voor de uitdagingen van morgen. We werken mee aan duurzame mobiliteit, een betrouwbaar energienet en een toekomstbestendige inrichting van onze kernen en het centrum. We stimuleren ondernemerschap en een sterke lokale economie, dit zorgt voor voldoende werkgelegenheid en houdt onder andere onze winkelgebieden aantrekkelijk.

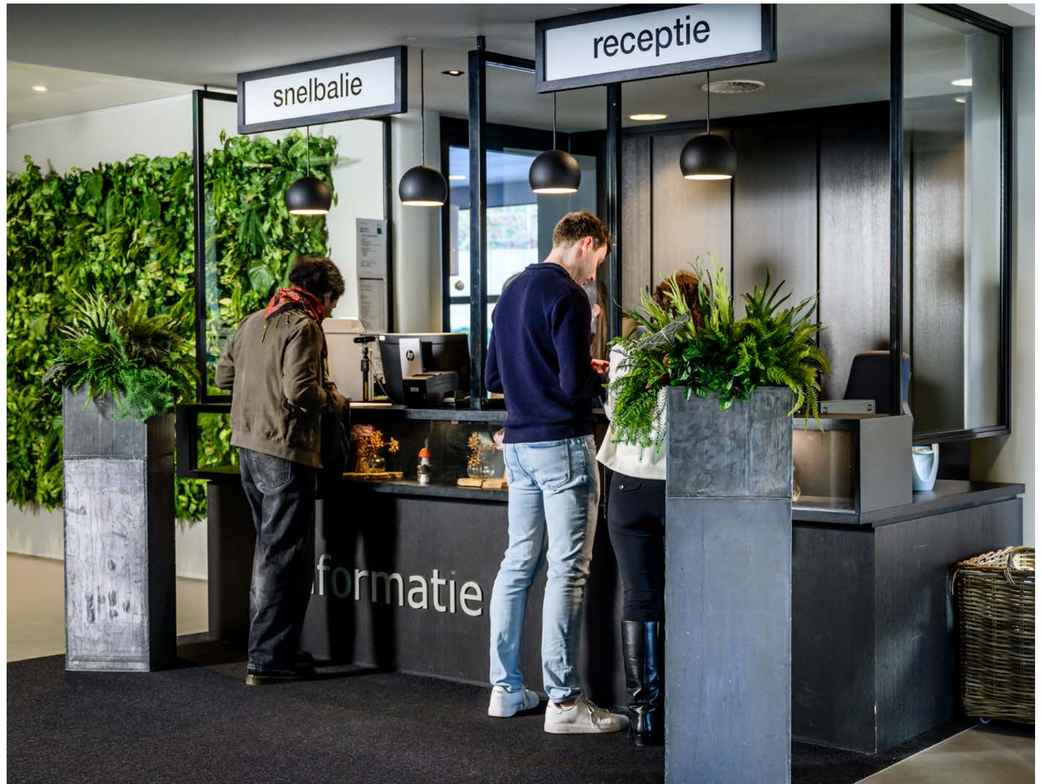
Veiligheid en vertrouwen zijn voor ons basisvoorwaarden. We willen dat iedereen zich veilig voelt, op straat, op school en online. Daarom werken we aan wederzijds vertrouwen en versterken we de samenwerking tussen inwoners, politie, handhaving en maatschappelijke organisaties. Ook zetten we in op preventie, zodat problemen vroeg worden gezien en aangepakt.

Tot slot willen we dat Wijchen een gemeente blijft waar we trots op zijn: met sterke wijken en kernen, een rijk verenigingsleven en aandacht voor natuur, erfgoed en landschap. Door samen te werken, keuzes te maken en vooruit te kijken, bouwen we aan een gemeente die klaar is voor de toekomst.

Met dit akkoord leggen we een stevige basis voor de komende jaren. We doen dat met ambitie, realisme en vertrouwen in de kracht van onze inwoners.

Samen werken aan morgen.

Renate Loermans, Kernachtig Wijchen
Titus Burgers, PRO Wijchen
Alice Peters-Vroom, Wijchense VVD

1 Betrokken en betrouwbare gemeente

Wijchen is een dorp, we kijken naar elkaar om. Als gemeente werken wij samen met partners in de wijken en kernen. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en voelen ons betrokken bij wat er leeft. Voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeenten waarmee we samenwerken in de regio zijn we een betrouwbare partner.

Participatie en dienstverlening

Ambitie: Wijchen investeert in goede dienstverlening voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners in de wijken en kernen. We denken met hen mee en luisteren naar hun ideeën. We gebruiken de kennis en initiatieven uit de wijken en kernen en werken met wijk- en kernaanpakken.

Wat gaan we doen?

- We zetten onze gebiedscoördinatoren in om de afstand tussen de samenleving en de gemeente kleiner te maken.
- We willen de stille meerderheid een grotere stem geven en zoeken naar de juiste vorm om dit te realiseren, bijvoorbeeld met een burgerberaad.
- We werken aan kortere doorlooptijden van aanvragen zoals vergunningen.
- We willen onze diensterlening verbeteren door nieuwe manieren van werken, zoals het laten thuisbezorgen van paspoorten.
- We zorgen voor duidelijke ingangen voor onze dienstverlening. We gebruiken duidelijke taal en maken onze werkwijze zo eenvoudig en begrijpelijk mogelijk.
- We onderzoeken of we overbodige regels kunnen schrappen, zodat er minder regeldruk wordt ervaren.
- Aan initiatieven voor het versterken van de lokale democratie werken we graag mee, bijvoorbeeld met scholen. We gaan door met de kinderraad.

Samen met inwoners maken we onze dienstverlening zo eenvoudig en begrijpelijk mogelijk

Betrouwbare gemeente

Ambitie: Wijchen is er voor haar inwoners. We communiceren eerlijk en zo transparant mogelijk, ook wanneer besluiten lastig zijn, en we blijven aanspreekbaar. We doen wat we zeggen en werken actief samen met inwoners, ondernemers en partners. Zo bouwen we aan een bestuur dat vertrouwen verdient én behoudt. We nemen een rol in het vergroten van de weerbaarheid van onze samenleving.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op sociale, maatschappelijke en digitale weerbaarheid. We bereiden ons voor op bijvoorbeeld langdurige stroomuitval en andere onverwachte invloeden. Denk daarbij ook aan cyberaanvallen en het beschermen van gegevens.
- We blijven investeren in de kwaliteit van onze ambtelijke organisatie; de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Financieel gezond

Ambitie: Wijchen is financieel gezond. We blijven passen op ons huishoudboekje, zodat we ook in de toekomst kunnen investeren in ons voorzieningenniveau, de bestaanszekerheid en onze dorpse kwaliteit. We streven daarbij naar zo laag mogelijke lasten voor onze inwoners en ondernemers. We hebben en houden voldoende reserves om onverwachte tegenvallers, op bijvoorbeeld grote projecten, op te vangen.

Wat gaan we doen?

- Wijchen is financieel gezond en daar blijven we op inzetten.
- We staan voor stabiel financieel beleid. Zichtbaar en transparant voor onze inwoners.
- Als er financiële keuzes nodig zijn, dan verhogen we niet direct de OZB (buiten de gebruikelijke indexering). We kijken eerst kritisch naar ambities en bestaand beleid. Hierbij is van belang dat de bestaanszekerheid van onze inwoners overeind blijft. En dat voorzieningen behouden blijven. We proberen de lasten voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk te houden.
- Wijchen heeft een relatief laag OZB tarief voor niet-woningen. Daar wordt nu onderzoek naar gedaan. De OZB voor niet-woningen verhogen we niet zomaar. Een verhoging van de OZB voor niet-woningen gaat altijd gepaard met een scherpe blik op waar er bezuinigd kan worden.
- Als er extra financiële ruimte is, versnellen we onze ambities.

We pakken een proactieve rol in de regionale samenwerking

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Financieel uitgangspunt
In dit coalitieakkoord bouwen we voort op de koers die al is ingezet. Tegelijk hebben we te maken met nieuwe uitdagingen op sociaal, maatschappelijk en ruimtelijk gebied. Dit akkoord beschrijft onze ambities voor deze onderwerpen. Een aantal hiervan kan vragen om extra inzet van personeel, incidentele of structurele middelen. Het tempo dat we hanteren bij het realiseren van onze ambities blijft afhankelijk van de beschikbare middelen. De financiële gevolgen werken we steeds uit en nemen we op in de begroting.

Teamspeler in de regio

Ambitie: Regionale samenwerking is essentieel. Daar pakken we als middelgrote gemeente een proactieve rol in. De samenwerking tussen de gemeenten in de Groene Metropoolregio, het Rijk van Nijmegen, binnen het Land van Maas en Waal en met onze buurgemeenten in Brabant krijgt steeds meer vorm.

Wat gaan we doen?

- We blijven een teamspeler in de regio, pakken onze rol en nemen onze verantwoordelijkheid.
- Regionaal werken we samen op thema's, zeker als deze thema's over de gemeentegrenzen heen gaan.
- Wijchen is een zelfstandige dorpsgemeente in het Rijk van Nijmegen. Voor het behouden van een sterke bestuurlijke toekomst is het in de komende periode niet nodig om zelf stappen te zetten. Wel staan we open voor gesprekken met buurgemeenten die daarom vragen.

2 Samen leven, samen doen

Samen maken we Wijchen: een gemeente waar verenigingen bloeien en waar tradities en nieuwe initiatieven hand in hand gaan. Wijchen blijft investeren in een gemeente waar iedereen zich thuis voelt, waar mensen voor elkaar klaarstaan. We kijken naar elkaar om. We gaan voor levendige buitenruimte en voldoende ontmoetingsplekken, bij bijvoorbeeld verenigingen en dorpshuizen. We zijn trots op onze rijke historie en willen die nog meer laten zien.

Goede voorzieningen

Ambitie: Voor een goede leefbaarheid is het belangrijk dat er voldoende voorzieningen in de buurt zijn. We zetten ons in voor vitale en levendige voorzieningen, verenigingen en dorpshuizen. Elke inwoner heeft toegang tot zorg, onderwijs, sport en ontmoetingsplekken. Zo dichtbij mogelijk.

Wat gaan we doen?

- We steunen de ontwikkeling van een modern en toekomstbestendig sportpark tussen de Havenweg en Leemweg. We staan positief tegenover extra ambities van de sportverenigingen, zoals een indooratletiekhal, zolang deze plannen haalbaar en betaalbaar zijn.
- We vinden het belangrijk dat Wijchen een kwalitatief goed zwembad heeft. Door grote ruimtelijke ontwikkelingen, netcongestie en andere lokale taken en opgaven, passen we het tempo van de ontwikkeling van een nieuw zwembad aan.
- We stimuleren het behoud van de scholen in de kernen. Daarbij is het belangrijk dat het onderwijs van goede kwaliteit blijft en de kosten acceptabel.

Sport, kunst en cultuur zien we als publieke basisvoorziening

Sport, kunst en cultuur

Ambitie: Sport, kunst en cultuur zien we als een publieke basisvoorziening. We willen dat zo veel mogelijk inwoners hier gebruik van kunnen maken. Kunst en cultuur bevorderen het welzijn en de mentale gezondheid. Sport verbindt, versterkt de gezondheid en maakt gemeenschappen veerkrachtiger. Een laagdrempelige, open voorziening, waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en samen kunnen organiseren moet ook in het centrum van Wijchen te vinden zijn.

WE ONDERSTEUNEN INITIATIEVEN VAN INWONERS, VERENIGINGEN EN VRIJWILLIGERS

Wat gaan we doen?

- We kijken of we sportparken meer kunnen gebruiken buiten trainingen en wedstrijden om.
- De sportcontainer wordt veel gebruikt en is een succes. Daarom komt er een tweede sportcontainer, ook voor de kernen.
- We vinden de Broedplaats belangrijk voor (startende) creatieve ondernemers en voor kunst en cultuur. Daarom willen we deze graag in Wijchen houden.

Verenigingen en evenementen

Ambitie: We ondersteunen activiteiten die inwoners, verenigingen en vrijwilligers organiseren. Evenementen zijn belangrijk voor Wijchen. Ze zorgen ervoor dat mensen elkaar ontmoeten en dat het in onze gemeente prettig en levendig blijft. Wijchen wil daarom ruimte blijven geven aan kleine én grote evenementen. We vinden het belangrijk dat evenementen veilig en toegankelijk zijn. We letten op duurzaamheid, geluid en de invloed op de omgeving, zodat iedereen ervan kan genieten.

Wat gaan we doen?

- We openen een helpdesk voor verenigingen, waar ze terecht kunnen met vragen.
- We openen een helpdesk voor vrijwilligers die lokale evenementen organiseren.
- Samen met organisaties kijken we hoe en welke evenementen mogelijk blijven in de kasteeltuin, met aandacht voor de omgeving en bescherming van de waardevolle bomen.

Erfgoed en historie

Ambitie: Kastelen, kerken, oude dorpskernen en bijzondere landschappen vertellen het verhaal van onze gemeente. We koesteren deze plekken, zodat ook toekomstige generaties ervan kunnen genieten. We vinden het belangrijk dat inwoners en bezoekers ons erfgoed kunnen beleven, bijvoorbeeld via wandelroutes, educatie en lokale activiteiten. Zo blijft onze historie zichtbaar én levend in een moderne, groeiende gemeente.

Wat gaan we doen?

- We blijven investeren in de historie van Wijchen en ondersteunen initiatieven die zich hiervoor inzetten en deze zichtbaar maken.
- Bij ontwikkelingen op karakteristieke plekken, bijvoorbeeld een dorpsgezicht, streven we zo veel mogelijk naar een balans met onze rijke historie.

3 Ruimtegebruik en ontwikkeling

Ook de komende jaren ontwikkelt Wijchen door, er komen meer inwoners. Onze voorzieningen en economie groeien mee. Het oplossen van het woningtekort blijft een belangrijke opgave. Met de huidige plannen groeit Wijchen naar ongeveer 45.000 inwoners. De opgaven die op Wijchen afkomen vragen om ruimte, schaarse ruimte.

Groei van Wijchen

Ambitie: Groeien is geen doel op zich; er zitten ook grenzen aan. We zetten in op groei passend bij de dorpse kwaliteit. Het behoud en versterken van het levendige, dorpse karakter vinden we van groot belang. Daarom zijn we terughoudend bij hoogbouw. We zorgen voor de juiste balans tussen ruimtelijke opgaven, zetten in op voorzieningen met allure en koesteren de dorpse kwaliteiten van Wijchen en de kernen. We houden regie op onze groei, want de ruimte is schaars. Daar maken we toekomstbestendige keuzes in.

Wat gaan we doen?

- We zoeken naar de juiste balans tussen alle opgaven, waarbij ruimte voor wonen, werken, groen én recreëren samenkomen.
- Hoger bouwen in en aan de kern Wijchen kan als het past bij de omgeving. Hoger bouwen betekent meer ruimte voor groen. Ook draagt het bij aan de betaalbaarheid van woningen.

Ruimtelijke ontwikkeling

Ambitie: Komende jaren zijn er ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken mogelijk in en aan de kern Wijchen en de kleine kernen. Ook houden we rekening met toekomstbestendige uitgangspunten, zoals het principe dat bodem en water leidend zijn, klimaatadaptief bouwen en bouwen aan bestaande kernen.

we houden regie op onze groei

Wat gaan we doen?

- Woningbouw in en aan de rand van kernen is mogelijk. Dit draagt bij aan het behoud van voorzieningen en de levendigheid in de kernen. Bijvoorbeeld door het straatje-erbij bouwen. We zijn zuinig op ons buitengebied.
- Deze periode werken we aan het verbeteren van onze werkwijze van nieuwe kleinschalige initiatieven, zodat de beoordeling soepeler en prettiger verloopt voor iedereen die ermee te maken heeft.

Slim gebruik van ruimte

Ambitie: We blijven ontwikkelen, maar de ruimte is schaars. Daarom gebruiken we de ruimte zo slim mogelijk en geven we bestaande plekken een nieuwe functie, als dat nodig en zinvol is. Of we geven één plek meerdere functies. Activiteiten moeten passen bij de plek. Leefbaarheid staat voorop. Ook zorgen we dat banen en economische activiteiten behouden blijven.

Wat gaan we doen?

- We kijken hoe we de ruimte in bestaande woningen en panden beter kunnen gebruiken. Bijvoorbeeld door een woonlaag toe te voegen, woningen te splitsen of leegstaande panden een nieuwe functie te geven.
- We kunnen ruimtes voor meerdere doelen gebruiken. Bijvoorbeeld door functies te combineren. Daarbij letten we goed op dat dit geen problemen oplevert voor wat er al zit.
- We zoeken naar mogelijkheden om bedrijventerreinen, zoals Kraanvogel, te transformeren naar wonen. Waarbij het gaat om een goede ligging nabij voorzieningen. Bij deze transformatie zetten we tegelijkertijd in op meer kwaliteit, meer werkgelegenheid en behoud van economische ruimte.

Hoogspanningsstation Wijchen

In Wijchen komt een hoogspanningsstation om het landelijke elektriciteitsnet sterker en toekomstbestendig te maken. Dit is nodig omdat we steeds meer gebruik maken van bijvoorbeeld warmtepompen, elektrische auto's en zonnepanelen. De gemeente werkt samen met inwoners, provincie en de regio om het station zo veilig, stil en passend mogelijk in de omgeving te plaatsen. En om zo veel mogelijk meerwaarde voor onze gemeente te halen uit deze ontwikkeling. Hiervoor stellen we een gebiedsvisie op.

Grote projecten

In Wijchen werken we aan verschillende belangrijke projecten die onze gemeente klaar maken voor de toekomst. In Wijchen-West bouwen we aan een nieuwe, groene en leefbare wijk waar mensen prettig kunnen wonen. Het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer zorgt voor een mooie verbinding tussen het centrum, het kasteel en het recreatiegebied, zodat dit gebied aantrekkelijker is en beter bereikbaar wordt. In de Kraanvogel-wijk bouwen we woningen en verbeteren we de leefomgeving, zodat bewoners in een veilige en duurzame buurt kunnen wonen.

Tussen de Havenweg en Leemweg werken we aan de ontwikkeling van goede sportvoorzieningen en wonen in een groene omgeving. Met Hart van Zuid krijgt Wijchen-Zuid een belangrijke vernieuwingsslag, waarbij we zorgen voor een aantrekkelijk en toekomstbestendig gebied met ruimte voor wonen, werken, dagelijkse boodschappen, onderwijs, zorg en ontmoeten. Samen zorgen deze projecten ervoor dat Wijchen blijft groeien op een manier die past bij onze inwoners en onze omgeving. Ook in de kernen wordt gewerkt aan relatief grote woningbouwprojecten.

4 Levendige, veilige wijken en kernen

Onze wijken en kernen zijn het hart van de gemeente. Hier leven mensen samen. Daarom bouwen we samen met inwoners, verenigingen, ondernemers en organisaties aan buurten waar mensen elkaar kennen, elkaar ontmoeten, bewegen en activiteiten organiseren. Waar voorzieningen dichtbij zijn en waar iedereen zich thuis en veilig voelt.

Levendig

Ambitie: We zetten in op levendige wijken en kernen, waar mensen samen kunnen komen en activiteiten kunnen organiseren. Activiteiten zoals sportdagen, markten, ontmoetingsprojecten en buurtfeesten helpen om bewoners met elkaar te verbinden. Ook vinden we het belangrijk dat inwoners kunnen meedenken over hun buurt en zelf ideeën kunnen aandragen. Door goede voorzieningen, actieve bewoners en ruimte voor ontmoeting blijven onze wijken en kernen levendig en prettig om in te wonen.

Wat gaan we doen?

- We ondersteunen en stimuleren speelplekken, buurttuinen, beweegroutes en sport- en ontmoetingsplekken. Zodat inwoners betrokken en in beweging kunnen blijven in hun wijk.
- We ondersteunen daar waar mogelijk initiatieven voor kleinschalig ondernemerschap in de wijken, zodat ze levendig blijven.
- We onderzoeken hoe we woonstraten slim kunnen inrichten zodat ze meer uitnodigen tot ontmoeting. Door bijvoorbeeld ontmoet-en-groet-straten.
- We zoeken naar extra mogelijkheden om het woonfonds te vullen, zodat we meer kunnen investeren in de leefbaarheid in bestaande wijken en kernen.
- We zoeken naar locaties voor een extra speel- en losloopgebied voor honden.

Goed wonen

Ambitie: We willen wijken en kernen waar mensen van verschillende leeftijden en achtergronden prettig samenleven. Nieuwe woonvormen kunnen daarbij helpen. Zo kunnen jongeren in Wijchen blijven wonen en kunnen oudere inwoners langer zelfstandig wonen. Dit helpt ook om eenzaamheid te verminderen. Dit geldt voor nieuwbouw, maar ook in bestaande wijken. Flexibele woonvormen zoals tijdelijke woningen, kleine woningen en nieuwe woonconcepten, kunnen helpen om sneller woonruimte te bieden. We juichen initiatieven voor kleinschalige woningbouw en collectieve woonprojecten (CPO's) toe.

Collectieve woonprojecten juichen we toe!

Wat gaan we doen?

- Bij nieuwbouw zetten we in op voldoende woningen voor specifieke doelgroepen. Denk hierbij aan combinaties van wonen en zorg, maar ook aan standplaatsen voor woonwagens.
- We bekijken mogelijkheden voor woonvormen waarbij mensen zelfstandig wonen en elkaar helpen, zoals zorg-voor-elkaar woningen en seniorenhofjes. We benutten kansen om inwoners zo lang mogelijk in hun eigen buurt te laten wonen.
- We onderzoeken waar en welke flexibele woonvormen in Wijchen mogelijk zijn, voor bijvoorbeeld jongeren, spoed-zoekers en internationale werknemers.

Betaalbaar wonen

Ambitie: We willen dat wonen betaalbaar blijft. Regionaal zijn daar afspraken over gemaakt. We werken samen met woningcorporaties en andere partijen om de kosten voor wonen zo laag mogelijk te houden. Ook zorgen we ervoor dat nieuwe woningen duurzaam en toekomstbestendig zijn. Door slim te bouwen en goed te plannen, zorgen we ervoor dat wonen in Wijchen betaalbaar blijft voor iedereen.

Wat gaan we doen?

- Bij nieuwe projecten benutten we de kansen om, waar mogelijk, extra sociale huur, midden huur en betaalbare koop te realiseren.
- Waar het passend en haalbaar is zetten wij actief in op de realisatie en het behoud van betaalbare koopwoningen.

Instrumenten betaalbaar wonen

We willen dat woningen betaalbaar blijven, zodat iedereen in Wijchen prettig en betaalbaar kan wonen. Instrumenten die de gemeente hiervoor in kan zetten, zijn: duidelijke programmering, inzet van gemeentelijk grondbeleid, zelfbewoningsplicht, ontmoedigen snelle doorverkoop en financiële regelingen zoals startersleningen en erfpacht. We maken ook bindende afspraken met ontwikkelaars.

Voorlopig ontwerp stedenbouwkundig plan wijchen-west

Veiligheid

Ambitie: We zetten ons in voor veilige wijken en kernen. Daarom werken we samen met bewoners, politie, handhaving en andere partners om overlast, vandalisme en criminaliteit te voorkomen. Wijchen groeit en daarmee ook onze aandacht voor preventie en handhaving. Dit moet in balans zijn. Door samen te werken en alert te blijven zorgen we voor wijken en kernen waar iedereen prettig en veilig kan wonen.

Wat gaan we doen?

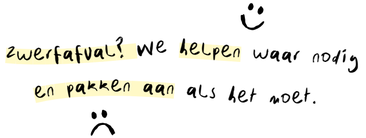
- We zetten in op preventie, bijvoorbeeld door straatcoaches, voorlichting en toezicht op gedrag. De gemeente werkt hierbij samen met inwoners, vaste netwerkgroepen (zoals leefbaarheidsgroepen), scholen, sportclubs en ondernemers.
- Overlast en criminaliteit pakken we aan, daar waar het nodig is zetten we extra boa's in en vergroten we hun zichtbaarheid.

Schoon en groen

Ambitie: Onze woon- en werkomgeving is groen en klimaatadaptief, passend bij het dorpse karakter. Burgerinitiatieven om groen in wijken te realiseren omarmen we. Niet ten koste van, maar in combinatie met parkeren in de wijk. Hierdoor blijft de straat een plek waar mensen elkaar prettig kunnen ontmoeten en naar elkaar om kunnen kijken. We willen een schoon en opgeruimd straatbeeld en de hoeveelheid restafval terugdringen.

Wat gaan we doen?

- We ondersteunen burgerinitiatieven om groen in wijken te realiseren en te onderhouden.
- Naast de bestaande manier van afval inzamelen, staan we positief tegenover omgekeerd inzamelen van afval, daar waar het haalbaar en betaalbaar is.
- Als het gaat om zwerfafval, bijplaatsingen en het dumpen van grof afval geven we eerst voorlichting, helpen we waar nodig en pakken we het aan als het moet.
- We willen een proef met het anders inzamelen van grof afval starten.

5 Bereikbaarheid en verkeer

Goede bereikbaarheid en veilig verkeer zijn essentieel voor de leefbaarheid, economische groei en het dagelijks comfort voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Wijchen. We zetten in op goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en voldoende parkeergelegenheden voor de auto en fiets. We volgen het STOMP-principe, waarbij we kijken naar de mogelijkheden voor lopen, fietsen, het openbaar vervoer, deelvervoer en de privéauto.

Bereikbaarheid

Ambitie: We willen dat inwoners, bezoekers en ondernemers zich vlot en veilig kunnen verplaatsen. Rondom de gemeente Wijchen zijn er knelpunten als het gaat om de doorstroming van verkeer. Deze problemen blijven we aanpakken om de doorstroming te verbeteren. Steeds meer mensen hebben een elektrische fiets. We willen kansen benutten om voor een langere afstand de fiets te pakken, in plaats van de auto.

we willen kansen benutten
om voor een langere afstand
de fiets te pakken

Wat gaan we doen?

- We blijven aandacht houden en vragen én voeren verbeteringen uit voor de knelpunten in en rondom onze gemeente. Denk hierbij aan het Palkerplein, knooppunt Bankhoef en de Schoenaker.
- Voor de A50 vragen we landelijk aandacht voor de doorstroming, fijnstof en geluid. Zeker nu de geplande verbreding uitgesteld is.
- Het treinstation van Wijchen is van belang voor de regionale bereikbaarheid. We blijven inzetten op het uitbreiden van de frequentie richting Den Bosch.
- We maken ons sterk voor goed en betrouwbaar openbaar vervoer en werken mee aan initiatieven op het gebied van deelmobiliteit.
- We benutten kansen als we de bereikbaarheid van het centrum, voorzieningen, bedrijventerreinen en het treinstation voor fietsers kunnen verbeteren.
- Samen met buurgemeenten werken we aan de snelfietspaden Nijmegen-Oss en Beuningen-Druten-Wijchen.

Verkeersveiligheid

Ambitie: Op de stoep, op het fietspad, op de weg; iedereen moet veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. We zetten in op goede verlichting, schone straten en veilige routes voor fietsers en voetgangers.

Wat gaan we doen?

- We blijven zorgen voor veilige trottoirs en veilige fietspaden. Naar alle kernen is er minimaal één verlichte fietsroute.
- We hebben extra aandacht voor de verkeersveiligheid rondom scholen en sportvoorzieningen.
- We werken maatregelen tegen sluipverkeer verder uit.
- Gevaarlijke verkeerssituaties pakken we aan.
- Bij het onderhoud van wegen richten we ook 30-kilometerwegen zo in dat ze de snelheid beter afremmen.

Parkeren

Ambitie: De gemeente blijft gratis parkeren mogelijk maken. Voor het bruisende en gastvrije centrum van Wijchen is dit van groot belang. Ook zijn inwoners van de kernen vaak afhankelijk van de auto.
We blijven vasthouden aan de huidige parkeernorm.

Wat gaan we doen?

- We hebben aandacht voor het ongewenst lang parkeren van auto's in de parkeergarages. Waar nodig gaan we hier maatregelen voor ontwikkelen.
- We onderzoeken of het succes van de bewaakte fietsenstalling in het centrum uitgebreid kan worden met een tweede locatie.

Laadpalen

Ambitie: Er komen steeds meer elektrische auto's en fietsen. Als gemeente zorgen we voor voldoende openbare laadpalen.

Wat gaan we doen?

- Als er genoeg laadpalen zijn kijken we of we deze parkeerplaatsen ook kunnen gebruiken voor niet-elektrische auto's.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor openbare laadpunten voor fietsers.

6 Energie, groen en duurzaamheid

We zijn zuinig op het groen in onze wijken en in het mooie buitengebied. Mensen, dieren en planten delen deze ruimte met respect voor elkaar. Wijchen blijft haar verantwoordelijkheid in de energietransitie nemen. In een wereld waarin veel onzeker is en crisissen elkaar in een rap tempo opvolgen, houden we vast aan onze actieve koers en volgen we het landelijke tempo om energieneutraal te worden. Hoewel we niet blij zijn met de komst van een hoogspanningsstation, proberen we er wel zo veel mogelijk maatschappelijke meerwaarde voor onze gemeente uit te halen.

Duurzaamheid

Ambitie: Duurzaamheid is noodzakelijk om Wijchen leefbaar te houden voor huidige en toekomstige generaties. Dat doen we als gemeente niet alleen. Duurzaamheid vraagt om samenwerking met en ondersteuning van inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. We zetten in op duurzaamheid met draagvlak vanuit inwoners en ondernemers. We staan achter het principe van korte ketens; producten worden zo veel mogelijk op duurzame wijze in de regio geteeld, gemaakt en verkocht.

Wat gaan we doen?

- We ondersteunen en stimuleren kleine en grote initiatieven op het gebied van de circulaire economie.
- We pakken kansen waar we circulair en biobased kunnen bouwen.
- We ondersteunen inwoners en ondernemers met energiebesparing en isolatie.
- We kopen als gemeente zo lokaal en duurzaam mogelijk in.
- We gaan door met de verdere verduurzaming van ons vastgoed en wagenpark op natuurlijke momenten.

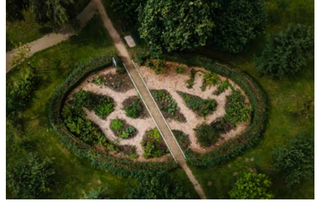
We ondersteunen inwoners en ondernemers met energiebesparing en isolatie

Energietransitie

Ambitie: Met het hoogspanningsstation levert Wijchen een grote bijdrage aan de landelijke en regionale energietransitie. Dit heeft grote impact op ons buitengebied en onze schaarse ruimte. Daarom kiezen we ervoor om kleinschalige ontwikkelingen te stimuleren en zijn we terughoudend als het gaat om aanvullende grootschalige projecten zoals zon op land en windmolens. De energietransitie stopt niet bij de gemeentegrens. Daarom werken we hierin samen met de regio. We nemen de bijdrage die Wijchen met het hoogspanningsstation levert mee in de regionale afspraken over de energietransitie. We volgen het landelijk tempo om van het aardgas af te gaan en benutten kansen als die zich voordoen.

Wat gaan we doen?

- We blijven ons inzetten voor de ontwikkeling van windpark Bijsterhuizen en zonnepark Bankhoef. We willen geen tweede windpark in Wijchen, omdat er al een hoogspanningsstation komt.
- We zoeken samen met ondernemers en inwoners naar oplossingen voor het volle stroomnet. Bijvoorbeeld met buurtbatterijen en smart energy hubs.
- We staan positief tegenover het gebruik van restwarmte en slimme warmtenetten.
- Warmtenetten moeten betaalbaar, haalbaar en betrouwbaar zijn. Ze moeten CO2-reductie opleveren en niet verplicht zijn.
- We blijven zoeken naar oplossingen om op wijk- en/of projectniveau van het aardgas af te gaan.
- We stimuleren het plaatsen van zonnepanelen op daken.

Natuur en groen

Ambitie: We gaan zorgvuldig om met het groen in onze wijken en in het buitengebied. Mensen, dieren en planten maken samen gebruik van deze groene ruimte. We blijven investeren in klimaatadaptatie en het creëren van een prettige woonomgeving.

Wat gaan we doen?

- We behouden en versterken het groen in woonwijken en bedrijventerreinen, waarbij we oog hebben voor zo veel mogelijk natuurwaarde.
- We benutten de kracht en kennis van inwoners en organisaties waar het om versterken van natuur en groen gaat.
- Aan het eind van deze periode staan er meer bomen in de openbare ruimte.
- In de particuliere ruimte zetten we in op acties om verharding te verwijderen en bomen toe te voegen.
- We geven invulling aan het vastgestelde beleid op het gebied van dierenwelzijn.

Buitengebied

Ambitie: Ons buitengebied is een waardevolle en betekenisvolle ruimte waar landbouw, natuur en recreatie elkaar ontmoeten en kunnen versterken. We zoeken kansen om functies te combineren. De juiste functie op de juiste plek, waarbij we versnippering tegen willen gaan.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op robuuste structuren. Dit doen we samen met grondeigenaren.
- We zetten in op het herstel, afmaken en behouden van de ecologische verbindingszone Heumen – Horssen samen met buurgemeenten en stakeholders.
- We hebben respect voor natuur en versterken deze waar nodig. We zoeken naar nieuwe plekken om te ontwikkelen voor recreatie, waar natuur, dieren en mensen samen ruimte hebben. Zo zorgen we voor minder druk op kwetsbare natuur, zoals in het vennengebied.
- We werken samen met andere gemeenten in de regio aan de Groene Mantel. Samen met betrokken partijen verbeteren we de inrichting van het gebied, waarbij landbouw, natuur en recreatie goed met elkaar samengaan.
- We blijven werken aan de herinrichting van akkerranden en biologisch bermbeheer ten behoeve van de biodiversiteit.

Masterplan das Wijchen

De das heeft veel invloed op ruimtelijke ontwikkelingen in Wijchen, in de toch al schaarse ruimte. Met het masterplan werken we aan de robuuste ontwikkeling van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone rondom de kern Wijchen. Met ruimte voor de das én ruimte voor ontwikkelingen, zoals wonen, werken en recreëren. Zonder de das voorrang te geven boven andere natuurwaarden, zoals planten en andere dieren.

Groene Mantel

De Groene Mantel is een belangrijk landschappelijk en ecologisch verbindingsgebied. Door zorgvuldig om te gaan met nieuwe plannen en goed samen te werken met de agrarische sector en regionale partners, helpt Wijchen om deze groene buffer te ontwikkelen. De Groene Mantel is belangrijk voor het agrarische perspectief, ontspanning en recreatie voor inwoners en speelt ook een grote rol voor planten en dieren in de regio. Het is daarom niet alleen een kader voor ruimtelijke plannen, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid om landbouw, natuur, landschap en leefkwaliteit voor de toekomst te behouden.

7 Sterke, gezonde en sociale samenleving

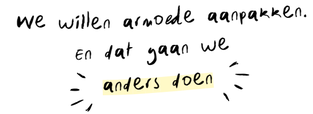
In Wijchen kijken mensen naar elkaar om. We willen dat iedereen mee kan doen, ook als het tegenzit. Inwoners hebben zo veel mogelijk zelf regie over hun leven, maar er is hulp als dat niet lukt. Dat begint met het bevorderen van kansengelijkheid en investeren in basisvaardigheden. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeente, scholen, maatschappelijke organisaties, het werkbedrijf, sportverenigingen, inwoners en ondernemers. De aanpak van Wijchen is laagdrempelig, dichtbij, begrijpelijk en mensgericht.

Aanpak armoede

Ambitie: We willen armoede aanpakken. En dat gaan we anders doen. We werken aan een Wijchense Armoede Aanpak. We kijken breder: naar het sociale, culturele en persoonlijke aspect. In Wijchen willen we dat iedereen kan meedoen. We verhogen de inkomensgrenzen niet, maar richten ons op het bieden van passende ondersteuning en het eenvoudiger en beter toegankelijk maken van regelingen. Dat vraagt om maatwerk en goede samenwerking tussen Wmo, werk en inkomen en soms jeugdzorg. Met duidelijke informatie, persoonlijke ondersteuning en een warme aanpak zorgen we dat armoede minder grip krijgt op het leven van onze inwoners.

Wat gaan we doen?

- We zorgen dat mensen mee kunnen doen. We ondersteunen inwoners met een bijstandsuitkering gericht bij de stap naar betaald werk. Of als dat niet mogelijk is, naar andere vormen van participatie, zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.
- We bieden passende ondersteuning. We helpen als dat nodig is, bijvoorbeeld met scholing. We brengen ook het netwerk rond iemand beter in beeld.
- We maken regelingen beter, toegankelijker, eenvoudiger en begrijpelijker.
- Onze werkwijze gaan we vastleggen in een Wijchense Armoede Aanpak.
- We geven extra aandacht aan gezinnen met kinderen die opgroeien in armoede. We willen een gelijke start voor iedereen. Dit willen we doen samen met onze maatschappelijke partners.
- We blijven energiearmoede aanpakken. We zetten landelijke regelingen zo slim mogelijk in dit te beperken. Denk aan energiecoaches en ondersteuning bij isolatie. We onderzoeken ook andere mogelijkheden, zoals een revolverend fonds

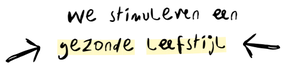
Zorg dichtbij

Ambitie: We werken aan een sterke sociale basis, waarin professionals en vrijwilligers samenwerken om inwoners te ondersteunen. We blijven inzetten op preventie met een laagdrempelig aanbod. Als professionele hulp nodig is, dan zorgen we dat deze toegankelijk is.

We blijven werken volgens de Hervormingsagenda Jeugd. Het doel is dat kinderen en gezinnen sneller de juiste hulp krijgen. Professionals krijgen meer tijd voor hun werk en gemeenten kunnen de jeugdzorg goed blijven organiseren. Belangrijke punten zijn het versterken van preventie, het eerder bieden van hulp en het verminderen van zware en dure zorg. Ook verbeteren we de samenwerking tussen organisaties en maken we duidelijker welke hulp onder de Jeugdwet valt.

Wat gaan we doen?

- We werken verder aan de ontwikkeling van sociale teams. Waar mogelijk maken we de toegang tot zorg eenvoudiger. Dichtbij onze inwoners.
- Bij nieuwe ontwikkelingen zorgen we dat de basisvoorzieningen, zoals de huisarts, zo dicht mogelijk bij inwoners blijven. Hier reserveren we ruimte voor.

Gezonde en vitale leefstijl

Ambitie: We stimuleren een gezonde leefstijl, dat is belangrijk voor iedereen. Daarbij hoort bewegen, gezond eten en elkaar kunnen ontmoeten. Meedoen in de samenleving is goed voor een gezonde leefstijl. Iedereen die wil, moet mee kunnen doen. Wij zetten ons in voor gelijke kansen voor iedereen, ongeacht achtergrond, leeftijd, beperking, gender of inkomen. Dat is niet altijd vanzelfsprekend en daar hebben we als gemeente aandacht voor. Zo bouwen we samen aan een Wijchen waarin iedereen mee kan doen en zich thuis voelt.

Wat gaan we doen?

- We houden speciale aandacht voor het bevorderen van de inclusie in onze samenleving. We gaan discriminatie tegen en omarmen diversiteit.
- We zetten ons actief in voor de kansengelijkheid voor kinderen, door te blijven investeren in de Integrale Kind Centra.
- We blijven investeren in basisvaardigheden, zoals taalondersteuning.
- We ondersteunen initiatieven die inwoners helpen hun digitale vaardigheden te verbeteren.
- Wij zijn trots op onze mantelzorgers en vrijwilligers, die blijven we ondersteunen.

Statushouders en vluchtelingen

Ambitie: De opvang van vluchtelingen is zowel landelijk als lokaal een ingewikkeld thema. Het kan zorgen voor onrust in de samenleving. We hebben een wettelijke taak om vluchtelingen op te vangen en statushouders te huisvesten. We pakken onze verantwoordelijkheid en hebben oog voor de nieuwe bewoners én de omgeving waarin zij gaan wonen.

Wat gaan we doen?

- We werken mee aan de komst van een asielzoekerscentrum (azc). We gaan dit op een goede manier regelen, voor de nieuwe bewoners én in samenspraak met omwonenden.
- Waar mogelijk koppelen we deze ontwikkeling aan initiatieven die nieuwe bewoners helpen om zo snel mogelijk mee te doen in de samenleving.
- We zorgen dat statushouders zo snel mogelijk mee kunnen doen in de samenleving; we versnellen en verbeteren hun inburgering.

8 Werken en ondernemen

Een vitale lokale economie is belangrijk voor de werkgelegenheid. Wijchen heeft een sterk, lokaal geworteld ondernemersklimaat. Ondernemers moeten zich thuis blijven voelen in Wijchen en kunnen blijven groeien. Daarom investeren we in vernieuwend ondernemerschap en zijn we een gemeente die meebeweegt op wat nodig is. We stimuleren innovatie en bieden kansen aan bedrijven en inwoners die samen bouwen aan een toekomstbestendige, levendige, welvarende gemeente.

Arbeidsmarkt

Ambitie: We willen blijven meegroeien met de ontwikkelingen van onze gemeente en zorgen voor een goed vestigingsklimaat. Hierbij richten we ons op de sectoren techniek en gezondheid. Dit is de arbeidsmarkt van de toekomst. Hiermee sluiten we aan op de regionale ambitie.

Wat gaan we doen?

- We maken een doorkijk op de arbeidsmarkt en economie van de toekomst voor Wijchen.
- We blijven succesvolle initiatieven ondersteunen waarin onderwijs, ondernemers en overheid samenwerken.
- Internationale werknemers zijn belangrijk voor onze economie. We willen hen passende en goede huisvesting bieden. Ook willen we andere groepen, zoals bijvoorbeeld statushouders, beter betrekken bij de arbeidsmarkt. Het werkbedrijf speelt daar een belangrijke rol in.

Bruisend centrum

Ambitie: Het centrum van Wijchen koesteren we en moet aantrekkelijk, gastvrij en levendig blijven voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Hier komen wonen, werken, winkelen, horeca en evenementen samen.

Wat gaan we doen?

- We blijven investeren in een prettige en aantrekkelijke omgeving in ons centrum.
- We willen het Sterrebos samen met de kasteeltuin als groene long aan het centrum te verbinden.
- Overlast in het centrum pakken we aan.

Krachtige economie

Ambitie: Onze ondernemers, op bijvoorbeeld bedrijventerreinen, spelen een cruciale rol in de economie van de gemeente. Om aantrekkelijk te blijven sluiten we aan op de actualiteit. Daarbij denken we aan het verminderen van de regeldruk en willen we startende en bestaande ondernemers kansen bieden om door te groeien. Dit geldt ook voor ondernemers in de agrarische, recreatieve en toeristische sector.

Wat gaan we doen?

- We gaan door met het verder revitaliseren van de bedrijventerreinen, waarbij we aandacht hebben voor de aantrekkelijkheid van het bedrijventerrein, klimaatadaptatie en de bereikbaarheid.
- We ondersteunen de komst van buurtwinkels in de kernen.
- We maken een eerste doorkijk naar een toekomstbestendig Winkelcentrum Noord. Daarbij houden we ook de verkeerssituatie tegen het licht.
- We verkennen hoe we meer grip kunnen krijgen op de komst en effecten van steeds meer pakketpunten in onze gemeente.
- De omgeving van Wijchen is recreatief en aantrekkelijk voor toerisme. Dat willen we graag behouden en versterken. We bekijken de mogelijkheden voor nieuwe recreatieve en toeristische ontwikkelingen, daar waar het passend is bij onze identiteit.
- We blijven Wijchense ondernemers stimuleren om in te zetten op maatschappelijk verantwoord ondernemen.

We gaan door met het verder revitaliseren van de bedrijventerreinen

Portefeuilleverdeling

Burgemeester
- Algemene zaken
- Openbare orde, veiligheid en weerbaarheid
- Dienstverlening en communicatie
- Regionale samenwerking
- Inwonersbetrokkenheid

Wethouder Geert Gerrits
1e locoburgemeester
- Financiën
- Wonen en volkshuisvesting
- Gebiedsontwikkeling
- Ruimtelijke ordening
- Grondzaken

Wethouder Twan van Bronkhorst
2e locoburgemeester
- Openbare ruimte, water en natuur
- Mobiliteit
- Milieu en afval
- Maatschappelijk vastgoed
- Cultureel erfgoed

Wethouder Anouk van Dam
3e locoburgemeester
- Economie, toerisme en recreatie
- Horeca en evenementen
- Arbeidsmarkt
- Werk en inkomen
- Energie en duurzaamheid

Wethouder Pepijn Oomen
4e locoburgemeester
- Participatie en leefbaarheid
- Armoede- en minimabeleid
- Welzijn, zorg en gezondheid
- Sport, kunst, cultuur en onderwijs
- Dierenwelzijn

Colofon

Uitgave
Gemeente Wijchen, mei 2026

Redactie
Gemeente Wijchen

Fotografie binnenwerk
Henk Hulshof en anderen, Depositphotos

Concept en creatie
Jolande van Straaten

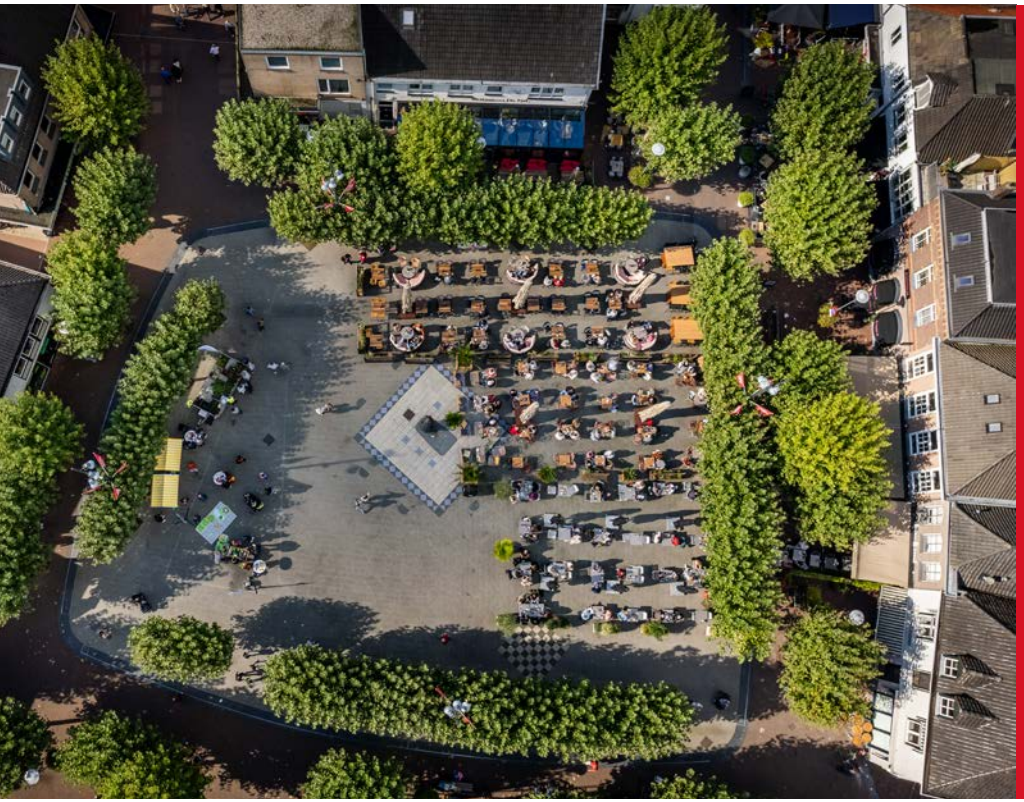
Met liefde gemaakt! ☺

SAMEN WERKEN
KEUZES MAKEN
VOORUIT KIJKEN

We gaan graag aan het werk. Voor u (of jou), als inwoner van Wijchen.
En kan er iets beter in onze gemeente? Laat het ons weten!

Coalitieakkoord Wijchen 2026 - 2030

Mei 2026

SAMEN WERKEN AAN MORGEN

Website
www.wijchen.nl

Telefoon
088 432 70 00

Huis van de gemeente
Kasteellaan 27, 6602 DB Wijchen

E-mail
gemeente@wijchen.nl

WhatsApp
+31 625 689 928

Gemeente Wijchen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7592
Extern Zaak ID	Z/25/319018
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	9.2
Titel	319018 Beslisnota Dierenwelzijnbeleid
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Bronkhorst, T. (Twan) van

Bijlagen
319018 Beslisnota Dierenwelzijnbeleid
Beleidsnotitie Dieren Wijchen - Nieuw

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	24 februari 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	18 maart 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Commissievergadering Wijchen	12 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:

- de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 vast te stellen, waaronder de Uitvoeringsagenda dieren.

Stemming

27 stemmen voor

Stem voor	**Stem tegen**
Fractie CDA Wijchen	
Bijmans, Hans	

Gooiker-Loeffen, Annemarie Hoogteijling, Karin	
Fractie D66 Wijchen	
Janssen, Jasmijn Lukkezen, Maikel	
Fractie Emilia	
Verbeeten, Pim	
Fractie Hart voor Wijchen	
Herms, Dave Herms, Leo van Tilburg - Suy, Ellen Vrolijks, John	
Fractie Kernachtig Wijchen	
Driessen - Slingerland, Annemarie Evers, Jan Grobbe, Henk-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim Kuipers, Rianne Loermans, Renate Rietveld, Jolene Verharen, Martijn	
Fractie PRO Wijchen	
Burgers, Titus Merkus, Youri Rakt, van de, Marieke Smeets, Suzanne	
Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted Peters - Vroom, Alice Schraven, Rick	

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:

- de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 vast te stellen, waaronder de Uitvoeringsagenda dieren.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/319018

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Dierenwelzijn Wijchen

Collegedatum: 24 februari 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

- de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 vast te stellen, waaronder de Uitvoeringsagenda dieren.

Aanleiding
In de gemeente Wijchen is er nog geen beleid voor dierenwelzijn. Er zijn wel veel vragen over dit onderwerp vanuit verschillende afdelingen.

Dierenwelzijn gaat over alle dieren: dieren die door mensen worden gehouden en dieren die in het wild leven. In de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 leggen we uit hoe de gemeente naar dierenwelzijn kijkt en hoe dit invloed heeft op ons werk.
De gemeente Wijchen vindt dierenwelzijn belangrijk en ziet ook haar eigen taak om dit te verbeteren en te versterken. Met deze beleidsnotitie laten we duidelijk zien hoe wij als gemeente omgaan met dierenwelzijn, nu en in de toekomst.
Binnen verschillende beleidsterreinen besteden we aandacht aan het verbeteren van dierenwelzijn. De acties waar we de komende tijd aan willen werken, staan in de Uitvoeringsagenda Dieren. Deze agenda is opgenomen in hoofdstuk 6 van de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030.

Eerdere besluiten
Niet van toepassing

Gewenst resultaat
Het vaststellen van de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030, om aan de slag te kunnen gaan met de ambities, waaronder de Uitvoeringsagenda dieren.

Argumenten

1.1. *De gemeente heeft wettelijke taken als het gaat om dierenwelzijn*
In het burgerlijk wetboek staat beschreven dat de wettelijke taken van de gemeente bestaan uit onder andere de opvangplicht voor gevonden gezelschapsdieren (zowel dieren met een vermoedelijke eigenaar als zwerfdieren) en het afvoeren van in de openbare ruimte gevonden dode dieren.

1.2. *De wettelijke taken zijn niet vastgelegd in beleid*
Volgens artikel 1.4 van de Wet dieren moet de gemeente dieren in nood helpen. De gemeente neemt hiervoor al verschillende maatregelen. Deze afspraken staan nu alleen nog nergens officieel op papier.

1.3. *Zo geven we lijn aan de verschillende uitvoeringstaken*
In Wijchen wordt op verschillende gebieden gewerkt aan dierenwelzijn. Denk aan het vervoer en de opvang van gewonde dieren of het hondenbeleid. In het uitvoeringsplan in hoofdstuk 6 van deze beleidsnotitie staat welke activiteiten we nu doen en welke we in de toekomst willen uitvoeren.

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Ambities voor dierenwelzijn kunnen ver gaan*
Als gemeente kun je verschillende aanvullende maatregelen nemen op het gebied van dierenwelzijn. Wij nemen deze echter alleen wanneer daar een zwaarwegende reden voor is, de gemeente ervoor bevoegd is, binnen wettelijke kaders en er voldoende maatschappelijk draagvlak voor bestaat.

Financiële gevolgen

Er is een vast budget voor de dierenambulance en voor de opvang van zwerfdieren. Als uit het uitvoeringsplan blijkt dat er extra geld nodig is, dan vragen we dat op dat moment aan en leggen we dit voor aan de raad.

Het voornemen is om een ambtenaar aan te stellen voor dierenwelzijnsbeleid. Bij de perspectief nota zal voor de uitbreiding van 0.17 fte een voorstel worden gedaan om de financiële gevolgen integraal af te wegen.

Communicatie

De Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 wordt gedeeld met de medewerkers van de Werkorganisatie Druten Wijchen en met alle betrokkenen.

Inwonersparticipatie

Inwonersparticipatie is op dit moment niet passend.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het voornemen is in 2026 een ambtenaar aan te stellen voor 0,17 fte die regie houdt op het onderwerp dierenwelzijn. De visie van de Beleidsnotitie Dieren en de taken vanuit het Uitvoeringsprogramma dieren worden door deze persoon opgepakt. Eventuele financiële gevolgen worden bij de perspectiefnota in kaart gebracht.

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Voorstel
Advies
Team WMO-jeugd en gezondheid
Team Gebiedsinrichting
Team Financieel beleid
Team Algemeen Juridische Zaken

Gemeente Wijchen

Beleidsnotitie dieren

Gemeente Wijchen

2026-2030

1. Inleiding

Voor u ligt de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 van de gemeente Wijchen. De gemeente Wijchen onderschrijft het belang van de aandacht voor dierenwelzijn en erkent ook de eigen rol in het versterken van het dierenwelzijn. Met deze beleidsnotitie benadrukken we expliciet hoe wij als gemeente Wijchen naar dierenwelzijn kijken en hoe dit ons handelen beïnvloedt, voor nu en in de toekomst.

In deze notitie regelen we integraal hoe we onze gemeente nog diervriendelijker willen maken. We delen onze gemeente namelijk niet alleen met elkaar, maar ook met alle dieren die daarin leven. Dat zijn huisdieren, landbouwdieren en hobbydieren, maar ook alle dieren die in het wild leven. Er is steeds meer maatschappelijke aandacht rondom dieren en hun welzijn. Als gemeente spelen we hier een grote rol in: veel van ons handelen en beleid heeft raakvlakken met het welzijn van dieren.

Dat zien we ook terug binnen de gemeente Wijchen. Vanuit verschillende beleidsvelden wordt er aandacht besteed aan het versterken van het dierenwelzijn. Ook zien we nog een aantal actiepunten waar we de komende tijd, samen met onze partners, mee aan de slag willen gaan. Deze actiepunten hebben we in hoofdstuk 6 van deze beleidsnotitie gebundeld in de Uitvoeringsagenda dieren Wijchen 2026-2030.

De uitgangspunten en overkoepelende ambities in deze beleidsnotitie hebben betrekking op zowel gehouden als in het wild levende dieren. De uitgangspunten staan centraal in ons nieuw te formuleren beleid ten aanzien van dieren(welzijn) en houden we standaard voor ogen als we dieren tegenkomen in ons werk. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het beheer van de fysieke ruimte zoals snoeien en maaien, maar ook aan veiligheid en evenementen in onze gemeente. De uitgangspunten zijn niet eerder expliciet vastgelegd, maar grotendeels al wel gemeengoed binnen de gemeente Wijchen. Door de uitgangspunten nu gemeentelijk vast te leggen, benadrukken we hoe belangrijk wij het welzijn van dieren vinden en dat we daar actief aan willen bijdragen.

2. Ambitie

Wonen in de gemeente Wijchen betekent genieten van een groene omgeving. We delen onze omgeving met alle dieren die daarin leven. De gemeente zet zich in om mens en dier voor nu en de toekomst op een goede manier samen te laten leven. Ons doel is dat we een bijdrage blijven leveren aan het behoud van dierenwelzijn binnen onze gemeente. Daar waar het wenselijk en noodzakelijk is, werken we ook aan de verbetering van het welzijn van al deze dieren. De geformuleerde kaders in deze beleidsnotitie geven invulling aan deze ambitie.

3. Dierenwelzijn

Dierenwelzijn gaat over de kwaliteit van het leven zoals die door het dier wordt ervaren, zowel mentaal als fysiek. Dit betekent dat het dier of zelf in de eigen behoefte kan voorzien, of dat een mens daarbij kan helpen door passende omstandigheden te bieden. Zo kan een vogel bijvoorbeeld een nestje bouwen in een boom, maar ook in een door de mens geplaatste nestkast.

Dierenwelzijn gaat over alle dieren, zowel de gehouden als de in het wild levende dieren. De wijze waarop mensen aankijken tegen dierenwelzijn is bij in het wild levende dieren

niet hetzelfde als bij gehouden dieren. Een eigenaar is verantwoordelijk voor het optimale welzijn van zijn 'gehouden' dier(en). De gemeente houdt ook dieren in verband met onze wettelijke taken voor het verzorgen van gevonden (zwerf)dieren en het afvangen van in het wild levende dieren in nood. Denk hierbij aan de werkzaamheden van de dierenambulance en de dierenopvanglocaties.

In het wild levende dieren, zoals egels, hazen en vleermuizen, leven in een andere omgeving en zijn minder afhankelijk van de mens om een geschikte leefplek te vinden. Veel dieren vinden deze plekken binnen de bebouwde kom, zoals in tuinen en parken. Dat levert soms problemen op: enerzijds hechten we steeds meer waarde aan de aanwezigheid van dieren in onze leefomgeving, anderzijds ondervinden we soms last en hinder van dieren. Dit geldt bijvoorbeeld voor soorten die als plaagdier worden ervaren, zoals ratten en duiven, of voor beschermde in het wild levende dieren zoals steenmarters en dassen. Ook bij het bestrijden van overlastgevende dieren blijven wettelijke kaders belangrijke uitgangspunten. Hier ligt de uitdaging voor de gemeente: een goede balans vinden tussen het welzijn van dieren en de belangen van mensen en hun activiteiten. Dit betekent dat we kiezen voor diervriendelijke en preventieve maatregelen en zorgvuldig omgaan met de belangen van de mens en van het dier waar mogelijk.

4. Wettelijk kader

Dieren en hun welzijn zijn in meerdere wetten vastgelegd. In deze wetgeving staat beschreven hoe om te gaan met gehouden en wilde dieren en wat daarin de rol en de wettelijke taken van een gemeente zijn. Hieronder presenteren we een overzicht van de wetten en daaruit vloeiende wettelijke taken voor de gemeente.

4.1 Burgerlijk Wetboek

De wettelijke taken van de gemeente bestaan onder andere uit de opvangplicht voor gevonden gezelschapsdieren, zowel dieren met een vermoedelijke eigenaar als zwerfdieren, en het afvoeren van in de openbare ruimte gevonden dode dieren. De opvangplicht voor deze dieren houdt in dat de gemeente de dieren minimaal 14 dagen opvangt en verzorgt. Binnen deze 14 dagen heeft een eigenaar de mogelijkheid om het dier op te halen. Na het aflopen van deze 14 dagen, mag de gemeente het dier verkopen of weggeven. De opvangplicht is vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek, Boek 5.

4.2 Wet dieren

De Wet dieren is de belangrijkste wet met betrekking tot gehouden dieren, zoals gezelschapsdieren en landbouwhuisdieren, en bundelt alle regels ten aanzien van deze dieren in één wet. Het belangrijkste uitgangspunt van de wet is dat de eigenwaarde van het dier wordt erkend en als uitgangspunt dient voor het vormgeven van diervriendelijk beleid. De belangrijkste uitvoeringsregels op het gebied van dierenwelzijn zijn opgenomen in drie regelingen:

1. Het Besluit houders van dieren
2. De Regeling houders van dieren
3. Het Besluit diergeneeskundigen

De wet omschrijft onder andere welke dieren gehouden mogen worden, hoe met dieren moet worden omgegaan en waarvoor dieren kunnen worden ingezet. Deze wet biedt de politie en de landelijke inspectie mogelijkheden om op te treden tegen elke vorm van

dierenmishandeling of -verwaarlozing. In de Wet dieren staat ook de wettelijke taak van de gemeente voor het afvoeren van dode dieren uit de openbare ruimte (artikel 3, lid 5).

4.3 Wet veiligheidsregio's

In de Wet veiligheidsregio's is geregeld dat de gemeente brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening moet organiseren (artikel 2). In artikel 3, lid 1, onderdeel b staat dat de brandweer als taak heeft te zorgen voor het beperken en bestrijden van gevaar bij ongevallen voor mens én dier. In de praktijk betekent dit dat bij incidenten, zoals branden of verkeersongelukken, ook wordt gekeken naar het redden en beschermen van dieren waar mogelijk.

4.4 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 trad de Omgevingswet in werking. Deze wet gaat over de fysieke ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. Een belangrijk onderdeel van de wet is de zorgplicht voor de natuur, die geldt voor gemeenten, particulieren en bedrijven (artikel 1.6). Dit betekent dat iedereen verplicht is om (in het wild levende) dieren in nood te helpen. Daarnaast mag de natuur niet onnodig worden verstoord en moeten er preventieve maatregelen worden genomen om schade aan de natuur te beperken (artikel 4.30). Gemeenten zijn daarbij ook verplicht om aandacht te besteden aan soorten die met uitsterven worden bedreigd of als kwetsbaar worden gezien (artikel 2.31a).

Ook zijn er in de Omgevingswet regels opgenomen over de uitvoering van de jacht, beheer of schadebestrijding. Als het gaat om de hengelsport verdient de Visserijwet 1963 nog een belangrijke vermelding aangezien de gemeente visvergunningen binnen de gemeentegrenzen kan verstrekken.

5. Uitgangspunten beleid

5.1 Afwegingskader

Als gemeente Wijchen volgen we de kaders van Europese, nationale en provinciale wetgeving als basis voor ons dierenwelzijnsbeleid. We formuleren de komende jaren geen aanvullende regels bovenop de Europese, nationale en provinciale wetgeving. Als gemeente Wijchen volgen we deze ontwikkelingen en volgen we de landelijke aanbevelingen. We vatten dan ook niet elke situatie waarin we dieren tegenkomen in regels.

We overwegen het nemen van aanvullend beleid op het gebied van dierenwelzijn alleen wanneer daar een zwaarwegende reden voor is, de gemeente hiervoor bevoegd is en er voldoende maatschappelijk draagvlak voor bestaat. Zo kunnen we op het moment dat er om wat voor reden dan ook een nieuwe situatie ontstaat, ervoor kiezen om aanvullende regelgeving vast te stellen. Zo houden we als gemeente grip op de situatie zoals die op dat moment bestaat. Hierbij valt te denken aan onderwerpen als:

- De opmars van de wolf in Nederland;
- Het stikstofdossier in relatie tot veehouderij;
- De ontwikkelingen rondom de richtlijnen van schuilmogelijkheden voor weidedieren;

- Een mogelijke nationale chipplicht voor katten;
- Een mogelijk landelijk meldpunt voor gevaarlijk gedrag en bijtincidenten honden.

In samenspraak met alle betrokken beleidsterreinen wordt er gekeken wat nodig is en wat de beste manier is om te handelen en tot het beste resultaat te komen. Daarbij zorgen we dat inwoners, bedrijven en andere organisaties hier ook aan bijdragen en hun verantwoordelijkheid nemen.

Het welzijn van dieren is een onderwerp dat integraal is verwerkt in het doen en laten van de gemeente Wijchen. In verschillende beleidsnotities en verordeningen wordt er ook aandacht besteed aan dieren, zoals (in willekeurige volgorde):

- Algemene plaatselijke verordening Wijchen (2025)
- Omgevingsplan gemeente Wijchen (2024)
- Erfgoedverordening Wijchen 2023
- Uitvoeringsprogramma VT&H 2022 gemeente Wijchen
- Beleids- en Uitvoeringsplan Natuur en Biodiversiteit Wijchen (2020)
- Ontwerp Omgevingsvisie Wijchen (2025)
- Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting Wijchen 2025 Subsidieregeling Wijchen 2021

Om verwarring te voorkomen, zullen we de punten die al in andere beleidskaders bij de gemeente Wijchen worden omschreven, niet herhalen in deze beleidsnotitie.

5.2 Uitgangspunten

We handelen als gemeente zo diervriendelijk mogelijk. We koesteren de aanwezigheid van dieren in onze gemeente. We doen wat nodig is en kijken daarnaast naar mogelijkheden om dierenwelzijn te beschermen en te bevorderen. We werken voor concrete onderwerpen op de uitvoeringsagenda samen met partners en inwoners.

We nemen als gemeente onze verantwoordelijkheid voor dieren met het oog op de volgende categorieën:

- Dierenhulp
- Gehouden dieren
- Vermaak waarbij dieren zijn betrokken
- In het wild levende dieren

Het is goed om aan de voorkant te benoemen dat bepaalde dieren niet per definitie in slechts één categorie vallen. De categorieën zijn bedoeld om de omstandigheid van het dier te verduidelijken. Zo wordt een paard bijvoorbeeld gehouden, maar kan het ook een rol spelen in vermaak. Daarnaast kan een kat zowel als huisdier worden gehouden, maar ook verwilderd in het wild leven.

In de Uitvoeringsagenda dieren in hoofdstuk 6 van deze beleidsnotitie gaan we ten eerste nader in op hoe we de categorie duiden. Ten tweede geven we aan hoe we per categorie onze verantwoordelijkheid als gemeente nemen. Ten derde zetten we uiteen welke acties wij de komende jaren per categorie zullen inzetten om het dierenwelzijn te versterken.

6. Uitvoeringsagenda dieren

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u de Uitvoeringsagenda dieren. Hierin vindt u doelen en activiteiten op het gebied van dierenwelzijn waar we als gemeente Wijchen de komende periode, samen met onze samenwerkingspartners, mee aan de slag gaan. Met deze agenda geven we een concrete invulling aan de doelstelling van deze beleidsnotitie.

6.2 Indeling

De uitvoeringsagenda heeft betrekking op de periode 2026-2030. De uitvoering van deze agenda evalueren we na twee jaar, waarna we de uitvoeringsagenda bijstellen en eventueel aanvullen met nieuwe actiepunten.

6.3 Uitwerking beleidsnotitie dieren

Onze ambitie op het gebied van dierenwelzijn is dat de gemeente zich inzet om mens en dier nu en in de toekomst op een goede en evenwichtige manier te laten samenleven. We blijven een bijdrage leveren aan het behoud van dierenwelzijn binnen onze gemeente. Waar wenselijk en noodzakelijk, zetten we ons ook in voor de verbetering van het welzijn van alle dieren binnen onze gemeente.

Op basis van deze ambitie, de uitgangspunten uit de Beleidsnotitie Dieren 2026-2030 en de terugkoppeling met zowel interne als externe betrokken partijen op het gebied van dierenwelzijn, hebben we de uitvoeringsagenda opgesteld. Deze uitvoeringsagenda bestaat uit de volgende subdoelen, waaraan we concrete activiteiten koppelen:

- Dierenhulp
- Gehouden dieren
- Vermaak waarbij dieren zijn betrokken
- In het wild levende dieren

6.4.1 Dierenhulp

Iedereen, ook de gemeente, is wettelijk verplicht om dieren in nood te helpen (artikel 1.4 van de Wet dieren). We treffen als gemeente verschillende maatregelen om dieren in nood te helpen.

Onderwerp	Actie	Partijen	Planning	Trekker
Het sluiten van overeenkomsten met dierenopvangcentra en ambulancediensten over de opvang van in het wild levende en gehouden dieren.	Het herzien van bestaande overeenkomsten met reeds gecontracteerde partijen voor wat betreft het vervoer van in het wild levende en gehouden dieren, dierenopvang, dierennoodhulp, kadaverritten en destructie. Uitkomst van deze herziening kan tweeledig zijn: 1. Overeenkomsten verlengen met reeds gecontracteerde partijen; 2. Overeenkomsten aangaan met nog niet gecontracteerde partijen binnen de kaders voor inkoop.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Fysieke leefomgeving • Domein Bedrijfsvoering *Extern:* • Partijen die taken uitvoeren op het gebied van dierenwelzijn • Gemeenten Rijk van Nijmegen	Q4 2025 – Q1 2026	Domein Sociale Leefomgeving
Het maken van afspraken tussen hulpdiensten en dierenopvangcentra over de opvang van huisdieren in het geval van een (gedwongen) opname, arrestatie of huiselijk geweld. De opvang van deze huisdieren kan langer nodig zijn dan de verplichte bewaarplicht van 14 dagen.	Afspraken maken met reeds gecontracteerde partijen voor wat betreft het vervoer van wilde en gehouden dieren, dierenopvang, dierennoodhulp, kadaverritten en destructie als onderdeel van het sluiten van overeenkomsten met deze partijen.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Fysieke leefomgeving • Domein Bedrijfsvoering *Extern:* • Partijen die taken uitvoeren op het gebied van dierenwelzijn • Gemeenten Rijk van Nijmegen	Q4 2025 – Q1 2026	Domein Sociale leefomgeving

Het regelen van de ruiming van kadavers, onder andere om verspreiding van vogelgriep te beperken.	Afspraken herzien met de samenwerkingspartners over het ruimen van kadavers en mogelijk besluiten tot het opnieuw beleggen van deze opdracht.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Bedrijfsvoering *Intern:* • Gemeentewerf	Q3-4 2025	Domein Sociale leefomgeving
We gebruiken de gemeentelijke website om voorlichting te geven hoe inwoners kunnen handelen bij (vermoedens van) verminderd dierenwelzijn.	We bundelen de informatie op de gemeentelijke website voor wat betreft dieren(welzijn) op één centrale landingspagina.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Fysieke leefomgeving • Domein Publiekszaken	Q3 2026	Domein Sociale leefomgeving
In het rampen(bestrijdings)plan wordt een passage opgenomen over de hulp aan dieren in het geval van een crisis of ramp.	In samenwerking met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid blijven we gesprekken voeren over de inhoud van de passage in het rampen(bestrijdings)plan.	• Domein Bestuur, strategie en projecten *Extern:* • Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Q3 2026	Domein Bestuur, strategie en projecten, team Openbare orde en veiligheid

6.4.2 Gehouden dieren

In Nederland leven miljoenen huis- en hobbydieren. De gemeente heeft hier direct mee te maken. Bijvoorbeeld binnen het sociale domein, bij huisuitzettingen, in het kader van armoede en in de openbare ruimte (inclusief ruimtelijke ordening zoals hondenuitlaatplaatsen) en vanuit de zorgplicht in het Burgerlijk Wetboek voor zwervend aangetroffen dieren.

Maar ook binnen het vergunningenbeleid en in de toezichthoudende en handhavende taken van de gemeente vragen gezelschapsdieren om aandacht van de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan de taken van de lokale politie en de inzet van gemeentelijke boa's.

Daarnaast worden er in de (intensieve) veehouderij veel landbouwdieren gehouden.

Onderwerp	Actie	Partijen	Planning	Trekker
We gebruiken de gemeentelijke website om voorlichting te geven	We bundelen de informatie op de gemeentelijke website voor wat	• Domein Sociale leefomgeving	*Doorlopende actie*	Domein Sociale leefomgeving

over het diervriendelijk houden van hobbydieren.	betreft dieren(welzijn) op één centrale landingspagina.	• Domein Fysieke leefomgeving • Domein Publiekszaken		
Het implementeren van een inkoopbeleid dat gericht is op duurzaam en diervriendelijk geproduceerde producten.	We beschouwen het huidige inkoopbeleid voor wat betreft duurzaam- en diervriendelijk geproduceerde producten en doen hier indien nodig een update op.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Bedrijfsvoering	Q1 2027	Domein Sociale leefomgeving
Het verschaffen van diervoeding en -benodigdheden via de voedselbank.	We onderzoeken de mogelijkheden. Bijvoorbeeld of de reguliere voedselbank uitgebreid kan worden met diervoeding en andere benodigdheden, waarbij mensen ook spullen kunnen doneren zoals voer in originele verpakking en hondenmanden.	• Domein Sociale leefomgeving	Q3 2027	Domein Sociale leefomgeving
We helpen inwoners om goed voor hun huisdier te zorgen.	We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om inwoners met een laag inkomen te helpen bij de zorg voor hun huisdier.	• Domein Sociale leefomgeving	Q1 2027	Domein Sociale leefomgeving
Opstellen van richtlijnen voor het omgaan met vergunningaanvragen voor schuilstallen.	Herbeoordelen van de eisen die worden gesteld aan de vergunningsaanvraag voor schuilstallen, zodat deze niet alleen voor permanente weidedieren voorhanden zijn, maar ook dieren die zich slechts een deel van de dag op de weide begeven.	• Domein Fysieke leefomgeving	Q2 2028	Domein Fysieke leefomgeving
Deelname aan het project ‘Dierenbuddy’.	We verkennen deelname aan het project.	• Publiekszaken • Domein Sociale Leefomgeving • Domein Financiën	Q4 2026	Domein Sociale leefomgeving

Actualisatie van het hondenbeleid.	Het hondenbeleid wordt geactualiseerd en vastgesteld. In dit hondenbeleid staat het welzijn van de hond centraal. Onderdeel van dit hondenbeleid zijn o.a.: - De werkprocessen en -afspraken rondom meldingen en registraties van bijtincidenten, en het beleidskader gevaarlijke honden. - De aanwezigheid, omvang en bereikbaarheid van hondenlosloopgebieden en zorg voor de realisatie hiervan.	• Domein Fysieke leefomgeving • Domein Sociale leefomgeving • Domein Bedrijfsvoering	Q2 2028	Domein Sociale leefomgeving

6.4.3 Vermaak waarbij dieren zijn betrokken

Onder 'dieren ter vermaak' verstaan we enerzijds dieren in bijvoorbeeld dierentuinen. Anderzijds vallen hier dieren onder die gebruikt worden voor evenementen van tijdelijke aard zoals promotieactiviteiten en circussen.

Onderwerp	Actie	Partijen	Planning	Trekker
Herijking van het evenementenbeleid.	Het evenementenbeleid wordt opnieuw onder de loep genomen. Onderdeel van dit evenementenbeleid zal o.a. zijn dat er bij het houden van evenementen altijd rekening gehouden moet worden met het gemeentelijk natuurbeleid en natuurwetgeving.	• Domein Sociale leefomgeving • Domein Publiekszaken • Domein Bedrijfsvoering	p.m.	Domein Publiekszaken

6.4.4 In het wild levende dieren

De gemeente Wijchen is verantwoordelijk voor alle dieren die binnen de gemeentegrenzen leven. Een groot deel van deze dieren zijn ook wild. Doordat de natuur in onze gemeente zo veelzijdig is, vinden hier veel dieren voor zichzelf een mooie plek om te leven.

Onderwerp	Actie	Partijen	Planning	Trekker
Herziening van particuliere benuttingsjacht op gemeentegronden.	Bij de herziening van de particuliere jacht brengen we een duidelijke scheiding aan tussen wildbeheer en benuttingsjacht. We bepalen of benuttingsjacht wordt uitgesloten op basis van dierenwelzijn, of toegestaan als onderdeel van verantwoord wildbeheer.	• Domein Fysieke Leefomgeving • Domein Publiekszaken *Extern:* • Faunabeheereenheid	Q4 2026	Domein Fysieke leefomgeving
TNR-C methode*. ** De TNR-C methode staat voor Trap (vangen), Neuter (castreren/steriliseren), Return (terugplaatsen) en Care (zorg). Het is een diervriendelijke aanpak om de zwerfkattenpopulatie te beheersen door katten te vangen, medisch te behandelen en ze daarna terug te zetten naar hun oorspronkelijke leefgebied, met structurele zorg en monitoring. Het doel is om verdere voortplanting te voorkomen, populatiegroei te stoppen en het welzijn van de dieren te verbeteren.*	Toevoegen van de TNR-C methode aan de dienstverlening van de gecontracteerde opvanglocaties om de druk van verwilderde katten op de vogelpopulatie te minimaliseren.	• Domein Sociale leefomgeving *Extern:* • Gecontracteerde partijen	Q4 2026	Domein Sociale leefomgeving

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7762
Extern Zaak ID	Z/25/333008
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	9.3
Titel	333008 Beslisnota Herziening Kindregeling Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Publiekszaken - team Inkomen en ondersteuning
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Dam, A (Anouk) van

Bijlagen
333008 Beslisnota Herziening Kindregeling Wijchen
260226 brief Advies Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen
Bijage 1 - Advies Herziening uitvoering kindregeling Wijchen
Brief college reactie op advies Herziening Kindregeling Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Commissievergadering Wijchen	12 mei 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het vervangen van de Kindregeling gemeente Wijchen door een samenwerking met Stichting Leergeld Tweestromenland om armoede onder kinderen te bestrijden.
2. De huidige toekenning van extra zwemlessen voor diploma B en C voor de kinderen die onder de huidige Kindregeling Wijchen vallen in stand te houden.
3. Het huidige budget voor de Kindregeling Wijchen (begroot 2026 € 230.589,-) geheel in te zetten voor het bestrijden van armoede onder kinderen door Stichting Leergeld Tweestromenland, waaronder de uitvoering van de extra zwemlessen.

Stemming

26 stemmen voor, 1 stem tegen

Stem voor	Stem tegen
Fractie CDA Wijchen	
Bijmans, Hans Gooiker-Loeffen, Annemarie Hoogteijling, Karin	
Fractie D66 Wijchen	
Janssen, Jasmijn Lukkezen, Maikel	
Fractie Emilia	
	Verbeeten, Pim
Fractie Hart voor Wijchen	
Herms, Dave Herms, Leo van Tilburg - Suy, Ellen Vrolijks, John	
Fractie Kernachtig Wijchen	
Driessen - Slingerland, Annemarie Evers, Jan Grobbe, Henk-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim Kuipers, Rianne Loermans, Renate Rietveld, Jolene Verharen, Martijn	
Fractie PRO Wijchen	
Burgers, Titus Merkus, Youri Rakt, van de, Marieke Smeets, Suzanne	
Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted	

Peters - Vroom, Alice Schraven, Rick	

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het vervangen van de Kindregeling gemeente Wijchen door een samenwerking met Stichting Leergeld Tweestromenland om armoede onder kinderen te bestrijden.
2. De huidige toekenning van extra zwemlessen voor diploma B en C voor de kinderen die onder de huidige Kindregeling Wijchen vallen in stand te houden.
3. Het huidige budget voor de Kindregeling Wijchen (begroot 2026 € 230.589,-) geheel in te zetten voor het bestrijden van armoede onder kinderen door Stichting Leergeld Tweestromenland, waaronder de uitvoering van de extra zwemlessen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/333008

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Herziening Kindregeling Wijchen

Collegedatum: 31 maart 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met het vervangen van de Kindregeling gemeente Wijchen door een samenwerking met Stichting Leergeld Tweestromenland om armoede onder kinderen te bestrijden.
2. De huidige toekenning van extra zwemlessen voor diploma B en C voor de kinderen die onder de huidige Kindregeling Wijchen vallen in stand te houden.
3. Het huidige budget voor de Kindregeling Wijchen (begroot 2026 € 230.589,-) geheel in te zetten voor het bestrijden van armoede onder kinderen door Stichting Leergeld Tweestromenland, waaronder de uitvoering van de extra zwemlessen.

Aanleiding
Op 29 januari 2026 is in de raadsvergadering de nota Opvolging aan aanbevelingen rekenkamerrapport behandeld en vastgesteld. Een belangrijke eerste stap betreft een klantvriendelijker alternatief voor de huidige Kindregeling Wijchen.

Sinds 2017 krijgen alle Nederlandse gemeenten samen 85 miljoen euro voor de bestrijding van armoede bij kinderen (de 'Klijnsmagelden'). In Wijchen is in 2017 de Kindregeling Wijchen (hierna: Kindregeling) ingevoerd om kinderarmoede aan te pakken.

Met de invoering van de Kindregeling zijn bestaande voorzieningen uitgebreid, nieuwe voorzieningen toegevoegd en striktere regels gemaakt over waaraan de jaarlijkse bijdrage moet worden uitgegeven en over de verantwoording van deze uitgaven. Dit laatste gebeurt met het aanleveren van kassabonnen, waaruit blijkt dat de uitgave volgens de regels is besteed. Na een jaar is de Kindregeling geëvalueerd en is ook gekeken naar andere vormen van uitvoering voor de aanpak van kinderarmoede, zoals de uitvoering door Stichting Leergeld Tweestromenland (hierna: de Stichting). Omdat op dat moment onzeker was of een samenwerking met de Stichting zou leiden tot een groter bereik, is gekozen voor behoud van de werkwijze zoals Wijchen die kende.

De huidige Kindregeling loopt goed. Het bereik van de kindregeling Wijchen is de afgelopen 5 jaar flink gegroeid. Van 68% in 2020 tot 81% in 2025. Dit ligt in lijn met het gemiddelde bereik dat Stichting Leergeld in vergelijkbare gemeenten haalt. Met het huidige budget kunnen we dus aan de aanvragen door rechthebbenden tegemoet komen.[1] Wat wel blijft is de kritiek op de verantwoording. De kassabonnen zijn qua uitvoering en gevoel al vanaf het begin een lastige opgave voor de inwoners en de professionals. Deze werkwijze wordt beschouwd als niet klantvriendelijk. In deze nota doen we het voorstel om de samenwerking met de Stichting aan te gaan.

[1] Alleen de uitgaven aan de kosten voor zwemlessen stijgen de laatste jaren harder dan het budget. Dit heeft te maken met aanvragen van statushouders. Dit pakken we met de begroting op.

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
	18.20777 Beslisnota voor de raad. Evaluatie Kindregeling Wijchen 2017.
08-06-2017	de beslisnota 'Armoedebeleid 2017' (1731977)

Gewenst resultaat
De regeling om kinderen in armoede te ondersteunen bij sport, school en maatschappelijke participatie wordt ondergebracht bij Stichting Leergeld Tweestromenland.

Argumenten

1.1 Stichting Leergeld Tweestromenland heeft een uitgebreid bereik.
De Stichting Leergeld Tweestromenland (hierna de Stichting) is een onafhankelijke particuliere stichting met een bestuur en vrijwilligers. De Stichting werkt met medewerkers die het persoonlijk contact zoeken en huisbezoeken afleggen. Ze heeft door haar nauwe samenwerking met veel maatschappelijke partners een uitgebreid netwerk. De Stichting bereikt daardoor ook gezinnen die niet bij de gemeente aankloppen. Zoals gezinnen die zorg mijdend zijn of die de overheid wantrouwen. Mensen kunnen ook direct een aanvraag bij de Stichting indienen, zonder tussenkomst van de gemeente.
De Stichting werkt laagdrempelig en maatwerkgericht én is rechtstreeks bereikbaar. Voor veel mensen is het daarom makkelijker om naar de Stichting te stappen dan naar de gemeente. Het Rijk ziet in Stichting Leergeld dan ook een belangrijke samenwerkingspartner.

1.2 100% van de middelen komt ten goede aan de kinderen.
De Klijnsmagelden gelden die onze gemeente ontvangt, worden volledig overgeheveld naar de Stichting. Deze gelden mogen alleen worden besteed aan kinderen voor spullen en activiteiten. In de huidige Kindregeling gemeente Wijchen worden bedragen overgemaakt aan huishoudens. Daarom dat controle op de uitgaven nodig is. Zonder controle kunnen we deze verplichting niet borgen. De Stichting kent de middelen in natura toe, waardoor geld doelgericht wordt besteed. Ze betaalt rechtstreeks uit aan sportclubs, scholen en winkels, zoals een lokale elektronicawinkel. Ook andere acties zoals kaarten voor de Efteling of het Sinterklaasfeest met cadeaus komen direct ten goede aan kinderen. Hiermee is gegarandeerd dat 100% ten goede komt aan de kinderen. Er is daardoor geen controle (door bonnetjes) nodig.

1.3 *De Stichting biedt kinderen meer voorzieningen.*
De Stichting maakt deel uit van het ambitieuze samenwerkingsverband Sam& (www.samenvoorallekinderen.nl). Sam& voor alle kinderen is een samenwerkingsverband van Leergeld Nederland, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp, Stichting Jarige Job en het Jeugdeducatiefonds. Sam& voor alle kinderen biedt een centrale ingang voor ondersteuning, vaak in de vorm van voorzieningen in natura, om de gevolgen van armoede voor kinderen te verzachten. Door deze samenwerking worden méér kinderen bereikt en ook béter

bereikt. De Stichting kan door deze samenwerking meer voorzieningen bieden. Een paar voorbeelden zijn Jarige Job en Actie Pepernoot en een kledingbon voor kinderen. Tevens profiteren kinderen mee van diverse acties, zoals kaartjes voor de Efteling.

1.4 Uitvoering door de Stichting betekent meer ruimte voor de uitvoeringsconsulenten voor begeleiding.
De huidige Kindregeling wordt nu uitgevoerd door onze eigen consulenten. Bij uitvoering door de Stichting gaan onze uitvoeringskosten omlaag omdat deze taak grotendeels wegvalt. Voor aanvragen die via de gemeente worden gedaan, hoeven zij voor de Stichting slechts het inkomen te toetsen. Aanvragen die door de consulenten en het Sociaal Team worden beoordeeld en positief bevonden, worden door de Stichting zonder toets overgenomen.
De samenwerking met de Stichting zorgt ervoor dat bij onze consulenten de werkdruk wordt verlaagd. Hierdoor hebben zij meer ruimte voor andere zaken, zoals het begeleiden van mensen bij aanvragen van minimaregelingen.

1.5 De gemeente Wijchen stelt het kader vast.
De gemeente Wijchen verstrekt subsidie aan de Stichting. Aan deze subsidie zijn verplichtingen verbonden. Deze worden opgenomen in een Uitvoeringsovereenkomst Kindpakket Wijchen. Deze overeenkomst maakt integraal onderdeel uit van de subsidiebeschikking. In de uitvoeringsovereenkomst worden afspraken gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden. Tevens wordt hierin een referentiekader opgenomen waarin in grote lijnen de doelen van de financiële ondersteuning worden beschreven. Hierover wordt vervolgens gerapporteerd en verantwoording afgelegd. Niet-naleving kan leiden tot wijziging of intrekking van de subsidie en/of lagere subsidievaststelling. We voeren regelmatig overleg over de samenwerking en over mogelijke verbeterpunten. Daarbij monitoren we de financiële ondersteuning om te kijken of doelen of middelen moeten worden bijgesteld.

1.6 Ook de lokale economie profiteert van de samenwerking.
De Stichting werkt waar mogelijk met lokale leveranciers. Bijvoorbeeld door afspraken te maken over de aankoop van sportkleding of een laptop bij een lokale ondernemer. Op deze manier profiteert ook de lokale economie van het werk van de Stichting.

1.7 Veel gemeenten zijn positief over de samenwerking met de Stichting.
De Stichting is geen onbekende en heeft haar diensten bewezen. In onze regio werken Nijmegen, Beuningen, Mook en Middelaar, Heumen, Berg en Dal en Druten ook met de Stichting. Alle gemeenten zijn positief over de samenwerking met de Stichting. Vooral omdat zij voor een groter bereik heeft gezorgd, en dit doet tegen een lagere prijs. Ook biedt de Stichting extra’s zoals uitjes voor de kinderen.

1.8 Laptops zijn verzekerd.
Laptops die aan de kinderen worden verstrekt, zijn verzekerd tegen diefstal en schade. Aan een regeling voor de fietsen wordt gewerkt.

2.1 *De zwemlessen voor diploma B en C blijven bestaan.*
In december 2025 heeft de raad besloten om extra geld beschikbaar te stellen om kinderen uit financieel kwetsbare huishoudens een gelijke kans op zwemveiligheid te geven. Dit heeft geleid tot het mogelijk maken van het behalen van diploma B en C. De gemeente vergoedt de kosten. Dit budget is toegevoegd aan de

middelen voor de Kindregeling en zullen op de begroting blijven bestaan, als de uitvoering overgedragen wordt aan de Stichting.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De gemeente Wijchen zou de Kindregeling zelf kunnen blijven uitvoeren en daarbij de controle van bonnetjes achterwege kunnen laten.
Met het achterwege laten van de controle wordt tegemoet gekomen aan de belangrijkste kritiek op de kindregeling. Het is echter niet per definitie klantvriendelijker. Ten eerste bestaat het risico dat het geld door sommigen niet wordt uitgegeven aan waarvoor het is bedoeld, terwijl anderen dat wel doen. Klantvriendelijkheid gaat ook over gelijke behandeling. Ten tweede bestaat de kans dat oneigenlijk gebruik achteraf wordt ontdekt. De vraag is of je dan gaat terugvorderen? Zo niet, dan wordt misbruik geaccepteerd. Ga je wel terugvorderen dan is dat voor klanten veel belastender. Daarbij zijn mensen in een kwetsbare positie al vaak voorzichtig, bang om iets verkeerds te doen, met als gevolg extra stress. Tot slot kan de gemeente zonder controle niet aantonen dat het geld doelmatig is besteed.

1.2 De keuzemogelijkheid wordt beperkt.
Het doel van de Kindregeling is dat alle kinderen kunnen meedoen. Bij de huidige Kindregeling krijgen kinderen een budget. Het geld moet worden besteed aan de kosten voor ontwikkeling en maatschappelijke participatie[2]. Het budget bepaalt de grens van wat qua sport mogelijk is. Gaat alle geld op aan de contributie van een sport, dan blijft er niets meer over voor sportkleding en andere benodigdheden. Die moeten de huishoudens dan zelf betalen.
Uitvoering door de Stichting is ook gericht op ontwikkeling en maatschappelijke participatie. Grotendeels vallen dezelfde kosten hieronder. De Stichting geeft echter geen abonnementen voor speeltuin of bioscoop en geen hobbymatige cursussen. Wel worden muzieklessen en kunst ondersteunt, en biedt zij extraatjes zoals de kaarten voor de Efteling of een kledingbon van Zalando. De Stichting kent ook grenzen voor wat betreft de kosten van de sport: er wordt als richtlijn ongeveer € 225,- contributiegeld per jaar aangehouden. Zo is bijvoorbeeld paardrijden vanwege de hoge kosten uitgesloten.
Sportspullen, – kleding en aanverwante zaken kunnen bij de Stichting daarentegen apart worden aangevraagd. Dit wordt dan aan de kinderen in natura uitgekeerd.

Financiële gevolgen
Deze wijziging brengt geen kosten met zich mee. Het huidige budget voor onze Kindregeling komt beschikbaar voor de uitvoering door de Stichting.

Communicatie
De wijziging heeft gevolgen voor de afnemers van de Kindregeling. Alle ouders/verzorgers die een toekenning uit de Kindregeling hebben, worden per brief

[2] Toegestane uitgaven:
- Lidmaatschap van verenigingen voor hobby, sport, spel, educatie, muziek en/of kunst.
- Cursussen voor hobby, sport, spel, educatie, muziek en/of kunst.
- Kosten voor (sport)kleding, instrumenten en dergelijke die voor een cursus of lidmaatschap nodig zijn.
- Kosten peuterspeelzaal, Peuterzwemmen of -gymnastiek.
- Kosten voor school: ouderbijdrage, schooluitwisseling, schoolreizen/-kampen en excursies, bijles.
- Abonnement op naam van uw kind voor bioscoop, speeltuin, dierentuin, pretpark of museum.
- Eenmalige schoolkosten: fiets en schooltas.

geïnformeerd. Ook via onze website en de sociale media wordt informatie over de overgang naar en de werkwijze van de Stichting gegeven.
Onze maatschappelijke partners vervullen een belangrijke rol als intermediair (aandragers) en worden in ons gezamenlijk overleg geïnformeerd. Zij zullen ook een belangrijk informatiepunt zijn. Zolang als nodig is, is ondersteuning van het proces beschikbaar door onze consulenten.

Inwonersparticipatie
De Kindregeling is een belangrijk onderwerp binnen het Sociale Domein. Participatie van gebruikers heeft deels plaatsgevonden via het onderzoek door de Rekenkamer. De opmerkingen uit dit onderzoek zijn in het Rekenkamerrapport opgenomen. Tevens is ons Adviesorgaan Sociaal Domein om advies gevraagd.
Het Adviesorgaan is positief over het aanpassen van de inhoud en uitvoering van een regeling die kinderen uit gezinnen die in armoede leven meer mogelijkheden biedt zich te ontwikkelen. Zij heeft in haar reactie de volgende adviezen opgenomen om de regeling te optimaliseren.

Ten eerste is verzocht om scherper neer te zetten dat de huidige Kindregeling ophoudt te bestaan. In de plaats daarvan worden de middelen om kinderen uit financieel kwetsbare huishoudens te ondersteunen overgedragen aan de Stichting om hieraan uitvoering te geven. Dit is in de nota explicieter verwoord.
Het tweede advies betreft het behouden van de mogelijkheid om kinderen die in aanmerking komen voor de huidige Kindregeling ook bij de Stichting in aanmerking te laten komen voor zwemlessen voor diploma B en C. Dit blijft bestaan.
Advies drie gaat over de wenselijkheid om een referentiekader vast te stellen, waarin in grote lijnen de doelen van de financiële ondersteuning wordt beschreven. Hierop kan worden gestuurd. In de Uitvoeringsovereenkomst wordt dit referentiekader opgenomen.
Het laatste advies betreft de voorgenomen datum van ingang van deze wijziging. Dit wordt 1 januari 2027.

Uitvoering of vervolgstappen
We starten het gesprek met Stichting Leergeld over de samenwerking. De verwachting is dat er in Q3 2026 een overeenkomst ligt die aansluit bij onze lokale situatie en wensen. Het Team Algemeen Juridische Zaken adviseert de gemeente hierbij.
Vervolgens informeren we onze inwoners en in het bijzonder de gebruikers van de Kindregeling gemeente Wijchen over deze wijziging en de praktische gevolgen. Dit moet zorgvuldig en volledig gebeuren en kost tijd.

Het streven is om per 1 januari 2027 de ondersteuning van kinderen uit de financieel kwetsbare huishoudens aan de Stichting over te dragen.
Als het onderhavige voorstel akkoord is door de gemeenteraad en de samenwerking met de Stichting van start gaat, moet het college de kindregeling intrekken met een collegebesluit. Dit wordt ter kennis gebracht aan AJZ om de Kindregeling gemeente Wijchen in te trekken op Overheid.nl.

In Q4 van 2027 voeren we een evaluatie uit van het proces en de klantbeleving.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Team W&!
Team AJZ

Adviesorgaan
Sociaal Domein
Wijchen

Wijchen, 26-2-2026

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Wijchen,

Van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen,

Voorzitter R. de Kruijf.

Beste leden van het College,

Hierbij zenden wij u als bijlage het gevraagde advies met betrekking tot de Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen 2026

Mochten er onduidelijkheden in het advies staan of vragen zijn over het advies dan verzoeken wij het College om contact met het Adviesorgaan op te nemen zodat een toelichting gegeven kan worden op het advies.

Met vriendelijke groet,

Rudy de Kruijf,

Voorzitter Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen.

Bijlage 1. Advies met betrekking tot Herziening uitvoering kindregeling Wijchen 2026

Adviesorgaan
Sociaal Domein
Wijchen

Advies van het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen met betrekking tot de Beslisnota voor de Gemeenteraad. Onderwerp Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen.

Advies aan:	College van Burgemeester en Wethouders gemeente Wijchen.
Adviesaanvraag met betrekking tot:	Beslisnota: Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen.
Adviesgegeven door:	Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen
Document ontvangen op:	31 Januari 2026
Toelichting gegeven op het document en vragen beantwoord door:	Evy van Hemmen
Advies gegeven op:	25 Februari 2026
Soort Advies:	Gevraagd advies.

Inleiding:
Het Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen (hierna: Adviesorgaan) dankt het College van B&W hartelijk voor het toesturen van deze Beslisnota. Het Adviesorgaan is positief over het aanpassen van de inhoud en uitvoering van een regeling die kinderen uit gezinnen die in armoede leven meer mogelijkheden biedt zich te ontwikkelen. Met het gegeven advies probeert het Adviesorgaan een bijdrage te leveren aan het optimaliseren van de regeling. Het Adviesorgaan verneemt graag van het College of de vorm en inhoud van dit advies bijdraagt aan de optimalisering van deze beslisnota.

Leeswijzer:
Het advies is inhoudelijk van aard en is opgedeeld in deeladviezen. Deze zijn verwoord in drie paragrafen, deel 1 t/m 3. In deze leeswijzer wordt aangegeven hoe de opbouw van het advies is.

- Deel 1 betreft een advies over het niet overeenkomen van de titel van de beslisnota met wat het uiteindelijk betekent: het afschaffen van de Kindregeling Wijchen. Tevens is er een advies om te komen tot een uitvoeringsorgaan.
- Deel 2 betreft een advies over het vaststellen van een referentiekader en de gebruikswaarde van dit referentiekader.
- Deel 3 betreft een advies over het moment van het onderbrengen van de Kindregeling bij de Stichting Leergeld Tweestromenland.

Deel 1
De Beslisnota heeft als titel Herziening uitvoering Kindregeling. Deze titel veronderstelt dat alleen in de uitvoering veranderingen plaatsvinden en dat de inhoud van de regeling hetzelfde blijft. Dit is echter niet het geval. De Stichting Leergeld werkt volgens het principe “Wat nodig is”. In de beslisnota wordt dit verwoord als maatwerkgericht. Dit is een ander uitgangspunt dan de regels waarmee de Kindregeling Wijchen werkt. In de

Kindregeling staan voorwaarden, maar is ook vastgelegd welke bedragen er per kind beschikbaar zijn en waar het geld aan mag worden besteed. Het overdragen van de uitvoering aan Stichting Leergeld betekent dat deze voorwaarden en bedragen worden losgelaten en plaatsmaken voor de uitgangspunten van de Stichting Leergeld. Daarmee komt de huidige Kindregeling Wijchen feitelijk te vervallen.

Deeladvies 1.A
Het Adviesorgaan adviseert om de titel van de Beslisnota overeen te laten komen met de voorstellen tot wijziging die worden gedaan. In het voorstel wordt de huidige Kindregeling Wijchen zowel qua procedure als inhoud afgeschaft en vervangen door de procedures en toekenning van budget van de Stichting Leergeld. We adviseren dit niet alleen tot uitdrukking te laten komen in de titel van de Beslisnota maar ook om dit nadrukkelijk(er) te vermelden in de nota zelf (bijvoorbeeld door niet langer te spreken over de uitvoering van de Kindregeling Wijchen door Stichting Leergeld Tweespromenland).

Er is één onderdeel uit de Kindregeling Wijchen dat ook in de nieuwe situatie blijft bestaan. Dit is de mogelijkheid om het zwemdiploma B&C te behalen vanuit het budget van de gemeente. Binnen de Stichting Leergeld is dit niet mogelijk. Het Adviesorgaan juicht het handhaven van deze mogelijkheid toe. Het is in lijn met het beleid ten aanzien van Zwemveiligheid voor kinderen uit huishoudens in een financieel kwetsbare situatie waarover wij eerder hebben geadviseerd. Het niet overdragen van deze regeling aan Stichting Leergeld zorgt echter voor onduidelijkheid. Zwemdiploma A moet worden aangevraagd via Stichting Leergeld, maar de diploma's B&C gaan via de gemeente.

Deeladvies 1.B
Het Adviesorgaan adviseert om het gemeentelijk budget ten behoeve van het behalen van het zwemdiploma B&C door kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen geoormerkt over te dragen aan de Stichting Leergeld. Hiermee komt de gehele uitvoering van ondersteuning van kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen bij een organisatie te liggen. Door de gelden te oormerken wordt geborgd dat de gelden worden gebruikt waarvoor ze bedoeld zijn.

Deel 2
In de Beslisnota staat dat de Stichting Leergeld een groter budget ter beschikking heeft dan het budget van de Kindregeling Wijchen. Het budget van de Stichting Leergeld bestaat uit het overgehevelde budget van de gemeente en het Rijk en daarnaast uit verworven fondsen van particuliere oorsprong. Doordat de Beslisnota alleen een uitvoeringsverandering veronderstelt ontbreekt een referentiekader waaraan de toekenning van gelden aan kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen door Stichting Leergeld moet voldoen. Zonder dit referentiekader is evaluatie en monitoring moeilijk uit te voeren. Belangrijk is om het bereik van de Stichting Leergeld, hoeveel kinderen zijn ondersteund en waarmee, te kunnen vaststellen.

Deeladvies 2.A
Het Adviesorgaan adviseert om een referentiekader vast te stellen, waarin in grote lijnen de doelen van de financiële ondersteuning wordt beschreven. Bijvoorbeeld, wat is het bereik dat wordt gewenst (ambitieniveau) en welke zaken zijn met name belangrijk bij de ondersteuning van kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen (uitvoeringswensen).

Deeladvies 2.B

Het adviesorgaan adviseert om het referentiekader te gebruiken bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst met Stichting Leergeld en dit daarna bij de jaarlijkse evaluaties te gebruiken om de financiële ondersteuning te monitoren en te bezien of doelen of middelen moeten worden bijgesteld.

Deel 3

In het onderdeel Uitvoering of Vervolgstappen van de Beslisnota staat dat de verwachting is dat de overheveling van taken en uitvoering per 1-10-2026 zal plaatsvinden. Deze datum ligt echter niet voor de hand. Het aangegeven moment valt ruim voor het einde van het boekjaar, wat allerlei ingewikkeldheden met zich meebrengt. Voor het lopende jaar zal slechts een beperkt budget kunnen worden overgedragen en de grootte hiervan zal afhangen van wat tot dan toe in het kader van de Kindregeling Wijchen is uitgegeven. De verwachting is dat dit niet goed en precies te berekenen is. Ook is de begroting voor het volgende jaar nog niet bekend. Het afgerond zijn van de financiële overzichten van een kalenderjaar en het opstellen van een begroting voor een komend kalenderjaar geeft meer duidelijkheid over het financiële uitgangspunt bij de overdracht. Het is daarom verstandig de overdracht te laten samenvallen met het begin van het nieuwe kalenderjaar.

Deeladvies 3

Het Adviesorgaan adviseert om de officiële overdracht te laten plaatsvinden op een moment waarop afronding van financiële verslaglegging plaats vindt. Het advies is om de overdracht per 1-1-2027 te laten plaatsvinden.

Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Evy van Hemmen - Geerdinck
t +31646824004
ons kenmerk
Z/25/333008

Adviesorgaan Sociaal Domein Wijchen
p.a. Eindsestraat 16-A
6612 AK NEDERASSELT

datum 16 maart 2026
onderwerp Reactie op advies Herziening Kindregeling Wijchen
verzonden

Beste leden van het Adviesorgaan,

Op 31 januari 2026 vroegen wij uw advies op de (concept) beslisnota met betrekking tot de "Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen". Wij ontvingen uw schriftelijk advies donderdag 26 februari; hartelijk dank hiervoor! In deze brief geven wij aan hoe wij met uw advies zijn omgegaan. In de bijlage bij deze brief, ons voorgenomen besluit, leest u hoe wij uw advies in de beslisnota hebben verwerkt.

U heeft uw advies opgedeeld in drie deeladviezen. Onderstaand gaan wij op elk van deze deeladviezen in.

Deel 1. Uitvoering

U adviseert om de titel van de Beslisnota "Herziening uitvoering Kindregeling Wijchen" overeen te laten komen met de voorstellen tot wijziging die worden gedaan. Terecht merkt u op dat niet alleen de uitvoering wordt herzien, maar dat de Kindregeling zowel qua procedure als inhoud afgeschaft en vervangen wordt door de toekenning van het budget van de Stichting Leergeld Tweestromenland.
Wij hebben daarom in de titel het woord 'uitvoering' weggelaten. Elders in de beslisnota hebben we vervolgens duidelijk aangegeven dat de huidige Kindregeling wordt beëindigd. En dat de hiervoor bestemde financiële middelen toevertrouwd worden aan de Stichting om de bestrijding en verlichting van armoede onder kinderen uit te voeren.

U adviseert ook om het gemeentelijk budget ten behoeve van het behalen van het zwemdiploma B&C door kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen geoormerkt over te dragen aan de Stichting. In de uitvoeringsovereenkomst die we met de Stichting sluiten worden afspraken over de zwemlessen vastgelegd.

Deel 2. Referentiekader

In de context van een uitvoeringsovereenkomst fungeert het referentiekader als de set van afspraken, uitgangspunten en normen waarbinnen de kindregeling wordt uitgevoerd.

U adviseert om een referentiekader vast te stellen, waarin in grote lijnen de doelen van de financiële ondersteuning wordt beschreven. Tevens roept u op om dit kader in de uitvoeringsovereenkomst met de Stichting op te nemen om zo financiële ondersteuning te kunnen monitoren.

In de beslisnota hebben we opgenomen dat in de uitvoeringsovereenkomst met de Stichting een referentiekader wordt opgenomen waarin in grote lijnen de doelen van de financiële ondersteuning worden beschreven. Hierover wordt vervolgens gerapporteerd en verantwoording afgelegd. Zoals gebruikelijk worden deze resultaten gebruikt om te beoordelen of ingrepen nodig zijn.

Deel 3. Moment van overdracht

Aanvankelijk streefden we naar een formele start van de samenwerking op 1 oktober 2026. U adviseert om de officiële overdracht te laten plaatsvinden op een moment waarop afronding van financiële verslaglegging plaats vindt. Het advies van u is dan ook om de overdracht per 1-1-2027 te laten plaatsvinden.

Dit advies volgen wij op. Inmiddels is ons ook duidelijk geworden dat 1 oktober organisatorisch niet haalbaar is. Met name de communicatie en het begeleiden van betrokkenen bij de overgang naar de Stichting vraagt zorgvuldigheid en dus tijd. Dit vinden wij niet in de komende maanden.

Tot slot

Wij stellen uw advies op prijs. En wij zijn blij met uw instemming met het onderhavige voorstel. Uw adviezen hebben wij verwerkt in het voorstel aan de raad.

Wij leggen nu ons voorgenomen besluit, inclusief uw advies en onze reactie hierop, via de griffie voor aan de gemeenteraad. Over het genomen besluit zullen wij u informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

J.M. Hendrix
gemeentesecretaris

R.D. Helmer - Englebert
burgemeester

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7768
Extern Zaak ID	Z/24/260297
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	10.a
Titel	260297 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
260297 Beslisnota Vaststellen omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 1: Motivering en regels TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 2: Verbeelding TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 1 Bodemonderzoek
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 2 Akoestisch onderzoek
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 3 Geuronderzoek
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 4 Digitale watertoets
Bijlage 3: Bijlagen bij de motivering - Bijlage 5 Quickscan Flora en Fauna
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 1 Schetsontwerp
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 2 Cultuurhistorische waarderingskaart
Bijlage 4: Bijlagen bij de regels - Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	7 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Toelichting

Het TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij heeft als ontwerp ter inzage gelegen. We hebben geen zienswijzen op het omgevingsplan ontvangen, dus het plan kan worden

vastgesteld.

Er zit een hele kleine wijziging in het vast te stellen omgevingsplan ten opzichte van het ontwerpomgevingsplan. Het begrip "bijgebouw" was niet correct omschreven, dus dat is aangepast.

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit: 1. het TAM-omgevingsplan 'Torenstraat 00, Balgoij' gewijzigd vast te stellen.

Stemming

20 stemmen voor, 7 stemmen tegen

Stem voor	Stem tegen
Fractie CDA Wijchen	
Bijmans, Hans Gooiker-Loeffen, Annemarie Hoogteijling, Karin	
Fractie D66 Wijchen	
	Janssen, Jasmijn Lukkezen, Maikel
Fractie Emilia	
	Verbeeten, Pim
Fractie Hart voor Wijchen	
	Herms, Dave Herms, Leo van Tilburg - Suy, Ellen Vrolijks, John
Fractie Kernachtig Wijchen	
Driessen - Slingerland, Annemarie Evers, Jan Grobbe, Henk-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim Kuipers, Rianne Loermans, Renate	

Rietveld, Jolene Verharen, Martijn	
Fractie PRO Wijchen	
Burgers, Titus Merkus, Youri Rakt, van de, Marieke Smeets, Suzanne	
Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted Peters - Vroom, Alice Schraven, Rick	

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit: 1. het TAM-omgevingsplan 'Torenstraat 00, Balgoij' gewijzigd vast te stellen.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/260297

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij

Datum: 28 mei 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. het TAM-omgevingsplan 'Torenstraat 00, Balgoij' gewijzigd vast te stellen.

Aanleiding
Eind 2023 heeft de eigenaar van het perceel Torenstraat 00 in Balgoij (hierna initiatiefnemer) een principeverzoek ingediend. De initiatiefnemer wil één seniorenwoning realiseren. In april 2024 besloot het College positief op dit verzoek. Daarna heeft de initiatiefnemer aan de gemeente verzocht om het omgevingsplan te wijzigen, zodat het realiseren van een seniorenwoning mogelijk wordt.
In november 2025 heeft uw College besloten de ontwerp-omgevingsplanwijziging ter inzage te leggen. Het ontwerpplan is gepubliceerd in het gemeenteblad en de Wegwijs en heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen op het plan binnengekomen. Uw raad kan nu beslissen om het plan vast te stellen en voor beroep ter inzage te leggen.

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkt nog niet goed genoeg. En het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneert nog niet goed genoeg voor het publiceren van een wijziging omgevingsplan. Dit is een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat komen waarin we ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk kunnen maken, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan.

Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch dus een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het een omgevingsplan. Zo kan de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, ook al kunnen we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
16-04-2024	Principemedewerking verleend aan dit plan (Z/23/116375)
18-11-2025	Vaststellen ontwerp omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij (Z/24/260297)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van het omgevingsplan. Dan is de realisatie van een seniorenwoning aan Torenstraat 00 in Balgoij mogelijk.

Argumenten

1.1. Op 16 april 2024 heeft het College van burgemeester en wethouders besloten mee te werken aan het plan.

1.2. *Het begrip 'bijgebouw' is niet correct in de regels van het TAM-omgevingsplan opgenomen.*
In het ontwerpomgevingsplan is de definitie van "bijgebouw" anders opgenomen dan in het bestemmingsplan Buitengebied. Het bestemmingsplan Buitengebied vormt de basis voor de regelset van dit TAM-omgevingsplan.

In het ontwerpomgevingsplan staat de volgende definitie bij het begrip 'bijgebouw': "een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, zonder directe verbinding met dat hoofdgebouw, dat door zijn situering en/of afmetingen ondergeschikt is aan dat op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw (zoals een garage, bergruimte of hobbyruimte)".
In bestemmingsplan buitengebied is het als volgt omschreven: "een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat hetzij functioneel hetzij door zijn situering of afmeting ondergeschikt is aan het op hetzelfde perceel gelegen hoofdgebouw, zoals een garage, berging of hobbyruimte''.
Het begrip is in het vast te stellen TAM-omgevingsplan gewijzigd om aan te sluiten bij de begripsbepaling uit bestemmingsplan Buitengebied.

1.3. *Uit de omgevingsplanmotivering blijkt dat wordt voldaan aan een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.*
De gemeente mag het omgevingsplan aanpassen als de nieuwe situatie goed past bij de omgeving. Dat noemen we een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Dit betekent dat we kijken of de nieuwe functie (zoals wonen, werken of recreatie) op die plek logisch en passend is.
In de motivering van de omgevingsplanwijziging wordt gekeken naar verschillende onderwerpen zoals bodem, geluid, luchtkwaliteit, natuur, veiligheid en archeologie. Ook wordt gekeken naar relevant beleid. Uit de motivering blijkt dat de ontwikkeling past binnen een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

1.4. Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen het plan.
Het plan heeft 6 weken ter inzage gelegen, in deze periode konden burgers reageren op het plan door middel van een zienswijze. Er zijn geen zienswijzen tegen het plan binnengekomen.

Tegenargumenten en risico's

1.1. Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.
Als dit omgevingsplan is vastgesteld, kunnen mensen het plan opnieuw 6 weken lang bekijken. In deze periode kunnen belanghebbenden in beroep gaan bij de rechter. De mogelijkheid dat dit gebeurt is klein omdat er geen zienswijzen tegen het plan zijn ingediend.

Financiële gevolgen

Voor omgevingsplanwijziging worden leges in rekening gebracht. Ook zijn er in de realisatieovereenkomst afspraken gemaakt over de exploitatiebijdrage.

Communicatie

Na vaststelling van het omgevingsplan, wordt het plan gepubliceerd in het gemeenteblad en in de Wegwijs. Het vastgestelde omgevingsplan kan door eenieder worden bekeken op de landelijke website https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart.

Inwonersparticipatie

De initiatiefnemer heeft de buurt geïnformeerd over het planvoornemen en gevraagd te reageren. Hier zijn geen reacties op gekomen.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het vastgestelde omgevingsplan wordt 6 weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de rechter. Daar zal een publicatie over verschijnen op officiëlebekendmakingen.nl en in de Wegwijs.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Motivering en regels TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
2. Verbeelding TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
3. Bijlagen bij de motivering TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij
4. Bijlagen bij de regels TAM-omgevingsplan Torenstraat 00, Balgoij

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22e Torenstraat ong. Balgoij

Wijziging omgevingsplan - gemeente Wijchen

COLOFON

Gegevens over het plan:

Plannaam:	TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22e Torenstraat ong. Balgoij
Identificatienummer:	NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01
Status:	Vastgesteld
Datum:	5 februari 2026
Projectnummer Buro SRO:	56.90.47

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	Dhr. M.A. Hammen en mevr. K.C.L. Josemanders

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Mevr. L. Brouwer
Bezoekadres vestiging Arnhem:	Sweerts de Landasstraat 50, 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.buro-sro.nl

Inhoudsopgave

Motivering		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging plangebied	7
1.3	Huidige planologische situatie	8
1.4	Wat is een TAM-Omgevingsplan?	9
1.5	Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2	**Gebiedsvisie**	**10**
2.1	Bestaande situatie	10
2.2	Toekomstige situatie	10
2.3	ETFAL	11
Hoofdstuk 3	**Beleidskader**	**12**
3.1	Nationaal beleid	12
3.2	Provinciaal beleid	13
3.3	Regionaal beleid	14
3.4	Waterschap	16
3.5	Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 4	**Milieu- & omgevingsaspecten**	**21**
4.1	Verkeer & parkeren	21
4.2	Bodem	21
4.3	Geluid	22
4.4	Bedrijven en milieuzonering	23
4.5	Luchtkwaliteit	24
4.6	Geur	26
4.7	Externe veiligheid	27
4.8	Trillingen	28
4.9	Waterparagraaf	29
4.10	Ecologie	35
4.11	Archeologie, cultuurhistorie en landschap	36
4.12	Leidingen	37
4.13	Duurzaamheid en klimaatadaptatie	38
4.14	Gezondheid	39
4.15	Vormvrije MER-beoordeling	39
Hoofdstuk 5	**Juridisch bestuurlijke aspecten**	**40**
5.1	Inleiding	40
5.2	Juridische systematiek	40
5.3	Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan	40
5.4	Beschrijving per functie	40
Hoofdstuk 6	**Economische uitvoerbaarheid**	**41**
Hoofdstuk 7	**Participatie**	**42**
7.1	Participatie	42
7.2	Vooroverleg	42
7.3	Zienswijzen	42

Bijlagen bij de motivering 43

Bijlage 1 **Bodemonderzoek** **44**
Bijlage 2 **Akoestisch onderzoek** **45**
Bijlage 3 **Geuronderzoek** **46**
Bijlage 4 **Digitale watertoets** **47**
Bijlage 5 **Quickscan Flora en Fauna** **48**

Regels 49

Hoofdstuk 1 **Inleidende bepalingen** **51**
Artikel 1 Toepassingsbereik 51
Artikel 2 Begripsbepalingen 51
Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen 55
Hoofdstuk 2 **Specifieke regels over functies** **57**
Artikel 4 Wonen - 1 57
Hoofdstuk 3 **Algemene regels over functies** **63**
Artikel 5 Toepassingsbereik 63
Artikel 6 Aanvraagvereisten 63
Artikel 7 Anti-dubbeltelregel 63
Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen 63
Artikel 9 Maatwerkvoorschrift 63
Hoofdstuk 4 **Regels ter bescherming van waarden en objecten** **64**
Artikel 10 Waarde - Archeologie 3 64
Artikel 11 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied 66
Hoofdstuk 5 **Overgangsregels** **68**
Artikel 12 Overgangsrecht 68

Bijlagen bij de regels 69

Bijlage 1 **Schetsontwerp** **70**
Bijlage 2 **Cultuurhistorische waarderingskaart** **71**
Bijlage 3 **Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen** **72**

Motivering

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens om ter plaatse van de Torenstraat in Balgoij, naast nummer 12, een nieuwe woning te realiseren. In april 2024 heeft de gemeente Wijchen besloten in principe medewerking te verlenen aan dit initiatief.

Omdat deze ontwikkeling niet past in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen dat sinds de invoering van de Omgevingswet per 01-01-2024 van kracht is (voorheen: het bestemmingsplan), maar dit initiatief wel wenselijk is, wordt middels voorliggende wijziging omgevingsplan (middels TAM-IMRO) medewerking verleend aan de voorgenomen activiteit. In dit document wordt toegelicht waarom er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties conform de Omgevingswet.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Torenstraat in Balgoij, gemeente Wijchen. Bijgevoegde afbeelding toont globaal de ligging van het plangebied in de omgeving.

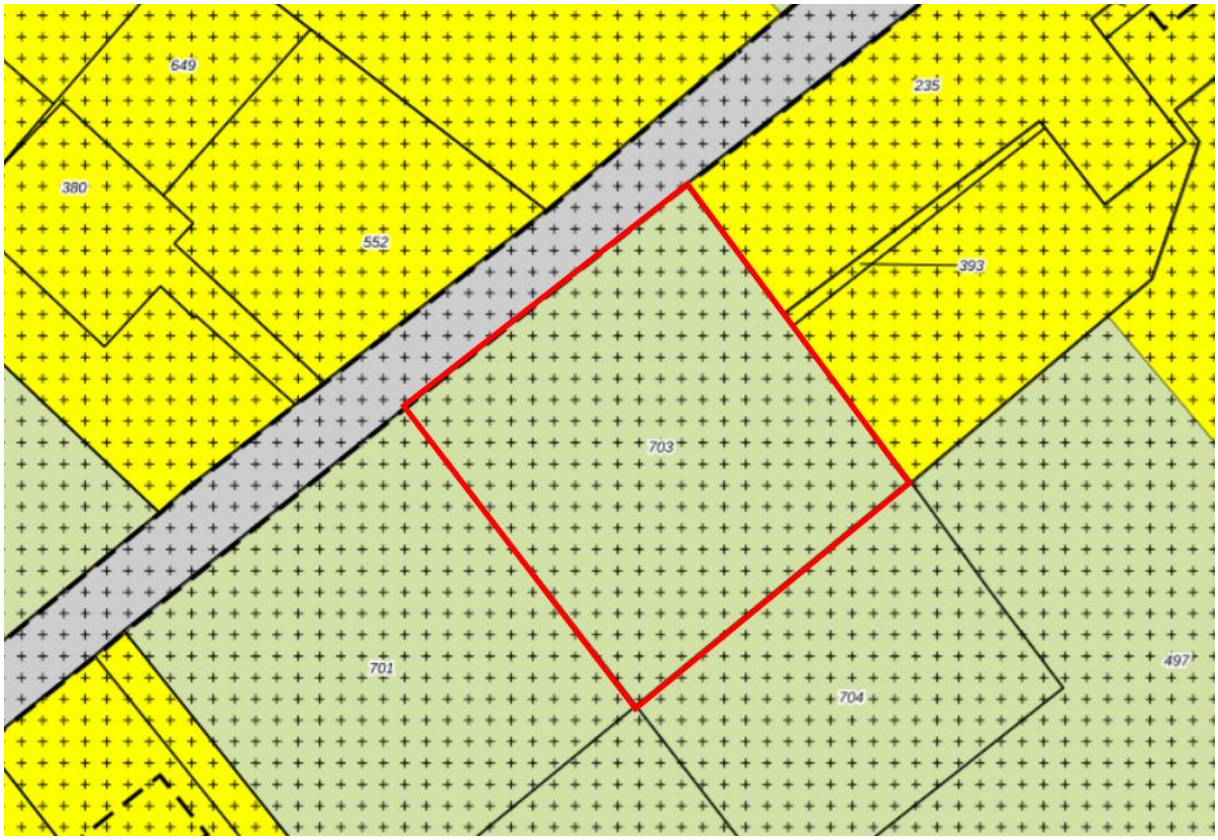

Ligging plangebied ten opzichte van de omgeving (bron: openstreetmap.org)

1.3 Huidige planologische situatie

Huidige bouw- en gebruiksmogelijkheden
Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat uit de geldende bestemmingsplannen, de verordeningen tijdelijk deel omgevingsplan (archeologieverordening (artikel 38, Monumentenwet 1988), geurverordening (artikel 6, Wet geurhinder en veehouderij), verordening afvoer regen- en grondwater (artikel 10.32a, Wet milieubeheer), hogere waarde besluiten (artikel 110a, Wet geluidhinder), vastgestelde veiligheidscontouren (artikel 14, Besluit externe veiligheid inrichtingen) en de bruidsschat. Hierna wordt per aspect de ontwikkeling getoetst op strijdigheden. Om te bepalen of het initiatief past binnen het omgevingsplan, wordt getoetst aan het voorheen geldende bestemmingsplan dat één op één is overgenomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Op grond van het tijdelijk deel van het omgevingsplan, meer specifiek het voorheen geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Wijchen' (vastgesteld op 31 januari 2013) en de daaropvolgende herziening, heeft het plangebied de bestemming 'Agrarisch met waarden - 1'. Daarnaast kent het plangebied de archeologische dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Ook geldt ter plaatse van het plangebied, op basis van het 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen', de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Navolgende afbeelding geeft dit weer.

Uitsnede vigerende planologische situatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

1.4 Wat is een TAM-Omgevingsplan?

'TAM' staat voor Tijdelijke Alternatieve Maatregel. Met een TAM-omgevingsplan is het mogelijk om met de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen en bijbehorende software het omgevingsplan te wijzigen.
Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is onderkend dat de planapplicaties voor het maken en publiceren van het omgevingsplan in combinatie met het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vaak nog onvoldoende functioneren. Daarom is het TAM-omgevingsplan mogelijk gemaakt.
Dit TAM-omgevingsplan is dus opgesteld op basis van de IMRO-standaard voor bestemmingsplannen. Juridisch is het een wijziging van het omgevingsplan. Dit TAM-omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk van het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk zal het verwerkt worden in het definitieve omgevingsplan.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Hoofdstuk 5 gaat in op de juridische planbeschrijving en in hoofdstuk 6 wordt de economische haalbaarheid van het initiatief behandeld. Tot slot gaat hoofdstuk 7 in op het onderdeel participatie.

Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie

2.1 Bestaande situatie

Het plangebied is gelegen bij een bebouwingscluster in het buitengebied Balgoij en maakt onderdeel uit van het bebouwingslint aan de Torenstraat. In de huidige situatie is het plangebied in gebruik als weiland/akkerland, als onderdeel van een agrarisch perceel. Bebouwing is op de locatie niet aanwezig. Aan beide zijden van dit agrarische perceel bevinden zich woonpercelen. Verder naar het zuidoosten is de Broeksloot gelegen. Dit betreft een voormalige rivierarm van de rivier de Maas. Navolgende afbeelding toont de situatie ter plaatse.

Luchtfoto plangebied (bron: kadastralekaart.com)

2.2 Toekomstige situatie

Het initiatief voorziet in het toevoegen van één woning aan het plangebied. Dit betreft een seniorenwoning. Hiertoe is een schetsontwerp opgesteld, die vindbaar is in bijlage 1 bij de regels. Navolgend wordt het ontwerp op hoofdlijnen toegelicht.

De nieuwe vrijstaande woning wordt binnen het bestaande bebouwingslint aan de Torenstraat toegevoegd. Aan de woning wordt aan garage gebouwd. De woning wordt landschappelijk ingepast met een hoogstamfruitboomgaard en enkele solitaire bomen van gebiedseigen soort. Ten behoeve van de waterberging wordt een gedeelte van het plangebied verlaagd. Tussen de woning en de Torenstraat wordt kruidenrijk grasland toegevoegd.

In de toekomstige situatie wordt de woning middels een inrit ontsloten door de Torenstraat. Op eigen terrein bevindt zich een lange oprit met ruimte voor 2 extra parkeerplaatsen. Navolgende afbeelding geeft een impressie van de toekomstige situatie.

Impressie toekomstige situatie (ontwerp: Buro SRO)

2.3 ETFAL

Er is bebouwing voorzien op gronden waar nu niet gebouwd mag worden (zie paragraaf 1.3). Het initiatief is hiermee in strijd met het omgevingsplan (activiteit bouwen). Daarnaast mag er niet gewoond worden binnen de geldende bestemmingen. Het initiatief is hiermee tevens qua gebruik in strijd met het plan. De voorgenomen ontwikkeling wordt daarom mogelijk gemaakt door middel van onderhavige wijziging omgevingsplan (middels TAM-IMRO). In dit document wordt gemotiveerd dat met de ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Hoofdstuk 3 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader dat relevant is voor de activiteit toegelicht en wordt de activiteit hieraan getoetst.

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 NOVI

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijn visie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven.
De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Planspecifiek

Het plangebied ligt niet in één van de aangewezen beschermde gebieden uit de NOVI. Het initiatief heeft daarmee op voorhand gene effect op één of meerdere aspecten met een nationaal ruimtelijk belang.

3.1.2 Instructieregels rijk (AMvBs)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- De dienstenrichtlijn (art 5.1a Bkl);
- Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

Planspecifiek
De toetsing aan de eventueel van toepassing zijnde omgevingswaarden vindt plaats in hoofdstuk 4. Omdat met onderhavig initiatief minder dan 11 woningen worden ontwikkeld, is er geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van de Ladder. Een nadere onderbouwing van de Ladder voor duurzame verstedelijking is niet aan de orde.

3.1.3 Conclusie nationaal beleid
Het initiatief is passend binnen het nationale beleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Provincie Gelderland
De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Planspecifiek
Het plangebied betreft een lege locatie aan het bebouwingslint Torenstraat met zowel ernaast als er tegenover woonpercelen. Hiermee sluit het plan aan op het vertrekpunt van de provincie woningbouw te concentreren binnen verstedelijkt gebied. De woningen voldoen aan de actuele normen op het gebied van duurzaamheid en dragen bij aan een aantrekkelijk woonklimaat in Balgoij. Het initiatief is daarmee passend binnen de Omgevingsvisie.

3.2.2 Omgevingsverordening Provincie Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Planspecifiek

Navolgend worden de relevante thema's uit de provinciale verordening toegelicht:

Landschap

Het initiatief is formeel gelegen binnen het beschermde landschap: Gelderse streek Land van Maas en Waal. Bij nieuwe ontwikkelingen dient rekening gehouden te worden met de voor deze streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen (art. 5.39). Onderdeel van de hier aanwezige kernkwaliteiten is de rijke afwisseling van boomgaarden, gras- en bouwlanden, buurtschappen, dorpen en verspreide bebouwing. Onderhavig initiatief voorziet in de ontwikkeling van een woonperceel in het bestaande dorpslint van Balgoij. Een woonfunctie is daarmee passend bij de karakteristiek van het gebied. In de omgeving blijft de afwisseling tussen de aanwezige elementen behouden. Tevens wordt met het plan een hoogstamfruitboomgaard toegevoegd, waarmee deze kernkwaliteit versterkt wordt. Een hierbij passend ontwikkeldoel is de aanleg, herstel en beheer van groene landschapselementen. De aanleg van de fruitboomgaard, maar ook de solitaire bomen, hagen en het bloem-en kruidenrijke grasland, is hierbij passend. Hieruit kan geconcludeerd worden dat met het initiatief voldoende rekening is gehouden met de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen. Van aantasting van de kernkwaliteiten is, mede gelet op de voorgenomen landschappelijke inpassing, geen sprake.

Conclusie

Het initiatief is passend binnen de provinciale omgevingsverordening.

3.2.3 Conclusie provinciaal beleid

Het initiatief is passend binnen het provinciale beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.

De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:

1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaatadaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing

6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema's als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo'n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen bedraagt 2.060 tot en met 2030. In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeentebrede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 405.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 900 - 1.185, prijspeil 2025), Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.

Aanvullend op het bouwprogramma wordt ingezet op extra kansen door betere benutting van de bestaande woningvoorraad, herstructurering of transformatie van bestaand vastgoed. Transformatie van zelfstandige woningen naar woonruimten voor meerdere kleine huishoudens met gemeenschappelijke voorzieningen biedt kansen. Ook flexibele en tijdelijke woningen en vernieuwende bouwconcepten bieden kansen, waardoor op een snelle manier voorzien kan worden in de woningbehoefte. Daarnaast spant de regio zich in om sterke, toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken te realiseren.

Er wordt gezorgd voor voldoende betaalbare woningen voor aandachtsgroepen en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten. Specifieke aandacht is nodig voor de ondersteuning van de woonbehoeften van ouderen. Er is een toenemende behoefte aan woningen die aansluiten bij de wensen van ouderen.

Partijen werken samen aan een regionaal programma circulair en conceptueel bouwen. De regio spant zich in om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% van het aantal woningen industrieel te laten bouwen. En om in 2025 minimaal 25% en in 2030 minimaal 50% minder primaire grondstoffen in projecten te gebruiken. Ook wordt klimaatbestendigheid meegenomen in het ontwerp van gebouwen en buitenruimte.

Planspecifiek
Binnen de Woondeal heeft de gemeente Wijchen afgesproken om, tot en met 2030, 2060 nieuwe woningen te realiseren. Hierbinnen is voldoende ruimte voor de extra woning in dit plan. Vanuit kwalitatief oogpunt speelt het plan, door het mogelijk maken van een seniorenwoning, in op een actuele lokale vraag naar dit type woningen. Dit wordt nader onderbouwd in paragraaf 3.5.2. Het initiatief past daarmee binnen de regionale Woondeal 2.0.

3.3.2 Verstedelijkingsstrategie

De regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley spraken in het najaar van 2019 hun ambitie uit om samen door te ontwikkelen tot een Groene Metropool van internationale betekenis. Eind 2021 stelden de gemeenteraden binnen de twee regio's en de Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland het Verstedelijkingsconcept vast. Dit concept vormt het eerste deel van de Verstedelijkingstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley. Het tweede deel bevat de onderzoeksagenda voor de zeven deelgebieden binnen de verstedelijkingsstrategie. Dit deel is eind 2022 door alle raden en staten vastgesteld.

De verstedelijkingsstrategie is een uitwerking van de NOVI en beschrijft welke voorwaarden en principes er zijn om te komen tot nieuwe locaties voor wonen en werken. Er wordt globaal een beeld geschetst waar op de middellange (2030) en lange termijn (2040) de extra woon-en werklocaties voor de komende jaren een plek kunnen krijgen. De strategie reikt ontwerpprincipes en levert handvatten voor verder uitwerking en samenwerking. De verstedelijkingsstrategie is opgebouwd vanuit vier bouwstenen:

- Leefomgeving;
- Mobiliteit;
- Economie; en
- Wonen.

Planspecifiek
Het initiatief voorziet in het toevoegen van woningen, passend bij de kwalitatieve vraag (nader gemotiveerd in paragraaf 3.5.2. Daarmee is het initiatief passend binnen de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen en Foodvalley.

3.3.3 Conclusie regionaal beleid

Het initiatief is passend binnen het regionale beleid.

3.4 Waterschap

Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 'Versterken, verbinden, vergroenen' beschrijft wat Waterschap Rivierenland in de planperiode 2022-2027 wil bereiken: met wie, hoe men dat wil gaan doen en waarom. In het waterbeheerprogramma zijn voor het waterbeheer de kaders gegeven en de opgaven gedefinieerd. De visie van Waterschap Rivierenland is vertaald in 8 hoofdthema's: beschermen tegen overstromingen; water eerlijk verdelen; voorbereiden op extreem weer; streven naar schoon water van een goede biologische kwaliteit; bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur; kwaliteitsverbetering zwemwater; toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit; toewerken naar circulariteit.

Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Het Waterschap Rivierenland hanteert de beleidsregel 'Nieuwe lozingen vanaf verhard oppervlak'. Deze heeft als doel de versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak te beperken tot de maatgevende afvoer van het landelijk gebied. Een uitbreiding van het verhard oppervlak moet vanuit waterhuishoudkundig opzicht dus waterbalans-neutraal plaatsvinden.

Om te voorkomen dat individuele bewoners voor kleine voorzieningen zoals serres, tuinschuurtjes, enkele woning, etc., moeten compenseren geldt er een eenmalige vrijstelling van de compensatieplicht van 500 m² voor stedelijk gebied en 1.500 m² voor landelijk gebied. Deze vrijstelling geldt alleen voor particulieren.

Er moet voldoende berging zijn bij extremere omstandigheden. Voor ontwikkeling met een toename van verhard oppervlak tot 5.000 m² kan een standaardberekening worden toegepast, waarbij wordt uitgegaan van een maatgevende bui die eenmaal in de 10 jaar voorkomt. Vuistregel daarbij is dat 436 m³ waterberging per hectare verhard oppervlak nodig is.

Uit deze vuistregel volgt de volgende berekening:
Benodigde compensatie = Toename verhard opp (in m²) * 0,0436

3.4.1 Conclusie waterschapsbeleid

In paragraaf 4.9 wordt het initiatief getoetst aan het waterschapsbeleid. Hieruit komen geen belemmeringen ten aanzien van het initiatief naar voren.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Strategisch Kompas: Wijchen 2035 'De kracht van Wijchen' (vastgesteld 20 oktober 2022)fwateroar

In de Omgevingsvisie voor Wijchen (mei 2025) legt de gemeente vast hoe zij ervoor wil zorgen dat Wijchen ook in 2035 een fijne plek is om te wonen, werken, recreëren, leven en genieten. De omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving en de leefbaarheid van de gemeente, maar ook over nieuwe ontwikkelingen zoals woningbouw, bereikbaarheid, een gezonde omgeving, ruimte om te ontmoeten en duurzame energie.

De omgevingsvisie heeft ook raakvlakken met het sociale domein. De inrichting van de fysieke omgeving heeft namelijk invloed op hoe gezond inwoners zich voelen (fysiek en mentaal) en welke mogelijkheden er zijn om te ontmoeten, bewegen en recreëren. Omdat al deze aspecten raakvlak hebben met de fysieke leefomgeving, en dus elkaar ook kunnen beïnvloeden, is het belangrijk om deze integraal uit te werken in een omgevingsvisie. In de omgevingsvisie worden deze onderwerpen bekeken in samenhang met elkaar en beschrijven de belangrijkste punten van het beleid voor een langere periode.

Het strategisch kompas vormt een toetsingskader voor toekomstig beleid en formuleert de opgaven van de gemeente voor deze periode. De gemeente Wijchen voorziet tot 2035 een groei naar circa 45.000 - 50.000 inwoners. De vergrijzing van de gemeente leidt tot opgaven, bijvoorbeeld door het trekken van meer jongeren. Brede welvaart en duurzaamheid zijn aspecten waar aandacht aan besteed wordt. De gemeente wil zich daarnaast nog meer richten op de verbindende rol die het heeft: inwoners, partners en ondernemers werken aan prettig wonen, werken en leven.

Het strategisch kompas heeft tot de volgende zes speerpunten geleid:

1. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
2. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
3. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
4. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
5. Energieneutrale en fossielvrije toekomst;
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De gemeente groeit door naar een gemeente met ongeveer 45.000-50.000 inwoners en er wordt gewerkt aan verdere groei om ervoor te zorgen dat de vergrijzing wordt tegen gegaan en jongeren een plek kunnen krijgen in Wijchen. Daarnaast speelt er de regionale woningbouwopgave waaraan de gemeente een bijdrage aan levert. Dit betekent dat er de komende jaren ongeveer 4.000 woningen worden bijgebouwd. Er zijn dan genoeg passende woningen beschikbaar, voor zowel de toenemende groep eenpersoonshuishoudens als de toenemende groep ouderen en jongeren.

Naast het tegengaan van vergrijzing en ontgroening is er ook een opgave in het versterken van de sociale

cohesie, door onder andere nieuwe woonvormen te creëren. Doorstroming van generaties draagt bij aan passend wonen. Door een goede mix van woningen worden de wijken divers en inclusief. Dit betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen naast elkaar, waardoor de wijk ook op lange termijn veerkrachtig en leefbaar blijft. Het is belangrijk dat het dorpse karakter van Wijchen behouden blijft. Daarom vindt de uitbreiding van woningen vooral in de kern van Wijchen plaats.
De gemeente gaat actief aan de slag met flexibele woonvormen. De huidige samenleving vraagt om adaptief bouwen, om grote projecten gefaseerd te realiseren en telkens te kijken of plannen bijgesteld moeten worden. Op deze manier blijft er goede aansluiting op de behoeften van inwoners en bij de maatschappelijke (regionale) opgave.

Om groene wijken te realiseren, wordt gewerkt met het groen-blauwraamwerk. Er is ruimte voor hogere woongebouwen, vooral bij nieuwe wijkontwikkeling in en rond de kern Wijchen. Zo kunnen er meer woningen worden gerealiseerd, zonder dat het ten koste gaat van een groene woonomgeving. Er geldt geen harde (maximale) hoogtegrens. Op projectniveau wordt gekeken wat passend en mogelijk is om goed een gevarieerde wijken te realiseren. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding.

Planspecifiek
Vanuit het Strategisch kompas wordt gestreefd naar voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase. Onderhavig initiatief levert, door het mogelijk maken van een nieuwe seniorenwoning, een bijdrage aan een concrete vraag naar meer woningen gericht op senioren. Daarmee is het initiatief passend binnen het Strategisch kompas.

3.5.2 Woonvisie Wijchen Thuis in Wijchen 2024-2028

In de woonvisie wordt omschreven hoe we ons de komende jaren inzetten om prettig wonen voor iedereen mogelijk te maken.
De visie richt zich op vijf ambities:

1. Een toekomstbestendige woningvoorraad. Er wordt gewerkt aan de volgende deelambities:
    a. Inzetten op verduurzaming van woningen.
    b. Investeren in de kwaliteit van de bestaande woningen en woonomgeving.
    c. Mogelijkheden creëren voor woningaanpassingen. Inwoners krijgen de mogelijkheid om zo lang mogelijk comfortabel te wonen op de plek die zij willen, ook als zij een zorgvraag krijgen.
    d. Nieuwe woningen toevoegen in de bestaande voorraad. Er wordt gezocht naar meer mogelijkheden om woningen toe te voegen binnen de bestaande voorraad, bijvoorbeeld woningsplitsing, woningdelen en transformatie van ander vastgoed naar wonen.
2. Nieuwe woningen, passend bij de behoefte. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
    a. Toevoegen van een divers woningaanbod: in ieder geval 2.060 woningen tot en met 2030. Dat is in lijn met de Woondeal 2.0. Met een ruime planvoorraad van 130% wordt geanticipeerd op eventuele planuitval. Er wordt ingezet op een divers aanbod. De vraag naar compactere, levensloopgeschikte en gezamenlijke woonconcepten groeit. Ook wordt ingezet op doorstroming.
    b. Sturen op een betaalbaar programma. Er wordt ingezet op het realiseren van betaalbare woningen, zowel koop- als huurwoningen. In lijn met de Woondeal 2.0 wordt twee derde van de nieuwbouwwoningen betaalbaar. Binnen de huursector wordt ingezet op sociale- en middenhuur. In de koopsector wordt de ontwikkeling van goedkope koopwoningen rond de € 200.000. Het grootste deel van de opgave landt in de kern Wijchen. Ook in de andere kernen wordt naar mogelijkheden gezocht, passend bij de schaal van de kern.
    c. Bouwen aan kwaliteit. Er wordt ingezet op nieuwe woningen met een hoge kwaliteit: woningen die duurzaam en klimaatbestendig zijn, die zoveel mogelijk circulair en natuurinclusief gebouwd worden.
    d. Behouden betaalbaar aanbod.

e. Inspelen op een veranderende behoefte. Er wordt gezorgd voor voldoende plannen, en er wordt flexibiliteit geboden binnen de omgevingsplannen.

3. Versnellen door slim samenwerken en prioriteren. Er wordt gewerkt via de volgende sporen:
   a. Inzetten op 260 woningen per jaar. Er wordt met name ingezet op Wijchen-West en Huurlingsedam. Ook worden mogelijkheden geboden aan andere locaties, ook in de kleinere kernen, van verschillende omvang. CPO-projecten vallen hier ook onder.
   b. Samenwerken met ontwikkelende partijen en de regio.
   c. Flexwoningen toevoegen. Vooralsnog wordt ingezet op het realiseren van 150 flexwoningen voor de periode 2022 tot en met 2030.

4. Woonaanbod voor alle inwoners. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
   a. Passende woonmogelijkheden bieden voor alle doelgroepen. Er wordt geïnvesteerd in voldoende (nieuwe) woonruimte voor verschillende aandachtsgroepen. Op gemeenteniveau is het streven dat de helft van de nieuwbouwwoningen levensloopgeschikt is.
   b. Slim faciliteren van wonen en zorg/ondersteuning. Er wordt gezocht naar woonmogelijkheden die aansluiten op de zorg- of ondersteuningsvraag van mensen. Inwonersinitiatieven voor woonzorgconcepten worden gestimuleerd en met de 'Zorg-voor-elkaar' woningen wordt er ruimte geboden om bijgebouwen te gebruiken voor het ontvangen of verlenen van zorg. Daarnaast wordt met nieuwbouw ingezet op het toevoegen van levensloopgeschikte woningen en eventueel geclusterde, beschermde of beschutte woonvormen.
   c. Inzet op gemengde en gevarieerde buurten.

5. Leefbare kernen en buurten. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
   a. Behouden en versterken van het groene, dorpse karakter. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar vrijkomend (maatschappelijk) vastgoed om woning te realiseren. Inbreiding betekent desalniettemin dat op sommige plekken compacter of hoger moet worden gebouwd. Vooral bij ontwikkelingen in de kern Wijchen wordt meer ruimte gegeven aan hogere woongebouwen. Uitgangspunt is dat de woningbouw bijdraagt aan het gemengder maken van kernen en buurten, en de ruimtelijke kwaliteit versterkt.
   b. Versterken van sociale cohesie. Er wordt ondersteuning geboden aan CPO-projecten.
   c. Inzetten op toegankelijke kernen en buurten.
   d. Woonomgeving aanpassen aan het klimaat van morgen. Er wordt waterrobuust en klimaatbestendig ontwikkeld.

Planspecifiek

De woonvisie stelt dat er een toenamende behoefte is aan een divers woningaanbod, waaronder woningen voor senioren. Voorliggend plan voorziet in het toevoegen van een seniorenwoning in de gemeente Wijchen, waarmee het initiatief direct inspeelt op de behoefte naar dit type woonvormen.

3.5.3 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

De gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen hebben besloten gezamenlijk een landschapsontwikkelingsplan (LOP) op te stellen. Met het LOP wordt ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen door vanuit landschappelijk oogpunt aan te geven welke functies in de deelgebieden wenselijk zijn. Voor nieuwe ontwikkelingen en functieveranderingen geeft het LOP de landschappelijke randvoorwaarden aan.

Planspecifiek

Het plangebied is gelegen in het landschapstype Maasoeverwallen. Ontwikkelingspunten voor dit deelgebied zijn onder andere:

- Ontwikkeling van kleinschalige landschapskarakteristiek door het toevoegen van landschapselementen en hoogstamfruitbomen;
- Verbreden extensieve recreatieve netwerk;
- Versterken contrast met komgebied;
- Het wegenpatroon met bebouwingslinten vormt aanleiding voor de opzet en vormgeving van nieuwe woongebieden.

Met onderhavig initiatief wordt een woning toegevoegd binnen het bestaande bebouwingslint aan de Torenstraat. De locatie wordt landschappelijk ingepast met onder meer een boomgaard. Hiermee kan gesteld worden dat het initiatief passend is binnen het LOP.

3.5.4 Conclusie gemeentelijk beleid

Gelet op het voorgaande kan gesteld worden dat het initiatief passend is binnen de doelstellingen en het beleid van de gemeente Wijchen. De activiteit is echter in strijd met de regels van het (tijdelijke) omgevingsplan (zie paragraaf 2.3). Daarom wordt een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit aangevraagd waarvoor onderhavige motivering is opgesteld.

Hoofdstuk 4 Milieu- & omgevingsaspecten

4.1 Verkeer & parkeren

De omgevingsvisie van de gemeente moet een visie op verkeer en vervoer op gemeentelijk niveau bevatten. Het initiatief dient hieraan getoetst te worden. Daarnaast blijven de bekende richtlijnen vanuit het CROW bestaan.

Een toename aan functies zorgt voor extra verkeer. Bij het toelaten van een nieuwe functie moet daarom worden aangetoond wat het effect is op de bereikbaarheid en verkeersafwikkeling. Daarbij dient in beeld te worden gebracht of er sprake is van een (extra) parkeerbehoefte voor auto's (en evt. ook fietsen en/of scooters). Er mag geen onaanvaardbaar effect zijn.

De gemeente stelt parkeerbeleid op met daarin parkeernormen waaraan nieuwe ontwikkelingen moeten voldoen. De activiteit dient dus aan het gemeentelijk beleid getoetst te worden.

Planspecifiek

Verkeersgeneratie

Het toevoegen van een nieuwe woning leidt in zeer beperkte mate tot extra verkeersbewegingen van en naar het plangebied. In de toekomstige situatie wordt het plangebied ontsloten via de Torenstraat. Deze weg heeft ruim voldoende capaciteit om de beperkte toename te verwerken.

Parkeren

Het toevoegen van een woning leidt tot een parkeerbehoefte. Voor het vaststellen van deze parkeerbehoefte zijn de 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen 2024' gehanteerd. Voor de toe te voegen woning dienen op basis hiervan ten minste 2 parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd te worden. Het initiatief voorziet in een lange oprit met garage (rekenaantal 1,3 parkeerplaatsen) en 2 naastgelegen parkeerplaatsen, zie ook de inrichtingstekening in paragraaf 2.2. Geconcludeerd kan worden dat ruimschoots aan de parkeerbehoefte voldaan wordt.

Conclusie

Vanuit het aspect verkeer en parkeren is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies.

4.2 Bodem

Wettelijk kader

Op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het lokale Omgevingsplan is het noodzakelijk om rekening te houden met de bodemgesteldheid bij de uitvoering van een project om de uitvoerbaarheid ervan te waarborgen. Bij de bouw van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie moet de bodemkwaliteit voldoen aan de beoogde functie, en moet worden vastgesteld of er een noodzaak tot sanering bestaat.

Volgens het Besluit kwaliteit leefomgeving dient, indien de betreffende bodemkwaliteit niet aan de norm voor de beoogde functie voldoet, de grond zodanig gesaneerd of anderzijds beschermende maatregelen genomen te worden dat deze geschikt is voor de beoogde functie. Zowel op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving als de Bouwverordening moet voor elke individuele bouwlocatie worden aangetoond dat de bodem geschikt is voor de beoogde bebouwing voordat een vergunning kan worden verleend.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden beoordeeld of de bodemkwaliteit een belemmering kan vormen voor de realisatie ervan. In de meeste gevallen is het mogelijk om de bodem geschikt te maken voor het beoogde gebruik. Echter, er bestaat een risico dat een plan financieel onuitvoerbaar wordt, bijvoorbeeld vanwege te hoge saneringskosten. Bij een wijziging van de bestemming of functie wordt een bodemonderzoek alleen noodzakelijk geacht als deze wijziging tevens een meer gevoelige vorm van bodemgebruik inhoudt.

Resultaten bodem- en asbestonderzoek
In het kader van de ontwikkeling is er verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (zie bijlage 1). Uit het onderzoek blijkt dat er enkel sprake is van lichte verontreinigingen in de boven- en ondergrond. De aangetoonde gehalten in de grond zijn zodanig licht verhoogd dat de in het Omgevingsplan vastgelegde toelaatbare kwaliteit van de bodem niet wordt overschreden. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek of het treffen van sanerende of andere beschermende maatregelen is daarom niet noodzakelijk. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt wordt de locatie geschikt geacht voor de geplande bouw van een woning op de locatie.

Conclusie
Gelet op het voorgaande kan geconcludeerd worden dat het aspect bodem geen belemmeringen oplevert ten aanzien van de ontwikkeling.

4.3 Geluid

Veel functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. Ze maken geluid of ze worden eraan blootgesteld. De regels over geluid gaan over het beheersen van geluid door wegen, spoorwegen en industrieterreinen en de bescherming van geluidgevoelige functies. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn instructieregels opgenomen hoe om te gaan met geluid m.b.t. geluidgevoelige functies en stiltegebieden. Bij geluidgevoelige functies gaat het om gebouwen ten behoeve van functies zoals wonen, onderwijs of zorg. Voor andere gebouwen (functies) of locaties bepaalt de gemeente zelf de mate van bescherming tegen geluid. Dat doet de gemeente vanuit haar taak 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.

In de bruidsschat is het onderdeel geluid geregeld in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig functie die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In de bruidsschat zijn waarden bepaald (zie artikel 22.57 Bruidsschat waar waarden gelden).

Het Bkl bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluid en staan in de volgende tabel.

Geluidbronsoort		Standaardwaarde, in dB.	Grenswaarde, in dB.
Rijks- en provinciale wegen. In Lden		50	60
Gemeente- en waterschapswegen. In Lden		53	70
Hoofd- en lokale spoorwegen. In Lden		55	65
Industrieterrein	Lden	50	55
	Lnight	40	45

Standaardwaarde en grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw bij toelaten geluidbron, Tabel 3.34 en .3.35 Bkl

Het bevoegd gezag moet voorzien in een aanvaardbaar geluid door een lokale (spoor)weg op een geluidgevoelig gebouw (artikel 5.78l, lid 2 Bkl). De kans op gezondheidsschade is klein als het geluid voldoet aan de standaardwaarde. Minder geluid dan de standaardwaarde of het geluid op het tijdstip van de wijziging van het omgevingsplan, is aanvaardbaar (artikel 5.78m, lid 1 en lid 2 Bkl). Het bevoegd gezag mag meer geluid dan de standaardwaarde als aanvaardbaar beoordelen. Het besluit moet dan voldoen aan de eisen uit de instructieregels (artikelen 5.78m tot en met 5.78q Bkl). Op grond van artikel 5.78, lid 3 Bkl bepaalt het omgevingsplan dat de waarden gelden:

- op een aangewezen geluidgevoelig gebouw:
    1. op de gevel, als het gaat om een aanwezig geluidgevoelig gebouw
    2. op de locatie waar een gevel mag komen, als het gaat om een nieuw te bouwen geluidgevoelig gebouw
- op de begrenzing van de locatie voor het plaatsen van een woonschip of woonwagen en in geval van een binnenwaarde, in een geluidgevoelige ruimte

Het bevoegd gezag kan alleen geluid tot en met de grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw toestaan als ze:

1. geen geluidbeperkende maatregelen kan treffen om aan de standaardwaarde te voldoen (artikel 5.78n, lid 1, onder a Bkl);
2. de overschrijding van de standaardwaarde zoveel mogelijk heeft beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen (artikel 5.78n, lid 1b Bkl);
3. bij voorwaarde 1 en 2 geluidbeperkende maatregelen overweegt die financieel doelmatig zijn en tegen het treffen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan (artikel 5.78n, lid 2 Bkl);
4. besluit tot geluidwerende maatregelen als het geluid in een geluidgevoelige ruimte hoger is dan de grenswaarde in geluidgevoelig ruimte (binnenwaarde) (artikel 3.52 Bkl). De karakteristieke geluidwering van deze ruimte is minstens 3 dB groter dan het verschil tussen het gezamenlijk geluid en de grenswaarde. Deze grenswaarde in geluidgevoelig ruimte is meestal 36 dB. In een beperkt aantal bestaande situaties is de grenswaarde 41 dB (artikel 3.52, lid 1, onder a sub 1 Bkl);
5. het gecumuleerd geluid beoordeelt (artikel 5.78p Bkl);
6. het gezamenlijk geluid bepaalt (artikel 5.78q Bkl).

In lijn met het Bkl dient bij het realiseren van geluidgevoelige functies gekeken te worden naar het aandachtsgebied. Dit omvang van dit aandachtsgebied is afhankelijk van de verkeerdrukte, rijsnelheid, afstand van het project tot de weg en eventuele afschermende bebouwing. Wegen met een verkeersintensiteit van in elk geval minder dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde hebben geen aandachtsgebied.

Planspecifiek
Voorliggend plan maakt nieuwe geluidgevoelige bebouwing (een woning) mogelijk. Het plangebied ligt in het aandachtsgebied van de Torenstraat, waarover meer dan 1.000 motovoertuigbewegingen per dag plaats vinden. Daarom is voor de ontwikkeling akoestisch onderzoek (bijlage 2) uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat de standaardwaarde van 53 dB op geluidgevoelige gebouwen niet wordt overschreden. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Bedrijven (die activiteiten uitvoeren/ ondernemen) kunnen niet zomaar naast een gevoelige functie, zoals een woning, gerealiseerd worden. Ook andersom moet er zorgvuldig gemotiveerd worden dat een nieuwe woning bij bestaande bedrijven gerealiseerd kan worden.

Milieuzonering is het aanbrengen van een noodzakelijke ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies ter bescherming of vergroting van de leefkwaliteit. Ook zorgt dit ervoor dat (bestaande) bedrijven niet onevenredig in hun belangen worden geschaad. De publicatie “Bedrijven Milieuzonering” van de VNG is, zeker ook gezien jurisprudentie, een goed houvast hierbij. De in deze publicatie genoemde richtafstanden gelden voor gemiddelde situaties. Er kunnen omstandigheden zijn waarom er toch van een andere afstanden uitgegaan kan of moet worden.

Op weg naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet is door de VNG een nieuwe publicatie uitgegeven: Activiteiten en milieuzonering Omgevingswet 2023. Kern van deze publicatie is om de toelating van bedrijven te reguleren op basis van een beschikbaar gestelde milieuruimte per bedrijf, aan de hand van concrete milieunormen. In de nieuwe systematiek wordt de toelating van activiteiten niet meer gekoppeld aan een bij de regels behorende Staat van bedrijfsactiviteiten met milieucategorieën. Dit maakt het ook niet mogelijk de ontwikkeling van nieuwe gevoeligere objecten te toetsen aan bestaande bedrijven. Om die reden wordt voor de beoordeling van de omliggende activiteiten/ functies nog aangesloten bij de richtafstanden uit de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

Planspecifiek
Het plangebied is gelegen binnen een cluster woningen in het buitengebied van Balgoij met rondom voornamelijk woningen en agrarische gronden. Daarnaast bevindt zich aan de Torenstraat 13, op circa 10 m afstand van het plangebied, een eenmanstimmerbedrijf. Dit is een aan huis verbonden bedrijf waarbij de werkzaamheden voornamelijk op locatie plaatsvinden. Gelet op de aard en omvang van deze activiteit levert dit bedrijf geen belemmeringen op ten aanzien van het initiatief.

Op circa 90 meter afstand bevindt zich het (pad naar) de Oude Toren. Op deze locatie worden lezingen en exposities gehouden. Hiervoor geldt een maatgevende richtafstand van 10 meter (milieucategorie 1). Het plangebied ligt hier ruimschoots buiten. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen andere bedrijven of inrichtingen die, gelet op de aard van de activiteiten en de afstand tot het plangebied, belemmeringen opleveren in het kader van milieuzonering. Derhalve is ter plaatse van het plangebied sprake van een goed woon- en leefklimaat. Andersom levert het initiatief ook geen belemmeringen op voor bedrijven en inrichtingen.

4.5 Luchtkwaliteit

De hoofdlijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de instructieregels opgenomen in het Bkl. Ter bescherming van de gezondheid zijn voor het aspect luchtkwaliteit instructieregels opgenomen in paragraaf 5.1.4.1 Bkl en zijn de 'omgevingswaarden richtlijn luchtkwaliteit' opgenomen in paragraaf 2.2.1.1 Bkl. Volgens deze regels gelden zogeheten omgevingswaarden voor onder andere de in de buitenlucht voorkomende stikstofdioxide (NO2) en fijnstof (PM10).

Een activiteit is toelaatbaar als aan één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:
- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een resultaatverplichting;
- het project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- het project draagt alleen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

Mede door het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is in de afgelopen jaren in Nederland de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeterd. Vanwege deze verbetering komt het NSL na de inwerkingtreding van de Omgevingswet dan ook te vervallen.

Niet in betekende mate (NIBM)
Voor een activiteit die niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging, is geen toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof nodig. Uit artikel 5.53 en 5.54 Bkl volgt dat een project niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit als de toename van de concentratie NO2 en PM10 niet hoger is dan 1,2 ug/m3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties. Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:
1. Motiveren dat het project binnen de getalsmatige grenzen van een aangewezen categorie blijft. Onder deze 'standaardgevallen NIBM' vallen kantoren, woonwijken en het telen van gewassen. Dit moet wel onder een bepaalde omvang blijven conform artikel 5.54 Bkl. Valt een project binnen de genoemde

categorie, maar niet binnen de gestelde grenzen? Het is dan mogelijk om alsnog via detailberekeningen aannemelijk te maken dat de 3%-grens niet wordt overschreden.
2. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3%-grens niet overschrijdt. Soms kan een kwalitatieve berekening voldoende zijn. Veel mensen bepalen met de NIBM-tool op een eenvoudige en snelle manier of een project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Soms zijn detailberekeningen nodig als aanvulling op de NIBM-tool.

Aandachtsgebieden
Aandachtsgebieden zijn locaties met hogere concentraties stikstofdioxide (NO2) en/of fijnstof (PM10). De aandachtsgebieden staan in artikel 5.51 lid 2 (aandachtsgebieden voor zowel stikstofdioxide als fijnstof) en lid 3 (aandachtsgebieden voor fijnstof) Bkl. Gemeenten die onder agglomeraties vallen staan in artikel 2.38 (aanwijzing agglomeraties richtlijn luchtkwaliteit en richtlijn gevaarlijke stoffen in de lucht) Omgevingsregeling. In enkele situaties moet de luchtkwaliteit altijd worden beoordeeld:

- bij een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit
- bij de aanleg van een tunnel langer dan 100 meter, of als een tunnel wijzigt en daarbij minimaal 100 meter toeneemt;
- bij de aanleg van een autoweg of een autosnelweg.

Planspecifiek
Het dichtstbijzijnde toetspunt voor luchtkwaliteit bij het plangebied is de receptor wegverkeer 51468751_15561943. In de tabel hieronder zijn de totale concentraties van stikstofdioxide, fijnstof en de fijnere fractie van fijnstof weergeven. Hieruit blijkt dat de totale concentraties ruim onder de gestelde grenswaarden liggen. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn er geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

	NO_2 (stikstofdioxide)	PM_{10} (fijnstof)	$PM_{2,5}$ (fijnere fractie van fijnstof)
Gemeten totale concentratie jaargemiddelde 2018 (µg/m3)	13,5 µg/m^3	17,4 µg/m^3	9,7 µg/m^3
Resultaatverplichting concentratie (µg/m3) kalenderjaargemiddelde	40 µg/m^3	40 µg/m^3	25 µg/m^3

De gemeten concentraties stikstofdioxide en fijn stof liggen ruim onder de gestelde grenswaarden. Met betrekking tot de luchtkwaliteit zijn geen belemmeringen voor onderhavig initiatief.

Bijdrage van het initiatief
Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%, vergelijkbaar met 1.500 woningen). Op basis van de te verwachten toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing aan de rijksomgevingswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof kan daarom achterwege blijven. Tevens ligt het projectgebied niet binnen de genoemde aandachtsgebieden (artikel 5.51 luchtkwaliteit in aandachtsgebieden) voor stikstofdioxide en/of fijnstof.

4.6 Geur

In de regelgeving is bepaald dat een omgevingsplan erin voorziet dat de geur van een activiteit op een geurgevoelig gebouw (artikel 5.91 Bkl) aanvaardbaar moet zijn (artikel 5.92, tweede lid, Bkl). In artikel 5.91 van het Bkl is de definitie van een geurgevoelig gebouw opgenomen. Het gaat dan in ieder geval om woningen, onderwijsinstellingen, gebouwen met gezondheidszorgfuncties en kinderopvang met bedgebied (wat inhoudt dat er slaapgelegenheid is). Dit betekent dat de gemeente moet beoordelen of waarden, afstanden of gebruiksregels leiden tot een aanvaardbaar hinderniveau. De gemeente moet onder de Omgevingswet rekening houden met mogelijke cumulatie van geur door meerdere activiteiten.

De activiteiten dienen te voldoen aan de regels die in het tijdelijk omgevingsplan staan. Indien er nog geen aanpassing heeft plaatsgevonden van het tijdelijk omgevingsplan en sprake is van een activiteit/inrichting die/dat voorheen onder het Activiteitenbesluit milieubeheer viel, dan gelden de regels uit de Bruidsschat. De Bruidsschat bevat regels over:

- Geur door het houden van landbouwhuisdieren en paarden en pony's voor het berijden in een dierenverblijf (par. 22.3.6.2 BS);
- Geur door het houden van fokteven van nertsen (par. 22.3.6.3 BS);
- Geur door andere agrarische activiteiten, zoals o.a. het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie en het composteren of opslaan van groenafval (par. 22.3.6.4 BS);
- Geur door het exploiteren van zuiveringstechnische werken (par. 22.3.6.5 BS).

Voor geur zijn er voor dierenverblijven voor landbouwhuisdieren specifieke instructieregels waar de gemeente zich aan moet houden. In deze instructieregels zijn voor landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor, twee typen normen opgenomen: standaardwaarden en grenswaarden. In een omgevingsplan kan de gemeente afwijken van deze standaardwaarden, zolang dit onder de gestelde grenswaarden blijft.

Geurgevoelig gebouw	Standaardwaarde	Grenswaarde
Gelegen binnen de bebouwingscontour geur en buiten een concentratiegebied	2,0 ouE/m3	8,0 ouE/m3
Gelegen binnen de bebouwingscontour geur en binnen een concentratiegebied	3,0 ouE/m3	14,0 ouE/m3
Gelegen buiten de bebouwingscontour geur en buiten een concentratiegebied	8,0 ouE/m3	20,0 ouE/m3
Gelegen buiten de bebouwingscontour geur en binnen een concentratiegebied	14,0 ouE/m	35,0 ouE/m3

Tabel Standaardwaarde en grenswaarde toelaatbare geur (ouE/m3 als 98-percentiel) door houden landbouwhuisdieren met geuremissiefactor op een geurgevoelig gebouw

In het Bkl wordt onderscheid gemaakt tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden en binnen en buiten de bebouwingscontour. Het onderscheid tussen concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden valt terug te voeren op een verschil in de relatie tussen geurbelasting en geurhinder. Het RIVM geeft aan dat er geen gezondheidskundige grenswaarden zijn voor geurbelasting of geurhinder. Welk percentage door geur gehinderde omwonenden aanvaardbaar is, is een beleidsmatige keuze.

Planspecifiek

Voorliggend initiatief voorziet in het realiseren van één nieuwe woning die aangemerkt kan worden als geurgevoelige bebouwing. De dichtstbij gelegen veehouderij bevindt zich op circa 360 m ten zuidoosten van het plangebied, aan de Wegelaar 1. Andere veehouderijen zijn nog verder gelegen van het plangebied. Om evenwel zeker te weten wat het woonklimaat ter plekke is en om zeker te weten dat omliggende bedrijven

geen nadeel ondervinden in de bedrijfsvoering is een geuronderzoek verricht. Dat is in bijlage 3 te vinden. De conclusie is dat het woon- en leefklimaat redelijk goed is en dat de omliggende bedrijven inderdaad niet gehinderd worden.

4.7 Externe veiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl van het Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

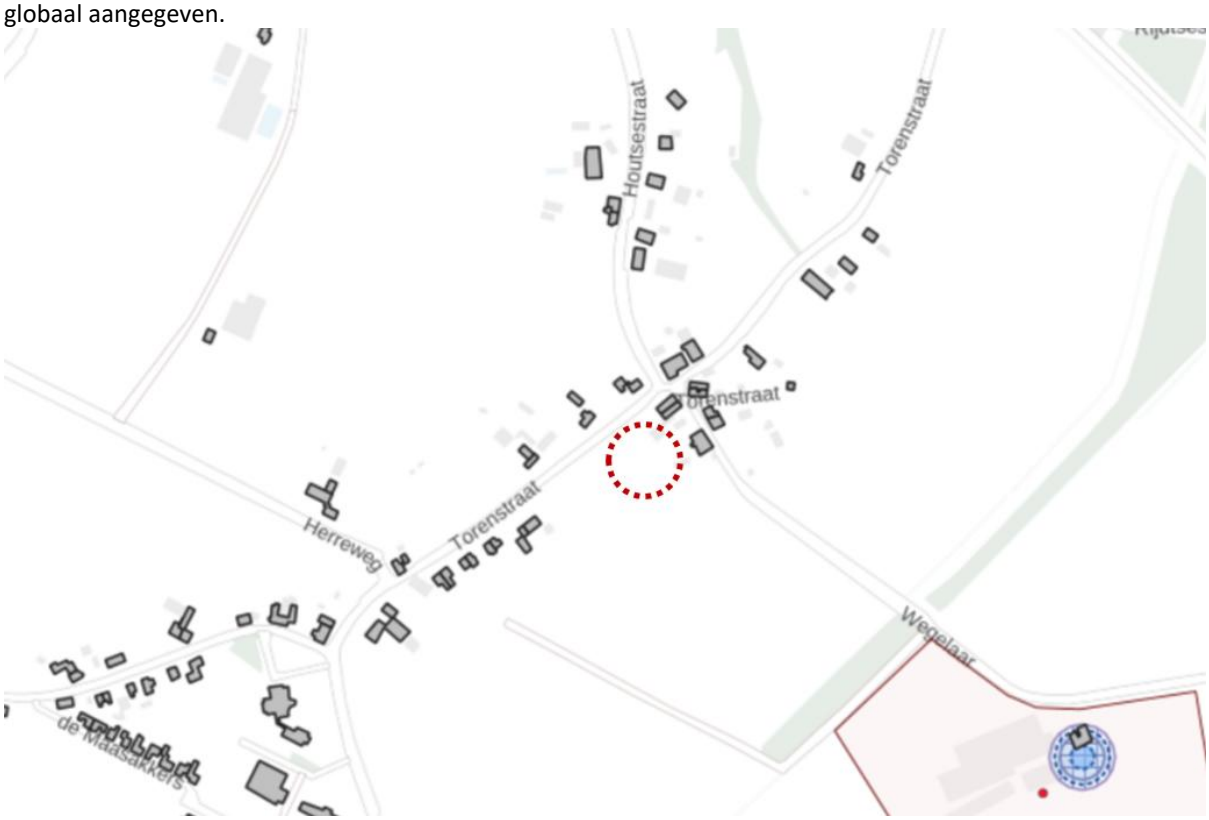
Plaatsgebonden risico
Grenswaarden en standaardwaarden voor het Plaatsgebonden Risico (PR) ten aanzien van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties zijn opgenomen in artikel 5.6 tot en met artikel 5.11a van het Bkl. Grenswaarden voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties (art. 5.7 lid 1 Bkl) worden in een Omgevingsplan *in acht genomen*. Met standaardwaarden voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties wordt in een omgevingsplan rekening gehouden (art. 5.11 Bkl). Voor het plaatsgebonden risico gelden, afhankelijk van de activiteit, vastgestelde afstanden of te berekenen afstanden (bijlage VII Bkl).

Groepsrisico
Bij groepsrisico is sprake van 'aandachtsgebieden'. Risicovolle activiteiten hebben van rechtswege aandachtsgebieden (art. 5.12 Bkl). Dit zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen (RIVM a, z.d.). Aandachtsgebieden zijn er voor brand, explosie en gifwolk. Afhankelijk van het type activiteit met gevaarlijke stoffen, zijn er voor het aandachtsgebied in de regelgeving vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden rekenkundig te bepalen (bijlage VII Bkl). Aandachtsgebieden worden zichtbaar gemaakt in het Register externe veiligheidsrisico's (REV).

Binnen een aandachtsgebied kan sprake zijn van een voorschriftengebied. Een gemeente kan in het omgevingsplan afzien van aanwijzing van een brand- of explosievoorschriftengebied of een kleiner brand- of explosievoorschriftengebied aanwijzen (art. 5.14 Bkl). Als het initiatief ligt in een voorschriftengebied, dan gelden voor nieuwbouw aanvullende bouweisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (art. 4.90 tot en met 4.96 Bbl). Voor zeer kwetsbare gebouwen, zoals scholen, kinderdagopvang, en verzorgingstehuizen, geldt altijd een voorschriftengebied, en gelden er dus altijd aanvullende bouweisen bij nieuwbouw (art. 5.14 Bkl). Los van een eventueel voorschriftengebied kan een gemeente aanvullende eisen stellen, bijvoorbeeld aan vluchtroutes en de bereikbaarheid van het gebied door hulpdiensten. Dergelijke eisen worden dan opgenomen in de omgevingsvergunning.

Een berekening van het groepsrisico is onder de Omgevingswet optioneel; het is niet meer verplicht om het groepsrisico te bepalen, maar een gemeente mag hier nog wel om vragen (via een voorschrift) om de toelaatbaarheid van de situatie te beoordelen. Uitgangspunt is dat personen buiten een aandachtsgebied in een gebouw (dat voldoet aan de eisen uit het BBL) voldoende zijn beschermd tegen de mogelijke effecten van een grootschalig ongeval met gevaarlijke stoffen bij de risicobron.

Planspecifiek
Via de website atlasleefomgeving.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en/of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de omgevingsveiligheid van belang zijn. Bijgevoegd een screenshot van die website. Het projectgebied is hier globaal aangegeven.

Uitsnede risicokaart (bron: atlasleefomgeving.nl)

Op de risicokaart is te zien dat het plangebied niet gelegen is binnen een relevant aandachtsgebied van een risicobron. Een nadere verantwoording in het kader van het groepsrisico is daarmee niet aan de orde. Het aspect omgevingsveiligheid levert daarmee geen belemmeringen op ten aanzien van het plan.

4.8 Trillingen

Trillingen kunnen nadelige gevolgen hebben voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Ze kunnen effect hebben op het welzijn of schade aan gebouwen veroorzaken. De Omgevingswet beschermt (delen van) gebouwen. Trilling wordt gezien als een milieubelastende activiteit. In het omgevingsplan neemt de gemeente regels op voor trillingen door milieubelastende activiteiten. Vastgelegd wordt welke trillingen door een activiteit in trillinggevoelige ruimten van trillinggevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn. Hiervoor gelden de instructieregels over trillingen door activiteiten op trillinggevoelige gebouwen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Het onderdeel Trillingen is geregeld in paragraaf 22.3.5 van de Bruidsschat. Daarin worden regels gesteld aan trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz door een activiteit in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw, die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Er gelden maximale waarden voor continue trillingen en voor herhaald voorkomende trillingen. De maximale waarden zijn opgenomen in de tabellen in artikel 22.88 en de uitzondering in artikel 22.87a (in verband met agrarische bedrijvigheid) van de Bruidsschat.

Planspecifiek
In de ruime omgeving van het projectgebied zijn geen activiteiten aanwezig die trillingen kunnen veroorzaken zoals grote wegen, spoorlijnen en/of industriële machines.

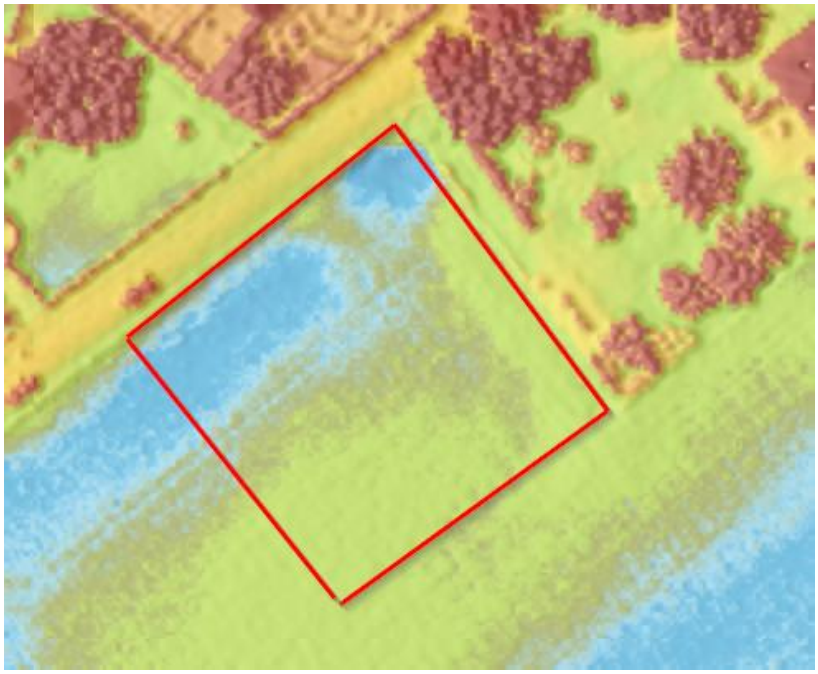
4.9 Waterparagraaf

Wettelijk kader
Uit de Omgevingswet en paragraaf 5.1.3 van het Bkl volgt, dat het bevoegd gezag rekening dient te houden met de waterbelangen. Deze waterbelangen zijn belegd bij verschillende overheden. Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling de belangen van de andere overheden/waterbeheerders raakt, moet vroegtijdig afstemming plaatsvinden over manieren waarop de ruimtelijke ontwikkeling en de waterbelangen optimaal kunnen samengaan.

Weging van het waterbelang
De weging van het waterbelang (voorheen: watertoets) geldt bij het vaststellen van het omgevingsplan. Dit volgt uit artikel 5.37 van het Bkl. De gemeente moet de opvattingen van de waterbeheerder betrekken bij het omgevingsplan. Dit geldt in het algemeen voor alle waterbelangen. Er gelden geen regels voor hoe de gemeente de waterbeheerder hierbij betrekt. De gemeente is vrij om hier zelf invulling aan te geven.

Waterparagraaf
De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en –opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder verwerkt.

1. Beschrijving watersysteem
Geomorfologie en geohydrologie
Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Wijchen, aan de Torenstraat in Balgoij. De hoogte van het plangebied varieert van 7,70 m+NAP langs de noordwestzijde van het perceel (Torenstraat) tot 8,00 m+NAP langs de zuidoostzijde van het perceel (zie ook de uitsnede van het AHN hieronder met het plangebied globaal omkaderd). De bodem bestaat ter plaatse uit een zandige, humeuze kleilaag tot ca. 1 m -mv met daaronder tot de maximale boordiepte een grof zandpakket.

Op ongeveer 200 m ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een peilbuis (nr. B45F0080). Volgens deze peilbuis heeft de grondwaterstand in de periode 30-05-1950 tot en met 14-05 2001 niet hoger gestaan dan 7,20 m+NAP en niet lager dan 4,91m+NAP. De gemiddelde grondwaterstand in deze peilbuis was ca. 5.5 m+NAP. Voor het plangebied betekent dat naar verwachting deze grondwaterstand ongeveer 0,10 m hoger staat, dus niet hoger dan 7,30 m+NAP en niet lager dan 5,01 m+NAP en het gemiddelde op 5,6 m+NAP. Op basis van deze peilbuis bedraagt de GHG circa 5,6 m+NAP. Ter plaatse van de desbetreffende peilbuis bedraagt het maaiveld ca. 8,3 m +NAP. De grondwaterstand is ten tijde van het uitgevoerde bodemonderzoek gemeten op ca. 2 m -mv. Daarmee valt de situatie binnen de verwachte bandbreedte.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Rond het plangebied zijn geen watergangen gelegen. Het plangebied maakt onderdeel uit van het Peilbesluit Citters (Peilgebied CIT006). Hierin is het streefpeil bepaald op 5,3m +NAP met de volgende marges:

- Marge zomer: -0,15 m / +0,30 m
- Marge winter: -0,15 m / +0,30 m.

Het plangebied bevindt zich binnen 100 m van het dichtstbijzijnde oppervlaktewater. Dat is de tertiaire watergang (C-watergang) langs de zuidwestzijde van de Houtsestraat op ca. 80 m ten noordwesten van het plangebied.

Het plangebied heeft op dit moment geen aansluiting op een rioleringsnetwerk. Enkel afvalwater wordt in de toekomstige situatie op de drukriolering afgevoerd.

In de zuidelijke berm van de Torenstraat is een openbare drukriolering aanwezig, waarop een groot deel van de woningen in het buitengebied van Balgoij zijn aangesloten. De drukriolering voert het afvalwater af in zuidwestelijke richting naar de vrijvervalriolering van de kern Balgoij.

Ecosysteem
Het plangebied ligt niet binnen het Gelders natuurnetwerk of een beschermingszone voor natte natuur.

2. Gemeentelijk waterbeleid en waterbeheer
Waterbeleid
Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de *Strategische waternota Wijchen 2019-2028* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Beleidsplan water en riolering Wijchen 2023-2027* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Zorgplicht afvalwater en hemelwater
De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt. Perceeleigenaren dienen hemelwater in eerste instantie op eigen terrein te verwerken of op oppervlaktewater te lozen. Als dit redelijkerwijs niet mogelijk is draagt de gemeente zorg voor de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.

Zorgplicht grondwater
Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeente maatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap.

Waterschap
De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Het Waterschap geeft in het kader van de Waterwet een vergunning af voor lozing op oppervlaktewater en in het kader van de Keur een ontheffing voor ingrepen/ activiteiten in/nabij watergangen en waterkeringen. Daarnaast verzorgt het waterschap het onderhoud van primaire watergangen en draagt zorg voor het zuiveren van afvalwater.

3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan

Deze paragraaf beschrijft op welke wijze op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving. Onderdeel hiervan is een motivering van getroffen maatregelen om negatieve effecten op/van het watersysteem tot een minimum te beperken, inclusief de ruimtelijke consequenties daarvan.

3.1 Leefomgeving algemeen

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.
Water is per 2022 ordenend bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan
Voorliggend initiatief heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding of watergangen en oppervlaktewater in de omgeving. Zo wordt de woning hydrologisch neutraal gebouwd en kan het hemelwater op eigen terrein door middel van een verlaging worden opgevangen. Onder punt 3.2 tot en met 3.5 is in meer detail weergegeven welke concrete invulling aan het aspect water is gegeven.

3.2 Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde eisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater dient te worden voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater mag alleen worden geloosd via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij worden water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen

zichbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan

In en grenzend aan het plangebied zijn geen watergangen of andere vormen van oppervlaktewater aanwezig. Ook ligt het plangebied niet binnen een beschermingszone voor Ecologisch natte zones of natte natuur. Het hemelwater zal middels de verlaging opgevangen worden op eigen terrein .Met betrekking tot het thema 'beleving van water' is er een zeer beperkte relatie met voorliggend initiatief, daar waterberging aan de achterzije van het perceel plaatsvindt. Bij de bouw worden niet-uitlogende materialen gebruikt. Afvalwater wordt met een nieuwe aansluiting op het bestaande rioolsysteem afgevoerd. De capaciteit van de riolering is voldoende om het afvalwater van de nieuwe woning te ontvangen.

3.3 Klimaatverandering

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden (zie ook waterberging). Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen.

Gevolgen van/voor het plan

Het aanplanten van groen is goed voor de klimaatbestendigheid, omdat het bijdraagt aan het verminderen van de hittestress en het verbeteren van het watervasthoudend vermogen van het gebied. Om deze reden worden de gronden rondom de woning groen ingericht, met onder meer een hoogstamfruitboomgaard, solitaire bomen, hagen en grasland. Op het onderdeel klimaatadaptatie wordt nader ingegaan in paragraaf 4.13. In navolgende subparagraaf 3.4 in uiteengezet hoe er wordt omgegaan met de toevoeging van verharding in het plangebied en welke maatregelen worden getroffen met betrekking tot het opvangen van regenwater. Drinkwaterbesparing is bijvoorbeeld mogelijk door een opslagsysteem voor hemelwater te realiseren en bij droogte met het opgeslagen regenwater de tuin te besproeien. Zo wordt een regenton geplaatst waarmee hemelwater kan worden opgevangen om de tuinplanten en gras van water te kunnen voorzien. De regenton is voorzien van een overloop waardoor het overtollige regenwater de ondergrondse regenwatertank in stroomt.

3.4 Waterberging

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken zoveel mogelijk afkoppelen van de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Bodeminfiltratie binnen het gebied, 3) Berging binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Afvoer naar riool.

Compenseren van het verlies aan waterberging, indien hemelwater direct of indirect wordt geloosd op oppervlaktewater. De compensatieplicht houdt in dat de toename van verharding in het ruimtelijk plan moet worden gecompenseerd door aanleg van extra waterberging. Dit met een eenmalige uitzondering van 500 m2 (stedelijk gebied) en 1500 m2 (landelijk gebied) voor particulieren en kleine bedrijven. De compensatieplicht geldt niet in individuele gevallen als op een afstand van 100 m of meer van het oppervlaktewater wordt geinfiltreerd.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Waar op minder dan 100 m van oppervlaktewater het hemelwater op/in de bodem wordt gebracht, schrijft het waterschap voor dat een berging gerealiseerd moet worden van 664 m^3/ha verhard oppervlak.

Gevolgen van/voor het plan

In de huidige situatie is het plangebied onverhard. Voor de toekomstige verharding wordt uitgegaan van een oppervlakte van circa 130 m² aan bebouwing en circa 115 m^2 aan overige verharding. In totaal is er daarmee een toename van verharding van circa 245 m². Deze toename valt binnen de eenmalige uitzondering voor particulieren en kleine bedrijven van het waterschap Rivierenland. In tegenstelling tot het waterschap heeft de gemeente geen eenmalige vrijstelling verleent op de hemelwaterbergingsopgave. Omdat de strengste eis maatgevend is (die van de gemeente), moet voor de volledige verhardingstoename hemelwaterberging worden aangelegd. Daarbij wordt uitgegaan van de totale hoeveelheid verharding binnen het plangebied in de toekomstige situatie: circa 245 m². Er is gerekend met 664 m³ per ha. Dit komt neer op een capaciteit van 16,3 m³. Aan de achterzijde/noordoostzijde van het projectgebied is voldoende ruimte om met een verlaging het water in de bodem te laten infiltreren of een waterbergingsvoorziening (in de vorm van een wadi) te realiseren.

Tevens wordt bij de bouw van de woning een ondergrondse tank aangelegd voor de opvang van regenwater. Dit regenwater wordt vervolgens gebruikt om de tuinplanten en grasbegroeiingen van water te voorzien. Ook kan het regenwatersysteem voorzien worden van een filtersysteem en hydrofoorpomp, waarbij het regenwater zelfs voor de woning zelf hergebruikt kan worden in toiletspoeling en wasmachine gebruik. Bij hevige regenbuien stroomt het regenwater zodra de tank vol is via een overloop de tuin in waar het de grond in zakt (infiltreren). Hiermee wordt voldaan aan de duurzame omgang met regenwater en de principes van hydraulisch neutraal ontwikkelen. Bij het geheel vol raken van de hemelwatertank is er een overstort naar een ondergronds infiltratiesysteem zodat dit hemelwater in de bodem kan infiltreren.

De exacte uitvoering van de waterberging worden nader uitgewerkt bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

3.5 Gezondheid en veiligheid

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid. In de *Strategische waternota Wijchen 2019-2028* zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het *Beleidsplan water en riolering Wijchen 2023-2027* beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor rioolwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de watertoets wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Risico's van optrekkend vocht primair beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende

ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (bv. kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Voorts in het plan rekening houden met eventuele risico's van bodemdaling als gevolg van grondwaterstandsdaling (verdroging) of –fluctuatie (zie ook Klimaatverandering).

Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan

Wateroverlast is als gevolg van het plan niet te verwachten.
Voor de ontwateringsdiepte is de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) relevant. Om grondwateroverlast te voorkomen, moet de GHG meer dan 1,00 m onder vloerpeil begane grond komen te liggen. Hierboven is beschreven dat de GHG circa 5,6 m+NAP bedraagt. Het vloerpeil moet daarmee op minimaal 6,6 m+NAP liggen. De kruin van de weg ligt op 8,2m+NAP, waardoor het bouwpeil op circa 8,4m+NAP / 8,5m+NAP komt te liggen en dus ruim boven de GHG.

Voor de drooglegging dient het oppervlaktewaterpeil meer dan 1,30 m onder het vloerpeil te liggen. Het zomerpeil betreft maximaal 5,6 m+NAP. Het vloerpeil van de woning zal daarom minimaal op 6,9 m +NAP gerealiseerd moeten worden. Met een hoogte van het vloerpeil van circa 8,4m+NAP / 8,5m+NAP wordt hieraan voldaan.

Bij dit plan zijn verdrinkingsgevaar en gezondheidsrisico's, vanwege de beperkte diepte waarmee waterbergingsvoorzieningen worden aangelegd en het gegeven dat deze zich op eigen terrein bevinden, van zeer beperkte aard.

4. Overwegingen en conclusie

Overwegingen

Met het toevoegen van één woning wordt circa 245 m^2 verharding toegevoegd aan het plangebied. Het hemelwater wordt op eigen terrein geïnfiltreerd. In de omgeving is verder geen (beschermingszone van) oppervlaktewater aanwezig waar dit plan een negatief effect op kan hebben. Afvalwater afkomstig van de nieuwe woning wordt afgevoerd naar het riool.

Conclusie

Het plan is uitvoerbaar wat betreft het aspect water.

5. Overleg met waterbeheerder

Advies waterbeheerder

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders het waterschap, maar kunnen ook Rijkswaterstaat, de Provincie of de gemeente zijn. Voor wat betreft het waterschapsbelang geldt voor alle ruimtelijke plannen dat bij aanvang van het planproces wateradvies wordt opgevraagd door de initiatiefnemer (www.hetwateradvies.nl), waarna zo nodig een vooroverleg volgt.

Gevolgen voor het plan

Het waterschap Rivierenland is middels het uitvoeren van de watertoets op de hoogte gebracht van voorliggende ontwikkeling. De uitkomst van de toets is toegevoegd als bijlage 3 en verwerkt in deze paragraaf. Het doorlopen van een korte procedure is voldoende. Daarnaast zijn adviezen van de gemeente verwerkt in deze paragraaf.

4.10 Ecologie

De Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen in de Omgevingswet: de Aanvullingswet natuur het Aanvullingsbesluit natuur en de Aanvullingsregeling natuur. Er is sprake van een beleidsneutrale overgang. Het huidige normenkader, de instrumenten en de bevoegdheidsverdeling voor het natuurbeschermingsrecht blijft ongewijzigd. Uitgezonderd van de toets ten aanzien van stikstof. Het beoordelen van de effecten van een planontwikkeling op beschermde gebieden is geregeld in artikel 11.6 van het Besluit activiteiten leefomgeving. De regels van artikel 5.5a van de Wet natuurbescherming (Wnb) blijven gelden tot een bij koninklijk besluit te bepalen datum. Hier vindt, vooralsnog, dus geen verandering plaats ten opzichte van oorspronkelijke wet- en regelgeving. Na de -nog te bepalen- datum dient stikstof te worden gemonitord als omgevingswaarde.

Ter bescherming van de natuur zijn in het Bkl diverse regels opgenomen. Deze regels komen grotendeels overeen met de regels die zijn opgenomen in de huidige Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij in de eerste plaats om regels voor de gebiedsbescherming van aangewezen Natura 2000-gebieden, regels voor de soortenbescherming van te beschermen planten diersoorten (waaronder vogels) en regels ter bescherming van houtopstanden. Het gebieds- en soortenbeschermingsregime vloeit voor een belangrijk deel voort uit twee Europese richtlijnen, te weten de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

Gebiedsbescherming

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn beschermt Natura 2000-gebieden. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze bij de voorbereiding van een ruimtelijk besluit in kaart te worden gebracht en beoordeeld. Natura 2000-gebieden hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze gebieden plaatsvinden en verstoring kunnen veroorzaken, moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Een ruimtelijk plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied kan alleen worden vastgesteld indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Indien deze zekerheid niet is verkregen, kan het plan worden vastgesteld, indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:

1. Alternatieve oplossingen zijn niet voorhanden;
2. Het plan is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en
3. De noodzakelijke compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk bewaard blijft. In afdeling 8.6 Bkl staat het beoordelingskader voor de omgevingsvergunning voor Natura 2000-activiteiten. Dit is door middel van het aanvullingsspoor Natuur gebeurd.

Soortenbescherming
Onder de Omgevingswet zijn veel dier- en plantsoorten beschermd. De bescherming richt zich op soorten van Europees belang, die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen, als om bepaalde soorten van nationaal belang. Soortenbescherming kan de vorm hebben van wet- en regelgeving, maar ook van fysieke maatregelen die bescherming, vestiging of uitbreiding van een soortenpopulatie stimuleren. Op grond van artikel 2.18 lid 1 sub f Omgevingswet zijn in beginsel de provincies hiervoor verantwoordelijk. Echter, ook decentrale overheden kunnen hierover actief beleid voeren. Hierbij kan worden gedacht aan het vaststellen van bijvoorbeeld een programma voor soortenbescherming. Door strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- er soorten aanwezig zijn; en
- welke soorten dat zijn.

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving wordt bepaald wanneer een vergunning nodig is.

Planspecifiek
Ten behoeve van voorliggende ontwikkeling is een quickscan flora en fauna uitgevoerd, zie bijlage 5. De belangrijkste conclusies zijn in het vervolg van voorliggende paragraaf opgenomen.

Soortenbescherming
Uit de Quickscan komt naar voren dat het plangebied geen mogelijke functie vervuld voor beschermde soorten. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht die van rechtswege geldt (afd 1.3 Ow). De te treffen maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 4.3 van de Quickscan. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Gebiedsbescherming
Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied betreft het gebied 'Rijntakken' op circa 10 km ten noorden van het plangebied. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Gelet op de afstand tot beschermde gebieden en de kleinschalige omvang van het initiatief (realiseren 1 woning) kunnen ook significante negatieve effecten in het kader van stikstof worden uitgesloten. Hiermee zijn er geen belemmeringen ten aanzien van het plan in het kader van gebiedsbescherming.

4.11 Archeologie, cultuurhistorie en landschap

De essentie van het Europees beleid is dat voorafgaand aan de uitvoering van projecten onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is behoud van archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

De Erfgoedwet en de Omgevingswet vormen samen het fundament voor de duiding en de bescherming van het cultureel erfgoed. De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt:
de *duiding* van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet;
de *omgang* met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet.

Voor gebouwde of aangelegde monumenten betekent dit dat de vergunningverlening voor het wijzigen van rijksmonumenten is geregeld via de Omgevingswet. Ook aanwijzing en omgang met beschermde stads- en dorpsgezichten gebeurt straks op grond van de Omgevingswet. Datzelfde geldt voor de omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving (vergunningverlening en integratie in de planvorming). Deze aspecten vallen nu nog onder het Overgangsrecht in de Erfgoedwet.

Besluit kwaliteit leefomgeving
In het Bkl is ten aanzien van de bescherming een aantal beginselen geformuleerd (art. 5.130 Bkl). Deze beginselen richten zich op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, archeologische monumenten, (voorbeschermde) rijksmonumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen. Daarnaast zijn in afdeling 8.8 van het Bkl regels gesteld voor de beoordeling van rijksmonumentenactiviteit en het verplaatsen van gebouwde monumenten.

Het gemeentelijk beleid over archeologie en cultuurhistorie is veelal opgenomen op de archeologische beleidskaart en/of de cultuurhistorische waardenkaart. Deze archeologische waarden en verwachtingen en de cultuurhistorische waarden zijn veelal vertaald in respectievelijk archeologische dubbelbestemmingen en cultuurhistorische dubbelbestemmingen opgenomen in het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan of activiteitgericht in het gemeentebrede omgevingsplan. Indien het initiatief in deze (werkings)gebieden is gelegen, wordt hieraan getoetst.

Planspecifiek
Cultuurhistorie en landschap
De gemeente Wijchen heeft in 2016 het 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' vastgesteld met als doel om via beleid en regels waardevolle gebouwen en gebieden binnen de gemeente te beschermen. Dit parapluplan is opgenomen in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Binnen dit plan is het plangebied aangeduid met de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied'. Dit vanwege de ligging in een zone aangeduid als 'Hoger gelegen stroomrugontginning met gevarieerde structuur'. In deze delen van het rivierenlandschap heeft de ruilverkaveling van de 20e eeuw een belangrijke rol gespeeld bij de nivelleringen. Met het inpassen van de locatie (bijlage 1 bij de regels) is geborgd dat het plan passend is binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied en dat bestaande kenmerken behouden blijven.

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen objecten van cultuurhistorische waarde gelegen die als gevolg van de ontwikkeling aangetast kunnen worden.

Archeologie
Het plangebied kent op grond van de vigerende planologische situatie grotendeels de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Dit betekent dat bij ingrepen met een omvang van meer dan 1000 m^2, waarbij de bodem dieper dan 30 cm onder maaiveld wordt verstoord, een rapport moet worden overlegd waaruit blijkt dat de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. Omdat met voorliggend plan deze onderzoeksgrenzen niet worden overschreden, is het uitvoeren van archeologisch onderzoek niet aan de orde.

Ter plaatse van het plangebied blijven de geldende planologische dubbelbestemmingen behouden. Hiermee zijn eventueel aanwezige archeologische resten te allen tijden beschermd.

4.12 Leidingen

Planologisch relevante leidingen dienen te worden gewaarborgd. Tevens dient rond dergelijke leidingen rekening te worden gehouden met zones waarbinnen mogelijke beperkingen gelden. Planologisch relevante leidingen zijn leidingen waarin de navolgende producten worden vervoerd:
- gas, olie, olieproducten, chemische producten, vaste stoffen/goederen;
- aardgasleidingen afhankelijk van druk;
- defensiebrandstoffen;
- warmte en afvalwater, ruwwater of halffabricaat voor de drink- en industriewatervoorziening met een diameter groter of gelijk aan 18 inch.

Planspecifiek
Uit de vigerende planologische situatie is op te maken dat er geen relevante leidingen in het plangebied aanwezig zijn. Het aspect leidingen levert geen belemmeringen op ten aanzien van het initiatief.

4.13 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en steeds vaker worden we geconfronteerd met de gevolgen, zoals hitte, droogte, extreme neerslag en overstromingen. Klimaatverandering is in een vergaand stadium en de effecten en risico's voor onze samenleving worden steeds groter. Aan de ene kant moeten we de uitstoot van broeikasgassen verminderen, zodat de opwarming beperkt blijft. Aan de andere kant is het noodzakelijk om ons als samenleving aan te passen en voor te bereiden op de reeds ingezette klimaatveranderingen en de gevolgen daarvan. Niet alleen om schade te beperken, maar ook om kansen te benutten.

De nationale opgave voor klimaatadaptatie is beschreven in het Bestuursakkoord Klimaatadaptatie en het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie met daarin een prominente rol voor gemeenten. Lokale gevoeligheden voor klimaatverandering moeten in kaart worden gebracht en als integraal onderdeel van beleid daadkrachtig worden aangepakt. Daarbij is het van belang zowel te kijken naar aanpassingen aan de bestaande openbare ruimte als naar nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Planspecifiek
Op basis van de klimaateffectatlas is in beeld gebracht welke risico's zich kunnen voordoen in het projectgebied als gevolg van klimaatverandering.

Wateroverlast
Ter plaatse van het projectgebied kan een toename van het aantal zeer natte dagen verwacht worden. Gemiddeld neemt de jaarlijkse neerslag toe. Echter, de hoeveelheid neerslag in de zomer neemt naar verwachting af. Uitgangspunt van het initiatief is dat hemelwater op eigen terrein wordt geborgen en geïnfiltreerd (zie paragraaf 4.9).

Hittestress
De geplande nieuwbouw is goed geïsoleerd conform de huidige bouwnormen. Daarmee voldoet de woning aan de toegenomen koelbehoefte die kan ontstaan als een gevolg van hittestress. Daarbij zal het projectgebied rondom de woning zo groen mogelijk worden ingericht en met zo min mogelijk verharding, ter voorkoming van hittestress.

Droogte
Ter plaatse van het projectgebied kan een hoger neerslagtekort verwacht worden. Dit heeft gevolgen voor de grondwaterstanden en droogtegevoeligheid van het gebied. Door het hemelwater binnen het projectgebied te bergen en te laten infiltreren, blijft het hemelwater ook in het gebied zelf. De kans op een natuurbrand is bij langdurige droogte in de toekomst gelijk aan de huidige situatie.

Overstroming
De bijbehorende kaartbeelden laten zien dat het projectgebied op enige afstand van de Waal en Maas ligt. Mochten ergens de dijken bezwijken, is er slechts een extreem kleine tot kleine kans op overstromning. Ter plaatse van het plangebied bestaan schuilmogelijkheden en daarnaast wordt het plangebied goed ontsloten door de Torenstraat, waarmee het in het geval van een overstroming bereikbaar is voor hulpdiensten.

4.14 Gezondheid

Wettelijk kader
In paragraaf 5.1.4 van het Bkl wordt het wettelijk kader voor het beschermen van de gezondheid en het milieu gegeven. In deze paragraaf worden instructieregels gegeven voor luchtkwaliteit (paragraaf 5.1.4.1), geluid (paragraaf 5.1.4.2 en 5.1.4.3), trilling (paragraaf 5.1.4.4), bodem (paragraaf 5.1.4.5) en geur (paragraaf 5.1.4.6).

Planspecifiek
In hoofdstuk 4 wordt per milieuaspect ingegaan op de effecten van de ontwikkeling op gezondheid en milieu. Gezondheid heeft onder meer betrekking op de aspecten geluid, geur, trillingen, luchtkwaliteit, (water)veiligheid en bodem. Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat ten aanzien van de relevante aspecten geen normen worden overschreden of bijna overschreden. Dat laatste is van belang omdat bij gezondheid (en veiligheid) juist de cumulatieve beoordeling van deze sectorale aspecten van belang is.

4.15 Vormvrije MER-beoordeling

De wetgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit.

In artikel 16.34, tweede lid van de Omgevingswet is aangegeven dat onder een plan of programma, als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn (richtlijn 2001/42/EG (Strategische milieubeoordeling), in ieder geval wordt verstaan een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing. Het bevoegd gezag zal per specifiek geval na moeten gaan of er sprake is van een plan of programma in de zin van de SMB-richtlijn.

Beoordeling of een M.e.r. procedure of beoordeling plaats moet vinden volgt uit Bijlage V van het Omgevingsbesluit.
1. De eerste stap is te kijken of het project voldoet aan de omschrijving van een project in kolom 1.
2. Vervolgens moet gekeken worden of in kolom 4 'de omgevingsvergunning' of 'het omgevingsplan' staat. Het omgevingsplan is relevant als in het plan vergunningplichtige activiteiten worden aangewezen.
3. Als bovenstaande stappen van toepassing zijn op het project, moet bepaald worden of voor het project een mer-plicht of een mer-beoordelingsplicht geldt. Dit gebeurt door te kijken naar de kolommen 2 en 3.
    a. Voldoet het project aan de voorwaarden van kolom? Dan geldt voor het project een 'project-mer-plicht'.
    b. Voldoet het project aan de voorwaarden van kolom 3? Dan geldt voor het project een 'project-mer-beoordelingsplicht'.

Planspecifiek
Staande jurisprudentie geeft aan dat woningbouw tot en met 11 woningen niet als stedelijk ontwikkelingsproject aangemerkt kan worden. Aangezien met dit initiatief minder dan 11 woningen worden gerealiseerd, is een m.e.r.-beoordeling niet aan de orde. Het plan is niet mer-plichtig.

Hoofdstuk 5 Juridisch bestuurlijke aspecten

5.1 Inleiding

Het TAM-IMRO omgevingsplan is een tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) voor gemeenten die in de beginperiode van de Omgevingswet om enige reden nog niet in staat zijn om een omgevingsplan in STOP/TPOD op te stellen of te wijzigen. De TAM is primair bedoeld om urgente gebiedsontwikkeling te kunnen blijven faciliteren. Kort gezegd houdt TAM-IMRO omgevingsplan in dat de oude IMRO-standaard voor planvorming tijdelijk kan worden gebruikt onder de Omgevingswet (nieuw juridisch kader, oude techniek).

5.2 Juridische systematiek

Hoewel onderhavig initiatief gebruik maakt van bestaande techniek, wordt juridisch wel voldaan aan de regels van de Omgevingswet. De regels en verbeelding van voorliggend TAM-omgevingsplan zijn dan ook opgesteld conform de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP). De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding bij het plan. Dit plan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het TAM-omgevingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de functies zijn aangegeven. De regels zijn onderverdeeld in een preambule en vier hoofdstukken:

- Preambule;
- Hoofdstuk 1: Algemene regels;
- Hoofdstuk 2: Functieregels;
- Hoofdstuk 3: Algemene regels;
- Hoofdstuk 3: Overgangsregels:

5.3 Werkingsbereik/toepassingsbereik TAM-Omgevingsplan

Dit TAM-omgevingsplan (hierna: plan) wijzigt het omgevingsplan in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan [een hoofdstuk 22a] wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in de regels moeten gelezen worden als paragrafen van [hoofdstuk 22a] van het omgevingsplan Wijchen.
Dit plan komt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan. In de regels staat de verhouding tot de rest van het tijdelijke omgevingsplan (zie artikel 1.2 en 1.3).

5.4 Beschrijving per functie

Onderhavig initiatief kent de volgende functies:

Wonen
Deze gronden zijn bedoeld voor wonen, vrije beroepen, tuinen, erven en verhardingen, parkeervoorzieningen en water en waterhuishoudkundige voorzieningen. Binnen de functie 'Wonen' is een bouwvlak opgenomen met daarin de bij de beoogde woningen behorende typologieën en maatvoeringen.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Het kostenverhaal is het door de overheid verhalen van kosten op een initiatiefnemer. Het gaat over overheidskosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen. Bijvoorbeeld kosten voor het wijzigen van het omgevingsplan en het aanleggen van openbare voorzieningen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het exploitatieplan komen te vervallen. Het publiekrechtelijk kostenverhaal is daarmee geïntegreerd in het omgevingsplan, het projectbesluit of de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De overheid (meestal een gemeente) en een initiatiefnemer kunnen een overeenkomst sluiten over kostenverhaal voorafgaand aan het besluit dat de aangewezen activiteit mogelijk maakt: een zogenoemde 'anterieure overeenkomst'. De Omgevingswet biedt daarvoor een grondslag in paragraaf 13.6.2 van de Omgevingswet. Onderdeel van deze overeenkomst is ook dat hier wordt vastgelegd op welke wijze omgegaan wordt met de nadeelcompensatie.

Naast het kostenverhaal kan ook een vrijwillige 'financiële bijdrage gebiedsontwikkeling' worden afgesproken. Dat is een bijdrage voor ontwikkelingen die niet onder het kostenverhaal vallen, maar wel bijdragen aan de kwaliteit van een gebied.

Hoofdstuk 7 Participatie

7.1 Participatie

De direct omwonenden zijn op de hoogte gesteld van het plan.

7.2 Vooroverleg

Het initiatief is in het kader van het wettelijk overleg voorgelegd aan de relevante instanties.

7.3 Zienswijzen

Het ontwerp-omgevingsplan heeft vanaf 26 november 2025 tot en met 8 januari 2026 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn er geen zienswijzen ingediend.

Bijlagen bij de motivering

Bijlage 1 Bodemonderzoek

Bijlage 2 Akoestisch onderzoek

Bijlage 3 Geuronderzoek

Bijlage 4 Digitale watertoets

Bijlage 5 Quickscan Flora en Fauna

Regels

Dit TAM-omgevingsplan is gericht op het faciliteren van gebiedsontwikkeling op de locatie Torenstraat ong. te Balgoij en vormt juridisch een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk [22e]) van het omgevingsplan van de gemeente [naam van de gemeente]. Dit hoofdstuk is op grond van artikel 11.1 van het Besluit elektronische publicaties, bekend gemaakt en digitaal beschikbaar gesteld met de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl. Het is met deze landelijke voorziening niet mogelijk dit hoofdstuk conform de juridische vormgeving van het omgevingsplan in STOP-TPOD beschikbaar te stellen.

De in dit op https://www.ruimtelijkeplannen.nl uitgegeven deel van het omgevingsplan (hierna: dit deel) weergegeven hoofdstukken moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk [22e] van het omgevingsplan van de gemeente [naam van de gemeente]. In de artikelkop van de in dit deel weergegeven artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '[22e.]' gelezen worden. In de kop van de bijlagen bij het in dit deel weergegeven hoofdstuk moet na het woord ‘Bijlage’, na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage ‘[22e.]’ gelezen worden.

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen

Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen een hoofdstuk 22e wordt ingevoegd, bestaande uit de regels van dit plan. De hoofdstukken in dit plan moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk 22e van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '22e.' gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage '22e.' gelezen worden.

1.2 Tijdelijk omgevingsplan - bestemmingsplan

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat

De regels in afdeling 22.2 met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding

De regels van dit plan zijn van toepassing op de locatie TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22e Torenstraat ong. Balgoij, waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen

In aanvulling op het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.48 gehanteerd.

2.3 Plan

Het TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22e Torenstraat ong. Balgoij met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Locatievlak

een geometrisch bepaald vlak dat is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.5 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten
het al dan niet bedrijfsmatig verlenen van diensten c.q. het uitoefenen van ambachtelijke/kunstzinnige -geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen- bedrijvigheid, waarvan de omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in een woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen, met behoud van de woonfunctie, kan worden uitgeoefend;

2.6 aan huis verbonden beroep
een beroep, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse;

2.7 aan- of uitbouw
een aan een hoofdgebouw gebouwde ruimte, die deel uitmaakt van het hoofdgebouw, maar daaraan ruimtelijk (door zijn constructie of afmetingen) ondergeschikt is, maximaal bestaande uit één bouwlaag al dan niet met kap;

2.8 aaneengebouwd:
bebouwing waarbij de hoofdgebouwen aan beide zijden in de perceelsgrens zijn gebouwd, met dien verstande dat de eindwoning slechts aan één zijde in de zijdelingse perceelsgrens hoeft te worden gebouwd;

2.9 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

2.10 bedrijf
een bedrijf dat gericht is op het vervaardigen bewerken en/of verwerken van producten zoals genoemd in de Staat van Bedrijfsactiviteiten, niet zijnde detailhandel, kantoor, maatschappelijke voorzieningen, dienstverlening en horeca.

2.11 bestaand:
a. bij legaal gebruik: aanwezig op het moment van inwerkingtreding van het plan;
b. bij legale bouwwerken: aanwezig op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan;

2.12 bijgebouw
een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat door zijn situering en/of afmetingen ondergeschikt is aan dat op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw (zoals een garage, bergruimte of hobbyruimte);

2.13 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

2.14 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

2.15 bouwlaag
een boven het peil gelegen en doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van kelder en zolder;

2.16 bouwperceel
een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

2.17 bouwperceelgrens
de grens van een bouwperceel;

2.18 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten;

2.19 bouwwerk geen gebouw zijnde:
een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden, maar die niet een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

2.20 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

2.21 carport
een overdekte stallingsruimte van lichte constructie die dient als stallingsplaats voor een motorvoertuig, die geen eigen wanden of deuren heeft en waarvan de begrenzing wordt gevormd door gebouwen en/of ondersteuningen van het dak;

2.22 dak
iedere boven beëindiging van een gebouw, al dan niet met een hellingshoek;

2.23 detailhandel:
het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit en waarbij een showroom en/of verkoopruimte ter plaatse aanwezig is. Horeca-activiteiten zijn hieronder niet begrepen;

2.24 escortbedrijf:
de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was prostitutie aanbiedt die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend;

2.25 gebouw
bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

2.26 gebruiken
het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;

2.27 gevellijn
de als zodanig aangegeven lijn en het verlengde daarvan, die niet door hoofdgebouwen mag worden overschreden;

2.28 hoofdgebouw
gebouw, of bouwkundig en functioneel te onderscheiden gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor het verrichten van andere activiteiten dan bouwactiviteiten die op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit op het perceel zijn toegestaan en, als meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die toegestane activiteiten het belangrijkst is

2.29 huishouden
één, of meerdere personen, die gemeenschappelijk samenleven in een onderlinge persoonlijke verbondenheid gericht op een duurzaam samenzijn;

2.30 kap
een gesloten en (overwegend) hellende of gebogen boven beëindiging van een gebouw;

2.31 ondergeschikte bouwdelen:
ondergeschikte delen, tot 0,75 m, aan een gebouw zoals trappen, bordessen, funderingen, kelderingangen, dakoverstekken, erkers, goten, luifels, balkons, balkonhekken, schoorstenen, liftopbouwen en andere ondergeschikte (dak)opbouwen;

2.32 ondergronds:
beneden peil;

2.33 overkapping
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een wand;

2.34 peil
a. voor gebouwen, waarvan de hoofdtoegang aan een weg grenst: de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte terrein;

2.35 plat dak
bovenste afdekking van een gebouw, waarbij de dakhelling maximaal 20° bedraagt;

2.36 prostitutiebedrijf
een inrichting of instelling gericht op het tegen betaling doen plaatsvinden van seksuele omgang met prostituees op een naar buiten toe kenbare wijze, zoals een bordeel of escortservice;

2.37 seksinrichting
de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden, met dien verstande dat onder seksinrichting in elk geval wordt verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater of een parenclub, een prostitutiebedrijf, waaronder begrepen een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

2.38 seniorenwoning
een woning bestaande uit één bouwlaag met kap met beperkte vloeroppervlakte welke geschikt is voor bewoning in alle levens-fasen, dus welke ook rollatortoe- en doorgankelijk is voor mensen met een lichamelijke beperking, waarbij alle primaire leefruimten (woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer en toilet) zich op de begane grond bevinden en waarbij deze leefruimten zowel inpandig als vanuit het aansluiten-de terrein drempelvrij toegankelijk zijn;

2.39 sociale relatie
de band tussen twee of meerdere mensen op maatschappelijk (sociaal) gebied. Dit kan een familieband zijn maar ook een andere relatie is mogelijk bijvoorbeeld vrienden;

2.40 uitvoeren
het doen uitvoeren, laten uitvoeren en in uitvoering geven.

2.41 voorgevel
de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie of uitstraling als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

2.42 voorgevelrooilijn
een begrenzing van het bouwvlak, waarop de voorgevel van het hoofdgebouw is georiënteerd;

2.43 vrijstaand
bebouwing waarbij het hoofdgebouw aan minimaal een zijde niet in de perceelsgrens is gebouwd en vrijstaat ten opzichte van de bebouwing op aangrenzende percelen;

2.44 waterhuishoudkundige voorzieningen
voorzieningen die nodig zijn ten behoeve van een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit, waaronder duikers, stuwen, gemalen, inlaten en voorzieningen ten behoeve van berging en infiltratie van hemelwater;

2.45 wijziging
een wijziging als bedoeld in artikel 3.6 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening.

2.46 wonen
het verblijven van één huishouden in een woning.

2.47 woning
een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

2.48 zorg-voor-elkaar-woning
een bijbehorend bouwwerk dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met de (hoofd)woning en waarin een gedeelte van de huishouding uit een oogpunt van (toekomstige) mantelzorg danwel een leeftijd van 60 of ouder gehuisvest is. Het kan hierbij gaan om een permanent bijbehorend bouwwerk of om een tijdelijke woonunit. Er moet sprake zijn van een sociale relatie tussen de bewoners van de (hoofd)woning en de zorg-voor-elkaar-woning.

Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

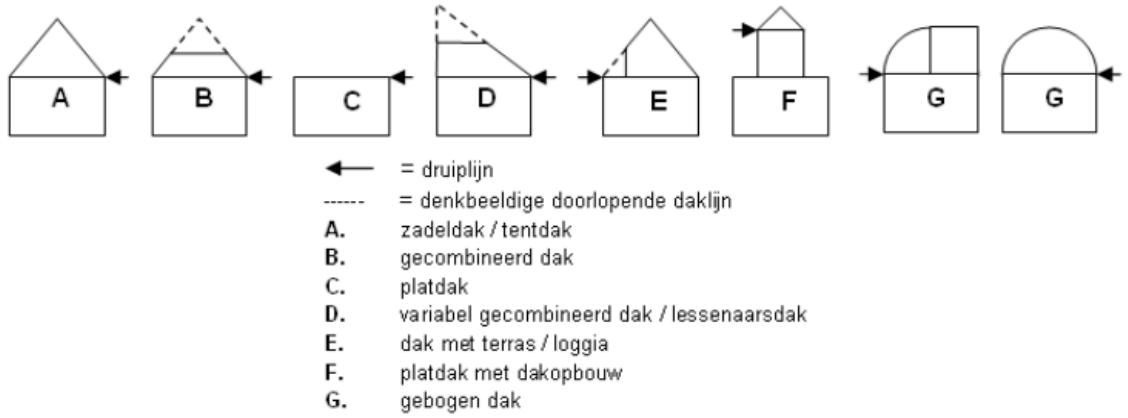
3.1 Meetbepalingen
In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de meetbepalingen van Artikel 3:

3.2 de afstand van een gebouw tot de perceelsgrens:
de afstand van een gebouw tot de perceelsgrens wordt bepaald door het buitenwerks meten van de kortste afstand van een gevel van het gebouw tot de perceelsgrens;

3.3 bebouwd(e) oppervlak(te) van een bouwperceel:
de oppervlakte van alle op een bouwperceel aanwezige bouwwerken tezamen;

3.4 de dakhelling:
langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

3.5 goothoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

3.6 Inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

3.7 bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

3.8 oppervlakte van een bouwwerk
tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

3.9 peil
- voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang van het perceel onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang van het perceel;
- in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Wonen - 1

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1.

4.2 Functieomschrijving Wonen - 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 heeft de volgende functies:

a. wonen, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - seniorenwoning' uitsluitend seniorenwoningen zijn toegestaan;
b. aan huis verbonden beroep;
c. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
d. waterhuishoudkundige doeleinden.

een en ander met de bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, tuinen en erven en overeenkomstig de in 4.3 opgenomen nadere regels.

4.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

4.3.1 Aantal woningen

Per locatievlak dat is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 is maximaal één woning toegestaan.

4.3.2 Aan huis verbonden beroep

Het gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis is toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
d. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
e. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan;
f. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
g. er geen andere lozingen plaatsvinden dan huishoudelijk afvalwater.

4.3.3 Duurzame energie

De opwekking van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

4.4 Gebruiksactiviteit - verboden

4.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden.

4.4.2 Zelfstandige bewoning van vrijstaande bijgebouwen

Het is in ieder geval verboden om vrijstaande bijgebouwen te gebruiken en/of te laten gebruiken als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte.

4.4.3 Lozen van zwembadwater

Het is in ieder geval verboden om zwembadwater op/in de bodem, op de openbare (druk)riolering of op het oppervlaktewater te lozen.

4.5 Gebruiksactiviteit - voorwaardelijke verplichtingen

4.5.1 Landschappelijk inpassingsplan

a. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 4.2 is enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van het landschappelijk inpassingsplan, zoals opgenomen in bijlage 1 bij de regels;
b. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder a en het gebruik als bedoeld onder a toe te staan, indien er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar neet het oordeel van het bevoegd gezag gelijkwaardig landschappelijk inpassingsplan.

4.5.2 Waterberging

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen dient/dienen:

c. ten behoeve van voldoende drooglegging de volgende minimale aanlegpeilen boven het zomerpeil van het oppervlaktewater te worden aangehouden:
    1. Vloerpeil begane grond 1,30 m;
    2. Straatpeil 1,00 m;
    3. Maaiveld/groenpeil 0,70 m;
d. ten behoeve van voldoende ontwateringsdiepte de volgende minimale aanlegpeilen boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) te worden aangehouden:
    1. Vloerpeil begane grond 1,00 m;
    2. Straatpeil 0,70 m;
    3. Maaiveld/groenpeil 0,50 m;
e. ter compensatie van het nieuwe verharde oppervlak minimaal aan hemelwaterberging op het maaiveld als infiltratievoorziening te worden aangelegd:
    1. 664 m³ per ha verhard oppervlak, waarbij het waterpeil in de berging niet hoger mag stijgen dan tot het maaiveld en waarbij de bodem van de infiltratievoorziening minimaal 0,50 m boven GHG moet liggen;
f. het hemelwater volledig binnen het plangebied (op het eigen perceel) te worden verwerkt;
g. het vloerpeil begane grond minimaal 0,30 m boven straat- of maaiveldpeil te liggen, zodat geen hemelwater in de gebouwen kan komen.

4.5.3 Afvalwater

Ten aanzien van afvalwater:

1. is alleen de afvoer van huishoudelijk afvalwater toegestaan;
2. mag de capaciteit van de bestaande drukriolering, met inachtneming van toekomstige woninginbreidingen in het buitengebied van Balgoij, niet worden overschreden.

4.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2.

4.7 Bouwactiviteit - beoordelingsregel situering, maatvoering en inhoud

4.7.1 Situering

1. Gebouwen zijn toegestaan binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1.
2. Indien er binnen een locatie als bedoeld onder 1 een bouwvlak is aangeduid zijn in afwijking van het bepaalde onder 1, hoofdgebouwen alleen toegestaan binnen dat bouwvlak.

4.7.2 Maatvoering

Voor de maatvoering van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dient aan de volgende regels te worden voldaan:

HOOFDGEBOUW VAN DE WONING	MAX.
goothoogte	4,5 m;
(nok)hoogte	7,5 m;
inhoud	450 m^3
oppervlakte	100 m^2

BIJGEBOUW BIJ WONING	MAX.
gezamenlijke oppervlakte per woning	120 m^2;
goothoogte	3 m;
(nok)hoogte	6 m;

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	MAX.
hoogte erfafscheiding	2 m;
hoogte carports c.q. overkappingen	3 m;
oppervlakte van een carport c.q. overkapping	20 m^2;
hoogte overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	6 m;

4.7.3 Zwembaden

In afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in 4.7.2, geldt voor zwembaden, niet zijnde een gebouw het volgende:

a. zwembaden mogen uitsluitend op het zij- en/of achtererf worden gebouwd;
b. de hoogte bedraagt maximaal 1 m;
c. de afstand tot de grens van het bouwperceel bedraagt minimaal 2 m;
d. de oppervlakte bedraagt maximaal 50 m^2;
e. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken op het zij- en achtererf mag maximaal 50% van de oppervlakte van dat zij- en achtererf bedragen;
f. het zwembadwater mag niet op de openbare drukriolering geloosd worden.

4.7.4 Ondergronds bouwen

a. Ondergrondse ruimten (kelders) bij woningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de woning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m^2 buiten de woning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen;
b. de grondwaterstand en -stroming mogen niet permanent wijzigen door de ondergrondse ruimten (kelders).

4.8 Bouwactiviteit - afwijken van beoordelingsregels

4.8.1 Kapschuur

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 4.7.2 voorzover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zgn kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte) met dien verstande dan het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.8.2 Kleine windturbines

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van het bepaalde in 4.7.2 teneinde binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1 de oprichting van 1 kleine windturbine ten behoeve van (aanvullende) stroomverziening op het betreffende perceel mogelijk te maken, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de ashoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 15 m;
   b. de tiphoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 20 m;
   c. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   d. de activiteit leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 genoemde waarden.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

4.9 Omgevingsplanactiviteit

4.9.1 Bed & Breakfast

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een bed & breakfast.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bed & breakfast is bedoeld voor maximaal 8 personen en er zijn niet meer dan 4 kamers toegestaan;
   b. deze nevenactiviteit is enkel in de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bijgebouwen toegestaan;
   c. de nevenactiviteit is ondergeschikt van aard;
   d. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m²;
   e. ten behoeve van de bed & breakfast voorzieningen zijn maximaal 8 (éénpersoons)bedden toegestaan;
   f. permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers is niet toegestaan;
   g. er wordt een nachtregister bijgehouden;
   h. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven;
   i. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   j. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
   k. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast;
   l. er geen andere lozingen plaatsvinden dan huishoudelijk afvalwater.

4.9.2 Aan huis verboden bedrijf

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet indien op grond van het bepaalde in 4.4.1 een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit is toegestaan.

3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
    a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m²;
    b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
    c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
    d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
    e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
    f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan;
    g. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
    h. er geen andere lozingen plaatsvinden dan huishoudelijk afvalwater.

4.9.3 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
    a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg niet te worden aangetoond; of:
    b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
    c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
    a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
    b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
    c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
        - in geval van een plat dak, 3 meter;
        - in geval van een hellend dak, 4 meter;
    d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;
    e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m², met dien verstande dat:
        - bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
        - bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte

aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;

f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
j. met karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast;
k. er mag geen extra uitweg gerealiseerd worden;
l. er geen andere lozingen plaatsvinden dan huishoudelijk afvalwater.

4.10 Maatwerkvoorschrift

4.10.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een maatwerkvoorschrift nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in verband met:

a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 5 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing binnen het plangebied zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01.

Artikel 6 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Bouwactiviteit - algemeen

8.1 Ondergeschikte bouwdelen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen zoals plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 m bedraagt.

8.2 Bestaande afwijkende maatvoering

Bestaande gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die zijn opgericht in overeenstemming met de Omgevingswet of diens rechtsopvolgers respectievelijk de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, maar waarvan de maatvoering afwijkt van de regels van dit plan, zijn toegestaan in de bestaande maatvoering.

Artikel 9 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift afwijken van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van dit plan, teneinde toestemming te verlenen voor de plaatsing van een antennemast voor mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 10 Waarde - Archeologie 3

10.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

10.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01 is aangewezen als Waarde - Archeologie 3.

10.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Waarde - Archeologie 3 heeft mede als functie het behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om AMK terreinen, archeologische vindplaatsen en oude woongronden, inclusief een zone van 50 m rondom deze gebieden.

10.4 Bouwactiviteit

10.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.26 van dit omgevingsplan voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 1000 m² dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder a hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder a te overleggen, indien:
    a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
    b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
    c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
    d. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

10.4.2 Aanvullende vergunningvoorschriften

Indien uit het onder 10.4.1 onder 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in 10.4.1 onder 2 sub d, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

10.5 Aanlegactiviteit

10.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen.

10.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 10.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. in het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor aanlegactiviteiten in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen;
d. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 1000 m^2;
f. voor zover het aanlegactiviteiten in de bodem betreft binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
g. voor aanlegactiviteiten die op het moment van het van kracht worden van dit artikel legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning.

10.5.3 Aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning dient de aanvrager voor de toetsing aan dit omgevingsplan in ieder geval een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.
2. Een rapport als bedoeld onder 1 is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.
3. Indien het rapport bedoeld onder 1 of andere beschikbare informatie als bedoeld onder 2 daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.

10.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast,

10.5.5 Voorschriften

Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning de verplichting verbinden tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 11 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

11.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in hoofdstuk 2 en 3.

11.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

11.3 Functieomschrijving

1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze opgenomen in bijlage 2 bij de regels bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in bijlage 3 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

11.4 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift en gelet op het bepaalde in 11.3 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

11.5 Aanlegactiviteit

11.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

11.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 11.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van een locaties die zijn aangewezen als een niet-agrarische functie..

11.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 11.5.4.

11.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

12.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

12.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 12.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 12.1.1 met maximaal 10 %.

12.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 12.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

12.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

12.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 12.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

12.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 12.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

12.2.4 Uitzondering

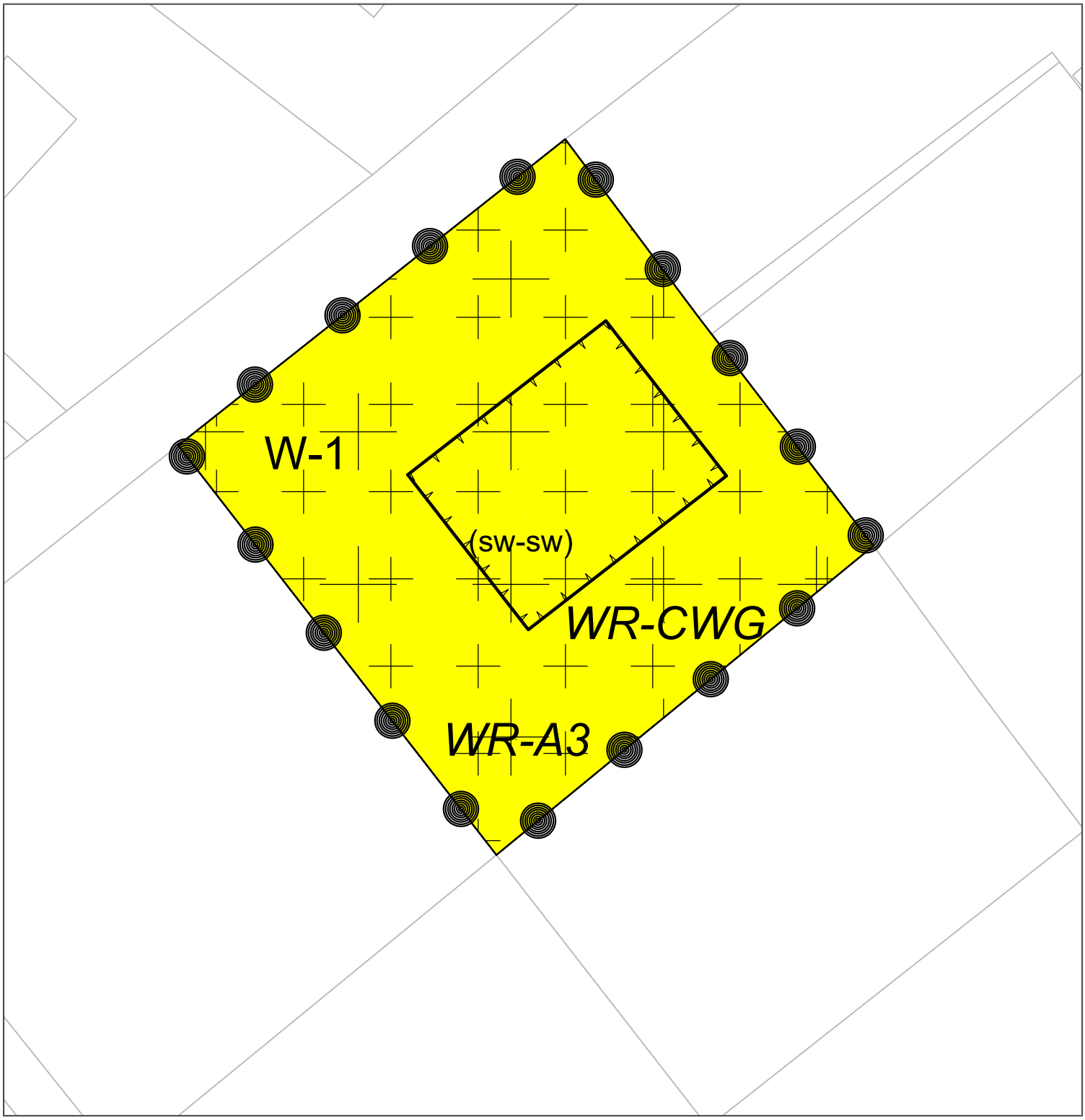
Het bepaalde in 12.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

Bijlagen bij de regels

Bijlage 1 Schetsontwerp

Bijlage 2 Cultuurhistorische waarderingskaart

Bijlage 3 Beleidsnota cultuurhistorie met bijlagen

LEGENDA

Plangebied

Functies

W-1 Wonen - 1

Dubbelbestemmingen

WR-A3 Waarde - Archeologie 3

WR-CWG Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

Functieaanduidingen

(sw-sw) specifieke vorm van wonen - seniorenwoning

Bouwvlakken

bouwvlak

Overig

Ondergrond (KAD, 3 juli 2024)

Meters
0 1 2 3 4 5 10 15 20 25

N

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22a
Torenstraat ong., Balgoij
Gemeente Wijchen

idn	: NL.IMRO.0296.TAMBGBTorenstrOng-VG01
schaal	: 1:500
formaat	: A4
projectnr.	: 56.90.47
laatst gew.	: 25 oktober 2024
tekenaar	: RvB
www.buro-sro.nl	: Vestiging Arnhem

BURO SRO

INVENTERRA

Voorafgaand bodemonderzoek
Torenstraat (ongen.)
Balgoij

24-2165-R01MP

C O L O F O N

Opdrachtgever	Dhr. M.A. Hammen en mevr. K.C.L. Josemanders Den Bogerd 33 6613 AK Balgoij
Contactbedrijf	Buro SRO Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG Arnhem
Locatie	Torenstraat ongen. te Balgoij
Type onderzoek	Voorafgaand bodemonderzoek
Rapportnummer	24-2165-R01MP
Datum rapport	18 juli 2024
Auteur	Mevr. M. Lawende Assistent projectleider Bodem
Kwaliteitscontrole	Mevr. M. Penders Projectleider Bodem

Inventerra
Nijverheidsweg 34
3341 LJ Hendrik-Ido-Ambacht

(078) 682 24 55
info@inventerra.nl

I N H O U D S O P G A V E

1. INLEIDING 1

2. MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK NEN 5725 2

2.1 Algemeen 2
2.2 Verzamelde informatie vooronderzoek 2
2.3 Hypothese 3

3. OPZET, UITVOERING EN RESULTATEN VERKENNEND BODEMONDERZOEK NEN 5740 5

3.1 Onderzoeksopzet 5
3.2 Uitvoering veldwerk 5
3.3 Uitvoering chemisch-analytisch onderzoek 6

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 8

B I J L A G E N

1. Weergave onderzoekslocatie
   1.1 Omgevingskaart en kadastrale gegevens
   1.2 Situatietekening(en)
   1.3 Foto's
2. Boorprofielen
3. Analysecertificaten
4. Toetsingswaarden
5. Resultaten vooronderzoek
6. Kwaliteitsaspecten van het onderzoek

1. INLEIDING

In opdracht van dhr. M.A. Hammen en mevr. K.C.L. Josemanders heeft Inventerra op de locatie aan de Torenstraat (ongen.) te Balgoij een voorafgaand bodemonderzoek uitgevoerd, zoals bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

De aanleiding voor het voorafgaand bodemonderzoek is de voorgenomen milieubelastende activiteit (MBA) 'Bouwen op een bodemgevoelige locatie', vanwege de geplande nieuwbouw van een vrijstaande woning. Het doel van het voorafgaand onderzoek is vaststellen of sprake is van overschrijding van de in het omgevingsplan vastgestelde toelaatbare bodemkwaliteit en of deze bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor de geplande nieuwbouw.

Het voorafgaand bodemonderzoek kent een trapsgewijze benadering, waarbij een volgend onderzoek alleen nodig is als de noodzaak daartoe blijkt uit een eerder onderzoek. Het voorafgaand bodemonderzoek bestaat minimaal uit het vooronderzoek bodem, zo nodig gevolgd door een verkennend bodemonderzoek en/of een nader bodemonderzoek.

Op het in dit rapport beschreven voorafgaand bodemonderzoek zijn de volgende normen van toepassing:
☒ NEN 5725 – Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek.
☒ NEN 5740 – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek.
☐ NEN 5707 – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond.
☐ NEN 5897 – Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat.
☐ NTA 5755 – Strategie voor het uitvoeren van nader bodemonderzoek.

Kwaliteit
Inventerra is door Normec Certification gecertificeerd voor de BRL SIKB 2000, protocol 2001, 2002 en 2018 (certificaatnummer EC-SIK-20241) en de BRL SIKB 6000, protocol 6001 en 6002 (certificaatnummer EC-SIK-60009) en is tevens door TÜV Nederland gecertificeerd voor de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001.

De genoemde beoordelingsrichtlijn BRL SIKB 2000 is onderdeel van een certificatiesysteem voor het gehele proces van veldwerk bij milieuhygiënisch onderzoek, inclusief alle secundaire processen, dat begint bij de acceptatie van het veldwerk en dat eindigt bij de overdracht van veldgegevens en monsters, inclusief de daarbij horende veldwerkrapportage, aan de opdrachtgever. De beoordelingsrichtlijn BRL SIKB 2000 is niet van toepassing op:
- de processen vóór het veldwerk, zoals vraagstelling, gegevens verzamelen en onderzoeksvoorstel;
- de processen ná het veldwerk, zoals laboratoriumanalyses, interpretatie van analyse- en veldwerkresultaten en advies;
- veldwerk anders dan middels de technieken boringen, steken en graven van sleuven, inclusief alle veldwerk dat volgt op deze technieken zoals plaatsen van peilbuizen of bemonsteren van peilbuizen;
- de monsterneming in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.

Op dit bodemonderzoek zijn de volgende protocollen, behorende bij de BRL SIKB 2000, van toepassing:
☒ 2001 – Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen.
☒ 2002 – Het nemen van watermonsters.
☐ 2018 – Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem.

Inventerra verklaart hierbij geen organisatorische, financiële of juridische binding te hebben met de opdrachtgever en/of de onderhavige onderzoekslocatie en verklaart daarmee te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in het Besluit bodemkwaliteit.

2. MILIEUHYGIËNISCH VOORONDERZOEK NEN 5725

2.1 Algemeen

Om inzicht te krijgen over de mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen wordt relevante informatie over de onderzoekslocatie en eventueel de beïnvloeding vanuit de directe omgeving verzameld, geanalyseerd en geïnterpreteerd. De te verzamelen informatie is afhankelijk van de aanleiding en het doel van het vooronderzoek. De aanleiding voor het navolgend beschreven vooronderzoek is het opstellen van een hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van het uit te voeren bodemonderzoek (aanleiding A uit de NEN 5725:2017).

Ten behoeve hiervan dient in ieder geval informatie te worden verzameld over:
- Bodemopbouw en geohydrologie, inclusief informatie over de verwachte aan- of afwezigheid van antropogene lagen in de bodem;
- Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit op basis van de bodemkwaliteitskaart, reeds uitgevoerde bodemonderzoeken en of mogelijk sprake kan zijn van een geval van ernstige bodemverontreiniging;
- Gebruik en beïnvloeding van de locatie, verdachte situaties, asbest, activiteiten en/of ongewone voorvallen, op basis van het voormalige en huidige gebruik.

Voor het verzamelen van de benodigde informatie kunnen meerdere informatiebronnen worden geraadpleegd, zoals:
- Informatie/interview(s) eigenaar en/of opdrachtgever
- Archieven gemeente, omgevingsdienst en/of provincie
- Online-bronnen zoals bodemloket.nl en topotijdreis.nl
- Bodemkwaliteitskaarten
- Topografische kaarten
- Geohydrologische kaarten

Verder dient een terreinverkenning te worden uitgevoerd. Deze kan eventueel meteen voorafgaand aan de uitvoering van het veldwerk worden uitgevoerd.

Vermeld dient te worden dat de verantwoordelijkheid voor de resultaten van onderhavig onderzoek wordt beperkt tot de aan deze resultaten ten grondslag liggende en op het moment van onderzoek ter beschikking staande gegevens, alsmede de bij de terreininspectie(s) ter plaatse van de onderzoekslocatie geconstateerde situatie.

2.2 Verzamelde informatie vooronderzoek

In de navolgende tabel is de tijdens het vooronderzoek verzamelde relevante informatie weergegeven.

Tabel 1 Overzicht verzamelde informatie vooronderzoek

Gegevens onderzoekslocatie	
Adres	Torenstraat (ongen.) te Balgoij
Kadaster	Balgoy, sectie B, perceelnummer 703
XY-coördinaten	X: 177.844 Y: 421.754
Begrenzing onderzoekslocatie	De begrenzing van de onderzoekslocatie is weergegeven in bijlage 1. De oppervlakte van de onderzoekslocatie bedraagt 2.120 m².
Huidig gebruik	Grasland
Toekomstig gebruik	Gepland is de nieuwbouw van een woning.
Omgeving	Zuid, oost en west: grasland Noord: openbare weg
Informatie eigenaar / opdrachtgever	Geen bijzonderheden

Vervolg tabel 1 Overzicht verzamelde informatie vooronderzoek

Overige informatie vooronderzoek	
Terreinverkenning	• De locatie betreft een grasland. • Bij de terreininspectie is aandacht besteed aan het voorkomen van verdachte punten, zoals brandplaatsen, terreinophogingen of verzakkingen, aanwezigheid van puin op de bodem en de aanwezigheid van asbestverdachte bouw- en/of verhardingsmaterialen. Voornoemde aspecten zijn niet waargenomen. Ook is gelet op de aanwezigheid van invasieve exoten zoals de 'Japanse Duizendknoop'. Deze zijn op de onderzoekslocatie niet waargenomen.
Kaartmateriaal	• Topotijdreis: De locatie is altijd in gebruik geweest als grasland/weiland. Tot eind jaren '50 was de locatie in gebruik als boomgaard. Ook is er een sloot gedempt, zo halverwege op de onderzoekslocatie. • Grondwaterbeschermingsgebied: De locatie is niet gelegen in een grondwater-beschermingsgebied (website provincie Gelderland).
Provincie Gelderland en gemeente Wijchen	In artikel 22.30 van het Omgevingsplan van de gemeente Wijchen is de toelaatbare kwaliteit van de bodem vastgelegd, zijnde de interventiewaarde bodemkwaliteit, bedoeld in bijlage IIA van het Besluit activiteiten leefomgeving. Er is sprake van overschrijding van de toelaatbare kwaliteit bodem als voor ten minste één stof de gemiddelde gemeten concentratie in meer dan 25 m³ bodemvolume hoger is dan de interventiewaarde bodemkwaliteit. Voor asbest geldt geen volumecriterium. Bij de provincie Gelderland is geen informatie beschikbaar over de aanwezigheid van (voormalige) ondergrondse tanks. Ook is er geen informatie over eerder uitgevoerde bodemonderzoeken, potentieel verdachte (bedrijfs) activiteiten of de aanwezigheid van een bodemverontreiniging. In de nabije omgeving, de Torenstraat 17, is in 2023 een verkennend onderzoek uitgevoerd (door Montfoort Milieu); het rapport hiervan is (nog) niet beschikbaar, maar de conclusie is: verontreiniging niet ernstig, licht tot matig verontreinigd, voldoende onderzocht.
Bodemloket.nl	Geen aanvullende informatie
Bodemkwaliteitskaart	De bodemfunctie- en ontgravingsklasse van de bovengrond en ondergrond is "Overig (Landbouw/Natuur)".
Geohydrologie (DinoLoket en Grondwaterkaarten TNO)	Holocene deklaag, bestaande uit zandige, kleiige en/of venige afzettingen: tot ca. 4 m-mv Watervoerend pakket, bestaande uit zandige afzettingen van de Formaties van Kreftenheye, Beegden, Peize, Waalre, Oosterhout en Breda: dikte circa 200 meter Stromingsrichting van het freatisch grondwater (<10 m): beïnvloed door lokale factoren Stromingsrichting grondwater in eerste watervoerend pakket: noordwestelijk

In bijlage 1 zijn de kadastrale informatie, de situatietekening(en) en foto's, gemaakt tijdens de terreininspectie bijgevoegd. In bijlage 5 zijn relevante gegevens van het vooronderzoek opgenomen.

2.3 Hypothese

Ten behoeve van het opstellen van de onderzoekshypothese(s) dienen de volgende onderzoeksvragen te worden beantwoord:

Wat is de afbakening van de onderzoekslocatie?
De begrenzing van de onderzoekslocatie is weergegeven op de situatietekening in bijlage 1.

Is sprake van bodemvreemde lagen en waar bevinden deze zich?
Er is op grond van het vooronderzoek geen aanleiding om te verwachten dat sprake is van bodemvreemde lagen.

Is de bodem asbestverdacht?
Omdat op grond van het vooronderzoek geen bodemvreemde lagen worden verwacht, is de bodem vooralsnog onverdacht voor asbest.

Welke kwaliteitsklasse is toegekend aan de bodem in de bodemkwaliteitskaart en welke lagen zijn daarbij te onderscheiden?
De bodemfunctie- en ontgravingsklasse van de bovengrond en ondergrond is "Overig (Landbouw/Natuur)".

Is er sprake van beïnvloeding vanuit de omgeving van de bodemkwaliteit of de kwaliteit van het grondwater?
Er wordt niet verwacht dat eventuele activiteiten op de omliggende percelen de bodemkwaliteit op het onderzoeksterrein negatief hebben beïnvloed.

Is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem afdoende bekend of is bodemonderzoek noodzakelijk?
Er is op de locatie nog geen bodemonderzoek uitgevoerd; daarom is de uitvoering van bodemonderzoek nodig.

Is er sprake van potentiële bronnen van bodemverontreiniging, waar liggen ze en wat zijn verdachte parameters?
Er is, behoudens de vroegere boomgaard, geen sprake van overige potentiële bronnen van bodemverontreiniging op de locatie. We verwachten dat de slootdemping is uitgevoerd met gebiedseigen materiaal en dat de kwaliteit in de slootdemping dus niet afwijkt van die van de omgeving.

Wordt op de locatie of een deel daarvan (een geval van ernstige) bodemverontreiniging vermoed?
Op grond van de verzamelde informatie wordt niet verwacht dat sprake is van een bodemverontreiniging op de locatie, behalve mogelijk een verontreiniging met bestrijdingsmiddelen (OCB) in de (oorspronkelijke) teeltlaag.

Welke hypothese en strategie zijn van toepassing bij de uitvoering van bodemonderzoek?
Op basis van de door u verstrekte en de nu bekende informatie gaan wij ervan uit dat de locatie verdacht is voor een bodemverontreiniging met OCB en zal de locatie worden onderzocht conform de onderzoeksstrategie voor een 'verdachte, niet-lijnvormige locatie, diffuse bodembelasting, heterogeen verdeelde verontreiniging' (VED-HE-NL). Voor wat betreft de algemene bodemkwaliteit gaan we uit van de onderzoeksstrategie voor een 'onverdachte, niet-lijnvormige locatie' (ONV-NL).

Ter verificatie of de sloot inderdaad is gedempt met gebiedseigen grond worden enkele boringen gericht in het tracé van de voormalige sloot verricht.

3. OPZET, UITVOERING EN RESULTATEN VERKENNEND BODEMONDERZOEK NEN 5740

3.1 Onderzoeksopzet

Op basis van de in het vorige hoofdstuk geformuleerde hypothese(s) en onderzoeksstrategie(ën) is de minimaal benodigde onderzoeksinspanning bepaald. In onderstaande tabel is aangegeven welke werkzaamheden en analyses volgens de NEN 5740 worden verricht.

Tabel 2 Veldwerkzaamheden en analyses

Locatie	Strategie	Veldwerk		Analyses		
		boringen*	peilbuizen	bg/vd	og	gw
Opp. 2.150 m^2	VED-HE-NL / ONV-NL	11x 0,5 m-vd 2x 2,0 m-mv*	1x*	3x OCB 2x NENG	1x NENG	1x NENW

Verklaring tabel:
m-mv: meter-maaiveld bg: bovengrond vd: verdachte laag og: ondergrond gw: grondwater

* : enkele boringen worden gericht in het tracé van de gedempte sloot geplaatst
NENG : standaardpakket grond (droge stofgehalte, organisch stof- en lutumgehalte, 9 zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK 10 VROM), polychloorbifenylen (PCB), minerale olie)
NENW : standaardpakket grondwater (9 zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (benzeen, tolueen, ethylbenzeen, xylenen, naftaleen en styreen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen (VOCl, 11 stuks), minerale olie)

Het onderzoek naar de aanwezigheid van asbest in en op de bodem beperkt zich tot het doen van waarnemingen tijdens de terreininspectie en tijdens het boren. Dit asbestonderzoek is indicatief. Specifiek onderzoek naar de aanwezigheid van asbest in grond en/of puin, conform de NEN 5707/5897, maakt geen onderdeel uit van dit bodemonderzoek.

3.2 Uitvoering veldwerk

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen 2001 en 2002 en zijn uitbesteed aan Bodem Expert te Huissen. De uitvoerend veldmedewerkers van Bodem Expert B.V., dhr. M. Scholten (protocol 2001) en dhr. J.L. Brouwer (protocol 2002), hebben voor de genoemde protocollen een erkenning bodemkwaliteit (certificaatnr. K97733/03).

Op 3 juli 2024 zijn in totaal 14 boringen (boringen 101 t/m 114) geplaatst, in diepte variërend van 1,0 – 3,5 m-mv. De boringen 106 en 107 zijn verricht in het tracé van de gedempte sloot. Boring 106, in het tracé van de demping, is afgewerkt met een peilbuis ten behoeve van het grondwateronderzoek. De situering van de boringen en de peilbuis en enkele overzichtsfoto's zijn weergegeven in bijlage 1.2 en 1.3.

Het omhoog gebrachte bodemmateriaal is ter plaatse zintuiglijk beoordeeld, de vrijgekomen grond is geclassificeerd en bodemvreemde elementen en waarneembare afwijkingen (zoals kleur, geur, bijmengingen, verontreinigingen) zijn beschreven in boorprofielen, welke in bijlage 2 zijn bijgevoegd. Bij iedere boring zijn monsters genomen van de te onderscheiden bodemlagen.

De bodem bestaat overal uit een zandige, humeuze kleilaag tot ca. 1 m-mv met daaronder tot de maximale boordiepte een grof zandpakket. In alle lagen wordt een bijmenging met grind aangetroffen. Ter plaatse van de boringen 101 en 107 worden in de kleilaag van 0,5 tot 0,8 of 1 m-mv sporen baksteen aangetroffen. Conform bijlage A.4 van de NEN 5725 is puin van bakstenen niet asbestverdacht en is de uitvoering van een verkennend asbestonderzoek conform de NEN 5707 niet noodzakelijk. Het grondwater bevond zich tijdens het veldwerk op een diepte van ca. 2,0 m-mv.

Het grondwater uit de geplaatste peilbuis 106 is op 10 juli 2024 bemonsterd. De resultaten van de veldmetingen en eventuele bijzonderheden zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3 Resultaten veldmetingen en waarnemingen tijdens monstername grondwater

Peilbuis	Filterstelling (m-mv)	Grondwaterstand (m-mv)	pH	EGV (µS/cm)	Troebelheid (NTU) (1)	Bijzonderheden
106	1,50 - 2,50	2,15	5,2	590	391	-

Verklaring tabel: pH: zuurgraad EGV: elektrisch geleidend vermogen
(1): Bij een NTU >10 dient het grondwater als troebel te worden beschouwd

Tijdens de uitvoering van de veldwerkzaamheden zijn geen kritieke afwijkingen van de proceseisen opgetreden.

3.3 Uitvoering chemisch-analytisch onderzoek

Omdat de methode om analyseresultaten te toetsen onder de Omgevingswet nog niet formeel is vastgesteld door Rijkswaterstaat (dat gebeurt medio 2024), wordt gebruik gemaakt van een door de markt ontwikkelde tijdelijke toetsingsmodule (T.130 BETA). Aan die toetsing kan daarom geen rechten worden ontleend. Om vast te kunnen stellen of de analyseresultaten eventueel aanleiding geven voor aanvullend/nader bodemonderzoek of om vast te stellen of de signaleringsparameter grondwater (voorheen interventie-waarde grondwater) wordt overschreden, wordt ervoor gekozen om de analyseresultaten ook te toetsen aan het toetsingskader zoals dat onder de Wet bodembescherming van toepassing was (T12/T13 BoToVa).

In navolgende tabel is een overzicht opgenomen van de geanalyseerde grond- en grondwatermonsters en de uitgevoerde analyses. Vanwege een bijmenging met sporen baksteen is ook de analysestrategie voor de algemene bodemkwaliteit opgeschaald van ONV-NL naar die van VED-HE-NL en is een extra grondmengmonster geanalyseerd (MM7). De tabel bevat tevens de interpretatie van de toetsing van de analyseresultaten van de geanalyseerde grond- en grondwatermonsters waarbij alleen de parameters zijn vermeld die verhoogd zijn ten opzichte van de toetsingswaarden. De analysecertificaten zijn bijgevoegd in bijlage 3. In bijlage 4 is de uitgebreide toetsing van de analyseresultaten bijgevoegd.

Tabel 4 Overzicht grond- en grondwatermonsters en analyseresultaten

Grond	Boring (traject m-mv)	Analyse	Toelichting	> AW (1)	> T (1)	> I (1,2)
MM1	101 (0,00 - 0,30) 102 (0,00 - 0,30) 103 (0,00 - 0,30) 105 (0,00 - 0,30)	OCB	Kleiige teeltlaag	-	-	-
MM2	104 (0,00 - 0,30) 106 (0,00 - 0,30) 107 (0,00 - 0,30)	OCB	Kleiige teeltlaag	-	-	-
MM3	109 (0,00 - 0,30) 110 (0,00 - 0,38) 112 (0,00 - 0,30) 114 (0,00 - 0,30)	OCB	Kleiige teeltlaag	-	-	-
MM4	101 (0,00 - 0,50) 103 (0,00 - 0,50) 105 (0,00 - 0,50) 106 (0,00 - 0,50) 107 (0,00 - 0,50)	NENG	Kleiige bovengrond	Kobalt (0,01) Zink (0,06) Cadmium (0,01) Lood (0,01)	-	-
MM5	108 (0,00 - 0,50) 109 (0,00 - 0,50) 110 (0,00 - 0,50) 112 (0,00 - 0,50) 113 (0,00 - 0,50) 114 (0,00 - 0,50)	NENG	Kleiige bovengrond	Kobalt (0,05) Zink (0,04) Cadmium (0,01)	-	-
MM6	106 (0,50 - 1,00) 108 (0,50 - 1,00) 109 (0,50 - 1,00) 111 (0,50 - 1,00) 114 (0,50 - 1,00)	NENG	Kleiige ondergrond	Kobalt (0,01)	-	-
MM7	101 (0,50 - 1,00) 107 (0,50 - 0,80)	NENG	Klei met sporen baksteen	Kobalt (0,02) Zink (0,02)	-	-

Vervolg tabel 4 Overzicht grond- en grondwatermonsters en analyseresultaten

Grond-water	Filterstelling (m-mv)	Analyse	Toelichting	>S (4)	> SP (3)
106-1-1	1,50 - 2,50	NENW	-	-	-

Verklaring tabel:
NENG : 9 zware metalen, PAK, PCB, minerale olie, droge stofgehalte, organisch stof- en lutumgehalte
NENW : 9 zware metalen, vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen, minerale olie
> AW : overschrijding waarde landbouw/natuur (voorheen achtergrondwaarde)
> T : overschrijding tussenwaarde (zijnde gemiddelde van waarde landbouw/natuur en interventiewaarde bodemkwaliteit)
> I : overschrijding interventiewaarde bodemkwaliteit, bedoeld in bijlage IIA bij het Besluit activiteiten leefomgeving
> S : overschrijding streefwaarde(n)
> SP : overschrijding signaleringsparameter grondwater, bedoeld in bijlage Vd van het Besluit kwaliteit leefomgeving
- : geen overschrijding
(getal) : verontreinigingsfactor t.o.v. de interventiewaarde (interventiewaarde is factor 1)
(-) : verontreinigingsfactor is kleiner dan 0,01
(1) : toetsingskader grond onder Wet bodembescherming (tot 1-1-2024)
(2) : toetsingskader grond onder Omgevingswet (vanaf 1-1-2024)
(3) : toetsingskader grondwater onder Omgevingswet (vanaf 1-1-2024)
(4) : toetsingskader grondwater onder Wet bodembescherming (tot 1-1-2024)

Opmerking:
Toetsingen zijn vooralsnog uitgevoerd volgens tijdelijke kaders Omgevingswet, in afwachting van de formele vaststelling door Rijkswaterstaat medio 2024. Aan de toetsingen kunnen daarom geen rechten worden ontleend.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van dhr. M.A. Hammen en mevr. K.C.L. Josemanders heeft Inventerra op de locatie aan de Torenstraat (ongen.) te Balgoij een voorafgaand bodemonderzoek uitgevoerd, zoals bedoeld in paragraaf 5.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

De aanleiding voor het voorafgaand bodemonderzoek is de voorgenomen milieubelastende activiteit (MBA) 'Bouwen op een bodemgevoelige locatie', vanwege de geplande nieuwbouw van een vrijstaande woning. Het doel van het voorafgaand onderzoek is vaststellen of sprake is van overschrijding van de in het omgevingsplan vastgestelde toelaatbare bodemkwaliteit en of deze bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor de geplande nieuwbouw.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek is een hypothese opgesteld met betrekking tot een mogelijke verontreinigingssituatie in de bodem, namelijk verdacht voor een bodemverontreiniging met bestrijdingsmiddelen (OCB).

Uit de resultaten van het verkennend bodemonderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- In de (oorspronkelijke) teeltlaag zijn geen verontreinigingen met OCB aangetoond.
- In zowel de bovengrond als de ondergrond zijn lichte verontreinigingen met enkele zware metalen aangetoond.
- In het grondwater op de onderzoekslocatie (peilbuis 106) wordt voor geen van de onderzochte stoffen de signaleringsparameter grondwater overschreden.

Op basis van het uitgevoerde bodemonderzoek is de hypothese 'verdacht voor verontreiniging met OCB' niet bevestigd. Voor wat betreft de algemene bodemkwaliteit dient de hypothese 'onverdacht voor verontreiniging' (strikt genomen) verworpen te worden, vanwege de aangetoonde licht verhoogde gehalten in de grond.

De aangetoonde gehalten in de grond zijn zodanig licht verhoogd dat de in het Omgevingsplan vastgelegde toelaatbare kwaliteit van de bodem niet wordt overschreden. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek (eventueel op basis van een aangepaste onderzoeksstrategie) of het treffen van sanerende of andere beschermende maatregelen overeenkomstig paragraaf 4.121 van het Besluit activiteiten leefomgeving zijn naar onze mening daarom niet noodzakelijk. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt wordt de locatie geschikt geacht voor de geplande (nieuw)bouw van een woning op de locatie).

Dit onderzoek is uitgevoerd onder Kwalibo (een onderdeel van het Besluit bodemkwaliteit), maar betreft géén partijkeuring. Bij afvoer van grond of verhardingsmaterialen van de locatie kan er sprake zijn van beperkingen in de hergebruiksmogelijkheden en/of van verwerkingskosten. Ook kan door derden, ongeacht de resultaten van dit bodemonderzoek, een keuring van de af te voeren partij verlangd worden en/of een onderzoek naar PFAS. Bij graafwerkzaamheden in de grond dient rekening gehouden te worden met eventueel te treffen veiligheidsmaatregelen conform de CROW-publicatie 400. Voor verdere informatie hierover kunt u zich tot Inventerra wenden.

B I J L A G E N

Bijlage 1 **Weergave onderzoekslocatie**

Bijlage 1.1 **Omgevingskaart en kadastrale gegevens**
Bijlage 1.2 **Situatietekening(en)**
Bijlage 1.3 **Foto's**

Bijlage 2 **Boorprofielen**

Bijlage 3 **Analysecertificaten**

Bijlage 4 **Toetsingswaarden**

Bijlage 5 **Resultaten vooronderzoek**

Bijlage 6 **Kwaliteitsaspecten van het onderzoek**

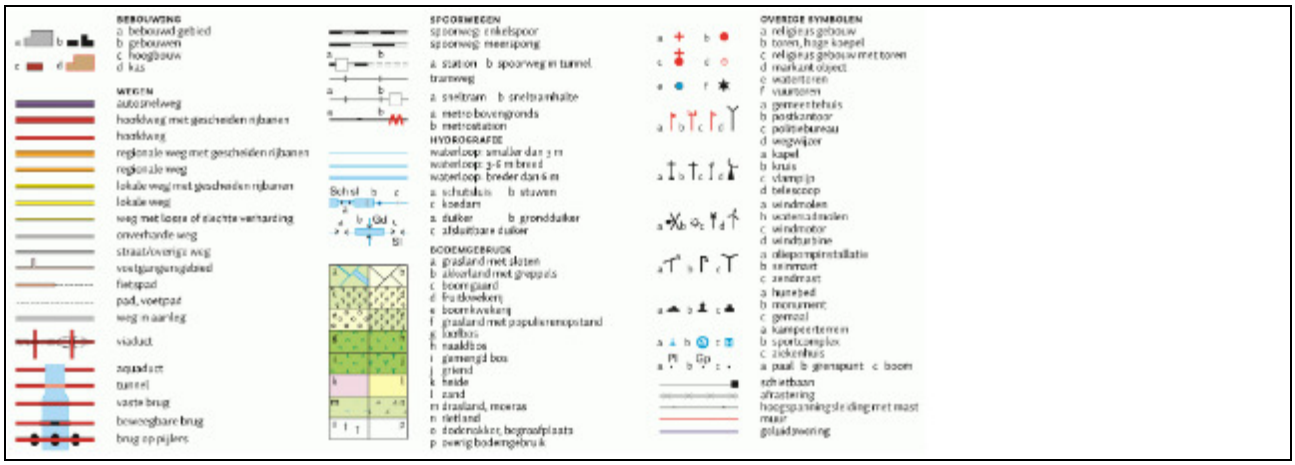
Bijlage 1 Weergave onderzoekslocatie

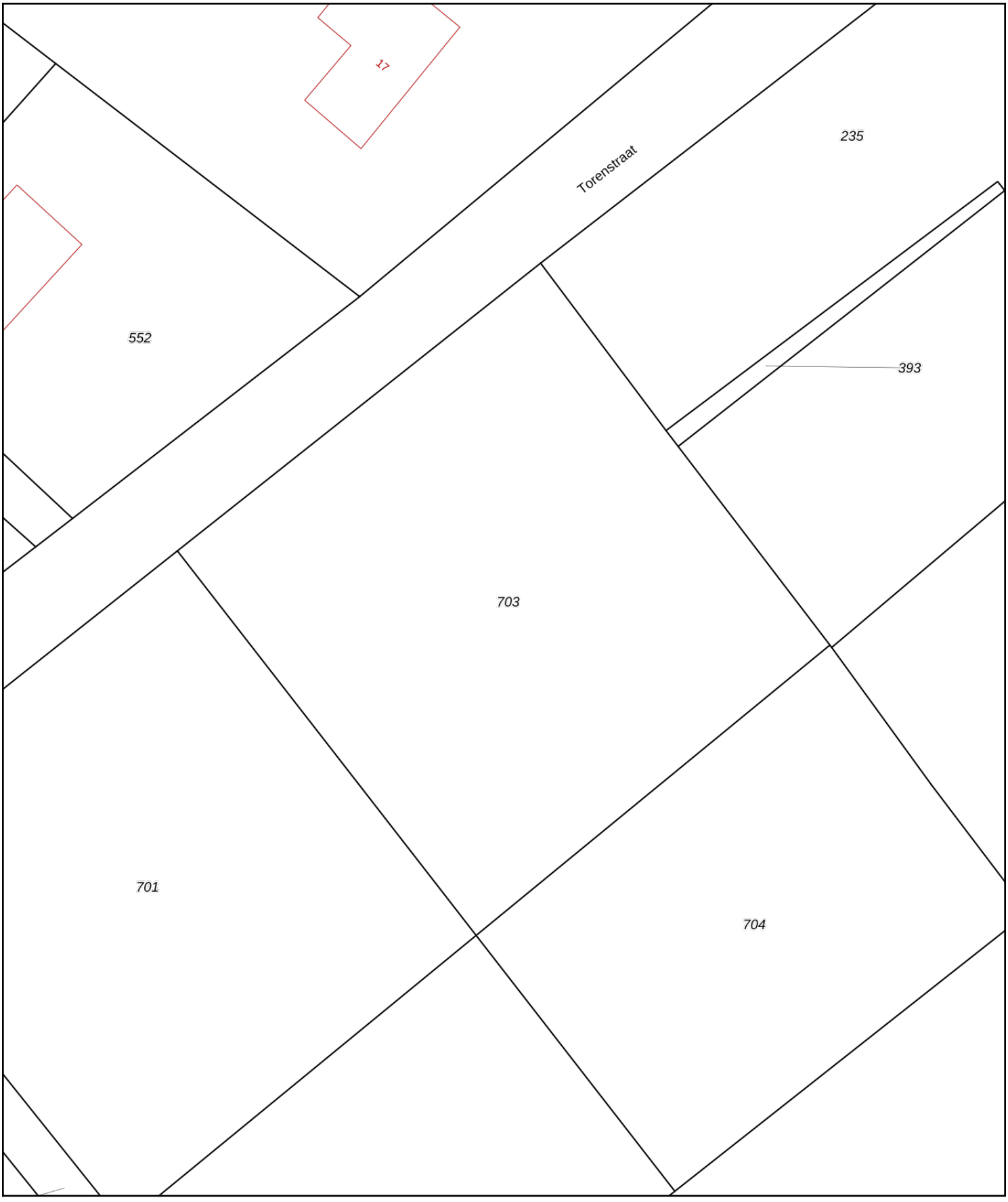
Bijlage 1.1 Omgevingskaart en kadastrale gegevens

Omgevingskaart

Deze kaart is noordgericht.
Hier bevindt zich de onderzoekslocatie.

Deze kaart is noordgericht
12345 Perceelnummer
25 Huisnummer
Vastgestelde kadastrale grens
Voorlopige kadastrale grens
Administratieve kadastrale grens
Bebouwing

Voor een eensluidend uittreksel, geleverd op 19 juni 2024
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

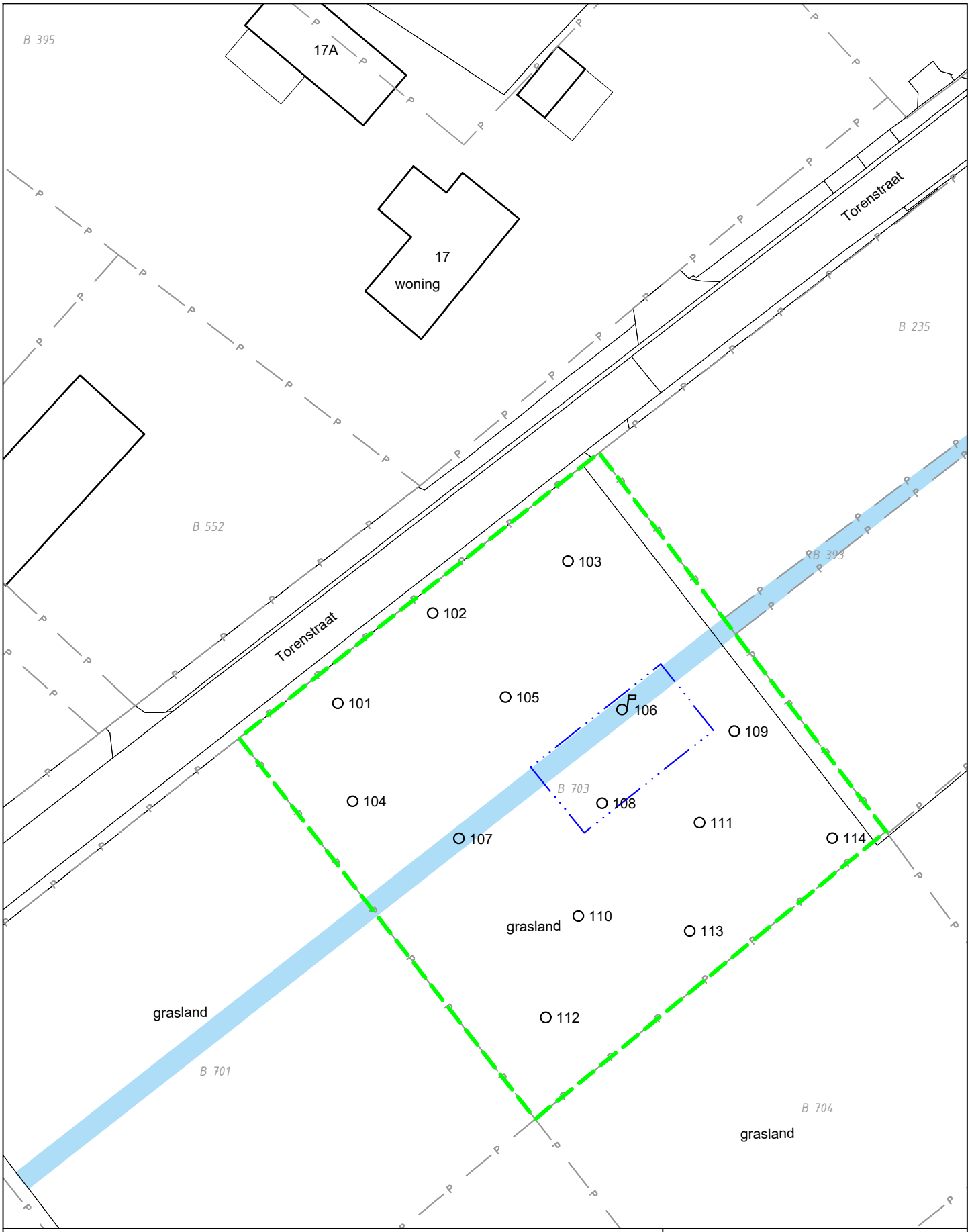
Schaal 1: 500

Kadastrale gemeente	Balgoy
Sectie	B
Perceel	703

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

kadaster

Bijlage 1.2 Situatietekening(en)

LEGENDA

- geplaatste boring
- geplaatste peilbuis
- grens onderzoekslocatie
- contour bestaande bebouwing
- contour nieuwbouw
- perceelgrens
- 703 perceelnummer
- slootdemping

0 25m

TITEL
Positie boringen en peilbuis

PROJECT
Voorafgaand bodemonderzoek
Torenstraat te Balgoij

PROJECTNR. 24-2165

DATUM 18-07-2024
SCHAAL 1:500
FORMAAT A4
BIJLAGE 1.2

INVENTERRA

Let op: door scannen en kopiëren kan de schaal veranderen!

Bijlage 1.3 Foto’s

Foto 1

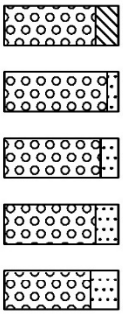
Foto 2

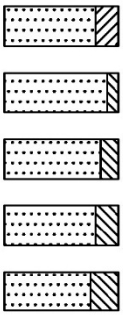
Bijlage 2 Boorprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

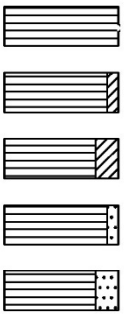
grind

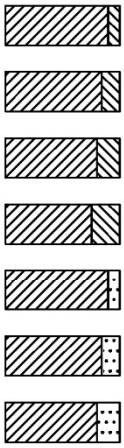
zand

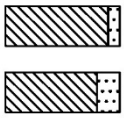
veen

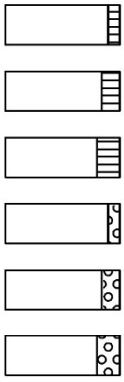
klei

leem

overige toevoegingen

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

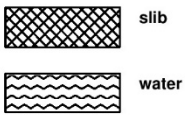
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

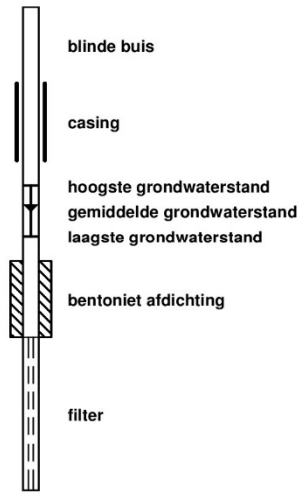

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

peilbuis

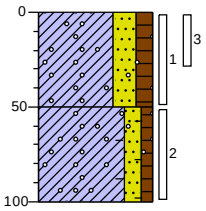
Voor de mate van bijmenging met bijzondere bestanddelen worden de volgende gradaties en percentages gehanteerd:

- Sporen <1%
- Zwak <5%
- Matig 5 – 15%
- Sterk 15 – 50%
- Uiterst 50 – 80%
- Volledig >80%

Projectnummer: 24-2165
Projectnaam: Torenstraat

Boring: 101

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor

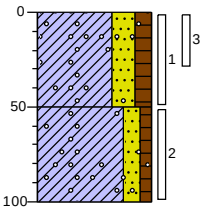
50

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Boring: 102

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor

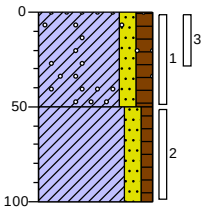
50

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Boring: 103

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, matig zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor

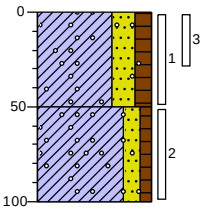
50

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Boring: 104

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor

50

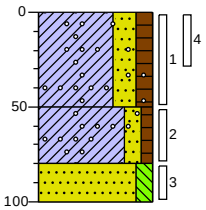
Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Projectnummer: 24-2165
Projectnaam: Torenstraat

Boring: 105

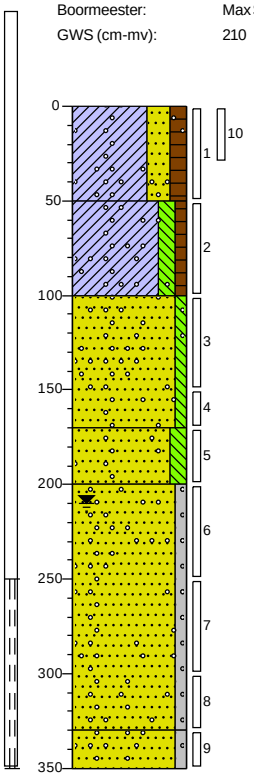
Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor
80
Zand matig grof, matig siltig, brokken klei, sporen roest, neutraal cremebruin, Edelmanboor
100

Boring: 106

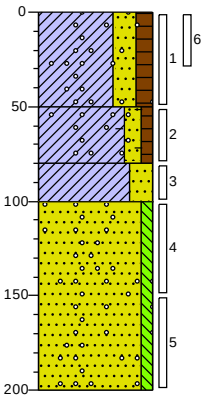
Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten
GWS (cm-mv): 210

0 akker
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor
100
Zand matig grof, zwak siltig, sporen roest, sporen grind, neutraal cremebruin, Edelmanboor
170
Zand matig grof, matig siltig, sporen grind, brokken klei, neutraal cremebruin, Edelmanboor
200
Zand zeer grof, zwak grindig, matig grindhoudend, neutraal cremebruin, Zuigerboor handmatig
330
Zand zeer grof, zwak grindig, laagjes roest, matig grindhoudend, donker roestbruin, Zuigerboor handmatig
350

Boring: 107

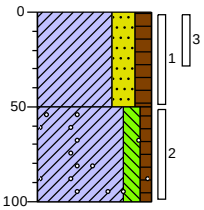
Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, sporen grind, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, sporen baksteen, donker cremebruin, Edelmanboor
80
Klei, sterk zandig, sporen roest, sporen plantenresten, donker cremebruin, Edelmanboor
100
Zand matig grof, zwak siltig, sporen grind, sporen roest, neutraal cremebruin, Edelmanboor
200

Boring: 108

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

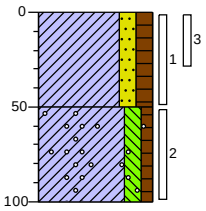

0 akker
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen roest, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor
100

Projectnummer: 24-2165
Projectnaam: Torenstraat

Boring: 109

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, matig zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor

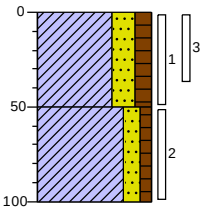
50

Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Boring: 110

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor

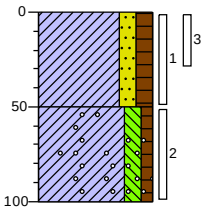
50

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

100

Boring: 111

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, matig zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor

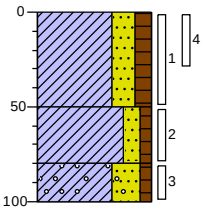
50

Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, laagjes roest, donker roestbruin, Edelmanboor

100

Boring: 112

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker

Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor

50

Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor

80

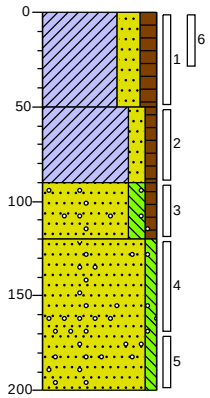
Klei, uiterst zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, matig grindhoudend, donkerbruin, Edelmanboor

100

Projectnummer: 24-2165
Projectnaam: Torenstraat

Boring: 113

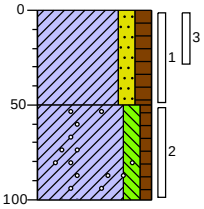
Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker
Klei, sterk zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig zandig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor
90
Zand matig grof, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen klei, sporen grind, donker cremebruin, Edelmanboor
120
Zand matig grof, zwak siltig, laagjes roest, sporen grind, neutraal cremebruin, Edelmanboor
200

Boring: 114

Datum plaatsing: 3-7-2024
Boormeester: Max Scholten

0 akker
Klei, matig zandig, matig humeus, matig plantenresten houdend, donker zwartbruin, Edelmanboor
50
Klei, matig siltig, zwak humeus, sporen plantenresten, sporen grind, sporen roest, donker cremebruin, Edelmanboor
100

Bijlage 3 Analysecertificaten

Inventerra Milieuadviesbureau
T.a.v. Monique Penders
Nijverheidsweg 34
3341 LJ HENDRIK-IDO-AMBACHT

Analysecertificaat

Datum: 09-Jul-2024

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw project/verslagnummer	24-2165
Uw projectnaam	Torenstraat
Uw ordernummer	
Uw datum aanlevering monster(s)	03-Jul-2024

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	24-2165	Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw projectnaam	Torenstraat	Startdatum analyse	04-Jul-2024
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Jul-2024
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	09-Jul-2024/10:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	1/5

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Voorbehandeling						
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses						
S	Droge stof	% (m/m)	82.6	82.7	82.3	82.4	83.4
S	Organische stof	% (m/m) ds	3.2 1)	3.1 1)	3.0 1)	3.2	2.4
	Gloeirest	% (m/m) ds	96	97	97	96	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds				11.0	11.2
	Metalen						
S	Barium (Ba)	mg/kg ds				83	79
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds				0.48	0.47
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds				9.5	14
S	Koper (Cu)	mg/kg ds				21	21
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds				<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds				17	16
S	Lood (Pb)	mg/kg ds				41	37
S	Zink (Zn)	mg/kg ds				110	100
	Minerale olie						
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds				<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds				<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds				<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds				<10	<10
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds				5.4	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds				<7.0	<7.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds				<35	<35
	Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB						
S	alfa-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	beta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	gamma-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	delta-HCH	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM1 (0-30)	Grond (AS3000)	14311157
2	MM2 (0-30)	Grond (AS3000)	14311158
3	MM3 (0-38)	Grond (AS3000)	14311159
4	MM4 (0-50)	Grond (AS3000)	14311160
5	MM5 (0-50)	Grond (AS3000)	14311161

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	24-2165	Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw projectnaam	Torenstraat	Startdatum analyse	04-Jul-2024
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Jul-2024
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	09-Jul-2024/10:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	2/5

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
S	Hexachloorbenzeen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Heptachloor	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Hexachloorbutadieen	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Aldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Dieldrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Endrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Isodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Telodrin	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	alfa-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
Q	beta-Endosulfan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	Endosulfansulfaat	mg/kg ds	<0.0020	<0.0020	<0.0020		
S	alfa-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	gamma-Chloordaan	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	o,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	p,p'-DDT	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	o,p'-DDE	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	p,p'-DDE	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	o,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	p,p'-DDD	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010		
S	HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 [2)]	0.0021 [2)]	0.0021 [2)]		
S	Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0021 [2)]	0.0021 [2)]	0.0021 [2)]		
S	Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]		
S	DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]		
S	DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]		
S	DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]		
S	DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0042 [2)]	0.0042 [2)]	0.0042 [2)]		
S	Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]	0.0014 [2)]		
S	OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.015 [2)]	0.015 [2)]	0.015 [2)]		
S	OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg ds	0.016 [2)]	0.016 [2)]	0.016 [2)]		

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM1 (0-30)	Grond (AS3000)	14311157
2	MM2 (0-30)	Grond (AS3000)	14311158
3	MM3 (0-38)	Grond (AS3000)	14311159
4	MM4 (0-50)	Grond (AS3000)	14311160
5	MM5 (0-50)	Grond (AS3000)	14311161

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	24-2165	Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw projectnaam	Torenstraat	Startdatum analyse	04-Jul-2024
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Jul-2024
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	09-Jul-2024/10:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	3/5

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4	5
	Polychloorbifenylen, PCB						
S	PCB 28	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 138	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds				<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.0049 [2)]	0.0049 [2)]
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK						
S	Naftaleen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds				<0.050	0.11
S	Fluorantheen	mg/kg ds				0.054	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds				<0.050	0.067
S	Chryseen	mg/kg ds				<0.050	0.055
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds				<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds				0.37	0.48

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
1	MM1 (0-30)	Grond (AS3000)	14311157
2	MM2 (0-30)	Grond (AS3000)	14311158
3	MM3 (0-38)	Grond (AS3000)	14311159
4	MM4 (0-50)	Grond (AS3000)	14311160
5	MM5 (0-50)	Grond (AS3000)	14311161

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	24-2165	Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw projectnaam	Torenstraat	Startdatum analyse	04-Jul-2024
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Jul-2024
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	09-Jul-2024/10:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	4/5

	Analyse	Eenheid	6	7
	Voorbehandeling			
	Cryogeen malen		Uitgevoerd	Uitgevoerd
	Bodemkundige analyses			
S	Droge stof	% (m/m)	82.2	83.2
S	Organische stof	% (m/m) ds	1.8	1.8
	Gloeirest	% (m/m) ds	97	97
S	Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	15.6	13.2
	Metalen			
S	Barium (Ba)	mg/kg ds	90	88
S	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	0.36	0.37
S	Kobalt (Co)	mg/kg ds	12	12
S	Koper (Cu)	mg/kg ds	14	18
S	Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5
S	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	22	20
S	Lood (Pb)	mg/kg ds	25	31
S	Zink (Zn)	mg/kg ds	90	99
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<10	<10
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<5.0	<5.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<7.0	<7.0
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<35	<35
	Polychloorbifenylen, PCB			
S	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MM6 (50-100)	Grond (AS3000)	14311162
7	MM7 (50-100)	Grond (AS3000)	14311163

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	24-2165	Certificaatnummer/Versie	2024087224/1
Uw projectnaam	Torenstraat	Startdatum analyse	04-Jul-2024
Uw ordernummer		Datum einde analyse	09-Jul-2024
Uw monsternemer	Max Scholten	Rapportagedatum	09-Jul-2024/10:42
		Bijlage	A,B,C
		Pagina	5/5

	Analyse	Eenheid	6	7
S	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010
S	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 2)	0.0049 2)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
S	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050
S	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 2)	0.35 2)

Nr.	Uw monsteromschrijving	Opgegeven monstermatrix	Monster nr.
6	MM6 (50-100)	Grond (AS3000)	14311162
7	MM7 (50-100)	Grond (AS3000)	14311163

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende en geaccrediteerde verrichting
S: AS SIKB erkende en geaccrediteerde verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
W: Waals Gewest erkende verrichting

Akkoord
Pr.coörd.

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met de opgegeven deelmonsterinformatie behorende bij het analysecertificaat. 2024087224/1

Monster nr.	Uw monsteromschrijving				
Barcode	**Boornr**	**Van**	**Tot**	**Uw datum monstername**	**Monsteromsch./Monstername ID**
14311157	MM1 (0-30)				
4631034AA	103	0	30	03-Jul-2024	3
4630904AA	102	0	30	03-Jul-2024	3
4630890AA	101	0	30	03-Jul-2024	3
4630901AA	105	0	30	03-Jul-2024	4
14311158	MM2 (0-30)				
4630898AA	104	0	30	03-Jul-2024	3
4631025AA	107	0	30	03-Jul-2024	6
4631081AA	106	0	30	03-Jul-2024	10
14311159	MM3 (0-38)				
4631045AA	110	0	38	03-Jul-2024	3
4630968AA	112	0	30	03-Jul-2024	4
4630895AA	109	0	30	03-Jul-2024	3
4631088AA	114	0	30	03-Jul-2024	3
14311160	MM4 (0-50)				
4631031AA	103	0	50	03-Jul-2024	1
4630905AA	101	0	50	03-Jul-2024	1
4630897AA	105	0	50	03-Jul-2024	1
4631005AA	107	0	50	03-Jul-2024	1
4631083AA	106	0	50	03-Jul-2024	1
14311161	MM5 (0-50)				
4631035AA	110	0	50	03-Jul-2024	1
4630949AA	112	0	50	03-Jul-2024	1
4631010AA	108	0	50	03-Jul-2024	1
4630779AA	109	0	50	03-Jul-2024	1
4631092AA	114	0	50	03-Jul-2024	1
4631015AA	113	0	50	03-Jul-2024	1
14311162	MM6 (50-100)				
4630973AA	108	50	100	03-Jul-2024	2
4631087AA	111	50	100	03-Jul-2024	2
4630900AA	109	50	100	03-Jul-2024	2
4630966AA	114	50	100	03-Jul-2024	2
4631056AA	106	50	100	03-Jul-2024	2
14311163	MM7 (50-100)				
4630902AA	101	50	100	03-Jul-2024	2
4631347AA	107	50	80	03-Jul-2024	2

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2024087224/1

Opmerking 1)
Het organische stof gehalte is gecorrigeerd voor het lutumgehalte van 5.4 % m/m (SIKB 3010 pb 3).

Opmerking 2)
De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
NL-3771NB Barneveld
+31 (0)34 242 63 00
Info-env@eurofins.nl
www.eurofins.nl

Venecoweg 5
B-9810 Nazareth
+32 (0)9 222 77 59
belgie-env@eurofins.be
www.eurofins.be

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC: 09088623
BTW/VAT: NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse, het Brusselse Gewest, het Waalse Gewest en door de overheid van Luxemburg.

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Organo chloorbestrijdingsmiddelen, OCB			
OCB (25)	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980
OCB som AP04/AS3X	W0262	GC-MS	pb 3020-1-3 & NEN 6980
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2024.

Inventerra Milieuadviesbureau
Mevr. Margot Lawende
Nijverheidsweg 34
HENDRIK-IDO-AMBACHT
Nederland

Analysecertificaat

Datum: 15-07-2024

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	AR-421-2024-014243-01
Uw project/verslagnummer	24-2165
Uw projectnaam	Torenstraat
Opdrachtnummer	421-2024-014243
Projectafspraak	-
Ontvangst monster(s) op	10-07-2024
Uw Monsternemer	Jean Louis Brouwer
Startdatum analyse	11-07-2024
Datum einde analyse	15-07-2024
Validatiedatum	15-07-2024
Bijlage(n)	A

Accreditatie/Erkenning:
S0: AS3000 Erkenning L010

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in de laatst geldende versie van ons overzicht "Specificaties analysemethoden".

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd. De analyseresultaten hebben alleen betrekking op het door u aangeleverde monster.

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd. Mocht u naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben, verzoeken wij u contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico (Barneveld)

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

	Analyse	Eenheid	1
	Metalen		
	pb 3110-3 & NEN-EN-ISO 17294-2		
S0	Barium (Ba)	µg/L	< 20
S0	Cadmium (Cd)	µg/L	< 0,20
S0	Kobalt (Co)	µg/L	< 2,0
S0	Koper (Cu)	µg/L	2,7
S0	Kwik (Hg)	µg/L	< 0,050
S0	Lood (Pb)	µg/L	< 2,0
S0	Molybdeen (Mo)	µg/L	< 2,0
S0	Nikkel (Ni)	µg/L	5,0
S0	Zink (Zn)	µg/L	< 10
	Vluchtige aromatische koolwaterstoffen		
	pb. 3130-1		
S0	Benzeen	µg/L	< 0,2
S0	Tolueen	µg/L	< 0,2
S0	Ethylbenzeen	µg/L	< 0,2
S0	o-Xyleen	µg/L	< 0,1
S0	m,p-Xyleen	µg/L	< 0,2
	BTEX (som)	µg/L	< 0,9
S0	Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0,21
S0	Styreen	µg/L	< 0,2
S0	Naftaleen	µg/L	< 0,02
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
	pb. 3130-1		
S0	Dichloormethaan	µg/L	< 0,2
S0	Trichloormethaan	µg/L	< 0,2
S0	Tetrachloormethaan	µg/L	< 0,1
S0	Trichlooretheen	µg/L	< 0,2
S0	Tetrachlooretheen	µg/L	< 0,1
S0	1,1-Dichloorethaan	µg/L	< 0,2
S0	1,2-Dichloorethaan	µg/L	< 0,2
S0	1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	< 0,1
S0	1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	< 0,1
S0	cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	< 0,1

No.	Uw Monsteromschrijving	Monstermatrix	Uw bemonsterings - datum	Ons Monsternr.
1	106-1-1 (250-350)	Grondwater AS3000	10-07-2024	421-2024-00041677

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

TESTEN
RvA L010

	Analyse	Eenheid	1
	Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
	pb. 3130-1		
S0	trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	< 0,1
	CKW (som)	µg/L	< 1,6
S0	Tribroommethaan	µg/L	< 0,2
S0	1,1-Dichlooretheen	µg/L	< 0,1
S0	1,1-Dichloorpropaan	µg/L	< 0,2
S0	1,2-Dichloorpropaan	µg/L	< 0,2
S0	1,3-Dichloorpropaan	µg/L	< 0,2
S0	Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0,42
S0	Vinylchloride	µg/L	< 0,1
	NEN-EN-ISO 10301		
S0	1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0,14
	Minerale olie		
	pb. 3110-5		
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	< 10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	< 10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	< 10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	< 15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	< 10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	< 10
S0	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	< 50

No.	Uw Monsteromschrijving	Monstermatrix	Uw bemonsterings - datum	Ons Monsternr.
1	106-1-1 (250-350)	Grondwater AS3000	10-07-2024	421-2024-00041677

Vrijgegeven door: K5LS

TESTEN
RvA L010

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Appendix (A): met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat AR-421-2024-014243-01

Barcode	Boornr	Van	Tot	Uw bemonsterings - datum
Ons Monsternr. 421-2024-00041677	**Uw Monsteromschrijving** 106-1-1 (250-350)			
0680793386	106	250	350	10-07-2024
0680793387	106	250	350	10-07-2024
0801190685	106	250	350	10-07-2024

Bijlage 4 Toetsingswaarden

Tabel 1: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM1			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	0-30			
Humus (% ds)	3,2			
Lutum (% ds)	25			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	96		% (m/m) ds	
Droge stof	82,6	82,6	% m/m	
Organische stof (humus)	3,2		%	
BESTRIJDINGSMIDDELEN				
OCB (0,7 som, waterbodem)	0,016		mg/kg ds	
DDT (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDD (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDE (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)		<0,0066	mg/kg ds	<=IW
Hexachloorbutadieen	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	(5)
alfa-HCH	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
beta-HCH	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
gamma-HCH	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
delta-HCH	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	(5)
Isodrin	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
Telodrin	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
Heptachloor	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
Heptachloorepoxide		<0,0044	mg/kg ds	<=IW
Aldrin	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
Dieldrin	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
Endrin	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
DDE (som)		<0,0044	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
4,4-DDE (para, para-DDE)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
DDD (som)		<0,0044	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
4,4-DDD (para, para-DDD)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
DDT (som)		<0,0044	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
4,4-DDT (para, para-DDT)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
alfa-Endosulfan	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW
beta-Endosulfan	< 0,0010	0,0022	mg/kg ds	(5)
Chloordaan (cis + trans)		<0,0044	mg/kg ds	<=IW
cis-Chloordaan	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
trans-Chloordaan	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	0,0042		mg/kg ds	
HCH (som, 0.7 factor)	0,0021		mg/kg ds	
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	0,0014		mg/kg ds	
OCB (som, 0.7 factor)	0,015		mg/kg ds	
cis-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
trans-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
Endosulfansulfaat	< 0,0020	<0,0044	mg/kg ds	(5)
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm		<0,046	mg/kg ds	(5)
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
Hexachloorbenzeen (HCB)	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	<=IW

Tabel 2: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM2			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	0-30			
Humus (% ds)	3,1			
Lutum (% ds)	25			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	97		% (m/m) ds	
Droge stof	82,7	82,7	% m/m	
Organische stof (humus)	3,1		%	
BESTRIJDINGSMIDDELEN				
OCB (0,7 som, waterbodem)	0,016		mg/kg ds	
DDT (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDD (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDE (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)		<0,0068	mg/kg ds	<=IW
Hexachloorbutadieen	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	(5)
alfa-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
beta-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
gamma-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
delta-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	(5)
Isodrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Telodrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Heptachloor	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
Heptachloorepoxide		<0,0045	mg/kg ds	<=IW
Aldrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
Dieldrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Endrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDE (som)		<0,0045	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDE (para, para-DDE)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDD (som)		<0,0045	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDD (para, para-DDD)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDT (som)		<0,0045	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDT (para, para-DDT)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
alfa-Endosulfan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
beta-Endosulfan	< 0,0010	0,0023	mg/kg ds	(5)
Chloordaan (cis + trans)		<0,0045	mg/kg ds	<=IW
cis-Chloordaan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
trans-Chloordaan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	0,0042		mg/kg ds	
HCH (som, 0.7 factor)	0,0021		mg/kg ds	
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	0,0014		mg/kg ds	
OCB (som, 0.7 factor)	0,015		mg/kg ds	
cis-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
trans-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Endosulfansulfaat	< 0,0020	<0,0045	mg/kg ds	(5)
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm		<0,047	mg/kg ds	(5)
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
Hexachloorbenzeen (HCB)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW

Tabel 3: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM3			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	0-38			
Humus (% ds)	3			
Lutum (% ds)	25			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	97		% (m/m) ds	
Droge stof	82,3	82,3	% m/m	
Organische stof (humus)	3,0		%	
BESTRIJDINGSMIDDELEN				
OCB (0,7 som, waterbodem)	0,016		mg/kg ds	
DDT (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDD (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
DDE (som, 0.7 factor)	0,0014		mg/kg ds	
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)		<0,0070	mg/kg ds	<=IW
Hexachloorbutadieen	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	(5)
alfa-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
beta-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
gamma-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
delta-HCH	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	(5)
Isodrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Telodrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Heptachloor	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
Heptachloorepoxide		<0,0047	mg/kg ds	<=IW
Aldrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
Dieldrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Endrin	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDE (som)		<0,0047	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDE (ortho, para-DDE)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDE (para, para-DDE)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDD (som)		<0,0047	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDD (ortho, para-DDD)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDD (para, para-DDD)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDT (som)		<0,0047	mg/kg ds	<=IW
2,4-DDT (ortho, para-DDT)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
4,4-DDT (para, para-DDT)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
alfa-Endosulfan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW
beta-Endosulfan	< 0,0010	0,0023	mg/kg ds	(5)
Chloordaan (cis + trans)		<0,0047	mg/kg ds	<=IW
cis-Chloordaan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
trans-Chloordaan	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
DDT,DDE,DDD (som, 0.7 factor)	0,0042		mg/kg ds	
HCH (som, 0.7 factor)	0,0021		mg/kg ds	
Heptachloorepoxide (som, 0.7 factor	0,0014		mg/kg ds	
OCB (som, 0.7 factor)	0,015		mg/kg ds	
cis-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
trans-Heptachloorepoxide	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	
Endosulfansulfaat	< 0,0020	<0,0047	mg/kg ds	(5)
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm		<0,049	mg/kg ds	(5)
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
Hexachloorbenzeen (HCB)	< 0,0010	<0,0023	mg/kg ds	<=IW

Tabel 4: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM4			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	0-50			
Humus (% ds)	3,2			
Lutum (% ds)	11			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	96		% (m/m) ds	
Droge stof	82,4	82,4	% m/m	
Lutum	11,0		%	
Organische stof (humus)	3,2		%	
METALEN				
Barium	83	151	mg/kg ds	(5)
Cadmium	0,48	0,69	mg/kg ds	<=IW
Kobalt	9,5	16,8	mg/kg ds	<=IW
Koper	21	32	mg/kg ds	<=IW
Kwik	< 0,050	<0,044	mg/kg ds	<=IW
Molybdeen	< 1,5	<1,1	mg/kg ds	<=IW
Nikkel	17	28	mg/kg ds	<=IW
Lood	41	54	mg/kg ds	<=IW
Zink	110	175	mg/kg ds	<=IW
PAK				
Naftaleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fenanthreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fluorantheen	0,054	0,054	mg/kg ds	
Benzo(a)anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Chryseen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(k)fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(g,h,i)peryleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
PAK		0,37	mg/kg ds	<=IW
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB 28	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 52	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 101	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 118	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 138	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 153	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB 180	< 0,0010	<0,0022	mg/kg ds	
PCB (som 7)		<0,015	mg/kg ds	<=IW
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	< 3,0	6,6	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C12 - C16	< 5,0	10,9	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C16 - C21	< 5,0	10,9	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C21 - C30	< 10	22	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C30 - C35	5,4	16,9	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C35 - C40	< 7,0	15,3	mg/kg ds	(5)
Minerale olie	< 35	<77	mg/kg ds	<=IW

Tabel 5: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM5			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	0-50			
Humus (% ds)	2,4			
Lutum (% ds)	11,2			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	97		% (m/m) ds	
Droge stof	83,4	83,4	% m/m	
Lutum	11,2		%	
Organische stof (humus)	2,4		%	
METALEN				
Barium	79	142	mg/kg ds	(5)
Cadmium	0,47	0,70	mg/kg ds	<=IW
Kobalt	14	25	mg/kg ds	<=IW
Koper	21	33	mg/kg ds	<=IW
Kwik	< 0,050	<0,044	mg/kg ds	<=IW
Molybdeen	< 1,5	<1,1	mg/kg ds	<=IW
Nikkel	16	26	mg/kg ds	<=IW
Lood	37	49	mg/kg ds	<=IW
Zink	100	161	mg/kg ds	<=IW
PAK				
Naftaleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fenanthreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Anthraceen	0,11	0,11	mg/kg ds	
Fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)anthraceen	0,067	0,067	mg/kg ds	
Chryseen	0,055	0,055	mg/kg ds	
Benzo(k)fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(g,h,i)peryleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
PAK		0,48	mg/kg ds	<=IW
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB 28	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 52	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 101	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 118	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 138	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 153	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB 180	< 0,0010	<0,0029	mg/kg ds	
PCB (som 7)		<0,020	mg/kg ds	<=IW
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	< 3,0	8,8	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C12 - C16	< 5,0	14,6	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C16 - C21	< 5,0	14,6	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C21 - C30	< 10	29	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C30 - C35	< 5,0	14,6	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C35 - C40	< 7,0	20,4	mg/kg ds	(5)
Minerale olie	< 35	<102	mg/kg ds	<=IW

Tabel 6: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM6			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	50-100			
Humus (% ds)	1,8			
Lutum (% ds)	15,6			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	97		% (m/m) ds	
Droge stof	82,2	82,2	% m/m	
Lutum	15,6		%	
Organische stof (humus)	1,8		%	
METALEN				
Barium	90	129	mg/kg ds	(5)
Cadmium	0,36	0,51	mg/kg ds	<=IW
Kobalt	12	17	mg/kg ds	<=IW
Koper	14	20	mg/kg ds	<=IW
Kwik	< 0,050	<0,041	mg/kg ds	<=IW
Molybdeen	< 1,5	<1,1	mg/kg ds	<=IW
Nikkel	22	30	mg/kg ds	<=IW
Lood	25	31	mg/kg ds	<=IW
Zink	90	126	mg/kg ds	<=IW
PAK				
Naftaleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fenanthreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Chryseen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(k)fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(g,h,i)peryleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
PAK		<0,35	mg/kg ds	<=IW
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB 28	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 52	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 101	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 118	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 138	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 153	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 180	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB (som 7)		<0,025	mg/kg ds	<=IW
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	< 3,0	10,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C12 - C16	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C16 - C21	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C21 - C30	< 10	35	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C30 - C35	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C35 - C40	< 7,0	24,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie	< 35	<123	mg/kg ds	<=IW

Tabel 7: Samenstelling en toetsing Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)

Analysemonster	MM7			
Certificaatcode	2024087224			
Datum	3-7-2024			
Traject (cm-mv)	50-100			
Humus (% ds)	1,8			
Lutum (% ds)	13,2			
Datum van toetsing	16-7-2024			
Bodemklasse monster				Voldoet aan Interventiewaarde
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
	Meetw	GSSD		T130
OVERIG				
Gloeirest	97		% (m/m) ds	
Droge stof	83,2	83,2	% m/m	
Lutum	13,2		%	
Organische stof (humus)	1,8		%	
METALEN				
Barium	88	142	mg/kg ds	(5)
Cadmium	0,37	0,54	mg/kg ds	<=IW
Kobalt	12	19	mg/kg ds	<=IW
Koper	18	27	mg/kg ds	<=IW
Kwik	< 0,050	<0,043	mg/kg ds	<=IW
Molybdeen	< 1,5	<1,1	mg/kg ds	<=IW
Nikkel	20	30	mg/kg ds	<=IW
Lood	31	40	mg/kg ds	<=IW
Zink	99	150	mg/kg ds	<=IW
PAK				
Naftaleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fenanthreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)anthraceen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Chryseen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(k)fluorantheen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(a)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Benzo(g,h,i)peryleen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	< 0,050	<0,035	mg/kg ds	
PAK		<0,35	mg/kg ds	<=IW
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
PCB 28	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 52	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 101	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 118	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 138	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 153	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB 180	< 0,0010	<0,0035	mg/kg ds	
PCB (som 7)		<0,025	mg/kg ds	<=IW
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	< 3,0	10,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C12 - C16	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C16 - C21	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C21 - C30	< 10	35	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C30 - C35	< 5,0	17,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie C35 - C40	< 7,0	24,5	mg/kg ds	(5)
Minerale olie	< 35	<123	mg/kg ds	<=IW

<	: kleiner dan de detectielimiet
<=IW	: Kleiner of gelijk aan Interventiewaarde
>IW	: Groter dan Interventiewaarde
5	: IW ontbreekt: zorgplicht van toepassing
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM1 (0-30)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		25			#				
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82.6	82.6		@				
Organische stof	% (m/m) ds	3.2	3.2						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Organo chloorbestrijdingsmiddelen									
alfa-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.001	8.5	17
beta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.002	0.801	1.6
gamma-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.003	0.601	1.2
delta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		@				
Hexachloorbenzeen	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.003	0.0085	1	2
Heptachloor	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
Hexachloorbutadieen	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.003		
Aldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00219			0.001			0.32
Dieldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
Endrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
Isodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
Telodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
alfa-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		-	0.001	0.0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00219		@				
Endosulfansulfaat	mg/kg DS	<0.0020	0.00438		@				
alfa-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
gamma-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
o,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
p,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
o,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
p,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
o,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
p,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021	0.00656		-	0.003	0.015	2.01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00438		-	0.002	0.002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00438		-	0.002	0.02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00438		-	0.002	0.1	1.2	2.3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00438		-	0.006	0.2	0.95	1.7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0042							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00438		-	0.002	0.002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.015	0.0459		-	0.0056	0.4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.016							

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422622	MM1 (0-30)	03-07-2024	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM2 (0-30)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		25			#				
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.1							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82.7	82.7		@				
Organische stof	% (m/m) ds	3.1	3.1						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Organo chloorbestrijdingsmiddelen									
alfa-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.001	8.5	17
beta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.002	0.801	1.6
gamma-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.003	0.601	1.2
delta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		@				
Hexachloorbenzeen	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.003	0.0085	1	2
Heptachloor	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
Hexachloorbutadieen	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.003		
Aldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00226			0.001			0.32
Dieldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
Endrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
Isodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
Telodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
alfa-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		-	0.001	0.0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00226		@				
Endosulfansulfaat	mg/kg DS	<0.0020	0.00452		@				
alfa-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
gamma-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
o,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
p,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
o,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
p,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
o,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
p,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00226						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021	0.00677		-	0.003	0.015	2.01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00452		-	0.002	0.002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00452		-	0.002	0.02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00452		-	0.002	0.1	1.2	2.3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00452		-	0.006	0.2	0.95	1.7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0042							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00452		-	0.002	0.002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.015	0.0474		-	0.0056	0.4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.016							

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422623	MM2 (0-30)	03-07-2024	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM3 (0-38)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		25			#				
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.0							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82.3	82.3		@				
Organische stof	% (m/m) ds	3.0	3						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Organo chloorbestrijdingsmiddelen									
alfa-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.001	8.5	17
beta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.002	0.801	1.6
gamma-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.003	0.601	1.2
delta-HCH	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		@				
Hexachloorbenzeen	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.003	0.0085	1	2
Heptachloor	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.0007	2	4
Heptachloorepoxide(cis- of A)	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
Heptachloorepoxide(trans- of B)	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
Hexachloorbutadieen	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.003		
Aldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00233			0.001			0.32
Dieldrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
Endrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
Isodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
Telodrin	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
alfa-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		-	0.001	0.0009	2	4
beta-Endosulfan	mg/kg DS	<0.0010	0.00233		@				
Endosulfansulfaat	mg/kg DS	<0.0020	0.00467		@				
alfa-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
gamma-Chloordaan	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
o,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
p,p'-DDT	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
o,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
p,p'-DDE	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
o,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
p,p'-DDD	mg/kg DS	<0.0010	0.00233						
HCH (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021							
Drins (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0021	0.007		-	0.003	0.015	2.01	4
Heptachloorepoxide (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00467		-	0.002	0.002	2	4
DDD (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00467		-	0.002	0.02	17	34
DDE (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00467		-	0.002	0.1	1.2	2.3
DDT (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00467		-	0.006	0.2	0.95	1.7
DDX (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0042							
Chloordaan (som) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0014	0.00467		-	0.002	0.002	2	4
OCB (som) LB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.015	0.049		-	0.0056	0.4		
OCB (som) WB (factor 0,7)	mg/kg DS	0.016							

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422624	MM3 (0-38)	03-07-2024	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM4 (0-50)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		11.0							
Organische stof volgens gloeiverlies methode		3.2							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82.4	82.4		@				
Organische stof	% (m/m) ds	3.2	3.2						
Gloeirest	% (m/m) ds	96							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11.0	11						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg DS	83	151		@	20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.48	0.692	0.01	> AW	0.2	0.6	6.8	13
Kobalt (Co)	mg/kg DS	9.5	16.8	0.01	> AW	3	15	102	190
Koper (Cu)	mg/kg DS	21	32.1		-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.0435		-	0.05	0.15	18.1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.05		-	1.5	1.5	95.8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	17	28.3		-	4	35	67.5	100
Lood (Pb)	mg/kg DS	41	54.3	0.01	> AW	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg DS	110	175	0.06	> AW	20	140	430	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg DS	<3.0	6.56		@				
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg DS	<5.0	10.9		@				
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg DS	<5.0	10.9		@				
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg DS	<10	21.9		@				
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg DS	5.4	16.9		@				
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg DS	<7.0	15.3		@				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	76.6		-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen									
PCB 28	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 52	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 101	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 118	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 138	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 153	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB 180	mg/kg DS	<0.0010	0.00219						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.0153		-	0.007	0.02	0.51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen									
Naftaleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fenanthreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fluorantheen	mg/kg DS	0.054	0.054						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Chryseen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.37	0.369		-	0.35	1.5	20.8	40

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422625	MM4 (0-50)	03-07-2024	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM5 (0-50)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		11.2							
Organische stof volgens gloeiverlies methode		2.4							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	83.4	83.4		@				
Organische stof	% (m/m) ds	2.4	2.4						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	11.2	11.2						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg DS	79	142		@	20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.47	0.698	0.01	> AW	0.2	0.6	6.8	13
Kobalt (Co)	mg/kg DS	14	24.5	0.05	> AW	3	15	102	190
Koper (Cu)	mg/kg DS	21	32.6		-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.0436		-	0.05	0.15	18.1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.05		-	1.5	1.5	95.8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	16	26.4		-	4	35	67.5	100
Lood (Pb)	mg/kg DS	37	49.4		-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg DS	100	161	0.04	> AW	20	140	430	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg DS	<3.0	8.75		@				
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg DS	<5.0	14.6		@				
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg DS	<5.0	14.6		@				
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg DS	<10	29.2		@				
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg DS	<5.0	14.6		@				
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg DS	<7.0	20.4		@				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	102		-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen									
PCB 28	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 52	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 101	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 118	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 138	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 153	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB 180	mg/kg DS	<0.0010	0.00292						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.0204		-	0.007	0.02	0.51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen									
Naftaleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fenanthreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Anthraceen	mg/kg DS	0.11	0.11						
Fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg DS	0.067	0.067						
Chryseen	mg/kg DS	0.055	0.055						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.48	0.477		-	0.35	1.5	20.8	40

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422626	MM5 (0-50)	03-07-2024	Overschrijding Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM6 (50-100)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		15.6							
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	82.2	82.2		@				
Organische stof	% (m/m) ds	1.8	1.8						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	15.6	15.6						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg DS	90	129		@	20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.36	0.513		-	0.2	0.6	6.8	13
Kobalt (Co)	mg/kg DS	12	17	0.01	> AW	3	15	102	190
Koper (Cu)	mg/kg DS	14	19.7		-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.0412		-	0.05	0.15	18.1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.05		-	1.5	1.5	95.8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	22	30.1		-	4	35	67.5	100
Lood (Pb)	mg/kg DS	25	31.4		-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg DS	90	126		-	20	140	430	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg DS	<3.0	10.5		@				
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg DS	<10	35		@				
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg DS	<7.0	24.5		@				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	122		-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen									
PCB 28	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 52	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 101	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 118	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 138	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 153	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 180	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.0245		-	0.007	0.02	0.51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen									
Naftaleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fenanthreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Chryseen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.35	0.35		-	0.35	1.5	20.8	40

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422627	MM6 (50-100)	03-07-2024	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**2024087224**
Toetsing	**BoToVa T12 kwaliteit van grond volgens Wbb**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**09 July 2024 14:45**

Analyse	Eenheid	MM7 (50-100)				RG	>AW	T	I
		G.W.	G.S.S.D	Index	Oordeel				
Bodemtype correctie									
Fractie < 2 µm		13.2							
Organische stof volgens gloeiverlies methode		1.8							
Voorbehandeling									
Cryogeen malen		Uitgevoerd							
Bodemkundige analyses									
Droge stof	% (m/m)	83.2	83.2		@				
Organische stof	% (m/m) ds	1.8	1.8						
Gloeirest	% (m/m) ds	97							
Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	13.2	13.2						
Metalen									
Barium (Ba)	mg/kg DS	88	142		@	20	190	555	920
Cadmium (Cd)	mg/kg DS	0.37	0.544		-	0.2	0.6	6.8	13
Kobalt (Co)	mg/kg DS	12	19	0.02	> AW	3	15	102	190
Koper (Cu)	mg/kg DS	18	26.9		-	5	40	115	190
Kwik (Hg)	mg/kg DS	<0.050	0.0426		-	0.05	0.15	18.1	36
Molybdeen (Mo)	mg/kg DS	<1.5	1.05		-	1.5	1.5	95.8	190
Nikkel (Ni)	mg/kg DS	20	30.2		-	4	35	67.5	100
Lood (Pb)	mg/kg DS	31	40.4		-	10	50	290	530
Zink (Zn)	mg/kg DS	99	150	0.02	> AW	20	140	430	720
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg DS	<3.0	10.5		@				
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg DS	<10	35		@				
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg DS	<5.0	17.5		@				
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg DS	<7.0	24.5		@				
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg DS	<35	122		-	35	190	2600	5000
Polychloorbifenylen									
PCB 28	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 52	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 101	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 118	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 138	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 153	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB 180	mg/kg DS	<0.0010	0.0035						
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.0049	0.0245		-	0.007	0.02	0.51	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen									
Naftaleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fenanthreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)anthraceen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Chryseen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(a)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg DS	<0.050	0.035						
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg DS	0.35	0.35		-	0.35	1.5	20.8	40

Eurofins Nr.	Monsteromschrijving	Datum Monstername	Eindoordeel
M2M-202400422628	MM7 (50-100)	03-07-2024	Voldoet aan Achtergrondwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
>AW	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
@	Geen toetsoordeel mogelijk
> AW	> achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Uw Project	**Torenstraat (24-2165)**
Certificaat	**AR-421-2024-014243-01**
Toetsing	**BoToVa T13 kwaliteit van grondwater volgens Wbb (water)**
Versie	**2.0.18**
Toetsingsdatum	**16 July 2024 09:23**
Is Diep grondwater	**Nee**

Analyse	Eenheid	**106-1-1**				RG	S	T	I
		G.W.	**G.S.S.D**	**Index**	**Oordeel**				
Metalen									
Barium (Ba)	µg/l	< 20	14		-	20	50	338	625
Cadmium (Cd)	µg/l	< 0.20	0.14		-	0.2	0.4	3.2	6
Kobalt (Co)	µg/l	< 2.0	1.4		-	2	20	60	100
Koper (Cu)	µg/l	2.7	2.7		-	2	15	45	75
Kwik (Hg)	µg/l	< 0.050	0.035		-	0.05	0.05	0.175	0.3
Molybdeen (Mo)	µg/l	< 2.0	1.4		-	2	5	152	300
Nikkel (Ni)	µg/l	5.0	5		-	3	15	45	75
Lood (Pb)	µg/l	< 2.0	1.4		-	2	15	45	75
Zink (Zn)	µg/l	< 10	7		-	10	65	432	800
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen									
Benzeen	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	0.2	15.1	30
Tolueen	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	7	503	1000
Ethylbenzeen	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	4	77	150
o-Xyleen	µg/l	< 0.1	0.07						
m,p-Xyleen	µg/l	< 0.2	0.14						
Xylenen (som) factor 0,7	µg/l	0.21	0.21		-	0.2	0.2	35.1	70
BTEX (som)	µg/l	< 0.9							
Styreen	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	6	153	300
Naftaleen	µg/l	< 0.02	0.014		-	0.02	0.01	35	70
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen									
Dichloormethaan	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	0.01	500	1000
Trichloormethaan	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	6	203	400
Tetrachloormethaan	µg/l	< 0.1	0.07	0.01	-	0.1	0.01	5	10
Trichlooretheen	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	24	262	500
Tetrachlooretheen	µg/l	< 0.1	0.07		-	0.1	0.01	20	40
1,1-Dichloorethaan	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	7	454	900
1,2-Dichloorethaan	µg/l	< 0.2	0.14		-	0.2	7	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	< 0.1	0.07		-	0.1	0.01	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	< 0.1	0.07		-	0.1	0.01	65	130
cis 1,2-Dichlooretheen	µg/l	< 0.1	0.07						
trans 1,2-Dichlooretheen	µg/l	< 0.1	0.07						
CKW (som)	µg/l	< 1.6							
Tribroommethaan	µg/l	< 0.2	0.14		@				630
Vinylchloride	µg/l	< 0.1	0.07	0.01	-	0.2	0.01	2.5	5
1,1-Dichlooretheen	µg/l	< 0.1	0.07	0.01	-	0.1	0.01	5	10
1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/l	0.14	0.14	0.01	-	0.2	0.01	10	20
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	0.14						
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	0.14						
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	0.14						
Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/l	0.42	0.42		-	0.6	0.8	40.4	80
Minerale olie									
Minerale olie (C10-C12)	µg/l	< 10	7		@				
Minerale olie (C12-C16)	µg/l	< 10	7		@				
Minerale olie (C16-C21)	µg/l	< 10	7		@				
Minerale olie (C21-C30)	µg/l	< 15	10.5		@				
Minerale olie (C30-C35)	µg/l	< 10	7		@				
Minerale olie (C35-C40)	µg/l	< 10	7		@				
Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/l	< 50	35		-	50	50	325	600
Extra parameters									
PAK Totaal VROM (10)			0.0002						
som 16 aromatische oplosmiddelen (Bbk, 1-1-2008)	µg/l		0.77		@				

Eurofins Nr.	**Monsteromschrijving**	**Datum Monstername**	**Eindoordeel**
421-2024-00041677	106-1-1	10-07-2024	Voldoet aan Streefwaarde

Legenda

#	Aangenomen waarde
G.W.	Gemeten waarde
G.S.S.D.	Gestandaardiseerde meetwaarde
RG	< streefwaarde/aw2000 of RG
S	Streefwaarde/aw2000
T	Tussenwaarde (T)
I	> Interventiewaarde (I)
-	<= Streefwaarde
@	Geen toetsoordeel mogelijk

Deze toetsing is met de grootste zorg samengesteld Eurofins Analytico B.V. is echter niet verantwoordelijk voor de uitkomst van deze toetsing.

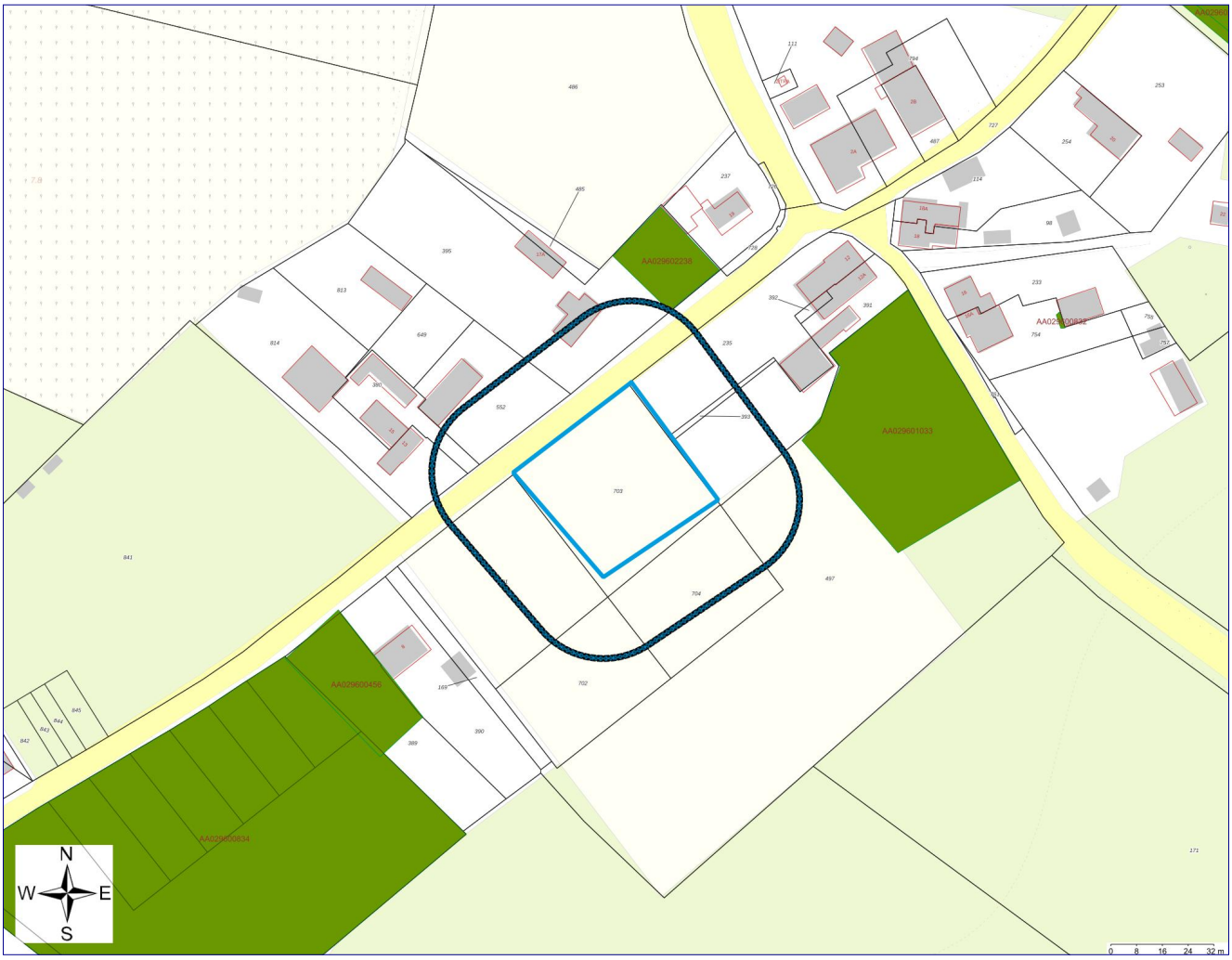
Mocht u een probleem in deze toetsing signaleren dan verzoeken wij u vriendelijk dit door te geven aan eol.helpdesk@eurofins.com

Bijlage 5 Resultaten vooronderzoek

provincie Gelderland

Bodeminformatie

Dynamisch Rapport - 17-06-2024

	Geselecteerd gebied		Locatie
	25.00-meter contour		Percelen

provincie Gelderland

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Gegevens binnen het geselecteerde gebied	4
Locaties	4
Gegevens binnen de 25.00-meter contour rond het geselecteerde gebied	5
Locaties	5
Disclaimer	7
Toelichting	8

provincie Gelderland

Inleiding

Aan deze gegevens kunnen geen rechten worden ontleend!

Indien er stoffen in de bodem voorkomen die van nature niet in de bodem zitten is sprake van bodemverontreiniging.

De provincies en gemeenten spelen een rol bij het saneren of beheersen van een bodemverontreiniging. De provincies en een aantal grotere gemeenten zijn in het kader van de Wet bodembescherming (Wbb) aangewezen als de instanties die toezien op het saneren van verontreinigde bodem en het voorkomen van nieuwe bodemverontreiniging (bevoegd gezag Wetbodembescherming). Zij sturen de bodemsaneringsoperatie en voeren zelf bodemsaneringen uit en beoordelen plannen en saneringen die door anderen (bedrijven, particulieren en gemeenten) worden uitgevoerd. Hierbij kan de provincie juridische en financiële instrumenten inzetten. In dit kader worden bodemgegevens verzameld in het bodeminformatiesysteem (BIS).

In deze rapportage treft u gegevens aan die afkomstig zijn uit het BIS. Hiermee krijgt u een indruk van de aan- of afwezigheid van gegevens over mogelijke bodemverontreiniging in het geselecteerde gebied.

Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is.

In het rapport wordt per locatie aangegeven (Vervolg WBB-traject) of een locatie nog tot de werkvoorraad behoort en welke vervolg in dat kader wordt verwacht.

Dit rapport bestaat uit vier delen:

1. Voorblad: Deze pagina bevat een tekening van het geselecteerde gebied.
2. Informatie over het geselecteerde gebied: De in het bodeminformatiesysteem aangetroffen informatie over locaties die zich binnen het geselecteerde gebied bevinden. .
3. Disclaimer
4. Toelichting op de rapportage: Hier vindt u de uitleg van de gegevens die in dit rapport zijn vermeld.

Gegevens binnen het geselecteerde gebied

Locaties

Bij de Provincie Gelderland zijn over locaties, onderzoeken en documenten geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gegevens binnen de 25.00-meter contour rond het geselecteerde gebied

Locaties

De volgende bodemlocaties zijn bekend in het geselecteerde gebied:

Locatie: Torenstraat 17 Balgoij Wijchen

Locatienaam	Torenstraat 17 Balgoij Wijchen
Adres	Torenstraat 17
Woonplaats	Balgoij
Gemeente	Wijchen
Locatiecode	AA029602238
Locatiecode bevoegd gezag Wbb	GE029602238
Gegevensbeheerder	Wijchen
Vervolgactie Wbb	voldoende onderzocht
Statusverontreiniging op basis van onderzoeken	niet ernstig, licht tot matig verontreinigd
Laatst uitgevoerd onderzoek	Verkennend onderzoek NEN 5740: Torenstraat 17 Balgoij Wijchen 27-01-2023

Uitgevoerde onderzoeken

De volgende bodemonderzoeken zijn bekend binnen deze locatie:

Datum	Type	Naam	Auteur	Opdrachtnummer	Conclusie overheid
27-01-2023	Verkennend onderzoek NEN 5740	Torenstraat 17 Balgoij Wijchen	Montfoort Milieu Bodemonderzoek & Advies		

Beschikbare documenten per onderzoek

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigende activiteiten

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Geconstateerde verontreinigingen

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per besluit

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Sanering

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringscontouren

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Zorgmaatregelen

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Overige beschikbare documenten

Bij de Provincie Gelderland zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Disclaimer

De inhoud hiervan is grotendeels gebaseerd op werkelijke gegevens maar de actualiteit en betrouwbaarheid hiervan zijn niet gegarandeerd. Verder kunnen ook testgegevens zonder relatie met de werkelijkheid voorkomen.
Aan deze gegevens kunnen geen rechten worden ontleend!

Toelichting

Samenstelling van bodeminformatie in het bodeminformatiesysteem (BIS)

Verontreinigende activiteiten (HBB).
Dat verontreinigende stoffen toch in de bodem terecht komen is vaak het gevolg van bedrijfsactiviteiten. Maar er kan ook sprake zijn van bodemverontreiniging door bijvoorbeeld het ophogen van terreinen voor het bouwrijp maken, het lekken van een brandstoftank of een ongeval. Op basis van (archief)onderzoek zijn potentiële verontreinigingen op basis van (voormalige)bedrijfsactiviteiten (UBI's) en de bekende bodemverontreinigingen in beeld gebracht, het zgn. landsdekkend beeld (LDB, 2004). De potentiële verontreinigingen vormen het zgn. HistorischBodemBestand (HBB). Deze gegevens vormen de basis voor de werkvoorraad van de provincie. Afhankelijk van de score van de UBI behoort een locatie tot de werkvoorraad (potentiële)bodemverontreiniging die voor 2030 gesaneerd danwel beheerst moet zijn of de spoedeisende werkvoorraad die voor 2015 gesaneerd danwel beheerst moet zijn. Ook voor het bewaken van de voortgang van de bodemsaneringsoperatie van de locaties waar de provincie bevoegd gezag is en de eigen werkprocessen maakt de provincie gebruikt van het BIS.

Het Wbb-traject / vervolg Wbb

(potentiële)bodemverontreinigingslocaties doorlopen een zgn. Wbb-traject van onderzoek en sanering totdat de locatie niet meer tot de werkvoorraad van de provincie behoort. De locatie is dan voldoende onderzocht of gesaneerd. Indien op de locatie na sanering nog een restverontreiniging achterblijft (bijv. indien een verontreiniging wordt afgedekt met een verharding of leeflaag) dan is sprake van nazorg. Nazorgmaatregelen worden vastgelegd en gecontroleerd. In dit rapport wordt per locatie aangegeven in welke fase van het Wbb-traject een locatie zich bevindt (Vervolg Wbb-traject):

Wbb traject starten
De locatie behoort op basis van vooronderzoek of vanuit het HBB tot de werkvoorraad van de provincie maar er is nog geen (historisch)onderzoek uitgevoerd. Op enig moment zal onderzoek plaats moeten vinden.

Bodemonderzoek uitvoeren
Vooronderzoek of historisch onderzoek geeft aanleiding om bodemonderzoek te doen. Daarbij kan sprake zijn van verkennend of nader onderzoek.

Saneringsonderzoek uitvoeren
Op basis van nader onderzoek is bepaald dat gesaneerd moet worden. Het saneringsonderzoek is gericht op de inventarisatie van de mogelijke wijzen van sanering en zal uitmondend in een keuze van de wijze van sanering.

Saneringsplan opstellen
Als is vastgesteld dan sanering moet worden uitgevoerd dient een saneringsplan opgesteld te worden. Het saneringsplan wordt door het bevoegd gezag beschikt. In de beschikking op het saneringsplan kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen aan de sanering. De saneerder voert de sanering uit overeenkomstig het door het bevoegd gezag goedgekeurde saneringsplan en de voorschriften die zij aan de instemming hebben verbonden.

Sanering en/of evaluatie uitvoeren
Als het bevoegd gezag heeft ingestemd met het saneringsplan kan de sanering worden uitgevoerd. Na afronding van de sanering stelt de saneerder een evaluatierapport op. Op basis van het evaluatierapport zal het bevoegd gezag beoordelen of een sanering voldoende is uitgevoerd. Voldoende gesaneerde locatie behoren daarmee niet meer tot de werkvoorraad van de provincie.

Zorgmaatregelen uitvoeren
Na sanering kan sprake zijn van restverontreiniging (bijv. indien sprake is van een afdeklaag als saneringsmaatregel). Deze maatregelen kunnen bestaan uit beperkingen in het gebruik van de locatie of het voorkomen blootstelling aan of verspreiding van de restverontreiniging.

Gesaneerd

Indien een sanering is uitgevoerd wordt door het bevoegd gezag het evaluatierapport beoordeeld. Indien met een beschikking wordt ingestemd met de uitgevoerde sanering (aan de saneringsdoelstelling is voldaan) behoort de locatie niet meer tot de werkvoorraad van de provincie. Wel kan nog sprake zijn van nazorg zoals bijvoorbeeld het in stand houden van een afdeklaag of het verplicht melden van gewijzigd gebruik.

Geen werkvoorraad (meer)
De locatie behoort op basis van de UBI score niet tot de werkvoorraad of is voldoende onderzocht of gesaneerd.

Toelichting op de gerapporteerde informatie

Locatie
Algemene gegevens waaronder de locatie in het BIS bekend is. Daarnaast wordt aangegeven of de locatie betrekking heeft op een verontreiniging die na 1 januari 1987 is ontstaan (een zorgplicht geval dat onmiddellijk ongedaan gemaakt moet worden/zijn).

Status
In de wet bodembescherming wordt onderscheid gemaakt tussen ernstige en niet ernstige verontreinigingen. Op basis daarvan wordt bepaald of een locatie door het bevoegd gezag wordt opgepakt. Voordat het bevoegd gezag hierover in een beschikking een uitspraak doet wordt de beoordeling op basis van historisch- en/of verkennend onderzoek vastgelegd (beoordeling). Indien er een uitspraak is van het bevoegd gezag dan wordt dat vermeld bij het veld 'Beschikking'.

(mogelijk) verontreinigende activiteiten
Dit is een overzicht van potentieel verontreinigende (bedrijfs)activiteiten die op de locatie (mogelijk) zijn uitgevoerd, worden vermoed (HBB) en/of zijn onderzocht. Met 'vervallen' wordt aangegeven of een activiteit werkelijk op de locatie heeft plaatsgevonden. Met 'Benoemd' wordt aangegeven of deze activiteit ook in de bodemonderzoeken zijn benoemd. Vervolgens wordt aangegeven of er een verontreiniging veroorzaakt door deze activiteit aanwezig is.

Verontreinigingen
Indien verontreinigingen in de grond of het grondwater zijn aangetroffen wordt in deze tabel aangegeven in welke mate overschrijding van de normen heeft plaatsgevonden. Tevens wordt vermeld welke omvang de verontreiniging heeft en op welke diepte deze zit.

Rapporten
Een lijst van rapporten die betrekking hebben op de locatie. Deze rapporten worden in het geval van ernstige verontreiniging beoordeeld door het bevoegd gezag Wbb (provincie). Door uitwisseling van gegevens met gemeenten worden ook rapporten vermeld die in het bezit zijn van de betreffende gemeente maar die niet bij de provincie aanwezig zijn.

Besluiten
Op basis van de aangeleverde rapporten doet het bevoegd gezag uitspraak over de mate van verontreiniging (ernst), de spoedeisendheid van saneren (spoed), te nemen maatregelen voor, na en tijdens sanering, saneringsplannen en de uitvoering van de sanering (evaluatie). In dit overzicht worden de door de provincie genomen besluiten vermeld.

Sanering
In een saneringsplan wordt aangegeven hoe de sanering wordt uitgevoerd. Dit kan in fasen gebeuren of in delen van de verontreiniging. Indien het bevoegd gezag een termijn heeft afgegeven voor het starten van de sanering dan wordt dat hier vermeld. Door het beoordelen van een evaluatierapport van de sanering wordt tevens de einddatum van de sanering bepaald.

Saneringscontouren
Indien sprake is van sanering in delen of fasen dan worden meerdere contouren vermeld. Per fase of deel wordt aangegeven welke saneringsvariant voor de boven- of ondergrond uiteindelijk is uitgevoerd.

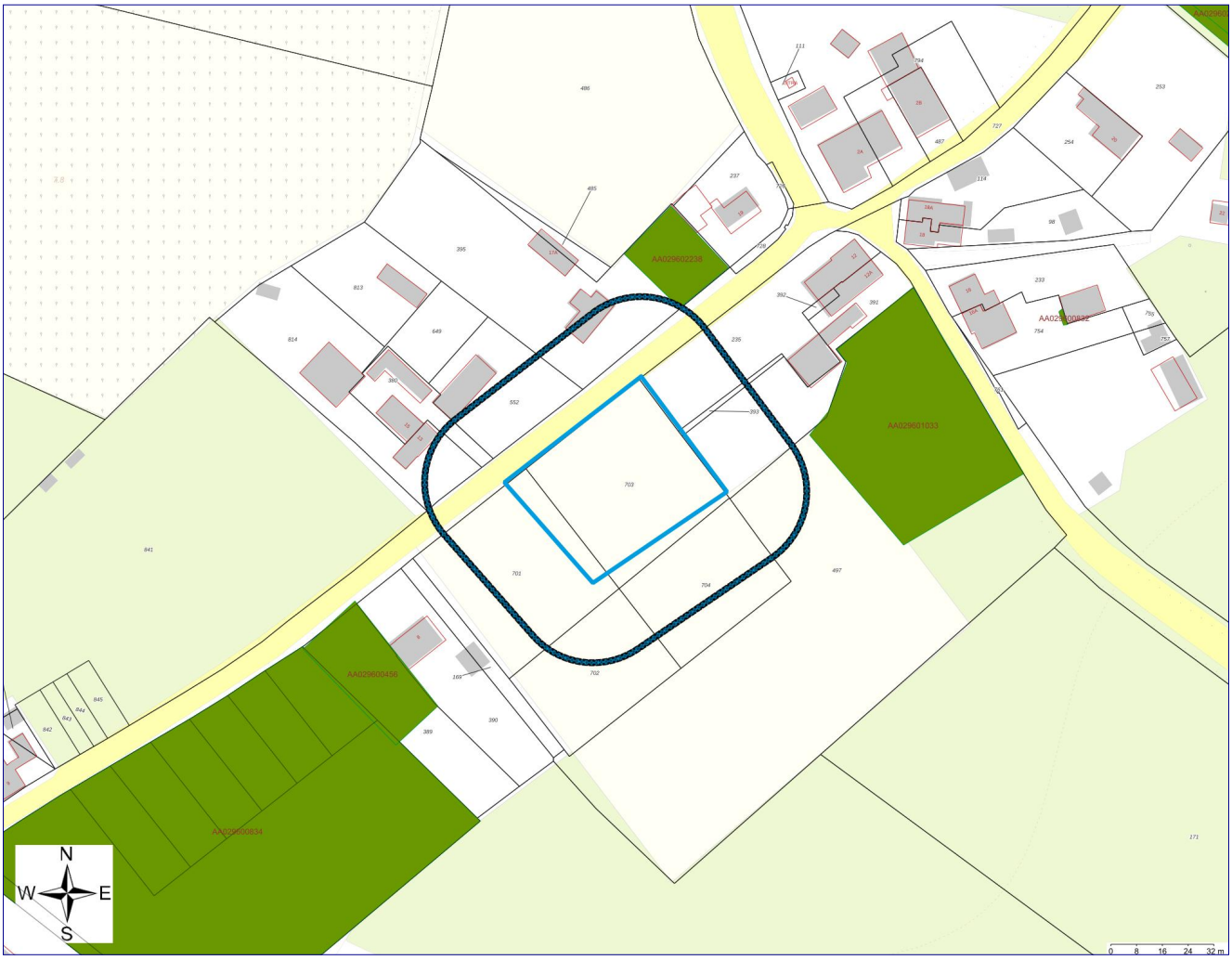
Zorgmaatregelen

Indien na sanering nog verontreiniging is achtergebleven, zullen maatregelen worden genomen om blootstelling aan of verspreiding van de restverontreiniging te voorkomen. Deze maatregelen worden in het BIS geregistreerd. Het bevoegd gezag houdt toezicht op het in stand houden van deze maatregelen.

WERKORGANISATIE
Druten Wijchen

Bodeminformatie

Dynamisch Rapport - 18-07-2024

	Geselecteerd gebied		Locatie
	25.00-meter contour		Percelen

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Gegevens binnen het geselecteerde gebied	4
Locaties	4
Gegevens binnen de 25.00-meter contour rond het geselecteerde gebied	5
Locaties	5
Disclaimer	7
Toelichting	8

Inleiding

In deze rapportage treft u gegevens aan die afkomstig zijn uit het BIS van de Werkorganisatie Druten Wijchen. Hiermee krijgt u een indruk van de aan- of afwezigheid van gegevens over mogelijke bodemverontreiniging in het geselecteerde gebied. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is.

Dit rapport bestaat uit vier delen:

1. Voorblad: Deze pagina bevat een tekening van het geselecteerde gebied.
2. Informatie over het geselecteerde gebied, per locatie gegroepeerd
   De in het bodeminformatiesysteem van de gemeente Berg en Dal aangetroffen informatie over locaties die zich binnen het geselecteerde gebied bevinden.
3. Disclaimer
4. Toelichting op de rapportage: Hier vindt u de uitleg van de gegevens die in dit rapport zijn vermeld.

Als u vragen heeft over de in dit rapport vermelde gegevens dan kunt u contact opnemen met de gemeente Druten via email info@druten.nl of met de gemeente Wijchen via email gemeente@wijchen.nl of telefonisch met 088 432 70 00 (het algemene tel. nummer van de Werkorganisatie Druten Wijchen).

Gegevens binnen het geselecteerde gebied

Locaties

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn over locaties, onderzoeken en documenten geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Gegevens binnen de 25.00-meter contour rond het geselecteerde gebied

Locaties

De volgende bodemlocaties zijn bekend in het geselecteerde gebied:

Locatie: Torenstraat 17 Balgoij Wijchen

Locatienaam	Torenstraat 17 Balgoij Wijchen
Adres	Torenstraat 17
Woonplaats	Balgoij
Gemeente	Wijchen
Locatiecode	AA029602238
Locatiecode bevoegd gezag Wbb	GE029602238
Gegevensbeheerder	Wijchen
Vervolgactie Wbb	voldoende onderzocht
Statusverontreiniging op basis van onderzoeken	niet ernstig, licht tot matig verontreinigd
Laatst uitgevoerd onderzoek	Verkennend onderzoek NEN 5740: Torenstraat 17 Balgoij Wijchen 27-01-2023

Uitgevoerde onderzoeken

De volgende bodemonderzoeken zijn bekend binnen deze locatie:

Datum	Type	Naam	Auteur	Opdrachtnummer	Conclusie overheid
27-01-2023	Verkennend onderzoek NEN 5740	Torenstraat 17 Balgoij Wijchen	Montfoort Milieu Bodemonderzoek & Advies		

Beschikbare documenten per onderzoek

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Verontreinigende activiteiten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Geconstateerde verontreinigingen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Besluiten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Beschikbare documenten per besluit

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Sanering

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Saneringscontouren

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Zorgmaatregelen

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Overige beschikbare documenten

Bij de Gemeente Druten en Wijchen zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar of (nog) niet ingevoerd.

Disclaimer

De bodeminformatie die u in deze rapportage aantreft is met zorg in het bodeminformatiesysteem ingevoerd. Toch kan het voorkomen dat informatie is verouderd, onvolledig is of onjuistheden bevat. De gemeente Druten en Wijchen zijn niet aansprakelijk voor enigerlei schade die het directe of indirecte gevolg is van of in verband staat met het gebruik van deze informatie. Het ontbreken van gegevens in het BIS of deze rapportage wil niet zeggen dat er geen bodemverontreiniging op een perceel of in een gebied aanwezig is. Indien u fouten of onvolkomenheden in de rapportage aantreft kunt u ons helpen door voor de gemeente Druten deze te mailen naar info@druten.nl en voor de gemeente Wijchen naar gemeente@wijchen.nl

Toelichting

Locatie
Algemene gegevens waaronder de locatie in het BIS bekend is. Daarnaast wordt aangegeven of de locatie betrekking heeft op een verontreiniging die na 1 januari 1987 is ontstaan (een zorgplicht geval dat onmiddellijk ongedaan gemaakt moet worden/zijn).

Status
In de wet bodembescherming wordt onderscheid gemaakt tussen ernstige en niet ernstige verontreinigingen. Bij ernstige verontreinigingen wordt vervolgens beoordeeld of bij het huidige gebruik er mogelijke risico's aanwezig zijn. Op basis van de beschikbare gegevens wordt de verontreinigingssituatie zo goed mogelijk ingeschat en vermeld onder het veld 'beoordeling'. Pas als de verontreiniging voldoende is onderzocht wordt de conclusie vastgelegd in een formeel besluit. Dit is onder het veld ‘Beschikking’ aangegeven.

Sanering
In een saneringsplan wordt aangegeven hoe de sanering wordt uitgevoerd. Dit kan voor een beperkt deel van het terrein gelden (deelsanering) of in verschillende fasen worden uitgevoerd. Als het bevoegd gezag een termijn heeft afgegeven voor het starten van de sanering dan wordt dat hier vermeld. Indien wordt ingestemd met het eindresultaat van de sanering (vastgelegd in een evaluatierapport) wordt ook de einddatum van de sanering ingevuld.

Uitgevoerde onderzoeken
Een lijst van rapporten die betrekking hebben op de locatie. Deze rapporten worden in het geval van ernstige verontreiniging beoordeeld door het bevoegd gezag Wbb.

(mogelijk) verontreinigende activiteiten
Dit is een overzicht van bekende historische (bedrijfs)activiteiten die op de locatie aanwezig zijn geweest en mogelijk bodemverontreiniging veroorzaakt hebben. Deze potentiële verontreinigingsbronnen vormen het zogenaamde. Historisch Bodem Bestand (HBB).

Besluiten
Op basis van de aangeleverde rapporten doet het bevoegd gezag uitspraak over de mate van verontreiniging (ernst), de spoedeisendheid van saneren (spoed), te nemen maatregelen voor, na en tijdens sanering, saneringsplannen en de uitvoering van de sanering (evaluatie). In dit overzicht worden de door de provincie Gelderland genomen besluiten vermeld.

Saneringscontouren
Indien sprake is van een deelsanering of verschillende fasen dan worden meerdere contouren vermeld. Per fase of deel wordt aangegeven welke saneringsvariant voor de boven- of ondergrond uiteindelijk is uitgevoerd.

Zorgmaatregelen
Als na sanering nog verontreiniging is achtergebleven zijn maatregelen genomen om blootstelling aan of verspreiding van deze (rest)verontreiniging te voorkomen. Deze maatregelen worden in het BIS geregistreerd. Het bevoegd gezag houdt toezicht op het in standhouden van deze maatregelen.

Bijlage 6 Kwaliteitsaspecten van het onderzoek

Waarborging kwaliteit / Certificering
De veldwerkzaamheden worden uitgevoerd conform de eisen uit het 'Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer' (Kwalibo). Dit besluit richt zich op kwaliteit en integriteit van de bodemintermediair, in deze specifiek: Inventerra.

Bodemintermediairs moeten bij het uitvoeren van kritische functies door of onder directe leiding van daartoe erkende medewerkers onafhankelijk zijn van hun opdrachtgevers om hun integriteit te borgen. De eis van verplichte functiescheiding ten aanzien van de zogeheten kritische functies betreft alleen de relatie opdrachtgever (indien eigenaar) versus bodemintermediair. Bij iedere (potentiële) opdracht wordt voor de uitvoering van de kritische functies gecontroleerd of van functiescheiding sprake is.

Inventerra is geen eigenaar van de onderzoekslocatie beschreven in dit rapport en heeft geen belang bij de uitkomsten van het bodemonderzoek.

Inventerra is gecertificeerd conform ISO 9001 en voor het uitvoeren van veldwerk bij bodemonderzoek conform BRL SIKB 2000, protocollen 2001, 2002 en 2018. De naleving van de kwaliteitseisen en –procedures wordt periodiek getoetst door interne en externe auditors, onder toezicht van de Raad voor Accreditatie (RvA).

De voor het bodemonderzoek benodigde analyses van grond en grondwater worden uitgevoerd door een RvA geaccrediteerd laboratorium. Deze accreditatie garandeert dat bij de analyses consequent de juiste en vastgestelde procedures worden gehanteerd zodat de resultaten een hoge betrouwbaarheid hebben.

Betrouwbaarheid / garanties
Het bodemonderzoek wordt op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Hoewel naar een zo groot mogelijke representativiteit van het onderzoek wordt gestreefd, is steeds het risico aanwezig dat eventuele lokale afwijkingen in het bodemmateriaal niet worden gedetecteerd. Het onderzoek is namelijk gebaseerd op een beperkt aantal boringen en een beperkt aantal chemische analyses. Tevens wordt er op gewezen dat het uitgevoerde bodemonderzoek een momentopname is. Nadien kan mogelijk door externe factoren de bodemkwaliteit veranderen. Aan de resultaten van het onderzoek kan derhalve geen absolute waarde worden toegekend. Elke aansprakelijkheid voor schade ten gevolge van een discrepantie tussen de bij het onderzoek gebleken bodemkwaliteit en de feitelijke bodemkwaliteit is uitgesloten.

Over de voor het vooronderzoek geraadpleegde bronnen en verkregen informatie wordt opgemerkt dat deze niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Voor het verkrijgen van historische informatie is Inventerra afhankelijk van deze bronnen, waardoor Inventerra niet kan instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

ADVIESBUROVANDERBOOM BV sinds 1971

Zaadmarkt 87
7201 DC Zutphen

telefoon
0575-544756

e-mail
info@vanderboomadvies.nl

website
www.vanderboomadvies.nl

KvK 080-44086

kiwa gecertificeerd ISO 9001

Geluidbelasting wegverkeer woning Torenstraat ong. te Balgoij

Versie 26 augustus 2024

opdrachtnummer
24-144

datum
26 augustus 2024

opdrachtgever
Buro SRO bv
Sweerts de
Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

auteur
Ad Postma

INHOUDSOPGAVE

bladzijde

INHOUDSOPGAVE I
SAMENVATTING 1
1 INLEIDING 2
2 WETTELIJK KADER 3
2.1 Omgevingswet 3
2.2 Geluidaandachtsgebieden Omgevingswet 3
2.3 Overgangssituatie geluidaandachtsgebieden 3
2.4 Toelaten geluidgevoelig gebouw 4
2.5 Standaardwaarde en grenswaarde 4
2.6 Eisen bij meer geluid dan standaardwaarde, tot de grenswaarde 5
2.7 Situaties met meer geluid dan grenswaarde 5
2.8 Gecumuleerd geluid 5
2.9 Gezamenlijk geluid 5
2.10 Geluidwering gevels 6
2.11 Beleidsregel geluid onder de Omgevingswet gemeente 6
2.12 Meet- en rekenvoorschriften 6
3 RESULTATEN WEGVERKEER 7
3.1 Verkeerscijfers 7
3.2 Rekenmodel 8
3.3 Resultaten 8
4 CONCLUSIES 9
4.1 Toetsing Omgevingswet 9
4.2 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 9
4.3 Eis geluidwering 9
BIJLAGEN

onderwerp
akoestisch onderzoek
wegverkeer

opdrachtnummer
24-144

bestand
24-144r1

bladzijde
pagina i

datum
26 augustus 2024

SAMENVATTING

In opdracht van Buro SRO is een onderzoek ingesteld naar de waarde van het geluid door wegverkeer op een woningbouwlocatie aan de Torenstraat te Balgoij. Op de locatie wordt één woning gerealiseerd.

De woning ligt binnen de bebouwde kom van Balgoij op ca. 23 meter uit de as van de Torenstraat. De woning ligt tevens op ca. 85 meter uit de as van de Houtsestraat.

De waarde van het geluid door wegverkeer op lokale wegen bedraagt ten hoogste 44 dB op de gevels (rekenpunt 1). De 53 dB contour van de standaardwaarde ligt op de noordwestgrens van het perceel (figuur 3). De waarde van het geluid op de gevels voldoet daarmee op het gehele perceel. aan de standaardwaarde van 53 dB.

Omdat de standaardwaarde van 53 dB op de geluidgevoelige woningen niet wordt overschreden zal voor het aspect geluid sprake zijn een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl) stelt eisen aan de geluidwering van gebouwen. De hoogste waarde van het geluid bedraagt 44 dB op de noordwestgevel. De benodigde karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$ bedraagt dan 20 dB. Dit is de minimale waarde conform het Bbl. Voor de gevels van de ontwikkeling zijn geen aanvullende geluidwerende voorzieningen nodig.

1 INLEIDING

In opdracht van Buro SRO is een onderzoek ingesteld naar de waarde van het geluid door wegverkeer op een woningbouwlocatie aan de Torenstraat te Balgoij. Op de locatie wordt één woning gerealiseerd.

De woning ligt binnen de bebouwde kom van Balgoij op ca. 23 meter uit de as van de Torenstraat. De woning ligt tevens op ca. 85 meter uit de as van de Houtsestraat.

Figuur I.1 geeft een overzicht van de locatie en de omgeving.

Figuur I.1 overzicht locatie.

Een situatieoverzicht is tevens weergegeven in tekening 1 in bijlage I en figuur 1 en 2 in bijlage II.

2 WETTELIJK KADER

Het wettelijk kader voor het berekenen en beoordelen van de waarde van het geluid (voorheen: waarde van het geluid) door wegverkeer bepaald door de Omgevingswet.

2.1 Omgevingswet

De omgevingswet kent een stelsel van normen om geluidhinder te voorkomen door wegverkeer, railverkeer en industrieterreinen met een GPP (geluidproductieplafond). De waarde van het geluid mag bij nieuwe ontwikkelingen op geluidgevoelige gebouwen in principe niet meer bedragen dan de standaardwaarde. Voldoen aan de standaardwaarde leidt tot een voldoende kwaliteit voor de leefomgeving. Indien de waarde van het geluid niet voldoet aan de standaardwaarde dan kan onder voorwaarden een hogere waarde van het geluid toch worden toegelaten.

Ontwikkelingen die getoetst worden zijn:

- Toelaten geluidgevoelig gebouw binnen een geluidaandachtsgebied
- Aanleg of reconstructie van een weg
- Wijzingen aan een industrieterrein met GPP.

2.2 Geluidaandachtsgebieden Omgevingswet

Een geluidaandachtsgebied is een gebied langs een weg, spoorweg of rond een industrieterrein met GPP waarbinnen de standaardwaarde mogelijk wordt overschreden. Binnen een geluidaandachtsgebied moet de waarde van het geluid op een geluidgevoelig gebouw wordt getoetst aan de geluidnormen. De reikwijdte van een geluidaandachtsgebied is afhankelijk van de geluidemissie van de bron.

De geluidaandachtsgebieden zijn vastgelegd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Voor zover dat nog niet is gebeurd geldt een overgangssituatie.

2.3 Overgangssituatie geluidaandachtsgebieden

Gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen

Het geluidaandachtsgebied van een gemeenteweg, lokale spoorweg en waterschapsweg is tot een nader te bepalen tijdstip begrenst door vaste afstanden (art. 17.5 omgevingsregeling) als opgenomen in tabel II.1.

TABEL II.1: Breedte van het geluidaandachtsgebied vanaf de rand van de weg of de buitenste spoorstaaf (art 17.5 overgangsrecht geluidaandachtsgebied)	
Geluidaandachtsgebied	Breedte
weg bestaande uit 1 of 2 rijstroken, snelheid 30 km/u of minder	100 meter
weg bestaande uit 1 of 2 rijstroken, snelheid meer dan 30 km/u	200 meter
weg bestaande uit 3 of meer rijstroken	350 meter
lokale spoorweg bestaande uit 1 of 2 sporen	200 meter
lokale spoorweg bestaande uit 3 of meer sporen	350 meter

Provinciale wegen
Bij provinciale wegen waarvoor nog geen GPP is vastgesteld geldt de Wgh (als onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan). Bij wijziging aan een provinciale wegen zonder GPP gelden de regels voor reconstructie uit de Wgh.

2.4 Toelaten geluidgevoelig gebouw

Het bevoegd gezag beoordeelt het geluid bij toelaten van een geluidgevoelig gebouw in het omgevingsplan. Een geluidgevoelig gebouw is een:

- Gebouw met een woonfunctie
- Gebouw met een onderwijsfunctie
- Gebouw voor kinderopvang met bedden
- Gebouw voor gezondheidszorg met bedden

Bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw in een geluidaandachtsgebied gelden instructieregels, met waarden en eisen voor de beoordeling, als hieronder omschreven.

2.5 Standaardwaarde en grenswaarde

Het Besluit kwaliteit leefomgeving bevat standaardwaarden en grenswaarden voor geluid door een bronsoort op een geluidgevoelig gebouw. In tabel II.2 zijn de standaardwaarde en de grenswaarde weergegeven.

TABEL II.2: Normenkader geluidgevoelige gebouwen			
Geluidbronsoort		Standaardwaarde (Lden)	Grenswaarde (Lden)
Rijkswegen Provinciale wegen		50	60
Waterschapswegen Gemeentewegen		53	70
Hoofdspoorwegen Lokale spoorwegen		55	65
Industrieterreinen	Lden	50	55
	Lnight	40	45

2.6 Eisen bij meer geluid dan standaardwaarde, tot de grenswaarde

Bij geluid tussen de standaardwaarde en de grenswaarde vindt een bestuurlijke afweging plaats. Het bevoegd gezag kan geluid tot en met de grenswaarde toestaan als ze:

- Geen maatregelen kan treffen om aan standaardwaarde te voldoen
- Overschrijding van de standaardwaarde zoveel mogelijk beperkt
- Afweegt of maatregelen financieel doelmatig zijn en er geen bezwaren zijn van stedenbouw, verkeerskunde, vervoerskunde, landschap, techniek
- Afweegt of het gecumuleerd geluid aanvaardbaar is
- Afweegt of het gezamenlijk geluid aanvaardbaar is.

2.7 Situaties met meer geluid dan grenswaarde

In vier situaties kan het bevoegd gezag een overschrijding van de grenswaarde op geluidgevoelige gebouwen onder voorwaarden toestaan:

- Vervangende nieuwbouw (art. 5.78v Bkl)
- Functiewijziging naar geluidgevoelig gebouw (art. 5.78v Bkl)
- Zeehaven gebonden activiteit (art. 5.78w Bkl)
- Niet geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen (art. 5.78v Bkl).

Voor de eerste drie situaties mag het geluid niet meer dan 5 dB boven de grenswaarde liggen. Voor de vierde situatie zie paragraaf 2.8.

2.8 Gecumuleerd geluid

Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel. Bij het berekenen van het gecumuleerde geluid wordt rekening gehouden met de verschillen in hinderlijkheid van de verschillende soorten geluid. De regels daartoe zijn opgenomen in paragraaf 3.1.5 van de Omgevingsregeling (art 3.38, lid 4 Bkl).

Het gecumuleerde geluid wordt niet getoetst aan het normenkader. Het bevoegd gezag gebruikt (de aanvaardbaarheid van) het gecumuleerde geluid om te beoordelen in welke mate het verantwoord is de afwegingsruimte boven de standaardwaarde te benutten.

2.9 Gezamenlijk geluid

Het gecumuleerd geluid op de gevel is het geluid van verschillende geluidbronnen tezamen op die gevel zonder dat rekening is gehouden met de verschillen in hinderlijkheid van de verschillende soorten geluid. Het gezamenlijk geluid wordt gebruikt voor het beoordelen van het binnenniveau in een geluidgevoelig gebouw en voor het bepalen van de benodigde geluidwering van een geluidgevoelig gebouw.

2.10 Geluidwering gevels

De geluidwering van de gevels van een geluidgevoelig gebouw wordt bepaald op basis van het gezamenlijk geluid (zie 2.10) zoals vastgelegd in het omgevingsplan of de omgevingsvergunning voor het BOPA.

De benodigde karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$ van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied in een woning moet ten minste gelijk zijn aan het gezamenlijk geluid op de gevel verminderd met 33 dB (of 35 dB(A) bij activiteiten).

2.11 Beleidsregel geluid onder de Omgevingswet gemeente

De gemeente Wijchen heeft nog geen geluidregels vastgesteld voor het beoordelen van geluid onder de Omgevingswet.

2.12 Meet- en rekenvoorschriften

De waarde van het geluid op de gevels van geluidgevoelige gebouwen wordt bepaald volgens de rekenmethoden uit de Omgevingsregeling. De rekenmethoden zijn vastgelegd in:

- Bijlage IV E meet- en rekenmethode geluid wegverkeer
- Bijlage IV F meet- en rekenmethode geluid spoorwegen
- Bijlage IV H meet- en rekenmethode geluid industrie.

3 RESULTATEN WEGVERKEER

3.1 Verkeerscijfers

Bij het berekenen van de waarde van het geluid wordt uitgegaan van de verkeersintensiteiten op wegen en spoorwegen binnen de geluidaandachtsgebieden. De gegevens zijn voor zover beschikbaar overgenomen uit de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG). De CVGG bevat het Geluidregister onder de omgevingswet. Ten tijde van het onderzoek waren hierin nog geen voor het onderzoek relevante verkeersgegevens en aandachtsgebieden opgenomen. Er is uitgegaan van de vaste aandachtsgebieden als omschreven in paragraaf 2.3.

Rijkswegen
Het plan ligt niet binnen het geluidaandachtsgebied van een rijksweg.

Provinciale wegen
Het plan ligt niet binnen het geluidaandachtsgebied van een provinciale weg.

Gemeentewegen/Waterschapswegen
De weg- en verkeersgegevens van de maatgevende wegen zijn in tabel III.1 weergegeven. Voor de verkeersintensiteiten van de wegen is uitgegaan van het verkeersmodel van de gemeente Wijchen voor 2032. Er is daarbij uitgegaan van een jaarlijkse autonome groei van 2 %. Voor de omrekening van werkdagen naar weekdagen is uitgegaan van een omrekenfactor van 0.9.

TABEL III.1: overzicht weg- en verkeersgegevens

	Wegvak	
Omschrijving	Torenstraat	Houtsestraat
- etmaalintensiteit werkdag 2032	1310	2000
- etmaalintensiteit werkdag 2034	1363	2081
- etmaalintensiteit weekdag 2034	1227	1873
- daguurintensiteit [%]	6,7	6,7
- avonduurintensiteit [%]	3,2	3,2
- nachtuurintensiteit [%]	0,85	0,85
- perc. lichte mvt d/a/n [%]	93,9	92,5
- perc. middelzware mvt d/a/n [%]	4,1	5,0
- perc. zware mvt d/a/n [%]	2,0	2,5
- rijsnelheid [km/uur]	50	50
- type wegdek	referentie	referentie
- obstakel binnen 100 m	Nee	Nee
- geregelde kruising binnen 150 m	nee	nee

3.2 Rekenmodel

De op de geplande ontwikkeling invallende waarde van het geluid is bepaald met een rekenmodel in Geomilieu 2024. Deze versie geeft volledige ondersteuning van het Informatiemodel 3.1.0 voor uitwisseling van gegevens met het CVGG.

Harde bodemvlakken zijn ingevoerd met een bodemfactor 0,0 Voor de niet ingevoerde bodemvlakken is een bodemfactor van 1,0 aangehouden.

3.3 Resultaten

Onderstaande tabel III.2 geeft een overzicht van de waarde van het geluid van de lokale wegen. Gegeven is de waarde in de twee rekenpunten met de hoogste waarde van het geluid.

TABEL III.2: overzicht waarde van het geluid door lokale wegen Lden (dB) in het maatgevende jaar

Punt	gevel	2 m	5 m
01	noordwestgevel	44	44
02	noordoostgevel	39	40

Figuur 3 in bijlage I geeft de 53 dB contour van de standaardwaarde. Deze ligt op de noordwestgrens van het perceel.
De invoergegevens in het model en de rekenresultaten zijn opgenomen in bijlage II.

4 CONCLUSIES

4.1 Toetsing Omgevingswet

Wegverkeer lokale wegen

De waarde van het geluid door wegverkeer op lokale wegen bedraagt ten hoogste 44 dB op de gevels (rekenpunt 1). De 53 dB contour van de standaardwaarde ligt op de noordwestgrens van het perceel (figuur 3). De waarde van het geluid op de gevels voldoet daarmee op het gehele perceel. aan de standaardwaarde van 53 dB.

4.2 Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Omdat de standaardwaarde van 53 dB op de geluidgevoelige woningen niet wordt overschreden zal voor het aspect geluid sprake zijn een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.3 Eis geluidwering

Het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl) stelt eisen aan de geluidwering van gebouwen.

Volgens het Bbl art 4.102 heeft in nieuwbouwsituaties de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied een karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$, bepaald volgens NEN 5077, van ten minste 20 dB.

Daarbij is volgens het Bbl art 4.103 in nieuwbouwsituaties de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied de karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$, bepaald volgens NEN 5077, niet kleiner dan het gezamenlijk geluid verminderd met 33 dB. Voor verblijfsruimten gelden 2 dB lagere waarden voor de karakteristieke geluidwering $G_{A;k.}$ Bij een niet geluidgevoelige gevel wordt uitgegaan van het gezamenlijk geluid verhoogd met 3 dB.

De hoogste waarde van het geluid bedraagt 44 dB op de noordwestgevel. De benodigde karakteristieke geluidwering $G_{A;k}$ bedraagt dan 20 dB. Dit is de minimale waarde conform het Bbl. Voor de gevels van de ontwikkeling zijn geen aanvullende geluidwerende voorzieningen nodig.

A.D. Postma.

Bijlage I

Tekeningen

Tekening nr	versiedatum
1	Juli 2024

	Tekening 1 schaal 1:- Project-nummer : 24-144 Versie : juli 2024		N

Situatie

Bijlage II

Invoergegevens rekenmodel

en rekenresultaten

Reken\info-Blad nr	versiedatum
Figuur 1 - 3	Juli/augustus 2024
Berekeningen	Juli 2024

onderwerp

akoestisch onderzoek

wegverkeer

opdrachtnummer

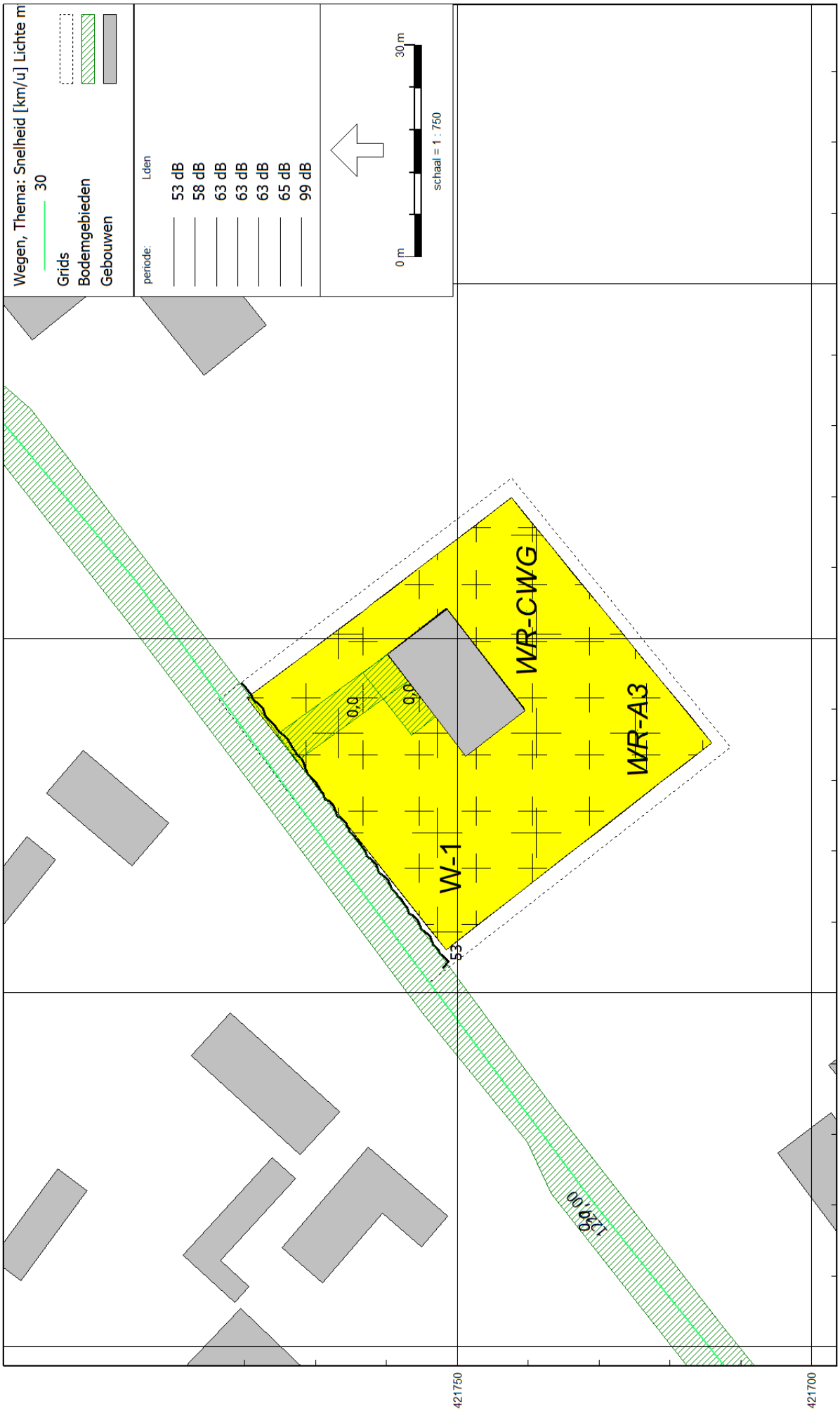
24-144

bestand

24-144r1

Wegen, Thema: Snelheid [km/u] Lichte m
30
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
0 m
80 m
schaal = 1 : 2000
1873,00
1221,00
01
02
03
04
178100
178000
177900
177800
177700
421800
421700
Omgevingswet, wegverkeer, [versie van Gebied - eerste model] , Geomilieu V2024 Licentiehouder: Akoestisch adviesburo van der Boom bv

Omgevingswet, wegverkeer, [versie van Gebied - eerste model] , Geomilieu V2024 Licentiehouder: Akoestisch adviesburo van der Boom bv

Omgevingswet, wegverkeer, [versie van Gebied - model geluidcontour] , Geomilieu V2024 Licentiehouder: Akoestisch adviesburo van der Boom bv

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	noordwestgevel	177840,03	421753,99	2,00	43,14	40,00	34,24	43,88
01_B	noordwestgevel	177840,03	421753,99	5,00	43,72	40,54	34,79	44,44
02_A	noordoostgevel	177849,45	421757,66	2,00	38,63	35,56	29,80	39,41
02_B	noordoostgevel	177849,45	421757,66	5,00	39,56	36,41	30,65	40,29
03_A	zuidoostgevel	177846,81	421745,74	2,00	7,29	4,29	-1,47	8,11
03_B	zuidoostgevel	177846,81	421745,74	5,00	8,63	5,61	-0,15	9,44
04_A	zuidwestgevel	177834,79	421746,79	2,00	38,61	35,43	29,68	39,33
04_B	zuidwestgevel	177834,79	421746,79	5,00	39,26	36,06	30,30	39,96

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Namespace	LokaalID	Versie	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
01	nieuwbouw	9,00	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102660407	11,86	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102651230	2,78	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102647573	8,69	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102667276	11,88	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102661171	3,47	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102660776	4,88	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102622543	2,87	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102640238	7,61	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102625954	7,13	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102643758	9,56	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102637453	8,79	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102640229	3,04	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102661603	6,60	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.124129921	10,52	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.124129865	6,89	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.124129786	5,59	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.124129592	9,18	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102576404	5,04	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102576571	26,77	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102772357	2,19	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102784578	11,55	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102665891	10,22	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102786223	8,32	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.124129516	11,90	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102785487	6,66	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102619152	4,54	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102651481	7,07	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102640712	4,17	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102657937	12,66	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102773208	9,75	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102664957	10,30	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102660837	3,53	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102663678	2,23	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102622973	4,23	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615861	3,24	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615569	10,50	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102658256	11,24	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102619183	2,92	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615900	7,45	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Namespace	LokaalID	Versie	Functie	Gebouwtype	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
207	NL.TOP10NL.102576104	10,73	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615377	8,28	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615334	10,89	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615588	4,84	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102615522	4,81	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102619443	5,69	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102577183	8,70	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102784939	6,47	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102786197	6,67	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102772470	3,57	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102518899	11,47	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.119874300	4,20	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80
207	NL.TOP10NL.102784690	7,57	0,00	Relatief								0	0	0	dB	False	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
207	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Namespace	LokaalID	Versie	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	noordwestgevel	0,00	Relatief				2,00	5,00	--	--	--	--	Ja
02	noordoostgevel	0,00	Relatief				2,00	5,00	--	--	--	--	Ja
03	zuidoostgevel	0,00	Relatief				2,00	5,00	--	--	--	--	Ja
04	zuidwestgevel	0,00	Relatief				2,00	5,00	--	--	--	--	Ja

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Namespace	LokaalID	Versie	SituatieVan	Type	Cpl	Cpl_W	Helling	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))
01	Torenstraat	0,00	0,00	Relatief				0	Verdeling	False	1,5	0	W1	--	--	--	--
02	Houtsestraat	0,00	0,00	Relatief				0	Verdeling	False	1,5	0	W1	--	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)
01	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	1227,00	6,70	3,20	0,85	--
02	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	1873,00	6,70	3,20	0,85	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)
01	--	--	--	--	93,90	93,90	93,90	--	4,10	4,10	4,10	--	2,00	2,00	2,00	--	--	--	--	--	77,19
02	--	--	--	--	93,90	93,90	93,90	--	4,10	4,10	4,10	--	2,00	2,00	2,00	--	--	--	--	--	117,84

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k
01	36,87	9,79	--	3,37	1,61	0,43	--	1,64	0,79	0,21	--	69,01	75,22	82,38	87,87	91,12
02	56,28	14,95	--	5,15	2,46	0,65	--	2,51	1,20	0,32	--	70,85	77,05	84,22	89,71	92,96

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500
01	86,62	80,21	70,33	65,80	72,01	79,17	84,66	87,91	83,41	77,00	67,12	60,04	66,25	73,41	78,90
02	88,46	82,05	72,17	67,64	73,84	81,01	86,50	89,75	85,25	78,84	68,96	61,88	68,09	75,25	80,74

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
01	82,15	77,65	71,25	61,36	--	--	--	--	--	--	--	--
02	83,99	79,49	73,08	63,20	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
        Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Namespace	LokaalID	Versie	Bf
	nl.top10nl.116714762	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116665100	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116732292	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.124128980	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116717129	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116716694	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116711522	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.124128604	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.124128991	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116716462	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116713570	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.124128603	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116766146	NL.TOP10NL			0,00
	nl.top10nl.116773768	NL.TOP10NL			0,00
01	hard				0,00
02	hard				0,00

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: eerste model

Model eigenschap	
Omschrijving	eerste model
Verantwoordelijke	ad
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|Omgevingswet, wegverkeer|
Aangemaakt door	ad op 24-7-2024
Laatst ingezien door	ad op 24-7-2024
Model aangemaakt met	Geomilieu V2024
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Aandachtsgebied	5000
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	1,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Ja
Gebruik vereenvoudigde absorptiewaarde	Nee
Geen reflectie als scherm meer dan 5° helt	Nee

Commentaar

Agron advies

boerenverstand én meer!

Geuronderzoek

Ontwikkeling woning
Torenstraat Balgoij

Projectlocatie
Torenstraat Balgoij

Omschrijving project
Geuronderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van een woning

Projectnummer:
BS39.0V01

Datum en versie rapportage:
5 juni 2025, versie 1

Opdrachtnemer
Agron Advies B.V.
Pastoor van Schijndelstraat 33a
5469 PS Boerdonk
Tel: 0492-347761
Email: info@agronadvies.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding 1
   1.1 Algemeen 1
   1.2 Ligging locatie 1
2. Wet- en regelgeving 3
   2.1 Omgevingswet 3
3. Onderzoek en resultaten 4
   3.1 Beoordeling belangen veehouderijen (voorgrondbelasting), omgekeerde werking 4
   3.2 Beoordeling woon- en leefklimaat 6
4. Conclusie 9

Bijlagen

Bijlage 1 Gegevens berekening V-Stacks Vergunning
Bijlage 2 Gegevens berekening VStacks Gebied

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Initiatiefnemer is voornemens een woning te realiseren aan de Torenstraat te Balgoij (gemeente Wijchen). Het geldende omgevingsplan van rechtswege biedt geen mogelijkheid dit project te realiseren. Om dit project mogelijk te maken wordt een ruimtelijke procedure doorlopen.

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit is een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet (artikel 1.3, sub a, Omgevingswet). De aspecten veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit hangen nauw met elkaar samen. Gelet op de centrale rol van het gezondheidsaspect binnen de Omgevingswet dient dit aspect breed te worden gemotiveerd. Omdat het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving een belangrijk doel is van de Omgevingswet bevat het Besluit kwaliteit leefomgeving een aantal instructieregels die specifiek de bescherming van de gezondheid en het milieu tot doel hebben. De instructieregels hebben onder andere betrekking tot de aspecten geluid, geur, trillingen, luchtkwaliteit en bodem

De gemeente moet in het omgevingsplan rekening houden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen (Bkl, artikel 5.92). Rekening houden met geur werkt twee kanten op:

- Bij het mogelijk maken van het verrichten van activiteiten in de buurt van gevoelige gebouwen;
- Bij het toelaten van geurgevoelige gebouwen in de buurt van bestaande geur veroorzakende bedrijven.

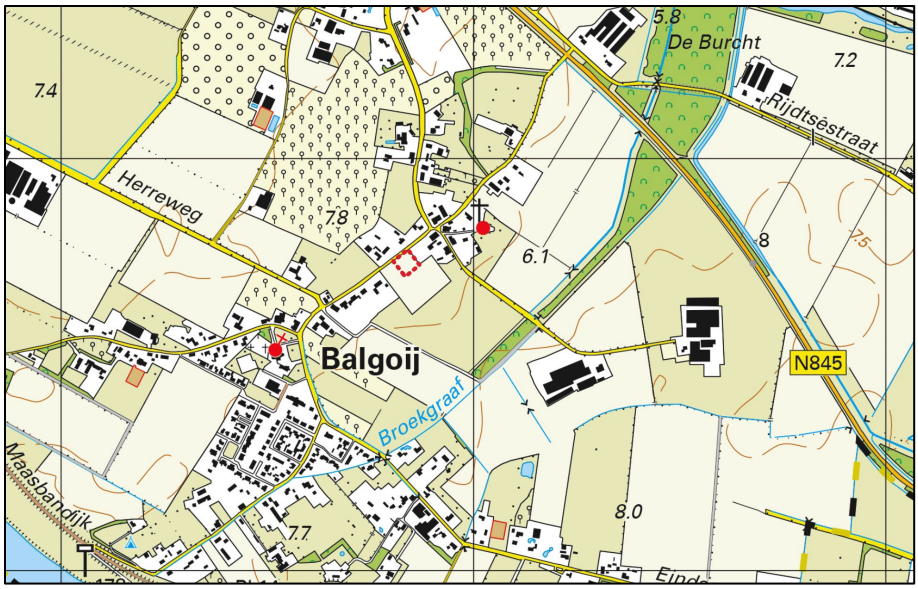
De gemeente moet dus overwegen wat de beste locatie is voor een activiteit. Of de beste locatie voor een geurgevoelig gebouw.

In artikel 5.91 Bkl worden de geurgevoelige gebouwen aangewezen die in ieder geval beschermd moeten worden. Hieronder vallen gebouwen met een woonfunctie, gebouwen voor onderwijs, gezondheidszorg en kinderopvang.

Onderhavige rapportage beschrijft het onderzoek naar de geurbelasting van omliggende veehouderijen op de op te richten woningen en een beoordeling van het woon- en leefklimaat.

1.2 Ligging locatie

De locatie is gelegen binnen het bestemmingsplan ‘Buitengebied herziening 2014’ van de gemeente Wijchen. De volgende figuren geven een weergave van de ligging van het plangebied.

Figuur 1: Topografische ligging perceel ontwikkeling woning (plangebied rood omkaderd)

Figuur 2: Luchtfoto perceel ontwikkeling woning (gebied waarbinnen woningen worden ontwikkeld rood omkaderd)

2. Wet- en regelgeving

2.1 Omgevingswet

Geur kan hinder veroorzaken en de gezondheid schaden. Maar ook geurveroorzakende activiteiten hebben een plek in de leefomgeving nodig. Een van de belangrijkste uitgangspunten van de Omgevingswet is een goede balans tussen het beschermen en het benutten van de fysieke leefomgeving.

De gemeente moet in het omgevingsplan rekening houden met de geur door activiteiten op geurgevoelige gebouwen (Bkl, artikel 5.92). Rekening houden met geur werkt 2 kanten op:

- Bij het mogelijk maken van het verrichten van activiteiten in de buurt van gevoelige gebouwen;
- Bij het toelaten van geurgevoelige gebouwen in de buurt van bestaande geur veroorzakende bedrijven.

De gemeente moet dus overwegen wat de beste locatie is voor een activiteit. Of de beste locatie voor een geurgevoelig gebouw.

Voor geurhinder betekent dit dat de volgende aspecten nader onderzocht moeten worden:

- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belang veehouderij) (voorgrondbelasting);
- Is er ter plaatse een aanvaardbaar woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object) (achtergrondbelasting).

Onder voorgrondbelasting wordt verstaan de individuele geurbelasting op het projectgebied van de aanwezige veehouderijen in de omgeving van het projectgebied (belang veehouderij). Onder achtergrondbelasting wordt verstaan de cumulatieve geurbelasting op het projectgebied als gevolg van de aanwezige veehouderijen in de omgeving van het projectgebied (belang geurgevoelig object).

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft elke gemeente een omgevingsplan met regels die eerst in de rijksregels stonden. Dit heet de Bruidsschat. Hierin staan ook de geurregels voor veehouderijen vanuit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en het Activiteitenbesluit. Als een gemeente een geurverordening had opgesteld onder de Wgv is deze automatisch opgenomen in het omgevingsplan. De gemeente Wijchen heeft geen gemeentelijke geurverordening.

3. Onderzoek en resultaten

Zoals beschreven dienen voor een zorgvuldige besluitvorming de volgende aspecten te worden beoordeeld:

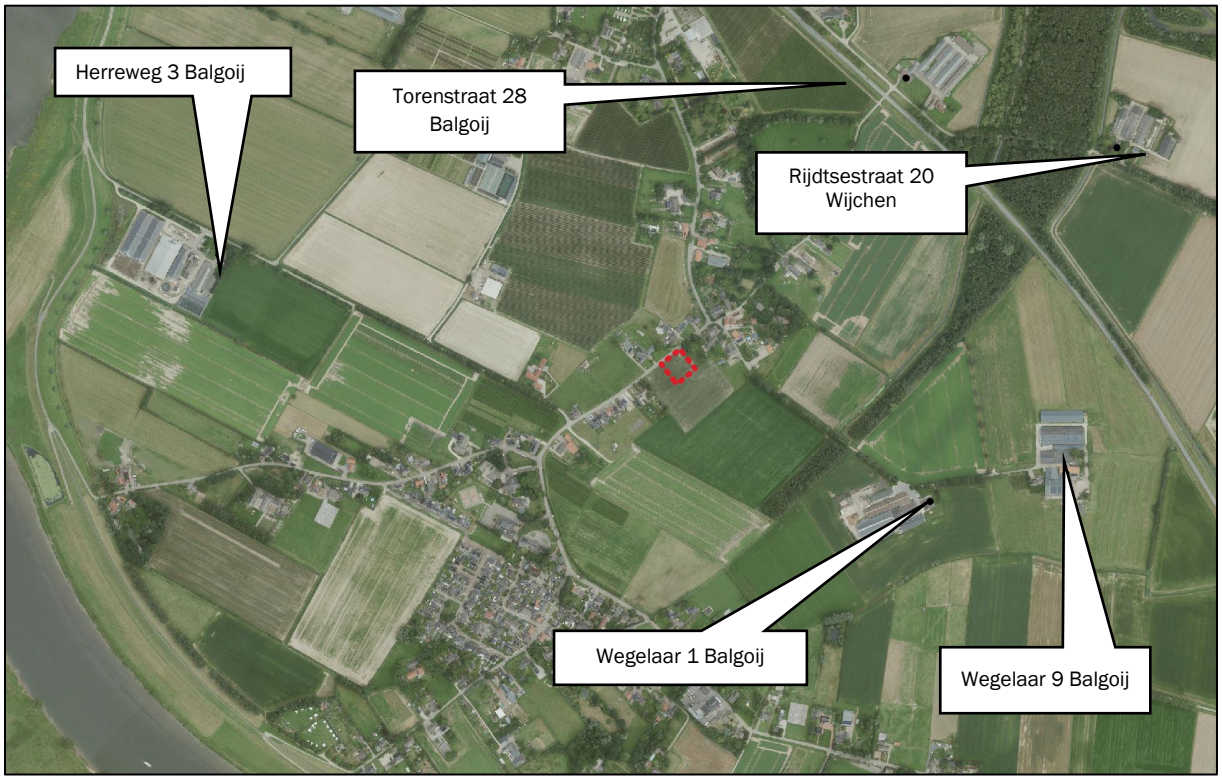
- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belang veehouderij);
- Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).

Onder voorgrondbelasting wordt verstaan de individuele geurbelasting op het plangebied van de aanwezige veehouderijen in de omgeving van het plangebied (belang veehouderij). Onder achtergrondbelasting wordt verstaan de cumulatieve geurbelasting binnen het plangebied als gevolg van de aanwezige veehouderijen in de omgeving van het plangebied (belang geurgevoelig object).

In onderhavige rapportage worden bovenstaande aspecten onderzocht.

3.1 Beoordeling belangen veehouderijen (voorgrondbelasting), omgekeerde werking

Om te bepalen of omliggende veehouderijbedrijven worden belemmerd in hun ontwikkeling, wordt de voorgrondbelasting in beeld gebracht.
In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende veehouderijbedrijven gelegen (zie volgende figuur).

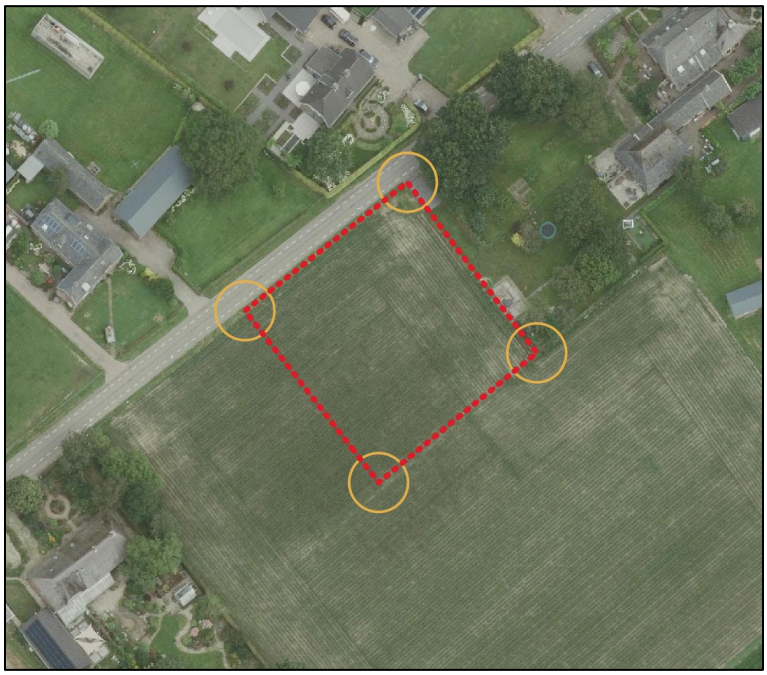

Figuur 3: Ligging veehouderijbedrijven omgeving plangebied (plangebied rood omkaderd)

Deze veehouderijbedrijven worden beschermd tegen geurgevoelige objecten. Dit betekent dat de rechten van het bedrijf die kunnen worden ontleend aan de vigerende vergunning gerespecteerd dienen te worden.

Voor een drietal veehouderijbedrijven wordt nader beoordeeld of de voorgenomen ontwikkeling deze bedrijven belemmert in zijn ontwikkelingsmogelijkheden. De andere veehouderijbedrijven worden reeds belemmerd in de ontwikkelingsmogelijkheden door geurgevoelige objecten welke dichterbij zijn gelegen ten opzichte van het plangebied.

Voor deze beoordeling zijn berekeningen uitgevoerd waarbij de geurbelasting is bepaald op de rand van het gebied waar de woningen worden ontwikkeld. De volgende figuur geeft een weergave van de receptorpunten waarop de geurbelasting is berekend.

Figuur 4: Ligging receptorpunten geurberekeningen

Herreweg 3 Balgoij

Deze veehouderij beschikt over een vergunning voor het huisvesten van varkens.
Voor varkens zijn in de Omgevingsregeling geuremissiefactoren vastgesteld. Voor deze dieren moet worden voldaan aan de geurnorm van 8 ou_E/m^3. Middels VStacks Vergunning 2020 is een geurberekening gemaakt om de voorgrondbelasting te bepalen van de veehouderij.
Voor deze veehouderij is zowel de vergunde als de worst-case situatie berekend. De worstcase situatie houdt in dat alle geuremissie plaatsvindt vanuit een emissiepunt zo dicht mogelijk bij het plangebied. Voor de invoerparameters is uitgegaan van een worst-case situatie (standaardwaarden natuurlijke ventilatie). Deze berekening is gemaakt op alle receptorpunten op de rand van het plangebied.

De volgende tabel geeft een weergave van de rekenresultaten.

Tabel 1: Voorgrondbelasting Herreweg 3 Balgoij

Geurgevoelig object	Norm geurbelasting [ou_E/m^3]	Geurbelasting vergunde situatie [ou_E/m^3]	Geurbelasting worst case situatie [ou_E/m^3]
Hoekpunt 1 (plangebied)	8,0	2,3	5,8
Hoekpunt 2 (plangebied)	8,0	2,3	5,6
Hoekpunt 3 (plangebied)	8,0	2,1	5,2
Hoekpunt 4 (plangebied)	8,0	2,1	5,3

In de vergunde situatie bedraagt de geurbelasting binnen het plangebied maximaal 2,3 ou_E/m^3. Bij de worst-case berekening loopt deze op tot maximaal 5,8 ou_E/m^3.
De belangen van de nabijgelegen veehouderij worden hiermee niet geschaad. De berekende geurbelasting blijft in alle scenario's ruim onder de geldende norm van 8,0 ou_E/m^3.

Wegelaar 1 Balgoij

Deze veehouderij beschikt over een vergunning/melding voor het huisvesten van melkgeiten.

Voor melkgeiten zijn in de Omgevingsregeling geuremissiefactoren vastgesteld. Voor deze dieren moet worden voldaan aan de geurnorm van 8 ou_E/m^3. Middels VStacks Vergunning 2020 is een geurberekening gemaakt om de voorgrondbelasting te bepalen van de veehouderij.
Voor deze veehouderij is zowel de vergunde als de worst-case situatie berekend. De worstcase situatie houdt in dat alle geuremissie plaatsvindt vanuit een emissiepunt zo dicht mogelijk bij het plangebied. Voor de invoerparameters is uitgegaan van een worst-case situatie (standaardwaarden natuurlijke ventilatie). Deze berekening is gemaakt op alle receptorpunten op de rand van het plangebied.

De volgende tabel geeft een weergave van de rekenresultaten.

Tabel 2: Voorgrondbelasting Wegelaar 1 Balgoij

Geurgevoelig object	Norm geurbelasting [ou_E/m^3]	Geurbelasting vergunde situatie [ou_E/m^3]	Geurbelasting worst case situatie [ou_E/m^3]
Hoekpunt 1 (plangebied)	8,0	1,1	8,3
Hoekpunt 2 (plangebied)	8,0	1,2	9,2
Hoekpunt 3 (plangebied)	8,0	1,4	11,0
Hoekpunt 4 (plangebied)	8,0	1,2	9,9

In de vergunde situatie bedraagt de geurbelasting binnen het plangebied maximaal 1,4 ou_E/m^3. In de worst-case berekening komt de geurbelasting uit op maximaal 11,0 ou_E/m^3, wat een overschrijding betekent van de geldende geurnorm van 8,0 ou_E/m^3.
Bij de berekeningen zijn tevens omliggende geurgevoelige objecten betrokken. Uit de worst-case analyse blijkt dat de geurbelasting op de woning aan de Torenstraat 14 oploopt tot 13,3 ou_E/m^3. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat deze woning het meest beperkend is voor de ontwikkelingsruimte van de veehouderij.

Wegelaar 9 Balgoij

Deze veehouderij beschikt over een vergunning/melding voor het huisvesten van varkens.
Voor varkens zijn in de Omgevingsregeling geuremissiefactoren vastgesteld. Voor deze dieren moet worden voldaan aan de geurnorm van 8 ou_E/m^3. Middels VStacks Vergunning 2020 is een geurberekening gemaakt om de voorgrondbelasting te bepalen van de veehouderij.
Voor deze veehouderij is zowel de vergunde als de worst-case situatie berekend. De worstcase situatie houdt in dat alle geuremissie plaatsvindt vanuit een emissiepunt zo dicht mogelijk bij het plangebied. Voor de invoerparameters is uitgegaan van een worst-case situatie (standaardwaarden natuurlijke ventilatie). Deze berekening is gemaakt op alle receptorpunten op de rand van het plangebied.

De volgende tabel geeft een weergave van de rekenresultaten.

Tabel 3: Voorgrondbelasting Wegelaar 1 Balgoij

Geurgevoelig object	Norm geurbelasting [ou_E/m^3]	Geurbelasting vergunde situatie [ou_E/m^3]	Geurbelasting worst case situatie [ou_E/m^3]
Hoekpunt 1 (plangebied)	8,0	1,2	1,9
Hoekpunt 2 (plangebied)	8,0	1,3	2,2
Hoekpunt 3 (plangebied)	8,0	1,3	2,2
Hoekpunt 4 (plangebied)	8,0	1,2	2,0

In de vergunde situatie bedraagt de geurbelasting binnen het plangebied maximaal 1,3 ou_E/m^3. In de worst-case berekening komt de geurbelasting uit op maximaal 2,2 ou_E/m^3. De belangen van de nabijgelegen veehouderij worden hiermee niet geschaad. De berekende geurbelasting blijft in alle scenario's ruim onder de geldende norm van 8,0 ou_E/m^3.

3.2 Beoordeling woon- en leefklimaat

Voor het berekenen van de achtergrondbelasting is gebruik gemaakt van de informatie uit het bestand Kernregistratie Dierenverblijven zoals beschikbaar op 30 mei 2025. De gegevens van de veehouderijen gelegen binnen een straal van 2,0 kilometer van het plangebied zijn benut. De berekening is uitgevoerd middels het programma VStacks gebied. De invoergegevens zijn toegevoegd als bijlage van deze rapportage.

Achtergrondbelasting veehouderijbedrijven

De volgende tabel geeft de resultaten van de berekening van de achtergrondbelasting op de receptorpunten van het plangebied weer.

Tabel 4: Achtergrondbelasting huidige situatie plangebied

Geurgevoelig object	Geurbelasting [ou_E/m^3]
Hoekpunt 1 (plangebied)	3,07
Hoekpunt 2 (plangebied)	3,18
Hoekpunt 3 (plangebied)	3,20
Hoekpunt 4 (plangebied)	3,11

De maximale achtergrondbelasting binnen het plangebied bedraagt 3,2 ou_E/m^3 waarmee sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Beoordeling milieukwaliteit

Naast een kwantitatieve weergave van de geurbelasting is er bij deze berekening voor gekozen om de geurbeleving inzichtelijk te maken. De volgende tabel geeft de resultaten weer van zowel de voorgrondbelasting- als de achtergrondbelastingberekening en het percentage geurgehinderden en de milieukwaliteit (woon- en leefklimaat).

Geurhinder afkomstig van veehouderijen kan worden vertaald naar een waarde voor het leefklimaat in een gebied. Deze waarde wordt beoordeeld door het percentage geurgehinderden en is gekoppeld aan de gevonden geurbelasting. De vertaling naar een waarde voor het leefklimaat is gesplitst in de voorgrondbelasting en de achtergrondbelasting[1].

Tabel 5: Voor- en achtergrondbelasting gekoppeld aan de mogelijke kans op geurhinder en een beoordeling van het leefklimaat

Voorgrondbelasting (ou_E/m^3)	Achtergrondbelasting (ou_E/m^3)	Percentage geurgehinderden (%)	Milieukwaliteit
<1,5	0-3	< 5	Zeer goed
1,5-3,5	3-7	5-10	Goed
3,5-6,5	7-13	10-15	Redelijk goed
6,5-10	13-20	15-20	Matig
10-14	20-28	20-25	Tamelijk slecht
14-19	28-38	25-30	Slecht
19-25	38-50	30-35	Zeer slecht
>25	>50	35-40	Extreem slecht

Als vuistregel geldt dat de voorgrondbelasting bepalend is voor de hinder indien de voorgrondbelasting tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. De bepalende geurbelasting is duidelijkheidshalve vetgedrukt.

[1] https://iplo.nl/thema/praktijksituaties/veeh4,4ouderijen/geur-veehouderijen/bepalen-geurhinder-geurbelasting-veehouderij/#CAchtergrondrelatiegeurbelasting-geurhinder

Tabel 6: Milieukwaliteit gevoelige objecten

Geurgevoelig object	Voorgrond geurbelasting [ou_E/m^3]	Achtergrond geurbelasting [ou_E/m^3]	Percentage geurgehinderden	Milieukwaliteit
Hoekpunt 1 (plangebied)	**2,3**	3,07	13%	Redelijk goed
Hoekpunt 2 (plangebied)	**2,3**	3,18	13%	Redelijk goed
Hoekpunt 3 (plangebied)	**2,1**	3,20	12%	Redelijk goed
Hoekpunt 4 (plangebied)	**2,1**	3,11	12%	Redelijk goed

Er is sprake van een redelijk goed woon- en leefklimaat binnen het plangebied waarmee sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4. Conclusie

Initiatiefnemer is voornemens een woning te realiseren aan de Torenstraat te Balgoij De beoogde ontwikkeling is strijdig met het omgevingsplan.

De woningen wordt aangemerkt als een geurgevoelig object in het buitengebied van de gemeente Wijchen. In het kader van een evenwichtige toedeling van functies op locaties dient aangetoond te worden dat het woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied aanvaardbaar is ten aanzien van het aspect geur.

Voor een zorgvuldige besluitvorming zijn de volgende aspecten beoordeeld:

- Wordt niet iemand onevenredig in zijn belangen geschaad? (belang veehouderij);
- Is ter plaatse een goed woon- en verblijfklimaat gegarandeerd? (belang geurgevoelig object).

Belang veehouderij
Om te bepalen of omliggende veehouderijbedrijven worden belemmerd in hun ontwikkeling, is de voorgrondbelasting in beeld gebracht.
In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende veehouderijbedrijven gelegen.
Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat de omliggende veehouderijbedrijven niet worden belemmerd in hun ontwikkelingsmogelijkheden voor wat betreft het aspect geur.

Goed woon-en verblijfsklimaat
Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat er is sprake van een redelijk goed woon- en leefklimaat binnen het plangebied.

Bijlage 1 Berekening VStacks Vergunning

Naam van de berekening: Herreweg 3 Balgoij - vergunde si

Gemaakt op: 2025-06-05 9:23:47

Rekentijd: 0:00:56

Naam van het bedrijf: Herreweg 3 Balgoij

Berekende ruwheid: 0,074 m

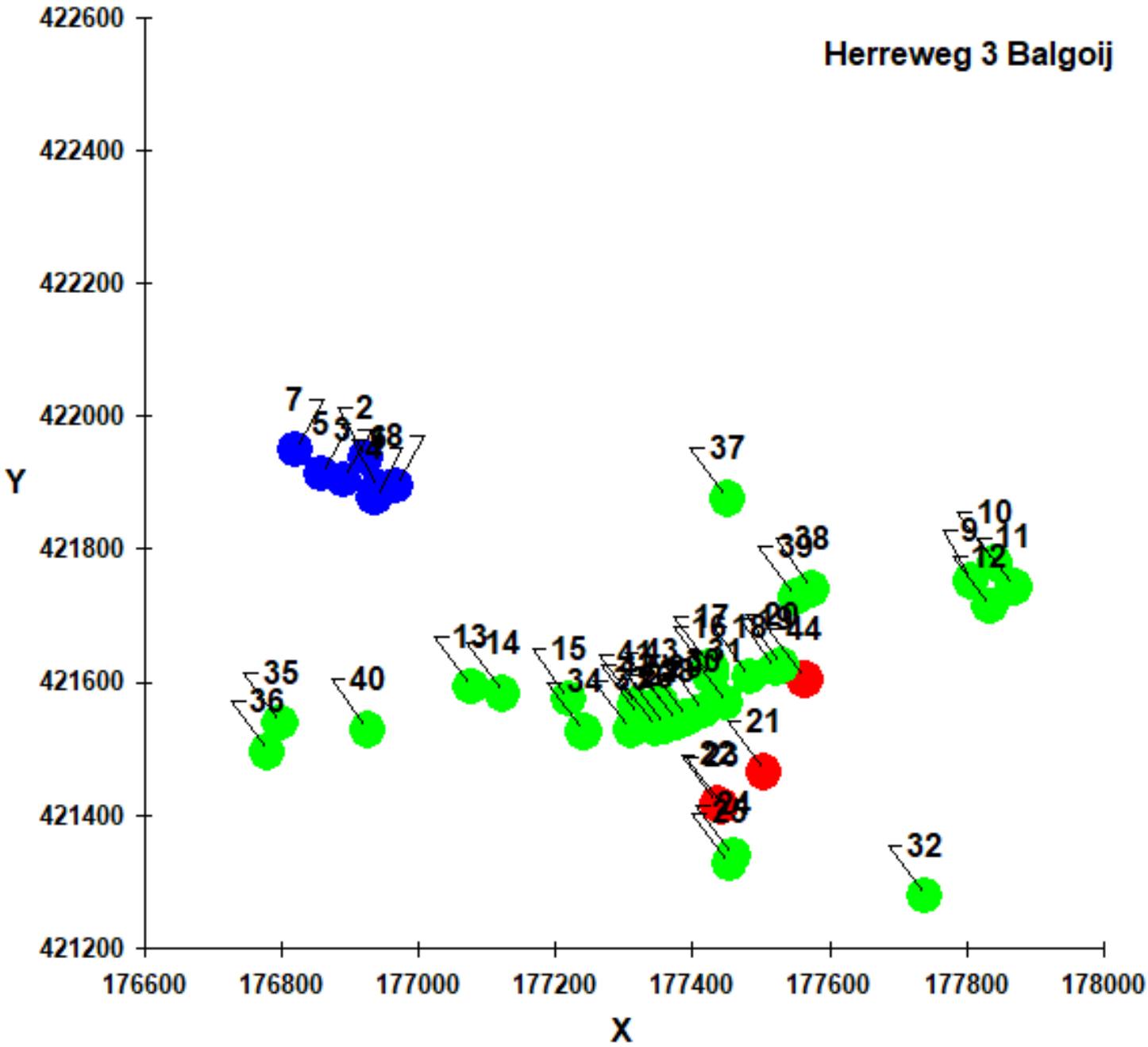
Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	stal	176 942	421 890	4,0	1,2	4,06	3 791	3,7
2	stal	176 923	421 937	4,2	0,4	4,00	1 380	4,5
3	stal	176 890	421 905	7,0	1,5	5,76	17 106	4,9
4	stal	176 936	421 877	4,2	0,5	4,00	6 657	4,8
5	stal	176 858	421 913	7,0	2,4	4,96	42 504	6,5
6	stal	176 942	421 890	4,0	1,2	4,06	1 289	3,7
7	stal	176 819	421 949	7,0	2,5	5,11	37 697	5,0
8	stal	176 967	421 895	3,4	0,4	4,00	2 120	3,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
9	punt 1	177 807	421 752	8,0	2,3
10	punt 2	177 842	421 779	8,0	2,3
11	punt 3	177 870	421 742	8,0	2,1
12	punt 4	177 835	421 714	8,0	2,1
13	Hoeveweg 34	177 076	421 593	8,0	6,2
14	Hoeveweg 32	177 123	421 582	8,0	5,6
15	Hoeveweg 26	177 219	421 574	8,0	4,6
16	Hoeveweg 16	177 426	421 607	8,0	3,3
17	Hoeveweg 14	177 427	421 621	8,0	3,4
18	Hoeveweg 12	177 484	421 607	8,0	3,0
19	Hoeveweg 10	177 522	421 620	8,0	2,8
20	Hoeveweg 8	177 531	421 625	8,0	2,8
21	Boomstraat 2B	177 505	421 464	2,0	2,3
22	Veldje 15	177 437	421 415	2,0	2,3
23	Veldje 13	177 443	421 412	2,0	2,3
24	Veldje 2	177 460	421 339	2,0	1,9
25	Veldje 30	177 454	421 327	2,0	1,9
26	Hoeveweg 11	177 346	421 530	8,0	3,3
27	Hoeveweg 9	177 359	421 534	8,0	3,3
28	Hoeveweg 7A	177 377	421 540	8,0	3,3
29	Hoeveweg 7	177 391	421 546	8,0	3,2
30	Hoeveweg 5	177 416	421 556	8,0	3,1
31	Hoeveweg 3	177 449	421 569	8,0	3,0
32	Boomstr 20	177 740	421 278	2,0	1,4
33	Hoeveweg 13	177 310	421 527	8,0	3,4
34	Hoeveweg 15	177 242	421 524	8,0	3,8
35	Hoeveweg 40	176 798	421 538	8,0	6,8
36	Hoeveweg 29	176 779	421 494	8,0	5,8
37	Korte herreweg 6	177 451	421 876	8,0	5,5
38	Herreweg 4	177 575	421 740	8,0	3,3
39	Herreweg 2	177 551	421 727	8,0	3,4
40	Hoeveweg 27	176 925	421 528	8,0	5,3
41	Hoeveweg 22	177 317	421 566	8,0	3,8
42	Hoeveweg 20	177 320	421 550	8,0	3,6

43	Hoeveweg 18	177 355	421 569	8,0	3,6
44	Torenstraat 3	177 564	421 603	2,0	2,5

Naam van de berekening: Herreweg 3 Balgoij - worst case

Gemaakt op: 2025-06-05 9:25:27

Rekentijd: 0:01:09

Naam van het bedrijf: Herreweg 3 Balgoij - maximale mogelijkheden

Berekende ruwheid: 0,074 m

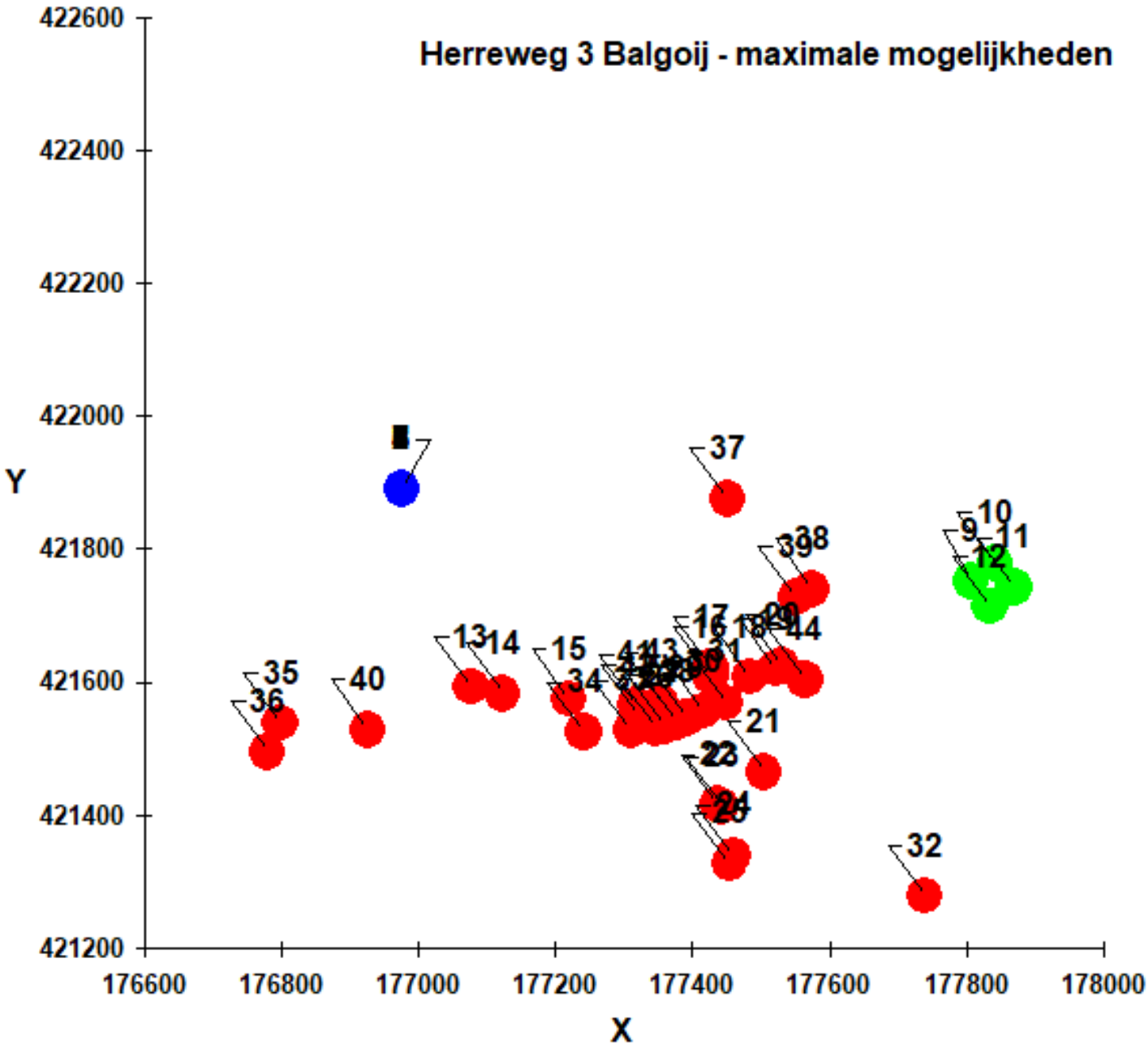
Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	3 791	1,5
2	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	1 380	1,5
3	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	17 106	1,5
4	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	6 657	1,5
5	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	42 504	1,5
6	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	1 289	1,5
7	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	37 697	1,5
8	stal	176 975	421 890	1,5	0,5	0,40	2 120	1,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
9	punt 1	177 807	421 752	8,0	5,8
10	punt 2	177 842	421 779	8,0	5,6
11	punt 3	177 870	421 742	8,0	5,2
12	punt 4	177 835	421 714	8,0	5,3
13	Hoeveweg 34	177 076	421 593	8,0	21,0
14	Hoeveweg 32	177 123	421 582	8,0	20,5
15	Hoeveweg 26	177 219	421 574	8,0	17,1
16	Hoeveweg 16	177 426	421 607	8,0	11,1
17	Hoeveweg 14	177 427	421 621	8,0	11,3
18	Hoeveweg 12	177 484	421 607	8,0	9,5
19	Hoeveweg 10	177 522	421 620	8,0	8,8
20	Hoeveweg 8	177 531	421 625	8,0	8,6
21	Boomstraat 2B	177 505	421 464	2,0	7,2
22	Veldje 15	177 437	421 415	2,0	7,7
23	Veldje 13	177 443	421 412	2,0	7,6
24	Veldje 2	177 460	421 339	2,0	6,4
25	Veldje 30	177 454	421 327	2,0	6,3
26	Hoeveweg 11	177 346	421 530	8,0	11,4
27	Hoeveweg 9	177 359	421 534	8,0	11,4
28	Hoeveweg 7A	177 377	421 540	8,0	10,9
29	Hoeveweg 7	177 391	421 546	8,0	10,6
30	Hoeveweg 5	177 416	421 556	8,0	10,2
31	Hoeveweg 3	177 449	421 569	8,0	9,8
32	Boomstr 20	177 740	421 278	2,0	4,0
33	Hoeveweg 13	177 310	421 527	8,0	12,5
34	Hoeveweg 15	177 242	421 524	8,0	13,5
35	Hoeveweg 40	176 798	421 538	8,0	17,4
36	Hoeveweg 29	176 779	421 494	8,0	14,4
37	Korte herreweg 6	177 451	421 876	8,0	15,7
38	Herreweg 4	177 575	421 740	8,0	9,3
39	Herreweg 2	177 551	421 727	8,0	9,8
40	Hoeveweg 27	176 925	421 528	8,0	18,9
41	Hoeveweg 22	177 317	421 566	8,0	13,5
42	Hoeveweg 20	177 320	421 550	8,0	12,7

43	Hoeveweg 18	177 355	421 569	8,0	12,1
44	Torenstraat 3	177 564	421 603	2,0	7,8

Naam van de berekening: Wegelaar 1 Balgoij - vergunde si

Gemaakt op: 2025-06-05 9:27:23

Rekentijd: 0:00:19

Naam van het bedrijf: Wegelaar 1 Balgoij

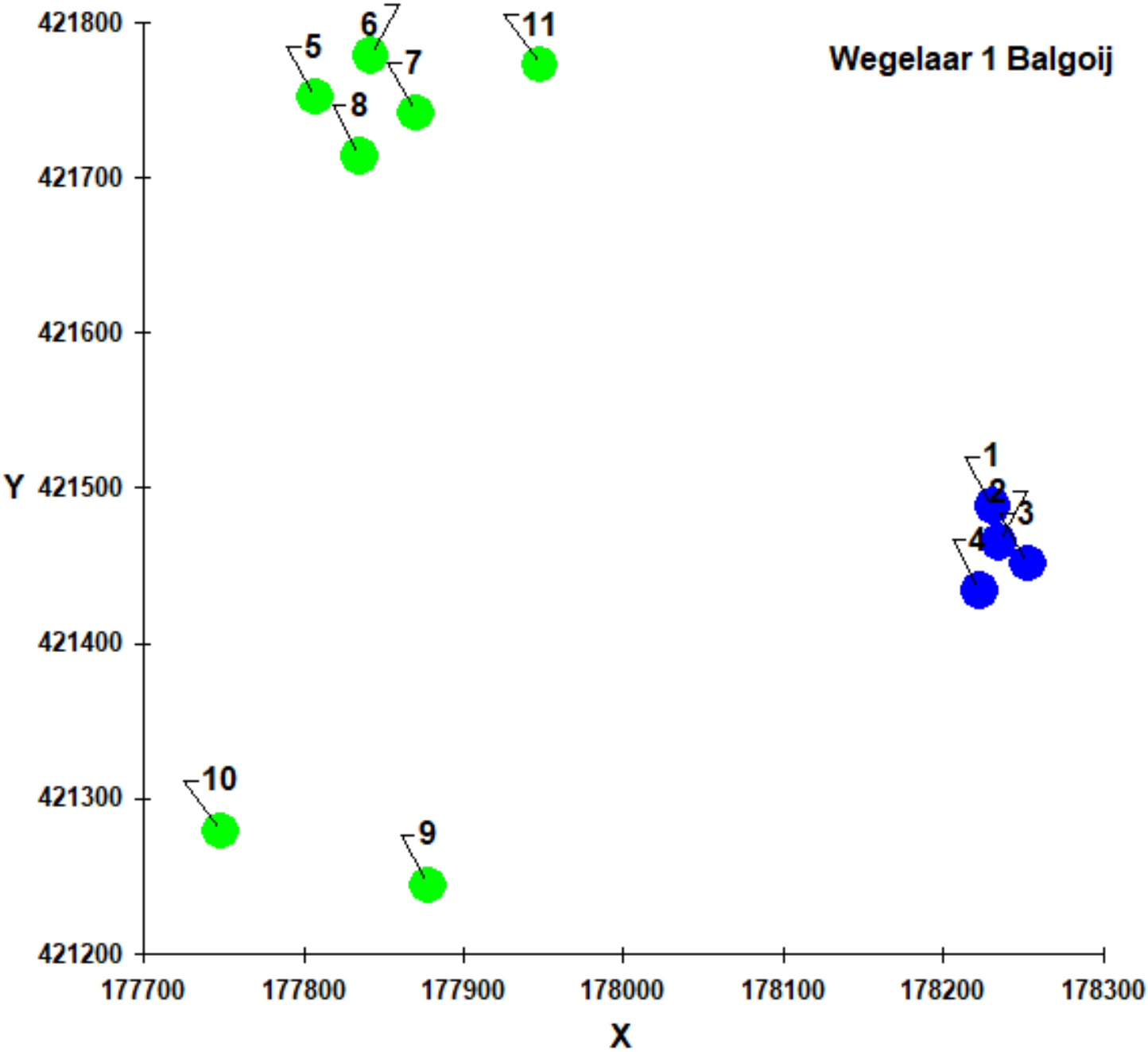
Berekende ruwheid: 0,193 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	178 231	421 488	8,0	1,1	9,80	21 206	5,4
2	stal 2	178 235	421 465	8,2	1,4	9,99	32 731	6,2
3	stal 3	178 253	421 451	5,5	0,5	8,89	4 023	3,8
4	stal 4	178 223	421 434	7,0	0,5	9,67	5 797	4,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	punt 1	177 807	421 752	8,0	1,1
6	punt 2	177 842	421 779	8,0	1,2
7	punt 3	177 870	421 742	8,0	1,4
8	punt 4	177 835	421 714	8,0	1,2
9	Boomsestraat 11	177 878	421 244	8,0	2,2
10	Boomsestraat 20	177 748	421 279	2,0	1,6
11	Torenstraat 14	177 948	421 773	8,0	1,7

Wegelaar 1 Balgoij
421800
421700
421600
421500
421400
421300
421200
Y
177700
177800
177900
178000
178100
178200
178300
X
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Naam van de berekening: Wegelaar 1 Balgoij - worst case

Gemaakt op: 2025-06-05 9:29:08

Rekentijd: 0:00:20

Naam van het bedrijf: Wegelaar 1 Balgoij - worst case

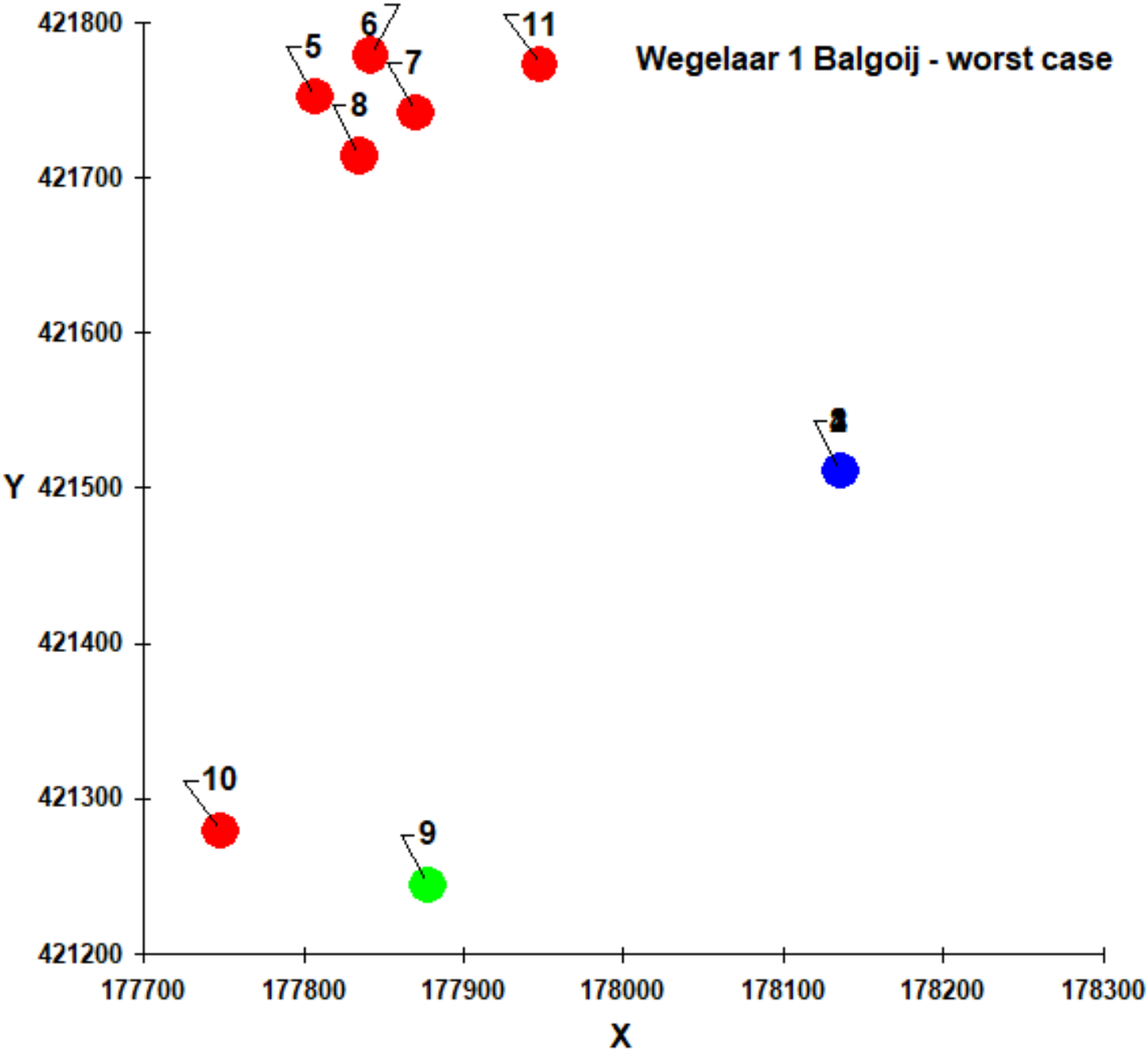
Berekende ruwheid: 0,193 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	178 136	421 511	1,5	0,5	0,40	21 206	1,5
2	stal 2	178 136	421 511	1,5	0,5	0,40	32 731	1,5
3	stal 3	178 136	421 511	1,5	0,5	0,40	4 023	1,5
4	stal 4	178 136	421 511	1,5	0,5	0,40	5 797	1,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	punt 1	177 807	421 752	8,0	8,3
6	punt 2	177 842	421 779	8,0	9,2
7	punt 3	177 870	421 742	8,0	11,0
8	punt 4	177 835	421 714	8,0	9,9
9	Boomsestraat 11	177 878	421 244	8,0	7,7
10	Boomsestraat 20	177 748	421 279	2,0	5,5
11	Torenstraat 14	177 948	421 773	8,0	13,3

Wegelaar 1 Balgoij - worst case
421800
421700
421600
421500
421400
421300
421200
Y
177700
177800
177900
178000
178100
178200
178300
X
5
6
7
8
11
10
9

Naam van de berekening: Wegelaar 9 Balgoij - vergunde si

Gemaakt op: 2025-06-05 9:38:15

Rekentijd: 0:00:46

Naam van het bedrijf: Wegelaar 9 Balgoij

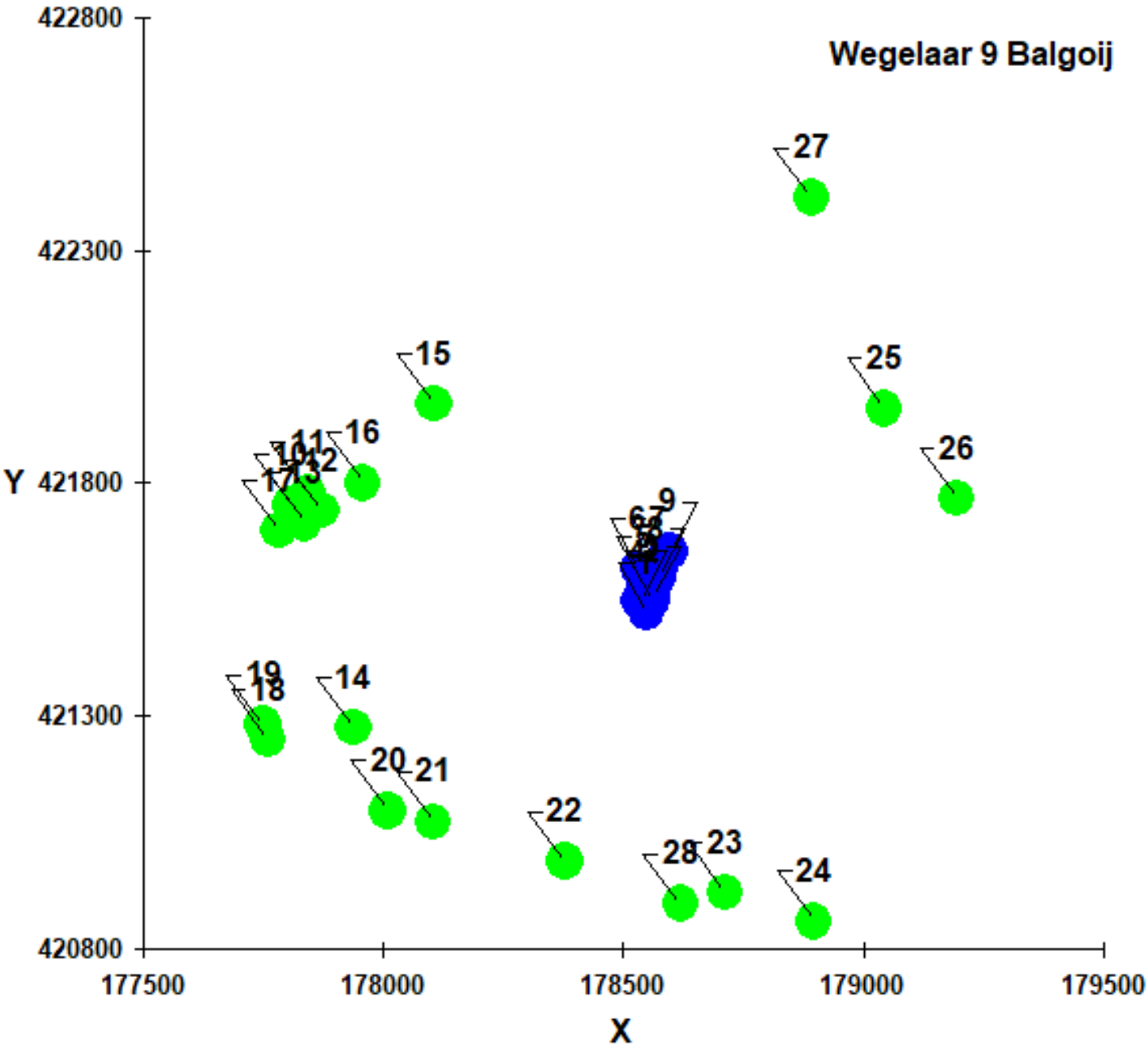
Berekende ruwheid: 0,193 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	178 549	421 521	1,5	0,5	0,40	6 230	6,7
2	Stal 2 onder	178 562	421 546	4,8	0,6	3,49	1 451	6,1
3	Stal 2 boven	178 561	421 553	9,4	0,7	1,92	977	6,1
4	Stal 3	178 533	421 546	5,4	0,7	4,38	2 232	5,2
5	Stal 4 en 5	178 544	421 575	6,6	1,4	6,20	14 818	4,3
6	Stal 6 vlv + g/d zeu	178 532	421 615	6,8	0,6	4,00	12 281	6,9
7	Stal 6 g/d zeugen	178 576	421 615	8,1	0,9	4,00	9 425	6,9
8	Stal 7	178 571	421 595	4,1	0,7	4,00	4 666	2,8
9	Stal 8	178 596	421 652	1,5	0,5	0,40	1 744	5,6

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
10	punt 1	177 807	421 752	2,0	1,2
11	punt 2	177 842	421 779	2,0	1,3
12	punt 3	177 870	421 742	2,0	1,3
13	punt 4	177 835	421 714	2,0	1,2
14	Boomestraat 11a	177 937	421 275	8,0	1,7
15	Torenstraat 26	178 105	421 971	8,0	2,4
16	Torenstraat 16a	177 957	421 800	8,0	1,7
17	Torenstraat 8a	177 782	421 698	8,0	1,1
18	Boomsestraat 22	177 759	421 249	2,0	1,2
19	Boomsestraat 20	177 749	421 280	2,0	1,2
20	Eindsestraat 34	178 009	421 095	8,0	1,4
21	Eindsestraat 30	178 104	421 072	8,0	1,6
22	Eindsestraat 22	178 378	420 986	8,0	1,8
23	Eindsestraat 20a	178 712	420 920	8,0	1,3
24	Eindsestraat 18a	178 898	420 857	8,0	1,1
25	Rijdtsestraat 14	179 044	421 960	8,0	2,5
26	Rijdtsestraat 7	179 196	421 768	8,0	2,1
27	De Flier 3838	178 892	422 413	2,0	1,6
28	Eindsestraat 37	178 619	420 895	8,0	1,4

Wegelaar 9 Balgoij
422800
422300
421800
421300
420800
Y
177500
178000
178500
179000
179500
X
27
15
25
26
16
11
12
13
9
19
18
14
20
21
22
28
23
24

Naam van de berekening: Wegelaar 9 Balgoij - worst case

Gemaakt op: 2025-06-05 9:39:46

Rekentijd: 0:00:42

Naam van het bedrijf: Wegelaar 9 Balgoij - worst cae

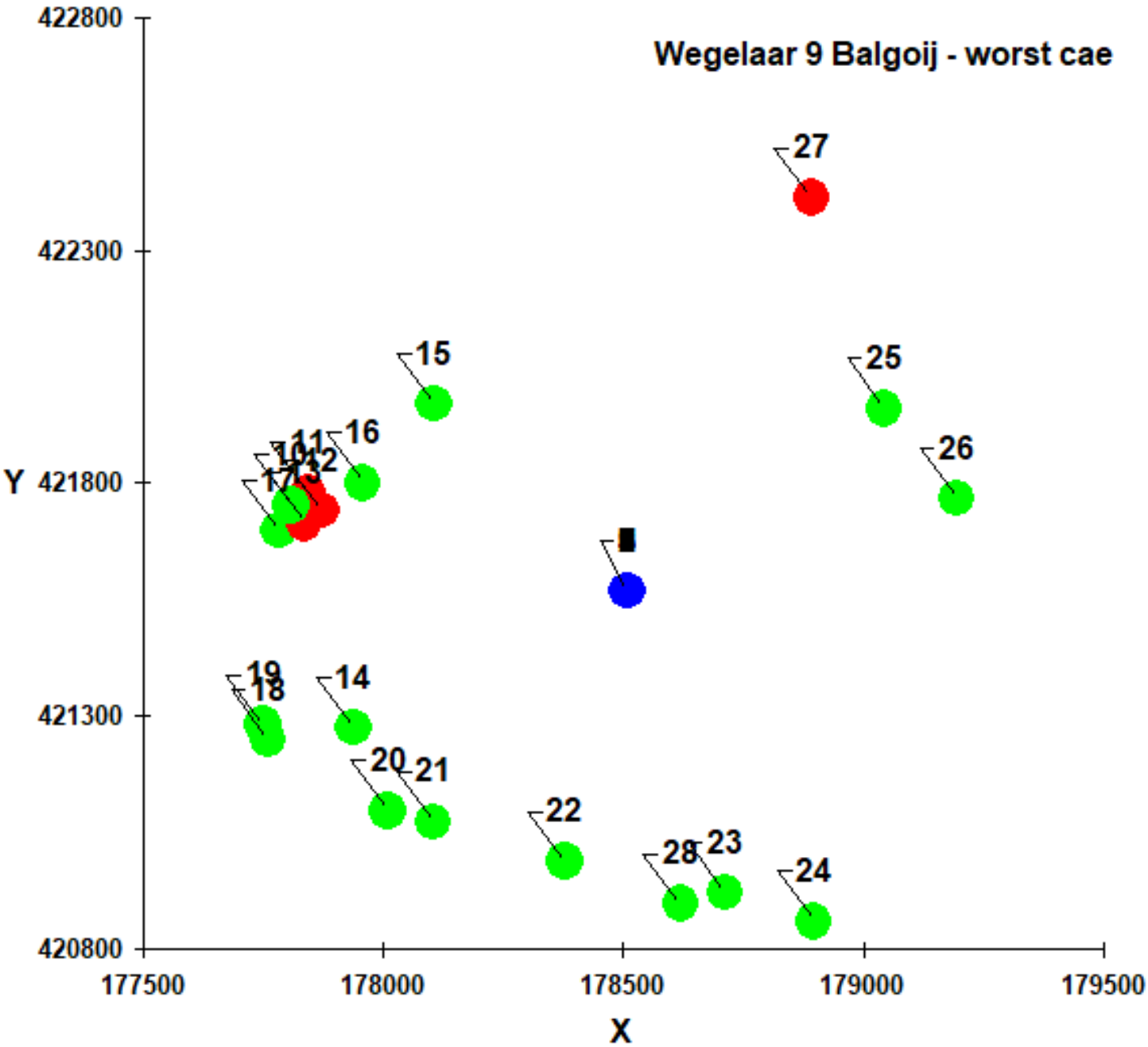
Berekende ruwheid: 0,193 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	6 230	1,5
2	Stal 2 onder	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	1 451	1,5
3	Stal 2 boven	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	977	1,5
4	Stal 3	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	2 232	1,5
5	Stal 4 en 5	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	14 818	1,5
6	Stal 6 vlv + g/d zeu	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	12 281	1,5
7	Stal 6 g/d zeugen	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	9 425	1,5
8	Stal 7	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	4 666	1,5
9	Stal 8	178 509	421 568	1,5	0,5	0,40	1 744	1,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
10	punt 1	177 807	421 752	2,0	1,9
11	punt 2	177 842	421 779	2,0	2,2
12	punt 3	177 870	421 742	2,0	2,2
13	punt 4	177 835	421 714	2,0	2,0
14	Boomestraat 11a	177 937	421 275	8,0	2,7
15	Torenstraat 26	178 105	421 971	8,0	4,4
16	Torenstraat 16a	177 957	421 800	8,0	3,2
17	Torenstraat 8a	177 782	421 698	8,0	1,7
18	Boomsestraat 22	177 759	421 249	2,0	1,8
19	Boomsestraat 20	177 749	421 280	2,0	1,8
20	Eindsestraat 34	178 009	421 095	8,0	2,3
21	Eindsestraat 30	178 104	421 072	8,0	2,7
22	Eindsestraat 22	178 378	420 986	8,0	3,0
23	Eindsestraat 20a	178 712	420 920	8,0	2,1
24	Eindsestraat 18a	178 898	420 857	8,0	1,8
25	Rijdtsestraat 14	179 044	421 960	8,0	3,9
26	Rijdtsestraat 7	179 196	421 768	8,0	3,1
27	De Flier 3838	178 892	422 413	2,0	2,3
28	Eindsestraat 37	178 619	420 895	8,0	2,2

Wegelaar 9 Balgoij - worst cae
422800
422300
421800
421300
420800
Y
177500
178000
178500
179000
179500
X
27
15
25
16
26
11
12
13
14
19
18
20
21
22
28
23
24

Bijlage 2 Berekening VStacks Gebied

Rekengegevens

Berekende ruwheid: 0,20 m
Meteo station: Nvt
Rekenuren: 20
Rasterpunt linksonder x: 175839 m
Rasterpunt linksonder y: 419747 m
Gebied lengte (x): 4000 m , Aantal gridpunten: 10
Gebied breedte (y): 4000 m , Aantal gridpunten: 10

Receptoren

Identifier	X-coordinaat	Y-coordinaat	NORM-OU	Adres
1	177807	421752	20	punt 1
2	177842	421779	20	punt 2
3	177870	421742	20	punt 3
4	177835	421714	20	punt 4

Rekenresultaten

Cumulatieve geurbelasting op receptorpunten, zoals berekend

RecepID	X-coor	Y-coor	Geurnorm	Geurbelasting [OU/m3]
1	177807	421752	20.00	3.07
2	177842	421779	20.00	3.18
3	177870	421742	20.00	3.20
4	177835	421714	20.00	3.11

Veehouderijbedrijven

IDNR	X_COORD	Y_COORD	EP-hoogte	GemGebH	EP-bindiam	EP-uittree	E-Vergund	E-MaxVerg
1	0	0	0	0	0	0	0	0
2	176942	421890	4	3.7	1.2	4.06	3790.57	3790.57 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
3	176923	421937	4.2	4.5	0.4	4	1380	1380 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
4	176890	421905	7	4.9	1.5	5.76	17105.76	17105.76 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
5	176936	421877	4.2	4.8	0.5	4	6657.2	6657.2 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
6	176858	421913	7	6.5	2.41	4.96	42504	42504 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
7	176942	421890	4	3.7	1.2	4.06	1288.98	1288.98 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
8	176819	421949	7	5	2.53	5.11	37697	37697 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
9	176967	421895	3.4	3.5	0.35	4	2120.4	2120.4 Wijchen Herreweg 3 6613AN Balgoij 6613AN 3
10	177307	422455	6	6	0.5	4	2136	2136 Wijchen Luumpt 10 6613AP Balgoij 6613AP 10
11	178689	422190	6	6	0.5	4	33261	33261 Wijchen Rijdtsestraat 20 6603LE Wijchen 6603LE 20
12	178334	422304	6	6	0.5	4	4918.5	4918.5 Wijchen Torenstraat 28 6613AB Balgoij 6613AB 28
13	176627	420629	5	6	0.5	4	31.2	31.2 Oss Hoogveldsestraat 17 5359NA Keent 5359NA17
14	176160	421152	5	6	0.5	4	117	117 Oss Oude Maasweg 5 5359NC Keent 5359NC5
15	177567	419840	4	6	0.4	4	8924	8924 Land van Cuijk Marsstraatje 6 5361CP Grave 5361CP6
16	177394	419805	5	6	0.5	4	1039.6	1039.6 Land van Cuijk Mars en Wijthdijk 5 5361MA Grave 5361MA5
17	178549	421521	1.5	6.7	0.5	0.4	6230	6230 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 1
18	178562	421546	4.8	6.1	0.6	3.49	1451	1451 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 2 onder
19	178561	421553	9.4	6.1	0.7	1.92	977	977 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 2 boven
20	178533	421546	5.4	5.2	0.7	4.38	2232	2232 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 3
21	178544	421575	6.6	4.3	1.4	6.2	14818	14818 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 4 en 5
22	178532	421615	6.8	6.9	0.6	4	12281	12281 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 6 vlv + g/d zeu
23	178576	421615	8.1	6.9	0.9	4	9425	9425 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 6 g/d zeugen
24	178571	421595	4.1	2.8	0.7	4	4666	4666 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 7
25	178596	421652	1.5	5.6	0.5	0.4	1744	1744 Wijchen Wegelaar 9 6613AZ Balgoij 6613AZ 9 Stal 8
26	178231	421488	8	5.4	1.1	9.8	21206	21206 Wijchen Wegelaar 1 6613AZ Balgoij 6613AZ 1 Stal 1
27	178235	421465	8.2	6.2	1.4	9.99	32731	32731 Wijchen Wegelaar 1 6613AZ Balgoij 6613AZ 1 stal 2
28	178253	421451	5.5	3.8	0.5	8.89	4023	4023 Wijchen Wegelaar 1 6613AZ Balgoij 6613AZ 1 stal 3
29	178223	421434	7	4.5	0.5	9.67	5797	5797 Wijchen Wegelaar 1 6613AZ Balgoij 6613AZ 1 stal 4

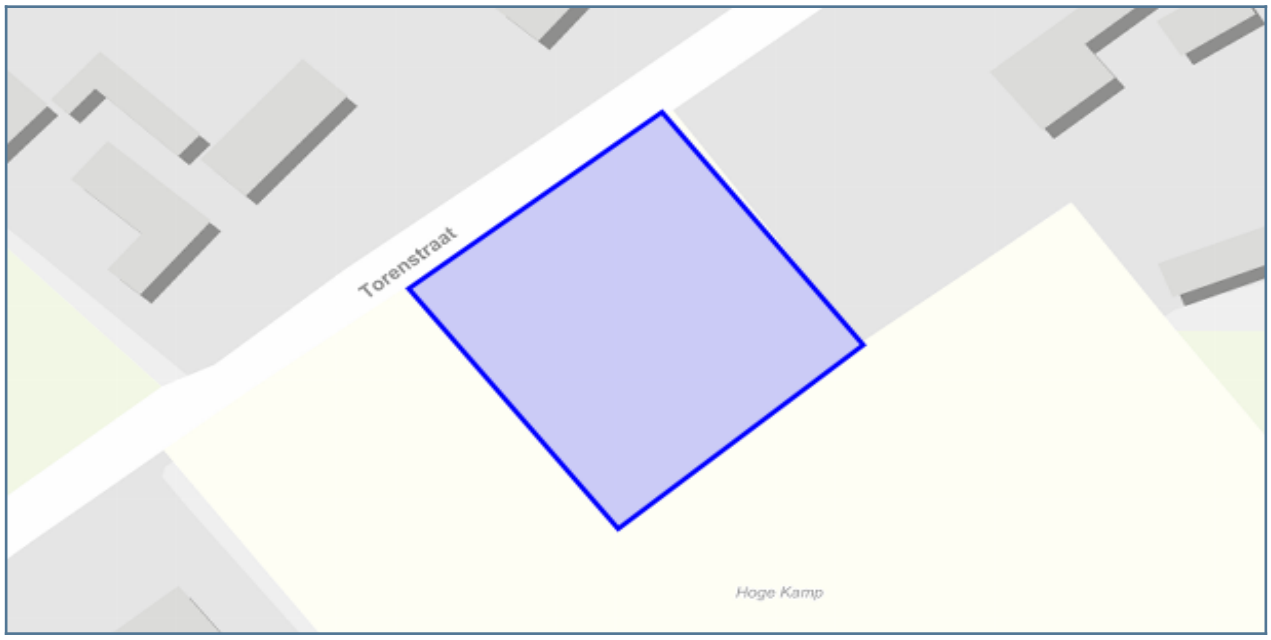
Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Korte procedure

Op basis van onderstaande locatie

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het plan uitsluitend over functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?	nee
Is het totale plangebied groter dan 3500 m² ?	nee
Gaat het plan over activiteiten die kunnen leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater? (Bij twijfel: vink 'ja' aan)	nee
Primaire of A-watergangen	nee
Beschermingszone primaire of A-watergang	nee
Secundaire of B-watergangen met beschermingszone	nee
Tertiaire of C-watergang	nee
Buitenbeschermingszone waterkering	nee
Waterstaatswerk en beschermingszone waterkering	nee
persleidingen	nee
rioolgemaal	nee
rioolwaterzuivering	nee
Boringsvrije zone van provincie Gelderland	nee
Grondwaterbeschermings zone van provincie Gelderland	nee
Koude - warmteopslagvrije zone van provincie Gelderland	nee
Waterwingebied van provincie Gelderland	nee
Wegen	nee

Details

1. Korte procedure

Wateradvies Gering Waterschapsbelang

Op grond van het Besluit Ruimtelijke Ordening moet in de toelichting van ruimtelijke plannen een waterparagraaf worden opgenomen. Hierin wordt beschreven hoe rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de taken en belangen van het waterschap. Uit de ingevoerde gegevens volgt dat er sprake is van een ruimtelijk plan dat een geringe invloed heeft op de taken en belangen van het waterschap. In deze fase van de planvorming (bestemmingsplan) kan volgens het waterschap worden volstaan met dit automatisch gegeneerd wateradvies.

Wat moet ik doen?

Gebruik alstublieft de knop ""DIRECT AANVRAGEN"" om uw aanvraag voor een wateradvies daadwerkelijk naar het waterschap te versturen. Hiervoor is een eenmalige registratie benodigd. De korte procedure houdt in dat u zelfstandig een waterparagraaf opstelt, waarin u toelicht hoe u op een goede manier omgaat met de relevante wateraspecten. U kunt hiervoor onze adviezen gebruiken en de standaardwaterparagraaf. Deze hebben we onder het kopje 'achtergrond' toegevoegd. Wij verzoeken u deze waterparagraaf aan te passen aan de gegevens van uw plan en de relevante wateraspecten. We vragen u deze waterparagraaf voor advies aan ons voor te leggen. Wanneer wij een positief advies verlenen kunt u de waterparagraaf invoegen in de ruimtelijke onderbouwing van het plan.

Waar moet ik op letten?

Achtergrondinformatie

###Waterschapsbeleid Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 ‘Versterken, verbinden, vergroenen’ beschrijft wat Waterschap Rivierenland in de planperiode 2022-2027 wil bereiken, met wie, hoe men dat wil gaan doen en waarom. In het waterbeheerprogramma zijn voor het waterbeheer de kaders gegeven en de opgaven gedefinieerd. De visie van Waterschap Rivierenland is vertaald in 8 hoofdthema’s: beschermen tegen overstromingen; water eerlijk verdelen; voorbereiden op extreem weer; streven naar schoon water van een goede biologische kwaliteit; bijdragen aan een fijne leefomgeving voor mens en natuur; kwaliteitsverbetering zwemwater; toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit; toewerken naar circulariteit.

Daarnaast beschikt het Waterschap Rivierenland over een verordening: de Keur voor waterkeringen en wateren. Hierin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op watergangen en waterkeringen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden in of nabij de watergangen en waterkeringen worden getoetst aan de beleidsregels.

Klimaatadaptatie

Water en ruimtelijke ordening zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zeker in ons veranderende klimaat. Extreme buien worden steeds vaker afgewisseld met perioden van droogte. We blijven ernaar streven om voldoende water van voldoende kwaliteit beschikbaar te hebben. Het waterschap heeft samen met de gemeenten de taak om te zorgen voor een klimaatbestendige inrichting van onze leefomgeving. Dit kunnen we niet alleen. U kunt een bijdrage leveren door uw plan zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk bijvoorbeeld aan groene daken of natuurvriendelijke oevers. De kwaliteit van de leefomgeving of de biodiversiteit kan zo worden vergroot. Op de website (https://bouwadaptief.nl/) kunt u zich laten inspireren door klimaatadaptatieve projecten en vindt u een overzicht van mogelijke maatregelen.

Verhard oppervlak

Indien u verharding aanbrengt, dient u mogelijk watercompensatie aan te leggen. Voor meer informatie verwijzen we u naar onze website https://www.waterschaprivierenland.nl/waterberging.

Waterkwaliteit

Hieronder volgt een aantal algemene aandachtspunten die gelden voor verschillende ruimtelijke ontwikkelingen: • Gebruik geen uitlogende materialen zoals zink of koper. Zo komen deze materialen niet in de sloot terecht. Gebruikt u wel uitlogende materialen, dan mag het dakwater niet rechtstreeks op de sloten worden geloosd. • Bladeren van bladverliezende bomen langs het water komen vaak in het water terecht. Dit kan de waterkwaliteit negatief beïnvloeden. U kunt de hoeveelheid bladafval in de watergang beperken door rekening te houden met de plaatsing van bomen. • Neem de ecologische waarde mee in het ontwerp van een watergang, wadi, etc. Door aandacht te hebben voor de ecologische waarde, vergroot u deze zonder al te veel moeite."

BLOM ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

Quickscan Natuur Torenstraat ong. te Balgoij

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2024-0973
Datum:	24 juli 2024
Samensteller:	drs. C.J. van Soolingen
Collegiale toets:	ing. G. Fairhurst
Opdrachtgever:	Buro SRO Oost B.V.
Contactpersoon:	L. Brouwer

Disclaimer
Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Samenvatting 4

1 Inleiding 5

1.1 Planlocatie 6

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep 7

2 Methode 8

2.1 Uitvoering onderzoek 8

2.2 Houdbaarheid en toepassing 8

3 Beoordeling 9

3.1 Soortenbescherming 9

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten 12

3.3 Gebiedsbescherming 13

3.4 Houtopstanden 14

4 Conclusie en vervolg 15

4.1 Conclusie 15

4.2 Effecten 15

4.3 Vervolgstappen en maatregelen 15

Samenvatting

Aan de Torenstraat ong. te Balgoij is een agrarisch perceel gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de functie van het perceel te veranderen en een woning te realiseren. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. Er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd.

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstap (H4.3)
Planten		Geen	
Grondgebonden zoogdieren		Geen	
Vleermuizen		Geen	
Amfibieën		Geen	
Reptielen		Geen	
Vissen		Geen	
Insecten en andere ongewervelden		Geen	
Vogels (cat. 1 t/m 4)		Geen	
Vogels (Algemeen en cat. 5)		Geen	

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstap (H4.3)
Natura 2000	11 km	Geen	
Natuurnetwerk Nederland	270 m	Geen	
Groene Ontwikkelingszone	630 m	Geen	
Weidevogelgebied	15 km	Geen	
Ganzenrustgebied	11 km	Geen	
Beschermingszone natte landnatuur	3,5 km	Geen	

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstap (H4.3)
Eenheid van >1000 m^2	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Afwezig	n.v.t.	

Zorgplicht	Effecten	Vervolgstap (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten		
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden		
Specifieke zorgplicht houtopstanden		

1 Inleiding

Aan de Torenstraat ong. te Balgoij is een agrarisch perceel gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestemming van het perceel te wijzigen naar 'wonen' en een woning te realiseren. Het vigerende plan voorziet niet in de beoogde ruimtelijke ingreep en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Buro SRO Oost B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Torenstraat ong. te Balgoij.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Torenstraat ong. te Balgoij (figuur 1.2). Het betreft een agrarisch perceel net buiten het dorp Balgoij. Ten tijde van het veldbezoek groeide er maïs op het perceel. Naast landbouwgewassen is er vrijwel geen groen aanwezig op de locatie, er zijn geen bomen, struiken of watergangen aanwezig. Het perceel bevindt zich nabij Torenstraat 8. In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn enkele foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Torenstraat ong. te Balgoij.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door lintbebouwing en agrarische percelen ten noordoosten van de dorpskern Balgoij. Op circa 600 m afstand ligt de provinciale weg N845. De rivier de maas ligt circa 900 m ten zuiden van de planlocatie. Op 290 m afstand ligt een bosschage.

Figuur 1.3 Op de planlocatie is men voornemens om een woning te realiseren.

Figuur 1.4 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft realisatie van een woning op een agrarisch perceel. Het vigerende plan voorziet niet in deze beoogde ruimtelijke ingreep, waardoor een planwijziging benodigd is. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 1.5 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Buro SRO Oost B.V.).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot de Omgevingswet onderdeel natuur. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 juli 2024 en is uitgevoerd door drs. C.J. van Soolingen. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 4/8 bewolkt, 19° Celsius en windkracht 2 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna, bovenop het bekende algemene verspreidingsbeeld van beschermde soorten. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Tijdens de zoekopdracht in de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 23 juli 2024.

In het kader van de Omgevingswet is door BIJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van één beschermde plantensoort, namelijk grote leeuwenklauw (NDFF 2019-2024).

Grote leeuwenklauw is bekend van één waarneming op een pier langs de Maas, op circa 1,5 km afstand van de planlocatie. Het is een soort welke groeit op kalkrijke, goed gedraineerde grond. De soort groeit vaak in taluds op open, zonnige plekken, maar ook in kalkrijke akkers. De planlocatie betreft een monotone maïsakker, waar geen sprake is van afwisselende structuren en open plekken. Bovendien betreft het binnendijkse agrarische gebied kalkarme kleigrond. De Maasuiterwaarden daarentegen, waar grote leeuwenklauw is aangetroffen, bestaan uit kalkrijke ooivaaggronden (bron: bodemdata.nl). Op de planlocatie is derhalve sprake van een ander, voor grote leeuwenklauw ongeschikt, bodemtype. Het voorkomen van grote leeuwenklauw op de planlocatie kan worden uitgesloten.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: echte kamille, gewone melkdistel, gewoon varkensgras, grote weegbree, hondsdraf, klein kruiskruid, klein streepzaad, korenbloem, paardenbloem, scherpe boterbloem en smalle weegbree. Er zijn geen bomen en struiken aanwezig op de planlocatie. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, bever, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, egel, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, steenmarter, veldmuis, vos, wezel en woelrat (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, bunzing, das, hermelijn, rode eekhoorn, steenmarter en wezel.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. Op de planlocatie en in de directe omgeving is geen oppervlaktewater aanwezig. Ook ontbreekt het aan een ruim aanbod van bomen. Hierdoor is geen geschikt leefgebied aanwezig op de planlocatie voor soorten als bever en rode eekhoorn. Het voorkomen van bever en rode eekhoorn kan worden uitgesloten.

Doordat op de planlocatie maïs wordt verbouwd, wordt de grond aannemelijk meerdere keren per jaar geploegd, waardoor sprake is van een intensieve bewerking. Hierdoor kunnen zich in de akkers geen holen bevinden welke een functie hebben als vaste rust- of verblijfplaats voor kleine marters. De steenmarter verblijft voornamelijk in gebouwen, welke niet aanwezig zijn op de planlocatie. Daarnaast is de begroeiing zeer monotoon en ontbreekt een variatie aan groenstructuren. Vergelijkbaar maïsveld als op de planlocatie is in de directe omgeving volop voorhanden. Hierdoor kan worden uitgesloten dat op de planlocatie sprake is van een essentieel foerageergebied van marterachtigen.

Aantasting van verblijfplaatsen en/of essentieel leefgebied van bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel kan worden uitgesloten.

De dichtstbijzijnde waarneming van de das is gedaan op circa 200 m afstand van de planlocatie. In de omgeving komt de soort voor nabij bosschages, zoals in de Maasuiterwaarden en bij een klein bosgebied nabij Wijchen. De planlocatie wordt intensief bewerkt en er zijn geen dekkende structuren aanwezig. Er zijn geen holen aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de das kan worden uitgesloten. De das gebruikt agrarisch gebied als foerageergebied. Gezien de beperkte omvang van de planlocatie, de relatief grote afstand tot een voor de das geschikte bosschage en het grote aanbod van vergelijkbaar gebied in de omgeving kan worden uitgesloten dat de planlocatie onderdeel is van essentieel leefgebied van de das. Negatieve effecten op de das kunnen worden uitgesloten.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H4.3).

Op de planlocatie zijn geen bomen en/of gebouwen aanwezig. Aantasting van vleermuisverblijfplaatsen kan derhalve worden uitgesloten.

Hoewel het uitgesloten is dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. De planlocatie is geen onderdeel van een lijnvormige structuur, waardoor geen sprake is van een essentiële vliegroute. De planlocatie is relatief klein van omvang in relatie tot het grote omliggende agrarische gebied, waardoor geen sprake is van het wegnemen van essentieel foerageergebied. Bovendien is in de beoogde situatie een groene tuin rond de woning voorzien, waardoor weer nieuw potentieel foerageergebied wordt gecreëerd. Aantasting van een essentieel foerageergebied en/of vliegroute kan worden uitgesloten.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander en kleine watersalamander (NDFF 2019-2024). Voor de Alpenwatersalamander en kamsalamander geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. Op de planlocatie en in de directe omgeving daarvan is geen oppervlaktewater aanwezig. Waarnemingen van de Alpenwatersalamander en kamsalamander zijn bekend van een groene tuin met vijver nabij de Maas op circa 600 m afstand van de planlocatie. Daar is geschikt voortplantingswater en structuurrijk leefgebied voorhanden. De planlocatie bestaat uit een monotone agrarische akker welke intensief wordt bewerkt en waar geen afwisseling van groenstructuren en/of potentiële overwinteringsstructuren aanwezig is.

Gezien de afstand tot geschikt voortplantingswater en het ontbreken van geschikt leefgebied kan het voorkomen van Alpenwatersalamander en kamsalamander worden uitgesloten. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Door de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFF 2019-2024). Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep bevindt zich geen oppervlaktewater. Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: beekrombout, grote vos, grote weerschijnvlinder en teunisbloempijlstaart (NDFF 2019-2024).

Op de planlocatie en in de directe omgeving bevindt zich geen stromend water, waar mogelijk de beekrombout kan voorkomen. Op de planlocatie zijn geen bomen aanwezig welke waardplant zijn van grote vos en grote weerschijnvlinder (iep, zoete kers en wilgen). De planlocatie bestaat uit een eenvormige maïsakker en voorziet niet in natuurlijke groenstructuren en ruim voedselaanbod voor insecten. Het voorkomen van beekrombout, grote vos en grote weerschijnvlinder kan worden uitgesloten.

Op de planlocatie zijn geen waardplanten van de teunisbloempijlstaart aangetroffen (onder andere teunisbloemen, grote kattenstaart en harig wilgenroosje). Bovendien kunnen dergelijke planten zich niet voldoende ontwikkelen om te fungeren als waardplant, ten gevolge van intensieve bewerking. Er is geen sprake van structuurrijk, groen leefgebied op de planlocatie met hoog nectaraanbod. Het voorkomen van de teunisbloempijlstaart op de planlocatie kan worden uitgesloten.

Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: huismus, koolmees, vink en witte kwikstaart. Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels niet bekend, maar wel zijn er enkele waarnemingen gedaan van een roepende steenuil rond Torenstraat 8 (circa 60 m afstand van de planlocatie), waardoor daar mogelijk een nestlocatie aanwezig is (NDFF 2019-2024).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Op de planlocatie is geen bebouwing aanwezig. Aantasting van nestlocaties van huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil kan worden uitgesloten. Door de grote afstand tot het naastgelegen perceel Torenstraat 8 kan verstoring van de steenuil eveneens worden uitgesloten.

In de beoogde ontwikkeling wordt een deel van een agrarisch perceel weggenomen ten behoeve van realisatie van een woning. Dit betreft een relatief klein gedeelte in relatie tot de grote agrarische percelen in de omgeving. Bovendien wordt in de beoogde situatie een groene tuin met bomen en hagen gerealiseerd, waardoor een grotere variatie aan groen wordt gecreëerd. Negatieve effecten op leefgebied van soorten als huismus en steenuil kan worden uitgesloten.

Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen rondom de planlocatie. Bovendien zijn er weinig bomen aanwezig en bevinden deze zich allen op woonpercelen. De aanwezigheid van nestlocaties van soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan worden uitgesloten.

Er is wat betreft vogels met jaarrond beschermde nesten geen sprake van het vangen of doden van individuen, het wegnemen van rust- of nestplaatsen, of het wegnemen van structuren die essentieel zijn in het functioneren van rust- of nestplaatsen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. Het open veld vormt voor algemene broedvogels zoals kievit geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek en de bureaustudie (NDFF 2019-2024) geen soorten aangetroffen die vallen onder de Unielijst Exoten. Tevens zijn er geen exoten aangetroffen welke niet zijn opgenomen onder de Unielijst Exoten waar maatregelen of vervolgstappen voor geadviseerd worden.

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: huismus, keep, kneu, kraanvogel, kramsvogel, oranje zandoogje, ransuil, ringmus, steenuil, tapuit en torenvalk (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: keep, kneu, kraanvogel, kramsvogel, oranje zandoogje en tapuit. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Tijdens het veldbezoek is één plantensoort waargenomen welke valt onder de specifieke zorgplicht, namelijk korenbloem. Deze bevond zich echter niet op de planlocatie, maar in de wegberm, welke soortenrijker is dan het agrarische perceel zelf. Er is in de beoogde ontwikkeling geen sprake van negatieve effecten op korenbloem.

De beoogde ontwikkeling resulteert in het wegnemen van een gedeelte van een akker. In de nieuwe situatie wordt een groene tuin gerealiseerd. Er is geen sprake van het wegnemen van essentiële groenstructuren, vergelijkbaar agrarisch gebied is in de omgeving volop voorhanden. Er is geen sprake van het wegnemen van nesten en/of leefgebied van soorten als keep, kneu, kraanvogel, kramsvogel en tapuit. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Het oranje zandoogje komt voor in allerlei ruigtes, waar de rupsen leven van grassen. Op de planlocatie is sprake van een monotone begroeiing met maïs en intensieve bewerking. Hier is geen geschikt leefgebied voor de soort aanwezig. Negatieve effecten op het oranje zandoogje kunnen worden uitgesloten.

Er is wat betreft de bovenstaande soorten geen sprake van nadelige effecten op soorten van de Habitatrichtlijn en Rode Lijst ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het bovenstaande zijn er geen preventieve maatregelen benodigd.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 11 km ligt het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 3.1).

Figuur 3.1 De planlocatie ligt op een afstand van circa 11 km tot het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van een woning op een agrarisch perceel. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een zeer beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben.

Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Per 2 november 2022 geldt dat de algemene bouwvrijstelling onbruikbaar is en dat activiteiten van de bouwsector onderdeel moeten zijn van de beoordeling.

Gezien er sprake is van een grote afstand (11 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en er sprake is van een ontwikkeling van beperkte omvang wordt op voorhand uitgesloten dat er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden. Een stikstofonderzoek middels de AERIUS Calculator kan derhalve achterwege blijven.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Gelders Natuurnetwerk, Groene Ontwikkelingszone, Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied of Beschermingszone natte landnatuur. Op een afstand van circa 270 m ligt het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 630 m ligt de Groene Ontwikkelingszone (figuur 3.2). Op een afstand van circa 15 km ligt Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied is gelegen op een afstand van circa 11 km van de planlocatie en op een afstand van circa 3,5 km ligt de Beschermingszone natte landnatuur (geen kaartweergave). Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 3.2 De planlocatie ligt op een afstand van circa 270 m tot het Gelders Natuurnetwerk en circa 630 m tot de Groene Ontwikkelingszone (bron: gldlanders.planoview.nl).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien. Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

In de beoogde ruimtelijke ingreep waarbij een woning wordt gerealiseerd aan de Torenstraat ong. te Balgoij wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van zoogdieren en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

4.3 Vervolgstappen en maatregelen

Vervolgstappen

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden (soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden). Derhalve is het uitvoeren van aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De werkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) *(2024)*
Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*) *(2023)*

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl
bij12.nl
gldanders.planoview.nl/planoview
nationaalgeoregister.nl
ndff.nl
verspreidingsatlas.nl
vlinderstichting.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Juridisch kader

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 *De planlocatie is gelegen aan de Torenstraat ong. te Balgoij en bestaat uit een agrarisch perceel. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het omzetten van een deel van de akker naar een woonbestemming ten behoeve van realisatie van een woning.*

Figuur 2 *De planlocatie bestaat uit een maïsakker met een eenvormige begroeiing, zonder verdere groenstructuren of oppervlaktewater.*

Bijlage 2 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplicht is in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) en de specifieke zorgplicht waarbij de specifieke zorgplicht verder opgedeeld kan worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *"van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;"*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: "*elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort*".

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
   b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
   c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
   d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
   a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
   b. de activiteit uitvoering geeft aan:
      1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
      3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
   b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
   c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
   d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
   e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
   a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
   b. de activiteit uitvoering geeft aan:
      1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
   b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
   c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
   a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
   b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
   c. de activiteit deel uitmaakt van:
      1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuen, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geherintroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenzwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiszwaluw	Ruigpootuil	
Eider	IJsvogel	Spreeuw	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74l).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 4.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Gelders Natuurnetwerk

Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders Natuurnetwerk aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn. Bij aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang geldt een compensatieplicht.

Groene Ontwikkelingszone

Een nieuwe ontwikkeling in de Groene Ontwikkelingszone is toegestaan als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in een versterkingsplan.

Weidevogelgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelgebied laat de realisatie van een nieuwe windturbine of nieuw zonneveld niet toe. Een andere nieuwe activiteit of ontwikkeling is enkel toegestaan als deze geen nadelige gevolgen heeft voor de functie als broedgebied voor weidevogels.

Ganzenrustgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een ganzenrustgebied laat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit of ontwikkeling wordt uitgevoerd op een locatie waar de nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk worden beperkt, en na uitvoering minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Beschermingszone natte landnatuur

Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn.

Houtopstanden

Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m^2 of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geld de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
f. kweekgoed;
g. uit populieren of wilgen bestaande:
    1) wegbeplantingen;
    2) beplantingen langs waterwegen; en
    3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
    1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
    2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
    3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

BLOM
ECOLOGIE
Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2
4181 CD Waardenburg
0418 820 288

blomecologie.nl

Legenda

- Seniorenwoning met aangekapte garage
- Hoogstam fruitboomgaard
- Solitaire bomen van gebiedseigen soorten
- Vrijgroeiende haag (meidoorn, veldesdoorn of liguster)
- Verlaging ter behoeve van de waterberging
- Extensief beheerde bloem- en kruidenrijk grasland
- Inrit met parkeerplaatsen

Schaal 1:500

Torenstraat ong Balgoij | Gemeente Wijchen

Schetsontwerp | November 2024

BURO SRO

Cultuurhistorische beleidskaart

Gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen

schaal 1:25.000

legenda

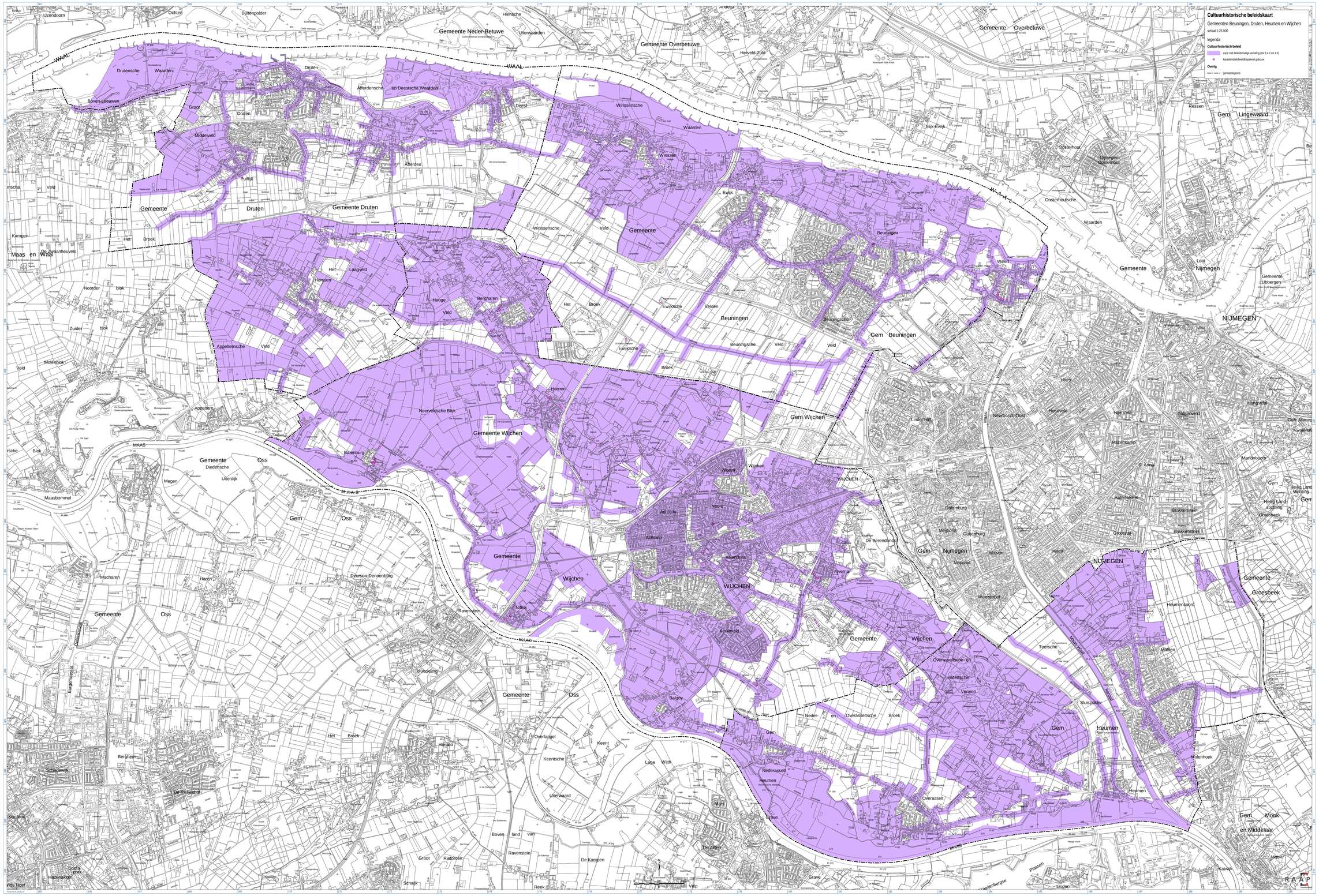
Cultuurhistorisch beleid

zone met beleidsmatige verlating (zie § 4.2 en 4.3)

karakteristiek/beeldbepalend gebouw

Overig

gemeentegrens

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Versie 6.8

Samenvatting en conclusies

De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten hebben als gevolg van de wijziging van het Bro het besluit genomen cultuurhistorisch beleid te willen opstellen. Deze nota geeft de hoofdlijnen van dit beleid weer.

Het cultuurhistorisch beleid valt in twee hoofdonderdelen:

- Koesteren wat we hebben;
- Uitdragen van de rijkdom.

Het koesteren van wat er aan erfgoed is wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Borging van de cultuurhistorische waarden vindt voor de gemeente Wijchen plaats door middel van een parapluplan cultuurhistorie, dat gelijktijdig met deze nota is aangeboden aan de gemeenteraad. Heumen en Beuningen hebben besloten geen parapluplan vast te stellen en de cultuurhistorische belangen alleen bij nieuwe ontwikkelingen af te wegen. Beuningen heeft zich daarnaast voorgenomen om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in het kader van de voorbereiding van omgevingsvisie en omgevingsplan. In Druten worden de relevante cultuurhistorische waarden in de toekomstige bestemmings- en periodieke plannen meegenomen. In de vertaling van de cultuurhistorische inventarisatie- en waarderingskaarten naar de beleidskaart is een keuze gemaakt voor de hoogst gewaardeerde gebieden en, voor Wijchen, karakteristieke bebouwing die in het parapluplan zal worden opgenomen. Daarmee wordt een keuze gemaakt welke gebieden de gemeenten op cultuurhistorisch vlak van belang vinden en waar zij specifieke eisen willen stellen aan ontwikkelingen.

Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten. Vanuit de formulering van thema's die voor de gemeenten van belang worden geacht zijn erfgoedlijnen en projectideëen geformuleerd, gekoppeld aan 'cultuurhistorische trends'. Waar financiële en personele ruimte bestaat zal de gemeente het maatschappelijk middenveld bij initiatieven ondersteunen en eigen initiatieven ontplooien.

De 4 gemeenten hopen met deze aanpak meerdere doelen te bereiken. Allereerst is de wens dat het bestaande erfgoed behouden blijft en op een positieve manier wordt ontwikkeld. Daarnaast beoogt zij dat het aanwezige erfgoed optimaal benut wordt voor toeristisch-recreatieve doeleinden, erfgoededucatie en economische ontwikkeling.

Voorwoord

Cultuurhistorie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Als wethouders cultuurhistorie van Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten zijn wij dan ook erg tevreden over deze gezamenlijke beleidsnota, een nota die de passende titel “Samen in verscheidenheid” meekreeg. Want natuurlijk onderscheiden en profileren wij ons af en toe als gemeenten van elkaar. Soms schuwen we zelfs de concurrentie niet. Voor het uitdragen van onze gezamenlijke cultuurhistorie geldt dat in ieder geval niet. Op dat beleidsterrein zoeken we juist de verbinding. Deze nota is daar het resultaat van.

De minister noemde in 2009 cultuurhistorie als een van de drie belangrijke pijlers van de toekomstige monumentenzorg in zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg. Dat was het eerste signaal van de rijksoverheid richting gemeenten om hen op te roepen cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen. De regelgeving die hier in 2012 uit voortvloeide was het laatste zetje.

Deze cultuurhistorische beleidsnota laat op een scherpe manier zien hoe enorm waardevol onze gezamenlijke cultuurhistorie is. Hoofdstuk 3 voert ons mee in de rijke geschiedenis van Merovingers, Romeinen, Karolingers, kastelen en heerlijkheden. In de hoofdstukken erna beschrijven wij hoe wij als gezamenlijke en individuele gemeenten met onze cultuurhistorische pareltjes om gaan: samen in verscheidenheid.

Wij bedanken de samenstellers en alle mensen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze beleidsnota. Zij zijn er wat ons betreft in geslaagd een meeslepende én realistische beleidsnota te schrijven die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Henk van den Berg, wethouder gemeente Heumen
Sjef van Elk, wethouder gemeente Druten
Paul Loermans, wethouder gemeente Wijchen
Piet de Klein, wethouder gemeente Beuningen

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

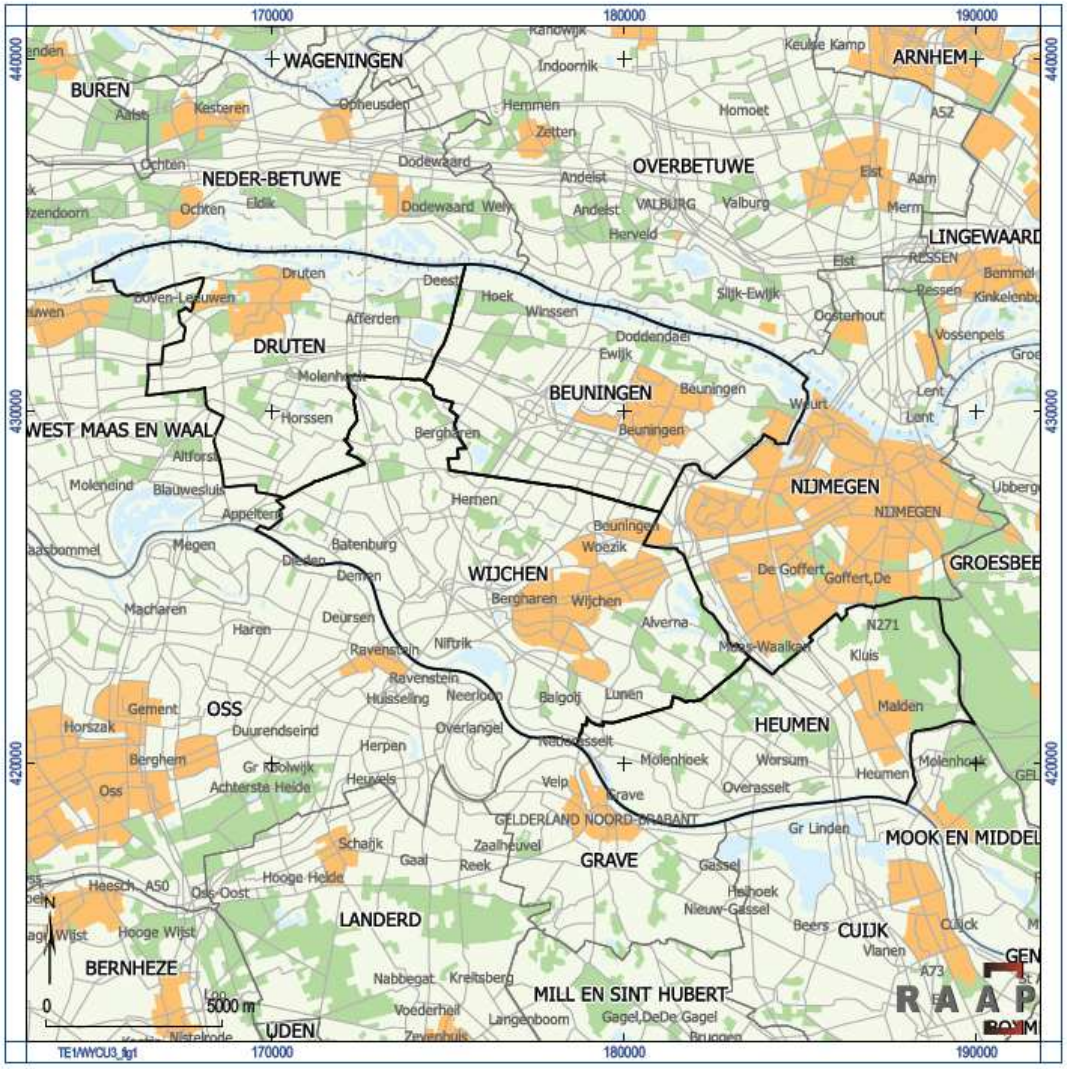
Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies 2
Voorwoord 3
Inhoudsopgave 5
1Inleiding 6
2 Wat is cultuurhistorie? 9
3 Cultuurhistorie in de regio 12
4 Wetgeving 24
5 Planologische borging en monumentenzorg 30
6 Cultuurhistorische kansen 38
7 Nawoord 44
Bijlagen en kaartbijlagen 45

1 Inleiding

1.1 Rijke gemeenten

Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen zijn prachtige gemeenten op de overgang van het Land van Maas en Waal naar het heuvelachtige Rijk van Nijmegen. In het landschap en in de kernen is de geschiedenis op veel plekken tastbaar aanwezig; er is een rijke variatie aan cultuurhistorisch erfgoed, ook wel aangeduid als cultureel erfgoed of 'cultuurhistorie'.

Figuur 1.1 De ligging van de gemeenten Beuningen, Heumen, Wijchen en Druten.

Cultuurhistorie wordt van grote waarde geacht. Het draagt bij aan de identiteit van een gemeente, zorgt ervoor dat inwoners geworteld zijn in hun geboorte- of woongemeente en creëert aantrekkingskracht voor toeristen en dagrecreanten. Het is bovendien van waarde voor het onderwijs. Aan cultuurhistorie wordt aandacht besteed in het primair onderwijs: de leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen belangstelling voor aspecten van het lokale en regionale verleden en overblijfselen daarvan. Daarnaast draagt het bij aan de lokale economie en versterkt zo de economische positie van een gebied. Hoewel dit laatste wel eens wordt onderschat of in twijfel wordt getrokken, tonen onderzoeken van omgevingseconomen het onomstotelijk aan.[1]

Figuur 1.2 Herkenbare historische plekken roepen een vertrouwd gevoel bij bewoners op.

1.2 Aanleiding voor deze nota

Cultuurhistorie kan in Nederland al sinds jaren landelijk op een grote maatschappelijke belangstelling rekenen. De toeristisch-recreatieve sector draait voor een belangrijk deel op beleving en exploitatie van ons ondergronds, gebouwd en landschappelijk erfgoed. Deze belangstelling vertaalde zich in 2009 in de beleidsbrief ‘Modernisering Monumentenzorg’. Daarin benoemde de

[1] Zie hiervoor onder meer: Ruijgrok, E., 2004. Economische waardering van cultuurhistorie. Casestudie Tieler- en Culemborgerwaard. Witteveen+Bos, Rotterdam; Bade, T. & G. Smid, z.j. Eigen haard is goud waard. Over de economische baten van cultuurhistorisch erfgoed. Triple E Productions, Arnhem.; Div. auteurs, 2009. Het cultuurhistorisch argument. Projectbureau Belvedere, Utrecht; Brouwer, J., E. Ruijgrok & R. Abma, 2012. Historische buitenplaatsen en landgoederen. In stand houden loont! Witteveen+Bos, Deventer.

minister drie pijlers voor de toekomstige monumentenzorg: cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, eenvoudiger en krachtiger regelgeving en bevordering van herbestemmingen. De regelgeving die voortvloeide uit dit rijksbeleid, met name de wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening per 1 januari 2012, is de concrete aanleiding geweest om deze nota op te stellen. Elke gemeente werd nu verplicht om expliciete afwegingen op het vlak van cultuurhistorie te maken bij herziening van bestemmingsplannen.

1.3 Doel: wat willen de gemeenten bereiken?

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en Heumen willen met deze nota de omgang met cultuurhistorie in de komende jaren regelen. De bedoeling is om cultuurhistorie een nóg volwaardiger positie in de ruimtelijke ordening, het toeristisch-recreatief beleid en in de erfgoededucatie te geven. Dit doen zij in het besef dat cultuurhistorie om meerdere redenen (immaterieel, economisch) waardevol en merendeels onvervangbaar is en dat de gemeenten bij jong én oud de waarde, de kennis en het belang van cultuurhistorie en in het in stand houden ervan kunnen bevorderen om (meer) draagvlak te creëren.

2 Wat is cultuurhistorie?

2.1 De term

Cultuurhistorie is een verzamelterm die betrekking heeft op de invloed die de mens op zijn omgeving heeft gehad. Datgene wat uit dit verleden fysiek of in de hoofden van mensen nu nog aanwezig is, wordt cultuurhistorisch of cultureel *erfgoed* genoemd: alle tastbare, bekende of onbekende sporen van het menselijk verleden, zoals die teruggevonden worden in bodem, landschap en gebouwen. Daartoe behoren ook waardevolle cultuurlandschappen, structuren en patronen die zich daarin bevinden en verhalen en veldnamen die daarmee verbonden zijn. Deze termen worden in deze nota dus ook door elkaar gebruikt, afhankelijk van wat bedoeld wordt.

Erfgoed is er in de volgende verschijningsvormen:

- aardkundig: het reliëf in het terrein en de bodemkundige verschijnselen die daarbij horen;
- archeologisch: relicten en structuren die door mensen zijn gemaakt, maar onzichtbaar zijn doordat ze onder de grond verstopt liggen;
- cultuurhistorisch: bovengrondse relicten van menselijke oorsprong, te verdelen naar landschappelijk, gebouwd en stedenbouwkundig erfgoed;
- immaterieel: verhalen, gebeurtenissen en namen in relatie tot specifieke plekken.

Deze nota gaat in principe over de bovengrondse cultuurhistorie: landschappen en de gebouwde omgeving. De 4 gemeenten willen voor de bepaling van thema's echter niet te star met deze scheiding omgaan. Alhoewel veel van het prehistorische en Romeinse verleden ondergronds ligt, zijn de resten en de kennis daarover betekenisvol voor de beleving van het verleden. Alleen planologisch en waar het gaat om de aard van het onderzoek volgen beide aspecten verschillende paden.

2.2 Wanneer is iets 'cultuurhistorie' ?

De bijzondere landschappen in onze gemeenten zijn niet van de ene op de andere dag ontstaan. Zij zijn het resultaat van eeuwenlang agrarisch gebruik en alle kortere of langere ontwikkelingen die daar doorheen speelden. Watersnoden, dijkdoorbraken, oorlog: het zijn allemaal zaken die hun sporen direct of indirect in het landschap hebben achtergelaten in een 'basis' die door de boeren gelegd is. Het stedelijk gebied heeft zich vanaf de middeleeuwen stapsgewijs ontwikkeld tot wat het nu is: vooroorlogse kernen en linten met naoorlogse bebouwing daaromheen, de laatste veelal in de vorm van grotere gebouwde complexen.

Om iets aan te duiden als 'cultuurhistorisch waardevol' moet er een zekere afstand tot zijn, vooral in de tijd. Als objecten, structuren en gebiedskarakteristieken een zekere leeftijd hebben, worden ze als 'erfgoed' beschouwd. De waarde die de gemeenten eraan toekennen en die is vastgelegd in de cultuurhistorische waarderingskaarten, wordt over het algemeen vooral bepaald door

de mate van gaafheid waarmee ze de tijd tot nu hebben doorstaan. Ook aspecten als zeldzaamheid en bijzonderheid spelen daarin een rol.

Figuur 2.1 De ruilverkaveling Maas en Waal-West, deels op grondgebied van de gemeente Druten, wordt inmiddels landelijk als een belangrijk voorbeeld van na-oorlogse planologie gezien.

Tot voor kort werd in de Monumentenwet de minimale leeftijdsgrens van 50 jaar gehanteerd voor gebouwde rijksmonumenten, en was 'wat cultuurhistorie is' dus heel scherp in de tijd gedefinieerd. Die grens is met de aanpassing van de wet in 2012 losgelaten. Een belangrijke trend is dat voor erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog inmiddels vanuit archeologisch, landschappelijk en historisch-bouwkundig perspectief interesse bestaat. De twee laatste disciplines wagen zich inmiddels al verder, in elk geval tot 1965 als formele afsluiting van de wederopbouwperiode en soms nog (veel) verder. Er bestaat landelijk inmiddels een lijst van 190 potentiële rijksmonumenten uit de periode 1940-1965, waarvan een deel al is aangewezen. Onze 4 gemeenten ontbreken overigens in deze lijst. Veel gemeenten hebben daarnaast al gemeentelijke monumenten uit die periode aangewezen of karakteristieke gebouwen aangeduid. Op landschappelijk vlak staan de oudere ruilverkavelingen als 'wederopbouwlandschappen' inmiddels in de belangstelling, zoals die van Maas en Waal-West.[2] Op die manier leert men in elk geval minder star naar ons erfgoed te kijken en met een open blik de waarde van ons verleden – in alle tijden - te zien.

[2] Alleen het gedeelte in de gemeente West Maas en Waal heeft bijzondere aandacht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gedeelte in de gemeente Druten heeft men erbuiten gelaten. Dit gedeelte is echter wel meegenomen in de cultuurhistorische waarderingskaart.

3 Cultuurhistorie in de regio

3.1 Inleiding

De gemeenten Heumen, Beuningen, Wijchen en Druten kennen een grote cultuurhistorische rijkdom en variatie. In dit hoofdstuk wordt in kort bestek een overzicht gegeven van belangrijke perioden en onderwerpen met betrekking tot de cultuurhistorie van Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten. De tastbare weerslag daarvan is weergegeven op de archeologische waarden- en verwachtingskaarten en de cultuurhistorische waardenkaarten van elke afzonderlijke gemeente.

3.2 Zichtbare prehistorie

Erfgoed zoals dat is opgenomen op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vormt de aftrap. Dit wordt gedaan, omdat daarvan in het heden nog sporen te herkennen zijn en er in de verschillende gemeenten een bijzonder belang aan deze perioden in de geschiedenis wordt gehecht. Bewoning in het Gelders rivierengebied vond plaats op de hogere oevers van rivieren en op opgewaaide rivierduinen. De vroegste bewoners van Wijchen en Heumen woonden na de laatste ijstijd, zo vanaf 10.000 jaar geleden, op terrassen langs de Maas en op rivierduinen. Zij voedden zichzelf door jagen en verzamelen. Enkele duizenden jaren later vond de verandering van uitsluitend jagen en verzamelen naar landbouw plaats. Zichtbare overblijfselen uit deze periode zijn grafheuvels. Wonen deed men toen onder meer aan het Wijchens Meer. Uit deze periode wordt in Beuningen de eerste bewoning gevonden. In Druten is oudere prehistorische bewoning eveneens bekend door de vondst van bijvoorbeeld vuursteen. Ook uit jongere perioden zijn er sporen van grafcultuur op de rivierduinen van Wijchen en Heumen, zoals grafheuvels uit de Bronstijd en urnenvelden uit Brons- en IJzertijd. In de IJzertijd bereikte de bevolkingsdichtheid voor de prehistorie zelfs een hoogtepunt.

Figuur 3.1 Een restant van het Wijchens rivierduinreliëf.

3.3 Romeinen en Merovingers

Vondsten die in verband staan met de aanwezigheid van de Romeinen in onze contreien bevinden zich op de hogere delen van het landschap. Belangrijk is bijvoorbeeld de Romeinse verbindingsweg, aangelegd voor militaire doeleinden, tussen Noviomagus (Nijmegen), Ceuclum (Cuijk) en Blariacum (Blerick), die in het reliëf en de tegenwoordige wegenstructuur nog teruggevonden worden. Langs de route in de bossen van Heumensoord liggen de resten van vermoedelijk een 4e-eeuwse Romeinse wachttoren, gebouwd ter verdediging van deze route. Romeinse villa's lagen onder meer in Plasmolen, Ewijk en Druten. Een gerestaureerde afwateringsgoot van de Romeinse villa in Ewijk ligt in het gemeentehuis in Beuningen. In Druten werd bovendien een Romeins schip aangetroffen.

Wijchen was vanaf 100 na Chr. een belangrijke nederzetting nabij *Ulpia Noviomagus*. Rond het dorp ontstonden vanaf de late 1e eeuw de bijbehorende grafvelden. Na een dip in de loop van de 3e eeuw trad in de 4e eeuw weer herstel van bewoning op. Uit archeologische vondsten is op te maken dat Wijchen zoiets als het 'Romeinse Wassenaar' was. Zo is er uit Wijchen een stenen Romeins gebouw bekend. Wijchen en Nijmegen waren via een weg langs de zuidzijde van het

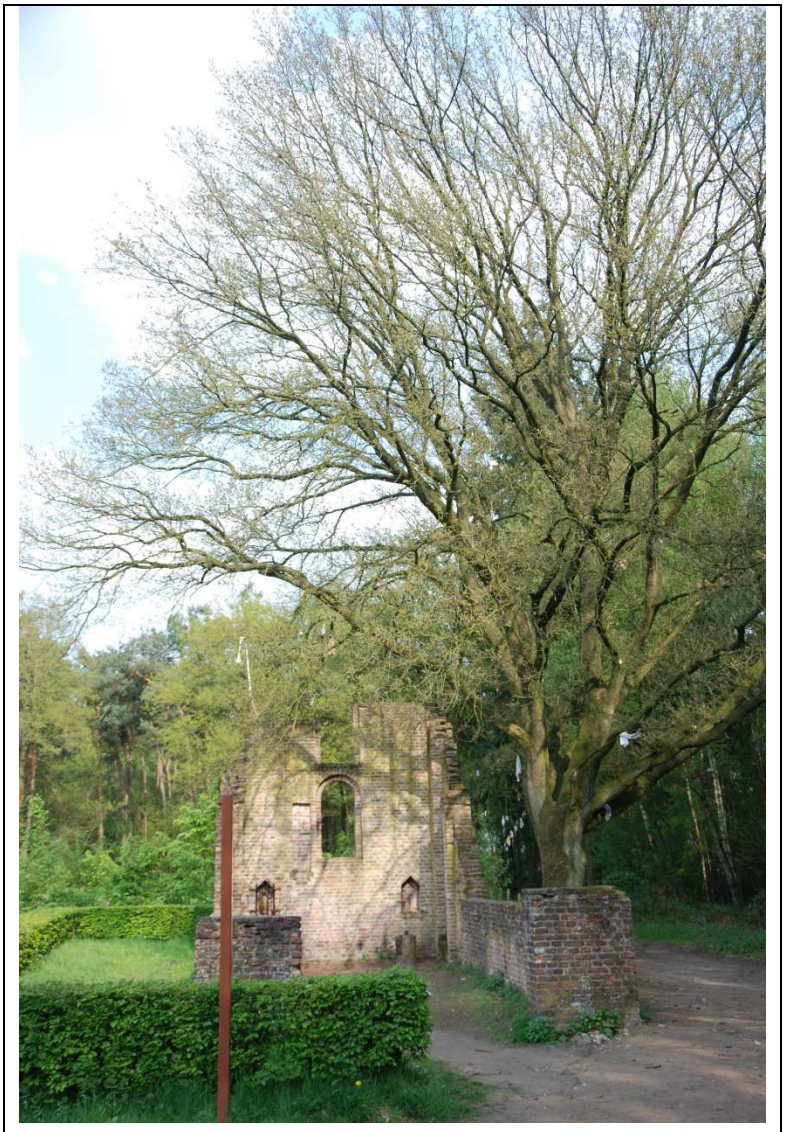
rivierduincomplex van Overasselt met elkaar verbonden. Langs de Schatkuilsestraat in Overasselt ligt een Romeins villacomplex. Elders moeten welvarende boerenbedrijven uit deze periode hebben gelegen, die herkend worden aan de vondst van bijvoorbeeld dakpannen.
Na het formele einde van het Romeinse rijk in 476 na Chr. bleef de omgeving van Wijchen gewoon bewoond. Op diverse plaatsen op de rivierduinen van Wijchen werd in die tijd gewoond en begraven. Belangrijke aanwijzing daarvoor is het grote Merovingische grafveld onder het centrum van Wijchen, in gebruik was tussen circa 400 en circa 640 na Chr. Uit grafgiften blijkt dat er, toen de Romeinen een vacuüm achterlieten, een lokale elite ontstond.

Figuur 3.2 De Romeinse afvoergoot uit Ewijk.

3.4 Karolingers, de kerstening en christelijke tradities

In de Vroege Middeleeuwen introduceerden Angelsaksische missionarissen de christelijke religie. Oude gebruiken kregen vaak een christelijke betekenis. Opvolgers van deze missionarissen waren monniken in kloosters en abdijen, die kerken stichtten of beheerden en grondbezit exploiteerden. Alhoewel hun invloed sinds 1795 is verdwenen, zijn er nog verwijzingen naar dit verleden in de vorm van patroonheiligen, boerderijnamen (‘Munnikhof’) en natuurlijk de middeleeuwse kerken en kapellen zelf. Zo speelde de abdij van Saint-Valéry-sur-Somme een belangrijke rol in middeleeuws Overasselt, waaraan de Sint-Walrickkapel nog te danken is. Ook de abdij Kaiserswerth bekleedde een positie in de gemeente Heumen. Zowel in Heumen als Druten was de abdij Grafenthal in Goch belangrijk. In Bergharen speelde de abdij Camp een rol.
Wellicht nog belangrijker voor de ontwikkeling van het kerkelijk landschap was de opleving van het katholicisme na 1800 en vooral na 1850. Op veel plekken zijn er uitingen van die opleving te vinden. Nieuwe kerken werden gebouwd, kloosters verrezen, scholen werden gebouwd en het Rijke Roomse Leven bloeide. In het straatbeeld verrezen kapellen en Heilig-Hartbeelden. Dat duurde iets meer dan 100 jaar. Uit deze ruime eeuw van katholieke bloei kennen alle gemeenten veel zichtbaar erfgoed, zoals kerken en pastorieën. Uit de nadagen van het Rijke Roomse Leven dateert nog de naoorlogse kerk van Malden. Gevolg van deze opleving van het rooms-katholicisme was ook dat er nieuwe protestantse kerken gebouwd moesten worden, omdat deze gemeenschappen de oude gebouwen verloren. In Horssen bevindt zich een voorbeeld.
Naast kerkelijke tradities bestonden er ook tradities vanuit het volksgeloof. Vaak waren zij sterk verweven met christelijke tradities. Het bekendst is wel de lapjesboom bij de Sint-Walrickkapel van Overasselt, maar relevant is bijvoorbeeld ook de linde op de Kapelberg bij Bergharen.

Figuur 3.3 De Walrick-kapel nabij Overasselt: plaats van geloof en volksgeloof.

3.5 Cultuurlandschappen

De cultuurlandschappen uit deze regio vinden hun oorsprong in belangrijke mate in de middeleeuwen. Weliswaar werd er al veel eerder gewoond, maar de huidige ruimtelijke structuur van nederzettingen, akkercomplexen, bossen en weidegebieden kwam vanaf de middeleeuwen tot stand. Daarbij bestaat een sterke relatie met de ondergrond. Op drogere, hoger gelegen gronden, zoals de rivierduinen en oeverwallen, verbouwde men gewassen. Boerderijen werden in de directe omgeving geplaatst. In lager gelegen, natte gronden weidde men vee en oogstte men hooi als wintervoer. Hiervoor waren in de eerste plaats komgebieden, oude riviergeulen en uiter-

waarden geschikt. De meest hoog gelegen terreinen, te droog voor akkerbouw, bleven het langst ‘woest’ liggen: men gebruikte ze relatief extensief. Het waren ook de plekken die het meest geschikt waren voor bosbouw op het moment dat men daarvoor de technieken beheerste en er een markt voor was. Zelfs de industrialisatie schikte zich in hoge mate naar het landschap. In de uiterwaarden werd klei gewonnen en verrezen steenovens, die in de 19e en 20e eeuw uitgroeiden tot steenfabrieken. De rationalisering van de landbouw heeft in sterkte mate het cultuurlandschap in onze regio veranderd. Dat heeft op bepaalde plekken geleid tot bijzondere nieuwe landschappen, zoals bij Horssen, terwijl op andere plekken de vervlakking van de oude landschappelijke contrasten het beeld bepaalt.

Figuur 3.4 Steenoven Vogelsangh in Deest, relict van de economische exploitatie van het landschap in het verleden.

3.6 Kastelen en heerlijkheden

Net als de rest van het rivierengebied zijn de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen en Heumen rijk aan de tastbare overblijfselen van een indrukwekkend verleden: kastelen, landhuizen en buitenplaatsen. Een deel van de middeleeuwse kasteeleigenaren bezat ook territoriale macht, een bestuurlijke vorm waarvoor de term ‘heerlijkheid’ gebruikt wordt. Zo waren Batenburg, Hernen en Heumen relatief zelfstandige heerlijkheden. Aan andere kastelen waren wel bepaalde

(heerlijke) rechten verbonden, maar niet de bestuurlijke rechten over een bepaald gebied. Zo viel Wijchen onder het hertogelijk bestuur en was de kasteelheer vooral een ‘grootgrondbezitter’. Batenburg, Hernen-De Templet, de Malderburcht en mogelijk ook de motte te Leur waren mottes met een houten toren erop. Hun opvolgers werden soms op dezelfde plek gebouwd, maar soms ook elders. De kastelen van Batenburg, Hernen, Wijchen en Heumen bestonden uit een toren met aanbouwen en werden door grachten omgeven. Ook verrezen nieuwe kastelen die geen voorfase als motte hadden gekend, zoals Blankenborg, Doddendael en Winssen.
Naast de grotere kastelen ontstonden er in de laatste fase van de late middeleeuwen en de 16e eeuw ook kleinere steenhuizen van de regionale of lokale elite, zoals mogelijk Puiflijk, Uilenburg, Nagelhorst, Schoonenburg en Slimsijp nabij Overasselt. Hun omvang, verdedigbaarheid en betekenis van de bewoners was doorgaans geringer dan die van de grotere burchten. Zij werden soms als havezate aangeduid.
De 17e eeuw vormde een belangrijk breukmoment in de geschiedenis van kastelen en landschap in de regio. Kastelen vervulden meer en meer in de eerste plaats een rol als woongebouw in plaats van militaire vesting, en daarbij hoorde een tuin- en parkaanleg. Kastelen gingen soms een rol spelen als adellijke buitenverblijven en werden conform die nieuwe functie verbouwd. De kastelen van Wijchen en Hernen zijn een mooi voorbeeld van uitersten: Wijchen werd een luxe buitenverblijf, terwijl Hernen zijn oude weerbare karakter behield. Ook werden nieuwe landhuizen gebouwd, zoals in Horssen. De aanleg van buitenplaatsen betekende een transformatie van het platteland: functioneel-agrarisch werd aangevuld met esthetiek. Tuinen en parken werden aangelegd, maar ook werd het platteland dat tot kasteeldomeinen behoorde verfraaid met lanen.

Figuur 3.5 Kasteel Batenburg is ook als ruïne nog altijd indrukwekkend.

Figuur 3.6 Huis Horssen laat zien dat comfort steeds meer een rol ging spelen voor de elite.

3.7 Strijd tegen het water

Meer dan over welk onderwerp dan ook is geschreven over de band tussen de inwoners van het Land van Maas en Waal en de beide rivieren die het gebied aan twee zijden begrenzen. Vele eeuwen woonden de inwoners van dit gebied in een onbedijkt rivierenlandschap. Rivieren verlegden zich door de millennia heen met enige regelmaat, zoals aan het Wijchense Ven, een uitgeveende oude loop van de Rijn, en het Wijchens Meer, een Maasmeander, nog te zien is. Op de hoogtes tussen de rivierbeddingen woonden de ‘Maas en Walers’.
Water stroomde vóór de bedijking ook via de komgebieden naar het westen af. De oeverwallen en zeker de rivierduinen en de stuwwalflanken waren hoog genoeg om meestal droge voeten te houden. Zijkades (zijdewendes) en achterkades beschermden de bewoners van dit gebied vanaf de middeleeuwen tegen water dat vanuit de kommen hun woongebied bedreigde. Met de aanleg van voorkaden op kwetsbare plekken, mogelijk omdat men door bevolkingsgroei ook lagere delen van het landschap ging bewonen, waren hele dorpsgebieden van een ringkade voorzien. Omdat waterafvoer steeds vaker een gezamenlijk belang was, werd in de 14e eeuw toestemming verkregen een aaneengesloten bedijking aan te leggen. Dat zorgde voor relatieve veiligheid en de mogelijkheid om komgronden intensiever te gaan gebruiken. Afwatering van de kommen werd via uitwateringssluizen naar de rivier geregeld. Rivierverleggingen bedreigden echter regelmatig

de stabiliteit van de dijk. Soms moest land worden prijsgegeven door de dijk terug te leggen. Dat kon echter ook militair-strategische oorzaken hebben, zoals bij Nederasselt.
De rivier kon zijn sedimenten niet meer kwijt, en het rivierbed hoogde zich op. Dijken moesten regelmatig worden verhoogd. Hogere dijken betekenen echter tegelijk een grotere dreiging voor het achterland bij dijkdoorbraken, omdat de druk erop veel hoger werd en de kracht van het water na een doorbraak dus ook. Vooral na 1700 braken de dijken regelmatig in de wintermaanden door opstuwend ijs. Naast al het leed veroorzaakten zij ook diepe gaten in het landschap, de huidige kolken. Na doorbraken werd de nieuwe, bochtige dijk om de kolk gelegd. Kwelwater werd door middel van zogenaamde kwelkades bestreden.
Relevant zijn ook de aanpassingen aan de Maas na de overstromingen van 1926. Besloten werd een aantal bochten in de Maas af te snijden en een recht rivierbed aan te leggen. Bij Balgoij, Keent en de aangrenzende Loonse Waard ligt nog een afgesneden meander in het landschap.

Figuur 3.7 De dijk tussen Nederasselt en Overasselt brak 90 jaar geleden nog door.

3.8 Bezetting en strijd tegen de bezetter

Onze regio heeft in de afgelopen eeuwen zeker tweemaal te maken gehad met bezetting en een strijd tegen de bezetter. In de Tachtigjarige Oorlog voerden Oranjegezinde troepen een beleg op de stad Grave uit. Deze aanval richtte zich tevens op het verdedingswerk aan de overzijde van de Maas, het latere Kroonwerk Coehoorn. De aangelegde aanvalslinie, bedoeld om de stad af te

sluiten van de omgeving, lag voor een deel op Heumens en Wijchens grondgebied. Van de aarden werken en kampementen is aan het oppervlak weinig meer te zien, maar ondergronds vermoedelijk wel het nodige bewaard gebleven.
Grave had dus een strategische positie die ook op de landschappen van vooral Over- en Nederasselt van invloed was. Misschien wel het ingrijpendst op de lange termijn waren de aanpassingen rondom het Kroonwerk Coehoorn door de eeuwen. In 1699 werd de dijk bij Nederasselt een behoorlijk stuk teruggelegd in verband met de aanleg van dit kroonwerk. Hiervoor moest de middeleeuwse kerk wijken.
Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelden de 4 gemeenten een relatieve bijrol, die nog het grootst was in de gemeente Heumen. Tijdens de inval van de Duitsers vonden gevechten plaats rond de brug bij Grave en de bruggen over het Maas-Waalkanaal. In Druten lag de Waal-Maaslinie uit 1939, een verbinding tussen de Peel-Raamstelling en de Linie van de Spees/Grebbelinie, maar deze werd uiteindelijk niet gebruikt. De linie is nu moeizaam in het landschap herkenbaar.
Ruim 4 jaar later was het strijdtoneel echter nog heviger. Het gebied rond Nijmegen maakte deel uit van Operatie Market Garden. In het Neder- en Overasseltse Broek in de gemeenten Wijchen en Heumen vonden luchtlandingen van parachutisten plaats om de hiervoor genoemde bruggen te kunnen innemen. Deze actie werd succesvol uitgevoerd, waardoor de troepen richting Nijmegen konden trekken. De terugtrekkende Duitse troepen richtten vernielingen aan in Alverna en aan de brug ter hoogte van Niftrik en Ravenstein. Alle gemeenten hadden bovendien te maken met burgerslachtoffers, vliegtuigcrashes en een meer of minder ontregelde samenleving.
De strijd was hiermee echter niet gestreden. De Slag om Arnhem werd verloren en de Betuwe werd frontgebied. Net daarachter lag het bevrijde Land van Maas en Waal. In Malden en Overasselt werden tijdelijke landingsplaatsen voor vliegtuigen aangelegd en in 1945 werd een tijdelijke spoorlijn aangelegd om de route over spoor naar Duitsland te verkorten.

Figuur 3.8 Overal in Nederland braken na de bevrijding feesten uit, zoals ook hier in Beuningen.

4 Wetgeving

4.1 Rijk

4.1.1 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 opnieuw in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het Gelders Genootschap wordt bemand. De verplichting om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

4.1.2 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

In het vijfde lid van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Met deze beleidsnota willen de betrokken gemeenten ter uitvoering van deze bepaling van het Bro aan de voorkant duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop cultuurhistorie als sectoraal belang bij de ruimtelijke ordening wordt / moet worden betrokken.

4.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. De geformuleerde landelijke belangen ten aanzien van cultuurhistorie komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

4.2 Provincie Gelderland

4.2.1 Omgevingsverordening Gelderland

In de omgevingsverordening Gelderland zijn beschermende regels opgenomen voor erfgoed, waaronder waardevol landschap, voor zover dit raakt aan een provinciaal ruimtelijk belang. De regels met betrekking tot de bescherming van erfgoed zien op de Romeinse Limes en de Hollandse Waterlinie, daarnaast zijn beschermende regels opgenomen voor molenbiotopen, waardevol open gebied en het Nationaal landschap. Verder is in de omgevingsverordening een beschermende regeling opgenomen voor de gronden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen.

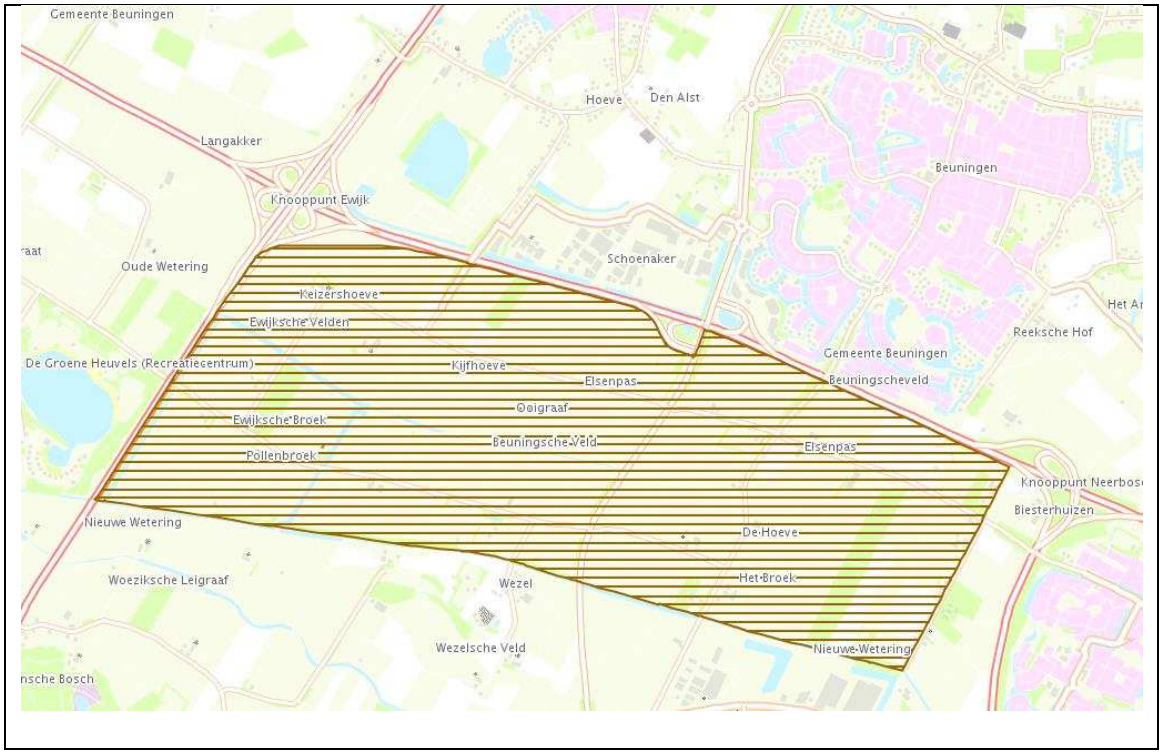
Voor de molenbiotopen (zie onderstaande afbeelding) bepaalt de omgevingsverordening dat bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen een molenbiotoop enkel ontwikkelingen kun-

nen mogelijk maken indien de toelichting bij het bestemmingsplan een motivering geeft waaruit blijkt dat de werking van de molen niet wordt beperkt door de ontwikkeling.

Figuur 4.1 Molenbiotopen zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Binnen de gemeente Beuningen is een gebied gelegen dat door de omgevingsverordening wordt betiteld als waardevol open gebied (zie onderstaande afbeelding). Op de gronden binnen dit gebied is geen nieuwe bestemming mogelijk die de openheid van dit waardevolle open gebied aantast. In de omgevingsverordening worden een aantal uitzonderingen op deze algemene regel beschreven waaronder de uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen of aansluitend aan het bouwvlak.

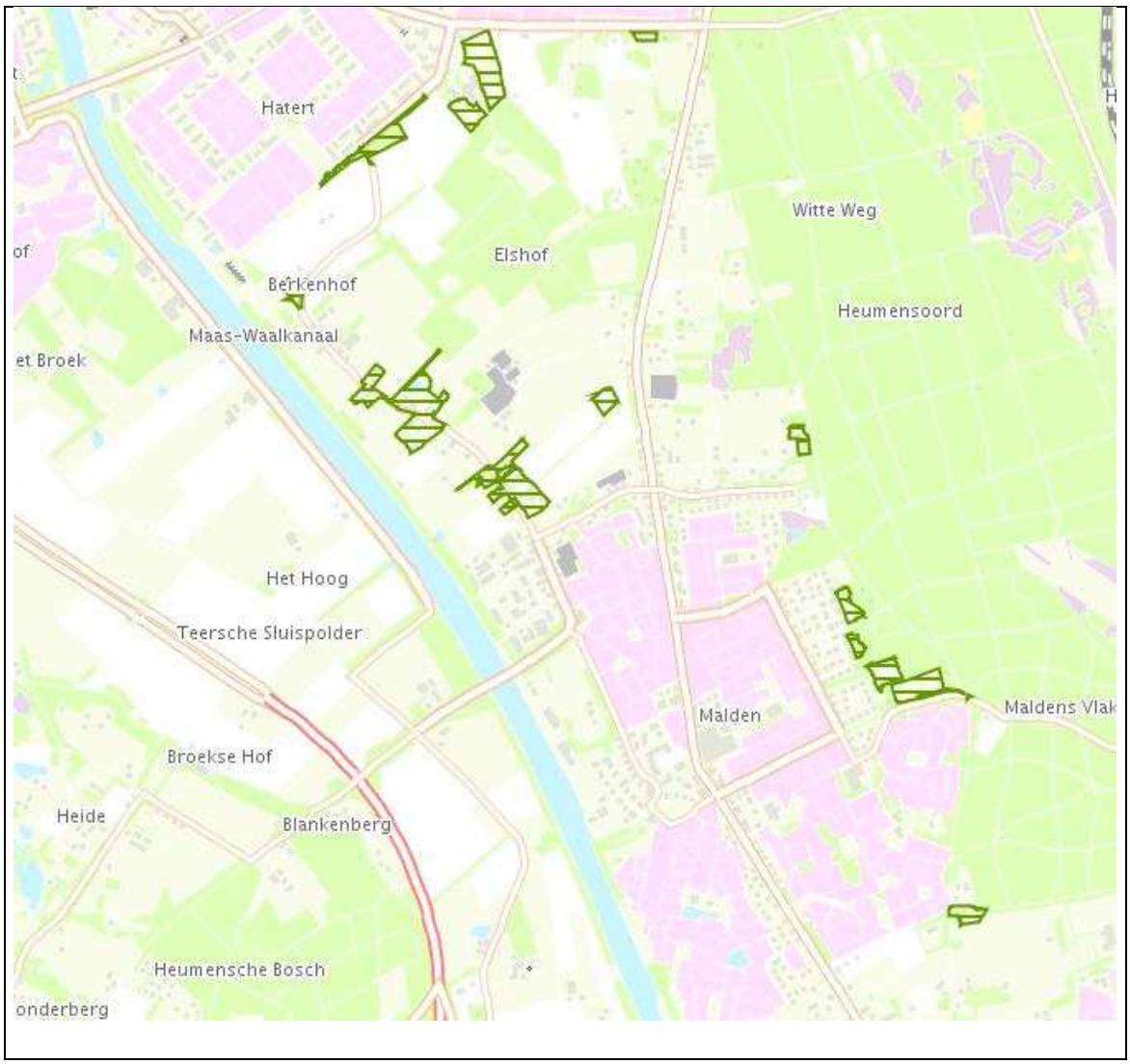
Figuur 4.2 In de gemeente Beuningen bevindt zich een waardevol open gebied.

De omgevingsverordening bevat beschermende bepalingen voor gronden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur. De omgevingsverordening maakt een onderscheid in gronden behorend tot de Groene Ontwikkelingszone en gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk. In een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt blijven en eventueel worden gecompenseerd. In een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt worden en eventueel worden gecompenseerd.

Figuur 4.3 De Ecologische Hoofdstructuur in het Land van Maas en Waal.

Binnen de gemeente Heumen zijn enkele gebieden gelegen die door de omgevingsverordening worden aangewezen als Nationaal Landschap gelegen buiten het Groene Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een bestemmingsplan voor deze gronden (zie afbeelding hieronder) maakt alleen (nieuwe) bestemmingen mogelijk indien deze de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in een bijlage bij de omgevingsverordening.

Figuur 4.4 Nationaal Landschap rondom Malden.

Bovenstaande provinciale belangen zijn reeds in de bestaande bestemmingsplannen meegenomen en worden als gevolg van deze beleidsnota niet aanvullend geborgd.

4.3 Gemeenten

De 4 gemeenten beschikken elk over een relatief recente erfgoedverordening (2010-2011), op basis waarvan het mogelijk is om gemeentelijke monumenten, zowel boven- als ondergronds, aan te wijzen en aan gewenste ingrepen een vergunningsplicht te koppelen. Tevens zijn hierin regels opgenomen ten aanzien van terreinen waar archeologische waarden worden verwacht. Beuningen kent daarnaast een separate restauratieregeling voor gemeentelijke monumenten. Wijchen kent als enige gemeente de mogelijkheid gemeentelijk beschermde stads- of dorpsge-

zichten aan te wijzen. Objecten en terreinen die via de erfgoedverordening beschermd zijn, zijn niet op de cultuurhistorische beleidskaart opgenomen, omdat daarvoor reeds een regeling bestaat.

5 Planologische borging en monumenten-zorg

5.1 Inleiding: wat is ons vertrekpunt?

5.1.1 Inleiding

De 4 gemeenten beschikken reeds over beleid waarin men keuzes maakt die te maken hebben met het aanwezige cultureel erfgoed. Doordat cultureel erfgoed zich echter op het raakvlak van heel veel disciplines bevindt, is de aandacht daarvoor ook gefragmenteerd, zoals blijkt uit bijlage 1.

De gemeenten zien cultuurhistorie reeds als integraal onderdeel van de verschillende gemeentelijke beleidsvelden. In veel beleid gericht op landschap, zeker van de afgelopen 5 à 8 jaar, zijn cultuurhistorie of ‘gebiedseigen kenmerken’ belangrijke pijlers. In bestemmingsplannen zijn landschapswaarden al geborgd, al dan niet als uitvloeisel van een landschapsontwikkelingsplan, maar niet noodzakelijkerwijs vanuit het cultuurhistorisch belang. Ook in toeristisch-recreatief beleid worden het karakter van het landschap en de bijzondere waarden van de kernen als sterkte aangeduid.

Expliciet cultuurhistorisch beleid echter gaat veelal niet verder dan archeologie en gebouwde monumentenzorg. Het meeste beleid is impliciet, en er bestaat planologisch weinig juridische grondslag om cultuurhistorie als afwegingskader mee te nemen bij toetsing van vergunningaanvragen.

5.1.2 Het vertrekpunt

De gemeenten hechten vanuit de wettelijke verplichting aan een goede planologische borging van waardevol geachte cultuurhistorie in het bestemmingsplan en in toekomstige structuurvisies, en een verankering van cultuurhistorie als onderdeel van het gemeentelijk afwegingskader bij landschappelijke en stedenbouwkundige ingrepen waarin het bestemmingsplan niet voorziet. Vooruitlopend op de beleidsnota hebben de gemeenten tussen 2007 en 2013 inventarisaties op gemeentelijke schaal laten uitvoeren van het bovengrondse cultuurhistorisch erfgoed. Deze inventarisatie is aangevuld met een cultuurhistorische gebiedswaardering, voor Heumen en Wijchen een herziening van een bestaande gebiedswaardering. Op basis van deze bijgevoegde waardering is een beleidskaart, eveneens bijgevoegd, opgesteld. Deze kaart geeft weer voor welke gebieden en objecten planologische borging wordt voorzien, nu of bij nieuwe ontwikkelingen.

Elke gemeente heeft een eigen afweging gemaakt welke waarderingsklasse men van voldoende belang achtte om cultuurhistorisch beleid op te voeren: Wijchen kiest overwegend voor de gebieden met een middelhoge en hoge waarde. Enige uitzondering is het vennengebied op Alverna. Dit heeft als enige gebied in de gemeente een "zeer hoge waarde" gekregen. Daarmee wordt

namelijk uniform aangesloten bij de waardering die dit waardevolle grensoverschrijdende gebied in de gemeente Heumen heeft. Heumen, Beuningen en Druten kiezen voor gebieden met een hoge en zeer hoge waarde.[3] De gebieden die zijn afgevallen hebben gemeen dat de cultuurhistorische waarden hier in zo geringe mate aanwezig zijn en/of door sterke dynamiek in de laatste driekwart eeuw verloren zijn gegaan, dat andere belangen zwaarder worden geacht en bescherming op cultuurhistorische gronden niet noodzakelijk wordt geacht.

Met de beleidskaart als onderlegger wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze bestaande geïnventariseerde waardevolle gebieden en gebouwde objecten worden beschermd indien er zich een ruimtelijke ontwikkeling [4] aandient (§ 5.2). Daarnaast geeft dit hoofdstuk een antwoord op de vraag in hoeverre en op welke wijze er bij ruimtelijke ontwikkelingen, die ingevolge het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk zijn, rekening moet worden gehouden met cultuurhistorie (§ 5.3).
Deze verschillende benaderingen moeten leiden tot werkbare processen voor gemeenten en burgers, waarin geen onredelijke regeldruk ontstaat en het beleid alleen op die gebieden wordt gericht, die er vanuit cultuurhistorisch perspectief toe doen.

De uitgevoerde inventarisaties en waarderingen zullen een belangrijke rol gaan vervullen als toetsingsinstrument op hoofdlijnen voor de ambtelijke organisatie. Om die reden is ervoor gekozen om de geactualiseerde / nieuw vervaardigde waarderingskaarten (kaartbijlage 1) samen met deze beleidsnota en beleidskaart (kaartbijlage 2) vast te laten stellen door het college (Beuningen [5]) en de gemeenteraad (Druten [6], Heumen [7], Wijchen). Nieuwe bestemmingsplannen die getoetst worden aan het cultuurhistorisch beleid worden door de gemeenteraden vastgesteld.

5.2 Vigerende bestemmingsplannen

Een deel van de gebieden en objecten die als waardevol zijn gewaardeerd gaan beschermd worden door middel van een bestemmingsplan. In bijlage 2 bij deze nota is (globaal) per gemeente aangegeven op welke wijze deze bescherming vorm gaat krijgen.

Door het vaststellen van een bestemmingsplan kan worden geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en verandering van gebouwen of uitvoering van werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden, die gevolgen kunnen hebben voor de culturele waarde van objecten en gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling die aan de orde is cultuurhistorische belangen

[3] Dat Wijchen slechts één gebied van ‘zeer hoge waarde’ op het vlak van cultuurlandschappen kent is deels methodisch te verklaren, deels ook inhoudelijk te verklaren door de sterke mate van verstedelijking en ingrepen in het omliggende cultuurlandschap in het verleden.
[4] Onder ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze beleidsnota verstaan een ontwikkeling die bestaat uit een bouwactiviteit, een functiewijziging of een werkzaamheid (zoals het afgraven van gronden en het rooien van bomen).
[5] Het college van B&W van de gemeente Beuningen heeft deze nota op 25 augustus 2015 vastgesteld.
[6] De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft deze nota op 16 december 2015 vastgesteld.
[7] De gemeenteraad van de gemeente Heumen heeft deze nota op 26 mei 2016 vastgesteld.

niet onevenredig schaadt. In Heumen zal worden nagegaan of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen. Beuningen kiest ervoor om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan en nu geen parapluplan te laten opstellen.

Voor Wijchen kan worden opgemerkt dat voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebouwen een sloopvergunningplicht is opgenomen. Voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebieden is een vergunningplicht voor werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden opgenomen. Op deze wijze is geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de cultuurhistorische waarde van objecten of gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling de aan de orde zijnde cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt.

5.3 Nieuwe ontwikkelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de situatie dat een ruimtelijke ontwikkeling op grond van het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk is, maar dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is.

Het Besluit ruimtelijke ordening geeft aan wat er in het kader van een procedure voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet in het geldende bestemmingsplan past onderzocht moet worden. Het vijfde lid onder a van dit artikel stelt dat de toelichting / onderbouwing van het besluit een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het beleid van de gemeenten is om dit ‘rekening houden met’ een rol te laten spelen als de ruimtelijke ontwikkeling in een gebied met hoge of zeer hoge (Beuningen, Heumen, Druten) of middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde wordt beoogd.[8] De vraag die op dat moment centraal staat, is of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. In de volgende paragraaf is beschreven op welke wijze deze toetsing plaatsvindt. Indien een ruimtelijke ontwikkeling niet in een dergelijk gewaardeerd gebied is gelegen, kan volstaan worden met een verwijzing naar deze beleidsnota.

5.4 Toetsing en advisering

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier het toetsingsproces, bij de vraag of er sprake is van een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarde(n) zal verlopen. De vraag op welke manier het toetsingsproces doorlopen moet worden is mede afhankelijk van de keuze van de gemeente voor een parapluplan of niet (zie § 5.2), en derhalve of er sprake is van toetsing bij alleen ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan passen of ook ontwikkelingen die wel in het vigerende bestemmingsplan passen.

[8] In Wijchen in gebieden met een middelhoge, hoge of zeer hoge waarde.

Deze paragraaf is verder alleen van belang op het moment dat een ruimtelijke ontwikkeling voorgenomen wordt in een gebied met een hoge of zeer hoge (Beuningen, Druten en Heumen), middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde.

Uitgangspunt van deze beleidsnota is dat de aanvrager niet onredelijk extra wordt belast. Dat wil zeggen dat we ons alleen richten op locaties die er cultuurhistorisch toe doen.[9] Dit betekent dat de aanvrager geen nadere onderbouwing en/of onderzoek hoeft op te stellen en de aanvraag niet aan deskundige commissies wordt voorgelegd als de potentiele afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied maar gering is.
In hoeverre een ruimtelijke ontwikkeling afbreuk kan doen aan de cultuurhistorische waarden in een gebied is afhankelijk van:

- De aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling;
- De cultuurhistorische waarden in een gebied.

Om een onredelijke belasting van een aanvrager te voorkomen, wordt in het toetsingsproces gekozen voor een stapsgewijze beoordeling.

In onderstaande beslistabel zijn deze stappen weergegeven.

[9] Met onredelijk wordt gedoeld op de situatie dat nader cultuurhistorisch onderzoek vanwege de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of de aard van de cultuurhistorische waarden in een gebied, geen toegevoegde waarde heeft. Is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling welke gevolgen kan hebben voor de cultuurhistorische waarden in een gebied, dan is ingevolge het beleid nader onderzoek nodig naar de mate waarin de waarden worden aangetast en de mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling zodanig aan te passen dat de waarden zoveel als mogelijk worden ontzien. Dit onderzoek is dan noodzakelijk om het bevoegd gezag in staat te stellen om te beoordelen in hoeverre in het ruimtelijke besluit in voldoende mate rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden van een gebied.

Ruimtelijke ontwikkeling past binnen geldend bestemmingsplan.	**Ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen geldend bestemmingsplan.**
Vraag Is het opleggen van een nadere eis noodzakelijk?	Vraag Is in de aanvraag om of het verzoek voor een ruimtelijke ontwikkeling voldoende inzichtelijk gemaakt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarde(n).
Stap 1. Ambtelijk wordt beoordeeld of de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling (aanvraag om vergunning) en de cultuurhistorische waarden in het betrokken gebied, zodanig zijn dat een nadere eis noodzakelijk zou kunnen zijn.	Stap 1. Ambtelijk wordt bekeken of in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied.
Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat een nadere eis niet noodzakelijk is, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.	Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.
Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt de aanvraag voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. De deskundige / commissie brengt vervolgens advies uit over de noodzaak voor en de formulering van de nadere eis.	Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt om een nadere onderbouwing van de aanvraag of het verzoek gevraagd. Deze nadere onderbouwing heeft de vorm van een cultuurhistorische analyse. Stap 4. De cultuurhistorische analyse wordt voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. Komt de deskundige / commissie tot het oordeel dat de ruimtelijke ontwikkeling afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebied, dan moet het bevoegd gezag in haar besluit bepalen of de

	afbreuk gelet op de overige aan de orde zijnde belangen[10], als onevenredig is te kwalificeren. De deskundige kan ook adviseren over op te nemen voorschriften / voorwaarden.

Indien een cultuurhistorische analyse aan de orde is, wordt de aanvrager gevraagd om zijn aanvraag aan te vullen met een rapport waarin onder meer de volgende elementen zijn opgenomen:

- Wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch)?
- In welk gebied is de ruimtelijke ontwikkeling gelegen?
- Wat zijn de cultuurhistorische waarden in dit gebied?
- Op welke wijze zijn deze cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

Zie voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van een cultuurhistorische analyse in bijlage 3.

Op deze wijze kunnen ruimtelijke ontwikkelingen met een kleine potentiële afbreuk van de cultuurhistorische waarden in een gebied, eenvoudig (zonder extra onderzoeks- of bestuurlijke lasten) worden afgedaan en wordt de aanvrager in een dergelijke situatie niet onredelijk extra belast. Nader onderzoek in de vorm van een cultuurhistorische analyse of het opleggen van een nadere eis is pas aan de orde als ambtelijk wordt geoordeeld dat een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied niet uit te sluiten is.

Het beleid en de wijze van toetsing is in onderstaand schema samengevat.

Figuur 5.1 Stroomschema voor toetsing

5.5 Monumentenzorg

5.5.1 Belang en dynamiek

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten voeren een actief monumentenbeleid. Daarmee hebben ze als doel de meest waardevolle bebouwing voor nu en in de toekomst te beschermen. Vanuit deze insteek beschikken deze gemeenten over erfgoedverordeningen en een eigen gemeentelijke monumentenlijst, die naast de rijksmonumentenlijst functioneert. De gemeentelijke monumentenlijst vormt een belangrijk instrument binnen de gemeentelijke erfgoedzorg. Het rijk heeft daarnaast taken met betrekking tot rijksmonumenten aan de gemeenten gedelegeerd, waaronder vergunningverlening. Ondanks de focus van de wet op het bestemmingsplan wordt het instrument ‘gemeentelijke monumentenlijst’ en de daaraan verbonden ver-

[10] Bijvoorbeeld bedrijfseconomische belangen.

ordening nadrukkelijk niet als vervanging ervan gezien, en de noodzaak van een monumentenstatus voor het behoud van specifieke waarden is ook regelmatig actueel. Daarbij is de regeldruk voor monumenteneigenaren sinds 1 januari 2012 sterk verminderd doordat bepaalde ingrepen niet meer vergunningplichtig zijn. De gemeenten hechten er dan ook aan het monumentenbeleid te laten voortbestaan.

Figuur 5.2 De Beiershof in Niftrik, een gemeentelijk monument.

Daarbij moet worden opgemerkt, dat de inhoud van de gemeentelijke monumentenlijst tot op zekere hoogte dynamisch is. Bouwwerken of objecten kunnen van de lijst worden afgevoerd wanneer zij hun monumentale waarde verloren hebben (bijvoorbeeld door brand). De 4 gemeenten willen er echter voor waken, dat verwijdering om opportunistische redenen plaatsvindt. Een bouwwerk dat eenmaal geplaatst is, kan alleen zijn status verliezen als ook daadwerkelijk de cultuurhistorische waarde (sterk) verminderd is of geheel verloren is gegaan. Opname van nieuwe bouwwerken op de gemeentelijke monumentenlijst behoort tot de mogelijkheden als kan worden aangetoond dat de waarde dermate hoog is, dat borging via het bestemmingsplan niet volstaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ook het interieur in materialisering of interne ruimtelijke structuur bescherming behoeft. Ook kan door voortschrijdend inzicht de aanwijzing van gemeentelijke monumenten uit jongere perioden, zoals de wederopbouwperiode (1940-1965), van belang worden geacht. In enkele van de 4 gemeenten (o.a. Wijchen) is hiermee al een voortvarende start gemaakt. Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) worden panden van

vóór 1940 alleen als rijksmonument aangewezen als daar zeer bijzondere redenen voor aanwezig zijn.

5.5.2 Advisering

Een adviserende rol over de bescherming van het gebouwd erfgoed is weggelegd voor de monumenten- of erfgoedcommissies van de verschillende gemeenten. Hun positie is vastgelegd in de respectieve erfgoedverordeningen (voor Wijchen o.a. ook in de Verordening op de Monumentencommissie). Gevraagde en ongevraagde advisering over aanwijzing of afvoering van een pand als gemeentelijk monument en advisering over aangevraagde omgevingsvergunningen blijft de primaire functie van deze commissie. Daarnaast is voor hen ook de nieuwe rol weggelegd om te adviseren over waardevol gebouwd erfgoed in het bestemmingsplan (zie § 5.2). In het kader van de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen krijgen zij namelijk ook nieuwe taken toebedeeld. Naast de monumentencommissie kunnen ook externen worden ingeschakeld indien daar aanleiding toe bestaat. In Wijchen kan bovendien gedacht worden aan de – dit jaar nog aan te wijzen – Dorpsbouwmeester). In Beuningen zal de toetsing primair door de ambtenaar RO worden opgepakt.

5.5.3 Afstemming

Om te komen tot werkbare processen dienen er duidelijke procesafspraken gemaakt te worden tussen frontofficemedewerkers, de ambtenaar cultuurhistorie, de medewerkers RO en de vergunningverleners WABO.

Actiepunten

- actieve monitoring van gemeentelijke monumentenlijst t.a.v. afvoeren (bij verlies monumentale waarden) en t.a.v. toevoegen (bij voortschrijdend inzicht t.a.v. bestaande of nieuwe categorieën);
- inwinnen van intern of extern advies wanneer onvoldoende expertise aanwezig is t.a.v. beoordeling vergunningaanvragen;
- afstemmen interne werkprocessen ten aanzien van de integratie van cultuurhistorie in het planologisch proces.

6 Cultuurhistorische kansen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden keuzes voor thema's en erfgoedlijnen gepresenteerd die in de 4 gemeenten een centrale rol zullen vervullen. Ook worden maatschappelijke trends ten aanzien van erfgoed benoemd die van belang zijn bij de formulering van projectideeën. Tenslotte komt ook het werken met partners, externe communicatie en het verwerven van draagvlak voor monumentenbeleid aan de orde.

6.2: Op welke cultuurhistorie focussen we ons?

6.2.1 Kiezen

Om verwatering van de containerbegrippen 'erfgoed' en 'cultuurhistorie' te voorkomen is een zekere focus nodig: gemeentelijke speerpunten. Op het vlak van erfgoed is die keuze niet willekeurig: een aantal thema's vormt samen de rode draad in de geschiedenis en het erfgoed van het gebied tussen Maas en Waal. Zij representeren belangrijke episoden in de geschiedenis waar de gemeente zich nu mee kan identificeren en waarvan vaak sporen in het landschap aan te treffen zijn. De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten willen binnen hun erfgoedbeleid speciale aandacht aan deze thema's schenken. De vier gemeenten zullen zich niet exclusief aan deze thema's verbinden, maar spreken wel gezamenlijk uit dat zij deze thema's als belangrijke kern van hun geschiedenis en erfgoed beschouwen. Binnen de thema's wordt cultuurhistorie integraal benaderd, al hangt het mede van het thema af om welk type erfgoed het gaat.
Niet alle thema's zullen in optima forma in elke gemeente terug te vinden zijn. De gemeenten hebben hun onderlinge verschillen, maar delen ook veel van hun geschiedenis. In die gedeelde geschiedenis met lokale accentverschillen schuilt de kracht, de diversiteit én de verbondenheid. Opgemerkt dient nog te worden dat de meeste thema's een tastbare, materiële kant en een zachte, immateriële kant hebben: de elementen versus de verhalen over deze elementen of verhalen over gebeurtenissen. De gemeenten hechten eraan dat beide kanten van het erfgoed naar voren komen.

6.2.2 Het grote kader: cultuurhistorische thema's

Het grote kader van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen kan worden gekoppeld aan de cultuurhistorie in de regio zoals we die in hoofdstuk 3 hebben beschreven en zoals deze op de cultuurhistorische waardenkaart en de archeologische waarden- en verwachtingskaart zijn benoemd.

De 7 thema's zijn relatief algemeen van aard. Om die reden willen we ze nader duiden door hier heel concrete erfgoedlijnen uit te destilleren. Wat zijn specifieke deelonderwerpen binnen de genoemde thema's die in het beleid van de gemeenten Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen een plek krijgen?

Thema	Erfgoedlijn
Zichtbare prehistorie	- Wonen en begraven op de hogere gronden
Romeinen en Merovingers	- De context van Noviomagus: dicht bewoond gebied in de Romeinse tijd, achter de Limes - Verbinding: Romeinse wegen van Blerick naar Nijmegen, tussen Wijchen en Heumen, tussen Nijmegen en Druten - Merovingisch hartland
Karolingers, de kerstening en christelijke tradities	- Abdijen als grootgrondbezitters - Middeleeuwse kerken en kapellen - Protestanten vs. katholieken: de reformatie - Het Rijke Roomse Leven: kloosters, kerken en vrome burgers - De kerstening weerstaan? Volksgeloof in Maas en Waal
Kastelen en heerlijkheden	- Burchten en ridders: middeleeuwse kastelen - Wonen op 't land: edelmanswoningen, havezates, buitenplaatsen en landgoederen - 'Land van de heerlijkheden'
Cultuurlandschappen en de strijd tegen het water [11]	- Maas en Waal in de Nederlandse delta - Wonen op de stroomrug - Veilig achter de dijken (of toch niet?) - Afwatering en ontginning van de kommen - Uiterwaarden en steenfabrieken - Het boerenland na de bedijking - Fruitteelt
Bezetting en strijd tegen de bezetter	- Deel van een militair-strategisch belangrijk rivierengebied: de Tachtigjarige Oorlog - Maas en Waal tijdens de Tweede Wereldoorlog - Koude Oorlog
Bouwkunst van stad en land [12]	- Kerken - Molens - Agrarisch erfgoed - Scholen

[11] Vanwege de nauwe verbondenheid hebben we deze twee thema's samengenomen.

[12] Vanwege het separate karakter binnen deze nota hebben we dit onderdeel – in afwijking van de opzet van hoofdstuk 3, aan de lijst met thema's toegevoegd.

Daarnaast zijn er erfgoedlijnen aan te wijzen die thema-overstijgend te noemen zijn. Zij passen in de meeste geval binnen ‘Communicatie en herkenbaarheid’, ‘Educatie en ontsluiting’, ‘Kennisontwikkeling t.b.v. beleidsvorming’ en ‘Visualisatie en verbeelding’.

6.3 Hoe benaderen we deze cultuurhistorie?

6.3.1 Inleiding

De gemeenten zouden de kansen van het erfgoed en belangen van private partijen die zich voor erfgoed willen inzetten tekort doen als we alleen de planologische kant (in hoofdstuk 5) zouden belichten of de genoemde thema’s en erfgoedlijnen (in paragraaf 6.2) volledig aan het private domein zouden overlaten. Inspireren, ontwerpen en het versterken van de betrokkenheid van burgers, educatie, recreanten en toeristen, en bedrijven zijn minstens zo belangrijk om de aandacht ervoor en de economische voordelen ervan voor de lange termijn te verzekeren. Een gemeente is ervoor het algemene belang te dienen. Dat algemene belang kan in dit geval zijn om de voordelen van erfgoed op het gebied van woon- en werkklimaat, educatie en economie veilig te stellen of mee te werken aan beleefbaarheid van en aandacht voor cultuurhistorie.[13]
Zowel de vele bestaande initiatieven (zie bijlage 6) als nieuwe initiatieven bieden veel mogelijkheden het erfgoed beter voor het daglicht te brengen. In deze paragraaf zullen we, gekoppeld aan maatschappelijke trends, aangeven welke richting de 4 gemeenten met hun erfgoed op willen. Deze richting wordt in bijlage 8 binnen de thema’s en erfgoedlijnen nader uitgewerkt in de vorm van concrete projectideeën.
De vier gemeenten stellen zich bij de uitvoering van het cultuurhistorisch beleid hoofdzakelijk op als faciliterende en initiërende overheid. Zo mogelijk kan men ook de rol van uitvoerende overheid op zich nemen. Burgers worden door een actieve en heldere opstelling van de gemeente gemotiveerd om zelf zaken op te pakken. Bedrijven worden daarnaast gemotiveerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren. De gemeente kan zich bijvoorbeeld inzetten voor verdieping en verspreiding van kennis over erfgoed, met een koppeling naar erfgoededucatie. Dat geldt ook voor de inzet van deze kennis in het creëren van een erfgoedaanbod aan inwoners en toeristen/recreanten.

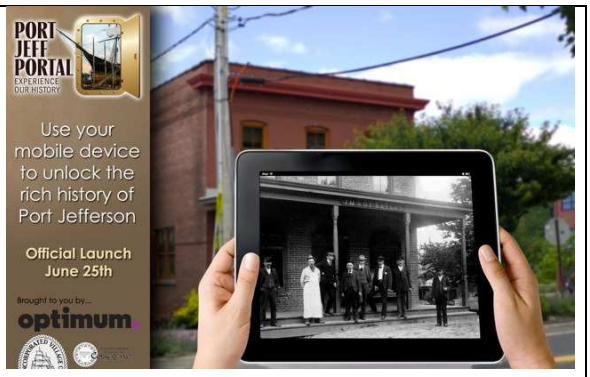
6.3.2 Hoe beleeft het publiek cultuurhistorie?

Met alleen thema’s hebben we nog geen beeld hoe we dit erfgoed op een zinvolle wijze kunnen benaderen. Hoe zorgen we nu dat initiatieven die we binnen deze thema’s ontplooien of ondersteunen, ook aansluiten bij wat het publiek belangrijk vindt? Wanneer is een initiatief maatschappelijk relevant en de moeite waard om te ondersteunen?
De relevante trends binnen de cultuurhistorie en monumentenzorg kunnen worden geduid vanuit een sociologische invalshoek.[14] Deze gedegen waarneming van wat er in wisselwerking tussen

[13] Bovengrondse visualisatie van ondergronds erfgoed is hiervan een goed voorbeeld.
[14] Deze duiding is van de hand van de Nijmeegse hoogleraar ‘Geschiedenis van Gelderland’, Dolly Verhoeven. Zie voor de volledige tekst: http://nationaalmonumentencongres.nl/files/2013/12/Binnen-zonder-kloppen-Nationaal-Monumentencongres-2013.pdf

publiek en erfgoed speelt vormt de basis voor de projectideeën op het gebied van erfgoedbeleving en –benutting die door Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen worden geformuleerd.[15] De verschillende trends worden aangeduid met 5 steekwoorden, namelijk intensivering, informalisering, individualisering, internationalisering en informatisering. In bijlage 7 zijn deze trends nader uitgewerkt. Deze trends zullen als leidraad worden gebruikt bij de ontplooiing of ondersteuning van projecten.

Figuur 6.1 Er zijn meerdere manieren om het publiek te betrekken bij erfgoed. Manifestaties, de digitale wereld en ervaringen uit het buitenland spelen een rol bij wensen en verwachtingen.

6.4 Initiatieven en partners

De gemeenten Heumen, Beuningen, Druten en Wijchen zullen zelf enkele initiatieven op het vlak van de promotie / ontsluiting van erfgoed ontplooien. De financiële middelen en menskracht zijn op dit moment echter zo beperkt dat het niet mogelijk is om een strak afgebakend overzicht te maken van datgene wat zij als gemeenten in de komende jaren zouden willen realiseren. Die beperking geldt eveneens waar het gaat om de ondersteuning van particuliere initiatieven. In de komende jaren zal daarom per situatie bekeken worden of de gemeente aan de realisatie van projectideeën uit de maatschappij kan bijdragen en zo ja, op welke manier. In bijlage 8 is een

[15] Ruimtelijke-inrichtingsprojecten kunnen los staan van deze trends.

overzicht van mogelijke projectideeën opgenomen. Daarnaast zullen de gemeenten intern afstemmen hoe de koppeling met het toeristisch-recreatief beleid gelegd gaat worden.

6.5 Communicatie

Profilering valt of staat met zichtbaarheid. De gemeenten streven er naar om met hun erfgoed zichtbaar te zijn in de lokale en regionale media. Hierbij nemen zij ook zelf het initiatief om ontplooide projecten aan het publiek bekend te maken via deze media. Naast incidentele berichten kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan artikelen- of persberichtenseries, bijvoorbeeld in relatie tot Open Monumentendag of andere te organiseren evenementen. Elke gemeente kan hierbij ook andere betrokkenen erop wijzen de publiciteit te zoeken.
Waar mogelijk zullen sociale media via de gemeentelijke communicatieadviseurs worden ingezet om gericht berichten over ontwikkelingen op erfgoedgebied naar buiten te communiceren. Daarnaast hebben we in deze nota bij verschillende onderdelen aangegeven wat de relatie tussen gemeente en het brede of smallere publiek (zoals monumenteneigenaren) is en welke rol communicatie hierin speelt. Burgers worden ook aangemoedigd zelf bekendheid te geven aan (succesvolle) initiatieven, zoals via het online platform van de Participatiekaart.

6.6 Draagvlak voor monumentenbeleid

Een geslaagd monumentenbeleid staat of valt met draagvlak onder de inwoners van de gemeenten in het algemeen en de eigenaren van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het bijzonder. Dat draagvlak is op diverse manieren te verkrijgen.

6.6.1 Een soepel proces

Allereerst zijn een zorgvuldige onderbouwing van de monumentale waarde en een snelle, maar zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen noodzakelijk. In de Wabo is de snelheid van het proces reeds gewaarborgd. Zorgvuldigheid kan worden bereikt door eigenaren met ontwikkelingsplannen vóór de indiening van de aanvraag te laten overleggen met de betrokken ambtenaar en/of de monumentencommissie. In dit vooroverleg kan worden verkend of er mogelijkheden voor de ontwikkeling bestaan en zo ja, welke ideeën wel en welke niet wenselijk zijn. Naast vooroverleg met de monumentencommissie kan ook gekozen worden voor indiening van een informele aanvraag Vooroverleg via het Omgevingsloket. Daar kan dan (zonder dat wettelijke termijnen gaan lopen) een brede advisering plaatsvinden, bijvoorbeeld voor cultuurhistorie, RO, bodem, archeologie, welstand etc.
Vooraf adviseren in plaats van achteraf corrigeren vergroot het draagvlak voor monumentenzorg. Het ondersteunt de eigenaar en verhoogt de kans dat de ingreep vanuit cultuurhistorisch perspectief succesvol wordt en met vergunning kan worden uitgevoerd.

6.6.2 Open Monumentendag

Hier zijn communicatie en voorlichting van groot belang. De gemeente heeft hierin overwegend een stimulerende en soms ook faciliterende rol. Open Monumentendag wordt elk jaar landelijk georganiseerd in het tweede weekend van september. Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

hechten grote waarde aan deze dag en werken mee aan de organisatie ervan door de organiserende commissie/organisatie te subsidiëren.

Open Monumentendag is voor veel mensen (900.000 mensen landelijk op jaarbasis) de belangrijkste dag dat zij zich bezig houden met ons gebouwd erfgoed. De gemeenten hechten er dan ook aan hun huidige rol in de toekomst voort te zetten.

Figuur 6.2 Open Monumentendag speelt een belangrijke rol in de kennismaking en ervaring met lokaal erfgoed.

Actiepunten

- faciliteren en indien mogelijk initiëren van 'cultuurhistorische kansen', waar mogelijk in relatie tot de beschreven thema's en trends, en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
- actief communiceren via traditionele en nieuwe media over gemeentelijke cultuurhistorische activiteiten en burgers aanmoedigen hierover zelf ook te communiceren;
- voor de burgers zorg dragen voor een snelle, zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen;
- stimuleren van vooroverleg over plannen die invloed hebben op cultuurhistorische waarden;
- blijven nemen van de stimulerende en faciliterende rol t.a.v. de organisatie van Open Monumentendag.

7 Nawoord

Deze beleidsnota werd opgesteld door Luuk Keunen (RAAP Archeologisch Adviesbureau) en Dènes Jansen (Buro Waalbrug). Zij bedanken de betrokken ambtenaren van de gemeenten Heumen (Ria Koeneman), Beuningen (Koen Antonise, Guido Woutersen, Harm Bekker, Nancy van de Zande en Karin Eppink), Druten (Louis Nieboer, Susanne Welbers, Ivo Verploegen en Mark Jansen) en Wijchen (Fred Coolen, Rob Ribbink, Paul Vereijken, Patricia van Wolferen en Lambert van Beusekom) voor hun constructieve inbreng tijdens de ontwikkeling van deze nota. Daarnaast werd belangrijke inhoudelijke ondersteuning gekregen van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, de monumentencommissie Wijchen, Historisch Besef Beuningen, het Gelders Genootschap en landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. Zonder hun bijdragen was de totstandkoming van deze nota in deze vorm niet mogelijk geweest.

Deze beleidsnota cultuurhistorie kon worden opgesteld dankzij subsidie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Titel: Samen in verscheidenheid: beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Status: definitief concept

Datum: april 2015

Auteurs: *ir. L.J. Keunen (RAAP) & mr. D. Jansen (Buro Waalbrug)*

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Buro Waalbrug
Postbus 165
6640 AD Beuningen

Bijlagen en kaartbijlagen

Bijlage 1. Inventarisatie wetgeving en beleid.
Bijlage 2. Beschrijving planologische borging per gemeente.
Bijlage 3. Cultuurhistorische analyse.
Bijlage 4. Toelichting op de waarderingskaarten.
Bijlage 5. Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen.
Bijlage 6. Maatschappelijke initiatieven.
Bijlage 7. Cultuurhistorische trends in de maatschappij.
Bijlage 8. Projectideeën.

Kaartbijlage 1. Waarderingskaarten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten.
Kaartbijlage 2. Cultuurhistorische beleidskaart.

Verantwoording afbeeldingen:

Foto's wethouders: respectieve gemeenten/Ger Loeffen/Niels Stam

Fotocommunity.de, MH1961: 6.1
Gemeente Beuningen: 3.2
Layar.com: 6.1
Marketgarden70.nl: 6.1
Oud-Beuningen: 3.8
Open Monumentendag.nl: 6.2
Provincie Gelderland: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
RAAP: 1.1, 3.1, 3.3, 3,7
Wikimedia Commons: 3.4, 3.5, 3.6
WUR, Speciale collecties: 2.1

Bijlage 1 – Inventarisatie wetgeving en beleid

B1.1 Rijk

B1.1.1 Modernisering Monumentenzorg (MoMo)

Op 1 januari 2012 zijn de wetswijzigingen in werking getreden die het gevolg waren van de modernisering van de monumentenzorg, in het kort MoMo genoemd. Deze modernisering werd in 2009 aangekondigd in de vorm van een beleidsbrief. Het belangrijkste vertrekpunt daarin was dat de monumentenzorg voortaan in de eerste plaats gebieds- en ontwikkelingsgericht diende te zien, en niet langer in de eerste plaats object- en behoudsgericht. Om die wensen te kunnen operationaliseren werden drie beleidspijlers vormgegeven:

- Pijler 1: Cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening. Van gemeenten werd verwacht [16] dat zij voortaan voorafgaand aan het vaststellen van een bestemmingsplan een cultuurhistorische analyse zouden laten uitvoeren en daar vervolgens een afweging over te maken of, en zo ja hoe, deze waarden in het bestemmingsplan zouden worden opgenomen.
- Pijler 2: Krachtiger en eenvoudiger regelgeving. Eigenaren van (gebouwde) monumenten kregen meer ruimte voor eigen afwegingen.
- Pijler 3: Bevorderen van herbestemmingen. Door maatschappelijke veranderingen hebben steeds meer gebouwen, complexen, terreinen en landschappen behoefte aan een nieuwe functie. Het gebrek aan een functie is immers een bedreiging voor het voortbestaan van het object.

Deze voornemens hebben ertoe geleid dat op 1 januari 2012 onder meer de Monumentenwet en het Besluit ruimtelijke ordening zijn gewijzigd. In het Bro is nu de afwegingsverplichting over cultuurhistorie in het kader van de ruimtelijke ordening verwerkt, in de Monumentenwet zijn vergunningvrije activiteiten met betrekking tot monumenten en in beschermde gezichten opgenomen.

B1.1.2 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 andermaal in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het

[16] *De opdracht uit het Besluit ruimtelijke ordening (zoals dat per 1 januari 2012 komt te luiden) aan gemeenten om "rekening te houden" met cultuurhistorische waarden is een generieke bepaling. Deze opdracht is in algemene termen gesteld, maar is zeker geen vrijblijvende opdracht. Het is immers niet mogelijk om rekening te houden met cultuurhistorische waarden zonder te weten waarover men het eigenlijk heeft. Daarvoor zal altijd een degelijk cultuurhistorisch onderzoek nodig zijn. Op het moment dat die op tafel ligt, zal dat in de verdere besluitvorming een bepalende factor zijn die in alle openheid moet worden afgewogen* (Brief van staatssecretaris H. Zijlstra aan de Eerste Kamer, 27 mei 2011).

Gelders Genootschap wordt bemand. De taak om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

B.1.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. In dat kader zijn regels opgenomen die betrekking hebben op erfgoederen met een universele waarde. Hieronder wordt het volgende verstaan:
Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:

- Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- Romeinse Limes;
- Werelderfgoed De Beemster;
- Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam.

Deze erfgoederen komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

B1.2 Regionaal (w.o. provincie)

B1.2.1 Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016

De provincie Gelderland heeft haar ambities met betrekking tot cultureel erfgoed vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016. Hierin zijn enkele zaken veranderd na het aflopen van het voorgaande Belvoir-beleid. De ontwikkelingsgerichtheid van MoMo is erin verankerd door cultuur te zien als bouwsteen voor ontwikkeling. Daarnaast wil men de provincie niet meer louter van een subsidiërende kant laten zien, maar als professioneel partner waarin ook ruimte moet zijn voor tegenprestaties. Door dit partnerschap uit te dragen hoopt men ook te bereiken dat de maatschappij meer bij cultuur en erfgoed betrokken wordt. De provincie ziet zichzelf als partner, regisseur, financier en makelaar/verbinder. Door een beperktere hoeveelheid middelen worden bovendien scherpere keuzes gemaakt. Bij cultureel erfgoed wordt gekozen voor het overdragen en beleefbaar maken van de historie en het zichtbaar maken door middel van zichtbare kunst en ontwerp.

Om doelen te bereiken heeft de provincie het initiatief genomen om met gemeenten tot bestuurlijke afspraken te komen in de vorm van een cultuur- en erfgoedpact. Bij de initiatieven waarover afspraken worden gemaakt kiest de provincie voor een ondersteuning van de uitvoering, en minder van de coördinatie. De provincie maakt middelen vrij voor het ondersteunen van cultuurfestivals (w.o. erfgoedfestivals), het bevorderen van innovatieve kennis en vakmanschap voor het behoud en ontwikkeling van erfgoed, het ondersteunen musea en daarmee verbonden partijen en activiteiten (inclusief het onderzoeken van de mogelijkheden voor een leerstoel ‘Erfgoed van Gelderland’), het bevorderen van herbestemming en het investeren in onderzoek naar en praktische werkzaamheden aan typische Gelderse, actuele thema’s (buitenplaatsen, cultuurhistorie van bos en natuur, militaire linies). Hierin komt het zogenaamde ‘provinciaal belang’ naar voren.

De contourennota geeft een praktische uitwerking van het genoemde programma en benoemt de besteding van de structurele middelen.

B1.2.2 Visie Waalweelde (2009)

Het totale project Waalweelde wil, in haar eigen woorden, *de Waal en haar omgeving mooier, veiliger, natuurlijker en economisch sterker (...) maken*. Onder regie van de provincie Gelderland werken verschillende partijen samen. Cultuurhistorie is één van de zeven thema's, naast Veiligheid, Natuur, Bedrijvigheid, Wonen, Recreatie en toerisme, Energie en Klimaat. Vanwege de geografische ligging zijn van de vier gemeenten hierbij alleen Druten en Beuningen betrokken. In deze gemeenten gaat het om een tiental geformuleerde projecten, vooral practisch gericht zoals de omvorming van bedrijventerreinen naar woningbouw, het graven van nevengeulen en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

B1.2.3 Toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (2013)

Deze visie is tot stand gekomen door een samenwerking van het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen, de gemeenten en het bedrijfsleven. Er is een toeristische visie ontwikkeld om het merk Rijk van Nijmegen beter op de kaart te zetten. Cultuur en cultuurhistorie vormen een belangrijke pijler onder de visie. Hier spelen het Romeins verleden, de Middeleeuwen en de Tweede Wereldoorlog als thema's die meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt zouden moeten worden.

B1.2.4 Deltaprogramma (2014)

Om de veiligheid in onze delta te vergroten is in de afgelopen jaren het Deltaprogramma uitgewerkt. Het Deltraprogramma van 2014 is de vierde op rij. Voor onze regio zijn binnen het deelprogramma Rivieren de regio's Waal en Bedijkte Maas van belang. Alhoewel dit uiteraard niet het hoofddoel is, heeft cultuurhistorie wel een nadrukkelijke plek in het programma. Cultuurhistorie wordt, net als natuurontwikkeling en recreatie, gezien als 'meekoppelkans' en net als leefbaarheid, landschap en natuur een 'aandachtspunt'. Binnen ons gebied zijn retentiegebieden van Keent en Wijchen-Heumen en dijkverleggingen bij Heumen en Overasselt voorzien waar het om de Maas gaat.

B1.3 Gemeenten

B1.3.1 Algemeen

Gemeenten zijn de eerst aangewezen overheidslaag als het gaat om het beschermen van het brede erfgoed. Zij staat dicht bij de burger en is daarnaast voor een groot aantal typen ingrepen het bevoegd gezag.

In bestemmingsplannen komt het thema cultuurhistorie als zodanig in veel gevallen maar heel beperkt terug. Zo vinden we in het Bestemmingsplan Buitengebied van Heumen (2009) een toelichting op de monumentale bebouwing (geregeld via Monumentenwet 1988 en monumentenverordening), de molens (met regels ten aanzien van bebouwing in de omgeving) en de bescherming van archeologische waarden. Veel vaker zijn cultuurhistorische kwaliteiten verweven met thema's als waardevol landschap. Tekenend is de eerste zin van de paragraaf onder het kopje

'landschap' in voornoemd bestemmingsplan, wanneer het Streekplan 2005 van de provincie Gelderland wordt aangehaald: *Gelderland omvat een grote variatie aan landschappen met een rijke cultuurhistorie*. Kennelijk wordt het cultuurhistorische aspect van alle andere aspecten in de landschappen het meest relevant geacht. In de doelstelling van het bestemmingsplan is dan ook opgenomen dat het bestemmingsplan een bescherming van waarden en belangen biedt, waartoe ook archeologische en cultuurhistorische waarden behoren.

B1.3.2 Beuningen

Waterplan (2005)

Het Waterplan van de gemeente Beuningen was vooral gericht op kwaliteit en veiligheid. Cultuurhistorie vormt geen expliciet onderdeel van het plan.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

In december 2006 werd de landschapsvisie 'Landschap in beweging' voor de gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen afgerond en vervolgens in 2007 door de drie gemeenteraden vastgesteld. De samenhang en identiteiten van het historisch cultuurlandschap, onderscheiden in meerdere landschapstypen, vormen hierin het raamwerk voor nieuwe ontwikkelingen. Afhankelijk van het landschapstype is het cultuurhistorisch karakter hier sterker of minder sterk in de visie richting de toekomst aanwezig. Zo is in de uiterwaarden van Waal en Maas meer ruimte voor natuur en rivierdynamiek geboden, terwijl op de Waaloeverwallen het kleinschalige historisch cultuurlandschap vertrekpunt is.

Expliciet wordt uitgesproken dat aardkundige en archeologische waarden behouden en versterkt moeten worden en dat cultuurhistorische waarden behouden moeten blijven en als inspiratiebron gebruikt moeten worden, omdat zij bijdragen aan de identiteit van de landschapstypen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen behoud (beschermde stads- en dorpsgezichten, gemeentelijke en rijksmonumenten, de omgeving van de monumenten) en versterking van ruimtelijke patronen zoals dijken, achterkaden, wielen, wagen- en verkavelingspatronen etc. door deze structuren op te nemen in ontwerpen. Daarbij kan worden teruggegrepen op meerdere referentieperioden. Waar mogelijk wordt gestreefd naar educatief of recreatief gebruik van waardevolle objecten. De relatie tussen de hedendaagse landschappen, de historische achtergronden ervan en de mogelijkheden die dat voor de toekomst biedt komt in het plan duidelijk naar voren.

In oktober 2007 is vervolgens het eerste uitvoeringsplan afgerond. Hierin zijn 4 thema's met bijbehorende doelen geformuleerd, namelijk a) behouden en versterken landschap, b) economische dragers landschap, c) ecologisch netwerk en d) toegankelijkheid. Alle thema's hebben een directe relatie met de cultuurhistorische waarden in het landschap, maar met thema a is de relatie met meest duidelijk.
Om de doelen te kunnen bereiken is sturing nodig, mogelijk in volgorde van passiviteit naar activiteit: faciliteren, stimuleren en actief sturen. Om de gewenste doelen te kunnen bereiken is vol-

gens de opstellers ook verankering in gemeentelijk beleid noodzakelijk. Het betreft het bestemmingsplan buitengebied, de welstandsnota, notitie recreatie en toerisme, monumenten, economisch beleidsplan, waterplan en het milieubeleidsprogramma.
In het uitvoeringsplan zijn uiteindelijk 15 in 2007 lopende projecten benoemd en 15 projecten voor de periode 2008-2012. In 2013 is een nieuw uitvoeringsprogramma vastgesteld, dat een looptijd tot 2018 heeft. Hierin zijn projecten opgenomen met directe cultuurhistorische relevantie en met indirecte cultuurhistorische relevantie, zoals landschapsontwikkelingsprojecten. Hieronder een selectie:

- Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) (indirect);
- Landschappelijke inpassing (bedrijfs)bebouwing (indirect);
- QR-codes op cultuurhistorisch waardevolle plaatsen (direct);
- Cultuurhistorische landschapselementen, herstel, belevingbevordering en aanleg (direct);
- Maasheggenherstel, deel van cultuurhistorische landschapselementen (direct);
- Bevorderen herkenbaarheid historische waterlopen (direct);

Elk jaar wordt het uitvoeringsplan van het landschapsontwikkelingsplan geëvalueerd. De concrete projecten komen hierin aan de orde.

Erfgoedverordening en restauratiesubsidieregeling (2010)

Op 6 januari 2011 trad de huidige erfgoedverordening van de gemeente Beuningen in werking. In deze verordening zijn de mogelijkheden om gemeentelijke monumenten te kunnen aanwijzen vastgelegd, en is bepaald welke regels gelden met betrekking tot de instandhouding van gemeentelijke monumenten. Ook zijn hierin de regels vastgelegd met betrekking tot beschermde archeologische monumenten en gebieden met specifieke archeologische verwachtingswaarden. Tenslotte is hierin een subsidieregeling ten aanzien van gemeentelijke monumenten uitgewerkt.

Structuurvisie (2012)

Op 8 mei 2012 werd de structuurvisie ‘Groen en dynamisch’ vastgesteld door de gemeenteraad van Beuningen. Hierin zijn de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende 10 tot 20 jaar vastgelegd. Hierin zijn structuurvisies voor deelgebieden uit de jaren ervoor gecombineerd met een nieuwe visie voor het overige gedeelte van het gemeentelijk grondgebied. Cultuurhistorie komt als onderwerp meerdere malen in de structuurvisie voor. Als hoofdopgave is geformuleerd om de cultuurhistorische waarden onder de structuur van het dorp Beuningen meer zichtbaar te maken. Daarnaast is uitgesproken dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden steeds het uitgangspunt zijn bij de ontwikkeling van Ewijk. Daar houdt de aandacht voor cultuurhistorie echter niet op. Op een groot aantal andere pagina’s in de structuurvisie wordt impliciet naar cultuurhistorische waarden verwezen, bijvoorbeeld waar het gaat om de kwaliteitsverbetering van oude linten in Weurt door deze te herinrichten met aansluiting op de historische karakteristiek.

De scheidslijn tussen ‘landschappelijke waarden’ en ‘cultuurhistorische waarden in het landschap’ is vaak erg dun. Bij de afronding van Ewijk is men van plan het landschap te gebruiken

als onderlegger. Daarbij doelt men op het gebruiken als vertrekpunt van ‘landschapskenmerken, zowel in het veld herkenbare elementen als historische verwijzingen, archeologie en bodemtechnische bijzonderheden’. In het stedelijk gebied van Ewijk vormen de historische linten het vertrekpunt. Voor het uiterwaardengebied geldt dat ‘behoud, versterken van de leesbaarheid van het landschap en behoud van cultuurhistorische elementen’ één van de (deel)hoofdopgaven is. Op de oeverwallen vormen enkele bijzondere historische structurende elementen van het rivierengebied (paden over kwelkaden, voormalige loop dijk, landgoederen) de dragers.

Wanneer we vervolgens weer opschalen zien we dat – ook al wordt het soms niet expliciet als historisch benoemd – in grote lijnen de historische landschapsstructuur van oeverwallen, uiterwaarden en kommen als waardevol wordt gezien, met in de bebouwde kommen een wat meer genuanceerde benadering op specifieke onderdelen of in specifieke (delen van) kommen. Met name ten noorden van de A50-N322 zijn ontwikkelingen voorzien met een groot ruimtebeslag, zoals de zandwinning Beuningse Plas en de zandwinningslocatie H1 bij Winssen.

Groenbeleidsplan (2012)

In het groenbeleidsplan van de gemeente Beuningen komt cultuurhistorie als één van de andere ‘functies’ voor die bij de visievorming betrokken is, naast spelen, water, archeologie en recreatie. Dit komt onder meer terug in de historische linten als speciaal aandachtsgebied en in de bijzondere aandacht voor waardevolle of monumentale bomen. Deze linten worden door versterking met bomenrijen herkenbaarder. Hetzelfde geldt voor de historische dorpskernen. Hiermee wordt aangesloten bij één van de doelen van het LOP, namelijk het zichtbaar maken van historie.

Bomenverordening (2012)

Beuningen beschikt over een bomenverordening waarin regels met betrekking tot het bomenbestand in de gemeente zijn opgenomen. Leidend document hierin is de gemeentelijke Groene Kaart, waarop monumentale en waardevolle groenelementen zijn opgenomen. De verordening heeft betrekking op deze bomen en op alle andere bomen die in gemeentelijk bezit zijn.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie als zodanig komt in het coalitieakkoord van Beuningen niet voor. Impliciet is dat echter wel het geval, bijvoorbeeld in de paragraaf over recreatie en toerisme: *wij hebben een gevarieerde en karakteristieke gemeente die gezien mag worden*. Men is voornemens de promotie van Beuningen te versterken en Beuningen beter op de kaart te zetten.

Welstandsnota

Welstandsnota’s zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota’s gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor wijken uit de laatste de-

cennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit. Dit zien we ook terug in de welstandsnota van Beuningen. In het buitengebied komt de historische karakteristiek en de wens tot behoud daarvan heel sterk naar voren. Ook in meer recente wijken komt de “historische” karakteristiek van het oorspronkelijke ontwerp als kader naar voren. In gebieden met meer recente grootschalige ontwikkelingen, zoals het de Heuve Shoppingpark, speelt cultuurhistorie vanuit het perspectief van welstand geen rol.

B1.3.3 Wijchen

Waternota Wijchen (2004)

In 2004 heeft de gemeente Wijchen een beleidsnota vastgesteld met betrekking tot het thema ‘water’. Alhoewel in 2004 de aandacht voor het thema cultuurhistorie al wel toenam, werd het op dat moment nog niet automatisch meegenomen bij het opstellen van ruimtelijk beleid. Cultuurhistorie komt als thema in deze nota beperkt terug. Alleen het Wijchens Ven, de Balgoijse Wetering, de (nagenoeg verdwenen) Elst in het stedelijk gebied, oude rivierbochten van de Maas en oude veerstoepen, de grachten rond de kastelen van Wijchen, Hernen en Batenburg en het Hernens Meer worden aangeduid als cultuurhistorisch waardevol. In het projectenoverzicht wordt het versterken van de (herkenbaarheid van de) historische betekenis van De Elst als cultuurhistorisch project benoemd. Voor die laatste lopen op dit moment al voorbereidingen als het gaat om visualisatie van een deel van genoemd water en publieksinformatie via QR-codes en ANWB-informatiepanelen.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen). Daarbij moet nog worden opgewerkt dat Wijchen de essentie van het LOP inmiddels in het bestemmingsplan buitengebied heeft verwerkt.

Strategische Visie 2025 (2007)

In deze strategische visie is vooral ingezet op inbreiding en revitalisering binnen het stedelijk gebied als het gaat om nieuwbouw. Daarnaast is er een vervoersparagraaf die binnen dit kader minder relevant is. De strategische visie heeft als input gediend voor de structuurvisie (zie verderop).

Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)

Bij het beschrijven van de gewenste ontwikkelingen op groengebied richt Wijchen zich in de eerste plaats op verbetering van de samenhang tussen de verschillende groenelementen, verbeteren van de entrees naar het centrum en versterking van beleving en gebruik van bijzondere groengebieden. Cultuurhistorie is een expliciet onderwerp in deze nota, tot uiting komend in het feit dat ook belangengroepen op dit terrein hebben meegedacht. Bomenrijen worden van belang geacht voor de markering van cultuurhistorische lijnen. Bij de uitgifte van reststroken is opgeno-

men dat het geen invloed mag hebben op cultuurhistorische of archeologische waarden. Ook in de verschillende deelgebieden worden cultuurhistorisch waardevolle terreinen, zoals de omgeving van kasteel, molen en Tienakker, expliciet benoemd. Interessant hierbij is dat objecten ook als referentie worden genoemd en niet alleen vanwege hun intrinsieke waarde: de molen refereert aan het agrarische karakter van de kern Wijchen. Samenvattend kunnen we stellen dat cultuurhistorie een leidend thema is binnen het plan, al is wel opmerkelijk dat het woord 'cultuurhistorie' alleen wordt genoemd in relatie tot de kern en niet in relatie tot alle andere delen van de bebouwde kom van Wijchen. Cultuurhistorische waarden van naoorlogse woningbouw zijn pas na 2008 in de schijnwerper komen te staan.

Monumentennota Wijchen 2008-2015 (z.j.)

In deze monumentennota is het gemeentelijk beleid van Wijchen ten aanzien van het monumentaal erfgoed vastgelegd. Dat beleid richt zich in de eerste plaats op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak onder monumenteneigenaren en het verbeteren van voorlichting, maar daarnaast ook door het leveren van een bijdrage aan het erfgoedbeheer. Zo is voorgesteld om de subsidieverordening aan te passen en het subsidiebedrag te indexeren. Het opstellen van de erfgoedverordening is eveneens een beleidsdoel geweest. Het beoogde opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart heeft inmiddels plaatsgevonden. Ook is aandacht geschonken aan de uitvoering en handhaving van het monumentenbeleid en het aanpassen van de Verordening op de monumentencommissie (hetgeen eveneens heeft plaatsgevonden). Het herijken van de monumentenlijst en het aanwijzen van Wijchen als beschermd gezicht werd eveneens als beleidsdoel gesteld.

Interessant in het kader van deze nota is ook de wens om te komen tot een zo goed mogelijke ambtelijke afstemming als het gaat om de raakvlakken van cultuurhistorisch beleid met ander beleid, zoals natuur- en landschapsbeleid en planologie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor met name de beleidsadviseurs voor de diverse vakgebieden binnen de organisatie.

Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015 (2009)

In vervolg op de voorgaande nota toerisme is de doelstelling om de werkgelegenheid in de toeristische sector te bevorderen, waarbij gestreefd wordt meer toeristen te trekken die langer in Wijchen verblijven. Cultuurhistorie is een aspect dat in vele passages in de nota terugkomt, zowel in de aangehaalde rijks- en provinciale beleidsdocumenten, als in het destijds staande gemeentelijk beleid, als in het nieuw verwoorde beleid. Daarnaast komt de waarde van het (historisch) cultuurlandschap impliciet aan de orde als wordt gesproken over extensieve recreatie in het buitengebied. De bezoekers associëren de naastgelegen regio Rijk van Nijmegen met natuur, landschap en cultuurhistorie, wat kansen voor Wijchen biedt. In de SWOT-analyse wordt de rijke cultuurhistorie naast de 'afwisselende natuur [17], aanwezigheid van het rivierenlandschap, aanwezigheid van rust en ruimte en authenticiteit van de dorpen' (ook aspecten van het historisch

[17] Het is onduidelijk wat men hier als 'natuur' aanduidt; waarschijnlijk doelt men op extensief gebruikt cultuurlandschap, zoals de uiterwaarden.

cultuurlandschap) als sterkte genoemd. In de confrontatiematrix wordt cultuurhistorie als sterkte met name gekoppeld aan de toename van het aantal 50+ ers, terwijl de authenticiteit van de dorpen aan de behoefte aan authenticiteit en de toename van het aantal 50+ ers wordt gekoppeld.

Dit alles leidt in de ‘visie op toerisme’ tot de conclusie dat cultuurtoerisme naast plattelandstoerisme en promotie één van de pijlers van het toerisme in Wijchen is. Daar komt bij dat ook plattelandstoerisme een cultuurhistorische betekenis heeft. De regionale component als aspect van betekenis wordt ook in de nota aangestipt, vooral richting het westen en oosten (Land van Maas en Waal en verder richting oosten) en in mindere mate richting het zuiden (Brabant). De economische betekenis van het toerisme wordt erkend.

Als we bekijken wat dan als cultuurhistorie wordt aangemerkt, is die definitie in de nota erg beperkt. Men noemt de molens, het Museum Kasteel Wijchen, de drie kastelen en de monumenten in zijn algemeenheid, waarbij zowel monumentale gebouwen als herdenkingsmonumenten worden genoemd.

Men concludeert dat met betrekking tot de natuur- en landschapsbeleving en cultuurhistorie de meeste kansen gerelateerd zijn aan de toename van het aantal 50+ ers. Het investeren wordt als taak gezien van ondernemers én de gemeente. Uit deze conclusies komt een aantal actiepunten voort, die deels betrekking hebben op het cultuurhistorische aspect, zoals de verbetering van het haventje van Batenburg om het stadje beter te ontsluiten en het thema ‘Land van de Heerlijkheden’, waarvoor een bezoekerscentrum in Leur zou worden ingericht (hetgeen inmiddels tot stand is gekomen). Hiermee diende een impuls gegeven te worden aan de gebiedsrecreatie, met name op de fiets. De uitbreiding van het museum in Wijchen en het regionaal cultuurpact van de provincie zijn twee andere actiepunten met een cultuurhistorische relevantie. Specifiek onder het kopje cultuurhistorie staat het benadrukken van het Romeinse verleden binnen de Euregiocontext, het promoten van de watergebonden cultuurhistorie (industrieel erfgoed, beheersing, beleving en natuur), het ontwikkelen van een fietsrouteboekje m.b.t. monumenten en het ontwikkelen van een informatieboekje (‘sporenboek’) over de cultuurhistorie binnen de gemeente.

Structuurvisie Wijchen (2009)

In 2009 is de nieuwe structuurvisie van de gemeente Wijchen opgesteld en vastgesteld. Cultuurhistorie en archeologie vormen hierin samen één van de lagen binnen de huidige woon- en leefomgeving. Hiermee sterk verwante lagen zijn bodem en water, natuur en landschap. Zo komt onder het aspect ‘natuur’ het advies ‘behoud en ontwikkeling landschap en natuur’ voor en worden onder ‘landschap’ de verschillende cultuurlandschappen met daaraan verbonden opgaven met een historische insteek benoemd. In het hoofdstuk ‘cultuurhistorie en archeologie’ worden als kansen behoud van cultuurhistorische waarden, versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen en openstelling of gebruik van cultuurhistorische objecten (m.n. gebouwd erfgoed) genoemd. Verder worden ook andere keuzes gemaakt die van belang zijn

waar het gaat om mogelijkheden om cultuurhistorie als factor van belang mee te laten wegen, zoals de ontwikkelingsgebieden voor grootschalige landbouw.

Voor het onderdeel Landschap haakt men aan op het reeds bestaande LOP en Groenstructuurplan. Verder worden het koesteren van de open ruimte rond de dorpen en Batenburg en het verbinden van landschap en stedelijke uitbreiding als aan de cultuurhistorie rakende gewenste ontwikkeling voorzien.

In het onderdeel cultuurhistorie worden de hiervoor genoemde kansen uitgewerkt. Die uitwerking is duidelijk nog gebaseerd op de periode vóór MoMo. De ambitie van de gemeente met betrekking tot de aspecten 'behoud van de cultuurhistorische waarden' en 'versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen' beperkte zich tot het aanwijzen van Batenburg en Leur als beschermd gezicht en meerdere gebouwen als beschermd object.

Erfgoedverordening (2010)

De gemeentelijke erfgoedverordening van Wijchen voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met betrekking tot voorgenomen aanpassingen aan deze monumenten zijn sturende/richtinggevende regels en een vergunningplicht opgenomen. Ook zijn hierin regels ten behoeve van de instandhouding van archeologische terreinen opgenomen, waartoe tevens vrijstellingsgrenzen en dieptegrenzen voor de onderzoeksplicht behoren. De erfgoedverordening kent tevens de mogelijkheid tot het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Welstandsnota (2013)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
In Wijchen is belangrijk dat de welstandstoets voor latere toevoegingen en bijgebouwen is verdwenen. Voor hoofdgebouwen, beschermde gezichten, monumenten, veldlinten en dijklinten en gebieden met een beeldkwaliteitsplan blijft die toets wel bestaan. Hier blijkt al uit dat men voor beschermde en ten dele ook niet-beschermde cultuurhistorische waarden een uitzondering maakt. Verder gaat ook deze nota uit van gebiedstypen met historisch gegroeide karakteristieken waar specifieke toetsingscriteria uit voortkomen.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie komt niet expliciet voor in het coalitieakkoord van Wijchen. De enige verwijzing ernaar is dat men stelt: "*Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden*."

B1.3.4 Heumen

Welstandsnota (2004)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
De historische insteek klinkt onder meer door in de verschillende gebieden binnen de categorie 'historisch gegroeide gebieden', namelijk de historische dorpsgebieden en historische dorpse bebouwingslinten. Woongebieden zijn vanuit hun oorspronkelijke karakteristiek beschreven, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen bijvoorbeeld woonwijken uit de wederopbouw, de woonerven en de projectmatige woningbouw. Ook het buitengebied is sterk vanuit de historische karakteristiek ingestoken: *De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens onder druk.* Uiteindelijk is de hele gemeente in welstandsniveau's ingedeeld, variërend van zware toetsing tot welstandsvrij. Deze beide extremen ontbreken; gekozen is voor de reguliere toetsing (buitengebied, historische dorpsgebieden, historische dorpse linten en enkele categorieën van recentere ontwikkelingen) en de soepele toetsing (planmatige naoorlogse wijken).

Groenstructuurplan (2007)

Heumen heeft een visie ontwikkeld op de gewenste groenstructuur in de gemeente, in de eerste plaats in de kernen. Cultuurhistorie komt hierin als onderdeel terug, zij het dat wordt geconstateerd dat buiten enkele individuele bomen het merendeel van het groen van na 1960 dateert. Er wordt in het stuk aangegeven dat de cultuurhistorisch waardevolle bomen nog geïnventariseerd dienen te worden.
Daar staat tegenover dat een deel van het groen weliswaar niet oud is, maar als structuur wél een historische dimensie kent. Zo wordt ingegaan op de bomenrij langs de Rijksweg, een historisch gegeven dat nu nauwelijks nog te herkennen is.

Waterplan (2008)

RPS/BCC heeft in opdracht van de Gemeente Heumen en het Waterschap Rivierenland in 2008 een waterplan voor de kernen opgesteld. De cultuurhistorisch-landschappelijke inleiding is beperkt en algemeen. Cultuurhistorie is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld ecologie, geen expliciet onderdeel van het plan.

Erfgoedverordening (2011)

De erfgoedverordening van Heumen is vergelijkbaar met die van Beuningen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigin-

gen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Toetsingskader Ruimte voor ruimteregeling (2011)

Dit toetsingskader is opgesteld naar aanleiding van het Bestemmingsplan Buitengebied (2009) en vooruitlopend op de structuurvisie en beoogt een beleidslijn weer te geven voor de ruimte-voor-ruimteregeling. Cultuurhistorie komt zijdelings aan de orde, bijvoorbeeld door te stellen dat de bouw van woningen in plaats van te slopen agrarische bebouwing mogelijk is, maar dat dat niet mogelijk is als het gaat om monumentale, karakteristieke of cultuurhistorisch waardevolle panden. Ook moet de woningbouw landschappelijk worden ingepast en vindt er verevening plaats door de aanleg van landschappelijke beplanting en/of wordt er een bijdrage geleverd aan het realiseren van een deel van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor het referentiekader van de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan Gelderland 2011. Ook dienen er onderzoeken plaats te vinden bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, maar daar is geen sprake van cultuurhistorisch onderzoek (wel van archeologisch onderzoek). Tenslotte dient er een beeldkwaliteitsplan te worden overlegd.

Gebiedsuitvoeringsprogramma (2012)

Heumen heeft samen met Beuningen, Druten, Wijchen (de drie LOP-gemeenten) en West Maas en Waal een gebiedsuitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin waren ook de groenblauwe diensten, één van de projecten van het LOP, opgenomen. Particuliere grondeigenaren konden tegen marktconforme vergoedingen afspraken maken over landschapsherstel en –beheer. In het voorjaar van 2012 heeft een provinciale beleidswijziging plaatsgevonden en is het realiseren van landschapsdoelen door gemeenten in samenwerking met andere gebiedspartijen de insteek. Landschapsbeheer Gelderland heeft hiervoor de nulmeting verricht. Voorzien is om het GUP voorjaar 2014 vast te stellen. Het GUP bevat in de eerste plaats uitvoeringsprojecten op het vlak van landschappelijk herstel, waarbij met enige regelmaat wordt verwezen naar cultuurhistorische kwaliteiten. Herstel van landschapselementen en toeristisch-recreatief ontsluiten van belangrijke cultuurhistorische kenmerken zijn voorname doelstellingen van het GUP.

Beleidsnota Vrijetijdseconomie 2013-2016 (2013)

In deze beknopte nota komt cultuurhistorie terug. Daarbij wordt een relatie gelegd met het bezoekerscentrum Land van de Heerlijkheden in Leur, waar het middeleeuws erfgoed centraal staat. Meteen wordt daarmee ook de regionale samenwerking gezocht. Binnen de verbetering van het aanbod is het beleefbaar maken van het verleden één van de twee aandachtspunten. Daarbij worden het belevenisnetwerk ‘Spannende Geschiedenis’ en het Kroonwerk De Coehoorn als voorbeelden genoemd. Daarbij wordt van belang geacht om bestaande projecten voortdurend te benutten. In de uitvoeringsparagraaf zijn het project Land van Walrick 2012-2014, het eventuele vervolg van het project Kroonwerk De Coehoorn en het toerisme rond de rivieren opgenomen.

Structuurvisie Heumen 2025 (2014)

Cultuurhistorie in expliciete zin wordt alleen in algemene termen aangeduid. De gemeente staat op het standpunt dat cultuurhistorie als kwaliteit beter zichtbaar gemaakt en benut moet worden voor zowel de bewoners als voor toeristen en recreanten.

Als we verder lezen blijkt toch dat cultuurhistorie nog wel op meer plaatsen in de structuurvisie wordt aangehaald. In de ambities wordt cultuurhistorie samen met landschappelijke variatie als kwaliteit genoemd die vorm en inhoud geeft aan de identiteit van de gemeente Heumen. Deze maken volgens de structuurvisie bovendien het wonen, leven en recreëren in de gemeente Heumen aantrekkelijk. Ook is men van zins om cultuurhistorisch erfgoed concreet aan te duiden en te visualiseren op een kaart die zal behoren bij een wijziging van de welstandsnota.

Dat landschap ook een cultuurhistorische kwaliteit is, wordt in de paragraaf ‘landschap’ bevestigd: *Het landschap van de gemeente Heumen wordt versterkt op basis van de historisch landschappelijke structuren waarmee de oorspronkelijke cultuurlandschappen herkenbaar zijn*. Als inzet voor de toekomst wordt behoud en waar mogelijk versterking genoemd. Voor de verschillende landschapstypen worden karakteristieken beschreven.

Zowel voor enkele afzonderlijke deelgebieden als voor de landschapstypen zijn in de structuurvisie ruimtelijke visies opgenomen. De ambities in de projectgebieden Lierdal, de Landschapszone Malden-Noord en de Teersche Sluispolder evenals de Maasuiterwaarden leveren een bijdrage ‘aan het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden in de gemeente’. Bij de oeverwallen, het Neder- en Overasseltsche Broek, de natuurgebieden (Overasseltsche Vennen, Heumensbos, Elshof, Erpewaai, Heumensoord en Maldens Vlak) wordt deze conclusie niet getrokken, alhoewel in de beschrijvingen wel de cultuurhistorische waarden worden benadrukt en in de ruimtelijke visies wel bijvoorbeeld welstandstoetsen van belang worden geacht en ‘het historische cultuurlandschap met historische bebouwing’ tot de belangrijkste waarden wordt gerekend. Op deelaspecten wordt dus cultuurhistorie (impliciet) wel relevant geacht. Elders worden (historische) landschapswaarden nadrukkelijk niet benoemd, zoals in het Broek (landbouw als belangrijkste waarde) en de natuurgebieden (natuurwaarden en recreatieve gebruik als belangrijkste elementen).

In de dorpen worden cultuurhistorische waarden nergens heel nadrukkelijk vermeld. Ruimtelijke kwaliteit en de verweving met het buitengebied spelen echter vooral in Heumen, Overasselt en Nederasselt wel een rol. Voor Malden wordt de constatering dat men aan de grenzen van de groei zit door omliggende waardevolle landschappen genoemd. Daardoor worden overal (historisch-)landschappelijke kwaliteiten toch nog indirect als wegingsfactor benoemd. Die kwaliteiten worden ook in specifieke zones, zoals de Rijksweg en de dorpsranden, van belang geacht.

Coalitieakkoord Heumen (2014)

Heumen is de enige van de 4 gemeenten waar cultuurhistorie expliciet in het coalitieakkoord voorkomt: *Voor alle dorpen geldt dat een goede fysieke woonomgeving een positieve invloed*

heeft op de leefbaarheid. De coalitie beschouwt investeren in de fysieke woonomgeving ook als investeringen in mensen. Daarbij wil de coalitie in alle dorpen de cultuurhistorie versterken.
Dat wil zij nadrukkelijk in samenwerking met de inwoners en het Erfgoedplatform doen. Hiervoor zijn enige middelen vrijgemaakt. Bij Nederasselt wil men verder de zichtbaarheid van het verdedigingswerk Coehoorn versterken. Bij de herinrichting van de Kuilseweg als fietspad wil de coalitie rekening houden met het cultuurhistorische karakter van de vroegere Romeinse weg.

B1.3.5 Druten

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen).

Nota Leefbaarheid kleine kernen gemeente Druten 2007 (2007)

Om de kleine dorpen leefbaar te houden heeft de gemeente Druten een visie opgesteld waarin thema's met betrekking tot leefbaarheid aan de orde komen. Cultuurhistorie, landschap of aanverwante aspecten komen in de nota niet voor.

Waterplan (2007)

In 2007 werd door Arcadis in opdracht van de gemeente Druten en het Waterschap Rivierenland een waterbeleidsplan voor Druten opgesteld. Het is in de eerste plaats gericht op de stedelijke gebieden en de overgangsgebieden naar het buitengebied. Als kernwoord van het huidige waterbeleid wordt 'water inzetten voor recreatie, natuur en cultuur' wordt genoemd. In de visie wordt dit verder uitgewerkt; cultuurhistorische elementen zijn in de visie duidelijk herkenbaar in het landschap. Onder de noemer 'ruimtelijke kwaliteit' komt het daarnaast nog impliciet voor. Cultuurhistorie is in het waterplan echter geen doel op zich.

Cultuurbeleid (2009-2012)

In de kadernota cultuurbeleid geeft de gemeente Druten aan welk beleid zij wil voeren op het gebied van cultuur. Cultuurhistorie is een nadrukkelijk onderdeel en is in één van de hoofdstukken uitgewerkt. Uit het hoofdstuk komen drie beleidsvoornemens voort:

1. het stimuleren van het ontsluiten van cultuurhistorische waarden voor een breder publiek
2. het betrekken van de verenigingen die zich bezig houden met cultureel erfgoed bij het cultuurbeleid, via deelname aan het cultureel netwerk
3. Voortzetten financiële ondersteuning bovengenoemde verenigingen die actief zijn op het gebied van het immateriële cultuurhistorische erfgoed

In het hoofdstuk wordt tevens een nadrukkelijke koppeling gelegd met de Beleidsnota Monumentenzorg 2007-2011. Zowel voor die nota als de nota cultuurbeleid geldt dat zij een beperkte looptijd hadden die momenteel verstreken is.

Erfgoedverordening 2010 (2009)

De erfgoedverordening van Druten is vergelijkbaar met die van Beuningen en Heumen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigingen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Druten, Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Woonvisie 2012 (2012)

De gemeente heeft de woonvisie opgesteld om het prettige woonklimaat te behouden en te versterken. Cultuurhistorische waarden hebben in de afwegingen geen rol gespeeld.

Structuurvisie (2012)

De structuurvisie van de gemeente Druten bevat inventarisaties en analyses van cultuurhistorie & archeologie, van natuur en van landschap. Deze aspecten zijn uitgewerkt. In de structuurvisie wordt de nauwe verbondenheid van cultuurhistorie en landschap aangestipt, en tegelijk wordt vooral de nadruk gelegd op enkele facetten, zoals de landgoederen en de historische kernen. Behoud, versterking en gebruik in routes worden als belangrijke kansen van erfgoed gezien. Ook wordt als kans het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart aangegeven, hetgeen inmiddels is uitgevoerd. In de analyse van natuurwaarden wordt de verbondenheid met cultuurhistorie overigens niet aangestipt. Dat gebeurt wel weer in de landschappelijke paragraaf, waar cultuurhistorie als één van de waarden van landschap wordt aangegeven, naast aardkunde, archeologie, ecologie en ‘landschap’. Per hoofdlandschapstype worden ontwikkelingskansen aangegeven, die in de eerste plaats – zonder het expliciet aan te geven – op de historische kwaliteiten zijn geënt. Belangrijk zijn de koppeling met het LOP en het waardevol landschap ‘Rivierduin Wijchen Bergharen’ uit het Streekplan. In de paragraaf Recreatie en toerisme komt gebruik van het historisch cultuurlandschap aan bod, alhoewel cultuurhistorie in die paragraaf nergens expliciet wordt genoemd.
Het visiegedeelte richt zich wat betreft cultuurhistorie en archeologie op de eerder genoemde drie kansen: behoud, versterking en gebruik van monumenten in routes. Onder ‘behoud’ wordt aangegeven dat behoudenswaardige objecten en bijzondere waarden een plek krijgen in bestemmingsplannen. Het versterken van cultuurhistorische landschapselementen wordt door de gemeente ondersteund (de vorm waarin wordt niet genoemd). Cultuurtoerisme wordt vooral als regionale kans aangestipt. Voor landschap wordt in het visiedeel niet expliciet naar cultuurhistorie verwezen; wel wordt het LOP opnieuw aangestipt. Onder ‘Recreatie en toerisme’ komt cultuurtoerisme als belangrijke pijler terug, evenals het toegankelijk en beleefbaar maken van het landschap. Druten heeft expliciet ingezet op toeristische ontwikkeling binnen het bredere kader van het Land van Maas en Waal.

Welstandsnota

(Cultuur)historische overwegingen spelen een belangrijke rol in de welstandsnota van de gemeente Druten. De nota wordt ondersteund door een stevige historische analyse, terwijl de ge-

biedsdifferentiatie deels op basis van historische gronden heeft plaatsgevonden. Zo vormen de historische dorps- en lintbebouwing één van de gebieden. In het buitengebied is de historische structuur leidend, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de 'uiterwaarden en natuurgebieden', het 'agrarisch landschap' en 'De Tuinen van Appeltern'. Op de term 'uiterwaarden' na is deze onderverdeling van het buitengebied dus vooral functioneel. Wanneer we kijken naar de beoordelingscriteria, blijken ook die gerelateerd te zijn aan bebouwingskenmerken van de verschillende gebieden zoals die door de geschiedenis heen zijn overgeleverd.

Groenbeleidsplan

Het Groenbeleidsplan van Druten bestaat uit een aantal bouwstenen en is in 2004 opgesteld door Oranjewoud in samenwerking met de gemeente Druten. Cultuurhistorie komt in het document regelmatig aan de orde, vooral in de beleidsanalyse (bouwsteen 1) die overigens grotendeels over beleid gaat dat al vóór 2004 werd opgesteld en nu door nieuwe documenten is vervangen. In het groenbeleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuurlijk groen, half-cultuurlijk groen, half-natuurlijk groen en natuurlijk groen. Vooral in de eerste twee categorieën valt groen met een cultuurhistorische betekenis. Voor het cultuurlandschap als totaal spelen de laatste twee categorieën echter ook een rol. Alle categorieën worden gekoppeld aan een beheerzonering. In bouwsteen 2 is de landschappelijke hoofdstructuur uitgewerkt, die in de eerste plaats op historische karakteristieken is gebaseerd. Ook in de analyse van de kernen (bouwsteen 3) komt cultuurhistorie als onderdeel terug, bijvoorbeeld bij de aanduiding van de structuur van de kernen als geheel, bij beschrijving van kasteelterreinen en het verleden van de steenindustrie. Cultuurhistorie is in het groenbeleidsplan derhalve uitgebreid verankerd.

Dorpsontwikkelingsplannen Horssen, Deest en Afferden

Voor Deest (2008) en Horssen (2010) zijn dorpsontwikkelingsvisies opgesteld, voor Afferden (2009) een woonvisie.

De dorpsontwikkelingsvisie van Deest start met een historische schets, alhoewel die vooral landschapsarchitectonisch en niet zozeer historisch of historisch-geografische ingestoken is. Het vormt evenwel een verantwoorde basis voor de visie daarna.
De visie van Horssen kent eveneens zo'n historische inleiding, alhoewel zeer beperkt van karakter en zeer op hoofdlijnen. Ondanks die magere aftrap komt de historische basis van Horssen daarna wel zeer geregeld aan de orde als vertrekpunt voor ontwikkelingen.
De historische inleiding van de woonvisie van Afferden en de daaraan gekoppelde structuuranalyse is uitgebreider dan die in de beide dorpsontwikkelingsvisies. Deze historische basis komt in de verdere uitwerking ook regelmatig terug.

Hoofdlijnen van beleid (2014)

Cultuurhistorie komt eenmaal expliciet voor in het coalitieakkoord van Druten. Voor het beleidsterrein economie en toerisme neemt men zich voor markante historische punten te voorzien van informatieborden. Van andere toeristisch-recreatieve voornemens wordt niet duidelijk gesteld welke rol cultuurhistorie hierin speelt.

Bijlage 2 - Beschrijving planologische borging per gemeente

2.1 Beuningen

De gemeente Beuningen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan vast te laten stellen. Redenen daarvoor zijn de verwachte extra last voor de inwoners en de constatering dat de meeste initiatiefnemers uit zichzelf al zorgvuldig omgaan met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Daarnaast is de gemeente voornemens om in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan het bestaande beleid, dus ook op het vlak van cultuurhistorie, te evalueren en uiteindelijk voor te leggen aan de gemeenteraad.
Bij nieuwe ontwikkelingen zal de gemeente Beuningen cultuurhistorische belangen wel afwegen, zoals wettelijk verplicht.
Op de beleidskaart zijn daarnaast de meest waardevolle karakteristieke of beeldbepalende panden opgenomen. Aandacht daarvoor vindt het college van belang. De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en het kapvergunningstelsel in de APV.

2.2 Druten

De gemeente Druten wil de gebieden met een hoge en zeer hoge cultuurhistorische waarde beschermen. Voor de bescherming van de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden wordt geen apart paraplubestemmingsplan opgesteld. De geïnventariseerde waarden zullen worden in de meegenomen in op te stellen nieuwe bestemmings- en periodieke plannen. De bescherming van de cultuurhistorische waarden geschiedt door middel van een dubbelbestemming.

Deze dubbelbestemming heeft voornamelijk tot doel om cultuurhistorie een rol te laten spelen bij de besluitvorming omtrent ruimtelijke ontwikkelingen in de betreffende gebieden. Dit gebeurt door:

- een nadere eisenregeling op grond waarvan het college van burgemeester en wethouders bij een aanvraag om vergunning voor de activiteit bouwen, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bouwwerken indien dit noodzakelijk wordt geacht ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden in het gebied;
- een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden waarbij de cultuurhistorische waarde van het gebied als belang bij de vergunningverlening wordt meegewogen;
- een regeling waarmee de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbevoegdheden in de geldende bestemmingsplannen worden aangevuld met de bepaling dat beoordeeld dient te worden in hoeverre het wijzigingsplan of de vergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied tot gevolg heeft.

De dubbelbestemming brengt beperkte extra regeldruk met zich mee maar sluit optimaal aan bij de regelingen zoals die reeds in de geldende bestemmingsplannen zijn opgenomen. Alleen voor die gebieden waar thans geen vergunningplicht voor werken en werkzaamheden is opgenomen, maar die wel gewaardeerd zijn als gebieden met een hoge of zeer hoge cultuurhistorische waarde, wordt een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden geïntroduceerd waarbij beoordeeld dient te worden of de werken en/of werkzaamheden een onevenredige [18] afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied doen. Deze 'extra regeldruk' wordt echter gerechtvaardigd doordat deze alleen geldt in de vanuit een cultuurhistorisch oogpunt bezien hoogst gewaardeerde gebieden.

2.3 Heumen

De gemeente Heumen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan cultuurhistorie vast te laten stellen, maar samen met de bewoners van Heumen een nieuw traject te starten. Er zal in dat kader een werkgroep 'karakteristieke panden' worden samengesteld en nagegaan worden of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen.
De groenelementen die cultuurhistorisch waardevol worden geacht worden in eerste instantie beschermd door middel van een vergunningplicht die in de bestemming Agrarisch met Waarden (en aanverwante bestemmingen) van het bestemmingsplan buitengebied zit.[19] [20]
Daarnaast zullen, net als in Beuningen, bij nieuwe ontwikkelingen cultuurhistorische belangen worden meegewogen.

De bomen met beeldbepalende waarde worden beschermd door het kapvergunningenstelsel in de APV en de daarop gebaseerde Nota Beeldbepalende bomen van maart 2013. Alle beeldbepalende bomen die in deze nota zijn opgenomen mogen niet zonder vergunning van het college worden gekapt.

2.4 Wijchen

Voor de gemeente Wijchen geldt dat de gebieden met een middelhoge, hoge en zeer hoge waarde een dubbelbestemming Waarde – Cultuurhistorie krijgen [21] en dat de beeldbepalende gebouwen op de beleidskaart die niet als (gemeentelijk) monument zijn aangewezen de aanduiding 'karakteristiek' met bijbehorende sloopvergunningplicht, krijgen.

[18] Het woord 'onevenredig' geeft aan dat er ruimte is voor een belangenafweging waarbij het belang dat achter de uitvoering van het werk en/of de werkzaamheden zit (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch), kan worden afgewogen tegen de mate waarin afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan.

[19] Aan deze vergunningplicht wordt door middel van het parapluplan wel een beoordeling op cultuurhistorische gronden toegevoegd.

[20] Omdat deze vergunningplicht niet geldt voor de gronden die in het bestemmingsplan buitengebied de bestemming Agrarisch hebben gekregen, zullen cultuurhistorisch waardevolle groenelementen die in deze bestemming vallen wel worden aangeduid.

[21] Zie hiervoor de toelichting onder Druten.

De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en de kapvergunningplicht in de APV van de gemeente.

Bijlage 3 - Cultuurhistorische analyse

Onderstaande opzet geeft een algemene richtlijn, namelijk presentatie van de plannen, cultuurhistorische analyse en waardestelling, confrontatie van ontwikkeling vs. cultuurhistorische waarde met daaruit een conclusie en aanbevelingen. Per casus kan de opzet op onderdelen natuurlijk verschillen.

0 Voorblad
1 Titelblad: gegevens: datum, auteur, opdrachtgever, opdrachtnemer, titel.
2 Inhoudsopgave;
3 Kaart van de betreffende gemeente met het plangebied ingetekend;
4 Samenvatting: waardering en aanbeveling;
- Samenvatting van de geschiedenis;
- Samenvatting van de beschrijving;
- Samenvatting van de waardenstelling;
- Samenvatting van de aanbevelingen.

5 Inleiding;
- Aanleiding voor het onderzoek: wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch?);
- Doel van het rapport;
- Onderzoeksmethode;
- Leeswijzer.

6 Analyse;
- Ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied / deelgebieden in samenhang met de omgeving;
  1. Ontwikkelingsgeschiedenis regio;
  2. Geschiedenis van het betreffende gebied / deelgebieden wat betreft de historische geografie, historische bouwkunst en archeologie.
- Beschrijving van de bestaande situatie;
  1. Historische geografie (structuren, waterlopen, wegen, verkaveling, etc.)
  2. Historische bebouwing;

7 Waardestelling;
- Opsomming met korte toelichting / beschrijving en kartering van juridisch beschermde monumenten en dorpsgezichten;
- Waardering (in woord en kaart) van de cultuurlandschappelijke en historisch-stedenbouwkundige waarden van het gebied / deelgebieden;
  1. Historische geografie en landschap;
  2. Historische bouwkunst;

8 Confrontatie;
- Confrontatie van waarden en ontwikkelingen / conclusie: is er sprake van onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden? Op welke wijze zijn de cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?

9 Aanbevelingen;
- Aanbevelingen voor beheer en versterking van de cultuurlandschappelijke / stedenbouwkundige beeldwaarden in het gebied (objecten, structuren en deelgebieden) ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen en / of het bestemmingsplan, gebaseerd op de waardestelling (duidelijk visualiseren);
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er geen of minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

10 Bijlagen;

11 Bronnen;

12 Achterblad: aan de binnenkant van het achterblad eventueel een insteekmogelijkheid voor grote kaarten (voor de cultuurhistorische waardenkaart en aanbevelingskaarten gaat de voorkeur uit naar groot formaat) of voor een CD met GIS-bestanden.

Bijlage 4 - Toelichting op de waarderings-kaarten

4.1 Inleiding

In het kader van het opstellen van de inventarisatiekaarten zijn voor Wijchen en Heumen ook waarderingen uitgevoerd. Voor Druten en Beuningen was dat nog niet het geval. Een toelichting op die nieuwe waarderingskaarten alsmede op de herziene waarderingskaarten van Wijchen en Heumen is in deze bijlage opgenomen. Deze herziening voor Wijchen en Heumen houdt in dat de waarderingskaarten van Heumen en Wijchen zijn aangevuld met een hoge waardering voor de oude linten / verbindingswegen vanwege de historisch-infrastructurele betekenis en de voorkomende historische bebouwing langs een deel van deze wegen. Daarnaast zijn de legenda's voor zover mogelijk gelijkgeschakeld.

4.2 Waardering van het Drutense cultuurlandschap

4.2.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [22] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 1 en 2); voor de laatste op basis van *expert judgement* van ondergetekende als historisch-geograaf zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd

[22] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 1. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 2. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 3).

gemiddelde score	**waardering**
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 3. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.2.2 Resultaten

De weergegeven waardering van het Drutense cultuurlandschap is een verfijning van het algemene beeld zoals dat in de oplegnotitie bij de cultuurhistorische waardenkaart is geschetst.

De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en

evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Het meest gave stukje cultuurlandschap (‘zeer hoge waarde’) vinden we ten noordwesten van Horssen, en betreft het landgoed met die naam en de directe omgeving. Het kent een hoge concentratie aan waardevolle structuren, zoals het huis met park, de eendenkooi en het aangrenzende cultuurlandschap in de richting van het dorp. Tussen Deest en de dijk ligt nog een bijzonder stukje dijklandschap met doorbraakkolk dat door zijn situering bovendien kwetsbaar is.

Een deel van de gemeente heeft het predikaat ‘hoge waarde’ gekregen. De aard van de gebieden is heel divers. In het komgebied rond Horssen is enerzijds de verkaveling in hoofdlijnen en de openheid als geheel grotendeels intact. Bijzonder zijn de ruilverkavelingsboerderijen, die in het kader van de eerste grootschalige ruilverkaveling ‘Maas en Waal West’ werden gebouwd. Deels gebeurde dat binnen beperkt herverkavelde en daardoor hoog gewaardeerde komontginningen. In de uiterwaarden is de geschiedenis van de steenindustrie nog af te lezen, en rond de aangrenzende dijk is de strijd tegen het water in de vorm van doorbraakkolken nog te vinden. Alleen nabij Afferden is nog een stukje hoog gewaardeerd stroomruglandschap te vinden.

De middelhoog gewaardeerde landschappen zijn eveneens sterk gevarieerd. Hieronder vinden we voornamelijk landschappen die door hun sterke veranderingen in de laatste 60 jaar aan waarde hebben verloren. Daartoe rekenen we bijvoorbeeld het gebied ten zuidoosten van Horssen, dat weliswaar een onderdeel vormde van de an sich waardevolle ruilverkaveling Maas en Waal West, maar waar het landschap weinig van de ruilverkaveling heeft geprofiteerd. Het verschil tussen het oude besloten landschap en het open landschap van de kommen is hier grotendeels verdwenen. Enkele deelgebieden hebben we lager gewaardeerd omdat hier later – in de jaren zeventig? – nieuwbouw van agrarische bedrijven bij is gekomen.
Ook de omgeving van de bewoonde zones op de stroomrug en bij Molenhoek hebben we onder deze waarde gevat, voornamelijk door de intensivering van het landgebruik. De kleinschaligheid is hierbij gedeeltelijk verloren gegaan. De komgebieden ten zuiden van Druten en Afferden hebben evenmin geprofiteerd van bouw van nieuwe bedrijven in de laatste decennia. Globaal kunnen we stellen dat waarden in dit gebied meer verspreid voorkomen en dat het om dynamische gebieden gaat.

Het aantal gebieden in de categorie laag is beperkt. Het betreft de N322 (Maas en Waalweg), enkele afgravingen, de sportvelden tegen de kommen van Druten en Horssen en een komgebied nabij de N322 waar centraal een modern agrarisch bedrijf is geplaatst.

De Waal en de bebouwde kommen zijn niet gewaardeerd.

4.3 Waardering van het Beuningse cultuurlandschap

4.3.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [23] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 4 en 5); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 4. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 5. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 6).

[23] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

gemiddelde score	waardering
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 6. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.3.2 Resultaten

De cultuurhistorische waarden in de gemeente Beuningen werden eerder wel geïnventariseerd, maar niet op gebiedsniveau gewaardeerd. Dit document wil in deze lacune voorzien. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Een zeer hoge waardering is toegekend aan de landschappen die in de afgelopen één tot anderhalve eeuw nauwelijks veranderd zijn. Het betreft dan de buitenplaats Doddendael met de aangrenzende dijkzone met doorbraakkolken alsmede de Duivelswaai met het aangrenzende gehucht.

Daaromheen strekt zich een uitgebreid gebied uit dat een hoge waarde toegekend heeft gekregen. Het gebied is weliswaar dynamisch geweest, maar die dynamiek heeft voldoende van de oude hoofdstructuur herkenbaar gelaten op de stroomruggen of heeft nieuwe waardevolle lagen toegevoegd, zoals de steenindustrie in de uiterwaarden.

Kleinere delen van de stroomruggen alsmede het uitgestrekte komgebied in de gemeente Beuningen hebben we een middelmatige waarde gegeven. De oude landschappelijke structuur is weliswaar nog herkenbaar, maar het landschap is wel ingrijpend aangepast, voornamelijk aan de moderne vormen van agrarische bedrijfsvoering. Beplanting op de stroomruggen is verdwenen en de komgebieden zijn tijdens een cultuurhistorisch niet relevante ruilverkaveling voorzien van nieuwe, weinig interessante bebouwing en een wegenpatroon. Een bijzonder gebied binnen deze

categorie is het uiterwaardengebied ten noorden van de Waaldijk bij Winssen. De recente natuurontwikkeling heeft hier een dusdanig sterk stempel op het landschap achtergelaten dat de cultuurhistorische facetten naar de achtergrond zijn gedrukt.

Kleine delen van de gemeente Beuningen zijn zo sterk veranderd dat er het predikaat 'lage cultuurhistorische waarde' aan kan worden gegeven. Het gaat om het assenkruis van autosnelwegen en N322, om de grootschalige zandwinningsputten en om een klein deel van het komgebied ten zuidwesten van knooppunt Ewijk.

De bebouwde kommen en de Waal zijn in dit kader niet nader gewaardeerd.

4.4 Waardering van het Heumense cultuurlandschap

4.4.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [24] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 7 en 8); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 7. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd

[24] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 8. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 9).

gemiddelde score	**waardering**
0	niet gewaardeerd
1,0-1,9	zeer laag
2,0-2,6	laag
2,7-3,6	middelhoog
3,7-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 9. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Behalve de waardering op basis van historisch-landschappelijke eenheden hebben we in overleg met het Erfgoedplatform van de gemeente Heumen ook ‘ensembles’ benoemd, waar bijzondere cultuurhistorische kwaliteiten samenkomen. Deze zijn met een blauwe stippellijn op de waardenkaart opgenomen.

4.4.2 Resultaten

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

De hoogste waarden (hoog en zeer hoog) zijn toegekend aan het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen, de omgeving van de dorpen Nederasselt en Overasselt en de buurtschap Worsum, de uiterwaarden van de Maas met zijn Maasheggen, de stuwwalflank ten noorden van Malden en enkele terreinen in het bosgebied op de stuwwal. Met uitzondering van het eerste gebied is de belangrijkste verklaring dat de genoemde gebieden nog in hoge mate het historisch landschap uit de 19e eeuw representeren. Vooral in de uiterwaarden is het voorkomen van vele goed onderhouden hagen een bijzonderheid in de huidige tijd. De hoge waarde van het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen behoeft enige toelichting, vooral in het licht van de lagere waardering van het aangrenzende Wijchense gebied. Door de sterke bebossingsgraad van het gebied is het landschap veel geslotener dan in de referentieperiode. Toch hebben we gemeend aan dit gebied een zeer hoge waarde toe te moeten kennen. Het karakter van het gebied, met zijn vele vennen, overvleugelt ons inziens de omstandigheid dat het gebied niet meer zo open is als voorheen. Vanwege het belang van die vennen, waarvan het gecontinueerde bestaand in Nederland relatief zeldzaam is, hebben we het gebied toch in de hoogste waardecategorie geplaatst. Een hoge waarde is verder toegekend aan de directe omgeving van een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad. De Broekkampen, het Neder- en Overasseltse Broek, de Teersche Sluispolder en grote delen van Heumensoord en Maldens Vlak zijn hiervan goede voorbeelden.

Enkele kleine deelgebieden zijn zo sterk veranderd, dat we hieraan de classificatie ‘lage waarde’ hebben toegekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor een gebiedje in het Nederasseltse Broek en kleine gebieden ten zuiden en zuidoosten van Worsum.

Niet gewaardeerd zijn de verstedelijkte kernen, omdat deze puur vanuit een cultuurlandschappelijk perspectief zijn bekeken en een historisch-stedenbouwkundige waardering niet heeft plaatsgevonden. Alleen aan de linten is integraal een hoge waardering toegekend vanwege hun historische en verbindende rol.

Daarnaast hebben we op de waarderingskaart 21 waardevolle ensembles opgenomen, variërend van landschappen tot erven met hun directe omgeving.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en ‘stedelijk’ netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd ‘naast’ elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

Bijlage 5

Zie excel-bestanden.

Bijlage 6 - Maatschappelijke initiatieven

6.1 Inleiding

Erfgoed in de gemeenten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten staat niet op zichzelf en is ook zeker niet onontgonnen. In de afgelopen jaren zijn er tal van provinciale, nationale en zelfs internationale initiatieven genomen om erfgoed grensoverschrijdend te ontsluiten en beleefbaar te maken.

We vinden het van belang om hier waar mogelijk bij aan te sluiten, op die manier versplintering en dubbeling tegen te gaan en tegelijkertijd bestaande initiatieven vanuit het maatschappelijk speelveld te versterken. Daar kan het gebeuren mogelijk niet alle onderstaande projecten een dynamisch karakter blijven dragen en actieve deelname dus mogelijk is.

6.2 Erfgoedplatforms en digitale media

6.2.1 Liberation Route

De Stichting Liberation Route Europe heeft tot doel het pad van de geallieerden in de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog beleefbaar te maken door middel van het opzetten van routes. Daarmee wil men laten zien dat er een prijs werd betaald voor een vrij Europa. Er wordt gebruik gemaakt van moderne communicatiemiddelen en duidelijke herkenningsobjecten in het landschap. Het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen was de initiatiefnemer voor de Liberation Route in de regio Arnhem-Nijmegen. Partners, zoals de provincie Gelderland en gemeenten, zijn aangehaakt. Later is het project uitgerold over de rest van Gelderland en zelfs naar Europees niveau getild. Om de route uit te breiden buiten de stadsregio heeft het RBT KAN de Stichting Liberation Route Europe opgericht.

Op relevante locaties zijn en worden ‘luisterplekken’ gemaakt: grote veldkeien op plekken die een rol speelden in de bevrijdingsjaren. Via smartphones kan het bijbehorende verhaal worden beluisterd. In de gemeenten Wijchen, Heumen en Beuningen zijn luisterkeien te vinden. Op 6 juni 2014, 70 jaar na D-Day werd de internationale Liberation Route Europe (in de vorm van een website) geopend op de stranden van Normandië. Meer dan andere initiatieven is dit initiatief op de buitenlandse toerist gericht.

6.2.2 Spannende Geschiedenis

In 2010 en 2011 is rondom Arnhem en Nijmegen het historisch belevenisnetwerk uitgezet door het RBT KAN. Toeristen en recreanten maken via audio en video kennis met de historie van deze regio. Op www.spannendegeschiedenis.nl en de mobiele website www.spgs.nl is uitgebreide informatie te vinden over ruim 80 historische plekken uit drie tijdslijnen. Spannende Geschiedenis trekt grote belangstelling bij consumenten. Dankzij subsidie van de provincie Gelderland, diverse fondsen en tal van gemeenten zijn in 2013 en 2014 nieuwe tijdslijnen en points of interest (POI's) uit heel Gelderland toegevoegd. Acht tijdslijnen en 120 nieuwe locaties laten dan de

historie van héél Gelderland beleven. Spannende Geschiedenis Gelderland is een gezamenlijk initiatief van Gelders Erfgoed, Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, Veluws Bureau voor Toerisme en RBT KAN. RBT KAN is projectleider voor dit bijzondere project.

De website Spannende Geschiedenis geeft, ingedeeld naar periode of 'tijdlijnen', informatie over bijzondere historische plekken. Deze 200 historische locaties zijn in het veld gemarkeerd en voorzien van een verwijzing naar de (mobiele) website, zodat ter plekke de bijbehorende informatie, ook gesproken of verbeeld, kan worden opgeroepen. Er is op de website tevens een link gelegd met arrangementen en evenementen en uitgezette routes. Ook bestaan er koppelingen met de informatieve website MijnGelderland.nl (zie § 5.3.4). Er zijn locaties te vinden in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

B2.2.3 Coöperatie Erfgoed Gelderland

De Coöperatie Erfgoed Gelderland is een samenwerkingsverband van ongeveer 130 erfgoedorganisaties [27] die zich samen tot missie hebben gesteld het historische verhaal van Gelderland uit te dragen. De doelen van de coöperatie zijn onderlinge samenwerking, promotie van het erfgoed van Gelderland in zijn totaliteit, de belangen behartigen van de leden, uitwisseling van kennis en de bedrijfsvoering van de leden versterken. Concrete acties van het netwerk zijn:

- MijnGelderland.nl, een online erfgoedplatform met verhalen, routes, pronkstukken en interviews – gekoppeld met een magazine en een webwinkel;
- Collectie Gelderland, een database van meer dan 110.000 museale objecten;
- Gemaakt in Gelderland, een erfgoedfestival met tentoonstellingen, open dagen, muziek, film, theater, wandel- en fietsroutes, lezingen en debatten;
- Gelderse Museum-dag;
- Collectiewacht, een service die aan musea wordt aangeboden om de collectie op peil te houden.

6.2.4 Huis van de Nijmeegse Geschiedenis

De online-encyclopedie 'Huis van de Nijmeegse Geschiedenis' biedt, in lijn met tal van andere lokale initiatieven in Nederland, de mogelijkheid de lokale geschiedenis in een Wikipedia-achtige omgeving op te nemen. Daarin hebben ook onderwerpen over een ruime kring rond Nijmegen een plek gekregen.

6.2.5 Regionaal Bureau voor Toerisme

RBT KAN, , hiervoor al genoemd, stimuleert ook andere initiatieven in de 4 gemeenten die betrekking hebben op het bevorderen van het cultuurhistorisch toerisme . Zo zijn in Wijchen en Heumen toeristische bewegwijzering in de vorm van bruin-witte borden met pictogram aangebracht (die aansluit bij Europese richtlijnen) die ook verwijzen naar cultuurhistorische beziens-

[27] Het betreft 77 musea, 29 historische verenigingen, 5 archieven, 7 monumentenorganisaties, 2 bibliotheken, 2 organisaties voor archeologie, 2 erfgoedplatforms en 1 ondersteuningsorganisatie. Binnen onze regio zijn hierbij de Stichting Jac. Maris Museum (Heumen), Museum De Lage Hof (Overasselt), Museum Kasteel Wijchen en de Historische Vereniging Tweestromenland (beide Wijchen) bij aangesloten.

waardigheden. Druten en Beuningen hebben de borden al wat langer. Ook de buurgemeenten Groesbeek en Overbetuwe hebben zich hierbij aangesloten. Daarnaast wordt de campagne 'Gelderland levert je mooie streken' gevoerd op internet en de traditionele media, waarin ook Gelders erfgoed wordt gepromoot.

Voor het Rijk van Nijmegen – waaronder ook het Duitse Kranenburg en het Limburgse Mook en Middelaar vallen – heeft het RBT KAN een onderzoek uitgevoerd dat heeft geleid tot een rapport met aanbevelingen betreffende de toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (najaar 2013). Een van de benoemde speerpunten is de rijke cultuurhistorie. Want wat maakt de toeristische regio Rijk van Nijmegen zo uniek? Het is de combinatie van natuur en cultuur en dan met name de cultuurhistorie. De Romeinen waren niet op de Waddeneilanden, het Hertogdom Gelre bevond zich niet in Zeeland en "Operation Market Garden" vond niet plaats in Groningen. Het zijn stuk voor stuk gebeurtenissen uit het verleden die de regio gevormd hebben. Gebeurtenissen die, zo blijkt, zich prima lenen voor toeristische en cultuurhistorische thema's. Thema's die mensen beroeren en in beweging brengen. Thema's die in het Rijk van Nijmegen herbeleefd kunnen worden. De nadruk voor het cultuurhistorisch toerisme wordt gelegd op:

- Spannende Geschiedenis (Romeinen, Hertogdom Gelre)
- WOII – Battlefield Toerisme (Liberation Route/Operation Market Garden/Bevrijdingsmuseum Nijmegen)
- Via Romana en Limes

6.3 Lokale initiatieven

Naast bovenstaande recente en gemeentegrensoverschrijdende projecten zijn er ook vele initiatieven op erfgoedgebied op een middelgrote tot kleine schaal. Daarbij doelen we bijvoorbeeld op initiatieven van het RBT KAN, die cultuurhistorische routes langs relevante locaties heeft uitgezet. Voorbeeld zijn ook initiatieven van gemeenten zoals een fietsroute in Wijchen langs monumenten uit de wederopbouwperiode en het QR-project van de 5 gemeenten in het Land van Maas en Waal waarbij 100 historische objecten (monumenten en landschapselementen) worden voorzien van een QR code voor informatie over die objecten die geplaatst worden op Mijngelderland.nl

6.3.1 Musea en bezoekerscentra

Er is een aantal belangrijke trekpleisters op cultuurhistorisch vlak, te weten:

- Museum Kasteel Wijchen; hier wordt de archeologische collectie van de gemeente Wijchen gepresenteerd alsmede de bewoningsgeschiedenis van het Land van Maas en Waal uit de doeken gedaan met een vaste presentatie en wisseltentoonstellingen.
- het bezoekerscentrum 'Land van de Heerlijkheden' in Leur; hier ontsluit Geldersch Landschap & Kasteelen haar terreinen en kastelen in het Land van Maas en Waal met informatie en uitgezette (fiets)routes. In het Bezoekerscentrum is het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal gevestigd waar 10 historische verenigingen en heemkundekringen zijn aangesloten die

gezamenlijk informatie vergaren over en onderzoek doen naar de cultuurhistorie in het Land van Maas en Waal.
- Kasteel Hernen van GLK is te bezoeken. GLK organiseert bovendien regelmatig evenementen rond haar bezittingen.
- Het Maas & Waals Museum 1939-1945 biedt een expositie over het Land van Maas en Waal in de Tweede Wereldoorlog.
- In Overasselt bevindt zich het Agrarisch Museum De Lage Hof, waar het agrarisch leven van de laatste eeuwen te bekijken is.
- Streekhistorisch Museum Tweestromenland bevindt zich in Beneden-Leeuwen, maar is van belang voor de gehele regio en wordt daarom door drie van de vier gemeenten financieel ondersteund.
- Cultuurhistorisch relevant, maar meer op beeldende kunst gericht, is het Ateliermuseum Jac. Maris in Heumen.

Alle genoemde musea en bezoekerscentra zijn zelfstandige organisaties.

6.3.2 Erfgoedorganisaties

Een belangrijke rol binnen de gemeenten spelen ook de verschillende historische verenigingen en stichtingen: de Historische Vereniging Tweestromenland, de Stichting Batenburgs Erfgoed, de Stichting Wighene, de Heemkundegroep Pagus Balgoye, de Jan van Gelderstichting, de Stichting Historisch Besef Beuningen, de Stichting Baet en Borgh, het Erfgoedstudiehuis Land van de Heerlijkheden, de Stichting Heemkunde Malden, de Werkgroep Historie Worsum, de Stichting Maasheggen Balgoy en het Erfgoedplatform gemeente Heumen. Enkele van deze organisaties hebben vrij toegankelijke documentatiecentra en/of publiceren eigen tijdschriften. Wij beschouwen ze als onmisbaar vanwege de aandacht die zij genereren voor het lokale erfgoed en als partners in de erfgoedzorg. De aandacht voor erfgoed van onderaf wordt een warm hart toegedragen. Waar mogelijk zal de gemeente hun wensen aanhoren en hun belangen meenemen in ruimtelijke afwegingen die gemaakt moeten worden.
Samenwerking tussen de diverse verenigingen komt tot uitdrukking in het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal, dat door de gemeenten wordt omarmd. Op een landelijk / provinciaal vlak werkt onafhankelijk van andere partijen de Bond Heemschut.

6.3.3 Maas en Waal Cultuur Express

Vijfentwintig erfgoedorganisaties in het Land van Maas en Waal, waaronder veel van de bovenstaande, hebben hun krachten gebundeld en het digitale platform Maas en Waal Cultuur Express opgericht. Hierin komen activiteiten en verhalen samen.

6.3.4 Kleine initiatieven

Naast al deze min of meer georganiseerde initiatieven bestaan er tal van particuliere initiatieven, zoals de websites drutenonline.nl, oudbeuningen.nl en https://www.facebook.com/OudWijchen, die eveneens bijdragen aan de beleefbaarheid van het erfgoed op lokale schaal. Hun zichtbaarheid is te diffuus en hun aantal te groot om ze allemaal op te sommen. Het betreft ook amateur-

historici die bijvoorbeeld op basis van eigen onderzoek regelmatig in historische tijdschriften of lokale/regionale kranten publiceren en daarmee de aandacht voor een onderwerp weten te vergroten.

Bijlage 7 – Cultuurhistorische trends in de maatschappij

7.1 Intensivering

Het publiek heeft behoefte aan beleving, aan historische sensatie. Daarbij horen bijvoorbeeld de ‘re-enactments’, de opvoering van historische gebeurtenissen, zoals 70 jaar Market Garden in 2014. Kennis en authenticiteit zijn belangrijke kernbegrippen om deze beleving en sensatie mogelijk te maken. Burgers lopen niet meer automatisch warm voor een fototentoonstelling in het lokale dorpshuis. Er is een zekere vorm van ‘sensatie’ nodig om grotere doelgroepen te bereiken. Dat kan al heel eenvoudig door de historische beelden niet op een fotowand, maar in het veld – op de plek waar ze gemaakt zijn – te presenteren. Dat prikkelt reeds de zintuigen. De ‘sensatiebenadering’ kan uitmonden in re-enactments van veldslagen in het verleden, een realistische verbeelding van het boerenleven van vroeger of in Dickensfestijn [28] -achtige evenementen in historische settings. Batenburg zou zich bijvoorbeeld voor een soortgelijk evenement uitstekend lenen – de potentie van dit stadje wordt op dit moment nog beperkt benut. Bij intensieve beleving moeten we niet alleen denken aan prikkeling door middel van beeld, maar ook door geluid, geur en tast. Een voorbeeld is ook de permanente verbeelding van belangrijke plekken in het landschap op een eigentijdse manier, wel transpositie genoemd: *cultuurhistorie herkenbaar vertalen naar eigentijdse functies, vormen, materialisaties en sferen.* Dat hierbij een belangrijke verbinding bestaat met de positie van erfgoed en cultuurlandschap bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moge duidelijk zijn. Kunstenaars, stedenbouwkundigen, architecten, landschapsarchitecten en tuin- en parkarchitecten spelen een belangrijke rol bij deze vertaling van erfgoed naar het heden. Daarom wordt veel waarde gehecht aan de kwaliteit van het ontwerp.

7.2 Informalisering

‘De democratisering van kennis’: de expert is feilbaar en is niet de enige partij met inhoudelijke kennis. Informatie wordt door een breed publiek ook toegankelijk gemaakt, bijvoorbeeld via (inter)nationale en lokale Wikipedia-achtige projecten. Oral history, het vertellen van verhalen, is een belangrijke kennisbron geworden. Een leidende rol voor erfgoedzorg is lang niet meer alleen voorbehouden aan experts. Weliswaar hebben zij nog altijd een rol binnen het geheel, maar de positie van burgers is de laatste jaren steeds groter geworden en wordt door de 4 gemeenten omarmd. Deze positie past ook binnen het principe van een terugtredende overheid waarin aan het maatschappelijk speelveld (een deel van) de initiatieven wordt overgelaten. Met name kennisverbreiding is een erfgoedbenadering die zich (mede) leent voor uitvoering door particuliere initiatieven. Kennisverwerving, bijvoorbeeld via gespecialiseerde technieken, is daarentegen een

[28] Tijdens een Dickensfestijn komen, meestal tijdens de winterdagen, de personages van Charles Dickens’ A Christmas Carol in een historische setting tot leven. Voorbeelden vinden we in Deventer, Wintelre en Bronkhorst. In Deventer lag het initiatief in handen van buurtbewoners en ondernemers.

onderdeel waar professionals vaker een rol in zullen moeten vervullen. In specifieke gevallen, zoals bij grotere overzichtspublicaties, kan juist de samenwerking tussen professionals en burgers een belangrijke meerwaarde opleveren.

7.3 Individualisering

Erfgoed is vooral populair als het te koppelen is aan het belangstellende individu. Daarbij kan gedacht worden aan erfgoed waar eigen voorouders hebben gewoond (gebouwen) of gebruik van hebben gemaakt (objecten). Het betreft bovendien een verschuiving van verhalen over objecten naar verhalen over mensen. Binnen het publiek heb je “gravers” (sterk geïnteresseerden in één onderwerp) en “grazers” (breed, maar oppervlakkig geïnteresseerden). Erfgoed gaat niet alleen over het verleden van ridders en jonkvrouwen, maar ook over dat van de gewone mens. De inwoners van onze gemeenten herkennen zich in het erfgoed als zij iets horen of lezen over hun achtertuin, hun dorpsplein of de buurtschap waar hun grootouders woonden. De geschiedenis komt daardoor dichtbij: het verleden wordt als het ware ‘van ons’ gemaakt. De persoonlijke banden van onze inwoners met het verleden van hun woonomgeving en met een regionale of lokale identiteit groeien. We streven er dan ook naar om evenwicht te vinden in de aandacht voor ‘erfgoed van elite en soldaten’ en het erfgoed van boeren en timmerlieden. Zo zijn tentoonstellingen over het leven van alledag niet minder waardevol dan een grote manifestatie over oorlog en bevrijding. Bij voorkeur laten initiatieven altijd het grote én het kleine plaatje zien.

7.4 Internationalisering

Door de toegenomen reismogelijkheden kijkt het publiek als toerist naar erfgoed, waarbij hij buitenlandse referenties gebruikt. Tegelijk is er een tegenbeweging te zien, de regionalisering. De aandacht voor het streekeigene is sterk toegenomen. De vier gemeenten hechten eraan de internationale relaties vanuit het verleden te koesteren of te doen herleven. Dat geldt zowel voor verspreide locaties in een (ver) buitenland waar historische banden mee bestaan als voor het aangrenzende Duitsland, waar het Rijk van Nijmegen zoveel historische banden mee heeft. Per thema of onderwerp zal verschillen om welke buitenlandse locaties het gaat. Binnen het thema Romeinen is het Limes-verband uiteraard interessant, maar kan ook gedacht worden aan een verband van plaatsen met Romeinse resten direct achter de Limes. Met betrekking tot de kerstening zijn de plaatsen interessant waar de middeleeuwse kerk vanouds een band mee heeft vanwege zijn patroonheilige.[29] Bij de kastelen kan gedacht worden aan een rol voor nazaten van vroegere (buitenlandse) bezitters.

7.5 Informatisering

Een tendens die voor alle voorstaande trends geldt is de toenemende informatisering. Kennis wordt breed toegankelijk (gemaakt) voor en door het publiek. Daarnaast ontstaan technische mogelijkheden om erfgoed zichtbaar te maken, zoals ‘layar’-applicaties voor de smartphone.

[29] We denken aan Keulen vanwege de HH. Ewalden (Druten) en Saint-Valéry-sur-Somme (Overasselt).

Kennis kan in toenemende mate via digitale media worden overgebracht. Op Gelders niveau zijn al meerdere initiatieven op dit vlak genomen waaraan de 4 gemeenten ook deelnemen. Aansluiting daarbij verdient de voorkeur. Dit kan door typisch Heumens-Wijchens-Beunings-Drutense voorbeelden aan deze initiatieven toe te voegen en/of na te gaan of de initiatieven uitgebreid kunnen worden. Op dit moment zijn bijvoorbeeld alleen Heumense en Wijchense organisaties bij de Coöperatie Erfgoed Gelderland aangesloten, terwijl zich er meer organisaties voor lenen. Tegelijkertijd beschikken de gemeenten met hun cultuurhistorische waardenkaarten over grote kennisbronnen, die publiek toegankelijk gemaakt kunnen worden.

Bijlage 8

Zie afzonderlijk word-bestand.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	7736
Extern Zaak ID	Z/25/305020
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	28 mei 2026
Agendapunt	10.b
Titel	305020 beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij'
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)

Bijlagen
305020 beslisnota Vaststellen TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij'
2026-03-18 Zienswijzenota Herreweg 3, Balgoij
2026-02-10 Herreweg 3 Ano
fVerbeelding Herreweg 9 april 2026
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Regels
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen regels
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Toelichting Herreweg 3, Balgoij
fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen toelichting
00403.024_Bijlage 1 Geurberekening voorgrond tbv bezwaar Balgoij_West
c00403.024_Bijlage 2_Situatieschets
00403.024_Bijlage 3_Ondertekende_Omgevingsdialoog Herreweg 3 Balgoij_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 4 Reactie op Omgevingsdialoog_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 5_Grondgebruiksovereenkomst m.b.t. spuitzonering_ondertekend_Geredigeerd
00403.024_Bijlage 6_AERIUS berekening gebruiks-, sloop- en bouwfase
00403.024_Bijlage 7 Toelichting Gebruiks-, bouw- en sloopfase AERIUS berekening
00403.024_Bijlage 8_ 250304 Ecologische Quickscan Herreweg 3 Balgoij BE-1258
c00403.024_Bijlage 9 Landschappelijke inpassing
c00403.024_Bijlage 10 Notitie landschappelijke inpassing

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW openbaar Wijchen	14 april 2026
Stukken Agendacommissie Wijchen	17 april 2026
Raad openbaar Wijchen	**28 mei 2026**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij' gewijzigd vast te stellen.

Stemming

27 stemmen voor

Stem voor	Stem tegen
Fractie CDA Wijchen	
Bijmans, Hans Gooiker-Loeffen, Annemarie Hoogteijling, Karin	
Fractie D66 Wijchen	
Janssen, Jasmijn Lukkezen, Maikel	
Fractie Emilia	
Verbeeten, Pim	
Fractie Hart voor Wijchen	
Herms, Dave Herms, Leo van Tilburg - Suy, Ellen Vrolijks, John	
Fractie Kernachtig Wijchen	
Driessen - Slingerland, Annemarie Evers, Jan Grobbe, Henk-Jan Janssen, Helga Kersten, Joost Klinkhamer, Tim	

Kuipers, Rianne Loermans, Renate Rietveld, Jolene Verharen, Martijn	
Fractie PRO Wijchen	
Burgers, Titus Merkus, Youri Rakt, van de, Marieke Smeets, Suzanne	
Fractie VVD Wijchen	
Buren, ten, Ted Peters – Vroom, Alice Schraven, Rick	

Besluit (Aangenomen)

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan ‘Herreweg 3, Balgoij’ gewijzigd vast te stellen.

Openbaar Zaaknummer: Z/25/305020

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Vaststellen TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij'

Collegedatum: 14 april 2026

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording van de binnengekomen zienswijze zoals die is opgenomen in de zienswijzenota.
2. Het TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij' gewijzigd vast te stellen.

Aanleiding
In april 2024 heeft de initiatiefnemer een verzoek gedaan. Dat is het mogelijk maken van een herontwikkeling van het perceel Herreweg 3 in Balgoij. Deze ontwikkeling bestaat uit de bouw van twee woningen. Het agrarische bouwvlak wordt gehalveerd. Daarnaast gaat de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' worden verwijderd. Wel blijft een gedeelte van het perceel agrarisch. De schuur uit 2019 (4.500 m²) gaat worden gebruikt voor het stallen van maximaal 150 eenheden caravans en/of kampers, statische opslag. Voor het voort te zetten akkerbouwbedrijf, wordt een machineloods van 800 m² gebouwd.
Deze ontwikkeling is een onderdeel van de LBV-regeling (landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties). Deze regeling is bedoeld voor alle veehouders die hun bedrijf willen beëindigen in ruil voor een vergoeding vanuit het rijk. Het doel is een vermindering van de uitstoot van stikstof in Natura 2000-gebieden.

Het plan heeft ter inzage gelegen van 18 december 2025 tot en met 28 januari 2026 en er is één zienswijze ingediend. Vanwege deze zienswijze, zijn enkele aanpassingen in het omgevingsplan gemaakt. Het omgevingsplan kan nu vastgesteld worden.

Wat is een TAM-Omgevingsplan?
De software voor het maken en publiceren van het omgevingsplan werkte eind 2025 nog niet goed genoeg. Het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) functioneerde nog niet goed genoeg om een wijziging omgevingsplan te publiceren. Dat was een landelijk probleem. Om te voorkomen dat we landelijk in een zwart gat zouden komen waarin ruimtelijke ontwikkelingen niet meer mogelijk waren, is er een tijdelijke oplossing bedacht: TAM-omgevingsplan. Een TAM-omgevingsplan wordt gemaakt met bestemmingsplansoftware en is technisch dus een bestemmingsplan. Maar juridisch inhoudelijk is het al wel een omgevingsplan. Zo kon de gemeente toch ontwikkelingen mogelijk maken, al konden we niet voldoen aan de technische eisen van een omgevingsplan. De ontwikkeling aan de Herreweg 3 in Balgoij wordt mogelijk gemaakt met een TAM-Omgevingsplan. Dit TAM-Omgevingsplan wordt een apart hoofdstuk in het tijdelijke omgevingsplan. Uiteindelijk wordt het verwerkt in het definitieve omgevingsplan.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
09 – 12 - 2025	Ontwerp TAM-Omgevingsplan 'Herreweg 3, Balgoij' (Z/25/305020 of 7371)
09 – 07 – 2024	Principeverzoek Herreweg 3, Balgoij (Z/24/241561 of 6062)

Gewenst resultaat
Het vaststellen van het TAM-Omgevingsplan, waarna de initiatiefnemer na het beëindigen en slopen van de aanwezige intensieve veehouderij, twee woningen kan realiseren en het akkerbouwbedrijf kan voortzetten, met behoud van de nieuwe stal voor statische opslag.

Argumenten
1.1 Op het Ontwerpomgevingsplan is tijdens de termijn van de terinzagelegging één zienswijze ingediend.
Na akkoord van het college op het ontwerp omgevingsplan, heeft het plan gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is één zienswijze ingediend. In de bijlage bij deze beslisnota, is de zienswijzenota toegevoegd. Hierin wordt ons antwoord gegeven op de ingediende zienswijze. Het plan kan vervolgens gewijzigd worden vastgesteld.

2.1 Uit de omgevingsplanmotivering blijkt dat wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.
In de motivering wordt ingegaan op verschillende aspecten, zoals bodem, luchtkwaliteit, geluid, ecologie, de externe veiligheid, archeologie, etc. En alle relevante beleidskaders. Hieruit blijkt dat deze ontwikkeling zowel planologisch als beleidsmatig aanvaardbaar is.

2.2 Door de reactie (zienswijze) is het nodig om het omgevingsplan aan te passen.
Op basis van de reactie is er één aanvulling gedaan aan het plan. Daarnaast waren nog enkele aanpassingen nodig, vanwege eerdere opmerkingen. Dat zijn de volgende:
- *Toevoeging regel die het houden van landbouwhuisdieren uitsluit (onder 4.2)*
- *Toevoeging van begrip akkerbouw in begrippenlijst/regels*
- *Aanvulling op zonneladder/ toepassing van zonneveld in de motivering (o.a. in afstemming met de provincie)*
- *De wijziging van de plankaart, dit gaat over de voortuin als agrarische grond.*

Meer informatie en de details over deze aanpassingen zijn te vinden in de zienswijzenota.

Tegenargumenten en risico's
2.1 Tegen het vaststellingsbesluit kan beroep worden ingesteld.
Na vaststelling van dit omgevingsplan, dient het plan wederom zes weken ter inzage te liggen. In deze periode is het mogelijk beroep in te stellen.

Financiële gevolgen
Voor de behandeling van het omgevingsplan worden legeskosten in rekening gebracht conform de huidige legesverordening. Los daarvan heeft het plan geen financiële gevolgen voor de gemeente; alle kosten zijn voor rekening van de initiatiefnemer. De initiatiefnemer sluit tevens een realisatieovereenkomst af met de gemeente waarin ook het nadeelcompensatie op de initiatiefnemer wordt afgewenteld.

Communicatie
Na vaststelling van het omgevingsplan volgt de bekendmaking van de terinzagelegging in het gemeenteblad en in de Wegwijs verschijnt een verkorte publicatie. Belanghebbenden kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het vastgestelde omgevingsplan kan door eenieder worden bekeken op de landelijke website https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart.

Inwonersparticipatie
Een voorwaarde voor principemedewerking was het voeren van een omgevingsdialoog. Bij elk ruimtelijk initiatief is het verplicht een vorm van participatie toe te passen. Hoe de initiatiefnemer dit doet, is vormvrij. De gebruikers van de aangrenzende percelen zijn per brief geïnformeerd over het initiatief. Op één adres na gaven zij aan, geen bezwaar tegen het plan te hebben en het plan te steunen. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd om het plan nader toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het vastgestelde omgevingsplan ligt na bekendmaking zes weken ter inzage. Tegen het vastgestelde omgevingsplan staat er gedurende die termijn van zes weken beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State. Dit heet een beroepschrift. Als iemand beroep instelt, volgt na die termijn de afhandeling ervan door de Raad van State.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen
1. 2026-03-18 Zienswijzenota Herreweg 3, Balgoij
2. 2026-02-10 Herreweg 3 Ano
3. fVerbeelding Herreweg 9 april 2026
4. fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Regels
5. fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen regels
6. fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Toelichting Herreweg 3, Balgoij
7. fTAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij_Bijlagen toelichting
8. 00403.024_Bijlage 1 Geurberekening voorgrond tbv bezwaar Balgoij_West
9. c00403.024_Bijlage 2_Situatieschets
10. 00403.024_Bijlage 3_Ondertekende_Omgevingsdialoog Herreweg 3 Balgoij_Geredigeerd
11. 00403.024_Bijlage 4 Reactie op Omgevingsdialoog_Geredigeerd
12. 00403.024_Bijlage 5_Grondgebruiksovereenkomst m.b.t. spuitzonering_ondertekend_Geredigeerd
13. 00403.024_Bijlage 6_AERIUS berekening gebruiks-, sloop- en bouwfase
14. 00403.024_Bijlage 7 Toelichting Gebruiks-, bouw- en sloopfase AERIUS berekening
15. 00403.024_Bijlage 8_ 250304 Ecologische Quickscan Herreweg 3 Balgoij BE-1258
16. c00403.024_Bijlage 9 Landschappelijke inpassing
17. c00403.024_Bijlage 10 Notitie landschappelijke inpassing

Zienswijzenota

TAM-Omgevingsplan “Herreweg 3, Balgoij”

I. INLEIDING

Deze nota bevat de volgende onderdelen:

- een weergave van de gevolgde procedure;
- een samenvatting van de reacties (‘zienswijzen’) op het ontwerp omgevingsplan en ons besluit over de zienswijzen;
- een beschrijving van de gevolgen van ons besluit voor de inhoud van het omgevingsplan;

Deze nota behoort bij het voorstel van burgemeester en wethouders aan ons, en bij het besluit over de vaststelling van het omgevingsplanbestemmingsplan.
Volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) die sinds 28 mei 2018 van toepassing is mogen wij NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) en enkele andere persoonsgegevens niet digitaal aanbieden. Een uitzondering geldt voor gegevens van:

- Ondernemingen die behoren tot een rechtspersoon (zoals een B.V. of een v.o.f.)
- Personen die beroepsmatig betrokken zijn bij de procedure, bijvoorbeeld advocaten en gemachtigden

Als het voor de uitoefening van een publieke taak moet, mogen wij persoonsgegevens wel digitaal aanbieden. Wij bieden deze nota digitaal aan. Daarom noemen wij geen NAW-gegevens, behalve waar de wet dat toelaat. In een apart overzicht staat wie de zienswijze heeft ingediend. Dat overzicht is op papier beschikbaar, dus niet digitaal.

II. PROCEDURE

Het ontwerp omgevingsplan “Herreweg 3, Balgoij” heeft op grond van artikel 3:11, Awb met ingang van 18 december 2025 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende deze periode van terinzagelegging is één zienswijze ingediend. Deze officiële zienswijze is binnen de gestelde termijn ontvangen en deze is daarmee ook ontvankelijk.

De ingediende zienswijze wordt in deze nota samengevat en van een reactie voorzien. Een samenvatting van een zienswijze kan inhouden dat niet ieder specifiek aspect los en expliciet in deze samenvatting wordt benoemd. Er heeft echter een integrale beoordeling van alle aspecten plaatsgevonden. Tot slot is aangegeven welk gevolg de beantwoording van deze zienswijze voor de vaststelling van het omgevingsplan heeft.

Als de indiener van de (ontvankelijke) zienswijze gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze gegrond. Als de indiener geen gelijk heeft, verklaren wij de zienswijze ongegrond. Ook is een zienswijze gedeeltelijk gegrond en gedeeltelijk ongegrond te verklaren.

III. BEOORDELING ZIENSWIJZE

Zienswijze 1; Z/25/337611

A. Aandacht en zorg voor de totstandkoming van voorgenomen ontwerp omgevingsplan in relatie tot andere partijen en de vergunning-verstrekker.

Wat heeft het omzetten van een intensief veehoudersbedrijf te maken met de bouw van 2 nieuwe woningen? Waarom zou de gemeente dan alsnog een compensatie aanbieden boven op een landelijke regeling? Heeft de gemeente dit "haalbaarheidsaspect" onderzocht? Waarom spreekt de aanvrager enkel over de LBV-regeling en niet over de anterieure overeenkomst met de gemeente? En is het bekend dat aanvrager nooit antwoord heeft gegeven op de formele reactie op het plan?

Reactie gemeente

De LBV regeling is ervoor om agrariërs te stimuleren voortijdig te stoppen met intensieve veehouderijen. De compensatie is erop gericht dat de agrariër kan stoppen en zijn bedrijf kan afbreken. De kwaliteit van de leefomgeving rondom het beëindigde bedrijf verbeterd. Deze regeling houdt geen rekening met de leeftijd van de agrariër. Diegene moet tot aan het pensioen inkomen zien te genereren.

Bij dit plan wordt een veehouderij beëindigd en het akkerbouwbedrijf voortgezet. In de te behouden loods, die niet onder de LBV regeling valt, vindt statische opslag plaats. Hierbij is gekozen compensatie die onder de VAB-regeling (vrijkomende agrarische bouwwerken) altijd mogelijk is, nu al in te zetten. Zodoende, dat dit plan uitgaat van de bouw van twee woningen. Bij vergelijkbare plannen, is eenzelfde compensatie en regeling mogelijk. Dit is in lijn met gemeentelijk beleid voor kleinschalige woningbouw bij stoppende agrariërs. Bij punt 2.1 van het KPI uitvoeringskader (kleinschalige particuliere woningbouwinitiatieven) wordt beschreven welke compensatie en woningbouw mogelijk is bij stoppende agrariërs.

In de officiële publicatietekst het volgende over de anterieure overeenkomt:

De gemeente sluit ook een overeenkomst

De gemeente gaat een overeenkomst sluiten met de initiatiefnemer. Hierin komen onder andere afspraken over vergoeding van de kosten die de gemeente maakt voor dit plan.

Dit is een overeenkomst met afspraken tussen de gemeente en de initiatiefnemer. En dus is dit geen openbaar stuk. Deze overeenkomst maakt geen deel uit van de onderbouwing of de hieraan gekoppelde openbare stukken.

Naar aanleiding van de omgevingsdialoog zijn er reacties binnengekomen. Bij het verder uitwerken is deze genoemde reactie meegenomen. De reactie is weergeven op bijlage 4. Verder wordt in de onderbouwing aangegeven hoe is omgegaan is met binnengekomen reacties.

B. Aandacht en zorg voor de toetsing van voorgenomen ontwerp omgevingsplan door de vergunning-verstrekker aan haar eigen regels/afspraken.

De gemeente houdt zich aan haar eigen bestemmingsplan buitengebied en overige regelgeving. U verleent een vergunning voor de bouw van 2 levensloopbestendige woningen, mits aanvrager daadwerkelijk zijn agrarisch bedrijf volledig beëindigd.

Reactie gemeente

In het omgevingsplan zijn mogelijkheden opgenomen om de agrarische functie in die van wonen om te zetten: '4.8.3. Wijziging in bestemming Wonen'. Zoals beschreven bij punt A, wordt die compensatie nu al ingezet en is bij toekomstige volledige bedrijfsbeëindiging geen compensatie meer toegestaan. De functieaanduiding '*specifieke vorm van agrarisch met waarden - 1 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten'* benadrukt deze regeling. Die is zichtbaar op de verbeelding en in de regels van het plan, art. 4.2 onder P. Het gehele plan is in samenhang opgesteld. De onderdelen zijn niet los van elkaar te zien vanwege de haalbaarheid van het plan. Er is geen reden, dat dit aangepast moet worden.

C. Aandacht en zorg voor de ruimtelijke inpassing van voorgenomen ontwerp in het buitengebied van Balgoij.
1.Waarom het bouwvlak niet substantieel verkleinen en daardoor een veel betere inpassing in het landschap? Waarom de mestsilo toestaan voor eigen gebruik tot 31-12-2027? Waarom een nieuwe loods van 800 m2, hoe hoog wordt die loods?
Reactie gemeente
Het bouwvlak wordt substantieel verkleint van ca. 3,27 ha naar 1,7 ha. Een van de eisen van de LBV-regeling is dat een passende opvolging van de veehouderij aanwezig dient te zijn. De voortzetting van de bestaande akkerbouwactiviteiten en de statische opslag zijn aantoonbaar een passende invulling hierop. In de planregels gaat worden opgenomen dat het houden van landbouwhuisdieren op deze locatie is uitgesloten. Planologisch is het dus niet mogelijk om weer een veehouderij op deze locatie te starten. Voor de overgang op volledige akkerbouw is tijdelijk behoud van de mestsilo noodzakelijk. Het hebben van een loods voor opslag van onder andere machines en werktuigen is bij een akkerbouwbedrijf niet ongebruikelijk en niet disproportioneel. De goothoogte mag 6 meter en de nok mag 12 meter hoog worden. Deze regels waren al van kracht op deze locatie.

Door te bouwen buiten het huidige bouwvlak (oostelijk van huidige woning) versteent het buitengebied. Zie ook de beslisnota, citaat "negatief advies over beoogde plek van de oostelijke woning".
Reactie gemeente
De verstening van het buitengebied neemt af met circa 3.000 m² erfverharding. En circa 7.500 m² bedrijfsbebouwing. Aanzienlijk veel meer dan de +/- 400 m² aan verhardingen van de extra woning die wordt toegevoegd.
De toevoeging van de meest oostelijke woning doet geen inbreuk op landschappelijke- en cultuurhistorische waarden. De onderbouwing hiervoor is opgenomen in de motivering bij dit plan. Om te voldoen aan de richtafstanden tot het agrarische bedrijf, kan deze woning niet binnen het bestaande bouwvlak komen. Het is onwenselijk om 2e lijns bebouwing toe te staan. En achter de 1e burgerwoning te bouwen. Er is geen sprake van lintbebouwing. De agrarische bebouwing is langs de Herreweg verspreidt en er zijn vele open gebieden.

Ons verzoek:
A. Wat ook de uitkomst is; de vergunningverlener stelt aanvullende voorwaarden ter bescherming van het buitengebied en mogelijke schaalvergroting in de toekomst.
Reactie gemeente
Deze voorwaarden maken al deel uit van de huidige motivering, planregels en plankaart.

B. U verleent vergunningen voor of akkerbouw activiteiten of de mogelijkheid van statische opslag. Niet voor beiden.
Reactie gemeente
Het uitvoeren van nevenactiviteiten, waaronder een statische opslag, is toegestaan als ondergeschikte functie bij een agrarisch bedrijf. Zo ook bij het akkerbouwbedrijf van de initiatiefnemer. De voorgestelde nevenactiviteit (statische opslag) past binnen het plan.

Conclusie reactie gemeente:
De zienswijze op het ontwerp omgevingsplan "Herreweg 3, Balgoij", heeft geleid tot het maken van enkele aanpassingen van het ontwerp omgevingsplan. Daarnaast waren nog aanpassingen nodig, vanwege eerdere op- en aanmerkingen op het ontwerpplan.
Het voorstel is om het ontwerp omgevingsplan op grond van deze ingediende zienswijze gewijzigd vast te stellen. De zienswijze wordt op deze punten gegrond verklaard. Op de overige punten, wordt de zienswijze ongegrond verklaard.

IV. WIJZIGINGEN
Voorgesteld wordt om het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen.

Document	**Wijziging**
Regels	Toevoeging regel die het houden van landbouwhuisdieren uitsluit (onder 4.2)
Regels	Toevoeging van begrip akkerbouw in begrippenlijst/regels
Motivering	Aanvulling op zonneladder/ toepassing van zonneveld in de motivering (o.a. in afstemming met de provincie)
Plankaart	De wijziging betreft de voortuin als agrarische grond.

CONCLUSIE:
Vanwege de ingediende zienswijze en eerdere op- en aanmerkingen op het ontwerpplan, wordt voorgesteld om de bovenstaande aanpassingen door te voeren in het ontwerpplan. Het advies is vervolgens om het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen.

Balgoij, 8 februari 2026.

Aan: College van Burgemeester en wethouders en gemeenteraad van gemeente Wijchen.

Betreft: zienswijze Herreweg 3, Balgoij.
Imro code: NL.IMRO.0296
TAMBGBHerreweg3 – VO01
17-12-2025

Vervolg op pro forma zienswijze ingediend 25-1-2026, met ontvangstbevestiging op 26-1-2026 van de heer xxx met een uiterst inleverdatum van 11-2-2026.

Geacht college van Burgemeester en wethouders, geachte gemeenteraad,

Als inwoners van Balgoij, deelnemer aan de omgevingsdialoog en/of jarenlang actief deelnemer om de leefbaarheid in Balgoij te verbeteren en/of begaan met de leefomgeving en in het bijzonder het buitengebied van Balgoij en vrijwilliger van een natuurorganisatie te Balgoij zijn wij belanghebbenden in het voorgenomen ontwerp omgevingsplan Herreweg 3 te Balgoij.
Deze zienswijze bestaat grofweg uit 3 delen met opmerkingen, aannames, vragen en verzoeken. Wij vernemen in uw schriftelijke reactie graag ten minste antwoord op gestelde vragen en verzoeken.

A. Aandacht en zorg voor de totstandkoming van voorgenomen ontwerp omgevingsplan in relatie tot andere partijen en de vergunning-verstrekker.
B. Aandacht en zorg voor de toetsing van voorgenomen ontwerp omgevingsplan door de vergunning-verstrekker aan haar eigen regels/afspraken.
C. Aandacht en zorg voor de ruimtelijke inpassing van voorgenomen ontwerp in het buitengebied van Balgoij.

Deel A:
Aandacht en zorg voor de totstandkoming van voorgenomen besluit in relatie tot andere partijen en de vergunning-verstrekker.

1.Wat heeft het omzetten van een intensief veehoudersbedrijf te maken met de bouw van 2 nieuwe woningen?
Aanvrager neemt deel/heeft deelgenomen aan de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV) lezen wij in de omgevingsmonitor en in de beslisnota van 9-12-2025. “Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd”.
Wij nemen aan dat de gemeente geen zeggenschap heeft in de (financiële) waardering van de landelijke LBV-regeling. Uit openbare bronnen vernemen wij dat dit ten minste 100% vergoedingen oplevert tegen nieuwbouwwaarde van de te slopen stallen en de

marktwaarde van productierechten. Lijkt ons niet weinig en gaat in deze aanvraag ten minste over bedragen van boven de € 1.000.000.
Aanvrager suggereert dat hij 2 miljoen misloopt, maar dat is onzin. Hij is geen piekbelaster. Loopt dus niets “mis”?
1a. Waarom zou de gemeente dan alsnog een compensatie aanbieden bovenop een landelijke regeling? Immers de gemeente geeft al toestemming om de grootste overgebleven schuur te gebruiken voor caravanstalling. Hieruit kan een inkomen verworven worden.
1b. Waarom spreekt de aanvrager enkel over de LBV-regeling en niet over de anterieure overeenkomst met de gemeente?
1c. Waarom heeft de vergunning verstrekker nergens melding (behalve in de beslisnota 9-12-2025, maar niet te vinden in/via het omgevingsloket) gemaakt dat er naast de LBV-regeling ook nog een anterieure overeenkomst is met de aanvrager (los van de inhoud van deze overeenkomst)?
1d. De zakelijke beschrijving van een anterieure overeenkomst is openbaar. Waarom zijn deze stukken niet toegevoegd aan het omgevingsloket, of in ieder geval aangegeven in het omgevingsloket dat deze bestaan?
1e. Is het de vergunningverlener bekend dat aanvrager nooit antwoord heeft gegeven op de formele reactie (zie bijlage3 omgevingsloket, brief xxx, maar dit wel suggereert in bijlage 4 en de beslisnota ” Hierop heeft de initiatiefnemer geen reactie gestuurd.” Dit is pertinent onjuist.
2.Waarom “moet” de gemeente bovenop de vergunningverlening van een caravan-opslag bedrijf, nog 2 bouwvergunningen afgeven in het buitengebied?
2a.Caravanstalling en 2 nieuwe woningen leidt tot een dubbele waarde-sprong. Waarom gaat de gemeente een anterieure overeenkomst aan met aanvrager een blijft essentiële informatie op deze manier buiten de openbaarheid?
De aanvrager schrijft zelf in de omgevingsdialoog “…. is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.”
De aanvrager mag betogen dat deze 2 bouwwoningen nodig zijn voor de haalbaarheid, maar dit betekent nog niet dat dit waar is. Immers indien de landelijke regeling zo karig zou zijn dan kan in geheel Nederland geen enkele intensieve veehouderij worden beëindigd zonder aanvullende compensatie. En overigens in dit geval blijft er ook nog een grote schuur staan waarmee de aanvrager inkomsten kan genereren (de nieuwe caravanopslag). Voor de omzetting naar een akkerbouwbedrijf geldt hetzelfde. De koppeling van 2 nieuwe woningen aan een bedrijfsomzetting lijkt ons volstrekt overbodig en inderdaad niet toegestaan binnen de geldende regels er is immers al een bedrijfswoning.
3. Heeft de gemeente dit “haalbaarheidsaspect” onderzocht?
3a.Zo nee, waarom niet?
3b.Zo ja, wat waren hiervan de uitkomsten?
3c.Zijn er andere redenen geweest voor de gemeente om wijziging van het omgevingsplan te honoreren?
3d.Zo ja, welke?
3e.Heeft de gemeente in dit gehele proces van omzetting en bouwaanvragen toezeggingen gedaan aan de aanvrager?

Het lastige bij deze vergunningaanvraag is dat wij twijfels/vragen heb bij het handelen van de aanvrager, maar eveneens aan de vergunning-verstrekker. Doen landelijke regelingen ertoe of spelen andere zaken (ook) een rol?
Mogelijk bent u (vergunningverlener) meer betrokken dan de vergunningaanvraag suggereert (kan opgenomen zijn in de anterieure overeenkomst) en dan komt de beantwoording op de zienswijze in het gebied van "de slager die zijn eigen vlees keurt".
Waarom is de beslisnota van 9-12-2025 (waarin staat dat er ook een anterieure overeenkomst is gesloten) niet opgenomen in het omgevingsloket? In dit kader zou het wellicht denkbaar zijn dat een wat meer onafhankelijke partij dit (ook) zou moeten beoordelen, maar vooralsnog zien wij uw beantwoording (positief) tegemoet.

Ons verzoek:

A. U maakt bij uw beantwoording inzichtelijk welke regelingen van belang zijn geweest in uw afwegingen en welke andere mogelijke zwaarwegende redenen een rol hebben gespeeld in uw afweging tot vergunningverlening en aangaan van een anterieure overeenkomst.
B. U maakt het de indieners van de zienswijze alsnog mogelijk om kennis te nemen van de zakelijke omschrijving van de anterieure overeenkomst.
C. U verleent een vergunning tot omzetting naar een akkerbouwbedrijf en u trekt de aanvraag over het bouwen van 2 woningen in.

Deel B:
Aandacht en zorg voor de toetsing van voorgenomen ontwerp omgevingsplan door de vergunning-verstrekker aan haar eigen regels/afspraken.

Het bestemmingsplan buitengebied 2012 (en herziening 2014) is uiteraard uitgangspunt voor de gemeente ter beoordeling van aanvragen. Het vigerende bestemmingsplan buitengebied is duidelijk:
Citaat blz. 41: "Het beleid is erop gericht om terughoudend om te gaan met toevoeging van nieuwe woninglocaties, tenzij er sprake is van bedrijfsbeëindiging".
De aanvraag luidt: "…inclusief het omzetten van de intensieve veehouderij naar een akkerbouwbedrijf met een statische opslag".
Citaat blz. 73: "Het bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden voor realisatie van nieuwe bedrijfswoningen".
In de plannen lezen wij dat de aanvrager een nieuwe bedrijfswoning wil bouwen en zijn huidige woning wil verlaten.
Op blz. 75 en 76 (functieverandering naar wonen) staat een mogelijkheid om wel 2 nieuwe woongebouwen te realiseren, echter citaat "Indien echter de locatie is gelegen in de bestemming "Agrarisch" is ter plaatse de oprichting van extra woningen niet toegestaan…".
Citaat blz. 5 van aanvrager: "Het toevoegen van twee woningen vraagt om een functieverandering van 'Agrarisch met waarden – 1' naar 'Wonen'.
Dan biedt verevening nog een oplossing om alsnog te mogen bouwen, maar dan is er wel een proportionele verevening noodzakelijk lezen wij.
Wat is proportioneel? Wij lezen citaat blz.76 "leefbaarheid van het platteland bv door beëindiging van een solitair gelegen milieuhinderlijk bedrijf".

Kortom de zinsnede uit de beslisnota, citaat “Hieruit blijkt dat deze ontwikkeling zowel planologisch als beleidsmatig aanvaardbaar is.”, is volstrekt uit de lucht gegrepen en onjuist.

Ons verzoek:

A. De gemeente houdt zich aan haar eigen bestemmingsplan buitengebied en overige regelgeving.
B. U verleent een vergunning voor de bouw van 2 levensloopbestendige woningen, mits aanvrager daadwerkelijk zijn agrarisch bedrijf volledig beëindigd.
   De bouw van de loods komt hiermee ook te vervallen (immers agrarisch gerelateerd).
   Uit de schuur/schuren die niet zijn afgebroken kan dan een inkomen verworven worden uit caravanopslag, en verhuur zoals aanvrager in de omgevingsdialoog al zelf beschrijft.

Deel C:
Aandacht en zorg voor de ruimtelijke inpassing van voorgenomen ontwerp in het buitengebied van Balgoij.

Voor alle duidelijkheid wij zijn blij (net als vermoedelijk veel dorpsgenoten) dat aanvrager zijn intensieve varkenshouderij wil omzetten naar een akkerbouwbedrijf, maar dan zonder 2 nieuw woningen in het buitengebied. Of 2 nieuwe woningen maar dan met beëindiging van het agrarisch bedrijf.
Los van de te kiezen variant een aantal opmerkingen over de inpassing in het buitengebied:
1.Waarom het bouwvlak niet substantieel verkleinen en daardoor een veel betere inpassing in het landschap?
Dit geeft tevens borging dat de agrarische bedrijfsvoering niet opnieuw wordt uitgebreid en de “gewonnen” agrarische emissies (door deelname aan LBV-regeling) structureel blijven.
2.Waarom de mestsilo toestaan voor eigen gebruik tot 31-12-2027, terwijl er geen veehouderij meer is en daarmee dit aspect buiten deze procedure houden?
Mestopslag is uitsluitend toegestaan wanneer deze functioneel noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering. Met de beëindiging van de varkenshouderij (doel LBV-regeling) is dit niet meer van toepassing en wellicht zelfs strijdig met de uitkoopregeling.
3.Waarom een nieuwe loods van 800 m2.? Gezien het huidige machinepark volstrekt disproportioneel.
3a.Wil aanvrager zijn akkerbouwbedrijf sterk uitbreidden t.o.v. de huidige situatie met allerlei gevolgen voor emissie-uitstoot, landschap en ecologie?
3b.Los van de oppervlakte. Voor de zichtlijnen is het van belang hoe hoog deze loods gaat worden. Is de hoogte bekend?
Door te bouwen buiten het huidige bouwvlak (oostelijk van huidige woning) versteent het buitengebied. Zie ook de beslisnota, citaat “negatief advies over beoogde plek van de oostelijke woning”. Er is voldoende ruimte in het huidige bouwblok aan de straatzijde om “Een soort 2^{e} lijns bebouwing.” te voorkomen. Een solitaire compacte bebouwing in een verder geheel open buitengebied wordt ingeruild voor lintbebouwing langs een groot deel van de Herreweg. Dat zouden we niet moeten willen.
In de motivatie van de aanvrager staat, citaat “De totale akkerbouwteelt van aanvrager betreft ca. 30 ha en wordt beschouwd als een volwaardig agrarisch bedrijf.” Wij hebben sterke twijfels bij deze bewering. Het lijkt alsof de aanvrager zich wil voordoen als een

volwaardig akkerbouwbedrijf, maar de werkelijkheid van dit moment is totaal anders. Uitbreiding van activiteiten is daarom zeer voorstelbaar en onwenselijk.
Kortom u stelt nauwelijks voorwaarden aan of te bouwen huizen en loods of bedrijfsvoering waardoor ruimtelijke, ecologische en landschappelijke aspecten door aanvrager na toekenning volstrekt willekeuring kunnen worden aangepast/ingevuld.

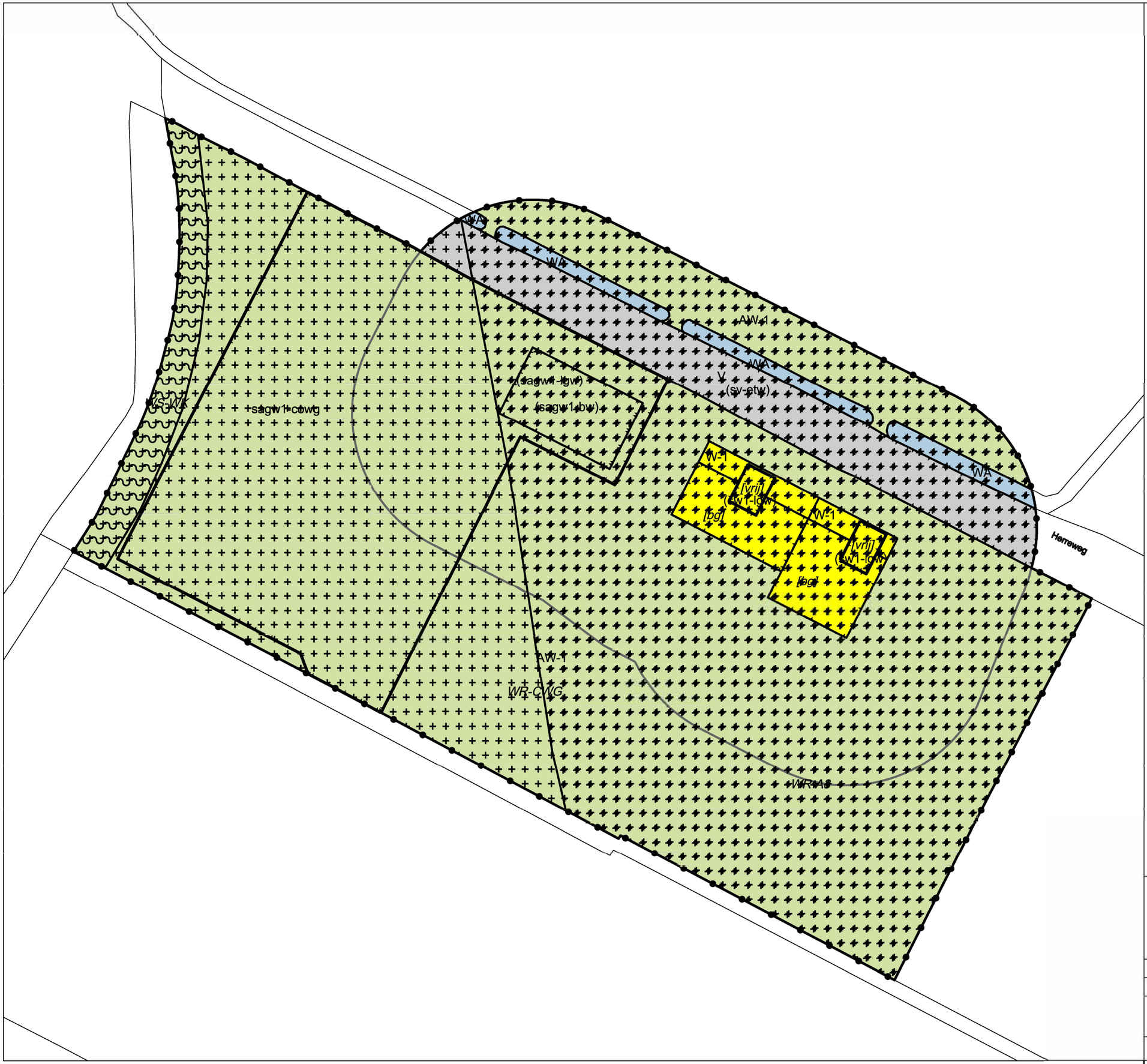
Ons verzoek:

A. Wat ook de uitkomst is; de vergunningverlener stelt aanvullende voorwaarden ter bescherming van het buitengebied en mogelijke schaalvergroting in de toekomst.
B. U verleent vergunningen voor of akkerbouw activiteiten of de mogelijkheid van statische opslag. Niet voor beiden.

Wij begrijpen heel goed dat er in al onze verzoeken enige “strijdigheid” zit. Dit komt echter omdat de aanvraag volstrekt ondoorzichtig is en onverenigbare zaken aan elkaar koppelt.

Concluderend verzoeken wij u de volgende stappen te zetten:
1.Het huidige ontwerp omgevingsplan Herreweg 3 te Balgoij geheel af te wijzen.
2.De aanvrager dient een nieuw ontwerpplan in na consultatie van wat de gemeente wettelijk wel mag/kan.
3. Er worden (meer) voorwaarden opgenomen ter bescherming van het buitengebied.

In afwachting van uw schriftelijke reactie.
Met vriendelijke groet,

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

AW-1 Agrarisch met waarden - 1

V Verkeer

WA Water

W-1 Wonen - 1

Dubbelbestemmingen

WR-A Waarde - Archeologie 3

WR-CWG Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

WS-WK Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

overige zone - spuitvrije zone

Functieaanduidingen

sagw1-bw specifieke vorm van agrarisch met waarden - 1 - bedrijfswoning

sagw1-cowg specifieke vorm van agrarisch met waarden - 1 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten

sagw1-lgw specifieke vorm van agrarisch met waarden - 1 - levensloopgeschikte grondgebonden woning

(sv-etw) specifieke vorm van verkeer - erftoegangsweg

(sw1-lgw) specifieke vorm van wonen - 1 - levensloopgeschikte grondgebonden woning

Bouwvlak

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] bijgebouwen

[vrij] vrijstaand

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Vestiging Gilze
Tel: (013) 51 99 458

Vestiging Someren
Tel: (0493) 745 015

www.vandunadvies.nl
info@vandunadvies.nl

TAM-Omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij

Gemeente Wijchen

Projectnummer: 00403.024 Status: Vastgesteld

Getekend door: SL Datum: Maart 2026

NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01

0 5 10 15m

A3 schaal 1:1250

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij

Inhoudsopgave

Regels		**3**
Hoofdstuk 1	**Inleidende bepalingen**	**4**
Artikel 1	Toepassingsbereik	4
Artikel 2	Begripsbepalingen	5
Artikel 3	Meet- en rekenbepalingen	12
Hoofdstuk 2	**Specifieke regels over functies**	**13**
Artikel 4	Agrarisch met waarden - 1	13
Artikel 5	Verkeer	24
Artikel 6	Water	25
Artikel 7	Wonen - 1	26
Hoofdstuk 3	**Algemene regels over functies**	**32**
Artikel 8	Toepassingsbereik	32
Artikel 9	Aanvraagvereisten	33
Artikel 10	Anti-dubbeltelregel	34
Artikel 11	Bouwactiviteit - algemeen	35
Artikel 12	Maatwerkvoorschrift	36
Hoofdstuk 4	**Regels ter bescherming van waarden en objecten**	**37**
Artikel 13	Waarde - Archeologie 3	37
Artikel 14	Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied	40
Artikel 15	Waterstaat - Waterkering	42
Hoofdstuk 5	**Overgangsregels**	**44**
Artikel 16	Overgangsrecht	44

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Toepassingsbereik

1.1 Omgevingsplan Wijchen

Dit plan wijzigt het omgevingsplan Wijchen in die zin dat na hoofdstuk 22 van het omgevingsplan Wijchen. In de artikelkop van de artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '[22M.] gelezen worden. In de kop van de bijlagen moet na het woord 'Bijlage', na de spatie en direct voor het nummer van de bijlage '[22M.] gelezen worden.

1.2 Tijdeijk omgevingsplan - bestemmingsplan

De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in 1.4.

1.3 Tijdelijk omgevingsplan - bruidsschat

De regels in afdeling 22.2 en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit plan.

1.4 Verwijzing naar verbeelding

De regels van dit plan zijn van toepassing op de locatie "TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij" , waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01.

Artikel 2 Begripsbepalingen

2.1 Van toepassing verklaring

Begripsbepalingen die zijn opgenomen in bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van toepassing op dit plan.

2.2 Aanvullende begrippen

In aanvulling op het bepaalde in 2.1 worden voor de toepassing van de regels in dit plan de begrippen als bedoeld in 2.3 tot en met 2.57 gehanteerd.

2.3 Plan

Het "TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij" met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 van de gemeente Wijchen bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals vervat in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 met de in dit plan opgenomen regels en de daarbij behorende bijlagen.

2.4 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

2.5 Aan huis verbonden beroep

Een beroep, waarvan de activiteiten niet publiekgericht zijn, en dat op kleine schaal in een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie ter plaatse;

2.6 Afhankelijke woonruimte

Een bijgebouw bij een woning, dat qua ligging een ruimtelijke eenheid vormt met die woning en waar een gedeelte van de huishouding, zoals gehuisvest in die woning, uit een oogpunt van mantelzorg is ondergebracht;

2.7 Agrarisch bedrijf

Een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of door middel van het houden van landbouwdieren en andere dieren ten behoeve van de agrarische producten zoals (sier)vissen, wormen en bijen; onder agrarische bedrijven worden tevens begrepen boomteeltbedrijven, sierteeltbedrijven en paardenhouderijen;.

2.8 Agrarisch grondgebruik

Het gebruik van gronden ten behoeve van het telen van gewassen/bomen dan wel ten behoeve van het beweiden van landbouwdieren

2.9 Akkerbouwbedrijf

Een bedrijf in de land- en tuinbouwsector wat zich richt op het op grote schaal telen van gewassen;

2.10 Archeologische waarden

Waarden van een terrein in verband met de zich mogelijk daarin bevindende oudheidkundige zaken die van belang zijn vanwege hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap en/of hun cultuurhistorische waarde;

2.11 Bebouwing

Één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

2.12 Bed & breakfast

Een nevenactiviteit met als doel het verstrekken van logies en ontbijt aan steeds wisselend publiek, dat voor een korte periode, met een absoluut maximum van zeven overnachtingen, ter plaatse verblijft; onder bed & breakfast wordt niet verstaan overnachting, noodzakelijk in verband met het verrichten van tijdelijke of seizoensgebonden werkzaamheden en/of arbeid;

2.13 Bedrijfsgebouw

Een gebouw dat dient voor de uitoefening van één of meer bedrijfsactiviteiten;

2.14 Bedrijfswoning

Een woning, in of bij een gebouw of op een terrein, bedoeld voor (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bedrijfsvoering noodzakelijk moet worden geacht;

2.15 Bestaand

- T.a.v. bebouwing: bebouwing, zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan, dan wel die mag worden gebouwd krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning;
- T.a.v. gebruik: het gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het tijdstip dat het plan rechtskracht heeft verkregen;
- T.a.v. werken of werkzaamheden: zoals legaal aanwezig op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerpplan.

2.16 Bevoegd gezag

Bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

2.17 Bijgebouw

Een vrijstaand of aan het hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat hetzij functioneel hetzij door zijn situering of afmeting ondergeschikt is aan het op hetzelfde perceel gelegen hoofdgebouw, zoals een garage, berging of hobbyruimte;

2.18 Bos

Elk terrein waarop al dan niet bedrijfsmatig activiteiten worden uitgevoerd gericht op de duurzame instandhouding en ontwikkeling van bestaande en nieuwe bossen ten behoeve van (een of meerdere van de functies) natuur, houtproductie, landschap, milieu (waaronder begrepen waterhuishouding) en extensieve recreatie;

2.19 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk;

2.20 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

2.21 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

2.22 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

2.23 Bouwwijze

De wijze van bouwen van een woning, waarbij:

a. onder aaneengebouwd wordt verstaan een woning, die deel uitmaakt van een blok van meer dan twee woningen en/of andere functies, waarvan het hoofdgebouw aan het op het aangrenzende bouwperceel gelegen hoofdgebouw is gebouwd;
b. onder gestapeld wordt een gebouw verstaan, dat uit meerdere naast elkaar en/of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen (appartementen) bestaat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid kan worden beschouwd;
c. onder twee-aaneen wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw deel uitmaakt van een blok van maximaal twee direct aaneengebouwde hoofdgebouwen (twee-onder-één-kap);
d. onder vrijstaand wordt verstaan een woning, waarvan het hoofdgebouw niet aan een op een aangrenzend bouwperceel gelegen gebouw is aangebouwd;

2.24 Cultuurhistorische waarde

De aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk of dat gebied, zoals dat ondermeer tot uitdrukking komt in de beplanting, het reliëf, de verkaveling, het sloten- of wegenpatroon en/of de architectuur;

2.25 Detailhandel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan degene die deze goederen kopen voor eigen gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

2.26 Extensief recreatief medegebruik

Die vormen van natuurvriendelijke recreatie welke in hoofdzaak zijn gericht op natuur- en landschapsbeleving, zoals wandelen, fietsen, picknicken, kanoën, survivaltochten en natuurgerichte recreatie zoals vogelobservatie;

2.27 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

2.28 Hoofdgebouw

Een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie en/of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste gebouw valt aan te merken, inclusief daarbij behorende aan- en uitbouwen;

2.29 Huishouden

één of meerdere personen die in vast verband samenleven (eventueel met (hun) kinderen) waarbij sprake is van continuïteit in de samenstelling ervan en van onderlinge verbondenheid;

2.30 Intensieve veehouderij

Een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf waarin het houden van vee of pluimvee de hoofdzaak is. Onder intensieve veehouderijen worden tevens pelsdierhouderijen verstaan;

2.31 Kampeermiddel

Tent, tentwagen, kampeerauto of caravan dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan; een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen geheel of ten dele blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

2.32 Kampeerplaats

Standplaats voor een kampeermiddel;

2.33 Kassen

Gebouwen waarvan de wanden en het dak voornamelijk bestaan uit glas of ander lichtdoorlatend materiaal en dienend voor de productie van gewassen onder geconditioneerde klimaatomstandigheden, zoals het kweken, trekken, vermeerderen, opkweken, of verzorgen van vruchten, bloemen, groenten, planten of bomen, alsmede in voorkomende gevallen tot bescherming van de omgeving tegen milieubelastende stoffen;

2.34 Kleine windturbine

Windturbine bedoeld voor het leveren van stroom aan de/het ter plaatse aanwezige woning/bedrijf, waarbij reststroom aan het net doorgezet kan worden. De windturbine heeft een ashoogte van niet meer dan 15 meter en een tiphoogte van niet meer dan 20 meter;

2.35 Landbouwdieren

Rundvee, pluimvee (kippen, eenden, ganzen, kalkoenen, parelhoenders, struisvogels e.d.), varkens, schapen, geiten, pelsdieren, konijnen, paarden, wormen e.d., consumptievissen (meerval, forel, paling, zeebaars, zeebrasem, tilapia e.d.), herten, lama's en andere hoefdieren;

2.36 Landschappelijke waarde

De aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door het waarneembare deel van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur;

2.37 Levensloopgeschikte grondgebonden woning

Een woning die geschikt is voor bewoning in alle levensfasen. De woning is rollator toe- en doorgankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking. Alle primaire leefruimten (woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, toilet) bevinden zich op de begane grond. De leefruimten zijn zowel inpandig als vanuit het aansluitende terrein zo veel mogelijk drempelloos toegankelijk.

2.38 Locatievlak

Een geometrisch bepaald vlak dat is aangewezen voor een gebruiksdoel.

2.39 mantelzorg

Het anders dan bedrijfsmatig bieden van zorg aan een of meer leden van een op dat perceel wonende huishouding, die hulpbehoevend is of zijn op fysiek, psychisch en/of sociaal vlak;

2.40 Minicamping

Een kleinschalig kampeerterrein als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf of een burgerwoning;

2.41 Nevenactiviteit

Activiteiten die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin een ondergeschikt bestanddeel vormen van de totale bedrijfsactiviteiten op een bouwperceel;

2.42 Niet-grondgebonden agrarisch bedrijf

een agrarisch bedrijf waarvan de productie niet in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengendvermogen van onbebouwde grond in de directe omgeving van het bedrijf. Niet-grondgebonden bedrijven zijn in ieder geval: intensieve veehouderijen, glastuinbouwbedrijven en gebouwgebonden teeltbedrijven en kwekerijen, zoals champignonteeltbedrijven, witlofkwekerijen, nertsenfokkerijen, viskwekerijen en wormenkwekerijen;

2.43 Ondergeschikte functie

Een functie die in ruimtelijke en/of bedrijfseconomische zin ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie binnen een bestemming;

2.44 Overkapping/ carport

Een dakconstructie, vrijstaand met maximaal één wand, dan wel aan maximaal drie zijden begrensd door de gevels van belendende gebouwen, die niet wordt aangemerkt als een gebouw;

2.45 Paardenbak

Een buitenrijbaan ten behoeve van paardrijactiviteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining;

2.46 Permanente bewoning

Bewoning van een bouwwerk waarbij sprake is van gebruik van het object als hoofdverblijf zoals bedoeld in de wet GBA en/of er geen sprake is van een hoofdverblijf elders;

2.47 Recreatief medegebruik

Die vormen van recreatie, die plaats hebben in een omgeving met een niet-recreatieve hoofdfunctie, waarbij het medegebruik ondergeschikt is aan de hoofdfunctie en het hoofdgebruik;

2.48 Sleufsilo

Agrarische bedrijfsvoorziening in de vorm van een (doorgaans betonnen) keerwand van maximaal 3 m hoog en dichte vloerafdekking, ten behoeve van opslag van veevoeder (hooi, stro, gras e.d.);

2.49 Teeltondersteunende voorzieningen

Ondersteunende voorzieningen ten behoeve van vollegronds groente-, fruit-, bloemen, en boomteelt; te onderscheiden in de volgende categorieen:

- laag/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist zoals insectengaas, afdekfolies, acryldoek, lage tunnels;
- laag/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van maximaal 1,5 m en met een permanent karakter zoals een containerveld;
- hoog/ tijdelijk: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m, uitsluitend nodig zolang de teelt het vereist, zoals menstoegankelijke wandelkappen, schaduwhallen en hagelnetten (tijdelijk voorzover het het gebruik van hagelnetten betreft; de bij de hagelnetten behorende constructiepalen zijn permanent);

- hoog/ permanent: teeltondersteunende voorzieningen met een hoogte van minimaal 1,5 m met een permanent karakter, zoals stellingenteelt en regenkappen;

2.50 Vloeroppervlak(te)

De totale oppervlakte, gemeten op vloerniveau, die voor een functie wordt gebruikt;

2.51 Voorgevelrooilijn

de denkbeeldige lijn, evenwijdig aan de as van de weg waaraan gebouwd wordt, op een afstand van de weg die:

- gelijk is aan de in de regels voorgeschreven afstand van gebouwen uit de as van de weg op het betreffende bouwperceel;
- gelijk is aan de afstand van bestaande gebouwen tot de as van de weg op het betreffende bouwperceel, indien die afstand kleiner is dan de in de regels voorgeschreven afstand;

2.52 Waterhuishoudkundige doeleinden

Doeleinden die het waterhuishoudingsbelang dienen, zoals watergangen, waterstaatkundige kunstwerken, onderhoudsstroken ten behoeve van het beheer en onderhoud van een watergang e.d.;

2.53 Wonen

het houden van verblijf, het huren of het gehuisvest zijn in een woning als bedoeld in 2.54;

2.54 Woning/ wooneenheid

Een complex van fysiek aan elkaar verbonden ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één huishouden;

2.55 Woningwet

Wet van 29 augustus 1991 , (Stb. 1991, nr. 439), tot herziening van de Woningwet, zoals deze luidde op het moment van de terinzagelegging van het ontwerp van het plan;

2.56 Woongebouw

Een gebouw ten behoeve van woondoeleinden, bestaande uit twee of meerdere wooneenheden;

2.57 Woonunit

Een te verplaatsen/ verwijderen bouwwerk bestaande uit één bouwlaag, geschikt en ingericht ten dienste van het woon-, dag- of nachtverblijf van een of meer personen.

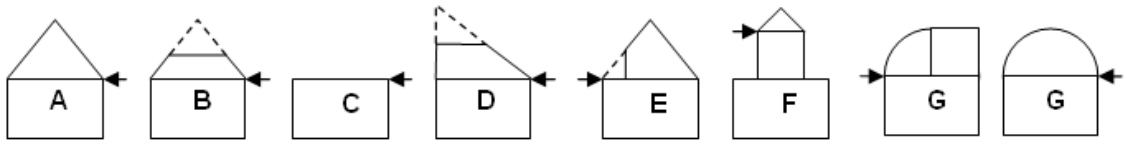
Artikel 3 Meet- en rekenbepalingen

3.1 Meetbepalingen

In aanvulling op en indien van toepassing in afwijking van het bepaalde in artikel 22.24 van dit omgevingsplan, gelden de meetbepalingen van Artikel 3.

3.2 Goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

← = druiplijn
------ = denkbeeldige doorlopende daklijn
A. zadeldak / tentdak
B. gecombineerd dak
C. platdak
D. variabel gecombineerd dak / lessenaarsdak
E. dak met terras / loggia
F. platdak met dakopbouw
G. gebogen dak

3.3 Inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

3.4 Bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

3.5 Oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

3.6 Peil

- Voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang van het perceel onmiddelijk aan de weg grenst: De hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang van het perceel;
- In andere gevallen: De gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Specifieke regels over functies

Artikel 4 Agrarisch met waarden - 1

4.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch met waarden - 1.

4.2 Functieomschrijving Agrarisch met waarden - 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch met waarden - 1 heeft de volgende functies:

a. bedrijfsmatig dan wel hobbymatig agrarisch grondgebruik;
b. de uitoefening van akkerbouw bedrijf;
c. wonen voorzover het betreft het bewonen van een bedrijfswoning ter plekke van de aanduiding 'bedrijfswoning';
d. beroep of bedrijf aan huis;
e. nevenactiviteiten;
f. statische opslag;
g. water en waterhuishoudkundige doeleinden;
h. extensief recreatief medegebruik;
i. doeleinden van openbaar nut;
j. tuin- en erfbeplanting, wegbeplanting, landschapselementen, bosschages;
k. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
l. geluidwerende voorzieningen;
m. behoud, beheer en herstel en/of ontwikkeling van de verschillende karakteristieke landschapstypen en het waarborgen van de dynamiek daarbinnen;
n. het behoud, beheer en herstel van aardkundige en landschappelijke waarden. De landschappelijke waarden worden gevormd door het open en grootschalige karakter van het gebied, de regelmatige verkavelingspatronen en met name het contrast met de hoger gelegen, besloten rivierduinen;
o. ter plaatse van de aanduiding Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied: het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de omgeving;
p. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agararisch met waarden - 1 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten" is het niet toegestaan om bij bedrijfsbeëindiging opnieuw woningen te bouwen;
q. ter plaatse van de aanduiding "Agrarisch met waarden - 1 - compensatie bij omschakeling naar wonen uitgesloten"' is het houden van landbouwhuisdieren uitgesloten.

een en ander met bijbehorende voorzieningen, waaronder perceelsontsluitingen, tuinen en sloten, en overeenkomstig de in 4.3 opgenomen nadere detaillering van de functie.

4.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

In het onderstaande is een nadere detaillering opgenomen van het bepaalde in 4.2:

4.3.1 Agrarisch bouwvlak

Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding “bouwvlak” op de kaart zijn agrarische bedrijfsgebouwen toegestaan, met dien verstande dat er ter plaatse van de figuur "relatie" sprake is van een koppeling van twee bouwvlakken. De bouwvlakken met een dergelijke aanduiding worden, in het kader van de regels van dit bestemmingsplan, aangemerkt als een enkel bouwvlak.

4.3.2 Type agrarisch bedrijf

Ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" mag een grondgebonden agrarisch bedrijf worden uitgeoefend. Voorts is -al dan niet in combinatie met een grondgebonden bedrijf- uitsluitend ter plaatse van de onderstaande aanduidingen het daarbij behorende type agrarisch bedrijf toegestaan:

- (gt): glastuinbouwbedrijf;
- (iv): intensieve veehouderij;
- (sa-ngg): niet-grondgebonden agrarisch bedrijf;

4.3.3 Nevenactiviteiten

Voor nevenactiviteiten gelden de volgende bepalingen:

nevenactiviteiten zijn toegestaan in de vorm van agrarisch technisch hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven, buitengebied gebonden bedrijven en/of dagrecreatie;

1. nevenactiviteiten zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak', tenzij anders is aangegeven;
2. maximaal 25% van de bebouwde oppervlakte van het agrarische bedrijf tot een maximum van 350 m² van de bedrijfsgebouwen, mag worden gebruikt voor een onder 1 genoemde nevenactiviteit;
3. detailhandel is niet toegestaan, met uitzondering van detailhandel in streekgebonden producten en agrarisch gerelateerde producten in ondergeschikte vorm. Hiervoor geldt de volgende voorwaarde:
4. maximaal mag 100 m^2 verkoopvloeroppervlak voor deze detailhandelsactiviteit worden aangewend.
5. horeca is niet toegestaan, behoudens ondersteunende horeca bij nevenactiviteiten in de vorm van dagrecreatie;

4.3.4 Inpandige statische opslag

Inpandige statische opslag is toegestaan, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. de activiteit dient plaats te vinden binnen de aanwezige gebouwen;
2. er vindt geen uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de activiteit plaats;
3. de opslag mag niet plaatsvinden in kassen;
4. detailhandel is niet toegestaan.

4.3.5 Cultuurhistorische en landschappelijke waarden

Gestreefd wordt naar behoud, herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Dit houdt in dat het beleid is gericht op behoud en ontwikkeling van de historische verkavelingstructuur en kleinschaligheid van het landschap. daarnaast dienen de binnen het gebied voorkomende reliefrijke bodem, kronkelende wegen, het door bos en heide ontstane besloten karakter en voorkomende landschapselementen te worden gehandhaafd.

Verder is het beleid gericht op behoud en bescherming van de historische bebouwing bestaande uit kastelen, landgoederen en boerderijen, de compacte en historische dorpen en de verspreid liggende bebouwing aan de dijk alsmede de openheid en doorzichten die hierdoor ontstaan.

4.3.6 Aardkunidge waarden

Gestreefd wordt naar behoud en bescherming van aardkundige waarden. Dit houdt in dat de aan het gebied toegekende waarden, gekenmerkt door het aanwezig zijn van bijzondere aardkundige verschijnselen zoals dalglooiingen, steilranden en bodemovergangen, dienen te worden beschermd.

4.3.7 Extensief recreatief medebruik

Het gehele gebied gelegen binnen deze functie mag worden gebruikt ten behoeve van extensief recreatief medegebruik. Ter ondersteuning van het recreatief medegebruik worden beperkte recreatieve voorzieningen toegestaan in het gehele gebied zoals paden, banken, picknicktafels, bewegwijzering e.d.

4.3.8 Duurzame energie

Het opwekken van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

4.3.9 Tuin

Het inrichten en gebruiken van gronden als tuin is toegestaan binnen het agrarisch bouwvlak, en buiten het agrarisch bouwvlak, voorover het gronden betreft, die onderdeel uitmaken van de bij de bedrijfswoning behorende tuin dan wel voorzover het gronden betreft, direct grenzend aan de functie Wonen.

4.3.10 Aan huis verbonden beroep

Binnen deze functie is gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m²;
2. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
3. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
4. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
5. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan.
6. alleen afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk riool.

4.3.11 Aan huis verbonden bedrijf

Aan huis verbonden (bedrijfs)activiteiten zijn niet toegestaan, behoudens met toepassing van een omgevingsvergunning als bedoeld in 4.6.8.

4.4 Gebruiksactiviteit - verboden

4.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die:

a. niet ten dienste staat van de in 4.2 genoemde functies van de gronden; en
b. niet in overeenstemming is met de in 4.3 opgenomen nadere regels over het gebruik van gronden en bouwwerken.

4.4.2 Opslaan, storten of bergen

Het is in ieder geval verboden om gronden te (laten) gebruiken voor het opslaan, storten of bergen van materialen, producten en mest, tenzij het opslag in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde productie ten behoeve van een nevenactiviteit buiten het bouwvlak betreft, voorzover deze opslag in het kader van de oogst én voor maximaal één aaneengesloten periode van één maand plaatsvindt.

4.5 Bouwactiviteiten - algemeen

4.5.1 Functionele relatie

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 4.2;

4.5.2 Bebouwing binnen bouwvlak

Ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" mogen uitsluitend worden opgericht:

a. agrarische bedrijfsgebouwen;
b. teeltondersteunende voorzieningen met uitzondering van teeltondersteunende kassen;
c. één bedrijfswoning met bijbehorende bijgebouwen per agrarisch bedrijf binnen de functieaanduiding 'bedrijfswoning';
d. een levensloopgeschikte grondgebonden woning ter plekke van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - 1 - levensloopgeschikte grondgebonden woning';
e. bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van het agrarisch bedrijf;

4.5.3 Maatvoering en situering bebouwing binnen bouwvlak

De maatvoering van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak is als volgt:

BEDRIJFSGEBOUWEN PER BOUWVLAK	**MAX.**
goothoogte	6 m
goothoogte koelcellen	8 m
(nok)hoogte	12 m

BEDRIJFSWONING	**MAX.**
goothoogte	6 m
(nok)hoogte	10 m

BIJGEBOUWEN BIJ BEDRIJFSWONING	**MAX.**
gezamelijke oppervlakte per woning	120 m^2
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	**MAX.**
hoogte mestbassins en waterbassins	8,5 m
hoogte silo's (niet zijnde sleufsilo's)	15 m

hoogte sleufsilo's	3 m
hoogte kuilvoerplaten en mestplaten	2 m
hoogte erfafscheidingen	2 m
hoogte overige bouwwerken geen gebouwen zijnde	6 m
hoogte carports/ overkappingen	3 m
gezamelijke oppervlakte carports/ overkappingen per bedrijfswoning	20 m

4.5.4 Inhoud bedrijfswoning

Voor de inhoud van bedrijfswoningen geldt het volgende:

a. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 350 m^3 maar kleiner dan 450 m^3 dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 600 m^3;
b. indien de bestaande inhoud van een woning groter is dan 450 m^3 maar kleiner dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan 800 m^3.
c. indien de bestaande inhoud van de bedrijfswoning groter is dan 800 m^3, dan mag de inhoud van de woning niet meer bedragen dan deze bestaande inhoud.

4.5.5 Herbouw

Aanvullend gelden voor herbouw van bestaande woningen de volgende voorwaarden:

a. de herbouw vindt grotendeels plaats op de (voor zover aanwezig) bestaande fundamenten van de woning;
b. de voorgevel van het te herbouwen woning wordt geplaatst in de (voormalige) voorgevelrooilijn van de woning;
c. de bouwwijze (d.w.z. vrijstaand, halfvrijstaand of aaneengebouwd) van de te herbouwen woning wijkt niet af van de bouwwijze van het oorspronkelijke woning.

4.5.6 Ondergronds bouwen

Voor het bouwen van ondergrondse gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. ondergrondse bedrijfsgebouwen zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" en uitsluitend in één bouwlaag en deze ondergrondse ruimten mogen uitsluitend facilitair van aard zijn, zoals mestkelders, technische ruimtes e.d.;
b. ondergrondse ruimten (kelders) bij bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de bedrijfswoning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m2 buiten de bedrijfswoning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

4.5.7 Nadere eisen situering en omvang bebouwing

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de omvang en situering van bebouwing op een bouwvlak, indien en voor zover er sprake is van een zodanige toename van gebouwen, dat het bouwvlak voor minimaal 50% bebouwd wordt. De nadere eisen worden gesteld teneinde te voorkomen dat er sprake is van een onevenredige aantasting van de ruimtelijke kwaliteit.

4.6 Bouwactiviteit- bouwwerken buiten het bouwvlak

Voor het oprichten van bouwwerken buiten het bouwvlak geldt het volgende:

a. uitsluitend mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van de functie worden opgericht met een maximale bouwhoogte van 2 m, met dien verstande dat het oprichten van sleufsilo's,

kuilvoerplaten en mestplaten niet is toegestaan;
b. ten behoeve van het extensief recreatief medegebruik is voorts uitsluitend het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, toegestaan zoals banken, picknicktafels e.d. met een maximale hoogte van 2 m;
c. tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan met een hoogte die niet meer mag bedragen dan 3 m, alsmede permanente constructiepalen ten behoeve van de (tijdelijke teeltondersteunende) hagelnetten met een hoogte van maximaal 6 m;
d. permanente teeltondersteunende voorzieningen zijn niet toegestaan;
e. paardenbakken buiten het bouwvlak, zijn niet toegestaan.

4.7 Bouwactiviteit - Omgevingsplanactiviteit

4.7.1 Teeltondersteunende kassen

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.5.2 onder b teneinde het oprichten van teeltondersteunende kassen bij agrarische bedrijven niet zijnde glastuinbouwbedrijven, toe te kunnen staan, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. het toestaan van teeltondersteunende kassen mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de karakteristiek van onderhavige gronden, zoals omschreven in 4.2
b. de kassen kunnen uitsluitend worden toegestaan ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak";
c. de kassen dienen teeltondersteunend te zijn; dat betekent dat de kassen worden opgericht ten dienste van een vollegrond tuinbouwbedrijf;
d. de kassen mogen niet hoger zijn dan 10 m en de bebouwde oppervlakte van teeltondersteunende kassen mag per agrarisch bedrijf niet meer bedragen dan 1500 m².

4.7.2 Goothoogte t.b.v. kapschuur

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.5.3 voorzover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zgn kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte) met dien verstande dan het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.

4.7.3 Oppervlakte bijgebouwen bij bedrijfswoning

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.5.3 teneinde de (her)bouw van een bijgebouw toe te staan, terwijl de bestaande oppervlakte aan bijgebouwen behorende bij de woning, groter is dan 120 m^2, mits aan de volgende voorwaarde wordt voldaan:

a. de bouw mag uitsluitend de herbouw van legaal gebouwde/vergunde bijgebouwen, behorende bij de (bedrijfs)woning, betreffen;

4.8 Gebruiksregels

4.8.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik met de functie wordt in ieder geval begrepen het gebruiken en/of het laten gebruiken van gronden en/of opstallen voor:

a. het opslaan, storten of bergen van materialen, producten en mest, tenzij:
    1. het gebruik in het kader van de functie betreft én inpandig plaatsvindt; of
    2. het gebruik in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde productie ten behoeve van een nevenactiviteit betreft én plaatsvindt binnen het bouwvlak; of
    3. het opslag in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde productie ten behoeve van

een nevenactiviteit buiten het bouwvlak betreft, voorzover deze opslag in het kader van de oogst én voor maximaal één aaneengesloten periode van één maand plaatsvindt;

b. het bedrijfsmatig vervaardigen, verwerken of herstellen van goederen en het be- of verwerken van producten, tenzij:
   1. het gebruik in het kader van de functie betreft én inpandig plaatsvindt; of
   2. het gebruik in het kader van de agrarische of agrarisch gerelateerde producten ten behoeve van een nevenactiviteit betreft én plaatsvindt binnen het bouwvlak;
c. detailhandel, behoudens het bepaalde in 4.3.3;
d. vrijstaande bijgebouwen als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte;
e. woondoeleinden, met uitzondering van de toegestane bedrijfswoningen;
f. het bewonen van bedrijfsruimte;
g. het inpandig bedrijfsmatig houden van dieren, anders dan op de begane grondlaag van agrarische bedrijfsgebouwen;
h. de huisvesting van tijdelijke werknemers;
i. het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen buiten het bouwvlak, met uitzondering van lage/tijdelijke voorzieningen in de vorm van afdekfolie en insectengaas;
j. de opslag van gevaarlijke stoffen, zoals kunstmeststoffen en propaan, die een 10-6 contour hebben die de aanduiding "bouwvlak"overschrijdt;
k. een aan huis verbonden bedrijfsactiviteit;
l. het gebruiken van bestrijdingsmiddelen ter plekke van de gebiedsaanduiding 'overige zone - spuitvrije zone'.

4.9 Omgevingsplanactiviteit gebruiksregels

4.9.1 Opslag gevaarlijke stoffen

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.8.1.1 onder j ten behoeve van de opslag van gevaarlijke stoffen teneinde toe te staan dat de daarbij behorende 10^{-6} risicocontour de aanduiding "bouwvlak" overschrijdt, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
b. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
c. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing; dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan.

4.9.2 Minicampings

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te gebruiken ten behoeve van een minicamping en de daarvoor noodzakelijke voorzieningen, zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. kampeermiddelen zijn uitsluitend toegestaan op gronden gelegen op of direct grenzend aan het agrarisch bouwvlak, tot maximaal 100 m uit het (agarisch) bouwvlak gerekend vanaf de achtergrens en/of zijdelingse grens van het bouwvlak, of direct grenzend aan de locatie die is aangewezen als wonen, tot maximaal 100 m uit de grens van de locatie van de bij de minicamping behorende woning, gemeten vanaf de achtergrens / zijdelingse grens van de locatie die is aangewezen als Wonen - 1;
   b. de minicamping dient gesitueerd te zijn op een afstand van minimaal 100 m van een (locatie die is aangewezen als wonen ten behoeve van een) woning van derden;
   c. slechts kampeermiddelen zijn toegestaan met een niet-permanent karakter (tenten, tentwagens, kampeerauto's, campers en toercaravans);
   d. er zijn maximaal 25 kampeerplaatsen per minicamping toegestaan;
   e. gebouwde voorzieningen ten behoeve van kleinschalig kamperen zoals sanitaire voorzieningen, zijn uitsluitend toegestaan binnen het agrarisch bouwvlak, met een maximale gezamenlijke

oppervlakte van 50 m2, en een maximale hoogte van 6 m; de voorzieningen worden, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, gerealiseerd binnen de bestaande bebouwing, of anders aansluitend aan de bestaande bebouwing;
f. het inrichten van een recreatieruimte/kantine is toegestaan, met een inpandige oppervlakte van maximaal 30 m2 en een buitenpandige oppervlakte van maximaal 70 m2;
g. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door het bevoegd gezag goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
h. de voorziening is uitsluitend toegestaan in de periode van 15 maart tot en met 31 oktober;
i. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. De initiatiefnemer dient hiertoe een door het bevoegd gezag goed te keuren landschapsplan en realisatie overeenkomst te overleggen;
j. de verkeersaantrekkende werking van de nevenactiviteit dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
k. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
l. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
m. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
n. er dient een afzonderlijk gemaal met persleiding richting het vrijverval rioolstelsel van de kern Balgoij te worden aangelegd.

4.9.3 Bed & breakfast

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.3 onder h teneinde een bed & breakfastvoorziening voor maximaal 8 personen in maximaal 4 kamers toe te staan, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. deze nevenactiviteit is enkel in de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bijgebouwen toegestaan;
b. de nevenactiviteit is ondergeschikt van aard;
c. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m²;
d. permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers is niet toegestaan;
e. er wordt een nachtregister bijgehouden;
f. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven;
g. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
h. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
i. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast;
j. de omgevingsvergunning mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 omschreven waarden.
k. er dient een afzonderlijk gemaal met persleiding richting het vrijverval rioolstelsel van de kern Balgoij te worden aangelegd.

4.9.4 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
   a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg niet te worden aangetoond; of:
   b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
   c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een

mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.

3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
   b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
   c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
      • in geval van een plat dak, 3 meter;
      • in geval van een hellend dak, 4 meter;
   d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;
   e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m^2, met dien verstande dat:
      • bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
      • bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
   f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
   g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
   h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
   i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
   j. met karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast;
4. De realisatie van de zorg-voor-elkaar woning gaat gepaard met de realisatie van een parkeerplaats;
5. De afhankelijke woonruimte mag geen eigen perceelsontsluting hebben.
6. Van de zorg-voor-elkaar woning mag alleen afvalwater van huishoudelijke aard worden geloosd op het gemeentelijk riool.

4.9.5 Inpandige statische opslag als nevenactiviteit

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.3 onder c teneinde nevenactiviteiten in de vorm van inpandige statische opslag toe te staan bij een agrarisch bedrijf, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. de nevenactiviteit dient plaats te vinden binnen de aanwezige gebouwen; er vindt geen uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de nevenactiviteit plaats;
b. de opslag mag niet plaatsvinden in kassen;
c. detailhandel ten behoeve van deze nevenactiviteit is niet toegestaan;
d. de milieubelasting mag niet toenemen;
e. de verkeersaantrekkende werking van de nevenactiviteit dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
f. het gebruik mag geen onevenredige toename van de parkeerbehoefte veroorzaken;
g. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
h. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing, dat wordt onderbouwd en gevisualiseerd in een terrein-/ beplantingsplan;
i. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden

beperkt;
j. de omgevingsvergunning mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de in 4.2 omschreven waarden.

4.9.6 Tijdelijke huisvesting van tijdelijke werknemers

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.8.1 onder h ten behoeve van tijdelijke huisvesting van tijdelijke werknemers, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. de huisvesting vindt plaats in een bestaand bedrijfsgebouw of een gedeelte daarvan;
b. indien de huisvestiging niet gerealiseerd kan worden zoals bedoeld onder a., kan huisvesting plaatsvinden in niet-zelfstandige woonunits, welke uitsluitend ter plaatse van de aanduiding "bouwvlak" gesitueerd mogen zijn en uitsluitende gedurende de periode bedoeld onder e;
c. de tijdelijke huisvesting is noodzakelijk voor een doelmatige bedrijfsvoering vanuit het oogpunt van de opvang van de tijdelijke grote arbeidsbehoefte van dat bedrijf;
d. de huisvesting betreft uitsluitend medewerkers, die alleen binnen het bedrijf, waar ze gehuisvest zijn, werkzaamheden verrichten;
e. er mogen maximaal 20 medewerkers tegelijk worden gehuisvest op één bedrijf;
f. de huisvesting bedraagt niet meer dan 6 maanden binnen een periode van 1 maart tot en met 30 november;
g. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
h. het parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
i. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven, voortvloeiende uit de milieu- en dierenwelzijnswetgeving;
j. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
k. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

7. alleen afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk riool.

4.9.7 Teeltondersteunende voorzieningen

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden te (laten) gebruiken voor het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen (niet zijnde een bouwwerk).
2. Het bepaalde onder 1 geldt niet voor lage/tijdelijke voorzieningen in de vorm van afdekfolie en insectengaas.
3. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de teeltondersteunende voorzieningen zijn noodzakelijk ten behoeve van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering;
   b. het plaatsen van teeltondersteunende voorzieningen leidt niet tot een onevenredige aantasting van de karakteristiek van onderhavige gronden, zoals omschreven in 4.2.

4.9.8 Aan huis verboden bedrijfsactiviteit

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 4.8.1 onder k voor de uitoefening van een aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m²;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;

d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan.
g. alleen afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk riool

Artikel 5 Verkeer

5.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met

identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Verkeer.

5.2 Functieomschrijving Verkeer

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Verkeer heeft de volgende functies:

a. verkeersdoeleinden in de vorm van:
   1. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van verkeer-erftoegangsweg" een erftoegangsweg met maximaal 2 rijstroken;
b. de instandhouding van onverharde en semi-verharde wegen in verband met landschappelijke, cultuurhistorische en/of recreatieve waarden;
c. geen gebruik van bestrijdingsmiddelen ter plekke van de gebiedsaanduiding 'overige zone - spuitvrije zone'.

een en ander met bijbehorende voorzieningen zoals groenvoorzieningen, wildbegeleidende en wildbeschermingsvoorzieningen, geluidswerende voorzieningen, parkeervoorzieningen, wandel- en/of fietspaden, openbare nutsvoorzieningen, bermen, wegbeplantingen, sloten.

5.3 Bouwactiviteit - algemeen

Uitsluitend mogen worden opgericht bouwwerken, ten dienste van de bestemming.

5.4 Bouwactiviteit - gebouwen tbv nutsvoorzieningen

Gebouwen ten behoeve van openbare nutsvoorzieningen dienen aan het volgende te voldoen:

a. de oppervlakte mag per gebouw niet meer bedragen dan 10 m^2;
b. de hoogte mag niet meer bedragen dan 3 m.

5.5 Bouwactiviteit - gouwwerken, geen gebouwen zijnde

De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag maximaal 15 m bedragen, met dien verstande dat de hoogte van lichtmasten maximaal 18 m mag bedragen.

Artikel 6 Water

6.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen voor het gebruiksdoel Water.

6.2 Functieomschrijving Water

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Water heeft de volgende functies:

a. water en waterhuishoudkundige doeleinden;
b. vaarweg;
c. water met ecologische waarden;
d. voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging;
e. waterstaatkundige kunstwerken, bruggen en andere waterstaatswerken;
f. beheer en onderhoud van de watergang;
g. beeldende kunstwerken;
h. vijvers;
i. extensief recreatief medegebruik;
j. geen gebruik van bestrijdingsmiddelen ter plekke van de gebiedsaanduiding 'overige zone - spuitvrije zone'.

één en ander met de bijbehorende voorzieningen zoals bermen, bruggen, paden, beschoeiingen e.d.

6.3 Gebruiksactiviteiten - verboden

6.3.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die:

a. niet ten dienste staat van de in 6.2 genoemde functies van de gronden.

6.4 Bouwactiviteiten - algemeen

6.4.1 Bouwwerken die zijn toegestaan

1. Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 6.2.

6.5 Bouwactiviteit - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

6.5.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dienen aan het volgende te voldoen:

a. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de verkeersgeleiding en wegverlichting of in de vorm van waterstaatswerken mag niet meer bedragen dan 8 m;
b. De bouwhoogte van vlaggenmasten mag niet meer bedragen dan 6 m;
c. De hoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 4 m

Artikel 7 Wonen - 1

7.1 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.xxxx- is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1.

7.2 Functieomschrijving Wonen - 1

Een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 heeft de volgende functies:

a. wonen;
b. een levensloopgeschikte grondgebonden woning ter plekke van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - 1 - levensloopgeschikte grondgebonden woning';
c. aan huis verbonden beroep;
d. de opwekking van duurzame energie in de vorm van windenergie en zonne-energie alsmede warmte-koude opslag;
e. waterhuishoudkundige doeleinden;
f. ter plaatse van de aanduiding "Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied" het behoud, beheer en herstel van de aanwezige cultuurhistorische en monumentale waarden van de gebouwen en de omgeving;
g. ter plaatse van de aanduiding "bijgebouw": het toestaan van een bijgebouw, gelet op de maatvoering uit 7.7.2;
h. ter plaatse van de aanduiding "vrijstaand": het toestaan van een vrijstaande woning;
i. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van wonen - inrit": het toestaan van een inrit;
j. geen gebruik van bestrijdingsmiddelen ter plekke van de gebiedsaanduiding 'overige zone - spuitvrije zone'.

een en ander met de bijbehorende voorzieningen, zoals perceelsontsluitingen, tuinen en erven en overeenkomstig de in 7.3 opgenomen nadere regels.

7.3 Gebruiksactiviteit - nadere regels

7.3.1 Aantal woningen

Per locatievlak dat is aangewezen voor het gebruiksdoel Wonen - 1 is maximaal één woning toegestaan.

7.3.2 Aan huis verbonden beroep

Het gebruik van een deel van de woning en/of de daarbij behorende bijgebouwen ten behoeve van de uitoefening van een niet-publieksgerichte beroepsactiviteit aan huis is toegestaan, mits wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. a. het (mede) ten behoeve van een aan huis verbonden beroep in gebruik te nemen vloeroppervlak maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen mag bedragen met een maximum van 80 m^2;
b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteit mag niet leiden tot gebruik van extra parkeerruimte binnen het openbaar gebied;
d. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden; hieronder worden niet begrepen handelsactiviteiten via het internet;
e. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen niet zijn toegestaan;
f. alleen afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk riool.

7.3.3 Duurzame energie

De opwekking van duurzame energie is uitsluitend toegestaan als ondergeschikte functie.

7.4 Gebruiksactiviteit - verboden

7.4.1 Algemeen

Het is verboden om gronden en bouwwerken te gebruiken op een wijze die niet ten dienste staat van de in 7.2 genoemde functies van de gronden.

7.4.2 Zelfstandige bewoning van vrijstaande bijgebouwen

Het is in ieder geval verboden om vrijstaande bijgebouwen te gebruiken en/of te laten gebruiken als zelfstandige woning en als afhankelijke woonruimte.

7.5 Gebruiksactiviteit- voorwaardelijke verplichting

7.5.1 Landschappelijk inpassingsplan

1. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 7.2 is in het deelgebied aan de Herreweg enkel toegestaan onder de voorwaarde dat er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname van de wooneenheden uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van het landschappelijke inpassingsplan zoals opgenomen in Landschappelijke inpassing bij de regels.
2. Bij maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag afwijken van het bepaalde onder 1 en het gebruik als bedoeld onder 1 toe te staan, indien er binnen een termijn van maximaal 1 jaar na ingebruikname uitvoering is gegeven aan de aanleg en vervolgens instandhouding van een ander maar naar het oordeel van het bevoegde gezag gelijkwaardig landschappelijk inpassingsplan.

7.5.2 Verkennend bodemonderzoek

1. Gebruik overeenkomstig het bepaalde in 7.2 is in het deelgebied aan de Herreweg enkel toegestaan onder de voorwaarde dat voor de aanvraag omgevingsvergunning voor de bouwactiviteiten uitvoering is gegeven aan het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek ten behoeve van een nulsituatie onderzoek naar aanleiding van het wijzigen van functie en het stoppen van de agrarische activiteiten.

7.5.3 Waterberging

Het gebruik van gronden en bouwwerken voor de activiteiten als bedoeld in de functie wonen is uitsluitend toegestaan indien voldaan wordt aan de volgende regels:

a. In het plangebied wordt voldoende waterberging en/of -infiltratie gerealiseerd zoals benoemd in paragraaf 5.12 van de toelichting van het omgevingsplan. Dit betekent dat in het plangebied voorzieningen van voldoende bergings- en/of infiltratiecapaciciteit gerealiseerd moet worden om een bui van T=100+10% volledig op te vangen en te verwerken (bergen en/of infiltreren) op/ij de bodem, waarbij het waterpeil mag stijgen tot maaiveld of een bui T=10+10% volledig op te vangen en te verwerken (bergen) in/op het oppervlaktewater, waarbij het waterpeil niet meer dan 0,30 m mag stijgen.
b. de waterberging als bedoeld onder a dient duurzaam in stand te worden gehouden.

7.6 Bouwactiviteit - algemeen

Bouwwerken zijn alleen toegestaan indien zij ten dienste staan van de functies genoemd in 7.2.

7.7 Bouwactiviteit - beoordelingsregel situering, maatvoering en inhoud

7.7.1 Situering

1. Gebouwen zijn toegestaan binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1.

7.7.2 Maatvoering

Voor de maatvoering van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dient aan de volgende regels te worden voldaan:

HOOFDGEBOUW VAN DE WONING	**MAX.**
goothoogte	6 m
(nok)hoogte	10 m
inhoud	800 m^3

BIJGEBOUW BIJ WONING	**MAX.**
gezamenlijke oppervlakte per woning	120 m^2
goothoogte	3 m
(nok)hoogte	6 m

BOUWWERKEN, GEEN GEBOUWEN ZIJNDE	MAX.
hoogte erfafscheiding	2 m
hoogte carports c.q. overkappingen	3 m
oppervlakte van een carport c.q. overkapping	20 m^2
hoogte overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	6 m
oppervlakte paardenbakken	1200 m^2 tezamen met het deel dat eventueel binnen een locatie die is aangewezen voor het gebruiksdoel Agrarisch is gesitueerd.

7.7.3 Zwembaden

In afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in 7.7.2, geldt voor zwembaden, niet zijnde een gebouw het volgende:

a. zwembaden mogen uitsluitend op het zij- en/of achtererf worden gebouwd;
b. de hoogte bedraagt maximaal 1 m;
c. de afstand tot de grens van het bouwperceel bedraagt minimaal 2 m;
d. de oppervlakte bedraagt maximaal 50 m^2;
e. de gezamenlijke oppervlakte van de bouwwerken op het zij- en achtererf mag maximaal 50% van de oppervlakte van dat zij- en achtererf bedragen.

7.7.4 Ondergronds bouwen

Ondergrondse ruimten (kelders) bij woningen zijn uitsluitend toegestaan in één bouwlaag en mogen uitsluitend worden gesitueerd onder de woning (met inbegrip van aanbouwen, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen) dan wel tot maximaal 25 m^2 buiten de woning, alsmede onder de vrijstaande bijgebouwen.

7.8 Bouwactiviteit - afwijken van beoordelingsregels

7.8.1 Maatvoering woning

Het bevoegd gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 7.7.2 teneinde de voorgeschreven goot- en bouwhoogte met 10% van de voorgeschreven hoogte te verhogen.

7.8.2 Kapschuur

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van 7.7.2 voorzover het de maximale goothoogte van bijgebouwen bij de woning betreft, teneinde een maximale goothoogte van 4,5 m aan één zijde te kunnen toestaan ten behoeve van een zgn kapschuur (schuur met ongelijke goothoogte) met dien verstande dan het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat degebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

7.8.3 Kleine windturbines

1. Het bevoegde gezag is bevoegd om de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit te verlenen in afwijking van het bepaalde in 7.7.2 teneinde binnen een locatie die is aangewezen als Wonen - 1 de oprichting van 1 kleine windturbine ten behoeve van (aanvullende) stroomverziening op het betreffende perceel mogelijk te maken, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a. de ashoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 15 m;
   b. de tiphoogte van de kleine windturbine mag niet meer bedragen dan 20 m;
   c. het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast; dit betekent in ieder geval dat de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende percelen niet onevenredig mogen worden beperkt;
   d. de activiteit leidt niet tot een onevenredige aantasting van de in 7.2 genoemde waarden.
2. Indien de aanvrager in zijn aanvraag een beroep doet op het bepaalde onder 1, overlegt de aanvrager de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling in lid 1.

7.9 Omgevingsplanactiviteit

7.9.1 Bed & Breakfast

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een bed & breakfast.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. de bed & breakfast is bedoeld voor maximaal 8 personen en er zijn niet meer dan 4 kamers toegestaan;
   b. deze nevenactiviteit is enkel in de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bijgebouwen toegestaan;
   c. de nevenactiviteit is ondergeschikt van aard;
   d. de voor bed & breakfast gebruikte oppervlakte mag niet meer bedragen dan 100 m^2;
   e. ten behoeve van de bed & breakfast voorzieningen zijn maximaal 8 (éénpersoons)bedden toegestaan;
   f. permanente bewoning of huisvesting van tijdelijke werknemers is niet toegestaan;
   g. er wordt een nachtregister bijgehouden;
   h. het gebruik mag niet leiden tot extra belemmeringen voor de bedrijfsontwikkelingen van de omliggende agrarische bedrijven;
   i. de verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
   j. er dient op eigen terrein te worden voorzien in de parkeerbehoefte;
   k. het woon- en leefklimaat mag niet onevenredig worden aangetast.

l. voor de lozing van afvalwater is een afzonderlijk gemaal met persleiding richting het vrijverval rioolstelsel van kern Balgoij vereist.

7.9.2 Minicamping

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een minicamping inclusief de daarvoor noodzakelijke voorzieningen zoals sanitaire voorzieningen.
2. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. indien de kampeermiddelen worden gesitueerd op een locatie die is aangewezen als Agrarisch met waarden - 1 zijn de voorwaarden van 4.9.2 van toepassing;
   b. in afwijking van a worden de noodzakelijke voorzieningen, als bedoeld in de aanhef van dit artikel, binnen het locatievlak die is aangewezen als Wonen - 1 gesitueerd.
3. De verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontsluitingssituatie;
4. De noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gerealiseerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied.
5. Voor de lozing van afvalwater is een afzonderlijk gemaal met persleiding richting het vrijverval rioolstelsel van kern Balgoij vereist.

7.9.3 Aan huis verbonden bedrijf

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit.
2. Het bepaalde in lid 1 geldt niet indien op grond van het bepaalde in 7.4.1 een aan huis verbonden (bedrijfs)activiteit is toegestaan.
3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. het ten behoeve van de aan huis gebonden (bedrijfs)activiteit in gebruik te nemen vloeroppervlak bedraagt maximaal 40% van de vloeroppervlakte van de woning en/of de bijgebouwen met een maximum van 80 m^2;
   b. degene die de activiteiten in de woning en/of de bijgebouwen uitoefent, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
   c. de noodzakelijke parkeervoorzieningen dienen op eigen terrein te worden gesitueerd, tenzij wordt aangetoond dat geen onevenredige parkeerdruk ontstaat in het openbaar gebied;
   d. het bedrijf dient qua aard, milieubelasting en uitstraling te passen in een woonomgeving;
   e. er mag geen detailhandel of groothandel plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en wel in verband met de aan huis verbonden activiteit alsmede handelsactiviteiten via het internet;
   f. vanaf de openbare weg zichtbare excessieve reclame-uitingen zijn niet toegestaan;
4. De verkeersaantrekkende werking dient te zijn afgestemd op de feitelijke ontslutingssituatie.
5. Alleen de lozing van huishoudelijk afvalwater is toegestaan.

7.9.4 Zorg-voor-elkaar-woning

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning gronden en bouwwerken te gebruiken ten behoeve van een zorg-voor-elkaar-woning.
2. De omgevingsvergunning als bedoeld onder 1 wordt alleen verleend als sprake is van één van de volgende situaties:
   a. er is sprake van een leeftijd van 60 jaar of ouder. In dit geval hoeft de behoefte aan mantelzorg niet te worden aangetoond; of:
   b. er bestaat aantoonbare behoefte aan mantelzorg. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige; of:
   c. er is sprake van een progressieve aandoening waarbij aantoonbaar binnen 10 jaar een mantelzorgbehoefte ontstaat. Deze behoefte dient te worden aangetoond door middel van een verklaring van een onafhankelijke deskundige.

3. De omgevingsvergunning bedoeld onder 1 wordt alleen verleend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:
   a. in geval van een tijdelijke woonunit mag deze slechts aanwezig zijn gedurende de periode dat sprake is van de situaties zoals genoemd in lid a van dit artikel en maximaal drie maanden nadat bewoning van de woonunit is beëindigd;
   b. bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit wordt direct beëindigd nadat de situatie zoals genoemd in lid a van dit artikel is komen te vervallen, tenzij niet direct een geschikte vervangende zelfstandige woonruimte beschikbaar is. In dat geval mag bewoning van het bijbehorend bouwwerk of de woonunit maximaal 12 maanden worden voortgezet nadat de situatie zoals genoemd in lid 1 van dit artikel is komen te vervallen;
   c. de bouwhoogte van de tijdelijke woonunit mag niet meer bedragen dan:
      - in geval van een plat dak, 3 meter;
      - in geval van een hellend dak, 4 meter;
   d. het bijbehorend bouwwerk of de tijdelijke woonunit is gelegen binnen het bouwvlak dan wel de afstand tot het hoofdgebouw bedraagt niet meer dan 50 meter;
   e. de oppervlakte van de zorg-voor-elkaar-woning bedraagt niet meer dan 100 m^2, met dien verstande dat:
      - bij gebruik van een bijbehorend bouwwerk de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken niet mag worden overschreden;
      - bij gebruik van een tijdelijke woonunit overschrijding van de maximaal toegestane oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken is toegestaan;
   f. de bewoning vindt niet plaats op de verdiepingen van een bijbehorend bouwwerk;
   g. het gebruik van een bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de omgeving en belangen van derden;
   h. er mag geen onevenredige extra parkeerdruk ontstaan in de openbare ruimte;
   i. er bestaan geen milieuhygiënische en ruimtelijke belemmeringen tegen het gebruik van het bijbehorend bouwwerk of woonunit voor bewoning;
   j. met karakter van de omgeving moet voor wat betreft de aanwezige landschapswaarden gehandhaafd blijven. Indien noodzakelijk moet hiervoor de woonunit landschappelijk worden ingepast;
4. De afhankelijke woonruimte mag geen eigen perceelsontsluting hebben.
5. Alleen de lozing van huishoudelijk afvalwater is toegestaan.

7.10 Maatwerkvoorschrift

7.10.1 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om met een maatwerkvoorschrift nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, in verband met:

a. het voorkomen van een onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van de naastgelegen gronden;
b. de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit;
c. de verkeersveiligheid en brandveiligheid.

Hoofdstuk 3 Algemene regels over functies

Artikel 8 Toepassingsbereik

De regels van dit hoofdstuk zijn van toepassing binnen het plangebied zoals opgenomen in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01.

Artikel 9 Aanvraagvereisten

1. De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit plan. In het bijzonder geldt dat:
   a. het bepaalde in artikel 22.284 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit in dit plan; en
   b. het bepaalde in 22.286 van toepassing is op een aanvraag om omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit in dit plan.
2. In aanvulling op het bepaalde onder 1 worden bij de aanvraag om omgevingsvergunning die gegevens en bescheiden overlegd die naar het oordeel van het bevoegde gezag noodzakelijk zijn voor een toets aan de beoordelingsregels.

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Bouwactiviteit - algemeen

11.1 Ondergeschikte bouwdelen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen zoals plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten, luifels, erkers, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding niet meer dan 0,75 m bedraagt.

11.2 Bestaande afwijkende maatvoering

Bestaande gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die zijn opgericht in overeenstemming met de Omgevingswet of diens rechtsopvolgers respectievelijk de Woningwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, maar waarvan de maatvoering afwijkt van de regels van dit plan, zijn toegestaan in de bestaande maatvoering.

Artikel 12 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van dit plan, teneinde toestemming te verlenen voor de plaatsing van een antennemast voor mobiele telecommunicatie, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

a. de antennemast wordt geplaatst binnen een locatievlak waarin geen woningen aanwezig zijn;
b. de antennemast leidt ook overigens niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefmilieu in de omgeving;
c. de antennemast is aantoonbaar noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie en site-sharing behoort aantoonbaar niet tot de mogelijkheden;
d. de antennemast is niet hoger dan noodzakelijk voor een adequaat dekkend netwerk voor mobiele telecommunicatie met een maximum van 40 m.

Hoofdstuk 4 Regels ter bescherming van waarden en objecten

Artikel 13 Waarde - Archeologie 3

13.1 Voorrgangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

13.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen als Waarde - Archeologie 3.

13.3 Functieomschrijving

Een locatie die is aangewezen als Waarde - Archeologie 3 heeft mede als functie het behoud en bescherming van waardevolle verwachte archeologische informatie in de bodem. Het gaat hierbij om gebieden met een middelhoge archeologische verwachting

13.4 Bouwactiviteit

13.4.1 Aanvullende aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 22.26 van dit omgevingsplan voor bouwen voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 1.000 m^2 dient de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden, waarop de aanvraag betrekking heeft, naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.
2. In afwijking van het gestelde onder 1 hoeft de aanvrager van een omgevingsvergunning geen rapport als bedoeld onder a te overleggen, indien:
   a. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het vervangen van bestaande bebouwing (waaronder bestaande ondergrondse kelders), waarbij de oppervlakte aan bebouwing niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut;
   b. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het uitbreiden van bestaande bebouwing tot maximaal 2,5 m uit de bestaande fundering;
   c. de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft op het bouwen in de bodem tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
   d. naar oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.

13.4.2 Aanvullende vergunningvoorschriften

Indien uit het onder 13.4.1 onder 1 genoemde rapport of uit de beschikbare informatie als bedoeld in 13.4.1 onder 2 sub d, blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan bij die voorschriften te stellen kwalificaties;
d. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

13.5 Aanlegactiviteit

13.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, zoals afgraven, egaliseren, frezen, scheuren van grasland, diepploegen, aanbrengen van oppervlakteverhardingen, aanleg van drainage, verwijderen van funderingen en aanleg of rooien van bos, boomgaard, boom- of fruitteelt of diepwortelende beplanting.
b. graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofileren van waterlopen, sloten en greppels;
c. aanleggen van leidingen;
d. verlagen van de waterstand.

13.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 13.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. In het kader van archeologisch onderzoek en archeologische opgravingen, mits deze worden verricht door een ter zake deskundige als bedoeld in de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie;
b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen, drainage, kabels, leidingen en beplantingen voor zover deze werkzaamheden zich beperken tot reeds geroerde gronden;
c. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik, waaronder de aanleg van teeltondersteunende voorzieningen;
d. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft tot een diepte van 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
e. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft over een maximale oppervlakte van 1000 m².
f. voor zover het werkzaamheden in de bodem betreft binnen een afstand van maximaal 2,5 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
g. voor werken en werkzaamheden die op het moment van het van kracht worden van het plan legaal in uitvoering zijn of legaal kunnen worden uitgevoerd krachtens een voor dat tijdstip geldende dan wel aangevraagde vergunning;

13.5.3 Aanvraagvereisten

1. Bij de aanvraag om omgevingsvergunning dient de aanvrager voor de toetsing aan dit omgevingsplan in ieder geval een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.
2. Een rapport als bedoeld onder 1 is niet noodzakelijk indien naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld.
3. Indien het rapport bedoeld onder 1 of andere beschikbare informatie als bedoeld onder 2 daartoe aanleiding geeft, dient op advies van een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg, die voldoet aan door het bevoegd te stellen kwalificaties zonodig archeologisch vervolgonderzoek plaats te vinden.

13.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast.

13.5.5 Voorschriften

Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning de verplichting verbinden tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden.

Artikel 14 Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied

14.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

14.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied.

14.3 Functieomschrijving

1. Een locatie die is aangewezen als Waarde - Cultuurhistorisch waardevol gebied heeft mede als functie het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden van de cultuurhistorisch waardevolle gebieden.
2. De cultuurhistorisch waardevolle gebieden als bedoeld in 1 betreffen de gebieden die zijn opgenomen in de Cultuurhistorische waarderingskaart, zoals deze opgenomen in Bijlage 2 bij dit plan, en zijn aangeduid als cultuurlandschappelijke waardering zeer hoog, hoog en middelhoog. De waardering van deze gebieden is gebaseerd op de beleidsnota 'Samen in verscheidenheid' en in Bijlage 3 nader beschreven.
    a. Onder de gebieden zoals genoemd in 2 bevinden zich ook de oude bebouwingslinten en de belangrijkste (historische) doorgaande wegen en waterlopen. De cultuurhistorische waarden van deze gebieden bestaan uit:
        - de mate van visueel-ruimtelijke relatie met de (agrarische) percelen en het onderscheid daarin tussen de verschillende landschapstypen (open, half-open of gesloten);
        - de overwegend agrarische oorsprong van de bebouwing in de linten;
        - de maat en schaal van de bebouwing;
        - de variatie van rooilijnen en bouwmassa's langs de linten;
        - de compactheid van de bebouwingsensembles op de afzonderlijke percelen;
        - hoofdgebouwen die gericht zijn op de bebouwingslinten;
        - een herkenbaar onderscheid in situering en massa tussen hoofd- en bijgebouwen.

14.4 Maatwerkvoorschrift

Burgemeester en wethouders kunnen met een maatwerkvoorschrift en gelet op het bepaalde in 14.3 nadere eisen stellen ten aanzien van de situering, de oppervlakte en de (goot)hoogte van bebouwing.

14.5 Aanlegactiviteit

14.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende aanlegactiviteiten te verrichten:

a. het aanbrengen van (half-)verhardingen;
b. het rooien of vellen van houtgewas;
c. afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
d. graven of dempen van sloten;
e. verwijderen van perceelsrandbeplanting;
f. aanleggen van wegen of paden;
g. wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
h. het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden;
i. het verwijderen van wegen of paden.

14.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het verbod van 14.5.1 geldt niet voor aanlegactiviteiten:

a. die het normale onderhoud betreffen en/of plaatsvinden in het kader van het normale beheer en gebruik van de gronden
b. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van het van kracht worden van dit artikel.
c. die plaatsvinden ter plaatse van een 'bouwvlak' of ter plaatse van een locaties die zijn aangewezen als een niet-agrarische functie.

14.5.3 Aanvraagvereisten

De aanvrager overlegt bij zijn aanvraag de gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling als bedoeld in 14.5.4.

14.5.4 Beoordelingsregels

De omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien de aanlegactiviteiten geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden.

Artikel 15 Waterstaat - Waterkering

15.1 Voorrangsregeling

De regels in dit artikel hebben voorrang op de regels in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3.

15.2 Toepassingsbereik

De regels van dit artikel zijn van toepassing op de locatie die in het GML-bestand met identificatienummer NL.IMRO.0296.BGBHerreweg3-VG01 is aangewezen als Waterstaat - Waterkering.

15.3 Functieomschrijving

De voor Waterstaat - Waterkering aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende functie(s), mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en/of bescherming van de waterkering alsmede voor de instandhouding en versterking van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de dijk.

15.4 Bouwregels

Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan.

15.4.1 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken het bepaalde in 15.4 teneinde het oprichten van bouwwerken ten behoeve van de andere daar voorkomende bestemming(en) toe te staan, mits hierbij uit hoofde van de bescherming van de waterkering geen bezwaar bestaat; dienaangaande wordt voor de verlening van de omgevingsvergunning door het bevoegd gezag advies ingewonnen bij de beheerder van de waterkering.

15.5 Aanlegactiviteit

15.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een aanlegvergunning op de in deze functie bedoelde gronden, de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. het aanleggen van wegen of paden en/of andere oppervlakteverhardingen;
b. het uitvoeren van graafwerkzaamheden;
c. het uitvoeren van heiwerken of het anderszins indrijven van voorwerpen in de bodem;
d. het aanbrengen van diepwortelende beplanting en/of bomen;
e. het ophogen, verlagen, afgraven of egaliseren van de bodem, of anderszins wijzigen in maaiveld- of weghoogte;

15.5.2 Uitzondering vergunningplicht

Het onder 15.5.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden:

a. waarvoor ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan aanlegvergunning is verleend;
b. welke ten tijde van het van kracht worden van het bestemmingsplan in uitvoering waren;
c. welke betreffen het normale onderhoud en/of landschapsbeheer.

15.5.3 Aanvraagvereisten

De in 15.5.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de functie van de waterkering.

15.5.4 Advies beheer waterkering

Alvorens te beslissen omtrent een vergunning als bedoeld in 15.5.1 winnen burgemeester en wethouders advies in bij de beheerder van de waterkering omtrent de vraag of door het verlenen van de aanlegvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de functie van de waterkering, en welke voorwaarden dienen te worden gesteld.

Hoofdstuk 5 Overgangsregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

16.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

16.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in 16.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 16.1.1 met maximaal 10%.

16.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 16.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan, maar zijn gebouwd zonder omgevingsvergunning en in strijd zijn met het omgevingsplan zoals dat gold voor inwerkingtreding van dit plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

16.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet

.

16.2.2 Strijdig gebruik

Het is verboden het met dit plan strijdige gebruik, bedoeld in 16.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dit plan strijdige gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

16.2.3 Onderbroken gebruik

Indien het gebruik, bedoeld in 16.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

16.2.4 Uitzonderingen

Het bepaalde in 16.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het omgevingsplan voor inwerkingtreding van dit plan.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij

Inhoudsopgave

Bijlagen regels **3**

Bijlage 1 **Landschappelijke inpassing** **4**

Bijlage 2 **Cultuurhistorische beleidskaart** **6**

Bijlage 3 **Beleidsnotitie cultuurhistorie** **8**

Bijlagen regels

Bijlage 1 Landschappelijke inpassing

Bestaand bloem en faunarijk grasland (overloopgebied)

Te behouden haag

Te behouden retentiesloot

4 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

2 Aan te planten solifaire bomen (4x)

6 Aan te planten Gelderse haag

Te verplaatsen zonnepanelen

Te graven retentievoorziening

5 Aan te planten haag

3 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

1 Nieuw aan te planten houtsingel

Bestaande struweelhaag

Plantsortiment

1 **Aan te planten houtsingel (*afmetingen* 90.x 3 m)**

Struweel: 100-300 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
	270	0,45	122
Bomen: Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems (7st)			
Struweel: Meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hazelaar, Gelderse Roos en/of vergelijkbaar inheems			

2 **Aan te planten solitaire bomen**

Stamomtrek 10-12 cm,	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

3 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 8 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

4 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 10 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

5 **Haag**

Plantmateriaal	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
Beuk (Fagus sylvatica)	280	100-200	560

1 **Haag (3 planten / m, dubbele rij)**

Gelderse haag	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
	86	100 - 150	260
Meidoorn (30%)			78
Sleedoorn (20%)			52
Gelderse roos (10%)			26
Hondsroos (10%)			26
Veldesdoorn (10%)			26
Kardinaalsmuts (10%)			26
Kreint (10%)			26

N

Getekend door: N.K.O
Datum: 03-12-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 00403.024

Deze tekening betreft een indicatieve weergave van de beoogde ontwikkeling als gevolg van de bijbehorende planologische procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

Landschappelijke inpassing | Herreweg 3 | Balgoij

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Bijlage 2 Cultuurhistorische beleidskaart

Cultuurhistorische beleidskaart

Gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen

schaal 1:25.000

legenda

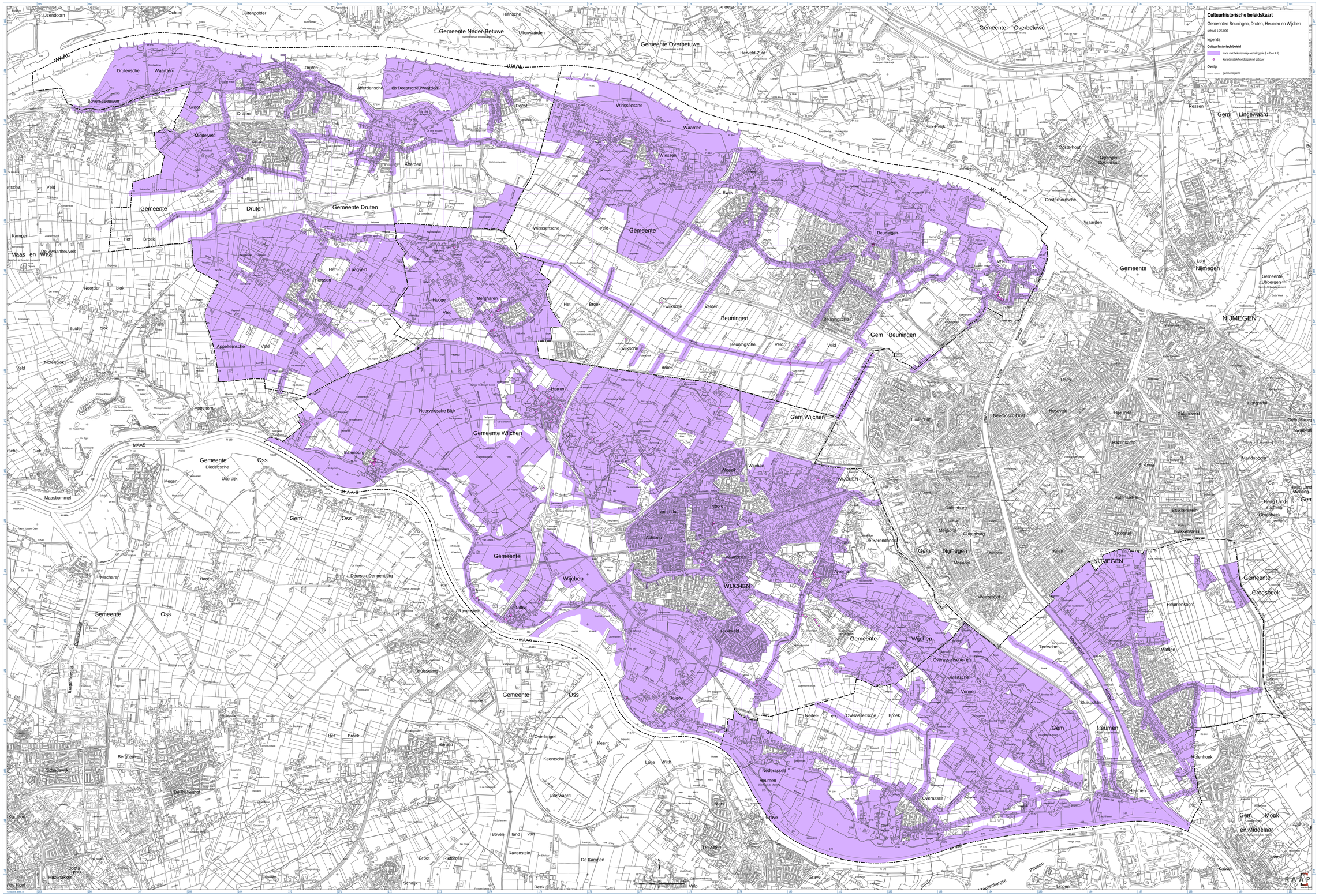
Cultuurhistorisch beleid

zone met beleidsmatige verlating (zie § 4.2 en 4.3)

karakteristiek/beeldbepalend gebouw

Overig

gemeentegrens

Bijlage 3 Beleidsnotitie cultuurhistorie

Samen in verscheidenheid

Beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Versie 6.8

Samenvatting en conclusies

De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten hebben als gevolg van de wijziging van het Bro het besluit genomen cultuurhistorisch beleid te willen opstellen. Deze nota geeft de hoofdlijnen van dit beleid weer.

Het cultuurhistorisch beleid valt in twee hoofdonderdelen:

- Koesteren wat we hebben;
- Uitdragen van de rijkdom.

Het koesteren van wat er aan erfgoed is wordt concreet gemaakt door enerzijds de borging van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan en/of nieuwe projecten en processen waarvoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden en anderzijds de continuering van het monumentenbeleid. Borging van de cultuurhistorische waarden vindt voor de gemeente Wijchen plaats door middel van een parapluplan cultuurhistorie, dat gelijktijdig met deze nota is aangeboden aan de gemeenteraad. Heumen en Beuningen hebben besloten geen parapluplan vast te stellen en de cultuurhistorische belangen alleen bij nieuwe ontwikkelingen af te wegen. Beuningen heeft zich daarnaast voorgenomen om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in het kader van de voorbereiding van omgevingsvisie en omgevingsplan. In Druten worden de relevante cultuurhistorische waarden in de toekomstige bestemmings- en periodieke plannen meegenomen. In de vertaling van de cultuurhistorische inventarisatie- en waarderingskaarten naar de beleidskaart is een keuze gemaakt voor de hoogst gewaardeerde gebieden en, voor Wijchen, karakteristieke bebouwing die in het parapluplan zal worden opgenomen. Daarmee wordt een keuze gemaakt welke gebieden de gemeenten op cultuurhistorisch vlak van belang vinden en waar zij specifieke eisen willen stellen aan ontwikkelingen.

Uitdragen van de rijkdom vindt plaats door middel van een faciliterend en initiërend beleid als het gaat om het rijke erfgoed van de gemeenten. Vanuit de formulering van thema's die voor de gemeenten van belang worden geacht zijn erfgoedlijnen en projectideëen geformuleerd, gekoppeld aan 'cultuurhistorische trends'. Waar financiële en personele ruimte bestaat zal de gemeente het maatschappelijk middenveld bij initiatieven ondersteunen en eigen initiatieven ontplooien.

De 4 gemeenten hopen met deze aanpak meerdere doelen te bereiken. Allereerst is de wens dat het bestaande erfgoed behouden blijft en op een positieve manier wordt ontwikkeld. Daarnaast beoogt zij dat het aanwezige erfgoed optimaal benut wordt voor toeristisch-recreatieve doeleinden, erfgoededucatie en economische ontwikkeling.

Voorwoord

Cultuurhistorie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Als wethouders cultuurhistorie van Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten zijn wij dan ook erg tevreden over deze gezamenlijke beleidsnota, een nota die de passende titel “Samen in verscheidenheid” meekreeg. Want natuurlijk onderscheiden en profileren wij ons af en toe als gemeenten van elkaar. Soms schuwen we zelfs de concurrentie niet. Voor het uitdragen van onze gezamenlijke cultuurhistorie geldt dat in ieder geval niet. Op dat beleidsterrein zoeken we juist de verbinding. Deze nota is daar het resultaat van.

De minister noemde in 2009 cultuurhistorie als een van de drie belangrijke pijlers van de toekomstige monumentenzorg in zijn beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg. Dat was het eerste signaal van de rijksoverheid richting gemeenten om hen op te roepen cultuurhistorisch beleid te ontwikkelen. De regelgeving die hier in 2012 uit voortvloeide was het laatste zetje.

Deze cultuurhistorische beleidsnota laat op een scherpe manier zien hoe enorm waardevol onze gezamenlijke cultuurhistorie is. Hoofdstuk 3 voert ons mee in de rijke geschiedenis van Merovingers, Romeinen, Karolingers, kastelen en heerlijkheden. In de hoofdstukken erna beschrijven wij hoe wij als gezamenlijke en individuele gemeenten met onze cultuurhistorische pareltjes om gaan: samen in verscheidenheid.

Wij bedanken de samenstellers en alle mensen die meegewerkt hebben aan de totstandkoming van deze beleidsnota. Zij zijn er wat ons betreft in geslaagd een meeslepende én realistische beleidsnota te schrijven die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Henk van den Berg, wethouder gemeente Heumen
Sjef van Elk, wethouder gemeente Druten
Paul Loermans, wethouder gemeente Wijchen
Piet de Klein, wethouder gemeente Beuningen

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

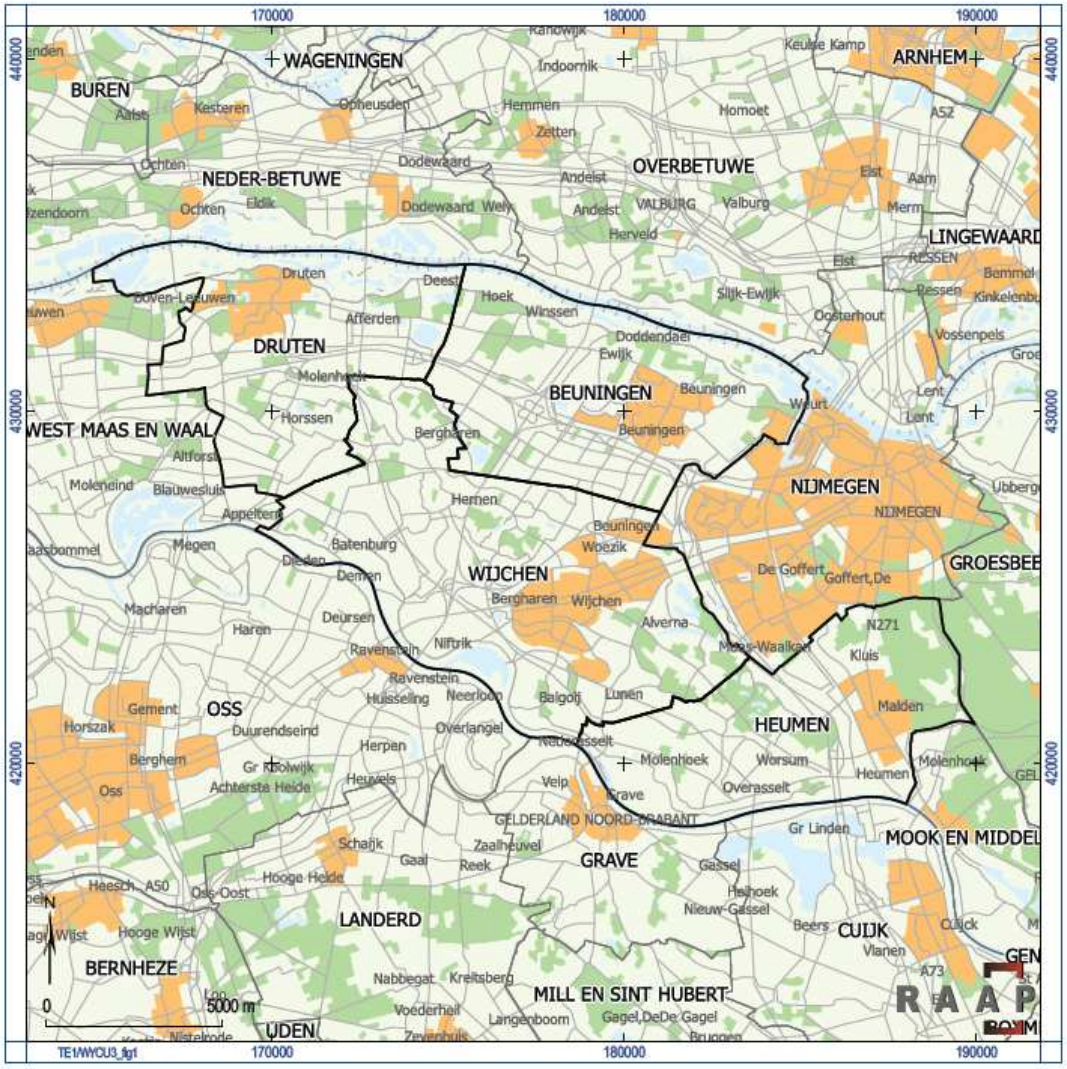
Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies 2
Voorwoord 3
Inhoudsopgave 5
1Inleiding 6
2 Wat is cultuurhistorie? 9
3 Cultuurhistorie in de regio 12
4 Wetgeving 24
5 Planologische borging en monumentenzorg 30
6 Cultuurhistorische kansen 38
7 Nawoord 44
Bijlagen en kaartbijlagen 45

1 Inleiding

1.1 Rijke gemeenten

Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen zijn prachtige gemeenten op de overgang van het Land van Maas en Waal naar het heuvelachtige Rijk van Nijmegen. In het landschap en in de kernen is de geschiedenis op veel plekken tastbaar aanwezig; er is een rijke variatie aan cultuurhistorisch erfgoed, ook wel aangeduid als cultureel erfgoed of 'cultuurhistorie'.

Figuur 1.1 De ligging van de gemeenten Beuningen, Heumen, Wijchen en Druten.

Cultuurhistorie wordt van grote waarde geacht. Het draagt bij aan de identiteit van een gemeente, zorgt ervoor dat inwoners geworteld zijn in hun geboorte- of woongemeente en creëert aantrekkingskracht voor toeristen en dagrecreanten. Het is bovendien van waarde voor het onderwijs. Aan cultuurhistorie wordt aandacht besteed in het primair onderwijs: de leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen belangstelling voor aspecten van het lokale en regionale verleden en overblijfselen daarvan. Daarnaast draagt het bij aan de lokale economie en versterkt zo de economische positie van een gebied. Hoewel dit laatste wel eens wordt onderschat of in twijfel wordt getrokken, tonen onderzoeken van omgevingseconomen het onomstotelijk aan.[1]

Figuur 1.2 Herkenbare historische plekken roepen een vertrouwd gevoel bij bewoners op.

1.2 Aanleiding voor deze nota

Cultuurhistorie kan in Nederland al sinds jaren landelijk op een grote maatschappelijke belangstelling rekenen. De toeristisch-recreatieve sector draait voor een belangrijk deel op beleving en exploitatie van ons ondergronds, gebouwd en landschappelijk erfgoed. Deze belangstelling vertaalde zich in 2009 in de beleidsbrief ‘Modernisering Monumentenzorg’. Daarin benoemde de

[1] Zie hiervoor onder meer: Ruijgrok, E., 2004. Economische waardering van cultuurhistorie. Casestudie Tieler- en Culemborgerwaard. Witteveen+Bos, Rotterdam; Bade, T. & G. Smid, z.j. Eigen haard is goud waard. Over de economische baten van cultuurhistorisch erfgoed. Triple E Productions, Arnhem.; Div. auteurs, 2009. Het cultuurhistorisch argument. Projectbureau Belvedere, Utrecht; Brouwer, J., E. Ruijgrok & R. Abma, 2012. Historische buitenplaatsen en landgoederen. In stand houden loont! Witteveen+Bos, Deventer.

minister drie pijlers voor de toekomstige monumentenzorg: cultuurhistorie meewegen in de ruimtelijke ordening, eenvoudiger en krachtiger regelgeving en bevordering van herbestemmingen. De regelgeving die voortvloeide uit dit rijksbeleid, met name de wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening per 1 januari 2012, is de concrete aanleiding geweest om deze nota op te stellen. Elke gemeente werd nu verplicht om expliciete afwegingen op het vlak van cultuurhistorie te maken bij herziening van bestemmingsplannen.

1.3 Doel: wat willen de gemeenten bereiken?

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Druten en Heumen willen met deze nota de omgang met cultuurhistorie in de komende jaren regelen. De bedoeling is om cultuurhistorie een nóg volwaardiger positie in de ruimtelijke ordening, het toeristisch-recreatief beleid en in de erfgoededucatie te geven. Dit doen zij in het besef dat cultuurhistorie om meerdere redenen (immaterieel, economisch) waardevol en merendeels onvervangbaar is en dat de gemeenten bij jong én oud de waarde, de kennis en het belang van cultuurhistorie en in het in stand houden ervan kunnen bevorderen om (meer) draagvlak te creëren.

2 Wat is cultuurhistorie?

2.1 De term

Cultuurhistorie is een verzamelterm die betrekking heeft op de invloed die de mens op zijn omgeving heeft gehad. Datgene wat uit dit verleden fysiek of in de hoofden van mensen nu nog aanwezig is, wordt cultuurhistorisch of cultureel *erfgoed* genoemd: alle tastbare, bekende of onbekende sporen van het menselijk verleden, zoals die teruggevonden worden in bodem, landschap en gebouwen. Daartoe behoren ook waardevolle cultuurlandschappen, structuren en patronen die zich daarin bevinden en verhalen en veldnamen die daarmee verbonden zijn. Deze termen worden in deze nota dus ook door elkaar gebruikt, afhankelijk van wat bedoeld wordt.

Erfgoed is er in de volgende verschijningsvormen:

- aardkundig: het reliëf in het terrein en de bodemkundige verschijnselen die daarbij horen;
- archeologisch: relicten en structuren die door mensen zijn gemaakt, maar onzichtbaar zijn doordat ze onder de grond verstopt liggen;
- cultuurhistorisch: bovengrondse relicten van menselijke oorsprong, te verdelen naar landschappelijk, gebouwd en stedenbouwkundig erfgoed;
- immaterieel: verhalen, gebeurtenissen en namen in relatie tot specifieke plekken.

Deze nota gaat in principe over de bovengrondse cultuurhistorie: landschappen en de gebouwde omgeving. De 4 gemeenten willen voor de bepaling van thema's echter niet te star met deze scheiding omgaan. Alhoewel veel van het prehistorische en Romeinse verleden ondergronds ligt, zijn de resten en de kennis daarover betekenisvol voor de beleving van het verleden. Alleen planologisch en waar het gaat om de aard van het onderzoek volgen beide aspecten verschillende paden.

2.2 Wanneer is iets 'cultuurhistorie' ?

De bijzondere landschappen in onze gemeenten zijn niet van de ene op de andere dag ontstaan. Zij zijn het resultaat van eeuwenlang agrarisch gebruik en alle kortere of langere ontwikkelingen die daar doorheen speelden. Watersnoden, dijkdoorbraken, oorlog: het zijn allemaal zaken die hun sporen direct of indirect in het landschap hebben achtergelaten in een 'basis' die door de boeren gelegd is. Het stedelijk gebied heeft zich vanaf de middeleeuwen stapsgewijs ontwikkeld tot wat het nu is: vooroorlogse kernen en linten met naoorlogse bebouwing daaromheen, de laatste veelal in de vorm van grotere gebouwde complexen.

Om iets aan te duiden als 'cultuurhistorisch waardevol' moet er een zekere afstand tot zijn, vooral in de tijd. Als objecten, structuren en gebiedskarakteristieken een zekere leeftijd hebben, worden ze als 'erfgoed' beschouwd. De waarde die de gemeenten eraan toekennen en die is vastgelegd in de cultuurhistorische waarderingskaarten, wordt over het algemeen vooral bepaald door

de mate van gaafheid waarmee ze de tijd tot nu hebben doorstaan. Ook aspecten als zeldzaamheid en bijzonderheid spelen daarin een rol.

Figuur 2.1 De ruilverkaveling Maas en Waal-West, deels op grondgebied van de gemeente Druten, wordt inmiddels landelijk als een belangrijk voorbeeld van na-oorlogse planologie gezien.

Tot voor kort werd in de Monumentenwet de minimale leeftijdsgrens van 50 jaar gehanteerd voor gebouwde rijksmonumenten, en was 'wat cultuurhistorie is' dus heel scherp in de tijd gedefinieerd. Die grens is met de aanpassing van de wet in 2012 losgelaten. Een belangrijke trend is dat voor erfgoed uit de Tweede Wereldoorlog inmiddels vanuit archeologisch, landschappelijk en historisch-bouwkundig perspectief interesse bestaat. De twee laatste disciplines wagen zich inmiddels al verder, in elk geval tot 1965 als formele afsluiting van de wederopbouwperiode en soms nog (veel) verder. Er bestaat landelijk inmiddels een lijst van 190 potentiële rijksmonumenten uit de periode 1940-1965, waarvan een deel al is aangewezen. Onze 4 gemeenten ontbreken overigens in deze lijst. Veel gemeenten hebben daarnaast al gemeentelijke monumenten uit die periode aangewezen of karakteristieke gebouwen aangeduid. Op landschappelijk vlak staan de oudere ruilverkavelingen als 'wederopbouwlandschappen' inmiddels in de belangstelling, zoals die van Maas en Waal-West.[2] Op die manier leert men in elk geval minder star naar ons erfgoed te kijken en met een open blik de waarde van ons verleden – in alle tijden - te zien.

[2] Alleen het gedeelte in de gemeente West Maas en Waal heeft bijzondere aandacht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gedeelte in de gemeente Druten heeft men erbuiten gelaten. Dit gedeelte is echter wel meegenomen in de cultuurhistorische waarderingskaart.

3 Cultuurhistorie in de regio

3.1 Inleiding

De gemeenten Heumen, Beuningen, Wijchen en Druten kennen een grote cultuurhistorische rijkdom en variatie. In dit hoofdstuk wordt in kort bestek een overzicht gegeven van belangrijke perioden en onderwerpen met betrekking tot de cultuurhistorie van Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten. De tastbare weerslag daarvan is weergegeven op de archeologische waarden- en verwachtingskaarten en de cultuurhistorische waardenkaarten van elke afzonderlijke gemeente.

3.2 Zichtbare prehistorie

Erfgoed zoals dat is opgenomen op de archeologische waarden- en verwachtingskaart vormt de aftrap. Dit wordt gedaan, omdat daarvan in het heden nog sporen te herkennen zijn en er in de verschillende gemeenten een bijzonder belang aan deze perioden in de geschiedenis wordt gehecht. Bewoning in het Gelders rivierengebied vond plaats op de hogere oevers van rivieren en op opgewaaide rivierduinen. De vroegste bewoners van Wijchen en Heumen woonden na de laatste ijstijd, zo vanaf 10.000 jaar geleden, op terrassen langs de Maas en op rivierduinen. Zij voedden zichzelf door jagen en verzamelen. Enkele duizenden jaren later vond de verandering van uitsluitend jagen en verzamelen naar landbouw plaats. Zichtbare overblijfselen uit deze periode zijn grafheuvels. Wonen deed men toen onder meer aan het Wijchens Meer. Uit deze periode wordt in Beuningen de eerste bewoning gevonden. In Druten is oudere prehistorische bewoning eveneens bekend door de vondst van bijvoorbeeld vuursteen. Ook uit jongere perioden zijn er sporen van grafcultuur op de rivierduinen van Wijchen en Heumen, zoals grafheuvels uit de Bronstijd en urnenvelden uit Brons- en IJzertijd. In de IJzertijd bereikte de bevolkingsdichtheid voor de prehistorie zelfs een hoogtepunt.

Figuur 3.1 Een restant van het Wijchens rivierduinreliëf.

3.3 Romeinen en Merovingers

Vondsten die in verband staan met de aanwezigheid van de Romeinen in onze contreien bevinden zich op de hogere delen van het landschap. Belangrijk is bijvoorbeeld de Romeinse verbindingsweg, aangelegd voor militaire doeleinden, tussen Noviomagus (Nijmegen), Ceuclum (Cuijk) en Blariacum (Blerick), die in het reliëf en de tegenwoordige wegenstructuur nog teruggevonden worden. Langs de route in de bossen van Heumensoord liggen de resten van vermoedelijk een 4e-eeuwse Romeinse wachttoren, gebouwd ter verdediging van deze route. Romeinse villa's lagen onder meer in Plasmolen, Ewijk en Druten. Een gerestaureerde afwateringsgoot van de Romeinse villa in Ewijk ligt in het gemeentehuis in Beuningen. In Druten werd bovendien een Romeins schip aangetroffen.

Wijchen was vanaf 100 na Chr. een belangrijke nederzetting nabij *Ulpia Noviomagus*. Rond het dorp ontstonden vanaf de late 1e eeuw de bijbehorende grafvelden. Na een dip in de loop van de 3e eeuw trad in de 4e eeuw weer herstel van bewoning op. Uit archeologische vondsten is op te maken dat Wijchen zoiets als het 'Romeinse Wassenaar' was. Zo is er uit Wijchen een stenen Romeins gebouw bekend. Wijchen en Nijmegen waren via een weg langs de zuidzijde van het

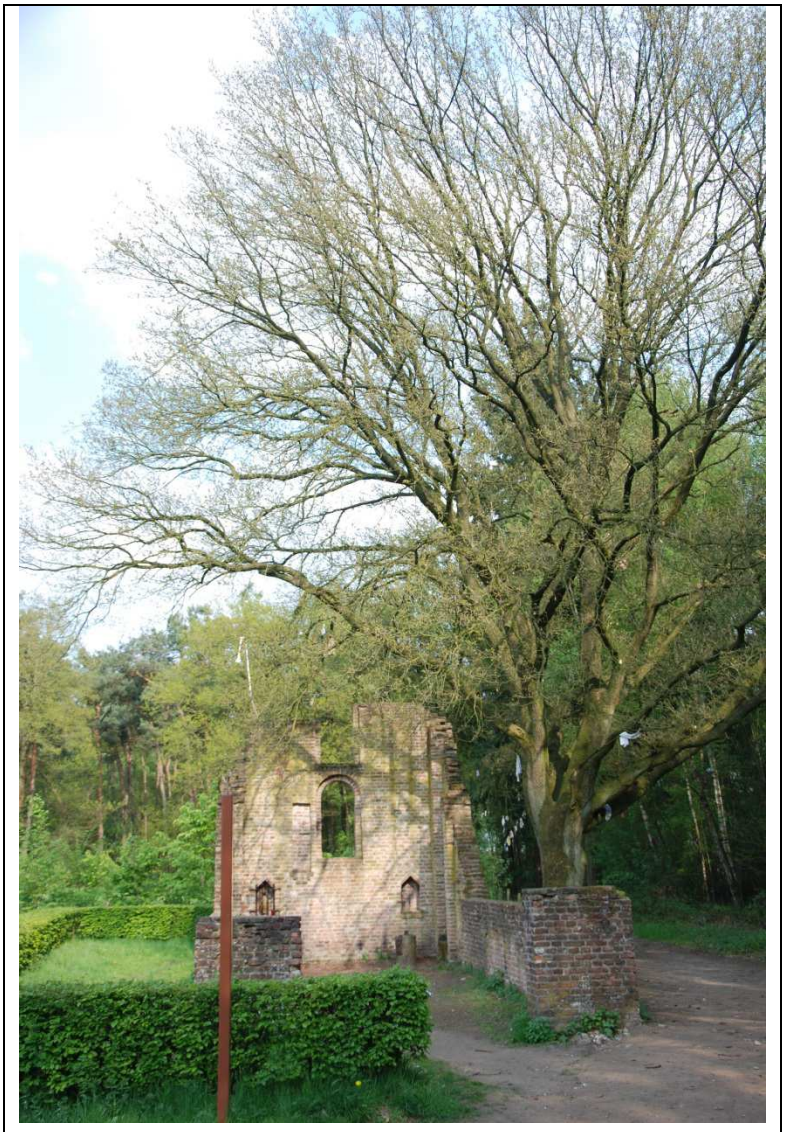
rivierduincomplex van Overasselt met elkaar verbonden. Langs de Schatkuilsestraat in Overasselt ligt een Romeins villacomplex. Elders moeten welvarende boerenbedrijven uit deze periode hebben gelegen, die herkend worden aan de vondst van bijvoorbeeld dakpannen.
Na het formele einde van het Romeinse rijk in 476 na Chr. bleef de omgeving van Wijchen gewoon bewoond. Op diverse plaatsen op de rivierduinen van Wijchen werd in die tijd gewoond en begraven. Belangrijke aanwijzing daarvoor is het grote Merovingische grafveld onder het centrum van Wijchen, in gebruik was tussen circa 400 en circa 640 na Chr. Uit grafgiften blijkt dat er, toen de Romeinen een vacuüm achterlieten, een lokale elite ontstond.

Figuur 3.2 De Romeinse afvoergoot uit Ewijk.

3.4 Karolingers, de kerstening en christelijke tradities

In de Vroege Middeleeuwen introduceerden Angelsaksische missionarissen de christelijke religie. Oude gebruiken kregen vaak een christelijke betekenis. Opvolgers van deze missionarissen waren monniken in kloosters en abdijen, die kerken stichtten of beheerden en grondbezit exploiteerden. Alhoewel hun invloed sinds 1795 is verdwenen, zijn er nog verwijzingen naar dit verleden in de vorm van patroonheiligen, boerderijnamen (‘Munnikhof’) en natuurlijk de middeleeuwse kerken en kapellen zelf. Zo speelde de abdij van Saint-Valéry-sur-Somme een belangrijke rol in middeleeuws Overasselt, waaraan de Sint-Walrickkapel nog te danken is. Ook de abdij Kaiserswerth bekleedde een positie in de gemeente Heumen. Zowel in Heumen als Druten was de abdij Grafenthal in Goch belangrijk. In Bergharen speelde de abdij Camp een rol.
Wellicht nog belangrijker voor de ontwikkeling van het kerkelijk landschap was de opleving van het katholicisme na 1800 en vooral na 1850. Op veel plekken zijn er uitingen van die opleving te vinden. Nieuwe kerken werden gebouwd, kloosters verrezen, scholen werden gebouwd en het Rijke Roomse Leven bloeide. In het straatbeeld verrezen kapellen en Heilig-Hartbeelden. Dat duurde iets meer dan 100 jaar. Uit deze ruime eeuw van katholieke bloei kennen alle gemeenten veel zichtbaar erfgoed, zoals kerken en pastorieën. Uit de nadagen van het Rijke Roomse Leven dateert nog de naoorlogse kerk van Malden. Gevolg van deze opleving van het rooms-katholicisme was ook dat er nieuwe protestantse kerken gebouwd moesten worden, omdat deze gemeenschappen de oude gebouwen verloren. In Horssen bevindt zich een voorbeeld.
Naast kerkelijke tradities bestonden er ook tradities vanuit het volksgeloof. Vaak waren zij sterk verweven met christelijke tradities. Het bekendst is wel de lapjesboom bij de Sint-Walrickkapel van Overasselt, maar relevant is bijvoorbeeld ook de linde op de Kapelberg bij Bergharen.

Figuur 3.3 De Walrick-kapel nabij Overasselt: plaats van geloof en volksgeloof.

3.5 Cultuurlandschappen

De cultuurlandschappen uit deze regio vinden hun oorsprong in belangrijke mate in de middeleeuwen. Weliswaar werd er al veel eerder gewoond, maar de huidige ruimtelijke structuur van nederzettingen, akkercomplexen, bossen en weidegebieden kwam vanaf de middeleeuwen tot stand. Daarbij bestaat een sterke relatie met de ondergrond. Op drogere, hoger gelegen gronden, zoals de rivierduinen en oeverwallen, verbouwde men gewassen. Boerderijen werden in de directe omgeving geplaatst. In lager gelegen, natte gronden weidde men vee en oogstte men hooi als wintervoer. Hiervoor waren in de eerste plaats komgebieden, oude riviergeulen en uiter-

waarden geschikt. De meest hoog gelegen terreinen, te droog voor akkerbouw, bleven het langst ‘woest’ liggen: men gebruikte ze relatief extensief. Het waren ook de plekken die het meest geschikt waren voor bosbouw op het moment dat men daarvoor de technieken beheerste en er een markt voor was. Zelfs de industrialisatie schikte zich in hoge mate naar het landschap. In de uiterwaarden werd klei gewonnen en verrezen steenovens, die in de 19e en 20e eeuw uitgroeiden tot steenfabrieken. De rationalisering van de landbouw heeft in sterkte mate het cultuurlandschap in onze regio veranderd. Dat heeft op bepaalde plekken geleid tot bijzondere nieuwe landschappen, zoals bij Horssen, terwijl op andere plekken de vervlakking van de oude landschappelijke contrasten het beeld bepaalt.

Figuur 3.4 Steenoven Vogelsangh in Deest, relict van de economische exploitatie van het landschap in het verleden.

3.6 Kastelen en heerlijkheden

Net als de rest van het rivierengebied zijn de gemeenten Beuningen, Druten, Wijchen en Heumen rijk aan de tastbare overblijfselen van een indrukwekkend verleden: kastelen, landhuizen en buitenplaatsen. Een deel van de middeleeuwse kasteeleigenaren bezat ook territoriale macht, een bestuurlijke vorm waarvoor de term ‘heerlijkheid’ gebruikt wordt. Zo waren Batenburg, Hernen en Heumen relatief zelfstandige heerlijkheden. Aan andere kastelen waren wel bepaalde

(heerlijke) rechten verbonden, maar niet de bestuurlijke rechten over een bepaald gebied. Zo viel Wijchen onder het hertogelijk bestuur en was de kasteelheer vooral een ‘grootgrondbezitter’. Batenburg, Hernen-De Templet, de Malderburcht en mogelijk ook de motte te Leur waren mottes met een houten toren erop. Hun opvolgers werden soms op dezelfde plek gebouwd, maar soms ook elders. De kastelen van Batenburg, Hernen, Wijchen en Heumen bestonden uit een toren met aanbouwen en werden door grachten omgeven. Ook verrezen nieuwe kastelen die geen voorfase als motte hadden gekend, zoals Blankenborg, Doddendael en Winssen.
Naast de grotere kastelen ontstonden er in de laatste fase van de late middeleeuwen en de 16e eeuw ook kleinere steenhuizen van de regionale of lokale elite, zoals mogelijk Puiflijk, Uilenburg, Nagelhorst, Schoonenburg en Slimsijp nabij Overasselt. Hun omvang, verdedigbaarheid en betekenis van de bewoners was doorgaans geringer dan die van de grotere burchten. Zij werden soms als havezate aangeduid.
De 17e eeuw vormde een belangrijk breukmoment in de geschiedenis van kastelen en landschap in de regio. Kastelen vervulden meer en meer in de eerste plaats een rol als woongebouw in plaats van militaire vesting, en daarbij hoorde een tuin- en parkaanleg. Kastelen gingen soms een rol spelen als adellijke buitenverblijven en werden conform die nieuwe functie verbouwd. De kastelen van Wijchen en Hernen zijn een mooi voorbeeld van uitersten: Wijchen werd een luxe buitenverblijf, terwijl Hernen zijn oude weerbare karakter behield. Ook werden nieuwe landhuizen gebouwd, zoals in Horssen. De aanleg van buitenplaatsen betekende een transformatie van het platteland: functioneel-agrarisch werd aangevuld met esthetiek. Tuinen en parken werden aangelegd, maar ook werd het platteland dat tot kasteeldomeinen behoorde verfraaid met lanen.

Figuur 3.5 Kasteel Batenburg is ook als ruïne nog altijd indrukwekkend.

Figuur 3.6 Huis Horssen laat zien dat comfort steeds meer een rol ging spelen voor de elite.

3.7 Strijd tegen het water

Meer dan over welk onderwerp dan ook is geschreven over de band tussen de inwoners van het Land van Maas en Waal en de beide rivieren die het gebied aan twee zijden begrenzen. Vele eeuwen woonden de inwoners van dit gebied in een onbedijkt rivierenlandschap. Rivieren verlegden zich door de millennia heen met enige regelmaat, zoals aan het Wijchense Ven, een uitgeveende oude loop van de Rijn, en het Wijchens Meer, een Maasmeander, nog te zien is. Op de hoogtes tussen de rivierbeddingen woonden de ‘Maas en Walers’.
Water stroomde vóór de bedijking ook via de komgebieden naar het westen af. De oeverwallen en zeker de rivierduinen en de stuwwalflanken waren hoog genoeg om meestal droge voeten te houden. Zijkades (zijdewendes) en achterkades beschermden de bewoners van dit gebied vanaf de middeleeuwen tegen water dat vanuit de kommen hun woongebied bedreigde. Met de aanleg van voorkaden op kwetsbare plekken, mogelijk omdat men door bevolkingsgroei ook lagere delen van het landschap ging bewonen, waren hele dorpsgebieden van een ringkade voorzien. Omdat waterafvoer steeds vaker een gezamenlijk belang was, werd in de 14e eeuw toestemming verkregen een aaneengesloten bedijking aan te leggen. Dat zorgde voor relatieve veiligheid en de mogelijkheid om komgronden intensiever te gaan gebruiken. Afwatering van de kommen werd via uitwateringssluizen naar de rivier geregeld. Rivierverleggingen bedreigden echter regelmatig

de stabiliteit van de dijk. Soms moest land worden prijsgegeven door de dijk terug te leggen. Dat kon echter ook militair-strategische oorzaken hebben, zoals bij Nederasselt.
De rivier kon zijn sedimenten niet meer kwijt, en het rivierbed hoogde zich op. Dijken moesten regelmatig worden verhoogd. Hogere dijken betekenen echter tegelijk een grotere dreiging voor het achterland bij dijkdoorbraken, omdat de druk erop veel hoger werd en de kracht van het water na een doorbraak dus ook. Vooral na 1700 braken de dijken regelmatig in de wintermaanden door opstuwend ijs. Naast al het leed veroorzaakten zij ook diepe gaten in het landschap, de huidige kolken. Na doorbraken werd de nieuwe, bochtige dijk om de kolk gelegd. Kwelwater werd door middel van zogenaamde kwelkades bestreden.
Relevant zijn ook de aanpassingen aan de Maas na de overstromingen van 1926. Besloten werd een aantal bochten in de Maas af te snijden en een recht rivierbed aan te leggen. Bij Balgoij, Keent en de aangrenzende Loonse Waard ligt nog een afgesneden meander in het landschap.

Figuur 3.7 De dijk tussen Nederasselt en Overasselt brak 90 jaar geleden nog door.

3.8 Bezetting en strijd tegen de bezetter

Onze regio heeft in de afgelopen eeuwen zeker tweemaal te maken gehad met bezetting en een strijd tegen de bezetter. In de Tachtigjarige Oorlog voerden Oranjegezinde troepen een beleg op de stad Grave uit. Deze aanval richtte zich tevens op het verdedingswerk aan de overzijde van de Maas, het latere Kroonwerk Coehoorn. De aangelegde aanvalslinie, bedoeld om de stad af te

sluiten van de omgeving, lag voor een deel op Heumens en Wijchens grondgebied. Van de aarden werken en kampementen is aan het oppervlak weinig meer te zien, maar ondergronds vermoedelijk wel het nodige bewaard gebleven.
Grave had dus een strategische positie die ook op de landschappen van vooral Over- en Nederasselt van invloed was. Misschien wel het ingrijpendst op de lange termijn waren de aanpassingen rondom het Kroonwerk Coehoorn door de eeuwen. In 1699 werd de dijk bij Nederasselt een behoorlijk stuk teruggelegd in verband met de aanleg van dit kroonwerk. Hiervoor moest de middeleeuwse kerk wijken.
Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelden de 4 gemeenten een relatieve bijrol, die nog het grootst was in de gemeente Heumen. Tijdens de inval van de Duitsers vonden gevechten plaats rond de brug bij Grave en de bruggen over het Maas-Waalkanaal. In Druten lag de Waal-Maaslinie uit 1939, een verbinding tussen de Peel-Raamstelling en de Linie van de Spees/Grebbelinie, maar deze werd uiteindelijk niet gebruikt. De linie is nu moeizaam in het landschap herkenbaar.
Ruim 4 jaar later was het strijdtoneel echter nog heviger. Het gebied rond Nijmegen maakte deel uit van Operatie Market Garden. In het Neder- en Overasseltse Broek in de gemeenten Wijchen en Heumen vonden luchtlandingen van parachutisten plaats om de hiervoor genoemde bruggen te kunnen innemen. Deze actie werd succesvol uitgevoerd, waardoor de troepen richting Nijmegen konden trekken. De terugtrekkende Duitse troepen richtten vernielingen aan in Alverna en aan de brug ter hoogte van Niftrik en Ravenstein. Alle gemeenten hadden bovendien te maken met burgerslachtoffers, vliegtuigcrashes en een meer of minder ontregelde samenleving.
De strijd was hiermee echter niet gestreden. De Slag om Arnhem werd verloren en de Betuwe werd frontgebied. Net daarachter lag het bevrijde Land van Maas en Waal. In Malden en Overasselt werden tijdelijke landingsplaatsen voor vliegtuigen aangelegd en in 1945 werd een tijdelijke spoorlijn aangelegd om de route over spoor naar Duitsland te verkorten.

Figuur 3.8 Overal in Nederland braken na de bevrijding feesten uit, zoals ook hier in Beuningen.

4 Wetgeving

4.1 Rijk

4.1.1 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 opnieuw in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het Gelders Genootschap wordt bemand. De verplichting om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

4.1.2 Wet ruimtelijke ordening en Besluit ruimtelijke ordening

In het vijfde lid van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een toelichting van een bestemmingsplan een beschrijving bevat van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Met deze beleidsnota willen de betrokken gemeenten ter uitvoering van deze bepaling van het Bro aan de voorkant duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop cultuurhistorie als sectoraal belang bij de ruimtelijke ordening wordt / moet worden betrokken.

4.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. De geformuleerde landelijke belangen ten aanzien van cultuurhistorie komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

4.2 Provincie Gelderland

4.2.1 Omgevingsverordening Gelderland

In de omgevingsverordening Gelderland zijn beschermende regels opgenomen voor erfgoed, waaronder waardevol landschap, voor zover dit raakt aan een provinciaal ruimtelijk belang. De regels met betrekking tot de bescherming van erfgoed zien op de Romeinse Limes en de Hollandse Waterlinie, daarnaast zijn beschermende regels opgenomen voor molenbiotopen, waardevol open gebied en het Nationaal landschap. Verder is in de omgevingsverordening een beschermende regeling opgenomen voor de gronden die binnen de Ecologische Hoofdstructuur zijn gelegen.

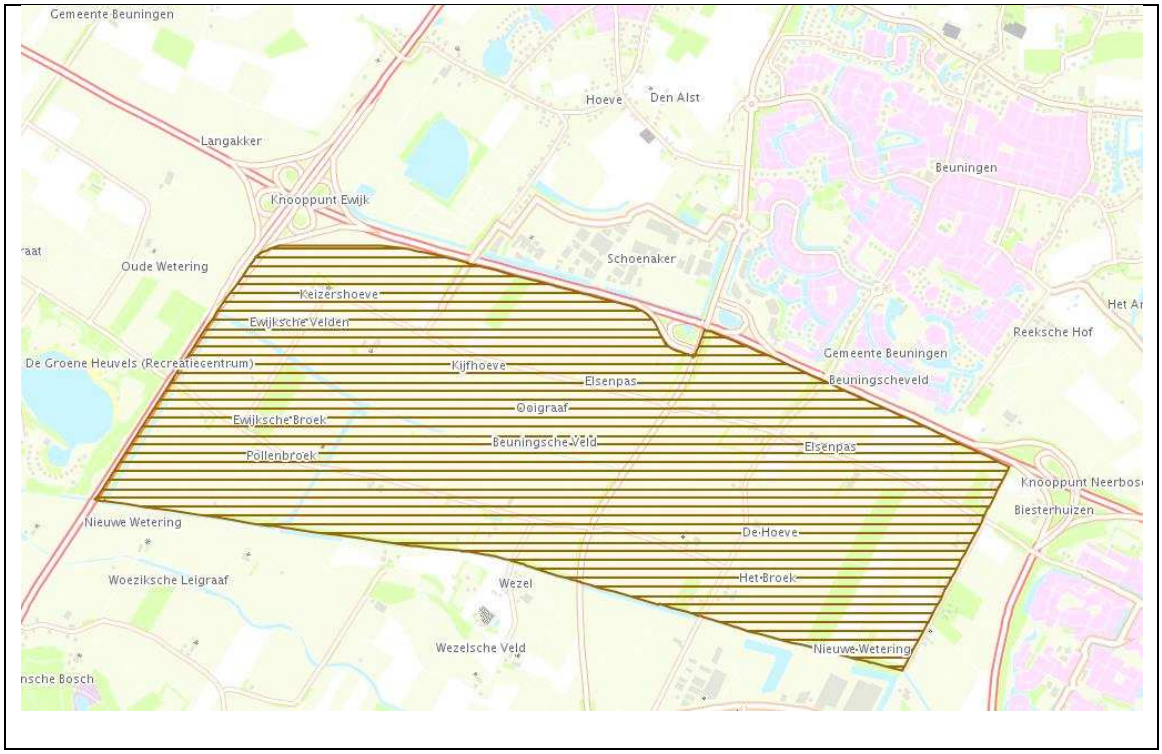
Voor de molenbiotopen (zie onderstaande afbeelding) bepaalt de omgevingsverordening dat bestemmingsplannen voor gronden gelegen binnen een molenbiotoop enkel ontwikkelingen kun-

nen mogelijk maken indien de toelichting bij het bestemmingsplan een motivering geeft waaruit blijkt dat de werking van de molen niet wordt beperkt door de ontwikkeling.

Figuur 4.1 Molenbiotopen zijn verankerd in de provinciale omgevingsverordening.

Binnen de gemeente Beuningen is een gebied gelegen dat door de omgevingsverordening wordt betiteld als waardevol open gebied (zie onderstaande afbeelding). Op de gronden binnen dit gebied is geen nieuwe bestemming mogelijk die de openheid van dit waardevolle open gebied aantast. In de omgevingsverordening worden een aantal uitzonderingen op deze algemene regel beschreven waaronder de uitbreiding van een agrarisch bedrijf binnen of aansluitend aan het bouwvlak.

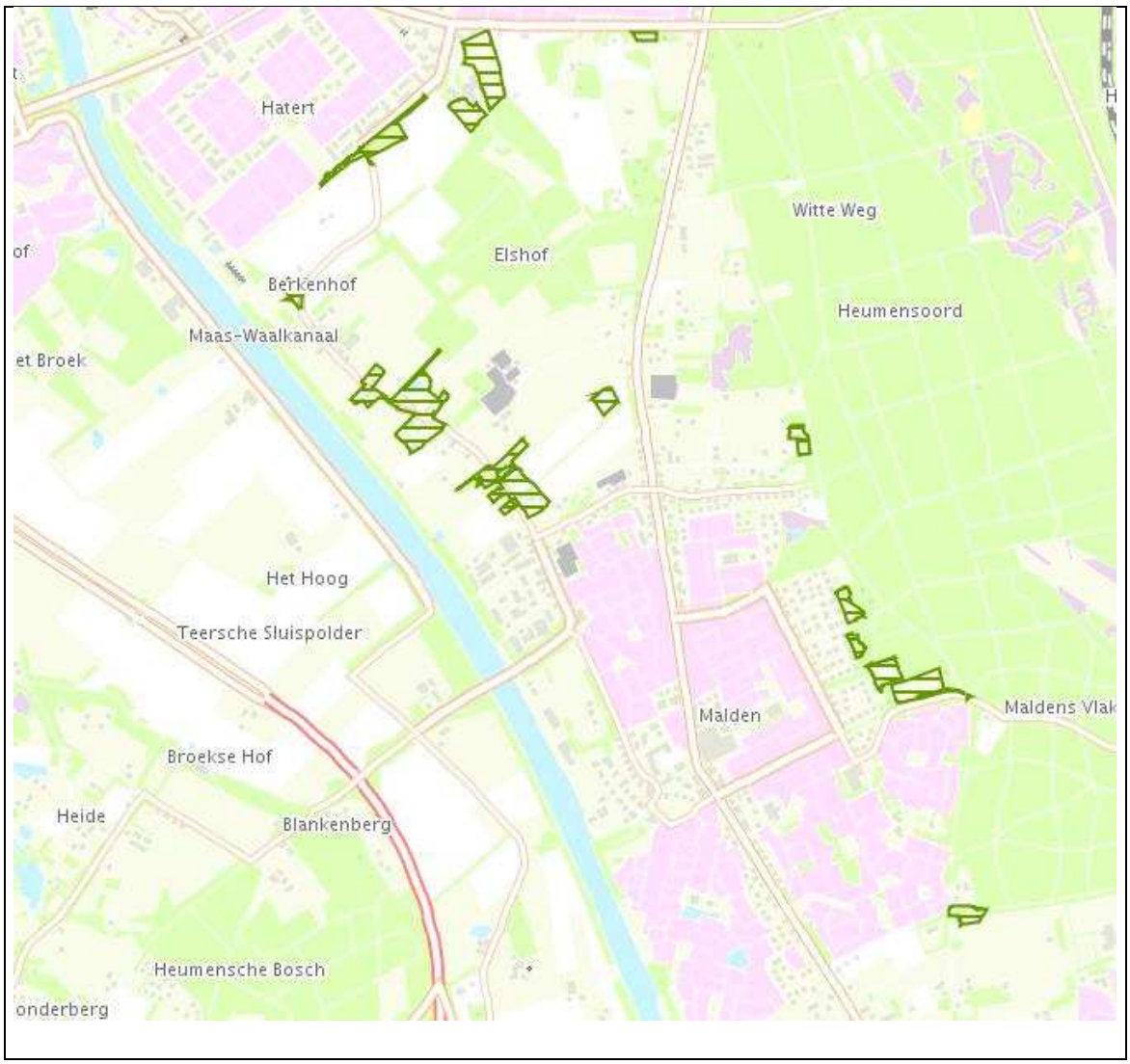
Figuur 4.2 In de gemeente Beuningen bevindt zich een waardevol open gebied.

De omgevingsverordening bevat beschermende bepalingen voor gronden behorend tot de Ecologische Hoofdstructuur. De omgevingsverordening maakt een onderscheid in gronden behorend tot de Groene Ontwikkelingszone en gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk. In een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt blijven en eventueel worden gecompenseerd. In een bestemmingsplan voor gronden binnen de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot algemeen belang. De negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied moeten dan wel beperkt worden en eventueel worden gecompenseerd.

Figuur 4.3 De Ecologische Hoofdstructuur in het Land van Maas en Waal.

Binnen de gemeente Heumen zijn enkele gebieden gelegen die door de omgevingsverordening worden aangewezen als Nationaal Landschap gelegen buiten het Groene Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een bestemmingsplan voor deze gronden (zie afbeelding hieronder) maakt alleen (nieuwe) bestemmingen mogelijk indien deze de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in een bijlage bij de omgevingsverordening.

Figuur 4.4 Nationaal Landschap rondom Malden.

Bovenstaande provinciale belangen zijn reeds in de bestaande bestemmingsplannen meegenomen en worden als gevolg van deze beleidsnota niet aanvullend geborgd.

4.3 Gemeenten

De 4 gemeenten beschikken elk over een relatief recente erfgoedverordening (2010-2011), op basis waarvan het mogelijk is om gemeentelijke monumenten, zowel boven- als ondergronds, aan te wijzen en aan gewenste ingrepen een vergunningsplicht te koppelen. Tevens zijn hierin regels opgenomen ten aanzien van terreinen waar archeologische waarden worden verwacht. Beuningen kent daarnaast een separate restauratieregeling voor gemeentelijke monumenten. Wijchen kent als enige gemeente de mogelijkheid gemeentelijk beschermde stads- of dorpsge-

zichten aan te wijzen. Objecten en terreinen die via de erfgoedverordening beschermd zijn, zijn niet op de cultuurhistorische beleidskaart opgenomen, omdat daarvoor reeds een regeling bestaat.

5 Planologische borging en monumenten-zorg

5.1 Inleiding: wat is ons vertrekpunt?

5.1.1 Inleiding

De 4 gemeenten beschikken reeds over beleid waarin men keuzes maakt die te maken hebben met het aanwezige cultureel erfgoed. Doordat cultureel erfgoed zich echter op het raakvlak van heel veel disciplines bevindt, is de aandacht daarvoor ook gefragmenteerd, zoals blijkt uit bijlage 1.

De gemeenten zien cultuurhistorie reeds als integraal onderdeel van de verschillende gemeentelijke beleidsvelden. In veel beleid gericht op landschap, zeker van de afgelopen 5 à 8 jaar, zijn cultuurhistorie of ‘gebiedseigen kenmerken’ belangrijke pijlers. In bestemmingsplannen zijn landschapswaarden al geborgd, al dan niet als uitvloeisel van een landschapsontwikkelingsplan, maar niet noodzakelijkerwijs vanuit het cultuurhistorisch belang. Ook in toeristisch-recreatief beleid worden het karakter van het landschap en de bijzondere waarden van de kernen als sterkte aangeduid.

Expliciet cultuurhistorisch beleid echter gaat veelal niet verder dan archeologie en gebouwde monumentenzorg. Het meeste beleid is impliciet, en er bestaat planologisch weinig juridische grondslag om cultuurhistorie als afwegingskader mee te nemen bij toetsing van vergunningaanvragen.

5.1.2 Het vertrekpunt

De gemeenten hechten vanuit de wettelijke verplichting aan een goede planologische borging van waardevol geachte cultuurhistorie in het bestemmingsplan en in toekomstige structuurvisies, en een verankering van cultuurhistorie als onderdeel van het gemeentelijk afwegingskader bij landschappelijke en stedenbouwkundige ingrepen waarin het bestemmingsplan niet voorziet. Vooruitlopend op de beleidsnota hebben de gemeenten tussen 2007 en 2013 inventarisaties op gemeentelijke schaal laten uitvoeren van het bovengrondse cultuurhistorisch erfgoed. Deze inventarisatie is aangevuld met een cultuurhistorische gebiedswaardering, voor Heumen en Wijchen een herziening van een bestaande gebiedswaardering. Op basis van deze bijgevoegde waardering is een beleidskaart, eveneens bijgevoegd, opgesteld. Deze kaart geeft weer voor welke gebieden en objecten planologische borging wordt voorzien, nu of bij nieuwe ontwikkelingen.

Elke gemeente heeft een eigen afweging gemaakt welke waarderingsklasse men van voldoende belang achtte om cultuurhistorisch beleid op te voeren: Wijchen kiest overwegend voor de gebieden met een middelhoge en hoge waarde. Enige uitzondering is het vennengebied op Alverna. Dit heeft als enige gebied in de gemeente een "zeer hoge waarde" gekregen. Daarmee wordt

namelijk uniform aangesloten bij de waardering die dit waardevolle grensoverschrijdende gebied in de gemeente Heumen heeft. Heumen, Beuningen en Druten kiezen voor gebieden met een hoge en zeer hoge waarde.[3] De gebieden die zijn afgevallen hebben gemeen dat de cultuurhistorische waarden hier in zo geringe mate aanwezig zijn en/of door sterke dynamiek in de laatste driekwart eeuw verloren zijn gegaan, dat andere belangen zwaarder worden geacht en bescherming op cultuurhistorische gronden niet noodzakelijk wordt geacht.

Met de beleidskaart als onderlegger wordt in dit hoofdstuk beschreven op welke wijze bestaande geïnventariseerde waardevolle gebieden en gebouwde objecten worden beschermd indien er zich een ruimtelijke ontwikkeling [4] aandient (§ 5.2). Daarnaast geeft dit hoofdstuk een antwoord op de vraag in hoeverre en op welke wijze er bij ruimtelijke ontwikkelingen, die ingevolge het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk zijn, rekening moet worden gehouden met cultuurhistorie (§ 5.3).
Deze verschillende benaderingen moeten leiden tot werkbare processen voor gemeenten en burgers, waarin geen onredelijke regeldruk ontstaat en het beleid alleen op die gebieden wordt gericht, die er vanuit cultuurhistorisch perspectief toe doen.

De uitgevoerde inventarisaties en waarderingen zullen een belangrijke rol gaan vervullen als toetsingsinstrument op hoofdlijnen voor de ambtelijke organisatie. Om die reden is ervoor gekozen om de geactualiseerde / nieuw vervaardigde waarderingskaarten (kaartbijlage 1) samen met deze beleidsnota en beleidskaart (kaartbijlage 2) vast te laten stellen door het college (Beuningen [5]) en de gemeenteraad (Druten [6], Heumen [7], Wijchen). Nieuwe bestemmingsplannen die getoetst worden aan het cultuurhistorisch beleid worden door de gemeenteraden vastgesteld.

5.2 Vigerende bestemmingsplannen

Een deel van de gebieden en objecten die als waardevol zijn gewaardeerd gaan beschermd worden door middel van een bestemmingsplan. In bijlage 2 bij deze nota is (globaal) per gemeente aangegeven op welke wijze deze bescherming vorm gaat krijgen.

Door het vaststellen van een bestemmingsplan kan worden geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en verandering van gebouwen of uitvoering van werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden, die gevolgen kunnen hebben voor de culturele waarde van objecten en gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling die aan de orde is cultuurhistorische belangen

[3] Dat Wijchen slechts één gebied van ‘zeer hoge waarde’ op het vlak van cultuurlandschappen kent is deels methodisch te verklaren, deels ook inhoudelijk te verklaren door de sterke mate van verstedelijking en ingrepen in het omliggende cultuurlandschap in het verleden.
[4] Onder ruimtelijke ontwikkeling wordt in deze beleidsnota verstaan een ontwikkeling die bestaat uit een bouwactiviteit, een functiewijziging of een werkzaamheid (zoals het afgraven van gronden en het rooien van bomen).
[5] Het college van B&W van de gemeente Beuningen heeft deze nota op 25 augustus 2015 vastgesteld.
[6] De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft deze nota op 16 december 2015 vastgesteld.
[7] De gemeenteraad van de gemeente Heumen heeft deze nota op 26 mei 2016 vastgesteld.

niet onevenredig schaadt. In Heumen zal worden nagegaan of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen. Beuningen kiest ervoor om het cultuurhistorisch beleid te evalueren in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan en nu geen parapluplan te laten opstellen.

Voor Wijchen kan worden opgemerkt dat voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebouwen een sloopvergunningplicht is opgenomen. Voor uit cultuurhistorisch oogpunt waardevolle gebieden is een vergunningplicht voor werken (geen bouwwerken zijnde) en werkzaamheden opgenomen. Op deze wijze is geborgd dat ruimtelijke ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor de cultuurhistorische waarde van objecten of gebieden niet plaats kunnen vinden zonder dat het college van burgemeester en wethouders hebben geoordeeld dat de ruimtelijke ontwikkeling de aan de orde zijnde cultuurhistorische belangen niet onevenredig schaadt.

5.3 Nieuwe ontwikkelingen

Deze paragraaf heeft betrekking op de situatie dat een ruimtelijke ontwikkeling op grond van het geldende bestemmingsplan niet direct mogelijk is, maar dat er nadere besluitvorming noodzakelijk is.

Het Besluit ruimtelijke ordening geeft aan wat er in het kader van een procedure voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet in het geldende bestemmingsplan past onderzocht moet worden. Het vijfde lid onder a van dit artikel stelt dat de toelichting / onderbouwing van het besluit een beschrijving dient te bevatten van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Het beleid van de gemeenten is om dit ‘rekening houden met’ een rol te laten spelen als de ruimtelijke ontwikkeling in een gebied met hoge of zeer hoge (Beuningen, Heumen, Druten) of middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde wordt beoogd.[8] De vraag die op dat moment centraal staat, is of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een onevenredige afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. In de volgende paragraaf is beschreven op welke wijze deze toetsing plaatsvindt. Indien een ruimtelijke ontwikkeling niet in een dergelijk gewaardeerd gebied is gelegen, kan volstaan worden met een verwijzing naar deze beleidsnota.

5.4 Toetsing en advisering

In deze paragraaf wordt beschreven op welke manier het toetsingsproces, bij de vraag of er sprake is van een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarde(n) zal verlopen. De vraag op welke manier het toetsingsproces doorlopen moet worden is mede afhankelijk van de keuze van de gemeente voor een parapluplan of niet (zie § 5.2), en derhalve of er sprake is van toetsing bij alleen ontwikkelingen die niet in het bestemmingsplan passen of ook ontwikkelingen die wel in het vigerende bestemmingsplan passen.

[8] In Wijchen in gebieden met een middelhoge, hoge of zeer hoge waarde.

Deze paragraaf is verder alleen van belang op het moment dat een ruimtelijke ontwikkeling voorgenomen wordt in een gebied met een hoge of zeer hoge (Beuningen, Druten en Heumen), middelhoge, hoge of zeer hoge (Wijchen) cultuurhistorische waarde.

Uitgangspunt van deze beleidsnota is dat de aanvrager niet onredelijk extra wordt belast. Dat wil zeggen dat we ons alleen richten op locaties die er cultuurhistorisch toe doen.[9] Dit betekent dat de aanvrager geen nadere onderbouwing en/of onderzoek hoeft op te stellen en de aanvraag niet aan deskundige commissies wordt voorgelegd als de potentiele afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied maar gering is.
In hoeverre een ruimtelijke ontwikkeling afbreuk kan doen aan de cultuurhistorische waarden in een gebied is afhankelijk van:

- De aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling;
- De cultuurhistorische waarden in een gebied.

Om een onredelijke belasting van een aanvrager te voorkomen, wordt in het toetsingsproces gekozen voor een stapsgewijze beoordeling.

In onderstaande beslistabel zijn deze stappen weergegeven.

[9] Met onredelijk wordt gedoeld op de situatie dat nader cultuurhistorisch onderzoek vanwege de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en/of de aard van de cultuurhistorische waarden in een gebied, geen toegevoegde waarde heeft. Is er sprake van een ruimtelijke ontwikkeling welke gevolgen kan hebben voor de cultuurhistorische waarden in een gebied, dan is ingevolge het beleid nader onderzoek nodig naar de mate waarin de waarden worden aangetast en de mogelijkheden om de ruimtelijke ontwikkeling zodanig aan te passen dat de waarden zoveel als mogelijk worden ontzien. Dit onderzoek is dan noodzakelijk om het bevoegd gezag in staat te stellen om te beoordelen in hoeverre in het ruimtelijke besluit in voldoende mate rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarden van een gebied.

Ruimtelijke ontwikkeling past binnen geldend bestemmingsplan.	**Ruimtelijke ontwikkeling past niet binnen geldend bestemmingsplan.**
Vraag Is het opleggen van een nadere eis noodzakelijk?	Vraag Is in de aanvraag om of het verzoek voor een ruimtelijke ontwikkeling voldoende inzichtelijk gemaakt dat er geen sprake is van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarde(n).
Stap 1. Ambtelijk wordt beoordeeld of de aard en omvang van de ruimtelijke ontwikkeling (aanvraag om vergunning) en de cultuurhistorische waarden in het betrokken gebied, zodanig zijn dat een nadere eis noodzakelijk zou kunnen zijn.	Stap 1. Ambtelijk wordt bekeken of in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied.
Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat een nadere eis niet noodzakelijk is, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.	Stap 2. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat in voldoende mate is komen vast te staan dat er geen sprake is van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied, wordt de procedure op de gangbare wijze voortgezet.
Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt de aanvraag voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. De deskundige / commissie brengt vervolgens advies uit over de noodzaak voor en de formulering van de nadere eis.	Stap 3. Indien bij stap 1 wordt geoordeeld dat er sprake zou kunnen zijn van een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden, wordt om een nadere onderbouwing van de aanvraag of het verzoek gevraagd. Deze nadere onderbouwing heeft de vorm van een cultuurhistorische analyse. Stap 4. De cultuurhistorische analyse wordt voorgelegd aan een deskundige / de monumenten- of erfgoedcommissie. Komt de deskundige / commissie tot het oordeel dat de ruimtelijke ontwikkeling afbreuk doet aan de cultuurhistorische waarden van het gebied, dan moet het bevoegd gezag in haar besluit bepalen of de

	afbreuk gelet op de overige aan de orde zijnde belangen[10], als onevenredig is te kwalificeren. De deskundige kan ook adviseren over op te nemen voorschriften / voorwaarden.

Indien een cultuurhistorische analyse aan de orde is, wordt de aanvrager gevraagd om zijn aanvraag aan te vullen met een rapport waarin onder meer de volgende elementen zijn opgenomen:

- Wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch)?
- In welk gebied is de ruimtelijke ontwikkeling gelegen?
- Wat zijn de cultuurhistorische waarden in dit gebied?
- Op welke wijze zijn deze cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

Zie voor een uitgebreidere toelichting op de inhoud van een cultuurhistorische analyse in bijlage 3.

Op deze wijze kunnen ruimtelijke ontwikkelingen met een kleine potentiële afbreuk van de cultuurhistorische waarden in een gebied, eenvoudig (zonder extra onderzoeks- of bestuurlijke lasten) worden afgedaan en wordt de aanvrager in een dergelijke situatie niet onredelijk extra belast. Nader onderzoek in de vorm van een cultuurhistorische analyse of het opleggen van een nadere eis is pas aan de orde als ambtelijk wordt geoordeeld dat een onevenredige afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in een gebied niet uit te sluiten is.

Het beleid en de wijze van toetsing is in onderstaand schema samengevat.

Figuur 5.1 Stroomschema voor toetsing

5.5 Monumentenzorg

5.5.1 Belang en dynamiek

De gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten voeren een actief monumentenbeleid. Daarmee hebben ze als doel de meest waardevolle bebouwing voor nu en in de toekomst te beschermen. Vanuit deze insteek beschikken deze gemeenten over erfgoedverordeningen en een eigen gemeentelijke monumentenlijst, die naast de rijksmonumentenlijst functioneert. De gemeentelijke monumentenlijst vormt een belangrijk instrument binnen de gemeentelijke erfgoedzorg. Het rijk heeft daarnaast taken met betrekking tot rijksmonumenten aan de gemeenten gedelegeerd, waaronder vergunningverlening. Ondanks de focus van de wet op het bestemmingsplan wordt het instrument ‘gemeentelijke monumentenlijst’ en de daaraan verbonden ver-

[10] Bijvoorbeeld bedrijfseconomische belangen.

ordening nadrukkelijk niet als vervanging ervan gezien, en de noodzaak van een monumentenstatus voor het behoud van specifieke waarden is ook regelmatig actueel. Daarbij is de regeldruk voor monumenteneigenaren sinds 1 januari 2012 sterk verminderd doordat bepaalde ingrepen niet meer vergunningplichtig zijn. De gemeenten hechten er dan ook aan het monumentenbeleid te laten voortbestaan.

Figuur 5.2 De Beiershof in Niftrik, een gemeentelijk monument.

Daarbij moet worden opgemerkt, dat de inhoud van de gemeentelijke monumentenlijst tot op zekere hoogte dynamisch is. Bouwwerken of objecten kunnen van de lijst worden afgevoerd wanneer zij hun monumentale waarde verloren hebben (bijvoorbeeld door brand). De 4 gemeenten willen er echter voor waken, dat verwijdering om opportunistische redenen plaatsvindt. Een bouwwerk dat eenmaal geplaatst is, kan alleen zijn status verliezen als ook daadwerkelijk de cultuurhistorische waarde (sterk) verminderd is of geheel verloren is gegaan. Opname van nieuwe bouwwerken op de gemeentelijke monumentenlijst behoort tot de mogelijkheden als kan worden aangetoond dat de waarde dermate hoog is, dat borging via het bestemmingsplan niet volstaat. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als ook het interieur in materialisering of interne ruimtelijke structuur bescherming behoeft. Ook kan door voortschrijdend inzicht de aanwijzing van gemeentelijke monumenten uit jongere perioden, zoals de wederopbouwperiode (1940-1965), van belang worden geacht. In enkele van de 4 gemeenten (o.a. Wijchen) is hiermee al een voortvarende start gemaakt. Door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) worden panden van

vóór 1940 alleen als rijksmonument aangewezen als daar zeer bijzondere redenen voor aanwezig zijn.

5.5.2 Advisering

Een adviserende rol over de bescherming van het gebouwd erfgoed is weggelegd voor de monumenten- of erfgoedcommissies van de verschillende gemeenten. Hun positie is vastgelegd in de respectieve erfgoedverordeningen (voor Wijchen o.a. ook in de Verordening op de Monumentencommissie). Gevraagde en ongevraagde advisering over aanwijzing of afvoering van een pand als gemeentelijk monument en advisering over aangevraagde omgevingsvergunningen blijft de primaire functie van deze commissie. Daarnaast is voor hen ook de nieuwe rol weggelegd om te adviseren over waardevol gebouwd erfgoed in het bestemmingsplan (zie § 5.2). In het kader van de borging van cultuurhistorie in bestemmingsplannen krijgen zij namelijk ook nieuwe taken toebedeeld. Naast de monumentencommissie kunnen ook externen worden ingeschakeld indien daar aanleiding toe bestaat. In Wijchen kan bovendien gedacht worden aan de – dit jaar nog aan te wijzen – Dorpsbouwmeester). In Beuningen zal de toetsing primair door de ambtenaar RO worden opgepakt.

5.5.3 Afstemming

Om te komen tot werkbare processen dienen er duidelijke procesafspraken gemaakt te worden tussen frontofficemedewerkers, de ambtenaar cultuurhistorie, de medewerkers RO en de vergunningverleners WABO.

Actiepunten

- actieve monitoring van gemeentelijke monumentenlijst t.a.v. afvoeren (bij verlies monumentale waarden) en t.a.v. toevoegen (bij voortschrijdend inzicht t.a.v. bestaande of nieuwe categorieën);
- inwinnen van intern of extern advies wanneer onvoldoende expertise aanwezig is t.a.v. beoordeling vergunningaanvragen;
- afstemmen interne werkprocessen ten aanzien van de integratie van cultuurhistorie in het planologisch proces.

6 Cultuurhistorische kansen

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden keuzes voor thema's en erfgoedlijnen gepresenteerd die in de 4 gemeenten een centrale rol zullen vervullen. Ook worden maatschappelijke trends ten aanzien van erfgoed benoemd die van belang zijn bij de formulering van projectideeën. Tenslotte komt ook het werken met partners, externe communicatie en het verwerven van draagvlak voor monumentenbeleid aan de orde.

6.2: Op welke cultuurhistorie focussen we ons?

6.2.1 Kiezen

Om verwatering van de containerbegrippen 'erfgoed' en 'cultuurhistorie' te voorkomen is een zekere focus nodig: gemeentelijke speerpunten. Op het vlak van erfgoed is die keuze niet willekeurig: een aantal thema's vormt samen de rode draad in de geschiedenis en het erfgoed van het gebied tussen Maas en Waal. Zij representeren belangrijke episoden in de geschiedenis waar de gemeente zich nu mee kan identificeren en waarvan vaak sporen in het landschap aan te treffen zijn. De gemeenten Heumen, Wijchen, Beuningen en Druten willen binnen hun erfgoedbeleid speciale aandacht aan deze thema's schenken. De vier gemeenten zullen zich niet exclusief aan deze thema's verbinden, maar spreken wel gezamenlijk uit dat zij deze thema's als belangrijke kern van hun geschiedenis en erfgoed beschouwen. Binnen de thema's wordt cultuurhistorie integraal benaderd, al hangt het mede van het thema af om welk type erfgoed het gaat.
Niet alle thema's zullen in optima forma in elke gemeente terug te vinden zijn. De gemeenten hebben hun onderlinge verschillen, maar delen ook veel van hun geschiedenis. In die gedeelde geschiedenis met lokale accentverschillen schuilt de kracht, de diversiteit én de verbondenheid. Opgemerkt dient nog te worden dat de meeste thema's een tastbare, materiële kant en een zachte, immateriële kant hebben: de elementen versus de verhalen over deze elementen of verhalen over gebeurtenissen. De gemeenten hechten eraan dat beide kanten van het erfgoed naar voren komen.

6.2.2 Het grote kader: cultuurhistorische thema's

Het grote kader van het cultuurhistorisch erfgoed in de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen kan worden gekoppeld aan de cultuurhistorie in de regio zoals we die in hoofdstuk 3 hebben beschreven en zoals deze op de cultuurhistorische waardenkaart en de archeologische waarden- en verwachtingskaart zijn benoemd.

De 7 thema's zijn relatief algemeen van aard. Om die reden willen we ze nader duiden door hier heel concrete erfgoedlijnen uit te destilleren. Wat zijn specifieke deelonderwerpen binnen de genoemde thema's die in het beleid van de gemeenten Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen een plek krijgen?

Thema	Erfgoedlijn
Zichtbare prehistorie	- Wonen en begraven op de hogere gronden
Romeinen en Merovingers	- De context van Noviomagus: dicht bewoond gebied in de Romeinse tijd, achter de Limes - Verbinding: Romeinse wegen van Blerick naar Nijmegen, tussen Wijchen en Heumen, tussen Nijmegen en Druten - Merovingisch hartland
Karolingers, de kerstening en christelijke tradities	- Abdijen als grootgrondbezitters - Middeleeuwse kerken en kapellen - Protestanten vs. katholieken: de reformatie - Het Rijke Roomse Leven: kloosters, kerken en vrome burgers - De kerstening weerstaan? Volksgeloof in Maas en Waal
Kastelen en heerlijkheden	- Burchten en ridders: middeleeuwse kastelen - Wonen op 't land: edelmanswoningen, havezates, buitenplaatsen en landgoederen - 'Land van de heerlijkheden'
Cultuurlandschappen en de strijd tegen het water [11]	- Maas en Waal in de Nederlandse delta - Wonen op de stroomrug - Veilig achter de dijken (of toch niet?) - Afwatering en ontginning van de kommen - Uiterwaarden en steenfabrieken - Het boerenland na de bedijking - Fruitteelt
Bezetting en strijd tegen de bezetter	- Deel van een militair-strategisch belangrijk rivierengebied: de Tachtigjarige Oorlog - Maas en Waal tijdens de Tweede Wereldoorlog - Koude Oorlog
Bouwkunst van stad en land [12]	- Kerken - Molens - Agrarisch erfgoed - Scholen

[11] Vanwege de nauwe verbondenheid hebben we deze twee thema's samengenomen.

[12] Vanwege het separate karakter binnen deze nota hebben we dit onderdeel – in afwijking van de opzet van hoofdstuk 3, aan de lijst met thema's toegevoegd.

Daarnaast zijn er erfgoedlijnen aan te wijzen die thema-overstijgend te noemen zijn. Zij passen in de meeste geval binnen ‘Communicatie en herkenbaarheid’, ‘Educatie en ontsluiting’, ‘Kennisontwikkeling t.b.v. beleidsvorming’ en ‘Visualisatie en verbeelding’.

6.3 Hoe benaderen we deze cultuurhistorie?

6.3.1 Inleiding

De gemeenten zouden de kansen van het erfgoed en belangen van private partijen die zich voor erfgoed willen inzetten tekort doen als we alleen de planologische kant (in hoofdstuk 5) zouden belichten of de genoemde thema’s en erfgoedlijnen (in paragraaf 6.2) volledig aan het private domein zouden overlaten. Inspireren, ontwerpen en het versterken van de betrokkenheid van burgers, educatie, recreanten en toeristen, en bedrijven zijn minstens zo belangrijk om de aandacht ervoor en de economische voordelen ervan voor de lange termijn te verzekeren. Een gemeente is ervoor het algemene belang te dienen. Dat algemene belang kan in dit geval zijn om de voordelen van erfgoed op het gebied van woon- en werkklimaat, educatie en economie veilig te stellen of mee te werken aan beleefbaarheid van en aandacht voor cultuurhistorie.[13]
Zowel de vele bestaande initiatieven (zie bijlage 6) als nieuwe initiatieven bieden veel mogelijkheden het erfgoed beter voor het daglicht te brengen. In deze paragraaf zullen we, gekoppeld aan maatschappelijke trends, aangeven welke richting de 4 gemeenten met hun erfgoed op willen. Deze richting wordt in bijlage 8 binnen de thema’s en erfgoedlijnen nader uitgewerkt in de vorm van concrete projectideeën.
De vier gemeenten stellen zich bij de uitvoering van het cultuurhistorisch beleid hoofdzakelijk op als faciliterende en initiërende overheid. Zo mogelijk kan men ook de rol van uitvoerende overheid op zich nemen. Burgers worden door een actieve en heldere opstelling van de gemeente gemotiveerd om zelf zaken op te pakken. Bedrijven worden daarnaast gemotiveerd om op hun eigen manier een bijdrage te leveren. De gemeente kan zich bijvoorbeeld inzetten voor verdieping en verspreiding van kennis over erfgoed, met een koppeling naar erfgoededucatie. Dat geldt ook voor de inzet van deze kennis in het creëren van een erfgoedaanbod aan inwoners en toeristen/recreanten.

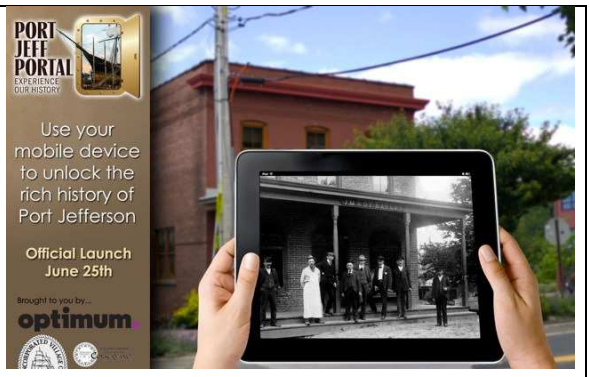
6.3.2 Hoe beleeft het publiek cultuurhistorie?

Met alleen thema’s hebben we nog geen beeld hoe we dit erfgoed op een zinvolle wijze kunnen benaderen. Hoe zorgen we nu dat initiatieven die we binnen deze thema’s ontplooien of ondersteunen, ook aansluiten bij wat het publiek belangrijk vindt? Wanneer is een initiatief maatschappelijk relevant en de moeite waard om te ondersteunen?
De relevante trends binnen de cultuurhistorie en monumentenzorg kunnen worden geduid vanuit een sociologische invalshoek.[14] Deze gedegen waarneming van wat er in wisselwerking tussen

[13] Bovengrondse visualisatie van ondergronds erfgoed is hiervan een goed voorbeeld.
[14] Deze duiding is van de hand van de Nijmeegse hoogleraar ‘Geschiedenis van Gelderland’, Dolly Verhoeven. Zie voor de volledige tekst: http://nationaalmonumentencongres.nl/files/2013/12/Binnen-zonder-kloppen-Nationaal-Monumentencongres-2013.pdf

publiek en erfgoed speelt vormt de basis voor de projectideeën op het gebied van erfgoedbeleving en –benutting die door Wijchen, Heumen, Druten en Beuningen worden geformuleerd.[15] De verschillende trends worden aangeduid met 5 steekwoorden, namelijk intensivering, informalisering, individualisering, internationalisering en informatisering. In bijlage 7 zijn deze trends nader uitgewerkt. Deze trends zullen als leidraad worden gebruikt bij de ontplooiing of ondersteuning van projecten.

Figuur 6.1 Er zijn meerdere manieren om het publiek te betrekken bij erfgoed. Manifestaties, de digitale wereld en ervaringen uit het buitenland spelen een rol bij wensen en verwachtingen.

6.4 Initiatieven en partners

De gemeenten Heumen, Beuningen, Druten en Wijchen zullen zelf enkele initiatieven op het vlak van de promotie / ontsluiting van erfgoed ontplooien. De financiële middelen en menskracht zijn op dit moment echter zo beperkt dat het niet mogelijk is om een strak afgebakend overzicht te maken van datgene wat zij als gemeenten in de komende jaren zouden willen realiseren. Die beperking geldt eveneens waar het gaat om de ondersteuning van particuliere initiatieven. In de komende jaren zal daarom per situatie bekeken worden of de gemeente aan de realisatie van projectideeën uit de maatschappij kan bijdragen en zo ja, op welke manier. In bijlage 8 is een

[15] Ruimtelijke-inrichtingsprojecten kunnen los staan van deze trends.

overzicht van mogelijke projectideeën opgenomen. Daarnaast zullen de gemeenten intern afstemmen hoe de koppeling met het toeristisch-recreatief beleid gelegd gaat worden.

6.5 Communicatie

Profilering valt of staat met zichtbaarheid. De gemeenten streven er naar om met hun erfgoed zichtbaar te zijn in de lokale en regionale media. Hierbij nemen zij ook zelf het initiatief om ontplooide projecten aan het publiek bekend te maken via deze media. Naast incidentele berichten kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan artikelen- of persberichtenseries, bijvoorbeeld in relatie tot Open Monumentendag of andere te organiseren evenementen. Elke gemeente kan hierbij ook andere betrokkenen erop wijzen de publiciteit te zoeken.
Waar mogelijk zullen sociale media via de gemeentelijke communicatieadviseurs worden ingezet om gericht berichten over ontwikkelingen op erfgoedgebied naar buiten te communiceren. Daarnaast hebben we in deze nota bij verschillende onderdelen aangegeven wat de relatie tussen gemeente en het brede of smallere publiek (zoals monumenteneigenaren) is en welke rol communicatie hierin speelt. Burgers worden ook aangemoedigd zelf bekendheid te geven aan (succesvolle) initiatieven, zoals via het online platform van de Participatiekaart.

6.6 Draagvlak voor monumentenbeleid

Een geslaagd monumentenbeleid staat of valt met draagvlak onder de inwoners van de gemeenten in het algemeen en de eigenaren van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het bijzonder. Dat draagvlak is op diverse manieren te verkrijgen.

6.6.1 Een soepel proces

Allereerst zijn een zorgvuldige onderbouwing van de monumentale waarde en een snelle, maar zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen noodzakelijk. In de Wabo is de snelheid van het proces reeds gewaarborgd. Zorgvuldigheid kan worden bereikt door eigenaren met ontwikkelingsplannen vóór de indiening van de aanvraag te laten overleggen met de betrokken ambtenaar en/of de monumentencommissie. In dit vooroverleg kan worden verkend of er mogelijkheden voor de ontwikkeling bestaan en zo ja, welke ideeën wel en welke niet wenselijk zijn. Naast vooroverleg met de monumentencommissie kan ook gekozen worden voor indiening van een informele aanvraag Vooroverleg via het Omgevingsloket. Daar kan dan (zonder dat wettelijke termijnen gaan lopen) een brede advisering plaatsvinden, bijvoorbeeld voor cultuurhistorie, RO, bodem, archeologie, welstand etc.
Vooraf adviseren in plaats van achteraf corrigeren vergroot het draagvlak voor monumentenzorg. Het ondersteunt de eigenaar en verhoogt de kans dat de ingreep vanuit cultuurhistorisch perspectief succesvol wordt en met vergunning kan worden uitgevoerd.

6.6.2 Open Monumentendag

Hier zijn communicatie en voorlichting van groot belang. De gemeente heeft hierin overwegend een stimulerende en soms ook faciliterende rol. Open Monumentendag wordt elk jaar landelijk georganiseerd in het tweede weekend van september. Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

hechten grote waarde aan deze dag en werken mee aan de organisatie ervan door de organiserende commissie/organisatie te subsidiëren.

Open Monumentendag is voor veel mensen (900.000 mensen landelijk op jaarbasis) de belangrijkste dag dat zij zich bezig houden met ons gebouwd erfgoed. De gemeenten hechten er dan ook aan hun huidige rol in de toekomst voort te zetten.

Figuur 6.2 Open Monumentendag speelt een belangrijke rol in de kennismaking en ervaring met lokaal erfgoed.

Actiepunten

- faciliteren en indien mogelijk initiëren van 'cultuurhistorische kansen', waar mogelijk in relatie tot de beschreven thema's en trends, en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld;
- actief communiceren via traditionele en nieuwe media over gemeentelijke cultuurhistorische activiteiten en burgers aanmoedigen hierover zelf ook te communiceren;
- voor de burgers zorg dragen voor een snelle, zorgvuldige en deskundige afhandeling van vergunningaanvragen;
- stimuleren van vooroverleg over plannen die invloed hebben op cultuurhistorische waarden;
- blijven nemen van de stimulerende en faciliterende rol t.a.v. de organisatie van Open Monumentendag.

7 Nawoord

Deze beleidsnota werd opgesteld door Luuk Keunen (RAAP Archeologisch Adviesbureau) en Dènes Jansen (Buro Waalbrug). Zij bedanken de betrokken ambtenaren van de gemeenten Heumen (Ria Koeneman), Beuningen (Koen Antonise, Guido Woutersen, Harm Bekker, Nancy van de Zande en Karin Eppink), Druten (Louis Nieboer, Susanne Welbers, Ivo Verploegen en Mark Jansen) en Wijchen (Fred Coolen, Rob Ribbink, Paul Vereijken, Patricia van Wolferen en Lambert van Beusekom) voor hun constructieve inbreng tijdens de ontwikkeling van deze nota. Daarnaast werd belangrijke inhoudelijke ondersteuning gekregen van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, de monumentencommissie Wijchen, Historisch Besef Beuningen, het Gelders Genootschap en landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen. Zonder hun bijdragen was de totstandkoming van deze nota in deze vorm niet mogelijk geweest.

Deze beleidsnota cultuurhistorie kon worden opgesteld dankzij subsidie van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen.

Colofon

Opdrachtgever: Gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Titel: Samen in verscheidenheid: beleidsnota cultuurhistorie voor de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten

Status: definitief concept

Datum: april 2015

Auteurs: *ir. L.J. Keunen (RAAP) & mr. D. Jansen (Buro Waalbrug)*

ISSN: 0925-6229

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.
Postbus 5069
1380 GB Weesp

Buro Waalbrug
Postbus 165
6640 AD Beuningen

Bijlagen en kaartbijlagen

Bijlage 1. Inventarisatie wetgeving en beleid.
Bijlage 2. Beschrijving planologische borging per gemeente.
Bijlage 3. Cultuurhistorische analyse.
Bijlage 4. Toelichting op de waarderingskaarten.
Bijlage 5. Overzicht van karakteristieke bebouwing in Wijchen, Heumen en Beuningen.
Bijlage 6. Maatschappelijke initiatieven.
Bijlage 7. Cultuurhistorische trends in de maatschappij.
Bijlage 8. Projectideeën.

Kaartbijlage 1. Waarderingskaarten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten.
Kaartbijlage 2. Cultuurhistorische beleidskaart.

Verantwoording afbeeldingen:

Foto's wethouders: respectieve gemeenten/Ger Loeffen/Niels Stam

Fotocommunity.de, MH1961: 6.1
Gemeente Beuningen: 3.2
Layar.com: 6.1
Marketgarden70.nl: 6.1
Oud-Beuningen: 3.8
Open Monumentendag.nl: 6.2
Provincie Gelderland: 4.1, 4.2, 4.3, 4.4
RAAP: 1.1, 3.1, 3.3, 3,7
Wikimedia Commons: 3.4, 3.5, 3.6
WUR, Speciale collecties: 2.1

Bijlage 1 – Inventarisatie wetgeving en beleid

B1.1 Rijk

B1.1.1 Modernisering Monumentenzorg (MoMo)

Op 1 januari 2012 zijn de wetswijzigingen in werking getreden die het gevolg waren van de modernisering van de monumentenzorg, in het kort MoMo genoemd. Deze modernisering werd in 2009 aangekondigd in de vorm van een beleidsbrief. Het belangrijkste vertrekpunt daarin was dat de monumentenzorg voortaan in de eerste plaats gebieds- en ontwikkelingsgericht diende te zien, en niet langer in de eerste plaats object- en behoudsgericht. Om die wensen te kunnen operationaliseren werden drie beleidspijlers vormgegeven:

- Pijler 1: Cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening. Van gemeenten werd verwacht [16] dat zij voortaan voorafgaand aan het vaststellen van een bestemmingsplan een cultuurhistorische analyse zouden laten uitvoeren en daar vervolgens een afweging over te maken of, en zo ja hoe, deze waarden in het bestemmingsplan zouden worden opgenomen.
- Pijler 2: Krachtiger en eenvoudiger regelgeving. Eigenaren van (gebouwde) monumenten kregen meer ruimte voor eigen afwegingen.
- Pijler 3: Bevorderen van herbestemmingen. Door maatschappelijke veranderingen hebben steeds meer gebouwen, complexen, terreinen en landschappen behoefte aan een nieuwe functie. Het gebrek aan een functie is immers een bedreiging voor het voortbestaan van het object.

Deze voornemens hebben ertoe geleid dat op 1 januari 2012 onder meer de Monumentenwet en het Besluit ruimtelijke ordening zijn gewijzigd. In het Bro is nu de afwegingsverplichting over cultuurhistorie in het kader van de ruimtelijke ordening verwerkt, in de Monumentenwet zijn vergunningvrije activiteiten met betrekking tot monumenten en in beschermde gezichten opgenomen.

B1.1.2 Monumentenwet 1988

De basis voor de landelijke monumentenzorg wordt gevormd door de Monumentenwet 1988, die in 2007 is gewijzigd in verband met de inwerkingtreding van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en in 2012 andermaal in verband met de implementatie van de Modernisering Monumentenzorg. De wet bepaalt onder meer dat gemeenten een monumentencommissie moeten hebben om te kunnen adviseren over vergunningaanvragen. Wijchen en Druten hebben een eigen monumentencommissie (al dan niet met inbreng van het Gelders Genootschap), Beuningen en Heumen kennen een Commissie Ruimtelijke Kwaliteit die in zijn geheel vanuit het

[16] *De opdracht uit het Besluit ruimtelijke ordening (zoals dat per 1 januari 2012 komt te luiden) aan gemeenten om "rekening te houden" met cultuurhistorische waarden is een generieke bepaling. Deze opdracht is in algemene termen gesteld, maar is zeker geen vrijblijvende opdracht. Het is immers niet mogelijk om rekening te houden met cultuurhistorische waarden zonder te weten waarover men het eigenlijk heeft. Daarvoor zal altijd een degelijk cultuurhistorisch onderzoek nodig zijn. Op het moment dat die op tafel ligt, zal dat in de verdere besluitvorming een bepalende factor zijn die in alle openheid moet worden afgewogen* (Brief van staatssecretaris H. Zijlstra aan de Eerste Kamer, 27 mei 2011).

Gelders Genootschap wordt bemand. De taak om rekening te houden met aanwezige of te verwachten ondergrondse archeologische waarden komt ook voort uit de Monumentenwet.

B.1.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening zijn regels opgenomen met betrekking tot nationale ruimtelijke belangen. In dat kader zijn regels opgenomen die betrekking hebben op erfgoederen met een universele waarde. Hieronder wordt het volgende verstaan:
Als erfgoed van uitzonderlijke universele waarde worden aangewezen:

- Nieuwe Hollandse Waterlinie;
- Romeinse Limes;
- Werelderfgoed De Beemster;
- Werelderfgoed De Stelling van Amsterdam.

Deze erfgoederen komen niet voor in de gemeenten Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

B1.2 Regionaal (w.o. provincie)

B1.2.1 Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016

De provincie Gelderland heeft haar ambities met betrekking tot cultureel erfgoed vastgelegd in het Cultuur- en erfgoedprogramma 2013-2016. Hierin zijn enkele zaken veranderd na het aflopen van het voorgaande Belvoir-beleid. De ontwikkelingsgerichtheid van MoMo is erin verankerd door cultuur te zien als bouwsteen voor ontwikkeling. Daarnaast wil men de provincie niet meer louter van een subsidiërende kant laten zien, maar als professioneel partner waarin ook ruimte moet zijn voor tegenprestaties. Door dit partnerschap uit te dragen hoopt men ook te bereiken dat de maatschappij meer bij cultuur en erfgoed betrokken wordt. De provincie ziet zichzelf als partner, regisseur, financier en makelaar/verbinder. Door een beperktere hoeveelheid middelen worden bovendien scherpere keuzes gemaakt. Bij cultureel erfgoed wordt gekozen voor het overdragen en beleefbaar maken van de historie en het zichtbaar maken door middel van zichtbare kunst en ontwerp.

Om doelen te bereiken heeft de provincie het initiatief genomen om met gemeenten tot bestuurlijke afspraken te komen in de vorm van een cultuur- en erfgoedpact. Bij de initiatieven waarover afspraken worden gemaakt kiest de provincie voor een ondersteuning van de uitvoering, en minder van de coördinatie. De provincie maakt middelen vrij voor het ondersteunen van cultuurfestivals (w.o. erfgoedfestivals), het bevorderen van innovatieve kennis en vakmanschap voor het behoud en ontwikkeling van erfgoed, het ondersteunen musea en daarmee verbonden partijen en activiteiten (inclusief het onderzoeken van de mogelijkheden voor een leerstoel ‘Erfgoed van Gelderland’), het bevorderen van herbestemming en het investeren in onderzoek naar en praktische werkzaamheden aan typische Gelderse, actuele thema’s (buitenplaatsen, cultuurhistorie van bos en natuur, militaire linies). Hierin komt het zogenaamde ‘provinciaal belang’ naar voren.

De contourennota geeft een praktische uitwerking van het genoemde programma en benoemt de besteding van de structurele middelen.

B1.2.2 Visie Waalweelde (2009)

Het totale project Waalweelde wil, in haar eigen woorden, *de Waal en haar omgeving mooier, veiliger, natuurlijker en economisch sterker (...) maken*. Onder regie van de provincie Gelderland werken verschillende partijen samen. Cultuurhistorie is één van de zeven thema's, naast Veiligheid, Natuur, Bedrijvigheid, Wonen, Recreatie en toerisme, Energie en Klimaat. Vanwege de geografische ligging zijn van de vier gemeenten hierbij alleen Druten en Beuningen betrokken. In deze gemeenten gaat het om een tiental geformuleerde projecten, vooral practisch gericht zoals de omvorming van bedrijventerreinen naar woningbouw, het graven van nevengeulen en de ontwikkeling van nieuwe natuur.

B1.2.3 Toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (2013)

Deze visie is tot stand gekomen door een samenwerking van het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen, de gemeenten en het bedrijfsleven. Er is een toeristische visie ontwikkeld om het merk Rijk van Nijmegen beter op de kaart te zetten. Cultuur en cultuurhistorie vormen een belangrijke pijler onder de visie. Hier spelen het Romeins verleden, de Middeleeuwen en de Tweede Wereldoorlog als thema's die meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt zouden moeten worden.

B1.2.4 Deltaprogramma (2014)

Om de veiligheid in onze delta te vergroten is in de afgelopen jaren het Deltaprogramma uitgewerkt. Het Deltraprogramma van 2014 is de vierde op rij. Voor onze regio zijn binnen het deelprogramma Rivieren de regio's Waal en Bedijkte Maas van belang. Alhoewel dit uiteraard niet het hoofddoel is, heeft cultuurhistorie wel een nadrukkelijke plek in het programma. Cultuurhistorie wordt, net als natuurontwikkeling en recreatie, gezien als 'meekoppelkans' en net als leefbaarheid, landschap en natuur een 'aandachtspunt'. Binnen ons gebied zijn retentiegebieden van Keent en Wijchen-Heumen en dijkverleggingen bij Heumen en Overasselt voorzien waar het om de Maas gaat.

B1.3 Gemeenten

B1.3.1 Algemeen

Gemeenten zijn de eerst aangewezen overheidslaag als het gaat om het beschermen van het brede erfgoed. Zij staat dicht bij de burger en is daarnaast voor een groot aantal typen ingrepen het bevoegd gezag.

In bestemmingsplannen komt het thema cultuurhistorie als zodanig in veel gevallen maar heel beperkt terug. Zo vinden we in het Bestemmingsplan Buitengebied van Heumen (2009) een toelichting op de monumentale bebouwing (geregeld via Monumentenwet 1988 en monumentenverordening), de molens (met regels ten aanzien van bebouwing in de omgeving) en de bescherming van archeologische waarden. Veel vaker zijn cultuurhistorische kwaliteiten verweven met thema's als waardevol landschap. Tekenend is de eerste zin van de paragraaf onder het kopje

'landschap' in voornoemd bestemmingsplan, wanneer het Streekplan 2005 van de provincie Gelderland wordt aangehaald: *Gelderland omvat een grote variatie aan landschappen met een rijke cultuurhistorie*. Kennelijk wordt het cultuurhistorische aspect van alle andere aspecten in de landschappen het meest relevant geacht. In de doelstelling van het bestemmingsplan is dan ook opgenomen dat het bestemmingsplan een bescherming van waarden en belangen biedt, waartoe ook archeologische en cultuurhistorische waarden behoren.

B1.3.2 Beuningen

Waterplan (2005)

Het Waterplan van de gemeente Beuningen was vooral gericht op kwaliteit en veiligheid. Cultuurhistorie vormt geen expliciet onderdeel van het plan.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

In december 2006 werd de landschapsvisie 'Landschap in beweging' voor de gemeenten Beuningen, Druten en Wijchen afgerond en vervolgens in 2007 door de drie gemeenteraden vastgesteld. De samenhang en identiteiten van het historisch cultuurlandschap, onderscheiden in meerdere landschapstypen, vormen hierin het raamwerk voor nieuwe ontwikkelingen. Afhankelijk van het landschapstype is het cultuurhistorisch karakter hier sterker of minder sterk in de visie richting de toekomst aanwezig. Zo is in de uiterwaarden van Waal en Maas meer ruimte voor natuur en rivierdynamiek geboden, terwijl op de Waaloeverwallen het kleinschalige historisch cultuurlandschap vertrekpunt is.

Expliciet wordt uitgesproken dat aardkundige en archeologische waarden behouden en versterkt moeten worden en dat cultuurhistorische waarden behouden moeten blijven en als inspiratiebron gebruikt moeten worden, omdat zij bijdragen aan de identiteit van de landschapstypen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen behoud (beschermde stads- en dorpsgezichten, gemeentelijke en rijksmonumenten, de omgeving van de monumenten) en versterking van ruimtelijke patronen zoals dijken, achterkaden, wielen, wagen- en verkavelingspatronen etc. door deze structuren op te nemen in ontwerpen. Daarbij kan worden teruggegrepen op meerdere referentieperioden. Waar mogelijk wordt gestreefd naar educatief of recreatief gebruik van waardevolle objecten. De relatie tussen de hedendaagse landschappen, de historische achtergronden ervan en de mogelijkheden die dat voor de toekomst biedt komt in het plan duidelijk naar voren.

In oktober 2007 is vervolgens het eerste uitvoeringsplan afgerond. Hierin zijn 4 thema's met bijbehorende doelen geformuleerd, namelijk a) behouden en versterken landschap, b) economische dragers landschap, c) ecologisch netwerk en d) toegankelijkheid. Alle thema's hebben een directe relatie met de cultuurhistorische waarden in het landschap, maar met thema a is de relatie met meest duidelijk.
Om de doelen te kunnen bereiken is sturing nodig, mogelijk in volgorde van passiviteit naar activiteit: faciliteren, stimuleren en actief sturen. Om de gewenste doelen te kunnen bereiken is vol-

gens de opstellers ook verankering in gemeentelijk beleid noodzakelijk. Het betreft het bestemmingsplan buitengebied, de welstandsnota, notitie recreatie en toerisme, monumenten, economisch beleidsplan, waterplan en het milieubeleidsprogramma.
In het uitvoeringsplan zijn uiteindelijk 15 in 2007 lopende projecten benoemd en 15 projecten voor de periode 2008-2012. In 2013 is een nieuw uitvoeringsprogramma vastgesteld, dat een looptijd tot 2018 heeft. Hierin zijn projecten opgenomen met directe cultuurhistorische relevantie en met indirecte cultuurhistorische relevantie, zoals landschapsontwikkelingsprojecten. Hieronder een selectie:

- Gebiedsuitvoeringsprogramma Maas en Waal (GUP) (indirect);
- Landschappelijke inpassing (bedrijfs)bebouwing (indirect);
- QR-codes op cultuurhistorisch waardevolle plaatsen (direct);
- Cultuurhistorische landschapselementen, herstel, belevingbevordering en aanleg (direct);
- Maasheggenherstel, deel van cultuurhistorische landschapselementen (direct);
- Bevorderen herkenbaarheid historische waterlopen (direct);

Elk jaar wordt het uitvoeringsplan van het landschapsontwikkelingsplan geëvalueerd. De concrete projecten komen hierin aan de orde.

Erfgoedverordening en restauratiesubsidieregeling (2010)

Op 6 januari 2011 trad de huidige erfgoedverordening van de gemeente Beuningen in werking. In deze verordening zijn de mogelijkheden om gemeentelijke monumenten te kunnen aanwijzen vastgelegd, en is bepaald welke regels gelden met betrekking tot de instandhouding van gemeentelijke monumenten. Ook zijn hierin de regels vastgelegd met betrekking tot beschermde archeologische monumenten en gebieden met specifieke archeologische verwachtingswaarden. Tenslotte is hierin een subsidieregeling ten aanzien van gemeentelijke monumenten uitgewerkt.

Structuurvisie (2012)

Op 8 mei 2012 werd de structuurvisie ‘Groen en dynamisch’ vastgesteld door de gemeenteraad van Beuningen. Hierin zijn de hoofdlijnen van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende 10 tot 20 jaar vastgelegd. Hierin zijn structuurvisies voor deelgebieden uit de jaren ervoor gecombineerd met een nieuwe visie voor het overige gedeelte van het gemeentelijk grondgebied. Cultuurhistorie komt als onderwerp meerdere malen in de structuurvisie voor. Als hoofdopgave is geformuleerd om de cultuurhistorische waarden onder de structuur van het dorp Beuningen meer zichtbaar te maken. Daarnaast is uitgesproken dat de landschappelijke en cultuurhistorische waarden steeds het uitgangspunt zijn bij de ontwikkeling van Ewijk. Daar houdt de aandacht voor cultuurhistorie echter niet op. Op een groot aantal andere pagina’s in de structuurvisie wordt impliciet naar cultuurhistorische waarden verwezen, bijvoorbeeld waar het gaat om de kwaliteitsverbetering van oude linten in Weurt door deze te herinrichten met aansluiting op de historische karakteristiek.

De scheidslijn tussen ‘landschappelijke waarden’ en ‘cultuurhistorische waarden in het landschap’ is vaak erg dun. Bij de afronding van Ewijk is men van plan het landschap te gebruiken

als onderlegger. Daarbij doelt men op het gebruiken als vertrekpunt van ‘landschapskenmerken, zowel in het veld herkenbare elementen als historische verwijzingen, archeologie en bodemtechnische bijzonderheden’. In het stedelijk gebied van Ewijk vormen de historische linten het vertrekpunt. Voor het uiterwaardengebied geldt dat ‘behoud, versterken van de leesbaarheid van het landschap en behoud van cultuurhistorische elementen’ één van de (deel)hoofdopgaven is. Op de oeverwallen vormen enkele bijzondere historische structurende elementen van het rivierengebied (paden over kwelkaden, voormalige loop dijk, landgoederen) de dragers.

Wanneer we vervolgens weer opschalen zien we dat – ook al wordt het soms niet expliciet als historisch benoemd – in grote lijnen de historische landschapsstructuur van oeverwallen, uiterwaarden en kommen als waardevol wordt gezien, met in de bebouwde kommen een wat meer genuanceerde benadering op specifieke onderdelen of in specifieke (delen van) kommen. Met name ten noorden van de A50-N322 zijn ontwikkelingen voorzien met een groot ruimtebeslag, zoals de zandwinning Beuningse Plas en de zandwinningslocatie H1 bij Winssen.

Groenbeleidsplan (2012)

In het groenbeleidsplan van de gemeente Beuningen komt cultuurhistorie als één van de andere ‘functies’ voor die bij de visievorming betrokken is, naast spelen, water, archeologie en recreatie. Dit komt onder meer terug in de historische linten als speciaal aandachtsgebied en in de bijzondere aandacht voor waardevolle of monumentale bomen. Deze linten worden door versterking met bomenrijen herkenbaarder. Hetzelfde geldt voor de historische dorpskernen. Hiermee wordt aangesloten bij één van de doelen van het LOP, namelijk het zichtbaar maken van historie.

Bomenverordening (2012)

Beuningen beschikt over een bomenverordening waarin regels met betrekking tot het bomenbestand in de gemeente zijn opgenomen. Leidend document hierin is de gemeentelijke Groene Kaart, waarop monumentale en waardevolle groenelementen zijn opgenomen. De verordening heeft betrekking op deze bomen en op alle andere bomen die in gemeentelijk bezit zijn.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie als zodanig komt in het coalitieakkoord van Beuningen niet voor. Impliciet is dat echter wel het geval, bijvoorbeeld in de paragraaf over recreatie en toerisme: *wij hebben een gevarieerde en karakteristieke gemeente die gezien mag worden*. Men is voornemens de promotie van Beuningen te versterken en Beuningen beter op de kaart te zetten.

Welstandsnota

Welstandsnota’s zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota’s gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor wijken uit de laatste de-

cennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit. Dit zien we ook terug in de welstandsnota van Beuningen. In het buitengebied komt de historische karakteristiek en de wens tot behoud daarvan heel sterk naar voren. Ook in meer recente wijken komt de “historische” karakteristiek van het oorspronkelijke ontwerp als kader naar voren. In gebieden met meer recente grootschalige ontwikkelingen, zoals het de Heuve Shoppingpark, speelt cultuurhistorie vanuit het perspectief van welstand geen rol.

B1.3.3 Wijchen

Waternota Wijchen (2004)

In 2004 heeft de gemeente Wijchen een beleidsnota vastgesteld met betrekking tot het thema ‘water’. Alhoewel in 2004 de aandacht voor het thema cultuurhistorie al wel toenam, werd het op dat moment nog niet automatisch meegenomen bij het opstellen van ruimtelijk beleid. Cultuurhistorie komt als thema in deze nota beperkt terug. Alleen het Wijchens Ven, de Balgoijse Wetering, de (nagenoeg verdwenen) Elst in het stedelijk gebied, oude rivierbochten van de Maas en oude veerstoepen, de grachten rond de kastelen van Wijchen, Hernen en Batenburg en het Hernens Meer worden aangeduid als cultuurhistorisch waardevol. In het projectenoverzicht wordt het versterken van de (herkenbaarheid van de) historische betekenis van De Elst als cultuurhistorisch project benoemd. Voor die laatste lopen op dit moment al voorbereidingen als het gaat om visualisatie van een deel van genoemd water en publieksinformatie via QR-codes en ANWB-informatiepanelen.

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen). Daarbij moet nog worden opgewerkt dat Wijchen de essentie van het LOP inmiddels in het bestemmingsplan buitengebied heeft verwerkt.

Strategische Visie 2025 (2007)

In deze strategische visie is vooral ingezet op inbreiding en revitalisering binnen het stedelijk gebied als het gaat om nieuwbouw. Daarnaast is er een vervoersparagraaf die binnen dit kader minder relevant is. De strategische visie heeft als input gediend voor de structuurvisie (zie verderop).

Groenstructuurplan Wijchen 2008-2017 (2008)

Bij het beschrijven van de gewenste ontwikkelingen op groengebied richt Wijchen zich in de eerste plaats op verbetering van de samenhang tussen de verschillende groenelementen, verbeteren van de entrees naar het centrum en versterking van beleving en gebruik van bijzondere groengebieden. Cultuurhistorie is een expliciet onderwerp in deze nota, tot uiting komend in het feit dat ook belangengroepen op dit terrein hebben meegedacht. Bomenrijen worden van belang geacht voor de markering van cultuurhistorische lijnen. Bij de uitgifte van reststroken is opgeno-

men dat het geen invloed mag hebben op cultuurhistorische of archeologische waarden. Ook in de verschillende deelgebieden worden cultuurhistorisch waardevolle terreinen, zoals de omgeving van kasteel, molen en Tienakker, expliciet benoemd. Interessant hierbij is dat objecten ook als referentie worden genoemd en niet alleen vanwege hun intrinsieke waarde: de molen refereert aan het agrarische karakter van de kern Wijchen. Samenvattend kunnen we stellen dat cultuurhistorie een leidend thema is binnen het plan, al is wel opmerkelijk dat het woord 'cultuurhistorie' alleen wordt genoemd in relatie tot de kern en niet in relatie tot alle andere delen van de bebouwde kom van Wijchen. Cultuurhistorische waarden van naoorlogse woningbouw zijn pas na 2008 in de schijnwerper komen te staan.

Monumentennota Wijchen 2008-2015 (z.j.)

In deze monumentennota is het gemeentelijk beleid van Wijchen ten aanzien van het monumentaal erfgoed vastgelegd. Dat beleid richt zich in de eerste plaats op het vergroten van het maatschappelijk draagvlak onder monumenteneigenaren en het verbeteren van voorlichting, maar daarnaast ook door het leveren van een bijdrage aan het erfgoedbeheer. Zo is voorgesteld om de subsidieverordening aan te passen en het subsidiebedrag te indexeren. Het opstellen van de erfgoedverordening is eveneens een beleidsdoel geweest. Het beoogde opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart heeft inmiddels plaatsgevonden. Ook is aandacht geschonken aan de uitvoering en handhaving van het monumentenbeleid en het aanpassen van de Verordening op de monumentencommissie (hetgeen eveneens heeft plaatsgevonden). Het herijken van de monumentenlijst en het aanwijzen van Wijchen als beschermd gezicht werd eveneens als beleidsdoel gesteld.

Interessant in het kader van deze nota is ook de wens om te komen tot een zo goed mogelijke ambtelijke afstemming als het gaat om de raakvlakken van cultuurhistorisch beleid met ander beleid, zoals natuur- en landschapsbeleid en planologie. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor met name de beleidsadviseurs voor de diverse vakgebieden binnen de organisatie.

Visie op toerisme in Wijchen 2009-2015 (2009)

In vervolg op de voorgaande nota toerisme is de doelstelling om de werkgelegenheid in de toeristische sector te bevorderen, waarbij gestreefd wordt meer toeristen te trekken die langer in Wijchen verblijven. Cultuurhistorie is een aspect dat in vele passages in de nota terugkomt, zowel in de aangehaalde rijks- en provinciale beleidsdocumenten, als in het destijds staande gemeentelijk beleid, als in het nieuw verwoorde beleid. Daarnaast komt de waarde van het (historisch) cultuurlandschap impliciet aan de orde als wordt gesproken over extensieve recreatie in het buitengebied. De bezoekers associëren de naastgelegen regio Rijk van Nijmegen met natuur, landschap en cultuurhistorie, wat kansen voor Wijchen biedt. In de SWOT-analyse wordt de rijke cultuurhistorie naast de 'afwisselende natuur [17], aanwezigheid van het rivierenlandschap, aanwezigheid van rust en ruimte en authenticiteit van de dorpen' (ook aspecten van het historisch

[17] Het is onduidelijk wat men hier als 'natuur' aanduidt; waarschijnlijk doelt men op extensief gebruikt cultuurlandschap, zoals de uiterwaarden.

cultuurlandschap) als sterkte genoemd. In de confrontatiematrix wordt cultuurhistorie als sterkte met name gekoppeld aan de toename van het aantal 50+ ers, terwijl de authenticiteit van de dorpen aan de behoefte aan authenticiteit en de toename van het aantal 50+ ers wordt gekoppeld.

Dit alles leidt in de ‘visie op toerisme’ tot de conclusie dat cultuurtoerisme naast plattelandstoerisme en promotie één van de pijlers van het toerisme in Wijchen is. Daar komt bij dat ook plattelandstoerisme een cultuurhistorische betekenis heeft. De regionale component als aspect van betekenis wordt ook in de nota aangestipt, vooral richting het westen en oosten (Land van Maas en Waal en verder richting oosten) en in mindere mate richting het zuiden (Brabant). De economische betekenis van het toerisme wordt erkend.

Als we bekijken wat dan als cultuurhistorie wordt aangemerkt, is die definitie in de nota erg beperkt. Men noemt de molens, het Museum Kasteel Wijchen, de drie kastelen en de monumenten in zijn algemeenheid, waarbij zowel monumentale gebouwen als herdenkingsmonumenten worden genoemd.

Men concludeert dat met betrekking tot de natuur- en landschapsbeleving en cultuurhistorie de meeste kansen gerelateerd zijn aan de toename van het aantal 50+ ers. Het investeren wordt als taak gezien van ondernemers én de gemeente. Uit deze conclusies komt een aantal actiepunten voort, die deels betrekking hebben op het cultuurhistorische aspect, zoals de verbetering van het haventje van Batenburg om het stadje beter te ontsluiten en het thema ‘Land van de Heerlijkheden’, waarvoor een bezoekerscentrum in Leur zou worden ingericht (hetgeen inmiddels tot stand is gekomen). Hiermee diende een impuls gegeven te worden aan de gebiedsrecreatie, met name op de fiets. De uitbreiding van het museum in Wijchen en het regionaal cultuurpact van de provincie zijn twee andere actiepunten met een cultuurhistorische relevantie. Specifiek onder het kopje cultuurhistorie staat het benadrukken van het Romeinse verleden binnen de Euregiocontext, het promoten van de watergebonden cultuurhistorie (industrieel erfgoed, beheersing, beleving en natuur), het ontwikkelen van een fietsrouteboekje m.b.t. monumenten en het ontwikkelen van een informatieboekje (‘sporenboek’) over de cultuurhistorie binnen de gemeente.

Structuurvisie Wijchen (2009)

In 2009 is de nieuwe structuurvisie van de gemeente Wijchen opgesteld en vastgesteld. Cultuurhistorie en archeologie vormen hierin samen één van de lagen binnen de huidige woon- en leefomgeving. Hiermee sterk verwante lagen zijn bodem en water, natuur en landschap. Zo komt onder het aspect ‘natuur’ het advies ‘behoud en ontwikkeling landschap en natuur’ voor en worden onder ‘landschap’ de verschillende cultuurlandschappen met daaraan verbonden opgaven met een historische insteek benoemd. In het hoofdstuk ‘cultuurhistorie en archeologie’ worden als kansen behoud van cultuurhistorische waarden, versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen en openstelling of gebruik van cultuurhistorische objecten (m.n. gebouwd erfgoed) genoemd. Verder worden ook andere keuzes gemaakt die van belang zijn

waar het gaat om mogelijkheden om cultuurhistorie als factor van belang mee te laten wegen, zoals de ontwikkelingsgebieden voor grootschalige landbouw.

Voor het onderdeel Landschap haakt men aan op het reeds bestaande LOP en Groenstructuurplan. Verder worden het koesteren van de open ruimte rond de dorpen en Batenburg en het verbinden van landschap en stedelijke uitbreiding als aan de cultuurhistorie rakende gewenste ontwikkeling voorzien.

In het onderdeel cultuurhistorie worden de hiervoor genoemde kansen uitgewerkt. Die uitwerking is duidelijk nog gebaseerd op de periode vóór MoMo. De ambitie van de gemeente met betrekking tot de aspecten 'behoud van de cultuurhistorische waarden' en 'versterken van cultuurhistorische landschapselementen en patronen' beperkte zich tot het aanwijzen van Batenburg en Leur als beschermd gezicht en meerdere gebouwen als beschermd object.

Erfgoedverordening (2010)

De gemeentelijke erfgoedverordening van Wijchen voorziet in de mogelijkheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. Met betrekking tot voorgenomen aanpassingen aan deze monumenten zijn sturende/richtinggevende regels en een vergunningplicht opgenomen. Ook zijn hierin regels ten behoeve van de instandhouding van archeologische terreinen opgenomen, waartoe tevens vrijstellingsgrenzen en dieptegrenzen voor de onderzoeksplicht behoren. De erfgoedverordening kent tevens de mogelijkheid tot het aanwijzen van een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Welstandsnota (2013)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
In Wijchen is belangrijk dat de welstandstoets voor latere toevoegingen en bijgebouwen is verdwenen. Voor hoofdgebouwen, beschermde gezichten, monumenten, veldlinten en dijklinten en gebieden met een beeldkwaliteitsplan blijft die toets wel bestaan. Hier blijkt al uit dat men voor beschermde en ten dele ook niet-beschermde cultuurhistorische waarden een uitzondering maakt. Verder gaat ook deze nota uit van gebiedstypen met historisch gegroeide karakteristieken waar specifieke toetsingscriteria uit voortkomen.

Coalitieakkoord (2014)

Cultuurhistorie komt niet expliciet voor in het coalitieakkoord van Wijchen. De enige verwijzing ernaar is dat men stelt: "*Karakteristieke panden dragen sterk bij aan de uitstraling van het straatbeeld en het landschap. Dit willen we graag zo houden*."

B1.3.4 Heumen

Welstandsnota (2004)

Welstandsnota's zijn doorgaans ingestoken vanuit een analyse van de bebouwingskarakteristiek zoals die zich historisch in een specifiek gebied heeft ontwikkeld. Daarmee gecombineerd of geconfronteerd worden eigentijdse wensen voor specifieke nieuwe functies. In algemene zin wordt in welstandsnota's gestreefd naar een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, waarin (cultuurhistorische) kenmerken een belangrijke rol spelen. Met name voor bebouwing uit de laatste decennia gaat cultuurhistorie langzaam over in meer algemene ruimtelijke kwaliteit.
De historische insteek klinkt onder meer door in de verschillende gebieden binnen de categorie 'historisch gegroeide gebieden', namelijk de historische dorpsgebieden en historische dorpse bebouwingslinten. Woongebieden zijn vanuit hun oorspronkelijke karakteristiek beschreven, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen bijvoorbeeld woonwijken uit de wederopbouw, de woonerven en de projectmatige woningbouw. Ook het buitengebied is sterk vanuit de historische karakteristiek ingestoken: *De oorspronkelijke karakteristiek van de erven staat hierdoor eveneens onder druk.* Uiteindelijk is de hele gemeente in welstandsniveau's ingedeeld, variërend van zware toetsing tot welstandsvrij. Deze beide extremen ontbreken; gekozen is voor de reguliere toetsing (buitengebied, historische dorpsgebieden, historische dorpse linten en enkele categorieën van recentere ontwikkelingen) en de soepele toetsing (planmatige naoorlogse wijken).

Groenstructuurplan (2007)

Heumen heeft een visie ontwikkeld op de gewenste groenstructuur in de gemeente, in de eerste plaats in de kernen. Cultuurhistorie komt hierin als onderdeel terug, zij het dat wordt geconstateerd dat buiten enkele individuele bomen het merendeel van het groen van na 1960 dateert. Er wordt in het stuk aangegeven dat de cultuurhistorisch waardevolle bomen nog geïnventariseerd dienen te worden.
Daar staat tegenover dat een deel van het groen weliswaar niet oud is, maar als structuur wél een historische dimensie kent. Zo wordt ingegaan op de bomenrij langs de Rijksweg, een historisch gegeven dat nu nauwelijks nog te herkennen is.

Waterplan (2008)

RPS/BCC heeft in opdracht van de Gemeente Heumen en het Waterschap Rivierenland in 2008 een waterplan voor de kernen opgesteld. De cultuurhistorisch-landschappelijke inleiding is beperkt en algemeen. Cultuurhistorie is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld ecologie, geen expliciet onderdeel van het plan.

Erfgoedverordening (2011)

De erfgoedverordening van Heumen is vergelijkbaar met die van Beuningen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigin-

gen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Toetsingskader Ruimte voor ruimteregeling (2011)

Dit toetsingskader is opgesteld naar aanleiding van het Bestemmingsplan Buitengebied (2009) en vooruitlopend op de structuurvisie en beoogt een beleidslijn weer te geven voor de ruimte-voor-ruimteregeling. Cultuurhistorie komt zijdelings aan de orde, bijvoorbeeld door te stellen dat de bouw van woningen in plaats van te slopen agrarische bebouwing mogelijk is, maar dat dat niet mogelijk is als het gaat om monumentale, karakteristieke of cultuurhistorisch waardevolle panden. Ook moet de woningbouw landschappelijk worden ingepast en vindt er verevening plaats door de aanleg van landschappelijke beplanting en/of wordt er een bijdrage geleverd aan het realiseren van een deel van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor het referentiekader van de landschappelijke inpassing wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan Gelderland 2011. Ook dienen er onderzoeken plaats te vinden bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, maar daar is geen sprake van cultuurhistorisch onderzoek (wel van archeologisch onderzoek). Tenslotte dient er een beeldkwaliteitsplan te worden overlegd.

Gebiedsuitvoeringsprogramma (2012)

Heumen heeft samen met Beuningen, Druten, Wijchen (de drie LOP-gemeenten) en West Maas en Waal een gebiedsuitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin waren ook de groenblauwe diensten, één van de projecten van het LOP, opgenomen. Particuliere grondeigenaren konden tegen marktconforme vergoedingen afspraken maken over landschapsherstel en –beheer. In het voorjaar van 2012 heeft een provinciale beleidswijziging plaatsgevonden en is het realiseren van landschapsdoelen door gemeenten in samenwerking met andere gebiedspartijen de insteek. Landschapsbeheer Gelderland heeft hiervoor de nulmeting verricht. Voorzien is om het GUP voorjaar 2014 vast te stellen. Het GUP bevat in de eerste plaats uitvoeringsprojecten op het vlak van landschappelijk herstel, waarbij met enige regelmaat wordt verwezen naar cultuurhistorische kwaliteiten. Herstel van landschapselementen en toeristisch-recreatief ontsluiten van belangrijke cultuurhistorische kenmerken zijn voorname doelstellingen van het GUP.

Beleidsnota Vrijetijdseconomie 2013-2016 (2013)

In deze beknopte nota komt cultuurhistorie terug. Daarbij wordt een relatie gelegd met het bezoekerscentrum Land van de Heerlijkheden in Leur, waar het middeleeuws erfgoed centraal staat. Meteen wordt daarmee ook de regionale samenwerking gezocht. Binnen de verbetering van het aanbod is het beleefbaar maken van het verleden één van de twee aandachtspunten. Daarbij worden het belevenisnetwerk ‘Spannende Geschiedenis’ en het Kroonwerk De Coehoorn als voorbeelden genoemd. Daarbij wordt van belang geacht om bestaande projecten voortdurend te benutten. In de uitvoeringsparagraaf zijn het project Land van Walrick 2012-2014, het eventuele vervolg van het project Kroonwerk De Coehoorn en het toerisme rond de rivieren opgenomen.

Structuurvisie Heumen 2025 (2014)

Cultuurhistorie in expliciete zin wordt alleen in algemene termen aangeduid. De gemeente staat op het standpunt dat cultuurhistorie als kwaliteit beter zichtbaar gemaakt en benut moet worden voor zowel de bewoners als voor toeristen en recreanten.

Als we verder lezen blijkt toch dat cultuurhistorie nog wel op meer plaatsen in de structuurvisie wordt aangehaald. In de ambities wordt cultuurhistorie samen met landschappelijke variatie als kwaliteit genoemd die vorm en inhoud geeft aan de identiteit van de gemeente Heumen. Deze maken volgens de structuurvisie bovendien het wonen, leven en recreëren in de gemeente Heumen aantrekkelijk. Ook is men van zins om cultuurhistorisch erfgoed concreet aan te duiden en te visualiseren op een kaart die zal behoren bij een wijziging van de welstandsnota.

Dat landschap ook een cultuurhistorische kwaliteit is, wordt in de paragraaf ‘landschap’ bevestigd: *Het landschap van de gemeente Heumen wordt versterkt op basis van de historisch landschappelijke structuren waarmee de oorspronkelijke cultuurlandschappen herkenbaar zijn*. Als inzet voor de toekomst wordt behoud en waar mogelijk versterking genoemd. Voor de verschillende landschapstypen worden karakteristieken beschreven.

Zowel voor enkele afzonderlijke deelgebieden als voor de landschapstypen zijn in de structuurvisie ruimtelijke visies opgenomen. De ambities in de projectgebieden Lierdal, de Landschapszone Malden-Noord en de Teersche Sluispolder evenals de Maasuiterwaarden leveren een bijdrage ‘aan het behouden en versterken van de cultuurhistorische waarden in de gemeente’. Bij de oeverwallen, het Neder- en Overasseltsche Broek, de natuurgebieden (Overasseltsche Vennen, Heumensbos, Elshof, Erpewaai, Heumensoord en Maldens Vlak) wordt deze conclusie niet getrokken, alhoewel in de beschrijvingen wel de cultuurhistorische waarden worden benadrukt en in de ruimtelijke visies wel bijvoorbeeld welstandstoetsen van belang worden geacht en ‘het historische cultuurlandschap met historische bebouwing’ tot de belangrijkste waarden wordt gerekend. Op deelaspecten wordt dus cultuurhistorie (impliciet) wel relevant geacht. Elders worden (historische) landschapswaarden nadrukkelijk niet benoemd, zoals in het Broek (landbouw als belangrijkste waarde) en de natuurgebieden (natuurwaarden en recreatieve gebruik als belangrijkste elementen).

In de dorpen worden cultuurhistorische waarden nergens heel nadrukkelijk vermeld. Ruimtelijke kwaliteit en de verweving met het buitengebied spelen echter vooral in Heumen, Overasselt en Nederasselt wel een rol. Voor Malden wordt de constatering dat men aan de grenzen van de groei zit door omliggende waardevolle landschappen genoemd. Daardoor worden overal (historisch-)landschappelijke kwaliteiten toch nog indirect als wegingsfactor benoemd. Die kwaliteiten worden ook in specifieke zones, zoals de Rijksweg en de dorpsranden, van belang geacht.

Coalitieakkoord Heumen (2014)

Heumen is de enige van de 4 gemeenten waar cultuurhistorie expliciet in het coalitieakkoord voorkomt: *Voor alle dorpen geldt dat een goede fysieke woonomgeving een positieve invloed*

heeft op de leefbaarheid. De coalitie beschouwt investeren in de fysieke woonomgeving ook als investeringen in mensen. Daarbij wil de coalitie in alle dorpen de cultuurhistorie versterken.
Dat wil zij nadrukkelijk in samenwerking met de inwoners en het Erfgoedplatform doen. Hiervoor zijn enige middelen vrijgemaakt. Bij Nederasselt wil men verder de zichtbaarheid van het verdedigingswerk Coehoorn versterken. Bij de herinrichting van de Kuilseweg als fietspad wil de coalitie rekening houden met het cultuurhistorische karakter van de vroegere Romeinse weg.

B1.3.5 Druten

Landschapsontwikkelingsplan (2006)

Voor details met betrekking tot het landschapsontwikkelingsplan verwijzen we naar § 3.3.1 (Beuningen).

Nota Leefbaarheid kleine kernen gemeente Druten 2007 (2007)

Om de kleine dorpen leefbaar te houden heeft de gemeente Druten een visie opgesteld waarin thema's met betrekking tot leefbaarheid aan de orde komen. Cultuurhistorie, landschap of aanverwante aspecten komen in de nota niet voor.

Waterplan (2007)

In 2007 werd door Arcadis in opdracht van de gemeente Druten en het Waterschap Rivierenland een waterbeleidsplan voor Druten opgesteld. Het is in de eerste plaats gericht op de stedelijke gebieden en de overgangsgebieden naar het buitengebied. Als kernwoord van het huidige waterbeleid wordt 'water inzetten voor recreatie, natuur en cultuur' wordt genoemd. In de visie wordt dit verder uitgewerkt; cultuurhistorische elementen zijn in de visie duidelijk herkenbaar in het landschap. Onder de noemer 'ruimtelijke kwaliteit' komt het daarnaast nog impliciet voor. Cultuurhistorie is in het waterplan echter geen doel op zich.

Cultuurbeleid (2009-2012)

In de kadernota cultuurbeleid geeft de gemeente Druten aan welk beleid zij wil voeren op het gebied van cultuur. Cultuurhistorie is een nadrukkelijk onderdeel en is in één van de hoofdstukken uitgewerkt. Uit het hoofdstuk komen drie beleidsvoornemens voort:

1. het stimuleren van het ontsluiten van cultuurhistorische waarden voor een breder publiek
2. het betrekken van de verenigingen die zich bezig houden met cultureel erfgoed bij het cultuurbeleid, via deelname aan het cultureel netwerk
3. Voortzetten financiële ondersteuning bovengenoemde verenigingen die actief zijn op het gebied van het immateriële cultuurhistorische erfgoed

In het hoofdstuk wordt tevens een nadrukkelijke koppeling gelegd met de Beleidsnota Monumentenzorg 2007-2011. Zowel voor die nota als de nota cultuurbeleid geldt dat zij een beperkte looptijd hadden die momenteel verstreken is.

Erfgoedverordening 2010 (2009)

De erfgoedverordening van Druten is vergelijkbaar met die van Beuningen en Heumen. De mogelijkheid tot het aanwijzen van gemeentelijke monumenten en de vergunningplicht ten aanzien van wijzigingen zijn opgenomen, evenals verplichtingen ten aanzien van het archeologisch bodemarchief. In tegenstelling tot in Wijchen kennen Druten, Heumen en Beuningen geen mogelijkheden voor een gemeentelijk beschermd stads- of dorpsgezicht.

Woonvisie 2012 (2012)

De gemeente heeft de woonvisie opgesteld om het prettige woonklimaat te behouden en te versterken. Cultuurhistorische waarden hebben in de afwegingen geen rol gespeeld.

Structuurvisie (2012)

De structuurvisie van de gemeente Druten bevat inventarisaties en analyses van cultuurhistorie & archeologie, van natuur en van landschap. Deze aspecten zijn uitgewerkt. In de structuurvisie wordt de nauwe verbondenheid van cultuurhistorie en landschap aangestipt, en tegelijk wordt vooral de nadruk gelegd op enkele facetten, zoals de landgoederen en de historische kernen. Behoud, versterking en gebruik in routes worden als belangrijke kansen van erfgoed gezien. Ook wordt als kans het opstellen van een cultuurhistorische waardenkaart aangegeven, hetgeen inmiddels is uitgevoerd. In de analyse van natuurwaarden wordt de verbondenheid met cultuurhistorie overigens niet aangestipt. Dat gebeurt wel weer in de landschappelijke paragraaf, waar cultuurhistorie als één van de waarden van landschap wordt aangegeven, naast aardkunde, archeologie, ecologie en ‘landschap’. Per hoofdlandschapstype worden ontwikkelingskansen aangegeven, die in de eerste plaats – zonder het expliciet aan te geven – op de historische kwaliteiten zijn geënt. Belangrijk zijn de koppeling met het LOP en het waardevol landschap ‘Rivierduin Wijchen Bergharen’ uit het Streekplan. In de paragraaf Recreatie en toerisme komt gebruik van het historisch cultuurlandschap aan bod, alhoewel cultuurhistorie in die paragraaf nergens expliciet wordt genoemd.
Het visiegedeelte richt zich wat betreft cultuurhistorie en archeologie op de eerder genoemde drie kansen: behoud, versterking en gebruik van monumenten in routes. Onder ‘behoud’ wordt aangegeven dat behoudenswaardige objecten en bijzondere waarden een plek krijgen in bestemmingsplannen. Het versterken van cultuurhistorische landschapselementen wordt door de gemeente ondersteund (de vorm waarin wordt niet genoemd). Cultuurtoerisme wordt vooral als regionale kans aangestipt. Voor landschap wordt in het visiedeel niet expliciet naar cultuurhistorie verwezen; wel wordt het LOP opnieuw aangestipt. Onder ‘Recreatie en toerisme’ komt cultuurtoerisme als belangrijke pijler terug, evenals het toegankelijk en beleefbaar maken van het landschap. Druten heeft expliciet ingezet op toeristische ontwikkeling binnen het bredere kader van het Land van Maas en Waal.

Welstandsnota

(Cultuur)historische overwegingen spelen een belangrijke rol in de welstandsnota van de gemeente Druten. De nota wordt ondersteund door een stevige historische analyse, terwijl de ge-

biedsdifferentiatie deels op basis van historische gronden heeft plaatsgevonden. Zo vormen de historische dorps- en lintbebouwing één van de gebieden. In het buitengebied is de historische structuur leidend, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de 'uiterwaarden en natuurgebieden', het 'agrarisch landschap' en 'De Tuinen van Appeltern'. Op de term 'uiterwaarden' na is deze onderverdeling van het buitengebied dus vooral functioneel. Wanneer we kijken naar de beoordelingscriteria, blijken ook die gerelateerd te zijn aan bebouwingskenmerken van de verschillende gebieden zoals die door de geschiedenis heen zijn overgeleverd.

Groenbeleidsplan

Het Groenbeleidsplan van Druten bestaat uit een aantal bouwstenen en is in 2004 opgesteld door Oranjewoud in samenwerking met de gemeente Druten. Cultuurhistorie komt in het document regelmatig aan de orde, vooral in de beleidsanalyse (bouwsteen 1) die overigens grotendeels over beleid gaat dat al vóór 2004 werd opgesteld en nu door nieuwe documenten is vervangen. In het groenbeleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuurlijk groen, half-cultuurlijk groen, half-natuurlijk groen en natuurlijk groen. Vooral in de eerste twee categorieën valt groen met een cultuurhistorische betekenis. Voor het cultuurlandschap als totaal spelen de laatste twee categorieën echter ook een rol. Alle categorieën worden gekoppeld aan een beheerzonering. In bouwsteen 2 is de landschappelijke hoofdstructuur uitgewerkt, die in de eerste plaats op historische karakteristieken is gebaseerd. Ook in de analyse van de kernen (bouwsteen 3) komt cultuurhistorie als onderdeel terug, bijvoorbeeld bij de aanduiding van de structuur van de kernen als geheel, bij beschrijving van kasteelterreinen en het verleden van de steenindustrie. Cultuurhistorie is in het groenbeleidsplan derhalve uitgebreid verankerd.

Dorpsontwikkelingsplannen Horssen, Deest en Afferden

Voor Deest (2008) en Horssen (2010) zijn dorpsontwikkelingsvisies opgesteld, voor Afferden (2009) een woonvisie.

De dorpsontwikkelingsvisie van Deest start met een historische schets, alhoewel die vooral landschapsarchitectonisch en niet zozeer historisch of historisch-geografische ingestoken is. Het vormt evenwel een verantwoorde basis voor de visie daarna.
De visie van Horssen kent eveneens zo'n historische inleiding, alhoewel zeer beperkt van karakter en zeer op hoofdlijnen. Ondanks die magere aftrap komt de historische basis van Horssen daarna wel zeer geregeld aan de orde als vertrekpunt voor ontwikkelingen.
De historische inleiding van de woonvisie van Afferden en de daaraan gekoppelde structuuranalyse is uitgebreider dan die in de beide dorpsontwikkelingsvisies. Deze historische basis komt in de verdere uitwerking ook regelmatig terug.

Hoofdlijnen van beleid (2014)

Cultuurhistorie komt eenmaal expliciet voor in het coalitieakkoord van Druten. Voor het beleidsterrein economie en toerisme neemt men zich voor markante historische punten te voorzien van informatieborden. Van andere toeristisch-recreatieve voornemens wordt niet duidelijk gesteld welke rol cultuurhistorie hierin speelt.

Bijlage 2 - Beschrijving planologische borging per gemeente

2.1 Beuningen

De gemeente Beuningen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan vast te laten stellen. Redenen daarvoor zijn de verwachte extra last voor de inwoners en de constatering dat de meeste initiatiefnemers uit zichzelf al zorgvuldig omgaan met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Daarnaast is de gemeente voornemens om in aanloop naar de omgevingsvisie en het omgevingsplan het bestaande beleid, dus ook op het vlak van cultuurhistorie, te evalueren en uiteindelijk voor te leggen aan de gemeenteraad.
Bij nieuwe ontwikkelingen zal de gemeente Beuningen cultuurhistorische belangen wel afwegen, zoals wettelijk verplicht.
Op de beleidskaart zijn daarnaast de meest waardevolle karakteristieke of beeldbepalende panden opgenomen. Aandacht daarvoor vindt het college van belang. De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en het kapvergunningstelsel in de APV.

2.2 Druten

De gemeente Druten wil de gebieden met een hoge en zeer hoge cultuurhistorische waarde beschermen. Voor de bescherming van de geïnventariseerde cultuurhistorische waarden wordt geen apart paraplubestemmingsplan opgesteld. De geïnventariseerde waarden zullen worden in de meegenomen in op te stellen nieuwe bestemmings- en periodieke plannen. De bescherming van de cultuurhistorische waarden geschiedt door middel van een dubbelbestemming.

Deze dubbelbestemming heeft voornamelijk tot doel om cultuurhistorie een rol te laten spelen bij de besluitvorming omtrent ruimtelijke ontwikkelingen in de betreffende gebieden. Dit gebeurt door:

- een nadere eisenregeling op grond waarvan het college van burgemeester en wethouders bij een aanvraag om vergunning voor de activiteit bouwen, nadere eisen kunnen stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bouwwerken indien dit noodzakelijk wordt geacht ter voorkoming van een onevenredige aantasting van de cultuurhistorische waarden in het gebied;
- een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden waarbij de cultuurhistorische waarde van het gebied als belang bij de vergunningverlening wordt meegewogen;
- een regeling waarmee de wijzigingsbevoegdheden en afwijkingsbevoegdheden in de geldende bestemmingsplannen worden aangevuld met de bepaling dat beoordeeld dient te worden in hoeverre het wijzigingsplan of de vergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan een onevenredige afbreuk van de cultuurhistorische waarden in het gebied tot gevolg heeft.

De dubbelbestemming brengt beperkte extra regeldruk met zich mee maar sluit optimaal aan bij de regelingen zoals die reeds in de geldende bestemmingsplannen zijn opgenomen. Alleen voor die gebieden waar thans geen vergunningplicht voor werken en werkzaamheden is opgenomen, maar die wel gewaardeerd zijn als gebieden met een hoge of zeer hoge cultuurhistorische waarde, wordt een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden geïntroduceerd waarbij beoordeeld dient te worden of de werken en/of werkzaamheden een onevenredige [18] afbreuk aan de cultuurhistorische waarden van het gebied doen. Deze 'extra regeldruk' wordt echter gerechtvaardigd doordat deze alleen geldt in de vanuit een cultuurhistorisch oogpunt bezien hoogst gewaardeerde gebieden.

2.3 Heumen

De gemeente Heumen kiest ervoor geen paraplubestemmingsplan cultuurhistorie vast te laten stellen, maar samen met de bewoners van Heumen een nieuw traject te starten. Er zal in dat kader een werkgroep 'karakteristieke panden' worden samengesteld en nagegaan worden of er aanleiding is een dergelijk bestemmingsplan vast te stellen.
De groenelementen die cultuurhistorisch waardevol worden geacht worden in eerste instantie beschermd door middel van een vergunningplicht die in de bestemming Agrarisch met Waarden (en aanverwante bestemmingen) van het bestemmingsplan buitengebied zit.[19] [20]
Daarnaast zullen, net als in Beuningen, bij nieuwe ontwikkelingen cultuurhistorische belangen worden meegewogen.

De bomen met beeldbepalende waarde worden beschermd door het kapvergunningenstelsel in de APV en de daarop gebaseerde Nota Beeldbepalende bomen van maart 2013. Alle beeldbepalende bomen die in deze nota zijn opgenomen mogen niet zonder vergunning van het college worden gekapt.

2.4 Wijchen

Voor de gemeente Wijchen geldt dat de gebieden met een middelhoge, hoge en zeer hoge waarde een dubbelbestemming Waarde – Cultuurhistorie krijgen [21] en dat de beeldbepalende gebouwen op de beleidskaart die niet als (gemeentelijk) monument zijn aangewezen de aanduiding 'karakteristiek' met bijbehorende sloopvergunningplicht, krijgen.

[18] Het woord 'onevenredig' geeft aan dat er ruimte is voor een belangenafweging waarbij het belang dat achter de uitvoering van het werk en/of de werkzaamheden zit (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch), kan worden afgewogen tegen de mate waarin afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan.

[19] Aan deze vergunningplicht wordt door middel van het parapluplan wel een beoordeling op cultuurhistorische gronden toegevoegd.

[20] Omdat deze vergunningplicht niet geldt voor de gronden die in het bestemmingsplan buitengebied de bestemming Agrarisch hebben gekregen, zullen cultuurhistorisch waardevolle groenelementen die in deze bestemming vallen wel worden aangeduid.

[21] Zie hiervoor de toelichting onder Druten.

De groenelementen binnen de gemeente worden reeds voldoende beschermd door het groenbeleidsplan en de kapvergunningplicht in de APV van de gemeente.

Bijlage 3 - Cultuurhistorische analyse

Onderstaande opzet geeft een algemene richtlijn, namelijk presentatie van de plannen, cultuurhistorische analyse en waardestelling, confrontatie van ontwikkeling vs. cultuurhistorische waarde met daaruit een conclusie en aanbevelingen. Per casus kan de opzet op onderdelen natuurlijk verschillen.

0 Voorblad
1 Titelblad: gegevens: datum, auteur, opdrachtgever, opdrachtnemer, titel.
2 Inhoudsopgave;
3 Kaart van de betreffende gemeente met het plangebied ingetekend;
4 Samenvatting: waardering en aanbeveling;
- Samenvatting van de geschiedenis;
- Samenvatting van de beschrijving;
- Samenvatting van de waardenstelling;
- Samenvatting van de aanbevelingen.

5 Inleiding;
- Aanleiding voor het onderzoek: wat is het belang van de ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld bedrijfseconomisch?);
- Doel van het rapport;
- Onderzoeksmethode;
- Leeswijzer.

6 Analyse;
- Ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied / deelgebieden in samenhang met de omgeving;
  1. Ontwikkelingsgeschiedenis regio;
  2. Geschiedenis van het betreffende gebied / deelgebieden wat betreft de historische geografie, historische bouwkunst en archeologie.
- Beschrijving van de bestaande situatie;
  1. Historische geografie (structuren, waterlopen, wegen, verkaveling, etc.)
  2. Historische bebouwing;

7 Waardestelling;
- Opsomming met korte toelichting / beschrijving en kartering van juridisch beschermde monumenten en dorpsgezichten;
- Waardering (in woord en kaart) van de cultuurlandschappelijke en historisch-stedenbouwkundige waarden van het gebied / deelgebieden;
  1. Historische geografie en landschap;
  2. Historische bouwkunst;

8 Confrontatie;
- Confrontatie van waarden en ontwikkelingen / conclusie: is er sprake van onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden? Op welke wijze zijn de cultuurhistorische waarden betrokken bij de aanvraag?

9 Aanbevelingen;
- Aanbevelingen voor beheer en versterking van de cultuurlandschappelijke / stedenbouwkundige beeldwaarden in het gebied (objecten, structuren en deelgebieden) ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen en / of het bestemmingsplan, gebaseerd op de waardestelling (duidelijk visualiseren);
- Kan de ruimtelijke ontwikkeling op een andere wijze worden uitgevoerd, zodat er geen of minder afbreuk aan de cultuurhistorische waarden in het gebied wordt gedaan (zijn er minder belastende alternatieven)?

10 Bijlagen;

11 Bronnen;

12 Achterblad: aan de binnenkant van het achterblad eventueel een insteekmogelijkheid voor grote kaarten (voor de cultuurhistorische waardenkaart en aanbevelingskaarten gaat de voorkeur uit naar groot formaat) of voor een CD met GIS-bestanden.

Bijlage 4 - Toelichting op de waarderings-kaarten

4.1 Inleiding

In het kader van het opstellen van de inventarisatiekaarten zijn voor Wijchen en Heumen ook waarderingen uitgevoerd. Voor Druten en Beuningen was dat nog niet het geval. Een toelichting op die nieuwe waarderingskaarten alsmede op de herziene waarderingskaarten van Wijchen en Heumen is in deze bijlage opgenomen. Deze herziening voor Wijchen en Heumen houdt in dat de waarderingskaarten van Heumen en Wijchen zijn aangevuld met een hoge waardering voor de oude linten / verbindingswegen vanwege de historisch-infrastructurele betekenis en de voorkomende historische bebouwing langs een deel van deze wegen. Daarnaast zijn de legenda's voor zover mogelijk gelijkgeschakeld.

4.2 Waardering van het Drutense cultuurlandschap

4.2.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [22] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 1 en 2); voor de laatste op basis van *expert judgement* van ondergetekende als historisch-geograaf zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd

[22] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 1. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 2. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 3).

gemiddelde score	**waardering**
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 3. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.2.2 Resultaten

De weergegeven waardering van het Drutense cultuurlandschap is een verfijning van het algemene beeld zoals dat in de oplegnotitie bij de cultuurhistorische waardenkaart is geschetst.

De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en

evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Het meest gave stukje cultuurlandschap (‘zeer hoge waarde’) vinden we ten noordwesten van Horssen, en betreft het landgoed met die naam en de directe omgeving. Het kent een hoge concentratie aan waardevolle structuren, zoals het huis met park, de eendenkooi en het aangrenzende cultuurlandschap in de richting van het dorp. Tussen Deest en de dijk ligt nog een bijzonder stukje dijklandschap met doorbraakkolk dat door zijn situering bovendien kwetsbaar is.

Een deel van de gemeente heeft het predikaat ‘hoge waarde’ gekregen. De aard van de gebieden is heel divers. In het komgebied rond Horssen is enerzijds de verkaveling in hoofdlijnen en de openheid als geheel grotendeels intact. Bijzonder zijn de ruilverkavelingsboerderijen, die in het kader van de eerste grootschalige ruilverkaveling ‘Maas en Waal West’ werden gebouwd. Deels gebeurde dat binnen beperkt herverkavelde en daardoor hoog gewaardeerde komontginningen. In de uiterwaarden is de geschiedenis van de steenindustrie nog af te lezen, en rond de aangrenzende dijk is de strijd tegen het water in de vorm van doorbraakkolken nog te vinden. Alleen nabij Afferden is nog een stukje hoog gewaardeerd stroomruglandschap te vinden.

De middelhoog gewaardeerde landschappen zijn eveneens sterk gevarieerd. Hieronder vinden we voornamelijk landschappen die door hun sterke veranderingen in de laatste 60 jaar aan waarde hebben verloren. Daartoe rekenen we bijvoorbeeld het gebied ten zuidoosten van Horssen, dat weliswaar een onderdeel vormde van de an sich waardevolle ruilverkaveling Maas en Waal West, maar waar het landschap weinig van de ruilverkaveling heeft geprofiteerd. Het verschil tussen het oude besloten landschap en het open landschap van de kommen is hier grotendeels verdwenen. Enkele deelgebieden hebben we lager gewaardeerd omdat hier later – in de jaren zeventig? – nieuwbouw van agrarische bedrijven bij is gekomen.
Ook de omgeving van de bewoonde zones op de stroomrug en bij Molenhoek hebben we onder deze waarde gevat, voornamelijk door de intensivering van het landgebruik. De kleinschaligheid is hierbij gedeeltelijk verloren gegaan. De komgebieden ten zuiden van Druten en Afferden hebben evenmin geprofiteerd van bouw van nieuwe bedrijven in de laatste decennia. Globaal kunnen we stellen dat waarden in dit gebied meer verspreid voorkomen en dat het om dynamische gebieden gaat.

Het aantal gebieden in de categorie laag is beperkt. Het betreft de N322 (Maas en Waalweg), enkele afgravingen, de sportvelden tegen de kommen van Druten en Horssen en een komgebied nabij de N322 waar centraal een modern agrarisch bedrijf is geplaatst.

De Waal en de bebouwde kommen zijn niet gewaardeerd.

4.3 Waardering van het Beuningse cultuurlandschap

4.3.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [23] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 4 en 5); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 4. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	**toelichting**
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 5. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 6).

[23] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

gemiddelde score	waardering
1	niet gewaardeerd
1,5-2,4	laag
2,5-3,4	gemiddeld
3,5-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 6. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

4.3.2 Resultaten

De cultuurhistorische waarden in de gemeente Beuningen werden eerder wel geïnventariseerd, maar niet op gebiedsniveau gewaardeerd. Dit document wil in deze lacune voorzien. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Een zeer hoge waardering is toegekend aan de landschappen die in de afgelopen één tot anderhalve eeuw nauwelijks veranderd zijn. Het betreft dan de buitenplaats Doddendael met de aangrenzende dijkzone met doorbraakkolken alsmede de Duivelswaai met het aangrenzende gehucht.

Daaromheen strekt zich een uitgebreid gebied uit dat een hoge waarde toegekend heeft gekregen. Het gebied is weliswaar dynamisch geweest, maar die dynamiek heeft voldoende van de oude hoofdstructuur herkenbaar gelaten op de stroomruggen of heeft nieuwe waardevolle lagen toegevoegd, zoals de steenindustrie in de uiterwaarden.

Kleinere delen van de stroomruggen alsmede het uitgestrekte komgebied in de gemeente Beuningen hebben we een middelmatige waarde gegeven. De oude landschappelijke structuur is weliswaar nog herkenbaar, maar het landschap is wel ingrijpend aangepast, voornamelijk aan de moderne vormen van agrarische bedrijfsvoering. Beplanting op de stroomruggen is verdwenen en de komgebieden zijn tijdens een cultuurhistorisch niet relevante ruilverkaveling voorzien van nieuwe, weinig interessante bebouwing en een wegenpatroon. Een bijzonder gebied binnen deze

categorie is het uiterwaardengebied ten noorden van de Waaldijk bij Winssen. De recente natuurontwikkeling heeft hier een dusdanig sterk stempel op het landschap achtergelaten dat de cultuurhistorische facetten naar de achtergrond zijn gedrukt.

Kleine delen van de gemeente Beuningen zijn zo sterk veranderd dat er het predikaat 'lage cultuurhistorische waarde' aan kan worden gegeven. Het gaat om het assenkruis van autosnelwegen en N322, om de grootschalige zandwinningsputten en om een klein deel van het komgebied ten zuidwesten van knooppunt Ewijk.

De bebouwde kommen en de Waal zijn in dit kader niet nader gewaardeerd.

4.4 Waardering van het Heumense cultuurlandschap

4.4.1 Methodiek

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [24] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 7 en 8); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 7. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd

[24] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd
4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 8. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 9).

gemiddelde score	**waardering**
0	niet gewaardeerd
1,0-1,9	zeer laag
2,0-2,6	laag
2,7-3,6	middelhoog
3,7-4,2	hoog
4,3-5,0	zeer hoog

Tabel 9. Scores en klassen van de gebiedswaardering.

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Behalve de waardering op basis van historisch-landschappelijke eenheden hebben we in overleg met het Erfgoedplatform van de gemeente Heumen ook ‘ensembles’ benoemd, waar bijzondere cultuurhistorische kwaliteiten samenkomen. Deze zijn met een blauwe stippellijn op de waardenkaart opgenomen.

4.4.2 Resultaten

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

De hoogste waarden (hoog en zeer hoog) zijn toegekend aan het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen, de omgeving van de dorpen Nederasselt en Overasselt en de buurtschap Worsum, de uiterwaarden van de Maas met zijn Maasheggen, de stuwwalflank ten noorden van Malden en enkele terreinen in het bosgebied op de stuwwal. Met uitzondering van het eerste gebied is de belangrijkste verklaring dat de genoemde gebieden nog in hoge mate het historisch landschap uit de 19e eeuw representeren. Vooral in de uiterwaarden is het voorkomen van vele goed onderhouden hagen een bijzonderheid in de huidige tijd. De hoge waarde van het gebied van de Hatertse en Overasseltse Vennen behoeft enige toelichting, vooral in het licht van de lagere waardering van het aangrenzende Wijchense gebied. Door de sterke bebossingsgraad van het gebied is het landschap veel geslotener dan in de referentieperiode. Toch hebben we gemeend aan dit gebied een zeer hoge waarde toe te moeten kennen. Het karakter van het gebied, met zijn vele vennen, overvleugelt ons inziens de omstandigheid dat het gebied niet meer zo open is als voorheen. Vanwege het belang van die vennen, waarvan het gecontinueerde bestaand in Nederland relatief zeldzaam is, hebben we het gebied toch in de hoogste waardecategorie geplaatst. Een hoge waarde is verder toegekend aan de directe omgeving van een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad. De Broekkampen, het Neder- en Overasseltse Broek, de Teersche Sluispolder en grote delen van Heumensoord en Maldens Vlak zijn hiervan goede voorbeelden.

Enkele kleine deelgebieden zijn zo sterk veranderd, dat we hieraan de classificatie ‘lage waarde’ hebben toegekend. Dat geldt bijvoorbeeld voor een gebiedje in het Nederasseltse Broek en kleine gebieden ten zuiden en zuidoosten van Worsum.

Niet gewaardeerd zijn de verstedelijkte kernen, omdat deze puur vanuit een cultuurlandschappelijk perspectief zijn bekeken en een historisch-stedenbouwkundige waardering niet heeft plaatsgevonden. Alleen aan de linten is integraal een hoge waardering toegekend vanwege hun historische en verbindende rol.

Daarnaast hebben we op de waarderingskaart 21 waardevolle ensembles opgenomen, variërend van landschappen tot erven met hun directe omgeving.

4.5 Waardering van het Wijchense cultuurlandschap en de Wijchense stedenbouw

4.5.1 Methodiek

Ten geleide

Anders dan bij de drie andere gemeenten is in Wijchen gekozen voor een waardering van het cultuurlandschap en van de gebouwde omgeving, het laatste vanuit een historisch-stedenbouwkundig perspectief. Omdat de waardering van beide aspecten methodisch uiteenloopt, geven we die hier ook afzonderlijk weer.

Cultuurlandschap

De waardering van het historisch cultuurlandschap heeft plaatsgevonden door het gemeentelijk grondgebied op drie criteria te beoordelen en op basis van waarderingsverschillen in deelgebieden te verdelen [25] :

- de gaafheid van de topografie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. type grondgebruik, verkaveling, etc.;
- de gaafheid van de fysiognomie ten opzichte van de situatie omstreeks 1850, d.w.z. de openheid of geslotenheid van het landschap (aan- of afwezigheid van opgaand groen), de aanwezigheid van bebouwing, etc.;
- de aanwezigheid van bijzondere kenmerken, waardoor het gebied een hogere waardering zou moeten krijgen dan het op basis van de andere twee criteria zou krijgen.

Op elk criterium is een score van 0 tot 5 bepaald. Voor de eerste twee criteria is dat op basis van een strakke definitie gebeurd (zie de tabellen 10 en 11); voor de laatste op basis van *expert judgement* zonder hard vastgelegde criteria.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	verkaveling sterk gewijzigd, grondgebruik gewijzigd
3	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik gewijzigd
4	hoofdstructuur verkaveling intact, grondgebruik merendeels intact
5	verkaveling intact, grondgebruik intact

Tabel 10. Waarderingstabel voor gaafheid van de topografie.

score	toelichting
0	volledig gewijzigd
1	overbouwd
2	openheid/geslotenheid sterk gewijzigd, bebouwing verplaatst
3	openheid/geslotenheid half intact, bebouwing deels origineel, deels gewijzigd

[25] Hierbij is de landschappelijke kartering van Histland Gelderland als vertrekpunt gehanteerd. Gaandeweg de waardering is de zonering sterk aangepast.

4	openheid/geslotenheid grotendeels intact, bebouwing merendeels origineel gesitueerd
5	openheid/geslotenheid intact, bebouwing als origineel gesitueerd

Tabel 11. Waarderingstabel voor gaafheid van de fysiognomie.

Een totaalwaardering werd uiteindelijk berekend door de drie scores op te tellen en door drie te delen. Voor een gewogen gemiddelde werden geen argumenten gevonden. Daardoor telt elk criterium even zwaar. De scores die uit deze berekening kwamen, zijn in vijf categorieën verdeeld (zie tabel 12).

gemiddelde score	**waardering**
0 -0,4	niet gewaardeerd
0,5-1,4	zeer laag
1,5-2,4	laag
2,5-3,0	middelhoog
3,1-3,7	hoog
3,8 -5,0	zeer hoog

Tabel 12. Scores en klassen van de gebiedswaardering.[26]

Voor de waardering zijn de grotere gebieden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen verder opgeknipt om willekeur te voorkomen. Een lage waardering voor een gebied betekent daarmee niet dat er in het gebied geen enkele bijzondere individuele waarde kan voorkomen!

Daarnaast hebben we ten behoeve van de beleidsvorming aan de categorie ‘hoge waarde’ de oude bebouwingslinten én de belangrijkste grote doorgaande wegen en waterlopen toegevoegd. Een zone van 60 meter aan weerszijden is daarbij ook opgenomen. Deze zone is alleen vervallen op lokaties waar duidelijk langs een weg geen waarden meer aanwezig zijn, zoals bij afgravingen.

Stedenbouw

De vraag welke stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden in de bebouwde kommen – in meer of mindere mate – cultuurhistorische waarde hebben, is beantwoord met een quickscan, waarbij archief- en literatuuronderzoek achterwege bleven. De werkzaamheden bestonden achtereenvolgens uit het maken van een logische gebiedsindeling, het bekijken van de wijken/buurten in het veld, het beredeneren van een waardering, het maken van een waardenkaart en het schrijven van een korte toelichting. De indeling van de bebouwde kommen in stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden is gemaakt op basis van kaartanalyse (actuele kaart, luchtfoto, welstandskaart) en verfijnd in het veld. Het veldwerk betrof een check van de kaartanalyse en een beoordeling op hoofdlijnen van de ruimtelijke kwaliteiten ter plaatse. Hiervoor zijn de bebouwde kommen vrijwel straat voor straat bekeken. Bij de waardering is onderscheid gemaakt

[26] De benaming van de verschillende waarderingsklassen is ten opzichte van RAAP-rapport 2403 gewijzigd i.v.m. een afstemming op de methodiek van de waardering van de drie andere gemeenten.

in drie gradaties met elk een eigen kleur. Op de waarderingskaart hebben alle samenhangende deelgebieden een kleur. Zo ontstaat een vlekkenkaart met een attentiewaarde; in één oogopslag wordt duidelijk waar de – vanuit cultuurhistorisch perspectief – stedenbouwkundig meest waardevolle deelgebieden zich bevinden. De ingekleurde kwalificatie zegt iets over de waardering, maar nog niet over de ruimtelijke karakteristiek en het waarom van de waardering. Ter aanvulling zijn daarom op kaartbijlage 3 van RAAP-rapport 2403 per deelgebied de belangrijkste structuurdragers ingetekend. Dat laat – hoe summier ook – iets zien van het ruimtelijk handschrift en de grotere samenhang. Voor deze inhoudelijke informatie dient derhalve te worden terug gegrepen op het rapport met de inventarisatie en de (voorlopige) waardering. De waardering is nadien nog aangescherpt voor het buitengebied en in definitieve versie bij deze beleidsnota gevoegd.

Bij de waardering is vooral gelet op:
- de ruimtelijke kwaliteit van de wijken/buurten als ontwerpeenheid: structuur en verkaveling, en het ruimtebeeld van bebouwing en openbare ruimte;
- de ruimtelijke relatie met de hoofdstructuren: water, historische linten, spoorweg en ‘stedelijk’ netwerk;
- de mate waarin een gebied tegen de veranderingen in de tijd bestand is gebleken of aan slijtage onderhavig is geweest en de mate waarin toevoegingen en vervanging een nieuwe waarde aan het ruimtelijk geheel hebben toegevoegd.

4.5.2 Resultaten

Cultuurlandschap

De waardering volgens de hiervoor besproken methode is gevisualiseerd op de waarderingskaart. De weergegeven waarde zegt iets over de waardering van een gebied als geheel. Een relatief lage score wil niet zeggen dat er geen interessante bebouwing of erven kunnen voorkomen, en evenmin zijn alle bebouwing en landschapselementen in een hoog gewaardeerd gebied interessant. Grenzen zijn op basis van logische topografische eenheden ingetekend.

Hoe verder we vanuit de bebouwde kom van Wijchen naar het westen en zuidoosten gaan, hoe waardevoller het cultuurlandschap blijkt te zijn. Naast de vele kastelen en buitenplaatsen, waartoe ook kasteel Wijchen gerekend kan worden, vinden we landschappen van de hoogste categorieën ten noorden van Bergharen en bij Woezik, Leur, Balgoij en Niftrik. Hier zijn de 19e-eeuwse structuur en kleinschaligheid goed bewaard gebleven. Ook de komontginning tussen Bergharen en Batenburg is relatief gaaf bewaard gebleven. In de zuidoosthoek geldt dat voor de omgeving van het Wijchens Ven en de Boskant / Heiveld, waar we zelfs een gebied met zeer hoge waarde tegenkomen. Een hoge waarde is verder toegekend aan (de directe omgeving van) een groot aantal historische linten en verbindingen.

Veel van het gemeentelijk grondgebied bevindt zich qua waardering in de middenmoot: de structuur van het landschap is op hoofdlijnen bewaard gebleven, maar de vaak geleidelijke veranderingen in de 20e eeuw hebben toch wel belangrijke consequenties gehad.

Een lage waardering geldt in de eerste plaats voor landschappen die nog wel als agrarisch gebied bewaard zijn gebleven, maar waar de landschappelijke structuur sterk is veranderd ten opzichte van de historische situatie. Dat geldt bijvoorbeeld voor het landschap ten zuidoosten van Wijchen en de omgeving van het infrastructureel knooppunt ten westen van de kom.

In grote lijnen zien we dat een zeer lage waardering toegekend is aan gebieden rondom de randen van de huidige bebouwde kom van Wijchen. Het gaat hier om terreinen die in de laatste decennia door met name afgraving en/of de aanleg van grootschalige infrastructuur veranderd zijn.

Uiteraard, dat zeiden we eerder ook al, komen uitschieters naar beide kanten, zowel individuele pareltjes als landschappelijke missers, in alle gebieden voor. Deze kaart geeft echter wel een goede indruk van hoe het op hoofdlijnen met het Wijchense landschap staat.

Stedenbouw

Bij de stedenbouwkundige waardering hebben we onderscheid gemaakt tussen gebieden met een hoge, een gemiddelde en een lage waarde.

In een gebied van hoge stedenbouwkundige waarde bestaan intieme geborgenheid, grote maat en stevige stedenbouwkundige dan wel landschappelijke structuur altijd ‘naast’ elkaar. Hiërarchie in de ruimtelijke opbouw zorgt voor verbindingen tussen het kleine en het grote schaalniveau. Het zijn gebieden met bovengemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of een hechte relatie met de historische en landschappelijke groenstructuren. Onder deze categorie rekenen we het oude deel van Batenburg, het zuidelijke deel van Bergharen, de omgeving van het kasteel van Hernen, geheel Leur, een groot deel van Balgoij en kleine delen van Niftrik. Ook delen van Alverna hebben een hoge waarde. In de kern Wijchen gaat het om de kern en het verspreide deel van Woezik, het noordelijke deel van Wijchen Noord, het westelijke deel van de Heilige Stoel, de omgeving van het kasteel en kleine stukken van het centrum, de Valendries, de omgeving van het Wijchens Maasje en de zuidelijke rand, tegen de afgesneden Maasarm van Balgoij. Ook het groen rond de Flier, Lingert en Diemewei heeft een hoge waarde.

In een gebied van middelhoge stedenbouwkundige waarde is dat verband in potentie aanwezig of nog herkenbaar maar aangetast. Het zijn gebieden met een gemiddelde cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of enige relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Een middelhoge waarde kennen een groot deel van het oude lint van Bergharen, de kern van Hernen, vrijwel geheel Niftrik en verspreide delen van Balgoij. In Alverna heeft het noordelijke deel een middelhoge waarde. In de kern Wijchen geldt dit voor de bedrijventerreinen Nieuweweg, Zesweg en het zuidelijk deel van Bijsterhuizen, de Saltshof, Kraaijenberg, Homberg en Heilige Stoel, grote delen

van Wijchen Noord, de Uilenboom, Aalsburg en een deel van het centrum, het noordelijk deel van Huurlingsedam, de Meren, de Gamert, Diemewei, de Lingert en de Flier.

In een gebied van lage stedenbouwkundige waarde was die samenhang bij aanvang afwezig of is die later verloren gegaan. Het zijn gebieden met onvoldoende cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit in de samenhang tussen bebouwing, openbare ruimte en beplanting, en/of zonder een relatie met de historische en landschappelijke hoofdstructuren. Laag gewaardeerd zijn het westelijk en oostelijk deel van Bergharen, de zuidelijke toegangsweg tot Hernen, de uitbreidingswijk van Batenburg, de uitbreidingswijk van Balgoij, het westelijk en oostelijk deel van Alverna met de doorgaande weg en delen van Wijchen. Dat betreft een deel van Bijsterhuizen, de Veenhof, de Hofsedam, het oostelijk deel van de Uilenboom, een deel van Wijchen Noord, de omgeving Tienakker, het oostelijk deel van het centrum, de Blauwe Hof, Lambrasse en de vele wijkjes ten zuiden van het Wijchens Maasje voor zover hiervoor niet bij de middelhoge waardering genoemd.

Bijlage 5

Zie excel-bestanden.

Bijlage 6 - Maatschappelijke initiatieven

6.1 Inleiding

Erfgoed in de gemeenten Wijchen, Heumen, Beuningen en Druten staat niet op zichzelf en is ook zeker niet onontgonnen. In de afgelopen jaren zijn er tal van provinciale, nationale en zelfs internationale initiatieven genomen om erfgoed grensoverschrijdend te ontsluiten en beleefbaar te maken.

We vinden het van belang om hier waar mogelijk bij aan te sluiten, op die manier versplintering en dubbeling tegen te gaan en tegelijkertijd bestaande initiatieven vanuit het maatschappelijk speelveld te versterken. Daar kan het gebeuren mogelijk niet alle onderstaande projecten een dynamisch karakter blijven dragen en actieve deelname dus mogelijk is.

6.2 Erfgoedplatforms en digitale media

6.2.1 Liberation Route

De Stichting Liberation Route Europe heeft tot doel het pad van de geallieerden in de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog beleefbaar te maken door middel van het opzetten van routes. Daarmee wil men laten zien dat er een prijs werd betaald voor een vrij Europa. Er wordt gebruik gemaakt van moderne communicatiemiddelen en duidelijke herkenningsobjecten in het landschap. Het Regionaal Bureau voor Toerisme Arnhem-Nijmegen was de initiatiefnemer voor de Liberation Route in de regio Arnhem-Nijmegen. Partners, zoals de provincie Gelderland en gemeenten, zijn aangehaakt. Later is het project uitgerold over de rest van Gelderland en zelfs naar Europees niveau getild. Om de route uit te breiden buiten de stadsregio heeft het RBT KAN de Stichting Liberation Route Europe opgericht.

Op relevante locaties zijn en worden ‘luisterplekken’ gemaakt: grote veldkeien op plekken die een rol speelden in de bevrijdingsjaren. Via smartphones kan het bijbehorende verhaal worden beluisterd. In de gemeenten Wijchen, Heumen en Beuningen zijn luisterkeien te vinden. Op 6 juni 2014, 70 jaar na D-Day werd de internationale Liberation Route Europe (in de vorm van een website) geopend op de stranden van Normandië. Meer dan andere initiatieven is dit initiatief op de buitenlandse toerist gericht.

6.2.2 Spannende Geschiedenis

In 2010 en 2011 is rondom Arnhem en Nijmegen het historisch belevenisnetwerk uitgezet door het RBT KAN. Toeristen en recreanten maken via audio en video kennis met de historie van deze regio. Op www.spannendegeschiedenis.nl en de mobiele website www.spgs.nl is uitgebreide informatie te vinden over ruim 80 historische plekken uit drie tijdslijnen. Spannende Geschiedenis trekt grote belangstelling bij consumenten. Dankzij subsidie van de provincie Gelderland, diverse fondsen en tal van gemeenten zijn in 2013 en 2014 nieuwe tijdslijnen en points of interest (POI's) uit heel Gelderland toegevoegd. Acht tijdslijnen en 120 nieuwe locaties laten dan de

historie van héél Gelderland beleven. Spannende Geschiedenis Gelderland is een gezamenlijk initiatief van Gelders Erfgoed, Regionaal Bureau voor Toerisme Rivierenland, Veluws Bureau voor Toerisme en RBT KAN. RBT KAN is projectleider voor dit bijzondere project.

De website Spannende Geschiedenis geeft, ingedeeld naar periode of 'tijdlijnen', informatie over bijzondere historische plekken. Deze 200 historische locaties zijn in het veld gemarkeerd en voorzien van een verwijzing naar de (mobiele) website, zodat ter plekke de bijbehorende informatie, ook gesproken of verbeeld, kan worden opgeroepen. Er is op de website tevens een link gelegd met arrangementen en evenementen en uitgezette routes. Ook bestaan er koppelingen met de informatieve website MijnGelderland.nl (zie § 5.3.4). Er zijn locaties te vinden in de gemeenten Beuningen, Wijchen, Heumen en Druten.

B2.2.3 Coöperatie Erfgoed Gelderland

De Coöperatie Erfgoed Gelderland is een samenwerkingsverband van ongeveer 130 erfgoedorganisaties [27] die zich samen tot missie hebben gesteld het historische verhaal van Gelderland uit te dragen. De doelen van de coöperatie zijn onderlinge samenwerking, promotie van het erfgoed van Gelderland in zijn totaliteit, de belangen behartigen van de leden, uitwisseling van kennis en de bedrijfsvoering van de leden versterken. Concrete acties van het netwerk zijn:

- MijnGelderland.nl, een online erfgoedplatform met verhalen, routes, pronkstukken en interviews – gekoppeld met een magazine en een webwinkel;
- Collectie Gelderland, een database van meer dan 110.000 museale objecten;
- Gemaakt in Gelderland, een erfgoedfestival met tentoonstellingen, open dagen, muziek, film, theater, wandel- en fietsroutes, lezingen en debatten;
- Gelderse Museum-dag;
- Collectiewacht, een service die aan musea wordt aangeboden om de collectie op peil te houden.

6.2.4 Huis van de Nijmeegse Geschiedenis

De online-encyclopedie 'Huis van de Nijmeegse Geschiedenis' biedt, in lijn met tal van andere lokale initiatieven in Nederland, de mogelijkheid de lokale geschiedenis in een Wikipedia-achtige omgeving op te nemen. Daarin hebben ook onderwerpen over een ruime kring rond Nijmegen een plek gekregen.

6.2.5 Regionaal Bureau voor Toerisme

RBT KAN, , hiervoor al genoemd, stimuleert ook andere initiatieven in de 4 gemeenten die betrekking hebben op het bevorderen van het cultuurhistorisch toerisme . Zo zijn in Wijchen en Heumen toeristische bewegwijzering in de vorm van bruin-witte borden met pictogram aangebracht (die aansluit bij Europese richtlijnen) die ook verwijzen naar cultuurhistorische beziens-

[27] Het betreft 77 musea, 29 historische verenigingen, 5 archieven, 7 monumentenorganisaties, 2 bibliotheken, 2 organisaties voor archeologie, 2 erfgoedplatforms en 1 ondersteuningsorganisatie. Binnen onze regio zijn hierbij de Stichting Jac. Maris Museum (Heumen), Museum De Lage Hof (Overasselt), Museum Kasteel Wijchen en de Historische Vereniging Tweestromenland (beide Wijchen) bij aangesloten.

waardigheden. Druten en Beuningen hebben de borden al wat langer. Ook de buurgemeenten Groesbeek en Overbetuwe hebben zich hierbij aangesloten. Daarnaast wordt de campagne 'Gelderland levert je mooie streken' gevoerd op internet en de traditionele media, waarin ook Gelders erfgoed wordt gepromoot.

Voor het Rijk van Nijmegen – waaronder ook het Duitse Kranenburg en het Limburgse Mook en Middelaar vallen – heeft het RBT KAN een onderzoek uitgevoerd dat heeft geleid tot een rapport met aanbevelingen betreffende de toeristische herpositionering Rijk van Nijmegen (najaar 2013). Een van de benoemde speerpunten is de rijke cultuurhistorie. Want wat maakt de toeristische regio Rijk van Nijmegen zo uniek? Het is de combinatie van natuur en cultuur en dan met name de cultuurhistorie. De Romeinen waren niet op de Waddeneilanden, het Hertogdom Gelre bevond zich niet in Zeeland en "Operation Market Garden" vond niet plaats in Groningen. Het zijn stuk voor stuk gebeurtenissen uit het verleden die de regio gevormd hebben. Gebeurtenissen die, zo blijkt, zich prima lenen voor toeristische en cultuurhistorische thema's. Thema's die mensen beroeren en in beweging brengen. Thema's die in het Rijk van Nijmegen herbeleefd kunnen worden. De nadruk voor het cultuurhistorisch toerisme wordt gelegd op:

- Spannende Geschiedenis (Romeinen, Hertogdom Gelre)
- WOII – Battlefield Toerisme (Liberation Route/Operation Market Garden/Bevrijdingsmuseum Nijmegen)
- Via Romana en Limes

6.3 Lokale initiatieven

Naast bovenstaande recente en gemeentegrensoverschrijdende projecten zijn er ook vele initiatieven op erfgoedgebied op een middelgrote tot kleine schaal. Daarbij doelen we bijvoorbeeld op initiatieven van het RBT KAN, die cultuurhistorische routes langs relevante locaties heeft uitgezet. Voorbeeld zijn ook initiatieven van gemeenten zoals een fietsroute in Wijchen langs monumenten uit de wederopbouwperiode en het QR-project van de 5 gemeenten in het Land van Maas en Waal waarbij 100 historische objecten (monumenten en landschapselementen) worden voorzien van een QR code voor informatie over die objecten die geplaatst worden op Mijngelderland.nl

6.3.1 Musea en bezoekerscentra

Er is een aantal belangrijke trekpleisters op cultuurhistorisch vlak, te weten:

- Museum Kasteel Wijchen; hier wordt de archeologische collectie van de gemeente Wijchen gepresenteerd alsmede de bewoningsgeschiedenis van het Land van Maas en Waal uit de doeken gedaan met een vaste presentatie en wisseltentoonstellingen.
- het bezoekerscentrum 'Land van de Heerlijkheden' in Leur; hier ontsluit Geldersch Landschap & Kasteelen haar terreinen en kastelen in het Land van Maas en Waal met informatie en uitgezette (fiets)routes. In het Bezoekerscentrum is het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal gevestigd waar 10 historische verenigingen en heemkundekringen zijn aangesloten die

gezamenlijk informatie vergaren over en onderzoek doen naar de cultuurhistorie in het Land van Maas en Waal.
- Kasteel Hernen van GLK is te bezoeken. GLK organiseert bovendien regelmatig evenementen rond haar bezittingen.
- Het Maas & Waals Museum 1939-1945 biedt een expositie over het Land van Maas en Waal in de Tweede Wereldoorlog.
- In Overasselt bevindt zich het Agrarisch Museum De Lage Hof, waar het agrarisch leven van de laatste eeuwen te bekijken is.
- Streekhistorisch Museum Tweestromenland bevindt zich in Beneden-Leeuwen, maar is van belang voor de gehele regio en wordt daarom door drie van de vier gemeenten financieel ondersteund.
- Cultuurhistorisch relevant, maar meer op beeldende kunst gericht, is het Ateliermuseum Jac. Maris in Heumen.

Alle genoemde musea en bezoekerscentra zijn zelfstandige organisaties.

6.3.2 Erfgoedorganisaties

Een belangrijke rol binnen de gemeenten spelen ook de verschillende historische verenigingen en stichtingen: de Historische Vereniging Tweestromenland, de Stichting Batenburgs Erfgoed, de Stichting Wighene, de Heemkundegroep Pagus Balgoye, de Jan van Gelderstichting, de Stichting Historisch Besef Beuningen, de Stichting Baet en Borgh, het Erfgoedstudiehuis Land van de Heerlijkheden, de Stichting Heemkunde Malden, de Werkgroep Historie Worsum, de Stichting Maasheggen Balgoy en het Erfgoedplatform gemeente Heumen. Enkele van deze organisaties hebben vrij toegankelijke documentatiecentra en/of publiceren eigen tijdschriften. Wij beschouwen ze als onmisbaar vanwege de aandacht die zij genereren voor het lokale erfgoed en als partners in de erfgoedzorg. De aandacht voor erfgoed van onderaf wordt een warm hart toegedragen. Waar mogelijk zal de gemeente hun wensen aanhoren en hun belangen meenemen in ruimtelijke afwegingen die gemaakt moeten worden.
Samenwerking tussen de diverse verenigingen komt tot uitdrukking in het Erfgoedoverleg Land van Maas en Waal, dat door de gemeenten wordt omarmd. Op een landelijk / provinciaal vlak werkt onafhankelijk van andere partijen de Bond Heemschut.

6.3.3 Maas en Waal Cultuur Express

Vijfentwintig erfgoedorganisaties in het Land van Maas en Waal, waaronder veel van de bovenstaande, hebben hun krachten gebundeld en het digitale platform Maas en Waal Cultuur Express opgericht. Hierin komen activiteiten en verhalen samen.

6.3.4 Kleine initiatieven

Naast al deze min of meer georganiseerde initiatieven bestaan er tal van particuliere initiatieven, zoals de websites drutenonline.nl, oudbeuningen.nl en https://www.facebook.com/OudWijchen, die eveneens bijdragen aan de beleefbaarheid van het erfgoed op lokale schaal. Hun zichtbaarheid is te diffuus en hun aantal te groot om ze allemaal op te sommen. Het betreft ook amateur-

historici die bijvoorbeeld op basis van eigen onderzoek regelmatig in historische tijdschriften of lokale/regionale kranten publiceren en daarmee de aandacht voor een onderwerp weten te vergroten.

Bijlage 7 – Cultuurhistorische trends in de maatschappij

7.1 Intensivering

Het publiek heeft behoefte aan beleving, aan historische sensatie. Daarbij horen bijvoorbeeld de ‘re-enactments’, de opvoering van historische gebeurtenissen, zoals 70 jaar Market Garden in 2014. Kennis en authenticiteit zijn belangrijke kernbegrippen om deze beleving en sensatie mogelijk te maken. Burgers lopen niet meer automatisch warm voor een fototentoonstelling in het lokale dorpshuis. Er is een zekere vorm van ‘sensatie’ nodig om grotere doelgroepen te bereiken. Dat kan al heel eenvoudig door de historische beelden niet op een fotowand, maar in het veld – op de plek waar ze gemaakt zijn – te presenteren. Dat prikkelt reeds de zintuigen. De ‘sensatiebenadering’ kan uitmonden in re-enactments van veldslagen in het verleden, een realistische verbeelding van het boerenleven van vroeger of in Dickensfestijn [28] -achtige evenementen in historische settings. Batenburg zou zich bijvoorbeeld voor een soortgelijk evenement uitstekend lenen – de potentie van dit stadje wordt op dit moment nog beperkt benut. Bij intensieve beleving moeten we niet alleen denken aan prikkeling door middel van beeld, maar ook door geluid, geur en tast. Een voorbeeld is ook de permanente verbeelding van belangrijke plekken in het landschap op een eigentijdse manier, wel transpositie genoemd: *cultuurhistorie herkenbaar vertalen naar eigentijdse functies, vormen, materialisaties en sferen.* Dat hierbij een belangrijke verbinding bestaat met de positie van erfgoed en cultuurlandschap bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moge duidelijk zijn. Kunstenaars, stedenbouwkundigen, architecten, landschapsarchitecten en tuin- en parkarchitecten spelen een belangrijke rol bij deze vertaling van erfgoed naar het heden. Daarom wordt veel waarde gehecht aan de kwaliteit van het ontwerp.

7.2 Informalisering

‘De democratisering van kennis’: de expert is feilbaar en is niet de enige partij met inhoudelijke kennis. Informatie wordt door een breed publiek ook toegankelijk gemaakt, bijvoorbeeld via (inter)nationale en lokale Wikipedia-achtige projecten. Oral history, het vertellen van verhalen, is een belangrijke kennisbron geworden. Een leidende rol voor erfgoedzorg is lang niet meer alleen voorbehouden aan experts. Weliswaar hebben zij nog altijd een rol binnen het geheel, maar de positie van burgers is de laatste jaren steeds groter geworden en wordt door de 4 gemeenten omarmd. Deze positie past ook binnen het principe van een terugtredende overheid waarin aan het maatschappelijk speelveld (een deel van) de initiatieven wordt overgelaten. Met name kennisverbreiding is een erfgoedbenadering die zich (mede) leent voor uitvoering door particuliere initiatieven. Kennisverwerving, bijvoorbeeld via gespecialiseerde technieken, is daarentegen een

[28] Tijdens een Dickensfestijn komen, meestal tijdens de winterdagen, de personages van Charles Dickens’ A Christmas Carol in een historische setting tot leven. Voorbeelden vinden we in Deventer, Wintelre en Bronkhorst. In Deventer lag het initiatief in handen van buurtbewoners en ondernemers.

onderdeel waar professionals vaker een rol in zullen moeten vervullen. In specifieke gevallen, zoals bij grotere overzichtspublicaties, kan juist de samenwerking tussen professionals en burgers een belangrijke meerwaarde opleveren.

7.3 Individualisering

Erfgoed is vooral populair als het te koppelen is aan het belangstellende individu. Daarbij kan gedacht worden aan erfgoed waar eigen voorouders hebben gewoond (gebouwen) of gebruik van hebben gemaakt (objecten). Het betreft bovendien een verschuiving van verhalen over objecten naar verhalen over mensen. Binnen het publiek heb je “gravers” (sterk geïnteresseerden in één onderwerp) en “grazers” (breed, maar oppervlakkig geïnteresseerden). Erfgoed gaat niet alleen over het verleden van ridders en jonkvrouwen, maar ook over dat van de gewone mens. De inwoners van onze gemeenten herkennen zich in het erfgoed als zij iets horen of lezen over hun achtertuin, hun dorpsplein of de buurtschap waar hun grootouders woonden. De geschiedenis komt daardoor dichtbij: het verleden wordt als het ware ‘van ons’ gemaakt. De persoonlijke banden van onze inwoners met het verleden van hun woonomgeving en met een regionale of lokale identiteit groeien. We streven er dan ook naar om evenwicht te vinden in de aandacht voor ‘erfgoed van elite en soldaten’ en het erfgoed van boeren en timmerlieden. Zo zijn tentoonstellingen over het leven van alledag niet minder waardevol dan een grote manifestatie over oorlog en bevrijding. Bij voorkeur laten initiatieven altijd het grote én het kleine plaatje zien.

7.4 Internationalisering

Door de toegenomen reismogelijkheden kijkt het publiek als toerist naar erfgoed, waarbij hij buitenlandse referenties gebruikt. Tegelijk is er een tegenbeweging te zien, de regionalisering. De aandacht voor het streekeigene is sterk toegenomen. De vier gemeenten hechten eraan de internationale relaties vanuit het verleden te koesteren of te doen herleven. Dat geldt zowel voor verspreide locaties in een (ver) buitenland waar historische banden mee bestaan als voor het aangrenzende Duitsland, waar het Rijk van Nijmegen zoveel historische banden mee heeft. Per thema of onderwerp zal verschillen om welke buitenlandse locaties het gaat. Binnen het thema Romeinen is het Limes-verband uiteraard interessant, maar kan ook gedacht worden aan een verband van plaatsen met Romeinse resten direct achter de Limes. Met betrekking tot de kerstening zijn de plaatsen interessant waar de middeleeuwse kerk vanouds een band mee heeft vanwege zijn patroonheilige.[29] Bij de kastelen kan gedacht worden aan een rol voor nazaten van vroegere (buitenlandse) bezitters.

7.5 Informatisering

Een tendens die voor alle voorstaande trends geldt is de toenemende informatisering. Kennis wordt breed toegankelijk (gemaakt) voor en door het publiek. Daarnaast ontstaan technische mogelijkheden om erfgoed zichtbaar te maken, zoals ‘layar’-applicaties voor de smartphone.

[29] We denken aan Keulen vanwege de HH. Ewalden (Druten) en Saint-Valéry-sur-Somme (Overasselt).

Kennis kan in toenemende mate via digitale media worden overgebracht. Op Gelders niveau zijn al meerdere initiatieven op dit vlak genomen waaraan de 4 gemeenten ook deelnemen. Aansluiting daarbij verdient de voorkeur. Dit kan door typisch Heumens-Wijchens-Beunings-Drutense voorbeelden aan deze initiatieven toe te voegen en/of na te gaan of de initiatieven uitgebreid kunnen worden. Op dit moment zijn bijvoorbeeld alleen Heumense en Wijchense organisaties bij de Coöperatie Erfgoed Gelderland aangesloten, terwijl zich er meer organisaties voor lenen. Tegelijkertijd beschikken de gemeenten met hun cultuurhistorische waardenkaarten over grote kennisbronnen, die publiek toegankelijk gemaakt kunnen worden.

Bijlage 8

Zie afzonderlijk word-bestand.

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij

Inhoudsopgave

Toelichting Herreweg 3, Balgoij **3**

Toelichting Herreweg 3, Balgoij

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Motivatie wijziging omgevingsplan TAM.IMRO

Herreweg 3 te Balgoij

Colofon

Plangebied:	Herreweg 3, 6613AN Balgoij
Datum:	16-03-2025
Opgesteld door:	**Van Dun Advies BV**
	Raadhuisstraat 32 5126CJ Gilze T. 013 519 94 58
	Postel 8 5711ET Someren T. 0493 745 015
	Heijtmorgen 10 5375AN Reek T. 0486 450 160
	E. info@vandunadvies.nl I. www.vandunadvies.nl
Kenmerk:	NKO/00403.024

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5

1.1. Inleiding & aanduiding projectgebied 5

1.2. Wijzigen van het omgevingsplan 6

1.3. Leeswijzer 6

2. Huidige en toekomstige situatie 7

2.1. Huidige situatie – ruimtelijk en functioneel 7

2.2. Toekomstige situatie 8

2.2.1. Functionele ontwikkeling en programma 8

2.2.2. Ruimtelijke uitstraling en inpassing in omgeving 11

2.3. Participatie 12

2.3.1. Bestuurlijk overleg 12

2.3.2. Participatie omgeving 12

3. Visie en beleid op locatie 13

3.1. Rijksbeleid 13

3.2. Provinciaal beleid 14

3.2.1. Omgevingsvisie Gaaf Gelderland 14

3.2.2. Omgevingsverordening Gelderland 14

3.3. Regionaal beleid 18

3.3.1. Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen 18

3.4. Gemeentelijk beleid 18

3.4.1. Omgevingsvisie 18

3.4.2. Nota Ruimtelijke Kwaliteit 20

3.4.3. Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028) 21

3.4.4. Kleinschalige woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen 22

3.4.5. Beleidsregels uitwegen gemeente Wijchen 2023 23

4. Toetsing aan het omgevingsplan 26

5. Aspect en fysieke leefomgeving en milieu 28

5.1. M.e.r.-beoordeling 28

5.2. Duurzaamheid & gezondheid 28

5.2.1. Volksgezondheid 29

5.2.2. Spuitzones 29

5.3. Verkeersgeneratie, - afwikkeling & parkeren 30

5.3.1. Verkeer 30

5.3.2. Parkeren 30

5.4. Natuur 31

5.4.1. Gebiedsbescherming 31

5.4.2. Soortenbescherming 32

5.5. Luchtkwaliteit 34

5.5.1. Toetsing normen luchtkwaliteit 34

5.5.2. Woon- en leefklimaat 35

5.6. Geluid 37

5.7. Geur 38

5.7.1. Belemmering bedrijvigheid 38

5.7.2. Woon- en leefklimaat 39

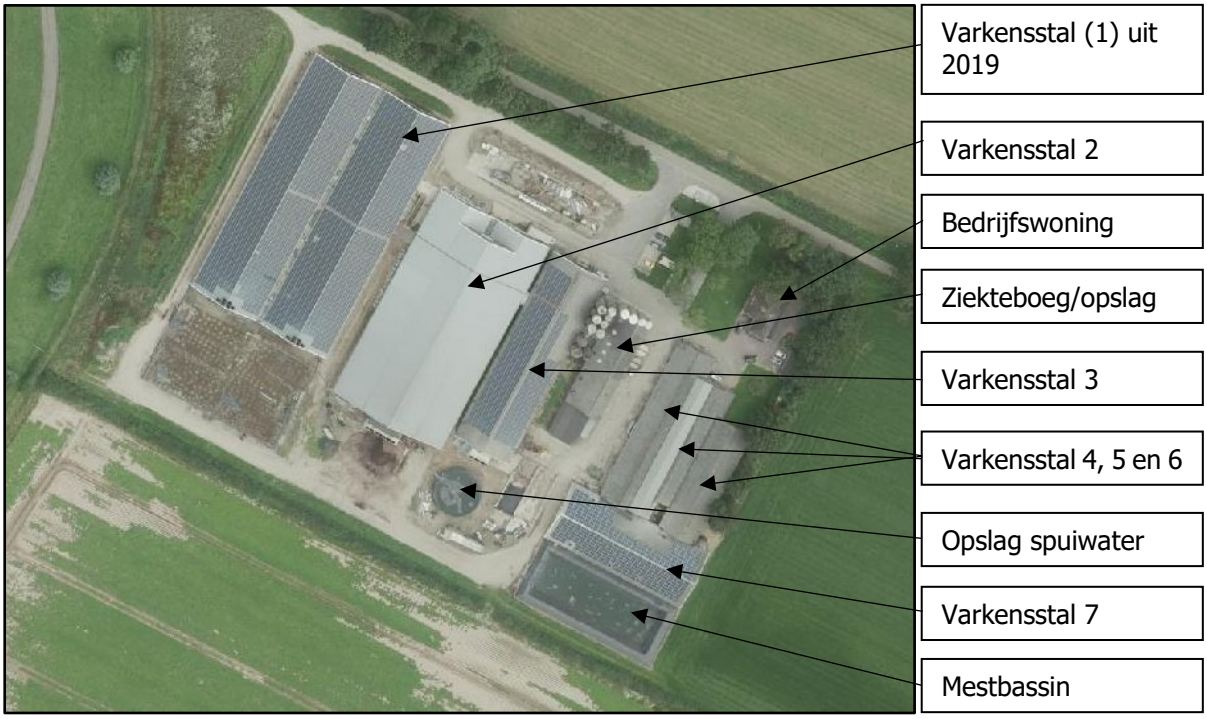
5.8. Omgevingsveiligheid 39
5.8.1. Gemeentelijk beleid 39
5.8.2. Beleid 40
5.8.3. Toetsing aan beleid 41
5.9. Welstand 44
5.10. Archeologie, cultuurhistorie en landschap 45
5.10.1. Archeologie 45
5.10.2. Cultuurhistorie en landschap 46
5.11. Bodem 47
5.12. Weging van waterbelang 48
5.12.1. Beschrijving watersysteem 48
5.12.2. Waterbeleid en waterbeheer 54
5.12.3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan 54
5.12.4. Overleg met waterbeheerders 57
5.12.5. Conclusie 58
5.12.6. Waterrelevant beleid 58
5.13. Technische infrastructuur 59
5.13.1. Ondergrondse leidingen 59
5.13.2. Hoogspanningslijnen 60
5.13.3. Radarverstoringsgebied 60
6. Juridische toelichting 61
6.1. Wijziging omgevingsplan 61
6.1.1. Omgevingsplan van rechtswege 61
6.1.2. Toepassing TAM-IMRO 61
6.1.3. Werkingsgebied 61
6.1.4. Overzicht wijzigingen 61
6.2. Artikelsgewijze toelichting functies 61
7. Uitvoerbaarheid 62
7.1. Economische uitvoerbaarheid 62
7.1.1. Economische uitvoerbaarheid 62
7.1.2. Kostenverhaal 62
7.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 62
7.2.1. Participatie 62
7.2.2. Overlegpartners 62
7.2.3. Zienswijzen 62
8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 63
9. Bijlagen 64

1. Inleiding

In dit hoofdstuk komen de inleiding, de aanleiding voor het opstellen van een TAM-omgevingsplanactiviteit en de procedure aan bod. Daarnaast is in dit hoofdstuk een leeswijzer opgenomen.

1.1. Inleiding & aanduiding projectgebied

Het plangebied is gelegen aan de Herreweg 3, 6613 AN, te Balgoij (hierna: plangebied) in gemeente Wijchen. De locatie is kadastraal bekend als gemeente Balgoy, sectie B, nummer 796 en 797. De kadastrale percelen hebben een oppervlakte van 46.760 m^2. Aanvrager exploiteert op de locatie een varkenshouderij en akkerbouwbedrijf. De aanwezige bebouwing bestaat uit een 7-tal stallen, een ziekteboeg/opslag, opslag spuiwater, mestbassin en bedrijfswoning.

Afbeelding 1: Overzicht vergunde bebouwing (bron: omgevingswet.overheid.nl)

Aanvrager is voornemens om deel te nemen aan de LBV-regeling. Voornemen is om de varkenshouderij te beëindigen en de akkerbouwtak als agrarisch bedrijf en opslag bedrijf voort te zetten. De functieaanduiding 'intensieve veehouderij' verdwijnt van het plangebied. Ten behoeve van de sanering wordt een 6-tal stallen en de ziekteboeg/opslag gesloopt. De meest westelijk gelegen stal, gebouwd in 2019, komt niet in aanmerking voor de LBV-regeling omdat deze te recent gebouwd is. Deze stal zal behouden blijven en gebruikt worden ten behoeve van statische opslag. De mestsilo en foliebassin blijven gehandhaafd ten behoeve van eigen gebruik, deze zullen nog 3 jaar in gebruik zijn, tot uiterlijk 31 december 2027. Voornemen is om een nieuwe loods (ca. 800 m^2) ten behoeve van machineberging te bouwen. Om het plan financieel haalbaar te houden worden 2 (burger)woningen opgericht. De huidige bedrijfswoning wordt omgezet tot burgerwoning en ten oosten van deze woning zal een nieuwe burgerwoning worden gebouwd. Ten westen van de huidige bedrijfswoning wordt een nieuwe bedrijfswoning gebouwd.

De gewenste ontwikkeling is op basis van het vigerend omgevingsplan binnen het plangebied niet geheel mogelijk. Het uitvoeren van akkerbouwactiviteiten past binnen het omgevingsplan, echter het toevoegen van 2 burgerwoningen past niet binnen dit omgevingsplan. Hiervoor moet het omgevingsplan gewijzigd worden. Het toevoegen van twee woningen vraagt om een functieverandering van 'Agrarisch met waarden – 1' naar 'Wonen'. Ook moet de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' worden verwijderd als voorwaarde uit de LBV-regeling.

1.2. Wijzigen van het omgevingsplan

Voor het gewenste initiatief wordt een wijziging van het Omgevingsplan voorbereid. Een wijziging van het Omgevingsplan wordt voorbereid op het moment dat bijvoorbeeld gelijktijdig met het initiatief een aanpassing van de regels nodig is voor de verkleining van bouw- of gebruiksregels. Dit kan namelijk niet met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Het wijzigen van het Omgevingsplan valt onder de werking van artikel 16.30, lid 1 van de Omgevingswet. Dit betekent dat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is. Dit houdt in dat het ontwerp omgevingsplan gedurende 6 weken voor iedereen ter inzage wordt gelegd. Tijdens deze periode van 6 weken kan eenieder zienswijzen kenbaar maken.

Nadat het ontwerpomgevingsplan ter inzage heeft gelegen, moet de gemeente beslissen over de vaststelling van het omgevingsplan. Hierbij worden eventuele zienswijzen in acht genomen.

Nadat het omgevingsplan is vastgesteld, wordt het opnieuw 6 weken ter inzage gelegd. Binnen deze 6 weken kan eenieder die tijdig een zienswijze kenbaar heeft gemaakt bij het ontwerp en belanghebbenden beroep indienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Als er geen beroep wordt ingesteld, dan is het omgevingsplan daags na afloop van de beroepsperiode onherroepelijk. Zodra het omgevingsplan in werking is getreden kunnen de benodigde omgevingsvergunningen voor het beoogde initiatief worden aangevraagd.

1.3. Leeswijzer

In deze ruimtelijke onderbouwing is in het eerste hoofdstuk een inleiding op het initiatief gegeven, waarin de aanleiding van de omgevingsplanactiviteit is beschreven.

Hoofdstuk 2 omvat een beschrijving van de huidige situatie waarbij zowel de ruimtelijke aspecten als functionele aspecten aan de orde komen. Vervolgens wordt de functionele ontwikkeling, ruimtelijke uitstraling en inpassing van de toekomstige situatie beschreven. Tot slot wordt ingegaan op de resultaten van de omgevingstafel, het vooroverleg en het participatietraject.

In hoofdstuk 3 wordt het geldende beleid uiteengezet waarbij gemotiveerd wordt op welke wijze de ontwikkeling past binnen de geldende kaders en visie/doelen voor het gebied. Daarna wordt in hoofdstuk 4 het voorgenomen plan getoetst aan het geldende omgevingsplan en worden de strijdigheden met het omgevingsplan in beeld gebracht.

In hoofdstuk 5 wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan de aspecten met betrekking tot de fysieke leefomgeving waarbij eveneens wordt ingegaan op de verschillende milieuaspecten. Hiermee wordt de evenwichtige toedeling van functies aan locaties getoetst.

Hoofdstuk 6 bevat de financiële haalbaarheid van het initiatief waarna in hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de planologische afweging van het initiatief.

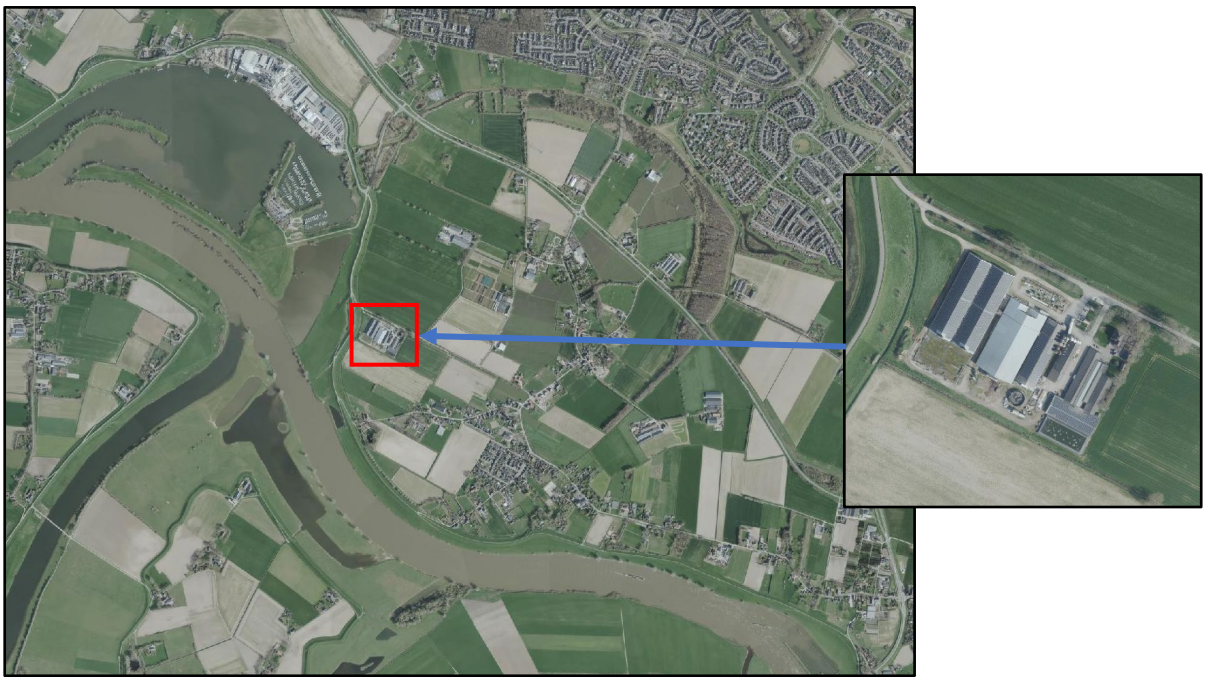
2. Huidige en toekomstige situatie

In dit hoofdstuk worden de bestaande en beoogde situatie beschreven. Hierin komt naar voren welke veranderingen er plaatsvinden binnen het plangebied.

2.1. Huidige situatie – ruimtelijk en functioneel

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Wijchen aan de Herreweg 3 te Balgoij. Het plangebied bevindt zich op ca. 430 meter ten noordwesten van de kern Balgoij. De Herreweg is een verharde 60-km in het buitengebied en wordt voornamelijk gebruikt door agrarisch bestemmingsverkeer, de weg wordt ontsloten door de Maasdijk en de Torenstraat. De Torenstraat is de doorgaande weg door de kern Balgoij heen.

Het plangebied is gelegen binnen een als 'Maasoeverwal' getypeerd gebied. De Maasoeverwallen kenmerken zich door een wisseling van compacte historische dorpen en een open agrarisch gebied. Bij het plangebied kenmerkt zich dit door een open akkerlandschap met duidelijk begrensde percelen. Het gebied heeft enige hoogteverschillen. De openheid van het agrarische landschap zorgt voor vele zichtlijnen vanaf de Maasdijk en Herreweg.

Afbeelding 2: Weergave omgeving plangebied (bron: www.omgevingswet.overheid.nl)

In de huidige situatie wordt binnen het plangebied een varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. Bij de varkenshouderij zijn diverse gebouwen en voorzieningen aanwezig. Verder bevindt zich ook een bedrijfswoning binnen het plangebied. Het totale oppervlakte agrarische bebouwing bedraagt ca. 12.000 m^2. Verder is binnen het plangebied ca. 7.200 m^2 erfverharding aanwezig. De totale bebouwing binnen het plangebied bestaat uit het volgende:

- Stal 1 (ca. 4.300 m^2)
- Stal 2 (ca. 3.000 m^2)
- Stal 3 (ca. 1.360 m^2)
- Ziekteboeg/opslag (ca 410 m^2)
- Stal 4, 5 en 6 (ca. 1.680 m^2)
- Stal 7 (ca. 1.000 m^2)
- Mestsilo (240 m^2)
- Bedrijfswoning (ca. 120 m^2)

2.2. Toekomstige situatie

De beoogde ontwikkeling voorziet in de beëindiging van de veehouderij ter plaatse van het plangebied, aanvrager is voornemens om de akkerbouwactiviteiten voort te zetten en op locatie een nieuwe bedrijfswoning te realiseren, de oude om te zetten in een burgerwoning en een nieuwe burgerwoning te realiseren.

2.2.1. Functionele ontwikkeling en programma

Aanvrager gaat stoppen met de huidige intensieve varkenshouderij en gaat deelnemen aan de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (LBV). De aanvrager valt niet onder de regeling van de piekbelasters. Dit heeft tot gevolg dat de vergoeding voor het beëindigen van het varkensbedrijf aanzienlijk lager is dan bij piekbelasters. Verder valt de meest westelijke varkensstal, welke in augustus 2019 in gebruik is genomen, buiten de regeling in verband met de leeftijd van de stal. De aanvrager moet voor de LBV-regeling wel alle activiteiten in verband met de varkenshouderij beëindigen en alle dierrechten inleveren, maar ontvangt geen vergoeding voor de meest westelijke stal. Dit betreft een verschil van ruim 2 miljoen euro die hij wel had ontvangen wanneer hij piekbelaster was geweest omdat hij de aanvraag dan later na 5 jaar in gebruik van de stal zijnde had kunnen indienen.

Naast de sloop van de overtollige agrarische bedrijfsbebouwing blijkt uit het principebesluit van gemeente Wijchen (d.d. 09-07-2024) dat de aanvrager het huidige bouwvlak moet halveren. Het bouwvlak kan worden verkleind van een oppervlakte van ca. 32.750 m^2 naar ca. 17.000 m^2. Dit betreft een afname van bijna 50%. De aanvrager mag de aanwezige mestsilo en foliebassin voor eigen gebruik blijven gebruiken tot een uiterlijke datum van d.d. 31-12-2027. Na deze datum zullen de mestsilo en foliebassin worden gesaneerd en moeten deze binnen 6 maanden verwijderd worden. Op de te slopen stallen liggen een groot aantal zonnepanelen, deze worden verplaatst naar de locatie waar zich nu een mestput bevindt achter de meest westelijke stal.

Gelet op de ligging van de veehouderij en de ontwikkelingen die in het gebied plaatsvinden, is het saneren van de veehouderij op deze locatie een wenselijke ontwikkeling en is deze maatschappelijk verantwoord. De locatie is gelegen op een relatief kleine afstand tot de kern van Balgoij. Uit een voorgrond geurberekening uitgevoerd bij de zienswijze van 'Van Dun' op het bestemmingsplan Balgoij-West is gebleken dat de varkenshouderij binnen het plangebied voor een overbelasting zorgt op een deel van de kern en de te bouwen woningen (zie bijlage 1) in Balgoij-West.

De sanering van de veehouderij en voorzetting van het akkerbouwbedrijf en opslagbedrijf heeft een positieve invloed op de omgeving en de leefbaarheid zoals:

- Een afname van minimaal 85% van de vergunde stikstof;
- Veehouderij verdwijnt op locatie;
- Transportbewegingen ten behoeve van de varkenshouderij verdwijnen;
- Mestafvoer van de varkenshouderij verdwijnt;
- Vermindering van de emissies van geur, fijnstof en ammoniak;
- Verbetering van de volksgezondheid in de omgeving;
- Verkleining van het bouwvlak;
- Landschappelijke inpassing.

Aanvrager is voornemens om na het stoppen van de varkenshouderij de akkerbouwtak op locatie voort te zetten als agrarisch- en opslagbedrijf. De totale akkerbouwteelt van aanvrager betreft ca. 30 ha en wordt beschouwd als een volwaardig agrarisch bedrijf. Naast het akkerbouwbedrijf gebruikt aanvrager de bedrijfsbebouwing (ca. 4.300 m^2) voor statische opslag (maximaal 150 eenheden). Ten behoeve van de akkerbouwtak bouwt aanvrager een nieuwe loods voor het stallen van eigen machines en werktuigen. Deze nieuwe loods heeft een oppervlakte van ca. 800 m^2 en past binnen de agrarische functie. De bedrijfsbebouwing zal worden gebruikt ten behoeve voor de agrarische tak en voor de statische opslag.

Om het voorgenomen plan financieel haalbaar te maken worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De huidige bedrijfswoning wordt omgezet tot burgerwoning, ten oosten van deze woning wordt een nieuwe burgerwoning gerealiseerd. Ten westen, op de locatie van de huidige sleufsilo, van de bedrijfswoning

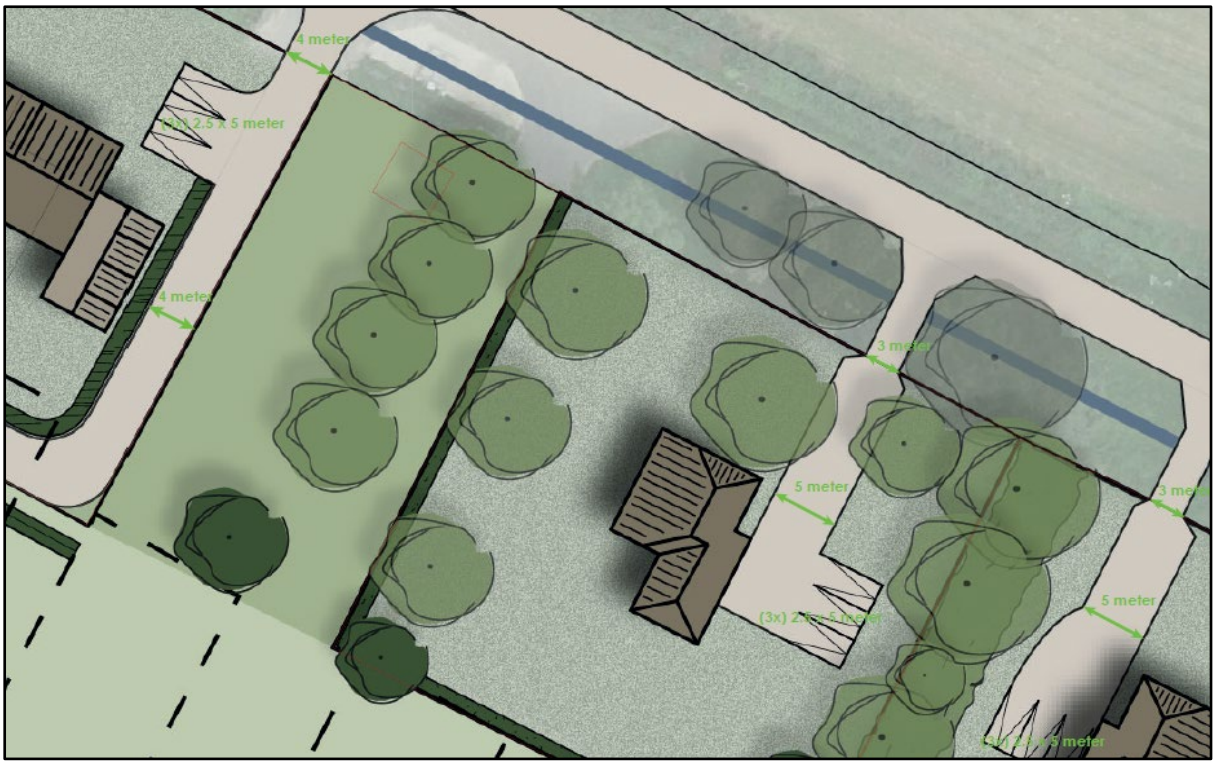
bouwt de aanvrager een nieuwe bedrijfswoning om op locatie te kunnen blijven wonen. Op navolgende afbeelding is een uitsnede van de situatietekening weergeven. Deze is ook toegevoegd als bijlage 2.

Afbeelding 3: Uitsnede van beoogde ontwikkeling

Woningen
De 2 nieuwe wooneenheden en het omzetten van een bedrijfswoning naar burgerwoning vallen onder kleinschalige woningbouwinitiatieven van de gemeente Wijchen. De intensieve veehouderij op locatie wordt gesaneerd en vrijkomende agrarische bebouwing verdwijnt. Dit heeft een positieve impact op de omgeving en de leefbaarheid. Met de ontwikkeling wordt gewerkt om een maatschappelijk knelpunt op te lossen, er is een vermindering van de uitstoot van emissiefactoren. De omschakeling zorgt ervoor dat de beoogde woningen rechtvaardig gerealiseerd worden. De woningen worden energieneutraal, duurzaam en levensloopbestendig gerealiseerd, zodat er nog lang op locatie kan worden gewoond. De locatie is geschikt woningbouw. Agrarische bedrijven in de omgeving worden niet gehinderd door de realisatie van de woonbestemming en er kan bij de realisatie rekening gehouden met de richtafstanden voor spuitzones van het eigen akkerbouwbedrijf. In de woonvisie 'Thuis in Wijchen' wordt beschreven dat er wordt gestreefd naar voldoende en divers woonaanbod. Met de realisatie van de wooneenheden wordt hieraan tegemoetgekomen. In de beleidsverantwoording is de woonvisie verder uitgewerkt.

Te verplaatsen uitweg
Ten behoeve van de bouw van de nieuwe burgerwoning ten oosten van de bestaande woning aan de Herreweg wordt een uitweg van de voormalige veehouderij verplaatst zodat deze benut kan worden als uitweg voor de burgerwoning. De bomen langs de Herreweg zijn als waardevolle bomen aangemerkt door de gemeente Wijchen. Dit betekent dat met het verplaatsen van de uitweg rekening gehouden moet worden met de afstand tot de boom zodat de uitweg geen negatieve gevolgen heeft voor de boom of de boomwortels. In paragraaf 3.4.5 is getoetst aan het relevante beleidsstuk 'beleidsregels uitwegen gemeente Wijchen 2023' Op navolgende afbeelding is een weergave van de maatvoering van zowel de uitwegen als de parkeerplaatsen

Afbeelding 4: Uitsnede weergave maatvoering uitwegen en parkeerplaatsen

Aanleg zonneveld
De vrijgekomen zonnepanelen van de te slopen agrarische bebouwing blijven binnen de locatie behouden. Zo worden de zonnepanelen herplaatst in een veld opstelling op de bestaande mestput achter de te behouden stal.

Het realiseren van dit zonneveld past binnen de zonneladder van provincie Gelderland omdat er sprake is van gebruik van bestaand ruimtebeslag en alle mogelijkheden worden benut om de panelen op een passende locatie te plaatsen. Het dak van de te behouden stal/loods is reeds geheel voorzien van zonnepanelen, hier zijn dus geen bestaande mogelijkheden meer om panelen te plaatsen. Het dak van de bestaande bedrijfswoning (welke wordt omgeschakeld naar burgerwoning) is niet toereikend voor het plaatsen van zonnepanelen door de vorm van het dak en de aanwezige houtsingel ten oosten (i.c.m. schaduwwerking) kan deze woning niet rendabel worden voorzien van zonnepanelen.

Voor de nieuw te realiseren burgerwoning wordt de keuze bij de kopende partij gelaten. Het ontwerp van de woning staat niet vast met onderhavige procedure maar betreft een aparte aanvraag bouw. Daarom is op voorhand het niet mogelijk om voor deze woning panelen toe te passen omdat de panelen geheel als systeem werken. Het is daarom niet mogelijk om X aantal panelen los uit dit systeem toe te passen. De nieuw op te richten bedrijfswoning moet in combinatie gezien worden met het aanwezige agrarische bedrijf, dat betekend dat de woning gebruik maakt van de opgewekte stroom van deze panelen.

De bestaande mestput betreft bestaand ruimtebeslag. Volgens de zonneladder wordt gekeken naar aanwezige vrije ruimte op daken en daarna naar andere plekken binnen bebouwd gebied. Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonnepanelen is in principe ongewenst. Maar, zoals aangegeven wordt het zonneveld voorzien op bestaand ruimtebeslag, namelijk de aanwezige mestput achter de te behouden loods/stal. Hierdoor is er geen sprake van een uitbreiding van verhard oppervlak of gebruik van landbouw- en/of natuurgronden. Hierdoor is er geen sprake van een uitbreiding van verhard oppervlak of gebruik van landbouw- en/of natuurgronden.

2.2.2. Ruimtelijke uitstraling en inpassing in omgeving

Met de beoogde ontwikkeling wordt de agrarische bedrijfsbebouwing bijna in zijn geheel afgebroken. De sloop betreft ca. 7.500 m^2 aan bedrijfsbebouwing. Daarnaast wordt een aanzienlijk deel aan erfverharding verwijderd van ca. 3.080 m^2. Door de sanering van de varkenshouderij vindt er een aanzienlijke ontstening van het plangebied plaats. Hierdoor ontstaat er in ruimtelijke opzicht meer open ruimte in de omgeving. Het totaal bedrijfsbebouwing neemt af waardoor het open landschap meer hersteld wordt. Door de sanering van de bebouwing ontstaat er nieuwe zichtlijnen het landschap in, zowel vanaf de Maasdijk als vanaf de Herreweg.

In bijlage 9 en 10 zijn een landschappelijk inpassingsplan en een nadere toelichting hierop toegevoegd. Uit het landschappelijk inpassingsplan wordt duidelijk op welke wijze de beoogde ontwikkeling ruimtelijk wordt ingepast in de omgeving. Op navolgende afbeelding is een uitsnede van dit landschappelijke inpassingsplan weergeven.

Afbeelding 5: Uitsnede landschappelijk inpassingsplan beoogde ontwikkeling

De 2 op te richten burgerwoningen, 1 in de bestaande bedrijfswoning en 1 nieuw te bouwen, zijn georiënteerd op de Herreweg. Ten westen van de bestaande bedrijfswoning wordt een nieuwe bedrijfswoning gerealiseerd waarin aanvrager gaat wonen. Omdat er een functionele scheiding tussen de burgerwoningen en de bedrijfslocatie moet zijn, wordt de nieuwe bedrijfswoning richting de te behouden loods gesitueerd. Hiermee ontstaat een duidelijke ruimtelijke en functionele scheiding tussen het bedrijf en de burgerwoningen. De burgerwoningen zijn gesitueerd aan de Herreweg en kennen een verspringende rooilijn waardoor er een natuurlijk ogend beeld ontstaat in het buitengebied. In het buitengebied is het gebruikelijk dat de rooilijn op erven en bebouwingslijnen verspringt. Op locatie is geen sprake van een traditioneel boerenerf, de locatie van aanvrager is de eerste bebouwing binnen het plangebied. Het bedrijf is organisch naar het westen gegroeid. Hierdoor is er nooit sprake geweest van een traditioneel boerenerf met geclusterde bebouwing rondom een centrale ruimte en beperkte inritten. Hierom is de nieuwe burgerwoning direct naast de bestaande woning gesitueerd, wanneer de nieuwe woning binnen het huidige bouwvlak wordt gesitueerd is er sprake van een 2e lijnsbebouwing. Dit is niet wenselijk in het buitengebied.

De 3 woningen worden zover mogelijk ingepast met een beukenhaag. Hierdoor ontstaat de typische ongelijke blokverkaveling van het maasoeverwal landschap. Daarnaast speelt de inpassing ook in op de kleinschaligheid van het gebied. De agrarische bedrijfslocatie van aanvrager wordt middels een houtsingel ingepast. Deze houtsingel krijgt eenzelfde oriëntatie als de bestaande struweelhaag verder oostelijk op het perceel. Om de zichtlijnen vanaf de Maasdijk te verzachten wordt het zonneveld, wat

bestaat uit de zonnepanelen die van de daken van de te slopen stallen komen, ingepast met een gemengde haag.

2.3. Participatie

Voorafgaand aan het indienen van onderhavige ruimtelijke onderbouwing is bij de gemeente Wijchen een principeverzoek ingediend. Onderhavig initiatief is in eerste instantie beknopt beschreven waarna de gemeente een positief principebesluit heeft genomen op d.d. 09-07-2024.

2.3.1. Bestuurlijk overleg

Er is overleg gevoerd over de beoogde ontwikkeling met de gebruikelijke overlegpartners, Waterschap Rivierenland, provincie Gelderland en de Veiligheidsregio. Naar aanleiding van dit overleg hebben de overlegpartners de volgende opmerkingen gemaakt:

- Door provincie Gelderland is 22-07-2025 advies uitgebracht. Per brief heeft de provincie het volgende aangegeven: "In het plan spelen de provinciale belangen zonneparken, landschap en klimaatadaptatie. Het belang zonneparken is nu nog onvoldoende meegewogen in uw plan. Daarom brengen wij hierover een advies uit.".

Het advies van de provincie: "U heeft in dit plan al goed rekening gehouden met klimaatadaptatie en het landschap van de Gelderse streek Land van Maas en Waal. Wij vragen u wel nog te motiveren waarom de zonnepanelen op de grond geplaatst worden, in plaats van bijvoorbeeld op de daken van de woningen en nieuwe loods.".

Naar aanleiding van dit advies is onderhavige motivering op relevante punten aangevuld, in paragraaf 2.2.1 beschreven welke keuzes zijn gemaakt en op welke wijze de 'Zonneladder' van provincie Gelderland is gehanteerd, tevens wordt toegelicht dat er sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik in het kader van de zonneladder.

2.3.2. Participatie omgeving

In de Omgevingswet is opgenomen dat participatie een belangrijk onderdeel is van projecten in de fysieke woon- en leefomgeving. De gemeente Wijchen vindt het belangrijk dat inwoners optimaal betrokken worden bij plannen en projecten. Het is namelijk de taak van de gemeente om bij initiatieven te beoordelen hoe de omgeving is betrokken. Door participatie wordt ervoor gezorgd dat alle belangen, meningen, kennis en creativiteit direct op tafel komen. Door bezwaren, maar juist ook goede ideeën met elkaar te bespreken, kan het initiatief beter worden gemaakt en is er meer kans op betrokkenheid. De gemeente Wijchen kent geen participatiebeleid. Aanvrager heeft de omwonenden ter kennis gesteld van de beoogde ontwikkeling door een brief met uitleg bij de woningen af te geven en heeft hen in gelegenheid gesteld hierop te reageren. De volgende adressen zijn betrokken in het participatie traject:

- Korte Herreweg 6
- Herreweg 2
- Hoeveweg 14, 16, 32 en 34

Van de bewoners van Hoeveweg 32 hebben wij helaas geen reactie mogen ontvangen. In bijlage 3 zijn de ondertekende reacties van overige adressen toegevoegd. In bijlage 4 is een reactie toegevoegd op een van de bewoners die zorgen heeft geuit over de beoogde ontwikkeling. In de reactie is uitvoerig ingegaan op de geuite zorgen en is aangegeven hoe omgegaan wordt met deze zorgen en wat gedaan wordt om de zorgen weg te nemen. Uit verdere reacties uit de omgevingsdialoog blijkt dat er geen bezwaren zijn tegen de ontwikkeling.

3. Visie en beleid op locatie

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader dat relevant is voor het initiatief toegelicht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds beleid van hogere overheden waar lagere overheden rekening mee moeten houden, doch gemotiveerd van kunnen afwijken en anderzijds instructieregels van hogere overheden in omgevingsverordeningen en het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Het plan wordt getoetst aan het rijks, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.

3.1. Rijksbeleid

3.1.1. NOVI

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de opvolger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), waarin het Rijk een lange termijnvisie geeft op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt keuzes te maken. Bij de afweging van keuzes wordt bij voorkeur gekozen voor slimme combinaties van functies, wordt uitgegaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden en worden beslissingen niet uitgesteld of doorgeschoven. De nationale belangen en opgaven waarop het Rijk wil sturen en richting wil geven, komen samen in de volgende vier prioriteiten:

- Ruimte maken voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- De economie van Nederland verduurzamen en ons groeipotentieel behouden;
- Steden en regio's sterker en leefbaarder maken;
- Het landelijk gebied toekomstbestendig ontwikkelen.

Met de beoogde ontwikkeling wordt er gewerkt aan de prioriteiten uit de NOVI. Door de sanering van de veehouderij is er afname van emissies. Hierdoor wordt er gewerkt aan een verbetering van de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van het landelijk gebied. Door de akkerbouw op locatie te handhaven wordt er gewerkt om de economie te verduurzamen en de groeipotentie van de regio te behouden.

3.1.2. Instructieregels rijk (AMvBs)

De Omgevingswet werkt door in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's):

1. het Omgevingsbesluit (Ob);
2. het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
4. het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In deze AMvB's staan regels voor het praktisch uitvoeren van de wet. Voor de volgende onderwerpen gelden er op grond van het Besluit kwaliteit leefomgeving instructieregels voor het vaststellen van een (wijziging van het) omgevingsplan:

- Waarborgen van veiligheid (§ 5.1.2 Bkl);
- Beschermen van waterbelangen (§ 5.1.3 Bkl);
- Beschermen van gezondheid en milieu, waaronder instructieregels voor de kwaliteit van de buitenlucht, trillingen, geluid en geur en bodemkwaliteit (§ 5.1.4 Bkl);
- Beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed, waaronder de ladder voor duurzame verstedelijking (§ 5.1.5 Bkl);
- Het behoud van ruimte voor toekomstige functies voor autowegen, buisleidingen, natuur- en recreatiegebieden (§ 5.1.6 Bkl);
- Het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten, waaronder landsverdediging en nationale veiligheid, elektriciteitsvoorziening, rijksvaarwegen en luchtvaart, fiets- en wandelroutes, aanwijzing van woningbouwcategorieën (§ 5.1.7 Bkl);
- Het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen (§ 5.1.8 Bkl).

In hoofdstuk 5 worden aspecten van de fysieke leefomgeving en milieu toegelicht.

3.2. Provinciaal beleid

Het geldende ruimtelijke beleid van de provincie Gelderland is omschreven in de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Gelderland.

3.2.1. Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Met de 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' (vastgesteld op d.d. 19-12-2018) zet de provincie haar visie betreft de toekomst van Gelderland uiteen. De komende decennia komt er veel op Gelderland af: het energievraagstuk, klimaatverandering, uitputting van grondstoffen, kwetsbare biodiversiteit, digitalisering, internationalisering. Deze zaken vragen stevige antwoorden en oplossingen als investering in de toekomst. Met de schaarse ruimte en de vele uiteenlopende belangen en inzichten gaat dit niet vanzelf. De provincie zet in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal.

- Gezond en veilig; dat is een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat is ook voorbereid zijn op klimaatverandering, verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- Schoon en welvarend; dat is een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat is ook het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen, alsmede het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang, zoals goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen en een mooie natuur. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende stedelijke en landelijke woonkwaliteiten. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand verstedelijkt gebied het vertrekpunt. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan er aan de randen van steden of dorpen uitgebreid worden.

Voor de provincie staat een goede balans tussen de vraag en aanbod van woningen in verschillende prijscategorieën voorop, ook voor specifieke doelgroepen. De meeste woningen zijn verre van energieneutraal en klimaatbestendig. De provincie stimuleert innovaties op dit terrein, zoals het aardgasloos maken van bestaande woningen en het verduurzamen van woonwijken. Daarnaast is de provincie met haar partners in gesprek over hoe het vraagstuk van klimaatadaptatie en wonen slimmer aangepakt kan worden. Voldoende groene ruimte, koele plekken, opvang van water in het licht van de klimaatverandering is immers van belang, zeker met het oog op de gezondheid van de Gelderlanders.

Met het stoppen van de varkenshouderij speelt onderhavig plan in op het thema Gezond en Veilig van de omgevingsvisie. Door de sanering van de varkenshouderij en het reduceren van emissies wordt een gezondere leefomgeving gerealiseerd. De beëindig zal leiden tot een reductie van geur, stikstof en fijnstof. Door het saneren van een groot deel van de bedrijfsbebouwing wordt het landschap opener en wordt verharding verwijderd waardoor meer ruimte ontstaat voor zowel flora en fauna als infiltratie van water. Hiermee wordt aangesloten op de klimaatdoelen van de provincie.

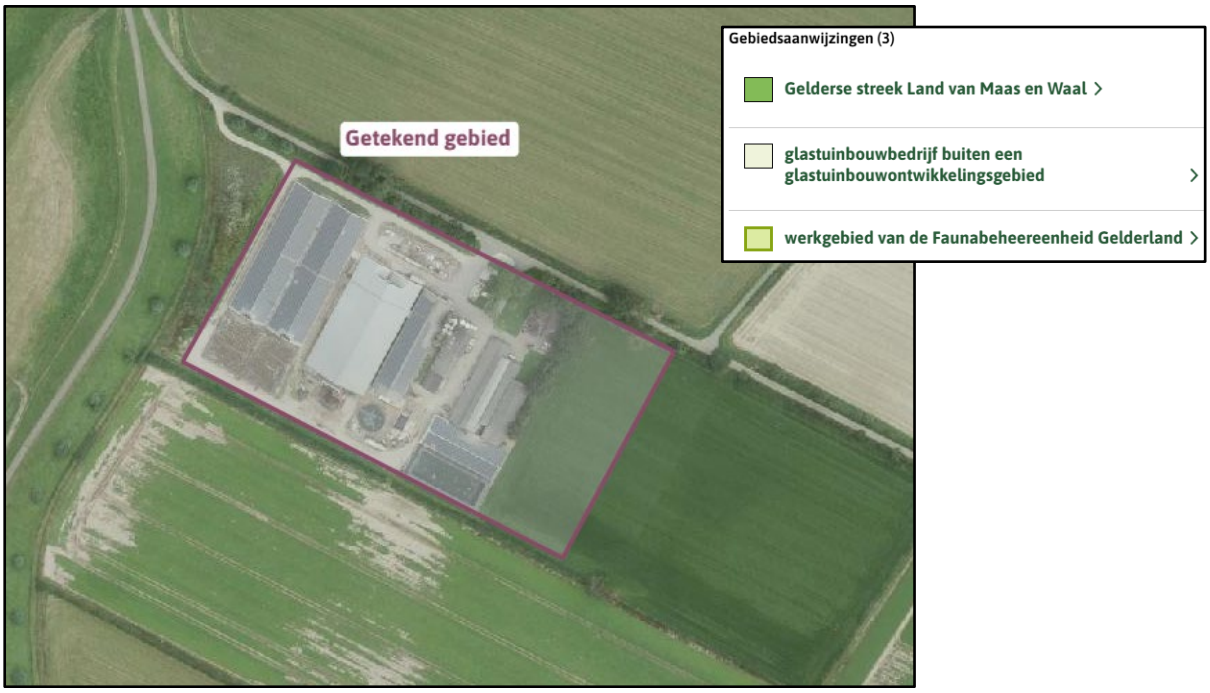
Het realiseren van 2 woningen draagt bij aan de balans tussen de vraag en aanbod van woningen. De nieuwe woningen worden opgericht in het buitengebied en spreken een specifieke doelgroep aan. De woningen worden energieneutraal gerealiseerd.

3.2.2. Omgevingsverordening Gelderland

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet

van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

Onderstaand is een uitsnede weergeven van de verbeelding behorende bij de Omgevingsverordening Gelderland. Voor de Herreweg 3 zijn de volgende gebiedsaanwijzingen van toepassing.

Afbeelding 6: Uitsnede omgevingsverordening provincie Gelderland

Getoetst wordt aan de relevante regels uit hoofdstuk 5 van de omgevingsverordening instructieregels omgevingsplan. Dit betreft de geldende instructieregels voor 'Gelderse streek land van Maas en Waal'. De artikelen behorende tot 'glastuinbouwbedrijf buiten een glastuinbouwontwikkelingsgebied' is niet van toepassing omdat de beoogde ontwikkeling geen betrekking heeft tot glastuinbouw. Tevens worden de artikelen uit 'werkgebied van de Faunabeheereenheid Gelderland' niet getoetst omdat de beoogde ontwikkeling geen betrekking heeft tot beheer of uitvoering van faunabeleid.

<u>Afdeling 5.3 Instructieregels omgevingsplan: landschap</u>
Artikel 5.39 (beschermen landschap Gelderse streken: Land van Maas en Waal)
Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Gelderse streek Land van Maas en Waal bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling rekening gehouden met de voor die streek vastgestelde kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het landschap als bedoeld in bijlage 'Kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen landschap Gelderse streek Land van Maas en Waal'.

Binnen het Land van Maas en Waal zijn er verschillende kernkwaliteiten met bijbehorende ontwikkelingsdoelen. Onderstaand zijn deze toegelicht en hoe er met de beoogde ontwikkeling aan wordt voldaan.

1. *Landelijk rivierengebied, met voornamelijk agrarische cultuurlandschappen, gelegen tussen Waal en Maas. De Waal is dynamischer dan de Maas.*

Ontwikkelingsdoel: Ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van het Land van Maas en Waal. Ontwikkeling naar een duurzame landbouw versterkt het landschap. Dijkversterking met versterking van de ruimtelijke kwaliteit en de dijk als scenic route.

Plan specifiek: De beoogde ontwikkeling versterkt de kernkwaliteit. Het initiatief betreft de beëindiging van een intensieve veehouderij en het voortzetten van de akkerbouwtak. De omschakeling versterkt het landschap door verwijdering van overtollige agrarische bebouwing en het toevoegen van nieuwe groenstructuren. De sanering van bebouwing en de landschappelijke inpassing versterken daarnaast ook de dijk als 'scenic route' omdat nieuwe doorzichten het agrarisch landschap in worden ontwikkeld.

2. *Rivierengebied met klassieke opbouw van rivier, brede en smalle uiterwaarden, dijktrajecten, oude rivierarmen, fijnmazige (hoger gelegen) oeverwallen en min of meer open (lager gelegen) komgronden. Landschap mede gevormd door continue strijd tegen het water en de klei-, zand- en grindwinning van de laatste decennia. Dorpspolderstructuren met (dwars)dijken, kaden, weteringen, sluizen etc.*

Ontwikkelingsdoel: Accentueren van de landschappelijke opbouw van het rivierengebied: rivieren met natuurrijke uiterwaarden, kleinschalige diversiteit op de oeverwal met veel historische waarden en een rivierkomlandschap met rationele verkaveling en grote maten.

Plan specifiek: De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de kleinschalige diversiteit op de oeverwal. Met het voortzetten van de akkerbouwactiviteiten en het toevoegen van 2 burgerwoningen ontstaat een kleinschalig project met een diversiteit in functies die goed passen binnen het buitengebied. De sanering van de intensieve veehouderij en het intrekken van de dierrechten zijn een versterking van de natuurwaarden.

3. *Opmerkelijke structuur en reliëf van rivierduinen en beboste zandverstuivingen als lange lijn in het gebied, met een kleinschalige uitstraling en aanwezigheid van dorpen en buurtschappen. Inclusief Overasseltse en Hatertse Vennen.*

Ontwikkelingsdoel: Zoveel mogelijk het microreliëf respecteren. Terughoudendheid ten aanzien van ontgrondingen. In deze bijzondere structuur aanleiding zien voor verdere natuurontwikkeling en gepaste recreatieve ontsluiting.

Plan specifiek: Dit ontwikkelingsdoel is niet van toepassing binnen het plangebied. Het plangebied is namelijk niet gelegen op de rivierduinen of beboste zandverstuivingen.

4. *Vrij uitzicht vanaf dijken over het binnendijkse landschap en over de rivieren.*

Ontwikkelingsdoel: Zichtlijnen behoeden voor verstorende elementen. De dijken ontwikkelen als lange doorgaande lijnen in het landschap.

Plan specifiek: Het saneren van de veehouderij en de afname in bedrijfsbebouwing in combinatie met de te ontwikkelen landschappelijke inpassing zorgen voor een fraai zicht vanaf de dijk op plangebied. De beoogde ontwikkeling zal geen zichtlijnen verstoren maar juist creëren.

5. *Kenmerkend voor de Maas is het Maasheggenlandschap en de 'bakenbomen'.*

Ontwikkelingsdoel: Herstel van bakenbomen en Maasheggen.

Plan specifiek: Plangebied bevindt zich binnendijks. Hier is geen sprake van ontwikkelkansen voor bakenbomen. Wel is het plangebied gelegen in het Maasheggenlandschap. Echter zijn binnen de beoogde ontwikkelingen en het landschappelijk inpassingsplan geen mogelijkheden om deze structuur te versterken. De aanwezige Maasheg die evenwijdig aan de zuidelijke perceelsgrens groeit blijft behouden. Door de aanplant van landschapselementen langs de bebouwing en het zonneveld zou het karakter behorende tot een Maasheg niet tot zijn recht komen. De Maasheggen staan, als voormalige veekeringen, voornamelijk in de openheid en fungeren als scheiding tussen de weilanden en grasvelden. Door de heggen te situeren langs de bebouwing of de woning komt dit niet tot zijn recht.

Daarnaast vergt een Maasheg intensiever onderhoud dan de nu voorgestelde heggen, dit past ook niet bij het beeld van het vrijuit laten groeien van de hagen.

6. *Karakteristieke, kleinschalige oeverwallen met rijke afwisseling van boomgaarden, gras- en bouwlanden, buurtschappen, dorpen, verspreide bebouwing.*

Ontwikkelingsdoel: Doorontwikkeling van de kleinschalige mix van wonen, werken, energietransitie en recreëren, passend verbonden met de dijken als lange doorgaande lijnen in het landschap. Aanleg, herstel en beheer van groene landschapselementen.

Plan specifiek: Het plan voorziet in een kleinschalige mix van wonen en werken. Het akkerbouwbedrijf wordt doorgezet, een statische opslag wordt gerealiseerd en het bedrijf krijgt een nieuwe bedrijfswoning. Daarnaast worden op locatie ook 2 burgerwoningen gerealiseerd wat voor een kleinschalige gemixte locatie zorgt. De landschappelijke inpassing zorgt voor begeleiding van zichtlijnen vanaf de dijk het achterliggende landschap in, het zonneveld met de zonnepanelen van de te slopen daken zal middels een gemengde haag worden ingepast zodat deze uit het zicht onttrokken wordt en de zichtlijnen verzachten.

7. *Verstedelijking vooral op de oeverwallen met Beuningen en Wijchen als centrumplaatsen, sterk verbonden met het stedelijk gebied van Nijmegen. Tevens kleinschalige verstedelijking op de rivierduinen.*

Ontwikkelingsdoel: Voorkomen dat de meer verstedelijkte ontwikkelings-assen, verbonden met Nijmegen, door mogelijk conflicterende, ruimtelijke ontwikkelingen verrommelen, door adequaat te sturen op ruimtelijke kwaliteit en in te zetten op aantrekkelijke landschapsbouw.

Plan specifiek: Niet van toepassing op plangebied. Bevindt zich niet binnen bovengenoemde of nabij bovengenoemde kernen.

8. *Open kommen met weidebouw, rationaal verkaveld patroon van sloten en weteringen, wegbeplanting langs rechte wegen en enkele natte natuurgebieden. In contrast met kleinschaligheid van de oeverwallen en rivierduinen.*

Ontwikkelingsdoel: In de agrarisch komgebieden is de landbouw een belangrijke drager van de openheid en kunnen combinaties met klimaatadaptatie en natuurontwikkeling landschapsversterkend zijn. De gelede openheid zoveel mogelijk behouden.

Plan specifiek: Plangebied bevindt zich op een oeverwal. Bovenstaande is dus niet van toepassing.

9. *Waardevol open gebieden Beuningse Veld: visueel open gebied tussen de stedelijke bebouwing van Beuningen, Nijmegen en Wijchen en in contrast tot de beboste rivierduin bij Hernen.*

Ontwikkelingsdoel: Behoud van de open weidsheid door zeer terughoudendheid te zijn ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Blijvend benutten voor grondgebonden en duurzame veehouderij, mogelijk in combinatie met klimaatadaptatie.

Plan specifiek: Niet van toepassing. Plangebied valt niet binnen bovengenoemd gebied.

10. *Ruilverkavelingen uit de wederopbouwperiode, met name in West Maas en Waal structuur-bepalend, o.a. boerderijstraten in het buitengebied.*

Ontwikkelingsdoel: Landschappelijke erfgoedwaarden van oude ruilverkavelingen koesteren en behouden. Blijvend benutten voor grondgebonden en duurzame veehouderij. In combinatie met energietransitie en klimaatadaptatie, en versterking van de natte natuurgebieden. Openheid koesteren.

Plan specifiek: Niet van toepassing. Plangebied valt niet binnen bovengenoemd gebied.

Conclusie
In deze paragraaf is de beoogde ontwikkeling getoetst aan de regels zoals gesteld in de Omgevingsverordening Gelderland. Zoals blijkt uit deze toelichting kan worden voldaan aan de voorwaarden die gelden voor de beoogde ontwikkeling.

3.3. Regionaal beleid

3.3.1. Woondeal 2.0 groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In 2020 zijn gemeenten binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (waaronder Wijchen), provincie Gelderland en Rijk een langjarig partnerschap aangegaan voor een beter werkende woningmarkt. Het partnerschap is vastgelegd in de woondeal uit 2020. Marktpartijen en woningcorporaties hebben hun ondersteuning hierbij uitgesproken. Met de geactualiseerde Woondeal 2.0, vastgesteld op 8 maart 2023, onderkennen partijen de bovengemiddeld grote woonopgave, continueren de samenwerking uit 2020 en geven het partnerschap verder vorm.
De Woondeal 2.0 zet in op zeven werkafspraken:

1. Woningbouwopgave en versnelling
2. Betaalbare woningen voor lage en middeninkomens
3. Huisvesting aandachtsgroepen
4. Klimaat adaptief, conceptueel en circulair bouwen
5. Leefbaarheid en stadsvernieuwing
6. Verstedelijking en gebiedsontwikkeling
7. Overige thema's als vakantieparken, stikstof en elektriciteitsnetwerken

Partijen streven naar de bouw van 33.000 woningen tot en met 2030 in de Groene Metropoolregio. En richting 2040 zo'n 55.000 woningen. De woningbouwopgave voor gemeente Wijchen is 2.060 woningen.

In lijn met de nationale doelstelling om toe te groeien naar 2/3e betaalbare nieuwbouwwoningen, wordt ingezet op een vergroting van de beschikbaarheid van woningen voor mensen met lage en middeninkomens, waaronder veel starters. Iedere gemeente zorgt vanaf 2025 binnen de gemeente brede nieuwbouwopgave voor minimaal 30% sociale huur en minimaal 35% middenhuur en betaalbare koop (tot € 405.000, landelijke betaalbaarheidsgrens, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek zet de regio zich ervoor in dat een deel van het middensegment bestaat uit betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens, met een prijs van maximaal € 250.000 of middenhuur (woningen tussen € 900-€ 1.185, prijspeil 2025). Op basis van het woningbehoefteonderzoek is er ruimte voor uitwisseling tussen de betaalbare segmenten, met dien verstande dat er voldoende sociale huurwoningen en middenhuur/betaalbare koopwoningen voor lagere inkomens worden toegevoegd.

Hoewel de te realiseren woningen niet direct leiden tot meer woningaanbod voor lage en middelinkomens stimuleert de realisatie van 2 woningen in het buitengebied wel de doorstroming van bewoners van dit type woningen. Wanneer de nieuwe bewoners van de te realiseren woningen hun woning verlaten kan hier door mensen uit de middeninkomens worden ingetrokken die dan op hun buurt een woning kunnen achterlaten waar starters of personen met een lager inkomen voor in aanmerking komen. Met de beoogde ontwikkeling wordt er ook ingespeeld op een divers woning aanbod en de spreiding van nieuwe woningen. De te realiseren woningen worden op een duurzame, klimaatbestendige wijze gerealiseerd.

3.4. Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is omschreven in de gemeentelijke Omgevingsvisie, de structuurvisie 'Wijchen 2009', de nota ruimtelijke kwaliteit, de Woondeal 2025 en de kleinschalige woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen.

3.4.1. Omgevingsvisie

In de 'Omgevingsvisie Wijchen' beschrijft de gemeente haar toekomstvisie voor de gemeente tot 2035. Voorafgaand is het 'Strategisch kompas Wijchen 2035 De Kracht van Wijchen' vastgesteld. Dit is het

koersdocument voor de gemeente voor alle beleidsdomeinen. Het geeft de richting weer waartoe de komende jaren gewerkt wordt. Vanuit dit strategisch kompas zijn een aantal tekstdelen overgenomen binnen de omgevingsvisie. Daarnaast vormt de omgevingsvisie een toetsingskader voor toekomstig beleid.

In de omgevingsvisie voorziet de gemeente een groei naar circa 45.000 – 50.000 inwoners tot 2035. Naast de woningbouwopgave wordt als kracht van Wijchen in 2035 ook brede welvaart benoemd. Brede welvaart houdt hier in dat in 2035 de gemeente samen met de ondernemers er in is geslaagd om een 'groene economie' vorm te geven waarin brede welvaart en welbevinden centraal staan. Onder andere wordt benoemd dat om de leefbaarheid van kernen te vergroten de overlast van groot (vracht- en landbouw) verkeer op de dorpswegen is aangepakt. Daarnaast zet de gemeente in op een groen Wijchen in 2035, de gemeente Wijchen is in 2035 nog groener en wordt door meer groen omgeven. De gemeente is zuinig op natuur- en buitengebieden en wil dit behouden.

Om de in de 'kracht van Wijchen' benoemde punten te behalen heeft de gemeente Wijchen speerpunten opgesteld om dit te bereiken, deze speerpunten zijn als volgt:

1. Voldoende woningen voor inwoners in elke levensfase;
2. Aantrekkelijke groene wijken en kernen, met goede voorzieningen en bereikbaarheid;
3. Iedereen aan het werk. Bij het vestigen van bedrijven geldt kwaliteit boven kwantiteit;
4. Een sterke, gezonde en sociale samenleving, met oog voor mentale en fysieke gezondheid, preventie, maatwerk en zorg dichtbij huis;
5. Energie neutrale en fossielvrije toekomst;
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en partners.

Voor onderhavige ontwikkeling zijn speerpunten 1 en 3 van toepassing.

Voldoende woningen
In 2035 is het goed wonen in Wijchen, omdat de mogelijkheden aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners van gemeente Wijchen. Er zijn voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners, van jong tot oud. Inwoners hebben de mogelijkheid om hun eigen woning aan te passen of binnen de gemeente te verhuizen naar een woning die hen past. Daarnaast is er ruimte voor specifieke doelgroepen als ouderen en mensen met een beperking.

De beoogde ontwikkeling voorziet in het toevoegen van 2 woningen in het buitengebied. Hoewel dit slechts 2 woningen betreft wordt hiermee wel ingespeeld op het vergroten van een divers aanbod. Door woningen in het buitengebied te realiseren wordt voor de doelgroep die hier graag woont ruimte geboden om een volgende stap op de woningmarkt te maken. Hierdoor kan ook ruimte vrijkomen in de kernen. Hoewel het een klein aantal woningen betreft helpen alle aantallen in de huidige woningmarkt.

Iedereen aan het werk.
In 2035 zijn we samen met de ondernemers erin geslaagd om een groene economie vorm te geven. De gemeente Wijchen heeft een rijk ondernemersklimaat waarbij veel ruimte is om te ondernemen en te werken. Om de economie veerkrachtiger te maken, stimuleren we wendbaarheid, onderlinge samenwerkingen en doorstroming tussen bedrijven. De Wijchense bedrijven zijn ook betrokken bij de maatschappelijke opgaven in de samenleving. Ondernemers hebben een grote rol en impact op hoe Wijchen er in 2035 uitziet, op gebied van werkgelegenheid, leefbaarheid en andere maatschappelijke opgaven zoals duurzaamheid.
Wijchen heeft de ambitie om veranderingen in de agrarische sector in beweging te stellen. Door de duurzaamheidsambities en stikstofcrisis staat de huidige manier van werken in de agrarische sector onder druk. Gezien de landelijke ontwikkelingen zal de agrarische sector voor een groot deel omvormen naar een meer duurzame, biologische vorm of kringlooplandbouw. Als gemeente helpen we agrariërs door ruimte te bieden aan nieuwe perspectieven. Denk aan agrarisch natuurbeheer, recreatie en het combineren van andere bedrijvigheid.

Met de beoogde ontwikkeling wordt een intensieve varkenshouderij gesaneerd. Het stoppen van dit bedrijf zorgt voor een sterke reductie in stikstof, fijnstof en geur. Hiermee is de beoogde ontwikkeling gericht op de maatschappelijke opgave in de samenleving. Door het stoppen van de varkenshouderij wordt een overbelasting van geur op de kern Balgoij onttrokken. Ook gezien de stikstofcrisis komt het stoppen van de veehouderij ten goede aan de natuur. Met de beoogde ontwikkeling wordt ingezet op het combineren van de akkerbouwtak met andere bedrijvigheid, namelijk een opslagbedrijf.

Conclusie
De beoogde ontwikkeling past binnen de gestelde speerpunten omtrent de woningvoorraad en de maatschappelijke opgave van ondernemers. Aanvrager maakt een bewuste keuze met het stoppen van zijn varkenshouderij, door deel te nemen aan de stoppersregeling LBV toont aanvrager aan bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven zoals duurzaamheid en de stikstofcrisis. Door 2 woningen te realiseren in het buitengebied wordt ruimte geboden voor doorstromers in de woningmarkt.

3.4.2. Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
De 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit Wijchen' is opgesteld door de gemeente om een bepaalde beeldbepalende kwaliteit te bieden aan verschillende deelgebieden in de gemeente. In de nota staan verschillende kenmerken van een omgeving beschreven. Er zijn duidelijke criteria opgesteld waarmee nieuwe plannen beoordeeld worden. De nota is opgesteld vanuit de overtuiging dat de gemeente samen met haar bewoners en professionals kan zorgen voor een aantrekkelijk gebouwde omgeving. Op de navolgende afbeelding is weergegeven in welk themagebied het plangebied ligt.

Afbeelding 7: Uitsnede Nota Ruimtelijke Kwaliteit Wijchen (bron: gemeente Wijchen)

Het plangebied is deels gelegen in het themagebied 'Dijk- en veldlinten' en deels in themagebied 'Landelijk Gebied'.

Het plangebied is gelegen aan een dijklint. Algemene ruimtelijke kenmerken van dit themagebied zijn het stelsel van dijken die de historie van het gebied goed laten zien. Er zijn zichtbare resten van oude dijkdoorbraken met een route om de gevormde 'wielen'. De plaats van de bebouwing langs de dijken varieert sterk door eigendom en bestuurlijke verhoudingen, de ruimtelijke mogelijkheden van het dijklichaam zelf en het terrein aan beide kanten van de dijk. Door de hoogteverschillen en de noodzaak om op plekken hoger te bouwen ligt de bebouwing geconcentreerd rond de dijk. Het gebied kent een gevarieerd karakter van bebouwing en variatie in openheid tot besloten door beplanting.

Binnen het themagebied wordt er gestreefd naar de historisch gegroeide omgeving als uitgangspunt voor nieuwe bebouwing. Toevoegen of aanpassingen moeten aansluiten op de typologie ven stijl van het hoofdgebouw op het perceel. Er dient een samenhang op het perceel en in het lint aanwezig te zijn. Ook detaillering van de gebouwen is hierin belangrijk. Er wordt gestreefd naar landelijke en natuurlijke ogende materialen. Beplanting dient zoveel mogelijk inheems of zelfs streekeigen te zijn.

Plan specifiek: Met de beoogde ontwikkeling is rekening gehouden met bovenstaande. De samenhang op het perceel is geborgd door de bebouwing zo te situeren als in huidige situatie. In combinatie met het slopen van een groot deel van de bebouwing worden nieuwe zichtlijnen het landschap in vanaf de dijk gerealiseerd. Door de bebouwing en woningen evenwijdig aan elkaar te positioneren wordt ook de gevellijn/lint langs de Herreweg versterkt.

Algemene ruimtelijke kenmerken van het themagebied 'Landelijk Gebied' zijn onder andere het vlakke rivierenlandschap wat zich onderscheidt in het voormalige stroomgebied met stroomruggen, oeverwallen en komgronden. De ingepolderde delen kenmerken zich door rechte wegen of wegen die de oude oeverwallen volgen. In de polder liggen her en der nog boerderijen op terpen. De hoge rivierduinen zijn herkenbaar door afwijkende hoogte soms aangezet door aangelegd bos. Het landelijk gebied is met name open agrarisch productielandschap met her en der beboste delen. De bebouwing in het landelijk gebied ligt in een losse structuur aan de oude patronen van dijken en de linten in de polders.

Er wordt binnen het themagebied gestreefd naar een landelijke, vooral natuurlijk uitziend materiaalgebruik zoals baksteen, hout, keramische pannen in combinatie met traditioneel kleurgebruik. Ook dient er zoveel mogelijk inheemse of zelfs streekeigen soorten voor houtsingels, erfscheidingen, struweel, oprijlanen etc. gebruikt te worden.

Plan specifiek: Met de landschappelijke inpassing worden de erfafscheidingen versterkt middels houtsingels en nieuwe groenstructuren. Hiermee wordt ingespeeld op de landschappelijke structuur van het gebied. De bebouwing komt in lijn met de bedrijfsbebouwing en bedrijfswoning. Hiermee wordt de overgang tussen de twee gebieden geaccentueerd.

3.4.3. Woonvisie gemeente Wijchen 2024-2028)

In de woonvisie van gemeente Wijchen wordt omschreven hoe de gemeente de komende jaren zich inzet om prettig wonen voor iedereen mogelijk te maken. Hiervoor richt de visie zich op 5 ambities.

1. Een toekomstbestendige woningvoorraad. Er wordt gewerkt aan de volgende deelambities:
    - Inzetten op verduurzaming van woningen
    - Investeren in de kwaliteit van de bestaande woningen en woonomgeving
    - Mogelijkheden creëren voor woningaanpassingen. Inwoners krijgen de mogelijkheid om zo lang mogelijk comfortabel te wonen op de plek die zij willen, ook als zij een zorgvraag krijgen.
    - Nieuwe woningen toevoegen in de bestaande voorraad. Er wordt gezocht naar meer mogelijkheden om woningen toe te voegen binnen de bestaande voorraad, bijvoorbeeld woningsplitsing, woningdelen en transformatie van ander vastgoed naar wonen.
2. Nieuwe woningen, passend bij de behoefte. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
    - Toevoegen van een divers woningaanbod: in ieder geval 2.060 woningen tot en met 2030. Dat is in lijn met de Woondeal 2.0. Met een ruime planvoorraad van 130% wordt geanticipeerd op eventuele planuitval. Er wordt ingezet op een divers aanbod. De vraag naar compactere, levensloopgeschikte en gezamenlijke woonconcepten groeit. Ook wordt ingezet op doorstroming
    - Sturen op een betaalbaar programma. Er wordt ingezet op het realiseren van betaalbare woningen, zowel koop- als huurwoningen. In lijn met de Woondeal 2.0 wordt twee derde van de nieuwbouwwoningen betaalbaar. Binnen de huursector wordt ingezet op sociale- en middenhuur. In de koopsector wordt de ontwikkeling van goedkope koopwoningen rond de 200.000. Het grootste deel van de opgave landt in

de kern Wijchen. Ook in de andere kernen wordt naar mogelijkheden gezocht. Passend bij de schaal van de kern.
    - Bouwen aan kwaliteit. Er wordt ingezet op nieuwe woningen met een hoge kwaliteit woningen die duurzaam en klimaatbestendig zijn, die zoveel mogelijk circulair en natuurinclusief gebouwd worden.
    - Behouden betaalbaar aanbod.
    - Inspelen op een veranderende behoefte. Er wordt gezorgd voor voldoende plannen, en er wordt flexibiliteit geboden binnen de omgevingsplannen.
3. Versnellen door slim samenwerken en prioriteren. Er wordt gewerkt via de volgende sporen:
    - Inzetten op 260 woningen per jaar. Er wordt met name ingezet op Wijchen-West en Huurlingsedam. Ook worden mogelijkheden geboden aan andere locaties, ook in de kleinere kernen, van verschillende omgeving. CPO-projecten vallen hier ook onder.
    - Samenwerken met ontwikkelende partijen en de regio.
    - Flexwoningen toevoegen. Vooralsnog wordt ingezet op het realiseren van 150 flexwoningen voor de periode 2022 tot en met 2030.
4. Woonaanbod voor alle inwoners. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
    - Passende woonmogelijkheden bieden voor alle doelgroepen. Er wordt geïnvesteerd in voldoende (nieuwe) woonruimte voor verschillende aandachtsgroepen. Op gemeenteniveau is het streven dat de helft van de nieuwbouwwoningen levensloopgeschikt is.
    - Slim faciliteren van wonen en zorg/ondersteuning. Er wordt gezocht naar woonmogelijkheden die aansluiten op de zorg- of ondersteuningsvraag van mensen. Inwoners initiatieven voor woonzorgconcepten worden gestimuleerd en met de 'Zorg-aan-elkaar' woningen wordt er ruimte geboden om bijgebouwen te gebruiken voor het ontvangen of verlenen van zorg. Daarnaast wordt met nieuwbouw ingezet op het toevoegen van levensloopgeschikte woningen en eventueel geclusterde, beschermde of beschutte woonvormen.
    - Inzet op gemengde en gevarieerde buurten.
5. Leefbare kernen en buurten. Er wordt ingezet op de volgende deelambities:
    - Behouden en versterken van het groene, dorpse karakter. Waar mogelijk wordt gekozen voor inbreiding boven uitbreiding. Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar vrijkomend (maatschappelijk) vastgoed om woningen te realiseren. Inbreiding betekent desalniettemin dat op sommige plekken compacter of hoger moet worden gebouwd. Vooral bij ontwikkelingen in de kern Wijchen wordt meer ruimte gegeven aan hogere woongebouwen. Uitgangspunt is dat de woningbouw bijdraagt aan het gemengder maken van kernen en buurten, en de ruimtelijke kwaliteit versterkt.
    - Versterken van sociale cohesie. Er wordt ondersteuning geboden aan CPO-projecten.
    - Inzetten op toegankelijke kernen en buurten.
    - Woonomgeving aanpassen aan het klimaat van morgen. Er wordt waterrobuust en klimaatbestendig ontwikkeld.

Planspecifiek
Met de beoogde ontwikkeling wordt ingespeeld op punten 2 en 4. De bouw van een nieuwe burgerwoning en het omzetten van een bedrijfswoning naar burgerwoning zet in op een passend aanbod in het buitengebied van de kern Balgoij. Door het realiseren van levensloopbestendige woningen in het buitengebied wordt ruimte geboden voor doorstroming op de woningmarkt voor mensen die in een levensfase zijn beland waar ze meer rust en ruimte in hun woonomgeving willen ervaren. Hierdoor komen woningen vrij in kernen waar starters of doorschuivers in kunnen trekken. Daarnaast wordt met het toevoegen van woningen ook ingespeeld op een divers aanbod voor verschillende doelgroepen. De woningen bieden ruimte aan mensen die niet in kern willen wonen.

3.4.4. Kleinschalige woningbouwinitiatieven gemeente Wijchen
De gemeente Wijchen heeft een stop gezet op kleinschalige planinitiatieven. De uitzondering daarop zijn kleinschalige initiatieven tot en met 2 woningen. Dit zodat woningbouw voor particulieren die een eigen woning willen bouwen, toch mogelijk blijft. Voorwaarde hieraan is dat het om een particulier initiatief gaat van maximaal 2 woningen. De woningen zijn voor onbepaalde tijd. Ook deze initiatieven

worden nu tijdelijk niet meer in behandeling genomen. De planstop wordt doorbroken mits het woningbouwinitiatief bijdraagt aan het oplossen van een maatschappelijk knelpunt en of de omschakeling de nieuwe woningen rechtvaardigt.

Voor de beoogde ontwikkeling is sprake van het oplossen van een maatschappelijk knelpunt. Met het saneren de aanwezige intensieve veehouderij wordt een belastende situatie op de kern Balgoij weggenomen. Emissies zullen sterk verminderen en alle dierrechten worden ingeleverd. Om deze beoogde ontwikkeling te bekostigen zijn de realisatie van 2 burgerwoningen benodigd. Met de beoogde ontwikkeling is dus sprake van rechtvaardige realisatie van woningen.

Er dient getoetst te worden of het kleinschalige woningbouwinitiatief voldoet aan de minimale kwaliteitseisen. Het dient te voldoen aan de thema's ruimtelijke kwaliteit, duurzaam ruimtegebruik, passende ontwikkeling, behoefte en duurzaamheid. Onderstaand is onderbouwd hoe er wordt voldaan aan de thema's:

- Ruimtelijke kwaliteit: Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom, overtollige agrarische bebouwing wordt gesloopt en erfverharding wordt verwijderd waardoor het totale ruimtebeslag verminderd. Tevens wordt door een landschappelijke inpassing bijgedragen aan de landschappelijke-, en natuurwaarden.

- Duurzaam ruimtegebruik: De beoogde ontwikkeling vindt deels plaats binnen bestaand ruimtebeslag. De nevenactiviteit in de vorm van statische opslag vindt plaats binnen bestaande bebouwing, de nieuw te realiseren loods wordt opgericht ter plaatse van bestaande erfverharding. De nieuwe bedrijfswoning wordt gerealiseerd ter plaatse van de huidige sleufsilo. Betreft de woningen wordt de oude bedrijfswoning omgeschakeld naar een burgerwoning. Alleen de 2^{e} woning ten oosten van de huidige bedrijfswoning wordt buiten bestaand ruimtebeslag gerealiseerd. Echter, in de gehele beoogde ontwikkeling is sprake van afname van ruimtebeslag. Met de beoogde ontwikkeling is dus duidelijk sprake van duurzaam ruimtegebruik.

- Passende ontwikkeling: De ontwikkeling voorziet in het saneren van een intensieve veehouderij. Met de sanering wordt een maatschappelijk knelpunt opgelost. Bovenstaand punt toont aan dat ruimtelijk gezien de ontwikkeling passend is in de omgeving.

- Behoefte: Er wordt ook aangesloten op de woonvisie (zie vorige beleidsartikel).

- Duurzaamheid: Bij de nieuwbouw van de loods en woonhuizen wordt er gebruik gemaakt van duurzame, circulaire en herbruikbare materialen.

3.4.5. Beleidsregels uitwegen gemeente Wijchen 2023

In de nota beleidsregels uitwegen is de te doorlopen procedure voor de activiteit uitweg opgenomen. Deze beleidsregels gelden voor openbare wegen die in eigendom en beheer zijn van de gemeente Wijchen. Ook zijn de toetsingscriteria voor het verlenen van een (omgevings)- vergunning en de inrichtingseisen van uitwegen opgenomen. De Herreweg betreft een weg die in eigendom en beheer is van de gemeente Wijchen.

Met de beoogde ontwikkeling wordt een overbodige uitweg van de voormalige veehouderij verplaatst zodat deze benut kan worden als uitweg van een nieuw op te richten burgerwoning. Hiermee betreft de ontwikkeling het verplaatsen van een bestaande uitweg. De uitweg betreft een niet-openbare uitweg, oftewel een uitweg die van privéterrein naar een openbare weg leidt. Voor het verplaatsen van de uitweg is een omgevingsvergunning nodig voor de activiteit 'uitweg'. De aanvraag wordt beoordeeld op basis van criteria die genoemd worden in hoofdstuk 4 van de beleidsregel.

De toetsingscriteria zijn als volgt:

1. *Veilig en doelmatig gebruik van de weg.*
    a. *De uitweg mag niet op of binnen 5.00 meter van een bijzonder punt van wegen liggen;*

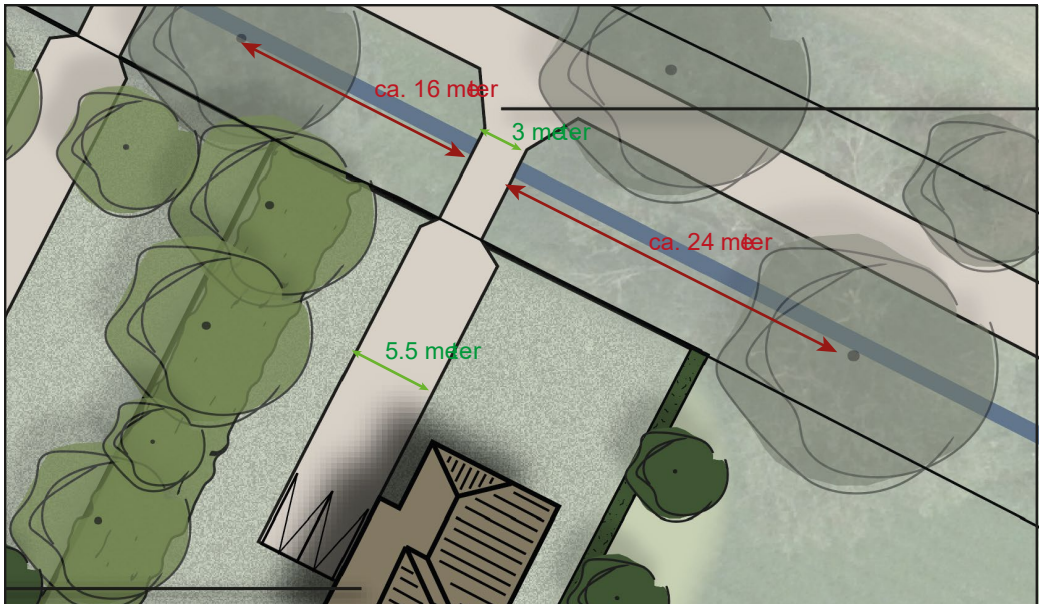
De uitweg bevindt zich op ca. 55 meter van een bijzonder punt van wegen. Dit betreft de kruising van de Herreweg met de Luumpt.

b. *Er ligt ter plaatse van de gewenste uitweg geen bushalte of bushaven;*
   Ter plaatse van de uitweg bevindt zich geen bushalte of bushaven.
c. *Vanuit de openbare weg gezien leidt de uitweg duidelijk en herkenbaar naar een woning of bedrijf;*
   De uitweg dient ten behoeve van een burgerwoning. Deze is direct zichtbaar vanaf de Herreweg en daarmee de te verplaatsen uitweg.
d. *De uitweg kan in één keer (voor of achterwaarts) in- of uitrijdend gebruikt worden;*
   De uitweg kan zowel voor- als achterwaarts in- of uitrijdend gebruikt worden.
e. *Bij het verlaten van de uitweg wordt geen gebruik gemaakt van een fiets- en/of voetpad.*
   De Herreweg betreft een 60-km weg in het buitengebied. Deze weg heeft geen apart liggende fiets- en/of wandelpad. Daarmee wordt hier dus ook geen gebruik van gemaakt.

2. *De bruikbaarheid van de weg.*
   a. *Op wegen met een maximumsnelheid van 30 of 60 km/h of bij een bedrijventerrein met een 50 km/h snelheid, is een uitweg mogelijk;*
      De Herreweg betreft een weg met een maximumsnelheid van 60 km/h, hiermee is een uitweg mogelijk.
   b. *Bij een perceel is maximaal één uitweg toegestaan;*
      De te verplaatsen uitweg wordt ten behoeve van 1 burgerwoning verplaatst.
   c. *Voor de eerste uitweg bij een woning of bedrijfsperceel mag maximaal één openbare parkeerplaats vervallen;*
      Niet van toepassing omdat met de beoogde ontwikkeling geen gebruik wordt gemaakt van openbare parkeerplaatsen. Deze zijn ook niet aanwezig op de Herreweg.
   d. *Er vervalt geen lichtmast bij de aanleg van de uitweg;*
      Met de te verplaatsen uitweg komt geen lichtmast te vervallen.
   e. *In afwijking van het bepaalde in par 4.2 lid 2 is een tweede uitweg bij een woning mogelijk onder de volgende voorwaarden;*
      Met de beoogde ontwikkeling wordt niet afgeweken van par 4.2 lid 2. Derhalve zijn de voorwaarden niet genoemd omdat deze ook niet van toepassing zijn.

   Punten 5 (f) tot en met 12 (l) zijn niet benoemd omdat dit alle afwijkingen zijn van de regels waarvan met de beoogde ontwikkeling niet afgeweken wordt.

3. *De bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving*
   a. *De uitweg betreft niet het parkeren in de voortuin bij woningen;*
      Ten behoeve van de op te richten burgerwoningen worden op het eigen perceel parkeerplaatsen gerealiseerd, deze zijn te bereiken via de uitweg.
   b. *De uitweg betreft niet een locatie waar het omgevingsplan parkeren op eigen terrein verbiedt;*
      Het omgevingsplan ter plaatse verbiedt het parkeren op eigen terrein niet. De beoogde ontwikkeling voorziet in een wijziging van het omgevingsplan, hiermee blijft het parkeren op eigen terrein toegestaan.
   c. *In afwijking van het bepaalde in par. 4.3 lid 1 is een uitweg voor het parkeren in de voortuin mogelijk indien het betreffende deel van de voortuin in het bestemmingsplan bestemd is voor parkeren;*
      Niet van toepassing omdat het parkeren niet in de voortuin plaatsvindt.
   d. *Bij een woning leidt de uitweg naar een parkeergelegenheid op eigen terrein die is te definiëren als zijtuin, dan wel achtertuin. De beschikbare ruimte van de parkeergelegenheid dient minimaal 2,25 meter breed te zijn en dient minimaal 5,00 meter lang te zijn;*

Afbeelding 8: Weergave uitrit en parkeervoorziening nieuw op te richten burgerwoning

4. *De bescherming van de groenvoorziening in de gemeente*
   a. *Er worden geen groenvoorzieningen doorkruist voor een uitweg;*
      Ten behoeve van de te verplaatsen uitweg naar de op te richten burgerwoning worden geen groenstructuren doorkruist, wel bevindt de uitweg zich direct naast een groenstructuur.
   b. *In afwijking van het bepaalde in par 4.4 lid 1 is een doorsnijding van de groenstructuur mogelijk, als er geen andere mogelijkheid is om het perceel te ontsluiten. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat:*
      1. *De primaire, secundaire en buurtgroenstructuur zoals omschreven in het Groenstructuurplan Wijchen functioneel dient te blijven. Voor de groenstructuur geldt dat deze nog functioneel is indien de breedte minimaal 2 meter bedraagt;*
         De uitweg kruist niet door de groenstructuur, maar grenst hier aan. De groenstructuur betreft de houtopstand langs de Herreweg op. Deze blijft functioneel aanwezig.

      2. *De uitweg moet minimaal 5 meter van de stam van de boom worden aangelegd, waarbij de boomwortels niet beschadigd mogen worden.*
         De dichtstbijzijnde boom(wortel) bevindt zich westelijk op ca. 16 meter afstand. Hiermee wordt ruimschoots voldaan (zie afbeelding 6).

5. Punt 5 heeft betrekking tot zeer brede uitwegen ten behoeve van privé parkeerplaatsen direct grenzend aan de openbare weg. Dit punt is niet van toepassing omdat er geen sprake is van een zeer brede uitweg.

4. Toetsing aan het omgevingsplan

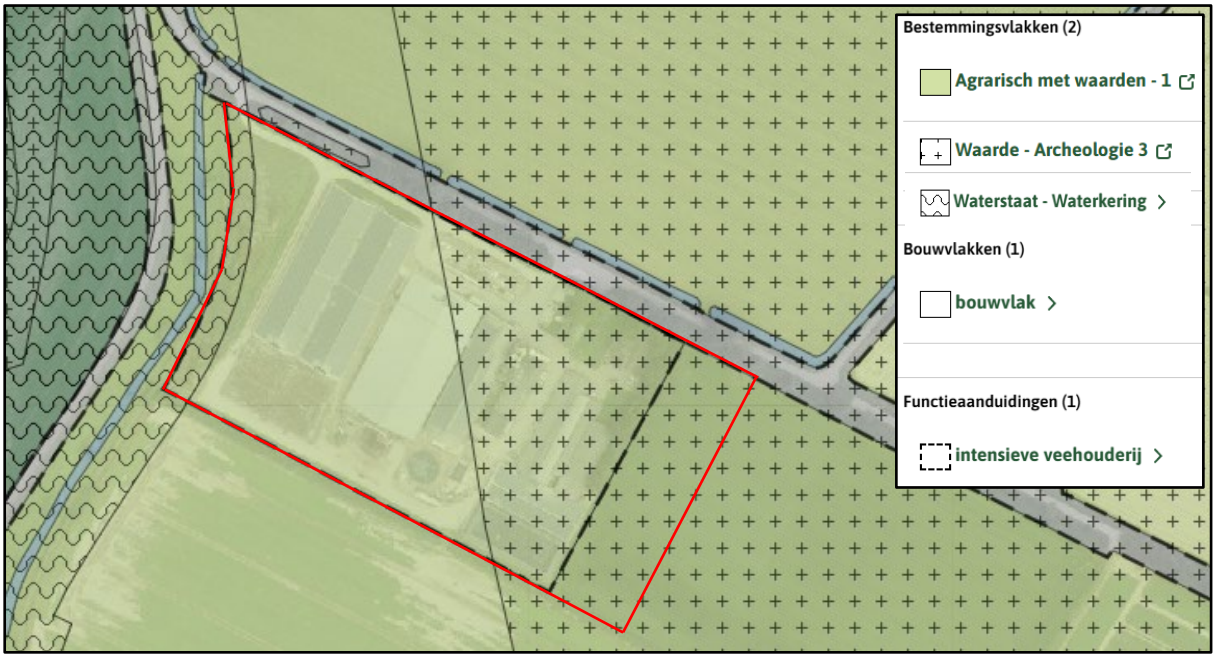
Het omgevingsplan van de gemeente Wijchen bestaat uit de van rechtswege geldende bestemmingsplannen, de verordeningen en de bruidsschat. In dit hoofdstuk wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan dit omgevingsplan en worden de strijdigheden beschreven.

Zoals al in de inleiding van deze toelichting beschreven zijn voor het plangebied vanwege rechtswege vigerende bestemmingsplannen van toepassing.

- Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen
- Buitengebied herziening 2014
- Buitengebied Wijchen

Uit het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014' volgen de relevante aanduidingen:

- Bestemmingsvlak: Agrarisch met waarden – 1
- Bestemmingsvlak: Waarde – Archeologie 3
- Bestemmingsvlak: Waterstaat - Waterkering
- Bouwvlak
- Functieaanduiding: intensieve veehouderij

Afbeelding 9: Uitsnede van het plangebied met bijhorende functies uit 'Geconsolideerde versie Buitengebied en herziening 2014'

Ook is er ter hoogte van het plangebied het van rechtswege vigerende bestemmingsplan 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen'. Het gehele plangebied bevindt zich binnen deze aanduiding zoals weergeven op navolgende afbeelding.

Afbeelding 10: Uitsnede van het plangebied met aanduiding uit 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen'

De voor 'Waarde – Cultuurhistorisch waardevol gebied' aangewezen gronden zijn mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

In het omgevingsplan is de beoogde ontwikkeling niet rechtstreeks mogelijk. De beoogde ontwikkeling voorziet in het verwijderen van de functieaanduiding 'Intensieve veehouderij', het oprichten van een nieuwe bedrijfswoning, de functieverandering van bedrijfswoning naar burgerwoning en het wijzigen van 'Agrarisch met waarden – 1' naar 'Wonen' ten behoeve van het omschakelen van bedrijfswoning naar woning en de toevoeging van 1 nieuwe woning. Om onderhavige ontwikkeling mogelijk te maken is een wijziging omgevingsplan benodigd.

5. Aspect en fysieke leefomgeving en milieu

Op grond van het bepaalde in het Bkl dient te worden aangetoond of met de beoogde ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Voor de relevante milieu-hygiënische en planologische aspecten wordt in dit hoofdstuk beschreven of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

5.1. M.e.r.-beoordeling

Een milieueffectrapportage (MER), en de bijbehorende procedure (m.e.r.), is een hulpmiddel om de belangen van het milieu volwaardig te betrekken bij de besluitvorming over projecten. Het gaat hierbij enkel om projecten die kunnen leiden tot initiatieven waardoor het milieu mogelijk nadelig wordt beïnvloed.

De wetgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r.) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. In artikel 16.34, tweede lid van de Omgevingswet is aangegeven dat onder een plan of programma, als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn (richtlijn 2001/42/EG (Strategische milieubeoordeling), in ieder geval wordt verstaan een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing.

Voor dergelijke projecten moet worden beoordeeld of deze aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. Indien een project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, dient bij de voorbereiding van het besluit een milieueffectrapport te worden opgesteld. In bijlage V van het Omgevingsbesluit zijn de projecten zoals bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, onder b, van de wet, opgenomen. Voor deze plannen moet worden beoordeeld of zij significante negatieve milieueffecten kunnen hebben.

Een project is kaderstellend voor een toekomstig m.e.r.- (beoordelings)plichtig besluit indien het project is opgenomen in kolom 1 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Indien de waarden in kolom 2 van de Bijlage V van het Omgevingsbesluit worden overschreden dient er een milieueffectrapport te worden opgesteld. Indien de waarden in kolom 2 niet overschreden worden dient er een m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd.

De beoogde ontwikkeling betreft het stoppen en de sanering van een intensieve varkenshouderij en het voortzetten van de akkerbouwtak als akkerbouw- en opslagbedrijf. Ook wordt met de beoogde ontwikkeling een nieuwe bedrijfswoning gebouwd, wordt de huidige bedrijfswoning gewijzigd in een burgerwoning en wordt 1 nieuwe burgerwoning gerealiseerd. Artikel 11.11 van het Omgevingsbesluit geeft aan op basis van welke informatie het bevoegd gezag, in dit geval het college van burgemeester en wethouders, een besluit moet nemen op een m.e.r.-beoordeling. In deze ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van de wijziging omgevingsplan zijn alle relevante planologische en milieuhygiënische aspecten getoetst. Deze ruimtelijke onderbouwing kan dan ook worden beschouwd als m.e.r.-beoordelingsnotitie. Doordat het college bevoegd is om over de mer-beoordeling te beslissen, kan er in één vergadering een besluit worden gevormd over de wijziging omgevingsplan en de mer-beoordelingsnotitie. Tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit staat geen bezwaar en/of beroep open, maar indirect kan er via een zienswijze wel op gereageerd worden. Het college kan gelijktijdig met het nemen van een besluit op de wijziging omgevingsplan een besluit nemen in het kader van de mer-beoordelingsplicht.

5.2. Duurzaamheid & gezondheid

In het kader van volksgezondheid moet bekeken worden in welke mate de beoogde ontwikkeling impact heeft op de omgeving. Gekeken wordt naar de gezondheidsrisico's die de ontwikkeling zou kunnen veroorzaken. Daarnaast moet worden bezien of in de directe omgeving gezondheidsrisico's de beoogde ontwikkeling beïnvloeden en of deze de realisatie van de beoogde ontwikkeling belemmeren.

Gezondheidsrisico's zijn een optelsom van blootstelling, gevaar en impact. Bij blootstelling wordt er gekeken hoeveel ziekteverwerkers een persoon binnen moet krijgen om geïnfecteerd te raken of ziek te worden. Gevaren zijn er in diverse vormen, zoals biologisch (bijv. ziekteverwekkende bacteriën), chemisch (bijv. diergeneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen) of fysisch (zoals elektriciteit of ter plaatse gewond raken). Impact staat voor de grootte van het effect dat veroorzaakt wordt.

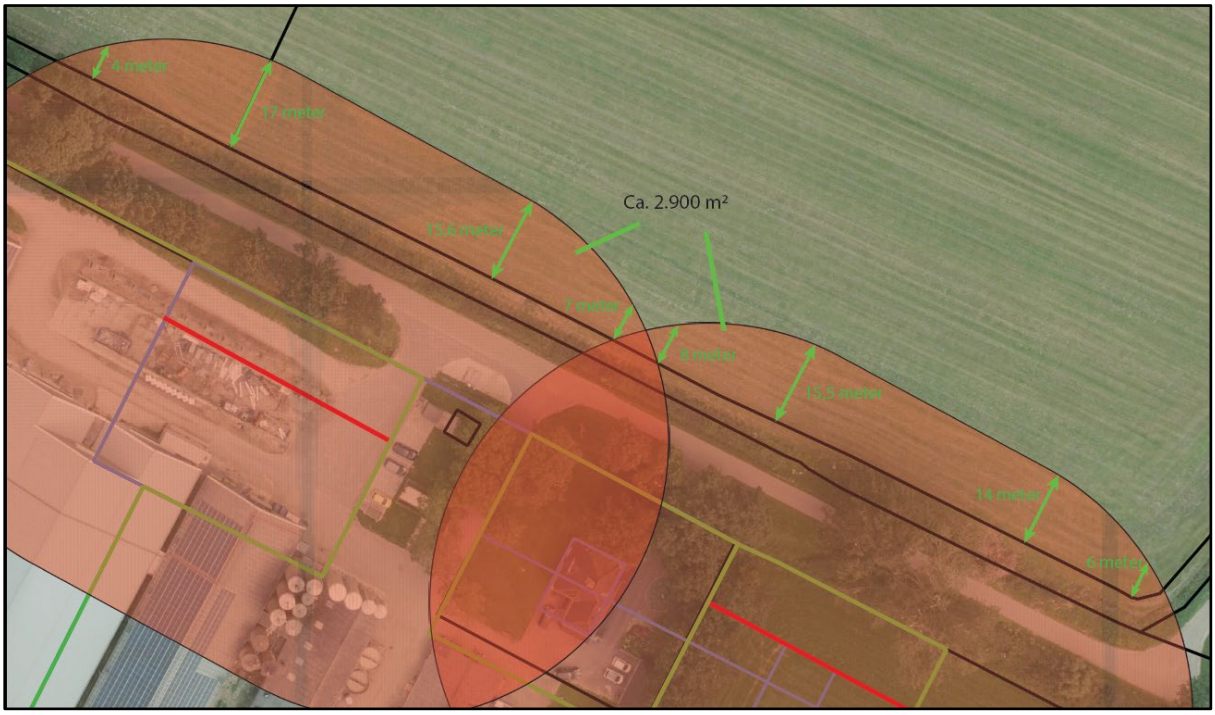
5.2.1. Volksgezondheid

De beoogde ontwikkeling voorziet in de beëindiging van een intensieve veehouderij. Met de beëindiging van de intensieve veehouderij wordt een belastende situatie op de kern Balgoij onttrokken. De beoogde ontwikkeling heeft een positieve impact op de omgeving in het kader van volksgezondheid. De nevenactiviteit statische opslag en de akkerbouwactiviteit hebben geen tot weinig invloed op de volksgezondheid.

5.2.2. Spuitzones

In de vollegronds- en sierteelt ontkomt men niet aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen schimmels, luizen en andere vormen van ongedierte. In relatie tot omliggende gronden heeft het plangebied derhalve mogelijk te maken met spuitzones. In het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. Daarnaast kan het zijn dat gepaste (overdrachts)maatregelen genomen moeten worden om drift te voorkomen, zoals bijvoorbeeld een dichte haag.

Het plangebied is direct aangrenzende aan landbouwgronden gelegen. Een groot deel hiervan is eigendom van de aanvrager. Wanneer de burgerwoningen gerealiseerd worden zorgt aanvrager voor een spuitvrije zone van minstens 50 meter op eigen perceel. Tevens worden de woningen landschappelijk ingepast aan de zuidzijde. Direct ten noorden aan de overzijde van de Herreweg zijn percelen die in gebruik zijn als grasland. Hoewel dit al jaren zo is en hier niet gespoten wordt heeft aanvrager in overeenstemming met de grondeigenaar afgesproken dat hier in een zone van maximaal 16 meter niet gespoten wordt. Dit is vastgelegd in bijlage 5. Ook wordt dit geborgd in bijhorende regels en verbeelding van de wijziging omgevingsplan. Op onderstaande afbeelding is weergeven welke delen van het perceel aan de overzijde vrij moeten blijven van bespuiting.

Afbeelding 11: Bufferzone spuitzonering vanaf functiegrens wonen en aanduiding bedrijfswoning

Het perceel aan de overzijde ten oosten van de weg Luumpt bevindt zich op een grotere afstand dan 50 meter van de meest oostelijke burgerwoning. Dit perceel en bijhorende spuitzonering heeft dus geen invloed op de beoogde ontwikkeling.

5.3. Verkeersgeneratie, - afwikkeling & parkeren

Binnen het plangebied dient een adequate afwikkeling van personen- en goederenvervoer verzekerd te zijn, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor.

In de nota 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen' vastgesteld door de gemeenteraad op d.d. 24-07-2024 zijn de parkeernormen voor de gemeente opgenomen. Voor de verkeersgeneratie zijn geen kerncijfers opgenomen, hiervoor wordt gekeken naar de kerncijfers zoals de CROW ze heeft opgenomen.

5.3.1. Verkeer

De gemeente Wijchen heeft binnen haar beleid geen eigen normen opgenomen voor verkeersgeneratie behorende tot woningen en bedrijven. Hierom wordt aansluiting gezocht bij de CROW. Met de beoogde ontwikkeling worden een nieuwe bedrijfswoning gebouwd en 2 burgerwoningen gerealiseerd. Binnen de CROW normen wordt dit gezien als: koophuis, vrijstaand in het buitengebied. Hierbij hoort een verkeersgeneratie van maximaal 8,6 bewegingen per etmaal. Bij de woningen wordt een maximale verkeersgeneratie van 9.417 verkeersbewegingen per jaar verwacht. Voor de op te richten machineberging/loods wordt een maximale verkeersgeneratie van 2214 per jaar verwacht, dit volgt uit de huidige verkeersbewegingen van de bestaande akkerbouwtak. De akkerbouwactiviteiten blijven ongewijzigd.

Voor de statische opslag in de te behouden stal geldt dat dit binnen de CROW gezien wordt als 'Bedrijf arbeidsextensief/bezoekersextensief (loods, opslag, transportbedrijf). Hierbij hoort een verkeersgeneratie van 5,7 bewegingen per 100 m^2 Bedrijfs Vloeroppervlakte (BVO). Echter gezien de bedrijfsvoering, waarbij vanuit de gemeente de eis is gesteld voor maximaal 150 eenheden in de statische opslag, is het niet realistisch om met dit cijfer te rekenen. Met een grootte van 4.300 m^2 betekent dit dat er 245 verkeersbewegingen per etmaal zijn. Dit zijn 89.425 verkeersbewegingen per jaar. Wat zou betekenen dat ruim 60 mensen elke dag hun eenheid van en naar de locatie komen brengen. Gemiddeld komen mensen 3 keer per jaar hun eenheid brengen en halen. Dit leidt tot 900 verkeersbewegingen. Om uit te gaan van een worst-case scenario wordt gekeken naar een verkeersgeneratie wanneer elke eenheid 5 keer per jaar gehaald en gebracht wordt. Dit leidt tot 3000 verkeersbewegingen per jaar voor de statische opslag.

In de huidige situatie betreft het plangebied een intensieve varkenshouderij. Bij deze varkenshouderij zijn veel zware verkeersbewegingen mee gemoeid. In de beoogde ontwikkeling komt de intensieve varkenshouderij te vervallen en zullen alle zware verkeersbewegingen die tot deze veehouderij behoren komen te vervallen. Dat betekent dat alleen voor de bestaande akkerbouwactiviteiten die worden doorgezet nog zware verkeersbewegingen te verwachten zijn. Dit aantal zal ca. 560 zware verkeersbewegingen bedragen.

Het plangebied wordt ontsloten door de Herreweg in Balgoij. Dit is een verharde 60-km weg in het buitengebied. Ten opzichte van de huidige situatie en de verkeersgeneratie van de intensieve veehouderij zullen de verkeersbewegingen ter plaatse sterk afnemen. De Herreweg beschikt dus over ruim voldoende capaciteit om de verkeersbewegingen van de beoogde situatie op te nemen.

5.3.2. Parkeren

Naast het aspect verkeer dient tevens voldoende parkeergelegenheid aanwezig te zijn binnen de plangebied. In de nota 'Beleidsregels Parkeernormen Wijchen' zijn parkeernormen opgenomen voor een arbeidsextensief/bezoekersextensief bedrijf en koopwoning vrijstaand. Voor het bedrijf geldt een parkeernorm van 0,9 plek per 100 m^2 BVO. Op locatie zal ten behoeve van het akkerbouwbedrijf 800 m^2 BVO gerealiseerd worden, ten behoeve van statische opslag zal ca. 4200 m^2 BVO in gebruik worden genomen. Voor de woning geldt een parkeernorm van 2,1 per woning en 0,3 bezoekers per woning. Voor een bedrijfswoning en burgerwoning geldt dezelfde parkeernorm.

Tabel 1: Parkeerbehoefte beoogde ontwikkeling

Categorie	Parkeerbehoefte
Bedrijfswoning + 2 burgerwoningen	7,2 (2,4 per woning).
Statische opslag (ca. 4200 m^2)	37,8
Machineberging (800 m^2)	7,2

De te realiseren machineberging wordt gebruikt voor het stallen van werktuigen en machines van de akkerbouwactiviteit van de aanvrager. Omdat de machineberging verder geen andere activiteit bevat zijn hiervoor geen extra parkeerplaatsen benodigd. Incidenteel zullen bezoekers naar het plangebied komen voor de akkerbouwactiviteit. Het plangebied biedt ruim voldoende ruimte om deze incidentele parkeervraag op te vangen.

De statische opslag kent een parkeerbehoefte van 37,8 als gerekend wordt met de normen van de parkeernota bij een arbeidsextensief/bezoekersextensief bedrijf. Echter betreft de statische opslag het stallen van caravans en campers. Binnen de opslag is een maximaal aantal van 150 campers en/of caravans toegestaan. Dit soort stalling is voornamelijk seizoensgebonden. Het is niet te verwachten dat het gehele jaar de volledige parkeerbehoefte benut wordt. Daarnaast is de statische opslag ook niet hetzelfde als een doorgaans bedrijf, vanuit gegaan wordt dat gezien de aard van de opslag 38 parkeerplekken overbodig zijn. Ook zal de verblijfsduur van zeer korte duur zijn, in het geval dat er toch veel parkeerbehoefte is, dan biedt het plangebied voldoende mogelijkheden om dit op eigen terrein op te vangen. Derhalve wordt afgeweken van de gestelde eis van 38 parkeerplaatsen.

De 3 woningen hebben een parkeerbehoefte van 8 (2,4 per woning, naar boven afgerond). Hiervoor worden bij de nieuw te bouwen bedrijfswoning 4 parkeerplaatsen gerealiseerd en bij de 2 burgerwoningen 2 parkeerplaatsen per woning. Deze worden op eigen terrein gerealiseerd.

Er kan worden geconcludeerd dat er als gevolg van de beoogde ontwikkeling geen belemmeringen zullen ontstaan voor de afwikkeling van personen- en goederenvervoer.

5.4. Natuur

De Omgevingswet regelt activiteiten die met natuur te maken hebben. Deze natuuractiviteiten gaan over dieren en planten in het wild en gebieden waarin ze leven. Het doel van de regels is onder meer het beschermen van soorten en gebieden. Voorafgaand aan de beoogde wijziging dient onderzocht te worden of er sprake is van een aantasting van wettelijk beschermde natuurwaarden op basis van wet- en regelgeving. Onderstaand zijn de diverse aspecten ten aanzien van natuurwaarden beschreven.

5.4.1. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet voorziet met het oog op behoud van biodiversiteit, in regels ter bescherming van Natura 2000-gebieden zoals de aanwijzing en beheer van Natura 2000-gebieden. Daarnaast verplicht de wet dat voor bepaalde projecten, plannen en handelingen die invloed hebben op Natura 2000-gebieden sprake is van een vergunningsplicht op grond van artikel 5.1 van de Omgevingswet.

De gebiedsbescherming is beperkt tot de Natura 2000-gebieden en eventueel buiten het Natuur Netwerk liggende bijzondere provinciale natuurgebieden. De bescherming van het Natuur Netwerk Nederland is beschermd middels regel in de Bkl. In paragraaf 7.3.1 van het Bkl zijn regels opgenomen dat provincies deze beschermingsregels in de Omgevingsverordening dienen op te nemen. Het gaat hier met name om het aanwijzen en de geometrische begrenzing vastleggen van de Natuur gebieden. Daarnaast worden in de Omgevingsverordening regels gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Hierbij worden de doelstellingen van het gebied in acht genomen. In Nederland zijn 161 Natura 2000-gebieden aangewezen.

Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een

omgevingsvergunning voor de activiteit natuur wordt aangevraagd. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

Het dichtstbij liggende Natura 2000-gebied betreft 'Rijntakken', dat op een afstand van circa 11 kilometer ligt.

In Natura 2000-gebieden zijn habitattypen aanwezig die gevoelig zijn voor de verzurende en vermestende werking van stikstofdepositie. Om het effect van de beoogde ontwikkeling op de Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken zijn berekeningen van de gebruiksfase gemaakt. Middels het rekenprogramma AERIUS wordt de stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden berekend. Hiermee wordt het effect op verzuring en vermesting in beeld gebracht. Wanneer met het rekenprogramma AERIUS kan worden aangetoond dat een initiatief geen toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft, kan de ontwikkeling doorgang vinden. Indien er wel sprake is van een toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden moet onderbouwd worden hoe deze toename in depositie ongedaan wordt gemaakt (door het treffen van maatregelen of extern salderen).

Met een AERIUS berekening is aangetoond dat het onderhavige ontwikkeling geen verhoogde depositie heeft op Natura 2000-gebieden. De AERIUS berekening en toelichting op de invoergegevens zijn toegevoegd als bijlage 6 en 7.

De Wet natuurbescherming en omgevingsvergunning milieubelastende activiteit worden ingetrokken. Ook neemt met de beoogde ontwikkeling het aantal verkeersbewegingen af. Dit heeft een positief effect op de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Met het stoppen van de intensieve veehouderij nemen de emissies sterk af. Ook zal het totaal aandeel wegverkeer bij de beoogde ontwikkeling afnemen.

Daarnaast kunnen andere factoren eveneens leiden tot een verstoring van habitattypen en soorten, indien een ontwikkeling op korte afstand van een gebied plaatsvindt. Vanwege de ruime afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken leidt het initiatief verder niet tot andere voorkomende storende factoren op omliggende Natura 2000-gebieden zoals oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering soortensamenstelling.

Gezien het vorenstaande kan geconcludeerd worden dat negatieve effecten op soorten en habitattypen in beschermde Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Er is derhalve geen omgevingsvergunning in het kader van Natura 2000-activiteiten nodig.

5.4.2. Soortenbescherming

De soortenbeschermende werking is rechtstreeks opgenomen in het Bal. In afdeling 11.2 van het Bal zijn de beschermingsregimes in drie aparte paragrafen neergelegd. Per beschermingsregime is bepaald welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. Hieronder zijn de drie beschermingsregimes weergegeven:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn; Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn; Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. Beschermingsregime andere soorten. Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IX onder A en B bij het Bal. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

In Nederland komen ongeveer 30.000 soorten dieren en planten voor. Het Bal regelt de bescherming van alle in Nederland in het wild voorkomende soorten inheemse planten en dieren.

In het Bal is onder meer bepaald dat beschermde diersoorten niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en plantensoorten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Bij het beoordelen van de in het plangebied voorkomende beschermde soorten gaat het primair om soorten die door de ingreep direct beïnvloed worden, doordat:

- Zij fysiek aangetast worden (doden/verwonden van dieren, verwijderen van planten);
- Zij verstoord worden (toename van geluid of licht);
- Hun vaste verblijfplaatsen c.q. groeiplaatsen aangetast of verstoord worden.

Gelet op de aard van het initiatief aan de Herreweg 3, dient met name bepaald te worden of ter plaatse van de te slopen stallen en nieuw te realiseren wooneenheden, beschermde natuurwaarden voorkomen, die verstoord zouden kunnen worden. Verboden handelingen dienen te worden voorkomen en handelingen mogen niet leiden tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding. Het (onopzettelijk) doden, verwonden of verontrusten van deze soorten is zonder ontheffing niet toegestaan. Om aan te tonen dat de beoogde ontwikkeling geen effect heeft op soorten is een quickscan Flora en Fauna uitgevoerd door Brabant Eco, het volledige rapport is terug te vinden in bijlage 8. Navolgende zijn de belangrijkste punten uit dit rapport samengevat.

Onderstaand de samenvatting van het onderzoek door Brabant Eco:
'Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed kunnen zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied. De te slopen varkensstallen bieden geen openingen waar beschermde diersoorten mogelijk nest-, schuil- of verblijfsplaatsen zouden kunnen vinden. Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. Het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal positieve effecten teweegbrengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast, waardoor de externe stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden of Natuurnetwerk Nederland gebieden zelfs afneemt.

In de tuin van de bedrijfswoning hangt een steenuilenkast. Deze kast blijft behouden, gezien de sloop van de stallen die plaatsvindt op relatief grote afstand van de steenuilenkast in de tuin, worden er geen negatieve effecten verwacht.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig. De zorgplicht is altijd van toepassing. Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Wel dient men rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht geluid en trillingen die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de omliggende bomen(rijen), andere groenelementen en bebouwing.

Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog. Als het verwijderen van vegetatie buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Gezien het voorstaande kan geconcludeerd worden dat het aantreffen van beschermde natuurwaarden niet aan de orde is. Een omgevingsvergunning in het kader van de bescherming van soorten derhalve niet noodzakelijk.

5.5. Luchtkwaliteit

In het Bkl is de Europese richtlijn geïmplementeerd op het gebied van grenswaarden voor diverse stoffen. Het doel is mensen te beschermen tegen risico's van luchtverontreiniging. Voor de kwaliteit van de buitenlucht zijn in paragraaf 2.2.1.1 van het Bkl omgevingswaarden voor de buitenlucht opgenomen. Deze waarden betreffen grenswaarden van concentraties voor onder andere zwaveldioxide, stikstofoxiden (NO_x als NO_2) zwevende deeltjes (PM_{10} en $PM_{2,5}$), lood, koolmonoxide en benzeen.

Om een evenwichtige toedeling van de nieuwe functie op de locatie te waarborgen dient voor het aspect luchtkwaliteit enerzijds onderzocht te worden of de ontwikkeling voldoet aan de wettelijke grenswaarden. Anderzijds moet worden beoordeeld of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

5.5.1. Toetsing normen luchtkwaliteit

Op grond van het Bkl (paragraaf 2.2.1.1) zijn omgevingswaarden opgenomen voor de jaargemiddelde concentraties voor onder andere fijnstof (PM_{10}). De grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie bedraagt 40 µg/m^3. Vanaf 1 januari 2015 geldt daarnaast een grenswaarde voor $PM_{2,5}$ waaraan door het bevoegd gezag bij vergunningverlening moet worden getoetst. Deze grenswaarde bedraagt 25 µg/m^3 voor de jaargemiddelde concentratie. Voor de gemiddelde jaarconcentratie van NO_2 geldt een grenswaarde van 40 µg/m^3.

In het kader van een planologische procedure dient te worden aangetoond dat voldaan wordt aan de wettelijke normen voor wat betreft luchtkwaliteit. Hierbij dient het effect op de luchtkwaliteit in de omgeving als gevolg van een nieuwe ontwikkeling, als ook de toetsing aan het Bkl in beeld te worden gebracht. Met name de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijnstof (PM_{10} en $PM_{2,5}$) worden beleidsmatig relevant geacht.

Indien ontwikkelingen binnen het plangebied gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit moet aandacht worden besteed aan de gevolgen voor de milieukwaliteitseisen. Onderzoek moet worden verricht naar de gevolgen voor de in paragraaf 2.2.1.1 van het Bkl genoemde milieukwaliteitseisen voor de buitenlucht. Dit onderzoek kan echter achterwege blijven indien de nieuwe bestemming betrekking heeft op één of meer categorieën van gevallen die, als genoemd in artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl, niet in betekenende mate bijdragen. In die gevallen wordt aangenomen dat de toename van de concentratie in de buitenlucht van zowel zwevende deeltjes (PM_{10}) als stikstofdioxide de 3% grens van de jaargemiddelde concentratie niet overschrijdt.

Als sprake is van een beperkte toename van de luchtverontreiniging die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdraagt aan de concentratie PM_{10} in de buitenlucht, hoeft een plan niet langer meer getoetst te worden. Dit volgt uit artikel 5.53 en 5.54 van het Bkl. Voor de volgende categorieën kan getoetst worden of een plan NIBM bijdraagt:

- Categorie woningbouwlocaties;
- Categorie kantoorlocaties;
- Combinatie van woningbouw en kantoren;
- Categorie inrichtingen.

Het initiatief betreft het creëren van twee nieuwe burgerwoningen en een nieuwe bedrijfswoning. De ontwikkeling behoort derhalve tot de categorie woningbouwlocaties. Voor woningbouwlocaties geldt dat deze NIBM zijn wanneer het netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, in geval van één ontsluitingsweg (artikel 5.54, onder b, onder 1, Bkl). Aangezien met het initiatief slechts drie nieuwe woningen mogelijk worden gemaakt, wordt dus ruimschoots voldaan aan de NIBM-grens.

Tevens wordt in de beoogde ontwikkeling een statische opslag in een bestaande stal gerealiseerd en wordt een nieuwe loods (ca. 800 m^2) opgericht. Daarbij is er geen relevantie als aannemelijk kan worden gemaakt, dat de luchtkwaliteit 'niet in betekenende mate' aangetast wordt. Een project of activiteit draagt niet in betekenende mate bij als de toename van de concentratie NO_2 en PM_{10} niet

hoger is dan 1,2 µg/m^3. Dat is 3% van de omgevingswaarde voor de jaargemiddelde concentraties. Dit volgt uit artikel 5.53 en 5.54 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Voor de beoogde statische opslag dient bepaalt te worden of de eventuele toename in het aantal verkeersbewegingen van en naar de locatie invloed hebben op de luchtkwaliteit in de omgeving. Door de rijksoverheid is hiervoor een specifieke rekentool voor ontwikkeld. Met die tool kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of de verkeersaantrekkende werking van een functie 'Niet In Betekenende Mate' bijdraagt aan de concentratie van fijnstof in de buitenlucht.

In paragraaf 5.3.1 verkeer is aangetoond dat met de beoogde ontwikkeling 12.231 verkeersbewegingen per jaar plaatsvinden. Hierbij is aangesloten bij de in de CROW geldende normeringen. Uit de berekening met de NIBM-tool blijkt dat bij een toename met dit aantal de bijdrage aan de fijnstofconcentratie nog NIBM is. Bovendien vinden er in de bestaande situatie ook al verkeersbewegingen van en naar de inrichting plaats. De beoogde ontwikkeling heeft dus met zekerheid geen significant negatieve effecten op de luchtkwaliteit in de omgeving.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2023

	Jaar van planrealisatie	2026
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	34
	Aandeel vrachtverkeer	18,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	**0,08**
	PM_{10} in µg/m^3	**0,01**
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekenende-mate; geen nader onderzoek nodig		

Afbeelding 12: Uitsnede resultaat NIBM-tool.

De beoogde ontwikkeling heeft dus met zekerheid geen significant negatieve effecten op de luchtkwaliteit in de omgeving. Er kan worden geconcludeerd dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor het plan.

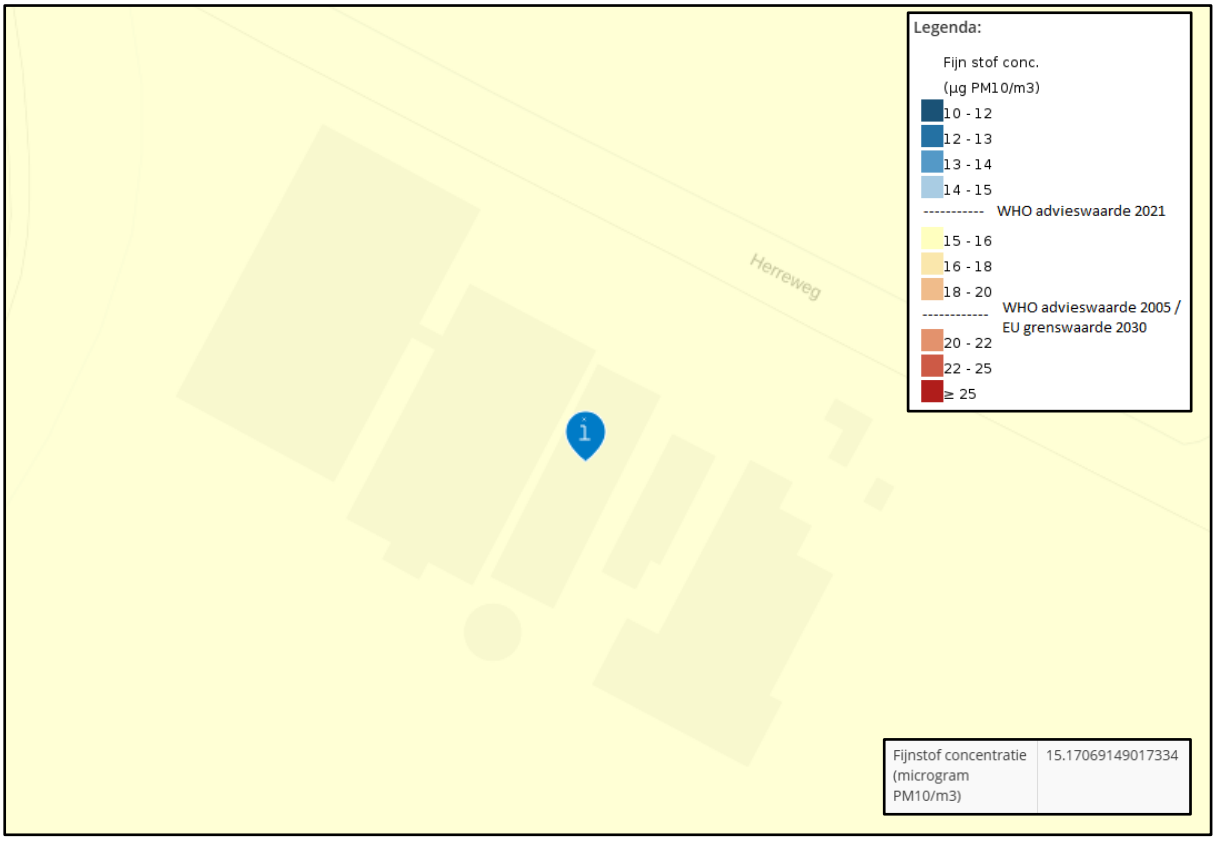
5.5.2. Woon- en leefklimaat

Indien aan de grenswaarden zoals beschreven in voorgaande alinea wordt voldaan, mag worden aangenomen dat het woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit aanvaardbaar is.

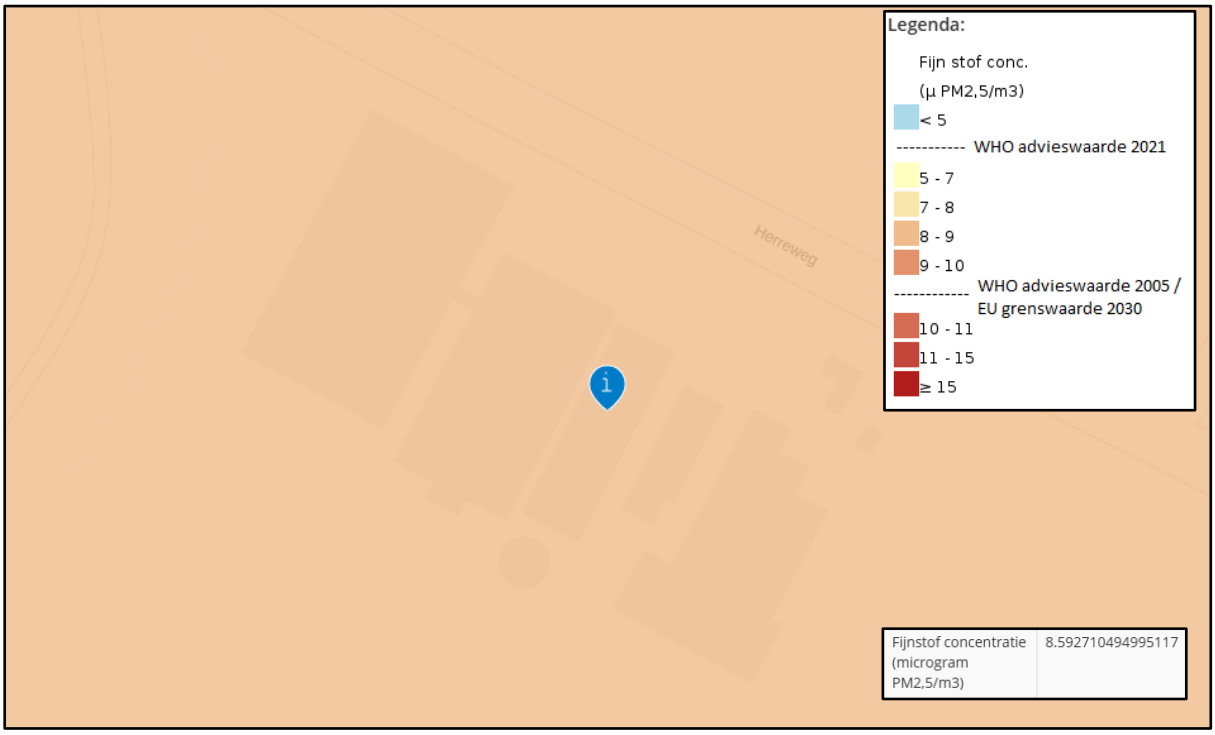
Jaarlijks wordt door RIVM onderzocht wat de achtergrondconcentratie is van verschillende stoffen. Het ruimtelijke patroon van de berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} toont in het noorden van Nederland en in Zeeland lagere waarden dan in de rest van Nederland. De hogere bijdrage van buurlanden, de bijdrage van lokale bronnen (zoals industrie en intensieve veehouderij) en de hogere aandelen van secundair fijnstof zorgen voor hogere fijnstof concentraties in zuiden en oosten van Nederland. Secundair fijnstof is fijnstof dat in de lucht wordt gevormd uit bijvoorbeeld ammoniak en stikstofoxiden.

De waarden van de verschillende stoffen worden door het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit gebruikt om Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN) te maken. Volgens deze kaarten wordt in Nederland bijna overal aan de wettelijke grenswaarden voldaan. Lokaal kan de grenswaarde voor fijnstof wel overschreden worden op grote industrieterreinen zoals de Maasvlakte en TataSteel. Ook bij gebieden met een hoge concentratie aan pluimveehouderijen kan lokaal sprake zijn van een overschrijding van de wettelijke grenswaarden. In de omgeving van het plangebied zijn geen pluimveehouderijen of zware industrie te vinden. Hierdoor kan met zekerheid gesteld worden dat de

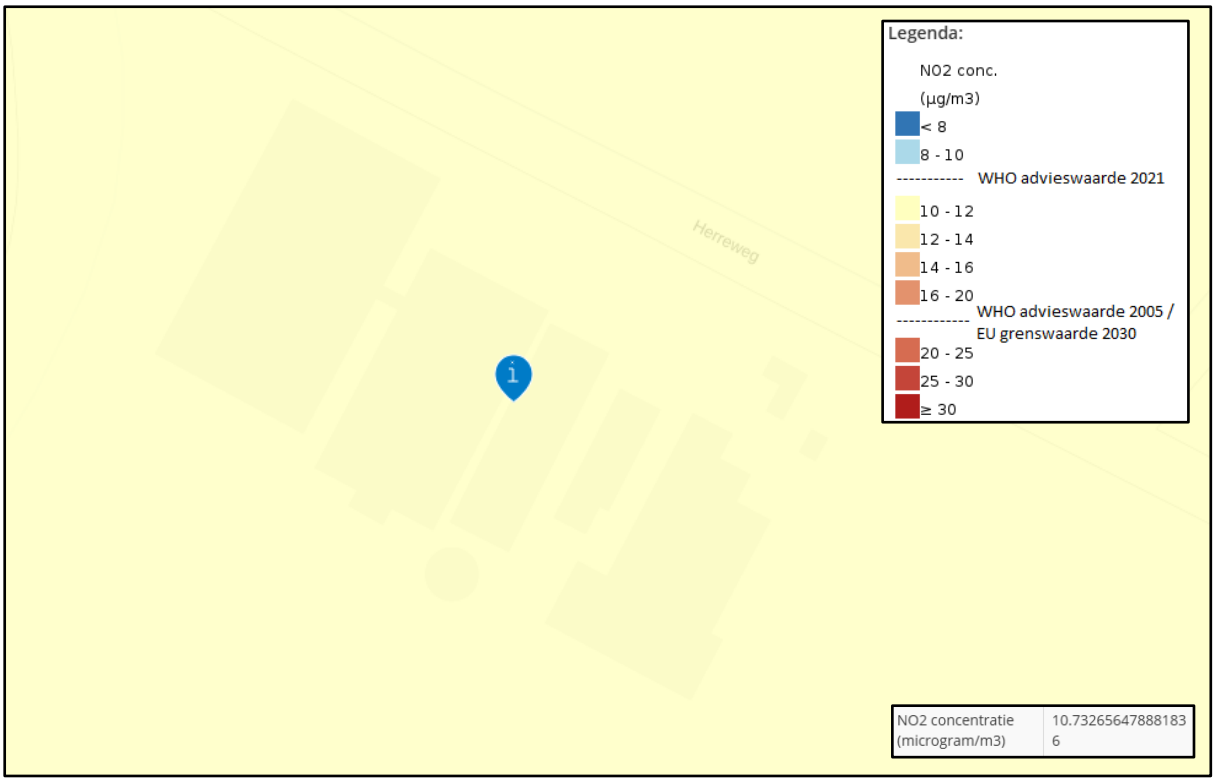
grenswaarden voor de jaargemiddelde fijnstofconcentratie binnen het plangebied niet worden overschreden. Op onderstaande afbeeldingen zijn de concentraties ter plekke van het plangebied weergeven.

Afbeelding 13: Concentratie fijnstof PM_{10} (bron: atlasvandeleefomgeving)

Afbeelding 14: Concentratie fijnstof $PM_{2,5}$ (bron: atlasvandeleefomgeving)

Afbeelding 15: Concentratie stikstofdioxide NO_2 (bron: atlasvandeleefomgeving)

Ten aanzien van de luchtkwaliteit is er ter plaatse sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

5.6. Geluid

Veel functies in de fysieke leefomgeving hebben te maken met geluid. De instructieregels uit afdeling 3.5 (Bkl) zijn van toepassing op de beheersing van geluid door een weg, spoorweg of industrieterrein. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van zonering en geluidsnormen. Ook zijn direct werkende regels in het (tijdelijk) omgevingsplan opgenomen. Dit zijn de regels voor het bepalen en beoordelen van geluid door een toegelaten activiteit.

In de omgeving van het plangebied liggen geen spoorwegen of industrieterreinen. Wel bevindt het plangebied zich binnen de geluidszone van de Herreweg.

De huidige bedrijfswoning betreft een reeds bestaand geluidgevoelig object. Met de beoogde ontwikkeling wordt de bedrijfswoning omgezet naar een burgerwoning, omdat deze woning geen betrekking meer heeft tot het agrarische bedrijf van aanvrager wordt dit geluidsgevoelige object wel opnieuw getoetst. De te realiseren nieuwe bedrijfswoning en nieuwe burgerwoning betreffen een nieuw geluidgevoelig object. De te realiseren nevenactiviteit in de vorm van statische opslag van campers en caravans en de te realiseren loods betreffen geen geluidsgevoelige gebouwen of ruimte zoals beschreven in artikel 3.21 en 3.22 van het Bkl. Voor de beoogde ontwikkeling moet worden bezien of enerzijds de te realiseren woningen hinder ondervinden van de geluidszone van de Herreweg en anderzijds of zij hinder ondervinden van omliggende functies.

Woon- en leefklimaat (geluid)

In het kader van geluid is het van belang dat wordt aangetoond dat de beoogde ontwikkeling geen negatieve invloed zal hebben op het woon- en leefklimaat van de omliggende functies. Enerzijds mag de beoogde ontwikkeling niet leiden tot aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van woningen in de omgeving en anderzijds dient er voldoende geluidsruimte te zijn voor de beoogde bedrijfsvoering. Om dit aan te tonen wordt aangesloten bij de normen met betrekking tot geluid van de handreiking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de 'Activiteiten en milieuzonering'. De handreiking is in eerste instantie bedoeld voor bedrijventerreinen, andere

werkterreinen, gemengde en rustige woonwijken. Het principe kan echter ook worden toegepast op solitaire geluiduitstralende activiteiten in het buitengebied. In deze handreiking wordt gesteld dat voor geluiduitstralende activiteiten geldt dat er op 50 meter afstand van de locatie een geluidsnorm geldt van 50 dB.

In het omgevingsplan is het aspect geluid beschreven in paragraaf 22.3.4. Daarin staan regels over geluid door een activiteit op of in een geluidgevoelig gebouw die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. In deze situatie is er sprake van een nieuw geluidgevoelig gebouw, het betreft namelijk de bouw van een woning. Op het plangebied vinden activiteiten plaats die een geluidsuitstraling hebben naar de omgeving. De eventuele geluidbelasting als gevolg van de bedrijfsvoering is laag en de activiteiten vinden veelal inpandig of nabij de loods plaats. Bovendien is de afstand tot de geluidgevoelige gebouwen zo groot dat de activiteiten geen overlast zullen veroorzaken. De nieuw te realiseren burgerwoningen bevinden zich namelijk op een afstand van >90 meter van het akkerbouwbedrijf en de statische opslag.

Voor de burgerwoningen kan het wegverkeerlawaai van de Herreweg een factor van belang zijn. Echter, hebben de omliggende wegen, waaronder de Herreweg, een intensiteit van onder de 1000 voertuigen per etmaal. De wegen voldoen niet aan artikel 17.5 van de Omgevingsregeling en derhalve zijn de beoogde woningen niet gelegen binnen een geluidaandachtsgebied. Met de beoogde ontwikkeling wordt ook een vermindering van verkeersintensiteit gerealiseerd omdat de verkeersbewegingen van de varkenshouderij verdwijnen. Voor het toevoegen van de burgerwoningen is dus geen akoestisch onderzoek benodigd en is sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Er kan worden geconcludeerd dat er voor wat betreft het aspect geluid geen belemmeringen zijn voor het initiatief.

5.7. Geur

In het omgevingsplan zijn regels opgenomen met betrekking tot geurhinder van dierenverblijven. De wetgeving heeft tot doel het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van geurbelasting door het opnemen van geurnormen of vaste afstanden. Hierbij is het mogelijk dat de gemeenteraad afwijkende normen (ten opzichte van de bruidsschat) vaststelt in het Omgevingsplan. Deze regels zijn afkomstig van de beoordelingsregels zoals opgenomen in het Bkl. Indirect heeft de wetgeving ook consequenties voor de totstandkoming van geurgevoelige objecten en dus voor de ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de volgende aspecten in ogenschouw moeten worden genomen:

1. Worden bedrijven in de omgeving onevenredig belemmerd door de beoogde ontwikkeling?
2. Is ter plaatse van de planlocatie een goed woon- en verblijfklimaat voor wat betreft het aspect geur gegarandeerd?

In de beoogde ontwikkeling wordt een geurgevoelig object, in de vorm van een woning, gerealiseerd binnen het plangebied. Het is daarom noodzakelijk om het woon- en verblijfklimaat ter plaatse inzichtelijk te maken.

5.7.1. Belemmering bedrijvigheid

Met de beoogde ontwikkeling worden nieuwe geurgevoelige gebouwen opgericht. Binnen het plangebied wordt een nieuwe bedrijfswoning gebouwd, wordt de oude bedrijfswoning omgezet in een burgerwoning en wordt ten oosten van de om te zetten woning een nieuwe burgerwoning gerealiseerd. De vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen die in gebruik worden genomen ten behoeve van de statische opslag en de nieuw op te richten loods zijn niet bestemd voor menselijk verblijf en worden derhalve niet beschouwd als geurgevoelig gebouw.

Op grond van de regels uit het omgevingsplan moet de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig gebouw dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een veehouderij, ten minste 50 meter bedragen indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen. Deze afstand moeten veehouderijen in de omgeving in de bestaande situatie dus al in acht nemen en dat blijft in de beoogde situatie het

geval. Daar de woningen met het initiatief niet dichter bij veehouderijen in de omgeving worden gesitueerd, verandert de toetsingsafstand voor die veehouderijen niet.

Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom. Binnen een afstand van 50 meter van het plangebied zijn geen veehouderijen gelegen. De dichtstbijzijnde veehouderij ten opzichte het plangebied is gelegen aan Luumpt 10 te Balgoij. De afstand tot dit bouwvlak bedraagt circa 500 meter. De geuremissie van deze veehouderij bedraagt 2136 ouE. Hiermee wordt dus ruimschoots voldaan aan de gestelde vaste afstanden in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling met zekerheid niet zorgt voor een onevenredige belemmering voor de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen in de omgeving.

5.7.2. Woon- en leefklimaat

Vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is het van belang dat er ter plaatse van het plangebied sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat ten aanzien van het aspect geur. Om dit te kunnen beoordelen is in eerste instantie aangesloten bij de richtafstanden die zijn gesteld in de VNG-handreiking 'Activiteiten en milieuzonering'.

De dichtstbijzijnde intensieve veehouderij ten opzichte van het plangebied ligt aan Luumpt 10. Dit betreft een rundveehouderij. Hiervoor geldt op grond van de VNG-handreiking een richtafstand van 100 meter in het kader van geur. De rundveehouderij ligt op een afstand van circa 500 meter ten opzichte van het plangebied. Het plangebied is gelegen binnen het buitengebied, hier geldt een grenswaarde van 8 oUe per m^3. De overschrijding van de geurnorm ter plaatse van het plangebied valt hiermee niet te verwachten gezien de ruime afstand tot de veehouderij. Er kan dus ruimschoots worden voldaan aan de richtafstanden ten opzichte van (intensieve) veehouderijen in de omgeving.

Ten aanzien van het aspect geur zijn er dus geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

5.8. Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Vanuit een evenwichtige toedeling van functies aan locaties moet een afweging gemaakt worden of de beoogde ontwikkeling passend dan wel gewenst is binnen de locatie. Als de ontwikkeling afwijkt van het beleid maar toch wenselijk is, kan het bevoegd gezag de BOPA ook verlenen. Er is op dit moment wel een goede motivering nodig om van het beleid af te wijken.

Voor omgevingsveiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit op een locatie. In bijlage VII zijn de milieubelastende activiteiten die relevant zijn voor het aspect veiligheid omschreven. Met de beoogde ontwikkeling wordt een beperkt kwetsbare locatie opgericht, namelijk een recreatief nachtverblijf voor ten hoogste 50 personen (zoals opgenomen in bijlage VI van het Bkl.). Ook blijft een kwetsbaar gebouw, in de vorm van een bedrijfswoning, behouden. Met de ontwikkeling worden géén milieubelastende activiteiten gerealiseerd zoals opgenomen in bijlage VII van het Bkl.

5.8.1. Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid omtrent omgevingsveiligheid staat omschreven in 'Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Wijchen' vastgesteld door de gemeenteraad op d.d. 28-07-2016. In het beleid is opgenomen dat onderhavige plangebied valt binnen de in hoofdstuk 3.4.3 opgenomen 'Zonering Maas' Op basis van dit hoofdstuk valt het plangebied binnen Zone 3: 90-1000 meter. Voor objecten binnen deze zonering geldt de standaardverantwoording. Deze is navolgende opgenomen vanuit het beleidsstuk 'Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Wijchen'.

Inleiding
Het plangebied en de geprojecteerde ontwikkeling bevindt zich op grote afstand van de risicobron. Om deze reden wordt conform de Beleidsvisie externe veiligheid een standaardverantwoording toegepast.

Ontwikkeling groepsrisico
Vanwege de grote afstand tot de risicobron zal een toename van personendichtheden niet significant doorwerken in de rekenkundige hoogte van het groepsrisico. De beschouwing van het groepsrisico en de verantwoording daarvan is om deze reden volledig kwalitatief uitgevoerd.

Mogelijkheden tot beperking van het groepsrisico
De mogelijkheid tot beperking van het groepsrisico door het beïnvloeden van de personendichtheid is op deze grote afstand tot de risicobron geen item. Zoals gesteld heeft op deze afstand een toe- of afname van personendichtheid geen invloed op het groepsrisico. Daarnaast is de kans te overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen is in deze gebieden vele malen kleiner dan 1/1.000.000. Veiligheidsmaatregelen aan de bron zijn daarom niet realistisch.

De bestrijdbaarheid van de omvang van een ramp of zwaar ongeval
Ook het bestrijdbaarheid vraagstuk speelt op deze afstand van de risicobron niet. Bestrijding vindt plaats bij de bron.

Mogelijkheden tot zelfredzaamheid
In geval van een calamiteit moeten personen kunnen schuilen. De mate waarin deze bouwwerken afsluitbaar zijn tegen de indringing van toxisch gas en de tijdsduur dat deze bouwwerken worden blootgesteld zijn hierbij parameters. Nieuwe bouwwerken zijn goed geïsoleerd, waardoor ze een goede bescherming bieden tegen het binnendringen van het toxisch gas. Belangrijk is wel dat luchtbehandelingsinstallaties met één druk op de knop uit te schakelen zijn. Dit is echter niet af te dwingen in deze ruimtelijke procedure. Daarnaast dient in geval van een calamiteit tijdig gewaarschuwd te worden. Dit gebeurt door het in werking stellen van NL-Alert en het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) als onderdeel van de algemene Rampenbestrijding. Het grondgebied van de gemeente Wijchen valt grotendeels binnen de dekking van de sirenepalen. Deze verantwoording dient gelezen te worden in combinatie met de Beleidsvisie externe veiligheid Wijchen en de daarin gemaakte keuzes.

5.8.2. Beleid
Binnen het aspect omgevingsveiligheid zijn verschillende begrippen relevant. Onderstaand worden de belangrijkste begrippen toegelicht.

Plaatsgebonden risico (PR)
Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat één persoon overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze persoon bevindt zich onafgebroken (24 uur per dag) en onbeschermd op één bepaalde plaats. Het plaatsgebonden risicocontour geld niet voor werknemers of bezoekers van de milieubelastende activiteit. De grens- en standaardwaarden voor het plaatsgebonden risico zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Deze waarden worden ruimtelijk vertaald in afstanden die tot gebouwen en locaties in acht genomen moeten worden of waarmee rekening gehouden moet worden.

Voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties zijn (artikel 5.7 in het Bkl) grenswaarden opgenomen voor het plaatsgebonden risico van ten hoogste één op de miljoen per jaar (10^{-6}/jaar). Deze grenswaarden (harde norm) moeten in acht genomen worden. (Zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties mogen daarom niet binnen de PR-10^{-6}-contour van een activiteit worden gerealiseerd. Kwetsbare gebouwen en locaties kunnen hier tijdelijk afwijken gedurende een periode van ten hoogste drie jaar (artikel 5.10 van het Bkl.) Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties geldt de PR-10^{-6}-contour als standaardwaarde. In basis moet aan de norm van PR-10^{-6}-contour voldaan

worden, tenzij er (goede) redenen zijn om af te wijken. De redenen en de afweging van de risico's moeten nader gemotiveerd worden.

Groepsrisico (GR)
Het groepsrisico is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting door een ongeluk met gevaarlijke stoffen. Door te kijken naar het gebied waar dan een groep van ≥10 personen tegelijk kan overlijden als er iets fout gaat. Het groepsrisico is geen harde norm, het bevoegd gezag moet er rekening mee houden bij het toestaan van bepaalde activiteiten met gevaarlijke stoffen. In het omgevingsplan en bij de vergunningverlening.

Aandachtsgebieden
Aandachtsgebieden zijn gebieden rond activiteiten met gevaarlijke stoffen die zichtbaar maken waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen onvoldoende beschermd zijn tegen de gevolgen van ongevallen met gevaarlijke stoffen. Dat betekent dat zich binnen dat gebied bij een ongeval met gevaarlijke stoffen levensbedreigende gevaren voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Ook al is de kans daarop klein. Aandachtsgebieden zijn er voor brand, explosie en gifwolk. Afhankelijk van het type activiteit met gevaarlijke stoffen, zijn er voor het aandachtsgebied in de regelgeving vaste afstanden vastgesteld of zijn deze afstanden rekenkundig bepaald conform bijlage VII van het Bkl. Risicovolle activiteiten hebben van rechtswege aandachtsgebieden (art. 5.12 Bkl).

Voorschriftengebied
De gemeente kan binnen aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen. Een voorschriftengebied kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. De gemeente wijst in dat geval een locatie binnen een (brand- of explosie) aandachtsgebied als (brand- of explosie) voorschriftengebied aan in het omgevingsplan (art. 5.14 Bkl). In dit deel van het aandachtsgebied gelden dan aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Deze aanvullende bouweisen staan in de artikelen 4.90 tot en met 4.96 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). De aanvullende bouweisen gelden niet voor bestaande gebouwen die binnen een voorschriftengebied liggen. Locaties voor nieuwe zeer kwetsbare gebouwen in een brand- of explosieaandachtsgebied moeten altijd worden aangewezen als voorschriftengebied.

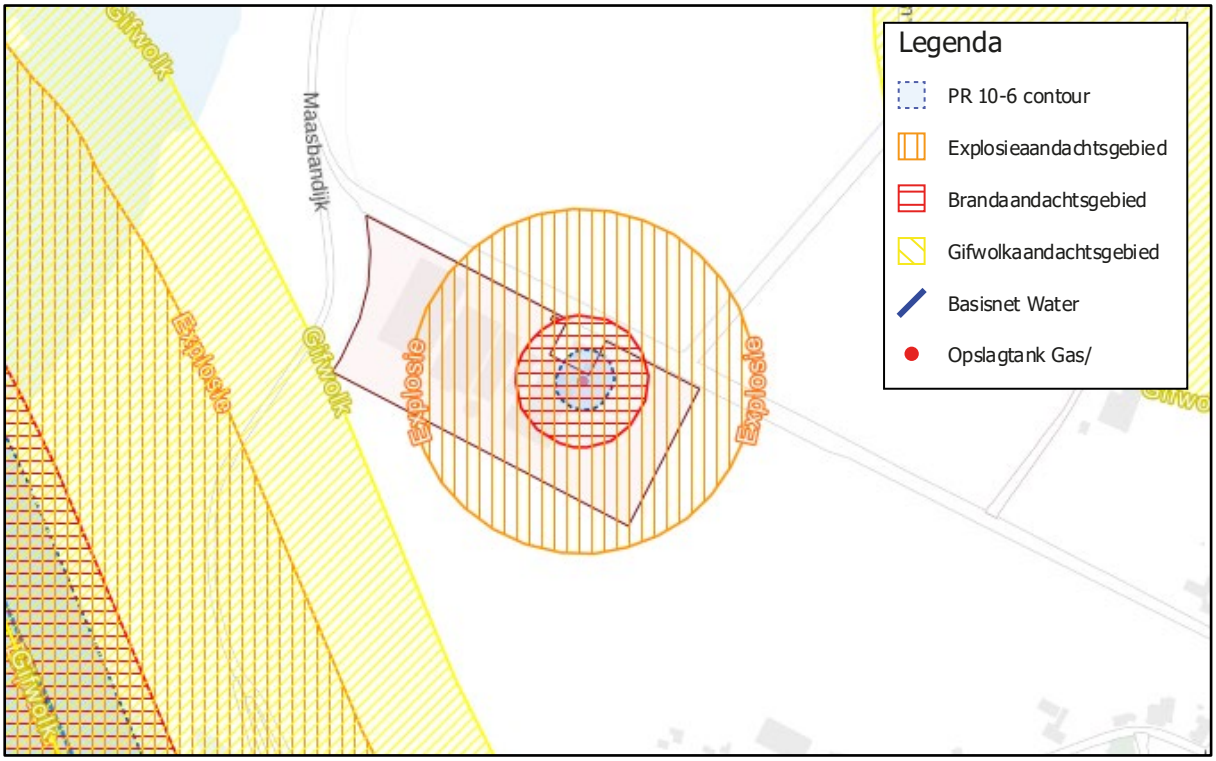
Register Externe Veiligheidsrisico's
In het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) zijn de risico's met gevaarlijke stoffen vastgelegd. De afstanden met betrekking tot het plaatsgebonden risico, brand-, explosie- en gifwolkaandachtsgebied, explosieaandachtsgebied vuurwerk, civiele of militaire explosieaandachtsgebied wordt visueel weergegeven via geografische kaarten zoals de kaart van Atlas Leefomgeving en EV signaleringskaart. Op deze kaart zijn onder andere de PR-10^{-6}-contour en aandachtsgebieden visueel weergegeven.

Transportroutes
De afstand van PR-10^{-6} en aandachtsgebieden voor transportroutes als bedoeld in artikel 1 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, over het basisnet zijn opgenomen in Bijlage VII, onder C, van BKL. Bijlage VII, onder C verwijst naar bij ministeriële regeling aangewezen afstanden voor het plaatsgebonden risico. Conform artikel 2.23 (aandachtsgebieden) van de Omgevingsregeling betreffen dit de afstanden zoals opgenomen in Bijlage 1 van de Regeling basisnet voor wegen en Bijlage 2 van de Regeling Basisnet voor spoorwegen. In Bijlage VII, onder C zijn voor brandaandachtsgebieden een afstand van 30 meter en voor een explosie aandachtgebied 200 meter opgenomen.

Buisleidingen
De afstand van PR-10^{-6} en aandachtsgebieden voor buisleidingen (als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onder a tot en met d, van het Besluit activiteiten leefomgeving) zijn berekend (zie Bijlage VII, onder D, onder 2 van BKL. Deze afstand is geregistreerd in het REV en weergegeven op de geografische kaarten.

5.8.3. Toetsing aan beleid
Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan normen vermeld in bovengenoemde regelgeving. Een ontwikkeling is niet toegestaan indien deze leidt tot een overschrijding van de

grenswaarden. Van de standaardwaarden kan gemotiveerd worden afgeweken. Toetsing aan het beleid begint met de inventarisatie van de omgeving van het plangebied. Dit is inzichtelijk gemaakt middels onderstaande uitsnede van de externe veiligheidskaart, zie Afbeelding 11.

Afbeelding 16: Uitsnede register externe veiligheidskaart (bron: www.registerexterneveiligheid.nl/pav-kaarten)

Plaatsgebonden risico (PR)

Uit de signaleringskaart blijkt dat binnen het plangebied een propaantank is gelegen. De ontwikkeling ligt deels binnen de PR-10^{-6} contour van 30 meter afstand. Met de beoogde ontwikkeling wordt de inhoud van de propaantank sterk gereduceerd. Waar de tank nu voor zowel het agrarische bedrijf als de bedrijfswoning wordt gebruikt, zal in de beoogde ontwikkeling slechts voor de om te vormen bedrijfswoning naar burgerwoning een propaantank aanwezig zijn. Deze zal een inhoud krijgen van ca. 2m^3.

Aandachtsgebieden

Het plangebied bevindt zich nabij het basisnet water van de Maas, echter valt het plangebied hier net buiten. Derhalve wordt niet getoetst aan dit veiligheidsgebied. Echter, bevindt de ontwikkeling zich wel binnen het brand- en explosieaandachtsgebied van de propaantank. Voor de propaantank is in het huidige gebruik een brandaandachtsgebied van 60 meter en een explosieaandachtsgebied van 160 meter. In de beoogde situatie zal de propaantank een inhoud van < 5 m^3 hebben wat leidt tot een brandaandachtsgebied van 20 meter en een explosieaandachtsgebied van 30 meter. Op grond van artikel 5.15, onder 2, onder b van het Bkl kan een (beperkt of zeer) kwetsbaar gebouw of locatie toegelaten worden indien de getroffen maatregelen en het aantal personen dat aanwezig nader gemotiveerd is. In navolgend kader wordt dit gemotiveerd.

Aandachtsgebied
De ontwikkeling ligt binnen de brand en explosie aandachtsgebieden van de aanwezige propaantank.
Op grond van artikel 5.15, onder 2, onder b van het Bkl kan een (beperkt of zeer) kwetsbaar gebouw of locatie toegelaten worden indien wordt gewaarborgd:

- *dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of*
- *dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.*

Binnen de projectlocatie zijn doorgaans maar enkele personen aanwezig. De ontwikkeling heeft betrekking op het realiseren van 2 burgerwoningen, een bedrijfswoning en het oprichten van een opslagbedrijf. Tevens wordt de akkerbouwtak op locatie voortgezet. Binnen de aandachtsgebieden brand en explosie zijn geen overige woningen aanwezig. Het opslagbedrijf zal slechts sporadisch bezocht worden waardoor niet dagelijks mensen voor lange tijd aanwezig zijn. Ditzelfde geldt voor de te realiseren loods ten behoeve van de akkerbouwactiviteiten. Hier zal alleen de aanvrager zelf aanwezig zijn wanneer hij werktuigen en machines ophaalt of terugbrengt.

Er is geen sprake van een zorgfunctie en/of zeer kwetsbare objecten. De opkomsttijd bedraagt ongeveer 12-15 minuten. De opkomsttijd voldoet hiermee aan de in het 'Dekkingsplan Brandweer Gelderland-Zuid' vastgestelde opkomsttijden. De projectlocatie is voldoende bereikbaar voor voertuigen van hulpverleningsdiensten. De projectlocatie ligt binnen de cirkel van goede hoorbaarheid van de waarschuwings- en alarmeringsinstallatie. De projectlocatie valt binnen het dekkingsgebied van NL-alert. In de nabijheid van de ontwikkeling is secundair bluswater aanwezig. Er zijn voldoende vluchtwegen. Er is geen sprake van (structurele) aanwezigheid van groepen verminderd zelfredzame personen.

Tevens wordt in de beoogde situatie de inhoud van de propaantank verlaagd. Hierdoor zullen ze de contouren van de aandachtsgebieden kleiner worden.

Op onderstaande afbeelding zijn de nieuwe contouren van de aandachtsgebieden weergeven. De rode contour is het brandaandachtsgebied en de oranje contour het explosieaandachtsgebied.

Afbeelding 17: Contouren aandachtsgebieden

In de beoogde situatie zullen de 2 burgerwoningen deels binnen de contouren van het explosieaandachtsgebied vallen. In eerder weergeven kader is uiteengezet wat de risico's zijn en hoe deze beperkt worden.

Gezien bovenstaande vormt het aspect omgevingsveiligheid geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

5.9. Welstand

Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, kleur of gebruikte materialen. De redelijke eisen van welstand zijn uitgewerkt in de nota Ruimtelijke Kwaliteit. In het omgevingsplan zijn ook regels opgenomen met betrekking tot de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning met betrekking tot een bouwactiviteit en het in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerk (art. 22.29).

Beoordeling wijziging omgevingsplan

Artikel 22.29, lid 1, onder b bepaalt dat een omgevingsvergunning met betrekking tot een bouwactiviteit en het in stand houden en gebruiken van het te bouwen bouwwerken alleen wordt verleend als het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk niet in strijd is met de redelijke eisen van welstand, beoordeeld volgens de criteria van de welstandsnota.

In de gemeente Wijchen is de welstand opgenomen in de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit'. Het welstandsbeleid levert een bijdrage aan het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit van bebouwing binnen de gemeente. Met het overgaan van een welstandsnota naar de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit'

De gemeente heeft het grondgebied ingedeeld in themagebieden. Het plangebied ligt in themagebied 'Landelijk gebied'. Voor dit gebied gelden de volgende algemene ruimtelijke kenmerken:

- Het landelijk gebied van Wijchen is een divers gebied waarvan de ondergrond bestaat uit uiterwaarden, stroomruggen en oeverwallen, komgronden en rivierduinen.
- Het rivierenland toont zich als een vlak landschap met duidelijke dijken die de uiterwaarden scheiden van het voormalige stroomgebied met stroomruggen, oeverwallen en komgronden.
- Ingepolderde delen kenmerken zich door rechte wegen of wegen die oude oeverwallen volgen. In het polderdeel liggen her en der nog boerderijen op terpen.
- De hogere rivierduinen zijn herkenbaar door afwijkende hoogte soms aangezet door aangelegd bos.
- Het landelijk gebied is met name open agrarisch productielandschap met her en der beboste delen zoals Hoekgraaf e.o. ten noorden van Bergharen, Hernensche meer e.o. en de omgeving van Wijchens Ven, Valenberg, Bullenkamp en Boskant.
- De bebouwing in het landelijk gebied ligt in een losse structuur aan de oude patronen van dijken en de linten in de polders.

Als inspiratie geeft de nota nog het volgende mee:

- Neem de historische gegroeide omgeving (pand, erf, lint, landschap) als referentiepunt voor alle nieuwe bouwwerken.
- Zorg dat toevoegingen of aanpassingen aansluiten op de typologie en stijl van het hoofdgebouw op percelen.
- Streef naar een landelijk, vooral natuurlijk uitziend materiaalgebruik zoals baksteen, hout, keramische pannen in combinatie met traditioneel kleurgebruik.

Het toetsingsniveau binnen dit themagebied is Welstandvrij. Aangezien het beoogde bouwwerk in welstandsvrij gebied zal worden gerealiseerd, stelt de gemeente geen specifieke eisen voor het onderdeel welstand. Echter is er wel rekening gehouden met de uitstraling van het beoogde bouwwerk in de omgeving. De uitstraling van het beoogde bouwwerk zal aansluiten bij de overige bebouwing in de omgeving. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van de functie aan de locatie voor het onderdeel welstand.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van de functie aan de locatie voor het onderdeel welstand.

5.10. Archeologie, cultuurhistorie en landschap

De essentie van het Europees beleid is dat voorafgaand aan de uitvoering van plannen onderzoek moet worden gedaan naar de aanwezigheid van waarden en daar in de ontwikkeling van plannen zoveel mogelijk rekening mee te houden. De essentie van deze wetgeving is het zoveel mogelijk behouden van archeologische resten in de bodem en de bescherming van het cultureel erfgoed en landschap.

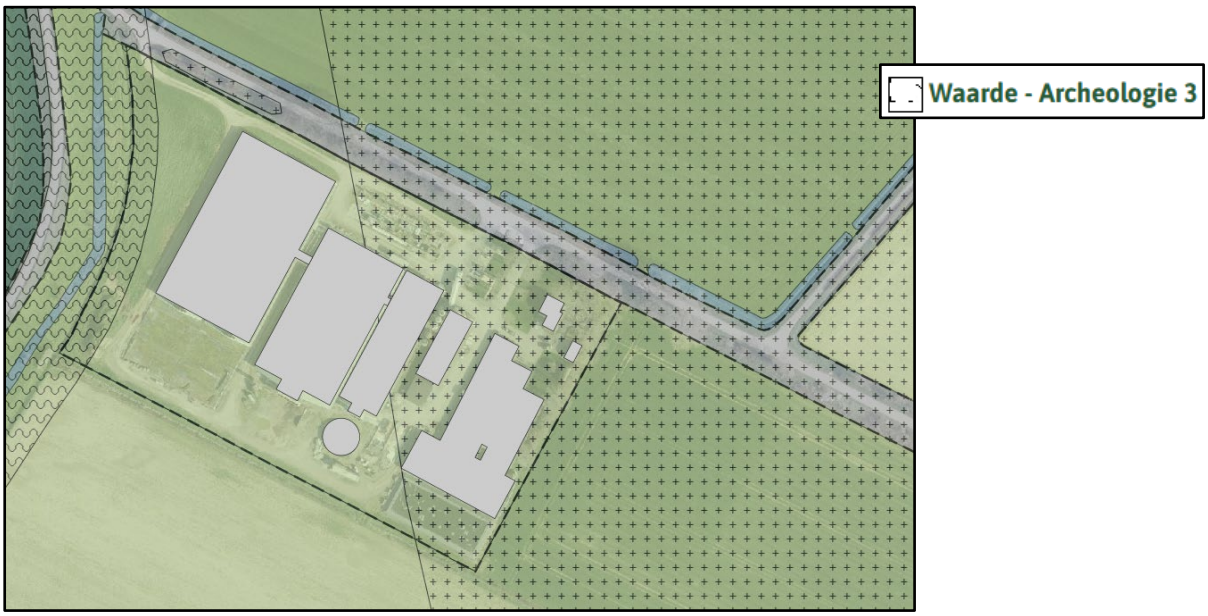
In het Bkl zijn ten aanzien van de bescherming van cultureel erfgoed een aantal beginselen geformuleerd (art. 5.130 Bkl). Deze beginselen richten zich op de omgang met monumenten die op grond van het omgevingsplan zijn beschermd, archeologische monumenten, (voorbeschermde) rijksmonumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en beschermde cultuurlandschappen.

Het gemeentelijk beleid over archeologie is opgenomen in 'Archeologiebeleid 2007'. Dit vertaalt zich in een dubbelbestemming in het omgevingsplan.

5.10.1. Archeologie

De zorg voor archeologische monumenten wordt geregeld in het proces van de ruimtelijke ordening. Zo is wettelijk bepaald dat gemeenten in nieuwe omgevingsplannen rekening moeten houden met de in de grond aantoonbaar, dan wel te verwachten, archeologische waarden. Bij deze nieuwe plannen kunnen voorwaarden worden gesteld aan een omgevingsvergunning voor activiteiten waar grondwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Onderstaand is een uitsnede van het omgevingsplan weergeven. Het plangebied is gelegen in het bestemmingsvlak 'Waarde – Archeologie 3'.

Afbeelding 18: Uitsnede Waarde Archeologie (bron: www.omgevingswet.overheid.nl)

In het omgevingsplan ligt het plangebied binnen de bestemming 'Waarde - Archeologie 3'. In het omgevingsplan is opgenomen dat een archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden wanneer er grondwerkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 1000 m^2 plaatsvinden en grondwerkzaamheden dieper dan 0,30 meter plaatsvinden binnen de aanduiding 'Waarde – Archeologie 3'.

Met de beoogde ontwikkeling worden 2 woningen gebouwd binnen 'Waarde – Archeologie 3'. De op te richten loods valt buiten deze bestemming. De 2 woningen hebben geen groter oppervlakte dan 1000

m^2 en zullen slechts tot funderingsdiepte worden afgegraven. Derhalve hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Het verwijderen van de funderingen van de te slopen stallen zorgt ook niet voor aantasting of verstoring van de archeologische waarde. De fundamenten zijn reeds dieper dan 0.30 m. De grond ter plaatse is al verstoord. Hierdoor wordt de kans op aanwezigheid van archeologische waarden zeer gering geacht. Tevens worden mogelijk aanwezige archeologische waarden in situ behouden doordat de gronden ter plaatse van de uitbreiding slechts tot funderingsdiepte worden afgegraven

5.10.2. Cultuurhistorie en landschap

Uit het 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' blijkt dat het plangebied is gelegen in een cultuurhistorisch waardevol gebied. De aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud, beheer en versterking van de cultuurhistorische waarden.

Afbeelding 19: Uitsnede 'Parapluplan Cultuurhistorie Wijchen' (bron: www.omgevingswet.overheid.nl)

Er zijn een aantal werkzaamheden die niet zonder vergunning mogen worden uitgevoerd:

- Het aanbrengen van (half-) verhardingen;
- Het rooien of vellen van houtgewas;
- Afgraven, vergraven, ophogen en egaliseren van de bodem;
- Graven of dempen van sloten;
- Verwijderen van perceelsrandbeplanting;
- Aanleggen van wegen of paden;
- Wijzigen van perceels- of kavelgrenzen;
- Het aanbrengen van hoogopgaande beplanting anders dan het herplanten van gerooide / gevelde houtopstanden
- Het verwijderen van wegen of paden

Met de beoogde ontwikkeling worden 2 woningen en een loods gerealiseerd. Ten behoeve hiervan wordt grond afgegraven. De werkzaamheden mogen geen onevenredige aantasting tot gevolg hebben van de cultuurhistorische waarden. Daarnaast moet een vergunning worden aangevraagd voor het wijzigen van de perceels- of kavelgrenzen en het aanbrengen van hoogopgaande beplanting.

De beoogde ontwikkeling wordt in het geheel landschappelijk ingepast. Bij deze landschappelijke inpassing wordt rekening gehouden met de bestaande landschapskarakteristiek. De half- openheid van de akkers wordt benadrukt en de zichtlijnen vanaf de dijk worden benadrukt. De cultuurhistorische waarden van het gebied worden beschermd en versterkt.

5.11. Bodem

Waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem voor het bouwen van een bodemgevoelig gebouw op een bodemgevoelige locatie worden opgenomen in het definitieve omgevingsplan (art. 5.89i Bkl). Deze waarden kunnen per gebied of per gebruiksfunctie verschillen. Bij een overschrijding van een vastgestelde waarde in art. 5.89i van het Bkl is het bouwen van een bodemgevoelig gebouw alleen toegelaten als de in het omgevingsplan voorgeschreven sanerende of andere beschermende maatregelen worden getroffen (art. 5.89K Bkl)

Daarnaast zijn er specifieke regels over bodem opgenomen in de Omgevingswet en de activiteiten zijn opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving:

- Regels over nazorg van de bodem na saneren op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving, het omgevingsplan, een omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift (paragraaf 2.3.6a.2);
- Regels over graven in de bodem (paragraaf 3.2.21 en 3.2.22 Bal);
- Regels over activiteiten op een locatie met historische bodemverontreiniging zonder onaanvaardbaar risico (paragraaf 2.3.6a.4)
- Maatwerkregels over het saneren van de bodem in het zinkassengebied De Kempen, (paragraaf 2.3.6a.5).

Bij wijzigingen van activiteiten geldt dat de bodem geschikt moet zijn voor het beoogde gebruik. Dit kan betekenen dat een onderzoek moet worden verricht naar de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodemkwaliteit als gevolg van aanwezige bodemverontreiniging geen onaanvaardbaar risico oplevert voor de gebruikers van de bodem. Bovendien mag de bodemkwaliteit niet verslechteren. Indien de bodemkwaliteit (humane) risico's met zich meebrengt of er sprake is van een spoedeisend geval van bodemverontreiniging kan de ontwikkeling voor bepaalde nieuwe functies geen doorgang vinden tot de risico's zijn beheerst of weggenomen door sanering.

Een historisch en verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 dient te worden uitgevoerd wanneer de bestemming en/of gebruik wordt gewijzigd én wanneer een gebouw of gebruik wordt gerealiseerd waarin mensen 2 uur of langer gaan verblijven.

De beoogde ontwikkeling voorziet in het beëindigen en slopen van een intensieve veehouderij. Het oprichten van een loods ten behoeve van opslag, het realiseren van statische opslag in een bestaande stal, het bouwen van een nieuwe bedrijfswoning en het omzetten van bedrijfswoning naar burgerwoning + bouwen van een nieuwe burgerwoning. Met de eerste ontwikkeling, het slopen van bedrijfsbebouwing, oprichten loods en realiseren statische opslag in bestaande bebouwing, worden geen onaanvaardbare risico's voor de huidige en toekomstige gebruikers verwacht. Geen van de gebouwen betreft een verblijfsruimte waar mensen langer dan 2 uur per dag verblijven.

Met het bouwen van een nieuwe bedrijfswoning, het omzetten van de oude bedrijfswoning naar burgerwoning en het bouwen van een nieuwe burgerwoning is bodemonderzoek wel noodzakelijk. Met de bouw van de nieuwe bedrijfswoning wordt een gebouw gerealiseerd waar mensen langer dan 2 uur verblijven per dag. Met de 2 burgerwoningen wordt van functie Agrarisch naar functie Wonen geschakeld. Wanneer van functie agrarisch naar wonen wordt geschakeld is een verkennend bodemonderzoek noodzakelijk. Een verkennend bodemonderzoek is noodzakelijk omdat de gronden een nieuwe functie krijgen, er is nog niet eerder op deze locatie een woning aanwezig geweest. Ter hoogte van de huidige bedrijfswoning die omgeschakeld wordt naar burgerwoning bevindt zich een propaantank, derhalve moet ook hier de bodemkwaliteit onderzocht worden.

Een verkennend bodemonderzoek wordt uitgevoerd voor de aanvang van de bouwactiviteiten. Omdat door de aanwezigheid van de te slopen agrarische bebouwing niet het gehele onderzoeksgebied in één keer onderzocht kan worden, wordt middels een voorwaardelijke verplichting in de regels bij het TAM omgevingsplan vastgelegd dat het bodemonderzoek wordt uitgevoerd na de sloop van de agrarische bebouwing en dat voor de aanvang van de aanvraag omgevingsvergunning bouwactiviteiten een nu situatie onderzoek gedaan wordt om vast te stellen of het aspect bodem belemmeringen oplevert.

5.12. Weging van waterbelang

Wettelijk kader

Per 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. Deze vervangt de Wet ruimtelijke ordening (Wro). De verplichte 'watertoets' volgens de Wro is overgegaan in de 'weging van het waterbelang'. Op basis van de Ow is de 'weging van het waterbelang' verplicht bij o.a. omgevingsvisie, omgevingsplannen, projectbesluiten en buitenplanse omgevingsactiviteiten. De 'weging van het waterbelang' wordt vastgelegd in een waterparagraaf als onderdeel van bovengenoemde visie, plannen, besluiten en activiteiten.

Weging van waterbelang

De weging van het waterbelang (Ow artikel 2.2 en Besluit kwaliteit leefomgeving artikel 5.37) is bedoeld om ruimtelijke plannen en besluiten meer waterbestendig te maken, doordat waterbelangen van gemeente, waterschap en eventueel andere waterbeheerders vroegtijdig en expliciet worden meegewogen. In het ruimtelijk plan moet voldoende rekening zijn gehouden met de waterhuishouding en -voorzieningen.

Waterparagraaf

De waterparagraaf beschrijft de wijze waarop rekening is gehouden met de eventuele gevolgen van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding en vice versa. Onderdeel hiervan is een beschrijving van beleidsuitgangspunten en regelgeving, waterhuishoudkundige situatie en -opgaven, meest geschikte oplossingen (motiveren) en de ruimtelijke consequenties daarvan. In de waterparagraaf is tevens het advies van de waterbeheerder (gemeente, provincie, waterschap en rijk) verwerkt. In omgevingsplannen, projectbesluiten en buitenplanse omgevingsactiviteiten moeten regels worden opgenomen om de waterbelangen te borgen.

5.12.1. Beschrijving watersysteem

Geomorfologie en geohydrologie

<u>Maaiveldhoogte</u>

Met behulp van de AHN – DTM is het maaiveldniveau van het plangebied in beeld gebracht. Op afbeelding 20 zijn op een 6-tal punten het maaiveldniveau ten opzichte van het NAP weergeven. Duidelijk wordt dat er weinig hoogteverschil is binnen het plangebied, gemiddeld is de hoogte tussen de 7 en 7,5 m boven NAP. Het midden van het plangebied is relatief gezien het hoogst liggende ten opzichte van de west- en oostkant. Binnen het plangebied is een maximaal verschil van 0,3 m + NAP.

Afbeelding 20: Uitsnede AHN DTM maaiveldniveau kaart (bron: AHN)

Geomorfologie

De geomorfologie geeft de vormen van het aardoppervlakte weer en de processen die deze vorm hebben gecreëerd en nog steeds beïnvloeden. Binnen het plangebied zijn 2 vormen aanwezig. Op afbeelding 21 is een uitsnede van de geomorfologische kaart van Nederland weergeven. Hieruit blijkt dat het plangebied uit 2 delen bestaat. De bebouwing van de veehouderij en omliggende gronden valt binnen gebied B44 Stroomrug of stroomgordel. Het oostelijk gelegen grasland valt onder B46 Kronkelwaardrug.

Afbeelding 21: Uitsnede kaart geomorfologische kaart (bron: WUR Bodemdata.nl/basiskaarten)

De stroomrug of stroomgordel is een oeverwal langs een verdwenen rivierloop of een inactieve oeverwal langs een bedijkte rivier. Een stroomgordel is het complex van een rivierbedding met een oeverwal aan weerszijden van de geul. De subgroep wordt alleen gebruikt in het bedijkt rivierengebied. De landvormen zijn ontstaan doordat de rivieren in de Rijn-Maasdelta gedurende het Holocene tijdperk onder invloed van de zeespiegelstijging veelvuldig hun loop verlegde. Vaak verzandde daarbij de verlaten rivierloop en raakte de stroomgordel in de loop der tijd bedekt met rivierklei. Stroomruggen/-gordels zijn van oudsher de plaatsen die bij voorkeur voor bewoning hebben gediend.

Een kronkelwaard is het complex van landvormen in de binnenbocht van een meanderende rivier. Dit is veroorzaakt door een continue verlegging van de stroomgeul resulterende in een afwisseling van sikkelvormige stroomruggen en geulen. De kronkelwaardruggen zijn van oorsprong de hoger gelegen terreindelen. Ter hoogte van het plangebied is weinig meer te merken van het verschil in hoogte tussen de stroomrug en de kronkelwaardrug.

Bodemopbouw

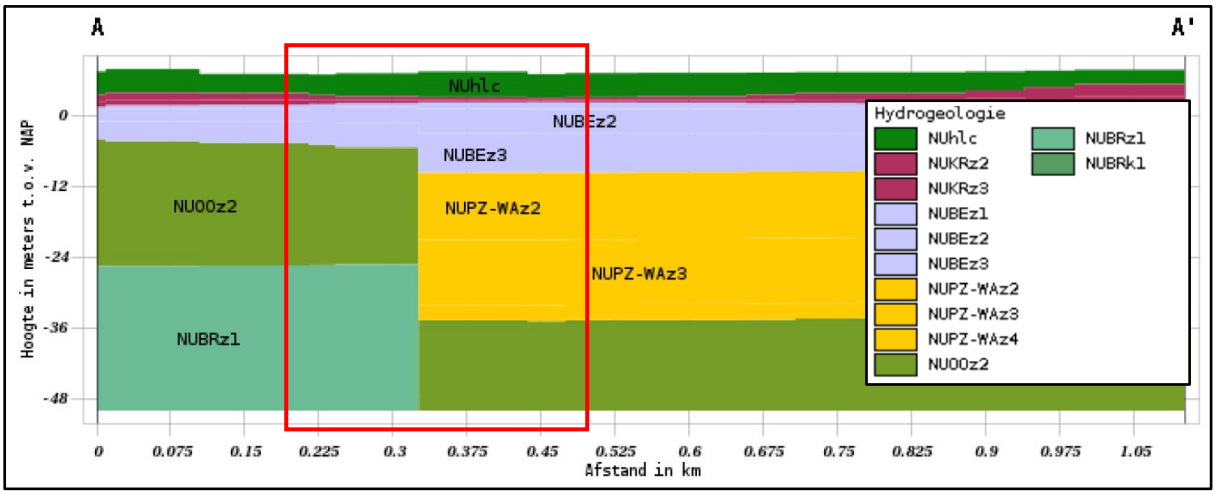
Aan de hand van de bodemsoorten kaart van de WUR kan bepaald worden welk bodemtype in de ondiepe bodem voorkomt binnen het plangebied. Op afbeelding 22 is een uitsnede weergeven van de bodemkaart. Met uitzondering van de uiterste hoek in het noordoosten wordt de ondiepe bodem van het plangebied aangemerkt als 'Rd10C'. Dit houdt in dat de bodem bestaat uit kalkloze ooivaaggronden met lichte zwavel. Dit bodemtype zijn kalkloze rivierkleigronden zonder minerale eerdlaag en geen roest en grijze vlekken beginnend binnen 50 cm.

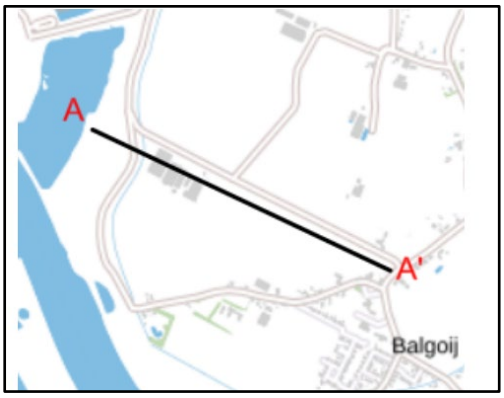
Afbeelding 22: Uitsnede bodemsoorten kaart Nederland (bron: WUR bodemdata.nl/basiskaarten)

Ooivaaggronden zijn jonge, nog relatief weinig ontwikkelde, bodems in overstromingsvlakten. De gronden zijn ontstaan door regelmatige afzetting van rivierklei en hebben vaak een vrij homogene opbouw in het profiel. Een vaaggrond heeft dan ook geen uitgesproken bodemprofiel met duidelijke horizonten. De bodem is door de aanwezigheid van rivierklei vaak matig tot slecht doorlatend in diepere lagen. Het bovendeel van de bodem (de lichte zavel) laat water nog redelijk infiltreren maar als daaronder een zwaardere kleilaag zit, wat bij ooivaaggronden vaak voorkomt, dan vormt dat een barrière waardoor water langer in de bovengrond vastgehouden blijft. Bij natte omstandigheden kan de bovengrond snel verzadigd raken wat leidt tot plasvorming of oppervlakkige afstroming. In droge periodes kan de bodem juist hard worden door korstvorming wat als gevolg heeft dat infiltratie vertraagt bij de eerst regelval.

<u>Gelaagdheid</u>
Aan de hand van het Dinoloket is de bodemopbouw van het plangebied in beeld gebracht. Het geohydrologische model REGIS II v 2.2. laat de verschillende lagen in de ondergrond zien. Navolgende afbeelding geeft deze verschillende lagen weer.

Afbeelding 23: Geohydrologische doorsnede (bron: Dinoloket)

Afbeelding 24: Profieldoorsnede

Het plangebied strekt van ca. 0.2 tot 0.48 km op de doorsnede. De bovenste laag van circa 4 meter bestaat uit holocene afzettingen. Hieronder bevindt zich nog een zandlaag van de Formatie van Kreftenheye van ca. 2 meter dik. Vanaf ca. 4 meter beneden NAP zijn 2 verschillende formaties afgezet binnen het plangebied. Vervolgens is er een dikkere zandlaag van de Formatie van Beegden van ca. 6 tot 8 meter dik. Te midden van het plangebied, op ca. 0.32 km op de doorsnede is in de lagere bodem een splitsing van formaties te zien. Vanaf ca. 4 meter beneden NAP bestaat de bodem op het westelijk deel van het plangebied uit de Formatie van Oosterhout tot een diepte van ca. 25 meter. Het oostelijk deel van het plangebied heeft vanaf ca. 4 meter beneden NAP een wisselend bodemprofiel. Hier hebben de Formatie van Peize (tot een diepte van ca. 21 meter beneden NAP) en de Formatie van Waalre zich afgezet.

Doorlatendheid

De doorlatendheid van het plangebied is naar verwachting gemiddeld tot goed. Gezien het bodemprofiel voor zeker de eerste 6 meter uit zandige gronden bestaat. De doorlatendheid van de bodem wordt definitief vastgesteld bij de in de regels opgenomen uit te voeren voorwaardelijke verplichting tot bodemonderzoek. Met de aanvraag omgevingsvergunning bouwactiviteit moeten ook de waterbergingsvoorzieningen worden aangelegd.

Grondwater (GHG en GLG)

Uit de gegevens uit de database van het Dinoloket blijkt dat nabij het plangebied geen meetgegevens van peilbuizen en grondwaterstanden zijn opgenomen. Hierom wordt aangesloten bij de gegevens die bekend zijn vanuit het nationaal geo register. Op navolgende afbeelding is de GHG ter hoogte van het plangebied weergeven.

Afbeelding 25: Uitsnede GHG kaart

Navolgende afbeelding weergeeft de GLG.

Afbeelding 26: Uitsnede GLG kaart

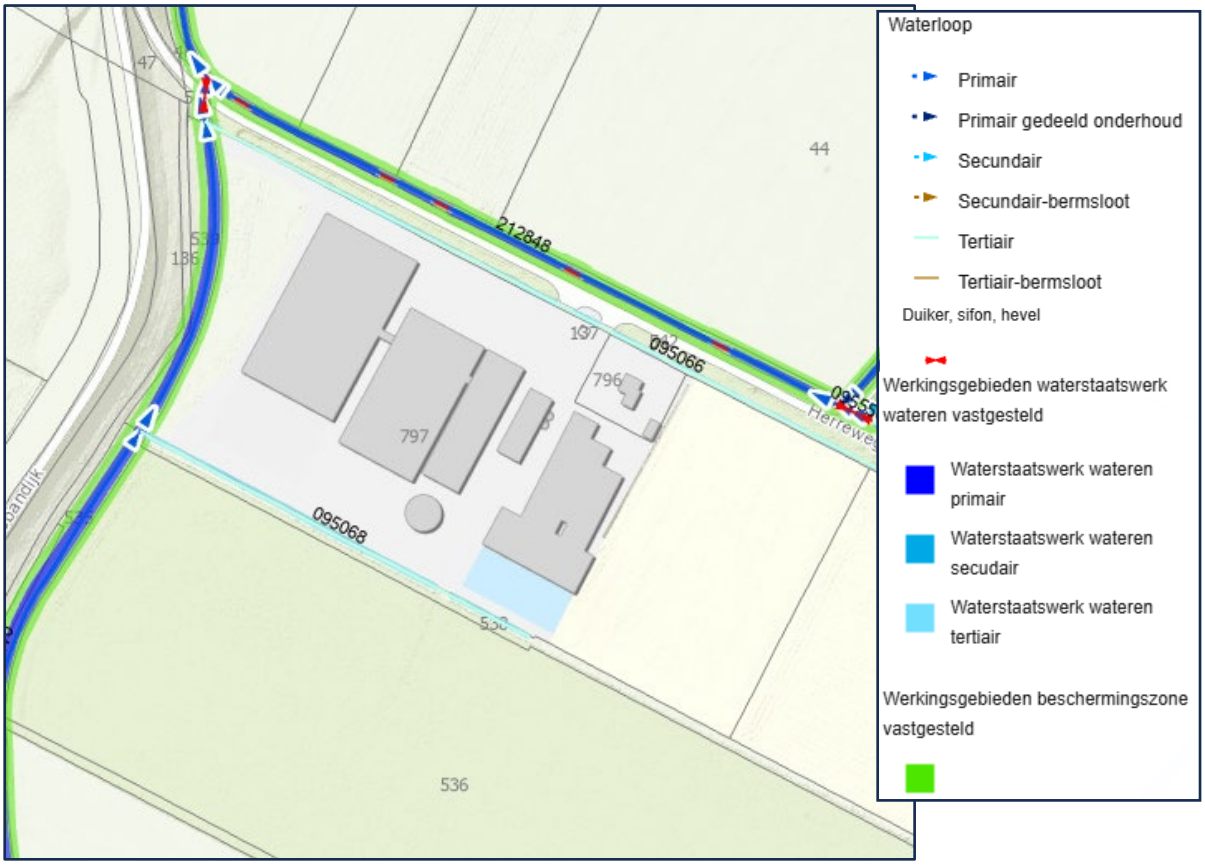
Peilgebied

Het projectgebied ligt in peilgebied Citters II (CIT006). Het streefpeilgebied Citters I ligt ten zuiden van Wijchen en het Overasseltse Vennengebied en wateren af op de Maas bij Niftrik en Balgoij. De peilen in dit gebied worden vooral beïnvloed door de waterstanden van de Maas. Dit gebied kenmerkt zich door veel reliëf 1en het feit dat er geen water vanuit de Maas kan worden aangevoerd. Dit is de reden dat hier een streefpeilplan geldt. Het streefpeilenplan Citters I en II is vastgesteld op 23 augustus 2022 en is gelijk in werking getreden.

Het peilgebied CIT006 heeft een maximum stuwpeil van NAP +5,3 m en een streefpeil van NAP +5,2 m (Actuele Waterdata, Waterschap Rivierenland, geraadpleegd september 2025). Omdat er geen aanvoer is, zakt het peil uit naar het streefpeil. Er is verder geen zomerpeil of winterpeil vastgelegd. De marges op het peil variëren van -0,15 m tot +0,30 m.

Oppervlakte- en afvalwatersysteem
Op de leggerkaart van het Waterschap Rivierenland is te zien dat in de directe omgeving van de projectlocatie zich verschillende watergangen (oppervlaktewater) bevinden, een uitsnede is weergeven op afbeelding 27. Direct ten noorden van het plangebied, onder de Herreweg, ligt een tertiaire watergang in eigendom en beheer van de gemeente. Ten noorden van de Herreweg ligt een primaire watergang in eigendom en beheer van het waterschap Rivierenland. Direct ten westen van het plangebied ligt ook een primaire watergang van het waterschap. Zuidelijk van het plangebied ligt een tertiaire watergang in eigendom en beheer van initiatiefnemer.

Tevens bevindt het westelijk deel van het plangebied zich binnen de buitenbeschermingszone van een waterkering, namelijk de Maasdijk. Op navolgende afbeelding is een uitsnede uit de legger van het Waterschap Riviereland weergeven.

Afbeelding 27: Uitsnede legger waterschap Rivierenland

Het bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard blijft geloosd worden op het gemeentelijk riool. Eveneens wordt het huishoudelijk afvalwater van de burgerwoningen en de bedrijfswoning op het gemeentelijk riool geloosd.

<u>Riolering</u>
Onder de Herreweg ligt een bestaande openbare riolering die bestaat uit drukriolering waarop alleen huishoudelijk afvalwater wordt geloosd. Het pompgemaal van de drukriolering bevindt zich in de berm aan de noordwestzijde naast de uitrit van de huidige bedrijfswoning.

Met de wijziging van het omgevingsplan worden 2 woningen toegevoegd. Hierdoor ontstaat een verhoging van lozing van huishoudelijk afvalwater op de drukriolering. Uit gegevens van de gemeente Wijchen blijkt dat de huidige drukriolering onder de Herreweg voldoende capaciteit heeft voor de toevoeging van 2 nieuw woningen.

Ecosysteem
Het plangebied bevindt zich niet binnen een ecologische hoofdstructuur en ook niet binnen natte natuur.

5.12.2. Waterbeleid en waterbeheer
Gemeentelijk waterbeleid
Het gemeentelijk waterbeleid is gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. In de Strategische waternota Wijchen 2019-2028 zijn thema's en uitgangspunten voor duurzaam waterbeheer omschreven. Het Beleidsplan water en riolering 2023-2027 beschrijft de gemeentelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater. In het kader van de weging van het waterbelang wordt een vertaalslag gemaakt naar de concrete plansituatie.

Waterschapsbeleid
Het waterschapsbeleid is eveneens gericht op het voorkomen, beperken of tot een aanvaardbaar risico terugbrengen van wateroverlast en schade aan milieu en volksgezondheid. Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 beschrijft wat het waterschap in de planperiode wil bereiken en hoe ze dat wil doen. In de Waterschapverordening Waterschap Rivierenland 2024 met bijbehorende beleidsregels staan alle regels die bepalen, welke activiteiten, waar in het beheergebied mogen plaatsvinden en onder welke voorwaarden.

Zorgplicht afvalwater
Een perceeleigenaar moet het huishoudelijk afvalwater of het bedrijfsafvalwater op de openbare riolering lozen (Omgevingswet art. 1.7, 1.7a, Omgevingsbesluit 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving). Als dit niet mogelijk (doelmatig) is, zorgt de perceeleigenaar voor een zo milieuvriendelijk mogelijke manier van verwerking of verwijdering van het afvalwater. De gemeente heeft voor zover doelmatig een zorgplicht voor de inzameling en transport van stedelijk afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.3).

Zorgplicht hemelwater
Een perceeleigenaar is zelf verantwoordelijk voor het verwerken van het hemelwater op het eigen terrein of voor het eventueel lozen van hemelwater op oppervlaktewater. Als dit niet mogelijk is zorgt de gemeente voor het inzamelen, transporteren en verwerken van het hemelwater, mits doelmatig (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.1).

Zorgplicht grondwater
Een perceeleigenaren is zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen op eigen terrein om structurele nadelige gevolgen van grondwater voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken. Als dit niet mogelijk is treft de gemeentemaatregelen in openbaar gebied, voor zover doelmatig en geen verantwoordelijkheid van provincie of waterschap (Omgevingswet art. 2.16 lid 1.a.2).

Zorgplicht oppervlaktewater
De gemeente valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Voor lozing op oppervlaktewater (primair, secundair en tertiair water) heeft de perceeleigenaar een vergunning van het waterschap nodig (Omgevingswet art. 1.7, 1.7a, en Omgevingsbesluit art. 1.3 en Besluit activiteit leefomgeving hoofdstuk 3). Een perceeleigenaar (of aanliggende perceeleigenaar) is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater (secundair en tertiair water volgens de legger van het waterschap) dat op eigen terrein ligt. Het waterschap draagt zorg voor het onderhoud van primair oppervlaktewater. Voor ingrepen of activiteiten in of nabij watergangen dan wel in of nabij een waterkering heeft een perceeleigenaar een ontheffing op de Waterschapsverordening nodig.

5.12.3. Beleidsuitgangspunten en consequenties voor het ruimtelijk plan
Deze paragraaf beschrijft en motiveert de wijze waarop op de planlocatie rekening is gehouden met het watersysteem, gelet op de waterhuishoudkundige situatie, beleid en regelgeving.

Leefomgeving en ruimtegebruik

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar integrale inpassing van het watersysteem in de leefomgeving en afstemming op de gebruiksfuncties in het gebied. De ruimtelijke ontwikkeling mag geen nadelige gevolgen hebben voor de waterhuishouding en vice versa. De waterhuishoudkundige situatie moet in overeenstemming zijn met het beoogde grondgebruik.

Water is *ordenend* bij de ruimtelijke ontwikkeling (juiste functie op de juiste plaats), waarbij tevens rekening is gehouden met de ruimteclaim van waterhuishoudkundige voorzieningen. Wateropgaven zijn gekoppeld aan andere gebiedsopgaven, zoals voor openbaar groen, welzijn, volkshuisvesting, verkeer/vervoer en energie.

Gevolgen van/voor het plan

Bij de beoogde ontwikkeling wordt een intensieve varkenshouderij gesaneerd en wordt een groot deel van de agrarische bedrijfsbebouwing gesloopt en wordt erfverharding verwijderd. Hiermee wordt het totaal verhard oppervlakte binnen het plangebied sterk gereduceerd. Zo wordt het totaal bebouwd oppervlakte met 6.700 m^2 gereduceerd en het oppervlakte erfverharding wordt met ca 1.410 m^2 verminderd. Dat betekend dat ca. 8.100 m^2 oppervlakte minder verhard is in de beoogde situatie.

Kwaliteit en beleving

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar schoon water en waterbodems die voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en het behoud van (natte) natuurwaarden en biodiversiteit. Verontreiniging van grond- en oppervlaktewater wordt voorkomen en de waterkwaliteit zo mogelijk verbeterd.
Schoon hemelwater mag rechtstreeks in bodem of op oppervlaktewater worden geloosd. Verontreiniging van hemelwater voorkomen, o.a. door toepassing van niet-uitlogende materialen (Dubo-bepalingen) en door beperking van toepassing van lood, koper, zink en zacht pvc. Verontreinigd hemelwater alleen lozen via een zuiverende voorziening.

De kwaliteit van oppervlaktewater zo mogelijk verbeteren door aanleg van natuurvriendelijke oevers en verbetering van de doorstroming. Het beheer mag geen verstoring geven van waterkwaliteit en biodiversiteit. Ecologisch natte zones of natte natuurwaarden behouden of verder ontwikkelen door bijbehorende waterhuishoudkundige omstandigheden te beschermen of herstellen.

De gemeente streeft naar versterking van de belevingswaarde van water en daarmee het waterbewustzijn. Hierbij zijn water, waterhuishoudkundige elementen en cultuurhistorische structuren en landschapselementen herkenbaar verweven in de ruimtelijke inrichting en beleefbaar gemaakt. Waterstromen zichtbaar (bovengronds) afvoeren.

Gevolgen van/voor het plan

Met de beoogde ontwikkeling wordt een intensieve varkenshouderij gesaneerd en wordt een aanzienlijk oppervlakte aan verharding en steen gesaneerd binnen het plangebied. Dit heeft als gevolg dat er meer ruimte op het perceel ontstaat voor infiltratie op eigen gronden. Door het reduceren van de verhard oppervlakte zal er minder hemelwater afstromen en meer lokaal worden geïnfiltreerd in de bodem.

Met de landschappelijke inpassing wordt de structuur van de maasheggen benadrukt en wordt de beleving vanaf de dijk richting het landschap versterkt. Omdat het aanwezige oppervlakte binnen 100 meter zich buitendijks bevindt zal de beleving van dit oppervlaktewater niet beïnvloedt kunnen worden met een landschappelijke inpassing binnen het plangebied.

Klimaatadaptatie

Beleidsuitgangspunten

De gemeente streeft naar een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving, anticiperend op hevigere perioden met hitte, neerslag en droogte. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden schadelijke effecten van klimaatverandering (wateroverlast en verdroging) voor het grondgebruik en vice versa

beperkt of teruggebracht tot een acceptabel niveau. Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn energiezuinig en duurzaam.

Komen tot een klimaatadaptieve ruimtelijke inrichting, o.a. voor wat betreft bebouwing, wegen, groen en water. Voorkomen dat water bij hevige neerslag in de bebouwing terecht komt of afstroomt buiten het plangebied. De hoeveelheid verhard oppervlak tot een minimum beperken. Zorgdragen voor voldoende waterberging, tegen hemelwateroverlast en ter buffering van water in droge tijden. Groenstructuren klimaatrobuust aanleggen voor wat betreft areaal, type beplanting en waterbergend vermogen.

Grondwateronttrekking (verdroging) beperken door hoogwaardige toepassing van drinkwater en het treffen van waterbesparende voorzieningen. Zo mogelijk hemelwater gebruiken voor laagwaardige toepassingen. Verder bij de ruimtelijke ontwikkeling rekening houden met de gevoeligheid voor droogte of kwel van de locatie en mogelijke bodemdaling of -stijging die daardoor kan ontstaan.
Gevolgen van/voor het plan
Door het stoppen van de intensieve varkenshouderij en het saneren van een groot deel van de agrarische bebouwing en het verwijderen van overbodige erfverharding neemt het oppervlakte verhard oppervlakte binnen het plangebied sterk af. Binnen het plangebied wordt ruim 8.000 m^2 verhard oppervlakte verwijderd. Dit heeft als gevolg dat binnen het plangebied veel meer ruimte is voor de infiltratie van water en dat het hitte effect ook zal afnemen. Het saneren van de varkenshouderij heeft ook als gevolg dat er een sterke afname is in het gebruik van drinkwater.

Met de nieuwbouw van de loods ten behoeve van machine- en werktuigenberging en met de nieuwbouw van een burgerwoning en nieuwe bedrijfswoning is rekening gehouden met het klimaatadaptief vermogen van de ontwikkeling. Zo wordt ter compensatie van de nieuw verhard oppervlakte van de nieuwe burgerwoning een retentievoorziening aangelegd op het perceel van deze nieuwe woning.

Daarnaast komt door de sterke reductie in verhard oppervlakte ruimte op het perceel vrij voor het laten infiltreren van gevallen hemelwater, dit vloeit af van de bestaande bebouwing en de nieuw te realiseren loods en woningen op de eigen percelen. Hiermee wordt voorkomen dat het water naar percelen van derden of de openbare ruimte afstroomt. In het westen van het plangebied, links van de te behouden stal bevindt zich reeds een bestaande retentiegreppel, deze blijft in stand gehouden.

<u>Waterberging</u>
De gemeente streeft naar het vasthouden van gebiedseigen water door benutting van de natuurlijke bergingscapaciteit van bodem en oppervlaktewater. Natuurlijke grondwater- en oppervlaktewaterstanden worden beschermd of hersteld.

Hemelwater afkomstig van verharde oppervlakken afkoppelen van of niet aankoppelen aan de riolering met de voorkeursvolgorde: 1) Benutting, 2) Infiltratie binnen het gebied, 3) Vasthouden binnen het gebied, 4) Vertraagde afvoer naar oppervlaktewater buiten het plangebied en 5) Vertraagde afvoer naar riool.

Voor de hierboven genoemde voorkeursvolgorde geldt: Bij nieuw verhard oppervlak moet altijd berging op eigen terrein voor al het hemelwater worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld door het maaiveld plaatselijk te verlagen, de aanleg van oppervlaktewater, het toepassen van groene daken, enz.

Infiltratie- en bergingsvoorzieningen, zoals bodempassages en open water, moeten voldoende capaciteit hebben om het hemelwater te kunnen verwerken. En zodanig ruimtelijk ingepast (ruimtebeslag, ligging) dat adequaat functioneren is gewaarborgd.

Gevolgen van/voor het plan
Ten aanzien van de benodigde berging moet de opgave van het hele plangebied worden meegenomen. Het toekomst verhard oppervlakte binnen het plangebied bedraagt 8.860 m^2. Omdat het plangebied binnen 100 meter uit oppervlaktewater ligt moet op basis van de bergingseis van 664 m^2/ha (voor

berging in/op maaiveld) of 436 m^3/ha verhard oppervlak (voor berging op/in het oppervlaktewater) de benodigde berging worden berekend. De aanwezige berging mag hiervan worden afgetrokken. Bij een positieve balans hoeft er geen aanvullende berging gerealiseerd te worden. Bij een negatieve balans dient een nieuwe aanvullende berging gerealiseerd te worden.

Voor de verharde oppervlaktes geldt als uitgangspunt dat de waterberging een bui van T=100+10% moet kunnen bergen. Vuistregel hierbij is dat 664 m^3 berging per ha verhard oppervlak benodigd is. Het plangebied heeft een totaal verhard oppervlakte van 8.860 m^2, dat betekend dat de totale bergingscapaciteit 588 m^3 moet bedragen (0,886 x 663 m^2). Zoals benoemd mag bestaande berging hiervan worden afgetrokken.

Binnen het plangebied zijn 2 beringsvoorzieningen aanwezig. Dit betreft de greppel ten oosten van de bestaande houtwal/bedrijfswoning met een capaciteit van 28 m^3. Ten westen van de te behouden stal, aan de linkerkant van het plangebied bevindt zich een retentiesloot met overloopgebied. Deze voorziening heeft een totale bergingscapaciteit van 336 m^3.

Voor de beoogde ontwikkeling moet ene bergingscapaciteit van 224 m^3 worden gerealiseerd (588 m^3 – 364 m^3).

De bestaande greppel ten oosten van de houtwal wordt dieper afgegraven waardoor deze meer bergingscapaciteit krijgt. Tevens wordt de greppel 2 meter verkort, dit zodat er geen overstort is richting de tertiaire watergang van de gemeente langs de Herreweg. Met het dieper graven van de greppel wordt een nieuwe bergingscapaciteit van 104 m^3 bereikt. (de greppel wordt tot 1 meter diep uitgegraven).

Een nieuwe retentievoorziening in de vorm van een sloot zal ten oosten van de bedrijfsbestemming gegraven worden tussen de nieuw te realiseren loods en aan te planten houtwal in. Deze sloot zal een bergingscapaciteit van 135 m^3 krijgen.

Totaal wordt een nieuwe capaciteit van 239 m^3 waterberging toegevoegd binnen het plangebied. Hiermee kan totaal 603 m^3 water geborgen worden binnen het plangebied. Zie bijlage 9 voor de situering van de waterberging.

5.12.3 Gezondheid en veiligheid
Beleidsuitgangspunten
De gemeente streeft naar een veilig watersysteem. Inrichting en beheer van het watersysteem op de planlocatie dient te zijn gericht op het voorkomen of beperken van risico's voor de volksgezondheid en veiligheid. Bijvoorbeeld risico's van optrekkend vocht beperken door ter plaatse van bebouwing te voorzien in voldoende ontwateringsdiepte en drooglegging. Of, als dit niet mogelijk is, door het treffen van maatregelen (ophogen plangebied, kruipruimtevrij bouwen, waterdicht bouwen). Een permanente verandering (verlaging) van grondwaterstanden is daarbij niet toegestaan. Inrichting en beheer van oppervlaktewater in bebouwd gebied afstemmen op potentieel verdrinkingsgevaar (veilige oevers). Bij de ruimtelijke inrichting rekening houden met locaties waar waterkwaliteit een gezondheidsrisico kan vormen (zoals bij overstorten en stilstaand water).

Gevolgen van/voor het plan
Met de beoogde planopzet wordt voorkomen dat er risico's ontstaan voor de volksgezondheid en veiligheid. De risico's van optrekkend vocht wordt voorkomen door de nieuwe woningen met het bouwpeil te verhogen ten opzichte van het maaiveld met ca. 0,2 meter en wordt waterdicht gebouwd. Tevens wordt een ruimere capaciteit waterberging aangelegd binnen het plangebied dan verplicht is. Hiermee wordt een extra stap gezet voor een goede waterhuishoudkundige situatie waarmee voorkomen wordt dat overlast ontstaat.

5.12.4. Overleg met waterbeheerders
Beleidsuitgangspunten

Afhankelijk van de aard en locatie moet het ruimtelijk plan voor advies en/of vooroverleg worden voorgelegd aan de waterbeheerder en het advies van de waterbeheerder zijn verwerkt in de waterparagraaf. Veelal zijn de waterbeheerders gemeente en waterschap, maar dit kunnen ook rijk of provincie zijn.

Gevolgen van/voor het plan
Het ruimtelijk plan is voorgelegd aan de waterbeheerders. Uit de reactie van het waterschap Rivierenland blijkt dat zij geen opmerkingen hebben op de beoogde ontwikkeling. Wel geven zij aan dat het verplaatsen van een duiker ten behoeve van het verplaatsen van een uitrit meldingsplichtig is. Wanneer met de werkzaamheden de duiker verplaatst moet worden zal tijdig een melding gedaan worden bij het waterschap.

De opmerkingen vanuit de gemeente Wijchen zijn meegenomen in de weging van het waterbelang in onderhavige motivatie.

5.12.5. Conclusie
Op grond van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat in de beoogde ontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met het waterbelang en de gevolgen op het water van/voor het plan. Hieruit kan worden geconcludeerd dat ten aanzien van het aspect water geen belemmeringen zijn voor het plan.

In een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplan activiteit dient rekening te worden gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. Voor de beoogde ontwikkeling is het daarom van belang om te toetsen aan een evenwichtige toedeling van functies met betrekking tot het watersysteem. In deze waterparagraaf komen de volgende onderdelen aan bod:
- Beschrijving waterrelevant beleid;
- Bestaande waterhuishoudkundige situatie;
- Beoogde waterhuishoudkundige situatie.

5.12.6. Waterrelevant beleid
Artikel 5.37 van het Bkl stelt dat in een omgevingsplan rekening wordt gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. Naast de specifieke regels als gesteld in paragraaf 5.1.3 Bkl over onderdelen van het watersysteem in het omgevingsplan, worden voor een duiding van de gevolgen voor het beheer van het watersysteem, de opvattingen van het bestuursorgaan dat is belast met het beheer van die watersystemen betrokken.

Denk bijvoorbeeld aan (instructie)regels (al dan niet ter nastreving van omgevingswaarden) uit de provinciale omgevingsverordening en de waterschapsverordening. Daarnaast bevatten de artikelen 5.38 t/m 5.49 Bkl rijksregels met betrekking tot:
1. het voorkomen van belemmeringen voor primaire waterkeringen;
2. het bouwen binnen kustfundamenten buiten stedelijk gebied; en
3. het ontplooien van activiteiten in en nabij grote rivieren en het IJsselmeergebied.

Ten slotte zijn de regels van art. 5.165 Bkl en paragraaf 22.3.8 uit het (tijdelijke) omgevingsplan van belang met betrekking tot het lozen van (industrieel) afvalwater in het openbaar vuilwaterriool. Artikel 5.165 Bkl schrijft voor in welke gevallen het omgevingsplan lozingen van industrieel afvalwater mag toestaan. Gemeenten kunnen voor sommige lozingen specifieke regels stellen. In het algemeen is de specifieke zorgplicht voor milieubelastende activiteiten die in de bruidsschat zijn opgenomen voldoende. Met de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften kan de gemeente voor specifieke bedrijven zo nodige aanvullende eisen stellen die passen bij de bedrijfssituatie.

<u>Waterschap Rivierenland</u>
Het Waterbeheerprogramma beschrijft wat Waterschap Rivierenland in de planperiode 2022 - 2027 wil bereiken, met wie, hoe men dat wil gaan doen en waarom. In het waterbeheerprogramma zijn voor het waterbeheer de kaders gegeven en de opgaven gedefinieerd. De visie van Waterschap Rivierenland is vertaald in 8 hoofdthema's: beschermen tegen overstromingen; water eerlijk verdelen; voorbereiden op extreem weer; streven naar schoon water van een goede biologische kwaliteit; bijdragen aan een

fijne leefomgeving voor mens en natuur; kwaliteitsverbetering zwemwater; toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit; toewerken naar circulariteit.

De uitgangspunten die door het waterschap worden gehanteerd in het kader van de watertoets kunnen worden verwoord als:

1. Waterneutraal inrichten. Om te voorkomen dat door de aanleg van nieuw verhard oppervlak wateroverlast ontstaat, is de aanleg van extra waterberging van belang om het verlies aan waterberging in de bodem te compenseren.
2. Schoon inrichten. Om te voorkomen dat de waterkwaliteit van het oppervlaktewater negatief wordt beïnvloed. Binnen het stedelijk gebied zal daarom schoon hemelwater van nieuwbouwprojecten gescheiden van het vuilwater moeten worden afgevoerd: afkoppelen. Het waterschap streeft naar 100 % afkoppeling van schoon hemelwater van verharde oppervlakken (gebouwen, wegen en ander terreinverharding).
3. Veilig inrichten. Door nieuwbouwplannen mag de veiligheid van een (primaire) waterkering, het waterkerend vermogen, niet worden aangetast. Dit geldt niet alleen voor de dijk zelf, maar tevens voor de beschermingszones ter weerszijden van de dijk.

Voor het lozen van overtollig hemelwater op het oppervlaktewater, hetzij rechtstreeks, hetzij via een bestaande of een nieuwe inrichting (zoals een regenwaterriool), is een watervergunning noodzakelijk. Daarnaast moeten in die gebieden die onderhevig zijn aan rivierkwel de effecten van de voorgenomen plannen op de kwel in beeld worden gebracht. Indien compensatie vereist is hanteert Waterschap Rivierenland de volgende twee ontwerpbuien ten aanzien van de benodigde bergingscapaciteit:

- De T=10+10% neerslag. Hierbij mag het peil (van het oppervlaktewater) niet meer dan 0,2 of 0,3 m stijgen, afhankelijk van het deelgebied waarin de ontwikkeling plaats vindt. Vuistregel hierbij is 436 m^3 berging per ha verhard oppervlak, overeenkomend met een neerslag van 43,6 mm.
- De T=100+10%-neerslag. Hierbij is een peilstijging toegestaan tot laagste putdekselhoogte op wijkniveau. Vuistregel hierbij is 664 m^3 berging per ha verhard oppervlak, overeenkomend met een neerslag van 66,4 mm. Deze vuistregel geldt vooral voor droogvallende voorzieningen.

Indien de waterberging wordt gerealiseerd in de vorm van droogvallende retentie, wordt onderscheid gemaakt tussen systemen waarbij infiltratie naar de ondergrond wel en niet mogelijk is. In dat laatste geval moet de bodem van de voorziening zich gelijk of hoger dan de GHG bevinden en mag bij een ontwerpbui T=100+10% het systeem tot aan maaiveld gevuld zijn. De ledigingstijd van het systeem moet 48 tot 96 uur bedragen.

5.13. Technische infrastructuur

Technische infrastructuur betreft een relevant planologisch aspect waarbij rekening moet worden gehouden bij het verlenen van een omgevingsvergunning. Onder andere ondergrondse leidingen, hoogspanningsleidingen en radarverstoringsgebieden hebben betrekking op technische infrastructuur.

5.13.1. Ondergrondse leidingen

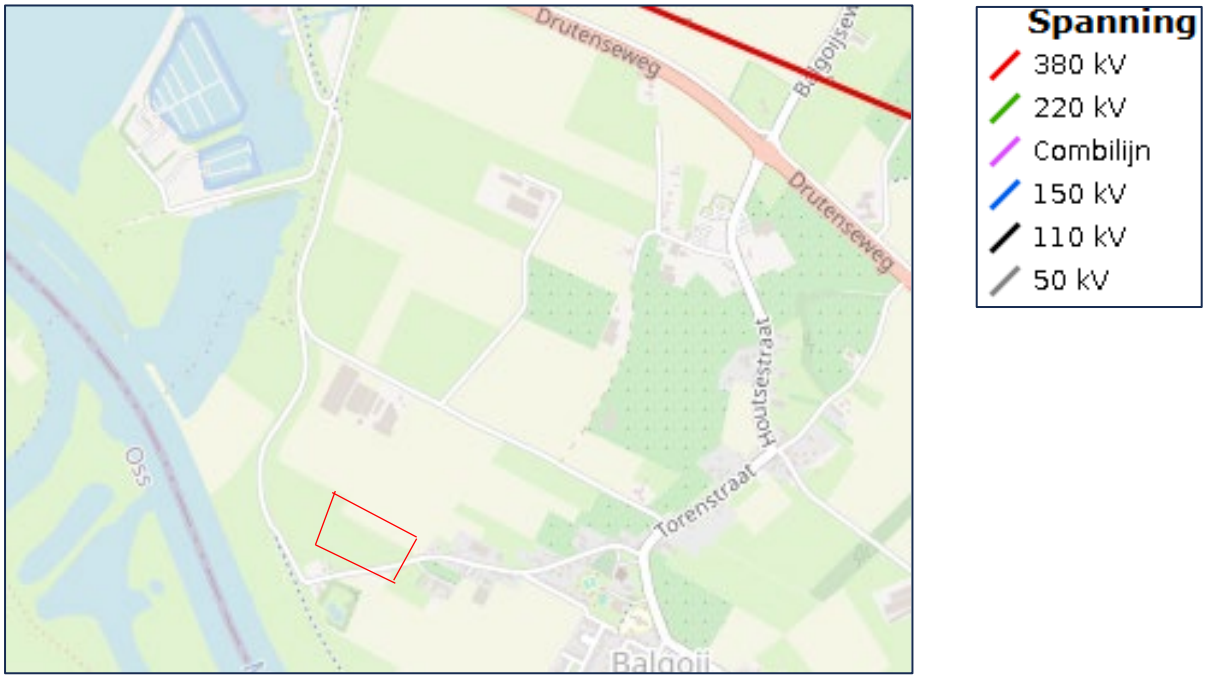
Op de EV-signaleringskaart dient gecontroleerd te worden of er gastransportleidingen en dergelijken zijn opgenomen. In het omgevingsplan dient gecontroleerd te worden of er aanduidingen zijn opgenomen voor riooltransportleidingen en/of watertransportleidingen. Riooltransportleidingen en watertransportleidingen betreffen leidingen die geen betrekking hebben op omgevingsveiligheid maar op technische infrastructuur.

Op afbeelding 6 is te zien dat in het omgevingsplan geen leidingen in of nabij het plangebied liggen. Afbeelding 11 van de PAV signaleringskaart laat zien dat in of nabij het plangebied ook geen gastransportleidingen en dergelijken te vinden zijn.

Binnen of nabij het plangebied zijn geen relevante (buis)leidingen aanwezig. Derhalve zijn in het omgevingsplan geen beperkingen opgenomen binnen de bouwregels. Voordat er gebouwd wordt zal er een KLIC-melding gemaakt worden om relevante kabels en leidingen binnen en nabij het plangebied in beeld te brengen.

5.13.2. Hoogspanningslijnen

Elektriciteit wordt in Nederland vanuit een energiecentrale d.m.v. (bovengrondse) hoogspanningslijnen verplaatst. Bij het transport van elektriciteit door (bovengrondse) hoogspanningslijnen ontstaan magnetische velden, welke mogelijk effect kunnen hebben op de gezondheid van mensen. In het kader van onderhavige procedure zal gemotiveerd moeten worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties met de beoogde ontwikkeling.

Afbeelding 28: Uitsnede RIVM-netkaart van plangebied

Conform de RIVM-netkaart zijn geen hoogspanningslijnen in het gebied aanwezig . De dichtstbijzijnde hoogspanningslijn bevindt zich op ca. 1.1 km. De beoogde ontwikkeling zal niet zorgen voor een nieuw gevoelig object binnen een magneetveld, derhalve zullen de hoogspanningslijnen geen negatief effect hebben op het woon- en leefklimaat.

5.13.3. Radarverstoringsgebied

In Nederland staan verschillende radarposten die dienen voor de vliegveiligheid en de nationale veiligheid. Om zeker te stellen dat de defensieradars niet in onaanvaardbare mate worden verstoord door hoge objecten, zijn in het Bkl bepalingen opgenomen om de defensieradars te beschermen. In artikel 5.155 en 5.161a van het Bkl zijn regels opgenomen met betrekking tot een maximale bouwhoogte van bouwwerken binnen 15 km, dan wel 75 km van een radarverstoringsgebied.

In bijlage XIV, onder e van het Bkl zijn de maximale bouwhoogtes opgenomen binnen radarverstoringsgebieden. De laagste maximale bouwhoogte zoals opgenomen in deze bijlage bedraagt 24 meter. Er wordt geen bebouwing van hoger dan 24 meter gerealiseerd. Derhalve voldoet het initiatief aan eisen zoals opgenomen in het Bkl.

6. Juridische toelichting

6.1. Wijziging omgevingsplan

6.1.1. Omgevingsplan van rechtswege

Op 1 januari 2024 is het omgevingsplan van rechtswege ontstaan. Dit omgevingsplan bestaat uit alle ruimtelijke plannen, waaronder bestemmingsplannen en wijzigingsplannen, en uit de Bruidsschat die de gemeente van het Rijk heeft ontvangen. In de Bruidsschat zitten onder andere regels voor milieubelastende activiteiten en bouwactiviteiten. Ook twee bodemkaarten en de hogere waarde besluiten maken deel uit van het omgevingsplan van rechtswege. Gemeenten krijgen tot 1 januari 2032 de tijd om het omgevingsplan van rechtswege en andere regels over de fysieke leefomgeving om te zetten naar een nieuw omgevingsplan. Op grond van artikel 2.4 en 22.6 van de Omgevingswet kan de gemeenteraad het omgevingsplan van rechtswege (laten) wijzigen.

6.1.2. Toepassing TAM-IMRO

De Omgevingswet integreert wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Het DSO ondersteunt bij de uitvoering van de wet en bestaat uit lokale systemen van overheden en de landelijke voorziening (DSO-LV), zoals Regels op de kaart en het Omgevingsloket. Er zijn tijdelijke alternatieve maatregelen (TAM) ontwikkeld voor organisaties die nog geen gebruik kunnen maken van lokale of landelijke onderdelen van het DSO. Een van deze TAMs is TAM-IMRO. Bij TAM-IMRO wordt het omgevingsplan gewijzigd via de - onder de Wet ruimtelijke ordening gebruikte - IMRO-standaard (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening) en de voorziening ruimtelijkeplannen.nl.

Het gebruik van TAM-IMRO is toegestaan tot en met 31 december 2025. Als het ontwerp van een TAMIMRO-omgevingsplan uiterlijk 31 december 2025 ter inzage is gelegd, mag het ook na 1 januari 2025 worden afgemaakt met TAM-IMRO. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Klimaat geeft aan dat TAM-IMRO plannen uiterlijk voor 1 januari 2032 moeten worden omgezet naar de nieuwe Standaard officiële publicaties (STOP) met de bijbehorende Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD).

6.1.3. Werkingsgebied

De regels in dit TAM-IMRO omgevingsplan zijn van toepassing op de locatie Herreweg 3 te Balgoij. De geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand.

6.1.4. Overzicht wijzigingen

Dit TAM-omgevingsplan wijzigt de volgende planregels van het omgevingsplan:

1. Verwijderen van de functieaanduiding 'Intensieve veehouderij' op de verbeelding;
2. Verkleining van het agrarisch bouwvlak;
3. Toevoeging functieaanduiding bedrijfswoning;
4. De functies 'wonen' worden toegekend op 2 locaties op de verbeelding.

6.2. Artikelsgewijze toelichting functies

De regels behorende bij het TAM-IMRO omgevingsplan worden separaat toegevoegd bij het publiceren van het plan.

7. Uitvoerbaarheid

7.1. Economische uitvoerbaarheid

7.1.1. Economische uitvoerbaarheid

In deze motivering is onderbouwd dat deze wijziging van het omgevingsplan een evenwichtige toedeling van functies aan de locatie wordt bereikt en dat de toegekende functie binnen een redelijke termijn kunnen worden gerealiseerd. Zodoende kan aangenomen worden dat het project economisch uitvoerbaar is.

7.1.2. Kostenverhaal

Op grond van artikel 13.11 Omgevingswet is de gemeente verplicht kosten te verhalen, indien sprake is van een of meerdere aangewezen bouwactiviteiten uit artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Dit houdt in dat de gemeenteraad kostenverhaalsregels dient vast te stellen in het omgevingsplan, tenzij middels onder andere een anterieure overeenkomst de kosten die het vanwege artikel 8.15 Omgevingsbesluit maakt, op andere wijze verzekerd zijn of vrijstelling wordt verleend voor de kosten in de gevallen genoemd in artikel 8.14 Omgevingsbesluit.

Met de aanvrager wordt een overeenkomst gesloten. Hierin is geregeld dat alle kosten die samenhangen met het deze wijziging voor rekening komen van aanvrager. Deze wijziging van het omgevingsplan heeft voor de gemeente geen financiële gevolgen.

7.2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.2.1. Participatie

Zie voor een uitvoerige onderbouwing van de gevoerde omgevingsdialoog hoofdstuk 2.3 Participatie

7.2.2. Overlegpartners

Het concept van deze wijziging van het omgevingsplan zal toegezonden worden aan de provincie Gelderland in het kader van kennisgeving en participatie volgens artikel 10.2 van het Omgevingsbesluit. Daarnaast wordt dit concept toegezonden aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

7.2.3. Zienswijzen

Het ontwerp van deze wijziging van het omgevingsplan heeft van P.M. tot en met P.M. ter inzage gelegen. Eventuele zienswijze worden op een later moment toegevoegd.

8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Deze ruimtelijke onderbouwing betreft de planologische verantwoording voor het beëindigen en saneren van een intensieve veehouderij, het doorzetten van de akkerbouwtak en het realiseren van een loods ten behoeve van deze akkerbouwactiviteiten, het realiseren van een statische opslag in bestaande agrarische bebouwing en het bouwen van een nieuwe bedrijfswoning, het omzetten van de huidige bedrijfswoning naar burgerwoning + het bouwen van een nieuwe burgerwoning aan de Herreweg 3 te Balgoij.

Voor het gewenste initiatief vindt een wijziging van het Omgevingsplan plaats. Een wijziging van het Omgevingsplan vindt plaats omdat het moment dat bijvoorbeeld gelijktijdig met het initiatief een aanpassing van de regels nodig is voor de verkleining van bouw- of gebruiksregels. Dit kan namelijk niet met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Door middel van deze ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat het initiatief leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan de locaties. Het initiatief is getoetst aan alle relevante beleidskaders op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau. Het beleid op geen van deze niveaus vormt een belemmering voor het initiatief. In deze onderbouwing is getoetst aan de Omgevingsverordening Gelderland en de gemeentelijke beleidsstukken.

Tevens is het initiatief getoetst aan alle relevante milieu-hygiënische en planologische aspecten. Hieruit is gebleken dat met het initiatief geen nadelige effecten ontstaan voor de omgeving. Het onderzoek naar de bodem toont aan dat het initiatief milieu-hygiënisch aanvaardbaar is. Door het onderzoek naar flora & fauna en de waterparagraaf wordt aangetoond dat het initiatief planologisch aanvaardbaar is.
Door de onderzoeken van natuur, archeologie, externe veiligheid en de waterparagraaf wordt Daarnaast wordt geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering van het landschap door een landschappelijk inpassingsplan.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat het initiatief leidt tot een evenwichtige toedeling van functies aan de locaties. Daarom kunnen de voorgenomen ontwikkelingen op het plangebied aan de Herreweg 3 te Balgoij doorgang vinden.

9. Bijlagen

Bijlage 1 – Berekening voorgrond geur t.b.v. bezwaar tegen Balgoij-West
Bijlage 2 – Situatietekening
Bijlage 3 – Omgevingsdialoog
Bijlage 4 – Reactie op omgevingsdialoog
Bijlage 5 – Grondgebruiksovereenkomst
Bijlage 6 – AERIUS berekening gebruiks-, bouw- en sloopfase
Bijlage 7 – Toelichting AERIUS berekening
Bijlage 8 – Flora & Fauna onderzoek
Bijlage 9 – Landschappelijke inpassing
Bijlage 10 – Notitie toelichting landschapsplan

www.vandunadvies.nl

TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22M Herreweg 3, Balgoij

Inhoudsopgave

Bijlagen toelichting		**3**
Bijlage 1	**Geurberekening voorgrond tbv bezwaar Balgoij_West**	**4**
Bijlage 2	**Situatieschets**	**7**
Bijlage 3	**Omgevingsdialoog**	**9**
Bijlage 4	**Reactie op Omgevingsdialoog**	**26**
Bijlage 5	**Grondgebruiksovereenkomst m.b.t. spuitzonering**	**28**
Bijlage 6	**AERIUS berekening gebruiks-, sloop- en bouwfase**	**30**
Bijlage 7	**Toelichting Gebruiks-, bouw- en sloopfase AERIUS berekening**	**40**
Bijlage 8	**Ecologische Quickscan**	**49**
Bijlage 9	**Landschappelijke inpassing**	**85**
Bijlage 10	**Notitie landschappelijke inpassing**	**87**

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Geurberekening voorgrond tbv bezwaar Balgoij_West

Naam van de berekening: 00403 Balgoij vergunning 2024

Gemaakt op: 2024-07-23 16:49:42

Rekentijd: 0:00:46

Naam van het bedrijf: 00403 Balgoij vergunning 2024

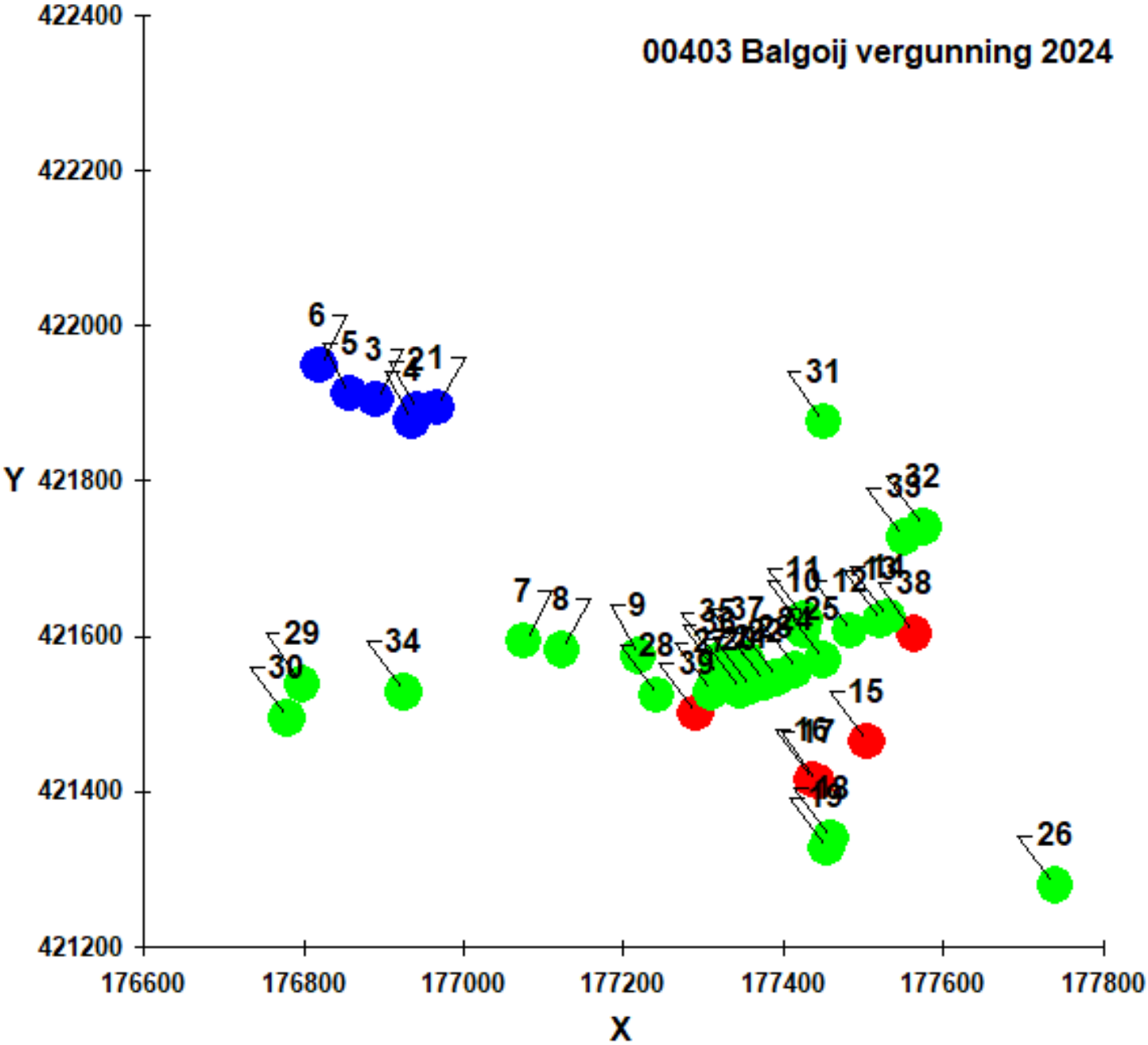
Berekende ruwheid: 0,074 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 3	176 967	421 895	3,4	0,4	4,00	2 120	3,5
2	Stal 4+9	176 942	421 890	4,0	1,0	4,04	3 221	3,7
3	Stal 6	176 890	421 905	7,0	1,0	5,75	13 728	4,9
4	Stal 7	176 936	421 877	4,2	0,5	4,00	6 657	4,8
5	Stal 8	176 858	421 913	7,0	1,0	4,96	42 504	6,5
6	Stal 10	176 819	421 949	7,0	2,8	5,14	45 720	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
7	Hoeveweg 34	177 076	421 593	8,0	6,1
8	Hoeveweg 32	177 123	421 582	8,0	5,5
9	Hoeveweg 26	177 219	421 574	8,0	4,5
10	Hoeveweg 16	177 426	421 607	8,0	3,3
11	Hoeveweg 14	177 427	421 621	8,0	3,4
12	Hoeveweg 12	177 484	421 607	8,0	3,0
13	Hoeveweg 10	177 522	421 620	8,0	2,8
14	Hoeveweg 8	177 531	421 625	8,0	2,8
15	Boomstraat 2B	177 505	421 464	2,0	2,3
16	Veldje 15	177 437	421 415	2,0	2,3
17	Veldje 13	177 443	421 412	2,0	2,3
18	Veldje 2	177 460	421 339	2,0	2,0
19	Veldje 30	177 454	421 327	2,0	2,0
20	Hoeveweg 11	177 346	421 530	8,0	3,3
21	Hoeveweg 9	177 359	421 534	8,0	3,3
22	Hoeveweg 7A	177 377	421 540	8,0	3,2
23	Hoeveweg 7	177 391	421 546	8,0	3,2
24	Hoeveweg 5	177 416	421 556	8,0	3,1
25	Hoeveweg 3	177 449	421 569	8,0	2,9
26	Boomstr 20	177 740	421 278	2,0	1,4
27	Hoeveweg 13	177 310	421 527	8,0	3,4
28	Hoeveweg 15	177 242	421 524	8,0	3,8
29	Hoeveweg 40	176 798	421 538	8,0	6,8
30	Hoeveweg 29	176 779	421 494	8,0	5,7
31	Korte herreweg 6	177 451	421 876	8,0	5,5
32	Herreweg 4	177 575	421 740	8,0	3,3
33	Herreweg 2	177 551	421 727	8,0	3,4
34	Hoeveweg 27	176 925	421 528	8,0	5,1
35	Hoeveweg 22	177 317	421 566	8,0	3,7
36	Hoeveweg 20	177 320	421 550	8,0	3,6
37	Hoeveweg 18	177 355	421 569	8,0	3,5
38	Torenstraat 3	177 564	421 603	2,0	2,5
39	TP01	177 291	421 500	2,0	3,3

00403 Balgoij vergunning 2024
422400
422200
422000
421800
421600
421400
421200
Y
176600
176800
177000
177200
177400
177600
177800
X
6
5
3
4
21
31
32
33
11
10
12
38
7
8
9
25
29
34
28
30
39
15
16
26

Bijlage 2 Situatieschets

Getekend door: N.K.O
Datum: 03-12-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 00403.024

Deze tekening betreft een indicatieve weergave van de beoogde ontwikkeling als gevolg van de bijbehorende planologische procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Situatieschets | Herreweg 3 | Balgoij

Bijlage 3 Omgevingsdialoog

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

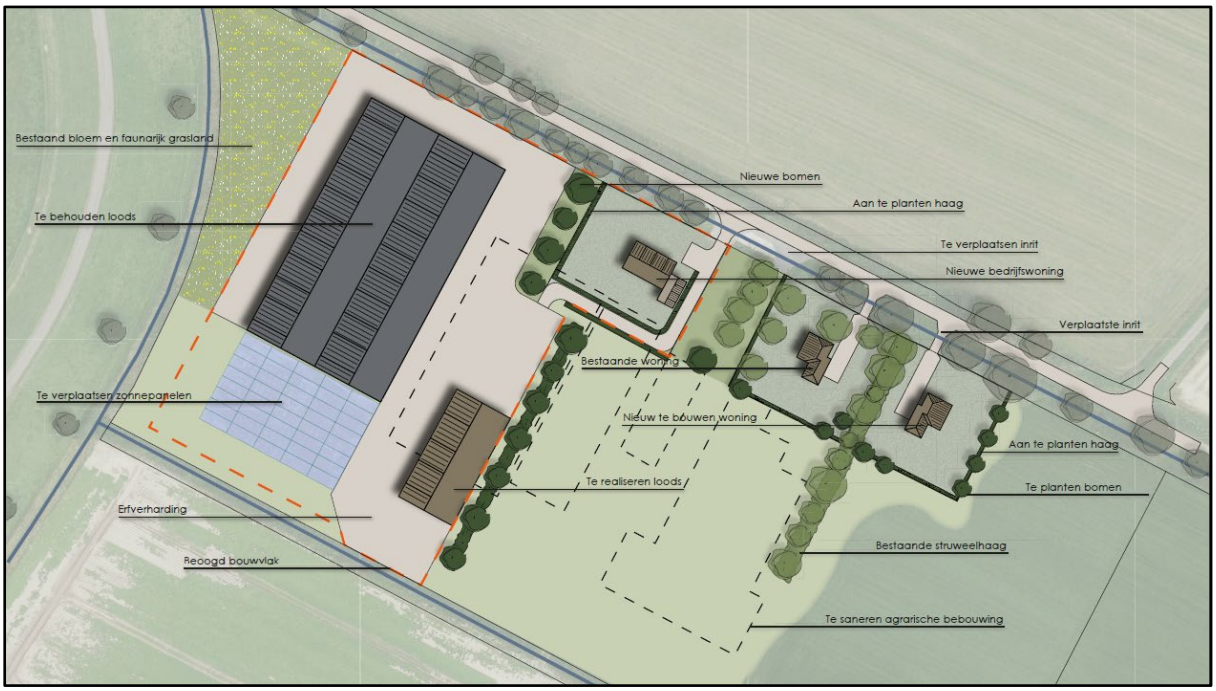

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 11-05-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

—

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

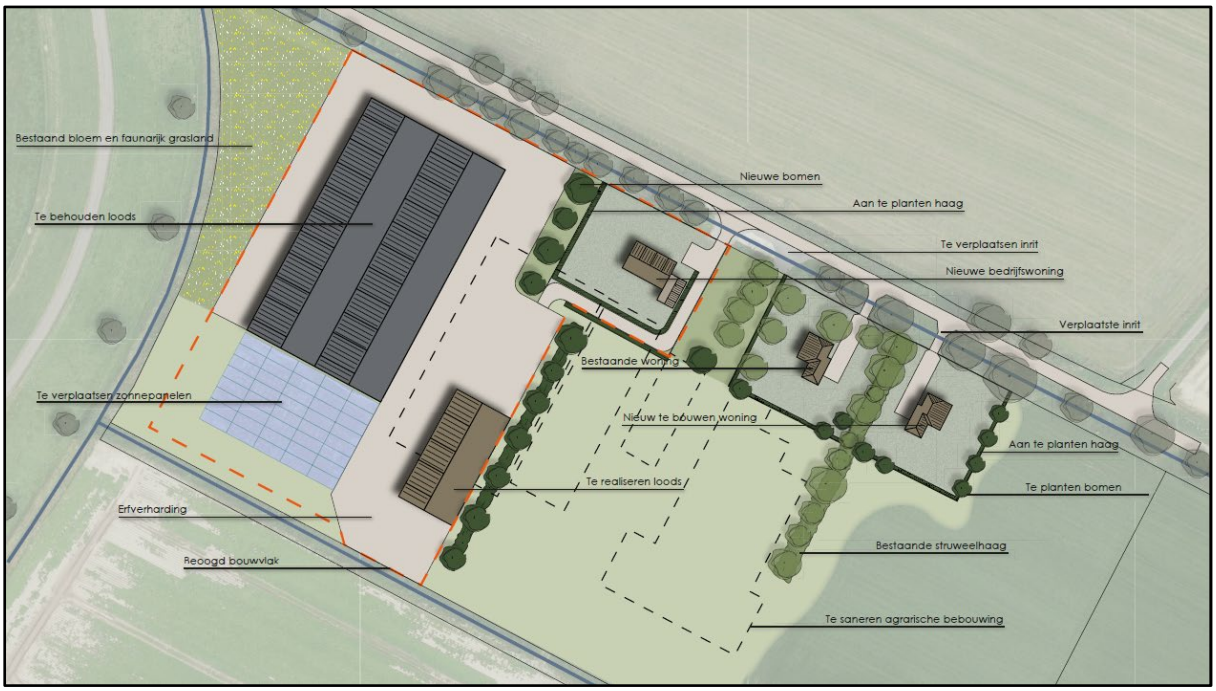

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 10-5-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Ter informatie gezien.

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

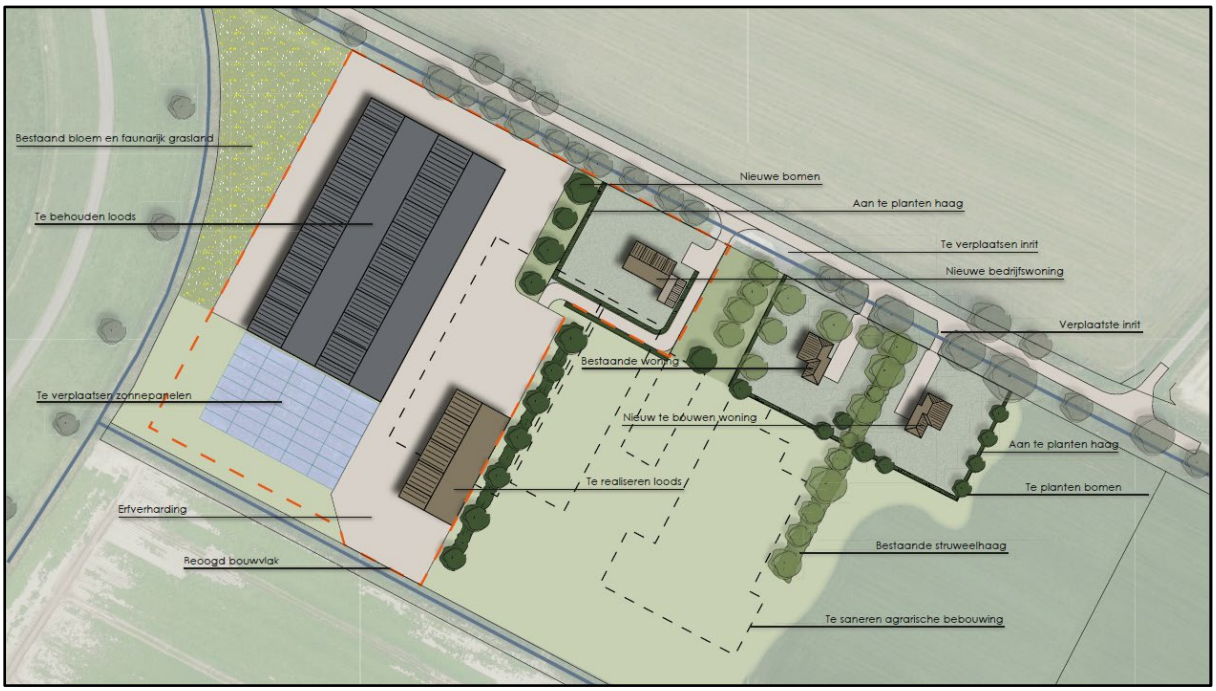

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 09-05-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Geen bezwaar ziet er goed uit Herontwikkeling

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

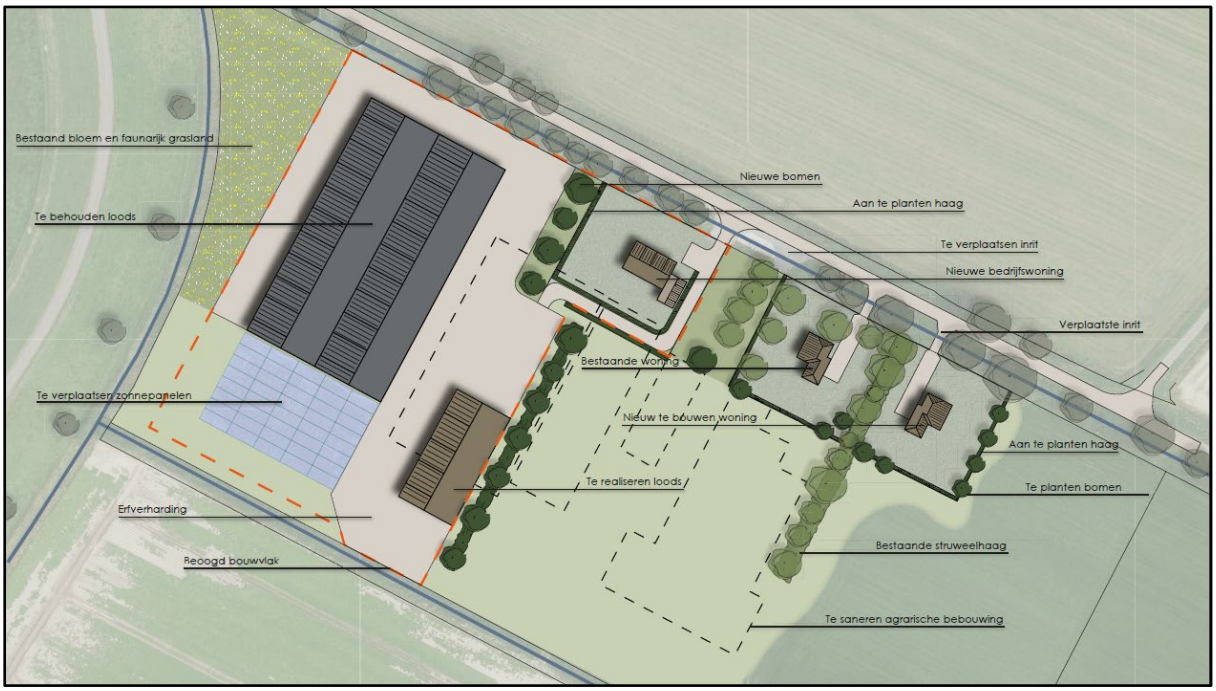

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

[redacted]

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 9-5-2025

Adres:

Naam:

[redacted]

Reactie:

Veel succes, mooi plan!

Handtekening omwonenden:

[redacted]

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

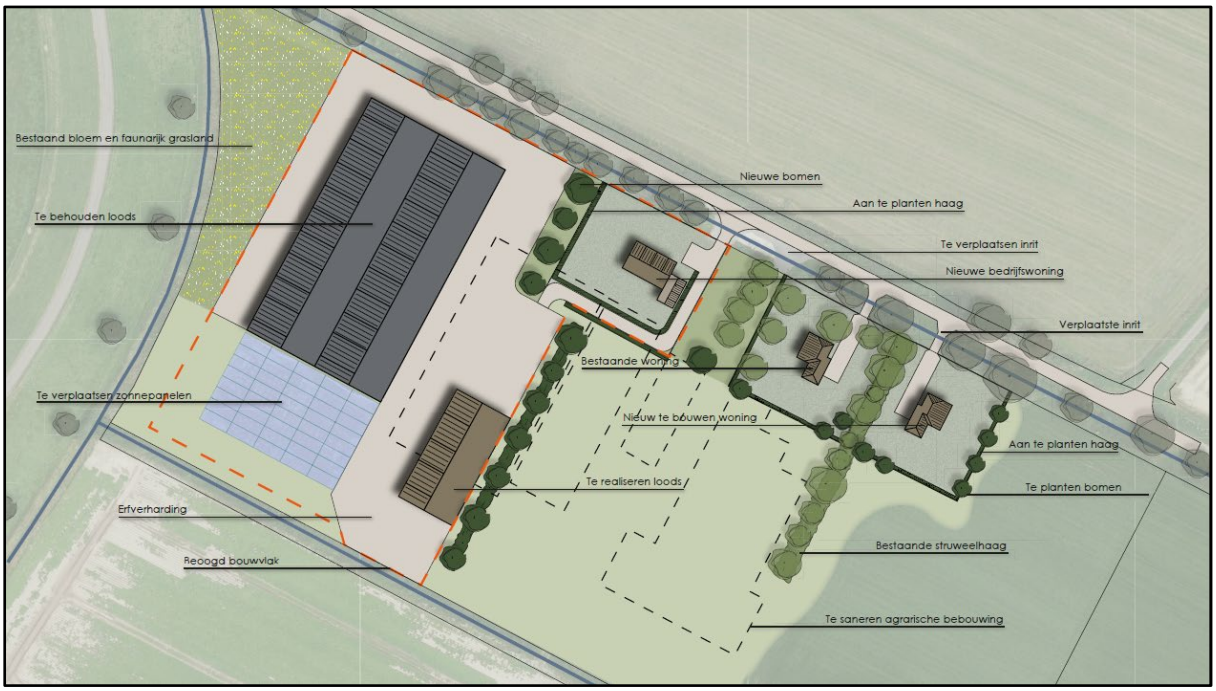

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 13-5-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Zie aangehechte brief

Handtekening omwonenden:

Reactie op omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij ontvangen van aanvrager 12-5-2025

Geachte heer/mevrouw,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om te reageren op de voorgenomen herontwikkeling van het perceel aan de Herreweg 3 te Balgoij, waarbij de intensieve veehouderij plaatsmaakt voor akkerbouw en woningbouw.

Hoewel wij het beëindigen van de intensieve veehouderij en de toevoeging van woningen als een positieve ontwikkeling zie, willen wij enkele belangrijke aandachtspunten onder de aandacht brengen die van invloed zijn op de leefomgeving en het bijbehorende landschap.

Zorgen over fijnstof en geluid
In het verleden is er vanuit dit perceel sprake geweest van aanzienlijke overlast, met name op het gebied van geur, [fijn]stof en geluid. Deze overlast had een duidelijke impact op de leefkwaliteit van omwonenden, waaronder onze woning aan [redacted] Om nieuwe overlast te voorkomen, verzoek ik u om bij de planvorming nadrukkelijk rekening te houden met onze input betreffend jullie plannen zodat de omgevingsdialoog ook nut heeft.

Een mogelijke oplossing [en onze wens] om overlast te voorkomen zou kunnen zijn om aan de achterzijde van het terrein [waar wij op uit kijken] een hoge en dichte erfbeplanting aan te brengen en deze ook zo te onderhouden. Deze natuurlijke buffer zal bijdragen aan het beperken van [fijn]stof- en geluidoverlast, en tegelijkertijd zorgen voor een groene en landschappelijk inpassing met meerwaarde voor het omliggende gebied.

Situering van het bouwvlak
Daarnaast wil ik aandacht vragen voor de geplande situering en grootte van het nieuwe bouwvlak met nieuw te bouwen loods. In de huidige plannen steekt de nieuw te bouwen loods aan de achterzijde van het terrein nog ver voorbij de blijvende bestaande loods. De gebruiksdruk van het terrein wordt nu verplaats naar de achterkant van het terrein. De afbakening van het bouwvlak is ingetekend tot aan de bestaande sloot en heggen. Dit roept zorgen op over de aantasting en verstoring van de bestaande landschappelijke waarden. Waaronder oude heggen en de aanwezige flora en fauna die zich daar in de loop der jaren hebben ontwikkeld. De heggen in het gebied worden namelijk door vele dieren gebruikt als 'snelweg' door het gebied. De situering van een nieuw te bouwen loods aan de achterzijde van het perceel zal door toekomstige gebruiksdruk gaan leiden tot aantasting van de landschappelijke waarden en zorgt voor visuele vervuiling van het open landschap. Dit is onwenselijk in een gebied waar het behoud van karakteristieke elementen, zoals heggen en zichtlijnen, van groot belang zijn voor mens en dier.

Ik verzoek u te overwegen om het beoogde bouwvlak kleiner te maken en de nieuw te bouwen loods in lijn met de te behouden loods te situeren. Daarnaast is er dan ruimte om erfbeplanting aan te leggen [tegenover de bestaande sloot] en deze zoals eerder in deze brief vermeld in te richten als hoge struweel met bomen die tevens fungeert als natuurlijke barrière tegen fijnstof en geluid. Uit onderzoeken blijkt dat dit zeer effectief is. Dit zou niet alleen de negatieve impact op het landschap en omgeving beperken, maar ook bijdragen aan het behoud van de natuurlijke elementen die kenmerkend zijn voor dit deel van Balgoij. Groencompensatie zou voor een passende balans kunnen zorgen in deze herontwikkeling.

Tot slot: Ik ben ervan overtuigd dat deze herontwikkeling een mooie toekomst kan bieden voor het gebied, mits er voldoende aandacht is voor de leefkwaliteit van de directe omgeving en het behoud van het karakteristieke landschap. Wij hebben jarenlang last gehad van uw oude bedrijfsvoering en zien dit als een nieuwe kans. Ik hoop dan ook dat bovenstaande punten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het plan. Wij hopen daarnaast ook dat de communicatie met de omgeving transparant wordt voortgezet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

13-05-205

Bijlage 4 Reactie op Omgevingsdialoog

Reactie op omgevingsdialoog [redacted]

Beste [redacted]

Bedankt voor uw reactie, we begrijpen uw zorgen en met deze brief proberen wij die zorgen weg te nemen en gaan we wat dieper in op de door u aangegeven punten.

Zorgen over fijnstof en geluid
Uw zorgen over fijnstof en geluid zijn begrijpelijk. Met het beëindigen van de varkenshouderij wordt de grootste bron van fijnstof en geluid onttrokken van de locatie. Dit betekent dat de uitstoot van zowel fijnstof en geluid, maar ook de emissie van stikstof en ammoniak sterk verminderen. Met de te doorlopen procedure wordt het in de toekomst onmogelijk gemaakt om aan de Herreweg 3 ooit nog een veehouderij in welke vorm dan ook op te richten. Dit is namelijk een van de vereiste uit de stoppersregeling (LBV) waaraan de aanvrager meedoet.

Situering van het bouwvlak
Met de ontwikkeling wordt het bestaande bouwvlak gehalveerd zodat slechts de helft van de locatie nog maar deel is van het agrarische bedrijf aan de Herreweg. De bebouwing aan de oostkant van het plangebied wordt gesloopt waardoor de bebouwing richting Balgoij afneemt. De meest westelijk gelegen stal blijft behouden. De nieuw op te richten loods staat in lijn met de nu nog bestaande bebouwing. De nieuwe loods zal niet meer dan de huidige bebouwing in het landschap dan nu het geval is. De loods is ook in lijn gezet met het nu bestaande mestbassin achter de meest westelijke stal.

De gebruiksdruk zal in grote maten niet aan de achterkant van het perceel komen te liggen. De in-/uitrit van de statische opslag vindt uitsluitend aan de Herreweg plaats, dit betekent dat gebruikers aan de zijkant van de stal in- en uitrijden en vervolgens naar het noorden afdraaien richting de Herreweg. De te bouwen loods betreft stalling voor machines en werktuigen voor de akkerbouw. Deze zullen zowel aan de noord als zuidkant van de loods kunnen uitrijden. Deze bewegingen zijn al bestaand op locatie waardoor de totaal verkeersbewegingen met zekerheid niet toeneemt. De toegang tot onderstaande akker is een bestaande toegang, deze situatie zal niet wijzigen. Daarnaast neemt het geheel van verkeersbewegingen sterk af, de verkeersbewegingen van de varkenshouderij die bestaan uit het aanleveren van voer, het afvoeren van mest en het aan/afvoeren van varkens verdwijnen volledig.

Het bouwvlak blijft aan de achterzijde op de huidige begrenzing liggen, dit betekent dat het bouwvlak niet verschuift naar de bestaande sloot en heg maar daar al ligt. Middels een uitvoerig flora & fauna onderzoek door een extern gespecialiseerd bureau (BrabantEco) hebben we aangetoond dat met de ontwikkeling geen aanwezige flora & fauna verstoord wordt en dat er geen nadelige gevolgen voor de ecologische- en natuurwaarden te verwachten zijn. De aanwezige sloot en heggen blijven in stand gehouden. Er wordt ca. 7500 m^2 aan bedrijfsbebouwing gesloopt, een loods van 800 m^2 komt hiervoor terug. Daarmee zorgt de ontwikkeling juist voor meer openheid in het gebied en ruimere doorzichten in het landschap.

Het aanleggen van een hoog struweel over de gehele breedte van het perceel zal juist de door u aangedragen karakteristieke openheid van de Maasoeverwallen verstoren en de zichtlijnen breken. Daarom hebben wij in ons ontwerp gekozen om een nieuw struweel aan te planten haaks op de bebouwing, hierdoor wordt de nieuwe loods uit het zicht onttrokken vanuit Balgoij en blijft de openheid van het gebied gewaarborgd. Verder worden de nieuwe woningen ook met een haag ingepast in het landschap waardoor we ruimschoots aan groencompensatie doen.

We hopen uw zorgen weg te kunnen nemen en er voor te zorgen dat uw ervaring van overlast met deze ontwikkeling tot een minimum beperkt wordt. Mocht u vragen en of opmerkingen hebben kunt u deze op eenzelfde weg tot ons richten als de omgevingsdialoog.

Met vriendelijke groet,

Van Dun Advies B.V.

Bijlage 5 Grondgebruiksovereenkomstm.b.t. spuitzonering

Overeenkomst met grondgebruik ten behoeve van het vrij houden van agrarische grond van gewasbeschermingsmiddelen.

Balgoij, 23-05-2025

Eigenaar grond:

Bij het tekenen van de verklaring zijn de volgende afspraken gemaakt:

Eigenaar van de grondpercelen, kadastraal bekend als gemeente Balgoy, sectie N, nummer 44 en 55 zoals weergeven op navolgende afbeelding, verklaart met het ondertekenen van deze overeenkomst op perceel 44 een oppervlakte van 2.502m^2 en op perceel 55 een oppervlakte van 362 m^2 vrij te houden van het bespuiten en bewerken van de grond met gewasbeschermingsmiddelen ter bescherming van het woon- en leefklimaat van de op te richten woningen aan de Herreweg 3 te Balgoij.

Afbeelding 1: Weergave spuitzonering 50-meter buffer vanaf woonfuncties Herreweg 3.

Betreffende percelen blijven in eigendom van eigenaar en worden in functie niet gewijzigd. Deze overeenkomst geeft op geen enkele wijze de eigenaar van de percelen behorende tot Herreweg 3 te Balgoij het recht de gronden van eigenaar te gebruiken dan wel bewerken.

Woonplaats: Balgoij [redacted]

Eigenaar percelen: [redacted]

Handtekeni[redacted]

Woonplaats: Balgoij Herreweg 3 6613 AN.

Overeenkomst aangegaan met: [redacted]

Handteke[redacted]

Bijlage 6 AERIUS berekening gebruiks-, sloop- en bouwfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Van Dun Advies
Inrichtingslocatie	Herreweg 3, 6613 AN Balgoij

Activiteit

Omschrijving	00403.030
Toelichting	Berekening beoogde situatie gebruiks-, sloop- en bouwfase

Berekening

AERIUS kenmerk	ReAPphxoyUjr
Datum berekening	30 mei 2025, 10:45
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogde situatie - Beoogd	2025	3,2 kg/j	83,3 kg/j

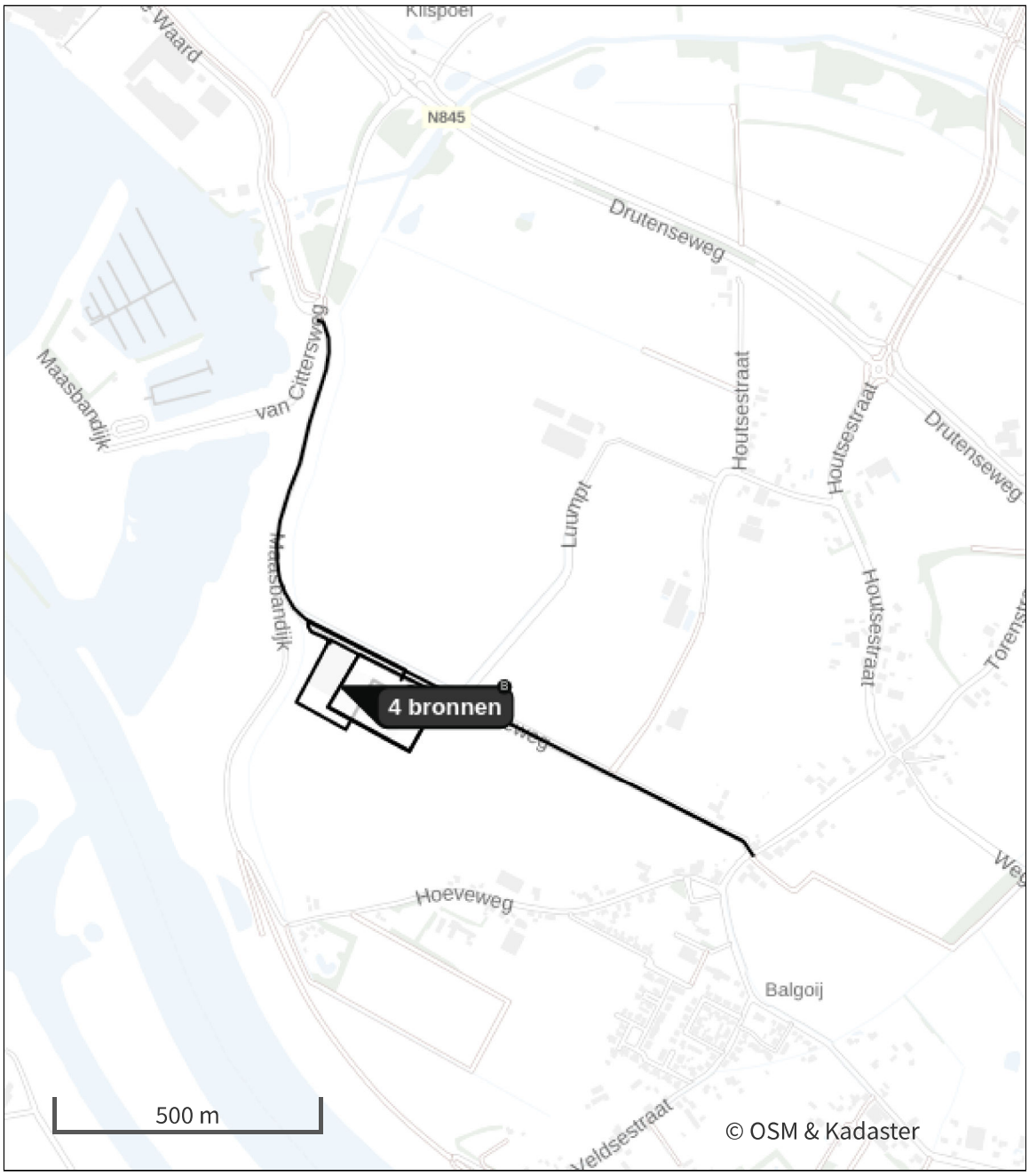
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogde situatie - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude start	0,2 kg/j	1,4 kg/j
4 Wonen en Werken | Woningen | CV bedrijfswoning	-	3,6 kg/j
7 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen sloop	2,1 kg/j	48,9 kg/j
8 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen bouw	0,6 kg/j	14,9 kg/j
Verkeersnetwerk	0,3 kg/j	14,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer westen				NO_x	1,6 kg/j
Locatie	X:176733,14 Y:422260,05	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	840,61 m	Hoogte	-	-	NH_3	44,9 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	4.007,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	221,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer oosten				NO_x	2,9 kg/j
Locatie	X:177188,02 Y:421881,5	Type scherm	-	-	NO_2	0,6 kg/j
Lengte	1.024,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	82,1 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	6.010,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	332,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude start	NO_x	1,4 kg/j
Locatie	X:176846,26 Y:421965,67	NH_3	0,2 kg/j
Oppervlakte	1,75 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	5.008,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

4 Wonen en Werken | Woningen

Naam	CV bedrijfswoning	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:176984,72 Y:421955,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

5 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer westen				NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:176733,14 Y:422260,05	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	840,61 m	Hoogte	-	-	NH_3	55,5 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	416,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	832,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

6 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer oosten				NO_x	6,5 kg/j
Locatie	X:177188,02 Y:421881,5	Type scherm	-	-	NO_2	1,6 kg/j
Lengte	1.024,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	624,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.248,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

7 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen sloop	NO_x	48,9 kg/j
		NH_3	2,1 kg/j
Locatie	X:176931,75 Y:421930,04		
Oppervlakte	2,08 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	8272 l/j	250 u/j	496 l/j	NO_x	46,1 kg/j
					NH_3	2,0 kg/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	529 l/j	16 u/j	32 l/j	NO_x	2,8 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j

8 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen bouw	NO_x	14,9 kg/j
		NH_3	0,6 kg/j
Locatie	X:176931,95 Y:421930,67		
Oppervlakte	2,08 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	661 l/j	20 u/j	40 l/j	NO_x	3,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	330 l/j	10 u/j	20 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	79,2 g/j
Mobiele bouwkraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	661 l/j	20 u/j	40 l/j	NO_x	3,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	794 l/j	24 u/j	47 l/j	NO_x	4,7 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Trilplaat	alle werktuigen op benzine, 2takt	360 l/j			NO_x	1,4 kg/j
					NH_3	2,7 g/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bijlage 7 Toelichting Gebruiks-, bouw- en sloopfase AERIUS berekening

Notitie: **Nadere toelichting aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit**

Reek, 23-05-2024

Kenmerk: NKO/00403.024

In deze notitie wordt een nadere toelichting gegeven voor het bedrijf aan de Herreweg 3 te Balgoij. Deze notitie maakt onderdeel uit van een aanvraag omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit (artikel 5.1, 1e lid, sub e, Omgevingswet).

Deze notitie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Invoergegevens stikstofberekening AERIUS 2

1.1. Invoergegevens Gebruiks-, sloop- en bouwfase tot 12-2027 2

2. Conclusie depositieberekeningen 7

3. Overzicht bijlagen 8

Van Dun Advies BV

Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze
T 013 519 94 58

Postel 8
5711 ET Someren
T 0493 745 015

Heijtmorgen 10
5375 AN Reek
T 0486 450 160

E info@vandunadvies.nl
I www.vandunadvies.nl
KvK 180 61 619

IBAN NL 56 RABO 0152 305 149
BIC RABONL2U
BTW 809392720B01

1. Invoergegevens stikstofberekening AERIUS

Voor de berekening van de stikstofdepositie is gebruik gemaakt van het rekenprogramma AERIUS Calculator. De wijze van invoer hiervoor is opgenomen in de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator. Met behulp van deze gegevens worden in deze paragraaf de invoergegevens nader toegelicht.
De volgende situatie is berekend:

- Gebruiks-, sloop- en bouwfase.

1.1. Invoergegevens Gebruiks-, sloop- en bouwfase tot 12-2027.

Om te bepalen of de beoogde ontwikkeling mogelijke negatieve gevolgen heeft voor omliggende Natura 2000-gebieden is middels een AERIUS-berekening bepaald of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. Door het uitvoeren van een AERIUS berekening kan met zekerheid gesteld worden dat er geen (toename van) stikstofdepositie plaatsvindt op Natura 2000-gebieden.

De sloop- en bouwfase behorend bij de beoogde ontwikkeling genereert tijdelijk een toename in verkeersbewegingen, onder andere door de afvoer van sloopafval, vervoersbewegingen van bouwbedrijven en de aanvoer van bouwmaterialen. De sloop- en bouwfase hebben betrekking op het slopen van de agrarische bebouwing en het afvoeren van sloopafval, het bouwrijp maken van de grond ter plaatse van de te realiseren woningen, het bouwen zelf en de verkeersaantrekkende werking van het bouwverkeer. De gebruiksfase behorende bij de beoogde ontwikkeling zal niet leiden tot een toename in verkeersbewegingen.

De totale emissie van de gebruiks-, sloop- en bouwfase is opgebouwd uit drie te onderscheiden onderdelen:

1. Verkeersbewegingen van de beoogde bedrijfsopzet en woningen en de verkeersbewegingen behorende tot de sloop- en bouwfase;
2. Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage;

Verkeersbewegingen van de beoogde bedrijfsopzet en woningen

De wegen in de directe omgeving van het bedrijf worden veelvuldig gebruikt door landbouwverkeer, agrarisch vrachtverkeer en bewoners en bezoekers van de woningen en statische opslag. Dit resulteert in enkele tientallen landbouwtractoren en vrachtwagens die per etmaal gebruik maken van de weg. Het aantal personenauto's/bestelbusjes op deze weg bedraagt per etmaal ca 100.

Voor de beoogde bedrijfsvoering is het aantal voertuigen op jaarbasis berekend. Gemiddeld kunnen er 553 bewegingen van vrachtwagens/tractoren en 10.017 bewegingen met auto's worden herleid naar het bedrijf. De verdeling van rijrichting bedraagt naar verwachting 40% in oostelijke richting en 60% in westelijke richting. Gelet op de verkeersintensiteit van de weg waaraan het bedrijf is gelegen is het aannemelijk dat deze bewegingen vanaf de kruising met de Torenstraat (in het oosten) en de Maasbandijk (in het westen) zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Bron 1:	Wegverkeer westelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (westelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	4.007 lichte- en 221 zware voertuigbewegingen per jaar, zie tabel 1

Bron 2:	Wegverkeer oostelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	6.010 lichte- en 332 zware voertuigbewegingen per jaar, zie tabel 1

Tabel 1: Verdeling vervoersbewegingen

Richting	Aantal lichte bewegingen	Aantal zware bewegingen
Oostelijk	6.010	332
Westelijk	4.007	221

- Diversen (aanvoer mest)

Naast de specifieke vervoersbewegingen zijn er ook verschillende diverse bewegingen die enkele keren per jaar plaatsvinden. Op het bedrijf is dit het aanleveren van mest. In totaal wordt er 40 ha akkerbouwgrond bemest. Er wordt rekening gehouden met het gebruik van 60 m^3 mest per ha per jaar. Dit komt neer op een jaarlijkse mestaanvoer van 2400 m^3. Dit komt neer op 134 vervoersbewegingen per jaar bij 67 leveringen van 36 m^3.

- Bedrijfsbezoeken caravanstalling

De gemiddelde afmetingen van een caravan bedragen 2,55 x 10 meter, hetgeen neerkomt op een oppervlakte van 25,5 m² per caravan of camper. Aangezien er rondom de gestalde caravans ruimte benodigd is voor beweging, wordt de oppervlakte per gestalde caravan geschat op circa 30 m². De loods waarin de caravans worden gestald heeft een oppervlakte van ongeveer 4.500 m². Wanneer we ervan uitgaan dat de gehele loods wordt gebruikt voor het stallen van caravans, kunnen er in totaal 4.500 : 30 = 150 caravans worden gestald. Gemiddeld bezoeken de eigenaren van de caravans twee keer per jaar om hun voertuigen op te halen en weer te stallen. Dit resulteert in vier vervoersbewegingen per jaar. Het totaal aantal vervoersbewegingen per jaar voor de stalling bedraagt derhalve 150 x 4 = 600 vervoersbewegingen.

De verkeersbewegingen die plaatsvinden zijn hoofdzakelijk verkeersbewegingen met personenauto's dan wel met campers. Er is geen sprake van zwaar verkeer.

- Bezoek woningen

Conform de CROW-publicatie toekomstbestendig parkeren is de verkeersgeneratie van een woning in het buitengebied 8,6 voertuigen per dag. Op het bedrijf zijn drie woningen aanwezig.

Bron 3:	Koude start
Emissiepunt:	Vlakbron koude start
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	5.008 koude starten per jaar, zie onderstaande toelichting

Er komt relatief veel stikstof vrij als voertuigen met een koude motor starten (koude start). Omdat auto's steeds schoner worden, wordt het aandeel van de koude start in de totale uitstoot van stikstof door verkeer steeds groter. Koude start en rijdend verkeer moeten daarom los worden ingevoerd, zodat de uitstoot van verkeer nauwkeuriger kan worden berekend. Op het bedrijf is er sprake van een koude start van de lichte motorvoertuigen (auto) als deze vertrekken vanaf de inrichting. Voor de vrachtwagens die naar het bedrijf komen is geen sprake van een koude start omdat deze met een warme motor op het bedrijf arriveren en korter dan 2 uur op het bedrijf aanwezig zijn waardoor ze weer met een warme motor vertrekken. Voor de invoer van koude start is dan ook uitgegaan van de helft van 10.017 lichte voertuigbewegingen (5.008 keer koud vertrekken).

Bron 4:	Stookinstallatie bedrijfswoning
Emissiepunt:	Stookinstallatie woning
Emissie:	Zie onderstaande toelichting

Het gasverbruik van de bedrijfswoning is meegenomen in de AERIUS-berekening. Op grond van de emissiewaarden van AERIUS, d.d. 5 juli 2018, dient voor een oudere vrijstaande woning uit te worden gegaan van 3,59 NOx kg per jaar.

Verkeersbewegingen sloop- en bouwfase

Licht verkeer

Gedurende de sloop- en bouwfase zullen circa 2 bedrijfsbusjes zich per dag naar de bouwlocatie bewegen. Dit wil zeggen dat er 4 verkeersbewegingen per dag door licht verkeer plaatsvinden.

Middelzwaar verkeer

Er is geen onderscheid gemaakt tussen middelzwaar en zwaar verkeer aangezien niet in alle gevallen bekend is van welk type vrachtauto's gebruik zal worden gemaakt. Er is derhalve enkel uitgegaan van zwaar (vracht) verkeer, hierdoor is sprake van een worst-case benadering. In realiteit zal het aandeel zwaar (vracht)verkeer lager uitvallen.

Zwaar verkeer

Het bouwmaterieel- en materiaal wordt aan- en afgevoerd met zwaar (vracht)verkeer. Als worst-case scenario zullen 4 vrachtwagen per dag materiaal aan- en afvoeren. Dit wil zeggen dat er 8 verkeersbewegingen per dag door zwaar verkeer plaats vinden gedurende 50 dagen.

Voor het lichte en zware verkeer wordt dezelfde verdeling aangehouden als in de gebruiksfase. In onderstaande tabel is de verdeling van de vervoersbewegingen per lijnbron overzichtelijk weergeven.

Tabel 2: Verdeling vervoersbewegingen

Richting	Aantal lichte bewegingen	Aantal zware bewegingen
Oostelijk	624	1.248
Westelijk	416	832

In realiteit zal het aandeel zwaar vrachtverkeer veel lager uitvallen (er zal niet dagelijks zwaar verkeer van en naar de locatie komen ten behoeve van de sloop en bouw). De verkeersbewegingen zijn in het rekenmodel gemodelleerd door middel van lijnbronnen op de verschillende wegvakken. Het betreft in deze 'buitenwegen'.

De stikstofdepositie van bovengenoemde bronnen wordt berekend op jaarbasis. De sloop en bouw nemen ongeveer een jaar in beslag. In het rekenmodel worden de bronnen die per etmaal worden ingevoerd vermenigvuldigd met 260 dagen om deze depositie te berekenen. Dit betekent dat het mogelijk is dat er dagen meerdere vervoersbewegingen zijn en andere dagen weer minder. Bovenstaande aantallen zijn dan ook gemiddelden tijdens de sloop- en bouwfase, gedurende 1 jaar.

Bron 5:	Wegverkeer sloop en bouw westelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	416 lichte- en 832 zware voertuigbewegingen per jaar, zie bovenstaande toelichting.

Bron 6:	Wegverkeer sloop en bouw oostelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	624 lichte- en 1248 zware voertuigbewegingen per jaar, zie bovenstaande toelichting.

Stationair draaien vrachtwagens tijdens laden/lossen

Bij het transport van en naar het bedrijf zijn er vrachtwagens die stilstaand binnen de inrichting draaien, zoals bij het laden en lossen van de bouwmaterialen. Zoals eerder beschreven zijn er 2.080 bezoeken van vrachtwagens (4.160 verkeersbewegingen). Het laden/lossen duurt circa 0,5 uur per bezoek. De totale bedrijfstijd van aanwezige vrachtwagens bedraagt 1.040 uur per jaar.

Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage sloopfase
Bij de sloop van de agrarische bebouwing zal op enige momenten sprake zijn van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de sloop werkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron.

Er is vanuit gegaan dat alle mobiele werktuigen een bouwjaar hebben van 2014 en een vermogen van 200 kW. Voor de inzet van mobiele werktuigen zijn de volgende invoergegevens gehanteerd:

Bron 7: Mobiele werktuigen sloop

1. Graafmachine
Er is vanuit gegaan dat één graafmachine circa 250 draaiuren bezig is voor het sloopwerk van de stallen. De graafmachine zorgt er met een knijper/sloophamer voor dat de agrarische bebouwing in stukken wordt afgebroken en dat de gronden puinvrij worden achtergelaten.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	250 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	8.272 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	496 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

2. Verreiker
Er is vanuit gegaan dat één verreiker circa 16 draaiuren bezig is om zonnepanelen van de daken van agrarische bebouwing te halen.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	16 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	529 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	32 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage bouwfase
Bij de bouw van de 2 woningen en loods zullen op enige momenten sprake zijn van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de bouwwerkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron.

Er is vanuit gegaan dat alle mobiele werktuigen een bouwjaar hebben van 2014 en een vermogen van 200 kW. Voor de inzet van mobiele werktuigen zijn de volgende invoergegevens gehanteerd:

Bron 8: Mobiele werktuigen bouw

1. Graafmachine
Er is vanuit gegaan dat één graafmachine circa 20 draaiuren bezig is voor het grondwerk van de nieuw te realiseren bebouwing. De graafmachine wordt ingezet voor het ontgraven van de fundering, kabels, leidingen etc.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	20 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	661 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	40 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

2. Betonpomp
Het beton wordt via een betonpomp gestort in de bekisting. Ook deze betonpomp draagt bij aan de emissie van stikstof. Tijdens het verpompen van het beton wordt de motor gebruikt. Voor het

verpompen van beton is circa 10 uur een betonpomp operationeel. Met gebruik van de betonstorter wordt de fundering en dergelijke aangebracht.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	10 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	35 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	330 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	20 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

3. Mobiele bouwkraan
De hijskraan is ondersteunend bij het plaatsen van zware materialen zoals sandwichpanelen, ramen, deuren, etc. Er is van uitgegaan dat deze bouwkraan circa 20 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	20 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	661 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	40 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

4. Verreiker
De verreiker is ondersteunend bij het verplaatsen van zware materialen. Tevens kan een verreiker met een manbak dienen als hoogwerker. Er is van uitgegaan dat deze verreiker circa 120 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	24 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	794 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	47 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

5. Trilplaat
De trilplaat is ondersteunend bij het verdichten van de bouwput. Er is vanuit gegaan dat deze trilplaat circa 72 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	Alle werktuigen op benzine, 2takt
Draaiuren:	72 uur
Brandstofverbruik:	360 ltr/jaar (5 ltr/u)

6. Stationair draaien vrachtwagens tijdens laden/lossen

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	1.040 uur (zie onderstaande toelichting)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	55.484 ltr/jaar (53,35 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	3329 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

Bij het transport van en naar het bedrijf zijn er vrachtwagens die stilstaand binnen de inrichting draaien, zoals bij het laden en lossen van de bouwmaterialen. Zoals eerder beschreven zijn er 2.080 bezoeken van vrachtwagens (4.160 verkeersbewegingen). Het laden/lossen duurt circa 0,5 uur per bezoek. De totale bedrijfstijd van aanwezige vrachtwagens bedraagt 1.040 uur per jaar.

2. Conclusie depositieberekeningen

Uit de uitgevoerde AERIUS-berekeningen blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvindt. Derhalve zijn er voor dit initiatief geen belemmeringen in de gebruiksfase. Een significant negatief effect op Natura 2000-gebieden met betrekking tot verzuring valt om deze reden uit te sluiten.

3. Overzicht bijlagen

Separaat toegevoegd:
- AERIUS-berekening beoogde situatie

Bijlage 8 Ecologische Quickscan

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling

Locatie: Herreweg 3 Balgoij

Rapportnummer: 2025-BE-1258

In opdracht van:
Van Dun Advies
Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2025-BE-1258

Opdrachtgever
Van Dun Advies

Contactpersoon
Mevrouw M. van Gerwen

Locatie
Herreweg 3
Balgoij

Auteur
Veerle Basten

Collegiale controle
Freek Rovers

Opleverdatum
5 maart 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING *3*
1. INLEIDING EN ONDERZOEK *4*
1.1 Aanleiding **4**
1.2 Doelstelling **4**
1.3 Criteria **4**
1.4 Geldigheid onderzoek **5**
2. PROJECTGEGEVENS *6*
2.1 Ligging van het plangebied **6**
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied **6**
2.3 Voorgenomen ontwikkeling **7**
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN *10*
3.1 Bureauonderzoek **10**
3.2 Veldonderzoek **10**
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek **11**
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN *16*
4.1 Gebiedsbescherming **16**
4.2 Houtopstanden **17**
4.3 Soortenbescherming **18**
5. RESULTATEN EN ADVIES *31*
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden **31**
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten **31**
5.3 Aanbevelingen **32**
6. BRONNEN *34*
7. BRONNEN *34*

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om het varkensbedrijf aan de Herreweg 3 te Balgoij bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) aan te melden voor de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting. De varkenshouderij zal worden beëindigd en het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.
Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied.
De te slopen varkensstallen bieden geen openingen waar beschermde diersoorten mogelijk nest-, schuil- of verblijfplaatsen zouden kunnen vinden.
Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. Het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal positieve effecten teweegbrengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast, waardoor de externe stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden of Natuurnetwerk Nederland gebieden zelfs afneemt.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig.
De zorgplicht is altijd van toepassing.
Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Veerle Basten
Brabant Eco
Maart 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Van Dun Advies is het voornemen om vanuit deelname aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen (Lbv) de intensieve varkenshouderij in het plangebied Herreweg 3 te Balgoij te beëindigen. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.
Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.
De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?
Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

2. PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is oostelijk gelegen aan de splitsing van de Maasdijk met de Herreweg, ten noordwesten van de kern van Balgoij. Balgoij is een dorp behorende tot de gemeente Wijchen in de provincie Gelderland. De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de wijdere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een varkenshouderij, bestaande uit een bedrijfswoning, varkensstallen, bijgebouw voor opslag, mestbassin, drijfmestput en sleufsilo's. Verder is het plangebied voorzien van verharding, bomen, struiken en gras. De Herreweg is gedeeltelijk voorzien van laanbeplanting. Het invloedsgebied van het plangebied bestaat uit agrarische gronden, met name bestaande uit akkerlanden en weilanden. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

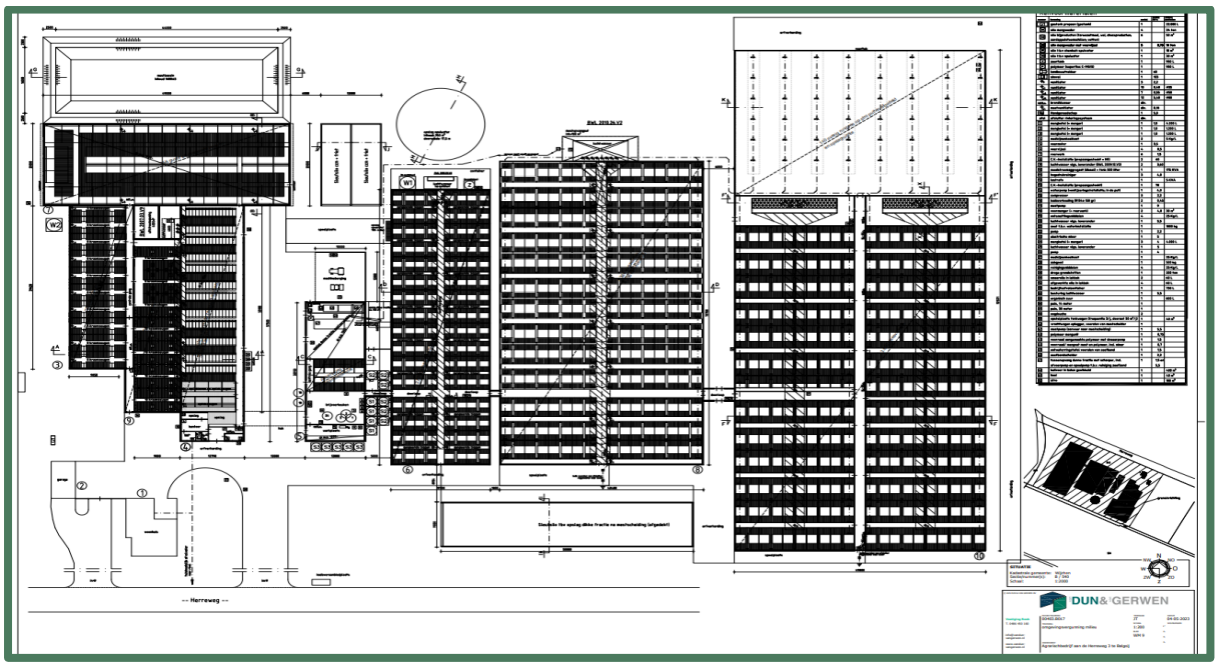

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw, te slopen bebouwing rood, te behouden bebouwing in geel omkaderd. Bron: Google Earth.

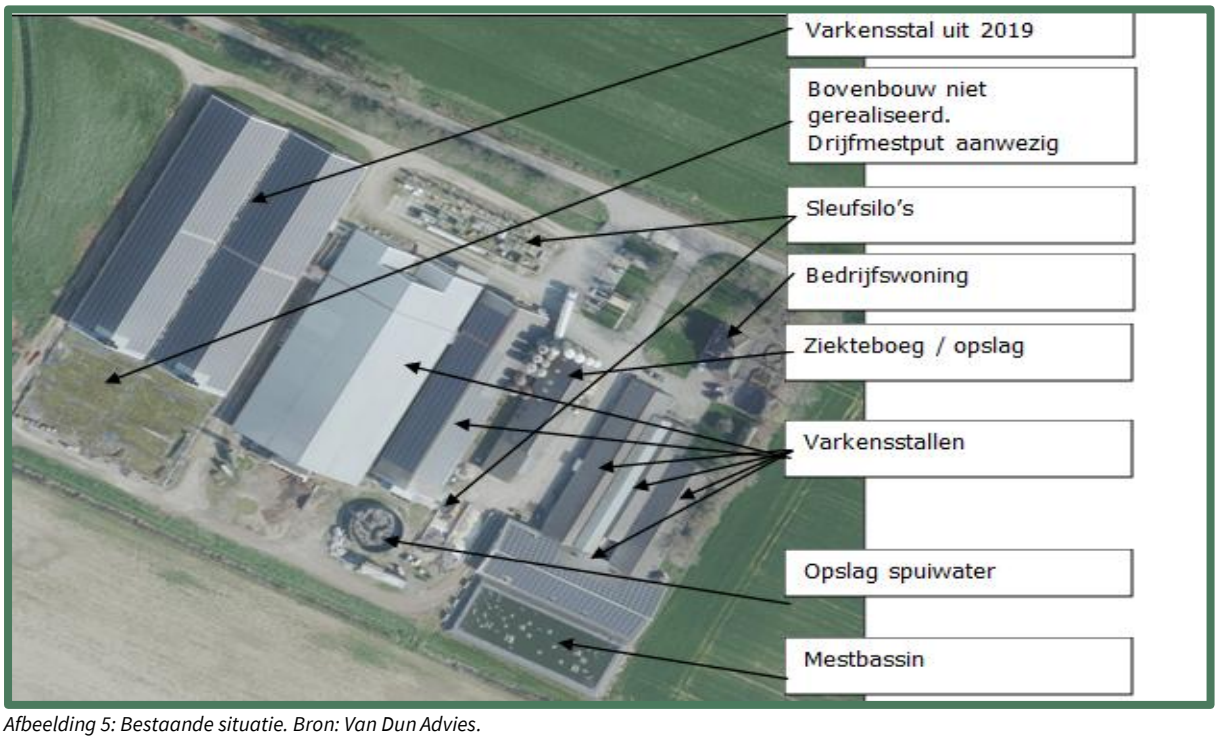
2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het saneren van de varkenshouderij in het plangebied aan de Herreweg 3 te Balgoij. De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.

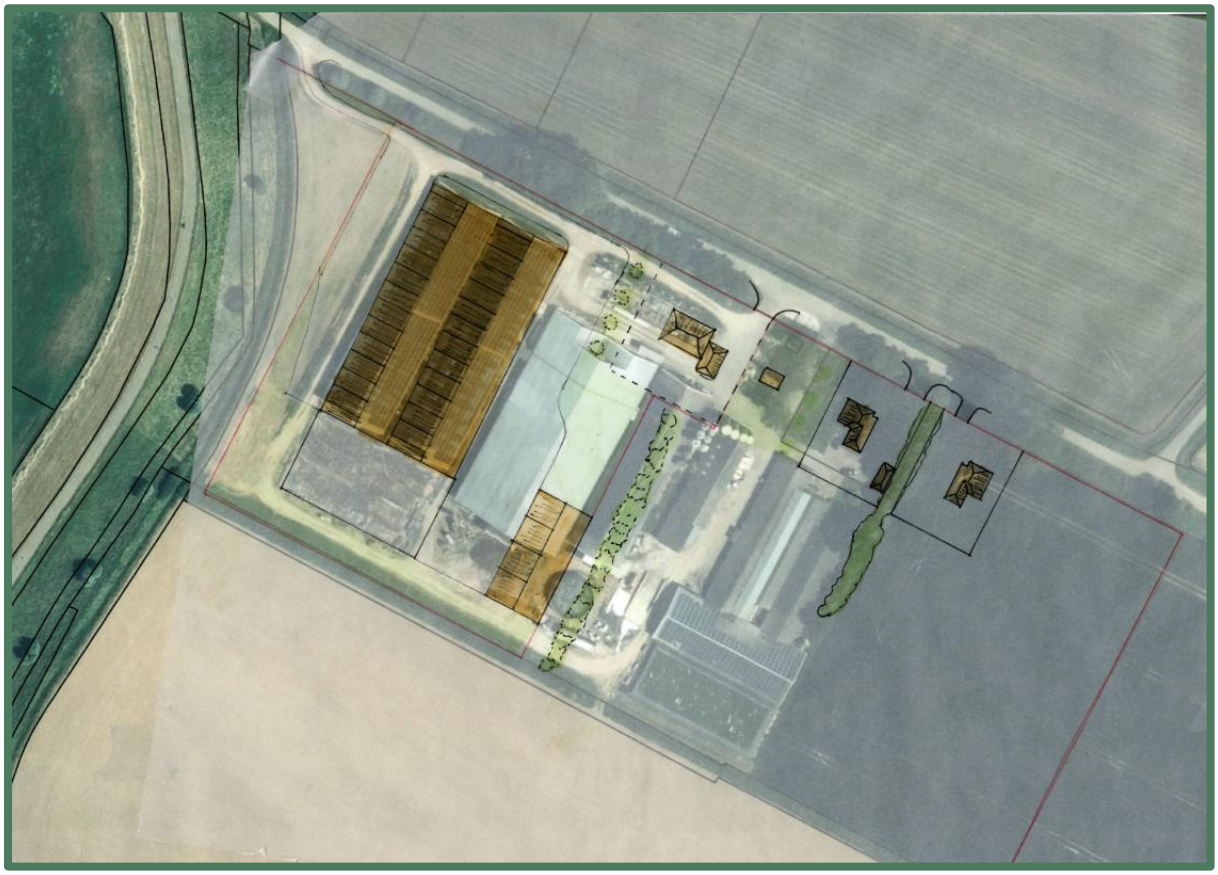
De intensieve varkenshouderij zal volledig verdwijnen. Met het ontmantelen van de intensieve varkenshouderij op deze locatie wordt er door de sloop van de bedrijfsbebouwing en verharding een aanzienlijke ruimtelijke kwaliteitswinst geboekt. Ook zal er een verbetering van de milieukwaliteit optreden door het definitief vervallen van geurhinder, ammoniakemissie en uitstoot fijn stof.

Afbeelding 4: Bestaande situatie. Bron: Van Dun & Van Gerwen.

Afbeelding 5: Bestaande situatie. Bron: Van Dun Advies.

Afbeelding 6: Beoogde situatie. Bron: Van Dun Advies.

3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.
De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek.
De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Gelderland?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl.
NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging.
Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Gelderland.

3.2 Veldonderzoek

Op maandagmiddag 24 februari 2025 hebben ecologen Freek Rovers en Veerle Basten in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren bewolkt met een zuidenwind met windkracht 4 en regen. De gemiddelde temperatuur lag rond de 12 graden Celsius.
Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.
De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied omvat een varkenshouderij en bestaat uit een bedrijfswoning, varkensstallen, een bijgebouw voor opslag, een mestbassin, een drijfmestput en sleufsilo's. Daarnaast is het plangebied voorzien van verharding, bomen, struiken en gras. De laatste varkens zijn in december vertrokken.

De bedrijfswoning, gelegen aan de noordoostzijde van het plangebied, is gebouwd met bakstenen muren en heeft een pannendak. De woning beschikt over meerdere raampartijen die zijn voorzien van luiken. Ten zuidoosten van de woning bevindt zich een bijgebouw, gebouwd op een vergelijkbare wijze. Rondom de woning ligt een tuin met gazon, bomen, struiken, diverse tuinbeplanting en verharding.

Op ongeveer vijftien meter ten zuidwesten van de woning bevinden zich de stallen. De stallen hebben bakstenen muren, waarbij de meest zuidoostelijk gelegen stal open stootvoegen net boven de grond heeft. De andere stallen hebben geen openingen in de buitengevels en de dilatatievoegen zijn dicht. De daken van alle stallen zijn bedekt met golfplaten, waarvan de golvingen aan de onderzijde zijn afgedicht met metalen platen die de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waarop de golven van het dak rusten, evenals een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen zijn gedeeltelijk of grotendeels opgebouwd uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Bij een van de stallen ontbreekt een deel van het boeiboord, wat is dichtgemaakt met purschuim. Achter de panelen bevinden zich panlatten. De ventilatieopeningen zijn afgedekt met gaas en de kieren bij deze openingen zijn dichtgemaakt met oud purschuim. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim. Aan enkele stallen hangen vleermuiskastjes. Enkel de stal uit 2019 aan de westzijde blijft behouden, omdat deze niet in aanmerking komt voor de regeling.

Het terrein binnen het plangebied bestaat grotendeels uit verharding. Het gebied wordt omringd door grasbermen met diverse plantensoorten, zoals mossen, brandnetels, paarse dovenetel, paardenbloemen, fluitenkruid en zuring. Hier en daar groeit ook gras met deze soorten naast de stallen. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera. Rondom de woning aan de noordwestzijde van het plangebied ligt een tuin met gazon, bomen en tuinplanten. Daarnaast bevinden zich langs de Herreweg, ten noorden van het plangebied, bomenrijen van eiken.

Foto 1: Overzicht omgeving ten noordwesten van plangebied.

Foto 2: Zuidzijde bedrijfswoning.

Foto 3: Oostzijde bijgebouw van bedrijfswoning.

Foto 4: Noordzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 5: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 6: Westzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 7: Westzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 8: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 9: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 10: Noordzijde van enkele van de te slopen stallen.

Foto 11: Zuidzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 12: Zuidzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 13: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 14: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 15: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 16: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 17: Sleufsilo's aan noordzijde plangebied.

Foto 18: Sleufsilo's aan noordzijde plangebied.

Foto 19: Zuidzijde van de te behouden stal en sleufsilo's zuidzijde.

Foto 20: Oostzijde van de te behouden stal.

Foto 21: Oostzijde van de te behouden stal.

Foto 22: Noordzijde van de te behouden stal.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

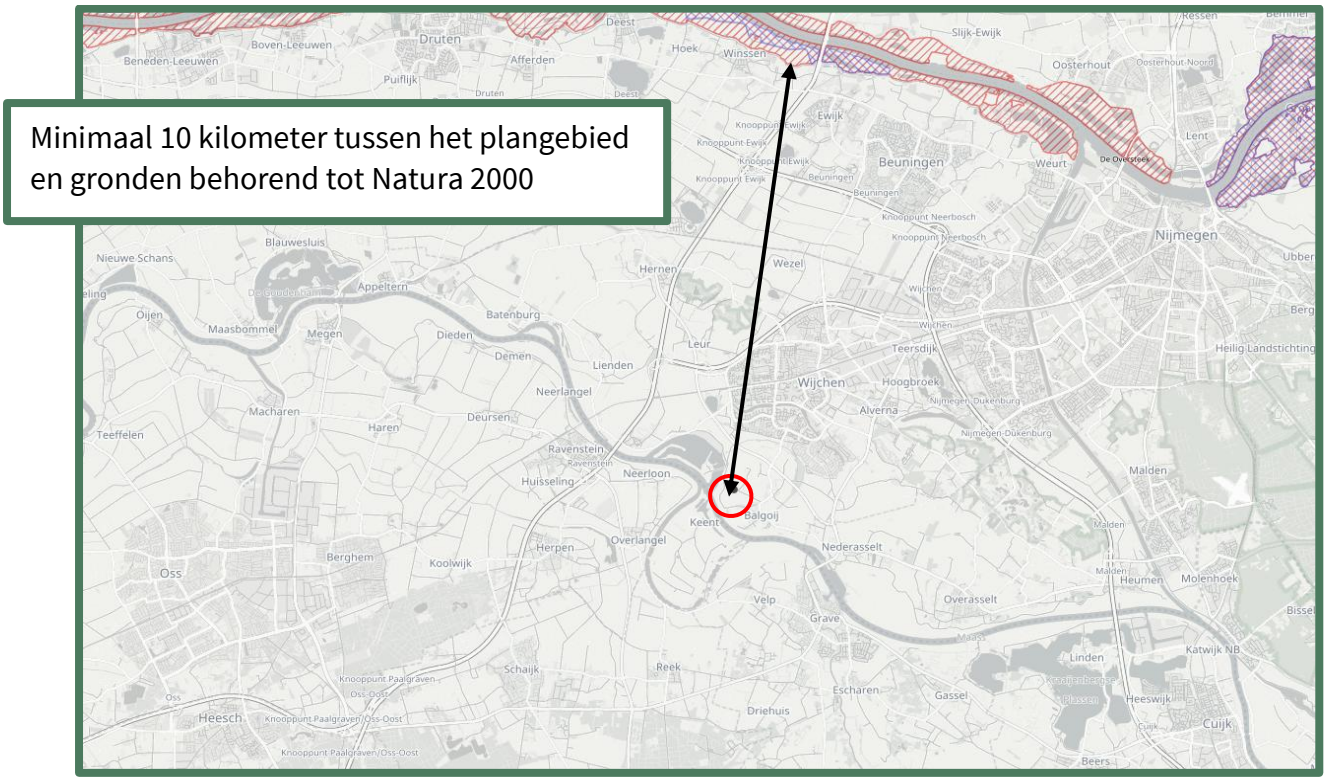
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Gelderland.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 10 kilometer afstand van noordelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Op ongeveer 15 kilometer afstand naar het zuidoosten ligt Natura 2000-gebied 'Sint Jansberg' en oostelijk op 17 kilometer Natura 2000-gebied 'Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in rood en blauw aangegeven.

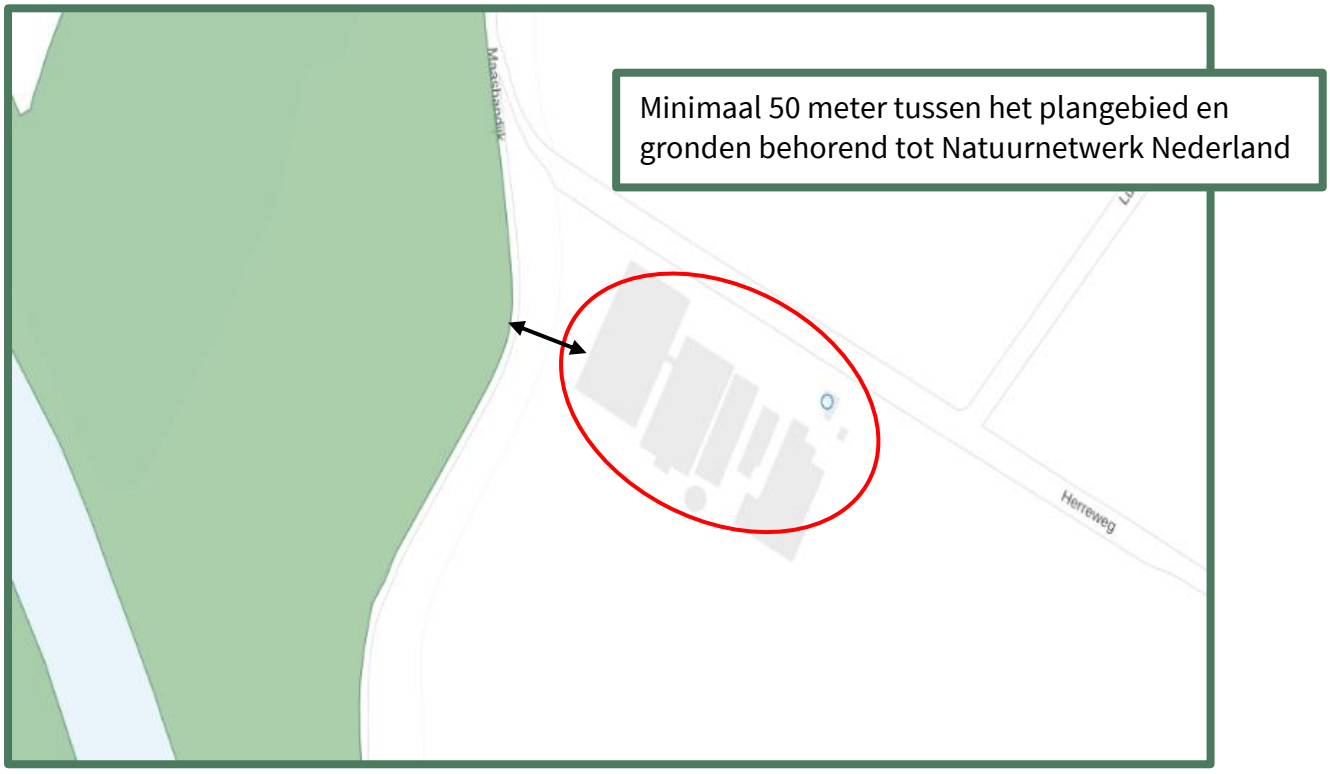
Afbeelding 7: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura

2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op het Natura-2000 gebied zelfs afnemen. Een Aerius-berekening kan dit staven.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt aansluitend, op minimaal 50 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren: Loonse waard. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 8: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Atlas Leefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt aangrenzend aan NNN gebied. De werkzaamheden zijn echter van een zodanige aard en altijd op minimaal 50 meter afstand van het NNN gebied zodat er waarschijnlijk geen deel van het NNN gebied wordt aangetast.
De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Het verdwijnen van de varkenshouderij heeft naar alle waarschijnlijkheid positieve effecten op de omliggende natuurgebieden.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of

gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.
Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Herreweg met nummer BE-1258 d.d. 3 maart 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.
Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.
Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Grote leeuwenklauw	Zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond (lemig zand, löss, leem, zavel en klei)

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Grote leeuwenklauw
Grote leeuwenklauw komt voor op zonnige, open plekken op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond, meestal in akkers op zandige klei of löss. Verder is zij aan te treffen op braakliggende grond, op open plekken in dijk- en sloottaluds, op rivieroeverwallen, dijken, in de bermstrook vlak langs onverharde wegen, bij veevoerkuilen, tuinen en langs spoorwegen. De plant kan zich handhaven onder tamelijk dicht staand gewas. In Nederland is Grote leeuwenklauw zeldzaam in Limburg, het oostelijke grensgebied en het rivierengebied. Elders is zij zeer zeldzaam. De soort houdt beter stand dan andere akkerplanten. Grote leeuwenklauw is een van de kenmerkende soorten voor de rijkste vorm van de Associatie van Ruige klaproos, namelijk de sub associatie van Groot spiegelklokje. Deze plantengemeenschap komt voor op meer kalkhoudende gronden dan de andere sub associaties, onder meer op oeverwallen en overslaggronden langs de grote rivieren en in Zuid-Limburg.

Veldbezoek flora
Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in natuurgebieden, zoals de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg, alsmede op bedrijfsterreinen als de Maasvlakte. Tijdens veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten, echter zijn deze hier niet waargenomen.

Het terrein binnen het plangebied bestaat grotendeels uit verharding. Het gebied wordt omringd door grasbermen met diverse plantensoorten, zoals mossen, brandnetels, paarse dovenetel, paardenbloemen, fluitenkruid en zuring. Hier en daar groeit ook gras met deze soorten naast de stallen. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera. Rondom de woning aan de noordwestzijde van het plangebied ligt een tuin met gazon, bomen en tuinplanten. Daarnaast bevinden zich langs de Herreweg, ten noorden van het plangebied, bomenrijen van eiken.

Foto 23 & 24: Vegetatie in het plangebied.

Deelconclusie flora

Het ontbreekt volledig aan geschikte plaatsen waar beschermde planten kunnen groeien. Enkel algemene soorten van verstoorde en bemeste bodem werden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vaatplanten wordt gezien de aanwezige biotopen uitgesloten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: ‘het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort’. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?
De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooral bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	Soms bebouwing, soms bomen
Grijze grootoorvleermuis	Vooral bebouwing
Kleine dwergvleermuis	Vooral bebouwing, soms bomen
Ruige dwergvleermuis	Vooral bebouwing

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.
De bomen in en direct rondom het plangebied met een geschikte stamdiameter zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben. In zowel de bomen binnen als direct rondom het plangebied zijn holtes aangetroffen. Alle bomen in

en rondom het plangebied blijven behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden, waardoor ook eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen behouden blijven.

Foto 25 & 26: Enkele van de waargenomen holtes in bomen in en rondom het plangebied.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.
De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.
Een van de stallen heeft open stootvoegen net boven de grond, wat te laag is voor vleermuizen. De andere stallen hebben geen openingen in de buitengevels. De dilatatievoegen zijn dicht. De daken zijn van golfplaten, met daaronder metalen platen die de golvingen volgen en de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waar de golven van het dak op rusten, waardoor er geen kieren zijn, en een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen bestaan gedeeltelijk of grotendeels uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Achter de panelen zitten panlatten. Waar een deel van het boeiboord ontbreekt, is dit dichtgemaakt met oud purschuim. Dit biedt eveneens geen toegang voor vleermuizen. Ook bij de ventilatieopeningen zijn kieren dichtgemaakt met oud purschuim en zijn de ventilatieopeningen zelf afgedekt met gaas. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim, wat geen toegangsmogelijkheden biedt voor vleermuizen.

Foto 27: Open stootvoegen laag bij de grond.

Foto 28: Strak aansluitend boeiboord.

Foto 29: Kieren gedicht met oud purschuim.

Foto 30: Gaas voor ventilatierooster.

Foto 31: Panlat achter damwand.

Foto 32: Metalen plaat onder golvingen dak.

Foto 33: Strak aansluitende houten plaat en golvingen van dak liggen strak op houten overstek.

Aan enkele stallen hangen vleermuiskastjes, die mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen dienen. Aangezien de stallen gesloopt zullen worden, dienen de kastjes verplaatst te worden, bijvoorbeeld naar de woning, vóór de sloopperiode. Dit dient te gebeuren buiten de meest kwetsbare periode van vleermuizen, die loopt van half april tot en met september.

Foto 34 & 35: Vleermuiskastjes aan gevels van te slopen stallen.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de bossen en weilanden.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden. Er zijn duidelijke lijnvormige elementen direct naast het plangebied aanwezig. De bomenrijen langs de Herreweg kunnen mogelijk als vliegroute dienen. De bomen maken geen deel uit van de ingreep en zullen gehandhaafd blijven.

Foto 36: Mogelijke vliegroute langs bomenrij naast de Herreweg ten noorden van plangebied.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen.

Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de omliggende bomen(rijen), andere groenelementen en bebouwing.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer

onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Marter soort	Bescherming
Bunzing	Beschermd
Das	Beschermd
Steenmarter	Beschermd
Wezel	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Bunzing
Doordat ze niet kieskeurig zijn wat betreft hun voedsel, komen bunzings voor in vele verschillende landschapstypen. Ze komen vooral voor in bebost laagland nabij water, waaronder rivieroevers en moerassen. In de winter worden bebouwde gebieden opgezocht en is de bunzing te vinden in de buurt van boerderijen. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang.

Das
De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter
De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel
De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen
Het plangebied is te opgeruimd en de stallen, het bijgebouw en de woning worden bezemschoon gehouden. Er zijn geen geschikte ingangen voor marterachtigen om de bebouwing te betreden, waardoor er geen schuilplaatsen voor marterachtigen aanwezig kunnen zijn in de bebouwing. De aanwezigheid van marterachtigen wordt vaak verraden door uitwerpselen, prooiresten of een herkenbare martergeur. Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op sporen van marterachtigen, maar er zijn geen aanwijzingen gevonden die op hun aanwezigheid duiden.

In het plangebied ontbreekt geschikte vegetatie, zoals ruigte. Enkel aan de oostzijde bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera die enige dekking biedt. Dit zou in theorie foerageer- of schuilmogelijkheden kunnen bieden voor kleine marterachtigen, zoals de bunzing en de wezel. Echter, de houtwal is klein en er blijft geschikt leefgebied in de omgeving aanwezig, waardoor het plangebied geen essentieel leefgebied vormt voor deze soorten. Omdat de vegetatie in en rond het plangebied behouden blijft, blijven er rustige plekken beschikbaar.

Deelconclusie marterachtigen

Er zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen en de bebouwing heeft geen ingangen. In de nieuwe situatie blijft de vegetatie in en rond het plangebied behouden. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op eventuele aanwezige marterachtigen en het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van hun leefomgeving.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Gelderland tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd
Eekhoorn	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.
Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen en rondom het plangebied staan veel bomen. Tijdens het veldbezoek, dat in de winter plaatsvond in de bladloze periode, kon hierdoor goed worden gekeken. In deze bomen zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Ook zijn er geen sporen van eekhoorns gevonden, zoals afgeknaagde notendoppen of beschadigde boomschors. Dit wijst erop dat de eekhoorn waarschijnlijk geen actief gebruik maakt van de bomen in en rondom het plangebied. Bovendien blijven alle bomen behouden en zal het leefgebied van mogelijk aanwezige eekhoorns niet afnemen.
Het plangebied is door de ligging en inrichting geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor de bever. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Hierdoor dient rekening gehouden te worden met vluchtroutes voor de grondgebonden zoogdieren.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Gelderland kan worden opgedeeld in 2 categorieën.

Categorie 1

De eerste categorie betreft vogels welke zeer honkvast broeden of afhankelijk zijn van bebouwing. Voor deze vogelsoorten gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar.
De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Boomvalk	In bomen
Buizerd	In bomen
Gierzwaluw	In gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	Op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	In bomen
Huismus	In gebouwen en nestkasten
Kerkuil	In gebouwen en nestkasten
Ooievaar	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	In bomen en op de grond
Roek	In bomen
Slechtvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	In bomen
Steenuil	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	In bomen
Zwarte wouw	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

Categorie 2

Categorie 2-soorten hebben ook jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.
De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Boerenzwaluw	In gebouwen
Bonte vliegenvanger	In boomholtes en nestkasten
Boomklever	In boomholtes
Boomkruiper	In boomholtes en nestkasten
Bosuil	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Gekraagde roodstaart	In boomholtes, nestkasten en holen
Grauwe vliegenvanger	In boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	In boomholtes

Grote bonte specht	In boomholtes
Grutto	Op de grond
Huiszwaluw	Tegen gebouwen
IJsvogel	In steile wanden
Kleine bonte specht	In boomholtes
Kwartel	Op de grond
Oeverzwaluw	In steile wanden
Patrijs	Op de grond
Raaf	In bomen
Spreeuw	In boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	In konijnenholen
Torenvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Tureluur	Op de grond
Veldleeuwerik	Op de grond
Velduil	Op de grond
Wulp	Op de grond
Zeearend	In bomen en op de grond
Zwarte kraai	In bomen
Zwarte roodstaart	In gebouwen

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

Gierzwaluw
De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen
Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.
De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

Huismus
Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar
Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek
Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van

akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart
In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lagergelegen water en aan de kust.

Roofvogels
De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenzwaluw/Huiszwaluw
De boerenzwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest. Boerenzwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenzwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.
De huiszwaluw is een kleine zangvogel die bekend staat om zijn gevorkte staart en zijn voorkeur om te nestelen onder de overhangende daken van gebouwen. Ze worden vaak aangetroffen in open landschappen, zoals agrarische gebieden en weilanden, in de buurt van waterlichamen zoals meren en rivieren. Huiszwaluwen zijn sterk geassocieerd met menselijke nederzettingen en nestelen graag onder dak overstekken van gebouwen. Hun nestplaatsen moeten beschut zijn tegen regen en roofdieren en zich boven open ruimtes bevinden waar ze gemakkelijk kunnen jagen op insecten, hun belangrijkste voedselbron. Het behoud van geschikte nestlocaties en het minimaliseren van verstoringen zijn cruciaal voor het behoud van huiszwaluwpopulaties.

Overige Vogelrichtlijnsoorten
Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels
De te slopen stallen bieden geen geschikte openingen voor vogels om nest- of verblijfplaatsen te vinden. De daken zijn van golfplaten, met daaronder metalen platen die de golvingen volgen en de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waar de golven van het dak op rusten, waardoor er geen kieren zijn, en een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen bestaan gedeeltelijk of grotendeels uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Achter de panelen zitten panlatten. Waar een deel van het boeiboord ontbreekt, is dit dichtgemaakt met oud purschuim. Dit biedt geen toegang voor vogels. Ook bij de ventilatieopeningen zijn kieren dichtgemaakt met oud purschuim en zijn de ventilatieopeningen zelf afgedekt met gaas. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim, wat geen toegangsmogelijkheden biedt voor vogels.

Binnen het plangebied ontbreekt het volledig aan geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. Tijdens het veldbezoek is er uitgekeken naar sporen van aanwezigheid van kerkuil en steenuil zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of rui veren. Er zijn geen sporen van aanwezigheid van uilen

aangetroffen. In de tuin hangt een steenuilennestkast aan een boom. Deze kast blijft behouden.

Foto 37: Steenuilenkast aan boom in de tuin ten noorden van de te slopen stallen.

In het plangebied is geen bos of open vlakte aanwezig. Daarnaast zijn er geen nesten van (roof)vogelsoorten aangetroffen in de bomen in en direct rondom het plangebied. Het is dus uit te sluiten dat het plangebied onderdeel is van de habitat van een boombewonende (roof)vogelsoort.
Voor de slechtvalk is er geen geschikte habitat in het plangebied, aangezien deze soort bij voorkeur broedt in hoge gebouwen (>4 verdiepingen).
In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten zoals o.a. houtduif en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Deelconclusie vogels

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan met de sloop van de stallen en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Een vergunningaanvraag voor deze soortgroep is niet noodzakelijk.
Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Gezien de sloop van de stallen plaatsvindt op een relatief grote afstand van de steenuilenkast in de tuin, worden er geen negatieve effecten verwacht.

De vegetatie in het plangebied biedt schuil- en foerageermogelijkheden voor kleine vogelsoorten. Wanneer vegetatie wordt verwijderd, zijn er nog voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied. Als het verwijderen van deze vegetatie buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Alpenwatersalamander	Amfibieën, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Alpenwatersalamander
De Alpenwatersalamander overwintert voornamelijk op het land. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. Vanaf januari trekken ze naar het water met een piek begin maart. De meeste volwassen dieren worden tot en met juni waargenomen met een piek in april en de eerste heft van mei. Daarna nemen het aantal volwassen dieren in het water snel af. De eerste juveniele dieren kruipen medio juni het land op. De eerste drie jaar, tot ze geslachtsrijp zijn, verblijven ze op het land.
De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Agrarische gronden worden gemeden als landhabitat.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen
Aan de zuidzijde van het plangebied bevindt zich een greppel waarin tijdens het veldbezoek een kleine hoeveelheid water stond. Echter, het water was erg ondiep, er ontbrak watervegetatie en er groeiden geen vochtminnende planten op de greppelkanten. Dit duidt erop dat de greppel regelmatig droogvalt, waardoor deze niet geschikt is voor vissen. Daarnaast grenst de greppel aan intensief bemest en bewerkt land, waardoor de aanwezigheid van beschermde amfibieën onwaarschijnlijk is.

De vegetatie aan de oostzijde van het plangebied biedt in theorie enige dekking en schuilmogelijkheden voor beschermde amfibieën en reptielen. Echter, het gebied is te klein en geïsoleerd om als essentieel leefgebied te dienen. Bovendien blijft de vegetatie behouden en blijft er in de omgeving ook voldoende leefgebied beschikbaar. Het plangebied biedt geschikt land- en overwinteringshabitat voor algemene, niet-kritische soorten.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen
De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied. In theorie zou het mogelijk zijn dat er in het plangebied enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan ze vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Gelderland. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.7 Ongewervelden
Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.
Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Grote vos
De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Veldbezoek ongewervelden
Net buiten het plangebied, ten noorden en westen ervan, staan meerdere wilgen. Wilgen zijn waardplanten voor onder andere de grote vos. De wilgen behoren niet tot het plangebied en de werkzaamheden en blijven behouden. Er gaan dus geen waardplanten van de grote vos en andere vlinders verloren.
Biotopen van beschermde nachtvlinders en libellen komen niet voor in het plangebied en de nabije omgeving, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten.
Andere ongewervelden zijn vaak afhankelijk van specifieke habitattypen, zoals oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Dergelijke biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Deelconclusie ongewervelden
De wilgen net buiten het plangebied blijven behouden en daarmee waardplanten van de grote vos en andere vlinders. Biotopen van nachtvlinders en libellen komen niet voor in het plangebied en de directe omgeving, en ook voor andere ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken biedt het gebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten, evenals overige algemene ongewervelden.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

5. RESULTATEN EN ADVIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – niet aan de orde

Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op Natura-2000 gebieden zelfs afnemen.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	10 km	Nee	Nee	Nee	-
Natuurnetwerk Nederland	50 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht

De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Om het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen, wanneer het schijnen van kunstlicht op de bomen, omliggende bebouwing en groenelementen wordt voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – zorgplicht en werken buiten broedseizoen

De te slopen stallen bieden geen geschikte nest- of verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde vogelsoorten. Er zijn mogelijk nesten aanwezig van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op deze soorten dient te worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te

voeren. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

5.2.4 Amfibieën – zorgplicht

Het is mogelijk dat er enkele individuen van algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker en gewone pad, in landfase voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Gelderland, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, marterachtigen, reptielen, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	**Verblijfplaatsen**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op bomen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	**Jaarrond beschermd**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.
Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (**www.checklistgroenbouwen.nl**). Daarnaast zijn er op de website **www.bouwnatuurinclusief.nl** veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Herreweg 3 raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Bij de aanleg van groenstructuren in het plangebied wordt bij voorkeur inheems (streekeigen) groen aangeplant. Groei en bloei van deze planten en de momenten waarop rupsen, bijen of vogels sterk van hun blad, nectar en stuifmeel afhankelijk zijn, zijn op elkaar afgestemd. Dit is een belangrijk verschil met uitheemse soorten, die vaak eerder en te vroeg uitlopen/bloeien. De voorkeur gaat uit naar en bes- en nootdragende struiken zoals sporkehout (vuilboom), Gelderse roos, wilde kardinaalsmuts, lijsterbes, hondsroos, sleedoorn of hazelaar. Deze zijn ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) hulst of meidoorn. Lindes trekken tijdens hun relatief lange bloeitijd grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.

BRONNE

6. BRONNEN

Websites

www.atlasleefomgeving.nl
www.floron.nl
www.gelderland.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: De verspreidingslijst van NDFF
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn
Bijlage 4: Soorten van nationaal belang

Bijlage 9 Landschappelijke inpassing

Bestaand bloem en faunarijk grasland (overloopgebied)

Te behouden haag

Te behouden retentiesloot

4 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

2 Aan te planten solifaire bomen (4x)

6 Aan te planten Gelderse haag

Te verplaatsen zonnepanelen

Te graven retentievoorziening

5 Aan te planten haag

3 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

1 Nieuw aan te planten houtsingel

Bestaande struweelhaag

Plantsortiment

1 **Aan te planten houtsingel (*afmetingen* 90.x 3 m)**

Struweel: 100-300 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
	270	0,45	122
Bomen: Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems (7st)			
Struweel: Meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hazelaar, Gelderse Roos en/of vergelijkbaar inheems			

2 **Aan te planten solitaire bomen**

Stamomtrek 10-12 cm,	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

3 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 8 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

4 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 10 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

5 **Haag**

Plantmateriaal	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
Beuk (Fagus sylvatica)	280	100-200	560

1 **Haag (3 planten / m, dubbele rij)**

Gelderse haag	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
	86	100 - 150	260
Meidoorn (30%)			78
Sleedoorn (20%)			52
Gelderse roos (10%)			26
Hondsroos (10%)			26
Veldesdoorn (10%)			26
Kardinaalsmuts (10%)			26
Kreint (10%)			26

N

Getekend door: N.K.O
Datum: 03-12-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 00403.024

Deze tekening betreft een indicatieve weergave van de beoogde ontwikkeling als gevolg van de bijbehorende planologische procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

Landschappelijke inpassing | Herreweg 3 | Balgoij

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Bijlage 10 Notitie landschappelijke inpassing

Notitie landschappelijke inpassing.
Het plangebied is gelegen in het gebied 'Maasoeverwal'. De oeverwallen zijn ontstaan door het regelmatig overstromen van de Maas waarbij bij elke overstroming een laag klei werd afgezet. De hoger gelegen oeverwallen hebben een vruchtbare grond, deze plekken waren voor de mens aantrekkelijke woonplaatsen, ze bouwden talrijke boerderijen en nederzettingen. Hier werden kronkelende wegen, akkers en boomgaarden aangelegd.

In het huidige landschap heeft het maasoeverwal landschap verspreide bebouwing aan de dijk, met veel openheid en doorzichten. De Maasoeverwal onderscheidt zich van de Waaloeverwal door de smalle zone achter de dijk met een steile overgang naar de Maaskommen en het oude oeverwallengebied. Veel voorkomende landschapselementen zijn houtwallen en singels, knip- en scheerheggen, struweelhagen, kleine bosschages en hoogstamboomgaarden. Het landschap is kleinschalig van structuur met een ongelijkmatige blokverkaveling. De perceel scheidingen bestaan vaak uit meidoornhagen.

In de beoogde ontwikkeling wordt ingespeeld op de kleinschaligheid van het landschap en wordt de openheid behouden door strategisch keuzes van nieuwe landschapselementen. Zo wordt door de aanplant van een houtsingel tussen de burgerwoningen en de agrarische bedrijfslocatie een visuele scheiding gerealiseerd. Deze houtsingel benadrukt het kleinschalige karakter en draagt bij aan het karakter van ongelijkmatige blokverkaveling. De houtsingel is ook een sterke toevoeging aan de ecologische waarde van het gebied en zal de biodiversiteit ter plaatse verbeteren. De burgerwoningen worden ingepast met een beukenhaag langs de achterste perceelsgrens en de zijdelingse perceelsgrens, ook hierdoor wordt de kleinschalige en onregelmatige blokverkaveling versterkt.

De te verplaatsen zonnepanelen van de te slopen stallen worden als veldopstelling op de te behouden mestbassin geplaatst. Het kleine zonneveld wordt ingepast met een 'Gelderse Haag', dit is een gemengde haag van inheemse soorten die wild groeit. Hierdoor wordt de zichtlijn vanaf de Maasdijk verzacht en ontstaat een aangenaam vergezicht over de locatie.

Plantsortiment en beheer

Aan te planten houtsingel (*afmetingen* 90.x 3 m)			
Struweel: 100-300 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
	270	0,45	122
Bomen: Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems (7st)			
Struweel: Meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hazelaar, Gelderse Roos en/of vergelijkbaar inheems			
Beheer: Het beheer van de houtsingel betreft het periodiek snoeien, uitdunnen en op termijn gefaseerd hakhoutbeheer om de singel in goede conditie te houden. De bomen worden 3x in 6 jaar gesnoeid, het struweel Bomen worden 3x in 6 jaar beheert wordt 5-7 jaar cyclisch beheert. Daarna wordt gefaseerd hakhoutbeheer toegepast.			

Aan te planten solitaire bomen	
Stamomtrek 10-12 cm,	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4
Beheer: Om een gezonde groei te stimuleren en de	

Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)	
Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 8 meter	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

Beheer: Het beheer van de bomenrij houdt in dat de bomen hun landschappelijke waarden moeten behouden. Om deze waarden en de gezondheid van de bomen te waarborgen worden de bomen 3x in 6 jaar gesnoeid om de groei te reguleren en wordt incidenteel bijgesnoeid waar nodig. Tevens wordt periodiek bekeken in welke staat de bomen verkeren.	

Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)	
Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 10 meter	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4
Beheer: Het beheer van de bomenrij houdt in dat de bomen hun landschappelijke waarden moeten behouden. Om deze waarden en de gezondheid van de bomen te waarborgen worden de bomen 3x in 6 jaar gesnoeid om de groei te reguleren en wordt incidenteel bijgesnoeid waar nodig. Tevens wordt periodiek bekeken in welke staat de bomen verkeren.	

Haag			
Plantmateriaal	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
Beuk (Fagus sylvatica)	280	100-200	560
Beheer: De beukenhagen zijn onderdeel van de burgerwoningen. Dat betekend dat het beheer van deze hagen ligt bij de bewoners van deze woningen. Geadviseerd wordt om de hagen periodiek te snoeien. Aan de zuidzijde van de hagen zal slechts noodzakelijk onderhoud aan de hagen gedaan worden. Hierdoor kunnen de hagen tot een robuuste structuur groeien waardoor een meer natuurlijke staat ontstaat.			

Haag (3 planten / m, dubbele rij)			
Gelderse haag	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
	86	100 - 150	260
Meidoorn (30%)			78
Sleedoorn (20%)			52
Gelderse roos (10%)			26
Hondsroos (10%)			26
Veldesdoorn (10%)			26
Kardinaalsmuts (10%)			26
Krent (10%)			26
Beheer: De haag is een gemengde haag die vrij mag groeien. De haag moet natuurlijk ogen en dat betekend dat zo min mogelijk gesnoeid wordt. Alleen het noodzakelijk snoeiwerk zal worden verricht ten behoeve van de gezondheid en wildgroei. Dit zal 3x in 6 jaar plaatsvinden.			

Naam van de berekening: 00403 Balgoij vergunning 2024

Gemaakt op: 2024-07-23 16:49:42

Rekentijd: 0:00:46

Naam van het bedrijf: 00403 Balgoij vergunning 2024

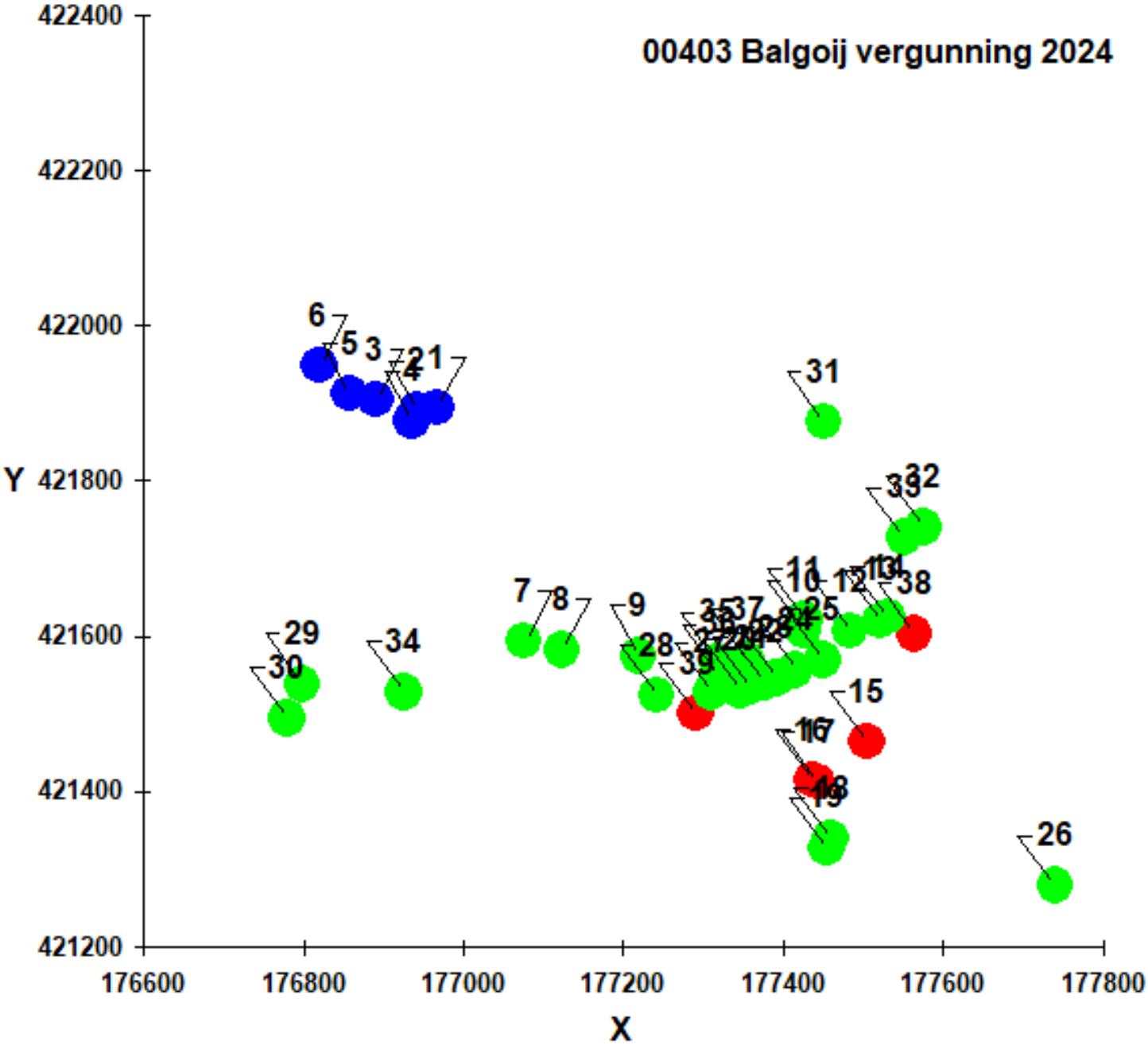
Berekende ruwheid: 0,074 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 3	176 967	421 895	3,4	0,4	4,00	2 120	3,5
2	Stal 4+9	176 942	421 890	4,0	1,0	4,04	3 221	3,7
3	Stal 6	176 890	421 905	7,0	1,0	5,75	13 728	4,9
4	Stal 7	176 936	421 877	4,2	0,5	4,00	6 657	4,8
5	Stal 8	176 858	421 913	7,0	1,0	4,96	42 504	6,5
6	Stal 10	176 819	421 949	7,0	2,8	5,14	45 720	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
7	Hoeveweg 34	177 076	421 593	8,0	6,1
8	Hoeveweg 32	177 123	421 582	8,0	5,5
9	Hoeveweg 26	177 219	421 574	8,0	4,5
10	Hoeveweg 16	177 426	421 607	8,0	3,3
11	Hoeveweg 14	177 427	421 621	8,0	3,4
12	Hoeveweg 12	177 484	421 607	8,0	3,0
13	Hoeveweg 10	177 522	421 620	8,0	2,8
14	Hoeveweg 8	177 531	421 625	8,0	2,8
15	Boomstraat 2B	177 505	421 464	2,0	2,3
16	Veldje 15	177 437	421 415	2,0	2,3
17	Veldje 13	177 443	421 412	2,0	2,3
18	Veldje 2	177 460	421 339	2,0	2,0
19	Veldje 30	177 454	421 327	2,0	2,0
20	Hoeveweg 11	177 346	421 530	8,0	3,3
21	Hoeveweg 9	177 359	421 534	8,0	3,3
22	Hoeveweg 7A	177 377	421 540	8,0	3,2
23	Hoeveweg 7	177 391	421 546	8,0	3,2
24	Hoeveweg 5	177 416	421 556	8,0	3,1
25	Hoeveweg 3	177 449	421 569	8,0	2,9
26	Boomstr 20	177 740	421 278	2,0	1,4
27	Hoeveweg 13	177 310	421 527	8,0	3,4
28	Hoeveweg 15	177 242	421 524	8,0	3,8
29	Hoeveweg 40	176 798	421 538	8,0	6,8
30	Hoeveweg 29	176 779	421 494	8,0	5,7
31	Korte herreweg 6	177 451	421 876	8,0	5,5
32	Herreweg 4	177 575	421 740	8,0	3,3
33	Herreweg 2	177 551	421 727	8,0	3,4
34	Hoeveweg 27	176 925	421 528	8,0	5,1
35	Hoeveweg 22	177 317	421 566	8,0	3,7
36	Hoeveweg 20	177 320	421 550	8,0	3,6
37	Hoeveweg 18	177 355	421 569	8,0	3,5
38	Torenstraat 3	177 564	421 603	2,0	2,5
39	TP01	177 291	421 500	2,0	3,3

00403 Balgoij vergunning 2024
422400
422200
422000
421800
421600
421400
421200
Y
176600
176800
177000
177200
177400
177600
177800
X
6
5
3
4
21
31
32
33
11
10
12
13
38
7
8
9
35
37
25
29
34
28
39
30
15
16
18
19
26

Getekend door: N.K.O
Datum: 03-12-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 00403.024

Deze tekening betreft een indicatieve weergave van de beoogde ontwikkeling als gevolg van de bijbehorende planologische procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Situatieschets | Herreweg 3 | Balgoij

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

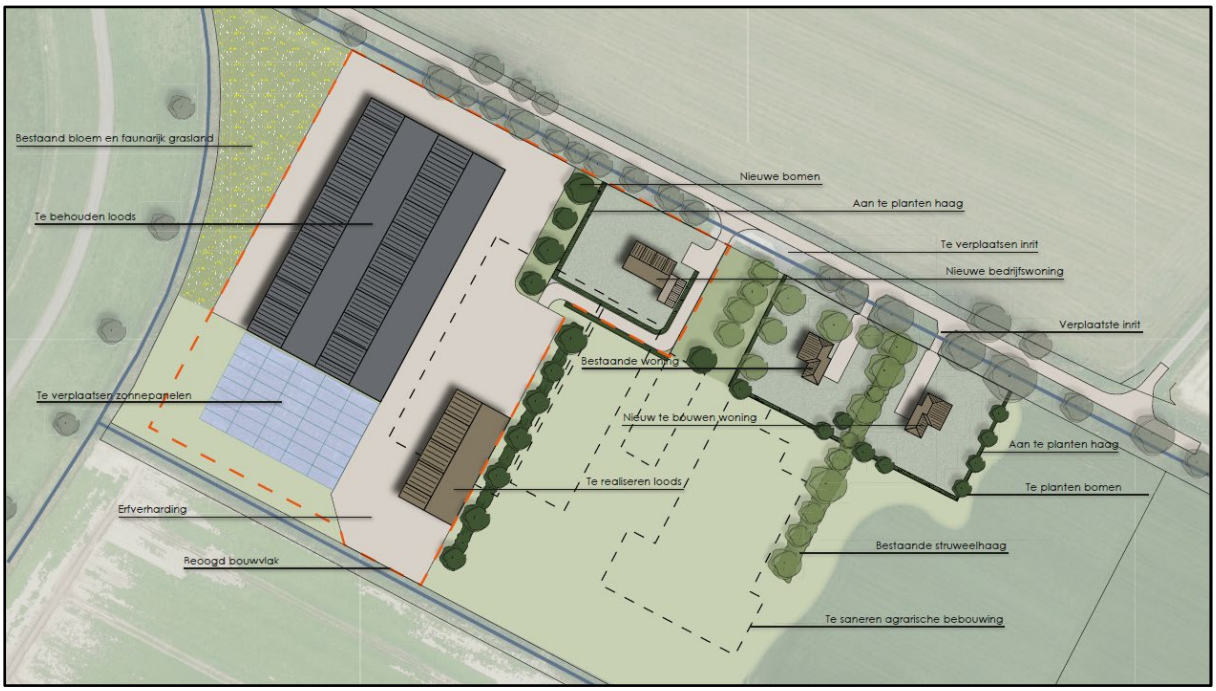

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 11-05-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

—

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

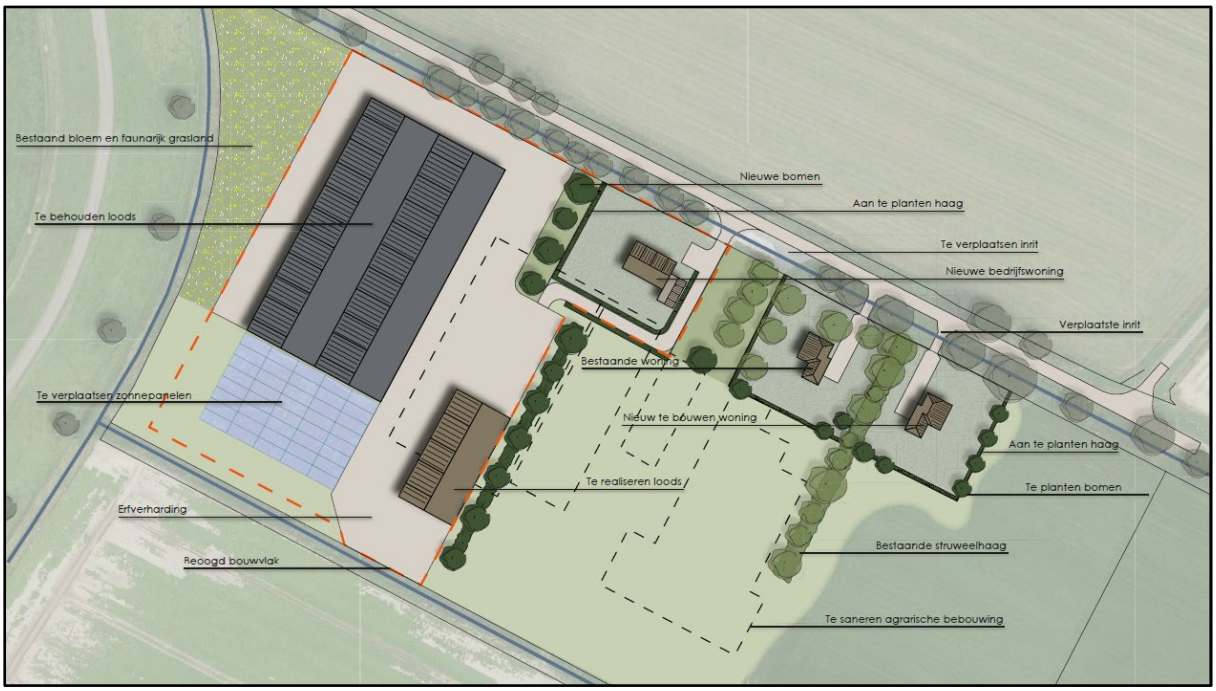

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 10-5-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Ter informatie gezien.

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

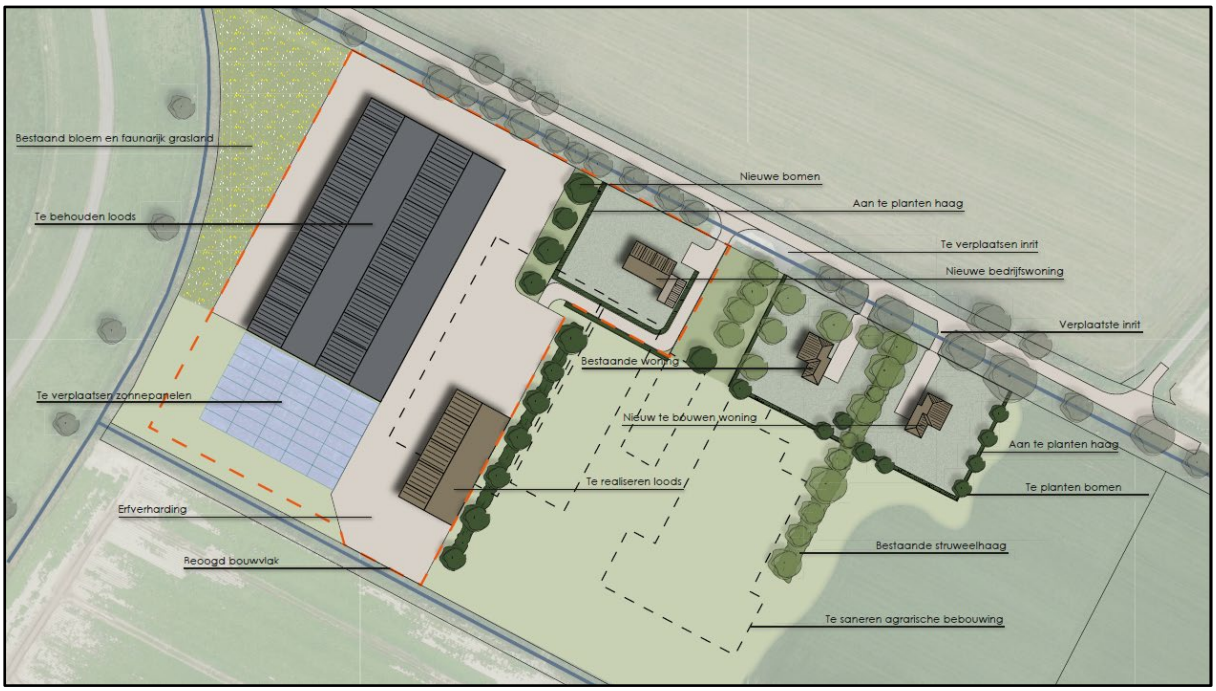

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 09-05-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Geen bezwaar ziet er goed uit Herontwikkeling

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

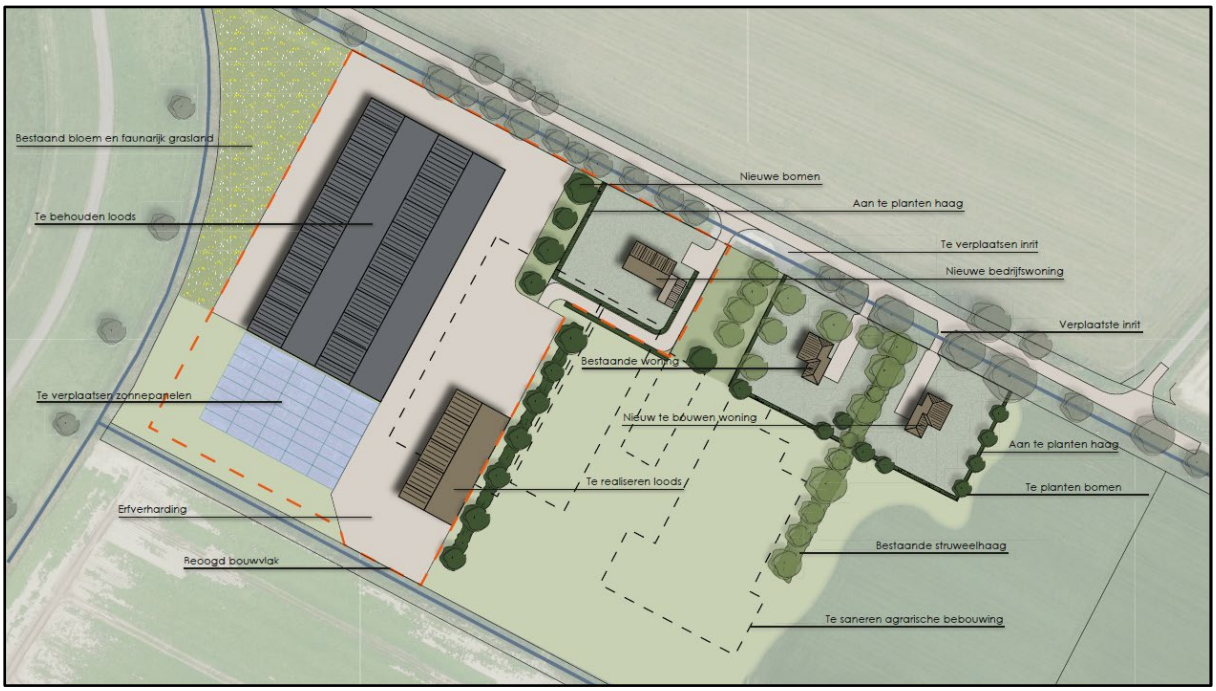

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 9-5-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Veel succes, mooi plan!

Handtekening omwonenden:

Omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij – 'Herontwikkeling veehouderij naar akkerbouw en woningen'

Geachte buurtbewoners,

Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan omtrent het beëindigen van de veehouderij aan de Herreweg 3 in Balgoij

Aanleiding en doel

Aan de Herreweg 3 wordt een intensieve varkenshouderij met akkerbouwtak geëxploiteerd. De aanvrager is voornemens om te stoppen met zijn varkenshouderij en deel te nemen aan de zogenaamde 'Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (LBV)'. Met het stoppen van de veehouderij en de deelname aan de regeling wordt de intensieve veehouderij gesaneerd. Dit houdt in dat de varkenshouderij op locatie verdwijnt. Doormiddel van ons verzoek aan de gemeente wordt het in het omgevingsplan van de gemeente Wijchen ook onmogelijk gemaakt om op deze locatie nog een veehouderij te starten. In het omgevingsplan kent de gemeente Wijchen aan alle percelen een functie toe. Deze functie bepaald wat wel of niet mag op dit perceel. Omdat het perceel nu de functie 'agrarisch met waarden – 1' met een functieaanduiding 'intensieve veehouderij' heeft is ons plan niet direct toegestaan binnen de geldende regels. Om dit mogelijk te maken vragen we een wijziging van het omgevingsplan aan om af te wijken van de regels.

Inmiddels zijn we al geruime tijd in voorbereiding op de vergunningprocedure, waarvoor het adviesbureau Van Dun Advies B.V. de plannen opstelt en in contact treedt met de gemeente. In het kader van de vergunningsaanvraag willen wij graag onze ideeën kenbaar maken bij de directe buurtbewoners. Dit geeft u de gelegenheid om opmerkingen te plaatsen waarmee wij mogelijk rekening kunnen houden in de uitwerking van de vergunningsaanvraag.

Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Herreweg 3 in Balgoij. Op onderstaande afbeelding is een luchtfoto van de huidige situatie weergeven. Binnen de locatie zijn naast een bedrijfswoning een 7-tal stallen, ziekteboeg/opslag, mestsilo en mestbassin aanwezig. In de huidige situatie is op de projectlocatie aan de Herreweg 3 in Balgoij een varkenshouderij met akkerbouwtak aanwezig. Op onderstaande afbeelding is weergeven hoe de projectlocatie is ingericht.

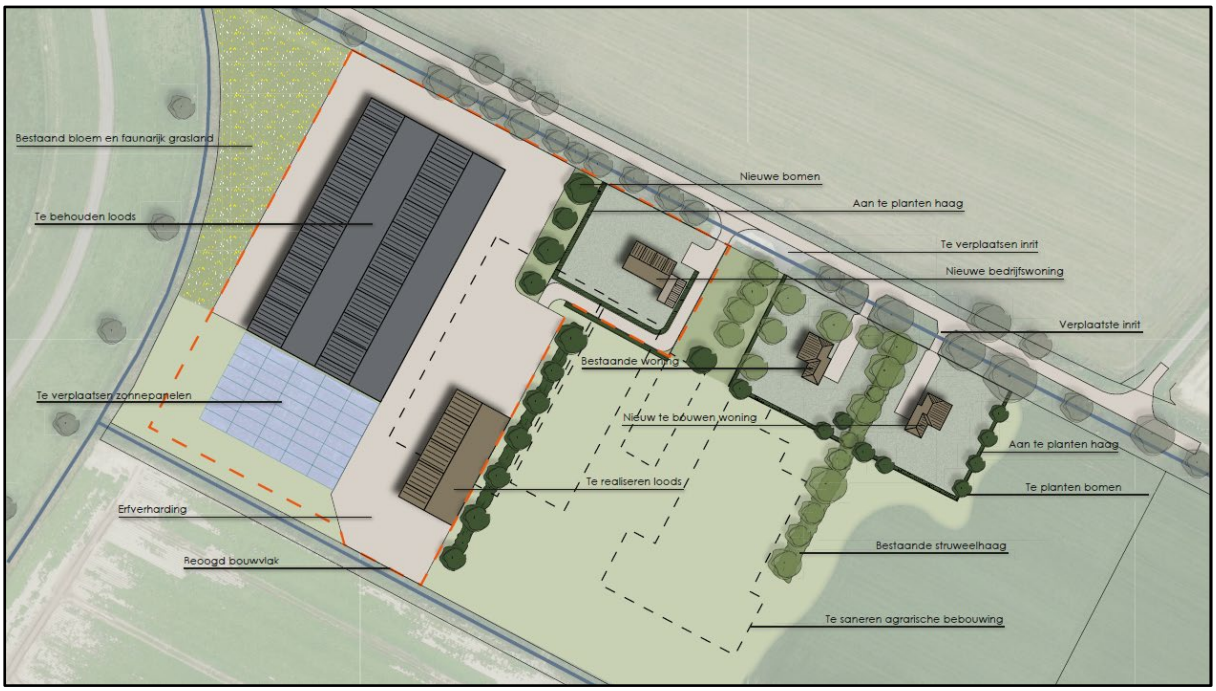

Afbeelding 1: Weergave huidige situatie

Beoogde situatie

Met het stoppen van de varkenshouderij gaat de inrichting van de projectlocatie veranderen. De agrarische bebouwing zal grotendeels worden gesloopt. Op de meest westelijk gelegen stal na, die gezien de jonge bouwleeftijd niet in aanmerking komt voor de LBV regeling, wordt alle agrarische

bebouwing gesloopt. De aanvrager blijft op de locatie wonen en zet hier de akkerbouwactiviteiten voort. Ten behoeve van deze activiteiten bouwt hij een loods om de eigen werktuigen en machines te kunnen stallen. Deze loods wordt rechts van de te behouden loods gebouwd. De te behouden loods zal worden gebruikt voor het stallen van campers en caravans van derden. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe inrichting van de projectlocatie weergeven:

Afbeelding 2: Weergave beoogde situatie

Met het stoppen van de intensieve veehouderij worden de emissies van het bedrijf sterk teruggedrongen en wordt een overbelaste situatie qua geur op de kern Balgoij weggenomen. Het woon- en leefklimaat van de omgeving zal door de beoogde ontwikkeling verbeteren.

Om het plan financieel haalbaar te maken voor de aanvrager worden 2 burgerwoningen gerealiseerd. De eigen, huidige, bedrijfswoning wordt omgezet naar een burgerwoning. Rechts van deze woning wordt een soortgelijke burgerwoning nieuw gebouwd. Omdat de aanvrager graag op locatie blijft wonen wordt een nieuwe bedrijfswoning opgericht dichter bij de bestaande loods.

<u>Omgevingsdialoog en hoe verder</u>
Middels deze brief willen wij u in de gelegenheid stellen om een reactie te geven op het plan. Aan het eind van de brief zijn de contactgegevens van de adviseur van 'Van Dun Advies B.V.' te vinden. Zij kan in ieder geval uw inhoudelijke vragen beantwoorden. Voelt u uzelf ook vrij om een reactie in de brievenbus te doen aan de Herreweg 3 of de aanvrager aan te spreken indien u vragen of opmerkingen heeft.

Alle reacties worden verzameld. Dit wordt in een kort verslag verwerkt en in dit verslag zal ook worden beschreven wat er gedaan wordt met deze reacties en/of het plan nog is aangepast. Dit verslag wordt toegevoegd aan de vergunningsaanvraag. In het kader van de omgevingsdialoog hoeft u niet akkoord te gaan met het plan, maar is het wel van belang dat we uw mening hebben gehoord. Het is dan aan de gemeente en aan ons om hier goed mee om te gaan. In het kader van de privacywetgeving zal uiteindelijk het nodige geanonimiseerd worden.

Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet:

Met vriendelijke groet,
Initiatiefnemer:

Telefoon:

Contactgegevens Van Dun Advies B.V:
Adviseur:
Mail:
Telefoon:

De bewoners/ eigenaren van onderstaand adres verklaren in kennis zijn gesteld van de beoogde ontwikkeling aan Herreweg 3 in Balgoij.

Datum: 13-5-2025

Adres:

Naam:

Reactie:

Zie aangehechte brief

Handtekening omwonenden:

Reactie op omgevingsdialoog Herreweg 3, Balgoij ontvangen van aanvrager 12-5-2025

Geachte heer/mevrouw,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om te reageren op de voorgenomen herontwikkeling van het perceel aan de Herreweg 3 te Balgoij, waarbij de intensieve veehouderij plaatsmaakt voor akkerbouw en woningbouw.

Hoewel wij het beëindigen van de intensieve veehouderij en de toevoeging van woningen als een positieve ontwikkeling zie, willen wij enkele belangrijke aandachtspunten onder de aandacht brengen die van invloed zijn op de leefomgeving en het bijbehorende landschap.

Zorgen over fijnstof en geluid
In het verleden is er vanuit dit perceel sprake geweest van aanzienlijke overlast, met name op het gebied van geur, [fijn]stof en geluid. Deze overlast had een duidelijke impact op de leefkwaliteit van omwonenden, waaronder onze woning aan [redacted] Om nieuwe overlast te voorkomen, verzoek ik u om bij de planvorming nadrukkelijk rekening te houden met onze input betreffend jullie plannen zodat de omgevingsdialoog ook nut heeft.

Een mogelijke oplossing [en onze wens] om overlast te voorkomen zou kunnen zijn om aan de achterzijde van het terrein [waar wij op uit kijken] een hoge en dichte erfbeplanting aan te brengen en deze ook zo te onderhouden. Deze natuurlijke buffer zal bijdragen aan het beperken van [fijn]stof- en geluidoverlast, en tegelijkertijd zorgen voor een groene en landschappelijk inpassing met meerwaarde voor het omliggende gebied.

Situering van het bouwvlak
Daarnaast wil ik aandacht vragen voor de geplande situering en grootte van het nieuwe bouwvlak met nieuw te bouwen loods. In de huidige plannen steekt de nieuw te bouwen loods aan de achterzijde van het terrein nog ver voorbij de blijvende bestaande loods. De gebruiksdruk van het terrein wordt nu verplaats naar de achterkant van het terrein. De afbakening van het bouwvlak is ingetekend tot aan de bestaande sloot en heggen. Dit roept zorgen op over de aantasting en verstoring van de bestaande landschappelijke waarden. Waaronder oude heggen en de aanwezige flora en fauna die zich daar in de loop der jaren hebben ontwikkeld. De heggen in het gebied worden namelijk door vele dieren gebruikt als 'snelweg' door het gebied. De situering van een nieuw te bouwen loods aan de achterzijde van het perceel zal door toekomstige gebruiksdruk gaan leiden tot aantasting van de landschappelijke waarden en zorgt voor visuele vervuiling van het open landschap. Dit is onwenselijk in een gebied waar het behoud van karakteristieke elementen, zoals heggen en zichtlijnen, van groot belang zijn voor mens en dier.

Ik verzoek u te overwegen om het beoogde bouwvlak kleiner te maken en de nieuw te bouwen loods in lijn met de te behouden loods te situeren. Daarnaast is er dan ruimte om erfbeplanting aan te leggen [tegenover de bestaande sloot] en deze zoals eerder in deze brief vermeld in te richten als hoge struweel met bomen die tevens fungeert als natuurlijke barrière tegen fijnstof en geluid. Uit onderzoeken blijkt dat dit zeer effectief is. Dit zou niet alleen de negatieve impact op het landschap en omgeving beperken, maar ook bijdragen aan het behoud van de natuurlijke elementen die kenmerkend zijn voor dit deel van Balgoij. Groencompensatie zou voor een passende balans kunnen zorgen in deze herontwikkeling.

Tot slot: Ik ben ervan overtuigd dat deze herontwikkeling een mooie toekomst kan bieden voor het gebied, mits er voldoende aandacht is voor de leefkwaliteit van de directe omgeving en het behoud van het karakteristieke landschap. Wij hebben jarenlang last gehad van uw oude bedrijfsvoering en zien dit als een nieuwe kans. Ik hoop dan ook dat bovenstaande punten worden meegenomen in de verdere uitwerking van het plan. Wij hopen daarnaast ook dat de communicatie met de omgeving transparant wordt voortgezet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

13-05-205

Reactie op omgevingsdialoog [redacted]

Beste [redacted]

Bedankt voor uw reactie, we begrijpen uw zorgen en met deze brief proberen wij die zorgen weg te nemen en gaan we wat dieper in op de door u aangegeven punten.

Zorgen over fijnstof en geluid
Uw zorgen over fijnstof en geluid zijn begrijpelijk. Met het beëindigen van de varkenshouderij wordt de grootste bron van fijnstof en geluid onttrokken van de locatie. Dit betekent dat de uitstoot van zowel fijnstof en geluid, maar ook de emissie van stikstof en ammoniak sterk verminderen. Met de te doorlopen procedure wordt het in de toekomst onmogelijk gemaakt om aan de Herreweg 3 ooit nog een veehouderij in welke vorm dan ook op te richten. Dit is namelijk een van de vereiste uit de stoppersregeling (LBV) waaraan de aanvrager meedoet.

Situering van het bouwvlak
Met de ontwikkeling wordt het bestaande bouwvlak gehalveerd zodat slechts de helft van de locatie nog maar deel is van het agrarische bedrijf aan de Herreweg. De bebouwing aan de oostkant van het plangebied wordt gesloopt waardoor de bebouwing richting Balgoij afneemt. De meest westelijk gelegen stal blijft behouden. De nieuw op te richten loods staat in lijn met de nu nog bestaande bebouwing. De nieuwe loods zal niet meer dan de huidige bebouwing in het landschap dan nu het geval is. De loods is ook in lijn gezet met het nu bestaande mestbassin achter de meest westelijke stal.

De gebruiksdruk zal in grote maten niet aan de achterkant van het perceel komen te liggen. De in-/uitrit van de statische opslag vindt uitsluitend aan de Herreweg plaats, dit betekent dat gebruikers aan de zijkant van de stal in- en uitrijden en vervolgens naar het noorden afdraaien richting de Herreweg. De te bouwen loods betreft stalling voor machines en werktuigen voor de akkerbouw. Deze zullen zowel aan de noord als zuidkant van de loods kunnen uitrijden. Deze bewegingen zijn al bestaand op locatie waardoor de totaal verkeersbewegingen met zekerheid niet toeneemt. De toegang tot onderstaande akker is een bestaande toegang, deze situatie zal niet wijzigen. Daarnaast neemt het geheel van verkeersbewegingen sterk af, de verkeersbewegingen van de varkenshouderij die bestaan uit het aanleveren van voer, het afvoeren van mest en het aan/afvoeren van varkens verdwijnen volledig.

Het bouwvlak blijft aan de achterzijde op de huidige begrenzing liggen, dit betekent dat het bouwvlak niet verschuift naar de bestaande sloot en heg maar daar al ligt. Middels een uitvoerig flora & fauna onderzoek door een extern gespecialiseerd bureau (BrabantEco) hebben we aangetoond dat met de ontwikkeling geen aanwezige flora & fauna verstoord wordt en dat er geen nadelige gevolgen voor de ecologische- en natuurwaarden te verwachten zijn. De aanwezige sloot en heggen blijven in stand gehouden. Er wordt ca. 7500 m^2 aan bedrijfsbebouwing gesloopt, een loods van 800 m^2 komt hiervoor terug. Daarmee zorgt de ontwikkeling juist voor meer openheid in het gebied en ruimere doorzichten in het landschap.

Het aanleggen van een hoog struweel over de gehele breedte van het perceel zal juist de door u aangedragen karakteristieke openheid van de Maasoeverwallen verstoren en de zichtlijnen breken. Daarom hebben wij in ons ontwerp gekozen om een nieuw struweel aan te planten haaks op de bebouwing, hierdoor wordt de nieuwe loods uit het zicht onttrokken vanuit Balgoij en blijft de openheid van het gebied gewaarborgd. Verder worden de nieuwe woningen ook met een haag ingepast in het landschap waardoor we ruimschoots aan groencompensatie doen.

We hopen uw zorgen weg te kunnen nemen en er voor te zorgen dat uw ervaring van overlast met deze ontwikkeling tot een minimum beperkt wordt. Mocht u vragen en of opmerkingen hebben kunt u deze op eenzelfde weg tot ons richten als de omgevingsdialoog.

Met vriendelijke groet,

Van Dun Advies B.V.

Overeenkomst met grondgebruik ten behoeve van het vrij houden van agrarische grond van gewasbeschermingsmiddelen.

Balgoij, 23-05-2025

Eigenaar grond:

Bij het tekenen van de verklaring zijn de volgende afspraken gemaakt:

Eigenaar van de grondpercelen, kadastraal bekend als gemeente Balgoy, sectie N, nummer 44 en 55 zoals weergeven op navolgende afbeelding, verklaart met het ondertekenen van deze overeenkomst op perceel 44 een oppervlakte van 2.502m^2 en op perceel 55 een oppervlakte van 362 m^2 vrij te houden van het bespuiten en bewerken van de grond met gewasbeschermingsmiddelen ter bescherming van het woon- en leefklimaat van de op te richten woningen aan de Herreweg 3 te Balgoij.

Afbeelding 1: Weergave spuitzonering 50-meter buffer vanaf woonfuncties Herreweg 3.

Betreffende percelen blijven in eigendom van eigenaar en worden in functie niet gewijzigd. Deze overeenkomst geeft op geen enkele wijze de eigenaar van de percelen behorende tot Herreweg 3 te Balgoij het recht de gronden van eigenaar te gebruiken dan wel bewerken.

Woonplaats: Balgoij [redacted]

Eigenaar percelen: [redacted]

Handtekeni[redacted]

Woonplaats: Balgoij Herreweg 3 6613 AN.

Overeenkomst aangegaan met: [redacted]

Handteke[redacted]

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Van Dun Advies
Inrichtingslocatie	Herreweg 3, 6613 AN Balgoij

Activiteit

Omschrijving	00403.030
Toelichting	Berekening beoogde situatie gebruiks-, sloop- en bouwfase

Berekening

AERIUS kenmerk	ReAPphxoyUjr
Datum berekening	30 mei 2025, 10:45
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogde situatie - Beoogd	2025	3,2 kg/j	83,3 kg/j

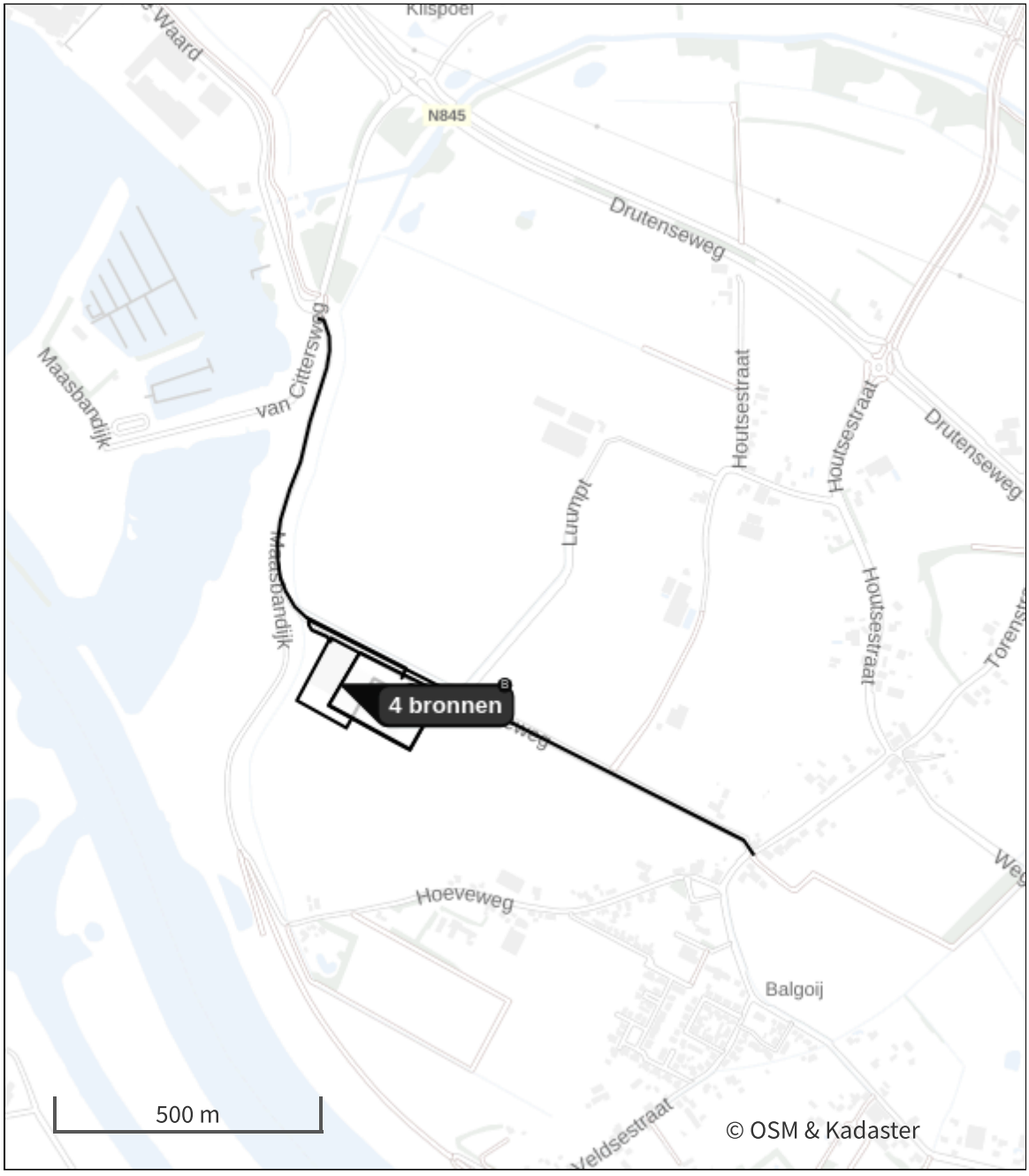
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogde situatie - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
3 Verkeer | Koude start: overig | Koude start	0,2 kg/j	1,4 kg/j
4 Wonen en Werken | Woningen | CV bedrijfswoning	-	3,6 kg/j
7 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen sloop	2,1 kg/j	48,9 kg/j
8 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele werktuigen bouw	0,6 kg/j	14,9 kg/j
Verkeersnetwerk	0,3 kg/j	14,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Beoogde situatie, Rekenjaar 2025

1 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer westen				NO_x	1,6 kg/j
Locatie	X:176733,14 Y:422260,05	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	840,61 m	Hoogte	-	-	NH_3	44,9 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	4.007,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	221,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

2 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Verkeer oosten				NO_x	2,9 kg/j
Locatie	X:177188,02 Y:421881,5	Type scherm	-	-	NO_2	0,6 kg/j
Lengte	1.024,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	82,1 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	6.010,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	332,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude start	NO_x	1,4 kg/j
Locatie	X:176846,26 Y:421965,67	NH_3	0,2 kg/j
Oppervlakte	1,75 ha		

Type voertuig	Koude starts
Licht verkeer	5.008,0 /jaar
Middelzwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Zwaar vrachtverkeer	0,0 /jaar
Busverkeer	0,0 /jaar

4 Wonen en Werken | Woningen

Naam	CV bedrijfswoning	Uittreedhoogte	1,0 m	NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:176984,72 Y:421955,5	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

5 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer westen				NO_x	3,6 kg/j
Locatie	X:176733,14 Y:422260,05	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	840,61 m	Hoogte	-	-	NH_3	55,5 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	416,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	832,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

6 Verkeer | Rijdend verkeer

			Links	Rechts		
Naam	Bouwverkeer oosten				NO_x	6,5 kg/j
Locatie	X:177188,02 Y:421881,5	Type scherm	-	-	NO_2	1,6 kg/j
Lengte	1.024,34 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Van A naar B					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	624,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	1.248,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

7 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen sloop	NO_x	48,9 kg/j
		NH_3	2,1 kg/j
Locatie	X:176931,75 Y:421930,04		
Oppervlakte	2,08 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	8272 l/j	250 u/j	496 l/j	NO_x	46,1 kg/j
					NH_3	2,0 kg/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	529 l/j	16 u/j	32 l/j	NO_x	2,8 kg/j
					NH_3	0,1 kg/j

8 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele werktuigen bouw	NO_x	14,9 kg/j
		NH_3	0,6 kg/j
Locatie	X:176931,95 Y:421930,67		
Oppervlakte	2,08 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Graafmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	661 l/j	20 u/j	40 l/j	NO_x	3,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Betonpomp	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	330 l/j	10 u/j	20 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	79,2 g/j
Mobiele bouwkraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	661 l/j	20 u/j	40 l/j	NO_x	3,5 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Verreiker	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	794 l/j	24 u/j	47 l/j	NO_x	4,7 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Trilplaat	alle werktuigen op benzine, 2takt	360 l/j			NO_x	1,4 kg/j
					NH_3	2,7 g/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2024.2.1_20250507_5b5649d2ba
Database versie	2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Notitie: **Nadere toelichting aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit**

Reek, 23-05-2024

Kenmerk: NKO/00403.024

In deze notitie wordt een nadere toelichting gegeven voor het bedrijf aan de Herreweg 3 te Balgoij. Deze notitie maakt onderdeel uit van een aanvraag omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit (artikel 5.1, 1e lid, sub e, Omgevingswet).

Deze notitie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Invoergegevens stikstofberekening AERIUS 2

1.1. Invoergegevens Gebruiks-, sloop- en bouwfase tot 12-2027 2

2. Conclusie depositieberekeningen 7

3. Overzicht bijlagen 8

Van Dun Advies BV
Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze
T 013 519 94 58

Postel 8
5711 ET Someren
T 0493 745 015

Heijtmorgen 10
5375 AN Reek
T 0486 450 160

E info@vandunadvies.nl
I www.vandunadvies.nl
KvK 180 61 619

IBAN NL 56 RABO 0152 305 149
BIC RABONL2U
BTW 809392720B01

1. Invoergegevens stikstofberekening AERIUS

Voor de berekening van de stikstofdepositie is gebruik gemaakt van het rekenprogramma AERIUS Calculator. De wijze van invoer hiervoor is opgenomen in de instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator. Met behulp van deze gegevens worden in deze paragraaf de invoergegevens nader toegelicht.
De volgende situatie is berekend:

- Gebruiks-, sloop- en bouwfase.

1.1. Invoergegevens Gebruiks-, sloop- en bouwfase tot 12-2027.

Om te bepalen of de beoogde ontwikkeling mogelijke negatieve gevolgen heeft voor omliggende Natura 2000-gebieden is middels een AERIUS-berekening bepaald of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. Door het uitvoeren van een AERIUS berekening kan met zekerheid gesteld worden dat er geen (toename van) stikstofdepositie plaatsvindt op Natura 2000-gebieden.

De sloop- en bouwfase behorend bij de beoogde ontwikkeling genereert tijdelijk een toename in verkeersbewegingen, onder andere door de afvoer van sloopafval, vervoersbewegingen van bouwbedrijven en de aanvoer van bouwmaterialen. De sloop- en bouwfase hebben betrekking op het slopen van de agrarische bebouwing en het afvoeren van sloopafval, het bouwrijp maken van de grond ter plaatse van de te realiseren woningen, het bouwen zelf en de verkeersaantrekkende werking van het bouwverkeer. De gebruiksfase behorende bij de beoogde ontwikkeling zal niet leiden tot een toename in verkeersbewegingen.

De totale emissie van de gebruiks-, sloop- en bouwfase is opgebouwd uit drie te onderscheiden onderdelen:

1. Verkeersbewegingen van de beoogde bedrijfsopzet en woningen en de verkeersbewegingen behorende tot de sloop- en bouwfase;
2. Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage;

Verkeersbewegingen van de beoogde bedrijfsopzet en woningen
De wegen in de directe omgeving van het bedrijf worden veelvuldig gebruikt door landbouwverkeer, agrarisch vrachtverkeer en bewoners en bezoekers van de woningen en statische opslag. Dit resulteert in enkele tientallen landbouwtractoren en vrachtwagens die per etmaal gebruik maken van de weg. Het aantal personenauto's/bestelbusjes op deze weg bedraagt per etmaal ca 100.

Voor de beoogde bedrijfsvoering is het aantal voertuigen op jaarbasis berekend. Gemiddeld kunnen er 553 bewegingen van vrachtwagens/tractoren en 10.017 bewegingen met auto's worden herleid naar het bedrijf. De verdeling van rijrichting bedraagt naar verwachting 40% in oostelijke richting en 60% in westelijke richting. Gelet op de verkeersintensiteit van de weg waaraan het bedrijf is gelegen is het aannemelijk dat deze bewegingen vanaf de kruising met de Torenstraat (in het oosten) en de Maasbandijk (in het westen) zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Bron 1:	Wegverkeer westelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (westelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	4.007 lichte- en 221 zware voertuigbewegingen per jaar, zie tabel 1

Bron 2:	Wegverkeer oostelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	6.010 lichte- en 332 zware voertuigbewegingen per jaar, zie tabel 1

Tabel 1: Verdeling vervoersbewegingen

Richting	Aantal lichte bewegingen	Aantal zware bewegingen
Oostelijk	6.010	332
Westelijk	4.007	221

- Diversen (aanvoer mest)

Naast de specifieke vervoersbewegingen zijn er ook verschillende diverse bewegingen die enkele keren per jaar plaatsvinden. Op het bedrijf is dit het aanleveren van mest. In totaal wordt er 40 ha akkerbouwgrond bemest. Er wordt rekening gehouden met het gebruik van 60 m^3 mest per ha per jaar. Dit komt neer op een jaarlijkse mestaanvoer van 2400 m^3. Dit komt neer op 134 vervoersbewegingen per jaar bij 67 leveringen van 36 m^3.

- Bedrijfsbezoeken caravanstalling

De gemiddelde afmetingen van een caravan bedragen 2,55 x 10 meter, hetgeen neerkomt op een oppervlakte van 25,5 m² per caravan of camper. Aangezien er rondom de gestalde caravans ruimte benodigd is voor beweging, wordt de oppervlakte per gestalde caravan geschat op circa 30 m². De loods waarin de caravans worden gestald heeft een oppervlakte van ongeveer 4.500 m². Wanneer we ervan uitgaan dat de gehele loods wordt gebruikt voor het stallen van caravans, kunnen er in totaal 4.500 : 30 = 150 caravans worden gestald. Gemiddeld bezoeken de eigenaren van de caravans twee keer per jaar om hun voertuigen op te halen en weer te stallen. Dit resulteert in vier vervoersbewegingen per jaar. Het totaal aantal vervoersbewegingen per jaar voor de stalling bedraagt derhalve 150 x 4 = 600 vervoersbewegingen.

De verkeersbewegingen die plaatsvinden zijn hoofdzakelijk verkeersbewegingen met personenauto's dan wel met campers. Er is geen sprake van zwaar verkeer.

- Bezoek woningen

Conform de CROW-publicatie toekomstbestendig parkeren is de verkeersgeneratie van een woning in het buitengebied 8,6 voertuigen per dag. Op het bedrijf zijn drie woningen aanwezig.

Bron 3:	Koude start
Emissiepunt:	Vlakbron koude start
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	5.008 koude starten per jaar, zie onderstaande toelichting

Er komt relatief veel stikstof vrij als voertuigen met een koude motor starten (koude start). Omdat auto's steeds schoner worden, wordt het aandeel van de koude start in de totale uitstoot van stikstof door verkeer steeds groter. Koude start en rijdend verkeer moeten daarom los worden ingevoerd, zodat de uitstoot van verkeer nauwkeuriger kan worden berekend. Op het bedrijf is er sprake van een koude start van de lichte motorvoertuigen (auto) als deze vertrekken vanaf de inrichting. Voor de vrachtwagens die naar het bedrijf komen is geen sprake van een koude start omdat deze met een warme motor op het bedrijf arriveren en korter dan 2 uur op het bedrijf aanwezig zijn waardoor ze weer met een warme motor vertrekken. Voor de invoer van koude start is dan ook uitgegaan van de helft van 10.017 lichte voertuigbewegingen (5.008 keer koud vertrekken).

Bron 4:	Stookinstallatie bedrijfswoning
Emissiepunt:	Stookinstallatie woning
Emissie:	Zie onderstaande toelichting

Het gasverbruik van de bedrijfswoning is meegenomen in de AERIUS-berekening. Op grond van de emissiewaarden van AERIUS, d.d. 5 juli 2018, dient voor een oudere vrijstaande woning uit te worden gegaan van 3,59 NOx kg per jaar.

Verkeersbewegingen sloop- en bouwfase

Licht verkeer

Gedurende de sloop- en bouwfase zullen circa 2 bedrijfsbusjes zich per dag naar de bouwlocatie bewegen. Dit wil zeggen dat er 4 verkeersbewegingen per dag door licht verkeer plaatsvinden.

Middelzwaar verkeer

Er is geen onderscheid gemaakt tussen middelzwaar en zwaar verkeer aangezien niet in alle gevallen bekend is van welk type vrachtauto's gebruik zal worden gemaakt. Er is derhalve enkel uitgegaan van zwaar (vracht) verkeer, hierdoor is sprake van een worst-case benadering. In realiteit zal het aandeel zwaar (vracht)verkeer lager uitvallen.

Zwaar verkeer

Het bouwmaterieel- en materiaal wordt aan- en afgevoerd met zwaar (vracht)verkeer. Als worst-case scenario zullen 4 vrachtwagen per dag materiaal aan- en afvoeren. Dit wil zeggen dat er 8 verkeersbewegingen per dag door zwaar verkeer plaats vinden gedurende 50 dagen.

Voor het lichte en zware verkeer wordt dezelfde verdeling aangehouden als in de gebruiksfase. In onderstaande tabel is de verdeling van de vervoersbewegingen per lijnbron overzichtelijk weergeven.

Tabel 2: Verdeling vervoersbewegingen

Richting	Aantal lichte bewegingen	Aantal zware bewegingen
Oostelijk	624	1.248
Westelijk	416	832

In realiteit zal het aandeel zwaar vrachtverkeer veel lager uitvallen (er zal niet dagelijks zwaar verkeer van en naar de locatie komen ten behoeve van de sloop en bouw). De verkeersbewegingen zijn in het rekenmodel gemodelleerd door middel van lijnbronnen op de verschillende wegvakken. Het betreft in deze 'buitenwegen'.

De stikstofdepositie van bovengenoemde bronnen wordt berekend op jaarbasis. De sloop en bouw nemen ongeveer een jaar in beslag. In het rekenmodel worden de bronnen die per etmaal worden ingevoerd vermenigvuldigd met 260 dagen om deze depositie te berekenen. Dit betekent dat het mogelijk is dat er dagen meerdere vervoersbewegingen zijn en andere dagen weer minder. Bovenstaande aantallen zijn dan ook gemiddelden tijdens de sloop- en bouwfase, gedurende 1 jaar.

Bron 5:	Wegverkeer sloop en bouw westelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	416 lichte- en 832 zware voertuigbewegingen per jaar, zie bovenstaande toelichting.

Bron 6:	Wegverkeer sloop en bouw oostelijke richting
Emissiepunt:	Lijnbron wegverkeer (oostelijke richting)
Materiaal:	Lichte en zware motorvoertuigen
Aantal:	624 lichte- en 1248 zware voertuigbewegingen per jaar, zie bovenstaande toelichting.

Stationair draaien vrachtwagens tijdens laden/lossen

Bij het transport van en naar het bedrijf zijn er vrachtwagens die stilstaand binnen de inrichting draaien, zoals bij het laden en lossen van de bouwmaterialen. Zoals eerder beschreven zijn er 2.080 bezoeken van vrachtwagens (4.160 verkeersbewegingen). Het laden/lossen duurt circa 0,5 uur per bezoek. De totale bedrijfstijd van aanwezige vrachtwagens bedraagt 1.040 uur per jaar.

Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage sloopfase
Bij de sloop van de agrarische bebouwing zal op enige momenten sprake zijn van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de sloop werkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron.

Er is vanuit gegaan dat alle mobiele werktuigen een bouwjaar hebben van 2014 en een vermogen van 200 kW. Voor de inzet van mobiele werktuigen zijn de volgende invoergegevens gehanteerd:

Bron 7: Mobiele werktuigen sloop

1. Graafmachine
Er is vanuit gegaan dat één graafmachine circa 250 draaiuren bezig is voor het sloopwerk van de stallen. De graafmachine zorgt er met een knijper/sloophamer voor dat de agrarische bebouwing in stukken wordt afgebroken en dat de gronden puinvrij worden achtergelaten.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	250 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	8.272 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	496 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

2. Verreiker
Er is vanuit gegaan dat één verreiker circa 16 draaiuren bezig is om zonnepanelen van de daken van agrarische bebouwing te halen.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	16 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	529 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	32 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

Inzet mobiele werktuigen/materieel met een relevante bijdrage bouwfase
Bij de bouw van de 2 woningen en loods zullen op enige momenten sprake zijn van het gebruik van mobiele werktuigen ter ondersteuning van de bouwwerkzaamheden. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron.

Er is vanuit gegaan dat alle mobiele werktuigen een bouwjaar hebben van 2014 en een vermogen van 200 kW. Voor de inzet van mobiele werktuigen zijn de volgende invoergegevens gehanteerd:

Bron 8: Mobiele werktuigen bouw

1. Graafmachine
Er is vanuit gegaan dat één graafmachine circa 20 draaiuren bezig is voor het grondwerk van de nieuw te realiseren bebouwing. De graafmachine wordt ingezet voor het ontgraven van de fundering, kabels, leidingen etc.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	20 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	661 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	40 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

2. Betonpomp
Het beton wordt via een betonpomp gestort in de bekisting. Ook deze betonpomp draagt bij aan de emissie van stikstof. Tijdens het verpompen van het beton wordt de motor gebruikt. Voor het

verpompen van beton is circa 10 uur een betonpomp operationeel. Met gebruik van de betonstorter wordt de fundering en dergelijke aangebracht.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	10 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	35 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	330 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	20 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

3. Mobiele bouwkraan
De hijskraan is ondersteunend bij het plaatsen van zware materialen zoals sandwichpanelen, ramen, deuren, etc. Er is van uitgegaan dat deze bouwkraan circa 20 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	20 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	661 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	40 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

4. Verreiker
De verreiker is ondersteunend bij het verplaatsen van zware materialen. Tevens kan een verreiker met een manbak dienen als hoogwerker. Er is van uitgegaan dat deze verreiker circa 120 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	24 uur (zie bovenstaande)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	794 ltr/jaar (33,09 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	47 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

5. Trilplaat
De trilplaat is ondersteunend bij het verdichten van de bouwput. Er is vanuit gegaan dat deze trilplaat circa 72 draaiuren in gebruik zal zijn.

Stageklasse:	Alle werktuigen op benzine, 2takt
Draaiuren:	72 uur
Brandstofverbruik:	360 ltr/jaar (5 ltr/u)

6. Stationair draaien vrachtwagens tijdens laden/lossen

Stageklasse:	STAGE IV, vermogen 75-560 kW
Draaiuren:	1.040 uur (zie onderstaande toelichting)
Gemiddelde belasting:	65 % (conform TNO-rapport TNO 2021 R12305)
Brandstofverbruik:	55.484 ltr/jaar (53,35 ltr/u, tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik:	3329 ltr/jaar (In invoerinstructie is opgenomen dat AdBlue-verbruik 6% van het brandstofverbruik bedraagt voor Stage IV en V)

Bij het transport van en naar het bedrijf zijn er vrachtwagens die stilstaand binnen de inrichting draaien, zoals bij het laden en lossen van de bouwmaterialen. Zoals eerder beschreven zijn er 2.080 bezoeken van vrachtwagens (4.160 verkeersbewegingen). Het laden/lossen duurt circa 0,5 uur per bezoek. De totale bedrijfstijd van aanwezige vrachtwagens bedraagt 1.040 uur per jaar.

2. Conclusie depositieberekeningen

Uit de uitgevoerde AERIUS-berekeningen blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvindt. Derhalve zijn er voor dit initiatief geen belemmeringen in de gebruiksfase. Een significant negatief effect op Natura 2000-gebieden met betrekking tot verzuring valt om deze reden uit te sluiten.

3. Overzicht bijlagen

Separaat toegevoegd:

- AERIUS-berekening beoogde situatie

ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling

Locatie: Herreweg 3 Balgoij

Rapportnummer: 2025-BE-1258

In opdracht van:
Van Dun Advies
Raadhuisstraat 32
5126 CJ Gilze

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2025-BE-1258

Opdrachtgever
Van Dun Advies

Contactpersoon
Mevrouw M. van Gerwen

Locatie
Herreweg 3
Balgoij

Auteur
Veerle Basten

Collegiale controle
Freek Rovers

Opleverdatum
5 maart 2025

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Inhoudsopgave

SAMENVATTING *3*
1. INLEIDING EN ONDERZOEK *4*
1.1 Aanleiding **4**
1.2 Doelstelling **4**
1.3 Criteria **4**
1.4 Geldigheid onderzoek **5**
2. PROJECTGEGEVENS *6*
2.1 Ligging van het plangebied **6**
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied **6**
2.3 Voorgenomen ontwikkeling **7**
3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN *10*
3.1 Bureauonderzoek **10**
3.2 Veldonderzoek **10**
3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek **11**
4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN *16*
4.1 Gebiedsbescherming **16**
4.2 Houtopstanden **17**
4.3 Soortenbescherming **18**
5. RESULTATEN EN ADVIES *31*
5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden **31**
5.2 Resultaten en advies beschermde soorten **31**
5.3 Aanbevelingen **32**
6. BRONNEN *34*
7. BRONNEN *34*

SAMENVATTING

Opdrachtgever is voornemens om het varkensbedrijf aan de Herreweg 3 te Balgoij bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) aan te melden voor de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting. De varkenshouderij zal worden beëindigd en het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.
Bij deze werkzaamheden is de opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
Omdat overtreding van de Omgevingswet in het kader van ecologie op voorhand niet uitgesloten kan worden is aan Brabant Eco de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een ecologische quickscan in het plangebied in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Dit voorliggend rapport geeft een beschrijving van het plangebied en het uitgevoerde onderzoek. Daarnaast geeft dit rapport inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van de natuurwetgeving en -beleid en de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden als gevolg van het project. Het rapport kan voor de opdrachtgever als bewijsstuk dienen voor het verrichtte natuuronderzoek.

Op basis van uitgevoerd onderzoek zijn geen effecten met werkzaamheden te verwachten die van negatieve invloed zijn op de mogelijk aanwezige beschermde soorten en hun functioneel leefgebied.
De te slopen varkensstallen bieden geen openingen waar beschermde diersoorten mogelijk nest-, schuil- of verblijfplaatsen zouden kunnen vinden.
Natuurgebieden worden niet aangetast door de ontwikkeling in het plangebied. Het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal positieve effecten teweegbrengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast, waardoor de externe stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden of Natuurnetwerk Nederland gebieden zelfs afneemt.

Nader onderzoek of een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie is dan ook niet nodig.
De zorgplicht is altijd van toepassing.
Natuurinclusief bouwen wordt aanbevolen.

Veerle Basten
Brabant Eco
Maart 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

In dit hoofdstuk staan de aanleiding en doelstelling van deze ecologische quickscan beschreven. Ook staan de criteria en de geldigheid van dit onderzoek vermeld.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving. Zie bijlage 2.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Van Dun Advies is het voornemen om vanuit deelname aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijen (Lbv) de intensieve varkenshouderij in het plangebied Herreweg 3 te Balgoij te beëindigen. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.
Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Omgevingswet.
In opdracht heeft Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en directe omgeving in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit verkennend onderzoek is om vast te stellen of de geplande ontwikkeling mogelijk effect heeft op beschermde flora en fauna en op beschermde natuurgebieden. Ingeschat wordt of er binnen het invloedsgebied van de voorgenomen ingreep mogelijk planten- en diersoorten aanwezig zijn, die volgens de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloeden kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.
De centrale vraag luidt: Is de voorgenomen ontwikkeling in strijd met de natuurwetgeving en dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden voordat met de uitvoering gestart kan worden?
Als blijkt dat de ingreep leidt tot een mogelijke overtreding van de Omgevingswet, wordt bepaald naar welke soorten en functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is en of nadere toetsing in het kader van beschermde gebieden noodzakelijk is.

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door ecologisch deskundigen. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.

1.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens recenter zijn.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

2. PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is oostelijk gelegen aan de splitsing van de Maasdijk met de Herreweg, ten noordwesten van de kern van Balgoij. Balgoij is een dorp behorende tot de gemeente Wijchen in de provincie Gelderland. De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging plangebied (rode cirkel) in de wijdere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied bestaat uit een varkenshouderij, bestaande uit een bedrijfswoning, varkensstallen, bijgebouw voor opslag, mestbassin, drijfmestput en sleufsilo's. Verder is het plangebied voorzien van verharding, bomen, struiken en gras. De Herreweg is gedeeltelijk voorzien van laanbeplanting. Het invloedsgebied van het plangebied bestaat uit agrarische gronden, met name bestaande uit akkerlanden en weilanden. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied globaal aangegeven.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

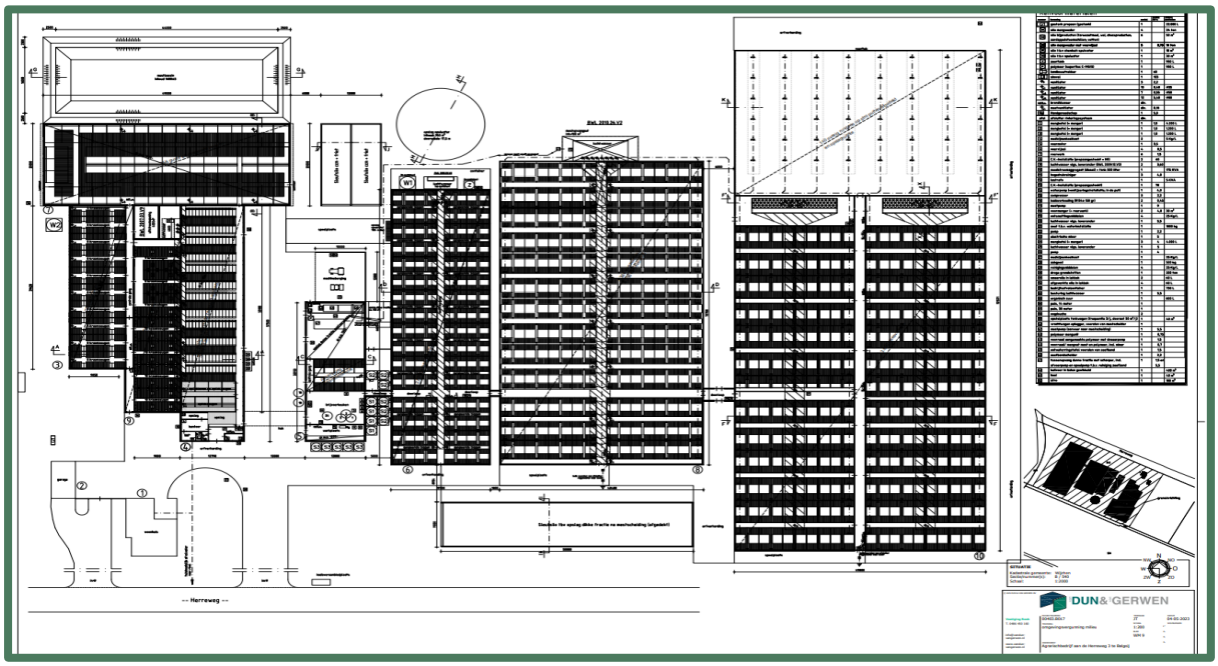

Afbeelding 3: Globaal omlijnd plangebied in blauw, te slopen bebouwing rood, te behouden bebouwing in geel omkaderd. Bron: Google Earth.

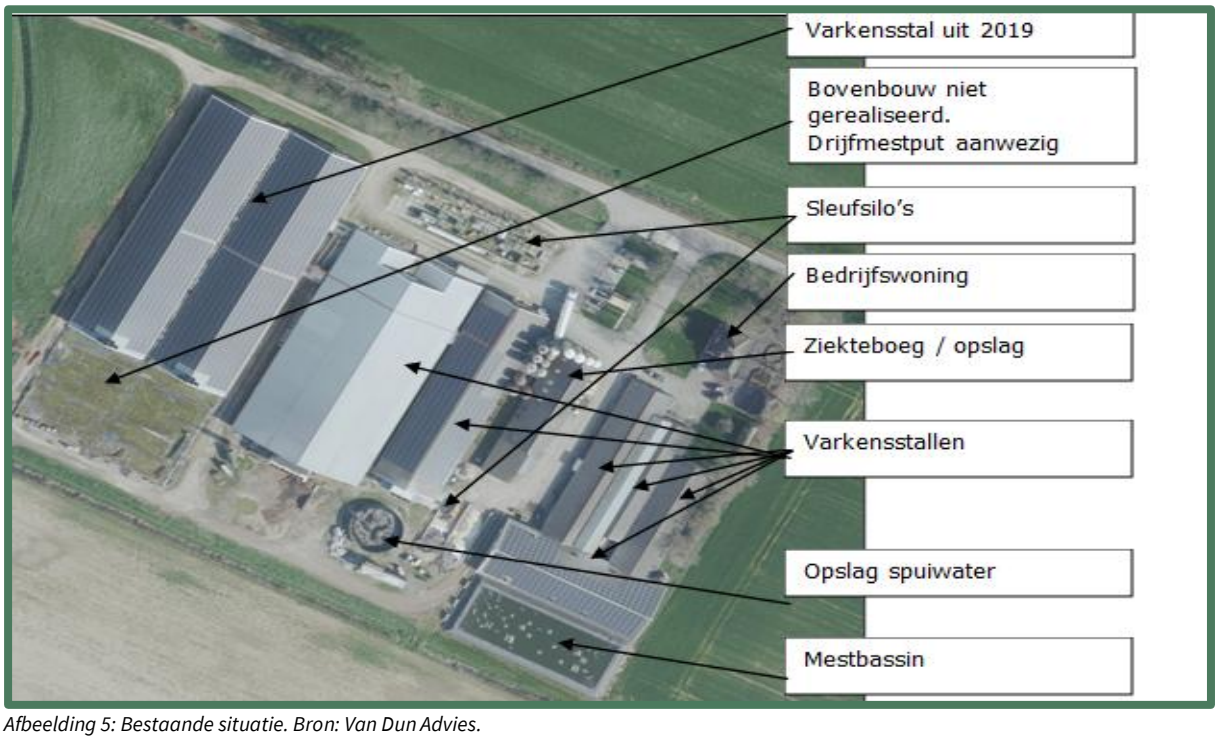
2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het saneren van de varkenshouderij in het plangebied aan de Herreweg 3 te Balgoij. De agrarische bebouwing ten behoeve van de varkenshouderij zal worden gesloopt. Het akkerbouwbedrijf zal worden doorgezet en uitgebreid met een opslagbedrijf (statische opslag). De meest westelijke stal zal behouden blijven en gebruikt gaan worden voor opslagdoeleinden. Op de mestput achter deze stal zullen zonnepanelen worden geplaatst, welke momenteel op de te slopen bebouwing liggen. Ten behoeve van de akkerbouwtak zal een machineberging (ca. 800 m^2) worden gerealiseerd.
Bij het te ontwikkelen bedrijf zal een nieuwe bedrijfswoning worden gerealiseerd. De bestaande bedrijfswoning zal worden omgezet naar een woonbestemming en ten oosten van de woning zal een nieuwe woning (woonbestemming) worden opgericht.

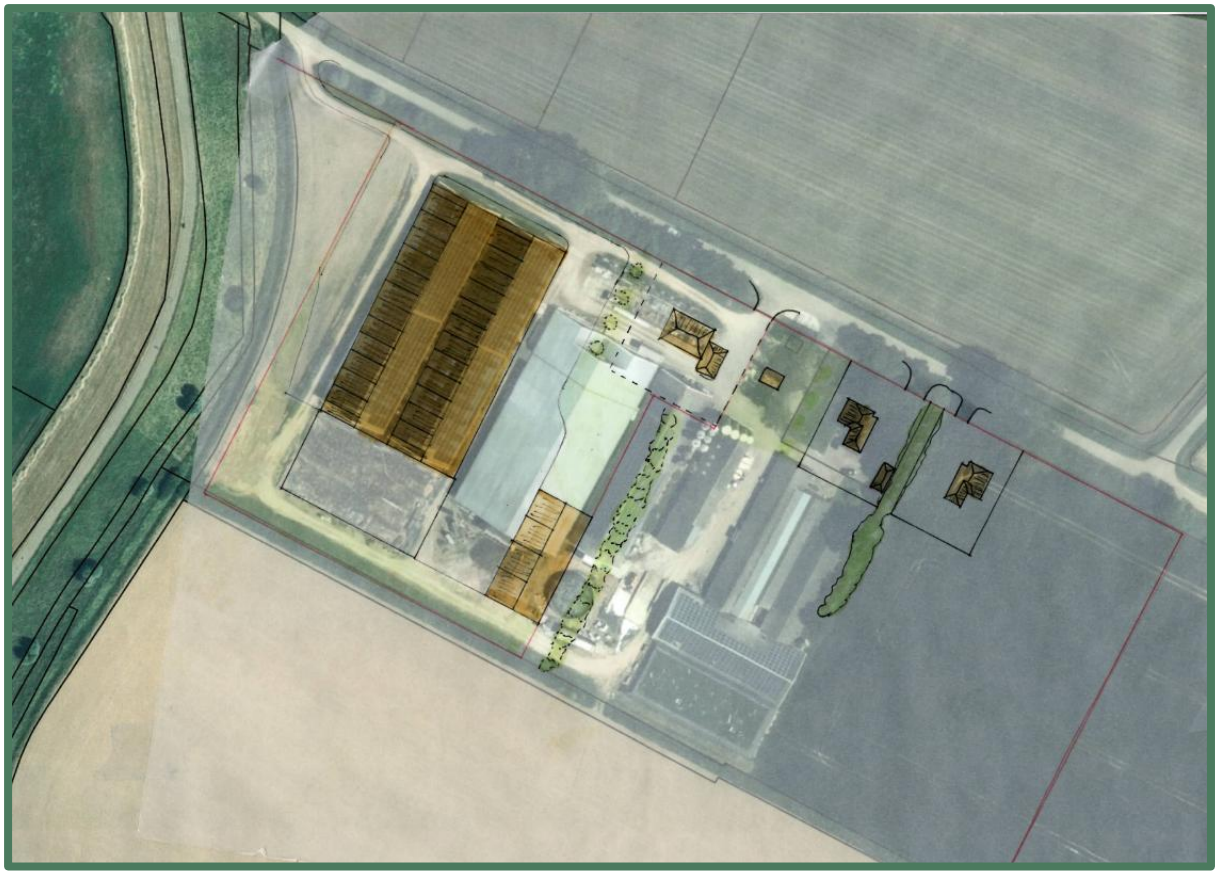
De intensieve varkenshouderij zal volledig verdwijnen. Met het ontmantelen van de intensieve varkenshouderij op deze locatie wordt er door de sloop van de bedrijfsbebouwing en verharding een aanzienlijke ruimtelijke kwaliteitswinst geboekt. Ook zal er een verbetering van de milieukwaliteit optreden door het definitief vervallen van geurhinder, ammoniakemissie en uitstoot fijn stof.

Afbeelding 4: Bestaande situatie. Bron: Van Dun & Van Gerwen.

Afbeelding 5: Bestaande situatie. Bron: Van Dun Advies.

Afbeelding 6: Beoogde situatie. Bron: Van Dun Advies.

3. PRAKTIJK ECOLOGISCHE QUICKSCAN

Een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt getoetst aan de Omgevingswet. In het kader van deze wet is het noodzakelijk te weten welke flora- en faunasoorten potentieel voorkomen in het plangebied en of er met de voorgenomen ingreep negatieve effecten te verwachten zijn op de kwaliteit van beschermde natuurgebieden in de omgeving.
De ecologische quickscan, ook wel quickscan flora en fauna genoemd, is de eerste stap van ecologisch onderzoek en geeft de mogelijke effecten van een ruimtelijke ingreep weer op beschermde planten, dieren en natuurgebieden. De ecologische waarden worden in kaart gebracht middels bureau- en veldonderzoek.
De volgende vragen worden beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn potentieel aanwezig binnen het invloedsgebied van de beoogde ingreep?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen op deze aanwezige soorten?
- Wordt de Omgevingswet ten aanzien van het onderdeel ecologie overtreden?
- Welke mogelijkheden zijn er om negatieve effecten op de beschermde soorten te minimaliseren of te voorkomen?
- Is er een aanvullend onderzoek nodig naar soorten of functies?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen plannen een omgevingsvergunning in het kader van de ecologie aan te vragen bij de provincie Gelderland?

Een ecologische quickscan is een momentopname en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit verkennend onderzoek geen nadere inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een nadere inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode(n) van het jaar.

3.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft zich gericht op bekende ruimtelijke plannen, zowel lokaal, provinciaal, als nationaal. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht of zich in de nabijheid van het plangebied gebieden bevinden die beschermd zijn in het kader van de natuurwetgeving en is er een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), zie bijlage 1, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites, onder andere RAVON, Sovon, FLORON en Waarneming.nl.
NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdiervereniging.
Voor de gebiedsgerichte bescherming is onderzoek uitgevoerd naar aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving, het betreft de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Gelderland.

3.2 Veldonderzoek

Op maandagmiddag 24 februari 2025 hebben ecologen Freek Rovers en Veerle Basten in het kader van het natuurwaardenonderzoek het veldonderzoek uitgevoerd aan het plangebied en de directe omgeving. De weersomstandigheden waren bewolkt met een zuidenwind met windkracht 4 en regen. De gemiddelde temperatuur lag rond de 12 graden Celsius.
Tijdens het veldonderzoek werd de ecologische potentie van het invloedsgebied in relatie met het mogelijk voorkomen van beschermde soorten onderzocht. In het plangebied en omgeving is zoveel mogelijk informatie verzameld over de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hierbij zijn waarnemingen,

zowel visueel als auditief, en sporenonderzoek cruciaal. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vraat-, loop- en veegsporen, nesten, holen, uitwerpselen, prooiresten en haren. Daarnaast is op basis van terreinkenmerken beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.
De aanwezige habitats tijdens het veldbezoek en de waarnemingen uit de NDFF werden vergeleken met de habitatvereisten van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

3.3 Beschrijving plangebied ten tijde van het veldbezoek

Het plangebied omvat een varkenshouderij en bestaat uit een bedrijfswoning, varkensstallen, een bijgebouw voor opslag, een mestbassin, een drijfmestput en sleufsilo's. Daarnaast is het plangebied voorzien van verharding, bomen, struiken en gras. De laatste varkens zijn in december vertrokken.

De bedrijfswoning, gelegen aan de noordoostzijde van het plangebied, is gebouwd met bakstenen muren en heeft een pannendak. De woning beschikt over meerdere raampartijen die zijn voorzien van luiken. Ten zuidoosten van de woning bevindt zich een bijgebouw, gebouwd op een vergelijkbare wijze. Rondom de woning ligt een tuin met gazon, bomen, struiken, diverse tuinbeplanting en verharding.

Op ongeveer vijftien meter ten zuidwesten van de woning bevinden zich de stallen. De stallen hebben bakstenen muren, waarbij de meest zuidoostelijk gelegen stal open stootvoegen net boven de grond heeft. De andere stallen hebben geen openingen in de buitengevels en de dilatatievoegen zijn dicht. De daken van alle stallen zijn bedekt met golfplaten, waarvan de golvingen aan de onderzijde zijn afgedicht met metalen platen die de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waarop de golven van het dak rusten, evenals een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen zijn gedeeltelijk of grotendeels opgebouwd uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Bij een van de stallen ontbreekt een deel van het boeiboord, wat is dichtgemaakt met purschuim. Achter de panelen bevinden zich panlatten. De ventilatieopeningen zijn afgedekt met gaas en de kieren bij deze openingen zijn dichtgemaakt met oud purschuim. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim. Aan enkele stallen hangen vleermuiskastjes. Enkel de stal uit 2019 aan de westzijde blijft behouden, omdat deze niet in aanmerking komt voor de regeling.

Het terrein binnen het plangebied bestaat grotendeels uit verharding. Het gebied wordt omringd door grasbermen met diverse plantensoorten, zoals mossen, brandnetels, paarse dovenetel, paardenbloemen, fluitenkruid en zuring. Hier en daar groeit ook gras met deze soorten naast de stallen. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera. Rondom de woning aan de noordwestzijde van het plangebied ligt een tuin met gazon, bomen en tuinplanten. Daarnaast bevinden zich langs de Herreweg, ten noorden van het plangebied, bomenrijen van eiken.

Foto 1: Overzicht omgeving ten noordwesten van plangebied.

Foto 2: Zuidzijde bedrijfswoning.

Foto 3: Oostzijde bijgebouw van bedrijfswoning.

Foto 4: Noordzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 5: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 6: Westzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 7: Westzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 8: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 9: Oostzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 10: Noordzijde van enkele van de te slopen stallen.

Foto 11: Zuidzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 12: Zuidzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 13: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 14: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 15: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 16: Binnenzijde van een van de te slopen stallen.

Foto 17: Sleufsilo's aan noordzijde plangebied.

Foto 18: Sleufsilo's aan noordzijde plangebied.

Foto 19: Zuidzijde van de te behouden stal en sleufsilo's zuidzijde.

Foto 20: Oostzijde van de te behouden stal.

Foto 21: Oostzijde van de te behouden stal.

Foto 22: Noordzijde van de te behouden stal.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

4. BESCHERMDE NATUURWAARDEN

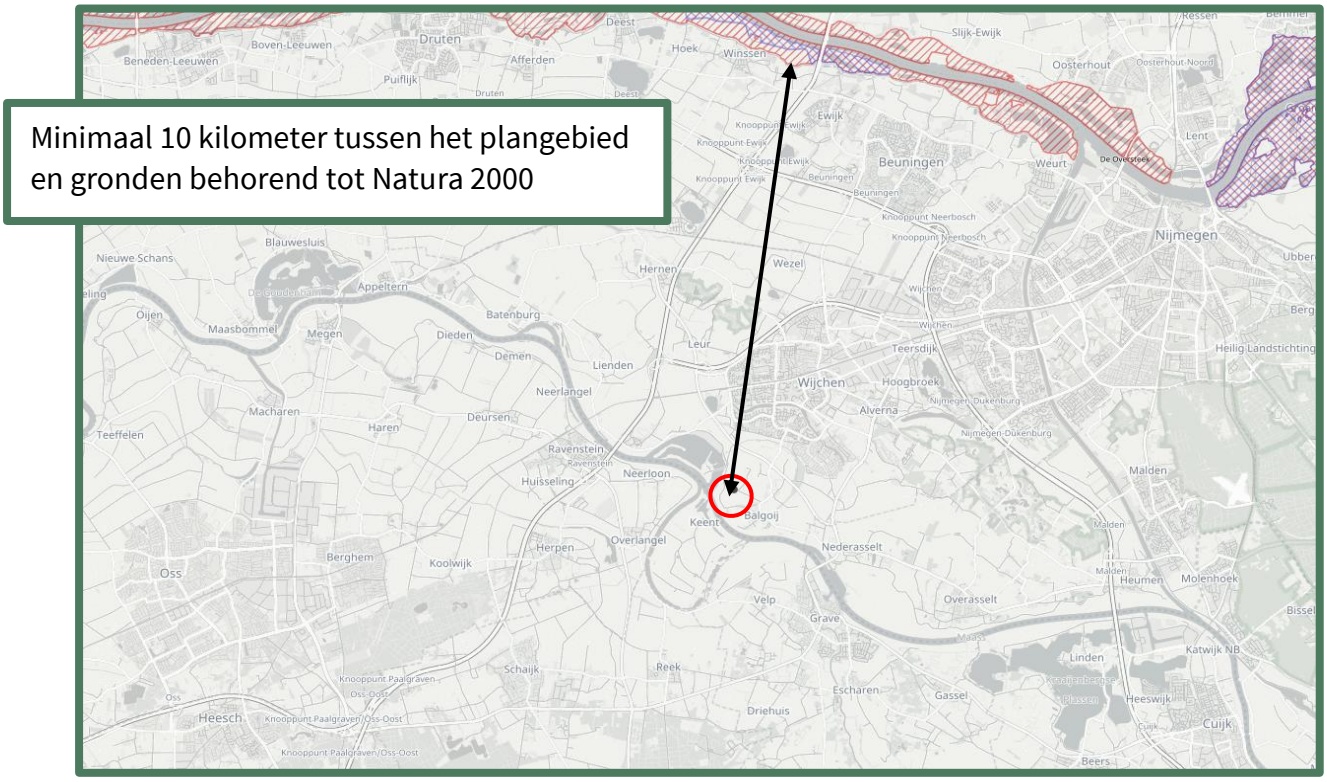
In dit hoofdstuk worden de beschermde gebieden en soorten beschreven die zich (mogelijk) in de nabijheid van het plangebied bevinden. Er wordt aangegeven of de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op deze beschermde gebieden en soorten en of er met de werkzaamheden beschermde houtopstanden verdwijnen.

4.1 Gebiedsbescherming

Door middel van bureaustudie is onderzocht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Daarbij is gebruikgemaakt van de gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu en de provincie Gelderland.

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op minimaal 10 kilometer afstand van noordelijk gelegen gronden behorend tot Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Op ongeveer 15 kilometer afstand naar het zuidoosten ligt Natura 2000-gebied 'Sint Jansberg' en oostelijk op 17 kilometer Natura 2000-gebied 'Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein'. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. Natura 2000-gebieden zijn in rood en blauw aangegeven.

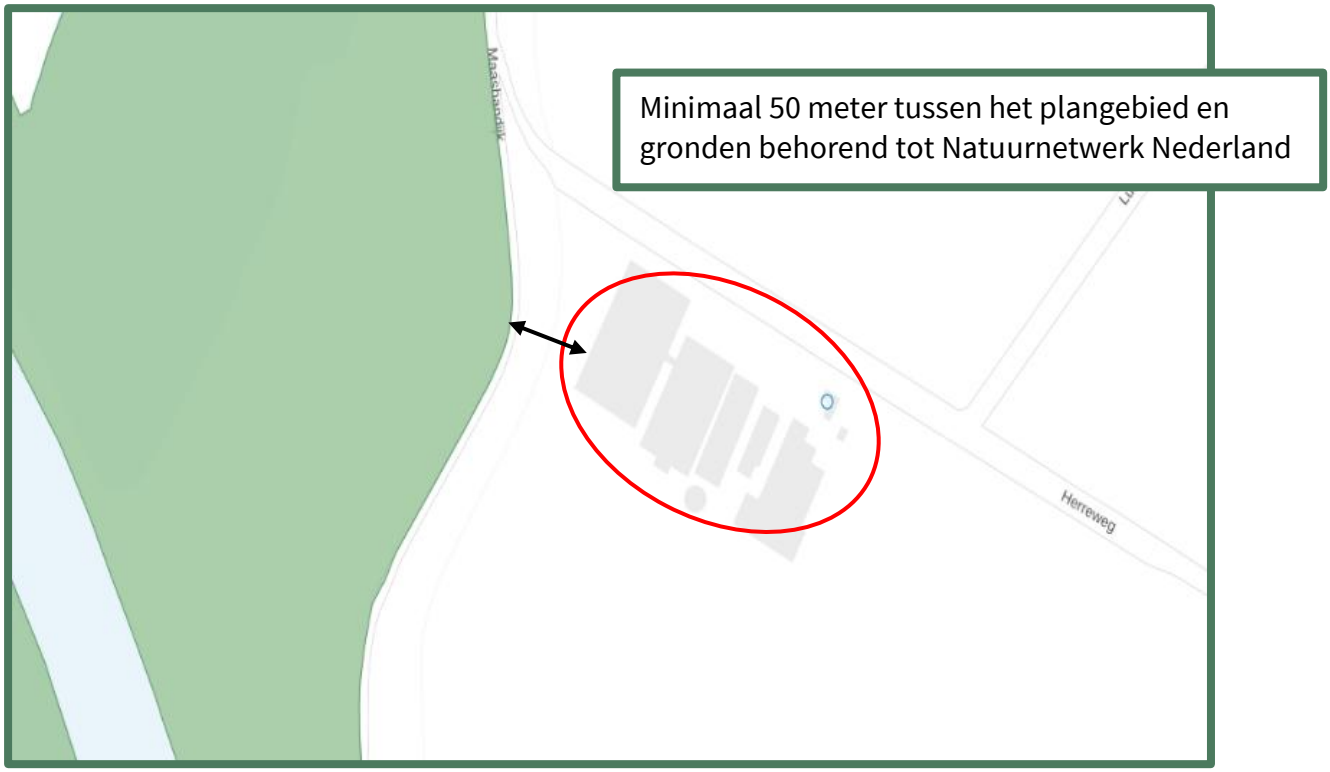
Afbeelding 7: Natura 2000-gebieden. De afstand tussen het plangebied en Natura 2000 is met een pijl aangegeven. Bron: Natura2000.eea.europa.eu.

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden dient er o.a. zekerheid geboden te worden betreffende het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten. Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura

2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de intensieve varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op het Natura-2000 gebied zelfs afnemen. Een Aerius-berekening kan dit staven.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt aansluitend, op minimaal 50 meter afstand van gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren: Loonse waard. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met een rode cirkel aangegeven. De NNN-gebieden in groene kleur.

Afbeelding 8: Natuurnetwerk Nederland-gebieden. De afstand tussen het plangebied en NNN is met een pijl aangegeven. Bron: Atlas Leefomgeving.

In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de 'wezenlijke kenmerken of waarden' aantasten. Het plangebied ligt aangrenzend aan NNN gebied. De werkzaamheden zijn echter van een zodanige aard en altijd op minimaal 50 meter afstand van het NNN gebied zodat er waarschijnlijk geen deel van het NNN gebied wordt aangetast.
De significante aantasting van en negatieve effecten door externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN zijn, gezien de omvang, de aard, het effectbereik en de locatie van het voornemen, op voorhand uit te sluiten. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

4.1.3 Conclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. De voorgenomen activiteiten hebben mogelijk geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Het verdwijnen van de varkenshouderij heeft naar alle waarschijnlijkheid positieve effecten op de omliggende natuurgebieden.

4.2 Houtopstanden

Volgens artikel 11.111 van het Besluit activiteiten leefomgeving in de Omgevingswet is het verboden een houtopstand (bos, houtwallen, heester- en struikhagen, struwelen en bosplantsoenen) geheel of

gedeeltelijk te vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij de Gedeputeerde Staten. Het betreft hier houtopstanden van tenminste 10 are of rijbeplanting van minimaal 20 bomen. Verder geldt er ook een herplantplicht voor gekapte houtopstanden. Indien de totale oppervlakte of het aantal bomen kleiner is dan deze 10 are of 20 bomen, dan gelden de rijksregels over het vellen en herplanten niet.
Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

4.3 Soortenbescherming

Bijlage 1, project Herreweg met nummer BE-1258 d.d. 3 maart 2025 geeft een overzicht van de waargenomen planten- en diersoorten in en in de omgeving van het plangebied volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF. De NDFF, Nationale Databank Flora en Fauna is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.
Bijlage 3 betreft een lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn. Deze soorten zijn beschermd onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Dit betreft soorten wiens voortplantings- en rustplaatsen beschermd dienen te worden en waarvoor Nederland tot het natuurlijke verspreidingsgebied behoort.
Bijlage 4 betreft een lijst aan soorten van nationaal belang welke verder niet in de Vogel- of Habitatrichtlijn zijn opgenomen maar waarvoor wel rijksregels gelden om ze te beschermen.

Per soortgroep wordt in onderstaande paragrafen beschreven welke soorten worden verwacht in het plangebied, welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten voorkomen in de omgeving, en welke effecten (mogelijk) aan de orde zijn.

4.3.1 Flora

De beschermde plantensoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Beschermde plantensoort	Habitat
Grote leeuwenklauw	Zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond (lemig zand, löss, leem, zavel en klei)

Tabel 1: Waargenomen beschermde plantensoorten binnen een straal van twee kilometer.

Grote leeuwenklauw
Grote leeuwenklauw komt voor op zonnige, open plekken op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond, meestal in akkers op zandige klei of löss. Verder is zij aan te treffen op braakliggende grond, op open plekken in dijk- en sloottaluds, op rivieroeverwallen, dijken, in de bermstrook vlak langs onverharde wegen, bij veevoerkuilen, tuinen en langs spoorwegen. De plant kan zich handhaven onder tamelijk dicht staand gewas. In Nederland is Grote leeuwenklauw zeldzaam in Limburg, het oostelijke grensgebied en het rivierengebied. Elders is zij zeer zeldzaam. De soort houdt beter stand dan andere akkerplanten. Grote leeuwenklauw is een van de kenmerkende soorten voor de rijkste vorm van de Associatie van Ruige klaproos, namelijk de sub associatie van Groot spiegelklokje. Deze plantengemeenschap komt voor op meer kalkhoudende gronden dan de andere sub associaties, onder meer op oeverwallen en overslaggronden langs de grote rivieren en in Zuid-Limburg.

Veldbezoek flora
Onder de Omgevingswet beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in natuurgebieden, zoals de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg, alsmede op bedrijfsterreinen als de Maasvlakte. Tijdens veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten, echter zijn deze hier niet waargenomen.

Het terrein binnen het plangebied bestaat grotendeels uit verharding. Het gebied wordt omringd door grasbermen met diverse plantensoorten, zoals mossen, brandnetels, paarse dovenetel, paardenbloemen, fluitenkruid en zuring. Hier en daar groeit ook gras met deze soorten naast de stallen. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera. Rondom de woning aan de noordwestzijde van het plangebied ligt een tuin met gazon, bomen en tuinplanten. Daarnaast bevinden zich langs de Herreweg, ten noorden van het plangebied, bomenrijen van eiken.

Foto 23 & 24: Vegetatie in het plangebied.

Deelconclusie flora

Het ontbreekt volledig aan geschikte plaatsen waar beschermde planten kunnen groeien. Enkel algemene soorten van verstoorde en bemeste bodem werden aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vaatplanten wordt gezien de aanwezige biotopen uitgesloten.

4.3.2 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder de groep strikt beschermde soorten. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: ‘het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort’. Dit houdt in dat niet alleen verblijfplaatsen, maar ook belangrijke verbindingen hiertussen (vlieg- en foerageerroutes) beschermd zijn. Voor alle vleermuissoorten geldt geen vrijstelling of vergunningverlening indien het puur gaat om een ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
De checklist Vleermuisprotocol 2021 geeft voor gebouwen de volgende drie aandachtspunten: Zijn er potentieel aanwezige ruimtes voor winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen, zijn er sporen van aanwezigheid en is er sprake van een foerageergebied?
De vleermuissoorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vleermuissoort	Verblijfplaatsen in
Gewone dwergvleermuis	Vooral bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	Soms bebouwing, soms bomen
Grijze grootoorvleermuis	Vooral bebouwing
Kleine dwergvleermuis	Vooral bebouwing, soms bomen
Ruige dwergvleermuis	Vooral bebouwing

Tabel 2: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van twee kilometer.

Veldbezoek vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de geschiktheid als vleermuishabitat. Er zijn vleermuizen die in bomen hun verblijfplaatsen onderhouden en soorten die in gebouwen verblijven.
De bomen in en direct rondom het plangebied met een geschikte stamdiameter zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op holtes, gaten of loshangende schors waarin vleermuizen mogelijk verblijfplaatsen kunnen hebben. In zowel de bomen binnen als direct rondom het plangebied zijn holtes aangetroffen. Alle bomen in

en rondom het plangebied blijven behouden tijdens de voorgenomen werkzaamheden, waardoor ook eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen behouden blijven.

Foto 25 & 26: Enkele van de waargenomen holtes in bomen in en rondom het plangebied.

Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen.
De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.
Een van de stallen heeft open stootvoegen net boven de grond, wat te laag is voor vleermuizen. De andere stallen hebben geen openingen in de buitengevels. De dilatatievoegen zijn dicht. De daken zijn van golfplaten, met daaronder metalen platen die de golvingen volgen en de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waar de golven van het dak op rusten, waardoor er geen kieren zijn, en een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen bestaan gedeeltelijk of grotendeels uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Achter de panelen zitten panlatten. Waar een deel van het boeiboord ontbreekt, is dit dichtgemaakt met oud purschuim. Dit biedt eveneens geen toegang voor vleermuizen. Ook bij de ventilatieopeningen zijn kieren dichtgemaakt met oud purschuim en zijn de ventilatieopeningen zelf afgedekt met gaas. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim, wat geen toegangsmogelijkheden biedt voor vleermuizen.

Foto 27: Open stootvoegen laag bij de grond.

Foto 28: Strak aansluitend boeiboord.

Foto 29: Kieren gedicht met oud purschuim.

Foto 30: Gaas voor ventilatierooster.

Foto 31: Panlat achter damwand.

Foto 32: Metalen plaat onder golvingen dak.

Foto 33: Strak aansluitende houten plaat en golvingen van dak liggen strak op houten overstek.

Aan enkele stallen hangen vleermuiskastjes, die mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen dienen. Aangezien de stallen gesloopt zullen worden, dienen de kastjes verplaatst te worden, bijvoorbeeld naar de woning, vóór de sloopperiode. Dit dient te gebeuren buiten de meest kwetsbare periode van vleermuizen, die loopt van half april tot en met september.

Foto 34 & 35: Vleermuiskastjes aan gevels van te slopen stallen.

Mogelijk zal het plangebied gebruikt worden als foerageergebied. Het is echter geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen omdat in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zoals de bossen en weilanden.

Vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen of houtwallen, om zich te verplaatsen van verblijfplaats naar foerageergebieden. Er zijn duidelijke lijnvormige elementen direct naast het plangebied aanwezig. De bomenrijen langs de Herreweg kunnen mogelijk als vliegroute dienen. De bomen maken geen deel uit van de ingreep en zullen gehandhaafd blijven.

Foto 36: Mogelijke vliegroute langs bomenrij naast de Herreweg ten noorden van plangebied.

Deelconclusie vleermuizen

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt er geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield. Er is dus geen omgevingsvergunning nodig voor deze soortgroep. In de omgeving van het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen.

Men dient wel rekening te houden met mogelijke negatieve externe effecten, zoals kunstlicht, geluid en trillingen, die invloed kunnen hebben op potentiële structuren voor vleermuizen. Er dient extra aandacht te worden besteed aan het voorkomen van deze verstoringen de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit te voeren en indien er gebruik wordt gemaakt van kunstlicht, dit naar beneden te richten en niet op de omliggende bomen(rijen), andere groenelementen en bebouwing.

4.3.3 Marterachtigen

Marterachtigen hebben voor hun overleving drie zaken nodig: dekking, verbinding en rustplaatsen. Deze dieren zijn vooral 's nachts actief waardoor het fysiek aantreffen van individuen tijdens een veldbezoek zeer

onwaarschijnlijk is. De marterachtigen die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Marter soort	Bescherming
Bunzing	Beschermd
Das	Beschermd
Steenmarter	Beschermd
Wezel	Beschermd

Tabel 3: Waargenomen marterachtigen binnen een straal van twee kilometer.

Bunzing
Doordat ze niet kieskeurig zijn wat betreft hun voedsel, komen bunzings voor in vele verschillende landschapstypen. Ze komen vooral voor in bebost laagland nabij water, waaronder rivieroevers en moerassen. In de winter worden bebouwde gebieden opgezocht en is de bunzing te vinden in de buurt van boerderijen. Deze zoogdieren verplaatsen zich vooral via lijnvormige landschapselementen zoals hagen die tot aan de grond komen (geen opgesnoeide hagen) of greppels, en vinden er hun voedsel. Landschapselementen in een geschikt habitat voor kleine marterachtigen zijn o.a. struwelen, hoge graslandvegetatie, houtstapels, holle bomen, houtwallen, takkenrillen of stapels stenen of puin. Voor de bunzing is water in de nabijheid van belang.

Das
De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld. Dassen foerageren in kort gras, omdat hier het voedsel het gemakkelijkst te vinden is.

Steenmarter
De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten.

Wezel
De wezel zoekt graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt.

Veldbezoek marterachtigen
Het plangebied is te opgeruimd en de stallen, het bijgebouw en de woning worden bezemschoon gehouden. Er zijn geen geschikte ingangen voor marterachtigen om de bebouwing te betreden, waardoor er geen schuilplaatsen voor marterachtigen aanwezig kunnen zijn in de bebouwing. De aanwezigheid van marterachtigen wordt vaak verraden door uitwerpselen, prooiresten of een herkenbare martergeur. Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op sporen van marterachtigen, maar er zijn geen aanwijzingen gevonden die op hun aanwezigheid duiden.

In het plangebied ontbreekt geschikte vegetatie, zoals ruigte. Enkel aan de oostzijde bevindt zich een houtwal met bomen en boomstruiken, zoals hazelaar, en struiken zoals braam, met wat hedera die enige dekking biedt. Dit zou in theorie foerageer- of schuilmogelijkheden kunnen bieden voor kleine marterachtigen, zoals de bunzing en de wezel. Echter, de houtwal is klein en er blijft geschikt leefgebied in de omgeving aanwezig, waardoor het plangebied geen essentieel leefgebied vormt voor deze soorten. Omdat de vegetatie in en rond het plangebied behouden blijft, blijven er rustige plekken beschikbaar.

Deelconclusie marterachtigen

Er zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen en de bebouwing heeft geen ingangen. In de nieuwe situatie blijft de vegetatie in en rond het plangebied behouden. De werkzaamheden hebben geen negatief effect op eventuele aanwezige marterachtigen en het plangebied vormt geen essentieel onderdeel van hun leefomgeving.

4.3.4 Overige grondgebonden zoogdieren

De overige grondgebonden zoogdieren omvatten alle verder in het wild levende zoogdieren, waaronder vooral knaagdieren, evenhoevigen en insecteneters. Sommige van deze soorten zijn beschermd, maar een aantal van deze soorten vallen er in de provincie Gelderland tot de vrijgestelde soorten. Voor soorten uit deze categorie betekent dat bij ruimtelijke ontwikkeling er geen omgevingsvergunning hoeft te worden gevraagd en dat rust- of verblijfplaatsen verwijderd mogen worden, wanneer geen andere bevredigende oplossing bestaat. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. In de onderstaande tabel zijn de overige grondgebonden zoogdieren te vinden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied.

Overige zoogdiersoort	Bescherming
Bever	Beschermd
Eekhoorn	Beschermd

Tabel 4: Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren binnen een straal van twee kilometer.

Bever

In 1988 is men begonnen met het uitzetten van bevers in Nederland en het lijkt erop dat de bever langzamerhand een vaste plek in onze fauna heeft heroverd. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste.

Eekhoorn

Eekhoorns zijn te vinden in verschillende bosomgevingen, waaronder loof-, naald- en gemengd bos. Ze komen ook voor in tuinen, parken en houtwallen. Als er voldoende voedsel beschikbaar is, kunnen ze ook in bebouwde gebieden worden aangetroffen.
Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit boomzaden, zoals eikels, noten en zaden uit kegels van naaldbomen. Ook eten ze als aanvulling daarop (afhankelijk van het jaargetijde) knoppen, bladeren, bessen, paddenstoelen, rupsen, vogeleieren en jonge vogels. Specifieke voedselbomen kunnen zijn: eiken-, beuken-, walnoot-, hazelnoten- en pijnbomen. Eekhoorns bouwen nesten in bomen. Naast één hoofdnest zijn ook vaak vijf tot zes bijnesten aanwezig.

Veldbezoek overige grondgebonden zoogdieren

Binnen en rondom het plangebied staan veel bomen. Tijdens het veldbezoek, dat in de winter plaatsvond in de bladloze periode, kon hierdoor goed worden gekeken. In deze bomen zijn geen eekhoornnesten waargenomen. Ook zijn er geen sporen van eekhoorns gevonden, zoals afgeknaagde notendoppen of beschadigde boomschors. Dit wijst erop dat de eekhoorn waarschijnlijk geen actief gebruik maakt van de bomen in en rondom het plangebied. Bovendien blijven alle bomen behouden en zal het leefgebied van mogelijk aanwezige eekhoorns niet afnemen.
Het plangebied is door de ligging en inrichting geen essentieel onderdeel van het leefgebied voor de bever. Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het aannemelijk is dat er vrijgestelde soorten in het plangebied kunnen worden aangetroffen, zoals egel, mol, veldmuis en bepaalde spitsmuizen. Hierdoor dient rekening gehouden te worden met vluchtroutes voor de grondgebonden zoogdieren.

Deelconclusie overige grondgebonden zoogdieren

Het is uit te sluiten dat het plangebied essentieel onderdeel is van de habitat van overige grondgebonden zoogdieren. Alle bomen in en rond het plangebied blijven behouden.

4.3.5 Vogels

In de Omgevingswet worden alle broedende vogels strikt beschermd op grond van de Vogelrichtlijn waardoor alle bewoonde nesten in het broedseizoen vallen onder de bescherming van deze wet. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.
Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd. De zogenaamde 'Jaarrond beschermde nesten'. Als deze nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt, een vergunningsaanvraag noodzakelijk zijn. De bescherming van vogels in Gelderland kan worden opgedeeld in 2 categorieën.

Categorie 1

De eerste categorie betreft vogels welke zeer honkvast broeden of afhankelijk zijn van bebouwing. Voor deze vogelsoorten gelden de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar.
De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Boomvalk	In bomen
Buizerd	In bomen
Gierzwaluw	In gebouwen en nestkasten
Grote gele kwikstaart	Op de grond, in gebouwen en nestkasten
Havik	In bomen
Huismus	In gebouwen en nestkasten
Kerkuil	In gebouwen en nestkasten
Ooievaar	In bomen, op gebouwen en nestpalen
Ransuil	In bomen en op de grond
Roek	In bomen
Slechtvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Sperwer	In bomen
Steenuil	In gebouwen, boomholtes en nestkasten
Wespendief	In bomen
Zwarte wouw	In bomen

Tabel 5: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten binnen een straal van twee kilometer.

Categorie 2

Categorie 2-soorten hebben ook jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.
De vogelsoorten uit deze categorie die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Vogelsoort	Nestplaats
Blauwe reiger	In bomen
Boerenzwaluw	In gebouwen
Bonte vliegenvanger	In boomholtes en nestkasten
Boomklever	In boomholtes
Boomkruiper	In boomholtes en nestkasten
Bosuil	In boomholtes, nestkasten en gebouwen
Gekraagde roodstaart	In boomholtes, nestkasten en holen
Grauwe vliegenvanger	In boomholtes en tegen gebouwen
Groene specht	In boomholtes

Grote bonte specht	In boomholtes
Grutto	Op de grond
Huiszwaluw	Tegen gebouwen
IJsvogel	In steile wanden
Kleine bonte specht	In boomholtes
Kwartel	Op de grond
Oeverzwaluw	In steile wanden
Patrijs	Op de grond
Raaf	In bomen
Spreeuw	In boomholtes, gebouwen en nestkasten
Tapuit	In konijnenholen
Torenvalk	In gebouwen, bomen en nestkasten
Tureluur	Op de grond
Veldleeuwerik	Op de grond
Velduil	Op de grond
Wulp	Op de grond
Zeearend	In bomen en op de grond
Zwarte kraai	In bomen
Zwarte roodstaart	In gebouwen

Tabel 6: Waargenomen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen.

Gierzwaluw
De gierzwaluw is voor zijn voortplanting bijna uitsluitend gebonden aan menselijke bewoning en daarom komt hij in de zomer veelal in grotere dorpen en steden voor. Omdat ze moeilijk van de grond kunnen opstijgen hebben ze een sterke voorkeur voor hoge nestplaatsen met een ruime aan- en uitvliegroute, zo kunnen ze makkelijk in vlucht komen door zich eruit te laten vallen. Deze koloniebroeders gebruiken het liefst elk jaar hetzelfde nest.

Uilen
Steenuil en kerkuil schuwen de menselijke omgeving niet en broeden ook onder daken en op zolders van huizen, loodsen en schuren, maar waarbij de aanwezigheid van geschikt foerageergebied in de directe omgeving noodzakelijk is. Nest- en rustplaatsen van steenuil en kerkuil zijn jaarrond beschermd. Soms maken ze gebruik van nestkasten die speciaal voor hen zijn opgehangen.
De ransuil is een uilensoort die in verschillende habitats voorkomt, waaronder bosgebieden, parken, open landschappen met verspreide bomen en agrarisch gebied met houtwallen en bosjes. Ze nestelen zich vaak in bomen, meestal in verlaten nesten van andere vogels zoals kraaien of eksters. Ze geven ook de voorkeur aan bomen met dichte takken of holen in oude bomen.

Huismus
Vanwege de beperkte actieradius (enkele honderden meters) van de huismus (Baijens et al. 2005) zijn drie essentiële onderdelen van het leefgebied van belang voor de huismus: nestlocatie, habitat met voedselaanbod en beschutting. Alle voorzieningen dienen dichtbij elkaar te liggen. Gewoonlijk binnen een straal van enkele honderden meters van de nestlocatie. Deze uitgesproken standvogels nestelen bij voorkeur onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en mussenkasten.

Ooievaar
Als carnivoor eet de ooievaar een breed scala aan dierlijke prooien, inclusief insecten, vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren en kleine vogels. Hij pakt het meeste voedsel van de grond, tussen lage vegetatie en uit ondiep water. Het is een monogame broeder, maar vormt geen paar voor het leven. Het paar bouwt een nest bestaande uit grote takken, dat soms jaren wordt gebruikt.

Roek
Het leefgebied van de roek is open akker- en weideland, afgewisseld met bomen, bosjes, bomenrijen en heggen. De vogel gedijt goed in menselijk cultuurland als hij niet wordt bejaagd. Vooral de aanwezigheid van

akkers is gunstig. Roeken hebben voorkeur voor hoge bomen, bij voorkeur niet in een bos maar een losse opstand. Het boomtype maakt niet zoveel uit. Als in het voorjaar de boomkruinen nog kaal zijn, zijn alle nesten van een roekenkolonie goed zichtbaar.

Grote gele kwikstaart
In het voorjaar en 's zomers is de grote gele kwikstaart te vinden in de buurt van waterstroompjes, vooral in de bergen en heuvels. De vogel nestelt in holten in de buurt van water. 's Winters bevinden ze zich bij lagergelegen water en aan de kust.

Roofvogels
De habitat van roofvogels bestaat, afhankelijk van de soort, uit een bos of een grote (half)open vlakte waar de vogels kunnen jagen. Daarnaast hebben ze in hun leefgebied een geschikte boom nodig waarin een nest gebouwd kan worden.

Boerenzwaluw/Huiszwaluw
De boerenzwaluw staat op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels en de nestplaatsen ervan zijn jaarrond beschermd. Broedvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde kolonie, al zijn vooral de vrouwtjes minder plaats trouw. Jonge vogels zoeken een geschikte nestplek in de omgeving van hun ouderlijk nest. Boerenzwaluwen zijn in Nederland van maart tot in oktober, incidentele waarnemingen daargelaten. De meerderheid der broedvogels arriveert in april of begin mei, soms echter later vanwege ongunstige trekomstandigheden. De Boerenzwaluw nestelt in het hele land in boerenland, met een voorkeur voor gemengde bedrijven. Het gros van de paren huist in koeien-, varkens- of paardenstallen.
De huiszwaluw is een kleine zangvogel die bekend staat om zijn gevorkte staart en zijn voorkeur om te nestelen onder de overhangende daken van gebouwen. Ze worden vaak aangetroffen in open landschappen, zoals agrarische gebieden en weilanden, in de buurt van waterlichamen zoals meren en rivieren. Huiszwaluwen zijn sterk geassocieerd met menselijke nederzettingen en nestelen graag onder dak overstekken van gebouwen. Hun nestplaatsen moeten beschut zijn tegen regen en roofdieren en zich boven open ruimtes bevinden waar ze gemakkelijk kunnen jagen op insecten, hun belangrijkste voedselbron. Het behoud van geschikte nestlocaties en het minimaliseren van verstoringen zijn cruciaal voor het behoud van huiszwaluwpopulaties.

Overige Vogelrichtlijnsoorten
Overige Vogelrichtlijnsoorten zijn vogels wiens nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Net als de oude Wet natuurbescherming hanteert de Omgevingswet geen standaardperiode voor het broedseizoen, maar voor de volledigheid wordt vaak gesproken van half maart tot half juli. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Men dient daarom gedurende kap- en sloopwerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels wordt voorkomen door bepaalde werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Veldbezoek vogels
De te slopen stallen bieden geen geschikte openingen voor vogels om nest- of verblijfplaatsen te vinden. De daken zijn van golfplaten, met daaronder metalen platen die de golvingen volgen en de ruimte onder het dak afsluiten. Bij enkele stallen hebben de kopgevels een houten overstek waar de golven van het dak op rusten, waardoor er geen kieren zijn, en een houten plaat die strak aansluit. Enkele stallen bestaan gedeeltelijk of grotendeels uit sandwichpanelen of damwandpanelen, die strak op elkaar aansluiten en op de boeiboorden van de kopgevels. Achter de panelen zitten panlatten. Waar een deel van het boeiboord ontbreekt, is dit dichtgemaakt met oud purschuim. Dit biedt geen toegang voor vogels. Ook bij de ventilatieopeningen zijn kieren dichtgemaakt met oud purschuim en zijn de ventilatieopeningen zelf afgedekt met gaas. Tussen twee stallen bevindt zich een klein tussenstuk met een plat dak en een strak aansluitende metalen daktrim, wat geen toegangsmogelijkheden biedt voor vogels.

Binnen het plangebied ontbreekt het volledig aan geschikte ingangen voor uilen om nestplaatsen te vinden. Tijdens het veldbezoek is er uitgekeken naar sporen van aanwezigheid van kerkuil en steenuil zoals braakballen, krijtsporen tegen muren of rui veren. Er zijn geen sporen van aanwezigheid van uilen

aangetroffen. In de tuin hangt een steenuilennestkast aan een boom. Deze kast blijft behouden.

Foto 37: Steenuilenkast aan boom in de tuin ten noorden van de te slopen stallen.

In het plangebied is geen bos of open vlakte aanwezig. Daarnaast zijn er geen nesten van (roof)vogelsoorten aangetroffen in de bomen in en direct rondom het plangebied. Het is dus uit te sluiten dat het plangebied onderdeel is van de habitat van een boombewonende (roof)vogelsoort.
Voor de slechtvalk is er geen geschikte habitat in het plangebied, aangezien deze soort bij voorkeur broedt in hoge gebouwen (>4 verdiepingen).
In het plangebied zijn mogelijkheden voor nestgelegenheid voor overige Vogelrichtlijnsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. De aanwezigheid van algemene broedende vogelsoorten zoals o.a. houtduif en merel is bijna nooit uit te sluiten omdat deze soorten in struiken en onder kleine afdakjes als een uitstekende dakrand kunnen broeden. Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Deelconclusie vogels

Er zullen geen vaste rust- en verblijfplaatsen van huismussen, gierzwaluwen, uilen of roofvogels verloren gaan met de sloop van de stallen en er worden geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Een vergunningaanvraag voor deze soortgroep is niet noodzakelijk.
Om verstoring van algemene Vogelrichtlijnsoorten te voorkomen, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

Gezien de sloop van de stallen plaatsvindt op een relatief grote afstand van de steenuilenkast in de tuin, worden er geen negatieve effecten verwacht.

De vegetatie in het plangebied biedt schuil- en foerageermogelijkheden voor kleine vogelsoorten. Wanneer vegetatie wordt verwijderd, zijn er nog voldoende schuil- en foerageermogelijkheden aanwezig in de omgeving van het plangebied. Als het verwijderen van deze vegetatie buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

4.3.6 Amfibieën, vissen en reptielen

Amfibieën en vissen zijn gedurende een groot deel van hun leven afhankelijk van waterstructuren. Vooral tijdens het voortplantingsseizoen is het erg belangrijk om waterstructuren in plangebieden te onderzoeken op de aanwezigheid amfibieën die de waterstructuren als voortplantingslocatie gebruiken. Hierbij gaat het bij amfibieën om een waterstructuur van maximaal 1,5 meter diep. Nederlandse reptielen komen met name voor op hogere zandgronden, met name bij stuwwallen, kust- en rivierduingordels.

De soorten die volgens de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen in een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en bescherming
Alpenwatersalamander	Amfibieën, beschermd

Tabel 7: Waargenomen amfibieën, vissen en reptielen binnen een straal van twee kilometer.

Alpenwatersalamander
De Alpenwatersalamander overwintert voornamelijk op het land. Er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. Vanaf januari trekken ze naar het water met een piek begin maart. De meeste volwassen dieren worden tot en met juni waargenomen met een piek in april en de eerste heft van mei. Daarna nemen het aantal volwassen dieren in het water snel af. De eerste juveniele dieren kruipen medio juni het land op. De eerste drie jaar, tot ze geslachtsrijp zijn, verblijven ze op het land.
De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. Agrarische gronden worden gemeden als landhabitat.

Veldbezoek amfibieën, vissen en reptielen
Aan de zuidzijde van het plangebied bevindt zich een greppel waarin tijdens het veldbezoek een kleine hoeveelheid water stond. Echter, het water was erg ondiep, er ontbrak watervegetatie en er groeiden geen vochtminnende planten op de greppelkanten. Dit duidt erop dat de greppel regelmatig droogvalt, waardoor deze niet geschikt is voor vissen. Daarnaast grenst de greppel aan intensief bemest en bewerkt land, waardoor de aanwezigheid van beschermde amfibieën onwaarschijnlijk is.

De vegetatie aan de oostzijde van het plangebied biedt in theorie enige dekking en schuilmogelijkheden voor beschermde amfibieën en reptielen. Echter, het gebied is te klein en geïsoleerd om als essentieel leefgebied te dienen. Bovendien blijft de vegetatie behouden en blijft er in de omgeving ook voldoende leefgebied beschikbaar. Het plangebied biedt geschikt land- en overwinteringshabitat voor algemene, niet-kritische soorten.

Deelconclusie amfibieën, vissen en reptielen
De aanwezigheid van deze beschermde soorten is uit te sluiten. Beschermde amfibie- of vissoorten zullen geen gebruik maken van het plangebied als voortplantingsgebied. In theorie zou het mogelijk zijn dat er in het plangebied enkele algemene amfibiesoorten, zoals de bruine kikker of gewone pad in landfase voorkomen. Hoewel deze soorten beschermd zijn, worden ze niet bedreigd in hun voorkomen en staan ze vermeld als vrijgestelde soorten in de provincie Gelderland. Nader onderzoek is niet aan de orde en er kan worden volstaan met de zorgplicht.

4.3.7 Ongewervelden
Libellen komen voor in diverse biotopen, variërend van zoetwatermilieus zoals vijvers, meren, en beken tot moerassen en zelfs brak water. Ze geven de voorkeur aan waterrijke gebieden omdat hun larven (nymfen) aquatisch leven. Als volwassen insecten zijn ze echter vaak te vinden in verschillende omgevingen, waaronder open graslanden, bossen, en tuinen.
Vlinders hebben ook diverse biotopen, afhankelijk van de soort. Sommige soorten vlinders geven de voorkeur aan open graslanden en bloemrijke weiden, terwijl andere zich thuis voelen in bosrijke gebieden. Vlinders kunnen ook worden aangetroffen in tuinen, langs bosranden, en zelfs in stedelijke gebieden.

De beschermde soorten ongewervelden die volgens de NDFF de laatste vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn waargenomen zijn te vinden in de onderstaande tabel.

Soort	Soortgroep en habitat
Grote vos	Dagvlinder, vochtige open bossen, waardplant: iep, kers en wilgen

Tabel 8: Waargenomen beschermde ongewervelden binnen een straal van twee kilometer.

Grote vos
De grote vos komt voor in verschillende leefgebieden, waaronder bossen, parken, tuinen en andere gebieden met veel vegetatie. Volwassen grote vossen voeden zich voornamelijk met nectar uit bloemen. De rupsen voeden zich met verschillende soorten loofbomen, waaronder wilg, populier en fruitbomen. Volwassen grote vossen overwinteren vaak in holle bomen of schuilplaatsen om de koude maanden te overleven.

Veldbezoek ongewervelden
Net buiten het plangebied, ten noorden en westen ervan, staan meerdere wilgen. Wilgen zijn waardplanten voor onder andere de grote vos. De wilgen behoren niet tot het plangebied en de werkzaamheden en blijven behouden. Er gaan dus geen waardplanten van de grote vos en andere vlinders verloren.
Biotopen van beschermde nachtvlinders en libellen komen niet voor in het plangebied en de nabije omgeving, zodoende is het voorkomen op voorhand uit te sluiten.
Andere ongewervelden zijn vaak afhankelijk van specifieke habitattypen, zoals oude (eiken)bossen met boomholtes en rottend hout, of onvervuilde, voedselarme wateren met specifieke vegetaties. Dergelijke biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied en de directe omgeving.

Deelconclusie ongewervelden
De wilgen net buiten het plangebied blijven behouden en daarmee waardplanten van de grote vos en andere vlinders. Biotopen van nachtvlinders en libellen komen niet voor in het plangebied en de directe omgeving, en ook voor andere ongewervelden zoals beschermde kevers, kreeften of slakken biedt het gebied geen geschikt habitat. Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten, evenals overige algemene ongewervelden.

5. RESULTATEN EN ADVIES

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Omgevingswet mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook worden daarbij eventueel te nemen vervolgstappen aangegeven.

5.1 Resultaten en advies beschermde gebieden en houtopstanden

5.1.1 Natura 2000 – niet aan de orde

Gezien de aard en omvang van het voornemen, de locatie, de effectafstand tot Natura 2000-gebieden en het effectbereik, zijn externe effecten op voorhand uit te sluiten. Met het verdwijnen van de varkenshouderij zal de externe belasting via stikstof op Natura-2000 gebieden zelfs afnemen.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland – niet aan de orde

Het plangebied is niet gelegen in Natuurnetwerk Nederland. Negatieve gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden zijn redelijkerwijs uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van NNN is niet noodzakelijk. Ook hier zal het verdwijnen van de varkenshouderij positieve effecten te weeg brengen door het verminderen van stikstofuitstoot en geuroverlast.

5.1.3 Houtopstanden – niet aan de orde

Er zijn binnen het plangebied geen houtopstanden die middels het planvoornemen zullen verdwijnen. Er bestaan dan ook geen verdere verplichtingen aangaande houtopstanden binnen de Omgevingswet.

Gebied	Afstand plangebied	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-aanvraag	Opmerkingen
Natura 2000	10 km	Nee	Nee	Nee	-
Natuurnetwerk Nederland	50 m	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	N.v.t.	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 9: Overzicht gebiedsbescherming en te nemen vervolgstappen.

5.2 Resultaten en advies beschermde soorten

5.2.1 Vleermuizen – zorgplicht

De te slopen stallen bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Om het plangebied is en blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen significant negatief effecten op foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen, wanneer het schijnen van kunstlicht op de bomen, omliggende bebouwing en groenelementen wordt voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren – zorgplicht

Het is mogelijk dat er individuen van vrijgestelde soorten grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen. De zorgplicht is altijd van kracht.

5.2.3 Broedvogels – zorgplicht en werken buiten broedseizoen

De te slopen stallen bieden geen geschikte nest- of verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde vogelsoorten. Er zijn mogelijk nesten aanwezig van vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Een negatief effect op deze soorten dient te worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te

voeren. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen noodzakelijk zijn, moet kort voorafgaand een broedvogelcheck worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

5.2.4 Amfibieën – zorgplicht

Het is mogelijk dat er enkele individuen van algemene amfibiesoorten, zoals bruine kikker en gewone pad, in landfase voorkomen binnen het plangebied. Deze soorten zijn vrijgesteld in de provincie Gelderland, maar hiervoor geldt wel de zorgplicht.

5.2.5 Overige soortgroepen

Voor de volgende soortgroepen geldt dat met de voorgenomen ingreep geen negatieve effecten worden verwacht: flora, marterachtigen, reptielen, vissen en ongewervelden.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning aanvraag	Opmerkingen
Flora		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	**Verblijfplaatsen**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebied	Ja	Niet significant	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op omliggende groenelementen
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Voorkom het schijnen van kunstlicht op bomen
Marterachtigen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Overige grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene grondgebonden zoogdieren
Broedvogels	**Jaarrond beschermd**	Nee	Nee	Nee	Nee	-
	Algemeen	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Nee	Aandacht voor zorgplicht algemene amfibieën
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	Nee	-
Ongewervelden		Nee	Nee	Nee	Nee	-

Tabel 10: Overzicht geschiktheid plangebied voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

5.3 Aanbevelingen

Bij onvoorziene omstandigheden zoals bijvoorbeeld indien een soort die niet in de quickscan wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels).
- Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.

Gelet op de zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

Natuurinclusief bouwen

Diverse fauna soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broed- en nestgelegenheid. Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat.
Vogelbescherming Nederland heeft een checklist ontwikkeld, waarmee iedere bouwonderneming zijn projecten en de directe omgeving natuurvriendelijker kan maken (**www.checklistgroenbouwen.nl**). Daarnaast zijn er op de website **www.bouwnatuurinclusief.nl** veel tips om natuurinclusief te bouwen.

Voor de ontwikkeling van het plangebied Herreweg 3 raden wij de volgende natuurinclusieve maatregelen aan:

- Bij de aanleg van groenstructuren in het plangebied wordt bij voorkeur inheems (streekeigen) groen aangeplant. Groei en bloei van deze planten en de momenten waarop rupsen, bijen of vogels sterk van hun blad, nectar en stuifmeel afhankelijk zijn, zijn op elkaar afgestemd. Dit is een belangrijk verschil met uitheemse soorten, die vaak eerder en te vroeg uitlopen/bloeien. De voorkeur gaat uit naar en bes- en nootdragende struiken zoals sporkehout (vuilboom), Gelderse roos, wilde kardinaalsmuts, lijsterbes, hondsroos, sleedoorn of hazelaar. Deze zijn ten gunste van foerageerfuncties voor vogels, maar ook kleine knaagdieren, insecten en insecteneters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Huismussen zullen schuilgelegenheid vinden in stekelige struiken zoals bijv. (groenblijvende) hulst of meidoorn. Lindes trekken tijdens hun relatief lange bloeitijd grote aantallen insecten aan, en dus ook eerdergenoemde insecteneters.

BRONNE

6. BRONNEN

Websites

www.atlasleefomgeving.nl
www.floron.nl
www.gelderland.nl
www.iplo.nl
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
www.natura2000.eea.europa.eu
www.natuurmonumenten.nl
www.NDFF.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vivarapro.nl
www.vogelbescherming.nl
www.waarneming.nl
www.wikipedia.nl

Andere bronnen

Checklist Vleermuisprotocol 2021
Limpens et al., 2014, 2017
Baijens et al., 2005
Netwerk Groene Bureaus
Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie van Economische Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: De verspreidingslijst van NDFF
Bijlage 2: Beleidskader
Bijlage 3: Lijst van beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn
Bijlage 4: Soorten van nationaal belang

Bestaand bloem en faunarijk grasland (overloopgebied)

Te behouden haag

Te behouden retentiesloot

4 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

2 Aan te planten solifaire bomen (4x)

6 Aan te planten Gelderse haag

Te verplaatsen zonnepanelen

Te graven retentievoorziening

5 Aan te planten haag

3 Aan te planten bomenrij

5 Aan te planten haag

1 Nieuw aan te planten houtsingel

Bestaande struweelhaag

Plantsortiment

1 **Aan te planten houtsingel (*afmetingen* 90.x 3 m)**

Struweel: 100-300 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
	270	0,45	122
Bomen: Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems (7st)			
Struweel: Meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hazelaar, Gelderse Roos en/of vergelijkbaar inheems			

2 **Aan te planten solitaire bomen**

Stamomtrek 10-12 cm,	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

3 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 8 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

4 **Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)**

Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 10 meter	aantal
Es, Els, lep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

5 **Haag**

Plantmateriaal	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
Beuk (Fagus sylvatica)	280	100-200	560

1 **Haag (3 planten / m, dubbele rij)**

Gelderse haag	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
	86	100 - 150	260
Meidoorn (30%)			78
Sleedoorn (20%)			52
Gelderse roos (10%)			26
Hondsroos (10%)			26
Veldesdoorn (10%)			26
Kardinaalsmuts (10%)			26
Kreint (10%)			26

N

Getekend door: N.K.O
Datum: 03-12-2025
Schaal: 1:1000 (A3)
Project: 00403.024

Deze tekening betreft een indicatieve weergave van de beoogde ontwikkeling als gevolg van de bijbehorende planologische procedure, hieraan kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

Landschappelijke inpassing | Herreweg 3 | Balgoij

van DUN ADVIES
partner in het buitengebied

Notitie landschappelijke inpassing.
Het plangebied is gelegen in het gebied 'Maasoeverwal'. De oeverwallen zijn ontstaan door het regelmatig overstromen van de Maas waarbij bij elke overstroming een laag klei werd afgezet. De hoger gelegen oeverwallen hebben een vruchtbare grond, deze plekken waren voor de mens aantrekkelijke woonplaatsen, ze bouwden talrijke boerderijen en nederzettingen. Hier werden kronkelende wegen, akkers en boomgaarden aangelegd.

In het huidige landschap heeft het maasoeverwal landschap verspreide bebouwing aan de dijk, met veel openheid en doorzichten. De Maasoeverwal onderscheidt zich van de Waaloeverwal door de smalle zone achter de dijk met een steile overgang naar de Maaskommen en het oude oeverwallengebied. Veel voorkomende landschapselementen zijn houtwallen en singels, knip- en scheerheggen, struweelhagen, kleine bosschages en hoogstamboomgaarden. Het landschap is kleinschalig van structuur met een ongelijkmatige blokverkaveling. De perceel scheidingen bestaan vaak uit meidoornhagen.

In de beoogde ontwikkeling wordt ingespeeld op de kleinschaligheid van het landschap en wordt de openheid behouden door strategisch keuzes van nieuwe landschapselementen. Zo wordt door de aanplant van een houtsingel tussen de burgerwoningen en de agrarische bedrijfslocatie een visuele scheiding gerealiseerd. Deze houtsingel benadrukt het kleinschalige karakter en draagt bij aan het karakter van ongelijkmatige blokverkaveling. De houtsingel is ook een sterke toevoeging aan de ecologische waarde van het gebied en zal de biodiversiteit ter plaatse verbeteren. De burgerwoningen worden ingepast met een beukenhaag langs de achterste perceelsgrens en de zijdelingse perceelsgrens, ook hierdoor wordt de kleinschalige en onregelmatige blokverkaveling versterkt.

De te verplaatsen zonnepanelen van de te slopen stallen worden als veldopstelling op de te behouden mestbassin geplaatst. Het kleine zonneveld wordt ingepast met een 'Gelderse Haag', dit is een gemengde haag van inheemse soorten die wild groeit. Hierdoor wordt de zichtlijn vanaf de Maasdijk verzacht en ontstaat een aangenaam vergezicht over de locatie.

Plantsortiment en beheer

Aan te planten houtsingel (*afmetingen* 90.x 3 m)			
Struweel: 100-300 cm, 1,5 m driehoeksverband:	m²	st / m²	aantal
	270	0,45	122
Bomen: Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems (7st)			
Struweel: Meidoorn, sleedoorn, veldesdoorn, hazelaar, Gelderse Roos en/of vergelijkbaar inheems			
Beheer: Het beheer van de houtsingel betreft het periodiek snoeien, uitdunnen en op termijn gefaseerd hakhoutbeheer om de singel in goede conditie te houden. De bomen worden 3x in 6 jaar gesnoeid, het struweel Bomen worden 3x in 6 jaar beheert wordt 5-7 jaar cyclisch beheert. Daarna wordt gefaseerd hakhoutbeheer toegepast.			

Aan te planten solitaire bomen	
Stamomtrek 10-12 cm,	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4
Beheer: Om een gezonde groei te stimuleren en de	

Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)	
Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 8 meter	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4

Beheer: Het beheer van de bomenrij houdt in dat de bomen hun landschappelijke waarden moeten behouden. Om deze waarden en de gezondheid van de bomen te waarborgen worden de bomen 3x in 6 jaar gesnoeid om de groei te reguleren en wordt incidenteel bijgesnoeid waar nodig. Tevens wordt periodiek bekeken in welke staat de bomen verkeren.	

Aan te planten landschapsbomen in bomenrij (4st)	
Stamomtrek 10-12 cm, plantafstand 10 meter	aantal
Es, Els, Iep, linde en eik, en/of vergelijkbaar inheems	4
Beheer: Het beheer van de bomenrij houdt in dat de bomen hun landschappelijke waarden moeten behouden. Om deze waarden en de gezondheid van de bomen te waarborgen worden de bomen 3x in 6 jaar gesnoeid om de groei te reguleren en wordt incidenteel bijgesnoeid waar nodig. Tevens wordt periodiek bekeken in welke staat de bomen verkeren.	

Haag			
Plantmateriaal	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
Beuk (Fagus sylvatica)	280	100-200	560
Beheer: De beukenhagen zijn onderdeel van de burgerwoningen. Dat betekend dat het beheer van deze hagen ligt bij de bewoners van deze woningen. Geadviseerd wordt om de hagen periodiek te snoeien. Aan de zuidzijde van de hagen zal slechts noodzakelijk onderhoud aan de hagen gedaan worden. Hierdoor kunnen de hagen tot een robuuste structuur groeien waardoor een meer natuurlijke staat ontstaat.			

Haag (3 planten / m, dubbele rij)			
Gelderse haag	Lengte/m	Hoogte/cm	stuks
	86	100 - 150	260
Meidoorn (30%)			78
Sleedoorn (20%)			52
Gelderse roos (10%)			26
Hondsroos (10%)			26
Veldesdoorn (10%)			26
Kardinaalsmuts (10%)			26
Krent (10%)			26
Beheer: De haag is een gemengde haag die vrij mag groeien. De haag moet natuurlijk ogen en dat betekend dat zo min mogelijk gesnoeid wordt. Alleen het noodzakelijk snoeiwerk zal worden verricht ten behoeve van de gezondheid en wildgroei. Dit zal 3x in 6 jaar plaatsvinden.			